

РУССКО-ТЕЛУГУ
СЛОВАРЬ

రష్యన్-తెలుగు
నిఘంటువు

РУССКО-ТЕЛУГУ СЛОВАРЬ
రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు

РУССКО - ТЕЛУГУ
СЛОВАРЬ

రష్యన్-తెలుగు
నిఘంటువు

స్వేతానా ధ్వేనిట్

రష్యన్ - తెలుగు నిఘంటువు

28,000 పదాలు

ఎడిటర్

నిడమర్తి ఉమారాజేశ్వరరావు

“రష్యన్ భాషా” ప్రచురణాలయం
మాస్కో
1988

С. Я. ДЗЕНИТ

РУССКО - ТЕЛУГУ СЛОВАРЬ

28 000 слов

Под редакцией
НИДАМАРТИ УМА РАДЖЕШВАРА РАО

МОСКВА
«РУССКИЙ ЯЗЫК»
1988

ББК 81.2-4
Д 43

Рецензенты: З. Н. Петруничева,
Нидамарти Малликарджуна Рао

С. Я. Дзенит

Д 43 Русско-телугу словарь: 28 000 слов/Под ред. Нидамарти Ума Раджешвара Рао. — М.: Рус. яз., 1988. — 776 с.

ISBN 5-200-00271-0

Словарь содержит 28 тыс. слов современного русского литературного языка, включая бытовую и общественно-политическую лексику, а также наиболее употребительную научно-техническую терминологию. В словарных статьях подробно разработаны значения русских слов и их оттенков, приводятся устойчивые словосочетания, пословицы, поговорки, идиомы.

Предназначается для переводчиков, преподавателей, студентов, научных и практических работников. Словарем могут пользоваться также индийцы, изучающие русский язык.

Д 4602020000—308
015(01)—88 2—88

ББК 81.2-4

ISBN 5-200-00271-0

© Издательство «Русский язык», 1988

ПРЕДИСЛОВИЕ

«Русско-телугу словарь» издается в Советском Союзе впервые и является парным к «Телугу-русскому словарю», вышедшему в 1972 г. в издательстве «Советская Энциклопедия».

Телугу (язык народа андхра) принадлежит к дравидийской группе языков, распространен в юго-восточной части Индии, в штате Андхра-Прадеш. На телугу говорит около 60 миллионов человек, это третий по числу говорящих в Индии язык. Отдельные группы, говорящие на телугу, живут на Цейлоне, в Малайзии, в Африке и Австралии.

Лексикографические работы — толковые и двуязычные словари телугу, в основном, были созданы в середине XIX в. Англичанин Ч. Ф. Браун составил англо-телугу (1852 г.) и телугу-английский (1855 г.) словари. В 1853 г. П. Санкаранараяна составил англо-телугу словарь. Эти словари переиздаются до сих пор и до недавнего времени были единственными справочными пособиями при переводе на телугу. В 70-е годы нашего столетия вышло несколько англо-телугу словарей — карманные словари для учащихся школ и колледжей. Наиболее значительная работа в этой области — издание в 1978 г. Академией языка телугу большого англо-телугу словаря, над которым работала группа лингвистов под руководством профессора Дж. Н. Редди. Этот словарь является переводом краткого Оксфордского словаря.

Существует несколько фундаментальных толковых словарей языка телугу. Среди них заслуживают особого внимания словарь М. Венкатастри «Сабдардха дипика» (1956 г.), Б. Ситарамачарьюлу «Сабда ратнакараму» (1885 г.), который переиздавался неоднократно (последнее издание в 1969 г.), многотомное незавершенное издание «Вавилла нигхантуву» (1949 г.) и др.

По мере развития экономических, научных и культурных связей между СССР и Индией в штате Андхра-Прадеш, как и во всей Индии, растет интерес к Советскому Союзу, его культуре, литературе и русскому языку. Штат Андхра-Прадеш стал побратимом Советской Армении. На телугу переводятся лучшие произведения русской и советской художественной литературы, советская общественно-политическая и научно-популярная литература. В университетах и ряде общественных и культурных учреждений Андхры ведется преподавание русского языка. Из Андхра-Прадеш в СССР регулярно приезжают группы туристов.

В Советском Союзе также проявляется значительный интерес к общественной и культурной жизни Андхры, ее языку и литературе. За последние 30 лет на русский язык были переведены произведения таких выдающихся писателей Андхры, как Гуразада Аппарао, К. Кутумба Рао, Шри Шри, Чалама, Гопичанда, Тилака, Буччибабу и др. В Институте востоковедения АН СССР ведется исследовательская работа по языку и литературе телугу, опубликован ряд монографий: «Литература телугу», «Современная проза телугу», «Гуразада Аппарао» и др. В Ленинградском университете преподается язык телугу. Московское радио ведет ежедневные передачи на этом языке.

В издательствах «Прогресс» и «Радуга» вышли в свет труды В. И. Ленина на телугу, издаются произведения русских и советских писателей — Л. Толстого, А. Пушкина, Ф. Достоев-

ского, И. Тургенева, А. Чехова, М. Горького, М. Шолохова, Ч. Айтматова, Б. Васильева, В. Быкова, разнообразная литература для детей, а издательство «Мир» публикует советскую научно-популярную литературу на языке телугу.

Настоящий «Русско-телугу словарь» является справочным пособием для перевода на язык телугу газетно-журнальных текстов, художественной, общественно-политической и научно-популярной литературы.

Словарь предназначен для тех, кто изучает язык телугу, для преподавателей, переводчиков, практических работников, а также для широкого круга индологов.

Словарь также предназначается для андхра, изучающих русский язык и читающих как художественную, так и общественно-политическую и другую литературу на русском языке.

Словарь содержит 28 тыс. слов современного русского литературного языка — наиболее употребительную общественно-политическую, научно-техническую и бытовую лексику. В словарь включены идиоматические и устойчивые словосочетания, пословицы и поговорки. Заглавные слова, как правило, иллюстрируются примерами, помогающими читателю понять их смысл во фразе. В качестве приложения к словарю дан список географических названий.

Работа по составлению словаря заняла около 10 лет. Лексикографический материал для его составления был накоплен в процессе работы над переводами, многолетней росписью художественной, общественно-политической и другой литературы. Широко использовались и разнообразные лексикографические источники.

До недавнего времени в языке телугу существовало исторически сложившееся различие между языком классически-литературным и разговорным. Литературный язык был сильно санскритизирован, имел отличные от разговорного языка грамматические формы. Современная литература — романы, рассказы, стихи, газеты и журналы издаются на разговорном языке. В настоящем словаре все слова и примеры даются только в нормах современного разговорного языка.

При переводе на язык телугу автор стремился найти наиболее точный эквивалент и, по возможности, отразить наиболее употребительную лексику, фразеологию и особенности грамматического строя языка телугу. В случае отсутствия точного эквивалента перевод сопровождается пояснением в квадратных скобках. Особое внимание было обращено на управление глаголов телугу, чтобы пользующийся словарем знал, в каком падеже или с каким послелогом следует поставить слова, зависящие от глагола.

Успеху работы по составлению словаря способствовала практическая помощь аспирантов и студентов из штата Андхра-Прадеш, обучающихся в СССР. У них были проверены фразеологические выражения и идиомы, а также правильность перевода реалий.

Автор считает своим долгом сказать, что всегда будет с глубокой благодарностью помнить о большом вкладе в создание «Русско-телугу словаря» покойного Кондепуди Лакшминараяна. К. Лакшминараяна начинал вместе с автором работу над словарем в качестве специального научного редактора, но в связи с отъездом на родину не смог ее завершить.

Автор выражает глубокую благодарность Нидамарти Ума Раджешвара Рао, который продолжил работу, начатую К. Лакшминараяной, и помогал автору ценными советами.

Настоящий словарь является первым опытом создания русско-телугу словаря и поэтому, очевидно, не лишен недостатков. Автор будет признателен за все замечания и пожелания, которые просит направлять по адресу: 103012, Москва, Старопанский пер., д. 1/5, издательство «Русский язык».

С. Дзенин

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు సోవియట్ యూనియన్ లో మొట్టమొదటిసారిగా ప్రచురించబడుతోంది. 1972లో “సోవియట్ విజ్ఞాన సర్వస్వ” ప్రచురణాలయంలో ప్రచురించబడిన తెలుగు-రష్యన్ నిఘంటువుకి ఇది జంట.

తెలుగు (ఆంధ్రులు మాట్లాడే భాష) ద్రవిడ భాషల గ్రూపుకి చెందినది. ఆంధ్రప్రదేశ్-భారతదేశపు అగ్నేయ ప్రాంతంలో-ఈ భాష వాడుకలో వుంది. దాదాపు ఆరు కోట్ల మంది మాట్లాడే తెలుగు భాష సంఖ్య రీత్యా భారతదేశంలో మూడో స్థానం ఆక్రమిస్తోంది. అలాగే తెలుగు భాషలో మాట్లాడేవారు సిటీన్, మలేషియా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియాలో కూడా ఉన్నారు.

తెలుగులో నిఘంటు రచనా కృషికి దీర్ఘ చరిత్ర ఉంది. ద్వితీయ తెలుగు నిఘంటువులు ప్రధానంగా 19వ శతాబ్దపు మధ్య కాలంలో కూర్చబడ్డాయి. ఆంగ్లేయుడు సి. పి. బ్రౌన్ 1857లో ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువుని, 1855లో తెలుగు-ఇంగ్లీషు నిఘంటువుని తయారుచేశాడు. 1853లో పి. శంకరనారాయణ ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువుని రూపొందించాడు. ఈ నిఘంటువులు ఈనాటి దాకా పునర్ముద్రణకి వస్తున్నాయి. ఇటీవలిదాకా కూడా తెలుగు భాషలోకి చేయబడే అనువాదాలకి ఆధార ప్రాయమైన సమాచారాన్ని అందజేసే నిఘంటువులు అవే. 1970 దశకంలో కొన్ని ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువులు, స్కూలు, కాలేజీ విద్యార్థులకి పాకెట్ డిక్షనరీలు వెలువడ్డాయి. ఈ రంగంలో జరిగిన కృషిలో ముఖ్యంగా పేర్కొనాల్సింది తెలుగు అకాడమీ వారు 1978లో ప్రచురించిన పెద్ద ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువు. ఆ నిఘంటువును తయారుచేయడంలో భాషావేత్తల బృందం ప్రొఫెసర్ జి. ఎన్. రెడ్డి అధ్వర్యంలో కృషిచేసింది. సంక్షిప్త ఆక్స్ ఫర్డ్ నిఘంటువుని అనువదించగా వచ్చిందే ఈ నిఘంటువు.

అలాగే శబ్దార్థాలనిచ్చే మౌలికమైన నిఘంటువులూ తెలుగు భాషలో ఉన్నాయి. వాటిలో ముఖ్యంగా పేర్కొనదగినవి ఎమ్. వెంకటశాస్త్రిగారి “శబ్దార్థ దీపిక” (1956), బి. సీతారామాచార్యులగారి “శబ్ద రత్నా కరము” (1885), పలు సంపుటాల అసంపూర్ణ ప్రచురణ “వావిళ్ల నిఘంటువు” (1949) మొదలైనవి. వీటిలో “శబ్దరత్నాకరము” ఎన్నో సార్లు పునర్ముద్రణకి వచ్చింది. ఆఖరిసారి 1969లో ముద్రించబడింది.

సోవియట్ యూనియన్, భారతదేశాల మధ్య ఆర్థిక, శాస్త్రీయ, సాంస్కృతిక సంబంధాలు అభివృద్ధిచెందుతూన్న కొద్దీ భారతదేశపు అన్ని రాష్ట్రాల్లో మాదిరిగానే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా సోవియట్ యూనియన్ సంస్కృతి, కళలపట్ల, భాషపట్ల ఆసక్తి పెరుగుతోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సోవియట్ యూనియన్ లోని సోవియట్ ఆర్కేనియాకి సోదర రాష్ట్రమైంది. సోవియట్, రష్యన్ రచయితల నవలలు, కథలు, సోవియట్ సాంఘిక-రాజకీయ అలాగే పాప్యులర్ సైన్స్ సాహిత్యం తెలుగులోకి అనువదించబడుతున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విశ్వవిద్యాలయాల్లోనూ, అలాగే ఎన్నో సాంఘిక, సాంస్కృతిక కేంద్రాల్లోనూ రష్యన్ భాషను నేర్పుతున్నారు. ఆంధ్రనుంచి తరచుగా యూరిస్టు బృందాలు సోవియట్ యూనియన్ లో పర్యటిస్తున్నాయి.

సోవియట్ యూనియన్ లో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘిక, సాంస్కృతిక జీవితంపట్ల, తెలుగు భాషా సాహిత్యాలపట్ల ఎంతో ఆసక్తిని కనబరుస్తున్నారు. గత 30 సంవత్సరాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రముఖ రచయితలైన గురజాడ, కుటుంబరావు, శ్రీశ్రీ, చలం, గోపీచంద్, తిలక్, బుచ్చిబాబు మొదలైనవారి రచనలు రష్యన్ భాషలోకి అనువదించబడ్డాయి.

సోవియట్ యూనియన్ అకాడమీ ఆఫ్ సైన్సెస్ కి చెందిన ప్రాచ్య సమస్యల పరిశోధనా సంస్థలో తెలుగు భాష, సాహిత్యాల గురించి పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. “తెలుగు సాహిత్యం”, “ఆధునిక తెలుగు వచనం”, “గురజాడ అప్పారావు” మొదలైన పరిశోధనా వ్యాసాలు ప్రచురించబడ్డాయి. రెనిన్ గ్రాడ్ విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగు భాష బోధించబడింది. అలాగే మాస్కో నుండి రోజూ తెలుగులో రేడియో ప్రసారాలు జరుగుతున్నాయి.

“ప్రగతి”, “రాడుగ” ప్రచురణాలయాల్లో వి. ఐ. రెనిన్ రచనలు, సాంఘిక శాస్త్రాలకి సంబంధించిన పుస్తకాలు ప్రచురించబడ్డాయి. రష్యన్, సోవియట్ రచయితలు - ఎల్. టాల్ స్టాయ్, ఎ. పుష్కిన్, ఎఫ్. దొస్తొయేవ్ స్కీ, ఇ. తుర్గెనెవ్, ఎ. చేహూవ్, ఎమ్. గోర్కీ, ఎమ్. షోలోహావ్, సి. ఐత్ మాతొవ్, బి. వసిల్వెవ్, వి. బిక్ వ్ మొదలైనవారి రచనలు, చిన్నపిల్లల

సాహిత్యం ప్రచురించబడుతున్నాయి. “మీర్” ప్రచురణాలయంలో సోవియట్ పాపులర్ సైన్స్ సాహిత్యం తెలుగు భాషలో ప్రచురించబడుతోంది.

దిన, వార పత్రికలు చదివి అనువదించేటప్పుడు, నవలలు, కథలు, సాంఘిక-రాజకీయ, పాపులర్ సైన్స్ సాహిత్యాన్ని తెలుగులోకి అనువదించేటప్పుడు ప్రస్తుత “రష్యన్-తెలుగు” నిఘంటువు తోడ్పడుతుంది.

తెలుగు భాషని నేర్చుకునేవారికి, భాషని బోధిస్తున్నవారికి, అనువాదకులకి, ఈ భాషలో కృషిచేస్తున్నవారికి, అలాగే ఇండా లజిస్టులకి ఈ నిఘంటువు ఉపయోగపడుతుంది.

అలాగే రష్యన్ భాషని నేర్చుకుంటున్న, నవలలనూ కథలనూ, సాంఘిక-రాజకీయ, ఇతర సాహిత్యాన్ని రష్యన్ భాషలో చదువుతున్న తెలుగువారికి కూడా ఈ నిఘంటువు ఉపయోగపడుతుంది.

ఈ నిఘంటువులో ఆధునిక రష్యన్ సాహిత్యపు పదాలు, బాగా వాడుకలోవున్న సాంఘిక-రాజకీయ, శాస్త్రీయ-సాంకేతిక, రోజువారీ పదాలు దాదాపు 28,000 ఉన్నాయి. అయితే ఈ నిఘంటువు సాపేక్షంగా చిన్నదై నందువల్ల రష్యన్ భాష ఎంత సుసం వన్నమైనదో పూర్తిగా చూపించే అవకాశం లేకపోయింది. నిఘంటువులో నుడికారాలు, వాడుకలోవున్న పదబంధాలు, సామెతలు, నానుడులు ఇవ్వబడ్డాయి. దాదాపు అన్ని ప్రధాన పదాలు సోదాహరణంగా వివరించబడ్డాయి. వాటి మూలంగా వాక్యంలో పదాల అర్థం ఏమిటో పాఠకుడికి తెలిగ్గా తెలుస్తుంది. నిఘంటువుకి అనుబంధంగా భౌగోళిక పేర్ల సూచిక ఇవ్వబడింది.

ఈ నిఘంటువు రచనా కృషి 10 సంవత్సరాలు సాగింది. నిఘంటు కూర్పుకి అవసరమైన పదాలను అనువాద కృషి క్రమంలో సేకరించాం. అలాగే తెలుగు నవలలు, కథలనుంచి, సాంఘిక-రాజకీయ తదితర సాహిత్యాలనుంచి సంవత్సరాల తరబడి సేకరించిన పదజాలాన్ని కూడా ఉపయోగించుకున్నాను.

గత కొద్ది సంవత్సరాల దాకా తెలుగులో గ్రాంథిక భాషకి, వ్యావహారిక భాషకి మధ్య అగాధం ఉంటూ వచ్చింది. గ్రాంథిక భాషలో సంస్కృత పదజాలం ఎక్కువగా ఉండేది. అలాగే వ్యాకరణ శాస్త్ర రీత్యా కూడా గ్రాంథికం, వ్యావహారికానికి భిన్నంగా ఉండేది. ఆధునిక సాహిత్యం — నవలలు, కథలు, కవితలు, పత్రికలు, దినపత్రికలు వ్యావహారిక భాషలో ముద్రించబడుతున్నాయి. ఈ నిఘంటువులో అన్ని పదాలు, వాటికి ఇవ్వబడిన ఉదాహరణలు ఈరోజున వాడుకలోవున్న వ్యావహారిక భాషలోనే ఉన్నాయి.

నిఘంటువులో రష్యన్ పదాలను తెలుగులోకి అనువాదం చేసేటప్పుడు సాధ్యమైనంత వరకు కచ్చితంగా సరిపోయే పదాలను, బాగా వాడుకలోవున్న పదాలను, పదబంధాలను ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం జరిగింది. అనువాదంలో కచ్చితంగా సరిపోయే పదం దొరకనప్పుడు బ్రాకెట్లలో వివరణ ఇవ్వబడింది. రష్యన్ తెలుగు భాషలలో క్రియకు సంబంధించిన నామవాచకాన్ని ఏ విభక్తిలో వాడాలో సూచికలు ఉన్నాయి.

ఈ నిఘంటువు రచనలో సోవియట్ యూనియన్ లో చదువుకుంటున్న తెలుగు విద్యార్థుల, రిసెర్చ్ స్కాలర్ల సహాయం ఎంతగానో తోడ్పడింది. పదబంధాలు, నుడికారాలు, రష్యన్ భాషలోనే వుండే పదాల అనువాదాల కచ్చితత్వాల విషయంలో వారి అభిప్రాయాలు కూడా లెక్కలోకి తీసుకున్నాను.

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు రూపకల్పనలో ఎంతగానో తోడ్పడిన కీర్తిశ్రేణులు శ్రీ కొండేపూడి లక్ష్మీనారాయణగారు ఎప్పటికీ తన స్మృతిలో ఉండిపోతారని తెలియచెప్పడం రచయిత్రి తన విధిగా భావిస్తోంది. శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణగారు ఈ పుస్తక రచయితో ఈ నిఘంటువుకు ఎడిటర్ గా పనిమొదలెట్టారు. కాని ఆయన స్వదేశానికి వెళ్లిపోవడం మూలంగా ఈ నిఘంటువు పనిని పూర్తిచేయలేకపోయారు.

ఈ బృహత్ కార్యాన్ని కొనసాగించి పూర్తిచేయడంలో నాతో సహకరించిన శ్రీ నిడమర్తి ఉమారాజేశ్వరరావుగారికి నా ప్రగాఢ కృతజ్ఞతలు.

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు తయారీలో ఇది తొలి ప్రయత్నం. కాబట్టి సహజంగానే పొరపాట్లు ఉండవచ్చు.

СССР, 103012, Москва, Старопанский пер., д. 1/5, издательство «Русский язык» చిరునామాకి మీరు పంపే సలహాలనూ, సద్విమర్శలనూ కృతజ్ఞతతో స్వీకరిస్తాను.

స్వెత్లానా ద్వేనిట్

ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ

ఈ నిఘంటు రచనలో ఉపయోగించబడిన పుస్తకాలు

1. Словарь русского языка. В 4-х тт. (АН СССР — Ин-т русского языка). Изд. 2-е, испр. и доп. М., «Русский язык», 1981—1984
2. Ожегов С. И. Словарь русского языка. Под ред. Н. Ю. Шведовой. Изд. 13-е, испр. М., «Русский язык», 1981
3. Дзенин С.Я., Гуров Н.В., Петруничева З.Н. Телугу-русский словарь. М., «Сов. Энциклопедия», 1972
4. Sabda Ratnākaramu, A Dictionary of the Telugu Language, Madras, 1958
5. శబ్దార్థ దీపిక తెలుగు నిఘంటువు, హైదరాబాదు, 1956
6. బ్రాహ్మ ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాద్, 1974
7. పదబంధ పారిజాతము, హైదరాబాదు, 1959—1961
8. ఇంగ్లీష్-తెలుగు నిఘంటువు, తెలుగు అకాడమి, హైదరాబాద్, 1978
9. An English-Telugu Dictionary by P. Sankaranarayana, Madras, 1956
10. తెలుగు నిఘంటువు [విద్యార్థుల కొరకు], ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాదు, 1973
11. తెలుగు సామెతలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాదు, 1959
12. Provisional List of Technical Terms, Telugu Academy, Hyderabad, 1973
13. పారిభాషి పదకోశం, Glossary of Parliamentary Legal and Administrative Terms (with Telugu Equivalents), హైదరాబాదు, 1963
14. సాంకేతిక పదకోశం, సంకలనకర్త కొండేపూడి లక్ష్మీవారాయణ, విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, విజయవాడ, 1971
15. సమాన వ్యతిరేకార్థ పదనిఘంటువు (Dictionary of Synonyms and Antonyms) ఇంగ్లీషు-తెలుగు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాదు, 1973

О ПОСТРОЕНИИ СЛОВАРЯ

Слова расположены в алфавитном порядке.

Заглавное слово дается полужирным шрифтом, а иллюстративный материал — светлым. Пометы и пояснения набраны светлым курсивом.

В примерах заглавное слово не повторяется (кроме слов, состоящих из одной или двух букв), а заменяется тильдой (~). Например:

жир *м* ...; **рыбий** ~ ...

капитулировать *несов. и сов.* ...; ~ перед трудностями ...

Если слово встречается в статье в измененном виде, то тильда заменяет только его неизменяемую часть, которая отделяется от изменяемой части слова параллельками (||). Например:

единовременный ...; ~ое пособие ...

Если русское слово употребляется преимущественно (или исключительно) в определенном сочетании или не имеет соответствующего эквивалента в языке телугу, то после него ставится двоеточие и приводится это сочетание или пример, иллюстрирующий употребление этого русского слова. Например:

коротать, **скоротать** (*вн.*): ~ время ...

фибра *ж*: всеми ~ми души ...

После заглавного слова следует грамматическая помета (*м, ж, с, мн., нареч., мест. союз* и т.п.).

Омонимы даются отдельными словарными статьями и обозначаются светлыми римскими цифрами. Например:

лук *І м* *бот.* ...

лук *ІІ м* *(оружие)* ...

Различные значения одного и того же слова разделяются полужирными арабскими цифрами с точкой. Следующие за цифрой пометы или пояснения в скобках указывают, какое именно из значений в данном случае имеется в виду. Например:

материал *м* ... 2. (*ткань*) ... 3. (*данные, сведения*) ...

ходить *несов.* ... 2. (*в пр.; носить*) ... 3. (*куда-л.*) ... 4. (*о поездах. пародах*) ... 5. (*о часах*) ...

После слова телугу могут следовать пояснения на русском языке курсивом в скобках, ограничивающие или уточняющие значение слова телугу. Например:

ломать, **сломать** (*вн.*) ... 3. (*уничтожать, разрушать*) క్రూర్కృత్యము (*сносить*); నశింపజేయు (*разрушать*) ...

При переводе словосочетаний взаимозаменяемые синонимы телугу даются в круглых скобках. Например:

контра́кт *м ...*; **заключа́ть** ~ ఒప్పందం చేసుకొను (కుదుర్చుకొను)...

Слово или словосочетание, исключение которых из выражения не меняет его смысла, дается в квадратных скобках. Например:

душ||**а** *ж ... 5. разг. (человек)* తల; на ду́шу [насе́ления] తలసరి...

В части телугу в квадратных скобках даются также поясняющие слова и описательные переводы. Например:

борщ *м* బోర్ష్ [రష్యన్ కేజేజీ సూప్]

Иллюстративный и фразеологический материал дается при соответствующем значении слова. Идиоматические выражения, пословицы и поговорки, а также словосочетания, не подходящие ни к одному из значений, даются в конце словарной статьи за ромбом (◊). Например:

соба́к||**а** *ж* కుక్క ◊ ~а на сéне పంటలో కుక్క...

Отдельные значения словосочетаний и идиоматических выражений могут быть разделены буквами со скобками. Например:

раз *1 м ...* ◊ ... в са́мый ~ *разг. а) (вовремя)* సకాలం తోట) (*впору*) సరిసాగా [సరిపోవు]

При именах существительных, имеющих два рода, указываются оба. Например:

неря́ха *м и ж ...*

Если существительное употребляется только во множественном числе, то при нем стоит помета *мн.* и далее следует перевод. Если же имя существительное чаще употребляется во множественном числе, но имеет также формы единственного числа, то оно дается во множественном числе, а форма единственного числа указывается в скобках. Например:

брю́ки *мн. ...*

усы́ *мн. (ед. ус м) ...*

Имена прилагательные пометой *прил.* не сопровождаются.

Субстантивированные имена прилагательные даются в одной статье с исходными. Например:

больно́й **1. ... 2. в знач. сущ. м ...**

Все разряды имен числительных сопровождаются лишь пометой *числ.*, однако при собирательных числительных дается дополнительно помета *собир.*

Глаголы даются преимущественно видовыми парами. За исходную форму принимается форма несовершенного вида, а глагол совершенного вида образует отсылочную статью. Например:

погиба́ть, **поги́бнуть** ...

поги́бнуть *сов. см. погибáть*

При совпадении форм совершенного и несовершенного видов при глаголе ставятся обе видовые пометы. Например:

ампути́ровать *несов. и сов. (вн.) ...*

Если глагол для разных значений имеет разные формы совершенного вида, то эти формы приводятся при соответствующих значениях глагола. Например:

хвата́||**ть** **1. сов. схвати́ть ... 2. сов. хвата́ть ...**

Если одно из значений глагола не имеет совершенного вида, то при этом значении ставится помета *тк. несов.* Например:

нараста́||ть, нарасти́ ... 3. *тк. несов.* (*увеличиваться в размерах, силе, объёме*)...

При русских глаголах и глаголах телугу даются сведения об их управлении. Если при глаголе телугу существительное должно быть в винительном падеже, то управление не указывается; все другие падежи и послелог даются в круглых скобках. Например:

наряжа́ть, наряди́ть (*вин.*) (కీ) చక్కని దుస్తులు వేయు (తొడుగు)

Расшифровка общепринятых сокращений дается после грамматической пометы в круглых скобках прямым светлым шрифтом с ударением. Например:

партбюро́ *с нескл.* (партийное бюро́) ...

хозрасче́т *м* (хозяйственный расче́т) ...

На всех русских словах, кроме курсивных, ставится знак ударения. В курсивных словах оно ставится лишь тогда, когда возможно разночтение (*ру́ки — руки́* и т. п.).

Если односложное заглавное слово в статье употребляется в косвенном падеже с соответствующим окончанием без ударения, то в этом случае ударение падает на первый слог. Например:

фланг *м* ...; атакова́ть *с ~а* ...

Буква «ё» всегда обозначается и ударение на ней не ставится.

ని ఘం టు వు ర చ నా వి ధా న వి వ ర ణ

ఈ నిఘంటువులో పదాలు అకారాదిగా ఉన్నాయి. ప్రధాన పదం బోల్డ్ టైప్‌లో, ఉదాహరణలు మామూలు టైప్‌లో, వివరణలు ఇటాలిక్‌లో ఉన్నాయి.

ఉదాహరణల్లో ప్రధాన పదానికి బదులు (అది ఒక్క లేదా రెండు అక్షరాలతో కూడివుంటే తప్ప) ~ గుర్తు ఉంది. ఉదా:

жир *м* ...; **рыбий** ~ ...

капитулировать *несов. и сов. ...*; ~ перед трудностями ...

ప్రధాన పదం రూపం మారిపోతే, ఉదాహరణల్లో ~ గుర్తు దాని మారని భాగాన్ని మాత్రమే సూచిస్తుంది. అది మారే భాగం నుంచి || గుర్తుతో వేరుచేయబడింది. ఉదా:

единовременно||**ый** ...; ~ое пособие ...

రష్యన్ పదానికి సరియైన తెలుగు అనువాదం లేకపోతే, లేదా అది ప్రత్యేక వాడుక కలిగివుంటే ఆ రష్యన్ పదం ఉదాహరణ ద్వారా వివరించబడింది. ఉదా:

коротать, скоротать (*вн.*): ~ время ...

фибра *жс*: **всеми** ~**ми** души ...

ప్రధాన పదానికి వ్యాకరణానికి సంబంధించిన వివరణలు ఉన్నాయి (*м, жс, с, мн., нареч., мест., союз и т.п.*). అంటే, ఆ పదం లింగం, వచనం, అది ఏ భాషా భాగానికి చెందినది, వగైరా.

సమరూపాలు వేరు పదాలుగా ఇవ్వబడ్డాయి, ప్రతిదానికి రోమన్ సంఖ్య వుంది. ఉదా:

лук *І м* *бот.* ...

лук *ІІ м* (*оружие*) ...

ఒక పదం వేర్వేరు అర్థాలు బోల్డ్ టైప్ అరబిక్ సంఖ్యల ద్వారా వేరుచేయబడ్డాయి. బ్రాకెట్స్‌లో ఆ అర్థానికి సంబంధించిన వివరాలు ఉన్నాయి. ఉదా:

материал *м* ... 2. (*ткань*) ... 3. (*данные, сведения*) ...

ходить *несов.* ... 2. (*в пр.; носить*) ... 3. (*куда-л.*) ... 4. (*о поездах, паровозах*) ... 5. (*о часах*) ...

తెలుగు అనువాద పదం తర్వాత రష్యన్‌లో వివరాలు ఉండవచ్చు, అవి తెలుగు అర్థాన్ని వివరిస్తాయి. ఉదా:

ломать, сломать (*вн.*) ... 3. (*уничтожать, разрушать*) కూల్చివేయు (*сносить*); నశింపజేయు (*разрушать*) ...

ఉదాహరణలోని వాక్యంలో ఒక మాటకు పర్యాయపదం ఉంటే అది బ్రాకెట్స్‌లో ఇవ్వబడింది. ఉదా:

контракт *м* ...; **заключать** ~ ఒప్పందం చేసుకొను (కుదుర్చుకొను)...

ఒక పదబంధంలో అక్షరం లేక పదం మినహాయించబడినప్పుడు ఆ పదబంధం అర్థం మారకపోతే ఆ అక్షరం లేక పదం బ్రాకెట్స్‌లో ఇవ్వబడింది. ఉదా:

душ||**а** *жс* ... 5. *разг. (человек)* తల; на **душ**у [*населения*] తలసరి...

అదే విధంగా తెలుగు భాగంలో రష్యన్ పదాల అర్థ వివరణ స్పెల్సర్ బ్రాకెట్స్‌లో ఇవ్వబడింది. ఉదా:

борщ *м* బోర్ష్ [రష్యన్ కేజీబి సూప్]

ఉదాహరణలు, నుడికారాలు వదానికి సంబంధించిన అర్థంకేంద ఇవ్వబడ్డాయి. ఆ వదానికి ఏ ప్రత్యేక అర్థంతో సంబంధంలేని నుడికారాలు ◇ గుర్తు కింద ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

собáка ж కుక్క ◇ ~ на сéне గాటిలో కుక్క

ఒక నుడికారం రెండు అర్థాల్లో ఉపయోగించబడిన సందర్భాల్లో అవి a), б) కింద వేరువేయబడ్డాయి. ఉదా:

раз I м ... ◇ в сáмый ~ *разг.* а) (во время) సకాలంలో б) (в пору) సరిగ్గా [సరిపోవు]

ఒక నామవాచకం రెండు లింగాల్లో ఉపయోగించబడినప్పుడు రెండు లింగాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

неря́ха м и ж ...

ఒక నామవాచకం బహువచనంలో మాత్రమే వాడుకలో ఉంటే దానికి *мн.* వివరణ ఇవ్వబడింది. ఒక నామవాచకం తరచుగా బహువచనం రూపంలో వాడుకలో ఉండి దానికి ఏక వచనం కూడా ఉంటే, ఏక వచనం ఇవ్వబడింది. ఉదా:

брю́ки мн. పాంటు

усы мн. (ед. *ус м*) మీసాలు

విశేషణాలకు *прил.* అనే వ్యాకరణ సూచన ఇవ్వలేదు.

విశేషణాలకు సంబంధించిన సమరూప నామవాచకాలు ఆ విశేషణాల కింద ఉన్నాయి. ఉదా:

больно́й 1. ... 2. в знач. сущ. м ...

వేర్వేరు సంఖ్యావాచకాలకి *числ.* వివరణ ఇవ్వబడింది కాని, సాముదాయక సంఖ్యావాచకాలకి *собир.* అనే వివరణ ఉంది.

క్రియకి సర్వత్రా పూర్ణ క్రియ జతగా ఇవ్వబడింది. విడిగా పూర్ణ క్రియ ప్రధాన పదంగా ఉంటే అనువాదం అపూర్ణ క్రియా రూపం కింద చూడాలి. ఉదా:

погиба́ть, поги́бнуть ...

поги́бнуть сов. см. погибáть

రష్యన్ లో అపూర్ణ, పూర్ణ క్రియా రూపాలు ఒకటే అయితే రెండు క్రియా రూపాల వివరణలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

ампути́ровать несов. и сов. (вн.) ...

ఒక క్రియకి విభిన్న అర్థాల్లో పూర్ణ, అపూర్ణ క్రియా రూపాలు విభిన్నంగా వుంటే, అవి ఆయా అర్థాల కింద ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

хватáть 1. сов. схвати́ть ... 2. сов. хвата́ть ...

క్రియ అర్థాల్లో ఒకదానికి పూర్ణ క్రియా రూపం వాడుకలో లేకపోతే, ఆ అర్థానికి *тк. несов.* అనే వివరణ వుంది. ఉదా:

нараста́||ть, нарасти́ ... 3. тк. несов. (увеличиваться в размерах, объёме, силе) ...

రష్యన్ క్రియలకి (అలాగే తెలుగు అనువాదాలకి) సంబంధించిన నామవాచకాలను ఏ విభక్తిలో వాడుకోవాలో బ్రాకెట్స్ లో సూచనలు ఉన్నాయి. ఉదా:

наряжа́ть, наряди́ть (вн.) (క్రి) చక్కని దుస్తులు వేయు (తొడుగు)

వాడుకలో వున్న సంక్షిప్తపదాల పూర్తి పదాలు బ్రాకెట్స్ లో ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

партьбюро́ с нескл. (партийное бюро́) ...

хозрасче́т м (хозяйственный расче́т) ...

అన్ని రష్యన్ పదాలకు (ఇటాలిక్స్ లో వున్న వాటికి తప్ప) ఒత్తు గుర్తు (') సూచించబడింది. ఇటాలిక్స్ లో వున్న వాటికి అపార్థం రాకుండా ఆ గుర్తు సూచించబడింది. ఉదా: *ру́ки — руки* వగైరా. ఒక్క అచ్చు కలిగిన రష్యన్ పదాలు విభక్తులు మారినప్పుడు ఇంకొక అచ్చు వస్తే ఒత్తు ఎప్పుడూ మొదటి అచ్చుమీద ఉంటుంది. ఉదా:

фланг м ...; атакова́ть с ~а ...

«లే» అక్షరంమీద ఎప్పుడూ ఒత్తు ఉంటుంది.

СПИСОК УСЛОВНЫХ СОКРАЩЕНИЙ

సంజ్ఞా వివరణ

- ав.* — авиация విమానయానం
- анат.* — анатомия శరీరనిర్మాణ శాస్త్రం
- археол.* — археология పురావస్తు శాస్త్రం
- архит.* — архитектура వాస్తు శిల్పం
- астр.* — астрономия ఖగోళశాస్త్రం
- безл.* — безличная форма పురుషరహిత ప్రక్రియా రూపం
- биол.* — биология జీవశాస్త్రం
- бот.* — ботаника వృక్షశాస్త్రం
- бран.* — бранное слово, выражение దూషణ పదం, తిట్టు
- букв.* — буквально శబ్దికార్థం
- бухгал.* — бухгалтерия జమాకర్పణకి సంబంధించిన
- в.* — век శతాబ్దం
- вводн. сл.* — вводное слово కుండలీకృత పదం
- вежл.* — форма вежливости మర్యాదపూర్వకమైన
- в знач.* — в значении అర్థంలో
- в знач. вводн. сл.* — в значении вводного слова కుండలీకృతార్థం
- в знач. сказ.* — в значении сказуемого విధేయార్థం
- в знач. сущ.* — в значении существительного నామవాచకం
- вн.* — винительный падеж కర్మార్థక విభక్తి
- воен.* — военное дело మిలిటరీ
- вопр.* — вопросительное местоимение, вопросительная частица ప్రశ్నార్థక సర్వనామం (ప్రత్యయం)
- воскл.* — восклицание, восклицательная форма, восклицательная частица ఆశ్చర్యార్థకం, ఆశ్చర్యార్థక ప్రత్యయం
- вр.* — время కాలం
- в разн. знач.* — в разных значениях భిన్నార్థాల్లో
- высок.* — высокий стиль ఆడంబర శైలి
- г.* — 1) год సంవత్సరం 2) город నగరం
- гг.* — годы సంవత్సరాలు
- геогр.* — география భూగోళశాస్త్రం
- геол.* — геология భూవిజ్ఞానశాస్త్రం
- гл.* — глагол, глагольный кризис, криза
- гл. обр.* — главным образом ప్రధానంగా
- гос-во* — государство రాజ్యం
- грам.* — грамматика, грамматический словарь, грамматический словарь
- груб.* — грубое слово, выражение మోటు మాట
- деепр.* — деепричастие అసమాపక క్రియా రూపం
- дип.* — дипломатия దౌత్య వ్యవహారం
- доп.* — дополнение కర్మ
- др.* — другой, другие తదితర, తదితరులు
- дт.* — дательный падеж సంప్రదానాద్యర్థక విభక్తి
- ед.* — единственное число ఏకవచనం
- ж* — женский род స్త్రీలింగం
- ж.-д.* — железнодорожный транспорт రైల్వే రవాణా
- жив.* — живопись చిత్ర కళ
- звукоподр.* — звукоподражательное слово ధ్వన్యనుకరణ
- зоол.* — зоология జంతుశాస్త్రం
- им.* — именительный падеж ప్రథమా విభక్తి
- инф.* — инфинитив ధాత్వర్థక రూపం
- и пр.* — и прочее వగైరా, లాంటివి, వగైరాలు
- ирон.* — в ироническом смысле, иронический వ్యంగ్యార్థకం
- иск.* — искусство కళ
- ист.* — история చరిత్ర
- и т.п.* — и тому подобное మొదలైనవి
- карт.* — термин карточной игры పేకాట
- кино* — кинематография సినిమా
- книжн.* — книжный стиль గ్రాంథికం
- косв.* — косвенный падеж ద్వితీయా విభక్తి
- косм.* — космонавтика కాస్మనాటిక్స్
- кратк.* — краткая форма ప్రాప్త రూపం
- к-рый (-ая, -ое)* — который (-ая, -ое) ఎవరు, ఎవడు (ఎవతె, ఏది)

кто-л. — кто-либо ఒకరు, ఎవరైనా
 кул. — кулинария పాకశాస్త్రం
 -л. — либо అయినా
 л. — лицо (глагола, местоимения) పురుష
 ласк. — ласкательная форма ముద్దుమాట
 лингв. — лингвистика భాషా శాస్త్రం
 лит. — литература, литературоведение సాహిత్యం
 м — мужской род పుంలింగం
 мат. — математика గణితశాస్త్రం
 мед. — медицина వైద్యశాస్త్రం
 межд. — междометие ఆవేశార్థకం
 мест. — местоимение సర్వనామం
 миф. — мифология పురాణం
 мм — миллиметр మిల్లిమీటరు
 мн. — множественное число బహువచనం
 мор. — морской термин సముద్ర సంబంధమైన పదం
 муз. — музыка సంగీతం
 напр. — например ఉదాహరణకు
 нареч. — наречие క్రియా విశేషణం
 наст. — настоящее время వర్తమాన కాలం
 неизм. — неизменяемый [రూపం] మారని
 нескл. — несклоняемое слово అవ్యయమైన పదం
 несов. — несовершенный вид глагола అపూర్ణ
 క్రియా రూపం
 о-в(а) — остров(а) ద్వీపం, ద్వీపాలు
 оз. — озеро సరస్సు
 опред. — определенный నిర్దిష్టమైన
 относ. — относительное местоимение సంబంధ
 బోధక సర్వనామం
 отриц. — отрицание, отрицательный వ్యతిరేక
 ర్థకం
 офиц. — официальный термин, официальное
 выражение అధికారిక పదం
 п-ов — полуостров ద్వీపకల్పం
 перев. — переводится అనువదించబడుతుంది
 перен. — переносно, в переносном значении
 ఉపమానార్థం
 повел. — повелительное наклонение ఆజ్ఞార్థకం
 погов. — поговорка సామెత
 полигр. — полиграфия అచ్చు పరిశ్రమ
 полит. — политический термин రాజకీయ పదం
 полит. эк. — политическая экономия అర్థశాస్త్రం
 посл. — пословица నానుడి, సామెత
 поясн. — пояснительный союз వివరణాత్మక
 సముచ్చయం

пр. — предложный падеж ఉపసర్గీయ విభక్తి
 предлож. — предложение వాక్యం
 презр. — презрительно తృణీకార భావంతో
 присоед. — соединительный союз అనుసంధ
 సముచ్చయం
 притяж. — притяжательное местоимение సం
 బంధబోధక సర్వనామం
 прич. — причастие, причастный క్రియా ప్రత్యయం
 (విశేషణం)
 против. — противительный союз వ్యతిరేక
 సముచ్చయం
 прош. — прошедшее время భూతకాలం
 прям. — в прямом значении శబ్దార్థం
 психол. — психология మనోవిజ్ఞానశాస్త్రం
 р. — река నది
 радио — радиоэлектроника, радиотехника రేడియో
 ఎలక్ట్రానిక్స్, రేడియో
 разг. — разговорное слово, выражение వ్యావహారిక
 పదం
 разд. — разделительный союз విభాజక సముచ్చయం
 род. — родительный падеж సంబంధబోధక విభక్తి
 рел. — религия మతం
 сказ. — сказуемое విధేయం, ఆఖ్యాతం
 см. — смотри చూడు
 собир. — собирательное существительное, со-
 бирательно సమూహ వాచకం, సమూహార్థం
 сов. — совершенный вид глагола క్రియాజన్య
 విశేషణం
 соед. — соединительный союз సంయోజక సముచ్చయం
 сокр. — сокращение, сокращенно సంక్షిప్త రూపం
 сосл. — сослагательное наклонение సంభావనార్థకం
 сочет. — сочетание పదబంధం
 спорт. — физкультура и спорт స్పోర్ట్స్
 спец. — специальный термин ప్రత్యేక (సాంకేతిక)
 పదం
 сравн. — сравнительная степень తరప్రత్యయార్థకం
 ст. — степень ప్రత్యయార్థకం
 страд. — страдательный залог కర్మణ్యర్థకం
 суф. — суффикс ప్రత్యయం
 суц. — имя существительное నామవాచకం
 с.-х. — сельское хозяйство, сельскохозяйствен-
 ный వ్యవసాయ[ం], వ్యవసాయపు
 тв. — творительный падеж తృతీయా విభక్తి
 театр. — театральный термин నాటకశాలకు సంబం
 ధించిన మాట

тех. — техника సాంకేతిక (జ్ఞానం)

также — కూడా

т.е. — то есть అంటే

только — మాత్రమే

указ. — указательное местоимение నిర్దేశ సర్వనామం

уменьш. — уменьшительная форма అల్పార్థకం

употр. — употребляется వాడుక[లో వుంది]

усил. — усиительная форма, усиительный ఏవార్థకం

уст. — устаревшее слово, выражение వాడుకలో లేని (వ్యవహారచ్యుతమైన) పదం

уступ. — уступительная форма, уступительный союз వైకల్పిక సముచ్చయం

утв. — утвердительная частица అంగీకారపూర్వక ప్రత్యయం

ф. — форма రూపం

физ. — физика భౌతికశాస్త్రం

физиол. — физиология శరీరశాస్త్రం

филос. — философия, философский తత్వశాస్త్రం, తత్వశాస్త్రపు

фин. — финансовый термин ఫైనాన్స్కు సంబంధించిన పదం

фолькл. — фольклор జానపద కళలు

фото — фотография ఫోటోగ్రఫీ

хим. — химия రసాయనశాస్త్రం

ч. — число వచనం

числ. — имя числительное సంఖ్యావాచకం

что-л. — что-либо దేనినైనా, ఏదో ఒకటి

экон. — экономика అర్థశాస్త్రం

эл. — электротехника ఎలెక్ట్రిక్ ఇంజనీరింగ్

юр. — юридический термин, юриспруденция న్యాయశాస్త్రం

РУССКИЙ АЛФАВИТ

రష్యన్ అక్షరమాల

Печатные буквы	Рукописные буквы	Печатные буквы	Рукописные буквы
అచ్చు అక్షరాలు	లిఖిత (రాత) అక్షరాలు	అచ్చు అక్షరాలు	లిఖిత (రాత) అక్షరాలు
Аа	<i>Аа</i>	Рр	<i>Рр</i>
Бб	<i>Бб</i>	Сс	<i>Сс</i>
Вв	<i>Вв</i>	Тт	<i>Тт</i>
Гг	<i>Гг</i>	Уу	<i>Уу</i>
Дд	<i>Дд</i>	Фф	<i>Фф</i>
Ее, Ёё	<i>Ее, Ёё</i>	Хх	<i>Хх</i>
Жж	<i>Жж</i>	Цц	<i>Цц</i>
Зз	<i>Зз</i>	Чч	<i>Чч</i>
Ии	<i>Ии</i>	Шш	<i>Шш</i>
Йй	<i>Йй</i>	Щщ	<i>Щщ</i>
Кк	<i>Кк</i>	Ъъ	<i>Ъъ</i>
Лл	<i>Лл</i>	Ыы	<i>Ыы</i>
Мм	<i>Мм</i>	Ьь	<i>Ьь</i>
Нн	<i>Нн</i>	Ээ	<i>Ээ</i>
Оо	<i>Оо</i>	Юю	<i>Юю</i>
Пп	<i>Пп</i>	Яя	<i>Яя</i>

A

а I союз 1. *против*. కాని, మాత్రం; он поехал, а я остался дома అతను వెళ్ళిపోయాడు, నేను మాత్రం ఇంట్లో వుండిపోయాను; пиши пером, а не карандашом కలంతో రాయు, కాని పెన్సిల్ తో రాయకు; не дё-сять, а двадцать పది కాదు, ఇరవై; я его ви́дел, а он меня́ нет నేను అతన్ని చూశాను, అతను మాత్రం నన్ను చూడలేదు 2. *присоед. часто не переводит-ся*: на горé дом, а под горой ручей కొండమీద ఇల్లా, కొండకింద యేరూ; он зъанят, а потому не придёт к вам అతనికి పని వుంది, అందుచేతనే మీదగ్గరకు రాదు ◇ а вот и он! అతనే వచ్చాడు!; а вы куда? మరి, మీరు ఎక్కడికి వెళ్తున్నారు?; а то а) союз: спеши́, а то опозда́ешь త్వరపడు లేకపోతే సకాలంలో చేరలేవు; ёсли бы ёто было так, а то всё на-оборот ఇలా అయితే, కాని ఇది అందుకు విరుద్ధంగా వుంది б) в знач. *частицы разг.*: пойдёте? — А то что ж, пойдё! వెళ్తారా? — ఎందుకు వెళ్ళను, వెళ్తాను!

а II *частица разг.* 1. *вопр.*: почему ты не отвеча́ешь, а? నీకు మాటలు రావా, ఏమిటి? 2. *усил.*: ма́льчик, а ма́льчик! ఏమీ, అబ్బాయ్!

а III *межд.* రా; а, так ёто были вы! ఓ, మీరా!

абажур *м* లాంపు షేడు

абза́ц *м в разн. знач.* పేరాగ్రాపు

абитуриэ́нт *м* పరీక్షితుడు

абоне́нт *м* చందాదారుడు; ~ библиоте́ки త్రైబరీ చందాదారుడు; ~ телефо́нной се́ти టెలిఫోన్ చందాదారుడు

абориге́н *м* అదివాసి

або́рт *м* గర్భవిచ్ఛిత్తి, గర్భస్రావం; де́лать ~ గర్భ స్రావం చేయించుకొను

абрикос *м* 1. (*дерево*) ఆప్రికోట్ చెట్టు 2. (*плод*) ఆప్రికోట్

абсолюти́зм *м* నిరంకుశత్వం, నిరంకుశాధికారం

абсолютно *нареч.* బొత్తిగా

абсолю́тн||ый 1. (*безусловный*) పరమ, అఖండ 2. (*полный*) పూర్తి, వట్టి; ~ый по́кой పూర్తి విశ్రాంతి; ~ое бо́льшинство పూర్తి (తిరుగులేని) మెజారిటీ; ~ое неве́жество వట్టి అజ్ఞానం ◇ ~ая мона́рхия నిరంకుశ రాజరికం

абстра́ктн||ый అభౌతిక, అమూర్త, అనిర్దిష్ట; ~ое иску́сство అమూర్త కళ; ~ое поня́тие అనిర్దిష్ట భావం абсу́рд *м* అసందర్భత, అసంబద్ధత, అసంగతం

абсу́рдность *ж* అసందర్భత

абсу́рдный అసందర్భమైన, అసంగతమైన, అసంబద్ధమైన (*бессмысленный*); విపరీతమైన (*нелепый*)

аванга́рд *м* (*передовая, ведущая часть*) అగ్రగామి దళం, అగ్రశ్రేణి; быть в ~е движе́ния ఉద్యమం అగ్రశ్రేణిలో (అగ్రగామి దళంగా) వుండు

аванга́рдный (*передовой*) అగ్రగామి

аванс *м* అడ్వాన్సు; выдава́ть ~ అడ్వాన్సు ఇవ్వు

авансце́на *ж* రంగస్థలి ముందుభాగం

авантю́ра *ж* దుస్సహసం, దుష్కృత్యం

авантюри́зм *м* దుస్సహసవాదం, దుస్సహసం

авантюри́ст *м* దుస్సహసికుడు, సాహసోపజీవి, దుందుడుకువాది

авантюристе́ческ||ий దుస్సహసిక, దుస్సహసికమైన, సాహసోపేతమైన, దుందుడుకు; ~ая поли́тика దుస్సహసిక (సాహసోపేతమైన) విధానం

аварии́н||ый: ~ый вы́ход అవాంతర పరిస్థితిలో బయటికి దారి; ~ое состоя́ние ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి

авари́я *ж* చెడిపోవడం (*поломка*); [రైలు, కారు] ప్రమాదం, [విమానం] కూలిపోవడం (*крушение*); по-терпеть ~ю ప్రమాదం జరుగు; కూలిపోవు (*о самолёте*)

август *м* ఆగస్టు

августовский *м* ఆగస్టు; ~ но́мер (*журнала, га-зеты*) ఆగస్టు సంచిక

авиаба́за *ж* విమాన స్థావరం

авиабо́мба *ж* విమాన బాంబు

авиакомпáния *ж* ఎయిర్లైన్, విమాన యాన సంస్థ

АВИ — АГР

авиаконструктор *м* విమానాల డిజైనర్
авиали́ния *ж* విమాన మార్గం
авианосец *м* విమాన వాహక నౌక
авиапочта *ж* ఎయిర్ మెయిల్, విమాన టపా; по-сылать ~ой ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా పంపించు
авиатранспорт *м* విమాన రవాణా
авиационный విమాన, వైమానిక; ~ый завод విమాన ఫ్యాక్టరీ; ~ая промышленность విమాన పరిశ్రమలు; ~ая школа వైమానిక స్కూల్
авиация *ж* విమాన యానం; военная ~ విమాన సైనిక దళం; гражданская ~ పౌర విమాన యానం
авось частица разг. బహుశా ◇ на ~ అదృష్టం కలిసి రావచ్చునన్న ఆశతో; дёлать на ~ దేవునిమీద భారంవేసి చేయు
австрали́ец *м* ఆస్ట్రేలియన్, ఆస్ట్రేలియా దేశస్థుడు
австралийский ఆస్ట్రేలియన్
австри́ец *м* ఆస్ట్రీయా దేశస్థుడు
австрийский ఆస్ట్రీయన్
авто- I в сложн. (автомобильный) మోటారు
авто- II в сложн. (само-, собственный) స్వయం, స్వ
автобиографический స్వీయచరిత్ర
автобиография *ж* స్వీయచరిత్ర, ఆత్మకథ
авто́бус *м* బస్సు
авто́граф *м* (подпись) సంతకం; стави́ть ~ సంతకం చేయు (పెట్టు)
автозава́д *м* [మోటారు] కార్ల ఫ్యాక్టరీ (కర్మాగారం)
автомагистраль *ж* మోటారు రహదారి
автомáт *м* 1. (аппарат) స్వయంచలన యంత్రం; телефон-~ పబ్లిక్ టెలిఫోన్ 2. (оружие) మెషిన్ గన్, మరణుపాకి
автоматиза́ция *ж* స్వయంచలనం, స్వయంచలనీకరణ
автомáтика *ж* స్వయంచలన వ్యవస్థ
автоматически нареч. 1. (с помощью механизма) స్వయంచలితంగా 2. (непроизвольно) తనంతట తనే, యాంత్రికంగా
автоматический 1. స్వయంచలిత, స్వయంచలన 2. (непроизвольный) తనంతట తనే, వాటంతట అవి
автомашина *ж* *с.м.* **автомобиль**
автомобиль *м:* легковóй ~ కారు; грузовóй ~ లారీ, ట్రక్కు
автомобильный కారు, మోటారుకారు
автоно́мия *ж* స్వపరిపాలన

автоно́мный స్వపరిపాలన, స్వయంపాలితమైన; ~ая о́бласть స్వపరిపాలన ప్రాంతం
автопортрёт *м* స్వీయ రూప చిత్రం
áвтор *м* కర్త; ~ кни́ги గ్రంథకర్త; ~ письма́ ఈ ఉత్తరం రాసినవాడు
авторите́т *м* 1. [పేరు] ప్రతిష్ఠ; пользо́ваться ~ом పేరు[ప్రతిష్ఠలు] మోయు; пользо́ваться ~ом у когó-л. ఒకరి గౌరవం పొందు; теря́ть ~ పేరు ప్రతిష్ఠ కోల్పోవు 2. (о человеке) ప్రామాణికుడు; он ~ в о́бласти литерату́ры ఆయన సాహిత్యంలో ప్రామాణికుడు
авторите́тный అధికారయుత; ~ый учёный పేరు ప్రతిష్ఠలుగల శాస్త్రవేత్త; ~ое мненье వేదవాక్కు; ~ые круги అధిష్ఠాన (అధికారయుతమైన) వర్గాలు
áвторский ~ий гонора́р గ్రంథకర్త ప్రతిఫలం; ~ое пра́во కాపీ రైటు
автору́чка *ж* పెన్సు, కలం
автостра́да *ж* మోటారు రహదారి
автотранспорт *м* మోటారు రవాణా
аге́нт *м* ఏజెంటు
аге́нтство *с* ఏజెన్సీ; Аге́нтство печа́ти Но́вости వోహస్తి వార్తా సంస్థ
аге́нтура *ж* sobир. గూఢచారులు
агита́тор *м* ఆందోళనకారుడు, ప్రచారకుడు
агитацио́нный ఆందోళనా, ప్రచార
агита́ция *ж* ఆందోళన, ఆందోళనం, ప్రచారం; пред-вы́борная ~ ఎన్నిక ప్రచార ఉద్యమం
агити́ровать, сагити́ровать (за вн.) ప్రచారం (ఆందోళన) చేయు; ~ за когó-л. ఒకరి కోసం (తరపున) ప్రచారం చేయు
агитпункт *м* ప్రచార కేంద్రం
агностици́зм *м* филос. అజ్ఞేయతావాదం
аго́ни||я *ж* మరణయాతన, వ్యధ, వేదన; бы́ть в ~и మరణయాతన స్థితిలో ఉండు
агра́рный వ్యావసాయక, వ్యవసాయ; ~ая рефо́рма భూసంస్కరణ; ~ая страна వ్యవసాయ దేశం
агрега́т *м* యంత్రం
агресси́вный దురాక్రమణ, దౌర్జన్యశీల; ~ая по-ли́тика దురాక్రమణ విధానం; ~ые де́йствия దౌర్జన్యశీల చర్యలు
агресси́||я *ж* దురాక్రమణ; соверша́ть ~ю దురాక్రమణ చేయు
агрéссор *м* దురాక్రమణదారు, దురాక్రమణపరుడు
агробиоло́гия *ж* ఆగ్రోబయోలాజీ, వ్యవసాయ జీవశాస్త్రం
агроно́м *м* వ్యవసాయ నిపుణుడు

агрономический వ్యావసాయక, వ్యవసాయ
агрономия జ వ్యవసాయం
агропром м (агропромышленный комплекс) వ్యావసాయక పారిశ్రామిక కాంప్లెక్స్
агропромышленный వ్యావసాయక పారిశ్రామిక
агротехника జ వ్యవసాయ సాంకేతిక విజ్ఞానం
агрохимия జ వ్యవసాయక రసాయనశాస్త్రం
ад м *прям., перен.* నరకం, అధోలోకం
адаптация జ *биол.* అలవాటు పడడం, సరి పెట్టుకోవడం
адвокат м *юр.* అడ్వోకేటు, స్టీడరు, వకీలు
адвокатур||а ж 1. (деятельность): занимать-
ся~ой బారిష్టరు వృత్తిలో ఉండు 2. *собир.* బారిష్టరు
административ||ый మేనేజింగ్; ~ый аппарат మేనేజింగ్ యంత్రాంగం; ~ое выяснение మేనేజిమెంటు నుంచి మందలింపు; ~ые меры మేనేజిమెంటు చర్యలు ◇ ~ое деление పరిపాలన విభాగం; в ~ом порядке మేనేజిమెంటు ఆర్డరు ప్రకారం, యాజమాన్యపు ఆదేశప్రకారం
администратор м మేనేజరు
администрация ж 1. (орган) పరిపాలక (నిర్వాహక) వర్గం, మేనేజిమెంట్ 2. *собир.* మేనేజిమెంటువాళ్ళు
адмирал м అడ్మిరల్, నౌకాదళ అధిపతి
адрес м 1. అడ్రెసు, చిరునామా 2. (поздравитель-
ный, приветственный) అభినందన (స్వాగత) పత్రం
адресат м చిరునామాదారు
адресн||ый అడ్రెసు; ~ая книга అడ్రెసు డైరెక్టరీ
адресовать *несов. и сов. (вн. от.)* (పేర, కు) రాయు, పంపు
а́дск||ий *разг.* 1. (ужасный, невыносимый) చచ్చేటంత; ~ий труд చచ్చేటంత పని 2. (очень силь-
ный) విపరీతమైన, వల్లమాలిన; ~ая боль విపరీతమైన నొప్పి; ~ое терпение వల్లమాలిన ఓర్పు
адъютант м అడ్జుటెంటు
аза́рт м ఉద్రేకం; входить в ~ ఉద్రేకపడు, ఉద్రిక్తుడగు
аза́ртн||ый: ~ый человек జూదరి, జూదగాడు; ~ая игра జూదం
а́збука ж 1. (алфавит) వర్ణమాల, అక్షరాలు, అక్షర మాల 2. *перен. (азы, основы)* ఓనమాలు ◇ ~ Морзе మోర్స్ కోడ్
а́збучн||ый: ~ая истина స్వతస్సిద్ధమైన (నిర్వివాద మైన) సత్యం
азербайджанец м అజెర్బైజానియన్, అజెర్బైజాన్ దేశస్థుడు

азербайджанский అజెర్బైజానియన్
азиатски||й ఆసియన్; ~е страны ఆసియా దేశాలు
азот м నైట్రోజన్, నత్రజని
азотный నైట్రిక్
азы *мн. разг. (основы, начала)* ఓనమాలు
а́ист м కొంగ
айва́ ж 1. (дерево) మారేడు చెట్టు 2. (плод) మారేడు కాయ
а́йсберг м మంచు కొండ (బండ)
академик м 1. (член академии) అకాడమీ సభ్యుడు 2. (звание) అకడమీయన్
акаде́мия ж 1. అకాడమీ, పరిషత్తు; ~ наук శాస్త్ర విజ్ఞాన అకాడమీ; Академия медицинских наук వైద్య శాస్త్ర అకాడమీ 2. (высшее учебное заведение) కళాశాల; Военно-медицинская ~ సైనిక వైద్య కళాశాల
ака́ция ж కనీవింద చెట్టు
аквала́нг м అక్వలంగ్
аквалангист м అక్వలంగిస్టు
акваре́ль ж 1. (краска) నీటిరంగు 2. (картин-
на) నీటిరంగుల చిత్రం
аква́риум м 1. (сосуд) ఆక్వేరియం 2. (учрежде-
ние) జలాశయం
акклиматиза́ция ж వాతావరణానికి అలవాటుపడడం (సరిపెట్టుకోవడం)
акклиматизи́ровать *несов. и сов. (вн.)* వాతావరణానికి సరిపెట్టు కొనేటట్టు చేయు
акклиматизи́роваться *несов. и сов.* వాతావరణానికి అలవాటుపడు (సరిపెట్టుకొను)
аккомпане́мент м పక్కవాద్యం; под ~ [ఏదైనా] పక్కవాద్యంతో
аккомпаниа́тор м పక్కవాద్యగాడు
аккомпани́ровать *несов. (от.)* తాళం (పక్కవాద్యం) వాయించు; ~ кому-л. на рояле ఒకరికి పక్కవాద్యంగా పియానో వాయించు
акко́рд м అకార్డ్
аккордео́н м అకార్డియన్
аккредито́вать *несов. и сов. (дип. (вн.)* (కి) అధికారమిచ్చు
аккумулято́р м బాటరీ, అక్యూములేటర్
аккура́тно *наrech.* 1. (точно) కచ్చితంగా, హెచ్చు తగ్గులు లేకుండా 2. (опрятно) నీటుగా, చక్కగా 3. (тщательно) సాంగోవాంగంగా
аккура́тность ж 1. (точность) కచ్చితత్వం,

АКК — АЛЬ

తప్పలు లేకుండుట 2. (*опрятность*) నీటుదనం, చక్కదనం 3. (*тщательность*) సంపూర్ణత్వం, సాంగోపాంగత
аккуратный 1. (*точный*) కచ్చితమైన, సరియైన, హెచ్చు తగ్గులు లేని 2. (*опрятный*) నీటు అయిన, చక్కని 3. (*тщательный*) సమగ్రమైన, సాంగోపాంగమైన
акробат *м* ఆక్రోబాట్
акробатический ఆక్రోబాటిక్
акселерация *ж* త్వరణం, ఆత్సలరేషన్
аксиома *ж* 1. ధర్మం, సిద్ధాంతం, నిబంధన 2. *перен.*: *это ~* అది స్వయం వ్యక్తమైనది (సిద్ధం)
акт *м* 1. (*поступок, действие*) చర్య, కార్యం 2. (*документ*) చట్టం, బిల్లు, పత్రం; *обвинительный ~* నేరారోపణ పత్రం 3. *театр.* అంకం
актёр *м* నటుకుడు, నటుడు
актив *м* *собир.* చురుకైన సభ్యులు (కార్యకర్తలు); *партийный ~* ప్రముఖ పార్టీ కార్యకర్తలు
активизировать *несов. и сов. (вн.)* క్రియాశీలం చేయు; *~* *работу* పని త్వరపరచు
активизироваться *несов. и сов.* చురుకు అగు, క్రియాశీలమగు
активист *м* చురుకైన (క్రియాశీలుడైన) కార్యకర్త
активно *нареч.* క్రియాశీలంగా, చురుకుగా
активность *ж* క్రియాశీలత, చురుకుతనం
активный క్రియాశీల, చురుకైన
актовый: *~* *зал* [అసెంబ్లీ] హాలు
актриса *ж* నటి, నటిమణి
актуальность *ж* ఆవశ్యకత, జరుగుతున్నతనం
актуальн||ый అత్యంత సామయికమైన, జరుగు; *~ая* *проблема* అత్యంత సామయికమైన సమస్య
акýла *ж* సార
акýстика *ж* 1. (*наука*) ధ్వనిశాస్త్రం 2. (*слышимость*) శ్రవణశుభం
акустически||й: *~й* *аппарát* ధ్వని శాస్త్రీయ పరికరం; *~е условия* శ్రవణశుభ స్థితి
акушёр *м* మంత్రసాని పని చేసేవాడు
акушёрка *ж* మంత్రసాని
акушёрство *с* మంత్రం, మంత్రసానితనం, ఆబ్స్ట్రెటిక్స్
акцént *м* 1. (*ударение*) ఒత్తు 2. (*произношение*) ఉచ్చారణ, యాస; *говорить с иностранным ~ом* విదేశీ యాసతో మాట్లాడు *◇* *дéлать ~ на чём-л.* దేనినైనా నొక్కిచెప్ప
акцентировать *несов. и сов. (вн.)* నొక్కిచెప్ప
акционер *м* స్టాక్ (షేర్) హోల్డరు, వాటాదారు

акционерн||ый జాయింట్ స్టాక్; *~ый капитал* జాయింట్ స్టాక్ పెట్టుబడి; *~ое общество* జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీ

áкци||я I *ж* (*ценная бумага*) షేరు, వాటా; *~и* *повышаются* a) షేర్ల విలువ పెరుగుతోంది b) *перен.* అవకాశాలు పెరుగుతాయి *◇* *его ~и* *падают* అతని అవకాశాలు సన్నగిలుతాయి

áкция II *ж* (*действие*) కార్యచరణ చర్య
албáнец *м* ఆల్బేనియా దేశస్థుడు, ఆల్బేనియన్
албáнский ఆల్బేనియన్
áлгебра *ж* ఆల్జీబ్రా, బీజగణితం, బీజగణిత శాస్త్రం
алéть *несов.* 1. (*становиться алым*) ఎర్రపడు, ఎర్రబారు, ఎరుపెక్కు 2. (*виднеться*) [ఎర్ర పువ్వులు] కనపడు

алж|рец *м* ఆల్జీరియా దేశస్థుడు
алж|рский ఆల్జీరియన్
áлиби *с* *нескл.* అలిబి; *устанáвливать чьё-л. ~* ఒకరి అలిబి నిరూపించు

алимéнты *мн.* మనోవర్తి; *платить ~* మనోవర్తి చెల్లించు

алкоголизм *м* తాగుబోతుత్వం
алкоголик *м* తాగుబోతు
алкоголь *м* మద్యపానం, మద్యం
алкогольный మద్యపానీయ; *~ напиток* మద్య పానీయం

Аллáх *м* అల్లా
аллегорический ఆలంకారిక, రూపకాలంకారముత
аллегория *ж* ద్రుష్టాంతం, రూపకాలంకారం
аллéя *ж* చెట్లబారుల మధ్యదారి
аллó *межд.* హోలే
алмáз *м* వజ్రం
алмáзный వజ్ర
алтáрь *м* దైవపీఠం, బలిపీఠం
алфáвйт *м* అక్షరాలు, వర్ణమాల; *по ~у* అక్షరక్రమంలో

алфáвйтн||ый: *~ый* *порядок* వర్ణక్రమం, అక్షరక్రమం; *в ~ом порядке* అక్షరక్రమంలో; *~ый список* అక్షరక్రమంలో పున్న జాబితా

áлчность *ж* దురాశ, పేరాశ, ప్రలోభం
áлчный దురాశ, అబ
áлый ఎర్రని, అరుణ
альб|нóс *м* వివర్ణం (животное); వివర్ణుడు (человек)
альбóм *м* అల్బం
альманáх *м* సంకలనం
альпинизм *м* పర్వతారోహణం

альпинист *м* సర్వతారోహకుడు
 альтернатива *ж* ప్రత్యామ్నాయం
 алюминниевый అల్యూమినియమ్
 алюминний *м* అల్యూమినియం
 аляповатый మోపైన (*грубо сделанный*); గాడీగా
 వున్న (*грубый, некрасивый*)
 амбár *м* గిడ్డంగి; గాడె, ధాన్యపు కొట్టు, ధాన్యగారం
 (*тк. для зерна*)
 амбиции *ж* అతిశయం, గర్వం $\diamond$ ударяться в
 ~ю *разг.* అతిశయం ప్రదర్శించు
 амбразура *ж* воен. జేవురు గండి
 амбулатория *ж* డాక్ పేషెంట్ చికిత్సాలయం
 амбулаторный డాక్ పేషెంట్; ~ больно́й డాక్
 పేషెంటు; ~ приём డాక్ పేషెంట్ చికిత్స
 амёба *ж* అమీబా, సారమేసియం
 американец *м* అమెరికన్, అమెరికా దేశస్థుడు
 американский అమెరికన్
 аметист *м* అమెటిస్టు [మణి]
 аммиак *м хим.* నవాసారం
 амнисти́ровать *несов. и сов. (вн.)* క్షమాదానం
 ఇచ్చు (చేయు)
 амни́стия *ж* క్షమాదానం; всеобщая ~ సాధారణ
 క్షమాదానం, సర్వాసరాధ క్షమ
 амора́льный అవినీతికర[మైన], నీతిబాహ్య
 амортиза́ция *ж* 1. *эк.* తరుగుదల, అరుగుదల 2.
тех. కమాను
 ампе́р *м эл.* అంపియర్, ఏంపియర్
 амперме́тр *м* అమ్మీటర్
 амплиту́да *ж физ.* విస్తీర్ణం, కోణాంకం; ~ коле-
 ба́ния కంపన (డోలన) పరిమితి
 ампула *с нескл.* పాత్ర
 а́мпула *ж* ఆంప్యూల్
 ампута́ция *ж* అవయవచ్ఛేదం
 ампуті́ровать *несов. и сов. (вн.)* అవయవచ్ఛేదం
 చేయు, తెగగొట్టు
 амуле́т *м* రక్షరేకు, రక్ష, తాయెత్తు
 амуни́ция *ж* మందుగుండు (యుద్ధ) సామగ్రి
 амфи́бия *ж* 1. *зоол.* ఆంఫీబియా, ఉభయజీవి, ఉభయ
 వరం 2. (*автомобиль*) ఆంఫీబియా [కారు]
 ана́лиз *м* 1. (*разбор*) పరిశోధన, విశ్లేషణం, పరిశీలన
 2. (*определение состава*) పరిక్ష; ~ крови బ్లడ్
 టెస్ట్, రక్త పరిక్ష; ~ [грамматического] предло-
 жения వాక్య విభజన
 анализи́ровать *несов. и сов. (сов. тж. про-*
 анализи́ровать; *вн.)* పరిశీలించు, విశ్లేషించు

АЛЬ — АНН

А

аналитический వైశ్లేషిక, విశ్లేషణాత్మకమైన; ~ ме-
 тод విశ్లేషణ విధానం (పద్ధతి); ~ ум నూత్న (విశ్లేషణా
 త్మకమైన) బుద్ధి
 аналогичный నమానమైన, సదృశమైన; ~ слýчай
 అలాంటి సంఘటన
 аналогия *ж* సోలిక, సాదృశ్యం, సామ్యం
 ананás *м* 1. (*растение*) అనాస మొక్క 2. (*плод*)
 అనాస
 анархизм *м* అరాజకత్వం, అరాజకవాదం
 анархист *м* అరాజకవాది
 анархический 1. అరాజకవాద 2. (*безвластный*)
 అరాజక
 анархичный అవ్యవస్థ
 ана́рхия *ж* 1. (*безвластие*) అరాజకం 2. (*сти-*
хийность) అవ్యవస్థ
 анáтом *м* శరీర వ్యవచ్ఛేద శాస్త్రజ్ఞుడు, అనాటమిస్టు
 анатомі́ровать *несов. и сов. (вн.)* అంగ విచ్ఛేదం
 చేయు
 анатомический శరీర నిర్మాణ
 анатомія *ж* శరీర [నిర్మాణ] శాస్త్రం
 анга́р *м* విమానాల పెద్ద
 а́нгел *м рел.* దేవదూత, దేవత
 а́нгельский దివ్య[మైన], దేవతలాంటి $\diamond$ ~ харак-
 тер *разг.* దేవతలాంటి స్వభావం
 анги́на *ж* అరిమి
 английский ఇంగ్లీషు, ఆంగ్లము
 англича́нин *м* ఇంగ్లీషువాడు, ఆంగ్లేయుడు
 анекдот *м* ముప్పలు, పాడికథ, వృత్తాంతం
 анекдотический *см.* анекдотичный
 анекдотичный తమాషా (*похожий на анекдот*);
 విచిత్ర[మైన] (*маловероятный*); ~ слýчай తమాషా
 సంఘటన
 анестезія *ж мед.* అనెస్థీసియా, నిశ్చేతనకరణి
 анке́т|а *ж* ఫారం; заполня́ть ~у ఫారం నింపు
 анке́тны|й: ~е да́нные జీవిత వివరాలు (విశేషాలు)
 аннекси́ровать *несов. и сов. (вн.)* ఆక్రమించు,
 కలుపుకొను
 анне́ксия *ж* ఆక్రమణ, కలుపుకోవడం; ~ страны
 దేశాక్రమణ
 аннотáция *ж* సారాంశం, సంక్షిప్తం
 анноти́ровать *несов. и сов. (вн.)* వివరించు,
 వ్యాఖ్యానించు, టీక రాయు

АНН — АПО

аннулировать *несов. и сов. (вн.)* రద్దు చేయు (వరచు)

анод *м физ.* ఆనోడ్, ధన ధ్రువం

аномалия *ж* విపరీతం, వైపరీత్యం, విరుద్ధం

аноним *м (о человеке)* ఆకాశరామన్న, అనామధేయుడు

анонимный ఆకాశరామన్న, పేరులేని, అనామధేయమైన; ~ое письмо ఆకాశరామన్న ఉత్తరం

анонс *м* ప్రకటన, చాటింపు, నోటీసు

ансамбль *м* బృందం; ~ песни и пляски పాట, నాట్య బృందం

антагонизм *м* వైరుధ్యం, శత్రుత్వం; **классовый** ~ వర్గ వైరుధ్యం (శత్రుత్వం)

антагонистически వైరుధ్య; ~е классы శత్రుత్వపూరిత వర్గాలు; ~е противоречия శత్రుత్వ పూరిత వైరుధ్యాలు

антарктический అంటార్క్టిక్, దక్షిణ ధ్రువ ప్రాంతానికి చెందిన

антенна *ж* ఏరియల్

анти- *в сложн.* వ్యతిరేక, విరుద్ధమైన

антибиотик *м* అంటిబయోటిక్

антивоенный యుద్ధవ్యతిరేక

антигэн *м биол.* యాంటిజను

антидемократический ప్రజాతంత్ర విరుద్ధ, ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక

антиимпериалистический సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక

антиквэр *м* పురావస్తు విపుణుడు (కోవిదుడు)

антиквэрный: ~ый магазин పురావస్తుపురి (అరుదైన వస్తువులు దొరికే) షాపు; ~ая вещь పురాతన వస్తువు

антимарксистский మార్క్సిస్టు వ్యతిరేక

антимилитаристический సైనికతత్వ వ్యతిరేక

антинародный ప్రజా వ్యతిరేక

антинаучный శాస్త్రీయ విరుద్ధమైన

антиобщественный సంఘ వ్యతిరేక; ~ поступок సంఘ వ్యతిరేక ప్రవర్తన (చర్య)

антипартийный పార్టీ వ్యతిరేక

антипатный *ж* అయిష్టత; испытывать ~ю к кому-л. ఒకరంటే (ఒకరి పట్ల) అయిష్టత కలిగివుండు

антирелигиозный మత వ్యతిరేక

антисанитарный అవరిశుభ్రమైన, అనారోగ్యకరమైన

антисемитизм *м* యూదు వ్యతిరేకత

антисемитский యూదు వ్యతిరేక

антисептический యాంటిసెప్టిక్, క్రిమిహర, క్రిమి సంహారక

антисовётский సోవియట్ వ్యతిరేక

антитэзис *м* ప్రతియోగి విరుద్ధం, వికల్పం

антифашист *м* ఫాసిస్టు వ్యతిరేక

антифашистский ఫాసిస్టు వ్యతిరేక

антихудожественный కళాత్మకం కాని, మోటైన

антициклон *м* అధిక పీడన వాయుగుండం, ప్రతిచక్రవాతం

античность *ж* పురాతన (గ్రీకు, రోమన్) సంస్కృతి

античный 1. (древнегреческий, древнеримский) పురాతన గ్రీకు రోమన్ 2. (классически правильный) పురాతన (ప్రాచీన) [కాలానికి చెందిన]

антоним *м лингв.* వ్యతిరేక పదం, విరుద్ధార్థకము

антракт *м (перерыв)* విరామం

антрепренёр *м* [నటుని] కార్యదర్శి (మేనేజరు)

антропология *ж* మానవశాస్త్రం

анфас *нареч.* నిండుముఖ; фотография, сделанная ~ నిండు ముఖ చిత్రం; фотографироваться ~ నిండు ముఖ చిత్రం తీయించు (చేయించు)

аншлаг *м* హౌస్ ఫుల్ నోటీసు

аорта *ж анат.* బృహద్దమని, మహాధమని, ప్రధాన ధమని

апатичный నిస్తేజమైన, ఉదాసీన; ~ человек ఉదాసీనుడు

апатия *ж* ఉదాసీనత, నిస్తేజం

апеллировать *несов. и сов.* 1. *юр.* అప్పీలు చేసుకొను; ~ в Верховный суд సుప్రీమ్ కోర్టుకు అప్పీలు చేసుకొను 2. (к *от.*; *обращаться за поддержкой*) (కు) విజ్ఞప్తి చేసుకొను

апелляция *ж* 1. *юр.* అప్పీలు; отклонять ~ю అప్పీలును తిరస్కరించు; подавать ~ю అప్పీలు చేసుకొను (నమర్చించు) 2. (обращение за поддержкой) (కు) విజ్ఞప్తి

апельсин *м* 1. (дерево) ఆరంజి, నారింజ చెట్టు 2. (плод) నారింజ పండు

апельсиновый *см.* అపెల్సినోవయ్

апельсиновый నారింజ

аплодировать *несов. (от.)* చప్పట్లు కొట్టు; бърно ~ పార్శ్వధ్వనం చేయు

аплодисменты *мн.* చప్పట్లు, కరతాళధ్వనులు; продолжительные ~ సుదీర్ఘ కరతాళధ్వనులు

апломб *м* గర్వం; с ~ом గర్వంతో

АПН (Агентство печати Новости) నోవోస్తి వార్తా సంస్థ

апогэй *ж* 1. *астр.* అత్యున్నత దూరం, అత్యున్నత స్థానం 2. *перен.* పరాకాష్ఠ; в ~е славы కీర్తి పరాకాష్ఠలో

аполитичный రాజకీయాతీతమైన, రాజకీయాలకు దూరమైన

апологёт *మ* స్తోత్ర పాఠకుడు, సమర్థించేవాడు
апоплексический: ~ удар *మెద.* పక్షవాతం

апостроф *మ* అపొస్ట్రోఫీ

аппарат *మ* 1. యంత్రం; фотографический ~ కేమేరా 2. (совокупность учреждений) యంత్రాంగం; государственный ~ రాజ్య (ప్రభుత్వ) యంత్రాంగం 3. (штат) సిబ్బంది

аппаратура *జ* собир. [యంత్ర] సామగ్రి, ఉపకరణాలు, యంత్రావళి

аппендицит *మ* *మెద.* అపెండిసైటిస్

аппетит *మ* 1. ఆకలి, ఊత్తు; терять ~ మందగించు; у меня пропа́л ~ నాకు ఆకలి చచ్చిపోయింది 2. *перен.* వాంఛ, కోర్కె

аппетитный (о пище) ఆకలిని పుట్టించే

апрель *మ* ఏప్రిల్

апрельский ఏప్రిల్

аптека *జ* మందుల అంగడి (పావు)

аптекарь *మ* మందుల అంగడివాడు, మందులమ్మేవాడు

аптечка *జ* 1. (набор лекарств) మందులు 2. (шкафчик) మందుల పెట్టె

араб *మ* అరబ్, అరేబియన్

арабски||| అరబ్, అరేబియన్ ◇ ~е цифры అరేబియన్ అంకెలు

арахис *మ* 1. (растение) వేరుసెనగ [మొక్క] 2. *собир.* (плоды) వేరుసెనగ [కాయలు, గింజలు]

арбитр *మ* 1. పెద్దమనిషి, మధ్యవర్తి, మధ్యస్థుడు 2. *sport.* రిఫరీ

арбитраж *మ* మధ్యవర్తిత్వం, మధ్యవర్తి తీర్పు, మధ్యస్థం; మధ్యవర్తి తీర్పు సంస్థ (учреждение)

арбитражный: ~ суд మధ్యవర్తి తీర్పు సంస్థ

арбуз *మ* పువ్వుకాయ

аргентинец *మ* ఆర్జెంటీనా దేశస్థుడు

аргентинский ఆర్జెంటైన్

аргумент *మ* తర్కం, వాదం, హేతువు

аргументация *జ* 1. (действие) తర్కించడం, వాదించడం 2. (аргументы) తర్కం, వాదం

аргументированный హేతుబద్ధమైన, సబబైన

аргументировать *несов. и сов. (вн.)* వాదించు, తర్కించు

aréна *జ* *прям., перен.* రంగం, రంగస్థలం; политическая ~ రాజకీయ రంగం; цирковая ~ సర్క్స్ రంగం

аренд||а *జ* కౌలు (земли); అద్దె (дома); платить

АПО — APC

А

~у కౌలు (అద్దె) చెల్లించు; сдавать в ~у కౌలుకు (అద్దెకు) ఇచ్చు

арендатор *మ* కౌలుదారు[డు]

аренд||ыи: ~ый договор కౌలు (на землю); అద్దె ఒప్పందం (на дом); ~ая плата కౌలు చెల్లింపు (за землю); అద్దె (за дом)

арендовать *несов. и сов. (вн.)* కౌలుకు తీసుకొను (землю); అద్దెకు తీసుకొను (дом)

арест *మ* 1. అరెస్టు; находиться под ~ом నిర్బంధించబడు, అరెస్టు చేయబడు; брать под ~ అరెస్టు చేయు, నిర్బంధించు 2. *юр.* (на имущество) జప్తు; накладывать ~ на имущество ఆస్తిని జప్తు చేయు

арестант *మ* *уст.* ఖైదీ, బందీ

арестованный *మ* ఖైదీ, బందీ

арестовать *сов. см.* арестовывать

арестовывать, арестовать (вн.) 1. అరెస్టు చేయు, నిర్బంధించు 2. (накладывать арест) జప్తు చేయు

аристократ *మ* ప్రభువు, మహాకులీనుడు, అభిజాత్యుడు

аристократический 1. (об обществе и т.п.) ప్రభువర్గానికి (ప్రభుమండలికి) చెందిన 2. (изысканный) అభిజాత్యుడు, కులీన

аристократия *జ* 1. (сословие) ప్రభుమండలి, ప్రభు వర్గము, ప్రభువులు 2. *перен.:* рабóчая ~ కార్మిక ఆగ్రహవర్గం

арифметика *జ* అంకగణితం, అంకగణితశాస్త్రం, లెక్క

арифметический||ий అంకగణిత; ~ая задáча గణిత సమస్య, లెక్క; ~ое дéйствиe సూత్రం

áрия *జ* పాట

áрка *జ* ఆర్కి, కమాను; триумфáльная ~ విజయ సూచక కమాను

аркáн *మ* రజ్జు, ఉచ్చుతాడు

арктический ఆర్క్టిక్ [[ప్రాంత], ఉత్తర ధృవ ప్రాంత

армéйский సైనిక, సైన్యానికి చెందిన

áрмия *జ* సేన; సైన్యం (*т.ж. перен.*); Советская Áрмия సోవియట్ సైన్యం; Крáсная Áрмия *ист.* ఎర్ర సైన్యం, రెడార్మీ

армянíн *మ* ఆర్మీనియన్

армянский ఆర్మీనియన్

аромáт *మ* సుగంధం, సువాసన, పరిమళం; издавать ~ సువాసన వేయు

аромáтный పరిమళమైన, సుగంధమైన, ఘుమఘుమ

áрочный: ~ мост ఆర్కిబిడ్డి, కమాను వంతెన

арсенáл *మ* воен. ఆయుధశాల, ఆయుధాగారం

АРТ — АТЛ

артези́анский: ~ колодезь арті́зіанънъ జావి, పాతాళగంగ

артель ж సహకార సంఘం, కార్మిక బృందం
артериальный ధమనీయ

артерия ж анат. నాడి, ధమని

артиллерийский శతఘ్ని, ఫిరంగి

артиллерист м ఫిరంగి (శతఘ్ని) సైనికుడు

артиллерия ж ఫిరంగి (శతఘ్ని) దళం, శతఘ్నులు

арти́ст м 1. కళాకారుడు, నటుడు, వేషగాడు; ~ балéта బాలే నటుడు; óперный ~ ఓపెరా నటుడు 2. разг. (мастер своего дела) ఆరితేరినవాడు

артистический 1. నటీనటుల 2. (искусный) ఆరితేరిన

артистка ж నటి, ఆటకత్తె, వేషకత్తె; ~ балéта బాలే నటి, నర్తక; ~ кино చలనచిత్ర నటి

áрфа ж హార్ఫ్

архайзм м పాతమాట

архайческий పాత

археолог м పురావస్తు శాస్త్రజ్ఞుడు, పురావస్తు శాస్త్రవేత్త

археологический పురావస్తు శాస్త్రానికి సంబంధించిన; ~ая экспедиция పురావస్తు శాస్త్రీయ పరిశోధన యాత్ర; ~ие раскопки పురావస్తు తవ్వకాలు

археология ж పురావస్తు శాస్త్రం

архив м 1. (учреждение и отдел) పురా వ్రతాలయం, ప్రాచీన పత్ర భాండాగారం 2. (документы) పాత పత్రాలు

архипелаг м ద్వీపసమూహం

архитектор м నిర్మాత, వాస్తుశిల్పి

архитектура ж 1. (зодчество) వాస్తుకళ, వాస్తు శాస్త్రం 2. (стиль) వాస్తుకళా శైలి (రీతి)

архитектурный: ~ пáмятник వాస్తుకళా చిహ్నం

ары́к м [సాగునీటి] కాలువ, చింక

аскét м సన్యాసి, ఋషి, వైరాగి

аскетизм м సన్యాసం, వైరాగ్యం, తపస్సు

аскетический వైరాగ్యపు, ఐహిక సుఖాలపై విరక్తిగల, సన్యాసిగా ఉండే

аспéкт м దృక్పథం, పార్శ్వం

аспира́нт м పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్

аспиранту́ра ж పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్

ассамбле́я ж అసెంబ్లీ, సభ; Генера́льная Ассамбле́я Организа́ции Объединённых На́ций ఐక్య రాజ్య సమితి సాధారణ అసెంబ్లీ

ассигновáние с (сумма) కేటాయింపులు

ассигновáть несов. и сов. (вн.) కేటాయించు

ассимили́ровать несов. и сов. (вн.) 1. (уподоблять) సదృశం (సమం) చేయు, విలీనీకరించు 2. биол. జీర్ణంచేసుకొను

ассимили́роваться несов. и сов. 1. (уподобляться) సమానమగు, విలీనీకరించుకొను 2. биол. జీర్ణంచేసుకొను

ассимиляция ж 1. (действие) సమానపరచడం, విలీనీకరణం 2. (состояние) విలీనీకరించుకోవడం 3. биол. జీర్ణంచేసుకోవడం

ассистéнт м (помощник) అసిస్టెంట్, సహాయకుడు
ассистировать несов. (от.) (కు) సహాయంచేయు, తోడ్పడు

ассорти́мент м రకాలు; большóй ~ това́ров సరుకుల వైవిధ్యం, రకరకాల (నానా విధమైన) సరుకులు

ассоциация ж 1. (объединение) సమాఖ్య, సంఘం, అసోసియేషన్ 2. психол. సంబంధం

ассоции́роваться несов. и сов. (с тв.; в пред-ставлении) (తో) ముడిపెట్టుబడు

áстма ж мед. ఆస్మా, ఉబ్బసం

астрона́вт м ఆస్ట్రోనాట్

астроно́м м ఖగోళశాస్త్రజ్ఞుడు, ఖగోళశాస్త్రవేత్త

астроно́мически||й ఖగోళశాస్త్ర, ఖగోళశాస్త్రానికి సంబంధించిన ◇ ~е цифры ఊహితమైన అంకెలు

астроно́мия ж ఖగోళశాస్త్రం

асфа́льт м ఆస్ఫాల్ట్

асфа́льтировать несов. и сов. (вн.) ఆస్ఫాల్టు అంటించు (వేయు)

асфа́льтов||ый ఆస్ఫాల్ట్; ~ая доро́га ఆస్ఫాల్ట్ రోడ్డు

ата́ка ж దాడి

атакóвать несов. и сов. (вн.) (పై) దాడిచేయు

атама́н м (главарь) నాయకుడు

атеи́зм м నాస్తికవాదం, నాస్తికత్వం, నిరీశ్వరవాదం

атеи́ст м నాస్తికుడు

ателье́ с нескл. 1. (фотографа, художника) స్టూడియో 2. (бытовое) షేపు; ~ бытового обслý-живания చిల్లర మరమ్మత్తు షేపు; обyвнóе ~ జోళ్ల మరమ్మత్తు షేపు; ~ мод టైలర్స్ షేపు

áтлас м геогр. అట్లాస్, దేశపటముల పుస్తకం

атла́с м అతలపు, సాటిన్

атлét м ఎథెలెటిక్ క్రీడాకారుడు

атлétика ж ఎథెలెటిక్స్; лёгкая ~ రైట్ ఎథెలెటిక్స్; тяжёлая ~ హెవీ ఎథెలెటిక్స్

атлетический దృఢగాతుడైన, బలిష్ఠుడైన; ~ое телосложéние కండలు తిరిగిన శరీరం

атмосфэра ж 1. (газообразная оболочка) వాతావరణం, అట్మాస్ఫియర్ 2. перен. వాతావరణం; дружеская ~ స్నేహపూరితమైన వాతావరణం

атмосфэри||ый వాతావరణ; ~ое давлéние వాయు పీడనం; ~ые осáдки а) (дождь) వర్షం б) (снег) మంచు [పడడం]

áтом м వరమాణువు

áтомн||ый వరమాణు, అణు, ఆటం; ~ый вес వరమాణు భారం; ~ое оруджéе అణుశస్త్రం, అణ్వస్త్రం; ~ое ядрó аణుకేంద్రం

атрибút м филос. విలక్షణ గుణం, గుణలక్షణం, ధర్మం

атташé м нескл. అటాచీ

аттестáт м యోగ్యతా పత్రం, సర్టిఫికేట్; ~ зрелости మెట్రీక్ స్కూలు సర్టిఫికేట్

аттестáция ж యోగ్యత పరిశీలన

аудиторiя ж 1. (помещение) ఆడిటోరియం, లెక్చర్ హాలు 2. собир. సభ్యులు, వినువారు, శ్రోతలు

аукцион м ఏలం, వేలంపాట; продáжа с ~а వేలం అమ్మకం (పాట); продава́ть с ~а వేలం వేయు

афгáнец м ఆఫ్ఘనియన్, ఆఫ్ఘన్ దేశస్థుడు

афгáнский ఆఫ్ఘన్

афэра ж దగా, మోసం, వంచన

аферист м కేటుమారి, మోసగాడు

афйш||а ж ప్రకటన [పత్రం]; расклéивать ~и ప్రకటన పత్రాలు అతికించు (అంటించు)

афишйровать несов. и сов. (вн.) చాటుకొను

афоризм м నీతివచనం, సుభాషితం, సూక్తి

африкáнец м ఆఫ్రికన్, ఆఫ్రికా దేశస్థుడు

африкáнский ఆఫ్రికన్, ఆఫ్రికాదేశపు

ах межд. అబ్బా! (выражает удивление); అయ్యో! (выражает боль, сожаление); అయ్యో! (выражает сожаление)

áхать, áхнуть разг. అయ్యో అను

áхнуть сов. с.м. áха ть

аэродина́мика ж వాయుచలన (వాయుగతి, విమాన గతి) శాస్త్రం

аэродрóм м విమానాశ్రయం

аэроклýб м వైమానిక క్లబ్బు

аэроплáн м уст. విమానం

аэропóрт м విమానాశ్రయం

аэроста́т м గాలి గుమ్మటం

аэросъёмка ж с.м. аэрофотосъёмка

аэрофотосъёмка ж విమానం (అంతరిక్షం) నుంచి ఫోటోలు తీయడం

АТМ — БАК

Б

б частица с.м. бы

ба́ба ж 1. разг. (жена) ఆలు, పెళ్లాం 2. разг. (женщина) ముసలమ్మ, అవ్వ 3. ирон. (о мужчине) ఆడంగి ◇ снэжная ~ మంచు మనిషి

ба́бка ж разг. с.м. ба́бушка ◇ повивáльная ~ уст. మంత్రసాని

ба́бочка ж సీతాకోకచిలుక

ба́бушка ж 1. అమ్మమ్మ, అవ్వ, మాతామహి (со стороны матери); బామ్మ, నాయనమ్మ, పితామహి (со стороны отца) 2. разг. (старуха) ముసలమ్మ, ముసలిది

бага́ж м సామాను, లగేజీ; сдава́ть ве́щи в ~ సామాను బుకింగు చేయు

бага́жник м డిక్టీ

бага́жный సామాను; ~ вагон гుడ్డు బోగీ (బండి)

багóр м కొంకికర, కోల

багровéть, побагровéть ఎర్రపడు, ఎర్రవారు; ~ ст гнэва కళ్ళెర్రజేయు

багровый ఎర్ర

бадминтóн м బ్యాడ్మింటన్

ба́з||а ж 1. (основа) ఆధారం, ప్రాతిపదిక, అడుగు మట్టం; на ~е черó-л. దేని ఆధారంమీద అయినా; материáльно-техническая ~а పాదార్థిక-సాంకేతిక పునాది 2. (опорный пункт) స్థావరం; воéнная ~а పైనిక స్థావరం; туристская ~а టూరిస్టు (విన్దవర్యాటక) మకాం, టూరిస్టు కాంపు

базáр м 1. బజారు, మార్కెట్టు 2. перен. разг. అల్లరి, గోల; устрáивать ~ గోల (అల్లరి) చేయు

базáрн||ый బజారు; ~ый день సంత రోజు; ~ая плóщадь బజారు

базйроватьсá несов. (на пр.; основываться) (మీద) ఆధారపడు

бáзис м పునాది, ప్రాతిపదిక

байдáрка ж దోన

ба́йка ж (ткань) కంబళి గుడ్డ

ба́йков||ый: ~ое одея́ло కంబళి

бак м (сосуд) గంగాళం, అండా

бакалéйны||и: ~й магазйн కిరాణా దుకాణం; ~е товары కిరాణా సరుకులు

бакалéя ж собир. కిరాణా సరుకులు

бакенбáрды мн. బుగ్గ మీసాలు

БАК — БАР

баклажан *м* (растение и плод) వంకాయ
 баклуши: бить ~ разг. గోళ్లు గిల్లకొంటూ
 కూర్చోను (ఉండిపోవు)

бактериолог *м* సూక్ష్మక్రిమి శాస్త్రజ్ఞుడు (శాస్త్రవేత్త),
 బాక్టీరియాలజిస్టు

бактериологический жీవాణు; ~ое оружие
 జీవాణుస్త్రం, బాక్టీరియాలజికల్ (విషక్రిమి) ఆయుధం

бактериология *ж* జీవాణు (సూక్ష్మక్రిమి) శాస్త్రం,
 బాక్టీరియాలజీ

бактерия *ж* జీవాణువు, సూక్ష్మక్రిమి, బాక్టీరియా

бал *м* డాన్సింగు పార్టీ

балалайка *ж* బలలైకా (జంతు వాద్యం)

баланс *м* фин. ఖాతానిల్వ, తారతమ్యం; подводить
 ~ ఖాతానిల్వ తేల్చు, జమా ఖర్చులు లెక్కకట్టు (సరిపరచు)

балерина *ж* నాట్యకత్తె, బాలే నృత్యకారిణి

балет *м* బాలే, నృత్యనాటకం

балетный బాలే, నృత్య

балка I *ж* (брус) దూలం, వానం, కచ్చు

балка II *ж* (овраг) కనుమ, లోప

балкон *м* в разн. знач. బాల్కనీ

балл *м* 1. త్రివత పాయింట్; землетрясение в 6
 ~ов భూకంప త్రివత 6 పాయింట్లు 2. (отметка)
 మార్కు

баллада *ж* పాటకథ, కవితానిశ్లేషం

балласт *м* 1. (груз) బరువు 2. перен. భారం

баллон *м* బెల్లాన్

баллотировать несов. (вн.) ఓటు వేయు (చేయు)

баллотироваться несов. ఎన్నికకు నిలబడు

баллотировка *ж* ఓటు వేయడం (చేయడం)

балованный разг. గారాబు, ముద్దుల

баловать несов. (вн.) 1. (потворствовать)
 గారాబంగా చూచు 2. (тв.; оставлять удовольствие)
 సంతోషపెట్టు

баловаться несов. разг. పెంకెచేష్టలు (గోల)
 చేయు; не балуйся! అల్లరి చేయకు!

баловень *м* разг. సర్వప్రియుడు, అందరికీ ఇష్టుడు
 ◇ ~ судьбы అదృష్టవంతుడు

баловство с 1. (шалость) పెంకెచేష్టలు 2. (по-
 творство) గారం

бальзам *м* 1. పరిమళద్రవ్య తైలం 2. перен. ఉప
 శాంతి, ఓదార్పు, ఉపశమనకారి

бальзамировать, забальзамировать, набальза-

мировать (вн.) శవాన్ని పరిమళద్రవ్యాలతో నింపు,
 తైలవస్యం చేయు

бамбук *м* వెదురు

банальны||ый చప్ప[ని]; ~ая мысль చప్పని భావం

банан *м* 1. (растение) అరటి చెట్టు 2. (плод)
 అరటి కాయ (పండు)

банда *ж* ముఠా, దొంగల గుంపు

бандероль *ж* పోస్టు పార్సెల్; посылать ~ю పోస్టు
 పార్సెల్ వంపు

бандит *м* బందిపోటు (దోపిడి) దొంగ, దోపిడిగాడు

бандитизм *м* బందిపోటుత్వం

банк *м* బాంకు; государственный ~ స్టేట్
 (ప్రభుత్వ) బాంకు

банк||а *ж* 1. సీసా (стеклянная); డబ్బా (жестя-
 ная) 2.: ~и мн. мед. గాజు బుడ్లు; ставить ~и
 кому-л. ఒకరికి గాజు బుడ్లు కరిపించు

банкёт *м* విందు, డిన్నరు

банкёр *м* బాంకర్

банкноты мн. (ед. банкнот *м*) బాంక్ నోట్లు

банковский బాంకి, బాంకు

банкрот *м* దివాలాకోరు, దివాలా ఎత్తినవాడు; объяв-
 лять кого-л. ~ом ఒకరు ఐ. పి. పెట్టు

банкротство с దివాలా, దివాలా, దివాలాకోరుత్వం

бант *м* దూముడి

баня *ж* స్నాన గృహం, స్నానాల ఇల్లు

барaban *м* 1. డోలు, ఢంకా; бить в ~ ఢంకా
 బజాయించు (కొట్టు) 2. тех. సీసా

барабанить несов. 1. ఢంకా కొట్టు 2. (часто
 стучать) కొట్టు, తట్టు; ~ в дверь తలుపు కొట్టు
 (తట్టు); ~ палочками వేళ్లు తాటించు

барабан||ый: ~ый бонь ఢంకా కొట్టు; ~ая пе-
 репёлка анат. కర్ణభేరి, గూబ

барабанщик *м* డోలు (ఢంకా) కొట్టేవాడు

барак *м* బారకాసు

баран *м* గొర్రె, పొట్టేలు

бараний 1. గొర్రె; ~ тулуп గొర్రె బొచ్చు కోలు
 2. (из баранины) మటన్

баранина *ж* గొర్రె మాంసం

баранка *ж* 1. (булочное изделие) చేగోడి 2. пе-
 рен. разг. (руль) చక్రం

барахлo с собир. разг. (хлам) చరాస్తీ, పనికి
 మాలిన పాత సామాన్లు

барáхтаться несов. కొట్టుమిట్టాడు

барáж *ж* పెద్దపడవ

барин *м* 1. (помещик) భూస్వామి 2. (хозяин, господин) యజమాని

баритон *м* (голос) బరిటోన్, మధ్యమ స్వరం

барокамера *ж* అధి పీడన గది

барометр *м* [వాయ] భారమితి

баррикада *ж* మార్గవరోధం, బారికేడ్, కాటగడ

бáрство *с* 1. собир. ఆభిజాత్యం 2. (высокомерие) అహంకారం, దంభం

барсу́к *м* బాడ్జీ

ба́рхат *м* ముఖములు

ба́рхатный 1. (из бархата) ముఖములు 2. (по-добный бархату) ముఖములు లాంటి

ба́рщина *ж* *ист.* కట్టు బానిసత్వం, వెట్టి చాకిరి, కార్య

ба́рыня *ж* 1. (помещица) భూస్వామి భార్య 2. (хозяйка, госпожа) యజమానురాలు

бары́ш *м* *разг.* లాభం

ба́рышня *ж* *уст.* యువతి

барье́р *м* 1. спорт. అడ్డు [కంచె]; брать ~ పార్కిల్ దాటు 2. *прям., перен.* (преграда) అవరోధం, ఆటంకం

бас *м* (голос) మంద్రస్వరం

баскетбо́л *м* బాస్కెట్బాల్

баскетболи́ст *м* బాస్కెట్బాల్ ఆటగాడు

баскетбо́льн[ый]: ~ая команда బాస్కెట్బాల్ జట్టు

баснопи́сец *м* నీతికథ రచయిత

басносло́вный నమ్మకశక్యంగాని, అనూహ్యమైన, ఊహా తీతమైన

ба́сня *ж* (рассказ) కట్టుకథ, నీతికథ

бассей́н *м* కొలను; плáвательный ~ ఈత కొలను, స్విమ్మింగ్ పూల్ ◇ ~ реки బేసిన్, నదీ ప్రాంతం; ýгольный ~ బొగ్గు గనుల ప్రాంతం (క్షేత్రం)

бастова́ть *несов.* సమ్మె చేయు

бата́льо́н *м* దళం, పటాలం

бата́льо́нный దళ, పటాల

батаре́я *ж* 1. воен. దళం; зенитная ~ విమాన విధ్వంసక శత్రువు దళం 2. эл. బ్యాటరీ ◇ ~ парового отопления రేడియేటరు

бати́ст *м* నన్నని వస్త్రం, రవిసెల్లా

бати́стовый నన్నని వస్త్ర

бато́н *м* (хлеб) పాడుగాటి బ్రెడ్డు

батра́к *м* వ్యవసాయ కూలి, పాలేరు

батра́чить *несов.* వ్యవసాయ కూలిగా పనిచేయు

бахва́литься *несов. разг. (та.)* (గురించి) గొప్పలు చెప్పకొను, గొప్పలు కొట్టుకొను

БАР — БЕГ

Б

бахва́льство *с* *разг.* గొప్పలు, గొప్పలు, డంబాలు

бахро́ма *ж* జాలరు

бахча́ *ж* కర్బుజా చేను (పొలం)

бацй́лла *ж* జీవాణువు, బాసిల్

башма́к *м* పాదరక్ష, బూటు ◇ быть под башма-
кóм у когó-л. *разг.* ఒకరి పిడికిటిలో (చెప్పు చేతలలో) ఉండు

ба́шня *ж* గోపురం; телевизио́нная ~ టెలివిజన్ టవర్

баю́кать *несов. (вн.)* (కి) జోల పాడు, నిద్రపుచ్చు, జోకొట్టు

бая́н *м* అకార్డియన్

баяни́ст *м* అకార్డియన్ వాద్యగాడు

бди́тельность *ж* అప్రమత్తత, జాగరూకత; прояв-
лять ~ జాగరూకత వహించు

бди́тельный అప్రమత్త, జాగరూకతగల; ~ челове́к అప్రమత్తుడు, జాగరూకుడు

бе́г *м* 1. (действие) పరుగు, పరుగెత్తడం 2. спорт. పరుగు పందెం

бега́ *мн.* గుర్రపు పందెం

бе́гать *несов.* పరుగెత్తు, పురకలు వేయు; ~ туда-
сюда ఇటూ అటూ పరుగెత్తు

беге́мóт *м* నీటిగుర్రం

бегле́ц *м* పారిపోయేవాడు, యెగిరిపోయేవాడు, పారుబోతు

бе́гло *нареч.* 1. (свободно) ధారాళంగా 2. (по-
верхностно) పైపైన; ~ просма́тривать кнйгу పుస్తకాన్ని పైపైన చూచు

бе́глый 1. (убежавший) పారిపోయిన 2. (свобод-
ный) ధారాళమైన 3. (поверхностный) పైపై; ~
взгля́д పైపై చూపు (పరిశీలన) ◇ ~ о́гонь воен.
చెదురు కాల్పులు

бегов[о]́р[и] పందెపు; ~а́я доро́жка పందెపు మార్గం
(తోవ); ~а́я ло́шадь పందెపు గుర్రం

бего́м *нареч.* పరుగున

бего́тн[и]я *ж* *разг.* అటూ ఇటూ పరిగెట్టడం (పరు
గెట్టు); быть весь день в ~е రోజంతా పరుగులు పెట్టు

бе́гство *с* 1. (побег) తప్పిపోవడం 2. (уход, от-
ступление) పారిపోవడం, పలాయనం; обра́щать когó-
либо в ~ ఒకరిని పారదోలు, తరిమివేయు; обра́щать-
ся в ~ పలాయనం చిత్తగించు

бегу́н *м* спорт. పరుగెత్తేవాడు, పరుగు పందెపు
క్రీడాకారుడు

БЕД — БЕЗ

бед||á ж అపత్తి, అపద; **попадать в ~ý** అపదలో పడు; **что у тебя за ~á?** నీకేం కష్టం? ◇ **~á** не приходит одна *погов.* కష్టాలు ఒంటరిగా రావు; не ~á! ఫరవాలేదు; на мою ~ý నా కర్మకారి, నా దురదృష్టం కొద్దీ

беднётъ, обеднётъ బీదవాడై (పేదవాడై) పోవు, బీదవాడగు, పేదపడు

бедно нареч. (*в нужде*) బీదరికంలో బతుకు

бедность|| ж 1. దారిద్ర్యం, పేదరికం, బీదతనం, లేమిడి; прозябать в ~и కటిక నిరుపేదలుగా బతుకు 2. *перен.* (*скудость*) నీరసం, నిస్సారం, లేమిడి

беднота ж собир. బీదవాళ్ళు, పేదలు, దరిద్రులు

бедный 1. పేద, బీద 2. *перен.* (*скудный*) పేలవమైన 3. (*несчастный*) పాపం

бедняга м, ж разг. పాపం

бедняк м 1. పేదవాడు, లేనివాడు, బీదవాడు, బికారి 2. (*крестьянин*) పేద (బీద) రైతు

бедняцкий పేద (బీద) రైతు

бедро с తుంటి (*часть таза*); ఊరుపు, తొడ (*часть ноги*); కాలు (*животного*)

бедственн||ый అపాయకరమైన, అపత్కరమైన, దౌర్భాగ్యమైన; ~ое положение దౌర్భాగ్యమైన (అపత్కరమైన, కుటకలు) పరిస్థితి; он находится в ~ом положении అతడెంతో అపదలో ఉన్నాడు

бедствие с విపత్తు, అపాయం, ఉపద్రవం, అపద, దౌర్భాగ్యం; терпеть ~ ప్రమాదానికి గురి అగు

бедствовать несов. లేమిడిలో (కటిక దారిద్ర్యంలో) బతుకు

беж||ать несов. 1. పరుగులు (ఉరుకులు) పెట్టు, పరుగెత్తు 2. *перен.* (*о времени*) పరుగు; время ~ит కాలం పరుగెత్తుతోంది 3. *перен.* (*течь, литься*) పారు; కారు (*тж.* *о крови*) 4. (*о дороге, тропинке*) పోవు 5. *разг.* (*при кипячении*) పొంగు 6. *тж. сов.* (*спастись бегством*) పరాయనం చిత్తగించు; తప్పించుకొను (*совершать побег*); ~ать из тюрьмы జైలునుంచి తప్పించుకొను

беженец м శరణార్థుడు, శరణాగతుడు, కాందిశీకుడు

без предлог (рд.) в разн. знач. లేక, లేకుండా, కుండా; ~ них అవే లేకపోతే; я не могу этого сделать ~ его помощи అతని సహాయం లేకుండా ఇది నావల్ల (నాచేత) కాదు; ~ пяти минут четыре నాల్గింటికి ఐదు నిమిషాలు తక్కువ; ~ исключения మినహా లేక (లేకుండా); ~ устали అలసట

ఎరగకుండా, శ్రమ ఎరగకుండా; ~ отрыва от производства ఉద్యోగాలు వదలిపెట్టుకుండా

безалаберность ж разг. క్రమరహిత్యం

безалаберн||ый разг. క్రమంలేని, నిర్లక్ష్యపు; ~ый человек నిర్లక్ష్యపు (తక్కిడిబిక్కిడి) మనిషి; ~ая работа క్రమంలేని (క్రమరహితమైన) పని

безалкогольный కూల్; ~ напиток కూల్ డ్రింక్

безапелляционный ఖండితమైన, కుండ పగలకొట్టినట్లున్న

безаatomн||ый: ~ая зона అణ్వాయుధ రహిత మండలం

безбилетный టికెట్టులేని; ~ пассажир టికెట్టులేని ప్రయాణికుడు, టికెట్టు లేకుండా ప్రయాణం చేసేవాడు

безбожник м (атеист) నాస్తికుడు

безболезненно нареч. 1. నొప్పిలేకుండా, నొప్పి పెట్టుకుండా 2. *перен.* నిరాటంకంగా, నల్లేరుమీద బండితా; проходить ~ సులభంగా తేలిపోవు

безболезненный 1. నొప్పిలేని, బాధారహితమైన, బాధలేని 2. *перен.* నంకలం లేని, నిరాటంకమైన

безбородый గడ్డంలేని

безбрачие с బ్రహ్మచర్యం

безбрежный అంచులేని; అంతలేని, అనంతమైన (*тж. перен.*)

безвестный 1. తెలియని, ఊరూ పేరూలేని 2. (*не пользующийся известностью*) అప్రసిద్ధమైన

безветренн||ый: ~ая погода గాలిలేని వాతావరణం

безвкусица ж మంచి అభిరుచి లేకపోవడం

безвкусн||ый 1. రుచిలేని, చప్పటి, చప్ప[ని] 2. (*не отвечающий требованиям хорошего вкуса*) వీలూ చాలా లేని, అందం చందం లేని; ~ое платье వీలూ చాలా (అందం చందం) లేని (డ్రెస్సు)

безвластие с అరాజకం, అనాయకం

безводный నీరు లేని, జలరహితమైన, నిర్జల

безвозвратный తిరుగులేని

безвоздушн||ый గాలిలేని, వాయు రహితమైన, శూన్య; ~ое пространство శూన్య ప్రదేశం

безвозмездно нареч. ఉచితంగా, నష్టపరిహారం లేకుండా

безвозмездн||ый ఉచిత, నష్టపరిహారంలేని; ~ый труд శ్రమదానం; ~ое пользование ఉచిత అనుభవం (ఉపయోగం)

безволие с మనో దౌర్బల్యం, బలహీన సంకల్పం

безвольный వెన్నెముక లేని; ~ человек దుర్బల మనస్కుడు

безвре́дн||యీ నిరపాయకరమైన, నిరపాయమైన, నిరుపదమైన; ~ое сре́дство నిరుపదమైన మందు

безвре́менно *нареч.* అకాలంగా

безвре́менно||యీ అకాల; ~ая кончы́на అకాల మరణం

безвы́ездно *нареч.* [ఊరు నుంచి] కదలకుండా, [ఊరు] విడిచిపెట్టుకుండా; он живёт здесь ~ мно́го лет ఇన్నాళ్ళూ ఆ ఊర్లోనే ఉన్నాడు

безвы́ходн||యీ నిరాశాజనకమైన, దిక్కు తోచని; ~ое положе́ние మార్గాంతరం (గత్యంతరం) లేని స్థితి, దిక్కు తోచని (దీనావస్థ అయోమయ) పరిస్థితి

безголо́вый 1. తల లేని, శిరస్సు లేని 2. *перен. разг.* (глупый) బుద్ధిలేని

безголо́вый మంచి గాత్రం లేని

безгра́мотно *нареч.* 1. తప్పలతో నిండిన 2. నేర్పు లేకుండా; ~ выполне́нная рабо́та నేర్పు లేకుండా చేసిన పని

безгра́мотность *ж* 1. నిరక్షరాస్యత 2. *перен.* అవిద్య, అజ్ఞానం; политическая ~ రాజకీయ అజ్ఞానం

безгра́мотн||యీ 1. నిరక్షరాస్య, చదువులేని 2. (содержащий оши́бки): ~ое пи́сьмо ఆ ఉత్తరం నిండా అన్నీ తప్పలే 3. *перен.* (невежественный) జ్ఞానం లేని

безгра́ничн||యీ 1. అవధులులేని, అంచులేని 2. *перен.* (чрезмерный) అపార, అమితమైన, వల్లమాలిన; ~ая лю́бовь అమిత ప్రేమ; ~ое до́верие అంతులేని విశ్వాసం; ~ые возмо́жности అపారమైన అవకాశాలు

безг্রে́шный పాపం చేయని, పాపికాని

безда́рность *ж* 1. (отсу́тствие таланта) ప్రతిభ లేకపోవడం 2. *разг.* (о челове́ке) ప్రతిభ లేనివాడు

безда́рный ప్రతిభ లేని, ప్రకాశవంతం కాని

безде́йствие *с* నిష్క్రియత, క్రియారహిత్యం

безде́йствовать *несов.* ఏమీ చేయకపోవడం (о челове́ке); పని చేయడం లేదు (о машине, аппара́те)

безделу́шка *ж* అలంకరణ వస్తువు, ఆభరణం

безде́лье *с* నిర్వాపరత్వం, సోమరితనం, పనిపాటలు లేమి

безде́льник *м разг.* సోమరి[పోతు], పనిపాటలు చేయనివాడు

безде́льничать *несов.* సోమరిగా ఉండు, పనిపాటలు చేయకుండా కాలక్షేపం చేయు

безде́нежье *с* డబ్బు కొరత, ధనాభావం, ధన లోపం

безде́тность *ж* సంతతిలేక (బిడ్డలులేక) పోవడం

безде́тний పిల్లలు లేని, నిస్సంత అయిన, నిర్వంశమైన; ~ челове́к నిస్సంతపు

безде́ятельность *ж* పనిరహిత్యం, నిష్క్రియాపరత్వం

безде́ятельный క్రియారహిత, నిష్క్రియాపర; ~ челове́к నిష్క్రియాపరుడు

БЕЗ — БЕЗ

Б

бе́здна *ж* 1. అగాఢం, పాతాళం 2. *перен. разг.* బోలెడు; у него ~ дел అతనికి బోలెడు పని వుంది

бездока́зательный నిరాధారమైన, రుజువు చేయలేని

бездо́мн||యీ ఇల్లా వాకిలీ లేని, దిక్కుమాలిన; ~ый бро́дьяగా దేశదిమ్మరి; ~ая соба́ка దిక్కుమాలిన కుక్క

бездо́нн||యీ అడుగందని, అగాఢమైన; ~ая про́пасть పాతాళం

бездо́рожье *с* 1. మంచి రోడ్లు లేకపోవడం, దారి తెన్ను లేకపోవడం (отсу́тствие хоро́ших доро́г); అధ్వాన్నపు రోడ్లు (пло́хие доро́ги) 2. (распу́тица) ప్రయాణయోగ్యం కాని రోడ్లు

безду́шный 1. (бессе́рдечный) కఠినమైన, కనికరం లేని, నిర్దుయడైన 2. (лише́нный живо́го чув́ства) ఉత్సాహంలేని

бездыха́нный ప్రాణంలేని, నిర్జీవమైన

безжа́лостный నిర్దయాత్మకమైన, కనికరం (జాలినారి) లేని, కరుణలేని

безжизненный 1. (ме́ртвый) ప్రాణంలేని, నిర్జీవమైన, అచేతనమైన 2. *перен.* (застывший, невы́ражительный) కళా కాంతి లేని; ~ взгля́д నిర్జీవమైన (కళా కాంతి లేని) చూపు

беззабо́тн||యీ 1. (беспе́чный) భేష్యా 2. (праздо́ный) నిశ్చింతైన, [ఏ] బరువు బాధ్యతలు లేని; ~ая жизнь ఏ బరువూ, బాధ్యతా లేని జీవితం 3. (выражающий беззабо́тность) చింతలేని, నిశ్చింత అయిన; ~ый сме́х నిశ్చింత అయిన నవ్వు

безза́ветно *нареч.* నిస్వార్థంగా; ~ лю́бить నిస్వార్థంగా ప్రేమించు; ~ служи́ть ఒళ్లు దాచుకోకుండా సేవ చేయు

безза́ветн||యీ నిస్వార్థ; ~ая пре́данность నిస్వార్థ విధేయత, పూర్తి (సంపూర్ణ) అంకితభావం

беззако́ние *с* 1. (отсу́тствие зако́нности) న్యాయరాహిత్యం, అక్రమం 2. (посту́пок) దుర్మార్గం, అన్యాయం, దుర్మయం; соверша́ть ~ అన్యాయం (అక్రమమైన పని) చేయు

беззако́нный దుర్మార్గమైన, అన్యాయమైన, అక్రమమైన

беззасте́нчивость *ж* సిగ్గు లేమి

беззасте́нчив||యీ సీతినీలకడలు లేని, సిగ్గుమాలిన, సిగ్గు లేని; ~ый лгу́н సిగ్గుమాలిన అబద్ధాలకోరు; ~ая ложь సిగ్గుమాలిన అబద్ధం

беззащи́тный దిక్కుమాలిన, దిక్కులేని, నిరాశ్రయంగా వుండే

БЕЗ — БЕЗ

беззвѣздный నక్షత్రాలు లేని, నక్షత్ర శూన్యమైన
беззвучно нареч. శబ్దం చేయకుండా, చప్పుడు లేకుండా,
నిశబ్దంగా

беззвучный శబ్దంలేని, చప్పుడులేని

безземельный భూమిలేని

беззубый 1. పండ్లు లేని, బోసి, తొప్పి 2. перен.
బలహీనమైన; ~ая критика వనలేని విమర్శన

безличный 1. (лишённый своеобразия) వ్యక్తిత్వం
లేని 2. грам.: ~ глагол పురుషరహిత క్రియా రూపం

безлунный వెన్నెలలేని, చంద్రుడులేని

безлунный నిర్జనమైన, నిర్మానుష్యమైన

безмен м తీగ (స్పింగు) త్రాసు

безмерно нареч. అపారంగా, అమితంగా; я ~ счаст-
лив అమిత ఆనందం పొందాను

безмерный మితిమీరిన, అపార, అమితమైన

безмозглый разг. బుద్ధి లేని, తలకాయలేని, బుర్రలేని

безмолвие с మౌనం, అవాక్కు (молчание); నిశబ్దం
(тж. тишина)

безмолвный అవాక్కు (молчаливый); నిశబ్దమైన
(тж. тихий)

безмолвствовать несов. మౌనం వహించు, నోరు
కదపకపోవు

безмятежный ప్రశాంతమైన, నెమ్మది అయిన; ~ сон
కలతలేని నిద్ర

безнадёжность ж నిరాశ నిస్సహాయ

безнадёжный నిరాశజనకమైన, నిరాశయైన; బతికే
ఆశలేదు (о больном); ~ое положение ఆశలేని స్థితి

безнаказанно нареч. శిక్షలేక; тебѣ што ~ не
пройдѣт దాని వల్ల నీకు శాస్త్ర జరుగుతుంది

безнаказанный శిక్ష లేని; ~ поступок శిక్ష లేని
పని (చర్య)

безналичный: ~ый расчёт చెల్లింపు పత్రం; по
~ому расчёту చెల్లింపు పత్రం ప్రకారం (బట్టి)

безногий కాళ్ళు లేని; ఒంటి కాలి (одноногий)

безнравственность ж అవినీతి, దుర్నీతి; పోకిరితనం
(распущенность)

безнравственный అవినీతికరమైన, దుర్నీతిపరుడైన,
పోకిరి; అవినీతిపరుడైన (о человеке); ~ое поведение

పోకిరి నడత, అవినీతికరమైన ప్రవర్తన

безобидный హానిలేని, హానిరహితమైన

безоблачный 1. మబ్బులేని 2. перен. ప్రశాంతమైన,
శాంతమైన, నిర్మలమైన; ~ое счастье నిర్మలమైన
ఆనందం

безобразие с 1. (уродство) వికారం, ఏరూపం,
కురూపం 2. (поступок) అ[తి]క్రమం, దుష్టచర్య ◇
[какое] ~! разг. ఏమిటి ఈ గొడవ!

безобразничать несов. разг. దుష్ట చేష్టలు
చేయు, పోకిరిగా ప్రవర్తించు

безобразный 1. (уродливый) వికటమైన, వికార
మైన, కురూపమైన 2. (возмутительный) ఘోరమైన,
దారుణమైన; ~ поступок దారుణమైన ప్రవర్తన, ఘోర
మైన పని

безоговорочно нареч. భేషరతుగా, కిమ్మనకుండా;
~ подчиняться నోరెత్తకుండా (క్షో, ఆశ అనకుండా,
కిమ్మనకుండా) తోబడు

безоговорочный భేషరతు

безопасно в знач. сказ.: здесь ~ ఇక్కడ సురక్షి-
తంగా ఉంటుంది

безопасность ж భద్రత; органы государствен-
ной ~и ప్రభుత్వ భద్రతా సంస్థలు; система коллек-
тивной ~и సమిష్టి భద్రతా వ్యవస్థ

безопасный సురక్షితమైన (не грозящий опасно-
стью); నిరహాయకమైన, నిరుపద్రవకరమైన (безвред-
ный); ~ое место సురక్షితంగా వుండే చోటు; быть в
~ом месте సురక్షితంగా ఉండు ◇ ~ая брѣтва సేస్థి
రేజర్

безоружный నిరాయుధుడైన (тж. перен.); రక్షణలేని
(тж. перен.)

безосновательный నిరాధారమైన

безостановочный ఎడతెగని, నిరంతరమైన

безответственность ж బాధ్యతారహిత్యం

безответственный 1. బాధ్యతలేని (не несущий
ответственности); బాధ్యతారహితమైన, అలక్ష్యస్వభా-
వంగల (не сознающий ответственности) 2. (о
поступке) బాధ్యతారహితమైన

безотказно нареч. разг. (без перебоев) నిరంత-
రాయంగా, నమ్మకంగా

безотказный разг. 1. (действующий без пе-
ребоев) నమ్మదగిన, విశ్వసనీయమైన 2. разг. (о чело-
веке) ఎప్పుడూ లేదనని

безотлагательно нареч. వాయిదా వేయకుండా,
జరూరుగా

безотлагательный జరూరైన, తొందరైన, అగత్యమైన

безотрадный ఆశాభావంలేని, దిక్కునూలిన, పొడైన;
~е перспективы అవకాశంలేని (అంధకారబంధురమైన)
భవిష్యత్తు

безотчетный 1. (бессознательный) అకారణ,
కారణం తెలియని 2. (бесконтрольный) అడ్డు అదుపూ లేని

безошибочный అభాంతమైన, తప్పు లేని (*без оши-
бок*); నిర్దోషమైన, శుద్ధమైన] (*правильный*);
సరియైన, కచ్చితమైన (*точный*)

безработица *ж* నిరుద్యోగం

безработный 1. పని (ఉద్యోగం) లేని 2. *в знач.
сущ. м* నిరుద్యోగి

безрадостный సంతోషరహితమైన

безраздельно *нареч.* ఏకచ్ఛత్రంగా

безраздельный అవిభాజ్య, యేకచ్ఛత్ర; *~ое гос-
подство* యేకచ్ఛత్ర ఆధిపత్యం

безразличие *с* అలక్ష్యం, నిర్లక్ష్యం; *проявлять ~
нирлక్ష్యం* వహించు

безразлично *нареч.* 1. నిర్లక్ష్యంగా; *относиться
к кому-л. ~* ఒకరిని ఉపేక్షించు 2. *в знач. сказ.:
ему ~* ఈ విషయంలో అతను నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నాడు

безразличный నిర్లిప్తమైన, నిర్లక్ష్యమైన

безрассудный అవివేకమైన, బుద్ధి లేని; *~то ~о* ఇది
సాహసమైన పని

безрассудство *с* 1. గుడ్డి వ్యామోహం, మతిలేనితనం
2. (*поступок*) మతిలేని పని

безрезультатно *нареч.* నిష్ఫలంగా, విఫలంగా

безрезультатный నిష్ఫలమైన, విఫలమైన

безродный (*не имеющий родных*) బంధువులు
(చుట్టూ) లేని

безропотно *нареч.* కిమ్మనకుండా, వినయవిధేయతలతో,
వినయంగా

безропотный వినయవిధేయతలుగల, సమతలగల, సాధు
వైన; *~ый человек* వినయవిధేయతలుగలవాడు; *~ое
подчинение* వినయవిధేయతలు

безрукáвка *ж* చేతులులేని జాకెట్టు

безрукий 1. చేతులులేని; చేయిలేని (*без одной ру-
ки*); *~ человек* చేయిలేనివాడు, చేతులులేనివాడు, విహా-
స్తుడు 2. *перен. разг.* వికారమైన; *ты какой-то ~*
నీకు ఏ పని చేత కాదు

безрыбье *с:* *на ~ и рак рыба погов. ≡* చెట్టు
లేని చోట అముదపు చెట్టే మహా వృక్షం

безубыточный నష్టంలేని

безудáрный *лингв.* ఒత్తివలకని

безудержный పట్టరాని, అగని, అడ్డా అడుపు లేని

безукоризненный నిరాక్షేపణీయమైన, నిష్కళంకమైన;
~ая работа అనిద్యమైన (నిరాక్షేపణీయమైన) పని

безумец *м* 1. *уст. (сумасшедший)* పిచ్చివాడు,
వెర్రివాడు 2. (*безрассудный человек*) బుద్ధి లేనివాడు,
వెర్రివాడు, దుస్సాహసికుడు

безумие *с* 1. (*сумасшествие*) పిచ్చితనం, వెర్రితనం,

БЕЗ — БЕЛ

Б

ఉన్మాదం 2. (*безрассудство*) అవివేకం, మూర్ఖసాహసం,
సాహసం

безумный 1. *уст. (сумасшедший)* పిచ్చి [అయిన],
మతిపోయిన 2. (*безрассудный*) అవివేకమైన 3. *разг.
(очень сильный)* విపరీత

безумство *с см.* безумие

безупречный నిష్కళంకమైన, నిరాక్షేపణీయమైన;
~ая репутация నిరాక్షేపణీయమైన పేరుప్రతిష్ఠలు; *на
~ом русском языке* నిర్దుష్టమైన రష్యన్ భాషలో

безусловно *нареч.* 1. (*безоговорочно*) బేషరతుగా,
అనందిగ్ధంగా 2. (*несомненно*) నిస్సందేహంగా, రూఢిగా
3. *в знач. вводн. сл.* దానితో సందేహం ఏమీలేదు,
తప్పకుండా, నిస్సందేహంగా; *он, ~, придет* అతను తప్ప
కుండా వస్తాడు

безусловный 1. ఒత్తి, శుద్ధ (*абсолютный*); అసం-
దిగ్ధమైన (*безоговорочный*) 2. (*несомненный*) నిస్సం-
దేహమైన

безуспешный విఫలమైన, నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన

безутешный ఓదార్చలేని, ఆరని, తీరని; *~ое горе*
ఆరని (తీరని) దుఃఖం

безучáстный ఉదాసీనమైన, ఉపేక్షగల, ఉపేక్ష అయిన;
~ взгляд ఉదాసీనమైన చూపు; *~ человек* ఉదాసీనుడు

безъядерный: *~ая зóна* అణ్వయధరహిత మండలం

безыде́йность *ж* భావాలూ, ఉద్దేశ్యాలూ లేకపోవడం

безыде́йный భావాలూ, ఉద్దేశ్యాలూ లేని

безымя́нный 1. (*не имеющий имени, назва-
ния*) పేరు లేని 2. (*анонимный*) అకాశరామన్న, అనామ
ధేయమైన

безыску́сный నిష్కృపలమైన, సరళమైన

безыску́ственный సరళమైన, సాధువైన, నిష్కృ-
పలమైన

безысходный తీరని; మార్గాంతరంలేని (*безвыход-
ный*); *~ая тоска* తీరని బాధ

белеть, побелеть 1. వెలసిపోవు 2. *тк. несов.
(виднеться)* తెల్లగా కనపడు

белизна *ж* తెలుపు, వెలి, శ్వేత

белйла *мн. (краска)* తెల్లరంగు

белйть, побелйть (*вн.*) వెల్ల (సున్నం) వేయు,
సున్నం కొట్టు, అలుకు

бёлка *ж* ఉడుత

белко́вый *биол., хим.* అల్బుమిన్, ప్రోటీన్

беллетристика *ж* 1. ఫిక్షన్, కథలు నవలలు 2. *разг.
(лёгкое чтение)* చౌకబారు సాహిత్యం

БЕЛ — БЕС

белогвардеец *м ист.* వైట్ గార్డు
 белок *м 1. биол., хим.* అల్బుమిన్, ప్రోటీన్ 2. (glaza) తెల్లగుడ్డు 3. (яйца) తెల్లసాన
 белокровие *с мед.* లుకేమియా [వ్యాధి]
 белокúрый: ~й юноша తెల్ల జుట్టు అబ్బాయి; ~е волосы తెల్లని జుట్టు
 белорúс *м* బెలోరస్యన్
 белорúсский బెలోరస్యన్
 белоснежный పాలలాగ
 бел||ый తెల్ల[ని] ◇ ~ый хлеб వైట్ బ్రెడ్; ~ая ворона తెల్ల కాకి; ~ые стихи వచన కవిత; средь ~а дня *разг.* పట్టుపగలే
 бельгíец *м* బెల్జియన్
 бельгíйский బెల్జియన్
 бельё *с собир.:* нíжнее ~ అండర్వేర్, లోదుస్తులు, బట్టలు; постéльное ~ పడక బట్టలు
 бельмó *с* జాలకం, పువ్వు ◇ как ~ на глазу *разг.* కంటితో నలక, కంటిగింపు
 бельэтаж *м 1. (дóма)* మొదటి అంతస్తు 2. *те-атр.* [ఫియేటర్ లో] జాల్సన్
 бенгáлец *м* బెంగాలీ
 бенгáльский బెంగాలీ
 бензín *м* పెట్రోలియమ్, పెట్రోల్
 бензíновый పెట్రోల్; ~ мотор పెట్రోల్ ఇంజన్
 бензозапрáвочн||ый: ~ая колóнка *см.* бензо-колóнка
 бензоколóнка *ж* పెట్రోల్ పంపు
 бензохранилище *с* పెట్రోల్ టాంకు
 бéрег *м 1.* ఒడ్డు, గట్టు (*река*); కోస్తా, తీరం (*мор-я*) 2. (*суша*) తీరం
 берегов||ый తీర[ప్రాంతం]; ~ая линия తీరం; ~ые укрепления *воен.* తీర రక్షణ నిర్మాణం
 бередíть, разбередíть (*вн.*) 1. రేగు 2. *перен.* పచ్చి చేయు
 бережлíвость *ж* మితవ్యయం, పాడుపు, వ్యయ కర్తనం
 бережлíвый పాడుపరి [అయిన]; ~ человек పాడుపరి
 бéрежно *нареч.* జాగ్రత్తగా (*осторожно*); భద్రంగా (*заботливо*); ~ сохранять భద్రంగా వుంచు; ~ от-носить జాగ్రత్తగా చూచు
 бéрежн||ый: ~ое отношение к кому-л. ఒకరిపట్ల శ్రద్ధా వైఖరి
 берёза *ж* బర్చి చెట్టు

берёзов||ый బర్చి; ~ый сок బర్చి ద్రవం; ~ая роща బర్చి అడవి

беремен||ая 1. గర్భిణి, గర్భిణిగా (కడుపుతో, చూలుతో) వున్న; она ~а ఆమె గర్భిణి 2. *в знач. суш.* *ж* గర్భిణి స్త్రీ, చూలాలు

беременност||ь *ж* గర్భం, కడుపు; она на третьем месяце ~и ఆమె మూడో నెల గర్భిణితో వుంది, ఆమెకు మూడో నెల గర్భిణి

берёт *м* బెరేట్

беречь *несов. (вн.) 1. (хранить)* కాచు, కాపాడు, కాపాడుకొను 2. (*тратить расчётливо*) జాగ్రూకతతో ఉపయోగించు, పాడుపు చేయు 3. జాగ్రత్తగా చూచు, పదిల పరచు (*заботиться*); [నం]రక్షించు (*охранять*); ~ своё здоровье ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా చూచుకొను

берёчься *несов.* జాగ్రత్తపడు; берегíсь! జాగ్రత్త!; ~ простуды జలుబు చేయకుండా జాగ్రత్తపడు

берлóга *ж* గుహ, బిలం, దాగిష్టలం

бесéд||а *ж 1.* సంభాషణ; задушевная ~а ముచ్చట 2. (*сообщение, лекция*) చర్చ; ప్రసంగం (*по радио*); проводить ~у సంభాషించు

бесéдка *ж* పాదరిల్లా, నికుంజం, లతాగృహం

бесéдовать, побесéдовать (*с тв.*) (తో) మాట్లాడు, సంభాషించు, ముచ్చటలాడు

бесíть, взбесíть (*вн.*) (కి) చెడ్డకోపం (అగ్రహం) కలిగించు, (ని) మండి పడేటట్లు చేయు

бесíться, взбесíться 1. (కు) పిచ్చి ఎక్కు 2. *разг. (быть в крайнем раздражении)* మండిపడు, అగ్రహించు; он взбесíлся అతనికి బుగ్గ చెడింది, అతను మండిపడ్డాడు

бесклáссов||ый వర్గరహితమైన, వర్గాలులేని; ~ое óбщество వర్గరహితమైన సమాజం

бескомпромíссный రాజీలేని

бесконéчно *нареч.* 1. (*беспредельно*) అనంతంగా, అంత (అంతం) లేకుండా 2. (*чрезвычайно*) అతి, చాలా; я вам ~ благодарен నేను మీకు చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి

бесконéчность||ь *ж* అపరిమితత్వం, అనంతం, అపారతం ◇ до ~и సుదీర్ఘంగా

бесконéчн||ый 1. అనంతమైన, అంతంలేని (*беспре-дельный*); అంత లేని (*без начала и конца*) 2. (*чрезвычайно продолжительный*) అంతంలేని, అపారమైన, తీరని 3. *разг. (непрекращающийся)* తీరని, మానని; ~ые жалобы ఎడతెగని (అంతూపాంతూ లేని) ఫిర్యాదులు 4. (*чрезвычайный*) అపార ◇ ~ая дробь *мат.* అనంత దశాంశం

бесконтрольно нареч. అదుపూ ఆజ్ఞా లేకుండా, అడ్డా అదుపూ లేకుండా

бесконтрольный అదుపూ ఆజ్ఞా లేని, అడ్డా అదుపూలేని
бескорыстие *c* నిస్వార్థత, పక్షపాతరహిత్యం
бескорыстно нареч. నిస్వార్థంగా

бескорыстный నిస్వార్థమైన; నిస్వార్థవరుడైన (*о человеке*)

бескрайний||యీ అపారమైన, అమిత విశాలమైన, మేరలేని;
~е просторы అపారమైన విస్తీర్ణాలు

бескризисный సంక్షోభరహిత, సంక్షోభాలు ఎరగని

бескровный||యీ 1. రక్తహీనమైన, పాలిపోయిన; ~ое лицо రక్తహీనమైన ముఖం 2. (*без кровопролития*) రక్తరహిత; ~ая революция రక్తపాతరహిత విప్లవం

бесноваться несов. మండిపడు, క్రోధావేశపడు, ఉన్మత్త ప్రలాపం చేయు

беспальный వేలులేని; వేళ్లులేని (*без всех пальцев*)
беспамятство *c* స్పృహ లేకపోవడం, సామ్యసిలడం;
впасть в ~ స్పృహతప్పి పోవు, సామ్యసిలు

беспартийный 1. నాన్ పార్టీ, పార్టీయేతర 2. *в знач. сущ. м* నాన్ పార్టీవాడు, ఏ పార్టీతో ప్రమేయం లేనివాడు

беспаспортный పాస్ పోర్టు లేని

бесперебóнный యెడతెగని, క్రమంతప్పని, క్రమంతప్పకుండా

беспересадочный సరాసరి; ~ полёт సరాసరి ప్రయాణం

бесперспективный అవకాశాలు లేని

беспечность *ж* అశ్రద్ధ, అజాగ్రత్త, నిశ్చింత

беспечный||యీ నిశ్చింత అయిన; అశ్రద్ధగా (అజాగ్రత్తగా) ఉండే (*т.ж. о виде и т. п.*); ~ая жизнь నిశ్చింత (చీకూ చింతా లేని) జీవితం

бесплάνовость *ж* ప్రణాళిక లేకపోవడం

бесплάνовый ప్రణాళికా రహిత

бесплатно нареч. ఉచితంగా

бесплатный||యీ ఉచితమైన; ~ый билет ఫ్రీ టికెట్టు; ~ое образование ఉచిత విద్య

бесплодие *c* 1. (*женичины*) గొడ్డుతనం, గొడ్డు మోతుతనం 2. (*почвы*) ఊసరత్వం, నిస్సారత్వం

бесплодность *ж* 1. *см.* бесплодие 2. *перен.* (*безрезультатность*) ఫలితంలేకపోవడం, నిష్ఫలత్వం

бесплодный||యీ 1. గొడ్డున; ~ая женщина గొడ్డాలు 2. (*неплодородный*) చవిటి, ఊసర, నిస్సార; ~ая земля పండని (ఊసర) భూమి (క్షేత్రం), చవిటి నేల 3. *перен.* (*безрезультатный*) శుష్క, నిష్ఫల, వృథా;

БЕС — БЕС

Б

~ые мечты నిష్ఫలమైన ఆశలు; ~ые усилия వృథా (విఫల) ప్రయత్నాలు

бесповоротный||యీ ఖండితమైన, తిరుగులేని; ~ое решение ఖండితమైన (తిరుగులేని) నిర్ణయం

бесподобный *разг.* అపూర్వమైన, అద్వితీయమైన, సాటిలేని

беспозвоночный||యీ అకశ్శీరుక; ~ое животное అకశ్శీరుకం

беспокоить несов. (*вн.*) 1. (*нарушать покой, мешать*) కలత (బాధ) పెట్టు, బాధించు 2. (*волновать*) ఆందోళన పరచు, కలచు, చీకాకు పెట్టు (పరచు)

беспоко||иться несов. 1. (*о пр.; волноваться*) (గురించి) ఆందోళనపడు, కంగారుపడు, దిగులుపడు 2. (*утруждать себя*) శ్రమపడు, ప్రయాసపడు; не ~йтесь శ్రమపడకండి, ప్రయాసపడకండి

беспокойный||యీ 1. (*нарушающий покой*) అల్లరి 2. (*тревожный*) ఆందోళనపడుతున్న, ఆందోళితుడైన, దిగులు (కంగారు) పడుతున్న (*о человеке*); ఆందోళిత (*о взгляде*) ◇ ~ое море కల్లోల సముద్రం

беспокойство *c* 1. (*тревога*) ఆందోళన, దిగులు, చింత; вызывать ~ у кого-л. ఒకరిలో ఆందోళన కలిగించు 2. (*заботы, хлопоты*) శ్రమ; причинять ~ кому-л. ఒకరిని శ్రమపెట్టు, ఒకరికి శ్రమ కలిగించు

бесполéзно *в знач. сказ.* ప్రయోజనం ఏమీలేదు; ~ разговаривать с ним అతనితో మాట్లాడి ప్రయోజనం ఏమీలేదు

бесполéзный||యీ నిష్ఫలమైన, వృథా, వమ్ము, పనికిమాలిన; становиться ~ым వమ్ము (నుడి) పోవు

беспомощность *ж* దిక్కుమాలినతనం, అశక్తత, నిస్సహాయత

беспомощный అశక్తుడైన, నిస్సహాయుడైన, దిక్కులేని (*слабый*); చేతకాని (*неспособный справиться своими силами*)

беспорядок *м* 1. అక్రమం, చిందరవందర, అవ్యవస్థ స్థితి; приводить в ~ок తారుమారు చేయు; приходиться в ~ок తారుమారుగు 2.: ~ки *мн.* (*массовые волнения*) దోమ్మి, అల్లరి, కలవరం, అశాంతి; устраивать ~ки అల్లరి చేయు

беспорядочно нареч. 1. (*в беспорядке*) క్రమం లేకుండా 2.: (*бессистемно*) చిందరవందరగా

беспорядочный 1. (*лишённый порядка*) అక్రమంగా వున్న, తారుమారుగా వున్న, అకటావికటమైన 2.

БЕС — БЕС

(бессистемный) క్రమరహిత 3. (о человеке) తప్పుడు, క్రమవిరుద్ధమైన

беспосадочный: ~ полёт నాన్స్టాప్ ఫ్లైట్, సరాసరి ప్రయాణం

беспóвнен||ый నిరాధారమైన, నిష్కారణమైన, అకారణమైన; ~ое обвинение నిష్కారణమైన నింద; ~ые мечтания పగటి కల; ~ые слухи తలాతోకాలేని పుకార్లు

беспóшлин||ый సుంకంలేని, కస్టమ్స్ డ్యూటీ ఫ్రీ; ~ая торговля సుంకంలేని (కస్టమ్స్ డ్యూటీ ఫ్రీ) వర్తకం
беспощáдно нареч. నిర్దాక్షిణ్యంగా, క్రూరంగా, కనికరం లేకుండా

беспощáдность ж నిర్దాక్షిణ్యత, దయాదాక్షిణ్యులు లేకపోవడం, క్రూరత్వం

беспощáдный నిర్దాక్షిణ్యమైన, కరుణలేని, కనికరంలేని, క్రూరమైన

беспáвие с (отсутствие прав) హక్కులు లేకపోవడం, హక్కుల లోపం

беспáвный హక్కులులేని, దిక్కుమాలిన

беспредéльный 1. (бескрайний) అంతాపాంతాలేని, అనంతమైన 2. (чрезмерный) అతి

беспрекослóвно нареч. బదులు ఒక్క మాటా చెప్పకుండా

беспрекослóвн||ый బదులు ఒక్క మాట కూడా చెప్పని; ~ое повиновение సంపూర్ణ (నిర్వివాదమైన) విధేయత

беспрéпятственно нареч. ఆటంకం లేకుండా, సాఫీగా, నిరాటంకంగా

беспрéятственный ఆటంకంలేని, నిరాటంకమైన

беспрерýвно нареч. నిరంతరంగా, అనవరతగా

беспрерýвный యెడతెరపి (విరామం) లేకుండా, నిరంతరమైన

беспрéцедéнт||ный అపూర్వమైన, కనివినియేరుగని, అనిదంపూర్వమైన; его поступок ~ен ఇట్లా, ఎవరూ చేసినదిలేదు

беспрíбыльн||ый లాభంలేని, నిష్ఫలమైన, నిర్వర్తకమైన

беспрíзорник м అనాధుడు, ఇట్లా వాకిలీ లేని బిడ్డ

беспрíзорность ж బిడ్డల అనాధత్వం

беспрíзорный 1. (о ребёнке) ఎవరికీ పట్టని [బిడ్డ]

2. в знач. сущ. м అనాధుడు, ఇట్లా వాకిలీలేని బిడ్డ

беспрímерный సాటిలేని, అసమానమైన, అసదృశమైన

беспрíнципность ж సూత్రరాహిత్యం (отсутствие принципов, убеждений); అనితి, నీతినియమాలు లేకపోవడం, నీతిరాహిత్యం (аморальность)

беспрíнципный అనితిపరుడైన, దుర్బీతిపరుడైన (о человеке); నీతిలేని, అనితికరమైన (о поступке); సూత్రరాహిత్యమైన, నీతిమాలిన (о решении)

беспрíстрáстность ж నిష్పక్షపాతం, సమదృష్టి, నిష్పక్షికం

беспрíстрáстн||ый నిష్పక్షికమైన, నిష్పక్షపాతమైన; ~ый человек సమవర్తి, నిష్పక్షపాతి; ~ое отношение నిష్పక్షపాతమైన వైఖరి

беспрíчинно нареч. కారణం లేకుండా, నిరాధారంగా, అకారణంగా

беспрíчинный కారణంలేని, నిరాధారమైన, అకారణ

беспрóбúдн||ый గాఢ, మొద్దు; спать ~м сном గాఢంగా (మొద్దు) నిద్రపోవు ◇ ~й пýяница పచ్చి తాగుబోతు

беспрóволочн||ый వైర్ లెస్; ~ телеграф вайర్ లెస్ టెలిగ్రాఫ్

беспрóигрышн||ый: ~ая лотерéя అందరికీ లాభించే లాటరీ; ~ое дéло నష్టంలేని వ్యాపారం

беспрóсвётн||ый: ~ая нуждá కటిక దారిద్ర్యం; ~ая тьма కటిక చీకటి; ~ое бóдущее ఆశలేని (అంధకార) భవిష్యత్తు

беспрóцéнтный వడ్డీలేని; ~ заём వడ్డీలేని రుణం

беспýтн||ый 1. (бестолковый) తెలివిలేని 2. (развратный) పోకిరి, కొంటె

беспýтство с పోకిరితనం, కొంటెతనం, లాంఛట్యం

бессвáзный అసంగతమైన, అసందర్భమైన

бессеме́йный కుటుంబంలేని, ఒంటరిగా వుండే

бессердéчие с నిర్దయాత్మకత

бессердéчность ж см. бессердéчие

бессердéчный నిర్దయాత్మకమైన, కఠిన హృదయంగల

бессýлие с 1. (слабость) నీరసం, దౌర్బల్యం, బలహీనత

2. (неспособность что-л. сделать) అశక్తత, చేతకానితనం, అసాధ్యత

бессýльный 1. (слабый) అశక్తుడైన, దుర్బలుడైన, బలహీనుడైన 2. (неспособный что-л. сделать) అప్రయోజకమైన; ~ гнев అప్రయోజకమైన కోపం

бессистéмность ж అక్రమం, క్రమరహితం

бессистéмный అక్రమమైన, క్రమరహితమైన

бесслáвие с అపకీర్తి, అపఖ్యాతి

бесслáвн||ый అపకీర్తికరమైన, కుఖ్యాత, అప్రతిష్ఠాకరమైన; ~ая смерть అప్రతిష్ఠాకరమైన మరణం

бесслéдно нареч. ఆకృతి జాడ లేకుండా; ~ исчезать అదృశ్యమగు, కనపడకుండా పోవు

бессловéсн||ый 1. మాటలాడకుండా; ~ая тварь,

~ое живóтное నోరులేని జీవం (జీవి) 2. (безропот-
ный) బదులు (ఎదురు) మాట చెప్పని, నోరెత్తని

бессмéнный మార్పులేని, ఎన్నడూ (సదా) పుండే

бессмéртíе с అమరత్వం, నిత్యత్వం, అమృతం

бессмéртíиí чావులేని; మరణంలేని, అమర (тж.
перен.); ~ая слава శాశ్వత (అజరామరమైన) కీర్తి

бессмысленно нареч. 1. అర్థరహితంగా, అర్థంపర్థం
లేకుండా 2. в знач. сказ. ప్రయోజనం లేదు; ~ дё-
лать что ఇది చేసి ప్రయోజనం ఏమీలేదు

бессмысленный 1. అర్థరహితమైన, అర్థంపర్థం
లేని 2. (беспользый, нелепый) అసంగతమైన, వనికి
మాలిన 3. (глупый) అవివేకమైన, తెలివిలేని, బుద్ధి లేని

бессмыслица ж разг. అవివేకం, అర్థరహితమైన మాట

бессóвестíиí నీతిమాలిన (нечестный); వంచక
బుద్ధిగల (наглый); ~ое заявление వంచక బుద్ధిగల
మాట (ప్రకటన)

бессодержáтельный అర్థరహితమైన, నిస్సారమైన;
~ разговор బాటాఖానీ, ఊనుపోక కబుర్లు

бессóзнáтельныйí 1. అపస్మారకమైన; ~ое со-
сóтóяние మైకం; бýть в ~ом сóсóтóянии అపస్మార
స్థితిలో వుండు, ఒళ్లు తెలియకుండా పడివుండు, స్పృహలేక
ఉండు 2. (безóтчётный, невольный) అనుద్దేశపూర్వక
మైన, తెలియక; ~ый пóстýпок తెలియక చేసిన పని

бессóнница ж నిద్రలేమి

бессóннiиí నిద్రలేని; он прóвёл ~ую нóчь
అతను రాత్రి అంతా నిద్రపోలేదు, అతనికి రాత్రి అంతా నిద్ర
పట్టలేదు

бессóрно нареч. 1. నిర్వివాదంగా, నిరాక్షేపణీయంగా
2. в знач. вóводн. сл. నిస్సందేహంగా

бессóрнiиí నిర్వివాదమైన, సందేహతీతమైన; ~ая
и́стина నిర్వివాదమైన సత్యం

бессрóчнiиí కాలపరిమితి లేని, శాశ్వత; ~ый пáс-
порт శాశ్వత (పెర్మనెంట్) పాస్ పోర్టు; ~ое пóльзóва-
ние శాశ్వత అనుభవం

бесстрáстный నిర్విప్లవమైన (равноóдушный); విరక్తి
గల (невозмóутимый)

бесстрáшие с నిర్భయం, ధైర్యం

бесстрáшный నిర్భయమైన, ధైర్యమైన, వెరపిడి; ~
герóй అభీకుడు

бессты́дник м разг. సిగ్గుమాలినవాడు

бессты́дница ж разг. సిగ్గుమాలినది

бессты́дно нареч. సిగ్గు లేకుండా, సిగ్గుమాలి

бессты́днiиí సిగ్గుమాలిన, పోకిరి; ~ый человек
బండ్, పోకిరి మనిషి; ~ое поведéние సిగ్గుమాలిన
ప్రవర్తన

БЕС — БЕС

Б

бессты́дство с సిగ్గుమాలినతనం

бессчéтнiиí అసంఖ్యాక, లెక్కలేని, అమితమైన; ~ое
ко́лiчество మితిలేని (అమిత) పరిమాణం

бестáктность ж 1. (отсóтствие такта) అమ
ర్యాద 2. (пóстýпок) అమర్యాదకరమైన పని

бестáктный అమర్యాదకరమైన; ~ человек అమర్యా
దస్థుడు

бестолкóвый 1. అవివేకమైన, మందబుద్ధి; ~ чело-
вéк మందబుద్ధి 2. (бессвязный, невразумитель-
ный) అర్థంపర్థం లేని

бесфóрменный ఆకారం లేని, వికారమైన, అమూర్త
మైన

бесхарáктерность ж వెన్నెముకలేమి, మనోదౌర్భవ్యం

бесхарáктерный వెన్నెముక లేని

бесхýтростный 1. (прóстодушный) అమాయక,
బోఠా, భోఠా 2. (прóстой, незамысловатый) సరళ

бесхóзýйственность ж అమితవ్యయం, దుబారా

бесхóзýйственнiиí దుబారా; ~ый человек
దుబారా మనిషి; ~ое ведéние дел అమితవ్యయ మేనేజి
మెంటు

бесцвётный 1. రంగులేని 2. перен. చప్పని, చప్పగా
వుండే

бесцёлýный లక్ష్య రహితమైన, అప్రయోజనకరమైన

бесцéнный అమూల్యమైన

бесцéнок м: пóкупáть за ~ చిల్లిగవ్వకు కొను;
прóдавáть за ~ చిల్లిగవ్వకు అమ్ము

бесцеремóнно нареч. సిగ్గుయెగ్గులు లేకుండా

бесцеремóнность ж సిగ్గు ఎగ్గు లేకపోవడం

бесцеремóнный అమర్యాదపరుడైన (о человеке);
సిగ్గు ఎగ్గు లేని (о пóстýпке, тóне)

бесчеловéчность ж అమానుషత్వం, క్రూరత్వం,
పాశవికత

бесчеловéчный అమానుషమైన, క్రూరమైన పాశవిక

бесчéститъ, обесчéститъ (вн.) అవమానపరచు,
అవమానించు, అప్రతిష్ఠ (అపఖ్యాతి) పాల్పేయు

бесчéстный అవినీతిపరుడైన, నీతివిరుద్ధమాలి లేని,
దుష్టు; ~ пóстýпок దుష్టు పని; ~ человек అవినీతి
పరుడు

бесчéстье с అవమానం, అపకీర్తి, అపఖ్యాతి, అప్రతిష్ఠ

бесчýнство с అత్యాచారాలు దుర్బీతి, దుర్మార్గం

бесчýнствовать несов. దుర్మార్గాలు (అత్యాచారాలు)
చేయు

бесчýсленнiиí అసంఖ్యాకమైన, అనేకమైన, అమిత

БЕС — БИТ

మైన, లెక్కలేని; ~ое множество లక్షోపలక్షలు, కోటన కోట్లు

бесчувственность ж 1. (отсутствие способности чувствовать) అగోచరత్వం, అతీంద్రియత్వం, వివశత 2. (равнодушие) నిర్లిప్తత, నిశ్చింత భావం 3. (жестокость) కరుణ లేమి, నిష్కరుణ

бесчувствен||ый 1. అగోచరమైన, అతీంద్రియమైన, అవిదితమైన; быть в ~ом состоянии స్మృతిలేక (స్మారకం తప్పి) వుండు 2. (равнодушный) నిర్లిప్తమైన, నిర్లిప్తుడైన 3. (жестокий) కఠినమైన, క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకమైన

бесшумно нареч. చడిచప్పుడూ లేకుండా, నిశబ్దంగా, నన్నకనన్న

бесшумный నిశబ్దమైన, నిశబ్దంగా వున్న, చడిచప్పుడూ లేని

бетон м కాంక్రీటు

бетонировать несов. и сов. (сов. тж. забетонировать; вн.) (కి, మీద) కాంక్రీటు వేయ

бетон||ый కాంక్రీట్; ~ый завод కాంక్రీట్ తయారు చేసే కార్ఖానా; ~ая плита కాంక్రీటు దూలం

бечёвка ж తాడు

бешенство с 1. (болезнь) వెరితనం, మదం, ప్లాడ్రోఫిడియా (человека); రాబీస్ [వ్యాధి] (животного) 2. перен. (неистовство) వెరికోపం, ఆవేశం, ఉన్మాదం; он пришёл в ~ అతనికి ఒళ్ళ మండింది, కోపంతో అతనికి మతిపోయింది

бешен||ый 1. (взбесившийся) వెరి 2. перен. (неистовый) ప్రచండమైన ◇ ~ая скорость మితి మీరిన (ప్రాణాంతకమైన) వేగం; ~ые деньги తేరగా వచ్చిన డబ్బు; ~ые цены разг. చుక్కలంటే ధరలు

библиограф м గ్రంథసూచి రచనా నిపుణుడు, గ్రంథ సూచికర్త

библиографичес||ий గ్రంథసూచి; ~ий указатель గ్రంథసూచిక ◇ ~ая редкость అరుదైనది

библиография ж 1. (наука) గ్రంథసూచి [శాస్త్రం] 2. (перечень книг) గ్రంథసూచి

библиотека ж గ్రంథాలయం, లైబ్రరీ

библиотекарь м గ్రంథాలయోద్యోగి, లైబ్రరీయన్

библиотеч||ый: ~ая книга లైబ్రరీ పుస్తకం

Библия ж బైబిల్

бивák м గుడారాలు, శిబిరం

бйвни мн. (ед. бйвень м) గజ దంతాలు, కొమ్ములు

бивуák м с.м. бивák

бидон м కాన్; ~ для молока పాల కాన్

биение с: ~ пульса నాడి కొట్టుకోవడం; ~ сердца హృదయ స్పందనం, గుండె ధ్రువధన కొట్టుకోవడం

билét м 1. టికెట్టు; все ~ы проданы టికెట్టు అయిపోయాయి 2. (удостоверение) కార్డు; партийный ~ పార్టీ సభ్యత్వ కార్డు; профсоюзный ~ ప్రేడ్ యూనియన్ కార్డు ◇ бánковский ~ బాంక్ నోటు; экзаменационный ~ పరీక్షా (ప్రశ్న) పత్రం

билетёр м టికెట్టు తనిఖీ చేసేవాడు

билетн||ый: ~ая кáсса టికెట్టు (బుకింగ్) ఆఫీసు

бильярд м బిలియర్డ్స్

бинокль м బైనాక్యులర్

бинт м గాంపు కట్టు

бинтовák, забинтовák (вн.) కట్టు కట్టు

биограф м జీవిత చరిత్ర రాసేవాడు

биографический జీవిత చరిత్రకు సంబంధించిన

биография ж జీవిత చరిత్ర (కథ)

библог м జీవశాస్త్రవేత్త, జీవశాస్త్రజ్ఞుడు, బయాలజిస్టు

биологический బయాలజికల్, జీవశాస్త్ర సంబంధమైన

биология ж జీవశాస్త్రం, బయాలజీ

биосféра ж జీవలోకం

биофизика ж బయోఫిజిక్స్, జీవభౌతికశాస్త్రం

биохимия ж జీవ రసాయనశాస్త్రం, బయోకెమిస్ట్రీ

биржа ж స్టాక్ ఎక్స్చేంజి; товарная ~ సరుకుల ఎక్స్చేంజి కార్యాలయం ◇ ~ трудá లేబరు ఎక్స్చేంజి

бирманец м బర్మా మనిషి, బర్మావాడు, బర్మాదేశస్థుడు

бирманский బర్మా

бис межд. వన్స్ మోర్; మళ్ళీ పాడండి (певцу); మళ్ళీ వాయించండి (актёру); петъ на ~ మళ్ళీ పాడు

бйсер м собир. పూసలు, గుళ్ళు ◇ метák ~ перед свйньями ≡ కోతికి ముత్యాల దండ ఇవ్వడం

биссектрйса ж мат. సమద్విభాగి, ద్విభాజకం, ద్విఖండన రేఖ

бйтва ж యుద్ధం, సంగ్రామం, యుద్ధపోరాటం; по́ле ~ы యుద్ధభూమి, రణరంగం

биткóм нареч. разг. నిండా, కిక్కిరిసి ఉన్న; ~ на-бйтый [బాగా] కిక్కిరిసి ఉన్న

бйтый పగిలిన, పగలగొట్టిన ◇ ~ час గంట సేపే

бйть 1. тк. несов. (по от., в вн.; ударять) కొట్టు, దెబ్బ తీయు, తన్ను, ఉతుకు; ~ в ладóши చప్పట్లు కొట్టు; ~ себя в грудь ొమ్ములు బాదుకొను

2. сов. побйть (вн.; избивать) బాదు, కొట్టు, మోదు, దెబ్బలు కొట్టు 3. сов. побйть (вн.; наносить поражение) ఓడించు, ఓడగొట్టు, పరాజితం చేయు

4. тк. несов. (вн.; убивать) చంపు 5. сов. по-

бѣтъ (*разбивать*) పగలకొట్టు 6. *сов. пробѣтъ* (*вн. и без доп.; о часах и т. п.*) కొట్టు; часы бѣют семь గడియారం ఏడు కొట్టుతోంది; пробѣло дѣсять часов పదిగంటలు కొట్టింది; ~ тревогу а) అపాయ సూచన చేయు б) *перен.* అందోళన పెట్టు 7. *тк. несов. (вытекать струей)* ప్రవించు (о нефти); бѣтъ ключ నీటి బుగ్గ పైకి లేస్తోంది 8. *тк. несов. (в вн.): ~ в барабан* డప్పు వాయించు (కొట్టు); ~ в колокол గంట కొట్టు 9. *тк. несов. (стрелять)* కాల్పు; ~ из пѣшки ఫిరంగి కాల్పు (పెట్టు)

бѣться *несов. 1. (с тв.; сражаться)* (తో, మీద) యుద్ధం చేయు, ఒకరు ఒకరితో పోరాడు (పోల్లాడు కొను) 2. (о вн.; *ударяться*) (కి) తగిలి (కొట్టుకుని) దెబ్బ తగులు (తిను) 3. (*метаться*) కొట్టుమిట్టాడు 4. (*пульсировать*) కొట్టుకొను; сѣрдце бѣтъся గుండె కొట్టుకొంటుంది 5. *перен.* కొట్టుమిట్టాడు; సతమతం అగు, కుస్తీ పట్టు; ~ над чѣм-л. దేనితోనైనా కొట్టుమిట్టాడు (సతమతం అగు, కుస్తీ పట్టు) 6. (*иметь способность разбиваться*) పగిలేది

бич *м 1. (плеть)* కొరడా, జాటి, ర్పూడి, కమ్మి 2. *перен.* ఉపద్రవం, పీడనం, కీడు

благ||о *І с 1.* బాగు, మంచి; డేమం, సంక్షేమం (*благополучие*); శ్రేయస్సు (*счастье*); для ~а народ да ప్రజల శ్రేయస్సు కొరకు, ప్రజల శ్రేయస్సుకై; высшее ~о మహా భాగ్యం 2.: ~а *мн.* భాగ్యం, ఐశ్వర్యం; желаю вам всех благ శుభాకాంక్షలు; ни за какие ~а ఏమైనా సరే

блага *II союз разг.* కనుక, అందున; ~ он согласился అతను సమ్మతించినందున

благовидный||ый వ్యాయమైన; под ~м предлогом వ్యాయమైన (వ్యాయంగా తోచే) సాకుతో

благоволить *несов. (к от.)* ఆదరించు, అనుగ్రహించు, కలాక్షించు

благовоспитанный మర్యాదస్తుడైన

благодарить, поблагодарить (*вн.*) కృతజ్ఞత (ధన్యవాదులు) తెలుపు, కృతజ్ఞతలు అర్పించు

благодарность *ж* కృతజ్ఞత (*тж. официальная*); огромная ~ అనేక వందనాలు; выносить (объявлять) ~ కృతజ్ఞతలు తెలియజేయు; выражать ~ кому-л. ఒకరిపట్ల (ఒకరికి) కృతజ్ఞత వ్యక్తంచేయు (తెలుపు)

благодарный||ый 1.: мы вам очень ~ы మేము చాలా కృతజ్ఞులము 2. *перен.* సంతృప్తిదాయకమైన; ~ая работа సంతృప్తిదాయకమైన పని

благодаря предлог (*от.*) పుణ్యమా అని, వలన; ~ вашей деятельности మీ కార్యకలాపాల పుణ్యమా అని

БИТ — БЛА

Б

благодетель *м уст.* దాత, ధర్మాత్ముడు

благоедеяние *с высок.* సత్కర్మ, మంచినపి

благодушие *с* ప్రసన్నం, సంతోషం (*радость*); ప్రశాంతం, సౌమ్యం (*спокойствие*)

благожелательно *нареч.* సౌజన్యంగా, సౌశీల్యంగా

благожелательность *ж* సౌశీల్యం, సౌజన్యం, పరహితం

благожелательный *с* సహగమైన; ~ человек పరహితముడు; ~ отзыв అనుకూలమైన విమర్శ; он благожелателен ко мне నాపట్ల అతను సుముఖుడు

благозвучие *с* శ్రావ్యత, మాధుర్యం, మధురిమ

благозвучный శ్రావ్యమైన, మధురమైన

благ||ой *І уст.* మంచి; ~ие намерения మంచి ఉద్దేశం, సత్సంకల్పం

благ||ой *II:* кричать ~им матом *разг.* పిచ్చిగా అరచు, పెడబొబ్బలు పెట్టు

благонадѣжность *ж* విశ్వాసపాత్రత

благонадѣжный నమ్మదగిన

благонамеренный *уст.* విధేయమైన

благополучие *с* [సం]క్షేమం, శ్రేయస్సు, సౌభాగ్యం

благополучно *нареч.* డేమంగా, కులాసాగా; సురక్షితంగా (*без происшествий*)

благополучный||ый సురక్షితమైన, డేమమైన; ~ый конец సుఖాంతం ◇ ~ая семья సుఖమయ కుటుంబం

благоприятный||ый 1. ఉచితమైన, సముచితమైన; ~ый момент తగిన అవకాశం; ~ая погода సానుకూలమైన (మంచి) వాతావరణం 2. చక్కటి, సానుకూల, శుభ[కర]మైన (*хороший*); అనుకూలమైన (*одобрительный*); ~ый ответ అనుకూలమైన జవాబు; ~ый отзыв అనుకూలమైన సమీక్ష

благоприятствовать||ть *несов. (от.)* (కి) అనుకూలంగా వుండు, తోడ్పడు; обстоятельства ~ли этому దానికి పరిస్థితులు సరిపడ్డాయి (అనుకూలంగా ఉన్నాయి)

благоразумие *с* వివేకవంతం, వివేకం (*рассудительность*); జాగ్రత్త (*осторожность*)

благоразумный వివేకమైన, వివేకవంతమైన, సబబైన

благородный||ый 1. ఉదాత్తమైన (*возвышенный*); ఉదారమైన (*великодушный*); ~ый поступок ఘన చర్య; ~ый человек ఉదారుడు; ~ая цель ఉదాత్తమైన లక్ష్యం 2. (*родовитый*) కులీనుడైన, ఉన్నత వంశానికి చెందిన; он ~ого происхождения అతను కులీనుడు (గొప్ప వంశస్థుడు) ◇ ~ый металл రాజలహరి

благородство *с* (высокие нравственные качества) ఔన్నత్యం, ఔదార్యం

БЛА — БЛИ

благосклонность ж అనుకూలత, అభిమానం; за-служить (снискать) чью-л. ~ ఒకరి అభిమానాన్ని చూరగెను; проявлять ~ అభిమానించు

благосклонный||ий అనుకూలమైన, దయాశ్రద్ధ; быть ~м к кому-л. ఒకరిని చల్లగా చూచు, ఒకరిపట్ల సుముఖంగా వుండు

благословить сов. см. благословлять

благословлять, благословить (вн.) 1. (желать счастья) అనుగ్రహించు, ఆశీర్వాదించు 2. уст. (воздавать благодарностью) కృతజ్ఞతలు తెలుపు

благосостояние с భాగ్యం, శ్రేయస్సు, సంక్షేమం; материальное ~ నారోదా ప్రజా సాధార్మిక శ్రేయస్సు

благотворительность ж ధర్మం, దానధర్మాలు

благотворительный||ий: ~ый фонд ధర్మ నిధి; ~ая деятельность ధర్మ కార్యకలాపాలు

благотворный సానుకూలమైన, అనుకూలమైన

благоустроенный సౌకర్యాలు గల; ~ дом అన్ని సౌకర్యాలు గల గృహం (ఇల్లు)

благоустройство с సౌకర్యాలు (కావలసిన ఏర్పాట్లు) సమకూర్చడం

благоухание с పరిమళం, సువాసన

благоухать несов. పరిమళించు, సువాసన కొట్టు

блаженств||о с ఆహ్లాదం, వరమ సుఖం, వరమానందం; быть на верху ~а వరమానంద భరితుడై వుండు

блаженствовать несов. వరమానంద భరితుడగు

блажь ж разг. పిచ్చి, చాపల్యం, వెర్రి ఆలోచన

бланк м దరఖాస్తు ఫారం; заполнять ~ దరఖాస్తు ఫారం నింపు

бледнеть, побледнеть прям., перен. తెల్లబారు, తెల్లగా (వెలవెల, పాలి, పేలవమై) పోవు

бледность ж прям., перен. వెలవెల, తెలుపు, వివర్ణం

бледный 1. (о лице) వెలవెలబోయిన 2. మసక[మసక] (неяркий); మకమకలాడే (тусклый); ~ свет лунный నుడ్డి వెన్నెల 3. перен. వివర్ణమైన, నిస్సారమైన

блёклый 1. (увядший) వాడిపోయిన, వాడిన, వాడు పట్టిన 2. (неяркий) మసకమసక, మకమకలాడే

блёкнуть, поблёкнуть (тускнеть) మసకబారు, కగ్గి పోవు

блеск м 1. నిగనిగ, తళతళ, మిలమిల, ప్రకాశం; ~ молнии రవరవ, ధగధగ; ~ солнца సూర్య ప్రభ 2. перен. (великолепие) పటాబోపం, ప్రకాశం, ఔజ్వల్యం 3. перен. (яркое проявление) ఉజ్వలత్వం; ~ таланта ప్రతిభా ఉజ్వలత్వం

блеснуть сов. 1. см. блеснуть 2. перен. మెరియు; у меня ~ла мысль నా మనస్సులో ఆలోచన మెరిసింది (తళుక్కుమంది)

блестеть, блеснуть 1. తళతళలాడు, నిగనిగలాడు, మిలమిలలాడు, ప్రకాశించు; తళుక్కుమను (о молнии) 2. перен. (тв.): он не блещет умом అతను ప్రతిభాశాలి కాడు

блестящий 1. (сверкающий) దేదీప్యమానమైన, ప్రకాశవంతమైన, నిగనిగలాడే, ప్రజ్వలితమైన 2. перен. ఉజ్వలమైన; ~ий ум ఉజ్వలమైన తెలివితేటలు; ~ая победа మహోజ్వలమైన (ఉజ్వలమైన) విజయం; ~ая репутация స్వచ్ఛమైన పేరు ప్రతిష్ఠలు

блечение с “మే, మే” అరుపు

блехать несов. “మే, మే” అని అరుచు

ближайший||ий 1. превосх. ст. к близкий: ~ий магазин ప్రక్కనే వున్న షాపు; ~ие родственники దగ్గరి చుట్టాలు; в ~ем будущем సమీప భవిష్యత్తులో; в ~ие дни వచ్చే కొద్ది రోజులలో 2. (первоочередной) తక్షణ; ~ая задача తక్షణ కర్తవ్యం

ближе 1. сравн. ст. к близкий కొంచెం దగ్గర 2. сравн. ст. к близко సన్నిహితంగా ◇ ~ к делу! అసలు విషయానికి రా (రండి)!

ближний см. близкий 1

близ предлог (рп.) దగ్గర, సమీపంగా, పక్కన

близит||ся несов. దగ్గరవడు, సమీపించు; ~ся осень శరదృతువు దగ్గరవడుతోంది; время ~ся к десяти పది గంటలు కావస్తోంది

близкий||ий 1. (по расстоянию) (కి) దగ్గరవున్న, సమీపంలో నున్న 2. (по времени) దగ్గరవడుతున్న, సమీపిస్తున్న, ఆసన్నమౌతున్న; ~ая разлука ఆసన్నమౌతున్న విడ్డూరు; рассвет близок సూర్యోదయం కాబోతున్నది 3. (об отношениях) దగ్గర, ఆప్త, సన్నిహిత; ~ий друг ఆప్త (సన్నిహిత) మిత్రుడు; ~ий родственник ఆప్త బంధువు; ~ие отношения సన్నిహిత సంబంధం 4. (похожий) సన్నిహిత ప్రాతికలు కలిగి వున్న; ~ие взгляды సన్నిహిత అభిప్రాయాలు; ~ий по содержанию విషయవస్తువులో సన్నిహితమైన ప్రాతికలు వున్న 5.: ~ие в знач. суц. мн. (родственники) కావలసినవారు, చుట్టాలు

близко нареч. 1. దగ్గర; он живёт ~ అతను దగ్గర నివసిస్తున్నాడు, అతని ఇల్లు దగ్గరనే ఉంది 2. разг. (хорошо) సన్నిహిత, బాగా, దగ్గర; ~ познакомиться с кем-л. ఒకరితో సన్నిహిత (బాగా, దగ్గరగా) పరిచయం చేసుకొను 3. в знач. сказ. (по расстоянию) దగ్గర; до дома ~ ఇల్లు చాలా దగ్గర వుంది 4. в знач. сказ.

(по времени) దగ్గరగా, సమీపంలో వుంది; до утра ~ ఉదయం దగ్గర వడుతోంది

близлежащий దగ్గర (పక్కనే) వున్న

близнецы *мн. (ед. близнец м)* కవలలు, అమడ పిల్లలు, అనుడలు; братья-~ తమ్ముదోయి, కవల సోదరులు

близоруки||й *прям., перен.* ప్రాస్వదృష్టిగల; ~й человек ప్రాస్వదృష్టి కలవాడు; ~е глаза ప్రాస్వదృష్టి

близору́кость *ж* *прям., перен.* ప్రాస్వదృష్టి

близость *ж* 1. (по расстоянию) దగ్గరతనం, సామీప్యం, చేరిక 2. (по времени) సామీప్యం 3. (тесная связь) అన్యోన్యత, చనువు 4. (сходство) సాన్నిహిత్యం, పోలిక

блик *м* పాడ

блин *м* పాన్ కేక్, అట్టు

блиндаж *м* [రక్షణ] నేలమాళిగ

блиста́ть *несов. см.* блестя́ть

блок I *м* *тех.* కప్పి, గిలక

блок II *м* *полит.* పాత్తు, కూటమి; ~ коммунистов и беспартийных కమ్యూనిస్టు పార్టీవాళ్ళ, పార్టీయేతరుల పాత్తు

блока́д||а *ж* దిగ్బంధం; экономическая ~а ఆర్థిక దిగ్బంధం (ప్రతిబంధం, ముట్టడి); прорыва́ть ~у దిగ్బంధాన్ని విచ్ఛిన్నం చేయు

блоки́ровать *несов. и сов. (вн.)* దిగ్బంధం చేయు, ముట్టడించు, అరికట్టు

блоки́роваться *несов. и сов. (с тв.; вступать в блок)* (తో) చేతులు కలుపు, నర్దుబాటు చేసుకొను, పాత్తు పెట్టుకొను

блокно́т *м* నోట్ బుక్కు

блонди́н *м* పట్టుకుచ్చులాంటి జుట్టుగలవాడు

блонди́нка *ж* పట్టుకుచ్చులాంటి జుట్టుగల వనిత (స్త్రీ)

блота́ *ж* తుళ్ళు పురుగు

блужда́||ть *несов.* 1. (దారి వెతుకుతూ) తిరుగు, తిరుగుతూ ఉండు 2. *перен.* తిరుగు, భ్రమించు, పరిభ్రమించు; мысли ~ли далеко ఆలోచనలు ఎక్కడో పరిభ్రమిస్తూ (తిరుగుతూ) ఉన్నాయి

блу́зка *ж* బ్లౌజ్, రవిక

блюде́чко *с* *уменьш. к* блю́дце

блю́до *с* 1. (большая тарелка) పెద్ద పళ్లెం; సానిక (глиняное); కంచం (металлическое) 2. (кушанье) అన్నం, తిండి, వంటకం; первое ~ మొదటి ఐటం

блю́дце *с* సాసర్

блюсти́, соблюсти́ (вн.) పాటించు, పట్టించుకొను (соблюдать); పరిరక్షించు, కాపాడు (оберегать); ~ порядок క్రమం (వ్యవస్థ) పాటించు; ~ чьи-л. инте-рэсы ఒకరి ప్రయోజనాలను పరిరక్షించు

БЛИ — БОД

Б

блоститель *м* *ирон.* పరిరక్షకుడు; ~ порядка శాంతిభద్రతల పరిరక్షకుడు

бля́ха *ж* బిళ్ళ

боб *м* 1.: ~ы *мн.* (растение) చిక్కుడు పాడు 2. చిక్కుడు కాయ (стручок); చిక్కుడు గింజ (семя)

бобёр *м* (мех) బీవరు [బొచ్చు]

бобовые *мн.* бот. అపరాలు

бобр *м* బీవరు

бобрый бивру

бог *м* దేవుడు, భగవంతుడు, దైవం, పరమేశ్వరుడు

богате́ть, разбогате́ть ధనవంతుడు (భగవంతుడు) అగు, ఐశ్వర్యం (సంపద) పెంచు, సుసంపన్నునుగు

бога́тств||о *с* 1. ఐశ్వర్యం, సంపద 2. (роскошь, великолепие) విలాసం, భోగం, భోగభాగ్యలు 3.: ~а *мн.* (совокупность материальных ценностей) సంపదలు; природные ~а ప్రకృతి సంపదలు 4. (обилие) సంపద; ~о красок వర్ణసంపద

бога́т||ый 1. (состоятельный) ధనిక, ధనవంతుడైన, భాగ్యవంతుడైన (о человеке); ధనవంతమైన, భాగ్యవంతమైన (о стране и т.п.) 2. (обладающий чем-л. в большом количестве) పుష్టిగల, సుసంపన్నమైన; ~ый витаминами విటమిన్లు పుష్టిగల 3. (пышный, роскошный) ఉజ్జ్వలమైన, శోభాయమానమైన 4. (обильный) సమృద్ధి అయిన, సుసంపన్నమైన; ~ый уро-жаи́ సుసంపన్నమైన పంట 5. в знач. суиц. *м* ధనికుడు, భాగ్యవంతుడు, ధనస్వామి < чем ~ы, тем и ра́ды మాకు వున్నదంతా పంచుకుందాం

богаты́рь *м* 1. భీముడు 2. *перен.* అభినవ భీముడు, దృఢగ్రాత్రుడు, బలిష్ఠుడు

бога́ч *м* భాగ్యవంతుడు, ఐశ్వర్యవంతుడు, ధనవంతుడు

боги́ня *ж* దేవత, దేవి

богосло́вие *с* మత సిద్ధాంతం, వేదాంత (వైదిక) శాస్త్రం

богослуже́ние *с* [దైవ]పూజ, దైవారాధన, దైవ ప్రార్థన; соверша́ть ~ పూజ చేయు

боготвори́ть *несов. (вн.)* పూజించు, అతి ప్రేమాదరాళితో చూచు, ఆరాధించు

бодáть *несов. (вн.)* కుమ్ము, కొమ్ములతో పాడుచు

бодá||ться *несов.* పోట్ల (పాడిచే) స్పృహవం కలిగివుండు; наша коро́ва ~ется మాది పోట్లాపు

бодла́в||ый పాడిచే; ~ая коро́ва పోట్లాపు

бодри́ть *несов. (вн.)* (కి) శక్తి కలిగించు (కలగజేయు), సత్తువ కలిగించు (కలగజేయు)

БОД — БОЛ

бóдрость ж ఉల్లాసం, ఉత్సాహం; ~ дýха ధైర్యం, పరాక్రమం

бóдрствовать несов. మేలుకొని వుండు, జాగరం చేయు
бóдрый ఉత్సాహవంతమైన, హుషారుగా వున్న; ~ чело-
ловéк ఉత్సాహవంతుడు

боев||óй 1. యుద్ధ; ~óй корáбль యుద్ధ నౌక; ~óй патрón గుండు తూటా; ~óй порядок మోహరింపు; ~óй самолёт యుద్ధ విమానం; ~áя подгото-
тóвка పైనిక శిక్షణ; приводíть в ~ýю готóвность [సాయుధ బలాలను] పోరాటానికి (యుద్ధానికి) సిద్ధంచేయు
2. (воинственный) సమరశీల, పోరాటోత్సాహం కలిగిన

боеготóвность ж సమర (పోరాట) సన్నద్ధత

боеприпáс||ы мн. మందుగుండు సామగ్రి, ఆయుధాలు; склад ~ов ఆయుధశాల, ఆయుధాల గిడ్డంగి, ఆయుధాగారం

боеспóсóбность ж పోరాటపటిమ, పోరాట [శక్తి] సామర్థ్యము

боеспóсóбный పోరాట శక్తిసామర్థ్యము కలిగిన

боéц м 1. (воин) యోధుడు 2. (рядовой) పైనికుడు

бой м 1. యుద్ధం, పోరాటం; въздýшный ~ వైమానిక పోరాటం; идтí в ~ పోరాటంలోకి వెళ్లు 2. (борь-
ба) పోరాటం, పోటీ, మల్ల యుద్ధం; ~ бýктов వృషభ యుద్ధం 3.: ~ часóв గడియారం కొట్టు; часóв с бó-
ем గంటలు కొట్టే గడియారం 4. собир. (разбитая посылка) పెంకులు, ముక్కలు ◇ брать чтó-л. с бóю а) воен. దాడి చేసి పట్టుకొను б) перен. ఒక్క ప్రయత్నంలో పట్టుకొను (వశం చేసుకొను)

бóйк||ий 1. (смелый) చురుకైన, హుషారైన 2. (живой, быстрый) హుషారైన, జోరైన; ~ая речь వడిగా మాట్లాడే ధోరణి 3. (оживлённый): ~ая тор-
гóвля చురుకైన వ్యాపారం; ~ая ýлица సందడిగా ఉండే (సందడైన) వీధి

бойкóт м బహిష్కరణ, బహిష్కారం

бойкóтíровать несов. (вн.) బహిష్కరించు

бойнíца ж కన్నం, రంధ్రం

бóнñя ж 1. (скотобойня) నూన, కటికవాని అంగడి, పశువులను కోసే స్థలం 2. перен. (массовое убийство людей) హత్యాకాండ

бок м 1. (туловищца) పక్క; лежáть на ~ý ఒడ్డిలి 2. (предмета) అంక, పక్క, పార్శ్వం, భాగం ◇ бóк ó ~ పక్కపక్కనే [వుండు] భుజం భుజం కలిపి; под ~ом разг. పక్కనే వుండు

бокáл м గ్లాసు ◇ поднимáть ~ за чьé-л. здорóвье ఒకరి ఆరోగ్యం కోసం టోస్టు చెప్ప

боков||óй పక్క; ~óй кармáн పక్క జేబు; ~áя ýлица పక్క వీధి

бóком нареч. [ఒక] పక్క, అడ్డంగా; протýскива-
ться в дверь ~ పక్కకు తిరిగి ద్వారం గుండా తోసుకొని పోవు; повёртываться ~ పక్కకు తిరుగు ◇ выхо-
дítь ~ разг. నష్టంగా పరిణమించు

бокс м спорт. బాక్సింగ్, ముష్టి యుద్ధం

боксёр м బాక్సర్, మల్లుడు, ముష్టి యుద్ధం చేసేవాడు

болвáн м бран. జుడుడు, దద్దన్ను

болвáнка ж тех. 1. (слиток металла) దుక్క ఇనుము 2. (заготовка) కొయ్య దుంగ

болгáрин м బల్గేరియన్

болгáрский బల్గేరియన్

бóлее 1. см. бóльше 2. (для образования сравн. ст.): ~ тщáтельно మరింత జాగ్రత్తగా ◇ ~ тогó, тем ~ పైపెచ్చు, అంతేకాక; ~ чем дос-
тáточно ఇబ్బడి ముబ్బడిగా, పుష్కలంగా; всé ~ అధికాధి కంగా; всé ~ и ~ అంతకంతకు (రాసురాసు) ఎక్కువగా; не ~ чегó-л. దేనికైనా మించకుండా

болéзненн||ый 1. (нездоровый) తెగులుగొంటు, నొప్పిగుంటి, రోగిష్టి 2. перен. అమిత; ~ое самолóбие అమిత అత్మ గౌరవం 3. (причиняющий боль) నొప్పి సృష్ట, నొప్పిగా వుండే, బాధకమైన

болезнетворн||ый రోగకారక, రోగకరమైన; ~е микрóбы రోగకారకమైన మైక్రోబ్లు

болéзнь ж రోగం, జబ్బు, వ్యాధి; చీడ (тк. живот-
ных и растений); дётская ~ బాలారిష్టం ◇ ~ рóста పెరుగుదల కష్టము

болéльщик м разг. спорт. క్రీడాభిమాని

болéть I несов. 1. అస్వస్థులగు, అస్వస్థులుగా వుండు, జబ్బుపడు; он болéет гриппом అతనికి పుల్ల వచ్చింది, అతను పుల్లతో మంచం పట్టుడు 2. перен. (за вн., о пр.; беспокоиться, переживать) (గురించి) ఆందోళనపడు, దిగులుపడు 3. разг. спорт. (за вн.) క్రీడాభిమానిగా వుండు, క్రీడాభిమాని అయి వుండు; ~ за своóю комáнду తన జట్టు అభిమానిగా వుండు

болéть II несов. (испытывать боль) నొప్పు; у меня ~йт головá నాకు తల నొస్తున్నది; у меня ~élo всé тéло నా ఒళ్లంతా నొప్పులు పెట్టింది

болеутолýющий||ий: ~ее срéдство ఉపశమనకర ఔషధం

болóтистый చితచితలాడే, చిత్తడిగా (బురదగా) వుండే

болóтн||ый చిత్తడి నేల; ~ая водá చిత్తడి నీరు ◇ ~ый газ మీథేన్ [గ్యాస్]

болóто с చిత్తడి నేల, ఊబి

болт м 1. (స్క్రా మేకు, బోల్టు 2. (для записи-
ния) గడియ

болтаты I несов. разг. 1. (вн.; взбалтывать) కదిలించు, కలియపెట్టు 2. (тв.; махать) ఆడించు

болтаты II несов. разг. 1. (вн. и без доп.) వదరు; వాగు; ~ вздор (глупости) ప్రేలు, వాగు, తలా తోక లేకుండా మాట్లాడు 2. (бегло говорить на иностранном языке) ధరాళంగా మాట్లాడు

болтаться несов. разг. 1. (свисая, качаться) వేలాడు, ప్రేలు, తూగు 2. (слоняться) సోమరిగా తిరుగు 3. (о жидкости в сосуде) కదలాడు 4. (об одежде) ప్రేలు

болтливость ж వదరుబోతుతనం, వాచాలత[త్వం]

болтливый వదరుబోత్తైన, అధికంగా మాట్లాడే; он ~ человек అతడు వదరుబోతు (అతిగా మాట్లాడేవాడు)

болтовня ж разг. వాపోక, ప్రలాపం

болтун м разг. వదరుబోతు, వాచాలుడు

болтуныя ж разг. మాటగత్తె, వాచాలురాలు

боль ж నొప్పి, బాధ, నలుపు (физическая); బాధ, వేదన (нравственная); головная ~ తలనొప్పి; зубная ~ వళ్లనొప్పి, పంటినొప్పి; острая ~ పెద్ద (తీవ్రమైన, విపరీతమైన) నొప్పి, మంట; испытывать ~ కక్కననడు, బాధపడు, సభుపరించు; причинять ~ кому-л. ఒకరిని నొప్పించు (బాధపెట్టు)

больница ж ఆస్పత్రి; ложиться в ~у ఆస్పత్రి [లో] చేర్చుకొను; класть (помещать) в ~у ఆస్పత్రిలో చేర్చు (చేర్చించు); выписывать из ~ы ఆస్పత్రినుంచి విడుదల చేయు (బయటికి వంపు); выписываться из ~ы ఆస్పత్రినుంచి విడుదల అగు (బయటికి వచ్చు)

больничныя ఆస్పత్రి; ~ режим ఆస్పత్రి రోటీసు ◇ ~ лист (листок) అస్వస్థత సర్టిఫికేట్, సిక్ లిస్ట్

больно нареч. 1. తీవ్రంగా; ~ ударять తీవ్రమైన దెబ్బ కొట్టు; ~ ушибаться తీవ్రమైన దెబ్బ తగిలించుకొను 2. бегл. в знач. сказ. నొప్పిగా; мне ~ నాకు నొప్పిగా ఉంది ◇ дѣлать ~ кому-л. ఒకరికి నొప్పి కలిగించు, ఒకరిని నొప్పిపజేయు, బాధపెట్టు

больной 1. జబ్బు, రోగిష్టి; он ~ой человек అతను రోగిష్టి (జబ్బు) మనిషి; у негo ~ое сeрдцe అతనికి గుండె జబ్బు 2. в знач. сущ. м రోగి ◇ ~ая экономика అస్తవ్యస్త ఆర్థిక వ్యవస్థ; ~ое вообр-жение అమిత ఊహా భ్రమణం; ~ой вопрос జరూరు సమస్య, బాధ కలిగించే విషయం

больше 1. сравн. ст. к большoй కంటె (కన్నా, కన్న) పెద్ద (о размере); కంటె (కన్నా) బరువు ఎక్కువ (о весе); కంటె (కన్నా) దూరం ఎక్కువ (о расстоя-

БОЛ — БОМ

Б

нии); тот дом ~ того ఈ ఇంటి కంటె (కన్నా) ఆ ఇల్లు పెద్దది 2. сравн. ст. к много мించి, (కు) పైగా, (పై) చిలుకుగా 3. нареч. (рd.; для обозначения превышения указанного количества) (కు) మించి; ~ рублѣя రూబులుకి మించి; ~ сoбтн వందకు పైగా, వందపై చిలుకుగా; не пил ~ одной чашки ఒక కప్పు మించి తాగలేదు 4. нареч. (впередь, уже): ~ не ఇప్పుడు, ఇక; он здeсь ~ не живeт అతను ఇక్కడ ఇప్పుడు నివసించడం లేదు; он тудѧ ~ не пойдeт అతను అక్కడికి ఇక వెళ్లడు ◇ ~ всего అప్పింటి కంటె మించి; все ~ అంతకంతకు ఎక్కువగా; как можно ~ సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా; не ~, чем... మించ కుండా

большевизм м ист. బోల్షెవిజం

большевик м ист. బోల్షెవిక్కు

большевистский ист. బోల్షెవిక్, బోల్షెవిక్కుల

большой (сравн. ст. к большoй) పెద్ద, అత్యధిక; ~ая часть అత్యధిక భాగం ◇ ~ей частью, по ~ей части ముఖ్యంగా, చాలావరకు, బహుతరంగా; самое ~ее మహా అయితే

большинствo с చాల; మెజారిటీ, అధిక సంఖ్యక [వర్గం], అధిక సంఖ్యకులు (о людях); ~о голосoв అధిక సంఖ్యక ఓట్లు; незначительным ~ом голосoв స్వల్ప మెజారిటీ వోట్లతో; в ~е случaeв చాలా సందర్భాలలో

большой 1. పెద్ద; ~ой дом పెద్ద ఇల్లు; ~ой размер పెద్ద పైజా; ~ая семья పెద్ద కుటుంబం, గంపెడు సంసారం; ~ое количество అధిక సంఖ్య; в ~ом количестве పుష్కలంగా, పెక్కు, ఎక్కువగా 2. (значительный) గొప్ప, అపార, బృహత్తరమైన; ~ой урон అపార నష్టం; ~ой успех గొప్ప (ఘన) విజయం; придавать ~ое значение чему-л. దేనికైనా విశిష్ట ప్రాముఖ్యం ఇచ్చు; с ~им трудoм ఎంతో కష్టంతో ◇ ~ая бyквa పెద్ద అక్షరం; ~ие надежды గంపెడు ఆశ

болычка ж పుండు, ప్రణం

бомба ж బాంబు; атомная ~а అణుబాంబు; водородная ~а హైడ్రోజన్ బాంబు; ~а замедленно-го дeйствия టైమ్ బాంబు; сбрасывать ~ы బాంబులు వేయు

бомбардировать несов. (вн.) (పై, మీద) బాంబులు వేయు (сбрасывать бомбы); బాంబుదాడి (బొంబార్డుమెంట్) చేయు (из орудий)

бомбардировка ж బాంబింగు (с воздуха); బొంబార్డుమెంట్, బాంబుదాడి (из орудий)

БОМ — БРА

бомбардировщик *м* (самолёт) బాంబులు వేసే విమానం

бомбёжка *ж разг.* బాంబింగ్, బాంబుదాడి

бомбить *несов. (вн.)* (పై, మీద) బాంబులు వేయు, బాంబుదాడి చేయు

бомбоубежище *с* [విమాన దాడి] రక్షణ ఆశ్రయం, షెల్టరు

бор *м* (лес) [దేవదారు చెట్ల] అడవి

бор|ёц *м* 1. [పోరాటం] యోధుడు; ~ёц за свободу స్వాతంత్ర్య యోధుడు; ~цы за мир శాంతి కాముకులు, శాంతి యోధులు 2. *спорт.* మల్లడు, జెట్టి

бормотать *несов. (вн. и без доп.)* గొణుగు, గొణుక్కోసు, సణుగు

бор|ный బోరిక్; ~ая кислота బోరిక్ ఆమ్లం (యాసిడ్)

бородá *ж* గడ్డం

бородáвка *ж* పులిపిరి [కాయ]

бородáтый గడ్డంగల

бороздá *ж* 1. (на почве) [నాగటి]చాలు 2. *перен.* (морицина) మడత

борозд|ить *несов. (вн.)* 1. (почву) (తో) చాలు వేయు (కోట్టు) 2.: корабль ~йт моря ఓడలు సముద్రాలను చీల్చుకుంటూ పోతున్నాయి; морщины ~йт лица ముఖమంతా ముడతలున్నాయి (ముడతలు పడ్డాయి, చారలు పడ్డాయి)

боронá *ж* గుంటక, నొల్ల, నాగలి

борон|ить *несов. (вн.)* గుంటక పొయు (తోలు), నొల్లు

бороновáние *с* గుంటక పొయడం, నొల్లడం

бороновáть *несов. с.м.* борон|ить

борот|ься *несов.* 1. (с тв.; стараться осилить) (తో) కుస్తీపట్టు, మల్లడించు, (తో, మీద) పోరాడు, పోరాటం చేయు 2. (с тв., против рд.; стараться преодолеть) (వ్యతిరేకంగా) పోరాటం చేయు, (ని) వ్యతిరేకించు; ~ с предрассудками దురభిప్రాయాలను వ్యతిరేకించు 3. (за вн.; отстаивать, отстаиваться) (కోసం) కృషి చేయు; ~ за мир శాంతి కోసం కృషి చేయు

борт *м* తట్టు; పక్క (тк. грузовика); брать на ~ корабль ఓడ ఎక్కించు; поднимáться на ~ корабль ~ ఓడ ఎక్కు; за ~ом నీటిలో; на ~у ఓడమీద

бортмехáник *м* [విమాన] మెకానిక్కు

бортпроводн|ица *ж* ఎయిర్ హోస్టెస్

борщ *м* బోర్ష్ [రష్యన్ కేజేజీ సూప్]

борьб|á *ж* 1. పోరాటం, సంఘర్షణ; ~а мнений అభిప్రాయ వైరుధ్యం; ~а противоположностей వైరుధ్యాల ఘర్షణ; ~а против кого-л., чего-л. (తో, మీద, వ్యతిరేకంగా) పోరాటం; классовая ~а వర్గ పోరాటం; вести ~у పోరాటం చేయు (సాగు) 2. *спорт.* కుస్తీ, మల్లయుద్ధం, రెస్లింగ్; вóльная ~а ఫ్రీస్టైల్ రెస్లింగ్

босиком *нареч.* పట్టి కాళ్ళతో, చెప్పలు లేకుండా

босой పట్టి కాళ్ళతో వున్న (о человеке); చెప్పలు లేక (о ноге); на бóсу ногó దిన పాదాలకు

босонóжки *мн.* (ед. босонóжка *ж*) చెప్పలు

босýк *м* [దిమ్మరి

ботáник *м* వృక్షశాస్త్రవేత్త, వృక్షశాస్త్రజ్ఞుడు

ботáника *ж* వృక్షశాస్త్రం

ботáнический వృక్షశాస్త్ర; ~ сад వృక్షశాస్త్ర తోట, ఉద్యానవనం, బొటానికల్ గార్డెన్

ботвá *ж* ఆకులు

бот|инки *мн.* (ед. бот|инка *ж*) బూట్లు

бóцман *м* తండేలు

бóчка *ж* పీపా

бóчóнок *м* చిన్న పీపా

боязл|иво *нареч.* బెరుకు బెరుకుగా

боязл|ивость *ж* పిరికితనం, సంకోచం, జంకు

боязл|ивый పిరికియైన, భయస్థుడైన; ~ человек భయభీతుడు, భీరువు

бóязно безл. в знач. сказ. *разг.*: мне ~ оставáться в дóме одной ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉండాలంటే నాకు భయం

бóязн|ь *ж* భయం; из ~и భయం మూలంగా

бóяться *несов. (рд. или инф.)* భయపడు, అదిరిపోవు, బెదిరిపోవు; я бóюсь собáк నాకు కుక్కలు అంటే భయం; я бóюсь простуд|иться నాకు జలుబు వస్తుందంటే భయం; он бóится морóза అతను చలి భయించలేడు

бра *с нескл.* గోడ దీపం

бравáда *ж* గర్వం, బడాయి, దంభం

брав|ировать *несов. (тв.)* దంభ నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శించు; ~ опáсностью ప్రమాదంపల్ల నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శించు

бравó *межд.* బల్లె, భేష్, సెభాష్

бравýй ధైర్యంగల, సాహసంగల

браздý *мн.*: ~ правл|ения అధికారం

браз|илец *м* బ్రెజీలియన్, బ్రెజీల్ దేశస్థుడు

браз|ильский బ్రెజీలియన్

брак I *м* పెండ్లి, వివాహం; *вступать в ~* పెండ్లి చేసుకొను, పెండ్లియాడు; *состоять в ~е* వివాహితుడగు

брак II *м* 1. (*недоброкачественные изделия*) పనికిరానిది, రద్దు 2. (*изъян*) లోపం

бракованный చెడిపోయిన, లోపభూయిష్టమైన
браковать, **забраковать** (*вн.*) లోపభూయిష్టమని తోసిపుచ్చు

бракодел *м* అరకొర పనివాడు

браконьер *м* దొంగవేటకాడు, దొంగతనంగా వేటాడేవాడు

браконьерство *с* నేరపరమైన (చట్టవ్యతిరేకమైన) వేట

бракоразводный: ~ *процесс* విడాకుల కేసు

бракосочетание *с* పెండ్లి, వివాహం

бранить *несов. (вн.)* తిట్టు, చీవాట్లు పెట్టు, కసురు
браниться *несов.* 1. (*с тв. и без оп.*; *со-рваться*) (తో) పోట్లాడు 2. (*ругаться*) తిట్టుకొను, దూషించు

бранный I తిట్టే, దూషించే; ~ые слова తిట్లు

бранный II *высок.* యుద్ధ; ~ая слава సైనిక శ్రీతి; ~ое поле యుద్ధ భూమి

брань I *ж* (*ругань*) తిట్టాట, తిట్టు

брань II *ж* *высок.:* [пасть] на поле ~и యుద్ధంలో [నేలకొరుగు]

браслет *м* చేతిగాజు, కంకణం

басс *м спорт.* బ్రెస్ట్ స్ట్రోక్

брат *м* 1. సోదరుడు, తోబుట్టు, తోడబుట్టినవాడు, సహోదరుడు; *младший* ~ తమ్ముడు; *старший* ~ అన్న 2. (*обращение*) అన్నా, అన్నయ్యా ◇ *на ~а разг.* తలకు

братание *с* సౌభ్రాతృత్వం

брататься, **побрататься** (*с тв.*) (తో) సౌభ్రాతృత్వం నెరపు

братоубийственный భ్రాతృ హత్యాత్మక; ~ая война భ్రాతృ (సోదర) హత్యాత్మక యుద్ధం

братский 1. సోదర; ~ая любовь సోదర (భ్రాతృ) ప్రేమ 2. (*дружеский*) సోదర, సౌహార్ద, సోదరభావ పూర్వకమైన; ~не страны సోదర (మిత్ర) దేశాలు

братство *с* సౌభ్రాతృత్వం; ~ народов ప్రజల సౌభ్రాతృత్వం; ~ *социалистических стран* సోషలిస్టు దేశాల సోదర కుటుంబం

братъ, **взять** (*вн.*) 1. తీసుకొను, పట్టుకొను; అందు కొను (*у кого-л.*); ~ *кого-л. зá руку* ఒకరి చేయి పట్టుకొను 2. (*уносить, уводить, увозить*) తీసుకు వెళ్లు; ~ *кого-л. с собой в кино* ఒకరిని తనతో సినిమాకు తీసుకువెళ్లు 3. (*принимать*) పెట్టుకొను; ~ *поручение* తాను పని తీసుకొను; ~ *ребёнка на вос-*

БРА — БРЕ

Б

питание బిడ్డను దత్తు చేసుకొను; ~ *на работу* పనిలో పెట్టుకొను (చేర్చుకొను); ~ *на себя* *ответственность* తన మీద బాధ్యత పెట్టుకొను, తాను బాధ్యత స్వీకరించు 4. (*получать*) తీసుకొను; కొను (*покупать*); ~ *книги в библиотеке* గ్రంథాలయంనుండి పుస్తకాలు తీసుకొను; ~ *такси* టాక్సీ తీసుకొను; ~ *хлеб в булочной* బ్రెడ్ షాపులో బ్రెడ్ కొను; ~ *в долг* అప్పు పుచ్చుకొను 5. (*взимать*) తీసుకొను; ~ *налог* పన్ను తీసుకొను; ~ *штраф* జరిమానా వేయు; ~ *по рублю за вход* ప్రవేశ రుసుం ఒక్క రూబుల్ చొప్పున తీసుకొను 6. (*завладевать*) చేబట్టు; ~ *власть в свои руки* అధికారాన్ని చేబట్టు (వశం చేసుకొను, హస్తగతం చేసుకొను, స్వాధీనం చేసుకొను) 7. *перен. (овладевать, охватывать)* ఆవరించు, ఆవహించు; *его берёт отчаяние* అతన్ని నిరాశ ఆవరిస్తోంది; *страх его не берёт* అతను భయం ఎరుగడు 8. (*преодолевать*): ~ *барьер* హార్డిల్ దాటు 9. (*поглощать*) పట్టు; *это [дело] берёт много времени* దానికి చాలా కాలం పట్టుతుంది ◇ ~ *курс* దిశలో పరునించసాగు; ~ *начало* ఉద్భవించు; ~ *себя в руки* తమాయించుకొను; ~ *слово (для выступления)* వేదిక ఎక్కు; ~ *под контроль* అదుపులో పెట్టు; ~ *с кого-л. слово* ఒకరి నుంచి ప్రమాణం తీసుకొను, ఒకరి చేత ప్రమాణం చేయించుకొను; ~ *что-л. под сомнение* దేనినైనా శంకించు (సందేహించు)

братъся, **взятыся** 1. (*за вн.*) పట్టుకొను; ~ *зá руки* చేయి చేయి పట్టుకొను 2. (*за вн.; принимать-ся*) (కి) పూసుకొను, (ని) మొదలుపెట్టు; ~ *за работу* పనికి పూసుకొను, పని మొదలుపెట్టు 3. (+ *инф.*; *обязываться сделать*) (కి) పూసుకొను 4. *разг. (возникать)* జరుగు, వచ్చు; *откуда у него берётся столько сил?* అతనికి అంత శక్తి ఎక్కడినుండి వస్తోంది? *откуда что берётся!* అంత పని ఎలా చేశాడు?, ఇది ఎలా జరిగింది? ◇ ~ *за ум* బుద్ధి తెచ్చుకొను

братный వైవాహిక, పెండ్లి; ~ *союз* సంసార సంబంధాలు

бrevénчатый: ~ *дом* దుంగలతో కట్టిన ఇల్లు, మాను గృహం

бrevно *с* [దుంగ] దూలం, దుక్క, మొద్దు

бред *м* 1. పలవరింపు, కలవరింపు, సంధి మాటలాడడం; *быть в ~у* సంధిలో (తెలివి తప్పిన స్థితిలో) వుండు 2. *перен. разг. (несуразица)* ప్రలాపన

брéдит *несов.* 1. కలవరించు, సంధి మాటలాడు,

БРЕ — БРО

పలవరించు **2. перен. разг. (тв.)** (మీద) పిచ్చి పట్టుకొను; она ~ театром ఆమెకు నాటకరంగం మీద పిచ్చి పట్టుకున్నది

бредов||ой 1. తబ్బిబ్బు, వెర్రె, ఉన్నత్త; ~ое состояние ఉన్నత్త, ఉన్నత్త స్థితి **2. перен. (нелепый)** పిచ్చి; ~ые идеи పిచ్చి భావాలు

брéзга||ть, побрéзгать (тв.) 1. (పట్ల, అంటే) చీదరగొను, చీదరపడు, అనప్పించుకొను **2. перен. (гнущатся)** వెనుదీయు; он не ~ет никакими методами ఎంత దారుణమైన పద్ధతులకైనా వెనుదీయడు

брезгливость ж అసహ్యం, చీదర

брезглив||ый అసహ్యపడే; ~ое чувство к чему-л. దేనిపట్ల అయినా అసహ్యం

брезéнт м బ్రాౌఝిన్

брезéнтовый బ్రాౌఝిన్

брéзжить несов. 1. (слабо светиться) మిణుకు మిణుకుమును **2. безл. (светать)** తెల్లవారు, తెల్లపారు

брéм||я с భారం; ~я збóт బాధ్యతల భారం; возлагáть тяжёлое ~я на кого-л. ఒకరిపై భారం మోపు (ఎత్తు) ◇ разрешáться от ~ени బిడ్డను కను

брéнн||ый уст. నశ్వరమైన; అశశ్వతమైన (*смертный*); ఊణభంగురమైన (*преходящий*); నమ్మరాని, నిలకడలేని (*непрочный*); тéло ~о శరీరం నశ్వరం ◇ ~ые останаки భౌతిక కాయం, మృత దేహం

бренча́ть несов. 1. (тв.; звенеть) గలగలలాడు, ఘల్లుఘల్లుమును; ~ ключáми తాళంగుల్ని గలగలలాడు **2. разг. (на пр.)** మీటు, ~ на гитáре గిటార్ మీటు

брестí несов. కాశ్చీడ్చుకొను, మెల్లగా వెళ్ళు (నడుచు)

бретéлька ж పట్టీ, భుజపట్టీ

брешь ж గండి, కనుమ ◇ пробивáть ~ в чём-л. దేనిలోనైనా గండి కొట్టు

брéющий: ~ полёт *ав.* కిందుగా ఎగురడం

брига́да ж 1. దళం, జట్టు, బృందం; ~ коммунистического труда కమ్యూనిస్టు శ్రమ దళం **2. воен.** దళం, బ్రిగేడు

бригади́р м దళ నాయకుడు

брига́дный దళ; ~ метод దళ పద్ధతి; ~ план దళ ప్రణాళిక

брике́т м బ్రికెట్, బిళ్ల

бриллиáнт м వజ్రం, డైమండ్

бриллиáнтовый వజ్రం, డైమండ్

бритáнский బ్రిటిష్

бритва ж మంగలి కత్తి; безопáсная ~ స్వేచ్ఛేరేజర్ **бритвенный||й:** ~й прибор్ పేవింగ్ సెట్; ~е принадлежности పేవింగ్ సామగ్రి (వస్తువులు)

бритый ఊరం చేసిన (చేయబడిన) (*о голове*); గొరగ బడ్డ (*тж. о лице*); బోడి (*о человеке*)

брить, побрить (вн.) ఊరం చేయు (*голову — о парикмахере*); గడ్డం గీయు (*лицо — о парикмахере*); ఊరం చేయించుకొను (*голову — у парикмахера*)

бритьё с ఊరం, తలవని, గడ్డం గీయడం

бриться, побриться ఊరం చేసుకొను, గొరుగుకొను; ఊరం చేయించుకొను, గడ్డం గీయించుకొను (*у парикмахера*)

бровь ж కనుబొమ, కనుబొమ్మ ◇ не в ~, а в глаз ఏనుగు కుంభస్థలంమీద కొట్టినట్లు

брод м పాటిరేవు, ఏరులో తక్కువ లోతుగా వుండే స్థలం, ఏరును నడిచిపాట వీలైన స్థలం

бродить I несов. తిరుగు, తిరుగాడు, పరిభ్రమించు; ~ в потёмках *прям., перен.* చీకటిలో తిరుగాడు

бродить II несов. (подвергаться брожению) వులిసిపొగు

бродя́га м и ж దేశ్చిదిమ్మరి, త్రిప్పరి

бродя́жничать несов. ద్రిమ్మరు

бродя́жничество с దేశ్చిదిమ్మరితనం

бродя́чий||ий సంచార; ~ая жизнь సంచార జీవితం

бро́жение с 1. పులియుట, పొగు **2. перен.** ఆందోళన, అల్లరి; ~ умóв మానసిక కల్లోలం

бром'м хим., мед. బ్రోమిన్

броневáтомобиль м సాయుధ (కవచ) శకటం

бронёбóйный కవచ విచ్చేదక; ~ снаряд кవచ విచ్చేదక ఫిరంగి గుండు

броневíк м см. броневáтомобиль

бронепóезд м కవచ రైలు

бронетáнков||ый కవచ టాంకు, ~ые войска́ кవచ టాంకు దళాలు

бронетранспóртёр м కవచ శకటం

бронза ж 1. (сплав) కంచు, కాంస్యం **2. собир.** కంచు వస్తువులు

бронзов||ый 1. కంచు, కాంస్య; ~ая медáль కాంస్య పతకం **2. (о цвете)** కంచు [రంగు], పండు టాకుల ◇ ~ый век కాంస్య (కంచు) యుగం

бронировать несов. и сов. (сов. тж. забронировать; вн.; закреплять) రిజర్వు చేయు, నిలిపిపెట్టు, కేటాయించు

бронировáть несов. и сов. (сов. тж. забронировать; вн.; покрывать бронёй) కవచంతోకప్ప

бронхи *мн.* (*ед.* бронх *м*) శ్వాసనాళాలు, ఊపిరి తీత్తుల గొట్టం

бронхиальный||ый: ~ая астма బ్రాంఖియల్ అస్త్మా, ఉబ్బసం

бронхит *м* బ్రాంఖైటిస్

броня *ж* రిజర్వేషన్, కేటాయింపు

броня *ж* కవచం

бросать, бросить 1. (*вн.*, *тв.*) విసరు, విసరి కొట్టు; ~ камнем (камень) రాయి విసరు; ~ мяч బంతి విసరు (వేయు); ~ на пол నేలమీద పడవేయు 2. (*вн.*; *класть небрежно или не на место*) పార వేయు 3. (*вн.*; *покидать*) వదిలించుకొను; లేచిపోవు (*семью*) 4. (*вн.* + *инф.*; *прекращать*) మూనివేయు; ~ курить సిగరెట్లు కాలాడం మూనివేయు; ~ работу పనివేయడం మూనివేయు 5. (*вн.*; *посылать*) గుప్పించు; ~ войска в бой సైన్యాలను యుద్ధంలోకి గుప్పించు 6. *безл.*: егò бросило в жар అతని ఒళ్ళ మండింది (*от гнева и т.п.*); егò бросает то в жар, то в холод అతని ఒళ్ళ నలసలకాగి చల్లబడిపోతోంది ◇ ~ деньги на ветер డబ్బు దుబారా చేయు; ~ оружие ఆయుధం పారవేయు; ~ в тюрьму జైలులో తోయు; брось! *разг.* మానేయ్!, కట్టిపెట్టు!

бросаться, броситься 1. *тк. несов. (тв.)* (ఒకరు మరొకరిమీద దేనివైనా) విసురుకొను 2. *тк. несов. перен. разг. (тв.)* అలక్యం చేయు; ~ людми మనుషులను (అంగబలం) దుబారా చేయు 3. (*устремляться*) దూసుకొనివెళ్ళు; ~ на помощь సాయం చేయడానికి ఆతురపడు; онà бросилась за ним అతనివెంట దూసుకుని వెళ్ళింది 4. (*на вн.*; *нападать*) (మీద) పోయిపడు, విరుచుకుపడు; (మీదికి) వచ్చు; ~ на врага శత్రువుమీద పోయిపడు (విరుచుకుపడు); собàка бросилась на меня కుక్క నామీదకు వచ్చింది 5. (*прыгать, устремляться вниз*) దుముకు, దూకు; ~ в воду నీళ్ళలో దుముకు; ~ с моста బిడ్డిమీదనుంచి దూకు 6. (*опускаться*) పడు; ~ на диван సోఫామీద బోర్లపడు ◇ ~ в глаза кому-л. ఒకరికి కొట్టవచ్చినట్టు కనపడు; ~ деньгами *разг.* డబ్బు గుప్ప (వృథా చేయు); кровь бросилась ему в лицо అతని రక్తం ముఖానికి ఎగడట్టింది; అతని కళ్ళ కోపంతో ఎరబడ్డాడు (జేపురించాడు) (*от гнева*)

бросить *сов. см.* бросать

броситься *сов. см.* бросаться 3—6

броский *разг.* కన్నుకు కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించే, కంటికి పడరుగా కనిపించే

бросовый *разг.* పనికిమాలిన, పారవేయదగిన

БРО — БРЯ

Б

бросок *м* 1. (*бросание*) విసరి 2. (*быстрое движение*) డింకి, డింకి

брошка *ж см.* брошь

брошь *ж* బ్రూచ్ (గొనుకు తగిలించుకునే అలంకారం)

брошюра *ж* [చిన్న] పుస్తకం

брус *м* దుంగ, దూలం ◇ параллельные брусья *спорт.* పేరలల్ బార్స్

брусок *м* 1. పాళం, నక్కు 2. (*точный камень*) పదునుపెట్టే (సానపెట్టే) రాయి

бруствер *м воен.* [కందకపు] పిట్టగోడ, అడ్డుదిమ్మ

брутто: вес ~ మొత్తం బరువు, వెరసి తూకం, మొత్తం తూనిక

брызгать, брызнуть 1. (*тв.*) చల్లు, చిలకరించు, చిమ్ము, గుప్ప; ~ слюной తూపాడుచు 2. (*разлетаться каплями*) జల్లు 3. *тк. несов.*: ~ бельё బట్టలమీద నీళ్ళు చల్లు (చిలకరించు)

брызгаться *несов.* 1. *см.* брызгать 1 2. (*брызгать друг в друга*) (ఒకరిమీద ఒకరు) నీళ్ళు చల్లుకొను, చిమ్ముకొను

брызги *мн.* చినుకులు, తుంపరలు, శికరాలు

брызнуть *сов.* 1. *см.* брызгать 1, 2 2. (*внезапно политься*) ఝలీలుమని వచ్చు, ఎగజిమ్ము, ధారగా చిమ్ము; తొలుకు (о слезах)

брыкаться *несов. разг. (вн.)* తన్ను

брыкаться *несов. разг.* తన్నుకొను

брынза *ж* [గొర్రె పాలతో చేసిన] జన్ను

брюзга *м, ж* సణిగేవాడు, గొణిగేవాడు, అసంతృప్తిపడే వాడు (о мужчине); గొణిగేది, సణిగేది (о женщине)

брюзжать *несов.* గొణుగు, నణుగు

брюки *мн.* పొట్టు, పంట్సాం

брюнет *м* నల్లజుట్టు[గల]వాడు

брюнетка *ж* నల్లజుట్టు[గల] ఆవిడ

брюхо с 1. (*животного*) పొట్ట 2. *разг. (человека)* పొట్ట, బొజ్జ, బొర్ర; набивать ~ కడుపు (పొట్ట) నిండా తిను, కడుపుబ్బ తిను 3. *разг. (большой живот человека)* పెద్ద పొట్ట, బాస కడుపు

брюшн||ый పొట్ట, కడుపు [సంబంధమైన], ఉదర [సంబంధమైన], అబ్డామినల్; ~ая полость ఉదర కుహరం

брыцать *несов.* 1. (о металлических предметах) గణగణముని (గలగలముని) ధ్వని చేయు 2. (*тв.*; *металлическими предметами*) గడగడముని ధ్వని చేయు, ఒకటకలాడించు ◇ ~ оружие ఆయుధాలను ఒకటకలాడించు, బెదిరించు

БУБ — БУЛ

бубен *м* డోలు, ఢంకా
бубенцы *мн.* గంటలు
бублик *м* బూబ్లీక్ (వలయ రూపంలో వుండే రొట్టె)
бубнить *несов. разг. (вн. и без доп.)* అదే పనిగా చెప్పసాగు

бугор *м* తిన్నె
бугристый 1. (*о местности*) తిన్నెగల, ఉబ్బెత్తు

2. (*шшиковатый*) ఉబుకులుగల

буддизм *м* బౌద్ధమ

буддийский బౌద్ధ; ~ храм బౌద్ధ దేవాలయం

буддист *м* బౌద్ధుడు

будет! *в знач. нареч. разг. (довольно)* చాలు!;
 ~ тебе плакать! ఊరుకో!

будильник *м* అలారం గడియారం (పైంపీసు)

будить (*вн.*) 1. *сов.* разбудить [విద్ర]లేపు, మేల్కొల్పు; разбудите меня в семь часов నన్ను ఏడు గంటలకు లేపండి 2. *сов.* пробудить *перен.* మేల్కొల్పు

будка *ж* అర, కొట్టు; сторожевая ~ పహరా కొట్టు; телефонная ~ టెలిఫోన్ బూత్

будни *мн.* 1. (*рабочие дни*) పని దినాలు 2. *перен.* (*повседневная жизнь*) రోజువారీ దినాలు; трудовые ~ రోజువారీ పని దినాలు 3. *перен.* (*безрадостная жизнь*) నిస్తేజమైన జీవితం

будний: ~ день పని దినం

будничны|й 1.: ~ый день పని దినం 2. (*для будней*) మామూలు; ~ое платье సాదా (సాధారణ) దుస్తులు 3. *перен.* (*обыденный*) నిత్య జీవితపు, రోజు వారీ; ~ые дела రోజువారీ పనులు 4. *перен.* (*скучный, однообразный*) నిస్తేజమైన

будоражить, взбудоражить (*вн.; волновать*) ఆందోళన (కలత) పెట్టు, ఉద్రేకపరచు

будто 1. *союз (словно)* అట్లు, అట్లు; у вас такой вид, ~ вы не поняли మీరు అర్థంచేసుకొన్నట్లు లేదు, మీరు అర్థంచేసుకోనట్లు ఉన్నారు 2. *союз (с оттенком неуверенности)* అటు; говорят, ~ она получила первую премию అమె ఉన్నత బహుమతి పొందిందట 3. *частица разг.: [как]* ~ бы అటు, అట్లు, అనిపిస్తుంది; он ~ бы уехал అతను వెళ్లిపోయాడట; он ~ бы болен అతనికి జబ్బు చేసినట్లుంది 4. *частица разг. (разве)* ఏమో; ~ ты этого не знал? నీకు దాన్ని గురించి తెలిదేమో?

будущее *с* భవిష్యత్వం, భవిష్యత్తు; в ~м ఇక మీదట,

ఇకముందు, ముందర, ముందు; в ближайшем ~м సమీప భవిష్యత్తులో

будущий 1. భావి, రాబోయే; ~ее общество భావి సమాజం 2. (*следующий*) వచ్చే, ముందు; ~ий год వచ్చే సంవత్సరం; для ~их поколений ముందు తరాల వారికి 3.: ~ее в знач. *сущ.* с భవిష్యత్తు; в ~ем భవిష్యత్తులో ◇ ~ее время *грам.* భవిష్యత్కాలం

будущность *ж* *в разн. знач.* భవిష్యత్తు, ముందు గతి

буженина *ж* ఉడికిన పంది మాంసం

буйвол *м* ఎనుబోతు, దున్నపోతు

буйволица *ж* గేదె, ఎనుము

буйный 1. (*о человеке*) అదుపులేని 2. *перен.* (*пылкий, страстный*) ఆవేశపరుడైన 3. (*о растительности*) దట్టంగా (ఒత్తుగా) పెరుగుతున్న

буйство *с* వెర్రి ఆవేశం, విలయతాండవం

буйствовать *несов.* గెల్లుపడు, చెలరేగు

букáшка *ж* చిన్న పురుగు (కీటకం)

букв|а *ж* అక్షరం, అక్షరం ◇ ~а в ~у అక్షరాలా, ముక్కకి ముక్క, ముక్కవ్య

буквально|й 1. ముక్కకి ముక్క, మక్కికి మక్కి; ~ый перевод ముక్కకి ముక్క (సుక్కికి మక్కి, మాటకు మాట) అనువాదం 2. (*точный, прямой*) శబ్దిక; в ~ом смысле [слова] శబ్దికార్థం, అక్షరాలా

букварь *м* (ప్రథమ) పాఠ్యపుస్తకం

буквенный అక్షరాలలో; ~ое обозначение అక్షర సంకేతం

букет *м* (*тж. ~ цветóв*) పువ్వుల (పూల) బంతి, గుత్తి

букинист *м* పాత పుస్తకాలు అమ్మేవాడు (విక్రేత)

букинистический: ~ий магазин పాత పుస్తకాల షాపు; ~ая книга అపురూప గ్రంథం

буксировать *несов. (вн.)* లాగు, ఈడ్చు; ~ лóдку పడవను లాగు

буксовать *несов.* జారు

була́вка *ж* పిన్, గుండుసూది; английская ~ పిన్నీసు

була́вочн|й: ~ая гóловка సూదిమొన; с ~ую гóловку సూదిమొన అంత చిన్న

бу́лка *ж* రొట్టె, బన్ను

бу́лочная *ж* రొట్టెల (బ్రెడ్) షాపు, బ్రెడ్డు దుకాణం

бульжник *м* మొరుం

бульжн|й: ~ая мостовáя మొరుంతో వేసిన రోడ్డు

бульва́р *м* చెట్ల రహదారి (రోడ్డు)

бульварный: ~ роман చౌకబారు నవల

бульдозер *м* బుల్డోజర్

бульон *м* బ్రాత్, చారు

бумага *ж* 1. కాగితం; фотографическая ~ а ఫోటో కాగితం 2. (документ) పత్రం, కాగితం; ~и а) разг. (личные документы) పత్రాలు б) (рукописи и т.п.) పత్రాలు, కాగితాలు ◇ оставаться только на ~е [అమలు జరగకుండా] కాగితమీద మాత్రమే ఉండు; ценные ~и షేర్లు

бумажка *ж* (клочок бумаги) కాగితపు ముక్క

бумажник *м* పర్పు, చేతిసంచి

бумажный I 1.: ~ая фабрика కాగితం తయారు చేసే ఫ్యాక్టరీ 2. (из бумаги) కాగితం, కాగితపు; ~ый змей గాలిపటం ◇ ~ая волокита రెడ్ టేపు

бумажный II текст. పత్రి, దూది, నూలు; ~ая ткань నూలు గుడ్డ

бумаэя *ж* నూలు స్టానెత్

бунг *м* పిత్తూరీ తిరుగుబాటు

бунтовать *несов.* తిరుగుబాటు చేయు

бунтовщик *м* తిరుగుబాటుదారు

бур *м* тех. బరమా, తొరపణం

буравить, пробуравить (вн.) (కి) బెజ్జం వేయు, (ని) తొలుచు

буран *м* మంచు తుఫాను (తుఫాను)

бурение *с* తొలచడం, బెజ్జం వేయడం, డ్రిల్లింగ్; ~ скважины బావి డ్రిల్లింగ్

буржуа *м* нескл. బూర్జువా, బూర్జువావాడు

буржуазия *ж* బూర్జువాజీ, బూర్జువావర్గం

буржуазно-демократический బూర్జువా ప్రజాస్వామిక, బూర్జువా ప్రజాస్వామ్య, బూర్జువా ప్రజాతంత్ర

буржуазный బూర్జువా, బూర్జువావర్గపు

буржуй *м* разг. презр. см. буржуа

бурильный: ~ая машина డ్రిల్లింగ్ యంత్రం

бурить, пробурить (вн.) తొలుచు, డ్రిల్ [చేయు]

бурлак *м* уст. పడవను లాగే వాడు

бурлачить *несов.* పడవలు లాగు

бурлит *г* *несов.* 1. కళపెళ కాగు, కుతకుత ఉడుకు (о кипящей воде); కుతకుతలాడు (о реке, лаве) 2. перен. అట్టుడికిపోవు; толпа ~ జనం అట్టుడికిపోతారు

бурный I 1. (о погоде) సంతుభిత; ~ая ночь తుఫాను రాత్రి 2. (стремительный) కల్లోల, ప్రకోపించిన, ప్రచండ; ~ый поток కల్లోల వాహినీ 3. перен. (беспокойный) కల్లోలీత; ~ое время కల్లోలీత సమయం 4. перен. (неистовый) ప్రచండ, దద్దరిల్లే, తీవ్ర; ~ая деятельность తీవ్ర కృషి; ~ые аплодисменты

БУЛ — БУХ

Б

Беллужин (ప్రచండ, దద్దరిల్లే) కరతాళధ్వనులు 5. (стремительно развивающийся) వేగవంతమైన; ~ый рост పెరుగుదల (అభివృద్ధి)

бурав|ой: ~ая вышка డ్రైరిక్; ~ая машина బోరింగు యంత్రం; ~ая скважина గొట్టపు బావి

бурый ఎర్ర ◇ ~ медведь ఎర్ర ఎలుగుబంటి; ~ уголь లిగ్నైట్

бурьян *м* собир. కలుపు మొక్కలు

буря *ж* 1. తుఫాను, తుఫాను 2. перен.: ~ аплодисментов ప్రచండ కరతాళధ్వనులు

бусина *ж* పూస

бусинка *ж* см. бусина

бусы *мн.* పూసల దండ

бутафория *ж* నకిలీ వస్తువులు (в театре); నకిలీ, డమ్మీ (в витрине)

бутафорский I 1. театр.: ~е предметы నకిలీ వస్తువులు 2. перен. (поддельный) కృత్రిమ, నకిలీ

бутерброд *м* సాండ్విచ్; ~ с маслом వెన్న పూసిన బ్రెడ్ ముక్క; ~ с колбасой సాసేజితో బ్రెడ్ ముక్క

бутон *м* మొగ్గ, ముకురం

бутылка *ж* సీసా

бутылочный: ~ый цвет ఆకుపచ్చ రంగు; ~ое стекло సీసా గాజు

бутыль *ж* పెద్ద సీసా

буфер *м* тех. బఫర్

буферный: ~ое государство బఫర్ (శతృవధ్య) రాజ్యం

буфет *м* 1. (шкаф) బీరువా 2. (закусочная) ఫలాహార (అల్పాహార) శాల

буфетчик *м* అల్పాహార శాలలో పనిచేసేవాడు

буфетчица *ж* అల్పాహార శాలలో పనిచేసే స్త్రీ

буханка *ж* (тж. ~ хлеба) బ్రెడ్డు [తుంట]

бухать, бухнуть разг. 1. గర్జించు (о пушке); మోగు (о колоколе) 2. (вн. и без доп.; бросать, ронять) దభాలున పారేయు, పారవేయు, (వేలకు) విసిరి కొట్టు 3. перен. (вн. и без доп.; необдуманно говорить) హఠాత్తుగా (అనాలోచితంగా) వాగు

бухгалтер *м* అక్కౌంటెంట్, లెక్కలు (జమాఖర్చులు) రాసేవాడు; главный ~ అక్కౌంటెంట్ జనరల్

бухгалтерия *ж* 1. (счетоводство) జమాకర్చులు (లెక్కలు) రాయడం 2. (отдел) అక్కౌంటింగ్ విభాగం, ఎక్కౌంటెంటు ఆఫీసు

бухгалтерск||ий: ~ий учёт చిత్రా ఆవర్తాలు, అక్కౌంట్స్; ~ие книги ఖాతా పుస్తకాలు

бўхнутъ I сов. см. бұхаты

бўхнутъ II несов. (разбухать) వాచు, ఉబ్బు

бўхта ж (залив) సముద్రశౌఖ, అఖాతం

бушевать несов. 1. ఉద్వృతంగా రేగు (о ветре, море, пламени); ఉద్వృతంగా పొగు (тк. о море)

2. перен. разг. (буйствовать) గోలచేయు, రచ్చచేయు

буйн м రాడీ, అల్లరికొరు, జగడగొండి

буйнить несов. కలహం (రచ్చ, అల్లరి) చేయు

бы частица 1. (для выражения предположительной возможности) కలుగు; я бы мог сделать эту работу నేను ఈ పని చేయగలనుకుంటాను

2. (для выражения условно-предположительной возможности) передаётся условным деепр. + прич. имя: если бы я знал об этом, я приехал бы దాన్ని గురించి నాకు తెలిసి ఉంటే నేను వచ్చి ఉండేవాణ్ణి; если бы она была там, она обязательно сказала бы ему ఆమె అక్కడ ఉంటే తప్పని సరిగా అతనితో చెప్పి ఉండేది

3. (для выражения пожелания): он бы хотел, чтобы вы написали ему మీరు తనకి రాయాలని అతను కోరుతున్నాడు; я бы ещё поёл нాకు ఇంకా కొద్దిగా తినిపాలని ఉంది; ему следовало бы родиться сто лет назад వంద సంవత్సరాలక్రితం జన్మించి ఉంటే బాగుండేది

4. (для выражения вежливого предложения): вы бы отдохнули మీరు కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకుంటే మంచిది; сходить бы тебе к врачам నువ్వు డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్తే మంచిది

5. (с отрицанием для выражения опасения) передаётся инф. + కూడా ఉంటే బాగుండును (ధన్యులం): не упасёт бы жариться కూడా ఉంటే బాగుండును (ధన్యులం) < как бы ни... ఎంత... వున్నా; как бы мне ни хотелось спать, я не могу заснуть в автобусе నాకు ఎంత నిద్రగా వున్నా బస్సులో నిద్రపట్టదు

бывало вводн. сл. разг. передаётся прич. именем неопр. вида: ~, он любил петь అతనికి పాటలు పాడడం అంటే ఇష్టంగా ఉండేది; ~, он часто приходил к нам మమ్మల్ని చూడడానికి తరచుగా వస్తూ ఉండేవాడు

быва||ый разг. 1. (опытный) అనుభవంగల, లాకి కుడైన **2.** (привычный) మామూలు; для меня это делёно ~ое నాకు ఇది మామూలు పని

быва||ть несов. 1. సంభవించు, కలుగు, తటస్థించు, జరుగు, ఉండు; это иногда ~ет ఇలాంటి సందర్భాలు ఉంటాయి; собрания ~ют раз в месяц సమావేశాలు నెలకి ఒక సారి జరుగుతాయి **2.** (посещать): ~ть у кого-л. ఒకరిని చూడడానికి వస్తూ ఉండు; он ~ет у нас каждую неделю అతను నా దగ్గరకు ప్రతి వారమూ వస్తూ ఉంటాడు; он часто ~ет в кино అతను తరచుగా సినిమాకు వెళ్తూ ఉంటాడు **3.** (находиться) ఉండు; он редко ~ет дома అతను తరచుగా ఇంట్లో ఉండడు; вечерами он всегда ~ет дома సాయంకాలం అతను ఎప్పుడూ ఇంట్లో ఉంటాడు < у него всегда ~ют деньги అతను ఎప్పుడూ డబ్బున్నవాడే, అతనిదగ్గర ఎప్పుడూ డబ్బు ఉంటుంది; как ни в чём не ~ло ఏమీ జరగకుండానే, ఏమీ జరగనట్లే

бывший మాజీ

бык м ఎద్దు, వృషభం < здоров как ~ ఏనుగంత (గురమంత) బలవంతుడు

былина ж రష్యన్ పూర్వగాథ

было частица: он чуть ~ не упал అతను పడిపోయి ఉండేవాడు; я чуть ~ не заблёл నేను దాదాపుగా మరచిపోయాను; я чуть ~ не сказала ему అతనితో చెప్పి ఉండేదాన్ని, కాని చెప్పలేదు; он ~ стал засыпать అతనికి నిద్ర పట్టే పట్టక; его чуть ~ не убило అతను చావు తప్పించుకున్నాడు, అతను చచ్చే స్థితిలో ఉండేవాడు; он чуть ~ не ушёл అతను వెళ్ళబోతున్నాడు

был||бы 1. గడిచిన; в ~ые времена గడిచిన (వెనుకటి) రోజుల్లో; ~ое счастье గడిచిపోయిన సుఖం **2.:** ~ое в знач. суц. с గడిచిన రోజులు, గత దినాలు

быль ж (факт) వాస్తవం, యథార్థంగా (వాస్తవంగా) జరిగినది

быль с: ~м поросло చాలా పాతది, ఎప్పుడో విస్తరించబడినది

быстро нареч. వేగంగా, త్వరగా, తొందరగా, చప్పున, గబగబ; говорить ~ గబగబ మాట్లాడు; идти ~ వడిగా వెళ్ళ, త్వరత్వరగా నడుచు; ~ наклоняться చలుక్కున వంగు; ~ повернуться గిరుక్కున తిరుగు; ~ работать త్వరత్వరగా (చక్చక్) పనిచేయు; ~ уставать త్వరగా అలసిపోవు

быстрота ж 1. (большая скорость) హుటాహుటి, శరవేగం, వడి **2.** (скорость) వేగం; ~ вращения పరిభ్రమణ వేగం

быстр||ый 1. వేగమైన, శీఘ్ర, సత్వర; ~ая езда శీఘ్ర ప్రయాణం; ~ое вращение వేగమైన భ్రమణం; ~ое течение శీఘ్ర ప్రవాహం **2.** (происходящий

6 краткий промежуток времени) సత్వర, చురుకైన; ~ый взгляд చురుకైన చూపు; ~ый рост సత్వర వృద్ధి

быт м 1. (уклад жизни) జీవిత (జీవన) పద్ధతులు (విధానం) 2. (повседневная жизнь) నిత్య జీవితం

бытие с 1. филос. ఉనికి, అస్తిత్వం 2. (материальные условия жизни общества) స్థితి; общество ~ సామాజిక స్థితి; ~ определяет сознание సామాజిక స్థితి సామాజిక చైతన్యాన్ని నిర్ణయిస్తుంది

бытность ж: в его ~ в городе అతను పట్టణంలో ఉన్నప్పుడు; в мою ~ студентом నా విద్యార్థి దశలో, నేను చదువుకునే రోజుల్లో

быть [овѣтъ] несов. [వాడుకలో] ఉండు; ~ует мнение అభిప్రాయం ఉంది

бытов|ой: ~ой роман నిత్యజీవితాన్ని వర్ణించే నవల; ~ое обслуживание దైనిందిన సేవలు; ~ое явление నిత్య జీవిత విషయం; ~ые удобства నిత్య జీవిత సౌకర్యాలు; ~ые условия జీవితపు పరిస్థితులు

быть несов. 1. ఉండు, కలుగు; у негрó бьло чётверо детей ఆయనకి నలుగురు పిల్లలున్నారు; у негрó есть эта книга అతనిదిగ్గర ఈ పుస్తకం వుంది; раньше не было железных дорог పూర్వము రైళ్లు లేవు 2. (находиться, присутствовать) ఉండు; ~ дома ఇంట్లో ఉండు; вчера вас не было дома నిన్న మీరు [ఇంట్లో] లేరు 3. (происходить, случаться) జరుగు, అగు; открытие конференции бьдет завтра మహాసభలు రేపు ప్రారంభమౌతాయి, మహాసభల ప్రారంభం రేపు; вчера был ливень నిన్న గాలివాన వచ్చింది (సంభవించింది) 4. (в знач. связи) ఉండు; её отец был учителем అమె తండ్రి పంతులుగా ఉండేవాడు 5. (для образования страд. залога) అగు; город был разрушен నగరం నాశనమైంది 6. (для образования будущего времени): я не бьду есть తినను; я не бьду с ним разговаривать అతనితో మాట్లాడను ♦ ~ в состоянии что-л. сделать చేసేవైనా చేయగలుగు; я был не в состоянии туда пойти అక్కడికి వెళ్లలేకపోయాను; он был не в состоянии написать అతను రాయలేకపోయాడు; была не была! разг. ఏమైనా సరే; ~ (будь) по-вашему! మీ ఇష్టం వచ్చినట్లే కానీయండి; так и ~ పోనీ; как ~? ఏమి చేయాలి?

бюджет м బడ్జెట్; государственный ~ ప్రభుత్వ బడ్జెట్

бюлетень м 1. (официальное сообщение) వైద్య ప్రకటన 2. (избирательный) ఓటు కాగితం, బాలెట్

БЫТ — В

В

వృతం 3. (периодическое издание) బులెటెన్ 4. разг. (больничный лист) అనారోగ్య సర్టిఫికేట్, సిక్ లిస్టు

бюро I с нескл. 1. (руководящая часть некоторых органов) బ్యూరో; ~ райкома డిస్ట్రిక్టు కమిటీ బ్యూరో 2. (заседание) సమావేశం 3. (учреждение) కార్యాలయం, శాఖ; конструкторское ~ డిజైన్ అఫీసు; ~ ремонта телефонов టెలిఫోన్ మరమ్మత్తు కార్యాలయం

бюро II с нескл. (стол) రాతబల్ల

бюрократ м బురాక్రట్

бюрократизм м బురాక్రేటెజు, ఆధికారిక జాప్యం

бюрократический бురాక్రటిక్; ~ аппарат бురాక్రటిక్ యంత్రాంగం

бюст м 1. (скульптура) అర్ధాకృతి ప్రతిమ, బస్టు 2. (женская грудь) రొమ్ము

бюстгальтер м బ్రాసియర్, బాడీ

В

в, во предлог 1. (вн., пр.; при обозначении места и направления) కు, లో; లోకి, లోపల; класть бума́ги в ящик కాగితాలు పెట్టెలో పెట్టు; письмо́ ле́жит в я́щике стола́ ఉత్తరం డెస్కులో వుంది; вхо́дить в дом ఇంట్లోకి (ఇంటిలోపలికి) వెళ్లు (వచ్చు); садиться в вагон రైలు ఎక్కు; он ро́дился в Ленингра́де అతడు లెనిన్ గ్రాడ్ లో జన్మించాడు; учитьс́я в шко́ле స్కూలులో చదువు; посмотре́ть в окно́ కిటికీలోనుంచి చూచు (наружу); కిటికీనుండా లోపలికి చూచు (внутри); прибыва́ть в Москву́ మాస్కోకు వచ్చు, మాస్కో[కు] చేరు; прибы́тие в Де́ли ఢిల్లీ రాక 2. (вн., пр.; при обозначении момента или срока) కు, లో; в три часа మూడు గంటలకు; в по́лдень మధ్యాహ్నం; в про́шлом го́ду గత సంవత్సరంలో, కిందటి సంవత్సరంలో; в янва́ре జనవరిలో; в мете́ль మంచు తుపానులో; в до́ждь వాన కురిసేటప్పుడు; в воскресе́нье ఆదివారంనాడు; в де́тстве చిన్నతనంలో 3. (вн. при указании длительности) లో, కి; 60 киломе́тров в час గంటకు 60 కిలోమీటర్లు; он сде́лает эту рабо́ту в три дня మూడు రోజుల్లో ఈ పని చేస్తాడు; два ра́за в неде́лю వారానికి రెండు సార్లు 4. (вн.; при обозначении разме-

ра, веса и т.п.): высотой в три метра మూడు మీటర్ల ఎత్తుగల; весом в 5 килограммов 5 కిలోల బరువుగల 5. (вн.; при сравнении): в три раза меньше మూడింతలు తక్కువ 6. (пр.; при указании расстояния) కి; в трёх километрах от дома ఇంటికి మూడు కిలోమీటర్ల దూరం 7. (пр.; для обозначения состояния) లో; в опасности ప్రమాదంలో; и в радости и в горе సుఖదుఃఖాలలో; быть в ссоре с кем-л. ఒకరితో సత్సంబంధాలు లేక పోవు 8. (вн.; при переходе в другое состояние): превращаться в пар ఆవిరిగా మారు, ఆవిరి అగు (అయిపోవు) 9. (вн.; в качестве) గా, అర్థం; в награду బహుమానంగా; в знак дружбы స్నేహ చిహ్నంగా, స్నేహార్థం 10. (вн.; при указании на качество, свойство): ткань в полóску చారల గుడ్డ; бумага в линейку రూళ్ల కాగితం; дом в три этажá మూడు అంతస్తుల ఇల్లు 11. (вн.; при обозначении предмета, места и т.п., куда направлено действие) పై, మీద; ударить в грудь రొమ్ముమీద కొట్టు; целовать в щёку బుగ్గని (బుగ్గ పై) ముద్దు పెట్టుకొను; стучать в дверь తలుపు తట్టు 12. (вн.; при указании на одежду): ходить в пальто కోటు తొడుగుకొను (వేసుకొను) 13. (пр.; при указании на вид или форму): поэма в прозе వచన కావ్యం; зóлото в слитках దుక్కు బంగారం

вагón *м* పెట్టె, బోగీ, కోచ్; железнодорожный ~ రైలు పెట్టె; жёсткий ~ చెక్కు సీట్లు గల రైలు పెట్టె; мягкий ~ మెత్తని సీట్లు గల రైలుపెట్టె; почтóвый ~ మెయిల్ వాన్, తపాల బోగీ; трамвáйный ~ ట్రామ్ బండి; ~-ресторáн భోజనాల బోగీ, రెస్టారెంట్ కార్

вагонётка *ж* ట్రాలీ

вагоновожáтый *м* ట్రామ్ డ్రైవరు

вагоноремóнтный: ~ завод బోగీలు మరమ్మత్తు చేసే కర్మాగారం

вагонострóительный: ~ завод రైలు బోగీలు నిర్మించే (ఉత్పత్తి చేసే) కర్మాగారం

ва́жничать *несов. разг.* పొగరుగా వుండు, అహంభావం ప్రదర్శించు

ва́жно 1. *нареч.* దర్పంగా, డాబుసరిగా, అహంభావంగా 2. *в знач. сказ.* ముఖ్యం, ప్రాముఖ్యంగలది; чрезвычайáно ~ అత్యంత ముఖ్యం; éто не ~ దాంట్లో

ప్రాముఖ్యం ఏమీ లేదు; éто ~ знать దాన్ని తెలుసుకోవడం ముఖ్యం

ва́жность *ж* 1. (значение) ప్రాముఖ్యత, ప్రాముఖ్యం, ప్రాధాన్యం 2. (надменность) అహంభావం, దర్పం **ва́жн||ый** 1. (значительный) ప్రముఖమైన, ముఖ్యమైన; ~ое замечáние ఒక ముఖ్య గమనిక 2. (надменный) అహంభావంగల, దర్పంగా వున్న

ва́за *ж* వాజా

вазели́н *м* వాసెలైన్

вака́нсия *ж* ఖాళీగా వున్న] పద్యోగం, వేకెన్సీ

вака́нтн||ый ఖాళీగా వున్న; есть одно ~ое мéсто ఒక ఉద్యోగం ఖాళీగా వుంది

ва́куум *м* శూన్యం, శూన్యత, వాక్యూమ్

вакци́на *ж* వాక్సిన్

вал *І* *м* 1. (насыпь) కట్ట, అడ్డకట్ట; крепостной ~ (ప్రాకారం 2. (волна) పెద్ద తరంగం (అల, కెరటం), ఉప్పెన, ఉల్లెలం

вал *II* *м* *тех.* ఇరుసు

ва́ленки *мн.* (ед. ва́ленок *м*) ఫెల్టు బూట్లు

ва́лентность *ж* *хим.* సంయోజకత, సంయోజకశీలుత, వేలెన్సీ

ва́лик *м* 1. *тех.* రోలర్, సిలిండర్ 2. (диванный) (సోఫామీద) బాలీసు

ва́ли|ть *І*, **свали|ть** (вн.) 1. (сов. *тж.* пова́ли|ть) కిందికి పడదోయు, నేలకు పడదోయు; కూలదోయు (*опрокидывать*); ~ деревья చెట్లు కూలగొట్టు (నరికి పడదోయు) 2. *разг.* (беспорядочно складывать) కుప్పలుగా పడగొట్టు; ~ всё в одну кучу *прям., перен.* కలగాపులగం చేయు, అంతా ఒక గుట్టలో కుక్కు 3. *перен. разг.:* ~ вину на когó-л. ఒకరి పైన (మీద) నిండు తోయు; ~ всё на других [నిండలన్ని, తప్పలనీ, బాధ్యతలనీ] ఇతరులమీద తోయు (మోపు, నెట్టు)

ва́ли|ть *II* *несов.* గుంపులు గుంపులుగా (ప్రవాహం మాదిరిగా) వచ్చు; дым ~ из трубь పొగగొట్టంనుంచి పొగ మేహాలు వెలువడుతున్నాయి; снег ~ мочу దట్టంగా (వివరీతంగా) పడుతోంది

ва́ли|ться, **пова́ли|ться**, **свали|ться** కూలవడు ◇ ~ с ног от усталости నిశ్చైత్యంతో కూలవడు

валовóй *эк.* మొత్తం; ~ доход మొత్తం ఆదాయం, రాబడి

валу́н *м* గుండ్రని రాయి, గుండ్రాయి

вальс *м* వాల్జ్స్ (ఒక నృత్యం, ఒక సంగీతం)

валю́та *ж* ద్రవ్యం; золотáя ~ బంగారపు ద్రవ్యం; иностранная ~ విదేశీ ద్రవ్యం

валютный (ద్రవ్య; ~ кризис (ద్రవ్య సంక్షోభం; ~ курс మారకపు రేట్లు

валя́ть, сваля́ть (вн.) 1. тк. несов. (катать) దొర్లించు 2. (войлок и т.п.) ఉన్ని, పేను

валя́ться несов. 1. (кататься) దొర్లు 2. разг. (лежать, бездельничая) సోమరిగా వడుకొనివుండు; దొర్లుతూ వుండు 3. разг. (о вещах) విందరవందరగా వడివుండు

вам мест. от. от вы మీకు; к ~ మీదగ్గర

вами мест. тв. от вы మీచేత, మీద్వారా; перед ~ а) (напр. стоять) మీ ముందు (ఎదురుగా) б) (напр. извиняться) మీవల్ల; с ~ మీతో

ва́нн||а ж 1. (сосуд) బాత్ బడ్, స్నానపు తొట్టి 2. (мытье или лечебная процедура) స్నానం; при-
нимать ~ у స్నానం చేయు ◇ принимать со́лнечную ~ у అతన స్నానం చేయు

ва́нная ж బాత్ రూమ్, స్నానాల గది

вар м (смола) కీలు, తారు

ва́рвар м 1. ист. బర్బరుడు, ఆటవికుడు 2. (же-
стокий человек) బాచ్చేరియన్, పాశవికుడు

ва́рварский 1. (нецивилизованный) ఆటవిక, అనాగరిక 2. (некультурный) ఆటవిక, అనాగరిక 3. (бесчеловечный, жестокий) అమానుషమైన, పాశవిక
ва́рварство с ఆటవికత్వం

ва́режки мн. (ед. ва́режка ж) చేతి తొడుగులు, మిట్టెన్లు

варе́н||ый ఉడికిన; ~ый рис అన్నం; ~ое мя́со ఉడికిన మాంసం

варе́нье с జామ్

вариан́т м రూపాంతరం; ~ те́кста పాఠాంతరం, కొత్త పాఠం

вариация ж రూపాంతరీకరణ

варить, сварить (вн.) 1. వంట చేసుకొను, వండు కొను, ఉడకబెట్టు; ~ о́бед భోజనం వండుకొను; ~ суп నూపు తయారు చేయు (చేసుకొను); ~ карто-
фель బాంగాళదుంపలు ఉడకబెట్టు 2. (изготавливать плавлением, кипячением) కాచు; ~ клей జిగురు కాచు 3. тех. కరిగించు; ~ сталь ఉక్కు కరిగించు

вариться, свариться ఉడికిల్చు, కాగు, ఉడుకు ◇ ~ в со́бственном соку పిష్ట పేషణం చేయు

ва́рка ж (пищи) వంట, వంట చేసుకోవడం

варьи́ровать несов. (вн.) మార్పులు చేసుకొను, రూపం మార్పు, రూపాంతరీకరించు

вас мест. рд., вн., пр. от вы మీమ్మల్ని; для ~ మీకోసం; о ~ మీమ్మల్ని గురించి

ВАЛ — ВБЛ

В

вассáл м 1. ист. సామంతుడు 2. перен. భృత్యుడు, సరాఫీసుడు

вассáльн||ый సామంత; ~ая зави́симость సామం-
తం; ~ая страна́ సామంత దేశం

ва́т||а ж దూది; కాటన్ (тк. мед.); пальто на ~е తోపల దూది పెట్టి కుట్టిన కోటు

вата́га ж разг. గుంపు; ~ ребя́т పిల్లల గుంపు

ватерли́ния ж мор. ఓడ మట్టం గుర్తు

ватерпа́с м నీటి మట్టం

ва́тн||ый దూది; ~ое одея́ло బొంత, తోపల దూది పెట్టి కుట్టిన బొంత (రొజాను)

ва́т м эл. వాట్

ва́фля ж వాఫర్, వాఫల్

ва́хт||а ж мор. కావలి; сто́ять на ~е కావలా ఉండు

ва́хтенный 1. [నౌకమీద] కావలా; ~ офице́р కావలి (కావలా) ఆఫీసరు 2. в знач. суц. м కావలి వాడు, కావలావాడు ◇ ~ журна́л ఓడ రిపోర్టు పుస్తకం
вахте́р м కావలివాడు

ваш мест. м притяж.; ва́ша ж, ва́ше с, ва́ши мн. 1. మీ; తమ (вещл.); ~ дом మీ (తమ) ఇల్లు; భవదీయుడు (в письме) 2.: ~е в знач. суц. с разг. మీది; తతో ~? ఇది మీదా? 3.: ~и в знач. суц. мн. разг. (родные) మీ వాళ్ళ (చుట్టాలు)

ва́ша мест. ж с.м. ваш

ва́ше мест. с с.м. ваш

ва́ши мест. мн. с.м. ваш

ва́яние с శిల్పం, శిల్ప కళ (విద్య)

ва́йтель м శిల్పి

ва́ять, изва́ять (вн.) శిల్పం (విగ్రహం) చెక్కు

вбега́ть, вбежа́ть తోపలికి వరుగొత్తు; తోపలికి వరుగున వచ్చు (тк. сов.)

вбежа́ть сов. с.м. вбега́ть

вбива́ть, вбить (вн.) దిగగొట్టు; ~ гвоздь в стéну గోడలో చీలను కొట్టు, మేకును దిగగొట్టు ◇ ~ кому́-л что́-л. в го́лову разг. ఒకరి చెవినిల్చు కట్టుకు చెప్పి; я не могу́ вбить ему́ что́ в го́лову разг. నేను యెంత చెప్పినా అతని చెవికెక్కలేదు

вбира́ть, вобра́ть (вн.) పీల్చు, తోషించు ◇ ~ в себ́я స్వయంత్రం (జీర్ణం) చేసుకొను

вбить сов. с.м. вбива́ть

вблизы́ 1. нареч. దగ్గరగా; ~ разд́лся крик దగ్గరగా కేక వివవడింది; рассма́тривать ~ దగ్గరకు

తీసుకొని పరిశీలించు, దగ్గరనుంచి పరిశీలించు 2. *предлог* (рд.) సమీపాన (సమీపంలో, దగ్గరగా) వున్న; ~ గోрда నగరానికి సమీపాన వున్న, నగరం దగ్గరగా వున్న
вбок нареч. పక్కకు

вброд нареч. переходить рёкú ~ నదిని నడకన దాటించు (దాటు)

ввѣливать, вваливаться 1. (становиться *впалым*) [కండ్లు] గుంటపడు (о глазах); [బుగ్గలు] సొట్టలు పడు (о щеках) 2. *разг.* (в *вн.*; *входить*) లోపలికి విరుచుకుపడు (చొరబడు)

вваливаться сов. см. ввѣливать

введение с 1. ప్రవేశం, ప్రవేశపెట్టడం, తేవడం; ~ всеобщего обучения సార్వత్రిక విద్యా విధానం ప్రవేశపెట్టడం; ~ чрезвычайного положения అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటన 2. (вступление, *предисловие*) ఉపోద్ఘాతము, పీఠిక, ముందుమాట 3. (отдел науки) ప్రవేశిక; ~ в языкознание భాషాశాస్త్రానికి ప్రవేశిక

ввезти сов. см. ввозить

ввек нареч. разг. ఎన్నడూ; ~ этого не забуду దీన్ని గురించి ఎన్నడూ మరచిపోను, నేను బతికి ఉన్నంత కాలం దీన్ని మరచిపోను

ввергать, ввергнуть (вн. в вн.): ~ когó-л. в отчаяние ఒకరిని నిరాశలో ముంచివేయు, ఒకరికి నిరాశ కలిగించు

ввергнуть сов. см. ввергать

вверить сов. см. вверить

ввернуть сов. см. ввертывать

ввертывать, ввернуть (вн.) మరబిగించు

вверх нареч. 1. పైకి; подбросить мяч ~ బంతి యెగరవేయు; подниматься ~ по лестнице మెట్లు ఎక్కు; поднять ~ పైకి ఎక్కించు 2. (к истоку) ఎగువకు; ~ по реке నది ఎగువకు

вверху нареч. పైన, మీద, పైభాగాన

вверить, вверить (вн. от.) అధీనం (పరం) చేయు, అప్పగించు, అప్పగింత పెట్టు; ~ кому-л. తాగిను ఒకరిని నమ్మి రహస్యం చెప్ప

ввести сов. см. вводить

ввиду предлог (рд.) దృష్ట్యా; ~ угроз войн-ныхయుద్ధ ప్రమాదం దృష్ట్యా; ~ того, что గనుక, కారణంగా

ввинтить сов. см. ввинчивать

ввинчивать, ввинтить (вн.) మరబిగించు

вводить, ввести (вн.) 1. (в *вн.*; *заставлять войти*) (లోకి, లోపలికి) నడిపించు, ప్రవేశించు, తీసుకువచ్చు; ~ когó-л. в комнату ఒకరిని గదిలోపలికి నడిపించు (తీసుకువచ్చు); ~ войскá в страну దేశంలోకి పైన్యాలను తీసుకువచ్చు (ప్రవేశపెట్టు) 2. (в *вн.*; *во-влекать*) కలిగించు; ~ когó-л. в заблуждение ఒకరిని భ్రమపరచు (భ్రమింపజేయు); ~ когó-л. в расхóды ఒకరికి ఖర్చు కలిగించు 3. (учреждать) ప్రవేశపెట్టు, ప్రవేశించు, ప్రకటించు; ~ чрезвычайное положение అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటించు ◇ ~ в действие అమలులో పెట్టు, అమలుపరచు; ~ в курс дела వ్యవహారాలు తెలుపు; ~ в употребле-ние వాడుకలోకి తెచ్చు

вводн||ый 1. పీఠికగా వుండే; ~ая статья పీఠిక, తొలి పలుకు, ముందుమాట 2. *грам.* ~ое предложение కుండలికృత వాక్యం; ~ое слово కుండలికృత పదం

ввоз м 1. దిగుమతి 2. (товары) దిగుమతులు

ввозить, ввезти (вн.) దిగుమతి చేయు

ввозн||ый: ~ая пошлина దిగుమతి సుంకం; ~ые товары దిగుమతి చేసిన (చేయబడిన) సరుకులు

вволю нареч. разг. см. вдоволь

высь нареч. см. вверх

ввязаться сов. см. ввязываться

ввязываться, ввязаться разг. (в вн.) (కు) తలపడు, తగులుకొను; (లో) చిక్కుకొను, చిక్కుపడు; ~ в что дëло ఈ సంగతిలో (విషయంలో) చిక్కుకొను; ~ в сóбру సంఘర్షణకు తలపడు, సంఘర్షణలో చిక్కుకొను

вглубь нареч. లోతుకు; он нырнул ~ మునిగి నిండా లోతుకు పోయాడు

вглядеться сов. см. вглядываться

вглядываться, вглядеться (в вн.) నూత్న దృష్టితో చూచు, (లో) తొంగిచూచు; ~ в темноту చీకటిలో కళ్ళు చించుకొని చూచు

вгонять, вогнать (вн. в вн.) разг. 1. (вби-вать) దిగగొట్టు; ~ гвоздь в стéну గోడలో మేకును దిగగొట్టు 2. *перен.* పడేటట్లు చేయు; ~ когó-л. в крáску ఒకరిని సిగ్గుపడేటట్లు చేయు; ~ когó-л. в тоску ఒకరికి బెంగ (విసుగు) కలిగించు

вдаваться, вдаваться (в вн.) (లో) చొచ్చుకొని (ఉండు) వచ్చు; здесь море далеко вдаётся в сý-шу ఇక్కడ సముద్రం భూమిలోకి దూరంగా చొచ్చుకొని వచ్చింది

вдавить сов. см. вдавливать

вдѣвливать, вдавить (вн. в вн.) తోపలికి (తోతుగా) అణచు, నెట్టు

вдалекѣ нареч. с.м. вдали

вдали нареч. దూరంగా, ఎడంగా; ~ от родины స్వదేశంనుంచి దూరంగా (ఎడంగా)

вдаль нареч. దూరంలోకి; **смотреть** ~ దూరంలోకి చూచు

вдаться сов. с.м. вдаваться

вдвигать, вдвинуть (вн. в вн.) తోపలికి జరుగు (తోయు)

вдвинуть сов. с.м. вдвигать

вдвое нареч. రెండంతలు, రెట్టిగా, రెట్టింపుగా; ~ రోльше రెట్టింపు, రెండింతలు; ~ меньше రెండింతలు తక్కున; **увеличивать** ~ రెండింతలు పెంచు; **складывать** ~ సగానికి మడుచు

вдвоем нареч. ఇద్దరు; **мы** ~ మేము ఇద్దరము; **они** ~ వారు ఇద్దరు

вдвойнѣ нареч. రెట్టింపు; **платить** ~ రెట్టింపు చెల్లించు; **это** ~ **важно** ఇది ప్రత్యేకించి ముఖ్యం

вдевать, вдеть (вн. в вн.) గుచ్చు; ~ **нитку** в иглолку సూదిలో దారాన్ని గుచ్చు, సూదిలో దారం ఎక్కించు

вдесятеро нареч. పదింతలు, పది రెట్లు

вдеть сов. с.м. вдевать

вдобавок нареч. разг. దీనికి తోడు, అంతే గాక **вдова ж** వితంతువు, విధవా, తలచెడిన స్త్రీ ◇ **солонменная** ~ మగడు తనవద్ద లేని స్త్రీ

вдовец м విధురుడు, అవతీరుడు

вдóволь нареч. разг. 1. నిండా, తృప్తిగా, బాగా; **наѣсться** ~ తృప్తిగా (కడుపు నిండా) తిను; **выспаться** ~ బాగా నిద్రపోవు **2. в знач. сказ.** సమృద్ధిగా (కొల్లలుగా, బోలెడు) ఉండు; **у нас всего** ~ మాకు అన్నీ కొల్లలుగా (సమృద్ధిగా, బోలెడు) వున్నాయి

вдогóнку нареч. వెంట, వెంటడే, వెనక; **бежать** за кем-л. ~ ఒకరి వెంట పరుగెత్తు; **кричать** ~ వెనకనుంచి కేకవేయు (అరుచు); **посылать письмо** ~ వెనక ఉత్తరం పంపు

вдоль 1. нареч. నిడివికి; **разрезать ткань** ~ గుడ్డను నిడివికి కత్తిరించు **2. предлог (пр.)** వెంటడే; **идти** ~ **берега моря** తీరం వెంటడే వెళ్ళు; ~ **берега реки** ఒడ్డు వెంటడే ◇ ~ и **поперёк а) (во всех направлениях)** సర్వత్రా, నాలుగు తట్టులా (చెరుగులా) **б) (досконально)** సమగ్రంగా, కూలంకషంగా

вдох м ఊపిరి; **дѣлать глубокий** ~ బాగా ఊపిరి తీయు **вдохновение с** ఆవేశం, ఉత్తేజం; **поэтическое** ~ కవితావేశం

ВДА — ВЕД

В

вдохновѣн||и ఉత్తేజకరమైన; ~ **ый поэт** ఉత్తేజితుడైన కవి; ~ **ая поэма** ఉత్తేజకరమైన కావ్యం

вдохновитель м ఉత్తేజకుడు, ఉత్తేజకారి

вдохновить сов. с.м. вдохновлять

вдохновлять, вдохновить (вн.) ఉత్తేజపరచు; ~ на **подвиг** వీరకృత్యానికి (వీరకృత్యం చేసేటట్లు) ఉత్తేజపరచు

вдохнуть сов. 1. с.м. вдыхать **2. перен. (вн. в вн.)** కలిగించు; ~ **жизнь в когó-л.** ఒకరిలో సూతన జీవం పోయు; ~ в **когó-л.** మృజ్వలం ఒకరికి ధైర్య సాహసాలు కలిగించు

вдрѣбезги нареч. ముక్కుముక్కులుగా, తునాతునకలుగా; **разбивать что-л.** ~ దేనినైనా ముక్కుముక్కులుగా పగలగొట్టు

вдруг нареч. 1. (неожиданно) హఠాత్తుగా, చటుక్కున, అకస్మాత్తుగా **2. в знач. частицы разг. (что если):** а ~ он не придѣт? అతను రాక పోతే?; ~ он ей скажет? అతను ఆమెతో చెప్తే?

вдýматься сов. с.м. вдýмываться

вдýмываться, вдýматься (в вн.) (గురించి) తలపోసుకొను, యోచించు, పర్యాలోచన చేయు

вдыхание с గాలి పీల్పు

вдыхать, вдохнуть (вн.) పీల్పు; ~ **аромат** ఆఘ్రాణించు; ~ **свежий вóздух** స్వచ్ఛమైన (తాజా) గాలి పీల్పు

вегетариáнец м శాకాహారి, వెజిటేరియన్

вегетариáнск||ий శాకాహారి; ~ **ая пища** శాకాహారి భోజనం

вѣда||ть несов. 1. (тв.; заведовать) నిర్వహించు, వ్యవహరించు **2. уст. (вн.; знать)** తెలుసు; он не ~ **ет об этом** అతనికి దాన్ని గురించి తెలియదు

вѣдени||е с: **это в его** ~ **и** ఇది అతని చేతిలోని పని **ведѣние с** నిర్వహణ; ~ **дѣла** పని నిర్వహణ; ~ **заседáния** సభకు అధ్యక్షత వహించడం

вѣдом||о: с **моего** ~ **а** నాకు తెలిసే; **без моего** ~ **а** నాకు తెలియకుండా

вѣдомост||ь ж 1. (список) జాబితా, రిజిస్టరు **2.:** ~ **и мн. (периодическое издание)** దస్తావేజు, పత్రిక

вѣдомство с శాఖ, డిపార్ట్మెంటు

ведро с చేద, బాల్చీ

ведýш||и **1. (головной)** నడిపి **2. (главный)** ప్రధాన, ముఖ్యమైన; ~ **ие óтрасли промышленности**

ВЕД — ВЕЛ

(ప్రధాన (ముఖ్యమైన) పరిశ్రమలు (పారిశ్రామిక శాఖలు); ~ая роль ప్రధాన పాత్ర

ведь 1. частица కద, గదా, సరికదా; ~ это всем известно ఇది అందరికీ తెలిసినది, కదా; ~ этого не случилось ఇది జరగలేదు, కదా 2. союз కనుక; не спорь с ним, ~ он прав అతను చెప్పిందే నిజం, అతనితో వాదించకు

ведьма ж మంత్రకత్తె, మంత్రాలమారిది

вээр м వినసక్రర

вежливо нареч. వినయంగా, మర్యాదగా

вежливость ж మర్యాద, మన్నన

вежлив||ый мర్యాదగల (о человеке); మర్యాదపూర్వకమైన, మర్యాదకరమైన (о вопросе, обращении); быть ~ым మన్ననగా (మర్యాదగా) వ్యవహరించు

ведлѣ нареч. ప్రతి చోటా, అన్ని చోట్లా, సర్వత్రా, ఎక్కడైనా

вездесущий సర్వవ్యాపకమైన, సర్వాంతర్యామి

вездеход м క్రాస్ కంట్రి వెహికల్

везение с అదృష్టం, సౌభాగ్యం

везти I несов. см. возить

везти II, повезти безл. разг.: ему везёт అతనికి అదృష్టం కలిసివస్తోంది, అతను అదృష్టవంతుడు; ему не везёт అతనికి అదృష్టం లేదు!, అతని కర్మ బాగు లేదు!; как мне повезло! నాకు ఎంత అదృష్టం!

век м 1. (столетие) శతాబ్దం, శతాబ్ది 2. (эпоха) యుగం, శకం; каменный ~ రాతి యుగం; средние ~а మధ్య యుగాలు; мధ్య శకాలు 3. (жизнь) జీవితం, జీవితకాలం 4. в знач. нареч. разг. (длительное время) యుగాల తరబడి, చాలా కాలం; ~ не забуду జీవితమంతా (జీవితాంతం) మరచిపోను; мы ~ не виделись మనం కలుసుకుని చాలా కాలమైంది ◇ во веки ~ов యుగయుగాలుగా, తరతరాలుగా; в кои-то ~и ఎప్పుడో ఒకసారి; на ~и вечные ఎల్లకాలం, శాశ్వతంగా; пámяты бýдет жить в ~ах స్మృతి యుగాల తరబడి నిలుస్తుంది

вѣко с కనురెప్ప

веков||ой పురాతన, చిరకాల, తరతరాల, యుగయుగాల; ~ой дурь పురాతన ఓకీ వృక్షం; ~ая мечта తరతరాలుగా వుంటున్న కల

вѣксел||ь м ప్రామిసరీ వోటు, బిల్; платитъ по ~ю బిల్ చెల్లించు

велени||е с పిలుపు, ఆదేశం; ~е времени కాల

ఆదేశం, కాలం పిలుపు; по ~ю сердца అంతరాత్మ ఆదేశం ప్రకారం

велѣть несов. и сов. చెప్ప; он ~л мне прийти నన్ను రమ్మన్నాడు; она ~ла ему сделать эту работу ఆ పని చేయమని చెప్పింది

великан м భీమకాయుడు, మహాకాయుడు

велик||ий 1. మహా, మహత్తర, గొప్ప, అగ్ర; Великая Октябрьская социалистическая революция అక్టోబరు సోషలిస్టు మహా విప్లవం, మహత్తర అక్టోబరు సోషలిస్టు విప్లవం; ~ое открытие గొప్ప అన్వేషణ (అవిష్కరణ) 2. тк. кратк. ф. (слишком большой): это пальто мне велико ఈ కోటు నాకు పెద్దదిగా (లూజగా) ఉంది 3. (гениальный) మహానీయుడైన, మహోన్నతుడైన

великодержавный అగ్ర జాతి; ~ шовинизм అగ్ర జాతి దురహంకారవాదం (దురహంకారం)

великодушие с ఔదార్యం, ఉదారత

великодушный ఔదార్యమైన, ఉదారమైన; ~ поступок ఉదారమైన ధర్మం; ~ человек ఉదారుడు, ఔదార్యంగల మనిషి

великолепие с శోభ, వైభవం

великолепный 1. (роскошный, пышный) శోభ, బ్రహ్మాండమైన, ఆడంబరమైన, కన్నుల పండుగగా వున్న 2. разг. (очень хороший) శ్రేష్ఠమైన, ఉన్నతమైన; ~ работник శ్రేష్ఠమైన కార్మికుడు (ఉద్యోగి)

величайш||ий మహోన్నతమైన, మహోత్తమమైన; మహోన్నతుడైన (о человеке); дело ~ей важности మహోత్తమమైన పని (ఆశయం); ~ее зло మహా (అపారమైన) కీడు

величествен||ый వైభవోపేతమైన, ఔన్నత్యంగల; ~ое зрелище వైభవోపేతమైన దృశ్యం

величество с: егò ~ రాజగారు, ఘనత వహించిన ప్రభువు; ваше ~ మహాప్రభూ, మహారాజ రాజశ్రీ

величи||е с ఔన్నత్యం, వైభవం, ఉదీర్ఘత; во всем своем ~и తన సమస్త వైభవంతో

величин||а ж 1. ప్రమాణం; камень большòй ~ы ఎంతో పెద్ద రాయి 2. мат.: отрицательная ~а రుణరాశి, రుణాంకం; постоянная ~а స్థిరాంకం

велогонка ж సైకిలు పందెం

велогонщик м సైకిలు పందెగాడు

велосипед м సైకిలు, బైసికిలు; éздить на ~е సైకిలు తొక్కు

велосипедист м సైకిలు తొక్కివాడు, సైక్లిస్టు

велосипедный సైకిలు; ~ спорт సైకిల్ క్రీడ

велотрэк м సైకిల్ ట్రాక్

вельвет *м* కార్డురామ్

вена *ж анат.* పిర, మలిన రక్తనాళం

венгерский హంగేరియన్

венгр *м* హంగేరియన్ [దేశస్రుడు]

Венера *ж* 1. *астр.* శుక్రుడు 2. (*богиня*) సౌందర్య దేవత

венерический: ~ая болезнь సుఖ వ్యాధి

венёк *м* 1. *уст. см.* венók 2. (*корона*) మకుటం, కిరీటం 3. (*ореол*) కిరీటం

вэнзель *м* మోనోగ్రామ్

вёник *м* చీపురు [కట్టు], పాకక

вёнок *м* దండ, మాలిక

вентилятор *м* వెంటిలేటర్

вентиляция *ж* 1. (*действие*) గాలికి తెరిపిగా చేయడం 2. (*система*) ధారాళంగా గాలి ప్రసరింపజేసే ఏర్పాట్లు (సాధనం)

вёр|а *ж* 1. నమ్మకం, విశ్వాసం; ~а в побéду విజయంలో విశ్వాసం; все|я|ть ~у в ког-л. ఒకరికి విశ్వాసాన్ని కలిగించు 2. (*религия*) మతం; христианская ~а క్రీస్తుయన్ (క్రైస్తవ) మతం < принимать на ~у మాట నమ్ము

верáнда *ж* వసారా, వరండా

верб|л|од *м* ఒంటె

верб|л|ю|ж|ий: ~ья шерсть ఒంటె ఉన్ని

верб|о|в|а|ть, заверб|о|в|а|ть (*вн.*) రిక్రూట్ చేయు

верб|о|в|ка *ж* రిక్రూటింగ్, సిబ్బంది భర్తీ

верё|в|ка *ж* తాడు

верё|в|оч|ный తాడు; ~ая лéстница తాడు నిచ్చెన

верен|и|ца *ж* వరుస, బారు

верит|ель|ный: ~ые г|р|а|моты *дип.* నియామక పత్రాలు

вэ|р|и|ть, повэ|р|и|ть 1. (*от., в вн.*) (తో, పట్ల) నమ్మకం (విశ్వాసం) కలిగివుండు; ~ в побéду విజయంలో (విజయంపట్ల) విశ్వాసం కలిగివుండు; я в éто не вэ|р|ю దానిలో నాకు నమ్మకం [కలగ] లేదు 2. (*быть религиозным*) భగవంతునిలో విశ్వాసం కలిగివుండు, భగవంతుని విశ్వసించు 3. (*от.; доверять*) విశ్వసించు, నమ్ము

вэ|р|и|т|ь|ся *несов. безл.:* мне не ~ся, что... ...అని (అట్లు) నేను నమ్మను (అనుకోను)

вермиш|ель *ж* సేమియా, సేమ్యా

верн|е|е 1. *сравн. ст.* к верный: нет ~ чело-вэ|к|а అతను మిక్కిలి విధేయుడు 2. *сравн. ст.* к вэ|р|но మరింత సరిగా 3. *в знач. вводн. сл.* ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే

вэ|р|но *нареч.* 1. (*преданно*) విధేయంగా, భక్తివిశ్వా

ВЕЛ — ВЕР

В

సాలతో 2. (*правильно*) ఖచ్చితంగా, సరిగా; ~ скоп|и|ровать ఖచ్చితంగా (సరిగా) కాపీ చేయు; ~ петь సరిగా [పాట] పాడు 3. *в знач. вводн. сл.* (*вероятно*) బహుశా; он, ~, не придёт అతడు బహుశా రాడు, అతడు రాదనిపిస్తోంది; он, ~, уже уш|ёл| అతడు వెళ్లిపోయాడేమో 4. *безл. в знач. сказ.:* éто ~ ఇది నిజం

вэ|р|ность *ж* 1. (*преданность*) విధేయత, విధేయతా విశ్వాసాలు, భక్తి విశ్వాసాలు 2. (*истинность*) నిజం, వాస్తవం, తప్పలేకుండా (సరిగా) ఉండడం; ~ éтого утвэ|р|д|е|ния ఈ ఉద్ఘాటన సరిదనం

вэ|р|н|у|ть *сов. (вн.)* తిరిగి ఇచ్చు; ~ долг అప్పు తీర్చు[కొను]

вэ|р|н|у|т|ь|ся *сов.* తిరిగి వచ్చు

вэ|р|н|ый 1. విధేయ; ~ый друг విధేయ మిత్రుడు; ~ый человек విధేయుడు; б|ы|ть ~ым к|я|т|ве ప్రమాణానికి కట్టుబడు 2. (*правильный*) సరియైన; ~ый отвéт సరియైన సమాధానం 3. (*несомненный*) రూఢమైన, నిస్సందేహమైన 4. (*надéжный*) విశ్వసనీయమైన, నమ్మదగిన; ~ое срéд|с|тво నమ్మదగిన సాధనం вэ|р|ов|ания *мн. (ед. вэ|р|ование с)* మత విశ్వాసాలు вэ|р|о|ис|п|о|в|е|д|а|ни|е *с* మతం; св|о|б|о|д|а ~я మత స్వాతంత్ర్యం

вэ|р|о|л|о|м|н|ый విద్రోహకర, ద్రోహపూరితమైన, ద్రోహియైన; ~ый человек ద్రోహి; ~ое нападé|ние ద్రోహపూరితమైన దాడి

вэ|р|о|л|о|м|с|тво *с* విశ్వాసఘాతుకం

вэ|р|о|я|т|но *вводн. сл.* బహుశా, కాబోలు; он, ~, уже з|д|е|сь అతను వచ్చాడని అనుకుంటాను, అతను వచ్చి ఉంటాడు

вэ|р|о|я|т|н|о|с|т|ь *ж* సంభావ్యత < теория ~ей *мат.* సంభావ్యతా సిద్ధాంతం; по все|й| ~и *инф.* + వచ్చు; по все|й| ~и, он придет в янв|а|р|е అతను జనవరిలో రావచ్చు

вэ|р|о|я|т|ный సాధ్యమైన, ప్రాయశ్చయమైన; вполн|е| ~ сл|у|ч|а|й ఇది ప్రాయశ్చయం

вэ|р|сия *ж* కథనం

вэ|р|ст|а|к *м* వడంగి (టర్నరు) బల్ల

вэ|р|т|е|ть *несов.* 1. (*вн., тв.*) తిప్ప; ~ ч|т|о-л. в ру|к|ах *разг.* దేనినైనా చేతుల్లో తిప్ప; ~ голов|о|й తం అటు ఇటు తిప్ప[కొను] 2. *перен. разг. (тв.; командовать)* వేలిమీద తిప్ప; онá им вэ|р|т|ит, как х|о|чет అమె అతనిని తన వేలిమీద తిప్పతోంది

вертеться *несов.* 1. (*вращаться*) చుట్టు తిరుగు, పరిభ్రమించు; *вертящееся кресло* తిరుగుడు కుర్చీ, రివాల్వింగ్ ఛైర్ 2. (*беспокойно поворачиваться*) ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్లు ఉండు ◇ *разговор вертится вокруг одной темы* సంభాషణ ఒకే విషయమీద చుట్టు తిరుగుతోంది; ~ *под ногами* అడ్డంగా వుండు, ఇబ్బంది కలిగించు; ~ *на кончике языка* నోట్లో ఆడుతూ వుండు

вертикаль *ж* నిటం, ఊర్ధ్వం, నిలువు
вертикально *нареч.* నిటంగా, ఊర్ధ్వంగా; ~ *вверх* ఊర్ధ్వ ముఖంగా

вертикальный *ий* నిటమైన, ఊర్ధ్వ, నిటారు; ~ *ая линия* ఊర్ధ్వ రేఖ

вертолёт *м* హెలికాప్టర్
верующий *м* అస్తికుడు, మతస్తుడు, మత విశ్వాసం గలవాడు

верфь *ж* డాకు, నౌకా నిర్మాణ కేంద్రం

верх *м* 1. (*верхняя часть*) పైభాగం; *в ~у* *странницы* పేజి పైభాగాన 2. (*верхняя часть дома*) మేడ 3. *перен.* (*высшая степень*) పరమ; ~ *несправедливости* పరమ అన్యాయం 4.: ~ *и, ~а* *мн. разг.* (*руководящие круги*) పై వర్గాలు; *совещание в ~ах* అగ్ర వర్గాల సమావేశం ◇ *одерживать* (*братъ*) ~ *над кем-л.* ఒకరి పైచేయిగా వుండు; *его мнение* *взяло* ~ *а* తనని అభిప్రాయం పైచేయిగా వుంది, అతని అభిప్రాయానిది పైచేయి

верхний *ий* 1. పై, మీది, శిరో; ~ *ий этаж* అఖరి అంతస్తు; ~ *ая часть* ఎగువ (పై, శిరో) భాగం 2.: ~ *ее течение реки* నది ఎగువ ప్రవాహం 3. (*об одежде*) ఉత్తరీయం, పై దుస్తులు

верховный ఉన్నత, సుప్రీమ్; ~ *главнокомандующий* సర్వసేనాధిపతి, కమాండర్ ఇన్ ఛీఫ్; ~ *суд* సుప్రీమ్ కోర్టు

верховой *ой* 1. స్వారి; ~ *ая езда* గుర్రపు స్వారి; ~ *ая лошадь* స్వారి గుర్రం 2. *в знач. сущ. м* స్వారిచేసేవాడు

верховье *с:* ~ *реки* నది ఎగువ భాగం, ఎగుడల
верхом *нареч.:* *ехать* ~ స్వారిచేయు; *сидеть* ~ *с* పంగటించి కూర్చోను

верхушка *ж* 1. కొన, శిరం; ~ *дерева* చెట్టు కొన, వృక్షాగ్రం 2. *перен. разг.* పైవర్గాలు, అగ్ర వర్గాలు

вершина *ж* *прям., перен.* శిఖరం; ~ *горы*

పర్వత శిఖరం; ~ *славы* కీర్తి (ప్రసిద్ధి) శిఖరం ◇ ~ *угла* *мат.* అగ్రం, శీర్షం

вес *І м* 1. బరువు, భారం; ~ *ом в два килограмма* రెండు కిలోగ్రాముల బరువు 2. *перен.* ఘనత్వం, ప్రాముఖ్యత, ప్రబలం; *человек, имеющий большой* ~ ప్రముఖుడు, గొప్పవాడు ◇ *полулёгкий* ~ *спорт.* మిడిల్ లైట్ వెయిట్

вес *ІІ м:* *на ~у* వేలాడవేయబడ్డ, వేలాడకట్టబడ్డ, వేలాడదీయబడ్డ

веселить, **развеселить** (*вн.*) ఆనందపరచు, ఉల్లాస పరచు, సంతోషపెట్టు; (కి) వేడుక కలిగించు

веселиться *несов.* ఉల్లాసంగా కాలక్షేపం చేయు, ఖుషీ చేసుకొను

весело *нареч.* 1. హుషారుగా, మంచి ఉత్సాహంతో, సరదాగా 2. *безл. в знач. сказ.:* *мне ~* నాకు మంచి హుషారుగా వుంది; *там было ~* అక్కడ సరదాగా వుంది

весёлый *ий* 1. ఉల్లాస, విలాస; ~ *ий человек* విలాస పురుషుడు (వరుడు), ఉల్లాసవరుడు; ~ *ое лицо* ముచ్చటైన ముఖం; ~ *ое настроение* ఉల్లాస మనోస్థితి 2. (*вызывающий веселье*) ఆనందకరమైన, సంతోషం కలిగించే, ఉల్లాసకరమైన

весёлые *с* 1. (*настроение*) సంతోషం, ఆనందం 2. (*развлечение*) విలాసం, ఉల్లాసం, వివేదం

весельчак *м* *разг.* సంతోష స్వాంతుడు, ఆనందమయుడు, నవ్వులబండి

весённый *ий* వసంత [కాలపు]; ~ *ая погода* వసంత వాతావరణం; ~ *ие каникулы* వసంత కాలపు సెలవలు

вёс||итъ *несов.* తూగు; *сколько ~ит эта посылка?* ఈ పార్సెల్ బరువు ఎంత?, ఈ పార్సెల్ ఎంత తూగుతోంది?; *эти фрукты ~ят пять килограммов* ఈ పండ్లు అయిదు కిలోగ్రాములు తూగుతున్నాయి

вёск||ий బలమైన, గట్టి, ఘనమైన; ~ *ий довод* ఘనమైన (గట్టి) వాదన; ~ *ое доказательство* బలమైన (గట్టి) రుజువు

вёслó *с* తెడ్డు

весна *ж* వసంతం, వసంత రుతువు

весной *нареч.* వసంతంలో, వసంత కాలంలో (రుతువులో)

веснушки *мн.* (*ед. веснушка ж*) చిన్న మచ్చలు

весовой తూకం ప్రకారం [అమేర్]

весомый (*ощутимый, значимый*) గణనీయమైన

вести *несов.* 1. (*вн.*) నడిపించు, తీసుకుపోవు (తీసుకవెళ్ళు); ~ *вперёд* ముందుకు తీసుకుపోవు (తీసుకవెళ్ళు); ~ *с собой* తనతోపాటు తీసుకవెళ్ళు (తీసుకుపోవు) 2. (*вн.;* *управлять*) నడిపించు; ~ *самолёт* విమానాన్ని

నడిపించు 3. (вн.; *руководить*) నడిపించు, నిర్వహించు; ~ кружок ఒక బృందం నిర్వహించు; ~ урок పాఠం చెప్పు; ~ собрание సభకి అధ్యక్షత వహించు 4. (слу-
жить *путём*) పోవు; దారి తీయు (тж. *перен.*); эта дорога ведёт в город ఈ దారి పట్టణానికి (పట్టణంలోకి) పోతున్నది (తీసుకుపోతున్నది); что ве-
дёт к кризису ఇది సంక్షోభానికి దారితీస్తున్నది ◇ ~
бесёду (разговор) సంభాషించు, సంభాషణ జరుపు;
~ лёгкую жизнь సుఖజీవనం చేయు; ~ начало от
чегó-л. ఏదో ఒకదాని నుంచి పుట్టు (ఉత్పన్నమగు,
అరంభమగు); ~ пропаганду ప్రచారం చేయు

вестибулярный: ~ аппарат анат. కర్ణ (చేపాళియ) కుహరం

вестибюль *м* [కింద] హాలు

вёстник *м* దూత, వార్తానహుడు

весь *ж* వార్త ◇ пропасть бёз вести జాడ లేకుండా [తప్పి]పోవు, కనిపించకపోవు

весь *мн.* (తాను, తక్కిన) (безмен); నారాచి (юве-
лирные)

весь *мест. м, вся ж, всё с, все мн. 1.* అంతా, యావత్తు, సకల, సర్వ, మొత్తం, సమస్త; ~ год సంవత్సరం పొడవునా; ~ день రోజంతా; на ~ мир ప్రపంచ వ్యాప్త; **вся** *власть* సర్వాధికారమూ, అధికారమంతా; **вся** *страна* సర్వదేశమూ; по *всей* *стране* దేశవ్యాప్తంగా; **все** *люди* యావన్నాంది (ప్రజానీకం, ప్రజలందరూ; **все** *силы* యావచ్చక్తి; **все** *страны* అన్ని (సకల) దేశాలు 2.: **всё в знач. суц.** *с* సర్వస్వం, అంతా; он *сделал всё, что мог* అతను చేయగలిగినదంతా చేశాడు; он *потерял всё* సర్వస్వమూ పోగొట్టుకొన్నాడు; он *ест всё, что попадётся* ఏది పడితే అది తింటాడు; он *читает всё, что попадёт-ся* అడ్డమైనవన్నీ చదువుతాడు 3.: **все в знач. суц. мн.** అందరూ (о людях); అన్ని (о животных и предметах) ◇ во *всю* *мочь* శక్తి అంతటితో; **все и вся** అంతా, సర్వత్రా; **всё равно** не скажy ససేమిరా (చచ్చినా) చెప్పను

весьма *нареч.* మిక్కిలి, చాలా, బాగా

ветвистый శాఖోపశాఖలుగా వున్న

ветвь *ж* 1. కొమ్మ, శాఖ 2. *перен. (отрасль)* శాఖ

вётер *м* గాలి, వాయువు, పవనం; **встречный** ~ ఎదురు గాలి; **пронизывающий** ~ ఈదరు గాలి; **силь-ный** ~ గాలి దుమారం ◇ **бросать слова** на ~ మాటలు గాలికి వదలివేయు

ветеран *м* 1. (опытный воин) యుద్ధంలో కాకలు తీరిన యోధుడు, కాకలు తీరిన యుద్ధవీరుడు 2. *перен.:*

ВЕС — ВЕЧ

В

~ *партин* చిరకాలం పార్టీ సేవచేసిన సభ్యుడు; ~ *труд* శ్రమయోధుడు

ветеринар *м* పశు (పశువుల) వైద్యుడు, పశువుల డాక్టరు, వెటర్నరీ డాక్టరు

ветеринария *ж* పశు వైద్యశాస్త్రం

ветерок *м* మంద మారుతం, పిల్లగాలి

вётка *ж* 1. కొమ్మ, శాఖ; сломанная ~ విరిగిన కొమ్మ, తుంట 2. *ж.-л.* శాఖ

вёто с нескл. వీటో; **право** ~ వీటో హక్కు; **наложить** ~ వీటో చేయు

вётреный 1. గాలిగా వుండే, గాలి వీచే 2. *перен. (легкомысленный)* ఆషా మాషీ, చిల్లరమల్లర (о че-
ловеке); అవివేకమైన (о поведении и т.п.)

ветрян||ой గాలి; ~ *я* мельница గాలి మిల్లు, విండ్ మిల్

вётхий 1. శిధిల (о зданиях); బాగా పాడైపోయిన, అరిగిపోయిన, జీర్ణమైన (об одежде) 2. (о человеке) శుష్కించిపోయిన

ветчина *ж* హామ్

ветшать, обветшать శిధిలమగు, జీర్ణమగు

вёл||а *ж* 1. గట్టు, సరిహద్దు 2. *перен.* దశలు; ~и *истории* చారిత్రక దశలు

вёчер *м* 1. సాయంత్రం, సాయంకాలం (ранний); రాత్రి (поздний); по *вечерам* సాయంకాలంవేళ; к ~у రాత్రికల్లా 2. (собрание) సమావేశం, సభ; ~ *памяти* *кого-л.* ఒకరి సంస్మరణ సభ; **литературный** ~ సాహిత్య సమావేశం

вечёр||ий రాత్రి, సాయంకాలపు; ~ *я* *школа* సాయంకాల పాఠశాల ◇ ~ *ее* *платье* విందు గౌను

вёчером *нареч.* సాయంత్రం, సాయంకాలం, రాత్రి; *сегодня* ~ ఈ వేళ సాయంకాలం, ఈ రాత్రి; *завтра* ~ రేపు సాయంకాలం; *пóздно* ~ పొద్దు సోయాక

вёчно *нареч.* 1. (бесконечно) శాశ్వతంగా 2. *разг. (постоянно)* నిత్యం[గా], నిరంతరం[గా], ఎప్పుడూ **вечнозелё||ный** సతతహరిత; ~ *ое* *растение* సతత హరిత వృక్షం

вёчность *ж* 1. నిత్యం, శాశ్వతం 2. *разг. (дол-
гое время)* యుగాలు, వెయ్యేండ్లు, లక్షయేండ్లు

вёчн||ый 1. (бесконечный; *тж. филос.*) శాశ్వత మైన 2. (никогда не прекращающийся) నిత్య మైన, శాశ్వతమైన ◇ ~ *ая* *память* *кому-л.* ఒకరి చిరస్మరణ, ఒకరి స్మృతి శాశ్వతంగా ఉంటుంది; ~ *ое* *перо* ఫౌంటెన్ పెన్

вешалка ж 1. చిలక్కొయ్య, హేంగరు; కోటు స్టాండు (стоячая) 2. разг. (помещение) క్లోక్ రూమ్ 3. (петля) కొక్కెం

вешать I, повесить (вн.) 1. వేలాడదీయు, తగిలించు (ковёр, картину); తగిలించు (пальто) 2. (казнить) ఉరితీయు

вешать II, свешать (вн.) తూచు

вешаться, повеситься ఉరిపోసుకొని చనిపోవు, ఉరివేసుకొను ◇ ~ кому-л. на шею разг. ఒకరి వెంటనడు, వెంటాడు

вещание с радио [రేడియో] ప్రసారం

вещать несов. радио ప్రసరించు, ప్రసారం చేయు

вещественный వస్తు; ~ое доказательство వస్తు సాక్ష్యం

вещество с ద్రవ్యం, పదార్థం

вещь ж 1. వస్తువు 2.: вещи мн. సామగ్రి; సామాను (тк. багаж) 3. (произведение) సరుకు, [కళా] కృతి 4. разг. (явление, факт) విషయం ◇ что в порядке вещей ఇది మామూలు, ఇవి మామూలు విషయాలు

вёялка ж తూరుపెత్తే (తూర్పారబట్టే) యంత్రం; చేట (ручная)

вёяни|е с 1. (дуновение) పిల్ల గాలి విసరు 2. перен. (направление) ధోరణి, పోబడి, ఆశోభావాలు; нóвые ~я కొత్త ఆశోభావాలు (ధోరణులు)

вёять несов. 1. (о ветре) వీచు, కొట్టు 2. (развеваться) ఎగురవేయు, రెపరెపలాడు 3. (вн.; зерно) తూర్చెత్తు

взад нареч. разг.: ~ и вперёд అటు ఇటు

взаимность ж అన్యోన్యత

взаимн|ый పరస్పర; ~ое доверие పరస్పర విశ్వాసం; ~ые услуги ఇచ్చిపుచ్చుకోళ్లు

взаимовыгодн|ый: ~ое сотрудничество పరస్పర లాభదాయక[మైన] సహకారం

взаимодействие с పరస్పర ప్రతివర్తన [చర్య] (взаимная связь, обусловленность); సమీకృత చర్య, సమన్వయం (согласованность действий)

взаимодействовать несов. ప్రతిస్పందించు, ప్రతివర్తించు (взаимно влиять); సమన్వయపరచు (действовать согласованно)

взаимообусловленность ж పరస్పర ఆధారం

взаимоотношение с సంబంధం

взаимопомощ|ь ж [పరస్పర] సహకారం, పరస్పర

సహాయం; договор о ~и సహకార ఒప్పందం; Совет Экономической Взаимопомощи పరస్పర ఆర్థిక సహాయ సమితి

взаимопонимание с పరస్పర అవగాహన (సదవగాహన)

взаимосвязь ж సహసంబంధం, అంతస్సంబంధం

взаймы нареч.: брать ~ అప్పు తీసుకొను (పుచ్చుకొను) (деньги); аруపు తీసుకొను (вещь); давать ~ అప్పు పెట్టు (деньги); అరుపు ఇచ్చు (вещь); книга, взятая ~ ఎరుపు పుస్తకం

взамен нареч. и предлог (рð.) బదులు, మారుగా, ప్రత్యామ్నాయ; ~ этой книги дайте мне другую ఈ పుస్తకం (పుస్తకానికి) బదులు మరొక పుస్తకం ఇవ్వండి; предоставлять ~ другое жильё ప్రత్యామ్నాయ గృహవసతి కల్పించు (చూపించు); возм-мй что ~ దీనికి బదులు ఇది తీసుకో

взаперти нареч. ఏకాంతంగా; сидеть ~ ఏకాంత వాసం గడుపు; держать кого-л. ~ ఏకాంతంగా (ఒకరి కంట పడకుండా) ఉంచు, ఒకరిని గదిలో మూసి ఉంచు

взбáлтывать, взболтáть (вн.) కదిలించు, కంచు, కదుపు

взбегáть, взбежáть పైకి పరుగెత్తు; ~ по лестнице мేడ మెట్లు మీదుగా పరుగెత్తు

взбежáть сов. см. взбегáть

взбесить(ся) сов. см. бесить(ся)

взбивáть, взбить (вн.) 1. (делать пышным) కుదుపు (подушку); రేపుకొను (волосы) 2. (вспенивать) చిలుకు, గిలక్కొట్టు

взбирáться, взобрáться ఎక్కు; ~ на гору కొండ[మీదికి] ఎక్కు; ~ на дерево చెట్టుమీదికి ఎక్కు; ~ по лестнице మెట్లు ఎక్కు; взобрáться на стол బల్ల[మీదికి] ఎక్కు

взбить сов. см. взбивáть

взболтáть сов. см. взбáлтывать

взбрести сов.: ~ в голову (на ум) разг. (కి) తోచు, స్ఫురించు

взбудорáжить сов. см. будорáжить

взбунтовáться сов. (మీద, వ్యతిరేకంగా) తిరుగుబాటు చేయు

взбýчк|а ж разг. తిట్లు, చీవాట్లు; задáть хоро-шую ~у బాగా తిట్లు (చీవాట్లు) పెట్టు, నాలుగు తగిలించు, దెబ్బలు కొట్టు

взвáливáть, взвалить (на вн.) (మీద) 1. ఎత్తి [భుజాన, వీపు మీద] వేసుకొను 2. перен. разг.: ~ винý నింద వేయు (మోపు); ~ работу పని [ధారం] మోపు

взвали́ть сов. см. **взвѣливать**

взвѣсѣть сов. см. **взвѣшивать**

взвѣшивать, взвѣсѣть (вн.) 1. (определять вес) తూచు, తూనిక వేయు, బరువు చూచు 2. перен. పర్యలోచించు, బాగా అంచనావేయు; ~ все «за» и «против» అనుకూల ప్రతికూల విషయాలను (సంగతులను) పర్యలోచించు (అంచనా వేయు)

взвива́ться, взвѣи́ться పైకి ఎగరవేయు (о птице); [జండా] ఎగరవేయు (о флаге)

взвѣизгивать, взвѣизгнуть కిచకిచ నును, కిచకిచలాడు

взвѣизгнуть сов. см. **взвѣизгивать**

взвинти́ть сов. см. **взвинчивать**

взвинченный ఆందోళిత, ఉద్రేకపడిన, కలవరపడిన, కలత చెందిన

взвинчивать, взвинтить разг. (вн.): ~ цены ధరలను పెంచు; ~ комý-л. нервы ఒకరిని ఉద్రేకపరచు; ~ себе нервы తనను తాను ఉద్రేకపరచుకొను

взвѣи́ться сов. см. **взвива́ться**

взвод м воен. ప్లటూన్, దళం

взволнованно нареч. ఆందోళనగా, ఆందోళన (కంగారు, ఉద్రేకం)పడుతూ

взволнованный ఆందోళిత, కంగారుపడిన, ఉద్రేకం (కలత) చెందిన

взволновать(ся) сов. см. **волновать(ся)**

взгляд м 1. చూపు, దృష్టి; хмурый ~ ధుమధును చూపు; бросать ~ на кого-л. (что-л.) ఒకరిమీద (దేనిమీద) అయినా చూపు వినురు, దృష్టి సారించు 2. (точка зрения) దృక్పథం, అభిప్రాయం; расхождение во ~ ах అభిప్రాయభేదాలు, భేదాభిప్రాయాలు ◇ на мой ~ నా అభిప్రాయంలో; на первый ~ మొదట చూడగానే (చూడడానికి, చూపుకు); с первого ~ а మొదటి చూపులోనే, చూసి చూడగానే; косой ~ క్రిగంటి చూపు

взглядывать, взглянуть (на вн.) (మీద) దృష్టి సారించు, చూపు వినురు

взглянуть сов. см. **взглядывать**

взгрустну́|ться сов. безл. разг.: ему ~ лось అతను వ్యాకులపడ్డాడు (వ్యసనపడ్డాడు, విషణ్ణుడయ్యాడు)

вздор м разг. బుద్ధితేని (అర్థంతేని) మాట

вздорный 1. (нелепый) అసంగతమైన, అసందర్భమైన 2. разг. (сварливый) జగడగొండియైన, కలహ స్వభావంగల, కలహాస్పియుడైన

вздорожание с ధరల పెంపు (పెరుగుదల)

вздых м ఊపిరి, శ్వాసం; глубокий ~ దీర్ఘ శ్వాసం, ఊరుపు, నిట్టూర్పు ◇ до последнего ~ а కొన ఊపిరి దాకా

ВЗВ — ВЗЛ

В

вздохну́ть сов. см. **вздохать** 1

вздрáгивать, вздрóгнуть అదిరిపడు; ఉలికిపడు, తుళ్ళిపడు (от испуга)

вздремну́ть сов. разг. కునుకు [తీయు]

вздрóгнуть сов. см. **вздрáгивать**

вздува́ть I, вздуть (вн.) 1. (поднимать — о ветре) లేవగొట్టు, ఎగరగొట్టు 2. перен. разг. (цены) పెచ్చించు, పెంచు

вздува́ть II, вздуть разг. (вн.) (избивать) దేహశుద్ధి చేయు, బాదు

вздува́ться, взду́ться 1. (распухать) వాచు, ఉబ్బు 2. перен. разг. (о ценах) పెచ్చు

вздума́|ться сов. безл. разг. తోచు; что это ему ~ лось? అది అతనికి ఎందుకు తోచింది?; как ему ~ ется అతనికి ఇష్టంవచ్చినట్లు; ему ~ лось пойти в кино సినిమాకు వెళ్లా అని అతనికి తోచింది

вздуть I, II сов. см. **вздува́ть I, II**

взду́ться сов. см. **вздува́ться**

вздыма́ть несов. (вн.): ~ волны అలలు రేపు; ~ пыль ధూళి (దుమ్ము) రేపు

вздыма́ться несов. [అలలు] పొంగి వచ్చు (о волнах); [రొమ్ము] ఎగసి ఎగిసిపడు (о груди)

вздохать, вздохну́ть 1. నిట్టూర్పు విడుచు; глубокий ~ బాగా ఊపిరి తీయు; ~ с облегчением అమృతాన్ని అని ఊపిరి విడుచు 2. тк. несов. (о, по пр.; тосковать) (దేనినైనా, తలచుకొని) నిట్టూర్పు, (ఒకరి కోసం) పరితపించు, బెంగగొను (బెంగ పెట్టుకొను)

взимать несов. (вн.) వసూలు చేయు; ~ налоги పన్నులు వసూలు చేయు; ~ плату за что-л. దేనికైనా రుసుము వసూలు చేయు

взирать несов. (на вн.) (మీద, వైపు) చూచు

взла́мывать, взломать (вн.) పగలకొట్టు, పగలకొట్టి తెరచు, అగల్చు

взлѣт м పైకి లేవడం (ఎగరడం) (птицы); పైకి లేవడం (самолёта)

взлетáть, взлетéть పైకి ఎగురు, పైకి లేచు, లేచు ◇ ~ на вздох పేలిపోవు

взлетéть сов. см. **взлетáть**

взлѣтн|ый: ~ ая дорожка (полоса) రన్వే

взлом м పగలకొట్టడం, కన్నం వేయడం; кража со взломом [తలుపు] పగలకొట్టి దొంగిలించడం (దొంగ తనం చేయడం)

взломать сов. см. **взла́мывать**

ВЗМ — ВИД

взмах *м* ఒక్కసారి [చేతులు] పైకి ఎత్తడం
взмáхивать, взмахнýть (*тв.*) ఆడించు, పైకి
 ఎత్తు

взмахнýть *сов. см.* **взмáхивать**

взмóрье *с* కోస్తా, సముద్ర తీరం (*побережье*);
 సముద్రపు ఒడ్డు (*море у берега*)

взно́с *м* చెల్లింపు, రుసుము, కిస్తీ; ежемéсячны́й
 ~ నెలసరి వాయిదా చెల్లింపు; члéнский ~ ఫీజు,
 రుసుము, తేవీ

взобráться *сов. см.* **взбírаться**

взойтí *сов. см.* **всхóдитъ**

взор *м* చూపు, దృష్టి; устремлýть ~ на чтó-л.
 దేని మీద (వైపు) అయినా చూపు సారింపు

взорвáть(ся) *сов. см.* **взрывáть(ся)**

взра́стить *сов. см.* **взрáщивать**

взрáщивать, взра́стить (*вн.*) పెంచు

взрóсл||ый 1. వయస్కుడైన; он ~ый అతను
 వయస్కుడు; ~ое населéние వయస్కులు; ~ые
 мужчíны и жéнщины వయోజనులైన పురుషులు,
 స్త్రీలు 2. *в знач. сущ. м* వయస్కుడు, పెద్దవాడు

взрыв *м 1.* పేలుడు, పగులు; ~ áтомной бóмбы
 అణుబాంబు పేలుడు; производítъ ~ పేల్పు 2.
 (*разрушение*) పేల్చివేత; ~ заво́да па́ккэри పేల్చివేత
 3. *перен.:* ~ аплóдисмéнтов పెద్ద కరతాళధ్వనులు;
 ~ негодова́ния అగ్రహవేశాలు, కట్టులు తెంచుకోవడం;
 ~ сме́ха వకవక నవ్వులు, పకాలున నవ్వులు

взрывáтель *м тех.* పేల్చే వత్తి

взрывáть, взорвáть (*вн.*) పేలుచు, పేల్చి
 వేయు, బద్దలుచేయు

взрывáться, взорвáться *разг.* పేలు, పేలిపోవు

взрывн||о́й పేలుడు, పేలే; ~áя волна́ విస్ఫోటన
 తరంగం

взрýвчат||ый పేలుడు; ~ое вещество పేలుడు
 పదార్థం

взъерóшенный *разг.* చింపిరిగా వున్న, నిరబోసికొని
 వున్న

взъерóшить *сов. см.* **ерóшить**

взывáть *несов. (к от.)* (కి) విజ్ఞప్తి చేయు,
 పిలుపు యిచ్చు; ~ к чемý-л. దేనికోసమైనా విజ్ఞప్తి
 చేయు (పిలుపు ఇచ్చు); ~ к кому́-л. ఒకరికి విజ్ఞప్తి
 చేయు (పిలుపు ఇచ్చు); ~ о по́мощи రక్షించమని
 అరుచు (మొరపెట్టు)

взыска́ние *с 1.* (*взимание*) [వసూలు] చేయడం,

తిరిగి రాబట్టుకోవడం 2. (*наказание*) శిక్ష, శాస్త్రీ; మంద
 లింపు (*выговор*); налагáть ~ శిక్ష వేయు
 (విధించు)

взыска́тель||ый ఒళ్లు దాచుకోని; бы́ть ~ым
 к себе́ и други́м ఒళ్లు దాచుకోక పోవడం, ఇతరులని
 ఒళ్లు దాచుకొనివ్వక పోవడం

взыска́ть *сов. см.* **взыскивать**

взыскивать, взыска́ть 1. (*вн. с рд.*) చెల్లించే
 టల్లు చేయు, చెల్లు పెట్టించుకొను; ~ долги́ с ко-
 го-л. ఒకరిచేత అప్పులు చెల్లు పెట్టించుకొను 2. (*с рд.*
 и без доп.; подвергать наказанию) శిక్షించు

взы́тие *с* స్వాధీనం, హస్తగతం చేయడం

взы́тк||а *ж* లంచం; брать ~у లంచం తీసుకొను
 (పుచ్చుకొను, తిను); дава́ть ~у లంచం ఇచ్చు

взы́точный *м* లంచగొండి

взы́точничество *с* లంచగొండితనం

взы́ть(ся) *сов. см.* **бра́ть(ся)**

вибра́ция *ж* కంపనం

вибри́ровать *несов.* కంపించు

вид I *м 1.* బాహ్య స్వరూపం; బయలు రూపం (*об-
 лик*); на ~ он здоро́в ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడు, ఆరో
 గ్యంగా కనిపిస్తున్నాడు; у неё был серьё́зный ~ ఆమె
 గంభీరంగా అగుపడింది; с учёным ~ом మహా పండిత
 భంగిమతో; у то́й ве́щи но́вый ~ అది కొత్త
 దానిలా కనిపిస్తుంది 2. (*состояние*) స్థితి; кни́га в хо-
 ро́шем ~е ఈ పుస్తకం మంచి స్థితిలో వుంది; вещь
 в испра́вном ~е అది పనిచేసే స్థితిలో వుంది; вещь
 в неиспра́вном ~е అది పని చేయని స్థితిలో వుంది

3. (*пейзаж, перспектива*) దృశ్యం; краси́вый ~
 అందమైన దృశ్యం; ~ на́ мо́ре సముద్ర దృశ్యం; ~
 спéреди му́ду (*పదుటి*) దృశ్యం; откры́тка с ~ом
 Москвы́ మాస్కో దృశ్యం పోస్టు కార్డు 4.: ~ы *мн. перен.*
 (*предположения, планы*) అవకాశాలు; ~ы на хоро-
 ший урожа́й మంచి పంటకు అవకాశాలు; ~ы на бý-
 дущее భవిష్యదవకాశాలు, ఆశలు ◇ скрывáться из ви-
 ду (*из ~а*) కను దృష్టికి మించిపోవు, అగపడక పోవు,
 అదృశ్యమగు; в ~е чегó-л. ఆకారంగల, రూపం గల;
 имéть в ~у а) (*учитывать*) దృష్టిలో (మనస్సులో)
 పెట్టుకొను, దృష్టిలో ఉంచుకొను б) (*подразумевать*)
 ఉద్దేశం; что вы имéете в ~у? మీ ఉద్దేశమేమిటి?
 в) (*иметь намерение*) ఉద్దేశించు; упуска́ть из
 виду (*из ~у*) ఉపేక్షించు; éтого нельзý упуска́ть
 из виду దీన్ని ఉపేక్ష చేయకూడదు, ఇది ఉపేక్షచేయ
 దగినది కాదు; под ~ом వేషంతో; под ~ом крес-
 ты́янина రైతు వేషంతో; ни под ка́ким ~ом [не

сделаю] ససేమిరా [చేయను]; он делает ~, что ему вёсело తను ఉల్లాసంగా ఉన్నట్లు నటిస్తున్నాడు; не подавать ~у చలించకుండా ఉండు, తొలునడకుండా వుండు; поставит кому-л. на ~ ఒకరిని మందలించు (చీవాట్లు పెట్టు)

вид II м 1. రకం, విధం; ~ оружия ఆయుధపు రకం; ~ искусства కళా రూపం; 2. биол. జాతి 3. грам. క్రియాజన్య విశేషణం

видеть, увидеть 1. тк. несов. చూచు; хорошо ~ బాగా చూడగలుగు 2. (вн.; воспринимать зрением) చూచు 3. (вн.; испытывать) చూచు, అనుభవించు; он много[e] видел на своём веку అతను చాలా చూశాడు (అనుభవించాడు)

вид|еться, увид|еться (с тв. и без доп.) కలుసుకొను; мы редко ~имся మేము అరుదుగా కలుసుకుంటున్నాం

видимо вводи. сл. అట్లు (అట్లు) ఉండు; он, ~, был очень занят అతనికి తొందరపని ఉన్నట్లుంది; ~, моё письмо не дошло నా ఉత్తరం చేరినట్లు లేదు

видимо-невидимо нареч. разг. బోలెడు, అసంఖ్యాకం

видимост|ь ж 1. దృగ్గోచరత్వం, దృశ్యత్వం, ప్రత్యక్షత; по́ле ~и కండ్లకు అగుపడే, కనుచూపు మేర; плохая ~ь [దారి]సరిగా కనిపించడం లేదు; ~ь 500 метров కనబడే దూరం 500 మీటర్లు 2. (кажущееся подобие) బూటకం, మాయ; что то́лько ~ь ఇది వట్టి మాయ; для ~иపైకి ◇ по всей ~и లా (అని) అనిపించు

видим|ый 1. (доступный зрению) దృష్టమైన, దృగ్గోచర, అగుపడే 2. (явный) స్పష్టమైన, ప్రత్యక్ష; без ~ой причины ఏ స్పష్టమైన కారణం లేకుండా

видне|ться несов. కనపడు; вдаль ~ются горы దూరంలో పర్వతాలు కనపడతాయి

видно 1. безл. в знач. сказ. కనిపించు; мне хорошо ~ నాకు బాగా కనిపిస్తుంది; несмотря на сý-мерки было ещё хорошо ~ చీకటి పడినప్పటికీ స్పష్టంగా కనిపిస్తూ వుంది; егó давно не ~ చాలా కాలంనుంచి అతను కనిపించడం లేదు; по все-му ~, что... స్పష్టం... అనే (అనేది) 2. вводи. сл. разг. అట్లు, అట్లు; он, ~, заболел аతనికి జబ్బు చేసినట్లుంది

видны|й 1. కనపడే; дом виден издали ఇల్లు చాలా దూరంనుంచి కనపడుతుంది 2. перен. (выдающийся) ప్రసిద్ధి పొందిన, ప్రసిద్ధి కెక్కిన, ప్రసిద్ధ; ~

ВИД — ВИН

В

дeятель ప్రముఖుడు; ~ учёный ప్రసిద్ధ (ప్రసిద్ధి పొందిన) శాస్త్రజ్ఞుడు

видов|ой биол. జాతికి సంబంధించిన; ~ые различия జాతికి సంబంధించిన భేదాలు

видоизменение с 1. (действие) రూపాంతరీకరణం 2. (разновидность) రూపాంతరం

ви|з ж 1. (разрешение) వీసా; получать ~у వీసా పొందు 2. (пометка на документе) ఆమోదం, సంతకం; получать ~у директора డైరెక్టరు ఆమోదం పొందు

визг м కిచకిచ (కిలకిల) ధ్వని, కీచకీచు, కుయ్కుయ్

визг|ливый: ~ гóлос కీచు గొంతు

визг|ать несов. కుయ్కుయ్ లాడు (о собаке); కీచుకీచును (о свинье); కేక వేయు, కుయ్యోమె|రో మను (о человеке); కీచుకీచు శబ్దం చేయు (о тор-мозах и т.п.)

виз|ит м సందర్శన; పర్యటన (тк. поездка); официáльный ~ అధికార పర్యటన; ответный ~ బదులు (మారు) పర్యటన (సందర్శన); наносить ~ సందర్శించు

визит|ный: ~ая кáрточка విజిటింగ్ కార్డు

вилка ж 1. (столовая) ఫోర్కు 2. тех. ఎలెక్ట్రిక్ ప్లగ్

вил|ы мн. పంగటి క్రర ◇ [это ещё] ~ами на (по) водё писано погов. ≡ ఇది అగమ్యగోచరంగా వుంది

вильн|уть сов. см. вильять 1, 2

виль|ать, вильн|уть 1.: ~ хвостóм తోకను ఆడించు 2. разг. (идти зигзагами) తూగాడుతూ (మెలికలుగా) నడుచు 3. тк. несов. перен. разг. (уклоняться от прямого ответа) బుకాయించు

вин|á ж 1. తప్ప, నేరం, దోషం; что моя ~á తప్ప నాది; стáвить что-л. в ~ý кому-л. ఒకరిమీద నేరం ఆరోపించు; егó ~á докáзана అతని నేరం రుజువైంది; признавáть свою ~ý తన తప్పును ఒప్పుకొను 2. тк. ед. (причина) మూలం[గా], కారణం; что́му ~о́ю дíниకి కారణం, దీని మూలంగా ◇ по ~é когó-л. ఒకరి వల్ల

вине|рeт м రవ్వన్ సాలడ్ (కూరగాయ ముక్కలు కలిపి, నూనె వేసిన వంటకం)

вин|ительный: ~ падéж грам. కర్మార్థక విభక్తి **вин|ить** несов. (вн. в пр.) ఆక్షేపించు, ఆరోపించు,

ВИН — ВКЛ

(మీద) తప్ప (నింద) మోపు; ~ себѣ తనను తాను విందించుకొను, [విషయంలో] అత్యాధిక్షేపణ చేసుకొను
вино *c* వైను, సారాయి

виноват||ый 1.: я ~ తప్ప నాది; он|| ~ы తప్ప వాళ్ళది; он не ~ ఇది అతని తప్ప కాదు, అతను నిర్దోషి 2. (*выражающий сознание вины*) తప్ప చేసినట్లు కనపడే; говорить ~ым тоном నేరం ఒప్పు కునే స్వరంతో మాట్లాడు $\diamond$ ~! షమించండి!

виновник *m* అవరాధి, నేరస్తుడు $\diamond$ [он] ~ торжества [అతను] విందుకి (ఉత్సవానికి) ముఖ్యుడు

виновность *ж* దోషం, నేరం; ег|| ~ была доказана అతని దోషం (నేరం) రుజువైంది

виновны||ый 1. దోషి; признавать ког||-л. ~м ఒకరిని దోషి అని చెప్ప; признавать себя ~м తనను తాను దోషి అని ఒప్పుకొను 2. *в знач. сущ. m* నేర స్తుడు, అవరాధి, దోషి

виноград *m* 1. (*растение*) ద్రాక్ష తీగ 2. *собир. (плоды)* ద్రాక్ష [పండ్లు]

виноградник *m* ద్రాక్ష తోట

виноградный ద్రాక్ష; ~ сок ద్రాక్ష రసం (జ్యూస్)

винт *m* 1. [మర]చుట్టు 2. (*лопастный*) ప్రాపెల్లర్, ప్రవోదకం

винтик *m* *уменьш. к винт* 1

винтовка *ж* తుపాకి, రైఫిల్

винтов||ый తిరుగుడు, సుళ్ళగల, సుడి; ~ая лестница సుడి (సుళ్ళ తిరిగే) మెట్లు; ~ая нарезка [స్కూలు

виолончелист *m* వయొలిన్ సోలోయిస్ట్

виолончель *ж* వయొలిన్ సోలో

вирту||оз *m* ఆరితేరినవాడు, చేయితిరిగినవాడు

вирту||озный ఆరితేరిన, చేయి తిరిగిన

вирус *m* వైరస్

вирусн||ый వైరస్; ~ое заболевание వైరస్ (వైరస్ కారణంగా వచ్చిన) వ్యాధి

виселица *ж* ఉరిమాను, ఉరికొయ్య, ఉరికంబం

висеть *несов.* వేలాడవేయబడు, వేలాడు, వేలాడకట్టు బడు $\diamond$ ~ в в||оздухе అవరిష్కృతంగా ఉండు

виско||за *ж* కృత్రిమ సిల్కు

висок *m* కణత

висок||осный: ~ год లీన్ సంవత్సరం

висяч||ий వేలాడే, వేలాడవేయబడే, లంబితమైన; ~ий мост లంబమాన వంతెన; ~ая лампа వేలాడే లాంపు

вита||ин *m* విటమిన్

вита||ть *несов.* [పైన] ఎగురు, విహరించు $\diamond$ ~ в облаках మబ్బులో ఉండు, ఆకాశంలో విహరించు (బతుకు)

витне||ватый అలంకారిక

вит||ой: ~ая лестница సుడి (సుళ్ళ తిరిగే) మెట్లు

виток *m* 1. (*оборот спирали*) చుట్టు 2. *косм. (వదక్షిణం*

витрина *ж* 1. (*в магазине*) షోకేసు 2. (*в музее и т.п.*) ప్రదర్శన అలమర

вить *сов. см. свить*

вить||ся *несов.* 1. (*о волосах*) చుట్టలు పడు, ఉంగరాలు తిరుగు 2. (*о растениях*) మెలిపడు, అల్లుకొను 3. (*о реке, дороге*) వంకరబింకరగా పడు 4. (*о пыли*) సుడిపడు

вихор *m* నిక్కబొడిచిన జుట్టు; у него|| волосы торчат вихрами అతని జుట్టు చింపిరిగా వుంది

вихрь *m* సుడిగాలి; снежный ~ మంచు తుపాను

вице-адмирал *m* వైస్ అడ్మిరల్

вице-президент *m* ఉపాధ్యక్షుడు, వైస్ ప్రెసిడింటు; ఉపరాష్ట్రపతి (*в Индии*)

вишн||евый 1. చెర్రీ; ~ сад చెర్రీ తోట 2. (*о цвете*) చెర్రీ రంగు

виш||ня *ж* 1. (*растение*) చెర్రీ చెట్టు 2. (*плод*) చెర్రీ పండు

вкати||ть *сов. см. вкатывать*

вкаты||вать, вкати||ть (*вн.*) తోపలికి దోలుపు (దొర్లించు)

вклад *m* 1. (*сумма*) డిపాజిట్, వాటా, పెట్టుబడి 2. *перен.* సేవ, తోడ్పాటు, చేర్పు; ~ в науку విజ్ఞాన శాస్త్రానికి తోడ్పాటు (చేర్పు)

вкладчик *m* డిపాజిటరు

вклад||ывать, влож||ить (*вн. в вн.*) 1. (తో) పెట్టు, వేయు, బిడాయించు; ~ письмо в конверт కవరులో జాబు పెట్టు (వేయు) 2. *перен.* (తో) కృషి చేయు, శ్రమపడు; он вложил в это дело много труда ఈ విషయంలో చాలా కృషి చేశాడు (శ్రమ పడ్డాడు) 3. (*деньги*) (తో) పెట్టు, ఉంచు

вкл||евать, вкл||енить (*вн.*) అంటించు; అంటించి వేయు (*сов.*)

вкл||еить *сов. см. вкл||евать*

включ||ать, включ||ить (*вн.*) 1. (*в вн.*) (తో) చేర్చు, కలుపు; ~ в список జాబితాలో చేర్చు (కలుపు) 2. *тк. несов.* (*в вн.; охватывать*) (తో) ఇమిడి వుండు 3. (*приводить в действие*) స్విచ్ ఆన్ చేయు;

~ радио రేడియో స్పీక్ ఆన్ చేయు; ~ станок యంత్రం స్పీక్ ఆన్ చేయు

включаться, **включиться** 1. (в вн.) (తో) చేరు, (కి) పూనుకొను; ~ в борьбу за мир శాంతి పోరాటంలో చేరు; ~ в работу పనికి పూనుకొను 2. (начинать действовать) స్పీక్ ఆన్ అయి వుండు

включая предлог (вн.) (తో) నహా

включение с 1. (в состав, число) చేర్పు, ప్రవేశ పెట్టడం, చేరుట 2. (приведение в действие) స్పీక్ ఆన్ చేయడం

включительно нареч.: с 15-го по 20-е ~ 15నుండి 20వరకూ; по 13-ю страницу ~ 13వ పేజీవరకూ

включить сов. см. включать 1 и 3

включиться сов. см. включаться

вколачивать, вколотить разг. (вн.) (తో) దిగ గొట్టు

вколотить сов. см. вколачивать

вконец нареч. разг. పూర్తిగా

вкопанный: остановиться как ~ (మావ్పడి (స్థాణువులా) నిలబడి పోవు

вкось нареч. వంకరగా

вкрадчивый అయలుగా వ్యవహరించే (о человеке); బుజ్జగించే, లాలించే (о голосе, манерах)

вкрадываться, вкрасться 1. (проникать тайком) తెలియకుండా వచ్చు, దొంగతనంగా ప్రవేశించు (చొరబడు) 2. (попадать по недосмотру) దొర్లు; ~ лась ошибка పొరపాటు దొర్లింది ◇ ~ дываться в доверие к кому-л. ఎలాగో ఒకరి విశ్వాసాన్ని చూర గొను

вкрасться сов. см. вкрадываться

вкратце нареч. క్లుప్తంగా, స్మృతంగా

вкривь нареч. разг. వంకరగా ◇ ~ и вкось а) (беспорядочно) వంకరటింకరగా б) (искажённо) వక్రంగా

вкрутую нареч.: яичо ~ హార్డ్ బాయిల్డ్ గుడ్డు

вкус м 1. రుచి, చవి; горький на ~ చేదైవ, చేదు; пробовать на ~ రుచి చూచు; приходиться по ~ у прям., перен. (కి) నచ్చు; ему это не по ~ у అతనికి ఇది గిట్టదు (నచ్చదు) 2. (чувство прекрасного) అభిరుచి, రసం, రసజ్ఞత; человек с хорошим ~ ом రసేకుడు, మంచి అభిరుచులు కలిగినవాడు 3. (склонность) అభిరుచి, ఇష్టం ◇ входить во ~ ఇష్టపడు

вкусно нареч.: ~ готóвить బాగా వండు; ~

ВКЛ — ВЛА

В

поёсть మంచి (రుచికరమైన) తిండి తిను; как ~! చాలా బాగుంది (రుచిగా వుంది)!

вкусный: ~ ая пища తిండి బాగుంది (రుచిగా ఉంది); ~ ое блюдо భోజనం బాగుంది

влага ж నీరు, నీళ్లు (вода, жидкость); తడి, చెమ్మ, ఈమిరి (сырость)

владелец м స్వామి, యజమాని

владение с 1. (обладание) స్వామ్యం, యాజమాన్యం, అధీనం 2. (умение обращаться с чем-л.) అరితేరిన చేయి 3. уст. (собственность) ఆస్తి, ప్రావర్తి; земельные ~ а భూస్వామ్యం, ఎస్టేట్లు; колонизальные ~ а వలసలు, వలస దేశాలు

владеть несов. (тв.) 1. ఉండు; ~ ть имуществom (కి) ఆస్తి ఉంది 2. (держат в своей власти, управлять) అధీనంలో ఉంచుకొను, పరిపాలించు 3. перен. వశం చేసుకొను, ఆకట్టుకొను; ~ ть умáми మనస్సులను వశం చేసుకొను 4. (уметь пользоваться, знать) వచ్చు; он ~ ет иностранными языками అతనికి విదేశ భాషలు వచ్చు ◇ ~ ть собóй తనను తాను అదుపులో ఉంచుకొను, తమాయించుకొను; не ~ ть собóй ఒళ్లు మరచు (మైమరచు)

владыка м высок. రాజు, మహారాజు

владычество с పరిపాలన

влажность ж తడి, చెమ్మ, తేమ

влажный తడి, తడుపు, నానుడు; ~ климат తడి (అత్యధిక వర్షపాత) వాతావరణం

вламываться, вломиться (в вн.) (తోపలికి) చొరబడు, చొరబారు

властвовать несов. (над тв. и без доп.) పరిపాలించు, పాలనసాగు

властелин м రాజు, మహారాజు

властный దాష్టీకమైన (о человеке); అజ్ఞాపూర్వక (о тоне и т.п.)

властолюбивый అధికారకాంక్ష

власть ж 1. అధికారం, అధిపత్యం; верхóвная ~ ఊన్నత అధికారం (అధిపత్యం), సార్వభౌమాధికారం; государственная ~ రాజ్యాధికారం; Советская ~ సోవియట్ అధికారం; захватывать ~ అధికారం స్వాధీనం (వశం, హస్తగతం) చేసుకొను; нахóдиться у ~ и అధికారంలో వుండు; приходиться к ~ и అధికారంలోకి వచ్చు 2. (правительство) ప్రభుత్వం 3.: ~ и мн. (администрация) పరిపాలన; мёстные ~ и స్థానిక పరిపాలన (అధికారులు) 4. (право распо-

ряжаться) హక్కు, అధికారం; ~ь родителей తల్లితండ్రిల అధికారం (హక్కు) ◇ *это в моёй ~и* ఇది నా చేతుల్లో వుంది; *это не в моёй ~и* ఇది నా చేతుల్లో (అధీనంలో) లేదు

влéво *нареч.* వామ దిశకు, ఎడమకు, ఎడమ వైపుకు (*кудá*); ఎడమ వైపున (వక్రస్) (*где*)

влезá||ть, влезть 1. (на *вн.*) పైకి (మీదికి) ఎక్కు; ~ть на дéрево చెట్టు [మీదికి] ఎక్కు 2. (в *вн.*; *проникать*) చొరబడు ~ть в окнó కిటికీలో (నుంచి) చొరబడు 3. *разг.* (в *вн.*; *умещаться*) సరిపోవు; кнйги не ~ют в портфéль పుస్తకాలు సంచిలో పట్టవు ◇ ~ть в долгй అప్పులలో మునుగు

влезть *сов. см.* влезáть

влетá||ть, влетéть 1. (в *вн.*) (లోపలికి) ఎగిరివచ్చు; птйца ~éла в кóмнату పక్షి లోపలికి ఎగిరివచ్చింది; птйца~éла в окнó పక్షి కిటికీ గుండా ఎగిరివచ్చింది 2. *разг.* (в *вн.*; *быстро вбегать*) (లో) దూసుకుపోవు 3. *безл. разг.* (*от.*; *оставаться*) చీవాట్లు తిను; емý ~éло అతను చీవాట్లు తిన్నాడు

влетéть *сов. см.* влетáть

влечéние *с* (పట్టు) అభిలాష, అపేక్ష, వ్యామోహం **влечь** *несов. (вн.)* అభిలాష కలిగివుండు; егó влечёт мýзыка అతను సంగీత అభిలాష కలిగినవాడు, అతను సంగీతమంటే చెవి కోసుకుంటాడు

вливáние *с мед.* ఇంజెక్షను; дéлать ~ (కి) ఇంజెక్షను ఎక్కించు (చేయు)

вливáть, влить (*вн. в вн.*) 1. (*тж. рд.*; *жидкость*) [నూరి] పోయు 2. *перен.:* ~ бóд-рость (కి) ధైర్యం కలిగించు; ~ сйлы (కి) శక్తినిచ్చు 3. *перен. (включать в состав)* (లో) చేర్చు

вливáться, влйться 1. (*втекать*) (లో) పడు 2. *перен. (включаться)* (లో) చేరు[కొను]

влить(ся) *сов. см.* вливáть(ся)

влиýние *с* ప్రభావం, పలుకుబడి; бьть под ~м когó-л. ఒకరి ప్రభావంకింద వుండు, ఒకరిచేత ప్రభావితుడై వుండు; окáзывать ~ на когó-л. ఒకరిని ప్రభావితం చేయు; пользóваться бóльшй ~м гóщ пలుకుబడి కలుగు

влиýтельный||ый పలుకుబడిగల, పలుకుబడి వున్న, ప్రభావం గల; ~ое лицó ప్రముఖుడు

влиýть, повлиýть (на *вн.*) ప్రభావితం చేయు, (మీద) ప్రభావం కలిగించు

ВЛКСМ (Всесоюзный Лéнинский Коммуни-

стйческий Союз Молодёжи) అఖిల యూనియన్ యువజన కమ్యూనిస్టు లీగు, సోవియట్ యూనియన్ లెనినిస్టు యువజన కమ్యూనిస్టు సంఘం

вложéние *с* 1. (*действие*) పెట్టుడం, వేయడం 2. (*сумма*) పెట్టుబడి 3. (*то, что помещено внутрь*) లోపల ఉన్నది

вложйть *сов. см.* вклáдывать

вломйться *сов. см.* влáмываться

влюбйться *сов. см.* влюблйться

влюблённы||й 1.: бьть ~м (ప్రేమించు, (పట్టు) ప్రేమ కలిగివుండు 2.: ~е в знач. сущ. мн. ప్రేమికులు **влюблйться, влюбйться** (в *вн.*) ప్రేమించు, మోహించు

вменйть *сов. см.* вменáть

вменáемы||й స్థిరబుద్ధిగల; признавáть когó-л. ~м ఒకరిని స్థిరమనస్కుడుగా ప్రకటించు

вменáть, вменйть (*вн.*): ~ комý-л. в заслý-гу ఒకరికి అర్హత (యోగ్యత) కలిగించు; ~ комý-л. в винý ఒకరిమీద నింద వేయు (ఆరోపించు, మోపు); ~ комý-л. в обрýзанность ఒకరిపై బాధ్యత మోపు **вмéсте** *нареч.* కలిసి, కలిసిమెలసి, కలిసికట్టుగా; мы дéлаем éту рáботу ~ мéму కలిసి (కలిసిమెలసి, అంతా కలిసికట్టుగా) ఈ పని చేస్తున్నాం ◇ ~ с тем అదే సమయంలో, దీనికి తోడుగా

вместймость|| ж వైశాల్యం; ~ зáла హాలు వైశాల్యం; сýдно бóльшй ~и బాగా విశాలమైన ఓడ, మంచి ఇమిడికగల ఓడ

вместйтельный|| విశాలమైన

вместйть *сов. см.* вмещáть 2

вместйться *сов. см.* вмещáться

вмéсто *предлог (рд.)* బదులు[గా], (కి) మారుగా; я подежýрю ~ тебá నీ బదులు (నీకు మారుగా) నేను డ్యూటీ చేస్తాను; ~ éтой кнйги дáйте другóю ఈ పుస్తకానికి బదులు[గా] (మారుగా) మరొకటి ఇవ్వండి; ~ éтого дáни స్థానే

вмешáтельство *с* జోక్యం; вооружённое ~ సైనిక జోక్యం

вмешáться *сов. см.* вмéшиваться

вмéшиваться, вмешáться (в *вн.*) (లో) జోక్యం చేసుకొను, కలుగజేసుకొను, వేలు పెట్టు (దూర్చు); (ఒకరి) జోలికి పోవు (వచ్చు); ~ в чужйе дéлá ఇతరుల వ్యవహారాల్లో కలుగజేసుకొను (తల దూర్చు, వేలు పెట్టు)

вмещá||ть, вместйть (*вн.*) 1. *тж. несов.* పట్టు; éтот зал ~ет три ты́сячи чéловéк ఈ

హోటల్లో మూడు వేలనుండి పట్టుతారు 2. (*умещать в себе*) ఇమిడివుండు

вмещать||ться, вместиться (в *вн.*) పట్టు, ఇముడు; все книги ~ются в шкафу అర్థారలో పుస్తకాలన్నీ పడతాయి **вмиг** *нареч.* ఒక క్షణంలో

вмятина *ж* సొట్టు, చొట్టు

внаём *нареч.*: брать ~ అద్దెకు తీసుకొను; сдавать ~ అద్దెకి ఇచ్చు

внаймы *нареч. см.* **внаём**

вначале *нареч.* మొట్టమొదట, మొదట్లో

вне *предлог (рп.)* 1. (*за пределами*) బైట, వెలుపల, అతీతంగా; ~ города ఊరు బైట; он ~ опасности అతను ప్రమాదంనుంచి బయటపడ్డాడు 2. (*минуя что-л., помимо чего-л.*) లేకుండా; ~ конкурса పరీక్ష లేకుండా; ~ очереди వంతు తప్పించి, క్యూలో నిలబడకుండా; материя существует ~ сознания సదార్థం చైతన్యానికి అతీతంగా వుంది ◇ ~ сомнения సందేహం లేకుండా, నిస్సందేహంగా; он ~ закона చట్ట బహిష్కృతుడు; обьявлять кого-л. ~ закона ఒకరిని చట్ట బహిష్కృతునిగా ప్రకటించు; он ~ себя అతను ఒక్క మరచిపోయాడు

внебрачный: ~ ребёнок అక్రమ సంతానం, వివాహం లేకుండా పుట్టిన బిడ్డ

внедрение *с* ప్రవేశపెట్టడం; ~ новой техники కొత్త సాంకేతిక సాధనాలను ప్రవేశపెట్టడం

внедрить(ся) *сов. см.* **внедрять(ся)**

внедрять, внедрить (*вн. в вн.*) (లో) ప్రవేశపెట్టు **внедряться, внедриться** తిష్టవేయు

внезапно *нареч.* అకస్మాత్తుగా, ఆకస్మికంగా, తటాలున

внезапный అకస్మాత్తైన, ఆకస్మికమైన, తటాలున జరిగే, హఠాత్తుగా

внеочередной అత్యవసర, అసాధారణ; ~ съезд అత్యవసర (అసాధారణ) మహాసభ

внепарламентский పార్లమెంటరీయేతర

внеплановый ప్రణాళికను పైగా (మించి)

внесение *с* చేర్చడం; ~ изменений సవరణలు చేయడం

внести *сов. см.* **вносить**

внешкольный పాఠశాలేతర, స్కూలు అనంతర; ~я работа с детьми పిల్లల మధ్య పాఠశాలేతర పని (స్కూలు అనంతర కార్యకలాపాలు)

внешне *нареч.* పై చూపులకి; измениться ~ పైచూపులకి [ఒకరిలో] మార్పు వచ్చింది

внешнеполитический విదేశ; ~ курс విదేశ (విదేశాంగ) విధానం

ВМЕ — ВНО

В

внешний 1. బాహ్య, వెలుపల; ~ий вид బాహ్య రూపం, ఆకారం; ~ий осмотр బాహ్య పరిశీలన; ~ья среда పరిసరావరణ, పరిసరాలు 2. (*выражающийся наружно; показной*) పైకి కనిపించే 3. (*иностраный*) విదేశ, విదేశీ; ~ий рынок విదేశీ మార్కెట్ (మార్కెట్టు); ~ья торговля విదేశ వర్తకం, విదేశీ వాణిజ్యం

внешность *ж* వాలకం; человек с привлекательной ~ю ఆకర్షణీయమైన (అనందమైన) మనిషి **внештатный** సిబ్బంది యేతర

вниз *нареч.* 1. కిందికి, దిగువకు; спускаться ~ దిగు 2. (*тж. ~ по реке*) నది దిగువకు

внизу *нареч.* 1. కింద, దిగువ 2. *в знач. предлога (рп.)* కింద; ~ дома ఇంటి కింద భాగంలో

вникать, вникнуть (*в вн.*) లోతుగా చూచు, లోతుగా (గాఢంగా) పరిశీలించు; ~ в суть дела విషయాన్ని గాఢంగా పరిశీలించు

вникнуть *сов. см.* **вникать**

внимани *е с* 1. శ్రద్ధ, దృష్టి; сосредоточивать ~е на чём-л. దేనిమీదనైనా శ్రద్ధాసక్తులు (దృష్టిని) కేంద్రీకరించు; отвлекать чье-л. ~е ఒకరి దృష్టి మళ్లించు; обращать чье-л. ~е на [проблему] [సమస్యను] ఒకరి దృష్టికి తీసుకువచ్చు (తెచ్చు) 2. (*забота*) శ్రద్ధ, ఆదరం, ఆదరణ; проявлять ~е к кому-л. ఒకరిపట్ల శ్రద్ధ చూపించు (వహించు); относиться с ~ем к кому-л. ఒకరికి శ్రద్ధను అర్పించు ◇ принимать что-л. во ~е దేన్నైనా దృష్టిలో పెట్టుకొను; не принимать что-л. во ~е దేనినైనా పట్టించుకోకుండా తృణీకరించు; обращать ~е на что-л. దేనిపట్ల అయినా శ్రద్ధ చూపించు, దేన్ని లక్ష్యం చేయు; не обращать ~я на что-л. దేనినైనా అలక్ష్యం చేయు; не обращай ~я! పట్టించుకోకు!

внимательно *нареч.* శ్రద్ధతో, శ్రద్ధగా, నిశితంగా, జాగ్రత్తగా; ~ смотреть నిశితంగా చూచు; ~ следить за чьм-л. దేనినైనా నన్నిహితంగా (జాగ్రత్తగా, శ్రద్ధగా) గమనించు; ~ слушать చెవి ఒగ్గి విను

внимательный 1. నిశితమైన; ~ взгляд నిశితమైన చూపు 2. (*заботливый, чуткий*) దయాపరుడైన; ~ человек శ్రద్ధాశ్రువు

вничью *нареч.* డ్రా; оканчиваться ~ డ్రాగా ముగియు; игра закончилась ~ ఆట డ్రా అయింది, ఆట డ్రాగా ముగిసింది

вновь нареч. 1. (снова) మళ్ళీ 2. (недавно) ఇటీవల; ~ прибывший ఇటీవల వచ్చిన[వాడు]; ~ назначенный ఇటీవల (కొత్తగా) నియమింపబడిన[వాడు]

вносить, внести (вн.) 1. (внутри) తోపలికి తీసుకువచ్చు 2. (включать) (తో) చేర్చు; ~ изменения మార్పులు చేయు; ~ поправки సవరణలు చేయు; ~ в список జాబితాలో చేర్చు 3. (платить) చెల్లించు; ~ 20 рублей 20 రూబుళ్ళు వేయు (చెల్లించు) 4. (вызывать) తెచ్చిపెట్టు; ~ беспорядок గందరగోళం పెట్టు (తెచ్చి పెట్టు) ◇ ~ законопроект బిల్లు ప్రతిపాదించు; ~ предложение ప్రతిపాదన చేయు; ~ улучшение ఎరువులు జల్లు (వేయు)

внук м మనుమడు, పాత్రుడు (от сына); దాసీ (తుడు (от дочери)

внутренне нареч. తోలోపల

внутренний 1. తోపల, మధ్య; ~ий двор మధ్య ఆవరణ; ~ая поверхность తోపల ఉపరితలం 2. перен. (составляющий суть чего-л.) అంతర్, అంతరిక, అంతర్గత; ~ая природа వాస్తవ స్వభావం; ~ая связь అంతస్సంబంధం, అంతరిక సంబంధం 3. (относящийся к психике) అంతరిక, మానసిక; ~ий голос అంతర్వాణి; ~ий мир человека మనిషి అంతరిక ప్రపంచం 4. (внутригосударственный) అంతరంగిక, దేశాంగ, దేశీయ; ~ий рынок దేశీయ మార్కెట్; ~ая политика అంతరంగిక విధానం; министр ~их дел హోంమంత్రి, అంతరంగిక (దేశ) వ్యవహారాల మంత్రి, దేశాంగ మంత్రి ◇ ~ие болезни అంతరిక వ్యాధులు; для ~его употребления (о лекарстве) తోపలికి తీసుకునే [మందు]

внутренность ж 1. అంతర్భాగం, తోపలి భాగం, అంతర్గతం 2.: ~и мн. анат. అంత్రం; (పేగులు (кишки)

внутри нареч. и предлог (рд.) తోపల; снару-
жи и ~ బయట తోపలా, ఇంటా బయటా; ~ страны స్వదేశంలో

внутри нареч. и предлог (рд.) తోపలికి; вхо-
дить ~ дома ఇంట్లోకి (ఇంటి తోపలికి) వెళ్ళు (వచ్చు);
заглядывать ~ తోపలికి తొంగిచూచు

вну́чка ж మనుమరాలు, పాత్ర (от сына); దాసీ (తి (от дочери)

внушать, внушить (вн. от.) 1. (కి) నచ్చచెప్ప (убеждать); (కి) బోధించు (заставлять усваивать) 2. (вызывать какое-л. чувство) కలుగజేయు, (తో) పుట్టించు, (కి) ఎక్కించు, ప్రేరేపించు; ~ уважён-

ние గౌరవం పుట్టించు (కలుగజేయు); ~ уверенность దౌర్భ్యం ఎక్కించు; ~ опасения సందేహాలు కలుగజేయు (పుట్టించు)

внушение с 1. (мыслей, чувств) కలుగజేయుడం, కలిగించడం 2. (гипноз) మైకం 3. (наставление) బోధన; дёлать ~ кому-л. ఒకరికి బోధించు

внушительный 1. మనోజ్ఞమైన, మనసునవాటే, గంభీరమైన (о виде, внешности); భావోత్పాదకమైన (о тоне) 2. разг. (по величине) గురుతరమైన, పెద్ద

внушить сов. с.м. వనుషాత్

вня́тн|ый స్పష్టమైన; ~ый ответ స్పష్టమైన సమాధానం; ~ое произношение స్పష్టమైన ఉచ్చారణ

во предлог с.м. వ

вобра́ть сов. с.м. వబిరాత్

вовлекать, вовлечь (вн. в вн.) (తోకి) ఆకర్షించు, (కు) తీసుకువచ్చు; (తో) ముంచు, ఇరికించు (во что-л. плохое)

вовлечь сов. с.м. వовлекాత్

во́время нареч. సకాలంలో, సరిగా వేళకు; приходиться не ~ తగని సమయంలో వచ్చు, అకాలంలో వచ్చు

во́все нареч. разг. с.м. సోవసేం

во́всю нареч. разг. సర్వశక్తితో, శక్తివంతన లేకుండా

во-вторых вводн. сл. రెండవది

вогна́ть сов. с.м. вгоня́ть

во́гнут|ый తోవంపుగల, పుటియ, పుటాకార; ~ая линза పుటాకారపు అద్దం; ~ое зёркало పుటియ దర్పణం

вод||а ж 1. నీరు, నీళ్ళు; горячая ~а వేషీళ్ళు 2.: воды мн. (водные пространства) జలం; терри-
ториальные воды ప్రాంతీయ జలాలు 3. перен. разг. (о чем-л. бессодержательно): в книге много ~ых ప్రస్తకంలో చెత్త చాలా వుంది ◇ как рыба в ~е నీటిలోని చేపలాగా సునాయాసంగా (సుఖపుగా); выводить на чистую воду బయట పెట్టు; толочь воду в ступе ఊక దంచు; выходить сухим из ~ых చెక్కుచెదరకుండా (బురద అంటకుండా) బయటపడు; молчит, словно ~ы в рот набрал బెల్లం కొట్టిన రాయిలాగా మాట్లాడడు

водитель м డ్రైవరు; ~ автобуса బస్సు డ్రైవరు

водительство с: под ~м кого-л. ఒకరి నాయకత్వం కింద, ఒకరి నాయకత్వాన

водить несов. с.м. వెస్తి

водиться несов. 1. ఉండు; в реке водится рыба నదిలో చేపలు ఉన్నాయి 2. разг. (с тв.; друг-
жить) (కు) జత వుండు; я с тобой не вожусь

నీకు, నాకు జత లేదు ◇ как водится разг. మామూలు, మామూలే

водка ж వోడ్క (రష్యన్ సారాయి)

водни||యి నీటి, జల; ~ый транспорт జల (నౌకా) రవాణా; ~ые пути జల మార్గాలు; ~ое поло వాటర్ పోలో; ~ое пространство జల విస్తరణ

водобоязнь ж мед. జలోన్మాదం

водоворот м 1. సుడిగుండం, జలావర్తం 2. перен. సుడిగుండం; в ~е собьтиగ్గి ఘటనల సుడిగుండంలో

водоём м సరస్సు (озеро и т.п.); తటాకం, చెరువు (искусственный)

водоизмещение с మొత్తం బరువు [మోయగల]; судно ~м в 5000 тонн 5 000 టన్నుల మొత్తం బరువు ఓడ

водокачка ж నీటి పంపు, పంపు స్టేషన్

водолаз м డైవరు

водолазный డైవరు; ~ костюм డైవరు డ్రెస్ (సూట్)

водонапорн||యి: ~ая башня వాటర్ టవర్

водонепроницаемый నీరు చొరని, తడవని

водопад м జలపాతం

водоплавающ||యి: ~ая птица నీటి పక్షి, జలవిహంగం

водопровод м నీటి పప్లయ్ గొట్టాలు

водопроводн||యి: ~ая сеть నీటి సస్టైన్

గొట్టాలు; ~ая труба నీటి గొట్టం

водороб м ప్లాండ్రోజన్, ఉదజని

водородный ప్లాండ్రోజన్

водоросль ж నీటి మొక్క, సముద్రపు పాచి

водоснабжение с నీటి (నీరు) సరఫరా

водосточн||యి: ~ая канáва మురికి కాలువ; ~ая труба మురికి గొట్టం

водохранилище с రిజర్వాయర్, జలాశయం

водружать, водрузить (вн.) ఎగరవేయు, నిలబెట్టు; ~ флаг జండాను ఎగరవేయు

водрузить сов. см. водружать

водянист||యి 1. (жидкий) నీళ్లమయంగా ఉండే 2. (бесцветный) వివర్ణమైన; ~ые глаза మసక కళ్ళు

водяно||యి I నీటి, జల; ~ая капля నీటి బిందువు; ~ая мельница జలయంత్రం; ~ая турбина వాటర్ టర్బైన్; ~ое растение నీటి మొక్క

водяной II м фольк. నీటి దెయ్యం

воевать несов. 1. (с тв.; вести войну) (మీద, తో) యుద్ధం చేయు 2. (принимать участие в войне) యుద్ధంలో పాల్గొను 3. перен. (с тв.; бо-

ВОД — ВОЗ

В

роться (తో, వ్యతిరేకంగా) పోరాడు, పోరాటం చేయు; ~с дурными привычками దురాచారాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడు

воедино нареч. సమైక్యంగా, కలిపి; собирать ~ సమీకరించు (కూడదీయు)

военачальник м సేనాధిపతి

военизация ж సైనికీకరణ

военизированный సైనికీకరణ, సాయుధ

военизировать несов. и сов. (вн.) 1. (при-способлять к военным условиям) సైనికీకరించు 2. (обучать военному делу) సైనిక శిక్షణ ఇచ్చు

военкомат м (военный комиссариат) మిలిటరీ మంత్రిత్వ శాఖ

военно-воздушн||యి: ~ая академия ఎయిర్ ఫోర్స్ అకాడమీ; ~ые силы సైనిక విమాన బలాలు (దళాలు)

военно-инженерный మిలిటరీ ఇంజనీరింగు

военно-морск||యి: ~ие силы నౌకా సైనిక దళాలు, నౌకాసేన

военнообязанный м రిజర్వు సైనికుడు

военнопленный м యుద్ధ ఖైదీ (ఖైదీ)

военнослужащий м సైనికోద్యోగి, ఆఫీసరు

военно-экономический: ~ потенциал సైనిక ఆర్థిక పాటవం

военн||యి 1. మిలిటరీ, సైనిక, యుద్ధ; ~ый потен-циál సైనిక పాటవం; ~ая академия మిలిటరీ కాలేజి; ~ая промышленность సైనిక సామగ్రి పరిశ్రమ; ~ое положение సైనిక శాసనం 2. в знач. суш. м సైనికుడు, ఆఫీసరు

военищина ж собир. సైనిక మతా

вожак м 1. (проводник) మార్గదర్శకుడు, మార్గం చూపేవాడు 2. (в стае) పెద్ద 3. (руководитель) నాయకుడు

вожатый м (пионерского отряда) పయనీర్ దళ నాయకుడు

вождение с (డ్రైవింగు (автомобилia); నడుపు (судна)

вождь м (руководитель) నాయకుడు, అధినేత 2. (племени) పెద్ద, నాయకుడు

вожжи мн. (ед. вожжа ж) కళ్లెం, వాగి, వాగ

воз м 1. బండి 2. (количество груза) బండెడు; ~ сена బండెడు గడ్డి

возбудимый ఇత్థే, సులభంగా ఉద్రేకపడే (రేగే)

возбудитель м биол. అంకురం, మూలం; ~ го-

лэзні వ్యాధి మూలం; вірус— ~ гриппа వైరస్ పుష్టానికీ అంకురం

возбудить(ся) сов. см. возбуждать(ся)

возбуждать, возбуждѣть (вн.) 1. ప్రేరేపించు, కలిగించు, రేపు; ~ аппетит ఆకలిని కలిగించు (ఉష్ణి ఛూర్చు, ఊరించు); ~ любопытство ఉత్సుకతను (కుతూహలం) కలిగించు, ఉత్సుకత ప్రేరేపించు 2. (предлагать на обсуждение) లేవనెత్తు, లేవదీయు; ~ вопрос సమస్యను లేవనెత్తు; ~ судебное дело కోర్టులో కేసు పెట్టు 3. (волновать) కలవర పెట్టు (వరచు), ఆందోళన పెట్టు

возбужда||ться, возбуждѣться 1.: ~ется аппетит ఆకలి వేస్తుంది, నోరు ఊరుతుంది 2. (волновать-ся) ఉండ్రేకపడు; он легко ~ется అతను ఇల్లే ఉండ్రేక పడుతాడు

возбуждающ||ий ప్రేరేపకమైన; ~ее средство ప్రేరేపణ కలిగించే మందు

возбуждение с (состояние) ఉండ్రేకం, ఉద్యేగం, ప్రేరేపణ; приходѣть в ~ ఉండ్రేకపడు, ఉద్యేగం చెందు

возведение с: ~ в степенъ мат. ఘాతం (ఘాతానికి) పెంచడం; ~ на престол అభిషేకం

возведѣнный (сооружѣнный) నిర్మితమైన, స్థాపితమైన

возвеличивать, возвеличить (вн.) స్తోత్రం చేయు, కీర్తించు, సాగడు

возвеличить сов. см. возвеличивать

возвести сов. см. возводить

возвестить сов. см. возвещать

возвещать, возвестить (вн., о пр.) ప్రకటించు, ఉద్ఘాటించు

возводить, возвести (вн.) 1. (сооружать) కట్టు, వేయు, స్థాపించు 2. мат.: ~ в третью степенъ మూడో ఘాతాంకానికి పెంచు ◇ ~ клевету на ког-л. ఒకరిని కొడిమెలాడు; ~ обвинение на ког-л. ఒకరి మీద (పై) నింద (అభిప్రాయం, అభియోగం) వేయు, నింద మోపు

возврат м 1. (действие) తిరిగి ఇవ్వడం 2. (приезд или приход обратно) తిరిగి రాక, పునరాగమనం 3. (возобновление чего-л.) పునరావస్థ, మళ్ళీ మొదలుపెట్టడం

возвратить(ся) сов. см. возвращать(ся)

возврат||ный 1. мед. పునరావృత్త; ~ый тип పున

రావృత్త పైసన్ 2. грам. అత్యర్థక; ~ое местонмѣние అత్యర్థక (నిజవాచక) సర్వనామం

возвращать, возвратить (вн.) 1. (отдавать обратно) తిరిగి ఇచ్చు, నివర్తించు; తీర్పు (долг) 2. (обретать вновь) పొందు, రాబట్టు; ~ зрение దృష్టిని పొందు; ~ здорѡвье ఆరోగ్యాన్ని పొందు 3. (заставлять вернуться) తిరిగి వచ్చేటట్లు చేయు ◇ ~ к ж|зні пునర్జీవితుని చేయు

возвращаться, возвратиться తిరిగి వచ్చు, మడగు, మరలు; ~ дом||й ఇంటికి [తిరిగి] వచ్చు ◇ ~ к прѣжней темѣ ఆ విషయాన్ని మళ్ళీ ప్రస్తావించు

возвращение с см. возврат

возвысить сов. см. возвышать

возвыситься сов. см. возвышаться 1

возвышать, возвысить (вн.) గొప్ప చేయు; ~ над другими అందరికంటె గొప్ప చేయు ◇ ~ г|лос పెద్ద గొంతుతో మాట్లాడు, గొంతు పెంచు

возвышаться, возвыситься 1. (достигать более высокого положения, значения) ఘనతను (ఉన్నతి) పొందు, మహా గొప్పవాడు అగు 2. тк. несов. (выситься над чем-л.) ఉన్నతంగా నిలుచు (నిలబడు)

возвышение с 1. (возвышенная местность) ఉన్నత స్థలం, యెత్తు, తిప్ప 2. (помост) పీఠం

возвышенность ж 1. (высокая местность) యెత్తు, తిప్ప 2. перен. (благородство) ఔన్నత్యం

возвышенный 1. (о месте) యెత్తైన 2. перен. (благородный) ఉన్నత, ఔన్నత్యంతో కూడిన, ఉదాత్తమైన

возглавить сов. см. возглавлять

возглавля||ть, возглавить (вн.) (కి) నాయకత్వం (అధ్యక్షత) వహించు; он ~ет делегацию ప్రతినిధి వర్గానికి ఆయన నాయకుడు

возглас м కేక; привѣтственные ~ы జయఘోష, జయధ్వని, జయధ్వనాలు

возгордиться сов. (тв.) (అని) నిక్కు, కావరించు, (తో) కళ్ళు నెత్తికెక్కు

воздавать, воздѣть (вн.): ~ по чести (కి) అగ్రతాంబూలం ఇచ్చు; ~ должное, ~ по заслугам ప్రతికి ప్రతి చేయు, యోగ్యతకు తగిన ప్రతిఫలం ముట్టచెప్ప (ఇచ్చు)

воздѣть сов. см. воздавать

воздвигать, воздвигнуть (вн.) కట్టు, నిర్మించు, స్థాపించు; కట్టివేయు (тк. сов.); ~ п|м|ятник స్మారక చిహ్నాన్ని నిర్మించు (స్థాపించు)

воздвигнуть сов. см. воздвигать

воздействие *c* (ప్రభావం, తాకిడి; под ~м తాకిడితో, ప్రభావంవల్ల; оказывать ~ ప్రభావితం చేయు, ప్రభావం వేరపు

воздействовать *несов. и сов. (на вн.)* (ప్రభావం వేరపు, ప్రభావితం చేయు, (మీద) ప్రభావం పడు

воздélать *сов. с.м.* **воздélывать**

воздélывать, воздélать (*вн.*) 1. సాగుచేయు; ~ зéмлю భూమిని సాగుచేయు 2. (*выращивать*) పైరు వేయు; ~ рис వరి పైరు సాగుచేయు

воздержавшийся *м (при голосовании)* వోటింగులో తటస్థంగా ఉండేవాడు

воздержаться *сов. с.м.* **воздérживаться**

воздérживаться, воздержаться (*от рд.*) చేయకుండా ఉండు; ~ от пийши (едь) తిండి తినకుండా ఉండు

воздух *м* గాలి, వాయు ◇ на [открытом] ~е బయట; **выходить** на ~ బయటికి వెళ్లు (వచ్చు)

воздухоплавание *c* ఎయిరోనాటిక్స్

воздушно-десантн||ый: ~ые войска విమానం నుంచి దించే దళాలు

воздушн||ый 1. గాలి; ~ый шар గాలి బుడగ; ~ое пространство గగన తల 2. *ав.* విమాన, వైమానిక; ~ый флот వైమానిక దళం; ~ое сообщение విమాన సర్వీసు (రైలు); ~ые силы వైమానిక దళం (బలగాలు) 3. *перен. (лёгкий)* గాలిలా

воззв́ание *c* విజ్ఞప్తి, పిలుపు

воззрение *c* దృక్పథం

вози́ть *несов. (вн.)* తీసుకువెళ్లు; తోలు (*в повозке*)

вози́ться *несов.* 1. (*копашиться, ворочаться*) అటు ఇటు దొర్లు, కొట్టుకొను 2. (*резвиться*) అల్లరిగా ఆడు, అల్లరి (రచ్చ) చేయు 3. *разг. (медленно делать)* నత్తనడకలా (చాలా సేపు) చేయు; что ты там так дóлго вóзишься? అంత సేపు ఏమీ చేస్తున్నావ్?, ఆ పనికి అంత సేపా? 4. *разг. (с тв.; уделять много внимания)* (విషయంలో) నానా ప్రయాస పడు, (కోసం) చాలా సమయం వినియోగించు

возлагать, возложить (*вн. на вн.*) 1. (*класть*) పెట్టు, ఉంచు; ~ венóк పూలదండ పెట్టు (ఉంచు) 2. (*поручать*) అప్పగించు, పురమాయించు, పెట్టు; ~ óбрáзанности на когó-л. ఒకరిపై బాధ్యతలు పెట్టు (ఉంచు), ఒకరికి [ఆ] పనులు పురమాయించు; ~ ко-мáндование ఆధిపత్యం అప్పగించు ◇ ~ надéжды ఆశలు పెట్టుకొను; ~ óтвéтственность на когó-л. (ఒకరిమీద) బాధ్యత పెట్టు

возле *нареч. и предлог (рд.)* పక్కన, దగ్గర

ВОЗ — ВОЗ

В

возложить *сов. с.м.* **возлагать**

возлюбленный 1. *уст.* ప్రियతమమైన 2. *в знач. сущ. м* (ప్రియుడు, అంటుకాడు

возмéздие *c* శాస్త్రీ, ప్రతీకారం; заслуженное (справедливое) ~ తగిన శిక్ష (ప్రాపుత్యం)

возместить *сов. с.м.* **возмещать**

возмещать, возместить (*вн.*) పరిహారం (ప్రతిఫలం) చెల్లించు, భర్తీ చేయు; ~ убытки నష్టపరిహారం చెల్లించు (భరించు)

возмещение *c* నష్టపరిహారం, ప్రతిఫలం, భర్తీ

возмóжно *нареч.* 1. సాధ్యమైనంత; ~ скорéе (быстрéе) సాధ్యమైనంత త్వరగా 2. *безд. в знач. сказ.* కావచ్చు, సాధ్యం; óчень ~ పూర్తి అవకాశం వుంది; óчень ~, что он написал éто అతను దాన్ని రాశాడేమో (బహుశా రాసి వుంటాడు); скóлько ~ సాధ్యమైన మట్టుకు, సాధ్యమైనంతవరకు; éсли ~ వీలుంటే, ఒకవేళ 3. *в знач. вводн. сл.* బహుశా, కాబోలు

возмóжност||ь *ж* 1. (*допустимость, осуществимость*) సంభావ్యత, సాధ్యత, పీలు 2. (*удобный случай*) అవకాశం; предоставлять ~ь అవకాశం ఇచ్చు; когдá представится ~ь అవకాశం దొరికినప్పుడు; имéть ~ь сдéлать что-л. దేనినైనా చేయడానికి అవకాశం లభించు; благоприятная ~ь సదవకాశం 3.: ~и мн. అవకాశాలు (*ресурсы*); శక్తీసామర్థ్యాలు (*способности*); материáльные ~и భౌతిక అవకాశాలు; производственные ~и ఉత్పత్తి అవకాశాలు; лйчные ~и స్వశక్తి ◇ нет никакой ~и చాలా వీలూలేదు; по ~и సాధ్యం అయినంతవరకు, వీలునుబట్టి

возмóжн||ый 1. (*вероятный*) కాబోయే, సంభావ్యమైన, సుసాధ్య 2. (*осуществимый*) సాధ్యమైన, సాధనీయమైన, ప్రాయికమైన; дéлать всё ~ое చేతనైనంత (సాధ్యమైనంత) చేయు

возмужать *сов. с.м.* **мужать**

возмутительно *нареч.* 1. అతి ఘోరంగా; ~ вес-ти себя́ ఘోరంగా (అవమానకరంగా) ప్రవర్తించు 2. *безд. в знач. сказ.:* éто ~! ఇది ఘోరంగా వుంది

возмутительный ఘోరమైన, అవమానకరమైన, అసహ్యకరమైన

возмутить(ся) *сов. с.м.* **возмущать(ся)**

возмущать, возмутить (*вн.*) ఆగ్రహించు, కోపించు, మండించు, రక్తాన్ని ఉడుకెత్తించు

возмущаться, возмутиться ఆగ్రహం చెందు, ఆగ్రహపడు, కోపోద్రిక్తుడగు

возмущение с అగ్రహం, కోపోద్రేకం; **вызывать** ~ в КОМ-Л. ఒకరికి అగ్రహం కలిగించు

вознаградить сов. см. **вознаградять**

вознаградять, вознаградить (вн.) బహు కరించు, (కి) ప్రతిఫలం ఇచ్చు, ప్రతికి ప్రతి చేయు; ~ когó-л. за труд ఒకరికి పనికి ప్రతిఫలం ఇచ్చు

вознаграждение с ప్రతిఫలం; పారితోషికం, భృతి (тк. денежное)

возненавидеть сов. (вн.) (పట్ల) ద్వేషం (అసహ్యం) కలుగు

возникать, возникнуть ఆవిర్భవించు, ఉద్భవించు, అవతరించు, పుట్టు; ముందుకు వచ్చు, ఉదయించు, ఉత్పన్నం అగు, తలెత్తు (о вопросе, проблеме); у меня возникло подозрение నాకు సందేహం కలిగింది, నాకు అనుమానం వచ్చింది

возникновение с ఉద్భవం, పుట్టుక, ఆవిర్భావం

возникнуть сов. см. **возникать**

возница м బండివాడు

возн||я ж разг. 1. రచ్చ, గడబిడ, అల్లరి; дёти под-нян||и ~ю పిల్లలు గడబిడ (అల్లరి) చేశారు 2. (хлопоты) శ్రమ, గడబిడలు, తొందర

возобновить сов. см. **возобновлять**

возобновление с పునరుద్ధరణ, పునఃప్రారంభం; ~ переговоров సంప్రదింపుల పునరుద్ధరణ

возобновлять, возобновить (вн.) పునరుద్ధరించు, పునఃప్రారంభించు, మళ్ళీ ఆరంభించు (మొదలుపెట్టు); ~ работу పని మళ్ళీ ఆరంభించు; ~ знакомство పరిచయం పునరుద్ధరించు

возражать||ть, возразить ఆక్షేపించు, ఆక్షేపణ చేయు (быть против); అడ్డు చెప్పి (перечить); я не ~ю నాకు అభ్యంతరం ఏమీ లేదు

возражение с ఆక్షేపణ, అభ్యంతరం

возразить сов. см. **возражать**

возраст м వయసు; он||и одного ~а వాళ్ళకి ఒకే వయసు, వాళ్ళ సమాన వయస్కులు; в ~е пяти лет అయిదు ఏళ్ళప్పుడు; юный ~ లేతదనం

возрастание с పెరుగుదల, ప్రవర్ధనం, అధిక్యం, వృద్ధి

возрастá||ть, возрасти అధికమగు, పెరుగు, పెచ్చు అగు (тк. несов.); పెరిగి పోవు (тк. сов.); пены ~ют ధరలు పెరుగుతున్నాయి; ~ет ч|вство ответственности బాధ్యత పెంపొందుతుంది (పెరుగుతుంది)

возрасти сов. см. **возрастáть**

возрастн||ый వయో, వయః; ~ые ограничения వయో పరిమితులు

возродить(ся) сов. см. **возрождать(ся)**

возрождать, возродить (вн.) పునరుజ్జీవించు

возрождаться, возродиться పునరుజ్జీవింపబడు, పునర్భవించు

возрождение с పునరుజ్జీవనం, పునరుద్ధరణ, పునర్వికాసం; ~ промышленности పారిశ్రామిక పునరుద్ధరణ; эпоха Возрождения పునర్వికాస యుగం

воин м సైనికుడు, యోధుడు

воинск||ий 1. సైనిక, మిలిటరీ; всеобщая ~ая об|занность సార్వత్రిక సైనిక కొలుపు; ~ое под-разделение సైనిక దళం 2. (подоб|ющий воину) సైనిక; ~ий долг సైనిక విధి

войнственн||ый పోరాటపు, సమరశీల; ~ вид పోరాటపు వాలకం

войнствующий సమరశీల, కణ్ణాకోరు; ~ материа-лизм సమరశీల భౌతికవాదం

вой м 1. అరపు, కూత, ఊళ (животного); బుస్సు (ветра) 2. разг. (плач) ప్రవాసం, మొర

во||лок м పెట్టు

воин||а ж యుద్ధం, సంగ్రామం; граждáнская ~á అంతర్యుద్ధం; освободительная ~á విముక్తి యుద్ధం (సంగ్రామం); ~á за независимость స్వాతంత్ర్య యుద్ధం; вести ~ý యుద్ధం సాగించు; на ~é యుద్ధంలో; об|вялять ~ý యుద్ధం ప్రకటించు ◇ «холóдная ~á» ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం

войска мн. (ед. во|йско с) సైన్యాలు, దళాలు; сухоп|тные ~ కాల్రాల సైన్యాలు (దళాలు)

войти сов. см. **входить**

вокальн||ый గాత్ర; ~ая м|зыка గాత్ర సంగీతం

вокал м స్టేషన్; железнодорожн||ый ~ రైల్వే స్టేషన్; морско||й ~ రేవు

вокруг нареч. и предлог (рд.) చుట్టు, చుట్టూ; осмáтриваться ~ చుట్టూరా (కరియ) చూచు; ~ ничего не видно చుట్టూరా ఏమీ కనపడదు; ~ света ప్రపంచం (భూమి) చుట్టూ

вол м ఎద్దు

волдырь м పొక్కు, బొబ్బ

волево||й (обладающий твердой волей) దృఢ సంకల్పంగల, దిట్టపు[గల]

волейбóл м వాలీబాల్; играть в ~ వాలీబాల్ ఆడు

волейболист м వాలీబాల్ ఆటగాడు

волей-неволей нареч. [ఒకరికి] ఇష్టమున్నా లేకున్నా

волк *м* తోడేలు ◇ **смотреть** ~ом ధుమధుమ లాడు; ~ **в** овечьей шкуре మేక తోలు కప్పకున్న తోడేలు, మేక వన్నె పులి; **скорько** ~а не корми — **все** в лес **смотрит** *посл.* ≡ పాలు పోసి పెంచినా పాము కరవక మానదు; **с** ~ами жить — по-волчьи **быть** *посл.* ≡ కుక్క వేషం వేస్తే, మొరగకుండా వల్లకాదు

волна *ж* 1. అల, కెరటం; తరంగం (*тж. физ.*); **большая** ~ ఉప్పెన; **звуковая** ~ ధ్వని తరంగం; **морская** ~ సముద్రపు అల (తరంగం); **световая** ~ కాంతి తరంగం 2. *перен.* వెల్లన; ~ **протеста** నిరసన వెల్లన

волнение *с* 1. (*движение волн*) అలలు అధికంగా వుండడం 2. *перен.* (*беспокойство, возбуждение*) ఆందోళన, ఉద్విగ్నత 3.: ~я *мн. перен.* (*выражение недовольства*) ఆందోళన, నిరసన, అల్లర్లు, కల్లోలం, సంచలనం; **религиозные** ~я మత కల్లోలాలు **волновать**, **взволновать** (*вл.*) 1. (*воду*) కెలకెల జేయు 2. *перен.* (*беспокоить*) కలతపెట్టు, ఆందోళన పెట్టు, కలచివేయు

волноваться, **взволноваться** 1. (*о воде*) అలలుగా వుండు 2. *перен.* కలతపడు, ఆందోళనపడు, దిగులుపడు (*беспокоиться*); ఉద్విగ్నంగా వుండు (*нервничать*)

волнообразный: ~ое движение తరంగ చలనం, అలలు అలలుగా కదలడం

волокита *ж* రెడ్ టేప్, అధికార జాప్యం

волокно *с* నార, నూలు; искусственное ~ కృత్రిమ నార (నూలు)

волос *м* వెండ్రుక; బొచ్చు, రోమం (*животного*); ~ы జుట్టు (*на голове*); రోమం (*на теле*) ◇ **конский** ~ గుర్రపుతోక వెండ్రుకలు; ~ы станowiąтся **дыбом** గగురుపాలు, గగురు పాడుచు, పులకరించు; **ни на волос** రవంత

волосатый రోమనూలుగల, వెండ్రుకలుగల, రోమశమైన **волос** *óк* *м* 1. *уменьш.* క **волос** చిరు వెండ్రుక 2. *тех.* తంతువు ◇ **висеть** на ~кే కొనప్రాణంతో వుండు, వెండ్రుకవాసిలో వుండు; **быть** на ~óк (~кే) **от смерти** వెండ్రుకవాసిలో మృత్యువాతనుండి తప్పకొను

волочить *несов.* (*вл.*) ఈడ్చు, లాగు ◇ **эле ноги** ~ కాళ్ళిడ్చుకొంటూ

волчий తోడేలు ◇ ~ **аппетит** మహా ఆకలి

волчица *ж разг. см.* **волчица**

волчица *ж* [ఆడ] తోడేలు

волчок *м* (*игрушка*) బొంగరం ◇ **вертеться** ~кóм బొంగరంలా తిరుగు

ВОЛ —ВОЛ

В

волчонок *м* తోడేలు పిల్ల

волшебник *м* మాంత్రికుడు, మంత్రగాడు, ఇంద్ర జాలికుడు

волшебница *ж* మంత్రకత్తె

волшебный 1. (*чудотворный*) ఇంద్రజాల, మాంత్రిక 2. *перен.* అద్భుతమైన, ఆహ్లాదభరితమైన, మోహింపజేసే

волшебство *с* (*колдовство*) ఇంద్రజాలం

вольготный *разг.* స్వేచ్ఛా, బరువు బాధ్యతలు లేని;

~ая жизнь స్వేచ్ఛా (బరువు బాధ్యతలు లేని) జీవితం

вольер *м* [ఐతువుల లేక పశులకోసం] కంచె వున్న ఆవరణ

вольничать *несов. разг.* 1. (*своевольничать*) ఇష్టమైనట్టు చేయు 2. (*фамиллярничать*) చనువు తీసుకొను

вольно *нареч.* 1. (*свободно, беспрепятственно*) స్వేచ్ఛగా 2. ఇష్టం వచ్చినట్టుగా; **обращаться** с чéм-л. ~ దేనితోనైనా ఇష్టం వచ్చినట్టుగా మార్పు 3.: ~! (*команда*) స్టాండ్ ఎట్ ఈజ్! ◇ ~ **или не-вольно** [ఒకరికి] ఇష్టమున్నా లేకున్నా

вольнолюбивый స్వేచ్ఛాయుతమైన

вольнонаёмный (*штатский*) సివిలియన్

вольность *ж* 1. *уст.* (*свобода*) స్వేచ్ఛ, స్వతంత్రం 2. (*несдержанность; развязность*) చనువు; **позволять** себе ~и చనువుగా ప్రవర్తించు

вольный 1. (*свободный*) స్వతంత్ర, స్వేచ్ఛాయుత 2. (*несдержанный; развязный*) చనువు ◇ ~ый **перевод** స్వేచ్ఛానువాదం; **на** ~ом **воздухе** బయట, స్వచ్ఛమైన గాలిలో; **он вóлен так поступать** ఇలా చేయడానికి అతనికి స్వేచ్ఛ వుంది

вольт *м* **эл.** వోల్ట్

вольтметр *м* **эл.** వోల్ట్మీటర్

волюнтаризм *м* ఐచ్ఛికవాదం, ఐచ్ఛికవాద ధోరణి

воля *ж* 1. సంకల్పం; **сильная** ~я వజ్ర (బలమైన మనో) సంకల్పం; **сила** ~и మనోబలం 2. (*стремление*) దృఢ సంకల్పం, పట్టుదల; ~я к побéде విజయం సాధించాలన్న దృఢ సంకల్పం (పట్టుదల) 3. (*желание, требование*) అభీష్టం, ఇచ్చు, సంకల్పం; ~я **народа** ప్రజల సంకల్పం; **люди дóброй** ~и నచ్చావం గలవారు; **по своей** ~е మనఃపూరిగా, స్వేచ్ఛగా 4. (*свобода*) స్వేచ్ఛ; **выпускать** на ~ю విడుదల చేయు ◇ **давать** ~ю **кому-л.** అడుపు సడలించు; **по дóброй** ~е ఇచ్చాపూర్వకంగా, ఇష్టపూర్వకంగా

вон I нареч. разг. 1. బయటికి, నుంచి; **выходить** ~ బయటికి వెళ్ళిపోవు **2. в знач. между.:** ~ [отсюда!] [ఇక్కడినుంచి] పో ◇ **из рук ~ плóхо** అధ్వాన్నంగా; **из рядá ~ выходящий** అసాధారణ

вон II частица разг. ఇదిగో, అదిగో; ~ **он пошёл** ఇదిగో యిప్పుడే వెళ్ళిపోయాడు ◇ **вóн [оно] что!** అదీ సంగతి!

вонзáть, вонзáть (вн. в вн.) (తో) పొడుచు, గుచ్చు, తోయు (тк. несов.); (తో) పొడిచివేయు, తోసి వేయు (тк. сов.)

вонзáться, вонзáться (в вн.) (కి) గుచ్చుకొను

вонзáть(ся) сов. см. вонзáть(ся)

вонь ж разг. కంపు, దుర్గంధం, నీచు వాసన, గబ్బు

вонючий разг. కంపు కొట్టే, దుర్గంధమైన

вонять несов. разг. కంపు (గబ్బు) కొట్టు; ~ **тухлой рыбой** కుళ్ళిపోయిన చేప కంపు కొట్టు

воображаемый ఊహించిన, కల్పితమైన

воображать, вообразить (вн.) ఊహించు, తలచు, విచరించు ◇ **много ~ о себе** తన్ను గురించి అతిగా తలపోయు (భావించు), స్వాతిశయం ప్రదర్శించు

воображение с కల్పన, ఊహ, భ్రమ; **иметь бо-гáтое ~** గొప్ప కల్పనాశక్తి గలుగు

вообразить сов. см. воображать

вообще нареч. 1. (в общем) సాధారణంగా, దరహం మీద **2. разг. (всегда)** సాధారణంగా, మామూలుగా, ఎప్పుడూ; **он ~ такой** అతను మామూలుగా (ఎప్పుడూ) అట్లాగే ఉన్నాడు **3. (совсем не)** అసలు; **он ~ не придёт** అతను అసలు రాడు ◇ ~ **говоря** అన్నట్టు

воодушевить(ся) сов. см. воодушевлять(ся)

воодушевление с ఉత్సాహం, ఉత్తేజం

воодушевленный ఉత్తేజపరచిన, ఉత్తేజితుడైన

воодушевлять, воодушевить (вн.) ఉత్తేజపరచు, ఉత్తేజితుడ్చి చేయు, (కి) ఉత్తేజం కలిగించు

воодушевляться, воодушевиться (తో, చేత) ఉత్తేజితుడగు, ఉత్తేజం కలుగు, ఉత్తేజపూరితుడగు

вооружáть, вооружáть (вн.) 1. సాయుధం చేయు **2. перен. (тв.; снабжать)** సాయుధం చేయు, సమకూర్చు; ~ **но́вой тéхникóй** కొత్త సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని సమకూర్చు; ~ **кого-л. знáниями** ఒకరికి జ్ఞానాన్ని సమకూర్చు **3. перен. (прóтив вн.)** (వ్యతిరేకంగా) పుల్లలుపెట్టు, పురిగొల్పు, దుర్బేధలు చేయు

вооружáться, вооружáться 1. సాయుధం చేసు కొను, సాయుధమగు **2. перен. (тв.; запасаться)**

(తో) సాయుధం చేసుకొను, ఆయుధం సమకూర్చుకొను, సాయుధుడగు

вооружение с 1. (действие) సాయుధం చేసుకోవడం

2. (оружие) ఆయుధాలు, అస్త్రాలు

вооружённый సాయుధ; ~ **ое восстáние** సాయుధ తిరుగుబాటు; ~ **ые снáлы** సాయుధ బలలు

вооружить(ся) сов. см. вооружáть(ся)

воóчию нареч. కళ్ళారా, సాక్షిభూతంగా (своими глазами); కొట్టవచ్చినట్లు (наглядно)

во-пéрвых ввóдн. сл. మొదటిది

вопáть несов. разг. అరుచు, బొబ్బలు (గోల) పెట్టు

вопиóщ||ий: ~ **ая несправедл|ивость** దారుణమైన (మానహీనమైన) అన్యాయం; **глас ~его в пус-тыне** అరణ్యంలోదన

воплóтить(ся) сов. см. воплóщать(ся)

воплóщать, воплóтить (вн.) అవతారమెత్తు, మూర్తిభవించు ◇ ~ **в жизнь** వాస్తవం చేయు

воплóщаться, воплóтиться (в пр.) వాస్తవం అగు, కార్యరూపం దాల్చు

воплóщение с 1. (действие) అవతారం; వాస్తవం కావడం (**в мечтах, планах**) **2. (в вещественных образах, формах)** మూర్తిభవించడం, పాత్ర పోషణ

3. (средоточие) మూర్తి, మూర్తిత్వం, మారు రూపం; ~ **справедл|ивости** న్యాయ మూర్తి (మూర్తిత్వం); **онá ~ скромности** ఆమె సమ్రతకు మూర్తి ప్రతి మూర్తి (మారురూపం), ఆమె మూర్తి దాల్చిన సమ్రత **воплъ м** కేక, అరుపు, బొబ్బ

вопреки предлог (от.) విరుద్ధంగా; ~ **здравóму смыслу** వివేక విరుద్ధంగా; ~ **чьему-л. совету** ఒకరి సలహాకు విరుద్ధంగా; ~ **пράвилам** నియమాలకు విరుద్ధంగా, నియమాలను లక్ష్య పెట్టని

вопрóс м 1. ప్రశ్న; **задавать ~ы** ప్రశ్నలు వేయు, ప్రశ్నించు **2. (проблема)** సమస్య; **национальный ~** జాతీయ సమస్య; **стáвить (поднимáть) ~** సమస్యను లేవనెత్తు **3. (дело, обстоятельство)** విషయం, సంగతి, సమస్య; **л|ичный ~** సొంత విషయం; ~ **времени** దానికి కొంత కాలం పడుతుంది ◇ ~ **ж|изни и смéрти** జీవన్మరణ సమస్య

вопросительный ప్రశ్నార్థక[మైన]; ~ **взгляд** ప్రశ్నార్థక చూపు; ~ **знак грам.** ప్రశ్నార్థక గుర్తు

вор м దొంగ; **кармáнный ~** జేబు దొంగ ◇ **на ~е шáпка гор|ит** **посл. ≡** గుమ్మడికాయ దొంగంటే బుజులు తడుముకొను

ворвáться сов. см. врывáться

воробéй м పిచ్చుక, పిచ్చిక

ворованный దొంగిలించిన, దొంగతనం చేసిన, కాజేసిన
воровать *несов. (вн.)* దొంగిలించు, దొంగతనం చేయు, కాజేయు, ఎత్తుకెళ్ళు
воровка *ж* అడదొంగ
воровск||ой: ~ой жаргон дొంగల భాష; ~ая шапка దొంగల ముఠా
воровство *с* దొంగతనం, దొంగవని, అవహారం
ворон *м* బొంతకాకి
ворона *ж* కాకి
воронка *ж* 1. (для переливания) గరాలు 2. (от разрыва) బిలం
ворон||ой నల్ల; ~ая лобшадь నల్ల గుర్రం
ворот I *м* (воротник) కాలరు
ворот II *м* *тех.* నేమి, గిలక, గిరక
ворота *мн.* 1. గేటు, ద్వారం; గవను (*крепости*) 2. спорт. గోలు; стоять в ~х గోలులో నిలబడు, గోలు కాయు
воротить *несов.:* ~ нос разг. ముఖం ముడుచు కొను, వరాజ్ఞాఖత చూపు, పెడ ముఖం పెట్టు
воротиться *сов. разг. см.* возвращаться
воротник *м* కాలరు
воротничок *м* కాలరు
ворох *м* 1. (куча, груда) పోగు, కుప్ప, తెప్ప 2. перен. разг. బోలెడు; ~ новостей బోలెడు విశేషాలు
ворочать *несов. 1. (вн.)* కదిలించు (*двигать*); తిప్ప, దొర్లించు (*переворачивать*) 2. разг. (тв.) వ్యవహరించు; ~ делами పెద్ద వ్యాపారం నడుపు; ~ миллио́нами లక్షలతో వ్యాపారం చేయు, లక్షలతో వ్యవహరించు
ворочаться *несов. разг.* కదలు, తిరుగు (*шевелиться*); దొర్లు (*вертеться*); ~ с боку на бок పార్శ్వంగా తిప్పులు పడు, అటు ఇటు దొర్లు; పక్కమారు (*в постели*)
ворошить, разворошить *(вн.)* 1. కదిలించు, అడించు; ~ сено ఎండిన గడ్డిని తిరగవేయు 2. перен. (*вспоминать*) ప్రస్తావించు, జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొను
ворс *м* కుచ్చు వెండ్రుక
ворчание *с* 1. (человека) గొణుగు 2. (животного) గుర్రమనుట
ворчать *несов. (на вн.)* (మీద) 1. (о человеке) గొణుగు, గొణుక్కిను, నణుగు 2. (о животном) గుర్రమను
ворчливый గొణిగే; ~ человек గొణిగేవాడు
восвойси *нареч. разг.:* отправляться ~ ఇంటికి వెళ్ళు

ВОР — ВОС

В

восемна́дцат||ый *числ.* పద్దెనిమిదవ, అష్టాదశ; ~ое марта మార్చి పద్దెనిమిదవ తేదీన; ему́ пошёл ~ый год అతనికి పదిహేడు నిండాలు
восемна́дцать *числ.* పద్దెనిమిది; ему́ ~ лет అతని వయస్సు పద్దెనిమిది
восе́мь *числ.* ఎనిమిది, అష్టకం; ~ челове́к ఎనిమడుగురు, ఎనిమిదిమంది; в ~ раз бо́льше ఎనిమిదింతలు పెద్దది (ఎక్కువ)
восе́мьдесят *числ.* ఎనభై, ఎనుబది; ~ челове́к ఎనభైమంది
восе́мьсо́т *числ.* ఎనిమిది వందలు; ~ челове́к ఎనిమిది వందలమంది
восе́мью: ~ де́сять — во́семьдесят ఎనిమిది పదులు ఎనభై
воск *м* సిక్కుం, సిక్కుకం, మదనం (*пчелиный*); మైనం (*минеральный*)
воскли́кнуть *сов. см.* восклицать
воскли́цание *с* కేక
воскли́цательный ఆశ్చర్యార్థక[మైన]; ~ знак *грам.* ఆశ్చర్యార్థక చిహ్నం (గుర్తు)
воскли́цать, воскли́кнуть ఆశ్చర్యం వెల్లడించు (వెలుబుచ్చు)
восков||ой మైనపు; ~ая свеча́ మైనపు వత్తి
воскреса́ть, воскресе́нуть *прям., перен.* పునరుజ్జీవితుడగు, పునరుత్థానం చెందు
воскресе́нье *с* ఆదివారం; в ~ ఆదివారం నాడు
воскреси́ть *сов. см.* воскрешать
воскресе́нник *м* ఆదివారంనాడు విచ్చుకంగా పని చేయడం, ఆదివారం నాటి శ్రమదానం
воскресе́нуть *сов. см.* воскреса́ть
воскресе́нный ఆదివారం; ~ день ఆదివారం రోజు (నాడు)
воскреша́ть, воскреси́ть *прям., перен. (вн.)* పునరుజ్జీవింపజేయు, (కి) ప్రాణం పోయు ◇ ~ в па́мяти జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొను
воскреше́ние *с* *прям., перен.* పునరుజ్జీవనం, పునరుత్థానం
воспале́ние *с* వాపు; కందుట (*покраснение*); ~ лёгких న్యూమోనియా
воспале́нный 1. ఎర్రబారిన, కందిన 2. (*возбуждённый*) ఉద్రిక్తమైన
воспалите́льный: ~ процесс వాపు క్రమం
воспалиться *сов. см.* воспаля́ться

воспаляться, воспалиться వాచు; కందు (по-краснеть)

воспевать, воспеть (вн.) [కావ్యంలో, పాటలలో] స్తుతించు (స్తోత్రం చేయు)

воспётъ сов. см. воспевать

воспитание с 1. (действие) పెంచడం, పెంపకం, తీర్చిదిద్దడం, పెంపు; физическое ~ శారీరక శిక్షణ 2. (навыки поведения) విద్యాభివృద్ధి, విద్యాబోధన; хорошее ~ సరసత

воспитанник м 1. (приёмыш) దత్తుడు, పెంపుడు బిడ్డ 2. (учебного заведения) శిష్యుడు, విద్యార్థి

воспитанница ж 1. (приёмная дочь) దత్త పుత్రిక, పెంపుడు కూతురు 2. (учебного заведения) శిష్యురాలు, విద్యార్థిని

воспитанный మర్యాదగల; ~ человек సరసుడు

воспитатель м గురువు, బీచరు

воспитательный: ~ая работа [మనిషిని] తీర్చిదిద్దే పనులు; ~ое значение బోధనాత్మక లక్షణం (ప్రాముఖ్యం); ~ые меры శిక్షణాత్మక చర్యలు

воспитать сов. см. воспитывать

воспитывать, воспитать (вн.) 1. (растить, дав образование) పెంచి పోషించు, పెంచు 2. (формировать воспитанием) అభివృద్ధి చేయు, తీర్చిదిద్దు 3. (прививать, внушать) పెంచు, పెంపొందించు; ~ любовь к родине మాతృదేశంపట్ల ప్రేమకలిగించు

воспламениться сов. см. воспламеняться

воспламеняться, воспламениться несов. 1. అంటుకొను, తగులుకొను, రగులుకొను 2. перен. (тв.) (తో) ఉత్తేజపరచబడు

воспользоваться сов. см. пользоваться 1, 2

вспоминани||е с 1. జ్ఞాపకం, సంస్మరణ, స్మృతి 2.: ~я мн. лит. స్మృతులు, సంస్మరణలు

воспрепятствовать сов. см. препятствовать

воспретить сов. см. воспрещать

воспрещать, воспретить (вн. или инф.) నిషేధించు, ఆంక్ష పెట్టు; ~ать кому-л. делать что-л. ఏదైనా చేయరాదని ఒకరిని నిషేధించు (ఒకరిపై ఆంక్ష విధించు); вход ~ен తోపలికి రాకూడదు, ప్రవేశం నిషేధం

воспрещать||ться несов. నిషేధింపబడు, నిషేధం; курить ~ется [సిగరెట్టు] కాల్చడం నిషేధం

восприимчивость ж సులభంగా మనస్సుకు పట్టించుకునే శక్తి

восприимчивый తోనయే; ~ к влиянию ప్రభావానికి తోనయే; ~ к болёзни రోగానికి తోనయే

воспринимать, воспринять (вн.) గ్రహించు, తెలుసుకొను, అర్థం చేసుకొను; ~ неправильно అపార్థం చేసుకొను

воспринять сов. см. воспринимать

восприятие с психол., филос. గోచరత్వం, అనుభూతి

воспроизведение с 1. (создание вновь) పునరుత్పత్తి 2. (копирование) నకలు తీయడం

воспроизвести сов. см. воспроизводить

воспроизводить, воспроизвести (вн.) 1. (создавать вновь) పునరుత్పత్తి చేయు 2. (копировать) నకలు తీయు

воспроизводство с эк. పునరుత్పత్తి; простое ~ సరళ పునరుత్పత్తి; расширенное ~ విస్తృత పునరుత్పత్తి

воспротивиться сов. см. противиться

воспрятьнуть сов.: ~ духом ధైర్యం పుంజుకొను

воссоединение с పునరేకీకరణ, పునస్సంధానం, మళ్లీ కలపడం

воссоединить(ся) сов. см. воссоединять(ся)

воссоединять, воссоединить (вн.) ఐక్యం చేయు

воссоединяться, воссоединиться ఐక్యమగు

воссоздавать, воссоздать (вн.) 1. (восстановливать) పునర్నిర్మించు 2.: ~ в памяти జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొను

воссоздать сов. см. воссоздавать

восставать, восстать తిరుగుబాటు చేయు ◇ ~ против чего-л. దేనికైనా వ్యతిరేకంగా ఎదురు తిరుగు, దేనిమీదనైనా తిరుగుబాటు చేయు

восстанавливать, восстановить 1. పునర్నిర్మించు; పునరుద్ధరించు, పునఃస్థాపించు, పునరావాసించు (возобновлять); ~ разрушенный город నగరాన్ని పునర్నిర్మించు; ~ зрение దృష్టి మెరుగు చేయు 2. перен. (воспроизводить в памяти) గుర్తు చేసుకొను 3.: ~ ког-л. в должности ఒకరిని తిరిగి పదవిలో పెట్టు;

~ ког-л. в правах ఒకరి హక్కులు పునరుద్ధరించు 4. (против вн.; враждебно настраивать) (మీదికి) రెచ్చగొట్టు, పురిగొల్పు, దుర్బోధలు చేయు; ~ против себя తనకు శత్రువును చేసుకొను

восстанавливаться, восстановиться బాగుపడు, మెరుగు అగు; егò снлы ~овились అతనికి మళ్లీ బలం వచ్చింది, అతను బలం పుంజుకొన్నాడు; в городе ~овилась нормальная жизнь నగరంలో మామూలు జీవితం పునరుద్ధరింపబడింది

восстание с తిరుగుబాటు; поднимать ~ తిరుగుబాటు చేయు

восстановительный: ~ период పునరుద్ధరణ దశ
восстановить(ся) сов. см. восстанавливать
 (-ся)

восстановление с 1. పునరుద్ధరణ, పునఃస్థాపన, పునర్నిర్మాణం; ~ промышленности పరిశ్రమ పునరుద్ధరణ; ~ репутации పునరావాసం 2.: ~ в правах హక్కుల పునరుద్ధరణ

восстать сов. см. восставать

восток м తూర్పు, ప్రాచ్యం

востоковед м ప్రాచ్య సమస్యల శాస్త్రవేత్త (నిపుణుడు)

востоковедение с ప్రాచ్య సమస్యల అధ్యయనం

восторг м మహా ఆనందం, మహోత్సాహం, ఆనంద పరవశ్యం, ఉప్పొంగడం; **быть в** ~ е от чего-л. దేని నైనా చూసి ఆనందపరవశుడగు; **приводить** кого-л. в ~ ఒకరిని ఆనందపరవశుడిని చేయు; **приходить в** ~ ఆనందపరవశుడగు

восторгаться несов. (тв.) (తో) ఆనందం చెందు, ఆనందభరితుడగు, ఆనందపరవశుడగు, ఉప్పొంగు

восторженность ж 1. (состояние) ఆనందపారవశ్యం 2. (склонность к восторгу) తేలికగా ఆనందపరవశుడయ్యే స్వభావం

восторженный 1. (склонный к восторгу) తేలికగా ఆనందపరవశుడయ్యే, ఆనందభరితుడయ్యే 2. (выражающий восторг) ఆనందభరితమైన; ~ взгляд ఆనందభరితమైన చూపు

восторжествовать сов. (над тв.) (మీద) జయం పొందు

восточный 1. తూర్పు; ~ый ветер తూర్పు గాలి; в ~ом направлении తూర్పున 2. (о стране, культуре и т.п.) ప్రాచ్య; ~ый язык ప్రాచ్య భాష; ~ая страна ప్రాగ్దేశం

востребовани|е с: до ~я వచ్చి తీసుకునే దాకా ఆట్రే పుంచే టపా

восхваление с శ్లాఘన, స్తోత్రం, స్తుతి

восхвалять сов. см. восхвалять

восхвалять, восхвалять (вн.) స్తోత్రాలు వల్లించు, స్తోత్రం చేయు, శ్లాఘించు

восхитительный మనోజ్ఞమైన, రమ్యమైన, మధురమైన; సువాసనగల (о запахе); రుచియైన (о вкусе)

восхитить(ся) сов. см. восхищать(ся)

восхищать, восхитить (вн.) (తో) ఉప్పొంగించ జేయు, ముగ్ధుని చేయు

восхищаться, восхититься (тв.) (చూసి) ఉప్పొంగు, ముగ్ధుడగు; ముగ్ధుడై పోవు (тк. сов.); ~ чем-л. దేనినైనా చూసి ముగ్ధుడగు (ఉప్పొంగిపోవు)

ВОС — ВОЮ

В

восхищение с మెచ్చుకోలు, మెప్పుకోలు; **приводить в** ~ ఉప్పొంగించ చేయు, ముగ్ధుని చేయు; **приходить в** ~ మెచ్చుకొను, ముగ్ధుడగు

восход м ఉదయం, పొద్దు పొడుపు; ~ солнца సూర్యోదయం, పొద్దు పొడుపు; на ~е [солнца] పొద్దు పొడిచిన వేళ

восходить несов. 1. см. всходить 1, 2; 2. (к дт.; иметь своим началом): это восходит к XV веку దాని మూలం 15వ శతాబ్దిలో వుంది

восхождение с ఆరోహణం; ~ на гору పర్వతారోహణం

восьмёрка ж (цифра) ఎనిమిది

восьмидесяти|ый числ. ఎనభైయవ, ఎనుబదవ; ~ые годы ఎనభైలు

восьмилетний 1. (о периоде, сроке) ఎనిమిదేళ్ళ; ~ период ఎనిమిదేళ్ళ వ్యవధి 2. (о возрасте) ఎనిమిదేళ్ళ;

~ ребёнок ఎనిమిదేళ్ళ బిడ్డ

восьмисотый ఎనిమిది వందలవ

восьмугольник м мат. అష్టభుజి, అష్టకోణాకృతి

восьмой числ. ఎనిమిదవ, ఎనిమిదో, అష్టమ

вот частица 1. указ. ఇదిగో; ~ наш дом ఇదిగో (ఇది) మా ఇల్లు; ~ там అదిగో, అక్కడ; ~ он идёт ఇదిగో వస్తున్నాడు 2. усил.: ~ видите! చూశారా!;

~ эта-то книга мне и нужна! నాకు కావలసినది సరిగ్గా ఈ పుస్తకమే; ~ послушайте, что говорят! వాళ్ళు చెప్తున్నది వినండి; ~ прелесть! ఎంత అద్భుతంగా వుంది! 3. в знач. связки при именном сказ.: благополучие всех — вот наша цель అందరి క్షేమం — అదే మన లక్ష్యం ◇ ~ и всё! అంతే; ~ ещё! రాజ్. ఇంకేమిటి?, అట్లాగా?; ~ тебе [и] нá! ~ так тák! రాజ్. ఇదేమిటి?, ఏమిటిది?

вот-вот нареч. разг.: он ~ должен прийти అతను ఏ నిమిషాన అయినానా రావచ్చు

воткнуть сов. см. втыкать

вотум м ప్రకటన; ~ доверия విశ్వాస ప్రకటన; ~ недоверия అవిశ్వాస ప్రకటన

воцариться сов. см. воцаряться

воцар|яться, воцариться: ~и|лся порядок శాంతి భద్రతలు ఏర్పడ్డాయి; ~и|лась тишина విశ్రాంతి అవరించింది

вошь ж పేను

воюющи|ый యుద్ధమగ్న; ~е страны యుద్ధమగ్న దేశాలు

впадать, впасть 1. *тк. несов. (о реке)* పడు; ~ в море సముద్రంలో పడు 2. *перен.:* ~ в дѣтство పుద్గావ్యంచేత [ఒకరి] బుద్ధి మందగించి పుండు; ~ в задумчивость వర్కాలోచనలో మునిగిపోవు; ~ в нищету దారిద్ర్యంలో మునిగిపోవు; ~ в отчаяние నిరాశ చెందు; ~ в ошибку పొరపడు

впадина *ж* 1. గుంట, బొండు; *глазная* ~ *анат.* కనుగుంట 2. *геогр.* పల్లం

впáлы||й: ~е *глаза* గుంటకండ్లు; ~е *щёки* చప్పి దవడలు

впасть *сов.* 1. *с.м.* *впадать* 2; 2. (*свалиться*) (కళ్లు) గుంటలు పడు; (చప్పి) దవడలు పడు (*о щеках*)

впервые *нареч.* తొలిసారిగా, మొట్టమొదట [సారిగా]

вперед *нареч.* 1. ముందుకు; *взад* и ~ ఇటు అటు; *выходить* ~ ముందుకు వచ్చు; *продвигаться* ~ పురోగమించు 2. *разг. (платить и т.п.)* ముందు 3. *в знач. межд.* ముందుకు! ◇ *часы* иду́т ~ గడియారం వేగంగా నడుస్తుంది

вперед 1. *нареч.* ముందు, ఎదురుగా; *идти* ~ ముందు నడుచు 2. *нареч. (в будущем)* ఇక ముందు (ముందట), ఇతోధికంగా; у меня ещё много времени ~ ఇంకా చాలా కాలముంది 3. *предлог (рд.)* ముందు; он идёт ~ меня అతను నా[కంటె] ముందు నడుస్తున్నాడు

впечатлени||е *с* ముద్ర, అనుభవాలు; *производить* ~е на кого-л. ఒకరి మీద ముద్రవేయు, ఒకరి మనస్సులో నాటుకుపోవు; ~я дѣтства చిన్ననాటి అనుభవాలు; *делиться* ~ями అనుభవాలను గురించి చెప్ప

впечатлительный సున్నితమైన, మెత్తని మనస్సుగల **впечатляющий** మనసుకు తగిలే, మనసుకు నాటే, మనోహరమైన

впиваться, впиться (*в вн.*): ~ зубами కరిచి పట్టు; ~ когтями గోళ్లతో గుచ్చు; *колючка* *впилась* в руку ముల్లు చేతిలో గుచ్చుకొంది

вписать *сов. с.м.* *вписывать*

вписывать, вписать (*вн.*) 1. చేర్చుకొను, రాసుకొను 2. *мат.* గీయు

впитать(ся) *сов. с.м.* *впитывать(ся)*

впитывать, впитать (*вн.*) 1. తోగొను, శోషించు, నానుచు, పీల్చు[కొను] 2. *перен.* గ్రహించు

впитываться, впитаться పీల్చుకొనబడు, ఇంకు, ఇంకిపోవు

впиться *сов. с.м.* *впиваться*

впихивать, впихнуть *разг. (вн. в вн.)* (తోకి) తోయు, గొంటు; తోసుకుపోవు, తోసివేయు (*тк. сов.*)

впихнуть *сов. с.м.* *впихивать*

вплавь *нареч.:* переправляться ~ ఈది (ఈత గొట్టి) చాలు

вплотную *нареч.* నొక్కుకుని (*плотно, тесно*); ఒత్తుకుని (*близко, касаясь*); *стоять* ~ నొక్కుకుని నిలబడు; *класть* ~ ఒత్తుగా పెట్టు ◇ *принимать-ся* за что-л. ~ దేనికైనా దీక్షతో పూనుకొను

вплоть: ~ до (*о времени*) చాక, వరకూ; ~ до мельчайших подробностей అతి సూక్ష్మ వివరాల వరకూ

вполгóлоса *нареч.* మెల్లగా; *говорить* ~ మెల్లగా మాట్లాడు

вползать, вползти 1. (*внутри*) లోపలికి ప్రాకు 2. (*наверх*) పైకి ప్రాకు

вползти *сов. с.м.* *вползать*

вполнѣ *нареч.* అంత, పూర్తిగా; ~ достаточно చాలు; *это не ~ верно* ఇది అంత సరి కాదు; я ~ согласен с вами మీతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను

вполовину *нареч. разг.* సగం; ~ больше సగానికి సగం అధికం; ~ меньше [సగానికి] సగం తక్కువ

впопад *нареч. разг.* అంతమట్టుకే; *отвечать* ~ అంతమట్టుకే జవాబు చెప్ప

впопыхáх *нареч.* తొందర తొందరగా, హడావిడిగా

впóру *нареч. разг.* సరిపోవు; *это пальто мне ~ ఈ కోటు నాకు సరిపోతుంది* (అమరుతుంది)

впоследствии *нареч.* తదనంతరం, తదనంతర కాలంలో, తరువాత, తదుపరి

впотъмáх *нареч.* చీకటిలో

впрáве *в знач. сказ.* హక్కు కలుగు

впрáво *нареч.* కుడి వైపుకు (*куда*); కుడి పక్కన (*где*); ~ от меня నా కుడి పక్కన

впредь *нареч.* ఇక ముందు, ఇక నుంచి; ~ *этого не делай* ఇక ముందు ఇలాంటి పని చేయకూడదు

вприпрыжку *нареч.* గంతులు వేస్తూ; *бежать* ~ గంతులు వేస్తూ పరుగెత్తు

впроголодь *нареч.* ఆకలితో, అర్ధాకలితో; *жить* ~ అర్ధాకలితో బతుకు; *питаться* ~ అర్ధాకలిగా తిను

впрок *нареч.:* откладывать ~ నిలవచేయు; *идти* кому-л. ~ *разг.* ఒకరికి మేలు చేయు

впросáк *нареч. разг.:* попадаться ~ పప్పులో కాలు వేయు

впрóчем союз 1. కాని, అప్పటికీ 2. *в знач. вводн. сл.:* ~, поступай как хочешь అన్నట్లు, నీకు ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయ

впрыгивать, впрыгнуть పైకి దూకు (на что-л.);
లోకి దూకు, ఎగిరి దూకు (внутри чего-л.)

впрыгнуть *сов. см.* впрыгивать

впрыскивание *с* ఇంజెక్షన్

впрыскивать, впрыснуть (вн.) ఇంజెక్షన్ చేయు;
~ кому-л. కంఫోరు ఒకరికి కాంఫర్ ఇంజెక్షన్ చేయు

впрыснуть *сов. см.* впрыскивать

впрягать, впрячь (вн. в вн.) కట్టు; ~ ло-
шадь в телегу గుర్రాన్ని బండికి కట్టు (పూన్చు)

впрячь *сов. см.* впрягать

впускать, выпустить (вн.) లోపలికి పోనిచ్చు; ~ в
комнату గది లోపలికి పోనిచ్చు

выпустить *сов. см.* впускать

выпустю *нареч.* వ్యర్థంగా, వ్యర్థం, నిష్ఫలం; ра-
ботать ~ వ్యర్థంగా పని చేయు; эта работа [сле-
лана] ~ ఈ పని వ్యర్థం

впутать(ся) *сов. см.* впутывать(ся)

впутывать, впутать *разг. (вн. в вн.; вов-
лекать)* (లో) ఇరికించు

впутываться, впутаться *разг. (в вн.; вме-
шиваться)* (లో) చిక్కుకొను, ఇరుక్కొను

впятером *нареч.* ఐదుగురు కలిసి; они работа-
ли ~ ఐదుగురు కలిసి పని చేశారు

враг *м* శత్రువు; వ్యతిరేకి (принципиальный
противник); классовой ~ వర్గ శత్రువు; ~ ку-
рения సిగరెట్ల కాలరాచి వ్యతిరేకి

вражд|а *ж* శత్రుత్వం, విరోధం, వైమనస్యం; питать
~ శత్రుత్వ వైఖరి కలిగివుండు

враждебно *нареч.* శత్రుభావంతో; относиться ~
పగబట్టు, పగగొను, సూడుకొను, సూడుపట్టు

враждебность *ж* వ్యతిరేకత, వైరుధ్యం, విరోధభావం

враждебный|й 1. (недружелюбный) ద్వేషపూరిత
మైన, శత్రుభావంగల 2. (вражеский) శత్రు, విరోధ;
~е элементы శత్రు శక్తులు

враждовать *несов. (с тв.)* (పల్ల) శత్రు వైఖరి
వహించు, (లో) పోట్లాడు

вражеский శత్రు

вразрез *нареч.* విరుద్ధంగా; ~ с вашим мнени-
ем మీ అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా; идти ~ с чем-л.
దేనినైనా వ్యతిరేకించు

вразумительный అర్థమయ్యే, స్పష్టమైన

вразумить *сов. см.* вразумлять

вразум|лять, вразумить (вн.) ఒప్పించు, నమ్మే
టట్టు చేయు; его ничем не ~ишь అతనిని ఒప్పించ
డం అసాధ్యం, అతను ఒప్పకొనేటట్టు చేయడం సాధ్యం కాదు

ВПР — ВРЕ

В

враньё *с разг.* అబద్ధం

врасп|ох *нареч.* అకస్మాత్తుగా, హఠాత్తుగా, ఏమరు
పాటుగా; заставать (захватывать) кого-л. ~
ఒకరిని ఏమరించు (విభ్రాంతుని చేయు); быть застиг-
нутым ~ ఏమరిల్లు

врассыпную *нареч.:* побежать (броситься) ~
తొడిబడు, చెల్లాచెదురుగా పారిపోవు

вратарь *м* గోల్ కీపర్

врать, соврать *разг.* అబద్ధాలాడు, బొంకులాడు, బొంకు
వ్రాచ *м* వైద్యుడు, డాక్టరు; дётский ~ పిల్లల
వైద్యుడు; зубной ~ దంత వైద్యుడు; звать врача
డాక్టరుని పిలిపించు (రమ్మను); идти к врачу డాక్టరు
దగ్గరకు వెళ్ళు

врачебн|ый వైద్య; ~ый осмóтр వైద్య పరీక్ష;
~ая помощь వైద్య సహాయం; ~ая практика వైద్యం
వ్రాశాతల్స|ый: ~ое движение భ్రమణ చలనం,
విఘూర్ణనం

вращать *несов. (вн.)* తిప్పు, చుట్టు, తిరుగు

вращаться *несов. 1.* సుడిపడు, దొర్లు, పరివర్తించు;
~ вокруг భ్రమించు, ప్రదక్షణలు చేయు, తిరుగు 2.
перен. (часто бывать в каком-л. обществе)
తిరుగుతూ ఉండు

вращение *с* ప్రదక్షణ, భ్రమణం, పరిభ్రమణం; ~
Земли భూభ్రమణం

вред *м* హాని, చెరుపు, అనర్థం, నష్టం; причинять
~ кому-л. ఒకరికి చెరుపు చేయు, ఒకరికి హాని కలిగించు;
от этого много ~а దానివల్ల అనేక అనర్థాలు; ка-
кой от этого ~? అందువల్ల యేమి చెరుపు?

вредитель *м с.-х.* తెగులు, చీడపురుగు

вредит|ь, навредить, повредить (от.) (కి)
హాని కలిగించు; ~ здоровью ఆరోగ్యానికి హాని కలిగించు,
ఆరోగ్యానికి చెరుపు చేయు; это ~ интересам
రబ్జెత్వా సమాజ ప్రయోజనాలకు ఇది హానికరము

вредно *в знач. сказ.* హానికరం, హానికరంగా వుంది;
курить ~ పాగ తాగడం హానికరం; это ~ для его
здоровья ఇది అతని ఆరోగ్యానికి హానికరం (హానికరంగా వుంది)
вредн|ый హానికరమైన, హాతుకమైన; ~ая привыч-
ка చెడ్డ అలవాటు

врезаться *сов. см.* врезаться

врезаться, врезаться (в вн.) 1. (లో) మెరక
బట్టు, కూరుకుపోవు, చొచ్చుకుపోవు 2. перен. గాఢంగా
నాటుకుపోవు; ~ в память మనస్సులో నాటుకుపోవు

временами *нареч. разг.* అప్పుడప్పుడు, అడపాతడపా

временно нареч. తాత్కాలికంగా; ~ исполняю-
щий обязанности секретаря తాత్కాలిక కార్యదర్శి
временн|ый తాత్కాలిక; ~ое правительство
తాత్కాలిక ప్రభుత్వం

врем|я с 1. కాలం (тж. филос.); వ్యవధి, సమయం,
సేపు; благоприятное ~я పుణ్య (యథా) కాలం;
дóлгое ~я ఎన్నాళ్ళ; мéстное ~я స్థానిక కాలం;
нéкоторое ~я కొంత సేపు; неподходящее ~я
అనర్థ కాలం; свободное ~я తీరిక; ~я идёт б́ыстро
కాలం వేగంగా గడుస్తోంది; проводить ~я కాలక్షేపం
చేయు; т́ратить ~я కాలం వృధా చేయు; в н́аше
~я మన కాలంలో, ఈ నాడు; в то ~я అంతలో, అదే
సమయంలో; за ~то ~я ఈ మధ్యలో; в течéние
длительного ~ени ఎన్నాళ్ళనుంచి; до како́го ~ени?
ఎంతదాకా?; с незапáмятных времён అనాదినుంచి;
скóлько ~ени? టైమ్ ఎంత (ఎంతైంది)? 2. (пора,
отрезок дня, годa и т.д.) పూట, వేళ, కాలం,
రుతువు; дождливое ~я వర్షా కాలం; ночнóе ~я
రాత్రి పూట; в вечернее ~я సాయంకాల [వేళ]
3. грам. కాలం; настоящее ~я వర్తమాన కాలం ◇
~я от ~ени అడపాదడపా, అప్పడప్పడు, ఉండి ఉండి;
в последнее ~я ఇటీవలి; всё ~я ఎప్పుడూ; на
~я కొంత కాలం; в то ~я как... ...ఉండగా

времяпрепровождение с కాలక్షేపం

вроде 1. предлог (рд.) వంటి, రీతిగా, లాగా;
что-то ~ х́ижины గుడిపె వంటి 2. частица разг.
అట, అట్టు; он ~ постарéл అతను ముసలివాడయినట్టు
న్నాడు; мне ~ лéгче стáло నాకు నయంగా ఉన్నట్టుంది
врождённ|ый సహజ[మైన], పుట్టు; ~е способ-
ности సహజమైన (పుట్టు) సామర్థ్యాలు

врозь нареч. విడిగా, వేరుగా; жить ~ విడిగా
(వేరుగా) వుండు (బతుకు)

врун м разг. అబద్ధికుడు, బొల్లలమారి, కల్లరి
вручáть, вруч́ить (вн.) అందించు (письмо); సమ
ర్పించు, అర్పించు (грамоту, награду); ప్రదానం
చేయు, సత్కరించు (награду)

вручение с సమర్పణ, సత్కారం, ప్రదానం; ~ наг-
рáд అవార్డుల ప్రదానోత్సవ సభ

вруч́ить сов. с.м. вручáть

вручнóю нареч. చేతితో; сдéлано ~ చేతితో
తయారుచేసినది

врывáться, ворвáться (తోపలికి) చొరబడు, దూ
లున వచ్చు

вряд ли частица అనుకోను; ~ он придёт
అతడు వస్తాడనుకోను

всáдник м రౌతు, ఆశ్వికుడు

всáсывать, всосáть (вн.) 1. పీల్చు 2. (погло-
щать, впитывать) పీల్చు, ఇంకు; ఇంకిపోవు (тк.
сов.)

все мест. мн. с.м. весь 1, 3

всё I мест. с с.м. весь 1, 2

всё II нареч. разг. 1. (всегда) ఎప్పుడూ, ఎల్ల
ప్పుడూ 2. (до сих пор; тж. ~ ещё) ఇంకా; он ~
ещё живёт здесь అతను ఇంకా ఇక్కడ ఉన్నాడు 3.
(только): ~ из-за вас అంతా మీ మూలంగానే 4. в
знач. частицы: ~ бóлее и бóлее అంతకంతకు
ఎక్కువగా, అధికాధికంగా; ~ же ఐనప్పటికీ 5. в знач.
союза (всё-таки): как он ни старáется, ~ ни-
чего не выходит అతను ఎంత ప్రయత్నించినా లాభం
ఏమీ లేదు ◇ [и] ~ же ఏమైనా

всегдá нареч. ఎప్పుడూ, ఎల్లప్పుడూ, నిత్యము;
как ~ ఎప్పటిలాగా

всегдáшн|ий ఎప్పటి, మామూలు; ~то его ~яя
манéра ఇది అతని ఆలవాటు

всего 1. нареч. (ито́го) మొత్తం 2. частица
(лишь) కేవలం, మాత్రమే; ~ [лишь] две минуты
రెండే రెండు నిమిషాలు; он стар́ше меня ~ на два
го́да అతను నాకంటే రెండేళ్లు మాత్రమే పెద్దవాడు ◇
~на́всего అంత మాత్రమే, ఇంతంత; то́лько и ~
అంతే

всезна́ющий సర్వజ్ఞుడైన

вселénная ж విశ్వం, జగం, జగత్తు

вселить(ся) сов. с.м. вселя́ть(ся)

вселя́ть, вселить (вн. в вн.) 1. ప్రవేశపెట్టు,
దించు; ~ когó-л. в но́вую кварти́ру ఒకరిని కొత్త
వాటాలో దించు, ఒకరిని కొత్త వాటాలో ప్రవేశపెట్టు 2.
перен. (внушать) రేకెత్తించు, (కి) కలిగించు; ~ уве-
ре́нность в когó-л. ఒకరిలో విశ్వాసం రేకెత్తించు, ఒకరికి
విశ్వాసం కలిగించు

вселя́ться, вселиться (в вн.) 1. (తో) దిగు,
ప్రవేశించు; ~ в но́вую кварти́ру కొత్త వాటాలో
దిగు (ప్రవేశించు) 2. перен. కలుగు; в меня́ вселить-
лась наде́жда నాకు ఆశ పుట్టింది (కలిగింది)

всемéрно нареч. సంపూర్ణంగా, సమగ్రంగా; ~ со-
дéйстви́вать సంపూర్ణంగా సహాయం చేయు

всемéрн|ый సంపూర్ణ, సమగ్ర; ~ая по́мощь
సంపూర్ణ సహాయం

всемéрн|ый ప్రపంచ; ~ый конгрéсс ప్రపంచ

మహాసభ; Всемирный Совет Мира ప్రపంచ శాంతి సమితి

всемогу́щий సర్వశక్తిగల, సర్వసమర్థమైన; ~ чело-
век సర్వశక్తిమంతుడు

всенаро́дный యావత్ప్రజా, యావన్మంది; ~ое
госуда́рство యావత్ప్రజా రాజ్యం; ~ая со́бствен-
ность యావత్ప్రజా ఆస్తి; ~ое торже́ство దేశ
వ్యాప్తమైన (జాతివ్యాప్తమైన) మహోత్సవం

всеобщи́й సార్వత్రిక, సాధారణ, విశ్వ; ~ая заба-
стовка సార్వత్రిక (సాధారణ) నమ్మె; ~ая перепись
населе́ния సార్వత్రిక జనాభా లెక్కలు; ~ее изби-
ра́тельное пра́во సార్వత్రిక ఎన్నిక హక్కు; ~ее
беспла́тное образо́вание సార్వజనీన ఉచిత
విద్య

всеобъе́млющ సమగ్ర, సర్వతోముఖమైన; ~ая
програ́мма సమగ్ర కార్యక్రమం

всеросси́йский అఖిల రష్యా

всерьё́з *нареч.* సీరియస్గా; *принимать что-л.* ~
దేనినై నా సీరియస్గా తీసుకొను

всесильный సర్వశక్తివంతమైన

всесою́зный అఖిల యూనియన్, అఖిల దేశ; ~ съезд
అఖిల యూనియన్ మహాసభ

всесторо́нне *нареч.* కూలంకషంగా, సర్వతోముఖంగా

всесторо́нный సర్వతోముఖమైన, బహుముఖ; ~ая
по́мощь బహుముఖ సాయం; ~ее разви́тие సర్వతో
ముఖాభివృద్ధి

все-таки *союз* అయినప్పటికీ, ఏమైనా; а ~ он
прав అయినప్పటికీ (ఏమైనా) అతను చెప్పినది నిజమే

всеуслу́шание с: во ~ బహిరంగంగా, బిగ్గరగా

всеце́ло *нареч.* పూర్తిగా, సంపూర్ణంగా

вска́кивать, вско́чить 1. (на *вн.*) (పైకి)
దుముకు, ఎగిరి దూకు 2. (*быстро вставать*) చటు
క్కున లేచినిలబడు, ఎగిరి లేచు; ~ с постéли వక్కమీద
నుంచి ఎగిరి లేచు 3. *разг.* (о *прище и т.п.*) ఉబ్బు,
వచ్చు, పొక్కించు

вска́пывать, вскопа́ть (*вн.*) తవ్వు, తవ్వేయు

вскарáбкаться *сов. см.* карáбкаться

вскармли́вать, вскорми́ть (*вн.*) పెంపు, పెంచు;
~ гру́дью కుడుపు, సాకు

вскипа́ть, вскипе́ть 1. పొంగు, పొగిపోవు 2.
перен. కోపంతో మండు, ఎగిరిపోవు, మండిపోవు

вскипе́ть *сов. см.* вскипа́ть

вскипяти́ть *сов. см.* кипяти́ть

вско́локоченный చింపిరి; ~ые во́лосы చింపిరి
జుట్టు

BCE — BCM

B

вско́лыхну́ть *сов. (вн.)* చెలరేగు; *эти собо́ртия*
~ли всю страну ఈ ఘటనలు దేశమంతటా చెలరేగాయి
вско́льзь *нареч.* ప్రసంగవశాత్తు; *упомяну́ть* ~
ప్రసంగవశాత్తు చెప్పు (ప్రస్తావించు)

вскопа́ть *сов. см.* вска́пывать

вско́ре *нареч.* త్వరలో, కొంచెం సేపు తరువాత;
кొన్నాళ్లలో (*через несколько дней*); ~ он при-
ше́л అతను కొంచెం సేపు తరువాత వచ్చాడు; ~ по́с-
ле война́ యుద్ధం అయిపోయిన కొద్ది రోజుల తరువాత

вскорми́ть *сов. см.* вскармли́вать

вско́чить *сов. см.* вска́кивать

вскри́кивать, вскри́кнуть కేకవేయు

вскрыва́ть, вскры́ть (*вн.*) 1. విప్ప, తెరుచు; ~
письмо́ కవరు విప్ప (తెరుచు) 2. *перен.* వెల్లడించు,
బహిర్గతం చేయు, బట్టబయలు చేయు; ~ недоста́т-
ки లోపాలను వెల్లడించు (బహిర్గతం చేయు) 3. *мед.*
కోయు; శవ పరీక్ష చేయు (*труп*)

вскрыва́ться, вскры́ться 1. (о *нарыве*) చితుకు,
వగులు, విరుగు 2. (о *реке*) వగులు 3. *перен.* వెల్లడి
అగు, బయటపడు, బహిర్గతం చేయబడు

вскры́тие с 1. (*распечатывание*) విప్పడం, తెర
వడం 2. *перен.* వెల్లడి, బహిర్గతం చేయడం 3. *мед.*
కోయడం < ~ реки నదిలో మంచు పగలడం

вскры́ть(ся) *сов. см.* вскры́вать(ся)

вслед *предлог:* ~ за వెనువెంటనే; *идти ~ за*
ке́м-л. ఒకరి వెంట వెళ్లు (వడు), ఒకరిని వెంటడించు;
смотре́ть ~ кому́-л. ఒకరి వెంట చూచు

всле́дствие *предлог (рп.)* (దాని) కారణంగా, వల్ల;
అందున, అందువల్ల, తత్ఫలితంగా, తద్వారా

всле́пую *нареч. разг.* 1. (*не видя*) గుడ్డిగా
2. *перен.* గుడ్డిగా; *действовать ~* గుడ్డెద్దు చేలోపడ్డ
ట్టుగా చేయు

вслу́х *нареч.* పెద్దగా, పైకి; *думать ~* పైకి
అనుకొను; *чита́ть ~* బిగ్గరగా చదువు, పెద్దగా చదివిని
పించు

вслу́шаться *сов. см.* вслу́шиваться

вслу́шиваться, вслу́шаться (*в* *вн.*) శ్రద్ధగా
ఆలకించు, చెవియొగ్గి విను

всма́триваться, посмотре́ться (*в* *вн.*) పరికించు
(సూక్ష్మదృష్టితో) చూచు

посмотре́ться *сов. см.* всма́триваться

всмя́тку *нареч.:* я́йцо ~ హాఫ్ బాయిల్డ్ ఎగ్గ,
సగం ఉడకబెట్టిన గుడ్డు

всбывавать, всбунуть (вн. в вн.) (తో) దోపు [కొను]; ~ **руку в карман** జేబులో చేయి దోపు (పెట్టుకొను)

всбсать сов. см. **всбсывать**

вспахать сов. см. **вспахивать** и **пахать**

вспахивать, вспахать (вн.) దున్ను, దమ్ము చేయు

вспашка ж దుక్కి

всплеск м తుళ్ళిన ధ్వని

вплёскивать, всплеснуть [నీళ్లు] తుళ్ళి ◇ ~ **руками** ముక్కు మీద వేలు వేసుకొను

всплеснуть сов. см. **всплёскивать**

всплывать, всплыть 1. పైకి వచ్చు, తేలు 2. *перен.* తేలు, బయటపడు

всплыть сов. см. **всплывать**

всполашить сов. разг. (вн.) కలవరపెట్టు

всполашиться сов. разг. కలవరపడు

вспоминать, вспомнить (вн., о пр.) జ్ఞాపకం (జ్ఞప్తికి) తెచ్చు, జ్ఞాపకం చేసుకొను (పెట్టుకొను), (గురించి) తలచు, స్మరించు

вспоминаться, вспомниться జ్ఞాపకం (గుర్తుకు) వచ్చు, స్మరించు

вспомнить(ся) сов. см. **вспоминать(ся)**

вспомогательный సహాయక; ~ **отряд** సహాయక దళం, ఉపబలం; ~ **глагол** грам. సహాయ క్రియ, ఉపక్రియ

вспотеть сов. см. **потеть** 1

вспрыгивать, вспрыгнуть (на вн.) మీద ఎగిరి దూకు

вспрыгнуть сов. см. **вспрыгивать**

вспугивать, испугнуть (вн.) బెదరగొట్టు

вспугнуть сов. см. **вспугивать**

вспухать, вспухнуть ఉబ్బు, ఉబ్బిపోవు, వాచు

вспухнуть сов. см. **вспухать**

вспылить сов. разг. రేగు, మండిపడు

вспыльчивый ముక్కోప; ~ **характер** ముక్కోప స్వభావం; ~ **человек** ముక్కోపి, శీఘ్రకోపి, మంటమారి

вспыхивать, вспыхнуть 1. అంటుకొను, రగులు కొను, భగ్గుమను (о пожаре); మెరియు, తళుక్కుమను (о молнии) 2. *перен.* (возникать) ప్రజ్వరిల్లు 3. *перен.* (приходить в возбуждение) రేగు, ఉద్రిక్త పడు

вспыхнуть сов. см. **вспыхивать**

вспышка ж 1. మెరుపు, తళుకు; ~ **молнии** తళుకు

మని మెరవడం, మెరుపు తీగ 2. *перен.* (внезапное сильное проявление) భగ్గుమనులు; ~ **гнев** కోపాతిరేకం; ~ **радости** సంతోషాతిరేకం; ~ **эпидемии** అంటు వ్యాధి చెలరేగడం

вспять нареч. వెనక్కు, వెనక్కి

вставать, встать 1. లేచు (*тж. перен.*); నిద్ర లేచు (*проснувшись, подниматься*); ~ **с места** లేచినిలబడు; ~ **на защиту Родины** మాతృదేశాన్ని రక్షించడానికి లేచు 2. (*всходить*) ఉదయించు; **солнце** **встаёт** సూర్యుడు ఉదయిస్తున్నాడు, పొద్దుపొడుస్తుంది 3. *перен.* (перед тв.; *возникать*) తలెత్తు, ఉదయించు; **перед нами** **встают** **новые трудности** మన ముందు కొత్త ఇబ్బందులు తలెత్తుతాయి, మనం కొత్త ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది 4. *разг.* (*оставляться*) అగిపోవు; **мой час** **встали** నా గడియారం అగిపోయింది ◇ ~ **на колени** మోకరిల్లు; ~ **на какой-л. путь** దారి పట్టు; ~ **на чьё-л. сторону** ఒకరి పక్షం వహించు, ఒకరి పక్షాన నిలబడు

вставить сов. см. **вставлять**

вставка ж 1. (*действие*) చేర్చడం, పెట్టడం; పొడగడం (*в оправу*) 2. (*то, что вставлено*) చేర్పు, చేర్చినది

вставлять, вставить (вн.) పెట్టు, ఎక్కించు, పొదుగు; ~ **зубы** పళ్ళు కట్టించుకొను; ~ **в раму** చట్రంలో ఎక్కించు; ~ **стёкла** అద్దాలు వేయు (అమర్చు)

встать сов. см. **вставать**

встревожить сов. см. **тревожить** 1

встревожиться сов. см. **тревожиться**

встрёпанный разг. వింపిరి

встретить(ся) сов. см. **встречать(ся)**

встреча ж 1. సమావేశం, అభివరణ 2. (*приём*) స్వాగతం; **тёплая** ~ హృదయపూర్వక స్వాగతం 3. *спорт.* ఆట పోటీ ◇ ~ **Нового года** కొత్త సంవత్సరాది విందు

встречать, встретить (вн.) 1. కలుసుకొను; ఎదుర్కొను (*тж. перен.*); ~ **друга** స్నేహితుని కలుసుకొను; ~ **трудности** కష్టాలను ఎదుర్కొను 2. (*принимать, приветствовать*) (కు) స్వాగతం ఇచ్చు, (చెప్ప, పలుకు); ~ **радушный приём** హృదయపూర్వక స్వాగతం పొందు 3.: ~ **аплодисментами** కరతాశధ్వనులతో స్వాగతం ఇచ్చు; ~ **огнём** కాల్పులతో ఎదుర్కొను 4. (*получать*) అభించు, పొందు; ~ **сочувствие** (కు) సానుభూతి అభించు (పొందు, చూరగొను)

встречаться, встретиться 1. (*с тв.*) కలుసుకొను, కలియు; ఎదురుపడు (*тж. нечаянно*); я **встре-**

тилась с ним на дороге అతను నాకు దారిలో ఎదురు పడ్డాడు; они встретились వాళ్ళ కలుసుకున్నాడు 2. перен. (с тв.) ఎదుర్కొను; я встретился с большими трудностями చాలా కష్టాలను ఎదుర్కొన్నాను 3. (попасться) తటస్థుడను, దొరుకు; эти растения ~ются на юге ఈ మొక్కలు దక్షిణాదిన దొరుకుతాయి (వుంటాయి); мне не приходилось ~ться с таким случаем ఇలాంటి కేసు నాకు తటస్థుడవడలేదు 4. спорт. ఆడు, పోటీ పడు

встречный 1. ఎదురు; ~ ветер ఎదురుగాలి; ~ иск юр. ఎదురు వ్యాజ్యం; ~ поезд ఎదుటివైపునుంచి వస్తున్న రైలు 2. в знач. сущ. м ఎదురుగా వచ్చే వాడు, ఎదురైనవాడు ◇ ~ и поперечный ఎదురైన వాడికల్లా

встряхивать, встряхнуть (вн.) 1. కదిలించు, అడించు (приподнимая, трясти); చులిపివేయు (вытрясать пыль) 2. перен. ఉత్తేజపరచు, ఉత్సాహపరచు

встряхнуть сов. см. встряхивать

вступать, вступить (в вн.) 1. (లో) అడుగు పెట్టు, ప్రవేశించు; войска вступили в город పైన్యం నగరంలో ప్రవేశించింది 2. (становиться членом) (లో) చేరు; ~ в партию పార్టీలో చేరు 3. (начинать) ఆరంభించు, (లోకి) దిగు; ~ в борьбу పోరాటంలోకి (పోరాట రంగంలోకి) దిగు; ~ в переговоры సంప్రదింపులు ఆరంభించు; ~ в разговор సంభాషణలోకి దిగు ◇ ~ в брак పెండ్లి చేసుకొను, పెండ్లాడు; ~ в должность పదవి స్వీకరించు; ~ в силу చెల్లుతూ వుండు, అమలులోకి వచ్చు; ~ в строй (కర్మాగారం) పని ఆరంభించు; ~ на престол సింహాసనం ఎక్కు (అధిష్టించు); ~ на какой-л. путь దారి పట్టు, పంథా అవలంబించు, పంథాని చేపట్టు

вступаться, вступиться (за вн.) రక్షించు, కాపాడు, (కోసం) నిలబడు

вступительный 1. (вводный) అవతారికగా (ప్రీతి కగా, పరిచయ సూచకంగా) వుండే 2. (связанный с вступлением) ప్రవేశ; ~ внос ప్రవేశ రుసుం; ~ экзамен ప్రవేశ పరీక్ష

вступить(ся) сов. см. вступать(ся)

вступление с 1. (действие) ప్రవేశించడం, ప్రవేశం, ఆరంభం; ~ на [государственный] пост పదవి స్వీకారం 2. (введение, предисловие) పీఠిక, ముందు మాట, తొలి పలుకు

всунуть сов. см. всовывать

всхлпнуть сов. см. всхлпывать

ВСТ — ВТО

В

всхлпывать, всхлпнуть వెక్కి వెక్కి ఏడ్చు

всходить, взойти 1. (на вн.) (మీద, మీదికి) ఎక్కు; ~ на гору కొండ మీదికి (పై) ఎక్కు, పర్వత ఆరోహించు; ~ на трибуну స్టేట్స్మన్ మీద ఎక్కు

2. (о небесных светилах) ఉదయించు, పొడుచు **3.** (прорастать) మొలుచు, చిగురుపెట్టు, అంకురించు **всюду нареч.** అంతటా, అన్ని చోట్లా; он искал ~ нел мушкетера వెతికాడు

вся мест. ж. см. весь 1

всякий мест. 1. ప్రతి; ~ий раз ప్రతి సారి; во ~ое время ఎప్పుడైనా; во ~ом месте ప్రతి చోటా, ఎక్కడైనా **2.** (разный) రకరకం, నానా; ~ие товары రకరకం (నానా) సరుకులు; ~ие подозрения లేనిపోని అనుమానాలు **3.** (какой бы то ни было) ఏ మాత్రం; без ~ой жальости ఏ మాత్రం జాలి లేకుండా; без ~ого сомнения సందేహం ఏమీ లేకుండా **4.** в знач. сущ. м (любой человек) ప్రతి ఒక్కరూ, ఎవరైనా **5.:** ~ое в знач. сущ. с ప్రతిదీ, ఏదైనా ◇ во ~ом случае ఏమైనా, నా~ий случай అవసరమైతే, అవసరపడితే

всячески нареч. разг. అన్ని విధాలా, సర్వధా

всячина ж. всякая ~ разг. రకరకం వస్తువులు

втáйне нареч. రహస్యంగా

втáлкивать, втолкнуть (вн. в вн.) (లో) తోయు, దోపు, దూర్చు

втáскивать, втащить (вн.) లోపలికి లాగు (внутрь); పైకి లాగు (наверх)

втащить сов. см. втáскивать

втереть сов. см. втирать

втирать, втереть (вн.) రుద్దు, రాయు, పులుము ◇ ~ очки кому-л. разг. ఒకరి కండ్లలో దుమ్ము చల్లు (కొట్టు)

втíскивать, втíснуть (вн. в вн.) (లో) కుక్కు

втíскиваться, втíснуться (в вн.) (లో) ఇరుకు [కొను]

втíснуть(ся) сов. см. втíскивать(ся)

втихомóлку нареч. разг. లోలోపల; ~ плáкать లోలోపల ఏడ్చు; смеяться ~ లోలోపల నవ్వు

втолкнуть сов. см. втáлкивать

вторгáться, вторгнуться (в вн.) (లో) చొరబడు, చొరబారు, (మీద) దాడి చేయు

вторгнуться сов. см. вторгáться

вторжение с చొరబాటు, ఆక్రాంతి

вторить *несов. (от.)* 1. వల్లించు 2. *перен.* (కి) వంత పాడు

вторично *нареч.* రెండవ సారి

вторичный 1. (*повторный*) రెండవ, మళ్ళీ [చేసిన, చెప్పిన] 2. (*второстепенный*) ద్వితీయ, సెకండరీ; ~ые половые признаки ఉపరైంగిక లక్షణాలు

вторник *м* మంగళవారం; во ~ мంగళవారం

второй 1. *числ.* రెండవ, రెండో, ద్వితీయ; ~ой номер రెండవ నంబరు; ~ой час ఒకటి దాటించి; ~ая половина (*недели, года и т.п.*) పార్శ్వం, ఉత్తర భాగం; ~ое марта మార్చి రెండవ తేదీ; половина ~ого ఒకటిన్నర 2. (*второстепенный*) అప్రధానమైన, ద్వితీయ; ~ая премия ద్వితీయ బహుమతి 3. ~ое в знач. *сущ. с (блюдо)* రెండవ కోర్పు ◇ из ~ых рук ఇంకొకరినుంచి; покупать из ~ых рук ఇంకొకరి దగ్గరనుంచి కొను; узнавать из ~ых рук ఇంకొకరినుంచి తెలుసుకొను

второй *нареч.* తొందర తొందరగా, ఆతురంగా, పాడవడిగా

второсортный రెండో తరమైన (రకమైన)

второстепенный ఉప, ద్వితీయమైన, అప్రధానమైన; ~ персонаж ఉపనాయకుడు

в-третьих *вводн. сл.* మూడవది

второе *нареч.* మూడింతలు; ~ сложить మూడు భాగాలుగా నుడచు; увеличивать ~ మూడింతలు చేయు, మునుమడించు; уменьшать ~ మూడింతలు తగ్గు

второй *нареч.* ముగ్గురు కలిసి; мы ~ మేము ముగ్గురం [కలిసి]; он ~ వాళ్ళు ముగ్గురు [కలిసి]

втулка *ж* 1. *тех.* పిండిక 2. (*затычка*) ప్లగ్, బిరడ, గసిక

выткать, воткнуть (*вн. в вн.*) దిగగొట్టు (*палку и т.п.*); గుచ్చు (*булавку и т.п.*); నాటు (*растение в землю*)

втягивать, втянуть (*вн.*) 1. లాగు, యీడ్చు (*внутрь, во что-л. లోపలికి*); లాగు, లాగి ఎక్కించు (*наверх, что-л. పైకి*) 2. (*вбирать в себя*) పీల్చు 3. *перен. разг.* (*в вн.*; *вовлекать*) ఆకర్షించు, లాగు

втягиваться, втянуться (*в вн.*) 1. (*вовлекаться*) (లో) ఆకర్షింప చేయబడు, లాగబడు 2. *перен.* (*привыкать*) (కు) అలవాటుపడు

втянуть(ся) *сов. см.* втягивать(ся)

вуаль *ж* వీల్, మేలి ముసుగు

вуз *м* (*высшее учебное заведение*) ఉన్నత విద్యా సంస్థ, ఇన్స్టిట్యూట్, కాలేజీ

вулкан *м* అగ్నిపర్వతం

вульгаризация *ж* వికృతి, అపభ్రంశం

вульгаризировать *несов. и сов. (вн.)* అపభ్రంశం చేయు, వక్రీకరించు

вульгаризм *м лингв.* అపభ్రం

вульгарный 1. మొరటు; ~ человек అసభ్యమైన వాడు, అసభ్యుడు 2. (*упрощённый, искажённый*) అపభ్రంశ, వికృత; ~ материализм అపభ్రంశ (వికృత) భౌతికవాదం

вход *м* 1. (*действие*) ప్రవేశం; ~ бесплатный ఉచిత ప్రవేశం; ~ воспрещён లోపలికి పోకూడదు 2. (*место*) ద్వారం, వాకిలి; главный ~ ముఖద్వారం, నివేశం, ప్రవేశం; парадный ~ తలవాకిలి, మొగలివాకిలి

входить, войти (*в вн.*) 1. లోపలికి వచ్చు, అడుగు పెట్టు, ఆవేశించు, ప్రవేశించు; входите! లోపలికి రండి!; ~ в комнату [గది] లోపలికి వచ్చు; разрешите ему войти అతనిని లోపలకు రానివ్వండి 2. (*вмещаться*) పట్టు; все вещи не входят в чемодан సామాను అంతా సూట్ కేసులో పట్టదు 3. (లో) చేరు, సభ్యుడు అగు (*включаться в состав, быть членом*); భాగంగా వుండు (*быть составной частью*); он вошёл в состав правительства అతను ప్రభుత్వ సభ్యుడు అయ్యాడు, అతను ప్రభుత్వంలో చేరాడు; кислород входит в состав воды ఆక్సిజన్ నీటిలో ఒక భాగం

4. (*в вн.*; *вникать*) పరిశీలించు; ~ в суть дела విషయ సారాంశాన్ని పరిశీలించు; ~ в детали వివరంగా పరిశీలించు ◇ ~ в разговорку సామెతగా మారు; ~ в силу అమలులోకి వచ్చు; ~ с предложением ప్రతిపాదనను ముందుకు తీసుకుని వచ్చు, ప్రతిపాదన చేయు

входной ప్రవేశ; ~ой билет ప్రవేశ టికెట్టు; ~ая дверь ప్రవేశ ద్వారం; ~ая плата ప్రవేశ రుసుం

вцепиться *сов. см.* вцепляться

вцепляться, вцепиться (*в вн.*) పట్టుకొను; ~ в волосы సిగపట్టు పట్టుకొను

ВЦСПС (Всесоюзный Центральный Совет Профессиональных Союзов) అఖిల యూనియన్ ట్రేడ్ యూనియన్ల కేంద్ర సమితి

вчера *нареч.* నిన్న; ~ вечером నిన్న సాయంత్రం (రాత్రి); ~ днём నిన్న మధ్యాహ్నం

вчерашний నిన్నటి

вчерне *нареч.* చిత్తుగా; ~ написанная статья చిత్తుగా రాసిన వ్యాసం

вчетверо нареч. నాలుగింతలు; **увеличивать ~** నాలుగింతలు (నాలుగు రెట్లు) చేయు

вчетвером нареч. నలుగురు కలిసి; **мы ~** మేము నలుగురం [కలిసి]; **вы ~** మీరు నలుగురు [కలిసి]

в-четвёртых вводн. сл. నాల్గవది

вширь нареч. వెడల్పుగా, వెడల్పులో విశాలంగా

въезд м 1. (действие): ~ запрещён కారుకు ప్రవేశం లేదు **2. (место)** కార్లకు దారి

въездн||ой ప్రవేశ; ~**ая** వీధి **въездн||ой** వీధి

въезжать, въехать (вн.) 1. వచ్చు, ప్రవేశించు; ~ **во двор** దొడ్డిలోకి వచ్చు; ~ **на мост** వంతెన మీదుకు వెళ్లు (వచ్చు) **2. (в вн.; поселяться) (రో)** దిగు; ~ **в квартиру** వాటాలో దిగు (ప్రవేశించు) **3. (на вн.; подниматься)** పైకి వెళ్లు, పైకి పోవు

въехать сов. см. въезжать

вы мест. మీరు; తమరు (**вежл. уст.**)

выбáлтывать, выбóлтать разг. (вн.) వెలికిక్కు; ~ **секрёт** రహస్యం వెలికిక్కు

выбегáть, выбежать బయటికి పరుగెత్తు, పరుగున వచ్చు

выбежать сов. см. выбегáть

выбивáть, выбить (вн.) 1. కొట్టు, పడగొట్టు; ~ **окно** అద్దాన్ని పగలగొట్టు **2. (с боекм вытеснять)** వెళ్లగొట్టు, తరిమిగొట్టు; ~ **врага** **из города** శత్రువు సైన్యాన్ని పట్టణంనుంచి వెళ్లగొట్టు (తరిమిగొట్టు) **3. разг.: ~** ковёр తివాచి దుమ్ము దులుపు; ~ **пыль** దుమ్ము దులుపు ◇ ~ **кого-л. из колеи** ఒకరి జీవిత విధానానికి విఘాతం కలుగు

выбивáться, выбиться: ~ **в люди** జీవితంలో పైకి వచ్చు (చొరబడు); ~ **из сил** బాగా అలసిపోవు, బలం వుడుగు

выбирáть, выбрать 1. (что-л. нужное) ఎంపిక చేయు (చేసుకొను); ~ **книгу** పుస్తకం ఎంపిక చేసుకొను; ~ **профессию** వృత్తి ఎంపిక చేసుకొను **2. (голосованием)** ఎన్నుకొను ◇ **выбрать время, чётко...** (కి) తీరిక చేసుకొను

выбирáться, выбраться 1. (с трудом выхóдить, выезжать) కష్టంపై (కష్టంమీద) బయటికి వచ్చు **2. разг. (находить время)** తీరిక చేసుకొను; он, наконец, выбрался в театр **ఫీయట్ వెళ్లడానికి** తీరిక చేసుకున్నాడు

выбить(ся) сов. см. выбивáть(ся)

выбóина ж గుంట, సొట్ట, గంటు

выбóлтать сов. см. выбáлтывать

выбóр м 1. (действие) ఎంపిక, ఏర్పి ఎత్తడం;

ВЧЕ — ВЫВ

В

дéлать ~ ఎంపిక చేసుకొను; **оставляю что на ваш ~** మీకు ఎట్లా ఇష్టమో అట్లా చేయండి **2. (то, из чего можно выбрать): большóй ~** товáров చాలా రకాల సరకులు (వస్తువులు); **у меня нет ~а** నాకు ప్రత్యామ్నాయం (గత్యంతరం, వేరే విధి) లేదు ◇ **на ~** ఏరుకొని

выбóрн||ый ఎన్నుకోబడే, ఎన్నికైన; ~**ая** దóлж-ность ఎన్నుకోబడే పదవి; ~**ая** кампáния ఎన్నికలు

выбóры мн. ఎన్నికలు; **всеóбрóщие ~** సార్వత్రిక ఎన్నికలు; **проводить ~** ఎన్నికలు జరుపు

выбóрасывать, выбросить (вн.) 1. విసరివేయు, పారవేయు; ~ **что-л. из окна** ఏదైనా కిటికీలోనుంచి పారవేయు **2. перен. разг. (выпускать, исключать)** కొట్టివేయు, ఎత్తివేయు; ~ **главу из ромáна** నవలలో ఒక ప్రకరణం కొట్టివేయు (ఎత్తివేయు) ◇ ~ **дéньги** డబ్బు పారవేయు (పోయు); ~ **из головы** **какую-л. мысль** చింత వదలిపెట్టు, చింత మాను; ~ **кого-л. на ýлицу а) (выселять)** ఒకరిని లేవగొట్టు **б) (лишáть работы)** ఒకరిని బర్దర్స్ చేయు, ఒకరిని గెంటి వేయు; ~ **флаг** జండా ఎగవేయు

выбóрасывáться, выброситься బైటికి దూకు; ~ **из окна** కిటికీలోనుంచి బైటికి దూకు; ~ **с парашю-том** పారశూట్తో దూకు

выбóрать(ся) сов. см. выбирáть(ся)

выбривáть, выбрить (вн.) గడ్డం చేయించుకొను (**о парикмахере**)

выбрить сов. см. выбривáть

выбросить(ся) сов. см. выбóрасывать(ся)

выбывáть, выбыть వెళ్లిపోవు (**уезжáть**); విడిచి పెట్టు (**оставлять службу, занятие и т.п.**); **вирмించుకొను** (**из соревнования, борьбы**); **ад-ресáт** **выбыл** చిరునామాదారు వూరు విడిచిపోయాడు ◇ ~ **из стрóя** శ్రేణి (వని)నుంచి తప్పుకొను; ~ **из игры** ఆటనుంచి తప్పుకొను

выбыть сов. см. выбывáть

вывáливáть, вывалить (вн.) బయటికి పారవేయు (విసరివేయు)

вывáливáться, вывалиться బయటికి పడు, కిందపడు

вывалить(ся) сов. см. вывáливáть(ся)

вывáлять сов. (вн.): ~ **что-л. в грязи** దేవివైనా బురదలో యాడ్చుకొని పోవు

вывáляться сов. разг.: ~ **в грязи** బురదకొట్టు కొని వుండు; ~ **в снегу** మంచు కొట్టుకొని వుండు

ВЫВ — ВЫГ

выведать *сов. см. выведывать*

выведывать, выведать *разг. (вн.)* కనుక్కొను, ఖేదించు, బైటికి తీయు (లాగు); ~ секрет у кого-л. ఒకరినుంచి రహస్యాన్ని బైటికి తీయు (లాగు)

вывозить *сов. см. вывозить* 1

вывернуть(ся) *сов. см. вывертывать(ся)*

вывертывать, вывернуть *(вн.)* 1. *(вывинчивать)* ఊడదీయు, ఊడదీయు 2. *разг. (вывихивать)* కీలు తప్పించు; ~ руки кому-л. ఒకరి పెదరెక్కలు విరుచు 3. *(переворачивать внутренней стороной)* తిరగవేయు; ~ рукав чужа చేతిని తిరగవేయు

вывертываться, вывернуться *разг. 1. (вывинчиваться)* ఊడు, ఊడివచ్చు 2. *(вывихиваться)* విరిగిపోవు 3. *(перевертываться внутренней стороной наружу)* తిరగవేయబడు 4. *(высвободиться)* తప్పకొను, తప్పించుకొను 5. *перен. (из трудного положения)* తప్ప కొను, బయటపడు

вывесить *сов. см. вывешивать*

вывеска *ж* 1. సైన్ బోర్డు 2. *перен.* ముసుగు; под ~ой ముసుగుతో, మరుగున

вывести(сь) *сов. см. выводить(ся)*

вывешивать, вывесить *(вн.)* 1.: ~ объявление нోటీసు అంటించు; ~ флаги జెండాలు ఎగరవేయు 2. *(для просушки и т.п.)* వేలాడదీయు; ~ белье బట్టలు ఆరవేయు

вывинтить(ся) *сов. см. вывинчивать(ся)*

вывинчивать, вывинтить *(вн.)* ఊడదీయు, ఊడదీయు

вывинчиваться, вывинтиться ఊడు, ఊడివచ్చు

вывих *м* కీలు తప్పడం (తొలిగిపోవడం)

вывихнуть *сов. (вн.)* కీలు తప్పించు; ~ руку చేతి కీలు తప్పించు

вывод *м* 1. *(удаление)* ఉపసంహారం; ~ войск సైన్యాల ఉపసంహారం (నిష్క్రమణం) 2. *(умозаключение)* నిర్ధారణ, నిర్ణయం, పర్యవసానం; дёлать ~ నిర్ణయం (నిర్ధారణ) చేసుకొను, నిర్ధారణ చేయు; при-ходить к ~у నిర్ణయానికి (నిర్ధారణకు) వచ్చు

выводить, вывести *(вн.)* 1. బయటికి తీసుకవెళ్లు; ~ кого-л. из комнаты ఒకరిని గదినుంచి వెళ్లగొట్టు, బయటికి తీసుకవెళ్లు; ~ войскá సైన్యాల ఉపసంహరించు 2. *(из состава)* తొలగించు, తీసివేయు 3. *(делать вывод)* నిర్ణయం చేసుకొను, నిర్ధారణ చేయు 4. *(птенцов)* పొడుగు 5. *(выращивать)* పెంచు; ~ нóвые

сорта́ зерна కొత్త ధాన్యపు వంగడాలు రూపొందించు

6. *(уничтожать)* నాశనచరు, నిర్మూలించు *(вредителей, сорняки)*; తొలగించు, నిర్మూలించు *(пятна)*

7. *(старательно рисовать)* జాగ్రత్తగా గీయు (రాయు) ◇ ~ кого-л. из себя ఒకరికి అవేశం (అగ్రహం, కోపం) కలిగించు, ఒకరిని కలవర పెట్టు; ~ кого-л. из терпения ఒకరి ఓపిక పోయేలా చేయు, ఒకరి ప్రాణం విసిగించు

выводиться, вывестись 1. *(переводиться, переставать существовать)* అయిపోవు, నిండుకొను

2. *(выходить из употребления)* వాడుకలో లేకుండా పోవు 3. *(исчезать)* అయిపోవు, తొలగించబడు 4. *(о птенцах)* గుడ్డులోంచి వచ్చు

выводок *м* సంతానం

вывоз *м* 1. *(действие)* ఎత్తివేయడం, తీసివేయడం 2. *(экспорт)* ఎగుమతి

вывозить, вывезти *(вн.)* 1. తీసుకుపోవు, తీసుకు వెళ్లు; ~ детей за город పిల్లలను పట్టణం వెలుపలకి తీసుకువెళ్లు 2. *тк. несов. (экспортировать)* ఎగుమతి చేయు

выворачивать *несов. разг. см. вывертывать*
выгадывать, выгадать *(вн.)* (వల్ల) లాభపడు *(получать выгоду)*; పొదుపు చేయు *(сберечь)*; ~ время టైమ్ కలిసి వచ్చు; если поедешь на автобусе, выгадаешь пять минут бзప్పిద వేళే అయిదు నిమిషాలు కలిసి వస్తాయి

выгиб *м* వంపు

выгибать, выгнуть *(вн.)* వంచు, వంపుగా చేయు; ~ спину *(о животном)* పీపు వంపుగా చేయు

выгладить *сов. см. глãдить* 1

выглаженный ఇస్తీరి చేసిన

выглядеть *несов.* కనిపించు, కనపడు, ఉండు; ~ плохо [మనిషిలో] కళకాంతులు లేవు; ~ хорошо బాగానే కనపడు (కనిపించు); она́ вы́глядит вёсё-лoй ఆమె ఉల్లాసంగా కనిపిస్తోంది

выглядывать, выгнать 1. తొంగి చూచు; ~ть из окна కిటికీలోనుంచి తొంగి చూచు 2. *(показываться)* కనపడు, బయటకు వచ్చు; о́глнце ~ет из-за туч మేఘం మధ్య సూర్యుడు కనపడుతున్నాడు (బయటికి వస్తున్నాడు)

выгнать *сов. см. выгонять*

выгнать *сов. см. выгонять*

выговаривать, выговорить 1. *(вн.; произносить)* పలుకు, ఉచ్చరించు 2. *тк. несов. разг. (от.);*

делать выговор) మందలించు, చీవాట్లు పెట్టు; (కి) బుద్ధిచెప్ప

выговор *м* 1. (произношение) ఉచ్చారణ, పలుకు బడి 2. (порицание) చీవాట్లు, ఆక్షేపణ, మందలించు; строгий ~ గట్టి మందలించు; дёлать ~ кому-л. ఒకరిని మందలించు (చీవాట్లు పెట్టు)

выговорить *сов. см.* выговаривать 1

выгода *ж* 1. (прибыль) లాభం, ఫలప్రదం, రాబడి 2. (польза) ప్రయోజనం, మేలు, లాభం; личная ~ స్వార్థం, స్వప్రయోజనం, స్వంతం; наибольшая ~ పరార్థం; кто даёт много выгод ఇది చాలా ప్రయోజనకరంగా వుంది

выгодно *нареч.* 1. లాభదాయకంగా, ప్రయోజనకరంగా 2. *в знач. сказ.* (приносит выгоду, доход) లాభదాయకం 3. *в знач. сказ.* (даёт преимущества) అనుకూలం

выгодный 1. లాభసాటి, లాభకరమైన, ప్రయోజనకరమైన; ~ое дело లాభసాటి (లాభకరమైన) వ్యాపారం; быть ~ым లాభకరంగా వుండు 2. (дающий преимущества, благоприятный) అనుకూలమైన, ప్రయోజనకరమైన; ~ое впечатление మంచి అభిప్రాయం; представлять что-л. в ~ом свете దేని గురించి ఇలా మంచిగా చెప్పు; производить ~ое впечатление на кого-л. ఒకరికి మంచి (అనుకూలమైన) అభిప్రాయం కలిగించు

выгон *м* (пастбище) పచ్చిక బయలు, మేత పొలం

выгонять, **выгнать** (*вн.*) 1. తరిమివేయు, వెళ్ల గొట్టు, పారదోలు, గెంటు, పోనాడు; ~ кого-л. из дома ఒకరిని ఇంటనుంచి వెళ్లగొట్టు (గెంటు, పోనాడు) 2. *разг.* (увольнять, исключать) తొలగించు, బహిష్కరించు, బర్తరఫ్ చేయు; ~ кого-л. из партии ఒకరిని పార్టీనుంచి తొలగించు (బహిష్కరించు); ~ кого-л. из школы ఒకరిని స్కూలునుంచి వెళ్లగొట్టు (తోసివేయు); ~ кого-л. с работы ఒకరిని పనినుంచి బర్తరఫ్ చేయు

выгораживать, **выгородить** (*вн.*) 1. (отделять загородкой) కంచె వేయు (కట్టు) 2. *перен. разг.* (*вн.*) సమర్థించు

выгорать, **выгореть** 1. (сгорать) తగులబడిపోవు, భస్మీకలమగు 2. (выцветать) వాడిపోవు, కనుగండు, వివర్ణమగు; пла́тье выгорело ఆ దుస్తు రంగు పోయింది (వెలిసింది)

выгореть *сов. см.* выгорать

выгородить *сов. см.* выгораживать

выгравировать *сов. см.* гравировать

ВЫГ — ВЫД

В

выгружать, **выгрузить** (*вн.*) దించు; అన్లోడ్ (с корабля, из вагона); ~ багаж సామాను దించు **выгружаться**, **выгрузиться** దిగు

выгрузить(ся) *сов. см.* выгружать(ся)

выгрузка *ж* (действие) దించడం (от выгружать); దిగడం (от выгружаться)

выгрызать, **выгрызть** (*вн.*) కొరికివేయు

выгрызть *сов. см.* выгрызать

выдавать, **выдать** (*вн.*) 1. ఇవ్వు; పంచిపెట్టు, పంచివేయు; ~ зарплату జీతం ఇచ్చు (చెల్లించు); ~ ордер на арест అరెస్టు వారెంటు జారీచేయు; ~ паёк రేషను ఇవ్వు (పంచిపెట్టు); ~ удостоверение పత్రం ఇచ్చు 2. (разоблачать) బయటపెట్టు, బహిష్కరించు; ~ секрет తన్ను తాను బయటపెట్టుకొను ◇ ~ зáмуж [కూతురుకు] పెళ్లిచేయు; ~ зáмуж за доктора [కూతురుకు] డాక్టరుకి ఇచ్చి పెళ్లిచేయు; ~ секрет за кого-л. ఒకరి వలె నటించు; он выдавал своего знакомого за родственника తన పరిచితుడు తన బంధువు అని చెప్పాడు

выдаваться, **выдаться** 1. (выступать) ముందరికి (బయటికి తోసుకుని) వచ్చు 2. *тк. несов.* (отличаться) మించిపోవు; ~ своими способностями తన శక్తిసామర్థ్యాలవల్ల ఇతరులను మించు (మించిపోవు) 3. *разг.* (случаться, оказываться): ёлоча выдался случаем అవకాశం దొరికినప్పుడు; у меня выдалось несколько свободных часов నాకు కొద్ది గంటలు తీరిక దొరికింది

выдавить *сов. см.* выдавливать

выдавливать, **выдавить** (*вн.*) 1. పిండు, పిడుచు, పితుకు; ~ прыщ మొటిమను పిండు 2. *перен. разг.*: ~ слезы కండ్లలో నీళ్లు తెచ్చుకొను, కంట నీరు పెట్టు; ~ улыбку బలవంతాన నవ్వు 3. (выламывать) పగలగొట్టు

выдать *сов. см.* выдавать

выдаться *сов. см.* выдаваться 1, 3

выдача *ж* అప్పగింత; పంపకం (раздача); ~ зарплаты వేతన చెల్లింపు ◇ ~ преступника నేరస్తుణ్ణి పట్టియివ్వడం (అప్పగించడం)

выдающийся అద్వితీయమైన, మిన్న; ~ийся деятель అగ్రగణ్యుడు; ~аяся личность అద్వితీయుడు, మహోన్నతుడు, మహాభాగ్యుడు; ~аяся победа అగ్రగణ్య (అద్వితీయ) విజయం

выдвигать, **выдвинуть** (*вн.*) 1. తొగు; ~ ящик

ВЫД — ВЫД

стола бల్ల సాగు లాగు 2. *перен.* (*представлять, объявлять*) ముందుకు తెచ్చు, లేవనెత్తు, యెదుట బెట్టు; ~ кандидатуру అభ్యర్థిని నియమించు (నామినేట్ చేయు); ~ обвинение నేరారోపణ (నిందారోపణ) చేయు; ~ предложение ప్రతిపాదించు 3. *перен.* (*на более ответственную работу*) పై పదవిలో పెట్టు, ప్రామోట్ చేయు

выдвигать||ться, выдвинуться 1. ముందుకు వచ్చు (*перемещаться вперёд*); ముక్కును (*выдаваться*) 2. *перен.* (*достигать более высокого положения*) పై పదవిలోకి పోవు 3. *тк. несов.* (*быть подвижным*) లాగవచ్చు, లాగబడు; ящик не ~ется సారుగు తేలిగ్గా రాదు

выдвижение с 1. నామినేషన్ (*кандидатуры*); ముందుకు లేవడం (*цели, задачи и т.п.*) 2. *перен.* (*по службе*) ప్రామోషన్

выдвижной లాగే; ~ ящик లాగే సారుగు

выдвинуть сов. см. **выдвигать**

выдвинуться сов. см. **выдвигаться** 1, 2

выдворить сов. см. **выдворять**

выдворять, выдворить (вн.) వెళ్లగొట్టు

выделать сов. см. **выделять** 2

выделени||е с 1. (*действие*) కేటాయింపు (*средств*); వేరుపడడం (*отделение, обособление*) 2.: ~я *мн. физиол.* ప్రావం; гнойные ~я చీము పట్టడం ◇ *шрифтовое ~е* వక్కాణింపు

выделить(ся) сов. см. **выделять(ся)**

выделка ж 1. (*производство*) పదును చేయడం; ~ *кожи* తోలు పదును చేయడం 2. (*качество*) తయారీ; *хорошая ~* మంచి తయారీ

выделять, выделывать (вн.) 1. *тк. несов.* (*производить*) తయారు చేయు, ఉత్పత్తి చేయు 2. (*специально обрабатывать*) పదును చేయు; ~ *кожу* తోలు పదును చేయు 3. *тк. несов. разг.* (*вытворють*) [చేష్ట] చేయు

выделять, выделить (вн.) 1. వేరు చేయు (*обособлять*); కేటాయించు (*предназначать*); ~ *средства на что-л.* దేనికోసమైనా నిధులు కేటాయించు 2. (*отличать, отмечать*) నొక్కిచెప్ప, వక్కాణించు; ఎత్తి చూపు (*заслуги*) 3. *физиол.* విసర్జించు, ప్రసవించు

выделяться, выделиться 1. (*обособляться*) వేరుపడు, వేరుపోవు 2. (*тв.; отличаться*) (తో) మించి

పోవు; ~ *с силой* బలంతో అందరినీ (అందరికంటె) మించిపోవు; ~ *способностями* శక్తిసామర్థ్యాలు చూపు 3. *физиол.* పైకి ప్రసవించు, కారు; *выделяется пот* చెమట కారుతోంది

выдёргивать, выдернуть (вн.) పీకు, పీకివేయు, తీసివేయు; ~ *зуб* పంటిని పీకు (తీసివేయు)

выдержанность ж 1. స్థిరత, స్థిరత్వం, నిలకడ; *идейная ~* సైద్ధాంతిక స్థిరత్వం 2. (*выдержка*) నిలకడ, నిబ్బరం

выдержанный 1. (*последовательный*) స్థిరమైన, సుసంగతమైన 2. (*умеющий владеть собой*) నిబ్బరమైన

выдержать сов. см. **выдерживать**

выдерживать, выдержать (вн.) 1. (కు) నిలదల్చుకొను, తట్టు[కొను]; ~ *испытание временем* కాలపు పరీక్షకు ఆగు (నిలుచు), పరీక్షలో నెగు; *мотор не выдержит* యంత్రం నిలవదు (నిలదల్చుకోదు) 2. (*переносить, терпеть*) తట్టుకొను, సహించు, (కు) తట్టుకొను, (తో) నిగ్గుతేలు, నిగ్గుదేరు; ~ *пытки* చిత్రహింసలను సహించు, చిత్రహింసలకు తట్టుకొను 3. *разг.* (*сдерживаться*) అణచుకొను; он не мог выдержать и заплакал [బాధను] అణచుకోలేక ఏడ్చాడు 4.: ~ *экзэмен* పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడగు, పరీక్ష ప్లాస్.. ఆగు 5. (*соблюдать*) నిలుపు, (కు) కట్టుబడివుండు; ~ *заданные размеры* కావలసిన పరిమాణం నిలుపు ◇ ~ *несколько изданий* అనేక ముద్రణలు పొందు; ~ *роль* తన పాత్రను నిలుపుకొను; ~ *характер* గట్టిగా నిలబడు; не ~ *критики* విమర్శనకు నిలవదు

выдержк||а I ж 1. (*самообладание*) నిలకడ, ధీమా, ఆత్మనిగ్రహం; *иметь ~у* నిలదల్చుకొని వుండు 2. *фото* ఎక్స్పోజర్

выдержка II ж (*отрывок*) ఉల్లేఖన[ం], ఉటంకం

выдернуть сов. см. **выдёргивать**

выдирать, выдрать разг. (вн.; с силой вырывать) పెరికివేయు, తీసివేయు, పీకివేయు

выдох м శ్వాస (పూపిరి) విడవడం, నిశ్వాసం

выдохнуть(ся) сов. см. **выдыхать(ся)**

выдра ж నీటికుక్క (*животное*); నీటికుక్క బొచ్చు (*мех*)

выдрать I сов. см. **выдирать**

выдрать II сов. разг. (вн.; выпороть) కొట్టు, (కు) దోహకుద్ది చేయు

выдрессировать сов. см. **дрессировать**

выдубить сов. см. **дубить**

выдумать сов. см. **выдумывать**

выдумка ж 1. разг. (изобретательность) యుక్తి, ఉపాయం, కిటుకు **2. (затял) అల్చన, ఎత్తు** **3. (вымысел) అభూత కల్పన, పరికల్పన**

выдумывать, выдумать (вн.) 1. (изобретать) కల్పించు, అల్లు **2. (фантазировать) అభూత కల్పన చేయు (లాడు), కథలు కట్టు (పుట్టించు)**

выдыхать, выдохнуть (вн.) ఊపిరి విడుచు, నిశ్శ్వాసిం

выдыхаться, выдохнуться 1. (терять запах) హరించిపోవు, పోవు **2. перен. разг. అరిసిపోవు; ఖాళీ అయిపోవు (о писателе и т.п.)**

выедать, выесть (вн.; чем-л. едим) తినివేయు, హరించు

выезд м 1. (действие) వెళ్లిపోవడం, పోక 2. (место) వెలుపలికి పోయే దారి (చోటు)

выезжать, выехать 1. వదలిపోవు; ~ из города నగరాన్ని వదలిపోవు (వదలుకొను); ~ из квартиры వాటా ఖాళీ చేయు **2. (появляться) ప్రత్యక్షమగు, వచ్చు; из-за угла выехала машина కొనవెనుకనుంచి కారు ప్రత్యక్షమైంది**

выемка ж 1. (действие) తీసివేయడం 2. (углубление) బొంద, బొక్క

выесть сов. см. выедать

выехать сов. см. выезжать

выжать сов. см. выжимать

выждать сов. см. выжидать

выжечь сов. см. выжигать

выжжен||ый దగ్ధం చేసిన, కాలిన, దహించబడ్డ; ~ая земля దగ్ధం చేసిన (దగ్ధమైన) భూమి

выживать I, выжить 1. (оставаться в живых) బతికి బట్టకట్టు **2. разг. (жить, быть) బతుకు, బతికి ఉండు**

выживать II, выжить разг. (вн.; выгонять, принуждать покинуть) వెళ్లగొట్టు, పోదోలు, వుండ దానికి వీలులేకుండా చేయు

выжигать, выжечь (вн.; уничтожать огнём) కాల్చు, కనులించు, దగ్ధం చేయు **~ клейм на чем-л. దేనికైనా వాత (కాల్చు) వేయు**

выжидатель||ый వేచి చూసే; ~ая позиция వేచి చూద్దాం అనే వైఖరి, వేచి చూసే విధానం

выжидать, выждать (вн.) (కోసం) వేచి చూచు, కాచి కూర్చోను; ~ удобного случая తగిన అవకాశం కోసం వేచి చూచు

выжимать, выжать (вн.) 1. పిడుచు, పిండు; ~ белье బట్టలు పిడుచు (పిండు); ~ лимон నిమ్మకాయ

ВЫД — ВЫИ

В

пінду 2. перен. (извлекать результат) సాధించు **3. спорт. నొక్కు**

выжить I, II сов. см. выживать I, II

вызвать сов. см. вызывать

выздоравливать, выздоравливать కోలుకొను, తేరుకొను, స్వస్థత చెందు (కుదురు), స్వస్థుడగు; он уже выздоравливал అతనికి ఒళ్ళు కుదిరింది, అతను స్వస్థుడయ్యాడు **выздоравливающий м** తేరుకునేవాడు, కోలుకునేవాడు, స్వస్థత చెందేవాడు

выздороветь сов. см. выздоравливать

выздоровление с స్వస్థం (నయం) కావడం, స్వస్థత చెందడం

вызов м 1. పిలుపు, పిలవడం, రమ్మనడం; సమను (в суд) 2. (на бой, спор и т.п.) సవాలు; бросать ~ సవాలు చేయు; принимать ~ సవాలును అంగీకరించు

вызубрить сов. см. зубрить

вызывать, вызвать (вн.) 1. పిలిపించు, రమ్మను, రప్పించు; ~ врача డాక్టరుని పిలిపించు (రమ్మను); ~ в суд కోర్టుకు పిలిపించు (రప్పించు); ~ к доске బ్లాక్ బోర్డు దగ్గరకు రమ్మను **2. (на вн.; на бой, спор и т.п.) (కి) సవాలు చేయు; ~ на соревнование పోటీకి సవాలు చేయు** **3. (возбуждать) కలిగించు, పుట్టించు, లేవనెత్తు, చెలరేగు; ~ дрожь అల్లరును; ~ отвращение к чему-л. దేనిపట్ల అయినా అసహ్యం పుట్టించు; ~ протест నిరసన కలిగించు; ~ revolt (చేత) కక్కించు (వాంతి చేయించు); ~ сомнение సందేహం లేవనెత్తు (పుట్టించు)**

выиграть сов. см. выигрывать

выигрывать, выиграть 1. (вн.) గెలుచు; ~ бой పోరాటంలో విజయం (జయం) పొందు; ~ дело юр. వ్యాజ్యం గెలుచు; ~ партию в шахматы చదరంగం ఆటలో గెలుచు; ~ в лотерее లాటరీలో గెలుచు **2. (получать выгоду) లాభపడు; ~ от снижения цен ధరల తగ్గదలవల్ల లాభపడు** **~ время టైం కలిసి వచ్చు**

выигрыш м 1. (выигранное) బహుమానం, బహుమతి **2. (выгода) లాభం** **3. (успех, победа) జయం, విజయం, గెలుపు**

выигрыш||ый: ~ое положение లాభసాటి పరిస్థితి

выискать сов. см. выискивать

выискивать, выискать (вн.) కనిపెట్టి (జూగత్తగా) చూచు

ВЫЙ — ВЫЛ

вы́йти *сов.* 1. *см.* **выходить** 1—8 и 10 2. (из *рп.*; *произойти*) (నుంచి) వచ్చు; он **вышел** из **рабóчих** **ка́ри́к** కుటుంబంనుంచి వచ్చాడు

выкáлыва́ть, **вы́колоть** (*вн.*) పెరుకు, పీకివేయు, తీసివేయు, పాడుచు $\diamond$ **темно́**, **хоть** **глаз** **вы́коли** కటిక చీకటి, కళ్లు పాడుచుకున్నా కనిపించనంత చీకటి

выкáпыва́ть, **вы́копать** (*вн.*) 1. తవ్వ 2. (из-*влека́ть*) తవ్వి ఎత్తు (తీయు)

вы́караб́каться *сов. см.* **выкара́бкиваться**

выкара́бкиваться, **вы́караб́каться** *разг.* (из *рп.*) (నుంచి) బయలుపడు, బయటికి వచ్చు $\diamond$ ~ из **боле́зни** వ్యాధినుంచి బయలుపడు

выка́рмлива́ть, **вы́кормить** (*вн.*) పెంచు, పెంచి పోషించు; ~ **грудью́** చను పాలిచ్చి పెంచు, కుడుపు

вы́катить(ся) *сов. см.* **выка́тывать(ся)**

выка́тыва́ть, **вы́катить** (*вн.*) బయటికి దొర్లించు $\diamond$ ~ **глаза́** *разг.* కళ్లు విప్పార్పు (పెద్దవి చేయు)

выка́тыва́ться, **вы́катиться** బయటికి దొర్లు

вы́кача́ть *сов. см.* **выка́чивать**

выка́чива́ть, **вы́качать** (*вн.*) 1. తోడివేయు 2. *перен.* తాగు; ~ **при́были** లాభాలు తాగు (గుంజ)

вы́кидыва́ть, **вы́кинуть** 1. (*вн.*) పారవేయు 2. *разг.* (*преждевременно́* *рожа́ть*) కడుపు పోపు (దిగు), గర్భపావనుగు

вы́кидыш *м* గర్భపావం

вы́кинуть *сов. см.* **выки́дывать**

выкла́дыва́ть, **вы́ложить** (*вн.*) 1. బయటికి తీసి పెట్టు; వరుచు (*товар на прилавок*) 2. *перен. разг.* (*откровенно́* *высказыва́ть*) మనస్సు విప్ప (విచ్చు) 3. (*выстила́ть*) పరచు, వేయు; ~ **пол** **плит-ками** నేల పలకలు వేయు 4. (*соору́жать из кам-ня и т.п.*) కట్టు

выключáтель *м* స్విచ్

выключáть, **вы́ключить** (*вн.*) ఆర్పు; ఆర్పివేయు (*свет*); ఆవు, ఆపివేయు (*воду́*, *мотор*, *механизм*); ~ **ра́дио** రేడియో కట్టివేయు (ఆపివేయు)

вы́ключе́ние *с* ఆర్పివేయడం, ఆపివేయడం, కట్టి వేయడం

вы́ключить *сов. см.* **выключáть**

вы́ковать *сов. см.* **выко́вывать**

выко́ыва́ть, **вы́ковать** (*вн.*) 1. పోతపోయు, చూపుదెద్దు 2. *перен.* తీర్చిదిద్దు; ~ **харáктер** స్వభావాన్ని తీర్చిదిద్దు

вы́кола́чива́ть, **вы́колотить** (*вн.*) 1. (*удара-ми извлека́ть*) కొట్టి పైకి తీయు 2. (*колотя, очи-щать*) దుమ్ము దులుపు; ~ **ковёр** తివాసి దులుపు

вы́колотить *сов. см.* **вы́кола́чивать**

вы́колоть *сов. см.* **выка́лывать**

вы́копать *сов. см.* **выка́пывать**

вы́кормить *сов. см.* **выка́рмливать**

вы́кра́ива́ть, **вы́кроить** (*вн.*) 1. కత్తిరించు 2. *перен. разг.* మిగుల్పుకొను; ~ **вре́мя** తీరిక చేసు కొను; ~ **де́ньги** డబ్బు మిగుల్పుకొను

вы́красить *сов. см.* **кра́сить** 1

вы́крик *м* కేక

вы́крикива́ть, **вы́крикнуть** (*вн. и без доп.*) కేక వేయు; ~ **ло́зунги** నినాదాలు చేయు

вы́крикнуть *сов. см.* **вы́крикивать**

вы́кроить *сов. см.* **вы́кра́ивать**

вы́кройк||а *ж* నమూనా; **снима́ть** ~у నమూనా తీసుకొను

вы́крутить *сов. см.* **выкру́чивать**

выкру́чива́ть, **вы́крутить** *разг.* (*вн.*) 1. (*вы-винчи́вать*) ఊడదిప్పు, ఊడదీయు 2. (*отжима́ть*) పిడుచు $\diamond$ ~ **ру́ки** **кому́-л.** ఒకరి రెక్కలు విరుచు

вы́куп *м* 1. (*действие*) విడిపించడం; ~ **веще́й** వస్తువు కుదువ విడిపించడం 2. (*плата*) నష్టపరిహారం, విముక్తి; కట్టుం, తప్ప (за *невесту*)

вы́купать(ся) *сов. см.* **купа́ть(ся)**

вы́купа́ть, **вы́купить** (*вн.*) విడిపించు, నష్టపరిహారం చెల్లించు; కట్టుం చెల్లించు (*невесту*)

вы́купаться *сов. см.* **купа́ться**

вы́купить *сов. см.* **вы́купа́ть**

выку́рива́ть, **вы́курить** (*вн.*) 1. (సిగరెట్టు) కాల్చు 2. (*выгоня́ть ды́мом*) పోవడానికి పాగవేయు, ఊదర బెట్టు; ~ **комаро́в** దోమలు పోవడానికి పాగవేయు (ధూపం వేయు)

вы́курить *сов. см.* **выку́ривать**

вы́лазка *ж* 1. (*враждебный́* *выпад*) దాడి 2. (*прогулка*) పికారు, వివోదయాత్ర

вылеза́ть, **вы́лезти** 1. బయటికి వచ్చు, బయలు పడు; ~ **на** **берег** ఒడ్డుకు వచ్చు 2. *разг.* (из *рп.*; *выходи́ть из транспорта*) దిగు 3. *разг.* (*высо-вы́ваться*) కనపడు 4. (*о* *волосах*, *шерсти*) రాలిపోవు

вы́лезти *сов. см.* **вылеза́ть**

вы́лепить *сов. см.* **лепи́ть** 1

вы́лет *м* బయలుదేరు; **вре́мя** ~а బయలుదేరే కాలం

вылетать, вылететь 1. (నుంచి) ఎగిరిపోవు (о птице, бабочке и т.п.); బయలుదేరి వెళ్ళు (о самолёте) 2. *перен. разг.* (вываливаться) కిందికి పడు (вниз); బయటికి పడు (наружу) 3. *перен.* (стремительно выходить, выезжать) దూసుకుని వచ్చు 4. *перен. разг.* (быть выгнанным) వెళ్ళ గొట్టబడు ◇ у меня что вылетело из головы దాన్ని గురించి అసలు (పూర్తిగా) మరచిపోయాను

вылететь *сов. см.* **вылетать**

вылечивать, вылечить (вн.) మాన్పు, స్వస్థం (నయం) చేయు

вылечиваться, вылечиться స్వస్థ చెందు, కోలు కొను, నయంచేసుకొను; он вылечился от туберкулеза శ్చయనుంచి కోలుకున్నాడు

вылечить(ся) *сов. см.* **вылечивать(ся)**

выливать, вылить (вн.) 1. (из рд.) (నుంచి) పారబోయు, ఒలకబోయు, కుమ్మరించు 2. *тех.* పోతపోయు

выливаться, вылиться 1. (из рд.) (నుంచి) పారు, కారు, కారిపోవు 2. *перен.* (в вн.) రూపందాల్పు; неизвестно, во что это выльется ఇది ఎలా ముగుస్తుందో తెలియదు

вылинять *сов. см.* **линять** 2

вылитый: он ~ отец *разг.* అతడు అచ్చం తన తండ్రి పోలిక

вылить(ся) *сов. см.* **выливать(ся)**

выложить *сов. см.* **выкладывать**

вылупиться *сов. см.* **вылупляться**

вылупляться, вылупиться గుడ్డులోనుంచి బయటికి వచ్చు

вымазать *сов.* (вн.) 1. (покрыть краской и т.п.) అలుకు, చమరు పూయు 2. *разг.* (тв.; испачкать) మురికి చేయు, మైల చేయు, మాపు

вымазаться *сов. см.* **мазаться** 3

вымаливать, вымолить (вн.) అర్థించు, దేవురించు **выманивать, выманить** *разг.* (вн.) 1. (заставлять выйти) బయటికి రప్పించు 2. (получать обманом) ఒకరిని బుజ్జగించి [దేనినైనా] పొందు (తీసుకొను)

выманить *сов. см.* **выманивать**

выматывать, вымотаться *разг.* అలసిపోవు, నిష్క్రాంతి చెందు

вымачивать, вымочить (вн. в пр.) (లో) 1. (делать мокрым) తడియబెట్టు 2. (подвергать мочению) నానబెట్టు, తడియబెట్టు

выменивать, менять (вн. на вн.) ఒకదానిని

ВЫЛ — ВЫН

В

మరొకదానికి మార్చుకొను, ఒకదానికి బదులు మరొకటి తీసుకొను

выменивать *сов. см.* **выменивать**

вымереть *сов. см.* **вымирать**

вымерзать, вымерзнуть చలివల్ల నశించిపోవు (చచ్చి పోవు, నాశనం అగు)

вымерзнуть *сов. см.* **вымерзать**

вымести *сов. см.* **выметать**

выместить *сов. см.* **вымещать**

выметать, вымести (вн.) పూడ్చివేయు, తుడిచిపెట్టు, తుడిచివేయు

вымещать, выместить (вн. на пр.) (ఒకరిపై) కసితీర్చుకొను, పగతీర్చుకొను

вымирать, вымереть 1. గతించు, అంతరించిపోవు, నశించిపోవు 2. (пустеть) నిర్జనమగు, నిర్మానుష్యమగు **вымогатель** *м* [డబ్బు] గుంజేవాడు (అడిగేవాడు) **вымогательство** *с* [డబ్బు] గుంజడం (అడగడం) **вымогать** *несов.* (вн.) [డబ్బు] ఇమ్మని బెదిరించు, గుంజుకొను (у кого-л. ఒకరిని, ఒకరినుంచి); ~ **взят-ку** у кого-л. ఒకరినుంచి లంచం అడుగు

вымокать, вымокнуть తడిసిపోవు, తడియు, నాను

вымокнуть *сов. см.* **вымокать**

вымолвить *сов.* (вн.) పలుకు, నోరు ఎత్తు; не в слыхах ~ ни слова నోరు ఎత్తకపోవు; не ~ ни слова నోరు కట్టువడు

вымолить *сов. см.* **вымаливать**

вымостить *сов. см.* **мостить**

вымотаться *сов. см.* **выматываться**

вымочить *сов. см.* **вымачивать**

вымпел *м* 1. జెండా, పతాకం 2. (обрасываемый с самолёта) [వత్రికలను, ఆదేశాలను విమానంనుంచి జారవిడిచే] గొట్టం

вымысел *м* [కల్పనా]కథ; కట్టుకథ (ложь)

вымыть(ся) *сов. см.* **мыть(ся)**

вымышленный కల్పిత, స్వకపోకల్పిత; ~ое имя మారుపేరు, ప్రతి నామం

вымя *с* పాడుగు, ఊధం

вынашивать, выносить (вн.) 1. (ребёнка) గర్భం ధరించు, కడుపుతో ఉండు 2. *перен.* [అలోచనను, ఆశను] పెంచుకొను

вынести *сов. см.* **выносить**

вынимать, вынуть (вн. из рд.) (నుంచి) [పైకి] తీసుకొను

ВЫН — ВЫП

выносить сов. см. **вынашивать**

выносить, **вынести** (вн.) 1. (из рд.) బయటికి తీసుకొను 2. (предлагать) ముందుకు తీసుకొనివచ్చు; ~ на обсуждение చర్చకు తీసుకొనివచ్చు 3. (терпеть) తట్టుకొను, భరించు, సహించు ◇ ~ благо-
дѣльность ప్రశంసించు, (కి) కృతజ్ఞత తెలుపు; ~ впечат-
ление అభిప్రాయం ఏర్పడు; ~ на своих плечах
తన భుజాలమీద మోయు

выносливость ж సహనశక్తి, ఓర్పు, ఓరిమి

выносливый సహనశక్తిగల; అలసట ఎరుగని (неу-
томимый)

вынудить сов. см. **вынуждать**

вынуждать, **вынудить** (вн.) బలవంతంగా చేయించు;
~ кого-л. сдѣлать что-л. ఒకరిచేత ఒక పని
బలవంతంగా చేయించు; ~ кого-л. написать ఒకరిచే
బలవంతంగా రాయించు

вынужденный: ~ая посадка ав. ఎమర్జెన్సీ
లాండింగు; ~ое молчание గత్యంతరంలేని మౌనం

вынуть сов. см. **вынимать**

выныривать, **вынырнуть** 1. పైకి తేలు, బయటికి
తేలు 2. перен. разг. తేలు

вынырнуть сов. см. **выныривать**

выпад м 1. спорт. తోసుకొని రావడం 2. перен.
దాడి

выпадать, **выпасть** 1. కిందికి జారు; ~ из рук
చేతుల్లోంచి కిందికి జారు 2. (о волосах, зубах) రాలి
పోవు, ఊడిపోవు; у него выпал зуб అతని పన్ను ఊడి
పోయింది 3. (об осадках) కురియు, పడు 4. (ит.;
оставаться) (కు) లభించు, కలుగు; мне выпала
честь наку గౌరవం లభించింది; ему выпало счастье
అతనికి అదృష్టం కలిగింది 5. (случаться) ఉండు;
день выпал хороший రోజు బాగానే వుంది

выпадение с 1. రాలిపోవడం (волос, ресниц); ఊడి
పోవడం (зубов) 2. (осадков) [వర్ష] పాతం, పడడం

выпалывать, **выполоть** (вн.) కలుపు తీయు;
~ грядку మడినుంచి కలుపు తీయు

выпаривать, **выпарить** (вн.) ఇగరగొట్టు, బాష్పీ
భవనం చేయు

выпарить сов. см. **выпаривать**

выпасть сов. см. **выпадать**

выпачкать(ся) сов. см. **пачкать**(ся)

выпивать, **выпить** 1. (вн., рд.) తాగు; **выпить**
стакан чаю ఒక గ్లాసు టీ తాగు 2. тк. несов.

разг. (употреблять спиртное) తాగు; он ~л
అతను తాగేవాడు

выпивка ж разг. 1. (попойка) కలిసి తాగడం
2. (напитки) పానీయాలు

выписывать(ся) сов. см. **выписывать**(ся)

выписка ж 1. разг. (действие) ఎత్తి రాయడం
(цитат и т.п.); విడిచిపెట్టడం, ఇంటికి పంపడం (из
больницы); చందా కట్టడం (газет, журналов) 2.
(цитата) ఉల్లేఖనం

выписывать, **выписать** (вн.) 1. (напр. цита-
ту) ఎత్తి రాయు 2. (тщательно писать) [అక్ష-
రాలు] దిద్దు 3. (квитанцию, ордер) రాయు 4. (за-
казывать) చందా కట్టు; ~ газету ప్రతికకు చందా
కట్టు ◇ ~ из больницы అస్పత్రినుంచి విడిచి
(వదలి) పెట్టు, ఇంటికి పంపించు

выписываться, **выписаться**: ~ из больницы
అస్పత్రినుంచి ఇంటికి వచ్చు

выпить сов. см. **выпивать** 1 и пить

выплавить сов. см. **выплавлять**

выплавка ж ముద్దకొలిమి పని, కరిగించడం; ~
стѣлы ఉక్కు కరిగించడం

выплавлять, **выплавить** (вн.) కరుగు

выплата ж చెల్లింపు; ~ долга అప్పు తీర్చుకోవడం,
రుణ మోక్షం, జాకీ తీర్చడం; ~ зарплаты వేతన
చెల్లింపు

выплатить сов. см. **выплачивать**

выплачивать, **выплатить** (вн.) 1. చెల్లించు; ~
зарплату వేతనం (జీతం) చెల్లించు 2. (уплачивать
долг) తీర్చు; ~ долг అప్పు తీర్చు

выплёвывать, **выплюнуть** (вн.) ఉమ్మి వేయు,
ఉమియు

выплывать, **выплыть** పైకి తేలు (తేలివచ్చు, వచ్చు)

выплыть сов. см. **выплывать**

выплюнуть сов. см. **выплёвывать**

выползѣть, **выползти** (из рд.) (నుంచి) పైకి
పాకు (тк. несов.); పైకి పాకివచ్చు (тк. сов.)

выползти сов. см. **выползѣть**

выполнение с నెరవేరుడం, నిర్వహణ, అమలు[జర-
పడం], పరిపూర్తి; ~ долга నిధి నిర్వహణ; ~ обе-
щания వాగ్దానం అమలు పరచడం; ~ плана నెరవే-
ర్చడం; ~ работы పని పరిపూర్తి

выполнить сов. см. **выполнять**

выполнять, **выполнить** (вн.) నెరవేర్చు, పూర్తి
చేయు (тк. сов.; осуществлять); నిర్వహించు, నిర్వ-
ర్తించు (долг, задание); తీర్చు (требование); తీర్చు

కొను (желание); ~ план ప్రణాళికను నెరవేర్చు; он
выполнил работу అతను పని పూర్తిచేశాడు

выполоскать сов. (вн.; белье) నీళ్లలో జాడించు

выполоть сов. см. выпалывать и полоть

выпороть сов. см. пороть I

выпотрошить сов. см. потрошить

выправить(ся) сов. см. выправлять(ся)

выправлять, выправить (вн.) 1. (выпрямлять) తిన్నన చేయు, వంకర తీర్చు 2. (исправлять) బాగు (సరి) చేయు

выправляться, выправиться 1. (выпрямлять-ся) తిన్నన అగు 2. (исправляться) బాగుపడు, మెరుగు, మెరుగుపడు

выпрашивать, выпросить (вн., рд.) అర్థించు; దేవురించు; ~ у кого-л. что-л. దేనికోసమైనా ఒకరిని అర్థించు (దేవురించు)

выпроваживать, выпроводить разг. (вн.) సంపించివేయు, వదలించుకొను

выпроводить сов. см. выпроваживать

выпросить сов. см. выпрашивать

выпрыгивать, выпрыгнуть (నుంచి) దూకు

выпрыгнуть сов. см. выпрыгивать

выпрягать, выпрячь (вн.) కళ్లెం తీసివేయు (విడిచి వేయు)

выпрямить(ся) сов. см. выпрямлять(ся)

выпрямление с తిన్నన చేయడం ◇ ~ тока эл. రెడ్డిఫికేషన్

выпрямлять, выпрямить (вн.): ~ проволоку తీగెను తిన్నన చేయు; ~ спину వీపు నిగుడించు; ~ ток эл. రెడ్డిఫై చేయు

выпрямляться, выпрямиться తిన్నగా (నిటారుగా) నిలబడు (కూర్చును)

выпрячь сов. см. выпрягать

выпуклость ж 1. (свойство) కుంభాకారం 2. (выпуклое место) ఉబ్బు

выпуклый ఉబ్బుగా వుండే, ఉబుకుగా వుండే, కుంభాకార; ~ые глаза మిడి గుడ్డు; ~ый лоб మిట్ట మదురు; ~ое стекло కుంభాకార అద్దం (దర్పణం)

выпуск м 1. (действие) ఉత్పత్తి (произ- щии); విడుదల, ప్రచురణ (книг, газет); విడుదల (кинокартины); జారీ చేయడం (денег, акций, указа) 2. (группа учащихся) పట్టభద్రులైనవారు 3. (номер) సంచిక (газеты, журналы); ముద్రణ (книги, брошюры); утренний ~ газёты ఉదయపు సంచిక

ВЫП — ВЫР

В

выпускать, выпустить (вн.) 1. (давать вый- ти) వదలిపెట్టు, వదిలేయు 2. (освободить) విడిచి పెట్టు, విడుచు 3. (из учебного заведения) పట్టభ ద్రులను తయారు చేయు 4. (производить) ఉత్పత్తి చేయు (произ- щии); విడుదల చేయు (кинокартину) 5. (деньги, акции) జారీ చేయు 6. (издавать) ప్రచు రించు, వెలువరించు, వెలువడు; ~ книгу పుస్తకం వెలు వరించు; ~ указ ఉత్తరువు జారీ చేయు 7. (исключ- чать, выкидывать) ఎత్తివేయు, కొట్టివేయు, తీసివేయు 8. (делать длиннее) పొడుగుగా చేయు

выпускник м కడపటి సంవత్సరపు విద్యార్థి (уча- щийся); పట్టభద్రుడు (окончивший учебное заве- дение)

выпускной: ~ класс చివరి క్లాసు (తరగతి); ~ экзамен ఫైనల్ పరీక్ష

выпустить сов. см. выпускать

выпутаться сов. см. выпутываться

выпутываться, выпутаться прям., перен. (из рд.) (నుంచి) బయటపడు

выпучить сов. (вн.): ~ глаза разг. పొర (తేరి) చూచు

выпытать сов. см. выпытывать

выпытывать, выпытать разг. (вн. у рд.) (చేత, నుంచి) చెప్పించు, రాబట్టు

вырабатывать, выработать (вн.) 1. (произ- водить) ఉత్పత్తి (తయారు) చేయు 2. (создавать) రూపొందించు 3. (развивать, воспитывать) తీర్చి దిద్దు 4. (зарабатывать) సంపాదించు

выработать сов. см. вырабатывать

выработк||а ж 1. ఉత్పత్తి, ఉత్పాదితం; дневная ~а చివరి ఉత్పాదితం 2. разг. (отделка, качест- во) తయారీ; вещь хорошей ~и మేల్లైన వస్తువు 3. горн. ఉత్పత్తి

выравнивать, выровнять (вн.) 1. చదును (ననుచు) చేయు (делать ровным); నునుపు చేయు (делать гладким) 2. (выпрямлять) తిన్నగా చేయు

выравниваться, выровняться 1. చదును (ననుచు) అగు (становиться ровным); నున్నగా అగు (становиться гладким) 2. (выпрямляться) తిన్ననగు 3. перен. (становиться лучше) బాగుపడు

выражать, выразить (вн.) 1. వ్యక్తంచేయు, తెలుపు, అర్పించు; ~ благодарность кому-л. ఒకరికి (ఒకరిపట్ల) కృతజ్ఞత వ్యక్తంచేయు, ఒకరికి కృత

జ్ఞతాభివందనాలర్పించు, ఒకరికి కృతజ్ఞత తెలుపు; ~ не-
согласие అసమ్మతి తెలుపు; ~ одобрение హర్షామో-
దాలను వెల్లడించు; ~ соображение సత్యంజని
అర్పించు 2. *тк. несов. (обозначать)* సంకేతించు;
~ цены в рублях ధరలు రూబుళ్లలో ఇవ్వ బడ్డాయి
выража||ться, **выразиться** 1. వ్యక్తంచేయబడు,
వ్యక్తమగు; на его лице ~ется удивление అతని
ముఖంలో ఆశ్చర్యం వ్యక్తమౌతోంది (ప్రకటితమౌతోంది);
его характер ~ется в поступках అతని స్వభావం
ప్రవర్తనలో వ్యక్తమౌతుంది 2. *(высказываться)*
[మాటల్లో] చెప్పు; неудачно ~ться బాగా చెప్పకపోవు
3. *(обозначаться)* ఉండు, అగు; расходы ~ются
в рублях ఖర్చులు రూబుళ్లలో ఉన్నాయి; расходы
выразились в сумме 10 тысяч рублей ఖర్చులు
10 వేల రూబుళ్లు అయ్యాయి 4. *тк. несов. разг.*
(ругаться) తిట్టు

выражение с 1. *(действие)* వ్యక్తంచేయడం, తెలపడం
2. *(внешний вид)* భావం, వైఖరి; ~ глаз చూపులో
భావం; ~ лица ముఖ భంగిమ 3. *(внешнее прояв-
ление)* వ్యక్తపరచడం, అభివ్యక్తి, ప్రదర్శన; ~ проти-
воречий వైరుధ్యాల ప్రదర్శన 4. *(высказывание)* నుడి
కారం, పరిభాష, ఉక్తి; óбразное ~ నుడికారం ◇ чи-
тать с ~м భావయుక్తంగా చదువు

выразитель м వ్యక్తంచేసేవాడు; ~ интересов
ప్రయోజనాలను వ్యక్తంచేసేవాడు (సమర్థించేవాడు)

выразительность ж భావప్రకాశకం (лица); రసం
(музыки, искусства); భావయుక్తత (чтения)

выразительный భావప్రకాశకమైన, భావగర్భితమైన;
~ взгляд భావపూరితమైన చూపు

выразить *сов. см. выражать* 1

выразиться *сов. см. выражаться* 1—3

вырастá||ть, **вырасти** 1. *(становиться боль-
шим или взрослым)* పెరుగు, పెరిగి పెద్దదగు 2.
(из рд.): ~ть из платья బట్టలు చిన్నవై పోవు 3.
(увеличиваться) పెరుగు, పెచ్చు (వృద్ధి) అగు; ~ют
доходы населения జనాభా ఆదాయాలు పెరుగుతు
న్నాయి 4. *перен. (в вн.; превращаться)* అగు;
~ть в большого учёного ప్రఖ్యాత శాస్త్రజ్ఞుడు అగు
◇ **вырос** город పట్టణం వెలిసింది; ~ть в чьих-л.
глазах ఒకరి దృష్టిలో తన అంతస్తు పెంచుకొను

вырасти *сов. см. вырастать*

вырастить *сов. см. вырашивать*

выращивать, **вырастить** *(вн.)* పెంచు; మొలి

పించు, పండించు (*урожай*) ◇ ~ кадры కార్యకర్తలను
అర్పించేయు (తీర్చిదిద్దు)

вырвать *сов. см. вырывать* 1

вырваться *сов. см. вырываться*

вырезать *сов. см. вырезать и резать* 4

вырезáть, **вырезать** *(вн.)* 1.: ~ опухоль
కంటి కోసివేయు; ~ картинку из книги పుస్తకంనుంచి
బొమ్మ కత్తిరించు; ~ что-л. из бумаги కాగితాన్ని
కత్తిరించి దేనినైనా చేయు 2. *(грабировать)* చెక్కు
3. *(убивать)* సంహరించు, పశుప్రాయంగా చంపు

вырезка ж 1. *(действие)* కత్తిరించడం 2. *(то,
что вырезано)* కత్తిరింపు

вырисоваться *сов. см. вырисовываться*

вырисóвываться, **вырисоваться** కనపడు, అగు
పడు; బయటపడు (*выявляться*)

выровнять(ся) *сов. см. выравнивать(ся)*

выродиться *сов. см. вырождаться*

вырождáться, **выродиться** 1. క్షీణించు, హీనమై
పోవు 2. *перен. (мельчать, приходить в упа-
док)* క్షీణించు, నాశనమగు

вырождение с 1. క్షీణత, హీనత్వం 2. *перен.*
క్షీణత, క్షీణదశ

выронить *сов. (вн.)* జారవిడుచు, జారవిడిచిపెట్టు, పడ
నిచ్చు; ~ вáзу из рук చేతులనుంచి వాజను జార
విడిచిపెట్టు

вырубáть, **вырубить** *(вн.)* 1. *(деревья)* నరికి
వేయు 2. *(высекать)* చెక్కు

вырубить *сов. см. вырубáть*

вырубка ж 1. *(действие)* నరికివేత 2. *(место)*
చెట్ల నరికిన స్థలం

выругать *сов. см. ругать*

выругаться *сов. [ఒక] తిట్టు తిట్టు*

выручáть, **выручить** *(вн.)* 1. (ఒకరికి) సహాయ
పడు; ~ кого-л. из беды ఒకరికి చిక్కులలోనుంచి
బయటపడేందుకు సహాయపడు 2. *(получать прибыль)*
లాభపడు, లాభం పొందు (రాబట్టుకొను); ~ пять
рублей ఐదు రూబుళ్లు లాభం రాబట్టుకొను

выручить *сов. см. выручáть*

выручк||а ж 1. సహాయం, సాయం; приходить на
~ у кому-л. ఒకరికి సహాయం చేయు 2. *(прибыль)*
లాభం

вырывать I, **вырвать** *(вн.)* 1. పెరుకు, పెకలించు;
సికివేయు, పెకలించివేయు *сов.*; ~ зур పంటని తీసివేయు
(పెరుకు); ~ страницу పేజీ చింపివేయు; ~ что-л.
из рук ఒకరి చేతుల్లోనుంచి దేనినైనా గుంజుకొను 2.

перен. బలవంతాన చెప్పించు; ~ признание బలవం
తంగా ఒప్పించు, బలవంతాన చెప్పించు; ~ секрет బలవం
తంగా రహస్యం చెప్పించు

вырывать II, **вырыть** (вн.) 1. తవ్వు; ~ кот-
лован под фундамент పునాదిని తవ్వు 2. (извле-
кать) తవ్వి తీయు

вырываться, **вырваться** 1. (освободиться)
తప్పించుకొను; త తప్పించుకొని పారిపోవు (из плена,
тюрьмы) 2. (о дыме, паре) పైకివచ్చు 3. (о чуж-
ствах, словах) జారివచ్చు

вырыть сов. см. **вырывать** II

высадить(ся) сов. см. **высаживать(ся)**

высадка ж 1. (действие) దిగడం (от высажи-
ваться; దించడం (от высаживать); ~ войск
సైన్యం దించడం 2. (растений) నాటడం

высаживать, **высадить** (вн.) 1. దింపు 2. (расте-
ния) నాటు

высаживаться, **высадиться** దిగు; ~ на берег
ఒడ్డుపై న దిగు

высасывать, **высосать** (вн.) 1. పీల్చివేయు, చీకు
2. перен. పిండు

высвободить сов. см. **высвобождать**

высвобождать, **высвободить** (вн.) 1. బయటికి
తీయు (లాగు); వదిలిపెట్టు, వదిలివేయు (из сети);
వదలు (отпускать) 2. (для использования) విడు-
దల చేయు; ~ рабочих కార్మికులను విడుదల చేయు

высевать, **высеять** (вн.) విత్తులు జల్లు

выселение с భాళి చేయించు; (నుంచి) బయటికి
తోయడం, వెళ్లగొట్టడం

выселить сов. см. **выселять**

выселять, **выселить** (вн.) భాళి చేయించు; (నుంచి)
వెళ్లగొట్టు, బయటికి తోయు

высечь сов. см. **высекать и сечь** 1

высеять сов. см. **высевать**

высидеть сов. см. **высиживать**

высиживать, **высидеть** 1. разг. వుండు, నిలుచు;
высидеть дома три дня నూడు రోజులు ఇంట్లో
(ఇంటివద్ద) ఉండు 2. (вн.; птенцов) గ్రుడ్లను
పొదుగు

выситься несов. ఎత్తుగా వుండు, ఆకాశాన్ని
అంటు; семь башен высятся над городом నగరం
లోకెల్లా ఎత్తైన ఏడు గోపురాలు ఆకాశాన్ని తాకుతు
న్నాయి (అంటుతున్నాయి)

высказать(ся) сов. см. **высказывать(ся)**

ВЫР— ВЫС

В

высказывание с (мнение, суждение) అభిప్రాయం,
భావం వెల్లడించడం

высказывать, **высказать** (вн.) చెప్ప, వెలిబుచ్చు;
~ своё мнение తన అభిప్రాయం చెప్ప (వెలిబుచ్చు);
~ пожелание సూచించు

высказываться, **высказаться** చెప్ప, మాట్లాడు;
~ о ком-л. ఒకరి గురించి చెప్ప (మాట్లాడు); ~ за
что-л. దేనినైనా సమర్థించు (బలపరచు); ~ против
кого-л. ఒకరిని వ్యతిరేకించు

выскакивать, **выскочить** 1. దూకు, దుముకు;
~ из машины కారులోనుంచి దుముకు; ~ из окна
కిటికీలోనుంచి దూకు 2. (поспешно появляться от-
куда-л.) చలుకున్న వచ్చు (దూకు); злаяц выско-
чил из кустов చెవులపిల్లి చలుకున్న పాదలనుంచి
వచ్చింది (దూకింది) 3. разг. (выпадать) కిందికి
పడు; ~ из кармана జేబులోనుంచి కిందికి పడు ◇ ~
из головы у кого-л. разг. ఒకరి గుర్తులేకుండా పోవు

выскальзывать, **выскользнуть** 1. జారిపడు,
బెనుకు (из рук) 2. перен. (незаметно уходить)
తప్పించుకొను

выскользнуть сов. см. **выскальзывать**

выскочить сов. см. **выскакивать**

выскачка м и ж ఉన్నత పదవిలో దూరినవాడు

выслать сов. см. **высылать**

выследить сов. см. **выслеживать**

выслеживать, **выследить** (вн.) జాడ తీయు,
జాడలు పట్టు

выслуга ж: за ~ у лет దీర్ఘకాల సేవకుగొను

выслуживаться, **выслужиться** (перед тв.)
(ఒకరిదగ్గర) ఇప్పకాలాడు

выслужиться сов. см. **выслуживаться**

выслушать сов. см. **выслушивать**

выслушивать, **выслушать** (вн.) 1. విను 2.
мед. స్టెతోస్కోప్ తో పరీక్షించు

высматривать, **высмотреть** (вн.) 1. (выиски-
вать) వెతుకు, విచారించు 2. разг. (рассматри-
вать) జాగ్రత్తగా (సూక్ష్మంగా) చూచు

высмеивать, **высмеять** (вн.) అవహాస్యం (హాళనం)
చేయు, వెక్కిరించు

высмеять сов. см. **высмеивать**

высморгаться сов. см. **сморгаться**

высморгнуть сов. см. **высматривать**

ВЫС — ВЫС

высывывать, высунуть (вн.) బయటకు పెట్టు; ~ **язык** నాలుక బయటకు పెట్టు

высывываться, высунуться బయటకు తల నిగు డించు; ~ **из окна** కిటికీలోనుంచి బయటికి తల నిక్కుబొడుచు

высокий 1. ఎత్తైన, పొడైన, పొడుగాటి; ~ **ий** дом ఎత్తైన ఇల్లు; ~ **ий человек** పొడైనవాడు; ~ **ое** дерево ఎత్తైన (పొడైన) చెట్టు 2. (большой, значительный) అధిక; ~ **ая** температура పెద్ద జ్వరం; ~ **ое** [атмосферное] давление అధిక పీడన; ~ **не** цены అధిక ధరలు 3. (хороший) ఉన్నత, మేలి, మేలు; ~ **ое** качество మేలి రకం, ఉన్నత నాణ్యం 4. (возвышенный) ఉదాత్త, ఉన్నత; ~ **ий** стиль ఆడంబర శైలి; ~ **ая** цель ఉదాత్త లక్ష్యం 5. (почётный, важный) గొప్ప, పునఃప్రసాద; ~ **ая** награда ఉన్నత అవార్డు 6. (о звуках) ఉచ్చ; ~ **ий** голос ఉచ్చ స్వరం

высоко нареч. ఎత్తున, ఎత్తుగా; **поднимать** ~ ఎగబట్టు **высоковольтный** హై వోల్టేజీ; ~ **ая** мечта విద్యుత్ టవర్; **линия** ~ **ой** передатчи హై వోల్టేజీ లైను **высокоидейный** ఉన్నత భావాలగల **высококачественный** ఉన్నత నాణ్యంగల **высококвалифицированный** ఉన్నత సైపుణ్యంగల, ఆరితేరిన **высокомерие** с ఔద్వత్వం, గర్వం, డాంబికం, పాగరు, మిట్టిపాలు **высокомерный** గర్వంగల, పాగరు పట్టిన; ~ **человек** విక్కుబోతు, పెక్కువాడు, డాంబికుడు **высокообразованный** విద్యావంతుడు **высокопарный** అటోపమైన; ~ **ая** речь ప్రాధవాగ్ధోరణి **высокопоставленный** ప్రముఖ; ~ **ое** лицо ప్రముఖుడు, ప్రముఖ వ్యక్తి **высокоразвитый** బాగా అభివృద్ధి చెందిన; ~ **ая** страна బాగా అభివృద్ధి చెందిన దేశం **высокосортный** మేలు (మేలి) రకం **высокоурожайный** అధిక పంటలు ఇచ్చే **высосать** сов. с.м. **высасывать** **высот** ж 1. ఎత్తు; ~ **а** дома ఇంటి ఎత్తు; ~ **а** над уровнем моря సముద్ర మట్టానికి (సముద్రమట్టంమీద) ఎత్తు; ~ **а** полёта ఎగిరే ఎత్తు; лететь на небольшой ~ **е** అతి తక్కువ ఎత్తులో ఎగురు; ~ **ой** в три метра మూడు మీటర్ల ఎత్తుగల 2. (возвышенность) కొండ, దిబ్బ, ఉన్నత స్థానం 3. (величина, уровень) స్థాయి; ~ **а** давления పీడన [స్థాయి] 4. мат. ఎత్తు

высоковольтный హై వోల్టేజీ; ~ **ая** мечта విద్యుత్ టవర్; **линия** ~ **ой** передатчи హై వోల్టేజీ లైను **высокоидейный** ఉన్నత భావాలగల

высококачественный ఉన్నత నాణ్యంగల **высококвалифицированный** ఉన్నత సైపుణ్యంగల, ఆరితేరిన

высокомерие с ఔద్వత్వం, గర్వం, డాంబికం, పాగరు, మిట్టిపాలు

высокомерный గర్వంగల, పాగరు పట్టిన; ~ **человек** విక్కుబోతు, పెక్కువాడు, డాంబికుడు

высокообразованный విద్యావంతుడు

высокопарный అటోపమైన; ~ **ая** речь ప్రాధవాగ్ధోరణి

высокопоставленный ప్రముఖ; ~ **ое** лицо ప్రముఖుడు, ప్రముఖ వ్యక్తి

высокоразвитый బాగా అభివృద్ధి చెందిన; ~ **ая** страна బాగా అభివృద్ధి చెందిన దేశం

высокосортный మేలు (మేలి) రకం

высокоурожайный అధిక పంటలు ఇచ్చే

высосать сов. с.м. **высасывать**

высот ж 1. ఎత్తు; ~ **а** дома ఇంటి ఎత్తు; ~ **а** над уровнем моря సముద్ర మట్టానికి (సముద్రమట్టంమీద) ఎత్తు; ~ **а** полёта ఎగిరే ఎత్తు; лететь на небольшой ~ **е** అతి తక్కువ ఎత్తులో ఎగురు; ~ **ой** в три метра మూడు మీటర్ల ఎత్తుగల 2. (возвышенность) కొండ, దిబ్బ, ఉన్నత స్థానం 3. (величина, уровень) స్థాయి; ~ **а** давления పీడన [స్థాయి] 4. мат. ఎత్తు

высотный: ~ **ое** здание బహు అంతస్తుల భవనం

высохнуть сов. с.м. **высыхать**

выспаться сов. с.м. **высыпаться** II

выспрашивать, выспросить разг. (вн.) విచారించు, అడుగు, సమాచారం బయటికి లాగు

выспросить сов. с.м. **выспрашивать**

выставить сов. с.м. **выставлять**

выставка ж ప్రదర్శన, ఎగ్జిబిషన్

выставлять, выставить (вн.) 1. (наружу) బైట పెట్టు 2. разг. (выгонять) వెళ్లగొట్టు; ~ **кого-л.** из комнаты ఒకరిని బయటకు పంపించు, గది నుంచి వెళ్లగొట్టు 3. (выдвигать вперед) ముందుకు జరుపు (జాపు); ~ **ногу** కాలు ముందుకు జాపు 4. (предлагать) ప్రతిపాదించు, ప్రతిపాదన చేయు (ముందుకు తెచ్చు); ~ **кандидатов** అభ్యర్థులను నియమించు (నామినేట్ చేయు); ~ **предложение** ప్రతిపాదన ముందుకు తెచ్చు 5. (для обозрения) ప్రదర్శించు, తెరచు, బయట పెట్టు 6. (проставлять) రాసిపెట్టుకొను, రాసుకొను; ~ **цены** అంకెలు వేయు 7. (охрану и т.п.) [కాపలావారిని] నియమించు, నిలబెట్టు 8. разг. (изображать) వర్ణించు, చిత్రించు, ప్రదర్శించు; ~ **кого-л.** гербом ఒకరిని వీరుడుగా చిత్రించు (ప్రదర్శించు)

выставочный: ~ **зал** ప్రదర్శన శాల

выстаивать, выстаивать 1. (вн.) నిలుచు, నిలబడు, నిలిచి ఉండు; ~ **два часа** в очереди రెండు గంటల సేపు క్యూలో నిలబడు 2. (не разваливаться) నిలుచు; ~ **то здание** выстаит ещё много лет ఈ ఇల్లు ఇంకా చాలా ఏళ్లు నిలుస్తుంది 3. (выдерживать) (కు) నిలుచు[కొను], (కు) తట్టుకొను, సహించు; **вы-** **стоять** бóрью తుసానుకు తట్టుకొను

выстирать сов. с.м. **стирать** II

выстоять сов. с.м. **выстаивать**

выстрадать сов. 1. (много страдать) చాలా బాధపడు (నష్టకష్టాలు అనుభవించు) 2. (вн.; о-стичь страданиями) చాలా బాధపడి సాధించు (పొందు)

выстраивать, выстроить (вн.; располагать) [వరుసలుగా, శ్రేణులుగా] నిలుపు, నిలబెట్టు

выстраиваться, выстроиться (становиться в строй) బారులు తీరు

выстрел м కాల్పు; **ружейный** ~ తుపాకి కాల్పు **выстрелить** сов. కాల్పు కాల్పు (పేల్పు); ~ **из** **ружья** తుపాకి కాల్పు

выстроить сов. с.м. **выстраивать** и **строить**

выстроиться сов. с.м. **выстраиваться**

выстирать сов. с.м. **стирать** II

выстоять сов. с.м. **выстаивать**

выстрадать сов. 1. (много страдать) చాలా బాధపడు (నష్టకష్టాలు అనుభవించు) 2. (вн.; о-стичь страданиями) చాలా బాధపడి సాధించు (పొందు)

выстраивать, выстроить (вн.; располагать) [వరుసలుగా, శ్రేణులుగా] నిలుపు, నిలబెట్టు

выстраиваться, выстроиться (становиться в строй) బారులు తీరు

выстрел м కాల్పు; **ружейный** ~ తుపాకి కాల్పు **выстрелить** сов. కాల్పు కాల్పు (పేల్పు); ~ **из** **ружья** తుపాకి కాల్పు

выстроить сов. с.м. **выстраивать** и **строить**

выстроиться сов. с.м. **выстраиваться**

выступ *м* ఉనికి వున్న (ముందరికి పాడుచుకొని వచ్చిన) భాగం

выступать, выступить 1. (*выходить вперёд*) ముందుకు వచ్చు 2. (*отправляться*) బయలుదేరు, తరలివెళ్ళు 3. (*проступать*): у негёр пот **выс-**тупил на лбý аతని నుదురు చెమ్మిగిలి వుంది, అతని నుదురు చెముటలు పట్టింది; слёзы **выступили** на глазах కన్నీళ్ళు తిరిగాయి 4. (*публично*): ~ в печати పత్రికలో రాయు; ~ за чтр-л. దేనికైనా అనుకూలంగా చెప్పు; ~ на собрании సభలో ప్రసంగించు (మాట్లాడు); ~ на сцене ప్రదర్శన ఇచ్చు, నటించు; ~ по рáдио రేడియోలో ప్రసంగించు; ~ протйв чегр-л. దేనినైనా వ్యతిరేకించు; ~ с лекцией ఉపన్యాసం ఇచ్చు, ఉపన్యసించు; ~ с речью ప్రసంగించు 5. *тк. несов.* (*выдаваться вперёд*) ఉబుకు, ముందుకు వచ్చు 6. *тк. несов.* (*важно шагать*) నిక్కుతూ (అతి గర్వంగా) నడుచు

выступить *сов. см.* **выступать** 1—4

выступление *с* 1. ఉద్యమం, కార్యచరణ; ~ масс ప్రజా కార్యచరణ (ఉద్యమం) 2. (*отправление*) బయలుదేరడం 3. (*на сцене*) ప్రదర్శన; కచేరీ (*певца, музыканта*) 4. (*речь*) ఉపన్యాసం, ప్రసంగం

высунуть(ся) *сов. см.* **высorbывaть(ся)**

высушить(ся) *сов. см.* **сушить(ся)**

высчитать *сов. см.* **высчйтывать**

высчйтывать, высчитать (*вн.*) లెక్క పెట్టు, గణించు

высш||ий 1. (*превосх. ст. к высокий* 2—5) అత్యున్నత; ~ий принцип అత్యున్నత సూత్రం; ~ее качество అత్యున్నత నాణ్యం; достигáть ~ей тóчки తారా స్థాయికి చేరు, సరాకాష్టనందుకొను 2. (*самый главный, руководящий*) సర్వ, సుప్రీం, అత్యున్నత; ~ий óрган госудáрственной влáсти ప్రభుత్వ సుప్రీం పరిపాలనా సంస్థ, అత్యున్నత అధికార సంస్థ; ~ее командование సర్వాధిపత్యం ◊ ~ая матемáтика ఉన్నత గణితశాస్త్రం; в ~ей стéпени మిక్కిలి, అమితంగా, చాలా; ~ее обрaзовáние ఉన్నత విద్య; ~ее учéбное заведéние ఉన్నత విద్యా సంస్థ, ఇన్స్టిట్యూట్, కాలేజీ

высылáть, выслать (*вн.*) 1. (*посылать*) పంపించు 2. (*удáлять*) (నుంచి) వెళ్ళగొట్టు, బహిష్కరించు; ~ вон బయటికి పంపించు (వెళ్ళగొట్టు); ~ из стрáнны дేశంనుంచి బహిష్కరించు

высылка *ж* 1. (*отправка*) పంపు, పంపించడం 2. (*по распоряжению*) వెళ్ళగొట్టడం, బహిష్కారం, బహి

ВЫС — ВЫТ

В

ష్కరించడం; ~ из стрáнны దేశంనుంచి వెళ్ళగొట్టడం (బహిష్కారం)

высыпать *сов. см.* **высыпáть**

высыпáть, высыпать (*вн.*) 1. కుమ్మరించు, దిమ్మరించు 2. (*о сыпи*) పోయు; у негёр **высыпала** сыпь అతనికి దద్దుర్లు పోయాయి; у негёр на лицé **высыпала** сыпь అతని ముఖమంతా పేలింది 3. *разг.* (*по-являться во множестве*) గుంపు గుంపుగా వచ్చు

высыпаться *сов. см.* **высыпáться** I

высыпáться I, **высыпаться** (*вываливаться*) చింది (ఒలికి) పోవు

высыпáться II, **выспаться** బాగా నిద్రపోవు

высыхáть, высохнуть 1. ఆరిపోవు, ఆరు, ఒరుగు, నాడుబట్టు 2. (*вянуть*) ఎండిపోవు, నాడిపోవు, హరించు 3. *перен. разг.* (*хуðеть*) శుష్కించు

высь *ж* ఆకాశపు టెత్తు

вытáлкивать, вытолкать, вытолкнуть (*вн.*) నెట్టివేయు, గెంటివేయు; ~ из комнáты గదినుంచి [బయటికి] గెంటి వేయు

вытáптывать, вытоптать (*вн.*) కాళ్ళతో తొక్కి పాడుచేయు, కలచొక్కు

вытáращить *сов. см.* **тáращить**

вытáскивать, вытáщить (*вн.*) 1. పైకి (బయటకు) లాగు, వెలికి తీయు, పీకివేయు; ~ лóдку нá брег పడవను ఒడ్డుపైకి లాగు; ~ гвоздь из стéнны గోడనుంచి మేకును తీసివేయు (పీకివేయు) 2. *разг.* (*красть*) కాజేయు, గుంజుకొను

вытáщить *сов. см.* **вытáскивать**

вытворя́ть *несов. разг.* (*вн.*): ~ глúпости తెలివితక్కున పనులు చేయు

вытеká||ть, вытечь 1. ఒలుకబోయు, ఒలుకు, కారు, కుమ్మరిలు; ఊరు (*сочитьсь*) 2. *тк. несов.* (из рд.; о реке, ручье) (నుండి) ప్రవహించు 3. *тк. несов. перен.* తేలు; отсю́да ~ет, что... ఈ విషయాన్ని బట్టి తేలేదేమటంటే...

вытереть(ся) *сов. см.* **вытирáть(ся)**

вытеснить *сов. см.* **вытесня́ть**

вытесня́ть, вытеснить (*вн.*) తోసివేయు; нóвое ~ет стáрое కొత్తదనం పాతదానిని తోసివేస్తున్నది

вытечь *сов. см.* **вытеkáть** I

вытирáть, вытереть (*вн.*) తుడుచు[కొను]; ~ рýки చేతులు తుడుచుకొను; ~ посýду ప్లేట్లు, చెంచాలు తుడుచు

ВЫТ — ВЫХ

вытираться, вытереться 1. తుడుచుకొను 2. *разг. (изнашиваться)* పాతగిలు

вытолкать сов. см. вытáлкивать

вытолкнуть сов. см. вытáлкивать

вытоптать сов. см. вытáптывать

вытравить сов. см. вытравлять

вытравлять, вытравить (вн.) 1. (*выводить*) తొలగించు; ~ пятна మరకలను తొలగించు 2. *перен. разг. (искоренять)* నిర్మూలించు, తుడిచివేయు; ~ из памяти స్మృతినుంచి తుడిచివేయు 3. (*рисунки, узоры*) ఎచ్చింగ్ చేయు

вытребовать сов. (вн.) కోరి పొందు (సాధించు)

вытрясать, вытрясти (вн.) 1.: ~ пыль దులుపు, దులిపివేయు 2. (*трясая, очищать*) దులుపు; ~ ковер తివాసీ దులుపు

вытрясти сов. см. вытрясать

вытряхивать, вытряхнуть (вн.) దులుపు, దులిపి వేయు; పడనిచ్చు (*нечаянно*)

вытряхнуть сов. см. вытряхивать

выть несов. కూయు, అరచు, కూపెట్టు; బున్ను బున్నును (*о ветре*)

вытягивать, вытянуть (вн.) 1. (*растягивать*) పొడుగు చేయు, సాగగొట్టు, లాగించు 2. (*распрямлять*) తిన్నగా చేయు; చాచు, చాపు (*руку, ногу*) 3. *разг. (извлекать)* [బయటకు] తీయు, చేర్చు 4. *разг. (выдерживать, осиливать)* కష్టమిద చేయు (సాధించు)

вытягиваться, вытянуться 1. (*растягиваться*) సాగు, సాగిపోవు; резинка растянулась రబ్బరు సాగిపోయింది 2. (*ложиться*) చాచుకొని పడుకొను 3. *разг. (выпрямляться)* నిక్కి (నిటారుగా) నిలుచు 4. *разг. (вырастать)* పెరిగిపోవు

вытяжка ж 1. (*действие*) తొలగించడం 2. *хим.* నిర్వాసం, కషాయం

вытянуть(ся) сов. см. вытягивать(ся)

выудить сов. см. выуживать

выуживать, выудить (вн.) 1. పట్టు; ~ рыбú చేపను పట్టు 2. *перен. разг.* బైటికి తీయు; ~ секрет у кого-л. ఒకరినుంచి రహస్యాన్ని బైటికి తీయు, వోటి మాటలు లాగు

выучивать, выучить (вн.) 1. (*что-л.*) నేర్పు [కొను]; ~ наизусть కంఠస్థం (ముఖస్థం) చేయు 2. (*кого-л.*) (కి) నేర్పించు, నేర్పు; ~ кого-л. иност-

рáнному языку ఒకరికి విదేశ భాష నేర్పించు, ఒకరికి విదేశ భాషను నేర్పు

выучиваться, выучиться (от. или инф.) నేర్పు కొను; ~ читать చదువు (చదవడం) నేర్చుకొను; ~ иностранному языку విదేశ భాష నేర్చుకొను

выучить(ся) сов. см. выучивать(ся)

выхватить сов. см. выхватывать

выхватывать, выхватить (вн.) 1. గుంజుకొను, లాగుకొను; ~ что-л. из рук у кого-л. ఒకరి చేతినుంచి గుంజుకొను 2. (*вытаскивать*) లాగు; ~ кинжал కత్తిలాగు

выхлоп||ой тех.: ~ая труба శోషణ నాళం (గొట్టం); ~ые газы శోషణ వాయువులు

выход м 1. (*действие*) వైదొలగడం, నిష్క్రమణ (*из организации*); ఉపసంహరణ (*из войны*); విడుదల (*книги, кинокартины*); ~ из состава правительства ప్రభుత్వంనుంచి రాజీనామా చేయు; ~ на сцену స్టేజిమిదికి రావడం 2. (*место*) బయటికి దారి 3. *перен. (из каких-л. обстоятельств)* గత్యంతరం, బయటపడే మార్గం; ~ из затруднительного положения చిక్కులోనుంచి బయటపడడం

выходить, выйти 1. (*из рд.; откуда-л.*) (నుంచి) బయటికి వచ్చు (వెళ్ళు); *дизу (из транспорта)*; ~ из дома ఇంటనుంచి బయటికి వచ్చు; ~ из поезда ట్రైన్ దిగు; он не выходит из дому అతను ఇల్లు కదలడు 2. *перен. (из рд.; покидать)* (నుంచి) నిష్క్రమించు, ఉపసంహరించు[కొను], వైదొలగు; (కు) రాజీనామా చేయు 3. (*куда-л.*) బయలుదేరు, వెళ్ళు; ~ на охоту వేటకు వెళ్ళు (బయలుదేరు); ~ на прогулку పికారు వెళ్ళు; ~ на работу పని ప్రారంభించు; ~ на улицу బయటికి వెళ్ళు (వచ్చు); он вышел аతను బయటికి వెళ్ళాడు 4. *перен. (из рд.; из какого-л. положения, состояния)* బయట పడు; ~ из затруднения ఇబ్బందినుంచి (చిక్కుల నుంచి) బయటపడు 5. (*быть изданным*) అచ్చు అవు, వెలువడు; книга выходит в этом году [ఈ] పుస్తకం ఈ సంవత్సరంలో వెలువడుతోంది 6. (*из рд.; получаться*) వచ్చు, అవు; из него выйдет хороший врач అతను మంచి డాక్టరు అవుతాడు (తయారవుతాడు); ничего из этого не выйдет దానివల్ల ఏమీ రాదు, దానివల్ల అయేదీ పెట్టేదీ ఏమీలేదు; из этого материала платья не выйдет ఈ గుడ్డ ప్రాకుకు సరిపోదు 7. (*происходить, случаться*) పరిణమించు, ఉత్పన్నమగు; вышло совсем иначе అది మరోలా పరిణమించింది 8. (*расходовать*) ఖర్చు అగు,

అయిపోవు; у меня вышли все деньги నా డబ్బు అంతా ఖర్చైంది (అయిపోయింది, చెల్లింది) 9. *тк.*

несов. (на *вн.*; *быть обращенным*) (ఎదురుగా, కి) వుండు; окна выходят на юг కిటికీలు దక్షిణపు వేపుకి ఉన్నాయి ◇ ~ победителем విజయం సాండు, గెలుచు; ~ зámуж పెళ్లి చేసుకొను (అగు), పెళ్లాడు; ~ в отстáвкy (కు) రాజీనామా చేయు; ~ из берегов ఉప్పొంగు; ~ из доверия విశ్వాసం కోల్పోవు (పోగొట్టుకొను); ~ из сербь మరిసిస్తే మితం కోల్పోవు; ~ на пенсию రిటైర్ అగు; što не выходит у меня из головы అది నేను మరువలేను; время вышло టైమ్ అయిపోయింది

выходка *ж* పిచ్చి చేష్టలు, కుచేష్ట, కొంటెతనం, కొంటెచేష్ట

выходн||ой 1.: ~ая дверь బయటికి వెళ్లే దారి 2. (*праздничный*) ముస్తాబు; ~ой костюм ముస్తాబు సూటు ◇ ~ой день సెలవు, శెలవు; я сегодня ~ой ఈ రోజు నాకు సెలవు

выцарапать *сов. см.* **выцарапывать**

выцарапывать, **выцарапать** (*вн.*) 1. వీకి (పెరికి) వేయు; ~ глаза కళ్ళు వీకివేయు 2. *перен. разг.* (с *трудом доставать*) కష్టంతో సంపాదించు (పొందు) 3. (*изображать чем-л. острым*) గీసి (గీకి) వేయు

выцвести *сов. см.* **выцветать**

выцветать, **выцвести** వర్ణం తప్ప, వివర్ణమగు, పాలిపోవు

вычёркивать, **вычеркнуть** (*вн.*) కొట్టివేయు, చెరిపివేయు; ~ ког-л. из списка జాబితానుంచి ఒకరి పేరు కొట్టివేయు (చెరిపివేయు) ◇ ~ чтр-л. из пámяти దేనినైనా జ్ఞాపకంనుంచి చెరిపివేయు (తుడిచివేయు)

вычеркнуть *сов. см.* **вычёркивать**

вычерпать *сов. см.* **вычерпывать**

вычерпывать, **вычерпнуть** (*вн.*): ~ воду నీళ్లు బయటికి తోడు

вычесть *сов. см.* **вычитать**

вычет *м* 1. (*действие*) వ్యవకలనం, తోసివేత 2. (*удержанная сумма*) తగ్గించిన మొత్తం ◇ за ~ом తగ్గితే; за ~ом налогá останeтся 100 рублeй పన్ను తగ్గితే 100 రూబుళ్లు మిగులుతాయి

вычисление *с* తెక్క, గణన, పరికర్యం

вычислительн||ый: ~ый центр కంప్యూటర్ కేంద్రం; ~ая машина కంప్యూటర్

вычислить *сов. см.* **вычислять**

ВЫХ — ВЫШ

В

вычислять, **вычислить** (*вн.*) తెక్క పెట్టు (చేయు), తెక్కించు, గణించు

вычистить *сов. см.* **вычищать**

вычитáемое *с мат.* వ్యవకలనం, తీసివేయబడిన సంఖ్య **вычитáни||е** *с мат.* తీసివేత; знак ~я తీసివేత గుర్తు

вычитать *сов. см.* **вычитывать**

вычитáть, **вычесть** (*вн.*) 1. *мат.* తీసివేయు, తక్కువ చేయు 2. (*удерживать*) తగ్గించు, తీసివేయు, మినహాయించు; ~ из зарпláты జీతంనుంచి తగ్గించు (తీసివేయు)

вычитывать, **вычитать** *разг.* (*вн.*) చదివి తెలుసు కొను; он вычитал что в газeтe దీన్ని గురించి పత్రికలో చదివి తెలుసుకున్నాడు

вычищáть, **вычистить** (*вн.*) శుభ్రం (ప్రశ్శాసన) చేయు

вычурный ఆడంబరమైన

вышвыривать, **вышвырнуть** *разг.* (*вн.*) 1. విసిరికొట్టు, గిరవటేయు 2. *перен.* గెంటివేయు, గొట్టు

вышвырнуть *сов. см.* **вышвыривать**

выше 1. *сравн. ст. к* **высокий**: он ~ меня అతను నాకంటే పొడుగైనవాడు, అతను నాకంటే పొడుగు (పొడుగరి); этот дом ~ ఈ ఇల్లు మరింత ఎత్తైనది

2. *нареч. (сверх чего-л.)* ఎక్కువ; дeти от семй лет и ~ ఏడు ఏళ్లపైబడిన పిల్లలు 3. *предлог (рд.; за пределами)* మించి; температурá ~ нулeй శీతోష్ణం జీరోకి పైన వుంది; что ~ моих сил ఇది నా శక్తికి మించిన పని ◇ как скáзано ~ పైవిధంగా చెప్పినది (చెప్పినట్లుగా)

вышеизлóженн||ий పైన వివరించబడినది (చెప్పినది); в соотвeтствии с ~м పైమేరకు

вышенáзванн||ий పైది, పైన పేర్కొనబడినది

вышестоящ||ий ఉన్నత, పైన; ~ орган ఉన్నత (పై అధికార) సంస్థ

вышеуказáнн||ий *см.* **вышенáзванн||ий**

вышеупомáнут||ий *см.* **вышенáзванн||ий**

вышибáть, **вышибить** *разг.* (*вн.*) 1. వగలగొట్టు; ~ дверь తలుపు వగలగొట్టు 2. *перен. (прогонять)* వెళ్లగొట్టు

вышибить *сов. см.* **вышибáть**

вышивáние *с (действие)* బుటాలు వేయడం

вышивáнье *с (вещь)* బుటా పని

ВЫШ — ГАД

вышивать, вышить (вн.) బుటాలు వేయు

вышивка ж 1. (действие) బుటా పని 2. (узор) బుటా, కనీదా

вышин|| ж 1. (высота) ఎత్తు; ~óй в сто метров వంద మీటర్లు ఎత్తు[గల] 2. (высь) ఎత్తు, ఆకాశం; орёл парит в ~é రాబందు ఆకాశంలో ఎత్తుగా ఎగురుతోంది

вышить сов. см. **вышивать**

вышка ж గోపురం, అట్టడి, అట్టాలకం; сторо-
жевая ~ కాపలావాడి గోపురం

выявить(ся) сов. см. **выявлять(ся)**

выявление с వెల్లడించడం, బయటపెట్టడం; ~ не-
достатков లోపాలను బయటపెట్టడం

выявлять, выявить (вн.) 1. వ్యక్తంచేయు, వెల్లడించు; ~ свой способности తన శక్తిసామర్థ్యాలు వ్యక్తంచేయు (వెల్లడించు) 2. (вскрывать) బయటపెట్టు, వెలికి తీయు; ~ недостатки లోపాలను బయటపెట్టు

выявляться, выявиться బయటపడు, వ్యక్తంచేయబడు, వ్యక్తమవుతూ వచ్చు, తేలు

выяснение с కనుక్కోవడం, కనిపెట్టడం, తెలుసుకోవడం

выяснить(ся) сов. см. **выяснять(ся)**

выяснить, выяснять (вн.) (узнавать) కనుక్కోను, తేల్చుకొను, తెలుసుకొను; బయటపెట్టు (обна-
руживать)

выясняться, выясниться తేలు, వెల్లడి అగు, బట్టబయలగు; выяснилось, что... ..అని తేలింది

вьетнамец м వియత్నాం దేశస్థుడు

вьетнамский వియత్నామీస్

вьюга ж మంచు తుపాను

вьюк м మూత

вьючный|| ~ая лóшадь బరువు మోసే గుర్రం

вьющийся 1. (о растениях) తీగ [మొక్క], పల్లరి, వల్లి 2. (о волосах) ఉంగరాల జుట్టు

вяжущий ఒగరు, వగరు; ~ее веществó ఒగరైన ద్రవ్యం

вяжельн|| ая అల్లిక; ~ый крючóк కొంకి సూది; ~ая спица అల్లిక సూది

вязание с 1. (действие) అల్లిక 2. (вещь) అల్లిక వస్త్రం

вязать, связать (вн.) 1. (связывать) కట్టు, ముడివేయు 2. (крючком, спицами) అల్లుకొను

вязаться несов. (с тв.) (т.) పాసగు, అనుగు ణంగా వుండు

вязкий 1. బంక, బంకయైన, జిగురుకొన్న, స్నిగ్ధమైన; పిచ్చిలమైన (липкий); జిగ్ధమైన, పిసపినలాడే (тягучий) 2. (топкий) బురదగా వున్న

вязнуть несов. దిగబడు; нóгн ввязнут в грязь కాళ్ళు బురదలో దిగబడతాయి

вялен|| ая వరుగు; ~ая рыба వరుగు చేప; ~ое мясо వరుగు మాంసం

вялить, провялить (вн.) వరుగు (ఎండ) పెట్టు, వరుగు చేయు

вялость ж మాంద్యం, జడ్డుతనం, మందకొడితనం (состояние); నడలిపోవుట (мышц)

вял|| ая 1. (увядающий) వాడిపోయిన 2. перен.: ~ый человек ఉత్సాహరహితుడు; ~ые мышцы నడలిపోయిన కండలాలు

вянуть, завянуть ఎండిపోవు, నడలు ◇ ýши вянóт разг. అది వినడానికి రోత (అనవ్యం కలిగిస్తుంది)

Г

гáвань ж [ఓడ]రేవు; входить в ~ రేవులో ప్రవేశించు, రేవులోకి వచ్చు

гад м 1: ~ы мн. зóол. సరీసృపాలు 2. перен. презр. నీచుడు

гадáлка ж సోదెమ్మ

гадáние с 1. (действие) సోదె, శకునం, జోస్యం 2. (предположение) ఉజ్జాయింపు, ఊహ

гадáть, погадáть 1. (предсказывать) జోస్యం (ఎరుక, సోదె) చెప్పు 2. тк. несов. (о пр.; предпо-
лагать) ఊహించు, ఉజ్జాయించు, పోల్చుకొను; ~ о чéм-л. దేనిమీదనైనా అంచనా వేయు, దేన్ని గురించైనా పోల్చుకొను

гадить, нагадить 1. (о животных, птицах) మాపివేయు, మురికి చేయు 2. разг. (от.; вредить) (మీద) కుయుక్తి వన్ను

гадк|| ая నీచమైన, దుష్ట, దూష్టమైన; ~ая по-
гóда పాపిష్ఠి వాతావరణం; ~ие лóди దుష్టలు, నీచులు

гадливость ж అనవ్యత, చీదర, హేయభావం

гадлив|| ая అనవ్యకరమైన; **вызывать** ~ое чýв-

ство అనవ్యత్తి కలిగించు (పుట్టించు)
гадост|| ж разг. రోత, చెత్త; он съел какýю-то ~ь అతను ఏదో చెత్త తినేశాడు; **говорить** ~и రోత మాటలు (విషయాలు) చెప్పు; **дéлать** ~и రోత పని చేయు

гадіюка ж зоол. గడ్డి పాము, మడినాగు
газ м 1. వాయువు; природный ~ సహజ వాయువు;
слезоточивый ~ బాష్ప వాయువు 2.: ~ы мн. (в
кишечнике) వాయువులు

газета ж [వార్తా] పత్రిక; вечерняя ~ సాయం
కాలపు పత్రిక; ежедневная ~ దినపత్రిక; утренняя
~ ఉదయం పత్రిక ◇ стенная ~ గోడ వార్తా పత్రిక
газетный пత్రిక; ~ая бумага అచ్చు కాగితం,
న్యూస్‌పేపర్; ~ая статья పత్రికా వ్యాసం; ~ое со-
общение పత్రికా వార్త

газетчик м 1. уст. పత్రికలు అమ్మేవాడు 2. разг.
(сотрудник газеты) పత్రికేయుడు

газирова||ный: ~ая вода సోడావాటర్, సోడా
పానీయం

газификация ж గ్యాసు సౌకర్యం కల్పించడం (లభించ
జేయడం)

газифицировать несов. и сов. (вн.) గ్యాసు
సౌకర్యం కల్పించు

газов||ый г్యాస్; ~ая плита г్యాస్ ప్లేట్ (ప్రాయి్య)
газогенератор м тех. గ్యాస్ జనరేటర్ (ఉత్పాదన
యంత్రం)

газопровод м పచ్చిక బయలు, శాద్వలం
газопроводный వాయు [రూప]

газопровод м г్యాస్ గొట్టం (పైపులైను)

газобезопасность с г్యాస్‌ప్రాఫ్‌షెల్డిర్

газохранилище с г్యాస్‌హోల్డ్ర్

гайка ж స్క్రూనట్

гайдектика ж астр. నక్షత్ర సమూహం (కూటమి)

галантерейный: ~й магазин స్వాస్త్వి షాపు, చిల్లర
సామాన్లు దుకాణం; ~е товары చిల్లర సామాన్లు
(నరుకులు)

галантерей ж собир. చిల్లర సామాన్లు

галантный మర్యాదగల

галерея ж వసరా, గ్యాలరీ ◇ картинная ~ చిత్ర
[ప్రదర్శన]శాల

галёрка ж разг. 1. (места) [థియేటరు] గ్యాలరీ
2. (публика) గ్యాలరీ జనం

галька ж కాకి

галлюцинация ж భ్రమ, మతి విభ్రమం

галоп м тк. ед. దోడు, దాట్లువేసి పరుగెత్తుట;
поднимать лошадь в ~ గుర్రాన్ని దోడు తీయించు

галопом нареч. 1. దోడు; мчаться ~ దోడు
తీయు 2. перен. తొందర తొందరగా, అతివేగంగా

гало||чк||а ж разг. గుర్తు; помечать ~ой чтo-л.
దేసికైనా గుర్తు పెట్టు

ГАД — ГАР

Г

галoши мн. (ед. галoша ж) [బూట్లపై] రబ్బరు
తొడుగులు

гальстук м [నెక్]టై; завязывать ~ టైని కట్టు
галун м జరీ; обшивать галунoм జరీ (సరిగ)
వేయు

гальванизация ж గాల్వనైజేషన్
гальванизировать несов. и сов. (вн.) గాల్వనైజ్
చేయు

гальванометр м గాల్వనోమిటర్
галька ж గులకరాయి, నన్న (స్పటికపు) రాయి; గులక
రాళ్లు (సోబిర.)

гам м ఠోడ, అల్లరి, గోలగోల; поднимать ~ ఠోడ
చేయు

гамма м [చిక్కిపు] ఉయ్యాల, ప్రేంఖ
гамма ж муз. సర్వక్రమం, సర్వగ్రహం, సరళి,
శ్రేణి

гамма-лучи мн. физ. గామా కిరణాలు

гангрена ж గాంగ్రీన్

гангстер м ఖానీకీరు, దుండగీడు

гараж ж గారేజ్

гарантийный: ~ый ремонт గ్యారంటీ కాలంలో
చేసే మరమ్మత్తు; ~ый срок గ్యారంటీ కాలం; ~ое
письмо హామీ పత్రం

гарантировать несов. и сов. (вн.) 1. హామీ
కల్పించు; ~ безопасность సెక్యూరిటీకి (భద్రతకి) హామీ
కల్పించు 2. (от рд.; ограждать, защищать)
(నుంచి) హామీ కల్పించు

гаранти||я ж హామీ; ~я на год ఒక సంవత్సరం
గ్యారంటీ గల (పున్న); давать ~ю హామీ ఇచ్చు; полу-
чать ~ю హామీ పుచ్చుకొను; без ~и హామీ ఇవ్వకుండా
(లేకుండా); с ~ей గ్యారంటీ ఉన్న

гардероб м 1. (шкаф) అల్మార, బీరువా 2. (по-
мещению) క్లోక్ రూమ్ 3. (одежда) బట్టలు, దుస్తులు

гардеробщик м క్లోక్ రూమ్ పనివాడు

гардина ж తెర

гарем м అంతఃపురం

гармоника ж అకార్డియన్

гармонировать несов. (с тв.) (కు) సరిపడు,

పాసగు

гармонист м అకార్డియన్ వాయిం చేవాడు (వాద్య

గాడు)

гармонический см. гармоничный

гармонич||ный 1. (благозвучный) శ్రావ్యమైన

ГАР — ГЕН

2. (соразмерный) సమరసమైన, పొందిక వుండే; ~ое развитие సమరసమైన (సర్వతోముఖమైన) అభివృద్ధి

гармония ж 1. (благозвучие) శ్రావ్యత 2. (соразмерность) సామరస్యం, పొందిక, ఒద్దిక

гармонь ж разг. см. гармоника

гарнизон м кyarisn, [నగరపు] సైనిక దళం

гарнитур м సెట్; мёрбелный ~ ఫర్నిచర్ సెట్

гарпун м ఈటె, పంట్రికోల

гарь ж: запах гари మాడుతున్న (కాలుతున్న) వాసన; пахнуть ~ю మాడుతున్న వాసన కొట్టు

гасить, загасить, погасить (вн.) 1. ఆర్పు, ఆర్పించు, చల్లార్పు (пламя); ఆర్పివేయు (электричество) 2. перен. (подавлять) అణచు, చల్లార్పు

◇ ~ долги అప్పులు తీర్పు; ~ почтовую марку స్టాంపు (తపాలబిళ్ల) మీద ముద్రవేయు

гасн|уть, погаснуть 1. ఆరు, చల్లారు; plámy ~ет నిప్పు ఆరిపోతుంది, మంటలు చల్లారుతున్నాయి; звёзды ~ут నక్షత్రాలు చల్లారుతున్నాయి 2. перен. (исчезать) ముగుసు, అణగు, క్షీణించు; надéжда ~ет ఆశలు క్షీణించుతున్నాయి (అణగారి పోతున్నాయి)

гастролёр м పర్యాటక ప్రదర్శకుడు

гастроли мн. (ед. гастроль ж) [కళాకారుల] పర్యటన; выезжать на ~ ప్రదర్శన పర్యటనకు వెళ్లు

гастролировать несов. ప్రదర్శనలెస్తూ పర్యటించు

гастроном м (магазин) సూపర్ బజార్, ఆహార పదార్థాల మార్కెట్

гастрономически|й: ~е товары తిండి పదార్థాలు

гастрономия ж (продукты) తిండి పదార్థాలు

гауптвахта ж క్వార్టర్ గార్డ్; сажать на ~у నిర్బంధించు

гаший м కలంజం, మాదకం, గంజాయి

гвалт м разг. గోల, గోలగోల, కోలాహలం; поднимать ~ గోలచేయు

гвардеец м గార్డ్స్మన్, గార్డ్స్దళ సైనికుడు

гвардейск|ий గార్డ్స్; ~ая часть గార్డ్స్ దళం; ~ое знáмáя గార్డ్స్ జెండా

гвáрдия ж గార్డ్స్ దళాలు ◇ Красная ~ ист. రెడ్ గార్డ్స్

гвоздика I ж (цветок) లవంగం పువ్వు, శ్రీపుష్పం

гвоздика II ж собир. (пряность) లవంగం

гвоздь м మేకు, చీల; забивать ~ మేకు కొట్టు

◇ ~ проблемы కీలక విషయం; ~ сезóна ఆ కాలపు గొప్ప విజయం, కీలకాంశం

где нареч. 1. вопр. ఎక్కడ, ఏడి, ఏడి; ~ книга? పుస్తకం ఏడి (ఎక్కడ వుంది)?; ~ он? అతను ఏడి (ఎక్కడ ఉన్నాడు)?; ~ он живёт? అతడు ఎక్కడ?, అతనిది ఏ వూరు?; ~ он сeйчáс? అతను ఇప్పుడు ఎక్కడ ఉన్నాడో? 2. относ. переводится прич. прош. вр. или лексически: город, ~ я родился నేను పుట్టిన ఊరు; ~ попалó ఎక్కడోక్కడ

гдé-либó нареч. ఎక్కడైనా, ఎక్కడనో, ఎక్కడో ఒకచోట

гдé-нибудь нареч. см. гдé-либó

гдé-то нареч. ఎక్కడో, ఎక్కడనో; ~ в другом мéстe ఎక్కడో మరొక చోటులో; ~ здеcь ఇక్కడే ఎక్కడో

гегемон м నాయకుడు, నాయకత్వం వహించేది

гегемония ж ఆధిపత్యం, నాయకత్వం; ~ проле- тариáта (శ్రామికవర్గ నాయకత్వం

гéйзер м గీజరు

гектáр м హెక్టార్

гектóграф м హెక్టాగ్రాఫు

гéлий м хим. హీలియం

гемоглоб|ин м హెమోగ్లోబిన్, రక్తగోళకం

генеалогическ|ий: ~ое дéрево వంశవృక్షం, వంశావళి

генеалóгия ж ఇలువరుస, వంశానుచరిత్ర, వంశావళి

генéзис м మూలం, పుట్టుక

генерáл м జనరల్, సైనికాధికారి

генерáл-губернáтор м గవర్నర్ జనరల్

генералитéт м собир. జనరల్స్

генерáл-лейтенáнт м లెఫ్టినెంట్ జనరల్

генерáл-майóр м మేజర్ జనరల్

генерáл-полкóвник м కలనల్ జనరల్

генерáльн|ый 1. (главный) ప్రధాన; ~ый ди- ректор జనరల్ మేనేజర్; ~ый консул కాన్సుల్ జన రల్; ~ый прокурóр ప్రాక్యురేటర్ జనరల్; ~ый секретáрь ప్రధాన కార్యదర్శి; ~ая л|иния సాధారణ పంథా 2. (общий) సాధారణ; ~ый план సాధారణ పథకం

генерáтор м జనరేటర్

генéтика ж జెనెటిక్స్, జనుశాస్త్రం, జీవోత్పత్తి శాస్త్రం

генетический జెనెటిక్, జనన సంబంధమైన; ~ ме- тод జనన వైఖరి

гениáльнóсть ж ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ

гениáльн|ый ప్రతిభావంతమైన, ప్రతిభాయుత; ~ый человек ప్రతిభాశాలి; ~ое творéние (о кни- ге) ప్రతిభావంతమైన రచన

гений *м* 1. (творческая способность) ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ 2. (человек) ప్రతిభాశాలి, ప్రజ్ఞావంతుడు

геноцид *м* సామూహిక మారణకాండ (జన నిర్మూలన)

гены *мн.* (ед. ген *м*) биол. జెన్లు, జన్యువులు

географ *м* భూగోళశాస్త్రజ్ఞుడు

географический భౌగోళిక, నైసర్గిక; ~ая карта భౌగోళిక (భూగోళ) పటం; ~ая средняя భౌగోళిక పరిసరాలు; ~ое положение భౌగోళిక (నైసర్గిక) స్వరూపం

география *ж* భూగోళశాస్త్రం; физическая ~ నైసర్గిక భూగోళశాస్త్రం; экономическая ~ ఆర్థిక భూగోళశాస్త్రం

геодезия *ж* భూపరిమాణశాస్త్రం

геоблог *м* భూగర్భ (భూవిజ్ఞాన) శాస్త్రజ్ఞుడు, జియాలజిస్టు

геологический భౌమ; ~ий период భౌమ యుగం; ~ое строение భౌమ నిర్మాణం; ~ие изыскания భౌమ (భూగర్భ) అన్వేషణ (సర్వే)

геология *ж* భూవిజ్ఞాన (భూగర్భ) శాస్త్రం

геологоразведочный ~ая экспедиция భూగర్భ అన్వేషణ (సర్వే)

геометрический జ్యామితీయ, త్షేత్రగణితం, రేఖాగణితం

геометрия *ж* జ్యామితీశాస్త్రం, త్షేత్రగణితం, రేఖాగణితం

геофизика *ж* భూభౌతికశాస్త్రం

геофизический భూభౌతిక

гепард *м* చిరుతపులి, సింహ

герб *м* లాంఛనం; государственный ~ రాజ్య చిహ్నం (ముద్ర)

гербовый రాజ్య, అధికార, స్థాంపు; ~ая бумага స్థాంపు కాగితం; ~ая марка కోర్టు ఫీజు స్థాంపు; ~ая печать అధికార (రాజ్య) ముద్ర ◇ ~ый сбор రెవిన్యూ స్థాంపు

геркулес *м* 1. (очень сильный человек) బలవంతుడు, భీమబలుడు 2. (овсяная крупа) ఓట్స్ అలుకులు германски||й జర్మన్ ◇ ~е языки జర్మన్ భాషలు герметический వాయు దిగ్బంధం చేసిన, గాలి చొరబడని; ~ая карбина గాలి చొరబడని గది; ~ая закупка గాలి చొరబడకుండా మూయుబడడం

герметичный *с.м.* герметический

геройзм *м* వీరత్వం, పరాక్రమం, శౌర్యపరాక్రమాలు

героиня *ж* 1. పరాక్రమశాలి అయిన వనిత, వీరవనిత 2. (книги, фильма и т.п.) కథా నాయిక

героически нареч. వీరోచితంగా, పరాక్రమయుతంగా, పరాక్రమవంతంగా

ГЕН — ГИД

Г

героический||й వీర, వీరోచితమైన, పరాక్రమవంతమైన; ~ий поступок వీరోచిత కృత్యం; ~ое время వీర యుగం

герой||й *м* 1. వీరుడు; пасть смертью ~я వీర మరణం చెందు 2. (книги, фильма и т.п.) కథా నాయకుడు ◇ Герой Советского Союза సోవియట్ యూనియన్ వీరుడు (వీర బిరుదాంకితుడు); Герой Социалистического Труда సోషలిస్టు శ్రమ వీరుడు (వీర బిరుదాంకితుడు)

геройский *с.м.* героический

геройство *с* వీరత్వం, పరాక్రమం, శూరత్వం

гйбел||ь *ж* నాశం, వినాశం ◇ быть на краю ~и ప్రాణహాసం స్థితిలో వుండు

гйбел||ь||й వినాశకరమైన, హానికరమైన; ~ая политика వినాశకరమైన (హానికరమైన) విధానం; ~ые последствия వినాశకర ఫలితాలు

гйбк||й 1. వంగునట్టి, వంగెడు, నమ్యమైన; ~ое тло వంగునట్టి శరీరం; ~ая проволока వంగే తీగ 2. перен. పట్టువిడుపులుగల, వెసులుబాటుతో కూడిన; ~ая политика పట్టువిడుపులుగల (వెసులుబాటుతో కూడిన) విధానం

гйбкость *ж* 1. వంగేగుణం, మార్దవం, నమ్యత 2. перен. వెసులుబాటు

гйбл||ь||й разг.: ~ое дло దిక్కుమాలిన (హానికరమైన) పని; ~ое место హానికరమైన స్థలం (చోటు)

гйбнут||ь *несов.* నశించు, నాశనం చెందు; చచ్చు, నేల కొరుగు (на поле боя); цветы ~ от мороза చలితో పువ్వులు నశించిపోతాయి

гибрид *м* హైబ్రిడ్, సంకరం

гибридизация *ж* సంకరణం, హైబ్రిడ్ జాతిని అభివృద్ధిచేయడం

гйгнт *м* అతి (మహా) కాయుడు ◇ заврд-~ (బ్రహ్మాండమైన ఫాక్టరీ; ~ мысли గొప్ప ఆలోచనాపరుడు

гйгнтски||й 1. (по размеру) బ్రహ్మాండమైన 2. (исключительный, чрезвычайный) అత్యున్నతమైన, బ్రహ్మాండమైన; ~й труд బ్రహ్మాండమైన కృషి ◇ ~ми шагами పెద్ద అంగలు వేస్తూ, పెద్ద అంగలమీద

гйггена *ж* ఆరోగ్య విజ్ఞానం (శాస్త్రం), పారిశుధ్యం;

лйчная ~ వ్యక్తిగత శరీర పారిశుధ్యం

гйгггггггггг||й ఆరోగ్య (పారిశుధ్య) సంబంధమైన; ~е мероприятия పారిశుధ్య కార్యక్రమం

гйгггггггггг *с.м.* гйгггггггггг

гйд *м* మార్గదర్శి, మార్గదర్శకుడు, గైడు

гидравлический హైడ్రాలిక్, ద్రవచాలిత, ద్రవప్రేరిత;
~ пресс హైడ్రాలిక్ ప్రెస్, ద్రవచాలిత నొక్కు. యంత్రం
гидрометеорология జ హైడ్రోమెటెయోరోలాజి
гидрометеоцентр మ వాతావరణ పరిశోధనా కేంద్రం
гидроплан మ హైడ్రోప్లేన్

гидросамолёт మ స.మ. гидроплан
гидростанция జ జలవిద్యుత్ కేంద్రం
гидроэлектростанция జ స.మ. гидростанция
гиёна జ సిపి, దుమ్ములగొండి

гильза జ 1. (заряда) తూటా, తోటా 2. (папи-
росы) ముతక కాగితం

гимн м 1. గీతం; государственный ~ జాతీయ
గీతం 2. (хвалебный) కీర్తన, స్తోత్రం

гимнаст м జిమ్నాస్టు, కసరత్తు చేసేవాడు
гимнастёрка జ మిలిటరీ షర్టు (చొక్కా)

гимнастик||а జ వ్యాయామాలు, జిమ్నాస్టిక్స్; ле-
чёбная ~а వ్యాయామ చికిత్స; заниматься ~ой
వ్యాయామం చేయు

гимнастически||и వ్యాయామ; ~и зал మల్లశాల,
వ్యాయామశాల; ~е упражнения వ్యాయామాలు

гинеколог м గైనకాలజిస్టు, స్త్రీలవ్యాధుల నిపుణుడు
гинекологически||и గైనకాలజికల్; ~е болёзنى
గైనకాలజికల్ (స్త్రీ) వ్యాధులు

гинекология జ గైనకాలజీ, స్త్రీవ్యాధి శాస్త్రం

гипербола జ లిట. అతిశయోక్తి

гипертония జ అధిక రక్తపు పోటు; బి. పి. (разг.)

гипноз м 1. (состояние) సమ్మోహితం; быть
под ~ом సమ్మోహిత స్థితిలో వుండు 2. (усыпле-
ние внушением) సమ్మోహన విద్య, హిప్నోసిస్; лечить
~ом సమ్మోహన (వశ్యసుప్తితో) చికిత్స చేయు

гипнотизёр м హిప్నోటిస్టు, మెస్మరిస్టు

гипнотизировать, загипнотизировать (вн.)
సమ్మోహితుడిని చేయు, హిప్నోటైజ్ చేయు

гипнотический: ~ сон సమ్మోహిత స్థితి

гипотеза జ ఊహ, పరికల్పన, సూత్రీకరణ

гипопотам м с.м. бегемот

гипс м 1. (вещество) ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్ 2. мед.
ప్లాస్టర్ [కట్టు]; накладывать ~ ప్లాస్టర్ వేయు

гипсов||ый: ~ая повязка గోదంతి (ప్లాస్టర్ ఆఫ్
పారిస్) కట్టు; ~ая статуэтка ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్
విగ్రహం

гирлянда జ దండ, మాలిక, హారం; ~ из лампочек
దీపాల తారణం; ~ из цветов వువ్వల దండ, పూలహారం

гиря ж 1. (весов, часов) గుండు 2. спорт. ముచ్చరం
гитара ж గిటార్

гитарист м గిటార్ వాయిదీవాడు

глав||а I 1. ж уст. с.м. голова 1; 2. м и ж
(руководитель) అధినేత, నాయకుడు м; అధినేత, నాయ-
కురాలు ж; ~а правительствa ప్రభుత్వాధినేత,
ప్రభుత్వ నాయకుడు; ~а семьи కుటుంబ పెద్ద,
కుటుంబి; ~а учреждения అఫీసుకు అధికారి 3. ж
(купол) గోపురశిఖరం ◇ идти во ~е నాయకత్వన
వుండు, అగ్రభాగాన (అగ్రేవరత్వన) ఉండు; сидеть во
~е стола ముఖ్య స్థానమందు కూర్చొను; стоять
во ~е (руководить) (కి) నాయకత్వం వహించు

глава II ж (раздел) అధ్యాయం, ప్రకరణం

главарь ж నాయకుడు

главенство с అగ్రస్థానం, అధిపత్యం, ప్రాధాన్యత
главенствовать несов. (в пр.) (కి) అధిపత్యం
వహించు; (над тв.) (తో) అధిపత్యం కలుగు

главнокомандующий м సేనాధిపతి, కమాండర్
ఇన్ ఛీఫ్

главн||ый 1. ముఖ్యమైన, ప్రధాన, మౌలికమైన;
~ый город ప్రధాన నగరం, ముఖ్య పట్టణం; ~ый поч-
тамт కేంద్ర తపాలా అఫీసు; ~ая задача మౌలిక
(ప్రధాన) కర్తవ్యం; ~ая причина ప్రధాన కారణం 2.
(старший по положению) ప్రధాన, ముఖ్య;
~ый инженер ఛీఫ్ ఇంజనీరు; ~ый министр [шта-
та] ముఖ్య మంత్రి; ~ый редактор ప్రధాన సంపాదకుడు
3.: ~ое в знач. сущ. с ముఖ్యమైన విషయం; ~ое
в том, что... ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే... 4.
в знач. вводн. сл.: а ~ое, он прилёжен ముఖ్య
మైనది ఏమిటంటే, అతడు చాలా పట్టుదలగల వాడు

глагол м грам. క్రియ

глагольн||ый క్రియా; ~ая форма క్రియా రూపం

гладить (вн.) 1. сов. выгладить, погладить
(утюжить) ఇస్తరి చేయు 2. сов. погладить (лас-
кать) నిమరు, తడుపు; ~ кого-л. по голове
ఒకరి తల నిమరు

гладк||ий 1. చదువైన, సమమైన (ровный); సున్న,
సున్నని (тж. о волосах, коже); సునువరి (полиро-
ванный); సునుపైన (о бумаге) 2. перен. సాఫైన,
నరకమైన, స్పష్టమైన ◇ ~ая ткань సాదా గుడ్డ

гладко нареч. 1. సున్నగా; его волосы были
причесаны ~ అతని జాట్లు సున్నగా దువ్వివుంది 2.
перен. సాఫీగా, చక్కగా; ~ говорить ధారాళంగా
(సట్టులు లేకుండా) మాట్లాడు; всё прошло ~ అంతా
సవ్యంగా సాగిపోయింది (జరిగింది)

гладь I ж (ровная поверхность) (అద్దంలాంటి) మనువు ◇ тишь да ~ శాంతి సామరస్యము

гладь II ж (вышивка) శాటిన్ కుట్టు

глаз м 1. కన్ను, నేత్రం, చతువు; поднимать ~а కన్నెత్తు, కన్నెత్తి చూచు 2. (взгляд) చూపు 3. (зрение) చూపు; верный ~ నిశితమైన చూపు; острый ~ తీక్షణమైన కన్ను, చురుకైన చూపు; плохой ~а బలహీనమైన చూపు; портить ~а చూపు పాడు చేయు ◇ в ~ах ког-л. ఒకరి దృష్టిలో; за ~а а) (заочно) చాలున ర) (с избытком) బోలెడు; на ~ చూచి [అంచనా వేయు]; на ~ах у ког-л. ఒకరి కండ్ల ఎదుట; с глазу на ~ ఏకాంతంగా [మాట్లాడు]; дурной ~ దృష్టి దోషం; у меня ~а разбежались నా కళ్ళ చెదిరిపోయాయి; делать большие ~а ఆశ్చర్యపడు; закрывать ~а на что-л. దేనికైనా కండ్లు మూసుకొని వూరక వుండు; открывать ~а кому-л. на что-л. దేన్నీ గురించైనా ఒకరి కండ్లు విప్ప (తెరచు); проглядеть ~а ఎదురు తెన్నులు చూస్తూ వుండు; хоть ~ выколи кన్ను పాడుచుకున్నా కనిపించని చీకటి; катит чіккі, చిమ్మ చీకటి; смотреть смерти в ~а ప్రాణంండంలో వుండు; смотреть во все ~а తేరిపార చూచు; идти куда ~а глядят చూపు ఎటు పోతే అటు పోవు; на ~а не попадаться кому-л. ఒకరి కండ్ల పడకుండా వుండు; насколько хватает ~కు చూపు మేరకు; не верить своим ~ам తన కండ్లను నమ్మకపోవు; не моргнуть ~ом తడుపుకోకుండా; не смыкая глаз кళ్ళ మూసుకోకుండా; за ним нужен ~ да ~ అతనిమీద కన్నేసి వుంచాలి (వుండాలి); с глаз долой — из сердца вон посл. కనుమరుగైతే మరచిపోతాం

глазница ж కనుగుంట

глаз||рой: ~ой врач కంటి వైద్యుడు; ~ая больничная కంటి వ్యాధి; ~ая больница కన్ను ఆస్పత్రి

глазок м в разн. знач. కన్ను; ~ для наблюдения కన్ను ◇ на ~ చూచి [అంచనా వేయు]

глазомер м నిశితమైన చూపు; у него хороший ~ అతనిది నిశితమైన చూపు; у него плохой ~ అతనికి నిశితమైన చూపు లేదు

глазунья ж కోడిగుడ్డు వేపుడు, వేయించిన కోడిగుడ్డు

глазнды мн. (ед. гланда ж) లాన్పుల్స్

гласит||ь несов. చెప్ప, తెలుపు, తెలియజేయు; закон ~ చట్టంలో ఇలా వుంది (చెప్పుంది)

гласно нареч. బహిరంగంగా, బాహ్యంగా

гласность|| ж బహిరంగం, బాహ్యం, గ్లాస్నాస్త్; предавать ~и నలుగురికీ వెల్లడించు, బహిరంగ పరచు

ГЛА — ГЛУ

Г

глас||ый I лингв. అచ్చు; ~ый звук అచ్చు; ~ая буква అచ్చు అక్షరం

гласный II (открытый, публичный) బహిరంగ, బాహ్యమైన

глас||тай м 1. ист. దూత 2. перен. высок. (провозвестник) చాటించేవాడు

глетчер м с.м. ледник

глина ж బంకమట్టి, బంకమన్ను, జంబాలం

глинист||ый бంక; ~ая почва బంకమట్టి

глинян||ый మట్టితో చేసిన (తయారైన); ~ый горшок కుండ, అరికి, చట్టి; ~ая посуда మట్టి పాత్రలు

глиссер м గ్లైడర్, మోటరుబోటు

глист м క్రిమి, పురుగు, పాము

глицерин м గ్లిసరీన్

глоб||ьный గ్లోబల్, ప్రపంచ в ~ом масштабе ప్రపంచ స్థాయిలో

глобус м గ్లోబు

глод||ть несов. прям., перен. (вн.) కొరుకు, కొరుక్కు తిను; его гложет тоска అతని మనస్సును బెంగ కొరుకుతోంది

глод||ть, глотн||ть (вн.) [దిగ]మింగు ◇ ~ слезы ఏడుపు దిగమింగు

глот||а ж 1. анат. కుత్తుక, కంఠనాళం 2. разг. (горло) గొంతు ◇ драть ~у груб. అరచు; заткн||ть кому-л. ~у груб. ఒకరి నోరు మూయించు; кричать во всю ~у разг. అతి పెద్దగా అరచు, గొంతు చించుకొని అరచు

глотн||ть сов. с.м. глот||ть

глот||ок м 1. (действие) గుటక; одним ~ком గుటుక్కున, ఒక గుటకతో 2. (количество) గుక్కెడు, ఒక గుక్క, గుటక; ~ок воды ఒక గుక్క నీళ్ళు, గుక్కెడు నీళ్ళు; пить мал||енькими ~ками కొంచెం కొంచెంగా తాగు, సేవించు

глохн||ть несов. 1. сов. оглохн||ть చెవివాడగు, చెవుడు వచ్చు; он оглох అతనికి చెవుడు వచ్చింది 2. сов. заглохн||ть (слабеть, затихать) అణగి (తగ్గి) పోవు 3. сов. заглохн||ть (о моторе) అగి పోవు

глуб||же сравн. ст. к глуб||кий и глубоко

глубин||а ж 1. లోతు; ~а по колено మోకాటి బంటి (మోకాళ్ళవరకు) లోతు; ~ой в пять метров ఐదు మీటర్ల లోతుగల; на ~е десять метров పది మీటర్ల లోతున; исследование морских глубин

నముద్ర గర్భ పరిశోధన; измерять ~ý లోతు చూచు (తెలుసుకొను) 2. (место внутри, в середине чего-л.) నట్టనడి; в ~é комнаты గది అవలి కొనన; в ~é леса నట్టడవిలో 3. перен. గంభీరత, ప్రగాఢత; ~á анáлиза విశ్లేషణయొక్క ప్రగాఢత; ~á чувств అనుభూతియొక్క ప్రగాఢత ◇ в ~é души హృదంత రాళంలో; до ~ы души హృదయపూర్వకంగా

глубинный: ~ый район దూర (మారుమూల) ప్రాంతం; ~ая бóмба పాతాళంలో ప్రయోగించే బాంబు

глубок||ий 1. లోతైన; ~ий снег కాళ్ళ దిగబడే మంచు; ~ая рáна బలమైన గాయం; ~ая рекá లోతైన నది; ~ая тарéлка సూప్ పల్లెం; ~ое бy-рéние లోతైన తవ్వకం 2. перен. గాఢ; ~ая симпá-тия గాఢాభిమానం; ~ое изучéние గాఢ అధ్యయనం ◇ ~ий вдox పెద్ద ఊపిరి, దీర్ఘ శ్వాసం; ~ий сон మంచి (గాఢ) నిద్ర; ~ий старíк చాలా ముసలివాడు; ~ий траур ప్రగాఢ సంతాపం; ~ая дрéвность అతి పురాతన కాలం; ~ое молчáние గాఢ మౌనం; ~ие кóрни లోతుగా పారిన వేళ్ళు; ~ой зимóй నడిశీతా కాలంలో; дожítь до ~ой стáрости చాలా కాలం బతుకు; до ~ой нóчи రాత్రి పొద్దుపోయిన దాకా

глубоко нареч. 1. లోతుగా; ~ нырять మునిగి నిండా లోతుకు వెళ్ళు; засóвывать рýку ~ в отвёр-стие బొక్కలో చేతిని నిండా లోనికి దూర్చు 2. перен. గాఢంగా, ప్రగాఢంగా (основательно); మహా, చాలా (очень); ~ задýматься అలోచనలో మునిగిపోవు; ~ изучáть గాఢంగా అధ్యయనం చేయు; ~ страдáть మహా బాధపడు; ~ укоренíвшийся లోతుగా వేళ్ళ పారిన; я ~ опечáлен నేను చాలా విచారిస్తున్నాను 3. в знач. сказ. లోతుగా వుంది; здесь ~ ఇక్కడ చాలా లోతుగా వుంది ◇ ~ вздыхáть నిట్టూర్పు

глубокомысленный 1. (полный глубоких мыслей) భావపూరితమైన 2. (сосредоточенный) గంభీర; с ~ым вíдом గంభీర వైఖరితో

глубокомыслие с గంభీరత, గాంభీర్యం

глубокоуважаемый (обращение) అయ్యా, గారు; ~ товарищ Пётров గౌరవనీయుడైన కృమేడ్ పెత్తోవ్ గారు

глубочáйший превосх. ст. к глубóкий

глубь ж с.м. глубинá 1, 2

глумíться несов. (над тв.) అపహాస్యం (యెగతాళి) చేయు, వెక్కిరించు

глумлéние с అపహాస్యం, వెక్కిరింపు, అపమాన పరచడం

глупéть, поглупéть తెలివి తప్ప, బుద్ధిహీనుడగు, మూఢుడగు

глупéц м మతిలేనివాడు, మూఢుడు, మందబుద్ధి

глупíть несов. разг. పిచ్చి పని చేయు; не глупíт! పిచ్చి పనులు వద్దు!

глýпо нареч. 1.: поступáть ~ తెలివితక్కున పని చేయు 2. в знач. сказ.: éто ~ ఇది తెలివితక్కున (అవివేకం)

глýпост||ь ж 1. (свойство) అవివేకం, మూఢత్వం, మడ్డితనం 2. разг. తెలివిమాలిన పని (поступок); తెలివి తక్కున మాటలు (слова); болтáть ~и అర్థంలేని మాటలు వాగు; не дéлай ~ей తెలివితక్కున పనులు చేయకు, మతిలేని పని చేయకు

глýп||ый 1. (умственно ограниченный) తెలివి తక్కున, తెలివిమాలిన, మూర్ఖుడైన 2. разг. (несведущий — о молодых существах) తెలివిలేని, అమాయి కపు; ~ый щенóк అమాయికపు కుక్కపిల్ల 3. в знач. сущ. м తెలివిపరుడివే м, పిచ్చివాగమ్యా, నీ తలకాయ ж 4. (лишённый разумной содержательности) తెలివి మాలిన; ~ая шýтка తెలివిమాలిన హాస్యం ◇ он тóже не глупее еé ≡ ఆమెకంటె వీడు ఏమీ తక్కున తిన లేడు; попадáть в ~ое пóложение గడ్డి తిను

глух||ой 1. (лишённый слуха) చెవుడు, చెవిటి 2. в знач. сущ. м చెవిటివాడు, బధిరుడు 3. перен.: оставáться ~ím к чéму-л. ఏదో ఒకటి పెడచెవిని పెట్టు 4. (приглушённый, неясный) అస్పష్టమైన; ~ой гóлос కఠోర కంఠస్వరం; ~ой звук అస్పష్టమైన ధ్వని 5. перен. (смутный) అస్పష్టమైన 6. (отдалённый) మూల; ~ая дерéвня మారుమూల గ్రామం 7. (пустынный, тихий) నిర్జనమైన; ~ой переý-лок నిర్జనమైన సందు ◇ ~ой забóр వట్టి ప్రహరీగోడ; ~áя стенá ద్వారాలు కిటికీలులేని గోడ; ~ой лес దట్ట మైన అడవి; ~ой звук лингв. శ్వాస హల్లు; ~áя ночь చిమ్మచీకటి రాత్రి

глухонемой 1. చెవిటిమూగ 2. в знач. сущ. м చెవిటిమూగవాడు

глухотá ж చెవుడు, బధిరత్వం

глушítель м тех. పైలెస్నర్

глушítь несов. (вн.) 1. అణచు; ~ звýки ధ్వనులు అణచు 2. мешáть росту పెరుగుదల నిరోధించు అణచు 3. перен. (подавлять) అణచు; ~ инициáтиву చొరవను అణచు ◇ ~ мотор ఇంజనును ఆపివేయు

глушь ж 1.: леснáя ~ కారడవి; ~ сáда దట్ట మైన తోట 2. (захолустье) మూల కొన, మారుమూల

గ్లబ్బా *ж* బండ, చట్టు; ~ льда మంచుబండ; каменная ~ రాతిబండ

глюкóза *ж* గ్లూకోజ్, (ద్రాక్షచక్కెర

глядéть, поглядéть 1. (в, на *вн.*) చూచు; ~ на когó-л. ఒకరి వైపు (కేసి) చూచు; ~ из окнá на ýлицу కిటికీలోనుంచి బయటికి చూచు; ~ широко раскрытыми глазами తేరిపార చూచు 2. (в, на *вн.*; быть обращённым в какую-л. сторону) వైపుకి ఉండు, ఎదురుగా ఉండు 3. *разг.* (за *тв.*; *присматривать*) చూసుకొను; ~ за кем-л. ఒకరిని జాగ్రత్తగా చూసుకొను; ~ за порядком సరిగా వుందో లేదో చూచు, సరిగ్గా వుండేలా చూచు, శాంతి భద్రతలు చూచు (కాపాడు) ◇ ~ в óба *разг.* అప్రమత్తతతో (జాగ్రత్తగా) వుండు; ~ сквозь пáлыцы నిర్లక్ష్యం చేయు; он того и гляди упáдет అతడు పడిపోయేటట్టు ఉన్నాడు; нá ночь глядя ఇంత రాత్రివేళ

глядéться, поглядéться: ~ в зёркало చూసుకొను

глянец *м* నునుపు, మెరుగు, తళుకుబెళుకులు; на-водить ~ *прям.*, *перен.* మెరుగుపెట్టు

глянóуть *сов. разг.* (на *вн.*) (వైపు) ఒక చూపు చూచు, చూపు వినురు

глянцевы́й *см.* глянцевый

глянцевы́й నున్నటి, నునుపైన; ~ая бума́га నునుపైన (గ్లేజు, నున్నటి) కాగితం

гнать, погна́ть (*вн.*) 1. తోలు, తరుము; ~ ста-до మందను తోలు; вéтер гóнит тýчи గాలి మేఘాలను తోలుతోంది 2. (*пону́ждать к быстрому движе-нию*) తొందరపెట్టు, తొందరగా నడుపు; ~ автомаши-ну కారు తొందరగా నడుపు (తోలు); ~ ло́шадь గుర్రాన్ని తొందరగా పరుగెత్తించు 3. (*преследовать зверя*) తరుము 4. (*выгонять*) వెళ్లగొట్టు, తరిమివేయు 5. (*добывать перегонкой*) బట్టివట్టు, స్పేదన క్రియ జరుపు; ~ спирт సారా బట్టివట్టు

гна́ться, погна́ться (за *тв.*) 1. వెంట తరుము, వెంటడించు; соба́ка гóнится за во́лком కుక్క తోడేలును వెంట తరుముతున్నది 2. *разг.* (*стремиться к чему-л.*) కోరు, (కోసం) ప్రయత్నించు; ~ за день-гáми ధనంకోసం ప్రయత్నించు; ~ за мо́дой ఫేషనబుల్ గా ఉండడానికి ప్రయత్నించు; ~ за сла́вой ప్రఖ్యాతి కోరు

гнев *м* కోపం, కోపావేశం, అగ్రహం, దుర్ఘాహం; вспы́шка ~а కోపావేశం; быть в ~е కోపంగా వుండు, అగ్రహించు; смени́ть ~ на ми́лость జాలి తలచు (తలచి షమించు)

ГЛЫ — ГНУ

Г

гне́вно *нареч.* కోపంగా, కోపంతో, కొరకొర

гне́вный కోపంగా వున్న, క్రుద్ధ, ఉగ్రమైన

гнезди́ться *несов.* 1. (*о птицах*) గూడు కట్టుకొను 2. *перен.* (*корениться*) స్థిరపడి (వేరుని, వేరుపారి) వుండు

гнездо́ с *прям.*, *перен.* గూడు; пти́чье ~ పక్షి గూడు; воровское ~ బందిపోటుదొంగ గూడు

гнёт *м* 1. (*тяжесть, груз*) బరువు 2. (*угнетение*) పీడనం, ఒత్తిడి; находиться под ~ом పీడనం (ఒత్తిడి) కింద వుండు

гнету́щий/ий పీడించే, బాధాకరమైన; ~ее впечат-ление బాధాకరమైన అనుభూతి; ~ее настроение అతివేదన, మనోవేదన, మానసిక బాధ

гниение *с* కుళ్లుట, పుచ్చిపోవడం

гнил|о́й 1. కుళ్లిన, పుచ్చిన, పుప్పి; ~о́й орéх పుప్పి (పుచ్చిన) విత్తు; ~ое дéрево కుళ్లిన చెట్టు; ~ые зы-бы పుప్పి వళ్లు 2. *перен.* (*порченный*) కుళ్లి (చెడి) పోయిన ◇ ~а́я погóда రొచ్చు వాతావరణం

гниль *ж* కుళ్లి (చెడి) పోయినది

гнить, сгнить కుళ్లి (పుచ్చి) పోవు

гнои́ть, сгнои́ть (*вн.*) కుళ్ల పెట్టు ◇ ~ в тюрь-мé జైలులో మగ్గబెట్టు

гнои́ться *несов.* చీము పట్టు (పోయు)

гно́й *м* చీము, రసి

гно́йник *м* వుండు, వ్రణం

гно́й|н|ый చీముపట్టిన; ~ая рáна చీముపట్టిన గాయం

гносеологический జ్ఞాన (ప్రజ్ఞాన) సిద్ధాంత

гносеоло́гия *ж* జ్ఞాన (ప్రజ్ఞాన) సిద్ధాంతం

гноса́вить *несов.* ముక్కుతో మాట్లాడు, నంగు

гноса́вый ముక్కుతో మాట్లాడే, నంగి; ~ го́лос мుక్కు (నంగి) మాట

гну́сность *ж* అతి దుష్ట చర్య

гну́с|н|ый దుష్ట; ~ый посту́пок దుష్ట చర్య; ~ые слова́ దుష్ట పదాలు

гнуть *несов.* (*вн.*) 1. వంచు, మడచు; вéтер

гнёт дeрeвья గాలి చెల్లెను వంచుతున్నది 2. *разг.* (*к от.; клонить*): ~ своё తను పట్టినకుందేటికి మూడే కాళ్ళ అను; куда́ вы гнётe? మీ ఉద్దేశమేమిటి? ◇ ~ спи́ну (горб) నడుం (వీపు) విరుచుకొను; ~ шéю (спи́ну) пéред кем-л. ఒకరికి లొంగి వుండు

гну́ться *несов.* 1. వంగు, మడచు, వాలు, ఒరగు 2. (*обладать гибкостью*) వంగే గుణం కలిగివుండు

гнуша||тъся, погнушѣться (тв., рд. или инф.) (పై న) చీదరవడు, (మీద, పట్న) పేయవడు, చీదరించుకొను; он не ~ется никакими средствами అతను ఏ పద్ధతులకైనా ఒడబడతాడు

говор м 1. (звукі разговора) మాటలు, కంఠస్వరం 2. (манера произношения) ఉచ్చారణ 3. (разновидность диалекта) డైలెక్ట్, మాండలికం

говор||ить, сказать 1. тк. несов. మాట్లాడు; ~ить по-русски రష్యన్ మాట్లాడు; ребёнок ещё не умеет ~ить బిడ్డకు ఇంకా మాటలు రావు 2. (разговаривать) మాట్లాడు; ~ить по телефону టెలిఫోన్లో మాట్లాడు; кто ~ит? మీరు ఎవరండి? 3. (зн., о пр.; сообщать; высказывать мнение) మాట్లాడు, చెప్ప, అను; ~ить правду సత్యం (నిజం) చెప్ప; ~ить речь ప్రసంగించు, ప్రసంగం చేయు, ఉపన్యసించు; ~ить о политике రాజకీయాలను గురించి మాట్లాడు (చెప్ప); ~ить по секрету చెవిలో చెప్ప; пытаться ~ить నోరు ఎత్తు 4. тк. несов. (с тв.; беседовать) మాట్లాడు, ముచ్చటించు, సంభాషించు; ~ить с другом స్నేహితునితో మాట్లాడు 5. тк. несов. (о пр.; свидетельствовать) చెప్ప; ~то ~ит в его пользу ఇది అతనికి అనుకూలం; ~то ~ит о том, что... ఇది... గురించి చెబుతోంది ◇ ~ит Москва ఇది మాస్కో రేడియో; ~ят, что он приехал అతడు వస్తాడట; легко ~ить చెప్పడం తేలికే; факты ~ят сами за себя వాస్తవాలే తెలుపుతాయి (వెల్లడిస్తాయి); ~то ~ит само за себя ఇది స్వయం విడితమే; иначе ~я му(р)о(క విధం)గా చెప్పాలంటే; короче ~я к(క)ు(వ)్తంగా చెప్పాలంటే; по правде ~я నిజం చెప్పాలంటే

говорит||ься несов. చెప్పబడు; в книге ~ся పుస్తకంలో చెప్పబడుతోంది ◇ как ~ся అన్నట్టు, అన్నట్లు

говорливы||й వదరుబోతైన; ~ человек వదరుబోతు, వాగుడు పిట్ట

говя||дина ж బీఫ్, గోమాంసం, గొడ్డుమాంసం

говя||жий గో; ~ье с(స)ало గోవు కొవ్వు; ~ьи котл(е)ты గో మాంసపు కట్లెట్లు

гоготáть несов. 1. (о гусях) క్లక్-క్లక్ మను, అరచు 2. разг. (хохотать) పకపక నవ్వు

год ж 1. ఏడు, సంవత్సరం, వర్షం, సాలు; ~ то-м(у) назáд ఒక సంవత్సరం క్రితం; бюджетный ~ ఆర్థిక సంవత్సరం; отчетный ~ సమీక్షిస్తున్న (నివేదిక) సంవత్సరం; позапрошлый ~ ముందటేడు; текущий

~ ఈ ఏడు; хозяйственный ~ ఆర్థిక సంవత్సరం; временá ~а రుతువులు; в б(у)дущем ~у వచ్చే సంవత్సరంలో (ఏడు); в наступáющем ~у రాబోయే సంవత్సరంలో; в прошл(о)м ~у గత (పోయిన) సంవత్సరంలో, ఏడుడు; раз в ~ ఏటా (సంవత్సరానికి) ఒక మాటు; через ~ ఒక సంవత్సరంలో (సంవత్సరం తరువాత); котóрый е(м)у ~? అతని వయస్సు?; е(м)у двá ~а వాడికి రెండేళ్లు నిండాలు; е(м)у пошёл п(я)тый ~ వాడికి ఐదో ఏడు 2.: ~ы мн. (период времени) కాలం; д(е)тские ~ы చిన్నతనం; в стáрые ~ы పాత కాలంలో, పోయిన (గడచిన) కాలంలో 3.: ~ы мн. (возраст) వయస్సు; в мо(е) ~ы నా వయస్సులో; не по ~ám వయస్సు మించిన; он в ~áх అతను ముసలి వాడైనాడు, అతను వయస్సు పెరిగినవాడు (నిండినవాడు); с ~áми వయస్సు నిండిన (పెరిగిన) కొద్దీ ◇ круг-лый ~ సంవత్సరం (ఏడాది) పాడుగునా, ఏడాది అంతా; Но(в)ый ~ నూతన సంవత్సరాది; ఈగది (по лунному календарю); с Но(в)ым ~ом! నూతన సంవత్సరాది శుభాకాంక్షలు!; ~ от гóда ఆ ఏటి కా యేడు; из гó-да в ~ ఏటేటా, ప్రతి ఏడూ; в 63 году нед(е)ля కొద్ది రోజులు మాత్రమే

годáми нареч. ఏళ్ల తరబడి

годíт||ься несов. (для рд.) 1. పనికి వచ్చు, (కి) తగు, పొసగు; ~та бумага ~ся ఈ కాగితం పనికి వస్తుంది 2. (быть впору) సరిపోవు, అమరు; ~то пальто мне не ~ся ఈ కోటు నాకు సరిపోదు (అమరదు); ~та шляпа мне ~ся ఈ టోపీ నాకు సరి పోతుంది (అమరుతుంది) ◇ никуда не ~ся ఏమీ పనికి రాదు

годíчн||ый 1. సంవత్సర, సాంవత్సరిక, వార్షిక; ~ый комплект газ(е)т ఒక సంవత్సరపు పత్రికలు; ~ый срок ఒక సంవత్సర కాలం 2. (бывающий раз в год) వార్షిక, సాలీనా; ~ый отчёт వార్షిక (సాంవత్సరిక) నివేదిక; ~ое собрáние వార్షిక సభ

гóдность ж అనువు, అర్హత, తగియుండుట, యుక్తత

гóдный తగిన, అర్హమైన; చెల్లు, పనికివచ్చే (о билете, документе); ~ для е(д)ы తిన తగిన, భోజనార్హమైన; ~ для п(и)тья పేయమైన; ~ к во(е)нно(е)му с(л)ужбе సైనిక సేవకు అర్హమైన; ни на что не ~ д(е)н(е)к(и) (ఎందుకూ) పనికి రాదు

годовáлый ఒక ఏడాది; ~ ребёнок ఒక ఏడాది బిడ్డ

годов||ый 1. (за год) వార్షిక, సాలుసరి; ~áя тем-перат(у)ра వార్షిక టెంపరేచర్ 2. (на год) వార్షిక; ~óй план వార్షిక ప్రణాళిక

годовщина ж వార్షికోత్సవం, స్మారకోత్సవం, జయంతి (со дня рождения); వర్షంతి (со дня смерти); ~ Великой Октябрьской социалистической революции అక్టోబరు సోషలిస్టు మహా విప్లవ వార్షికోత్సవం; десятая ~ со дня смерти పదవ వర్షంతి

гол м గోలు; забивать ~ గోలు కొట్టు (చేయు)

голень ж ముంగలు

голов||а ж 1. తల, తలకాయ; у него болит ~ అతనికి తల నొప్పి వచ్చింది; у него кружится ~ అతనికి కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి; с непокрытой ~ ой తలమీద ఏమీ లేకుండా 2. (единица счёта скота): сто голов овёс ఒక వంద గొర్రెలు 3. перен. (ум, рассудок) బుద్ధి, మనస్సు; светлая ~ అ తలవైనవాడు, బుద్ధిశాలి; вот это ~ а! తెలివితల బుర్ర! 4. разг. (руководитель) అధికారి, అధిపతి 5. перен. (передняя часть) ముందు భాగం; ~ а колонны ఊరేగింపు ముందు భాగం ◇ ~ а сьру జన్ను ముద్ద (అచ్చు); горячая ~ అ తొందరపాలు మనిషి, ఉగ్రదేవి; в пер-вую голову ప్రప్రథమంగా; на свежую голову తాజా బుద్ధితో; очертя голову వెనకా ముందూ యోచించక (అలోచించక); через голову కంగ-ల. ఒకరిని తప్పించి; бжеать сломя голову పులి తరుముకు వస్తున్నట్లు పరుగెత్తు; быть на голову выше кంగ-ల. ఒకరి తల దన్ను; валить с больно́й ~ ы на здоровую తన తప్ప ఇంకొకరిమీద మోపు; вбить себё в голову బుర్రలోకి ఎక్కించుకొను; вскружить кому-л. голову ఒకరి తల తిప్పు; вы-давать себя с ~ ой పూర్తిగా బైటపడు; выкинуть из ~ ы మనస్సునుంచి తొలవేయు; давать голову на отсечение ప్రాణం ఒడ్డు; дёлать что-л. на свою голову разг. నష్టం కలిగించుకొను (చేసుకొను); забирать что-л. в голову разг. ఏదైనా తలకి ఎక్కించుకొను; осматривать кంగ-л. с ~ ы до ног ఒకరిని యెగాదిగా (నిలువెల్లా) చూచు; вешать голо-ву кому-л. నిరాశచెందు; терять голову ఒళ్ళు మరచి పోవు; ударять в голову తలకెక్కు; у меня ~ а идёт кругом నా తల తిరిగిపోతోంది; это не вы-ходит у меня из ~ ы నేను దానిని నా మనస్సునుంచి తొలగించడంలేదు; это никогда не приходило мне в голову ఇది నాకు తోచలేదు; вооружён с ~ ы до ног ఆపదమస్తకం (తల మునకగా) సాయుధమై వుండు

головастик м зоол. చిరుకప్ప, తల(తోక) కప్ప

головешка ж కొరివి, కొరవి, కడకొరవి

голова ж 1. уменьш. к голова 2. (булавки

ГОД — ГОЛ

Г

и т.п.) తల; ~ гвоздя మేకుతల 3. (лука, чесно-ка) గడ్డ; ~ лука ఉల్లిగడ్డ

головн||ой 1. తల; ~ ая боль తలనొప్పి ~ ой мозг మెదడు 2. (передний) అగ్గ; ~ ой отряд అగడశం 3. (руководящий, главный) ప్రధాన; ~ ое пред-приятие [ఒక] పరిశ్రమలో ప్రధాన సంస్థ

головня ж см. головёшка

головокружение с తలతిప్పడం, కండ్లు తిరగడం, తల తిప్పు; чувствовать (испытывать) ~ కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి, తల తిరుగుతోంది

головокружительн||ый 1. కండ్లు (కళ్ళు) తిరిగే; ~ ая высота కండ్లు గిరగిర తిరిగేటంత ఎత్తు 2. перен.: ~ ый успех తలతిరిగే విజయం

головолёмка ж పజిల్, కీటుకు

головомойк||а ж разг. చీవాట్లు పెట్టడం; зада-вать кому-л. ~ у ఒకరిని చీవాట్లు పెట్టు; полу-чать ~ у చీవాట్లు తిను

головорёз м разг. 1. (сорваголова) సాహసీకుడు, తెంపరి 2. (бандит, хулиган) కసాయివాడు

голод м 1. ఆకలి[మంట], శుద్ధాధ; испытывать ~ ఆకలిగొను, ఆకలితో మాడు; утoлять ~ ఆకలి తీర్చుకొను 2. (длительное недоедание) ఆకలి; уме-реть с ~ у ఆకలితో చచ్చు 3. (народное бедствие) కరువు, ఖామం, దుర్భిక్షం 4. перен. (недостаток) కరువు, కొరత; валютный ~ ద్రవ్య కరువు; книж-ный ~ పుస్తకాల కొరత (అభావం)

голода́ть негов. 1. ఆకలితో మాడు, శుద్ధాధకి గురి అగు 2. (воздерживаться от пищи) వస్తించు, ఉపవాసం చేయు; నిరశన వ్రతం వూను (в знак про-теста)

голодающий 1. శుద్ధార్థ, ఆకలితో మాడుతున్న 2. в знач. сущ. м శుద్ధార్థుడు, శుశ్రీషితుడు

голодн||ый 1. ఆకలిగొన్న; ~ ый человек ఆకలిగొన్న (శుశ్రీషిత్) మనిషి; я голоден నాకు ఆకలి వేసింది 2. (вызванный голодом): ~ ая смерть ఆకలి చావు; умирать ~ ой смертью సస్తులతో చచ్చిపోవు 3. (неурожайный): ~ ый год కరువు సంవత్సరం; ~ ый край కరువు (గొడ్డు పోయిన, పంటలు పండవు) ప్రాంతం

голодо́вк||а ж 1. నిరాహార దీక్ష, ఉపవాసం; обьяв-лять ~ у నిరాహార దీక్ష ప్రకటించు 2. разг. см. голод 2

гололёд м разг. см. гололёдица

гололёдица ж గడ్డమంచుతో కప్పిన జారుడు నేల; на дороге ~ రోడ్డు జారుడుగా వుంది

ГОЛ — ГОР

гóлос *м* 1. కంఠం, కంఠస్వరం, గొంతు, గొంతుక; గాత్రం (*певца*); *терять* ~ గొంతు కోల్పోవు 2. *муз.* గానం, గాత్రం; *на два ~а* జంట గాత్రం 3. *перен.* (*мнение*) అభిప్రాయం; ~ *народá* ప్రజాభిప్రాయం 4. (*на выборах и т.п.*) ఓటు; *голосá избирáтелей* ఓట్లు; *голосá за и прóтив* అనుకూలంగా ప్రతికూలంగా వచ్చిన ఓట్లు; *пáво ~а* ఓటు హక్కు; *совещáтельный ~* సలహా (మూలాధే) హక్కు; *отда-вáть голосá за* కంగ-ల. ఒకరికి ఓటు చేయు ◇ *петь* (*говорить*) *с чужóго ~а* ఇతరులు పాడిన పాట పాడు, ఇతరుల మాటలు వల్లించు; *быть в ~е* గాత్రం ఒడుపుతో వుండు; *поднимáть ~ в зашýту* చెగ-ల. దేని రక్షణకై నా గొంతెత్తు; *в оди́н ~* ముక్త కంఠంతో, ఏక గ్రీవంగా

голослóвно *нареч.* రుజువులేనిదిగా, నిరాధారంగా

голослóвн||*||* *м* రుజువులేని, నిరాధార; ~ *ое обвинéние* అపనింద, నిరాధార (రుజువులేని) ఆరోపణ (ఆక్షేపణ)

голосовáни||*||* *с* ఓటింగు, పోలింగు; *открýтое ~е* చేతులు ఎత్తే ఓటింగు; *прямóе ~е* ప్రత్యక్ష ఓటింగు; *тáйное ~е* రహస్య ఓటింగు; *воздéрживáться от ~я* ఓటింగులో పాల్గొనడం లేదు; *проводить ~е* ఓటింగు జరుపు; *стáвить на ~е* ఓటుకు (వోటింగుకు) పెట్టు

голосовáть, проголосовáть 1. (*за вн.*) (కి) ఓటు చేయు; పోలింగులో పాల్గొను (*участвовать в выборах*); ~ *за* కండిడేటా అభ్యర్థికి ఓటు చేయు (ఇచ్చు); ~ *за* చె-ల. ప్రదలజ్ఞణ ఒకరి ప్రతిపాదనకు ఓటు చేయు 2. (*вн.*; *ставить на голосова-ние*) ఓటుకి పెట్టు

голосов||*||* *గ* స్వర, గాత్ర; ~ *ые* స్వరకాంక్ష *анат.* స్వరతంతువులు

голубó *н* నీలి

голубь *м* పావురం ◇ ~ *мíра* శాంతి పావురం

гол||*||* *м* 1. (*не имеющий покрова, нагой*) నగ్న [మైన], దిగంబరమైన, బట్టలులేని; ~ *ая шéя* బోసి మెడ 2. (*лишённый растительности*) బోడి, దినగా వున్న; ~ *ые* దేరేవ్యా బోడి చెట్లు 3. (*ничем не покрытый*) వట్టి, ఉత్తి; ~ *ые стéны* ఉత్తి (బోసి) గోడలు; *на ~ом полу* వట్టి నేలమీద [పడుకొను] ◇ ~ *ая йстина* శుద్ధ నిజం; ~ *ые цýфры* గొడ్డు అంకెలు; *брать ~ыми рука́ми* ఖాళీ చేతులతో వట్టు కొను

гомеопáт *м* హోమియోపతి వైద్యుడు

гомеопáтическ||*||* *м* హోమియోపతి; ~ *ая аптéка* హోమియోపతి మందుల అంగడి; ~ *не сréдства* హోమియోపతి మందులు

гомеопáтия *ж* హోమియోపతి

гóмон *м* గోల, గడబిడ

гонг *м* ఘంట, పెద్దఘంట

гонéни||*||* *с* దమనకాండ, వేధింపు; ~ *я на когó-л.* ఒకరిపై వేధింపు; *подвергáть ~ю* వేధించు; *подвергáться ~ям* దమనకాండలకు (వేధింపుకు) గురి అగు **гонéц** *м* దూత

гóнк||*||* *ж* 1. *разг.* (*спешка*) అతురత, అతురం 2.: ~ *и мн. спорт.* పందెం; *автомобíльные ~и* కారు పందెం ◇ ~ *а вооружéний* ఆయుధాల పోటీ (పరుగు పందెం)

гóнор *м* దురహంకారం, గర్వం, పాగురు

гонорáр *м* పారితోషికం, ఫీజు; *получáть ~ за* తర-ల. దేనికై నా పారితోషికం పొందు

гóночный పందెపు; ~ *автомобíль* పందెపు కారు; ~ *велосипéд* పందెపు సైకిలు

гончáр *м* కుమ్మరి[వాడు], కుంభకారుడు

гончáрн||*||* *м* కుమ్మరి; ~ *ый круг* కుమ్మరి సారె (చక్రం); ~ *ое* ప్రొడ్యుక్షన్ కుమ్మరి పని; ~ *ые издéлия* కుండలు

гóнщик *м спорт.* మోటారు పందెగాడు

гоня́ть *несов.* 1. *с.м.* గ్నాత్ 1—4; 2. *разг.* (*по-сылать*) తోలు; ~ *когó-л.* *с поручéнием* ఒకరిని పనిమీద తోలు ◇ ~ *лóдыря* *разг.* ఊరక ప్రాద్దు పుచ్చు, వృధా కాలక్షేపం చేయు

гоня́ться *несов.* *с.м.* గ్నాత్స్యా

гор||*||* *ж* 1. కొండ, పర్వతం; *поднимáться на го-ру* కొండ మీదికి ఎక్కు; *идти под гóру* కొండనుంచి దిగు; *в ~ах* పర్వతాల్లో 2. *перен.* *разг.* (*куча, гру-да*) కుప్ప, పోగు; ~ *а ящиков* పెట్టెల కుప్ప ◇ *быть не за ~ами* ఎంతో దూరం లేదు; *идти в гóру* వర్దిల్లు; *стоять за когó-л.* ~ *ой* ఒకరిని యావచ్చుకీతో సమర్థించు (కాపాడు); *у меня ~а с плеч* *свали-лась* మనోభారం తొలగిపోయింది

горáздо *нареч.* మరి, ఎంతమాత్రమూ, చాలా; ~ *лучше* చాలా (ఎంతో) మెరుగు; *он ~ сильнее тебá* నీ కంటే ఎంతో బలవంతుడు

горб *м* గూను (*у человека*); మూపురం (*у жи-вотного*) ◇ *свои́м ~ом* నడుం కట్టి [సాధించు], కష్టపడి [సాధించు]

горбáт||*||* *м* 1. గూనుగల (*о человеке*); మూపరంగల (*о животном*) 2. (*с горбинкой*) పంగిన; ~ *ый нос*

వంగిన ముక్కు 3. *в знач. суш. м* గూనివాడు ◇
~ого могíла испрaвít погов. కట్టె వంక పొయ్యి
తీర్చుతుంది

гóрбítь, сгóрбítь (*вн.*) వంగు; ~ спíну వీపువంగు
гóрбítься, сгóрбítься వీపు వంగు, గూనుపోవు,
గూనుగిల్లు

горбýн *м* గూనివాడు, కుబ్బుడు

горбýнья *ж* గూనిది, కుబ్బ

горделíв||ый గర్వంగల; ~ая осáнка రాజశీవి

гордítься *несов.* 1. (*тв.*) (గురించి, కి) గర్వపడు,
గర్వించు; ~ успéхами విజయాలకు గర్వించు 2. *разг.*
(*быть высокомерным*) గర్వించు, పొంగిపోవు, అహం
కారం చూపు

гóрдо *нареч.* గర్వంగా

гóрдость *ж* 1. [అత్మ]గర్వం; национа́льная ~
జాతీయ గర్వం 2. (*чувство удовлетворения*) గర్వం;
испýтывать ~ గర్వపడు 3. (*высокомерие*) గర్వం,
ఎగిసిపాలు, మిడిసిపాలు 4. (*то, чем гордятся*)
గర్వకారణం; он ~ инстítу́та అతను మా ఇన్స్టి
ట్యూట్ కి గర్వకారణం

гóрд||ый 1. గర్వపడుతున్న 2. (*высокомерный*) మిడిమే
లపు; быть ~ым ఎగిసిపడు

гóр|е с 1. దిగులు, దుఃఖం; забóлеть с ~я దిగులు
వల్ల జబ్బు చేయు 2. (*несчастье, беда*) దుఃఖం,
దుర్ఘటన, విషాద సంఘటన; причиня́ть кому-л. ~е
ఒకరిని దుఃఖ పెట్టు; сдéлать что-л. на своé ~е
తన దురదృష్టం కొద్దీ చేసిన పని; случíлось боль-
шóе ~е పెద్ద దుర్ఘటన జరిగింది; убíтый ~ем
దుఃఖంతో కుంగిపోయిన, దుఃఖ భార పృథయుడైన ◇ по-
мóчь ~ю ఒకరి దుఃఖ సమయంలో సాయం చేయు; е́мý
и ~я мáло అతనికి చీమకుట్టినట్టే నా వుండదు, అత
డేమీ పట్టించుకోడు, [ఎవరు ఏమై పోతే] అతనికేం

горевáть *несов.* 1. (*испытывать душевное*
страдание) దుఃఖపడు, వ్యసనపడు, విచారపడు 2. (*о*
пр.; сожалеть) (గురించి) విచారించు

горéлка *ж* బర్నర్; гáзовая ~ గ్యాస్ పొయ్యి బర్నర్
горéльный కాలిన

горéмы́ка *м и ж разг.* పాపం

горéмы́чный *разг.* దిక్కుమాలిన, దీనమైన, దౌర్భాగ్య
మైన

горéние с 1. కాలడం, మండడం, దాహం 2. *перен.*
ఉజ్జ్వలం

гóрестн||ый దుఃఖకరమైన, విచారకరమైన, విషాదకర
మైన, విషాదభరితమైన; ~ый рассказ బాధామయమైన

ГОР — ГОР

Г

గాథ; ~ая ульбóка విషాదకరమైన నవ్వు; ~ое извé-
стие విచారకరమైన వార్త; ~ые минúты విషాదభరిత
మైన క్షణాలు

гор|éть, сгорéть 1. కాలు, తగలబడు, మండు, దగ్గు
మగు; дом ~ít ఇల్లు కాలుతోంది (తగలబడుతోంది);
~ím! (*возглас при пожаре*) మండిపోతోంది (తగల
బడిపోతోంది)! 2. *разг.* (*топиться*) మండు; пéчка
~ít పొయ్యి మండితోంది 3. *тк. несов.* (*давать*
свет) వెలుగు; лáмпа ~ít దీపం వెలుగుతోంది 4.
тк. несов. (*быть в жару*) ఒళ్లు కాలిపోవు (సెగలు
వచ్చు) 5. *тк. несов.* (*краснеть*) ఎర్రబారు, కనకన
లాడు; у негó лицó ~ít అతని ముఖం ఎర్రబారింది
6. *тк. несов.* (*сверкать*) ప్రకాశించు, మెరయు,
వెలుగు; глазá ~ít కళ్లు మెరుస్తున్నాయి ◇ ~éть
нéнавистью ద్వేషంతో మండిపోవు; ~éть желáнием
сдéлать что-л. ఏదో పని చేయాలని తపించు (తపించి
పోవు); ~éть на рабóте పని అంటే ప్రాణం విడుచు;
не ~ít! *разг.* దాన్ని గురించి తొందరేమీ లేదు

гóрец *м* వర్షత ప్రాంత నివాసి, పార్వతేయుడు

горéчь *ж* 1. చేదు; ~ во ртý నోరు చేదుగా వుంది
2. (*тяжéлое чувство*) తీవ్రత; ~ обíды బాధ
తీవ్రత

горизóнт *м* 1. దిగ్మండలం, దిజ్మండలం, షీతిజం;
за ~ом దిగ్మండలం అనంతం; на ~е దిగ్మండలంలో 2.
перен. (*круг знаний, интересов*) [జ్ఞాన] దిగ్మం
డలం; человек с ширóким ~ом విస్తార జ్ఞానంగల
మనిషి 3.: ~ы *мн. перен.* (*круг действий, воз-
можностей*) రంగం; открывáть нóвые ~ы కొత్త
రంగాలు అవిష్కరించు

горизóнтáль *ж* షీతిజ సమాంతర రేఖ

горизóнтáльно *нареч.* షీతిజ సమాంతరంగా

горизóнтáльн||ый షీతిజ, నిమ్నతల; ~ая лíния
షీతిజ సమాంతర రేఖ

горíлла *ж* గెరిల్లా

горíстый కొండలమయమైన, వర్షతపు, వర్షతమయ
మైన

горкóм *м* (городскóй комитéт) నగర కమిటీ

гóрл||о с 1. గొంతు, గొంతుక, కంఠం; болéзنى
~а గొంతు జబ్బులు 2. (*сосуда*) సీసా పీక ◇ дыха-
тельное ~о *анат.* గొంతు పీక, శ్వాసనాళం; быть
зáнятым по ~о *разг.* తల మునకగా (మునిగే) పని
వుంది; быть сýтым по ~о чéм-л. *разг.* దేనితో
నైనా కడుపు (గుండె) నిండిపోవు; дра́ть ~о, крича́ть

ГОР — ГОР

во все ~о разг. గొంతు చించుకుని అరచు; приста-
вать с ножом к ~у к кому-л. разг. ఒకరిని
పీడించు; промочить ~о разг. కంఠం తడుపుకొను,
తాగు; стáть поперёк ~а кому-л. разг. ఒకరికి
కంటకం నూదిరిగా వుండు; схватить за ~о గొంతు
(పీక) పట్టుకొను; слова застрѣли у него в ~е
మాటలు గొంతు పెకల లేదు

гóрлышко с уменьш. к гóрло

гормон м హార్మోన్

горн I м: кузнечный ~ కొలిమి

горн II м муз. [తూ తూ] బాకా

горнист м బాకా వూదేవాడు

гóрничная ж పనిమనిషి; పరిచారిక (в гостинице)

горнолыжный: ~ спорт మౌంటెన్ స్క్లయింగ్ క్రీడ

горнопромышленный గని పరిశ్రమ

горнорабóчий м గని కార్మికుడు

гóрн||ый 1. పర్వత[పు], కొండ; ~ая вершина
పర్వత శిఖరం; ~ая цепь పర్వతమాల, పర్వత శ్రేణి 2.
(гористый) పర్వత; ~ая страна పర్వత దేశం 3.
గని; ~ый инженер గని ఇంజనీరు; ~ая промыш-
ленность గని పరిశ్రమ ◇ ~ые лыжи మౌంటెన్ స్క్లీలు

горняк м см. горнорабóчий

гóрод м నగరం, పట్టణం, పట్నం; глáвный ~
ముఖ్య పట్టణం ◇ зá городом నగరం అవతల; по-
éхать зá город ఊరి బయటకు వెళ్ళు

городской нగర; ~ совет నగర కౌన్సిల్

горожáнин м నగర (పట్న) వాసి

гороx м 1. (растение) బటానీమొక్క 2. собир.
(семена) బటానీ గింజలు ◇ как óб стену ~
разг. వృధా అగు; при царé Горóхе шутл. తాతల
నాటి, తాతముత్తాతల కాలంలో

гороxов||ый бటానీ; ~ый суп బటానీ సూప్
(చారు) ◇ чýчело ~ое, шут ~ый разг. దిష్టి
బొమ్మ, వ్రేలిబొమ్మ

горóшек м: душистый ~ бот. తిపి బటానీ; зе-
лёный ~ పచ్చి బటానీ; ткань в ~ చుక్కల గుడ్డ

горóшина ж 1. (семя гороха) బటానీ గింజ 2.
(крапинка) చుక్క

горсовет м (городской Совет народных де-
путáтов) ప్రజా ప్రతినిధుల నగర కౌన్సిల్

горсть ж 1. పిడికిలి, పుడిపెడు 2. (количество)
పిడికెడు

гортáнь ж స్వరపేటిక

горчйт||ь несов. చేదు రుచిగలుగు; мáсло ~ వెన్న
చేదుగా వుంది

горчийца ж (приправа) ఆవ

горчийчник м ఆవ పట్టి; стáвить ~и ఆవపట్టిలు
వేయు

горчичница ж ఆవ పాత్ర

горшéчник м కుమ్మరివాడు

горшóк м కుండ, కుండీ, కడవ ◇ ночнóй ~
మూత్ర పాత్ర (కుండ)

гóрьк||ий 1. చేదు, తిక్త; ~ий вкус చేదు రుచి,
చేదుగా వుండు; ~ое лекарство చేదు మందు 2.
перен. (горестный) చేదు; ~ий урóк చేదు గుణ
పాఠం, తిక్తానుభవం; ~ая үчасть చేదు విధి (భవి
ష్యత్తు) ◇ ~ая йстина చేదు నిజం; ~ие слéзы
దుఃఖాశువులు

гóрько нареч. 1.: ~ пла́кать వెక్కివెక్కి ఏడ్చు
2. безл. в знач. сказ.: во рту ~ నాలుక (నోరు)
చేదుగా వుంది

горóчее с ఇంధనం

горюч||ий I కాలునట్టి, దాహశీల, దహనశీల, మండే;
~ая смесь జ్వలనశీల మిశ్రమం

горючий||ий II: ~е слéзы దుఃఖాశువులు; пла́кать
~ми слезáми వెక్కివెక్కి ఏడ్చు

горяч||ий 1. వేడి; ~ая пйща వేడి అన్నం
(భోజనం); óчень ~ий వేడివేడి; станов́ться ~им
వేడెక్కు 2. перен. (пылкий, страстный) ఉత్సुक
మైన, ప్రత్యుమైన, మనఃపూర్వకమైన; ~ий приём
మనఃపూర్వకమైన స్వాగతం; ~ий сторонник మనః
పూర్వకమైన సమర్థకుడు; ~ая люóбвь అతిమోహం,
వ్యామోహం; ~ее желáние ఉగ్రమైన (మనఃపూర్వక
మైన) కోరిక; ~ее сочýвствие వ్యూహయపూర్వక సాను
భూతి ◇ ~ий человек కోపిష్ఠి, ముంగోపి, ముక్కోపి;
~ее врéмя ఉగ్రదేశపూరితమైన కాలం; ~ие дни ఊపిరి
నలవని రోజులు

горячйтъ, разгорячйтъ (вн.; возбуждать)
ఉగ్రదేశపరచు, కోపగించు

горячйтъся несов. ఉగ్రదేశపడు, కోపపడు

горячк||а ж разг. 1. уст. (лихорадка) జ్వరం;
родильная ~а సూతిక జ్వరం 2. перен. (спешка)
అతురత ◇ порóть ~у అతురపడు

горячность ж 1. (пылкость) మనఃపూర్వకత 2.
(вспыльчивость) ముక్కోపం

горячó нареч. 1. వేడిగా 2. перен. మనఃపూర్వ
కంగా; ~ привéтствовать మనఃపూర్వకంగా స్వాగత
మిచ్చు

госбанк *м* (государственный банк) స్టేట్ బ్యాంక్
 госбезопасность *ж*: органы ~и ప్రభుత్వ భద్రతా సంస్థలు

госпиталь *м* ఆస్పత్రి

Госплан *м* (Государственный плановый комитет СССР) స్టేట్ ప్లానింగ్ కమిటీ, ప్రభుత్వ ప్రణాళిక కమిషన్

господин *м* 1. (обращение) బాబూ, అయ్యా; (при фамилии) 2. (человек, принадлежащий к привилегированному классу) పెద్దమనిషి 3. (хозяйин) యజమాని, అధిపతి; он ~ положения అతను పైచేయిలో ఉన్నాడు, అతనిది పైచేయిగా ఉంది ◇ сам себе ~ సర్వ స్వ తంత్రుడు

господство *с* యాజమాన్యం, పెత్తనం, ఆధిపత్యం (власть); ప్రాబల్యం (преобладание); мировое ~ (పంచ పెత్తనం; политическое ~ రాజకీయ పెత్తనం

господствовать *несов.* 1. (над тв.; властвовать) పరిపాలించు, రాజ్యం చేయు, (మీద) ప్రాబల్యం పొందు, ప్రబలంగా (ప్రబలమై) వుండు; ~ на море సముద్రమీద ప్రాబల్యం పొందు 2. (преобладать) ప్రబలంగా (ప్రబలమై) వుండు; в картине ~ уют светлые тона చిత్రంలో లేత రంగులు ప్రబలంగా ఉన్నాయి

господствующий *1.* (имеющий власть) అధికార, పాలక; ~не клáссы పాలకవర్గాలు 2. (преобладающий) ప్రాబల్యం కలిగివున్న, ప్రబలమైన; ~ее мнение ప్రబలమైన అభిప్రాయం; ~не ветры సర్వసామాన్యంగా వీచే గాలులు (వాయువులు)

госпожа *ж* 1. (обращение) అమ్మా; (при фамилии) 2. (женщина, принадлежащая к привилегированному классу) దొరసాని 3. (хозяйка) గృహిణి, యజమానరాలు

гостеприимный *1.* అతిథిసత్కారం చేసే, అతిథ్యమిచ్చే; ~ые люди అతిథ్యములైన ప్రజలు

гостеприимство *с* అతిథి సత్కారం, అతిథ్యం; оказывать кому-л. ~ ఒకరికి అతిథ్యం ఇచ్చు (సత్కరించు)

гостинная *ж* హాలు

гостинница *ж* హోటలు

гостить, погостить చుట్టం చూపుగా వచ్చి వుండు (వుండిపోవు); ~ у кого-л. ఒకరి ఇంటికి చుట్టం చూపుగా వచ్చి ఉండిపోవు

гость *м* అతిథి, ఆగంతకుడు, అభ్యాగతుడు; выскóкий ~ ఘనమైన అతిథి; почётный ~ గౌరవనీయమైన (పూజ్యమైన) అతిథి; быть в гостях у кого-л.

ГОС — ГОТ

Г

ఒకరిని సందర్శించు (చూడడానికి వచ్చు); идти в гости సందర్శించు; приглашать гостей అతిథులను ఆహ్వానించు; принимать гостей అతిథ్యం ఇచ్చు

гостья *ж* అతిథి

государственность *ж* రాజ్యత్వం

государственный *1.* రాజ్య, ప్రభుత్వ; ~ый долг ప్రభుత్వ రుణం; ~ый контроль ప్రభుత్వ అజమాయిషీ; ~ый сектор экономики ప్రభుత్వ రంగం; ~ый строй రాజ్య వ్యవస్థ; ~ый язык అధికార భాష; ~ая власть రాజ్యాధికారం; ~ая измена దేశ ద్రోహం

государство *с* రాజ్యం, దేశం, రాజ్యాంగయుతం; социалистическое ~ సోషలిస్టు రాజ్యం; буржуазное ~ బూర్జువా రాజ్యాంగయుతం (రాజ్యం); зависимое ~ పరాధీన రాజ్యం; независимое ~ స్వతంత్ర రాజ్యం; нейтральное ~ తటస్థ రాజ్యం

готовить, приготовить *(вн.)* 1. సిద్ధం (సన్నాహం) చేయు; తయారు చేయు (тж. выполнять); ~ уроки హోంవర్క్ చేయు 2. (воспитывать, обучать) తర్ఫీదు చేయు; ~ кадры కేడర్లను తర్ఫీదు చేయు 3. (тж. без доп.; стряпать) వంట చేసుకొను (చేయు); ~ обед మధ్యాహ్నం వంట చేయు; она хорошо готовит ఆమె వంట బాగా చేస్తుంది ◇ ~ переворот కుట్ర పన్ను

готовиться, приготовиться 1. (к от. или инф.) (కి) సన్నాహాలు చేసుకొను, సిద్ధపడు; ~ к войне యుద్ధానికి సన్నాహాలు చేసుకొను; ~ к экзаменам పరీక్షకు కూర్చోను 2. тк. несов. (надвигаться, назревать) (కి) సన్నాహాలు చేయబడు

готовность *ж* 1. (подготовленность) [సం] సిద్ధత; ~ь к переговорам చర్చలకు సంసిద్ధత; ~ь самолёта к полёту ప్రయాణానికి విమాన సంసిద్ధత; в бою ~и ~и పోరాటానికి (యుద్ధానికి) సిద్ధంగా వుండు 2. (согласие, желание сделать что-л.) ఇష్టం, సుముఖత; выражать ~ь сделать что-л. దేనినైనా చేసేందుకు ఇష్టం వ్యక్తంచేయు, దేనికైనా సుముఖత వ్యక్తంచేయు

готовый *1.* (подготовившийся; склонный) (కి, కోసం) సిద్ధంగా వున్న, కార్యస్ఫూర్తుడైన; мы ~ы к экзаменам మేము పరీక్షకు సిద్ధంగా వున్నాం; он ~ на всё దేనికైనా అతడు సంసిద్ధుడే; она ~а заплакать ఆమెకు ఏడుపు వస్తోంది; я ~ вас выслушать మీరు చెప్పేది వినడానికి నేను సిద్ధమే 2. (готовый к употреблению) సిద్ధంగా వున్న; обед ~

ГРА — ГРА

భోజనం సిద్ధంగా వుంది ◇ ~ое плáтье రెడీమేడ్ దుస్తు; жить на всём ~ом సమస్తము (అన్నీ) అమరిన జీవితం గడుపు, వడ్డించిన విస్తరిలాంటి జీవితం గడుపు

грабёж *м* కొల్ల, లూటీ, బందిపోటు దొంగతనం

грабитель *м* దొంగ, బందిపోటు దొంగ

грабительск||ий కొల్ల, దోపిడీ, పరభక్షణాత్మకమైన; ~ая война కొల్ల (దోపిడీ) యుద్ధం
грабить, ограбить (*вн.*) దోపిడీచేయు, దోచు, కొల్ల గొట్టు, లూటీ చేయు

грабли *мн.* అటగ్గెరు, పొలగ్గెరు, పండ్లమాను

гравёр *м* చిత్రరువు చెక్కేవాడు, చెక్కడం పనివాడు

гравий *м* గులకరాళ్లు, కంకర, చింపిరాళ్లు

гравировать, выгравировать (*вн. и без оп.*) చెక్కు, మలచు; ~ по металлу లోహంమీద చెక్కు (చెక్కడపు పని చేయు)

гравировка *ж* చెక్కడపు పని

гравюра *ж* చెక్కడపు పని (పన్నుపు); ~ на дереве దారులీపు; ~ на металле లోహంమీద చెక్కడపు పని

град *м* 1. వడగండ్ల వాన 2. перен. వర్షం; ~ пуль గుళ్ల వర్షం

градация *ж* క్రమం, శ్రేణీస్థాపనం

градус *м* 1. *мат.* కోణాంశం; угол в шестьдесят ~ов కోణాంశం 60 2. *физ.* డిగ్రీ; десять ~ов мороза ఉష్ణోగ్రత సున్నాకు పది డిగ్రీలు తక్కువ; сколько ~ов сегодня? ఈవేళ ఉష్ణోగ్రత ఎంత? ◇ ~ долготы *геогр.* దేశాంతరాంశం; ~ широты *геогр.* అక్షభాగం, అక్షాంశం; быть под ~ом разг. తాగి మత్తెక్కి వుండు, తాగిన మత్తులో (మైకంలో) వుండు

градусник *м* ఉష్ణమాపకం, థర్మామీటర్

гражданин *м* పౌరుడు; ~ Советского Союза సోవియట్ యూనియన్ పౌరుడు

гражданск||ий 1. (*относящийся к правовому положению*) పౌర, సివిల్; ~ий иск సివిల్ దావా; ~ое право సివిల్ లా; ~ие свободы పౌర స్వేచ్ఛలు 2. (*свойственный гражданину*) పౌర 3. (*невоенный*) పౌర; ~ое плáтье పౌర దుస్తులు ◇ ~ий брак వ్యావహారిక (సివిల్) వివాహం

гражданств||о *с* పౌరసత్వం; двойное ~о ద్విపద్ధ (రెండు దేశాల) పౌరసత్వం; принимать ~о పౌరసత్వం స్వీకరించు ◇ получать права ~а అమలులో వుండు, అమలులోకి వచ్చు

грамзапись *ж* రికార్డు చేయడం, రికార్డింగు

грамм *м* గ్రాము

грамматическ||ий వ్యాకరణ; ~ая ошибка వ్యాకరణ దోషం; ~ие правила వ్యాకరణ సూత్రాలు

грамот||а *ж* 1. చదవడం రాయడం; учиться ~е చదవనూ రాయనూ నేర్చుకొను 2. (*документ*) పత్రం; верительные ~ы *дип.* నియామక పత్రాలు; почётная ~а గౌరవ పత్రం

грамотно *нареч.* 1. నిర్దుష్టంగా, తప్పలు లేకుండా; писать ~ తప్పలు లేకుండా (నిర్దుష్టంగా) రాయు 2. (*умело*) నేర్చుగా

грамотность *ж* 1. (*умение читать и писать*) అక్షరాస్యత, రాతకోతలు 2. (*отсутствие грамматических ошибок*) తప్పలు లేమి (లేకపోవడం)

грамотный 1. (*умеющий читать и писать*) చదవడం రాయడం పచ్చినవాడైన, అక్షరాస్యడైన 2. (*знающий*) యధోచిత జ్ఞానంగల, ప్రావీణ్యంగల; он ~ инженер అతడు ప్రవీణుడైన (ప్రావీణ్యంగల) ఇంజనీరు 3. (*выполненный без ошибок*) దోషాలులేని, నేర్పైన

гранát I *м* 1. (*дерево*) దానిమ్మ (దాడిమ) చెట్టు 2. (*плод*) దానిమ్మ (దాడిమ) కాయ

гранát II *м мин.* గార్నెట్

гранáта *ж* గ్రెనేడు; ручная ~а చేతి బాంబు (గ్రెనేడు)

грандиозный బృహత్తర, బ్రహ్మాండమైన; ~ митинг బ్రహ్మాండమైన బహిరంగ సభ; ~ план బృహత్తర పథకం (ప్రణాళిక)

гранё||ый: ~ый стакан దళసరి గాజు గ్లాసు; ~ое стекло కట్ గ్లాస్, నగిషీగ్లాసు

гранит *м* గ్రానైట్, నల్లరాయి

гранитн||ый గ్రానైట్; ~ая глыба గ్రానైట్ (రాతి) బండ

гранит||а *ж* 1. సరిహద్దు, పొలిమేర, ఎల్ల; государственная ~а రాజ్య (దేశ) సరిహద్దు; нарушать ~у సరిహద్దును ఉల్లంఘించు 2. перен. (*предел*) సరిహద్దు, పరిమితి, పరిధి, మితి; перейти все ~ы అమితంగా వుండు, మితిమీరిపోవు; он не знает границ అతను పరిమితులు ఎరగడు ◇ за ~у విదేశాలకు; за ~ей విదేశాలలో; из-за ~ы విదేశాలనుంచి

граничит||ь *несов.* (*с тв.*) 1. (కు) సరిహద్దు దేశంగా వుండు; అనుకొను; Советский Союз ~ с Польшей సోవియట్ యూనియన్ కు పోరెండు సరిహద్దు దేశం; Андхра-Прадеш на юге ~ с Тамилнаду దక్షిణాన తమిళనాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు ఎల్లగా వుంది 2. перен. సమానంగా వుండు; что ~ с безумием

ГРИ — ГРО

гримировать *несов. (вн.)* 1. (కి) మేకప్ చేయు (వేయు) 2. (*тв.; придавать внешность*) (కి) మారువేషం వేయు; ~ *кого-л. крестьянином* ఒకరికి రైతు మారువేషం వేయు

гримироваться, **загримироваться** *мేకప్ చేసుకొను* (వేసుకొను); (*тв.*) మారువేషం వేసుకొను

гринфель *м* సీసం

гринфельный: ~ая доска బలపపు (బలపపు రాయి) పలక

гроб *м* శవపేటిక ◇ **вгонять** *кого-л. в ~ разг.* ఒకరి ప్రాణం తీయు; до ~а ఆమరణాంతం, జీవితాంతం **гробница** *ж* సమాధి[మందిరం], గోరీ

гробовый: ~ый тишина శృతాన నిశబ్దం; ~ое молчание గాఢ మౌనం

гробовщик *м* శవపేటికలను చేసేవాడు

грозд *ж* గాలివాన, [మెరుపు] తుపాను

гроздь *ж* గుత్తి, గెల; ~ бананов అరటి గెల; ~ винограда ద్రాక్ష గెల (గుత్తి)

грози́т *л* *несов.* 1. (*угрожать*) బెదిరించు, బెదిరింపులు చేయు; ~ *воин* యుద్ధం ప్రారంభిస్తామని బెదిరించు (బెదిరింపులు చేయు) 2. (*от. тв.; делать угрожающий жест*) బెదిరించు, జడిపించు, ఝళిపించు; ~ *комý-л. кулаком* ఒకరికి పిడికిలి చూపి బెదిరించు; ~ *комý-л. пальцем* ఒకరిని వేలుతో జడిపించు (ఝళిపించు); ~ *комý-л. револьвером* ఒకరిని పిస్టోల్ తో బెదిరించు 3. (*тв.; заключать в себе угрозу, опасность*) ప్రమాదం వుంది; дом ~ *обвалом* ఇల్లు కూలిపోయే ప్రమాదం వుంది 4. (*от. предстоять — о чѐм-л. плохо*) ప్రమాదంలో పడవచ్చు, (కి) గురి అయే ప్రమాదం వుంది; *ему ~ опасность* అతను ప్రమాదంలో పడవచ్చు; *ему ~ смерть* అతను మరణ ప్రమాదంలో ఉన్నాడు

гро́зи *л* 1. (*выражающий угрозу*) బెదిరించే, బెదిరింపు[గా వున్న], ప్రమాదంగా వున్న; ~ый *взгляд* బెదిరింపు చూపు 2. (*устрашающий*) భయంకరమైన; ~ое *оружие* భయంకరమైన ఆయుధం; ~ая *опасность* తీవ్రమైన ప్రమాదం

грозов *л*: ~ые облака వాన మేఘాలు

гром *м* 1. ఉరుము, గర్జనం; *гремят* ~ ఉరుము గర్జిస్తుంది 2. (*грохот*) పెద్ద ధ్వని; ~ *аплодисментов* పెద్ద కరతాశధ్వనులు; ~ *пущек* ఫిరంగి గర్జనం ◇ *как ~ среди ясного неба* మబ్బులేని ఆకాశంలో పిడుగులాగ

громáд *л* *ж*: ~а *дома* బ్రహ్మాండమైన భవనం; ~ы *гор* బ్రహ్మాండమైన పర్వతాలు; ~а *книг* పుస్తకాల దొంతర

громáдн *л* *л* బ్రహ్మాండమైన (*по размеру*); ప్రచండమైన, అపారమైన, బృహత్తర (*по значению*); ~ая *задача* బృహత్తర (ప్రచండమైన) కర్తవ్యం; ~ое *влияние* ప్రచండమైన (అపారమైన) ప్రభావం

громи́ть, **разгроми́ть** (*вн.*) 1. (*разрушать, разорять*) కొల్లగొట్టు; ~ *магазины* షాపులను కొల్లగొట్టు 2. (*разбивать*) తుత్తునియలు (చిత్తు) చేయు, మట్టిపాల్చేయు, తుడిచిపెట్టు; ~ *врага* శత్రువులను మట్టిపాల్చేయు (తుడిచిపెట్టు, తుత్తునియలు చేయు) 3. *перен. разг. (обличать)* ఖండించు, తుడిచిపెట్టు, చిత్తు చేయు

гро́мк *л* 1. బిగ్గర; ~ий *хóхот* పకపక నవ్వు; *говорить ~им голосом* బిగ్గరగా (గట్టిగా) మాట్లాడు 2. *перен.* ఘన, సుప్రసిద్ధి; ~ий *успех* ఘన (గొప్ప) విజయం; ~ое *дело* ప్రసిద్ధ (రచ్చ) కేస్; ~ое *имя* ప్రసిద్ధి చెందిన పేరు ◇ ~не *фразы* పదగుంభనం, శబ్దాడంబరం

гро́мко *нареч.* బిగ్గరగా, గట్టిగా, పెద్దగా

громкоговори́тель *м* లౌడ్స్పీకర్

громогла́сно *нареч.* సరభసమైన (బిగ్గర) స్వరంతో

громогла́сный *ча* (మిక్కిలి) బిగ్గర

громозди́ть *несов. (вн.)* కుప్పకుప్పలుగా పెట్టు, కుప్ప వేయు, పోగులు పెట్టు

громоз́дкий పెద్ద

громоотво́д *м* విద్యుద్గ్రహణి

гро́мче *сравн. ст. от* **гро́мкий** *и* **гро́мко** మరింత బిగ్గరగా

гро́мыха́ть *несов. разг.* గర్జించు; ఉరుము (*о громе*); గుడుగుడుమను, డగడగమను (*издавать сильный шум*)

гроссмей́стер *м шахм.* గ్రాండ్ మాస్టరు

грот *м* గుహ

гротэ́ск *м* అలీశయోక్తి, వైపరీత్యం

гротэ́ский అలీశయ, విపరీత, విద్వార్ధ

гро́хатъ, **гро́хнуть** *разг.* 1. (*вн.*) దభాలున పడవేయు 2. (*издавать грохот*) గభీలున శబ్దం చేయు; గర్జించు (*об оруди*)

гро́хнуть *сов. см.* **гро́хатъ**

гро́хнуться *сов. разг.* దభాలున కూలు (కూలి పడు); ~ *с лестницы* మెట్లమీదనుంచి దభాలున కూలిపడు

гро́хот *м* గభీలుమని ధ్వని, బోరు; గర్జన, ఉరుము (*грома, орудийный*); *с ~ом* బోరున, హోరున

грохотание с గబ్బిలుచుని ధ్వని, ఉరుము

грохотать, прогрохотать ఉరుము, గర్జించు

грош м: не иметь ни ~а разг. ఒక్క పైస కూడా లేకపోవు; что ломаного ~а не стоит разг. దానికి చిల్లిగవ్వ (చిల్ల పెంకు) విలువ లేదు; купить за ~и разг. చిల్లిగవ్వకు కొను; я ему ни на ~ не верю разг. నేను అతన్ని రవంతైనా నమ్మను; он меня ни в ~ не ставит разг. అతను నన్ను రవంతైనా లక్ష్యపెట్టెడు

грошóв||ый 1. (дешёвый) చాలా చౌక, చిల్లపెంకు 2. перен. (незначительный, мелочный) చిల్లర; ~ые расчёты చిల్లర లెక్కలు

грубеть 1. сов. загрузеть (становиться жестким) గట్టిపడు, మొండిపారు, మొండితేరు 2. сов. огрубеть (о человеке) ముక్కుకై పోవు, మోటు అగు

груб|ить, нагруб|ить (от.) (ఒకరిని) కసరు, (ఒకరితో) మొరటుగా (కరుకుగా) మాట్లాడు

грубиян м మోటువాడు, మొరటు మనిషి

грубо нареч. 1. (начерно) చిత్తుగా, రఫ్ గా 2. (неучтиво) మొరటుగా

грубость ж 1. మొరటుతనం, మోటుతనం, కరకుతనం 2. (невежливость) అమర్యాద పని (చర్య) 3. (грубое выражение) మోటు మాట, తిట్టు, అశ్లిలం

груб|ый 1. (недостаточно культурный, неделикатный) మొరటు, మోటు; ~ый человек మోటు (మొరటు) మనిషి; ~ое слово మోటు (మొరటు) మాట 2. (недостаточно обработанный) మోటు, మడ్డి, ముతక; ~ая пища మోటు (మడ్డి) అన్నం; ~ая ткань మోటు (ముతక) వస్త్రం (గుడ్డ) 3. (жесткий, шероховатый) మోటు, బిరుసు; ~ая кожа మోటు చర్మం; ~ые волосы బిరుసు వెండ్రుకలు 4. (резкий) బ్రరె, గట్టి; ~ый голос బ్రరె (గట్టి) గొంతు 5. (недопустимый) మొరటు, దారుణ; ~ая клевета పచ్చి నింద; ~ая ошибка పెద్ద (ఘోర) తప్పు; ~ое вмешательство మొరటు జోక్యం; ~ое нарушение మొరటు (దారుణ) ఉల్లంఘన

груда ж కుప్ప, పోగు; ~ развальный శిథిలాలు; лежать ~ми గుట్టులు గుట్టులుగా పడివుండు, కుప్పలు తప్పలుగా పడివుండు

грудн|ой 1. రొమ్ము; ~ая клетка ఎదురు రొమ్ము 2.: ~ой возраст పాలు తాగే వయస్సు; ~ое молоко చనుపాలు, చనుబాలు ◇ ~ой голос మంద్ర స్వరం

груд|| ж 1. రొమ్ము, గుండె, ఉరుము; прижимать к ~и గుండెకు హత్తుకొను 2. (женская) చన్ను, రొమ్ము, గుబ్బు; кормить ~ью (కి) చనుపాలిచ్చు; отни-

ГРО — ГРУ

Г

мать ребёнка от ~и బిడ్డకు చనుబాలు మాన్పించు (ఇవ్వడం మాను) ◇ стоять ~ью за кого-л. व्यसोक. ఒకరిని యావచ్చుకీతో కాపాడు (రక్షించు)

груз м 1. тк. ед. (тяжесть) బరువు, మోత 2. (товары, предназначенные для перевозки) సామగ్రి, గుడ్డు

грузин м జార్జియన్

грузинский జార్జియన్

грузить 1. сов. загрузить, нагрузить (вн. тв.) లోడ్ చేయు, నింపు, ఎక్కించు; ~ самолёт почтой విమానంతో మెయిల్ లోడ్ చేయు, విమానం మెయిల్ తో నింపు 2. сов. погрузить (вн.; помещать груз куда-л.) ఎక్కించు, లోడ్; ~ товар в вагоны వాగన్లలో సరుకులు ఎక్కించు

грузиться, погрузиться ఎక్కు

грузн|ый లావుపాటి, లావాటి, లావుగా వున్న; ~ая походка బరువైన (భారమైన) నడక

грузовик м ట్రక్కు, లోరీ

грузово|й: ~е судно సరుకు (రవాణా) నౌక (ఓడ)

грузооборот м సరుకు రవాణా

грузоподъёмность ж పరిమాణం, బరువు మోసే శక్తి

грузчик м పోర్టరు, బరువులు మోసేవాడు; порто- вый ~ హమాల్, రేవు కూలీ

грунт м 1. (почва) మట్టి, నేల 2. (дно реки, моря) అడుగు; песчаный ~ ఇసుక అడుగు 3. жив. మొదటి రంగు పూత, ఆరువు

грунтовать, загрунтовать (вн.) (మీద) మొదటి రంగు పూయు

грунтов|ой: ~ая дорога మట్టి రోడ్డు; ~ые воды భూమి కింది పారల్లోని జలాలు

группа ж గుంపు, గ్రూపు, బృందం; ~ встречающих స్వాగతం చెప్పేవారు; ~ деревьев చెట్ల తోపు; ~ островов దీవుల సమూహం, దీప్వ సముదాయం ◇ ~ крови రక్తవర్గం, రుధిరవర్గం, బ్లడ్ గ్రూపు

группировать, сгруппировать (вн.) గ్రూపుగా చేర్చు

группироваться, сгруппироваться గ్రూపుగా చేరు (కూడు)

группировка ж 1. (действие) గ్రూపింగు 2. గ్రూపు

групповой: ~ полёт ав. విమానాల సామూహిక విన్యాసం

грустить *несов.* విచారించు, బెంగవడు, బెంగపెట్టుకొను; ~ о **кѣм-л.** (по **кому-л.**) ఒకరిని గురించి విచారించు (బెంగవడు, బెంగపెట్టుకొను)

грустно *нареч.* 1. బెంగగా, వ్యాకులంగా, విచారంగా 2. *бел. в знач. сказ.:* мне ~ నాకు బెంగగా వుంది, నేను బెంగపెట్టుకున్నాను

грустный *ый* విచారకరమైన, వ్యాకులమైన; ~ый **взгляд** వ్యాకులమైన (విచారంతో నిండిన) చూపు; ~ое **настроение** మనస్సు అంతా వ్యాకులంగా వుంది

грусть *ж* బెంగ, విచారం, వ్యాకులం

груша *ж* 1. (*дерево*) పియర్ (బేరి) చెట్టు 2. (*плод*) పియర్ (బేరి) పండు

грушевый *ый* పియర్, బేరి; ~ое *дерево* పియర్ (బేరి) చెట్టు

грыжа *ж* హెర్నియా

грызня *ж разг.* 1. (*драка между животными*) కుమ్ములాట 2. *перен.* జగడం, కలహం, కుమ్ములాట

грызть *несов. (вн.)* 1. కొరుకు; ~ть *кость* ఎముక ముక్కను కొరుకు; ~ть *орѣхи* గింజలను కొరుకు (తిను) 2. *перен.* వేధించు, పీడించు; *его* ~ет *совесть* పాపభీతి అతన్ని వేధిస్తోంది; *меня* ~ют *сомнѣния* సందేహాలు నన్ను వేధిస్తున్నాయి

грызун *м* రోడెంట్, చర్మకం, మూషికం

грядѣ *ж* శ్రేణి; ~ *гор* పర్వత శ్రేణి

грядка *ж* మడి, పాడు

грядущий *ий* 1. ముంచుకు వస్తున్న, రాబోయే, వచ్చే; ~ая *опасность* ముంచుకు వస్తున్న ప్రమాదం; ~ие *поколения* వచ్చే (రాబోవు) తరాలు 2.: ~ее *в знач. суш. с* భవిష్యత్తు ◇ *на сон* ~ий నిద్రపోయే ముందు

грязево *ой:* ~ой *источник* ఖనిజ బురద (అడుసు) బుగ్గ; *принимать* ~ые *ванны* మృత్తికా స్నానం చేయు **грязелечебница** *ж* ఒండ్రు మట్టి చికిత్సాలయం (వైద్యాలయం)

гряzelечение *с* ఒండ్రు మట్టి చికిత్స (వైద్యం)

грязнить, **загрязнить** *(вн.)* 1. మురికి (రోత, మకిలి) చేయు, మాపు 2. *перен. (порочить)* బదనాం చేయు, అపఖ్యాతి పాలుచేయు, (కి) కళంకం తెచ్చిపెట్టు

грязниться, **загрязниться** మురికి అగు, మాసిపోవు

грязный *ий* 1. బురదగా వుండే; ~ая *дорога* బురదగా వుండే రోడ్డు 2. (*запачканный*) ఎడ్డి, మడ్డి (*о человеке*); మురికైన, రోతగా వుండే (*о предме-*

те); ~ая *посыда* ఎంగిలి పాత్రలు, అంటు; ~ое *бельѣ* మురికి (మాసిన) బట్టలు; ~ое *лицо* మురికిగా వున్న ముఖం; ~ые *руки* మురికి చేతులు 3. (*аморальный, гнусный*) తుద్రమైన, నీచమైన; ~ое *дело* తుద్రమైన పని, నీచమైన వ్యవహారం

грязь *ж* 1. బురద, రొంపి, అడుసు నేల; *на дворе* ~ బయట చితచితలాడుతోంది, బయట బురదగా వుంది

2. (*сор*) వెంట 3.: **грязи** *мн. (лечебные)* బురద, అడుసు ◇ *смешать* *кого-л.* *с* ~ю ఒకరిని అప్రతిష్ఠ పాల్పేయు, ఒకరికి అప్రతిష్ఠ కలిగించు; *не ударить в* ~ *лицом* [స్థాయికి] తగకుండా (తీసిపోకుండా) వుండు

гряну *уть сов.* 1.: ~л *выстрел* తుపాకి ధమ్మని పేలింది; ~л *гром* ఉరుము గర్జించింది; ~ла *музыка* సంగీతం మోగింది 2. *перен. (разразиться)* ప్రజ్వరిల్లు; ~ла *война* యుద్ధం ప్రజ్వరిల్లింది

губа *ж* పెదవి; *верхняя* ~ పైపెదవి; *нижняя* ~ కింది పెదవి, అధరం ◇ *заячья* ~ మొరి పెదవి; *надувать* *губы* కోపం వచ్చు, చిన్న పుచ్చుకొను; *у него* *губа* *не дура разг.* తనకేది మేలో అతనికి తెలుసు

губернатор *м* గవర్నర్

губерния *ж ист.* గుబేర్నియా, రాష్ట్రం

губительный హానికరమైన, వినాశకరమైన; ~ *для здоровья* ఆరోగ్యానికి హానికరమైన

губить, **погубить** *(вн.)* 1. నాశనం చేయు; ~ *здоровье* ఆరోగ్యాన్ని నాశనం చేయు; ~ *растения* చెట్లను నాశనం చేయు, చెట్లను చంపివేయు 2. *перен. (зря тратить)* వృథా చేయు (చేసుకొను); ~ *время* కాలం వృథా చేసుకొను 3. *перен. (делать несчастным)* నాశనం చేయు; ~ *чью-л. жизнь* ఒకరి జీవితం నాశనం చేయు

губка *а ж* స్పాంజి; *мыться* ~ой స్పాంజితో ఒళ్ళు తోముకొను

губн *ой* 1. పెదవి; ~ая *помáда* లిప్స్టిక్ 2. *лингв.* ఓష్ఠ్య; ~ой *звук* ఓష్ఠ్య శబ్దం

губчатый స్పాంజిలాంటి

гугу: *ни* ~! *разг. [డాన్ని గురించి]* నోరు మెదపకుండా వుండు, నోరు మెదప వద్దు

гудение *с* ఝంకారం

гудеть, **прогудеть** ఝంకారం చేయు

гуд *лок м* కూత; *давать* ~ок కూత కూయించు; *по* ~ку కూత కూయగానే

гужевой: ~ *транспорт* బండి రవాణా

гул *м* రౌద

гулкий *в разн. знач.* ప్రతిధ్వనించే, మారుమోగే

гулянье *с* 1. (*прогулка*) షికారు చేయడం 2.

(празднество) ఉత్సవం, విహారం; народное ~ (పజా ఉత్సవం

гулять несов. 1. పికారు చేయు; ~ по улицам వీధుల్లో తిరుగు 2. разг. (не работать) పని చేయకుండా వుండు (తిరుగు) 3. разг. (кутить) ఉల్లాసపడు, విహరించు

гуманизм *м* మానవతావాదం

гуманист *м* మానవతావాది, దయాపరుడు

гуманистически||й మానవతా[వాద], మానవీయ; ~е принципы మానవతా మూత్రాలు

гуманитарный||й మానవ శాస్త్రానికి చెందిన; ~е науки మానవ శాస్త్రాలు

гуманность *ж* మానవీయత, మానవకారణ్యం, మానవత్వం

гуманный దయాపరుడైన, దయామయుడైన (о человеке); మానవతా పూర్వమైన, మానవతాయుతమైన (о поступке и т.п.)

гумно с 1. (сарай для сжатого хлеба) ధాన్యపు కొట్టు, గాడె 2. (площадка для молотбы) కళ్ళం

гурт *м* మంద, సుడుము

гуртом нареч. разг. 1. (оптом) బోకున 2. (гурьбой) గుంపుగా

гурьба||а *ж* разг. 1. గుంపు 2.: ~ой в знач. нареч. గుంపుగా

гусар *м* హుస్సార్

гусеница *ж* 1. зool. గొంగళి (కంబళి) పురుగు 2. тех. కేటర్ పిల్లర్

гусеничный: ~ трактор కేటర్ పిల్లర్ ట్రాక్టర్

гусин||ий పెద్దబాతు; ~ое сало పెద్దబాతు కొవ్వు ◇ ~ая кожа కంటకం, ఒడలి గగురుపాటు

густе||ть несов. దట్టమగు; చిక్కపడు (о жидкости); лес ~ет అడవి దట్టం అవుతుంది; туман ~ет పొగమంచు దట్టమవుతోంది

густо||й 1. దట్టమైన; ~ой лес దట్టమైన అడవి 2. (не жидкий) చిక్కని; ~ой суп చిక్కని సూపు 3. (плотный) దట్టమైన, చిక్కని; ~ой туман దట్టమైన (చిక్కని) పొగమంచు ◇ ~ое население చిక్కని (సాంద్రమైన) జనాభా

густонаселённый సాంద్ర జనాభాగల

густота *ж* 1. (частота) దట్టం 2. (плотность) సాంద్రత, దళసరి, చిక్కదనం

гусь *м* పెద్దబాతు

гуськом нареч. ఒకడి వెంట ఒకడు, చీమల బారు వలె

гуталин *м* బూట్ పాలిష్

ГУЛ — ДАВ

Д

гуш||а *ж* మమ్మ, గసి; кофейная ~а కాఫీ ముడ్డి ◇ в ~е лёса అడవి మధ్యలో; в ~е толпы గుంపు మధ్యలో

Д

да I частица 1. утв. ఔను, ఊ; ты послал письмо? — Да [, послал] ఉత్తరం పంపించా? — ఔను [పంపించా]; что твой книга? — Да ఈ పుస్తకం నీదా? — ఔను (ఊ) 2. вопр. కదా?, కదూ?, నిజమా?; он придёт, да? అతను వస్తాడు, కదూ? 3. (разве?, неужели?): вы знаете, он женился! — Да? А я не знал మీకు తెలుసా, అతనికి పెళ్లి అయింది? — నిజమా? నాకు తెలీదే 4. усил.: да не может быть! నిజమా?; да нет у меня денег! నిజంగానే నాకు డబ్బు లేదు; да отстань! నన్ను వదిలేయ్! 5. (пусть): да будет так! అలాగే అగుగాక!; да живёт он многие годы! అతనికి దీర్ఘాయువు కలుగుగాక!; да здравствует! వర్తిలాల్లి!

да II союз 1. союз.: он да я అతనూ, నేనూ; дождь да ветер వానా, గాలి 2. присоед.: он старый, да ещё и больно́й అతను ముసలివాడు, అతడు కూడా 3. против. (однако) కాని; он пошёл бы, да у него нет времени అతను వెళ్లివుండేవాడు, కాని అతనికి తీరిక లేదు ◇ она́ пла́чет, да и то́лько ఆమె ఏడుస్తోంది, దానికి నేనేమీ చేయలేను; чюдеса́, да и то́лько! ఇది మాత్రం వింతగా వుంది!

дава́ть, да́ть 1. (вн.; вруча́ть) ఇచ్చు, ఇవ్వు; ~ есть అన్నం పెట్టు; ~ кни́гу పుస్తకం ఇచ్చు; да́йте мне ваш ка́рандаш నాకు మీ పెన్సిల్ ఇవ్వండి 2. (вн.; устраи́вать) చేయు, ఇచ్చు; ~ конце́рт ప్రదర్శన ఇచ్చు; ~ обе́д విందు చేయు 3. (вн.) в соче́т. с ря́дом сущ. име́ет знач. дейст́вия: ~ и́мя పేరు పెట్టు; ~ отве́т సమాధానం ఇచ్చు (చెప్ప); ~ сло́во మాట ఇచ్చు; ~ сраже́ние యుద్ధం చేయు; ~ уро́к పాఠం చెప్ప 4. (вн.; соо́бща́ть) చెప్ప, ఇచ్చు; ~ адре́с అడ్రెసు ఇచ్చు (చెప్ప) 5. (вн.; предоста́влять) కల్పించు; ~ права́ హక్కులు కల్పించు (ఇచ్చు); ~ рабо́ту పనిలో పెట్టు 6. (от. + инф.; предоста́влять возмо́жность) ఇచ్చు; ఇవ్వు (позво́лять); ~ вы́ступить మాట్లాడమిచ్చు; ~ себ́я успоко́ить భరవసా పొందు; да́йте мне поду́мать

ДАВ — ДАЛ

నన్ను ఆలోచించ నీయండి; *ему не дали говорить* అతన్ని మాట్లాడ నివ్వలేదు 7. (вн.; *приносить*): ~ *приплód* ఈను; ~ *урожай* వండు 8. *повел.* (да-*вай*, давай)те) *разг.*: давайте читать книгу పుస్తకం చదువుదాం, రండి ◇ ~ *вóлю слезам* కన్నీటికి కట్టలు తెగినట్లు యేడ్చు; ~ *дорóгу* దారి ఇచ్చు; ~ *знать* తెలియజేయు; ~ *начáло* *чему-л.* దేనికైనా కారణభూతమగు; ~ *понять* సూచించు; *не* ~ *в обрýду* *когó-л.* ఒకరిని కాపాడు (సమర్థించు); *скóлько лет вы ему дадите?* అతని వయస్సెంతని మీరనుకుంటున్నారు?; *я тебе дам!* నీ పని చెప్తాను (పడతాను)!

даваться несов. (от.) (కు) వచ్చు, పట్టుబడు; *ему хорошо даются иностранные языки* అతనికి విదేశీ భాషలు తేలికగా వస్తాయి; *мне не дается фóрма рассказа* నాకు కథావిక స్వరూపం పూర్తిగా పట్టుబడలేదు

давить несов. 1. (на вн.; *нажимать*) (మీద) ఒత్తు; *плита́ давит на основáние* పలక పీఠంమీద ఒత్తుతుంది 2. (вн.; *выжимать*) పిండు, పిడుచు; ~ *сок из фру́ктов* పండ్లను పిడుచు (పిండు) 3. (вн.; *расплющивать*) నలుచు, మట్టు 4. *перен.* (вн.; *при-теснять*) పీడించు, అణచు, ఒత్తు 5. (вн.; *сбивая с ног, калечить*) (ఒకరి) మీదుగా పోవు ◇ *воротник давит шею* కాలరు బిగువుగా వుంది; *ботинок давит бóлу* బిగువుగా వుంది; *у меня́ давит в груди́* గుండెలో భారంగా వుంది

давиться, подавиться (тв.) ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు; ~ *кóстыю* ఎముక ముక్క యరుక్కొని ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు ◇ ~ *от смéха* నవ్వుతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు

давка ж తొక్కినలాట; *в трамвáе* ~ (ట్రామ్లో) తొక్కినలాట (జనం కిక్కిరిసిపున్నారు)

давление с 1. పీడన, ఒత్తిడి; *атмосфéрное* ~ వాతావరణ (వాయు) పీడన; *высóкое кровяно́е* ~ రక్తపు పోటు 2. *перен.* ఒత్తిడి, పెత్తనం; *ока́зывать* ~ *на когó-л.* ఒకరిపై ఒత్తిడి తెచ్చు; *под ~м общéственного мнéния* ప్రజాభిప్రాయపు ఒత్తిడి వల్ల (మూలంగా)

да́вний||ий 1. గత, పాత [కాలపు], గతించిన కాలపు; *в ~ие времéна* గతించిన కాలంలో; *с ~их пор* చాలా సేపునుంచి 2. (*существующий издавна*) చిరకాల; ~*ая дру́жба* చిరకాల స్నేహం; ~*ая мечтá* చిరకాల పాంప

давнийшний разг. см. да́вний

давно́ нареч. в разн. знач. చాలా కాలమైంది;

~ *пора́* సమయం మించిపోయింది; *я его́ ~ не ви́дел* అతన్ని చూసి చాలా కాలమైంది

да́вность ж 1. చాలా కాలం కిందటిది; ~ *собы́тия* చాలా కాలం కిందటి సంఘటన 2. (*длительность*) చిరకాల; ~ *дру́жбы* చిరకాల స్నేహం ◇ *терять си́лу за ~ю лет* చాల కాలం గడిచిన మూలంగా చెల్లుబడి పోగొట్టుకొను

да́лее нареч. см. да́льше ◇ *и так ~* వగైరా, మొదలగు, మొదలైన; *не ~ как вчерá* నిన్ననే; ~ — *бóлее см.* да́льше — бóльше

да́же частица усил. సహితం, మాత్రం, కూడా; *он ~ чита́ть* *не уме́ет* అతనికి చదవడం సైతం రాదు; *така́я мысль ему́ ~ в го́лову* *не прихо-дит* ఈ ఆలోచన అతనికి తోచనే లేదు; ~ *письма́ тебе́* *не написа́л* నీకు ఉత్తరం అయినా రాదులేదు

да́лëк||ий 1. (*о расстоянии*) దూర; ~*ий шум* దూరంనుంచి విసబడే రోద; ~*ое путеше́ствие* దూర ప్రయాణం 2. (*о времени*) సుదూర; ~*ое бóдущее* సుదూర భవిష్యత్తు 3. *перен.* (*чуждый*): ~*ий от и́стины* ఇది ఎంత మాత్రం సత్యం కాని [విషయం]; ~*ий от жéизни* జీవితంనుంచి దూరంగా వుండే; *они́ ~ие друг дру́гу лю́ди* వాళ్ళ మధ్య పొందూ పోకా లేదు 4. *разг.*: *он не о́чень ~ий человек* అతడంత తెలివిగలవాడు కాదు

далеко́ нареч. 1. దూరంగా, చాలా దూరం; ~ *ли до гóрода?* నగరానికి ఎంత దూరం?; *он живёт ~* అతను దూరాన నివసిస్తున్నాడు; *он поéхал ~* అతను దూరంగా వెళ్లాడు 2. *в знач. сказ.* దూరం; *до дóма ещё ~* ఇంటికి ఇంకా చాలా దూరం; *до éтого ещё ~* ఇంకా చాలా రోజులు (కాలం) పడుతుంది ◇ ~ *за а) (спустя́ много времени)* చాలా కాలం [అయిన] తరువాత; ~ *за́ полночь* నిశరాత్రితేళ 6) (*много больше*): *ему́ ~ за сóрок* అతనికి నలభై మల్లంది; *он ~* *не дура́к* అతను ఎంత మాత్రం తెలివితక్కునవాడు కాదు; *он ~ пойдёт* అతను పైకి వెళ్తాడు; *я ~* *не увéрен* నాకు సరిగా తెలియదు

да́ль ж దూరం; *éто така́я ~* ఇది చాలా దూరం *да́льневостóчный* దూరప్రాచ్య

да́льнëйш||ий ఇతోధిక, తరువాతి; ~*ее развéтие* ఇతోధిక అభివృద్ధి; *в своéй ~ей рабóте* తన తరువాతి పనిలో ◇ *в ~ем а) (в бóдущем)* తరువాత, ఇక ముందు 6) (*ниже, далее*) కింద, దిగువ

да́льн||ий 1. (*о расстоянии*) దూర[మైన], సుదూర; ~*ий путь* దూర ప్రయాణం; ~*ий райóн* మారు మూల (జిల్లా); ~*ее пла́вание* దీర్ఘ యానం;

пóезд ~его слéдования దూరం పోయే రైలు 2. (о родстве) దూరపు; ~ий рóдственник దూరపు బంధువు
◇ без ~их слов разг. మరేమీ గొడవ లేకుండా, ఎక్కువ మాట్లాడకుండా

дальнобóйный: ~ое орудие దూరగామి ఫిరంగి
дальнобóйность ж దూరదృష్టి, విచక్షణ
дальнобóйный: దూరదృష్టిగల; ~ый человек ముందు చూపుగల వ్యక్తి; ~ая политика దూరదృష్టి గల విధానం

дальнобóркий దూరదృష్టిగల
дáльность ж దూరం; ~ полёта విమానం పోయే దూరం; ~ стрельбы కాల్చే దూరం; за ~ю расстояния ఎక్కువ దూరం మూలంగా

дáльше 1. сравн. ст. к далёкий и далеко [కంటే] ఎక్కువ దూరం; ~ всех అన్నిటికంటే దూరంగా; всё ~ и ~ ఉత్తరోత్తరా 2. нареч. (затем) ఇంకా, పైన, మరి; ~ он заявил, что... అతను ఇంకా ఇలా అన్నాడు; что дéлать ~? ఇక (ఆ పైన) చేయవలసినది యేమిటి? 3. нареч. (продолжая начатое) తరువాత
◇ ~ — бóльше разг. కాలం గడిచేకొద్దీ మితిమీరి; ~ нéкуда разг. ఇది మితిమీరి పోయింది

дáма ж 1. దొరసాని, లేడీ 2. карт. రాణి
дáмба ж అడ్డకట్ట, ఆనకట్ట, కట్టు
дáмский: ఆడవాళ్ళ, లేడీస్; ~ий портной ఆడవాళ్ళ దుస్తుల టైలర్; ~ие часы లేడీస్ వాచి

дáнный:е мн. 1. (сведения) దత్తాంశాలు, వాస్తవాలు, వివరాలు; цифровые ~ые అంకెలు; по имéю-щимся ~ым అభివచిత సమాచారం ప్రకారం 2. (за-датки) శక్తిసామర్థ్యాలు, ప్రతిభ; у негó есть все ~ые стать хорóшм арти́стом అతనికి మంచి నటుడు కాగల శక్తిసామర్థ్యాలు ఉన్నాయి 3. (основания) కారణాలు, ఆధారాలు, యోగ్యతలు

дáнный:ий ఈ, ప్రస్తుత; в ~ый момент ఈ తరుణంలో, ప్రస్తుత సమయంలో; в ~ом слýчае ఈ సందర్భంలో

дань ж 1. ист. కప్పం; облагáть ~ю (కి) కప్పం విధించు 2. перен.: отдавáть ~ уважéния кому-л. ఒకరికి శ్రద్ధాంజలి అర్పించు (ఫుటించు), ఒకరిని సన్మానించు 3. перен. (уступка) పాటించడం; ~ мóде ఫేషన్ పాటించడం

дар м 1. (подарок) బహుమానం, బహుకరణ, దానం; приносíть в ~ బహుమానంగా ఇచ్చు 2. (талант) ప్రతిభ, శక్తిసామర్థ్యాలు, దాక్షిణ్యం ◇ ~ рéчи వాక్యము

дарвинизм м డార్విన్ సిద్ధాంతం

ДАЛ — ДВА

Д

дарíть, подарíть (вн. от.) (కి) [బహుమానంగా] ఇచ్చు, బహుకరించు; дáть ~ (жаловатъ); ~ подарóк బహుమతి ఇచ్చు

дармоéд м разг. సాపాటురాముడు, పరాన్న భోజి (భుక్కు); даровáние с 1. ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ; природное ~ జన్మతహా ప్రతిభ 2. (о талантливом человеке) ప్రతిభాశాలి, ప్రతిభావంతుడు

даровáть несов. и сов. высок. (вн.) దయ (ప్రదానం) చేయు; ~ прощéние кому-л. ఒకరికి క్షమాపణ ప్రదానం చేయు; ~ кому-л. жизнь ఒకరికి ప్రాణాధానం చేయు; ~ кому-л. свобóду ఒకరికి స్వాతంత్ర్యం ప్రదానం చేయు

даровíтый [ప్రతిభావంతుడైన, శక్తిసామర్థ్యాలు గల даровóй ఉచితప్రైన], పుణ్య

дáром нареч. 1. (бесплатно) ఉచితంగా, ఊరికే, పుణ్యానికి 2. (напрасно) వృథా; ~ трáтит времяя కాలం వృథా చేయు 3. разг. (дéшево) ఉచితంగా ◇ ~ что разг. అయినప్పటికీ; урок не прошéл для них ~ ఈ గుణపాఠం వారికి వ్యర్థం కాదు; éто ему ~ не пройдёт అతను దానికి తగిన శిక్షననుభవిస్తాడు

дáрственная ж юр. దాన శాసనం
дáт||а ж తేదీ, తేదీ; пáмятная ~а స్మారక తేదీ; стáвить ~у తేదీ వేయు

дáтельный: ~ падéж грам. సంప్రదానాద్యర్థక (చతుర్థి) విభక్తి

дaтíровать несов. и сов. (вн.) (మీద) తేదీ వేయు; ~ письмó áвгустом ఉత్తరంమీద ఆగస్టు నెల వేయు

дáтский дేనిస్; ~ язык дéниш భాష
датчáнин м డెన్మార్క్ దేశస్థుడు
дaть сов. см. давáть 1—8

дáч||а ж (загородный дом) బంగళా, వేసవి ఇల్లు; жítъ на ~е పట్టణం వెలుపల నివసించు; снимáть ~у బంగళా అద్దెకు తీసుకొను

дáчник м వేసవిలో పట్టణం వెలుపల నివసించేవాడు, ఇల్లు అద్దెకు తీసుకునేవాడు

дáчный: ~ый пóезд సబర్బన్ ట్రెయిన్; ~ая мéрель వేసవి ఇంటి ఫర్నిచర్; ~ая мéстность పట్టణం వెలుపలి ప్రదేశం

двa числ. м и с రెండు; ~ человекá ఇద్దరు, ఇరువురు; ~ с половíнной రెండున్నర; в двух мe-стáх రెండు చోటుల్లో (చోట్లా); кáждые ~ дня рóжо విడిచి రోజు, ప్రతి రెండు రోజులకి [ఒక సారి];

ДВА — ДВО

в ~ ráза больше а) (по размеру) రెట్టింపు పెద్దవి, రెండింతలు б) (по количеству) రెట్టింపు ఎక్కువ; в ~ ráза меньше а) (по размеру) అరవాసి (సగం) చిన్నది б) (по количеству) అరవాసి (సగం) తక్కువ ◇ в двух шагах రెండు అంగులు[లో]

двадцатилетие с 1. (срок) ఇరవై సంవత్సరాల కాలం 2. (годовщина) ద్విదశ వార్షికోత్సవం; ద్విదశ వర్తంతి (со дня смерти)

двадцатилетний 1. (о сроке) ఇరవై సంవత్సరాల [కాలం] 2. (о возрасте) ఇరవై ఏళ్లు

двадцáтый||ый числ. ఇరవైయవ; ~ый нóмер నం. 20; ~ая страница 20వ (ఇరవైయవ) పుట; ~ого июня జూన్ 20వ [తేదీన]; ~ая часть ఇరవయ్యోవంతు (భాగం)

двадцать числ. ఇరవై, ఇరువది; ~ один ఇరవై ఒకటి; ~ два ఇరవై రెండు; ~ рублѐй ఇరవై రూబుళ్లు (రూ 20); ~ человек ఇరవై మంది

дважды нареч. రెండు సార్లు (మార్లు), ఇరుమారు; ~ два — четыре రెండు రెళ్లు నాలుగు; ~ семь — четырнадцать రెండేళ్లు పద్నాలుగు; он ~ Герóй Советского Сою́за ఆయన ఇరుమార్లు సోవియట్ యూనియన్ వీర బిరుదాంకితుడు ◇ гóсно как ~ два [— четыре] అరటివండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు

две числ. ж с.м. два

двeнáдцáтый||ый числ. పన్నెండవ, పండ్రెండవ; ~ая страница పన్నెండవ పుట; ужé ~ый час పడకొండు చాటింది

двeнáдцать числ. పన్నెండు, పండ్రెండు, ఈరారు; ~ предметов ద్విదశకం

дверн||о́й తలుపు; ~о́й замо́к తలుపు తాళం; ~а́я рúчка తలుపు హండిత్

двер||ь ж తలుపు, ద్వారం; в ~ях ద్వారంలో ◇ ло-миться в открытую ~ь తెరిసినదానినే తెలియజెప్ప బోవు; политика откры́тых ~е́й సమాన అవకాశాలిచ్చే విధానం; при закры́тых ~ях జనాంతికంగా

двeсти числ. రెండు వందలు, ఇన్నూరు; ~ руб-лѐй రెండు వందల రూబుళ్లు; ~ человек రెండు వం-దల మంది

двигатель м 1. ఇంజన్, యంత్రం; ~ внúтрен-него сгорáния అంతర్గత యంత్రం; реактíвный ~ జెట్ ఇంజన్ (యంత్రం) 2. перен. చోదక శక్తి; ~ прогрeсса పురోగతియొక్క (పురోగమన) చోదక శక్తి

двигать, двíнуть 1. (вн.; перемещать) జరుపు

2. (та.; шевелить) ఆడించు, కదలు, కదలించు, మెదలించు; ~ пáльцами వేళ్లు ఆడించు 3. перен. (вн.; содействовать развитию) నడుపు, ముందుకు తీసుకువెళ్లు; ~ нау́ку విజ్ఞానశాస్త్రాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లు

двígаться, двíнуться 1. (перемещаться) జరుగు, గమించు; ~ вперед పురోగమించు, ముందుకు వెళ్లు (సాగు) 2. разг. (отправляться) కదలు 3. (шевелиться) కదలు, కదలాడు ◇ ~ по слúжбе [పామోటు అగు, పైకి పోవు]

движéни||е с 1. కదలిక; вращáтельное ~е తిప్పడం; колебáтельное ~е కదలాడడం; приводíть в ~е కదలించు; приходíть в ~е కదలనారంభించు 2. филос. చలనం; нет матéрии без ~я и ~я без матéрии చలనం లేకుండా పదార్థం లేదు, పదార్థం లేకుండా చలనం లేదు 3. (перемещение в прост-ранстве) చలనం, గమనం, గతి; ~е планéт (గ్రహాల చలనం (గతి) 4. (изменение положения тела) కదలిక; сòжж., чéжж. (жест); ~е рукí чéయి కదలిక; лежáть без ~я కదల మెదలకుండా పడుకొని వుండు 5. (действие транспорта) రాకపోకలు, బ్రాఫిక్; прáвила úличного ~я రాకపోకల (బ్రాఫిక్) రూల్సు; трамвáйное ~е బ్రామ్ సర్వీస్ 6. (обществен-ное) ఉద్యమం; ~е за мир శాంతి ఉద్యమం; антивó-енное ~е యుద్ధవ్యతిరేక ఉద్యమం; жéнское ~е మహిళా ఉద్యమం; междунаро́дное коммунистичес-кое и рабóчее ~е అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు, కార్మిక ఉద్యమం; молодёжное ~е యువజన ఉద్యమం

дви́жимость ж చరాస్తీ

дви́жимый (తో, చేత) ఉత్తేజితడైన

дви́жущ||ий: ~ие сíлы చోదక శక్తులు

двíнуть(ся) сов. с.м. двíгать(ся)

двоé числ. ఇద్దరు (о людях); రెండు (о пред-метах); по́ двоe ఇద్దరిద్దరు, ఇద్దరేసి ◇ на своих [на] дво́их разг. నడిచివెళ్లు

двоевлáстие с ద్వంద్వధికారం

двоетóчие с కోలన్ [మార్కు (గుర్తు)]

дво́йт||ься несов.: у меня в гла́зах ~ся నాకు రెండు కనిపిస్తున్నాయి

дво́йк||а ж 1. (цифра) రెండు 2. (отметка) అతి తక్కువ మార్కు (మార్కులు); он получи́л ~у అతనికి అతి తక్కువ మార్కులు వచ్చాయి 3. карт. రెండు

дво́йник м అచ్చంగా ఒకరిలా వుండే మనిషి, ప్రతి రూపం; чéй-л. ~ ఒకరికి [ ] ప్రతిరూపం

двойн||ой 1. (из двух подобных частей, предметов) జంట, జోడు, జమిలి; ~ое дно మారు (రెండో, రహస్య) అర; у неё ~ой подбородок దాని గడ్డం ముడతలు పడుతున్నది 2. (противоположный) రెట్టింపు, ఇబ్బడి; ~ой расход రెట్టింపు (ఇబ్బడి) ఇరు; ~ая выгода అధిక ఫలం (లాభం) 3. (двуличный) ద్విజహ్వదైన, మోసపు, కపటమైన; он ведёт ~ую игру అతడు ఇరుపక్షాలవైపు వహిస్తాడు, అతడు రెండావుల దూడ

двойня ж కవలు, అనుడలు

двойственность ж 1. (противоречивость) పరస్పర వైరుధ్యం, ద్వంద్వ వైఖరి 2. (двуличность) మోసం, కాపట్యం

двойственный 1. (противоречивый) పరస్పర విరుద్ధమైన, ద్విముఖ 2. (двуличный) మోసపు, కపటపు

двор I м 1. (при доме) పెరడు, ఆవరణ 2. (крестьянское хозяйство) శ్రేత్రం ◇ монетный ~ టంకసాల; на ~е тепло బైట వెచ్చగా వుంది; не ко ~у разг. [పరిజనం] ఇన్నం చూరగొన లేకపోవు

двор II м (королевский и т.п.) కోలుపు, రాజ పరిజనం

дворец м రాజభవనం, రాజగృహం, రాజసౌధం ◇ Дворец пионеров పయనీర్ల భవనం (పాలెస్); Дворец спорта క్రీడా భవనం; Дворец съездов మహాసభల భవనం, పాలెస్ ఆఫ్ కాంగ్రెస్

дворник м వీధులు తుడిచేవాడు

дворняга ж సంచర జాతి కుక్క

дворняжка ж с.м. дворняга

дворцов||ый రాజభవనపు; ~ая площадь రాజభవనపు (పొంగణం) ◇ ~ый переворот రాజకుల

дворянин м కులీనుడు, ప్రభువు

дворянск||ий కులీన; ~ое сословие కులీన వర్గం

дворянство с 1. (звание дворянина) కులీన హోదా 2. (сословие) కులీన (ప్రభు) వర్గం

двоюродн||ый: ~ый брат తల్లి సోదరుని కొడుకు, మేనబావ (по матери); (భ్రాతీయుడు, దాయాది (по отцу); ~ая сестра తల్లి సోదరుని కూతురు (по матери); (భ్రాతీయరాజు, దాయాదురాలు (по отцу)

двойкий ద్వంద్వ స్వభావంగల; ~ смысл ద్వంద్వార్థం

двойко нареч. రెండు విధాల

двугорбый: ~ верблюд రెండు మూపురాలుగల ఒంటె

двузначн||ый రెండు అంకెలుగల; ~ое число రెండు అంకెలుగల సంఖ్య

двукратн||ый 1. (произведённый два раза)

ДВО — ДВУ

Д

రెండు సార్లు, డబుల్; ~ый чемпион రెండు సార్లు ఛాంపియన్ అయిన వాడు, డబుల్ ఛాంపియన్ 2. (противоенный) రెట్టింపు, రెండింతలు; платить в ~ом размере రెండింతలు చెల్లించు

двуличный д్విముఖ, మోసపు; ~ человек మోస గాడు, రెండు నాల్కల మనిషి, ద్వియవాది

двурúшник м విద్రోహి, ద్రోహి

двурúшнический ద్రోహపూరితమైన

двурúшничество с మోసం, కపటం, ద్రోహం

двусмысленность ж 1. (свойство) సందిగ్ధత; ~ поведения సందిగ్ధ ప్రవర్తన 2. (неприличное выражение) బూతు

двусмысленн||ый 1. (имеющий двоякий смысл) సందిగ్ధ, రెండర్థాలుగల; ~ое толкование సందిగ్ధ వ్యాఖ్యానం 2. (неприличный) బూతైన

двуспáльн||ый: ~ая кровать జంట పడక

двустóбка ж డబుల్ బారెత్ తుపాకి

двустóрòнн||ий 1.: ~ая ткань రెండు పక్కలా డిజైన్ ఉన్న గుడ్డ; ~ее воспаление лёгких డబుల్ స్వమోనియా; ~ее движение ద్వి మార్గ ట్రాఫిక్ 2. (ободный) ద్విపక్ష, ద్వైపాక్షిక; ~ие переговоры ద్విపక్ష చర్చలు, ద్వైపాక్షిక సంప్రదింపులు

двухгодичный రెండేళ్ళ; ~ курс обучения రెండేళ్ళ విద్యాభ్యాసం

двухгодовáлый రెండేళ్ళ

двухднёвн||ый రెండు రోజుల

двухколённ||ый: ~ая железная дорога జంట రైలు మార్గం

двухколёсн||ый రెండు చక్రాలుగల, ద్విచక్ర; ~ велосипед బైసికిల్

двукрáтн||ый с.м. двукратный

двухлётн||ый రెండేళ్ళ

двухмéстн||ый రెండు సీట్లు; ~ый автомобиль రెండు సీట్లు కారు, ఇద్దరు కూర్చునే కారు; ~ая кабина రెండు పడకల గది; ~ое купе రెండు పడకల (సీట్లు) రైలు పెట్టె

двухмéсячн||ый 1. (о сроке) రెండు నెలల (మాసాల), ద్వై మాసిక 2. (о возрасте) రెండు నెలల (మాసాల)

двухмóтóрн||ый రెండు ఇంజన్లుగల

двухпáлáтн||ый రెండు సభల, ద్విసభా; ~ парламент రెండు సభల పార్లమెంటు, ద్విసభా పార్లమెంటు

двухсмéнн||ый రెండు షిఫ్టుల

двухсóтлétие с 1. (срок) ఇన్నూరు 2. (годова-

ДВУ — ДЕГ

щина) ఇన్నూరు (ద్విశత) వార్షికోత్సవాలు; ఇన్నూరు (ద్విశత) వర్తంతి (со дня смерти)

двухтомный రెండు సంపుటలతో (సంపుటలలో)

двухцветный ద్వివర్ణ, రెండు రంగుల

двухчасовой 1. రెండు గంటల సేపు (పాటు) 2. разг. (назначенный на два часа) రెండు గంటల [కు]; ~ поезд రెండు గంటల రైలు, రెండు గంటలకు వచ్చే (పోయే) రైలు

двухэтáжный రెండంతస్తుల

двухязычный 1. (пользующийся двумя языками) ద్విభాషా భాషి 2. (составленный на двух языках) ద్విభాషా; ~ словарь ద్విభాషా నిఘంటువు

дебатировать несов. (вн., о пр.) చర్చించు, వాదించు

дебáты мн. చర్చలు, వాదోపవాదాలు, వాగ్వాదాలు

дебет м бухг. డెబిట్, ఖర్చు పద్ధతి

дебри мн. 1. (густой лес) దట్టమైన అడవి, కారడవి 2. перен. పద్మవృహం, దట్టమైన అడవి; ~ науки విజ్ఞానశాస్త్ర పద్మవృహం (దట్టమైన అడవి)

дебют м 1. (артиста) మొదటి రంగ ప్రవేశం 2. (начало какой-л. деятельности) ప్రారంభం, ప్రవేశం

дебютáнт м ప్రారంభకుడు

дебютíровать несов. и сов. 1. (об артисте) మొదటి ప్రదర్శనమిచ్చు, మొదటి రంగ ప్రవేశం చేయు 2. (впервые выступать на каком-л. поприще) మొదటి రంగ ప్రవేశం చేయు, ప్రారంభించు

девальвация ж మూల్యాహీనీకరణ, విలువ తరుగుదల (పడిపోవడం)

дева||ть, деть (вн.) разг. 1. పెట్టు; куда он ~л мою книгу? నా పుస్తకం ఎక్కడ పెట్టాడు? 2. (расходовать, использовать) (తో) చేయు; он не знает, куда ~ть свой деньги తన డబ్బుతో ఏం చేయాలో అతనికి తెలియదు

дева||ться, деться: куда ~лось моё письмó? నా ఉత్తరం ఏమైంది?; куда он дёлся? అతను ఏను య్యాడు?; он не знал, куда деться от скуки విసుగుతో తను ఏమి చేయాలో అతనికి తెలియదు

деви́з м సూత్రం, నినాదం; под ~ом సూత్రంతో, నినాదంతో

деви́ца ж уст. с.м. దేవుశ్శా

деви́ческий с.м. దేవీచియ

девич||ий వడుచు; ~ьи лица వడుచు ముఖాలు ◇ ~ья фамилия పుట్టింటి పేరు

де́вочка ж అమ్మాయి, పాప, పిల్ల, బాలిక; నా బంగారు తల్లి (ласковое обращение)

де́вственница ж కన్య[వడుచు]

де́вственность ж కన్యాత్వం

де́вственный కన్య ◇ ~ лес ఎవరూ అడుగు పెట్టని అడవి

деву́шка ж అమ్మాయి, యువతి, పిల్ల

девяно́сто числ. తొంబది, తొంభై; ~ один తొంభై ఒకటి; ~ рублѐй తొంబది (తొంభై) రూబుళ్లు; ~ человек తొంభైమంది

девяностолѐтие с 1. (срок) తొంభై సంవత్సరాలు 2. (годoviщина) తొంభైయవ వార్షికోత్సవం; తొంభైయవ వర్తంతి (со дня смерти)

девяностолѐтний 1. (о сроке) తొంభై సంవత్సరాల

2. (о возрасте) తొంభై ఏళ్ల వయస్సు[గల]

девяно́ст||ый числ. తొంబదవ; ~ый но́мер తొంభయవ నంబరు, నంబరు తొంభై; ~ые го́ды తొంభై దశకపు సంవత్సరాలు

девяте́ро числ. собир.: ~ братьев తొమ్మిదిగురు (తొమ్మిది మంది) అన్నదమ్ములు; ~ сы́ток తొమ్మిది రోజులు (రాత్రింబవళ్లు)

девятилѐтний 1. (о сроке) తొమ్మిది సంవత్సరాల

2. (о возрасте) తొమ్మిదేళ్ల వయస్సు[గల]

девятисо́тый числ. తొమ్మిది వందలవ, తొమ్మిన్నులవ

девя́тка ж 1. (цифра) తొమ్మిది, నవకం 2. карт. తొమ్మిది

девятна́дцатый числ. పంధొమ్మిదవ

девятна́дцать числ. పంధొమ్మిది; ~ человек పంధొమ్మిది మంది

девя́т||ый числ. తొమ్మిదవ; ~ый час ఎనిమిది డాటింది; ~ая страница తొమ్మిదవ పుట; ~ая часть తొమ్మిదింట ఒక భాగం, తొమ్మిదవ వంతు; ~ое ию́ля జూలై తొమ్మిదవ తేదీన; в ~ом часу́ ఎనిమిది తరువాత

девя́ть числ. తొమ్మిది; ~ деся́тых పదింట తొమ్మిది వంతులు; ~ человек తొమ్మిది మంది

девя́тьсо́т числ. తొమ్మిది వందలు, తొమ్మిన్నురు

девя́тью нареч.: ~ пять — со́рок пять తొమ్మిది అయిదులు నలభై ఐదు

дегаза́ция ж కాలుష్య నిర్మూలన

дегенера́т м బుద్ధిహీనుడు

дегенера́ция ж క్షీణదశ, హీన (పతన) స్థితి

дегенера́ривать несов. и сов. క్షీణించు, పతనమై పోవు

дѣготь *м* తారు

деградация *ж* అధోగతి, క్షీణించడం, పతనావస్థ
деградировать *несов. и сов.* న్యూనత (పతనం) చెందు, క్షీణించు

дед *м* 1. తల్లితండ్రు, మాతామహుడు (*со стороны матери*); తాత, తాతయ్య, తండ్రు తండ్రు, పితామహుడు (*со стороны отца*) 2. *разг. (старик)* తాత
◇ ~мороз క్రిస్మస్ తాత

дедукция *ж* నిగమనం, వినిగమనం, అనుమేయం
дедушка *м см.* дед 1

деепричастие *с грам.* అసమాపక క్రియ, క్రియా విశేషణం

дежурить *несов.* 1. డ్యూటీలో వుండు 2. (*неотлучно находиться*) కనిపెట్టి చూచు, కనిపెట్టుకొని వుండు; ~ у постѣли больного రోగి మంచం వక్కనే కనిపెట్టుకొని వుండు

дежурный 1. డ్యూటీలో వున్న; ~ый врач డ్యూటీలో వున్న డాక్టరు; ~ая аптека ఎక్కువ కాలం తెరిచి వుండే మందుల షాపు 2. *в знач. суц. м* డ్యూటీలో వున్నవాడు; ~ый по станциі ఆసిస్టెంటు స్టేషన్ మాస్టరు

дежурство *с* డ్యూటీ, పహరా; сегодня егò ~ ఈ రోజు అతను డ్యూటీలో (పహరాలో) వున్నాడు

дезертір *м* 1. పారిపోయిన (సలాయత) సైనికుడు, పారుబోతు 2. *перен.* (నుంచి) జారిపోయినవాడు

дезертіровать *несов. и сов.* 1. సైన్యంనుంచి పారిపోవు (సలాయనం చేయు) 2. *перен.* (నుంచి) జారిపోవు

дезертірство *с* 1. సైన్యంనుంచి పారిపోవడం 2. *перен.* (నుంచి) జారిపోవడం

дезинфе́кция *ж* క్రిమిసంహరణ, డిజిన్ ఫెక్షన్

дезинфици́ровать *несов. и сов. (вн.)* క్రిమిసంహరణ (డిజిన్ ఫెక్షన్) చేయు

дезинфици́рующ||ий: ~ее срдство డిజిన్ ఫెక్షెంట్

дезинформация *ж* తప్పు సమాచారం

дезинформировать *несов. и сов. (вн.)* (కి) తప్పు సమాచారం చెప్పు (ఇచ్చు)

дезорганиза́тор *м* పనిని చెడగొట్టేవాడు (ఛిన్నాభిన్నం చేసేవాడు)

дезорганиза́ци||я *ж* [పనిని] ఛిన్నాభిన్నం, అకటా వికటం, అస్తవ్యస్తం; вносить ~ю во что-л. దేని నైనా అస్తవ్యస్తం చేయు

дезорганизовáть *несов. и сов. (вн.)* [పనిని] ఛిన్నాభిన్నం (భంగం) చేయు (చెడగొట్టు)

ДЕГ — ДЕЙ

Д

дезориента́ция *ж* దృష్టిని (వైఖరిని) పెడమార్గానికి మల్లించడం

дезориенти́ровать *несов. и сов. (вн.)* దృష్టిని (వైఖరిని) మార్పు, పెడమార్గానికి మల్లించు

действѣн||ый శక్తివంతమైన; ~ая мѣра శక్తివంతమైన (గట్టి) చర్య; ~ое срдство శక్తివంతమైన సాధనం; బాగా పని చేసే మందు, మంచి మందు (*о лекарьстве*)

действи||е *с* 1. (*деятельность*) కార్యచరణ; 60-раз ~я విధం, రీతి, తీరు; преступные ~я దురాచారం; руководство к ~ю కార్యచరణకు మార్గదర్శి; предоставлять кому-л. свободу ~й ఒకరికి ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసే స్వేచ్ఛనిచ్చు 2.: ~я мн. (*поступки, поведение*) చర్యలు, యత్నాలు; насильственные ~я దౌర్జన్య చర్యలు 3. (*работа*) పని చేయించు; приводить машину в ~е యంత్రాన్ని కదలించు (పని చేయించు) 4. (*применение закона, договора и т.п.*) అమలు; вводить в ~е అమలులో[కి] పెట్టు 5. (*влияние*) ప్రభావం; оказывать ~е ప్రభావితం చేయు, (మీద) ప్రభావం కలిగించు, ప్రభావం వేయు 6. (*события*) సంఘటనలు; мѣсто ~я రంగస్థలం; ~е происходит в Москвѣ రంగస్థలం మాస్కో 7. *лит., театр.* అంకం, రంగం; пьеса в трёх ~ях మూడు అంకాల నాటకం ◇ военные ~я యుద్ధ చర్యలు; чёткіе ~я అрифметики అంకగణిత చతుస్పూతాలు

действительно *нареч.* 1. నిజంగా; у меня ~ нет времени నాకు నిజంగా తీరిక లేదు 2. *в знач. вводн. сл.* సుమీ, నిజమే

действительность||ь *ж* వాస్తవికత, యథార్థత ◇ в ~и వాస్తవంగా, యథార్థంగా,

действительный 1. నిజమైన, వాస్తవమైన, యథార్థమైన (*реальный*); అసలు, అచ్చమైన (*подлинный*); что ~ый слўчай ఇది వాస్తవం; ~ое положение вещей నిజస్థితి, వాస్తవస్థితి 2. (*действующий*) చెల్లు; этот документ действителен на три мѣсяца ఈ పత్రం మూడు నెలలవరకూ చెల్లుతుంది ◇ ~ая военная слўжба సైనిక (సైన్యపు) కొలుపు; ~ый член Академіи наук విజ్ఞానశాస్త్ర అకాడెమీ సభ్యుడు

действ|овать, подѣйствовать 1. *тк. несов. (совершать действия, поступать)* ప్రవర్తించు, వ్యవహరించు; ~овать согласно приказу ఆజ్ఞ ప్రకారం చేయు 2. *тк. несов. (работать)* ఆడు, పని

ДЕЙ — ДЕЛ

చేయు; мотор ~ует исправно ఇంజన్ సరిగా పని చేస్తున్నది; механизм ~ует యంత్రం ఆడుతున్నది 3. *тк. несов. (иметь силу—о законе и т.п.)* అమలులో వుండు 4. *(оказывать действие)* ప్రభావితం చేయు; (మీద). ప్రభావం కలిగించు; ~овать успокоительно ఉపశమనం కలిగించు; ~овать на нервы (ఒకరికి) చికాకు కలిగించు; лекарство уже ~ует మందు ఇప్పటికే పనిచేస్తోంది

действующий 1. పనిచేస్తున్న, ఆడే; ~ая модель ఆడే నమూనా; ~ее предприятие పనిచేస్తున్న ప్రాధికార సంస్థ 2. *(о законе и т.п.)* అమలులో వున్న 3. *лит.: ~ее лицо* ప్రాత్ర ◇ ~ий вулкан రగులుతున్న అగ్ని పర్వతం; ~ая армия రంగంలోని (యుద్ధం చేస్తున్న) సైన్యం

декабрь *м* డిసెంబరు

декабрьский డిసెంబరు; ~ номер журнала పత్రిక డిసెంబరు సంచిక

декада *ж* పది రోజుల కాలం, దశ ◇ ~ литература и искусства సాహిత్య, కళా దశ దినోత్సవాలు

декан *м* డీన్

деканат *м* డీన్ కార్యాలయం (ఆఫీసు)

декламация *ж* కవితా గానం

декламировать, продекламировать *(вн.)* కవితా గానం చేయు

декларативный భారీ, ధాళమైన; ~ое заявление ప్రకటన; ~ые обещания భారీ వాగ్దానాలు

декларация *ж* ప్రకటన పత్రం, విజ్ఞప్తి

декларировать *несов. и сов. (вн.)* ప్రకటించు, విజ్ఞప్తి చేయు

деклассированный వర్గభ్రష్టు; ~ые элементы వర్గభ్రష్టులైన శక్తులు

декоративный అలంకార; ~ое искусство అలంకారపు కళ; ~ое растение అలంకారపు మొక్క

декорация *ж* театр. సీనరీ

декрет *м* ఉత్తరువు, శాసనం; ~ о земле భూమి గురించిన శాసనం; ~ о мире శాంతి గురించిన శాసనం

деланнй తెచ్చిపెట్టుకున్న, కపటపు; ~ая улыбка తెచ్చిపెట్టుకున్న చిరునవ్వు

дела||ть, сделать *(вн.) в разн. знач.* చేయు, చేసుకొను, తయారు చేయు; ~ть бумагу కాగితం తయారు చేయు; ~ть зло దుష్టుచర్య చేయు; ~ть ошибку పొరపాటు చేయు; ~ть покупки కొనుగోలు చేయు; ~ть работу పని చేయు; ~ть по-своему

ఇవ్వుం వచ్చినట్లు చేయు; ~ть кого-л. счастливым ఒకరిని సుఖపెట్టు, ఒకరికి సంతోషనదాలు కలిగించు; колесо ~ет 100 оборотов в минуту చక్రం నిమిషానికి 100 సార్లు పరిభ్రమిస్తుంది; не знать, что ~ть ఏమీ తోచడం లేదు; пусть себе ~ет, как знает అతనికి (అతన్ని, తన) ఇవ్వుం వచ్చినట్లు చేయ నీయ్; что мне ~ть? నేను ఏం చేయాలి? ◇ ~ть вид నటించు; ~ть нечего *в знач. вводн. сл.* ఏం చెయ్యగలం!, చేసేదేముంది?; что ~ет ему честь ఇది అతనికి పరపతిని (గౌరవాన్ని) పెంచుతుంది

дела||ться, сделаться 1. *(становиться)* పడు, వేయు; ~ется холодно చల్లబడుతోంది, చలివేస్తోంది 2. *(происходить)* జరుగు, సంభవించు; что здесь ~ется? ఇక్కడ ఏం జరుగుతోంది?; что такое с ним ~ется? అతనికి ఏం జరుగుతోంది? ◇ что ему делается! *разг.* అతనికి ఏం జరగదు!

делегат *м* ప్రతినిధి

делегация *ж* ప్రతినిధివర్గం

делёж *м разг.* పంపకం, పంపిణీ

делёжка *ж разг. см.* делёж

деление||е *с* 1. *(действие)* పంపకం, విభాగాలు చేయు 2. *(на измерительной шкале)* డిగ్రీ గుర్తు 3. *мат.* భాజకం; знак ~я భాజకపు గుర్తు

делец *м* వ్యాపారి

деликатес *м* అరుదైన భోజనం (పండు, వంటకం)

деликатность *ж* మృదు స్వభావం

деликатный 1. మృదు; ~ый человек మృదు స్వభావి; ~ое обращение మృదు ప్రవర్తన (వైఖరి) 2. *(щекотливый)* సున్నితమైన; ~ый вопрос సున్నితమైన విషయం

делимое *с мат.* విభాజ్యం, భాజ్యం, హర్షం

делимость||ь *ж* 1. విభాజ్యత; ~ь клетки కణ విభాజ్యత 2. *мат.:* признаки ~и విభాజ్యత గుణాలు

делитель *м мат.* భాజకం; общий наибольший ~ గరిష్ఠ సామాన్య భాజకం

делить, поделить, разделить *(вн.)* 1. విభజించు, భాగించు *(на части)*; పంచుకొను, పాలు పుచ్చుకొను, పంచి పోళ్లు వేయు *(распределять)*; ~ по полам రెండు భాగాలుగా చేయు 2. *сов.* разделить *(с тв.)* ఒకరితో పంచుకొను 3. *сов.* разделить *перен. (переживать вместе)* పాలుపంచుకొను, పాలు అనుభవించు; ~ с кем-л. горе и радость ఒకరి సుఖ దుఃఖాల్లో పాలుపంచుకొను (పాలు అనుభవించు) 4. *сов.* разделить *мат.* భాగించు, పాలు యిచ్చు; двадцать ~ на пять ఇరవైని ఐదుతో భాగించు ◇ ~ шкафу

неубытого медведя погов. ≡ కడుపులో బిడ్డ కడుపులోనే ఉండగా కొడుకు పేరు సోమలింగం, అలీలేదు చూలా లేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం

делиться, поделить, разделить 1. భేదించు, విభజించబడు, చీలిపోవు; в детском саду дёти делятся на группы కిండర్ గార్డెన్ లో పిల్లలు గ్రూపులుగా విభజించబడుచున్నారు 2. сов. поделить (тв. с тв.) *прям., перен.* పంచుకొను, చెప్పు; ~ мыслями మనస్సులో పున్నది చెప్పి, మనస్సు విప్ప; ~ опытом అనుభవం పంచుకొను; ~ секретом రహస్యాన్ని చెప్పకొను; ~ с кем-л. хяббom ఒకరితో రొట్టె ముక్కను పంచుకొను 3. сов. разделить *мат.* భాగించబడు; дёсять делится на два వదిని రెండుతో భాగించవచ్చు

дел||о с 1. పని, ఉద్యోగం, వ్యవహారం, వ్యాపారం; за-щищать ~о міра శాంతి ఆశయాన్ని బలపరచు; приниматься за ~о పనికి పూనుకొను; он зъанят ~ом అతను పని చేసుకుంటున్నాడు, అతను పనిలో మునిగి పున్నాడు; сидеть без ~а పనిపాటులేకుండా కూర్చోను 2. (круг веденія) విషయం, సంగతి, వ్యవహారం; государственное ~о ప్రభుత్వ వ్యవహారం; ёто егo ~о ఇది అతని సంగతి (వ్యవహారం); ёто не моё ~о అది నా పని కాదు; вмешиваться в чужіе дела ఇతర్ల వ్యవహారాల్లో వేలు దూర్చు (పెట్టు), ఇతర్ల జోలికి పోవు; приводить свой дела в порядок తన వ్యవహారాలు సర్దుకొను 3. (деловая надобность) పని, విషయం; приходіть по ~у పనిమీద వచ్చు; по личному ~у సొంత విషయం (పని) మీద 4. (поступок) చేత, కార్యం, కృత్యం, పని; дoбpое ~о మంచి పని; дурное ~о దుశ్చర్య, చెడ్డ పని 5. (область знаній): военное ~о మిలిటరీ శిక్షణ; горное ~о గిని పరిశ్రమ 6. *юр.* కేసు; возбуждать ~о против когo-л. ఒకరి మీద కేసు పెట్టు; по ~у కేసులో 7. (собрание официальных документов) రికార్డు; личные дела служащих సిబ్బంది రికార్డులు 8. *разг.* (положение вещей, обстоятельства) విషయం, సంగతి; быть в курсе ~а విషయాన్ని తెలిసి ఉండు; в связи с некоторыми делами కొన్ని విషయాల సందర్భంగా; как дела? విశ్షాలు ఏమిటి?; как обстоит ~о с твоим приездом? నువ్వు రావడం మాట ఏమిటి? ◇ ~о идёт на лад вьవహారం (పని) దారికి వస్తోంది; ~о в шляпе *разг.* ఒడిలో పడు (పడినట్టే); ~о не в ётом ఇది కాదు సంగతి; в чём ~о? ఏమిటి సంగతి?; на ~е వాస్తవానికి, నిజానికి; пёрвым ~ом మొట్టమొదట; то и ~о మాటిమాటికీ (часто); నిరంతరంగా, నిరంతరాయంగా (беспрерывно); в том-то и

ДЕЛ — ДЕМ

Д

~о, что... విషయం ఏమిటంటే, సంగతంతా ఏమిటంటే; имётъ ~о с кем-л. ఒకరితో వ్యవహరించు; не хочь имётъ с тобoй никаких дел నీకు ఒక సలామ్; на самом ~е నిజానికి, వాస్తవంగా; пускать в ~о వినియోగించు; ёто совсём другое (инё) ~о ఇది వేరొక విషయం

деловитость ж వ్యవహారసరళి

деловитый вьవహారసరళి

делов||ый 1. (связанный с делом, работой, службой) వ్యాపార, వ్యవహారసరళి; ~ая поездка వ్యవహార (వ్యాపార) పర్యటన; ~ое сотрудничество వ్యవహారసరళి సహకారం; ~ые круги వ్యాపార వర్గాలు 2. (опытный в делах) వ్యాపారానుభవంగల; ~ый человек వ్యాపారానుభవంగలవాడు, వ్యవహార దక్షుడు

делопроизводство с గుమాస్తా పని, డిస్పాచింగ్ పని

дельн||ый 1. (опытный, деловой) వ్యవహార; ~ый человек వ్యవహార 2. (практически полезный) వ్యవహారిక, వివేకవంతమైన; ~ое предложение వ్యవహారిక (వివేకవంతమైన, ఆచరణ యోగ్యమైన) మూచన

дельта ж (реки) డెల్టా

дельфин м డాల్ఫిన్

демагог м ఊకదంపుడుగాడు, వాగాడంబరుడు

демагогический వాగాడంబర

демагогия ж ఊకదంపుడు, వాగ్వాటం

демаркацион||ый: ~ая линия విభజన రేఖ

демилитаризация ж నిస్సైనికీకరణ, నిరాయుధీకరణ

демилитаризовать *несов. и сов.* (вн.) నిస్సైనికీకరణ మొనర్చు, నిరాయుధీకరించు

демисезон||ый: ~ое пальто తేలిక కోటు

демобилизация ж సైన్యంనుంచి విడుదల (నియోజనం)

демобилизованный в знач. сущ. м సైన్యంనుంచి విడుదలచేయబడినవాడు (నియోజితుడు)

демобилизовать *несов. и сов.* (вн.) సైన్యంనుంచి విడుదల (నియోజనం) చేయు

демобилизоваться *несов. и сов.* సైన్యంనుంచి విడుదల (నియోజనం) చేయబడు

демография ж జనాభాశాస్త్రం

демократ м 1. (сторонник демократии) ప్రజాస్వామ్యవాది 2. (член демократической партии) డెమోక్రట్, డెమోక్రటిక్ పార్టీ సభ్యుడు

демократизация ж ప్రజాస్వామ్యకరణ, ప్రజాతంత్రీకరణ

ДЕМ — ДЕР

демократизм *м* ప్రజాస్వామ్యవాదం, ప్రజాతంత్రవాదం
демократический ప్రజాస్వామిక, ప్రజాస్వామ్య, ప్రజాతంత్ర; ~ **строй** ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ

демократія *ж* ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజాతంత్రం; социалистическая ~ సోషలిస్టు ప్రజాస్వామ్యం; буржуазная ~ బూర్జువా ప్రజాస్వామ్యం

дэмон *м* భూతం, పిశాచం

демонстрант *м* ప్రదర్శకుడు, ప్రదర్శనలో (ఊరేగింపులో) పాల్గొనేవాడు

демонстративно *нареч.* బాహుళంక

демонстративный బహిరంగమైన, బహిష్కరణకర, బాహ్య ప్రకటిత

демонстрация *ж* *в разн. знач.* ప్రదర్శన; ఊరేగింపు (*шествие*); ~ *я* мод *пéшн* ప్రదర్శన; ~ *я* протéста నిరసన ప్రదర్శన; ~ *я* фíльма ఫిలిం ప్రదర్శన; прáздничная ~ *я* ఉత్సవ ప్రదర్శన; проводить ~ *ю* ప్రదర్శన జరుపు

демонстрировать *несов. и сов.* 1. (*принимать участие в демонстрации*) ప్రదర్శనలో పాల్గొను 2. (*вн.; показывать*) ప్రదర్శించు; చూపించు (*фильм*); ~ *свою* сíлу తన శక్తిని ప్రదర్శించు

демонтаж *м* ఊడదీయడం

демонтировать *несов. и сов. (вн.)* ఊడదీయు

деморализация *ж* 1. (*упадок нравственности*) అవినీతి పాలగుట (పాలనడం) 2. (*упадок боевого духа*) మనోదౌర్బల్యం, ధైర్యం పోగొట్టుట (కోల్పోవుట)

деморализовать *несов. и сов. (вн.)* 1. (*разлагать нравственно*) అవినీతి పరులుగా చేయు, దుర్బితి పాలుచేయు 2. (*армию и т.п.*) ధైర్యం కోల్పోయేటట్లు చేయు

дэмпинг *м* డంపింగ్, [మార్కెట్టు] సరుకులతో ముంచెత్తడం

дэнежніы 1. డబ్బు, ధన; ~ *ый* взнос చెల్లింపు, వాయిదా; ~ *ый* курс మారకం; ~ *ый* перевод మని యార్జర్; ~ *ый* штраф జరిమానా; ~ *ая* пóмощь ధన సహాయం; ~ *ое* обращение డబ్బు చలామణి; ~ *ые* сбережéния సేవింగ్స్, దాచుకున్న (పాడుపు చేసిన) ధనం 2. *разг.* (*богатый*) ధనవంతుడైన, డబ్బుగల; ~ *ый* человек ధనవంతుడు, డబ్బుగల మనిషి ◇ ~ *ый* мешóк డబ్బు సంచి

день *м* 1. రోజు, నాడు, దినం; వారం (*недели*); День Независимости స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం; ~ *рождения* పుట్టిన రోజు, జన్మదినం; День Побéды విజయ

దినోత్సవం; *вчерашний* ~ నిన్న; *выходной* ~, ~ *отдыха* పెలపు రోజు; *завтрашний* ~ రేపు; *каждый* ~ ప్రతి రోజూ, రోజూ; *следующий* ~ మరునాడు, మర్నాడు; *торжéственный* (*праздничный*) ~ పర్వదినం; *через* ~ దినం విడిచి దినం; *какой сегодня* ~? ఇవాళ ఏం వారం? 2. (*дневное время*) పగలు, పట్టపగలు, పగటి వేళ 3.: *дни мн.* (*время, период*) రోజులు, దినాలు; *дни юности* పడుచుదనపు రోజులు, యౌవనపు దినాలు; *тяжéлые дни* గడ్డు రోజులు ◇ ~ *дэньскóй разг.* రోజంతా; *дэнь* *ото дня* నానాటికి; *дóбрый* ~! నమస్తే!; *изó дня в дэнь* ఆరోజు కారోజు, అనాటి కనాడు; *трéтьего дня* మొన్న; *со дня нá* ~ ఏరోజైనా; *среди* (*среди*) *брéла дня разг.* పట్టపగలే; *на днях* а) (*о прошлом*) నిన్న మొన్న б) (*о будущем*) రేపట మర్నాట

дэньги *мн.* డబ్బు, ధనం, సొమ్ము (*капитал*); *бумáжные* ~ కాగితపు డబ్బు; *мéлкие* ~ చిల్లర; *металлические* ~ నగదు; *вклáдывать* ~ а) (*в какое-л. предприятие*) (రో) ధనం (డబ్బు) పెట్టు б) (*в сберкассу*) (రో) వేయు; *жить на свои* ~ తన డబ్బుతో బతుకు ◇ *ни за какие* ~ ఏమిచ్చినా; *он не при дэньгáх разг.* అతని దగ్గర డబ్బు ఏమీ లేదు; *он всегда при дэньгáх разг.* అతని దగ్గర ఎప్పుడూ డబ్బు ఉంటుంది

депáртáмент *м* మంత్రిత్వ శాఖ

дэпéша *ж* తంతి, డిస్పాచ్

депó *с нескл.* పెడ్డు, డిపో; *паровóзное* ~ రైలు పెడ్డు (డిపో); *трамвáйное* ~ ట్రామ్ పెడ్డు (డిపో)

депрéссия *ж* 1. *мед.* నిరుత్సాహం 2. *эк.* మాంద్యం

депутáт *м* 1. (*выборное лицо*) ప్రతినిధి, డెప్యూటీ 2. (*член выборного государственного учреждения*) సభ్యుడు, డెప్యూటీ; ~ *Верхóвного Сóветá* సుప్రీం సోవియట్ సభ్యుడు; *пáлáта* ~ *ов* ప్రతినిధుల సభ **депутáтски** *ий* ప్రతినిధి; ~ *е* *полномóчия* ప్రతినిధి అధికారం

дэрга||ть, дэрнуть 1. (*вн.; тянуть*) లాగు, గుంజు; *он ~ет меня за рукав* అతను నా చొక్కా చేయి లాగుతున్నాడు 2. *тк. несов. разг.* (*выдэргивать*) తీసివేయు; ~ *ть зуб* పన్ను తీసివేయు 3. *перен. разг.* (*мешать, беспокоить*) తొందర పెట్టు, బాధించు, వేధించు

дэргáться, дэрнуться అదరు, వణకు

дэревéнский 1. గ్రామ, గ్రామీణ, గ్రామనీమ; ~ *дом* గ్రామీణ ఇల్లు 2. (*живущий в деревне*) గ్రామ, పల్లెటూరి; ~ *житель* గ్రామవాసి, పల్లెటూరి మనిషి

3. (характерный для деревни) గ్రామీణ, గ్రామీణ జీవితం

деревня ж గ్రామం, పల్లె, పల్లెటూరు ◇ Олимпийская ~ ఒలింపిక్ గ్రామం

дерево с 1. (растение) చెట్టు, వృక్షం; лиственное ~ ఆకులున్న చెట్టు; плодovое ~ పండు చెట్టు; хвойное ~ సూదియాకుల చెట్టు 2. (материал) చెక్క, కొయ్య, మాను; красное ~ చేపమాను, మహాగని, విరుగుడు చేప

деревеобработывающий кలవ (కొయ్య) సామగ్రి; ~ая промышленность కలవ (కొయ్య) సామగ్రి పరిశ్రమ деревнян||ый చెక్కతో చేసిన, కొయ్య; ~ый дом కొయ్య ఇల్లు; ~ая лóжка కొయ్య చెంచా

деревяшка ж (кусок дерева) కొయ్య (చెక్క) ముక్క держава ж రాజ్యం; Советская ~а సోవియట్ రాజ్యం (దేశం); великие ~ы అగ్ర రాజ్యాలు

держатель м: ~ акций షేర్ హోల్డరు, వాటాదారు держать несов. (вн.) 1. పట్టుకొను; ~ в руке చేతిలో పట్టుకొను; ~ когó-л. зá руку ఒకరి చేయి పట్టుకొను; крепко ~ బిగియబట్టు; держи! పట్టుకో! 2. (служить опорой) (కు) (ప్రపుగా వుండు; బాల్కి దేర్జత క్ర్యిషు దూలాల కప్పకు (ప్రపుగా వున్నాయి 3. (препятствовать движению) బండు చేయు, ఆపు 4. (в каком-л. состоянии, положении): ~ дверь открытой తలుపు తెరిచి ఉండు; ~ руку вытянутой చేయి చాపి ఉండు; ~ в готовности సిద్ధంగా ఉండు [కొను]; ~ в заключении బంధించు; ~ в кóурсе дéла వ్యవహారాలు తెలియజేసి వుండు; ~ в неведении తెలియకుండా [పెట్టుకుని] ఉండు; ~ в плену శైదీగా నిర్బంధించు; ~ в подчинении అణచు; ~ в тайне రహస్యంగా ఉండు (అట్టే పెట్టు); 5. (иметь, владеть) పెట్టుకొను, పెట్టుకొని వుండు; ~ магазин అంగడి పెట్టుకొని వుండు; ~ слугу నౌక రుసు పెట్టుకొను; ~ собаку కుక్కను పెట్టుకొను 6. (хранить) పెట్టేవుండు; ~ деньги в шкафулке డబ్బు పెట్టెలో పెట్టేవుండు ◇ ~ курс పం ధాను చేపట్టు; ~ парí పందెం పెట్టు (వేయు); ~ речь ప్రసంగించు; ~ слово ఆడిన మాట తప్పకపోవు, మాటమీద నిలబడు; ~ себя в руках తనను తాను అదుపులో పెట్టుకొను; ~ ýхо вострó разг. జాగ్రత్తగా (పాపరికగా) వుండు; ~ чьó-л. стóрону ఒకరి పక్షం వహించు

держаться несов. 1. (за вн.) పట్టుకొని వుండు, పట్టుకొను; ~ за верёвку తాడు పట్టుకొని వుండు; держись за меня నన్ను పట్టుకో 2. (быть укреп-

ДЕР — ДЕС

Д

лённым) అను; крыша дéржится на столбáх పైకన్న స్తంభాలమీద అనుతుంది; пýговница едвá дéржится గుండి సగం ఊడివుంది (ఊడి వేలాడుతోంది)

3. (находиться где-л., в каком-л. положении, состоянии): ~ блízко к бéрегу ఒడ్డుకు దగ్గరగా వుండు; ~ вмéсте కలిసిమెలిసి వుండు; ~ в стóронé от когó-л. ఒకరి జోలికి రాకపోవు; ~ на водé తేలి యాడు, తేలిపోవు, తేలు 4. (вести себя) ప్రవర్తించు; умéние ~ మర్యాద ఎరుగు 5. (не сдаваться) నిలుచు, నిలబడు; стóйко ~ ధైర్యంగా నిలుచు (నిలబడు) 6. (сохраняться) నిలుచు, ఉండు; éта крáска дéржится дóлго ఈ రంగు ఎక్కువ కాలం నిలుస్తోంది 7. (рð.; придерживаться) చేపట్టు; ~ правил రూల్స్ చేపట్టు; ~ стáрой тéмы పాత విషయాన్ని చేపట్టు ◇ тепéрь держись! разг. ఉండు!

дерзать, дерзнуть 1. тк. несов. (действовать решительно) తెగించు, తెంపుసేము 2. уст. (осмеливаться) తెగపడు, సాహసించు

дерзить несов. разг. మాటకి మాట చెప్ప దéрзкий 1. (непочтительный) అమర్యాదకరమైన 2. (смелый) తెంపరి, సాహస; ~ налёт సాహసిక దాడి дерзнуть сов. см. дерзать 2

дéрзост||ь ж 1. అమర్యాద; говорíть ~и అమర్యాద కరంగా మాట్లాడు 2. (смелость) సాహసం

дёрн м పచ్చికపెళ్ల дёрнуть сов. см. дёргать 1 u 3 дёрнуться сов. см. дёргаться

десáнт м 1. (высадка войск) [సైన్యం] దించడం 2. (войска) దించబడే దళం [దళాలు]; въздушный ~ విమానానంది దించబడే దళం; морскóй ~ నౌకానంది దించబడే దళం; высáживать ~ సైనిక దళాన్ని దించు десáнтны||й దించబడే; ~е войскá దించబడే దళాలు (సైన్యాలు)

десéрт м డిసెర్ట్ (డిష్టరు తరువాత తినే పండ్లు లేక మిఠాయిలు)

десна ж పంటి ఇగురు (చిగురు)

дéспот м 1. уст. నిరంకుశాధికారి 2. перен. (самодур, тиран) దాష్టీక వ్యక్తి, నిరంకుశ వ్యక్తి

деспотíзм м నిరంకుశత్వం

деспотíческий прям., перен. నిరంకుశ

деспотíчныйìй నిరంకుశ, దాష్టీక వ్యభావంగల

десятибóрьe с спорт. పది క్రీడల పోటీలు

ДЕС — ДЕЮ

десятидневный పది రోజుల, దశదిన

десятикратный పదికొద్ది

десятилетие с 1. (срок) దశాబ్ది, దశాబ్దం, దశకం
2. (годовщина): ~ [со дня] основания దశవార్షి
కోత్సవం, దశాబ్దవార్షికోత్సవం; ~ со дня смерти
దశాబ్ది వర్ధంతి, దశ వర్ధంతి

десятилетка ж разг. పది తరగతుల స్కూలు

десятилетний పది సంవత్సరాల (యేళ్ళ)

десятичл||ый దశాంశ; ~ая дробь దశాంశ భిన్నం

десятка ж 1. (цифра) పది, దశకం 2. разг.
(десятирублёвка) పది రూబుళ్ళ నోటు

десять||ок м పది, దశకం; ~ок яиц పది గుడ్డు;
~ки тысяч పది వందలాది ◇ ему пятой ~ок
అతని వయస్సు నలభై డాటింది (పైబడింది); он не роб-
кого ~ка разг. అతను పిరికివాడు ఏమీ కాదు (కాదు)

десять||ый числ. పదవ, పదో; ~ая страница
పదవ పుట; ~ая часть (లో) పదింటి ఒక భాగం, పదో
వంతు ◇ с пятого на ~ое ఒక క్రమం లేకుండా; зато
дело ~ое разг. ఇది ఎంత మాత్రం ముఖ్యం కాదు

десять числ. పది; ~ человек పదిమంది

десятью нареч.: ~ десять పది పదులు

детализация ж వివరాలు విస్తరించడం; проект
требует ~и ఆ ప్రాజెక్టుకు వివరాలు కావాలి

детализировать несов. и сов. (вн.) సవివరంగా
(సవిస్తరంగా) చెప్ప (విస్తరించు)

деталь ж 1. (подробность) సూక్ష్మ[మైన]
విషయం, వివరం; не вдаваться (входить) в ~и
విస్తరంగా (సవివరంగా) చెప్పకుండా 2. (часть маши-
ны) విభాగం

деталь||ый సూక్ష్మమైన, సవివరమైన; ~ая инст-
рукция సవివరమైన సూచనలు

детвора ж собир. разг. పిల్లలు, బాలబాలికలు

детдом м (детский дом) పిల్లల గృహం, అనాధ
శరణాలయం

детектив м 1. (сыщик) డిటెక్టివ్, అపరాధపరిశోధ
కుడు 2. (произведение) డిటెక్టివ్ [కథ (నవల)],
అపరాధపరిశోధక నవల

детективный డిటెక్టివ్; ~ рассказ డిటెక్టివ్ కథ;
~ фильм డిటెక్టివ్ ఫిల్మ్

детеныш м కూన, పిల్ల

дети мн. పిల్లలు, బిడ్డలు; нота́но (потомство);
у него четверо детей అతనికి నలుగురు పిల్లలు; рас-
ска́з для детей పిల్లల కథ

детище с (творение) కృషి, సృజన

детонация ж డెటొనేషన్

деторождение с పిల్లను కనడం

детсад м (детский сад) కిండెర్గార్టెన్

детск||ий 1. పిల్లల, శైశవ, శిశు; ~ий врач పిల్లల
డాక్టరు; శిశువైద్యుడు; ~ий труд పిల్లల క్రమ; ~ие
книги పిల్లల పుస్తకాలు; ~ий дом అనాధశరణాలయం

2. (состоящий из детей) బాలబాలికలు; ~ие группы
బాలబాలికల జట్లు 3. (свойственный ребёнку) పిల్ల;
~ий лепет ఉంగుంగు; ~ие проказы పిల్లల చేష్టలు

4. перен. పిల్ల ◇ ~ое место анат. మూవి

дétство с బాల్యం, చిన్నతనం, పిన్నతనం

дeтý(ся) сов. см. дева́ть(ся)

де-фа́кто нареч. వాస్తవంగా

дефе́кт м లోపం, దోషం, లోసుగు; ~ рeчи తొప్ప,
తొప్పి [మాట]; имeть ~ లోపించు; имeть мно́го
~ов లోపభూయిష్టంగా వుండు

дефект||ивный హీన, లోపభూయిష్టమైన; ~ ребе-
нок బుద్ధిహీనుడు

дефе́ктный లోపభూయిష్టమైన, లోపంగల

дефи́цит м 1. ж. లోటు; бюджетный ~ బడ్జెట్
లోటు 2. (нехватка) కొరత, తక్కువ, అరుదు 3.
(что-л. дефицитное) కొరతగా ఉండడం

дефи́цит||ый 1. ж. లోటుగల 2. (не имеющий-
ся в достаточном количестве) కొరతగా (అరుదుగా)
వున్న; ~ый товар అరుదు (అరుదైన) వరుకు; ~ое
сырьe అరుదైన ముడి పదార్థం

деформа́ция ж వికారం, కురూపం, అందవికారం

деформировать несов. и сов. (вн.) వికారం (అంద
వికారం, కురూపం) చేయు

деформироваться несов. и сов. వికారమగు, అంద
వికారమగు, కురూపమగు

дециме́тр м డెసీమీటరు

дешеве́ть, подешеве́ть చవుక అగు, ధరతగ్గు

дешевизна ж తక్కువ ధరలు

дешёв||а ж разг. 1. (низкая цена) చవుక; по-
купать по ~е చిల్లిగవ్వకు కొను 2. (очень дешёвая
вещь) నాసిరకం వస్తువు

дeшево нареч. చవుకగా

дешёв||ый 1. చవుక, చౌక; ~ый товар చవుక
నరుకు; купить что-л. по ~ой цене దేనివైనా చౌకగా
కొను 2. перен. చౌకబారు; ~ый успех చౌకబారు
విజయం

де-юре нареч పేరుకు మాత్రం, నామక,
లాంఛన ప్రాయంగా

деяние с *высок.* కార్యం, కృత్యం
 деятель *м* కార్యకర్త; -వేత్త, -జ్ఞుడు; ~ ис-
 кустств కళాకారుడు; ~ науки శాస్త్రజ్ఞుడు, శాస్త్రవేత్త;
 государственный ~ రాజనీతిజ్ఞుడు; общественный
 ~ ప్రజా (పౌర) ప్రముఖుడు; партийный ~ పార్టీకార్యకర్త;
 политический ~ రాజకీయవేత్త, రాజకీయ కార్యకర్త

деятельность|| *ж* 1. కార్యకలాపాలు, పని; много-
 грáнная ~ь సర్వతోముఖ సేవ; общественная ~ь
 సాంఘిక కార్యకలాపాలు; сфэра ~и కార్యరంగం; разви-
 вать бúrную ~ь చురుకుగా కార్యావరణ సాగు 2.
 (работа каких-л. органов, действие сил при-
 роды) క్రియ; ~ь воды జల క్రియ; ~ь сердца
 గుండె పని (క్రియ)

деятельный|| *к* క్రియాశీల, చురుకైన; ~ый чело-
 вéк క్రియాశీలి; ~ая нату́ра క్రియాశీల స్వభావం;
 принимáть ~ое учáстие చురుకుగా పాల్గొను

джаз *м* 1. (оркестр) జాజ్ బాండు 2. (музыка) జాజ్
 джем *м* జామ్

джемпер *м* పుల్ ఓవర్

джентльмэн *м* పెద్దమనిషి

джентльмэнский|| *ий* పెద్దమనిషి ◇ ~ое согла-
 шéние పెద్దమనుషుల ఒప్పందం

джунгли *мн.* చిట్టదవి, అరణ్యం

джут *м* జనపనార జనుము, జూట్

диабét *м* మెద. అతిమూత్ర వ్యాధి, డయాబెటిస్

диагно́з *м* రోగ నిర్ధారణ (నిర్ణయం); ста́вить ~
 రోగం నిర్ణయించు, రోగ నిర్ణయం చేయు

диагона́ль|| *ж* *геом.* ఐమూల రేఖ, వికర్ణం ◇ по
 ~и ఐమూలగా

диагра́мма *ж* రేఖాచిత్రం

диалéкт *м* మాండలిక (ప్రాంతీయ) భాష

диалéктика *ж* *филос.* 1. (учение) గణితార్థిక
 వాదం; материалистическая ~ భౌతికవాద గణితార్థిక
 వాదం 2. (процесс развития) గణితరూపం

диалектический *филос.* గణితార్థిక

диалóг *м* సంభాషణ

диáметр *м* వ్యాసం, అడ్డ కొలత

диаметра́льно нареч.: ~ противополо́жныи
 పూర్తిగా విరుద్ధంగా (భిన్నంగా)

диапазо́н *м* 1. *муз.* శృతి, పరిధి 2. *перен.*
 పరిధి; ~ знáний జ్ఞాన పరిధి

диапозити́в *м* [ప్రక్షేపి] స్లైడు

диафра́гма *ж* 1. *анат.* విభాజకం, ఉదరవీతానం
 2. *фото* రంధ్రం, ద్వారం, అవర్చి

ДЕЯ — ДИК

Д

дивáн *м* సోఫా

диверса́нт *м* విధ్వంసకుడు, విచ్ఛిన్నకారుడు

диверси|я *ж* విధ్వంసం, విచ్ఛిన్నం; соверша́ть ~ю
 విధ్వంసం (విచ్ఛిన్నం) చేయు, విధ్వంసక చర్యలకు పూను
 కొను

дивиденд *м* డివిడెండ్

диви́зия *ж* డివిజన్; та́нковая ~ టాంకు డివిజన్

диви́ться, подиви́ться *разг.* (от., на *вн.*) ఆశ్చ-
 ర్యపడు, అబ్బురపడు; дивли́сь твоёмú терпéнию నీ
 ఓర్పును చూసి ఆశ్చర్యపడుతున్నాను

ди́вный|| బ్రహ్మాండమైన, మనోజ్ఞమైన, రమ్యమైన

ди́во с *разг.* వింత, తమాషా, అద్భుతం ◇ на ~
 అద్భుతంగా

диéт|| *а ж* డయట్, పత్త్యం; мо́лочная ~ *а* పాల
 డయట్; сажáть на ~ *у* పత్త్యం విధించు; собо́люда́ть
 ~ *у* డయట్ (పత్త్యం) పాటించు

диетический|| *ий* డయటిక్, పత్త్య; ~ая пи́ща పత్త్య
 భోజనం; ~ая сто́ловая పత్త్య భోజనశాల

ди́зель *м* డీసెల్ [ఇంజన్]

дизенте́рия *ж* [రక్త] గ్రహణి, డిసెంట్రి

дика́рь *м* 1. (первообытный человек) అడిమి
 వాసి, అడవి మనిషి, అటవికుడు 2. *перен. разг.* (за-
 степенчивый человек) పిరికివాడు, పిరికి వంశ

ди́к|| *ий* 1. (первообытный) అడవి, అటవిక; ~ие
 племена́ అటవిక తెగలు 2. (некультуривированный,
 неприрученный) అడవి, అటవిక, వన్య; ~ий ви-
 ногра́д అడవి ద్రాక్ష; ~ий плод పిచ్చి పండు; ~ая
 ме́стность ఎడారి; ~ое расте́ние వన్య వృక్షం;
 ~ие зве́ри వన్య మృగాలు (జంతువులు) 3. *перен.*
 (необузданный) అటవిక; ~ий нрав అటవిక స్వభావం;
 ~ие стра́сти అటవిక ఆవేశాలు 4. *перен. разг.*
 (очень сильный) వెర్రి, మహా; ~ие во́пли వెర్రి
 అరుపులు; приходи́ть в ~ий востóрг మహా ఆనందం
 కలుగు 5. *перен. разг.* (нелепый) విచిత్రమైన, వింత,
 విపరీతమైన; ~ий посту́пок విపరీతమైన ప్రవర్తన 6.
перен. (застенчивый) పిరికి

ди́ко нареч. వెర్రిగా; ~ крича́ть వెర్రి కేకలు వేయు

дикобра́з *м* *зоол.* నలుగు, సెలవంది, ఏడువంది

дикора́стущий వన్యజాతి, అడవి

ди́кость *ж* 1. (необузданность, грубость)
 క్రూర్యం, మొరటుతనం, మోటుతనం 2. *перен. разг.*
 (нелепость) మూఢత్వం 3. *перен.* (застенчивость)
 పిరికితనం

ДИК — ДИС

диктáнт *м* డిక్టేషన్

диктáт *м* పెత్తందారి వైఖరి, పెత్తనం

диктáтор *м* నిరంకుశాధికారి

диктáторск||ий నిరంకుశ; ~ая власть నిరంకుశాధికారం, నిరంకుశాధికార వ్యవస్థ

диктáтур||а *ж* నిరంకుశత్వం, నియంతృత్వం; ~а пролетариáта శ్రామికవర్గ నియంతృత్వం; военная ~а సైనిక నియంతృత్వం; устанáвливать ~у నియంతృత్వం స్థాపించు (సెలెక్టు)

диктовáть, продиктовáть (*вн.*) 1. చెప్పి రాయించు 2. (*предписывать*) ఆజ్ఞాపించు, పెత్తనం చేయు (చలాయించు); ~ свою волю кому-л. ఒకరి మీద పెత్తనం చలాయించు

диктóвк||а *ж* 1. (*действие*) చెప్పి రాయించడం; писать под чьó-л. ~у ఒకరు చెప్పే రాయు 2. *разг. см.* диктáнт

дй́ктор *м* అనౌన్సర్

дй́кция *ж* ఉచ్చారణ; хорошая ~ చక్కని ఉచ్చారణ

дилéмм||а *ж* సందిగ్ధత, చిక్కు; вот какáя ~а చిక్కు ఇది; стоять пéред ~ой చిక్కును ఎదుర్కొను

дилетáнт *м* ఔత్సాహికుడు

дилетáнтск||ий మిడిమిడి, అరకొర; ~ие знáния అరకొర (మిడిమిడి) జ్ఞానం

динамй́зм *м* చలనశీలత

дина́мика *ж* 1. (*отдел механики*) డై నమిక్స్, చలనశాస్త్రం 2. (*ход развития*) పరిణామాలు

динамй́т *м* డై నమైట్

динамй́ческий గతిగల, క్రియాశీలమైన, చలనాత్మకంగా వున్న

динамй́чный||й *см.* динамй́ческий

дина́стия *ж* వంశం

диплóм *м* 1. డిప్లొమా, డిగ్రీ, యోగ్యతాపత్రం 2. *разг. (дипломная работа)* డిప్లొమా కోసం సమర్పించిన పత్రం

дипломáт *м* దౌత్య నిపుణుడు, దౌత్యతంత్రజ్ఞుడు, దౌత్య వ్యవహార, డిప్లొమాట్

дипломáтически||й 1. దౌత్య; ~й кóрпус దౌత్య కోర్ (దళం); ~е отношения దౌత్య సంబంధాలు 2. *перен.* తాత్వ, తాత్వంగా

дипломáтчный||й *см.* дипломáтический 2

дипломáтия *ж* 1. దౌత్య విధానం (నీతి) 2. *перен.* *разг.* దౌత్యం

дипломй́рованный అర్హతగల

директй́в||а *ж* ఆదేశం; ~ы сьéзда మహాసభ ఆదేశాలు

директй́вн||ый మార్గదర్శక, ఆదేశక; ~ые ука-зáния ఆదేశాలు

дирéктор *м* డైరెక్టరు, మేనేజరు; ~ школы స్కూలు హెడ్ మాస్టరు

дирéкция *ж* 1. మేనేజిమెంటు 2. (*помещение*) డైరెక్టరు కార్యాలయం

дирижáбль *м* గాలిగుమ్మటం, బెలూన్

дирижёр *м* [ఆర్కెస్ట్రా] కండక్టర్, నిర్వాహకుడు

дирижй́ровать *несов. (тв.)* [ఆర్కెస్ట్రా] నిర్వహించు, నడిపించు

диск *м* 1.: ~ лунý чంద్ర మండలం (బింబం); ~ сóлнца సూర్యుని బింబం; ~ тéлэфóна [టెలిఫోను] డిస్క్ 2. *спорт.* డిస్క్స్; метáть ~ డిస్క్స్ ను విసురు

дисквалифика́ция *ж* అర్హతను తొలగించడం (కోల్పోవడం)

дисквалифи́цировать *несов. и сов. (вн.)* అర్హతను తొలగించు

дисквалифи́цироваться *несов. и сов.* అర్హతను (సమర్థతను) కోల్పోవు

дискредита́ция *ж* అప్రతిష్ఠ (అపఖ్యాతి) పాలుచేయుట

дискредитй́ровать *несов. и сов. (вн.)* అప్రతిష్ఠ (అపఖ్యాతి) పాలుచేయు

дискримина́ционн||ый వివక్షతా; ~ая полй́тика వివక్షతా విధానం

дискримина́ция *ж* వివక్ష[త]; рáсовая ~ జాతి వివక్షత

дискриминй́ровать *несов. и сов. (вн.)* [జాతి] వివక్ష[త] చూపు (అమలు జరపు)

дискуссиóнн||ый 1. చర్చ; в ~ом порýдке చర్చ క్రమంలో 2. (*спорный, сомнительный*) వివాదాస్పదమైన; ~ая стáтья వివాదాస్పదమైన వ్యాసం; ~ое решéние వివాదాస్పదమైన నిర్ణయం

диску́ссия *ж* చర్చ, తర్జనభర్జన, వాగ్వాదం

дискутй́ровать *несов. и сов. (вн., о пр.)* చర్చించు, (గురించి) వాదించు, (గురించి) తర్జనభర్జన జరుపు

дислока́ция *ж* воен. మోహరింపు

диспансёр *м* ప్రత్యేక వైద్యశాల

диспéтчер *м* కంట్రోలర్, డిస్పాచర్

диспéтчерск||ий 1. డిస్పాచర్; ~ий пункт డిస్పాచర్ కార్యాలయం 2.: ~ая в знач. *сущ. ж* డిస్పాచర్ కార్యాలయం (ఆఫీసు)

диспропорция ж అసమతుల్యత, అసమానత్వం
 диспут м చర్చ, తర్జనభర్జన, వివాదం
 диссертация ж థీసిస్, సిద్ధాంత వ్యాసం; докторская ~ డాక్టరేట్ థీసిస్; кандидатская ~ కాండిడేట్ థీసిస్

диссонанс м 1. муз. స్వరపాదిక లేమి, శ్రుతికల వకపోవడం 2. перен. వైపరీత్యం, పాదిక లేమి

дистанционный డిస్టెన్స్, దూరంనుంచి; ~ое управление డిస్టెన్స్ కంట్రోల్, దూరంనుంచి కంట్రోల్ చేయడం

дистанция ж దూరం, ఎడం; сохранять ~ю [కొంత] దూరంలో (ఎడంగా) వుండు

дистиллированный డిస్టిల్డ్, స్పేడ్[న]; ~ая вода డిస్టిల్డ్ వాటర్, స్పేడ్న (అతి పరిశుద్ధ) జలం
 дистиллировать несов. и сов. (вн.) (తో) స్పేస్ (క్రియ జరుపు, డిస్టిల్ చేయు

дистилляция ж స్పేడ్నం, స్పేడ్నక్రియ

дисциплина I ж క్రమశిక్షణ

дисциплина II ж (учебный предмет) పాఠ్యాంశం, నవ్వుక్కు

дисциплинировать ~ое взыскание క్రమశిక్షణ విషయంలో మందలింపు; ~ые меры క్రమశిక్షణ చర్యలు
 дисциплинированный క్రమశిక్షణాయుతమైన; ~ человек క్రమశిక్షణ కలిగినవాడు (పాటించేవాడు)

дисциплинировать несов. и сов. (вн.) (తో) క్రమశిక్షణ పెంచు

дитя с బిడ్డ, పాప, శిశువు ◇ ~ природы కల్లాక పటం లేనివాడు (ఎరుగనివాడు)

дифтерит м разг. см. дифтерия

дифтерия ж мед. డిఫ్టీరియా

дифтонг м лингв. సంధిస్వరం

дифференциальный мат. అవకలన; ~ое исчисление అవకలన గణితం ◇ ~ая рента తారతమ్యపు కాలు (శిస్తు)

дифференциация ж వేరు చేయడం, విభజన; ~ производства ఉత్పత్తిలో విభజన

дифференцированный ప్రత్యేక; ~ подход ప్రత్యేక వైఖరి

дифференцировать несов. и сов. (вн.) వేరు చేయు

дичать, одичать 1. మచ్చిక కాకపోవు (о животных); అడవిగా మారు (о растениях) 2. перен. (становиться застенчивым) పిరికి (సిగ్గురి) అగు, బిడియన్తుడగు

ДИС — ДНО

Д

дичиться несов. разг. (рд. и без доп.) బిడియ నడు

дичь ж 1. собир. వేట పక్షులు (птицы); వన్య మృగాలు (звери) 2. (мясо) వేట పక్షుల (జంతువుల) మాంసం 3. разг. (глушь) నిర్జన ప్రదేశం, మారు మూల 4. разг. (нелепость, чепуха) చెత్త

длин||а ж 1. పొడవు; ~а у||лицы వీధి పొడవు; ~о||й в десять сантиметров పది సెంటీమీటర్లు పొడవు గల; по ~е, в ~у పొడవు 2. (продолжительность) దైర్ఘ్యం; ~а рабочего дня పని గంటలు, పని రోజు దైర్ఘ్యం

длинны||й 1. పొడుగాటి 2. (продолжительный) దీర్ఘ, సుదీర్ఘ; ~й доклад సుదీర్ఘ నివేదిక ◇ гнать-ся за ~м рублём డబ్బు వ్యామోహం కలిగివుండు

длительность ж దైర్ఘ్యం, దీర్ఘత; ~ рабочего дня పని గంటలు, పనిదినపు (రోజు) దైర్ఘ్యం

длительн||й దీర్ఘ; ~ая болёзнь దీర్ఘ రోగం

длиться, продлиться సాగు, జరుగు, మన్ను

для предлог (рд.) в разн. знач. కోసం, కొరకు; ~ кого? ఎవరికోసం?; ~ того, чтобы అందుకు, ఎందుకు; ~ чего? దేని కోసం?; ~ сдачи экзамена పరీక్ష నిమిత్తం; не ~ чего అనవసరంగా; вагон ~ курящих సిగరెట్లు కాల్చేవారికి (కాల్చేవారి కోసం) పెట్టె; вредно ~ здоровью ఆరోగ్యానికి హానికరంగా వుంది; книга ~ детей పిల్లల [కోసం] పుస్తకం; он приехал ~ изучения русского языка రష్యన్ భాష నేర్చుకోడానికి వచ్చాడు

дневник м 1. డైరీ; вести ~ డైరీ రాయు 2. (школьный) స్కూలు డైరీ

дневн||о||й 1.: при ~ом свете పట్టుపగటి వెలుతురుతో; ~ое время పట్టుపగలు 2. (происходящий дне||м) పగటి, పగటిపూట, పగటివేళ; ~ая смена పగటిపూట పిప్పు; ~ая температура పగటి ఉష్ణోగ్రత 3. (приходящийся на один день) రోజు, దిన; ~о||й з||работок రోజు కూలీ, దిన వేతనం

днём нареч. పగటిపూట, మధ్యాహ్నం; ~ и ночью రాత్రింబగళ్లు, అవోరాత్రులు; сегодня ~ ఈ రోజు మధ్యాహ్నం (పగటి వేళ)

дно с అడుగు; морское ~ సముద్రపు అడుగు; ~ бутылки సీసా అడుగు; на дне అడుగున ◇ вверх ~м తలకిందు, అతలాకుతలం, కిందు మీదు; золотое ~ బంగారపు గది; пить до дна తాగి ఖాళీ చేయు;

ДО — ДОБ

пойти на ~ మునిగిపోవు; пускать на ~ ముంచు, ముంచివేయు

до I предлог (рđ.) 1. (при указании границы какого-л. расстояния) కు; от Москвы до Ленинграда మాస్కోనుంచి లెనిన్ గ్రాడ్ కు 2. (при указании меры, величины чего-л.) దాకా; юбка до колён మోకాలుదాకా [వుండే] స్కర్టు 3. (при указании временного предела) కు, వరకు, అప్పటికి, దాకా, లోగ్; до двадцатого августа ఆగస్టు 20 లోగ్; до настоящего времени ఇప్పటికి దాకా; с утра до вечера ప్రాద్దుటినుంచి రాత్రివరకు 4. (прежде, раньше) [అంతకు] ముందు, మునుపు, పూర్వం; до войны యుద్ధానికి పూర్వం (ముందు); до нашей эры క్రీస్తు పూర్వం; до шести часов ఆరు గంటల వరకు 5. (приблизительно) దాకా; жарá до тридцати градусов ఉష్ణోగ్రత ముప్పై డిగ్రీల దాకా 6. (при указании степени действия, состояния): дело дошло до драки దెబ్బలాట దాకా వచ్చింది; кричáть до хрипоты గొంతు చించుకుని అరచు 7. (при указании предмета, лица, на к-рое направлено действие): дотяну́ться до стола టేబుల్ అందుకొను ◇ до сих пор а) (о времени) అంతకు ముందు, ఇప్పటివరకు, ఇంతవరకు б) (о месте) ఇప్పటివరకు; дéти до семй лет ఏడేళ్ల లోపు పిల్లలు; мне нет дéла до éтого దాన్ని గురించి నేను పట్టించుకొను, ఇది నాకేం తెక్కు; мне сейчáс не до того ఇప్పుడు దాన్ని గురించి పట్టించుకోవడం లేదు; от времени до времени అప్పుడప్పుడు; что до меня నా మట్టుకు నేను, నావరకు, నావంతుకు

до II муз. С, స [సంగీత స్వరం]

добáвить сов. см. добавлять

добáвка ж разг. చేర్పు, పెచ్చు

добавление с 1. (действие) కూర్చడం, చేర్చడం 2. (то, что добавлено) చేర్పు; అనుబంధం (в книге); в ~ к томú, что он сказáл అతను ముందు చెప్పినది కాకుండా, అతను ముందు చెప్పినదానికి అదనంగా

добавлять, добáвить (вн., рđ.) కలుపు, జోడించు, చేర్చు, చేర్పించు; ~ три рублй ఇంకా మూడు రూబుళ్ళు ఇచ్చు; к кни́ге добáвили две главы పుస్తకానికి రెండు ప్రకరణాలు చేర్చారు; он добáвил две лóжки сáхару అతను ఇంకా రెండు చెంచాలు పంచదార వేశాడు; к написанному он до-

бáвил две стрóки రాసినదానికి ఇంకా రెండు పంక్తులు కలిపాడు (చేర్చాడు)

добе||гáть, добежáть (до рđ.) (వరకు) పరుగెత్తుతూ వెళ్ళు, పరుగెత్తుతూ వచ్చు (చేరు); он ~ жáл вóвремя సరిమైన షడానికి పరుగెత్తుతూ (పరుగెత్తుకు) వచ్చాడు (చేరాడు)

добежáть сов. см. добегáть

добелá нареч. 1. (до белизны) తెల్లగా [చేయు]

2.: раскалённый ~ ఎర్రగా కాలిన

добивáть, добíть (вн.) చంపివేయు, తుదముట్టించు

добивáться, добíться (рđ.) కష్టపడి సాధించు, (కోసం) కృషి చేయు, ప్రయత్నించు; ~ мéста ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నించు; ~ своéго తన లక్ష్యం సాధించు; ~ успéха విజయాన్ని సాధించు

добирáться, добрáться (до рđ.) చేరు[కొను]; ~ до дому ఇల్లు చేరు[కొను] ◇ я ещё доберу́сь до тебй! ఉండు నీ పని పడతాను!

добíть(ся) сов. см. добивáть(ся)

доблестн||ый высок. వీరోచితమైన, పరాక్రమవంతమైన, శౌర్యపేతమైన; వీరోచితమైన (самоотверженный); ~ый человек వీరుడు; ~ые войска́ вీరోచితమైన (శౌర్యపేతమైన) సైన్యాలు; ~ый труд వీరోచితమైన కృషి (పని)

доблесть ж వీరత్వం, శౌర్యం, పరాక్రమం

добрáться сов. см. добирáться

добредáть, добрестí (до рđ.) నడిచి వెళ్ళి చేరుకొను, కాళ్ళు ఈడ్చుకుంటూ చేరుకొను

добрестí сов. см. добредáть

добрётъ, подобрётъ దయాళువగు

добр||о с 1. మంచి[తనం]; ~о и зло మంచి చెడులు, శుభాశుభాలు; ~о торжествует над злом చెడు మీద మంచి జయిస్తుంది; дéлать комú-л. ~о ఒకరికి మేలు చేయు; желáть комú-л. ~á ఒకరి డేమాన్ని కాంక్షించు, ఒకరు డేమంగా ఉండాలని కాంక్షించు

2. (добрый поступок) మంచి పని 3. собир. разг. (имущество) ఆస్తి; народное ~о ప్రజా ఆస్తి ◇ éто не к ~у ఇది ఒక చెడ్డ శకునం; нет хýда без ~á посл. ప్రతి చెడులోనూ ఒక మంచి కూడా వుంటుంది

добровóл||ец м వలంటీరు; отряд ~йцев వలంటీర్ల దళం

добровóльно нареч. విచ్చికింగా, తనంతట తాను, స్వచ్ఛందంగా

добровóльн||ый విచ్చికి; ~ый союз విచ్చికి కలయిక; на ~ых началах విచ్చికింగా

добродéтель ж పుణ్యం, సజ్జనత్వం, సుగుణం

добродетельный పుణ్య; ~ человек పుణ్యవంతుడు, సజ్జనుడు

добродушие с సౌహృద్దం, సత్స్వభావం

добродушный సత్స్వభావపూరితమైన; ~ человек సదయహృదయుడు, సాధువు

доброжелатель м శ్రీయోభిలాషి

доброжелательность ж సౌహృద్దత, హితం

доброжелательный హితమైన, సుముఖంగా వున్న, సౌహృద్ద; ~ человек శ్రీయోభిలాషి, సౌహృద్దపూరితుడు

доброкачественный 1. మంచి నాణ్యంగల; ~ая работа మంచి నాణ్యమైన పని; ~ые продукты నాణ్యంగల ఆహారపదార్థాలు 2. мед. ప్రాణాంతకము కాని

добросердечность ж సౌహృద్దత, సహృదయత

добросердечный సౌహృద్ద, సహృదయుడైన

добросовестность ж నిజాయితీ, త్రికరణశుద్ధి

добросовестный నిజాయితీవరుడైన (о человеке); నిజాయితీతో కూడిన (об отношении к работе)

добрососедск||ий స్నేహ, సౌహృద్ద; ~не отноше- ния ఇరుగుపొరుగు సత్సంబంధాలు

доброт||а ж ఆదరం, అనుగ్రహం, దయ, మంచితనం, సౌమ్యత; проявлять ~у к кому-л. ఒకరిని అనుగ్రహించు, ఒకరిపట్ల ఆదరం చూపించు, ఒకరిపై దయ చూపించు

добр||ий 1. దయగల, సాధువు, మెత్తని మనస్సుగల (о человеке); హృదిక[మైన] (об отношении); దయా[ర్థ][మైన] (о взгляде) 2. (благоприятный; хороший) శుభ; ~ый знак శుభ సూచన; ~ый совет హితవదేశం, హితబోధ; ~ые вести శుభ వార్తలు 3. (близкий) మంచి, సన్నిహిత; ~ые знакомые మంచి (చక్కని) స్నేహితులు 4. (хороший, отличный) మంచి, చక్కటి; пожелать ~ого здорovia మంచి (చక్కటి) ఆరోగ్యం ఆకాంక్షించు ◇ ~ый малый మంచివాడు; ~ая память అర్థమైన స్మృతులు; ~ое имя పేరుప్రతిష్ఠలు, మంచి పేరు; рудьте добры дయచేసి; всего ~ого సెలవు

добудиться сов. (вн.) కష్టపడిన లేపగలుగు

добывание с సంపాదించడం; ఉపార్జించడం (средств к жизни)

добывать, добыть несов. и сов. (вн.) 1. సంపాదించు, పొందు 2. (извлекать из недр) తవ్వ (వెలికి) తీయు

добывающий||ий: ~ая промышленность గవి (వెలికిత) పరిశ్రమలు

добыть сов. см. добывать

добыча ж 1. (действие) తవ్వకం, వెలికిత; ~

ДОБ — ДОВ

Д

нефти నూనె తవ్వకం 2. (то, что захвачено, отнято) కొల్ల సొమ్ము; военная ~ యుద్ధపు కొల్ల సొమ్ము 3. (предмет ловли, охоты) వేట 4. (добытое из недр земли) తవ్వ (వెలికి) తీసినది

дoveзти сов. см. довозить

доверенность||ь ж నియోగ పత్రం, ముక్త్యరునామా; выдавать кому-л. ~ь ఒకరికి ముక్త్యరునామా ఇచ్చు; получать что-л. по ~и ఏదో ఒకటి ముక్త్యరునామా ద్వారా పొందు

доверен||ий: ~ое лицо ఆంతరంగికుడు

довери||е с విశ్వాసం, నమ్మకం; ~е избирателей ఓటర్ల విశ్వాసం; входить в ~е к кому-л. ఒకరి విశ్వాసం చూరగొను; заслуживать ~е నమ్మదగి వుండు; обманывать чье-л. ~е ఒకరికి నమ్మక ద్రోహం చేయు; okazyвать кому-л. ~е ఒకరిమీద విశ్వాసం చూపు; оправдывать ~е తనపై ఉంచిన విశ్వాసాన్ని సార్థకం చేయు; питать ~е к кому-л. ఒకరిమీద విశ్వాసం కలుగు; пользоваться чьим-л. ~ем ఒకరి విశ్వాసం పొందు; терять чье-л. ~е ఒకరి విశ్వాసాన్ని పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు)

доверитель||ий: ~м тоном ఆంతరంగిక స్వరంతో (ధోరణితో)

доверить сов. см. доверять 1

довериться сов. см. доверяться

доверху нареч. అంచువరకు (наливать, насы- пать); పైదాకా (застегивать); застегнуть ~ пైదాకా (మెడదాకా) గుండీలు పెట్టుకొను

доверчивость ж తేలికగా నమ్మే గుణం

доверчивый తేలికగా విశ్వసించే (నమ్మే); ~ взгляд విశ్వాసం తొణికిసలాడే చూపు; ~ человек తేలికగా విశ్వసించేవాడు (నమ్మేసేవాడు)

довершение с: в ~ всего అన్నిటికీతోడు

доверять, доверить несов. и сов. 1. (от. вн., от. + инф.) ఒప్పగించు, పురమాయించు, అప్పవెప్ప; ~ детям кому-л. ఒకరికి పిల్లలను అప్పవెప్ప; ~ кому-л. сделать что-л. ఒక పని ఒకరికి పురమాయించు (అప్పగించు) 2. тк. несов. (от.; верить) (ఒకరిని) నమ్ము, (తో) విశ్వాసం కలుగు (పెట్టుకొను), (ఒకరిని) విశ్వసించు; ~ другу స్నేహితుణ్ణి నమ్ము

доверяться, довериться (от.) (కి) మనస్సు విప్ప

довесок м పడికట్టు

довести сов. см. доводить

ДОВ — ДОГ

довестись *сов. см. доводить* 1

дóвод *м* వాదం, వాదన, వితర్కం, హేతువు; ~ы за и прóтив వాగ్వాదాలు; неопровержímый ~ తిరుగు లేని వాదం; приводíть ~ы в пользу чегó-л. దేనికైనా అనుకూలంగా వాదించు

доводíть, довести́ (вн.) 1. నడిపించి తీసుకువెళ్ళు, నడిపించుకుని వెళ్ళు; ~ когó-л. до дóма ఒకరిని ఇంటికి సాగవంపు (చేర్చు, నడిపించుకు వెళ్ళు), ఇంటి దగ్గర దిగ పెట్టు 2. (достига́ть какогó-л. предела): ~ до конца́ చివరికంటా (పూర్తి) చేయు; ~ до ма́ксимума గరిష్ఠ స్థాయికి పెంచు; ~ вы́пуск продýкции до... ఉత్పత్తిని ...వరకు పెంచు ◇ ~ до отчуждения నిరాశ కలిగించు; ~ когó-л. до беды́ ఒకరిని చిక్కుల్లో పడవేయు; ~ до свéдения తెలియజేయు; ~ до сознáния స్పష్టపరచు; తలకెక్కేలా చెప్ప (разг.)

доводíть|сь, довести́сь 1. безл. разг. (от. или инф.) తటస్థించు, (కి) అవకాశం దొరుకు (లభించు, కలుగు); мне ~лось бы́вать там నేను అక్కడ ఉండడం తటస్థించింది, నాకు అక్కడ ఉండే అవకాశం దొరికింది (లభించింది, కలిగింది); мне ~лось с ним встреча́ться నాకు అతన్ని కలుసుకునే అవకాశం దొరికింది, నేను అతన్ని కలుసుకోవడం తటస్థించింది 2. тк. несов. (от. тв.; о родстве): он доводит́ся мне дядей аతను నా మేనమామ

довоéнный *యుద్ధానికి పూర్వపు (పూర్వం వున్న); ~ у́ровень యుద్ధానికి పూర్వపు స్థాయి*

довозíть, довести́ (вн. до рд.) (వరకు) తీసుకు వెళ్ళు

довóльно *нареч.* 1. (удовлетворённо) సంతృప్తితో, సంతోషంగా 2. (достаточно) సరిపోవు, సరిపోయే 3. безл. в знач. сказ. (хватит) చాలు; ~ разговáривать చర్చలు చాలు; с меня́ ~ ఇక చాలు 4. (до некоторой степени): ~ бýстро అతి వేగంగా; ~ хоро́шо సరవాలేదు, ఓ మోస్తరుగా

довóльн|ый 1. (испытывающий удовлетворение) తృప్తమైన, సంతృప్తిపడ్డ; он доволен своéй рабóтой తన పనితో (ఉద్యోగంతో) సంతృప్తిపడుతున్నాడు 2. (выражающий удовлетворение) సంతృప్తి చెందిన; ~ый вид సంతృప్తి చెందినట్టు కనపడు; ~ое лицо́ సంతృప్తి చెందిన ముఖం

довóльств|о с 1 (удовлетворение) సంతృప్తి, పరితోషం, పరితుష్టి 2. (зажиточность) [సౌ]భాగ్యం, కలిమి; жить в ~е సౌభాగ్యంతో బ్రతుకు

довóльствоваться *несов. (тв.)* (తో) తృప్తిపడు, సంతృప్తిపడు, సర్దుకొను; ~ ма́лым వున్నదానితో సంతృప్తి చెందు (పడు)

довы́боры *мн.* ఉప ఎన్నికలు

догадáться *сов. см. догадываться*

дога́дка|а *ж* ఊహ, అనుమానం; стрóить ~и అనుకొను; теря́ться в ~ах అనుమానాలతో కొట్టుమిట్టాడు

дога́дливость *ж* సూక్ష్మ (కుశాగ్ర) బుద్ధి

дога́дливый *ж* కుశాగ్రబుద్ధిగల, తీక్షణబుద్ధిగల; ~ человек కుశాగ్రబుద్ధిగలవాడు

дога́дываться, догадáться *ఉహించు, అనుమానించు; ~ о чём-л. దేని గురించైనా అనుమానించు; он не догадáлся, в чём дéло సంగతేమిటో అతనికి అంతు పట్టలేదు*

до́гма *ж* పిడివాద సూత్రం

догмáтизм *м* పిడివాదం

догмáтик *м* పిడివాది

догмáтическ|ий 1. పిడివాద; ~ое мышлéние పిడివాద ఆలోచనా ధోరణి 2. (категорический) నిర్వివాద; ~ий тон నిర్వివాద ధోరణి (స్వరం)

догна́ть *сов. см. догонять*

договóрива|ть, договóрить (вн.) [అంతా] చెప్ప; он чегó-то не ~ет అతను ఒక విషయం చెప్పకుండా దాచి వుండుతాడు

договóриваться, договóряться (о пр.) నిర్ణయించు[కొను]; ~ о встрече కలుసుకునే టైమ్ నిర్ణయించు

договóр *м* ఒప్పందం, సంధి, ఒడంబడిక; коллективн|ый ~ సమష్టి ఒప్పందం; мирн|ый ~ శాంతి సంధి; заключáть ~ సంధి చేసుకొను, ఒప్పందం కుదుర్చుకొను; стрáны[учáстницы] Варшáвского Договóра వార్సా సంధి రాజ్యాలు (దేశాలు)

договóрённ|ость *ж* అంగీకారం, ఒప్పందం; дости́гáть ~и అంగీకారానికి వచ్చు; по ~и అంగీకారం మేరకు (ప్రకారం)

договóрить(ся) *сов. см. договóривать(ся)*

договóрн|ый ఒప్పందం, ఒడంబడికకు సంబంధించిన; ~е обяза́тельства ఒడంబడికకు సంబంధించిన విధులు; на ~х нача́лах ఒడంబడిక (ఒప్పందం) ప్రాతిపదికమీద

догола́ *нареч.* నగ్గు, దిగంబర; раздева́ться ~ వివస్త్రుడగు, దిగంబరుడగు

догоня́ть, догна́ть *пря́м., перен. (вн.)* అందుకొను; ~ поéзд రైలు అందుకొను; ~ когó-л. по матемáтике గణితంలో ఒకరితో సమానమగు, గణితంలో

ఒకరిని అందుకొను; ~ и перегонять అందుకొని మించిపోవు

догорѣть, догорѣть పూర్తిగా కాలిపోవు, మండి అరిపోవు; свечѣ ~ла కొవ్వొత్తి పూర్తిగా కాలిపోయింది (మండి అరిపోయింది)

догорѣть *сов. см.* догорать

доделѣть *сов. см.* доделывать

доделывать, доделѣть (*вн.*) పూర్తిచేయు

додумѣться *сов. см.* додумываться

додумываться, додумѣться (*до рд.*) తోచు, తట్టు

доедѣть, доесть (*вн.*) తినేయు, తినేయు

доезжѣть, доехать (*до рд.*) చేరు[కొను]

доеніе *с* పిండడం, పాలు పిదకడం

доесть *сов. см.* доедѣть

доехать *сов. см.* доезжѣть

дождѣть *сов. см.* дожидѣться

дождев||ый వాన, వర్షపు; ~ый червь వాన పాము; ~ая вода వాన (వర్షపు) నీరు; ~ая туча తొలి మొగులు

дождлив||ый వాన, వర్ష; ~ый день వర్షపు రోజు; ~ая погода వర్ష వాతావరణం; ~ое лѣто ఎక్కువ వర్షాలు పడే వేసవి, వర్షాలతో కూడిన వేసవి

дождь *м* వాన, వృష్టి; వర్షం (*тж. перен.*); морсѣящий ~ జల్లు, చినుకు; продолжительный ~ ముసురు; проливной ~ గాలివాన, ధారాపాతం; идѣт ~ వాన కురుస్తోంది; ~ льѣт как из ведрѣ వర్షం కుంభ వృష్టిగా కురుస్తోంది, వర్షం కుండపోతగా పడు తుంది; ~ цветѣв పువ్వు వర్షం, పూలవాన

доживѣть, дожить (*до рд.*) వరకు బ్రతుకు; ~ать до глубокѣй старѣости పండు ముసలి బ్రతుకు, ముసలితనం వచ్చేవరకు బ్రతుకు; он не ~ет до того అప్పటివరకు (అంతకాలం) బతకడు ◇ ~ать свой век చివరి రోజులు గడుపు; до чегѣ он дожил! అత నికి ఏ గతి పట్టింది!

дождѣ||ться, дождѣться (*рд.*) (కు, కోసం) ఎదురు చూస్తూ వుండు, వేచి వుండు; ~ться отвѣта జాబకోసం ఎదురు చూస్తూ వుండు; ~ться побѣда రైలుకోసం వేచి వుండు; не ~ясь концѣ представлѣния సదర్శన చివరివరకు (పూర్తి అయ్యేవరకు) ఉండక పోవు; он дождался, наконец, письмѣ ఉత్తరంకోసం ఎదురు చూడగా చూడగా చిట్టచివరకు వచ్చింది; дож-дѣйтесь меня నాకోసం వేచి ఉండండి

дожить *сов. см.* доживѣть

доза *ж* మోతాదు; смертѣльная ~ ప్రాణాంతకమైన మోతాదు

ДОГ — ДОК

Д

дозвѣниваться, дозвонѣться (*до вн.; по те-лефону*) (ఒకరు) టెలిఫోన్ మీద దొరకు

дозволенный అనుమతించిన, ఆమోదించిన; ~ закрѣ-ном చట్టబద్ధమైన

дозвонѣться *сов. см.* дозвѣниваться

дозирѣвать *несов. и сов. (вн.)* మోతాదు ఇవ్వు (నిర్ణయించు, వేయు)

дозор *м* గస్తీ, కావలా; быть в ~е కావలా కాయు, గస్తీ తిరుగు

дозорн||ый 1. గస్తీ; ~ая вышка గస్తీ గోపురం 2. *в знач. суш. м* గస్తీవాడు, కావలావాడు

дозревать, дозрѣть పరివక్షమగు

дозрѣть *сов. см.* дозревать

доигрѣть *сов. см.* доигрывать

доигрывать, доигрѣть (*вн.*) చివరిదాకా వాయించు, వాయించడం పూర్తి చేయు

дойл||ый పాలు పిండే; ~ аппарат పాలు పిండే యంత్రం

доискѣться *сов. см.* доискиваться

доискиваться, доискѣться *разг. (рд.) 1. (упорно искать)* వెతుకు; వెతికి వెతికి కనిపెట్టు (*сов.*) 2. (*разузнавать*) కనుగొను; వెతికి వెతికి కనుగొను (*сов.*)

доисторический చరిత్ర పూర్వ

дойть, подойть (*вн.*) పీతుకు, పిండు, పాలు తీయు

дойт||ься *несов.* పాలు యిచ్చు; корѣва ~ся плѣ-хо ఈ ఆవు తక్కువ పాలు ఇస్తుంది

дойка *ж* పాలు పితకడం (పిండడం)

дойн||ый పయ; ~ая козѣ పయస్పిని; ~ая корѣва పాడి ఆవు

дойт|| *сов. см.* доходить

док *м* డాక్ (ఒడలు మరమ్మతు చేసే రేపు); стѣвить сѣдно в ~ ఒడను మరమ్మతు చేసే రేపున నిలుపు

доказѣтельный నిరూపించే, నిదర్శనాత్మక

доказѣтельство *с* నిరూపణ, వాదన (*довѣд*);

రుజువు, నిదర్శనం (*подтверждение*); приводѣть ~ నిరూపించు, నిదర్శన మిచ్చు; вещѣственное ~ *юр.* వస్తు సాక్ష్యం

доказѣть *сов. см.* доказывать

доказывать, доказѣть (*вн.*) నిరూపించు, రుజువు చేయు; ~ правѣтѣ సరియైనదని నిరూపించు; ~ своѣо невинѣность తాను నిర్దోషి అని రుజువుచేసుకొను; онѣ доказывали, что... అని వారు వాదించారు ◇ ~ теорѣму *мат.* ఉపపాదించు

ДОК — ДОЛ

дока́нчивать, доко́нчить (вн.) పూర్తి చేయు

докапиталистический పెట్టుబడిదారీ పూర్వ

докер *м* డాకర్

докла́д *м* 1. ఉపన్యాసం, నివేదిక, ప్రసంగం; дeлaть ~ ఉపన్యాసం (నివేదిక) ఇచ్చు 2. (официальное со- общение руководителю) నివేదిక, రిపోర్టు

докладн||ый: ~ая записка మెమోరాండం, జ్ఞాపక పత్రం

докла́дчик *м* నివేదిక ఇచ్చేవాడు

докла́дывать, доложитъ 1. (вн., о пр.) (గురించి) నివేదించు, తెలియజేయు; ~ о результа- тах выборов ఎన్నికల ఫలితాల గురించి నివేదించు (తెలియ జేయు) 2. (о пр.; о посетителе) (గురించి) తెలుపు, చెప్పు

докла́ссов||ый వర్గపూర్వ; ~ое общество వర్గ పూర్వ సమాజం

доконá||ть *сов. разг. (вн.)* (ఒకరి) పని అయిపోవు; что егo ~ло దానితో అతని పని అయిపోయింది (ముగిసింది)

доко́нчить *сов. см.* дока́нчивать

докра́сна нареч.: раскaлeнный ~ ఎర్రగా (ఎర్ర బడేదాకా) కాల్సిన

докрича́||ться *сов. 1. разг. (рд., до рд.)* వినే దాకా అరుచు; наконец я егo ~лся చివరకి అతను నా కేకలు విన్నాడు 2. (до рд.; до какого-л. состоя- ния): ~ться до хрипоты గొంతు బొంగురు పోయేలా (పోయేటట్టు) అరుచు

до́ктор *м* 1. разг. (врач) డాక్టరు, వైద్యుడు 2. (учёная степень) డాక్టరు; ~ нау́к డాక్టర్ ఆఫ్ సైన్స్

доктри́на *ж* సిద్ధాంతం; военная ~ సైనిక సిద్ధాం తం; политическая ~ రాజకీయ సిద్ధాంతం

докуме́нт *м* 1. పత్రం, కాగితం; истoрический ~ చరిత్రత్వాక పత్రం 2. (удостоверение личности) గుర్తు పత్రం

докуме́нтальн||ый: ~ый фильм డాక్యుమెంటరీ; ~ые да́нные సమాచారం; ~ые доказа́тельства లిఖిత పూర్వకమైన రుజువులు

доку́ривать, докурить (вн.) [సిగరెట్టు] కాల్చడం పూర్తిచేయు, [సిగరెట్టు] పూర్తిగా కాల్చివేయు

докурить *сов. см.* доку́ривать

долби́ть *несов. (вн.) 1.* [కబ్బం] పాడుచు, తొలుచు, వేయు; ~ лóдку దుంగ తొలిచి దోన చేయు 2. разг. (повторять) పవేదీ చెప్పు

долг *м* 1. (обязанность) బాధ్యత, విధి, [విధ్యుక్త] ధర్మం; граждáнский ~ పౌర ధర్మం (విధి); свящён- ный ~ విధ్యుక్త (పవిత్ర) ధర్మం; чýвство ~а కర్తవ్యతా (బాధ్యతా) భావం; считáть что-л. своим ~ом తన ధర్మంగా భావించు (పరిగణించు) 2. (взятое взаймы) అప్పు, రుణం, బాకీ; ~и అప్పుసొప్పలు; отдава́ть ~ అప్పు (రుణం, బాకీ) తీర్చు; брать что-л. в ~ де́ни నైనా అప్పు తీసుకొను (పుచ్చుకొను) ◇ бы́ть в ~у перед кем-л. ఒకరికి రుణపడు; отдава́ть послед- ний ~ ఒకరికి శ్రద్ధాంజలి సమర్పించు (ఫుటించు)

до́лг||ий 1. చిర, దీర్ఘ, బహు కాల; ~ий путь సుదీర్ఘ ప్రయాణం; ~ая жизнь చిర (దీర్ఘ) జీవితం; на ~ий срок చాలా కాలంవరకు 2. лигв. దీర్ఘ; ~ий гласный దీర్ఘచ్ఛ, దీర్ఘం

до́лго нареч. చాలా సేపు; ~ жда́ть చాలా సేపు వేచి వుండు; как ~ егo нет! ఎంత సేవటికీ రాలేదు!; как ~ я до́лжен жда́ть? నేను ఎంత వేచి వుండాలి?

долгове́чный 1. (способный долго жить) దీర్ఘాయుష్కృతుడైన 2. (прочный) ఎక్కువ (దీర్ఘ) కాలం మన్నే

долговре́мenni||ый దీర్ఘకాల, చిరస్థాయి; ~ая раз- лы́ка దీర్ఘకాలపు ఎడబాటు

долгожда́нный దీర్ఘ కాలంగా ఎదురుచూసిన, చిరకాల వాంఛితమైన

долгожи́тель *м* చిరజీవి, ఆయుష్కృతుడు

долгои́грающ||ий: ~ая пласты́нка దీర్ఘకాలం (ఎక్కువ కాలం) తిరిగే రికార్డు

долголе́тие *с* దీర్ఘాయువు, దీర్ఘ ఆయుర్దాయం

долголе́тн||ий చిరకాల, చాల సంవత్సరాల; ~ий труд చిరకాల (చాల సంవత్సరాల) కృషి (పని); ~ая дру́жба చిరకాల స్నేహం

долгосро́чный దీర్ఘ కాలిక; ~ догово́р చిరస్థాయి (దీర్ఘకాలిక) ఒప్పందం; ~ зае́м దీర్ఘ కాలిక రుణం

долготá *ж* 1. (продолжительность) దీర్ఘత, దైర్ఘ్యత 2. геогр. తులాంశ రేఖ

долета́||ть, долетeть (до рд.) 1. చేరు 2. విస పడు, విసిపించు, చేరు (о звуке); వచ్చు (о запахе); с ýлицы ~ют звуки мýзыки విధిలోనుంచి సంగీత ధ్వనులు విసిపిస్తున్నాయి

долетeть *сов. см.* долета́ть

до́лжен *в знач. сказ. 1. (обязан)* передаётся *сущ.* -అలి; он ~ что сде́лать అతను దీన్ని చేయాలి; я ~ уйти́ నేను వెళ్లాలి 2. (для выражения предположения) передаётся *инф.* + వలసి వుంది; он ~ приeхать вeчeром అతను సాయంకాలం రావలసి

వుంది; собрание должно состояться в 4 часа вечера 4 కంటలకు జరగవలసి వుంది 3. (от.; обязан платить) (కి) బాకీ వుండు, రుణపడు; он ~ мне 10 рублей అతను నాకు పది రూబుళ్ళు రుణపడ్డాడు (బాకీ వున్నాడు) ◇ должно быть బహుశా; он, должен быть, ушёл అతను వెళ్ళిపోయి వుండాలి; должен быть, он не придёт బహుశా అతను రాడు

должник м రుణస్తుడు, రుణగ్రహీత ◇ я ваш ~ నేను మీకు రుణపడుతున్నాను (రుణపడి వున్నాను)

должностной: ~ое лицо అధికారి; ~ое преступление అధికార దుర్వినియోగం

должность ж పదవి, ఉద్యోగం

должн||ый తగిన; ~ым образом తగినట్లు, తగు విధంగా, యధోచితంగా; с ~ым вниманием తగిన (ఉచిత) శ్రద్ధతో; на ~ой высоте తగిన స్థాయిలో

долина ж లోయ, మైదానం

доллар м డాలర్

положить сов. см. докладывать

долгой нареч. разг.: ~ войн! యుద్ధం నశించాలి; шáпки ~! టోపీలు తీయండి!; с глаз ~! ఇక్కడ నుంచి పో!

долотó с పులి, చీరణం, సేనం

дóлька ж తొన (мандарина, апельсина); పాయ (чеснока)

дóл||я ж 1. (часть) భాగం, పాలు, వంతు; равные ~и సమాన భాగాలు, మెయి పాలు; вносить своё ~ю తన వంతు కలిపివేయు; в какую-то ~ю секунды లిప్త కాలంలో 2. (судьба) కర్మ, కర్మం; тяжёлая ~я కర్మ కాలు; выпáсть кому-л. на ~ю ఒకరి కర్మ కాలు ◇ входить в ~ю с кем-л. ఒకరితో భాగస్వామి అగు; львиная ~я ఎక్కువ పాలు (భాగం)

дом м 1. (здание) ఇల్లు, భవనం, మేడ 2. (жилиё, домашний очаг) గృహం, వాసం, నివాసం; у меня нет ~а నాకు ఇల్లు వాకిలీ లేదు; отправляться по ~ам ఇంటింటికీ వెళ్ళు; тосковать по ~у ఇంటి బెంగ చెందు (పడు) 3. (хозяйство) ఇల్లు, ఇంటి పనులు; она ведёт весь ~ ఆమె గృహాన్ని నిర్వహిస్తోంది; она хлопóчет по ~у ఆమె ఇంటి పనులతో తీరిక లేకుండా వుంది ◇ ~ культóры సాంస్కృతిక మందిరం; дётский ~ అనాథుల గృహం, అనాథశరణాలయం; на ~у ఇంటి వద్ద (దగ్గర)

дóма нареч. ఇంట్లో, ఇంటివద్ద; егó нет ~ అతను ఇంట్లో లేడు; он ~ అతను ఇంట్లో ఉన్నాడు; быть как ~ సుఖంగా వుండు ◇ у него не все ~ разг. వీడు గుబులు మనిషి

ДОЛ — ДОН

Д

домáшн||ий 1. ఇంటి, గృహ, రెసిడెన్స్, రెసిడెన్సియల్; ~ий адрес ఇంటి ఆడ్రెసు; ~ий телефон రెసిడెన్సియల్ (ఇంటి) టెలిఫోన్; ~ее задание హోమ్ వర్క్; ~ее хозяйство గృహ నిర్వహణ 2. (семейный) కుటుంబ; ~ий врач కుటుంబ వైద్యుడు; по ~им обстоятельствам ఇంటి వ్యవహారాలవల్ల 3. (приготовленный дома) ఇంట్లో (స్వయంగా) చేసిన; ~ий пирог ఇంట్లో (స్వయంగా) చేసిన కేకు 4. (прирученный) పెంపుడు; ~ие животные పెంపుడు జంతువులు 5.: ~ие в знач. сущ. мн. మా వాళ్ళ ◇ ~ий арéст||гృహ నిర్బంధం

дóменн||ый: ~ая печь బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్

дóмик м చిన్న ఇల్లు, గుడిసె, కుటీరం

доминион м డొమినియన్, అధినివేశ రాజ్యం

доминировать несов. ప్రబలమై (ప్రాబల్యం కలిగి, ప్రబలంగా) వుండు

доминó с нескл. (игра) డామిన్

дóмна ж బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్

домовладéлец м ఇంటి యజమాని

домогáться несов. (прó.) వేడుకొను, (దేనికోసం అయినా) ఆశపడు, యత్నించు

домóй нареч. ఇంటికి (в свой дом); స్వదేశానికి (на родину)

домоуправлéние с గృహ నిర్వహణ కార్యాలయం

домохозя́йка ж గృహిణి, ఇల్లాలు

домработница ж పనిమనిషి

дóмысел м ఊహాపోహలు, కల్పితం

донесéние с మిలిటరీ వార్త, సమాచారం, వర్తమానం

донестí I, II сов. см. доносить I, II

донестíсь сов. см. доноситься

дóнизу нареч. అడుగువరకు, అడుగుదాకా; свéрху ~ ఎగొదిగా, పైనుంచి కిందవరకు, అంతా

донимáть, доня́ть разг. (вн.) వేధించు, బాధించు, వీడించు; ~ просьбами ప్రార్థనలతో వేధించు

дóнор м రక్తదాత (дающий кровь); అవయవాన్ని దానం చేసే వ్యక్తి (дающий орган)

дóнорство с రక్త దానం, రక్తదాన ఉద్యమం

донóс м రిపోర్టు; дéлать ~ на когó-л. ఒకరికి వ్యతిరేకంగా రిపోర్టు చేయు

доносíть I, донестí (вн.; от какого-л. места) మోసుకుని వచ్చు, తెచ్చి పెట్టు

доносíть II, донестí 1. (о пр.; сообщать) తెలియజేయు 2. (на вн.; делать донос) రిపోర్టు

ДОН — ДОР

చేయు; ~ на когò-л. ఒకరికి వ్యతిరేకంగా రిపోర్టు చేయు

доно́с||ться, донести́сь వివరము (о звуке); వచ్చు (о запахе); из соседней комнаты ~лся шум వచ్చు గదినుంచి రోద (మోత) వివరమింది

доно́счик *м* కొండెకాడు

до́нять *сов. см.* донимать

допи́вать, допи́ть (*вн.*) మొత్తం తాగినేయు

дописа́ть *сов. см.* дописывать

допи́сывать, дописа́ть (*вн.*) 1. (заканчивать писать) రాయడం పూర్తి చేయు 2. (писать дополнительно) (లో) కొన్ని మాటలు (పంక్తులు) కలుపు (చేర్చు)

допи́ть *сов. см.* допивать

допла́та *ж* (*сумма*) అదనపు చెల్లింపు

допла́тить *сов. см.* доплачивать

допла́т||и||: ~ое письмо రుణ ఉత్తరం

допла́чивать, допла́тить (*вн. и без. доп.*) అదనంగా చెల్లించు (платить дополнительно); మిగిలినది చెల్లించు (вносить остающуюся часть платы)

допла́ывать, допла́ть (до *рð.*) ఈడుకొని చేరు; ~ до бóрега ఈడుకొని ఒడ్డు చేరు

допла́ть *сов. см.* доплаывать

дополне́ние *с* 1. (то, что дополняет) అనుబంధం 2. грам. కర్మ; ко́свенное ~ పరోక్ష కర్మ; прямо́е ~ ప్రత్యక్ష కర్మ ◇ в ~ к чему-л. దేనికైనా అదనంగా, అనుబంధంగా

дополни́тельно *нареч.* అధికంగా, మీదుమిక్కిలి, అదనంగా

дополни́тель||н||ый 1. (добавочный) అదనపు; ~ый проезд అదనపు రైలు; ~ая подпíска అదనపు చందా; ~ые выбо́ры ఉప ఎన్నికలు 2. грам.: ~ое при-
да́точное предложение అబ్జెక్ట్ క్లాజు

допо́лнить *сов. см.* дополнять

допо́лнять, допо́лнить (*вн.*) 1. (прибавлять) పూర్తి చేయు 2. (кого-л.) వివరాలు చేర్చు, (కు) కొన్ని మాటలు కలుపు, జోడించు ◇ ~ друг дру́га ఒకరి లోపాలు భర్తీ చేయు

допра́шивать, допроси́ть (*вн.*) 1. (производить допрос) ప్రశ్నించు 2. тк. несов. (расспра-
шивать) వివరాలు అడుగు

допризы́вник *м* సైన్యంలో చేరే వయస్సు రాని యువకుడు

допро́с *м* ప్రశ్నించుట, పరీక్ష; перекрёстны́й ~ క్రాసు పరీక్ష, అడ్డు నవాలు

допроси́ть *сов. см.* допрашивать 1

допу́ск *м* ప్రవేశం (на вход); అనుమతి, ప్రవేశ అనుమతి (разрешение)

допу́ска́ть, допу́сти́ть 1. రానిచ్చు; ~ к кому-л. ఒకరి దగ్గరకు రానిచ్చు; ~ куда-л. లోపలికి రానిచ్చు 2. (разрешать) అనుమతించు, అనుమతి ఇచ్చు; ~ к рабóте పని ప్రారంభించడానికి అనుమతించు; ~ к экза́менам పరీక్షకు కూర్చోడానికి అనుమతించు 3.: ~ опло́шность పప్పులో కాలు వేయు; нель-
зя ~ этой ошíбки తప్పిపోనివ్వకూడదు 4. (пред-
полагать) అనుకోను, ఒప్పుకోను; я допу́скаю, что он прав అతను చెప్పినది నిజమే అని ఒప్పుకుంటున్నాను

допу́сти||м||ый ఆమోదించదగిన, ఒప్పుకోదగిన (поз-
воли́тельны́й); సాధ్యమైన (возмо́жный)

допу́сти́ть *сов. см.* допускать

допу́щение *с* 1. (действие) అనుకోవడం, ఒప్పుకోవడం 2. (разрешение) అనుమతి 3. (предположе-
ние, гипотеза) ఊహ

допы́таться *сов. см.* допытываться

допы́тываться, допы́таться *разг.* కనుక్కోడానికి (తెలుసుకోడానికి) ప్రయత్నించు

допы́яна *нареч. разг.* напíться ~ చిత్తుగా తాగు; напои́ть ~ చిత్తుగా తాగించు

дора́стать, дора́сти (до *рð.*) 1. దాకా పెరుగు; дéрево доросло до крýши చెట్టు ఇంటికప్పు దాకా పెరిగింది 2. (достигать какого-л. возраста) నిండు; он дорóс до 16 лет అతనికి 16 ఏళ్లు నిండాయి 3. перен. పరిణతి చెందు; он ещё не дорóс до этого అతను ఇంకా అంత పరిణతి చెందలేదు

дора́сти *сов. см.* дорастать

дореволюци́онный విప్లవ పూర్వ

доро́г||а *ж* 1. దారి, మార్గం, బాట, తోవ, రోడ్డు; шоссе́нная ~а పై[వే] రోడ్డు; выходíть на ~у దారిపడు; прокла́дывать ~у బాట వేయు 2. (путь следования) దారి, మార్గం, బాట, పంథా, పథం; дава́ть кому-л. ~у ఒకరికి దారి ఇచ్చు; преграж-
да́ть кому-л. ~у ఒకరి దారికట్టు; сбива́ться с ~и దారి తప్పిపోవు; свёртывать с ~и దారి మళ్లు; по ~е దారిలో 3. (путешествие) ప్రయాణం, పయనం; отпра́вляться в ~у పయనించు 4. перен. (средство к дости́жению чего-л.) దారి, బాట, పంథా ◇ же-
лéзная ~а రైల్వే (రైలు) మార్గం; иди́ть своéй

~ంఱ తన సొంత పంథా అనుసరించు, తన దారి పట్టు; мне с вами по ~е మనది ఒకటే దారి; мне с ними не по ~е మన దారులు వేరు; перебежать комý-л. ~у ఒకరిని వెనక్కి నెట్టి ముందుకు వెళ్ళు

дорого нареч. చాలా ఖరీదు, ఖరీదుగా, (ప్రియంగా; óчень ~ చాలా ఖరీదుగా (ప్రియంగా); తó стóит ~ ఇది చాలా ఖరీదు < он за тó ~ заплатит దానికి (అందుకు) తగిన శాస్త్రీ అనుభవిస్తాడు; я бы ~ дал, чтóбы узнáть тó దీన్ని తెలుసుకునేందుకు నేను ఏమైనా (ఎంతైనా) ఇచ్చివుండేవాడిని

дороговизна ж అధిక (వివరీత) ధరలు; ~ жизни అధిక జీవన వ్యయం; ~ продýктов ఆహార పదార్థాల అధిక ధరలు

дорогой нареч. దారిలో, ప్రయాణ సమయంలో

дорогóй 1. ఖరీదైన, ఖరీదుగా; по ~ой цене ఖరీదుగా **2.** (стоящий больших усилий, жертв) ఖరీదైన, ప్రియమైన; ~ая побéда ఖరీదైన (ప్రియమైన) విజయం **3. перен. (такой, к-рым дорожат)** ప్రియమైన, విలువైన; ёсли тебе ~а жизнь నీకు ప్రాణంమీద తీసి వుంటే

дороднóй లావైన, స్థూలమైన; ~ человек లావు పాటి మనిషి

дорожá||ть, подорожáть ధరలు పెరుగు; жизнь ~ет జీవన వ్యయం పెరుగుతోంది, ధరలు పెరుగుతున్నాయి

дорожítь несов. (тв.) విలువైనదిగా ఎంచు, (కు) విలువనిచ్చు; ~ временем కాలానికి విలువనిచ్చు, కాలం విలువైనదిగా ఎంచు; ~ чьím-л. мнénием ఒకరి అభిప్రాయం విలువైనదిగా ఎంచు

дорожкa ж 1. (узкая дорога, тропинка) తోప, తెన్ను; леснáя ~ ఆడవిలో తెన్ను **2. (половик)** తివాచి

дорожн||ый 1. దారి, మార్గం, రోడ్డు; ~ый знак ట్రాఫిక్ సంతకం; ~ое строительство దారి నిర్మాణం **2. (связанный с поездкой)** ప్రయాణ; ~ые костюм ప్రయాణ దుస్తులు; ~ые впечатления ప్రయాణ అనుభవాలు; ~ые знакомые ప్రయాణ పరిచితులు; ~ые расходы ప్రయాణ ఖర్చులు

досáда ж 1.: меня берёт ~ నాకు కించగా వుంది; నేను కించపడుతున్నాను **2. в знач. сказ. разг.:** какáя (такáя) ~! అయ్యో పాపం!

досадítь сов. с.м. досаждáть

досáдно безл. в знач. сказ.: как ~! పాపం! ~ сознавáть свою беспомощность తన అశక్తతను ఒప్పుకోవలసిరావడం దురదృష్టం; ~, что опоздáли దురదృష్టవశాత్తూ ఆలస్యమైంది

ДОР — ДОС

Д

досáдн||ый దురదృష్టకరమైన; ~ое недоразумéние దురదృష్టకరమైన అపార్థం

досáдовать несов. (на вн. и без доп.) (గురించి, వల్ల) చికాకు (చిడిముడి) పడు, చీదర చెందు

досаждáть, досадítь (от.) (ఒకరిని) వేధించు, బాధించు, రాచిరంపాన పెట్టు

доск||á ж పలక < ~á объявлений నోటీసు బోర్డు; ~á почéта గౌరవ బోర్డు; мемориáльная ~á స్మారక ఫలకం; шахматная ~á చెస్ బోర్డు, చదరంగం బల్ల; до гробовóй ~й ఆమరణాంతం; про-читáть книгу от ~й до ~й పుస్తకం ఈ చివర నుంచి ఆ చివరకు చదువు, పుస్తకం అధ్యంతం చదువు; стáвить когó-л. на одну доску с кéм-л. ఇద్దరినీ ఒకే గాటను కట్టు, ఏడికి వాడికి సాపత్యం తెచ్చు

досконáльно нареч. సమగ్రంగా, తుణ్ణంగా, కూలం కషంగా; изучáть вопрос ~ విషయాన్ని తుణ్ణంగా (కూలంకషంగా) పరిశీలించు

досконáльный తుణ్ణమైన, సమగ్రమైన, కూలంకషమైన

дослóвно нареч. మక్కికిమక్కిగా; переводítь ~ మక్కికిమక్కిగా అనువదించు

дослóвный మక్కికిమక్కి

дослýшать сов. (вн.): ~ чтó-л. [до концá] దేనినైనా చివరివరకు (అంతా) విను; ~ чтó-л. до по-ловины దేనినైనా నగమే విను

досмáтривать, досмотрéть (вн.): ~ чтó-л. [до концá] దేనినైనా అంతంవరకు (చివరివరకు) చూచు; ~ чтó-л. до середины దేనినైనా సగంవరకు చూచు **досмóтр м:** тамóженный ~ కస్టమ్స్ పరీక్ష

досмотрéть сов. с.м. досмáтривать

доспевáть, доспéть పరిపక్వమగు

доспéть сов. с.м. доспевáть

досрóчно нареч. నిర్ణీత కాలానికి ముందుగా

досрóчный నిర్ణీత కాలానికి ముందు

доставáть, достáть 1. (вн.) తీసివేయు (извлé-каты); తీసుకొను (брать); ~ чтó-л. из кармáна జేబునుంచి ఏదో ఒకటి తీసివేయు; ~ чтó-л. с пóлки అరనుంచి ఏదో ఒకటి తీసుకొను **2. (вн.; приобре-тать, получáть)** దొరుకు, తప్పించు; ~ билéты в кино సినిమాకు టికెట్లు దొరుకు; сейчáс éту книгу не достáть ఇప్పుడు ఈ పుస్తకం దొరకదు (లభ్యం కావడం లేదు) **3. (до рд., рд.; касáться)** అందుకొను;

ДОС — ДОС

~ до дна అడుగంటు (అడుగు అందుకొను); ~ рукой [до] землі నేల అందుకొను

доставаться, достаться (от.): ~ по наследству వారసత్వంగా వచ్చు; ~ при выигрыше లాటరీలో (వందెలో) లభించు; ~ при дележе పంచకంలో పొందు (లభించు); ему досталось выступать первым అతను మొదట మాట్లాడవలసివుంది; мне достанется за опоздание разг. ఆలస్యం చేసినందుకు నాకు చీవాట్లు తప్పవు; ему досталось от матери разг. వాడికి అమ్మ [పెట్టాల్సినవి] నాలుగూ పెట్టింది

доставить сов. с.м. доставлять

доставк||а ж తెచ్చియివ్వడం, అందజేత, బట్వాడా; с ~ой на дом ఇంటికి తెచ్చియివ్వడం

доставлять, доставить (вн.) 1. చేర్చు, అందించు, తీసుకువెళ్ళు, తెచ్చి యిచ్చు; ~ вещи на вокзал సామాన్లు రైల్వే స్టేషన్కు చేర్చు (తీసుకువెళ్ళు); ~ газеты పత్రికలు అందించు; ~ в больницу ఆస్పత్రిలో చేర్పించు (చేర్చు) 2. (давать, предоставлять) (కి) కలిగించు 3. (причинять, вызывать) పెట్టు, (కి) కలిగించు; ~ кому-л. беспокойство ఒకరిని శ్రమ పెట్టు

достать||ок м: жить в ~ке సంపన్నంగా జీవించు, సౌభాగ్యంగా వుండు

достаточно нареч. 1. గణనీయంగా, బాగా; ~ горичий తగినంత వేడిగా 2. безл. в знач. сказ.: ~ было поговорить с ним пять минут, чтобы понять... అర్థంచేసుకోడానికి ఆతనితో ఐదు నిమిషాలు మాట్లాడితే చాలు; ~того вполне ~ఇది చాలు (సరిపోతుంది)

достаточно||ый 1. తగినంత, సరిపడ; ~ое количество తగినంత (సరిపడ) మొత్తం 2. (веский) తగినన్ని, తగినంత; ~ые основания తగినన్ని ఆధారాలు

достать(ся) сов. с.м. доставать(ся)

достигать, достигнуть, достичь (рл.) 1. చేరు; ~ берега ఒడ్డు చేరు; ~ вершины శిఖరం చేరు 2. (доживать) ఉండు; ~ глубокой старости చాలా పెద్ద వయస్సు దాకా జీవు 3. (какого-л. предела) చెందు, అందుకొను; ~ высшей точки పరాకాష్ఠ చెందు; ~ высокого уровня развития అభివృద్ధిలో ఉన్నత స్థాయి పోంచు; ~ зрелости పరిపక్వం చెందు (పొందు); ~ половой зрелости సమర్థుడు, యుక్త వయస్సు వచ్చు (о юноше); రజస్వల అగు (о девушке)

ке) 4. (приобретать своими усилиями) సాధించు; ~ победы విజయం సాధించు; ~ цели లక్ష్యం సాధించు

достигнуть сов. с.м. достигать

достижение с 1. (действие) సముపార్జన, సాధన; ~ совершеннолетия యుక్తవయస్సు (о юноше); సమర్థ, రజస్వల (о девушке); ~ цели లక్ష్యం సాధించడం; ~ экономической независимости ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య సముపార్జన (సాధన) 2. (успех) విజయం, కృతార్థత

достижимый సాధ్యమైన, అభిగమ్యమైన; легко ~ సుగమమైన

достичь сов. с.м. достигать

достоверность ж రూఢం, ప్రామాణికత

достоверн||ый రూఢమైన, ప్రామాణికమైన; из ~ого источника విశ్వసనీయమైన మూలమంచి

достойнств||о с 1. (положительное качество) సద్గుణం, యోగ్యత, ఘనత 2. (уважение к себе) ఆత్మగౌరవం; чувство собственного ~а ఆత్మగౌరవం; иметь чувство собственного ~а ఆత్మగౌరవం కలిగివుండు 3. (стоимость, ценность) విలువ; облигация ~ом в 20 рублех 20 రూబుళ్ల విలువ గల బాండ్ (ప్రభుత్వ రుణపత్రం) ◇ оценивать кого-л. по ~у ఒకరిని అతని యోగ్యతను (అర్హతను) బట్టి అంచనా వేయు

достойно нареч. తగినట్లుగా, ఘనంగా; ~ вести себя తగినవిధంగా (తగినట్లుగా) ప్రవర్తించు; ~ встретить кого-л. ఒకరికి ఘనమైన స్వాగతం ఇచ్చు

достойн||ый 1. తగిన, వలసిన; ~ый внимания శ్రద్ధ చూపదగిన; ~ый осуждения గర్హనీయమైన, గర్హించతగిన; ~ый подражания ప్రశంసనీయమైన, ఆదర్శప్రాయమైన; ~ый упоминания పేర్కొనదగిన; ~то ~о сожаления ఇది దురదృష్టం 2. (заслуженный, справедливый) తగిన; ~ое наказание తగిన శిక్ష 3. (соответствующий) తగు; ~ый кандидат అర్హతకలిగిన అభ్యర్థి; он достоин её అమెకు అతడు తగిన జోడీ 4. (почтенный) యోగ్యమైన; ~ый человек అర్హుడు, యోగ్యమైనవాడు

достопримечательность|| ж ప్రసిద్ధ (దర్శనీయ) స్థలం; осматривать ~и దర్శనీయ స్థలాలు చూచు

достопримечательный ప్రసిద్ధ

достояние с సంపద, భాగ్యం, ఆస్తి; народное ~ ప్రజా సంపద

доступ м 1. (проход) ప్రవేశ మార్గం 2. (возможность входа, посещения) ప్రవేశానుమతి; иметь ~ к чему-л. దేనికైనా ప్రవేశావకాశం కలుగు 3. (воз-

возможность проникновения) లోపలకి రావడం; ~ вóздуха закрыт వాయువు లోపలకు రాకుండా అరికట్టుబడింది

доу́пный 1. సుగమమైన; тропá, ~ая тóлько для пешехóдов పాదచారులకు మాత్రమే సుగమమైన దారి 2. (подходящий для многих): ~ые товáры అందరికీ అందుబాటులో వుండే సరుకులు (వస్తువులు); ~ые цéны సరసమైన ధరలు; музéи ~ы для всех మ్యూజియంలు అందరికీ అందుబాటులో వున్నాయి 3. (доходчивый) సుళువు, తేటతెల్లమైన, ప్రజాసరంజకమైన доу́г м తీరిక [సమయం]; на ~е తీరిక వున్నప్పుడు до́суха нареч.: вытира́ть ~ బాగా (తడిలేకుండా) తుడుచు

до́сыта нареч.: есть (наеда́ться) ~ కడుపు నిండా తిను

до́сюда нареч. разг. ఇంతవరకు, ఇక్కడి దాకా; дочита́ть ~ ఇక్కడి దాకా చదువు

до́сяга́емост||ь ж అందుబాటు; быть в преде́лах ~и అందుబాటులో వుండు

до́сяга́емый книжн. అందుబాటులో, సాధ్యమైన дота́ния ж సబ్బిడీ, సహాయక ధనం

до́тла нареч.: разоря́ть ~ కొంప తీసివేయు; сго́ра́ть ~ బూడిదై పోవు, పరశురామ ప్రీతియగు; сжи́га́ть ~ బూడిదగా చేయు

до́трагива́ться, до́тронуться (до рд.) తట్టు, తాకు, స్పృశించు

до́тронуться сов. с.м. దోత్రాగివాడె

до́тудá нареч. разг. అంతదాకా, అక్కడవరకు

до́тягива́ться, до́тяну́ться (до рд.) అందుకొను

до́тяну́ться сов. с.м. దోత్యాగివాడె

до́хлый చచ్చిన [జంతువు]

до́хнуть несов. చచ్చిపోవు (జంతువులను గురించి)

дохо́д м ఆదాయం, రాబడి, లాభం; годово́й ~ వార్షిక ఆదాయం; национа́льный ~ జాతీయాదాయం; чы́стый ~ నికర లాభం; прино́сить ~ లాభం తెచ్చు, లాభకరంగా వుండు

дохо́дить, до́йти (до рд.) 1. (тж. без доп.) చేరు, అందు (достига́ть); వచ్చు, నడచి వెళ్లు (пеш-ком); дохо́дит до́ дому ఇంటిని చేరు[కొను]; не дохо́д до́ мéста గమ్య స్థానం చేరేముందు (చేరకుండానే); письмó не дошлó ఉత్తరం అందలేదు (చేరలేదు) 2. (доно́ситься, до́стигáть) వచ్చు, చేరు, తాకు (о запахе); విసదడు (о звуке) 3. (станови́ться известным) (కు) తెలిసిపోవు; éта но́вость дошлá до них ఈ వార్త వాళ్ళకి తెలిసిపోయింది 4. (до рд.;

ДОС — ДРА

Д

до́стигáть како́го-л. преде́ла, уровн́я) పెరుగు, చేరు; морóзы доходили́ до —20° చలి మైనస్ 20 డిగ్రీలకి వెళ్ళింది 5. (станови́ться поня́тым, вы́ывает отклик): вопро́с не дошéл до неé ప్రశ్న అమెకు తట్టనేలేదు; игра́ не дохо́дит до зри́теля నాటకం ప్రేక్షకులను కదిలించడం లేదు 6. перен. (до́стигáть како́го-л. состо́яния): ~ до бéшенства కోపంతో రెచ్చిపోవు; ~ до исто́щения [అకలితో] శోషిల్లు; ~ до слéз కన్నీరు పెట్టు 7. (сохрани́ться) నిలిచివుండు; до нас дошли́ пáмятники дре́вней ку́льтуры ప్రాచీన సంస్కృతి చిహ్నాలు యీనాటి దాకా నిలిచివున్నాయి ◇ ~ до дéла చేతలకు వచ్చు; рýки не дохо́дят до éтого అందుకు వ్యవధి లేదు

дохо́дный (прибы́льный) లాభదాయకమైన, లాభకరమైన

дохо́дчивый తేటతెల్లమైన

доце́нт м అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు

до́чиста нареч. 1. (до чистоты) బాగా శుభ్ర, పడేలాగా 2. перен. разг. పూర్తిగా, శుభ్రంగా; обо́красть ~ పూర్తిగా దోచుకొను; съе́сть всё ~ శుభ్రంగా తిను

до́читáть сов. с.м. దోచీత్యావ

до́читывать, до́читáть (вн.) ముగియు (конча́ть чтение); చదివివేయు (чита́ть до како́го-л. преде́ла); ~ до конца́ పూర్తిగా చదివివేయు; ~ до се́редины సగంవరకు చదువు

до́чка ж разг. с.м. దొచ్చ

до́чь ж కూతురు, కుమార్తె, పుత్రిక; мо́я ~ మా అమ్మాయి (కూతురు)

дошко́льный м స్కూలు వయస్సు రాని పిల్లాడు доща́тый చెక్కలతో (పలకలతో) చేయబడిన

доще́чка ж у́меньш. к до́ска

до́ярка ж పాలు పిండే స్త్రీ, గొల్లభామ

драгоце́нность ж 1. (ювели́рное изде́лие) నగ, మణి, రత్నం, మాణిక్యం 2. (предме́т высо́кого ка́чества) రత్నం, సంపద

драгоце́нный 1. (очень ценный, доро́гой) అమూల్యమైన, ప్రీయమైన 2. перен. అమూల్య[మైన]; ~ое вре́мя అమూల్యమైన కాలం; ~ые материáлы అమూల్యమైన వస్తువులు

дра́знить несов. (вн.) 1. ఉడికించు (тж. назы́вать оби́дным сло́вом); ఏడ్పించు (злить); ~ со-

ДРА — ДРО

రీతు కుక్కును వేధించు 2. (возбуждать, разжигать) రేకెత్తించు, పుట్టించు; ~ аппетит ఆకలి పుట్టించు; ~ любопытство ఉత్సుకతను రేకెత్తించు

дра́ка ж పోట్లాట, దెబ్బలాట, కొట్లాట

драко́н м భయంకర సరీసృపం

дра́ма ж 1. నాటక[ం] 2. перен. దుర్ఘటన, దారుణం

драматизм м (напряжённость, трудность) నాటకీయత

драматический 1. నాటక; ~ое искусство నాటక కళ 2. перен. ఉద్రిక్త; ~ий конец నాటకీయ అంతం (ముగింపు)

драматург м నాటకకర్త, నాటక రచయిత

драматургический 1. నాటక; ~ое искусство నాటక కళ; ~ое произведение నాటక రచన

драматургия ж 1. (искусство) నాటక కళ 2. собир. నాటక సాహిత్యం; ~ Шекспира షేక్స్పియర్ నాటకాలు; грёческая ~ గ్రీకు నాటక సాహిత్యం

драп м దళసరి గుడ్డ

драповый దళసరి గుడ్డతో [చేసిన]

драпировка ж (занавеска) తెర

драть несов. разг. (вн.) 1. (рвать на части) చించు, చింపు 2. (сечь) కొట్టు, బాదు, చితకబాదు 3. (дёргать): ~ зá уши చెవి మెలిపెట్టు; ~ зá волосы జాట్టు పీకు 4. (раздражать) మంట పుట్టించు; перец дерёт горло మిరియాలు గొంతులో మంట పుట్టిస్తాయి ◇ ~ шкуру (три шкуры) с когo-л. ఒకరిని తొలుచు (దోచు)

драться несов. 1. (бить друг друга) (ఒకరితో) కొట్లాడు, పోట్లాడు, తలవడు 2. (с тв.; сражаться, воевать) పోరాడు, పోరాటం చేయు 3. перен. (за вн.; бороться) (కోసం) పోరాడు, పోరాటం చేయు

драчу́н м разг. జగడగొండి, జగడాలమారి

дребезжа́ть несов. ఒకటక కొట్టుకొను (о стекле); గురగురలాడు (о голосе)

древесина ж కలప

древесный: ~ый спирт కొయ్యమంచి తీసిన ఆల్కహాల్; ~ый угол అంగారం, [నల్ల] బొగ్గు; ~ая кора చెట్టు బెరడు (పట్టు)

древко с: ~ знаменн జెండా కొయ్య

древни́й 1. ప్రాచీన, పురాతనమైన, పురాణ, చిరకాలీన మైన; ~ий о́бразча́й పురాతన ఆచారం; ~ая истo-рия పురాతన చరిత్ర; ~ая рукопись ప్రాచీన (పురా

తన) రాత్రవతి 2. (очень старый) అతి వృద్ధుడు ◇ ~ие языки లాటిన్, గ్రీకు భాషలు

древно́сть ж 1. (далёкое прошлое) పూర్వ కాలం, ప్రాచీన కాలం; события, относящиеся к ~и పురావృత్తాంతం 2.: ~и мн. (памятники прошлого) పురావస్తువులు

дрезина ж బ్రాబీ

дрейф м కొట్టుకొని పోవడం

дрейфовать несов. కొట్టుకొని పోవు

дрейфующий కొట్టుకుని పోయే; ~ая станция కొట్టుకుని పోయే కేంద్రం (స్థావరం)

дрема́ть несов. కునుకు, కునికి [పాట్లు] పడు, తూగు ◇ не ~ жа́гтగా (పాపురికగా) వుండు

дремoта ж కునికిపాటు, నిద్రమంపు, కూరుకు

дремучий: ~ лес దట్టమైన అడవి

дрессированный వినతమైన, వినితమైన, తర్పిడు చేయబడిన; ~ тигр వినత (తర్పిడు చేయబడిన) పులి

дрессировать, выдрессировать (вн.) మస్సు, తర్పిడు చేయు

дрессировка ж తర్పిడు

дрессировщик м శిక్షకుడు, తర్పిడు చేసేవాడు

дробить, раздробить (вн.) 1. మగ్గు చేయు, పొడిచేయు, నలుచు 2. перен. వికేంద్రీకరించడం; ~ сн-лы శక్తులను వికేంద్రీకరించడం

дробиться, раздробиться 1. పొడిచేయబడు, నలచ బడు, మగ్గు చేయబడు 2. перен. వికేంద్రీకరించబడు

дроблeние с 1. (действие) విరుపు, పొడిచేయడం, మగ్గుచేయడం 2. перен. వికేంద్రీకరించడం

дрoбный 1. (разделённый на части) విభజిత 2. (частый и мелкий): ~ый стук дождя వాన చిటచిట [శబ్దం] 3. мат. భిన్న; ~ое числo భిన్నాంకం

дрoбь ж 1. собир. సీసపు గుండ్లు 2. (частые прерывистые звуки) ఒకటక శబ్దం; барабанная ~ డమడమ శబ్దం 3. мат. భిన్నం

дрoвá мн. వంటచెరకు, కట్టెలు

дровосéк м కట్టెలు నరకువాడు (కొట్టువాడు)

дрoгнуть I, продрoгнуть (зябнуть) వణకు

дрoгнуть II сов. 1. కంపించు; егo гoлoс ~ул గొంతు కంపించింది; еé сёрдце ~уло అమె గుండె వీరైపోయింది 2. (прийти в замешательство) తడ

బడు, వూగినలాడు, తలపటాయించు; войска́ ~ули సైన్యాలు తడబడ్డాయి (తలపటాయించాయి) ◇ у него́

рука́ не ~ет éто сдeлать ఆ పని చేయడానికి అతడు సంకోచించడు (తలపటాయించడు)

дрожа́ть несов. 1. కంపించు, జలదరించు (*содро-
гаться, колебаться*); వణుకు (*трястись*); ~ от
стра́ха భయంతో వణుకు; ~ от хо́лода చలితో
వణుకు (గడగడలాడు, గజగజలాడు); го́лос дрожи́т
గొంతు (స్వరం) కంపించుతోంది (రాలవడుతోంది) 2.
перен. разг. (за *вн.*, над *тв.*; *заботиться*,
оберегать) ఆందోళనపడు; ~ за дете́й పిల్లలను
గురించి ఆందోళనపడు 3. *перен.* (перед *тв.*; бо-
я́ться) భయపడు ◇ ~ над ка́ждой копе́йкой
разг. ఖర్చు చేసే ప్రతి పైసకూ వెనుదీయు

дрожа́щий వణుకుతున్న, కంపించే, కంపితమైన

дро́жжи *мн.* యాస్త్వ

дро́жь *ж* వణుకు, వణకడం (*от холо́да, стра́ха*);
కంపనం (*гóлоса*)

друг I *м* మిత్రుడు, స్నేహితుడు, వేస్తం, దోస్తూ;
бл́изкий ~ ఆవుడు, అత్త మిత్రుడు; ~ де́тства
బాల్య మిత్రుడు

друг II: ~ за дру́гом ఒకడొకడుగా, ఒకరొకరుగా;
~ про́тив дру́га ముఖా ముఖి; быть зна́комым ~
с дру́гом పరస్పరం (ఒకరు ఒకరితో) పరిచయమై
వుండు; о́казывать по́мощь ~ дру́гу పరస్పర సహా
యం చేయు; уважа́ть ~ дру́га పరస్పరం గౌరవించు
కొను; он́й посмотре́ли ~ на дру́га ఒకరు మరొ
కరిని చూసుకొన్నారు

друг|о́й 1. (*ино́й*) వేరొక, భిన్న, అపర, పర; ~о́го
тако́го нет ఇటువంటిది మరొకటి లేదు; в ~о́й си-
туа́ции భిన్న పరిస్థితుల్లో; в ~о́м ме́сте వేరొక
చోట, ఇతరత్రా; кто́-то ~о́й వేరొకడు; приде́ржи-
ваться ~о́го мн́ения భిన్న అభిప్రాయం కలిగి వుండు
2. (*не э́тот, не дан́ный*) ఇంకో, మరొక; ~о́й
кара́ндаш ఇంకో (మరొక) పెన్సిలు; выхо́дить в
~у́ю ко́мнату ఇంకో గదిలోకి వెళ్లు 3. (*проти-
вополо́жный*) అవతల, అటు; на ~о́м бере́гу అవతలి
ఒడ్డున; на ~о́й сторо́не అటు పక్కన 4. (*второ́й,
следо́ующий*) మరు; в ~о́й раз మరొకసారి; на ~о́й
де́нь మరుసటి నాడు, మర్నాడు; оди́н за ~и́м ఒకడొ
కడుగా 5.: ~и́е в знач. *сущ. мн.* తదితరులు; и
~и́е ప్రభృతులు (*о лю́дях*); ఇతర, తదితర (*о пред-
метах*); и то́т и ~о́й ఇద్దరూ (*о лю́дях*); రెండూ
(*о предметах*); ни то́т ни ~о́й వీడు కాని, వాడు
కాని (*о лю́дях*); ఇది కాని, అది కాని (*о пред-
метах*) 6. в знач. *сущ. м* మరొకడు; ~а́я మరొకామె
ж; ~и́е వరాయివాళ్లు *мн.*; ~о́й бы э́то
сде́лал వేరొకడు (మరొకడు) యిది చేసి వుండేవాడు ◇
э́то совсе́м ~о́е де́ло ఇది వేరే మాట

ДРО — ДУБ

Д

дру́жба||а *ж* స్నేహం, మైత్రి; అన్యోన్యత; ~а на-
ро́дов ప్రజల మైత్రి; быть в ~е с кем-л. ఒకరితో
స్నేహితులుగా (స్నేహంగా) వుండు; заводи́ть (*завя́зы-
вать*) ~у с кем-л. ఒకరితో స్నేహం చేయు (కుదు
ర్చుకొను), చెలిమి చేయు

дружелю́бие *с* సహృదయత, సాహృదం, సాహర్దం,
మిత్రభావం

дружелю́бно *нареч.* దోస్తీగా, స్నేహపూర్వకంగా

дружелю́бный స్నేహశీలం, సాహర్ద పూరిత; ~
взгля́д మిత్రభావం చూపు; ~ челове́к స్నేహశీలి

дру́жески *нареч.* స్నేహశీలిగా, దోస్తీగా, స్నేహ
పూర్వకంగా

дру́жеск||ий స్నేహపూరితమైన, సాహర్దపూరితమైన;
~и́й визи́т మైత్రి పర్యటన; ~ая услу́га స్నేహపూరిత
సహాయం; быть в ~их отноше́ниях స్నేహితులుగా
వుండు

дру́жественн||ый మిత్ర, మైత్రి; ~ая держа́ва
మిత్ర దేశం

дружи́ть несов. (*с тв. и без доп.*) (ఒకరితో)
స్నేహితులుగా వుండు; он́и дру́жат వాళ్లు స్నేహితులు

дру́жно *нареч.* 1. (*в дру́жбе*) అన్యోన్యంగా; он́и
живу́т ~ వాళ్లు అన్యోన్యంగా జీవిస్తున్నారు 2. ఒక్క
మృడిగా (*вместе, однове́ременно*); ఏకగ్రీవంగా (*едино-
душно*)

дру́жн||ый 1. అన్యోన్యతగల, అన్యోన్యమైన; ~ая
семья అన్యోన్యమైన (సామరస్యం గల) కుటుంబం 2. (*про-
исходя́щий однове́ременно, согласо́ванно*) ఉమ్మడి,
ఒక్కమృడి; ~ый сме́х ఒక్కమృడి నవ్వు; ~ые
аплодисме́нты ఒక్కమృడిగా చేసిన కరతాళధ్వ
నులు; ~ыми уси́лиями ఉమ్మడి (ముమ్మర) కృషిచేత

дря́зги *мн. разг.* జగడాలు

дрянн||о́й *разг.* (*плохой, скверный*) అధ్వాన్న
మైన; ~о́й челове́к దౌర్భాగ్యుడు, దుష్టుడు; стои́т
~а́я по́года వాతావరణం అధ్వాన్నంగా వుంది

дрянь *ж* 1. *собр.* (*что-л. негодное, ненуж-
ное*) పనికిమాలిన సామాను 2. в знач. *сказ.*: де́ло ~
పని (స్వసహారం) పాడుగా వుంది; по́года ~ వాతావరణం
అధ్వాన్నంగా వుంది; челове́к он ~ అతను దుష్టుడు
(నీచుడు)

дря́хлый 1. దుర్బలమైన, వార్ధకమైన, ముది 2.
перен. (*старый, ветхий*) పాత, విరిగిపోయిన

дуа́лизм *м* ఫిలос. ద్వంద్వ వాదం, ద్వైత్వం

дуб *м* 1. (*дерево*) ఓక్చెట్టు 2. (*материал*) ఓక్

ДУБ — ДУХ

дубина ж 1. దుడ్డుకర్ర, కర్ర, లాఠీ 2. перен. бран. (тупой человек) మొద్దువాడు, పెద్దమ్మ

дубинка ж (полицейская) లాఠీ

дубить, выдубить (вн.) పదును చేయు

дублёр м బదులుగా వున్నవాడు; ప్రత్యామ్నాయ వ్యవస్థ (космонавт); డూప్ నటుడు (актёр)

дубликат м నకలు, జతరుగు

дублировать несов. (вн.) అదే పని చేయు; ~ актёра [ఒక నటుని] గొంతు డబ్ చేయు; ~ фильм పిలిం డబ్ చేయు

дубовый 1. ఓక్; ~ая роща ఓక్ అడవి 2. (сделанный из дуба) ఓక్తో చేసిన

дуга ж 1. (часть упряжи) మూపురం 2. мат. చాపం; иметь форму ~и వంపు రూపంగల ◇ согнуть в ~у అణచివేయు

дугообразный వంపు ఆకారం గల

дудка ж వాసెగ్రోలు, పిల్లనగ్రోవి, వేణుపు

дүлө с [తుపాకి గొట్టపు, పిస్తోలు] నోరు

дүм|а ж 1. высок. ఆలోచన, పర్యాలోచన, ధ్యానం; дүмать ~у తలపోసుకొను, చింతించు 2. ист. దూమ; Государственная ~а స్టేట్ దూమ

дүм|а|ть, подүмать 1. (о пр., над тв.; размышлять) (గురించి) ఆలోచించు, పర్యాలోచించు, తల పోసుకొంటూ వుండు, యోచించు 2. тк. несов. (полагать) అనుకొను, తలచు, భావించు, నమ్ము; как ты ~ешь? నువ్వు ఏమంటావు?; я ~ю, он придет завтра рేపు వస్తాడని అనుకుంటున్నాను; я ~ю, что у вас всё в порядке మీరు క్షేమంగా ఉన్నారని తలుస్తాను 3. (+ инф.; намереваться) యోచించు, అనుకొను; я ~ю завтра поехать туда రేపు అక్కడికి పోవాలని అనుకుంటున్నాను ◇ он много о себе ~ет అతనికి స్వాతిశయం ఎక్కువ; не долго ~я жую గొంతు లేకుండా; кто бы мог подүмать! ఎవరు అనుకుని వుంటారు!

дуновени|е с: ~е ветра మంద మారుతం; ни ~я ветерка రవంత గాలైనా లేదు

дүнүт сов. с.м. дуть

дупли|стый తొర్ర, బోలు; ~ое дерево తొర్ర (బోలు) చెట్టు

дуплө с బొంగు, తొర్ర, బోలు

дүра ж వాజమ్మ

дурак м మందుడు, మూర్ఖుడు, జడుడు, పెద్దమ్మ, గాలిగాడు ◇ валять дурака разг. а) (лодырни-

чать) పనికి పోతురాజులా వుండు б) (притворяться дураком) పిచ్చివాడుగా నటించు; оставаться в дураках разг. బోల్తాపడు; оставлять кого-л. в дураках బోల్తా కొట్టించు

дур|ачить, одур|ачить разг. (вн.; обманывать) గడ్డి తినిపించు, మోసం చేయు, పిచ్చివాణ్ణి చేయు

дур|ачиться несов. разг. పిచ్చి పనులు చేయు (делать глупости); పరిహాస్యం చేయు, హాస్యం ఆడు (шутить); పిచ్చి చేష్టలు చేయు (озорничать)

дурман м (одурманивающее средство) మాదక ద్రవ్యం

дурманить, одурманить (вн.) సామ్యసిల్ల చేయు

дурнеть, подурнеть సాగును గోల్పోవు

дүрно нареч. 1.: ~ вести себя అనభ్యంంగా ప్రవర్తించు; ~ обращаться с кем-л. ఒకరిని నిరాదరించు (హింసించు, బాగా చూసుకోకపోవు); ~ почувствовать себя వాంతి వచ్చేటట్లుండు, నిస్త్రాణగా వుండు 2. безл. в знач. сказ.: мне ~ నాకు తల తిరుగు తూంది (кружится голова); నాకు వాంతి వచ్చేటట్లుంది (тошнит)

дурн|ой в разн. знач. చెడ్డ, దుష్ట; ~ой вкус చెడు అభిరుచి; ~ой запах కంపు; ~ой поступок దుశ్చర్య; ~ой характер దుష్ప్రకృతి; ~ой человек దుష్టుడు, హీనుడు, నీచుడు; ~ая привычка దురాచారం, దురభ్యాసం; ~ая черта దుర్గుణం; ~ое влияние దుష్ప్రభావం; ~ое настроение చిరచిర; ~ое поведение దుష్ప్రవర్తన; ~ое предзнаменование దుర్నిమిత్తం, అశుభం, అవశకునం; ~ые манеры పోకిళ్ళ; давать ~ые советы ఎగదోయు

дурнот|а ж సామ్యసిల్లిన స్థితి; чувствовать ~у వాంతి వస్తున్నట్లుండు

дүты|й 1. గుల్లగా (బోలుగా) వున్న 2. перен. అతిశయోక్తిగా చెప్పబడిన (преувеличенный); బూటకపు (фальшивый); ~е цифры బూటకపు అంకెలు

дуть, подуть 1. (о ветре) వీచు, కొట్టు 2. безл.: здесь дует ఇక్కడ గాలి వీస్తోంది; от окна дует కిటికీలోనుంచి గాలి వస్తోంది 3. (ртом) ఊదు; ~ на чай లీ ఊచుకొను

дүт|ся несов. (на вн. и без доп.; обижаться) చిరచిరలాడు, (మీద) కోపంగా వుండు, కోపపడు

дух м 1. тк. ед. (внутреннее состояние, моральная сила) మనస్సు, గుండె దిటపు; сила ~а దిటపు గుండె; спокойствие ~а మనశ్శాంతి; собираться с ~ом ధైర్యం కూడగట్టుకొను 2. тк. ед. перен. (отличительная особенность, суть) సరళి; ~

времени కాలపు సరళి; ~ и буква закона శాసన తాత్పర్యం 3. *тк. ед. разг. (дыхание)* ఊపిరి; ~ захватывает ఊపిరి ఆడటం లేదు; переводить ~ ఊపిరి తీసుకొను (పీల్చుకొను) 4. *миф.* భూతం; злой ~ బ్రహ్మరాక్షసుడు ◇ во весь ~, что есть ~у అతివేగంగా; в том же ~е అదే మాదిరిగా (సరళితో); одним ~ом ఏక బిగువున; быть не в ~е చిరచిర లాడు, మురమురలాడు; испускать ~ ప్రాణం విడుచు; о нём ни слуху ни ~у అతని జాడ జవాబు లేదు; чтобы ~у твоего здесь не было! *разг.* ఇక్కడ మరెన్నడూ అడుగు పెట్టకు!; это не в моём ~е ఇటు వంటిది నాకు నచ్చదు, ఇది నా అభిరుచి తగినట్టుగా లేదు

дух¹ *мн.* పెంటలు

духовенство *с собир.* మతగురువులు, పురోహితులు, మతగురువుల వర్గం

духовка *ж* పావ్యు, ఓవేర్

духовный 1. ఆధ్యాత్మిక, బౌద్ధిక; ~ая бли́зость భావాత్మక సాన్నిహిత్యం; ~ая жизнь ఆధ్యాత్మిక (బౌద్ధిక) జీవితం; ~ые за́просы ఆధ్యాత్మిక (బౌద్ధిక) ఆసక్తులు 2. (*связанный с религией*) మత సంబంధ మైన; అశాశిక (*не светский*); ~ое лицо పాదరి; ~ое училище మత సంబంధమైన పాఠశాల ◇ ~ое завещание *уст.* మరణశాసనం, వీలునామా

духовой ఊదు; ~ инструмент ఊదు వాద్యం

духота *ж* 1. (*спёртый воздух*) ఉక్కి 2. (*знойный воздух*) మల్లడి

душ *м* షవర్ బాత్; принимать ~ షవర్ బాత్ చేయు

душ¹ *ж* 1. *филос., рел.* ఆత్మ 2. (*внутренний мир человека*) అంతరాత్మ, మానసిక ప్రపంచం 3. (*характер человека*) స్వభావం; добрая ~а సహృదయుడు 4. (*чувство, воодушевление*) ఉత్సాహం; говорить с ~ой ఉత్సాహంగా మాట్లాడు 5. *разг.* (*человек*) తం; на дýшу [населения] తలసరి; кругом не было ни ~и చుట్టూ పక్కల పట్టు కనపడ లేదు, మనిషి వాసన లేదు 6. *перен.* (*вдохновитель*) గుండెకాయ; он ~а общества అతను మా సంఘానికి గుండెకాయ ◇ для ~и *разг.* సంతోషం కోసం; от [всё] ~и మనస్ఫూర్తిగా, సహృద్యుని; ~ой и телом మనస్ఫూర్తిగా; говорить по ~ам దావరికం లేకుండా మాట్లాడుకొను; открывать дýшу кому-л. ఒకరి ఎదుట (దగ్గర) మనస్సు నివ్వ; она в нём ~и не чаёт అతనంటే ఆమెకు ప్రాణం; сколько твоёй ~е угодно మనసార, తనివి తీర; он не имеет ни гро-

ДУХ — ДЫМ

Д

ша за ~ой వాడి పేర దమ్మిడి లేదు; у меня ~а ухóдит в пятки నా తల ప్రాణం తోకకు వస్తోంది; у меня нехорошо на ~е నా మనస్సు తిన్నగా లేదు; это мне по ~е ఇది నాకు ఇష్టం; это мне не по ~е ఇదంటే నాకు నచ్చదు (గిట్టదు)

душевнобольн¹ *ой* *м* పిచ్చివాడు; больница для ~ых పిచ్చి ఆస్పత్రి

душевн¹ *ый* 1. మనస్సు; ~ое состояние మనో స్థితి; ~ое спокойствие మనశ్శాంతి; ~ое страдание మనస్సుతో బాధ (దిగులు) 2. (*искренний, откровенный*) హృదయపూర్వక, మనస్ఫూర్తి; ~ый разговор దావరికం (అవసరికం) లేకుండా సంభాషణ 3. (*добрый, чуткий*) దయాళువు ◇ ~ое расстройство (заболевание) మనో భ్రమణం

душераздирающий: ~ крик హృదయవిదారకమైన కేక

душистый సువాసనగల

душить I, задушить *прям., перен.* (*вн.*) గొంతు పిసుకు (మలుము); ~ свободу స్వతంత్ర్యాన్ని అణచు

душить II, надушить (*вн.; духами*) పెంటలు రాయు (పూయు)

душиться, надушиться పెంటలు రాసుకొను

душно *в знач. сказ.* 1. (*где-л.*) ఉక్కిగా వుండు; сегодня ~ ఈ రోజు ఉక్కిగా వుంది 2. (*кому-л.*): мне ~ నేను ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నాను

душный ఉక్కిరిబిక్కిరి [గా వున్న]

дуэль *ж* ద్వంద్వ యుద్ధం; вызывать на ~ ద్వంద్వ యుద్ధానికి సవాలు చేయు; драться на ~и ద్వంద్వ యుద్ధం చేయు

дуэт *м* డ్యూయెట్, జంటగానం; петь ~ом డ్యూయెట్ పాడు

дыб¹ *ом нареч.:* у меня вóлосы встáли ~ నాకు గగుర్పాటు కలిగింది, నాకు గరు పారింది

дыб¹: вставать на ~ ముందరి కాళ్లు పైకెత్తు

дым *м* పొగ ◇ нет ~а без огня погов. నిస్సృ లేనిదే పొగ రాదు, కారణం లేక కార్యం జరగదు

дымить *несов.* పొగ లేచు

дымиться *несов.* పొగవేయు

дымно *в знач. сказ.:* здесь ~ ఇక్కడ పొగ చట్టంగా వుంది

дымный పొగతో నిండిన

дымов¹ *ой* చిమ్నీ, పొగ; ~ая завеса పొగ మరుగు; ~ая ракета పొగ బాణం

ДЫМ — ЕДИ

дымоход *м* పాగ గొట్టం

дымчатый *భూమలమైన, భూమమైన*

дыня *ж (плод)* కర్బుజా

дыра *ж* 1. రంధ్రం, కన్నం, తొర, తొలి (отверстие); చిరుగు, చింపి (прореха) 2. перен. разг. (глухое место) దిక్కుమాలిన స్థలం

дырка *ж* రంధ్రం, కన్నం

дырявый *చినిగిన (рваный); పగిలిన (о крыше, ведре и т.п.)*

дыхание *с* శ్వాసనం, శ్వాసం, ఊపిరి; затруднённое *~* రోజుట, రొప్పట; искусственное *~* కల్పిత శ్వాసం; дёлать искусственное *~* కల్పిత శ్వాసం ఇచ్చు; сдерживать *~* ఊపిరి పట్టు, గుక్కపట్టు; затаив *~* ఊపిరి బిగపట్టుకొని *◇* второе *~* కొత్త ఊపిరి; до последнего *~* చివరి (కడపటి) శ్వాసదాకా

дыхательный *||* శ్వాస; *~* е органы శ్వాసాంగాలు

дышать *несов.* ఊపిరి తీయు; глубоко *~* గాఢంగా ఊపిరి పీల్చు; тяжело *~* గసపెట్టు, ఆపసోపాలు పడు, రోజు, రొప్ప *◇* эле (чуть) *~, ~* на ладан కొన వూపిరితో వుండు

дыявол *м* దయ్యం, పిశాచం

дыявольский *||* *разг. (необычайно сильный)* దయ్యంవంటి, చచ్చినంత; *~* ний холод చచ్చినంత చలి; *~* ое терпение చచ్చినంత (దయ్యంవంటి) ఓపిక

дюжина *ж* డజన్, పన్నెండు, ద్వాదశకం *◇* чёртова *~* పదమూడు

дюны *мн.* (ед. дюна *ж*) ఇసుక దిబ్బలు

дядя *м* మామ, పినతండ్రీ (брат отца); మేనమామ (брат матери)

дятел *м* చిరుతపక్షి

Е

эвнух *м* కొజ్జా, నపుంసకుడు

еврей *м* యూదు

еврейский *యూదు*

европеец *м* యూరపియన్

европейский *||* యూరపియన్; *~* е страны యూరపియన్ దేశాలు

егерь *м* ఫారెస్టరు

египетский *ఈజిప్టు*

египтянин *м* ఈజిప్షియన్

его мест. 1. *рд. от он и оно* ఆయన, అతని, వాని (о людях); దాని (о животных и неодушевлённых предметах); *~* книга ఆయన (అతని, వాని) పుస్తకం; *~* филиалы దాని శాఖలు 2. *вн. от он и оно* ఆయనను, అతన్ని, వానిని (о людях); దాన్ని (о животных и неодушевлённых предметах)

едá *ж* 1. (действие) భోజనం; во время еды భోజనం చేసేటప్పుడు; после еды భోజనం తరువాత; перед едой భోజనానికి ముందు 2. (пища) అన్నం, తిండి, ఆహారం

едва́ 1. *нареч. (только что):* ему *~* минуло десять лет వాడికి పదియేళ్లు నిండాయో లేదో 2. *союз (лишь только):* *~* он пришёл, как зазвонил телефон అతను వచ్చాడో లేదో తెలిసో మోగింది; *~* придя к власти అధికారంలోకి వచ్చిరాగానే 3. *нареч. (чуть, только немного):* *~* слышно విన్నవడీ విన్నవడనట్లు; он *~* взглянул на меня అతడు నాకేసి చూసి చూడనట్లున్నాడు; он *~* жив అతను కొనప్రాణంతో వున్నాడు; он *~* знает английский అతనికి ఇంగ్లీషు తెలుసునవరదు; *~* не упал అతను పడిపోయేటట్లు వున్నాడు 4. *нареч. (с трудом):* он *~* избежал опасности అతను కొద్దిలో ప్రమాదం తప్పించుకొన్నాడు; он *~* поднял это అతను దాన్ని కష్టంమీద ఎత్తాడు; он *~* ходит అతను కష్టంమీద నడుస్తున్నాడు, అతనికి నడవడం కష్టం; *~* того *~* хватает ఇది బొటాబొటాగా సరిపోతుంది, ఇది చాలిచాల కుండా వుంది *◇* их *~* ли можно называть иностранцами వాళ్లను విదేశీయులనడం కష్టం

единение *с* ఐక్యం, సమైక్యత, ఏకత్వం, ఐక్యత

единица *||* *ж* 1. (цифра) ఒకటి; три *~* యూడు ఒకట్లు; уменьшать на *~* ఒకటి తీసేవేయు 2. (тж. *~* а измерения) యూనిట్; денежная *~* డబ్బు యూనిట్ 3. (плохая отметка) తక్కువ మార్కులు; он получил *~* у по истории చరిత్రలో అతనికి తక్కువ మార్కులు వచ్చాయి 4.: *~* *мн.* (немногие) కొద్ది (తక్కువ) మంది; только *~* *мн.* తక్కువ మంది మాత్రమే, కొద్దిమంది ప్రమామే

единичный *||* 1. ఏకం (единственный); అరుదైన (редко встречающийся) 2. (отдельный) విడి, వ్యక్తి; *~* е факты విడి వాస్తవాలు

единобóрство *с* ద్వంద్వయుద్ధం, ఒంటరిగా (బాహు బాహి) చేసే పోరాటం, ఏకాంగి పోరు; вступать в *~* с кем-л. ఒకరితో ఒంటరిగా తలపడు, ఒకరితో ద్వంద్వ యుద్ధం చేయు

единобóрание *с* ఏక వివాహ పద్ధతి (వ్యవస్థ)

единовла́стие *с* ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యం
 единовре́менно||ый ఏక; ~ое посóбие ఏక్స్పేగేషియా,
 ఒక్క సారి ఇచ్చే ధనసహాయం

единогласіе *с* ఏకాభిప్రాయం (*согласие, единодушие*); ఏకగ్రీవత, ఏకవాక్యత (*при голосовании*)

единогласно *нареч.* ఏకగ్రీవంగా; *принято* ~
 ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడింది

единогласн||ый 1. ఉమ్మడి, ఏక; ~ое мнѐние
 ఏకాభిప్రాయం 2. (*принятый единогласно*) ఏకగ్రీవ
 మైన; ~ое решѐние ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడిన
 తీర్మానం

единодушіе *с* ఏకగ్రీవత, ఐక్యకంఠం

единодушно *нареч.* ఏకగ్రీవంగా, ఐక్యకంఠంగా

единодушный ఏకగ్రీవమైన, ఏకవాక్యమైన, ఏకమన
 స్కులైన

единоличник *м* వ్యష్టి వ్యవసాయదారు (రైతు)

единолично *нареч.* ఒంటరిగా, వ్యక్తిగతంగా; ~ *ре-*
 шать ఒంటరిగా నిర్ణయించు

единоличн||ый 1. ఒంటరి, వ్యక్తిగత; ~ое мнѐние
 వ్యక్తిగత అభిప్రాయం; ~ое решѐние ఒంటరి నిర్ణయం
 2.: ~ое крестьянское хозяйство వ్యష్టిగత రైతు
 షేతం

единомыслие *с* ఏకాభిప్రాయం, ఏకమనస్తత్వం

единомышленник *м* 1. అనే (ఒకే) మాదిరి భావాలు
 గలవాడు 2. (*сообщник*) దుర్మార్గానికి సహాయపడ్డవాడు,
 తోడుదొంగ

единоначалие *с* ఏకవ్యక్తి మేనేజిమెంటు (పాలన)

единообразіе *с* ఒకే విధమైనది, ఏకరూపంగలది

единообразный ఒకే విధమైన, ఏకరూపమైన

единственно *нареч.* 1. ఏకైక, ఒకేఒకటి, ఒకేఒక;
 ~ *возможный* స్పóсoб సాధ్యమైన ఒకేఒక మార్గం 2.
в знач. частицы (только) ఊరకే, మాత్రం

единственн||ый ఒక్క, ఒకేఒక, ఒక్కడే, ఏకైక; ~ый
 сын ఒక్కడే కొడుకు; ~ая дочь ఒకత్తే కూతురు;
 ~ая надежда ఏకైక ఆశ; ~ая причина ఒకేఒక
 కారణం; ~ое средство ఒకేఒక (ఏకైక) మార్గం ◇
 ~ое число *грам.* ఏక వచనం

единство *с в разн. знач.* ఐక్యత, సమైక్యత,
 ఏకత్వం; ~ *взглядов* అభిప్రాయాల ఏకత్వం; ~ *дѐл-*
ствий కార్యచరణ ఐక్యత; ~ *интерѐсов* ప్రయోజనాల
 సమైక్యత; ~ *партин* పార్టీ సమైక్యత; ~ *противопо-*
ложностей వైరుధ్యాల ఏకత్వం; ~ *теóрии и практи-*
ки సిద్ధాంతాచరణల ఏకత్వం

един||ый 1. (*один*) ఒక్క; *ни ~ой души* ఒక్క
 పిట్టా [కనపడలేదు]; *ни ~ой ошѐбки* ఒక్క పొరపాటు

ЕДИ — ЕЗД

Е

కూడా లేదు 2. (*цельный, неразделѐнный*) ఏకాండ
 మైన, అవిభాజ్య; ~ый фронт ఐక్య సంఘటన; ~ая
 государственная система ఏకీకృత రాజ్య ఆర్థిక
 వ్యవస్థ; ~ое целое ఏకాండం 3. (*общий*) ఏక; ~ый
 национальный язык ఏక జాతీయ భాష; ~ое мнѐние
 ఏకాభిప్రాయం

ѐдк||ий 1. *хим.* ష్కర; ~ое вещество ష్కరం 2.
 (*раздражающий*) తీక్షణమైన, ఘాతైన; ~ий зăпах
 ఘాతైన వాసన 3. *перен. (язвительный)* తీక్షణ
 మైన, కారమైన, కరుకు; ~ая усмѐшка ఎగతాళి నవ్వు

едóк *м:* плохой ~ *разг.* మితభుకు; *в семье*
 семья едоко́в కుటుంబంలో ఏడు నోళ్లు ఉన్నాయి; *на*
 едока́ ప్రతి నోటికి

еѐ мест. 1. *рд. от* она́ దాని, ఆమె 2. *вн. от*
 она́ దాన్ని, ఆమెను

ѐж *м* ముళ్ళపంది, ఏడుపంది

ежегóдник *м* సాంవత్సరిక (వార్షిక) [ప్రతిక]

ежегóдно *нареч.* వార్షికంగా, ప్రతి సంవత్సరమూ

ежегóдный వార్షిక, యేటా, సాలీనా

ежеднѐвно *нареч.* రోజూ, రైనందిన, ప్రతి దినమూ

ежеднѐвный 1. దిన, అవారహ 2. (*обычный*) రోజువారీ

ежеме́сячник *м* మాస [ప్రతిక]

ежеме́сячный మాస, నెలసరి; ~ *взно́с* నెలసరి
 వాయిదా

ежеминутно *нареч.* 1. ప్రతి నిమిషమూ, నిమిష
 నిమిషానికి 2. (*постоянно*) నిరంతరం[గా]

ежеминутный 1. ప్రతి నిమిషం [వచ్చే], అనుక్షణ
 2. (*постоянный*) నిరంతరమైన, విడుదలి

еженедѐльный *м* వార [ప్రతిక]

еженедѐльно *нареч.* ప్రతి వారమూ, వారంవారం

еженедѐльн||ый వార, వారంతపు; ~ый журнал
 వారప్రతిక; ~е дни oтдыха వారంతపు విశ్రాంతి
 రోజులు

ежеча́сно *нареч.* 1. గంటగంటకి 2. (*постоянно*)
 నిరంతరం[గా], నిరంతరాయంగా

ежеча́сный 1. ప్రతి గంటా 2. (*постоянный*)
 నిరంతరమైన

ѐжиться *несов.* కుదించుకొను

ежóвы||и: держáть кого-л. *в ~х рукави́цах*
 ఒకరిని అదుపులో ఉంచు (పెట్టు)

езд||á *ж* తిరగడం; ప్రయాణం (*в автомобиле, по-*
езде и т.п.); ~á верхóм స్వారిచేయడం ◇ *в трёх*
часа́х ~ы మూడు గంటల ప్రయాణం

ездить несов. తిరుగు, వెళ్ళు, ప్రయాణం చేయు, పర్యటించు; ~ зя́ город ఊరు బయటికి వెళ్ళు; ~ на велосипёде సైకిలు తోక్కు; он ёздит на рабóту в автобóусе అతను ఆఫీసుకి బస్సులో వెళ్తాడు; он ча́сто ёздит за гра́ницу అతను తరచుగా విదేశాలు పర్యటిస్తాడు; он лóбит ~ по но́вым ме́стам కొత్త చోట్లు తిరగడం అతనికి మహా ఇష్టం; она́ не лóбит ~ в по́езде (ట్రైన్ ప్రయాణం అంటే ఆమెకు ఇష్టం లేదు (నచ్చదు) **ездок м** రౌతు

ей мест. 0т. 0т она́ ఆమెకు, దానికి **ей-бóгу межд. разг.** విజంగా!; ~, я не зная́ю విజంగా, నాకు తెలియదు

ёкать, ёкнуть разг. గతుక్కుమను; у меня́ се́рдце ёкнуло నా గుండె గతుక్కుమంది

ёкнуть сов. см. ёкаты **эле нареч. 1. (слегка, едва):** ~ слы́шно విసపడనట్లు; бы́ть ~ живы́м కొనప్రాణంతో వుండు; егó ~ ви́дно కనబడి కనబడనట్లు ఉన్నాడు **2. (с трудом)** కష్టమీదు; он ~ плéлся అతను కాళ్ళిడ్చుకుంటూ (కష్టమీదు) నడిచాడు; по́езд дви́гался ~-эле రైలు నత్తనడక నడిచినట్టు వెళ్ళింది (కదిలింది), రైలు నత్తనడకతో కదిలింది

ёлк||а ж 1. см. ель 2. (украшенная) నూతన సంవత్సరాది వృక్షం **3. (праздник)** నూతన సంవత్సరాది విందు; пригласа́ть госте́й на ~у నూతన సంవత్సరాదికి అతిథులను ఆహ్వానించు

еловый 1. ఫర్ చెట్టు; ~ лес ఫర్ అడవి 2. (сделанный из ели) ఫర్ కలపతో చేసిన

ёлочный||й: ~е украшения ఫర్ చెట్టు అలంకరణలు, నూతన సంవత్సరాది వృక్షం అలంకరణలు

ель ж ఫర్ చెట్టు **ёмк||ий** విశాలమైన, పెద్ద; ~ая сýмка పెద్ద సంచి **ёмкост||ь ж** కొలత; ~ь сосýда పాత్ర కొలత (పరిమాణం); ме́ра ~и కొలమానం, పరిమాణపు కొలత **ему́ мест. 0т. 0т** он и онó ఆయనకు, అతనికి, వాడికి (о людях); దానికి (о животных)

епи́скоп м బిషప్

е́ресь ж 1. рел. పాషండం, సంప్రదాయ వ్యతిరేక మతం **2. разг. (чепуха)** అసంబద్ధం; говори́ть ~ అర్థంలేకుండా (అసంబద్ధంగా) మాట్లాడు

ерети́к м рел. పాషండుడు, మత భ్రష్టుడు

ёрза́ть несов. разг. ముళ్ళమీద ఉన్నట్లు (కూర్పు న్నట్లు) ఉండు

еро́шить, взъеро́шить разг. (вн.) రేపుకొను; ~ во́лосы జుట్టు రేపుకొను

ерунд||а ж разг. 1. (вздор) అర్థంపర్థం లేని పని, అసంబద్ధం; говори́ть ~у అర్థంపర్థం లేకుండా మాట్లాడు **2. (пустяки)** చెత్త, చిన్న విషయం; сýщая ~а! పిల్లల ఆట; ~а! చెత్త! (о смысле); అదేం ఉంది! (о ране и т.п.)

если союз 1. ఒకవేళ, యెడల, పక్షంలో; ~ он при-
дёт ఒకవేళ అతను వస్తే; ~ он бýдет संबóрден అతనికి తీరిక ఉంటే; ~ не хóчется, [то] не при-
ходи́ నీకు ఇష్టం లేకపోతే రానక్కరలేదు; ~ то́лько అలా అయితే **2. (в сочет. с частицей «бы»):** ~ бы я знал, я не сде́лал бы ~того నాకు తెలిసి వుంటే నేను ఆ పని చేసి ఉండేవాణ్ణి కాదు; ~ бы я был на ва́шем ме́сте నేను మీరై వుంటే; ~ бы он был жив! అతను జీవించి ఉండి ఉంటే! ◇ что, ~ он узнаёт? అతనికి తెలిస్తే ఏం?; ~ мне не из-
меня́ет па́мять నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకు, నా జ్ఞాపకం సరైనదైతే; да́же ~ он приде́т అతను వచ్చినా కూడా

**есте́ственно нареч. 1. స్వభావసిద్ధంగా; вести́ се-
бя ~ సహజంగా ప్రవర్తించు 2. в знач. вводи́. сл. సహజంగా, సహజమే**

есте́ственн||ый 1. సహజ, ప్రకృతి; ~ые богáтства సహజ వనరులు; ~ые нау́ки ప్రకృతి శాస్త్రాలు 2. (обусловленный законами природы) సహజ, ప్రకృతి, ప్రాకృతిక; ~ая сме́рть సహజ మరణం **3. (нату-
ральный)** స్వతఃసిద్ధమైన, సహజ; ~ый цвет ли́ца స్వతఃసిద్ధమైన (సహజసిద్ధమైన) చాయ **4. (нормаль-
ный, обычный)** సహజ, స్వభావసిద్ధమైన; ~ый ход со́бытий ఘటనల సహజ గతిక్రమం; ~ое противо-
ре́чие స్వతఃసిద్ధమైన వైరుధ్యం

естествозна́ние с ప్రకృతిశాస్త్రం **естествоиспыта́тель м** ప్రకృతిశాస్త్రవేత్త, ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుడు

есть I, съесть (вн.) 1. భోజనం (భోం) చేయు, తిను; ~ без разбо́ра కాయకసర్దు తిను; ~ до от-
ва́ла కడుపు నిండా తిను; ~ с удово́льствием సావకాశంగా తిను; он не ест мя́са అతను మాంసం తినడు; я хочú ~, мне хóчется ~ నాకు ఆకలి వేసింది **2. тк. несов. (разруша́ть)** తినివేయు; ржа́вчина ест желе́зо తువ్వ (ఘ్రం) ఇనుమును తినివేస్తుంది **3. тк. несов. (раздража́ть):** дым ест глаза́ పొగకి కళ్ళు మండుతాయి

есть II 1. наст. вр. 0т бы́ть **2. (имеется)**

ఉంది (для ед.); ఉన్నాయి, ఉన్నారు (для мн.); у меня ~ эта книга ఈ పుస్తకం నాదగ్గర వుంది; у неё ~ брат ఆమెకు తమ్ముడు ఉన్నాడు

есть III *межд. воен.* చిత్తం!; ~, товарищ генерал! చిత్తం, కామ్రేడ్ జనరల్!

ефрейтор м లాస్ట్ కార్పొరల్

ехать *несов. в разн. знач.* వెళ్ళు; ~ парохóдом (на парохóде) ఓడలో వెళ్ళు; ~ на велосипéде పైకీలు తోక్కు; он éдет в Индию అతను భారత దేశానికి వెళ్తున్నాడు

ехидничать, съехидничать *разг.* ఎత్తిపాడుచు

ехидный ఎత్తిపాడిచే; ~ человек ఎత్తిపాడిచేవాడు

ещё *нареч.* 1. (дополнительно) మరో; ~ пять книг మరో ఐదు పుస్తకాలు; сдела́й ~ раз మరో సారి చేయు 2. (до сих пор, пока) ఇంకా; он ~ спит అతను ఇంకా నిద్రపోతున్నాడు; онá ~ не пришла́ ఆమె ఇంకా రాలేదు 3. (уже): ~ издали చాలా దూరంలో ఉండగానే; ~ в 1920 г. 1920లోనే; ~ при жéзни ఆయన బతికి వున్నప్పుడే; éто б́ыло ~ вчерá ఇది నిన్ననే జరిగింది, ఇది నిన్నటి సంగతే 4. (при сравн. ст.) ఇంకా మరింత; ~ бóльше మరింత ఎక్కువగా; ста́ло ~ хо́лоднее చలి ఇంకా ఎక్కువైంది 5. в *знач. частицы*: что ~ там? ఇప్పుడెమిటి? ఇంకేమిటి? ◇ ~ бы! *разг. (конечно)* తప్పకుండా!; вот ~! *разг.* తీసుకోను! (не возьму); రాను! (не пойду); всё ~ ఇప్పటివరకు

ёю *мест. тв. от* онá ఆమెచే[త], దానిచే[త]

Ж

жаба ж зоол. గోదరు (బోదరు) కప్ప

жабры мн. మొప్పలు

жаворонок м భరద్వాజ పక్షి, భరద్వాజం

жа́дничать||ть, пожа́дничать లోభించు, (ఒక విషయంలో) పిసినిగొట్టుగా ఉండు, (కోసం) దురాశవడు; не ~й! లోభించ వద్దు!

жа́дно *нареч. в разн. знач.* ఆతురంగా, అత్రంగా, అత్రుతగా, అబతో; ~ есть అబతో తిను; ~ пить గడగడ తాగు; ~ слýшать ఒళ్లంతా చెవులు చేసుకుని విను; ~ чита́ть అబగా (అత్రుతగా) చదువు

жа́дность ж 1. దురాశ, అత్యాశ, అబ, ఆతురత; есть с ~ю అబతో తిను; пить с ~ю గడగడ తాగు 2. (скупость) కక్కుర్తి, పిసినారితనం

жа́дный 1. ఆతురుడైన; ~ к знáниям జ్ఞానాతు

ЕСТ — ЖАЛ

Ж

రుడు 2. (скупой) పిసినారి; ~ человек పిసినారివాడు
жа́жд||а ж 1. [దప్పి] దాహం, తర్షం; мучительная ~а విదాహం; испытывать ~у దాహమగు, దాహం వేయు, దప్పిగను; утоля́ть ~у దాహం తీర్చుకొను 2. *перен.* ఆశ, కోరిక, దాహం, తృష్ణ; ~а знáний జ్ఞానకోసం ఆశ, జ్ఞాన తృష్ణ

жа́ждать *несов.* 1. దాహం వేయు 2. *перен.* (рđ. или инф.) (కోసం) ఆశపడు, ఆశించు, ఆతురతతో కోరు; ~ мíра శాంతికోసం పరి తపించు, శాంతిని కాంక్షించు

жа́ждущий 1. దాహం వేసే 2. *перен.* ఇచ్చకలిగిన, కోరే; ~ жéзни జీవించాలని కోరేవాడు, జీవితేచ్ఛ ఉన్నవాడు; ~ слáвы కీర్తికాముడు

жакéт м జాకెట్టు, చోళీ

жалé||ть, пожа́леть 1. (вн.; испытывать жалéлость) జాలిపడు, కనికరించు, కరుణించు, ఒకరిమీద దయ ఉంచు (చూపించు) 2. (вн., рđ.; беречь) డబ్బుకు; ~ть врéмя కాలాన్ని వినియోగించడంలో లోభపడు; ~ть дéньги డబ్బుకు చింతించు (వెనకాడు); не ~ть дéнег డబ్బుకి వెనకాడకపోవు (జంకకపోవు); не ~я сил శక్తి వంచన లేకుండా 3. (о пр.; сожалеть) (గురించి, అందుకు) విచారించు; ~ю, что не купíл éту кнíгу ఈ పుస్తకం కొనుక్కోనందుకు విచారిస్తున్నాను; я ~ю, что не уви́дел егó పాపం, అతన్ని చూడలేదు

жа́лить, ужа́лить (вн.) కరుచు (о змеé); కుట్టు (о насекомых)

жа́лк||ий 1. వ్యసనం పుట్టించే, జాలి కలిగించే; ~ий человек దౌర్భాగ్యుడు 2. (незначительный): ~ий результат ఫలితం పూజ్యం; ~ая роль దౌర్భాగ్యమైన పాత్ర; ~ие грошí చిల్లిగవ్వ 3. (презренный) నీచమైన; ~ий трус నీచమైన పిరికివాడు

жа́лко *нареч.* 1. దీనంగా, జాలిగా; ~ улыба́ться జాలి కలిగించేలా[గ] నవ్వు; вы́глядеть ~ దీనంగా కనపడు 2. в *знач. сказ.:* мне егó ~ до слéз పాపం, అతన్ని చూస్తే నాకు యేడుపు వస్తుంది; мне егó ~ అతనివల్ల నాకు విచారంగా వుంది, అతని విషయంలో విచారిస్తున్నాను

жа́ло с కొండి, కుట్టు (скорпиона); ముల్లు (осы, пчелы)

жа́ло||а ж 1. (сетование) శోకం, విలాపం, మొత్తుకోళ్ళు 2. (заявление) ఫిర్యాదు; подава́ть ~у ఫిర్యాదు చేయు

ЖАЛ — ЖДА

жалобно нареч. జాలి కలిగించే

жалобн||ый దుఃఖకరమైన, దుఃఖపూరితమైన; ~ый стон జాలి కలిగించే మూలుగు ◇ ~ая книга ఫిర్యాదుల పుస్తకం

жалование с జీతం, వేతనం

жаловаться, пожаловаться (на вн.) 1.: ~ кому-л. на что-л. ఒకరికి దేన్ని గురించి అయినా బాధ వెళ్లబోసుకొను; ~ на головную боль తల నొప్పిగా వుందని చెప్ప; на что вы жалуетесь? (вопрос к больному) మీ బాధ ఏమిటి? 2. (подавать жалобу) ఫిర్యాదు చేయు; ~ в суд на кого-л. ఒకరిమీద కోర్టులో ఫిర్యాదు చేయు

жалостливый 1. కనికరంగల, దయగల, జాలి [పడే]; ~ взгляд జాలి చూపు 2. с.м. жалобный

жалост||ь ж జాలి, కనికరం, దయ; из ~и దయతో, జాలితో; испытывать ~ь కనికరించు ◇ какáя ~! ఎంత అన్యాయం!, పాపం!

жаль безл. в знач. сказ. 1. విచారంగా వుంది; очень ~ చాలా విచారంగా వుంది; мне ~ её ఆమెను గురించి నేను జాలిపడుతున్నాను 2. (о нежелании тратить, отдавать) డబ్బు ఖర్చు పెట్టేందుకు వెనకాడు; ~ тратить время కాలం వృధా చేయడం ఇష్టంలేదు 3. (о чувстве горечи, сожаления): ~, если он не придёт అతను రాకపోతే అది విచారకరం; ему ~, что... ...నందుకు విచారిస్తున్నాడు

жандарм м జండాద్వీ, పోలీసు

жандармерия ж జండాద్వీ, పోలీసు శాఖ (దళం)

жанр м [సాహిత్య] రూపం; комедийный ~ హాస్య నాటక రూపం; лирический ~ ప్రేమ కవితా రూపం

жар м 1. (зной) ఎండలు, వేడి, వేడి గాఢ్యలు 2. (повышенная температура) జ్వరం; ~ спал జ్వరం తగ్గింది; быть в ~у జ్వరం కాయు; у него сильный ~ అతనికి తాపం (నవ్విపాతం) 3. (душевный подъем) మహావేశం, ఆవేశం, ఉత్తేజం; с ~ом приниматься за дело పనికి ఉత్తేజంతో (ఆవేశంతో) పూనుకొను; говорить с ~ом ఆవేశంతో మాట్లాడు ◇ чужими руками ~ загребать ఇతరుల చేతులతో నిప్పల్లోనుంచి బీడిపిక్కలు తీయించు

жара ж ఎండలు, ఉష్ణం, వేడిమి; стоит ~ ఎండలు మండిపోతున్నాయి

жаргон м వ్యక్తి మాండలికం (యాస)

жарен||ый వేపుడు, వేచిన, వేపబడిన; ~ое мясо వేపుడు మాంసం

жарить, изжарить, пожарить (вн.) వేయించు, వేపు

жарит||ься, изжариться వేగు, వేగించబడు; мясо ~ся మాంసం వేగుతూంది ◇ ~ься на солнце разг. ఆతప స్నానం చేయు

жарк||ий 1. ఎండ, వేడి; ~ий климат ఉష్ణ వాతావరణం; ~ая погода ఎండా కాలం 2. перен. (пылкий, страстный) గాఢ; ~ий поцелуй గాఢ చుంబనం; ~ие объятия గాఢాశ్చయం 3. перен. (бурный) తీవ్రమైన, ఉగ్రమైన; ~ий спор తీవ్ర చర్చలు (వాదోపవాదాలు) ◇ ~ие страны ఉష్ణ దేశాలు

жарко нареч. 1. వేడిగా [వుంది]; ~ светит солнце ఎండలు కాస్తున్నాయి 2. безл. в знач. сказ.: мне ~ నాకు ఉక్కుగా (వేడిగా) వుంది; сегодня ~ ఈవేళ ఉక్కుగా వుంది

жаркое с వేపుడు మాంసం

жаровня ж అంగారి[క], మూకుడు, పెనం, బాణలి жаропонижающий: ~ее средство జ్వరహరమైన (జ్వరం తగ్గించే) మందు

жасмин м మల్లె [చెట్టు, పువ్వు]

жаты||а ж 1. (уборка хлебов) పంటకోత 2. (время уборки хлебов) కోత కాలం 3. (урожай) కోసిన పంట, ఫలం

жать I несов. 1. (вн.) నొక్కు; ~ руку కరచానం చేయు 2. (быть тесным) బిగుతుగా వుండు, కరుచు; ботинки жмут башку కరుస్తున్నాయి (బిగుతుగా ఉన్నాయి) 3. (вн.; сдавливать) పిండు; ~ сок из лимона నిమ్మ రసం పిండు, నిమ్మకాయ పిండు

жать II, сжать с.-х. (вн.) కోయు

жаться несов. 1. (к от.; прижиматься) (ఒకరి) దగ్గరకు జరుగు (వచ్చు) 2. перен. разг. (скупиться) పిసినిగొట్టుగా ప్రవర్తించు

жвачка ж 1. (действие) నెమరువేయడం 2. (перевариваемая пища) నెమరు

жвачн||ый: ~ое животное నెమరువేసే జంతువు

жгуч||ий 1. మండే; ~ее солнце మండే ఎండ 2. перен.: ~ая боль తీవ్రమైన నొప్పి; ~ая ненависть భీషణమైన ద్వేషం; ~ие слёзы వేడి కన్నీరు ◇ ~ий вопрос జరుగు సమస్య

ждать несов. 1. (вн., рд.) (కోసం) కనిపెట్టుకొని వుండు, ఎదురు [వేచి] చూచు, వేచివుండు; ~ поездa రైలు కోసం వేచివుండు, రైలు కోసం ఎదురుచూచు; ~ прихода гостей అతిథుల రాక కోసం ఎదురు చూస్తూ వుండు; ~ очень долго పడిగాపులు కాచు 2. (рд.; надеяться) (కోసం) ఆశించు, ఆశపడు; ~ спа-

сѣния మోక్షం ఆశించు 3. (вн.; *предстоять*) జరగబోవు, రాబోవు; егò ждѣт возмѣздіе అతనికి శాస్తి జరగబోతోంది; егò ждѣт слава అతనికి కీర్తి రాబోతోంది; что ждѣт меня? నా గతి యేమిటి?

же I союз против. మాత్రం, మట్టుకు; ты отдохни, я же почитаю నువ్వు విశ్రాంతి తీసుకో, నేను మాత్రం కాస్త చదువుతాను; оні уезжають, она же остаётся వారు వెళ్లిపోతారు, ఆమె మాత్రం నిలిచిపోతుంది

же II частица 1. усил. రా; говорите же! మాట్లాడండిరా!; пойдѣм же! రారా!, పోదాంరా!; почему вы ему не верите? Он же врач! ఆయనను ఎందుకు నమ్మరు, ఏమైనా ఆయన డాక్టరు; что же мне дѣлать? ఇక నేనేం చేసేది? 2. (для указания тождества) యే; в тот же день ఆ రోజునే; అదే రోజున; здесь же ఇక్కడనే; такой же అలాంటిదే

жѣванный 1. నలిపేసిన; ~ хлеб నలిపేసిన బ్రెడ్డు ముక్క 2. перен. разг. (измятый) నలిపేసిన, నలిపిపోయిన

жевать несов. (вн.) నములు, ననులు

жезл м (регулировщика) కర్ర, దండం

желѣни||е с కోరిక, కోర్కె, వాంఛ, ముచ్చట; давшийшее ~е చిరకాల వాంఛ; снѣльное ~е ఉబలాటం, అభిలాష, ఆకాంక్ష; испытывать ~е అపేక్షించు, కోరు; по моему ~ю నా ఇష్టపూర్వకంగా, ఇచ్చికంగా; против чьего-л. ~я ఒకరి కోరికకు ప్రతికూలంగా (వ్యతిరేకంగా); при всѣм ~и ఎంత వాంఛించినా (మోజుపడినా)

желѣнный 1. ఆకాంక్షితమైన, కోరిన; ~ гость కోరిన (ఎదురుచూసిన) అతిథి 2. (милый, дорогой) ప్రేయమైన

желѣтельно безл. в знач. сказ. వాంఛనీయం, మంచిది; ~, чтòбы впредь этòго нѣ было ముందు ఇలాంటిది చేయకూడదు

желѣтелен||ый కోరదగిన, హితమైన, వాంఛనీయమైన; вѣше присутствіе оченѣ ~о మీరు వస్తే మంచిది, మీరు రావడం వాంఛనీయం ◇ ~ое наклонѣніе грам. ఇచ్చార్థకం

желѣ||тъ, пожелѣть 1. (вн., рд.; *хотеть*) కోరు, ఆశపడు; ఆశించు, ఆకాంక్షించు; ~тъ невозможного అందని పళ్లకు అర్రులు చాచు; он ~ет с тобòй познàкомиться నీతో పరిచయం చేసుకోగోరుతున్నాడు; он ~ет, чтòбы ты пришѣл నీవు రావాలని కోరుతున్నాడు 2. (от.; *выражать пожелание*) ఆశించు, కోరు, ఆకాంక్షించు; ~ю вам большѣх успѣхов మీరు ఘన విజయాలు సాధించాలని కోరుతున్నాను; ~ю вам счѣстья మీ ఇల్లా చల్లగా ఉండుగాక ◇ తో

ЖЕ — ЖЕМ

Ж

оставляет ~тъ лúчшего మెరుగుపరచవలసినది ఎంతో వుంది

желѣющие в знач. суц. мн. కావాలనుకున్న వాళ్ళు, ఇష్టపడేవాళ్ళు; все ~ могут прийти ఇష్టపడే వారందరూ రావచ్చు; все ~ получили билѣты కావాలనుకున్న వారందరికీ టికెట్లు దొరికాయి

желѣ с нескл. జెల్లి

желѣзѣ ж గ్రంథి; лимфатическіе желѣзы శోషరసగ్రంధులు

железнодорожник м రైల్వే కార్మికుడు (పనివాడు, మన్) .

железнодорожн||ый రైలు, రైల్వే; ~ый билѣт రైలు టికెట్టు; ~ая лінія రైలు మార్గం, రైల్వే లైను желѣзн||ый ఇనుప, ఆయన; ~ая рудѣ ముడి ఇనుము, ముతక లోహం ◇ ~ая воля వ్రజ సంకల్పం; ~ая дисциплина ఉక్కు క్రమశిక్షణ; ~ое здорòвье గట్టి ఆరోగ్యం; ~ый век ఇనుప (అయో) యుగం; ~ый зàнавес ఇనుప తెర

желѣзо с ఇనుము, ఆయస్సు

железобетон м రిఇన్ఫోర్స్డ్ కాంక్రీట్

железобетонн||ый రిఇన్ఫోర్స్డ్ కాంక్రీట్; ~е со-оружѣнія రిఇన్ఫోర్స్డ్ కాంక్రీట్ నిర్మాణాలు

жѣлоб м బోది[రు]

желтѣть, пожелтѣть 1. (становиться жѣл-тым) పసుపు అగు 2. тк. несов. (виднѣться) పసుపు కనిపించు

желтизна ж పసుపు, పీతం, పసిమి

желто́к м పసుపు సాన

жѣлт||ый పసుపు ◇ ~ая прѣсса చౌకబారు (అసభ్య) పత్రికలు

желýдок м కడుపు, జీర్ణాశయం, జీర్ణకోశం, ఉదరం

желýдочн||ый జఠర; ~ый сок జఠర రసం, జఠరాగ్ని; ~ое забòлевѣніе జఠర (జీర్ణకోశ) సంబంధమైన వ్యాధి

жѣлудь м ఓక్ వృక్షపు కాయ

жѣлчны́й 1. పిత్తా; ~ пузырь пిత్తాశయం 2. перен. ముక్కిపి, చిరాకు

жѣлчь ж పైత్య రసం

жемѣнн||ый వయ్యారి, వగలమారి, కులుకులాడే; онаòчень ~а ఆమె నువ్వో వయ్యారి, కులుకులాడి

жемѣнство с వయ్యారం

жемчуг м ముత్యం; нить ~а ముత్యాల పేలు (దండ)

ЖЕМ — ЖЖЕ

жемчужина ж 1. ముత్యం, ముక్త; అణి ముత్యం 2. *перен.* మణిపూస, అణిముత్యం

жемчужный ముత్య; ~ое ожерелье ముత్యాల సరాలు, శాస్త్రీకం

женá ж భార్య, పెండ్లాము, సతీమణి; вáша ~ మీ ఆవిడ (శ్రీమతి, సతీమణి), ఇంటియావిడ; законная ~ కట్టుకొన్న భార్య

женáт||ый పెండ్లి అయిన, పెండ్లాడిన; ~ый чело-вék వివాహితుడు, పెండ్లి అయిన వాడు, సంసారి; ты ~? నీకు పెండ్లయిందా?; вы ~ы? మీరు వివాహితులా?; я не ~ నాకు పెండ్లి కాలేదు

женить несов. и сов. (вн.; сов. тж. поже-нить) పెండ్లి చేయు; он женил егó на своей дóчери తన కూతురిని అతనికి ఇచ్చి పెండ్లి చేయించాడు жени́тьба ж వివాహం, పెండ్లి

жениться несов. и сов. (сов. тж. пожениться) (ఒకరిని) పెళ్లి చేసుకొను, పెండ్లాడు, (ఒకరికి) పెండ్లి అగు

женых м పెళ్లి (పెండ్లి) కొడుకు

женск||ий в разн. знач. ఆడవాళ్ళ, స్త్రీ, మహిళా; ~ий пpáздник మహిళా దినోత్సవం; ~ий труд స్త్రీ శ్రమ; ~ий харáктер స్త్రీ స్వభావం; ~ая парик-мáхерская ఆడవాళ్ళ మంగలి షాపు; ~ая шкóла ఆడపిల్లల స్కూలు; ~ое любóпытство ఆడవాళ్ళ ఉత్సుకత; ~ие бóлезни స్త్రీ వ్యాధులు

жéнственнóсть ж సాకుమార్గం

жéнственный సుకుమార

жéнщина ж స్త్రీ, మహిళ, ఆడది, వనిత, ఆడ మనిషి; молодáя ~ యువతి

жердь ж దండెక్ర, కొయ్య

жеребёнок м గుర్రపు పిల్ల

жеребёк м మగగుర్రం

жеребьёв||а ж చీట్లు వేయడం; производить ~у చీట్లు వేయు

жерло с: ~ пúшки ఫిరంగి నోరు (మూతి)

жёрнов м తిరుగలి, గుండ్రాయి, విసరురాయి

жёртв||а ж 1. (божеству) బలి [వశువు] 2. *перен.* త్యాగం; большие ~ы చాలా నష్టాలు (త్యాగాలు); ценóй бóльших ~ అపార త్యాగాలు చేసి, పెద్ద త్యాగాలతో; приносить в ~у బలి పెట్టు; прино-сить себя в ~у బలి చేసుకొను 3. (о пострадав-шем) బలి, బాధితుడు; ~ы агрессии దురాక్రమణ బాధితులు; человéческие ~ы ప్రాణనష్టం; дéлать

своей ~ой తన బలిగా చేసుకొను; становиться ~ой черó-л. దేనికైనా ఆహుతి అయిపోవు; становиться ~ой когó-л. ఒకరికి బలి అగు ◇ пасть ~ой బలి అయి నేలకొరుగు

жёртвовать, пожёртвовать 1. (вн.; прино-сить в дар) దానమిచ్చు 2. (те.; не щадить, по-ступаться) త్యాగం చేయు, త్యజించు, బలి చేసుకొను; ~ всем సర్వం త్యాగం చేయు; ~ жízнью ప్రాణ త్యాగం (దేహసరిత్యాగం) చేయు; ~ собрóй తన్ను త్యాగం చేసుకొను, అత్తత్యాగం (అత్త పరిత్యాగం) చేసుకొను, ఆత్మాహుతి చేయు

жест м పైగ, సంజ్ఞ, అభినయం ◇ благородный ~ మోహర్యాని

жестикүлiровать несов. అభినయించు, నర్తించు жестикүлiция ж అభినయం, నర్తనం, అంగహారం

жёстк||ий 1. గట్టి, కర్కశమైన, బిరుసు, ముదురు; ~ое мясó ముదురు (గట్టి) మాంసం; ~ие вóлосы బిరుసు వెండ్రుకలు 2. *перен.* కఠిన; ~ая дисципли-на కఠిన క్రమశిక్షణ; ~ие услóвия కఠిన షరతులు ◇ ~ий курс దృఢమైన (కఠినమైన) విధానం; ~ая водá కఠిన జలం

жестóк||ий 1. క్రూరమైన, పాశవిక; ~ий чело-вék క్రూరుడు; ~ое обращéние క్రూర ప్రవర్తన 2. *перен.* తీవ్ర, ఉగ్ర; ~ий бóй తీవ్ర (ఉగ్ర) పోరాటం; ~ий морóз తీవ్రమైన (ఎముకలు కొరికే) చలి; ~ая эксплуатáция పాశవిక దోపిడి; ~ое сопро-тивлéние గట్టి ప్రతిఘటన

жестóко нареч. 1. క్రూరంగా, పాశవికంగా, నిర్దా షిణ్యంగా 2. *перен.* దారుణంగా, తీవ్రంగా; ~ оши-бáться దారుణంగా పొరపాటుపడు

жестокосéрдие с కఠిన హృదయం

жестокосéрдный క్రూర (కఠిన) హృదయంగల; ~ человек రాతి గుండెవాడు, దయాశూన్యుడు, నిర్ఘృణుడు

жестóкость ж క్రౌర్యం, క్రూరత్వం, ఘాటు

жесть ж తగరం, సత్తు

жестянка ж 1. (банка) టీన్ 2. *разг.* (кусок жести) తగరపు రేకు

жестян||ой తగరపు; ~áя бáнка తగరపు డబ్బా

жетóн м టోకెన్

жечь, сжечь (вн.) 1. తగలబెట్టు, కాల్చు, దహించు; ~ дровá వంటచెరకు కాల్చు 2. *перен.* మంట పెట్టు; сóлнце жжёт лицó ఎండకు ముఖం కాల్చింది; пéрец жжёт мiриyం మంట పెడుతుంది

жжéние с మంట, చిమచిమ; испытывать ~ మంటలు పట్టుకొను, చిమచిమయను, చిమచిమలాడు

живительный||ий జీవ; ~ая сйла జీవశక్తి

живо нареч. 1. (ярко) కొట్టవచ్చినట్లు, స్పష్టంగా 2. (остро, сильно) తీక్షణంగా, వాడిగా; ~ ощущать స్పష్టంగా అనుభూతి చెందు 3. разг. (быстро) తొందరగా, సత్వరమే; ~! తొందరగా!; ~ умываться! తొందరగా కడుక్కో!

жив||ой 1. జీవ, సజీవ; ~ая материя సజీవ పదార్థం; ~ая природа సజీవ ప్రకృతి; ~ое существо జీవి; జీవుడు (человек); его родители ещё живы అతని తల్లితండ్రులు బతికే ఉన్నారు; пока бóду жив నేను బతికే కాలమంతా; как ~ой ప్రాణపతిష్ఠ; оставаться в ~ых ఏదో విధంగా బతికి బయటపడు 2. (подвижный, энергичный) చురుకైన, చలాకీ; ~ой ребёнок చురుకైన పిల్ల 3. (деятельный, интенсивно проявляющийся) తీక్షణమైన, తీవ్రమైన; с ~ым интересом తీక్షణమైన (తీవ్రమైన) ఆసక్తితో ◇ ни жив ни мёртв కాళ్ళూ చేతులూ అడ లేదు; ваш сын жив-здоров разг. మీ వాడు దుక్కలా వున్నాడు; прошлое живо в моёй памяти గతం నా మనస్సులో సజీవంగా వుంది

живописец м చిత్రకారుడు, వర్ణచిత్రకారుడు

живописный 1. సుందరమైన, మనోహరమైన 2. (яркий, образный) మనోహరమైన, సజీవమైన

живопись ж 1. (вид искусства) చిత్రరచన, వర్ణచిత్రలేఖనం 2. собир. [వర్ణ]చిత్రాలు

живость ж 1. (проворство, подвижность) చురుకుతనం, చలాకీతనం 2. (выразительность) కళ్ళకు కట్టినట్లుండేది, జీవం ఉట్టిపడేది; ~ изложение కళ్ళకు కట్టినట్లుండే (జీవం ఉట్టిపడే) వర్ణన 3. (оживлённость) ఉల్లాసం 4. (ясность, отчетливость) సజీవం; ~ воспоминаний స్మృతులు సజీవంగా (వచ్చగా) ఉండడం

живот м కడుపు, పొట్ట

животворный జీవదాయకమైన, ఆయుర్వర్ధక, ఆయుష్కర

животновод м పశు సంవర్ధకుడు

животноводство с పశు సంవర్ధన (పోషణ, పెంపకం)

животноводческий||ий పశు ప్రజనన (పోషణ); ~ое хозяйство పశు ప్రజనన (సంవర్ధన, పోషణ) క్షేత్రం

животное с జంతువు, మృగం, పశువు; водяное ~ నీటిటం, జలచరం; вы́точное ~ మోత జంతువు; домашнее ~ పెంపుడు జంతువు; хищное ~ వన్య మృగం

животный 1. జంతు 2. перен. క్రూరమైన, పాశవికమైన; ~ страх దారుణమైన భయం

ЖИВ — ЖИЗ

Ж

животрепещущий జరూరు, అత్యావశ్యకమైన; ~ вопрос అత్యావశ్యక (ప్రాణతుల్యమైన, జరూరు) సమస్య живучесть ж సజీవత్వం, మొండి ప్రాణంగలిది, జీవనోపయోగ్యత

живучи||ий 1. ప్రాణధారమైన, జీవాధారమైన 2. перен. మొండిగా కొనసాగే; ~е традиции మొండిగా కొనసాగే ఆచారాలు

живьём нареч. разг. సజీవంగా

жидк||ий 1. ద్రవ; ~ие телá ద్రవ పదార్థాలు 2. (водянистый) పలుచటి, పలుచని; ~ое молоко పలుచని (పల్చని) పాలు 3. (редкий) పల్చని; ~ие волосы పల్చని జుట్టు

жидкость ж ద్రవం

жйжа ж: грязная ~ బురద నీళ్ళు; навóзная ~ పేడనీళ్ళు, పేట్టీళ్ళు

жйзненный 1. జీవన, జీవిత; ~ опыт జీవిత అనుభవం; ~ путь జీవన (జీవిత) యాత్ర; ~ уровень జీవన ప్రమాణం 2. (важный для жизни) జీవనోపాధి, అవశ్యకమైన, ప్రాణావశ్యకమైన, ప్రాణతుల్యమైన; ~ вопрос అవశ్యకమైన సమస్య

жйзнеописание с జీవిత కథ

жйзнёрáдостность ж ఉల్లాసం

жйзнёрáдостный ఉల్లాసమైన, ఉల్లాసకరమైన

жйзнеспóбный జీవశక్తి కలిగిన, జీవ సామర్థ్యం కలిగిన

жйзнеутверждающий ఆశ్చర్యకర, ఉత్తేజం కలిగించే, ఆశ్చర్యకరమైన

жйзн||ь ж 1. (форма движения материи) జీవితం, జీవం 2. (физиологическое существование) బతుకు, జీవితం, జీవనం, ప్రాణం; продолжительность ~и జీవిత కాలం, ఆయుర్దాయం; срéдства к ~и బతుకు తెరువు జీవాధారాలు; зарабáтывать на ~ь జీవక సంపాదించుకొను; сохранять кому-л. ~ь ఒకరి ప్రాణం దక్కించు 3. (период существования) జీవితం, బతుకు; рассказывать о своём ~и తన జీవితాన్ని గురించి చెప్పి; желаю вам дóлгой счастливой ~и మీకు దీర్ఘాయుర్దాయాన్ని ఆకాంక్షిస్తున్నాను 4. (образ существования) జీవితం, జీవనం; услóвия ~и జీవన (జీవిత) పరిస్థితులు; бродячая ~ь సంచార జీవితం; пóвседневная ~ь దైనందిన జీవితం; семейная ~ь కుటుంబ జీవితం 5. (деятельность) కార్యకలాపాలు, సేవ; общёственная ~ь పౌరసేవ 6. (реальная действительность)

ЖИЛ — ЖУР

జీవితం; проводить в ~ь అమలులో పెట్టు (పరచు) ◇ между ~ью и смертью చావు బతుకుల మధ్య [వుండు]; не на ~ь, а на смерть (ప్రాణమున్నంత వరకు, ఊపిరి ఉన్నంతవరకు; отдать ~ь за что-л. దేనికోసమైనా (ప్రాణం ((ప్రాణాన్ని) ఒడ్డు (వెచ్చించు)

жилá ж 1. разг. కండరబంధనం (сухожилие); సీర, మలిన రక్తనాళం (кровеносный сосуд) 2. геол. చారిక, పార; золотонóсная ~ బంగారు చారిక

жилёт м వెయిస్ట్ కోటు

жилец м నివాసి, అద్దెవాడు ◇ он не ~ [на бéлом свéте] разг. అతను యీ ప్రపంచంలో వుండ తగదు
жилище с గృహం, కొంపగోడి, గృహవసతి, ఇల్లువాకిలి
жилищны||й గృహవసతి; ~е условия గృహవసతి పరిస్థితులు

жилка ж 1. చిన్న రక్తనాళం 2. бот. (тж. ~ листá) సీర 3. перен. ధోరణి; поэти́ческая ~ కవితా ధోరణి

жил||о́й 1. నివాస; ~о́й дом నివాస గృహం; ~а́я ко́мната గది 2. (обитае́мый) జనం ఉన్న, నివాస

жи́ль||ё с గృహవసతి, కాపురం; неприго́дный для ~я నివాసానికి తగని

жир м కొవ్వు; жи́вотный ~ జంతువుల కొవ్వు

жира́ф м పాడలలోట్టియ, జిరాఫీ

жире́ть, разжире́ть లావు అగు (о человеке); కొవ్వు ఎక్కు, లావెక్కు, పోతరించు, బలియు (о животном)

жи́рн||ый 1. прям., перен. కొవ్వుగల; ~ая зем-ля కండగల (సారవంతమైన) భూమి; ~ая пи́ща పుష్టి అయిన తిండి; ~ое мя́со కొవ్వుగల మాంసం 2. (гряз-ный или получившийся от жира) జిడ్డు; ~ое пятно́ జిడ్డు మరక; ~ые во́лосы జిడ్డు జుట్టు; ~ые ру́ки జిడ్డు చేతులు 3. (ожиревший) బలిసిన, లావైన; ~ый челове́к బలిసిన మనిషి 4. (о линии, черте) దళసరి గీత

жите́йск||ий: ~ая му́дрость వివేచన జ్ఞానం; ~не дела́ మామూలు (జీవన) వ్యవహారాలు

жи́тель ж వాసి, నివాసి, వాస్తవ్యుడు; ~ Москвы మాస్కో వాసి; ~ острова దీప్తి; городско́й ~ పట్టణ వాసి; коренно́й ~ ఆదివాసి; ме́стный ~ దేశస్థుడు; се́льский ~ జానపదుడు

жи́тельство||о с офиц. నివాసం, కాపురం ఉండే స్థలం; име́ть ме́сто постоя́нного ~а స్థిరంగా నివసించు; он име́ет ме́сто постоя́нного ~а в Мад-

ра́се అతని స్థిరనివాసం మూడ్రాసు; меня́ть ме́сто ~а నివాస స్థలం మార్పు, మకాం మార్పు

жи́тница ж (хлеборо́дная о́бласть) ధాన్యాగారం
жить несов. 1. బతుకు, మను; ~ о́чень дóлго దీర్ఘకాలం బతుకు 2. (вести́ какой-л. о́браз жи-зни) జీవించు; ~ дру́жно కలసిమెలసిపోవు; ~ по́л-но́й жи́знью నిండుగా జీవించు; ~ скромно సమంగా జీవించు (బతుకు), నిరాడంబరంగా జీవించు; ~ в ни-щете́ పేదరికంలో (దరిద్రంలో, లేమిడిలో) జీవించు (బతుకు); ~ на чужо́й сче́т ఒకరి సొమ్ము తిను 3. (обита́ть) నివసించు, ఉండు (о животных и людях); కాపురంచేయు, కాపురముండు (тж. о людях)

жи́ться несов. безл. разг.: нам хоро́шо жи-вётся మేము మంచి స్థితిలోనే వున్నాం (బతుకుతున్నాం); как вам живётся? జీవితం ఎలా వుంది?, కులాసాగా ఉన్నారా?

жму́рить несов. (вн.): ~ глаза́ కళ్ళు చిట్టించు కొను

жму́риться несов. కళ్ళు చిట్టించుకొను

жму́рки мн. కన్ను మూసే గంత, కన్ను కట్టు, దాగు డుమూతలు; игра́ть в ~ దాగుడుమూతలు ఆడు

жмы́х||й мн. పిట్టు

жне́йка ж [వంట] కోత యంత్రం

жнец м [వంట] కోసేవాడు

жокéй м జాకీ

жонглё́р м గారడివాడు

жонгли́ровать несов. прям., перен. (тж. и без доп.) (తో) గారడి చేయు; ~ слова́ми మాటల [తో] గారడి చేయు

жре́бий м 1. అదృష్ట్యం, యోగం; броса́ть ~ చీల్చు వేయు 2. перен. విధి, కర్మం

жрец м పూజారి, పురోహితుడు

жужжа́ние с ఝంకారం, గుంజ

жужжа́ть несов. జుమ్మను, ఝంకరించు

жук м పురుగు; ма́йский ~ కుమ్మరిపురుగు; навóз-ный ~ పేదపురుగు, లద్దెపురుగు

жу́лик м దొంగ, ముచ్చు; мо́ска́డు, మోసకారి (мо-шенник)

жу́льничать несов. разг. మోసపుచ్చు, వంచించు

жу́льническ||ий: ~ая проде́лка మోసం

жу́льничество с మోసం

жура́вль м 1. (пти́ца) వాలుకొంగ, బకం 2. (у коло́дца) కొక్కర, కొక్కరాయి

журна́л м 1. పత్రిక, మేగజీన్; двухнеде́льный ~ పక్షపత్రిక; ежеме́сячный ~ మాసపత్రిక; ежене-

дѣльный ~ వారపత్రిక; литературный ~ సాహిత్య పత్రిక 2.: вѣхтенный ~ ఓడ పుస్తకం; клáссный ~ హాజరుపట్టి; заносить в ~ పుస్తకంలో నమోదు చేయ

журналист м పాత్రికేయుడు, పత్రికా రచయిత, జర్నలిస్టు

журналистика ж జర్నలిస్టు సాహిత్యం, జర్నలిస్టు వృత్తి

журналистски||ий జర్నలిస్టు; в ~х кругах జర్నలిస్టు వర్గాలలో

журна́льный мѣгѣсѣнь

журча́ние с జలజల, గలగల

журча́ть несов. జలజలమని (గలగలమని) పారు

жу́тк||ий భయంకరమైన, ఘోరమైన, భీకరమైన; ~ое преступлѣние ఘోరమైన నేరం

жу́тко 1. нареч. భీకరంగా 2. безл. в знач. сказ.: мне ~ నేను భయభ్రాంతుడనయ్యాను

жу́ть ж разг. భీతి; егò ~ берѣт అతను భయభ్రాంతుడయ్యాడు

жу́рь с нескл. జూరీ, నిర్ణేతలు; న్యాయ నిర్ణేతల సంఘం; быть в составѣ ~ జూరీ సభ్యులలో ఉండు

3

за предлог I (вн., тв.) 1. (по ту сторону, вне, позади): уѣхать за город ఊరు బయటికి వెళ్ళు; жить за городом పట్టణం వెలువల నివసించు; поставьте за шкаф аламర వెనక పెట్టండి; стоять за шкафом అలమర వెనక ఉండు 2. (около, возле, вокруг) వద్ద, దగ్గర; садиться за стол పేబుల్ దగ్గర కూర్చును; сидеть за столом పేబుల్ వద్ద కూర్చు 3. (при обозначении занятия и орудия занятия): приниматься за едý భోజనం చేయడం మొదలు పెట్టు; молчать за едóй భోజనం చేసినప్పుడు మౌనం వహించు; приниматься за работу పనికి పూనుకొను; сидеть за работой పనికి కూర్చును 4. (обозначает направленность действия на лицо или предмет) కొనం, గురించి или не переводится; борьба за мир శాంతి [కొనం] పోరాటం; беспоко́иться за дете́й పిల్లలను గురించి ఆందోళనపడు; наблюдать за дете́й пిల్లలమీద ఒక కన్నేసి ఉంచు; следить за чистото́й శుభ్రంగా ఉండేలా చూసుకొను 5. (обозначает отношения, связанные с замужеством): вы́йти за́муж за инженѣра ఇంజనీరును

ЖУР — ЗА

పెళ్లి చేసుకొను; быть за́мужем за инженером అమె ఇంజనీరు భార్య 6. (по причине, вследствие) కారణంగా, మూలంగా, వల్ల, అందున; за отсутствием времени తగిన వ్యవధి లేనందున; награжда́ть когò-л. за хорошую работу మంచి కృషి చేసినందుకు బహూకరించు II (вн.) 1. (указывает на объект, к-рый охватывают, к-рого касаются): брать когò-л. за руку ఒకరి చేయి పట్టుకొను 2. (свыше какого-л. предела): бесѣда зашла́ за полночь అర్ధరాత్రి దాటిన తరువాత కూడా సంభాషణ సాగింది; ему́ за сòрок అతను యాభైయవ వడిలో పడ్డాడు; морòз за три́дцать гра́дусов మైనస్ ముప్పై డిగ్రీలకి పైబడి చలి 3. (на расстоянии) నుంచి, లో; за 20 киломе́тров отсюда ఇక్కడినుంచి 20 కిలోమీటర్లకు పైగా 4. (до какого-л. временного или пространственного предела) కి; за пять дней до срòка నిర్ణీత వ్యవధికి ఐదు రోజుల ముందు 5. (в течение какого-л. срока): за мину́ту నిమిషానికి, నిమిషంలో; за час గంటకి, గంటలోపల; зàрабòток за год సొలుసరి వేతనం; сдѣла́но за неде́лю వారం రోజుల్లో చేయబడినది 6. (вместо, в качестве): принимáть за образе́ц నమూనాగా తీసుకొను; приня́ть когò-л. за своѣго знако́мого ఒకరిని తన పరిచితుడిగా పొరబడు; я за тебѣя все сдѣлаю నేను నీ బదులు మొత్తం అంతా చేస్తాను; расписыва́ться за когò-л. ఒకరి తరపున సంతకం పెట్టు; рабòтать за гла́вного инженѣра ఛీఫ్ ఇంజనీరుగా పని చేయు 7. (в возмещение, в обмен) కి; купитъ за 10 рублѣй 10 రూబుళ్ళకు కొను; рабòтать за плáту వేతనానికి పని చేయు; платитъ за рабòту పనికోసం (పనికి) (డబ్బు) చెల్లించు 8. (ради, во имя, в пользу) కి, కోసం; голосова́ть за когò-л. ఒకరికి [అనుకూలంగా] ఓటు చేయు; сража́ться за ро́дину మాతృదేశం కోసం పోరాడు III (тв.) 1. (непосредственно после, следом) తరువాత; за дождя́ми наступи́ла жара́ వర్షాల తరువాత ఎండలు మొదలయ్యాయి; илѣт ме́сяц за ме́сяцем, год за го́дом నెలకి నెలలు, ఏళ్ళకి ఏళ్లు గడిచిపోతున్నాయి; чита́ть кни́гу за кни́гой పుస్తకం తరువాత పుస్తకం చదువు 2. (при обозначении занятия, дела): прово́дитъ вѣчер за чтѣнием చదువుతూ సాయం కాలం గడుపు (కాలక్షేపం చేయు) 3. (во время) అప్పుడు; погово́рить за обѣ́дом భోజనం చేసినప్పుడు మాట్లాడు 4. (указывает на цель действия) కోసం;

идти за водой நீళ్ళ కోసం వెళ్ళు; посылать за доктором డాక్టరు కోసం పంపించు; я пришёл за книгой పుస్తకం కోసం వచ్చాను 5. (указывает на лицо или предмет, от которого зависит что-л., к-рому принадлежит что-л.): дело за деньгами ఇప్పుడు డబ్బు కావాలి; за тобой долг నువ్వు బాకీ ఉన్నావు; очередь за тобой ఇప్పుడు [మాట్లాడడం, చేయడం] నీ వంతు < кто за? разг. ఎవరు అనుకూలం?; взвесить все за и против разг. లాభ నష్టాలు బేరీజు వేయు; в этом деле есть свой за и против ఈ విషయంలో అనుకూలమైన [వతికూలమైన] అంశాలు ఉన్నాయి

забава ж సరదా, తమాషా, విలాసం, విన్దం; дётская ~ పిల్లల ఆట (సరదా)

забавлять несов. (вн.) విన్దించు కలుగజేయు, ఉల్లాస పరచు

забавляться несов. సరదాగా ఆడుకొను (чём-л. దేనితోనైనా)

забавно нареч. 1. తమాషాగా, చిత్రంగా 2. в знач. сказ. తమాషాగా వుంది; мне ~ నాకు తమాషాగా వుంది забавный తమాషా అయిన, చిత్రమైన; ~ слыхай చిత్రమైన (తమాషా అయిన) ఘటన

забаллотировать сов. (вн.) ప్రతికూలంగా ఓటు చేయు

забалзамировать сов. с.м. బాల్జామిరывать

забастовать|ть сов. సమ్మె చేయు; забастовка ~లి కార్మికులు కట్టు కట్టారు, కార్మికులు సమ్మె చేశారు

забастовка ж సమ్మె; всеобщая ~а సాధారణ సమ్మె; сидячая ~а ధర్మా; объявлять ~у సమ్మె చేయు; прекращать ~у సమ్మె విరమించు

забастовщик м సమ్మెదారుడు

забвение с 1. ввысок. మరుపు, విస్మృతి; забвять ~ю విస్మరించు 2. (пренебрежение) నిర్లక్ష్యం చేయడం; ~е своего долга తన విధిని నిర్లక్ష్యం చేయడం

забег м спорт. పరుగు పందెం; ~ на 1000 метров 1000 మీటర్ల పరుగు పందెం

забегать, забежать 1. разг. (заходить мимоходом, на короткое время): ~ в магазин [дари] షాపులో దూరు; ~ к кому-л. ఒకరి [ఇంటికి] వెళ్ళివచ్చు, ఒకరిని చూడడానికి వెళ్ళు 2. (убегать далеко) దూరంగా పరుగెత్తు < ~ вперёд ముందుగానే చేయు (చెప్ప)

забежать сов. с.м. забегать

забеременеть сов. గర్భవతి అగు

забеспокоиться сов. ఆందోళన (చికాకు) పడెను

забетонировать сов. с.м. бетонировать

забивать, забить (вн.) 1. (вбивать) కొట్టు, దిగగొట్టు 2. (заделывать) బిగించు, బిగించి వేయు, మూసివేయు; ~ досками చెక్కలతో బిగించు 3. (убивать животных) చావకొట్టు 4. спорт. కొట్టు; ~ гол గోలు కొట్టు 5. (тв.; заполнять) పూడ్చు; ~ щели чем-л. దేనితోనైనా సందులు పూడ్చు 6. (засорять) మూసివేయు; грязь забила трубы మురికి గొట్టం మూసివేసింది 7. разг. (превосходить) (తో) పైచేయి అగు, మించిపోవు < ~ кому-л. голову разг. ఒకరి బుర్ర (తల)లోకి ఎక్కించు; фонтан забил நீటిజల విరజిమ్మింది

забивать|ться, забиваться 1. разг. దాగుకొను; ~ться в угол ఓ మూల దాగుకొను 2. (проникать, попадать) దూరు; снег ~ется в ботинки బూట్లలో మంచు దూరుతోంది 3. (засоряется) మూసు కుపోవు; трубы забились песком గొట్టం ఇసుకతో మూసుకుపోయింది

забинтовать сов. с.м. бинтовать

забирать|ть I, забрать (вн.) 1. తీసుకొను, పట్టుకొను 2. (брать с собой) తీసుకువెళ్ళు; ~ть с собой сына в кино సినిమాకు [తనతో] కొడుకుని తీసుకువెళ్ళు 3. разг. స్వాధీనం చేసుకొను, స్వాధీనపరచుకొను; арестовать చేయు (арестовывать); ~ть власть в стране దేశంలో అధికారాన్ని స్వాధీనం చేసుకొను; ~ть в плен బందీ చేయు 4. перен. разг. (овладевать мыслями, чувствами) ఆపహించు, వేయు; страх ~ет భయం ఆపహిస్తోంది (వేస్తోంది) < забрать силу разг. ప్రాబల్యం (పలుకుబడి) పొందు; ~ть в руки అదుపులో పెట్టుకొను

забирать II, забрать (вн.; заделывать) బిగించు; ~ окно досками కిటికీలు చెక్కలతో బిగించు

забираться, забраться 1. [పైకి] ఎక్కు (верх); లోపలికి దూరు (внутри); ~ на дерево చెట్టు ఎక్కు; ~ на стол టేబుల్ ఎక్కు 2. (проникать тайком) (తో) దూరు 3. разг. (уходить или уезжать далеко) దూరంగా వెళ్ళిపోవు

забитый కృంగిపోయిన, పీడిత, దిక్కుమాలిన

забить(ся) сов. с.м. забивать(ся)

забияка м и ж разг. జగడగొండి, జగడాల మారి

заблаговременно нареч. ముందుగానే

заблагорассудит|ься сов. безл.: он дёлает, что ему ~ся అతను [తన] ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తాడు

заблестеть *сов.* (*стать блестящим*) తళతళ
చాడు, నిగనిగలాడు

заблудиться *сов.* దారి తప్పిపోవు

заблуждаться *несов.* భ్రమపడు, పారపాటు పడు;
вы ~етесь на этот счёт దాన్ని గురించి మీరు పార
పడుతున్నారు

заблуждён||е с 1. భ్రమ, విభ్రమ, పారపాటు 2.
(*ошибочное мнение*) తప్పుడు అభిప్రాయం; быть в
~и పారపాటుపడు (భ్రమపడు); вводить кого-л. в
~е ఒకరిని భ్రమపరచు (భ్రమపెట్టు)

забодать *сов.* (вн.) కుమ్ము, కొమ్ములతో పాడుచు

забой м горн. గని

забойщик м గని కార్మికుడు

заболевание с జబ్బు, రోగం, వ్యాధి; кожное ~
చర్మ రోగం (వ్యాధి); нервное ~ సన్నిపాతం; про-
фессиональное ~ వృత్తి వల్ల వచ్చే జబ్బు; тяжёлое
~ తీవ్రమైన వ్యాధి

заболевать I, заболеть 1. (тв.) (తో) జబ్బు
పడు; ~ гриппом పుల్లతో జబ్బుపడు 2. *разг.* (*увле-
каться*) (తో) విశేషసక్తి చూపు

забол||евать II, заболеть (начать болеть)
నొప్పి వచ్చు; у него ~ела голова అతనికి తలనొప్పి
వచ్చింది; у него ~ело горло అతనికి గొంతు నొప్పి,
అతని గొంతు పుండు పడింది

заболеть I, II *сов. см.* заболевать I, II

заболочен||ый: ~ая земля ఊబి ప్రదేశం, బాడవ
ప్రదేశం (భూమి)

забор м కంచె, ఆవేష్టనం, కట్టన

забот||а ж 1. చింత, శ్రద్ధ; ~а о благе наро-
да ప్రజల శ్రేయస్సు పట్ల శ్రద్ధ 2. (*внимании*) శ్రద్ధాస
క్తులు, శ్రద్ధ; проявлять ~у శ్రద్ధాసక్తులు చూపించు,
శ్రద్ధ తీసుకొను 3.: ~ы мн. (*хлопоты*) పనులు; ~ы
по хозяйству ఇంటి పనులు < без забот నిశ్చింతగా
заботит||ь *несов.* (вн.) (గురించి) ఆందోళన చెందు;
это его очень ~ дёти గురించి అతను చాలా ఆందోళన
చెందుతున్నాడు; это его мало ~ ади అతనికి పట్టనే
పట్టదు

заботиться, позаботиться (о пр.) శ్రద్ధ తీసు
కొను, చూసుకొను; ~ о своих дётях పిల్లల బాగో
గులు చూసుకొను; ~ о своём здоровье తన ఆరో
గ్యాన్ని జాగ్రత్తగా చూసుకొను; я позабочусь о том,
чтобы вам отвётили మీకు జవాబు వచ్చేటట్టు
చూస్తాను

заботливо нареч. శ్రద్ధగా, ఆపేక్షగా

ЗАБ — ЗАБ

3

заботливость ж ప్రేమాభిమానాలు, బాగోగులు
చూసుకోవడం

заботлив||ый బాగోగులు చూసుకునే, శ్రద్ధాళువైన;
~ый друг ఆపేక్షగల మిత్రుడు; ~ый сын శ్రద్ధాళువైన
కొడుకు; ~ая мать పిల్లలను ఆప్యాయంతో చూసే తల్లి

забраковать *сов. см.* браковать

забрасывать I, забросать (вн., тв.) (తో)
నింపించు (*заполнять*); విసరివేయు (*закидывать*);
~ гранатами (మీద) గుళ్లు వర్షించు (కురిపించు);
~ камнями (మీద) రాళ్లు విసరివేయు; ~ цветами
పువ్వులు కురిపించు; ~ яму землёй గుంట మట్టితో
నింపు < ~ вопросами ప్రశ్నల వర్షం కురిపించు

забрасывать II, забросить (вн.) 1. (*бросать*)
వేయు; ~ мяч на крышу బంతిని ఇంటి కప్పు మీదికి
విసరివేయు; ~ невод в реку 2. *перен. разг.* (*до-
ставлять*) తీసుకొని వచ్చు 3. *перен.* (*переставать
аниматься чем-л.*) మానేయు; ~ занятия చదువు
మానివేయు

забрать I, II *сов. см.* забирать I, II

забраться *сов. см.* забираться

забронировать *сов. см.* бронировать

забронировать *сов. см.* бронировать

забросать *сов. см.* забрасывать I

забросить *сов. см.* забрасывать II

заброшен||ый అలక్ష్యం చేయబడిన, ఉపేక్షించబడిన;
~ый ребёнок అలక్ష్యం చేయబడిన బిడ్డ; ~ый сад
కలుపు పెరిగిన తోట; ~ая шахта పాడుబడ్డ గని

забрызга||ть *сов.* (вн.) చిమ్ము, చిందించు; она
~ла платье грязью ఆమె బట్టలమీద బురద చిందింది

забрызга||ться *сов.* తుళ్లు, చిందు; я ~лся
грязью నామీద మురికి చిందింది

забывать, забыть 1. (вн., о пр.) (గురించి) మరచు,
మరిచిపోవు, విస్మరించు; забудь об этом అది మరచిపో;
не забудь позвонить [телефон] చేయడం మరచిపోకు
[నుమా]; я забыл его имя అతని పేరు మరచి
పోయాను 2. (вн.; *случайно оставлять*) వదలి వేయు
(పెట్టు, పోవు); я забыл письмо дома ఆ ఉత్తరం
ఇంటివద్ద వదలివేశాను (మరచిపోయాను)

забыва||ться, забыть 1. (*впадать в дремо-
ту*) కునికపడు, తూగిపడు 2. (*отвлекаться от
действительности*) మైమరచు, మరచిపోవు; ~ться в
мечтах కలలలో మైమరచు 3. (*терять контроль
над собой*) మైమరచు 4. (*не сохраняться в па-*

мяти) మరచిపోవు, జ్ఞాపకం ఉండదు; без практики иностранный язык быстро ~ется సాధనం లేకపోతే విదేశీ భాష తొందరగా మరచిపోతాం

забывчивость ж మరపు, పరధ్యానం, మతిమరుపు
забывчивый ж్ఞాపకశక్తి లేని, పరధ్యానంగా వున్న, మతిమరుపు స్వభావం కలిగిన

забыт|ый 1. (не сохранившийся в памяти) విస్మరింపబడిన 2. (оставленный) పోగొట్టుకున్న, పోయిన; ~ые вещи పోగొట్టుకున్న వస్తువులు

забыть сов. с.м. забыть

забыть с 1. (беспамятство) స్పృహతప్పడం; впадать в ~ స్పృహ తప్పు 2. (дремота) కునుకు 3. (глубокая задумчивость) పరధ్యానం

забыться сов. с.м. забыть

завал м అవరోధం; снежный ~ హిమ అవరోధం
завали|вать, завалить (вн.) 1. నింపు, నింపి వేయు, పూడ్చు; ~вать яму песком గుంటను ఇసుకతో పూడ్చు 2. (покрывать) కప్ప, కప్పివేయు; дорогу завалило снегом రోడ్డు మంచుతో కప్పివేయబడింది 3. (загромождать) మూసివేయు; проход завалили мешками దారిని బస్తాలతో మూసివేశారు; ~вать ког-л. письмами разг. ఒకరిమీద ఉత్తరాలు కురిపించు, ఒకరిని ఉత్తరాలతో ముంచెత్తు; ~ ког-л. работой разг. ఒకరిని ఎక్కువ పనితో ముంచివేయు, ఒకరి నెత్తిన ఎక్కువ పని వేయు

заваливаться, завалиться 1. వెనక పడిపోవు; книга завалилась за диван ప్రస్తకం సోఫా వెనక పడిపోయింది 2. разг. (обрушиваться) కూలిపోవు; дом завалился из-за пожара కూలిపోయింది 3. разг. (ложиться) కూలబడు, పడుకొను; ~ спать పడుకొను

завалить(ся) сов. с.м. заваливать(ся)

заваривать, заварить (вн.): ~ чай టీ చేసుకొను

заварить сов. с.м. заваривать

заведение с సంస్థ; учебное ~ విద్యా సంస్థ

заведовать несов. (тв.) [మేనేజిమెంటు] నిర్వహించు, డైరెక్టరుగా వుండు

заведомо нареч. ఉద్దేశపూర్వకంగా, కావాలని; да-вать ~ невёрные сведения ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చు

заведом|ый పచ్చి, పరమ; ~ый негодный పరమ నీచుడు; ~ая ложь పచ్చి అబద్ధం

заведующий м మేనేజరు, అధిపతి; ~ канцеля-рией паё (పెద్ద) గుమాస్తా; ~ редакция దిపార్ట్మెంటు అధిపతి

завезти сов. с.м. завозить

завербовать сов. с.м. вербовать

заверение с నమ్మకంగా (స్థిరంగా) చెప్పడం; ~ в преданности విధేయుడుగా ఉంటానని చెప్పడం

заверить сов. с.м. заверять

завернуть(ся) сов. с.м. завертывать(ся)

завертеть сов. (вн.; начать вертеть) తిప్ప నారంభించు

завертеться I сов. разг. (захлопотаться)

తీరిక (విరామం) లేకుండా పనిలో మునిగివుండు

завертеться II сов. (начать вертеться) తిప్ప సాగు (మొదలుపెట్టు)

завертывать, завернуть 1. (вн.) చుట్టబెట్టు; ~

что-л. в бумагу దేనినైనా కాగితంలో చుట్టబెట్టు

2. (поворачивать) తిప్పకొను, తిరుగు, మళ్లించు; ~ на-лево ఎడమకు తిప్పకొను (తిరుగు) 3. разг. (захо-дить куда-л.) వెళ్ళవచ్చు; завернуть к приятелю స్నేహితుని ఇంటికి వెళ్ళవచ్చు 4. (вн.; заворачивать)

билинду; ~ кран కొళాయి బిగించు 5. (вн.; загибать)

палец చుట్టు, పైకి మడుచు; ~ рукава చొక్కా

చేతులు పైకి మడుచు

завертываться, завернуться 1. (закутывать-

ся) చుట్టూ కప్పివేయు 2. (загибаться) మడతపడు,

మడతపడు

завершить, завершить (вн.) పూర్తి చేయు (చేసు

కొను), నెరవేర్చు, ముగించు

завершаться, завершиться పూర్తి చేయబడు,

ముగియు; ~ успешно ఫలించు

завершающий తుది, చివరి, అంతిమ; ~ этап

తుది (చివరి, అఖిరి) దశ

завершение|| с పరిపూర్తి, [పరి]సమాప్తి, ముగింపు;

успешное ~ సాఫల్యం; приходиться к ~ю ముగింపుకి

వచ్చు

завершить(ся) сов. с.м. завершать(ся)

заверя|ть, заверить (вн.) 1. నమ్మించు, స్థిరంగా

చెప్పు; я ~ю вас, что это будет сделано అది చేయిం

చేది ఖాయం; ~ть ког-л. в чём-л. ఒకరికి దేనిలోనైనా

నమ్మకం కలిగించు 2. (удостоверять) ధృవపరచు,

ధృవీకరించు; ~ть подпись సంతకాన్ని ధృవీకరించు

завес||а ж: дымовая ~а భూమా వరణం, పాగ తెర;

приподнимать ~у ముసుగు తీసివేయు, తెరతొలగించు

завесить сов. с.м. завешивать

завести(сь) сов. с.м. заводить(ся)

завёт м ఆదేశం; по ~ам Лёнина లెనిన్ ఆదేశం

మేరకు

завѣтъ||ый 1. (сокровенный) చిర[కాల]; ~ая мечта చిర[కాల] వాంఛ 2. (особенно ценный) [అత్యంత] ప్రీయమైన 3. (секретный) రహస్య, మరుగు పరచబడిన

завѣшивать, завѣснить (вн.) తెర వేయు, మూసి వేయు; ~ окна కిటికీ తెర వేయు; ~ стены картины-ми గోడలు చిత్రాలతో నింపివేయు

завещание с పీలునామా, మరణ శాసనం; дѣлать ~ పీలునామా రాయు

завещать||ть несов. и сов. 1. (вн. от.; оставлять в наследство) పీలునామా ద్వారా యిచ్చు (సంక్రమింప చేయు) 2. (от. -+ инф.; выражать предсмертную волю) (కి) తుది ఆదేశం ఇచ్చు; учёный ~л продолжать дѣло своим ученикам శాస్త్రవేత్త ఆ ఆశయాన్ని తన శిష్యులు కొనసాగించాలని ఆదేశించాడు

завзятый разг. స్థిరపడిన, మారని; ~ театрал ధీమేటర్లపట్ల విశ్లేషణమానం కలవాడు

завивать, завить (вн.) నొక్కులు దిద్దు; ~ волосы [జుట్టు] నొక్కులు దిద్దు

завиваться, завиться 1. (виться) ఉంగరాలు తిరుగు 2. (делать причёску) నొక్కులు దిద్దు[కొను]

завивка ж 1. (действие) నొక్కులు దిద్దడం 2. (причёска) నొక్కుల జుట్టు; хоробшая ~ మంచి నొక్కుల జుట్టు

завидно безл. в знач. сказ.: ему ~ అతను ఈర్ష్య (అసూయ) పడుతున్నాడు

завидный мంచి; ~ жених మంచి పెళ్లి కొడుకు

завид|ловать, позавидовать (от.) ఈర్ష్యపడు, అసూయపడు; ~овать чужим успехам ఇతరుల విజయాల చూసి ఈర్ష్యపడు (అసూయ చెందు); я ему не ~ую అతనికి పట్టిన గతి నాకు వద్దు

завинтить(ся) сов. с.м. завинчивать(ся)

завинчивать, завинтить (вн.) బిగించు

завинчиваться, завинтиться బిగించబడు

завис|еть несов. (от рд.) (మీద, పై) ఆధార పడు; ~еть от рынка మార్కెట్ పై ఆధారపడు; ~го от меня не ~ит ఇది నామీద ఆధారపడదు

зависимост|| ж 1. పరాధీనత, పారతంత్ర్యం, పరతంత్రత, లోకున; колониальная ~ь వలస పారతంత్ర్యం; крепостная ~ь ист. భూదాస్యం; попа-дять в ~ь పారతంత్ర్యంలో పడు 2. (обусловлен-ность) ఆధారపడడం; ~ь цен от спроса ధరలు గిరాకీ మీద ఆధారపడడం < в ~и от обстоятельств పరిస్థితులను బట్టి

зависим||ый అధీన, పరాధీన; ~ый человек ఆశ్రి

ЗАВ — ЗАВ

తుడు; ~ое положение పరాధీన పరిస్థితి; колони-
альные и ~ые страны వలస, పరాధీన దేశాలు; дѣлать ~ым పరాధీనం చేయు

завистливый కుళ్ళమోతు, ఈర్ష్య; ~ взгляд ఈర్ష్య చూపు; ~ характер కుళ్ళమోతు స్వభావం; ~ человек కుళ్ళపోతు

завистник м కుళ్ళపోతు

зависть ж అసూయ, ఈర్ష్య, కుళ్ళమోతుతనం, కడుపుమంట; возбуждать ~ в ком-л. ఒకరితో అసూయ రేకెత్తించు, ఒకరికి అసూయ కలిగించు

завит||ый: ~ые волосы నొక్కులు, నొక్కుల జుట్టు

завиток м ముంగురు, గిరజా

завить(ся) сов. с.м. завивать(ся)

завком м (заводской комитет) ఫాక్టరీ ప్రేజ్ యూనియన్ కమిటీ

завладевать, завладеть (тв.) స్వాధీనం (వశం) చేసుకొను, చిక్కుబట్టు < ~ вниманием దృష్టిని ఆకట్టుకొను

завладеть сов. с.м. завладевать

завлекать, завлечь (вн.) 1. ఆక చూపి ఆకర్షించు, ఎర చూపు, ఆక చూపి వంచించు 2. перен. తమిక్కొలుపు

завлечь сов. с.м. завлекать

завод м ఫాక్టరీ, కర్మాగారం, మిల్లు; автомобиль-
ный ~ మోటారు కారు ఫాక్టరీ; военный ~ మిలిటరీ (ఆయుధాల) ఫాక్టరీ < конный ~ గుర్రాల పెంపక క్షేత్రం (కేంద్రం)

заводить, завести (вн.) 1. (куда-л.) ఎక్కడికైనా తీసుకెళ్ళు 2. (приобретать) సంపాదించు, తెచ్చుకొను, కొను; ~ друзей స్నేహితులను సంపాదించు; ~ приви-
чку అలవాటు పడు; ~ сорбáку కుక్కను సంపాదించు 3. (устанавливать) ప్రవేశపెట్టు; ~ новые порядки కొత్త రూల్సు ప్రవేశపెట్టు 4. (начинать) పెట్టుకొను, ప్రారంభించు; ~ дѣло కేసు నమోదు చేయు; ~ спор చర్చలు పెట్టుకొను 5. (приводить в движение) పెట్టు; ~ патефон గ్రామోఫోన్ పెట్టు; ~ мотор [కారు] ఇంజను స్టార్టు చేయు; ~ часы వాచి తిప్ప

заводиться, завестись 1. (появляться) వచ్చి పడు; చేరు, పట్టు (о животных, насекомых); в доме завелись мыши ఇంట్లో చుంచులు చేరాయి; у него завелись деньги అతనికి డబ్బు వచ్చిపడింది 2. разг. (устанавливаться) అమలులోకి వచ్చు; заве-

ЗАВ — ЗАГ

лнсь нóвые порýдки కొత్త రూల్సు అమలులోకి వచ్చాయి 3. (начинать действовать) కీ ఇవ్వబడు (о часах); పని చేయ నారంభించు (о моторе и т.п.)

заводн||రగ్గీ కీ యిచ్చే; ~я игрúшка కీ యిస్తే అదే ఆటబొమ్మ

заводоуправлénие с ఫాక్టరీ మేనేజిమెంటు

заводск||రగ్గీ ఫాక్టరీ; ~я столóвая ఫాక్టరీ భోజన శాల; ~нйе корпусá фàక్టరీకి చెందిన భవనాలు

завоевáни||e с 1. (действие) ఆక్రమించుకోవడం, వశం (స్వాధీనం) చేసుకోవడం 2. (достижение) విజయాలు, దిగ్విజయాలు; ~я нау́ки విజ్ఞానశాస్త్రపు విజయాలు

завоевáтель м ఆక్రమణదారు

завоевáтельны||గ్గీ దురాక్రమణ[శీల]; ~е вóйны దురాక్రమణ[శీల] యుద్ధాలు

завоевáть сов. с.м. завоеёвывать

завоеёвывать, завоевáть (вн.) 1. వశం చేసుకొను 2. перен. (добиваться) విజయం సాధించు, పొందు, గెలుచు; ~ авторитét ప్రతిష్ఠను పొందు; ~ доверíе విశ్వాసాన్ని చూరగొను; ~ одобрénие మెప్పు పొందు; ~ прёвое мéсто спорт. మొదటి స్థానం పొందు (గెలుచుకొను); ~ чьй-л. сердца కొందరి హృదయాలు చూరగొను

завозýть, завезтí (вн.) 1. (по пути) [దారిలో] తీసుకువచ్చు 2. (привозить издалека) [దూరం నుంచి] తీసుకువచ్చు, సరఫరా చేయు 3. разг. (оставлять) దింపు, దింపివేయు

заволáкиять, заволóчь (вн.) కమ్మివేయు; тýчи заволóкли нéбó మేఘాలు ఆకాశాన్ని కమ్మేశాయి

заволáкиваться, заволóчься కమ్ముకు పోవు, మబ్బు పట్టు, ముబ్బుకొను; ~ дýмом పాగతో కమ్ముకు పోవు (నిండిపోవు); нéбó заволóклóсь тýчами ఆకాశం మబ్బు పట్టింది

заволновáться сов. 1. (о поверхности воды) కదలనారంభించు 2. перен. (начать беспокоиться) ఆందోళన (దిగులు) పడనారంభించు

заволóчь(ся) сов. с.м. заволáкивать(ся)

заворáчивать несов. разг. 1. с.м. завертывать 2. с.м. ворóчать 2

завсегдáтый м రోజూ వతనుగా ఖాతాదారు

зáвтра нареч. 1. రేపు; ~ вéчером రేపు సాయం శాలం; ~ úтром రేపు ఉదయం 2. в знач. сущ. с нескл. రేపు; оставáться до ~ రేపటివరకు ఉండు;

сдéлать распоряжénия на ~ రేపటికి ఏర్పాటు చేయు
◇ до ~! రేపటివరకు సెలవు!

зáвтрак м టిఫిన్, ఉదయపు భోజనం; вкúсный ~ మంచి టిఫిన్; на ~ ఉదయాహారంలో

зáвтракать, позáвтракать టిఫిన్ తిను, ఉదయపు భోజనం చేయు

зáвтрашн||గ్గీ రేపటి; с ~его дня రేపటినుంచి

завуáлирoвать сов. (вн.) ముసుగు కప్ప, మరుగు పరచు; ~ фáкты వాస్తవాలను మరుగుపరచు

завывáние с అరపు, మొరుగు, కూత; ~ вéтра గాలికూత

завывáть несов. అరచు (о животных); కూతలు పెట్టు (о ветре)

завы́сить сов. с.м. завышáть

завы́ть сов. అరవ (మొరగ) నారంభించు

завышáть, завы́сить (вн.) ఎక్కువ [చేసి] చెప్ప; ~ расхóды ఖర్చులు ఎక్కువ చేసి చెప్ప

завязáть(ся) сов. с.м. завя́зывать(ся)

завязка ж 1. కట్టు (కట్టె) తాడు 2. (начало) ప్రారంభం 3. лит. నాంది

завяз|нуть చిక్కుకొను, దిగబడు; машинá ~ла в грязý కారు బురదలో దిగబడింది (చిక్కుకొంది)

завязывáть, завязáть (вн.) 1. (узлом) ముడుచు కొను, ముడివేయు, ముడివెట్టు; ~ ботíнки разг. బూట్లు కట్టుకొను 2. (обвязывать) కట్టు, చుట్టు; ~ глазá కన్నులకు (కళ్లకు) గంఠలు కట్టు; ~ пáлец (бинтом) వేలికి కట్టు కట్టు 3. (в вн.; упаковывать) ముడుచుకొను; ~ чтó-л. в салфétку ఏదైనా నాప్కిన్లో చుట్టబెట్టు 4. (начинать) కుదుర్చుకొను; ~ дръжбу స్నేహం కుదుర్చుకొను; ~ разговор సంభాషణ ప్రారంభించు

завязывáться, завязáться 1. (узлом) ముడివేయు బడు 2. (начинаться) కుదురు; завязáлась дръжба స్నేహం కుదిరింది; завязáлась перепýска ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు మొదలయాయి 3. (о плоде) పిండే వేయు

зáвязь ж бот. [పువ్వులోని] బీజకోశం

завя́нуть сов. с.м. вя́нуть

загадáть сов. с.м. зага́дывать

зага́дк||a ж 1. పాడుపు కథ; зага́дывать ~у పాడుపు కథ పాడుచు (చెప్ప); разга́дывать ~у పాడుపు కథను విప్ప (ప్రకాశించు) 2. перен. చిక్కు సమస్య (ప్రశ్న); ~а природы ప్రకృతి [మన ముందుంచుతున్న] చిక్కు సమస్య ◇ говорить ~ами గూఢార్థంతో మాట్లాడు

зага́дочный гూఢమైన

зага́дывать, загада́ть 1. (вн.): ~ зага́дку ко-
мү-л. ఒకరికి పాడువు కథ పాడును 2. (вн.; *задумыва-
вать*) ఊహించు; ~ числo ఒక సంఖ్యను ఊహించు 3.
разг. (*предполагать*) పథకాలు వేయు; ~ вперёд
ముందే (జరగబోవుదానిని) వూహించు

зага́р *м* కమలిన రంగు

загаси́ть *сов. см.* гаси́ть 1

загиба́ть, загну́ть (вн.) పైకి మడచు (*вверх*);
కిందికి మడచు (*вниз*); మడచు (*сгибать*); ~ палец
వేలు మడచు; ~ страницу పేజిని మడచు (మడత
పెట్టు)

загиба́ться, загну́ться పైకి మడతబడు (*вверх*);
కిందికి మడతబడు (*вниз*)

загипнотизи́ровать *сов. см.* гипнотизи́ровать

загла́вие *с* శీర్షిక; под ~м శీర్షిక కింద

загла́вн||ый: ~ый лист టైటిల్ పేజి, ముఖ
చిత్రం; ~ая б|у|к|в|а కాపీలట్ లెటర్, పెద్ద అక్షరం;
~ая роль ప్రధాన పాత్ర

загла́дить *сов. см.* загла́живать

загла́живать, загла́дить (вн.) 1. సాపు చేయు;
~ утюго́м ఇస్తీరీ పెట్టితో సాపు చేయు 2. *перен.*
(*исправлять*) సర్దుబాటు చేయు (చేసుకొను), సరిదిద్దు
కొను, చక్కదిద్దు; ~ сво|ю| вин|у| తాను ఒకరికి జరిగిన
అన్యాయం సరిచేయు, తాను చేసిన తప్పు సరిదిద్దుకొను

загло́хнуть *сов. см.* гло́хнуть 2, 3

заглуш||а́ть, заглуши́ть (вн.) 1. కమ్మివేయు,
అణచివేయు; во|й| в|е|т|р|а| ~а|ет| голо|с|а| лю|д|е|й| వాయు
గర్జన మనుషుల మాటలను కమ్మి వేస్తుంది (అణచి
వేస్తుంది) 2. *разг.* (*прекращать работу*) ఆపి
వేయు; води́тель ~а|л| мото|р| ద్రైవరు ఇంజను
ఆపేశాడు 3. *перен.* అణచు, ఉపశమించు, తగ్గించు;
~а́ть бо|ль| бо|ль| బాధను (నొప్పిని) తగ్గించు (అణచు); ~а́ть
душе|в|ную бо|ль| మనోబాధకి ఉపశమం కలిగించు

заглуши́ть *сов. см.* заглуша́ть

загляде́ться *сов. см.* загля́дываться

загля́дывать, загляну́ть 1. [తొంగి] చూచు; ~
в ок|н|о కిటికీలోకి తొంగి చూచు 2. *перен.* చూచు;
~ в сло|ва|р|ь నిఘంటువు చూచు; он не загля́ды-
вал в кни|гу| అతను పుస్తకం తెరవలేదు 3. *разг.*
(*заходить ненадолго*) [చూడడానికి] వెళ్ళివచ్చు; ~ в
мага|зи|н షాపుకి వెళ్ళివచ్చు; ~ к при|ят|ел|ю స్నేహి
తుని చూడడానికి వెళ్ళివచ్చు ◇ ~ вперёд ముందుగా
గోహించు, ముందు ఊహించు

загля́дываться, загляде́ться *разг.* (на *вн.*)
తడేకంగా చూచు, చూస్తూ పరవశమగు

ЗАГ — ЗАГ

3

загляну́ть *сов. см.* загля́дывать

загна́ть *сов. см.* загоня́ть

загнива́ние *с* 1. కుళ్ళిపోవడం 2. *перен.* క్షీణత,
కుళ్ళిపోవడం

загнива́ть, загни́ть 1. కుళ్ళు, కుళ్ళిపోవు 2. *перен.*
క్షీణించు, కుళ్ళిపోవు

загни́ть *сов. см.* загнива́ть

загну́ть(ся) *сов. см.* загиба́ть(ся)

заговáривать I *несов.* (*с тв.; пытаться на-
чать разговор*) (తో) మాట్లాడబోవు, మాట్లాడ
ప్రయత్నించు

заговáривать II, заговори́ть (вн.; *воздей-
ствовать разговором*) మంత్రం చెప్ప (పెట్టు); ~
з|у|б|ы| వళ్ళ నొప్పికి మంత్రం పెట్టు

за́говор I *м* కుట్ర; устрáивать ~ కుట్ర చేయు;
учáствовать в ~е కుట్రలో పాల్గొను

за́говор II *м* (за|кли|на|ние) మంత్రం

заговори́ть I *сов.* (начать говорить) మాట్లాడ
నారంభించు

заговори́ть II *сов. см.* заговáривать II

заговóрщик *м* కుట్రదారు

заго|л|о|в||о|к *м* శీర్షిక; под ~ком శీర్షికతో

заго́н *м* (для скота) బందెల దొడ్డి, కొట్టం

загоня́ть, загна́ть (вн.) 1. (заставлять *вой-
ти*) లోపలికి తోలు (తరుము) 2. *разг.* (збивать)
దిగగొట్టు 3. (*утомлять*) అలయింపజేయు, అలిసి
పోయేలా పని చేయించు

загора́живать, загоро́дить (вн.) 1. (обно|с|ить
забором) చుట్టూ కంచె వేయు 2. (заслоня́ть) (కి)
అడ్డంగా వుండు; ~ свет వెలుతురుకి అడ్డంగా వుండు
3. (*преграждать*) (కి) అడ్డం పెట్టు; ~ доро́гу
దారి మూసి వేయు, (దేనినైనా) దారికి అడ్డం పెట్టు

загора́живаться, загоро́диться 1. (*отгора-
живаться*) కంచె వేయు 2. (*заслоняться*) (కి)
అడ్డం పెట్టుకొను

загора́ть, загоре́ть ఎండతో మాడు, సూర్య
రశ్మికి దేహాన్ని గురి చేయు

загор||а́ться, загоре́ться 1. (за|жи|гать|ся) తగుల
బడి పోవు, నిప్పంటుకొను (*о пламени*); రైలు వెలుగు
(*о свете, электричестве*) 2. మెరయు; е|ё| гла|з|а|
~е|лись от ра|до|сти ఆమె కళ్ళ సంతోషంతో మెరి
శాయి 3. *перен.* (*тв. и без доп.; каким-л. силь-
ным чувством*) తహతహలాడు; ~а́ться стра́стью *к*

ЗАГ — ЗАД

комý-л. ఒకరిపట్ల వ్యామోహితుడగు; ~аться желáнием сдéлать чтó-л. దేనినైనా చేయాలని తహతహలాడు
4. перен. (возникать) తేగు; ~елся спор చర్చ తేగింది

загорéлыйй ఎండకు కమలిన

загорéть(ся) сов. см. загорáть(ся)

загорóдить(ся) сов. см. загорáживать(ся)

загорóдка ж разг. 1. (ограда) చుట్టు కంచె, బండె 2. (перегородка) అడ్డం

зáгородн||ый పట్టణం వెలుపలి; ~ый дом పట్టణం వెలుపలి గృహం; ~ая прогулка ఊరు బయట షికారు

заготáвливать, заготóвить (вн.) 1. (готовить заранее) ముందే సిద్ధం చేసుకొను 2. (запасать) ఎలవ చేయు, సేకరించి పెట్టుకొను

заготóвительн||ый సేకరణ; ~й пункт సేకరణ కేంద్రం; ~е цены సేకరణ ధరలు

заготóвить сов. см. заготáвливать

заготóвка ж 1. (действие) సేకరణ; ~ хлебá ధాన్య సేకరణ 2. (полупродукт) సగం తయారీ వస్తువు

заготовл|ять несов. см. заготáвливать

заград|ть сов. см. заграждáть

заграждáть, заград|ть (вн.) అడ్డగించు, అవరోధించు; అడ్డం పెట్టు

заграждение с అవరోధం, ప్రతిబంధకం; проволочное ~ తీగలతో నిర్మించిన అవరోధం

загран|ца ж разг. విదేశాలు, దేశాంతరం

загран|чный విదేశీ; ~ паспорт [విదేశాలకు పోయేందుకు] పాస్ పోర్టు

загрéбáть, загрéсти разг. (вн.) పోగుచేయు; ~ грáблями పండ్లకోలతో పోగుచేయు ◇ ~ дéньги రెండు చేతులతో డబ్బు పోగుచేసుకొను

загрéсти сов. см. загрéбáть

загримировáться сов. см. гримировáться

загрóбн||ый рел.: ~ый мир పరలోకం; ~ая жизнь పరలోక జీవితం; ~ый гóлос పరలోక (అధిలోక) వాణి

загромождáть, загромозд|ть (вн.) (తో) నింపివేయు

загромозд|ть сов. см. загромождáть

загрубéть сов. см. грубéть 1

загружáть, загруз|ть (вн.) 1. ఎక్కించు; ~ машину дровáми వంట చెరుకు లారీలో ఎక్కించు 2. (работой, делом) ఎక్కువ పని చేయించు; он óчень

загру́жен работой అతనికి తల మునక[లు]గా పనివుంది; ~ предприятие на полную́ мощность సంస్థను పూర్తి సామర్థ్యంతో నడిపించు (పని చేయించు)

загруз|ть сов. см. загружáть и груз|ть 1

загру́зка ж 1. (действие) (దేనితోనైనా) నింపడం, సరుకులు ఎక్కించడం 2. (загруженность работой) పని భారం, ఎక్కువ పని

загрунто́вать сов. см. грунто́вать

загрусти́ть сов. బెంగ (దిగులు) పడనారంభించు

загры́з||ть сов. (вн.) 1. కొరికి చంపు; собáка ~ ла ко́шку కుక్క పిల్లిని కొరికి చంపేసింది 2. перен. разг. కొరికివేయు, వేధించు; егó ~ ла совесть అతన్ని అంతరాత్మ వేధించింది

загрязнéние с 1. (действие) కలుషితం (కాలుష్యం) చేయడం; ~ окружающей сре́ды వాతావరణ పరిసరాల కాలుష్యం 2. (состояние) కాలుష్యం

загрязн|ть(ся) сов. см. загрязн|ять(ся) и грязн|ть(ся)

загрязн|ть, загрязн|ть (вн.) కలుషితం చేయు, కలుషితపరచు, మలినపరచు; ~ атмосфéре వాతావరణాన్ని కలుషితపరచు (కలుషితం చేయు)

загрязн|ться, загрязн|ться కలుషితమగు; మురికి అగు (об одежде)

загс м (отдéл зáписи áктов граждáнского состояния) సివిల్ రిజిస్ట్రారు ఆఫీసు (కార్యాలయం)

зад м 1. వెనుక భాగం; ~ дóма ఇంటి వెనుక భాగం 2. (часть туловища) పిరుదు, వృష్ణభాగం; поверн|ться к комý-л. ~ом ఒకరికి పెడముఖం పెట్టు

зада́бривать, задрóбрить (вн.) అనునయించు, లాలించు, కానుక ఇచ్చి మంచి చేసుకొను

зада́вать, зада́ть 1. (вн.) ఇచ్చు, అప్పగించు; ~ урок комý-л. ఒకరికి పాఠం ఇచ్చు; что тебé зáдано на зáвтра? రేపటికి నీకేం పాఠం వుంది? 2. разг. (вн.; устраивать) చేయు; ~ пир విందు చేయు; ~ свáдьбу పెళ్లి చేయు 3. с.-х. (вн., рд.; да-вать) పెట్టు ◇ ~ вопрóс [ప్రశ్న] వేయు; я тебé задáм! разг. చూడు నిన్నేం చేస్తానో!

зада́ваться I, задáться (тв.): ~ цéлью నిశ్చయించుకొను, లక్ష్యాన్ని చేపట్టు, లక్ష్యం పెట్టుకొను

зада́ваться II несов. разг. (важничать) కళ్లు నెత్తికి ఎక్కు, కళ్లు తలకెక్కు

зада́вн||ть сов. (вн.) 1. పొరలిపారు, (మీదకి) ఎక్కియు; автоб́ус ~л собáку బస్సు కుక్క మీదకి ఎక్కిసింది 2. разг. (задушить) [ఒకరి] గొంతు నులుము 3. перен. అణచివేయు

зада́ни||e c పని; కర్తవ్యం; అభ్యాసక్రియ (учебное); домашнее ~e ఇంటి పని, హోమ్ వర్క్; плановое ~e ప్రణాళికా లక్ష్యం; по ~ю ఆదేశాల (ఆజ్ఞ) ప్రకారం зада́тки *мн.* (склонности) మొగ్గు, అభిరుచులు; дурные ~ చెడు అభిరుచులు; хорошие ~ మంచి అభిరుచులు

зада́ток *м* బజానా, జట్టి

зада́ть *сов. см.* задава́ть

зада́ться *сов. см.* задава́ться I

зада́ч||а *ж* 1. కర్తవ్యం; లక్ష్యం (цель); выпол- нять ~у కర్తవ్యం నిర్వహించు; ста́вить ~у перед кем-л. ఒకరి ముందు కర్తవ్యం[గా] పెట్టు, ఒకరి ముందు లక్ష్యం పెట్టు 2. *мат.* సమస్య, లెక్క; решáть ~у లెక్క చేయు

зада́чник *м* లెక్కల పుస్తకం

задви́гать, задви́нуть (*вн.*) 1. తోయు; ~ под кровáть మంచం కిందకి తోయు; ~ за шка́ф బీరువా వెనక తోయు 2. (закрыва́ть) మూయు

задви́жк||а *ж* కొండి, గొండ్లం, గొల్లెం; закрывáть на ~у తలుపు గొల్లెం వేయు (పెట్టు)

задви́нуть *сов. см.* задви́гать

задева́ть, заде́ть 1. (*вн., за вн.*) తట్టుకొను, ఒరసికొని పోవు (касáться); తగులుకొను, (కు) చిక్కుకొను (зацепля́ться); он заде́л за гвоздь అతను మేకుకు తగిలాడు, అతని [చొక్కా] మేకుకు చిక్కుకుంది; пу́ля его́ не заде́ла తుపాకి గుండు అతనికి తగలలేదు 2. *перен.* (*вн.; возбужда́ть, волнова́ть*) రేకెత్తించు; ~ чье-л. любопы́тство ఒకరి ఉత్సुकతను రేకెత్తించు 3. *перен.* (*вн.; обижать, оскорбля́ть*) అవమానపరచు; ~ чье-л. самолю́бие ఒకరి మనస్సు గాయపరచు, ఒకరి ఆత్మగౌరవాన్ని కించపరచు ◇ ~ когó-л. за живо́е ఒకరి మనస్సుని సూటిగా తాకు

заде́лать *сов. см.* заде́лывать

заде́лывать, заде́лать (*вн.*) బిగించు; ~ о́кна టీటికీలు బిగించు

заде́ргивать, заде́рнуть (*вн.*): ~ занавеску (штору) తెర వేయు (మూయు)

заде́ржáть(ся) *сов. см.* заде́рживать(ся)

заде́рживать, заде́ржать (*вн.*) 1. (останав- лива́ть) ఆపు, నిలుపు, బండు చేయు 2. (меша́ть) అరికట్టు; ~ разви́тие అభివృద్ధిని అరికట్టు 3. (не вы- дава́ть вовремя) తొక్కినట్టు; ~ зарпла́ту జీతం బిగబట్టు 4. (арестовыва́ть) నిర్బంధించు, అరెస్టు చేయు 5. (замедля́ть, прекра́щать на время): ~ дыха́ние ఊపిరి బిగించు

ЗАД — ЗАД

заде́рживаться, заде́ржаться 1. ఆగు, ఉండు; я заде́ржусь здесь на неде́лю నేనిక్కడ ఇంకా ఒక వారం రోజులు ఉండిపోతాను 2. (останавлива́ться) ఆపు; он заде́ржался у двéри ద్వారం వద్ద [కొంత సేపు] ఆగాడు 3. (опаздыва́ть) ఆలసిండు, నట్టు కొట్టు, జాగు చేయు 4. (с тв.; медли́ть с чем-л.) జాప్యం చేయు; он заде́ржался с отъéздом వెళ్ళడానికి జాప్యం చేశాడు; он заде́ржался с рабо́той అతను పని జాప్యం చేశాడు

заде́ржк||а *ж* 1. (остановка) ఆక, నిలిపివేత 2. (проме́дление) నట్టు, జాగు, జాప్యం; без ~и వెను వెంటనే

заде́рнуть *сов. см.* заде́ргивать

заде́ть *сов. см.* задева́ть

задира́ть, задра́ть (*вн.*) 1. *разг.* ఎత్తు; పైకి లాగు (платье и т.п.); ~ го́лову తల ఎత్తు (ఎగుర వేయు) 2. (загрыза́ть) చంపు, పట్టున బెట్టుకొను 3. *тк. несов. разг.* (дразни́ть) వెక్కిరించు

задира́ться, задра́ться *разг.* పైకి మడతబడు

за́дн||ий వెనక, వెనుక; ~ий двор పెరడు; ~яя часть వున్నం; ~ее колесó వెనక చక్రం; ~ие но- ги వెనక కాళ్ళ ◇ ~ий план *жив.* [చిత్రం] పూర్వ రంగం; ~ий ход బాకీ చెయ్యడం; крепóк ~им умóм *разг.* చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకొన్నట్టు, ఇల్లు అంటుకున్నాక బావి తవ్వనట్టు; бы́ть без ~их ног *разг.* ఒళ్ళ తూలిపోవు; помéтить ~им числóм వెనుకటి తేదీ వేయు; ходи́ть на ~их ла́пках пе- ред кем-л. ఒకరికి అడుగులకు మడుగులొత్తు

задо́брить *сов. см.* зада́бривать

задо́лго *нареч.* చాలా (ఎంతో) ముందుగా; ~ до нача́ла ఆరంభానికి చాలా ముందుగా

задолжа́||ть *сов. разг.* (*вн. и без доп.*) (కి) అప్పుపడు, రుణపడు, బాకీ ఉండు (పడు); я е́му ~л 10 рублéй నేను అతనికి 10 రూబుళ్ళు బాకీ ఉన్నాను (పడ్డాను)

задо́лженность *ж* బకాయి, బాకీ, అప్పులు; пога- ша́ть ~ అప్పులు తీర్చు (చెల్లుబెట్టు), బాకీ (బకాయి) తీర్చు за́дом *нареч.* వెనక్కి తిరిగి; сидéть, поверну́в- шись ~ వెనక్కి తిరిగి కూర్చొను; дви́гаться ~ వెనక్కి వెనక్కి వెళ్ళు (నడుచు)

задо́р *м* ఉత్సాహం

задо́рный ఉత్సాహవంతమైన, ఉత్సాహపూరితమైన задохну́ться *сов. см.* зады́хаться

ЗАД — ЗАЖ

задрать сов. см. задира́ть 1, 2

задраться сов. см. задира́ться

задремать сов. см. дрема́ть

задрожа́ть сов. వణక నారంభించు

задува́ть, задуть (вн.; *гасить*) పూది ఆర్పు, పూదివేయ

задумать(ся) сов. см. задумы́вать(ся)

задумчивость ж ఆలోచనలో మునిగివుండడం (విచారించడం)

задумчивый ఆలోచనా పూరితమైన, ఆలోచనలో మునిగివుండే; ~ взгляд ఆలోచనా పూరితమైన నేత్రాలు (చూపు); ~ человек ఆలోచనా పూరితుడైన వ్యక్తి

задумыва́ть, задума́ть 1. (вн. + инф.; *намереваться сделать*) *переводится суф.* ఆలి + అనుకొను: я ~ал поехать в Ленинград తెనిగ్రాడ్కు వెళ్లాని అనుకున్నాను; *если всё пойдёт, как ~ано* అన్నీ అనుకున్నట్లు జరిగిపోతే 2. (*загадывать*) అనుకొను, ఊహించు; ~ать число ఒక సంఖ్యను అనుకొను (తలుచుకొను)

задумыва|ться, задума́ться 1. (над *тв.*, о *пр.*) (గురించి) ఆలోచించు, చింతించు, తలపెట్టు, తలపోయు; ~ться о будущем భవిష్యత్తును గురించి తలపెట్టు (ఆలోచించు) 2. (*впадать в задумчивость*) పర్యాయించు, తలపోయు, ఆలోచనలో మునిగి పోవు 3. (*колебаться*) ముందువెనకలు చూచు; не ~аясь సంకోచించక, వెనుదీయక, ముందువెనుకలు ఆలోచించక

задуть I сов. см. задува́ть I

задуть II сов. разг. (*начать дуть*) వీచ సాగు (నారంభించు)

задуше́н|ый: ~ый го́лос మృదువైన కంఠధ్వని; ~ый друг అత్త మిత్రుడు; ~ая бесе́да సహృదయ పూర్వక భేటీ

задушить сов. см. ду́шить I

задыха́ться, задохну́ться 1. (от *рд.*) ఉక్కిరి బిక్కిరి అగు (от *недостатка воздуха*); ఒగర్పు (от *бега, ходьбы*); గద్గడికముగు (от *волнения*); ~ от гнева కోపంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు 2. *перен.* ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు; ~ под гнетом పెత్తనంకింద ఉక్కిరి బిక్కిరి అగు 3. (*умирать от удущья*) ఉక్కిరిబిక్కిరి అయి చచ్చిపోవు, ఊపిరి సలపక చచ్చిపోవు

зае́зд м 1. спорт. రౌండు 2. (*приезд*) రాక; се-го́дня в санато́рии ~ ఈ రోజు శానిటోరియంకి కొత్తవాళ్లు వచ్చే రోజు

зае́зжа́ть, зае́хать 1. వచ్చు, దారిలో ఆగు, సం దర్శించు; ~ к брата́ю సోదరుని ఇంటిదగ్గర ఆగు 2. (за *тв.*) ఒకరిని తీసుకునివెళ్లు 3. (в *вн.*; *отъезжать*) (కి) వచ్చు; ~ во двор దొడ్లోకి వచ్చు 4. (*подъез-жать*) చేరు, వచ్చు; ~ слева ఎడమవైపు నుంచి చేరు 5. (за *вн.*; *сворачивать*) (కు) వెళ్లిపోవు; ~ за дом ఇంటి వెనుకకు వెళ్లిపోవు

зае́м м రుణం, అప్పు; госуда́рственный ~ ప్రభుత్వ రుణం; де́лать ~ అప్పు (రుణం) పుచ్చుకొను (తీసుకొను, చేయు); предоста́влять ~ (కి) రుణం ఇచ్చు

зае́хать сов. см. зае́зжа́ть

зажа́ть сов. см. зажима́ть

заже́чь(ся) сов. см. зажига́ть(ся)

зажи|ва́ть, зажи́ть మాను, ఆరు; ра́на ~ва́ет ме́дленно గాయం మెల్లగా ఆరుతున్నది (మానుతున్నది); ра́на ~ла గాయం మానింది

за́живо нареч. నిలుపుగా, సజీవంగా; ~ погребё-ный నిలుపుగా పాతిన, సజీవంగా పూడ్చిపెట్టిన; ~ сго-ре́ть సజీవంగా దహనముగు

зажига́лка ж 1. (*прибор*) లైటర్ 2. *разг.* (*бомба*) మంట బొంబు

зажига́тель|ный 1. మంట, మండే; ~ая бо́мба మంట బొంబు 2. *перен.* ఉత్తేజకరమైన; ~ая речь ఉత్తేజకరమైన ప్రసంగం

зажига́ть, заже́чь (вн.) 1. తగులబెట్టు, రాజబెట్టు (*поджигать*); వెలుగు, వెలిగించు (*включать свет*); ~ сигаре́ту ముట్టించు; ~ спичку అగ్గి పెట్టు 2. *перен.* ఉత్తేజపరచు, రగిలించు

зажига́ться, заже́чься 1. రగులుకొను, తగులు, అంటుకొను, రాజుకొను; అంటుకొను (о *спичке*); వెలుగు (об *электрическом свете*) 2. *перен.* ఉత్తేజితమగు, ఉత్తేజం కలుగు, తేజోవంతమగు

зажи́м м 1. (*действие*) అణచివేత, అణచుట; ~ критики విమర్శను అణచుట 2. (*приспособление*) బందు

зажима́ть, зажа́ть (вн.) 1. బిగించు, నొక్కు, గట్టిగా పట్టుకొను; ~ в кулаке పిడికిట్లో నొక్కు 2. (*плотно закрывать*) మూసుకొను; ~ нос ముక్కు మూసుకొను; ~ ýши చెవులు మూసుకొను 3. *перен.* *разг.* అణచు; ~ инициати́ву చొరవను అణచు; ~ критику విమర్శను అణచు ◇ ~ кому-л. рот ఒకరి నోరు మూయించు

зажи́точно нареч.: жи́ть ~ సంపన్న జీవితం గడుపు, సంపన్నంగా వుండు

зажи́точный సంపన్న

зайить I сов. см. заживать

зайить II сов. (начать жить) జీవించ నారంభించు (సాగు); ~ по-новому మాతన జీవితాన్ని ఆరంభించు (సాగించు); ~ семейной жизнью కుటుంబం కుదుర్చుకొను, కాపురమేర్పరచుకొను, సాంసారిక జీవితం ఏర్పరచుకొను

займывать, займывать (вн.): ~ глаза కళ్ళ మూసుకొను

займываться, займываться కళ్ళ మూసుకొను
займывать(ся) сов. см. займывать(ся)

завать сов. см. зазывать

завенеть сов. మోగింపబడు, మోగింపసాగు

завонить сов. మోగు, మోగింపసాగు; ~л телефон లైఫోన్ మోగింది

завучать сов. ధ్వనించ (మోగ, ప్రతిధ్వనించ) నారంభించు

завеваться сов. разг. పరధ్యానంగా వుండు

завеленеть сов.: луга ~ли వచ్చిక బయళ్ళ గడ్డితో నిండిపోయాయి; вдала ~ла роща దూరంలో ఆకువచ్చగా అడవి కనిపించింది

завнаваться, зазнаваться разг. గర్వాన్ని ప్రదర్శించు, కళ్ళ తలకు (నెత్తికి) ఎక్కు

завнаство с разг. అహంభావం, గర్వం

завнаться сов. см. зазнаваться

заврение с: без ~я сообщить జంకుగొంకు (సిగ్గు) తేకుండా

завривать, завривать (вн.) కంఠస్థం చేయు, గుడ్డిగా వల్లెవేయు

завривать сов. см. завривать

завывать, зазывать разг. (вн.) రమ్మని పట్టుపట్టు

заиграить сов. వాయింప నారంభించు; оркестр ~л ఆర్యోస్త్రై బృందం వాయింప నారంభించింది; он ~л на гитаре అతను గిటార్ వాయింప నారంభించాడు

заигрывать несов. разг. (с тв.) 1. (кокетничать) (తో) పాలలాడు, సరసలాడు 2. (заискивать) (తో) ఇచ్చకములాడు

зайка м и ж నత్తివాడు మ, నత్తిది జ

заикаить, заикнуть 1. тк. несов. నత్తు, రాలపడు 2. разг. (о пр.; намекать) ప్రస్తావించు, సూచించు; он и не ~лся об этом అతను దాన్ని గురించి ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు

заикнуться сов. см. заикается 2

займствование с 1. (действие) ఆదానం, అరుపు 2. (то, что займствовано) ఆదాన, అరుపు తెచ్చుకున్నది

ЗАЖ — ЗАК

3

займствованный అరుపు తెచ్చుకున్న, ఎరుపు తీసుకున్న; ~ое слово అరుపు తెచ్చుకున్న మాట, ఎరుపు తీసుకున్న పదం

займствовать несов. и сов. (сов. тж. позаимствовать; вн.) అరుపు (బదులు) తెచ్చుకొను, ఎరుపు తీసుకొను; ~ опыт అనుభవాన్ని బదులు తెచ్చుకొను

заинтересованность ж ఆసక్తి, పక్షపాతం, శ్రద్ధ; (ప్రేరణ (стимул); ~ в работе పని యెడల ఆసక్తి (శ్రద్ధాసక్తి); материальная ~ భౌతిక (పదార్థిక) ప్రేరణ

заинтересованный 1. (проявляющий внимание, интерес) ఆసక్తిగల 2. (в чём-л.) (కు) సంబంధించిన; ~е стороны సంబంధించిన వారు

заинтересовать(ся) сов. см. заинтересовывать (-ся)

заинтересовывать, заинтересовать (вн. тв.) (తో) రంజింపజేయు, (తో) ఆసక్తి కలిగించు; (తో) ప్రోత్సహించు (стимулировать)

заинтересовываться, заинтересоваться (тв.) (మీద) ఆసక్తి కలుగు (ఏర్పడు, చూపు), కన్నుపడు, దృష్టిపడు

заинтриговать сов. см. интриговать 2

заискивать несов. (перед тв.) (ఒకరి యెదుట) ఇచ్చకములాడు, సముదాయించు

заискивающий ఇచ్చకాలమారి; ~ взгляд ఇచ్చకాలమారి చూపు

зайти сов. см. заходить

зайчиха ж అడకుందేలు

закабалить сов. см. закабалить

закабалить, закабалить (вн.) బానిసగా చేయు

закадычный разг.: ~ друг ప్రాణస్నేహితుడు, ఆప్త మిత్రుడు

заказ м ఆర్డరు, ఆదేశం, పురమాయింపు; по ~у ఆధ్వర్యాన, ఆదేశం మేరకు

заказать сов. см. заказывать

заказной: ~е письмо రిజిస్టరు ఉత్తరం

заказчик м и ж కాతాదారు, క్లయంటు

заказывать, заказывать (вн.): ~ билет టికెట్టు బుక్ (రిజర్వ్) చేయు; ~ книгу в библиотеке లైబ్రరీలో పుస్తకం ఆర్డరు చేయు; ~ платье в ателье దుస్తు (ప్రాకు) పురమాయింపు (ఆర్డరు చేయు)

заказ м см. заказка ◇ человек старого ~а కాకలు తీరిన మనిషి

ЗАК — ЗАК

закалённый *прям., перен.* కాకలు తీరిన; రాటు దేలిన (*тк. перен.*)

закалить(ся) *сов. см.* закалѣть(ся)

закалка *ж* 1. *тех.* రాటు దేలడం 2. *перен.* (во-спитание выносливості) [శరీరాన్ని] రాటు దేలడం 3. *перен.* (выносливость) కాకలు తీరడం, గట్టితనం దిట్టతనం

закалывать, заколѣть (*вн.*) 1. (*прбивать*) పాడిచి చంపు 2. (*скреплять*) అతికించు, అంటించు

закалѣть, закалѣть (*вн.*) 1. *тех.* రాటు దేల్పు 2. *перен.* కాకలు తీర్పు, నిగ్గు దేల్పు; [శరీరాన్ని] రాటు దేల్పు (*физически*); ~ *вoglio* సంకల్పాన్ని దృఢపరచు

закалѣться, закалѣться 1. *тех.* రాటు దేలు, పడును ఎక్కు 2. *перен.* కాకలు తీరు, నిగ్గు దేలు

заканчивать, закончить (*вн.*) పూర్తిచేయు, ముగించు; ~ *обучение* చదువు (విద్యాధ్యయనం) పూర్తి చేయు, పట్టభద్రుడగు; ~ *работу* పని పూర్తిచేయు; ~ *разговор* భేటీ (సంభాషణ) ముగించు; ~ *ремонт* మరమ్మత్తు పూర్తిచేయు

заканчиваться, закончиться 1. పూర్తి అగు, ముగియు, సరిపడు, పోవు, అగు 2. *тк. несов.* (*тв.*) (తో) ముగియు

закáпа||ть I *сов.* [చినుకులు] పడనారంభించు; *дождь* ~ *л* చినుకులు మొదలయ్యాయి (పడనారంభించాయి)

закáпа||ть II *сов.* (*вн.*; *испачкать*) మరకలు చేయు (చేసుకొను); *онá* ~ *ла себѣ* ప్లాట్టే ఆమె తన దుస్తులు మరకలు చేసుకుంది

закáпывать, закопáть (*вн.*) 1. (*в землю*) పూడ్చు, పూడ్చివేయు, పాతిపెట్టు 2. (*заполнять землѣй*) నింపు, పూడ్చివేయు; ~ *яму* గుంట మట్టితో నింపు (పూడ్చివేయు)

закáт *м* 1. (*солнца*) సూర్యాస్తమయం 2. *перен.* అవసానం, క్షీణత; *на* ~ *е жнѣни* జీవిత అవసాన దశలో, జీవితపు క్షీణ దశలో

закатáть *сов. см.* закатывать I

закатѣть *сов. см.* закатывать II

закатѣться *сов. см.* закатываться

закáтывать I, закатáть (*вн.*) 1. (*в вн.*; *заворачи-вать*) (తో) చుట్టు 2. *разг.* (*засучивать*) పైకి మడుచు; ~ *рукава* [చొక్కా] చేతులు పైకి మడుచు

закáтывать II, закатѣть (*вн.*) (తో, వెనుక, కింద) దొర్లించు ◇ ~ *глаза* గుడ్డు (కళ్లు) తేలవేయు; ~

истерике разг. పిచ్చి (వెర్రి) కేకలు వేయు; ~ *пир* విందు చేయు; ~ *скандáл* రభసచేయు

закáтываться, закатѣться 1. (*куда-л.*) (వెనుక, కింద) దొర్లు 2. (*о светилах*) అస్తమించు; *солнце* закатѣлось సూర్యుడు అస్తమించాడు

закáшлять *сов.* దగ్గ నారంభించు

закáшляться *сов.* సాంబారి దగ్గు

закидáть *сов. см.* закидывать I

закидывать I, закидáть (*вн. тв.*) 1. (*запол-нять*) (తో) నింపు, పూడ్చివేయు 2. *перен.* కురిపించు;

~ *кого-л. вопросами* ఒకరిపైన ప్రశ్నల [వర్షం] కురిపించు, ఒకరిని ప్రశ్నలతో ముంచెత్తు

закидывать II, закинуть 1. *см.* забрáсывать II 1; 2.: ~ *голову* తల పైకెత్తు (వెనక్కి వాలు); ~ *ногу нá ногу* కాలు మీద కాలు వేసుకొను

закинуть *сов. см.* закидывать II

закипѣть, закипѣть 1. పొంగు (తెల్ల, కుతకుత లాడ) నారంభించు 2. *перен.* ముమ్మరంగా (జోరుగా) సాగు; *работá* ~ *ѣла* పని ముమ్మరంగా (జోరుగా) సాగు తోంది

закипѣть *сов. см.* закипать

закисáть, закинуть పుల్లపడు, పులుపెక్కు

закиснуть *сов. см.* закисáть

зákись *ж хим.* ఆక్సైడ్లు; ~ *железа* ఫెర్రస్ ఆక్సైడ్లు; ~ *азота* నైట్రస్ ఆక్సైడ్లు

заклáд *м разг. см.* залог I 1, 2 ◇ *бнѣться* *об* ~ *содѣ* ఒడ్డు (కట్టు), జూదమాడు

заклáдка *ж* 1. (*действие*) పునాది వేయడం, శంకు స్థాపన 2. (*в книге*) ప్రజ్ఞా పత్రిక, బుక్ మార్క్

закладнáя *ж* తనఖా (భోగ్య) పత్రం

заклáдывать, заложить (*вн.*) 1. వేయు, వేసుకొను; *заложить рýки в карма́ны* చేతులు జేబుల్లో వేసుకొను; ~ *рýки за спину* చేతులు వెనక్కి పెట్టుకొను 2. (*заполнять*) నింపు; పేర్పు (*загроможда́ть*); ~ *стол кни́гами* బల్లిమీద పుస్తకాలు పేర్పు, పుస్తకాలతో టేబుల్ నింపు 3. (*начинать постройку*) పునాది రాయి వేయు, శంకుస్థాపన చేయు 4. *перен.* (*давать начало*): ~ *осно́ву* ప్రాతిపదిక వేయు 5. (*отдавать в залог*) కుదువపెట్టు, రోయిడు, తాకట్టు పెట్టు 6. *безл. разг.*: *мне заложѣло у́ши* నాకు చెవులు దిబ్బళ్లుపడ్డాయి ◇ ~ *лошадѣй* గుర్రాలను పూస్తు; ~ *странѣцу* పుటలో గుర్తు పెట్టు, బుక్ మార్క్ పెట్టు

заклѣивать, заклѣить (*вн.*) అంటించు

заклѣить *сов. см.* заклѣивать

заклеймить сов. см. клеймить

заклёпка ж ఉట్టి చీల, తాపటపు చీల

закли́нание с 1. (действие) మంత్రం, అభిచారం

2. (мольба, просьба) ప్రార్థన

закли́натель м మాంత్రికుడు; ~ змеи పాములవాడు

закли́нать несов. (вн.) 1. అభిమంత్రించు 2.

(умолять) (ఒకరిని, చేయమని) ప్రార్థించు, అర్థించు

заклю́чать, заклю́чить 1. (вн.) నిర్బంధించు;

~ ког-л. в тюрьму ఒకరిని ఖైదు (బందీ) చేయు,

జైలులో పెట్టు 2. (вн. тв.; заканчива́ть) ముగించు;

~ речь призы́вом ప్రసంగాన్ని విజ్ఞప్తితో ముగించు

3. (делать вывод) నిర్ధారణ చేయు; из ва́ших слов

я заклю́чаю, что... మీ మాటలను బట్టి... అని నేను

నిర్ధారణ చేసుకుంటున్నాను 4. (вн.; догово́р и т.п.)

కుదుర్చుకొను, చేసుకొను; ~ мир శాంతి సంధి చేసుకొను

(కుదుర్చుకొను); ~ пари పందెం పెట్టుకొను; ~

соглаше́ние ఒప్పందం చేసుకొను 5. тк. несов. (вн.;

содержа́ть) ఉండు; письмо́ заклю́чало в себе́

не́сколько строк ఉత్తరంలో కొన్ని పంక్తులు ఉన్నాయి

◇ ~ в скóбки బ్రాకెట్స్ లో పెట్టు

заклю́ча|ть|ся несов. 1. (в пр.; находи́ться)

(తో) ఉండు 2. (в пр.; состоя́ть) కలిగివుండు, అయి

వుండు; де́ло ~ется в том, что... విషయం

(సంగతి) ఏమిటంటే...; за́дача ~ется в том, что́бы...

కర్తవ్యం ఏమిటంటే...; в э́той фра́зе ~ется весь

смысл ста́тьи వ్యాస సారాంశమంతా ఈ వాక్యంలో వుంది

3. (тв.; заканчива́ться) (తో) ముగియు

заклю́чение с 1. చేసుకోవడం, కుదుర్చుకోవడం;

~е догово́ра ఒప్పందం చేసుకోవడం; ~е ми́ра శాంతి

సంధి చేసుకోవడం (కుదుర్చుకోవడం) 2. (лише́ние

свобо́ды) నిర్బంధం; ~е в тюрьму́ జైలులో పెట్టడం;

~е под стра́жу అరెస్టు చేయడం, నిర్బంధం; отбы́

ва́ть ~е శిక్ష కాంం గడుపు; пригово́ривать к тю́

ре́мному ~ю జైలు శిక్ష విధించు 3. (выво́д) నిర్ధా

రణ, నిర్ణయం, తీర్మానం; обвини́тельное ~е నేరా

రోషణ ప్రతం; приходи́ть к ~ю నిర్ణయం చేసుకొను,

నిర్ణయించు, నిర్ధారణకి వచ్చు 4. (конец че́го-л.)

ముగింపు ◇ в ~е ముగింపులో, అంతంలో

заклю́ченный м ఖైదీ

заклю́чительн|ый| ముగింపు, కడపటి, తుది; ~ый

докуме́нт తుది ప్రతం; ~ый конце́рт కడపటి

(అంత్య) కన్సెర్టు ((వదర్శన); ~ое заседа́ние ముగింపు

సమావేశం

заклю́чить сов. см. заклю́чать 1—4

закля́тый бр; ~ враг బద్ధ (గర్భ) శత్రువు

ЗАК — ЗАК

3

закováть сов. см. заковы́вывать

заковы́вывать, заковать (вн.): ~ ког-л. в кан-
далы ఒకరికి శృంఖలాలు (సంకెళ్లు) వేయు

зако́лачивать несов. см. забива́ть 2

зако́лдованный మంత్రముగ్ధుడైన

◇ ~ круг విషవలయం

зако́лдовать сов. см. зако́лдовывать

зако́лдовывать, зако́лдовать (вн.) మంత్రించు

зако́лка ж జాబ్బు క్లిప్పు

зако́лоть сов. см. зака́лывать

зако́н м 1. శాసనం, చట్టం; свод ~ов శాసనావళి;

ста́тья ~а చట్ట విబంధన, ఆర్టికల్; наруша́ть ~

చట్టం ఉల్లంఘించు; обжа́влять вне ~а చట్టం

బహిష్కృతుని చేయు, చట్ట బహిష్కృతునిగా ప్రకటించు

2. (прави́ло, обыча́й) నియమం; ~ ве́жливости

మర్యాద (సభ్యతా) నియమం 3. (объективный) నియమం,

సూత్రం; ~ сохрани́ения эне́ргии శక్తి నిత్యత్వ

సూత్రం; ~ы о́бщественного разви́тия సహజ

అభివృద్ధి నియమాలు; ~ы приро́ды ప్రకృతి నియమాలు

зако́нность ж న్యాయబద్ధత, న్యాయసమ్మతం, చట్ట

సమ్మతం; собо́людать ~ చట్టాన్ని పాటించు; социа-

листиче́ская ~ సోషలిస్టు న్యాయబద్ధత (న్యాయ

సమ్మతం)

зако́нн|ый| 1. చట్టబద్ధమైన, చట్టరీత్యా, న్యాయ

సమ్మతమైన, శాస్త్రోక్తమైన; ~ый наслéдник చట్టరీత్యా

వారసుడు; ~ое пра́во న్యాయసమ్మతమైన హక్కు 2.

(справе́дливый) సకారణమైన, న్యాయమైన; ~ая го́р-

дость సకారణమైన గర్వభావం

законода́тельн|ый| రెజిస్ట్రేటర్, శాసన; ~ая вла́сть

శాసనాధికారం

законода́тельство с శాసనావళి, చట్టాలు; శాసన

నిర్మాణం (изда́ние зако́нов); трудо́вое ~ కార్మిక

శాసనాలు

закономе́рность ж నియమం, నియమబద్ధత; исто-

ри́ческая ~ చరిత్రాత్మక నియమం

закономе́рный నియమబద్ధ, సహజమైన

законопрое́кт м బిల్లు, ముసాయిదా చట్టం

законсерви́ровать сов. см. консерви́ровать

законспекти́ровать сов. см. конспекти́ровать

закóнченность ж పరిణతి, సమగ్రత

закóнченн|ый| 1. సంపూర్ణమైన, పరిపూరితమైన,

సమగ్రమైన; ~ая мы́сль సమగ్రమైన భావం; ~ое

образова́ние సమగ్రమైన విద్య 2. (достигши́й

ЗАК — ЗАК

совершенства) అరితేరిన, పరిపూర్ణ; ~ый мастер అరితేరినవాడు; ~ый художник పరిపూర్ణ చిత్రకారుడు

закончить сов. с.м. закончивать

закончиться сов. с.м. закончиваться 1

закопать сов. с.м. закопывать

закоптелый పాగబారిన, మసిబారిన

закоптить сов. с.м. коптить 2

закоптиться сов. పాగబారు, మసిబారు

закопченный పాగబారిన, మసిబారిన

закоренелый 1. స్థిరపడిన, వేర్లు పాతుకున్న; ~е предрассудки వేర్లు పాతుకున్న దురభిమానాలు (దురభిప్రాయాలు) 2. (неисправимый) కరడు గట్టిన, మారని; ~ый преступник కరడు గట్టిన నేరస్తుడు

закоснелый с.м. закоренелый

закостенеть сов. с.м. костенеть

закоулок м 1. (глухой переулок) సందు, గొంది 2. разг. (уголок) కొన, మారుమూల

закоченевший (చలికి) బిగుసుకుపోయిన, మొద్దు బారిన

закоченелый с.м. закоченевший

закоченеть сов. с.м. коченеть

закрадыва|ться, закрасться పుట్టు, తలెత్తు; ~ется сомнение నా మనస్సులో అనుమానం తలెత్తుతోంది; страх ~ется в душу భయం గుండెను పీడిస్తోంది

закрасить сов. с.м. закрашивать

закрасться сов. с.м. закрадываться

закрашивать, закрасить (వ.న.) (కి) [రంగు] పూయి, పూసివేయి

закрепить сов. с.м. закреплять

закреплять, закрепить (వ.న.) 1. కట్టు (привязывать); [మేకు దిగకొట్టి] బిగించు (прибивать); అంటబెట్టు, అంటించు (приклеивать, прицеплять) 2. перен. స్థిరపరచు, పటిష్ఠపరచు, దృఢతరం చేయు; ~ успехи విజయాలను పటిష్ఠపరచు (దృఢతరం చేయు) 3. (за тв.; утверждать за кем-л.) కేటాయించు, నియమించు; ~ дом за учреждением సంస్థ కోసం భవనాన్ని కేటాయించు; ~ за собором место తన కోసం స్థానం ప్రత్యేకించుకొను 4. фото ఫిక్స్ చేయు, స్థిరపరచు ◇ желудок закрепил аతనికి మలబద్ధకం వుంది

закрепляющий: ~ее средство мед. విరేచనాలు కట్టించే మందు

закрепостить сов. с.м. закрепощать

закрепощать, закрепостить (వ.న.) బానిసను (దాసుని) చేయు

закрепощение с బానిసగా (దాసునిగా) చేయడం

закричать сов. కేక వేయనారంభించు, అరవ నారంభించు

закройщик м దర్జీ

закром м గిడ్డంగి, ధాన్యగారం, నిల్వ

закругление с 1. (действие) వక్ర రేఖ గీయు 2. (место) వంపు

закругленный వక్రంగా (వంపుగా) వున్న

закруж|ться сов.: у меня ~лась голова నా కళ్లు తిరిగాయి, నా తల తిరిగింది

закрутить сов. с.м. закручивать

закручивать, закрутить (వ.న.) 1. అల్లు, పెన వేయు, మెలిపెట్టు; ~ усы మీసాలు మెలిపెట్టు 2. разг. (завинчивать) బిగించు

закрывать, закрыть (వ.న.) 1. మూయు, మూసి వేయు; ~ чемодан సూట్ కేసు మూయు (మూసివేయు); ~ шкаф బీరునా మూయు (మూసివేయు) 2. (покрывать) కప్ప[కొను]; ~ голову платком తల మీద రుమాలు వేసుకొను; ~ коф-л. одеялом ఒకరిని రజాయితో కప్ప 3. (складывать, смыкать) మూయు, మూసుకొను; ~ глаза కళ్లు మూసుకొను; ~ зонт గొడుగు ముడుచు; ~ книгу పుస్తకం మూయు (మూసి వేయు) 4. (притворять, запирает) మూయు, మూసివేయు; ~ окно కిటికీ మూయు (మూసివేయు); ~ дверь తలుపు మూయు; ~ дверь на ключ తలుపుకు తాళం వేయు 5. (прекращать действие) మూయు, కట్టు, కట్టివేయు; ~ вход ఎన్ట్రెన్స్ (ప్రవేశ ద్వారం) మూయు; ~ газ గాస్ కట్టు (కట్టివేయు) 6. (прерывать деятельность) ముగించు, మూసి వేయు; ~ собрание సమావేశం ముగించు; ~ фабрику పాక్షరీని మూసివేయు

закрывать|сь, закрыться 1. తాళం వుంది 2. (тв.; покрываться) కప్పకొను; ~ одеялом రజాయి కప్పకొను 3. (складываться, смыкаться) మూయబడు; зонт закрывлся గొడుగు ముడచబడింది 4. (запираться) మూయబడు; дверь закрывлась తలుపు మూయబడింది 5. (запирается) మూసుకొను; он закрывлся в комнате అతను గదిలో బిడాయించుకుని కూర్చున్నాడు 6. (прекращать деятельность) ముగించబడు, మూయబడు, మూసివేయబడు; выставка закрывлась ప్రదర్శన ముగించబడింది (మూసివేయబడింది); магазин закрывлся షాపు మూసివేయబడింది

закрѣти||*е с* ముగింపు; మూసివేయడం (*прекраще-
ние работы*); ~*е* вѣставки ప్రదర్శన ముగింపు;
время ~*я* магазинов షాపులు మూసివేసే వేళ

закрѣт||*ый* 1. మూయబడిన, మూసివేయబడిన
(*крышкой, на замок*) 2. (*крытый*) కప్పన్న; ~*ая*
машинా కప్పన్న (లిమెజీన్) కారు 3. (*недоступный
для посторонних*) రహస్య, ఏకాంత, జనాంతిక; ~*ое*
засѣдanie రహస్య (ఏకాంత, జనాంతిక) సమావేశం ◇
~*ое* голосовање రహస్య ఓటింగు

закрѣт||*ся* *сов. см.* закрыва́ть(*ся*)

закули́сн||*ый*: ~*ые* перегово́ры రహస్య సంప్ర
తింపులు

закупáть, закупить (*вн.*) కొను; కొనిపెట్టుకొను,
నివ్వచేయు (*впрок*)

закупить *сов. см.* закупáть

закупка *ж* కొనుగోలు

закупорива́ть, закупорить (*вн.*) (కి) బిరడా
పెట్టు, బిరడాతో సీసా మూయు

закупорить *сов. см.* закупорива́ть

закупорка *ж* 1. (*действие*) బిరడా పెట్టడం
(బిగించడం) 2. *мед.* రక్తం గడ్డకట్టిపోవడం

закупочн||*ый*: ~*ая* цена కొనుగోలు (సేకరణ) ధర
закурива́ть, закурить: ~ сигарету సిగరెట్టు
ముట్టించు (కాల్చు)

закурить *сов.* 1. *см.* закурива́ть 2. (*статья
курильщика*) పాగ తాగనారంభించు, సిగరెట్టు కాల్చు
నారంభించు

закусить I, II *сов. см.* закусывать I, II

закуска *ж* పలహారం, అల్పహారం, నాస్తి; холрді-
ная ~ చల్లని పలహారం

закусочная *ж* అల్పహార శాల, హోటల్

закусывать I, закусить 1. (*есть немного,
наскоро*) తేలిగ్గా తిను, పలహారం తీసుకొను, అల్పహారం
తిను 2. (*вн. тв.*; *заедать*) [ఏదో] అనుపానం పుచ్చు
కొను (తీసుకొను)

закусывать II, закусить (*вн.*; *прикусывать*)
కొరుక్కొను; ~ губы పెదవి కొరుక్కొను

закутáть(*ся*) *сов. см.* закуты́вать(*ся*)

закуты́вать, закутáть (*вн.*) కప్ప (в одеяло и
т.п.); వేడి దుస్తులు వేయు (*тепло одевать*)

закуты́ваться, закутáться (తో) కప్పకొను

зал *м* హాలు; ~ ожидáния వెయిటింగ్ హాలు; спор-
тивны́й ~ క్రీడల హాలు; читáльны́й ~ పఠనశాల

залатáть *сов. см.* латáть

ЗАК — ЗАЛ

3

зала́ять *сов.* అరవ సాగు (నారంభించు), భాభామని
(మొరుగు) నారంభించు

залега́ние с *геол.* నిక్షేపం, స్తరం; ~ угля́ బొగ్గు
స్తరం (నిక్షేపం)

залега́||*ть несов. геол.* నిక్షిప్తమై వుండు; уголь-
ны́й пласт ~*ет* на большо́й глубли́нѣ బొగ్గు
నిక్షేపం చాలా లోతుగా వుంది

заледе́нѣл||*ый* 1. మంచుతో కప్పబడివున్న 2. (*закоч-
ченевший*) [చలికి] బిగుసుకుపోవన

заледе́нѣть *сов.* 1. గడ్డకట్టి పోవు, మంచుతో కప్ప
బడిపోవు 2. (*закоченеть*) [చలికి] బిగుసుకుపోవు

залежа́л||*ый разг.* చెడిపోయిన, పాత; ~ това́р
పాత సరుకు

залежа́ться *сов. см.* залёжива́ться

залёжива́ться, залежа́ться 1. చాలా కాలంగా
వడివుండు (о человеке); అమ్మకం లేక వడివుండు,
అమ్మడు పోక వుండు (о товаре) 2. (*портиться*)
చెడిపోవు

за́лежны||*й*: ~*е* зѣмли బీడు భూములు (నేలలు)

за́леж||*ь ж* నిక్షేపం; ~*и* угля́ బొగ్గు నిక్షేపాలు

залезáть, залѣзть 1. (на *вн.*) [మీద, పైకి]
ఎక్కు; ~ на дѣрево చెట్టు [మీదికి] ఎక్కు; ~ на
кры́шу ఇంటికప్పు [మీదికి] ఎక్కు 2. *разг.* (в *вн.*;
проникать тайком) (లోపలికి) దూరు; ~ в дом
ఇంట్లో దొంగవాటుగా దూరు (ప్రవేశించు); ~ в кар-
ма́н జేబు కొట్టు ◇ ~ в долги́ అప్పుల పాలగు

залѣзть *сов. см.* залезáть

залет|áть, залетѣть 1. (*влетать*) లోపలికి ఎగిరి
వచ్చు; птица ~*ѣла* в ко́мнату ఒక పక్షి లోపలికి
(గదిలోపలికి) ఎగిరివచ్చింది 2. (за *вн.*; *летя, оказы-
ваться гдѣ-л.*) అవతలికి వెళ్లిపోవు; самолѣт ~*ѣл* за
Полярны́й круг విమానం ధ్రువప్రాంతం అవతలికి
వెళ్లిపోయింది, విమానం ధ్రువప్రాంతం దాటి పోయింది

залетѣть *сов. см.* залетáть

залѣчива́ть, залечить (*вн.*) మాన్చు; ~ раны
గాయాలు మాన్చు

залечить *сов. см.* залѣчива́ть

зали́в *м* ఇఖాతం

залива́ть, зали́ть (*вн.*) 1. ముంచెత్తు; река́ зали-
ла́ луга́ నది వచ్చిక బయళ్లని నీటితో ముంచెత్తింది
2. *перен.* (*заполнять*) ముంచెత్తు; ~ свѣтом కాంతితో
ముంచెత్తు 3. (*пачкать*) ఒలకబోయు; ~ стол черни-
лами బల్ల మీద సిరా ఒలకబోయు 4. (*тушить*)

[నీటితో] ఆర్చు; ~ костёр మంట ఆర్చు 5. (покры-
вать) వేయు, పోయు; ~ дороге асфальтом రోడ్డుపై
అస్ఫాల్ట్ వేయు 6. (наливать) నింపు; ~ бак టాంకు
నింపు; ~ бензін పెట్రోల్ నింపు

заливѣться, залиться (тв.): ~ пѣсней కేరిం
తలు కొట్టు (పెట్టు); ~ слезами కన్నీరుమున్నీరుగా
ఏడుపు; ~ смѣхом కడుపుబ్బ నవ్వు

заливн||ой 1.: ~ой луг తడి పచ్చికబయలు 2. кул.
అప్పిక; ~я рѣба అప్పిక చేప

залить(ся) сов. с.м. заливать(ся)

залог I м 1. హామీ, కుదువ, తాకట్టు; брать в ~
కుదువ పెట్టుకొను; отдавать под ~ కుదువ పెట్టు;
отпускать кого-л. под ~ ఒకరిని జామీనుమీద విడు
దల చేయు, ఒకరిని బెయిల్ మీద విడిచిపెట్టు 2. перен.
చిహ్నం; ~ победы విజయానికి చిహ్నం; в ~ друж-
бы స్నేహచిహ్నంగా, స్నేహార్థం

залог II м грам.: действительный ~ కర్తరి
ప్రయోగం; страдательный ~ కర్తణి ప్రయోగం

залогов||ый: ~ая квитанция తాకట్టు రశీదు

заложить сов. с.м. закладывать

заложник м హామీ బందీ (శైదీ), కుదువ బందీ;
брать кого-л. ~ом ఒకరిని హామీ శైదీగా పట్టుకొను
залп м ప్రేలుడు; пущечный ~ ఫిరంగి ప్రేలుడు;
давать ~ ఫిరంగి కాల్పు (ప్రేలు)

залпом нареч. разг. ఒక్క గుటకతో, ఒక్క గుక్కతో;
выпить ~ ఒక్క గుటకతో తాగు; прочитать ~ ఏక
బిగిన చదువు; сказать ~ ఒక్క గుక్కతో చెప్ప

замазать(ся) сов. с.м. замазывать(ся)

замазка ж (вещество) లవ్వు

замазывать, замазать (вн.) 1. (закрашивать)
[రంగు] వేయు, పూసివేయు, [రంగు] పులుము 2. (за-
леплять) [లవ్వు] వేయు; ~ окна на зиму చలికి
కిటికీలు మూసి (బిగించి) వేయు 3. (пачкать) (తో)
మురికి చేయు, మాపు, పూసుకొను; замазать лицо ва-
реньем జాం మూతి నిండా పూసుకొను 4. перен.
разг. (скрывать) మరుగుపరచు; ~ недостатки в
работе పని లోపాలను మరుగుపరచు; ~ противоречия
వైరుధ్యాలను మరుగుపరచు

замазываться, замазаться మరికి అగు, మూసి
పోవు, పూసుకొను

замалчивание с మూసిపెట్టడం, తొక్కినట్టడం;
~ фактов వాస్తవాలను తొక్కినట్టడం

замалчивать, замолчать (вн.) మూసిపెట్టు,
తొక్కినట్టు; ~ факты వాస్తవాలను తొక్కినట్టు

заманивать, заманить (вн.) ఆక (ఎర) చూపి
ఆకర్షించు (వంచించు); ~ кого-л. в ловушку
ఒకరికి ఎర చూపి బోనులోకి ఆకర్షించు

заманить сов. с.м. заманивать

заманчивыі ఆకర్షణీయమైన, వ్యామోహపరచే, మన
స్సును ఆకర్షించే

замарать(ся) сов. с.м. мара́ть(ся)

замариновать сов. с.м. мариновать 1

замаскировать(ся) сов. с.м. замаскировывать
(-ся) и маскировать(ся)

замаскировывать, замаскировать (вн.) మూసి
పెట్టు, మరుగుపరచు

замаскировываться, замаскироваться మరుగు
పరచుకొను

заматывать, замотать (вн.) 1. (наматывать)
చుట్టేయు 2. (тв.; обматывать) (తో) చుట్టబెట్టు

заматываться, замотаться 1. (на вн.; нама-
тываться) చుట్టబెట్టుబడు 2. (тв., в вн.) (తో) కట్టు
కొను 3. разг. (утомляться) అలసిపోవు

замахать (тв.) (తో) ఆడించ నారంభించు

замахиваться, замахнуться (тв. на вн.) జళి
పించు; ~ на ребёнка పిల్లవాణ్ణి జళిపించు; ~ на
кого-л. [рукой] ఒకరిపై చెయ్యి ఎత్తు

замахнуться сов. с.м. замахиваться

замачивать, замочить (вн.) 1. తడుపు[కొను];
замочить нóги కాళ్ళు తడుపుకొను 2. (подвергать
мочению) నానబెట్టు; ~ бельё బట్టలు నానబెట్టు

замашк||а ж నడత, అలవాటు; дурные ~и చెడు
అలవాట్లు, దుర్నడత

замедлени||е с 1.: ~е движения వేగం తగ్గుట
2. уст. (задержка) ఆలస్యం, జాప్యం; без ~я
ఆలస్యం లేకుండా, వెంటనే, అనాలస్యంగా

замедлени||ый మందగిస్తున్న, మందమైన, జాప్యమైన,
నెమ్మదిగా సాగే; ~ые движения మందమైన కదలికలు;
бóмба ~ого дѣйствия పైమ్ బాంబు

замедлить сов. с.м. замедлять

замедлять, замедлить (вн.) 1. (уменьшать
скорость) [వేగం] తగ్గించు, మందగింప చేయు 2.
(задерживать) ఆలస్యం (జాగు, విలంబం) చేయు; не
замедлить с отвѣтом ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే
జవాబు ఇచ్చు

замѣна ж 1. (действие) బదులుగా (మారుగా)
పెట్టడం, బదులుగా వుంచడం, ఒకరి (ఒకదాని)

స్థానంలో మరొకరిని (మరొకదానిని) ఉంచడం 2. (заменяющее лицо или предмет) బదులుగా (మారుగా, ప్రతిగా) వుంచబడినవాడు (వుంచబడినది)

заменím||ый మార్చగలిగే, మార్చ వీలైన; ~ая деталъ మార్చవీలైన భాగం

заменитель м бదులు, ప్రతి, మారు

заменить сов. с.м. заменять

замен|ять, заменить (вн.) 1. (тв.) (కి) బదులు పెట్టు (తెచ్చిపెట్టు, వుంచు); ~ять одну деталъ другой ఒక భాగం బదులు మరొకదాన్ని పెట్టు (వుంచు) 2. (занимать место) (గ) వుండు, అగు; ~ять кому-л. мать ఒకరికి [మారు] తల్లిగా వుండు (అగు); некому его ~ить అతని స్థానాన్ని భర్తీ చేసేవాడు మరొకడు లేడు; книги ~яли ему друзьяи అతని మిత్రులు పుస్తకాలే

замереть сов. с.м. замирать

замерзани||е с పునీభవనం, గడ్డకట్టుడం; трчка ~я физ. పునీభవన బిందువు (స్థానం), పునీభవనాంకం

замерз|ать, замерзнуть 1. పేరుకొను, గడ్డకట్టు, పునీభవించు; вода ~ет при 0° నీరు సున్నా డిగ్రీ ఉష్ణోగ్రతవద్ద గడ్డకట్టుతుంది 2. (покрываться льдом) మంచుతో కప్పబడు; окно замерзло కిటికీ మంచుతో కప్పబడింది 3. (умирать от холода) చలికి ప్రాణం కోల్పోవు 4. разг. (збннуть) చలి వేయు; я ~ю నాకు చలి వేస్తోంది

замерзнуть сов. с.м. замерзать и мерзнуть

змертво нареч.: падать ~ నేలకూలు (о раненом); అలసిపోలిపోవు (от усталости); స్పృహకోల్పోవు (без сознания)

замесить сов. с.м. замешивать I

заместй сов. замётать

заместитель|| м в разн. знач. డిప్యూటీ; ~ь директора తాత్కాలిక (డిప్యూటీ) డైరెక్టరు; ~ь министра иностранных дел డిప్యూటీ విదేశాంగ మంత్రి; ~ь председателя ఉపాధ్యక్షుడు; назначать ~ем డిప్యూటీగా నియమించు

заместить сов. с.м. замещать I

замётать, заместй (вн.) 1. తుడిచిపెట్టు, తుడిచి వేయు, ఊడ్చివేయు 2. (заносить) కప్పబడు; дорогу замелó снóгом దారి మంచుతో కప్పబడింది; ~ следы прям., перен. జాడలు తుడిచివేయు (మార్చు చేయు)

замётить сов. с.м. замечать

замётк||а ж 1. (знак) గుర్తు 2. (краткая запись) గమనిక; путевые ~и యాత్రా విశ్లేషణ వోల్పు

ЗАМ — ЗАМ

3

3. (в печати) సంక్షిప్త వార్త, చిన్న వ్యాసం ◇ брать что-л. на ~у దేనినైనా దృష్టిలో ఉంచుకొను

замётны||й 1. కండ్లకు కనిపించే, గమనియమైన 2. (видный, известный) ప్రసిద్ధి కెక్కిన, ప్రముఖ; он стал ~м человеком అతను ప్రముఖ (ప్రసిద్ధ) వ్యక్తి అయ్యాడు замечáние с 1. (высказывание) గమనిక, వ్యాఖ్య 2. (выговор) చీవాటు, మందలింపు; дéлать кому-л. ~ ఒకరిని మందలించు

замечáтельно нареч. బాగా ఉంది; как ~, что... ఎంత బాగుందంటే...; ёто ~! ఎంతో బాగుంది!

замечáтельный 1. అద్భుతమైన, ఘనమైన 2. (заслуживающий внимания) ప్రశంసనీయమైన, గమనియమైన, గమనించదగిన, గమనార్హమైన

замечáть, замётить 1. (вн.) కనుగొను, గుర్తించు (примечать); గమనించు (тж. обращать внимание); ~ в толпé знакомого గుంపులో పరిచయ స్తుని గుర్తించు (కనుగొను, గమనించు); не ~ గుర్తించక (గమనించక) పోవు 2. (вн.; помечать) గుర్తు పెట్టుకొను, గుర్తించు 3. (вн.; напоминать) జ్ఞాపకం ఉంచుకొను (చేసుకొను) 4. (говорить) గమనించు, వ్యాఖ్యానించు

замечáться сов. కలలో (పరధ్యానంలో) మునిగిపోవు, పరధ్యానంలో పడు (పడిపోవు)

замешáтельство|| о с గందరగోళం, తబ్బిబ్బు, గజిబిజి; вносить ~о గందరగోళం కలిగించు 2. (смущение, растерянность) కంగారు, కలవరం, కళవళపాటు; быть в ~е తికమకపడు; приходиться в ~о కంగారు పడు; приводить кого-л. в ~о ఒకరిని కంగారు పెట్టు

замешáть сов. с.м. замешивать II

замéшивать I, замесить (вн.) పినుకు

замéшивать II, замешать (вн.; вовлекать) [ఒక పనిలో] చిక్కులో బెట్టు (యిరికించు)

замéшка||ться сов. разг. పని గందరగోళంతో పడు; он ~лся [с делáми] и опоздáл на поезд పని గందరగోళంతో పడి రైలుకి ఆలస్యం చేశాడు

замешáть, заместйть (вн.) 1. (тв.) (కి) బదులు పెట్టు (వుంచు) 2. тк. несов. (временно исполнять обязанности) ఒకరి స్థానంలో బాధ్యతలు (విధులు) నిర్వహించు

замещéние с బదులు; ~ вакантной дóлжности ఖాళీ ఉద్యోగం (స్థానం) భర్తీ

замíнк||а ж разг. చిక్కు, తగులాటం, ఇబ్బంది, తకరారు; без ~и ఏ చిక్కూ (ఇబ్బందీ) లేకుండా, సాఫీగా

ЗАМ — ЗАМ

замира́ть, замере́ть 1. కదలక మెదలక నిలిచిపోవు (ఉండిపోవు); он зámер от ýжаса అతను భయంతో బిగుసుకుపోయాడు; у него сéрдце зámерло అతని గుండె గతుక్కుమంది 2. перен. (прекращаться) స్తంభించిపోవు; жизнь в гóроде замерла́ ఊళ్లో జీవితం స్తంభించిపోయింది 3. перен. (затихать) కమళం (కమేణా) తగ్గిపోవు

зámкнутость ж 1. (особо́нность) ఏకాకితనం 2. (необщи́тельность) మితభాషిత్యం, మౌన స్వభావం зámкнутый 1. ఏకాకి; вести ~ый óбраз жiзни ఏకాంతంగా జీవించు 2. (необщительный) [వరులకు] మనస్సు విప్పిమాట్లాడని; ~ый человек మనస్సు విప్పిమాట్లాడనివాడు ◇ ~ая кривáя సంవృత వక్రం зámкнóть(ся) сов. см. замыкáть(ся)

зám||ок м రాజప్రాసాదం, రాజభవనం ◇ стрóбить воздушные ~ки గాలి మేడలు కట్టు, ఆకాశ హర్యాలు నిర్మించు

замóк м తాళం, బీగం; вися́чий ~ వేలాడే తాళం; ~ с секретом చిక్కు తాళం; запира́ть на ~ (కి) తాళం వేయు ◇ держáть под замко́м (на замкé) తాళం వేసి ఉంచు

замóлвить сов. разг.: ~ слóво (словéчко) за когó-л. ఒకరిని గురించి ఓ [మంచి] మాట చెప్పు

замолка́ть, замóлкнуть 1. మాట్లాడడం మాను, మౌనం దాల్చు, మూగనోము పట్టు; పాడడం మాను (переставать петь); разговор замóлк సంభాషణ నిలిచి పోయింది 2. (прекращать стрельбу) కాల్పులు ఆగు (నిలిచిపోవు) 3. (прекращаться, переставать звучать) ఆగు, నిలిచిపోవు

замóлкнуть сов. см. замолка́ть

замолч|áть I сов. см. замолка́ть 1, 2; ~! ఊరుకో!, నోరు ముయ్య!, వాగకు!

замолча́ть II сов. см. замáлчивать

заморáживание с 1. శీతలీకరణ, ఫ్రీజ్ చేయడం 2. перен. స్తంభన; ~ цен ధరల స్తంభన

заморáживать, заморóзить (вн.) 1. శీతలీకరించు, శీతలీకరణ మొనర్చు, ఫ్రీజ్ చేయు 2. перен. స్తంభింప జేయు; ~ зáработную платó వేతనను స్తంభింప జేయు

заморóзить сов. см. заморáживать

зámорозки мн. (ед. зámорозок м) తొలి చలి

замотáть(ся) сов. см. замáтывать(ся)

замóчить сов. см. замáчивать

замóчн||ый: ~ая сквáжина తాళం చెవి రంధ్రం зámуж нареч.: выдавáть ~ за когó-л. ఒకరికి పెళ్లి చేయు; выходíть ~ за когó-л. ఒకరిని పెళ్లాడు (పెళ్లి చేసుకొను)

зámужем нареч.: быть ~ за кем-л. ఫలానా [అతని] భార్య [అగు]; она ~ అమె వివాహితురాలు

зámужество с వివాహం, పెండ్లి (вступление в брак); కుటుంబ (వైవాహిక) జీవితం (пробы́вание в браке)

зámужняя వివాహితురాలు, వివాహిత, ముత్తయిదువ, సుమంగళి

замурóвать сов. см. замурóвывать

замурóвывать, замурóвать (вн.) పాతిపెట్టు (клад и т.п.); గోడలో పదిలపరచు (урну); ~ зá-живо సజీవ సమాధి చేయు

замутíть сов. см. мутíть 1, 2

замутíться сов. см. мутíться 1

замúчить сов. (вн.) 1. см. мýчить 2. (до смерти) చిత్రహింస పెట్టి చంపు

замúчить(ся) сов. см. мýчить(ся)

зámша ж న్యూడె (పట్టుకుచ్చులా మెత్తగా వుండే పల్లెటితోలు)

зámшевый н్యూడె, న్యూడెతో చేసిన

замыкáние с: корóткое ~ эл. షార్టు సర్క్యూటు замыкáть, замкнóть (вн.) 1. разг. (запирать) (కి) తాళం వేయు 2. (соединять концы) సంవృతం చేయు ◇ ~ колóнну చివరి భాగంలో ఉండు

замыкáться, замкнóться 1. разг. మూయబడు; замóк замкнóлся తాళం మూయబడింది 2. (смы-каться) క్లోజ్ చేయబడు; цепь замкнóлась సర్క్యూట్ క్లోజ్ చేయబడింది 3. перен. (обосо-бляться) (కి) పరిమితమగు, ముభావంగా వుండు; ~ в сéрбె అంతర్ముఖుడగు; ~ в семье కుటుంబానికి పరిమిత మగు ◇ круг замкнóлся లింకులన్నీ దొరికాయి

зáмысел м 1. (намерение) ఉద్దేశం 2. (идея произведения) విషయాంశం

замыслíть сов. см. замышлáть

замыслóватый క్లిష్టమైన, సంక్లిష్ట (сложный); చిక్కురొక్కురుగా వున్న (о рисунке, подписи)

замышлáть, замыслíть (вн. или инф.) (గురించి, కి) పథకం వేయు, అలోచించు, పన్నాగం పన్ను; ~ побéг తప్పిపోవడానికి పన్నాగం పన్ను

замя́ть сов. разг. (вн.): ~ разгово́р సంభాషణాంశాన్ని మార్చివేయు (దాటవేయు); ~ скандáл పరువు నష్టపు పనిని (అవకీర్తి పనిని) కప్పిపెట్టు

замяться *сов. разг.* [కంఠారువల్ల] అవాక్కగు, గతుక్కుమను

заванес *м* తెర, కర్డెన్; опускать ~ తెర దించు; поднимать ~ తెర ఎత్తు

заванесить *сов. см.* занавешивать

заванеск||а ж తెర; задёргивать ~у తెర వేయు **заванешивать, занавесить** (*вн.*) (కి) తెర వేయు, (తో) కప్ప; ~ окно కిటికీ [కి] తెర వేయు

занемó||чь *сов. разг.* (కి) నుస్తీ చేయు, జబ్బు పడు, అస్వస్థుడగు; он ~г అతనికి నుస్తీ చేసింది, అతను అస్వస్థుడయ్యాడు

занестí(сь) *сов. см.* заносíть(ся)

занижать, занизить (*вн.*) తగ్గించు, తక్కువ చెప్పు; ~ нормы выработки ఉత్పాదక రేట్లు తగ్గించు; ~ требования డిమాండ్లు తగ్గించు

занизить *сов. см.* занижать

занимáтельный వినోదకరమైన, ఆసక్తికరమైన, ఆసక్తి దారుకమైన

занимáть I, заня́ть (*вн., рд.*) (ఒకరి దగ్గర నుంచి) అప్పు తీసుకొను (*денеги*); అరువు తీసుకొను (తెచ్చుకొను) (*вещи*)

занимá||ть II, заня́ть (*вн.*) 1. నిండిపోవు, ఆక్రమించు; картины ~ют все стéны గోడలన్నీ చిత్రాలతో నిండిపోయాయి; книги зánяли мнóго мéста పుస్తకాలు చాలా స్థలం ఆక్రమించాయి; работа заняла весь день ఆ పని పూర్తిచేయడానికి రోజంతా పట్టింది 2. (*помещаться, располагаться*) ప్రవేశించు, కలిగి వుండు; ~ть гóрод నగరంలో ప్రవేశించు; ~ть две кóмнаты రెండు గదులు కలిగివుండు 3. (*должность, положение*) నిర్వహించు; ~ть вакансию ఖాళీ ఉద్యోగం భర్తీ చేయు; ~ть мéсто секретаря సెక్రటరీ ఉద్యోగం నిర్వహించు; ~ть пост министра మంత్రి పదవిలో వుండు, మంత్రి పదవి నిర్వహించు; ~ть пéрвое мéсто మొదటి స్థానం పొందు 4. *перен.* (*интересовать*) ఆసక్తి వుంది; егó ~ла мысль о поéздке в Индию ఇండియా పర్యటనపట్ల అతనికి ఆసక్తి వుంది 5. (*развлекать*) వినోదపరచు, కాలక్షేపం చేయించు; ~ть чéм-л. దేగేట్ పిల్లలను వినోదపరచు, పిల్లలని దేనితోనైనా కాలక్షేపం చేయించు; ~ть когó-л. разгово́ром ఒకరిని సంభాషణలో పెట్టు ◇ дух зánяло ఊపిరి ఆడలేదు

занимá||ться I, заня́ться (*тв.*) 1. (*делать что-л. в определённый момент*) చేయు; ~ться ремо́нтом మరమ్మత్తు చేయు; ~ться убо́ркой кварти́ры ఇల్లు శుభ్రం చేయు (చేసుకొను) 2. *тк.*

ЗАМ — ЗАН

3

несов. (*иметь что-л. предметом занятий*) (తో) నిమగ్నుమగు, పాల్గొను; ~ться политикой రాజకీయాల్లో పాల్గొను; он ~ется спортом క్రీడతో పాల్గొంటున్నాడు; ~ться хозяйством గృహ బాధ్యతలు చూసుకొను (నిర్వహించు) 3. *тк. сов.* (*приступить*) (తో) ప్రవేశించు, నిమగ్నుమగు, (కి) పూనుకొను; заня́ться политикой రాజకీయాల్లో ప్రవేశించు; заня́ться спортом ఆటలు మొదలుపెట్టు 4. *тк. несов.* (*работать в какой-л. области*) అభ్యసించు, చదువుకొను; ~ться медициной వైద్యశాస్త్రం చదువుకొను (అభ్యసించు) 5. (*помогать в занятиях*) (కి) సాయపడు; ~ться с кем-л. рисова́нием ఒకరికి డ్రాయింగు చెప్పు, ఒకరికి డ్రాయింగులో సాయపడు; ~ться с кем-л. физи́кой ఒకరికి భౌతికశాస్త్రంలో సాయపడు 5. (*сосредоточивать интерес*) చూసుకొను, పరిశీలించు; ~ться собо́м సొంత (తన) గొడవ చూసుకొను; ~ться ка́ким-л. вопро́сом ఒక సమస్యను పరిశీలించు (చేపట్టు); ~ться дела́ми పనులు చూసుకొను; зачéм ~ться éтим? ఈ పని చేయడం ఎందుకు?

занимá||ться II, заня́ться 1. (загораться) అంటుకొను, రగులు 2. (*о заре*) తెలతెలవారు

зáново *нареч.* తిరిగి, మళ్ళీ, మరల, సరికొత్తగా

занóза ж కట్టెపేడు, ముల్లు

занозí||ть *сов. (вн.)* [కట్టెపేడు] గుచ్చుకొను; он ~л себе́ рýку అతని చేతిలో కట్టెపేడు గుచ్చుకొంది **занóс м:** снéжные ~ы హిమావరోధం

заносíть, занестí (*вн.*) 1. తీసుకువచ్చు, తెచ్చు; ~ инфекцию ఇన్ ఫెక్షన్ తెచ్చు (కలిగించు) 2. (*приносить по пути, мимоходом*) తీసుకువచ్చు, పట్టుకు వచ్చు 3. (*записывать*) రాసుకొను; ~ в список జాబితాలో చేర్చు; ~ в протоко́л మినిట్స్ లో నమోదు చేయు 4. (*поднимать*): ~ рýку చెయ్యెత్తు, చేయి చాచు[కొను] 5. (*заметать*) కప్పబడు; доро́гу занесло́ снéгом రోడ్డు మంచుతో కప్పబడింది ◇ маши́ну заноси́т కారు పక్కకు జారుతోంది

заносí||ться, занестíсь *разг.* కళ్లు తలకెక్కు (నెత్తిమీద కెక్కు)

занóсчивость ж తలబిరుసు, గర్వాతిశయం

занóсчивый గర్విష్టి, అహంకారపూరిత, తలబిరుసు

заночевáть *сов.* రాత్రి గడుపు, రాత్రికి వుండిపోవు

занумеровáть *сов. см.* занумерóвывать

занумерóвывать, занумерóвать (*вн.*) (కి) సంబర్లు వేయు

ЗАН — ЗАП

заня́ти||е с 1. (действие) పడవీ స్వీకరణ (долж-ности); ఆక్రమణ (территории) 2. పని, ఉద్యోగం (работа); పనిపాటులు, కాలక్షేపం (времяпрепровождение); వృత్తి (ремесло); род ~й పనులు, వృత్తులు 3.: ~я мн. (учеба) చదువులు

заня́тный разг. వినోదకరమైన, మనోల్లాసకరమైన
занято́й బిజీగా వున్న
за́нятость ж ఉద్యోగం; полная ~ పూర్తి కాల ఉద్యోగం

за́нят||ый బిజీగా వున్న; я [очень] ~ నేను బిజీగా వున్నాను; ме́сто ~о స్థలం ఖాళీ లేదు; телефо́н ~ фо́н ఎంగేజ్ అయివుంది

заня́ть I, II сов. с.м. занимать I, II

заня́ться I сов. с.м. заниматься I 1, 3, 5 и 6

заня́ться II сов. с.м. заниматься II

заодно́ нареч. 1. కలిసికట్టుగా; де́йствовать ~ с кем-л. ఒకరితో కలిసికట్టుగా వ్యవహరించు 2. в знач. сказ. [ఒకరితో] చేతులు కలిపి వుండు; мы с ним ~ అతనితో చేతులు కలిపాము 3. разг. (попутно) తోపాటు, పనిలో పనిగా; де́лать что-л. ~ с чем-л. దేనినైనా పనిలో పనిగా చేయు

заокеа́нский సముద్రాంతర

заостре́нный కోసైన, సూదియైన, కూచి

заостри́ть сов. с.м. заостря́ть

заостря́ть, заостри́ть (вн.) 1. తీడు, సూదిగా చేయు 2. перен. నొక్కిచెప్ప; ~ вопро́с సమస్యను నొక్కి చెప్ప ◇ ~ внима́ние на чем-л. ఏదో ఒక దానిమీద ఒకరి దృష్టిని కేంద్రీకరించేయు, దేనిమీదకైనా ఒకరి దృష్టిని మళ్లించు (తిప్ప)

забóчник м కరెస్పాండెన్సు కోర్సు చదివే విద్యార్థి

забóчно нареч. 1. పరోక్షంతో; приговóривать когó-л. ~ ఒకరి పరోక్షంతో తీర్పు చెప్ప 2. (об обучении) కరెస్పాండెన్స్ ద్వారా

забóч||ый: ~ый приговóр పరోక్షంతో చెప్పబడిన తీర్పు; ~ое обучение కరెస్పాండెన్స్ ద్వారా నిద్యాభ్యాసం; ~ые курсы కరెస్పాండెన్స్ తరగతులు

за́пад м 1. (страна света; направление) పడమర, పశ్చిమం; к ~у от чегó-л. దేనికైనా పశ్చిమాన; на ~е పశ్చిమాన, పడమటి దిక్కున 2.: За́пад (запа́дные страны) పాశ్చాత్య (పశ్చిమ) దేశాలు

запа́д||ать, запа́сть గుంటలు పడు (о глазах); సొట్టలు పడు (о щеках) ◇ ~ кому́-л. в ду́шу ఒకరికి మనో ముద్రితమగు

западноевропейский పశ్చిమ యూరపియన్

за́падн||ый పడమటి, పశ్చిమ, పాశ్చాత్య; ~й вéтер పడమటి గాలి; ~е держáвы పాశ్చాత్య దేశాలు

запа́дн||я ж బోను, వల; ста́вить ~ю బోను పెట్టు, వల పన్ను ◇ замани́ть когó-л. в ~ю ఒకరిని వలలో చిక్కించుకొను (వేసుకొను); попада́ть в ~ю బోనులో చిక్కుకొను (పడు)

запа́здывать, запозда́ть 1. అలస్యం చేయు 2. (с тв. или инф.; делать позже, чем надо) జాగు చేయు, అలస్యం చేయు

запа́ивать, запая́ть (вн.) అతుకు [వేయు], అతి కించు

запако́вать сов. с.м. запаковы́вать

запако́вывать, запакова́ть (вн.) పర్చు, చుట్టు బెట్టు (завертывать); па́ковать చేయు (упаковы-вать)

запа́л м 1. тех. వత్తి, పూజ 2. перен. разг. ఉత్సాహం, ఉత్తేజం

запа́льчивость ж ముక్కిపం

запа́льчив||ый ముక్కిపియైన, ఉద్రిక్త స్వభావియైన
запа́с м నిల్వ, నిల్వలు, వనరులు; ~ы продúктов ఆహార పదార్థాల నిల్వలు; де́лать ~ы чегó-л. దేని నైనా నిల్వ చేయు; ~ы не́фти నూనె వనరులు ◇ имéть что-л. про ~ దేనినైనా వెనకేసుకొను; в ~е నిల్వలో వున్న

запа́с||ать, запаст́и (вн., рд.) నిల్వ చేయు; ~ муку́ (муки́) పిండి నిల్వ చేయు

запа́с||аться, запаст́ись (тв.) నిల్వ చేసుకొను; ~ едо́й ఆహారం నిల్వ చేసుకొను; ~ терпе́нием ఓర్పుగా వుండు

запа́слив||ый కంజాయిపైన; ~ челове́к కంజాయింపైనవాడు

запасн||ый స్పేర్, విడి; ~ой игро́к ఎక్స్ట్రా ప్లేయరు; ~ые ча́сти విడి భాగాలు

запа́сный с.м. запасно́й; ~ вы́ход ఎమర్జెన్సీ ద్వారం

запаст́и(сь) сов. с.м. запасать(ся)

запа́сть сов. с.м. запада́ть

за́пах м వాసన, సువాసన (приятный); కంపు (не-приятный); чу́ствовать ~ వాసన పసికట్టు

запахáть сов. с.м. запа́хивать

запа́хивать, запаха́ть (вн.) దున్ను; ~ по́ле పొలం దున్ను

запа́хив||аться, запахну́ться మూసుకొను, వేసు కొను

запах||нуть сов. వాసన వేయ నారంభించు; ~లో
цветами పువ్వుల వాసన వేసింది

запахнётся сов. см. запа́хиваться

запáчка(ся) сов. см. пáчка(ся)

запáять сов. см. запáивать

запéвaлa м и ж ప్రధాన గాయకుడు (мужчина);
ప్రధాన గాయకురాలు (женщина)

запéвaть несов. (начинать песню) పాడ నారం
భించు

запéкaться, запéчься 1. (о крови) [రక్తం] గడ్డ
కట్టు[కొను] 2. (о губах) బిగుసుకొను, బిగియు

запеленáть сов. см. пеленáть

заперéть(ся) сов. см. запира́ть(ся)

запéть сов. పాడడం ప్రారంభించు, పాడ నారంభించు

запéчaтaть сов. см. запéчaтывaть

запéчaтлéвaть, запéчaтлéть (вн.) ముద్రించ
జేయు, నాటించు; ~ чтó-л. в пáмyти ఏదైనా మన
స్సులో నాటించు, మనస్సు మీద (పై) ముద్రించజేయు
запéчaтлéвaться, запéчaтлéться గాఢంగా ముద్ర
వేయు (ముద్రవేయబడు, ముద్రపడు, నాలుకొను); ~ у
кóгó-л. в пáмyти ఒకరి మనస్సులో గాఢంగా నాలు
కొను (నాలుకుపోవు), మనస్సుపై ముద్రవేయు

запéчaтлéть(ся) сов. см. запéчaтлéвaть(ся)

запéчaтывaть, запéчaтaть (вн.) 1. (печатать)
సీలు వేయు 2. (аклеивать) అతికించు, మూయు

запéчься сов. см. запéкaться

запивáть I, запить (вн. тв.): ~ лекáрство
[водóй] [మందు వేసుకొని] మంచినీరు తాగు; ~ едý
водóй తిండి తిని మంచినీరు తాగు

запивáть II, запить разг. (начать пьянст-
вовaть) తాగ నారంభించు, తాగడానికి పూనుకొను

запинáться, запнётся 1. (спотыкаться)
ఊకొట్టు 2. перен. నిర్వాక్కుగు, తక్కున ఆగిపోవు

запира́ть, заперéть (вн.) 1. (కి) తాళం వేయు;
~ дверь на ключ తలుపుకు గొళ్లెం వేయు; ~
чтó-л. на задвйжку దేనికైనా బిగం వేయు 2. (за-
крывaть едe-л.) మూయు, మూసివేయు, [పెట్టి]
తాళం వేయు; ~ дéньги в ящик డబ్బు పెట్టెలో
పెట్టి తాళం వేయు; ~ ребéнка в кóмнaте బిడ్డను
గదిలో ఉంచి గొళ్లెం పెట్టు

запира́ться, заперéться 1. మూసివేసుకొను, తలుపు
బిడాయించుకొను; ~ в кóмнaте గదిలో మూసివేసుకొను
2. (закрывaться на замок) మూసివేయబడు; дверь
заперлáсь తలుపు మూసుకుంది 3. разг. (не соз-
навaться) బుకాయించు

ЗАП — ЗАП

3

записáть(ся) сов. см. записывaть(ся)

записк||a ж 1. చీటి, లేఖ 2. (официальная): док-
ладнáя ~a లేఖ 3.: ~и мн. (наблюдения, вос-
поминания) స్మృతి లేఖలు; путевые ~и యాత్రా
సుభవాల విశేషాలు (నోట్సు) 4.: ~и мн. (название
научных изданий) బులెటిన్

записн||óй: ~áя кнйжка నోట్ బుక్

записывaть, записáть (вн.) 1. రాసుకొను; ~
áдрес అడ్రసు రాసుకొను 2. (на плéнку) [టేపుపై]
రికార్డు చేయు; ~ мýзыкy на магнитофóн సంగీతం
టేపుపై రికార్డు చేయు 3. (включaть) చేర్చు, నమోదు
చేయు; ~ кóгó-л. в спйсок ఒకరిని (ఒకరిపేరు)
జాబితాలో చేర్చు; ~ кóгó-л. на приём к врачý ఒక
రికి డాక్టరుతో [సలాహా టైమ్ కి] కలుసుకొనే ఏర్పాటు
చేయు; ~ ребéнка в шкóлу బిడ్డను స్కూలులో
చేర్చించు

записывaться, записáться 1. తన పేరును జాబి
తాలో చేర్చుకొను; ~ на приём к врачý డాక్టరుని
కలిసేందుకు టైమ్ నిర్ణయం చేసుకొను 2. (всту-
пaть) చేరు, పేరు నమోదు చేయించుకొను; ~ доб-
ровóльцем వలంటీరుగా చేరు

зáпись ж 1. (действие) రాయడం, రాసుకోవడం 2.
(записанное) నమోదు, రాసివుంచబడినది, రికార్డు

запíть I, II сов. см. запивáть I, II

запихáть сов. см. запíхивaть

запíхивaть, запихáть, запихнётся разг. (вн.)
తోసుకు (గొంటుకు, నెట్టుకు) వెళ్ళు

запихнётся сов. см. запíхивaть

заплáкaнн||ый ఏడుపుతో కందగడ్డగా మారిన; ~oe
лицó ఏడుపుతో కందగడ్డగా మారిన ముఖం; ~ые
глазá ఏడుపుతో ఎర్రబారిన కళ్ళు

заплáкaть сов. ఏడ్చు మొదలుపెట్టు, ఏడ్వ నారం
భించు

заплáнирoвать сов. см. планирoвать I

заплáт||a ж మాసిక, అతుకు; стáвить ~у మాసిక
(అతుకు) వేయు

заплáтíть сов. см. платíть

заплéсневелый బూజుపట్టిన

заплéсневеть сов. см. плéсневеть

заплестí сов. см. заплетáть

заплетáть, заплестí (вн.) వేయు, అల్లు; ~ кó-
су జడ వేయు

заплетá||ться несов. разг.: у него нóги

ЗАП — ЗАП

~ются అతని కాళ్ళ తడబడుతున్నాయి; у него язы́к ~ется అతని మాటలు తడబడుతున్నాయి

запломбировать *сов. см.* запломбировывать и пломбировать

запломбировывать, запломбировать (*вн.*) 1.: ~ зyg పంటి తొర్రను నింపేయించు 2. (*запечатывать*) సీలు వేయు

заплутаться *сов. разг.* దారి తప్ప (తప్పిపోవు)

заплыв *м спорт.* ఈత పందెం

заплывать I, заплывать ఈదుకొని వెళ్ళు; (పడవమీద) దూరంగా వెళ్ళు (*на лодке*); ~ далеко от берега ఒడ్డుకి చాలా దూరంగా ఈది వెళ్ళు

заплывать II, заплывать (*тв.*): ~ жи́ром చాలా లావెక్కు (ఊరిపోవు, ఊబదేరు)

заплывать I, II *сов. см.* заплывать I, II

запнуться *сов. см.* запинаться

заповедник *м* అటవీ రక్షిత ప్రాంతం

заповедь *ж 1. рел.* ధర్మ సూత్రం (నియమం) 2. *высок.* (*предписание*) సూత్రం, ఆదేశం

заподозрить (*вн.*) 1. (*в пр.*) (ఒకరు దేనినైనా చేసినట్టు) అనుమానించు; ~ кого-л. в кра́же ఒకరు దొంగతనం చేసినట్టు అనుమానించు 2. అనుమానించు; ~ обмáн మోసం అనుమానించు

запом *нареч. разг.:* пить ~ అతిగా (తెగ) తాగు; читать ~ అబగా (అత్రంగా) చదువు

запоздáл||ый అలస్యమైన, కాలాంతమైన; ~ый гость అలస్యంగా వచ్చిన అతిథి; ~ая по́мощь తరుణం చాటి పోయక చేసిన సహాయం; ~ое развítие వెనుక బాటుతనం

запоздáние *с* అలస్యం; по́езд при́был с ~м రైలు అలస్యంగా వచ్చింది

запоздáть *сов. см.* запáздывать

заполз|áть, заползти తోపలికి పాకు, దేకు; змея ~ла в ко́мнату పాము గది తోపలికి పాకింది

заползти *сов. см.* заползáть

заполнить *сов. см.* заполня́ть

заполня́ть, заполнить (*вн.*) 1. (*наполнять*) నింపు, నింపు, పూరించు; (తో) నిండిపోవు (*о людях*); зрители́ заполнили зал шéхకులు హాలులో క్రీక్కిరిసి పోయారు 2. (*вносить сведения*) పూర్తి చేయు; ~ анкету దరఖాస్తు (ఫార్మ్) పూర్తి చేయు

запоминáть, запомнить (*вн.*) జ్ఞాపకం చేసుకొను (పెట్టుకొను, ఉంచుకొను), మనస్సు కెక్కించుకొను; крeп-

ко ~ గట్టిగా మనస్సు కెక్కించుకొను, హృదయస్థం చేయు; ~ наизу́сть కంఠస్థం చేయు

запоминáться, запомниться జ్ఞాపకముండి పోవు, మనస్సులో ఉండిపోవు; тот день запомнился мне на всю жизнь ఆ నాటి స్మృతి జీవితకాలమంతా నా మనస్సులో ఉండిపోయింది

запомнить(ся) *сов. см.* запоминáть(ся)

запонка *ж* కన్ఫలింకు, కన్ఫ

запóр I *м* తాళం (*замок*); బీగం (*засов*); дверь на ~е తలుపుకు తాళం వెయ్యబడింది

запóр II *м мед.* మలబద్ధకం

запотевáть, запотеть మసకబారు

запотеть *сов. см.* запотевáть и потеть 2

заправи́ла *м и ж разг.* బాన్, [మూత] నాయకుడు (పెద్ద)

запáвить *сов. см.* заправля́ть 1—3

запáвиться *сов. см.* заправля́ться

заправля́ть, запáвить 1. (*вн.;* *засовывать*) దోపుకొను; ~ рубáшку в брjюки షర్టు పాంటులో టక్ చేసుకొను 2. (*вн. тв.;* *класть приправу*) (తో) వేయు; ~ карто́шку ма́слом బంగాళాదుంపల్లో వెన్న వేయు 3. (*вн.;* *машину*) [కారులో] పెట్రోలు పోయించు[కొను], నింపు[కొను]; ~ машину́ горjющим కారుని పెట్రోల్ తో నింపు 4. *тк. несов. разг. (тв.;* *руководить*) నాయకత్వం వహించు, నిర్వహించు, అజమాయిషీ చేయు; ~ все́ми дела́ми వ్యవహారాలన్నీ నిర్వహించు

заправля́ться, запáвиться: ~ горjчим [కారుని] పెట్రోల్ నింపుకొను

запáвочн||ый: ~ая ко́лонка (ста́нция) పెట్రోలు బంకు

запáшивать, запроси́ть 1. (*вн., рd.*) (గురించి) వాకబు చేయు, [సమాచారాన్ని] అడుగు; ~ чьё-л. мнeние ఒకరి అభిప్రాయం అడిగి తెలుసుకొను 2. (*вн.;* *за товар и т.п.*) అడుగు; ~ слýшком высокую цeну వివరీతమైన ధర అడుగు; ~ за вещь 100 рублeй సరుకుకు (వస్తువుకు) 100 రూబుళ్ళు అడుగు

запéт *м* నిషేధం; быть под ~ом నిషేధింపబడు; наклáдывать ~ на что-л. దేనిమీదనైనా నిషేధం పెట్టు

запрети́ть *сов. см.* запрещáть

запрéтн||ый నిషిద్ధ[మైన]; ~ая зóна నిషిద్ధ ప్రాంతం

запрещáть, запрети́ть (*вн.*) నిషేధించు

запрещeние *с* నిషేధం; ~ áтомного орудjя అణ్వయుధాల నిషేధం

запрещённый నిషిద్ధమైన, నిషిద్ధం; ~ приём спорт. ఇది నిషిద్ధం

запроектировать сов. см. проектировать 2

запрос м 1. వాకబు; дѣлать ~ వాకబు జేయు; посылать ~ в министерство మంత్రిత్వ శాఖకు అభ్యర్థన చేసుకొను (దరఖాస్తు చేయు) 2.: ~ы мн. (потребности) డిమాండ్లు, అవసరాలు, గిరాకీ; ~ы молодёжи యువతరం అవసరాలు (డిమాండ్లు)

запросить сов. см. запрашивать

запросто нареч. разг.: приходите ко мне ~ ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు నా దగ్గరకు రండి; он разговаривал с ним ~ అతను ఆయనతో చనువుగా (అరసురిక లేకుండా) మాట్లాడాడు

запруда ж 1. (плотина) ఆనకట్ట, కత్తన 2. (водоём) కుంట, చెరువు

запрудить сов. см. запруживать и прудить

запруживать, запрудить (вн.) 1. (కి) గట్టువేసి నీరు నిలుపు 2. перен. разг. (తో) మూగు, బిలబిలలాడు; толпа запрудила улицу జనం వీధిలో మూగారు (బిలబిలలాడుతూ వచ్చారు)

запрыгать сов. గంతులేయ నారంభించు; ~ от радости సంతోషంతో గంతులేయ నారంభించు

запрягать, запрячь (вн.) కట్టు; ~ лошадь в повозку బండికి గుర్రాన్ని కట్టు ◇ ~ в работу разг. నడుమెత్తుకుండా పని చేయించు

запрягать сов. разг.: ~ кого-л. в тюрьму ఒకరిని జైలులో పెట్టు (కుక్కు)

запрячь сов. см. запрягать

запуганный భయకంపితుడైన, భయభీతుడైన

запугать сов. см. запугивать

запугивание с బెదిరింపు, అడబ్బు

запугивать, запугать (вн.) బెదరగొట్టు, బెదిరించు, భీతాపం కలిగించు, అడరగొట్టు

запуск м 1. (ракеты и т.п.) ప్రయోగం 2. (приведение в действие) స్టార్టు [చేయడం]

запускать I, запустить (вн.) 1. разг. (тв. в вн.; бросать) (మీద) విసరు 2. (заставлять взлететь) ప్రయోగించు; ~ спутник స్పృత్నిక్ను ప్రయోగించు 3. (приводить в действие) స్టార్టు చేయు; ~ мотор мోటరును స్టార్టు చేయు 4. разг. (в вн.; засовывать) తోసుకొను; ~ руку в карман చేయి జేబులో పెట్టుకొను (దోపుకొను)

запускать II, запустить (вн.) నిర్లక్ష్యం (అశ్రద్ధ) చేయు; ~ хозяйство ఇంటి పనులు నిర్లక్ష్యం (అశ్రద్ధ)

ЗАП — ЗАР

3

చేయు ◇ ~ болѣзнь వ్యాధిని నిర్లక్ష్యం చేసి ముదర బెట్టుకొను

запустение с శైథిల్యం, దిక్కుమాలిన స్థితి

запустить I, II сов. см. запускать I, II

запутанный 1. (спутанный) మెలిపడిన, చిక్కుపడిన, పేనబడిన 2. перен. జటిలమైన, క్లిష్టమైన, చిక్కు

запутать(ся) сов. см. запутывать(ся)

запутывать, запутать (вн.) 1. చిక్కుపడవేయు; ~ нитки దారాలను చిక్కుపడవేయు 2. перен. గందరగోళపరచు, జటిలం (తక్కిడిబిక్కిడి) చేయు; ~ дело వ్యవహారాన్ని గందరగోళపరచు (జటిలం చేయు)

запутываться, запутаться 1. చిక్కుపడు; нитки ~ались దారాలు చిక్కుపడ్డాయి 2. (в пр.) (తో) చిక్కుకొను; птйца ~алась в сетях పక్షి వలలో చిక్కుకొంది 3. разг. (в пр.) (తో) చిక్కుకొను; ~аться в долгах అస్సలలో చిక్కుకొను 4. разг. (обиваться) గందరగోళపడు

запущенный నిర్లక్ష్యం చేయబడిన; ~ый сад పోషణ లేని తోట ◇ ~ая болѣзнь ముదరబెట్టిన వ్యాధి

запылять сов. прям., перен. మండు, భగ్గుమను, మండిపడు

запылиться сов. см. пылиться

запыхаться сов. బిగ్గరగా రోజు, రొప్పు, పెద్దగా బుసకొట్టు (రొప్పు, రోజు)

запятье с анат. గుత్తి, మణికట్టు, రిమ్మ

запятая ж కామా

запятнать сов. см. пятнать

зарабл́атьывать, заработать (вн.) సంపాదించు, సంపాదించు, ఆర్జించు; сколько вы ~аете? మీరు ఎంత సంపాదిస్తారు?, మీ జీతం ఎంత? ◇ ~отать вьговор ирон. చీవాట్లు తిను

заработать I сов. см. зарабатывать

заработа́ть II сов. (начать работать) పని ప్రారంభించు; мотор ~л మోటరు స్టార్టు అయింది

за́работн|ый: ~ая плата వేతనం, కూలి, జీతం; реальная ~ая плата నిజవేతనం

за́работок м వేతనం, జీతం, ఆర్జన, సంపాదన; лёгкий ~ కష్టపడకుండా (అవునంగా, తేరగా) వచ్చిన డబ్బు; побóчны|ый ~ అదనపు వసికి వచ్చిన డబ్బు

заража́ть, зарази́ть (вн.) (కు) అంటించు, సోక జేయు (кого-л.); కలుషితం చేయు (что-л.); ~ вóду నీటిని కలుషితం చేయు; он заразил меня гриппом

ЗАР — ЗАР

అతను నాకు పుణ్య అంటించాడు (సోకజేకాడు) ◇ ~ своим вецельем తన సంతోషంతోకంతో ఎదుటివాణ్ణి కూడా ఆకృష్టమని చేయు, తన సంతోషంలో ఎదుటివాణ్ణి కూడా ముంచెత్తు

заражаться, заразить(ся) (*тв.*) 1. అంటుకొను, అంటుపడు, తగులు, సోకు; он заразился от меня гриппом నా వల్ల (నుంచి) అతనికి పుణ్య తగిలింది (సోకింది) 2. *перен.* ప్రభావితమగు; она заразилась общей радостью అందరి సంతోషంతోకంతో ప్రభావితమైంది

заражение *с* అంటుకోవడం, సోకడం; ~ крови రక్త దోషం, రక్తం విషాక్తమగుట

заражён||ый కలుషితమైన, కలుషిత; ~ая местность కలుషిత ప్రాంతం (వదేశం)

зараза *ж* అంటు వ్యాధి (జాడ్యం)

заразительный సోకే; ~ смех సోకే నవ్వు

заразить(ся) *сов. см.* заражать(ся)

заразн||ый 1. అంటు, సోకే; ~ая болезнь అంటు వ్యాధి 2. (*о человеке, животном*) అంటు వ్యాధి కలిగిన **заранее** *нареч.* ముందు, ముందర, మున్ను; ముందుగా (*заблаговременно*); благодарить ~ ముందుగానే కృతజ్ఞత చెప్పకొను; ~ обдурманный పూర్వోచిత

заращать, зарасти 1. (*тв. и без доп.*) పెరుగు; тропá заросла травой తోవ జీబురుగా పెరిగింది 2. *разг.* (*оживать*) మాను, నయమగు

зарасти *сов. см.* заращать

зарваться *сов. см.* зарываться II

зардётся *сов.* [సిగ్గుతో] ఎరబడు; కందు అరు యరణితమగు (*о заре*); ~ от смущения సిగ్గుతో మొఖం ఎరబారు

зарево *с* వెలుగు; ~ пожара అగ్ని ప్రమాదపు వెలుగు **зарегистрировать(ся)** *сов. см.* регистрировать(ся)

зарезать *сов. см.* резать 3

зарезаться *сов. разг.* తన పీక కోసికొను (తెగవేసు కొను), తన పీకకు ఉత్తరించుకొను

зарекаться, заречься *разг.*: он зарёкся курить చచ్చినా సిగరెట్టు కాలను అన్నాడు

зарекомендовать *сов. (вн.)*: ~ себя с хорошей стороны మంచి పేరు సంపాదించుకొను (తెచ్చు కొను); ~ себя хорошим работником మంచి పని వానిగా రుజువుచేసుకొను (నిరూపించుకొను)

заречься *сов. см.* зарекаться

заржаветь *сов. см.* ржаветь

заржавленный తుప్పు పట్టిన

зарисовать *сов. см.* зарисовывать

зарисовка *ж* 1. (*действие*) రేఖా చిత్రం చిత్రించు 2. (*рисунки*) రేఖా చిత్రం, స్కెచ్

зарисовывать, зарисовать (вн.) చిత్రించు, రేఖా చిత్రం వేయు

зарница *ж* అరుణ రేఖలు

зародить(ся) *сов. см.* зародждать(ся)

зародыш *м* 1. *биол.* పిండం, బీజం 2. *перен.* బీజం ◇ в ~е ఆదిలోనే; подавлять желание в ~е కోరికను ఆదిలోనే అణచివేయు (తుంచివేయు)

зародать, зародить (вн.) కలుగజేయు, కలిగించు, పుట్టించు, రేకెత్తించు; ~ надежду ఆశను పుట్టించు (రేకెత్తించు)

зарождаться, зародиться 1. పుట్టు 2. *перен.* ఆవిర్భవించు, ఉద్భవించు; зародились сомнения సందేహాలు ఉత్పన్నమయాయి

зарождение *с* ఆవిర్భావం, ఉద్భవం

зарок *м* ప్రమాణం, శపథం; давать ~ не курить ఇక పాగ తాగనని ప్రమాణం (శపథం) చేయు, ఇక పాగ తాగనని ఒట్టు పెట్టుకొను

заронить *сов. (вн.)* కలిగించు, పుట్టించు, రేకెత్తించు; ~ подозрение అనుమానం కలిగించు; ~ сомнение సందేహం కలిగించు

заросль *ж* నికుంజం, పొదరిల్లు

зарплата *ж разг.* (зарботная плата) వేతనం, జీతం

заруб|ать, зарубить (вн.) 1. (*убивать*) (గొడ్డలితో) తెగటార్చు, కొట్టి చంపు 2. (*делать зарубку*) గంటు (గాలు) పెట్టు (నరుకు) ◇ ~ить себе на носу *разг.* గట్టిగా జ్ఞాపకం ఉంచుకొను, బాగా గుర్తుంచు కొను

зарубежн||ий విదేశ, విదేశీ, పరదేశ; ~е гости విదేశీ అతిథులు; ~е страны విదేశాలు

зарубить *сов. см.* зарубать

зарубка *ж* (*метка*) గంటు, గాలు, నరుకు

зарубцеваться *сов. см.* зарубцовываться

зарубцовываться, зарубцеваться మాను, మాని పోవు; рана зарубцевалась గాయం మానింది (మాని పోయింది)

зарумянить(ся) *сов. см.* румяниться 1 и 3

заручаться, заручиться (тв.) చేకూర్చు, ముందుగా సమకూర్చు[కొను]; ~ поддержкой ముందుగా సహాయం సమకూర్చుకొను

заручиться сов. см. заручаться

зарыва́ть, зары́ть (вн.) పూడ్చు, పూడ్చిపెట్టు, పాతిపెట్టు, భూస్థాపితం చేయు ◇ ~ талант в зéмлю తన ప్రజ్ఞాప్రాభవాలను వృధా చేయు

зарыва́ться I, зары́ться (в вн.) గుంట చేసి దాగు కొను; ~ в песок తనను తాను ఇసుకతో కప్పివేసుకొను
зарыва́ться II, зарва́ться разг. మితిమీరి ప్రవర్తించు

зарыда́ть сов. ఏడ్వ నారంభించు

зары́ть сов. см. зарыва́ть

зары́ться сов. см. зарыва́ться I

зарыча́ть сов. అరవ నారంభించు, గర్జించ నారంభించు

зар||я ж 1. ఉష, ఉషస్సు, వేకువ, తెల్లవారకట్ట సూర్యోదయం (утренняя); సాయంసంధ్యారుణకాంతి (вечерняя); ~я занимается తెలతెలవారుతోంది (తెల్లవారుతోంది); на [утренней] ~е సూర్యోదయవేళ 2. перен. ఆది, ఆరంభం; на ~е жнзни జీవితారంభం లోనే ◇ от ~и до ~и а) (с утра до ночи) పొద్దు పొడిచినప్పటినుంచి పొద్దు గూకిందాకా (క్రంగిన దాకా) б) (всю ночь) రాత్రి అంతా క్రంగినదాకా

заря́д м 1. (в патроне, снаряде) చార్జ్ 2. физ. ఆవేశం, చార్జ్; электрический ~ విద్యుదావేశం
заряди́ть I сов. см. заряжа́ть

заряди́ть II сов. разг. (вн. или инф.) అడే వనిగా చేయు (делать одно и то же); పాడిందే పాడు, అదే వనిగా చెప్ప (говорить одно и то же); ఎడ తెరిసి లేకుండా, విధీవిధానం లేకుండా (о дороге и т.п.)

заря́дка ж 1. (оружия) చార్జి చేయడం 2. эл. ఆవేశితం చేయడం 3. спорт. వ్యాయామాలు; дéлать ~у వ్యాయామం (వ్యాయామాలు) చేయు

заряжа́ть, заряди́ть (вн.) 1. (оружие) చార్జి చేయు (పెట్టు), దట్టించు 2. эл. ఆవేశితం (చార్జి) చేయు, నింపు, పెట్టు; ~ батарéю బ్యాటరీ చార్జి (ఆవేశితం) చేయు ◇ ~ огнепушитель నిప్పును ఆర్పే తొట్టిని నింపు; ~ фотоаппарат కెమెరాలో ఫిల్ము నింపు (పెట్టు)

заря́женный, заря́женный 1. (об оружии) చార్జి చేయబడిన 2. эл. ఆవేశితం చేయబడిన

заса́д||а ж మాటు; сидéть в ~е మాటున పొంచి వుండు; устраи́вать ~у మాటు వేయు

засади́ть сов. см. заса́живать

заса́живать, засади́ть (вн.) 1. [మొక్కలు] [పాట] నింపు; ~ ýлицу деревьвями వీధిని చెట్లతో నింపు 2. разг. (принудительно помещать) (లో)

ЗАР — ЗАС

3

పెట్టు, నిర్బంధించు; ~ в тюрьму జైలులో పెట్టు 3. разг. (за вн.; заставля́ть заниматьсá): ~ кого-л. за работу ఒకరిని పనికి కూర్చోబెట్టు; ~ кого-л. за учёбу ఒకరిని చదివించు 4. разг. (глубоко втыкать) దిగకొట్టు

заса́ливать I, заса́лить (вн.) మురికి (మడ్డి) చేయు

заса́ливать II, засоли́ть (вн.) ఉప్పలో ఊరవేయు; ~ овощи ఊరగాయలు పెట్టు

заса́лить сов. см. заса́ливать I

заса́каренны||й చక్కెరతో గుచ్చెత్తిన; ~е фрукты చక్కెరతో గుచ్చెత్తిన వళ్ళ

засе́ркать сов. మినుకుమినుకుమని ప్రకాశించ నారంభించు, మెరవ నారంభించు

за́светло нареч. చీకటి (రాత్రి) పడే ముందు

засви́детельствовать сов. (вн.) సాక్ష్య మిచ్చు, ధృవీకరించు, రూఢి చేయు; ~ подпись సంతకం ధృవీకరించు ◇ ~ почтéние గౌరవభావం తెలియజేయు (వ్యక్తం చేయు)

засе́вать, засе́ять (вн.) విత్తులు వేయు (చల్చు); ~ поле рожью పొలంలో రై విత్తులు వేయు

заседа́ние с సమావేశం, సభ

заседа́тель м అసెస్సరు; наро́дный ~ ప్రజా అసెస్సరు

заседа́ть несов. సభకు హాజరగు, సమావేశమగు, సమావేశంలో పాల్గొను

засека́ть, засе́чь (вн.) 1. (делать зарубку) (మీద) గంటు చేయు (పెట్టు) 2. (наносить на план) [చటంలో] గుర్తు పెట్టు ◇ ~ время టైమును గుర్తు పెట్టుకొను

засе́кретить сов. см. засе́кречивать

засе́кречивать, засе́кретить (вн.) రహస్యంగా చేయు

засе́ление с: ~ дома ఇంట్లోకి ప్రవేశించడం; ~ края ఏదో ఒక ప్రాంతంలో జనావాసం ఏర్పరచడం

засе́ленный జనావాసితమైన; гýсто ~ అధిక జనసాంద్రత కలిగిన

засе́лить сов. см. заселя́ть

заселя́ть, засе́лить (вн.) వసన వెళ్ళి స్థిరపడు (местность, страну); [ఇంట్లో] ప్రవేశించు (дом)

засе́сть сов. 1. (надолго расположиться): ~ дома ఇంట్లో ఉండిపోవు 2. (за вн. или инф.; при- няться) (కు) పూసుకొను; ~ за книги చదువుకు

పూనుకొను; ~ за работу పనికి పూనుకొను 3. (укрепиться) తిన్నవేయు, పాతుకొని వుండు, బైతాయించు; враги засели в крепости శత్రువులు దుర్గంలో బైతాయించారు (పాతుకొని వున్నారు) 4. (в тв.; застрять) ఇరుక్కొను; గుచ్చుకొను (о анозе); пýля засела у него в плечё గుండు అతని భుజంలో ఇరుక్కొంది

засечь сов. см. засека́ть

засе́ять сов. см. засева́ть

засиде́ться сов. см. заси́живаться

заси́живаться, засиде́ться చాలా సేపు ఉండిపోవు (కూర్చొను); ~ в гостях అతిథిగా వచ్చి చాలా సేపు ఉండిపోవు; ~ до поздней но́чи రాత్రి పొద్దుపోయే దాకా కూర్చొను (పని చేయు, వగైరా)

заси́лье с పెత్తందారీతనం, పెత్తనం, దాష్టీకం

заси́ять сов. ప్రకాశించ (మెరియ) నారంభించు

заскирдова́ть сов. см. скирдова́ть

заскреже́татъ сов.: ~ зybáми పళ్ళ నూరు (పటపట కొరుకు)

заскрипе́ть сов. క్షీరుమన నారంభించు

заскуча́ть сов. 1. (начать скучать) విసుగు పుట్టు నారంభించు 2. (по дт., о пр.; начать томить-ся) (పై, మీద) బెంగపెట్టుకొను, బెంగపడ నారంభించు; ~ по до́му ఇంటి మీద బెంగపెట్టుకొను

засла́ть сов. см. засыла́ть

засло́н м 1. (преграда) అడ్డంకి 2. воен. రక్షణ కల్పించే దళం

засло́нить(ся) сов. см. засло́нять(ся)

засло́нка ж 1. (печная) డాంపర్ 2. (для закрывания отверстий) మూత

засло́нять, засло́нить (вн.) అడ్డుగా వుండు, అడ్డం పెట్టు; ~ от ветра గాలి తగలకుండా అడ్డుగా వుండు; ~ свет кому-л. వెలుతురుకి అడ్డం[గా] వుండు (నిలబడు, కూర్చొను), ఒకరికి వెలుతురు రాకుండా అడ్డం నిలబడు (కూర్చొను)

засло́няться, засло́ниться అడ్డం పెట్టుకొను; ~ рукой от солнца ఎండకి చేయి అడ్డం పెట్టుకొను

заслу́г||а ж అర్హత, యోగ్యత; импе́ть больш́ие ~и пéред странóй తన దేశానికి గొప్ప సేవ చేయు; в éтом егó огро́мная ~а అతని ఘనత అంతా ఇందులో వుంది; за выдаю́щиеся ~и గొప్ప సేవ చేసే వండుకు ◇ наказы́вать по ~ам [ఒకరికి] తగిన శాస్త్రీ చేయు, శిక్షవేయు; он был вознагра́жден по ~ам అతని యోగ్యతకు (సేవకు) తగిన బహుమానం పొందాడు

заслу́женный 1. (справедливый) న్యాయమైన, తగిన; ~ упрёк పడాల్సిన చీవాట్లు; ~ успéх [కృషికి] తగిన విజయం 2. (имеющий заслуги) యోగ్యతగల; ~ де́ятель иску́сств గుర్తింపు (మన్నన) పొందిన కళాకారుడు; ~ челове́к యోగ్యుడు

заслу́жива||ть, заслу́жить (вн.): он заслу́жил хоро́шую репута́цию అతను మంచి పేరు తెచ్చుకున్నాడు; éта инфо́рмация ~ет до́верия ఈ సమాచారం నమ్మదగినది; заслу́жить чьё-л. до́верие ఒకరి విశ్వాసాన్ని చూరగొను

заслу́жить сов. см. заслу́живать

заслу́шать(ся) сов. см. заслу́шивать(ся)

заслу́шивать, заслу́шать (вн.) విను; ~ отчё́т నివేదిక విను

заслу́шиваться, заслу́шаться (тв.) ఒళ్లు మరచి విను, తన్మయత్వంతో విను, తన్మయుడై విను, చెవులు రిక్కించి (దోరపెట్టుకొని) విను

засма́триваться, засмо́т্রেться (на вн.) తడే కంగా చూచు, తల్లీనుడై చూచు

засмея́ться сов. నవ్వు నారంభించు

засмо́т্রেться сов. см. засма́триваться

засну́ть сов. см. засыпа́ть I

засо́в м గడియ, గొళ్లెం, బీగం; запира́ть дверь на ~ తలుపు[కు] గడియ (గొళ్లెం) వేయు (పెట్టు) засо́вывать, засу́нуть (вн.) పెట్టుకొను; ~ ру́ки в карма́ны చేతులు జేబులో పెట్టుకొను

засо́лить сов. см. заса́ливать II

засоре́ние с అడ్డం; ~ трубу́ గొట్టానికి అడ్డం పడడం ◇ ~ желу́дка мед. అజీర్ణం, అగ్నిమాంద్యం засори́ть(ся) сов. см. засоря́ть(ся)

засоря́ть, засори́ть (вн.) 1. మురికి (గరిజ) చేయు (загрязня́ть); మూయు, (కి) అడ్డం పెట్టు (закupo-рива́ть); ~ трубу́ గొట్టానికి అడ్డం పెట్టు, గొట్టం మూయు 2. перен. [చెత్త వస్తువులతో] నింపు (веща-ми); పొల్ల మాటలు ఉపయోగించు (словами)

засоря́ться, засори́ться [అడ్డం పడి] మూసుకు పోవు ◇ желу́док засори́лся అజీర్ణంగా వుంది

засо́хнуть сов. см. засыха́ть

засо́хший ఎండిన; ~ лист ఎండిన ఆకు, ఎండు టాకు

за́спанный నిద్రమత్తుగా వుండే; у него ~ вид అతను నిద్రమబ్బుగా వున్నాడు, అతను నిద్రపోతూ కనిపిస్తున్నాడు

заспа́ться сов. разг. కుంభకర్ణునిలా (అతిగా, అధికంగా) నిద్రపోవు

застава ж 1. *ист.* గస్తీ, చౌకీ 2. *воен.* గస్తీదళం; пограничная ~ సరిహద్దు గస్తీదళం

заставать, застать (вн.) దొరకు, పట్టుకొను; ~ когo-л. врасплoх ఏమరుపాటులో ఉండగా ఒకరిని విభ్రాంత పరచు; ~ когo-л. на мeстe преступлeния ఒకరిని నేరం చేస్తుండగా పట్టుకొను, దొంగను కన్నంలో పట్టుకొను; не ~ дoма ఇంట్లో దొరకకపోవు; я застал eгo дoма అతను ఇంట్లో దొరికాడు

заставлять I, II *сов. см.* заставля́ть I, II

заставлять I, заставить (вн.) 1. (తో) నింపు; ~ комнату мебeлью గదిని ఫర్నిచర్ తో నింపు 2. (загораживать) (కి) అడ్డంగా పెట్టు, (తో) మూసివేయు; ~ дверь шкафом తలుపుకి అడ్డంగా బీరువా పెట్టు

заставлять II, заставить (вн. + инф.) బలాత్కరించు, నిర్బంధించు, బలవంతం చేయు; *тж. перебивается кауз. гл. или сущ.* పట్టు + చేయు; ~ говорить చెప్పించు; ~ дeлать చ్తో-ల. ఏదైనా చేయించు; ~ предпринимать చ్తో-ల. దేనికైనా పూనుకొనేటట్టు చేయు; ~ читать చదివించు

застать *сов. см.* заставать

застегивать, застегнуть (вн.) గుండీలు తగిలించు (పెట్టు) (на ком-л.); గుండీలు తగిలించుకొను (పెట్టుకొను) (на себе)

застегиваться, застегнуться గుండీలు (కొక్కీలు) తగిలించుకొను (పెట్టుకొను)

застегнуть(ся) *сов. см.* застегивать(ся)

застежка ж కొలికి, కొక్కి (крючок); గుండీ (пуговица); జిప్ (молния)

застеклить *сов. см.* застеклять

застеклять, застеклить (вн.) (కి) అద్దం (అద్దాలు) వేయు (బిగించు)

защёнок м నరక యాతనలు (చిత్ర హింసలు) పెట్టే (కొట్టు)

защёнчивость ж బిడియం, సిగ్గు[పాలు]

защёнчивый బిడియంగల, సిగ్గుగల; ~ человек సిగ్గురి, బిడియస్తుడు

застигать, застигнуть, застыть (вн.) పట్టుకొను; ~ когo-л. на мeстe преступлeния ఒకరిని నేరం చేస్తుండగా పట్టుకొను, దొంగను కన్నంలో పట్టుకొను; ~ когo-л. врасплoх ఒకరిని విభ్రాంతపరచు; ఏమరుపాటుగా ఉండగా ఒకరిమీద పడు (нападать); нас застыгла гроза మేము తుపానులో చిక్కుకున్నాం

застыгнуть *сов. см.* застигать

застилать, застлать (вн.) 1. పరచు[కొను],

ЗАС — ЗАС

3

వేయు; ~ пол ковром నేలమీద తివాచీ పరచు; ~ постeль పక్క పరచుకొను (సరుకొను) 2. (заволакивать) కమ్ము[కొను]; oблака застилают нeбo మబ్బులు కమ్ము; слeзы застилают глаза కళ్ళలో నీళ్లు కమ్ముకుంటున్నాయి

застичь *сов. см.* застигать

застлать *сов. см.* застилать

застой м మందగింపు, మాంద్యం, నిస్తబ్ధత, స్తబ్ధత; ~ в промышленности పరిశ్రమలో మందగింపు

застонать *сов.* మూల్గ నారంభించు

застoпоривать, застoпорить (вн.) ఆపు, అడ్డగించు, స్తంభింపజేయు, అటకాయించు

застoпориваться, застoпориться ఆపుచేయబడు, అడ్డగింపబడు

застoпорить(ся) *сов. см.* застoпоривать(ся)

застрáивать, застрóить (вн.) నింపివేయు; район застрóили зá два гoда రెండేళ్ళలో ప్రదేశం నిర్మించారు (భవనాలతో నింపివేశారు)

застраховáть(ся) *сов. см.* страховáть(ся)

застраховывáть(ся) *несов. см.* страховáть (-ся)

застрeвá||ть, застрýть ఇరుక్కొను, దిగబడు; колeса ~ют в грязь చక్రాలు బురదలో యరుక్కున్నాయి ◇ слова застрýли у него в гóрле గొంతులో మాటలు బిగిసిపోయాయి, మాటలు గొంతు పెగిలి బయటికి రాలేదు

застрeлить *сов. (вн.)* కాల్చి చంపు

застрeлиться *сов.* తనను తాను కాల్చుకొను (కాల్చి చంపుకొను)

застрóить *сов. см.* застрáивать

застрóйка ж నిర్మాణం, నిర్మాణ క్రమం

застрýть *сов. см.* застрeвáть

застудить(ся) *сов. см.* застýживать(ся)

застýживать, застудить *разг. (вн.)* 1. (помещение) చల్లబరచు 2. (кого-л.) [బిడ్డును] చలికి గురి చేయు

застýживаться, застудиться *разг.* చలి దెబ్బ తగులు

зáступ м పెలగ[పాక], సలిక

заступáться, заступиться (за вн.) [సరి] రక్షించు, సమర్థించు, ఒకరి పక్షం వహించు

заступиться *сов. см.* заступáться

застýпник м సమర్థకుడు, సమర్థించేవాడు

застýпничество с పరిరక్షణ, సమర్థన

застыва́ть, засты́ть 1. (*густеть*) చిక్కబడు, గట్టి పడు 2. *разг.* (*превращаться в лёд*) గడ్డకట్టు 3. *разг.* (*зябнуть*) చలితో బిగిసిపోవు 4. *перен.* (*замирать*) నిశ్శబ్దమవుతుడగు, దిగ్భ్రాంతమగు, మ్రాన్పడు; ~ от удивления సంభ్రమాశ్చర్యాలతో (అశ్చర్యసంభ్రమాలతో) నిశ్శబ్దమవుతుడగు (దిగ్భ్రాంతమగు); ~ от ужаса భయంతో మ్రాన్పడు (నిశ్శబ్దమవుతుడగు) ◇ кровь застыла у меня в жилах [భయంతోరేకంతో] నా రక్తం గడ్డకట్టిపోయింది

засты́ть *сов. см.* застыва́ть

засу́нуть *сов. см.* засо́вывать

засу́ха ж అనావుష్టి, వర్షాభావం, వరపు

засу́чивать, засучи́ть (*вн.*) పైకి మడుచు; ~ ру-кава́ చొక్కా చేతులు పైకి మడుచు

засу́чить *сов. см.* засу́чивать

засу́шивать, засуши́ть (*вн.*) ఆరబెట్టు, ఎండబెట్టు

засуши́ть *сов. см.* засу́шивать

засу́шливый వర్షాభావ; ~ район వర్షాభావ (నిర్జల) ప్రాంతం; ~ сезон వర్షాభావ (వర్షరహిత) రుతువు

засыла́ть, засла́ть (*вн.*) 1. పంపించు; ~ пись-мо не по адре-су లేఖ (ఉత్తరం) తప్పు అడ్రెసుకి పంపించు 2. (*посылать с тайной целью*) పంపించు; ~ диверсанта గూఢచారిని పంపించు (చొప్పించు)

засыпа́ть *сов. см.* засыпа́ть II

засыпа́ть I, засну́ть నిద్రపట్టు, నిద్రపోవు

засыпа́ть II, засыпать (*вн.*) 1. (*заполнять*) నింపు, పూడ్చు 2. (*покрывать*) కప్ప; дорожка засы-пана листьями తోవ ఆకులతో కప్పబడింది 3. *перен.* వర్షం కురిపించు; ~ когó-л. вопро-сами ఒకరిమీద ప్రశ్నల వర్షం కురిపించు; егó засыпали приглаше-ниями అతనికి కుప్పతెప్పలుగా అప్రోవాలు వచ్చాయి 4. (*на-сыпать*) పోయు, వేయు; ~ зерно в амбóр ధాన్య గారంలో ధాన్యం పోయు (నింపు)

засыпа́ться I, II *сов. см.* засыпа́ться I, II

засыпа́ться I, засыпаться 1. దూరు, పడు; пе-сок засыпался в ту́фли బూట్లలో యనుక దూరింది (పడింది) 2. (*покрываться, наполняться*) కప్పివేయ బడు, [లో, కింద] కూరుకుపోవు; ~ до краёв అంచు దాకా కప్పివేయబడు

засыпа́ться II, засыпаться *разг.* 1. (*на эк-замене*) ఫెయిల్ అగు 2. (*попасться*) [దొంగ కన్నంలో] పట్టుబడు

засыха́ть, засо́хнуть 1. (*высыхать*) ఎండిపోవు 2. (*вянуть*) వాడు, వాడిపోవు

затаённый|ый రహస్య[మైన] (*скрывае-мый*); దిగ్ మింగిన, అణచుకున్న, లోలోపల (*содержи-ваемый*); ~ый гнев దిగ్మింగిన కోపం; ~ая злóба ఆరవి కోపం, రాజు కొంటున్న (రగులుకొంటున్న) కోపం; ~ое желáние లోలోపల (అంతరాంతరాల్లో వున్న) కోర్కె

зата́ивать, затаи́ть (*вн.*) పెట్టుకొను; ~ дыха-ние ఊపిరి ఉగ్గబట్టు (బిగబట్టు); ~ обиду на когó-л. ఒకరిమీద కోపం పెట్టుకొను; затаи́в дыха́ние దిగ్ బట్టిన ఊపిరితో

затаи́ть *сов. см.* зата́ивать

зата́пливать I, затопи́ть (*вн.*): ~ печь (пéч-ку) పొయ్యి [మంట] రాజేయ

зата́пливать II *несов. см.* затопля́ть II

зата́птывать, затопта́ть (*вн.*) [కొళ్లతో] తొక్కు, అణగతొక్కు

зата́сканный|ый *разг.* 1. (*заношенный*) చీకీ పోయిన, పాతగిలిపోయిన 2. *перен.* చప్పబడిపోయిన; ~ое выра́жение వాడివాడి చప్పబడిపోయిన (పేలవమయిన) వదబంధం

зата́ска́ть *сов. см.* зата́скивать I

зата́скивать I, зата́ска́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*за-нашивать*) చీకిపోగొట్టు 2. *перен.* పేలవంగా చేయు

зата́скивать II, затащи́ть (*вн.*) 1. పైకి మోసుకు వెళ్ళు, ఈడ్చు, లాగు (*наверх*); లోపలికి మోసుకువెళ్ళు, ఈడ్చు, లాగు (*внутри*) 2. (*утаскивать*) తీసుకు వెళ్ళి మరో చోట పడవేయు 3. *перен. разг.* లాక్కెళ్ళు; ~ в кино సినిమాకు లాక్కెళ్ళు; ~ к себе́ домо́й తన ఇంటికి లాక్కెళ్ళు

зата́чивать, заточи́ть (*вн.*) వాడిచేయు, సాన పట్టు, సూదిగా చెక్కు

затащи́ть *сов. см.* зата́скивать II

затвердева́ть, затверде́ть గడ్డకట్టు, ఘనీభవించు, పేరుకొను

затверде́ть *сов. см.* затвердева́ть

затверди́ть *сов.* (*вн.*; *заучить*) కంఠతాపట్టు, కంఠస్థం చేయు, కంఠోపాఠంగా నేర్చుకొను

затво́р м (*у оружия*) బోల్టు

затвори́ть *сов. см.* затворя́ть

затвори́ть, затвори́ть (*вн.*) మూయు, బిడాయించు, బండు చేయు; మూసివేయు (*тк. сов.*)

затева́ть, зате́ять *разг.* (*вн. или инф.*) (కు)పూనుకొను (*предпринимать*); ప్రారంభించు, మొదలుపెట్టు (*начинать*); ~ дра́ку పోట్లాట ప్రారం

భించు; ~ поездеకు ప్రయాణముగు, ప్రయాణం గురించి
అలోచించు; ~ спор వాగ్వివాదం మొదలుపెట్టు

затёпленный చుక్కెరమైన (замысловатый);
క్లిష్టమైన (мудрёный)

затек||а́ть, зате́чь 1. (తో) కారు, ప్రవహించు,
చొచ్చు; вода ~áет в комнату నీరు గది తోపలికి కారు
తోంది 2. (опухать) వాచు, వాయు 3. (неметь)
తిమ్మిరెక్కు, మొద్దుపారు; у меня ~ла́ нога నా కాలు
తిమ్మిరెక్కింది (మొద్దుపారింది)

затём нареч. 1. (потом) తరువాత, అటు తర్వాత,
తదనంతరం, తదుపరి, పిమ్మట 2. (для этого) అందుకు
◇ ~, чтобы... అందుకుగాను...

затемно нареч. разг. 1. (до рассвета) తెల్ల
వారక ముందు 2. (когда стемнеет) సూర్యాస్తమయా
నంతరం, చీకటి పడ్డాక

затерять сов. разг. (вн.) పోగొట్టు[కొను], పార
వేసుకొను, ఎక్కడైనా పెట్టి మరచిపోవు

затеряться сов. 1. разг. (потеряться) పోవు,
పోగొట్టుకొను 2. перен. మాయమగు, అదృశ్యమగు; ~
в толпе గుంపులో మాయమగు

зате́чь сов. с.м. затека́ть

зате́я ж 1. (замысел) పని, వ్యవహారం; безум-
ная ~ అవివేకమైన పని 2. (забава) వినోదం, తమాషా

зате́ять сов. с.м. затева́ть

затиха||ть, зати́хнуть 1. (умолкать) [శబ్దం]
మణగు, తగ్గు, మందగించు 2. (переставать слы-
шаться) అంతరించిపోవు, గాలిలో కలిసిపోవు, సన్నగిలు;
шаги ~ют అడుగుల చప్పుడు సన్నగిలుతోంది 3. перен.
తగ్గు, ఆగు; ветер ~ет గాలి తగ్గుతోంది; гнев ~ет
కోపం తగ్గుతోంది

зати́хнуть сов. с.м. затиха́ть

зати́шье с 1. (безветрие) గాలి బిడాయింపు (లేమి),
వాయు బంధనం 2. (тишина) నిశబ్దం 3. перен.
స్తబ్ధత, మాంద్యం, మందగింపు

заткн|уть сов. с.м. затыка́ть

затме́ние с (గ్రహణం; ~ Луны చంద్ర గ్రహణం;
~ Солнца సూర్య గ్రహణం; полное ~ పూర్ణ గ్రహణం
затó союз అయితేనే; хоть вы и заплатили
большие деньги, ~ получили хорошую вещь
డబ్బు ఎక్కువ పెట్టేనే మంచి వస్తువు చొరికిందిగా

затовáривание с పేరుకుపోయిన సరుకు నిల్వ, సరు
కులతో ముంచెత్తడం; ~ рынка మార్కెట్టు సరుకు
లతో ముంచెత్తడం

затовáривать, затовáрить (вн.) సరుకులతో
ముంచెత్తు (నింపివేయు)

затовáрить сов. с.м. затовáривать

затолка́ть сов. разг. (вн. в вн.; запихнуть)
(తో) తోయు, దోపు

затолкн|уть сов. с.м. затолка́ть

затон|уть сов. మునిగిపోవు

затопи́ть I сов. с.м. затáпливать I

затопи́ть II сов. с.м. затопля́ть II

затопля́ть I несов. с.м. затáпливать I

затоп|ля́ть II, затопи́ть (вн.) 1. జలమయమగు,
నీట ముంచు, వరదలో ముంచెత్తు; вода ~́ла де-
ре́вню గ్రామం జలమయమైంది 2. (потоплять)
ముంచు, ముంచివేయు

затопта́ть сов. с.м. затáптывать

зато́р м прям., перен. అటంకం

затормози́ть сов. с.м. тормози́ть

заточа́ть, заточи́ть уст. (вн.): ~ кого-л. в
тюрьму ఒకరిని జైలులో పెట్టు (కుక్కు)

заточе́ние с 1. (действие) జైలులో పెట్టడం 2.
(пребывание в тюрьме) జైలులో ఉండడం

заточи́ть I сов. с.м. заточа́ть

заточи́ть II сов. с.м. затáчивать

затра́гивать, затро́нуть (вн.) 1. ప్రస్తావించు,
తడుము; ~ вопрос సమస్యను ప్రస్తావించు, విషయాన్ని
తడుము 2. (задевать, наносить ущерб) దెబ్బ
తీయు; ~ чье-л. самолётне ఒకరి ఆత్మగౌరవాన్ని
దెబ్బ తీయు; ~ чужие интересы ఇతరుల ప్రయోజ
నాలను దెబ్బ తీయు

затра́т||а ж 1. (действие) వినియోగం, ఖర్చు
పెట్టడం; ~а электроэнергии విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగం 2.:
~ы мн. (расходы) ఖర్చు, వ్యయం; ~ы на содер-
жание по́мещ (నిర్వహణ) ఖర్చులు

затра́тить сов. с.м. затра́чивать

затра́чивать, затра́тить (вн.) ఖర్చు (వ్యయం)
చేయు, వ్యయమొనర్చు; ~ силы శక్తి వ్యయమొనర్చు; на
это затра́чено сто рублёй దానికి వంద రూబుళ్ళు
వ్యయమైంది

затре́бовать сов. (вн.) కోరు; ~ ответ సమాధానం
ఇవ్వమని (రాయమని) కోరు

затро́нуть сов. с.м. затра́гивать

затрудне́н||е с 1. అష్టకష్టాలు, ఇబ్బంది, శ్రమ;
без осóбых ~й చెప్పకోదగ్గ శ్రమ లేకుండా; созда-
ва́ть ~я కష్టాలు కల్పించు, ఇబ్బందిలో పెట్టు 2.
(трудное положение) ఇబ్బంది, చిక్కు; испыты-

вать ~я చిక్కుల్లో తగులుకొను, ఒడుదొడుకులు కలుగు, ఇబ్బందుల్లో చిక్కుకొను; денежные (материальные) ~я ఆర్థిక యిబ్బంది; быть в ~и ఇబ్బందిలో పడు

затруднительный: попадать в ~ое положение చిక్కులో తగులుకొను (పడు), ఇబ్బందుల్లో చిక్కుకొను, చిక్కులబడు

затруднить(ся) сов. см. затруднить(ся)

затрудн|ять, затруднить (вн.) 1. (обременять) (ఒకరికి) ఇబ్బంది కలిగించు, (ఒకరిని) ఇబ్బంది (శ్రమ) పెట్టు; если вас не ~ит మీకు ఇబ్బంది కాకపోతే **2. (делать трудным, тяжелым)** క్లిష్టపరచు, [సరిస్థితిని] మరింత క్లిష్టమొనర్చు (జటిలం చేయు)

затрудн|ться, затрудниться: я ~юсь вам сказать సరిగ్గా చెప్పలేను, నాకు కచ్చితంగా తెలియదు

затупить(ся) сов. см. затуплять(ся)

затуплять, затупить (вн.) మొద్దు (మొద్దుబార) చేయు, మొద్దుపరచు

затупляться, затупиться మొద్దుపారు, మొద్దు అగు

затушевать сов. см. затушёвывать

затушёвывать, затушевать (вн.) మరుగుపరచు

затхлость ж బూజు, గొలు కంపు

затхл|ый 1. ఉత్పన్నమైన, మగ్గు పట్టిన **2. перен.** నిస్తేజమైన; ~ая среда నిస్తేజమైన పరిసరాలు

затыкать, заткнуть (вн.) 1. మూసుకొను, మూసి వేయు, పెట్టు; ~ бутылку пробкой సీసాకు బిరడా పెట్టు; ~ чем-л. отверстие దేనితోనైనా రంధ్రం మూసేయు; ~ уши చెవులు మూసుకొను **2. разг. (засовывать)** దోపు[కొను] ◇ ~ зá пояс разг. మించు, మించిపోవు; ~ рот кому-л. разг. ఒకరి నోరు మూయించు

затылок м పెడతల, మెడ

затычка ж разг. గట్టు, బిరడా, బిరడ, మూత

затягива|ть, затянуть (вн.) 1. వేయు, బిగించు; ~ть ýзел ముడి వేయు (బిగించు) **2. (обволакивать, покрывать)** అలుముకొను, కమ్మివేయు; нёбо ~ют тучи మబ్బులు అలుముకొంటున్నాయి (కమ్మివేస్తున్నాయి) **3. (засасывать)** (లో) లాగు **4. перен. (вожлевать)** (ఒకరిని) వ్యవహారంలోకి లాగు (ఇరికించు) **5. (задерживать)** ఆలస్యం (జాగు) చేయు ◇ рáну затяну́ло గాయం మానుపట్టింది

затягиваться, затянуться 1. బిగియు; ýзел затяну́лся ముడి బిగిసింది **2. (тв.; затягивать себя)** (తో) బిగించుకొను, బిగదీసుకొను; ~ ремнём బెల్టుతో నడుం బిగించుకొను **3. (тв.; обволакиваться)** అలుముకొనబడు, కమ్మబడు **4. (задерживаться)** దీర్ఘకాలం కొనసాగు; собрáние затяну́лось సమావేశం చాలా సేపు కొనసాగింది **5. (при курении)** దమ్ము పీల్చు

затяжка ж 1. (действие) జాప్యం, దీర్ఘ కాలం కొనసాగడం **2. (при курении)** దమ్ము పీల్చడం

затяжн|ый దీర్ఘ; ~ый дождь ఎడతెగని వర్షం; ~ая болéзнь దీర్ఘ రోగం

затяну́ть(ся) сов. см. затягивать(ся)

зау́мный ఓ పట్టువన అర్థం కాని, దుర్మార్గమైన, దురవగాహ్యమైన

заунывный విషాదకరమైన, వ్యసనదాయకమైన, దుఃఖాంధకారమయమైన

заупря́миться сов. పెంతెతనం చేయు, మంకుగుండు

заурядный సామాన్య, సాదా, మామూలు; ~ человек సామాన్య ప్రజ్ఞగలవాడు

заучивать, заучить (вн.) కంఠతాపట్టు, బట్టిపట్టు, నోటికి నేర్చుకొను; ~ урок పాఠం కంఠతాపట్టు (బట్టిపట్టు)

заучить сов. см. заучивать

зафикс|ировать сов. см. фиксировать

захáживать несов. разг. см. заходить 1

захвáливать, захвалить разг. (вн.) పొగడ్డలతో ముంచెత్తు, ములగచెట్టు ఎక్కించు

захвалить сов. см. захвáливать

захвáт м: ~ власти అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకోవడం; ~ преступников నేరస్థుల పట్టివేత; ~ территории దురాక్రమణ, ఆక్రమణ

захватить сов. см. захвáтывать

захвáтническ|ий దురాక్రమణ; ~ая войнá దురాక్రమణ యుద్ధం; ~ая полíтика దురాక్రమణ విధానం

захвáтчик м దురాక్రమణదారు

захвáтывать, захватить (вн.) 1. (хватать, схватывать) పట్టుకొను **2. (силой овладевать)** ఆక్రమించు (территорию); హస్తగతం చేసుకొను, స్వాధీనం చేసుకొను (власть, землю и т.п.); ~ плéнных బందీలను పట్టుకొను **3. (брать с собой)** తనతో తీసుకెళ్ళు (уносить); తనతో తీసుకువచ్చు (приносить) **4. перен. (увлекать)** రంజింపచేయు, తన్మయుణ్ణి చేయు, (కు) రక్తికట్టు; кни́га захватíла

erg ఆ పుస్తకం అతన్ని ఎంతగానో తన్మయుణ్ణి (రంజింప) చేసింది; *пъеса захватила зрители* నాటకం ప్రేక్షకులకు రక్తికట్టింది 5. *разг. (заставать)* పట్టుకొను; ~ на месте преступления నేరం చేస్తూండగా పట్టుకొను, దొంగని కన్నంలో పట్టుకొను 6. *разг. (вопреки принимать меры)* అరికట్టు; *во время* ~ *большень* వ్యాధిని సకాలంలో అరికట్టు

захватывающий రక్తికట్టించే, రంజింపచేసే, ఆకట్టుకునే

захворать *сов. разг.* జబ్బు వడు, అన్యస్థుడగు; *он* ~ *л* అతనికి జబ్బు చేసింది, అతను జబ్బు వడ్డాడు

захиреть *сов. см.* хиреть

захлебнуться *сов. см.* захлебываться

захлебываться, захлебнуться 1. ఉక్కిరిబిక్కిరగు, ఊపిరి నలవకపోవు; ~ *водой* నీళ్లతో ఉక్కిరిబిక్కిరగు 2. (*от рд.; от сильного чувства*) (తో) ఉక్కిరిబిక్కిరగు, ఉప్పొంగిపోవు; ~ *от радости* ఆనందాతిరేకంతో ఉక్కిరిబిక్కిరగు (ఉప్పొంగిపోవు) 3. *перен. (терпеть неудачу)* విఫలమగు; *атака* захлебнулась దాడి విఫలమైంది

захлестнуть *сов. см.* захлестывать

захлестывать, захлестнуть (*вн.*) 1. (*о петле, верёвке*) బిగించు 2. (*о волнах*) ముంచెత్తు 3. *перен. (о чувствах)*: *его захлестнула радость* ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యాడు

захлопнуть(ся) *сов. см.* захлопывать(ся)

захлопывать, захлопнуть (*вн.*) దభాలుమని [మూసి]వేయు; ~ *дверь* తలుపు దభాలున (దడాలున) వేయు

захлопываться, захлопнуться దభాలుమని పడిపోవు (మూసుకుపోవు)

заход *м* 1. (*куда-л.*) రాక, ఆగమనం; ~ *в гавань* రేవులోకి రాక (ఆగమనం) 2. (*небесного светила*): ~ *солнца* అస్తమానం, అస్తమయం

заходить, зайти 1. (*наведываться, посещать*) చూడడానికి వెళ్ళు; ~ *к другу* స్నేహితుని చూడడానికి వెళ్ళు; ~ *в магазин* [దారిలో] షాపుకి వెళ్ళివచ్చు 2. (*за тв.*) (కోసం) [దారిలో, పనిలో పని] వెళ్ళు; ~ *за хлебом* పనిలో పని బ్రెడ్డుకోసం వెళ్ళు; ~ *за ребрёнком* దారిలో బిడ్డను తీసుకురావడానికి వెళ్ళు 3. (*входить*) వచ్చు; ~ *в комнату* గదిలోకి (తోపలికి) వచ్చు 4. (*идя, попадать, оказываться*) వెళ్ళు, పోవు, వచ్చు; ~ *далекó в лес* అడవిలో మరీ దూరం వెళ్ళు; *куда мы зашли?* మనం ఎక్కడికి వచ్చాం?; *он зашёл в незнакомую часть города* అతను తనకి నగరంలో

ЗАХ — ЗАЧ

3

అపరిచిత ప్రాంతానికి వచ్చాడు 5. (*за вн.; сворачивать*) మళ్ళు, తిరుగు; ~ *за угол* మలుపు తిరుగు 6. (*приходить со стороны*) వచ్చు; ~ *с тыла* వెనుక పాలున వచ్చు; ~ *с фланга* పక్కనుంచి వచ్చు 7. (*о небесных светилах*) అస్తమించు $\diamond$ *речь* зашла *о...* ...నంభాషణ ...పైకి మళ్ళింది; ~ *слишком далеко* చాలా దూరం వెళ్ళు, మితిమీరిన పనిచేయు, మితిమీరిన రీతిగా [వవర్తించు

захолустье *с* మారుమూల

захотеть(ся) *сов. см.* хотеть(ся)

захохотать *сов. разг.* పకపక నవ్వు, పగలబడి నవ్వు నారంభించు (మొదలుపెట్టు)

захудалый 1. (*обедневший*) పేద, బికారి 2. *разг. (незначительный)* అల్పు

зацвести *сов.* పుయ్య (పూయ) నారంభించు

зацепить(ся) *сов. см.* зацеплять(ся)

зацеплять, зацепить (*вн.*) 1. (*цеплять, прикреплять*) పట్టుకొను, చిక్కించుకొను 2. (*случайно задевать*) తగులుకొను; ~ *рукавом за гвоздь* [నా] చొక్కా మేకుకు తగులుకుంది

зацепляться, зацепиться (*за вн.*) 1. చిక్కుకొను, తగులుకొను 2. *разг. (хвататься)* పట్టుకొను

зачать *с* కడుపు అవడం

зачать|ок *м* 1. పిండం, బీజం 2.: ~ *ки* *мн.* *перен.* బీజాలు, తొలి అంకురాలు

зачаточный అంకుర, బీజ; ~ *ая* ఫార్మా అంకుర (బీజ) రూపం

зачахнуть *сов. см.* чахнуть

зачём *нареч.* 1. (*для чего*) దేనికి, దేనికోసం 2. *разг. (почему)* ఎందుకు

зачём-то *нареч.* ఎందుకో ఒకందుకు, దేనికో (ఎందుకో) ఒకదానికి

зачёркивать, зачеркнуть (*вн.*) కొట్టివేయు

зачеркнуть *сов. см.* зачеркивать

зачерпнуть *сов. см.* зачерпывать

зачерпывать, зачерпнуть (*вн., рд.*) తీయు; ~ *ладонью* అరచేతితో తీయు; ~ *чашкой* కప్పుతో తీయు

зачерствелый 1. గట్టిపడిపోయిన, నిలవ వున్న, చని చచ్చిన; ~ *хлеб* నిలవ బ్రెడ్డు 2. *перен.* కఠిన మన స్కుడైన, అనారద్య పౌదయుడైన

зачерстветь *сов. см.* черстветь 1

зачесать *сов. см.* зачёсывать

зачесть *сов. см.* зачитывать II

зачесться *сов. см. зачитываться* I
 зачесывать, зачесать (*вн.*) దువ్వు
 зачёт *м* పరీక్ష, టెస్టు; сдавать ~ పరీక్షకు
 కూర్చోను; сдать ~ పరీక్ష పాసు అగు, పరీక్షలో
 ఉత్తీర్ణుడగు
 зачёти||ый్ పరీక్ష; ~ая книжка రికార్డు పుస్తకం;
 ~ая работа రికార్డు పని; ~ая сессия పరీక్షలు, పరీక్ష కాలం
 зачинатель *м* మూలపురుషుడు, మార్గదర్శి, ఆరం
 భకుడు

зачинщик *м* మొదలుపెట్టినవాడు
 зачисление *с:* ~ в штат ఉద్యోగంలో పెట్టు
 కోవడం, సిబ్బందిలో చేర్చుకోవడం
 зачислить *сов. см. зачислять*
 зачислять, зачислить (*вн.*) 1. చేర్చు, చేర్చుకొను; ~
 ког-л. на работу ఒకరిని ఉద్యోగంలో (పనిలో) పెట్టు
 కొను; ~ ког-л. в университет ఒకరికి విశ్వవిద్యాల
 యంలో సీటు ఇచ్చు; ~ ког-л. в штат ఒకరిని సిబ్బందిలో
 చేర్చుకొను (చేర్చు, చేర్చించు) 2. *бухгал.* [జమ]కట్టు,
 చేర్చు; ~ на текущий счёт కాతాకి జమ కట్టు

зачитатъ *сов. см. зачитывать* I
 зачитатъся *сов. см. зачитываться*
 зачитывать I, зачитатъ (*вн.*; *читать вслух*)
 చదివివినిపించు

зачитывать II, зачесть (*вн.*) 1. (*учи-
 вать*) చెల్లు పెట్టు (పెట్టుకొను); ~ 100 рублей в
 уплату долга బాకీకి గాను 100 రూబుళ్లు చెల్లు
 పెట్టు; ~ чт-л. себе в заслугу దేనికైనా తనకి
 ఘనత ఆపాదించుకొను 2. (*признавать выполненным*)
 ఆమోదించు; ~ курсовую работу పరీక్షా వ్యాసం ఆమో
 దించు

зачитываться I, зачесться (*от.*) (ఒకరికి) చదవ
 బడు, చదివివినిపించబడు

зачитываться II, зачитатъся ఎగగా చదువు
 зашагать *сов.* నడవ సాగు (నారంభించు)
 зашата́ться *сов.* తూల (ఆడ, ఊగ) నారంభించు
 зашевелить *сов. (тв.)* కదిలించు, ఆడించు;
 ~ рукой చేయి కదిలించు (ఆడించు)

зашевелиться *сов.* కదలు, కదల నారంభించు
 зашептать *сов.* గునగునలాడ నారంభించు

зашивать, зашить (*вн.*) 1. (*чинить*) కుట్టు;
 కుట్టివేయు (*тк. сов.*) 2. (*в вн.*; *паковать*) కట్టి
 మూసివేయు; ~ посылку в ткань పార్సెల్ గుడ్డలో
 కట్టి మూసివేయు

зашить *сов. см. зашивать*
 зашнуровать *сов. см. зашнуровывать*
 зашнуровывать, зашнуровать (*вн.*) కట్టు; కట్టి
 వేయు (*тк. сов.*)

заштотать *сов. (вн.)* రప్ప తీయు, మరమ్మతు చేయు
 заштриховать *сов. см. штриховать*
 заштукатуривать, заштукатурить (*вн.*) గిలాబా
 (ప్లాస్టరింగు) చేయు

заштукатурить *сов. см. заштукатуривать*
 зашуметь *сов.* ాద చేయనారంభించు

защит||а *ж* 1. (*действие*) రక్షణ, పరిరక్షణ, సం
 రక్షణ; ~а демократических прав ప్రజాతంత్ర
 హక్కుల పరిరక్షణ; ~а отечества కూతుడేశ రక్షణ
 (పరిరక్షణ) 2. (*то, что защищает*) రక్షణ; искать
 ~ы у ког-л. ఒకరి శరణు వేడుకొను; брать
 под ~у వెనకేసుకు వచ్చు; в ~у ఒకరిని బలపరుస్తూ
 [మాట్లాడు]; под ~ой (ఒకరి) శరణ్యంకింద (రక్ష
 ణలో); в целях ~ы (దేనినైనా, ఒకరి) రక్షణార్థం 3.
юр. ఉత్తరవాదం, డిఫెన్సు; свидетель ~ы ఉత్తర సాక్షి
 4. *спорт.* [బ్యాక్] డిఫెన్సు ◇ ~а диссертации
 పరిశోధక వ్యాసపు సమర్థన, థీసిస్ డిఫెన్సు

защитить *сов. см. защищать* I
 защититься *сов. см. защищаться*
 защитник *м* 1. రక్షకుడు, పరిరక్షకుడు, సంరక్షకుడు
 2. *юр.* వకీలు, లాయరు, స్టేడరు, ఉత్తరవాది 3. *спорт.*
 ఫుల్ బ్యాక్

защити||ый్: ~ая окраска *зоол.* రక్షక వర్ణం
 (వర్ణధారణ); ~ые очки కూలింగ్ గ్లాస్సులు (*от сол-
 на*); కళ్లకి రక్షణ నిచ్చే కళ్లజోడు (*для сварщиков,
 металлургов*)

защищать, защитить (*вн.*) 1. [పరి]రక్షించు,
 సంరక్షించు, వెనకేసుకు వచ్చు, కాపాడు; ~ интересы
 ప్రయోజనాలను కాపాడు; ~ родину మాతృదేశాన్ని
 రక్షించు; ~ точку зрения అభిప్రాయాన్ని సమర్థించు
 2. *тк. несов. юр.:* ~ ког-л. в суде కోర్టులో
 ఒకరి తరపున వాదించు ◇ ~ диссертацию పరిశో
 ధక వ్యాసం సమర్థించు, థీసిస్ డిఫెన్స్ చేయు

защищаться, защититься [తనను తాను] రక్షించు
 కొను, ఆత్మరక్షణ చేసుకొను

защищённый రక్షిత, రక్షితమైన, సురక్షితమైన
 заявить *сов. см. заявлять*

заявк||а *ж* (*требование*) ఆర్డరు; дёлатъ ~у
 на чт-л. దేనికోసమైనా ఆర్డరుచ్చు

заявление *с* 1. (*сообщение*) ప్రకటన, ఉద్ఘాటన,
 వెల్లడి, వ్యాఖ్య; дёлатъ ~ ప్రకటన చేయు (వెల్లడించు)

2. (письменная просьба) దరఖాస్తు, అప్లికేషన్; по-
давать ~ దరఖాస్తు (అప్లికేషన్) పెట్టుకొను

заявлять, заявить (вн., о пр.) (అని, గురించి)
ప్రకటించు, ప్రకటన చేయు, ఉద్ఘాటించు, ఉద్ఘోషించు;
~ протест నిరసన ప్రకటించు (తెలుపు), అభ్యంతరం
చెప్ప; ~ о своём желании కోరు, తన కోరిక ప్రక
టించు (వెల్లడించు); ~ свои права తనకు హక్కుం
దని వాదించు

заядлый разг. అలవాటుపడిన; ~ игрок జూదరి

заяц м కుందేలు, చెవులపిల్లి

звание с టైటిల్, హోదా, బిరుదు; воинское ~
సైనిక హోదా; почётное ~ గౌరవ బిరుదు; учёное ~
శాస్త్రీయ రంగంలో హోదా; ~ Героя Социалисти-
ческого Труда సోషలిస్టు శ్రమ వీర బిరుదు; ~ чем-
пиона мира ప్రపంచ ఛాంపియన్‌షిప్ టైటిల్

званый 1. (приглашённый) ఆహ్వానితమైన; ~
гость ఆహ్వానితుడైన అతిథి 2.: ~ вёчер విందు (పార్టీ);
~ обед విందు

звать, позвать (вн.) 1. పిలుచు; ~ кого-л. на
помощь ఒకరి సహాయంకోసం అరచు (కేకలేయు),
రమ్మను; тебѣя мама зовѣт నిన్ను అమ్మ రమ్మంటోంది
2. (приглашать) పిలుచు, ఆహ్వానించు, రప్పించు; ~
кого-л. в гости ఒకరిని పిలుచు (ఆహ్వానించు); ~
кого-л. в театр ఒకరిని థియేటర్‌కు ఆహ్వానించు
(పిలుచు) 3. тк. несов. (та.; называть): как
Вас зову́т? మీ పేరు?, మీ పేరేమిటి?; егѡ зову́т
Петро́м అతని పేరు ప్యోత్

звездѣ ж в разн. знач. నక్షత్రం, చుక్క, తార;
падающая ~ రాలిపోతున్న నక్షత్రం; звѣзды кино
సినీ తారలు; орден Красной Звезды ఎర్ర నక్షత్రం
బిరుదు (బిరుదం)

звездный 1. నక్షత్ర; ~ая карта నక్షత్ర పటం;
~ая система నక్షత్ర మండలం 2. (со множеством
звезд) నక్షత్ర సంకోభితమైన, చుక్కలు నిండిన, తారా,
నక్షత్రఖచిత; ~ая ночь జ్యోతిష్మతి, నక్షత్ర సంకోభిత
మైన రాత్రి; ~ое небо నక్షత్రఖచితమైన ఆకాశం

звен[е]ть несов. 1. (издавать металлическиѣ
звук) ఘల్లుఘల్లుమను, గలగలలాడు 2. (та.) గలగల
లాడించు < у него ~ит в ушах అతని చెవులు గింగు
రుమంటున్నాయి

звенѡ с 1. (цепи) లంకె, లింకు, కొక్కెం 2. перен.
(часть чего-л.) సెక్షన్, భాగం 3. (организацион-
ная единица, группа) గ్రూపు, దళం, బృందం

звеньевой м దళ (బృంద) నాయకుడు

зверин[ы]й 1. జంతువు; ~ая шкурѡ జంతువు

ЗАЯ — ЗВУ

3

బొచ్చు, జంతు చర్మం 2. перен. см. звѣрский 2
звѣрск[ий] 1. (жестокий) పాశవిక, అటవిక; ~ое
убийство చిత్రవధ; ~ие пытки పాశవిక (అటవిక)
చిత్రహింసలు 2. разг. (очень сильный) విపరీతమైన,
వెర్రి; ~ий аппетит విపరీతమైన (వెర్రి) ఆకలి; ~ий
холод విపరీతమైన (వెర్రి) చలి

звѣрство с 1. (жестокость) పాశవికత 2. (же-
стокий поступок) ఘాతుకం, చిత్రవధ, దుర్మార్గం
звѣрствовать несов. పాశవికంగా ప్రవర్తించు, ఘాతు
కాలు చేయు

зверь м 1. జంతువు, వన్యమృగం 2. перен. పశువు,
నరపశువు

звон м మోత, ఖంగుఖంగు; ~ бубенцов ఘల్లు
ఘల్లు, గలగలధ్వని; колокольный ~, ~ колокола
ఢాంకారం, ఘంటారావం

звон[и]ть, позвонить 1. (производить звон)
మోగించు, గలగలమని శబ్దం చేయు; ~ить в коло-
кол గంట కొట్టు (మోగించు); ~ят! ఎవడో బెల్లు
కొడుతున్నాడు 2. (издавать звон) మోగు; будиль-
ник ~ит అలారం గడియారం మోగుతోంది; телефон
~ит టెలిఫోన్ మోగుతోంది 3. (от.; по телефону)
ఫోను చేయు; ~ить кому-л. ఒకరికి ఫోను చేయు

звонк[ий] ఖంగుమనే, ఖంగున మోగే; ~ий глос
ఖంగున మోగే స్వరం; ~ий смех గలగలమని (ఖంగు
మనే) నవ్వు < ~ий согласный лингв. నాదాత్మక
హల్లు (వ్యంజనం); ~ая монета రొంట్లు, నగదు,
నాణాలు

звонѡ м 1. (прибор) గంట, బెల్లు; электри-
ческий ~ ఎలెక్ట్రిక్ బెల్లు; дверной ~ డోర్ బెల్లు
2. (звук) గంట మోత; телефонный ~ ఫోను కాలు;
я услѣшал телефонный ~ ఫోను మోగడం విన్నాను

звук м రవం, ధ్వనం, చప్పుడు; శబ్దం, ధ్వని (тж.
лингв.); ~ шагов అడుగుల చప్పుడు; гласный ~
అచ్చు

звук[о]вый శబ్ద, ధ్వని; ~ой фильм టాకీ (శబ్ద)
చిత్రం; ~ѡя волна физ. ధ్వని తరంగం

звук[о]запись ж సౌండ్ రికార్డింగు

звуконепроницаемый ధ్వని చొరరాని, శబ్దభేద్య
మైన

звук[о]оператор м సౌండు రికార్డిస్టు

звук[о]подражание с అనుకరణం, ధ్వన్యనుకరణం

звук[о]усилитель м ఆంప్లిఫైయర్

звучание с ధ్వనం

звуча́ть, прозвуча́ть 1. (издавать звуки) ధ్వనించు, [మారు]మోగు 2. (раздаваться, слышаться) వివబడు 3. (обнаруживаться) వెల్లడవు, వెల్లడి చేయు; в его́ го́лосе ~ит тоска́ అతని కంఠస్వరం బాధను (దిగులును) వెల్లడిచేస్తోంది, అతని కంఠస్వరంలో బాధ వెల్లడవుతోంది ◇ ~а́ть в уша́х చెవుల్లో మారు మోగు

звучный కంచు గంటవంటి, కంచులాంటి; ~ го́лос кంచులాంటి స్వరం

звя́кать, звя́кнуть టింగుటింగుమను, గణగణమను, ఝణఝణాత్కారం చేయు

звя́кнуть сов. см. звя́кать

зда́ние с ఇల్లు, భవనం

здесь нареч. ఇక్కడ, ఇచ్చట, ఇటు, ఈడ; ~ и там అక్కడక్కడ; кто ~? ఎవరూ?

зде́шний స్థానిక, ఈ ప్రాంతానికి చెందిన; ~й жи́тель స్థానికుడు; он не ~й అతను వరాయివాడు; ~е усло́вия స్థానిక పరిస్థితులు

здорóваться, поздорóваться నమస్కరించు, పలకరించు; ~ с кем-л. ఇరువురితో కరచాలనం చేయు

здóрово нареч. разг. 1. చాలా, మహా; ему́ ~ по-везло అతనికి గొప్ప అదృష్టం కలిసివచ్చింది 2. (хорошо) బాగా; мы ~ поработали మేము బాగా పనిచేశాం

здорово I межд. разг. (приветствие) హల్లో!, నమస్తే!

здорово II в знач. сказ. (полезно для здоровья) ఆరోగ్యకరంగా

здоров[ый] 1. ఆరోగ్యవంతమైన, ఆరోగ్యంగా వుండే; ~ый ребёнок ఆరోగ్యవంతమైన బిడ్డ; совершенно ~ый పూర్తిగా ఆరోగ్యంగా వున్న; иметь ~ый вид ఆరోగ్యవంతంగా కనిపించు 2. (полезный для здоровья) ఆరోగ్యకరమైన; ~ый кли́мат ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణం; ~ая пи́ща ఆరోగ్యకరమైన తిండి 3. перен. ఆరోగ్యకరమైన; ~ая критика ఆరోగ్యకరమైన విమర్శ 4. разг. మహాకాయుడైన (о человеке); బ్రహ్మాండమైన (о предмете) ◇ б[уд]ьте здоровы! а) (при прощании) వస్తాను!, ఉంటాను!, వెలవు! б) (при чиханье) చిరంజీవ దీర్ఘాయుష్యు; в ~ом теле ~ый дух посл. ఆరోగ్యకరమైన శరీరం గలవాడు ఆరోగ్యకరమైన మనస్సు గలవాడు

здоровье с ఆరోగ్యం; крёпкое ~е మంచి ఆరోగ్యం; сла́бое ~е నాసి ఆరోగ్యం; состоя́ние ~я ఆరోగ్యస్థితి; по состоя́нию ~я అనారోగ్యకారణంగా;

как ва́ше ~е? మీ ఆరోగ్యం ఎలా వుంది?; за ва́ше ~е (тост) మీ ఆరోగ్యంకోసం

здрáвница ж ఆరోగ్య కేంద్రం, శానిటోరియం

здрáво нареч. హేతుబద్ధంగా, సబబుగా; ~ рассу́ждáть సబబుగా (హేతుబద్ధంగా) వాదించు

здравомы́слящий స్థిరబుద్ధిగల, లోకజ్ఞానం కలిగిన; ~ человек బుద్ధిమంతుడు, లోకజ్ఞానం కలిగినవాడు

здрaвоохранéни[е] с ప్రజారోగ్య రక్షణ; министр ~я ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి

здрáвств[о]вать несов. బాగుపడు, కులాసాగా వుండు, వర్దిల్లు ◇ ~уй[те]! నమస్తే!, నమస్కారమండి!; да ~уе[т]! చిరస్థాయి అగుగాక!, వర్దిల్లాగి!, వర్దిల్లు గాక!

здрáв[ый] వివేకము గల, వివేకవంతమైన, వివేకమైన; ~ый смысл వివేచనజ్ఞానం, లోకజ్ఞానం; бы́ть в ~ом уме́ తెలివితో (స్పృహతోనే, మనస్సాస్పత్త్యం కలిగి) వుండు, చిత్త స్పృష్ట్యం కలిగి వుండు

зе́бра ж జీబ్రా, కంచరగాడిద

зева́[ть] 1. сов. зевну́ть ఆవులించు; ~ть от ску́ки విసుగుతో ఆవులించు 2. тк. несов. разг. (лазеть) నోరు తెరచి చూచు 3. сов. зевну́ть, прозевáть разг. (вн.; упускать) చేజార విడుచుకొను, పోగొట్టుకొను, దాటపెట్టుకొను; не ~й! హెచ్చరిక!

зевну́ть сов. см. зевáть 1 и 3

зевóк м ఆవులింత

зевóта ж ఆవులింత

зеленé[ть], позеленéть 1. పచ్చబడు, చిగుర్చు; по-ля́ ~ют చేలు పచ్చగా వున్నాయి 2. тк. несов. (ви́днеться) పచ్చగా ఉన్నట్టు కనపడు (కనిపించు); вдалéи что-то ~ло దూరంలో ఏదో ఒకటి పచ్చగా ఉన్నట్టు కనబడింది

зелён[ый] 1. ఆకుపచ్చ; ~ый цвет ఆకుపచ్చ రంగు 2. (неспелый) పచ్చి ◇ давáть ~ую у́лицу ముందు మార్గాన్ని నిరాటంకం చేయు

зэ́лень ж 1. собир. గడ్డి (травa); ఆకులు (листва); మొక్కలు (растения) 2. собир. (овощи) కూరగాయలు, పచ్చికూరలు, శాకాలు 3. (цвет) ఆకుపచ్చ రంగు, వసిరిక

земéльн[ый] భూ, భూమి; ~ый учáсток కమతం, క్షేత్రం; ~ая сóбственность భూస్వామ్యం

землевладе́лец м భూస్వామి, జమీందారు, భూఖా మండు

земледéлец м వ్యవసాయదారు, రైతు, కర్షకుడు

земледéлие с వ్యవసాయం, సేద్యం, సాగు

земледéльческий వ్యవసాయ, వ్యావసాయిక

землекóп м తవ్వేవాడు

землетрясение с భూకంపం

землечерпалка ж డ్రెడ్జింగ్, తవ్వక

земля ж 1. астр. భూగోళం, భూతలం; Земля движется вокруг Солнца భూగోళం సూర్యుడి చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేస్తుంది 2. (суша) భూమి, భూఖండం, భూతలం; ступить на землю భూతలంమీద అడుగు పెట్టు 3. (почва) భూమి, మట్టి, నేల, పుట్టి; неорошаемая ~ శీ నీటి సాకర్యం (పారుదల) లేని భూమి, నీటి వనరులులేని భూమి; орошаемая ~ శీ సాగు (నీటివనరులున్న) భూమి; пахотная ~ శీ సాగు (సేద్యపు) భూమి 4. высок. (страна) దేశం; родная ~ శీ మా దేశం, స్వదేశం; Советская ~ శీ సోవియట్ దేశం (భూమి) 5. (угодья, территория) భూమి, భూములు, గడ్డ; колхозная ~ శీ సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర భూములు; передёл ~ శీ భూమి పునఃవంశం (పునర్విభజన)

земляк м స్వదేశస్థుడు (соотечественник); తోటి గ్రామస్థుడు (житель того же села); ~ ші мн. ఒకే ఊరివాళ్లు (жители одного города, села); он мой ~ అతను నా తోటిగ్రామస్థుడు, అతనూ నేనూ ఒకే ఊరివాళ్లు

земляника ж 1. (растение) స్ట్రాబెరీ మొక్క. 2. (ягода) స్ట్రాబెరీ వండు

землянка ж నేలమాళిగ

земляной мట్టి, భూ; ~ые работы మట్టివనులు ◇ ~ой орех వేరు శనగ

земноводные мн. 300л. అంఫీబియా, ఉభయజీవులు
земной мట్టి భూ; ~ой шар భూగోళం; ~ое притяжение భూ గురుత్వాకర్షణ

зенит м 1. астр. నడినెత్తి, నడిమింబ 2. перен. పరాకాష్ఠ; в ~е славы కీర్తి శిఖరస్థాయి వండుకున్న సమయంలో

зенитный воен. విమాన విధ్వంసక; ~ое орудие విమాన విధ్వంసక ఫిరంగి

зенитчик м విమాన విధ్వంసక ఫిరంగి [దళ] పై నికుడు
зенитца ж: беречь как ~у ఓకా కంటిపాపలా కాపాడుకొను

зеркало с అద్దం, దర్పణం; смотреться в ~ అద్దంలో చూసుకొను

зеркальный м 1. అద్దాలతో చేసిన, అద్దాల; ~ый шкаф అద్దాల బీరువా 2. перен. సున్న, సున్నని; ~ая поверхность సున్నని ఉపరితలం

зернистый м అణువుల (రేణువుల) వంటి ◇ ~ая икра సాఫ్ట్ కెయిర్

зерно с 1. విత్తు, బీజం, విత్తనం, గింజ; кофе в зёрнах కాఫీ గింజలు (విత్తులు) 2. собир. (семена

ЗЕМ — ЗЛО

3

хлебных злаков) తిండి గింజలు, ధాన్యం, ఆహార ధాన్యాలు ◇ ~ истинны నిజలేశం

зерновой: ~ые культуры ఆహార ధాన్యాలు, తిండి గింజలు

зерноуборочный: ~ комбайн సూర్యుడి యంత్రం
зернохранилище с గాడె, ధాన్యగారం

зигзаг м జిగ్జాగ్, వంకరటింకర

зим ж చలి (శీతా) కాలం; прошлой ~ой పోయిన (గత) చలి (శీతా) కాలంలో

зимний శీతా (చలి) కాలపు; ~ий спорт శీతా కాలపు క్రీడలు; ~ая одежда వెచ్చని (చలి కాలపు) దుస్తులు

зимовать, перезимовать చలికాలం గడుపు

зимой нареч. చలి (శీతా) కాలంలో

зиять несов. తెరచి (తెరుచుకొని) వుండు; рана ~ет గాయం తెరుచుకొని వుంది; перед нами ~ла бэздна మన ముందర అగాధం నోరు తెరుచుకొని వుంది
злак м గింజ, విత్తు, కాయధాన్యం; злачные ~и ధాన్యాలు

злить, разозлить (вн.) (కి) కోపం కలిగించు (పుట్టించు); వేధించు, ఏడిపించు, (కి) చిర్రెత్తించు (дразнить)

злиться, разозлиться కోపపడు, కళ్లు ఎర్రచేయు; ~ на кого-л. ఒకరిమీద కోపపడు

зло I с 1. тк. ед. హాని, కీడు, చెడు; причинять кому-л. ~ ఒకరికి హాని (కీడు) కలిగించు, ఒకరిని గడ్డి తినిపించు (కరిపించు) 2. (беда, несчастье) కీడు, అరిష్టం 3. тк. ед. разг. (досада, гнев) కోపం; егò ~ берёт అతనికి కోపం వస్తుంది ◇ корень зла కీడుకు మూలకారణం; из двух зол выбирают меньшее రెండు అరిష్టాలలో తక్కువ అరిష్టం ఏరుకొంటారు

зло II нареч.: ~ подшутить над кем-л. ఒక రిపై కిలాడీ పరిహాసం చేయు; посмотреть ~ на кого-л. ఒకరికేసి విషపు చూపు చూచు; говорить ~ కోపంగా మాట్లాడు

злорада ж కోపం, ద్వేషం, వైరం ◇ на ~у дня తాజా ఘటన మేరకు

злорадный ద్వేషపూరితమైన; ~ взгляд ద్వేషపూరితమైన చూపు; ~ человек అక్కునుగలవాడు, దుర్బుద్ధి

злободневный జరుగు; ~ вопрос జరుగు సమస్య

злостствовать несов. ఒకరిపట్ల ఈర్ష్య (ద్వేషం) కలిగించు (పెంచు)

зловещий అపశకునప్రాయమైన, కీడును సూచించే, భయంకరమైన; ~ее предзнаменование చెడ్డ శకునం

зловоніе с కంపు, దుర్గంధం, గబ్బు
злодѣй м దుండగుడు, దుర్మార్గుడు, దుష్టుడు
злодѣйскій దుర్మార్గుమైన, ఘాతుకమైన, నీచమైన
злодѣйство с см. злодеяніе

злодеяніе с ఘాతుకం, హోరకృత్యం, దారుణకృత్యం;
совершать ~ ఘాతుకం చేయు

злой 1. విషబుద్ధిగల, దుష్ట; ~ человек విష
బుద్ధి, దుష్టుడు, కోపిష్టి 2. (выражающий злобу)
[వి]ద్వేషపూరితమైన; ~ взгляд ద్వేషపూరితమైన
చూపు 3. (вызванный, проникнутый злобой) దుష్ట;
~ ýмысел దుర్బోధన, దుష్ట చింతన 4. (свиренный)
కాట్ల; злая собака కాట్ల కుక్క 5. разг. (силь-
ный) తీవ్రమైన; ~ мороз తీవ్రమైన చలి 6. разг.
(едкий) ఘాటుగా వున్న; злая горчича ఘాటుగా వున్న
ఆవ 7. перен. (язвительный) ఘాటుగా వున్న 8. в
знач. сказ.: я зол на негрó అతనిమీద నాకు కోపం
వచ్చింది, అతనిమీద నేను కోపపడుతున్నాను

злокачественный мед. విషపు, మెలిగ్నంట్; ~ ая
óпухоль మెలిగ్నంట్ ట్యూమర్

злонамеренный దుర్బుద్ధితో కూడిన, దురుద్దేశపూరిత,
దుష్టబుద్ధిగల

злопáмáтный వగవట్టిన, మిక్కిలి వగవల, ద్వేష
పూరిత

злопóлýчный దౌర్భాగ్యమైన, దురదృష్టవంతమైన,
నష్టదాయకమైన (о дне); నష్టజాతుడైన, దురదృష్టవం
తుడైన, దౌర్భాగ్యమైన (о человеке)

злорáдно нареч. ద్వేషపూరితంగా, ద్వేషంగా; ~ рá-
доваться సంతోషంతో చంకలు కొట్టుకొను

злорáдный ద్వేషజనిత, ద్వేషపూరితమైన; ~ смех
ద్వేషజనితమైన నవ్వు

злорáдство с విద్వేషం, అవకారబుద్ధి

злорáдствовать несов. (ఇతరుల కష్టంపట్ల)
చంకలు కట్టుకొను, ఉబ్బితబ్బిబ్బుగు

злослóвие с గాలికబుర్లు

злослóвить несов. చెవులు కొరుకు (కొరుక్కొను),
గాలికబుర్లు చెప్ప

злослóн||ый 1. ద్వేషబుద్ధితో కూడిన, అవకారబుద్ధితో
కూడిన; ~ ая клеветá ద్వేషబుద్ధితో కూడిన నీలావనిం
దలు (అభాండాలు) 2. (сознательно недобросовест-
ный, закоренелый) పరమ, మొండి; ~ый непла-
тѣльщик మొండిగా చెల్లింపులు ఎగవేసేవాడు; ~ый
хулигáн పరమ (మొండి) రౌడీ

злость ж కోపం, కావేషం, చిరుబుర్రు, కోపాతి

రేకం; егó ~ берёт అతనికి చిర్రెత్తుతుంది, అతనికి కోపం
వస్తుంది (కలిగిస్తుంది)

злоумýшленник м దుష్ప్రియాపరుడు
злоупотребить сов. см. злоупотреблять
злоупотребление с దుర్వినియోగం, దురుపయోగం;
~ властью దుష్ప్రిపాలన; ~ доверіем విశ్వాస
దుర్వినియోగం; ~ службным положением పదవీ
(అధికార) దుర్వినియోగం

злоупотреблять, злоупотребить (тв.) దుర్విని
యోగం (దురుపయోగం) చేయు, దుర్వినియోగించు; ~
властью అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకొను; ~
чьím-л. доверіем ఒకరి విశ్వాసాన్ని దుర్వినియోగించు
змейн||ый పాము; ~ый укýс పాము కాటు; ~ ая
кóжа పాము చర్మం

змея м 1. миф. నాగడు, నాగు, నాగుపాము 2. (бу-
мажный) గాలిపటం

змея ж పాము, సర్పం; ядовитая ~ విషసర్పం,
విషంగల పాము

знак м 1. в разн. знач. గుర్తు; ~ деления
భాగహారపు గుర్తు; ~ равенства సమానము గుర్తు;
восклицáтельный ~ ఆశ్చర్యార్థకపు గుర్తు; фабрич-
ный ~ త్రేడు మార్కు; ~и отлiчiя హోదాలు
తెలిపే గుర్తులు 2. (признак) చిహ్నం, సూచన, శకునం;
дурной ~ అవశకునం; хорóший ~ శుభ శకునం 3.
(жест, движение) పైగ, సంజ్ఞ; дѣлать ~ పైగ
చేయు ◇ дѣнежный ~ నోటు, కరెన్సీ నోటు; в ~
дружбы స్నేహ సూచకంగా, స్నేహార్థం, స్నేహ పుర
స్కరంగా; в ~ согласiя అంగీకరించినట్లు, అంగీకార
సూచకంగా

знакóмить, познáкóмить (вн.) 1. (с кем-л.)
(తో) పరిచయం చేయు 2. (с чем-л.) చూపించు, తెలియ
జేయు; ~ с гóродом నగరాన్ని చూపించు; ~ с проб-
лѣмой సమస్యను గురించి తెలియజేయు

знакóмиться, познáкóмиться (с тв.) 1. (с
кем-л.) (తో) పరిచయం చేసుకొను (కలిగించుకొను)
2. (с чем-л.) తెలుసుకొను; తిలకించు (посещать);
~ с выстáвкой ప్రదర్శనను తిలకించు (దర్శించు,
సందర్శించు)

знакóмство с 1. పరిచయం; заводить (завязы-
вать) ~ с кем-л. ఒకరితో పరిచయం కలిగించు (కుదుర్చు);
поддѣрживать ~ с кем-л. ఒకరితో స్నేహ సంబం
ధాలు నిలుపుకొను (కొనసాగించు) 2. (круг знакомых)
పరిచితులు 3. (наличие знаний) పరిచయం; ~ с
чѣм-л. దేనితోనైనా పరిచయం

знакóм||ый 1. తెలిసిన, పరిచితమైన; ~ ая пѣсня

తెలిసిన పాట 2. (состоящий в знакомстве) (తో) పరిచయం ఉంది; быть ~ым с кем-л. ఒకరితో పరిచయం ఉంది; я с ним ~ అతనితో నాకు పరిచయం ఉంది; что всем хорошо ~ం ఇది అందరికీ తెలియనే తెలుసు; егò лицò мне ~ం అతని ముఖం నాకు పరిచితమైనది 3. в знач. суш. м పరిచయస్తుడు, బాగా తెలిసిన మనిషి

знаменатель м мат. హారం, హార సంఖ్య; орбщий ~ సమ (సర్వ) హారం

знаменательный||ый గొప్ప ప్రాముఖ్యం గల; ~ая дáта గొప్ప రోజు; ~ое событие గొప్ప ప్రాముఖ్యం గల ఘటన

знаменитость ж 1. (прославленность) ఖ్యాతి; ప్రఖ్యాతి 2. (человек) ప్రసిద్ధుడు

знаменитый||ый ప్రసిద్ధుడు, సుప్రసిద్ధుడు, ప్రసిద్ధి కెక్కిన, ప్రఖ్యాత; ~ человек ప్రసిద్ధుడు

знаменоватъ несов. (вн.) నూచించు, వ్యక్తీకరించు знáм||я с వతాకం, జెండా, ధ్వజం < под ~енем వతాకం కింద

знáни||е с 1. జ్ఞానం, విజ్ఞానం; вáжная óр-ласть ~я ముఖ్యమైన జ్ఞాన రంగం 2. (сво-купность сведений, познаний в какой-л. об-ласти) జ్ఞానం, పరిజ్ఞానం, వైపుణ్యం; ~е предмé-та విషయంలో బాగా ప్రవేశం; глубóкие ~я ప్రగాఢ పరిజ్ఞానం; приобретáть ~я జ్ఞానం సంపాదించు; не-достáток ~й జ్ఞానాభావం; со ~ем дéла вáеపు ణ్యంతో, నేర్పుగా

знáтный 1. (знаменитый) ప్రఖ్యాత, సుప్రసిద్ధ 2. уст. (принадлежащий к знати) కులీన; ~ человек కులీనుడు

знáт||ок м పండితుడు, కోవిదుడు; ~ок искусства కళా కోవిదుడు; ~ок литературы సాహిత్య పండితుడు; быть ~око́м своего дéла తన వృత్తిలో; కోవిదుడు (ప్రవీణుడు, బాగా వైపుణ్యం కలిగి వుండు), స్వీయ వృత్తి పారంగతుడు; с вíдом ~ока తెలిసినట్లు ధీమా ప్రదర్శించు

знать I несов. 1. (вн., о пр.) (గురించి) తెలుసు కొను, తెలియు, ఎరిగియుండు; он знáет о́р éтом дéле ఈ విషయాన్ని గురించి అతనికి తెలుసు; я не знáю, где он అతడు ఎక్కడున్నాడో నాకు తెలియదు; ~ как свой пять пáльцев бaгa (పూర్తిగా) తెలుసు 2. (вн.; обладать знанием в чём-л.) (కు) వచ్చు, తెలుసు, (కు, లో) ప్రవేశం (పరిచయం) ఉంది; он знáет рýсский я́зык అతనికి రష్యన్ భాష వచ్చు (తెలుసు); онá хорошò знáет литерату́ру ఆమెకు

సాహిత్యంలో మంచి అభినివేశం (ప్రవేశం, పరిచయం) వుంది 3. (вн.; быть знакомым с кем-л.) ఎరుగు; ~ когò-л. в лицò ఒకరి ముఖం ఎరుగు; я давнò егò знáю వేను అతన్ని చాలా కాలంగా (కాలంనుంచి) ఎరుగుదును < кто егò знáет разг. దేవుడికి (భగవంతుడికి) తెలియాలి

знать II ж కులీనవర్గం, ప్రభువులు

знáхарь м మంత్రగాడు, భూతవైద్యుడు

знáчéни||е с 1. (смысл) అర్థం; перенóсное ~е భావార్థం; прямо́е ~е శబ్దార్థం 2. (важность) ప్రాముఖ్యం, ప్రాముఖ్యత, ప్రాధాన్యం; решáющее ~е నిర్ణాయక పాత్ర; имéть бо́льшòе ~е ప్రాధాన్యత వహించు; не имéть ~я ప్రాముఖ్యం లేకపోవడం; придавáть ~е ప్రాముఖ్యం ఇచ్చు

знáчит вoдн. сл. అంటే, అన్న మాట; ~, уез-жáешь? వెళ్తున్నావు అన్న మాట; ~, чéрез два дня приéдут అంటే, రెండు రోజుల్లో వస్తారు

знáчительность ж (значимость) ప్రాధాన్యత, ప్రాముఖ్యం, గణనీయత

знáчительн||ый 1. (большой) గొప్ప, పెద్ద, గణనీయమైన 2. (важный) గమనార్హమైన, చెప్పకోదగిన, గణనీయమైన; ~ая роль గణనీయమైన పాత్ర 3. (бы-разительный) భావగర్భితమైన; ~ый взгляд భావర్పితమైన చూపు

знáчит||ь несов. (вн.): что éто ~? దాని అర్థం ఏమిటి?, అంటే?; ~ ли éто, что ...? ..అని దాని అర్థమా?; éто чтò-нибудь да ~ దాంట్లో ఏదో వుంది; éто ничегò не ~ దాంట్లో (దానికి ప్రాముఖ్యం) ఏమీ లేదు

знáчиться несов. వుండు కనపడు; ~ в спíске జాబితాలో వుండు (కనపడు)

знáчòк м 1. (нагрудный) బ్యాడ్జి 2. (пометка) గుర్తు

знáющий||ий పాండిత్యంగల, విద్యతుంగల; ~ человек పండితుడు, ప్రవీణుడు, అనుభవవరుడు

знóб||ть несов. безл.: меня ~ నాకు పులకరించినట్లుగా వుంది

знóй м మండే ఎండలు

знóйный||ый ఎండలు మండే, నిప్పులు చెరిగే; ~ вé-тер ~ వడగాడ్పులు; ~ день గాడుపు (ఎండలు వుండే, ఎండ నిప్పులు చెరిగే) రోజు

знò м 1. (у птицы) అన్నకోశం, అన్నాశయం 2. мед. గళగండం

зов *м* పిలుపు; откликнуться на ~ పిలుపుకు ప్రతిస్పందించు; по первому ~у మొదటి పిలుపుకు, వెనువెంటనే

зодчество *с* శిల్పశాస్త్రం, వాస్తుశాస్త్రం

зодчий *м* శిల్పి

золá *ж* బూడిద, భస్మం

золóвка *ж* ఆడబడుచు

золотистый||йి పసిమి, పసిడి, బంగారువన్నె, బంగారు రంగు; ~е вóлосы బంగారువన్నె జాట్లు

золóто *с* బంగారు, బంగారం; чистое ~ మేలిమి (పదారువన్నెల) బంగారం; накладнóе ~ బంగారు మలామా (పూత) ◇ не всё то ~, что блéстит *посл.* మెరిసేదంతా బంగారం కాదు

золот||рйи 1. బంగారు, బంగారం, స్వర్ణ; ~рйи запáс బంగారపు నిల్వలు; ~áя вáлoгá бంగారపు కరెన్సీ; ~éе дéньги బంగారు డబ్బు; ~éе пpииски బంగారు గనులు 2. (из золóта) బంగారు; ~óе кольцó бంగారు ఉంగరం 3. в знáч. *сущ. м* బంగారు నాణెం ◇ ~рйи век స్వర్ణ యుగం; ~рйи юбилéй స్వర్ణోత్సవం; ~áя свáдьбá పెళ్లి స్వర్ణోత్సవం; ~éх дел мáстер *уст.* బంగారం పనివాడు, కంపానివాడు

золочéныййి బంగారు మలాం చేయబడిన

зóн||а *ж* మండలం; ~а вóе́нных дéйстви́й సైనిక చర్యలు జరుగుతున్న ప్రాంతం, సైనిక చర్యల మండలం; ~ы влйя́ния పలుకుబడి ప్రాంతాలు; нейтpáльная ~а తటస్థ ప్రాంతం; погpáничная ~а సరిహద్దు మండలం

зондй́ровать, позондй́ровать (*вн.*) శోధించు, పరీక్షించు ◇ ~ по́чвy పరిస్థితిని పరీక్షించు

зонт *м см.* зóнтик

зóнтик *м* గొడుగు

зоóлог *ж* జంతుశాస్త్రవేత్త

зоóлогйческййи: ~ музéй జంతుశాస్త్ర ప్రదర్శనశాల; ~ сад జలాజిక్ పార్కు

зоóлогйя *ж* జంతుశాస్త్రం

зоопáрк *м* జూ, జలాజిక్ పార్కు

зоотéхник *м* పశుపోషణరంగంలో ప్రవీణుడు

зóркий 1. తీక్ష్ణమైన చూపుగల, నిశిత దృష్టిగల; ~ глаз తీక్ష్ణమైన చూపు 2. *перен.* అప్రమత్తమైన зóркость *ж* వివేచన, దూరదృష్టి

зpачóк *м* కంటిపాప

зréлище *с* 1. దృష్టి, దృశ్యం; пpекpáсное ~ కన్నుల పండుగ 2. (пpедстáвление) ప్రదర్శన

зréлост||ь *ж* 1. (спелость) [పరి]వక్తత 2. (зpелый вóзpаст) పరిణత; యౌవనప్రాయం, ప్రాధిమ; половáя ~ ఈడేరడం (*женщины*); యవ్వనం (*мужчины*) ◇ аттестáт ~и మూలు సర్టిఫికేట్

зréл||ыййి 1. (спелый) వక్తమైన, పరివక్తమైన, పండిన; ~ое я́блоко పండిన (వక్తమైన) ఆపిలు 2. *перен.* పరిణత; ~ый вóзpаст పరిణత వయస్సు; ~ая мысль పరిణత భావం

зréни||е *с* [కంటి]చూపు; óстрое (хорóшее) ~е తీక్ష్ణమైన చూపు, నిశిత దృష్టి; теря́ть ~е కంటి చూపు పోవు; по́ле ~я దృష్టి పథం; нахóдйтся в по́ле ~я కను చూపు మేరలో (కను చూపు దూరంలో) వుండు ◇ тóчка ~я అభిప్రాయం, దృక్పథం; с тóчки ~я когó-л. ఒకరి దృష్ట్యా

зреть *несов.* పరివక్తమగు, పండు, ముగ్గు, మాగు

зpитель *м* ప్రేక్షకుడు

зpительн||ыййి: ~ый нерв దృష్టి (నేత) నాడి; ~ая пáмьять దర్శన జ్ఞాపకశక్తి

зря *нареч. разг.* ఊరకే, వృథా[గా], దుబారా; ~ тpáтит дéньги డబ్బు వృథా (దుబారా) చేయు; он пpишéл сюдá ~ అతను వృథాగా యిక్కడికొచ్చాడు

зрячий *м* చూడగల, చూపుగల

зуб *м* 1. పన్ను, దంతం; ~ мудpости జ్ఞాన దంతం; коренной ~ దౌడ పన్ను, దంతం; молóч-ныййి ~ పాల పన్ను; встáвнйе ~ы కట్టుడు (పెట్టుడు) పళ్ళ; выpывáть ~ పన్ను తీసేయు (పీకి వేయు); у ребéнка пpорéзались ~ы బిడ్డకు పళ్ళ వచ్చాయి 2. (зубец) పన్ను; ~ья пилы రంపం పళ్ళ ◇ имéть ~ пpóтив когó-л. *разг.* ఒకరిపట్ల మాతృర్యం వహించు, ఒకరిపట్ల గుర్రు ఏర్పరచుకొను; вооружéнный до ~ов ఆపాద మస్తకం (పఖిఖి పర్యంతం) ఆయుధుడు

зубáстыййи *разг.* 1. పారపళ్ళగల 2. *перен.* నోటి దురుసుగల

зубн||рйи 1. పంటి, దంత; ~рйи врач దంత వైద్యుడు; ~áя бóль పంటినొప్పి; ~áя пáста టూత్ పేస్టు; ~áя щётка టూత్ బ్రష్ 2.: ~рйи соглáсныййи *лингв.* దంత్య వాల్చు

зубочйстка *ж* పళ్ళ కుట్టుకునే పుల్ల

зубp *м* అండ్

зубpить, вызубpить *разг.* (*вн.*) బట్టి, పట్టు, కంఠస్థంచేయు; ~ уроки పాఠాలు బట్టి పట్టు (నల్ల వేయు)

зубчáт||ыййి: ~ое колéсó పళ్ళ చక్రం, గేరు

зуд *м* 1. కంఠూతి, తీట, దురద 2. *перен.* కంఠూతి

збѣк||ий 1. పిరికి, అస్థిర; ~ая почва పిరికిసేల 2. перен. అస్థిర; ~ое положение అస్థిర పరిస్థితి
 збѣ ж చిన్న (చిరు) అల
 збѣный బిగ్గరైన, మిక్కిలి బిగ్గరైన; ж голос పెద్ద గొంతు, బిగ్గరైన (ఉచ్చ) స్వరం
 збѣну||ть несов.: я ~ నాకు చలిగా వుంది, నాకు చలికుదుపు వచ్చింది
 зябъ ж ఆకురాలు కాలంలో సేద్యం చెయ్యబడే పొలం (భూమి)
 зять м 1. (муж дочери) అల్లుడు 2. (муж сестры) బావ, బావమరది

И

и I союз 1. соед. а) (при соединении однородных членов предложения, а так. двух слов, выражающих единое целое) передаётся удлинением конечной гласной, частицей నూ или обоединением двух слов: отец и сын తండ్రి, కొడుకూ; мы встретимся завтра и послезавтра రేపూ, ఎల్లండీ కలుసుకుంటాం; заводы и фабрики మిల్లులూ, ఫ్యాక్టరీలూ; он умеет читать и писать అతనికి చదవనూ రాయనూ వచ్చు; это заявление поддержали Индия, Югославия и Шри-Ланка ఈ ప్రకటనను ఇండియా, యుగోస్లావియా, శ్రీలంకా బలపరిచాయి; и мужины, и женщины, и дети పురుషులూ, స్త్రీలూ, పిల్లలూ б) (в сложносочинённом предложении и при однородных членах предложения, выражающих временную последовательность) передаётся депр. оборотом: они стояли и ждали వాళ్లు నిలబడి, ఎదురు చూస్తూ ఉన్నారు; он прочитал книгу и вернул её в библиотеку అతను పుస్తకం చదివి తైబరికి తిరిగి ఇచ్చేశాడు 2. (в начале предложения эпископского, повествовательного характера) передаётся лексически: и настало утро చివరికి పొద్దు పొడిచింది; и грянул бой చివరికి యుద్ధం మొదలైంది 3. (в начале восклицательных, вопросительных и повествовательных предложений, усиливающих выразительность) передаётся лексически: и как много он сделал! మరి, అతను బోలెడు చేశాడు!; и в этом случае ఈ సందర్భంలో కూడా 4. уступ. не переводится: и рад бы помочь, да не могу నేను సంతోషంగా సహాయం చేసివుండేవాణ్ణి, కాని అది నాకు చేత కాదు

ЗЫБ — ИГР

И

и II частица усил.: не могу и подуматъ об этом దాన్ని గురించి నేను ఊహించను కూడా లేను; нечего и говорить వేరే చెప్పనక్కరలేదు
 иго союз ఎందుచేత[న]ంటే, ఎందుకంటే, కనుక
 иглѣ ж 1. సూది, ముల్ల; вязальная ~ అల్లిక సూది (సలాకం); патефонная ~ గ్రామోఫోన్ ముల్ల; швейная ~ మిషన్ సూది 2. (у животных) ముల్ల, సెల 3. (у растений) ముల్ల, కంటకం
 игнорировать несов. и сов. (вн.) 1. (умышленно не замечать) ఉపేక్షించు, తూటాయించు 2. (пренебрегать) నిర్లక్ష్యం (అలక్ష్యం) చేయు
 иго с పెత్తనం, బానిసత్వం, బంధనం; освобождаться от иго పెత్తనం (బానిసత్వం) నుంచి విముక్తమగు (విముక్తి సాధించు); сбрасывать ~ పెత్తనాన్ని వదలించు కొను
 игёлка ж см. иглѣ ◇ сидеть как на ~х ముళ్ళమీద ఉన్నట్లుండడు
 иглочка||а ж уменьш. к иглѣ ◇ одетый с ~и సరికొత్త దుస్తులు ధరించేవాడు; костюм с ~и సరికొత్త సూటు
 игра ж в разн. знач. ఆట; ~ в домино డొమినో ఆట; ~ в мяч బంతి ఆట; ~ в шахматы చదరంగపు ఆట; ~ красок వర్ణ విలసనం; ~ на сцене నర్తన, నాట్యం; ~ на музыкальном инструменте వాయిచదం; рискованная ~ జూదం, దండగమారి పని ◇ ~ воображения విడ్డూరపుటలోచన; ~ прирѣды ప్రకృతి వైపరీత్యం; ~ слов పదక్రీడ, ప్రాసక్రీడ; ~ слѣчая అదృష్టం; Олимпийские игры ఒలింపిక్ ఆటలు, ఒలింపిక్స్; ~ не стоит свеч ప్రయోజనరహిత మైన పని, గోదాపరి ఈత, లంకమేత
 игра||ть, сыграть 1. ఆడు, ఆటలాడు; ~ть в азартные игры జూదం ఆడు; ~ть в футбол ఫుట్ బాల్ ఆడు; дѣти ~ют на улице పిల్లలు బైట ఆడు కుంటున్నారు 2. (на пр.; на музыкальном инструменте) వాయిచు; ~ть на рояле పియానో వాయిచు 3. (выступать на сцене) నటించు, ప్రదర్శన ఇచ్చు 4. (вн.; исполнять) వేషం వేయు [ఒకరి పాత్ర] పోషించు, పోషణ చేయు; ~ть роль старика ముసలివాని పాత్ర పోషణ చేయు, ముసలివానిగా నటించు 5. (тк. несов. (переливаться, сверкать) మెరియు, మిలమిలలాడు 6. тк. несов. перен. (тв.; вертеть) (తో) ఆడు ◇ ~ть важную роль గొప్ప పాత్ర వహించు; ~ть жизньню ప్రాణంతో చెలగాటనాడు; ~ть на руку

ИГР — ИДТ

комý-л. ఒకరికి లబ్ధి (తాభం) కలిగించు; ~ть на нёрвах у когó-л. *разг.* ఒకరికి చిరాకు (వినుగు) తెప్పించు

игрáючи нареч. разг. ఆడుతూ పాడుతూ, లీలగా, అవలీలగా

игрívый 1. (*шаловливый, резвый*) గంతులేస్తూ ఉండే, తుళ్లుతూ ఉండే, ఉల్లాసమైన **2.** (*весёлый, шутливый*) ఉల్లాసమైన, హుషారైన **3.** (*двусмысленный*) సందిగ్ధమైన

игро́к м ఆటగాడు; జూదగాడు (*в азартные игры*); ~ в кáрты పేకాటగాడు

игру́шечный 1. ఆట, బొమ్మ; ~ая лошáдка ఆట (బొమ్మ) గుర్రం; ~ое ружьё ఆట (బొమ్మ) తుపాకి **2.** (*очень маленький*) బుల్లి; ~ый дóмик బుల్లి యిల్లు

игру́шка ж [ఆట] బొమ్మ; магазин ~ек బొమ్మల షాపు (కొట్టు) $\diamond$ это не ~ка (~ки)! అది ఆటలేమీ కాదు; быть ~кой в чьёх-л. ру-ках ఒకరి చేతుల్లో కీలుబొమ్మగా వుండు

идеáл м 1. (*высшая цель*) ఉదాత్తమైన లక్ష్యం **2.** (*совершенный образец*) ఆదర్శం, ప్రతిక; ~ доброты దయధర్మా ఆదర్శం; ~ красоты అందానికి ప్రతిక **идеализация ж** ఆదర్శీకరణ, ఆదర్శలక్షణాల ఆపాదన **идеализировать несов. и сов. (вн.)** ఆదర్శీకరించు, (కి) ఆదర్శమైన లక్షణాలను ఆపాదించు

идеáлизм м *филос.* భావవాదం

идеáлист м 1. *филос.* భావవాది **2.** (*тот, кто склонен к идеализации*) వాస్తవికతని ఆదర్శీకరించేవాడు

идеалистический 1. *филос.* భావవాద; ~ая философия భావవాద తత్వశాస్త్రం **2.** (*свойственный идеалистическому мечтанию*) ఆదర్శపూరితమైన

идеáльный 1. *разг.* ఆదర్శవంతమైన; ~ый рабóтник ఆదర్శవంతమైన పనివాడు; ~ая погóда సానుకూలమైన వాతావరణం

иде́йность ж సైద్ధాంతిక (భావజాలాత్మక) ఆదర్శాలు, నైతిక సారం; высокая ~ искусства కళయొక్క ఉన్నత సైద్ధాంతిక (భావజాలాత్మక) ఆదర్శాలు, కళయొక్క ఉన్నత నైతిక సారం

иде́йный 1. (*идеологический*) సైద్ధాంతిక, భావజాల; ~ая борьба సైద్ధాంతిక (భావజాల) పోరాటం **2.** (*выражающий основную идею, мысль*) సారాంశం;

~ое содержание ромáна నవల సారాంశం, నవల్లో భావం **3.** (*проникнутый передовыми идеями*) భావపూరితమైన, భావభరితమైన; ~ое искусство భావపూరితమైన (భావభరితమైన) కళ

идентичность ж సారూప్యత

идентичный సారూప్యమైన, ఏకరూపమైన, ఒకటే **идеóлог м** సిద్ధాంతవేత్త

идеологический సైద్ధాంతిక, భావజాల, భావజాలాత్మక

идеоло́гия ж భావజాలం, సిద్ధాంతం

иде́||я ж 1. *филос.* భావం; ~я добра దయధర్మాల భావం **2.** (*основная мысль произведения*) భావం, సారాంశం; ~я ромáна నవల భావం (సారాంశం) **3.** (*за-мысел*) ఆలోచన; у меня возникла ~я నాకు ఒక ఆలోచన తట్టింది; он подал мне ~ю написать этот роман ఈ నవలను రాయమని అతను సూచించాడు; он подал мне ~ю поехать в Ленинград తినిస్ గ్రాడ్ వెళ్ళమని చెప్పింది అతను

иди́ллия ж ప్రశాంత (సంతోషమయమైన) జీవితం

идио́ма ж *лингв.* నుడికారం, నానుడి

идиоматический||ий: ~ое выражение *лингв.* నుడికారం

идио́т м 1. (*слабоумный*) పిచ్చివాడు, జడ్డివాడు, జడుడు, శుంఠ **2.** *разг. бран.* (*глупец*) జడ్డివేధన, మూర్ఖుడు, పిచ్చివాడు

идиотизм м 1. *мед.* జడ్డితనం, బుద్ధిమాంద్యం **2.** *разг.* (*глупость*) అవివేకం

идио́тский 1. *мед.* పిచ్చి, జడ్డి **2.** *разг.* (*глупый*) పిచ్చి, బుద్ధిమాలిన

и́дол м 1. (*статуя*) విగ్రహం, పూజా ప్రతిమ **2.** *перен.* (*предмет поклонения*) ఆరాధ్య వ్యక్తి, పూజ్యుడు

идти несов. 1. వెళ్ళు; ~ на рабóту అఫీసుకు (స్కూలీకి) వెళ్ళు **2.** (*двигаться, перемещаться*) వెళ్ళు; пароход идёт по рекé ఓడ నదిలో వెళ్తుంది; поезд идёт ме́дленно రైలు మెల్లగా కదలుతుంది; лёд идёт по рекé మంచు గడ్డలు నదిలో తేలుతున్నాయి **3.** (*отправляться*) బయలుదేరు, వెళ్ళు; ~ гулять షికారుకి వెళ్ళు; ~ на войну యుద్ధానికి బయలుదేరు; поезд идёт в пять часóв вéчера రైలు సాయంకాలం అయిదు గంటలకు బయలుదేరుతుంది **4.** (*пролегал*) పోవు; дорога идёт лёсом దారి అడవి గుండా పోతుంది **5.** (*выделяться, исходить*) వచ్చు (*о дыме*); వేయు, వచ్చు (*о запахе*); కారు (*о крови*); из труб́ы идёт дым చిమ్మిమంచి పొగ వస్తోంది; от éтих цветóв идёт

приятный запах ఈ పువ్వులు సువాసన వేస్తున్నాయి, ఈ పువ్వులనుంచి సువాసన వస్తోంది; из раны идёт кровь గాయం[నుంచి] నెత్తురు కారుతోంది 6. (в, на *вн.*; становиться кем-л., поступать куда-л.) ప్రవేశించు, చేరు; ~ в лётчики వైమానికుడు అగు; ~ в университет विश्वవిద్యాలయంలో ప్రవేశించు (చేరు); ~ на военную службу సైన్యంలో చేరు 7. *перен.* (надвигаться, наступать) వచ్చు; идёт весна వసంతం వస్తోంది; сон не идёт నిద్ర పట్టడం లేదు 8. (о механизмах) పని చేయు; часы идут хорошо గడియారం బాగా పని చేస్తోంది 9. (об осадках) పడు, కురియు; идёт дождь వర్షం పడుతోంది, వాన కురుస్తోంది; идёт снег మంచు పడుతోంది 10. (протекать, проходить) వెళ్లు, సాగు; время идёт быстро కాలం త్వరగా గడుస్తోంది; жизнь идёт скучно జీవితం విసుగ్గా సాగుతోంది 11. (длиться) గడుచు; идёт 1988 год 1988వ సంవత్సరం గడుస్తోంది; идёт вторая неделя моего отпуска నా సెలవులో ఒక వారం గడిచిపోయింది; ему идёт десятый год வாడికి పదో ఏడు వచ్చింది 12. (происходить) జరుగు; идут переговоры సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి; сейчас идёт совещание ఇప్పుడు సమావేశం జరుగుతున్నది 13. (о спектакле, фильме) పుండు; сегодня идёт “Гамлет” ఈ రాత్రి “హామెట్” పాటకు పుంది; у нас в клубе ежедневно идут два фильма మా క్లబ్బులో రోజూ రెండు ఫిల్ములు ఉంటాయి 14. (на, в *вн.*; использоваться) (కి) ఉపయోగపడు; сталь идёт на изготовление инструментов పరికరాలు తయారుచేయడానికి ఉక్కు ఉపయోగపడుతుంది; ~ в дело ఉపయోగపడు, పనికి వచ్చు 15. (требоваться) కావాలి; на это платье идёт пять метров ткани ఈ ప్రాకు కుట్టడానికి అయిదు మీటర్ల గుడ్డ కావాలి 16. (от., к *от.*; быть к лицу) (కి) బాగా పుండు, వచ్చు; костюм вам идёт మాటు మీకు బాగా పుంది (వచ్చింది) 17. (совершаться, развиваться) జరుగు, సాగు; дела идут хорошо వ్యవహారాలు బాగా సాగుతున్నాయి (జరుగుతున్నాయి) 18. (следовать к какой-л. цели) పరుచును; ~ к коммунизму కమ్యూనిజానికి పరుచును; ~ к намеченной цели నిర్దిష్ట లక్ష్యం దిశగా పరుచును 19. (оставлять) చేరు; письма из Москвы в Ленинград идут два дня ఉత్తరాలు మాస్కోనుంచి లెనిన్ గ్రాడ్ చేరడానికి రెండు రోజులు పట్టుతుంది 20. (на *вн.*; соглашаться) అనుమతించు, ఒప్పుకొను; సంపీడ్యుడు (быть готовым); ~ на чьей-л. условиях ఒకరి షరతులకు ఒప్పు

ИЕР — ИЗ

И

కొను; ~ на смерть ప్రాణాలు ధారపోయడానికి సంసిద్ధుడగు; ~ на уловки జిత్తులకు దిగజారు ◇ идёт! *разг.* అలాగే!, సరే!; ~ вперёд పురోగమించు; ~ на все అన్నిటికీ తెగించు; ~ в атаку దాడి చేయు; ~ в отпуск సెలవు తీసుకొను (పెట్టుకొను); ~ за кем-л. ఒకరి వెంట వెళ్లు; ~ ко дну మునిగి పోవు; ~ на пользу మేలు చేయు; ~ на посадку *ав.* దిగు; ~ на преступление నేరం చేయడానికి వెనకాడు; ~ по какому-л. пути మార్గంలో పరుచును; ~ против кого-л. ఒకరిని ఎదిరించు; не ~ в счёт లెక్కలోకి తీసుకోకపోవు; речь (дело) идёт о... ..అనే పనునకు; речь идёт о его жизни ఇది అతని జీవన్మరణ సమస్య

иерархический అధికార నిశ్చేతి సంబంధమైన; ~ая лестница అధికార నిశ్చేతి, తరతమ శ్రేణి

иерархия *жс* అధికార నిశ్చేతి, తరతమ శ్రేణి

иероглиф *м* అక్షర చిత్రం, హైరోగ్లిఫ్; **китайские** ~ы చైనీస్ చిత్రలిపి (హైరోగ్లిఫ్లు)

иждивен *м* ఆధారపడినవాడు, ఆశ్రయితుడు, పోషితుడు; у меня шесть ~цев వామీద ఆధారపడిన వాళ్లు ఆర్గురున్నారు, నా పోషణలో ఆర్గురున్నారు

иждивени *с:* брать кого-л. на своё ~е ఒకరిని పోషించు; быть (состоять) на чьем-л. ~и ఒకరిపై ఆధారపడి పుండు

из, **изо** *предлог (пр.)* 1. (*откуда-л.*) నుంచి, లోనుంచి; из Москвы మాస్కోనుంచి; из окна కిటికీలో నుంచి; вынимать из кармана జేబులోనుంచి తీయు; выходить из дома బయటికి వచ్చు; узнавать из газет ప్రతికలనుంచి తెలుసుకొను 2. (*при обозначении части целого*) లో; лучший из всех అందరిలో అత్యుత్తముడు (*о человеке*); అన్నిటిలో అత్యుత్తమమైనది (*о предмете, явлении*); один из нас మనలో ఒకరు; один из ста సూరుమందిలో (నూటికి) ఒకడు; ни один из ста సూరుమందికి ఒక్కరు కూడా కాదు 3. (*при обозначении материала*) తో или атрибутивная форма *сущ.:* дом из кирпича ఇటుకతో కట్టిన ఇల్లు; салат из капусты కాబేజి సాలడ్; [сделанный] из стали ఉక్కుతో తయారుచేసిన; из этого куска дерева ఈ కొయ్య ముక్కతో 4. (*по причине*) తో, కారణంగా, మూలంగా; из благодарности కృతజ్ఞతతో; из ненависти ద్వేషం మూలంగా; из страха భయంతో, భయం మూలంగా 5. (*о происхождении*) నుంచి, చెందు; из Сибири సైబీరియా నుంచి; он из крестьян అతను రైతులకు చెందినవాడు

6. (при указании на составляющие) переводится атрибутивной конструкцией: букет из роз గులాబీ పూల గుత్తి, రోజా పుష్ప గుచ్చం 7. (при обозначении лица, предмета и т.п., к-рые дают какой-л. результат) నుంచి; из жёлудя వ్యవసాయ దుర్బ ఓక్ గింజనుంచి ఓక్ చెట్టు పెరిగింది; из маленькой деревни వ్యవసాయ గోరూపం చిన్న గ్రామం నుంచి పెద్ద పట్టణం పెరిగింది

избá ж గుడిసె, పాక, పూరిల్లు
избавитель м రక్షకుడు (спаситель); విముక్తం చేసే వాడు (освободитель)

избавить(ся) сов. с.м. избавлять(ся)
избавление с రక్షణ (спасение); విముక్తి, విమోచన, ముక్తి, ఉద్ధరణ (освобождение)

избавлять, избáвить (вн. от рд.) (నుంచి) కాపాడు, రక్షించు (спасать); విముక్తి (విమోచన) చేయు, ఉద్ధరించు (освобождать); ~ от ఏదా పెత్తనం నుంచి విముక్తి చేయు; ~ от смерти మృత్యువు నుంచి (మృత్యుముఖం నుంచి) కాపాడు; ~ кого-л. от хлопот ఒకరికి బెడద లేకుండా చేయు, ఒకరికి బెడద వదలించు

избавляться, избáвиться (от рд.) తప్పించుకొను, వదలించుకొను; ~ от опасности ప్రమాదం తప్పించుకొను; ~ от привычки అలవాటు వదలించుకొను

избалованный పెంకె, చెడగొట్టబడిన; ~ ребенок పెంకెపిల్లవాడు, చెడగొట్టబడిన పిల్లవాడు; ~ человек గోము చేయబడిన మనిషి, భోగలాలనుడు, ఒళ్లొంచని మనిషి

избаловать(ся) сов. с.м. избаловывать(ся)
избаловывать, избáловать (вн.) [గోము చేసి] పాడు చేయు

избаловываться, избáловаться చెడిపోవు, గోము చేత పాడుచేయబడు

избегáть, избéгнуть, избежáть (вн.) 1. т.к. несов. (сторониться) తప్పించుకొను, మానుకొను, వర్జించు; ~ть людéй జనానికి ముఖం చాటు చేయు; он ~ет встречи со мной నన్ను తప్పించుకొని తిరుగు తున్నాడు 2. (избавляться) తప్పించుకొను, తప్పకొను; ~ть наказания శిక్షను తప్పించుకొను; ~ть ошýбк పొరపాట్లు రాకుండా చూచు (చూసుకొను); избежáть смерти [వెంబ్రుకవానితో] మృత్యువాతం నుంచి తప్పకొను; ~ть удáра దెబ్బ తప్పించుకొను

избéгнуть сов. с.м. избегáть 2
избежáние с: во ~ чегó-л. దేనినైనా నివారించడానికి

избежáть сов. с.м. избегáть 2

избивáть, избíть (вн.) చావ (చితక) బాదు (మొత్తు), నిర్దాక్షిణ్యంగా మోడు; దేహశుద్ధి చేయు
избíение с 1. (нанесение побоев) తాడనం, దేహ శుద్ధి, బాదడం 2. (уничтожение) ఊచకోత, హత్య కాండ, మూకుమ్మడి హత్య

избирáтель м ఓటరు; список ~ей ఓటర్ల జాబితా; ~и мн. నియోజక వర్గం

избирáтельный м ఎన్నిక; ~ый бюллетень బెల్ట్ పేపరు; ~ая система ఎన్నిక విధానం (వ్యవస్థ)

избирáть, избрáть (вн.) 1. (отдавать предпочтение) ఎంచుకొను, ఎంపిక చేయు 2. (на выборах) ఎన్నుకొను; все грáждане СССР, достигшие восемнáдцати лет, имеют прáво ~и быть избранными సోవియట్ యూనియన్ లో పద్దెనిమిది ఏళ్లు నిండిన పౌరులందరికీ ఎన్నుకునే ఎన్నుకోబడే హక్కు వుంది

избíть м 1. కొట్టబడిన, మొత్తబడిన, హతమైన; ~ый человек హతాడు 2. (общеизвестный) జీర్ణ, చప్పబడిపోయిన, శిథిల; ~ая фраза జీర్ణ పదబంధం

избíть сов. с.м. избивáть

избрáние с 1. (предпочтение) ఎంపిక, 2. (выбор) ఎన్నిక

избрáнный м ఎన్నుకోబడినవాడు; ~ нарóда ఎన్నుకోబడిన (ప్రతినిధి, ప్రజా ప్రతినిధి)

избрáнный м 1. (выбранный) ఎన్నుకోబడిన, ఎంచుకోబడిన; ~й путь ఎంచుకోబడిన మార్గం 2. (о про-изведении) ఏరిన, సంకలిత, ఎంపిక చేసిన; ~е со-чинения ఏరిన (సంకలిత) రచనలు 3. (самый лучший) అత్యుత్తమమైన 4.: ~е в знач. сущ. мн. అగ్ర గణ్యులు

избрáть сов. с.м. избирáть

избýть ок м 1. (излишек) మిగులు; ~ок хлéба ధాన్యం మిగులు 2. (обилие, полнота) అతి[రేకం], ఎక్కువ, బోలెడు; от ~ка чувств అతి ఆవేశంతో; в ~ке, с избýтком బోలెడు

избýточный అధికం, అదనపు, ఇబ్బడి ముబ్బడిగా వుండే
извáяние с [దారు] శిల్పం

извáять сов. с.м. вáять

извéдать сов. с.м. извéдывать

извéдывать, извéдать (вн.) అనుభవించు, తెలుసుకొను, తెలియ వచ్చు; ~ счáстье ఆనందం అనుభవించు
изверг м కిరాతుడు

извергáть, извергнуть (вн.) కక్కు, వెళ్లగక్కు; ~ лáву లావాను ఎగజిమ్ము (కక్కు) ◇ ~ угрóзы బెదిరించు

извергаться, извергнуться వెలిగక్కు, ఎగజిమ్ము, బద్దలగు

извергнуть(ся) сов. см. извергать(ся)

извержение с: ~ вулкана అగ్ని వర్షతం బద్దల నడం (ఎగజిమ్మడం)

извернуться сов. (в пр.) (పట్ల, మీద) విశ్వసం కోల్పోవు

известий сов. см. изводить

известий||е с 1. వార్త, వర్తమానం, కబురు; хорощее ~е మేలి (శుభ) వార్త (వర్తమానం) 2.: ~я мн. (название некоторых периодических изданий) బుకెటన్, దస్తావేజ్ ◇ последние ~я తాజా వార్తలు

известись сов. см. изводиться

известить сов. см. извещать

известка ж разг. см. известь

известковый: ~ раствор సున్నం, సున్నపు నీరు

известно 1. безл. в знач. сказ.: стало ~ తెలిసింది, తెలిసిపోయింది, తెలియవచ్చింది; наскóлько мне ~ నాకు తెలిసినంతవరకు 2. в знач. вводн. сл. разг. అన్నట్లు ◇ как ~ తెలిసినట్లు

известность ж 1. ప్రసిద్ధి, ప్రఖ్యాతి, ప్రశస్తి, పేరు ప్రఖ్యాతులు; всемирная ~ లోకప్రసిద్ధి, ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి; пользоваться ~ю ప్రఖ్యాతి కలుగు; приносить ~ пేరు తెచ్చు; приобретать ~ ప్రసిద్ధి పొందు (చెందు), ప్రసిద్ధి కెక్కు, ప్రఖ్యాతి చెందు 2. разг. (известный, знаменитый человек) ప్రసిద్ధుడు (о мужчине); ప్రసిద్ధురాలు (о женщине) ◇ ставить кого-л. в ~ ఒకరికి తెలియజేయు (తెలియపరచు)

известный||ий 1. తెలిసిన, సుపరిచిత; всем ~ый факт అందరికీ తెలిసిన సంగతి, సుపరిచిత విషయం; мне это известно ఇది నాకు తెలుసు; мне ~ы его взгляды అతని అభిప్రాయాలు నాకు తెలుసు 2. (знаменитый) ప్రసిద్ధి చెందిన (కెక్కిన), ప్రఖ్యాత, సుప్రసిద్ధ, పేరుకెక్కిన; ~ый писатель సుప్రసిద్ధ (ప్రఖ్యాత, విఖ్యాత) రచయిత 3. (определённый) నిశ్చిత[మైన], నిర్దిష్ట; ~ое время నిశ్చిత కాలం; ~ое число నిర్దిష్ట సంఖ్య; в ~ых случаях కొన్ని సందర్భాల్లో; до ~ой степени కొంతవరకు; встречаться с ~ыми трудностями కొన్ని ఇబ్బందులను ఎదుర్కొను

известняк м సున్నపు రాయి

известь ж సున్నం; гашёная ~ కాల్చిన సున్నపు రాయి; хлорная ~ కాల్చియుండ్ల రైడు, బ్లీచింగ్ పౌడరు

извечен||ий చిరకాల; ~ые чаяния చిరకాల వాంఛలు

извещать, известить (вн. о пр.) (కి, గురించి) తెలియజేయు, తెలుపు; с прискорбием ~ем తెలియ

ИЗВ — ИЗВ

И

జేయడానికి చింతిస్తున్నాం; я известил его, что отец приезжает завтра నాన్నగారు రేపు వస్తారని అతనికి తెలిపాను

извещение с 1. (известие) వార్త, వర్తమానం, కబురు; ప్రకటన, గమనిక (в газете) 2. (повестка) సమన్లు, వారంటు

извнв||аться несов. 1. చుట్ట చుట్టుకొను; మెలికలు తిరుగు, తన్నుకలాడు (о змее и т.п.); ~ться от боли బాధతో మెలికలు తిరుగు 2. (о реке, дороге и т.п.) వంకరబింకర్లు తిరుగు; река ~ется నది వంకర బింకరగా ప్రవహిస్తుంది

извнлин||а ж వంకర, వంపు, చుట్టు; ~ы дороги దారి వంకరబింకర్లు; ~ы мозга анат. మెదడులోని ముడతలు

извнлист||ый వంకర, వక్ర, అడ్డదిడ్డ; ~ая дорога వంకర దారి

извинение с 1. మన్నింపు, క్షమాపణ; просить ~я у кого-л. ఒకరిని మన్నించమని (క్షమించమని) కోరు (అర్థించు), ఒకరి క్షమాపణ వేడుకొను; прошу ~я క్షమించండి, మన్నించండి, క్షమించాలి 2. (основание для оправдания) క్షమించదగిన విషయం

извинительный 1. (просительный) మన్నించదగిన, క్షమార్హమైన 2. (содержащий просьбу о прощении) క్షమాపణపూర్వకమైన

извинить(ся) сов. см. извинять(ся)

извин||ять, извинить (вн.) క్షమించు, మన్నించు; это можно ~ить దాన్ని క్షమించవచ్చు, అది క్షమార్హమైనది; ~ите! క్షమించండి, మన్నించండి

извиняться, извиниться క్షమాపణ చెప్పకొను; ~ перед кем-л. ఒకరికి క్షమాపణ చెప్పకొను

извлекать, извлечь (вн. из рд.) 1. (నుంచి) వెలికి తీయు, పైకి తీసుకువచ్చు; ~ пύлю из тела శరీరంనుంచి గుండు వెలికి తీయు 2. (выделять) తీయు ◇ ~ выгоду из чего-л. దేనితోనైనా ఏదో ఒకటిదాని ద్వారా లాభపడు, అర్జి పొందు; ~ урок గుణపాఠం నేర్చుకొను; ~ квадратный корень мат. ఘన మూలం కనుగొను

извлечение с 1. (внимание) పైకి తీసుకురావడం, లాగడం 2. (выделение) తీయడం, పెరకడం 3. (выдержка) ఉల్లేఖన ◇ ~ квадратного корня мат. ఘన మూలం కనుక్కోవడం

извлечь сов. см. извлекать

ИЗВ — ИЗД

извне нареч. బయటనుంచి, బయటి; **давление** ~ బయటి ఒత్తిడి

изводить, **известий** разг. (вн.) 1. (тратить) వాడేయు, అరగతీయు; **ఖర్చుపెట్టు**, వ్యయపరచు (*денегу*); ~ **дэньги на пустяки** చిల్లరమల్లర వాటికి డబ్బు **ఖర్చుపెట్టు** 2. (уничтожать) నిర్మూలించు, తుదముట్టించు, నాశనం చేయు; ~ **лесá** అడవులను నిర్మూలించు 3. (мучить) బాధపెట్టు, ఏడిపించు, వేధించు; ~ **всех капризами** పేచీ పెడుతూ అందరినీ బాధపెట్టు (వేధించు)

изводиться, **известись** разг. (తో) కుంగిపోవు, మనస్సు పాడుచేసుకొను; ~ **от тоски** బెంగతో (వ్యసనంతో) కుంగిపోవు, బెంగతో (వ్యసనంతో) మనస్సు పాడుచేసుకొను; **он совсём извёлся** అతనికి తలచీదరగా వుంది

извозчик м 1. (кучер) బండివాడు 2. (экипаж) బండి; **эхать на ~е** బండిలో వెళ్లు

извóл||ить несов. 1. уст. కోరు, కావాలను; **чегó ~ите?** ఏం కావాలండీ? 2.: ~**ьте** అండి, దయచేసి; ~**ьте выйти** దయచేసి బయటికి పోండి; ~**ьте сдé-лять кто к зáвтрашнему дню** దయచేసి రేపటికి దీన్ని పూర్తిచేయండి

изворáчиваться несов. 1. చటుక్కున తప్పించుకొను (తిరుగు) 2. **перен. разг.** బుకాయించు, సాకులు చెప్పు

изворотливый గడును; ~ **человéк** గడపరి

извратить сов. с.м. **извращáть**

извращáть, **извратить** (вн.) 1. వక్రీకరించు, అపభ్రంశ మొనర్చు, వక్రభాష్యం చెప్పు; ~ **смысл слов** వక్రభాష్యం చెప్పు, వక్రవ్యాఖ్యానం చేయు; ~ **фáкты** వాస్తవాలు వక్రీకరించు 2. (**портить**) పాడు చేయు

извращéние с 1. (**искажение**) వక్రభాష్యం, వక్రవ్యాఖ్యానం 2. (**отклонение от нормы**) వైచరిత్యం **извращённый** 1. (**искажённый**) వక్రీకరింపబడిన 2. (**ненормальный**) విడ్డూరమైన, విపరీతమైన; **у негó ~ вкус** అతనికి విడ్డూరమైన అభిరుచులున్నాయి

изгáдить сов. разг. (вн.) 1. (**испачкать**) మురికి (రోత) చేయు 2. **перен. (испортить)** పాడు చేయు

изгíб м వంపు; తిరుగుడు, మలుపు, మెలి, వంకర (**река́, доро́ги**)

изгибáть, **изогну́ть** (вн.) వంగు

изгибáться, **изогну́ться** వంగు

изгláдить(ся) сов. с.м. **изгláжива́ть(ся)**

изгláжива́ть, **изгláдить** (вн.): ~ **впечатлé-ние о чём-л.** దేన్ని గురించి అయినా అభిప్రాయాన్ని సరిదిద్దుకొను; ~ **из пáмяти** స్మృతి పథంనుంచి చెరిపి వేయు

изгláжива́ться, **изгláдиться** పోగొట్టు, చెరిపి వేయబడు; ~ **из пáмяти** స్మృతి పథంనుంచి చెరిపివేయబడు

изгнáни||е с 1. (**действие**) బహిష్కరణ, బహిష్కారం 2. (**ссылка**) ప్రవాసం; **жить в ~и** ప్రవాసంలో జీవించు (బతుకు), ప్రవాసంగా జీవించు

изгнáнный м దేశభ్రష్టుడు, ప్రవాసి, బహిష్కృతుడు

изгнáть сов. с.м. **изгоня́ть**

изголо́вье с తలాపి దిక్కు; **в ~** తలాపివైపున; **сто-я́ть в ~** తలాపి దిక్కున నిలబడు

изголода́ться сов. 1. తుదాధితుడగు, తపించు 2. **перен. (по дт.)** తపించు, తపాతపాలాడు; ~ **по кни-гам** పుస్తకాలకోసం తపాతపాలాడు

изгоня́ть, **изгнáть** (вн.) పారదోలు, గెంటివేయు, తోలు, వెళ్లగొట్టు, (కి) ఉద్వాసన చెప్పు (**выгоня́ть**); **бáх|и|ри|чу** (**высыла́ть**)

и́згородь ж కంచె ◇**живáя** ~ అలన, కోరడి, కంచెకోట

изготáвливать, **изготóвить** (вн.) తయారు (ఉత్పత్తి) చేయు

изготáвливаться, **изготóвиться** 1. **т.к. несов. (производиться)** తయారు (ఉత్పత్తి) చేయబడు 2. **воен., спорт.** సిద్ధం అగు, తయారగు; ~ **к оборо-не** రక్షణకోసం సిద్ధం అగు

изготóвить сов. с.м. **изготáвливать**

изготóвиться сов. с.м. **изготáвливаться** 2

изготовлéнии||е с తయారీ, తయారు చేయడం; ~ **е оборо́удования** సామగ్రి తయారు చేయడం; **спóсoб ~я** తయారీ పద్ధతి

изготовля́ть несов. с.м. **изготáвливать**

изготовля́ться несов. с.м. **изготáвливаться**

издава́ть I, **изда́ть** (вн.) 1. (**книги, журналы**) ప్రచురించు, వెలువరించు, అచ్చువేయు 2. (**указ, рас-поряжение**) జారీ చేయు; ~ **закóн** శాసనం జారీ చేయు

издава́ть II, **изда́ть** (вн.): ~ **за́пах** వాసన కొట్టు; ~ **звук** ధ్వని కలిగించు, ధ్వని చేయు; ~ **крик** కేక చేయు; కేరింత కొట్టు (**о птице**)

и́здавна нареч. అనాది (చిరకాలం) నుంచి

издалекá нареч. దూరంనుంచి; ~ **доноси́лись звúки** దూరంనుంచి ధ్వనులు విసబడ్డాయి; **я уви́дел**

его ~ నేను అతన్ని దూరంనుంచి చూశాను, అతను నాకు దూరాన కనపడ్డాడు ◇ начинаться ~ ఎక్కడో (విషయాం తరాలతో) మొదలుపెట్టు

издали нареч. см. издаleká

издание с 1. (действие) అచ్చు వేయడం, ప్రచురించడం (книги, журнала); జారీ (విడుదల) చేయడం (указа, закона) 2. (то, что издано) ప్రచురణ, కూర్పు, ముద్రణ; второе ~ రెండవ ముద్రణ; дешёвое ~ చౌక ప్రచురణ; периодическое ~ పత్రిక

издатель м ప్రచాశకుడు, ప్రచురణకర్త; ~ газёты పత్రికా ప్రచురణకర్త

издательство с ప్రచురణాలయం

издать I, II сов. см. издавать I, II

издательский ఎగతాళి (పాళన) చేసినట్టు, వెక్కిరించినట్టు

издательство с 1. (действие) వెక్కిరింపు, అపహాస్యం పాలుచేయడం, అవమాన పరచడం 2. ఎగతాళి, పాళన (злая насмешка); అవమానం, అపహాస్యం, వెక్కిరింపు (оскорбительный поступок); ~ над человеком మానవుని అపహాస్యం పాలుచేయు

издеваться несов. (над тв.) వెక్కిరించు, ఎగతాళి చేయు, అపహాస్యం పాలుచేయు, అవమానించు

издёвка ж разг. అపహాస్యం, ఎగతాళి; говорить с ~ ой ఎగతాళిగా (వేళాకోళంగా) అను

изделие с 1. (выделка, производство) తయారీ; вещь кустарного ~ я చేతి తయారీ [వస్తువు] 2. (продукт труда) వస్తువు, ఉత్పత్తి, సరుకు; ~ е из теста పిండి వంట; глиняные ~ я కుండలు, మట్టి పింగాణీ; кондитерские ~ я మిఠాయిలు; кустарные ~ я చేతి తయారీ వస్తువులు; промышленные ~ я పారిశ్రామిక వస్తువులు (సరుకులు)

издёргать сов. разг. (вн.; измучить) వేధించు издёргаться сов. разг. (измучиться) వేధించబడు издержать(ся) сов. см. издерживать(ся)

издерживать, издержать (вн.) ఖర్చుపెట్టు, వ్యయ మొనర్చు

издерживаться, издержаться разг. ఉన్నదంతా ఖర్చుపెట్టు

издержки мн. (ед. издержка ж) ఖర్చులు; ~ производства ఉత్పత్తి ఖర్చులు; судебные ~ కోర్టు ఖర్చులు

издохнуть сов. см. издыхать

издыхание с: до последнего ~ я తుది శ్వాస విడిచేదాకా; при последнем ~ и మృత్యు ఘడియలో

издыхать, издохнуть చచ్చిపోవు

ИЗД — ИЗЛ

И

изжарить(ся) сов. см. жарить(ся)

изживать, изжить (вн.) అధిగమించు, తొలగించు, నిర్మూలించు; ~ недостатки లోపాలను అధిగమించు (నిర్మూలించు) ◇ изжить себя కాలం తీరు, కాల దోషం పట్టు

изжить сов. см. изживать

изжога ж కడుపులో మంట

из-за предлог (рд.) 1. నుంచి, వెనకనుంచి, దగ్గర నుంచి; ~ границы విదేశాల నుంచి; ~ драма ఇంటి వెనకనుంచి; вставать ~ столá టేబుల్ దగ్గరనుంచి లేచు 2. (по причине; по вине) వల్ల, కారణంగా, మూలంగా, అందున; ~ дождя వర్షం కురిసినందున (కురిసిన మూలంగా); ~ меня నా వల్ల, నా మూలంగా; ~ неосторожности అజాగ్రత్త కారణంగా; ~ чего? ఎందుకు?; ~ шума రొద వల్ల; ~ того అందుకని, దాని మూలంగా 3. (ради) మూలంగా; жениться ~ денег డబ్బుకోసం పెళ్లిచేసుకొను; я пришёл ~ тебе నీ మూలంగా (కోసం) వచ్చాను

излагать, изложить (вн.) తెలియజేయు, వివరించు; ~ просьбу అభ్యర్థించు; ~ свою точку зрения తన అభిప్రాయం వివరించు

излечение с 1. (лечение) చికిత్స [చేయడం], కుదర్చడం 2. (выздоровление) కుదరడం, స్వస్థత చేకూరడం, నయం కావడం

излечивать, излечить (вн.) 1. కుదుర్చు, స్వస్థ పరచు, నయం చేయు; ~ от болезни రోగాన్ని నయం చేయు, రోగాన్ని కుదుర్చు 2. перен. [రోగాన్ని] కుదుర్చు, నయం చేయు; ~ от тоски బెంగ రోగాన్ని కుదుర్చు

излечива|ться, излечиться 1. (от рд.) (నుంచి) స్వస్థత చెందు, కోలుకొను; కుదుటపడు, స్వస్థుడగు 2. тк. несов. (подаваться лечению) కుదర్చబడగలుగు; туберкулёз ~ется శ్చయ కుదర్చబడగల వ్యాధి 3. перен. (от рд.) నుంచి పూర్తిగా విముక్తుడగు

излечимый కుదిరే, కుదర్చబడగల

излечить сов. см. излечивать

излечиться сов. см. излечиваться 1 и 3

изливать, излить: ~ душу другу మిత్రునివద్ద హృదయభారం దించుకొను; ~ слезы కసి తీర్చుకొను; ~ своё горе кому-л. ఒకరికి తన బాధను చెప్పు; ఒకరికి తన గోడు వెళ్లబోసుకొను

изливаться несов.: ~ в похвалах кому-л. ఒకరిపై పొగడ్తలు కురిపించు, ఒకరిని తెగ పొగడు, ఒకరికి కాక పట్టు; ~ перед кем-л. в жалобах ఒకరికి

తన కష్టాలు వెలిబుచ్చు, ఒకరి దగ్గర తన కష్టాలను వెళ్ల గక్కు[కొను]

излить *сов. см.* изливать

излить||*ек м в разн. знач.* మిగులు, పెచ్చు; ~ек вёса పెచ్చు, ఎక్కువ బరువు; ~ек воды в почве నేలలో పాచ్చు (పెచ్చు) నీళ్లు; ~ки земли мిగులు (అదనపు) భూములు; ~ки сельскохозяйственной продукции వ్యవసాయ ఉత్పత్తి మిగులు; продавать ~ки хлеба государству మిగులు ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వానికి అమ్ము

излишествo *с* విషయ తోలత, అతి వ్యవసం; всякое ~ вредно అతి సర్వత్ర వర్జయేత్

излишне *нареч.* 1. (чрезмерно) అతిగా, అమితంగా 2. (не нужно) అనవసరంగా

излишн||ий 1. (чрезмерный) అతి, మితిమీరిన మిక్కుటమైన; ~ая щедрость అతి దానం 2. (ненужный) అనవసరమైన

изловить *сов.* పట్టుకొను

изложение||*е с* 1. (действие) వివరణ; ~е событий ఘటనల వివరణ; краткое ~е సమీక్ష; в его ~и అతని మాటల్లో (కథనం ప్రకారం) 2. (письменный пересказ) కథనం

изложить *сов. см.* излагать

изломанный 1. (сломанный) పగిలిన, చెడిపోయిన 2. (непрямой) వంకర

излучать||*ть несов. (вн.)* ప్రకాశించు, ప్రసరించు; ~ть свет దీపించు; ~ть тепло వేడి ప్రసరించు; его глаза ~ют радость అతని కళ్లు సంతోషనందాలతో ప్రదీప్తమౌతున్నాయి (ప్రకాశిస్తున్నాయి)

излучаться *несов.* ప్రకాశింపబడు, ప్రసరింపబడు
излучение *с* వికిరణం, ప్రకాశించడం, ఉద్యోతనం; радиоактивное ~ రేడియోధార్మిక వికిరణం

излучина *ж* వంకర[ర]; ~ реки ఏటి వంకర

излюбленный ఇష్టమైన, అభిమానపాత్రమైన; ~ приём అభిమాన పాత్రమైన (ఇష్టమైన) వాగ్దోరణి

измáзать *сов.* 1. *см.* мазать 2; 2. (вн.; употребить на смазку) పూసేసుకొను

измáзаться *сов. (тв.; испачкаться)* (తో) మరికి చేసుకొను

измáтывать, измóтáть *разг. (вн.)* ప్రయాస పెట్టు, నిస్ప్రాణ కలిగించు, అలసట కలుగజేయు

измáтываться, измóтáться *разг.* ప్రయాసపడు, నలిగిపోవు, వేసరిక (నిస్ప్రాణ) చెందు

измельчать I *сов. см.* мельчать

измельчать II, измельчить (вн.) ముక్కుముక్కులుగా చేయు (на части); పొడిచేయు (толочь)

измельчить *сов. см.* измельчать II

измéна *ж* 1. (దోహం; ~ родине దేశద్రోహం; ~ рабóчему клáссу కార్మికవర్గానికి (ద్రోహం 2. (нарушение верности) (కి) (ద్రోహం (అన్యాయం) చేయు
изменéни||*е с* 1. (действие) మార్పు చెందడం, సవరించడం 2. (поправка) మార్పు, సవరణ; ~е плáна ప్రణాళిక సవరణ (మార్పు); вносить ~я мార్పులు తీసుకువచ్చు, సవరణలు చేయు

изменить I, II *сов. см.* изменять I, II

измениться *сов. см.* изменяться

измéнник *м* (ద్రోహి; ~ родины దేశద్రోహి, పెద్ద ద్రోహి, విద్రోహి

измéнница *ж* విద్రోహి

измéнчивость *ж* 1. మారుదల, మారెడు గుణం, అస్థిరత 2. *биол.* మారెడు గుణం

измéнчив||*ый* మారే, చంచల, అస్థిర; ~ая погóда మారే వాతావరణం

измéняемый మారెడు, మార్పు చెందునట్టి; చల (*тк. мат.*)

измéнять I, изменить (вн.) మార్పు[కొను], సంస్కరించు; ~ курс корабля ఓడ మార్గాన్ని మార్పు; ~ привычки అలవాట్లు మార్పుకొను; ~ своё мнéние о ком-л. ఒకరి గురించి తన అభిప్రాయాన్ని మార్పు కొను; ~ систему образования విద్యా విధానాన్ని సంస్కరించు

измéн|ять II, изменить (от.) 1. (కి) (ద్రోహం (విద్రోహం) చేయు; ~ять делу ఆశయానికి (ద్రోహం చేయు; ~ять присяге ప్రమాణాన్ని ఉల్లంఘించు (తప్పు); ~ять родине దేశద్రోహం చేయు 2. (нарушать верность) నమ్మక (ద్రోహం చేయు; ~ять мýжу వ్యభిచరించు < если пáмять мне не ~шет నాకు గుర్తున్నంతవరకు; пáмать ему ~шет అతనికి సరిగ్గా జ్ఞాపకం లేకపోవు; снáлы ~шют ему అతని శక్తి ఉడిగిపోతోంది; счáстье ему ~шло అతని అదృష్టం వక్రించింది, అదృష్టం (విధి) అతనికి ప్రతికూలంగా వుంది

измéняться, измениться మారిపోవు, మారు[పడు]; ~ к лýчшему బాగు పడు, మంచిగా మారు, మెరుగు; ~ к хýдшему విషమించు < ~ в лицé ముఖం దిగాలుగా పెట్టు

измерéние *с* 1. (действие) కొలత, కొలవడం, చూడడం; ~ температуры టెంపరేచరు చూడడం; ~

глубины లోతు చూడడం (కొలవడం) 2. *mat.* పరిమాణం
измеримый కొలవగల

измеритель *m. tech.* కొలత పరికరం; ~ скорости
వేగ సూచి

измерительный: ~ инструмент మాపకం; ~
прибор కొలత పరికరం

измерить *сов. см.* измерять

измерять, измерить (*вн.*) కొలుచు; ~ глубину
లోతు చూచు (కొలుచు); ~ длину стола బల్ల పొడుగు
కొలుచు; ~ температуру టెంపరేచరు చూచు ~
кор-л. взглядом ఒకరిని ఎగాదిగా (నిలువెల్లా) చూచు,
ఒకరిని అపొదమన్నకం పరిశీలనగా చూచు

измождённый చిక్కిపోయిన, బక్కచిక్కిన, కృశించిన
(истощённый); క్షీణించిపోయిన, నీరసించిపోయిన,
శుష్కించిన (изнурённый); у негр ~ вид అతను
బక్కచిక్కినట్లు (నీరసపడినట్లు, శుష్కించిపోయినట్లు)
కనిపిస్తున్నాడు

изморозь *ж* తుమరం, మంచుతుంపర; ~ на окне
కిటికీ అద్దాలపై పేరుకున్న మంచు

изморось *ж* జల్లు; осённая ~ ఆకురాలు కాలపు
జల్లు

измотать(ся) *сов. см.* изматывать(ся)

измученный డీలాపడిన, శుష్కించిపోయిన (*о лице*,
виде); కృంగిపోయిన, నిస్రాణ చెందిన (*о человеке*); у
негр ~ вид అతను శుష్కించిపోయినట్లు (డీలాపడి
నట్లు) కనిపిస్తాడు; он измучен болезнью జబ్బుతో
కృంగి (డీలాపడి) పోయాడు

измучить(ся) *сов. см.* мучить(ся)

измываться *несов. разг.* (над тв.) అవమా
నించు, వెక్కిరించు

измыслить *сов. см.* измышлять

измышление *с* కట్టుకథ, కల్పన కథ, [అంతా
వంతూ లేని] ఊహాగనం (*выдумка*); అబద్ధం (*ложь*)

измышлять, измыслить (*вн.*) కల్పించు, సృష్టించు

измятый నలిగిన, నలిగిపోయిన

измятка *ж* 1. లోపలి పక్క; ~ ткани గుడ్డ
(వస్త్రపు) లోపలి పక్క 2. *перен.* చీకటి పార్శ్వం; ~
жизни జీవితంలోని చీకటి పార్శ్వం

изнасилование *с* మానభంగం

изнасиловать *сов. см.* насиловать

изнашивать, изнасить (*вн.*) అరగదీయు, చీకిపోవు
నట్లు చేయు; ~ что-л. до дыр దేనినైనా చీకిపోయేదాకా
వాడు (తొడుగు)

изнашивать|ться, изнаситься 1. అరిగిపోవు, చిరిగి
పోవు; చీకిపోవు (*протираться*); 3. сапоги бьстро

ИЗМ — ИЗО

И

~ются ఈ బూట్లు తొందరగా అరిగిపోతాయి 2. *перен.*
разг. డొక్కువడు, పాతగిల్లు

изнеженность *ж* సున్నితత్వం, బలహీనత

изнеженный సున్నితమైన, బలహీనమైన; ~ ребе-
нок సున్నితమైన బిడ్డ

изнемогать, изнемочь రోషిల్లు, సామ్యసిల్లు, డస్పి
పోవు, నిస్రాణ చెందు; ~ от жажды దప్పికతో డస్పిపోవు
(రోషిల్లు, సామ్యసిల్లిపోవు); ~ от усталости అలస
టతో సామ్యసిల్లిపోవు (రోషిల్లు)

изнеможени||е *с* నిస్రాణ, అలయక, రోష; раб-
тать до ~я నిస్రాణ కలిగేదాకా పనిచేయు, రోష
వచ్చేదాకా పనిచేయు; уставать до ~я నిస్రాణ చెందు

изнемочь *сов. см.* изнемогать

износ *м* అరుగు, అరుగుదల, తరుగుదల; ~ обороу-
дования యంత్రసామగ్రి తరుగుదల (అరుగుదల);
3. тому пальто нет ~у (~а) *разг.* ఈ కోటు
చీకడం చిరగడం అంటూ ఉండదు

износить(ся) *сов. см.* изнашивать(ся)

изношенный||ый చినిగిన, జీర్ణమైన, పాత, చీకిన;
~ое платье చినిగిన ప్రాకు

изнурение *с см.* изнеможение

изнурённый నలిగి (డస్పి) పోయిన (*о виде*, *лице*);
సామ్యసిల్లిపోయిన (*о человеке*); ~ голодом и хо-
лодом ఆకలితో, చలితో సామ్యసిల్లిపోయిన

изнурительный||ый నిస్రాణ కలిగించే, డస్పిపోవునట్లు
చేసే, సామ్యసిల్లు చేసే; ~ый труд నిస్రాణ కలిగించే
శ్రమ; ~ая болезнь నిస్రాణ కలిగించే వ్యాధి

изнурить *сов. см.* изнурять

изнурять, изнурить (*вн.*) నిస్రాణ కలిగించు (చెం
దునట్లు చేయు), సామ్యసిల్లు చేయు

изнутри *нареч.* లోపల[నుంచి]; дверь заперта ~
తలుపు లోపల వేసివుంది

изнывать, изныть 1. (*томиться*) బెంగ పెట్టు
కొను, శుష్కించు, తపించు; сёрдце моё изныло నా
మనస్సు బెంగతో నిండింది, నేను బెంగపెట్టుకున్నాను 2.
(*изнемогать*): ~ от жажды దాహంతో తపించు;
~ от жары వేడిగాడుకి నిస్రాణ చెందు; ~ от
скуки పనిపాటులు లేకుండా తపించు, విసుగుతో చస్తూ
ఉండు

изныть *сов. см.* изнывать

изо *предлог см.* из; ~ всех сил యావచ్చు
క్రితో, శాయశక్తుల; ~ дня в день ఏ రోజుకా రోజు
изобили||е *с* సమృద్ధి, పుష్కలం, పొష్కల్యం; ~е

продуктов అవార పదార్థాల సమృద్ధి (సుభిక్షం);
быть в ~и తెప్పలదేలు, కుప్పతెప్పలుగా (కుప్పనగూరగా,
అధికంగా) వుండు

изобиль||овать несов. (тв.) (తో) నిండు, నిండి
వుండు, కుప్పనడు; река ~ует рыхлой నది చేపలతో
నిండి వుంది

изобильный అధికంగా వున్న, సమృద్ధమైన, కొల్ల
లుగా వున్న

изобличать, изобличить (вн.) 1. బయటపెట్టు,
బట్టబయలు (బహిర్గతం) చేయు, గుట్టుకడుగు; ~
ког-л. во лжи ఒకడి అబద్ధాలకోరుతనాన్ని బయట
పెట్టు 2. тк. несов. (обнаруживать) బయట
పెట్టు, బయలుపరచు, వెల్లడించు, బహిర్గతం చేయు

изобличение с బయటపెట్టడం, బహిర్గతం (బట్ట
బయలు) చేయడం

изобличить сов. см. изобличать 1

изображать, изобразить (вн.) 1. (воспроиз-
водить, передавать) చిత్రించు, వర్ణించు 2. (яв-
ляться изображением) చిత్రించు 3. (на сцене)
నటించు; ~ молодую женщину యువతిగా నటించు
4. (копировать) అనుకరించు 5. тк. несов. разг.:
~ из себя యుగ్మనిగా మహా తెలివైనవానిగా నటించు; ~
из себя учёного శాస్త్రజ్ఞునిగా చలామణీ అగు

изображаться, изобразиться కనిపించు, కనపడు,
వ్యక్తమగు, ద్యోతకమగు; в его глазах ~зился страх
అతని కళ్ళలో భయం కనపడింది (ద్యోతకమైంది, వ్యక్త
మైంది)

изображение с 1. (действие) చిత్రణ, ప్రతిమ,
వర్ణన; ~ действительности వాస్తవికత చిత్రణ 2.
చిత్రం, చిత్రపటం (рисунок, картина, фотогра-
фия); శిల్పం (скульптура); каменное ~ రాతి
(శిలా) శిల్పం 3. (отражение) ప్రతిబింబం, ప్రతికృతి,
రూపం; ~ в зёркале అద్దంలో ప్రతిబింబం (రూపం)

изобразительный||: ~е искусства కళలు, చిత్ర
కళలు; ~е средства చిత్రించే సాధనాలు (పద్ధతులు)

изобразить сов. см. изображать 1, 3 и 4

изобразиться сов. см. изображаться

изобрести сов. см. изобретать

изобретатель м కనుగొన్నవాడు, అవిష్కర్త, అవి
ష్కరణ కర్త; ~ радио రేడియో అవిష్కర్త (కనుగొన్న
వాడు)

изобретательность ж సృజనశీలత, బుద్ధిసూక్ష్మత,
యుక్తి, కల్పనా శక్తి

изобретательный సూక్ష్మ బుద్ధిగల, కల్పనా శక్తిగల,
యుక్తివంతమైన; ~ человек యుక్తివంతుడు, యుక్తి
పరుడు

изобретать, изобрести (вн.) అవిష్కరించు, కను
గొను

изобретение с అవిష్కరణ, కొత్త కల్పన; ~ ра-
дио రేడియో అవిష్కరణ

изогнутый వక్ర, వంకరబింకర (о линии); వంపు
తిరిగిన, కొంకి (о дороге, палке)

изогнуть(ся) сов. см. изгибать(ся)

изодраный చినిగిన

изодрать сов. разг. (вн.) చించు, చీల్చు

изодраться сов. разг. చినిగిపోవు, చీలికలు వాలికలగు

изойти сов. см. исходить III

изолгаться сов. పచ్చి (అదే పనిగా) అబద్ధాలు ఆడు

изолировать несов. и сов. (вн.) 1. ఏకాకిని చేయు
(обособлять); వేరు చేయు (отделять); ~ больно-
го от здоровых రోగిని ఆరోగ్యవంతులనుంచి దూరంగా
(వేరే) ఉంచు; ~ страны దేశాన్ని ఏకాకిని చేయు 2.
тех. ఇన్సులేట్ చేయు

изолироваться несов. и сов. ఏకాకి అయిపోవు, వేరు
చేసుకొను

изолятор м 1. тех. ఇన్సులేషన్, ఇన్సులేటర్ 2. (в
больнице) ఐసాలేషన్ (వేరే) వార్డు

изоляционный ఇన్సులేషన్

изоляция ж 1. (действие) ఏకాకిని (వేరు) చేయడం

2. (состояние) ఏకాకితనం 3. тех. ఇన్సులేషన్

изорвать сов. см. рвать I 3

изотоп м физ. ఐసోటోపు

изощрённый||ый నాజూకైన, సున్నితమైన (о вкусе);
చిత్ర[విచిత్ర] (о пытке); ~ые пытки చిత్రహింసలు

изощриться сов. см. изощряться 1

изощряться, изощриться 1. (достигать тон-
кости, виртуозности) రాటు దేలు 2. тк. несов.
శక్తికొద్దీ ప్రయత్నించు, నానా తంటాలూ పడు; ~ в
остроумии చతురోక్తులాడటానికి శక్తికొద్దీ ప్రయ
త్నించు

из-под предлог (рд.) 1. కిందనుంచి; ~ стола
టేబులు కిందనుంచి 2. (для, от): бутылка ~ мо-
лока పాల సీసా; корóbка ~ конфёт స్వీట్సు పెట్టె
3. (из района, города) దగ్గరనుంచి; ~ Москвы
మాస్కో దగ్గరనుంచి

изразец м గ్లేజ్డ్ టైల్

изразцовый||ый గ్లేజ్డ్ టైల్స్ కరిపించిన (అతికిం
చిన); ~ая печь గ్లేజ్డ్ టైల్స్ అతికించిన పాల్వ

израсходовать *сов. см.* расходовать

изредка *нареч.* 1. (иногда) అప్పుడప్పుడు, ఒక్కొక్కప్పుడు, అరుదుగా; ~ заходить к кому-л. అప్పుడప్పుడు ఒకరిని వెళ్లి చూచు 2. (когда) అక్కడక్కడ

изрѣзать *сов. (вн.)* 1. ముక్కముక్కలుగా కత్తిరించు (ножницами); ముక్కముక్కలుగా కోయు (ножом) 2. (нанести много порезов) [కత్తితో పాడిచి, బ్లేడుతో కోసి] గాయపరచు, కత్తితో అనేక పోట్లు పాడుచు 3. *перен.* ఖండించు; брѣхты ~ли берега తీరం సముద్ర తీరాలచేత ఖండింపబడింది

изрѣзаться *сов. разг.* [కత్తితో] గాయాలు చేసుకొను

изрѣкать, изречь *(вн.)* ఉద్ఘాటించు, ఉద్ఘోషించు, ప్రవచించు

изречение *с* లోకోక్తి, నానుడి

изречь *сов. см.* изрѣкать

изрешетить *сов. (вн.)* [తూటాలతో] తూట్లు పాడుచు

изрубить *сов. (вн.)* 1. కోయు; ~ что-л. на куски ముక్కముక్కలుగా కోయు 2. (рубя, рубить) (తో) పాడిచి చంపు

изругать *сов. разг. (вн.)* తిట్టు, దూషించు

изрыгать, изрыгнуть *(вн.)* (пищу) కక్కు, కక్కించు ◇ ~ проклятия తిట్లు (దూషణలు) వెళ్లకక్కు

изрыгнуть *сов. см.* изрыгать

изрыть *сов. (вн.)* [అంతా] తవ్వివేయు; ~ всю ялицу విధి అంతా తవ్వివేయు

изрядно *нареч. разг.* బాగా, పీక మొయ్య, తెగ; ~ пьян తెగ (పీక మొయ్య) తాగిన; ~ усталый బాగా అలసిపోయిన

изрядный *разг.* గణనీయమైన, చాలా, పెద్ద; ~ое количество గణనీయమైన (పెద్ద) మొత్తం; ~ое расстояние చాలా (గణనీయమైన) దూరం

изувѣр *м* 1. భక్తువ్యాధి, ఉన్నత భక్తిగలవాడు, మూఢ భక్తుడు 2. *перен. (изверг)* మహాకూరుడు, కిరాతకుడు
изувѣрский *м* మహా క్రూరమైన; ~ поступок మహా క్రూర చర్య

изувѣрство *с* మహా క్రూరత్వం

изувѣченный *వికలమైన*

изувѣчивать, изувѣчить *(вн.)* వికలాంగుని చేయు (о человеке); తుక్కుతుక్కు చేయు (о предметах)

изувѣчить *сов. см.* изувѣчивать

изумительный *అద్భుతమైన (красивый); ఆశ్చర్యకరమైన (очень хороший); ~ый голос అద్భుతమైన*

ИЗР — ИЗЪ

И

Гіаతు; ~ая пámясть ఆశ్చర్యకరమైన (అద్భుతమైన) జ్ఞాపక శక్తి

изумить(ся) *сов. см.* изумлять(ся)

изумление *с* ఆశ్చర్యం, దిగ్భ్రాంతి, విభ్రాంతి; *выражать* ~ ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేయు; *приходить в* ~ ఆశ్చర్యపడు; *смотреть с* ~м ఆశ్చర్యంతో చూచు

изумлённый *ఆశ్చర్యపడిన, ప్రమాన్యపడిన; విభ్రాంతుడైన, దిగ్భ్రాంతుడైన (тк. о мужчине)*

изумлять, изумить *(вн.)* ఆశ్చర్య (విభ్రాంతి) పరచు, (క్రి) ఆశ్చర్యం కలిగించు

изумляться, изумиться *ఆశ్చర్యపడు, విభ్రాంతి చెందు; విభ్రాంతుడగు, దిగ్భ్రాంతుడగు (тк. о мужчине)*

изумруд *м* పచ్చ, పులుగు రాయి, మరకతం

изумрудный *1.* పచ్చల; ~ые копии పచ్చల గనులు; ~ое кольцо పచ్చ[ల] (పచ్చపొదిగిన) ఉంగరం *2.* (о цвете) గరుడపచ్చ రంగు; ~ые листья గరుడపచ్చ రంగు ఆకులు

изуродованный *వికలాంగుడైన (о человеке); తుక్కుతుక్కుచేసిన (о предмете)*

изуродовать *сов. см.* уродовать

изучать, изучить *(вн.)* 1. అభ్యసించు, అధ్యయనం చేయు, నేర్చుకొను, చదువుకొను; ~ русский язык రష్యన్ భాష నేర్చుకొను; ~ математику గణితశాస్త్రం నేర్చుకొను *2.* (исследовать) పరిశీలించు, పరిశోధించు; ~ исторію вопроса సమస్యను పరిశీలించు *3.* (обследовать, осматривать) పరిశీలించు; ~ местность ప్రదేశాన్ని పరిశీలించు *4.* (наблюдая, понимать) పరిశీలించు; ~ чѣн-л. характер ఒకరి స్వభావాన్ని పరిశీలించు

изучение *с* 1. అధ్యయనం, అభ్యసనం, అభ్యాసం *2.* (исследование) పరిశోధన, పరిశీలన *3.* (обследование) పరిశీలన

изучить *сов. см.* изучать

изъѣздить *сов. разг.:* ~ весь свет ప్రపంచమంతా పర్యటించు

изъявительный *~ое* наклонение *грам.* విశ్వయార్థకం

изъявлять *сов. см.* изъявлять

изъявлять, изъявлять *(вн.)* తెలుపు, తెలియజేయు, వ్యక్తం చేయు, వెల్లిబుచ్చు; ~ желáние కోరిక తెలియజేయు; ~ согласие ఒప్పుకొను, సమ్మతించు, అమోదం తెలుపు

изъян *м* లోనుగు, లోపం; без ~а లోపరహితమైన, లోపం లేకుండా; с ~ом లోపంతో, లోపంగల

ИЗЪ — ИМЕ

изъяснить^{ся} *сов. см.* изъясняться 1

изъясняться, изъясниться 1. (*излагать свою мысль*) వివరించు 2. *тк. несов. (говорить)* మాట్లాడు; ~ на телугу తెలుగుతో మాట్లాడు

изъяти||*с 1. (действие)* తీసివేయడం, ఉపసంహరణ; స్వాధీనం (*конфискация*); ~*е* из продáжи అమ్మకుండా ఉపసంహరణ; ~*е* цéнностей విలువైన వస్తువుల స్వాధీనం 2. (*исключение*) మినహాయింపు; без ~*я* మినహాయింపు లేకుండా

изъять *сов. см.* изымать

изымать, изъять (*вн.*) 1. ఉపసంహరించు; ~ из продáжи అమ్మకుండా ఉపసంహరించు 2. (*конфисковать*) స్వాధీనం చేయు

изыскание||*с 1. (действие)* సమకూర్పుకోవడం; ~*е* средств ధనం సమకూర్పుకోవడం 2.: ~*я* *мн.* (*исследование*) సర్వే, అన్వేషణ, పరిశోధన; геологические ~*я* భూగర్భ పరిశోధన (సర్వే, అన్వేషణ)

изысканность *ж* సంస్కారంతో కూడిన, నాజూకు [తనం]

изысканный సంస్కారవంతమైన, నాజూకైన; ~й вкус సంస్కారవంతమైన అభిరుచి; ~й костюм నాజూకైన నూటు; ~*е* манеры సంస్కారవంతమైన నడవడిక

изыскать *сов. см.* изыскивать

изыскивать, изыскать (*вн.*) సమకూర్పుకొను; ~*е* средства డబ్బు సమకూర్పుకొను

изюм *м* కిన్నెను

изящество *с* సొంపు, సాగను, లాలిత్యం, సౌకుమార్యం
изящный సొంపైన, సాగసైన, లలితమైన, మకు మారమైన

икать, икнуть ఎక్కు, వెక్కు

икнуть *сов. см.* икать

икона *ж* దేవతా ప్రతిమ (పటం)

икота *ж* ఎక్కిరి, వెక్కిరి

икра I *ж* 1. (*рыбья*) చేపగుడ్డు; *тв.* (про-*дукт*) 2. (*кушанье*) పేస్టు, గుజ్జు; баклажанная ~ వంకాయ పేస్టు (గుజ్జు)

икра II *ж* (*ноги*) పిక్క, జంఘ

ил *м* ఒండు

или союз 1. *разд.* ఓ, గాని... గాని; придү ~ в понедельник, ~ в среду సోమవారంగాని బుధవారం గాని వస్తాను, సోమవారమైనా బుధవారమైనా వస్తాను; теперь ~ никогда ఇప్పుడు లేకపోతే ఎన్నడూ [ఉండదు, జరగదు] 2. *присоед.* గాని; на дне рек, озёр ~

морей నది అడుగునగానీ, సరస్సు అడుగునగానీ, సముద్రం అడుగునగానీ 3. *против.* లేకపోతే; молчай, ~ ты погиб ఊరుకో, లేకపోతే నీ ప్రాణానికి ముప్పు 4. *поясн.* అనగా, అంటే; земноводные, ~ амфибии ఆంఫిబియా, అంటే ఉభయచరాలు 5. *вопр. разг.* ఏమిటి; ~ ты не знаешь? నీకు తెలియదా ఏమిటి?, నీకు తెలియనట్టు!

илист||*м* ఒండుతో నిండిన; ~ая почва ఒండు నేల

иллюзионист *м* గారడీవాడు, ఐంద్రజాలికుడు, కను కట్టు చేసేవాడు

иллюзия||*я ж* భ్రమ, మాయ, జాలం, కనుకట్టు; питать ~и భ్రమలు కలుగు, భ్రమపడు, భ్రమగొను; предаваться ~ям కలలు గను; создавать ~и భ్రమలను కల్పించు

иллюминатор *м* కిటికీ

иллюминация *ж* [విద్యుత్] దీపాలంకరణ

иллюминировать *несов. и сов. (вн.)* దీపాలంకరణ చేయు

иллюстративный ఉదాహరణపూర్వకమైన, సోపానకమైన; ~ материал ఉదాహరణపూర్వకమైన సమాచారం; ~ метод ఉదాహరణపూర్వకమైన పద్ధతి

иллюстрация *ж* 1. *см.* иллюстрирование 2. (*рисунок*) చిత్రం, బొమ్మ; книга с ~ми చిత్రాలతో కూడిన పుస్తకం 3. (*пример*) దృష్టాంతం, ఉదాహరణ, నిదర్శనం; это ~ к нашему разговору మన సంభాషణకు ఇది దృష్టాంతం (నిదర్శనం)

иллюстрирование *с* దృష్టాంతాలు (ఉదాహరణలు) ఇవ్వడం, నిదర్శనాలు చూపించడం; ~ книги పుస్తకానికి బొమ్మలు (చిత్రాలు) వేయడం

иллюстрированный సచిత్ర; ~ журнал సచిత్ర పత్రిక

иллюстрировать *несов. и сов. (вн.)* 1. (కు) బొమ్మలు (చిత్రాలు) వేయు; ~ журнал పత్రికకు చిత్రాలు సమకూర్పు, పత్రికకు ఫోటోలు చేర్చు 2. (*сов. тж.* проиллюстрировать) *перен.:* ~ доклад цитатами నివేదికకు ఉల్లేఖనలు ఇచ్చు; ~ свою мысль примером తన ఆలోచనను ఉదాహరణతో వివరించు

им мест. 1. *от. от* అది వారికి, వాళ్ళకు; я отдал им книгу వాళ్ళకి పుస్తకం ఇచ్చేశాను 2. *тв. от* అది అతనిచేత; это написано им ఇది అతనిచేత రాయబడింది

имбирь *м* అల్లం; сухой ~ కొంఠి, సొంటి

имение *с* (поместье) ఎస్టేటు, జమీ

именны *мн.* పేరుబట్టి జరుపుకునే రోజు

именительный: ~ падéж грам. (వధమా విభక్తి, కర్మ కారకం)

именный разг. (знаменитый) ప్రసిద్ధికెక్కిన, ప్రసిద్ధ, పేరొందిన

именно частица 1. (как раз) సరిగ్గా; యే (эм-фатическая частица); ~ он అతనే, ఆయనే; ~ сего́дня సరిగ్గా ఇప్పుడే; ~ в пять ча́сов ఐదు గంటలకే; ~ для того́, что́бы... అందుకనే; я прошу́ ~ об́том నేను అడిగినది సరిగ్గా అదే 2. в знач. союза (перед перечислением) అనగా, అంటే; в саду́ рос-ли раз́ные фрукто́вые дере́вья, а ~: я́блони, ви́шни, сли́вы и гру́ши పండ్ల తోటలో రకరకాల పండ్లచెట్లు ఉన్నాయి, అనగా: ఆపిల్ చెట్లు, చెర్రీ చెట్లు, ప్లమ్ చెట్లు, పీర్ చెట్లు 3. разг. (да) అట్లాగే **имени||**ఓహ్ పేర; ~ఓహ్ про́пуск ఫలానా వ్యక్తి పేర (నామ సూచిత) పాను; ~ఓహ్ указáтель పేర్ల సూచి; ~ఈе часы́ పేరు చెక్కిన వాచి ◇ ~ఓహ్ спíсок పేర్ల పట్టి

именова́ть несов. (вн.) అను, (కి) పేరు పెట్టు, సంబోధించు

именова́ться несов. (тв.) పేరుగల, అనబడు

име́ть несов. (вн.) в разн. знач.: ~ де́ло с фíрмами వ్యాపార సంస్థలతో వ్యవహరించు; ~ де́ньги డబ్బు కలిగి ఉండు; ~ дру́зья мిత్రుల కలిగివుండు; ~ значе́ние ప్రాముఖ్యం కలుగు; ~ му́жество при-на́ть оши́бки పొరపాట్లు ఒప్పుకొనే ధైర్యం కలిగిఉండు; дом име́ет два эта́жа రెండు అంతస్తుల ఇల్లు; стол име́ет круѓлую фо́рму టేబుల్ గుండ్రని ఆకారం కలిగినది ◇ ниче́го не ~ про́тив అభ్యంతరం ఏమీ లేకపోవు

име́||т|сья несов. ఉండు, దొరుకు; в библиоте́ке ~ются но́вые кни́ги గ్రంథాలయంలో కొత్త పుస్తకాలు ఉన్నాయి; э́тих това́ров не ~ется в на́ли́чии ఈ సరుకులు దొరకవు (లేవు)

ими мест. тв. от он వాళ్ళచేత; письмо́ напи-сано ~ ఈ ఉత్తరం వాళ్ళచేత రాయబడింది, ఈ ఉత్తరం వాళ్ళ రాసినది

имита́тор м అనుకరణ చేసేవాడు, ఇమిటేటరు, విడంబకుడు

имта́ция ж 1. (действие) అనుకరణ, అనుకృతి, విడంబన 2. (подделка) నకిలీ, ఇమిటేషన్; ~ мра́мора నకిలీ పాల రాు

имити́ровать несов. (вн.) 1. (подражать) అనుకరించు, విడంబించు 2. (подделывать) నకలు చేయు

иммигран́т м వలసవచ్చినవాడు

ИМЕ — ИМЯ

И

иммигра́ция ж వలస, వలస రావడం
иммигри́ровать несов. и сов. వలసవచ్చు
иммунитéт м 1. ప్రతిరక్షణ, ఇమ్యూనిటీ 2. юр. రక్షణ

имму́нный ఇమ్యూన్

импе́ратор м చక్రవర్తి, సామ్రాట్టు

императри́ца ж చక్రవర్తిని, సామ్రాజ్ఞి

империализм м సామ్రాజ్యవాదం

империалист м సామ్రాజ్యవాది

империалистиче́ски|| సామ్రాజ్యవాద; ~е про-тиворе́чия సామ్రాజ్యవాద వైరుధ్యాలు; ~е стра-ны సామ్రాజ్యవాద దేశాలు

импе́рия ж సామ్రాజ్యం

импони́||овать несов. (от.) (కి) నచ్చు; он ~ует мне అతను నా మనస్సుకు నచ్చినవాడు

импорт м దిగుమతి; ~ това́ров సరుకుల దిగుమతి
импортёр м దిగుమతి చేసేవాడు; దిగుమతి చేసే దేశం (страна)

импорти́ровать несов. и сов. (вн.) దిగుమతి చేయు

импортны|| 1. దిగుమతి 2. (ввозе́нный) దిగుమతి చేయబడిన, విదేశీ; ~е това́ры విదేశీ (దిగుమతి చేయ బడిన) సరుకులు

импрессионизм м ఇంప్రెషనిజం

импрессионист м ఇంప్రెషనిస్టు

импровиза́тор м నాట్యవధాని (актёр); ఆశుకవి (поэт); సద్యో వాయిద్యకారుడు (музыкант)

импровиза́ция ж నాట్యవధానం (драматичес-кая); ఆశుకవిత్వం (поэтическая); సద్యో వాయిద్యం (музыкальная)

импровизи́ровать несов. (вн. и без доп.) నాట్య వధానం చేయు (об актёре); ఆశుకవిత్ చెప్ప (о по-эте); సద్యోసంగీతం వాయించు (о музыканте)

импульс м ఊపు, ప్రేరణ, తోపు, ప్రచోదన; ~ к творче́ству సృజనాత్మక కృషికి ప్రేరణ (ప్రచోదన, ఊపు)

иму́щество с 1. ఆస్తి; госуда́рственное ~ ప్రభుత్వ ఆస్తి; дви́жимое ~ చరాస్తి; недви́жимое ~ స్థిరాస్తి 2. разг. (пожитки) సామాను

иму́щи|| 1. ఆస్తివరుడైన, డబ్బుగల; ~й класс ఆస్తివర వర్గం 2.: ~е в знач. сущ. мн. ఆస్తివరులు, డబ్బు గలవాళ్ళు ◇ вла́сть ~е అధికారంలో వున్నవారు

имя с 1. పేరు; дава́ть ~ ребё́нку బిడ్డకి నామ కరణం చేయు, బిడ్డకి పేరు పెట్టు; как ва́ше ~?

ИНА — ИНД

మీ పేరేమిటి?, మీపేరు? 2. (фамилия) ఇంటి పేరు
3. (репутация) పేరు ప్రతిష్ఠలు; дóброе ~ మంచి పేరు, పేరు ప్రతిష్ఠలు; позóрить ~ అప్రతిష్ఠ పాలు జేయు; терять дóброе ~ పేరు ప్రతిష్ఠలు కోల్పోవు, అప్రతిష్ఠ పాలగు 4. грам.: ~ прилагáтельное విశేషణం; ~ существи́тельное నామం, నామవాచకం; ~ числительное సంఖ్యావాచకం ◇ завод и́мени В. И. Лéнина వి. ఇ. లెనిన్ పేరు గల ఫాక్టరీ; во ~ чегó-л. ఏదైనా పేరిట; от и́мени когó-л. ఒకరి తరపున; письмó на ~ Петróва పెట్రోవ్ పేర రాసిన ఉత్తరం; заявлéние на ~ дирéктора డైరెక్టరు పేర దరఖాస్తు

инакомýслящий విభిన్న ఆలోచనా రీతిగల, వేరు విధంగా ఆలోచించే

и́на́че 1. нареч. భిన్నంగా, వేరే విధంగా; нáдо éто сдéлать ~ అది వేరే విధంగా చేయాలి 2. союз разг. లేకపోతే; спешите, ~ вы опоздáете త్వరపడండి లేకపోతే ఆలస్యమవుతారు (ఆలస్యం అవుతుంది) ◇ ~ гово- рят мóрే విధంగా చెప్పాలంటే, ఇంకోలా చెప్పాలంటే; так и́ли ~ ఏవో విధంగా; не ~, как он éто сдéлал разг. ఈ పని చేసినది అతనే, ఈ పని అతనే చేసి వుండి వుంటాడు
инвали́д м వికలాంగుడు, అవిటివాడు, అంగవికలుడు; ~ во́йны́ యుద్ధంలో అంగవికలుడైనవాడు, యుద్ధం మూలంగా అశక్తుడైనవాడు; ~ трудá అంగవికలుడైన కార్మికుడు

инвали́дность||ь ж అంగవైకల్యం, వైకల్యం; пéн- сия по ~и అంగవికలురకు (క్షతకాశ్రతులకు, అశక్తులకు) ఇచ్చే పెన్షన్

инвали́дн||ый: ~ая колы́ска అంగవికలుర చక్రాల బండి

инвентаризáция ж 1. (составление описи) వస్తు పుల జాబితా తయారు చేయడం 2. (проверка наличия) వస్తుపుల[ను] తనిఖీ [చేయడం]

инвентаризировать несов. и сов. (вн.) 1. (со- ставлять опись) వస్తుపుల జాబితా తయారు చేయు 2. (проверять наличие) వున్న వస్తుపులను తనిఖీ చేయు

инвентáрный వస్తుపుల (సరుకుల) జాబితా (పట్టి); ~ нóмер వస్తుపుల జాబితాలోని సంఖ్య

инвентáрь м 1. ఉపకరణాలు, పరికరాలు; сельско- хозяйственные ~ వ్యవసాయ పరికరాలు 2. (опись) జాబితా; составлять ~ జాబితా రాయు ◇ живóй ~ పశువులు; мёртвы́й ~ [వ్యవసాయ] పరికరాలు

индеец м అమెరికన్ ఇండియన్

индéйка ж సీమ (బర్క్) కోడి

и́ндекс м'1. (указатель, список) సూచి, సూచిక

2. мат. సూచిక ◇ почтóвый ~ పిన్ కోడ్

индиáнка ж భారతీయ స్త్రీ, భారతనారి, భారత మహిళ

индивид м см. индивидуум

индивидуализáция ж వ్యక్ష్టికరణ, వైయక్తికరణ

индивидуализировать несов. и сов. (вн.) వైయక్తికరించు, వ్యక్ష్టికరించు

индивидуализм м వ్యక్ష్టివాదం, వ్యక్ష్టితత్వం, ఒంటెత్తువాదం

индивидуалист м వ్యక్ష్టివాది, ఒంటెత్తువాది

индивидуáльность ж 1. (совокупность ха- рактерных черт) వ్యక్తిత్వం 2. (личность) వ్యక్తి

индивидуáльн||ый 1. వ్యక్తిగత, విలక్షణ; ~ые осо- бенности кáждого человека ప్రతి మనిషి వ్యక్తిగత లక్షణాలు, ప్రతి వ్యక్తి విలక్షణ గుణాలు 2. (едино- личный) వ్యక్తిగత, సొంత; ~ое хозяйствó వ్యక్తిగత (సొంత) క్షేత్రం; ~ая трудовáя дéятельность వ్యక్తిగత శ్రమ 3. (особый) విడి, వ్యష్టి; ~ый план వ్యష్టి ప్రణాళిక; ~ый подход వ్యష్టి పద్ధతి; в ~ом порядке వైయక్తికంగా ◇ ~ый слýчай వ్యష్టి (విడి) సందర్భం

индивидуум м 1. (особь) విడి జీవి 2. (лич- ность) వ్యక్తి

индйго с нескл. ఇండిగో, నీలి రంగు

индéец м భారతీయుడు

индй́йски||й భారతీయ, ఇండియన్; ~е языки భార తీయ భాషలు

индиффэрэнтный ఉదాసీనమైన, నిర్లక్ష్యమైన, పట్టించు కొనని

индоевропéйский ఇండోయూరపీయన్

индóлог м ఇండాలజిస్టు, భారతీయ విజ్ఞానాధ్యయనవేత్త

индóлогия ж ఇండాలజీ, భారతీయ విజ్ఞానాధ్యయనం

индонезй́ец м ఇండోనేషియా దేశస్థుడు, ఇండోనేషి యన్

инду́изм м హిందూ మతం

инду́йстский హిందూ మత

индýкция ж 1. психол. నిగమానోపపత్తి 2. физ. ప్రేరణ

индýс м హిందువు

индýсский హిందూ, హిందూ మతానికి చెందిన, హిందూ మతపరమైన

индустриализáция ж పారిశ్రామికీకరణ[ం]

индустриализировать *несов. и сов. (вн.)* పారిశ్రామికవంతం (పారిశ్రామికం) చేయు

индустриальный *п* పారిశ్రామిక; ~ая страна *п* పారిశ్రామిక దేశం

индустрия *ж* పరిశ్రమలు; лёгкая ~ *п* లఘు పరిశ్రమలు; тяжёлая ~ *п* భారీ పరిశ్రమలు

индуюк *м* సీను కోడిపుంజు టర్కీ

индуюшка *ж* *разг. см.* индёлка

иней *м* హిమం, మంచు తుషారం

инёртность *ж* ఉదాసీనత, జడత్వం, గతిహీనత

инёртный *п* ఉదాసీనమైన, జడ; ~ человек *п* మడు $\diamond$ ~ газ *п* జడ వాయువు

инёрция *ж* 1. *физ.* జడత్వం, ఇనర్షియా 2. *перен. см.* инёртность $\diamond$ по ~и యాంత్రికంగా

инженёр *м* ఇంజనీరు; главный ~ *п* ప్రధాన ఇంజనీరు; горный ~ *п* గవి ఇంజనీరు

инженёрный *п* ఇంజనీరింగ్

инжир *м* 1. (дерево) అత్తి చెట్టు 2. (плод) అత్తి పండు

инициалы *мн.* పాడి అక్షరాలు

инициатива *ж* చొరవలు; мирные ~ы శాంతికోసం తీసుకున్న చొరవలు; проявлять ~у చొరవ తీసుకొను; по ~е చొరవతో

инициативный 1. చొరవగల; ~ая группа *п* ప్రారంభక బృందం 2. (предприимчивый) చొరవగల

инициатор *м* ప్రవర్తకుడు, ప్రారంభకుడు

инкогнито 1. *нареч.* తాను ఫలానా వాడు అని ఇతరులకు తెలియకుండా, ప్రచ్చన్నంగా 2. *м и с нескл.* అజ్ఞాతవాసం

инкриминировать *несов. и сов. (вн. от.)* (పీద) నేరం ఆరోపించు, తప్పు మోపు

инкрустация *ж* పొడగడం

инкрустировать *несов. и сов. (вн.)* పొడుగు

инкубатор *м* కోళ్ల పెంపకపు శాల, ఇంక్యుబేటర్

инкубационный 1. *мед.* పక్షమయే దశ; ~ый период *п* పక్షమయే దశ, ఇన్క్యుబేషన్ 2. *с.-х.* కోళ్ల పెంపకపు; ~ая установка *п* కోళ్ల పెంపకపు పరికరం (ఉపకరణం)

инвенец *м* *уст.* అన్య మతస్తుడు

иногда *нареч.* అప్పుడప్పుడు, ఆడపాడపా, ఒక్కొక్కసారి

иногородний *п* సరాయి పట్టణంవాడైన

иной 1. భిన్న, మరో; инáя форма *п* భిన్న రూపం;

инými словами *п* మరో విధంగా చెప్పాలంటే 2. (некоторый) కొన్ని; в инýх случаях *п* కొన్ని సందర్భాల్లో 3. в знач. *сущ.* *м* కొందరు; инýе здесь, а инýе там

ИНД — ИНС

И

там కొందరు ఇక్కడ, మరికొందరు అక్కడ $\diamond$ ~ раз *разг.* ఒక్కొక్కప్పుడు, ఒక్కోసారి; не кто ~, как... అతను తప్ప, మరొకడు కాదు; не что инóе, как... ఇది తప్ప, వేరు (వేరొకటి) కాదు

иносказание *с* అన్యవదేశం

иносказательный *п* అన్యవదేశ

иностранец *м* విదేశీయుడు, పరదేశీయుడు, పరాయి వాడు

иностраннй *п* విదేశ, దేశాంతర, పరదేశ, విదేశీ; ~ые языки *п* విదేశ భాషలు

иноязычнй 1. (говорящий на ином языке) వేరు భాష మాట్లాడే 2. (относящийся к иному языку) పరాయి భాషకు చెందిన; ~ые слова *п* పరాయి భాష పదాలు

инсектициды *мн.* (ед. инсектицид *м*) క్రిమిసంహారిణులు, క్రిమిసంహారకాలు

инсинуация *ж* *книжн.* దూషణ, కొండెం, చాడీ

инспектировать *несов. (вн.)* తనిఖీ చేయు, పర్యవేక్షించు

инспектор *м* ఇన్స్పెక్టర్

инспекторский *п* ఇన్స్పెక్షన్; ~ая проверка *п* ఇన్స్పెక్షన్, పర్యవేక్షణ

инспекция *ж* 1. (действие) ఇన్స్పెక్షన్, తనిఖీ, పర్యవేక్షణ 2. (учреждение) తనిఖీ కార్యాలయం

инспирировать *несов. и сов. (вн.) в разн. знач.* ఉసిగొల్పు, పురికొల్పు, రెచ్చగొట్టు, ఎక్కు చేయు

инстанция *ж* అధికార సంస్థ; высшая ~ *п* అత్యున్నతాధికార (పై అధికార) సంస్థ; низшая ~ *п* నిమ్న అధికార సంస్థ; дёло пошло по ~м *п* వ్యవహారం అధికార సంస్థల నిశ్చయంతో వెళ్ళింది

инстинкт *м* 1. *биол.* సహజేంగితజ్ఞానం, అంతర్బుద్ధి, సహజ ప్రేరణ; самосохранения *п* ఆత్మరక్షణ పూర్వక సహజేంగితజ్ఞానం (సహజ ప్రేరణ) 2. (чутьё) సహజజ్ఞానం, సహజేంగితజ్ఞానం, అంతఃప్రవృత్తి

инстинктивно *нареч.* యాంత్రికంగా

инстинктивный 1. *биол.* సహజజ్ఞాన ప్రేరేత 2. (непроизвольный) యాంత్రిక; ~ое движение *п* యాంత్రిక కదలిక

институт *м* 1. ఇన్స్టిట్యూట్, కాలేజీ, విద్యాలయం; медицинский ~ *п* మెడికల్ కాలేజీ, వైద్యకళాశాల; педагогический ~ *п* బోధనా [శిక్షణ] ఇన్స్టిట్యూట్ (విద్యాలయం) 2. (научное учреждение) [సరిశోధన] సంస్థ 3. *юр.* వ్యవస్థ; ~ брака *п* వివాహ వ్యవస్థ

ИНС — ИНТ

инструктаж *м* 1. (действие) ఆదేశాలు ఇవ్వడం 2. (инструкции) ఆదేశాలు

инструктировать *несов. и сов. (вн.)* ఆదేశించు, శిక్షణ ఇవ్వు

инструктор *м* 1. సూచనలు ఇచ్చే పర్యవేక్షకుడు; ~ райкома డిస్ట్రిక్ట్ పార్టీ కమిటీ సూచనలు ఇచ్చే పర్యవేక్షకుడు 2. (учитель, тренер) శిక్షకుడు, ఇన్స్ట్రక్షర్

инструкци||я *ж* నిబంధనా నియమాలు; согласно ~и నిబంధనా నియమాల ప్రకారం

инструмент *м* 1. పరికరం, ఉపకరణం, పనిముట్టు; плотничный ~ ఒరచుబద్ద; хирургический ~ శస్త్రం 2. собир. పరికరాలు ◇ музыкальный ~ వాద్యం; духовые ~ы తూర్వాలు

инструментальн||ый 1. *тех.* పరికరాల; ~ая сталь పరికరాల తయారీ ఉక్కు; ~ое производство పరికరాల ఉత్పత్తి 2. *муз.* వాద్య; ~ая музыка వాద్య సంగీతం

инструментальщик *м* పరికరాలు తయారు చేసేవాడు

инсульт *м мед.* మెదడు రక్తస్రావం

инсценировать *несов. и сов. (вн.)* 1. నాటక రూపంగా రాయు, నాటకీకరించు; సినిమా స్క్రిప్టు రాయు (для кино) 2. перен. నటించు

инсценировка *ж* 1. (действие) నాటక ప్రదర్శన, నాటకీకరణ 2. перен. కవటం, వంచన 3. (пьеса) నాటకం

интегральн||ый *мат.* అనుకలన, సమాకలన; ~ое исчисление అనుకలన (సమాకలన) గణితం

интеграция *ж полит.* ఏకీకరణ; экономическая ~ социалистических стран సోషలిస్టు దేశాల ఆర్థిక ఏకీకరణ

интеллект *м* బుద్ధి, తెలివి, వివేకం

интеллектуальн||ый బౌద్ధిక, మేధావరమైన; ~й труд బౌద్ధిక కృషి; ~е запросы బౌద్ధిక అవసరాలు

интеллигент *м* మేధావి, మేధావంతుడు, బుద్ధిశాలి

интеллигентн||ый: ~ый человек బౌద్ధికంగా సుసంస్కృతుడైన వ్యక్తి; ~ая семья మేధావుల (సంస్కార వంతమైన) కుటుంబం

интеллигенция *ж* 1. (социальная прослойка) మేధావివర్గం 2. собир. మేధావులు

интендант *м* కమిస్ట్రో

интенсивность *ж в разн. знач.* తీవ్రత, తీక్షణత; ~ света ప్రకాశ తీక్షణత; ~ труда శ్రమ తీవ్రత

интенсивн||ый 1. తీవ్ర, తీక్షణ, ముమ్మర; ~ый

труд తీవ్ర (అధిక) శ్రమ; ~ое движение поездов రైళ్ల ముమ్మరమైన రాకపోకలు 2. (дающий высокую производительность) సాంద్ర; ~ая система сельского хозяйства సాంద్ర వ్యవసాయ పద్ధతి 3. (яркий) తీక్షణ; ~ая окраска ముదురు వర్ణం, గడ్డమైన (సాంద్రమైన) రంగు

интенсификация *ж* తీవ్రత; ~ труда శ్రమ తీవ్రత

интервал *м* 1. (расстояние) మధ్య దూరం, విడం

2. (перерыв, промежуток времени) విరామం, లోగడ, కాలవ్యవధి, మధ్య కాలం; с ~ами విరామాలతో, మధ్య మధ్య, విరామ వ్యవధులతో; автобусы ходят с ~ами в 5 минут 5 నిమిషాల తేడాతో (విరామ వ్యవధులతో) బస్సులు వస్తాయి

интервент *м* జోక్యందారు

интервенция *ж* జోక్యం

интервью с *нескл.* ఇంటర్వ్యూ, ఇన్వైగ్నీషి; брать ~ ఇంటర్వ్యూ చేయు, ఇన్వైగ్నీషి జరుపు; давать ~ ఇంటర్వ్యూ ఇవ్వు

интервьюировать *несов. и сов. (вн.)* ఇంటర్వ్యూ చేయు

интерес *м* 1. ఆసక్తి, శ్రద్ధాసక్తులు, అభిలాష; проявлять ~ к чему-л. దేనిమీదనైనా (దేనితోనైనా) ఆసక్తి [కలిగి]వుండు, దేనిసట్లనైనా శ్రద్ధాసక్తులు కలుగు 2.: ~ы *мн.* (содержание мыслей, забот) ఆసక్తులు, శ్రద్ధాసక్తులు; бұдничные ~ы రోజువారీ శ్రద్ధాసక్తులు, బౌద్ధిక (మేధావరమైన) ఆసక్తులు 3.: ~ы *мн.* (благо, польза) ప్రయోజనాలు; защищать ~ы народа ప్రజా ప్రయోజనాలను కాపాడు; в государственных ~ах దేశ ప్రయోజనాలకు అనువైనదిగా; что в ваших ~ах ఇది మీకు మేలైనది ◇ какой ему ~? *разг.* దీనివల్ల అతనికింలాభం?

интересно *нареч.* 1. ఆసక్తికరంగా; он рассказывает очень ~ అతను ఆసక్తికరంగా చెబుతాడు 2. *в знач. сказ.* ఆసక్తి ఉంది; что мне ~ దానిమీద నాకు ఆసక్తి వుంది ◇ ~ знать అని, అబ్బ; ~ знать, сколько ему лет అతని వయస్సు ఎంత అయి ఉంటుందబ్బ; ~ знать, он придёт или нет అతను వస్తాడా అని

интересн||ый 1. ఆసక్తిజనకమైన, ఆసక్తిదాయకమైన; ~ая книга ఆసక్తిదాయకమైన పుస్తకం 2. *разг.* (красивый): ~ый мужчина అందగాడు; ~ая женщина ఆకర్షణీయమైన స్త్రీ

интерес||овать *несов. (вн.)* (పట్ల, లో, మీద) ఆసక్తి కలుగు (ఉండు); меня что не ~ует దానిమీద నాకు ఆసక్తి లేదు

интересоваться, поинтересоваться (тв.) పట్ట, (లో, మీద) ఆసక్తి కలుగు (ఉండు, చూపు), అభిలాష చూపు, చెవికోసుకొను

интернат м (учебное заведение) బోర్డింగు స్కూలు, వసతి పాఠశాల

Интернационал м 1. అంతర్జాతీయ సంఘం, ఇంటర్నేషన్ 2. (гимн) అంతర్జాతీయ గీతం (గేయం)

интернационализм м అంతర్జాతీయత, అంతర్జాతీయ వాదం

интернационалист м అంతర్జాతీయవాది

интернациональн||й అంతర్జాతీయ; ~й долг అంతర్జాతీయ విధి; ~е связи అంతర్జాతీయ సంబంధాలు

интернировать несов. и сов. (вн.) నిర్బంధం చేయు

интерпретация ж వ్యాఖ్య, అర్థ వివరణ, విశదీకరణ
интерпретировать несов. и сов. (вн.) వ్యాఖ్య విను, వివరించు, (కి) అర్థం విశదీకరించు

интимность ж చనువు, సాన్నిహిత్యం

интимн||й 1. (глубоко личный) ప్రైవేట్, ఆంతరంగిక; ~й разговор ఆంతరంగిక సంభాషణ 2. (ближний, душевный) సన్నిహిత, చనువైన; ~е отношения సన్నిహిత సంబంధాలు

интонация ж 1. (тон, манера речи) మూర్చన, స్వర వైవిధ్యం 2. лингв. తానకల్పన

интрига ж 1. (козни) గూడుపుతాణి, కుతంత్రం, దుష్టపన్నాగం 2. лит. ప్లాటు

интриган м గూడుపుతాణి చేసేవాడు, కుట్రదారు
интриговать, заинтриговать 1. тк. несов. (против рд.; вести интриги) (కి, మీద) గూడుపుతాణి చేయు (జరుపు), కుట్ర పన్ను 2. (вн.; возбуждать любопытство) (లో) ఉత్సుకత రేకెత్తించు, (కి) ఆసక్తి కలిగించు

интуитивно нареч. సహజజ్ఞానంవల్ల, సహజస్ఫురణ వల్ల, అంతర్ జ్ఞానంవల్ల

интуиция ж సహజజ్ఞానం, అంతర్ జ్ఞానం

инфáрт м мед. ఇన్ఫ్రాక్షన్

инфекционн||ый 1. అంటు; ~ое заболевание అంటు వ్యాధి 2. (для заразных больных) అంటు వ్యాధుల; ~ая больница అంటు వ్యాధుల ఆస్పత్రి

инфéкция ж అంటు, అంటు వ్యాధి

инфинитив м грам. [క్రియయొక్క] ధాత్వర్థకం, ధాత్వర్థక రూపం

инфля́ция ж ద్రవ్యోల్లసం

информационн||ый సమాచార; ~ый центр సమాచార కేంద్రం; ~ое сообщение సమాచారం

ИНТ — ИСК

И

информáция ж సమాచారం; давать ~ю సమాచారాన్ని (వర్తమానాన్ని) అందజేయు; получать ~ю సమాచారాన్ని అందుకొను

информбюро с нескл. (информационное бюро) సమాచార శాఖ (కేంద్రం)

информировать несов. и сов. (сов. тж. проинформировать) (вн.) తెలుపు, తెలియజేయు; ~когó-л. о чём-л. ఒకరికి దేన్ని గురించైనా తెలుపు (తెలియజేయు)

инфракрасн||ый физ. పరశ్శీణ, పరారుణ, ఇన్ఫ్రారెడ్; ~е лучи пరశ్శీణ (పరారుణ) కిరణాలు

инцидэнт м ఘటన, సంఘటన; пограничный ~ సరిహద్దు ఘటన (ఘర్షణ)

инъéкци||я ж мед. ఇంజెక్షన్; дéлать ~ю ఇంజెక్షన్ చేయు (విక్రించు)

ио́н м физ. అయాన్

ипподрóм м గుర్రపు పందేల కేంద్రం (క్రీడాంగణం)

ира́кский ఇరాకీ

ира́нец м ఇరానియన్, ఇరాన్ దేశస్థుడు

ира́нски||й ఇరానియన్; ~е языки ఇరానియన్ భాషలు

ирла́ндец м ఐరిష్ దేశీయుడు

ирла́ндский ఐరిష్; ~ язык ఐరిష్ భాష

иронизировать несов. (над тв.) (గురించి) పరిహాసంగా (వ్యంగ్యపూరికంగా) మాట్లాడు

ирониче́ск||ый పరిహాసాత్మకమైన, పరిహాస పూర్వకమైన, వ్యంగ్యమైన; ~ий взгляд పరిహాస పూర్వకమైన చూపు; ~ий смех పరిహాసం, పరిహాస పూర్వకమైన నవ్వు; ~ое замечание పరిహాస పూర్వకమైన మాట

и́рония ж పరిహాసం, వ్యంగ్యం ◇ ~ судьбы విధి విలాసం

ирригационн||ый ఇరిగేషన్, నీటిపారుదల; ~ая система నీటిపారుదల వ్యవస్థ

ирригáция ж ఇరిగేషన్, నీటిపారుదల

иск м юр. దావా, కేసు; встречный ~ కౌంటర్ దావా; возбуждáть ~ против когó-л. ఒకరిపై దావా వేయు (కేసు పెట్టు); предъявлять ~ దావా వేయు

искажáть, искажéть (вн.) 1. (переиначивать) వికృతపరచు, వక్రీకరించు, అవధాన మొనర్చు, (కి) వక్రభాష్యం చెప్పు 2. (сильно изменять) వికృతం చేసుకొను; ~лицó ముఖం వికృతం చేసుకొను

искажáться, искажéться 1. వికృతపరచబడు, వక్రీ

ИСК — ИСК

కరించబడు, అవభంశ మొనర్చబడు 2. (о лице) మెలి తిరుగు; лицo искажилось ముఖం చిట్టించబడింది (మెలితిరిగింది)

искажение с 1. (переименование) వికృతి, వక్రీకరణ, అవభంశం; ~ истинны ఆభాసం, వాస్తవ వక్రీకరణ; ~ смысла వికృతార్థం 2. (обезображивание) విరూపకరణం, వికారం 3. (неправильность, ошибка) పొరపాటు

искажённый 1. వికృత, అవభంశ; ~ый смысл слов మాటల వక్రీకృతార్థాలు 2. (о лице) మెలితిప్పబడిన, చిట్టించిన; ~ое лицo మెలితిప్పబడిన (చిట్టించిన) ముఖం

искажить(ся) сов. см. исказить(ся)

искалеченный 1. (изувеченный) వికలంచేయబడిన, పంగులమైన 2. (испорченный) ఛిన్నా భిన్నంచేయబడిన, విరూపమొనర్చబడిన 3. перен. శిథిలమొనర్చబడిన; ~ая жизнь శిథిలమొనర్చబడిన జీవితం

искалечить сов. см. калечить

искалечиться сов. разг. అంగవికలుడగు

искание с వెతకడం, అన్వేషించడం; ~ новых путей కొత్త మార్గాలను అన్వేషించడం

искатель м అన్వేషకుడు, అన్వేషి ◇ ~ приключений సాహసికుడు

искать несов. 1. (вн.) (కోసం, కొరకు) వెతుకు, వెదుకు, చూచు, అన్వేషించు; ~ выход а) బయటకి ద్వారం వెతుకు б) перен. బయట పడే మార్గం చూచు; ~ книгу పుస్తకం కొరకు వెదుకు; ~ кого-л. ఒకరి కోసం చూచు 2. (вн., рд.; стараться получить) (కోసం) ప్రయత్నించు, చూచు; ~ защиты అండగొను; ~ работу పనికోసం ప్రయత్నించు; ~ убожества శరణు కోసం ప్రయత్నించు, ఆశ్రయించు

исключать||ть, исключить (вн. из рд.) 1. తీసివేయు, కొట్టివేయు, మినహాయించు; ~ть из списка జాబితానుంచి తీసివేయు (కొట్టివేయు) 2. (из организации, школы и т.п.) బహిష్కరించు, తొలగించు; ~ть из партии సార్థినుంచి బహిష్కరించు (తొలగించు); ~ть из школы స్కూలునుంచి తొలగించు (బహిష్కరించు) 3. (не допускать, устранять) పరిహరించు; взаимно ~ друг друга పరస్పరం మినహాయించుకొను (పరిహరించుకొను); он не ~ет такой возможности ఇలాంటి అవకాశం కాదనడు; такая возможность исключена ఇలాంటి అవకాశం సాధ్యం కాదు

исключать||ться несов.: кто ~ется ఇది సాధ్యం కాదు; что не исключено ఇది అసాధ్యం కాదు

исключая предлог (рд., вн.) మినహాయించి; все, ~ одного ఒకడు తప్ప (మినహాయించి) అందరూ; ~ случая, когда ... అలాంటి సందర్భాలు మినహాయించి; ~ присутствующих ఇక్కడ ఉన్నవారిని అటుంచి (మినహాయించి)

исключённый с 1. (действие) బహిష్కరణ, తీసివేయడం, తొలగించడం; ~е кого-л. из списка ఒకరి పేరు జాబితానుంచి తొలగించడం; ~е ученика из школы స్కూలునుంచి విద్యార్థి బహిష్కరణ 2. (отступление от правил) మినహాయంపు; без ~я мін మినహాయంపు లేకుండా; в вiде ~я మినహాయంపుగా, మామూలుకు భిన్నంగా ◇ за ~ем మినహాయంపుతో

исключительно нареч. చాలా, మహా, ఎంతో; ~ важное дело అతి(మిక్కిలి) ముఖ్యమైన పని; ~ интeрeсный доклад చాలా ఆసక్తికరమైన నివేదిక; ~ благоприятные условия కర్మశ్చమైన ప్రతికూల పరిస్థితులు 2. в знач. частицы (только) మాత్రమే, కేవలం, ప్రత్యేకంగా; я занимаюсь ~ русским языком నేను రష్యన్ భాష మాత్రమే నేర్చుకొంటున్నాను

исключительность жс 1. (особенность, своеобразие) అసాధారణత, ప్రత్యేకత 2. (обособленность) ప్రత్యేకత

исключительный 1. అసాధారణ; ~ый закон అసాధారణ చట్టం 2. (не распространяющийся на всех) ప్రత్యేక; ~ые права ప్రత్యేక హక్కులు 3. (необыкновенный) అపూర్వమైన, అద్వితీయమైన; ~ый случай అపూర్వమైన సంఘటన; ~ые способности అద్వితీయమైన శక్తిసామర్థ్యాలు 4. разг. (превосходный) అద్వితీయమైన, అద్భుతమైన; изделия ~ого качества అద్వితీయమైన నాణ్యతగల వస్తువులు

исключить сов. см. исключать

исковёркать сов. см. коверкать

исколесить||ть сов. разг. (вн.) తిరుగు; он ~л весь город నగరమంతా తిరిగెడు

исколотить сов. разг. (вн.) పాకెవకగా (చితకతక) బాదు, చావచితక కొట్టు

иском||ый 1. వెలికే, అన్వేషిత 2. мат.: ~ое число అజ్ఞాతరాశి

исконный 1. స్వతస్సిద్ధమైన, సహజమైన (извечный); స్థిర, ఆది (коренной); ~ый обитатель స్థిరనివాసి, ఆదివాసి; ~ая русская черта రష్యన్ స్వభావానికి స్వతస్సిద్ధమైనది (సహజమైనది)

ископаемый 1. శిలాజం, శిథిభూత; полезные

~ые ఇనిజాలు 2. *геол.*: ~ое живóтное శిలాజ జంతువు

искоренение *c* నిర్మూలనం, దుంపనాశనం, ఉన్నూలనం

искоренить *сов. см.* искоренять

искоренять, искоренить (*вн.*) నిర్మూలించు

искоса *нареч.* ఓర; глядѣть ~ ఓర కంట (క్రీగంట) చూచు

искр||а ж 1. మిణుకు, అగ్నికణం, నిష్పరస్వ 2. *перен.* మెరుపు; ~а надѣжды ఆశారేఖ, ఆశాకీరణం; послѣдняя ~а ж|зні జీవితపు కొనమెరుపు ◇ у негò ~ы из глаз посыпались [దెబ్బతో] అతనికి దేవేంద్ర లోకం కనిపించింది, అతని కళ్లు గింగిరాలు తిరిగాయి

искренне *нареч.* మనఃపూర్వకంగా, మనస్ఫూర్తిగా, మనసార

искренний мн|й మనఃపూర్వక, నిష్కవటమైన, మనసార; ~ий человек నిష్కవటి అయిన మనిషి, కావట్యంతేని వాడు; ~ая благодарность మనఃపూర్వక కృతజ్ఞత

искренность ж мн|й మనస్ఫూర్తి, చిత్తశుద్ధి, నిష్కవట్యం

искривить(ся) *сов. см.* искривлять(ся)

искривление *c* 1. (*действие*) వంచడం 2. (*место*) వక్రత, వంకర; ~ позвоночника వెన్నెముక వక్రత (వంకర) 3. *перен.* కౌటిల్యం; ~ политической л|ніні రాజకీయ విధానంలో కౌటిల్యం

искривлённый కొంకర్లు పోయిన, వక్రమైన, వంకరైన; ~ позвоночник వక్రమైన వెన్నెముక

искривлять, искривить (*вн.*) వంచు, వంకర తిప్పి
искривляться, искривиться కొంకర్లు (వంకర్లు) పోవు, ఈచవడు; егò лицò искривилось от рòли н|спіతో అతని ముఖం మెలి (మెలికలు) తిరిగింది

искр||тъся *несов.* 1. మిణుకుమిణుకుమను, మిలమిలలాడు; снег блестит и ~тся మంచు మిలమిలలాడుతోంది 2. (*тв.; o глазах, взг|яде*) కళకళలాడు; глазà ~лись радостью కళ్లు సంతోషంతో కళకళలాడాయి

искромсать *сов. см.* кромсать

искупать I *сов. см.* купать

искупать II, искупить (*вн.*) ప్రాయశ్చిత్తం ద్వారా పరిహారం కలుగజేయు; పరిహరించు (*тж. возмещать*); ~ вину తప్పును పరిహరించు, తప్పుకి పరిహారం చెల్లించు

искупаться *сов. см.* купаться

искупить *сов. см.* искупать II

искупление *c* 1. (*вины и т.п.*) ప్రాయశ్చిత్తం, అపవిత్ర; ~ вины తప్పుకి ప్రాయశ్చిత్తం 2. (*расплата*) పరిహారం

ИСК — ИСП

И

искусать *сов. (вн.)* తీవంగా కరుచు

искусник *м разг.* అరితేరినవాడు, నెరవాది; నేర్పరి

искусн||ый 1. (*о человеке*) నేర్పరి, అరితేరిన, ప్రావీణ్యంగల, ప్రాధ, పేశలమైన; ~ый мастер అరితేరిన వాడు 2. (*о работе*) అరితేరిన; ~ая работа అరితేరిన పని
искусственно *нареч.* 1. కృతకంగా 2. (*притворно*) తెచ్చిపెట్టుకున్నట్టు

искусственн||ый 1. కృతకమైన, కృత్రిమమైన; ~ый глаз కృతక నేత్రం, గాజు కన్ను; ~ый шёлк కృత్రిమమైన పట్టు; ~ое дыхáние కృతకమైన శ్వాసనం; ~ые з|ры кృత్రిమ దంతాలు, కట్టుడు పళ్లు; ~ые сп|т-ники Земл| кృత్రిమ ఉపగ్రహాలు; ~ые цветы కృతకమైన పువ్వులు 2. (*неискренний*) బలవంతపు (తెచ్చిపెట్టుకున్న) నవ్వు

искусств||о *c* 1. కళ; произведение ~а కళాఖండం 2. (*умение*) ప్రావీణ్యం, ప్రావీణ్యత, నైపుణ్యం, కుశలత

искусствовед м к|а|т|

искусствовѣдение *c* కళాభ్యసనం, కళాధ్యయనం

искушать *несов. (вн.)* ప్రేరేపించు, వ్యామోహం పరచు, మరులుకొలుపు, ఊరించు ◇ ~ судьб|у ప్రాణానికి తేగించు

искушение *c* (*соблазн*) ప్రేరేపణ, వ్యామోహం, దుర్బోధ, ప్రతోభం; вводить когò-л. в ~ ఒకరిని ప్రతోభం పాలుజేయు

искушённый అరితేరిన, ప్రావీణ్యంగల; ~ в пол|н-тике రాజనీతికుశలుడైన, రాజకీయాల్లో కుశలుడైన

ислám м ఇస్లాం, మహమ్మదీయ మతం

испáнец м స్పెయిన్ దేశస్తుడు

испáнский స్పానిష్; ~ язык స్పానిష్ భాష

испарéни||е *c* 1. (*действие*) ఆవిరి అవడం, బాష్పీకరణ, బాష్పీభవనం 2.: ~я мн. (*испаряющее|ея вещество*) పాగులు, ఆవిర్భు

испáрина ж స్పేదం, చెమట

испарить(ся) *сов. см.* испарять(ся)

испарять, испарить (*вн.*) ఇగరించు, ఆవిరి అయి పోవునట్లు చేయు

испаряться, испариться 1. (*обращаться в пар*) ఇగిరిపోవు, ఆవిరి అయిపోవు, ఆవిరి అగు, పరిశోషించు 2. *перен. разг.* అదృశ్యమగు, మాయమగు

испепелить *сов. см.* испепелять

испепелять, испепелить (*вн.*) భస్మం చేయు, భస్మాసురహస్తం ప్రయోగించు

испéчь сов. см. печь II

испéчься сов. см. пéчься I

исписáть(ся) сов. см. испи́сывать(ся)

испи́сывать, испи́сать (вн.) 1. రాతతో నింపు (నింపివేయు); испи́сать страни́цу పుట నిండా రాయు 2. разг. (расходо́вывать) వెచ్చించివేయు, వాడివేయు; ~ мно́го бума́ги బోలెడు కాగితం వాడివేయు; ~ весь каранда́ш పెన్సిల్ వాడివేయు (అరగ దీసివేయు)

испи́сываться, испи́саться 1. అయిపోవు 2. перен. разг.: писа́тель испи́сáлся రచయిత పుజనా (రచనా) శక్తి నష్టమింది

испито́й разг. కండ్లు లోతుకు పోయిన, కళ్ళ గుంటలు పట్టిన, బుగ్గలు పీక్కు పోయిన

испове́довать несов. (вн.) 1. тж. сов. (подверга́ть исповеди) మనస్సు విప్పి చెప్పకొన్నది విను 2. (религи́ю, уче́ние и т.п.) అనుసరించు; ~ исла́м ఇస్లాం మతాన్ని అనుసరించు; ~ христи́анство క్రైస్తీయన్ మతాన్ని అనుసరించు

испове́доваться несов. и сов. рел. మనస్సు విప్పి చెప్పకొను, వెళ్లబోసుకొను

и́споведь ж వెల్లిడింత, వెళ్లబోసుకోవడం, (తో) మనస్సు విప్పి చెప్పకోవడం

исполдо́бья нареч.: смотре́ть ~ చిరచిరలాడు, చిరచిర (అనుమానంగా) చూచు

исподти́шка нареч. разг. గుప్తంగా, లోపాయికారీగా; де́йствовать ~ లోపాయికారీ పద్ధతితో వ్యవహరించు; смея́ться ~ లోలోపల నవ్వు, పళ్లనడుచు నవ్వు

испоко́н: ~ ве́ку (веко́в) అనాదినుంచీ

исполíн м అతి (మహా) కాయుడు

исполíнск||ий 1. భీమ, మహా; ~ая фигу́ра భీముడు, భీమ (మహా) కాయుడు 2. (исключи́тельный по разме́ру) బ్రహ్మాండమైన; ~ие пла́ны బ్రహ్మాండమైన పథకాలు

исполко́м м (исполни́тельный комите́т) కార్యనిర్వాహక వర్గం

исполне́ни|е с 1. నెరవేర్చడం, సఫలం కావడం, సఫలీకృతం చేసుకోవడం (осу́ществле́ние); నిర్వహణ, నిర్వర్తించడం, పాలించడం (выполне́ние); ~е до́лга విధి నిర్వహణ; ~е жела́ний కాంక్షలు సఫలం కావడం; ~е при́каза ఆజ్ఞ నిర్వర్తించడం (పాలించడం, నిర్వహించడం); верну́ться к ~ю сво́их обяза́нностей తన బాధ్యతలను కొనసాగించు; при ~и [служе́бных] обяза́нностей విధి నిర్వహణలో ఉండగా, డ్యూటీలో

ఉండగా 2.: ~е пе́сни పాట పాడడం; ~е ро́ли పాత్ర పోషణ, పాత్ర ధరించడం; ~е та́нца నృత్యం చేయడం
исполни́м||ый పాధ్యం; ва́ше жела́ние вполне́ ~ం మీ కాంక్ష సులభ పాధ్యం

исполни́тель м 1. నిర్వాహకుడు 2. పాత్రధారి, నటుడు (актёр); గాయకుడు (певец); నర్తకుడు (танцор); వాయిద్యకాడు (музыкант) ◇ суде́бный ~ అమీనా, అమల్దారు

исполни́тельность ж ఆజ్ఞానువర్తనం

исполни́тельны||ый 1. నిర్వాహక, కార్యనిర్వాహక; ~ый о́рган కార్యనిర్వాహక వర్గం; ~ая вла́сть కార్యనిర్వాహక అధికారం 2. (старате́льный) పాటునడే, శ్రద్ధగా పాటుబడే, ఆజ్ఞానువర్తి ◇ ~ый .лист రిల్, కోర్టు ఆర్డరు

испо́лнить сов. см. исполня́ть

испо́лниться сов. см. исполня́ться 1—3

исполня́ть, испо́лнить (вн.) 1. అమలు చేయు, నిర్వహించు, నెరవేర్చు; ~ обеща́ние వాగ్దానం అమలు చేయు; ~ обяза́нности ко́го-л. а) ఒకరి విధి నిర్వహించు б) (заменя́ть) ఒకరి బదులుగా విధి నిర్వహించు; бу́дет испо́лнено! చిత్తం!; ~ поруче́ние ఒప్పగించిన పని నిర్వర్తించు; ~ при́каз ఆజ్ఞ నిర్వర్తించు; ~ рабо́ту పనిచేయు; ~ сво́й до́лг తన విధి నిర్వహించు, తన ధర్మం పాటించు; ~ чье-л. жела́ние ఒకరి కోరిక తీర్చు (నెరవేర్చు, సఫలం చేయు); ~ чью-л. про́сьбу ఒకరి అభ్యర్థన చెల్లించు 2. (воспроизво́дить) ధరించు, పోషించు, ప్రదర్శించు, అభినయించు (ро́ль); వాయింపు (музыка́льное произведе́ние); పాడు (песню); నృత్యం చేయు (танец); ~ гимн జాతీయ గీతం ఆలాపించు; ~ симфо́нию స్వరమేళ చేయు

исполня́||ться, испо́лниться 1. (осу́ществля́ться) నిజమగు, సఫలీకృతమైనవర్చబడు (о мечте); తీర్చు (о про́сьбе) 2. (о време́ни) అగు, అయిపోవు; испо́лнилось два го́да с тех пор, как он уе́хал అతను వెళ్లిపోయి రెండేళ్లు అయింది 3. (о возрас́те) నిండు; ему́ испо́лнилось три го́да వాడికి మూడేళ్లు నిండాయి; тебé ещё не испо́лнилось три́дцати лет నీకు ముప్పై ఏళ్లు నిండలేదు; ~ется сто лет со дня ро́ждения శతజయంతి జరుగుతుంది 4. тж. несов. (воспроизводи́ться) నటించబడు (о пьесе); వాయింపబడు (о музыка́льном произведе́нии)

исполня́ющий: ~ обяза́нности А́ктьо́н, డిప్యూటీ; ~ обяза́нности дире́ктора А́ктьо́н డైరెక్టరు; ~ обяза́нности мини́стра డిప్యూటీ మంత్రి

испо́льзование с వినియోగం, ఉపయోగపరచడం,

వెచ్చించడం; ~ атомной энергии в мирных целях శాంతియుత ప్రయోజనాలకు అణుశక్తి వినియోగం; ~ сов-ременной техники ఆధునిక సాంకేతిక జ్ఞాన వినియోగం
использованный వినియోగింపబడిన, వెచ్చింపబడిన, వ్యర్థపు; ~ ая вода వ్యర్థపు నీరు; быть ~ым ఇరుపు అగు

использовать *несов. и сов. (вн.)* వినియోగించు [కొను], ఉపయోగించు, సద్వినియోగపరచు, ఉపయోగ పెట్టు, వెచ్చించు; ~ атомную энергию в мирных целях అణుశక్తిని శాంతియుత ప్రయోజనాలకు వినియోగించు; ~ свободное время తీరిక[కాలాన్ని] సద్వినియోగం చేసుకొను; ~ инженера по специальности ఇంజనీరుని అతని వృత్తినిబట్టి సద్వినియోగం చేసుకొను; ~ луччай अवकाश తీసుకొను

испортить(ся) *сов. см. портить(ся)*

испорчен||ый 1. చెడిపోయిన, పాడైపోయిన (*поло-манный*); కుళ్ళిన, చెడిపోయిన (*о продуктах*); ~ый замók చెడిపోయిన తాళం; ~ые зuby పుప్పి (పాడైపోయిన) పళ్ళ; ~ые отношения విషమించిన సంబంధాలు; ~ые фрукты కుళ్ళిన పండ్లు 2. (*распущен-ный*) పాడైన, విపరీత; ~ый ребёнок పాడైన బిడ్డ; ~ый человек భ్రష్టుడు, భ్రష్టువారి

исправительно-трудо||ый: ~ые работы సంస్కరణాత్మక శ్రమ

исправительн||ый: ~ое заведение బాలవేరస్తుల గృహం, రిఫర్మటరీ

исправить(ся) *сов. см. исправлять(ся)*

исправлени||е с 1. (*действие*) మరమ్మత్తు (*починка*); చక్క-బెట్టడం 2. (*недостатков; ошибок*) సరిదిద్దుపాటు 3. (*поправка*) దిద్దు, సవరణ; вносить ~я సవరణలు చేయు

исправлять, исправить (*вн.*) 1. (*чинить*) చక్క (బాగు) చేయు, చక్కపరచు, చక్కదిద్దు 2. (*ошибки, недостатки*) [సరి] దిద్దు, తీర్చిదిద్దు, సర్దుకొను, సవరించు; ~ характер స్వభావాన్ని తీర్చిదిద్దు

исправляться, исправиться బాగుపడు; ముప్పు పడు, బుద్ధి తెచ్చుకొను (*о человеке*)

исправност|| ж పని చేయడం; в ~и పని చేస్తుంది

исправный 1. పనిచేసే స్థితిలో 2. (*старатель-ный*) నిక్కచ్చి; ~ работник నిక్కచ్చి మనిషి

испражнение||е с 1. (*действие*) మల విసర్జన 2.: ~я *мн.* (*эскременты*) మలం

испражниться *сов. см. испражняться*

испражняться, испражниться మలం విసర్జించు

испробовать *сов.:* ~ все средства а) (*меди-*

ИСП — ИСС

И

цинские) అన్ని మందులూ వాడు ర) (*морального воз-действия*) సామ దాన భేద దండోపాయాలు (ప్రయోగించు

испуг м భయం, అదిరిపాటు, బెదురు; в ~е, с ~у భయోత్పాతంతో

испуганно *нареч.* భయంతో, బెదురుగా, అదిరిపాటుగా

испуганный 1. భయకంపితుడైన, భయచకితుడైన, భయనిర్విణ్ణుడైన 2. (*выражающий испуг*) భయపూరితమైన

испугать(ся) *сов. см. пугать(ся)*

испугать, испустить (*вн.*): ~ запах వాసన కొట్టు; ~ крик కేక వేయు; ~ лучи కిరణాలు ప్రసరించు; ~ последний вздох ప్రాణం (తుదిశ్వాస) విడుచు

испустить *сов. см. испускать*

испытани||е с 1. పరీక్ష; ~е машинны యంత్ర పరీక్ష; ядерные ~я అణు పరీక్ష; выдерживать ~е పరీక్షకు తట్టుకొని నిలబడు; подвергать ~ю పరీక్షకు పెట్టు 2.: ~я *мн.* (*экзамены*) పరీక్షలు; приёмные ~я ప్రవేశ పరీక్షలు 3. (*несчастье, невзгода*) పరీక్ష; переносить тяжёлое ~е కఠిన పరీక్ష అనుభవించు

испытани||ый పరీక్షకు అగిన; ~ый временем కాల పరీక్షకు అగిన (నిలబడిన); ~ое средство చిట్కా, మంచి ఉపాయం

испытатель м పరీక్షకుడు; лётчик-~ టెస్టు పైలట్

испытательный ప్రాబేషన్, ప్రయోగాత్మక; ~ полёт ав. ప్రయోగాత్మక (టెస్టు) యానం; ~ срок ప్రాబేషన్ కాలం

испытать *сов. см. испытывать*

испытующий: ~ взгляд శోధించే చూపు

испытывать, испытать (*вн.*) 1. పరీక్షించు; ~ новую машину కొత్త కారు పరీక్షించు; ~ самолёт విమానాన్ని టెస్ట్ చేయు; ~ свои силы తన తాపతనము పరీక్షించుకొను; ~ чье-л. терпение ఒకరి ఓర్పును పరీక్షకు గురిచేయు 2. (*переживать, ощущать*) అనుభవించు, చెందు, పొందు, పడు; ~ радость సంతోష పడు, సంతోషం పొందు; ~ страх భయపడు; ~ что-л. на себе దేనినైనా స్వయంగా అనుభవించు; ~ недостаток в деньгах డబ్బు కొరత అగు, ధనతోపం ఏర్పడు (అగు); ~ недостаток в рабочей силе కార్మికుల కొరత ఏర్పడు (కలుగు)

исследование с 1. పరీశీలన, పరిశోధన; అన్వేషణ

(изыскание); ~ Арктики ఆర్క్టిక్ మండలం అన్వేషణ; ~ космического пространства అంతరిక్ష అన్వేషణ; ~ крови రక్త పరీక్ష[లు] 2. (осмотр) పరీక్ష, తనిఖీ; ~ больного రోగి పరీక్ష 3. (научный труд) విమర్శన, పరిశోధన రచన

исследователь *м* పరిశోధకుడు, అన్వేషకుడు, జిజ్ఞాసువు
исследовательск||ий పరిశోధనా; ~ий институт పరిశోధనా (పరిశోధక) సంస్థ; ~ая работа పరిశోధనా కృషి

исследовать *несов. и сов. (вн.)* 1. పరిశీలించు, పరిశోధించు; ~ законы природы ప్రకృతి నియమాలను పరిశీలించు (అధ్యయనం చేయు); ~ проблему సమస్యను పరిశీలించు 2. (осматривать, обследовать) పరీక్షించు, పరికించు; ~ местность స్థానాన్ని (ప్రదేశాన్ని) పరీక్షించు (చూచు); ~ страны దేశాన్ని అన్వేషించు

исстари *нареч.* అనాదినుంచి; ~ ведётся ఇది పాత ఆచారం, ఇది పురాతనాచారం

исступленье *с* ఉన్మత్తత; приходиться в ~ ఉన్మత్తడగు

исступлённый 1. (крайне возбуждённый) ఉద్రిక్తమైన 2. (необузданный) ఉన్మత్త, మైమరచి పోయే, ఒళ్లెరగని; ~ восторг ఉన్మత్తానందం, ఆనంద తన్మయత్వం, ఒళ్లెరగని ఆనందం; ~ гнев వెర్రె (పిచ్చి) కోపం

иссушать, иссушить *(вн.)* 1. ఎండబెట్టు, ఆర బెట్టు 2. *перен.* హరించుచేయు

иссушить *сов. с.м.* иссушать

иссякать, иссякнуть 1. (высыхать) ఇంకి (ఇరిగి) పోవు 2. *перен. (исчерпываться)* అయిపోవు, సన్నగిల్లు, తరిగిపోవు; запасы иссякли నిల్వలు అయి పోయాయి (తరిగిపోయాయి); терпение его иссякло అతని ఓర్పు సన్నగిల్లింది (నిండుకుంది); энтузиазм иссяк ఉత్సాహం సన్నగిల్లింది

иссякнуть *сов. с.м.* иссякать

истек||ать, истечь గతించు, అంతమైపోవు; время ~ает కాలం గడచిపోతోంది; время ~ло, срок истёк కాలం అంతమైంది, గడువు అయిపోయింది

истёкш||ий గడిచిన, పోయిన; в ~ем году పోయిన సంవత్సరంలో; за ~ее время గడిచిన కాలంలో

истерзанн||ый (измученный) కృంగిన, కృంగి పోయిన; ~ая душа కృంగిపోయిన మనస్సు

истерзат||ть *сов. (вн.)* 1. (изранить) క్షతగాత్రుని

చేయు 2. (измучить) కృంగచేయు, క్షోభపెట్టు, మనస్సు పాడుచేయు; меня ~ли сомнения అనుమానాలతో నా మనస్సు విలవిలలాడింది

истерзаться *сов.* మనస్సు పాడు చేసుకొను, దిగులు చెందు

истерик||а *ж* మూర్ఛ, కాకి సామ్ర, ఫిట్టు; впадать в ~у మూర్ఛ పోవు

истерическ||ий 1. మూర్ఛ; ~ий припадок మూర్ఛ, ఫిట్టు 2. (страдающий истерией) ఉన్మత్తావేశగల; ~ая женщина ఉన్మత్తావేశగల స్త్రీ

истерия *ж мед.* అవస్థారం, హిస్టేరీయా, మూర్ఛ, ఈడ్పురోగం ◇ военная ~ యుద్ధోన్మాదం

истец *м юр.* ఫిర్యాది దావాదారు, దావానేసినాడు

истечение||е *с:* по ~и срока కాలద్వేషం పట్టిన తరువాత, గడువు అయిపోయిన తరువాత

истечь *сов. с.м.* истекать

истин||а *ж* సత్యం (*тж. филос.*); నిజం, నిజాని జాలు; абсолютная ~а పరమ సత్యం; объективная ~а వస్తుపర సత్యం; относительная ~а సాపేక్ష సత్యం; в ~том есть доля ~ы దానిలో రవ్వంత సత్యం వుంది, దానిలో నిజలేశం వుంది ◇ избитая ~а లోకరూఢి (స్వయంసిద్ధ) సత్యం; святая ~а పవిత్ర సత్యం

истинн||ый 1. నిజ[మైన], యథార్థ, వాస్తవ, సిన లైన; ~ый смысл నిజార్థం; ~ый характер నిజ స్వరూపం; ~ая причина నిజమైన కారణం; ~ое знание నిజమైన (సినలైన) జ్ఞానం; ~ое положение вещей యథార్థ (నిజమైన) పరిస్థితి 2. (настоящий, несомненный) నిజమైన; ~ый друг నిజమైన మిత్రుడు

истлевать, истлеть 1. (сгнивать) చీకిపోవు 2. (сгорать) బూడిద అగు

истлеть *сов. с.м.* истлевать

исток *м* 1.: ~ реки నదీ మూలం, నదియొక్క ఉత్పత్తి స్థానం 2. *перен.* ప్రారంభం, మూలం

истолкование *с* 1. (действие) వ్యాఖ్యానించడం, విశదీకరించడం 2. (объяснение) వ్యాఖ్య, భాష్యం; не-
правильное ~ వికృతార్థం, వికృత (తప్పుడ) వ్యాఖ్య (భాష్యం)

истолковать *сов. с.м.* истолковывать

истолковывать, истолковать *(вн.)* వ్యాఖ్యానించు, విశదీకరించు

истолочь *сов. с.м.* толочь

истёма *ж* బడలిక, ఆయాసం

истомить *сов. (вн.)* వేసరిల (అలియ) జేయు

истомиться *сов.* వేసారు, సోలిపోవు, అలిసిపోవు; ~ в

ожидании чего-л. దేనికోసమైనా నిరీక్షణతో విసిగి వేసారి పోవు; ~ от жажды దప్పికతో సామ్యసిల్లు

истопить сов. (вн.) పొయ్యి రాజేయు

истопник м స్తోకరు, బొగ్గేసేవారు

историк м చిత్రకారుడు

исторически||ий в разн. знач. చరిత్ర, చరిత్రక, చరిత్రాత్మక[మైన]; ~ий процесс చరిత్రక క్రమం; ~ий роман చరిత్రక నవల; ~ий факт చరిత్రక ఘటన; ~ая дата చరిత్ర దినం, చరిత్రాత్మకమైన రోజు; ~ая наука చరిత్ర శాస్త్రం; ~ое исследование చరిత్రక పరిశోధన; ~ое лицо చరిత్రాత్మక (చరిత్రకు సంబంధించిన) వ్యక్తి; ~ое решение చరిత్రాత్మక నిర్ణయం; ~ое событие చరిత్రక ప్రాముఖ్యంగల ఘటన

история ж 1. చరిత్ర; ~я общественного развития సామాజిక అభివృద్ధి చరిత్ర; всемирная ~я ప్రపంచ చరిత్ర 2. (совокупность фактов) చరిత్ర, కథ; ~я его жизни అతని జీవిత కథ 3. (рассказ) కథ 4. разг. (происшествие, случай) సంఘటన; неприятная ~я దుస్సంఘటన; попадать в ~ю చిత్రమైన పరిస్థితిలో చిక్కుకొను; с ним случилась забавная ~я అతని విషయంలో ఒక తమాషా ఘటన జరిగింది

истосковаться сов. разг. (по от.): ~ без родных и знакомых బంధువులూ, పరిచితులూ లేక చాలా బెంగపెట్టుకొను; ~ по родному краю స్వదేశం (స్వప్రాంతం) గురించి తపనపడు (బెంగపెట్టుకొను)

источник м 1. ఊట, చలమ; నీటిబుగ్గ (родник); минеральный ~ మినరల్ నీటిబుగ్గ 2. перен. మూలం, మూలాధారం; ~ существования జీవన మూలాధారం, జీవనోపాధి; ~и сырья ముడిపదార్థాల నిధులు (మూలాధారాలు); из достоверных ~ов నమ్మదగిన ఆధారాలనుంచి ◇ работа написана по ~ам మూలాధారాల సాయంతో కూర్చిన రచన

истощать, истощить (вн.) 1. గాసిల జేయు, వేస రిలజేయు; ~ землю భూమిని పేదపడ (నిస్సారం) జేయు; ~ организм శరీరాన్ని బడల (గాసిల) జేయు 2. (исчерпывать) వాడివేయు, ఖర్చుపెట్టేవేయు, ఖాళీ చేయు; ~ ресурсы నిధులను వాడివేయు (ఖాళీచేయు); ~ чье-л. терпение ఒకరి ఓర్పు హరించు (నశించ జేయు)

истощаться, истощиться 1. (о почве) శుష్కించు, నిస్సారమగు 2. перен. (иссякать) అడు గంటు, తెగబారు, కరగు; у меня терпение ~ется నా ఓపిక నశిస్తోంది (అడుగంటుతోంది)

ИСТ — ИСХ

И

истощение с 1. (изнурение) నిస్త్రాణ, డీలు, శోష 2. (потеря плодородия) నిస్సారం 3. (уменьшение, исчезновение) అయిపోవడం, ఒట్టిపోవడం

истощенный 1. నిస్త్రాణ చెందిన, శోషించిన, డీలాపడిన; [иметь] ~ вид నిస్త్రాణగా కనపడు; ~ человек అర్చకుడు 2. (о почве) నిస్సారమైన

истощить(ся) сов. см. истощать(ся)

истратить(ся) сов. см. тратить(ся)

истребитель м (самолёт) డిస్ట్రాయర్, విధ్వంసక విమానం

истребительный||ый 1. విధ్వంసక, వినాశకర; ~ая война వినాశకర యుద్ధం 2. ав. విధ్వంసక, పోరాట

истребить сов. см. истреблять

истребление с నాశ[న]ం, హతమార్పడం, సంహారం, ఘాతం

истреблять, истребить (вн.) నశింప (నాశనం) చేయు, హతమార్చు

истрепать сов. см. трепать 2

истрепаться сов. разг.: вещи ~лись బట్టులు చినిగి (చిరిగి) పోయాయి; книга ~лась పుస్తకం చినిగి పోయింది

истукан м (изваяние) విగ్రహం, పూజా ప్రతిమ ◇ стоять как ~ разг. а) (совершенно неподвижно) కొయ్యబారి (కొరడుబారి) పోవు б) (ничего не понимая) తికమకైపోవు

истый||ий నిజమైన, సీసలైన, అచ్చమైన; ~ охотник సీసలైన (అచ్చమైన) వేటగాడు

истязание||е с 1. (действие) హింస, చిత్రహింస 2.: ~я мн. (мучения) హింసలు

истязатель м హింసకుడు

истязать несов. (вн.) హింసించు, చిత్రహింసలు పెట్టు

исход м 1. (способ разрешить затруднение) మార్గం, దారి 2. (результат) ఫలితం, పర్యవసానం; ~ бря యుద్ధ ఫలితం; ~ соревнования పోటీ ఫలితం 3. (окончание, конец) అంతం, సమాప్తి, ముగింపు; день на ~е పొద్దువారిపోతోంది ◇ быть на ~е ఉడిగి పోవు, సన్నగిరిపోవు (о силах); నిండుకొను (о запасах)

исходный||ый I сов. (вн.) అంతటా తిరుగు; я ~л весь город పట్టణమంతా కలతిరిగాను

исходный||ый II несов. 1. (от рд., из рд.; происходить, иметь своим источником) (నుంచి, దగ్గరనుంచి) వచ్చు; сведения исходят из верных

источников సమాచారం విశ్వసనీయమైన ఆధారంనుంచి వచ్చింది 2. (из рд.; основываться) (దేనినుంచి అయినా) బయల్దేరు, (పై, మీద) ఆధారపడు; я ~жý из того, что... నేను దేనిపైన (ఏ అంశంపైన) ఆధార పడి చెప్పున్నానంటే...; ~дрý из того кనుక, అందు చేత, కాగా

исходить III, изойти (тв.): ~ кровью రక్త ప్రసవంతో చనిపోవు; ~ слезами హృదయ విధారకంగా విలపించు

исходный (ప్రారంభక; ~ый пункт ప్రారంభక అంశం; ~ое положение విషయానికి నాంది, ప్రతిపాదనకు నాంది (మూలం)

исхудалый చిక్కిపోయిన, అపుష్వమైన, సారపు

исхудать сов. చిక్కిపోవు

исцарапать сов. (вн.) రక్కు

исцарапаться сов. గీరుకొను

исцеление с (выздоровление) కోలుకోవడం, స్వస్థత చెందడం

исцелить (ся) сов. с.м. исцелять (ся)

исцелять, исцелить (вн.) కుదుర్చు, నయం చేయు, స్వస్థపరచు

исцеляться, исцелиться నయమగు స్వస్థత చెందు, రోగవిముక్తుడగు

исчезать, исчезнуть 1. అంతరించి (అంతర్థానమై) పోవు, మాయమై పోవు, గాలికి కొట్టుకుపోవు, గాలిలో కలిసిపోవు; тот вид животного ~ет ఈ జంతు జాతి అంతరించిపోతోంది; боль исчезла నొప్పి మాయమై పోయింది; страх исчез భయం మాయమై పోయింది; туман ~ет పొగ గాలిలో కలిసిపోతోంది 2. (скрываться из виду, из поля зрения) మాయమగు, అదృశ్యమగు; ~ть в толпе గుంపులో కలిసిపోవు అదృశ్యమగు

исчезновение с మాయం, మటుమాయం, అదృశ్యమవడం

исчезнуть сов. с.м. исчезать

исчерпать сов. с.м. исчерпывать

исчерпывать, исчерпать (вн.) 1. ఖర్చు (జాడా) చేయు; ~ все возможности అన్ని ప్రయత్నాలూ చేసి వేయు; ~ средства డబ్బు ఖర్చుచేయు; время исчерпано వ్యవధి అయిపోయింది, కాలం వ్యయమైంది 2. (доводить до конца, разрешать) పరిష్కరించు, పూర్తి అగు; вопрос исчерпан సమస్య పరిష్కరింప

బడింది; программа исчерпана కార్యక్రమం పూర్తి అయింది

исчерпывающий (полный); సవివర వివరణతో కూడిన (подробный); ~ее доказательство సమగ్ర (వివరణతో కూడిన) నిరూపణ; ~ие сведения సమగ్ర సమాచారం

исчисление с 1. సంఖ్యానం, గణన[ం] 2. мат. కలన గణితం

исчислить сов. с.м. исчислять

исчислять, исчислить (вн.) గణించు, లెక్క వేయు
исчисляться несов. లెక్కవేయబడు, చేరుకొను; убытки ~ются десятью тысячами рублём నష్టాలు పది వేల రూబుళ్ళకు చేరుకున్నాయి

итак союз ఈవిధంగా; ~, вопрос решён ఈవిధంగా విషయం పరిష్కారమైంది

итальянец м ఇటాలియన్, ఇటలీ దేశస్థుడు

итальянский ఇటాలియన్; ~ язык ఇటాలియన్ భాష

и т. д. (и так далее) వగైరా, యిత్యాది, మొదలైనవి

итог м 1. మొత్తం, బేరీజు, వెరసి; подводить ~ బేరీజు వేయు, సంగ్రహించు 2. (результат) ఫలితం; ~ многолетнего труда చాలా సంవత్సరాల కృషి ఫలితం ◇ в ~е ఫలితంగా

итог нареч. మొత్తం, వెరసి, మొత్తంమీద; ~ десять рублём మొత్తంమీద (వెరసి) పది రూబుళ్ళు

и т. п. (и тому подобнсе) వగైరా, మొదలైనవి, యిత్యాదులు

их мест. 1. рд. от они వారి, వాళ్ళ (о людях); వాటి (о животных и предметах) 2. вн. от они వారిని, వాళ్ళని (о людях); వాటిని (о животных и предметах) 3. притяж. వారి, వాళ్ళ; их книги వారి (వాళ్ళ) పుస్తకాలు; это их книги ఈ పుస్తకాలు వాళ్ళవి; наша комната меньше, чем их మా గది వాళ్ళ దానికంటే చిన్నది

ихтиолог м ఇక్టియోలాజిస్టు, మత్స్య శాస్త్రజ్ఞుడు

ихтиология ж ఇక్టియోలాజీ, మత్స్య శాస్త్రం

ишак м గడిదె, గర్జభం

ищётка ж 1. జాగిలం 2. перен. презр. (сыщик) పోలీసు జాగిలం

июль м జూలై; в ~е జూలైలో

июльский జూలై; ~ день జూలై రోజు

июнь м జూన్; в ~е జూన్లో

июньский జూన్; ~ день జూన్ రోజు

Й

Йод м అయోడిను; настóйка ~а టింక్చర్ అయో డిన్

йóт||а ж లేశం, రవంత, పిసరంత; ни на ~у పిసరంత కూడా లేదు; положение ни на ~у не изменилось పరిస్థితులు పిసరంత కూడా మారలేదు

К

к, ко *предлог (от.)* 1. (при обозначении направления, приближения) కు, దగ్గర[కు]; к юго-востоку ఆగ్నేయ దిశకు (దిశగా); к нему пришёл друг అతని దగ్గరకు మిత్రుడొకడు వచ్చాడు; письмó к другу మిత్రునికి రాసిన ఉత్తరం; идти к врачóу డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళు; направляться к рекé నది దగ్గరకు వెళ్ళు 2. (при обозначении соприкосновения) కు; при-бывáть таблiчку к двéри తలుపుకు ప్లేటు తగిలించు; прислоня́ться к стенé గోడకు అనుకొను; приставáть к брёегу ఒడ్డు చేరుకొను 3. (при обозначении до-бавления, присоединения) కు, లో; прибавля́ть три к пяти అయిదుకు మూడు కలుపు; прибавля́ть к раствóру вóду ద్రావణానికి నీళ్ళు కలుపు; примы-кáть к како́й-л. пáртии ఒక పక్షానికి (ప్రార్థికి) అనుబంధించి వుండు; присоеди́няться к чьему-л. мнéнию ఒకరి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను 4. (при указании срока) కు, కల్లా; к десяти́ часáм పది గంటలకు, పదింటికి; к концóу мéсяца నెల ఆఖరికల్లా, నెలాఖరుకు; к пéрвому янвáряу జనవరి ఒకటవ తేదీకి (ఒకటికి); к утрóу ఉదయానికి 5. (при обращении) కు; к гра́жданам పౌరులకు; обра́щаться к кому-л. ఒకరికి దరఖాస్తు చేయు, ఒకరిని ప్రార్థించు 6. (при обозначении побуждения, мотива действия) కు; гото́виться к экзáменам పరీక్షకు కూర్చొను; стре-миться к знáниям జ్ఞానం ఆకాంక్షించు 7. (при указании на назначение) కి, కొరకు, కోసం; к зáвтраку ఉదయం భోజనం కోసం; к обéду డిన్నరుకి; пúговицы к плáтью ప్రాకుకి గుండీలు; подáрок ко дню рож-дéния జన్మదిన కానుక; к столéтию со дня рождé-ния శతజయంతికి, శతజయంతిని పురస్కరించుకుని 8. (по отношению к) పట్ల; любóвь к рóдине మాతృదేశం పట్ల ప్రేమ; он добр к ней అతను ఆమెపట్ల ఆదరాభిమానాలు (ప్రేమాభి మానాలు) చూపుతాడు; питáть нéнависть к

ЙОД — КАВ

К

кому-л. ఒకరిపట్ల ద్వేషం కలుగు 9. (в наречных сочетаниях): лицом к лицу ముఖా ముఖి; плечóм к плечóу భుజం భుజం కలిపి ◇ к всеóбщему удив-лéнию అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగేలాగ (కలిగించేలా); к моему стыдóу నాకు యిది సిగ్గు కలిగించే విషయం; к несчáстью దురదృష్టవశాత్తు; к примéру ఉదాహరణకు; к слóву అన్నట్లు, మాట వరుసకు; к сожалéнию దురదృష్టవ శాత్తు; к счáстью అదృష్టవశాత్తు; к томóу же దీనికితోడు, అదేకాక; к чéму он éто сказа́л? అతను దాన్ని ఎందుకు (దేనికోసం) చెప్పాడు?; éто к лóчшему ఇది మేలు[కోసం], ఇది మంచిది (మంచికోసం); éто ни к чéму ఇది లాభం లేదు; ఇది నిష్ప్రయోజనం

кабал||а ж కట్టుబానిస వ్యవస్థ, దాస్యం; бьть в ~е у когó-л. ఒకరి దాస్యంలో వుండు, ఒకరికి కట్టుబడి వుండు

кабáльн||ый: ~ый догóвор బంధించే ఒప్పందం; ~ая завéисимость దాస్యం; ~ые услóвия కట్టివేసే షరతులు

кабáн м 1. (ди́кая сви́нья) అడవి పంది, ఏకలం, ఏకలిడు 2. (са́мец до́машней сви́ньи) పోతు పంది, పోతి

кабачо́к м (плод) సొరకాయ

ка́бель м కేబుల్, తంతి; телеграфный ~ టెలిగ్రాఫ్ కేబుల్ (తంతి); телефонный ~ టెలిఫోన్ కేబుల్; подвóдный ~ జలాంతర్గత కేబుల్ (తంతి)

кабiна ж ఆర, గది; ~ грузо́вика లారీ డ్రైవరు ఆర; ~ ли́фта లిఫ్ట్ ఆర; ~ самолéта విమానపు ఆర (కాబిన్); ~ телефо́на-автомáта టెలిఫోన్ బూత్; ~ для голосо́вания వోటు వేసే బూత్; душева́я ~ షవర్ [స్నానం చేసే] గది

кабинéт м 1. కచేరీ గది, ఆఫీసు; ~ дире́ктора డైరెక్టరు ఆఫీసు గది; рабóчий ~ అధ్యయన (కచేరీ) గది; физический ~ ఫిజిక్సు గది; хирургический ~ సర్జరీ గది 2. (правитель́ство) మండలి; ~ министрoв మంత్రి మండలి

каблúк м మడమ; вы́сокий ~ ఎత్తు మడమ ◇ бьть под каблúком у когó-л. разг. ఒకరి పిడికిట్లో వుండు

кавалéр I м 1. (в танцах) [డాన్సు] పార్టనరు 2. разг. (поклонник) అభిమాని

кавалéр II м (награждённый орденом) గ్రహీత; ~ трёх ордéнов మూడు బిరుదుల గ్రహీత

кавалерийский ఆశ్విక

кавалерист м ఆశ్వికుడు

КАВ — КАК

кавалерия *ж* ఆశ్విక దళం (సైన్యం), తురంగ (హయ) బలం

каверза *||а ж разг.* తక్కిడిబిక్కిడి, మోసం; устранять ~у кому-л. ఒకరిని తక్కిడిబిక్కిడి (మోసం) చేయు
каверзный *разг.* 1. యక్ష; ~ вопрос యక్ష ప్రశ్న 2. (коварный) కుట్ర; ~ человек కుటీలుడు

кавказец *м* కకేషియన్ [వాడు]

кавказский కకేషియన్; Кавказский хребет కకేషియన్ పర్వత శ్రేణి

кавычка *||и мн.* (ед. кавычка *ж*) కొటేషన్ గుర్తులు (మార్కులు); ставить ~и కొటేషన్ గుర్తులు పెట్టు
◇ в ~ах *ирон.* కొటేషన్ మార్కుల్లో

кадка *ж* పీపా, తొట్టె

кадр *м* దృశ్యం, ఫోటో

кадровый: ~ офицер కెరియర్ ఆఫీసరు; ~ рабочий అనుభవంగల (నియత, దీర్ఘ కాలంగా పనిచేసే) కార్మికుడు

кадр||ы *мн.* 1. సిబ్బంది, కార్యకర్తలు, కేడర్లు; партийные ~ы పార్టీ కార్యకర్తలు (కేడర్లు); подгрупп ~ов సిబ్బంది ఎంపిక చేయడం; отдел ~ов సిబ్బంది విభాగం 2. *воен.* సైన్య విభాగం (సిబ్బంది)

кадушка *ж* చిన్న పీపా, తొట్టె

кадык *м* గొంతు ముడి, కంఠ మణి

каёмка *ж* పేటంచు

каждодневный రోజువారీ, దిన, దైనందిన

каждый мест. 1. ప్రతి; ~ый день ప్రతి రోజు, రోజూ; ~ый раз ప్రతి సారి, ప్రతి మారు; ~ый человек ప్రతివాడు; ~ые два дня ప్రతి రెండు రోజులకూ, రోజు విడిచి రోజు; ~ую ночь అనురాత్రులు; в ~ый дом ఇంటింటికి 2. *в знач. суц. м* ప్రతివాడు, ప్రతి ఒకడు; это ~ому понятно ఇది ఎవరికైనా అర్థమవుతుంది; от ~ого по способностям, ~ому по труду ప్రతి ఒకరినుంచి అతని సామర్థ్యాన్నిబట్టి, ప్రతి ఒకరికీ అతని పనినిబట్టి; ~ому (о людях) తలా, తల ఒక్కంటికి ◇ на ~ом шагѹ అడుగుడుగున, అడుగుడుగునకు

кажется *с.м.* కазаться 3

кажущийся అనిపించే, కనిపించే

казак *м* కోసక్

казалось *с.м.* казаться 4

казарма *ж* బారకాసు

казаться, показаться 1. (*тв.; выглядеть*) అగవడు, కనిపించు; он кажется моложе своих лет తన వయస్సుకంటే చిన్నవాడుగా కనిపిస్తాడు; он кажется

умным తెలివైనవాడు అనిపిస్తున్నాడు; онá кажется ребѣнком ఆమె చిన్న పాపలాగా కనిపిస్తుంది; это может показаться странным ఇది విచిత్రంగా కనిపించవచ్చు (తోచవచ్చు), ఇది మీకు విచిత్రం అనిపించవచ్చు 2. *безл. (от.; представляться)* అనుకొను; мне кажется, что он пришѣл అతను వచ్చాడని అనుకున్నాను 3. кажетсѹ в знач. *вводн. с.л.:* он, кажется, ужѣ приѣхал అతను వచ్చాడట; я, кажется, не опоздала నేను ఆలస్యం కాలేదనుకుంటున్నాను; кажется, бѹдет дождь వర్షం వచ్చేటట్లుగా వుంది 4. казалось в знач. *вводн. с.л.:* казалось, он вот-вот упадѣт అతను పడతాడని అనిపించేది; казалось бы ఉన్నట్లు అనిపించు; казалось бы, это очень легко [сдѣлать] ఇది సులువుగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది

казак *м* కజాఖ్ వాడు

казакский కజాఖ్; ~ язык కజాఖ్ భాష

казак||ий కోసక్; ~ая сѣблѹ కోసక్ కత్తి

казак||ий కోసక్; ~ья станица కోసక్ గ్రామం

каземат *м* జైలు సెల్, జైలు (ఫైరు) కొట్టు (ఖానా)

казенн||ый 1. *уст.* ప్రభుత్వ; ~ое имущество ప్రభుత్వ ఆస్తు; на ~ый сѣт ప్రభుత్వ ఆఫీసు ఖర్చుతో (ఖర్చుమీద) 2. *перен. (бюрократический)* బ్యూరాక్రటిక్ కазна *ж* ఖజానా, భాండాారం; государственная ~ ప్రభుత్వ ఖజానా

казначей *м* కోశాధికారి

казначейство *с* ఖజానా, భాండాారం

казнить *несов. и сов. (вн.)* ఉరితీయు (*вешать*); కాల్చివేయు (*расстреливать*)

казнь *ж:* смѣртная ~ మరణశిక్ష, ప్రాణదండన; приговаривать к смѣртной казни మరణశిక్ష విధించు
каймá *ж* అంచు

как 1. *нареч. вопрос.* ఎలా, ఎలాగు; ఏమిటి (*о названии, имени*); ~ вас зовѹт?, ~ вáше имя? మీ పేరేమిటి?, మీ పేరు?; ~ вáше здорóвье? మీ ఆరోగ్యం ఎలా వుంది?; ~ вы поживáете? మీరు కులాసాగా ఉన్నారా?; ~ же это произошлó? ఇది ఎలా జరిగింది?; ~ он это сдѣлал? అతను దాన్ని ఎలాగు చేశాడు?; ~ назывáется этот гóрод? ఇది ఏ ఊరు?; ~ мне добрáться до цѣнтрa гóрода? నేను పట్టణ సెంటర్ కు ఎలా వెళ్లాలి?, పట్టణం సెంటరుకు దారి ఏది? 2. *нареч. опред. (в воскл. предложениях):* ~ жаль! అయ్యో పాపం!; ~ красíво! ఎంత బాగుంది!; ~ вам не стѣдно! మీకు సిగ్గు వేయడం లేదా! 3. *нареч. относ.* ఎంత, అంత; если бы вы знáли, ~ он устáл! అతనికి ఎంత అలసట వచ్చిందో మీకు

తెలిసి వుంటే 4. *нареч. образа действия* అలా[కు];
 вот ~ это надо делать ఇది అలాగే చేయాలి 5. *нареч. времени*: когда ты пойдёшь в кино? — Как кон-
 чу работу నువ్వు సినిమాకు ఎప్పుడు వెళ్తావు? — పని పూర్తి
 చేశాక వెళ్తాను 6. *частица* ఏమిటి; ~, разве ужé
 двенадцать? ఏమిటి, అప్పుడే పన్నెండు గంటలైందే?
 7. *союз сравн.* అట్టు, అట్లు, లాగా, వలె, లాంటి,
 బాపతు; ~ всегда మామూలుగా, ఎప్పటిలాగా; ~ и
 раньше మునుపటి లాగా; రేలయి ~ положно పాలలా[గ]
 తెల్లగా వుంది (*букв.* как молоко); он поступил,
 ~ вы сказали మీరు చెప్పినట్లు అతను చేశాడు; такой
 писатель, ~ он аతని లాంటి (బాపతు) రచయిత
 8. *союз (в качестве)* గా; ~ врач я советую вам
 ехать на юг మీరు దక్షిణానికి వెళ్లాని నేను డాక్టరుగా
 మీకు సలహా ఇస్తున్నాను (చెబుతున్నాను) 9. *союз*: ~ не
 (*кроме*) తప్ప; кто же это сделает, ~ не вы?
 మీరు తప్ప ఇది ఎవరు చేస్తారు? 10. *союз (когда)*
 గానే, అప్పుడు, అక; ~ кончу работу, так и придёт
 పని పూర్తి చేశాక వస్తాను; ~ увидишь его, передай
 привёт అతన్ని చూసినప్పుడు (కలుసుకుంటే) అడిగినట్లు
 చెప్పండి; ~ только он пришёл аతను రాగానే 11. *со-
 юз (в составе сложных союзов)*: в то время ~
 అప్పుడు; после того, ~ аనంతరం, తరువాత; после
 того, ~ мы приехали в Москву మేము మాస్కోకు
 వచ్చిన తరువాత, మాస్కోకు మా రాక అనంతరం; с тех
 пор ~ అప్పటినుంచి 12. *союз (что)*: я видел, ~
 она пришла ఆమె రావడం నేను చూశాను ◇ ~ бóдто
 నట్లు; делайте вид, ~ бóдто вы ничего не знае-
 те మీకు ఏమీ తెలియనట్లు (ఎరగనట్లుగా) నటించండి;
 ~ бы то ни было ఎలాగైతే అలా కానియండి, [ఏది]
 ఏమైనాసరే; ~ вдруг అకస్మాత్తుగా; ~ видно అనిపి-
 స్తోంది, కనిపిస్తోంది; ~ знать ఎవరికి తెలుసు; ~ когда
 ఇచ్చితంగా చెప్పలేం; ~ можно скорéе విలైనంత
 సాధ్యమైనంత త్వరగా; ~ например ఉదాహరణకు; ~
 раз а) (*точно, именно*) సరిగ్గా 6) (*впору, в самый
 раз*) సరిపోవు; ~ сказать ఏదైనా జరగవచ్చు (కావచ్చు);
 ~..., так и... కూడా; ~ армия, так и флот
 సైన్యమూ, నాకా దళాలూ కూడా; боюсь, ~ бы он
 не заблудился అతను దారి తప్పవచ్చు

как-либо нареч. см. как-нибудь 1

как-нибудь нареч. 1. (тем или иным способом)
 ఏదో విధంగా; нам надо ~ добратъся домóй ఏదో
 విధంగా ఇంటికి చేరాలి (చేరుకోవాలి) 2. *разг. (небреж-
 но)* ఎలా పడితే అలా; он всё дéлает ~ అతను అన్నిటిని
 ఎలా పడితే అలా చేస్తాడు 3. *разг. (когда-нибудь)*

КАК — КАК

К

ఎప్పుడో ఒకప్పుడు, ఒక్కోసారి; заходите к нам ~
 ఎప్పుడో ఒకసారి మాదగ్గర[కు] రండి

каков мест. 1. вопр. ఏమిటి?; ~ он собóй?
 అతను ఎలా వున్నాడు (అనిపిస్తాడు)?; каковы резуль-
 таты? ఫలితాలు ఏమిటి? 2. *опред.* ఇది, ఇవి; вот
 каково положение పరిస్థితి ఇది (ఇలా వుంది) 3. *от-
 нос.* ఎలా; я не знаю, ~ éтот человек మనిషి ఎలా
 వున్నాడో (వున్నదీ) నాకు తెలియదు

каково нареч. разг.: ~ мне это слышать? ఇది
 వినిడానికి నాకు ఎలా వుందనుకున్నారు?

**как||óй мест. 1. вопр. ఏ, ఏది; ~óе сегодн-
 я числó? ఈ వేళ ఏ తేదీ?; ~ýю книгу ты читаешь?**
 నీవు ఏ పుస్తకం చదువుతున్నావు?; ~áя из éтих книг
 вам бóльше нравится? ఈ పుస్తకాలలో మీకు ఏది
 ఇష్టం? 2. *опред.* ఎంత; ~óй красивый гóрод!
 ఎంత అందమైన నగరం!; ~óй он сóобразительный!
 ఎంత తెలివైనవాడు!; вот ~óй слýчай алаంటి [సం]
 ఘటన 3. *относ.* అలాంటి (*подобный*); страх, ~óго
 он никогда не испытывал అలాంటి భయం అతని
 కెన్నడూ కలగలేదు; у него нет таких книг, ~íе
 вам нужны మీకు కావలసిన పుస్తకాలు అతని దగ్గర లేవు
 ◇ ~óй [бы] ни ఏదైనా, ఏ; ~ýю бы книгу он
 ни взял అతను ఏదైనా (ఏ) పుస్తకం తీసుకున్నా; ~óй
 хотите (хóчешь) మీకు (నీకు) ఇష్టమైన దేదైనా,
 ఏదైనా

како́й-либо мест. см. како́й-нибудь 1

как||óй-нибудь мест. 1. (тот или иной) ఏదైనా,
 ఏదో ఒక; дай ~ýю-нибудь книгу ఏదో ఒక పుస్తకం
 నాకియ్యి 2. *разг. (не более)* ఒక; ~íе-нибудь двáд-
 цать рублéй [ఒక] ఇరవై రూబుళ్లు మాత్రమే; в
 ~íх-нибудь десяти киломéтрах ఒక పది కిలోమీటర్ల
 దూరం; он дéлал это в ~íе-нибудь два-три
 дня అతను ఈ పని [కేవలం] రెండు మూడు రోజుల్లోనే
 పూర్తి చేశాడు

како́й-то мест. 1. (неизвестно какой) ఎవడో
 ఒకడు, ఎవరో ఒకరు (*о человеке*); ఏదో ఒక (*о пред-
 метах*); видне́ется ~ предмет ఏదో ఒక వస్తువు
 కనపడుతోంది; вас спрашивает ~ человек ఎవరో
 ఒకరు మీకోసం అడుగుతున్నారు 2. *см. како́й-нибудь 2*
 ◇ в ~ мéре కొంతవరకు

как-то нареч. 1. (каким-то образом) ఏదో
 విధంగా, ఎలాగైతేనేం, ఎలాగైనా; он ~ сумéл уладить
 దేలం ఏదో విధంగా ఈ వ్యవహారం సవరించుకోగలిగాడు

КАК — КАН

2. разг. (однажды) ఒక్కప్పుడు, ఒక్కో (ఒక) సారి; ~ он сказа́л ఒక సారి అతను చెప్పాడు 3. разг. (в какой-то мере) ఎలాగైనా, ఎలాగో ఒక లాగా; что ~ странно ఇది ఎలాగైనా చిత్రంగా వుంది 4. (неизвестно как) ఎలాగో; посмотрю, ~ он выйдет из положения ఈ పరిస్థితినుంచి ఎలాగో బయటపడేటట్టు చూస్తాను 5. в знач. союза (при перечислении) అంటే, అనగా

ка́ктус *м* నాగదాళి (ముళ్ళజెముడు) మొక్క

кал *м* మలము, విరేచనం

каламбур *м* శ్లేష

каланча́ *ж* కాపలా గోపురం; пожарная ~ అగ్ని ప్రమాద కాపలా గోపురం

калейдоско́п *м* కలీడోస్కోపు; ~ событий ఘటనల కలీడోస్కోపు

кале́к||а *м и ж* వికలాంగుడు, అవిటివాడు, అంగహీనుడు *м*, వికలాంగి *ж*; де́лать когó-л. ~оні ఒకరిని వికలాంగుని చేయు

календа́рный కాలెండరు, పంచాంగ; ~ ме́сяц కాలెండరు నెల; ~ план కాలెండరు పథకం

календа́рь *м* 1. కాలెండరు; настольный ~ టేబుల్ కాలెండరు; отрывной ~ ఏ రోజు కారోజు చించే కాలెండరు 2. (способ счисления) పంచాంగం; григори́анский ~ గ్రెగోరియన్ పంచాంగం; рефо́рма календа́ря పంచాంగపు సంస్కరణం

кале́чить, искале́чить (вн.) 1. వికలాంగుని (మొండి) చేయు 2. перен. చెడగొట్టు, పాడుచేయు; он искале́чил мою́ жизнь అతను నా జీవితం పాడు (భ్రష్టు) చేశాడు

кали́бр *м* కాలిబర్; пу́шка ~а 122 мм 122 మి.మీ. శతఫిన్న (గన్ను)

ка́лий *м хим.* పొటాషియమ్

кали́тка *ж* చిన్న గేటు

калорийность *ж* కెలోరిఫిక్ విలువ

калорийный కేలరీలు పుష్కలంగా వున్న, పొష్టికాహార, బలవర్ధక; ~ая пи́ща కేలరీలు పుష్కలంగా వున్న ఆహారం, పొష్టికాహారం, బలవర్ధక ఆహారం

кало́рия *ж* కేలరీ

кало́ши *мн.* (ед. кало́ша *ж*) *см.* гало́ши

ка́лька *ж* (бу́мага) ప్రేసింగ్ కాగితం

калькули́ровать, скалькули́ровать (вн.) గణించు, లెక్కపెట్టు

калькуля́ция *ж* గణన, లెక్కపెట్టడం

кальсо́ны *мн.* లాగు, ఇజారు

ка́льций *м хим.* కాల్షియమ్

каменёть, окаменёть 1. శిలయైపోవు 2. перен. మాన్పడు, కొయ్యబారిపోవు, కల్లునడు

камени́ст||ый రాతి; ~ая почва రాతి నేల

каменноу́гольн||ый బొగ్గు; ~ый бассе́йн బొగ్గు క్షేత్రం; ~ая шахта బొగ్గు గని

каменн||ый 1. రాతి, కలు; ~ый дом రాతి ఇల్లు; ~ая стена రాతి గోడ 2. перен. నిర్దీన; ~ое лицо నిర్దీన (కళా విహీనమైన) ముఖం ◇ ~ый уго́ль నేల (రాతి) బొగ్గు; ~ая соль గాజు ఉప్పు, రాతి ఉప్పు; ~ое се́рдце రాతి గుండె

каменоло́мня *ж* రాళ్లగని, క్వరీ

каменотёс *м* రాతిపనివాడు, కాసిడు, కాసెవాడు

ка́менщик *м* తాపీపనివాడు, లేపకుడు

ка́м||ень *м* 1. రాయి, శిల, కల్లు; доро́га, вы́мо-щенная ~нем రాళ్లతో వేయబడిన రోడ్డు; драгоце́н-ный ~ень రత్నం 2. мед. రాయి ◇ не оста́вить ~ня на ~не నేలమట్టం చేయు; у него́ ~ень ле́жит на́ се́рдце అతని హృదయం ఎంతో భారంగా వుంది, అతని గుండె బరువుగా వుంది; под лежа́чий ~ень вода́ не течёт *посл.* ≡ తల్లి అయినా ఏడవనిదే పాలివ్వడు

ка́мера *ж* 1. గది, కొట్టు; ~ хранения కోల్డ్ రూమ్, సామాను కొట్టు; дезинфекцио́нная ~ డిజిన్ ఫెక్షన్ వార్డు 2. (в тюрьме) కైదు; одино́чная ~ విడి (ఏకాంత) కైదు 3. *тех.* పేటి; ~ сгора́ния కంబళన్ చేబరు, దహన పేటిక 4. (шины, мяча и т. п.) [కారు] ట్యూబు; గాలి తిత్తి (мяча)

ка́мерн||ый: ~ый ко́нцерт సంగీత కచేరి, సంగీత సభ; ~ая му́зыка చేబర్ సంగీతం

ка́мин *м* పొయ్యి, అంతిక

камо́рка *ж* చిన్న గది

ка́мпания *ж* 1. воен. [పైనిక] దండయాత్ర 2. пол.ит. ఉద్యమం; избирáтельная ~ ఎన్నికల ప్రచారోద్యమం ◇ посе́вная ~ విత్తులు జల్లే పనులు (రుతువు, తరుణం)

камуфля́ж *м воен.* కామొఫ్లేజ్, మరుగుపరచడం

камфа́ра *ж* కవ్వరం; కర్పూరం (*тж.* мед.)

камы́ш *м* డెరు, కాండ్ర, రెల్లు

кана́ва *ж* కందకం, అభాతం, కాలువ, ఖాతక

кана́дец *м* కెనేడియన్, కెనడా దేశస్థుడు

кана́дский కెనేడియన్

кана́л *м* 1. కాలువ; морско́й ~ సముద్రపు కాలువ; ороси́тельный ~ సాగునీటి కాలువ 2. *тех.*: ~ ствола తుపాకి నాడి (గొట్టపు రంధ్రం) 3. перен. మార్గం; дипломати́ческие ~ы దౌత్య మార్గాలు ◇ мочеис-

пускательный ~ анат. మూత్ర ప్రోతస్సు (మార్గం)
 канализационный మురికి నీళ్లు, మురుగు నీటి;
 ~ая система మురుగు నీటి పారుదల వ్యవస్థ (నిర్మాణం);
 ~ая труба మురుగు నీటి గొట్టం

канализация ж మురుగు నీటి పారుదల సౌకర్యం,
 (డ్రైనేజీ సౌకర్యం)

канарейка ж కేసరీ పక్షి

канат м తాడు, వడం, మోకు; стальной ~ ఉక్కు
 మోకు (తాడు); ходить по ~у తాటిమీద నడుచు

канатоходец м తాటిమీద నడిచేవాడు

канва ж 1. (для вышивания) కేన్వాస్ గుడ్డ 2. перен. ఆధారం, పన్నుగడ; ~ романа నవల పన్నుగడ (ఆధారం)

кандалы мн. సంకెళ్లు, బేడీలు, శృంఖలాలు; зако-
 вывать когорт. л. в ~ ఒకరికి సంకెళ్లు వేయు (తగిలించు)

кандидат м 1. అభ్యర్థి, ప్రత్యర్థి; ~ в депутаты
 అభ్యర్థి; ~ в члены КПСС సి.పి.ఎస్.యు. కాండిడేట్
 సభ్యుడు; ~ в члены Политбюро ЦК КПСС
 సి.పి.ఎస్.యు. కేంద్ర కమిటీ పాలిట్ బ్యూరో ప్రత్యామ్నాయ
 సభ్యుడు 2. (учёная степень) కాండిడేట్ ఆఫ్ సైన్స్,
 పిహెచ్.డి.

кандидатский కాండిడేట్, పిహెచ్. డి., డాక్టరేట్;
 ~ экзамен కాండిడేట్ ఆఫ్ సైన్స్ పరీక్ష

кандидатур||а ж అభ్యర్థి, అభ్యర్థిత్వం; выдвигать
 чьё-л. ~у అభ్యర్థిని నియమించు (నామినేట్ చేయు);
 снимать своё ~у తన అభ్యర్థిత్వాన్ని ఉపసంహరించుకొను

каникулы мн. సెలవులు; ~ летние ~ వేసవి సెల
 వులు (సెలవలు)

каникулярный సెలవు; ~ое время సెలవు రోజులు

канистра ж డబ్బా

канонада ж ఫిరంగి మోత (గర్జన)

канонизировать несов. и сов. книжн. (вн.)
 ఆదర్శీకరించు

кант м అంచు

канун м прям., перен. ప్రాంగణం; ~ Нового
 года నూతన సంవత్సరాది ముంగిలి (ప్రాంగణం); ~ ре-
 волюции విప్లవ ప్రాంగణం

кануть сов.: ~ть в вечность విస్మరింపబడు; он
 как в воду ~л బుచ్చాడ లేకుండా అదృశ్యమై పోయాడు

канцелярия ж ఆఫీసు, కార్యాలయం, కచేరి

канцелярски||й శ్లేషనరీ; ~е принадлежности
 శ్లేషనరీ (రాత్ర) సాధనాలు ~ ~и слог లాంఛనగతమైన
 శైలి

канцерогенный||й: ~е вещества мед. కాన్సర్జెనిక్
 (కేన్సరు కారక) పదార్థాలు

КАН — КАП

К

канцлер м ఛాంసెలర్

капа||ть, капнуть 1. (падать каплями) చుక్క-
 లుగా పడు, బొట్టుబొట్టుగా కారు (పడు); дождь ~ет
 వర్షం బొట్టుబొట్టుగా పడుతున్నది; слёзы ~ют కన్నీళ్లు
 కారుతున్నాయి 2. (вн.; лить по капле) చుక్కచుక్కలుగా
 పోయు, ఒక పోసుకొను, చిందించుకొను 3. (проливать)
 ఒకపోయు; не ~и молоко на платье! నీ బట్టలమీద
 పాలు [ఒక]పోసుకోకు

капелька||а ж 1. బిందు 2. перен. разг. కొంచెం
 [కొంచెం], రవంత, లేశం, పిసరంత; имейте ~у тер-
 пения కొంచెం ఓపికగా (ఓపికతో) వుండండి, కొంచెం
 ఓపిక పట్టండి ~ ни ~и не боюсь నాకు పిసరంత
 కూడా భయం లేదు

капилляр м анат. కేశనాళిక

капитал м 1. పెట్టుబడి; основной ~ మూల
 పెట్టుబడి; переменный ~ అస్థిర పెట్టుబడి; посто-
 янный ~ స్థిర పెట్టుబడి; промышленный ~ పారి-
 శ్రామిక పెట్టుబడి; торговый ~ వాణిజ్య పెట్టుబడి; фи-
 нансовый ~ ఫైనాన్స్ పెట్టుబడి 2. разг. (деньги)
 ధనం, పెట్టుబడి ~ страны ~а పెట్టుబడిదారీ దేశాలు

капитализм м పెట్టుబడిదారీ విధానం (వ్యవస్థ)

капиталист м పెట్టుబడిదారుడు

капиталистически||й పెట్టుబడిదారీ; ~ий строй
 పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ; ~ий способ производства
 పెట్టుబడిదారీ విధానం (ఉత్పత్తి విధానం, ఉత్పత్తి వ్యవస్థ);
 ~ое общество పెట్టుబడిదారీ సమాజం; ~не страны
 పెట్టుబడిదారీ దేశాలు

капиталовложение||е с పెట్టుబడి, పెట్టుబడిన మదుపు;
 ~я పెట్టుబడులు

капитальный||й 1. పెద్ద, భారీ; ~ое здание పెద్ద
 భవనం 2. перен. మౌలిక[మైన], మూల; ~ый труд
 మౌలికమైన (మూల) రచన ~ая стена పెద్ద గోడ;
 ~ое строительство పరిశ్రమారుల (భారీ స్థాయి)
 నిర్మాణం; ~ые вложения పెట్టుబడులు, పెట్టుబడిన
 మదుపు

капитан м в разн. знач. కెప్టెన్; ~ футболь-
 ной команды పుట్బాల్ జట్టు కెప్టెన్ (నాయకుడు)

капитулировать несов. и сов. 1. లోబడు, లోబడి
 పోవు 2. перен. (двигаясь) లోబడు, (ముందు) వెనుదీయు;
 ~ перед трудностями కష్టాలకు లోబడు (లొంగు),
 కష్టాల ముందు వెనుదీయు

капитуляция ж 1. లొంగుబాటు, అస్తవ్యస్తానం;
 безоговорочная ~ బేషరతు లొంగుబాటు 2. перен.

КАП — КАР

ఠొంగుబాటు, పరిత్యాగం; ~ перед трудностями కష్టాలకు ఠొంగుబాటు

капкан *м* ఉచ్చు, బోను; попадаться в ~ ఉచ్చులో (బోనులో) పడు (చిక్కుకొను)

кап|ля *ж* 1. బొట్టు, బిందువు, చుక్క, తుంపర; ~я росы తుషార బిందువు; по ~е బొట్టుబొట్టుగా 2.: ~и *мн.* (лекарство) [మందు] చుక్కలు; ~и от кашля దగ్గుమందు చుక్కలు 3. *перен. разг.* (очень малое количество) పినరంత, రవంత, లేశం; ни ~и పినరంత కూడా [లేదు] ◇ быть похожим как две ~и воды అచ్చుగుద్దినట్లు ఉండు, అచ్చం ఒకలాగే ఉండు; అవకుశలు లాగ ఉన్నారు (о близнецах); ~я в море నముద్రంతో కాకిరెట్టు

капнуть *сов. с.м.* కాపాట్

капот *м тех.* బానెట్

каприз *м* 1. (причуда) విభ్రమం, పేచీ, చావల్యం, చవల చిత్తం; ~ы పోకిళ్లు 2. *перен.:* ~ы моды ఫేషన్ లలో చావల్యలు; ~ы судьбы విధి విలాసాలు

капризничать *несов.* పేచీపెట్టు

каприз|ный 1. పేచీ, అడ్డదిడ్డపు; ~ый человек పేచీకారు, అడ్డదిడ్డపు మనిషి 2. *перен.* అస్థిర; ~ая погода అస్థిర (చంచల) వాతావరణం

капсула *ж* కేప్సుల్

капуста *ж* కేబేజీ; цветная ~ కాలీఫ్లవర్

капушон *м* [తల]ముసుగు; плащ с ~ом తలముసుగు పున్న రెయిన్ కోటు ◇ ~и кобры పుట, పాము పడగ

кара *ж* శిక్ష, శాస్తి

карабин *м* తుపాకి

карабкаться, вскарабкаться ఎగబాకు, కష్టం మీద ఎక్కు

караван *м* గుండ్ర బెడ్డు

караван *м* 1. బిడారు; ~и верблюдов ఒంటెల బిడారు 2. ~и судов నౌకల (ఓడల) వరుస

каракулев|ный గొర్రెబొచ్చు; ~ая шапка గొర్రెబొచ్చు చోపీ

каракуль *м* గొర్రెబొచ్చు

карамель *ж собир.* పంచదార గుళిక

карандаш *м* పెన్సిల్; химический ~ సిరాపెన్సిల్; цветной ~ రంగు పెన్సిల్

карантин *м* 1. (изоляция) క్వారంటైన్; срок ~а к్వారంటైన్ కాలం; выдерживать в ~е к్వారంటైన్ లో ఉంచు 2. (пункт санитарного осмотра) క్వారంటైన్

карантинный క్వారంటైన్; ~и корпус క్వారంటైన్ బ్లాక్

карапуз *м разг. шутил.* బుచ్చిగాడు, బుజ్జిగాడు

карасть *м* క్రుసియన్ [చేప]

кара́т *м* వన్నె; бриллиант в два ~а రెండు వన్నెల వజ్రం

кара́тель *м* శిక్షా దళ సైనికుడు

кара́тельный||ый శిక్షాత్మక; ~ая экспедиция శిక్షాత్మక దండయాత్ర

кара́ть, покарать (вн.) శిక్షించు, శాపించు

карау́л *м* 1. పహారా, చాకీ; сменять ~и పహారా మారు 2. (несение охраны) కావలి, కావలా; нести ~и, быть в ~е కావలిలో ఉండు, కావలి కాను; заступать в ~и కావలా డ్యూటీలోకి వచ్చు ◇ ~и! *разг.* రక్షించండి! почётный ~ గౌరవ వందనం

карау́лить *несов. (вн.)* 1. (сторожить) కావలా కాను, కావాడు, కావలా డ్యూటీలో ఉండు 2. *разг. (подстерегать)* (కోసం) కనిపెట్టుకొని వుండు, (కోసం) వేచివుండు

карау́льн|ный 1.: ~ая служба గార్డ్ డ్యూటీ, కావలా పని; ~ое помещение లాా 2. в знач. сущ. *м* కావలావాడు

карбу́нкул *м мед.* రాజవణం, రాచకురుపు

кардина́л *м* కార్డినల్ (రోమన్ కేథలిక్ మతాధికారి)

кардина́льный మౌలిక, ప్రధాన; ~и вопрос మౌలిక (ప్రధాన) సమస్య

кардиогра́мма *ж* కార్డియోగ్రాం

кардиоло́гия *ж* కార్డియాలజీ

каре́та *ж* బండి ◇ ~и скорой помощи ఆంబ్యులెన్స్

ка́риес *м мед.* పుచ్చు (పుప్పి) పచ్చు

ка́р|ий గోధుమ వర్ణపు (రంగు); ~и глаза లేన కళ్లు

карикату́ра *ж* 1. వ్యంగ్య చిత్రం, కార్చూన్ 2. *перен.* దిష్టి బొమ్మ

карикури́ст *м* వ్యంగ్య చిత్రకారుడు, కార్చూనిస్టు

карикуи́рный||ый 1. కార్చూన్; ~ый стиль కార్చూన్ ఫక్స్ (శైలి) 2. *перен.* హాస్యమైన, వ్యంగ్య; представлять кого-л. в ~ом виде ఒకరిని హాస్యంగా చిత్రించు (వర్ణించు)

карка́с *м* చక్రం; ~и здания భవన చక్రం

ка́ркать, каркнуть 1. (о вороне) కాపుమని అరచు 2. *перен.* శకున పక్షిలా మాట్లాడు

ка́ркнуть *сов. с.м.* కార్కాట్

ка́рлик *м* మరుగుజ్జు, వామనుడు

ка́рликовы||ий 1. మరుగుజ్జు; ~ый рост నగలు ఎత్తు

కంటె తక్కువ ఎత్తు 2. *перен.* పాట్టి, కురుచ, గిలక; ~е деревья పాట్టి (గిలక) చెట్లు

карман *м* 1. జేబు; боковой ~ వక్ర జేబు 2. (*в портфеле и т. п.*) అర, ఒర ◇ *это бьет по ~у разг.* ఇదిజేబు కత్తిరిస్తోంది; *держит ~ шире! разг.* అదేం కుదరదు; *набивать ~ разг.* జేబు నింపుకొను; *это мне не по ~у разг.* ఇది నాకు అందుబాటులో లేదు

карманный *м разг.* జేబు దొంగ

карманный||**ий:** ~ий словарь చిన్న నిఘంటువు; ~е чаша జేబు గడియారం (వాచీ); ~е деньги చేతి ఖర్చుకు డబ్బు

карнавал *м* కార్నివాల్, మారువేషాల ఉత్సవం, తిరు నాళ్లు, తిరణాల

карниз *м* 1. *архит.* వలీకం, ఇంటి చూరు, వెలిసె 2. (*для штор*) [తెరలు వేలాడదీయడానికి] కడ్డీ (కర్ర) **карп** *м* జేడినమీను

карт||**а ж** 1. *геогр.* పటం; ~а полушарий (వనచ పటం, морская ~а సముద్ర పటం 2. (*игральная*) అట్టు, చీట్లపేక, పేకముక్క; *играть в ~ы* పేకముక్కలు (పేకాలు) ఆడు; *раскрывать свой ~ы а)* ముక్కలు చూపించు (సరచు) *б) перен.* తన లక్ష్యాలను వెల్లడించు (బయటపెట్టు); *смешать [чьй-л.] ~ы а)* ముక్కలు కలిపివేయు *б) перен.* ఒకరి పథకాలు భగ్గుం చేయు ◇ *ставить что-л. на ~у* దేనివైనా ఒడ్డు (వణం పెట్టు)

картавить *несов.* [కొన్ని శబ్దాల] ఉచ్చారణ లోపంగా మార్చు

картавый [కొన్ని శబ్దాల] ఉచ్చారణ లోపం గలవాడు

картежник *м разг.* పేకాలాడు

картежный||**ий разг. చీట్లపేక, పేకాలు; ~ая игра పేకాలు**

картель *м* కార్టెల్ (ఉత్పత్తిదారుల సమ్మేళనం)

картин||**а ж** 1. *прям., перен.* చిత్రం, దృశ్యం; ~а, написанная масляными красками [తైల]వర్ణ చిత్రం; *писать ~у* చిత్రం చిత్రించు (గీయు); *рисовать грустную ~у* విచారకరమైన చిత్రం చిత్రించు 2. *разг.* (*кинофильм*) [చలన]చిత్రం; *снимать ~у* చిత్రం తీయు 3. (*часть акта*) రంగం 4. (*состояние, положение*) సన్నివేశం, పరిస్థితి; ~а ясна పరిస్థితి స్పష్టంగా వుంది

картинка *ж* 1. చిన్న చిత్రం 2. *разг.* (*иллюстрация в книге*) బొమ్మ, చిత్రం; *книга с ~ми* బొమ్మలు గల (బొమ్మలున్న) పుస్తకం, సచిత్ర గ్రంథం

картинный చిత్ర, చిత్రాల

картограф *м* [దేశ] పటాలు గీసేవాడు

КАР — КАС

К

картография *ж* [దేశ] పట చిత్రలేఖన శాస్త్రం

картон *м* దళసరి అట్టు

картонка *ж* (*коробка*) అట్టు పెట్టె

картонный||**ий** అట్టు, అట్టుల, దళసరి అట్టు; ~ая коробка అట్టు పెట్టె

картотека *ж* కార్డ్ ఇండెక్స్

картофель *м* బంగాళదుంపలు

картофельный||**ий** బంగాళదుంప; ~ий суп బంగాళదుంపల సూపు; ~ая мука బంగాళదుంపల పిండి; ~ая шелуха బంగాళదుంపల తోళ్లు

карточка *ж* 1. కార్డు; визитная ~ విజిటింగ్ కార్డు; продовольственная ~ రేషనింగ్ (రేషన్) కార్డు; членская ~ సభ్యత్వ కార్డు 2. *разг.* (*фотографическая*) ఫోటో ◇ почтовая ~ పోస్టు కార్డు

карточник||**ий** పేక; ~ий стол పేకాలు (పేకముక్కల ఆట) బల్లి; ~ая игра పేకాలు, పేకముక్కల ఆట; ~ий домик పేకమేడ; ~ая система రేషనింగ్ వ్యవస్థ (పద్ధతి)

картошка *ж разг. см.* картофель

картуз *м* బోనీ

карусель *ж* రంగులరాట్నం, చక్రకోల

карцер *м* శిక్ష కొట్టు, దండన కొట్టు

карьер I *м* (*аллюр*) దౌడు

карьер II *м* [రాళ్ల]గని; песчаный ~ ఇసుక గని

карьер||**а ж** 1. పైకి పోవడం; *делать ~у* వృత్తిలో (పదవిలో) పైకి పోవు; *быстро сделать ~у* త్వరగా ప్రయోజన సాధించు (పొందు) 2. (*род занятий*) వృత్తి; артистическая ~ а నాటక వృత్తి; научная ~ а విజ్ఞాన శాస్త్ర వృత్తి (జీవిక)

карьеризм *м* పదవీ వ్యామోహం, అధికార పదవి కావాలని కోరడం

карьерист *м* స్వప్రయోజనపరుడు, పదవీ వ్యామోహ పరుడు

каса́ни||**е с** స్పర్శ, తగులుదల ◇ *точка ~я мат.* స్పర్శ బిందువు

касательная *ж мат.* స్పర్శ రేఖ, టాంజెంట్

касательно *предлог* (*пр.*) గురించిన, విషయమైన, (కి) సంబంధించిన

касательство *с* సంబంధం; *иметь ~ к чему-л.* దేనికైనా (దేనితోనైనా) సంబంధం కలిగి వుండు, దేనికైనా సంబంధించు

касá||тсья, косну́тсья (*пр.*) 1. (*отрагивать-ся*) తట్టు, తగులు, ముట్టుకొను, స్పృశించు 2. *перен.*

КАС — КАТ

(затрагивать, упоминать) ప్రస్తావించు, వ్యాఖ్యానించు; ~ться вопроса నమస్కను ప్రస్తావించు 3. *п. рен.* (иметь отношение) (కి) సంబంధించు; *разве меня́ что ~ется?* ఇది నాకేం వట్టింది?; *те, когó что ~ется* దానికి సంబంధించినవారు; *что вас не ~ется* ఈ సంగతి మీకవసరంలేదు (మీకవసరం) ◇ *что ~ется* అంటే; *дéло ~ется...* విషయం ఏమిటంటే...

ка́ска ж పెల్మెట్

каска́д м (водопад) జలపాతం

ка́сс||а ж 1. పెట్టె; негоря́емая ~а ఇనప పెట్టె 2. నగదు గణక యంత్రం, కాష్ బాక్స్ (*аппарат*); అఫీసు (*помещение*); железнодоро́жная ~а బుకింగ్ అఫీసు; театра́льная ~а బాక్స్ అఫీసు; плати́ть в ~у కాషియర్ కు [డబ్బు] చెల్లించు 3. (*учреждение*): сберега́тельная ~а సేవింగ్స్ బాంక్ 4. (*денежная наличность*) ధనం, డబ్బు; *касси́р* сдал ~у కాషియర్ జను కట్టాడు 5. *полигр.* కేసు ◇ ~а взаимопомощи పరస్పర సహాయక నిధి

кассацио́н||ый юр. అప్పీలు; ~ый суд అప్పీలు కోర్టు; ~ая жа́лоба అప్పీలు

касса́ци||я ж разг. అప్పీలు; подава́ть ~ю అప్పీలు చేయు

кассéта ж కాసెట్; магнитофо́нная ~ లేవ్ రికార్డ్ కాసెట్

касси́р м కాషియర్

касси́рша ж разг. లేడీ కాషియర్

ка́ссов||ый ж: ~ый аппара́т నగదు గణక యంత్రం; ~ая кни́га కాష్ బుక్; నగదు లెక్క పుస్తకం

ка́ста ж 1. కులం; ~ бра́хманов బ్రాహ్మణ కులం 2. *перен.* తెగ

ка́стовы||й కుల; ~е предрассу́дки కుల దురభిప్రాయాలు (దురభిమానాలు)

касто́рка ж разг. ఆముదం

касто́ров||ый: ~ое ма́сло ఆముదం [నూనె]

кастри́ровать несов. и сов. (вн.) విత్తులు కొట్టు, కచ్చికొట్టు, మగతనం (పుంస్తవం) పోగొట్టు

кастрио́ля ж పాత్ర

катализа́тор м хим. ఉత్ప్రేరకం

ката́лог м కేటలాగు, పట్టి; ~ выставки ప్రదర్శన కేటలాగు; ~ книг పుస్తకాల కేటలాగు

ката́ние с: ~ верхо́м స్వారి చేయడం; ~ на велоси́пéде సైకిలు తొక్కడం; ~ на конька́х స్కేటింగు; ~ на лóдке పడవ ప్రయాణం (షికారు)

ката́ние с: не мытьё́м, так ~м *разг.* ≡ అందితే జాబ్బు లేకపోతే కాళ్ళు

ката́ракта ж мед. కేటరాక్ట్

катастро́фа ж 1. ప్రమాదం; авиацио́нная ~ విమాన ప్రమాదం; железнодоро́жная ~ రైలు ప్రమాదం 2. (*потрясение*) వివాళనం, విపత్తు; эконо́мическая ~ ఆర్థిక వివాళనం

катастрофи́ческ||ий వివాళకరమైన, విపత్కర; ~ое положе́ние వివాళకరమైన (విపత్కర) పరిస్థితి; ~ие послéдствия వివాళకరమైన ఫలితాలు

ката́ть несов. (вн.) 1. దొర్లించు 2. (*возить на чéм-л.*) తిప్ప, షికారుకు తీసుకొని వెళ్ళు; ~ когó-л. на автомоби́ле ఒకరిని కారులో తిప్ప. (షికారుకు తీసుకొని వెళ్ళు) 3: ~ бельё బట్టలు ప్రెస్ చేయు 4. *тех.* రోల్ చేయు

ката́ться несов. 1. దొర్లు 2. (*ездить на чéм-л.*): ~ в (на) автомоби́ле కారులో వెళ్ళు (తిరుగు); ~ верхо́м స్వారి చేయు; ~ на велоси́пéде సైకిలు తొక్కు; ~ на конька́х స్కేటింగు చేయు; ~ на лóдке పడవ షికారు చేయు; ~ на лы́жах స్కీ చేయు ◇ ~ сó сме́ху *разг.* పకాలున (పకపకా, పక్కున) నవ్వు

катафа́лк м శవయాన శకటం

категори́чески нареч. నిర్వృంద్యంగా, ఖండితంగా

категори́ческ||ий నిర్వృంద్య (не допускающий во́з-ражений); ఖండితమైన (*решительный*); ~ний отве́т నిర్వృంద్య సమాధానం; ~ний откáз ఖండితమైన నిరాకరణ; ~ое тре́бование నిర్వృంద్య డిమాండు

катего́ри||я ж 1. *филос.* భావాభివర్గం, ధాతువు; ~я вре́мени సమయం భావాభివర్గం 2. (*разряд, группа*) రకం, తరగతి; ~я населе́ния జనాభా తరగతి; *пéрвой* ~и ఉన్నత శ్రేణి (రకం)

ка́тер м బోటు, పడవ; сторожево́й ~ గస్తీ పడవ (నౌక); торпе́дный ~ మోటారు బారెడ్ బోటు

ка́тиТЬ несов. 1. (вн.) దోలుపు, దొర్లించు, తిప్ప; ~ бóчку పీపాసు దొర్లించు; ~ де́тскую коля́ску పెరాంబులేరు తోసుకెళ్ళు (తిప్ప) 2. *разг.* (*о средст-вах передви́жения*) వెళ్ళు; маши́на ка́тит కారు వెళ్తోంది

ка́тиТЬся несов. 1. దొర్లు; бóчка ка́тится పీపా దొర్లుతోంది; ~ по́д гору కొండ దొర్లుతూ దిగు; ~ с горы కొండమీదనుంచి దొర్లు 2. (*скаты́ваться*) ఉరలు, డొల్లు 3. (*течь, струи́ться*) కారు; слéзы ка́тятся కన్నీళ్ళు కారుతున్నాయి 4. (*о средст-вах передви́жения*) వెళ్ళు, పరుగిడు; маши́на ка́тится కారు వెళ్తోంది (పరుగిడుతోంది)

катод *м* *эл.* రుణాధ్రువం, కేథోడ్
 катод *м* 1. స్పేటింగ్ రింగు 2. *тех.* రోడ్డు రోల్
 католик *м* కేథలిక్ మతస్తుడు
 католицизм *м* కేథలిక్ మతం
 католический католік; ~ обряд кేథలిక్ కర్మకాండ;
 ~ священник కేథలిక్ మతగురువు
 католичество *с* కేథలిక్ మతవిశ్వాసం
 каторг||а *ж* 1. దండనశ్రమ, కఠిన పరకం; отправлять
 кого-л. на ~у ఒకరిని దండనశ్రమకు (కఠిన పరకానికి)
 పంపించు 2. *перен.* ఎముకలు విరిచే (విరిగే) శ్రమ
 каторжник *м* దండనశ్రమ చేసేవాడు
 каторжны||й 1.: ~е работы దండనశ్రమ 2. *перен.*
 కఠినమైన; ~й труд ఎముకలు విరిచే (విరిగే) శ్రమ
 катушка *ж* 1. కండె; ~ ниток దారపు కండె 2. *эл.,*
радио [త్రిగ్]చుట్టు
 каучук *м* రబ్బరు; натуральный ~ నహజ రబ్బరు;
 синтетический ~ కృత్రిమ (కృతక) రబ్బరు
 каучуковый రబ్బరు; ~ая плантация రబ్బరు
 తోట; ~ая подóшва రబ్బరు మట్టు
 каучуконосы *мн.* (*ед.* каучуконос *м*) రబ్బరు
 చెట్లు
 кафе *с* *нескл.* కెఫే, కాఫీ హోటల్
 кафедра *ж* 1. (*для лектора, оратора*) వేదిక
 2. (*в высшем учебном заведении*) [విద్యా సంస్థలో]
 పీఠం
 кафель *м* గ్లేజ్డ్ టైల్, నున్నని పెంకు
 кафельный నున్నని పెంకుతో కట్టిన (కప్పబడిన)
 кафетерий *м* కాఫీశాల
 качалка *ж* పూగే కుర్చీ
 качание *с* 1. (*раскачивание*) ఊగులాట, డోలన
 2. (*насосом*) పంపించు
 кача||ть *несов.* 1. (*вн.*) ఊపు, ఊగించు; ~ть
 колыбель ఉయ్యాలను ఊపు; ~ть ребёнка (*на ру-*
ках) పిల్లను చేతనెత్తుకొని ఊపు; вётер ~ет деревья
 గాలి చెట్లను పూపుతోంది; лодку ~ет వడన పూగుతోంది
 2. *безл.* (*пошатываться*) ఊగు, ఊగిపోవు; егò ~ет
 от усталости అతను అలసటతో పూగిపోతున్నాడు 3. (*тв.*)
 ఆడించు; ~ть головой తల ఆడించు; ~ть ногой
 కాలు ఆడించు 4. (*вн.; насосом*) పంపు చేయు, తోడు
 кача||ться *несов.* 1. ఊగు, ఊగాడు; ~ться на
 качелях ఉయ్యాలమీద పూగు; зур ~ется పన్ను ఆడు
 తోంది (కదలుతోంది, ఊగుతోంది) 2. (*пошатываться*)
 తూలు, సాక్కు, సోలిపడు
 качели *мн.* ఉయ్యాల
 качественно||й 1. గుణాత్మక[మైన]; ~ый анализ

КАТ — КВА

К

గుణాత్మక విశ్లేషణ[ం]; ~ое изменение గుణాత్మకమైన
 మార్పు 2. (*высокого качества*) నాణ్యత గల
 качеств||о *с* 1. (*признак, свойство*) గుణం,
 లక్షణం, విశేషణం, పాడి; обладающий каким-л. ~ом
 సుగుణం గల 2. (*степень ценности*) నాణ్యం, నాణ్యత,
 రకం; высокое ~ం ఉన్నత నాణ్యం; низкое ~ం నాశీరకం;
 товары высшего ~а ఉన్నత (శ్రేష్ఠమైన) నాణ్యంగల
 సరుకులు 3. *филос.* గుణం; переход количества в
 ~о పరిమాణం గుణంగా మార్పు చెందు ◇ в ~е л;
 в ~е побóбня అలెమ్మగా; в ~е родственников
 బంధువుగా
 качк||а *ж* పూగులు; не переносить ~и ఓడ ఊపుకీ
 కడుపులో తిప్ప వచ్చు
 каш||а *ж* జావ; рисовая ~а మాకల (బియ్యం)
 జావ ◇ заварить ~у разг. గొడవ రేపు; расхлёбыв-
 ать ~у разг. వ్యవహారాలు సర్దుకొను; с ним ~и не
 сваришь разг. అతనితో మీకేమీ లాభం లేదు
 кашевár *м* వంటచేసేవాడు
 кашель *м* దగ్గు
 кашлять *несов.* దగ్గు, దగ్గుగా వుండు
 кашне *с* *нескл.* ముగ్గురు, స్కార్ఫ్
 каштан *м* 1. (*дерево*) చెట్టనల్ చెట్టు 2. (*плод*)
 చెట్టనల్ గింజ (కాయ)
 каштановы||й 1. చెట్టనల్; ~й лист చెట్టనల్ ఆకు
 2.: ~й цвет చెట్టనల్ రంగు; ~е волосы చెట్టనల్
 రంగు జుట్టు
 каюта *ж* [ఓడ] గది
 каяться, покаяться 1. (*в пр.; признаваться*)
 పశ్చాత్తాప (అనుతాప) పడు, (దేనివై నా) ఒప్పుకొను 2. (*сожа-*
леть) విచారించు, [జరిగిపోయిన దాన్ని గురించి] చింతించు
 квадрат *м* 1. (*фигура*) చదరం, నలుచదరం, చతురం
 2. *мат.* వర్గం; возводить в ~ం రెండు పూతాంకానికి
 పెంచు
 квадратны||й 1. చదరపు; ~й стол చదరపు బల్ల
 2. *мат.* వర్గం; ~й корень వర్గమూలం ◇ ~й метр
 చదరపు మీటర్; ~е скóбки చదరపు బ్రాకెట్లు
 квáканье *с* బెకబెక అరపు
 квáкать *несов.* బెకబెకలాడు
 квалификация||я *ж* 1. అర్హత, నైపుణ్యం; повышáть
 свою ~ю నైపుణ్యం పెంపొందించుకొను (పెంచుకొను)
 2. (*профессия*) వృత్తి; приобретáть ~ю వృత్తి శిక్షణ
 పొందు
 квалифицированный నైపుణ్యంగల, నిపుణ[మైన]

КВА — КИН

సుశిక్షిత; ~ рабочий నిపుణ (సుశిక్షిత) కార్మికుడు; ~ труд నిపుణ శ్రమ

квалифицировать *несов. и сов. (вн.)* పరిగణించు, జనుకట్టు; ~ чтo-л. как преступлeниe దేనినైనా నేరంకింద జనుకట్టు

квартáл *м* 1. (часть города) పేట 2. (четверть года) త్రైమాసిక

квартáльный: ~ отчёт త్రైమాసిక నివేదిక

кварти́ра *ж* వాలు

квартира́нт *м* అద్దె నివాసి, అద్దెకి తీసుకున్నవాడు

кварти́рный: ~ ая плáта అద్దె

квартироу́бщeщик *м* గృహ వాసి, ఇంటిని అద్దెకు తీసుకునేవాడు

кварц *м* క్వార్ట్జ్, స్ఫటికపురాయి, శిలాస్ఫటికం

квас *м* క్వాస్ (రవ్యస్ పానీయం)

квáсить *несов. (вн.)* ఊరబెట్టు; ~ капу́сту కేబేజీని ఊరబెట్టు

квáшен||ый పురిసిన; ~ая капу́ста పురిసిన కేబేజీ
квéрху *нареч.* పైకి

квита́нция *ж* చీటి, రసీదు, రిసీట్; бага́жная ~ అగేజీ టికెట్ (రశీదు); почтoвая ~ పోస్టల్ రశీదు

квiты *в знач. сказ. разг.: мы с вáми* ~ మీకూ మాకూ చెల్లు, మీకూ మాకు రామ్ రామ్

квóрум *м* కోరం; нет ~а కోరం లేదు

квóта *ж эк.* కోటా

кедр *м* దేవదారుపు, దేవదారి

кедрoвы||й దేవదారు; ~е орéхи దేవదారు గింజలు

кéды *мн.* కేన్యాస్ బూట్లు

кекс *м* ప్లమ్ కేక్

кéлья *ж* [మరంతో] గది

кем *мест. тв. от* кто ఎవరిచేత

кенгу́ру *м нескл.* కంగరూ

кéпка *ж* టోపీ

кeрáмика *ж* 1. собир. సెరమిక్స్ 2. (материал) పింగాణి [వని]

керамичeск||ий సెరమిక్; ~ая плiтка సెరమిక్ (పింగాణి) పెంకు

керосiн *м* కిరసనాయిలు, కిరోసిన్

керосiнка *ж* ఆయిల్ (కిరోసిన్) స్టా

керосiнов||ый కిరోసిన్; ~ая лампа కిరోసిన్ దీపం (తాంతరు)

кéта *ж* సాల్మన్

кéтов||ый: ~ая икра రెడ్ కేవియర్

кефiр *м* కెఫీర్, యోగుర్ట్
кибернeтика *ж* సైబెర్నెటిక్స్

кибiтка *ж* 1. (повозка) బండి 2. (жилище ко-чевников) గుడిసె

кивáть, кивнúть 1. (тв. и без доп.) పంకించు; తల ఊపు (పంకించు) (в знак согласия) 2. (на вн.; указывать движением головы) (కి) సైగ చేయు

кивнúть *сов. см.* кивáть

кивóк *м* తలవూపు

кидáть, кiнуть (вн., тв.) విసురు, విసిరికొట్టు; పడవేయు, పారవేయు (на пол, на землю); ~ камнi-ми в когó-л. ఒకరిమీద రాళ్లు విసురు ◇ ~ взгляд на когó-л. (что-л.) ఒకరిపైపు చూపు విసురు; ~ тень на когó-л. ఒకరిమీద అవనింద వేయు

кидáться, кiнуться 1. *тк. несов. (тв.)* విసురు, విసిరికొట్టు; ~ камнi-ми రాళ్లు విసురు 2. (устрем-ляться) విసురుగా (దూసుకు, తోసుకొని) పోవు; ~ к выхóду వెలుపలి (బయటి) దారికి దూసుకు పోవు; ~ кому́-л. на шéю పరుగున వెళ్లి ఒకరి మెడను వాటేసుకొను 3. (на вн.; нападать) (మీద) విరుచుకుపడు 4. (пры-гать куда-л.) దూకు; ~ в во́ду నీటిలో దూకు

кий *м* [బిలియర్డ్ ఆటలో] పాగలూ క్రక

кило с нескл. разг. *см.* килограмм

киловáтт *м эл.* కిలోవాట్

киловáтт-час *м эл.* కిలోవాట్ గంట

килогрáмм *м* కిలోగ్రాం

килоméтр *м* కిలోమీటర్

киль *м мор.* [ఓడకింద] వెన్ను దూలం

килькa *ж* స్ప్రాట్

кинематóграф *м* 1. (киноискусство) చలనచిత్ర కళ 2. *уст. см.* кинотеáтр

кинематогрáфия *ж* 1. (искусство) చలనచిత్ర కళ 2. (промышленность) చలనచిత్ర (సినిమా) పరిశ్రమ

кинжáл *м* సానకత్తి, బాకు, చురకత్తి; наносить удар ~ом బాకుతో పాడుచు

кино с нескл. 1. (кинематография) సినీ కళ; работники ~ సినీ కార్యకర్తలు 2. *разг. (кинофильм)* సినిమా, చలనచిత్రం; смотреть ~ సినిమా చూచు 3. *разг. (кинотеатр)* సినిమా థియేటర్; пойти в ~ సినిమాకు వెళ్లు

киноактёр *м* సినీ (సినిమా) నటుడు

киноактрiса *ж* సినీ (సినిమా) నటి

киноаппарáт *м* సినీకెమేరా

киноартiст *м* సినీ (సినిమా) నటుడు; ~ы సినీ (సినిమా) నటీనటులు

киноартистка *ж* సినిమా (సిని) నటి
 киножурнал *м* న్యూస్ రీల్స్, వార్తా చలనచిత్రం
 кинозвезда *ж* (సినిమా) హాలు
 киноискусство *с* చలనచిత్ర కళ
 кинокамера *ж* *см.* киноаппарат
 кинокартина *ж* చలనచిత్రం, సినిమా
 кинокомедия *ж* హాస్య (సుఖాంత) చలనచిత్రం
 кинолента *ж* ఫిల్మ్, ఫిలిం
 киномеханик *м* ప్రాజెక్టనిష్ఠ, చలనచిత్ర ప్రసారకుడు
 кинооператор *м* కెమెరామన్
 кинопередвижка *ж* పోర్టబుల్ (తేలిక అయిన) ఫిల్మ్ ప్రాజెక్టర్
 киноплёнка *ж* ఫిల్మ్
 кинопрокат *м* ఫిల్మ్ (చలనచిత్ర) ప్రదర్శన
 кинопроизводительность *ж* ఫిల్మ్ (చలనచిత్ర, సినిమా) పరిశ్రమ
 кинорежиссёр *м* చిత్రదర్శకుడు, సినీదర్శకుడు
 киносеанс *м* సినిమా ఆట
 киностудия *ж* ఫిల్మ్ స్టూడియో
 киносценарий *м* ఫిల్మ్ స్క్రిప్టు, సినిమా కథ, సినీ రియో
 киносъёмка *ж* షూటింగు
 кинотеатр *м* సినిమా [థియేటర్]
 кинофестиваль *м* చలనచిత్రోత్సవం
 кинофильм *м* సినిమా, చలనచిత్రం; документальный ~ న్యూస్ రీల్, వార్తా చిత్రం, డాక్యుమెంటరీ; мультипликационный ~ కార్టూన్ ఫిల్మ్ (చిత్రం); художественный ~ కథా [చలన]చిత్రం; цветной ~ రంగుల ఫిల్మ్
 кинохроника *ж* న్యూస్ రీల్స్, డాక్యుమెంటరీ
 кинуть *сов. (вн.)* 1. *см.* кидать 2. *разг. (покинуть)* విడిచిపెట్టు
 кинуться *сов. см.* кидаться 2, 3
 киоск *м* బడ్డి; газетный ~ పత్రికల బడ్డి; книжный ~ పుస్తకాల బడ్డి
 киоскёр *м* బడ్డి మనిషి
 кіпа *ж* కుప్ప, దొంతర; బొత్తి, దొంతి (*мера*); ~ бумага కాగితాల కుప్ప (దొంతి); ~ хлопка పత్తి కుప్ప
 кипарис *м* సైప్రెస్
 кипение *с* ఉడకడం, మరగుట $\diamond$ точка ~я физ. మరిగే ఉష్ణోగ్రత
 кипеть *несов.* 1. మరగు, ఉడుకు, కాగు; вода ~ит நீళ్లు కాగుతాయి, నీరు మరుగుతుంది (కాగుతుంది) 2. (*бурлить, пениться*) కళపెళలాడు, పొంగు; река

КИН — КИС

К

~ит во время наводнения వరదలో నది పొంగుతుంది
 3. *перен. (протекать стремительно, бурно)* మిక్కిలి వడిగా, అతి జోరుగా; работа ~ит పని మిక్కిలి వడిగా జరుగుతోంది, పని అతి జోరుగా జరుగుతోంది
 4. *перен. (тв. и без доп.; быть охваченным каким-л. чувством)* (తో) ఉడికిపోవు; ~еть гневом కోపంతో ఉడికిపోవు

кипуч||ий పొంగులువారే, ఉరకలు వేసే; ~ая деятельность పొంగులువారే (ఉరకలు వేసే) కార్యకలాపాలు; ~ая жизнь పొంగులువారే జీవితం

кипятильник *м* బాయిలర్

кипятить, вскипятить (*вн.*) కాగు, కాచినేయు, ఉడకబెట్టు, మరగబెట్టు

кипятить||ся 1. మరుగు, మరగబెట్టుబడు, ఉడుకు; вода ~ся నీళ్లు మరగబెట్టుబడతాయి 2. *перен. разг.* ఉద్రేకపడు

кипяток *м* మరిగే నీళ్లు

кипячен||ый మరిగిన, ఉడికిన; ~ая вода మరిగిన నీళ్లు

киргиз *м* కిర్గిజ్ [వాడు]

киргизский కిర్గిజ్; ~ язык కిర్గిజ్ భాష

кирка *ж* గడ్డపాఠ, కొంగుర్రులి

кирпич *м* ఇటుక, ఇటిక

кирпичн||ый ఇటిక, ఇటుక; ~ый завод ఇటుకల కర్మాగారం (పాక్షరీ); ~ое здание ఇటిక ఇల్లు
 кисель *м* కిస్సెల్ (తియ్య జావ)

кисёт *м* పాగాకు నంచి

кислород *м* ఆక్సిజన్, ఆమ్లజని, ప్రాణవాయువు

кислородный ఆక్సిజన్, ఆమ్లజని, ఆమ్లజనక

кислота *ж* 1. (*кислый вкус*) పులుపు, పుల్లదనం, ఆమ్లత 2. *хим.* ఆమ్లం; серная ~ సల్ఫ్యూరిక్ ఆమ్లం; соляная ~ హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం; уксусная ~ ఎసిటిక్ ఆమ్లం

кисл||ый 1. పుల్ల[ని], పులి; ~ые ши పుల్లని (ఊరబెట్టిన) కేబేజి చారు; ~ые шлоки పుల్లని ఆపిల్లు

2. (*закисший, прокисший*) పులుపెక్కిన, పులిసిపోయిన; ~ая капуста పుల్లని (ఊరబెట్టిన) కేబేజి; ~ое молоко పులిసిపోయిన పాలు 3. *перен. разг.* చిరచిరలాడే; ~ое лицо చిరచిరలాడే ముఖం

киснуть *несов.* 1. పులుపెక్కు, పులిసిపోవు 2. *перен. разг.* జావకారి పోవు, దిగులు పడు

кისტочка *ж* [చిన్న] కుంచె, తునిక; ~ для бритья షేవింగ్ బ్రష్, షేరపు కుంచె

КИС — КЛА

кисть ж 1. (часть руки) చేయి 2. (гроздь) గుత్తు, గుత్తి; виноградная ~ (ద్రాక్ష గుత్తి 3. (украшение) జల్లి, కుచ్చు; шаль с кистями కుచ్చుల శాలువా 4. (художника, маляра) తూలి, తూలిక, కుంచె; малярная ~ సున్నం వేసే కుచ్చి

кит м తిమింగిలం

китаец м చైనావాడు

китайский చైనీస్, చీన; ~ народ చైనీయులు; ~ язык చైనా భాష

китель м ట్యానిక్, సైనిక జాకెట్

китобόец м తిమింగిలాల వేట ఓడ

китобόй м 1. (работающий на китобойном промысле) తిమింగిలాల వేటకాడు 2. см. китобόец

китобόйный: ~ый промысел తిమింగిలాల వేట, తిమింగిలాలను పట్టే పరిశ్రమ; ~ое судно తిమింగిలాల వేట ఓడ

китовый తిమింగిలం; ~ жир బ్లబ్బర్, తిమింగిలం కొవ్వు; ~ ус వేల్ బోన్

кичійтсья несов. (тв.) (గురించి) గర్వించు, గర్వపడు

кичлівость ж గర్వం, దురహంకారం

кичлівый గర్వమైన, దురహంకారి అయిన

киш||ёт несов. 1. మయంగా (మయమై) వుండు; на ўлицах ~йт народ వీధులు జన మయంగా వున్నాయి, వీధులు జనంతో కిక్కిరిసి వున్నాయి 2. (тв.) ముసురుకొను; вóздух ~йт мошкарóй గాలితో కీటకాలు ముసురుకొని వున్నాయి; ўлицы ~йт народом వీధులు తండోపతండాలుగా వచ్చే జనంతో నిండివున్నాయి

кишечник м анат. పేగులు, ఆంత్రములు

кишечный ఆంత్ర, పేగులకు సంబంధించిన; ~е заболевания పేగులకు సంబంధించిన జబ్బులు, ఆంత్ర వ్యాధులు

кишк||а ж 1. анат. పేగు, ఆంత్రం; двенадцатипёрстная ~а ఆంత్ర మూలం, ప్రథమాంత్రం; прямáя ~а రెక్టమ్; слепáя ~а గుడ్డి పేగు; тóлстая ~а పెద్ద పేగు; тонкие ~и చిన్న పేగులు; 2. разг. (шланг) హోస్, పైపు, నీటిని చిమ్మే రబ్బరు గొట్టం; пожарная ~а నీటితో మంటల వారే రబ్బరు గొట్టం **кишмя нареч.:** ~ кишеть разг. ముసురుకొను, మయంగా (మయమై) వుండు

клавиатýра ж в разн. знач. కీ బోర్డ్; ~ пишущей машинки పైపురైటర్ కీ బోర్డ్; ~ рояля పియానో కీ బోర్డ్

клавиша ж в разн. знач. మెట్టు; ~ пишущей

машинки పైపురైటరు మెట్టు; ~ рояля పియానో మెట్టు

клад м 1. నిక్షేపం, పాతర, పూడుపు; находить ~ నిక్షేపాన్ని (పాతరను, పూడుపును) కనుగొను 2. перен. разг. బండారం, నిధి

кладбище с శ్మశానం, శ్మశాననాటిక

кладка ж కట్టడం, పని; каменная ~ తాపీపని; кирпичная ~ ఇటుక పని (కట్టడం)

кладовáя ж స్టోర్ రూమ్, కొట్టు (ప్రామాను) గది

кладовщик м స్టోర్ కీపర్

кладь ж собир. సామాను, మూటలు

клáния||тсья, поклонітсья (от.) 1. పలకరించు, (కి) తల వంచు (ఆడించు); ~тсья в пояс వంగి నమస్కరించు; нízко ~тсья ప్రణామిల్లు 2. (передать привет) అడిగినట్లు చెప్పి, (కి) నమస్కారాలు చెప్పి (తెలియజేయు); ~йся всем друзьям మిత్రులందరినీ అడిగినట్లు చెప్పి 3. перен. разг. (перед тв.; униженно просить) (కి) విన్నవించు

клáпан м 1. тех., анат. కవాటం; పిడానం (тк. тех.); предохранительный ~ రక్షణ కవాటం; сердечный ~ ద్వికవర్తి కవాటం 2. (кармана) రెక్క

кларнét м క్లారిన్

класс м 1. వర్గం, తరగతి; рабóчий ~ కార్మిక వర్గం; ~ капиталистов పెట్టుబడిదారి వర్గం; ~ имущих ధనిక వర్గం; срéдний ~ మధ్య తరగతి; борьба ~ов వర్గ పోరాటం 2. (разряд, тип) తరగతి, రకం; каюта второго ~а రెండో తరగతి ఓడ [లో] గది 3. (в школе) తరగతి, ఫారం

клáссик м ఆరితేరిన రచయిత, అత్యుత్తమ రచయిత; ~ мировой литературы ప్రపంచ సాహిత్యంలో అత్యుత్తమ రచయిత

клáссика ж собир. అత్యుత్తమ (ప్రామాణిక) సాహిత్యం (литература); శాస్త్రీయ (ప్రామాణిక) సంగీతం (музыка)

классификация ж వర్గీకరణ

классифици́ровать несов. и сов. (вн.) వర్గీకరించు, తరం వారిగా ఏర్పరచు

классическ||ий 1. ప్రామాణిక; ~ая мýзыка ప్రామాణిక (శాస్త్రీయ) సంగీతం; ~ое произведение ప్రామాణిక గ్రంథం (రచన) 2. (о чертах лица, формах тела) దేవతా; ~ая красота దేవతా సౌందర్యం 3. (античный) ప్రాచీన గ్రీకు (древнегреческий); ప్రాచీన రోమన్ (древнеримский); ~ие языки ప్రాచీన గ్రీకు, లాటిన్ భాషలు 4. перен. разг. (характерный, типичный) లాక్షణిక; ~ний примёр లాక్షణిక ఉదాహరణ

кла́ссы||ый: ~ая доска బ్లాక్ బోర్డ్; ~ая ко́м-
ната తరగతి (పాఠశాల, బడిలో) గది

кла́ссов||ый వర్గ; ~ое о́бщество వర్గ సమాజం;
~ые противорéчия వర్గ వైరుధ్యాలు

класть, положить (вн.) 1. పెట్టు, వుంచు; ~
бельё в чехолу бట్టలు సూట్ కేసులో పెట్టు; ~
когó-л. в больницу ఒకరిని ఆస్పత్రిలో చేర్చు; ~
тру́бку (телефона) రిసీవర్ పెట్టు; ~ на мéсто
దానిని దాని స్థానంలో వుంచు 2. (наклады́вать) పెట్టు,
వేయు; ~ рис в тарелку ప్లేట్లలో అన్నం పెట్టు;
~ саха́р в чай టీలో పంచదార వేయు (వేసుకొను)
3. тк. несов. (строи́ть, соору́жать) కట్టు, వేయు;
~ стéну గోడ కట్టు; ~ фунда́мент వునాది వేయు
◇ ~ зúбы на по́лку разг. కడుపు మాడ్చుకొను,
పొట్టు బిగించుకొను; ~ я́йца గుడ్డు పెట్టు

клева́ть, клю́нуть 1. (о птице) పాడుచుకుని
ఏరుకు తిను 2. (о рыбе) ఎరను మింగు ◇ ~ но́сом
разг. కునికిపాట్లు వదు, కునుకు

клевет||а ж అవనింద, నెవం, నిరావనింద; возводи́ть
~у на когó-л. ఒకరిమీద నెవం (అవనింద) పెట్టు
(వేయు)

клевета́ть, наклевета́ть (на вн. и без доп.)
(మీద) అవదూరు (పుల్లలు, అరడి) పెట్టు, అవనింద
వేయు, (పై) దుమ్మెత్తి పోయు

клеветни́к м ఒరుదలకాడు, చాడీకోరు, కొండెగాడు

клеветни́ческ||ий నిండా[పూర్వక], అవనిందాకర; ~ая
кампа́ния నిండా ప్రచారం

клеёнка ж మైనపు గుడ్డ (скатерть); మైనపు
కాగితం (для компресса)

кле́нить, скле́нить (вн.) అంటించు, పేస్ట్ చేయు

кле́нит||ься несов. అంటుకొను, అంటుకుపోవు ◇
рабо́та не ~ся разг. పని ఎంత మాత్రం సాగడంలేదు

кле́й м బంక

кле́йкий జిగలుగల, అంటుకొనే

кле́йме́ние с వాత (ముద్ర) వేయడం

кле́йме́нный వాత (ముద్ర) వేయబడిన

кле́йми́ть, закле́йми́ть (вн.) 1. (మీద) వాత
పెట్టు, ముద్ర వేయు 2. перен. ఖండించు

кле́ймо с 1. వాత, ముద్ర, అంకం; фабри́чное ~
ప్రేడ్ మార్క్ 2. перен.: позóрное ~, ~ позóра
మాయని మచ్చ, కళంకం

кле́йстер м సర్వీసు

кле́н м మేపిల్ చెట్టు

клепа́ть несов. тех. (вн.) తాచు, తాపటం చేయు

кле́пка ж тех. తాచడం, తాపటం చేయడం

КЛА — КЛО

К

кле́тка||а I ж 1. పంజరం, బోను; сажать в ~у
పంజరంలో పెట్టు 2. (на бумаге, матери́и и т. п.)
గడి; тетра́дь в ~у గళ్ల నోట్ బుక్ (పుస్తకం); ткань
в ~у గళ్ల గుడ్డ

кле́тка II биол. [జీవ] కణం

кле́точн||ый биол. [జీవ] కణ; ~ое строéние
కణ నిర్మాణం

клетча́тка ж бот. కణజాలం

клетча́т||ый గళ్లగల; ~ая мате́рия గళ్లగళ్ల
గుడ్డ

клешн́я ж డెక్క

клещ м కొణుజు, కొణును, పిడుజు

клéщи мн. тех. పటకారు, చిమలూ

клие́нт м 1. юр. క్లయంట్లు, క్షిదారు 2. (посто-
янный покупатель и т. п.) కాతాదారుడు

клие́нтура ж собир. 1. юр. క్లయంట్లు, కాతా
దారులు 2. (постоянные покупатели и т. п.) కాతా
దారులు

кли́зм||а ж ఎసిమా; ста́вить ~у кому́-л. ఒకరికి
ఎసిమా చేయు

кли́ка ж ముఠా

кли́кать, кли́кнуть разг. (вн.; громко звать)
పిలుచు, కేకవేయు

кли́кнуть сов. с.м. кли́кать

кли́мат м 1. వాతావరణం, శీతోష్ణం; жаркий ~
ఉష్ణ (వేడి) వాతావరణం 2. перен. разг. వాతావరణం
климатическ||ий వాతావరణ, శీతోష్ణ; ~е усло́вия
వాతావరణ పరిస్థితులు, శీతోష్ణ స్థితులు

кли́н м 1. కోణాకారపు (కొయ్య) ముక్క; вбива́ть
~ కొయ్య ముక్కను దిగగొట్టు 2. (кусок ткани) క్రాస్
ముక్క ◇ боро́дка ~ом కోణాకారపు (నూది) గెడ్డం

кли́ника ж క్లినిక్, ఆస్పత్రి

клини́ческ||ий క్లినిక్, సంపూర్ణ వైద్య; ~ое ис-
сле́дование క్లినిక్ (సంపూర్ణ వైద్య) పరీక్ష

кли́нопись ж శలాకార (కీల) లిపి

кли́ч м పిలుపు; боево́й ~ కూచి; побéдный ~
జయ ఘోష; призы́вный ~ పిలుపు, విజ్ఞప్తి; кли́кнуть
~ పిలుపు ఇచ్చు

кли́чка ж 1. (животного) పేరు 2. (прозвище
человека) మారుపేరు, ఎగతాళి పేరు

клок м 1. పుంజీడు, పిడికెడు; ~ волос пుంజీడు
(పిడికెడు) జాట్లు; ~ шерсти పిడికెడు బొచ్చు 2. (об-

КЛО — КНИ

рывок, кусок) ముక్క; *разрывать в клочья* ముక్క-ముక్కలుగా చీల్చు, చీలికలు చేయు

клокотать *несов.* 1. (*о жидкости*) బుడగలు వచ్చు, బుడగలుగా లేచు 2. *перен.* పొంగు, కుతకుతలాడు, ఉడికిపోవు

клонить *несов. (вн.)* 1. (*пригибать*) వంచు; *вeter* క్లోనిత్ *деревья* గాలి చెల్లును వంచుతున్నది 2. (*к от.; направлять*) ఉద్దేశించు, వైపు తిప్ప; ~ *разговор к чему-л.* సంభాషణను దేని వైపునా తిప్ప; *к чему он клонит?* అతని ఉద్దేశం ఏమిటి? ◇ *его клонит ко сну* అతను కునుకుతున్నాడు

клониться *несов.* వంగు ◇ *дело клонится к развязке* వ్యవహారం ఒక కొలిక్కి వస్తోంది, వ్యవహారం ముదురుతోంది; *день клонится к вечеру* పొద్దు వాలుతోంది

клоп *м* నల్లి

клóун *м* హాస్యగాడు, బహున్

клочо́к *м* చిన్న ముక్క; ~ *бумаги* కాగితం ముక్క; ~ *земли* చిన్న కనుతం

клуб *І м* క్లబ్బు; *спортивный* ~ క్రీడా క్లబ్బు

клуб *II м:* ~ *бы* దыма పాగ మేఘాలు (నుళ్లు); ~ *бы* దుమ్ము సుడులు

клубе́нь *м* దుంప

клуби́|ться *несов.* సుడులు తిరుగు; *дым ~лся из трубы* పాగ చిమ్మి (పొగగొట్టం) నుంచి పాగులు సుడులు తిరుగుతూ వచ్చాయి; *пыль ~тся* దుమ్ము సుడులు తిరుగుతోంది

клубни́ка *ж* 1. (*растение*) స్ట్రాబెరీ మొక్క 2. *собир. (ягоды)* స్ట్రాబెరీ పండ్లు

клубни́чн|ый స్ట్రాబెరీ; ~ *ое варенье* స్ట్రాబెరీ జామ్

клубо́к *м* 1. కండె; ~ *шерсти* ఉన్ని దారపు కండె 2. *перен.* చిక్కు; ~ *противоречий* వైరుధ్యాల పుట్టు **клубы́ба** *ж* పూల మడి (పాన్సు)

клык *м* కోర (*у животного*); దంతం (*у человека*)

клюв *м* పక్షిముక్కు

клю́ква *ж* 1. (*растение*) క్రాన్బెరీ మొక్క 2. *собир. (ягоды)* క్రాన్బెరీ పండ్లు

клю́нуть *сов. см.* *клевать*

ключ *І м* తాళం[చెవి]; *запирать на ~* తాళం వేయు ◇ ~ *к разгадке* కీలకం, కీటుకు, చిట్కా; ~ *к сердцу* *кого-л.* ఒకరి హృదయపు కీలకం; *гáечный ~* శ్వాసరీ

ключ *II м (источник)* నీటిబుగ్గ, జల, ఊట; *бить ~ом а (о жидкости)* పొంగు, కళపెళలాడు *б) перен.* ముమ్మరంగా పాగు (*о работе*); హుషారుగా పాగు (*о жизни*)

ключев|ой *І* కీలక; ~ *ая позиция* కీలక స్థానం; ~ *ая проблема* కీలక సమస్య

ключев|ой *II (родниковый)* ఊట, నీటిబుగ్గ; ~ *ая вода* ఊట జలం, బుగ్గ నీరు

ключи́ца *ж* *анат.* కంఠా ఎముక, జుత్తుపు, మెడ కొంకులు

кля́шка *ж спорт.* హాకీ కర్ర

кля́кс|а *ж* సిరా మచ్చ (మరక); *сажать ~у* సిరా మచ్చ పెట్టు, సిరా మరక చేయు

кля́нчить *несов. разг. (вн.)* (కోసం) ప్రార్థించు, బతిమాలుకొను, వేడుకొను

кляп *м* వాకట్టు, నోటికట్టు; *засовывать ~ в рот* నోరు కట్టివేయు, నోటిలో ఏదైనా కుక్కు

клясть *несов. (вн.)* తిట్టు, శపించు, దూషించు

кля́ст|ся, покля́ст|ся (*в пр. или инф.*) ఒట్టు పెట్టుకొను, దీక్ష పట్టు, శపథం చేయు; ~ *кому-л. в ве́рности* ఒకరిపట్ల విశ్వాస శపథం చేయు

кля́тв|а *ж* ప్రమాణం, ప్రతిజ్ఞ, ఒట్టు, శపథం; *брат ~у с когó-л.* ఒకరిచేత ప్రమాణం చేయించు; *дава́ть ~у* ఒట్టు పెట్టుకొను, ప్రమాణం చేయు (తీసుకొను); *наруша́ть ~у* ప్రమాణం ఉల్లంఘించు (భగ్నం చేయు)

кля́твенн|ый ప్రమాణం చేసిన; *дава́ть ~ое обе́щание* ప్రమాణం చేయు

кля́уза *ж* అపనింద, అబద్ధం

кля́узник *м* పితూరీలు చెప్పేవాడు, అపనిందలు వేసేవాడు

кля́узничать *несов. разг.* అపనిందలు వేయు, పితూరీలు (చాడీలు) చెప్ప

кля́ча *ж* డొక్కు (పనికి మాలిన) గుర్రం

кни́га *ж* పుస్తకం, గ్రంథం ◇ *домо́вая ~* రిజిస్టరు; *справочная ~* రిఫరెన్సు పుస్తకం; *телефо́нная ~* టెలిఫోన్ డైరెక్టరీ

книгопечáтание *с* పుస్తకాల ముద్రణ (అచ్చు వేయడం)

книгохрани́лище *с* గ్రంథాల (గ్రంథ) భాండారం

кни́жка *ж разг. см.* *кни́га*; *записна́я ~* నోటు బుక్కు; *сберега́тельная ~* సేవింగ్స్ బాంకు పుస్తకం; *трудова́я ~* సర్వీసు రికార్డు; *че́ковая ~* చెక్ పుస్తకం

кни́жны|й 1. పుస్తకాల; ~ *й магази́н* పుస్తకాల షాపు 2. (*отвлечённый*) పుస్తక, గ్రంథమాత్ర; ~ *ое зная́ние* గ్రంథమాత్ర జ్ఞానం

кни́зу *нареч.* కిందికి

кнопка ж 1. (канцелярская) డ్రాయింగ్ పిన్
2. ఇ. బటన్; ~а звонк [బెల్] బటన్ 3. (застёж-
ка) పిన్ బటన్, నొక్కుడు గుండీ ◇ нажимать на
все ~и разг. అందరి వలకుబడిని (అన్ని అవకాశాలను)
ఉపయోగించుకొను

кнут м కొరడా, కశం; бить ~ом కొరడాతో కొట్టు
княгиня ж రాజకుమారి
княжество с సంస్థానం
князь м రాజు, యువరాజు
ко предлог с.м. క
коалиционн[ый] мిశ్రమ, సంకీర్ణ; ~ое правитель-
ство మిశ్రమ (సంకీర్ణ) ప్రభుత్వం
коалиция ж మిశ్రమ వర్గం, మండలి
кобальт м хим. కోబాల్ట్
кобелъ м మగకుక్క
кобра ж నాగుపాము, త్రాచుపాము
кобурá ж [పిస్తోలు] ఒర
кобыла ж అడగురం, హరి

кованый 1. (изготовленный ковкой): ~ меч
సాగకొట్టి చేసిన కత్తి 2. (обитый железом): ~ сун-
дук ఇనుప అంచులుగల పెట్టె

коварн[ый] కపటపు, కపటమైన, మోస[మైన]; ~ый
человек కపటి, మోసకారి, కుట్రీతుడు; ~ая улыбка
మోసమైన (కపటపు) చిరునవ్వు

коварство с కొంటెతనం, మోసం, తక్కిడి, విశ్వాస
ఘాతుకం

ковать несов. (вн.) 1. సాగకొట్టు; ~ желéзо
ఇనుమును సాగకొట్టు 2. (подковывать) (కి) నాళ్లు
(నాడలు) వేయు ◇ куй желéзо, пока́ горячо́
погов. ఎండ కాసినప్పుడే మానూలు చేసుకో

ковёр м తివాసీ, రత్నకంబలి

ковёркать, исковеркать прям., перен. (вн.)
చిత్రవధ చేయు, పాడు చేయు; ~ жизнь [ఒకరి] జీవితాన్ని
పాడు చేయు; ~ язык భాషను చిత్రవధ (భాసీ)
చేయు

ковка ж 1. కమ్మరి పని (ручная); రూపమివ్వడం
(механическим молотом, прессом) 2. (лошадей)
నాళ్లు (నాడలు) వేయడం, లాడలు వేయడం

ковкий మెత్తని, మృదువైన

коврик м చిన్న తివాసీ

ковш м (сосуд) గంటె, అబక, డోకి

ковшик м చిన్న గంటె (అబక, డోకి)

ковылять несов. разг. కుంటుకుని (కుంటి కుంటి)
నడుచు; చిల్పాడు (о ребёнке)

ковырять несов. разг. (вн., в пр.) పాడుచు,

КНО — КОЕ

К

దొలుచు; ~ в зурáх పండ్లు కుట్టుకొను; ~ зéмлю
నేల దొలుచు; ~ стéну గోడను పాడుచు

ковыряться несов. разг. с.м. копатьcя

когда 1. нареч. вопр. ఎప్పుడు; ~ он придёт?
అతను ఎప్పుడు వస్తాడు? 2. нареч. относ. అప్పుడప్పుడు,
ఎప్పుడు; он ждал, ~ его позовёт తనను ఎప్పుడు
పిలుస్తారా అని వేచివున్నాడు 3. нареч. неопр. разг.
అప్పుడు, ఒక్కొక్కప్పుడు; он работает ~ утром, ~
вечером అతను అప్పుడప్పుడు (ఒక్కొక్కప్పుడు) ఉదయం,
అప్పుడప్పుడు సాయంకాలం పనిచేస్తాడు 4. союз (времен-
ной) అప్పుడు, తరువాత, గా; он уéдет, ~ кончит
работу పని పూర్తి చేసినప్పుడు (చేసిన తరువాత) వెళ్లి
పోతాడు; он меня́ встрéтил, ~ шёл́ домóй ఇంటికి
వెళ్తూ నన్ను కలుసుకున్నాడు; он засну́л, ~ чита́л
పుస్తకం చదువుతుండగా నిద్రపోయాడు ◇ ~ как разг.
ఓ రోజు విందు, ఓ రోజు మందులా వుంది (о са-
мочувствии); ఓ రోజు బాగుంటే, ఓ రోజు మందంగా
వుంటుంది (о погоде)

когда-либо нареч. с.м. когда-нибудь

когда-нибудь нареч. ఒక్కొక్కప్పుడు, ఒకసారి, ఎప్పు
డైనా; б́ыли ли вы ~ в éтой странé? మీరు ఆ
దేశంలో ఎప్పుడైనా ఉన్నారా? в́идели вы его́ ~? మీరు
అతన్ని ఎప్పుడైనా చూశారా? мо́жет и уви́димся ~
మనం ఎప్పుడైనా కలుసుకోవచ్చు

когда-то нареч. 1. (в прошлом) ఒకప్పుడు, ఒకసారి;
~ он б́ыл здесь అతను ఇక్కడ ఒకప్పుడు ఉండేవాడు
2. (в будущем) మళ్ళీ; ~ мы ещё́ прие́дем
ఎప్పుడోమళ్ళీ వస్తాం; ~ ещё́ уви́димся ఎప్పుడోమళ్ళీ
కలుసుకుంటాం

кого́ мест. рд. от кто ఎవరి, ఎవరిని; ~ здесь
нет? ఎవరు లేరు?, ఎవరు రాలేదు? ~ вы и́щете?
ఎవరికోసం చూస్తున్నారు?

ког[от]ь м గోరు ◇ показáть свои́ ~ти కోరలు
(గోళ్లు) చూపు; попадáть к кому́-л. в ~ти ఒకరి
కోరల్లో చిక్కుకొను

код м సంకేతం; телеграфный ~ టెలిగ్రాఫ్ సంకేతం

кодекс м юр. స్మృతి, కోడ్; граждáнский ~ పౌర
స్మృతి, సివిల్ కోడ్; уголо́вный ~ శిక్షాస్మృతి, పీనల్
కోడ్

кое-гдé нареч. అక్కడక్కడ

кое-ка́к нареч. 1. (небрежно) అట్టిట్టు, అడ్డది
డ్డంగా, ఎలాగో ఒక లాగ; он дéлает всё ~ అతను
ప్రతిదీ అడ్డదిడ్డంగా చేస్తాడు; одева́ться ~ అడ్డదిడ్డంగా

КОЕ — КОЛ

దుస్తులు వేసుకొను (ధరించు) 2. (с трудом) కష్టమీద, ఎలాగో

кое-как||**о́й** мест. ఏదో ఒక, కొంత, కొన్ని; ~**о́й** материал у меня есть నాదగ్గర కొంత సమాచారం వుంది; ~**ие** вопросы కొన్ని సమస్యలు

кое-когда нареч. అప్పుడప్పుడు, అడపాదడపా

кое-кто мест. కొందరు

кое-куда нареч. ఒక చోటుకి; мне надо ~ съез- дить నాకు ఒక చోటుకి వెళ్లవలసి వుంది, నేను ఒక చోటుకి వెళ్లాల్సివుంది

кое-что мест. ఏదో, ఏదో కొంచెం, కొద్ది; мне нужно ~ купить నేను ఏదో కొనాలి; он ~ сделал аతను ఏదో కొంచెం చేశాడు

кожа ж 1. చర్మం; ~а лица ముఖ చర్మం; змеи- ная ~а కుబుసం, కువసం 2. (материал) తోలు, చర్మం 3. разг. (кожура) చెక్క, తొక్క, త్వక్కు ◇ из ~и вон лезть разг. నానా తంటాలు వడు; ~а да кости разг. ఎముకల పోగు

кожанка ж разг. తోలు కోటు

кожан||**ый** తోలు; ~ая сумка తోలు సంచి

кожевенн||**ый** లానింగ్, తోళ్లు వదును చేసే; ~ый завод లానరీ, లానింగ్ ఫ్యాక్టరీ; ~ая промышлен- ность లానింగ్ పరిశ్రమ

коже́вник м చర్మకారుడు

кожица ж 1. (тонкая кожа) నన్న చర్మం, చర్మపు పొర 2. (кожура) పెచ్చు, తొక్క; ~а в блоке аసిల్ పెచ్చు (తొక్క)

кожн||**ый** చర్మ; ~ый покров చర్మం; ~ая бо- лезнь చర్మ వ్యాధి

кожур||**а** ж పెచ్చు, తోలు; снимать ~у పెచ్చు తీయు, తోలు ఒలుచు

коза́ ж [అడ]మేక

коз||**ёл** м మేకపోతు ◇ ~ёл отпущения బలిపశువు, బలిమేక; от него́ как от ~ла́ молока́ погов. అతను ఎందుకూ పనికి రాడు; пустить ~ла́ в огоро́д посл. గొర్రెలకు తోడేలును కాపలా పెట్టినట్లు

коз||**ий** మేక; ~ья шку́ра మేక తోలు (బొచ్చు); ~ье молока́ мేక పాలు

козле́нок м మేక పిల్ల

козлин||**ый** మేక ◇ ~ая бородка పిల్లి గెడ్డం

козлы́ мн. 1. (экипажа) డిక్కి 2. (подставка) బల్లి

ко́зни мн. కుట్ర వన్నాగాలు, కుట్రలు, కుతంత్రాలు;

строить ~ против когó-л. ఒకరికి వ్యతిరేకంగా కుతం త్రాలు పన్ను

козырёк м అంచు; брать под ~ శాల్యాట్ చేయు козырн||**о́й** బ్రంపు, తురుపు; ~ая карта తురుపు ముక్క

козырну́ть I, II сов. см. козырять I, II

козыр||**ь** м прям., перен. తురుపు; ходи́ть с ~а తురుపు వేయు; пуска́ть в ход последни́й ~ь ఆఖరి తురుపు ముక్కను ఉపయోగించు

козырять I, козырну́ть разг. 1. карт. తురుపు వేయు 2. перен. (тв.; хвастаться) డంబంచూపు, (గురించి) డంబాలు చెప్పుకొను

козырять II, козырну́ть разг. (отдавать честь) (కి) శాల్యాట్ చేయు

ко́й мест. уст.: ни в коём слу́чае не де́лать э́того చచ్చినా దాన్ని చేయకూడదు; ни в коём слу́чае не говори́ с ним ఏం జరిగినా అతనితో మాట్లాడకు

ко́йка ж మంచం; подвесна́я ~ ఉయ్యాల మంచం; больни́чная ~ [అస్పత్రి] మంచం, వడక, బెడ్డు

кокётка ж చిన్నెలాడి, వగలాడి

кокётлив||**ый**: ~ый взгляд హాయిలు; ~ая де- вушка వగలమారి; ~ая же́нщина చిన్నెలాడి, వగలాడి

кокётничать несов. మురిపించు, సరసాలాడు, వగలు చూపు; ~ с кем-л. ఒకరిని మురిపించు

кокётство с మురిపెం, చిట్టకం, సరసం

коклю́ш м కక్కు వాయి (దగ్గు), కోరింత దగ్గు

ко́кон м కోశం, పిసిని కాయ

коко́с м 1. (дерево) కొబ్బరి చెట్టు 2. (плод) కొబ్బరి కాయ

коко́сов||**ый** కొబ్బరి; ~ый оре́х కొబ్బరి కాయ; ~ая пальма కొబ్బరి చెట్టు

кокс м కోక్

кол м 1. (мн. ко́лья; заострённый шест) కర్ర, రాట, చిల్లకోర 2. разг. (мн. колы́; оценка) అతి తక్కువ మార్కు ◇ сажáть на ~а శూలంమీద కూర్చోబెట్టి చంపు; у него́ ни ~а́ ни двора́ разг. అతనికి ఇల్లు వాకిలి లేదు

ко́лба ж ఫ్లాస్క్, గాజు కుప్పె

колбаса́ ж సాసేజీ (తయారైన మాంసపు వంటకం)

колдова́ть несов. మంత్రించు, [తూతూ] మంత్రం పెట్టు

колдовство с మంత్ర విద్య, చిల్లంగి

колду́н м మంత్రకాడు, మాంత్రికుడు, చిల్లంగివాడు

колду́нья ж మంత్రకత్తె

колеба́ни||**е** с 1. (действие) కంపనం, ప్రకంపనం,

అవలంబనం (маятника и т. п.); ఊగుట (веток)
2. (изменчивость) యెగుడు దిగుడులు; ~е цен ధరల
యెగుడు దిగుడులు 3. (нерешительность) జంకుగొంతులు,
సంకోచం, సంశయం; без ~й జంకుగొంతు లేకుండా

колебать, поколебать (вн.) 1. కదలించు,
[[ప్ర]కంపించు, ఊపు, ఆడించు; ветер колеблет ветви
деревьев గాలి చెట్ల కొమ్మలను వూపుతోంది (ఆడిస్తోంది)
2. перен. కదలించు దొలుచు; ~ общественные устои
సామాజిక వునాదిని కదలించు (దొలుచు)

колебаться несов. 1. (раскачиваться) కదలు,
అల్లాడు, ప్రకంపించు, వూగినలాడు 2. (меняться)
పెచ్చు తగ్గులగు, పెచ్చుతూ తగ్గుతూ వుండు; цены
колеблются ధరలు పెచ్చుతూ తగ్గుతూ వున్నాయి 3. (те-
рять устойчивость) ఊగినలాడు 4. тк. несов. (быть
в нерешительности) తటపటాయించు, సంశయించు,
జంకు, ఊగినలాడు

колёнка ж разг. మోకాలు

колённый anat.: ~ый сустав జాను నంది; ~ая
чащечка జాను ఫలకం, మోకాలి చిప్ప

колён||о с 1. (мн. ~и) మోకాలు, జానువు; пре-
клонять ~и ముట్టికాళ్లు వేసుకొను; становиться на
~и మోకరించు; стоять на ~ях మోకాళ్ళమీద కూర్చోను;
по ~о мోకాలిబంటి 2.: ~и мн. (часть ног) ఒళ్లు;
посадить ког-л. на ~и ఒకరిని ఒళ్ళో పెట్టుకొను;
сидеть на ~ях ఒళ్ళో కూర్చోను 3. бот. (мн. ко-
лёнья) గ్రంధి, గంటలు 4. тех. (мн. колёнья)
కణుపులు; ~о трубъ ట్యూబు కణుపులు 5. (мн. ~а;
поколение) తరం; родственники до пятого ~а
అయిదు తరాల బంధువులు, అయిదు తరాలు దాటిన బం-
ధువులు ◇ ставить ког-л. на ~и ఒకరిని ఓడించు
(మోకరింప చేయు)

колесить несов. разг. తిరుగుతూ వుండు; ~ по
всему свету ప్రపంచమంతా తిరుగుతూ వుండు

колесница ж శకటం, రథం, తేరు

колёсный 1. చక్రపు; ~ скрип చక్రపు కీర్లు ధ్వని
2. (на колёсах) చక్రాల; ~ экипаж చక్రాల బండి
колесо с చక్రం, కన్ను, కల; запасное ~ స్పేర్
వీల్; мёльничное ~ శిలా చక్రం; рулевое ~ స్టీరింగ్
చక్రం ◇ ~ истории చరిత్ర చక్రం; ~ фортуны
అదృష్ట చక్రం

коле||я ж 1. (от колёс) బండి చక్రపు జాడ
(మార్గం), బండి గాడి 2. ж.-т. రైలు పట్టాలు; узякая
~я నేరో గేజ్; широкая ~я బ్రాడ్ గేజ్ ◇ входить
в ~ю స్థిరపడు, స్థితిపడడు; выбиваться из ~и
పట్టాలు (గాడి) తప్పు

КОЛ — КОЛ

К

ко́лики мн. (ед. ко́лика ж) శూల నొప్పులు; ~ в
животé కడుపు (శూల) నొప్పి

ко́личественн||ый పరిమాణ, పరిమాణాత్మక; ~ый
анализ పరిమాణ పరిశీలన; ~ый рост పరిమాణాత్మక
వృద్ధి; ~ое числительное грам. [[ప్రాథమిక] సంఖ్య
వాచకం

ко́личеств||о с పరిమాణం (тж. филос.); боль-
шое ~о బోలెడు; небольшое ~о కొద్ది, అల్పం,
కొంచెం; о́бщее ~о మొత్తం, వెరసి; переход ~а
в кáчество పరిమాణం గుణంగా మార్పు చెందు

ко́лкий 1. వాడియైన, సూదిగా వున్న, ముల్లగల
2. перен. ఎత్తిపాడుపు, కరకు, గుచ్చుకునే

ко́лкость|| ж ఎత్తిపాడుపు మాటలు, ఎత్తిపాడుపు; го-
ворить ~и ఎత్తిపాడుపు మాటలు అను

колле́га м и ж книжн. సహోద్యోగి, సహావతుడు

коллегиа́льн||ый సమష్టి; ~ое руководство
సమష్టి (సమష్టి ప్రాతిపదికపై) నాయకత్వం

колле́гия ж 1. (орган) సమష్టి సంస్థ (బోర్డు);
суде́йская ~ జడ్జీల బెంచి 2. (объединение) సంఘం;
~ адвокатов బారిస్టర్స్ (న్యాయవాదుల) సంఘం

колле́дж м కాలేజీ, కళాశాల

колле́ктив м: ~ заво́да ఫాక్టరీ కార్మిక సముదాయం
(సిబ్బంది); ~ учрежде́ния ఆఫీసు సిబ్బంది; на́учный
~ విజ్ఞానశాస్త్ర సంస్థ సిబ్బంది; трудо́вый ~ సమష్టి
శ్రామిక బృందం

колле́ktivиза́ция ж సమష్టికరణ; ~ сё́льского
хо́зяйства వ్యవసాయ సమష్టికరణ

колле́ktivизиро́вать несов. и сов. (вн.)
సమష్టికరించు

колле́ktivизм м సమష్టితత్వం, సమష్టివాదం,
సమష్టి విధానం

колле́ktivно нареч. సమష్టిగా

колле́ktivн||ый సమష్టి; ~ый труд సమష్టి శ్రమ;
~ое хо́зяйство సమష్టి క్షేత్రం

коллекцио́нер м కలెక్టర్, సేకరించేవాడు

коллекцио́нировать несов. (вн.) సేకరించు

коллеќция ж సేకరణ, సేకరణ, సంకలనం

коло́да I ж (бревно) మొద్దు

коло́да II ж карт. [పేక] దొంతర (దొంతి)

коло́дец м బావి, నూరు; ну́вый (небольшой)

коло́дка ж 1. (сапожная) [బొండ్] కొయ్య 2.
(орденская) బిరుదు రిబ్బన్

коло́дки мн. (оковы) గొడిదు, బండకొయ్య

КОЛ — КОЛ

колокол *м* గంట; бить в ~ గంట కొట్టు

колокольный గంట, ఘంటా; ~ звон గంట మోత, ఘంటా నాదం

колокольная *ж* గంట గోపురం

колокольчик *м* 1. మువ్వ, గజ్జె, చిరు గంట 2. *бот.* గంటైన పువ్వు

колониализм *м* వలసవాదం

колониальный *ий* వలస[వాద]; ~ый гнёт వలసవాద పైతృనం, వలస పీడన; ~ый вопрос వలస సమస్య; ~ая политика వలస[వాద] విధానం; ~ые страны వలస దేశాలు; ~ые товары *уст.* వలసదేశాల సరుకులు

колонизатор *м* 1. వలసవాది, వలసకారుడు 2. (колонист) వలస వచ్చినవాడు

колонизация *ж* 1. వలసకరణ 2. (заселение пустующих земель) వలస స్థాపన

колонизировать *несов. и сов. (вн.)* 1. వలస చేయు 2. (заселять колонистами) వలస స్థాపన చేయు, నివాసమేర్పరచుకొను

колонист *м* వలసవచ్చినవాడు, వలస పోయి స్థిరపడినవాడు

колония *ж* 1. వలస దేశం 2. (поселение) సెటిల్ మెంటు, బస్తీ, జనావాసం

колонка *ж* 1. (столбец) కాలమ్ 2. (водопроводное устройство) నీరు (నీటి) పంపు 3. (нагревательная — в ванной) బాయిలరు, హీటరు ◇ бензиновая ~ సెప్టోల్ పంపు

колонна *ж* 1. архит. కూచం, స్తంభం, కంబం 2. (строй) శ్రేణి; ~ грузовиков లారీల శ్రేణి; ~ демонстрантов (పదార్థకుల శ్రేణి (సంక్తి))

колонный స్తంభాల; ~ зал స్తంభాల హాలు

колорит *м* 1. రంగు కూర్పు 2. *перен.* వర్ణం; местный ~ స్థానిక వర్ణం

колоритный 1. సుందరమైన, మనోహరమైన; ~ый пейзаж సుందరమైన ప్రకృతి దృశ్యం 2. *перен.* విలక్షణమైన, వర్ణనాత్మకమైన; ~ый язык వర్ణనాత్మకమైన భాష; ~ая личность విలక్షణమైన వ్యక్తి

колос *м* కంకి, కంకె

колоситься *несов.* కంకులు వేయు

колосс *м* హిమనగ సదృశం ◇ ~ на глиняных ногах వేళ్ళ పాతుకొని మహావృక్షం

колоссальный బ్రహ్మాండమైన

колотить, поколотить 1. (по др., в вн.; ударять, стучать) కొట్టు; తట్టు (в дверь) 2. *разг. (вн.; наносить побои)* కొట్టు, బాదు 3. *разг.*

(*вн.; разбивать*) పగులగొట్టు; ~ посуду పళ్లాలా గిన్నెలూ పగులగొట్టు

колотиться *несов. разг. 1. (ударяться)* (కి) కొట్టుకొను, తగులుకొను 2. (о сердце) కొట్టుకొను

колотый I. ~ая рана కత్తి గాయం

колотый II: ~ сахар పటిక బెల్లం, కలకండ

колоть I, колнуть 1. (*вн.; вонзать*) పొడుచు, ఎక్కించు 2. *перен. безл.:* у меня колет в боку నా పార్శ్వంలో కుట్టు పడింది; у меня колет сердце గుండెలో పోట్లు వస్తున్నాయి 3. *тк. несов. (вн.; резать скот)* కోయు, చంపు, వధించు

колоть II *несов. (вн.)* నరకు; ~ дрова వంట చెరకు నరకు; ~ орехи గింజలు పేగులగొట్టు

колоться I *несов. (быть колким)* వాడిగా వుండు, గుచ్చుకొను

колоться II *несов.* పగులు, పగులగొట్టుబడు, చీలిపోవు (*расщепляться*); ముక్కముక్కలగు (*раздробляться*)

колпак *м* 1. టోపి, టోపి 2. (покрышка) మూత

колун *м* పొట్టి గొడ్డలి

колхоз *м* సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రం

колхозник *м* సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర రైతు

колхозный సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రానికి చెందిన, సమష్టి క్షేత్ర; ~ый строй సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర వ్యవస్థ; ~ая собственность సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర ఆస్తి; ~ое крестьянство సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర రైతాంగం; ~ые поля సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రానికి చెందిన పొలాలు, సమష్టి క్షేత్ర పొలాలు

колчан *м* శరశయం, అమృత పాది

колыбель *ж* 1. లాలి, ఉయ్యాల 2. *перен. высок.* పురిటి గడ్డ; Ленинград — революции *тепн* గ్రాడ్ విప్లవపు పురిటి గడ్డ

колыбельный: ~ая пёсня జోలపాట, లాలిపాట

колыхать, колыхнуть (*вн.*) ఆడించు, ఊపు

колыхаться, колыхнуться ఆడు, ఊగు;

రెపరేపలాడు (о флаге)

колыхнуть(ся) *сов. см.* колыхать(ся)

колышек *м* గూటం, సీల, గసిక

колынуть *сов. см.* колоть I 1, 2

кольцевание *с* రింగు విధానం; ~ птиц పక్షులకు రింగులు చుట్టడం (వేయడం)

кольцевать *несов. (вн.)* (కు) రింగు చుట్టు (వేయు); ~ птиц పక్షులకు రింగులు చుట్టు (వేయు)

кольцевой చుట్టు, వర్తులాకార; ~ая дорога రింగు (చుట్టు) రోడ్డు

кольцо *с* 1. ఉంగరం; обручальное ~ పెళ్లి

ఉంగరం; ~ для ключей తాళం చెప్పుల రింగు 2. (то, что имеет форму окружности): кольца дымма పాగ రింగులు (నుదులు); трамвайное ~ (ట్రామ్ రైన్ చివర) ~ блокады దిగ్బంధ (ముట్టడి) వలయం **кольчуга** *ж* యుద్ధ కవచం, భండన వర్మము

кольчужий 1. ముళ్ళ; ~ий кустарник ముళ్ళ పాదలు; ~ая проволока ముళ్ళ తీగ 2. (способный колоть) వాడియైన, గుచ్చుకునే; ~ая борода గుచ్చుకునే గడ్డం 3. *перен. разг.* (язвительный) గుచ్చుకునే, తీక్షణమైన, కంటకమైన; ~ий взгляд కంటకమైన (తీక్షణమైన, గుచ్చుకునే) చూపు; ~ее замечание ఎత్తిపాడుపు వ్యాఖ్య (మాట)

колючка *ж* ముల్లు, కంటకం

коляска *ж* 1. (экипаж) బండి 2.: детская ~ పెంబులేటర్, పిల్లల తోపుడు బండి 3. (мотоцикл) స్పైడ్కార్

ком I *м* ముద్ద, పిండం, బెడ్డ; комья грязи మట్టి మద్దలు; комья земли బెడ్డలు ~ первый блин комом *погов.* ≡ ఒకటి రెండు చెడగొడితే గాని వైద్యుడు కాదు

ком II *мест. пр. от* కు ఎవరిని గురించి

команд||а *ж* 1. (приказ) ఆజ్ఞ; отдавать ~у ఆజ్ఞాపించు; по ~е ఆజ్ఞ ప్రకారం (మేరకు) 2. (командование) నాయకత్వం; под ~ой ког-л. ఒకరి నాయకత్వం కింద, ఒకరి నాయకత్వాన 3. (отряд) దళం; пожарная ~а అగ్నిమాపక దళం; спасательная ~а సహాయక దళం 4. (экипаж судна) నావికా సిబ్బంది 5. *спорт.* జట్టు, టీమ్ ~ как по ~е అంతా ఒకటిగా **командир** *м* నాయకుడు, కమాండర్; ~ корабля కెప్టెన్; ~ полка రెజిమెంటు కమాండర్

командированный *м* పనిమీద వచ్చే (వెళ్లే) వాడు **командировать** *несов. и сов. (вн.)* పనిమీద పంపు

командировк||а *ж* పని టూర్; научная ~а రీసెర్చ్ టూర్; быть в ~е పనిమీద ఉండు (వచ్చు, వెళ్లు); ехать в ~у పనిమీద వెళ్లు

командировочный: ~ое удостоверение పని వివరణ పత్రం; ~ые деньги ప్రయాణపు అలవెన్సు

командный||й 1. *воен.:* ~й пункт కమాండ్ స్థానం (పోస్ట్); ~й состав కమాండర్లు 2. *перен.* కీలక; ~е высоты కీలక స్థానాలు

командование *с* 1. (действие) నాయకత్వం వహించు 2. *робир.* కమాండర్లు, అసీనర్లు

командовать *несов.* 1. (произносить слова команды) ఆజ్ఞాపించు, ఆజ్ఞలనిచ్చు 2. (тв.; быть ко-

КОЛ — КОМ

К

манди́ром (కు) నాయకత్వం వహించు; ~ полком రెజిమెంటుకు నాయకత్వం వహించు 3. *перен. разг.* (тв., над тв. и без доп.) పాలించు, శాసించు; он лóбит ~ అతను ప్రజలను శాసించే ధోరణి గలవాడు, అతను శాసించే స్వభావం గలవాడు

командующий *м* కమాండర్; ~ армией సేనాధిపతి ~ флотом నౌకా దళ నర్తసేనాధిపతి

комáр *м* దోమ ~ нóса (носу) не подтóчит *разг.* అన్నీ తు.చ. తప్పకుండా [చేసినది], పక్కాగా

комбáйн *м* కోతయంత్రం

комбáйнер *м* కోతయంత్రం ఆపరేటరు

комбинáт *м* పరిశ్రమలు; угольный ~ గని పరిశ్రమలు ~ бытового обслуживания పౌర సేవా కేంద్రం; учебный ~ విద్యా కేంద్రం

комбина́ция *ж* 1. సంయోగం, సంయోజనం; ~ звуков శబ్ద సంయోగం, ధ్వని సంయోజనం; ~ цифр సంఖ్యా సంయోగం 2. (сложный замысел) పన్నాలు; 3. *спорт.* కాంబినేషన్ 4. (женское бельё) [స్త్రీలు ధరించే] లో ఉడుపు

комбинезо́н *м* లాగు చొక్కా కలిసిన దున్ను

комбини́ровать, скомбини́ровать 1. (вн.; сочетать, соединять) [అంకెలను] సంయోగించు, కలుపు, మేళవించు 2. *тк. несов. разг.* (строить сложные замыслы) పన్నాలు పన్ను

комеди́йный హాస్య; ~ актёр హాస్య నటుడు

комéди||а *ж* 1. *лит.* హాస్య (సుఖాంత) నాటకం 2. *перен.* (забавное происшествие) ప్రహసనం ~ разыгрывать (ломать) ~ю *разг.* దొంగనాటకం ఆడు

коменда́нт *м* 1. *воен.* కమాండెంట్, అధిపతి; ~ крепости దుర్గాధిపతి 2. (управляющий) సూపరింటెండెంట్; ~ общежития హాస్టల్ సూపరింటెండెంట్

коменда́нтский కమాండెంట్; ~ патруль కమాండెంట్ గస్టి ~ час కర్ఫ్యూ; вводить ~ час కర్ఫ్యూ విధించు; отменять ~ час కర్ఫ్యూ తొలగించు (ఎత్తివేయు)

коменда́тура *ж* కమాండెంట్ కార్యాలయం

коме́та *ж* తోక చుక్క, ధూమకేతువు

ко́мик *м* (актёр) హాస్య నటుడు

комисса́р *м* కమిస్సార్; военный ~ а) *ист.* రాజకీయ నాయకుడు б) (в военном комиссариате) కమిస్సార్; народный ~ *ист.* ప్రజా కమిస్సార్, ప్రజా మంత్రి; Совет Народных Комиссаров *ист.* ప్రజా కమిస్సార్ల మండలి

КОМ — КОМ

комиссариат м: военный ~ మిలిటరీ కమిస్సారియట్ (మిలిటరీ మంత్రిత్వ శాఖ)

комиссионер м జట్టికాడు, దళారి, దలాలి

комиссионный 1. కమిషన్, సెకండ్ హ్యాండ్; ~й магазин సెకండ్ హ్యాండ్ షాపు, కమిషన్ దుకాణం; ~е товары కమిషన్ సరుకులు 2.: ~е в знач. суц. мн. (денгш) తీరువ, కమిషను రుసుము

комиссия ж 1. కమిటీ; ~я по разоружению నిరాయుధీకరణ కమిటీ; избирательная ~я ఎన్నిక కమిటీ; плановая ~я ప్రణాళికా సంఘం (కమిటీ); следственная ~я విచారణ కమిటీ 2. (поручение, связанное с куплей и продажей) కమిషన్; плата за ~ю రుసుము

комитет м సంఘం, వర్గం, సమితి, కమిటీ; исполнительный ~ నిర్వాహక వర్గం; Центральный Комитет Коммунистической партии Советского Союза సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్ర కమిటీ

комический 1. హాస్య; ~ актёр హాస్య నటుడు 2. см. комичный

комкать, скомкать (вн.) 1. నలుపు; ~ бумагу కాగితాన్ని నలుపు 2. разг. కలగాపులగం చేయు, గుచ్చెత్తు

комментарий м 1. (толкование к тексту) వ్యాఖ్య; давать ~й వ్యాఖ్యానించు 2.: ~и мн. (замечания) భాష్యలు

комментатор м వ్యాఖ్యాత, భాష్యకారుడు; спортивный ~ క్రీడా వ్యాఖ్యాత

комментировать несов. и сов. (сов. тж. прокомментировать; вн.) వ్యాఖ్యానించు, (కి) భాష్యం చెప్పు

коммерция ж వాణిజ్యం, వ్యాపారం, వర్తకం

коммерчески 1. వాణిజ్య, వ్యాపార; ~е операции వ్యాపార లావాదేవీలు

коммуна ж కమ్యూన్; сельскохозяйственная ~ వ్యవసాయ సహకార సంఘం, వ్యవసాయ కమ్యూన్ ◇ Парижская ~ и.т. పారిస్ కమ్యూన్

коммунальный 1. పౌర, మునిసిపల్; ~ая квартира ఉమ్మడి వాటా; ~ое хозяйство పౌరసేవా ఏర్పాట్లు, మునిసిపల్ వ్యవస్థ; ~ые услуги పౌర సేవలు

коммунар м 1. ист. కమ్యూనార్లు 2. (член коммуны) కమ్యూన్ (సంఘం) సభ్యుడు

коммунизм м కమ్యూనిజం; научный ~ శాస్త్రీయ కమ్యూనిజం

коммуникация ж 1. (путь сообщения) రవాణా సాధనాలు (సంబంధాలు) 2. (общение) సంసర్గం

коммунист м కమ్యూనిస్టు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యుడు
коммунистически 1. కమ్యూనిస్టు; ~ая партия కమ్యూనిస్టు పార్టీ; ~ое общество కమ్యూనిస్టు సమాజం; ~ое отношение к труду పనిపట్ల కమ్యూనిస్టు వైఖరి

коммутатор м 1. эл. స్విచ్ బోర్డు 2. (телефонный) టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజి స్టేషన్

коммюникэ с нескл. [అధికార] [ప్రకటన; совмestное ~ ఉమ్మడి (సంయుక్త)] [ప్రకటన

комната ж గది ◇ ~ матери и ребёнка మాతా శిశువుల గది, అల్లి పిల్లల గది; ~ отдыха విశ్రాంతి గది (శాల); ванная ~ స్నానాల గది, బాత్ రూమ్

комнатный 1. ఇంటి [లోపల]; ~ое растение ఇంటిలోపల పెరిగే మొక్క

комод м సొరుగుల పెట్టె

комок м ముద్ద; сваливаться в ~ తుట్టె గట్టు ◇ у него ~ застрял в горле, у него ~ подступил к горлу అతని గొంతులో ముద్ద కట్టింది, అతనికి డగ్గుత్తిక పడింది

компактн 1. సాంద్రమైన, గట్టి (плотный); ఇమిడిక అయిన (малогобаритный); ~ое оборудование ఇమిడిక అయిన పరికరాలు

компания ж 1. బృందం, తోడు, జట్టు; составлять кому-л. ~ю ఒకరికి తోడు వచ్చు, ఒకరికి తోడుగా; ఉండు 2. (предприятие) కంపెనీ, సంఘం ◇ за ~ю తోడుకోసం, తోడుగా; водить ~ю с кем-л. разг. ఒకరితో స్నేహం చేయు

компаньон м 1. తోడి ప్రయాణికుడు 2. (в предприятии) భాగస్వామి, సహచరుడు

компартия ж (коммунистическая партия) కమ్యూనిస్టు పార్టీ

компас м దిక్పాచి; идти по ~у దిక్పాచి ననుసరించి పోవు (వెళ్ళు)

компенсация ж సమ్యవరిహారం, భర్తీ, చెల్లు; без ~и సమ్యవరిహారం లేకుండా

компенсировать несов. и сов. (вн.) 1. భర్తీ చేయు; ~ убытки నష్టాలను భర్తీ చేయు 2. (уравновешивать) సరిచేయు, గిట్టుబాటు చేయు

компетентность ж 1. (осведомлённость) సమర్థత 2. (правомочие) అధికారం

компетентный 1. సమర్థుడైన; తెలిసిన (осведомлённый); ~ый специалист సమర్థుడైన నిపుణుడు; ~ое мнение సమర్థమైన అభిప్రాయం 2. (полномочный) అధికారిక; ~ая комиссия అధికారిక కమిషన్ (కమిటీ)

компетенци||я ж 1. (осведомлённость в чём-л.) కరతలామలకం; музыка — его ~я సంగీతం అతనికి కరతలామలకం 2. (круг полномочий) అధికారం; войти в чьё-л. ~ю ఒకరి అధికారంలో వుండు; что вне моёй ~и అది నా అధికారంలో లేదు, అది నా అధికారంకిందికి రాదు

компилировать несов. (вн.) పోగుచేయు, సంగ్రహించు

компиляция ж 1. (действие) పోగుచేయడం 2. (работа) సంగ్రహం

комплекс м సముదాయం, కాంప్లెక్స్; агропромышленный ~ వ్యావసాయక పారిశ్రామిక కాంప్లెక్స్; воен-но-промышленный ~ సైనిక పారిశ్రామిక కాంప్లెక్స్; ~ гимнастических упражнений వ్యాయామాల కాంప్లెక్స్; архитектурный ~ భవనాల (వాస్తు శిల్ప) సముదాయం; спортивный ~ స్పోర్ట్స్ కాంప్లెక్స్; тер-риториально-производственный ~ ప్రాంతీయ సంశ్లిష్ట ఉత్పాదక సంస్థలు, ప్రాంతీయ ఉత్పాదక సముదాయం ◇ ~ неполноценности మ్యానతా భావం

комплексный సంశ్లిష్ట, సమగ్ర; ~ая механи-зация సమగ్ర యాంత్రీకరణ; ~ая программа సంశ్లిష్ట కార్యక్రమం

комплект м జత, సెట్టు; ~ постельного белья వక్క బట్టల సెట్టు; годово́й ~ газет పత్రిక వార్షిక సెట్టు

комплектовать несов. (вн.) సేకరించు, కూడబెట్టు; ~ библиотеку గ్రంథాలు సేకరించు; ~ штаты సిబ్బందిని భర్తీ చేయు

комплексия ж అంగవిర్మాణం

комплимент м ప్రశంస; дeлать ~ ప్రశంసించు, స్తుతించు

композитор м స్వరకల్పనవేత్త, సంగీతకర్త, స్వరకర్త

композиция ж కూర్పు, సంవిధానం; ~ романа నవలా సంవిధానం

компонент м అనుఘటకం, భాగం; ди́сус (лекар-ства)

компостировать, прокомпостировать (вн.): ~ би́леть టికెట్టు వంచ్ చేయు (విల్లపాడుచు)

компо́т м 1. కంపోత్, కాచిన వండ్య రసం 2. (сухие фрукты) ఎండిన పండ్లు

компрéс м కంప్రెస్; согрева́ющий ~ కంప్రెస్; ста́вить ~ на что-л. దేనిమీదనైనా కంప్రెస్ వేయు

компрéссор м కంప్రెసర్

компромети́ровать, скомпромети́ровать (вн.) పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుచేయు, పేరు అప్రతిష్ఠ పాలుచేయు;

КОМ — КОН

К

~ себя в чьёх-л. глазах ఒకరి దృష్టిలో తన పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుచేసుకొను (చెడగొట్టుకొను)

компроми́с м రాజీ; идти́ на ~ రాజీపడు

компроми́с||ный రాజీ; ~ое решéние రాజీ ఒప్పందం

компью́тер м కంప్యూటర్

комсомо́л м (Коммунистический Союз Моло-дёжи) కొమ్మ్యుమోల్, యువజన కమ్యూనిస్టు లీగు

комсомо́лец м యువజన కమ్యూనిస్టు లీగు సభ్యుడు

комсомо́лка ж యువజన కమ్యూనిస్టు లీగు సభ్యురాలు

комсо́став м (комáнный состав) కమాండర్లు, నాయక అసీనర్లు

комý мест. от. от కు ఎవరికి, ఎవడికి; ~ ты отдал книгу? పుస్తకం ఎవరికి (ఎవడికి) ఇచ్చావ్?

комфóрт м సౌకర్యాల, హాయి

комфóртабель||ный సౌకర్యాల పున్న, హాయిగా పున్న; ~ая кварти́ра అన్ని సౌకర్యాలా గల వాటా

конве́йер м కన్వేయర్; рабóтать на ~е కన్వేయర్ దగ్గర పనిచేయు

конве́нция ж ఒప్పందం

конве́рт м కవరు

конвои́р м కావలావాడు

конвои́ровать несов. (вн.) కావలాగా వెళ్ళు

конво́й||и м కావలా బలగం (దళం); под ~ем కావలాకింద

конву́льсия ж సంధిదోషం, ఈడుపు

конгломерáт м книжн. సమయం, సమూహం, కదంబకం

конгрéс м 1. (законодательный орган) కాంగ్రెస్; Конгрéс США అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల కాంగ్రెస్ 2. (съезд) కాంగ్రెస్, మహాసభ; междунаро́д-ный ~ хиру́ргов సర్జన్ల అంతర్జాతీయ కాంగ్రెస్

(మహాసభ) ◇ Инди́йский национа́льный ~ (партия) భారత జాతీయ కాంగ్రెస్

конде́нсáтор м эл. కండెన్సర్

конде́нсáция ж 1. (накопление) సాంద్రీకరణ; ~ электроэ́нэргии విద్యుచ్ఛక్తి సాంద్రీకరణ 2. (превращение в жидкое состояние) కండెన్సేషన్

конде́нсировать несов. и сов. (вн.) 1. (накоп-лять) సాంద్రీకరించు, సంగ్రహించు; ~ электроэ́нэргию విద్యుచ్ఛక్తి సాంద్రీకరించు 2. (превращать в жидкое состояние) ద్రవముగా మార్పు

конди́тер м మిఠాయిలు (పిండిపంటలు) చేసేవాడు

КОН — КОН

кондитерск||ий: ~ий магазин మిఠాయిల అంగడి (దుకాణం); ~ая фабрика మిఠాయిల ఫ్యాక్టరీ; ~ие издѣлія మిఠాయిలు

кондуктор *м* కండక్టరు

коневод *м* గుర్రాలను పెంచేవాడు, అశ్వ సంవర్ధకుడు

коневодство *с* గుర్రాల పెంపకం, అశ్వ పోషణ

конёк *І м 1. (на крыше)* నడికప్పు, వెన్ను **2. перен. разг.** అభిమానపాత్రమైన (ఇష్టమైన) విషయం

конёк *II м см.* конькѣй

кон||ѣц *м 1.* కొన, కొన, మొన; ~ѣц ножѣа చాకు కొన; обломить ~ѣц пѣлки కర్ర కొన విరుగు **2. (предел, граница в пространстве)** చివర, మొగ, అంతం; ~ѣц дороги దారి చివర; ~ѣц пути ప్రయాణ అంతం; ~ѣц улицы వీధి మొగ **3. (последний момент или период)** అఖరు, చివర; ~ѣц года ఏడాది చివర; ~ѣц дня రోజు అఖరు; ~ѣц мѣсяца నెల అఖరు; в ~ѣц ноябрѣ నవంబరు అఖరిలో **4. (завершение, окончание)** అంతం, సమాప్తి, సమాప్తం, ముగింపు; ~ѣц книги పుస్తకం ముగింపు; ~ѣц обѣда డిన్నరు ముగింపు; ~ѣц фільма ఫిల్మ్ సమాప్తం; счастливый ~ѣц సుఖాంతం, శుభాంతం; доводить рабѣту до ~ѣа పని పూర్తిచేయు **5. перен. (смерть)** మరణం **6. разг. (расстояние):** билет в один ~ѣц ఒక వైపు టికెట్టు; билет в оба ~ѣа తిరుగు (రామా పోనూ) టికెట్టు; расстояние в оба ~ѣа 10 кілометров రామా పోనూ దూరం 10 కిలోమీటర్లు ◇ без ~ѣа అస్తమానమూ, నిరంతరమూ; в ~ѣц ~ѣов చిట్టచివరకు, అఖరికి; на худой ~ѣц **разг.** కనీసం; తтому нет ~ѣа దానికి అంత లేదు; во всех ~ѣах земли ప్రపంచం నలుమూలలా; со всех ~ѣов నలుమూలలనుంచి; положить ~ѣц чему-л. దేనినైనా అంతమొందించు (చిత్తుచేయు, తుదముట్టించు)

конѣчно **1. вводн. сл.** నిజమే; ~, తం слѣжная проблема ఇది క్లిష్టమైన సమస్య నిజమే **2. частица** తప్పనిసరిగా, తప్పకుండా, ముమ్మాటికీ; вы лѣдите мѣзыку? — Конѣчно! మీకు సంగీతమంటే ఇష్టమా? — బాగాను (చాలాను)!; вы придѣте? — Конѣчно! మీరు వస్తారా? — తప్పకుండా (తప్పనిసరిగా)!

конѣчности *мн. (ед. конѣчность ж)* కాలుసేతులు, కాళ్ళూ చేతులూ; верхние ~ చేతులు; нижние ~ కాళ్ళూ

конѣн||ый **1.** కడపటి, చివరి; ~ая станція కడ

పటి (చివరి) స్పేషల్ **2. (окончательный, завершающий)** పరమ (చరమ); ~ая цель పరమ (చరమ) లక్ష్యం ◇ в ~ом счѣте మొత్తంమీద, కట్టకడపట, అంతిమ విశ్లేషణలో

коніческій శంక్వాకార, శాంకపీయ

конкретизация *ж* నిర్దిష్ట నిర్వచనం, నిర్దిష్టీకరణ

конкретизировать *несов. и сов. (вн.)* నిర్దిష్ట పరచు

конкрѣтно *нареч.* నిర్దిష్టంగా

конкрѣтный నిర్దిష్ట

конкурѣнт *м* పోటీదారు

конкурѣнц||я *ж* పోటీ; свободная ~я స్వేచ్ఛ యుత పోటీ; выдѣрживать ~ю పోటీకి తట్టుకొని నిలబడు ◇ вне ~и సాటిలేని, సాటిలేనిది; тот товар вне ~и ఈ సరుకు సాటిలేనిది

конкурѣровать *несов. (с тв.)* (తో) పోటీపడు

конкурс *м* పోటీ; объявлять ~ а) (на лучшую пьесу, роман и т. п.) పోటీ ప్రకటించు б) (на замещение должности) ఖాళీ ఉన్నట్లు ప్రకటించు; подавать рабѣту на ~ పోటీకి దరఖాస్తు పెట్టు ◇ вне ~а а) (без экзамена) ప్రవేశ పరీక్ష లేకుండా б) (вне конкуренции) సాటిలేనిది

конкурсный పోటీ; ~ экзамен ప్రవేశ (పోటీ) పరీక్ష

конница *ж* ఆశ్విక దళం

конн||ый **1.** ఆశ్విక; ~ый отряд ఆశ్విక దళం; ~ая армия ఆశ్విక సైన్యం **2. (связанный с ездой на конях):** ~ый спорт గుర్రపు స్వారి క్రీడ

конопѣтить *несов. (вн.)* మాటు పెట్టు, దూది కూరు; ~ изрѣ ఇంట్లో సందులు మాటు పెట్టు; ~ щѣли సందులో మాటు పెట్టు

коноплѣ *ж* గంజాయి మొక్క, భంగు, జనుము

коноплѣн||ый జనప, గంజాయి; ~ое мѣсло గంజాయి (జనప) నూనె; ~ое сѣмя జనప (గంజాయి) గింజ

консервативн||ый కన్సర్వేటివ్; ~ая партія కన్సర్వేటివ్ పార్టీ; ~ые взгляды ఛాందస దృక్పథాలు

консерватизм *м* యథాతథవాదం, సంప్రదాయపరత్వం, పూర్వాచార పరాయణత్వం

консерватор *м 1.* యథాతథవాది **2. (член консервативной партии)** కన్సర్వేటివ్ పార్టీ సభ్యుడు

консерваторія *ж* సంగీత విద్యాలయం

консервирование *с* [డబ్బాల (సిసాలలో)] పళ్ళా, కూరలూ నిల్వ చేయడం

консервированн||ый డబ్బా; ~ое мѣсо డబ్బా మాంసం; ~ые фрукты డబ్బా పళ్ళ

консервировать *несов. и сов. (сов. тж. за-*

консервировать; *вн.*) 1. డబ్బాలలో నిల్వ చేయు 2. (*приостанавливать деятельность*) నిలుపు (ఆపు) చేయు; ~ предприятие సంస్థను నిలుపు చేయు

консёрв||**ий**: ~ый завод డబ్బాల్లో నిల్వ చేసే కర్మాగారం; ~ый нож డబ్బా (కాన్) ఓపెనర్; ~ая банка డబ్బా, కాన్; ~ая промышленность కానింగ్ పరిశ్రమ
консёрвы *мн.*: рыбные ~ డబ్బా చేపలు; фруктовые ~ డబ్బా పళ్ళు

консйлиум *м* డాక్టర్ల సమాలోచనలు

кónский గుర్రపు; ~ волос గుర్రపు వెండ్రుకలు

консолидация *ж* స్థిరపరచడం, సంఘటితం చేయడం, సమీకరణ

консолидировать *несов. и сов. (вн.)* సంఘటితం చేయు, సమీకరించు

конспéкт *м* సారాంశం, సారసంగ్రహం

конспектировать, законспектировать (*вн.*) ముఖ్యాంశాలు రాసుకొను

конспиративн||**ый** రహస్య; ~ая квартира రహస్య నిలయం, గుప్త గృహం

конспиратор *м* కుట్రదారు

конспирация *ж* రహస్య వర్తనం

констатация *ж* [వాస్తవం] చెప్ప

констатировать *несов. и сов. (вн.)* చెప్ప, ధృవీకరించు; ~ смерть మరణాన్ని ధృవీకరించు; ~ факт వాస్తవాన్ని చెప్ప

конституционн||**ый** రాజ్యాంగబద్ధమైన; ~ая монархия రాజ్యాంగబద్ధమైన రాచరికం

конституция *ж* 1. (*основной закон*) రాజ్యాంగం, రాజ్యాంగ చట్టం 2. (*телосложение*) శరీర ఆకృతి

конструировать, сконструировать (*вн.*) నిర్మించు, డిజైన్ చేయు

конструктивн||**ый** 1. నిర్మాణ; ~ые особенности здания భవన నిర్మాణ లక్షణాలు (విశిష్టతలు) 2. (*плодотворный*) నిర్మాణాత్మకమైన; ~ое предложение నిర్మాణాత్మకమైన ప్రతిపాదన

конструктор *м* [ఇంజనీరింగ్] డిజైనరు

конструкторск||**ий**: ~ое бюро డిజైన్ ఆఫీసు

конструкци||**я** *ж* 1. డిజైన్, నమూనా; ~я мостá పంతెన డిజైన్ (నమూనా) 2. (*сооружение*) నిర్మాణం; железобетонные ~и రియిన్ఫోర్స్డ్ కాంక్రీట్ చటాలు
◇ синтаксическая ~я *грам.* వాక్య భాగపు నిర్మాణం

кónсул *м* కాన్సల్; генерáльный ~ కాన్సల్ జనరల్

кónсульский కాన్సల్

кónсульство *с* కాన్సలేట్

КОН — КОН

К

консультáнт *м* సలహాదారు[డు]

консультáтивный సలహా; ~ совет సలహా సమితి

консультáци||**я** *ж* 1. సలహా; давать ~ю సలహా ఇచ్చు; получать ~ю సలహా పొందు 2. (*учреждение*) సలహా కార్యాలయం; дётская ~я పిల్లల ఆరోగ్య సలహా (పరీక్ష) కేంద్రం; жénская ~я మహిళా ఆరోగ్య సలహా కేంద్రం; юридическая ~я న్యాయ సలహా కార్యాలయం
консультíровать, проконсультíровать (*вн.*) (కి) సలహా ఇచ్చు

консультíроваться, проконсультíроваться (*с тв.*) సలహా పొందు, (తో) సమాలోచనలు జరుపు, సంప్రతించు

контáкт *м* 1. స్పర్శ (*соприкосновение*); సంవర్కం, సంనర్కం, సంబంధం (*общение*); ~ с больным రోగితో సంవర్కం; быть в ~е с кем-л. ఒకరితో సంబంధం కలిగివుండు; не имéть ~а సంబంధం లేకపోవు; рабóтать в тéсном ~е సన్నిహిత సంబంధం కలిగిపనిచేయు; налáживать ~ы సంబంధాలు ఏర్పరచుకొను 2. *тех.* కాంటాక్ట్

контéйнер *м* కంటెయినర్

контéкст *м* సందర్భం; в éтом ~е ఈ సందర్భంలో

контингéнт *м* సిబ్బంది

континéнт *м* భూమండలం, భూఖండం

континентáльный భూఖండపు; ~ климáт శీతల వాతావరణం

контóра *ж* కార్యాలయం, ఆఫీసు, కచేరీ

контóрск||**ий** ఆఫీసు; ~ий служáщий ఆఫీసు ఉద్యోగి; ~ая кнйга రిశిష్టరు

контрабáнд||**а** *ж* 1. దొంగ వ్యాపారం, స్మగ్లింగ్; занимáться ~ой స్మగ్లింగ్ (దొంగ వ్యాపారం) చేయు 2. *собир. (товар)* స్మగ్లర్డ్ (దొంగతనంగా రవాణా చేయబడిన) సరుకులు ◇ ~ой дóнгвáбуга, గుప్తంగా

контрабáндист *м* దొంగ వ్యాపారస్తుడు

контрабáндный దొంగ వ్యాపార, స్మగ్లర్డ్; ~ то-вáр స్మగ్లర్డ్ (దొంగతనంగా రవాణా చేయబడిన) సరుకులు

контр-адмирáл *м* రియర్ అడ్మిరల్

контрáкт *м* ఒప్పందం, కంట్రాక్టు; заключáть ~ ఒప్పందం చేసుకొను (కుదుర్చుకొను); подпíсывать ~ ఒప్పందం మీద సంతకం చేయు; расторгáть ~ ఒప్పందం రద్దుచేయు

контрáст *м* వ్యత్యాసం, అంతరం, వైరుధ్యం; по ~у с чéм-л. ఒకదానికి విరుద్ధంగా

КОН — КОН

контрастный వ్యత్యాసవంతమైన;] ~ цвет వ్యత్యాసవంతమైన రంగు

контратáка ж ఎదురుదాడి

контратаковать несов. и сов. (вн.) (మీద) ఎదురుదాడి చేయు

контрибúции ж కప్పం, అరి; налагáть ~ю అరి (కప్పం) విధించు; плати́ть ~ю అరి పెట్టు

контрмéра ж ప్రతిపర్య, ప్రతివిధానం

контрнаступление с ఎదురుదాడి; переходи́ть в ~ ఎదురుదాడి అరంభించు

контролёр м తనిఖీ చేసేవాడు; железнодорожный ~ టికెట్ తనిఖీ చేసేవాడు, టికెట్ కలెక్టర్

контроли́ровать, проконтроли́ровать (вн.) అజమాయిషీ (తనిఖీ, కంట్రోలు) చేయు, తనిఖీ నిర్వహించు

контрóль м అజమాయిషీ, తనిఖీ, అడుపు; ~ над вооружением ఆయుధీకరణ అజమాయిషీ; органы нарóдного ~я ప్రజా అజమాయిషీ సంస్థలు; под ~ем ког-л. ఒకరి అజమాయిషీ (తనిఖీ) కింద; брать под ~ь అడుపుతో పెట్టు; держáть под ~ем అడుపుతోకి తీసుకొను; теря́ть ~ь над чéм-л. దేనిమీద అయినా పట్టు కోల్పోవు

контрóльн||ый కంట్రోల్, నియంత్రణ; ~ый пост చెక్ పోస్టు; ~ая комиссия కంట్రోల్ కమిటీ; ~ая рабóта (в школе) క్లాసు పరీక్ష; ~ые цифры ప్రణాళిక గణాంకాలు

контрпредложение с ఎదురు (పోటీ) ప్రతిపాదన (నూచన)

контрразведка ж ప్రతిగూఢచారి [వ్యవస్థ]

контрреволюционер м విప్లవ ప్రతిఘాతకుడు (ప్రతిఘాతి)

контрреволюциóнный విప్లవ ప్రతిఘాత

контрреволюция ж విప్లవ ప్రతిఘాతం

контрудáр м ఎదురుదెబ్బ, తిరుగుదెబ్బ; наноси́ть ~ తిరుగుదెబ్బ కొట్టు

контуженный షెల్ షెక్ తిన్న

контúзить сов. (вн.) షెల్ షెక్ తగులు

контúзия ж షెల్ షెక్

кóнтур м రేఖాకృతి, ఆకారరేఖ

кóнтурн||ый రేఖా; ~ый рисунок రేఖా చిత్రం ◇ ~ая кáрта రేఖా చిత్ర పటం

кóнурá ж కుక్క గూడు

кóнус м శంకు[పు], కూచి, కోసు

кóнусообráзный శంక్వాకార[గల], కూచియైన

конфедерáция ж సమాఖ్య

конферансё м нескл. ప్రయోక్త

конференция ж మహాసభలు, కాన్ఫరెన్సు, సమావేశం, సదస్సు

конфéта ж చాక్లెటు

конфéтн||ый: ~ая корóбка చాక్లెట్ పాకెట్టు

конфиденциáльно нареч. అంతరంగికంగా, రహస్యంగా, లోపాయికారీగా

конфиденциáльный రహస్య, అంతరంగిక[మైన], లోపాయికారీ

конфисkáция ж స్వాధీనం, జప్తు, జప్తి

конфисковать несов. и сов. (вн.) స్వాధీనం చేసుకొను, జప్తు (జప్తి) చేయు

конфли́кт м ఘర్షణ, సంఘర్షణ, తగాదా; воéнный ~ పైనిక సంఘర్షణ (తగాదా); вступи́ть с кéм-л. в ~ ఒకరితో తగాదా పడు

конфли́ктн||ый వివాదగ్రస్త; ~ое дéло వివాదగ్రస్తమైన వ్యవహారం ◇ ~ая комиссия వివాద పరిష్కార కమిటీ

конфóрка ж బర్బరు

конфронтáция ж పరస్పరం తలపడడం, ఎదిరింపు, మోహరింపు

конфúз м ఇరకాటం

конфúзить, сконфúзить (вн.) సిగ్గుపరచు, ఇరకాటంలో (ఇరుకున) పెట్టు

конфúзиться, сконфúзиться సిగ్గుపడు, ఇరుకులో (ఇరకాటంలో) పడు

конфúзливый సిగ్గుగల; ~ человек సిగ్గురి

концентрациóнный: ~ лагерь కాన్సెంట్రేషన్ క్యాంపు

концентра́ция ж 1. (действие) సాంద్రీకరణ, కేంద్రీకరణ; ~ войск సైన్యాల కేంద్రీకరణ; ~ капиталá పెట్టుబడి సాంద్రీకరణ 2. хим. [ద్రావణ] గాఢత, సాంద్రత

концентри́рованный 1. సాంద్రీకరణ 2. хим. గాఢ, సాంద్ర

концентри́ровать, сконцентри́ровать (вн.) సాంద్రీకరించు, కేంద్రీకరించు, కూడగట్టు; ~ внимание దృష్టిని కేంద్రీకరించు; ~ капиталá పెట్టుబడి సాంద్రీకరించు; ~ силы శక్తులను కూడగట్టు (కేంద్రీకరించు)

концентри́роваться, сконцентри́роваться కేంద్రీకృతమగు, సాంద్రీకృతమగు

концéпция ж భావన, భావం

концёрн м కన్సర్ట్, సంస్థ

концéрт м కాన్సర్ట్, కచేరి

концертный కాన్సర్ట్, కళా కార్యక్రమపు; ~ый зал కాన్సర్ట్ హాలు; ~ая программа కాన్సర్ట్ కార్యక్రమం (ప్రోగ్రాం)

концесси|я ж 1. (договор) లీజు; политика ~ий లీజు (కాలుదారి) విధానం; получать ~ю на что-л. దేనికైనా కాలు (లీజు) పొందు 2. (предприятие) కన్సెషన్, కాలుకు ఇచ్చిన ప్రభుత్వ సంస్థ

концлагерь м (концентрационный лагерь) కాన్సెంట్రేషన్ క్యాంపు

кончать, кончить (вн.) 1. పూర్తి (అంతం) చేయు; ~ жатву మాసాలు పూర్తి చేయు; ~ работу పని పూర్తి చేయు 2. (тв.; завершить) ముగించు, ముగియు; ~ речь приветствием ప్రసంగాన్ని అభివందనలతో ముగించు 3. (завершить обучение) పట్టభద్రుడగు, పూర్తి చేయు; он кончил университет విశ్వవిద్యాలయ విద్య పూర్తి చేశాడు, విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రుడయ్యాడు 4. (с тв.; прекращать) అంతం చేయు; ~ войну యుద్ధాన్ని అంతం చేయు ◇ кончить жизнь అత్య హత్య చేసుకొను

конча|ться, кончиться 1. ముగిసిపోవు; అంతమైపోవు (о времени, сроке); дождь кончился వాన ఆగి పోయింది; запасы ~ются నిల్వలు అయిపోవస్తున్నాయి; оборание ~ется సమావేశం ముగియబోతోంది; срок ~ется సమయం (వ్యవధి) అంతమైపోతున్నది 2. (тв.; завершиться) అంతమైపోవు, ముగియు; ~ться ничем తున్నుమని పోవు; ~тим всё и кончилось даиతో ఇది అంతమైంది; ~тим дело не кончилось ఈ వ్యవహారం యంతటితో ముగియలేదు 3. (умирать) కన్ను మూయు, మరణించు, కాలధర్మం చెందు

кончен|ый разг.: తం దేలో ~ое ఈ సంగతి తేలిపోయింది (ఇంతటితో సరి); он человек ~ый ఇంక వీడు బాగుపడడు

кончик м కొన, కొన, చివర; на ~ах палыцев మనివేళ్ళపై

кончина ж కన్ను మూత, మృతి, మరణం; безвременная ~ అకాల మరణం (మృతి)

кончить(ся) сов. см. кончать(ся)

конъюнктура ж పరిస్థితి; политическая ~ రాజకీయ పరిస్థితి

конь м 1. గుర్రం; садиться на коня గుర్రమెక్కు 2. шахм., спорт. గుర్రం ◇ дарёному коню в зубы не смотрят погов. ≡ బహుమతిగా లభించిన దానికి వంకలు పెట్టబోకు (పెట్టకూడదు)

коньк|ий мн. (ед. конёк м) స్కేట్స్; кататься на ~ах స్కేటింగు చేయు

КОН — КОП

К

конькобежец м స్కేటర్, స్కేటింగు చేసేవాడు
конькобежны|й: ~ий спорт స్కేటింగు; ~е соревнования స్కేటింగు పోటీ

коньяк м కొన్యాక్, బ్రాండ్

конюх м గుర్రపువాడు

конюшня ж గుర్రపు (అశ్వ) శాల, గుర్రాల కొట్టం

кооператив м 1. సహకార సంఘం; жилищный ~ గృహ సహకార సంఘం; сельскохозяйственный ~ వ్యవసాయ సహకార సంఘం 2. разг. (магазин) సహకార అంగడి (కొట్టు)

кооперативн|ый సహకార; ~ая торговля సహకార వాణిజ్యం

кооперация ж 1. (форма организации труда) సహకారం 2. (объединение) సహకార సంఘం; потребительская ~ వినిమయదారుల సహకార సంఘం

кооперирование с సహకారం

кооперировать несов. и сов. (вн.) సహకార సంఘాలలో సంఘటిత పరచు

кооперироваться несов. и сов. సహకార సంఘాలలో సంఘటితమగు

кооптировать несов. и сов. (вн.) కో-అప్టే చేసుకొను

координационный: ~ комитет సమన్వయ సంఘం

координация ж సమన్వయం

координированн|ый సమన్వయ[పూర్వక]; ~ое развитие సమన్వయపూర్వక అభివృద్ధి; ~ые действия సమన్వయ కృషి

координировать несов. и сов. (вн.) సమన్వయం చేయు

копать несов. (вн.) 1. తవ్వ, తిరగవేయు; ~ зéмлю మట్టి తిరగవేయు 2. (рыть) తవ్వ; ~ яму గుంట తవ్వ 3. (выкапывать) తవ్వి యెత్తు (తీయు); ~ картофель బంగాళాదుంపలు తవ్వి తీయు

копаться несов. 1. (в пр.; рыться) తిరగదోడు 2. перен.: ~ в душе అనుభూతులను తిరగదోడు 3. разг. (в пр.; искать, перебирая) (లో) వెతుకు, వెదుకు, గాలించు, శోధించు; ~ в бумагах కాగితాలలో వెదుకు (గాలించు) 4. разг. (с тв. и без доп.; медлительно делать) జాగు చేయు, మెల్లగా చేయు

копéйк|а ж కోపేక్కు; монéта в три ~и మూడు కోపేక్కుల నాణెం ◇ без ~и పైన కూడా లేకుండా, చిల్లిగవ్వ లేకుండా; тра́тить всё до ~и ఉన్నదంతా ఖర్చు పెట్టు

КОП — КОР

копи *мн. уст.* గనులు; каменноугольные ~ బొగ్గు గనులు; соляные ~ ఉప్పు గనులు

копилка *ж* డబ్బు పెట్టె, హుండ్లీ

копирка *ж* *разг.* కార్పన్ పేపరు; писать под ~у కార్పన్ పేపరుతో కాపీలు తీయు

копировальный: ~ый аппарат నకలు యంత్రం; ~ая бумага కార్పన్ పేపరు

копирование *с* 1. (снятие копии) నకలు తీయడం (రాయడం) 2. (подражание) అనుకరణ

копировать, скопировать (*вн.*) 1. నకలు తీయు (రాయు), కాపీ చేయు; ~ картину చిత్రాన్ని కాపీ చేయు, చిత్రపు కాపీ వేయు 2. (подражать) అనుసరించు, అనుకరించు

копировка *ж* *разг.* *см.* копирование 1

копировщик *м* కాపీయిస్తు

копить *несов.* (*вн.*) 1. మిగుల్పు, దాచిపెట్టు; ~ деньги డబ్బు మిగుల్పు (దాచిపెట్టు) 2. *перен.* కూడ బెట్టు; ~ знания జ్ఞానాన్ని కూడబెట్టు

копиться *несов.* పోగుపడు

копи|я *ж* 1. నకలు; ~я картины చిత్రయొక్క ప్రతికృతి (నకలు); снимать ~ю నకలు తీయు (రాయు) 2. *разг.* *перен.* పోలిక; мальчик — ~я своего отца ఆ అబ్బాయి సరిగా తన నాన్నకి నకలు (ప్రతిరూపం), ఆ కుర్రాడు తన నాన్న నోట్స్ లిం ఊడినట్లున్నాడు

копна́ *ж* కుప్ప, వామి; ~ сена గడ్డి కుప్ప ◇ ~ волóc ఒత్తు జుట్టు

копоть *ж* పాగమసి, కరఢూపం; покрываться ~ю మసి పారు

копoшиться *несов.* 1. (о насекомых, зверях) బిలబిలలాడు 2. *разг.* (о человеке) జాగు (తాత్పరం) చేయు

копра́ *ж* కురిడీ, కొబ్బరి

коптит|ь, закоптить 1. *тк.* *несов.* మసిబారు, మసకబారు; лампа ~ లాంతరు (దీపం) మసిబారుతోంది 2. (*вн.*; *мясо, рыбу и т. п.*) తంపలుపెట్టు, కాల్చు ◇ nébo ~ь జీవితం వృథా చేయు

копчѐн|ый తంపలుపెట్టిన, కాల్చిన; ~ая колбаса తంపలుపెట్టిన (కాల్చిన) పాసేజ్

копы́то *с* డెక్క; лошадиное ~ రింఖ, గుర్రపు డెక్క

копье́ *с* ఈటె, బల్లెం, బరిసె; метать ~ ఈటె

విసురు

корá *ж* 1. (дерева) బెరడు, పట్టు 2. (верхний отвердевший слой) చెక్క, పైపొర, పెంకు; ~ гря-

зи మురికి పొర, చెత్త పొర ◇ ~ головного мозга *анат.* కార్టెక్స్; земная ~ *геол.* భూ పటలం

корабѐльн|ый నౌకా, ఓడ; ~ый мастер ఓడ

నిర్మాణ కార్మికుడు; ~ая мачта ఓడ స్తంభం, కూపకం

кораблевождѐние *с* నౌకాయాన శాస్త్రం

кораблекрушѐние *с* నౌకా భంగం, ఓడ మునుక;

терпѐть ~ నౌక భంగమగు, ఓడ మునిగిపోవు

кораблестроѐние *с* ఓడ[ల] (నౌకా) నిర్మాణం

корабль *м* 1. ఓడ, నౌక; военный ~ యుద్ధ నౌక;

садиться на ~ ఓడ ఎక్కు 2. (летательный ап-

парат) నౌక; космический ~ రోదసి నౌక ◇ сжечь

свой корабль యేరు దాటి తప్ప తగలవేయు

корáлл *м* ప్రవాళం, పవడం, పగడం.

корáллов|ый 1. ప్రవాళ, పగడాల; ~ый остров

ప్రవాళ (పగడాల) దీవి; ~ый риф ప్రవాళ భిత్తిక,

ప్రవాళ శిల; ~ое ожерѐлье పగడాల దండ 2. (о цете)

пгడం రంగు, పగడపు వస్త్రే; ~ые губы పగడపు

వస్త్రే పెదవులు

Корáн *м* ఖురాను

корѐец *м* కొరియా దేశస్థుడు

корѐйский కొరియన్; ~ язык కొరియన్ భాష

коренáстый దిట్టమైన, దుబ్బు [మనిషి], బొండాం

లాంటి

коренит|ься (*в пр.*) 1. (иметь причиной) కారణ

మగు, మూలం; ошибка ~ся в ... తప్పుకు కారణం

...లో వుంది, తప్పుకు ... మూలం 2. (глубоко таить-

ся) లోతుగా వేళ్లు పాతుకొను

коренн|ой 1. (исконный) ఆదిమ; ~ое населѐ-

ние ఆదిమ నివాసులు 2. (существенный) మౌలికమైన,

సమూలమైన; ~ой вопрос మౌలిక సమస్య; ~ые пре-

образования సమూలమైన రూపాంతరీకరణలు, మౌలిక

మైన పరివర్తనలు ◇ ~ым образом సమూలంగా

кор|ень *м* 1. వేరు, పాదం, మూలం; ~ень дѐрева

చెట్టు వేరు (మూలం, మొదలు); ~ень зы́ба దంత

మూలం 2. *перен.* వేరు, మూలం, కారణం; ~ень

зла కీడుకు మూలం; имѐть глубóкние ~ни లోతుగా

వేరునుకొను, లోతుకు వేళ్లునిన ఆధారం 3. *грам.*

ధాతువు 4. *мат.* మూలం; знак ~ня వర్గమూలం, కరణీ

చిహ్నం; квадратный ~ень వర్గమూలం; извлекáть

~ень మూలం కనుగొను ◇ в ~не సమూలంగా, మౌలి

కంగా; в ~не пресекáть సమూలంగా అరికట్టు; вы-

рывать с ~нем మూల మట్టంగా నిర్మూలించు (తొల

గించు; изменять в ~не సమూలంగా మార్చివేయు;

смотреть в ~ень чегó-л. దేనినైనా లోతుగా పరిశీలించు;

что в ~не неправильно ఇది బొత్తిగా తప్పు

корешок *м* 1. (корень) మూలిక 2. (переплёт) వెన్ను 3. (квитанции) కౌంటర్ ఫాయిలు, నకలు కాగితం

корзина *ж* బుట్ట, గంప, గూడ; పుటి (для цвет-
тов); полная ~ грибов గంపెడు కుక్కగొడుగులు

корзинка *ж см.* корзина; ~ для бумаг చిత్తు
కాగితాల బుట్ట

коридор *м* నడవ, వసారా

корить *несов. разг. (вн.; упрекать)* చివాట్లు
పెట్టు

корифей *м* *высок.* ప్రముఖుడు; ~ науки విజ్ఞాన
శాస్త్ర ప్రముఖుడు

коричневый కాషాయ, కపిశ, ఇలుక (తుప్ప) [రంగు];
~ цвет కాషాయ రంగు

корк||а *ж* 1. చెక్క, పైపాక, పెంకు; ~а хлébа
[బెడ్డు] పెచ్చు 2. (кожура) ఒలి, తొక్క, తోలు;
апельсиновая ~а నారింజ తొక్క ◇ прочитáть
от ~и до ~и [పుస్తకం] ఆద్యంతం చదువు

корм *м* మేత, కనణం, దాణా, కాణం; задавáть ~
мéт (దాణా) పెట్టు

корм||á *ж* ఓడ వెనక భాగం; за ~ой ఓడ వెనక
స్థితి

кормилец *м* పోషకుడు

кормилица *ж* మాతృక, పాలదాది, ఉపమాత

кормил||о *с:* стоять у ~а вла́сти *книжн.*
నాయకత్వం వహించు

корми́ть, накорми́ть, покорми́ть (*вн.*) 1. తిని
పించు, (కి) తిండిపెట్టు, (కి) భోజనం పెట్టు; ~
обéдом భోజనం పెట్టు; ~ скот на убо́й [ప్రాదిసేయు,
పిక్కుబలిసేలా మేపు; в éтой сто́ловой хоро́шо ко́р-
мят ఈ భోజనశాలలో మంచి తిండి పెడతారు 2. (де-
те́ныша, ребё́нка своим моло́ком) పాలు కుడుపు
3. *тк. несов. перен. (содержать)* పోషించు; ~
всю семью кుటుంబమంతా పోషించు ◇ ~ обеща-
ниями *разг.* వాగ్దానాలతో కడుపు నింపు

корми́ться *несов.* 1. మేత మేయు 2. (*тв.; до-
бывать средства к жизни*) పోషించుకొను; ~ урo-
ками ట్యూషన్ ద్వారా బతుకు (బతుకు గడుపు)

кормле́ние *с* (కి) తిండి పెట్టడం; ~ живóтно-
го мéт పెట్టడం; ~ гру́дью పాలు కుడవడం

кормово́й I *мор.* ఓడ వెనక భాగం; ~ вéтер
పాలు గాలి

кормов||о́й II పశుగ్రాసం, మేత; ~áя бáза పశుగ్రా-
సపు నిల్వలు; ~ые культу́ры పశుగ్రాసపు పంటలు;
~ые тра́вы పశుగ్రాసం

корму́шка *ж* మేత గాడి (తొట్టె)

КОР — ҚОР

К

кормчий *м* 1. సరంగు 2. *перен. высок.* కర్ణ
ధారుడు, కర్ణధారి

корнев||о́й 1. వేరు; ~áя систе́ма де́рева చెట్టు
వేళ్లు 2. *грам.* ధాతు; ~бе сло́во ధాతువదం

корнепло́ды *мн. (ед. корнепло́д м)* దుంపలు,
గడ్డలు

корóбит||ь, покóрòбить (*вн.*) 1. (делать кри-
вы́м) సాట్లవడ (విరూపం) చేయు 2. *перен. разг.*
(కి) అనవ్యం కలిగించు; меня́ ~ от его́ слов అతని
మాటలు నాకు అనవ్యం కలిగిస్తున్నాయి

корóбится, покóрòбится సాట్ల వడు

корóбка *ж* 1. పెట్టె; ~ конфéт స్వీట్స్ పెట్టె;
~ спíчечек అగ్గిపెట్టె 2. (остов здания) ఇంటి
చట్రం ◇ черепна́я ~ *анат.* పుర్రె

корóбок *м* పెట్టె; спíчечный ~ అగ్గిపెట్టె

кóрoва *ж* అవు

кóров||ий గో; ~ий наво́з గోమయం; ~ье ма́сло
వెన్న; ~ье моло́ко гోక్షీరం

кóровник *м* పశువుల సాల

кóролева *ж в разн. знач.* రాణి

кóролевский రాజు; ~ дворе́ц రాజ భవనం

кóроле́вство *с* రాజ్యం

кóроль *м в разн. знач.* రాజు

кóромысло *с* 1. కావడి 2. (*у весов*) తూనుగోల ◇
дым ~м *разг.* కోలాహలం

кóрон||а *ж* 1. కిరీటం 2. *перен. (власть мо-
нарха)* మకుటం; лиша́ть ~ы సింహాసనవ్యతుని చేయు
3. *астр.:* со́лнечная ~а సూర్య పరివేషం

кóрона́рн||ый *мед.:* ~ые сосу́ды పృథ్వీకోశ
నాళాలు

кóрона́ция *ж* పట్వాభిషేకం

кóронк||а *ж* పంట తొడుగు; золотáя ~а బంగారపు
తొడుగు; ста́вить ~у [పంటకి] తొడుగు పెట్టించుకొను
(అనుర్పించుకొను)

кóроновáть *несов. и сов. (вн.)* (కి) పట్టం కట్టు,
పట్వాభిషిక్తుని చేయు

кóротáть, скоротáть (*вн.*): ~ вре́мя *разг.*
కాలక్షేపం చేయు (పెట్టుకొను)

кóротк||ий 1. దగ్గరి, కురుచ, ప్రాప్త, పొట్టి; ~ий
пу́ть దగ్గరి మార్గం, దగ్గర (అడ్డు) దోవ; ~ое
пла́тье పొట్టి గౌను; пла́тье ей ко́ротко ఆ గౌను
అమెకు పొట్టిది 2. (*по времени*) కొంచెం, కొద్ది; в
~ий срок కొద్ది కాలంలో 3. (*изложенный сжато*)

క్లుప్తమైన 4. *перен. (близкий, дружественный)*: ~ое знакомство సన్నిహిత పరిచయం ◇ ~ая волна *радио* షార్ట్ వేవ్; ~ая память జ్ఞాపక శక్తి తక్కువ; рўки коротки! *разг.* [నీ] తాతలు దిగి రావాలి!

коротко нареч. 1. పొట్టిగా, కురుచగా; ~ подстриженный పొట్టిగా (కురుచగా) కత్తిరించిన 2. (*кратко, сжато*) క్లుప్తంగా; рассказывать ~ క్లుప్తంగా చెప్ప 3. (*близко*) సన్నిహితంగా, చనవుగా; я ~ знаком с ним నాకు అతను సన్నిహితంగా (బాగా) తెలుసు ◇ ~ говоря క్లుప్తంగా, (సంక్షిప్తంగా) చెప్పాలంటే; ~ и ясно ముక్తసరిగా, టూకీగా

коротковолновый радио షార్ట్ వేవ్

короткометражный: ~ фильм సంక్షిప్త చిత్రం

короче сравн. ст. к короткий и коротко

корпеть несов. разг. (над тв.) కుస్తీ (తలవట్టు) పట్టు; ~ над книгами పుస్తకాలతో కుస్తీపట్టు

корпорация ж కార్పొరేషన్

корпус м 1. (мн. ~ы; туловище) శరీరం 2. (мн. корпусá; *остов*) చట్రం; ~ корабля నౌక చట్రం 3. (мн. корпусá; *здание*) బ్లాక్ 4. (мн. корпусá *воен.* కోర్, సైనిక దళం

корректировать несов. (вн.) [సరి]దిద్దు

корректность ж మర్యాద

корректный మర్యాదగల

корректор м ప్రూఫ్ రీడర్

корректур|а ж 1. (*исправление ошибок*) ప్రూఫులు దిద్దడం 2. (*оттиск*) ప్రూఫులు; править ~у ప్రూఫులు (అచ్చుతప్పులు) దిద్దు

корреспондент м 1. (*тот, кто ведёт переписку с кем-л.*) ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపేవాడు, లేఖలు రాసేవాడు 2. (*газеты, журнала, радио*) విలేకరి; ~ газеты పత్రికా విలేకరి; специальный ~ ప్రత్యేక విలేకరి

корреспонденция ж 1. (*переписка*) ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు 2. *сбир.* టపా, తపాలు, పోస్టు; заказная ~ రిజిస్టర్డ్ పోస్టు 3. (*сообщение в печати*) వార్తా విలేషం

коррозия ж క్షయం

коррупция ж అవినీతి, లంచగొండితనం

курсét м డబ్బీ; ортопедический ~ ఆర్థోపెడిక్ డబ్బీ

корт м: тénнисный ~ టెన్నిస్ కోర్టు

кóрточк||и мн.: сидеть на ~ах పాదాలమీద కూర్చోను

корчевáть несов. (вн.) నిర్మూలించు, వేరుతో తీసివేయు, నిర్మూలం చేయు

кóрчит||ь, скóрчить (вн.) 1. *безл. (сводит|ь судорогами)* గిజగిజ, గిలగిల; егó ~ от бóли అతను బాధతో గిలగిల కొట్టుకుంటున్నాడు, అతను బాధతో చుమ్మల చుట్టుకుపోతున్నాడు 2. *разг. тк. несов. (прикидываться кем-л.)* నటించు; ~ь из себřя *дурака* మూర్ఖునిగా నటించు; ~ь из себřя *умника* చౌ తెలివైనవాడన్నట్లు నటించు ◇ ~ь рóжи (*grimáсы*) *разг.* వెక్కిరించు

кóрчиться, скóрчиться: ~*в сýдорогах (*конвульсиях*) గిజగిజ (గిలగిల) కొట్టుకొను, గిజగిజలాడు; ~ от бóли నొప్పితో (బాధతో) గిజగిజలాడు

кóршун м గడ్డ, శ్వేతం, గృధ్రం

кóрыстн|ый స్వార్థ; ~ые цéли స్వార్థ ప్రయోజనాలు

кóрыстолóбный స్వార్థపర; ~ человек స్వార్థ పరుడు

кóрыстолóбие с స్వార్థం, స్వార్థపరత్వం, స్వార్థ ప్రయోజనం

кóрысть ж 1. (*выгода, польза*) ప్రయోజనం, లాభం 2. *см.* кóрыстолóбие

кóрыт|о с తొట్టె ◇ оставáться у разбóитого ~а ఉన్నదంతా ఊడ్చి పెట్టుకుపోవు

кóрь ж అమ్మవారు, ఆల్పమ్మ

кóрявый 1. గరుకుగా వున్న, గరుకైన 2. *перен. разг. (о почерке)* వంకర టంకర, కొక్కిరి బిక్కిరి

кóряга ж మెలితిరిగిన క్లర

кóсá I ж జడ, వేడి; заплетáть кóсу జడ వేయు (అల్లు); кóсы, уложéнные в ýзел జడముడి, జొలైం

кóсá II ж с.-х. కొడవలి ◇ нашлá ~ на кáмень *погов.* మొండికి మొండి

кóсá III ж геогр. అగ్రం, పీల్

кóсáрь м (*косец*) కొడవలితో కోసేవాడు, కోత కూలి

кóсвенно нареч. పరోక్షంగా

кóсвенны|й పరోక్ష; ~й намёк అన్యోపదేశం; ~е улики పరోక్ష సాక్ష్యం; ~м путём పరోక్షంగా ◇ ~й падéж *грам.* ద్వితీయా విభక్తి

кóсýлка ж [గడ్డి] కోత యంత్రం

кóсинус м мат. కోసైన్, కోజ్య, కోటిజ్యనాన్

кóсий|ть I, скóсийть (вн.) 1. కోయు 2. *перен.* ఊడ్చి (తుడిచి) పెట్టు, పొట్టన పెట్టుకొను, పడక పట్టించు; эпидéмия ~ла всех подрýд అంటుజ్వరం

(నతిబక్కుచిన పడకపట్టించింది, అంటుజాడ్యం మొత్తం అందర్నీ పట్టిన బెట్టుకుంది

косить II *несов.* (быть косоглазым) మెల్లకన్ను కలిగి వుండు

коситься, покоситься 1. ఓరగా ((క్రీగంట) చూచు 2. *перен.* అనుమానంగా చూచు

космáтый 1. (с длинной густой шерстью) ఎటుగుంటి [లాంటి] జుట్టుగల 2. (всклокоченный) చింపిరి జుట్టుగల, రుప్పుతలగల

космéтика *ж* 1. కాస్మెటిక్స్ వాడకం 2. *собир.* సౌందర్య పోషక పరిమళ ద్రవ్యాలు

косметическ||ий కాస్మెటిక్, సౌందర్య పోషక; ~ний кабинет సౌందర్య ప్రవర్తక కేంద్రం; ~ое средство కాస్మెటిక్

космическ||ий అంతరిక్ష; ~ний корáбль రోదసి (వ్యోమ) నౌక; ~ний полёт అంతరిక్ష ప్రయాణం; ~ая ракета అంతరిక్ష రాకెట్టు; ~ое пространство అంతరిక్షం, విశ్వంతరాళం

космодрóм *м* కాస్మోడ్రోమ్

космонавт *м* వ్యోమగామి, రోదసి ప్రయాణికుడు, అంతరిక్ష యాత్రికుడు

космонавтика *ж* కాస్మనాటిక్స్, అంతరిక్ష యాన శాస్త్రం

космополит *м* కాస్మోపాలిటన్

космополитизм *м* కాస్మోపాలిటనిజం

космополитический కాస్మోపాలిటన్, జాతి అతీత

космос *м* అంతరిక్షం, రోదసి; исследование ~а రోదసి పరిశోధన; полёт в ~ రోదసి (అంతరిక్ష) ప్రయాణం, రోదసి యాత్ర

кóсность *ж* జడత్వం

коснаязы́чие *с* ధారాళంగా మాట్లాడలేనితనం, నాలుక ఆడకపోవడం

коснаязы́чный ధారాళంగా మాట్లాడలేని, నాలుక ఆడని (తిరగని) (о человеке); నంగినంగి మాటలు (భాష) (о речи)

коснúться *сов. см.* касаться

кóсный జడ; ~ человек జడుడు

кóсо *нареч.* 1. ఏట వాలుగా (не отвесно); వంక రగా (под углом) 2. *перен.* అనుమానంగా

косоглáзие *с* మెల్ల, మెల్లచూపు, గిల్లచూపు

косоглáз||ый మెల్లకంటి; ~ый мужчина మెల్లకంటి వాడు; ~ая женщина మెల్లకంటిది

косогóр *м* [కొండ] వాలు

кос||óй 1. కోసు, ఓర, ఏటవాలైన; ~óй дождь ఏటవాలగా వర్షం [కురుస్తుంది]; ~óй луч ఏటవాల

КОС — КОС

К

కిరణం; ~áя чертá వాలు రేఖ 2. (покосившийся) ఒరిగిన; ~óй зaбóр ఒరిగిన కంచె 3. (косоглазый) మెల్ల[కంటి] 4. в знач. суц. *м разг.* మెల్లకంటివాడు ◇ ~óй ýгол *мат.* వాలు కోణం

косолáпый 1. దొడ్డి కాళ్ళగల[వాడు] 2. *перен. разг.* చేతకాని, ఏబ్రాసి

костенéть, за́костенéть 1. (от холода) దిగిసిపోవు 2. (от страха и т. п.) మొద్దుబారు, కొరడుబారు

костёр *м* చలిమంట; разводíть ~ చలిమంట వేయు ◇ пюнерéский ~ చలిమంట చుట్టూ యువ పయనిర్ణ ప్రదర్శన

костíст||ый 1. (с крепкими широкими костя-ми) దృఢకాయుడు 2. (с множеством мелких костей) ముళ్ళ, ముళ్ళెక్కువగా వున్న; ~ая рыба ముళ్ళ చేప

костлáвый 1. (с выступающими костями) దృఢకాయుడు 2. *см.* костистый 2

кóстны||й ఎముక, అస్థిగత; ~й туберкулёз ఎముక ట్యుబెర్క్యులోసిస్, అస్థిగత షయ్యవాధి; ~е заболевá-ния అస్థిగత వ్యాధులు ◇ ~й мозг *анат.* అస్థిపాఠం, మజ్జ

кóсточк||а *ж* 1. చిన్న ఎముక 2. (плода) గింజ, టెంక, పిక్క ◇ пере́мывáть ~и кому-л. *разг.* ఒకరిని తూర్పారబట్టు, ఒకరిని ఈకకి ఈక తోకకి తోక పీకు, ఒకరిని కడిగి ఎండవేయు

косты́ль *м* 1. చంకకర్ర, అనుకర్ర; ходíть на костылѝх చంకకర్ర ఆనరాతో నడచు 2. (большой эвoзóб) పెద్ద మేకు

кост||ь *ж* 1. ఎముక, అస్థి; груднáя ~ь ఛాతీ ఎముక, ఉరోస్థి; бéдренная ~ь తుంటి ఎముక; рýбрья ~ь చేప ముల్ల; перелóм ~и ఎముక విరుగుట, అస్థి భంగం 2. (игральная) పాచిక; игрáть в ~и పాచికలాడు ◇ язык без ~éй *разг.* నోటికి ఏమి వస్తే అది మాట్లాడు; подро́гнуть до ~éй చలి ఎముకలు కొరికేసింది

костю́м *м* 1. దుస్తులు, డ్రెస్సు; вечернѝй ~ ఈవే నింగు డ్రెస్సు; купáльный ~ బేతింగ్ సూటు; мас-карáдный ~ మారువేషం; национа́льный ~ జాతీయ దుస్తులు 2. (верхнее платье) సూటు

костюми́рованный: ~ бал చిత్రవిచిత్ర వేషాల వినోద కాలక్షేపం

костя́к *м* 1. (скелет) అస్థివంజరం, వెన్నెముక 2. *перен.* నిగ్గు

костяно́й 1. ఎముక; దంత (из слоновой кости);

КОС — КРА

~ НОЖ దంతపు చాకు 2. (*добываемый из костей*) ఎముకల

косу́ля ж зool. జింక

косы́нка ж తలరుమాలు

косьба́ ж అవసం, కోయడం, కోత

кося́к I м (*двери, окна*) నిలువు పట్టె

кося́к II м (*рыбы*) [చేవల] గుంపు

кот м పోతు (మగ) పిల్లి

котангенс м мат. కోటాంజెంట్

котёл м 1. అండా, గాబు, కాగు 2. *тех.* బాయిలరు; парово́й ~ నీళ్ల బాయిలరు

котело́к м 1. (*посуда*) పాత్ర; గిన్నె (*тж. солдатский*) 2. (*головной убор*) టోపీ, బొలరు హాట్

котельная ж బాయిలరు గది

котёнок м పిల్లిపిల్ల, పిల్లికూన

ко́тик м 1. зool. (*тж. морской* ~) సముద్రపు నీటి ఎలుగు 2. (*мех*) సముద్రపు నీటి ఎలుగు బొచ్చు
коті́роваться несов. *прям., перен.* పరిగణించబడు, మన్నించబడు; *высоко* ~ ఉన్నతంగా పరిగణించబడు

котле́та ж కట్లెట్; отбивна́я ~ కట్లెట్ చాప్

котлова́н м పునాది స్థలం, గొయ్యి

котлови́на ж రోయ, అభాతం

котомка ж *уст.* సంచి

ко́роль м *мест.* 1. *вопр.* ఎవరు, ఎవడు; ~ый из них? వారిలో ఎవరు (ఎవడు)?; ~ый тебе́ год? నీ వయస్సు ఎంత?; ~ый час? టైమెంత?; в ~ом часу? ఎన్ని గంటలకు?; ~ый раз? ఎన్ని సార్లు? 2. *неопр.:* ~ый день పదేపదే [రోజూ]; ~ый раз я говорю тебе́ что ఇది నీకు లక్ష సార్లు చెప్పాను 3. *относ.:* ребёнок, ~ый идёт в школу бడికి వెళ్లుతున్న పిల్లాడు; девочка, ~ая принесла́ письмо́ ఉత్తరం తీసుకువచ్చిన పాప; что́ дом, в ~ом я роди́лся నా పుట్టిల్లు ఇదే; кни́га, ~ая ле́жит на столе́ బల్లమీద ఉన్న పుస్తకం; слова́, ~ые он го-ворит అతను చెప్పేది

ко́роый-нибу́дь *мест. с.м.* ка́кой-нибу́дь

котте́дж м బంగళా, కాటేజి

ко́фе м *нескл.* కాఫీ; ~ в зёрнах కాఫీ గింజలు; ~ с моло́ком పాలు కలిపిన కాఫీ; раство́римый ~ ఇన్స్టెంట్ కాఫీ; ва́рить ~ కాఫీ కాచు (తయారు చేయు)

кофева́рка ж కాఫీ పాత్ర

кофе́йн м కెఫీన్

кофе́йник м కాఫీ పాత్ర

кофе́йни||ый 1. కాఫీ; ~ое де́рево కాఫీ మొక్క. 2. (*о цвете*) కాఫీ పాడి [రంగు]

ко́ффа ж జాకెట్టు

ко́фточка ж బ్లౌజ్, రవిక

коча́н м: ~ капу́сты కాబేజీ పువ్వు

кочева́ть несов. 1. సంచరించు, సంచార జీవితం గడుపు; వలస పోవు (*о животных*) 2. *перен. разг.* తిరుగుతూ ఉండు

коче́вник м సంచారి, దేశదిమ్మరి; ~и సంచార తెగలు

кочево́й సంచార; вести́ ~ о́браз жизни సంచార జీవితం గడుపు (బతుకు)

коче́вье с (*стоянка*) బస

кочега́р м ఫైర్మన్, ఇంజన్లో బాగ్గేసేవాడు

кочега́рка ж ఫర్వేసుగూడు

кочене́ть, закочене́ть, окочене́ть 1. చలక బ్రచరియు (బిగిసిపోవు) 2. (*о трупе*) ఎట్టనీలుగు

кочерга́ ж పోకరు, కడ్డి

кочеры́жка ж కేబేజీ కాడ

ко́чка ж గడ్డి దుబ్బు

коша́чий в *разн. знач.* పిల్లి, పిల్లి లాంటి

кошелёк м [మనీ]వర్సు, డబ్బు సంచి

ко́шк||а ж 1. పిల్లి 2.: ~и *мн. тех.* కాలి క్లాంపులు ◇ жить как ~а с соба́кой *разг.* నిప్పకూ నీళ్లకూ ఉండే స్నేహం; у него́ ~и скребу́т на се́рдце *разг.* అతను మనో వ్యాధితో కృంగిపోతున్నాడు, అతను ఆందోళన పడుతున్నాడు

кошма́ ж రోజాయి, జంఘనా

кошма́р м 1. (*тяжёлый сон*) వీడకల 2. (*что-л. ужасное*) ఘోరం, దారుణం

кошма́рный 1.: ~ сон వీడకల 2. *разг. (отвратительный)* ఘోరమైన

кошун́ственный దూషణపూర్వకమైన, అవమానకరమైన

кошун́ство с 1. *рел.* దైవ దూషణ 2. (*оскорбление*) అవమానం

кошун́ствовать несов. 1. *рел.* దైవ దూషణ చేయు 2. (*оскорблять*) అవమాన వరచు

коэффи́циент м గుణకం, గుణాంకం

КПСС (Коммунистическая па́ртия Советского Сою́за) సి.పి.యన్.యూ. (సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ)

краб м పీత, ఎండకాయ

краден||ый 1. దొంగ, దొంగిలించిన 2.: ~ое в знач. суц. с దొంగిలించినది

краеугольный книжн.: ~ вопрос కీలక (మౌలిక) సమస్య; ~ камень పునాది రాయి, మూల స్తంభం

краешек м разг. см. край 1

край||а ж దొంగతనం, చోరీ, అపహరణం; совершать ~у దొంగతనం చేయు, దొంగిలించు, అపహరించు

край м 1. చివర, అంచు; ~ столá బల్ల చివర; на краю дороги రోడ్డు వార; на краю леса అడవి చివర; наполнять до краёв అంచువరకు నిండు; литься через ~ అంచుపైకి పొంగిపోవు, పార్చిపారు, పార్చు 2. దేశం, ప్రదేశం (страна); ప్రాంతం, సీమ (область, местность); красивый ~ అందమైన (మనోహరమైన) ప్రదేశం; родной ~ స్వదేశం, మాతృ దేశం; в чужих краях దేశాంతరాలలో 3. (административно-территориальная единица) ప్రాంతం ◇ на краю пропасти అఖాతపు టంచున; на краю света ప్రపంచపుటంచుతో

крайне нареч. అత్యంత, మహా, ఎంతో; ~ необходимо అత్యవసరంగా, అవశ్యకంగా; ~ редко మహా (బహు, మిక్కిలి) అరుదుగా; ~ сожалёю నేను చాలా విచారిస్తున్నాను; ~ нуждаться в чём-л. ఏదైనా ప్రాణావసరమగు

крайний||ий 1. చివరి, కడపటి, అఖరి; ~ий дом చిట్టచివరి ఇల్లు 2. (предельный) తుది; ~ий срок తుది వ్యవధి 3. (исключительный, чрезвычайный) అతి, మిక్కిలి, పరమ; ~ая необходимость అవశ్యకత; ввиду ~ей необходимости చాలా (ఎంతో, బాగా, అతి) అవసరమైనందువల్ల; ~ая нужда కటిక (గర్భ) దారిద్ర్యం; ~ие меры అతి (తీవ్ర) చర్యలు ◇ в ~ем случае కనీస పక్షంలో; Крайний Север ఆర్క్టిక్

крайность|| ж విపరీతం, వైపరీత్యం, అతి; переходить из одной ~и в другую అతివృష్టి అనావృష్టిగా ప్రవర్తించు, ఒక కొననుంచి మరొక కొనకి వెళ్ళు ◇ впадать (вдаваться) в ~ аతిగా (విపరీతంగా) ప్రవర్తించు

кран I м ట్రావ్, కుళాయి, పంపు; водопроводный ~ నీళ్ళ ట్రావ్ (కుళాయి)

кран II м (подъёмный) క్రేను

крановщик м క్రేను ద్రైవరు (ఆపరేటరు)

крапа||ть несов. జల్లు; дождь ~ет వర్షం జల్లు పడుతోంది

крапива ж దూలగొండి, దురదగొండి

крапина ж మచ్చ, చుక్క

крапинка ж см. крапина

КРА — КРА

К

красавец м అందగాడు, రూపసి

красавица ж అందకత్తె, సుందరి

красиво нареч. చక్కగా, అందంగా, ఇంపుగా

красив||ый в разн. знач. సుందరమైన, సాగుసుగా పున్న, మనోహరమైన; ~ый город సుందరమైన నగరం; ~ый мужчина అందగాడు; ~ый поступок చక్కని ప్రవర్తన; ~ая женщина అందగత్తె, సుందరి, సింగరి; ~ая одёжда ఇంపు సొంపైన బట్టలు; ~ая походка సాగుసైన నడక; ~ое место మనోహరమైన ప్రదేశం

красильщик м రంగరి, డైయర్

краситель м రంగు

красит||ь, выкрасить, окрасить (вн.) 1. రంగు (చాయ) వేయు, డై; ~ь губы పెదపులకు రంగు వేయు; ~ь материю в красный цвет గుడ్డకు ఎర్ర రంగు వేయు 2. тк. несов. (украшать) అలంకరించు, సింగరించు; улыбка ~ человека మనిషికి చిరునవ్వు సింగరం

краси||ться несов. 1. రంగు వేయబడు; эта материя хорошо ~тся ఈ గుడ్డకి రంగు బాగా అంటు తుంది 2. (пачкать краской) రంగు అంటుకొను 3. (пользоваться косметикой) కాస్మెటిక్స్ ఉపయోగించు, సింగరించుకొను; [జబ్బుకు] రంగు వేయు (красить волосы)

крас||ка I ж 1. రంగు; కజ్జలం (для век и ресниц); акварельная ~ка నీటి రంగు, వాటర్ కలర్; масляная ~ка ఆయిల్ పెయింటు; писать ~ками వర్ణచిత్రం చిత్రించు 2. обычно мн. (тон, цвет) చాయలు, రంగులు; осенние ~ки ఆకురాలు రుతువు చాయలు, ఆకురాలు కాలపు నవ్వెలు 3. перен. (выразительные средства) వర్ణం; не жалеть ~ок అతిశయంగా వర్ణించి చెప్ప; описывать яркими ~ками ఉజ్వల వర్ణాలతో చిత్రించు 4. (румянец) ముఖం ఎర్ర బారడం; ~ка бросилась ей в лицо ముఖం ఎర్ర బారింది

краск||а II ж разг. రంజనం, రంగు వేయడం; отдавать в ~у రంగు వేయించు

красне||ть, покраснеть 1. ఎర్రబడు, ఎర్రగా కండు, ఎర్రబారు; руки ~ют от холода చలివల్ల చేతులు ఎర్రగా కండుతాయి (ఎర్రబడుతాయి); ягоды ~ют в красноту ఎర్రబడుతున్నాయి 2. చెక్కిళ్ళు ఎర్రబడు (от стыда, смущения); కళ్ళు చింత నివృత్తి ఎర్రనగు (от злости) 3. тк. несов. перен. (стыдиться) సిగ్గుపడు; ~ть за своё поведение తన ప్రవర్తన

КРА — КРЕ

గురించి సిగ్గుపడు 4. *тк. несов. (виднеться): что-то ~ет вдаль* దూరంలో ఏదో ఎర్రగా కనపడుతుంది

красноармеец *м уст.* ఎర్రపైనికుడు, రెడ్ ఆర్మీ పైనికుడు

красноармеец||ий *уст.:* ~не отряды ఎర్ర పైనిక దళం

красногвардеец *м ист.* రెడ్ గార్డు

красногвардейский *ист.:* ~ отряд రెడ్ గార్డు దళం

краснознамённый ఎర్ర జెండా బిరుదు బహుకరించబడిన (గ్రహీత)

красноречив||ый 1. వాగ్వి, వక్త, వాగ్దాటిగల; ~ый человек మాటకారి 2. *перен. (выразительный)* భావభరిత; ~ый взгляд భావభరితమైన చూపు 3. *перен. (убедительный)* నమ్మించే, తిరుగులేని; ~ое доказательство తిరుగులేని రుజువు

красноречие *с* వక్తృత్వం, వాగ్దాటి

краснота *ж* ఎర్రదనం, ఎరుపు; ~ в гóрле గొంతులో ఎరుపు; ~ на кóже చర్మంపై ఎరుపు

краснофлотец *м уст.* ఎర్ర నౌకా దళ నావికుడు

краснощёкий ఎర్ర బుగ్గలు గల, ఎర్ర బుగ్గల

красн||ый ఎర్ర, అరుణ; ~ое знáмýя ఎర్ర జెండా, అరుణ పతాక ◇ ~ая стрóкá ఇండెంటు చేసిన పంక్తి; писáть с ~ой стрóкий కొత్త పేరా మొదలుపెట్టు; ~ое винó రెడ్ వైన్; проходить ~ой нýтью чéрез чтó-л. దేనిలోనైనా పూనల్లో దారంలా వుండు; дlýя ~ого слóвца *разг.* శుష్క వాక్పాతుర్య ప్రదర్శన కోసం

красовáться *несов.* 1. (*выделяться красотой*) అందంలో అందరినీ తలదన్ను 2. *разг. (быть на виду)* కనపడు 3. (*выставлять себя напоказ*) డంబించు, డంబము (పటాబోపం) ప్రదర్శించు

красотá *ж* 1. సౌందర్యం, ఇంపు సొంపు, అందం, రామణీయకత; ~ лицá సుముఖత 2.: красотý *мн.* (*красивые места*) సౌందర్యం, రామణీయకత; красотý природы ప్రకృతి రామణీయకత (సౌందర్యం)

красóтка *ж разг.* అందకత్తె, చక్కని చుక్క, సౌందర్య రాశి

красóчный||ый 1. (*яркий*) నానా వర్ణ సంశోభితమైన 2. *перен.* భావగర్భితమైన, అర్థవంతమైన; ~ый при-мёр అర్థవంతమైన ఉదాహరణ; ~ое описáние కళ్ళకు కట్టేలా చేసే వర్ణన

красть, укрáсть (*вн.*) దొంగిలించు, ఎత్తుకుని పోవు,

కైంకర్యం (కా) జేయు, అపహరించు; జేబుకొట్టు (*из кармана*)

красться *несов.* పిల్చిలా వెళ్ళు (వచ్చు)

кра́сящ||ий: ~ее веществó రంగు పదార్థం

кратер *м* అగ్ని పర్వత, బిలం; лúнный ~ చంద్ర బిలం

кратк||ий 1. ప్రాప్త, కొద్ది రోజుల; ~ий визит కొద్ది రోజుల పర్యటన; ~ая речь ప్రాప్త ప్రసంగం 2. (*изложенный сжато*) సంక్షిప్త, క్లుప్తమైన, స్థూల, సంగ్రహ; ~ий обзóр సమీక్ష; ~ая биография సంక్షిప్త (సంగ్రహ) జీవిత చరిత్ర ◇ ~ий глáсный *лингв.* ప్రాప్తము; ~ий слог ప్రాప్తం

кратко нареч. క్లుప్తంగా, టూకీగా

кратковременный స్వల్ప కాలిక[మైన], కొద్ది రోజుల **краткосрóчн||ый** స్వల్ప కాలిక; ~ый óтпуск స్వల్ప కాలిక సెలవు; ~ая ссýда స్వల్ప కాలిక వాయిదా రుణం

краткость *ж* క్లుప్తత, ప్రాప్తత

кратн||ый *мат.* 1. విభాజ్య 2.: ~ое в знáч. *сущ.* *с* గుణజం

кратчайш||ий *превосх. ст.* *от* краткий మిక్కిలి శీఘ్రమైన; ~ее расстóяние మిక్కిలి శీఘ్రమైన దూరం

крах *м* 1. దివాళా, దివాలా 2. *перен.* ఓటమి, పతనం; терпéть ~ ఓటమి చెందు, పతనమగు

крахмáл *м* పిండి పదార్థం, స్టార్చి, గంజి

крахмáлить, накрахмáлить (*вн.*) [బట్టలకు] గంజి పెట్టు

крахмáльный 1. స్టార్చీ 2. (*накрахмаленный*) గంజి పెట్టిన; ~ воротничóк గంజి పెట్టిన కాలరు

кра́шение *с* రంజనం, రంగు వేరుడం, డ్రైయింగ్

кра́шенный రంగు వేరుబడిన, డ్రై చేయబడిన

кредит *м бух.* జమ; дéбет и ~ ఖర్చు, జమ

кредýт *м* పరపతి, ఖాతా, రుణం; предоставлять кому-л. ~ ఒకరికి అప్పు (రుణం) ఇచ్చు; покупать в ~ ఖాతామీద (పరపతిమీద) కొను

кредýтный రుణ, పరపతి; ~ банк రుణ (పరపతి) బాంక్ ◇ ~ билéт *уст.* బాంకోన్టు

кредитовáние *с* రుణమివ్వడం

кредитовáть *несов. и сов. (вн.)* రుణమిచ్చు

кредитóр *м* రుణదాత

кредитоспóсóбность *ж* రుణ తీర్మాన సామర్థ్యం, అప్పు తీర్చగలిగి వుండడం

кредитоспóсóбный రుణ తీర్మాన సామర్థ్యం కలిగిన, అప్పులు తీర్చగల

кредó *с* *нескл.* విశ్వసనం, కార్యక్రమం

креýсер *м* యుద్ధ నౌక, క్రూయిజర్

крейсировать *несов.* (*совершать рейсы*) [ఒక రేవునుంచి మరో రేవుకి] రాకపోకలు సాగించు

крем *м* 1. (*кондитерский, косметический*) (క్రీము; ~ для бритья పేవింగ్ క్రీము 2. (*сапожная мазь*) బూట్ పాలిష్

крематорий *м* దహన మందిరం

кремация *ж* అగ్నిక్రియ, దహనం, నిర్వహనం

кремёнь *м* 1. స్ఫింట్, చెకుముకి రాయి 2. *перен.* *разг.* వజ్ర పృథ్వయం

кремлёвский *ий* క్రెమ్లిన్; ~ая башня క్రెమ్లిన్ గోపురం; ~ая стена క్రెమ్లిన్ గోడ

кремль *м* దుర్గం, క్రెమ్లిన్; Московский Кремль మాస్కో క్రెమ్లిన్

кремний *м хим.* సిలికాన్

кремнистый *раст.*

кремовый 1. క్రీముతో తయారు చేసిన (*из крема*); క్రీముతో (*с кремом*) 2. (*о цвете*) మీగడ రంగు [గల]

крен *м* 1. వక్రకు ఒరగడం 2. *перен.* మలుపు, మొగ్గు

крендель *м* మెలిక కేకు (పిండి వంటకం)

кренить, накренить (*вн.*) వక్రకు ఒరగవేయు

крениться, накрениться వక్రకు ఒరుగు

крепежин *м* క్రేప్ సిల్క్

крепить *несов.* (*вн.*) 1. (*прикреплять, соединять*) బిగించు, ముడివేయు, గట్టిగా కట్టు 2. *горн.* పోటు (పోటీ) పెట్టు 3. *перен.* స్థిరపరచు, బలపరచు; ~ дружбу మైత్రీని బలపరచు (పటిష్ఠం చేయు); ~ оборону страны దేశ రక్షణను స్థిరపరచు

крепиться *несов.* [కష్టపట్ట] అవుకొను (*чтобы не заплакать*); ఉగ్గబట్టుకొను (*чтобы не засмеяться*); ధైర్యం చిక్కబట్టుకొను (*мужаться*)

крепкий 1. గట్టి, దృఢమైన; ~ая верёвка గట్టి తాడు 2. (*выносливый, здоровый*) దృఢమైన, బలమైన; ~ий мужчина దృఢగాత్రుడు, ఆరోగ్యవంతుడు; ~ий организм దేహదారుఢ్యం; ~ое здоровье మంచి (స్థిరమైన) ఆరోగ్యం 3. *перен.* (*надёжный, неизменный*) స్థిరమైన, గట్టి, దృఢ; ~ая вера గట్టి (దృఢ) విశ్వాసం; ~ая дружба స్థిర (దృఢ) మైత్రీ 4. (*сильный*) తీవ్రమైన; ~ий ветер పెనుగాలి; ~ий мороз తీవ్రమైన చలి 5. (*насыщенный*) చిక్కని; ~ий кофе చిక్కని (స్ట్రాంగ్) కాఫీ; ~ий чай చిక్కని (స్ట్రాంగ్) టీ ◇ ~ий сон గాఢ నిద్ర; ~ая хватка గట్టి పట్టు; ~ое слово *разг.* దురుసు మాట

крепко *нареч.* 1. గట్టిగా, బిగుతుగా; ~ дер-

КРЕ — КРЕ

К

жаться గట్టిగా పట్టుకొను; ~ завязывать గట్టిగా (బిగుతుగా) కట్టు (ముడుచు); ~ обнимать గట్టిగా కౌగిలించుకొను; ~ целовать అప్యాయంగా ముద్దు పెట్టుకొను 2. *разг.* (*очень сильно*) ఎంతో, గాఢంగా; ~ задуматься గాఢంగా ఆలోచించు; వ్యూహాచనలో మునిగి పోవు; ~ любить ఎంతో (గాఢంగా) ప్రేమించు

крепление *с* 1. (*действие*) బిగించడం, స్థిరపరచడం 2. *горн.* పోటీ, బోటు 3. (*у лыж*) బైండింగు

крепнуть, окрепнуть స్థిరపడు, బలపడు, నెలకొను крепостнический: ~ строй భూదాన్య వ్యవస్థ (విధానం), పుష్కలజం

крепостничество *с* భూదాన్యం

крепостной I 1. భూదాన్య, కట్టు బానిస; ~ труд కట్టు బానిస శ్రమ 2. *в знач. суш. м* భూదాసుడు

крепостной II దుర్గ; ~ой вал దుర్గపు మట్టి గోడ; ~ые укрепления దుర్గపు రక్షణ వలయం

крепость I *ж* (*укрепленный пункт*) దుర్గం, కోట ప్రాకారం, గడి

крепость II *ж* 1. (*прочность*) స్థిరత్వం, గట్టి తనం 2. (*насыщенность*) సాంద్రత, గాఢత

крепчать *несов.* తీవ్రతరమగు, తీవ్రమగు; ветер ~ет గాలి మరింత తీవ్రమౌతోంది; мороз ~ет చలి తీవ్రతరమౌతోంది

крепче 1. *сравн. ст. к крепкий* మరింత గట్టి (దృఢమైన) 2. *сравн. ст. к крепко* మరింత గట్టిగా (తీవ్రంగా)

кресло *с* పడకకుర్చీ, వాలుకుర్చీ; తిరుగుడుకుర్చీ (*вращающееся*)

крест *м* 1. *в разн. знач.* సిలువ, క్రాసు; вышивать ~ом క్రాసు కుట్టు ఎంబ్రాయిడరీ చేయు 2. *тк. ед. перен.* కర్మం; нести свой ~ దుఃఖభారం మోయు; тяжёлый ~ దారుణ కర్మ ◇ Красный Крест రెడ్ క్రాస్; ~накрест క్రాస్గా పెట్టు; ставить ~ на ком-л. (чём-л.) ఒకరి (ఒక) విషయంలో వ్యథా ప్రయాస అని మానివేయు

крестить (*вн.*) 1. *сов.* окрестить (*совершить обряд крещения*) జ్ఞానస్నానం చేయించు 2. *сов.* окрестить (*обращать в христианство*) క్రీస్తు మతంలో చేర్చు 3. *сов.* перекрестить సిలువ గుర్తు వేయు

креститься 1. *сов.* окреститься (*принимать христианство*) క్రీస్తు మతం స్వీకరించు 2. *сов.* перекреститься సిలువ గుర్తు వేసుకొను

КРЕ — КРИ

крестовый: ~ поход *ист.* మత దండయాత్ర, కూసేడ్

крестово́ец *м ист.* మతదండ యాత్రికుడు, కూసేడర్, మత దండయాత్రలో పాల్గొన్నవాడు

крестьянин *м* రైతు, కర్షకుడు

крестья́нка *ж* రైతు స్త్రీ, కర్షక స్త్రీ

крестья́нский కర్షక, రైతు

крестья́нство *с собир.* రైతాంగం, రైతులు

крети́н *м* శుంఠ, జడుడు, మందబుద్ధి

креще́ние *с рел. (обряд)* జ్ఞానస్నానం చేయించడం, జ్ఞానస్నానోత్సవం ◇ **боевое** ~ యుద్ధంలో తొలి అనుభవం

креще́нный (*принявший христианство*) క్రీస్తు మతం స్వీకరించిన

кривизна́ *ж* వంకర, వంపు, వక్రత

кривить, **покривить**, **скривить** (*вн.*) వంకరచేయు; ముడుచుకొను (*рот, губы*); ~ **каблуки** బూట్ల హీల్పు (మడమలు) ఒక పక్కకు అరిగి పోయినట్టు నడుచు ◇ ~ **душой** మభ్యపచ్చు, మభ్యపెట్టు, కుటించిగా ప్రవర్తించు

кривиться, **покривиться**, **скривиться** వక్రమగు, ఒరుగు (*становиться кривым*); ముడుచుకొను, చిట్టించు (*о лице*)

кривля́ться *несов.* కోతిచేష్టలు చేయు; ముఖం విడ్డెపించు (*гримасничать*); డాబుగా నటించు (*манерничать*)

криво́й **1.** వక్ర, వంకర, వంకరటింకర; ~**ая** **линия** వక్ర రేఖ **2. разг. (одноглазый)** ఒంటి కంటి (కన్ను గల), ఏకాక్షి **3.:** ~**ая** *в знач. суц. ж мат.* మెలిక ◇ ~**ая** **улыбка** వెక్కిరింపు నవ్వు; ~**ое** **зёркало** వక్రీకరణ దర్పణం

кривonoгий దొడ్డి కాళ్ళ

кривотолки *мн.* దుర్వ్యాఖ్యానాలు, అభాండాలు, నీలా పనిదలు

кри́зис *м* **1.** సంక్షోభం; **политический** ~ రాజకీయ సంక్షోభం; **экономический** ~ ఆర్థిక సంక్షోభం **2. (недостаток, нехватка чего-л.)** కొరత; **жизни́щный** ~ గృహవసతి కొరత

крик *м* కేక, అరుపు; కూత (*животного*); ~ **о** **помощи** సహాయంకోసం కేక, అర్తనాదం; **поднима́ть** ~ బొబ్బలు పెట్టు ◇ ~ **душ** హృదయార్తి, హృదయా వేదన; **последний** ~ **моды** *разг.* లేటెస్టు (అత్యాధునికమైన) ఫేషను

кри́кет *м* క్రికెట్

крикли́вый **1.** చీటికీ మాటికీ అరుస్తూ పుండే; ఏడ్చుగొట్టు (*о ребёнке*) **2. (резкий, пронзительный)** కర్కశమైన **3. перен. разг.** ఆడంబర, అర్పాటపు; ~**ая** **рекла́ма** అర్పాటపు ప్రచారం

кри́кнуть *сов. см. крича́ть*

крику́н *м разг.* అస్తమానం అతిగా గొంతు చించు కువి మాట్లాడేవాడు, చీటికీ మాటికీ అరుస్తూండేవాడు; ఏడ్చుగొట్టు (*о ребёнке*)

криминали́ст *м* క్రిమినల్ నిపుణుడు, నేరపరిశోధకుడు

криминали́стика *ж* క్రిమినాలజీ, నేరపరిశోధన శాస్త్రం

кримина́льный క్రిమినల్, నేరపరిశోధన

кри́нка *ж* కుండ

криста́лл *м* స్ఫటికం, పటిక

кристалли́чески||й: ~**ое** **состоя́ние** స్ఫటిక స్థితి (దశ)

криста́льный **1. (прозрачный)** స్ఫటిక స్వచ్ఛమైన **2. перен. (безупречный)** నిష్కళంక, దోషరహిత; ~ **челове́к** నిష్కళంకుడు, దోషరహితుడు

крите́рий||й *м* గీటురాయి, కొలబద్ధ, ప్రమాణం; ~**ий** **исти́ны** సత్యానికి గీటురాయి; **служить** ~**ем** [для] **чегó-л.** దేనికైనా గీటురాయిగా పుండు

кри́тик *м* విమర్శకుడు; **литерату́рный** ~ సాహిత్య విమర్శకుడు

кри́тик||а *ж* **1.** విమర్శ, విమర్శనం, పరిశీలన; ~**а** **и самокритика** విమర్శ, ఆత్మవిమర్శ; **здорováя** ~**а** ఆరోగ్యకరమైన విమర్శ; **подверга́ть** ~**е** విమర్శించు, పరిశీలించు **2. разг. (отрицательное суждение)** విమర్శ, ఖండన ◇ **ни́же** **вся́кой** ~**ни** విమర్శార్హం కాని; **не выде́рживать** [никако́й] ~**ни** దానికి విమర్శార్హత లేదు

критика́н *м разг.* రంధ్రాన్వేషి, తప్పులెంచువాడు

критикова́ть *несов. (вн.)* విమర్శించు, ఖండించు

крити́чески||й **I** **1.** విమర్శనాత్మక; ~**ая** **ста́тья** పరిశీలన వ్యాసం; ~**не** **заме́чания** విమర్శనాత్మక వ్యాఖ్యలు **2. (способный относиться критически)** విమర్శనాత్మకమైన; ~**ий** **ум** విమర్శనాత్మకమైన బుద్ధి

крити́чески||й **II** **1.** ఒడిదుడుకు; ~**ий** **во́зраст** ఒడిదుడుకు వయస్సు **2. (опасный, тяжёлый)** సంక్షోభ, సంతుభిత; ~**ий** **момент** సంతుభిత సమయం; ~**ое** **по́ложение** దీనావస్థ, జీవన్మరణావస్థ

крича́ть, **кри́кнуть** **1.** అరచు, కేకచేయు; కూత కూయు (*о птице*); బొబ్బలు పెట్టు (*громко плакать*); ~ **от** **бóли** బాధతో అరుచు **2. разг. (вн.; громко звать)** ఒకరిని రమ్మని కేకచేయు **3. (на**

вн.; громко бранить) (ఒకరిమీద) అరుచు, కేకలేయు (ఒకరిని) గదమాయించు

кричащий с.м. крикливый 3

кров м ఆశ్రయం; лишённый ~а నిరాశ్రయుడు; оставаться без ~а నిరాశ్రయుడగు, ఆశ్రయం కోల్పోవు; предоставлять ~ кому-л. ఒకరికి నిలువనీడ కల్పించు
кровáв||ый 1. రక్త, రక్తపు; ~ый понóс రక్తవిరోచనం; ~ое пятно రక్తపు మరక 2. (кровопролитный) రక్తసిక్త[మైన], రక్తసంకిల, రక్తస్లావిత; ~ая бítва రక్తస్లావిత యుద్ధం 3. (о цвете) శోణితమైన
◇ ~ые слéзы రక్తకన్నీరు, రక్తాశువులు

кровать ж పడక, మంచం; двуспáльная ~ డబుల్ బెడ్డు; дéтская ~ పిల్లల మంచం; раскладнáя ~ మడత మంచం

крóвельн||ый పైకప్పు; ~ое желéзо ఇంటి పైకప్పు ఇనుపరేకు

крóвельщик м ఇంటి పైకప్పు వేసేవాడు

кровенóсн||ый: ~ый сосúд రక్త నాళం; ~ая систéма రక్త ప్రసార వ్యవస్థ

крóвл||я ж [పై]కప్పు ◇ жить под одной ~ей ఒకే ఇంటిలో (చూరుకింద) వుండు

крóвн||ый 1. రక్త; ~ое родствó రక్త సంబంధం; ~ые родствéнники రక్త బంధువులు 2. перен. ప్రాణ తుల్యమైన, ప్రాణప్రదమైన; ~ые интерéсы ప్రాణతుల్యమైన. ప్రయోజనాలు ◇ ~ый враг బద్ధ శత్రువు; ~ая месть రక్త వగ; ~ая обíда హృదయాఘాతక (మనస్సును గాయచరచే) కోపం; ~ые дéньги కష్టాధిక్తమైన డబ్బు

кровожáдность ж మహాక్రౌర్యం, రక్తపిపాస, రక్తదాహం

кровожáдный рక్తపిపాసి అయిన, అతి క్రూరమైన, రక్తదాహంగల

кровоизлия́ние с రక్తస్రావం, హేమరేజ్; ~ в мозг మెదడులో రక్తస్రావం

кровообращéние с రక్తప్రసరణ

кровоостáнáвливающ||ий: ~ее срéдство రక్తస్రావాన్ని నిలిపే (కట్టే) మందు

кровопийца м и ж రక్తసాయి; జలగలాంటివాడు (о мушкетёре); రక్తప (о женихине)

кровоподтёк м కడుం, లోగాయం

кровопроли́тие с రక్తపాతం

кровопроли́тный రక్తపాతమైన, రక్తసంకిల, రక్తస్లావిత; ~ бои రక్తస్లావిత (రక్తం ఏరులై పారిన) యుద్ధం

кровотéчение с రక్తస్రావం; ~ из носу ముక్కు నుంచి రక్తస్రావం

КРИ — КРО

К

кровоточíвый రక్తసిక్తమైన

кровоточит||ь несов. రక్తం (నెత్తురు) కారు; ráна ~ గాయంనుంచి రక్తం కారుతున్నది

кровоха́ркание с రక్తం కక్కుడం

кровь ж రక్తం, నెత్తురు; истéкáть ~ю రక్తం అధికంగా కోల్పోవు; определять гóуппу крóви రక్తవర్గం పరీక్షించు; перелива́ть ~ రక్తం ఎక్కించు ◇ ~ бросилась ему́ в гóлову అతని ముఖం రక్తరంజితమైంది, అతని కళ్లు ఎర్రబడ్డాయి (జేపురించాయి); глаза́, налитые ~ю కళ్లు చింత నిప్పులా ఎర్రగా వుంటాయి; в ~, дрó крови రక్తం కొల్లాలయే లాగా (దాకా); éто у негó в кровí అది అతని స్వభావం (వంశంలోనే వుంది); ~ с молокóм а) (о лице) ఆరోగ్యంతో మిసమిసలాడే (కళకళలాడే ముఖం) б) (о человеке) ఆరోగ్యంతో కళకళలాడే మనిషి; до послéдней кáпли крóви తుది రక్తపు బొట్టు దాకా; пóртить кому́-л. ~ ఒకరిని వేధించు; пóртить себé ~ మనస్సు పాడుచేసుకొను

кровян||ой рక్త; ~о́е давлéние బ్లడ్ ప్రెషర్, రక్తపు పోటు; ~ые шáрики физиол. రక్త కణాలు

кро́ить, скро́ить (вн.) కత్తిరించు

кро́йка ж బట్టులు కత్తిరించడం

крокоди́л м మొసలి

крокоди́лов||ый మొసలి చర్మంతో తయారు చేసిన; ~ая кóжа మొసలి చర్మం

крóлик м కుందేలు

кроликовóдство с కుందేళ్ళ పెంపకం

крóличный కుందేటి; ~ мех కుందేటి బొచ్చు

крóме предлог 1. (исключая) తప్ప; ~ меня నేను తప్ప; ~ негó все пришлí అతను తప్ప అందరూ వచ్చారు 2. (вдобавок) కాక; ~ них пришлó ещё шесть человекó వాళ్లు కాక ఇంకా ఆర్గురు వచ్చారు ◇ ~ того́ అంతేకాక, అంతేకాకుండా, దీనికితోడు; ~ шýток разг. హాస్యాన్ని పక్కకు పెడితే

крóмешн||ый разг.: ~ый ад నరకం; ~ая тьма కటిక (కారు) చీకటి

крóмка ж в разн. знач. అంచు; ~ льда మంచుగడ్డ అంచు

кромсáть, искромсáть разг. (вн.) చింపు, కత్తిరించి పాడుచేయు

крóна ж (дерева) కొమ్మలు రెమ్మలు

кропотли́в||ый 1. (усердный, старательный) పట్టుదల, శ్రద్ధగా (కష్టించి) పని చేసే, కూలంకష

КРО — КРУ

మైన 2. (*требующий усердия*) శ్రమకరమైన, కష్ట భూయిష్టమైన, శ్రమతో కూడిన; ~ая работа కష్ట భూయిష్టమైన పని

кросс *м* పరుగు పందెం

кроссворд *м* క్రాస్ వర్డ్ పజిల్, గళ నుడికట్టు

крот *м* మోల్

кроткий *ий* సామ్యమైన, సాత్విక; ~ий характер సామ్య స్వభావం; ~ий человек సామ్యుడు, సాత్వికుడు; ~ая женщина సామ్యురాలు, సాత్వికురాలు

крóтость *ж* సాత్వికం, సామ్యత, శాలినత

крóхотный *ий* *разг.* బుల్లి, బుచ్చి, పిసరంత, ~ый ребёнок బుల్లి (చిన్నారి) పిల్ల; ~ая дырочка పిసరంత రంధ్రం

крóшечный *разг. см.* крóхотный

крошítь, накрошítь (*вн.*) నలగొట్టు, నురు మాడు, నురుము, రాచు; కొట్టు (*мелко резать*)

крошítься *несов.* పాడిపాడి అయిపోవు

крóшк|а 1. *ж* తుంపు, పిసరు; хлébные ~и బ్రెడ్డు తుంపులు 2. *м и ж разг.* (*малютка*) చిన్నారి, బుల్లి, చిట్టితల్లి ◇ *ни ~и* కొంచెం (పిసరంత, రవ్వంత) కూడా [లేదు]

круг *м* 1. *мат.* వృత్తం, సున్నా; плóщадь ~а వృత్త వైశాల్యం 2. (*окружность*) వర్తులం; движéние по ~у వర్తుల భ్రమణం 3. (*предмет, имеющий форму круга*) చక్రం; спасáтельный ~ рэ́нж 4. (*область*) రంగం; ~ заня́тий కార్యరంగం; ~ интeрeсов ఆసక్తులు; ширóкий ~ вoпpocов అనేక (పలు) సమస్యలు 5. (*группа людей*): ~ знáкомых పరిచయస్థులు (స్నేహితులు); в сeмeйнoм ~у కుటుంబ సభ్యులతో 6.: ~и *мн.* (*общественные группировки*) వర్గాలు, రంగాలు, విభాగాలు; официáльные ~и అధికార వర్గాలు; прáвящие ~и పరిపాలన (పాలక) వర్గాలు (విభాగాలు); ширóкие oбщeствeнныe ~и విస్తృత ప్రజా విభాగాలు ◇ *на ~ разг.* సగటున

круглогóди́чный *ий* ఏటి పాడవునా; ~ая рaбóта ఏటి పాడవునా జరిగే (చేసే) పని

круглогóдoвóй *см.* круглогóди́чный

круглoлíций గుండ్రని ముఖం కలిగిన

кpýг|ый 1. ఉండ్ర [మైన], గుండ్ర[ని], వట్టువు; ~ый стол గుండ్రని బల్ల 2. (*целый, весь*) పాడవునా; ~ые сyтки రాత్రింబగళ్లు, అపొర్నిశలు 3. (*полный, coвершeнный*) పట్టి, శుద్ధ, పరమ; ~ый дуpáк

పట్టి (పరమ) మూర్ఖుడు; ~ый невeждa శుద్ధ అజ్ఞాని; он ~ый сиротá వాడు శుద్ధ అనాథుడు, వాడికి తల్లి గానీ తండ్రిగానీ లేరు ◇ ~ая сyмма పెద్ద మొత్తం (ముల్లె); ~ые ци́фры సమీప పూర్ణాంకాలు

кругoв|ой చక్ర, వర్తులాకార; ~áя oбopóна воен. చుట్టూ (నలుమూలలా) రక్షణ; ~ое движéние చక్రగతి, వర్తులాకార చలనం

круговорóт *м* వర్తుల (చక్ర) క్రమం; в ~е coбы́тий ఘటనల మేగ్రక్రమంలో

кругoзóр *м* 1. (*обозримое пространство*) కనబడే ప్రదేశం, కనుచూపు మేర 2. *перен.* దృక్పథం; политический ~ రాజకీయ దృక్పథం; человек с ширóким ~ом సంకుచిత దృక్పథం కలిగినవాడు; человек с ширóким ~ом విశాల దృక్పథం కలిగినవాడు

кругóм *нареч.* 1. చుట్టూ, చుట్టూ పక్కల (*вокруг*); చుట్టూ (*со всех сторон*); ~ бýло темнó చుట్టూ చీకటిగా వుంది; ~ мнóго лесóв చుట్టూ పక్కల చాలా అడవులు; oглядeтьcя ~ కలయ చూచు 2. *перен. разг.* (*полностью*) పూర్తిగా; вы ~ вино-вáты అది పూర్తిగా మీ తప్ప, మీరే నిందించుకోవాలి; он ~ в долгáх అతనికి తల మునకలుగా అప్పులున్నాయి

кругoбopóт *м* వర్తులాకార చలనం

кругoсвeтн|ый ప్రపంచం చుట్టూ; ~ое путе-шeствие ప్రపంచం చుట్టూ పర్యటన; совершáть ~ое путешeствие ప్రపంచం చుట్టూబెట్టు, ప్రపంచ పర్యటన చేయు

кружeвн|ой లేసు; ~áя на́кидка లేసు కప్పు

кру́жeво *с* లేసు

кружítь *несов.* 1. (*вн.; вращать, вертеть*) తిప్పు 2. *см.* кружítься 2; 3. (*блуждать*) తిరుగుతూ ఉండు; ~ по гóроду నగరంలో తిరుగుతూ ఉండు

кружítься *несов.* 1. (*вращаться, вертеться*) తిరుగు, గిరగిర తిరుగు 2. (*о птице, самолёте*) తిరుగు; నుడి తిరుగు (*о снеге, пыли*) ◇ у меня́ кру́жiтся гoлoвá నా కళ్లు తిరుగుతున్నాయి

кру́жка *ж* మగ్గు

кружóк *м* 1. చిన్న చక్రం 2. (*группа людей*) బృందం, గ్రూపు; драматический ~ నాట్య గ్రూపు (బృందం), నాటక బృందం

крупá *ж* 1. ధాన్యం; грéчневая ~ బక్ వీల్ 2. *перен.* (*снег*) మంచు పలుకు

крупiнка *ж* 1. గింజ 2. (*мельчайшая частица*) నెరసు, పిసరు; ~ зóлота బంగారపు తునక

крупiн|а *ж см.* крупiнка 2 ◇ *ни ~ы прáвды* పిసరంత (ఇసుమంత) కూడా నిజం కాదు

крупно нареч.: ~ нарéзать పెద్ద ముక్కలుగా కోయు; **писать** ~ పెద్ద అక్షరాలతో రాయు; ~ **поговорить с кем-л.** ఒకరితో కథాంధిగా మాట్లాడు

крупноблочный: ~ое строительство పెద్ద సిమెంటు బ్లాకులతో నిర్మాణం

крупнокалйберный పెద్ద కాలిబర్

крупнопанельный: ~ое строительство పెద్ద పలకలతో నిర్మాణం

крупный 1. పెద్ద; ~ый песок గండ్ర ఇసుక; ~ый почерк తాటికాయల తేసి అక్షరాల దన్నూరి; ~ые капли పెద్ద చుక్కలు **2. (большой по величине)** పెద్ద, బడా, భారీ; ~ая промышленность పెద్ద (భారీ) పరిశ్రమలు; ~ое производство భారీ ఉత్పత్తి; ~ая сумма పెద్ద మొత్తం; ~ые капиталисты బడా పెట్టుబడిదారులు **3. (большой, значительный)** గొప్ప, గణనీయమైన; ~ый успех గొప్ప (ఫున) విజయం; ~ый учёный గొప్ప [విజ్ఞాన]శాస్త్రజ్ఞుడు; ~ая неприятность గొప్ప ఇబ్బంది, దుస్సంఘటన; ~ые события గొప్ప (గణనీయమైన) సంఘటనలు **4. (рослый)** పొడుగురి, ఎత్తైన, పొడవైన ◇ ~ый разговор కఠినమైన మందలింపు; ~ые деньги పెద్ద నోట్లు; ~ым планом кино, фото క్లోజప్; снимать ~ым планом క్లోజప్ [ఫోటో] తీసుకొను; ~ым шагом పెద్ద అంగలతో

крутизна ж నిట్రం, ఒరకం, ఏటవాలు

крутить несов. (вн.) 1. తిప్ప; ~ колесó చక్రం తిప్ప; ~ педáли తొక్కు **2. сов. скрутить (свинать)** మెలిపెట్టు, మెలితిప్ప, పురిపెట్టు, చుట్టు; ~ папиросу సిగరెట్టు చుట్టుకొను; ~ усы మీసాలు మెలిపెట్టు (మెలివేయు)

крутиться несов. 1. తిరుగు, పరిభ్రమించు, ప్రదక్షిణం చేయు **2. (о снеге, пыли)** సుడి తిరుగు **3. перен. разг.** తిరుగుతూ ఉండు; она всё время крутится в нашем доме ఆమె ఎప్పుడూ మా ఇంట్లో తిరుగుతూ ఉంటుంది

круто нареч. 1. (почти отвесно) నిటంగా, ఒరకంగా **2. (внезапно)** అకస్మికంగా, అకస్మాత్తుగా; గిరున (резко); ~ повернуть గిరున తిరుగు **3. (сурово)** కఠినంగా; ~ расправиться с кем-л. ఒకరిని కఠినంగా దండించు

крутой 1. (почти отвесный) నిటంగా వున్న; ~ой бóрег నిటంగా వున్న ఒడ్డు **2. (внезапный)** అకస్మిక; గిరున (резкий); ~ой перелóм, ~ая переменá తీవ్ర మార్పు (మలుపు); дéлать ~ой по-

КРУ — КРЫ

К

ворот గిరున తిరుగు **3. (суровый)** కఠినమైన; ~ой нрав కఠిన (చూడ) స్వభావం; ~ые мéры కఠినమైన చర్యలు ◇ ~ая кашá చిక్కని జావ; ~ое ящóр హార్డ్ బాయిల్డ్ ఎగ్గ, ఎక్కువ ఉడకబెట్టిన కోడిగుడ్డు; ~ой кипяток సరిసరిమరిగే (సరిసరిలాడుతున్న) నీరు

кру́ча ж నిట్రం, నిట్రం, నిటారు

кручение с పురి, మెలిదిప్పడం

кручёный పురిపెట్టబడిన, మెలిదిప్పబడిన

крушение с 1. ప్రమాదం; ~ корабля నౌకా భంగం, ఓడ మునక; ~ поезда రైలు ప్రమాదం; потер- петь ~ నౌకా భంగమగు (о судне); రైలు ప్రమాదం జరుగు (о поезде) **2. перен.** భగ్నం; ~ надежд ఆశా భగ్నం; ~ планов పథకాలు భగ్నమవడం

крушить несов. (вн.) చితుకగొట్టు, చిదుపు, నాశనం (భగ్నం) చేయు

крыжóвник м గూనాబెల్లీ

крылатый రెక్కలుగల ◇ ~ые слова నానుడులు, నోళ్లతో నానే మాటలు

крыло с 1. రెక్క; ~ ветрянóй мельницы గాలి మర రెక్క; ~ самолéта విమానపు రెక్క **2. (покрышка над колесом)** మడ్గార్డు **3. (пристройка, флигель)** విభాగం **4. (группировка)** పక్షం, విభాగం

крылышко с [చిన్న] రెక్క ◇ брать когó-л. под своё ~ ఒకరిని తన రక్షణలోకి (రక్షణకిందకి) తీసుకొను; под ~м родителéй తలిదండ్రుల సంరక్షణలో

крыльцо с పోర్చి

крынка ж см. кринка

крыса ж ఎలుక, మూషికం

крысиный ఎలుక; ~ый яд ఎలుక మందు; ~ая норá ఎలుక కన్నం

крысолóвка ж ఎలుకల బోను

крытый పైకప్పు కలిగివున్న; ~ стадиóн ఇన్డోర్ (పైకప్పున్న) స్టేడియం

крыть несов. (вн.) 1. పైకప్పు వేయు; ~ черепицей పెంకు వేయు **2. карт.** వేయు; ~ козырем తురుపు వేయు **3. разг. (ругать)** తిట్టు, దూషించు

крыться несов.: здесь чтó-то крóется దాని వెనుక ఏదో వుంది; в его словах крóется угроза అతని మాటల్లో బెదిరింపులు గర్భితమై వున్నాయి

крыш||а ж [ప్రై]కప్పు; солóменная ~а గడ్డి కప్పు; черепи́чная ~а పెంకుటి కప్పు ◇ жить под од- ной ~ей ఒకే చూరుకింద వుండు; имéть ~у над головóй తం దాచుకునే చోటు [కలిగి] వుండు

КРЫ — КУЗ

крышка ж కప్పు; మూత (посуды) ◇ тут ему и ~! разг. దానితో వాడి (అతని) పని ముగిసింది

крыок м 1. కొక్కెం, కొక్కి 2. (запор) గడియ; запирать дверь на ~ గడియ వేయు 3. разг. (лишнее расстояние) తిరుగుడు మార్గం, చుట్టు దోవ; дёлать ~ తిరుగుడు మార్గాన వెళ్లు, చుట్టు దోవతో వెళ్లు

крючковатый కొక్కెంలాంటి; ~ нос చిలుక ముక్కు
крючок м 1. చిన్న కొక్కెం (కొక్కి) 2.: вязальный ~ కొంకి నూది; рыболовный ~ గాలం; ~ на одежде బట్టల కొక్కెం

кряж м 1. (горный) పర్వత శ్రేణి 2. (чурбан) కొయ్య దుంగ, కర్ర మొద్దు

крякать, крякнуть 1. క్లక్ క్లక్ మను, క్వాక్వా అను 2. разг. (о человеке) ఐన అను

крякнуть сов. см. крякать

кряхтеть несов. разг. ఆయాసంతో రొప్ప

кста́ти нареч. 1. సందర్భచితంగా, సమయోచితంగా, సకాలంలో; деньги пришлѝ ~ డబ్బు అదునుకు అందింది; замечание сделано ~ సందర్భచితంగా చెప్పిన మాట, బంకపు పాడిలా అతికే మాట 2. (заодно) దానితోబాటు, పనిలో పనిగా; поёду в город и ~ ఇద్దరు క స్వాయిం ద్రుజ్యాయ నేను పట్నానికి వెళ్ళినప్పుడు పనిలో పనిగా నా స్నేహితుల యిళ్ళకు వెళ్తాను 3. в знач. вводи. сл. అన్నట్లు, ప్రసంగవశాత్తూ; ~ ска-зать అన్నట్లు

кто мест. 1. вопр., относ. ఎవడు, ఎవరు; ~ там? ఎవరూ?; ~ ёто? అతను ఎవడు?; ~ из вас? మీలో ఎవరు?; ~ не рабóтает, тот не ест పనిచేయని వాడికి తిండిలేదు; я не знаю, ~ ёто сдёлал ఇది చేసేది ఎవడో తెలియదు, ఇది ఎవరు చేసేది తెలియదు 2. разг. неопр. ఎవరైనా, ఎవడైనా; не пойдёт ли ~ со мной в кино? నాతో పాటు సినిమాకు ఎవరైనా వస్తారా? 3. (при сопоставлении): ~ ждал пи-сем, ~ газёт కొందరు ఉత్తరాలకోసం, కొందరు పత్రికలకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉన్నారు

кто-либо мест. ఎవడైనా, ఎవరైనా; ~ из вас мо́жет ёто сдёлать మీలో ఎవరైనా ఒకరు ఈ పని చేయవచ్చు

кто-нибудь мест. ఎవడైనా, ఎవరైనా; ~ приходил ко мне? నాకోసం ఎవరైనా వచ్చారా?

кто-то мест. ఒకడు, ఒకడెవడో, ఒకరెవరో; ~ вошёл в комнату ఒకరెవరో లోపలికి వచ్చారు

куб I м 1. (фигура) ఘనం 2. разг. (кубический метр) ఘన మీటరు 3. мат. ఘనం, ఘనఫలం; возводить [число] в ~ మూడు ఘాతాంశమునకు పెంచు

куб II м (котёл) బాయిలర్; перегонный ~ బట్టీ
кубарем нареч. разг.: катиться ~ తలకిందులుగా దొర్లు

ку́бик м 1. చిన్న ఘనం 2. (игрушка) బొమ్మ (ఆట) యిలుక; играть в ~и బొమ్మరిల్లు కట్టు

кубинец м క్యూబా దేశస్థుడు

кубинский క్యూబన్

кубический ఘన; ~ корень мат. ఘన మూలం; ~ метр ఘన మీటరు

ку́бок м 1. (чаша) గిన్నె, కప్పు 2. (приз) కప్పు; переходящий ~ రేవో కప్పు

кубомётр м (кубинский метр) ఘన మీటరు

кувшин м కూజా, జగ్గు; ~ для молока పాల జగ్గు

кувырка́ться несов. మొగ్గ వేయు, పల్టీలు కొట్టు

кувырко́м нареч. разг.: лететь ~ తలకిందులుగా పడు; всё пошлò ~ అంతా తలకిందులైంది

куда нареч. 1. вопр. ఎక్కడ, ఎక్కడికి; ~ ты идёшь? ఎక్కడికెళ్తున్నావ్?; ~ он дёлсся? అతను ఏడి (ఎక్కడ)? 2. разг. вопр. (зачем) ఎందుకు మరి?; ~ столько денег? అంత డబ్బు ఎందుకు మరి? 3. относ. передаётся прич.: всюду, ~ мы приез-жали мేము వెళ్ళిన అన్ని చోట్లలో; город, ~ он уёхал అతను వెళ్ళిన నగరం ◇ ~ больше చాలా ఎక్కువ; ~ лóчше మరింత మేలుగా; ~ ни глянь, ~ ни кинь глázом разг. ఎటు చూసినా; ~ бы ни ఎక్కడైనా; ~ там! разг. లాభం లేదు!; хоть ~! разг. చాలా బాగుంది!

куда-либо нареч. см. куда-нибудь

куда-нибудь нареч. ఎక్కడైనా సరే, ఎక్కడికైనా సరే

куда-то нареч. ఎక్కడో; я положил книгу ~ నేనా పుస్తకం ఎక్కడో పెట్టాను

куда́хтать несов. కెక్ కెక్ మను

ку́дри мн. జుట్టు ఉంగరాలు, జలపాలు

кудря́в[ый] ఉంగరాల జుట్టు[గల]; ~ый человек ఉంగరాల జుట్టు మనిషి; ~ая голова ఉంగరాల జుట్టు తల

кузнёц м కమ్మరి, కమ్మరినాడు, లోహకారుడు, లోహకారి

кузнёчик м మిడుత, గొల్లభామ

кузнёчн[ый]: ~ый горн కొలిమి; ~ый мо́лот

వమ్మట, ఘనం; ~ое дело కమ్మరం; ~ые мехи కొలిమి తిత్తులు

ку́зница ж ముద్ద కొలిమి
ку́зов м బాడీ (машины); బండి (экипажа)
кукаре́кать несов. కొక్కోర్కో మను
ку́кл||а ж 1. (игрушка) బొమ్మ, ఆట బొమ్మ;
играть в ~ы బొమ్మలాట ఆడు 2. театр. తోలు
బొమ్మ, కీలు బొమ్మ 3. перен. (марионетка) కీలు
బొమ్మ

куко́вать несов. కూకూమను
ку́лолка ж 1. చిన్న బొమ్మ 2. зool. కోశం, పిసివి
కాయ, పూసా

ку́ольник м కీలు బొమ్మలు ఆడించేవాడు (актёр);
కీలు బొమ్మల థియేటర్ దర్శకుడు (режиссёр)

ку́ольный: ~ театр వసెట్ థియేటర్
кукуру́за ж 1. (растение) జొన్న మొక్క 2. со-
бир. మొక్క జొన్న

кукуру́зн||ый [మొక్క] జొన్న; ~ый почáток
కండె; ~ая мука మొక్క జొన్న పిండి

куку́шка ж కోయిల, కోవెల, కోకిల

кула́к I м గుప్పడి, గుప్పిలి, పిడికిలి, ముష్టి; сжи-
ма́ть ~ పిడికిలించు, పిడికిలి బిగించు; удар кулако́м
పిడిగుద్దు; ударя́ть кулако́м గుద్దు

кула́к II м (богатый крестьянин) కులాక్,
ధనవంతుడైన రైతు

кула́цк||ий: ~ое хозяйство కులాక్ వ్యవసాయ
శ్రేణి; ~ие элементы కులాక్ అంశాలు

кула́чество с собир. కులాకుల వర్గం

куле́к м కాగితపు సంచి

ку́ли м нескл. కూలివాడు, కూలి

кули́на́р м వంటవాడు, పాకశాస్త్ర ప్రవీణుడు

кули́на́ри||я ж పాకశాస్త్రం; кни́га по ~и వంటల
పుస్తకం

кули́на́рн||ый: ~ая кни́га వంటల పుస్తకం; ~ое
иску́ство పాకశాస్త్రం; ~ые изде́лия వంటలు, తిను
బండారాలు

кули́с||ы мн. (ед. кули́са ж) театр. [పక్క]
తెర, యవనిక; за ~ами пря́м., перен. తెరవెనక

кули́ч м ఈస్టరు పండుగనాటి కేకు

кулу́арный లాబీ

кулу́а́р||ы мн.: в ~ах అభిజ్ఞ వర్గాలలో, లాబీలో

куль м సంచి

кульмина́ционн||ый: ~ый мо́мент పరాకాష్ఠ,
ఉచ్చ స్థాయి; достига́ть ~ого мо́мента ఉచ్చ స్థాయికి
చేరుకొను, పరాకాష్ఠ (అత్యుచ్చ స్థాయిని) అందుకొను

КУЗ — КУП

К

кульмина́ция ж పరాకాష్ఠ, ఉచ్చ (అత్యుచ్చ) స్థాయి
культ м 1. рел. పూజాసాష్టానం, పూజా పద్ధతి;
служители ~а పూజారులు 2. перен. పూజ; ~
ли́чности వ్యక్తి పూజ

культиви́ровать несов. (вн.) 1. (разводи́ть,
выра́щивать) పెంచు 2. перен. అభివృద్ధి చేయు
(పరచు), పెంపొందించు

культма́ссов||ый: ~ая рабо́та ప్రజల మధ్య సాం
స్కృతిక కార్యకలాపాలు (కృషి)

культто́вары мн. వినోద సాంస్కృతిక సరుకులు
(వస్తువులు)

культу́р||а ж 1. సంస్కృతి; исто́рия ~ы సంస్కృతి
చరిత్ర; министр ~ы సాంస్కృతిక వ్యవహార శాఖా
మంత్రి 2. (культу́рность) సంస్కారం; высокая
~а ఉన్నత సంస్కారం 3. с.-х. పైరు, వంటలు; зер-
новые ~ы ధాన్యపు వంటలు; кормовые ~ы పశుగ
నపు వంటలు; технические ~ы వ్యాపార వంటలు, పైరు

культу́рно-быто́в||ой: ~ое обслу́живание సాం
స్కృతిక విత్యసేవా సౌకర్యాలు; ~ые учрежде́ния సౌరసేవా
(విత్యసేవా) సంస్థలు; предме́ты ~ого назна́чения
వినోద గృహోపయోగ వస్తువులు

культу́рно-воспита́тельный см. культу́рно-
просвети́тельный

культу́рно-ма́ссовый см. культма́ссовый

культу́рно-просвети́тельн||ый సాంస్కృతిక, విద్యా;
~ая рабо́та సాంస్కృతిక (విద్యా) కృషి (కార్యకలాపాలు)

культу́рность ж సంస్కారం, సాంస్కృతిక స్థాయి

культу́рный||ый 1. సాంస్కృతిక; ~ый у́ровень సాంస్కృ
తిక స్థాయి; ~е потре́бности సాంస్కృతికావసరాలు;

~е свя́зи సాంస్కృతిక సంబంధాలు 2. (образова́нный,
воспита́нный) సంస్కారవంతుడైన; ~ый челове́к సం
స్కారవంతుడు, విద్యావంతుడు 3. с.-х. పెంచిన; ~е
расте́ния పెంచిన మొక్కలు

куми́р м నర్వజనాదరణ పాత్రుడు, ఆరాధ్యుడు; ста́ть
чьим-л. ~ом ఒకరికి ఆరాధ్యుడగు

кумовство́ с разг. బంధు ప్రీతి, ఆశ్రిత పక్షపాతం

кумы́с м కుమిస్ (పులియబెట్టిన గుర్రపు పాలు)

купа́льник м బేరింగ్ సూటు

купа́льный: ~ костю́м బేరింగ్ సూటు

купа́льня ж స్నానాల షెడ్యూ

купа́ние с 1. (дейст́вие) (ఒకరి చేత) స్నానం చేయు
చడం 2. (место) స్నానం చేయడం; морское ~ సము
ద్రంలో స్నానం చేయడం

КУП — КУС

купать, выкупать, искупать (вн.) (ఒకరిచేత) స్నానం చేయించు, (ఒకరికి) నీళ్లు పోయు

купаться, выкупаться, искупаться స్నానం చేయు
◇ ~ в зóлоте బంగారంలో ఓలలాడు

купé с нескл. పెట్టె

купéц м వర్తకుడు

купéческий వర్తక, వాణిజ్య

купéчество с వర్తకులు, వాణిజ్యవర్గం

купíрованный: ~ вагóн స్టీవరు కోచి (పెట్టె)

купíть сов. с.м. покупать

куплёт м పాటచరణం

кúпля ж కొనుగోలు; ~-прóдажа కొనుగోలు అమ్మకాలు, క్రయ విక్రయాలు

кúпол м прям., перен. గుమ్మటం; ~ парашюта పేరచ్యూట్ గుమ్మటం; ~ цéркви చర్చి గుమ్మటం

куполообráзный గుమ్మటంలాంటి, గుమ్మటాకారంగల

купорóс м విట్రియల్; желéзный ~ అన్న భేది;

мéдный ~ మైలుతుత్తం

курáнты мн.: Кремлёвские ~ క్రెమ్లిన్ గంటలు

кургáн м [నమాధి] దిబ్బ

курéние с (действие) పాగ తాగడం, సిగరెట్లు కాల్చడం

курíльщик м పాగ తాగేవాడు, సిగరెట్లు (చుట్టలు) కాల్చేవాడు; ~ óпиума నల్లమందు భాయి

курíнь||ый కోడి; ~ое янцó కోడి గుడ్డు ◇ ~ая слéпотá мед. రేచీకటి

курíтельный||ый: ~ый табáк పాగాకు; ~ая кóм-ната సిగరెట్లు కాల్చుకునే గది, పాగ తాగడానికి గది

курíть несов. (вн. и без ооп.) పాగ తాగు, సిగరెట్లు (చుట్టలు) కాల్చు (తాగు); ~ трýбку పైపు కాల్చు

◇ ~ фирмáм книжн. పాగడు, శ్లాఘించు, స్తుతించు

курíться несов. 1. అంటుకొను, కాలు; сигарéта не кúрится సిగరెట్టు అంటుకోడం (కాలడం) లేదు

2. (дымíться) పొగక్కు

кúрица ж 1. (домашняя птица) కోడిపెట్టె 2. с.м. куря́тина ◇ кúрам на смех разг. నవ్వులాట పని (చేష్టు); у него дéнег кúры не клюóют разг. అతను డబ్బుతో మురిగి తేలుతున్నాడు

курно́сый 1. చప్పడి [ముక్కు] 2. (о человеке) చప్పడి ముక్కుగల

куро́к м తుపాకి గుర్రం, ట్రెగ్గరు; взводíть ~ ట్రెగ్గరు (తుపాకి గుర్రం) వెనక్కి తాగు; спуска́ть ~ ట్రెగ్గరు నొక్కు (తాగు)

куропáтка ж అడవి కోడి

куро́рт м ఆరోగ్య కేంద్రం

курс I м 1. прям., перен. పంథా, దారి; брать ~ на сéвер ఉత్తరపు దారి పట్టు (పయనించు); взять ~ на разоружéние నిరాయుధీకరణను చేపట్టు; мéнять ~ దారినుంచి మళ్లించు 2. ж. మారకపు (మారకం) రేటు; ~ зóлота బంగారు మారకపు విలువ; по ~у మారకపు రేటు ప్రకారం ◇ быть в кúрсе дéла వ్యవహారాలు తెలిసి ఉండు; держáть когó-л. в ~е ఒకరికి వ్యవహార పరిస్థితి (వ్యవహారాలు) ఎప్పటికప్పుడు తెలియజేస్తూ ఉండు

курс II м 1. కోర్సు; ~ лéчения వైద్య కాల పరిమితి; окóнчить ~ в университетé విశ్వవిద్యాలయంలో పట్టభద్రుడగు (ఉత్తిర్చుడగు) 2. (год óбучения) విద్యా సంవత్సరం; студéнт вторóго ~а రెండో సంవత్సరం విద్యార్థి; он на трéтьем ~е అతను మూడో సంవత్సరపు విద్యార్థి 3.: ~ы мн. (учебное заведéние) తరగతులు; ~ы машíнописи టైప్ రైటింగ్ తరగతులు; ~ы усовершéнствования учителéй ఉపాధ్యాయులకు పునశ్చరణ తరగతులు 4. (изложéние научной дисциплíны): ~ истóрии చరిత్రలో లెక్కర్లు; ~ лéкций లెక్కర్లు

курсáнт м 1. విద్యార్థి 2. (военного училища) మిలిటరీ విద్యార్థి

курсíв м полигр. ఇటాలిక్స్; печáтать ~ом ఇటాలిక్స్లో అచ్చువేయు

курсíвный ఇటాలిక్స్

курсíровать несов. [మధ్య] రాకపోకలు సాగించు

кúртка ж జాకెట్

курчáвый с.м. కుద్రావయి

курьёз м తమాషా, విచిత్రం

курьёзный తమాషా అయిన, వింతైన, విచిత్రమైన

курьёр м పోస్టా, కొరియర్ ◇ дипломáтический ~ దౌత్య వార్తాహరుడు

курьёрский: ~ пóезд ఎక్స్ప్రెస్ రైళ్లు

куря́тина ж కోడి మాంసం

куря́тник м కోళ్లదొడ్డి, కోళ్లగూడు

куря́щи||й 1. పాగ తాగే 2. в знач. сущ. м పాగ తాగేవాడు; вагóн для ~х సిగరెట్లు కాల్చే (పాగ తాగే) వాళ్లకి కోచ్ (పెట్టె)

кусá||ть несов. (вн.) 1. కొరుకు; కాటుపెట్టు (жалить); ~ть гýбы పెదవులు కొరుక్కును; ~ть хлеб బ్రెడ్డు కొరుకు; комары ~ют дóмуలు కాటేస్తూ న్నాయి (కుడుతున్నాయి) 2. (отрeзать щипцáми) కత్తిరించు; ~ть прóволоку తీగను కత్తిరించు ◇ ~ть

[себѣ] лóкти చే[య] జారిపోయినదాన్ని గురించి విచారించు
 кусá||ться *несов.* 1. కొరుకు, కరుచు; కుట్టు, కాటేయు (жалить); мýхи ~ются ఈగలు కుడుతున్నాయి; собáка ~ется కుక్క కరుస్తుంది (కాటేస్తుంది)
 2. *разг. (раздирать кожу)* గుచ్చుకొను, కొరుకు; морóз ~ется చలి కొరుకుతోంది, (కొరికేస్తోంది); свíтер ~ется స్వెట్టరు గుచ్చుకుంటోంది
 кусáчки *мн.* కటింగ్ ప్లేయర్స్, పలుకారు
 кусковой бిళ్ళ, చక్కి; ~ сáхар бిళ్ళ (చక్కి) పంచదార

кусóк *м* 1. ముక్క, బిళ్ళ; తుంట, తునుక (оско-лок); ~ мýла నమ్మి బిళ్ళ; ~ мýса మాంసం ముక్క; ~ сáхара పంచదార ముక్క (బిళ్ళ); ~ хлéба బ్రెడ్డు ముక్క; разби́вать на куски ముక్కలు ముక్కలుగా పగలగొట్టు 2. (часть чего-то) భాగం; ~ жíзни జీవితపు భాగం; ~ земли భూభాగం ◇ ~ в гóрло не идёт డిక్కు పట్టింది; зaráбаты́вать на ~ хлéба *разг.* తిండికి సరిపడ నంపాదించుకొను

кусóк||ек *м* చిన్న ముక్క, రవంత, పిసరు; ~ки తుత్తునియలు

куст *м* పొద, దుబ్బు, తుప్ప
 кустáрник *м* 1. *см.* куст 2. *собир.* పొదలు, గుబుర్లు, తుప్పలు

кустáрн||ый 1. చేతిపని; ~ая промýшленность చేతి (గృహ) పరిశ్రమ[లు]; ~ые издéлия చేతిపని వస్తువులు 2. *перен. (примитивный)* అదిమ, ప్రాథమిక

кустáрщина *ж разг. пренебр.* అదిమ పద్ధతి ప్రకారం చేసిన పని, చేతిపని

кустáрь *м* చేతిపనివాడు

кúтать *несов. (вн.)* 1. చుట్టబెట్టు, కప్ప 2. (слишком тепло одевать) వెచ్చని దుస్తులు తొడుగు

кúтаться *несов.* 1. కప్పకొను; ~ в платóк శాలువా కప్పకొను (ముసుగేసుకొను) 2. (слишком тепло одеваться) వెచ్చని దుస్తులు వేసుకొను; она́ любит ~ వెచ్చని దుస్తులు వేసుకోడం ఆమెకు అలవాటు

кутёж *м* తాగితందనాలాడడం

кутíть *несов.* తాగితందనాలాడు

кухáрка *ж* వంటలక్క, వంటమనిషి, వంటకత్తె

ку́хня *ж* 1. వంట గది; వంటిల్లు (отдельное помещение) 2. (кушанья) వంటకాలు; рýсская ~ రష్యన్ వంటకాలు

ку́хонный వంటింటి; ~ стол వంటింటి టేబుల్ (బల్ల)

ку́чий 1.: ~ пиджáк పాట్టి కోటు; ~ хвост కురచ (పాట్టి) తోక 2. *перен. ирон.* అరకొర

КУС — ЛАГ

Л

кúч||а *ж* 1. కుప్ప, గుట్ట; ~а пескá ఇసుక కుప్ప; склáдывать (свáливать) в ~у కుప్పగా పేర్చు, గుబురుకొను 2. *перен. разг. (множество)* కొల్లలుగా, బోలెడు, చాలా; ~а новостéй కొల్లలుగా (బోలెడు) వార్తలు ◇ валíть всё в однý ~у అంతా ఒక గంపలో కుక్కు

кúчер *м* బండివాడు, డ్రైవరు
 кушáк *м* పట్టు, పలుకా, నడికట్టు
 кушáнье *с* తినుబండారం, వంటకం
 кушá||ть, покúшать, скúшать (вн.) తిను; ~йте, пожáлуйста! తినండి; ~йте пирóг кéму тíసుకోండి
 кушéтка *ж* పాన్పు, మంచం
 кювéт *м* గడి

Л

лабиáльный лингв. ఓష్ట్య; ~ звук ఓష్ట్యశబ్దం

лабирíнт *м* 1. పద్మ వ్యాసం 2. *перен.* పద్మ వ్యాసం

лаборáнт *м* ప్రయోగశాలలో పనిచేసేవాడు, లేబరేటరీ అటెండెంట్లు (అసిస్టెంట్లు)

лаборáнтка *ж* ప్రయోగశాలలో పనిచేసే ఆమె

лаборáтория *ж* పరిశోధనశాల, ప్రయోగశాల, లేబరేటరీ

лáва *ж* లావా, శిలాద్రవం

лавíна *ж* 1. (масса снега) హిమానీ పాతం 2. *перен.* వర్షం, వరద; ~ бумáг కాగితాల వరద; ~ вопросов ప్రశ్నల వర్షం

лавíровать *несов.* 1. దిక్కు అటు యిటు మార్చు, నడవడి (పోకడ) మార్చు 2. *перен.* ఎటు వీలైతే అటు చేయు, నేర్పుతో వ్యవహరించు

лáвка I *ж* (скамья) బెంచి

лáвка II *ж* (магазин) దుకాణం, కొట్టు, అంగడి, షాపు

лáвочник *м уст.* దుకాణదారు, అంగడివాడు

лавр *м бот.* కరివేప ◇ пожíнать ~ы కీర్తిప్రతిష్ఠలు పొందు

лáврóвый కరివేప; лаврóвый лист కరివేపాకు; лаврóвый венóк జయమాల

лáгерь|| *м* శిబిరం, మకాం; турíстский ~ విన్ోద యాత్రికుల శిబిరం; располагáться ~ем మకాం చేయు ◇ ~ мýра శాంతి శిబిరం; пионéрский ~ పయనీర్ వేసవి శిబిరం

лагуна ж లాగున్, మడుగు

лад м 1. разг. (мир, согласие) సమ్మతి, అన్యోన్యత, సామరస్యం; жить в ~у с кем-л. ఒకరితో అన్యోన్యంగా (సామరస్యంతో) జీవించు 2. (способ) పద్ధతి, తీరు, విధం; на друго́й ~ వేరే (మరో) విధంగా; на но́вый ~ కొత్త పద్ధతిలో 3. муз. మెట్టు ◇ ид-ти на ~ మెరుగు అగు (వడు)

ладан м ధూపం, సాంబ్రాణి

ладить несов. (с тв.) (తో) అన్యోన్యంగా మెలుగు; они не ~ят వాళ్లకు ఒకరితో ఒకరికి సరిపడడం లేదు; с ним трудно ~ить అతనితో వేగడం (మెలగడం) కష్టం

ладит|ься несов. బాగు[గ] సాగు; дело не ~ся పని బాగు[గ] (సరిగా) సాగడంలేదు

ладно частица разг. సరే, అలాగే, పోనీ

ладный разг. 1. (хорошо сложенный) పొందికైన ఆకారంగల 2. (согласованный) సమన్వయించబడి (పరచబడి), సమన్వయించబడిన

ладон|ь ж అరచేయి ◇ быть в|дным как на ~и చాలా దూరం స్పష్టంగా కనబడు

ладоши мн.: хлоп|ать (бить) в ~ చప్పట్లు కొట్టు (వరచు)

ладья ж шахм. ఏనుగు

лазарет м ఆసుపత్రి, ఆస్పత్రి

лазять несов. см. лазить

лазейка ж 1. కన్నం, చిల్లు, బెజ్జం 2. перен. పంక, సందు

лазить несов. 1. (на вн., по от.) ఎక్కు; ~ по деревьям చెట్లు ఎక్కు 2. (в вн.; внутрь) [లోపలికి] దూరు

лазурный నీలి, ఆకాశపు రంగు

лай м మొరుగు; собачий ~ కుక్క మొరుగు

лайка I ж (собака) ఎస్కిమో (ఉత్తర ప్రాంతపు) కుక్క

лайка II ж (кожа) మెత్తని తోలు

лайнков|ый: ~ые перчат|ки మెత్తని తోలుతో చేయబడిన గ్లౌన్సు

лайнер м పెద్ద నౌక (судно); విమానం (самолёт)

лак м వార్షికు; покрыв|ать ~ом వార్షికు వేయు (పూయు)

лака|ть несов. (вн.) తాగు; ко́шка ~ет молоко́ పిల్లి పాలు తాగుతోంది

лак|ей м 1. నౌకరు, బంట్లోతు 2. перен. గులాము, బంటు

лак|ейск|ий పాదాక్రాంతుడులాంటి; ~ая душа సేవకలక్షణంగలవాడు, దాస్యపవృత్తిగలవాడు

лаки|р|ованн|ый వార్షికు వేయబడిన; ~ая шка-ту́лка బెచ్చిన పెట్టి; ~ые ту́фли లక్కతో చేసిన మూన్

лаки|р|ов|ать несов. (вн.) 1. వార్షికు వేయు 2. перен. లోపాలను కప్పివేసి గొప్పగా చిత్రించు

лаки|р|овка ж 1. వార్షికు వేయడం 2. перен. లోపాలను కప్పివేసి గొప్పగా చిత్రించడం; ~ действ|ительности వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చడం (మరుగుపరచడం), మసిపూసి మారేడు కాయచేయడం

лак|м|усов|ый: ~ая бума|га లిట్యున్ కాగితం

лак|овы|ый 1. వార్షికు 2. (лакированный) లక్క వేయబడిన, లక్కతో చేసిన; ~е ту́фли లక్కతో చేసిన మూన్

ла|ко|м|и|ться, по|ла|ко|м|и|ться (тв.) [రుచికరమైన వంటకం] తిను, [ఇష్టమైనదాన్ని] తిను

ла|ко|м|ств|о с л.: ~а мн. (сла|д|ости) మిఠాయిలు 2. (вкусная пища, лако|мое блюдо) రుచికరమైన తిండి

ла|ко|мый రుచిగల, రుచికరమైన ◇ ~ кусо|к (ку-соче|к) లాభదాయకమైనది, ఇష్టమైనది

лако|ни|чный муక్తసరి అయిన, సూత్రప్రాయమైన

лама I ж зоол. లామా

лама II м (будд|ийский монах) లామా, టిబెట్టు లోని బౌద్ధ నవ్యాసి

лампа ж దీపం, దీపిక, లాంతరు; кероси|новая ~ కిరసనాయిలు దీపం; настольная ~ టేబులుమీద పెట్టుకొనే దీపం, టేబుల్ లైటు; электри|ческая ~ ఎలక్ట్రిక్ లాంపు

лампочка ж (электри|ческая) బల్బు

ландшафт м 1. (пейзаж) ప్రకృతి దృశ్యం 2. (картина) ప్రకృతి దృశ్యపు చిత్రం

ландыш м లిల్లి ఆఫ్ ది వాల్ [పువ్వు]

лань ж జింక, [సేను] రుప్సి

лап|а ж పంజా, జంతు పాదం ◇ вб|р|ваться из чь|х-л. лап ఒకరి పంజాలనుంచి తప్పించుకొను; по-па|д|ать в ~ы к кому-л. разг. ఒకరి పంజాల్లో (పట్టుల్లో) చిక్కుకొను, వలలో పడు

лапш|а ж సేమ్యా

ларёк м కొట్టు, అంగడి, బడ్డి

ларец м విలువైన వస్తువులు పెట్టుకొనే చిన్న బరికె (బరణి)

лáска I ж లాలన, ముద్దు, గోము; материнская ~ తల్లి ఆప్యాయత (లాలన)

лáска II ж зoол. వీసెల్స్ (చిన్నబొచ్చు జంతువు) ласкáть несов. (вн.) 1. లాలించు, ముద్దాడు, ముద్దు చేయు, గోము చేయు 2. перен. చెవులకు విందుగా వుండు (слух); కనులకు యింపుగా వుండు (взор)

ласкáться несов. (к от. и без отп.) (ఒకరి దగ్గర) గారాలు కుడుచు

лáсково нареч. ఆప్యాయంగా, ప్రేమగా

лáсковый ఆప్యాయమైన, వాత్సల్యపూర్వకమైన, అనురాగంల; ~ взгляд ఆప్యాయమైన చూపు; ~ человек వత్సలుడు

лáстик м разг. రబ్బరు

лáсточка ж మంగల పిట్ట

латáть, залатáть разг. (вн.) (మీద) అతుకు వేయు

латвийск||ий లాత్వియాకు చెందిన, లాత్వియన్; ~ое искусство లాత్వియన్ కళ

латинский లాటిన్; ~ язык లాటిన్ భాష

лату́нь ж ఇత్తడి, ఆరకూటం, పిత్తలం

лáты мн. కవచం, వర్మం

латынь ж разг. లాటిన్ భాష

латыш м లాత్వియన్

латышский లాత్వియన్; ~ язык లాత్వియన్ భాష

лауреáт м బహుమతి గ్రహీత (ప్రొందినవాడు); ~

Лéнинской прéмии లెనిన్ బహుమతి గ్రహీత; ~ Нобелевской прéмии నోబెల్ బహుమతి విజేత (గ్రహీత)

лачу́га ж గుడిసె, పాక

лáять несов. మొరుగు, భాభామను

лгáть, налгáть, солгáть అబద్ధమాడు, బొంకు, కల్లలాడు

лгу́н м అబద్ధాలక్రూరు, అబద్ధాలాడేవాడు, దబ్బరకాడు

лебедин||ый 1. హంస; ~ая стáя హంసల గుంపు; ~ые пéрья హంస ఈకలు 2. перен. హంసలాంటి; ~ая шéя కొంగ మెడ ◇ ~ая пéсня హంస (చరమ) గీతి

лебёдка ж тех. బరువులు ఎత్తే యంత్రం

лéбедь м హంస

лебéжий హంస; ~ пух హంస తూలిక

лев м సింహం

левизнá ж полит. అతివాదం, వామపక్షవాదం

левшá м и ж ఎడమచేతితో పనిచేసేవాడు, పుర్రచేతి వాటము వాడు, వామహస్త్యుడు м, పుర్రచేతి వాటపుది ж

лéв||ый 1. ఎడమ; ~ая рукá ఎడమ చేయి; ~ая сторона ఎడమ వంక, దావల; с ~ой стороны ఎడమ

ЛАС — ЛЕД

Л

చేతివైపునుంచి 2. полит. అతివాద, వామపక్ష; ~ое крыло అతివాద విభాగం, వామపక్షం ◇ ~ая сторона (материш) తిరగేసిన పక్క

легализáция ж చట్టబద్ధం చేయడం (చేసుకోవడం); легализи́ровать несов. и сов. с.м. легализо-вáть

легализовáть несов. и сов. (вн.) చట్టబద్ధం చేయు

легáльн||ый చట్టబద్ధమైన; перейти на ~ое по-ложение విహారంగా వచ్చు

легéнда ж 1. పురాణం, ఇతివృత్తం, గాథ 2. перен. (вымысел) కల్పనా కథ, కట్టుకథ

легендáрный పురాణాలకు సంబంధించిన, గాథా చరిత్ర; ~ герой గాథాచరిత్ర వీరుడు

легиóн м సైనిక దళం, దండు; инострáнный ~ విదేశీయుల దళం

лéгк||ий 1. తేలికైన; అనాయాసమైన 2. (нетруд-ный) సులభమైన; ~ая рáбота సులభమైన పని 3. (незначительный) చిన్న, అల్ప, లఘు

легко́ нареч. తేలిగ్గా, సులభంగా, అనాయాసంగా, అడుతూ పాడుతూ; óчень ~ మంచి నీళ్ళ ప్రాయం; ктo ~ сдéлать ఇది చేయడం తేలిక ◇ ~ сказáть! разг. చెప్పడం తేలికే!

легкоатлét м అథ్లెట్, వ్యాయామ క్రీడాకారుడు

легковéрие с తేలిగ్గా నమ్మే స్వభావం

легковéрный తేలిగ్గా నమ్మే

легковéсный 1. తేలికైన, లఘు 2. перен. తేలిక; ~ дóвод తేలికైన వాదం

легковóй: ~ автомобíль కారు

легковоспламеняющийся తేలిగ్గా మండే, జ్వలనశీల

лéгкое с anat. ఊపిరితిత్తి, శ్వాసకోశం; воспáлен-ние лéгких స్వమోనియా [వ్యాధి]

легкомысленный చులుకనైన; అలక్ష్య పూరితమైన, నిర్లక్ష్యమైన (тж. о человеке)

легкомыслие с చులకన (తేలిక) భావం

лéгкость ж 1. తేలికదనం 2. (несложность) సులభత, సునాయాసం, సులువు

лéгче 1. сравн. ст. к лéгкий и легкó మరింత తేలిక[గా], మరింత సులభమైన; ~ сказáть, чем сдéлать చెప్పడం తేలిక, చేయడం కష్టం 2. безл. & знач. сказ. నయం; болéнному ~ рóгíకి నయమైంది

лéд м మంచుగడ్డ, ఐను; рекá покрýлась льдом నది మంచుగడ్డతో కప్పబడిపోయింది ◇ ломáть (раз-

ЛЕД — ЛЕН

быва́ть) ~ ముందడుగు వేయు, ప్రారంభించు, మొదలు పెట్టు

ледене́||ть *несов.* 1. (покрываться льдом) గడ్డకట్టు, పేరుకుపోవు 2. (стынуть, замерзать) చలికి బిగుసుకుపోవు (మొద్దుబారు) ◇ кровь ~ет в жилах రక్తం పేరుకు (గడ్డకట్టుకు) పోతోంది

ледене́ц *м* పటిక బెల్లం, కండచక్కెర

ле́дник *м* ఐనును భద్రపరచే బీరునా (шкаф); ఐనును భద్రపరచే కొట్టు (помещение)

ледни́к *м* హిమానీనది

леднико́в||ый హిమ; ~ое о́зеро హిమ సరస్సు

ледоко́л *м* హిమనిచ్చేది

ледохо́д *м* మంచుగడ్డల ప్రవాహం, హిమ ప్రావం

ле́дян||о́й 1. మంచుగడ్డ; ~ая глы́ба మంచుగడ్డ 2. (очень холодный) చాల చల్లని, అతి చల్లని; ~о́й шёлтер ఈదర గాలి

лежа́лый పాతబడిన, పాత

леж||а́ть *несов.* 1. పడుకొను; ~а́ть в постэ́ли పడుకొని ఉండు; ~а́ть на животе́ బోర్ల పడుకొను; ~а́ть на спине వెల్లికి పడుకొని వుండు 2. (находиться) ఉండు; ~а́ть на столе́ టేబుల్ మీద ఉండు; кни́га ~йт в портфе́ле పుస్తకం నంచిలో ఉంది 3. (находиться на чьей-л. обязанности) ఉండు; эта обяза́нность ~йт на нём ఈ బాధ్యత అతనిది (అతనిపైన వుంది); отве́тственность за что ~йт на нём దీని బాధ్యత అతనిది, దీనికి సంబంధించిన బాధ్యత అతనిపై వుంది ◇ ду́ша не ~йт к чему́-л. దేనికైనా మనస్సు యిష్టపడడంలేదు; путь ~йт на юг ఈ దారి దక్షిణానికి తీసుకువెడుతుంది

лежа́ч||ий పడుకునే, పడుకున్న ◇ в ~ем поло-
же́нии పడుకున్న

ле́звие *с* 1. (острый край) కత్తి అంచు (నాదర) 2. (для безопасной бритвы) బ్లేడు

лезть *несов.* 1. (в, на вн.) ఎక్కు (взбираться); దిగు, దిగివచ్చు (спускаться); ~ на де́рево చెట్టు ఎక్కు 2. (в вн.; внутрь) దూరు; ~ в окно́ కిటికీలో దూరు 3. разг. (в вн.; мешиваться) జోక్యం కలుగజేసుకొను; ~ не в своё де́ло ఇతరుల వ్యవహారంలో తలదూర్చు; ~ в дра́ку దెబ్బలాటకు దిగు; ~ в карма́н జేబులో చేయి పెట్టుకొను (దూర్చు) 4. разг. (к от.; надоедать) వేధించు, బాధించు 5. (о волосах) ఊడిపోవు 6. разг. (быть впо́ру) సరిపోవు, కుదురు; боти́нки не ле́зут на́ ногу బూట్లు

కాలికి సరిపోవడం లేదు ◇ не ~ за сло́вом в кар-
ма́н మాటకు మాట బదులు చెప్పు (అప్పగించు), హాజరు జవాబు చెప్పు; не ~ в го́рло మొహం (ముఖం) మొత్తు

лейбо́рист *м* లేబరిస్టు, లేబరు పార్టీ సభ్యుడు

лейбо́ристский లేబరు [పార్టీకి చెందిన]

ле́йка *ж* వాల్టర్ కాన్, నీటి జారీ

лейко́цит *м* физиол. ల్యుకోసైట్, [రక్తంలో వుండే] తెల్ల కణం, శ్లేత రక్త కణం

лейте́нант *м* తప్పి నెంలు; мла́дший ~ జూనియర్

తప్పి నెంలు; ста́рший ~ సీనియర్ తప్పి నెంలు

лейтмоти́в *м* 1. муз. ప్రధాన రాగం 2. перен. ప్రధాన కథావస్తువు, కీలక అంశం

лека́рственны||й ఔషధ, ఓషధ; ~е расте́ния ఓషధులు

лека́рство *с* మందు, ఔషధద్రవ్యం, ఔషధం; да-
ва́ть ~ మందు పెట్టు; принима́ть ~ మందు వేసుకొను (పుచ్చుకొను), ఔషధం సేవించు

лека́рь *м* уст. వైద్యుడు, డాక్టరు

ле́ксика *ж* శబ్ద జాలం

лекси́кография *ж* నిఘంటు రచన (నిర్మాణశాస్త్రం)

лекси́кология *ж* శబ్దార్థ, పదాంశ శాస్త్రం

ле́ктор *м* ఉపన్యాసకుడు, అధ్యాపకుడు, తెక్చరర్

лекто́рий *м* 1. (учреждение) తెక్చర్లు ఏర్పాటు చేయు శాఖ 2. (помещение) తెక్చరు హాలు

ле́кции||я *ж* ఉపన్యాసం, ప్రసంగం, తెక్చరు; ~я по исто́рии చరిత్రపై (గురించి) తెక్చరు; чита́ть ~ю ప్రసంగించు, ఉపన్యసింపు; посеща́ть ~и తెక్చర్లకి హాజరు అగు

леле́ять *несов.* (вн.) (గురించి, విషయంలో) ఆదరించు, ఓము, శ్రద్ధ తీసుకొను ◇ ~ надéжду ఆశ పెంచుకొను

ле́мех *м* с.-х. [నాగలి] కర్ర, నాగేటి కర్ర, సీరాంగం
ле́н *м* 1. (растение) జనవ మొక్క, అగిసె 2. (во-
локно) జవపనార, ఎల్లగిసెనార

лени́вец *м* (человек) సోమరిపోతు

лени́во *нареч.* బద్దకంగా

лени́в||ый 1. సోమరి, బద్దకంగా 2. (вялый, мед-
лительный) బద్దక[మైన]; ~ая походка బద్దకంగా నడవడం

лени́низм *м* తెనినిజం

ле́нинский తెనినిస్టు; Ле́нинская прэ́мия తెనిన్ బహుమతి; ле́нинское уче́ние తెనినిస్టు సిద్ధాంతం

лени́ться *несов.* (+ инф. или без оп.) బద్దకించు, ఒళ్ళు వంచకపోవు

ле́нта *ж* 1. రిబ్బను 2. тех. టేపు; изоляцио́нная

~ ఐసోలేటర్ లేపు ◇ пулемётная ~ తూటాగుండ్ల బెల్టు

лентяй *м* సోమరిపోతు, తొండ

лентяйка *ж* సోమరి స్త్రీ

лентяйничать *несов. разг.* బద్దకించు, సోమరితనం మరుగు, ఒళ్లు వంచకపోవు

лень *ж* 1. సోమరితనం, బద్దకం 2. *в знач. сказ. разг.*: ему ~ что сделать అతనికి ఈ పని చెయ్యా లంటే బద్దకం

леопárd *м* చిరుతపులి

лепесток *м* పువ్వు దళం, పువ్వురేకు

лётет *м* 1. వచ్చిరాని మాటలు; తొక్కు పల్కులు (మాటలు) (ребёнка) 2. *перен.*: ~ волн అలల మర్మర ధ్వని

лепетать, пролепетать (*вн. и без доп.*) ప్రేలు, తొక్కు పల్కులు పల్కు; జిలిబిలి మాటలు అడు (*о де-тях*)

лепёшка *ж* 1. (из теста) దిబ్బరొట్టె, అట్టు, ఇడ్డెన 2. (лекарственная) మందు బిచ్చ

лепить (*вн.*) 1. *сов.* вылепить (какое-л. изоб-ражение) తయారుచేయు, ఆకారము దిద్దు 2. *сов.* слепить (сооружать) కట్టు; ласточка лепит гнездо మంగల పిట్ట గూడు కట్టుతోంది 3. *разг. сов.* налепить (приклеивать) అంటించు

леprozóрый *м* కుమ్మరోగుల వైద్యశాల

лёт||а *ж* [శక్తికొలది] వంతు; вносить свою ~у во что-л. దేనిలోనైనా తన వంతు [శక్తి కొలది] చేయు

лес *м* 1. అడవి; большóй ~ అరణ్య, వన; листь-венный ~ ఆకుల (గుబురు) చెట్ల అడవి; смéшан-ный ~ కలగలుపు అడవి; хвóйный ~ సూది ఆకుల చెట్ల అడవి 2. (материал) కలప ◇ ~ рубят — шéп-ки летят *посл.* పిండి రుబ్బుకుండా అట్టు వేయలేం; кто в ~, кто по дровá *посл.* ఒకడు ఏటికి లాగితే ఇంకో కడు కోటికి లాగుతున్నాడు

лесá I *мн.* (строительные) సొరువ, వరవంజు

лесá II *ж* (леска) చేపల గాలంతాడు

лесист||ый అడవులతో నిండిన; ~ая мéстность అడవులతో నిండిన ప్రదేశం

леска *ж см.* лесá II

лесник *м* అడవి కాపరి, అటవీ రక్షకుడు, ఫారెస్ట్ గార్డ్

лесничество *с* 1. (участок) అడవి పెంపక క్షేత్రం 2. (учреждение) అడవి పెంపక కార్యాలయం

лесничий *м* అడవి కాపరి, అటవీ రక్షకుడు, ఫారెస్ట్ గార్డ్

лесн||óй అడవి; కలప (*о материале*); ~ая про-

ЛЕН — ЛЕТ

Л

мышленность కలప పరిశ్రమ; ~ые богáтства అటవీ సంపద

лесовóд *м* అడవులు పెంచేవాడు, అడవి నిపుణుడు

лесоvóдство *с в разн. знач.* అడవి పెంపకం, అటవీ సంవర్ధన

лесозавóд *м* కలప కోసే మిల్లు

лесозаготóвки *мн.* (ед. лесозаготóвка *ж*) కలప కోసే స్థలం

лесозащитн||ый అడవి కవచపు; ~ая полосá అడవి కవచపు వరుస

лесоmатериáлы *мн.* (ед. лесоматериáл *м*) కలప лесонасаждéни||е *с* 1. (действие) అడవులు నాట డం 2.: ~я *мн.* అడవులు

лесообработáывающ||ий: ~ая промышленность కలప పరిశ్రమ

лесопíлка *ж разг.* (завод) రంపం మిల్లు

лесопíльный: ~ завод రంపం మిల్లు

лесоруб *м* కట్టెలు నరికేవాడు, కలపకోట్టేవాడు

лестниц||а *ж* మెట్లు, నిచ్చెన; верёвочная ~а తాటి నిచ్చెన; винтовáя ~а తిరుగుడు మెట్లు; по-жáрная ~а అగ్నిమాపక నిచ్చెన; поднимáться по ~е మెట్లు ఎక్కు; спускáться по ~е మెట్లు దిగు

лестн||ый 1. పొగడే, ప్రసంగించే; ~ый óтзыв ప్రశంసాఅభిప్రాయం 2. (удовлетворяющий само-любие) ప్రశంసాత్మక; ~ое предложение ప్రశంసాత్మక ప్రతిపాదన

лесть *ж* ముఖస్తుతి, పొగడ్డ, అచ్చిక బుచ్చికలు, కైవారం

лёт *м*: на летý ఎగిరే ◇ ловить что-л. на ле-тý కుశాగ్రబుద్ధిగల, అందిస్తే అల్లుకు (అల్లుకుని) పోవు

летá *мн.* 1. (годы) సంవత్సరాలు, ఏళ్లు; много лет томý назáд చాలా సంవత్సరాల (ఏళ్ల) క్రితం; в течение многих лет చాలా సంవత్సరాలగా 2. (воз-раст): скóлько тебе лет? నీ వయస్సెంత?; онí одних лет వాళ్లు నమ వయస్కులు ◇ в ~х వయస్సు వచ్చినవాడు, పెద్దవాడు

летáть *несов.* ఎగురు, విహరించు; ~ на са-молёте విమానాన్ని నడుపు (*о лётчике*); విమానంలో ప్రయాణం చేయు (*о пассажире*)

летéть, полетéть 1. ఎగురు; పయనించు (*о само-лёте*); птíца летит పక్షి ఎగురుతోంది 2. *разг.* (па-дать) పడు; ~ кýбарем తలకిందులుగా పడు 3. *перен.*: время летит కాలం రెక్కలమీద ఎగురుతోంది, కాలం

ЛЕТ — ЛИМ

పరుగిడుతోంది ◇ ~ стрелой బాణంలాగ దూసుకుపోవు
 лётни||й వేసవి[కాలపు]; ~й день వేసవి దినం; ~е
 канікулы వేసవి సెలవలు

лётн||й 1. ఎగరటానికి వీలయిన; ~ая погóда
 ఎగరటానికి వీలయిన వాతావరణం 2. ав. వైమానిక; ~ая
 шкóла వైమానిక పాఠశాల

лётó с వేసవి; бóдушим ~м వచ్చే వేసవిలో; ~тим
 ~м ఈ వేసవిలో

лётóм нареч. వేసవిలో

лётóпись ж లిఖిత చరిత్ర, పురావృత్తం

летóсчислénиe с శకం

летóчий 1. ఎగిరే, విహంగ 2. хим. సులభంగా ఆవిరి
 అయిపోయే (హరించిపోయే)

лётчик м వైమానికుడు; ~-испытáтель టెస్ట్
 పైలట్; ~-истребítель ఫైటర్ విమాన పైలట్;
 ~-космóнáвт కాస్మోనాట్ పైలట్

лечéбница ж ఆసుపత్రి, నర్సింగ్ హోమ్, వైద్యశాల

лечéбн||й వైద్య సంబంధమైన, వైద్య; ~ая мазь
 ఆయిల్మెంట్; ~ое учрeждéниe చికిత్సాలయం

лечéни||e с వైద్యం, చికిత్స; спóсoб ~я వైద్య
 విధానం, చికిత్స పద్ధతి; пoлучáть ~е చికిత్స పొందు

лечítь несов. (вн.) చికిత్స (వైద్యం) చేయు; ~
 зóбы పంటి (దంత) చికిత్స చేయించుకొను (పొందు)

лечítься несов. చికిత్స పొందు (చేయించుకొను),
 వైద్యం చేయించుకొను; ~ от чегó-л. ఏదైనా జబ్బుకి
 చికిత్స పొందు

лечь сов. с.м. ложítься

лещ м పొలన చేప

лженаука ж కుహనా శాస్త్రం

лженаучный కుహనా శాస్త్ర

лжесвидéтель м юр. తప్పుడు (కూట, అబద్ధ) సాక్షి

лжесвидéтельство с юр. తప్పుడు (కూట, అబ
 ద్ధపు) సాక్ష్యం

лжеучéниe с తప్పుడు సూత్రం (సిద్ధాంతం)

лжец м అబద్ధాలాడేవాడు, కల్లరి, అబద్ధాలకొరు

лжн||й 1. (о человеке) కపటమైన, మోసం చేసే
 2. (выражающий неискренность) కపటమైన; ~ая
 улýбка కపటమైన చిరునవ్వు 3. (сoдержáщий ложь)
 అబద్ధమైన; ~ые показáния అబద్ధమైన సాక్ష్యం

ли 1. частица: возможно ли? సాధ్యమా?, సాధ్య
 మవుతుందా?; не пойдём ли мы погулýть? మనం
 షికారుకు పోదామా?; там ли он? అతడు అక్కడ
 ఉన్నాడో లేడో?; вряд ли éто так అలా అయి ఉండదు

2. союз. присоед.: она не знáет, пришёл ли он
 అతను వచ్చాడో లేడో ఆమెకు తెలియదు 3. союз.
 разд.: жив ли, нет ли? అతను బతికి ఉన్నాడో లేడో?
 лиáна ж లత, లవలి

либерáл м 1. ఉదారవాది, లిబరల్ 2. (член либе-
 ральной партии) లిబరల్ పార్టీకి చెందినవాడు 3.
 разг. దాతృత్వ స్వభావం గల మనిషి

либерáлизм м 1. полит. ఉదారవాదం, లిబరలిజం
 2. (излишняя терпимость) దాతృత్వం

либерáльный 1. полит. ఉదారమైన, లిబరల్ 2.
 (излишне терпимый) దాతృత్వంగల

ли́бо союз разд. కాని... కాని; ~ один, ~ дру-
 гóй అది కాని, ఇది కాని; ఈ రెండింటి ఏదో ఒకటి (о
 предметах); ఏడు కాని, వాడు కాని (о людях муж-
 ского пола); ~ сeгóдня, ~ зáвтра ఈ రోజు కాని,
 రేపు కాని; ఇవాళ గాని, రేపు గాని; ఇవాళో, రేపో

либрéтто с нескл. కథానమ్రు

ли́вень м కుండపోత, కుంభవృష్టి, భారీ వర్షం

ли́га ж సమితి, సంఘం, లీగు ◇ Лига Наций
 ист. నానా జాతి సమితి

ли́дер м 1. నాయకుడు, ముఖ్యుడు, అగ్రగేసరుడు 2.
 спорт. నేత

лид́ировать несов. и сов. పైచేయిగా వుండు

лизáть, лизнýть (вн.) నాకు

лизнýть сов. с.м. лизáть

ликвидáция ж 1. (прекращение деятельно-
 сти) ముగింపు, సమాప్తి, రద్దు 2. (уничтожение)
 తొలగింపు, తొలగించడం, నిర్మూలన; ~ негра́мотности
 నిరక్షరాస్యత నిర్మూలన

ликвид́ировать несов. и сов. (вн.) 1. (прекраща-
 ють деятельность) ముగించు, రద్దుచేయు 2.
 (уничтожать) తొలగించు, నిర్మూలించు

ликёр м లిక్కర్, సారాయి

ликовáние с ఆనందాతిరేకం, సంతోషాతిరేకం, విజయా
 సందం

ликовáть несов. [ఆనందంతో] ఉప్పొంగు, [జయం
 పొంది] సంతోషించు, మురియు

лилипýт м మరుగుజ్జు

ли́лия ж లిల్లీ, కలువ

лило́вый ఉదారంగు[గల]

лима́н м ఉప్పుటేరు

лими́т м పరిమితి, పరిమితం

лимит́ировать несов. и сов. (вн.) పరిమితం చేయు

лимо́н м 1. (дерево) నిమ్మ చెట్టు 2. (плод)
 నిమ్మకాయ

лимонáд *м* నిమ్మరసం కలిపిన పానీయం, లెమనేడ్
 лимфа *ж* *физиол.* లింపు
 лимфатический *физиол.* లింపుకు సంబంధించిన,
 లింపు

лингвист *м* భాషాశాస్త్రజ్ఞుడు
 лингвистика *ж* భాషాశాస్త్రం
 линейка *ж* 1. (черта) గీత, రేఖ 2. (планка, కొలత (స్కేలు) బద్ద, రూలరు 3. (шеренга) శ్రేణి, బారు ◇ пионерская ~ యువ పయనీర్ కవాతు (సమావేశం)

линейный *мат.* దైర్ఘ్య, నిడివి, లీనియర్; ~ые мэры దైర్ఘ్య (లీనియర్) కొలతలు

линза *ж* కటకం, తారం, ముకురం

линия *ж* 1. (черта) గీత, రేఖ 2. (воображаемая черта) రేఖ; ~ горизонता షీతిజ రేఖ 3. (черта, определяющая границу) రేఖ; береговая ~ తీర రేఖ 4. (ряд) శ్రేణి, వరుస; ~ домов ఇళ్ల బారు (వరుస), గృహ (భవన) శ్రేణి; ~ обороны పరిరక్షణ శ్రేణి 5. (путь) మార్గం, రూట్; автобусная ~ బస్ రూట్; воздушная ~ విమాన మార్గం; ~ связи కమ్యూనికేషన్ 6. перен. విధానం, పంథా; ~ поведения విధానం; генеральная ~ సాధారణ పంథా

линованный *ручка*; ~ая бумага రూళ్ళ కాగితం
 линовать, налинковать *(вн.)* రూళ్లు గీయు (వేయు)

линолеум *м* లినోలియం

линчевать *несов. и сов. (вн.)* న్యాయవిచారణ లేకుండా చంపు

линька *ж* [ఈకలు, బొచ్చు] రాయికోవడం (птиц, животных); కుబుసం విడవడం (змея)

линейный разг. (выцветший) వాడిపోయిన, రంగు వెలిసిపోయిన

линять 1. *сов.* полинять (о матери) రంగు మాసిపోవు, తగ్గు, వెలిసిపోవు, వాడిపోవు 2. *сов.* влинять бొచ్చు (వెండ్రుకలు) రాలిపోవు (о животных); ఈకలు రాలిపోవు (о птицах); కుబుసం విడుచు (о змеях)

липа *ж* లైమ్ చెట్టు

липкий జిగురైన, అంటుకొనే

липнуть *несов. (к от.)* (కు) అతుకుకొను, అంటుకుపోవు

лирика *ж* *тк. ед.* 1. (вид поэзии) భావగీతాలు 2. (лирические произведения) భావకవిత్వం; ~ Пушкина షుప్పిన్ భావకవిత్వం 3. перен. разг. లాటిత్వం, లాటిత్వ భరితం

ЛИМ — ЛИТ

Л

лирическ||ий: ~ое стихотворение భావగీతం, భావగీతం

лиса *ж* 1. నక్క 2. (мех) నక్క బొచ్చు; черно-бурая ~ నల్లనక్క బొచ్చు

лисёнок *м* నక్క పిల్ల

лисица *ж* *см.* лиса

лист *м* 1. (мн. листься и листьы) *бот.* దళం, రేకు; сухой ~ ఎండుతూకు 2. (мн. листьы) కాగితం (бумага); లోహపు రేకు (металла)

листать *несов. (вн.)* తిరగవేయు

листва *ж* *собир.* దళాలు, ఆకులు

лиственный: ~ое дерево ఆకులున్న చెట్టు; ~ый лес గుబురు (ఆకుల) చెట్ల అడవి

листовка *ж* కరపత్రం

листовой: ~е железо ఇనుప పలక (రేకు)

листопад *м* ఆకులు రాలుట (రాలిపోవుట)

литейный లోహాలు కరిగించి పోతపోసే; ~ цех లోహాలు కరిగించి పోతపోసే ఫ్యాక్రీ, ఫౌండ్రీ

литейщик *м* లోహాలు కరిగించి పోతపోసేవాడు

литератор *м* రచయిత, సాహితీపరుడు, సాహిత్యకారుడు

литература *ж* సాహిత్యం, సారస్వతం; политическая ~ రాజకీయ సాహిత్యం; специальная ~ ప్రత్యేక (విజ్ఞానశాస్త్రానికి సంబంధించిన) సాహిత్యం; художественная ~ కల్పనా (కాల్పనిక) సాహిత్యం

литературный 1. సాహిత్య, సాహిత్యపర 2. (соответствующий нормам литературного языка) సాహిత్య, ప్రామాణిక; ~ стиль సాహిత్య శైలి

литературовед *м* సాహిత్యవేత్త

литературоведение *с* సాహిత్య విమర్శ, సాహిత్య చరిత్ర

литовец *м* లిథువేనియాకు చెందినవాడు, లిథువేనియన్

литовский లిథువేనియన్; ~ язык లిథువేనియన్ భాష

литография *ж* 1. (оттиск) లిథోగ్రాఫ్ 2. (печатание) లిథోగ్రాఫీ

лит||ой పోత[పోసిన]; ~ое издэлие పోత (పోతపోసిన) వస్తువు; ~ая сталь పోత ఉక్కు

литр *м* లీటరు

лить *несов.* 1. (вн.; заставлять течь) పోయు, పోసుకొను, కురిపించు 2. разг. (сильно течь) ధారాళంగా ప్రవహించు 3. *тех. (вн.)* పోతపోయు ◇ ~ слёзы కన్నీళ్లు కార్చు

литьё *с* 1. (действие) పోతపోయడం 2. *собир. (изделия)* పోత (పోతపోసిన) వస్తువులు

лѣтъся несов. పారు, ప్రవహించు, కారు, ప్రవించు
лифт *м* లిఫ్టు; подниматься на ~е లిఫ్టులో
పైకి వెళ్లు; спускаться на ~е లిఫ్టులో కిందికి దిగు
лифтер *м* లిఫ్టువన్

лифчик *м* బాడీ

лихачество *с* సాహసీకత, తెంపరితనం

лихо нареч. разг. 1. (храбро) సాహసంగా, సాహసంతో 2. (бойко) చురుకుగా 3. (ловко, искусно) మంచి చలాకీగా; ~ отпльсывать మంచి చలాకీగా నృత్యం చేయు

лихой разг. 1. (храбрый) ధైర్యంగల, సాహసంగల 2. (быстрый) వేగవంతమైన 3. (ловкий) నేర్పరి, ఆరితేరిన

лихорадит|| *несов. безл.*: меня ~ నాకు పులకరం (జ్వరం) తగిలించి

лихорадка *ж* 1. జ్వరం; жёлтая ~ కుంభ కామెర్ల జ్వరం 2. перен. జ్వరం; золотая ~ బంగారం ఉన్నాదం

лихорадочный|| *ый* 1. జ్వర; ~ое состояние జ్వర లక్షణం, జ్వరస్థితి 2. перен. ఉన్నతమైన; ~ый взгляд జ్వరోన్నతమైన చూపు; ~ая деятельность ఉద్దిక్త కార్యకలాపాలు

лицев|| *ой* 1. ముఖ; ~ой нерв ముఖ నాడి 2. (наружный) సీదా; ~ая сторона материи గుడ్డ సీదా[వైపు] ◇ ~ой счёт бухгалтер. స్వంత (పేర నున్న) ఖాతా

лицемер *м* కపటి, వంచకుడు, నానిముచ్చ

лицемерие *с* కపటం, కృత్రిమబుద్ధి, కుటిలత, కాపట్యం, వంచన

лицемерить несов. కపటంగా ప్రవర్తించు, అత్తచస్తే కోడలు యేడ్చినట్టు

лицемерный కపటమైన, మాయ [అయిన]

лицензия *ж* эк. లైసెన్సు

лиц|| *с* 1. ముఖం 2. перен. (отличительные черты) లక్షణాలు 3. (человек) వ్యక్తి; важное ~ం ముఖ్యవ్యక్తి, ప్రముఖుడు; действующее ~ం театр. పాత్ర (ధారి); доверенное ~ం నమ్మకస్నుడు; должностное ~ం అధికారి; частное ~ం వ్యక్తి 4. (лицевая сторона) సీదా [వైపు] 5. грам. పురుష; первое ~ం ఉత్తమ పురుషం; второе ~ం మధ్యమ పురుష; третье ~ం ప్రథమ పురుష ◇ быть к ~у кому-л. ఒకరికి తగినట్టు (బాగా) ఉండు; встречаться ~ом к ~у с опасностью ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొను; говорить что-л. кому-л. в ~ం ఏదైనా ఒకరికి (ఒకరి

ముఖన) ముఖమీద చెప్పు, నిర్మొగమాటంగా చెప్పు; знать кого-л. в ~ం ముఖ పరిచయం కలిగి ఉండు; исчезать с ~а земли భూతలంమీదనుంచి అంతర్ధాన మగు (మాయమగు, అదృశ్యమగు); на одно ~ం ఒకే విధంగా; от ~а кого-л. ఒకరి తరపున; перед ~ом смерти చావుకు సిద్ధంగా

личин|| *а* ж వేషం, ముసుగు; под ~ой дружбы స్నేహం వేషంలో (ముసుగులో)

личинка *ж* зool. లార్వా

лично нареч. వ్యక్తిగతంగా, స్వంతంగా; ~ написать స్వంతంగా రాయు; я ~ не возражаю వ్యక్తిగతంగా (నామట్టుకు) నాకు అభ్యంతరం లేదు

личность *ж* 1. (индивидуальность) వ్యక్తిత్వం 2. (человек) వ్యక్తి; подозрительная ~ అనుమానాస్పదమైన వ్యక్తి

личн|| *ый* 1. వ్యక్తిగత, సొంత; ~ая собственность వ్యక్తిగత ఆస్తి 2. (предназначенный для какого-л. отдельного лица) ప్రైవేటు; ~ый секретарь ప్రైవేటు సెక్రటరీ; ~ая охрана అంగరక్షకులు 3. (принадлежащий личности): ~ые права граждан పౌరులకి వున్న వ్యక్తిగత హక్కులు; ~ая неприкосновенность వ్యక్తి అనుల్లంఘనీయత 4. (касающийся какого-л. отдельного лица) వ్యక్తిగత, స్వంత, సొంత; ~ая жизнь వ్యక్తిగత జీవితం; ~ое дело వ్యక్తిగత (స్వంత, సొంత) వ్యవహారం 5. (осуществляемый данным лицом) వ్యక్తిగత, సొంత; ~ое присутствие సొంత హాజరు 6. (проявляемый данным лицом) వ్యక్తిగత; ~ая заинтересованность в чём-л. దేనిలో వైనా వ్యక్తిగత ప్రయోజనానకులు; ~ая симпатия к кому-л. ఒకరిపట్ల వ్యక్తిగత ఇష్టం 7. грам. పురుష వాచక; ~ое местоимение పురుషవాచక సర్వామం ◇ ~ый состав సిబ్బంది; ~ое дело (документы) వ్యక్తిగత రికార్డు

лишать, лишить (вн., рд.) లేకుండా చేయు; ~ наследства వారసత్వం లేకుండా చేయు; ~ права హక్కు లేకుండా చేయు; ~ свободы ఖైదులో (జైలులో) పెట్టు; ~ средств существования కడుపుమీద కొట్టు; ~ самого необходимого నివృత్తికల్లా పుట్టుపు ◇ ~ слова మాట్లాడే హక్కు లేకుండా చేయు, మాట్లాడకుండా చేయు; ~ себя жизни ఆత్మహత్య చేసుకొను

лишаться, лишиться (рд.) కోల్పోవు, పోగొట్టుకొను; ~ доверия నమ్మకం కోల్పోవు ◇ ~ дара речи అవాక్కులు పోవు; ~ слуха మూగపోవు

лишение|| *с* 1. (действие) విహీనం, వి నత; ~е гражданских прав పౌరహక్కుల రోపం, (ఒకరికి)

పొరహక్కులు లేకుండా చేయడం; ~е свободды జైలుతో పెట్టడం, నిర్బంధించడం 2.: ~я мн. (нужда) లేమిడి; терпѣть ~я లేమిడి అనుభవించు

лишнѣ(ся) сов. см. лишатъ(ся)

лишн||ий 1. (избыточный) మిగులు; ~ие день-ти మిగులు (అమితమైన) డబ్బు 2. (ненужный) అవాంఛిత; ~ний человек అవాంఛిత వ్యక్తి 3. (добавочный) అదనపు, ఎక్కువైన < три ты́сячи с ~им మూడు వేలకన్నగా (మించి); бѹдет не ~им అనవసరం కాదు; позволя́тъ себѣ ~ее మితిమీరి ప్రవర్తించు

лишь 1. частица (только) కేవలం, మాత్రం; у меня ~ одна́ за́бота నాకున్నది కేవలం ఒక్కటే చింత, నాకు మాత్రం ఒక్కటే చింత; мы приде́м ~ в пять часо́в మేము ఐదు గంటలకు మాత్రమే వస్తాం; он вы́шел ~ на́ две мину́ты అతను రెండే రెండు నిమిషాలు విడిచి బయటకు వెళ్ళాడు 2. союз (едва) వెంటనే, తక్షణమే; ~ то́лько అప్పుడే; ~ он вошёл, зазвонил телефо́н అతను రోపరికి వచ్చాడో లేదో (వచ్చిన వెంటనే) టెలిఫోన్ మోగింది < ~ бы [то́лько] అయితే బాగుండును [మంచిది]; ~ бы он прие́хал అతను వస్తే బాగుండును; ~ бы не опозда́тъ అలస్యం కాకుంటే బాగుండును

лоб м నుదురు, లతాటం, నోసలు

лов м [చేపల] వేట, [చేపలను] పట్టడం

ловец м జారి, బెస్త, బెస్తవాడు (рыбак); వేటగాడు (охотник)

ловить, поймать (вн.) 1. పట్టు; ~ ры́бу చేపలు పట్టు 2. перен. (уличать) వెల్లడిచేయు, బహిరంగపరచు < ~ слѹчай అవకాశం ఉపయోగించుకొను; ~ ры́бу в му́тной воде ఇతరుల కష్టాలను ఉపయోగించుకొను, ఇల్లు కాలుతూ ఉంటే పేలాలు ఏరుకొను; ~ че́й-л. взгляд ఒకరి దృష్టిలో పడేందుకు ప్రయత్నించు

ловкий 1. నేర్పుగల, అరితేరిన; ~ наёздник నేర్పుగల (అరితేరిన) రౌతు 2. (сообразительный, изворотливый) చతురమైన, చతుర్యంగల; ~ человек చతురుడు

ловкость ж 1. నేర్పరిదనం, నేర్పు, నిపుణత 2. (изворотливостъ) లాఘవం < ~ рук ఇంద్రజాలం, పాస్తలానునం

ловля ж వేట; ~ птиц పక్షుల వేట; ры́бная ~ చేపల వేట, చేపలు పట్టడం

ловушк||а ж прям., перен. పం, బొను; попа-дѣтъ в ~у వలలో (బొనులో) పడు (చిక్కుకొను)

логарифм м мат. లఘుగణనం, సంవర్గమానం

логарифмическ||ий мат.: ~ая ли́нейка సం

వర్గమాన (స్కేల్) రూల్; ~ая таблица సంవర్గమానవ పట్టీలు, లఘుగణక సారణి

логика ж 1. (наука) తర్కశాస్త్రం, లాజిక్ 2. (ход рассуждений) తర్కం 3. (внутренняя зако-номерность) తర్కం

логически нареч. తార్కికంగా; ~ мыслить తార్కి-కంగా ఆలోచించు

логически||й 1. తర్కశాస్త్రానుసారమైన, తార్కిక; ~е категории తర్కశాస్త్ర భావాభివర్గాలు 2. (зако-номерный) తర్కబద్ధ

логичный తర్కశాస్త్రానుసార, తర్కబద్ధ; ~ др.-вод తర్కబద్ధ వాదం; ~ посту́пок తర్కబద్ధమైన చర్య లóговище с గువో

лóгово с см. лóговище

лóдка ж పడవ, నావ < подводная ~ జలాంతర్గామి лóдочн||й: ~ая стáнция బోట్ హౌస్

лодыжка ж కాలి చీలమండ

лодырничать несов. разг. సోమరిగా కాలం గడుపు, పనిచేయుకుండా (పని లేకుండా) ఉండు

лодырь м разг. సోమరి[పోతు]

лóжа ж театр. (థియేటరులో) బాక్స్

ложбйна ж పల్లపు స్థానం

лóже с уст. మంచం, పాస్సు

ложиться, лечь పడు, పడుకొను < ~ спать పడుకొను; ~ в боль́ницу అస్పత్రులో చేరు; ~ в ос-но́ву пу́надига (ఆధారమై) వుండు; на меня́ легла́ отвѣтственность [కా] బాధ్యత నామీద పడింది

ложк||а ж చెంచా, స్పూను; разлива́тельная ~а గరిటె; сто́ловая ~а చెంచా; ча́йная ~а టీ స్పూను < ~а дѣгтя в рóчке мѣда погов. కుండెడు పాలలో ఒక ఉప్పు గల్లు (రాయి); чѣрез час по ча́йной ~е погов. కొంచెం కొంచెంగా, అతి మెల్లగా

ложн||ый 1. బూటకమైన, బూటకపు; ~ая кля́тва అప్రమాణం; ~ые свѣдения బూటకపు సమాచారం 2. (ошибочный, неправильный) తప్పుడు, కల్ల; ~ые вы́воды తప్పుడు నిర్ధారణలు 3. (вызванный пред-рассудками) తప్పుడు; ~ый стыд తప్పుడు సిగ్గు

ложь ж అబద్ధం, అబద్ధాలు, తక్కిడి, బొంకు

лоза́ ж: виногра́дная ~ ద్రాక్ష తీగ (లత)

лóзунг м 1. నినాదం; выдвигать ~ నినాదాన్ని ఇచ్చు 2. (плакат) బంటింగ్, పోస్టరు

локализáция ж పరిమితం చేయడం, పరిమితమ వడం

ЛОК — ЛОШ

локализовать *несов. и сов. (вн.)* పరిమితం చేయు, ప్రాంతీయం చేయు

локализоваться *несов. и сов.* పరిమితం (ప్రాంతీయం) చేయబడు

локальн||ый (ప్రాంతీయ[మైన], స్థానిక[మైన]; ~ ая войн||а స్థానిక యుద్ధం

лока́тор *м* లొకేటర్

лока́ут *м* బండ్, లాక్-అప్ లట్

локомоти́в *м* రైల్వే ఇంజను

локо́н *м* జాట్టు ఉంగరం, ముంగురు, వెంట్రుకల కుచ్చు

локо́ть *м* మోచేయ

лом *I м (орудие)* గడ్డపాక, గుడ్డలి

лом *II м собир.* ముక్కలు; метал||лический ~ లోహపు (ఇసుప) ముక్కలు

лома́н||ый పగిలిన ◇ ~ый язы́к వచ్చిరాని భాష; ~ая ли́ния తెగిన గీత (రేఖ)

ломать, поломать, сломать (вн.) 1. విరగగొట్టు, పగలగొట్టు; ~ сук కొమ్మను విరగగొట్టు 2. (повреждать, приводить в негодность) పగులు, పగలగొట్టు, పాడు చేయు; ~ игрушку ఆటబొమ్మను పగలగొట్టు (పాడు చేయు); ~ руку చేతిని విరుచు 3. (уничтожать, разрушать) కూల్చివేయు (сносить); నశింప చేయు (разрушать) 4. *перен.* నిర్మూలించు, నశింప చేయు; ~ традиции సంప్రదాయాలను నిర్మూలించు ◇ ~ голову над чем-л. దేనిమీదనైనా తల బద్దలు చేసుకొను, బుర్ర బద్దలు కొట్టుకొను

ломаться, поломаться, сломаться 1. పగిలిపోవు, పగులబారు, విరుచు 2. (приходить в негодность) పాడై పోవు 3. *тк. несов. (кривляться)* మూతి విరుచు, దేనికైనా అంగీకరించడంలో చిక్కులు తెచ్చిపెట్టు

ломба́рд *м* తాకట్టుకొట్టు; закла́дывать в ~ తాకట్టు పెట్టు

ломить *несов. безл.:* у него ломит ноги అతని కాళ్లు నొప్పాయి

ломиться *несов.* 1. (быть переполненным, гнуться под тяжестью) నిండి వుండు, కిరికిరిలాడు 2. *разг. (идти напролом)* విరుచుకొను, తోసుకొని వెళ్లు; ~ в дверь తలుపులో విరుచుకొను

ломкий పెళుసు

ломо́та *ж* నొప్పి

ломо́ть *м* ముక్క; ~ хлéb||а రొట్టె ముక్క

ломти́к *м* కోసిన ముక్క, బద్ద

ло́н||о *с:* на ~е природы ప్రకృతి ఒడిలో

лопасть *ж* రెక్క; ~ винта ప్రాపెల్లర్ రెక్క

лопа́та *ж* పాక

лопа́тка *ж* 1. [చిన్న] పాక 2. *анат.* రెక్క ఎముక, అంశఫలకం

лопа́ться *несов.* 1. పగులు, చీలు, చితుకు, పట్టు మను 2. (о почках) అంకురించు 3. *перен. разг.* దివాళా తీయు ◇ ег||о терпение ~ется *разг.* అతని ఓర్పు నిండుకొంటోంది (నశిస్తోంది)

ло́пну||ть *сов.* 1. పగిలిపోవు; струна ~ла తీగె తెగిపోయింది 2. (о почках) చీలిపోవు, అంకురించు 3. *перен. разг.* దివాళా తీయు ◇ ~ть от з||ависти *разг.* ఈర్ష్యతో ఉడికిపోవు (మండిపడు); ~ть как мыль||ный пузырь పీటిబుడగ లాగా పగులు (బద్దలగు); ег||о терпение ~ло *разг.* అతని ఓర్పు అయిపోయింది; чуть не ~ть со сме||ху *разг.* పొట్ట చెక్కిలయేలా నవ్వు

лопота́ть *несов. разг.* జిలిబిలిగా మాట్లాడు

лоск *м* 1. (глянец) మెరుగులు 2. *перен.* నాగరికత

лоску́т *м* చింపిరి గుడ్డ, గుడ్డ ముక్క (పేలిక)

лосн||иться *несов.* మెరియు, నున్నగా వుండు; జిడ్డుగా వుండు (об одежде); во́лосы ~я́тся తలజిడ్డు కారు తోంది

лососи́на *ж* సాల్మన్ చేప మాంసం

лосо́сь *м* సాల్మన్ చేప

лось *м* ఏల్క్, పెద్ద జింక

лот *м мор.* లెడ్, పిటి లోతు పరీక్షించే పరికరం

лотере́йный లాటరీ; ~ биле́т లాటరీ టికెట్టు

лотере́||я *ж* లాటరీ; выигрывать в ~ю లాటరీలో గెలుపు పొందు, లాటరీ గెలుచు; разыгрывать в ~ю లాటరీ కట్టు

лото́ с неск||л. పాచికల ఆట

лото́к *м* 1. (прилавок) అమ్మే బల్ల, స్టాండు 2. (жёл||об) చూరు గొట్టం

лото́с *м* కమలం, పద్మం, తామర పువ్వు

лото́чник *м* చిల్లర నరుకులు అమ్మేవాడు, వీధుల వెంట తిరిగి అమ్మేవాడు

лоха́нь *ж* తొట్టె

лохма́титься *несов. разг.* చింపిరి అగు

лохма́тый చింపిరి

лохмотья́ *мн.* చింపిరి బట్టలు

ло́цман *м мор.* ఓడ నడిపేవాడు, ఆరకాటి

лошади́н||ый 1. గుర్రపు, అళ్ళ; ~ый хвост గుర్రపు తోక 2. (такой, как у лошади) గుర్రం లాంటి, గుర్రం మాదిరి; ~ое лицо గుర్రం లాంటి ముఖం

◇ ~ая дрозда పెద్ద మోతాడు; ~ое здоровье ఏనుగు ఆరోగ్యం, [వాడిది] వజ్రకాయం

лошадь ж గుర్రం, అశ్వం

лощень||ый 1. నునుపు, నున్నని, నునుపైన; ~ая бумáга నునుపైన కాగితం 2. перен. నభ్యంతో కూడిన, సంస్కారవంత

лощина ж లోయ, లొద్ది, లోవ

лояльность ж విశ్వాసం, విధేయత

лояльный విశ్వాసంగల, భక్తిగల, విధేయమైన

лу́бок м 1. చౌకబారు కళా ఖండం 2. мед. బద్ద కట్టు; накладывать ~ на что-л. దేనిమీదనైనా (దేని కైనా) బద్దకట్టు కట్టు

луг м పచ్చిక[మైదానం], పచ్చికబయలు, పచ్చికబీడు

лудильщик м శాల్పికుడు, కంచరి, మాల్లు వేసేవాడు

лудить несов. (вн.) తగరం పూయు, తగరం (కళాయి) వేయు

луж|а ж మడుగు, నీటిమడుగు, గుంట ◇ сесть в ~у разг. గోతిలో పడు

лужайка ж పచ్చికబయలు, లాన్

лук I м бот. ఉల్లి; зелёный ~ ఉల్లికోళ్ళు; репчатый ~ ఉల్లి పాయ (గడ్డ)

лук II м (оружие) విల్పు, ధనుస్సు, బాణాసనం, చాపం; натягивать ~ విల్పును వంచు

лукавить, слукавить గడనరిగా (గడుసుగా) దాట వేయు, తంత్రము (జిత్తులు) వేయు

лукавость ж గడనరితనం

лукавство с గడనరితనం

лукавый 1. (хитрый) తంత్రంగల, కపటబుద్ధియైన 2. (изрядный) గడుసరి; ~ взгляд గడుసరి చూపు

лу́ковица ж 1. бот. గడ్డ, ఉండ, దుంప 2. (золотка лука) ఉల్లి గడ్డ

луна́ ж చంద్రుడు, నెల, చందమామ; полная ~ పూర్ణ చంద్రుడు, పున్నమి, పౌర్ణమి

луна́тик м నిద్రలో నడిచేవాడు

лу́нка ж 1. (углубление) గొల్లం 2. (отверстие во льду) మంచుగడ్డలో కన్నం

лу́нн||ый చంద్రమానపు, చంద్ర; ~ый календарь చంద్ర మానం; ~ый месяц చంద్ర మానం; ~ый свет వెన్నెల, చంద్రక; полови́на ~ого ме́сяца పక్షం ◇ ~ый ка́мень చంద్ర కాంతం, తొగ చెలి రాయి, నెలరాయి

луноход м లునోహోడ్

лу́па ж భూతద్దం, భూతదర్పణం

лу́п|ить I, отлуп|ить (вн.; бить) కొట్టు, బాదు, తోలు ఒలుచు

ЛОШ — ЛЫС

Л

луп|ить II, облуп|ить (вн.) ఒలుచు

луп|иться, облуп|иться 1. (шелушиться) పెచ్చులు రేగు 2. (обсыпаться) ఊడు, ఊడిపోవు

луч м కిరణం; ~ об|онца సూర్య కిరణం, భామం

◇ ~ над|жды రవంత ఆశ; космо|ические ~ и| физ. కాస్మిక్ కిరణాలు; рентгено|вские ~и| физ. ఎక్స్రేలు

лучев|ой 1. వికిరణ 2. (расходящийся радиуса-ми) చీలిన ◇ ~ая бо|лезнь రేడియేషన్ వ్యాధి; ~ая терапия రేడియేషన్ చికిత్స

лучеза|рный ప్రకాశవంతమైన, కాంతివంతమైన, ఉజ్వలమైన

лучи|сты||й మెరిసే నక్షత్రాలు; ~е глаза́ мెరిసే (కాంతివంతమైన) కళ్ళు

лу́чше 1. сравн. ст. к хоро|ший: ~ всех అన్నిటి కంటే మంచిది, అత్యుత్తమమైనది (о предмете); అందరికంటే మంచివాడు, ఉత్తముడు (о человеке) 2. сравн. ст. к хоро|шо మేలైన, ఉత్తమమైన 3. в знач. сказ. (о состоянии больного): больно|му сего|дня ~ ఈనాడు రోగి నయంగా ఉన్నాడు, ఈ రోజు రోగికి మెరుగ్గా వుంది 4. в знач. части|цы మంచిది, మేలు; ~ оста|ться здесь ఇక్కడ ఉండడం మేలు; ~ не спра|шивай| о|р|т|ом అడగకుండా వుండటం మంచిది; ему| ~ уй|ти అతను వెళ్ళడం మంచిది ◇ тем ~ మేలే, మంచిదే; ~ сказа|ть చెప్పడం మంచిది; как мо|жно ~ ఒకరి శక్తిసామర్థ్యాల మేరకు, ఒకరి శక్తికొలిది

лу́чш||ий 1. сравн. ст. к хоро|ший మేలైన, ఉత్తమమైన 2. превосх. ст. к хоро|ший ఉత్తమమైనది (о предмете); ఉత్తముడు (о человеке); мой ~ий друг నా ఉత్తమ మిత్రుడు 3.: ~ее в знач. су|щ. с ఉత్తమమైనది, శ్రేష్ఠమైనది; за неиме|нием ~его ఇంతకంటే మేలైనది లేనందున ◇ к ~ему మేలుకోసం; всего| ~его! శుభమున్ను

лу́ш|ить несов. (вн.): ~ се|мечки (орехи) గింజలు కొరుకు

лы́ж||и мн. (ед. лы́жа ж) స్కీ; ходи|ть на ~ах స్కీ చేయు

лы́жник м స్కీ చేసేవాడు, స్కీయర్

лы́жн||ый స్కీ; ~ый спорт స్కీయింగ్; ~ая ба|за స్కీ కేంద్రం

лыс|еть, облыс|еть, полыс|еть [నగం, పాక్షికంగా] బట్టతల అగు

лы́сина ж [కొంతమేర] బట్టతల

ЛЫС — ЛЮБ

лысыый బట్టతలగల; ~ человек బట్టతలవాడు, ఖర్వాలుడు

львёнок *м* సింహపు కూన

львийный సింహపు; ~ый рёв సింహగర్జనం; ~ая шкура సింహపు తోలు

львица *ж* సివంగి

льгота *ж* రాయితీ; пользоваться ~ми రాయితీలు అనుభవించు

льготный అనుకూల, సానుకూల, తగ్గింపు; на ~ых условиях అనుకూల (సానుకూల) షరతులమీద; по ~ой цене తగ్గింపు ధరకు

льдина *ж* మంచుగడ్డ (ముక్క, దిబ్బ)

льноводство *с* జననవార పెంపకం

льнопрядильный: ~ая фабрика నార (జనవ నార) నేత ఫ్యాక్టరీ

льняной నార, అగిసె, ఎల్లగిసె; ~ая ткань నార బట్ట; ~ое масло అగిసెగింజల నూనె, (అగిసె) నూనె

льстец *м* ఇచ్చగొండి, ఇచ్చకాలమారి

льстивый మెచ్చుకోలు; ~ый человек మెచ్చుకోలు మనిషి; ~ая улыбка మెచ్చుకోలు నవ్వు

лестить, польстить (*от.*) 1. పొగడు, ఉబ్బించు, స్తుతించు, ముఖస్తుతి చేయు, మెచ్చుకొను 2. (*оставлять удовлетворение*) (కి) సంతృప్తి కలిగించు; ~ самолюбию ఆత్మత్వస్తి కలిగించు

любёзничать *несов. разг. (с тв.)* మెచ్చుకోలు మాటలు చెప్పు

любёзность *ж* 1. (*свойство*) మర్యాద 2. (*любезная услуга*) ఉపకారం

любёзный మర్యాద, సరసతగల, సుస్వభావంగల, సౌజన్యంగల; ~й ответ సరసమైన (మర్యాద అయిన) జవాబు; ~й человек సరసుడు ◇ будьте ~ దయచేసి

любимец *м* ప్రేయమైనది; ఇష్టమైనది, ఇష్టుడు, ప్రేయుడు, ప్రీతిపాత్రుడు (*тк. о человеке*)

любимчик *м разг.* అభిమాని, ఇష్టుడు, ప్రేయుడు, ప్రీతిపాత్రుడు

любимый 1. *в разн. знач.* ప్రేయమైన, ఇష్టమైన, అభిమాన; ~ый ребёнок ముద్దు బిడ్డ; ~ая книга ఇష్టమైన (ప్రేయమైన) పుస్తకం, అభిమాన గ్రంథం; ~ое кушанье ప్రేయమైన (ఇష్టమైన) వంటకం 2. *в знач. сущ. м* ప్రేయుడు

любитель *м* 1. అభిమాని; ~ литературы సాహితీ ప్రేయుడు; ~ музыки సంగీతాభిమాని; он ~ покупать అతనికి తిండి అంటే మనో యిష్టం 2. (*непро-*

фессионал) ఔత్సాహికుడు; актёр ~ ఔత్సాహిక నటుడు; музыкант ~ ఔత్సాహిక సంగీత వాద్యుడు

любительский ఔత్సాహిక, అమెయ్యార్; ~ спектакль ఔత్సాహిక ప్రదర్శన

любить *несов. (вн.)* 1. ప్రేమించు, ముచ్చటపడు; я люблю её నేను ఆమెను ప్రేమిస్తున్నాను, ఆమెమీద నాకు ప్రేమ; она очень любит своего сына ఆమెకి తన కొడుకు అంటే ప్రాణం 2. (*чувствовать склонность*) (అంటే) ఇష్టపడు; я очень люблю музыку సంగీతం అంటే నాకు చాల ఇష్టం, నేను సంగీతమంటే చెవికోసుకుంటాను; она любит литературу ఆమెకు సాహిత్యమంటే అభిరాష

любо *безл. в знач. сказ. разг.:* ~ смотреть కన్నుల పండుగ; ~-дóрого కన్నులకు పండుగలాగా

любоваться, полюбоваться (*тв., на вн.*) (చూసి) మెచ్చుకొను; ~ природой ప్రకృతి దృశ్యాన్ని చూసి మెచ్చుకొను (అనందించు)

любовник *м* ప్రేయుడు, అంటుకాడు

любовница *ж* ప్రేయురాలు, ప్రేయిని, అంటుకత్తె

любовно *нареч.* అప్యాయంగా

любовный 1. ప్రేమ, కామంగల, మోహంతో కూడిన; ~ый взгляд కామంగల (మోహంతో కూడిన) చూపు; ~ое письмо ప్రేమ లేఖ 2. (*внимательный*) ప్రేమ; ~ое отношение ప్రేమాభిమానం, ప్రేమానురాగం

любовь *ж* 1. ప్రేమ, ఆపేక్ష, అప్యాయం; ~ к родине దేశభక్తి, మాతృ భూమిపై ప్రేమ; материнская ~ తల్లి ప్రేమ, కడుపు తీపి 2. (*чувство привязанности к лицу другого пола*) ప్రేమ, ఆపేక్ష, కామం 3. (*интерес, влечение*) ప్రేమ

любопытность *ж* బుభుత్స, జిజ్ఞాస, కుతూహలం

любопытный కుతూహలం, జిజ్ఞాస కనపరచే

любопытный 1. ఎవరైనా (*о человеке*); ఏదైనా, ఎటువంటి దైవా (*о предмете*); в ~е время ఎప్పుడైనా సరే, ఎప్పుడంటే అప్పుడు 2. *в знач. сущ. м* ప్రతి ఒకడూ; ~то может сделать ~й ఈ పని ఎవరైనా చేయగలరు

любопытно *безл. в знач. сказ.:* мне ~ было узнать, чем ~то кончится ఆ పని ఎలా ముగుస్తుందో అని కుతూహలంగా ఎదురు చూశాను

любопытный 1. (*любопытный*) ఉత్సుకతగల (*о человеке*); కుతూహలంగల (*о взгляде и т. п.*) 2. (*интересный*) ఆసక్తికరమైన, ఆసక్తిదాయకమైన

любопытство *с* ఉత్సుకత; కుతూహలం, కౌతుకం (*любопытность*)

любопытствовать *несов.* జిజ్ఞాస కనపరచు

любящ||ий అనురక్త; ~ий сын అనురక్త పుత్రుడు; ~ая женщина కామిని

люди *мн.* జనం, జనులు, మనుషులు, ప్రజానీకం, తోక; старые ~ ముసలివారు; большая часть людей ప్రజలలో అధిక భాగం, మనుషులలో చాలామంది
◇ ~ доброй воли సహృదయులు; выйти в ~ పైకి వచ్చు

люди||ий జనంతో నిండిన; ~ая улица జనంతో నిండిన (కిక్కిరిసిన) వీధి

людоёд *м* నరమాంస భక్షకుడు

людоёдность *с* నరమాంస భక్షకత్వం

людской మనుష్య సంబంధమైన, మానవ, నర; ~ род మానవజాతి, నరజాతి

люк *м:* ~ на палубе ఓడ డెక్కు ద్వారం; ~ на сцене హాచెట్ డోర్

люкс *м* డిలక్స్; каюта-~ డిలక్స్ గది

люлька *ж* ఉయ్యాల, డోల

люстра *ж* లస్తరు, కొమ్మల దీపపు సెమ్మె, దీపాల గుత్తి

лютость *ж* క్రూరత్వం, క్రూర్యం, ఉద్బంధత

лют||ий 1. క్రూర, ఉగ్రుడైన; ~ий враг ఉగ్రుడైన శత్రువు 2. перен. (мучительный, тяжкий) దారుణ; ~ая смерть దారుణ మరణం 3. (очень сильный) ఉగ్ర, ఉద్బంధమైన, దారుణ; ~ий мороз దారుణమైన చలి; ~ая ненависть పరమ విద్వేషం; ~ая стихия ఉద్బంధమైన ప్రకృతి శక్తులు

ля *с нескл. муз. А, а* [సంగీత స్వరం]

лягáть, лягнúть (*вн.*) తన్ను

лягáться *несов.* తన్ను, (కి) తన్నడం అలవాటు పుండు

лягнúть *сов. см.* лягáть

лягúшка *ж* కప్ప

ляжка *ж разг.* తోడ, ఊరుపు

лязг *м* గణగణమను ధ్వని

лязгать, лязгнуть గణగణమని ధ్వనించు, గణగణమను; ~ зубами పళ్ళ చలికి కటకటమను (వణకు)

лязгнуть *сов. см.* лязгать

лямк||а *ж* పట్టి, దట్టి ◇ тянúть ~у *разг.* కష్టమైన కూలి పనిచేయు, బరువులు మోయు

лясы: точить ~ *разг.* కాకమ్మ కథలు చెప్ప, వాగు, ప్రేలు

M

мавролэй *м* మసోలియం, సమాధి, మందిరం; Мавролэй В. И. Лёнина в. ఐ. లెనిన్ మసోలియం

ЛЮБ — МАЗ

M

маг *м (чародей)* మాంత్రికుడు, బ్రాహ్మణుడు
магазин *м* 1. షాపు, దుకాణం, అంగడి; ~ готового платья రెడీమేడ్ బట్టల షాపు; ~ самообслуживания స్వయంసేవా షాపు 2. (для патронов) తూటాల మేగజైన్

магистрал||ь *ж* 1. హైరోడ్డు, రాజమార్గం, రాచబాట; водные ~и ప్రధాన నీటి మార్గాలు; железно-дорожная ~ь ప్రధాన రైలు మార్గం 2. *тех.* మెయిను, గొట్టం; газовая ~ь గ్యాస్ మెయిను, ప్రధాన గ్యాస్ గొట్టం; электрическая ~ь ప్రధాన విద్యుత్ సరఫరా మార్గం
магическ||ий గరడి, మాయ, మ్యాజిక్ ◇ оказывать ~ое действие మ్యాజిక్ లాగా పనిచేయు

магия *ж* ఇంద్రజాలం, మ్యాజిక్

магнат *м* గొప్ప వంశస్థుడు, ప్రభువు; финансовый ~ పై నాన్స్ ప్రభువు

магнэзия *ж* మెగ్నీషి, మెగ్నీషియా, మహగ్నీష

магнетизм *м физ.* అయస్కాంత శక్తి; земной ~ భూ అయస్కాంతత్వం

магнетическ||ий అయస్కాంతపు; ~ая сила అయస్కాంత శక్తి

магние||ий మెగ్నీషియం; ~ая вспышка మెగ్నీషియం ఫ్లాష్

магний *м хим.* మెగ్నీషియం

магнит *м* అయస్కాంతం, సూదంటు రాయి

магнит||ий అయస్కాంతపు; ~ая стрелка అయస్కాంత సూచిక; ~ое поле *физ.* అయస్కాంత క్షేత్రం
магнитофон *м* టేప్ రికార్డు

мазать (*вн.*) 1. *сов.* намазать (*тв.*) పూయు, రాయు; ~ хлеб маслом బెడ్డుకు వెన్న రాయు 2. *сов.* измазать *разг.* (*тв.; пачкать*) మరక (మురికి) చేయు, మురికి పులుము 3. *сов.* намазать *разг.* (плохо рисовать) రంగులు పులుము 4. *сов.* промазывать *разг.* (делать промахи) గురి తప్పు

мазаться 1. *сов.* намазаться పూసుకొను, రాసుకొను, పులుముకొను; ~ вазелином వాజెలిన్ పూసుకొను (రాసుకొను) 2. *сов.* намазаться *разг.* (красить брови, губы, лицо) [కనుబొమ్మలకు, పెదవులకు] రంగులు పులుముకొను 3. *сов.* вымазаться (*пачкать себя*) మరక (మురికి) చేసుకొను (పులుముకొను) 4. *тк. несов. разг.:* стена мажется గోడ రంగు అంటుకొంటుంది

мазút *м* తారు

мазь *ж* 1. (лекарство) ఆయింట్ మెంటు, తైలం,

МАЙ — МАЛ

లేపనం 2. (смазочное вещество) గ్రీజు; колёсная ~ చక్రాల గ్రీజు; сапóжная ~ బూట్ పాలిష్ ◇ дéло на мазí разг. పని (వ్యవహారం) బాగా సాగుతోంది

ма́й м మే నెల ◇ Пéрвое ма́я మేదే, మే దినోత్సవం

ма́йка ж బనియను, బనిను

майо́р м మేజరు

ма́йск||ий 1. మే నెల[కు సంబంధించిన]; ~ий день మే నెలలో రోజు 2. (первомайский) మేదే; ~ая демонстра́ция మేదే కవాతు (పేరేడు)

ма́к м 1. (растение) గనగసాల చెట్టు (మొక్క)

2. собир. (семена) గనగసాలు

макаро́ны мн. సేమ్య, మకరోనీ

мака́ть несов. (вн.) ముంచు

маке́т м నమూనా

ма́клер м దళారి, దలారి

ма́ковый గనగసాల వంటి

максима́лизм м గరిష్ఠవాదం

максима́ль||ый అత్యధికమైన, గరిష్ఠ; ~ая ско́рость అత్యధిక వేగం

ма́ксимум м 1. గరిష్ఠ 2. в знач. нареч. మహా అయితే; éто сто́ит ~ 50 рублéй ఇది మహా అయితే 50 రూబుళ్లు ఉంటుంది

макула́тура ж тк. ед. 1. పాత (పాడైపోయిన) కాగితం, చిత్తు కాగితాలు 2. перен. చెత్త (పనికిమాలిన) రచన

маку́шка ж 1. కొన, చివర, శిఖరం, అగ్రం 2. (головы) జెదల, పెంకి, నడినెత్తి

малайзи́ец м మలేషియా దేశస్థుడు

малайзи́йский మలేషియన్

мале́йш||ий превосх. ст. к ма́лый I 1 అతి చిన్న, సూక్ష్మమైన, లేతం, కనిపింపక; не имéть ни ~его поня́тия లేత మాత్రంగా (కించిత్తు) కూడా తెలియకపోవడం

мале́к м చేప పిల్ల

ма́леньк||ий 1. చిన్న, స్వల్ప; ~ий дом చిన్న ఇల్లు; бóчень ~ий అతి సూక్ష్మమైన (స్వల్పమైన) 2. (незначительный) చిన్న, స్వల్ప; ~ий человек అబ్బుడు; ~ая неприятность చిన్న (స్వల్ప) ఇబ్బంది 3. (малолетний) చిన్న, చిట్టి, చిన్నారి; ~ий ребёнок చిన్న బిడ్డ, చిన్నారి పిల్లాడు

мали́на ж 1. (растение) రాస్బెర్రీ మొక్క 2. собир. (ягоды) రాస్బెర్రీ పండ్లు

мали́нник м రాస్బెర్రీ పొదలు

мали́нов||ый 1. రాస్బెర్రీ; ~ое варéнье రాస్బెర్రీ జామ్ 2. (о цвете) కెంపునవ్వు, ఎరుపు, రక్తవర్ణం, మంకెవరంగు

мáло нареч. 1. కొంచెం, తక్కువ, కొద్దిగా, స్వల్పం; он ~ знáет అతనికి కొద్దిగా తెలుసు; ~ संबóдного врéмени (కొంచెం) తీరిక తక్కువ 2. (недостаточно) పరిపడనంత, చాలనంత; éтого ~ ఇది పరిపోదు (చాలు) 3. в знач. сказ.: ~ обеща́ть, нáдо выполнjáть свои обеща́ния వాగ్దానం చేయగానే పరిపోదు, దాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి ◇ ~ кто éто знáет ఇది చాలా కొద్ది మందికే తెలుసు; мы ~ что мо́жем изменíть éа вíшьюంలో మేము చెయ్యగలిగినది బహు తక్కువ; ~ ли что! разг. అంటే ఏం?; ~ тогá что... разг. перево́дится отглагольнóм суиц. + కాకుండా (కాక), అంతే కాకుండా; ~ тогó что он пришéл сам, он привéл ещё и това́рищей అతను రావడమే కాకుండా, తన స్నేహితులను కూడా తీసుకువచ్చాడు; им и гóря ~ разг. వాళ్లు దేనినీ తెళ్ళచేయరు

малова́жный అప్రధానమైన, అముఖ్యమైన

малове́роятный అసంభావ్యమైన

маловóдный 1. (о водных источниках) తక్కువ నీరుగల 2. (о местнóсти) కరువు ప్రాంతం

маловразу́мительный అర్థంపర్థంలేని, తలాతోకాలేని

малогра́мотный 1. చదువులేని, డాక్కుశుద్దిలేని; ~ человек చదువులేనివాడు; డాక్కుశుద్దిలేనివాడు 2. (неправильно сделанный) బాషా జ్ఞానంలేని (о документе и т. п.); నేర్పులేని (о работе); ~ чертёж నేర్పులేని (చేయి తిరగని) రేఖాచిత్రం

малоду́шие с పిరికితనం, అధైర్యం

малоду́шный పిరికియైన, అధైర్య; ~ посту́пок అధైర్య ప్రవర్తన (చర్య); ~ человек పిరికివాడు

малозамéтный 1. అస్పష్టమైన 2. (ничем не выделяющийся) అముఖ్యమైన, అతి సామాన్యమైన

малоземéльный స్వల్ప (కొద్దిపాటి) భూమిగల

малознако́мый అపరిచితమైన, కొంచెం పరిచయం కలిగిన; ~ человек అపరిచితుడు

малозна́чащий అప్రముఖమైన, అముఖ్యమైన, కొంచెం (స్వల్ప, అల్ప) ప్రాముఖ్యంగల

малозна́чий||ый см. малозна́чащий

малоизвéстный కొంచెం (కొద్దిమందికి మాత్రమే) తెలిసిన

малоиму́щий పేద, బీద, నిరుపేద; ~ крестья́нин బీద (నిరుపేద) రైతు

малоиссле́дованный చాలా తక్కువ పరిశీలించిన

малокалийберн||యి చిన్న [కాలిబర్] రంధ్రంగల; ~ая винтовка చిన్న కాలిబర్ తుపాకి

малокалорийный||యి తక్కువ కేలరీల, పుష్టిలేని; ~ая пища తక్కువ కేలరీలుగల (పుష్టిలేని) ఆహారం

малокровие с రక్త హీనత (శూన్యత)

малокровный క్షీణరక్త, రక్త శూన్యమైన

малолетний పసి, లేత, బాల్య, బాల; ~ преступник బాల నేరస్థుడు

малолитражный: ~ автомобиль చిన్న కారు

малолюдный తక్కువ జనసమృద్ధిగల, పల్లని జనాభాగల (малонаселённый); తక్కువ జనం తిరిగే (об улице и т. п.)

мало-мальноски нареч. разг. కనీసం, అతికొద్ది, అత్యల్ప

маломощный 1. с.м. малосильный 1; 2. (бедный) బీద, పేద 3. (небольшой мощности) తక్కువ శక్తిగల; ~ двигатель తక్కువ శక్తిగల ఇంజను

малонадёжный నమ్మదగని

малонаселённый తక్కువ జనాభాగల, తక్కువమంది నివసించే

малообеспеченный||యి తక్కువ సంపాదనగల; ~ая семья తక్కువ (అంతంతమాత్రపు) సంపాదనగల కుటుంబం
малообразованный తక్కువ విద్యాభ్యాసగల (విద్యా స్థాయిగల)

малообщительный కలుపుగోలుతనంలేని, కలుపుగోలు కాని

мало-помалу нареч. разг. కొంచెం కొంచెం, ఇంచుకు చుక (понежнугу); క్రమక్రమంగా బలబల, రాగరాగ (постепенно)

малопродуктивный 1. (о труде) ఫలవంతం కాని, తక్కువ సామర్థ్యం గల 2. с.-х. తక్కువ దిగుబడి ఉండే

малоразвитый 1. (отсталый) వెనుకబడిన 2. (недостаточно образованный) విద్యాగంధంలేని, విద్యలేని, చదువురాని

малорослый గిడసబారిన, పాటి

малосемейный చిన్న కుటుంబంగల (సంసారంగల)

малосильный 1. (слабый) బలహీనమైన, సత్తువలేని, ఆశక్తుడైన 2. с.м. маломощный 3

малосодержательный చప్పని, నిస్సారమైన

малосознательный తక్కువ (హీన) చైతన్యంగల

малосольный||యి కొత్తగా ఉప్పులో వూరవేసిన; ~е огурцы కొత్తగా ఉప్పులో వూరవేసిన దోసకాయలు

мáлость ж разг. 1. (незначительное количество) కొంచెం, స్వల్పం, పిసరు; осталась сáмая ~ ఒక్క

МАЛ — МАМ

М

పిసరు మిగిలింది 2. (мелочь, пустяк) అల్ప (తృణ ప్రాయమైన) విషయం 3. в знач. нареч. లేశం

малотирáжный తక్కువ ప్రతులుగల (ప్రాచుర్యంగల)

малоубеждительный ఒప్పించని, ఒప్పదగని, నమ్మదగినవిగా కనిపించని

малоупотребительный ఎక్కువగా వాడుకలో లేని

малоценный తక్కువ విలువగల, అంత విలువైనది కాని

малочíсленный||యి అల్ప సంఖ్యాక, తక్కువైన, చాలని; ~ое плéмя తక్కువ మందిగల తెగ

мáл||యి I 1. చిన్న (по величине); స్వల్పం, తక్కువ (по количеству); егó знáния слíшком малы అతని జ్ఞానం అతి స్వల్పం (తక్కువ) 2. тк. кратк. ф. (об одежде, обуви) బిగువుగా (బిగుతుగా) వుండే, చిన్నదిగా వుండే; éта рубáшка мне малá ఈ చొక్కానాకు బిగుతుగా వుంది 3: ~ое в знач. суц. с స్వల్పం; доволéствоваться ~ым స్వల్పంతో సంతృప్తిపడు ◇

от ~а до велика చిన్నలూ పెద్దలూ, ఆబాలగోపాలం; с ~ых лет చిన్నతనంనుండి; мал, да удáл చిన్నవాడైనా సాహసవంతుడు

мáлый II м разг. (юноша, подросток) కుర్రాడు, పిల్లాడు ◇ слáвный ~ మంచి (చక్కని) కుర్రాడు (వాడు)

малыш м разг. చిన్నారి, చిట్టివాడు, పసికందు; బంగారు తండ్రి (ласк.)

мáльчик м పిల్లాడు, అబ్బాయి, బాబు, కుర్రాడు, బాలుడు ◇ ~ с пáльчик అంగుష్ఠ మ్రాతడు

мальчíшеский 1. కుర్రాడి, బాలుడి; ~ гóлос కుర్రాడి (బాలుడి) కంఠస్వరం 2. перен. కుర్ర, కుర్రతనపు, పిల్లతనపు; ~ поступок కుర్రతనపు ప్రవర్తన

мальчíшество с కుర్రతనం

мальчíшка м разг. с.м. мáльчик

мальчугáн м разг. చిన్న పిల్లవాడు

малýсенский разг. చిన్న, బుల్లి

мáляр м వెల్లవేసేవాడు, సున్నం వేసేవాడు

мáлярный: ~ комáр మలేరియా దోమ

мáлярня ж మలేరియా

мáлярный|| వెల్లవేసే; ~е работы వెల్లవేసే పనులు

мáма ж అమ్మ

мамáша ж разг. 1. с.м. máма 2. (обращение к пожилой женщине) అమ్మగారు

мáменькин разг.: ~ сынóк తల్లికి గారాల బిడ్డడు

мáмонт м మామంట్, మహాగజం

мáмонтовый మామంట్

МАН—МАР

мандарин *м* 1. (деревя) కమలా [చెట్టు] 2. (плод) కమలా [పండు]

мандат *м* మేండేట్

мандатный మేండేట్, అర్హతల; **ая комиссия** మేండేట్ (అర్హతల) కమిషన్ (కమిటీ)

мандолина *ж* మేండలిన్ [సంగీత వాద్యం]

манёвр *м* 1. воен. విన్యాసం 2.: **ы** *мн.* воен. (тактические занятия) [మిలిటరీ] విన్యాసాలు 3. перен. ఎత్తుగడ 4.: **ы** *мн.* *ж.-д.* మళ్ళింపు, [రైలు] మరలింపు

маневрировать *несов.* 1. воен. విన్యాసాలు జరుపు 2. перен. యుక్తులు పన్ను, ఎత్తులు వేయు 3. *ж.-д.* [రైలు] మార్పు, మరలింపు

манеж *м* 1. (для верхней езды) గుర్రపు సవారీ స్థలం 2. (арена цирка) సర్కసు రింగు (వలయం)

манекен *м* దర్జీవాని సమూహ బొమ్మ (портного); మనెకిన్ (в витрине)

манекенщик *м* మోడల్ (దుస్తులు వేసుకుని ప్రదర్శించేవాడు)

манекенщица *ж* మోడల్ (దుస్తులు వేసుకుని ప్రదర్శించే ఆమె)

манёр *м разг.* పద్ధతి, విధం, తీరు; **на** ~ పద్ధతిలో, తీరుతో; **каким** ~ *ом?* ఏ విధంగా?

манёр||а *ж* 1. విధం, రీతి, పద్ధతి; **у каждого** **своё** **~а** ప్రతివాడికీ తన పద్ధతులు (రీతులు) ఉంటాయి 2.: **ы** *мн.* (формы поведения) నడత, నడవడి; **у него хорошие** **~ы** అతనిది మంచి నడత (నడవడి)

манжета *ж* కఫ్

маникюр *м* గోటి (గోళ్ళ) అలంకరణ

маникюрша *ж* గోటి అలంకరణ పనికత్తె

манипулировать *несов. (тв.)* (దేనితోనైనా) వ్యవహరించు, పనిచేయు

манипуляция *ж* 1. (сложный приём) మెలితిరిగిన పని 2. перен. కుంభకోణం, దుర్నియోగం

манить, **поманить** (вн.) 1. (звать) రమ్మని [చేతితో] సంజ్ఞ చేయు 2. *тк. несов. перен.* (привлекать) ఆకర్షించు

манифест *м* ప్రకాశిక; **Манифест Коммунистической партии** కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రకాశిక

манифестация *ж* ప్రదర్శన

мания *ж* 1. мед. ఉన్మాదం, భ్రాంతి, వెర్రి; ~ **величия** గొప్పతనపు వెర్రి; ~ **преследования** వెంటాడుతున్నారన్న భ్రాంతి 2. перен. వెర్రి, వ్యసనం, వ్యామోహం

манкировать *несов. и сов. (тв.; пренебрегать)* నిర్లక్ష్యం (అలక్ష్యం) చేయు; ~ **своими обязанностями** తన బాధ్యతలు నిర్లక్ష్యం (అలక్ష్యం) చేయు

манн||ый: **~ая каша** గోధుమ రవ్వ జావ (అంబలి); **~ая крупя** గోధుమ రవ్వ

манометр *м* మోనోమీటర్, పీడనాంతర మాపకం, వాయు మాపి

мансárда *ж* మిద్దె

мантия *ж* గౌను; **судейская** ~ జడ్జీ గౌను

манускрипт *м книжн.* రాత్రపతి

мануфáктура *ж* 1. (форма производства) కాక్ఠానా వ్యవస్థ 2. *тк. ед. уст.* (ткани) గుడ్డ, వస్త్రం

маньяк *м* వెర్రివాడు, ఉన్మాది

манящий ఆకర్షించే

марáзм *м* పరాకు; **старческий** ~ వృద్ధాప్యపు పరాకు

марáл *м зоол.* సైబీరియా కణజ (దుప్పి)

марáть, **замарáть** *разг. (вн.)* 1. (пачкать) మార్చు, మురికి చేయు 2. перен. పాలుచేయు; ~ **чёрн.-л. репутацию** ఒకరి పేరుప్రతిష్ఠలను అప్రతిష్ఠ పాలుచేయు
◇ ~ **бумагу** *разг.* కాగితం వృథాచేయు

марáться, **замарáться**, **измарáться** *разг.* 1. మురికి చేసుకొను 2. перен. నీచమైన వ్యవహారంలోకి దిగు, పాడు పనికి పూనుకొను; **не стоит** ~ **из-за этого** దీనికోసం కక్కుర్తి పడి లాభం లేదు

марафонский: ~ **бег спорт.** మేరథాన్ పరుగు పందెం, దూరపు నడక పరుగు పందెం

марганец *м хим.* మాంగనీస్

марганцев||ый మాంగనీస్; **~ая рудá** ముడి మాంగనీస్

маргарин *м* మార్గరీన్

мáрево *с* 1. (мираж) ఎండమావులు, మరీచిక, మృగతృష్ణ 2. (дымка, туман) మసక మసకగా ఉండటం

маринад *м* ఊరబెట్టే ద్రవం

маринованный ఊరబెట్టిన

мариновáть, **замариновáть** (вн.) 1. (продукты) ఊరబెట్టు 2. *тк. несов. перен. разг.* ఆలస్యం (జాప్యం, కాలయాపన) చేయు

марионетка *ж* *прям., перен.* కీలుబొమ్మ

марионеточн||ый: ~**ое правительствó** కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వం

мáрк||а *ж* 1. (почтовая) తపాలా బిళ్ళ, స్టాంపు; **наклеивать** ~**у** స్టాంపు అంటించు 2. (знак, клеймо) గుర్తు; **торговая** ~**а** ట్రేడ్ మార్కు 3. (сорт, тип изделия) రకం, తరం; **но́вая** ~**а** స్టాలి కొత్త రకం ఉక్కు

мáрк||ий: ~ое пла́тье తొందరగా మాసిపోయే దుస్తు
 маркиро́вать *несов. и сов. (вн.; ставить клеймо)* గుర్తు ముద్రించు, గుర్తులు వేయు
 маркиро́вка *ж* 1. (*действие*) ముద్రవేయడం
 2. (*клеймо*) గుర్తు, [ప్రేడ్] మార్కు
 ма́рксизм *м* మార్క్సిజం
 ма́рксизм-ленини́зм *м* మార్క్సిజం-లెనినిజం
 ма́рксист *м* మార్క్సిస్టు
 ма́рксистск||ий మార్క్సిస్టు; ~ое учéние మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతం (బోధన, ఉపదేశాలు)
 ма́рксистско-лени́нский мaркс||ий మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు
 ма́рлевый గాజు
 ма́рля *ж* గాజు గుడ్డ
 мармелáд *м* మార్మలెడ్
 мародё́р *м* కొల్లగొట్టేవాడు
 мародё́рство *с* కొల్లగొట్టడం
 мародё́рствовать *несов.* కొల్లగొట్టు
 Ма́рс *м* *астр.* అంగారక గ్రహం, అంగారకుడు
 ма́рт *м* మార్చి
 ма́ртеновск||ий: ~ая печь బహిరంగ కొలిమి; ~ая сталь ма́ртин *ఉక్కు*
 ма́ртовский ма́рч||ий; ~ день మార్చి రోజు
 ма́ртышка *ж* కోతి
 ма́рш *І м* 1. *воен.* మార్చ్, కవాతు, పాదయాత్ర; форсированный ~ సైనిక పాదయాత్ర; проходить торжественным ~ем సైనిక కవాతు చేయు 2. *муз.* మార్చ్
 ма́рш *II м* (*часть лестницы*) సోపానం
 ма́рш *III межд.* 1. (*команда*) మార్చ్! 2. *разг.* (*приказание уйти*) పో!; ~ отсюда! ఇక్కడనుంచి పో!, బయటకు పో!
 ма́ршал *м* మార్షల్, సేనాధిపతి; Ма́ршал Сою́тского Сою́за సోవియట్ యూనియన్ మార్షల్; ~ авиáции ఎయిర్ ఫోర్స్ మార్షల్, వైమానిక దళ మార్షల్
 марширо́вать *несов.* మార్చ్ చేయు
 марширо́вка *ж* మార్చింగు, డ్రిల్లు
 ма́ршрут *м* యాత్రా (ప్రయాణ) మార్గం, రూటు
 ма́ршрутн||ый: ~ое такси ఒకే మార్గంలో తిరిగే టాక్సీ
 ма́ск||а *ж* 1. మాస్కు; гипсовая ~а ప్లాస్టీక్ మాస్కు 2. *перен.* పోజు; носить ~у వేరే మనిషిగా నటించు; сры́вать ~у с когó-л. ఒకరి ముసుగు తొలగించు
 маскарáд *м* 1. (*бал*) చిత్ర వేషాల పార్టీ 2. *перен.* ముసుగు

МАР — МАС

М

маскара́дный: ~ костюм ఫాన్సీ డ్రెస్సు, విచిత్ర వేషం
 маскиро́вать, замаскиро́вать (*вн.*) 1. మరుగు పెట్టు, మరుగుపరచు, కప్పిపుచ్చు; ~ лову́шку బోనుని కప్పిపెట్టు; ~ ору́дие ఫిరంగిని మరుగుపెట్టు 2. *перен.* మరుగుపరచు, దాచివేయు, మాయ
 маскиро́ваться, замаскиро́ваться 1. మరుగుపరచుకొను, వేషం వేయు, కప్పకొను 2. *перен.* నటించు
 маскиро́вка *ж* 1. (*действие от маскиро́вать*) మరుగుపెట్టడం, మరుగుపరచడం, కప్పిపెట్టడం 2. (*действие от маскиро́ваться*) మరుగుపరచుకోవడం, వేషం వేయడం 3. *перен.* నటించడం
 маскиро́вочный *воен.* మరుగు, కప్ప
 маслénка *ж* 1. (*посуда*) వెన్న గిన్నె, నేతి గిన్నె 2. *тех.* ఆయిల్ కేన్
 масли́на *ж* 1. (*дерево*) ఆలివ్ [చెట్టు] 2. (*плод*) ఆలివ్ [కాయ]
 ма́сл||о *с* వెన్న, నెయ్యి, తైలం (*сливочное*); మానె, చమురు, వనస్పతి (*растительное, минеральное*); ма-шинное ~ం యింజను ఆయిలు; подсо́лнечное ~ం సన్ ఫ్లవర్ ఆయిల్, సఫోలా; сма́зочное ~ం కందెన; сбивáть ~ం తరుచు $\diamond$ дéло идéт как по ~у *разг.* పని సాఫీగా జరుగుతోంది; подливáть ~а в о́гонь అగ్నికి ఆజ్యం పోయు
 маслобóйный: ~ завод వెన్న తరచే మిల్లు
 маслодéлие *с* వెన్న (మానె) తయారు చేయడం, మథనం
 маслодéльн||ый: ~ое произвóдство వెన్న (మానె) తయారీ
 масляни́стый 1. (*содержащий масло*) మానెతో కూడిన 2. (*лоснящийся*) బిడ్డుగల, బిడ్డు, స్నిగ్ధ
 ма́слян||ый మానె; ~ое пятно మానె మరక
 ма́сс||а *ж* 1. (*вещество*) ద్రవ్యరాశి; сырко́вая ~а తీపి విరుగుడు 2. *физ.* రాశి 3. *разг.* (*большое количество*) [పెద్ద] మొత్తం, రాశి; ~а книг పుస్తకాల రాశి; ~а люде́й జన సమూహం, ప్రజా సమదాయం 4.: ~ы *мн.* (*народ*) ప్రజాకోటి, ప్రజా బాహుళ్యం; ширóкие ~ы трудя́щихся శ్రామిక ప్రజలు, ప్రజా బాహుళ్యం
 масса́ж *м* మర్దన
 массажи́ст *м* మర్దన చేసేవాడు, ఒళ్లువట్టువాడు, సంవాహకుడు

МАС — МАТ

массив *м*: горный ~ పర్వతాలు, పర్వత సమూహం; лесной ~ అడవులు

массивный స్థూలమైన, లాఢైన, పెద్ద; ~ый стол పెద్ద టేబుల్; ~ый человек స్థూలకాయుడు; ~ое здание పెద్ద యిల్లు (భవనం)

массировать *несов. и сов. (вн.)* మర్దన చేయు, ఒళ్ళ వట్టు (పిసుకు)

массовый 1. ప్రజా; ~ый митинг బహిరంగ సభ; ~ое движение ప్రజా ఉద్యమం 2. (производимый в больших количествах) భారీ; ~ое производство భారీ ఉత్పత్తి ◇ ~ый читатель సామాన్య పాఠకుడు; товары ~ого потребления రోజువారీ వాడకం (అవసర) సరుకులు

мастер *м* 1. (на производстве) మేస్ట్రీ, ఫోర్మన్ 2. (ремесленник) నిపుణుడు; оружейный ~ ఆయుధాలు తయారుచేసేవాడు (నిపుణుడు) 3. (большой специалист своего дела) నిపుణుడు, ప్రవీణుడు, నేర్పరి, అరితేరినవాడు; ~ высокие урожаев విస్తారమైన (పుష్కలమైన, సమృద్ధిగా) పంటలు పండించడంలో నేర్పరి; ~ спорта అరితేరిన క్రీడాకారుడు ◇ ~ на все руки చాలా రకాల పనులు చేయగలవాడు

мастерить, смастерить *разг. (вн.)* తయారుచేయు **мастерица** *ж в разн. знач.* ప్రవీణురాలు; ~ готовить వంటలో అరితేరినది [అరితేరిన ఆమ్ల]

мастерская *ж* 1. వర్కుషాపు; механическая ~ మెకానికల్ వర్కుషాపు; переплетная ~ పుస్తకాల బైండింగు షాపు; пошивочная ~ కుట్టుపని షాపు 2. (художника, скульптора) స్టూడియో

мастерство *с* 1. (ремесло) ప్రావీణ్యం 2. (искусство, умение) ప్రావీణ్యం, నేర్పరితనం; актёрское ~ నటనా ప్రావీణ్యం

мастика *ж (для полов)* ఫ్లోర్ పాలిష్

маститый వయస్సు వచ్చిన, వయస్సు ముదిరిన (преклонных лет); పూజ్యుడైన, గౌరవనీయుడైన, గౌరవించదగిన (уважаемый); ~ старец పూజ్యుడైన వృద్ధుడు

масть *ж* 1. (окрас) వర్ణం, రంగు 2. карт. రంగు

масштаб *м* 1. స్కేలు, ప్రమాణం; карта крупного ~a పెద్ద స్కేలు పటం 2. перен. ప్రాముఖ్యత, ప్రాధాన్యత, పరిమాణం; учёный мировόго ~a ప్రపంచ ప్రాముఖ్యతగల శాస్త్రజ్ఞుడు

мат *І м шахм.* ఆటకట్టు; шах и ~ షా, రాజు; объявлять ~ తోసిరాజు ఆటకట్టు అని చెప్ప

мат *II м (циновка)* చాప

математик *м* గణితశాస్త్రజ్ఞుడు

математика *ж* గణితశాస్త్రం

математический గణితశాస్త్ర; ~ факультет గణిత శాస్త్ర విభాగం

материал *м* 1. స్థూలద్రవ్యం, పదార్థం, వస్తువు, సామగ్రి; смáзочный ~ కందెన పదార్థం; строительный ~ కట్టడపు వస్తువు (సామగ్రి), నిర్మాణ సామగ్రి; ~ для исследования పరిశోధనకు అవసరమైన సామగ్రి 2. перен. (данные, сведения) సమాచారం, సామగ్రి 3. (ткань) గుడ్డ, వస్త్రం

материализм *м филос.* భౌతికవాదం; диалектический ~ గతితార్కిక భౌతికవాదం; исторический ~ చారిత్రక భౌతికవాదం

материалист *м филос.* భౌతికవాది

материалистический *филос.* భౌతికవాద

материальность *ж* పాదార్థికత, భౌతికత, భౌతికత్వం; ~ міра ప్రపంచపు భౌతికత

материальный 1. *филос.* పాదార్థిక, భౌతిక; ~ая жизнь భౌతిక జీవితం 2. (имущественный, денежный) ఆర్థిక; ~ая заинтересованность పాదార్థిక ఆసక్తి; ~ое положение ఆర్థిక స్థితి

материк *м* భూఖండం, ఖండం

материковый భూఖండ ప్రాంతపు సంబంధమైన

материнский మాతృ, తల్లి; ~ая любовь మాతృప్రేమ, తల్లిప్రేమ; ~ое молоко తల్లిపాలు

материнство *с* మాతృత్వం; охрана ~а и младенчества మాతా శిశు సంరక్షణ, మాతా శిశువుల సంరక్షణ

материя *ж* 1. *филос., физ.* పదార్థం 2. *разг.* (ткань) బట్ట, గుడ్డ, వస్త్రం

матерчатый నేత బట్టల

матёрый 1. (сильный, крепкий) దృఢమైన, బలమైన, కరుకైన 2. перен. (закоренелый) స్థిరమైన, మారని, మొండి; ~ преступник మారని (మొండి) నేరస్థుడు

мáтка *ж* 1. (самка) ఆడ 2. *анат.* గర్భం, గర్భాశయం

мáтовый మసకగా పున్న; ~ое стекло మసకబారిన గ్లాసు

мáтрáс *м* పరుపు; волосяной ~ గుర్రపు జూలుతో నింపిన పరుపు; пружинный ~ స్ప్రింగు పరుపు

мáтрац *м см.* матрáс

мáтриархáт *м* మాతృస్వామిక వ్యవస్థ [సామాజిక నిర్మాణ రూపం]

мáтрица *ж полигр.* మోక్డ్, అచ్చు

матрós м నావికుడు

матрósка ж (блужа матроса) నావికుని చొక్కా

матрósск||ий నావికుల; ~ий отряд నావికా దళం; ~ая форма నావికుల యూనిఫాం

матч м ఆట, పోటీ, మ్యాచ్; футбóльный ~ ఫుట్బాల్ ఆట (మ్యాచ్); шáхматный ~ చదరంగపు ఆట (మ్యాచ్)

мать ж తల్లి, మాత, అమ్మ; многодétная ~ ఎక్కువమంది పిల్లల తల్లి; ~ семéйства కుటుంబిని; Рóдина-~ దేశమాత ◇ ~-герóйня అధిక సంతాన వంతురాలు, వీర మాత; ~-одинóчка అవివాహిత మాత

мах м в разн. знач. అల్లాపుడం, ఊపు; ~ кры-лом రెక్క అల్లాపుడం; ~ ногóй కాలు ఊపు ◇ одним ~ом разг. ఒక్క దెబ్బతో; дать ~у разг. అవకాశం పోగొట్టుకొను, పారపాటు చేయు

махáть, махнóть (тв.) ఊపు, ఊచు, ఆడించు; ~ крыльями రెక్కలు ఆడించు; ~ рукой చేతిని ఊచు; ~ кому-л. рукой ఒకరివైపు చేయి ఊపు; ~ хвостóм తోక ఆడించు

машинация ж కుట్ర, తంత్రం, వన్నుగడ, కుంభకోణం
махнóть сов. 1. с.м. махáть 2. разг. (бросить, прыгнуть) దుమకు; ~ через забóр కంచెమీదుగాదు మకు 3. разг. (отправиться) వెళ్లు ◇ ~ рукой на кого-л. ఒకరి మీద ఆశ వదులుకొను, లాభం లేదని వదలిపెట్టు
маховíк м тех. ప్లాన్ వీల్, సమవాలన చక్రం

махов||óй: ~óе колесó с.м. маховíк; ~óе перó зóол. రెక్క-ఈక

махóрка ж నాలు (చౌకబారు, చెత్త) పాగాకు

махрóв||ый 1.: ~ая ткань బర్నిష్ గుడ్డ; ~ое полотénце బర్నిష్ టవల్ 2. перен. (отъявленный) పచ్చి, పరమ; ~ый негодýй పరమ నీచుడు; ~ый реакциóнер్ పచ్చి అభివృద్ధి నిరోధకుడు

мáчеха ж సవతి (మారుటి, మారు) తల్లి

мáчта ж ఓడ స్తంభం, కూపకం

мáшин||а ж 1. యంత్రం (тж. перен.); ఇంజను, మిషను; паровáя ~а అవిరి యంత్రం; убóрочная ~а కోత (పంటకోసే) యంత్రం; швéйная ~а కుట్టు మిషను 2. (автомобиле) కారు; грузовáя ~а లారీ; вестí ~у కారు నడుపు; éхать на ~е కారులో వెళ్లు ◇ госудáрственная ~а రాజ్యాంగ యంత్రం

мáшинáльно нареч. అప్రయత్నంగా, యాంత్రికంగా

мáшинáльный యాంత్రిక, అప్రయత్న పూర్వక

мáшинизáция ж యాంత్రీకృతం చేయడం, యాంత్రీకీకరణ

МАТ — МЕГ

М

мáшинизíровать несов. и сов. (вн.) యాంత్రీకృతం (యాంత్రీకీకరణం) చేయు

мáшинист м 1. (работчий, управляющий машиной) అపరేటరు, డ్రైవరు 2. ж.-л. రైలు ఇంజను డ్రైవరు

мáшинистка ж రైపిస్టు

мáшинк||а ж 1. уменыш. к машинá 1; 2.: ~а для стрíжки волóс జుట్టు కత్తిరించే మిషను 3. разг. (пишущая) రైపు మిషను; писáть на ~е రైపుచేయు
мáшинно-трáкторн||ый: ~ая стáнция ист. మెషీన్ బ్రాక్టరు స్టేషన్ (కేంద్రం)

мáшинн||ый యంత్ర, ఇంజను; ~ое оборудóвание యంత్రాలు; ~ое отделéние ఇంజను గది; ~ое произ-вóдство యంత్రోత్పత్తి

мáшинострóение с యంత్ర నిర్మాణం, ఇంజనీరింగ్; лéгкое ~ లఘు యంత్ర పరిశ్రమ; тяжéлое ~ భారీ యంత్ర పరిశ్రమ, భారీ ఇంజనీరింగ్

мáшинострóитель м యంత్రాలు తయారు చేసేవాడు, యంత్ర నిర్మాత

мáшинострóительный: ~ завод ఇంజనీరింగ్ ఫాక్టరీ, యంత్ర నిర్మాణ కర్మాగారం

мáяк м 1. రైట్ హౌస్, సముద్రతీర దీపస్తంభం 2. перен. కరదీపిక, మార్గదర్శి

мáятник м ఆందోళకం, పెండ్యులం, లోలకం

мáячить несов. разг. దూరంగా కనపడు

мгá ж పాగ, దుమ్ము, మసక; предрассвётная ~ ప్రాతఃసంధ్య, ప్రాతస్సంధ్య

мгáйстýй పాగకమ్మియున్న, మబ్బుగా (మసకగా) వున్న
мгновéние с లిప్త, షణం, చిటిక ◇ в тó же ~ అదే షణంలో, సరిగ్గా అప్పుడే

мгновéнно нареч. తక్షణమే

мгновéнн||ый తక్షణ; ~ая реáкция తక్షణ ప్రతిస్పందన; ~ая смерть తక్షణ మృతి

мéбель ж собир. ఫర్నిచరు; мягkáя ~ మెత్తని ఫర్నిచరు; плетёная ~ పేము ఫర్నిచరు

мéбельный ఫర్నిచరు; ~ магазин ఫర్నిచరు షాపు

мéбельщик м ఫర్నిచరు తయారు చేసేవాడు

меблирóвать несов. и сов. (вн.) ఫర్నిచరుతో సమకూర్పు (సిద్ధపరచు)

меблирóвка ж 1. (действие) ఫర్నిచరుతో సిద్ధం చేయడం 2. собир. ఫర్నిచరు, గృహోపకరణాలు

мегафóн м మెగఫోన్, ధ్వనిపవర్తిని

МЕД — МЕЛ

мед *м* తేనె

медалист *м* పతకం పొందినవాడు, పతక గ్రహీత, మెడలిస్టు

медалль *ж* పతకం ◇ оборотная сторона ~ని మరో పార్శ్వం

медальон *м* లాకేట్, బిళ్ల

медведица *ж* ఆడ ఎలుగుబంటి ◇ Большая Медведица *астр.* సప్తర్షి మండలం, బృహదృక్షం; Малая Медведица *астр.* లఘు బుక్షం

медведь *м* ఎలుగుబంటి, ఎలుగుగొడ్డు; бёлый ~ (ఘనపు (తెల్ల) ఎలుగుబంటి

медвежати́на *ж* ఎలుగుబంటి మాంసం

медвежий *ий* ఎలుగుబంటి; ~ья берлога ఎలుగుబంటి గుహ ◇ ~ья услуга అవకారం, హాని, కీడు

медвежонок *м* ఎలుగుబంటి పిల్ల

мédик *м* వైద్యుడు

медикаменты *мн. (ед. медикамент м)* మందులు, ఔషధాలు

медицина *ж* వైద్యశాస్త్రం; судебная ~ న్యాయ సంబంధ వైద్యశాస్త్రం, నేర పరిశోధక వైద్యశాస్త్రం

медицинский *ий* వైద్యశాస్త్ర; ~ий осмóтр వైద్య పరీక్ష; ~ий пункт డిస్పెన్సరీ; ~ая помощь వైద్య సహాయం; ~ое обслуживание వైద్య సౌకర్యాలు ◇ ~ая сестра నర్సు

медленно *нареч.* మెల్లగా, బద్దకంగా, నెమ్మదిగా, తాపీగా

медленн*ый* మెల్లని, నెమ్మదైన; ~ая ходьба మెండ్లి నడక ◇ на ~ом огне మండాగ్నిపై

медлительность *ж* మందం, మెల్లన, బద్దకం, నిదానం

медлительн*ый* బద్దకమైన, మందకొడియైన, మెల్లని; ~ий человек సోమరి, మందకొడి; ~е движения మెల్లని కదలికలు

медл*ить* *несов.* జాగు (అలస్యం, జాప్యం) చేయు; ~ить с отъездом వెళ్లడం అలస్యం చేయు; не ~я ни минуты ఒక్క క్షణం కూడా అలస్యం చేయకుండా

медн*ый* 1. తామ్ర, కంచర, రాగి; ~ая посуда రాగి పాత్రలు; ~ые деньги రాగి నాణాలు 2. (о цвете) రాగి రంగు ◇ ~ый век రాగి యుగం

медовый *тёплый*; ~ пряник తేనె రొట్టె

медосмóтр *м* (медицинский осмóтр) వైద్య పరీక్ష

медоточивый *уст.* శ్రావ్యమైన, మధురమైన

медперсона́л *м* (медицинский персона́л) వైద్య సిబ్బంది

медпункт *м* (медицинский пункт) చికిత్సాలయం, వైద్యసహాయక కేంద్రం

медработник *м* (медицинский работник) వైద్య రంగంలో పనిచేసేవాడు, వైద్యద్యోగి

медсестра *ж* (медицинская сестра) నర్సు

медуза *ж* నీటికాయ, మెడూసా

медь *ж* 1. తామ్రం, రాగి 2. собир. разг. (медные деньги) రాగి నాణాలు

медяк *м разг.* రాగి నాణెం

меж *см.* между

межа *ж* సరిహద్దు, ఎల్ల

междометие *с грам.* ఆశ్చర్యార్థకం

междоусóбница *ж* అంతఃకలహం

междоусóбн*ый*: ~ая война అంతఃకలహం, అంతర్వర్ధం

между *предлог в разн. знач. (та.)* మధ్య, నడుమ; ~ друзьями స్నేహితుల మధ్య; ~ пятью и шестью [часами] అయిదు, ఆరు గంటల మధ్య; ~ собой వారితో; ~ стеной и шкафом గోడ, బీరువాల మధ్య; дорога ~ Москвой и Ленинградом మాస్కో, లెనిన్ గ్రాడ్ ల మధ్య రోడ్డు; дружба ~ народами ప్రజల మధ్య మైత్రీ; распределять ~ кем-л. ఒకరి మధ్య పంచు ◇ ~ прочим *воодн. сл.* ప్రసంగవశాత్తు, అన్నట్లు సందర్భవశాత్తు; ~ тем ఇంతతో; ~ тем как ఆ సమయంలో, ఇలా ఉండగా

междугорóдный *н* నగరాల మధ్య; ~ разговор లాంగ్ డిస్టెన్స్ కాల్; ~ телефон ట్రంకు టెలిఫోను

международн*ый* అంతర్జాతీయ, ప్రపంచ; ~е связи అంతర్జాతీయ సంబంధాలు; Международный женский день అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం

межевой: ~ знак సరిహద్దు గుర్తు

межклáссовый *н* వర్గాల మధ్య

межкóнтинентальн*ый* ఖండాంతర; ~ая баллистическая ракета ఖండాంతర రాకెట్టు

межнациональн*ый* జాతుల మధ్య; ~е связи జాతుల మధ్య సంబంధాలు

межпланéтн*ый* అంతర్గ్రహ; ~ое пространство అంతర్గ్రహ ప్రదేశం; ~ые полёты అంతర్గ్రహ యాత్రలు

мексикáнец *м* మెక్సికో దేశస్థుడు (వాడు)

мексикáнский мекసికో; ~ танец మెక్సికో నృత్యం

мел *м* సుద్దు, సున్నం, వెల్లసున్నం; సీమసున్నం (для побелки)

меланхóлик *м* వ్యాకులస్వభావం గలవాడు

меланхолический వ్యాకులస్వభావంగల

меланхолия జ వ్యాకులమనస్థితి

мелеть, ормелеть [కాలువ (నది)] తోతు తగ్గిపోవు

мелиоративный||: ~е работы భూమిని బాగుచేసే పద్ధతులు

мелнорация జ భూమిని బాగుచేయడం, సాగుకు యోగ్యం చేయడం

мёлк||ий 1. చిన్న; ~ий дождь వానజల్లు, సోన; ~ий песок నన్న యిసుక 2. (небольшой по величине) చిన్న, స్వల్ప[మైన]; ~ие орехи చిన్న గింజలు; ~ий шрифт చిన్న అచ్చు (ముద్రణ) 3. (экономически малоомощный) చిన్న, పెట్టి, నన్నకారు; ~ий крестьянин చిన్న (నన్నకారు) రైతు; ~ий собственник చిన్న యజమాని; ~ая буржуазия పెట్టిబూర్జువావర్గం 4. (несущественный) చిల్లర, చిన్న; ~ий вопрос చిన్న (చిల్లర) సమస్య; ~ие неприятности చిల్లర దిగులు 5. перен. (ничтожный) చిన్నచిన్న, చిల్లర; ~ие интересы చిల్లర కోరికలు 6. (неглубокий) తోతులేని; ~ая река తోతులేని నది; ~ая тарелка మెరక ప్లేటు ◇ ~ая кража చిన్న దొంగతనం; ~ие расходы చిల్లర ఖర్చులు

мёлко нареч. 1. చిన్నగా, మెత్తగా, ముక్కుముక్కులుగా; ~ крошить మెత్తగా పొడిచేయు 2. безл. в знач. сказ. (неглубоко) తోతు కాదు, తోతుగా లేదు; здесь ~ ఇక్కడ ఎక్కువ తోతు[గా] లేదు

мелкобуржуазный పెట్టిబూర్జువా

мелководный తోతులేని, తక్కువ నీరు గల

мелководье с నీటిలో తోతులేని చోటు, మెరక, మిట్ట

мелкозернистый с.-х. చిన్న గింజలు గల

мелкокалиберный с.м. малокалиберный

мелколесье с చిన్న అడవి, చిన్న చెట్లు గల అడవి

мелкособственнический||ий 1. నన్నకారు (కొద్దిపాటి) ఆస్తిగల; ~е элементы నన్నకారు ఆస్తివరులు (ఆస్తిగల శక్తులు) 2. (выражающий интересы мелких собственников) నన్నకారు ఆస్తివరుల; ~е тенденции నన్నకారు ఆస్తివరుల ధోరణులు

мелов||ий సున్నపు; ~ые горы సున్నపు కొండలు

мелодичный శ్రావ్యమైన, సుశ్రావ్యమైన, శ్రవణానందకరమైన

мелодия జ రాగం

мелодрама జ (жанр) మెలోడ్రామా

мелочность జ కటికపు (అల్ప) బుద్ధి

мелочный 1.: ~ человек చిల్లర విషయాలను పట్టించుకునేవాడు 2. (мелкий) చిల్లర, స్వల్పమైన; ~ интерес చిల్లర

МЕЛ — МЕН

M

мёлочь ж 1. собир. (мелкие вещи) చిల్లర వస్తువులు 2. собир. (мелкие деньги) చిల్లర 3. перен. (пустяк) అల్ప (తృణప్రాయ) విషయం

мел||ь ж మెరక, తోతులేని చోటు; сесть на ~а) మెరక పట్టు б) перен. разг. చిక్కులో పడు; снять с ~и పడవను నీటిలోకి తోయు ◇ посадить кого-л. на ~ь ఒకరిని చిక్కులో పెట్టు

мельк|ать, мелькн|уть (появляться) మిణుకు మిణుకు మను; మెరియు (о мыслях)

мелькн|уть сов. с.м. мельк|ать

мельком нареч. హడావిడితో, స్వల్పకాలం; я видел его только ~ నేను హడావిడితో అతన్ని చూశాను ◇ слышать ~ యథాలాపంగా విను

мельник м మిల్లర్, మిల్లు యజమాని (владелец мельницы); мильн|о పనిచేసేవాడు (работник на мельнице)

мельниц||а ж మిల్లు, యంత్రం, తిరుగలి, తిరుగల్లు; ветрян|ая ~а గాలి మిల్లు, వాయు యంత్రం; водяная ~а నీటి మిల్లు, జల యంత్రం ◇ кофейная ~а కాఫీ మిల్లు; лить в|оду на ч|ьор-л. ~у ఒకరికి ఉపయోగ పడు, ఒకరికి వినియోగపడు

мельхи|ор м జర్మన్ సిల్వర్

мельчай|иши||ий превосх. ст. к мелкий అతి సూక్ష్మ; в ~х подробностях అతి సూక్ష్మ వివరాలలో

мельч|ать, измелч|ать 1. (становиться меньше) చిన్నదగు 2. перен. (భ్రష్టమగు, క్షీణించు

мельче сравн. ст. к мелкий 1. (о величине) [కంటె] చిన్న, సూక్ష్మ 2. (о глубине) [కంటె] మెరక, తోతులేని, తోతు తక్కువ

мелюзг|а ж собир. разг. 1. చిన్నారి పాపలు, చిట్టి పాపలు 2. перен. అల్ప జీవులు

мемб|рана ж పొర

меморандум м మెమోరాండం, విజ్ఞాపన పత్రం

мемори|ал м архит. మెమోరియల్, స్మారక కట్టడం, స్మారక చిహ్నం

мемори|альный స్మారక చిహ్నం

мему|ары мн. జీవిత స్మృతులు

мэна ж మార్పిడి, మారకం

мэнее 1. уст. сравн. ст. к малый [కంటె] చిన్నదైన 2. сравн. ст. к мало [కంటె] తక్కువ; ~ всего удачный అంతకంటె తక్కువ అనుకూలమైన; ~ 200 страниц 200 పేజీలకు తగ్గుకుండా; не ~ важное అంత

МЕН — МЕР

కంటే తక్కువ ముఖ్యం కాదు 3. (*служит для обра- зования сравн. ст.*) తక్కువ; ~ красив తక్కువ అందమైన < бóлее или ~ ఇంచు మించు; ни бóлее [и] ни ~ как... ఎక్కువా తక్కువా కాని, బొటాబొటిగా мензúрка ж కొలవడానికి ఉపయోగించే గ్లాసు, మందు తాగడానికి ఉపయోగించే చిన్న గ్లాసు, కొలపాత్ర

менингит м мед. మెనింజైటిస్

менов||ой మారకపు; ~ая сто́имость మారకపు విలువ; ~ая торго́вля మారకపు వ్యాపారం

менструа́ция ж ముట్టు, రుతువు, మెన్స్ట్రే

менто́л м మెంథాల్

ме́ньше 1. *сравн. ст. к ма́ленький* [కంటే] చిన్నది; ~тот дом ~ то́го ఈ యిల్లు దాని కంటే (కన్న) చిన్నది 2. *сравн. ст. к ма́ло* [కంటే] తక్కువ; ~ всегò అతి చిన్న; горáздо ~ చాల తక్కువ; как мо́жно ~ సాధ్యమైనంత చిన్నది (తక్కువ); не ~ తగ్గ కుండా

меньшеви́зм м *ист.* మెన్షేవిజం

меньшеви́к м *ист.* మెన్షేవిక్కు

меньшеви́стский *ист.* మెన్షేవిస్టు

ме́ньш||ий 1. *сравн. ст. к ма́лый и ма́ленький* తక్కువ; с ~ей ра́зницею తక్కువ తేడాతో 2. *пре- восх. ст. к ма́лый и ма́ленький* అతి చిన్న (తక్కువ); ~ая часть అతి తక్కువ (చిన్న) భాగం 3. *разг. (младший)* అన్నిటికంటే చిన్న < по ~ей ме́ре в *знач. вводи. сл.* కనీసం, కనీస పక్షంలో; са- мое ~ее కనీసం

меньши́нств||о с అల్ప సంఖ్యాక వర్గం, మైనారిటీ; ~о голосо́в తక్కువ (అల్ప సంఖ్య) వోట్లు; ничто́жное ~о అత్యల్ప సంఖ్యాక వర్గం, మైనారిటీ వర్గం; бы́ть в ~е అల్ప సంఖ్యాక వర్గంలో ఉండు, మైనారిటీలో ఉండు

меню́ с *нескл.* 1. (*подбор кушаний*) వంటకాల రకాలు 2. (*листок*) వంటకాల జాబితా

меня́ *мест. рд. и вн. от я:* ~ не бýдет до́ма నేను ఇంట్లో ఉండను; он позво́л ~ నన్ను పిలిపించాడు

меня́ть *несов. в разн. знач. (вн.)* మార్పు; ~ бельё బట్టలు మార్చుకొను; ~ де́ньги డబ్బు మార్పు; ~ кварти́ру ఇల్లు మార్పు; ~ направле́ние దిక్కును మార్పు; ~ ско́рость వేగాన్ని మార్పు; ~ убежде́ния అభిప్రాయాలు (ర్వక్తలు, నమ్మకాలు) మార్చుకొను; ~то не меня́ет де́ла ఇది ఉన్న పరిస్థితిని మార్చడం లేదు, దీనివల్ల పరిస్థితిలో మార్పులేదు లేదు

меня́||ться *несов. 1. (тв.; обмениваться)*

మార్చుకొను; ~ться ма́рками తపాలా బిళ్ళలు మార్చుకొను

2. (*сменять друг друга*) మారు; часовые ~ются че́рез четы́ре часа ప్రతి నాలుగు గంటలకూ పహరావాళ్ళ మారుతూంటారు 3. (*изменяться*) మారు, మార్పులు వచ్చు, మార్పులకు లోనై ఉండు; ~ться к лу́чшему మంచికి మారు; временá ~ются కాలం మారుతూ ఉంటుంది < ~ться в лице́ ముఖాకృతి (ముఖనైఖరి) మార్చుకొను, ముఖ కవళికలు మారు

ме́р||а ж 1. కొలత, కొలమానం; ~а ве́са తూకం, బరువుల కొలమానం; ~а дли́ны సాదగు (నిడివి) కొలత; ~а объёма ఘన పరిమాణపు కొలత; ~а пло́щади చదరపు కొలత; ~а сто́имости విలువ కొలమానం; ~а труда́ శ్రమ కొలమానం, ప్రమాణం 2. (*предел*) హద్దు, పరిమితి; все́му есть ~а ప్రతిదానికి హద్దులుంటాయి, ప్రతిదానికి పరిమితి ఉంటుంది; не зна́ть ~ы హద్దులు (పరిమితులు) తెలియకపోవు 3. (*средство*) చర్య; ~ы предо́сторо́жности ముందు జాగ్రత్తలు; принима́ть ~ы చర్యలు తీసుకొను < вы́сшая ~а наказа́ния *юр.* మరణ శిక్ష; в ~у (*столько, сколько нужно*) అవసరమైనంత; не в ~у, *сверх* ~ы మించి, మితిమీరి; в ~у сво́их возмо́жностей తన ఉడతా భక్తితో; по ~е возмо́жности సాధ్యమైనంతవరకు; по кра́йней ~е కనీసం

мере́щит||ься, помере́щиться *разг. (от.)* కని పించు, అనిపించు; ему́ ~ся, что... అతనికి అలా అనిపి స్తుంది; он мне ~ся అతను నాకు (అలా) అనిపిస్తున్నాడు мерза́вец м నీచుడు, అధముడు

ме́рзк||ий 1. నీచప్రేన; ~ий посту́пок నీచ కార్యం; నీచమైన పని 2. (*очень плохой*) మురికి; ~ая погóда మురికి (అనవ్యమైన, అధ్వాన) వాతావరణం мерзлота́ ж చలివల్ల గడ్డకట్టుకొని పోయిన భూమి (నేల); ве́чная ~ చలివల్ల ఎల్లకాలం గడ్డకట్టుకొనిపోయి ఉండే భూమి (నేల)

ме́рзлый (*проме́рзший*) చలివల్ల (చలికి) పేరుకు పోయిన (గడ్డకట్టిన)

ме́рзнуть, заме́рзнуть 1. మంచులా గడ్డకట్టుకొని పోవు 2. (*зябнуть*) (ఒకరికి) చలివేయూ, చలిగా వుండు

ме́рзость ж 1. (*свойство*) అతి దుర్మార్గం 2. (*что- либо отвра́тительное*) అనవ్యం, దౌష్ప్యం, హేయత మెридиáн м *геогр.* మధ్యాహ్న రేఖ

мери́ло с (*критерий*) గీటు రాయి, ప్రమాణ సూత్రం

ме́рин м విత్తులు కొట్టిన (బుడ్డ కొట్టిన) గుర్రం

ме́рить (*вн.*) 1. *сов.* సమేరిత్య కొలుచు; ~ на глаз చూపులతో కొలుచు 2. *сов.* పోమేరిత్య (*приме- рять*) తోడుకొని చూచు < ~ на сво́й арши́н తన

కులవంతో ఇతరుల గింజలు కొలుచు, తన ప్రమాణంతో యితరులను రెంట్లు కట్టు

мёриться, помёриться (*тв. с тв.*) కొలుచుకొను, తేల్చుకొను; ~ с кем-л. рóстом ఒకరితో ఎత్తు కొలుచు కొను; ~ с кем-л. сйлами ఒకరితో బలాబలాలు తేల్చుకొను
мёрк||а ж కొలమానం, కొలత, కొలతబద్ద; **снимать ~у** కొలత తీసుకొను; **шить плáтье по ~е** కొలతను బట్టి దుస్తులు కుట్టు

меркантильный (*своекорыстный*) స్వప్రయోజనపర, స్వార్థ పరాయణ, స్వార్థపర

мёркнуть, помёркнуть *прям., перен.* ఊడించు, తగ్గిపోవు, మాసిపోవు

Меркурий *м астр.* బుధుడు

мёрны||й 1. కొలత, కొలవబడిన; ~м шáгом కొలత అడుగులతో 2. (*служащий для измерения*) కొలతబద్ద

мероприятие *с* ఏర్పాటు; **проводить ~** [ఏదైనా] ఏర్పాటు చేయు

мёртвенность ж నిర్జీవత, కళాహీనత, కళా కాంతులు లేకపోవడం

мёртвен||ый నిర్జీవ; ~ая блéдность బాగా పాలి పోయిన (వివర్ణమైపోయిన), కళా కాంతులు లేని

мертвёт, омертвёт (*затекасть, неметь*) తిమ్మి రెక్క, మొద్దుపారు

мертвéc *м* శవం, మృతకశేబరం, పీనుగు

мертвécки нареч.: ~ пьян *разг.* చెడతాగిన, ఒళ్లు తెలియనట్టు (తెలియనంతగా) తాగిన

мертвечийна ж *собир.* చనిపోయిన జంతు మాంసం

мертворождённый 1. చచ్చి పుట్టిన, ప్రాణం లేకుండా పుట్టిన 2. *перен.* నిర్వృత్తమైన, పుట్టిపుట్టినట్టుగా వుండే

мёртв||ый 1. చచ్చిన, చచ్చిపోయిన, మృతిచెందిన; ~ый человек చచ్చిపోయిన మనిషి; ~ое тéло శవం, భౌతిక కాయం, మృత శరీరం 2. *перен.* నిర్జీవ; ~ый гóрод నిర్జీవ నగరం; ~ые глаза నిర్జీవ నయనాలు ◇ ~ый сезон నిస్తబ్దు రుతువు; ~ый час విశ్రాంతి; ~ый язýк మృత భాష; ~ая тишина అమిత (అతి, పరమ) నిశబ్దం; ~ая пётля *ав.* లూపు

мерцáние *с* మినుకు మినుకు మనడం

мерцáть *несов.* మినుకు మినుకు మంటూ (మను)

мéсиво *с* మిశ్రమం

месить *несов. (вн.)* పినుకు (*тесто*); మర్దించు (*глину*) ◇ ~ грязь *разг.* బురదలో యీడ్చుకుంటూ నడచు

мéстами *нареч.* అక్కడక్కడ, అక్కడా అక్కడా

МЕР — МЕС

M

местéчко I *с уменьш. к место* 1, 3 и 4 ◇ **тёпленькое** (*тёплое*) ~ కడుపులో చల్ల కదలని ఉద్యోగం
местéчко II *с (населённый пункт)* చిన్న పూరు (పట్టణం)

местй *несов. 1. сов.* подместй (*вн.*) ఊడ్చు, తుడుచు; ~ пол నేల ఊడ్చు (తుడుచు) 2.: метéль метёт మంచు తుపాను వీస్తోంది

мéстность ж ప్రదేశం, ప్రాంతం; *гóрная* ~ పర్వత ప్రదేశం; *сéльская* ~ గ్రామ సీమ

мéстн||ый 1. స్థానిక; ~ый жите́ль స్థానిక [ని]వాసి; ~ая промышлeнность స్థానిక పరిశ్రమలు 2. (*не общий*) స్థానికమైన; ~ое воспáление స్థానికమైన వాపు; ~ое повреждéние స్థానికమైన తోపం

мéст||о *с* 1. స్థలం, స్థానం, చోటు; ~о назначéния గమ్య స్థానం; ~о погребéния ఖనన భూమి, సమాధి, ఫూట్; *рабо́чее* ~о పనిచోటు; *дава́ть ~о* చోటు చేయు; *занима́ть пéрвое ~о* (в соревнóвании) ప్రథమ స్థానం గెలుచు; *класть на ~о* దేని చోటులో (స్థానంలో) దాన్ని ఉంచు (పెట్టు); *с ~а на ~о* ఇక్కడినుంచి అక్కడికి, అక్కడినుంచి ఇక్కడికి 2. (в театре, поездe и т. п.) సీటు; *сидя́чее ~о* కూర్చునే సీటు; ~о в больнйце పడక, బెడ్డు 3. (*мéстность*) చోట; *глухóе ~о* నిర్జన ప్రదేశం, మారు మూల చోటు (ప్రదేశం) 4. (*должнóсть*) స్థానం, ఉద్యోగం; *полу-ча́ть ~о* స్థానం పొందు, ఉద్యోగం దొరుకు 5. (*часть текста*) చోటు, ఫలానా చోట 6. (*багаж*) సామాను ◇ *на ва́шем ~е* మీ స్థానంలో, మీ బదులు; *сла́бое ~о* బలహీనత; *не к ~у* అప్రస్తుతం; *ни с ~а!* కదలకు!; *заставáть на ~е* преступлéния నేరం చేస్తుండగా పట్టుకొను, కన్నంలో దొంగను పట్టుకొను; *знáть своё ~о* తన స్థానం (అంతరం) తెలుసుకొను; *имéть ~о* తటస్థించు, సంభవించు; *не находíть себé ~а* ఏమీ తోచలేదు, ఏమీ తోచని స్థితిలో ఉండు; *ста-вить когó-л. на ~о* ఎవరి స్థానంలో వారిని ఉంచు; *убивáть на ~е* అక్కడి కక్కడే చంపు

местожитeльство *с* రెసిడెన్సు, నివాసం, బస

местоимéние *с грам.* సర్వ నామం; *вопроси́тельное* ~ ప్రశ్నవాచక సర్వ నామం; *ли́чное* ~ పురుషబోధక సర్వ నామం; *относи́тельное* ~ సంబంధ బోధక సర్వ నామం; *указáтельное* ~ నిర్దేశక సర్వనామం

местонахождéние *с* పత్తా, స్థల నిర్దేశం, ఉండే స్థలం (చోటు)

местоположéние *с* చోట, చోటు

МЕС — МЕТ

местопребывание *с* బస, పత్తా, నివాసం
 месторасположение *с* *см.* местонахождение
 месторождение *с* నిక్షేపం, నిక్షిప్తం, గర్భప్రదేశం;
 ~ нефти నూనె (చమురు) తేల్రం; ~ угля బొగ్గు
 నిక్షేపం

мест|| *ж* పగ, కసి, ప్రత్యపకారం, ప్రతికారం; жажда
 ~и ప్రతికార వాంఛ

месяц *м* 1. నెల, మాసం; ~ тому назад ఒక నెల
 క్రితం (కిందట); будущий ~ వచ్చే నెల; каждый
 ~ ప్రతి నెల; прошлый ~ గత నెల; текущий ~
 ఈ నెల; в марте ~е మార్చి నెలలో (మాసంలో)
 2. (луна) చంద్రుడు, చందమామ; молодой ~ అమా
 వాన్య < медовый ~ మధుమాసం

месяцами *нареч.* నెలల తరబడి

месячник *м* మాసోత్సవం; ~ советско-индийской
 дружбы సోవియట్ భారత మైత్రీమాసోత్సవం

месячный మాస, నెల; ~ оклад నెల జీతం; ~
 отпуск నెల సెలవు

металл *м* లోహం; благородные ~ы రాజలోహాలు;
 цветные ~ы ఆయసేతర (నాన్-ఫెర్రస్) లోహాలు

металлист *м* లోహపు పనివాడు

металлически||ий లోహపు; ~е изделия లోహపు
 వస్తువులు

маталлолом *м* తుక్కు లోహం

металлообработывающий||ий లోహకార; ~ая про-
 мышленность లోహకార పరిశ్రమ

металлоплавильный లోహం కరిగించే ఫర్నేస్ (కొలిమి)

металлопрокатный: ~ завод లోహాల రోలింగ్
 ఫ్యాక్రీ, లోహపు రేకులు (కమ్మీలు) తయారు చేసే ఫ్యాక్రీ

металлорежущий: ~ станок లోహకోత యంత్ర
 పరికరం, లేతు

металлург *м* లోహోత్పత్తిదారు, లోహశుద్ధి పనివాడు

металлургический||ий లోహ[శుద్ధి]; ~ий завод
 లోహశుద్ధి కర్మాగారం; ~ая промышленность లోహ
 పరిశ్రమ

металлургия *ж* లోహశుద్ధి; цветная ~ ఆయసేతర
 లోహ పరిశ్రమ; чёрная ~ ఇనుము ఉక్కు పరిశ్రమ

метаморфоза *ж* రూపాంతరీకరణం, మారురూపం

метан *м* మీథేన్

метание *с* విసరడం; ~ диска *спорт.* డిస్క్ నేను
 విసరడం < ~ икры గుడ్డు పెట్టడం

метательный||ий విసిరే, షీషణి; ~ое оружие విసిరే
 ఆయుధం

метать, метнуть (*вн.*) విసురు; ~ диск *спорт.*
 డిస్క్ నేను విసురు < ~ громы и молнии క్రోధావేశ
 పడు, మండిపడు; ~ жребий చీట్లు వేయు; ~ икры
 గుడ్డు పెట్టు

метаться *несов.* అటూ ఇటూ పరుగులెత్తు; ~ в
 постели మంచంమీద అటూ ఇటూ దొర్లు (పొర్లు)

метафизик *м* అధిభౌతికవాది

метафизика *ж* అధిభౌతికవాదం

метафизический అధిభౌతికవాద

метафора *ж лит.* రూపకం, ఉత్పేక్షలంకారం,
 రూపకాలంకారం

метафорический రూపకాలంకారిక

метелица *ж разг. см.* метель

метёлка *ж см.* метла

метель *ж* మంచు తుపాను

метеор *м* ఉల్క

метеорит *м* విచ్చిన్న ఉల్క

метеоролог *м* వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు (శాస్త్రవేత్త,
 పరిశోధకుడు)

метеорологический||ий వాతావరణానికి సంబంధించిన;

~ая карта వాతావరణానికి సంబంధించిన పటం, వాతా
 వరణ పటం; ~ая станция వాతావరణశాస్త్ర (వాతావరణ
 పరిశోధన) కేంద్రం; ~не условия వాతావరణ పరిస్థితులు

метеорология *ж* వాతావరణ శాస్త్రం

метйловый: ~ спирт పుడ్డే స్పిరిట్

метис *м* మంకర (మిశ్ర) జాతివాడు

метить I, наметить, пометить (*вн.; ставить*
метки) గుర్తు పెట్టు

метит||ь II *несов.* 1. (*в вн.; целиться*) గురి
 (లక్ష్యం) పెట్టు 2. *разг.:* он ~ в генералы అతను
 జనరల్ కావాలని వాంఛిస్తున్నాడు (అనేషిస్తున్నాడు)

метиться *несов. см.* метить II 1

метка *ж* గుర్తు

метк||ий 1. గురికాడు (*о человеке*); నిశిత, తీక్షణ,
 వాడి (*о глазе*); గురితప్పని (*о пуле, ударе*); గురితప్పని
 (*о выстреле*) 2. *перен.* యుక్తమైన, సముచితమైన;
 ~ое замечание యుక్తమైన (సముచితమైన) గమనిక

меткость *ж* 1. (*выстрела и т. п.*) గురితప్పకుండా
 డం, కచ్చితం; ~ глаза వాడి చూపు 2. *перен.*
 సముచితత్వం, యుక్తత; ~ замечания గమనిక సముచితత్వం

метла *ж* చీపురుకట్ట < новая ~ чисто метёт
 посл. కొత్త ఒక వింత పాత ఒక రోత

метнуть *сов. см.* метать

метод *м* 1. (*способ познания*) పద్ధతి; диалек-

тнический ~ గతితార్కికవాద పద్ధతి 2. (способ действия) పద్ధతి, రీతి, విధానం; ~ лечения చికిత్సా పద్ధతి (విధానం); ~ работы పనిచేసే పద్ధతి

методика ж పద్ధతులు; ~ преподавания иностранных языков విదేశ భాషా బోధనా పద్ధతులు

методический I 1. బోధన (పరిశీలన) పద్ధతికి సంబంధించిన; ~ое пособие బోధన పద్ధతికి సంబంధించిన (గ్రంథం 2. (последовательный) క్రమబద్ధమైన, క్రమానుసారమైన

методологический వైధానిక, పరిశీలనా పద్ధతి

метр м 1. మీటరు; длиннóй в ~ ఒక మీటరు పొడుగు 2. (линейка, лента) కొలతబద్ద, కొలబద్ద

метраж м 1. (длина) పొడవు 2. (площадь) వైశాల్యం

метрика ж (свидетельство о рождении) జనన (బర్త) సర్టిఫికేటు

метрический I: ~ая система мер మెట్రిక్ (దశాంశ) పద్ధతి

метрический II: ~ая книга జనన, మరణ, వివాహాల రిజిస్టరు

метрó с нескл. с.м. метрополитén

метрополитén м మెట్రో, భూగర్భ రైల్వే

метрополия ж సామ్రాజ్య దేశం

мех I м 1. тк. ед. (шерсть) బొచ్చు 2. (мн. ~а; шкура) తోలు 3. (мн. ~и; рля вина) సారా (తోలు) తిత్తి

мех II м с.м. мехи

механизатор м వ్యవసాయక యంత్రాల ఆపరేటరు

механизация ж యాంతీకరణ

механизированный యాంతీకృత[మైన]; ~ое сельское хозяйство యాంతీకృత వ్యవసాయం; ~ые войскá మోటారు సైనిక దళాలు

механизировать несов. и сов. (вн.) యాంతీకృతం (యాంతీకరణం) చేయు

механизм м 1. మెకానిజం (внутреннее устройство машины); యంత్రం, యాంత్రిక సాధనం (машина); подъёмный ~ ఎత్తే యంత్రం; часовóй ~ గడియారపు బిన 2. перен. యంత్రాంగం; госудáрственный ~ రాజ్య యంత్రాంగం

механик м మెకానిక్, మెకానిక్ ఇంజనీరు

механика ж యంత్రశాస్త్రం, యాంత్రిక శాస్త్రం, యంత్రగతిశాస్త్రం; прикладная ~ వినియోక్త (అనుష్ఠిత) యంత్రశాస్త్రం; теоретическая ~ సైద్ధాంతిక యంత్ర శాస్త్రం

механистический యాంత్రిక

MET — МЕШ

M

механически нареч. (машинально) యాంత్రికంగా, యంత్రంతోగా, అప్రయత్నంగా

механический I 1. యాంత్రిక; ~ая обработка యాంత్రిక తయారీ; ~ое оборудование యంత్రాలు

2. (машинальный) యాంత్రిక, అప్రయత్న; ~ие движения యాంత్రిక చలనాలు, అప్రయత్న కదలికలు

мехи мн. (ед. мех м; кузнечные) కొలిమి తిత్తులు

меховóй బొచ్చు, ఫర్; ~й воротник బొచ్చు (ఫర్) కాలరు; ~е пальто బొచ్చు ఓవర్ కోటు, ఫర్ కోటు

меч м ఖడ్గం, కత్తి

меченый గుర్తు వేయబడిన (పెట్టిన); ~ атом физ. గుర్తు పెట్టిన అణువు

мечéть ж మసీదు

мечтáя ж స్వప్నం, ఆశ, కల; несбыточная ~а వ్యర్థమయిన (వృథా) కల, గాలికల; предаваться ~ам [వగటి] కలలు గను; éто только ~ыé ఇది కల మాత్రమే; егó ~а сбылась అతని ఆశ (కల) నెరవేరింది (నిజమైంది)

мечтáни|е с с.м. мечтá; пустýе ~я వ్యర్థమైన (వృథా, వగటి) కలలు, శుష్క స్వప్నాలు

мечтáтель м స్వాప్నికుడు

мечтáтельность ж భ్రమాశీలత, స్వప్నశీలత, స్వాప్నిక స్వభావం

мечтáтельный I. స్వప్నమయ, భ్రమాశీల 2. (полный мечты) పూర్తిగా భ్రమలతో నిండిన

мечтá|ть несов. కలలు గను, ఆశపడు; ఉవ్విళ్ళూరు (сильно желать); ~ть о чём-л. దేన్నీ గురించైనా కలలు గను, దేనివైనా చేయాలని అనుకొను (కలలు గను); он ~ет стать механиком అతడు మెకానిక్ కావాలని ఆశపడుతున్నాడు

мешáни|а ж разг. గందరగోళం, కలగూరగంప, కలగాపులగం

мешá|ть I, помешáть (от.) అటంకపరచు, అడ్డగించు, అరికట్టు, అడ్డుపెట్టు (препятствовать); ఇబ్బంది పెట్టు, శ్రమ పెట్టు (беспокоить); я вам не ~ю? నేను మిమ్మల్ని ఏమీ కలతపెట్టడం లేదు కదా?, నేను మీ పని పాడుచేయడం లేదు కదా?; что нам ~ет уéхать? మమ్మల్ని ఏదీ ఆపలేదు? ◇ не ~ет..., не ~ло бы сдéлать éто разг. అది చేయడం మంచిది

мешáть II, помешáть (вн.) 1. (размешивать) కలియబెట్టు, కదిలించు 2. тк. несов. (смешивать)

МЕШ — МИЛ

కలుపు; ~ кáрты పేక ముక్కలు కలుపు; ~ крáски రంగులు కలుపు

мешáться *несов. разг. 1. (быть помехой) అడ్డం పడు 2. (в вн.; вмешиваться) (ో) జోక్యం కలిగించుకొను, జోలికి వచ్చు, (కి) అభ్యంతరం పెట్టు; ~ в чужие дела ఇతరుల వసులలో జోక్యం కలిగించుకొను*
мешкáть, промешкáть ఆలస్యం (జాగు) చేయు; ~ с отъездом పోవడంలో (పోకో) ఆలస్యం చేయు

мешковáтый 1. (об одежде) వదులుగా వేలాడే 2. (о человеке) వికారమైన

мешковáна ж గోనెగుడ్డ, నారపట్టు

меш|ок м సంచి; **вещевóй ~ок** సామాను సంచి

◇ ~кí под глázами *разг.* కను పొట్టల వాపు (ఉబ్బు); **плáтье сидíт ~кóм** దున్ను వదులుగా ఉంది

мещáний м 1. మధ్య తరగతివాడు 2. перен. అల్ప బుద్ధి, సంకుచిత మనస్కుడు, కూపస్థమండూక మనస్తత్వం గలవాడు

мещáнка ж 1. మధ్య తరగతి స్త్రీ 2. перен. అల్ప బుద్ధి, సంకుచిత మనస్కురాలు

мещáнск|ий 1.: ~ое сослóвие మధ్య తరగతి **2. перен.** అల్పబుద్ధి, సంకుచిత మనస్సుగల; ~ий пред-рассúдок అల్పబుద్ధి దురభిప్రాయం (దురభిమానం)

мещáнство с 1. (сословие) మధ్య తరగతి వర్గం 2. перен. అల్పబుద్ధి తత్వం, సంకుచిత మనస్సుత, కూపస్థ మండూక మనస్తత్వం

миг м క్షణం, ఘడియ, కనురెప్ప (లిప్త) పాటు ◇ в одíн ~ ఒక్క క్షణంలో, కనురెప్ప పాటులో

мигá|ть, мигнúть 1. కనురెప్ప వాలు; не ~я рéప్ప వాల్చకుండా 2. (от.; подавать знак глазами) (కి) కండ్లతో సంజ్ఞచేయు, కన్ను గీటు (క్రొట్టు), కనుసైగ చేయు 3. перен. разг. (мерцáть) మిణుకు మిణుకు మను, మినుకు మినుకు మను, మిణకరించు, చీకిరించు

мигнúть сов. см. мигáть

ми́гом нареч. разг. ఒక్క క్షణంలో, చిప్పన

мигра́ция ж వలస, వలసపోవడం

мигрéнь ж తలనొప్పి

мигри́ровать *несов.* వలసపోవు

мизáнтроп м మానవ ద్వేషి

мизéрный అతి స్వల్పమైన

мизáнец м చిటికెన (చిటికిన) వేలు

микрóб м మైక్రోబ్, సూక్ష్మ జీవి, సూక్ష్మ క్రిమి

микробиоло́гия ж సూక్ష్మజీవ శాస్త్రం, మైక్రో బయాలజీ

микрокли́мат м మైక్రో (సూక్ష్మ పరిసర) వాతావరణం

микрóн м మైక్రాన్

микроорганíзм м అతి సూక్ష్మ జీవి, మైక్రో ఆర్గానిజం

микропóрист|ый: ~ая резíна సూక్ష్మ రంధ్రాలున్న రబ్బరు

микроско́п м సూక్ష్మదర్శిని; **рассмáтривать под ~ом** సూక్ష్మదర్శినితో పరిశీలించు

микроскопíческий 1. సూక్ష్మదర్శిని సహాయంతో చేసిన; ~ аналíз సూక్ష్మదర్శిని సహాయంతో చేసిన పరిశీలన 2. (видимый только в микроскоп, чрез-вычайно маленький) అతి సూక్ష్మమైన

микрофóн м మైక్రోఫోను; **говори́ть в ~** మైక్రుతో మాట్లాడు; **говори́ть перед ~ом** మైక్రుముందు మాట్లాడు

микроэлемéнты мн. (ед. микроэлемент м) సూక్ష్మమైన పదార్థాలు, అతి సూక్ష్మ మూల ద్రవ్యాలు

микстúра ж మిక్శర్, మిశ్రమోషధం; ~ от кáш-ля దగ్గు మందు

милитаризáция ж సైనికీకరణ

милитаризóвывать *несов. и сов. (вн.)* సైనికీకరించు

милитарíзм м సైనికతత్వం, సైనికీకరణవాదం

милитарíст м సైనికీకరణవాది, సైనికవాది

милитаристíческ|ий సైనికీకరణ సంబంధమైన, సైనికవాద; ~ая полíтика సైనికవాద (సైనికీకరణ) విధానం

милитарíстскíй см. милитаристíческий

милиционéр м పోలీసువాడు, మిలీషియావాడు

мили́ция ж 1. పోలీసు, మిలీషియా 2. собир. పోలీసువాళ్లు, మిలీషియావాళ్లు

миллиáрд м వంద కోట్లు, శతకోటి

миллиардéр м కోటిశ్వరుడు

миллиграмм м మిల్లిగ్రాం

миллиметр м మిల్లిమీటరు

миллиóн м పదిలక్షలు, మిలియన్; сóтни ~ов лю-дéй కోటానుకోట్లు ప్రజలు

миллионéр м లక్షాధికారి, కోటిశ్వరుడు

миллиóнный 1. числ. మిలియనుతో ఒక వంతు, పది లక్షల వంతు **2. (оцениваемый в миллион)** లక్షల విలువ చేసే; ~ дохóд లక్షల ఆదాయం

ми́ло нареч. చక్కగా

миловíдный సాగసైన, చక్కనైన

милосéрдие с కనికరం, కరుణ, దయ

милосéрдный కనికరంగల, కరుణార్థమైన, కారుణ్య

మైన, దయగల; ~ посту́пок కారుణ్యమైన (కనికరగల) పర్య; ~ челове́к కనికరగల (దయగల) మనిషి

ми́лостивый *уст.* కరుణగల, దయాదాక్షిణ్యులుగల; ~ взгляд చల్లని చూపు ◇ ~ госуда́рь మహాశయా

ми́лостыи||я *ж* భిక్షం, దానం, బిచ్చం; подава́ть ~ю ముష్టి పెట్టు (వేయు), బిచ్చమిచ్చు; проси́ть ~ю భిక్షమెత్తు, బిచ్చం (ముష్టి) ఎత్తుకొను

ми́лост||ь *ж* 1. (благодетяние) ధర్మం, ప్రసాదం; вели́кая ~ь మహా ప్రసాదం; оказыва́ть ~ь кому́-либо ఒకరికి ధర్మం చేయు 2. *уст.* (пооща́да, по-мило́вание) దయాధర్మాలు 3. (благоскло́нность) ఆదరం, దాతృత్వం, ధర్మం, ఈవి; бы́ть в ~и у кого́-л. ఒకరి ఆదరం, కింద వుండు; зави́сеть от ~и кого́-л. ఒకరి దయాదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడు ◇ сдава́ться на ~ь победите́ля శత్రు దయాధర్మాలకు లోనగు; ва́ша ~ь *уст.* దేవరా; ~и про́сим! సుస్వాగతం, దయచేసి రండి!; по ~и кого́-л. *ирон.* ఒకరి ధర్మం చేతనైనా

ми́лый 1. (хоро́ший) మంచి, సాగమగా వున్న, చక్కని 2. *в знач. суиц. м* బంగారు (చిట్టి) తండ్రి

ми́ля *ж* మైలు; морская ~ నముద్రపు [కొలతలతో] మైలు, నావిక మైలు

ми́м *м* మూగాభినయ నటుడు

ми́мика *ж* హాసం, హావభావాలు

ми́мический మూగ సంజ్ఞ, మూగాభినయ

ми́мо I *нареч.* 1. (не остано́вливаясь) దాటి; проходить ~ దాటిపోవు 2. (не попада́я) గురి తప్ప; бить ~ గురి తప్ప 3. (мину́я) పక్కన II *предлог (рд.)* 1. (около, возле) పక్కన; проходить ~ магази́на పోవు పక్కనుంచి దాటిపోవు 2. (не попада́я): бить ~ це́ли గురి తప్ప

ми́моздом *нареч.* *разг.* దారిలో

ми́моза *ж* లజ్జా శువు

ми́молётный క్షణికమైన, క్షణభంగురమైన; ~ взгляд క్షణభంగురమైన (క్షణికమైన, వేగమైన) చూపు

ми́моходом *нареч.* 1. (по пу́ти) దారిలో, వెళ్తుం డగా 2. (между прочи́м) అన్నట్లు, సందర్భవశాత్తూ, ప్రస్తావనశాన

ми́н||а I *ж воен.* 1. మందుపాతర; ~а замедлен-ного де́йствия టైమ్ మందుపాతర; подво́дная ~а నీటిలో తేలే మందుపాతర; взрыва́ть ~у మందుపాతర పేల్చు 2. (снаря́д миноме́та) మిస్సైల్

ми́н||а II *ж* (выра́жение лица) ముఖాకృతి, ముఖభంగిమ; де́лать ки́слую ~у ముఖం చిట్టించుకొను మинаре́т *м* మసీదు శిఖరం (గోపురం)

МИЛ — МИН

М

минда́лина *ж* 1. బాదంకాయ 2. *анат.* టాన్సిల్ మінда́ль *м* 1. (дерево) బాదం [చెట్టు] 2. *собир.* (плоды) బాదం కాయలు

минда́льн||ый బాదం[కాయ]; ~ый з́апах బాదం వాసన; ~ое пече́нье బాదం బిన్నట్లు

ми́не́р *м* మైనరు, మందుపాతరలు పెట్టేవాడు (నాటేవాడు)

ми́нерал *м* ఖనిజం

ми́нералогия *ж* ఖనిజశాస్త్రం

ми́неральн||ый ఖనిజ; ~ая вода́ ఖనిజ జలం; ~ые удо́брения ఖనిజ ఎరువులు

миниатю́ра *ж* 1. (рисуно́к) చిరు చిత్రం 2. (не-большо́е произведе́ние) చిన్న రచన

миниатю́рный మిక్కిలి చిన్నదైన, చిరు

минимáльно *нареч.* అతి తక్కువగా, కనీసం, కనిష్ఠం మінимáльн||ый అతి తక్కువ (తక్కువైన), కనీస [మైన]; ~ый срок కనీసమైన వ్యవధి; ~ая зарпла́та కనీస వేతనం; ~ое коли́чество అతి తక్కువ పరిమాణం

ми́нимум *м* 1. అతి తక్కువ, కనీస సంఖ్య; доводи́ть до ~а కనీస స్థాయికి (సంఖ్యకు) తీసుకువచ్చు 2. (сово-купно́сть само́го необхо́димого) కనీసం, కనిష్ఠం 3. *в знач. нареч.* (само́е меньше́е) కనీసం; э́то сто́ит ~ пять ру́блей ఇది కనీసం ఐదు రూబుళ్లు అవుతుంది ◇ прож́иточный ~ బతకడానికి అవసరమైన కనీసాదాయం

мини́рование *с* మందుపాతరలు నాటడం (పెట్టడం) మінированный: ~ учáсток మందుపాతరలు ఉన్న ప్రదేశం

мини́ровать *несов. и сов. (вн.)* మందుపాతరలు నాటు (పెట్టు)

министе́рский మంత్రి[త్వ]; ~ пост మంత్రి పదవి మінисте́рство *с* మంత్రిత్వం, మంత్రిత్వ (మంత్రి) శాఖ, మంత్రివర్గం; ~ инострáнных дел విదేశాంగ మంత్రిత్వ శాఖ; ~ се́льского хозя́йства వ్యవసాయ మంత్రిత్వ శాఖ

мини́стр *м* మంత్రి

ми́нн||ый మందుపాతర; ~ое по́ле మందుపాతరలు ఉన్న ప్రదేశం (ప్రాంతం)

миновá||ть *сов.* 1. *тж. несов. (вн.; прое́з-жать, проходить мимо)* దాటు, దాటి వెళ్ళు 2. (рд.; избе́жать) తప్ప, తప్పించుకొను; ему́ не ~ть на-каза́ния అతనికి శిక్ష తప్పదు, అతను శిక్ష తప్పించుకోలేడు 3. (окончи́ться) [అయి]పోవు, గతించిపోవు, గడచిపోవు,

МИН — МИС

గడుచు; зима ~ла శీతాకాలం [అయి]పోయింది; опасность ~ла ప్రమాదం గతించిపోయింది (గడచిపోయింది, దాటిపోయింది) ◇ чему́ быть, того́ не ~ть *посл.* జరిగేది జరుగుతుంది, జరిగేదేదో జరిగితిరుతుంది

миноискатель *м* మైన్ డిటెక్టర్, మందుపాతరలను కనిపెట్టే సాధనం

миномёт *м* మోర్టార్

миноносец *м* టార్పెడో నౌక; эскадренный ~ డిస్ట్రోయర్

минувший *ий* 1. గత, పోయిన; ~ее время గడిచిన (గత) కాలం; ~ие дни గడిచిపోయిన (గతించిన) రోజులు; ~ей зимой గత (పోయిన) శీతాకాలం 2.: ~ее в знач. *сущ.* с గడిచిపోయిన రోజులు

минус *м* 1. (знак) రుణ సంజ్ఞ, మైనస్ గుర్తు 2. *неизм.* (для указания на вычитание) మైనస్, రుణం; пять ~ три ఐదు మైనస్ మూడు 3. (ниже нуля — о температуре) మైనస్ 4. *перен. разг.* (недостаток) లోపం

минут|а *ж* 1. నిమిషం, నిమిషం, క్షణం; без пятина́дцати ~ два పాపు తక్కువ రెండు గంటలు; де́сять ~ третьего రెండు గంటల పది నిమిషాలు 2. (единица измерения углов и дуг) వంతు, అంశం; 60°40' восточной долготы తూర్పు రేఖాంశంలో 60 డిగ్రీల 40 అంశాలు (వంతులు) ◇ в да́нную ~у ప్రస్తుతం, ప్రస్తుతానికి, ఇప్పుడు; с ~ы на ~у ఏ క్షణంలోనైనా; подождите ~у *разг.* ఒక నిమిషం ఉండండి; сию ~у తక్షణమే, ఇప్పుడే; в последнюю ~у చివరిక్షణంలో

мину́т|ный *ий* 1.: ~ая стрéлка నిమిషం ముల్లు 2. ఒక నిమిష కాలం వుండే (длящийся мину́ту); క్షణిక, క్షణభంగురమైన (кратковременный); క్షణభంగుర, అస్థిర, క్షణిక (пребывающий); ~ый успе́х క్షణిక (అస్థిర) విజయం; ~ая встреча స్వల్పకాలిక సమావేశం; ~ая ра́дость క్షణభంగురమైన ఆనందం; ~ое молча́ние క్షణిక మౌనం (నిశబ్దం) ◇ что ~ое де́ло ఇది క్షణిక (స్వల్ప కాలిక) వ్యవహారం

мину́ть *сов.* 1. *с.м.* миновать 1 и 3; 2. (исполниться): ему́ мину́ло три́дцать лет అతనికి ముప్పై దాటింది; ему́ ско́ро ми́нет два́дцать лет అతనికి త్వరలోనే ఇరవై ఏళ్లు నిండుతాయి

мир *1 м в разн. знач.* ప్రపంచం; జగత్తు, విశ్వం (вселенная); లోకం, జగత్తు (круг людей); анти́чный ~ ప్రాచీన (పురాతన) ప్రపంచం; жи́вотный ~

జంతు ప్రపంచం (జగత్తు); литерату́рный ~ సాహిత్య ప్రపంచం (జగత్తు); растите́льный ~ వనస్పతి (వృక్ష) జగత్తు, వృక్ష ప్రపంచం; театра́льный ~ నాటకరంగ ప్రపంచం; чита́тельный ~ పాఠకుల (పాఠక) లోకం, పాఠక ప్రపంచం; во все́м ~е ప్రపంచ మంతటిలో ◇ по́ ~у по́йти бికారి అగు, భిక్షకుడగు

мир *II м* శాంతి; శాంతం (покой); про́чный ~ సుస్థిర శాంతి; борьба́ за ~ శాంతి పరిరక్షణకు పోరాటం; опло́т ~а శాంతి దుర్గం; жить в ~е శాంతంగా జీవించు (బతుకు); заключа́ть ~ శాంతి సంధి చేసుకొను ◇ отпра́ска́ть когó-л. с ~ом శాంతంగా వుండనిచ్చు

мира́ж *м* మృగత్పప్ల, ఎండమావులు, మరీచిక

мири́ть, помири́ть (вн. с тв.) (ఒకరిని ఒకరితో) సమాధాన పరచు

мири́ться (с тв.) 1. *сов.* помири́ться (прекращать вражду) (ఒకరితో) సమాధానపడు 2. *сов.* примириться (терпимо относиться) (దేనితోనైనా) సరిపుచ్చుకొను, దేనినైనా సహించు; ~ с положéнием పరిస్థితులతో సరిపుచ్చుకొను, పరిస్థితులను సహించు

ми́рно *нареч.* శాంతియుతంగా, ప్రశాంతంగా; ~ разговáривать ప్రశాంతంగా (శాంతంగా) మాట్లాడు; жить ~ ప్రశాంతంగా (క్షేమంగా, శాంతంగా) జీవించు; он на-стро́ен ~ అతను ప్రశాంతంగా వున్నాడు

ми́рн|ый *ий* 1. శాంతియుత; ~ая поли́тика శాంతియుత విధానం; ~ое сосуществова́ние శాంతియుత సహజీవనం 2. (миролюбивый) శాంత[మైన], ప్రశాంత; ~ый разгово́р ప్రశాంత సంభాషణ; ~ый ха́рактер ప్రశాంత స్వభావం; ~ый челове́к శాంతమైన మనిషి, శాంత పురుషుడు

мировоззрё́ние *с* మానవతా దృష్టి, ప్రపంచ దృక్పథం миров|о́й ప్రపంచ; ~о́й реко́рд ప్రపంచ రికార్డు; ~о́й ры́нок ప్రపంచ మార్కెటు; ~а́я война́ ప్రపంచ యుద్ధం; ~о́е про́странство విశ్వంతరాళం

мирозда́ние *с книжн.* విశ్వం, జగత్తు

миролюби́в|ый శాంతికాముక; ~ая поли́тика శాంతియుత (శాంతికాముక) విధానం; ~ые си́лы ми́ра ప్రపంచంలోని శాంతికాముకులు (శాంతికాముక శక్తులు)

миролю́бие *с* శాంతికాముకత

ми́рско́й *уст.* (не духо́вный) లౌకిక, ఐహిక

ми́ска *ж* గిన్నె; супова́я ~ సూపు (చారు) గిన్నె

ми́ссия *ж* 1. (поручение) రాయబారం, కార్యం; тяжёлая ~ కష్టమైన కార్యం 2. (предназначение) కర్తవ్యం, విధి; высокая ~ по́эта కవి ఉన్నత కర్తవ్యం 3. (дипломатическое представительство) దౌత్య రాయబార వర్గం 4. (дипломатическая делегация)

రాయబారం; военная ~ సైనిక రాయబారం; торговая ~ వాణిజ్య రాయబారం

мистик *м* మాయావాది, మార్మికవాది

мистика *ж* మాయావాదం, మార్మికవాదం

мистификатор *м* మాయచేసేవాడు

мистификация *ж* మాయచేయడం

мистифицировать *несов. и сов. (вн.)* మాయ చేయు

мистицизм *м* మాయావాదం, మార్మికవాదం

мистический *м* మాయ (మాయా), మార్మిక

митинг *м* [బహిరంగ] సభ

миф *м* 1. పురాణం 2. *перен.* కట్టుకథ

мифический 1. పురాణ 2. *перен. разг.* కల్పిత; ~ая личность కల్పిత వ్యక్తి

мифологический పురాణ, పౌరాణిక

мифология *ж* (совокупность мифов) పురాణాలు, పురాణ గాథలు

мичман *м мор.* వారంట్ ఆఫీసరు

мишень *ж* 1. గురి, లక్ష్యం 2. *перен.* లక్ష్యం

мишурá *ж* కాకిబంగారం, ముచ్చిబంగారం

младенец *м* పసిబిడ్డ, బిడ్డ, శిశువు, పసిపాప; грудной ~ చంటిబిడ్డ

младенческий బిడ్డ, పిల్ల, శైశవ; ~ лётет పసిబిడ్డ తొక్కు పల్కులు, జిలిబిలి మాటలు

младенчество *с* శిశుత్వం, శైశవం

младший 1. (по возрасту) చిన్న; కడగొట్టు, కడసారపు (самый молодой); ~ая сестра చెల్లెలు 2. (по положению) జూనియర్, కింది; ~ий командный состав నాన్ కమిషన్డ్ ఆఫీసర్లు (సైనికాధికార్లు); ~ий научный сотрудник జూనియర్ పరిశోధకుడు

млекопитающие *мн. (ед. млекопитающее с)* 300ల. సస్తనములు

млечный: Млечный Путь *астр.* ఆకాశగంగ, నాకు నక్షత్ర విధి, పాల పుంత

мне мест. 1. *от. от* я: ко ~ నాదగ్గర, నాకు 2. *пр. от* я: обо ~ నన్ను గురించి

мнение *с* అభిప్రాయం, భావం, తలపు; общественное ~е ప్రజాభిప్రాయం; обмен ~ями పరస్పర సమాలోచనలు; высказывать своё ~е తన అభిప్రాయం వెలిబుచ్చు (వ్యక్తం చేయు); иметь своё ~е సొంత అభిప్రాయం కలిగివుండు; разделять чье-л. ~е ఒకరి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను, ఒకరి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించు; он слишком высокого ~я о себе తనను గురించి అతనికి చాలా గొప్ప అభిప్రాయం, అతనికి మిడిసిపాలు ఎక్కువ; по моему ~ю నా అభిప్రాయంలో

МИС — МНО

М

мнимый 1. కల్పిత, మనః కల్పిత, ఊహాత్మక, భ్రమాజనితమైన; ~ая величина *мат.* కల్పిత విలువ; ~ые экономические выгоды భ్రమాజనితములైన ఆర్థిక లాభాలు 2. (притворный) కపట, దొంగ, కువాసా; ~ый большой дoнг జబ్బుగలవాడు, జబ్బు నటించేవాడు мнительность *ж* అనుమాన మనస్తత్వం; అపనమ్మకం (недоверчивость)

мнителный అనుమాన మనస్తత్వం గల; он очень ~ен అతడు పరమ అనుమానస్థుడు

мнить *несов. уст.* భావించు ◇ слишком много о себе ~ తనను [గురించి] మిడిసిపాలు ఎక్కువ многие *мн.* 1. చాలా, అనేక; ~ страны చాలా (అనేక) దేశాలు; во многих отношениях చాలా విషయాలలో 2. в знач. суц. *мн.* పలువురు; ~ из них వాళ్లలో చాలామంది

много нареч. 1. చాలా, ఎక్కువ, బోలెడు, పలు; ~ детей చాలామంది (గంపెడు) పిల్లలు; ~ книг చాలా (అనేక) పుస్తకాలు; ~ работы పని బోలెడంత (చాలా ఎక్కువ) వుంది; ~ раз చాలా (ఎక్కువ) మార్లు (సార్లు); ~ разговаривать ఎక్కువగా మాట్లాడు; у него ~ денег అతని దగ్గర డబ్బు మూలుగుతూ వుంది 2. *разг. (при сравн.; гораздо)* మరింత; ~ лучше మరింత మేలుగా; ~ способнее మరింత ఎక్కువ శక్తిసామర్థ్యాలు గల[వాడు] ◇ ~ ты знаешь! *разг.* నీ మొహం

многоборье *с спорт.* కొన్ని రకాల క్రీడల పోటీ многобрачие *с* బహు భార్యాత్వం многовековой వందల సంవత్సరాల లాటి; ~ая история శతాబ్దాల (వందల సంవత్సరాల) చరిత్ర; ~ая мечта అనాదిగా వున్న కల

многоводный జలమయమైన, జలమయమై వుండే многогранный *м мат.* బహుతలలు గలది, బహుముఖ многогранный 1. బహుతలల 2. *перен.* బహుముఖ; ~ая деятельность బహుముఖ కార్యకలాపాలు

многодетный: ~ая мать బహు సంతానవతి; ~ая семья బహు సంతాన సంసారం

многое *с* చాలా; я уже ~ сделал నేను చాలా చేశాను

многоженство *с* బహు భార్యాత్వం многозначительный 1. (имеющий большое значение) చాలా ముఖ్యమైన (ప్రాముఖ్యం గల) 2. (выразительный) మనఃపూర్వకమైన; ~ взгляд మనః పూర్వకమైన చూపు

многозначный 1. *мат.* బహు సంఖ్యలు గల; ~ое

МНО — МОГ

числo బహు సంఖ్య 2. *лингв.* బహుముఖార్థము గల, బహువార్థక .

множкратно нареч. అనేక సార్లు (మార్లు), పదేపదే

многoлетний 1. దీర్ఘ కాల, అనేక సంవత్సరాల (సంవత్సరాలుగా); ~ *опыт* దీర్ఘ కాల అనుభవం 2. *бот.* చాలా సంవత్సరాలుండే మొక్క

многoликий 1. వయోముఖ, బహుముఖ 2. (*многo-образный*) బహుముఖ

многoлюдный జన సమృద్ధమైన, జనంతో నిండి వున్న

многoмиллионный కోటిబల సంవత్స, కోటి మంది వున్న

многoнациональный బహు జాతీయ, బహుళ జాతి; ~ *ое* гoсударство బహు జాతీయ రాజ్యం

многoобещающий ఆశాజనకమైన

многoобразне *с* వైవిధ్యం, నానాత్వం, నానా రూపం; ~ *животного мира* జంతు ప్రపంచ వైవిధ్యం; ~ *жизни* జీవిత వైవిధ్యం

многoобразный బహు రకాల, బహు ముఖ; ~ *ая действительность* బహు ముఖ వాస్తవికత

многoотраслевoй శాఖోపశాఖలుగా వున్న, బహుశాఖా యుత; ~ *е* хoзяйство బహుశాఖాయుత ఆర్థిక వ్యవస్థ

многoпартийный బహు[ళ] పార్టీల; ~ *ая система* బహు[ళ] పార్టీల వ్యవస్థ

многoсемейный పెద్ద కుటుంబం (సంసారం)గల

многoсерийный సీరియల్

многoслoвие *с* వాగుడు, వదరుబోతుతనం

многoслoвный వదరుబోతు, అతిగా మాట్లాడే

многoслoжный బహుశ్ఛరిక, అనేకాక్షర

многoслoйный అనేక పొరల, బహు దొంతరల

многoсторонний 1. *мат.* బహుభుజ, బహుతలల 2.: ~ *ий договор* బహుపక్ష (బహుముఖ) సంధి (ఒడంబడిక, ఒప్పందం); ~ *ие отношения* బహుపక్ష సంబంధాలు 3. *перен.* బహుముఖ; ~ *ая деятельность* బహుముఖ కార్యకలాపాలు

многoступенчатый అనేక దశలు (అంచెలు) గల; ~ *ая ракета* అంచెల రాకెట్టు

многoтирaжка *ж разг.* పాక్టరీ వార్తా పత్రిక

многoтирaжный బహుళ ప్రాచుర్యంగల

многoтoмный బహు సంపుటాల

многoтoчие *с* చుక్కలు

многoуважaемый గౌరవనీయుడైన

многoугoльный *м* బహుభుజం, బహుభుజి

многoугoльный బహుకోణ, బహుభుజ

многoцветный బహువర్ణ, అనేక రంగుల

многoчисленность *ж* బహుత్వం, నానాత్వం, అనేకత్వం, అసంఖ్యాకం

многoчисленный 1. అసంఖ్యాక, అనేక, బహు 2. (*имеющийя в большом количестве*) పెక్కు, ముక్కుటి, అధిక, అనేక

многoэтaжный చాల (బహు, అనేక) అంతస్తుల

многoязычный 1. అనేక భాషల; ~ *ое население* అనేక భాషల ప్రజలు 2. (*составленный на нескольких языках*) బహుభాషా; ~ *ый словарь* బహుభాషా నిఘంటువు

множественный: ~ *ое* числo *грам.* బహు వచనం

множество *с* అనేకం, ఎక్కువ, కుప్పలు తెప్పలు, బహుత్వం; ~ *людей* తండోపతండాలు మనుషులు

множимое *с* *мат.* గుణ్యం, గుణింపబడు సంఖ్య

множитель *м* *мат.* గుణకం, గుణించే సంఖ్య

множить, помножить, умножить (*вн.*) 1. *мат.* గుణించు, హెచ్చించు, హెచ్చవేయు 2. *сов. тк.* **умножить** (*увеличивать*) అధికం చేయు, హెచ్చించు, వృద్ధి చేయు, పెంచు

мной *мест. тв. от я* నాచేత

мною *мест. см.* мною

мобилизационный సమీకరించే; ~ *план* సమీకరించే పథకం

мобилизация *ж* 1. (*призыв в армию*) లావణం చేయడం, రిక్రూటింగ్, సమీకరణ 2. (*перевод вооружённых сил в боевую готовность*) సమీకరణ

мобилизовать *несов. и сов. (вн.):* ~ *армию* సైన్యంలోకి లావణం చేయు, సైన్యాలను సమీకరించు, సైన్యంలో రిక్రూట్ చేయు; ~ *ресурсы* వనరులు కూడగట్టు; ~ *свои силы* స్వశక్తులను సమీకరించుకొను (కూడగట్టు)

мобильность *ж* చలన (గమన) శీలత

могилa *ж* సమాధి, గోరీ, [శవాన్ని పూడ్చే] గొయ్యి; *братская* ~ *а* సామాన్య (ఉమ్మడి) సమాధి ◇ *сводить* *кого-л. в ~у* ఒకరి అంతం చూచు

могильный సమాధి, గోరీ; ~ *ый холм* సమాధి దిబ్బ; ~ *ая плита* సమాధి రాు (శిల)

могильщик *м* 1. శవాన్ని పూడ్చేందుకు గొయ్యి తవ్వేవాడు 2. *перен.* నాశనం చేసేవాడు, వివాశకారి

могучий శక్తివంతమైన, బలమైన, బలీయమైన; ~ *человек* శక్తిశాలి, బలవంతుడు, భీమబలుడు

могущественный శక్తివంతమైన, బలమైన

могущество *c* శక్తి, బలం, సత్తువ

мод||а *ж* 1. ఫేషను, స్టైలు, షోకు; *входить в ~у*

ఫేషన్ అగు; *выходить из ~ы* ఫేషన్ నుండి పోవు, పాత ఫేషన్ నై పోవు; *быть одётым по последней ~е* అధునాతన ఫేషనులో బట్టలు వేసుకొను; *гнаться за ~ой* ఫేషన్ కోసం తహతహపడు, షోకులకోసం తాపత్రయపడు
2. *разг. (привычка)* ఆచారం, రీతి, వర్తతి

моделирование *c* ఆకారం దిద్దుట, నమూనా తయారీ (తయారు చేయడం), ప్రతికృతి చేయడం, రూపొందించడం
моделировать *несов. и сов. (вн.)* మోడల్ (నమూనా తయారు, ప్రతికృతి తయారు) చేయు

модель *ж* 1. (образец) మాదిరి, మేలుబంతి, నమూనా; ప్రతిరూపం (*тж. уменьшенное воспроизведение*); ~ самолёта విమానం నమూనా, విమాన ప్రతిరూపం 2. (марка) మోడల్, తరగతి; новая ~ автомобиля కారు కొత్త మోడల్

модельёр *м* నమూనాలు ((ప్రతిరూపాలు తయారు) చేసేవాడు

модельный (об обуви, одежде) షోకైన

модернизация *ж* ఆధునికీకరణ, నవీనకరణ; ~ обогрűдования సామగ్రిని ఆధునికీకరించడం

модернизировать *несов. и сов. (вн.)* ఆధునికీరించు, నవీకరించు, నవీనీకరించు; ~ производство ఉత్పత్తిని ఆధునికీరించు (ఆధునికం చేయు)

модернизм *м* మోడర్నిజం, ఆధునికత

модернистский ఆధునిక, మోడర్నిస్టిక్; ~ое искусство ఆధునిక (మోడర్నిస్టిక్) కళ

модификация *ж книжн.* 1. (действие) మార్పు, దిద్దుబాటు, సవరణ 2. (разновидность чего-л.) రూపాంతరం

модифицировать *несов. и сов. книжн. (вн.)* మార్పు, దిద్దు, సవరించు, సవరణ (రూపాంతరాలు) చేయు, రూపాంతరీకరించు

модник *м разг.* సోగ్గాడు

модница *ж разг.* సోకులాడి, ఫేషనుబుల్ మహిళ

модн||ый 1. షోకీలా, షోకైన; ~ая пёсенка షోకైన పాట; ~ая причёска షోకైన కేశ శృంగారం, సాగసైన కేశాలంకరణ 2. (о человеке) షోకైన, శృంగారిండుకున్న

моё *мест. с см. мой* 2

можно *безл. в знач. сказ.* 1. (возможно) సాధ్యం, వచ్చు; ~ сделать лучше ఇంతకంటే బాగా చేయవచ్చు (సాధ్యం) 2. (разрешается) వచ్చు; мне ~ войти? నేను లోపలికి రావచ్చునా?; здесь ~ курить? ఇక్కడ సిగరెట్టు కాలవచ్చునా?; ఇక్కడ పొగతాగవచ్చునా?

МОГ — МОЛ

M

◇ как ~! సాధ్యం కాదు, వల్ల కాదు, అసాధ్యం; как ~ скорее సాధ్యమైనంత తొందరగా

мозг *м* 1. మెదడు; спинной ~ వెన్నెముక, వెన్నెసాము 2. (костный) మూలుగు ◇ до ~а костей *разг.* ఆమూలం, పూర్తిగా, కడవెళ్ళ; шевелить ~ами *разг.* మెదడు (బుర్ర) ఉపయోగించు

мозгов||ый 1. మెదడు, మస్తిష్క; ~ая деятельность мెదడు కార్యకలాపం; ~ая оболочка మెదడు పొర 2. (содержащий костный мозг) మూలుగు ఉన్న

мозжечок *м анат.* చిన్న మెదడు

мозóлист||ый కాయలు కాసిన, పనిచేయడం వలన గట్టిబడిన; ~ая рука పనిచేయడం వలన కాయలు కాసిన చేయి

мозóлить, намозóлить (*вн.*): ~ глаза кому-л. *разг.* ఒకరి కంటిలో నలక అగు

мозóль *ж* [అని]కాయ

мой *мест. мн. с м. мой* 1 и 3

мой *мест. м* ప్రిత్యాజ.; мой *ж*, моё *с*, мой *мн.* 1. నా; ~ дом నా ఇల్లు; ~ отец మా తండ్రి; по моему мнению నా అభిప్రాయంలో; мой книги నా పుస్తకాలు; эта книга стала моей ఈ పుస్తకం నా సొంతమై పోయింది. 2.: моё *в знач. сущ. с разг.* (то, что принадлежит мне) నాది; не тронь моего నాది ముట్టుకోవద్దు 3.: мой *в знач. сущ. мн. разг. (родные)* నావాళ్ళ

мóйка *ж* 1. (действие) కడగడం 2. (для мытья посуды) బేసిను

мóкнуть *несов.* తడిసిపోవు, నానిపోవు; ~ под дождем వర్షంలో (వానలో) తడిసిపోవు (నానిపోవు)

мокрóта *ж* కఫం, శ్లేష్మం, కల్లి

мокрый తడి, తడిగా (చెమ్మగా) వున్న

мол *м* ఆనకట్ట, అడ్డకట్ట

молвá *ж* పుకారు, వదంతి, గాలిమాట; о нём идёт дурная ~ అతన్ని గురించి చెడు పుకారు ఉంది, అతన్ని గురించి చెడ్డగా చెప్పుకుంటున్నారు

молдавáнин *м* మల్దావియన్

молдáвский మల్దావియన్; ~ язык మల్దావియన్ భాష

моле́кула *ж* అణువు

молекулáрный అణు; ~ вес అణు భారం, కణభారం

моли́тв||а *ж* పూజ, ప్రార్థన; నమాజు (*мусульманская*); читать ~у ప్రార్థించు, ప్రార్థన చేయు; నమాజు చేయు (*о мусульманине*)

моли́твенник *м* ప్రార్థన పుస్తకం, జప్తగంధం

МОЛ — МОЛ

МОЛИТЬ *несов. выск. (вн.)* ప్రార్థించు, వేడు, వేడుకొను, అర్పించు; ~ **КОГД-Л.** о помощи ఒకరిని నహాయం చేయమని ప్రార్థించు

МОЛИТЬСЯ, ПОМОЛИТЬСЯ 1. (*от.*) ప్రార్థించు; ~ **БГУ** దేవుని ప్రార్థించు 2. *перен. разг. (на вн.; боготворить)* పూజించు, ఆరాధించు

МОЛЮСК *м* మలస్కు, మృదు శరీర ప్రాణి

МОЛНИЕБНО *нареч.* లిప్తపాటు (రెప్పపాటు) నమయంతో

МОЛНИЕБНЫЙ మెరపు[వంటి], ఆకస్మిక; ~ **ЫЙ** удар ఆకస్మికంగా కొట్టిన దెబ్బ; ~ **АЯ** война మెరపు యుద్ధం

МОЛНИЯ *ж* 1. మెరుపు, పిడుగు; **сверкает** ~ మెరుపు మెరుస్తోంది 2. *уст. (телеграмма)* ఎక్స్ ప్రెస్ టెలిగ్రాం 3. (*застёжка*) జిప్, జిప్సర్

МОЛОДЁЖНЫЙ యువ, యువజన; ~ **АЯ** организация యువజన సంఘం

МОЛОДЁЖЬ *ж* **собир.** యువకులు, యువజనం, యువతరం

МОЛОДЁТЬ, ПОМОЛОДЁТЬ పిన్న వయస్కుడగు (о мужчине); పిన్న వయస్కురాలగు (о женщине)

МОЛОДЁЦ *м* 1. బలమైన (శక్తివంతమైన) యువకుడు 2. *в знач. сказ. разг. (выражение похвалы)* భళి, భలే, భేష్

МОЛОДИТЬ *несов. (вн.)* ఉన్న వయస్సు కంటే తక్కువగా కనబడునట్లు చేయు

МОЛОДНЯК *м* 1. **собир. (молодые животные)** జంతువుల పిల్లలు (కూనలు, కిరీటాలు); లేగ దూడలు (о скоте); పిల్ల పక్షులు (о птицах) 2. (*молодой лес*) లేత అడవి

МОЛОДОЖЁНЫ *мн. (ед. молодожён м)* నవ (నూతన, కొత్త) దంపతులు

МОЛОДЫЙ 1. (*юный*) యువ, చిన్న, పడుచు; ~ **ОЙ** человек а) యువకుడు, బాలుడు, వయసువాడు, పడుచు వాడు, కుర్రవాడు б) (*обращение*) ఏమండోయ్!; ~ **АЯ** дёвушка యువతి, పడుచు; ~ **ОЕ** поколение యువతరం 2. (*недавно появившийся*) కొత్త, నూతన; ~ **ОЙ** картфель లేత బంగాళా దుంపలు 3.: ~ **ЫЕ** *в знач. суц. мн. (молодожёны)* నవ (నూతన, కొత్త) దంపతులు

МОЛОДОСТЬ *ж* యౌవనం, తొరుణ్యం, పడుచుతనం; **ранныя** ~ **Ы** పడుచుతనం ~ **НЕ** первой ~ **И** తొలి యౌవనపు పాగులు లేని

МОЛОДЧИК *м* *разг. презр.* నీచుడు, రౌడీ

МОЛОДЧІНА *м и ж разг. см. молодец 2*

МОЛОЖАВО *нареч.:* ~ **ВЫГЛЯДЕТЬ** ఉన్న వయస్సు కన్న తక్కువగా కనబడు; పిన్న వయస్కుడుగా కనబడు

МОЛОЖАВЫЙ యౌవనం గల, యౌవనపు

МОЛОКО *с* పాలు; **парное** ~ గుమ్మ పాలు; **сгущенное** ~ గడ్డపాలు; **снятое** ~ మీగడ తీసిన పాలు; **сухое** ~ పిండి పాలు, పాల పొడి; **топленое** ~ కాచిన పాలు, కాగిన పాలు; **цельное** ~ మీగడ తీయని పాలు ~ **всодать с** ~ **м** матери ఉగ్గుపాలతో అలవడు; **у него** ~ **на губах** **не обсохло** *разг.* పాడింకా పాల బుగ్గలవాడు

МОЛОКОСОС *м* *разг. пренебр.* పాల కూచి, కుర్రవెధన

МОЛОТ *м* 1. నుత్తి, సమ్మెలు; **паровой** ~ అవిరి సమ్మెలు 2. *спорт.* నుత్తి; **метать** ~ నుత్తి విసురు ~ **БЫТЬ** между ~ **ОМ** **и наковальной** ముందుకు వెడితే నుయ్య వెనుకకు వెడితే గొయ్యి [అన్నట్లు వుండు]

МОЛОТІЛКА *ж* నూర్పిడి యంత్రం

МОЛОТІЛЬЩИК *м* నూర్పేవాడు

МОЛОТІТЬ *несов. (вн.)* 1. నూర్చు, దంచు, మేదించు, మర్పించు 2. *разг. (колотить)* బాదు, దేహ శుద్ధి చేయు; ~ **В** дверь తలుపు బాదు; ~ **ПО** столу టేబుల్ మీద బాదు

МОЛОТОБОЕЦ *м* కమ్మరి, నుత్తితో కొట్టేవాడు

МОЛОТІ́ОК *м* నుత్తి ~ **ПОЙТИ** **с** ~ **КА** వేలంవేసి అమ్మబడు; **продавать** **с** ~ **КА** వేలం వేసి అమ్ము, వేలానికి పెట్టు

МОЛОТЫЙ దంచిన, పిండిచేయబడిన, పొడిచేయబడిన

МОЛОТЬ, СМОЛОТЬ (*вн.*) 1. (తిరుగలితో) విసురు, పిండిచేయు, పొడిచేయు, రుబ్బు, నూరు 2. *разг. (болтать)* అర్థంపర్థం లేకుండా మాట్లాడు, నిరర్థక భాషణ చేయు; ~ **ВЗДОР** చెత్త మాట్లాడు

МОЛОТЬБА *ж* 1. (*действие*) నూరుపు, నూర్పిడి 2. (*время*) నూర్పిడి (పంట నూర్పిడి, పంటలు నూర్చే) కాలం

МОЛОЧНИК *м (сосуд)* పాల గిన్నె

МОЛОЧНИЦА *ж* పాలు అమ్మే స్త్రీ, పాలమ్మి, గొల్లమ్మి

МОЛОЧНЫЙ 1. పాడి, పాలిచ్చే; ~ **ЫЙ** скот పాడి పశువులు; ~ **АЯ** корова పాడి ఆవు, పాలిచ్చే ఆవు 2. (*производящий молоко*) పాలు ఉత్పత్తి చేసే; ~ **АЯ** ферма పాల షేత్రం (కేంద్రం), పాడి షేత్రం, పాల ఉత్పత్తి షేత్రం (కేంద్రం) 3. (*из молока*) పాలతో, పాలనుంచి; ~ **АЯ** каша పాల గ్రూయెట్ (జావ); ~ **ОЕ** блиндо పం వంటకం; ~ **ЫЕ** продукты పాడి సరుకులు 4. (*цвета молока*) పాల వర్ణం 5.: ~ **АЯ** *в знач. суц. ж (магазин)* పాల అంగడి ~ **ЫЙ** брат తనను పెంచిన

దాదిచేతనే పెంచబడిన వాడు; ~ые зыбы పాల పండ్లు (పళ్లు)

молча *нареч.* 1. మౌనంగా, ఒక్క మాట కూడా చెప్పకుండా, నోరెత్తకుండా 2. *перен.* (безропотно) నోరెత్తకుండా

молчаливость *ж* మౌనం, మితభాషిత్వం

молчаливый 1. మితభాషి, నోరువాయాలేని; ~ый человек నోరువాయాలేనివాడు 2. *перен.* (безмолвный) ముఖావంగా ఉండే, మౌనంగా ఉండే 3. (осуществляемый без слов) మౌన; ~ое согласие మౌన అంగీకారం

молчание *с* మౌనం; нарушать ~ నిశ్శబ్దత (మౌనం) భంగం చేయు; хранить ~ నిశ్శబ్దంగా (మౌనంగా) ఉండు, ఊరకుండు ◇ ~ — знак согласия మౌనమే అంగీకారం; обходить что-л. ~м దేనినైనా మౌనంగా (మెదలకుండా) తప్పించుకొను

молчать *несов. в разн. знач.* ఊరుకొను, నోరు నొక్కుకొను, నోరు మెదపకుండు, మౌనం వహించు; ~ать о чём-л. దేనినైనా గురించి ఊరుకొను (మౌనం వహించు); ~и! నోరు ముయ్య!

молчком *нареч. разг. см. молча* 1

моль *ж* చిమ్మట, చిమట, మాల్

мольба *ж* వేడుకోలు, అభియాచన, బతిమాలు

момент *м* 1. క్షణం, నిమిషం; в тот же ~ అదే క్షణంలో, ఆ క్షణంలో 2. (время, период) సమయం, తరుణం, తరి; в решающий ~ నిర్ణాయక సమయంలో; в удобный ~ సరైన సమయంలో, అనుకూల తరుణంలో (తరిలో) ◇ в данный ~ ఇప్పుడే, ఈ సమయంలో, ఈ క్షణమే; в [одн] ~ ఒక క్షణంలో, తక్షణమే

моментально *нареч.* అవశంగా, తక్షణమే, వెంటనే **моментальный** తక్షణమైన, తక్షణం; ~ снимок క్షణ చిత్రం, స్పాష్ట్ షాట్

монарх *м* రాజు, చక్రవర్తి

монархизм *м* రాచరికవాదం

монархист *м* రాజరికవాది

монархический రాజరిక[వాద]; ~ое государство రాజరిక రాజ్యం

монархия *ж* రాజరికం

монастырский మఠ, ఆశ్రమ; ~ие зёмли మఠానికి చెందిన భూములు, ఆశ్రమ భూములు

монастырь *м* మఠం, ఆశ్రమం; женский ~ సన్యాసినుల మఠం; мужской ~ సన్యాసుల మఠం

монах *м* సన్యాసి, భిక్షువు, ముని

монахиня *ж* సన్యాసిని, తపస్విని, సన్యాసం వుచ్చు కొన్న స్త్రీ

МОЛ — МОН

M

монашество *с* 1. (монашеская жизнь) సన్యాసం 2. *собр.* (монахи) సన్యాసులు

монгол *м* మంగోలియన్, మంగోలియా దేశస్థుడు

монгольский మంగోలియన్; ~ язык మంగోలియన్ భాష

монет||а *ж* నాణెం ◇ разменная ~a చిల్లర; платить той же ~ой ఎవడి గడ్డి వాడికే పెట్టు; принимать за чистую ~у తెల్లనివన్నీ పాలని నమ్ము

монетный ధన, ద్రవ్య

монизм *м* ఫిలొస. అద్వైతం, మోనిజం

моногамия *ж* книжн. ఏక వత్సిత్యం, ఏక భర్తృత్వం

монография *ж* [ఏక విషయక] రచన

монолит *м* (цельная глыба) ఏక శిల (రాు)

монолитный *прям., перен.* ఏక శిలా (ఖండ), ఏక శిలాశృక

монолог *м* ఏక ప్రాతాభినయం, స్వగతం

монополизация *ж* గుత్త చేయడం, గుత్తకరణ, గుత్తగొనడం

монополизировать *несов. и сов. (вн.)* గుత్త చేయు, గుత్తకొను

монополист *м* గుత్త పెత్తందారు (పెట్టుబడిదారు, వ్యాపారి)

монополистический గుత్తాధికార; ~ капитализм గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానం

монополия *ж* 1. గుత్త హక్కు, గుత్తాధిపత్యం; государственная ~ внешней торговли విదేశీ వ్యాపార గుత్తాధిపత్యం 2. (крупное капиталистическое объединение) గుత్త సంస్థ

монотип *м* полигр. మోనోటైప్

монотонный 1. ఏకరీతి, ఏకస్వన, విసుగెత్తించే; ~ый гóлос విసుగెత్తించే కంఠం 2. (однообразный) ఏకరీతి, విసుగెత్తించే, గానుగలాంటి, ఒకే మోదిగా వున్న; ~ая жизнь ఒకే రీతిగా వున్న జీవితం, గానుగ ఎద్దు జీవితం

монтаж *м* 1. (сборка и установка) కూర్పుడం, అమర్చడం 2. (подбор) పాండించడం, అమర్పు

монтажник *м* అమర్చేవాడు, పాండించేవాడు, ఫిట్టర్

монтажный|| అమర్చే, పాండిక చేసే, పాండించే; ~е работы అమర్చే పనులు

монтер *м* 1. *см.* монтажник 2. (электромонтер) ఎలక్ట్రీషియన్

монтировать, смонтировать (вн.) అమర్పు, పాండిక చేయు, పాండించు, కూర్పు

монумент *м* స్మారక చిహ్నం

монументальн||ый 1. గొప్ప, పెద్ద, మహత్తర; ~ое здaние మహా ప్రాసాదం (భవనం) 2. (глубокий, основательный) ప్రగాఢ; ~ое исследование ప్రగాఢ పరిశీలన

мор м уст. మారి, తెగులు

мораль ж 1. నీతి 2. (вывод) నీతి; ~ бáсны నీతి కథలోని నీతి 3. разг. (нравочение) నీతి, ధర్మ; читать кому-л. ~ ఒకరికి నీతులు (ధర్మ పన్నాలు) చెప్ప

морáльн||ый 1. నీతి, ధర్మశీల; ~ый принцип నీతి (ధర్మ) సూత్రం 2. (высоконравственный) నీతివంత మైన, సుశీల; ~ый человек నీతిమంతుడు, సుశీలుడు 3. (внутренний, душевный) అంతరిక, అత్యుక్త; ~ая поддержка నైతిక సహాయం; ~ое удовлетворение ఆత్యుక్త తృప్తి

морг м మార్గ, శవ గృహం

мóрда ж 1. ముఠ్టె, మోర 2. разг. груб. (лицо) మూతి, మోర

мóре с прям., перен. సముద్రం; ~ огня దీపాల సందోహం; в ~ సముద్రంలో; в открытом ~ నడి సముద్రంలో; выходить в ~ నడి సముద్రంలో ప్రవేశించు, నడి సముద్రంలోకి వెళ్లు

мореплáвание с సముద్ర యానం, నౌక యాత్ర (యానం)

мореплáватель м సముద్ర యాత్రికుడు, కళాసి, నావికుడు

морехóдность ж సముద్ర యాత్రకు తగిన స్థితి

морехóдн||ый: ~ое училище నావికుల స్కూలు, నావికా పాఠశాల

морехóдство с уст. см. мореплáвание

морж м వాలన్ జంతువు, నీటి గుర్రం

морить несов. (вн.) నిర్మూలం చేయు, నిర్మూలించు; ~ крыс ఎలుకలను నిర్మూలించు ◇ ~ голодом ఆకలి పోల్చేయు, తిండి పెట్టకుండా మాడ్చు

моркóвный ఎర్ర ముల్లంగి, గాజర గడ్డ, కేరట్; ~ сок ఎర్ర ముల్లంగి రసం

моркóвь ж ఎర్ర ముల్లంగి, కేరట్

морóженое с ఐస్క్రీమ్

морóжен||ый గడ్డ కట్టుకొనిపోయిన; ~ое мясо ప్రీజా చేసిన మాంసం

морóз м చలి, శీతలం; десять гáдусов ~а పది డిగ్రీల శీతలం; скóро наступят ~ы తొందరలో చలి కాలం వస్తుంది ◇ меня ~ по коже подирает

(дерёт) разг. а) (от холода) నాకు వణుకు వస్తోంది, నాకు వణుకు వుడుతోంది б) (от ужаса) నాకు గుర్రాలు కలుగుతోంది, నాకు గురు పాడుస్తోంది

морóзнт||ь несов. 1. (вн.; замораживать) ప్రీజా చేయు 2. безл. (о погоде): ~ చలి వేస్తోంది, చలిగా వుంది

морóзн||ый అతిశీతల, చలిగా ఉన్న; ~ая погóда చలిగా వుంది

морозостóйкий చలికి తట్టుకోగల

морозоустóйчивый см. морозостóйкий

моросйт||ь несов. చినుకులు (తుంపర, సన్నటి జల్లు) పడు; дождь ~ చినుకులు పడుతున్నాయి, తుంపర పడుతోంది

морóчнть несов. разг. (вн.; тж. ~ голову отп.) మోసగించు, వంచించు, వెలి వెంగళవును చేయు, మోసం చేయు, మోసగించు

морск||ый 1. సాగర, సముద్రపు; ~ый песок సముద్రపు యిసుక; ~ый порт ఓడ రేవు; ~ая граница సముద్రపు ఎల్ల (సరిహద్దు); ~ое путешествие సముద్రపు యానం 2. (связанный с мореплаванием) నౌకా, నావికా; ~ый офицёр నౌకా దళ ఆఫీసరు, నౌకాధిపతి; ~ый флот నౌకా బలం; ~ая держáва నౌకాబలం గల దేశం; ~ое училище నావికుల స్కూలు, నావికా పాఠశాల ◇ ~ый волк అరితేరిన (గడితేరిన) నావికుడు; ~ая болéзнь ఓడలో వచ్చే కడుపుతిప్ప

морфе́ма ж лингв. పదాంశం

морфе́й м అభిని, మోర్ఫిన్

морфологический పదనిర్మాణ

морфология ж грам. పదనిర్మాణ శాస్త్రం

морщи́на ж ముడుత; మడత (тж. складка)

морщи́нистый ముడుతలు పడిన

морщи́нк||а ж уменьш. к морщи́на; ~и у глаз కళ్ళకింది ముడుతలు

морщи́ть, намóрщить, смóрщить (вн.) ముడుతలు పడునట్లు చేయు; ~ лоб నుదురు (నోసలు) చిట్కించు; ~ лицо ముఖం చిట్కించు

морщи́ться, намóрщиться, смóрщиться ముడుతలు పడు

моря́к м నావికుడు; воéнный ~ పైనిక నావికుడు, నౌకా పైనికుడు

мост м బ్రిడ్జి, వంతెన, వారధి; ~ че́рез Во́лгу వోల్గాపై (వోల్గా మీదుగా) వంతెన; железнодоро́жный ~ రైల్వే బ్రిడ్జి (వంతెన); подвесно́й ~ వేలాడే (వేలు) వంతెన; подьёмный ~ ఎత్తివేయబడే బ్రిడ్జి (వంతెన); понто́нный ~ బల్లకట్టు (పడవలతో కట్టిన)

వంతెన; разводной ~ [ఓపెనింగ్] బ్రిడ్జి, ఎత్తివేయబడే వంతెన

мостик *м* *уменьш.* к мост ◇ капитанский ~ కెప్టెన్ వంతెన

мостить, вымостить (*вн.*): ~ улицу камнем రోడ్డు రాళ్లతో వేయు, రాళ్లు పరచి దోవ వేయు

мостовая *ж* రోడ్డు

мост *м* దుర్వ్యయం చేసేవాడు, దూబరా మనిషి

мотать I 1. (*вн.*; *наматывать*) చుట్టు 2. *разг.* (*та.*; *качать*) ఊపు, కుదుపు, ఆడించు; ~ головой తలాడించు, తల వూపు ◇ ~ [себе] на ус *разг.* పరికించు

мотать II, промотать *разг.* (*вн.*) (*нерасчётливо тратить*) దుర్వ్యయం (అనవసర ఖర్చులు, దూబరా ఖర్చులు) చేయు

мотаться *несов. разг.* 1. (*качаться*) వేలాడు, ఊగు 2. (*проводить время в беготне, хлопотах*) అటు ఇటు తిరుగుతూ ఉండు (పరుగులెత్తు)

мотив *м* 1. (*причина, основание*) కారణం, మూలం, హేతువు 2. (*довод*) కారణం, ఉద్దేశం 3. *муз.* రాగం

мотивировать *несов. и сов. (вн.)* (కి) కారణాలు చెప్ప (చూపు)

мотивировка *ж* 1. (*действие*) తగిన కారణం 2. (*доводы*) కారణాలు, ఉద్దేశాలు

мотнуть *сов. с.м.* мотать I 2

мотовство *с* అతివ్యయం, దుబారా, దుర్వ్యయం

мотогонки *мн.* మోటార్ సైకిల్ పందెం

мотогонщик *м* మోటార్ సైకిల్ పందెగాడు

моток *м* పిడికండె; ~ ниток దారపు చుట్ట, నూలు కండె

мотор *м* మోటారు, ఇంజను

моторизация *ж воен.* మోటారు కార్లు సమకూర్పులు

моторизованный *воен.* మోటార్లు సమకూర్చబడిన; ~е войска мోటారు శకల సమన్విత దళం, మోటారు సైనిక దళం

моторист *м* మోటారు మెకానిక్

моторный I మోటారు; ~ый вагон మోటారు బండి; ~ая лодка మోటారు బోటు (పడవ)

моторный II *физиол.* చలన; ~е рефлексы బలన ప్రతిఫల చర్యలు, ప్రతివర్తనలు

моторолер *м* స్క్రాబర్

мотоцикл *м* మోటారు సైకిలు

мотоциклист *м* మోటారు సైకిలు నడిపేవాడు

мотыга *ж* తొల్లిక

МОС — МОШ

М

мотылёк *м* శలభం, చిమ్మట పురుగు

мох *м* (పాకుడు, పాచి, నాచు

мохнатый I. బొచ్చు; ~ая соборка బొచ్చు కుక్క 2. (*с длинным ворсом*) బొచ్చు; ~ая ткань బొచ్చు గుడ్డు ◇ ~ое полотенце *разг.* టర్నివ్ టవల్

моча *ж* ఉచ్చ, మూత్రం

мочалка *ж* [ఒళ్ళు తోముకొనుటకుపయోగించే] పీచు, బీర పీచు

мочевой: ~ пузырь *анат.* మూత్రాశయం, మూత్రకోశం

мочегонный: ~ое средство మూత్ర వర్ధకం

мочеиспускание *с* ఉచ్చ పోయడం, మేహనం, మూత్ర విసర్జన

моченспускательный: ~ канал *анат.* మూత్ర మార్గం

мочёный తడిసిన, నానబెట్టిన, నానబెట్టబడిన

мочить *несов. (вн.)* 1. (*делать мокрым*) తడుపు

2. (*вымачивать*) నానబెట్టు

мочиться, помочиться (*испускать мочу*) ఉచ్చపోయు, మూత్రం విసర్జించు

мочка *ж* (*часть уха*) చెవితమ్మి, కర్ణం

мочь I, смочь 1. (*инф.*; *быть в состоянии, иметь возможность делать что-л.*) కలుగు; я могу читать по-русски రష్యన్లో చదవగలను; я могу прийти завтра రేపు రాగలుగుతాను; они не могли прийти сегодня వాళ్లు ఈ వేళ రాలేకపోయారు 2. (*инф.*; *обозначает вероятность действия*) వచ్చు; вы можете опоздать, если не выйдете сейчас మీరు ఇప్పుడే బయలుదేరకపోతే ఆలస్యం కావచ్చు 3. может в знач. *вообщ. сл. разг.* కాబోలు, కామోను, ఉండవచ్చు; вы, может, зайдёте чаю попить? రండి, ఓ కప్పు టీ తీసుకుందాం ◇ не может быть! అది నిజమై ఉండదు!

мочь II *ж разг.*: бежать из всёй мочи (ప్రాణంకోసం పరుగెత్తు, బతికి బయటపడేందుకు పరుగెత్తు; кричать во всю ~ గొంతు చించుకుని అరచు

мошеник *м* మోసగాడు, మాయలమారి, వంచకుడు

мошеничать, смошеничать మోసం చేయు, మోసగించు

мошенический దగాకోరు

мошеничество *с* మోసం, కాపట్టం, వంచన, వంచకత్వం, కుంభకోణం

МОШ — МУЖ

мо́шка ж సన్నదోమ, కొత్తిమెర పురుగు, చీకటి ఈగ, నుసుమ

мошкарá ж собир. సన్నదోమల (నుసుమల) గుంపు
мошн|á ж 1. уст. (кошелек) పర్పు 2. перен. разг. (деньги) డబ్బు ◇ набивать ~ý ధనికుడగు

мошён|ый రాళ్ళు పరచబడిన

мо́щи мн. అస్తికలు ◇ живые ~ నడిచే కంకాళం
мо́щност|ь ж 1. (могущество) శక్తి, సత్తువ, పాటవం 2. тех. శక్తి, సామర్థ్యం; ~ь двигателя ఇంజను శక్తి (సామర్థ్యం); работать на полную ~ь పూర్తి సామర్థ్యంతో పనిచేయు 3.: ~и (производственные объекты) ఫ్యాక్టరీలు, యంత్రాలు

мо́щн|ый 1. (физически) దిట్టమైన, బలమైన; ~ый организм బలమైన (దిట్టమైన) శరీరం; ~ый человек భీమకాయుడు, భీమబలుడు 2. (большой по силе, степени, величине) బలమైన; ~ый голос గొంతునువే స్వరం, కంచు కంఠం; ~ая оборонительная позиция బలమైన రక్షణ స్థావరం 3. (массивный, толстый) మందమైన, పెద్ద; ~ый пласт угля మందమైన బొగ్గు పొర 4. тех. శక్తివంతమైన; ~ый мотор శక్తివంతమైన ఇంజన్

мо́щь ж శక్తి, పాటవం, బలం; военная ~ సైనిక పాటవం; индустриальная ~ పారిశ్రామిక శక్తి (పాటవం)

моя́ мест. ж см. мой 1

мрак м 1. చిమ్మ చీకటి, తమస్సు; во ~е нóчи చీకటి మాటున 2. перен. అంధకారం ◇ éти собóтия покрýты ~ом неизвёстности ఈ ఘటనలు మరుగున పడిపోయాయి

мракобёс м మొండి అభివృద్ధి నిరోధకుడు

мракобёсна с మొండి అభివృద్ధి నిరోధకత్వం

мра́мор м చలవ రాయి, పాల రాయి

мра́морн|ый 1. చలవ రాతి, పాల రాతి; ~ая плитá చలవ రాయి 2. перен. పాల రాయిలా నున్నా ఉన్న

мрачнёт|ь, помрачнёт|ь 1. (темнеть) చీకటిపడు, ముసురుకొను 2. (становиться угрюмым) [ముఖం] ముడుచుకొను (చిట్టించుకొను), [ముఖం] మాడిపోవు, మ్లాన మగు

мра́чность ж 1. (темнота) చీకటి 2. (угрюмость) మనోవ్యాకులత; ~ мыслей చింతాక్రాంతమైన మనస్సు

мра́чн|ый 1. (тёмный) కారు చీకటి [రాత్రి] 2. (угрюмый) వ్యాకులమైన; ~ое настроение చింతాక్రాంతమైన మనస్సు (పూదయం) 3. перен. (тяжё-

лый, беспросветный) గడ్డు; ~ые времена́ గడ్డు రోజులు

мститель м పగతీర్చుకొనేవాడు, కక్షసాధించేవాడు, క్షుతీర్చుకునేవాడు

мстительность ж పగతీర్చుకొనే స్వభావం, కక్షసాధించే (కసితీర్చుకునే) స్వభావం

мстительный పగ వట్టే, కసిబూనే, పగబూనే

мстить, отомстить (от. за вн.) (చావుకు, ఒకరిపై) తీర్చుకొను, పగ సాధించు; ~ врагу శత్రువుపై (మీద) పగ తీర్చుకొను

мудрёно разг.: не ~, что... .. అంటే (అందులో) అశ్చర్యం ఏమీ లేదు

мудрён|ый разг. 1. కష్టమైన, .దుర్బలమైన, చిక్కైన; ~ое дело కష్టమైన పని 2. (странный) వింతైన, వింత, క్లిష్టమైన; ~ый человек వింత మనిషి; ~ый язык క్లిష్టమైన భాష; ~ые слова డొంక తిరుగుడు మాటలు; нет ничего ~ого в том, что... ..అనడం వింత ఏమీ కాదు, ఇది వింతైన దేమీ కాదు, ఇందులో వింత ఏమీ లేదు

мудрёц м విజ్ఞుడు, జ్ఞాని, వివేకి

мудри́ть несов. разг. 1. (усложнять) చిక్కు (క్లిష్టం, జటిలం) చేయు 2. (хитрить) జిత్తులు వేయు, తంత్రం పన్ను

му́дрость ж విజ్ఞత, జ్ఞానం, వివేకం

му́др|ый 1. (о человеке) జ్ఞానంగల, వివేకంగల; ~ый человек జ్ఞాని, వివేకవంతుడు 2. (основанный на глубоком понимании) వివేకవంతమైన, విజ్ఞతగల; ~ая политика వివేకవంతమైన (విజ్ఞతగల) విధానం

муж м భర్త, మొగుడు, పెనిమిటి, మనువు ◇ госу-
да́рственный ~ ప్రభుత్వాధికారి; ~и нау́ки శాస్త్రజ్ఞులు
мужа́ть, возмужа́ть కాకలు తీరు (в борьбе, вой-
не); పెద్దవాడగు (становиться взрослым)

мужа́ться несов. ధైర్యం కలిగివుండు (తెచ్చుకొను)

му́жественно нареч. ధైర్యంగా

му́жественный ధైర్యంగల, నిర్భయమైన, సాహసవంతు ధైర్య, మగసిరి; ~ вид మగసిరి కనిపించే వాడు; ~ харак-
тер ధైర్య స్వభావంగల

му́жество с ధైర్యం, సాహసం, నిర్భయం, శౌర్యం; проявля́ть ~ ధైర్యం (సాహసం) చూపు, ధైర్యం ప్రదర్శించు

мужи́к м 1. уст. (крестьянин) రైతు 2. разг. (мужчина) మనిషి, వాడు; он у́мный ~ అతడు (వాడు) తెలివైన మనిషి 3. разг. (муж) భర్త, మగడు

мужск|ой 1. మొగ, మగ[వాళ్ళ]; ~ой портно́й మగవాళ్ళ బట్టలు కుట్టేవాడు; ~бе пла́тье మగవాళ్ళ

దుస్తులు 2. (как у мужчины) పురుష, పురుషోచితమైన; ~ая походка పురుషోచితమైన నడక ◇ ~ый пол а) биол. పులింగం б) собир. разг. (мужчины) మగవారు, పురుషులు; ~ая работа మగవాళ్ళ చేసే పని; ~ое население పురుషులు, పురుష జనాభా

мужчина м పురుషుడు, మగవాడు

му́за ж 1. миф. కవితా దేవి 2. перен. (творческое вдохновение) కవితోత్తేజం

музéй м వస్తు ప్రదర్శనశాల, మ్యూజియం

музéйн||ый వస్తుప్రదర్శనశాల, మ్యూజియం; ~ый зал వస్తుప్రదర్శనశాల హాలు, మ్యూజియం హాలు ◇ ~ая редкость అపురూపమైనది

музыка||а ж సంగీతం, గానం ◇ класть стихи на ~у పాటకు స్వరం కూర్చు, స్వర కల్పన చేయు

музыка́льность ж 1. సంగీతప్రజ్ఞ, సంగీత ప్రతిభ (ప్రామర్శ్యం) 2. (мелодичность) శ్రావ్యత

музыка́льный 1. సంగీత; ~ вéчер సంగీత కచేరీ 2. (мелодичный) శ్రావ్యమైన, చెవులకు ఇంపైన ◇ ~ человек సంగీత ప్రతిభగలవాడు

музыка́нт м సంగీతకారుడు, గాయకుడు

музыкаве́д м గాంధర్వ (సంగీత) విద్వాంసుడు, సంగీతవేత్త

му́ка ж బాధ, వేదన, యాతన; ~и го́лода ఆకలి బాధలు; предсмер́тные ~и మరణ యాతన

мука́ ж పిండి; пшени́чная ~ గోధుమ పిండి; ржа́на ~ రై పిండి

мукомо́льн||ый: ~ая промышле́нность పిండి పరిశ్రమ

мул м కంచర గాడిద, వేష్రం, వేసడం

мула́т м ములాట్, సంకరజాతివాడు

мулла́ м ముల్లా

мультиплика́тор м కార్టూన్ చలన చిత్రకారుడు

мультипликацио́нный: ~ фильм కార్టూన్ చిత్రం (ఫిలిం)

мультиплика́ция ж కార్టూన్ బొమ్మల, కార్టూన్ చలన చిత్రం తయారీ

му́мня ж మమ్మి, పీనుగు

мунди́р м యూనిఫాం ◇ карто́фель в ~е తొక్కలతో సహా కాల్చిన (ఉడక బెట్టిన) బంగాళాదుంపలు

мундшту́к м 1. (курительный) సిగరెట్ హోల్డరు 2. (музыкального инструмента) పీక 3. (удила) కల్లం

муниципалитéт м మునిసిపాలిటీ

муниципа́льный మునిసిపల్

муравéй м చీమ

МУЖ — МУХ

М

муравéйник м చీమల పుట్ట

муравьи́н||ый చీమల; ~ая куча చీమల పుట్ట;

~ые яйца చీమల గుడ్డు

мура́шки мн.: у меня ~ по спине́ бéгают

ఒళ్ళు జలదరిస్తుంది (పులకరిస్తుంది)

мурлы́канье с గురగురమనుట

мурлы́кать несов. 1. గురగురలాడు 2. перен. разг.

(вн. и без доп.) కూనిరాగం తీయు

му́скул м కండరం; развива́ть ~ы కండరాల్ని (కండలు) పెంచు

мускулату́ра ж కండరాలు

му́скулистый కండపుష్టిగల, కండబలంగల, కండగల

му́скус м కస్తూరి, అండజ, మృగవాని

му́сор м పెంట, చెత్త, తుక్కు, కనపు

му́сорить, наму́сорить పెంట (చెత్త) చేయు, తుక్కు వేయు

му́сорн||ый పెంట, చెత్త, తుక్కు; ~ый ящик

చెత్త డబ్బా; ~ая корзи́на చెత్త బుట్ట; ~ая куча పెంట కుప్ప

мусоропрово́д м చెత్త గొట్టం

мусульма́нин м ముసల్మాను, మహమ్మదీయుడు

мусульма́нск||ий ముస్లిమ్; ~ая рели́гия మహమ్మదీయ (ఇస్లాం) మతం

мусульма́нство с ఇస్లాం

мутáция ж биол. ఉత్పరివర్తన, మార్పు

мутит||ь (вн.) 1. сов. замутить (делать мутным) తెలకలు చేయు 2. перен. сов. помутить и замутить (делать неясным, смутным) కలవర పరచు 3. перен. (возбуждать, настраивать против) పురికొలుపు, ప్రేరేపించు, రేపు, రెచ్చగొట్టు 4. безл. разг. (тошнить) కడుపులో దేవు; меня ~ на кду పులో దేవుతోంది

мутиться 1. сов. замутиться (о жидкости) మడ్డి అగు; మసకబారు (о стекле) 2. сов. помутиться (о сознании) స్పృహ కోల్పోవు (తప్పు)

мутне́ть, помутне́ть మడ్డి అగు; మసకబారు (о стекле, глазах и т. п.)

му́тный 1. (непрозрачный) మడ్డి అయిన, మకిలిగా వున్న 2. (о глазах, взгляде) మసక

мутъ ж 1. (в жидкости) మడ్డి, కల్మషం 2. перен. మసక (мгла); మబ్బు (туман)

му́ха ж ఈగ ◇ он и ~и не обидит అతడు

МУХ — МЫЧ

చీమకు కూడా హాని చేయదు; *дѣлать из ~и слонá* గోరంతలు కొండంతలు చేయు; *какáя ~а тебѣ укуси-ла?* *разг.* నీకేమయింది?

мухомор *м* బోడెమ్మార్

мучение *с* బాధ, వ్యధ, యాతన; *одно ~ с ним* వాడితో ఒకటే బాధ

мученик *м* శాపగ్రస్తుడు, బాధపడేవాడు

мучитель *м* కంటకుడు, హింసకుడు, బాధించేవాడు, చిత్రహింసలు పెట్టేవాడు

мучительный కష్టమైన, బాధాకరమైన

мучить *л*, *замучить*, *измучить* (*вн.*) పీడించు, బాధించు, వేధించు; *~ь кого-л.* *подозрѣниями* ఒకరిని అనుమానాలతో వేధించు; *меня ~ жáжда* నాకు చాలా దాహం వేస్తోంది; *меня ~ голод* నాకు ఆకలి వేస్తోంది

мучиться, *замучиться*, *измучиться* 1. (*страда-ть*) బాధపడు, నొప్పితో బాధపడు, ఆకలితో మాడు (నకనకలాడు) 2. *разг.* (*с*, *над тв.*; *испытывать затруднения*) (చేత, వల్ల) కష్టపడు, బడలిక చెందు

мучн|ой 1. పిండి; *~ые издѣлiя* పిండి వంటకాలు 2.: *~ое в знач. сущ.* *с* పిండి వంటకం, పిండి వంట

мушка I *ж* 1. *уменьш.* *к муха* 2. (на лице) బొట్టు, చుక్క

мушка II *ж* (*прицельная*) తుపాకి ముందరి గురి బొడిపి

муштра *ж* కవాతు, వల్లెవేయించడం

муштровáть *несов.* (*вн.*) (చేత) కవాతు చేయించు; (చేత) వల్లెవేయించు

мчать *несов.* 1. (*вн.*; *быстро везти, нести*) అతి వేగంగా [తీసుకు]వెళ్ళు 2. *разг.* *с.м.* *мчáться*

мчáт|ься *несов.* 1. దూసుకొని వెళ్ళు 2. *перен.* (*о времени*) పరుగిడు; *гóды ~ся* ఏళ్ళు పరుగిడుతున్నాయి

мыш|стый 1. నాచు పెరిగిన, పాచిపట్టిన 2. (*похо-жий на мох*) నాచు వంటి

мыш|ение *с* ప్రతీకారం, కక్ష, కసి

мы *мест.* మనం (*включая тех, к кому обра-щаются*); *мѐму* (*исключая тех, к кому обра-щаются*); *мы с вáми* మనం; *у нас много работы* మనకు చాలా పని ఉంది; *он говорит о нас* అతను మనల్ని గురించి చెబుతున్నాడు; *мы с брáтом мѐму сáд* రునితో కలసి; *он доволен нáми* అతను మన (మా) పనితో సంతృప్తిపడతాడు; *нам дáли óтпуск* మాకు సెలవు యిచ్చారు

мы|ить, *намь|ить* (*вн.*) సబ్బుతో రుద్దుకొను, (కీ) సబ్బు పట్టించు; *~ голову* తల సబ్బుతో రుద్దుకొను; *~ рýки* చేతులకు సబ్బు పట్టించు

мы|иться, *намь|иться* 1. (*мы|ить себя*) [ఒంటిని] సబ్బుతో రుద్దుకొను 2. (*о мы|е*) నురుగు వచ్చే [సబ్బు]

мы|кий నురుగు వచ్చే

мы|ю *с* 1. సబ్బు, సోపు; *жидкое ~о* ద్రవరూప సబ్బు; *туалетное ~о* బాయ్లెట్ సబ్బు; *хозяйствен-ное ~о* బట్టల సబ్బు 2. (*пена пoтa у лошади*) చెమట, నురుగు; *лóшадь вся в ~е* గుర్రం నురుగులు కక్కుతోంది

мыловáрение *с* సబ్బులు తయారు చేయడం

мыловáренный: *~ завод* సబ్బు ఫ్యాక్టరీ

мыльница *ж* సబ్బు పెట్టి (పెట్టె)

мыльн|ый 1. సబ్బు; *~ая пѐна* సబ్బు నురుగు 2. (*намыленный*) సబ్బు, సబ్బు పట్టించుకున్న; *~ые рý-ки* సబ్బు చేతులు

мыс *м геогр.* అగ్రం

мысленно *нареч.* మనస్సుతో, మానసికంగా

мыслим|ый సాధ్యమైన (*возможный*); తలంప దగిన, భావింప దగిన (*какой только можно себе пред-ставить*) $\diamond$ *~ое ли [это] дѣло?* *разг.* ఇది సాధ్యమైన పనేనా?, ఇది సాధ్యమేనా?

мысл|итель *м* చింతనాపరుడు, మేధావి, ఆలోచనాపరుడు
мысл|ительн|ый: *~е способнoсти* అవగాహన (ఆలోచన) శక్తి

мыслит|ь *несов.* 1. ఆలోచించు, యోచించు; *~ь логически* తార్కికంగా ఆలోచించు 2. (*вн.*; *пред-ставлять*) తలంచు, అనుకొను; *как вы себе́ это ~е?* మీరు దీన్ని గురించి ఏమనుకొంటున్నారు?

мысл|ь *ж* 1. [మనో]భావం, ఆలోచన, ఊహ, తలపు; *блестящая ~ь* ఉజ్జ్వలమైన ఆలోచన; *внезапная ~ь* ఆకస్మిక భావం; *основная ~ь* మూల భావం 2.: *~и мн.* (*взгляды, убеждения*) అభిప్రాయం, భావం; *óбраз ~ей* ఆలోచనా విధానం; *расходиться в ~ях* అభిప్రాయంతో భేదించు $\diamond$ *зáдняя ~ь* పరమార్థేశం, ఆంతరంగిక ఉద్దేశం

мыслящий యోచించే; *~ человек* యోచనాశీలి

мы|ть, *вьмы|ть*, *помы|ть* (*вн.*) కడుగు, తోము, శుభ్రపరచు, కడిగి శుభ్రం చేయు; *~ пол* ఇల్లు కడుగు
мы|ть *с* కడగడం, శుభ్రపరచడం, తోమడం

мы|ться, *вьмы|ться*, *помы|ться* కడుగుకొను, స్నానం చేయు

мычáние *с* అంబా అనడం

мычáть *несов.* 1. అంబా అను 2. *перен. разг.* గొణుగు

мышелóвка *ж* ఎలుక బోను
мышечн||ый కండర; ~ая активность కండర క్రియాశీలత

мышин||ый చుంచు, ఎలుక; ~ая норá చుంచు (ఎలుక) కన్నం ◇ ~ая возня గడబిడ, రచ్చ

мышка I *ж* *уменьш.* к мышь

мышк||а II *ж*: нести под ~ой చంకన పెట్టుకుని తీసుకెళ్లు

мышлénие *с* సమాలోచన, ఆలోచన; абстрактное ~ అనిర్దిష్ట ఆలోచన (సమాలోచన)

мышца *ж* కండరం

мышь *ж* చుంచు, ఎలుక ◇ летучая ~ గబ్బిలం

мышьяк *м хим.* తాలం, పాషాణం, ఆర్సెనిక్

мягк||ий 1. మెత్తని; ~ий хлеб తాజా బ్రెడ్డు; ~ое кресло మెత్తని పడకకుర్చీ; ~ие волосы మెత్తని జాట్లు
2. (приятный) మృదువైన; ~ий гóлос మృదువైన కంఠం; ~ий свет చల్లని కాంతి, సన్నపాటి వెలుతురు

3. (нестрогий, добрый) మెత్తని, కారుణ్యపూరిత; ~ий характер మెత్తని స్వభావం, కారుణ్యం గల హృదయం

4. (тёплый) వెచ్చటి; ~ий климат వెచ్చటి వాతావరణం ◇ ~ий вагон మెత్తని నీట్లుగల రైలు పెట్టె; ~ий знак సాఫ్ట్ సైన్; ~ая вода మంచి నీరు

мягко нареч. ◇ ~ выражаясь в знач. вводн. сл. మృదువుగా (సౌమ్యంగా) చెప్పాలంటే; ~ стéлет, да жёстко спать *посл.* ≡ మాట తీసి, మనస్సు విషం

мягкосердечие *с* కారుణ్యం, మార్దవం, కనికరం

мягкосердечный *н* నయమైన, కనికరంగల, మెత్తని మనస్సుగల

мягкость *ж* 1. మెత్తదనం, కారుణ్యం 2. *перен.* నయం, కోమలత్వం

мягкотéлый (слабохарактерный) మనోనిబ్బరం లేని; ~ человек దుర్బల మనస్కుడు

мякин||а *ж* పొట్టు, పొల్లు, ఊక ◇ на ~е не проведёшь ఊక జల్లి మునలి పక్షిని పట్టలేం, అనుభవం గలవాడు తేలికగా వలలో పడడు

мякоть *ж* 1. (мягкая часть тела) మాంసం, కండ 2. *разг.* (мясо без костей) ఎముకలేని మాంసం 3. (плодов, ягод) గుంజ, గుజ్జ

мямлить, промямлить *разг.* (говорить не-внятно) గొణుగు, నీళ్లు నములు, నములుతూ చెప్ప

мясistый 1. (с большим количеством мяса) కండగల 2. (о плодах) గుజ్జరుగల, గుజ్జగల

мясник *м* కసాయి, కౌటికుడు, మాంసికుడు

МЫЧ — НА

Н

мяси||ый మాంసపు; ~ой магазин మాంసాహారపు షాపు; ~ая пища మాంసపు ఆహారం; ~ые консервы డబ్బాలో పెట్టిన మాంసం

мясо *с* మాంసం; консервированное ~ డబ్బాలో పెట్టిన మాంసం ◇ пущечное ~ ఫిరంగి మేత (గ్రానం); вырывать пуговицу с ~м *разг.* గుడ్డతో నవో గుండీ పీకు

мясорубка *ж* కైమాకొట్టే యంత్రం

мятёж *м* తిరుగుబాటు, పితూరి; поднимать ~ తిరుగుబాటు లేవదీయు (చేయు)

мятежник *м* తిరుగుబాటుదారు

мятежный (причастный к мятежу) తిరుగుబాటు

мят||ый పుదీన; ~ые конфёты పిప్పరమెంట్లు

мят||ый 1. (раздавленный) నలిగిన, నలగగొట్టబడిన 2. (неглазкий; скомканный) నలిగిన, నలిచిన ◇ ~ое лицо *разг.* నలిగిన ముఖం, ముడతల పడిన ముఖం

мять, смять (вн.) 1. (давить) నలచు 2. (комкать) నలిపేయు, నలచు

мятсья I, смятсья (комкатсья) నలిగిపోవు

мятсья II *несов. разг.* (проявлять нерешительность) సంకోచించు, తటపటాయించు

мяукань *с* మ్యావ్ అనుట

мяукать *несов.* మ్యావ్ మను (అను)

мяч *м* బంతి; футбольный ~ ఫుట్ బాల్, కాలిబంతి; играть в ~ బంతి ఆడు

Н

на I предлог I. (вн., пр.) 1. (сверху, на поверхности или на поверхность) మీద, పై, పైన, కు; класть книгу на стол పుస్తకం టేబుల్ మీద ఉంచు (పెట్టు); книга на столе పుస్తకం టేబుల్ మీద ఉంది; наклеивать марку на конверт కవరు మీద (కవరుకి) స్టాంపు అంటించు; садиться на диван సోఫా మీద కూర్చును; сидеть на стуле కుర్చీలో కూర్చును; на стене గోడ మీద; вешать на стену గోడకు (గోడ మీద) తగిలించు; надевать пальто на ребёнка బిడ్డకి కోటు తొడుగు 2. (при обозначении места, области или времени деятельности, а также объекта действия) మీద, తో; на работе ఆఫీసులో (ఫాక్టరీలో); идти на работу ఆఫీసుకి వెళ్లు; на уроке литературы సాహిత్యం క్లాసులో; город на Волге

వోల్క్ నది ఒడ్డున (తీరం) నగరం; на борту самолёта విమానంలో; на борту парохода ఒడమీద; на нёбе ఆకాశంలో (ఆకాశమీద); пойдѹ в отпуск на бѹдущей недѣле వచ్చే వారంలో సెలవు తీసుకుంటాను; отложить отпуск на недѣлю ఒక వారంలోజాలు సెలవు వాయిదా వేయు; останáвливать взгляд на собеседнике ఎదుటివాడిమీద దృష్టి నిలుపు; посмотреть на собеседника ఎదుటివాడికేసి చూచు; быть на собрании సభకు హాజరగు; выносить вопрос на собрание సమస్యను సభ నిర్ణయానికి పెట్టు 3. (при обозначении предметов, являющихся орудием действия, частью устройства, способом выражения чего-л.): жакет на подкладке రైనింగ్ పున్న జాకెట్టు (కోటు); поставитъ жакет на подкладку జాకెట్టుకు రైనింగ్ వేయించు; книга на английском языке ఇంగ్లీషులో పుస్తకం; переводить на английский язык ఇంగ్లీషులోకి అనువదించు; играть на рояле పియానో వాయించు; запирать на замок తాళంవేయు; застѣгивать на пуговицу గుండీ పెట్టుకొను 4. (при обозначении лиц, организаций, на к-рые что-либо возлагается) పై, మీద; на нём лежит обязанность ఈ బాధ్యత అతనిపై వుంది, ఈ బాధ్యత అతనిది; возложить ответственность на кого-л. ఒకరిమీద (ఒకరిపై) బాధ్యత మోపు II. (вн.) 1. (при обозначении срока): запас на зиму శీతాకాలానికి నిల్వ; план на год ఏడాది (ఏకవర్ష, వార్షిక) ప్రణాళిక; опоздать на час ఒక గంట సేపు ఆలస్యం చేయు; отложить на завтра రేపటివరకు వాయిదా వేయు; на два дня రెండు రోజులకు; на полгода రాన్యే ఆరు నెలలు ముందుగా 2. (при обозначении меры, количества, предела): купить книг на сто рублѣй వంద రూబుళ్ళ పుస్తకాలు కొను; обѣд на пять человек ఐదుగురికి డిన్నర్; на метр бóльше ఒక్క మీటరు ఎక్కువ; увеличиваться на двадцать процентов ఇరవై శాతం హెచ్చించబడు; слава на весь мир ప్రపంచ వ్యాపిత కీర్తి 3. (при указании цели, назначения) కోసం, కు или не переводится: кредиты на ремонт మరమ్మత్తుకోసం పరవతి; лес на стройку నిర్మాణంకోసం కలప; советский человек имеет право на труд, на образование, на отдых సోవియట్ మానవుడికి పనిచేసే హక్కు, విద్య పొందే హక్కు, విశ్రాంతి పొందే హక్కు వుంది; учиться на инженера разг. ఇంజనీరింగు కోర్సు చదువు; идти на тренировку క్రీడా

శిక్షణకు వెళ్ళు 4. (при указании образа действия, состояния): верить на слово మాట నమ్ము; на голóдный желудок ఖాళీ కడుపున, పరగడుపున 5. (при умножении и делении): пять умножить на три ఐదును మూడుతో గుణించు; 20 разделить на 4 20ని 4వేత భాగించు 6. (при обозначении направления движения) కు, వద్దకు; поезд на Москвѹ మాస్కోకు వెళ్లే రైలు; ехать на восток తూర్పుకు వెళ్ళు 7. (для) కు; по книге на каждого తలకు (ప్రతి ఒకరికి) ఒక్క పుస్తకం 8. (при указании на сходство) కి; он похож на отца అతనికి తండ్రి పోలిక వుంది III. (пр.) 1. (во время): на лету ఎగిరె; на всѣм скаку గుర్రం దౌడు తీస్తూ ఉండగా 2. (при помощи чего-л., с чем-л.): жарить на масле నూనెతో వేయించు; лекарство на травах మూలికలతో తయారు చేసిన మందు 3. (при обозначении средств передвижения) లో; на поезде రైల్వో; на автобусе బస్సులో; кататься на лыжах స్కీయింగు చేయు 4. (при повторении сущ. указывает на большое количество) разг.: дыра на дыре అప్పీ తూట్లే (చిరుగుల); ошибка на ошибке సవాళ తప్పులు ◇ жить на свои деньги తను సంపాదిస్తున్న డబ్బుమీద (డబ్బుతో) బతుకు; на моих глазах నా కళ్ళ ముందర; на мою беду నా దురదృష్టవశాత్తూ; глухой на одно ухо ఒక చెవికి చెముడు; на словах и на деле మాటల్లో, చేతల్లో; на самом деле నిజానికి; на этом условии ఈ షరతుమీద; бег на сто метров వంద మీటర్ల పరుగు పందెం; продавать на метры మీటర్ల చొప్పున అమ్ము; на этот раз ఈ సారి

на II частица в знач. сказ. разг.: на книгу, отнеси на место ఇదిగో, ఈ పుస్తకం దాని చోట్లో పెట్టుకో; вот тебе и на! ఇదేమిటి?

набáвить сов. см. набавлять

набáвка ж 1. (действие) కూడిక, కలపడం 2. (набавленная сумма) అదనం; ~ к зарплате జీతానికి (వేతనానికి) అదనం

набавлять, набáвить, надбáвить (вн.) పెంచు, హెచ్చించు, హెచ్చు (ఎక్కువ) చేయు; ~ пять рублѣй [ధర] ఐదు రూబుళ్ళు పెంచు (హెచ్చు చేయు); ~ цену ధర పెంచు (ఎక్కువ చేయు, హెచ్చించు)

набалдáшник м పిడి, గుబ్బ

набальзамйровать сов. см. бальзамйровать

набáт м గంట; бить в ~ а) గంట కొట్టు, హెచ్చరిక గంట మోగించు б) перен. హెచ్చరించు

набѣг м దాడి, దోపిడీకొరకు దేశంపై పడు; совершать ~ దాడి చేయు

набегать, набегать 1. (на вн.; наталкиваться с разбегом) ఢీకొను 2. వీచు, వీయు (о ветре); లేచు (о волне); కమ్మివేయు (о тучах) 3. разг. (сбегаться) పరుగెత్తుతూ వచ్చు, కూడు, పోగుపడు; набегало много народу జనం చాలామంది పోగుపడ్డారు 4. разг. (натекать) [నీరు] మడుగు అగు

набегаться сов. разг. పరుగులెత్తి (తనిని తీరా పరుగెత్తి) అలసిపోవు

набежать сов. см. набегать

набекрень нареч. разг.: надевать шапку ~ టోపీ ఓరగా పెట్టుకొను

набело нареч.: переписывать что-л. ~ దేనికైనా శుద్ధపతి రాయు

набережная ж 1. (укреплённый берег) ఎంబాంక్ మెంటు, గట్టు 2. (улица) ఎంబాంక్మెంటు

набивать, набить (вн.) 1. నింపు, కుక్కు, కూరు; ~ трубку పైపు నింపు; ~ чемодань సూట్ కేసు దిట్టంగా కుక్కేయు (కూరు) 2. разг. (тв.) కిక్కిరిసి వుండు; комната набита народом గదిలో జనం కిక్కిరిసి వున్నారు 3. тех. అద్దు, అద్దించు ◇ ~ рёку на чѣм-л. разг. దేనిలోనైనా ఆరితేరినవాడు అగు, దేనిలోనైనా ఆరితేరు (చేయి తిరుగు); ~ себѣ цену разг. తన పేరుపతష్టలను ఇనుమడింప చేసుకొను

набиваться, набиться 1. (скапливаться) గుమి కూడు, కిక్కిరియు, ఇరుక్కొను 2. (проникать) చేరు కొను, పేరుకొను; в щели набилось много грязи నందుల్లో చాలా బురద చేరుకొంది 3. разг. (навязываться) రుద్దు; ~ в дружбу [ఇతరులపై] తన మైత్రిని రుద్దు, ఒకరితో స్నేహం చేయ (కలుపుకొన) చూచు

набивка ж 1. (наполнение) నింపడం, కూరడం 2. (то, чем набито) ఫిల్లర్

набивной అద్దిన, అద్దకం; ~ ситец аద్దిన (అద్ద కం) కాలికో

набирать, набрать (вн.) 1. (рѡ.) కూడబెట్టు, పోగుచేయు; набрать грибов పుట్టు [కుక్క] గొడుగులను పోగుచేయు 2. (рѡ.; производить набор) చేర్చుకొను, రికూల్ చేయు; పనిలోకి తీసుకొను (на работу) 3. полигр. కంపోజ్ చేయు, కూర్పు ◇ ~ высоту ఎత్తుకు చేరు; ~ в рот воды నోరు ఎత్తుకుండా వుండు; ~ номер телефона టెలిఫోన్ నెంబర్ చేయు; ~ силу జవాన్ని (బలాన్ని, జనవత్సలను) పుంజుకొను; ~ скорость వడిగొను, వేగం పుంజుకొను

набираться, набраться (рѡ.) కూడు, పోగు (о

НАБ — НАБ

Н

людях); పోగుపడు (о предметах); చేరు, నిలుచు (о веществе); набралось много вещей సామాన్య ఎక్కువగా పోగుపడ్డాయి; набралось много воды చాలా నీళ్లు చేరాయి (నిలిచాయి) ◇ ~ сил జనం (శక్తి) పుంజుకొను; ~ ума разг. తేరుకొను, వివేకవంతుడగు, తెలివి తెచ్చుకొను; ~ храбрости разг. ధైర్యం కలుగు (పొందు), తెంపుసేయు

набѣть(ся) сов. см. набивать(ся)

наблюдатель м సాక్షి, పర్యవేక్షకుడు

наблюдательность ж శ్రద్ధతోకూడిన (నిశితమైన) చూపు

наблюдательный 1. (о человеке) శ్రద్ధాభరితమైన చూపుగల 2. (служащий для наблюдения) పర్యవేక్షక, అజమాయిషీ; ~ пункт పర్యవేక్షక స్థానం

наблюдать несов. 1. (вн., за тв.; рассматривать) చూస్తూ వుండిపోవు, కనిపెట్టు, విలోకించు 2. (вн.; изучать) పర్యవేక్షించు; ~ жизнь животных జంతువుల జీవితాన్ని పర్యవేక్షించు 3. (за тв.; осуществлять надзор) అజమాయిషీ వహించు (చేయు); ~ за выполнением задания కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించేలా అజమాయిషీ వహించు (చేయు); ~ за ребёнком పిల్లను చూచు

наблюдать|тся несов. కనబడు; ~ется резкое изменение температуры ఉష్ణోగ్రతలో తీవ్రమైన మార్పు కనబడుతోంది

наблюдение с 1. (созерцание) అవేక్షణ 2. (исследование) పర్యవేక్షణ 3. (надзор) అజమాయిషీ; быть под ~ м అజమాయిషీ కింద వుండు; держать под ~ м అజమాయిషీ కింద వుంచు 4. (то, что замечено) చూసిన (గమనించిన, అధ్యయనం చేసిన) విషయాలు

набожность ж దైవభక్తి, ధర్మనిరతి

набожный దైవభక్తిపరుడైన; ~ человек దైవభక్తి పరుడు, నిష్కాపరుడు

набок нареч. పక్కకు; надевать шляпу ~ టోపీని ఒక పక్కకు ఓరగా పెట్టుకొను

набोलѣвший: ~ вопрос జరూరు సమస్య

набѡр м 1. (приѣм) చేర్చుకోవడం; ~ рабочих కార్మికులను పనిలో చేర్చుకోవడం; ~ учащих|ся విద్యార్థులను చేర్చుకోవడం 2. (комплект) పెట్టు; ~ инструментов పరికరాల పెట్టు; ~ карандашей పెన్సిల్స్ పెట్టు 3. полигр. కూర్పు ◇ ~ слов గజిబిజిగా పేర్చిన మాటలు

набѡрщик м అచ్చు కూర్పు పనివాడు, కంపోజిటర్

набрáсывать I, набросáть (вн.) 1. (рð.; *нагромозждать*) కుప్పవేయు, దొంపిపెట్టు 2. (*делать набросок*) రేఖాచిత్రం గీయు; ~ план పథకం చిత్తు తయారు చేయు

набрáсывать II, набрóсить (вн.; небрежно накидывать) వేయు, వేసుకొను; ~ платок на плéчи భుజాలమీద తొలువను వేసుకొను

набрáсываться, набрóситься (на вн.) 1. పైబడు, దాడిచేయు; ~ друг на дpyгa ఒకరు ఒకరిపై పడు, ఒకరిపై ఒకరు దాడిచేయు 2. разг. (*с жадностью приниматься за что-л.*) పైబడు; ~ на едý తిండిపైస పడు ◇ ~ [с брáнью] на когó-л. разг. ఒకరిమీద విరుచుకు[ని] పడు

набрáть(ся) сов. см. набирáть(ся)

набрéдáть, набрестí (на вн.) తటస్థపడు, తగులు; читáя éту книгу, я набрёл на интересную мысль ఈ పుస్తకం చదువుతూ ఉంటే ఆసక్తికరమైన భావం నాకు తగిలింది (తటస్థపడింది)

набрестí сов. см. набредáть

набрóсáть сов. см. набрáсывать I

набрóсить сов. см. набрáсывать II

набрóситься сов. см. набрáсываться

набрóсок м 1. (рисунóк) రేఖా చిత్రం 2. (черновик) చిత్తు పాఠం

набухáть, набу́хнуть 1. (о почках) తొడుగు 2. (раздаваться от сырости) ఉబ్బు, ఉబుకు

набу́хнуть сов. см. набухáть

навалíывать, навалíть (вн.) 1. (рð. на вн.; *класть*) (మీద) కుప్పవేయు, పోగుపెట్టు 2. перен. разг. (на вн.; *поручать, возлагать*) (మీద) మోపు, వేయు 3. (рð.; *бросать в беспорядке*) గలిబిలిగా పేర్చు 4. разг. безл. (рð.; о снеге) పేరు కొను, కుప్పపడు

навалíваться, навалíться 1. (на вн.; *налегать*) బరువంతా [ఒకరిమీద] మోపు 2. перен. разг.: ~ на едý ఆత్రంగా (ఆబత్) తిను

навалíть(ся) сов. см. навалíывать(ся)

навар м పేరుకొన్న కొప్పు

наварíстый: ~ бульóн చిక్మని బ్రాత్; ~ суп కొప్పు పేరుకొన్న (తేలిక) సూపు

навева́||ть, навéсть (вн.) 1. వీచు; вéтер ~ет прохладу గాలి చల్లగా (హాయిగా) వీస్తోంది 2. перен.

కలిగించు; éта мýзыка ~ет грусть ఈ సంగీతం విచారం కలిగిస్తోంది

навéдаться сов. см. навéдываться

наведение с: ~ порядка చక్కబెట్టుడం; ~ спрáвок నాకబు చేయడం

навéдываться, навéдаться разг. [చూడడానికి] వచ్చు, [సం]దర్శించు; ~ к дpyгy స్నేహితుని దర్శించు (చూడడానికి వచ్చు)

навéк[и] нареч. శాశ్వతంగా

навéрно[e] нареч. 1. уст. (точно) నిస్సందేహంగా, నిశ్చయంగా, తప్పనిసరిగా 2. в знач. вóдн. сл. (вероятно) బహుశా, కాబోలు; он, ~, не придёт అతను రాడు కాబోలు, అతను బహుశా రాకపోవచ్చు

навернۇть(ся) сов. см. навёртывать(ся)

навернякá нареч. разг. 1. (несомненно) తప్పనిసరిగా, తప్పకుండా; знáть ~ కచ్చితంగా తెలియు; он ~ придёт అతను తప్పనిసరిగా (తప్పకుండా) వస్తాడు 2. (с верным расчётом) నమ్మకం వున్నప్పుడే (కుదిరినప్పుడే); он дéйствует тóлько ~ నమ్మకం కుదిరినప్పుడే చేస్తాడు

наверстáть сов. см. навёрстывать

навёрстывать, наверстáть (вн.) భర్తీ చేయు; ~ упущенное врéмя నష్టపడిన కాలాన్ని భర్తీ చేయు

навёртывать, навернۇть (вн.; наматывать) చుట్టివేయు

навёртыва||ться, навернۇться: на глазá ~ются слéзы కన్నీరు ఉబికి (తెరలి) వస్తోంది, కన్నీళ్లు తిరుగుతున్నాయి

навéрх нареч. в разн. знач. పైకి; всплывáть ~ పైకి తేలిపోవు; класть ~ పైన పెట్టు; смотре́ть ~ పైకి చూచు

наверху нареч. 1. (в верхней части) పై భాగంలో 2. (в верхнем этаже) పై [అంతస్తులో], పైన, ఎగువన 3. (на поверхности) పైన 4. перен. разг. (в вышестоящей инстанции) ఉన్నత (పై) సంస్థలో

навéс м పెద్దడు, పాక, గుడారం

навеселé нареч. разг. తాగి

навéсить сов. см. навéшивать

навести сов. см. наводíть

навести́ть сов. см. навещáть

навéчно нареч. శాశ్వతంగా

навéшивать, навéсить (вн.) 1. తగిలించు, వేలాడ దీయు; ~ замо́к తాళం వేయు 2. (дверь и т. п.) అమర్చు; ~ дверь తలుపు అమర్చు

навещать, навестить (вн.) దర్శించు, చూడడానికి వచ్చు; ~ больного రోగిని సందర్శించు

навёять сов. см. навешать

навзничь нареч. వెల్లకిల; падать ~ వెల్లకిల పడు

навзрыд нареч.: плакать ~ వెక్కివెక్కి ఏడుపు

навигатор м నావికుడు, నౌకాయాత్రకుడు

навигационный нౌకాయాన; ~ период నౌకాయాన కాలం

навигация ж 1. (судоходство) నౌకాయానం 2. (период судоходства) నౌకాయాన కాలం 3. (наука) నౌకాయాన శాస్త్రం

навинтить сов. см. навинчивать

навинчивать, навинтить (вн.) బిగించు

нависать, нависнуть 1. (на вн.; свешивать-ся) వేలాడుతూ వుండు 2. (над тв.; располагаться низко) కమ్ము (о тучах); నాలు (о скале) 3. перен. (над тв.) ప్రమాదంతో వుండు, (కి) ముప్పు ఎదురగు; над ними нависла опасность వాళ్ళ ప్రమాదంలో వున్నారు, వాళ్ళకి ముప్పు ఎదురవుతోంది, వాళ్ళ ముప్పులో పడ్డారు

нависнуть сов. см. нависать

навлёкать, навлечь (вн. на вн.) తెచ్చు[కొను], కలిగించు[కొను]; ~ на себя опасность తనమీదకు ముప్పు తెచ్చుకొను; ~ на себя подозрение తనమీద అనుమానం కలిగించుకొను

навлечь сов. см. навлёкать

наводить, навести (вн.) 1. (на вн.): ~ на след జాడ చెప్పు (తెలుపు) 2. перен. (на вн.; на мысль, догадку и т. п.) అనిపించు, తోచు; ~ что навёл меня на мысль, что он не читал эту книгу అతను ఈ పుస్తకం చదవలేదని నాకు అనిపిస్తోంది (తోస్తోంది) 3. перен. (вызывать) (కి) పుట్టించు, కలిగించు; ~ скуку ఏనుగు కలిగించు; ~ страх భయం కలిగించు 4. తిప్ప (направлять); (కి) గురిచేయు (нацеливать); ~ бинóкль на кого-л. ఒకరి వైపు (కేసి) బైనాక్యులర్స్ తిప్పు; ~ орудие ఫిరంగిని గురి చేయు ~ ~ критику ఏమర్శించు; ~ мост వంతెనను (బిడ్డిని) నిర్మించు (కట్టు); ~ порядок చక్కదిద్దు, చక్కబెట్టు; ~ справки వాకబు చేయు; ~ чистоту శుభం చేయు

наводка ж 1.: ~ мостá (బిడ్డి (వంతెన) కట్టడం (నిర్మాణం) 2. воен. గురిపెట్టడం

наводнение с వరద, ముంపు

наводнить сов. см. наводнить

наводнить, наводнить (вн. тв.) ముంచు, ముం

НАВ — НАВ

Н

చెత్తు, ముంచినేయు; ~ рынок дешёвыми товарами చౌక నరుకులతో మార్కెట్టును ముంచినేయు

наводчик м воен. ఫిరంగి గురిపెట్టేవాడు

наводящий: ~ вопрос జవాబు స్ఫురింపజేసే ప్రశ్న

навоз м గోమయం, రేణం, పేడ

наволочка ж తలగడ (దిండు) గలీబు

наострить сов. разг. (вн.): ~ лыжи పలాయనం చిత్తగించు, పరుగులు దీయు, పరుగు లంకించుకొను

наврять сов. разг. 1. см. врать; 2. (ошибиться) పొరపాటు చేయు; ~ в вычислениях లెక్కల్లో పొరపాటు చేయు

навредить сов. см. вредить

навряд [ли] нареч. разг. см. вряд ли

навсегдá нареч. చిరకాలంగా, శాశ్వతంగా, ఎప్పటికీ

навстречу нареч.: ~ ёхала машина ఒక కారు ఎదురుగా వస్తూ వుంది; идти ~ пожеланиям кого-либо ఒకరి కోర్కె తీర్పు; идти ~ кому-л. а) ఒకరి ఎదురుగా వచ్చు (వెళ్ళు) б) перен. ఒకరి కోరికకు సమ్మతించు, ఒకరి కోరికను మన్నించు; попадаться ~ кому-либо ఒకరికి ఎదురగు

навык м నైపుణ్యం (умение); అనుభవం (опыт, знания); производственные ~и పని (కేసి) నైపుణ్యం; приобретать ~ నైపుణ్యం పొందు (అభ్యసించు)

навыкат[е] нареч.: глаза ~ ఉబ్బుగా వున్న కళ్ళు

навылет нареч. గుండా; он ранен ~ అతని శరీరం గుండా గుండు దూసుకుపోయింది; пуля прошлá ~ గుండు [చేతి] గుండా దూసుకు వెళ్ళింది

навытяжку нареч.: стоять ~ నిలారుగా నిలబడు

навыючивать, навыючить (вн.) మోపు బరువులు వేయు, బరువు ఎక్కించు (на кого-л.)

навыючить сов. см. навыючивать

навязать I сов. см. навязывать

навязать II, навязнуть అంటుకొను, తగులుకొను ~ ~ у меня в зубах навязло разг. దానితో నేను విసుగెత్తి పోయాను

навязаться сов. см. навязываться

навязнуть сов. см. навязать II

навязчив|ый 1. జిడ్డులా పట్టుకునే (వదలని); ~ый человек అమరుదప్ప జిడ్డు 2. (неотступный) విడువని, వదలని; ~ая идея పిచ్చి (వదలని) ఆలోచన, మొండి భావం

навязывать, навязать (вн.) 1. (привязывать) అంటగట్టు 2. перен. (от.; заставляя принять)

НАВ — НАГ

రుద్దు; ~ соглашение кому-л. ఒకరిమీద ఒప్పందం రుద్దు

навязываться, навязаться разг. బలవంతంగా వెళ్ళు; ~ в гости к кому-л. ఒకరిదగ్గరకి బలవంతంగా వెళ్ళి కూర్చోను, ఒకరి నెత్తిన కూర్చోను

нагáдить сов. см. гáдить

нагáйка ж కొరడా

нагáн м సిస్టల్

нагибáть, нагнуть́ть (вн.) వంచు, వంగదీయు; ~ го́лову తల వంచు

нагибáться, нагнуть́ться [ముందుకు] వంగు; ~ за чéм-л. దేనికోసమైనా (దేనినైనా ఎత్తుకోడానికి) [ముందుకు] వంగు

нагишóм нареч. разг. నగ్నంగా

наглéть, обнаглéть సిగ్గు మాలు (విడుచు)

наглéц м సిగ్గుమాలినవాడు, అజ్ఞాపీనుడు

на́гло нареч. సిగ్గుమాలి, నిర్లజ్జగా, రోసుబడితనంగా

на́глость ж 1. (бессты́дство) సిగ్గుమాలినతనం, రోసుబడితనం; **имéть ~** сказа́ть что-л. దేనినైనా సిగ్గు శరములేక చెప్పు **2. సిగ్గుమాలిన పని (на́глый поступок);** సిగ్గుమాలిన మాటలు (на́глые слова)

на́глухо нареч.: заде́лывать дверь ~ గోడకట్టి ద్వారం మూసివేయు; застёгива́ться ~ అన్ని గుండీలు బిగించుకొను (పెట్టుకొను)

на́гл[ы]й సిగ్గుమాలిన, మొరటు; ~ый вид మొరటు వైఖరి; ~ый человек సిగ్గుమాలినవాడు; ~ая ложь సిగ్గుమాలిన (వచ్చి) అబద్ధం; ~ое вме́шательство మొరటు జోక్యం

нагляде́ться сов. см. посмотре́ться

нагла́дн[ы]й 1.: ~ое о́бучение దృశ్య బోధనా పద్ధతి; ~ые посо́бия దృశ్య సాధనాలు **2. (убе́дительно́ый, оче́видный)** కొట్టవచ్చినట్టు, కన్నులకు కట్టి నట్టు; ~ый приме́р తెలివిడి; ~ое до́казательство ప్రత్యక్షమైన రుజువు

нагна́ть сов. см. нагоня́ть

нагнести́ сов. см. нагнетáть

нагнетáть, нагнести́ (вн.) ఎక్కించు; ~ во́здух గాలి ఎక్కించు ◇ ~ да́вление పీడనం పోచ్చించు **нагноéние с 1.** చీము పట్టడం **2. (гно́йник)** పుండు, కురుపు

нагнои́ться сов. చీము పట్టు

нагну́ть(ся) сов. см. нагибáть(ся)

наговáривать, наговори́ть 1. (вн., рд.; гово-

рить, сообщáть много чего-л.) ఎక్కువగా మాట్లాడు, వాగు; наговори́ть глупосте́й చెత్త వాగు **2. разг. (на вн.; клеветáть)** (మీద) అంటకట్టు, అపనందలు వేయు, (ని) దూషించు **3. (вн.; при звукозаписи)** రికార్డు చేయు (చేసుకొను), ఒకరిచేత రికార్డు చేయుచు [కొను]

наговóр м разг. (клевета) అపనంద, దూషణ

наговори́ть сов. см. наговáривать

наговори́ться сов. తనివితిరా మాట్లాడు; онí не мо́гут ~ ఎంత మాట్లాడినా వాళ్ళకి తనివి తీరదు

наг|о́й 1. నగ్న, దిగంబర **2. перен.** బోడి, బోసి; ~ые дере́вья బోడి (బోసి) చెట్లు

на́голо нареч. 1. (наголо́): с мечóм ~ దూసిన కత్తితో (ఖడ్గంతో) **2. (на́голо):** стричь ~ జుట్టు అంట కత్తెర వేయు

на́голову нареч.: разбíть ~ తుత్తునియలు చేయు

нагоня́й м разг. గద్దించు, చీవాట్లు; дава́ть ~ బుద్ధి చెప్ప; получа́ть ~ చీవాట్లు తిను

нагоня́ть, нагна́ть (вн.) 1. (догоня́ть) తరిమి పట్టుకొను, అందుకొను **2. (наве́рсты́вать)** భర్తీ చేయు (చేసుకొను); ~ упúщенное вре́мя వృథా అయిన కాలాన్ని భర్తీ చేసుకొను **3. перен. разг. (на вн.)** (కి) కలిగించు; ~ сон на когó-л. ఒకరికి నిద్ర కలిగించు; ~ страх на когó-л. ఒకరికి భయం కలిగించు; ~ тоску́ విసుగు కలిగించు, విసుగెత్తు

наго́рье с పర్వత ప్రాంతం

наготá ж నగ్నత, దినమొల, దిగంబరత

наготáвливать, наготóвить разг. (вн., рд.) 1. (запаса́ть) నిల్వ చేయు **2. (стряпа́ть)** ఎక్కువ వండు

наготóве нареч. సిద్ధంగా; **быть ~** సిద్ధంగా వుండు; держа́ть ~ సిద్ధంగా వుంచుకొను

наготóвить сов. см. наготáвливать

награ́бить сов. (вн., рд.) కొల్లగొట్టి పోగొనుకొను **награ́бленное с** కొల్లగొట్టినది, దోచుకొన్నది

награ́да ж పారితోషికం (вознагра́ждение); బహు మతి, బహుకరణ (денежная или знак отличия); సత్కారం (знак отличия)

награди́ть сов. см. награжда́ть

награжда́ть, награди́ть (вн. тв.) 1. బహుకరించు, (తో) సత్కరించు; ~ когó-л. о́рденом ఒకరికి బిరుదు బహుకరించు, ఒకరిని బిరుదుతో సత్కరించు **2. перен.:** приро́да награди́ла его́ способно́стями ప్రకృతి అతనికి ప్రతిభని ప్రసాదించింది

награжде́ние с (действие) బహుకరించడం, బహు మతి ఇవ్వడం

нагревание с ఉష్ణోగత పెచ్చించడం, వెచ్చబెట్టడం
нагревать, нагреть (вн.) 1. వెచ్చబెట్టు, వెచ్చబరచు, ఉష్ణోగత పెచ్చించు; ~ комнату గదిని వెచ్చబరచు
2. перен. разг. మోసం చేయు, మోసగించి కాజేయు
нагреваться, нагреться వేడెక్కు
нагреть(ся) сов. см. нагревать(ся)
нагромождать, нагромождать (вн., рд.; свали-
вать кучей) పేర్చు, పోగుచేయు, జమచేయు
нагромождаться, нагромождаться జమచేయుబడు,
పోగుపడు

нагромождение с 1. (действие) గుప్పించడం 2.
(груды) పేర్చు, కుప్ప
нагромождать(ся) сов. см. нагромождать(ся)
нагрузить сов. см. грубить
нагрузный: ~ знак బాడ్జ్
нагружать, нагрузить (вн.) 1. (тов.) బరువె
క్కించు, సామాను ఎక్కించు; ~ машин дровáми లారీలో
వంటచెరుకు ఎక్కించు 2. (помещать) ఎక్కించు, లోడ్
చేయు; ~ вещи на машину సామాన్లు లారీలో ఎక్కించు
3. перен. (тов.; возлагать) మోపు

нагрузить сов. см. нагружать и грузить 1
нагрузк||а ж 1. (действие) ఎక్కించడం 2. (груз)
బరువు 3. (количество работы): машина работа-
ет с полной ~ ой యంత్రం పూర్తి శక్తితో పనిచేస్తోంది;
он работает с полной ~ ой అతనికి చేతినిండా పని
వుంది

нагрывать сов. తలవనితలంపుగా (అనుకోకుండా) వచ్చు
над предлог (тов.) 1. (поверх, выше) పై, పైన,
మీద; ~ уровнем моря నముద్ర మట్టానికి పైన; ви-
сётъ ~ столом టేబుల్ పైన వేలాడి వుండు; самолёт
кружит ~ городом విమానం ఊరిపై తిరుగుతూ
వుంది 2. (указывает на объект действия) పై,
మీద; власть ~ кем-л. ఒకరిపై పెత్తనం; побéда
~ врагом శత్రువుమీద విజయం; побéда нóвого ~
старым పాతదానిపై కొత్తదాని విజయం; задумываться
~ жизнью జీవితం గురించి తలపోయు; ломать гóло-
ву ~ чем-л. దేని గురించి అయినా తలపోయు (తలబద్దలు
చేసుకొను); сжáлиться ~ кем-л. ఒకరిపట్ల కారుణ్యం
(జాలి) చూపించు; смеяться ~ кем-л. ఒకరిని చూసి
నవ్వు

надавать сов. разг. (вн., рд.) ఎక్కువ ఇచ్చు
(పురమాయించు); ~ кому-л. поручений ఒకరికి ఎక్కువ
పని పురమాయించు; ~ обещаний చాలా (బోలెడన్ని)
వాగ్దానాలు చేయు

надавить сов. см. надавливать

НАГ — НАД

Н

надавливать, надавить (вн.) 1. (на вн.; на-
жимать) నొక్కు, ఒత్తు 2. (рд.; выдвливать)
పిండు; ~ соку రసం పిండు

надаивать, надойть (вн., рд.) [పాలు] పితుకు,
పిండు; ~ 200 литров молока в день రోజుకి 200
లీటర్ల పాలు పితుకు

надбáвить сов. см. набавлять

надбáвка ж см. набáвка

надбавлять несов. см. набавлять

надвигáть, надвигнуть (вн.) లాగుకొను; ~ шлý-
пу на-глазá టోపీని కళ్ళమీదికి లాగుకొను

надвигá|ться, надвигнуться 1. (приближать-
ся) అలుముకొను, వచ్చు; толпá ~ется మూక ముందుకు
వస్తోంది; тýчи ~ются నల్ల మబ్బులు అలుముకుంటున్నాయి
2. перен. నమీపించు, అనన్యమగు, వచ్చు; ~ется крízис
సంక్షోభం వస్తోంది; ~ется ночь చీకటి పడుతోంది; ~ется
опáсность ప్రమాదం (ముప్పు) అనన్యమౌతోంది

надвигнуть(ся) сов. см. надвигáть(ся)

на́двое нареч. రెండుగా

надвзяáть сов. см. надвзяывать

надвзяывать, надвзяáть (вн.) 1. (что-л. вя-
заное) పాడుగు అలు 2. (верёвку и т. п.) ఇంకోక
ముక్క కలుపు (కలిపికట్టు)

надгробн||ый: ~ый пáмятник సమాధి[పై] శిలా
ఫలకం; ~ая на́дпись సమాధి శిలా ఫలకంమీది చదలు

надева́ть, наде́ть (вн.) в разн. знач. వేయు,
వేసుకొను; తొడుగు, తొడుక్కొను (тк. одежду, обувь);
~ очки సులోచనాలు (కళ్ళద్దాలు) పెట్టుకొను; ~ паль-
то కోటు వేసుకొను; ~ примáнку ఎరసు వేయు; ~
шлýпу టోపీ పెట్టుకొను

наде́жд||а ж ఆశ, కల; возлагáть ~ы на когó-
либо ఒకరిమీద ఆశలు పెట్టుకొను; питáть ~ы కలలు
గను; нет никакóй ~ы లేకం (పినరంత) ఆశ కూడా లేదు;
подающ́ий ~ы ఆశాజనకమైన; по́бный ~ గంపెడాశ;
теря́ть ~у ఆశ వదలుకొను; положение не внушá-
ет ~ы పరిస్థితి ఏమంత ఆశాజనకంగా లేదు

наде́жность ж 1. (верность) విశ్వాసం, విశ్వసనీయత
2. (прочность) భద్రత

наде́жн||ый 1. (внушающий доверие) విశ్వసనీయ
మైన, నమ్మదగిన; ~ый человек విశ్వసనీయమైన (నమ్మ
దగిన) వ్యక్తి 2. (прочный) భద్రమైన, సురక్షితమైన,
నిరపాయకరమైన; ~ое урёжище భద్రమైన (సురక్షిత

НАД — НАД

మైన) ఆశ్రయం; в ~ом месте సురక్షితమైన చోట (చోటులో)

надел м (участок земли) కమతం

наделать сов. (вн., рд.) 1. (сделать в каком-либо количестве) తయారు చేయు 2. (причинить) కలిగించు, పెట్టు; ~ неприятностей ఇబ్బందులు కలిగించు (పెట్టు); ~ хлопот శ్రమపెట్టు 3. (сделать что-л. плохое) చేయు; ~ глупостей తెలివిమాలిన పనులు చేయు; ~ много шуму అల్లరి చేయు; ~ ошибок చాలా పొరపాట్లు చేయు; что я надделал! నేను ఏం పని చేశానోయ్!

наделить сов. см. наделять

наделять, надели́ть (вн. тв.) పంచు, విభజించి యిచ్చు, వంతులు చేయు, విభాగించు, కేటాయించు (предоставлять как долю); (కి) ఇచ్చు (давать); ~ полномочиями అధికారమిచ్చు

надеть сов. см. надевать

наде́|яться несов. 1. ఆశపడు, ఆశ పెట్టుకొను, ఆపేషించు; я ~юсь, что он придет అతను వస్తాడని ఆశిస్తున్నాను 2. (на вн.; полагаться) (మీద) నమ్మకం పెట్టుకొను, నమ్ముకొని (విశ్వసించి) వుండు; я на него ~юсь నేను అతనిమీద నమ్మకం పెట్టుకుంటున్నాను, నేను అతన్ని నమ్ముకొని వున్నాను

надзё́мный వేలమీది, భూమిమీది

надзи́ратель м ఓవర్సీర్, సూపర్వైజర్; тюре́мный ~ ప్రధాన వార్డర్, జైల్

надзо́р м 1. తనిఖీ, పర్యవేక్షణ; быть под ~ом నిఘా (నిగరానీ) కింద ఉండు; осуществлять ~ తనిఖీ చేయు, సర్యవేక్షించు 2. (орган) ఇన్స్పెక్షన్; санитарный ~ పారిశుధ్య తనిఖీ, శానిటరీ ఇన్స్పెక్షన్

надку́сить сов. см. надкусывать

надку́сывать, надкусить (вн.) కొరుకు; ~ глобо అపీర్ కొరుకు

надла́мывать, надломи́ть (вн.) 1. విరుచు, పగుల గొట్టు, పగుల్చు, విరగగొట్టు 2. перен. శక్తి ఉడుగు

надла́мываться, надломи́ться 1. చిల్లు, చిట్టిపోవు, విరుగు, విరిగిపోవు 2. перен. శక్తి ఉడిగిపోవు

надлеж|ать безл.: ему ~ит явиться అతను హాజరవాలి; что ~ит сделать сегодня ఈ పని ఈ వేళే చేయాలి; что ~ало бы сделать ఈ పని చేయవలసినది

надлежа́щи||й తగిన, ఉచితమైన, యుక్తమైన; ~м образом తగినట్లు, యుక్తంగా, సరిగా; в ~й срок తగిన

సమయానికి, సరైన సమయంలో; принимать ~е меры సరైన (తగిన) చర్యలు తీసుకొను

надло́м м 1. (трещина) పగులు, చీలు, చీలిక 2. перен. మనస్సు వికలమవడం (కలతచెందడం)

надломи́ть(ся) сов. см. надла́мывать(ся)

надме́нно нареч. గర్వంగా, గీరగా

надме́нность ж గర్వం, గీర, అహంకారం, టెక్కు, మిడిసిపాటు

надме́нны||й గర్వంగల, గీరగల, అహంకారపూరిత, టెక్కుగల; ~й взгляд గర్వపు (అహంకారపు) చూపు; ~й человек గర్వి, అహంకారి, పాగురుబోతు; быть ~м మిడిపిపడు, నిరసనీలుగు, మ్రరసీగు

на́до I безл. в знач. сказ. 1. (имф.; следу-ет)-అలి; мне ~ идти నేను వెళ్లాలి 2. (о потреб-ности) అవసరం; мне ~ два килограмма саха-ру నాకు రెండు కిలోల చక్కెర కావాలి; что тебе здесь ~? నీకిక్కడ ఏం పనిరా? < так ему ~ и ~ разе. వాడికి అలాగే అవాలి (జరగాలి)

надо II предлог см. над; ~ мно́й నామీద, నాపైన

надо́бность|| ж అవశ్యకత, అవసరం, అక్కర; в слý-чае ~и అవసరమైనప్పుడు, అవసరమైతే; иметь ~ь в чём-л. ఏదైనా అవసరమగు, దేనికైనా అవసరం కలుగు

надо́еда́ть, надое́сть (от.) బోరు కొట్టు, విసు గెత్తించు, విరక్తి కలుగు; мне ёто надое́ло అది నాకు బోరు కొట్టింది, అది నాకు విసుగెత్తించింది; ~ кому-л. ప్రరరరరరరర ఒకరిని అవీ ఇవీ అడిగి వేధించు

надо́едливы́й విసుగుపుట్టించే; ~ мотив విసుగుపుట్టించే రాగం; ~ человек జిడ్డు మనిషి, కంటకుడు, పీడాకారుడు

надо́есть сов. см. надоеда́ть

надои́ть сов. см. надáивать

надóлго нареч. చాలా సేపువరకు, చాలా కాలం పాటు; ~ запо́мниться, ~ сохрани́ться в па́мяти చిరాం కితమై పోవు, చిరస్థాయిగా నిల్చిపోవు; он уёхал ~ అతను చాలా కాలం పాటు (వరకు) రాదు

надóмник м కుటీర (గృహ) శ్రామికుడు

надорва́ть сов. см. надрыва́ть

надорва́ться сов. 1. см. надрыва́ться 1; 2. (повредить себе внутренние органы) కూలిపోవు 3. перен. (потерять душевные силы) మానసిక శక్తి ఉడిగిపోవు

надпи́сать сов. см. надпи́сывать

надпи́сывать, надписа́ть (вн.) (మీద, పై)

రాయు; ~ конверт కవరుమీద అడ్రసు రాయు, కవరుపై చిరునామా రాయు

на́дпись ж రాత; శాసనం (древняя); ~ на кни-ге పుస్తకంమీద రాత

надрез м (надрезанное место) కోత, నరుకు

надрезать сов. см. надрезать

надрезать, надрезать (вн.) కోయు, గీచు

надругательство с దౌర్జన్యం, ఘాతుకం, అవమానం; ~ над кем-л. ఒకరిపై దౌర్జన్యం (ఘాతుకం)

надругаться сов. (над тв.) (పై) దౌర్జన్యం చేయు, (ఒకరిని) అవమానపరచు, అవమానించు

надрыв м 1. (надорванное место) [చిన్న] చిరుగు 2. перен. మనోవేదన, పరితాపం, తీవ్రమైన బాధ; он говорил с ~ом అతను మనోవేదనతో మాట్లాడాడు

надрывать, надорвать (вн.) 1. చింపు 2. перен. (повреждать) ధారవోయు, ఉడుగు; ~ го́лос గొంతు చించుకొను; ~ здоро́вье ఆరోగ్యాన్ని ధారవోయు (పాడు చేసుకొను); ~ силы శక్తి ఉడుగు, శక్తులన్నీ ధారవోయు ◇ ~ живо́т со сме́ху разг. డొక్కలు (పాట్లు, కడుపు) చెక్కలయ్యేటట్టు (పగిలేటట్టు) నవ్వు

надрываться, надорваться 1. (слегка разрываться) కొద్దిగా చిరిగి పోవు; мешо́к надорва́лся బస్తా కొద్దిగా చిరిగిపోయింది 2. тк. несов. перен. разг. (стараться изо всех сил) ఆయానపడు, శాయశక్తులా ప్రయత్నించు; ~ на рабо́те నడుం విరిగేటట్టు పని చేయు, పనిలో ఎముకలు విరుచుకొను

надсмотрщик м ఓవర్సీక్, సూపర్వైజర్; тюре́м-ный ~ జైలు వార్డర్, జైలర్

настраи́вать, настраи́ть (вн.) (కి) అంతస్తులు వేయు

настраи́ть сов. см. настраи́вать

настройка ж 1. (действие) అంతస్తులు వేయడం 2. (то, что настроено) అంతస్తు 3. филос. ఉపరి నిర్మాణం

надува́тельство с разг. మోసం, వంచన, కపటోపాయం, దగా

надува́ть, наду́ть (вн.) 1. ఊచు, ఉబ్బించు; ~ мяч బంతిని ఊచు (గాలితో నింపు) 2. разг. (обманывать) మోసపుచ్చు, మోసం చేయు, మోసగించు, వంచించు

надува́ться, наду́ться 1. ఊచు 2. перен. разг. (обижаться) కోపగించు, కోపపడు, చిన్నపుచ్చుకొను

надуви|ный గాలి; ~а́я лóдка గాలి ఊదే పడవ

наду́манный కల్పిత; ~ сюжет కల్పిత కథ

наду́ма|ть сов. разг. (инф.) తలచుకొను, నిర్ణ

НАД — НАЖ

Н

యించుకొను; он ~л поехать в Ленинград తెనిన్ గ్రాడ్కు వెళ్లదలచుకున్నాడు, తెనిన్ గ్రాడ్కు వెళ్లాలని (వెళ్లడానికి) నిర్ణయించుకున్నాడు

наду́тый 1. (наполненный воздухом) గాలితో నింపబడిన, గాలి ఊదిన 2. разг. (надменный) గర్వం గల, అహంకారంగల, మిడిసిపడే 3. разг. (обиженный) కోపం వచ్చిన

наду́ть(ся) сов. см. надува́ть(ся)

надуши́ть сов. см. души́ть II

надуши́ться сов. см. души́ться

наеда́ться, нае́сться (тв. и без доп.) కడుపు నిండా తిను, తనివి తీరా తిను, కడుపారా తిను

наеди́нє нареч. ఏకాంతంగా, రహస్యంగా, గుప్తంగా

нае́здник м రౌతు, పాది, ఆశ్వికుడు

наезжа́ть, нае́хать (на вн.) ఢీకొను, తగులుకొను, గుద్దుకొను; маши́на нае́хала на де́рево కారు చెట్టును ఢీకొంది

нае́м м 1. (приём) కూలి, బాడుగ; по на́йму కూలికి 2. (аренда) అద్దె, బాడుగ

нае́мник м 1. (солдат) కిరాయి సైనికుడు 2. (наймит) తొత్తు

нае́мный в разн. знач. కూలి; ~ рабо́чий వేతన కార్మికుడు, కూలివాడు (పనివాడు); ~ труд కూలి పని, వేతన శ్రమ; ~ уби́йца గూండా (కిరాయి) హంతకుడు

нае́сться сов. см. наеда́ться

нае́хать сов. см. наезжа́ть

нажа́ловаться сов. см. жа́ловаться

нажа́рить сов. (вн., рд.) వేయించు, కాల్చు; ~ блино́в అట్లు కాల్చు (వేయు)

нажа́ть сов. см. нажима́ть

нажда́к м మెరుగు (కురువిందశిల) పాడి

нажда́чн|ый: ~ая бума́га మెరుగు (గరుకు) కాగితం

нажи́ва ж లాభం

нажи́вать, нажи́ть (вн.) 1. సంపాదించు, పాచు, ఆర్జించు; ~ капита́л పెట్టుబడి సంపాదించు (ఆర్జించు); ~ трудо́м కష్టంచేసి ఆర్జించు 2. перен. разг. అంటించుకొను, తగిలించుకొను; ~ враго́в శత్రువులను చేసుకొను (కొనితెచ్చుకొను); ~ тяжё́лую бо́лезнь పెద్ద జబ్బు తెచ్చుకొను

нажи́ваться, нажи́ться (на пр. и без доп.) (వల్ల) లాభపడు, ధనవంతుడగు

НАЖ — НАИ

наживка ж ఎర

нажим м 1. అడుముడు, ఒత్తిడి, నొక్కుట 2. *перен.* ఒత్తిడి, పలుకుబడి, ఉపయోగం; под ~ом ఒత్తిడి మూలంగా (వల్ల)

нажимать, нажать (на *вн.*) 1. ఒత్తు, నొక్కు, అడుము 2. *перен. разг.* ఒత్తిడి పెట్టు ◇ ~ на все пружины *разг.* సర్వ ప్రయత్నాలు చేయు

нажить(ся) *сов. см.* наживать(ся)

назавтра *нареч. разг.* మర్నాడు, మరునటి నాడు

назад *нареч.* 1. (в обратном направлении) వెనుకకు; идти ~ వెనుకకు వెళ్లు 2. (в направлении к задней стороне) వెనుకకు; оглядываться ~ వెనుకకు చూచు 3. (обратно) వెనుకకు, తిరిగి; брать ~ వెనుకకు (తిరిగి) తీసుకొను 4. (прежде, раньше; тж. тому ~) క్రితం, కిందట, వెనుకటి, ముందు, మునుపు; год тому ~ సంవత్సరం క్రితం (వెనుక)

название с పేరు, నామం; *шри* క (произведения, статьи); ~ места స్థలం ((ప్రాంతం) పేరు; ~ статьи వ్యాసం పేరు (శీర్షిక); под ~м శీర్షికతో, పేరుతో

назвать *сов. см.* называть

назвать|ться *сов.* 1. (тв; присвоить себе имя, звание и т. п.) పిలవబడు, చెప్పకొను; ~ться доктором డాక్టరు నని చెప్పకొను; он ~лся ревизором అతను ఇన్ స్పెక్టరునని చెప్పుకున్నాడు 2. (сообщить своё имя) పేరు చెప్ప (చెప్పకొను, అని చెప్పకొను)

назёмы|й భూ, భూతల, నేలమీది; ~й транспорт నేలమీది రవాణా; ~е войскá భూ బలాలు, భూతల సైన్యాలు

назидание с ఉపదేశం, బోధన, బుద్ధి చెప్పడం, ఉద్బోధన; в ~ кому-л. ఒకరికి బుద్ధి చెప్పేందుకు [గాను]

назидательный: ~ тон జ్ఞానవర్ధకమైన వైఖరి

назлó *нареч.:* дёлать *что-л.* ~ кому-л. బుద్ధిపూర్వకంగా ఒకరికి కోపం కలిగించే పని చేయు

назначá|ть, назначáчить (*вн.*) 1. నిర్ణయించు, నిశ్చయించు, స్థిరపరచు; ~ть день *రోజు* (దినం) నిశ్చయించు 2. (на должность) నియమించు; ~ть по слóм దౌత్య ప్రతినిధిగా నియమించు; его ~ют глáвным инженерóм అతన్ని ఛీఫ్ ఇంజనీర్ గా నియమించుతున్నారు 3. (предписывать) నిర్ణయించు; ~ть лечение చికిత్స నిర్ణయించు, మందు ఇచ్చు

назначéни|е с 1. నిర్ణయం, నిశ్చయం; ~е срóка గడువు నిర్ణయం 2. (на должность) నియమించడం

3. (лечебное) వైద్య సలహా 4. (функция): испóль- зовать *кого-л.* по ~ю పని నెరవేర్చేందుకు ఒకరిని వినియోగించు; *отвечáть своему* ~ю ఉద్దేశం నెరవేర్చు

назнáчить *сов. см.* назначáть

назó|лив|ый పీడించే, పట్టుకుని వదలని; ~ый человек పీడించేవాడు; ~ая мысль పీడించే (వదలని) ఆలోచన

назревá|ть, назрёт *прям., перен.* పండు, పక్వమగు, పక్వానికి వచ్చు; ~ет кризис సంక్షోభం వస్తున్నది (పరిపక్వం చెందుతోంది); ~ет необходи- мость అవశ్యకత వస్తుంది; назрёл вопрос సమస్య జరూరుగా వుంది

назрёт *сов. см.* назревать

назывáть, назвáть (*вн.*) 1. (кí) పేరు పెట్టు; ~ сына Ивáном కొడుక్కు ఇవాన్ అని పేరు పెట్టు 2. (определять каким-л. словом) అను; девочку нельзя назвáть красивой పిల్ల అందకత్తె అనరేం 3. (приносить имя, название) చెప్ప, పిలుచు; ~ *кого-л.* по имени ఒకరిని పేరుతో పిలుచు; назовáйте столíцы союзных респúbлик రిపబ్లిక్కుల రాజధానులను చెప్పండి 4. (сообщать, объяв- лять) చెప్ప, తెలియజేయు; ~ день операции ఆపరేషన్ తేదీ తెలియజేయు ◇ ~ *вещи своими именáми* ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చెప్ప

назывá|ться *несов.* పేరు కలిగి వుండు, అన బడు; как ~ется *этот город?* ఈ ఊరు పేరు ఏమిటి?, ఈ ఊరిని ఏమంటారు?

наибóлее *нареч.* 1. (более всего, особенно) ప్రత్యేకించి 2. (служит для образования пре- восх. ст.) అత్యంత, అతి, మిక్కిలి; ~ красивый అతి (మిక్కిలి) అందమైన; ~ удóбный миккиలి (అత్యంత) అనుకూలమైన (వీలైన)

наибóльш|ий: ~ая часть అత్యంత ఎక్కువ భాగం

найнóсть ж నిష్కపటం, నిష్కపట్యం, అమాయ కత్వం

найнóый అమాయక; ~ человек బోళా మనిషి, అభిము శుభము తెలియనివాడు, నిష్కపటి

наивысший అత్యున్నత, అత్యుచ్చ

наигранный తెప్పిపెట్టుకున్న

наигрáться *сов.* తనివి తీరా ఆడు

наизнáнку *нареч.* తారుమారుగా, తిరగాబోల్లాగా, ఉల్టాసీదాగా, తిరగమరగుగా; *выворáчивать* ~ తారు మారు (తిరగమరగు, తిరగాబోల్లా) చేయు; *надевáть*

рубашку ~ చొక్కాను తిరగమరగ్గా వేసుకొను (తొడుగు కొను)

наизусть нареч. కంఠతా, కంఠోపాతంగా, కంఠోక్తిగా, కంఠస్థంగా, ముఖస్థంగా; заучивать ~ కంఠోక్తిగా నేర్చుకొను; знать ~ నోటికి వచ్చు, అప్పుడెప్పుగులుగు

наилучший||ий ఉత్తమ, అత్యుత్తమ; ~ий способ ఉత్తమ విధం (పద్ధతి); всего ~его అత్యుత్తమంగా; делать ~им образом అత్యుత్తమమైన విధంగా (పద్ధతిలో) చేయు

наименее нареч. కనీసం, అతిస్వల్ప, అన్నిటికన్న (మిక్కిలి) తక్కువ; ~ интересный అన్నిటికన్న (మిక్కిలి) తక్కువ ఆసక్తికరమైన

наименование с.м. నావనామ

наименьший అతిస్వల్ప, కనీస

наискосок нареч. разг. с.м. నాస్కొస్కో

наискось нареч. ఐమూలగా

наихудший превосх. ст. к плохому పోనమైన, అతి చెడ్డ

найти I, II сов. с.м. находить I, II

найтись сов. с.м. находиться I, 2

наказ м 1. уст. (приказ) ఆజ్ఞ 2. (перечень требований) ఆదేశాలు; ~ отца పితృ వాక్యం

наказание с శిక్ష, దండం, దండనం, శాస్త్రీ; заслуженное ~е తగిన శాస్త్రీ; суровое ~е దమం; телесное ~е బడిత బాజా, దేహదండన; в ~е శిక్షగా; понести ~е, подвергаться ~ю శిక్షితుడగు, శిక్షించుడు ◇ что за ~е! разг. ఏమిటి పీడ!

наказать I, II сов. с.м. наказывать I, II

наказуемый юр. శిక్షార్హమైన, శిక్షించదగిన

наказывать I, наказать (вн.) 1. (подвергать наказанию) శిక్షించు, శిక్ష విధించు 2. разг. (ободить в убыток) నష్టం కలిగించు, ఖర్చు పెట్టించు; он сам себя наказал అతడు తనని తానే శిక్షించు కున్నాడు

наказыва||ть II, наказать уст. (от.) ఆదేశించు, ఆజ్ఞ ఇచ్చు, చేయాలని (చేయమని) చెప్ప; мать ~ла ему не выходить из дома ఇల్లు కదలకూడదని వాడితో అమ్మ చెప్పింది; он наказал сделать всю работу к следующему дню మరునాటికల్లా ఈ పని అంతా చేయాలని చెప్పాడు

накал м 1. (свечение) జ్వలించడం, మండటం 2. перен. ఉద్విగ్నత, ఉగ్రత; ~ борьбы పోరాటపు ఉద్విగ్నత (ఉగ్రత)

накалени||ый 1. కాలిన; ~ый добелá తెల్లగా కాలిన; ~ый докрасна ఎర్రగా కాలిన 2. перен.

НАИ — НАК

Н

ఉద్రిక్తమైన; ~ая атмосфера ఉద్రిక్తత, ఉద్రిక్త పరిస్థితి (వాతావరణం); ~ая международная обстановка ఉద్రిక్తకరమైన అంతర్జాతీయ పరిస్థితి

накалывать, накалить (вн.) 1. కాల్చు; ~ докрасна ఎర్రగా కాల్చు 2. перен. బాగా వేడెక్కించు

накаливаться, накалиться కాగు, వేడెక్కు

накал||ть(ся) сов. с.м. накалывать(ся)

накал||ть(ся) несов. с.м. накалывать(ся)

накануне 1. нареч. క్రితం రోజు, ఒక రోజు ముందు; ~ вечером గత (క్రితం) రాత్రి, ఒక రాత్రి ముందు 2. предлог (рп.) ముందు, ప్రాంగణంలో; ~ революции విప్లవానికి ముందు, విప్లవ ప్రాంగణంలో

накапать сов. (вн., рп.) 1. వేయు; ~ лекарства в стакан глотать మందు వేయు (పోయు) 2. (тв.; запачкать) చిందబోయు, ఒకచోయు (పోసు కొను); ~ вином на платье గౌనుమీద వైన్ ఒక చోసుకొను (చిందబోయు)

накапливать, накопить (вн., рп.) 1. పోగు చేయు, సంపాదనం చేయు, దాచు, కూడబెట్టు; ~ денег డబ్బు పోగు చేయు (కూడబెట్టు, సంపాదనం చేయు, దాచు) 2. перен. సమకూర్చుకొను, పొందు; ~ знания జ్ఞానాన్ని పొందు (సమకూర్చుకొను, కూడబెట్టు); ~ опыт అనుభవాన్ని సమకూర్చుకొను (గడించు)

накапливаться, накопиться పోగుపడు, కూడబెట్టు, సంపితమగు

накачать сов. с.м. накачивать

накачивать, накачать (вн.) నింపు (газ); పంపుచేయు (воду)

накидывать I, накидать (вн.) 1. (рп.) పేర్చు, కుప్పవేయు, దొంతి పెట్టు 2. (наполнять) నింపు, నింపివేయు

накидывать II, накинуть (вн.) 1. (надевать) వేసుకొను, వేయు, కప్పకొను 2. разг. (добавлять) ధర హెచ్చించు (పెంచు); ~ два рубля [ధర] రెండు రూబళ్లు హెచ్చించు (పెంచు)

накидываться, накинуться (на вн.; нападать) (పై) బడు, విరుచుకుని పడు ◇ ~ на еду разг. తిండిమీదికి ఉరుకు

накинуть(ся) сов. с.м. накидывать(ся)

накипать, накипеть తెల్లె ఏర్పడు (о пене, на кипи); మన్ను (మడ్డి) ఏర్పడు (об осадке)

накипеть сов. с.м. накипать

НАК — НАЛ

на́кипь *ж* పెచ్చు, తేట, తెట్టె (*пена*); మన్ను (*осадок*)

наклáдно *в знач. сказ. разг.*: తోట బుడతెంపు *ему́* *очень* ~ ఇది అతడు చెల్లించలేడు, ఇది అతని శక్తికి (*తాహతుకు*) మించినది, ఇది అతనికి నష్టకరంగా వుంటుంది; తోట *ему́* *не б́удет* ~ ఇది అతని శక్తికి మించినది కాదు, ఇది అతడు చెల్లించగలడు

наклáдывать, наложить (*вн.*) 1. (*класть сверху*) పెట్టు, పేర్చు 2. (*покрывать слоем*) పూయు, వేయు; ~ *краску* రంగు పూయు 3. (*кладя, наполнять*) నింపు; ~ *корзину́ я́блок* బుట్టను ఆపిల్తో నింపు 4. (*рð.*; *класть в каком-л. количестве*) ఎక్కించు, పెట్టు, ఉంచు; ~ *вёщи на грузови́к* సామాన్లు లారీలో ఎక్కించు ◇ ~ *арéст* నిర్బంధించు; ~ *печáть* సీలు వేయు; ~ *повя́зку* బాండ్జీ కట్టు; ~ *резолу́цию* వోట్ రాయు; ~ *штраф* జరిమానా వేయు (విధించు)

наклеветáть *сов. см.* клеветáть

наклéивать, наклéить (*вн.*) అంటించు; ~ *мáрку* స్టాంపు అంటించు

наклéить *сов. см.* наклéивать

наклéйка *ж* 1. (*действие*) అంటించడం 2. (*ярлык, этикетка*) లేబుల్

наклíкать *сов. разг. (вн.)*: ~ *беду́* కొరవితో తల గోక్కున్నట్టు

наклóн *м* 1. (*действие*) వంగడం 2. (*наклонное положение*) ఓరసాటు, ఒడ్డుగెడపు, ఏటవాలు 3. (*покатая поверхность*) ఓరసాటు, ఏటవాలు, వాలు

наклонéние *с грам.* అర్థకం; *изъявительное* ~ నిశ్చయార్థకం; *повелительное* ~ ఆజ్ఞార్థకం

наклонíть(ся) *сов. см.* наклоня́ть(ся)

наклóнно *нареч.* ఏటవాలుగా, ఓరగా; *ста́вить* ~ ఓరగా పెట్టు

наклóнност||ь *ж* 1. (*склонность, влечение*) ఆభిలాష, ఉన్నుభత, మక్కువ; ~ *к литературе* పాహిత్యాభిలాష 2.: ~ *и мн.* (*привычки*) అలవాట్లు; *дурные* ~ *и* చెడ్డ అలవాట్లు

наклóнн||ый ఏటవాలుగా వున్న, ఓరిగిన; ~ *ая плóскость* ఏటవాలు

наклоня́ть, наклонíть (*вн.*) వంచు; ~ *вётку* కొమ్మను వంచు; ~ *гóлову* తల వాలు (వంచు)

наклоня́ться, наклонíться ముందుకు వంగు, మొగ్గు (*вперёд*); ఒడ్డుగిలు (*в сторону*)

наковáльня *ж* దాకలి, దాయి, దాకలి [పట్టెడ

нако́жн||ый చర్మ; ~ *ая сыпь* పాక్కులు

наконéц *нареч.* చివరకు, ఎట్టకేలకు

наконéчник *м* చిలుకు (*стрелы*); మూత (*карандаша, ручки*)

накопíть(ся) *сов. см.* на́капливать(ся)

накоплéни||е *с* 1. సంచయనం; ~ *е* *капитáла* పెట్టుబడి సంచయనం 2. *перен.* గడించడం; ~ *е* *опыта* అనుభవం గడించడం 3.: ~ *я мн.* (*сбережения*) సేవింగ్స్

накоплáть(ся) *несов. см.* на́капливать(ся)

накормíть *сов. см.* кормíть 1, 2

накрáпыва||ть *несов.* చల్లు, జల్లు పడు; ~ *ет дождь* వర్షపు జల్లుపడుతోంది

накрахмáлить *сов. см.* крахмáлить

накрéнить(ся) *сов. см.* крénить(ся) *и* накрéнять(ся)

накрéня́ть, накрéнить (*вн.*) వంచు, వాలు

накрéняться, накрéниться వంగు, వాలు

на́крепко *нареч.* 1. (*прочно*) బిగుతుగా, గట్టిగా 2. *разг. (очень сильно)* గట్టిగా

на́крест *нареч.* అడ్డంగా

накрича́ть *сов. (на вн.)* (మీద) కేకలు వేయు

накрошíть *сов. см.* крошíть

накрывáть, накрýть (*вн.*) 1. కప్ప 2. *перен. разг. (ловить)* పట్టుకొను; ~ *на мéсте преступлénия* నేరం చేస్తుండగా పట్టుకొను ◇ ~ [*на*] *стол* భోజనం బల్ల అమర్చు

накрывáться, накрýться (*тв.*) కప్పకొను, వేసుకొను

накрýть(ся) *сов. см.* накрывáть(ся)

накуп|áть, накупíть (*вн., рð.*) చాలా కొను; *он ~йль* *мнóго книг* అతడు చాలా పుస్తకాలు కొన్నాడు

накупíть *сов. см.* накупáть

накури||ть *сов.*: *в кóмнате* ~ *ли* సిగరెట్టు పాతో గది నిండిపోయింది

налагáть, наложить (*вн.*): ~ *арéст* *на имúщество* ఆస్తిని జప్తు చేయు; ~ *запрéт* నిషేధించు; ~ *штраф* (కి) జరిమానా విధించు

налáдить(ся) *сов. см.* налáживать(ся)

налáживать, налáдить (*вн.*) 1. సరిచేయు; ~ *станóк* లేతుని సరిచేయు 2. (*создавать, организовывать*) నెలకొల్పు, చక్కదిద్దు, సమకూర్చు;

~ делá పనులు సక్రమంగా జరిగేటట్లు చేయు, పనులు చక్కదిద్దు; ~ международное сотрудничество అంతర్జాతీయ సహకారం సమకూర్చు (నెలకొల్పు)

на́лѣжива||ться, на́лѣдиться 1. (идти на лад) చక్కబడు; делá ~ются వ్యవహారాలు చక్కబడు తున్నాయి 2. (устанавливаться) నెలకొల్పుబడు

налгáть сов. см. лгать

налéво нареч. ఎడమ వైపుకు (в левую сторону); ఎడమన (на левой стороне); ~ от меня నా ఎడమ వక్కున (వైపున)

налегáть, налéчь (на вн.) 1. (надавли- вать) నొక్కు 2. перен. разг.: ~ на еду ఎక్కువగా తిను; ~ на работе ఎక్కువ పని చేయు ◇ ~ на всёла తెడ్లు వేయు

налегкé нареч. 1. సామాను లేకుండా (без багажа); తక్కువ సామానుతో (с небольшим багажом) 2. (в лёгкой одежде) తేలిక దుస్తులలో

налезáть, налезть разг. (об обуви, одежде) సరిపోవు, కుదురు, తగివుండు, అమరు

налезть сов. см. налезáть

налепíть сов. см. налеплáть и лепíть 3

налеплáть, налепíть разг. (вн.) అంటించు, అతికించు; ~ марку на конверт కవరుకి (కవరుమీద) స్టింపు అంటించు

налетé м 1. воен. దాడి; воздушный ~ వైమానిక (విమాన) దాడి 2. (грабёж) దోపిడి, కొల్లగొట్టడం 3. (тонкий слой) పలుచని పొర, పైపొర, మలామా; ~ ржавчины పలుచని తుప్పు పొర

налет|áть I, налетéть 1. (об урагане, буре и т. п.) వచ్చు, వీచు; ~ёл ветер గాలి వీచింది (వచ్చింది) 2. (прилетать в большом количестве) ఎగిరి వచ్చు 3. (на вн.; наталкиваться) కొట్టుకొను, ఢీకొను 4. (на вн.; нападать) విరుచుకు పడు, పైబడు

налетá||ть II сов. (вн.): лётчик ~л много чарóв వైమానికుడు (పైలట్) చాలా గంటలు ఎగిరాడు

налетéть сов. см. налетáть I

налетчик м దోపిడి (బందిపోటు) దొంగ, కొల్ల గొట్టేవాడు, దోచుకునేవాడు

налéчь сов. см. налегáть

наливáть, налíть (вн., рд.) 1. (наполнять) నిండు; ~ стакáн водý నీళ్ళతో గ్లాసు నిండు 2. (вливать) పోయు, పోసుకొను; ~ воду в стакáн గ్లాసులో నీళ్ళు పోయు (పోసుకొను) 3. (проливать) ఒకబోయు, చిందబోయు, రాల్చు, కురిపించు

НАЛ — НАМ

Н

налива||ться, налíться 1. (натекать) పోయ బడు; водá ~ется в стакáн నీరు గ్లాసులో పోయ బడుతోంది 2. (тв.; наполняться) నింపబడు 3. (созревать) పండు, పరిపక్వమగు, ముదురు ◇ ~ться кро́вью (о глазах) కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి

налиновáть сов. см. линовáть

налипáть, налípнуть (на вн.) (కి, మీద) అంటుకొను

налípнуть сов. см. налипáть

налíть(ся) сов. см. налива́ть(ся)

налицо́ нареч. в знач. сказ. ఉండు (присутствовать); కలిగి ఉండు (иметься); доказáтельство ~ руజువులు స్పష్టంగా ఉన్నాయి

наличч|е с ఉండడం, దొరకడం, అభ్యుత; при ~и товара సరుకులు ఉంటే; быть в ~и ఉండు

наличность ж 1. см. налiчнiе 2. రొక్కం, నగదు (деньги); ఉన్న సరుకులు (товары)

наличны||й 1. ఉన్న, కలిగి ఉన్న; ~е деньги రొక్కం, నగదు 2.: ~е в знач. сущ. мн. రొక్కం, నగదు; платíть ~ми నగదు (రొక్కం) చెల్లించు; получáть ~ми నగదు (రొక్కం) పొందు ◇ за ~й расчёт నగదుకి, రొక్కానికి

наловчí||ться сов. разг. నేర్పరియగు, చేయి తిరుగు, నేర్పు సంపాదించు; он бýстро ~лся éто дéлать ఆ పని చేయడంలో అతడు ఇట్టే నేర్పు సంపాదించాడు

налоѓ м పన్ను; ко́свенный ~ పరోక్షపు పన్ను; прямо́й ~ ప్రత్యక్షపు పన్ను; сбор ~ов పన్నులు (శిస్తు) వసూలు చేయడం

налогов||ый పన్ను; ~ый инспектор టాక్స్ (పన్నుల) ఇన్ స్పెక్టరు; ~ое брéмя పన్నుల భారం

налогоплатéльщик м పన్నులు కట్టేవాడు, సుంకం చెల్లించేవాడు

наложeнны||й: ~м платежом అందజేసినప్పుడు (అప్పగించినపుడు) డబ్బు చెల్లించు

наложíть сов. см. наклáдывать и налагáть

нам мест. от. от мы మాకు, మనకు

намáзать сов. см. намáзывать и мáзать 1 и 3

намáзаться сов. см. намáзываться и мáзаться 1, 2

намáзывать, намáзать (вн. тв.) రుద్దు, రాయు, పూయు; ~ хлеб мáслом రొట్టెకు వెన్న రాయు

НАМ — НАН

нама́зываться, нама́заться (тв.) రానుకొను, పూసుకొను, పాసుకొను

нама́тывать, намота́ть (вн.) చుట్టు $\diamond$ ~ [себѣ] на ус разг. గుర్తుంచుకొను, జ్ఞాపకం పెట్టుకొను

нама́чивать, намочить 1. (вн.; делать мокрым) తడుపు, తడిచేయు 2. тк. сов. разг. (сделать лужу, налить) మడుగు కట్టు, ఒక పోయు 3. (вн., рд.; приготовить мочением) నానబెట్టు

наме́к м సూచన, సాంక్షి, హెచ్చరిక; говорить ~ами సూచన ప్రాయంగా చెప్ప

намека́ть, наме́кнуть 1. (говорить намеками) సూచించు, సాంక్షి చేయు, హెచ్చరించు, సూచన ప్రాయంగా చెప్ప 2. (на вн.; иметь в виду) ఉద్దేశించు; вы на меня ~ете? మీ ఉద్దేశం నేను అనా?

наме́кнуть сов. см. намека́ть

намерева́ться несов. (инф.) తలచు, అనుకొను, నిశ్చయించుకొను

наме́рен в знач. сказ. అనుకొను; что ты ~ делать сегодня вечером? నీవు ఈ రోజు సాయంకాలం ఏం చేయాలనుకొంటున్నావు?; я не ~ этого делать నేను ఈ పని చేయాలనుకోవడం లేదు

наме́рени||е с తలంపు, ఉద్దేశం, నిశ్చయం, సంకల్పం; без всякого ~я ఉద్దేశ (అలోచనా) రహితంగా, ఏ ఉద్దేశం లేకుండా; с добрым ~ем సత్సంకల్పంతో, మంచి ఉద్దేశంతో (బుద్ధితో); с заранее обдуманым ~ем ఉద్దేశ (అలోచనా, బుద్ధి) పూర్వకంగా, కావాలని

наме́ренно нареч. ఉద్దేశపూర్వకంగా, తెలిసి చేసిన; ~ делать что-л. ఏదో ఒకటి చేయాలనే ఉద్దేశంతో చేయు

наме́тить I сов. см. намечать I и метить I

наме́тить II сов. см. намечать II

наме́титься сов. см. намечаться I

намечать I, наме́тить (вн.) 1. (делать метку) గుర్తు[లు] పెట్టు 2. (обозначать кон-туры) ఆకారం గీయు

намечать II, наме́тить (вн. или инф.) పథకం వేయు, ఏర్పాట్లు చేయు; ~ день отъезда ప్రయాణానికి బయలుదేరే రోజు[ను] స్థిరపరచు (నిర్ణయించు); ~ поезде ку ప్రయాణానికి పథకం వేయు, ప్రయాణానికి ఏర్పాట్లు చేయు

намечаться I, наме́титься I. (слегка обоз-

начаться) ఆకారం కనబడు (ప్రారంభించబడు) 2. перен. నిర్ణయించబడు

намечатьсЯ II несов. (предполагаться) నిర్ణయించబడు, స్థిరపడు

на́ми мест. тв. от мы మాచేత, మనచేత, మావల్ల, మనవల్ల

на́много нареч. చాలా; он ~ старше меня అతను (వాడు) నాకంటే చాలా పెద్దవాడు; ~ умень- шить చాలా తగ్గించు

намо́злить сов. см. мо́злить

намока́ть, намо́кнуть తడియు

намо́кнуть сов. см. намока́ть

намо́рдник м మూలికి కట్టి చిక్కం, నోటి కట్టు

намо́рщить(ся) сов. см. мо́рщить(ся)

намота́ть сов. см. нама́тывать

намо́тка ж (действие) చుట్టడం

намочить сов. см. нама́чивать

наму́сорить сов. см. му́сорить

наму́читься сов. разг. చాలా కష్టాలు పడు (అనుభవించు); ~ с кем-л. ఒకరితో (ఒకరి మూలంగా, ఒకరివల్ల) కష్టాలు పడు

намы́ливать, намы́лить (вн.) సబ్బుతో రుద్దు

намы́ливатьсЯ, намы́литься సబ్బుతో రుద్దుకొను

намы́лить сов. см. намы́ливать и мы́лить

намы́литься сов. см. намы́ливатьсЯ и мы́- литься I

нанести́ сов. см. наносить II

наниза́ть сов. см. нанизывать

нанизывать, наниза́ть (вн., рд.) [దారంతో పూసలు] గుచ్చు

нанима́тель м 1. (рабочей силы) పని (ఉద్యోగం) యిచ్చేవాడు, నాకరీతో (పనితో) పెట్టుకునేవాడు, యజమాని 2. (напр. квартиры) అద్దెకు (బాడుగకు) ఉండేవాడు, కౌలుదారు

нанима́ть, наня́ть (вн.) 1. (рабочую силу) కూలీలను (కార్మికులను) పెట్టుకొను 2. (напр. квар- тирu) అద్దెకు తీసుకొను

нанима́ться, наня́ться ఉద్యోగానికి (పనికి) దరఖాస్తు పెట్టు

на́ново нареч. разг. కొత్తగా, మరల, తిరిగి, మళ్ళీ

наноси́ть I сов. (вн., рд.) తెచ్చు; ~ дров కట్టెలు తెచ్చు

наноси́ть II, нанести́ (вн.) 1. (рд.; навали- вать) తెచ్చు; ветер нанёс много снега గాలి చాలా మంచును కొట్టుకొని వచ్చింది 2. (покрывать

слоем) పలుచగా (పలుచని పొరగా) పూయు; ~ лак వార్షికు పూయు 3. (обозначать, отмечать) గుర్తు వేయు (పెట్టు); ~ на карту పటంమీద గుర్తు వేయు 4.: ~ вред చెరుపు చేయు (పెట్టు); ~ удар దెబ్బ తీయు (కొట్టు); ~ ушибл нవమ్మం కలిగించు

нанять(ся) сов. см. нанимать(ся)

наобещать сов. разг. (вн., рд.) చాలా వాగ్దా నాలు చేయు

наоборот нареч. 1. (иначе) తత్భిన్నంగా, వేరే (మరో) విధంగా, మరోలా[గ]; он делает все ~ వాడు ఏదీ చెప్పినట్లు చెయ్యడు, వాడు ప్రతిదీ భిన్నంగా చేస్తాడు 2. в знач. противополож. сл. (напротив) తత్భిన్నంగా, తద్వ్యతిరేకంగా, ఇందుకు భిన్నంగా

наобум нареч. разг. ఆలోచించకుండా, గుడ్డిగా

наотрез нареч.: откazyвать ~ గట్టిగా (ఖండి తంగా) నిరాకరించు

нападать, напасть (на вн.) 1. పైపడు, పైన పడు, దండెత్తు, దాడిచేయు; ~ врасплóх అకస్మాత్తుగా పైపడు 2. (охватывать) వేయు, కలుగు; на меня напáл страх నాకు భయం వేస్తోంది 3. (обнаружи- вать, наталкиваться) ఎదురుపడు, తటస్థపడు, దొరుకు; ~ на след అచూకీని పసికట్టు; ~ на хорошую книгу మంచి పుస్తకం దొరికింది (కనబడింది)

нападение с 1. దాడి, దురాక్రమణ; воздушное ~ వైమానిక (విమాన) దాడి; вооружённое ~ పైనిక దురాక్రమణ; отражать ~ దాడిని తిప్పికొట్టు 2. спорт. పార్వర్డులు, అగ్రశ్రేణి

нападки мн. దాడులు

напáлм м నాపాం, జిగట పెట్టోలు

напáлмовый н నాపాం; ~ая бóмба నాపాం బాంబు

напáсть I сов. см. нападать

напáсть II ж разг. (несчастье) దురదృష్టం, విపత్తు, ఆవద

напáчка сов. మురికి చేయు, మాపు

напéв м రాగం, శ్రుతి

напевáть, напéть (вн.) 1. పాడు; напéть пéсню పాట పాడు 2. тк. несов. (тж. без доп.; петь вполголоса) సన్నగా పాడు 3. (для звукоза- писи) పాడు; ~ пéсню на [грам]пластинку పాటను రికార్డు చేయించు

напéвный [సు]శ్రావ్యమైన, శ్రవణానందకరమైన

наперебóй нареч. అడ్డుపడు; говорить ~ ఒకరి మాటకి ఒకరు అడ్డుపడుతూ మాట్లాడు

наперевéс нареч.: брать ружьё ~ తుపాకీ వాటంగా పట్టుకొను

НАН — НАП

Н

наперебóнкий нареч.: бéгать ~ పరుగు పందాలు వేసుకొను, ఒకరితో ఒకరు పోటీపడి పరుగెత్తు

наперёд нареч. разг. (заранее) ముందుగానే ◇ зáдом ~ ముందుది వెనక, వెనకది ముందు [వేసుకొను]

наперекóр нареч. и предлог (от.) వ్యతిరేకంగా, ధిక్కరించి; ~ судьбé విధిని ధిక్కరించి; дéйстви- вать ~ ధిక్కరించి పనిచేయు, (కి) వ్యతిరేకంగా పనిచేయు

наперерéз нареч. и предлог (от.): бежáть ~ అడ్డుగా పరుగెత్తు

наперéть сов. см. напирáть 1

наперечёт нареч. 1.: я зная их всех ~ (వతి ఒక్కణ్ణి నేను ఎరుగుదును, వారిలో వ్రతి ఒక్కడూ నాకు తెలుసు 2. в знач. сказ.: такие люди ~ అటువంటి వాళ్లు చాలా కొద్దిమందే, అటువంటి వాళ్లును వేళ్లమీద లెక్కించవచ్చు (లెక్కపెట్టవచ్చు)

напёрсток м అంగుళి త్రాణం, కుడుక

напéть сов. см. напевáть 1 и 3

напечáтать сов. см. печáтать

напивáться, напíться 1. (вн. и без доп.; утолять жажду) కడుపార (తృప్తిగా, కడుపు నిండా) తాగు 2. (допьяна) ఒళ్లు తెలియకుండా (తెలియనంతగా) తాగు, చెడ (తెగ, తప్ప) తాగు, చిత్తుగా తాగు

напíльник м ఆకురాయి; обрабáтывать ~ом ఆకురాయితో పడును పెట్టు

напирáть, наперéть разг. (на вн.) 1. (наблизгаться, нажимать) ఒత్తు, నొక్కు 2. тк. несов. (теснить) ఒత్తిడి (బలవంతం, నిర్బంధం) చేయు 3. тк. несов. (делать упор) నొక్కివెప్ప

написáние с 1. (действие) రాయడం 2. (изоб- ражение на письме) వర్ణకమం

написáть сов. см. писáть 1—3

напíт[ок] м పానీయం; прохладительные ~ки సాఫ్ట్ (డింక్స్); спиртные ~ки మద్య పానీయాలు

напíться сов. см. напивáться

напихáть сов. см. напíхивать

напíхивать, напихáть разг. (вн.) 1. (на- полнять) నింపు 2. (рд.; запихивать внутрь) కూరు, కుక్కు, కుక్కేయు

напíчкать сов. см. пíчкать

напáлка[т] сов. разг.: кот ~л చెప్పవలసిందేమీ లేదు, అతి స్వల్పం

наплевáть сов. см. плевáть

наплыв м: ~ туристов వినోద యాత్రికులు

НАП — НАП

బోలేడు మంచి రావడం; ~чувств అనుభూతులు ముంచే త్తడం

наповѣл нареч.: убивать ~ ఉన్నవాడిని (ఉన్న దానిని) చంపు (చంపివేయు)

наподобіе предлог (рд.) వలె, వంటి, పోలిక, మాదిరిగా

напойть сов. см. поить

напоказ нареч.: выставлѣть ~ అట్టుపోసంగా (దాంబికంగా) ప్రదర్శించు

наполнение с నింపడం, భర్తీ చేయడం

наполнить(ся) сов. см. наполнять(ся)

наполня[ть, наполнить] прям., перен. (вн. тв.) నింపు, నిండించు, నింపుకొను; ~ть корзіну శీబ్లగామి బుట్టను ఆపిత్తో నింపు; радость ~ет сѣрдце హృదయం సంతోషంతో నిండుతోంది

наполняться, наполниться (тв.) (తో) నిండి పోవు, నింపబడు

наполовину нареч. సగం

напоминáни||е с 1. (действие) గుర్తు (జ్ఞాపకం) చేయడం, ప్రస్తావించడం, ప్రత్యేకించి చెప్పడం; при ~и о чѣм-л. దేని గురించి అయినా గుర్తు (జ్ఞాపకం) చేయడంతో 2. (извѣщение) జ్ఞాపకం, స్మృతి, జ్ఞాపిక

напоминá[ть, напомнить] 1. (о пр.) గుర్తు (జ్ఞాపకం) చేయు, జ్ఞప్తికి తెచ్చు; ~ть кому-л. о чѣм-л. ఒకరికి దేనినైనా జ్ఞాపకంచేయు (జ్ఞప్తికి తెచ్చు); напомним, что что случилось год назад ఇది ఒక సంవత్సరం క్రితం జరిగిందని గుర్తు చేయాలి; что ~ет о моём визите в Москвѣ ఇది నా మాస్కో పర్యటనను జ్ఞప్తికి తెస్తోంది 2. тк. несов. (вн.; иметь сходство) పోలు, పోలిక కలిగివుండు; он ~ет свою мать అతనికి అతని తల్లికి చాలా పోలికలు ఉన్నాయి, అతడు అచ్చం తన తల్లిలాగ ఉంటాడు

напомнить сов. см. напоминать 1

напор м в разн. знач. ఒత్తిడి, పీడనం; ~ ветра గాలి ఒత్తిడి, వాయు పీడనం; ~ воды నీటి ఒత్తిడి, జల పీడనం; под ~ом войск పైనిక ఒత్తిడితో

напорѣться сов. разг. (на вн.) 1. (на что-л. острое) గుద్దుకొను 2. перен. (неожиданно встретить) హఠాత్తుగా కలుసుకొను, తలవడు, ఎదుర్కొను

напослѣдок нареч. разг. ఆఖరులో, అంతంలో, చివరకు, చివరన

направлѣть(ся) сов. см. направлять(ся)

направлѣние с 1. దిక్కు, దిశ, వైపు; зăпадное ~ పశ్చిమ దిశ 2. перен. (путь развития) పోబడి, ధోరణి; ~ политики రాజకీయ ధోరణి 3. (общественное, научное и т. п. течение) ధోరణి, దిశ, ఉన్నుఖత; ~ в искусстве కళలోని ధోరణి; литература ~ సారస్వత ధోరణి, ఆయా సారస్వత సంప్రదాయాల పంథా 4. (документ) నియామక పత్రం ఆర్డరు, ఉత్తరువు; ~ на работѣ ఉద్యోగ నియామక పత్రం

направленность ж ధోరణి, దిశ

направлять, направлѣть (вн.) 1. గురిపెట్టు; ~ взгляд చూపు గురిపెట్టు; ~ оружіе అయుధం లక్షించు (గురిపెట్టు) 2. перен. (сосредоточивать) కేంద్రీకరించు; ~ внимание శ్రద్ధ (ధ్యానం) కేంద్రీకరించు 3. (посылать; адресовать) పంపు, పంపించు; ~ за границу విదేశాలకు పంపు (పంపించు); ~ заявлѣние విజ్ఞాపన పత్రం పంపు (పంపించు), దరఖాస్తు పంపు 4. разг. (налаживать) తీర్చిదిద్దు 5. (бритву) పదును చేయు ◇ ~ шагъ అడుగుపెట్టు, అడుగువేయు

направляться, направлѣться దారిపట్టు, దిశగా నడుచు

направо нареч. కుడివైపు, కుడి పక్కకు (в правую сторону); కుడి వైపున, కుడి పక్కన (на правой стороне); ~ от дороги రోడ్డు కుడి వైపున (ప్రక్కన)

напрáслин||а ж разг. అవనింద, అపవాద, వీలాపనింద; возводлѣть ~у на кого-л. ఒకరిపై అవనిందలు మోపు, ఒకరి గురించి అబద్ధాలు చెప్పు

напрáсно нареч. 1. (зря) వ్యర్థంగా, వృథాగా, వమ్ముగా; мы потрѣтили время ~ కాలం వమ్ముయి పోయింది, కాలం వృథా చేశాం 2. в знач. сказ. (тицетно) నిష్ప్రయోజనం, వమ్ము, వృథా; ~ ждѣть чегó-л. от негó అతడేదైనా చేస్తాడని ఆశించడం వృథా; все бѣло ~ ఇదంతా వమ్ముయింది (వృథా అయింది)

напрáсн||ый 1. (тицетный) వ్యర్థమైన, నిష్ప్రయమైన, వృథా అయిన; ~ый труд వ్యర్థమైన (వృథా) శ్రమ; ~ая надѣжда వృథా కల (అశ) 2. (неосновательный) నిరాధారమైన; ~ые опасѣния నిరాధారమైన అనుమానం 3. уст. (несправедливый) అన్యాయమైన, అక్రమమైన, అధర్మమైన, తప్పుడు; ~ое обвинѣние అవనింద

напрáшива||ться, напрáситься 1. разг.: ~ться в гóсти к кому-л. బలవంతాన పిలిపించు కొను; ~ться на комплимент పొగడ్తకొనం వెడుకు

2. *тк. несов. (приходить на ум)* వచ్చు, [మన స్పృశి] తట్టు; *эта мысль ~ется сама собой* ఈ ఆలోచన దానంతటదే వస్తుంది

напримёр *вводн. сл.* ఉదాహరణకు

напрокázничать *сов. см.* прокázничать

напрокáz *нареч.*: братъ ~ అద్దెకు తీసుకొను; дава́тъ ~ అద్దెకు (బాడుగకు) యిచ్చు

напролёт *нареч. разг.* అంతా; всю ночь ~ రాతంతా

напроло́м *нареч. разг.*: идти ~ ఎన్ని ఆటంకాలున్నా వట్టించుకోకుండా ముందుకు వెళ్ళు, ఎలాంటి ఆటంకాలనూ తెక్కచేయకుండా వెళ్ళు

напропáлю *нареч. разг.* అన్నింటికీ తెలించి, దేనినీ లక్ష్య పెట్టకుండా; веселиться ~ ఉత్సాహంగా గంతులేయ

напрорóчить *сов. см.* прорóчить

напроси́ться *сов. см.* напра́шиваться 1

напрóтив *нареч. и предлог (рð.)* 1. ఎదురుగా; ~ на́шего до́ма మా యింటి ఎదురుగా; он жи-
вёт ~ అతడు ఎదురింటిలో నివసిస్తున్నాడు 2. *в знач. вводн. сл. (наоборот)* తద్విరుద్ధంగా, తద్వ్యతిరేకంగా, తద్విరుద్ధంగా

напряга́ть, напря́чь (*вн.*) 1. సాగదీయు, బిగించు; ~ мýскулы కండరాలు బిగించు 2.: ~ все сýлы యావచ్చుకీతో శ్రమించు, సర్వశక్తి ధార బోయు; ~ го́лос గొంతు పెగుల్చుకొను; ~ слух చెవులు నిశ్శీలించి విను, చెవులు దోరపెట్టుకుని విను

напряга́ться, напря́чься 1. సాగదీయు, బిగుసుకు పోవు; мýскулы ~лñсь కండరాలు బిగుసుకు పోయాయి 2. (*собирать все свои силы*) తన శక్తులన్నింటినీ కూడగట్టుకొను

напряжéни||е с 1. విశేష శ్రద్ధ, శక్తి సారవ్యం; слýшать с ~ем అత్యంత శ్రద్ధానక్తులతో విను 2. *м.* తన్యత; ток вы́сокого ~я అధికతాన విద్యుత్ ప్రవాహం; вы́сокое ~е హై వోల్టేజ్

напряжённость *ж* ఉద్వేగ్గుత, ఉద్రిక్తత; умень-
шáть междунаро́дную ~ అంతర్జాతీయ (ప్రపంచ) ఉద్రిక్తతను తగ్గించు

напряжéни||ый 1.: ~ые мýшцы బిగుసుకు పోయిన కండరాలు 2. (*неослабевающий*): ~ая ра-
бóта ఒత్తిడి పని; ~ое внимáние ప్రయానతో కూడిన శ్రద్ధ 3. (*неспокойный*) ఉద్రిక్త; ~ое между-
наро́дное положéние ఉద్రిక్త అంతర్జాతీయ పరిస్థితి

напрямíк *нареч. разг. 1. (кратчайшим путём)* సూటిగా, తిన్నగా, నేరుగా; идти ~ తిన్నగా

НАП — НАР

Н

(నేరుగా) వెళ్ళు 2. *перен.* కచ్చితంగా, నిర్వృగమాటంగా **напря́чь(ся)** *сов. см.* напряга́ть(ся)

напу́ганный భయపడిన, బెదిరిన, భయకంపితుడైన

напу́гать(ся) *сов. см.* пугáть(ся)

напу́дрить(ся) *сов. см.* пúдрить(ся)

напуска́ть, напустить (*вн.*) 1. (*рð.*) రానిచ్చు, వదలు, నింపు; ~ вóду в бассеéйн స్వీమ్మింగ్ పూల్ను నీటితో నింపు, నీరు తోట్టెలోకి వదలు; ~ в ко́мнатy мно́го наро́ду ఎక్కువమందిని గదిలోకి రానిచ్చు (వదలు) 2. *разг.*: ~ на себ́я вáжность పోకిళ్ళ పోపు, ప్రముఖునిలాగ పోజు[లు] పెట్టు 3. *разг. (на вн.; направлявать)* ఉనికిల్చు

напуска́ться, напуститься *разг. (на вн.)* (మీద) విరుచుకోవడం

напуски||о́й నటించే, కుహనా; ~а́я весёлость నటించే సంతోషం (ఉల్లాసం)

напусты́ть(ся) *сов. см.* напуска́ть(ся)

напу́тать *сов. разг. (ошибиться)* తప్పు (పొర పాటు) చేయు; ~ в расчётах తెక్కల్లో పొరపాటు చేయు

напу́тствен||ый: ~ое сло́во వీడ్కోలు సందేశం **напу́тствие** с вీడ్కోలు సందేశం

напу́тствовать *несов. и сов. (вн.)* ఆదేశించు; (కి) సందేశం ఇచ్చు, సలహా ఇచ్చు

напуха́ть, напу́хнуть *разг.* ఉబ్బు, వాచు

напу́хнуть *сов. см.* напуха́ть

напыли́ть *сов. см.* пыли́ть

напы́щенность *ж* 1. (*надменность*) ఆడంబరం, డాంబికం, శబ్దాడంబరం, పదాడంబరం 2. (*высокопарность*) ఆడంబర వాచాలత్వం, వాగాడంబరం

напы́щенный 1. (*высокомерный*) గర్వంగల, పొగరుపట్టిన 2. (*высокопарный*) డాంబికమైన, ఆటోపమైన

напы́ливать, напы́лить *разг. (вн.)* ఎలాగో తొడుక్కును (తగిలించుకొను)

напы́лить *сов. см.* напы́ливать

наравне́ *нареч. (с тв.)* 1. (*на одном уровне*) ఒకే స్థాయిలో, ఒకే మాదిరిగా 2. (*одинаково, на равных правах*) సమానంగా

нараспа́шку *нареч. разг.* గుండీలు తీసివేసిన (విప్పిన); пальто ~ కోటు తెరిచి ◇ у него́ ду-
ша ~ మాయమర్చాలు లేనివాడు, కల్లకపటాలు తెలియని వాడు

НАР — НАР

нараспéв нареч.: говорить ~ రాగాలు తీస్తున్నట్టు మాట్లాడు, దీర్ఘాలు తీస్తూ మాట్లాడు

нарастáние с పెరుగుదల, పెంపు, హెచ్చింపు

нарастá||ть, нарастí 1. (вырастать на чéм-л.) పెరుగు 2. (вырастать в каком-л. количестве) పెరుగు, హెచ్చు 3. тк. несов. (увеличиваться в размерах, силе, объеме) వృద్ధియగు, పెరుగు, పెంపొందు; звук ~ల శబ్దం (ధ్వని) పెరిగింది

нарастí сов. см. нарастáть 1, 2

нарастíть сов. см. наращивать

нарасхвát нареч. разг.: раскупáться ~ వెంటనే (చాలా త్వరగా) అమ్ముడైపోవు

наращивать, нарастíть (вн.) పెంపొందించు; ~ военный потенциал యుద్ధ (సైనిక) పాటవాన్ని పెంపొందించు

нарвáть I сов. (вн., рд.) 1. (сорвать) కోయు, తెంపు; ~ цветóв పువ్వులు కోయు 2. (разорвать) చింపు, చింపివేయు; ~ бума́ги కాగితాలు చింపివేయు

нарвáть II сов. см. нарывáть

нарвáться сов. см. нарывáться

нарэзать сов. см. нарезáть

нарезáть, нарэзать 1. (вн., рд.; ножом, ножницами) కోయు 2. (вн.; делать резьбу) కోయు; ~ винт (స్క్రూ) కోయు

нарэзка ж (резьба) స్క్రూ కోత

нарекáни||е с అధిక్షేపణ, అక్షేపణ, మందలింపు; вызы́вать ~я అధిక్షేపణకు కారణమగు, అక్షేపణ కలిగించు

наре́ние I с (говор) మాండలిక భాష

наре́ние II с грам. క్రియా విశేషణం, అవ్యయం

нарисовáть сов. см. рисо́вать

нарица́тельный||ый: ~ая стóимость ж. నామక ర్థమైన ధర, నామ మాత్రపు వెల; íмя ~ое грам. జాతి వాచక విశేష్యం

наркóз м мед. మత్తు; под ~ом మత్తుతో

наркóм м (наро́дный комиссáр) ист. ప్రజా కమిస్సార్ (మంత్రి)

наркомáн м నిషాబందీ

наркомáния ж మత్తుమందు వాడకం

наркомáт м (наро́дный комиссариáт) ист. ప్రజా కమిస్సారియట్ (మంత్రిత్వ శాఖ)

наркóтик м మత్తుమందు, గంజాయి

наркóтическ||ий: ~ое срéдство మత్తు మందు

наро́д м 1. ప్రజలు, జనం; советский ~ సోవియట్ ప్రజలు 2. (нация) జాతి; ~ы всего мира సకల ప్రపంచ జాతులు 3. тк. ед. (люди) జనం, ప్రజానీకం; в до́ме было́ много ~у ఇంట్లో ఎక్కువ మంది (చాలా మంది) వున్నారు ◇ простóй ~ సామాన్య ప్రజలు, ప్రజానీకం; трудо́й ~ శ్రామిక ప్రజలు (జనం)

наро́д||иться сов. 1. разг. (родиться) పుట్టు, జన్మించు; у него́ ~лось де́сять челове́к దేతేగ్గ అతనికి పదిమంది పిల్లలు పుట్టారు 2. перен. తలెత్తు, లేచు, అవిర్భవించు, ఉదయించు (возникнуть); వృద్ధి చెందు (наступить)

наро́дно-демократи́ческий ప్రజా డెమోక్రటిక్, జనతంత్ర ప్రజాస్వామిక (ప్రజాతంత్ర)

наро́дност||ь ж 1. (нация) జాతి; ~и Сéвeра ఉత్తర ప్రాంతపు జాతులు 2. (национальная самобытность) జాతీయ స్వభావం (విలక్షణం)

наро́днохозяйстóенный జాతీయ ఆర్థిక; ~ план జాతీయ ఆర్థిక ప్రణాళిక

наро́дн||ый 1. ప్రజా, జానపద; ~ая демократия జనతా ప్రజాస్వామ్యం; ~ая пéсня జానపద గేయం; ~ое дви́жение ప్రజోద్యమం; ~ые ма́ссы ప్రజానీకం, ప్రజా బాహుళ్యం 2. (государственный) జాతీయ; ~ое хóзяйство జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ ◇ ~ый арти́ст జాతీయ గౌరవార్హతలు, బిరుదులు పొందిన నటుడు

наро́дováстие с ప్రజాతంత్రం, ప్రజా ఆధిపత్యం

наро́ждáться несов. తలెత్తు, అవిర్భవించు

наро́ст м 1. (слои) పొర 2. (опухоль) కణితి, కామ, బొడిపి

наро́чно нареч. 1. (намеренно) ఉద్దేశ (బుద్ధి) పూర్వకంగా, కావాలని; я éто сдéлал ~ చేయాలనే చేశాను నేను 2. разг. (в шутку) నవ్వుకోలుకు, నవ్వు లాటకి, నవ్వుతాలకి, నరదాకి ◇ как ~ దురదృష్టవశాత్తు

нарсúд м (наро́дный суд) ప్రజా కోర్టు (న్యాయస్థానం)

нару́жност||ь ж 1. రూపం, ఆకారం (внешний облик); ముఖ కవళిక, ముఖరీతి, వాలకం (черты лица); судíть о ком-л. по ~и ముఖ వాలకాన్నిబట్టి ఒకరి గురించి అభిప్రాయం ఏర్పరచుకొను 2. (наружный вид чего-л.) బాహ్యరూపం, బాహ్యకారం

нару́жн||ый 1. వెలుపలి, బయటి, బాహ్య; ~ая дверь తలవాకిలి ద్వారం; ~ая темперáтура బయటి (బాహ్య) వాతావరణం 2. (чисто внешний, по-казной) బాహ్య; ~ое схóдство బాహ్య పోలిక 3.:

~ое в знач. сущ. с (лекарство) పై పూత
మందు, పైన పూసే మందు

нару́жу нареч. పైకి; వెలుపలికి (тж. перен.);
выходить ~ а) బయటికి వచ్చు б) перен. వెలుగులోకి
వచ్చు; బహిరంగమగు, బయటపడు

нарумянить(ся) сов. см. румянить(ся) 2

нару́чники мн. సంకెళ్లు బేడీలు

наруша́ть, нару́шить (вн.) 1. (прерывать)
భంగం కలిగించు (చేయు); ~ тишинѣ నిశబ్దం భంగం
చేయు 2. (не соблюдать) ఉల్లంఘించు, అతిక్రమించు;
~ границу సరిహద్దును అతిక్రమించు; ~ закон చట్టాన్ని ఉల్లంఘించు

наруше́ние с 1. (прерывание) అంతరాయం,
భంగం కలిగించడం 2. (несоблюдение) ఉల్లంఘన,
భంగం చేయడం, అతిక్రమణ; ~ дисциплины క్రమ
శిక్షణ అతిక్రమణ; ~ договора ఒప్పందపు ఉల్లంఘన
(అతిక్రమణ); ~ порядка క్రమాతిక్రమణ, శాంతి
భద్రతల ఉల్లంఘన (అతిక్రమణ)

наруши́тель м ఉల్లంఘించేవాడు, అతిక్రమించేవాడు;
~ дисциплины క్రమశిక్షణను ఉల్లంఘించేవాడు; ~
спокойствия అల్లరి చేసేవాడు, శాంతిభద్రతలను అతి
క్రమించేవాడు

нару́шить сов. см. наруша́ть

на́ры мн. కొయ్యపలకల పడక

нары́в м కురుపు, పుండు, బొబ్బ

нарыва́||ть, нарыва́ть కురుపు వేయు, పుండు పడు;
у меня ~ет палец на వేలు పుండు పడింది

нарыва́ться, нарыва́ться разг. (на вн.) లో పడు,
పొగు; ~ на патруль పహారావారిని ఎదుర్కొను;
~ на неприятность చిక్కుల్లో పడు, చిక్కుల
పొగు

наря́д I м (одежда) దుస్తులు, ఉడుపులు

наря́д II м 1. (документ) వారంట్, ఆజ్ఞా
పత్రం 2. воен. (задание) ఆజ్ఞ, ఆదేశం, ఉత్తరువు
3. (группа лиц) దళం, బృందం; ~ милиции
మిలీషియా బృందం

наряди́ть(ся) сов. см. наряжа́ть(ся)

нарядный 1. (о человеке) అలంకృత, ముస్తాబైన
2. (об одежде) అందమైన చక్కటి [దుస్తు]

наряды́ нареч. (с тв.) 1. (наравне) తోపాటు;
~ с лучшими спортсменами ఉత్తమ క్రీడాకారు
లతోపాటు 2. в знач. предлога (одновременно)
అదే సమయంలో, తోపాటు

наряжа́ть, наряди́ть (вн.) (కి) చక్కని దుస్తులు
వేయు (తొడుగు)

НАР — НАС

Н

наряжа́ться, наряди́ться 1. మంచి (చక్కని)
దుస్తులు ధరించు 2. (одеваться в какую-л. одеж-
ду) వేసుకొను; ~ во что-л. ఏదైనా వేసుకొను; ~
кем-л. ఏదైనా వేషం వేసుకొను

нас мест. рд. от мы మమ్ము, మమ్మల్ని, మనల్ని

насади́ть сов. см. наса́живать

насажа́ть сов. см. наса́живать 1

насажда́ть (вн.) పాతు, వేయు, నాటు, వ్యాపింప
జేయు; ~ идеи భావాలను మనసుల్లో నాటు; ~
культуру సంస్కృతిని వ్యాపింపజేయు

насажде́ни||е с 1. (действие) వ్యాపింపజేయడం;
~е культуры సంస్కృతిని వ్యాపింపజేయడం 2.: ~я
мн. (тж. зелёные ~я) మొక్కలు, చెట్లు

наса́живать 1. сов. насади́ть, насажа́ть
(вн., рд.; растения) పాతు, నాటు, వేయు 2. сов.
насади́ть (на вн.; надевать) గుచ్చు

насви́стывать несов. (вн.) ఈల వేయు; ~
песенку ఈలపాట పాడు

наседа́ть, насе́сть 1. (о пыли и т. п.) పాలు,
పేరుకొను, [దుమ్ము] పడు 2. разг. (на вн.; напав,
с силой наваливаться) (ఒకరిమీద) పడు 3. пе-
рен. разг. (на вн.; настойчиво просить,
требовать) ఒత్తిడి చేయు, గట్టిగా డిమాండు చేయు,
గట్టిగా కోరు

насе́дка ж పిల్లల కోడి, గుడ్డు పొదిగే కోడి

насеко́мое с కీటకము

насе́ление с జనాభా, జనం, ప్రజానీకం; город-
ско́е ~ పట్టణ జనాభా; се́льское ~ గ్రామీణ జనాభా

насе́ленность ж జనాభా సాంద్రత

насе́ленный జనం నివసిస్తున్న (కాపురముండున్న);
~ район నివాస ప్రదేశం (ప్రాంతం), జనావాసం

насе́лить сов. см. населя́ть 1

насе́лять, насе́лить (вн.) 1. ప్రజలతో నింపు,
నివసింపజేయు; ~ новый дом жильцами నివాసులచే
నూతన గృహప్రవేశం చేయించు 2. тк. несов. (об-
итат) నివసించు

насе́ст м అడ్డకొయ్య, కోల

насе́||сть сов. 1. ఎక్కు; в вагон ~ло много
наро́ду రైలు పెట్టెలో చాలామంది ఎక్కిారు 2. см.
наседа́ть

насы́лие с హింస, దౌర్జన్యం, బలప్రయోగం, బలా
త్కారం; применя́ть ~ బలం ప్రయోగించు, దౌర్జన్యం
చేయు

насылловать, изнасылловать (вн.) 1. (женици-
ну) మానభంగం చేయు, చెరచు 2. тк. несов. (при-
нуждать) బలాత్కరించు, నిర్బంధించు, బలవంతపెట్టు
насылу нареч. разг. కష్టంతో, కష్టమీద
насылник м మానభంగం చేసేవాడు

насылно нареч. బలవంతంగా, బలవంతాన
насылственн||ый హింసాయుత; ~ая смерть
దుర్మరణం; ~ое дѣйствие హింసాయుత చర్య

наскáкивать, наскочѣть (на вн.) 1. ఢీకొను;
~ на мель మెరక పట్టు; ~ на мѣну మందుపాతరకు
ఢీకొను, మందుపాతరను కొట్టుకొను 2. перен. разг.
(встречаться) కలియు, కలుసుకొను 3. разг. (на-
падать, набрасываться) (మీద) విరుచుకొనిపడు

наскандáлить сов. см. скандáлить

насквóзь нареч. 1. గుండా; пýля прошлá ~
గుండు [శరీరం] గుండా దూసుకుపోయింది; пройтѣ весь
дом ~ ఇంటితో ఈ మూలనుంచి ఆ మూలకు వెళ్లు
2. перен. разг. (совершенно) శుభ్రంగా; я про-
мóк ~ నేను శుభ్రంగా తడిసిపోయాను ◇ видетѣ
(знатѣ) когó-л. ~ ఒకరి అంతర్యం తెలుసుకొను

наскóлько нареч. అంతవరకు; ~ мне извѣстно
నాకు తెలిసినంతవరకు; ~ хватáет глаз చూడగలిగినంత
వరకు

на́скоро нареч. разг. త్వరత్వరగా, తొందరగా,
పాడావిడిగా; я по́ел ~ నేను తొందరతొందరగా తిన్నాను,
నేను పాడావిడిగా భోంచేశాను

наскочѣть сов. см. наскáкивать

наскýчить сов. (дт.) (కి) వినుగు పుట్టు
(కలుగు), వినుగెత్తించు; мне ~ло óто అది నాకు
వినుగెత్తింది, దానితో నాకు వినుగు పుట్టింది

насладѣ́ться сов. см. наслаждáться

наслаждáться, насладѣ́ться (тв. и без доп.)
(తో) సంతోషించు, ఆనందించు, ఆహ్లాదం పొందు

наслаждѣ́ние с సంతోషం, ఆనందం, ఆహ్లాదం

насла́иваться, насло́иться తోడుగా వుండు
(వచ్చు)

наслѣ́дие с వారసత్వం; культурное ~ సాంస్కృ-
తిక వారసత్వం

наслѣ́дить сов. см. следѣ́ть II

наслѣ́дник м прям., перен. వారసుడు; ~
престо́ла రాజవారసుడు, సింహాసన వారసుడు; ~и ре-
волюціонных традицій విప్లవ సంప్రదాయాల వార

సులు; законный ~ న్యాయసమ్మతమైన (చట్టబద్ధ
మైన) వారసుడు

наслѣ́дница ж వారసురాలు

наслѣ́довать несов. и сов. 1. (вн.; получать
в наследство) వారసత్వంవల్ల పొందు, వారసత్వంగా
పొందు (వచ్చు), సంతరించుకొను 2. (дт.; престол)
సింహాసనానికి వచ్చు

наслѣ́дственность ж ఆనవాలుతీ, వంశపారం-
పర్యం[గా], వంశపరంపరాగతంగా

наслѣ́дственн||ый ఆనువంశిక, వంశపారంపర్యపు;
~ое имúщество వారసత్వపు ఆస్తి; ~ое прáво
వంశపారంపర్యపు (ఆనువంశిక) హక్కు ◇ ~ая го-
лѣзнь వంశపారంపరంగా (ఆనువాదుతీగా, వంశపారంప-
ర్యంగా) వచ్చిన రోగం

наслѣ́дств||о с в разн. знач. వారసత్వం, పిత్రా-
ర్హితం; литературное ~о సాహిత్య వారసత్వం; oc-
тавля́ть в ~о వారసత్వంగా విడిచి వెళ్లు (పెట్టు);
передава́ться по ~у వంశపారంపర్యంగా వచ్చు; по-
луча́ть по ~у వంశపారంపర్యంగా పొందు

насло́ение с 1. геол. స్తరీభవనం, స్తరాలు 2.
перен. తోడుగా వచ్చినది

насло́иться сов. см. насла́иваться

наслу́шаться сов. (рд.) 1. (услышать мно-
го) చాలా [విక్రు] విను 2. (одоволь послушать)
తనివితీర విను; он никак не мог еѣ ~ ఆమె
చెప్పేది ఎంత విన్నా అతనికి తనివి తీరలేదు

насмáрку нареч. разг. వమ్మయిపోవు, వృథా అగు;
вся рабóта [идѣт] ~ పని అంతా భ్రష్టమైపోతోంది,
పని అంతా వృథా అవుతోంది

на́смерть нареч. 1. చచ్చేలా; забѣть ~ కొట్టి
చంపు; рáнить ~ చచ్చేలా గాయపరచు 2. перен.
ఒళ్లు దాచుకోకుండా, ప్రాణాన్ని లెక్కజేయకుండా; бѣнѣсья
~ ఒళ్లు దాచుకోకుండా పోరాడు (యుద్ధం చేయు),
ప్రాణాన్ని లెక్కజేయకుండా పోరాడు

насме́хаться несов. (над тв.) ఎగతాళి (అపహా-
స్యం, అవహేళన) చేయు, పరిహాసించు, వెక్కిరించు

насмешѣ́ть сов. см. смешѣ́ть

насмѣшк||а ж ఎగతాళి, అపహాస్యం, అవహేళన,
వెక్కిరింపు; в ~у ఎగతాళికి, నవ్వుకోలుకు, నవ్వుతాలకు

насмѣшливый 1. (любящий насмехаться)
పరిహాసాలాడే 2. (содержащий насмешку) పరిహాస;
~ взгляд పరిహాసపు చూపు

насмѣшник м పరిహాసాలాడేవాడు, ఎగతాళి చేసేవాడు

насмѣшничать несов. разг. см. насмехáться

на́сморк м జలుబు, రొంప, పడిసెం; схватѣ́ть

~ разг. జలుబు చేయు, రొంప (పడినెం) పట్టు; он схватил ~ అతనికి జలుబు చేసింది, అతనికి రొంప పట్టింది

насмотреться *сов. (рд., на вн.) 1. (вдоволь посмотреть) తనివితీర చూచు; он не мог на неё ~ అతడమెను ఎంత చూసినా తనివి తీరలేదు 2. (увидеть много) చాలా (ఎంతో) చూచు*

насолить *сов. 1. (вн., рд.; заготовить солёным) [ఉప్పుతో] ఊరబెట్టు 2. перен. разг. (дт.) (కి) బుద్ధిపూర్వకంగా హాని కలిగించు*

насорить *сов. см. сорить*

насос *м పంపు; воздушный ~ గాలి పంపు*

наспех *нареч. తొందరపాటుగా, తొందరగా*

насплётничать *сов. см. сплётничать*

наставать, настать *వచ్చు, అగు, ఆవరించు; настала весна వసంతకాలం వచ్చింది; настала тишина నిశబ్దం ఆవరించింది; настало утро తెల్లవారింది*

наставить I *сов. 1. см. наставлять I; 2. (вн., рд.; поставить в каком-л. количестве) పెట్టేయు*

наставить II *сов. см. наставлять II 1*

наставление *с 1. (поучение) బోధన, ఉపదేశం, హితవు; читать (давать) ~ బుద్ధి చెప్ప 2. (инструкция) సూచన*

наставлять I, наставить (вн.) 1. (удлинять) పొడిగించు, నిడివిగా చేయు 2. (на вн.; нацеливать) లక్ష్యం చూపించు (పెట్టు)

наставлять II, наставить (вн.; поучать) బోధించు, ఉపదేశించు, హితవు చెప్ప ~ на кор-л. на путь истинный ఒకరికి బుద్ధిచెప్ప; ~ на ум బుద్ధిచెప్ప

наставник *м ఉపాధ్యాయుడు, గురువు, శిక్షకుడు*

настаивать, настоять (на пр.) *పట్టుపట్టు, పంతం పట్టు, పట్టిన పట్టు విడవక పోవు; ~ на своём తన పంతం తీర్చుకొను (నెగ్గించుకొను)*

настать *сов. см. наставать*

настежь *нареч. బాల్కా; открыть окно ~ కిటికీ బాల్కా తెరుచు*

настелить *сов. см. настилать*

настигать, настигнуть, настичь (вн.) 1. (догонять) తరిమి పట్టుకొను, దాటిపోవు, అందుకొను 2. (застигать) ఏమరించు

настигнуть *сов. см. настигать*

настилать, настлать, настелить 1. (вн.) పరచు, అమర్చు; ~ пол нел పరచు (వేయు) 2. (вн.,

НАС — НАС

Н

рд.; стелить в каком-л. количестве) పరచివేయు

настичь *сов. см. настигать*

настлать *сов. см. настилать и стлать 2*

настойка *ж 1. టింక్చరు; ~ йода టింక్చరు ఆయోడిన్ 2. (напиток) కషాయం, పానీయం*

настойчиво *нареч. పట్టుదలతో, పట్టు విడువకుండా, గట్టిగా; ~ просить గట్టిగా (మొండిగా) కోరు; ~ учиться పట్టుదలతో నేర్చుకొను*

настойчивость *ж పట్టుదల, మంకుదనం, మంకు పట్టు*

настойчивый *мొండి, పట్టుదల గల, పట్టు విడువని; ~ый человек పట్టుదల[గల] మనిషి; ~ая просьба మొండి ప్రార్థన*

настойлко *нареч. అంత[గా], బాగా; не думал, что он ~ выпрос аంతగా పెరిగాడని అనుకోలేదు*

настойный *1. టేబుల్; ~ый теннис టేబుల్ టెన్నిస్, పింగ్-పాంగ్; ~ая лампа టేబుల్ లైటు (లాంపు) 2. перен.: ~ая книга ప్రామాణిక (ఆకర) గ్రంథం*

настороживать, насторожить (вн.) *జాగ్రత్తగా ఉండునట్లు చేయు ~ ~ уши చెవులు రిక్కించు (నిక్కుబొడుచుకొను)*

настороживаться, насторожиться *జాగ్రత్తపడు*
настороже *нареч.: быть ~ జాగరూకతతో (అప్రమత్తతతో, బహుపరాక్గా) ఉండు*

насторожить(ся) *сов. см. настороживать(ся)*
настойни *с పట్టు; по его ~ అతని పట్టుమీద, అతని గట్టి కోరికమీద*

настойтельный *1. (настойчивый) పట్టు, పట్టుదలగల; ~ая просьба గట్టి కోరిక 2. (настойчивый) జరూరు, ఆవశ్యక; ~ая необходимость ఆవశ్యకత*

настойть *сов. см. настаивать*

настойш[ий] *1. ప్రస్తుత, నేటి, ఆధునిక, ఇప్పటి; в ~ую минуту ఈ నిమిషానికి; в ~ее время ప్రస్తుతానికి, ఇప్పుడు, ఈకాలంలో; до ~его времени ఇంతకు ముందు (పూర్వం, మునుపు) 2. (этот) ఈ; ~ая статья ఈ వ్యాసం 3. (подлинный) అసలైన, అచ్చమైన; అచ్చమైన, అసలైన (натуральный) 4. (такой, какой должен быть) అసలైన, సినలైన, వాస్తవమైన; ~ий друг వాస్తవమైన (నిజమైన) మిత్రుడు; ~ий художник సినలైన చిత్రకారుడు; ~ий человек నికార్సైన మనిషి; ~ая цена అసలు*

НАС — НАС

ఖరీదు 5.: ~ее в знач. *сущ.* с ప్రస్తుతం (данное время); వర్తమానం, వర్తమాన కాలం, ప్రస్తుత ఘటనలు (события, происходящие в данное время)

настраивать, настраивать (вн.) 1. (музыкальный инструмент) శృతికూర్పు, బ్యూన్ చేయు; ~ скрипку ఫిడేలు శృతికూర్పు 2. (налаживать) అమర్చు; ~ станок లేతును అమర్చు 3.: ~ радиоприёмник రేడియో బ్యూన్ చేయు ◇ ~ ко-го-л. на грустный лад ఒకరిని వ్యాకులపరచు; ~ кого-л. против себя ఒకరిని తనకు వ్యతిరేకం చేసుకొను

настраиваться, настроиться 1. సుముఖంగా ఉండు, విముఖంగా వుండు; ~ против кого-л. ఒకరిపట్ల వ్యతిరేకత పెంచుకొను 2. (на вн. или инф.; чувствовать расположение делать что-л.) సుముఖంగా వుండు, నిశ్చయించుకొను; ~ на рабóчий лад పనిచేయడానికి సుముఖంగా వుండు; он настроился закончить работу сегодня అతను ఈవేళ పని ముగించాలని నిశ్చయించుకున్నాడు

настрою нареч. разг. కచ్చితంగా; ~ запрети́ть కచ్చితంగా నిషేధించు

настроении с 1. మనోభావం, మానసిక స్థితి, చిత్తవృత్తి; быть в хорошем ~и మంచి ఉత్సాహంతో ఉండు; быть в плохом ~и, быть не в ~и ముఖం ముడుచుకొను 2. (расположение, желание делать что-л.) ఏదైనా చేయాలనే కోరిక కలిగి ఉండు; у меня есть ~е петь నాకు పాటలు పాడాలని వుంది; у меня нет ~я смеяться నేను నవ్వే స్థితిలో లేను ◇ человек ~я గుబులు మనిషి

настроить(ся) сов. см. настраивать(ся)

настройка ж 1. муз. బ్యూన్ చేయడం 2.: ~ радиоприёмника రేడియో బ్యూన్ చేయడం

настройщик м (музыкальных инструментов) బ్యూనర్

настроичить сов. см. строчить 2

наступательный даడి, దుర్భాసులు; ~ые де́йствия даడి చర్యలు (కార్యాచరణ)

наступать I, наступить 1. తొక్కు, అడుగు పెట్టు; ~ кому-л. на ногу ఒకరి కాలు తొక్కు 2. тк. несов. (вести наступление) దాడిచేయు

наступа́ть II, наступить వచ్చు, అగు; ~ет лéто వేసవికాలం వస్తోంది; ~ет у́тро తెల్లవారుతోంది

наступить I сов. см. наступать I

наступить II сов. см. наступать II

наступление I с воен. దాడి; переходить в ~ даడి ప్రారంభించు

наступление II с (начало) ఆరంభం, రావడం, అవడం; ~ Нóвого гóда నూతన సంవత్సరాది ఆరంభం; с ~м дня పగలు అవడంతో, తెల్లవారడంతో; с ~м нóчи రాత్రి అవడంతో, చీకటి పడడంతో

насупить сов. (вн.): ~ брови కనుబొమలు ముడిచేయు (ముడుచుకొను)

насупиться сов. 1. (о бровях) కనుబొమలు ముడుచుకొను 2. (принять суровый вид) ఉగ్రుడగు, చిటపటలాడు

насухо нареч. పాడిగా; **вытирать** ~ పాడిగా తుడుచు

насуши́ный జరుారు, ఆవశ్యక, ముఖ్య, ప్రధానమైన; ~ый вопрос ముఖ్య సమస్య; ~ая зада́ча జరుారు (ముఖ్య) కర్తవ్యం

насчё́т предлог разг. (рд.) గురించి, సంబంధించి; говорить ~ поёздки ప్రయాణం గురించి (సంబంధించి) మాట్లాడు

насчитáть сов. см. насчитывать 1

насчитыва́ть, насчитáть (вн.) 1. (устанавливать число, количество) లెక్కిపెట్టు, లెక్కించు, గణించు 2. тк. несов. (содержать) కలిగి వుండు; гóрод ~ет миллион жите́лей నగరం జనాభా ఒక మిలియన్

насчитыва́ться несов. ఉండు; в гóроде ~ется миллион жите́лей నగరంలో ఒక మిలియన్ జనాభా వుంది, ఈ నగర జనాభా ఒక మిలియన్

насы́пать сов. см. насыпать

насы́пать, насы́пать (вн., рд.) 1. (наполнять) నింపు; పోయు (всыпать); ~ мешóк му-кóй సంచి (బస్తా) పిండితో నింపు; ~ муку́ в ме-шóк పిండిని సంచిలో (బస్తాలో) పోయు 2. (рассы-пать) చల్లు

насы́п ж కట్ట, గట్టు, దిబ్బ; железнодо-ро́жная ~ రైలు కట్ట

насы́тить(ся) сов. см. насыщать(ся)

насы́щать, насы́тить (вн.) 1. (кормить досыта) తనివితీర తినిపించు, తృప్తి తీరేదాకా పెట్టు, తృప్తిపరచు 2. хим. పరిపూర్ణం చేయు, పూర్తిగా నింపు 3. перен. (наполнять, снабжать) నింపు; ~ доклад цитáтами నివేదికను ఉల్లేఖనలతో నింపు

насы́щаться, насы́титься (есть досыта) తనివితీర (కడుపార, కడుపునిండా) తిను

насы́щенный 1. хим. పరిపూర్ణ, సంతృప్త; ~

раствор పరిపూర్ణ (సంతృప్త) ద్రావణం 2. перен. (содержательный) భావనిర్భర[మైన]

наталкивать, натолкнуть (вн.) సూచించు, స్ఫూరింపజేయు; ~ ког-л. на мысль ఒకరి భావాన్ని స్ఫూరింపజేయు

наталкиваться, натолкнуться (на вн.) 1. ఢీకొను, తాకు, గుద్దుకొను 2. перен. తటస్థపడు, ఎదురగు

натворил||ть сов. разг. (вн., рд.) [చెడ్డ పని] చేయు, పాడుచేయు; что ты ~л? ఏమిటి అలా తగల జెట్టావ్?

нателнь||ый అండర్ వేర్; ~ое белье అండర్ వేర్

натереть(ся) сов. см. натирать(ся)

натерпётся сов. разг. (рд.) చాలా బాధలు పడివుండు, ఎన్నో కష్టాలు పడివుండు, అనేక కష్టాలు అనుభవించు

натирать, натереть (вн.) 1. పూయు, రుద్దు; ~ что-л. мазью దేనికైనా ఆయింట్ మెంట్ రుద్దు 2. (придавать лоск) పాలిష్ చేయు (వేయు); ~ пол ఫ్లోరుకి పాలిష్ చేయు (మెరుగుపెట్టు) 3. (трением повреждать) కరచు, రాసుకొను; ~ ногу బాటు కాలు కరచు 4. (размельчать тёркой) కోరు; ~ морковь కేరట్ కోరు

натирать(ся), натереть(ся) разг. (тв.) పూసు కొను, రుద్దుకొను; ~ мазью ఆయింట్ మెంట్ పూసు కొను (రుద్దుకొను)

натиск м 1. (напор, нажим) ఒత్తిడి 2. (стремительное нападение) [తీవ్రమైన] దాడి

наткнуться сов. см. наткаться

натолкнётся(ся) сов. см. наталкивать(ся)

напоить I сов. (вн.) బాగా వేడి[గా] చేయు (печё); బాగా వెచ్చబరచు (комнату)

напоить II сов. (вн., рд.; вытопить) కరిగించు

наточить сов. см. точить I

натошак нареч. పరగడుపున, భోజనం చేసే ముందు

натравить сов. см. натравливать

натравливать, натравить прям., перен. (вн. на вн.) (మీదికి) ఉసికొల్పు; ~ собак на ког-л. ఒకరిమీదికి కుక్కలను ఉసికొల్పు; ~ одного на другого разг. ఒకరిమీదికి ఒకరిని ఉసికొల్పు

натренировать(ся) сов. см. тренировать(ся)

натрий м хим. సోడియమ్

натур||а ж 1. (характер) స్వభావం; он по

НАТ — НАТ

Н

~е очень добрый человек అతను దయాళువు, దయాశీలి; это стало его второй ~ой ఇది అతని సహజ స్వభావమైంది 2. иск. నమూనా, మోడల్; она послужила ~ой для этой статуи ఆమె ఆ విగ్రహానికి నమూనా (మోడల్)[గా] వుంది; рисовать (писать) с ~ы ప్రకృతిని (నమూనాను) చూచి చిత్రించు ◇ платить ~ой వస్తు రూపంలో చెల్లించు

натурализм м నాచురలిజమ్, ప్రకృతిని అనుసరించే పద్ధతి

натуралист м 1. (естествоиспытатель) ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుడు 2. (последователь натурализма) నాచురలిస్టు, లోకాయతవాది

натураль||ый 1. (естественного происхождения) సహజ, సహజమైన, ప్రకృతిసిద్ధమైన; ~ый кофе సహజ (అనల్తైన) కాఫీ; ~ый шелк సహజ ((ప్రకృతిసిద్ధమైన) పట్టు 2. (соответствующий действительности) అనలు; в ~ую величину అనలు (నిండు) పరిమాణంలో ◇ ~ое хозяйство స్వయంపోషక వ్యవస్థ

натурщик м నమూనా, మోడల్

наткаться, наткнуться (на вн.) 1. గీసు కొను, గీరుకొను; ~ на гвозде మేకుకు గీసుకొను 2. разг. (двигаясь, сталкиваться) ఢీకొను, ముఖా ముఖీ[గా] కలుసుకొను, ఎదుర్కొను; ~ на засаду మాటు దశాన్ని ఎదుర్కొను; ~ на столб స్తంభాన్ని ఢీకొను 3. перен. разг. ఎదురుపడు, ఎదుర్కొను, తటస్థపడు; ~ на интересную мысль в книге పుస్తకంలో ఒక అనక్తికరమైన భావం తటస్థపడు

натюрморт м స్టీల్ లైఫ్ చిత్రణ

натягивать, натянуть (вн.) 1. లాగు, సాగదీయు, గుంజు; ~ верёвку తాడును సాగదీయు; ~ вожжи కళ్ళేలు లాగు (గుంజు); ~ лук విల్లు వంచు 2. (надевать) వేసుకొను; ~ чулки మేజోళ్ళు వేసుకొను

натягиваться, натянуться బిగిరిగియు

натяжка ж నియమోల్లంఘనం; ~ в доказательствах నిరూపణలో నియమోల్లంఘనం

натянутость ж (отсутствие непринужденности) ఇబ్బంది, బెడిసిపోవడంతనం

натянут||ый 1. (о тетише) సాగదీసిన, తెగిన 2. перен. చెడిన, చెడిసిన; ~ая улыбка తెచ్చి పెట్టుకున్న (తెచ్చికోలు) నవ్వు, బలవంతంగా నవ్విిన నవ్వు; ~ые отношения బెడిసిన సంబంధాలు

натянуть(ся) сов. см. натягивать(ся)

НАУ — НАХ

наугád нареч. యాదృచ్ఛికంగా; братъ ~ చేతికి అందినది (వచ్చినది) తీసుకొను; идти ~ దారి తెలియకుండా వెళ్లు; дѣлать выбор ~ యాదృచ్ఛికంగా మచ్చుతీయు, యాదృచ్ఛికంగా ఎంపిక చేయు

наўк||а ж 1. శాస్త్రం, విజ్ఞానశాస్త్రం; точные ~и కచ్చితమైన శాస్త్రాలు; заниматься ~ой శాస్త్రాధ్యయనం చేయు 2. (урок, поучение) గుణపాఠం; что тебе ~а ఇది నీకు గుణపాఠం

наўськивать несов. см. натравливать

наутѣк нареч. разг.: пускаться ~ కాలికి బుద్ధిచెప్ప, పరిాయనం చిత్తగించు

наўтро нареч. మరునటి ఉదయం

научить(ся) сов. см. учить(ся) 1

наўчно-исследовательск||ий శాస్త్రీయ పరిశోధన; ~ий институт శాస్త్రీయ పరిశోధన[క] ఇన్స్టిట్యూట్ (సంస్థ); ~ая работа పరిశోధనా కృషి

наўчно-популярн||ый: ~ая литература పాపులర్ లిటరేచర్ పైన్స్ సాహిత్యం, సులభ (సుబ్బోధక) శాస్త్ర సాహిత్యం

наўчно-техніческ||ий: ~ая революция శాస్త్ర, (శాస్త్రీయ) సాంకేతిక విప్లవం

наўчн||ый в разн. знач. శాస్త్ర, శాస్త్రీయ, వైజ్ఞానిక; ~ый социализм శాస్త్రీయ సోషలిజం; ~ая деятельность శాస్త్రీయ కార్యకలాపాలు (కృషి); ~ое открытiе శాస్త్రీయ అవిష్కరణ

наўшники мн. (ед. наўшник м) радио ఇయర్ ఫోనులు

наўшничать несов. разг. చాడీలు (కొండెములు) చెప్ప

нафталин м నాఫ్తలీన్

нахál м సిగ్గుమాలినవాడు, అజ్ఞాహీనుడు, రాస్కెల్

нахálный సిగ్గుమాలిన, అజ్ఞాహీనుడైన

нахálство с సిగ్గుమాలినతనం, నిర్లజ్జ; సిగ్గుమాలిన పని (поступок)

нахватátь сов. разг. (вн., рд.) దొరికినవన్నీ తీసుకొను, దొరకపుచ్చుకొను

нахватátься сов. разг. (рд.): ~ знáний అక్కడొక ముక్క ఇక్కడొక ముక్క నేర్చుకొను, మిడిమిడి జ్ఞానం సంపాదించుకొను

нахлѣбник м ఆశ్రయించి బతికేవాడు, ఆశ్రితుడు, పరాశ్రీతుడు

нахлóbучивать, нахлóbучить разг. (вн.): ~ шáпку టోపీని వంకరగా (ఓరగా) పెట్టుకొను

нахлóbучить сов. см. нахлóbучивать

нахлýну||ть сов. 1. పొంగివచ్చు, ఉబ్బెత్తున వచ్చు, ముంచెత్తు 2. перен. కొట్టుకొనిపోవు, ముంచెత్తు (о чувстве); ముసురుకొను, అవహించు (о мыслях); на меня ~ли воспоминáния నేను స్మృతుల్లో కొట్టుకొనిపోయాను, నన్ను స్మృతులు ముసురుకున్నాయి

нахмýренный ధుమధుమలాడే

нахмýрить(ся) сов. см. хмýрить(ся)

находить I, найти (вн.) 1. కనుక్కొను, దొరుకు, కనిపించు; ~ потерянное పోయినది (పోయిన వస్తువు) దొరుకు (కనుక్కొను); ~ решение పరిష్కారం కనుక్కొను (కనిపెట్టు) 2. (получать) సంపాదించుకొను, పొందు; ~ поддержку తోడ్పాటు పొందు; ~ работу పని సంపాదించుకొను 3. (признавать, считать) పరిగణించు, అనుకొను; ~ виновным దోషిగా ప్రకటించు; ~ кого-л. красивым ఒకరిని అందగాడుగా పరిగణించు; ~ нужным అవసరమని అనుకొను, అవసరంగా పరిగణించు[కొను]; ~ что-л. невозможным ఏదైనా దుస్సాధ్యం అనుకొను, దేనినైనా దుస్సాధ్యంగా పరిగణించు; доктор находит положение безнадежным డాక్టరు రోగి స్థితి నిరాశగా వుందని అనుకుంటున్నాడు 4. (приходить к заключению) నిర్ధారణకు వచ్చు, భావించు, తీర్మానించుకొను; он нашёл, что был неправ తాను చెప్పేది తప్పు అని నిర్ధారణకు వచ్చాడు ◇ ~ смерть vysok. మరణించు; найти время తీరిక చేసుకొను

находить II, найти (на вн.) పట్టుకొను, అగు, వచ్చు; на него нашлá тоскá అతనికి బెంగ పట్టుకుంది; что это на тебя нашлó? నీకేమైంది?, నీకేమొచ్చిందిరా?, నీకేం జరిగింది?

находиться, найтись 1. దొరుకు; пропáжа нашлáсь పోయినది దొరికింది; нашлись желáющие поѣхать тудá అక్కడకు వెళ్లా అనుకునేవాళ్లు దొరికారు 2. (уметь выйти из затруднительного положения) సమయస్ఫూర్తితో వ్యవహరించు; он сразу нашёлся, что ответить సమయస్ఫూర్తితో సమాధానం చెప్పాడు 3. тк. несов. (быть) ఉండు; ~ в Москвѣ మాస్కోలో ఉండు; ~ под впечатлѣнием ప్రభావంతో వుండు; ~ под подозрѣнием ఒకరి అనుమానానికి గురి అగు; ~ под слѣдствием విచారణలో (విచారణకింద) వుండు; ~ у власти అధికారం నిర్వహించు

находка ж 1. దొరికినది 2. перен. వరప్రసాదం; такой работник — ~ для нас అలాంటి మనిషి మాకు వరప్రసాదం

находчивость *ж* సమయోచిత విజ్ఞత, ఉపాయ శీలత, సమయస్ఫూర్తి; проявить ~ సమయస్ఫూర్తితో వ్యవహరించు

находчивый సమయోచిత, సమయస్ఫూర్తిగల; ~ от-вёт సమయోచిత సమాధానం; ~ человек సమయ స్ఫూర్తిగలవాడు

наценк||а *ж* పెచ్చు ధర; товар продаётся с ~ой సరుకు (వస్తువు) పెచ్చు ధరకి అమ్మబడుతోంది

нацизм *м* నాజీజం

национализация *ж* జాతీయీకరణ

национализировать *несов. и сов. (вн.)* జాతీయం చేయు

национализм *м* జాతీయవాదం

националист *м* జాతీయవాది

националистический జాతీయవాద

национально-освободительный: ~ое дви- жение జాతీయ విమోచనోద్యమం

национальность|| *ж* జాతి; кто он по ~и? అతని జాతి ఏది?, అతనిది ఏ జాతి?; русский по ~и అతను రష్యన్ జాతీవాడు

национальный||ый జాతీయ; ~ый округ జాతీయ మండలం; ~ое меньшинство జాతీయ మైనారిటీ, జాతీయ అల్పసంఖ్యక వర్గం

нацист *м* నాజీ

нацистский||ий నాజీ; ~ая организация నాజీ సంఘం

нация *ж* జాతి

начадить *сов. см.* чадить

начал||о *с* 1. ఆరంభం, ప్రారంభం, మొదలు; ~о работы పని ప్రారంభం; в ~е мая మే ఆరంభంలో (మొదట్లో); в са́мом ~е ఆదిలో, మొట్టమొదట; для ~а మొట్టమొదట, మొదటి విషయం; от ~а до конца ఆద్యంతం; положить ~о అంకురార్పణం చేయు (వేయు) 2. (исходный пункт, точка) మొదలు, మొగ్గ; ~о ўлицы విధి మొదలు (మొగ్గ) 3. (первоисточник, основа) సూత్రం; организу́ющее ~о సంఘటితంచేసే సూత్రం 4.: ~а *мн.* (основные положения, принципы) మూల సూత్రాలు; ~а химии రసాయన శాస్త్రపు మూలసూత్రాలు 5.: ~а *мн.* (способы, методы) ప్రాతిపదిక; на коллективных ~ах సమిష్టి ప్రాతిపదికమీద ◇ быть под ~ом у когб-л. ఒకరి అధికారంకింద వుండు; вести ~о от... ..నుంచి ఉత్పన్నమగు, దానికి మూలం

начальник *м* అధికారి, నూష్యరు, ఛీఫ్, అధిపతి;

НАХ — НАЧ

Н

~ станции స్టేషన్ మాష్టరు; ~ цеха కర్మాగార అధికారి (నూపరింటెండెంటు); ~ штаба చీఫ్ ఆఫ్ స్టాఫ్ начальн||ый 1. ఆరంభ, ప్రారంభిక, తొలి; ~ый период తొలి (ఆరంభ) దశ 2. (низший) ప్రాథమిక; ~ая школа ప్రాథమిక పాఠశాల; ~ое образова- ние ప్రాథమిక విద్య

начальство *с* 1. *собир.* అధికారులు 2. *разг.* (начальник) అధికారి, అధిపతి

начатки *мн.* బీజాలు, అంకురాలు, మూలకాలు

начать *сов. см.* начинать

начаться *сов. см.* начинаться 1

начеку нареч.: быть ~ అప్రమత్తతతో (జాగరూ కతతో, మెలకువతో) వుండు

начерно нареч. చిత్తు; написать статью ~ వ్యాసం చిత్తుప్రతి రాయు, వ్యాసం చిత్తు రాసుకొను

начертание *с* (очертание) రేఖాచిత్రం

начертательн||ый: ~ая геометрия తద్రూప ష్ట్రేతగణితం (జ్యామితి)

начертить *сов. см.* чертить

начинание *с* ప్రారంభం, యత్నం, నాంది

начинать, начать 1. (вн. или инф.) ప్రారంభించు, ఆరంభించు, మొదలుపెట్టు, తలపెట్టు; ~ раз- говор సంభాషణ మొదలుపెట్టు (ప్రారంభించు); ~ действовать కార్యాచరణకు దిగు; ~ заниматься చదువులు మొదలుపెట్టు (ప్రారంభించు) 2. (инф.; проявлять первые признаки чего-л.) మొదలగు; дождь начал накрапывать వాన తుప్పర మొదలైంది 3. (вн. тв., с рд.; приступать) మొదలుపెట్టు, ప్రారంభించు; ~ речь приветствием (с привет- ствия) అభినందన సందేశంతో ప్రసంగం మొదలుగు (మొదలుపెట్టు); ~ с чего-л. దేనితోనైనా ప్రారంభించు (మొదలుపెట్టు)

начинаться, начаться 1. మొదలగు, ఆరంభమగు, ప్రారంభమగు; началась новая жизнь కొత్త జీవితం మొదలైంది; начался новый год కొత్త (నూత్న) సంవత్సరం మొదలైంది; кампания начинается 1 октябрю అక్టోబరు 1వ తేదీన ఉద్యమం ప్రారంభం అవుతుంది 2. *тк. несов. (иметь исходной точ- кой)* మొదలగు; за углом начинается улица Горького ఆ మలుపునుంచి గోర్కీ విధి మొదలవుతుంది

начинающий *м* ఆరంభకుడు, కొత్తగా ప్రారంభించినవాడు

НАЧ — НЕ

начиная предлог (с *рд.*): ~ с 1 июля జూలై 1వ తేదీనుంచి

начинить сов. см. начинять

начинк||а ж పూర్ణం, నింపినది; конфёта с ~ой [దేనితోనైనా] నింపిన చాక్లెటు; пирог с яблочной ~ой ఆపిల్ తో నింపిన పై

начинять, начинить (вн. тв.) (తో) నింపు

начисто нареч. 1. (набело): перепи́сывать ~ సాపు (శుద్ధవ్రత) రాయు 2. разг. (полностью) శుభ్రంగా, సంతంగా

начистоту нареч. నిష్కపటంగా, దాపరికం లేకుండా, నిర్మోహమాటంగా; объясня́ться ~ మనస్సు విప్పి చెప్పి, నిర్మోహమాటంగా చెప్పి

начитанный బాగా (చాలా, ఎక్కువ పుస్తకాలు) చదివిన

начитаться сов. (рд.) ఎక్కువ (ప్రవృత్తిర) చదువు

наш мест. м притяж.; **на́ша ж, на́ше с, на́ши мн.** 1. మన (включая тех, о ком идёт речь); మా (исключая тех, о ком идёт речь); ~ прія́тель మన మిత్రుడు; ~ дом మా ఇల్లు 2.: ~е в знач. суц. с разг. మనది, మాది 3.: ~и в знач. суц. мн. разг. (близкие, родственники) మావాళ్లు, మనవాళ్లు ◇ ~ взяла! разг. మేము (మనము) గెలిచాం, పైచేయి మాది (మనది); по ~ему мнѣнию మా అభిప్రాయంలో; и ~им и ва́шим разг. రామాస్పస్తి రావణాస్పస్తి; он служит и ~им и ва́шим разг. అతను చేసే పని అంతా రామాస్పస్తి రావణాస్పస్తి

на́ша мест. ж см. наш

нашатёрный: ~ спирт నవసార ద్రావం

на́ше мест. с см. наш

нашептáть сов. см. нашептывать

нашептывать, нашептáть (вн., рд.) (తో) గుసగుసలాడు, (కి) చెవిలో చెప్పి

наше́ствие с దురాక్రమణ, దండయాత్ర

на́ши мест. мн. см. наш

нашивáть, нашить (вн.) (మీద) కుట్టు[కొను]; ~ лѣнту на шлѣпу టోపీమీద రిబ్బను కుట్టు [కొను]

нашив́ка ж పట్టీ

нашить сов. см. нашивáть

нашумѣть сов. 1. ఠోద (గోల) చేయు 2.

перен. (вызвать много толков) సంచలనం కలిగించు

нашѹпать сов. см. нашѹпывать

нашѹпывать, нашѹпать (вн.) 1. (щупая, найти) తడివి చూసుకొను (కనుక్కొను) 2. *перен. (обнаруживать)* వెతికి కనుగొను

наявѹ нареч. కళ్లకు కట్టినట్లు; сон ~ పగటి కల; грѣзить ~ పగటి కల గను; он ви́дел это как ~ ఇది అతనికి కళ్లకు కట్టినట్లుంది

не I частица отриц. 1. (при суц., мест., прил.) కాదు; не я నేను కాను; я не доктор నేను డాక్టరు కాను (కాదు); ты не учитель నువ్వు ఉపాధ్యాయుడు కావు (కాదు); это не золото, а серебрó ఇది బంగారం కాదు, ఇది వెండి; это не мой кни́ги ఈ పుస్తకాలు నావి కావు; не ме́нее ва́жный вопро́с తక్కువ ప్రాముఖ్యంగల సమస్య కాదు 2. (передает знач. неполного отриц.) కాదు; не без его́ по́мощи అతని సహాయం లేకుండా కాదు; ему́ сего́дня не лу́чше ఇవాళ అతడేమంత మెరుగ్గా లేదు; ему́ от этого́ не ле́гче ఇది అతనికి ఎంత మాత్రం లాభం కాదు (మేలు చేయదు) 3. (при отриц. действия) переда́ется отриц. формо́й гл.: меня́ не́ было до́ма నేను ఇంట్లో లేను; там не́ было моста́ అక్కడ బ్రిడ్జి లేదు; он не чи́тал эту кни́гу అతను ఈ పుస్తకం చదవలేదు; им не уи́ти ва́ళ్ళకి తప్పించుకోవానికి ఏలులేదు; им это́го не сде́лать ఆ పని వాళ్ళకి చేతకాలేదు 4. (при повел. накл.) కు, కండి; не входи́! లోపలికి వెళ్ళకు!; не серди́сь! కోపపడకు!; не пи́шите ему́! అతనికి రాయకండి! 5. (с модальными гл.): я не смо́г написа́ть вам нѣну మీకు రాయలేకపోయాను; он не смо́жет туда́ по́ехать అక్కడికి వెళ్ళలేదు (వెళ్ళజాలడు); мне не ну́жен до́ктор నాకు డాక్టరు వద్దు; вам не ну́жно приходи́ть за́втра రేపు మీరు రానవసరం లేదు, రేపు మీరు రానక్కర లేదు; тебѣ не ну́жно (нелѣзя) выходи́ть нуవ్వు బయటికి వెళ్ళకూడదు; почему́ бы вам не по́йти с на́ми? మాతోపాటు మీరు ఎందుకు రాకూడదు?; лу́чше не упоми́нать об это́м దీన్ని ప్రస్తావించకుండా ఉండడం మంచిది 6. (в сложн. синтаксических конструкциях): не зная́ что сказа́ть ఏమి చెప్పాలో తెలియక; не говоря́ ни сло́ва ఒక్క మాట కూడా చెప్పకుండా; не прошло́ и че́тверти ча́са ఒక పావుగంట దాటి దాటకుండా; чторбы́ не опозда́ть ఆలస్యం చేయకుండా (అవకుండా) వుండేందుకు; не то́лько мои́ бли́зкие, но и все сосѣди మా

వాళ్ళ కాక, ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళ అంతా ◇ не раз ఒక్క సారి కాదు, పదేపదే; ему было не по себе అతను ఇబ్బందిగా వున్నాడు; что не по нём ఇది అతనికి తగదు

не II в сочет. с предлогами является отделяемой частью мест. некого и нечего: не на кого положиться విశ్వసింపదగినవారెవరూ లేరు; не за что (в ответ на благодарность) దానిలో ఏమి ఉందిలేండి, దానిదేముందిలేండి; не на что смотреть చూసేందుకు ఏమీ లేదు; не к чему спрашивать అడగనక్కర (అడగనవసరం) లేదు

неаккуратность ж 1. (неточность) వేళ తప్పడం, వేళను పాటించక పోవడం 2. разг. (небрежность) నిర్లక్ష్యం, అశ్రద్ధ, ఉపేక్ష

неаккуратный 1. (не соблюдающий порядка, точности) వేళను (క్రమాన్ని) పాటించని, వేళ తప్పిన, నిర్లీత నమయాన్ని కచ్చితంగా పాటించని 2. разг. (небрежно сделанный) నిర్లక్ష్యంగా చేసిన, సరికాని 3. (неопрятный) అశుభ్రంగా, నీటుగా లేని

неактуальный||ый ముఖ్యం కాని; что ~ая тема ఇది ముఖ్య (ప్రధాన) నమస్య కాదు, ఇది ముఖ్యం కాని నమస్య

неаппетитный తినాలని అనిపించని, చవులూరని

небезызвестно нареч.: ~, что... ..అని తెలియని విషయం కాదు; нам что ~ ఇది మాకు తెలియని విషయం కాదు

небезызвестный తెలియని [విషయం] కాదు; ~ человек తెలియనివాడు కాదు

небеса мн. см. небо

небесный||ый 1. ఖగోళ, నభో; ~ый свод ఆకాశం, నభోమండలం, ఖగోళం, గగనమండలం; ~ое светило జ్యోతి; ~ое тело గ్రహం 2. (божественный) దివ్య

неблаговидный ఆక్షేపణీయమైన; ~ поступок ఆక్షేపణీయమైన చర్య (పని)

неблагодарность ж కృతఘ్నత, కృతజ్ఞత లేమి, చేసిన మేలు మరచడం

неблагодарный||ый కృతఘ్నమైన, కృతజ్ఞత లేని, మెప్పు మెహర్బానీ లేని; ~ый человек కృతఘ్నుడు; ~ая задача మెప్పు మెహర్బానీ లేని పని

неблагодарительный విముఖమైన; ~ человек (ఒకరిపట్ల) విముఖుడు

неблагодарный||ый చెవికి యింపు కాని, అప్రశుతి అయిన, కర్ణకరోరమైన

неблагодарный||ый уст. [రాజకీయంగా] అవిశ్వసనీయుడైన

НЕ — НЕБ

Н

неблагодарно безл. в знач. сказ.: у них всё ~ వాళ్ళ పని అంత బాగా లేదు

неблагодарный||ый 1. నఫలంకాని; ~ое путешествие నఫలంకాని పర్యటన 2. (неудачливый) దురదృష్టవంతమైన; ~ый человек దురదృష్టవంతుడు

неблагоприятный||ый 1. అననుకూలమైన; ~ая обстановка ప్రతికూలమైన (అననుకూలమైన) పరిస్థితి; ~ое время అనమయం 2. (отрицательный) ప్రతికూలమైన; ~ый ответ ప్రతికూలమైన జవాబు

неблагоразумный అవివేకమైన, తెలివి తక్కువ; ~* поступок తెలివి తక్కువ పని; ~ человек అవివేకుడు

неблагоустроенный సౌకర్యాలు లేని, అసౌకర్యమైన నёбный||ый лингв. తాలవ్య; ~е согласные తాలవ్య హల్లులు

неб||о с ఆకాశం, గగనం, ఖగోళం ◇ под открытым ~ом ఆరుబయలు; быть на седьмом ~е స్వర్గంలో ఉన్నట్లు ఉండు; как с ~а свалиться ఆకాశంనుంచి ఊడిపడినట్లు

нёбо с анат. తాలువు

небогатый 1. (неимущий) బీద, పేద 2. (скромный) ఎక్కువ ధనికుడు కాని 3. (скудный) తక్కువ, పరిమితమైన; ~ выбор товаров ఎంపిక చేసుకొనేందుకు ఎక్కువ రకాలు లేని నరుకులు; ~ запас знаний తక్కువ (పరిమితమైన) జ్ఞానం

небоспособный పోరాటపు శక్తిసామర్థ్యాలు లేని

небольшой||ой 1. చిన్న, పెద్ద కాని; ~ой дом చిన్న ఇల్లు 2. (по времени) అల్ప, స్వల్ప, కాస్త, కొంచెం; ~ой промежуток времени కాస్తేపు, స్వల్ప వ్యవధి 3. (незначительный) స్వల్ప, తక్కువ; на ~ом расстоянии అసతి దూరాన, స్వల్ప (తక్కువ) దూరాన ◇ с ~ым పైగా, పైబడిన; кило с ~ым ఒక కిలోకి పైగా; сорок с ~ым నలభైకి కొంచెం పైబడిన

небосвод м ఆకాశం, గగనం, ఆకాశ (గగన) మండలం

небосклон м ఆకాశం

небоскрёб м ఆకాశవార్మ్యం, స్కై-స్క్రేపర్

небрежно нареч. 1. (невнимательно) అశ్రద్ధగా 2. (неряшливо, кое-как) ఏభాసిగా

небрежность ж 1. (невнимательность) అశ్రద్ధ, అజాగ్రత్త, ఉపేక్ష 2. (неряшливость) ఏభాసితనం

небрежный||ый 1. అజాగ్రత్తపరుడైన, ఉపేక్షపరుడైన, అలసుడైన (о человеке); నిర్లెస్తమైన, ఉపేక్షా ధోరణి

НЕБ — НЕВ

(వైఖరి) (о тоне и т. п.) 2. (сделанный кое-как) అశ్రద్ధ అయిన, ప్రమత్తమైన, ఏభాసి; ~ая работа ఏభాసి (అశ్రద్ధగా చేసిన) పని

небрѣтый గీసుకోని; ~ человек గడ్డం గీసుకోని మనిషి

небывальный 1. ఎన్నడూ లేనంత, ఇంతకు ముందే వుండూ లేని (не случавшийся раньше); అపూర్వమైన (необыкновенный) 2. (выдуманный) మనోకల్పితమైన, కల్పితమైన

небылицы||а ж (вымысел) కాకమ్మ కథ, కట్టుకథ; рассказывать ~ы కాకమ్మ కథలు చెప్ప

небытие с అభావం, అస్తిత్వంలో లేని

небышый||ийся పగలని, అభేద్యమైన; ~аяя по-суду పగలని సామాను (ప్రాతలు); ~есяя стекло అభేద్యమైన (పగలని) అద్దం

неважно нареч. 1. నిర్లక్ష్యంగా, అశ్రద్ధగా, ఏభాసిగా, బాగా లేదు; он сербъ ~ чувствует అతని ఒంటల్లో బాగా లేదు; работа сделана ~ ఈ పని అశ్రద్ధగా (ఏభాసిగా, నిర్లక్ష్యంగా) చేయబడింది 2. безл. в знач. сказ. (несущественно) ముఖ్యం కాదు; што ~ ఇది ముఖ్యం కాదు

неважный 1. (несущественный) అముఖ్యమైన, అప్రధానమైన; ~ вопрос అప్రధానమైన (అముఖ్యమైన) సమస్య 2. разг. (плохой) మంచి[ది] కాదు; ~ то-ва́р мరీ మంచి నరుకు కాదు; он ~ актёр అతను మంచి నటుడు కాదు

недалекé нареч. అనతి దూరంలో

недомёк нареч. в знач. сказ. разг.: ему ~ ఇది అతనికి తట్ట లేదు

неведени||е с తెలియక పోవడం; находиться в ~и విషయాలు (నంగతి) తెలియక పోవు; по ~ю తెలియదు కనుక

неведомый అపరిచిత, పరిచయం లేని, ఎరుగని (неизвестный); మానవాతీతమైన, నిగూఢమైన (таинственный)

невежа м и ж నాగరికత తెలియనివాడు, అమర్యాద స్తుడు м, మోటుమనిషి м и ж, అమర్యాదస్తురాలు ж

невежда м и ж అజ్ఞాని, విద్యారహితుడు, పామరుడు, మూఢుడు м, అజ్ఞానురాలు, విద్యలేనిది, మూఢురాలు ж

невежественный||ый в разн. знач. మూఢ, పామర, మూఢుడైన; ~ый в чём-л. человек (దేనిలోనైనా)

పామరుడు, అజ్ఞాని; ~ое суждение మూఢ (పామర) అభిప్రాయం

невежество с అజ్ఞానం, జ్ఞానశూన్యత

невежливость ж అమర్యాద, మొరటుతనం, మోటుతనం

невежливый అమర్యాదకరమైన, మొరటున; మోటున (грубый); ~ ответ అమర్యాదకరమైన (మొరటున) సమాధానం; ~ человек అమర్యాదస్థుడు

неверие с (отсутствие уверенности) అసమ్మతం, అవిశ్వాసం

неверность ж 1. (неправильность) పొరపాటు 2. (вероломство, измена) ద్రోహం, విశ్వాసఘాతం; ~ друга స్నేహితుని ద్రోహం 3. (нарушение супружеской верности) జారత్వం

неверный||ый 1. పెడ, తప్పు, సరికాని; ~ый путь పెడ మార్గం; ~ое толкование కువ్యాఖ్య, తప్పు వ్యాఖ్య 2. (вероломный) ద్రోహియైన, వంచించే, విశ్వాసఘాతుకమైన; ~ый муж భార్యను వంచించే భర్త; ~ая жена భర్తను వంచించే భార్య ◇ ~ая походка తూలుడు (అస్థిరమైన) నడక

невероятный నమ్మకశూన్యంగాని, అమాహ్యమైన, నమ్మరానంత (неподобноподобный); అసంభావ్యమైన (невозмо́жный)

неверующий 1. నాస్తిక, ఈశ్వరభక్తి లేని 2. в знач. суиц. м నాస్తికుడు

невесёлый||ый సంతోషంలేని, నిరుత్సాహ, ఉల్లాసంలేని; ~ый человек ఉల్లాసంలేని మనిషి; ~ое настроение నిరుత్సాహ మనస్థితి, నిరుత్సాహం

невесомость||я ж భారరాహిత్యం; состояние ~и భారరహిత స్థితి

невесомый బరువులేని, భారశూన్య

невеста ж పెండ్లి కూతురు, వధువు; жених и ~ వధూవరులు

невестка ж కోడలు (жена сына); తోడికోడలు (жена брата)

невещественный అభౌతికమైన

невзгоды мн. (ед. невзгода ж) కష్టసమస్యలు, కడగళ్లు

невызrая предлог (вн.): ~ на అయింపుటికీ, లెక్కచేయకుండా; ~ на лица వ్యక్తుల నిమిత్తం లేకుండా, వ్యక్తుల ప్రసక్తి లేకుండా, ప్రముఖులను లెక్కచేయకుండా; ~ на нездоровье అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పటికీ

невызначáй нареч. разг. అనుకోకుండా, కాకతాళియంగా, యాదృచ్ఛికంగా

невызrачный సుందరం కాని, అసుందర

невзыскательный ఉన్నదానితో (ఎక్కడికక్కడ) సంతుష్టిపడే (о человеке); నిమ్మ (о вкусе)

невыданный కనివిని ఎరగని, అనిదంపూర్వమైన (не встречавшийся раньше); సాటిలేని, అపూర్వమైన (необыкновенный)

невидимый అగోచరమైన, కనబడని, అదృష్టమైన, అదృశ్య

невинность ж 1. నిర్దోషిత్వం, నిష్కళంకత్వం 2. (простодушие) అమాయకత్వం, నిష్కావట్యం 3. (девственность) కన్యాత్వం, విశుద్ధత

невинный 1. నిర్దోషియైన, నేరం (తప్పు) లేని; ~ человек నిర్దోషి 2. (простодушный) అమాయక, నిష్కావట, అభం శుభం తెలియని 3. (девственный) కన్య

невиновность ж నిర్దోషిత్వం, దోషరాహిత్యం

невиновный నిర్దోషమైన, తప్పులేని, అనిద్యమైన; ~й человек నిర్దోషి, అనపరాధి, నిరపరాధి; призна́ть ~м నిర్దోషిగా నిర్ణయించు

невкусный రుచి పచీ లేని, చప్పిడి

неменьемость ж మతిభ్రమణం; быть в состо́янии ~и మతిభ్రమణ స్థితితో వుండు

неменьемый మతిమోసిన, మతిభ్రమించిన

невмешательств о с (తో) తలదూర్చుకుండా ఉండడం, జోక్యం కలిగించుకోవడం, జోలికి పోకుండా ఉండడం; политика ~а బే జోక్యందారి విధానం

невозмо́гу нареч. в знач. сказ. разг.: ему́ ~ అది అతని సహనానికి మించిపోయింది; ему́ ста́ло ~ అతను దాన్ని ఇంక ఎంతమాత్రం సహించలేకపోయాడు

невнимáние с 1. (недостаток внимания) అశ్రద్ధ, అజాగ్రత్త, నిర్లక్ష్యం 2. (отсутствии учтис-вости) ఉపేక్ష, నిర్లక్ష్యం

невнимáтельность ж см. невнимáние

невнимáтельный 1. (рассеянный) అశ్రద్ధపరుడైన, శ్రద్ధలేని 2. (небрежный) అశ్రద్ధగా (అజాగ్రత్తగా) వున్న 3. (невежливый, нелюбезный) ఉపేక్షగా (నిర్లిప్తంగా, నిర్లక్ష్యంగా) వున్న

невня́тно нареч. అస్పష్టంగా

невня́тный అస్పష్టంగా వున్న, అస్పష్టమైన

нево́д м వల

невозврати́мый см. невозврати́тый

невозврати́тый తిరుగులేని, తిరిగి రాని, మార్చ శక్యం కాని; ~ый долг మొండి బాకీ (పడ్డు); ~ое прош́лое మార్చశక్యం కాని గతం; ~ые го́ды юно́сти తిరిగి రాని యౌవన కాలం

НЕВ — НЕВ

Н

невоздéланный బీడు, దున్నని, సాగుచేయని, బంజరు; ~ая земл́я బీడు నేల

невоздéржанный అదుపు లేని; ~ в едé అతిగా తినే; ~ в питьé అతిగా తాగే; ~ на языкé నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడేవాడు, హద్దు అదుపు లేకుండా మాట్లాడేవాడు

невозмо́жно безл. в знач. сказ. అసాధ్యం, దుస్సాధ్యం, సాధ్యం కాదు

невозмо́жность ж అసాధ్యత, దుస్సాధ్యత, అసంభావ్యత; в слу́чае ~и అసాధ్యం అయితే

невозмо́жны 1. (неосуществимый) అసాధ్యమైన, సాధ్యం కాని; желáть ~ого అందని పండ్లకు అరలు చాచు (ఆశించు) 2. разг. (нестерпимый) నహించరాని

нево́лит ж несов. разг. (вн.) బలవంతం చేయు, బలవంత పెట్టు; никто́ тебе́ не ~ идти́ నిన్ను పామ్మని ఎవరూ బలవంతం చేయరు (పెట్టరు)

нево́льник м బానిస

нево́льница ж బానిస (స్త్రీ)

нево́льн 1. అనుద్దేశపూర్వకమైన; ~ая ложь అనుద్దేశపూర్వకమైన అబద్ధం 2. (непроизвольный) అప్రయత్న పూర్వకమైన; ~ая улы́бка అప్రయత్న పూర్వకమైన నవ్వు

нево́ля ж బానిసత్వం (рабство); బందీ జీవితం (плен)

невообра́зимый అనూహ్యమైన, ఊహించరాని, భావించ శక్యం కాని, నమ్మశక్యం కాని

невоору́женный నిరాయుధుడైన ◇ ~м гла́зом చట్టి కళ్లతో

невоспи́танность ж మర్యాదలేమి, మోటుతనం, మర్యాద రాహిత్యం (తోపం)

невоспи́танный అమర్యాదకర, మర్యాద రహిత, మోటు నెవోస్పొల్నిమయీ తీరని

невоспри́имчивость ж мед. ప్రతిరక్షణ, నిరోధక శక్తి, సోకక పోవడం; ~ к гриппу ప్లూ నిరోధక శక్తి

невоспри́имчивый 1. (непонятливый) గ్రహించనట్టి; ~ человек ముఖగ్రహణ శక్తి లేనివాడు 2. мед. ప్రతిరక్షితమైన, నిరోధకమైన, సోకరాని; ~ ор-ганизм ప్రతిరక్షితమైన శరీరం

невопо́ад нареч. разг. అనంగతంగా, అనంబద్ధంగా, అనందర్భంగా; отвеча́ть ~ అనంబద్ధంగా (అనందర్భంగా) జవాబు చెప్ప

невразу́мительный అస్పష్టమైన, గ్రహ్యం కాని,

తెలిసికొనశక్యం కాని; ~ ответ తెలిసికొనశక్యంకాని (అన్న షష్టమైన) జవాబు

невралгия ж నరాల నొప్పి

неврастеник м నరాల దౌర్బల్యంగల రోగి

неврастения ж నరాల వ్యాధి, నరాల దౌర్బల్యం

невредимый సురక్షితంగా (బందోబస్తుగా) వున్న, ఏ హాని జరగని; целый и ~ సురక్షితంగా వున్న

невредный (для здоровья) నిరహాయకరమైన, ఆరోగ్యానికి హాని కలిగించని

невропатолог м నరాల వైద్య శాస్త్రజ్ఞుడు, నరాల వ్యాధుల డాక్టరు

невертёж нареч. в знач. сказ. разг.: ему ~ а) (трудно выносить) అతను ఇంక దాన్ని సహించ లేడు, దానితో అతనికి విసుగెత్తి పోయింది б) (не терпится) ఆతురపడు

невыгода ж అసౌకర్యం, అననుకూలత, నష్టం

невыгодный 1. (не приносящий прибыли) లాభం రాబట్టని, లాభరహితమైన, నష్టకరమైన 2. (не дающий преимуществ; неблагоприятный) అననుకూలమైన, ప్రతికూలమైన 3. (непривлекательный — о внешности) అనాకర్షణీయమైన రూపం

невыдержанность ж (неумение владеть собой) తనను తాను అదుపులో ఉంచుకోకపోవడం, ఆత్మ సంయమన లోపం

невыдержанный 1. (не умеющий владеть собой) తనను తాను అదుపులో ఉంచుకోని, ఆత్మ సంయమనం లేని; ~ый человек తనను తాను అదుపులో ఉంచుకోని వాడు, ఆత్మ సంయమనం లేనివాడు 2. (о вине, сыре и т. п.) తాజా; ~ое вино తాజా వైన

невыносимый దుర్భరమైన, అసహ్యమైన, భరించ రానంత; ~ый человек సహించరాని మనిషి; ~ая боль భరించరానంత నొప్పి; ~ое положение దుర్భరమైన పరిస్థితి

невыполнение с పాటించక (నెరవేర్చక, అమలు చేయక) పోవడం; ~ обещаний వాగ్దాలను అమలు చేయకపోవడం; ~ обязательств ఎగవేత; ~ плана పథకాన్ని నెరవేర్చకపోవడం; ~ правил నియమ నిబంధనలను పాటించకపోవడం

невыполнимый సాధ్యంకాని, అసాధ్యమైన, సాధ్యతీతమైన, చేయనల్ల కాని; ~ое желание అసాధ్యమైన (సాధ్యంకాని, సాధ్యతీతమైన) ఆశ (కల)

невыразимый అనిర్వచనీయమైన, మాటల్లో చెప్పనలవి కాని, వాచామగోచరమైన

невыразительный భావప్రకాశంకాని, భావశూన్యమైన, ప్రత్యేకత (విలక్షణగుణం, విశిష్టత) లేని (రహితమైన); ~ый взгляд భావప్రకాశకంకాని (భావశూన్యమైన) చూపు; ~ое лицо సాదా (విశిష్టత లేని) ముఖం

невысокий 1. ఎత్తులేని; పాటి, కురచైన (о росте); ~ое здание ఎత్తులేని భవనం 2. (небольшой) తక్కువ, సరసమైన; ~ая цена సరసమైన ధర 3. (посредственный) మధ్యరకం, హీన, నాసియైన; ~ое качество మధ్యరకం (హీన) నాణ్యం 4. (неблагоприятный) హీనమైన, అంత ఎక్కువ కాని; ~ое мнение హీనమైన (అంత ఎక్కువ కాని) అభిప్రాయం

негатив м фото నెగటివ్

негативный I фото నెగటివ్

негативный II (отрицательный) వ్యతిరేకార్థకమైన, కాదనే; ~ ответ వ్యతిరేకార్థకమైన (కాదనే) జవాబు

негашёный: ~ая известь కాల్చి ఆర్చని సున్నం, కర్చన ఆమ్లజనిదం

негде нареч. 1. (некуда) ఖాళీ (జాగ్) లేదు; ~ поставить стол టేబుల్ పెట్టడానికి ఎక్కడా ఖాళీ జాగ్ లేదు; ~ сесть కూర్చోడానికి చోటు (ఖాళీ) లేదు 2. (неоткуда) ఎక్కడనుంచి లేదు; ~ взять денег ఎక్కడనుంచి డబ్బు తీసుకోవడానికి లేదు

негибкий 1. వంగని, గడుసైన 2. перен. నడలు బాటు లేని, పట్టు విడుపులు లేని; ~ая политика నడలు బాటు (పట్టు విడుపులు) లేని విధానం

негласный రహస్య, జనాంతికమైన; ~ый надзор రహస్య నిఘా; ~ым образом రహస్యంగా (జనాంతికంగా)

неглубокый 1. తోతులేని; ~ая река తోతులేని నది 2. (находящийся на незначительной глубине) తోతులేని, మెరకలో వున్న; ~ое дно తోతులేని అడుగు; ~ие корни మెరకలోవున్న వేళ్లు 3. (недостаточно основательный) తోతులేని, మిడిమిడి; ~ие знания తోతులేని (మిడిమిడి) జ్ఞానం 4. (не достигший значительной степени) గాఢంకాని; ~ий сон [కోడి] కునుకు; ~ое чувство గాఢంకాని అనుభూతి

неглубокий 1. తెలివైన, తెలివెల (о человеке); వివేకవంతమైన (о выражении лица) 2. (о содержании) మంచి, తెలివితక్కువ కాని; ~ совет మంచి సలహా (సూచన)

него мест. 1. рд. и вн. от он అతన్ని, వాడిని 2. рд. и вн. от оно దాన్ని

негодность ж అనర్హత, అయోగ్యత, పనికిరానితనం; приводить в ~ పనికి రాకుండా చేయు, పాడుచేయు; приходить в ~ పాడైపోవు (ломаться); అరిగిపోవు (изнашиваться)

негодный 1. తగని, పనికిరాని, పనికిమాలిన, అనర్హమైన; ~ к употреблению పనికిరాని 2. разг. (дурной, скверный) పనికిమాలిన, నీచుడైన

негодование с ఆగ్రహం, అధిక కోపం, క్రోధం; приводить кого-л. в ~ ఒకరిని కుపితునిచేయు, ఒకరికి కోపం (ఆగ్రహం) కలిగించు; приходить в ~ కోపపడు, కుపితుడగు

негодовать несов. (на вн., против рд.) (మీద) కోపం కలిగివుండు, (పట్ల) ఆగ్రహించు

негодяй м దుర్మార్గుడు, నీచుడు, బద్మావు
негостеприимный అతిధి సత్కార స్వభావం లేని
негр м నీగ్రో

неграмотность ж 1. నిరక్షరాస్యత, చదువు లేమి, నిరక్షరత 2. (отсутствие знаний в какой-л. области) అజ్ఞానం, అవిద్య

неграмотный 1. చదువు రాని, నిరక్షరాస్యుడైన 2. в знач. суц. м నిరక్షరాస్యుడు 3. (недостаточно знающий свою специальность) తన పని సరిగా తెలియని 4. (содержащий ошибки) తప్పులతో కూడిన, వ్యాకరణ విరుద్ధమైన

негрёнок м నీగ్రో బాలుడు

негритянка ж నీగ్రో స్త్రీ

негритянский нీగ్రో; ~ танец నీగ్రో డాన్సు (నాట్యం, నృత్యం)

негромкий మెల్లని, నెమ్మదైన; ~ вóзглас మెల్లని కేక; ~ гóлос సన్నని (తో) గొంతు

недávний తాజా, ఇటీవలి, ఈమధ్య; ~не события ఇటీవలి ఘటనలు; до ~его времени నిన్న మొప్పటి (ఇటీవలి) వరకూ (దాకా), ఈమధ్య వరకూ
недávно нареч. ఈమధ్య, ఇటీవల, కొద్దికాలం కిందట (క్రితం), [నిన్న] మొన్న

недалёкий 1. (по расстоянию) అనతి దూరంలో వున్న, దగ్గరి 2. (по времени) ఇటీవలి [కాలం], ఇటీవల (о прошлом); సమీప (о будущем); ~ое бóдущее సమీప భవిష్యత్తు; ~ое прóшлое ఇటీవల 3. (неумный) వివేకరహితమైన, చమత్కారంలేని

недалекó нареч. 1. ఎక్కువ దూరం కాని; он пошёл ~ అతను ఎక్కువ దూరం వెళ్లలేదు 2. в знач. сказ. (о расстоянии) ఎంతో దూరం లేదు; до гóрода ~ నగరానికి ఎంతో దూరం లేదు, నగరం అనతి దూరంలో వుంది 3. в знач. сказ. (о времени) ఎక్కువ

НЕГ — НЕД

Н

дూరంలోలేదు, దగ్గరలోనే వుంది; весна ~ వసంతం ఎక్కువ దూరంలో లేదు, వసంతం దగ్గరలోనే వుంది

недалёко нареч. см. недалекó

недальний см. недалёкий 1

недальновидный దూరదృష్టి లేని, ముందుచూపు లేని, ముందు యోచన లేని; ~ая политика ముందు చూపు (దూరదృష్టి) లేని విధానం

недáром нареч. 1. (небесполезно) ఉద్దేశరహితం (ఊరకే) కాని 2. (не без оснований) కారణంలేనిది (హేతురహితం, నిరాధారం) కాని; ~ говорят, что... అని ఊరకే అనరు

недвйжимость ж స్థిరాస్తి

недвйжимый నిశ్చలమైన, కదలించరాని; ~ человек నిశ్చిష్టతుడు

недвусмысленный నిర్ద్వంద్వమైన, అనందిగ్ధమైన
недействительный చెల్లని, చెల్లరాని, పనికి రాని; ~й бюллетень చెల్లని ఓటు; билет недействителен టికెట్టు పనికి రాదు, చెల్లని టికెట్టు; признавать ~м చెల్లనేరదని (చెల్లదని) ప్రకటించు

неделикатный: ~ вопрос అమర్యాదకరమైన (ప్రశ్న); ~ человек సుకుమారం కాని మనిషి

неделимый 1. (не подлежащий разделу) అవిభాజ్యమైన, అభాజ్య, అభేద్యమైన 2. мат. అభాజ్య
недёлный [వారం]రోజుల; ~ зáработок వారం [రోజుల] జీతం

неделлй ж వారం, ఏడు రోజులు; на этой ~е ఈ వారంలో; на прóшлой ~е గత (క్రితం) వారంలో; чéрез ~ю ఒక వారం తర్వాత

недисциплинированный క్రమశిక్షణ లేని

недобóр м బకాయి, బాకీ, కొరత, తక్కువ; ~ студентов విద్యార్థుల కొరత, విద్యార్థులు తక్కువ
недоброжелáтельный అమిత్ర, విముఖ, అయిష్టమైన; ~ый человек అమిత్ర వైఖరి కలిగినవాడు, స్నేహభావం లేనివాడు; ~ая улыбка అయిష్టమైన నవ్వు

недоброжелáтельство с విముఖత, పెడముఖం, అయిష్టం, అయిష్టత; относиться с ~м к кому-л. ఒకరిపట్ల విముఖత (అయిష్టం) చూపించు

недоброкáчественный హీన నాణ్యంగల, చెడిపోయిన, నాసి[యైన]; ~й продóкт చెడిపోయిన ఆహార పదార్థం; ~е товары నాసి సరుకులు

недобробóвестный నమ్మదగని (о человеке); శ్రద్ధలేని అశ్రద్ధగా చేసిన, అశ్రద్ధ అయిన (о работе); అసమంజసమైన (о поступке)

НЕД — НЕД

недобры́й 1. జాలిలేని (*о человеке*); మంచితనం లేని (*о взгляде*) 2. (*плохой*) చెడ్డ, అశుభ; ~ая весть చెడ్డ (అశుభ) వార్త

недоваренный పచ్చి, కచ్చా పచ్చా, బాగా (సరిగా) ఉడకని

недоверие с అవనమ్మకం, అవిశ్వాసం, అభిశంసనం; взаимное ~е పరస్పర అవనమ్మకాలు; питать ~е к кому-л. ఒకరిమీద అవనమ్మకం (అవిశ్వాసం) కలిగివుండు; выразить правительству вóтум ~я ప్రభుత్వం పట్ల అవిశ్వాసం ప్రకటించు, ప్రభుత్వంపై అభిశంసన తీర్మానం చేయు

недоверчивый నమ్మకం లేని, అవనమ్మకస్తుడైన; ~ взгляд నమ్మకంలేని చూపు; ~ человек అవనమ్మకస్తుడు

недовесить сов. см. недоवेशивать

неवेशивать, недовесить (вн., рд.) తక్కువ తూచు (తూకమిచ్చు)

недобольный అసంతృప్తి చెందిన (*о человеке*); అసంతృప్తిగా వున్న (*о лице*); быть ~ым దేనితోనైనా అసంతృప్తి చెందు (чем-л.); ఒకరిపైన కోపగించు (కోపం తెచ్చుకొను) (кем-л.)

недобольство с అసంతృప్తి, అసంతృప్తి; вызы- вать ~ అసంతృప్తి కలిగించు (కలుగజేయు); выра- жать ~ అసంతృప్తి తెలియజేయు (వెలిబుచ్చు)

недогадливость ж బుద్ధి కుశలతలేమి, బుద్ధి సూక్ష్మతా లోపం, మందబుద్ధి

недогадливый బుద్ధి సూక్ష్మతలేమి, మందబుద్ధి

недоглядеть сов. см. недосмотреть

недоговаривать, недоговорить (вн., рд. и без доп.) తొక్కివట్టు, దాచు

недоговорённость ж 1. (несогласованность) సమన్వయ రాహిత్యం 2. (умалчивание) తొక్కివట్టడం, దాపరికం, మౌనం

недоговорить сов. см. недоговаривать

недогрузка ж: ~ предприятия సంస్థ పూర్తి శక్తి సామర్థ్యాలతో పని చేయకపోవడం

недоделывать сов. (вн., рд.) పూర్తి చేయకపోవు, అర్థంతరంగా వదిలివేయు

недоделка ж (изъян) లోపం

недоедание с కడుపు నిండా తినకపోవడం, కడుపు మాడ్చుకోవడం

недоедать несов. (голодать) కడుపు నిండా తినకుండు, కడుపు మాడ్చుకొను

недозволенный అనుమతించబడని, సమ్మతించబడని, చట్టవిరుద్ధమైన, అక్రమ

недозрелый పూర్తిగా పండని, పచ్చి, అపక్వ

недоказанный రుజువు చెయ్యబడని, రుజువు కాని

недоказуемый రుజువు చేయ సాధ్యంకాని

недолгий కొద్ది, కాస్త; ~ое время కాస్తేపు, కొద్ది కాలం

недолго нареч. 1. కొద్ది కాలం, కాస్తేపు; длит- ся ~ కొద్ది కాలం (నేపు) ఉండు; ~ думая ముందు వెనకలు ఆలోచించకుండా 2. в знач. сказ. разг. తేలిక; ~ и заболеть జబ్బుపడడం తేలిక

недолговечный శాశ్వతంకాని, అల్పాయుష్కమైన; మన్నికలేని (непрочный); ~ое счастье మూవ్వాళ్ల ముచ్చటైన ఆనందం

недолюбливать несов. (вн.) (ఒకరిపట్ల) అంతగా ఇష్టం లేకపోవడం

недомогание с జబ్బు, అస్వస్థత; общее ~ నీరసం; чувствовать ~ ఒంటి బాగా లేకపోవు, అస్వస్థులుగా (అస్వస్థతగా) ఉండు

недомогать несов. అస్వస్థతగా (నీరసంగా) ఉండు

недомолвка ж ముభావం, మౌనం

недоношенный అకాలంగా పుట్టిన [బిడ్డ], నెల తక్కువ [బిడ్డ]

недооценивать, недооценить (вн.) తక్కువ అంచనా వేయు

недооценить сов. см. недооценивать

недооценка ж తక్కువ అంచనా

недоплатить сов. см. недоплачивать

недоплачивать, недоплатить (вн.) తక్కువ చెల్లించు; ~ 10 рублей పది రూబళ్ళు తక్కువ చెల్లించు

недопустимый అనుమతింపరాని

недоразумение с (путаница, ошибка) అసౌ ర్థం; досадное ~ విచారకరమైన అసౌరథం

недорого нареч. 1. చౌకగా, అగ్గువగా 2. перен. (легко) తేలిక

недорогой 1. చౌక [అయిన] 2. перен. (такой, к-рым не дорожат) ప్రేమపాత్రుడు (అభిమాన పాత్రుడు) కాని

недород ж పంటలు పొడవడం, నాసి పంట

недосаливать, недосолить (вн.) తక్కువ ఉప్పు వేయు

недослышать сов. (вн., рд. и без доп.) సరిగా (పూర్తిగా) వినబడకపోవు

недосмотр *м* అశ్రద్ధ, ఏమరుపాటు; по ~у అశ్రద్ధనల్ల, ఏమరుపాటునల్ల

недосмотреть *сов. (вн., рд., за тв.)* సరిగా [కనిపెట్టి] చూడకపోవు, అశ్రద్ధచేయు, తగినంత శ్రద్ధ తీసుకొనకపోవు; ~ за ребёнком పిల్లని ఏమరు

недосолить *сов. см. недосаливать*

недоспать *сов. см. недосыпать*

недоспелый *పుర్తిగా* పండని, అనక్క, పచ్చి

недоста||вать, недоста́ть (*рд.*) 1. (*не хватать*) తక్కువ పడు, లోపించు, చాలడం లేదు; мне ~ёт времени నాకు టైము చాలడం లేదు; ему ~ёт ума అతనికి తెలివి లోపిస్తోంది (తక్కువ) 2. *тк. не-сов. (отсутствовать)* నరిపోకపోవు, చాలకపోవు; ~ёт слов, чтобы выразить благодарность కృతజ్ఞతలు తెలియజేయడానికి మాటలు నరిపోలేదు (చాలడం లేదు) 3. (*быть необходимым*): мне тебя ~ёт నువ్వు లేనిదే నాకు తోచడం లేదు, నువ్వు లేనిదే నాకు బెంగగా వుంది

недоста́т||ок *м* 1. కొరత, లేకపోవడం; за ~ком времени తీరిక లేకపోవడంనల్ల; ~ок жилой площади గృహవసతి కొరత 2. (*изъян*) లోపం, దోషం, బలహీనత; иметь ~ки లోపభూయిష్టంగా వుండు

недоста́точно *нареч.* 1. తగినంత లేక (లేనందున) 2. *безл. в знач. сказ.:* у меня ~ денег నాకు డబ్బు తగినంత లేదు; у него́ ума ~ అతనికి తెలివి తక్కువ

недоста́точно||ый సరిపోని, చాలని, అరకొర, అసమగ్ర; ~ое развитие అరకొర (అసమగ్ర) అభివృద్ధి; ~ые сведения అరకొర (అసమగ్ర) సమాచారం

недоста́ть *сов. см. неоставать* 1

недоста́ча *ж* తక్కువ; в кассе обнаружилось ~ в 10 рублей కాపులో 10 రూబుళ్లు తక్కువ అయినట్లు బయటపడింది

недости́жимый అసాధ్యమైన, సాధ్యంకాని, అందరాని, అలభ్యమైన

недостове́рный కచ్చితంగా సరికాని

недостóйный 1. (*не заслуживающий чего-л.*) దేనికైనా అనర్హమైన, అయోగ్యమైన, తగని 2. (*не заслуживающий уважения*) నీచమైన; ~ постыпок నీచమైన పని

недосту́п||ый 1. అభేద్యమైన, దుర్గమమైన, అగమ్యమైన; ~ые горы అభేద్యమైన (దుర్గమమైన) పర్వతాలు 2. (*превышающий чью-л. возмозможности*) అందుబాటులోలేని 3. (*трудный для пони-мания*) దుర్గ్రహ్యమైన, గ్రహణ శక్తికి మించిన; ~та

НЕД — НЕД

Н

кни́га ~а для дете́й ఇది పిల్లల గ్రహణశక్తికి మించిన పుస్తకం, ఇది పిల్లలకు దుర్గ్రహ్యమైన పుస్తకం; ~то мне ~о ఇది నా గ్రహణ శక్తికి మించినది

недоу́г *м разг.:* ему́ ~ сделать ~то దాన్ని చేయడానికి అతనికి తీరిక లేదు; за ~ом, из-за ~а తీరిక లేనందున

недосчита́ться *сов. см. недосчитываться*

недосчи́тываться, недосчита́ться (*рд.*) పోగొట్టుకొను, నష్టపోవు; они́ недосчитали́сь тро́их ముగ్గురి పోగొట్టుకున్నారని స్పష్టమైంది; он недо-считался де́сяти рубле́й తను పది రూబుళ్లు నష్టపోయానని (పోగొట్టుకున్నట్లు) కనుగొన్నాడు (గ్రహించాడు)

недосыпа́ть, недоспа́ть తగినంత నిద్ర లేకపోవు
недосяга́емый సాధ్యం కాని, అసాధ్యమైన, అందని, అందుకో లేని; ~ иде́ал అసాధ్యమైన ఆదర్శం

недоу́бога *м и ж разг.* నన్ను ముట్టుకోకు నా మాల కాకి లాంటివాడు *м*, నన్ను ముట్టుకోకు నా మాల కాకి లాంటిది *ж*

недоумева́ть *несов.* కలవరపడు, సంభ్రమపడు, తబ్బిబ్బుపడు

недоуме́ни||е *с* కలవరం, సంభ్రమం, తబ్బిబ్బు, దిగ్భ్రాంతి; быть в ~и కలవరపడు, సంభ్రమపడు, తికమకపడు; вызы́вать ~е సంభ్రమం (దిగ్భ్రాంతి) కలిగించు, కలవరపరచు, సంభ్రమపరచు

недоуме́нный దిగ్భ్రాంత, దిగ్భ్రాంతి కొల్పే; ~ взгляд దిగ్భ్రాంత దృక్పథం; ~ вопро́с దిగ్భ్రాంతి కొల్పే ప్రశ్న

недоу́чка *м и ж разг.* అల్పజ్ఞానంగలవాడు, ఏవిషయాన్ని గురించి అయినా మిడిమిడి జ్ఞానంగలవాడు *м*, మిడిమిడి జ్ఞానం కలిగినది *ж*

недоу́ет *м* 1. (*недостача*) లోటు, కొరత, తక్కువ 2.: ~ы *мн. (погрешности)* లోపాలు, దోషాలు

не́дра *мн. прям., перен.* గర్భం; ~ земли భూగర్భం; бога́тства недр ఖనిజ సంపద; в ~х о́бщества సమాజగర్భంలో

недре́млющий జాగరూకతగా వున్న, అప్రమత్తంగా వున్న, నిర్నిద్రుడైన

не́друг *м* అహితైషుడు, శత్రువు, అమిత్రుడు

недруже́любие *с* అమిత్ర (అప్రియ, అహిత) భావం, విముఖత

недруже́любный అమిత్ర, శత్రుత్వపూరితమైన, శత్రువైన, అహితమైన

недрўжественный అమిత్ర; ~ акт అమిత్ర చర్య
недрўжн||ый ఇకమత్యంలేని, అంగీకారంలేని, ఏకాభి
(ప్రాయం లేని; ~ая семья ఇకమత్యం లేని కుటుంబం

недўг м వ్యాధి, రోగం, జబ్బు
недўрно нареч. 1. (довольно хорошо) అంత
చెడుగా లేదు, ఫరవా లేదు 2. безл. в знач. сказ.
ఫరవాలేదు, బాగానే ఉంది

недурной 1. (довольно хороший) కొంత బాగానే
ఉన్న, ఫరవా లేని 2. (о наружности) చూపుకు
ఫరవా లేదు, ఓ మోస్తరుగా కనిపించే; он недурен
собой అతను ఓ మోస్తరు అందగాడనే చెప్పాలి

недўжинный అసాధారణ[మైన]; ~ талант
అసాధారణ ప్రజ్ఞ; ~ ум అసాధారణమైన తెలివి

неё мест. 1. рд. от она ఆమె, దాని 2. вн.
от она ఆమె, దాన్ని

неестественный 1. కృతక, కృత్రిమ, అసహజమైన; ~ый цвет лица కృతక (అసహజమైన) ముఖ వర్ణం
2. (деланный, неискренний) నటించబడిన, తెచ్చి
పెట్టుకున్న, బలవంతపు; ~ая улыбка తెచ్చిపెట్టుకున్న
నవ్వు 3. (необычный) అన్యభావికమైన, మామూలు
కాని, విపరీతమైన

нежданно нареч.: ~-нежданно ఆకాశంనుంచి
ఊడిపడినట్లు, ఉన్నట్లుండి, అనుకోకుండానే

нежданний అనుకోని

нежелание с అయిష్టత, అసమ్మతం, అనిష్టం,
వైముఖ్యం

нежелательный అవాంఛనీయ[మైన]

неженатый అవివాహితుడు, బ్రహ్మచారి

неживой 1. (мёртвый) జడ, నిర్జీవ, మృత 2.
(неорганический): ~ая материя జడ పదార్థం;
~ая природа నిర్జీవ (జడ) ప్రకృతి 3. (вялый)
జడ, నిరుత్సాహపర; ~ой человек జడుడు, నిరుత్సాహ
పరుడు

нежизненный 1. (нереальный) ఆచరణయోగ్యం
కాని, అవాచరణీయమైన 2. (неправдоподобный)
అవాస్తవమైన, వాస్తవికతకు విరుద్ధమైన

нежизнеспособный జీవశక్తి లేని

нежилый 1. (необитаемый) నిర్జన[మైన], మను
షులు మనలని; комната имеет ~ вид గదిలో ఎవరూ
మనులుతున్నట్లులేదు 2. (не годный для жилья)
నివసించడానికి తగని, కాపురానికి పనికిరాని

нежить несов. (вн.) చనువు ఇచ్చు, చిత్తం వచ్చి

నట్లు పోనిచ్చు, గారాబం చేయు (баловать); ముడ్డు
చేయు, లాలించు (ласкать)

нежиться несов. బద్దకించు; ~ на оолнце
ఎండలో కాగు

нежность ж కోమలత్వం

нежн||ый 1. మృదు[వైన], కోమల[మైన], ప్రేమగల;
~ый сын ప్రేమగల (మక్కువగల) కొడుకు 2. (вы-
ражающий ласку) ప్రేమగల, ప్రేమపూరితమైన,
మక్కువగల; ~ый взгляд ప్రేమపూరితమైన చూపు
3. (приятный, мягкий) మృదు[వైన]; ~ый го-
лос మృదు (కోమల) స్వరం; ~ая кожа మృదువైన
చర్మం 4. (слабый, хрупкий) సున్నితమైన; ~ое
здоровье సున్నితమైన ఆరోగ్యం ◇ ~ый возраст
లేత వయస్సు; ~ый пол అబలబలు

незабвенный высок. ఎన్నడూ మరపురాని, మరవ
రాని, అనిస్మరణీయమైన

незабываемый అనిస్మరణీయమైన, మరపురాని, మరవ
రాని, చిరస్మరణీయమైన

незавершенный అసంపూర్ణమైన, అసమగమైన,
అసమాప్తమైన

незавидный అంతగా అపేక్షించ తగని, అసపేక్షనీయ
మైన; ~ое положение అసపేక్షనీయమైన (అపే
క్షించ తగని) స్థితి

независимо нареч. స్వతంత్రంగా ◇ ~ от че-
го-л. (తో) నిమిత్తం లేకుండా

независимость ж స్వతంత్రత, స్వాతంత్ర్యం, స్వేచ్ఛ,
స్వచ్ఛందత; политическая и экономическая ~
రాజకీయ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం

независим||ый స్వతంత్ర[మైన], స్వచ్ఛందమైన;
~ый человек స్వతంత్రుడు, అపరాధీనుడు, స్వేచ్ఛ
స్వభావుడు; ~ое решение స్వచ్ఛందమైన నిర్ణయం

независящи||й: по ~м от меня обстоятель-
ствам я не смог туда поехать నా చేతిలో (వశంలో)
లేదు కనుక అక్కడికి వెళ్లలేకపోయాను

незадолго нареч. (до рд., перед тв.) (ఇం
తకు) కొంచెం ముందు, కొద్ది కాలం ముందు; ~ до
войны యుద్ధానికి కొంచెం ముందు; ~ перед отъез-
дом బయల్దేరడానికి కొంచెం ముందు

незаконно нареч. అక్రమంగా, చట్టవిరుద్ధంగా
незаконнорожденный అక్రమ; ~ ребёнок
అక్రమ సంతానం (పుత్రుడు, పుత్రిక)

незаконный 1. చట్టవిరుద్ధమైన, అక్రమ; ~ое
хранение оружия అక్రమంగా (చట్టవిరుద్ధంగా)
ఆయుధాలు కలిగివుండడం 2. разг. (незаконнорож-
дённый) అక్రమ

незакономерный క్రమం తప్పిన, క్రమంగా లేని, ఆకమబద్ధమైన

незаконченный అసంపూర్ణ, అసమాప్త
незамедлительный తక్షణ; ~е действия తక్షణ చర్యలు

незаменимый భర్తీ చేయరాని, భర్తీ చేయడం కష్ట సాధ్యమైన; అవశ్యకమైన (очень нужный)

незамётно нареч. 1. తెలియకుండా (тайком); చాపకింద నీరులాగా (постепенно, неощутимо) 2. безл. в знач. сказ.: ~, что он устал అతను అనిసోయినట్లు కనపడడు

незамётный 1. కనబడని, అగోచరమైన; ~й след కనబడీ కనబడని జాడ 2. (незначительный) అల్పమైన, ముఖ్యం కాని; ~е изменения అల్పమైన మార్పులు 3. (не выделяющийся среди других) సాదా, అల్ప; ~й человек సాదా మనిషి, అనామధేయుడు, అనామకుడు

незамужняя పెండ్లి కాని, అవివాహిత; ~ жё- щина అవివాహితురాలు, వివాహితురాలు కాని ఆవిడ (స్త్రీ)

незамысловатый 1. (простой) సరళమైన 2. разг. (бесхитростный, простоватый) సాదా; ~ человек నిష్కపటి (సాదా) మనిషి

незаянть 1. ఖాళీగా వున్న; ~ый дом ఖాళీగా వున్న ఇల్లు; ~ое место ఖాళీ చోటు 2. (свободный) తీరికగా (ఖాళీగా) వున్న; ~ый человек ఖాళీగా వున్నవాడు 3. разг. (о времени) తీరిక [వేళ]

незапамятны 1. అనాదియైన; с ~х времён అనాదినుండి

незапятнан 1. నిష్కళంకమైన, అమలినమైన, నిర్మలమైన; человек с ~ой репутацией నిష్కళంకుడు, నిర్మలుడు

незаразный 1. (о болезни) అంటుకోని 2. (о больном) అంటు రోగి కాని

незаслуженный అనర్హమైన, తగని (полученный не по заслугам); అన్యాయమైన (несправедливый); ~ упрек అన్యాయమైన చివాట్లు, తగని మందలింపు

незатёшливый см. незамысловатый
незаурядный అసాధారణమైన, అసామాన్యమైన; ~ая личность అసాధారణమైన వ్యక్తి, అసామాన్యమైనది
незачем нареч. разг. అక్కర (ప్రయోజనం) లేదు; ~ дёлать అది చేయనక్కర లేదు, అది చేసి ప్రయోజనం లేదు

незащищённый (నుంచి) రక్షింపబడని, అరక్షితమైన
незваный పిలవబడని, అనాహ్వానితుడైన, అనాహూత, అనాహూతుడైన; ~ гость అనాహూత అతిథి

НЕЗ — НЕИ

Н

нездешний разг. (приезжий) పైనుంచి వచ్చిన వాడు

нездоровит 1. несог. безл.: мне ~ся నాకు ఒంటలో బాగా లేదు, నాకు సుస్తీ చేసింది

нездоровый 1. (больной) జబ్బుగా (సుస్తీగా) వున్న, అస్వస్థుడైన; вы ~ы మీరు సుస్తీగా వున్నారు; у него ~ый вид అతడు సుస్తీగా కనిపిస్తున్నాడు, అతడు ఆరోగ్యంగా కనిపించడం లేదు 2. (вредный для здо- ровья) ఆపాయకరమైన, హానికరమైన; ~ый климат హానికరమైన (అనారోగ్యకరమైన) వాతావరణం 3. перен. (ненормальный) అనారోగ్యకరమైన; ~ая ат- мосфера అనారోగ్యకరమైన వాతావరణం

нездоровье с సుస్తీ, అస్వస్థత

незнакомец м అపరిచితుడు, కొత్తవాడు, ముఖం ఎరుగనివాడు

незнакомка ж అపరిచితురాలు, కొత్తామె, అపరిచిత స్త్రీ

незнакомый 1. అపరిచితమైన, పరిచితం కాని, పరిచయం లేని, కొత్త; ~ город కొత్త (పరిచితం కాని) పట్టణం; ~ человек అపరిచితుడు 2. (не имеющий познаний в чём-л.) (తో) పరిచయం లేని; ~ с современной литературой సమకాలీన సాహిత్యంతో పరిచయం లేని[వాడు]

незнание с అజ్ఞానం, జ్ఞాన లోపం, తెలియమి

незначительный 1. చిన్న, స్వల్ప; ~ое боль- шинство స్వల్ప (కొద్ది పాటి) మెజారిటీ 2. (мало- важный) స్వల్పమైన, ముఖ్యం కాని; ~ые успехи స్వల్పమైన (ముఖ్యంకాని) విజయాలు

незрелый 1. అపరిపక్వ; ~ый плод పచ్చి (పసరు) కాయ, కనుగాయ 2. перен. అపరిణత; ~ый поэт అపరిణత కవి; ~ая мысль అపరిణత ఆలోచన

незримо అగోచరమైన, కంటికి కనబడని

незыблемый అచల, అచంచల, మార్చరాని, సుస్థిర; ~ый принцип అచంచల (సుస్థిర) సూత్రం; ~ая ве́ра в победу విజయమింద అచంచల విశ్వాసం

неизбежно нареч. అనివార్యంగా

неизбежность ж అనివార్యత

неизбежный అనివార్యమైన, తప్పించుకోరాని, తప్పనిసరి

неизведанный 1. పరిశోధింపబడని; ~е страны పరిశోధింపబడని (పరిశీలించబడని) దేశాలు 2. (не пере- житый раньше) తెలియని, ఎరుగని; ~е чувства తెలియని అనుభూతులు

неизвестно безл. в знач. сказ.: ему ~ об

НЕИ — НЕЙ

этом దాన్ని గురించి అతనికి తెలియదు; никому ~, где... ఎక్కడో ఎవరికీ తెలియదు; что ещё ~ ఇది ఇంకా తెలియదు (తేటతెల్లం కాలేదు)

неизвестность ж 1. తెలియనితనం, తెలియకుండా వుండడం; находиться в ~и относительно чего-л. దేనినైనా గురించి తెలియకుండా వుండు 2. (незаметное существование) అనామకత్వం, పేరు ప్రఖ్యాతులు లేమి; он жил в ~и అతను అనామకుడుగా బతికాడు, అతను పేరు ప్రఖ్యాతులు లేకుండా బతికాడు

неизвестный 1. తెలియని, అపరిచిత, ఎరగని, అజ్ఞాత, కొత్త; ~ остров తెలియని (కొత్త) ద్వీపం 2. (не пользующийся известностью) ఊరూ పేరూ లేని, అప్రసిద్ధ, అనామక; ~ художник అప్రసిద్ధ చిత్రకారుడు 3. в знач. суш. м కొత్తవాడు, తెలియనివాడు; приходил ~ కొత్తవాడు (తెలియనివాడు) వచ్చివెళ్ళిపోయాడు

неизгладимый మరపురాని, చెరగని; что оста- вило ~ое впечатление ఇది మరపురాని (చెరగని) ముద్రవేసింది

неизлечимый మానని; ~ая болезнь మానని రోగం

неизменность ж మార్పు చెందమి, నిర్వికారత
неизменный (постоянный) మార్పు చెందని, మారని, మార్చరాని

неизмеримый లెక్కించరానంత (неисчислимый); అపరిమితమైన, బ్రహ్మాండమైన, అపారమైన (огромный)
неизученный అధ్యయనం చేయని, పరిశీలించని
неимение с: за ~м времени తీరిక (ఛైము) లేనందున

неимовёрный అతి, నమ్మరానంత; с ~ой бы- стротой అతి వేగంగా; с ~ым трудом, с ~ыми трудностями అతి కష్టంతో

неимущий 1. బీద, పేద 2.: ~ие в знач. суш. мн. లేనివాళ్ళు, పేదవాళ్ళు

неинтересный 1. అనాసక్తికరమైన 2. разг. (не- красивый) చూపులకు అసామ్యంగా కనిపించే

неискоренный నిర్మూలం చేయరాని, నిర్మూలించరాని
нейскренний నిష్కవటం (మనః పూర్వకం) కాని, కపటమైన

нейскренность ж కాపట్యం
неискушенный అనుభవం లేని, అనుభవ రహిత
неисполнимый సాధించరాని, నెరవేర్చరాని; ~ое желание సాధించరాని (నెరవేర్చరాని) ఆశ

неиспорченный అమాయక; ~ ребёнок అమాయకుడైన బిడ్డ

неисправимый 1. తీర్చిదిద్దరాని, సరిదిద్దరాని 2. (упорный) మొండి, స్థిర

неисправность ж లోపం; ~ машины కారులో లోపం

неисправный 1. (имеющий повреждения) లోపంగల 2. (неаккуратный): ~ плательщик సకాలంలో చెల్లించనివాడు

неисследованный పరిశీలించబడని, పరిశోధించబడని
неиссякаемый తరగని; ~ая энергия తరగని శక్తి (ఉత్సాహం)

нействование с కోపాన్మత్తత, కోపాద్రేకం, ఉగ్రకో ధం, అగ్రహవేశం; приходить в ~ కోపాద్రేకం (కోపావేశం) పొందు, కోపాన్మత్తుడగు

нействовать несов. నిష్ఠులు కక్కు, మండి పడు (о человеке); చెలరేగు (о стихии)

нейстовый 1. ఉదేకమైన, రునరునలాడే; ~ во- торг అతిపారవశ్యం, అత్యానందం 2. (очень сильный) ప్రచండమైన, ఉగ్రమైన, ప్రబలమైన, ముమ్మరమైన; ~ ураган తుపాను (ప్రచండమైన) గాలి

неистощимый см. неиссякаемый
неистребимый నిర్మూలించరాని

неисцелимый книжн. కుదరని, నయంకాని, తీరని
неисчерпаемый అక్షయమైన, తరగని, శోషింపని; ~ая энергия తరగని (శోషింపని) ఉత్సాహం (శక్తి); ~ые природные богатства తరగని ప్రకృతి సంపద
неисчислимый లెక్కించరానంత, లెక్కకు మించిన (మీరిన), అగ్రణ్యమైన

ней мест. 1. от. от она́ ఆమెకు, దానికి 2. пр. от она́: о ~ ఆమె (దాని) గురించి

нейлón м నైలాన్
нейрохирургия ж న్యూరో సర్జరీ, శస్త్రవైద్యం

нейтрализа́ция ж 1. полит. (действие) తటస్థీకరణ[ం] 2. (ослабление) న్యూట్రలైజేషన్, ఉదాసీనత 3. хим. తటస్థీకరణ[ం], ఉదాసీనత

нейтрализовать несов. и сов. (вн.) 1. по- лит. తటస్థం చేయు, తటస్థీకరించు 2. (ослаблять) న్యూట్రలైజ్ (ఉదాసీనం) చేయు; ~ чье-л. влияние ఒకరి ప్రభావాన్ని న్యూట్రలైజ్ చేయు 3. хим. తటస్థీకరించు, ఉదాసీనం చేయు

нейтралитет м తటస్థత; полити ка ~а తటస్థ విధానం; нарушать ~ తటస్థతను ఉల్లంఘించు; со- хранить ~ తటస్థంగా వుండు, తటస్థతను నిలబెట్టుకొను

нейтра́льность ж తటస్థత, నిష్పక్షికం, నిష్పక్షికత

нейтральны||й в разн. знач. తటస్థ; ~й ра-
ствóр хим. తటస్థ (ఉదాసీన) ద్రావణం; ~й чело-
вёк నిష్పృశ్ఠికుడు, తటస్థుడు; ~е страны తటస్థ
దేశాలు

нейтрíно с нескл. физ. న్యూట్రీనో
нейтрón м физ. న్యూట్రాన్
нейтрóнный физ. న్యూట్రాన్; ~ая бóмба
న్యూట్రాన్ బాంబు

некапиталистический పెట్టుబడిదారీయేతర; ~
путь развйтия పెట్టుబడిదారీయేతర అభివృద్ధి పంథా

неквалифицированный 1. నేర్చులేని, నిపుణతలేని;
~ рабочий నిపుణతలేని (నేర్చులేని) కార్మికుడు, అనిపు
ణుడు 2. (о работе) అనిపుణమైన, నిపుణత లేని

нέкем мест. тв. от некого ఎవరూ లేరు; егó
~ заменить అతని స్థానంలో ఉండదగినవారు ఎవరూ
లేరు, అతని బదులు ఈ పనిచేసేవారెవరూ లేరు

нέкий мест. ఒక, ఒకానొక, ఎవరో; ~ Иванов
ఒక (ఎవరో, ఒకానొక) ఇవనోవ్

нέкогда I нареч. в знач. сказ. (нет време-
ни) సమయం (తీరిక) లేదు; мне ~ నాకు సమయం
(తీరిక) లేదు

нέкогда II нареч. (когда-то) ఒకప్పుడు, ఒకాన్
కప్పుడు, అనగా అనగా, మున్ను

нέкого мест. ఎవడు, ఎవరు; мне ~ послать
పంపించడానికి ఎవరూ లేరు

некомпетёнтн||ый 1. అసమర్థమైన; ~ый чело-
вёк అసమర్థుడు; ~ое мнёние అసమర్థమైన అభిప్రాయం
2. (не имеющий полномочий) అర్హతా రహిత
మైన, అనర్హమైన, దక్షతలేని

нέкому мест. от. от некого ఎవరూ లేరు;
~ отдать письмó లేఖ అందించడానికి ఎవరూ లేరు

некоррёктный అమర్యాదకరమైన, బండ్లయైన; ~
постýпок అమర్యాదకరమైన ప్రవర్తన (పని); ~ чело-
вёк అమర్యాదస్తుడు, మర్యాదలేనివాడు

нέкотор||ый мест. 1. కొంత; ~ое время కొంత
కాలం; до ~ой стёпени, в ~ой стёпени కొంత
మట్టుకు; с ~ых пор కొంత కాలంనుంచి (వరకు)
2.: ~ые в знач. сущ. мн. కొందరు, కొంతమంది;
~ые из них వారిలో కొందరు ◇ ~ым образом
ఏదో విధంగా

некрасивый 1. సుందరం కాని, వికారమైన 2. разг.
(непорядочный) అశ్లిలమైన; ~ поступок అశ్లిలమైన
పని (ప్రవర్తన)

некредитоспосóбность ж దివాలా, దివాళా
некредитоспосóбный диваля [తీసిన]

НЕЙ — НЕЛ

Н

некритический విమర్శనాత్మకం కాని

некрóлог м మృతుని చరిత్ర

некстáти нареч. 1. (не вовремя) అసమయంగా,
అసమయంలో, అకాలంలో; приходíть ~ అసమయంలో
వచ్చు 2. (неуместно) అసమచితంగా, అనందర్భంగా,
సమచితం కాని; сказа́ть что-л. ~ ఏదో అనందర్భంగా
అను

некта́р м 1. миф. అమృతం 2. бот. పూదేనె,
పూదేనియ

нέкто мест. ఒక, ఒకానొక, ఎవరో; ~ Иванов
ఒకానొక (ఎవరో) ఇవనోవ్

нέкуда нареч. ఎక్కడికి...లేదు; идтí ~ ఎక్కడికి
వెళ్లేందుకూ లేదు

некультóрность ж (бескультуре) సంస్కార
లోపం (రాహిత్యం), అనాగరికత

некультóрный కుసంస్కారపు

некурящи||й 1. పాగతాగని, సిగరెట్లు కాల్చని 2.
в знач. сущ. м పాగతాగనివాడు, సిగరెట్లు కాల్చని
వాడు; вагóн для ~х పాగతాగనివారికోసం బోగీ
(పెట్టె)

нелáдно нареч. в знач. сказ.: здесь что-то ~
దీనిలో ఏదో లోపం (పంక) వుంది

неладý мн. разг. 1. (ссоры) పోట్లాటలు, కల
హాలు, కలతలు 2. (неполадки) లోపాలు, చిక్కులు

нелáсковый అనురాగం లేని, మధురం కాని, ఆదరణ
చూపని; ~ приё́м ఉదాసీన స్వాగతం

нелега́льн||ый అజ్ఞాత, చట్టవ్యతిరేక, చట్టవిరుద్ధ,
రహస్య; ~ая литерату́ра చట్టవిరుద్ధ (రహస్య)
సాహిత్యం; па́ртия перешла́ на ~ое положё-
ние па́ртьі అజ్ఞాతంగా (రహస్యంగా) పనిచేయసాగింది

нелёгкий 1. (тяжёлый) తేలిక (చులుకన) కాని
2. (трудный) సులభం కాని, కష్టమైన; что ~ труд
ఇది సులభమైన పని కాదు, ఈ పని సులభం కాదు

нелёпость ж అసంగతత్వం, అసంగతం, అనందర్భత,
అసమంజసత

нелёпый అసంగతమైన, అసమంజసమైన, అనందర్భ
మైన

нелётн||ый: ~ая погóда విమాన ప్రయాణానికి
అనువుకాని వాతావరణం

нелíшние нареч. в знач. сказ. అది అప్రస్తుతం
కాదు; ~ отме́тить ప్రస్తావించదగినదేలే, ప్రస్తావించడం
అప్రస్తుతంకాదు (సమచితమే)

НЕЛ — НЕМ

нелішній అనావశ్యకం కాని, పనికి వచ్చిన[ది], పనికి వచ్చే[ది]

нелюбк||ий 1. (неуклюжий) అడ్డదిడ్డంగా వుండే; ~ий человек అడ్డదిడ్డంగా వుండే మనిషి 2. (неприятный) ఇబ్బందిగా వున్న; попадаться в ~ое положение ఇబ్బందిలో పడు

нелюбко нареч. 1. వికృతంగా; ~ повернуться వికృతంగా తిరుగు 2. в знач. сказ. (об ощущении неудобства) అసౌఖ్యంగా, సుఖంగా లేదు, అసౌకర్యంగా వుంది, సౌఖ్యంగా లేదు; здесь сидеть ~ ఇక్కడ కూర్చోడం సౌఖ్యంగా లేదు 3. в знач. сказ. (о чувстве смущения) ఇబ్బందిగా వుంది, కలవరపడు, బితుకు బితుకుగా వుండు; мне стало ~ నాకు ఇబ్బందిగా వుంది, నేను కలవరపడ్డాను, నేను బితుకు బితుకు మంటూ వున్నాను

нелюбкость ж 1. (неуклюжесть) అడ్డదిడ్డత్వం 2. (чувство смущения) ఇబ్బంది, కలవరం, కలవరపాటు, తత్వరం

нелогичность ж అతార్కికం, తర్కవిరుద్ధం, హేతువిరుద్ధం, బేనబబు

нелогичный అతార్కికమైన, తర్కవిరుద్ధమైన, బేనబబైన

нелзя нареч. в знач. сказ. 1. (невозможно) అసాధ్యం; ~ не признать గుర్తించక తప్పదు; на него ~ полагаться అతన్ని విశ్వసించడం అసాధ్యం 2. కూడదు (не следует); విషేధం (не дозволено); ~ терять ни минуты ఒక్క నిమిషం కూడా వృథా చేయడానికి వీలులేదు; такие вещи делать ~ ఇలాంటి పని చేయకూడదు; здесь курить ~ ఇక్కడ సిగరెట్లు తాగ (కాల్చి) కూడదు, ఇక్కడ సిగరెట్లు కాల్చడం నిషేధం; ему ~ есть мяса అతనికి మాంసాహారం నిషేధం ◇ ~ не согласиться с вами మీతో ఒప్పకోక తప్పదు; ~ ли сделать это? ఇది [చేయడం] సాధ్యమేనా?; как ~ лучше సాధ్యమైనంత మేలుగా (ఉత్తమంగా)

нелюбэзный అమర్యాదకర[మైన], అలక్ష్య; ~ при-ём అమర్యాదకరమైన (అనాదరణ పూర్వకమైన) ఆతిథ్యం; ~ человек అమర్యాదపడుడు

нелюбимый అప్రియమైన, ఒక్కని, మెచ్చని

нелюбовь ж అప్రీతి, జగుప్ప, ఏవగించు, అయిష్టత

нелюдимый కలుపుగోలుతనం లేని; ~ человек కలుపుగోలుతనం లేనివాడు

нём мест. пр. от он и оно: о ~ అతన్ని గురించి м, దాన్ని గురించి с

немáло нареч. 1. (довольно много) చాలా,

ఎక్కువ, ఎంతో; он перечитал ~ книг అతను చాలా పుస్తకాలు చదివాడు; он ~ повидал అతను చాలా చూశాడు 2. (очень, довольно сильно) చాలా, ఎంతో, విశేషంగా

немаловажный తక్కువ ప్రాముఖ్యం కాని (కాదు); ~ фактор తక్కువ ప్రాముఖ్యంగల విషయం కాదు

немáлы||й తక్కువ కాదు, గణనీయమైన; ~й вес బరువు తక్కువ ఏమీ కాదు; ~е деньги గణనీయమైన మొత్తం; двáдцать лет — срок ~й ఇరవై యేళ్ళ తక్కువ వ్యవధి కాదు

немéдленно нареч. అంతలోనే, తక్షణమే, [వెను] వెంటనే, హుటాహుటిని

немéдленный తక్షణమైన, అలస్యంలేని

немéдля нареч. см. немéдленно

немётъ, онемётъ 1. (становиться немым) మూగ అగు, మూగవోవు 2. перен. అవాక్కగు; оне-мётъ от удивления ఆశ్చర్యంతో అవాక్కగు 3. (це-пенеть, коченеть) తిమ్మిరెక్కు, కొరడుబారు; егó рúки онемели от хóлода చలికి అతని చేతులు బిగిసి పోయాయి (కొరడుబారాయి)

нéмец м జర్మన్ వాడు, జర్మనీ దేశస్థుడు

немéцкий జర్మన్; ~ язык జర్మన్ భాష

немилосёрдно нареч. (очень сильно) దారుణంగా, వివరీతంగా

немилосёрдный разг. (очень сильный) దారుణమైన, వివరీతమైన; ~ морóз దారుణమైన చలి

неми́лост||ь ж అభిమానం కోల్పోవడం; быть в ~и у когó-л. ఒకరి అభిమానానికి దూరం అగు; впа-даться в ~ь అభిమానం కోల్పోవు

немини́ем||ый అనివార్యమైన, తప్పనిసరియైన; что ~о ఇది అనివార్యం

нёмка ж జర్మనీ దేశస్థురాలు, జర్మన్ స్త్రీ

немно́гие см. немно́гий 1 и 3

немно́гий 1. тк. мн. కొద్ది, కొంచెం; в ~их слова́х కొద్ది మాటల్లో; за ~ими исключения-ми కొద్ది మినహాయింపులతో 2.: ~ое в знач. суц. с కొద్ది, కొంచెం; ~ое, что он вспомнил అతను జ్ఞాపకం చేసుకున్నది కొద్ది (కొంచెం) 3.: ~ие в знач. суц. мн. (о людях) కొద్దిమంది; вернулись ~ие కొద్దిమంది [మూత్రమే] తిరిగి వచ్చారు ◇ ~им бо́ль-ше కొద్ది (కొంచెం) పెద్దగా (о размере); కొద్ди (కొంచెం) ఎక్కువగా (о количестве)

немно́го нареч. 1. కొంచెం, కాస్త, కొంత, కొద్ది; కొంతమంది (о людях); ~ со́лни కొంచెం (కాస్త) ఉప్పు; подождите меня ~ నాకోసం కొంచెం సేపు అగు;

я знаю об этом ~ ఈ విషయం నాకు కాస్తా కూస్తా తెలుసు 2. (слегка) కొంచెం, కొద్దిగా

немногословный 1. (об ответе и т. п.) కొద్ది మాటల్తో చెప్పబడిన, సంక్షిప్తమైన 2. (о человеке) మితభాషి

немногочисленный 1. అల్పసంఖ్యాక (సంఖ్యాకుల); ~ое общество అల్పసంఖ్యాకుల సంఘం 2.: ~ые мн. (имеющиеся в небольшом количестве) కొద్ది; ~ые средства కొద్ది డబ్బు

немножко нареч. разг. см. немного

немногий 1. మూగమైన 2. в знач. суш. м మూగ, మూగవాడు; ~ая мూగది 3. (выражаемый без слов) మూగ; ~ое обожание మూగ ఆరాధన ◇ ~ое кино ఫైలెంట్ సినిమా

немолодой వయస్సు మల్లిన; ~ человек వయస్సు మల్లినవాడు

немонопольный గుత్తేతర

немота ж మూగతనం

немошный దుర్బలమైన, బలహీన (слабый); ఆశక్తుడైన, జబ్బు (больной); ~ человек ఆశక్తుడు, దుర్బలుడు

немошь ж దౌర్బల్యం (слабость); జబ్బు, అశక్తత (болезнь)

немы мест. от. от он и оно అతనికి మ, దానికి с; к ~ అతని దగ్గరకు (వద్దకు)

немудрено в знач. сказ. разг.: ~, что он опоздал అతను ఆలస్యం చేశాడంటే ఆశ్చర్యం ఏమీలేదు

немудреный разг. (незамысловатый) సరళమైన, సాదామైన

немыслимый ఊహితమైన, ఊహించరాని, అనూహ్యమైన

ненавидеть несов. (вн.) ద్వేషించు

ненавистник м ద్వేషి

ненавистный 1. (вызывающий ненависть) ద్వేషం పుట్టించే 2. (исполненный ненависти) ద్వేషపూరితమైన, అసహ్యకరమైన

ненависть ж ద్వేషం, పగ; питать ~ к кому-л. ఒకరిని ద్వేషించు; смотреть на кого-л. с ~ю ఒకరి వైపు (కేసి) ద్వేషపూరితమైన చూపు చూచు (సారించు, వినరు)

ненаглядный ప్రయతమమైన

ненадежный అవిశ్వసనీయమైన, విశ్వసించదగని, నమ్మరాని (не заслуживающий доверия); అంత నమ్మదగినది కాని (непрочный)

HEM — NEO

H

ненадобность ж: за ~ю అక్కర (అవసరం) లేనందున

ненадолго нареч. కొద్ది కాలంవరకు; он уезжал ~ అతను కొద్ది కాలంపాటు వెళ్లిపోతున్నాడు

ненаказуемый юр. శిక్షింపదగని, శిక్షింపరాని, శిక్షింపకూడని

ненамеренно нареч. అనుద్దేశపూర్వకంగా; он сделал то ~ అతను ఈ పని అనుద్దేశపూర్వకంగా చేశాడు; что сделано ~ ఇది తెలియక చేసిన పని

ненамеренный అనుద్దేశపూర్వకమైన, అయత్నమైన, అయత్నకృతమైన

ненападение с నిర్బుద్ధి; пакт (договор) о ~и నిర్బుద్ధ సంధి

ненасильственный అహింసాయుత; ~ые методы борьбы అహింసాయుత పోరాట పద్ధతులు

ненастье с చెడ్డ వాతావరణం

ненасытный 1. తీరని; ~ый аппетит తీరని ఆకలి 2. перен. అనంతవృద్ధిమైన, తృప్తినొందని; ~ая жажда знаний జ్ఞాన తృష్ణ

ненасыщенный хим. అసంతృప్త

ненатуральный 1. (искусственный) కృత్రిమమైన, కల్ప 2. (деланный) కపటపు, కృత్రిమమైన, తెచ్చిపెట్టుకున్న; ~ая улыбка తెచ్చిపెట్టుకున్న (కృత్రిమమైన) నవ్వు

ненаучный అశాస్త్రీయమైన

ненормальность ж 1. అస్వభావికత, అక్రమం 2. разг. (психическая) పిచ్చి, వెర్రి

ненормальный 1. అస్వభావికమైన, అక్రమమైన 2. разг. (психически больной) పిచ్చి 3. в знач. суш. м పిచ్చివాడు

ненужный అయాచితమైన, అక్కరలేని, అవసరమైన; పనికిరాని, పిచ్చిపిచ్చి (бесполезный)

необдуманный అనాలోచిత, అచింతితమైన, అవిచారితమైన; ~ шаг అనాలోచిత చర్య

необеспеченность ж జీవనోపాధి లేమి, లేమిడి

необеспеченный నిరుపేద

необитаемый నిర్జన[మైన]; ~ остров నిర్జనమైన దీవి (ద్వీపం)

необозримый విస్తారమైన, సువిశాలమైన; ~ое пространство సువిశాలమైన ప్రాంతం (ప్రదేశం)

необоснованный నిరాధారమైన, కారణం లేని, ఆధారరహితమైన; ~е обвинения నిరాధారమైన ఆరోపణలు

необработанный దున్నని, సాగుచేయని (о земле);

НЕО — НЕО

ఇంకా పనిచేసి వస్తువుగా తయారుచేయని, ముడి (*о материале*)

необразованность ж అవిద్య, విద్యాగంధ (విద్య) లోపం

необразованный చదువని, విద్యలేని, విద్యాగంధంలేని; ~ человек విద్యాగంధమెరుగనివాడు, విద్యాగంధంలేని వాడు

необратимый తిరుగులేని; ~ процесс తిరుగులేని (కమం

необременительный కష్టం కాని, సులభమైన
необузданный అదుపు లేని, విశృంఖలమైన, అడ్డులేని; ~ый гнев వెరికోపం; ~ая страсть [పని] రంధి (వ్యామోహం)

необученный శిక్షణ (తరీపు) లేని

необходимо нареч. в знач. сказ. అవసరం (అవసరంగా వుంది), అవశ్యకం (అవశ్యకంగా వుంది), వలసినది *или инф.* + అలి; ~ закончить работу в срок పని సకాలంలో పూర్తి చేయాలి (చేయడం అవశ్యకం); крайне ~ అత్యవశ్యకం

необходимость ж అగత్యం, అవసరం; అవశ్యకత (*тж. филос.*); в случае крайней ~и అపద్ధ ర్థంగా; историческая ~ь చారిత్రక అవశ్యకత

необходимый 1. (*очень нужный*) కావలసిన, అవసరమైన; ~ые мне деньги నాకు కావలసిన డబ్బు
2. (*неизбежный, обязательный*) తప్పనిసరి, అవసరమైన, కావలసిన; ~ое условие తప్పనిసరి షరతు; **предпринимать ~ые меры** అవసరమైన (కావలసిన) చర్యలు తీసుకొను; **считать ~ым** అవసరమని అనుకొను
3. филос. అవశ్యకమైన

необщительность ж కలుపుగోలుతనం లేకపోవడం
необщительный కలుపుగోలుతనం లేని, ఒంటెత్తుగా వున్న; **быть ~м** ఒంటెత్తు రామచిలుకలా[గ] వుండు

необъективный నిష్పక్షికం కాని

необъяснимый వివరణకి అతీతమైన, ఏదో తెలియని; ~ое волнение ఏదో తెలియని ఉద్వేగం; ~ое явление వివరణకి అతీతమైన ఘటన

необъятный విస్తారమైన, అపారమైన, బ్రహ్మాండమైన

необыкновенный 1. అసాధారణ, వింతైన; в этом нет ничего ~ого దానిలో అసాధారణమైనది ఏమీ లేదు
2. (*чрезвычайный*) అపూర్వమైన, అరుదైన; ~ая красота అపూర్వమైన సౌందర్యం

необычайный అపూర్వమైన, అసాధారణమైన

необычный 1. (*особенный*) అపూర్వమైన, అపురూపమైన
2. (*непривычный*) అసాధారణమైన, విచిత్రమైన

необязательный తప్పనిసరి కాని, వైకల్పికమైన; **обязательный** (*факультативный*)

неограниченный పరిమితంలేని, అపరిమితమైన, నిరంకుశ, హద్దుపద్దు లేని; ~ая власть అపరిమితమైన అధికారం, నిరంకుశాధికారం; ~ая монархия నిరంకుశ రాజరికం; ~ая свобода నిర్బంధాలు (హద్దుపద్దు) లేని స్వేచ్ఛ; ~ое право పరిమితంలేని (అపరిమిత) హక్కు; ~ые полномочия పరిమితంలేని అధికారాలు

неодетый బట్టలు వేసుకోని, దుస్తులు ధరించని

неоднократно нареч. పదేపదే

неоднократный పదేపదే జరిగిన (*происходящий не один раз*); పదేపదే చేసిన (*производимый не один раз*)

неоднородный 1. (*неодинаковый*) అసమానమైన
2. (*разнородный по составу*) పోలిని, విభిన్నమైన
неодобрение с నచ్చకపోవడం, మెచ్చకపోవడం

неодобрительный: ~ взгляд అయిష్టతతో కూడిన చూపు; ~ отзыв అసనుకూలమైన విమర్శ

неодолимый 1. (*непреодолимый*) అడ్డగింపనశ్యమైన, దుర్నిరోధమైన, అపుకోలేనంత
2. (*непобедимый*) అజేయమైన

неодушевленный అచేతనమైన, జడమైన; ~ предмет అచేతన (జడ) వస్తువు

неожиданно нареч. 1. (*непредвиденно*) అనుకోకుండా, అనుకోనంత
2. (*внезапно*) అకస్మికంగా, హఠాత్తుగా, తటాకున, తక్కున

неожиданность ж 1. (*непредвиденное событие*) ఎదురు చూడనిది, అనుకోనిది
2. (*внезапность*) అకస్మికత, హఠాత్తు

неожиданный 1. (*непредвиденный*) అనుకోనంత, ఎదురుచూడని
2. (*внезапный*) అకస్మికమైన, హఠాత్తు

неоколониализм ж నయావలసవాదం

неокончательный అనిశ్చయమైన, సందిగ్ధమైన

неоконченный ముగింపబడని, పూర్తి కాని, అసమాప్తమైన

неологизм ж лингв. నవ్య (నూతన) శబ్దం

неопасный నిరసాయకరమైన, అసాయకరం కాని, ప్రమాదం లేని

неоперившийся *прямо, перен.* రెక్కలు రాని

неопишемый అపూర్వమైన (*чрезвычайный*); వర్ణనాతీతమైన, మాటకు అందని (*невыразимый*)

неоплатный తీరని, తీర్చలేని; ~ долг తీరని రుణం

неопóзнанный గుర్తు తెలియని; ~ труп గుర్తు తెలియని శవం

неопрáвданный నిరాధారమైన, రుజువులేని (необоснованный); సరిపోని, అసమర్థనీయమైన, అయిక్తమైన (нецелесообразный)

неопределённый 1. (точно не установленный) అనిశ్చయమైన 2. (неясный) అనిర్దిష్టమైన 3. (уклончивый) అస్పష్టమైన, సందిగ్ధమైన ◇ ~ая форма глагола грам. ధాతుర్థక రూపం, తమర్థం; ~ое местоимение грам. అనిర్దిష్ట సర్వనామం

неопровержímый తిరుగులేని, నిర్వివాదమైన, కాదనరాని; ~е доказательства కాదనరాని రుజువులు

неопрýтный శుభంలేని, అశుభమైన, మడ్డి (о чело-ловекe); నీటుగా లేని, చక్కగా లేని (о помещении, в одежде)

неопубликованный అముద్రిత, ప్రచురింపబడని

неóпытность ж అనుభవ లోపం (రాహిత్యం)

неóпытный అనుభవంలేని

неорганизованный అసంఘటిత, సంఘటితం కాని, వ్యవస్థీకరించని; ~е массы అసంఘటిత జనం

неорганическíй ఇనార్గానిక్, నిరింద్రియ, కర్బనేతర; ~ая химия ఇనార్గానిక్ (నిరింద్రియ, కర్బనేతర) రసాయన శాస్త్రం

неорóшáемый: ~е земли మెట్టు భూములు

неосведомлённый అజ్ఞ, అనభిజ్ఞ[మైన]

неослабевáющий అకుంఠిత

неослáбный см. неослабевáющий

неосмотрительность ж అజాగ్రత్త, అవివేకం, ఆలోచనలేమి

неосмотрительный ఆలోచనలేని, అనాలోచితమైన, వివేకములేని; జాగ్రత్తలేని, అజాగ్రత్త అయిన (неосторожный)

неосновáтельный నిర్నిమిత్తమైన, కారణంలేని

неоспорímый కాదన లేని, నిస్సందేహమైన (о факте); నిర్వివాదమైన, నిరాక్షేపణీయమైన (о доводе)

неосторóжность ж అజాగ్రత్త

неосторóжный జాగ్రత్త లేని, అజాగ్రత్త, ప్రమత్తమైన; ~ поступок అజాగ్రత్త పని; ~ человек అజాగ్రత్త (జాగ్రత్తలేని) మనిషి

неосущестvíмый అసాధ్యమైన, సాధ్యం కాని, అశక్యమైన

неотвратímый అనివార్యమైన, తప్పనిసరి అయిన; ~ая опáсность తప్పించుకో రాని ముప్పు; что ~о అది అనివార్యమైనది

НЕО — НЕП

Н

неотделímый అవిభాజ్యమైన, వేరుచేయ సాధ్యం కాని, అభిన్నమైన

неóткуда нареч. ఎక్కడా; ему ~ получить что అతనికి అది ఎక్కడా దొరకదు

неотлóжнíый జరూరు, అత్యవసరమైన, ఆవశ్యకమైన; ~ый вопрос జరూరు సమస్య; ~ая помощь ప్రాథమిక సహాయం, ప్రథమ చికిత్స; ~ое дело అత్యవసరమైన (ఆవశ్యకమైన) పని

неотлúчно нареч. నిరంతరంగా, క్షణం కూడా విడవకుండా

неотразímый 1. (о доводе, атаке и т. п.) తిరుగులేని, ఎదురులేని 2. перен. మోహరింపజేసే, ప్రగాఢ; ~ое впечатление ప్రగాఢ (మోహరింపజేసే) ముద్ర

неотстúпнíый 1. పట్టువిడువని, సడలుబాటులేని; ~ое преследование ఎడతెగని హింస (వేధింపు) 2. (постоянный) వీడించే, తీరని; ~ая боль వీడించే (తీరని) నొప్పి (బాధ)

неотчётливíый అస్పష్ట[మైన], స్పష్టంగా లేని; ~ый текст స్పష్టంగా లేని ముద్రణ; ~ое про-изношение అస్పష్ట ఉచ్చారణ

неотгёмлемíый విడదీయరాని, అవినాభావపు, అంతరూపిత, స్వతస్పీర్ధ; ~ая часть అవినాభావపు భాగం; ~ое право అంతరూపిత (స్వతస్పీర్ధ) హక్కు

неофашизм м నయా ఫాసిజం

неофициáльнíый అనధికార, లాంఛన రహితమైన; ~ое заявление అనధికార ప్రకటన; ~ые беседы అనధికార సంభాషణలు

неохóтíа ж 1. అయిష్టత, అనిష్టం; он пошёл туда с ~ой అతడక్కడికి అయిష్టతతో (అయిష్టంగా) వెళ్లాడు 2. в знач. сказ. разг.: мне ~а идти туда అక్కడికి వెళ్ళడం నాకు ఇష్టం లేదు

неохóтно нареч. ఇష్టం లేకుండా, అయిష్టంగా

неоценímый అమూల్యమైన, చెప్పనలవి కాని; ~ая услуга అమూల్యమైన (చెప్పనలవి కాని) సహాయం (సేవ)

неошутímый అగోచరమైన; కన్నీరు తుడిచే (неза-метный); ~ая помощь కన్నీరు తుడిచే సహాయం

непáрный జతతప్పిన, విడి, జతలేని

непартíйный 1. (беспартíйный) పార్టీయేతర 2. (не соответствующий принципам пар-тии) పార్టీ సూత్రాలకు విరుద్ధమైన

непереводímый అనువాదించ వీలేని (సాధ్యంకాని), అనువాదానికి అందని

НЕП — НЕП

непередаваемый చెప్పరాని, చెప్పనలవి కాని, వాగతీతమైన

непереходный *грам.* అకర్మక; ~ *глагол* అకర్మకక్రియ

неписанный అలిఖిత; ~ *закон* అలిఖిత చట్టం

неплатёж *ж* బకాయి, చెల్లించకపోవడం

неплатёжеспособность *ж* చెల్లించలేకపోవడం, చెల్లించే శక్తి లేకపోవడం, దివాళా

неплатёжеспособный దివాళాకోరు

неплательщик *м* డబ్బు చెల్లించనివాడు, బకాయి పడినవాడు (*человек*); బకాయిపడిన సంస్థ (*учреждение*)

неплодородный నిస్సారమైన, నిస్సత్తువైన, సారవంతం కాని

неплохо *нареч.* ఫరవా లేదు; *что* ~ *сказано* బాగా చెప్పినది

неплох||*о*|| చెడ్డ కాదు, అదేమంత చెడ్డ కాదు; ~*ая* *мысль* అదేమంత చెడ్డ ఆలోచన కాదు

непобедимый అజేయమైన, అజేయ, అపరాజితమైన; ~ *полковник* అజేయ (ఓడించ సాధ్యంకాని) సేనాధిపతి

неповиновение *с* అవిధేయత, ధిక్కారణ (*неподчинение*); చెప్పినట్లు వినకపోవడం (*непослушание*)

неповоротливый మందకొడి (*неловкий*); చురుకు లేని (*медлительный*); ~ *человек* మందకొడివాడు, చురుకులేనివాడు

неповторимый అద్వితీయ[మైన], నిరుపమానమైన

непогода *ж*: на дворе бушевала ~ బయట వాతావరణం అధ్వాన్నంగా (పాడుగా) వుంది

непогрешимый సారపాటు పడని, అమోఘమైన, సారపాట్లకు అతీతమైన; ~ *человек* సారపాట్లకు అతీతుడు

неподалёку *нареч.* దగ్గర, అతి దూరం కాని, అనతి దూరంలో

неподвижно *нареч.* నిశ్చలంగా, అచలంగా, స్థిరంగా

неподвижный అచలమైన, స్థిరమైన (*о предмете*); నిశ్చలమైన (*о человеке*); ~ *воздух* స్తంభించిన (నిశ్చలమైన) గాలి ◇ ~ *взгляд* నిశ్చలమైన చూపు

неподдельный 1. (*подлинный, нефальшивый*) అచ్చమైన, పేసలైన 2. (*искренний*) నిష్కళంకమైన, నిజమైన, హృదయపూర్వకమైన, అవ్యాజమైన

неподкупность *ж* లంచాలకు లోబడకపోవడం (లోంగకపోవడం)

неподкупный లంచాలకు లోబడని (లోంగని)

неподобящий||*ий*|| అయుక్తమైన, అనుచితమైన, తగని; ~ *образом* అనుచితమైన పద్ధతిలో

неподражаемый అద్వితీయ[మైన], అనమాన[మైన], అనుకరింపశక్యం కాని

неподсудный *юр.* కోర్టు అధికారం కిందకు రాని, శిక్షాస్పృతి కిందకు రాని

неподходящий తగని, అనుచితమైన, అసమంజసమైన; సరిపోని (*о вещи*); ~ *момент* తగని (అనుచితమైన) సమయం (తరుణం), అసమయం

неподчинение *с* ఆజ్ఞాభంగం, ధిక్కారణ, ధిక్కారం, అవిధేయత; ~ *власть* అధికారపట్ల అవిధేయత; ~ *судебному постановлению* కోర్టు తీర్పు ధిక్కారణ, కోర్టు ధిక్కారం

непозволительный ఆక్షేపించదగిన, అనుమతించరాని (తగని)

непознаваемый అగోచరమైన, అప్రజ్ఞేయమైన, అగ్రహ్యమైన

непоколебимость *ж* దృఢిమ, దృఢత్వం; దృఢమనస్కత (*человека*)

непоколебимый: ~*ый* *борец* за мир నిశ్చల శాంతియోధుడు; ~*ый* *довод* దృఢమైన తర్కం; ~*ый* *человек* స్థిరసంకల్పం కలిగినవాడు *м*, స్థిరసంకల్పం కలిగిన ఆమె *ж*; ~*ая* *вера* в *кого-л.* ఒకరిపై, ఆచంచల విశ్వాసం

непокорённый లోబడని, అజేయమైన

непокорность *ж* లొంగకపోవడం, అవిధేయత, మాట వినకపోవడం

непокорный తిరుగుబాటు తత్వంగల ఎదురు తిరిగే

непокрытый కప్పకోని; *с* ~*ой* *головой* తల రుమాలు (టోపీ) లేని తలతో, దిస తలతో

неполádки *мн.* (*ед.* *неполádка ж*) *разг.*

1. (*неисправности*) ఇబ్బంది, చిక్కులు; *технические* ~ సాంకేతిక వైఫల్యాలు 2. (*ссоры*) కలతలు, కలహాలు

неполноправный అన్ని హక్కులూ లేని

неполноценный లోపసహిత, పీసమైన, మ్యనమైన

неполн||*ый*|| 1. నిండు కాని, వెలితిగా వున్న; ~*ый* *стакан* కొంచెం వెలితిగా వున్న గ్లాసు 2. (*не достигший определённого размера, предела*): ~*ый* *рабочий день* తక్కువ గంటల పనిదినం; ~*ый* *успех* అసంపూర్ణ విజయం; ~*ая* *рабочая неделя* తక్కువ గంటల పనివారం; *по* ~*ым* *данным* (ప్రాథమిక (అసమగ్రమైన) సమాచారం ప్రకారం ◇ ~*ая* *средняя школа* అసంపూర్ణ సెకండరీ పాఠశాల; ~*ое* *предложение* *грам.* అసంపూర్ణ వాక్యం

непомёрный అమితమైన, అపరిమితమైన, అతి
непонимание *с* తెలియమి, అవగాహన లేకపోవడం;
взаимное ~ పరస్పర అవగాహన లేకపోవడం, ఒకరి
 నొకరు అర్థంచేసుకోలేకపోవడం

непонятливость *ж* మందబుద్ధి, చురుకుతనంలేని
непонятливый మందబుద్ధిగల; ~ человек మంద
 బుద్ధిగలవాడు, మందబుద్ధి

непонятно *нарек.* 1. అస్పష్టంగా; говорить
 ~ అస్పష్టంగా మాట్లాడు 2. *безл. в знач. сказ.:*
 ~, что он хочет сказать అతను చెప్పేది అర్థం
 చేసుకోవడం అసాధ్యం (కష్టం), అతను చెప్పేది బోధ
 పడదు; мне ~, как... అన్నది నాకు అర్థం కాలేదు
непонятный అస్పష్టమైన, అగోచరమైన; [వి]
 విత్రమైన (*странный*)

непоправимый తీరని; ~ый ущерб (вред)
 తీరని నష్టం; ~ая ошибка తిరిగి పూడ్చుకోలేని పొర
 పాటు, దిద్దుకోజాలని పొరపాటు

непорядок *м* క్రమభంగం, తారుమారు, చిందర
 పందర; ~ки в работе పనిలో తారుమారులు

непорядочный నిజాయితీ లేని (*о человеке*); నీతి
 నిజాయితీలు లేని (*о поступке*)

непоседа *м и ж разг.* కుదురులేనివాడు, చపలచిత్తుడు
м, కుదురులేనిది, చంచల మనస్కురాలు *ж*

непоседливый చపలచిత్తుడైన
непосещение *с* గైరుహాజరు, హాజరు కాకపోవడం
непосильный ~ый труд నడుం విరిగే పని;
 ~ое бремя మోయలేని భారం

непоследовательность *ж* అసంగతత్వం, అస్థిరత,
 పొదికలేమి

непоследовательный అసంగతమైన, అస్థిర, పొదిక
 లేని; ~ поступок అసంగతమైన ప్రవర్తన; ~ че-
 ловек అస్థిరుడు

непослушание *с* అవిధేయత, చెప్పినట్లు వినకపోవడం
непослушный చెప్పినట్లు వినని, అవిధేయ; ~ че-
 ловек చెప్పినట్లు విననివాడు

непосредственный 1. ప్రత్యక్ష, వాస్తవిక; ~ый
 результат ప్రత్యక్ష ఫలితం; ~ая угроза ప్రత్యక్ష
 ప్రమాదం (ముప్పు) 2. (*естественный, непри-
 нудительный*) సరళమైన, నిష్కపటమైన; ~ая
 натура సరళ (నిష్కపట) స్వభావం

непостижимый అగ్రహ్యమైన, గహనమైన, అవేద్య
 మైన; అతిగూఢమైన, నిగూఢమైన (*таинственный*)
непостоянный అస్థిరమైన, నిలకడలేని (*о человеке*);
 మారుతున్న (*о погоде*)

непостоянство *с* అస్థిరత, చంచల స్వభావం

НЕП — НЕП

Н

непохожи ~ий పోలి, పోలికలేని, అసభ్యమైన; быть
 ~м на кого-л. ఒకరితో పోలిక లేకపోవు

непочатый *разг.* నిండు, పూర్తి ◇ ~ край
 рабóты బోలెడు పని, ఎడతెగని (ఎడతెరిపిలేని) పని
непочтительный మర్యాదలేని, గౌరవ హీనమైన
неправд ~а *ж* అబద్ధం, అసత్యం, బొంకు; что ~а
 ఇది అబద్ధం; говорить ~у అబద్ధమాడు ◇ всеми
 правдами и ~ами అందితే జాబ్బు, అందకపోతే కాళ్ళు,
 ఏ విధంగానైనా సరే

неправдоподобный అసంభావ్యమైన, అప్రాయకమైన
неправильно *нарек.* 1. (*не по правилам*)
 క్రమరహితంగా, అనియతంగా, అక్రమంగా, తారుమారుగా
 2. (*ошибочно*) పొరపాటుగా, తప్పుగా; ~ понимать
 అపార్థం చేసుకొను; ~ представлять తప్పుగా తెలియ
 జేయు

неправильный 1. క్రమరహితమైన, నమంజనం
 కాని; ~ое воспитание చెడ్డ (క్రమరహితమైన)
 పెంపకం; ~ое развитие క్రమరహితమైన అభివృద్ధి
 2. (*ошибочный*) తప్పుడు, పొరపాటు; ~ый путь
 కుపథం, తప్పు జాబు; ~ое произношение తప్పుడు
 ఉచ్చారణ; ~ое употребление అప్రయోగం, తప్పు
 ఉపయోగం ◇ ~ый глагол грам. అనియత క్రియ;
 ~ая дробь мат. అక్రమ భిన్నం

неправомерный చట్ట (న్యాయ) విరుద్ధమైన
неправомерный అధికారం లేని
неправотá *ж* తప్పు, పొరపాటు

неправы ~ий 1.: вы ~ మీరు చేసేది (చెప్పేది)
 తప్పు (పొరపాటు, నిజం కాదు), మీరు పొరపాటు పడు
 తున్నారు 2. *уст. (несправедливый)* అన్యాయమైన

непрактичный 1. వ్యావహారిక జ్ఞానం లేని 2. (*не-
 выгодный, неудобный*) అసౌకర్యమైన, మన్నికలేని,
 మన్ని

непревзойденный 1. అద్వితీయ [మైన], సాటిలేని
 2. (*достигший крайней степени*) సాటిలేని, పోటీ
 లేని; ~ая глупость సాటిలేని మూర్ఖత్వం

непредвиденный ముందుగా తెలియని, ఊహించని,
 అనుకోని

непреднамеренный అనుద్దేశపూర్వకమైన, గుడ్డి
 వాలు

непредубежденный దురభిమానం లేని, దురభిమాన
 రహితమైన

непредумышленный *см.* непреднамеренный
непредусмотренный ~ий అనుకోని, ముందుగా తెలియని

(అలోచించని); ~е расходы అనుకోని (కేటాయించబడిన) ఖర్చులు

непреклонность ж కఠినత్వం

непреклонный కఠినమైన, కఠినమైన; ~ая воля కఠినమైన (దృఢ) సంకల్పం; ~ая воля к победе విజయం సాధించాలనే దృఢ సంకల్పం; **оставаться** ~ым అతి పట్టుదలగా వుండు

непрекращающийся నిర్విరామ, విడువని, నిరవధికమైన, అనంతమైన, తెంపులేని; ~ дождь జడి (నిరవధికంగా పడుతున్న) వర్షం (వాన)

непеложный 1. స్థిరమైన, నిర్వికల్పమైన, అస్థిరత; ~ый закон నిర్వికల్పమైన (స్థిరమైన, అస్థిరత) నియమం 2. (неоспоримый) సరమ, దుర్వారమైన, నిర్వివాదమైన, నిరాశ్చర్యకరమైన; ~ая истина దుర్వారమైన (నిర్వివాదమైన) సత్యం

непременно нареч. తప్పనిసరిగా, తప్పకుండా, నిశ్చయంగా, రూఢిగా, శుభంగా; он к вам ~ зайдёт అతను మీదగ్గరకి తప్పకుండా (తప్పనిసరిగా, నిశ్చయంగా, రూఢిగా) వస్తాడు; эта работа должна быть ~ сделана ఆ పని చేయక తీరదు (తప్పదు)

непременноый తప్పనిసరి (обязательный); అవసరమైన (необходимый); ~ое условие తప్పనిసరి షరతు

непреодолимый అధిగమించరాని, దుర్వారమైన, దుర్బలమైన, అపరాధి; ~ое желание దుర్బలమైన (అపరాధి) కోరిక; ~ое препятствие అధిగమించరాని అటంకం (అడ్డు)

непреркаемый నిర్వివాదమైన, సంశయంపడని, నిరాశ్చర్యకరమైన; ~ авторитет ప్రామాణికమైన, నిరాశ్చర్యకరమైన నాడు

непрерывно нареч. నిరంతరంగా, ఎడతెగకుండా

непрерывный ఎడతెగని, ఎడతెగపే లేకుండా, నిరవధికమైన, నిరంతరమైన, అవిచ్ఛిన్నమైన; ~й процесс производства నిరంతరమైన ఉత్పత్తి క్రమం; ~й рост యెడతెగని పెరుగుదల; ~е дожди నిరవధికంగా (అనంతమైన, ఎడతెగపే లేకుండా) పడుతున్న వర్షాలు

неприветливый అమిత్ర; ~ взгляд అమిత్ర దృష్టి; ~ тон అమిత్ర స్వరం; ~ человек అమిత్ర వైఖరికల మనిషి

непривлекательный అనాకర్షణీయమైన, విరసమైన

непривычный 1. అసాధారణమైన; ~ая обстановка అసాధారణమైన వాతావరణం (పరిస్థితులు) 2.

(не имеющий привычки) అలవాటు లేని; ~ый к труду పనిచేయడం (పనిచేసే) అలవాటు లేని

неприглядный см. непривлекательный

непригодныйый తగని, పనికిరాని, ఉపయోగపడని, యోగ్యం కాని; эти места ~ для жизни ఈ ప్రాంతాలు నివాసయోగ్యం కావు

неприемлемый 1. అంగీకరింపదగని, అమోదయోగ్యం కాని 2. (недопустимый, nepозволительный) అనుమతించరాని

неприемный : ~ день విజిలెన్స్ చూడని రోజు

неприкосновенность ж అనుల్లంఘనీయత, ఆశంఢత, ప్రతిరక్షణ; ~ личности వ్యక్తి అనుల్లంఘనీయత; дипломатическая ~ దౌత్య ప్రతిరక్షణ (భద్రత, రక్షణ)

неприкосновенный: 1.: ~ запас దాచిపెట్టిన నిల్వలు, కేటాయించిన నిధులు, రిజర్వు నిధులు 2. юр. రక్షిత

неприкрашеный నగ్న, తేలు; ~ая истина నగ్న సత్యం; в ~ом виде ఉన్నది ఉన్నట్టుగా ఉన్న

неприкрытый 1. (незакрытый) మూపివేయని, మూయని 2. (непокрытый) కప్పని 3. перен. (откровенный) బహిరంగ, నగ్న, పచ్చి; ~ая ложь శుద్ధ (పచ్చి) అబద్ధం

неприличый అసభ్యమైన, సిగ్గునూలిన; ~ое поведение సిగ్గునూలిన ప్రవర్తన; ~ые выражения బండ్లుబాతులు, అసభ్యమైన వాగుడు

неприменимый అన్వయించని, అన్వయించజాలని

неприметный 1. (незаметный) అగుపడని, అగోచరమైన 2. (непримечательный) సాదా, సాధారణమైన

непримиримость ж రాజీలేమి, పాతపాపము

непримиримый 1. రాజీలేమి, సడలుబాటులేని; ~ая борьба రాజీలేమి (సడలుబాటులేని) పోరాటం 2. (таким, к-рый нельзя согласовать) పాపగని, సమాధాన పరచజాలని; ~ые противоречия పాపగని వైరుధ్యాలు

непринужденно нареч. ఇబ్బంది లేకుండా, హాయిగా

непринужденный చనువైన; ~ разговор చనువైన (హాయిగా కులాసాగా జరిగిన) సంభాషణ; ~ тон చనువైన వైఖరి

неприсоединение с: политика ~я అతీన విధానం

неприсоединившийся: ~еся страны అతీన దేశాలు

неприспособленный వ్యవహార జ్ఞానం లేని, అలవాటు లేని; ~ человек వ్యవహార జ్ఞానంలేనివాడు, అలవాటులేనివాడు

непристойность ж 1. (свойство) అసభ్యత, అశ్లిలత 2. అశ్లిలమైన మాటలు (слова); అసభ్యమైన ప్రవర్తన (поступок)

непристойный||**ый** అసభ్యమైన, అశ్లిలమైన; ~ая речь అసభ్యమైన వాగ్వినియోగము; ~ое поведение అసభ్యమైన ప్రవర్తన

неприступный||**ый** 1. దుర్గమమైన, అజేయమైన, అభేద్యమైన, అలంఘనీయమైన; ~ая крепость అభేద్యమైన (అలంఘనీయమైన) కోట (దుర్గం); ~ые скалы దుర్గమమైన పర్వతాలు 2. (высокомерный) గర్వం, అహంకారపూరితమైన, మిడిసిపాటైన

непритворный||**ый** మనఃపూర్వకమైన, నిష్కపటమైన, మాయలులేని, కల్లాకపటంలేని; ~ый смех మనఃపూర్వకమైన (నిష్కపటమైన, కల్లాకపటంలేని) నవ్వు; ~ая правда మాయలులేని సంతోషం

неприятзательный అల్పసంతోషకర, సరళమైన; ~ вкус సరళమైన అభిరుచి; ~ человек అల్పసంతోషి

неприхотливый అన్నిటికీ సర్దుకుపోయే (సరిపెట్టుకునే) (о человеке); సాదా, తేలికగా పెరిగే (о растениих)

неприятненный వైరభావంతో కూడిన, అమిత్రమైన **неприятнь ж** వైరభావం, వెగలు, పగ

неприятель м собир. శత్రువు

неприятельски||**ий** శత్రు; ~е войска శత్రు సైన్యలు (సైన్యం)

неприятно нареч. 1. నచ్చకుండా, బాధాకరంగా 2. безл. в знач. сказ.: мне ~ ఇది నాకు నచ్చదు; что очень ~ ఇది చాలా బాధాకరంగా (అసహ్యకరంగా) వుంది

неприятность||**ь ж** దిగులు, బాధ, దురవస్థ; చీకు చింతలు; мелкие ~и చిల్లర దిగుళ్లు; у меня ~и నాకుదిగులు పట్టుకుంది

неприятн||**ый** 1. అప్రియమైన, నచ్చని; ~ый человек అప్రియమైనవాడు, నచ్చనివాడు 2. (вызывающий неудовольствие) అప్రియమైన, నచ్చని; ~ый разговор అప్రియమైన సంభాషణ; ~ое дело నచ్చని పని

непробудны||**ый**: ~и сон గాఢ నిద్ర; спать ~м сном మొద్దులాగా (గాఢంగా) నిద్రించు

непроглядн||**ый**: ~ый мрак కటిక (కారు) చీకటి; ~ый туман దట్టమైన (చొరరాని) పొగమంచు; ~ая ночь కటిక చీకటి రాత్రి, గాఢాంధకారంగా వున్న రాత్రి

непродолжительно||**ый** కొంచెం, అల్ప; в течение ~ого времени త్వరలో, కొంచెం కాలంలో, అల్ప కాలంలో

НЕП — НЕП

Н

непродуктивный ఫలించని, అనుత్పాదక; ~ труд అనుత్పాదక శ్రమ

непродуктивный ఆలోచనా రహితమైన, బాగా ఆలోచించని

непроезжий: ~ая дорога బండి పోజాలని దారి, ఇరుకు దారి

непроизводительный||**ый** అనుత్పాదకమైన, వృథా, వ్యర్థ; ~ый труд అనుత్పాదకమైన (వృథా) శ్రమ; ~ая затрата сил శక్తిని వృథా చేయడం, వ్యర్థ శ్రమ; ~ые расходы వ్యర్థ (వృథా) ఖర్చులు

непроизвольно нареч. అప్రయత్నంగా అనుద్దేశ పూర్వకంగా

непроизвольно||**ый** అప్రయత్నపూర్వకమైన, అనుద్దేశ పూర్వకమైన; ~ жест అనుద్దేశపూర్వకమైన (అప్రయత్నమైన) సంజ్ఞ (సైగ)

непромокаемый వాటర్ ప్రూఫ్; ~ плащ వాటర్ ప్రూఫ్ కోటు, రెయిన్ కోటు

непроницаем||**ый** చొరబడని; ~ый для воды నీరు చొరబడని, నీరంధ్రమైన; ~ый для звука ధ్వని చొరబడని; ~ая тьма కటిక చీకటి, కారు చీకటి

непропорциональный||**ый** అనమమైన, సాష్టానం లోపించిన, అననుపాత; ~ое развитие అనమ (సాష్టానం లోపించిన, అననుపాత) అభివృద్ధి; ~ое телосложение వికృత శరీరం

непростительный||**ый** క్షమించరాని, క్షమించలేని, క్షంతవ్యం కాని; ~ая халатность క్షమించరాని (క్షమించలేని) అశ్రద్ధ, క్షంతవ్యం కాని నిర్లక్ష్యం; что ~о ఇది క్షంతవ్యం కాదు

непроходим||**ый** 1. దుర్గమమైన, అభేద్యమైన, అలంఘనీయమైన; ~ый лес దుర్గమమైన అడవి; ~ая грязь దుర్గమమైనంత చిక్కని బురద 2. перен. разг. వట్టి, పచ్చి; ~ый дурак వట్టి మూర్ఖుడు; ~ое невежество పచ్చి (వట్టి) అజ్ఞానం

непрочно||**ж** గట్టితనం లేమి, బలహీనత, దుర్బలత్వం

непрочно||**ый** 1. బలహీనపు, దుర్బలమైన; ~ая постройка బలహీనపు (సులభంగా నశించే, దుర్బలమైన) కట్టడం; ~ые ботинки గట్టివి కాని బూట్లు 2. перен. అస్థిర, అనిశ్చితమైన; ~ый мир అస్థిరమైన శాంతి; ~ое положение అనిశ్చితమైన (అస్థిరమైన) పరిస్థితి

непрощен||**ый** పిలవని (незванный); అవాంఛనీయమైన, అనావశ్యకమైన (нежелательный); ~ый гость

పిలవని అతిథి; ~ое вмешательство అనావశ్యకమైన (అవాంఛనీయమైన) జోక్యం

непьющий సారాయి తాగని; ~ человек సారాయి తాగనివాడు

неработоспособный: ~ человек అశక్తుడు

нерабочий: ~ий день సెలవు రోజు; ~ая обстановка పనిచేయడానికి సరియైన వాతావరణం కాదు; ~ее время పని చేసే కాదు; выполнять работу в ~ее время పని చేసే కాని సమయంలో పనిచేయు

неравенство с అసమానత, అసమానత్వం; социальное ~ సాంఘిక అసమానత; экономическое ~ ఆర్థిక అసమానత

неравнóдушны||й నిర్లక్ష్యం కాని; ~й к сладостям మిఠాయి పట్ల వ్యామోహంగల; быть ~м к кому-л. ఒకరితో మోహంలో పడు

неравнóмерн||й అసమ[మైన]; ~ое развитие అసమ అభివృద్ధి

неравнóправие с [సామాజిక హక్కులలో] అసమానత

неравнóправный అసమాన; ~ договор అసమాన ఒప్పందం; ~ человек సమాన హక్కులు లేనివాడు

неравн||й в разн. знач. అసమాన, అసమ[మైన]; ~ый брак ఒకదని వివాహం, అతని పెండ్లి; ~ая борьба అసమ పోరాటం; ~ые силы అసమ బలాబలాలు; ~ые шансы అసమాన అవకాశాలు

нерадйивость ж తగిన శ్రద్ధ లేకపోవడం, నిర్లక్ష్యం, సోమరితనం

нерадйив||й: ~ый человек తగిన శ్రద్ధ లేనివాడు, సోమరిపోతు; ~ое отношение అశ్రద్ధ వైఖరి

неразберйха ж разг. క్రమరాహిత్యం, తికమక, తారుమారు, గందరగోళం

неразбóрчивый 1. (неясный) చదవరాని, స్పష్టంగా లేని, జిలుగుగా వున్న 2. (невнятный) అస్పష్టమైన 3. (невзыскательный) అన్నిటికీ నర్మకునే; ~ в еде తిండి విషయంలో అన్నిటికీ నర్మకునే [వాడు], తిండి విషయంలో ఏ పట్టింపులూ లేని[వాడు] 4. (беспринципный) నీతినియమాలు లేని; ~ в срьдствах సాధనాల్లో నీతినియమాలు లేని

неразвитóй 1. పెరుగుదలలేని, అభివృద్ధి చెందని 2. (умственно) మానసికంగా (బౌద్ధికంగా) వెనుకబడిన (పెరగని)

неразгóвóрчивый: ~ человек మితభాషి

нераздéльн||й విడదీయరాని, అవిభాజ్యమైన, అవిభక్త; ~ое имущество юр. ఉమ్మడి (అవిభక్తి) ఆస్తి

неразличимый అస్పష్టమైన

неразлúчный||й ఎడబాయని, వీడని; ~е друзья వీడని స్నేహితులు

неразрешéнный 1. (запрещённый) నిషేధించబడిన 2. (нерешённый) అపరిష్కృతమైన; ~ вопрос అపరిష్కృతమైన సమస్య

неразрешимы||й పరిష్కార (పరిష్కరింప) సాధ్యం కాని; ~е противорéчия పరిష్కార సాధ్యం కాని అంతర్వైరుధ్యాలు

неразрýвно нареч. విడదీయ రాని (రానిదిగా)

неразрýвн||й విడదీయరాని, అవినాభాస; ~ая связь теóрии и прáктики సిద్ధాంత ఆచరణల అవినాభాస సంబంధం

неразúмный అవివేకి (о человеке); అసమంజసమైన (о поступке и т. п.)

нерасположение с అయిష్టత, ఏవగింపు

нерасположенны||й అయిష్ట, పరాజ్ఞులుడైన; быть ~м к кому-л. ఒకరిపట్ల పరాజ్ఞులుడగు (అయిష్టుడగు)

нерастóримый అద్రావ్య, అవిద్రావ్య

нерастóржím||й అభేద్య, అవినాభాస, తెగని; ~ая дружба అభేద్య మైత్రీ; ~ые úзы తెగని సంబంధం

нерастóрóпно нареч. మందకొడిగా

нерастóрóпный మందమైన, స్తబ్ధమైన, అలసమైన; ~ человек మందమతి, మందకొడి

нерасчётлив||й 1. దుర్వ్యయపరుడైన, మితవ్యయం లేని, దుబారాచేసే 2. (не основанный на расчёте) అంచనా లేని, దుర్వ్యయంచేసే, జాగ్రత్త లేని; ~ая трáта దుర్వ్యయం; ~ые движéния అంచనా లేని కదలికలు

нерациональн||й హేతువిరుద్ధమైన, వివేచనా రహితమైన, ఆచరణ విరుద్ధమైన

нерв м 1. анат. నాడీ, నరం 2. разг.: у негó больные ~ы అతనికి నరాల జబ్బు వుంది; у негó ~ы не в порядке అతనికి నరాల బలహీనత ఉంది ◇ желéзные ~ы ఉక్కు నరాలు; что дéйствует мне на ~ы అది నాకు చికాకు కలిగిస్తోంది

нервйровать несов. (вн.) చికాకు పరచు (కలిగించు)

нервничать несов. మానసిక ఉద్రేకాలతో ఊగిపోతూ వుండు, ఉద్రేకం చెందు, ఉద్రేకపడు (волноваться); చికాకుపడు (испытывать раздражение)

нервн||й 1. నాడీ, నరాల; ~ая система నాడీ మండలం; ~ое заболевание నరాల వ్యాధి 2. (разд-

ражательный) సులభంగా ఉద్రేకపడే, చికాకుపడే
3. (связанный с возбуждением нервов) ఉద్విగ్న
[పూరిత] మైన; ~ая дрожь గగురుపాటు; ~ая
жизнь ఉద్విగ్న [పూరిత]మైన జీవితం; ~ые жёсты
ఉద్విగ్న[పూరిత]మైన కదలికలు 4. разг. (полный
тревог) ఉద్వేగం కలిగించే, ఉద్విగ్నపరచే; ~ая работа
ఉద్వేగం కలిగించే పని, ఉద్విగ్నపరచే పని

нервозность ж చికాకు, ఉద్రేకం

нервозный см. нервный 2, 3

нереальность ж 1. (фантастичность)
కల్పన, మాయ, అవాస్తవికత 2. (невыполнимость)
అసాధ్యత

нереальный 1. (фантастический) కల్పితమైన,
అవాస్తవికమైన 2. (невыполнимый) అసాధ్యం, సాధ్యం
కాని

нерегулярно нареч. క్రమ విరుద్ధంగా

нерегулярный క్రమ విరుద్ధమైన, క్రమము లేని,
(క్రమం (వరుస) తప్పిన, క్రమభంగమైన

нерёдкий అరుదు కాని, తరచుగా జరిగే, సర్వసామా
న్యమైన

нерёдко нареч. అరుదు కాని, తరచుగా జరిగే,
తరచుగా

нерентабельный లాభంలేని, లాభం రాబట్టని, గిట్టు
బాటు కాని

нёрест м చేపలు గుడ్డు పెట్టే కాలం

нерешённый అసరిష్కృత, పరిష్కరించని, అపరి
ష్కృతంగా వున్న; ~ вопрос అసరిష్కృత సమస్య

нерешительность ж సంశయం, తటపటాయించు,
సంకోచం, ఊగిసలాట; быть в ~и సంశయించు, సంకో
చించు

нерешительный సంకోచం గల, సంశయాత్మక,
స్థిరనిశ్చయం లేని; ~ поступок స్థిరంకల్పం లేని
ప్రవర్తన; ~ тон సంకోచ ధోరణి; ~ характер
సంశయాత్మక (అస్థిర, సంకోచ) స్వభావం; ~ человек
శంకితుడు, సంశయాశువు

нержавеющий తినివేయని, క్షయకరణ గుణం లేని,
తుప్పు పట్టని; ~ая сталь స్టెయిన్ లెస్ స్టీల్, తుప్పు
పట్టని ఉక్కు

неритмичность ж ఒడుదుడుకులు, ఎగుడుదిగుళ్లు;
~ в работе పనిలో ఒడుదుడుకులు (ఎగుడుదిగుళ్లు),
పని ఒడుదుడుకులతో (ఎగుడుదిగుడుగా) సాగుతోంది

неритмичный లయబద్ధం కాని; ఒడుదుడుకులతో
కూడిన (о работе предприятия и т. п.)

нёрвный 1. (негладкий) కరుకైన, ఎగుడుదిగు
డులు గల; గతుకుల (о дороге и т. п.); గరుకైన

НЕР — НЕС

Н

(шершавый); ~ая дорога ఎగుడుదిగుడు (గతుకుల)
మార్గం 2. (кривой) తొంటి, కొంకి, వంకర, వంకర
టింకర; ~ая линия కొంకి (వంకర) గీత 3. (не-
равномерный) అస్తవ్యస్తమైన, ఎగుడుదిగుడైన; ~ый
пульс అస్తవ్యస్తంగా కొట్టుకుంటున్న నాడి; ндтй ~ым
шагом ఊగుతూ నడుచు 4. (неуравновешенный):
~ый характер ఎగుడుదిగుడుల స్వభావం

нерусский రష్యనేతర, రష్యన్ కాని

нерушимый అవిచ్ఛిన్నమైన, అవిచ్ఛేద్యమైన, అభేద్య
మైన; ~ый союз అవిచ్ఛిన్నమైన ఐక్యత; ~ая дружба
అభేద్యమైన మైత్రీ

неряха м и ж ఎబ్బెరాసి (ఏబ్బెరాసి) మనిషి, శుభ్రత
లేనివాడు, ఎడ్డి మనిషి м; శుభ్రం లేని ఆమె, ఎడ్డిగా
వుండే స్త్రీ ж

неряшливый 1. (неопрятный) శుభ్రం లేని,
ఎడ్డి (о человеке); మురికిగా (ఎడ్డిగా) వున్న (శుభ్రం
లేని) (о одежде) 2. (небрежный) శ్రద్ధ లేని,
నిర్లక్ష్యమైన, అశ్రద్ధయైన

несамостоятельный స్వాతంత్ర్యం లేని, అస్వతం
త్రమైన (о государстве); అస్వతంత్రుడైన (о чело-
веке); స్వతంత్రమైనది (తన స్వతంత్రం) కాని, అరుపు
తెచ్చుకున్న (о работе, стиле)

несбывшии się నిజం కాని, ఫలించని; ~аяся
мечта నిజం కాని ఆశ, ఫలించని ఆశ

несбыточныи అసాధ్యమైన, సాధ్యం కాని; ~е
мечты గాలి మేడలు, పగటి కలలు

несварение с: ~ желудка мед. అజీర్తి,
అజీర్ణం, అగ్నిమాంద్యం

несведущий జ్ఞానం లేని, ఎరుగని, ఎరుక లేని; ~
человек అజ్ఞాని, జ్ఞానం లేనివాడు

несвежии 1. (испорченный) చెడిపోయిన, పాసి
పోయిన; ~е продукты చెడిపోయిన (పాసిపోయిన) ఆహార
పదార్థాలు 2. разг. (устарелый) తాజా కాని, పాత
బడిన, కొత్తదనం కోల్పోయిన 3. (о белье и т. п.)
మాసిన

несвоевременный సమయం కాని (తప్పిన), అకాల
మైన, వేళదప్పిన; అసందర్భమైన (неуместный)

несвойственныи సహజం కాని, అసహజమైన,
అలవాటు లేని; с ~м ему (для него) вниманием
అతనికి సహజం కాని (అలవాటు లేని) శ్రద్ధతో, అసహజ
మైన శ్రద్ధతో

несвященныи అనంగతమైన, ఆకుకు అందని పోకు
పొందని; ~ая речь అనంగతమైన మాటలు

несгибáемый 1. వంగని 2. *перен.* (*непреклонный*) దృఢచిత్తము గల, తొంగని, పట్టువిడుపులు లేని
несговóрчивость ж మూర్ఖత్వం, పెడసరం, అవిసయం, తలబిరుసు

несговóрчивый పెడసరమైన, మూర్ఖమైన, తల బిరుసుగల

несгорáемый నిప్పుచేత కాలని; ~ шкаф ఇనుప పెట్టె

несдérжанность ж అనయమం, విచ్చలవిడి, సంయమ రాహిత్యం (తీవ్రం)

несдérжанн||ый 1. నెరవేర్చని, తప్పిన; ~ое слóво (*обещáние*) తప్పిన మాట, నెరవేర్చని (తప్పిన, ఉపేక్షించిన) వాగ్దానం 2. (*не умеющий владеть собой; резкий*) నిగ్రహం లేని, అదుపు తప్పిన, సంయమ రాహిత్యమైన

несерьёзно нареч.: ~ относиться к чему-л. తృణీకరించు, తృణీకార (తేలిక) భావంతో చూచు

несерьёзн||ый 1. తృణీకార, తేలిక; ~ый человек గాంభీర్యత లేని మనిషి; ~ое отношение తృణీకార (తేలిక)వైఖరి 2. (*незначительный*) అముఖ్యమైన, చిల్లర; ~ое дело చిల్లర వ్యవహారం

несимметри́чный అసౌష్ఠ్యవాకార, అసౌష్ఠ్యవ
несимпатичный అనాకర్షణీయమైన

нескла́дный 1. వక్రంగా వున్న, వికారమైన, అవకరమైన 2. (*неумело выраженный*) అసంగతమైన, ధారాళం కాని, నత్తులు కొడుతూ చేసే (ప్రసంగం)

несклоня́емый грам. అవ్యయమైన

не́сколько||о I числ. కొన్ని, కొద్ది; ~о дней నాలుగైదు రోజులు, కొన్నాళ్లు; ~о книг కొన్ని పుస్తకాలు; ~о человек కొద్దిమంది; увеличивать в ~о раз కొన్ని రెట్లు పెంపొందించు ◇ в ~их словах కొద్ది మాటలలో

не́сколько II нареч. కొంచెం; эта книга ~ дороговáта ఈ పుస్తకం ధర కొంచెం ఎక్కువగా వుంది; он был ~ удивлён అతను కొంచెం ఆశ్చర్యపడ్డాడు

несконча́ем||ый ఆగని, అనంతమైన, నిరంతరాయమైన, అంతులేని; ~ый дождь అనంతమైన (నిరంతరాయమైన) వర్షం; ~ая дорога అనంతమైన మార్గం, తరగని బాట; ~ые разговоры అనంతమైన (అంతు లేని) సంభాషణలు

нескро́мный 1. (*хвастливый*) నమ్రత లేని, వినయ రాహిత్యమైన 2. (*бесцеремонный*) మర్యాద రాహిత్య

మైన, మర్యాద లేని, సంస్కార రాహిత్యమైన 3. (*неприличный*) సిగ్గుమాలిన, అజ్ఞా రాహిత్యమైన

нескрыва́емый మరుగుపరచని, దాచబడని

несло́бный 1. (*простой*) సరళమైన, సాదా అయిన 2. (*нетрудный*) కష్టం కాని

неслы́ханный కనివిని ఎరగని; ~ случай కనివిని ఎరగని సంఘటన

неслы́шно нареч. చప్పుడు చేయకుండా, చడిచప్పుడూ లేకుండా; ходить ~ చప్పుడు చేయకుండా అడుగు వేయు

неслы́шный వినపడని, అన్వనిక, అస్పృల; ~ звук అన్వనిక (అస్పృల, వినపడని) ధ్వని

несменя́емый శాశ్వత, తొలగించబడని; తొలగించ పీలులేని (*о деталях*)

несме́тный అగణితమైన, అసంఖ్యాకమైన, అగణ్యమైన

несмо́лкаемый ఆగని, నిరంతరాయమైన, ఎగతెగి

несмотря́ предлог (на *вн.*): ~ на అప్పటికీ, -నా; ~ на дождь వర్షం పడినప్పటికీ (పడినా); ~ на что అయినా కూడా; ~ ни на что ఏది ఎలా వున్నప్పటికీ

несмы́слом||ый చెరపరాని, చెరగని, మాయని; ~ое пятно́ *прям., перен.* మాయని మచ్చ

несно́сн||ый సహించరాని, నష్టించరాని; ~ый ребёнок సహించరాని పిల్ల; ~ый человек సహించరాని వాడు; ~ая погода భరించరాని (దుర్భరమైన) వాతావరణం

несо́блюдение с పాటించకపోవడం, ఉల్లంఘన; ~ правил నియమనిబంధనలను పాటించకపోవడం, నియమోల్లంఘన

несовершенство́летие с అప్రాప్తవయస్కుత, మైనారిటీ

несовершенство́летний 1. అవయస్కు 2. *в знач. сущ. м* అవయస్కుడు, కిశోరుడు, అప్రాప్తవయస్కుడు, మైనరు

несовершенство́нный I (*не являющийся образом*) అసమగ్రమైన, కొరతగల, దోషయుక్తమైన, అసంపూర్ణ

несовершенство́нный II: ~ вид грам. అపూర్ణ [క్రియ] రూపం

несовершенство́ство с అసమగ్రత, అసంపూర్ణత

несовместі́мость ж పానగివితనం, పరస్పర విరుద్ధత

несовместі́мый పానగిని, పరస్పర విరుద్ధమైన

несогла́сие с 1. భేదం; ~ в мнѣниях అభిప్రాయ భేదాలు 2. (*разлад*) వివాదం, వాగ్వాదం, కలత 3. (*отказ*) అంగీకారం, అనమ్మతి

несоглас||ный 1.: быть ~ным విభేదించు, భిన్నాభిప్రాయం కలిగివుండు; он ~ен с вами అతను మీకన్న భిన్నాభిప్రాయం కలిగివున్నాడు, అతను మీతో విభేదిస్తున్నాడు; он ~ен на что అతను దానికి సమ్మతించడు; он ~ен идти туда అక్కడికి వెళ్లడానికి ఒప్పుకోలేదు 2. (неслаженный) అసవ్యయమైన, సమన్వయం లేని

несогласованность ж సమన్వయ రాహిత్యం, అసవ్యయం, అసమన్వయం

несогласованный 1. సమన్వయం లేని; ~е действия సమన్వయం లేని చర్యలు 2. (не подвергнутый согласованию) అనుమతి (సమ్మతి) పొందని; ~й проект అనుమతి పొందని ప్రాజెక్టు

несознательность ж బాధ్యతా (చైతన్య) రాహిత్యం; политическая ~ రాజకీయ చైతన్య రాహిత్యం

несознательный బాధ్యత (స్పృహ) లేని, నమ్మరాని, బాధ్యతా రహితమైన

несоизмеримый 1. అనుకూలమైన, అనుగుణమైన 2. перен. (не подлежащий сравнению) సాటిలేని

несолёный చప్పటి

несокрушимый 1. అజేయమైన, అవిनाశమైన, ఘట్టమైన 2. (непреклонный, непоколебимый) దృఢ, అచంచల; ~ая вера అచంచల (దృఢ) విశ్వాసం; ~ая воля దృఢ సంకల్పం

несомненно вводн. сл. నిస్సందేహంగా, నిస్సంశయంగా

несомнённый సందేహాతీతమైన, నిస్సంశయమైన, నిస్సందేహమైన (не вызывающий сомнения); неспущенный (очевидный)

несообразительность ж మందబుద్ధి

несообразительный మందబుద్ధి గల, అవివేకియైన; ~ человек మందబుద్ధి గలవాడు

несообразный అసంబద్ధమైన, పానగని (не соответствующий чему-л.); అసంగతమైన (нелепый)

несоответствие с అసమానత, అంతరం, పరస్పర వైరుధ్యం; ~ характеров పానగని స్వభావాలు (ప్రవృత్తులు)

несостоятельность ж 1. (неплатёжеспособность) దివాళా, చెల్లించే శక్తి లేమి 2. (необоснованность, необудительность) సారహీనత, అసాప్తవం, అసమర్థనీయత

несостоятельный 1. (небогатый) నిరుపేద, పేద, బీద 2. (неплатёжеспособный) దివాళాకోరు 3. (необоснованный) నిరాధారమైన, అసమర్థనీయమైన, అసమంజసమైన, వసలేని; ~ый аргумент అసమంజస

НЕС — НЕС

Н

మైన (వసలేని) వాదన; ~ая теория నిరాధారమైన (అసమర్థనీయమైన, అసమంజసమైన) సిద్ధాంతం

неспелый అపక్వమైన, కను, కచ్చా, కటిక; ~ый плод కనుగాయ; ~ая ягода వచ్చి బెర్రీ

неспокойный 1. (возмущённый) ఉద్రేకం చెందిన, ఉద్విగ్నమైన 2. (полный тревог) ఆందోళిత, ఉద్విగ్న; ~ое время సంకుభిత కాలం (దినాలు) 3. (бурный) కల్లోలిత, సంకుభిత; ~ое море కల్లోలిత (సంకుభిత) సముద్రం

неспособность ж అసమర్థత, అసామర్థ్యం (отсутствие дарования); అశక్తత (неумение)

неспособный 1. (лишённый дарования) అసమర్థుడు; ~ к чему-л. (что, ఏమయంలో) అసమర్థుడు 2. (не умеющий делать что-л.) (కి) అసమర్థుడు; ~ к борьбе పోరాటానికి అసమర్థుడు; ~ на жертвы త్యాగానికి అసమర్థుడు

несправедливость ж అన్యాయం, అధర్మ;

несправедливый అన్యాయమైన, అధర్మమైన; ~ый приговор అన్యాయమైన తీర్పు; ~ый человек అధర్మ పరుడు; ~ая война అన్యాయమైన యుద్ధం

неспроста нареч. разг. వట్టివే; ఊరక; он пришёл ~ ఊరక రారు మహాత్ములు

несравнённый సాటిలేని, అపూర్వ, అద్వితీయమైన, అనన్యసామాన్యమైన; ~ый талант సాటిలేని ప్రతిభ; ~ая красавица అపూర్వ సుందరి

несравнимый 1. см. несравнённый 2. (совершенно разный) పోల్చరాని, సాటిలేని, అసదృశమైన, అసమానమైన

нестабильность ж అస్థిరత

нестабильный అస్థిర; ~ое положение అస్థిర పరిస్థితి

нестандартный (оригинальный) మామూలు కాని

нестареющий అజరామరమైన, నిత్యయావస్థుడైన

нестерпимый సహించరాని, తాళరాని, ఆపుకోలేని; ~ая боль సహించరాని నొప్పి

нести I несом. 1. (вн.) మోయు, మోసుకొనిపోవు, పెట్టి తీసుకవెళ్లు; ~ в руке చేత పుచ్చుకుని తీసుకవెళ్లు, చేత్తో తీసుకవెళ్లు; ~ на голове తలపై పెట్టి తీసుకవెళ్లు; ~ на плече భుజాన పెట్టి తీసుకవెళ్లు; ~ под мышкой చంకన పెట్టి తీసుకవెళ్లు 2. (вн.; влечь за собой) తీసుకువచ్చు, తీసుకునివెళ్లు; ветер несёт тучи వీసుతున్న గాలి మేఘాలను తీసుకువస్తుంది 3. перен. (вн.) తీసుకువెళ్లు; ~ учение в массы

ఉపదేశాలను ప్రజానీకంలోకి తీసుకువెళ్ళి 4. (వన.; *причинять*) తెచ్చు, తీసుకువచ్చు, కారణమగు; ~ *гнѣбель* నాశనం తెచ్చు, వినాశాన్ని కొనివచ్చు, వినాశానికి కారణమగు 5. *бездл. разг. (таб.; о запахе)* కొట్టు; *от него несёт табаком* అతడు పొగాకు కంపుగొట్టుతున్నాడు, అతని వద్ద పొగాకు గబ్బు కొడుతుంది 6. (వన.; *выполнять*): ~ *дежурство* డ్యూటీలో వుండు; ~ *караул* కావలా (కావలి) కాయు; ~ *обязанность* బాధ్యతలు నిర్వహించు; ~ *ответственность* బాధ్యత వహించు 7. (వన.; *терпеть, подвергаться*) భరించు, పడు; ~ *наказание* శిక్ష భరించు (పొందు); ~ *убытки* నష్టాలు భరించు, నష్టపడు 8. *разг. (вн.; говорить)*: ~ *вздор* పలువరించు, అర్థరహితంగా ప్రలాపించు; ~ *небылицы* కట్టుకథలు చెప్పు 9. *бездл. разг. (вн.; сильно слабить)*: *его несёт* అతనికి నీళ్ళ విరేచనాలు వెళ్తున్నాయి

нести II, снести (вн.): ~йца గుడ్లు పెట్టు *нес||тись I несов.* 1. దూసుకొని పోవు, రిప్పున వెళ్ళు; ~тись *сломя голову* దూసుకుపోవు; *облака ~ются* మేఘాలు కొట్టుకొని వస్తున్నాయి, మబ్బులు మేస్తున్నాయి 2. *перен. (распространяться, разноситься)* వ్యాపించు 3. (о времени, событиях) ఎగురు, పరుగెత్తు; *дни ~ются один за другим* రోజులు ఒకదాని వెంట మరొకటి పరుగెత్తుతాయి (ఎగురుతాయి)

нести II, снести (клать яйца) గ్రుడ్లు పెట్టు

нестойкий అస్థిరమైన, నిలువని; ~ *запах* అస్థిరమైన నాసన

нестоящий *разг.* నిష్ప్రయోజనమైన, పనికిమాలిన; ~ий *человек* పనికిమాలినవాడు, నిష్ప్రయోజకుడు, అప్రయోజకుడు; ~ее *дело* నిష్ప్రయోజనమైన విషయం, పనికిమాలిన విషయం

нестроевой *воен.* నిరాయుధ సిబ్బందికి చెందిన; ~ая *служба* నిరాయుధ సిబ్బందిలో కొలుపు

несудорожный నౌక రవాణాకి (ఒడలు పోయేందుకు) వీలులేని

несущественный అప్రధానమైన, అముఖ్యమైన, నిస్సారమైన; ~ые *разногласия* అప్రధానమైన (నిస్సారమైన) అభిప్రాయభేదాలు; *это ~о* అదేమంత ముఖ్యం కాదు

несчастливый 1. దురదృష్టవంతమైన; ~ый *человек* అదృష్టహీనుడు, దురదృష్టవంతుడు, దౌర్భాగ్యుడు, దిక్కుమాలినవాడు; ~ая *судьба* దురదృష్టకర

మైన జీవితం 2. (*неудачный*) దురదృష్టకరమైన, కలిసిరాని; ~ый *день* దురదృష్టకరమైన (కలిసిరాని) రోజు

несчастный 1. అదృష్టం లేని, అశుభమైన, దురదృష్టవంతుడైన; ~ый *ребѣнок* అశుభమైన (అదృష్టం లేని) పిల్ల; ~ая *жизнь* దురదృష్టకరమైన జీవితం 2. (*приносящий несчастье*) దురదృష్టకరమైన; ~ый *день* చెడ్డ రోజు, అశుభ దినం ◇ ~ый *случай* ప్రమాదం

несчастье *c* ఆవద, దుస్సంఘటన, ఉపద్రవం, దురదృష్టం ◇ *к ~ю* దురదృష్టవశాత్తూ, దురదృష్టవశాన

несчѣтный అనంతఖ్యాకమైన, అగణితమైన

нет 1. *бездл. в знач. сказ. (не имеется)* లేదు, లేవు, లేడు, లేరు; *у меня ~ денег* నాదగ్గర డబ్బు లేదు; *у меня ~ этих книг* ఇలాంటి పుస్తకాలు నాదగ్గర లేవు; *его ~ дома* అతడు ఇంట్లో లేడు; *их ~ дома* వారు ఇంట్లో లేరు; *здесь никого ~* ఇక్కడ ఎవరూ లేరు; ~ *сомнения* సందేహం ఏమీ లేదు; ~ *ничего лучше* దానికన్న మేల్లేనది మరొకటి లేదు 2. *отриц. частица* కాదు (*при сущ. и мест.*); లేదు (*при других частях речи*); *он доктор?* — *Нет* అతడు డాక్టరా? — కాదు (కాదు); *ты там был?* — *Нет* నువ్వు అక్కడ ఉన్నావా? — లేను; ~ *ещѣ* ఇంకా... లేదు; *он уже вернулся?* — *Нет* *ещѣ* అతడు తిరిగి వచ్చాడా? — ఇంకా రా లేదు; *ты уже прочитал эту книгу?* — *Нет* *ещѣ* నువ్వు ఈ పుస్తకం చదివావా? — ఇంకా చదవ లేదు; *вообще (совсем) ~* ఎంత మాత్రమూ కాదు; *вы нездоровы?* — *Совсем ~* మీ ఒంటల్లో బాగా లేదా? బాగానే ఉన్నానే; *он придет или ~?* అతడు వస్తాడా రాదా? ◇ *нѣт-нѣт да и ...* మధ్య మధ్య, అప్పుడప్పుడు, ఒక్కొక్కప్పుడు; *он нѣт-нѣт да и напишет письмо* అతడు అప్పుడప్పుడు రాస్తూ ఉంటాడు; *сводить на ~* వృథా (వమ్ము) చేయు; *сходить (сводиться) на ~* *разг.* వృథా అగు, వ్యర్థమగు, బూడిదలో పోసిన పన్నీరు అగు; *все наши усилия сводятся на ~* *разг.* మన ప్రయత్నాలన్నీ వృథా (వమ్ము) అవుతాయి; *его больше ~ [в живых]* అతను కాలం చేశాడు, అతను మనలో లేడు; ~ *как ~* *разг.* ఐహృ, జాడ ఏమీ లేదు

неактивный అమర్యాదకరమైన; అనుచితమైన, అసందర్భమైన (о словах, поступке); ~ *человек* అమర్యాదస్నుడు

нетвердый 1. (*мягкий*) దృఢంకాని, మృదువైన

2. (шаткий) అస్థిరమైన, తూలుతున్న, తూలుడు; ~ая походка అస్థిరమైన (తూలుడు) నడక

нетерпеливость ж అతురత, ఓర్పులేమి, అసహనం
нетерпеливый ఓర్పు లేని (о человеке); అతుర తతో కూడిన, తొందర (о движениях, жести); ~ человек ఓర్పు లేని మనిషి, అసహనపరుడు, అతురుడు
нетерпение с అతురత, తొందర, ఓర్పుమి; ожи-
дать чего-л. с ~м దేనికోసమైనా ఉప్పిళ్ళూరుతూ (అతురతతో ఎదురుచూచు); проявлять ~ నివ్వరిమీద ఉప్పట్టు వేగిరపడు, చిందులు తొక్కు

нетерпимость ж అసహిష్ణుత; ~ поведения అనూనం, సహనం లేని ప్రవర్తన

нетерпимый 1. (недопустимый) సహింపరాని ~ое поведение సహింపరాని ప్రవర్తన; ~ое поло-
жение సహింపరాని పరిస్థితి 2. సహనం లేని, అసహనం గల; ~ый человек సహనంలేనివాడు, అసహనపరుడు, సహనశీలి; ~ый к недостаткам других ఇతరుల బలహీనతల (తోపాల) పట్ల సహనంలేనివాడు (అసహనం గలవాడు)

неторопливо нареч. తాపీగా, సావధానంగా, సావకా శంగా; ~ делать что-л. ఏదైనా సావకాశంగా (తాపీగా) చేయు; ~ есть సావధానంగా తిను

неторопливый సావధానమైన, మెల్లని, తాపీ; ~ый человек తాపీగా ప్రవర్తించే మనిషి; ~ая походка పెట్టివారి నడక; ~ые движения మెల్లని కదలికలు
неточность ж 1. (выражения, подсчёта и т. п.) తప్పు, పొరపాటు, కచ్చితత్వం లోపం; ఇంచు మించు (приблизительность) 2. (ошибка) పొర పాటు

неточный 1. సరికాని, సరిలేని, కచ్చితం కాని; ఇంచుమించు (приблизительный); ~ое время సరికాని (ఇంచుమించు) సమయం; ~ое определение నల్గు (బిగిలేని, అనిర్దిష్ట) నిర్వచనం 2. (о человеке) సమయం పాటించని

нетребовательный 1. (нестрогий) మెతక 2. (неприхотливый) ఆడంబరంలేని, నిరాడంబర, డాబుద ర్పాలు లేని

нетрёзвый తాగిన, మైకంలో వున్న; в ~ом виде తాగిన పరిస్థితిలో, మైకంలో

нетрудный కష్టం కాని, సులభమైన

нетрудовой 1. см. нетрудящийся 2. (полу-
чаемый не от своего труда) అపార్జిత; ~ доход అపార్జిత ఆదాయం

нетрудоспособность ж పని చేయలేకపోవడం, పనికి అశక్తత

НЕТ — НЕУ

Н

нетрудоспособный పనికి అశక్తుడైన, అంగవికలుడైన; ~ человек పని చేయలేనివాడు

нетрудящийся పనిచేయని, కష్టించని

нётто: вес ~ నికరమైన బరువు

нёту разг. см. нет 1

неубедительный ఓప్పించలేని, కుంటి; ~е дово-
ды కుంటి వాదనలు

неуважение с అమర్యాద, అగౌరవం, అనాదరం, గౌరవహీనత; проявлять ~ к кому-л. ఒకరిని అమ ర్యాద (అగౌరవం) చేయు

неуважительно 1. తగివుండని, అపర్యాప్తమైన, తగినంత కాని; опаздывать по ~ой причине తగినంత కారణం లేకుండా ఆలస్యంగా వచ్చు, అల్పమైన సాకుతో ఆలస్యం చేయు 2. (непочтительный) అమర్యాదకరమైన; ~ый тон అమర్యాదకరమైన వైఖరి (ధోరణి, స్వరం); ~ый человек అమర్యాదస్తుడు

неуверенно нареч. సంకోచంగా

неуверенность ж సందిగ్ధత, మానసిక అనిశ్చితత్వం, జంకు; ~ в себе సందిగ్ధ (ఆత్మసందేహ) స్వభావం, సంకోచం

неуверенный ముందు వెనుకలాడే, సంకోచ (సందేహ) స్వభావంగల, అనిశ్చితమైన మనస్సుగల (о человеке); సందిగ్ధమైన (об ответе, голосе и т. п.)

неувядаемый చిరకాల, శాశ్వతమైన; ~ая сла-
ва చిరకాల (శాశ్వతమైన) కీర్తి

неувядающий см. неувядаемый

неуязка ж разг. సమన్వయ లోపం; అపార్థం (недоразумение)

неугасимый высок. 1. ఆరని, శాశ్వత; ~ый огонь శాశ్వత జ్వాల 2. перен. చల్లార్చలేని, ఆర్చ జాలని, అణచజాలని, అణచరాని; ~ое желание అణచరాని కోరిక

неугодный (కి) అనిష్టమైన, అవాంఛనీయమైన

неудача ж భంగపాటు, దురదృష్టం, వైఫల్యం, అపజయం; терпéть ~у విఫలమగు, భంగపాటు చెందు; вот (какая) ~а! ఎంత దురదృష్టం!

неудачник м దురదృష్టవంతుడు, మందభాగి

неудачный 1. కలిసిరాని, దురదృష్టవంతమైన; ~ый день దుర్దినం, కలిసిరాని రోజు; ~ая попытка వ్యర్థ ప్రయత్నం 2. (плохой) అంత బాగా లేని; ~ый снимок, ~ая фотография అంత బాగా లేని ఫోటో
неудержимый అణచుకో (అపుకో) లేని, పట్టరాని;

~ гнев పట్టరాని కోపం; ~ смех అణచుకోలేని (పట్టరాని) నవ్వు

неудобно нареч. 1. (неловко) ఇబ్బందిగా; он сидел ~ అతను ఇబ్బందిగా కూర్చున్నాడు 2. безл. в знач. сказ. (об ощущении неудобства) అసౌకర్యంగా (ఇబ్బందిగా) వుంది; здесь сидеть ~ ఇక్కడ కూర్చోడానికి ఇబ్బందిగా (అసౌకర్యంగా) వుంది 3. безл. в знач. сказ. (о чувстве смущения) ఇబ్బందిగా వుంది; мне за него ~ అతని మూలంగా సిగ్గుపడుతున్నాను 4. безл. в знач. сказ. (неуместно, неприлично) సంకోచంగా (ఇబ్బందిగా) వుంది; мне ~ идти туда аక్కడికి వెళ్ళడానికి నాకు ఇబ్బందిగా (సంకోచంగా) వుంది

неудобн||ый 1. (лишённый удобства) అసౌకర్యంగా వున్న, సదుపాయం లేని; ~ая квартира సౌకర్యాలు లేని (అసౌకర్యంగా వున్న) వాటా, సదుపాయం లేని వాటా; ~ая обувь అసౌకర్యంగా వున్న బూట్లు 2. перен. (неприятный, затруднительный) అసౌఖ్యంగా వున్న, ఇబ్బందికరమైన, అస్తవ్యస్తమైన; ~ое положение ఇబ్బందికరమైన (అస్తవ్యస్తమైన) పరిస్థితి 3. перен. (неуместный, неприличный) అసభ్యమైన, అనుచితమైన

неудобство с 1. (отсутствие удобства) అసౌకర్యం, అసౌఖ్యం 2. перен. (смущение) ఇబ్బంది, అనుభం; чувствовать (испытывать) ~ ఇబ్బందిగా (అనుభంగా) వుండు

неудовлетворённость|| ж అసంతృప్తి, అసంతృప్తి; чувство ~и అసంతృప్తి (తృప్తిలేని) భావం

неудовлетворён||ый 1. తీరని; ~ое любопытство తీరని ఉత్సుకత 2. (испытывающий чувство неудовлетворения) తృప్తి (సంతృప్తి) చెందని, అసంతృప్తి చెందిన

неудовлетворительн||ый అసంతృప్తికరమైన, అతృప్తికరమైన, అరకొర; ~е результаты అసంతృప్తికరమైన (అరకొర) ఫలితాలు

неудовольствие с అసంతోషం, అనిష్టం, కోపం; выражать ~ ముఖం ముడుచుకొను, పెడముఖం పెట్టు, అసంతోషం వెలిబుచ్చు

неужели частица вопр. నిజమేనా?, అలాగా!, అలాగునా!; ~ это правда? ఇది నిజమేనా (నిజమేనంటావా, నిజమేనంటారా)?, అలాగా (అలాగునా)?

неуживчивый కణ్ణాకోరు; ~ человек కణ్ణాకోరు **неузнаваем|| ж:** до ~и గుర్తుపట్టడానికి వీలు

లేనంతగా; изменить до ~и గుర్తుపట్టడానికి వీలులేనంతగా మార్పు (మార్చివేయు); измениться до ~и గుర్తుపట్టేందుకు వీలున్నంతగా మారిపోవు

неузнаваем||ый గుర్తుపట్టడానికి వీలులేని, గుర్తుపట్టరాని

неуклонно нареч. పట్టువిడవకుండా, స్థిరంగా, నిబ్బరంగా (твердо); నిలకడగా, ఎడతెగకుండా (постоянно, непрерывно); ~ добиваться పట్టువిడవకుండా కృషిచేయు; ~ следовать స్థిరంగా (నిబ్బరంగా) అనుసరించు

неуклонный నిలకడ, నిలకడైన, స్థిరమైన; ~ рост производительных сил ఉత్పాదక శక్తుల స్థిరమైన (నిలకడైన) పెరుగుదల

неуклюж||ий 1. అష్టావక్రమైన, ఏభాసి; ~ий человек ఏభాసి మనిషి 2. перен. వికారమైన; ~ая фраза వికారమైన వాక్యం

неукоснительн||ый книжн. కచ్చితమైన, ఖండితమైన, నియమబద్ధమైన; ~ое соблюдение дисциплины క్రమశిక్షణను కచ్చితంగా పాటించడం

неукротимый అణచరాని, అదుపులోకి తేజాలని

неуловимый 1. తప్పించుకొనే, పట్టుదొరకని, తప్పిపోయే 2. перен. కనబడీ కనబడని, అగోచరమైన (едва видимый); వినబడీ వినబడని (едва слышимый)

неумелый చేతకాని; నేర్పులేని, అనుభవంలేని (неопытный)

неумение с చేతకానితనం, నేర్పులేమి, అసామర్థ్యం

неумеренность ж అతి, మితిమీరినతనం, తీర్పులేమి

неумеренн||ый అతి, మితిమీరిన, అధికమైన; ~ый аппетит మితిమీరిన (అతి) ఆకలి; ~ое употребление сахара మితిమీరిన పంచదార వాడకం; ~ые требования మితిమీరిన కోర్కెలు

неуместный అనుచిత[మైన], అ[సమ]త[మైన], అసంగతమైన

неумный తెలివి తక్కువ, వివేకం లేని, అంతో ఇంతో బుద్ధిగల వాడు కాని (о человеке); బుద్ధిహీన (о словах, поступках); ~ человек అవివేకి, తెలివి తక్కువవాడు

неумолимый 1. (непреклонный, безжалостный) దుర్వారమైన, నిర్దాక్షిణ్యమైన 2. перен. దుర్నిరోధమైన, అనివార్యమైన; ~ ход истории చరిత్ర యొక్క అనివార్య గతి

неумолкаемый ఎడతెగని, నిరంతరమైన, నిరంతరయమైన

неумышленный అనాలోచితమైన, బుద్ధివూర్వకం కాని, అనుద్దేశపూర్వకమైన

неуплат||а *ж* ఎగవేత, చెల్లించకపోవడం; в случае ~ы చెల్లించకపోతే, ఎగకొడితే

неупотребительный వాడుకలో లేని

неуравновешенный సమపాటులో లేని, ఒడిదుడుకు; ~ характер ఒడిదుడుకు (సమపాటులో లేని) స్వభావం
неурожай *м* పంటలు పండకపోవడం (పొడవడం), పైరుపట్టం

неурожайный: ~ год పంటలు సరిగా పండని ఏడాది

неурочный||ый ఆకాల, తగని, సరిపడని; в ~ое время తగని (సరిపడని) సమయంలో

неурядица *ж* *разг.* 1. (беспорядок) గొడవ, గొడరగోళం 2. (ссора) కలహం

неуспеваемость *ж* [చదువులో] వెనకబడడం

неуспевающий: ~ студент తన చదువులో వెనకబడిన విద్యార్థి

неуспех *м* అపజయం, కార్యవిఫలత్వం, వైఫల్యం

неуспешный నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన, అపజయం పొందిన

неустанно *нареч.* నిర్విరామంగా, అవిరామంగా, అలుపు సాటుపూ లేకుండా, హోరాహోరీ; ~ бороться హోరాహోరీ పోరాటం జరుపు; они ~ трудятся над повышением своих знаний తమ పరిజ్ఞానం పెంచుకోవడానికి వాళ్ళు అవిరామంగా కృషి చేస్తున్నారు

неустанный||ый నిర్విరామమైన, అలుపు సాటుపూ లేకుండాచేసే, విధివిరామం లేకుండా చేసే; ~ый труд విధివిరామం (అలుపు సాటుపూ) లేకుండా చేసే కృషి; ~ая борьба за мир శాంతికి అవిరళ కృషి

неустойчивость *ж* 1. ఊగిసలాటత్వం 2. *перен.* అస్థిరత్వం, అస్థిరత

неустойчив||ый 1. అస్థిరమైన, కదలెడు, నిలకడలేని, పంచలమైన; ~ая лодка నిలకడలేని (కదలెడు) పడవ 2. *перен.* అస్థిర, కవుల తక్కిన, ఒరగడ్డంగా వున్న; ~ый характер అస్థిర స్వభావం; ~ая погода అస్థిర వాతావరణం; ~ое положение ఒరగడ్డంగా వున్న స్థితి

неустрашмый నిర్భయమైన, భయంలేని, భయపడని

неуступчивый సర్దుకునే స్వభావం లేని

неусыпный||ый నిరంతర, ఎడతెగని, అవిరామమైన; ~ый надзор నిరంతర అజమాంసి; ~ая бдительность నిరంతర జాగరూకత

неутешительный అశుభమైన, దుశ్శకునమైన, ప్రతి కూలమైన

неутешный||ый ఓదార్చరాని, ఊరడింపరాని, ఊరడింప శక్యం గాని, అనునయింప సాధ్యం కాని; ~ое горе

НЕУ — НЕХ

Н

ఒదార్చరాని (ఊరడింపరాని) దుఃఖభారం, అనునయింప సాధ్యం కాని దుఃఖం (నిషాదం)

неутолимый తీరని, తీర్చరాని; ~ голод తీరని (తీర్చరాని) ఆకలి

неутомимый అలుపు ఎరుగని, అలసట లేని, అవి శ్రాంత

неуч *м разг.* అనభిజ్ఞుడు, అజ్ఞాని

неучтивый అమర్యాదకరమైన, మర్యాదా మట్టు తెలియని; ~ человек అమర్యాద మనిషి

неуютный||ый: ~ая комната ఇంపుకాని (ఇమ్ములేని) గది

неуязвимый 1. గాయం పొందని, వజ్రశరీరియైన

2. (безупречный) నిరపాయకరమైన, ఎదురు చెప్పలేని

нефтедобывающий||ый: ~ая промышленность నూనె తవ్వకం (వెలికి తీసే) పరిశ్రమ

нефтедобыча *ж* నూనె తవ్వకం (ఉత్పత్తి)

нефтеналивной||ый: ~е судно నూనె ట్యాంక్

нефтеочистительный: ~ завод నూనె శుద్ధి కర్మాగారం

нефтеперерабатывающий: ~ завод నూనె శుద్ధి కర్మాగారం

нефтепровод *м* నూనె పైపులైన్ (గొట్టం)

нефтепродукты *мн.* నూనె పదార్థాలు (వస్తువులు)

нефтепромысел *м* నూనె తవ్వకం

нефтепромышленность *ж* నూనె పరిశ్రమ

нефтепромышленный: ~ район నూనె పరిశ్రమ ప్రాంతం

нефтехранилище *с* నూనె ట్యాంక్ (నిల్వచేసే రిజర్వాయర్)

нефть *ж* నూనె, చమురు

нефтяник *м* నూనె పరిశ్రమ కార్మికుడు (ఇంజనీరు)

нефтяной||ый నూనె, చమురు; ~ая промышленность నూనె పరిశ్రమ; ~ая скважина నూనె బావి

нехватка *ж разг.* కొరత, లోపం

нехороший||ый చెడ్డ; ~й человек అసాధువు, చెడ్డ మనిషి; ~е новости చెడ్డ వార్తలు; ~е поступки (дела) కాని (చెడ్డ) పనులు

нехорошо *нареч.* 1. బాగా + *отриц. ф. гл.:* поступать ~ చెడ్డ పని చేయు; чувствовать себя ~ ఒంటలో బాగా లేకపోవు 2. *безл. в знач. сказ.* (не заслуживает одобрения): это ~ ఇది బాగా లేదు, ఇది మంచిది కాదు 3. *безл. в знач. сказ.*

(от.; о самочувствии): мне ~ నాకు ఒంట్లో బాగా లేదు, నాకు ఏదోలా వుంది

нѣхотѣ нареч. అయిష్టంగా; говорить ~ నానుస్తూ మాట్లాడు; есть ~ అయిష్టంగా తిను

нецелесообразн||ый తగని, అనవసరమైన; ~ая работа తగని (అనవసరమైన) పని; считать что-л. ~ым దేనినైనా అనవసరమని గమనించు

нецензурн||ый (неприличный) బాతు, అశ్లీల మైన; ~ое слово బాతు మాట, అశ్లీల పదం

нечаянно нареч. 1. అబద్ధిపూర్వకంగా (неумышленно); అప్రయత్నంగా (без намерения) 2. (неожиданно) అకస్మాత్తుగా, యాదృచ్ఛికంగా

нечаянн||ый 1. అబద్ధిపూర్వకమైన, యాదృచ్ఛికమైన, అనాలోచితమైన; ~ый выстрел యాదృచ్ఛికమైన (అనాలోచితమైన) కాల్పు 2. (неожиданный) అకస్మికమైన, యాదృచ్ఛికమైన; ~ая встреча యాదృచ్ఛికమైన కలయిక

нечего I мест. ఏమీ లేదు; здесь мне ~ дѣлать ఇక్కడ నాకు పని ఏమీ లేదు; здесь ~ читать దానిలో చదివేందుకు ఏమీ లేదు < ~ сказаться! разг. మంచి పని!, బతే పని చేశాడే!; дѣлать ~ గత్యంతరం లేదు, ఏం చేస్తాం; от ~ дѣлать разг. వేరే చేసే పని ఏమీ లేక

нечего II в знач. сказ. разг. అక్కరలేదు, కూడదు (не следует); వద్దు (не надо); ~ егò жалѣть అతన్ని గురించి విచారించనక్కర్లేదు; ~ об этом говорить దాన్ని గురించి చెప్పనవద్దు

нечеловѣческий 1. (не свойственный человеку) మానవ నపాజం కాని 2. (сверхчеловеческий) మానవాతీతమైన

нечем мест. тв. от нечего I: ~ писать రాసేందుకు చేతిలో ఏమీ లేదు; ~ утѣшить вас ఓదార్చడం ఎలాగో నాకు తెలియడం లేదు

нечему мест. от. от нечего I: здесь ~ смеяться దానిలో నవ్వుడానికి ఏమీ లేదు; мне ~ научить вас నేను మీకు నేర్పగలిగేది ఏమీ లేదు

нечѣстность ж కాపట్యం, వంచన, దుర్మతి

нечѣстный 1. (о поступке и т. п.) కపట, వంచక 2.: ~ человек డొంకతిరుగుడు, వంచకుడు

нечѣтк||ий 1. అస్పష్టమైన, చదువుకు ప్రయోజకరమైన; ~ое произношение అస్పష్టమైన (అగాహ్యమైన) ఉచ్చారణ 2. перен. (о работе и т. п.) శ్రద్ధలేని, జాగ్రత్తలేని

нечѣтный దేసి [మైన]

нечистокрѣвный సంకర[జాతి]

нечистоплѣтн||ий 1. (неопрятный) అశుభమైన 2. перен. (нечестный) దుర్మితీకరమైన, అవినీతికరమైన; అవినీతిపరుడైన (о человеке); ~е приѣмы దుర్మితీకరమైన (అవినీతికరమైన) యత్నాలు

нечистоты мн. రొచ్చు, అమేధ్యం, మురికి

нечістый 1. (грязный) మురికియైన, అశుభమైన 2. (с примесью) కల్మీ, అపరిశుద్ధమైన 3. перен. (нечестный) దుర్మితీయైన, అవినీతికరమైన

нечленораздѣльный అస్పష్టమైన, అస్పృటమైన [మాట ధోరణి]

нѣчто мест. ఒకానొకటి; ~ вродѣ ఒక రకం, అలాంటిది, అదొక మాదిరిది; ~ подобное అలాంటి ఒకానొకటి

нечувствітєльн||ый 1. మొద్దుబారిన, అనుభూతి చెందని; ~ая к холоду и бóли кóжа చలికి, నొప్పికి మొద్దుబారిన (అనుభూతి చెందని) చర్మం 2. (равнодушный) లక్ష్యం చేయని, నిర్లక్ష్యమైన

нешуточн||ый పరిహాసమైనది కాని; дѣло ~ое పరిహాసమైన విషయం కాదు

нещадно нареч. దుర్భరంగా, మితిమీరిన; сóблище палило ~ ఎండ మాఝేస్తోంది

нещадный (чрезмерный) మితిమీరిన, దుర్భరమైన

неэквивалѣнтный అసమాన; ~ обмѣн అసమాన మారకం

нѣю мест. тв. от она́ ఆమెచేత, అవిడచేత, ఆమెతో, అవిడతో; поговорить с ~ ఆమెతో మాట్లాడు; пойти с ~ ఆమెతో కలిసి వెళ్లు

неявка ж హాజరు కాకుండా హాజరం, గైరుహాజరం, గైరుహాజరు కావడం, ఎగవేత; ~ в суд కోర్టుకి గైరుహాజరం; ~ на работу పనికి గైరుహాజరం, పని ఎగవేత

неядовітый నిర్విషమైన, విషరహితమైన, విషంలేని

неярк||ий 1. మసకబారిన, వెలవెలబారే, వెలిసినట్లుండే 2. перен. సాదా; ~ая личность సాదా మనిషి; ~ая нару́жность సాదా ముఖాకృతి

неясно нареч. 1. (неразборчиво) అస్పష్టంగా 2. безл. в знач. сказ.: мне ~ నాకు స్పష్టం కావడం (బోధపడడం) లేదు

неясность ж అస్పష్టత

неясн||ий в разн. знач. అస్పష్టమైన; ~е мысли అస్పష్ట (సందిగ్ధమైన) భావాలు

ни 1. частица (для усиления отрицания): не говорить ни слова మాటా [మంత్రీ] లేకుండా

ఉండిపోవు; не было ни души ఒక్క పిట్ట కూడా కనబడలేదు; он не купил ни одной книги ఏ ఒక్క పుస్తకమూ కొనలేదు; ни шагу дальше! ఒక్క అడుగు [కూడా] ముందుకు వెళ్లకు!; ни один из ста నూరుమందిలో ఏ ఒక్కడూ లేదు; ни один человек не шевельнулся ఏ ఒక్కడూ కదలలేదు 2. *частица* (для усиления утверждения): как ни торопись, всё равно не успеешь నీవు ఎంత తొందర పడినా ఆలస్యమే అవుతావు; что ни говори ఏమి (ఏమైనా) చెప్పినా 3. *союз*: ни... ни... ...గానీ... గానీ, ...కానీ ...కానీ; ни он, ни она не будут там అతను గానీ, ఆమె గానీ అక్కడ ఉండరు; они не видели ни его, ни её వారు అతన్ని గానీ, ఆమెను గానీ చూడలేదు; ни за, ни против అనుకూలమూ కానీ, ప్రతికూలమూ కానీ; ни та, ни другая сторона ఈ పక్షము గానీ. ఆ పక్షము గానీ ◇ ни гугу *разг.* మాటా [మంత్రీ] లేకుండా వుండిపోవు; ни за что, ни про что నిరాధారంగా

нигде нареч. ఎక్కడా; он ~ не мог найти их అతను వాళ్లని ఎక్కడా కనుక్కోలేకపోయాడు

нигилизм *м* శూన్యవాదం

нигилист *м* శూన్యవాది

ниже 1. *сравн. ст. к низкий* 1: ~ ростом [కంటే] పాటి 2. *сравн. ст. к нареч.* **низко** 1 3. *нареч.* కింద; этажом ~ ఒక అంతస్తు కింద, కింది అంతస్తులో; смотри ~ (в тексте) కింద చూడు; спускаться ~ కిందకు వచ్చు 4. *предлог* (рд.) తక్కువ; пять градусов ~ нуль నున్నా కంటే ఐదు డిగ్రీలు తక్కువ 5. *предлог.* (рд.; вниз по течению) [నది] దిగువన ◇ ~ чьего-л. достоинства ఒకరి గౌరవానికి తగని, ఆత్మగౌరవానికి భంగ కరమైన; ~ всякой критики విమర్శార్హం కాని

нижеподписавшийся [అడుగున] సంతకం (చేవాలు) చేసినవాడు

нижний 1. కింది; ~ий этаж కింది అంతస్తు; ~ая полка కింది అర 2. (*близкий к устью*) నదీ ముఖద్వారం దగ్గరవున్న; ~ее течение నది దిగువ భాగం 3. (*о белье*): ~ая юбка పానడ, పరికిణీ

низ *м* అడుగు, అధోభాగం, మట్టు, కింది భాగం (*нижняя часть*); కింది అంతస్తు (*нижний этаж*)

низвергать, **низвергнуть** (*вн.*) *книжн.* 1. (*сбросить*) పడగొట్టు, కూలదోయు 2. (*лишать власти*) దింపివేయు, పదవీచ్యుతం చేయు 3. *перен.*

НИГ — НИЗ

Н

(*лишать уважения*) (ఒకరి) ప్రతిష్ఠను భంగపరచు, గొప్పతనాన్ని (పేరుప్రతిష్ఠలను) కించపరచు

низвергаться, **низвергнуться** *книжн.* కూల దోయబడు, పదవీచ్యుతం చేయబడు, నేలకూలిపోవు

низвергнуть(ся) *сов. см.* **низвергать(ся)**

низвержение *с книжн.* 1. (*падение*) పడ గొట్టడం 2. (*власти*) కూలదోయడం

низина *ж* బాడవ, పల్లపు ప్రాంతం

низкий 1. చిన్న, పాటి; ~ий холм చిన్న దిబ్బ; человек ~ого роста పాటివాడు 2. (*незначительный, не достигающий среднего уровня*) తక్కువ, తగ్గు; అల్ప; ~ий культурный уровень హీనమైన (తక్కువ, తగ్గు, అల్ప) సాంస్కృతిక స్థాయి; ~ая температура తక్కువ ఉష్ణోగ్రత; ~ие температуры роста производства అల్ప ఉత్పత్తి పెరుగుదల లేట్లు 3. (*плохой*) హీన; ~ое качество హీన నాణ్యం 4. (*подлый*) వీచ, నికృష్టమైన, హీన; ~ий поступок వీచ ప్రవర్తన, వీచమైన పని; ~ий человек నీచుడు 5. (*о го́лосе, звуке*): ~ий го́лос బొంగురు కంఠం, మంద్ర స్వరం; ~ий звук మంద్ర ధ్వని

низко нареч. 1.: ~ поклониться భాగ వంగిదండంపెట్టు; самолёт летёл ~ విమానం తక్కువ ఎత్తున ఎగిరింది 2. (*подло*) నీచంగా

низкопоклонник *м* ఇచ్చకాలమారి, వ్యామోహపరుడు

низкопоклонничать *несов.* ఇచ్చకములాడు, ఇచ్చకాలాడు, (పట్ల) వ్యామోహం కలిగివుండు

низкопоклонство *с* ఇచ్చకములాడడం, (పట్ల) వ్యామోహం

низкопробный 1. తక్కువ రకం, తగ్గు స్థాయి 2. *перен.* వీచ, తుద

низкорослый 1. పాటి, మరుగుజ్జు; ~ий человек పాటివాడు; ~е растения చిన్న (పాటి) చెట్లు (మొక్కలు)

низлагать, **низложить** (*вн.*) పదవీచ్యుతుని (పదవీ భ్రష్టుని, స్థానభ్రష్టుని, సింహాసనచ్యుతుని) చేయు

низложение *с* స్థానంనుండి తీసివేయడం, పదవీ (సింహాసన) చ్యుతుని (చ్యుతం) చేయడం, పదవీభ్రష్టుని చేయడం

низложить *сов. см.* **низлагать**

низменность *ж геогр.* పల్లపు భూమి (ప్రదేశం); బాడవ భూమి

НИЗ — НИТ

низменны||й 1. геогр. పల్లపు 2. перен. నీచ; ~е интересы నీచాధిరుములు

низов||ой స్థానిక; ~ой работник స్థానిక (కింది) సంస్థ కార్యకర్త; ~ая организация స్థానిక సంస్థ

низовь||е с నది దిగువ భాగం; ~я Волги దిగువ వోల్గా

низость ж నీచత్వం, హేనత్వం, కొంచెపుతనం (свойство); నీచపు పని (поступок)

низш||ий 1. превосх. ст. к низкий 1—3 నిమ్మ; социализм — ~ая стадия коммунистического общества సోషలిజం కమ్యూనిస్టు సమాజపు నిమ్మ దశ; ~его качества తక్కువ నాణ్యంగల 2. (по положению) కింది, అధో, హీన, లోతువ; ~ая инстанция కింది (ప్రాథమిక) సంస్థ 3. (начальный) ప్రాథమిక; ~ее образование ప్రాథమిక విద్య

никак I нареч.: он ~ не мог открыть ящик ఎన్ని విధాల తంటాలు పడినా అతను పెట్టె తెరవలేక పోయాడు; ~ не могу вспомнить этот мартం జులైకి రాదు, ఎంతగా తలబద్దలు కొట్టుకున్నా జ్ఞాపకం చేసుకోలేకపోతున్నాను; ~ нельзя ఇది ఏ విధంగానూ వీలుండదు

никак II частица разг. (кажется) అట్లు, అటు; ~, он пришёл అతను వచ్చినట్లున్నాడు

никак||ой мест. ఎంత మాత్రం, ఎలాంటి; нет ~их возражений ఎలాంటి అభ్యంతరాలూ లేవు; нет ~ого сомнения ఎంతమాత్రం (ఎలాంటి) సందేహం లేదు ◇ ~ой он не доктор разг. అతడు డాక్టరు ఎంతమాత్రం కాడు

никелировать, отникелировать (вн.) నికెల్ పూత వేయు (పెట్టు), మలామా చేయు

никель м నికెల్

никём мест. тв. от никто ఎవరిచేత

никогда нареч. ఎన్నడూ; он ~ не был там అతడు అక్కడ ఎన్నడూ లేడు; ~ больше ఇక ముందు ఎన్నడూ; как ~ ఇంతకు ముందెన్నడూ లేనట్లు

никого мест. 1. рд. от никто ఎవరి 2. вн. от никто ఎవరిని

нико||й мест.: ~им образом [не] ఏ విధంగానూ వీలుండదు, కానే కాదు

никому мест. дт. от никто ఎవరికి

никотин м నికోటిన్

никто мест. ఎవరూ; ~ не думает так అలా ఎవరూ అనుకోరు

никуда нареч. ఎక్కడికి; я ~ не пойдүү నేను ఎక్కడికి రాను; эта дорога ~ не ведёт ఈ మార్గం ఎక్కడికి చేర్చదు ◇ ~ не годный పనికి మాలిన[ది]

никчёмный разг. పనికిమాలిన, చెనటి; ~ чело-век కొరగానివాడు, దామోదరుడు, పనికిమాలినవాడు

ним мест. 1. дт. от онీ వారికి м и ж, వాటికి с 2. тв. от он: за ~ అతని వెనక (వెంట); с ~ అతనితో; посылать за ~ అతని కోసం పంపించు; అతన్ని రమ్మని కలురు పంపించు

нимало нареч. ఎంత మాత్రమూ; я ~ не сер-жусь నాకు ఎంత మాత్రమూ కోపం లేదు

ними мест. тв. от онీ వారిచేత м и ж; వాటిచేత с; за ~ వారివెంట, వారివెనక м и ж, వాటివెంట с; между ~ వారి మధ్య м и ж, వాటి మధ్య с

ниоткуда нареч. ఎక్కడనుంచీ; ~ нет известий ఎక్కడనుంచీ వార్తలు లేవు

нипочём нареч. разг. 1. (очень дешево) కారు చౌకగా 2. в знач. сказ. (очень легко) చాలా సులభంగా, అవలీలగా, అతి తేలికగా; ему это ~ ఇది అతను అవలీలగా చేసేయ్యగల పని 3. в знач. сказ. (не причиняет вреда): ему всё ~ ఇవేవీ అతనికి హాని కలిగించవు 4. (ни за что) ఎన్నడూ, చస్తే; он ~ этого не делает అతను దాన్ని ఎన్నడూ చేయడు, అతను ఆ పని చస్తే చెయ్యడు

нисколько нареч. ఏమాత్రం, రవంతైనా; он ~ не сомневался అతనికి రవంతైనా సందేహం లేదు; он ~ не обиделся అతనికి ఏమాత్రం కోపం కలుగ లేదు

ниспровергать, испровергнуть книжн. (вн.) 1. (свергать) కూలదోయు, తోసివేయు, దింపి వేయు, స్థానభ్రష్టుం చేయు 2. перен. భంగపరచు; ~ авторитеты పేరుప్రతిష్ఠలను భంగపరచు

ниспровергнуть сов. см. испровергать

нитк||а ж దారం, పోగు, తంతువు; хлопчатобу-мажная ~а సూలు ◇ ~а жемчуга ముత్యాల దండ (పేరు, సరం, గొలుసు); промóкнуть до ~и పూర్తిగా తడిసిపోవు (నానిపోవు)

ниточк||а ж уменьш. к нитка ◇ висеть (держаться) на ~е ఘడియలో (అటు యిటుగా) వుండు

нить ж దారం ◇ ~ лампы накаливания эл. బల్బులో వైరు (తీగ); ~ рассказа కథా సూత్రం; эта мысль проходит красной ~ю через всю

книгу పుస్తకమంతలా యిదే భావం పూసల్లో సూత్రంలా పరివ్యాపించి వుంది

них мест. 1. рд. от оні వారి *м и ж*, వాటి *с 2. вн.* от оні: у ~ వారికి, వారి దగ్గర **3. пр.** от оні: о ~ వారిని గురించి

ниц нареч. уст.: пасть ~ సాగిల (సాష్టాంగ) పడు

ничего I нареч. разг. 1. (неплохо, сносно) ఫరవా లేదు; он себя чувствует ~ అతను ఓ మోస్తరుగా వున్నాడు; как живёте? ~ Ничего మీరు ఎలా వున్నారు? — ఫరవా లేదు, బాగానే ఉన్నాను **2. в знач. сказ. (несущественно)** ఫరవా లేదు, దాంట్లో ఏమీ లేదు, దానిది ఏముంది?; что ещё ~! ఇది ఇంకా నయమే

ничего II мест. рд. от ничто కాదు, లేదు; ему ~ не стóит переплыть реку నది దాటడం అతనికొక లెక్కలోది కాదు; в этом нет ~ особенного ఇందులో ప్రత్యేకత ఏమీ లేదు; он ~ не спросил అతను ఏమీ అడగడంలేదు

нич|ей мест. 1. ఎవరిది కాదు; ~ья земля ఎవరికి చెందని భూమి; **2. (чей бы то ни было)** ఎవరి; не бери ~ых вещей ఎవరి వస్తువులా తీసుకోకు; не нужно ему ~ых советов అతనికి ఎవరి సలహాలూ అక్కరలేదు **3. спорт.** ద్రా; признать партию ~ей ఆటను ద్రాగా ప్రకటించు

ничейный разг. см. ничей 1, 2

ничём мест. тв. от ничто 1: его ~ не удивишь అతనికి ఆశ్చర్యం కలిగించేది ఏమీ లేదు; он ~ не интересуется అతనికి దేనిమీదా ఆసక్తి లేదు

ничему мест. от. от ничто 1: он ~ не верит అతను దేన్నీ నమ్మడు

ничком нареч.: лежать ~ బోరగిలు, బోరగిల్లు; падать ~ బోర్లా పడు, సాష్టాంగ పడు

ничто мест. 1. ఏమీ, ఏదీ; ~ не могло помочь ఏమీ తోడ్పడి వుండగలిగేది కాదు **2. в знач. суц. с нескл.** బొత్తిగా పనికి మాలినవాడు *м*, మాలి నది *с*

ничтожество с పనికి మాలినవాడు నికృష్టుడు, అబ్బుడు

ничтож|ый 1. (очень малый) ఇసుమంత, రవంత **2. (несущественный)** స్వల్ప[మైన]; ~ое меньшинство స్వల్ప[మైన] మైనారిటీ

ничуть нареч. разг. см. нисколько

ничья ж спорт. разг. д

ниша ж నూడు

НИХ — НОВ

Н

нищ|ать, обнищ|ать పేద (బికారి) అగు

нищенка ж బిచ్చకత్తె, ముష్టిది

нищенск|ий 1. దారిద్ర్య, బీద; ~ое существование దారిద్ర్యం, బీదరికపు (దారిద్ర్యపు) బతుకు **2. перен. (крайне малый)** చాల తక్కువ; ~ая зарплата ముద్దకి కూడా చాలని జీతం

нищенство с 1. (собираение милостыни) వేడుకోలు, అడుక్కోవడం, ముష్టి (భిక్ష) ఎత్తడం **2. (нищета)** దారిద్ర్యం, బీదరికం, పేదరికం

нищенствовать несов. 1. (собира|ть подаяние) భిక్ష ఎత్తు, తిరిగి అడుక్కొను **2. (жить в нищете)** లేమిడిలో (దారిద్ర్యంలో) బతుకు

нищ|а ж దారిద్ర్యం, బీదరికం; полная ~а కటిక దారిద్ర్యం; жить в ~е దారిద్ర్యంలో (లేమిడిలో) బతుకు

нищ|ий 1. (очень бедный) చాలా బీద, పేద; ~ая страна పేద దేశం; ~ие люди బీదవాళ్లు, పేద వాళ్లు **2. в знач. суц. м** బిచ్చగాడు, ముష్టివాడు

но союз против.: не только он, но и все ఇతనే కాకుండా, అందరూ కూడా; не только там, но и здесь అక్కడే కాకుండా, ఇక్కడ కూడా; не только видел, но даже говорил с ними వారిని చూడడమే కాకుండా, వారితో మాట్లాడాడు; он был в магазине, но ничего не купил అతను షాపుకి వెళ్లాడు కాని ఏమీ కొనలేదు ◇ без всяких но! మీ “కాని” వదలేయండి; есть мален|ькое но స్వల్ప అభ్యంతరం (అడ్డంకి) వుంది

нов|атор м నూతన రీతులను (పద్ధతులను) కల్పించే వాడు (ప్రవేశపెట్టేవాడు)

нов|аторский నూతన, నవ్య, అధునాతన

нов|аторство с నూతన రీతులు (పద్ధతులు), కల్పించడం, నవ్యత, అధునాతనత్వం, (కొత్తదనం) పవేశపెట్టడం

нов|ейший превосх. ст. к но|вый అత్యధునాతన మైన, వినుత్తమైన

нов|елла ж చిన్న నవల, నవలిక

новел|лист м కథా రచయిత

новизна ж కొత్తదనం, కొత్తరికం, నవ్యత

новинка ж [ఏదో] కొత్త; ~ кин|о ఇప్పడే విడుదల చేయబడిన చిత్రం (ఫిల్మ్); кни|жная ~ కొత్త (ఇప్పడే ప్రచురించబడిన) పుస్తకం; теат|ральная ~ ఇప్పడే ప్రదర్శింపబడిన నాటకం

нович|ок м разг. 1. (в каком-л. деле) కొత్త వాడు **2. (в школе)** కొత్త విద్యార్థి

новобр́анец *м* కొలువులో కొత్తగా చేరినవాడు, ఏక్రాట్

новобр́анная *ж* నవవివాహిత, కొత్తగా పెళ్లైనది
новобр́анчные *мн.* కొత్త (యువ) దంపతులు, కొత్త జంట

новобр́анный *м* నవ వివాహితుడు, కొత్తగా పెళ్లైనవాడు

нововвед́ение *с см.* నవవేశ్య

новоѓодний *м* నూతన సంవత్సర (సంవత్సరాది);
~ий пр́аздник నూతన సంవత్సరాది ఉత్సవం; ~ья ёлка నూతన సంవత్సరాది ఫర్ చెట్టు; ~ие поже-
л́ания నూతన సంవత్సరాది శుభాకాంక్షలు

новолу́ние *с* చంద్రోదయం, నెలపాడుపు

новомо́дный *а*తి ఫేషనబుల్, అధునాతన

новоприбы́вший కొత్తగా వచ్చిన; ~ человек కొత్తగా వచ్చినవాడు

новорождённ́ый *м* నవజాత శిశువు, పురిటిపాప, అప్పడే పుట్టిన బిడ్డ

новосёл *м* ఇటీవల గృహప్రవేశం చేసినవాడు, కొత్తగా యింటల్లో ప్రవేశించినవాడు

новосёлъ *с* గృహప్రవేశం

новостр́ойка *ж* 1. (новое з́дание) కొత్త ఇల్లు
2. (строительство) కొత్త [భవన] నిర్మాణం

новост́ь *ж* 1. వార్త, వృత్తాంతం; приятная ~ь శుభ వార్త; плохие ~и దుర్వార్త; последние ~и తాజా వార్తలు; какие ~и? సంగతి (విశేషాలు) ఏమిటి?
2. (что-л. новое) కొత్తదనం; ~и нау́ки విజ్ఞానశాస్త్రంలోని కొత్తదనం (కొత్త విషయాలు)

нов́ешество *с* నవ్య కల్పన, సహితకణ, కొత్త విషయం

нов́ый 1. (вновь сделанный, приобретённый) కొత్త, నూతన; ~ое плáтье కొత్త ప్రాకు (దుస్తులు) 2. (недавно появившийся, возникший) కొత్త, నూతన; ~ая доро́га నూతన మార్గం; ~ые знакомые నూత్న పరిచితులు 3. (современный) ఆధునిక, నవీన; ~ая литература ఆధునిక సాహిత్యం; ~ая исто́рия ఆధునిక (నవీన) చరిత్ర 4. (незнакомый; недавно начавший заниматься) కొత్త; что для него ~ое дéло అతనికి యీ పని కొత్త; он ~ый человек в éтом дéле ఈ పనిలో అతను కొత్త మనిషి 5.: ~ое в знач. сущ. с కొత్తది, కొత్తదాని; создавать ~ое కొత్తది సృష్టించు; борьба ~ого со старым పాతదానితో కొత్తదాని పోరాటం < что ~ого? విశేషాలు ఏమిటి?

ног||á *ж* కాలు; పాదం (ступня); класть но́гу на но́гу కాలిపై కాలు వేసుకొను; сбива́ть ко́г-л. с ног ఒకరిని నేలకూల్చు (కిందకు పడగొట్టు) < вверх ~áми తలకిందులుగా; где никогда́ не ступа́ла ~á человека మానవుని పాదం మెట్టని చోట; бежа́ть со всех ног కాలికొద్దీ పరుగెత్తు; бы́ть с кем-л. на ко́роткой ~é ఒకరితో స్నేహంగా వుండు; вста́ть с ле́вой ~и разг. నిద్ర లేచి లేవడమే చిరాకుగా ఉండు; éле но́ги волочи́ть разг. కాళ్లు ఈడ్చు [కొను]; жить на широ́кую но́гу దర్జా వెళ్లబోయు; идти́ в но́гу వెనకపడకుండా వుండు; идти́ не в но́гу వెనకపడు; ног под собо́й не слы́шать от ра́дости разг. ఆనంద పారవశ్యంతో ఒళ్లు [మై]మరచు; посмотре́ть ко́г-л. с голо́вы до ног ఒకరిని ఎగడిగా (నిలువెల్లా) చూచు; поста́вить ко́г-л. на но́ги а) (вылечи́ть) ఒకరి వ్యాధి కుదుర్చు б) (сдела́ть самостоя́тельным) ఒకరిని అతని కాళ్లమీద నిలబెట్టు; станови́ться (встава́ть, поднимáться) на но́ги а) (выздоравлива́ть) ఆరోగ్యం కోలుకొను б) (станови́ться самостоя́тельным) తన కాళ్లమీద తాను నిలబడు, స్వతంత్ర జీవితం గడపసాగు; сто́ять одно́й ~о́й в моги́ле కాటికి కాళ్లు చాచివుండు; ни ~о́й разг. (куда-л., к кому-л.) ఒకరి (ఏదైనా) గుమ్మం మరెన్నడూ తొక్కుకపోవు

но́готь *м* గోరు; подстрига́ть но́гти గోళ్లు తీయు (కత్తిరించు)

но́ж *м* కత్తి, చాకు; консервн́ый ~ б́итъ ఒపెన్బెర్; перочинн́ый ~ చాకు; сапо́жный ~ మాదిగ కత్తి < ~ в спи́ну వెన్నుపోటు; без ~á за́рэза́ть разг. గడ్డు పరిస్థితిలో పెట్టు, దుర్భర పరిస్థితి కల్పించు; бы́ть на ~áх с кем-л. ఒకరితో కలహానికి కాలు దువ్వు, (కి, తో) ఎడముఖంగా (పెడముఖంగా) వుండు
но́жев||о́й: ~áя ра́на కత్తి పోటు (గాయం)

но́жик *м см.* нож

но́жк||а *ж* 1. у́меньш. к нога́ కాలు; прыга́ть на одно́й ~е ఒంటి కాలిపై ఎగురు 2. (мебелю) కాలు, కోడు; ~а сто́ла బల్ల కోడు < подставля́ть кому́-л. ~у разг. ఒకరిని బోల్తా కొట్టించు

но́жницы *мн.* కత్తెర

но́жн||о́й: ~áя ва́нна పాద స్నానం; ~áя шве́йная маши́на తొక్కుడు కుట్టు మిషన్

но́жны *мн.* ఒర, కోశం; вкла́дыва́ть меч в ~ кత్తి ఒరలో వేయు (పెట్టు); вынима́ть меч из но́жен కత్తిని ఒరనుంచి తీయు

но́здря *ж* ముక్కు రంధ్రం, నాసాపుటం

нока́ут м спорт. నాకౌట్

ноль м నున్నా, శూన్యం

но́мер м 1. సంబంధం; ~ телефо́на టెలిఫోన్ సంబంధం; порядко́вый ~ వరుస సంబంధం 2. (ярлык, планка) టోకెన్ 3. (размер) సైజు; боти́нки со-рок пе́рвого ~а నలభై ఒకటి సైజు బూట్లు 4. (в гостинице) రూమ్ సంబంధం 5. (газеты, журна-ла и т. п.) పంచిక 6. (часть концерта) అంశం; эстра́дный ~ వినోదకార్యక్రమంలో అంశం 7. перен. разг. ఎత్తు, జీర్ణత; вы́кинуть ~ ఎత్తు ఎత్తు, జీర్ణత పన్ను; э́тот ~ не пройде́т [н] ఎత్తుగడ యిక్కడ పారదు, [న] పప్పులు యిక్కడ ఉడకవు

номе́рбк м с.м. నోమర్ 2

номина́льно нареч. నామకార్థంగా, పేరుకీ, నామ మాత్రంగా

номина́льный నామ్ కే వాస్తే

нора́ ж బొరియ, బిలం, కన్నం

но́рка I ж уменыш. к но́ра

но́рка II ж (животное и мех) మిన్క్

но́рм||а ж 1. ప్రమాణం, మాదిరి, నమూనా; ~ы междунаро́дного пра́ва ప్రపంచ న్యాయశాస్త్ర ప్రమాణాలు; ~ы поведе́ния ప్రవర్తన ప్రమాణాలు (నమూనాలు); правовые ~ы న్యాయశాస్త్ర నియమ విబంధనలు 2. (установленный размер) రేటు, కోటా; ~а вы́работки ఉత్పత్తి రేటు; ~а при́были జ. లాభం రేటు; дневна́я ~а (работы) పని దినపు రేటు, రోజువారీ పని కోటా; сверх ~ы రేటుకి పైగా, కోటాను మించి ◇ вхо́дить в ~у మామూలుగా (సాధారణంగా) అగు, మామూలు పరిస్థితికి చేరుకొను

нормализа́ция ж సక్రమకరణ; ~ междуна-ро́дных отноше́ний ప్రపంచ సంబంధాల సక్రమకరణ нормализова́ть несов. и сов. (вн.) సక్రమపరచు

нормально́ нареч. సాధారణంగా, మామూలుగా

нормальн||ый 1. సాధారణ[మైన], మామూలు, నార్మల్; ~ая температу́ра నార్మల్ టెంపరేచరు; ~ые усло́вия మామూలు పరిస్థితి 2. (психически здоровый) స్వస్థచిత్తం గల

нормиро́вание с రేట్లు ఏర్పాటు చేయడం, రేషనింగ్

нормиро́ванный నియమితమైన; ~ рабо́чий день నియమితమైన పని గంటలు (దినం)

нормиро́вать несов. и сов. (вн.) రేట్లు ఏర్పరచు; రేషన్ ఏర్పరచు (продукты)

но́ров м разг.: с ~ом పెంకి

норови́т||ь несов. разг. (инф.) ప్రయత్నించు, మొండి (పెంకి) పట్టు పట్టు; он ~ пройди́ пер-

НОК — НОС

Н

вым ముందు వెళ్ళాలని మొండిపట్టు పట్టులాడు

нос м 1. ముక్కు (тж. клюв); నాస, నాసిక; у него́ кровь иде́т из носу అతని ముక్కునుంచి నెత్తురు కారుతోంది 2. (корабля) నాసాగం, అగ్రభాగం ◇ води́ть ко́г-л. з́а ~ разг. ఒకరిని వంచించు (మోసగించు); вы́хватили из-под са́мого ~а разг. చేతికి అందినట్లే అంది జారిపోయింది; говори́ть в ~ мుక్కు మాట మాట్లాడు; задира́ть ~ разг. కళ్ళ నెత్తికి ఎక్కు; не ви́деть да́льше своего́ ~а разг. కూసన్నమండూకంలా ప్రవర్తించు; оста-ва́ться с ~ом разг. మోసపోవు, మోసగింపబడు; со-ва́ть [свои́] ~ в чу́жие дела́ разг. ఇతరుల విషయాలలో వేలుపెట్టు, అనవసర (ఇతరుల) విషయాలలో కలుగజేసుకొను; зима́ на ~у разг. శీతాకాలం ముంచు కొచ్చేస్తోంది

носа́тый разг. డ్రోర ముక్కుగల

но́сик м 1. уменыш. к нос 1 2. (чайника и т.п.) కొమ్ము

носи́лки мн. సైచ్చర్, డోలి

носи́льщик м [రైల్వే] పోర్టరు

носи́тель м 1. книжн. వ్యక్తం చేసేవాడు; ~ иде́й భావాలను వ్యక్తం చేసేవాడు; ~ язы́ка те-лугు తెలుగు మాతృ భాషగా కలిగినవాడు 2. мед. (распространитель) వాహకుడు, వ్యాప్తి చేసేవాడు; ~ инфе́кции అంటువ్యాధి వ్యాప్తి చేసేవాడు

носи́ть несов. (вн.) 1. с.м. нести́ 2. (наде-вать) తొడుగు, ధరించు; ~ очкí కళ్ళజోడు వాడు (పెట్టుకొను) 3. (иметь при себе) కలిగివుండు; ~ де́нь-ги в карма́не జేబులో డబ్బు కలిగివుండు 4. (ха-рактеризоваться) కలిగివుండు; ~ следы́ чего-л. ఏవైనా చిహ్నాలు కలిగివుండు ◇ ~ дли́нные во́лосы పొడుగాటి జుట్టు కలిగివుండు; ~ ко́г-л. на руках ఒకరిని అతిగా గౌరవించు

носи́ться несов. 1. с.м. нести́сь 1 2. разг. (с тв.; придавать большое значение) ఆర్పటం (రచ్చ) చేయు; ~ с мы́слью ఆలోచనకు పట్టుకొని వేళ్లాడు (వేళ్లాడుతూ ఉండు); она́ но́сится со своим сы́ном ఆమె తన కొడుకు విషయంలో ఆర్పటం చేస్తుంది 3.: э́та мате́рия бу́дет хоро́шо ~ ఈ గుడ్డ బాగా మన్నతుంది

носки́ мн. (ед. носо́к м) మేజోళ్ళు

носов||о́й 1.: ~а́я по́лость నాసా వివరం 2. лингв. అనునాసిక; ~о́й звук అనునాసిక శబ్దం

НОС — НУЖ

3. (расположенный на носу судна, самолёта) ముందరి; ~ая часть ముందరి భాగం

носок *м* 1. మేజోడు 2. (обуви) (బాటు) ముందు భాగం ◇ на носках ముని వేళ్ళ మీద

носорог *м* ఖడ్గ మృగం, రైనోసెరస్

нот||а *І ж* 1. (знак) స్వర చిహ్నం 2. (звук) స్వరం 3.: ~ы *мн. муз.* స్వరపత్రం; играть по ~ам సంగీత స్వరపత్రం చూసి వాయించు; играть без нот స్వరపత్రం లేకుండా (చూడకుండా) వాయించు

4. (тон речи) ధోరణి; в его голосе слышались ~ы неудовольствия అతని కంఠస్వరంలో అసంతృప్తి ధ్వనించింది ◇ как по ~ам అవలీలగా, సాఫీగా, చక్కగా

нота *II ж дип.* పత్రం, లేఖ; ~ протеста విరసన పత్రం (లేఖ); обмениваться ~ми పత్రాలు పరస్పరం మార్చుకొను

нотариаль||ый: ~ый акт నోటరీ పత్రం; ~ая контора నోటరీ కార్యాలయం

нотариус *м* నోటరీ

нотация||я *ж* చివాట్లు, ఉపన్యాసం; читать ко-мму-л. ~ю ఒకరిని చివాట్లు పెట్టు, ఒకరికి ఉపన్యాస మిచ్చు

ноти||ый: ~ая бумага సంగీత స్వరపు కాగితం; ~ое письмо సంగీత లిపి

ночевать *несов. и сов.* రాత్రి గడుపు

ночёвк||а *ж* రాత్రి గడవడం; оставаться на ~у у кого-л. ఒకరి ఇంట (దగ్గర) రాత్రి గడుపు, ఒకరి ఇంట్లో రాత్రి గడుపు

ночлэг *м* 1. (место) రాత్రి బస, రాత్రికి బస చేయడం; плата за ~ రాత్రి బసకు డబ్బు చెల్లింపు; нскать ~ రాత్రి బసకోసం వెతుకు 2. *см.* ночёвка

ночник *м* రాత్రి దీపం, నైట్ లాంపు

ночи||рой రాత్రి; ~рой проезд రాత్రి రైలు; ~ая смёна రాత్రి షిఫ్టు; ~ое время రాత్రి వేళ; жи-вотные, ведущие ~рой образ жизни రాత్రిసంచర జంతువులు

ноч||ь *ж* రాత్రి; по ~ам రాత్రిళ్లు, రాత్రి పూటల్లో; глубоко ~ью అర్ధరాత్రి వేళ; оста-ваться на ~ь రాత్రికి ఉండిపోవు ◇ полярная ~ь ధృవ రాత్రి; бёлые ~и శ్వేత (తెల్ల) రాత్రులు; спокойной ~и!, дóброй ночи! నుడ్ నైట్!

ночью *нареч.* రాత్రివేళ, రాత్రిపూట, రాత్రి; вчера ~ నిన్న రాత్రి; днём и ~ రాత్రింబగళ్లు

ноша *ж* బరువు, భారం ◇ своя ~ не тянет

посл. కోరి మీద వేసుకున్న బరువు బరువులా కనిపించదు
ношен||ый వాడిన; ~ая обувь వాడిన పాదరక్షలు
ноющ||ий: ~ая боль నలిపే (సులిమేసే) నొప్పి
ноябрь *м* నవంబరు

ноябрьский నవంబరు; ~ день నవంబరు దినం

нрав *м* 1. (характер) స్వభావం, మనస్సు, ప్రవృత్తి; у него весёлый ~ అతను ఉత్సాహవంతుడు (ఉత్సాహ పరుడు) 2.: ~ы *мн.* (обычаи, уклад жизни) ఆచారవ్యవహారాలు ◇ это ему не по ~у ఇది అతనికి ఇష్టంలేదు

нравит||ься, понравиться (*дт.*): это мне ~ся ఇది నాకు ఇష్టం, ఇది బాగుంది; это мне не ~ся ఇది నాకు ఇష్టంలేదు; రుచించలేదు (на вкус); вам это ~ся? ఇది మీకు బాగుందా?

нравоучение *с* మందలింపు, ధర్మోపన్యాసం; читать ~ кому-л. ఒకరిని మందలించు, ఒకరికి ధర్మోపన్యాస మిచ్చు

нравоучительный ధర్మోపన్యాసపూర్వకమైన; ~ тон ధర్మోపన్యాసపూర్వక స్వరం

нравственность *ж* 1. (нормы поведения) నీతి, నైతిక సూత్రాలు 2. (моральные качества) నైతిక గుణగణాలు (ధర్మాధర్మాలు)

нравственны||й 1. నైతిక; ~е нормы నైతిక ప్రమాణాలు 2. (соблюдающий требования мо-рали или соответствующий им) నీతివంతమైన, నీతిబద్ధమైన; ~й поступок నీతిబద్ధమైన ప్రవర్తన

ну *I межд. разг.* 1. (выражает побужде-ние) ఊహ; ну, начинайте! ఊహ, మొదలెట్టండి! ну, скорей! ఊహ, త్వరత్వరగా! ну-ну, не плачь! లేదు, లేదు; ఏడవకు! 2. (выражает удивление, негодование и т. п.) అయితే; ну, а как же я? అయితే నా సంగతి ఏమిటి? ну и погода! బలే వాతా వరణం కదూ!; ну как? ఎలా వుంది?, ఏమిటి సంగతి?

ну *II частица* 1. *вопр.*: да ну? నిజమేనా? 2. *усил.*: ну, конечно! ఔను, అంతేమరి! ఔను, తప్పని సరిగా!; ну, ладно సరేలేండి 3. *разг. (начал, стал)* ప్రారంభించు; он ну кричать అతడు అరవడం ప్రారంభించాడు

нудн||ый విసుగుగొల్పే; విసుగు కలిగించే; ~ый че-ловек ఆముదపు బిడ్డు; ~ая работа విసుగుగొల్పే (విసుగు కలిగించే పని)

нужд||а *ж* 1. లేమిడి, దారిద్ర్యం; жить в ~е లేమిడిలో (దారిద్ర్యంలో) బతుకు; терпéть ~у లేమిడి అనుభవించు 2. (потребность) అవసరం, అవశ్యకం; испытывать ~у в чём-л. ఏదైనా అవసరం ఉండు;

он испытывает ~у в деньгах అతనికి డబ్బు అవసరం; без ~ы అవసరం లేకుండా; в слýчае ~ы అవసరమైతే; нет ~ы అవసరం లేదు, అవసరం < ~ы нет పోనీలే, పర్వాలేదు లేండి

нуждаться несов. 1. (жить в бедности) లేమిడిలో (పేదరికంలో) బతుకు 2. (в пр.; испытывать потребность) అవసరం

нужно безл. в знач. сказ.: мне ~ идти నేను వెళ్ళాలి, నేను వెళ్ళాల్సి వుంది; что ~ сделать దాన్ని చేయాలి; что вам ~ ? మీకేం కావాలి?; что тебе здесь ~? ఇక్కడ నీకేమి పని?; мне ничего не ~ నాకు ఏమీ అక్కర లేదు; не ~ расстраиваться దిగులపడవక్కరలేదు, దిగులుపడవలసిన అవసరం లేదు

нужный|й కావలసిన, అవసరం, అవసరమైన, что ~ная книга అది అవసరమైన (కావలసిన) పుస్తకం; сон ~ен для здоровья ఆరోగ్యానికి నిద్ర అవసరం; считать что-л. ~ным దేనినైనా అవసరంగా పరిగణించు; что как раз то, что ~но కావలసినది సరిగ్గా అదే; эта книга ей будет нужна сегодня ఈ పుస్తకం ఆమెకు ఈ రోజు కావాలి

нуль м см. ноль: десять градусов ниже нуля మైనస్ పది డిగ్రీలు, సున్నకి పది డిగ్రీలు తక్కువ нумерация ж అంకెలు, సంఖ్య; ~ домóв ఇళ్ల సంఖ్య; ~ страниц పేజీల సంఖ్య (అంకెలు)

нумеровать, пронумеровать (вн.) సంఖ్య (అంకెలు) వేయు; ~ страницы పుటల సంఖ్య వేయు

нутр||б с разг. ఒక్క; что ему не по ~у ఇది అతనికి నచ్చదు (ఇష్టం లేదు)

нынче нареч. уст. см. нынче

нынешний||й разг. 1. (этого года) ఈ ఏటి, ఈ సంవత్సరపు 2. (теперешний, современный) ప్రస్తుత, ఈ రోజు, ఈ నాటి; в ~е времена ప్రస్తుత కాలంలో, ఈ రోజుల్లో, ఈనాడు

нынче нареч. разг. 1. (теперь) ప్రస్తుతం 2. уст. (сегодня) ఈ వేళ

нырнуть сов. нырять

нырять, нырнуть నీటిలో దూకు, మునుగు

нытик м разг. నసపెట్టేవాడు, నసగాడు

ныть несов. 1. నులి, నొచ్చు; зуб нóет పన్ను నొచ్చుతోంది; у него нóет рýка అతని చెయ్యి నొచ్చుతోంది 2. разг. (жаловаться) నసుగు

нюанс м వైవిధ్యం, వ్యత్యాసం, భేదం

нюх м разг. పసిపట్టుగల శక్తి

нюхательный: ~ табак ముక్కు పొడి, నస్యం

НУЖ — ОБА

О

нóхать, понóхать (вн.) మూ (వాసన) చూచు, పసిగట్టు, మూర్ఛాను, ఆఘాటించు

нóнчить несов. (вн.) పసిబిడ్డను చూచు, పాలదాదిగ వ్యవహరించు, (కి) ఆయిగా ఉండు

нóнчиться несов. (с тв.) 1. పసిబిడ్డను చూచు 2. перен. разг. (గురించి) ఎక్కువగా శ్రద్ధ తీసుకొను

нóня ж 1. (уха живающая за детьми) దాది, ఆయి 2. (в больнице) పనిమనిషి, ఆయి

О

о I, об, обо предлог 1. (пр.; относительно) గురించి, గురించిన, పై (последом); воспоминания о дeтстве చిన్నతనాన్ని గురించిన స్మృతులు, బాల్య స్మృతులు; книга о живописи వర్ణచిత్ర కళపై (కళను గురించిన) పుస్తకం; лекция о международном положении అంతర్జాతీయ పరిస్థితి పై (గురించి) ఉపన్యాసం; беспокоиться о чём-л. దేనినైనా గురించి దిగులుపడు; дýмать о чём-л. దేనినైనా గురించి ఆలోచించు 2. (вн.; при обозначении соприкосновения, столкновения) కి, ను; опираться руками о стол చేతులతో టేబుల్ మీద ఆనుకొను, టేబుల్ పైన చేతులు ఆను; споткнуться о камень రాయి తగులు; он ударился о стену గోడను ఢీకొన్నాడు, గోడకి కొట్టుకున్నాడు 3. (вн.; в наречных сочет.): бóк ó бок పక్క పక్కన; идти рука óб руку చెట్టపట్టా లేసుకొని వెళ్ళు 4. (пр.; при обозначении числа составляющих частей) уст. го или не переводится: дом о трёх óкнах మూడు కిటికీలు [గుల] ఇల్లు

о II межд. 1. (при обращении) передаётся звательным падежом: о! брат! తమ్ముడా! 2. (при выражении удивления) ఓహో, ఆహో 3. (при выражении чувства боли, отчаяния) అమ్మ, అబ్బు, అయ్యా

оáзис м ఒయాసిస్, ఎడారిలో నీటి చెలను

об предлог см. о I

óба числ. м и с; óбе ж: мы ~ మేము ఇద్దరం; óбе страны ఉభయ దేశాలు; с обéих сторóн ఇరు పక్కలనుండి; обéими руками రెండు చేతులతో

обáгрить(ся) сов. см. обaгрять(ся)

обaгрять, обaгрить высок.: ~ крóвью రక్త

పంకిలం చేయు; ~ рўки крўью (в крўи) హత్యా పాతకానికి పాల్పడు

обагряться, обагриться *высок.* 1. (окрашиваться в красный цвет) రక్తపంకిలమగు 2. (заливаться кровью) రక్తస్పావితమగు

обанкротиться *сов.* దివాలా తీయు

обаяние *с* ఆకర్షణీయత, సాధువ్యభావం, మనోహరత, సమ్మోహక శక్తి

обаятельность *ж см.* обаяние

обаятельный రమణీయమైన, ఆకర్షణీయమైన, సమ్మోహనమైన

обвѣл *м:* горный ~ శిలాపాతం; снежный ~ హిమపాతం

обвѣливаться, обвалиться కూలిపోవు (обрушиваться, падать); ఊడిపోవు (осыпаться)

обвалиться *сов. см.* обвѣливаться

обвѣривать, обварить (*вн.*) 1. (обдавать кипятком) కాగిన నీళ్లు పోయు, నలనల మరిగే నీళ్లు పోయు 2. (обжигать) [నలనల మరిగే నీళ్లతో] కాల్చు

обвѣриваться, обвариться [ఒళ్లు] కాల్చుకొను

обварить(ся) *сов. см.* обвѣривать(ся)

обвѣвать *несов. (вн.)* (గాలి) మెల్లగా వీచు

обвѣсить I, II *сов. см.* обвѣшивать I, II

обвести *сов. см.* обводить

обвѣренный [చలి]గాలికి పగలిన

обвѣтриваться, обвѣтриться [చలి]గాలికి పగలి పోవు

обвѣтриться *сов. см.* обвѣтриваться

обветшѣлый ఊణించిన, శిథిలమైన, జీర్ణమైన

обветшѣть *сов. см.* ветшѣть

обвѣшать *сов. см.* обвѣшивать I

обвѣшивать I, обвѣсить, обвѣшать (*вн. тв.; увешивать*) ఎక్కువగా (అంతటా) వేలాడదీయు, వేలాడవేయు; ~ побрякушками చౌకబారు నగలు ఎక్కువగా దిగవేయు (దిగవేసుకొను)

обвѣшивать II, обвѣсить (*вн.; недоувешивать*) తప్ప తూకం వేయు, తూకంలో కిలాడీ చేయు

обвивать, обвить (*вн.*) 1. (*тв.; обѣртывать*) చుట్టు, చుట్టబెట్టు, పెనవేయు, ముడివేయు 2. (*о растениях*) (దేని[తో]నైనా) పెనవేసుకొను 3. (*обнимать*) కౌగలించుకొను, ఒకరి చుట్టూ చేతులు పెనవేయు; обвить шею руками మెడచుట్టూ చేతులు వేయు

обвинение *с* (действие) ఆరోపణ, ఆక్షేపణ, అభి

యోగం, అభాండం; నిందారోపణలు *мл.*; бросать ~ అభియోగం (అపరాధం, నింద) మోపు, అభాండం వేయు 2. *юр.* అభియోగం 3. *юр.* (обвиняющая сторона) వాది (అభియోగం చేసే) పక్షం

обвинитель *м* ప్రాసిక్యూటర్, అభియోగం చేసేవాడు; общественный ~ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

обвинительный: ~ый приговор నేరస్తుడన్న తీర్పు; ~ое заключение అభ్యారోపణ పత్రం; ~ая речь ప్రాసిక్యూటర్ అభ్యారోపణ

обвинить *сов. см.* обвинять

обвиняемый *м* నిందితుడు, ముద్దాయి, ప్రతివాది; ~ в уби́йстве హత్యనేరం మోసబడిన

обвинять, обвинить (*вн. в пр.*) 1. (పై) ఆరోపణచేయు, నిందారోపణలు చేయు, నిందలు వేయు, ఆరోపించు 2. *юр.* అభియోగం చేయు, నేరం మోపు

обвисать, обвиснуть వదులైపోవు, వేళ్లాడిపోవు

обвиснуть *сов. см.* обвисать

обвить *сов. см.* обвивать

обводить, обвести (*вн.*) 1. చుట్టూ తిప్ప; ~ кого-л. вокруг дома ఒకరిని ఇంటిచుట్టూ తీసుకెళ్లు (తిప్ప) 2. (по намеченному контуру) రేఖ గీయు

◇ ~ взглядом చుట్టూరా చూచు, చుట్టూ కలయ చూచు

обводнение *с* నీటి పారుదల (పారుదల సౌకర్యం కల్పించడం)

обводнить *сов. см.* обводнять

обводный: ~ канал పైడు కాల్వ

обводнять, обводнить (*вн.*) (కీ) నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పించు

обволѣкивать, обволочь (*вн.*) ఆవరించు, కప్ప కమ్ము; ~ туманом పొగమంచు ఆవరించు (కప్ప); тучи обволокли нѣбо మేఘాలు ఆకాశాన్ని కమ్మేశాయి

обволочь *сов. см.* обволѣкивать

обворовать *сов. см.* обворовывать

обворовывать, обворовать *разг. (вн.)* దొంగిలించు, అవహరించు, దోచుకొను

обворожительный మోహింప (నరవశించ, సమ్మోహితం) జేసే, ఆకర్షణీయమైన; ~ый человек ఆకర్షణీయమైన మనిషి; ~ая улыбка మోహింప (సమ్మోహితం) చేసే నవ్వు, ఆకర్షణీయమైన నవ్వు

обворожить *сов. (вн.)* ఆకర్షించు, మోహింపజేయు, విమోహితమునర్చు, పారవశ్యం కలిగించు

обвязать(ся) *сов. см.* обвязывать(ся)

обвязывать, обвязать (*вн.*) చుట్టుకొను, కట్టుకొను, చుట్టివేయు, కట్టివేయు; ~ верёвкой తాడు

చుట్టివేయు (కట్టివేయు); ~ голову платком చుమా
లును తలకు కట్టుకొను (చుట్టుకొను)

обязываться, обязаться (тв.) కట్టుకొను,
బిగించుకొను; ~ верёвкой నడుము చుట్టు తాడు
బిగించుకొను

обгладывать, обглодать (вн.) [కొంచెం కొం
చెం] కొరికి తిను (తినివేయు); ~ кость ఎముకను
కొరికి తిను

обглодать сов. см. обгладывать

обгон м దాటిపోవడం

обгонять, обогнать (вн.) దాటి వెళ్లు (పోవు),
అధిగమించు

обгорать, обгореть разг. 1. (получать ожо-
ги) కాగు, మాడు, కాలిపోవు 2. (на солнце) ఎండ[లో]
కాగు

обгорелый 1. కాగిన, మాడిన 2. разг. (на
солнце) ఎండ[లో]కాగిన

обгореть сов. см. обгорать

обгрызать, обгрызть (вн.) కొరికి తిను

обгрызть сов. см. обгрызать

обдавать, обдать 1. (вн. тв.; обливать) పోయు,
చల్లు; ~ грязью (పైన) బురద చల్లు; ~ кипят-
ком కాగిన నీళ్లు పోయు 2. безл. перен.: его об-
дало тёплым воздухом అతనికి వేడిగాడ్చు తగిలింది;
его обдало холодом అతనికి చలివేసింది

обдать сов. см. обдавать

обделить сов. см. обделять

обделять, обделить (вн.) ఒకరి వంతు ఇవ్వకుండా
వుండు, అన్యాయంగా వంచు

обдирать, обдрать (вн.) 1. ఒలుచు, ఊడదీయు
2. разг. (сдирать кожу) ఒలుచు 3. перен.
разг. దోచుకొను

обдираться, обдраться ఊడు, ఊడిపోవు

обдурать, обдуть (вн.) [గాలి] వీచు, తగులు;
ветер ~ет со всех сторон చుట్టూ గాలి వీస్తూంది

обдуманно нареч. ఉద్దేశపూర్వకంగా, తాపీగా ఆలో
చించిన మీదట

обдуманный ఉద్దేశపూర్వకమైన, నిదానంగా ఆలో
చించిన; ~ план నిదానంగా ఆలోచించిన పథకం

обдумать сов. см. обдумывать

обдумывать, обдумать (вн.) ఆలోచించు,
యోచించు, పరిగణించు; ~тот вопрос надо ~ать
ఈ విషయం ఆలోచించాలి; ~айте своё решение
మీ నిర్ణయాన్ని బాగా ఆలోచించండి (పరిగణించండి)

обдуть сов. см. обдывать

ОБВ — ОБЕ

0

обе числ. ж с.м. రоба

обегать сов. с.м. обегать I

обегать I, обегать చుట్టపెట్టు, తిరిగేయు; об-
гать все магазинны పాపులన్నీ చుట్టపెట్టు, తిరిగేయు

обегать II, обегать 1. (бегом обойти вок-
руг чего-л.) చుట్టుపరుగెత్తు 2. (побежать в
обход чего-л.) దాటి పరుగెత్తు

обёд м 1. భోజనం చేయడం; устраивать ~
в честь кого-л. ఒకరి గౌరవార్థం విందు చేయు 2.
(пища) మధ్యాహ్న భోజనం 3. разг. (время) భోజనపు
వేళ; перед ~ом, до ~а (перед полуднем)
ఉదయం[పూట]; после ~а (после полудня) మధ్యా
హ్నం; за ~ом భోజన సమయంలో

обедать, пообедать మధ్యాహ్న భోజనం చేయు

обеденный భోజనం; ~ый перерыв భోజన విరా
మం; ~ый стол భోజనం (మిట్ట) టేబుల్; ~ое
время పగటి భోజనపు వేళ

обеднёвший బీదయైన, పేదయైన, బీదవాడైన

обеднение с పేదపడడం, బీదవాడవడం

обеднеть сов. см. беднеть

обежать сов. см. обегать II

обезбóливание с మైకం కలిగించడం, మొద్దువార
జేయడం; ~ родов ప్రసూతి నొప్పల నివారణ

обезбóливать, обезбóлить (вн.) మైకం కలిగించు,
మొద్దువార జేయు; ~ роды ప్రసవ బాధలేకుండా
చేయు

обезбóливающийий మత్తు; ~ий укол మత్తు
ఇంజెక్షన్; ~ее средство మత్తు మందు

обезбóлить сов. см. обезбóливать

обезвредить сов. см. обезвреживать

обезвреживать, обезвредить (вн.) హానికలిగించ
కుండా (ప్రమాదరహితం) చేయు; ~ мину мందు
పాతరని ప్రమాదరహితం చేయు; ~ преступника నేర
స్తుని నిరాయుధుని చేయు, నేరస్తుని చంపు

обезгáвить сов. см. обезгáвливать

обезгáвливать, обезгáвить (вн.) 1. శిరచ్ఛే
దంచేయు, తల నరికి చంపు 2. перен. నాయకుడు లేకుండా
చేయు

обездóленный దిక్కుమాలిన

обездóливать, обездóлить (вн.) దిక్కుమాలిన
వాడిగా చేయు

обездóлить сов. см. обездóливать

обеззaráживание с రోగ క్రిమిసాశనం

ОБЕ — ОБЕ

обеззараживать, обеззаразить (вн.) రోగ క్రిములను నశింపజేయు, రోగ క్రిములు లేకుండేలా శుభ్ర పరచు, కాలువ్య రహితం చేయు

обеззаразить сов. см. обеззараживать

обезличивать, обезличить (вн.) 1. (лишать индивидуальности) వ్యక్తి (వ్యస్థి) స్వభావాన్ని లేకుండా చేయు 2. (устраивать обезличку) వ్యక్తిగత బాధ్యత లేకుండా చేయు; ~ руководство నాయకత్వ బాధ్యత లేకుండా చేయు

обезличить сов. см. обезличивать

обезличка ж సొంత (వ్యక్తి) బాధ్యత లేకుండడం, వ్యక్తి బాధ్యతా లోపం (లేకపోవడం), వ్యక్తి నిష్ఠం కాని బాధ్యత

обезлюдеть сов. నిర్జనమగు

обезображивать, обезобразить (вн.) విరూపం (వికారం, వికృతం) చేయు

обезобразить сов. см. обезображивать

обезопасить сов. (вн.) సురక్షితంగా చేయు, ప్రమాదాన్ని (ముప్పు) నివారించు, ప్రమాద రహితం చేయు

обезоруживать, обезоружить (вн.) *прям.*, *перен.* నిరాయుధుని చేయు

обезоружить сов. см. обезоруживать

обезуметь сов. మతి పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు), వివశుడగు; ~ от страха భయ వివశుడగు, భయంతో మతి పోగొట్టుకొను, భయంతో పిచ్చి ఎక్కు

обезьяна ж కోతి; человекообразная ~ వానరం

обелиск м కూచి (సూచ్యకార) స్తంభం, స్మారక చిహ్నం

обелить сов. см. обелять

обелять, обелить *разг.* (вн.) నిర్దోషి అని రుజువు చేయు, పునఃప్రతిష్ఠ తం చేయు

оберегать *несов.* (вн.) సంరక్షించు, పరిరక్షించు (*от кого-л., чего-л.* — నుంచి)

оберегаться *несов.* (*от рд.*) [చేయకుండా, జరగకుండా] పరిరక్షించుకొను, సంరక్షించుకొను; ~ от про- студы జలుబు చేయకుండా సంరక్షించుకొను

обернуть(ся) сов. см. обёртывать(ся) и обо- рачивать(ся)

обёртка ж రేపరు, అట్ట, కవరు; учебник в бёлоё ~ е తెల్ల కవరులో (అట్టలో) పాఠ్యగ్రంథం

обёрточный йй ప్యాకింగు, ముతక; ~ ая бумага ముతక (ప్యాకింగు) కాగితం

обёртывать, обернуть (вн.) 1. చుట్టు చుట్టు కొను; ~ косу вокруг головы జడ చుట్టుచుట్టుకొను

2. (*завёртывать*) చుట్టబెట్టు; ~ книгу бумагой (в бумагу) పుస్తకం పేపరులో చుట్టబెట్టు 3. (*повёртывать*) తిప్పు; ~ лицом Механ తిప్పు 4. *перен.* మార్పు కొను; ~ всё в свою пользу అన్నిటినీ తన లాభానికి మార్పుకొను ◇ *обернуть* кого-л. вокруг пальца ఒకరిని తన వేళ్ల చుట్టూ తిప్పు

обёртываться, обернуться 1. (*повёрты- ваться*) ఎదురుతిరుగు 2. *перен. разг.* అగు, తయారగు, పరిణమించు; что зависит от того, как обернётся дело సంగతి ఎలా తయారవుతుందన్న దాని మీద ఆధారపడుతుంది, పరిణామాలు ఎలా వుంటాయన్న దాని మీద అది ఆధారపడుతుంది 3. *фольк.* (*тв.*, в *вн.*; *превращаться*) అవతారం • (రూపాంతరం) పొందు, అవతరించు 4. *разг.* (*справляться*) సర్దుకొను, సర్దుబాటు చేసుకొను

обескрóвить сов. см. обескрóвливать

обескрóвливать, обескрóвить (вн.; *ослаб- лять*) బలహీనపరచు

обескураживать, обескуражить (вн.) నిరుత్సాహ పరచు, కంగారు పెట్టు

обескуражить сов. см. обескураживать

обеспечение с 1. (*снабжение*) సరఫరా చేయడం, ఇవ్వడం, పెట్టడం, సమకూర్చడం; ~ промышленности углём పరిశ్రమలకు బొగ్గు సమకూర్చడం (సరఫరా చేయడం) 2. (*гарантирование*) కట్టుదిట్టం చేయడం; ~ прочного мира శాంతి స్థిరంగా ఉండేలా చూసుకోవడం, శాంతిని కట్టుదిట్టం చేయడం, శాంతిని సుస్థిరం చేసుకోవడం 3. (*средства к жизни*) [జీవన] భృతి, జీవనాధారాలు 4. (*гарантия*) హామీ ◇ *со- циальное* ~ సాంఘిక భృతి

обеспеченность ж 1. సమకూర్చడం; ~ заво- да топливом ఫాక్టరీకి యింధనాన్ని సమకూర్చుట 2. (*достаток*) కావలసినంత సంపాదన

обеспеченный 1. (*снабжённый чем-л.*) సమకూర్చుకున్న 2. (*безбедный*) సంపన్న

обеспечивать, обеспечить (вн.) 1. (*мате- риально*) సంపాదించు; он хорошо обеспечен అతను బాగా సంపాదిస్తాడు; он не в состоянии обеспечить свою семью అతను తన కుటుంబాన్ని పోషించలేడు 2. (*тв.*; *снабжать*) సరఫరాచేయు, సమకూర్చు, పెట్టు; ~ сырьём ముడి పదార్థాలు సరఫరా చేయు, ముడి పదార్థాలు సమకూర్చుపెట్టు 3. (*гарантировать*) సమకూర్చు, తెచ్చు; ~ выполнение плана పథకం నెరవేర్చడానికి అవకాశం కల్పించు; ~ развитие экономики ఆర్థిక అభివృద్ధిని సుసాధ్యం చేయు; ~ политические

и экономические свободы రాజకీయ, ఆర్థిక స్వేచ్ఛలను అనులోక్తి తెచ్చు; ~ успех విజయాన్ని సమకూర్చు (తెచ్చిపెట్టు)

обеспечить сов. см. обеспечивать

обеспокоенный దేనిని గురించి అయినా ఆందోళన పడుతున్న, చింతిస్తున్న, దిగలు పడుతున్న

обеспокоить сов. уст. (вн.) 1. (вызывать чувство тревоги) ఆందోళన (కలవర) పరచు 2. (нарушать чей-л. покой, доставлять хлопоты) (క్తి) శ్రమ కలిగించు, (సి) ఇబ్బందిపెట్టు, (క్తి) ఇబ్బంది కలిగించు

обеспокоиться сов. уст. (тв.) (గురించి) ఆందోళనపడు, దిగులుపడు, చింతించు

обессиленный అశక్తుడైన, నిర్వీర్యుడైన; ~ человек అశక్తుడు, నిర్వీర్యుడు

обесилеть сов. అశక్తుడగు, నీరస (బలహీన, ఎత్తు) పడిపోవు, నిర్వీర్యుడిలా పడివుంచు

обесилить, обесилить (вн.) బలహీన (నీరస, నిర్వీర్య) పరచు

обесилить сов. см. обесилить

обесславить сов. (вн.) అప్రతిష్ఠ పాలుజేయు, అపకీర్తి కలుగజేయు

обесмертвить сов. (вн.) శాశ్వత కీర్తినొసగు, అమృతత్వమునిచ్చు, అమరమొనర్చు

обесцветит(ся) сов. см. обесцвечивать(ся)

обесцвечивание с వివర్ణం చేయడం, రంగు చెడ గొట్టడం

обесцвечивать, обесцвечить (вн.) వివర్ణం చేయు

обесцвечиваться, обесцвечиться వివర్ణమగు, రంగు పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు)

обесценивать, обесценить (вн.) విలువ తగ్గించు
обесцениваться, обесцениться విలువ కోల్పోవు (పోగొట్టుకొను)

обесценить(ся) сов. см. обесценивать(ся)

обесчестить сов. см. бесчестить

обёт м высок. ప్రతిస, ప్రతిజ్ఞ, దీక్ష; давать ~ దీక్ష పుచ్చుకొను (పట్టు), ప్రతిస బ్రాసు, ప్రతిజ్ఞ చేయు
обетованный высок.: земля ~ая కలుగనే గడ్డ, స్వర్గం, స్వర్గధామం

обещание с వాగ్దానం; выполнять ~ వాగ్దానం అనులు చేయు, వాగ్దానం నెరవేర్చుకొను; давать ~ వాగ్దానం చేయు

обещать несов. и сов. (сов. тж. пообещать; вн. или инф.) వాగ్దానాలు చేయు; торжественно ~ శపథం చేయు; ~ сделать చేస్తానని

ОБЕ — ОБИ

0

వాగ్దానం చేయు; ~ кому-л. ఒకరికి వాగ్దానం చేయు
обжалование с юр. అప్పీలు

обжаловать сов. юр. (вн.) (మీద) అప్పీలు (ఫిర్యాదు) చేయు

обжечь(ся) сов. см. обжигать(ся)

обжиг м тех. కాల్చడం, బట్టిలో కాల్చి గ్లేజు వెయ్యడం

обжигание с см. обжиг

обжигать, обжечь в разн. знач. (вн.) కాల్చు

обжигаться, обжечься 1. ((получать ожог) కాల్చుకొను (చెమ-ల. — తో) 2. перен. разг. (напр.; терпеть неудачу) ఫెఫలమగు, అవజయం పొందు, ఏదైనా ప్రయత్నంతో చేతులు కాల్చుకొను < обжёгшись на молоке, будешь дуть и на воду посл. చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకొను

обжора м и ж разг. తిండిపోతు

обжорство с разг. చెడతినడం, తిండిపోతుతనం

обзавестись сов. см. обзаводиться

обзаводиться, обзавестись разг. (тв.) తన కొరకు తాను సంపాదించుకొను; ~ семьей సొంత సం సారం మొదలుపెట్టు; ~ собакой కుక్కను సంపాదించు కొను; ~ хозяйством తన జీవితానికి అవసరమైన వస్తువులు సమకూర్చుకొను

обзор м 1. (действие) సమీక్షించడం 2. (сжатое сообщение) సమీక్ష; международный ~ అంతర్జాతీయ పరిస్థితి సమీక్ష

обзывать, обзывать разг. (вн. тв.) దూషించు, తిట్టు

обивать, обить (вн.) 1. (ударами отряхивать, заставляя отпасть) [కాలు] జాడించు 2. (тв.; покрывать) (తో) అమర్చు, అంచువేయు; ~ железом ఇనుప రేకు అమర్చు (అంచువేయు)

обивка ж 1. (действие) అమర్చడం, అంచువేయడం 2. (материал) కవచ గుడ్డ

обид||а ж 1. అవమానం; наносить ~у కోపం కలిగించు (పుట్టించు) 2. (чувство горечи, досады) కోపం, అక్కసు, కక్ష; затаить ~у అక్కసు (కక్ష) పెట్టుకొను; он на меня в ~е అతనికి నామీద కోపం (కక్ష) వుంది, అతనికి నేనంటే అక్కసు వుంది < проглотить ~у అవమానం దిగమింగు; не дать себѣ в ~у తనను తాను రక్షించుకోకలిగి పుండు

обидеть(ся) сов. см. обижать(ся)

обидно безл. в знач. сказ. విచారకరం, శోచనీయం;

ОБИ — ОБЛ

~, что что произошло ала జరగడం విచారకరం (శోచనీయం); мне ~, что... నాకు తలవంపులుగా (చిన్నతనంగా) వుంది

обидный 1. (причиняющий обиду) అవమానకరమైన, చిన్నచూపు చూసేవిగా 2. разг. (досадный) శోచనీయమైన

обидчивость ж ముంగోపం

обидчивый ముంగోపంగల; ~ человек ముంగోపి

обидчик м కోపం కలిగించేవాడు, నొప్పించేవాడు, అవమానించేవాడు

обижать, обидеть (вн.) 1. (наносить обиду) నొప్పించు, కోపం కలిగించు, చిన్నచూపు 2. разг. (тв.; обделять) (తో) తక్కువ వాటా (వంతు) ఇచ్చు; прирёда не обидела егò талáнтom (చక్కతి అతనికి విశేషమైన ప్రతిభని ప్రసాదించింది)

обижаться, обидеться చిన్నచూపుకొను, కోపం తెచ్చుకొను, కోపగించు; ~ на когò-л. за что-л. ఒకరి మీద దేనికైనా కోపగించు (కోపం తెచ్చుకొను)

обиженно нареч. కోపంగా

обиженный 1. (обидевшийся) కోపం వున్న; он обижен на отца అతనికి తండ్రిమీద కోపం వుంది 2. (выражающий обиду) కుపిత, కోప; ~ тон కుపిత (కోప) స్వరం; у негò был ~ вид చిన్నబుచ్చుకున్నట్లు కనిపించాడు, అతను ముఖం గంటు పెట్టుకున్నాడు, అతడు తలవంపులైనట్లు ముఖం పెట్టాడు

обилье с 1. (большое количество) బోలెడు, సమృద్ధి 2. (достаток) సంవృత్త, సంవద

обильно нареч. సమృద్ధిగా

обильный పెద్ద, సమృద్ధి అయిన, సుష్కైన, విరగకాసిన; ~ урожай విరగకాసిన (సమృద్ధిగా వున్న) పంట; ~ обёд సుష్కైన భోజనం; ~ снег సమృద్ధిగా (కుప్పలుగా) పడిన మంచు

обиняк м: без обиняков మోమాటం లేకుండా

обирать, обобрать разг. (вн.) 1. (собирать) ఏరుకొను, సోగుచేయు 2. (грабить) దోచుకొను

обитаемый నివసిత; ~ остров మానవ నివసితదీప్వం

обитатель м నివాసి, వాసి

обита|ть несов. книжн. నివసించు, ఉండు, కాపురముండు; где вы ~ете? మీ ఇల్లు ఎక్కడ ఉంది, మీరు కాపురముండేది ఎక్కడ

обитель ж книжн. 1. уст. (жилище) చోటు, నివాసస్థలం 2. (монастырь) ఆశ్రమం, మఠం

обить сов. см. обивать

обиход м 1. (повседневный уклад) ఆచారం, ఆచారవ్యవహారాలు 2. (употребление в повседневной жизни) నిత్యజీవితం, వాడుక; предметы домашнего ~а నిత్యజీవిత వస్తువులు, గృహోపకరణాలు; войти в ~ (о выражении) వాడుకలోకి (ఉపయోగంలోకి) వచ్చు

обиходн|ый నిత్యజీవిత; ~ое выражение వాడుకలో వున్న పదం; ~ые товары నిత్యజీవిత వస్తువులు

обкармливать, обкормить (вн.) అతిగా (పెచ్చుగా) తినిపించు

обкатать сов. см. обкатывать

обкатывать, обкатать (вн.) 1. చదును చేయు; ~ дорогу రోడ్డును చదును చేయు 2. разг. (в пр.; обваливать) అద్దు; ~ в мукé పిండి అద్దు 3. спец. (испытывать): ~ машину పరీక్షార్థం కారును నడిపించు

обкладывать, обложить (вн.) 1. (тв.; класть кругом) చుట్టూ పెట్టు[కొను] 2. безл.: негò обложило тучами మేఘాలు కమ్మేశాయి, ఆకాశం మేఘం (నుబ్బు) పట్టింది; язык обложило налом తెల్లగా వుంది 3. воен. (окружать) ముట్టడించు

обкладываться, обложиться (тв.) పెట్టుకొను; ~ горячими грелками ఒళ్లంతా హోట్ వాటర్ బాగులు పెట్టుకొను; обложиться книгами పుస్తకాలు చుట్టూ పేర్చుకొను

оклénивать несов. разг. см. оклénывать

оклénить сов. разг. см. оклénывать

обком м (областной комитёт) జిల్లా కమిటీ

обкормить сов. см. обкармливать

обкрадывать, обокрасть (вн.) దోచుకొను, దొంగిలించు, కొల్లగొట్టు

обла|а ж 1. (охота) వేట జంతువులను వేట గాండ్ర స్థావరానికి తోలడం 2. (оцепление, окружение) చుట్టుముట్టడం, (పోలీసు) దాడి; устрáивать (производить) ~у పోలీసులు దాడి చేయు

облагать, обложить (вн. тв.) విధించు, వేయు; ~ налогом పన్ను విధించు; ~ штрафом జరిమానా వేయు (విధించు)

облагаться: ~ налогом పన్ను వేయబడు (విధించబడు)

облагора|живать, облагора|дить (вн.) 1. ఉన్నతమొనర్చు, ఘనతను చేకూర్చు, ఔన్నత్యం కలిగించు 2. (улучшать породу, качество чего-л.) మెరుగు చేయు (పరచు)

облагородить *сов. см.* облагораживать
обладание *с* కలిగివుండడం, స్వాధీనం, భుక్తం, సాంతకావడం

обладатель *м* గలవాడు, సాంతదారుడు
обладать *несов. (тв.)* కలుగు, కలిగివుండు; ~ правом голоса హక్కు కలుగు (కలిగివుండు); ~ талантом ప్రతిభ కలిగివుండు; ~ хорóшим здорóвьем మంచి ఆరోగ్యం కలిగివుండు

облако *с* 1. మబ్బు, మేఘం; дождевые облака వాన మబ్బులు, జలదాలు 2. *перен.* మేఘం; ~ пыли ధూళి మేఘం

обламывать, обломать, обломить *(вн.)* విరుచుకొను, విరగగొట్టు

обламываться, обломаться, обломиться *విరగకొట్టబడు, విరచబడు*

обласкать *сов. (вн.)* అతి ఆదరణ చూపు

областной *ప్రాంతీయ, జిల్లా; ~ центр ప్రాంతీయ కేంద్రం*

область *ж* 1. (часть страны) ప్రాంతం, భాగం 2. (административно-территориальная единица) ప్రాంతం, జిల్లా 3. *перен.* (отрасль знаний, сфера деятельности) రంగం; в ~и политики రాజకీయ రంగంలో 4. *анат.* భాగం; в ~и сердца గుండెభాగంలో

облачать, облачить *(вн. в вн.)* [దుస్తులు] వేయు

облачить *сов. см.* облачать

облачность *ж* మబ్బుగా వుండడం, మోడం

облачный *మబ్బుకమ్మిన (о небе); మబ్బుగా వున్న (о дне)*

облегать *несов. (об одежде)* ఒంటికి అతికినట్లు ఉండు; плáтье плóтно ~ет фигу́ру దుస్తు ఒంటికి అతికినట్లు ఉంది

облегчать, облегчить *(вн.)* 1. (уменьшать вес) బరువు తగ్గించు 2. (делать менее трудным) సులువు (సులభం) చేయు; ~ труд పనిని సులభం చేయు; ~ путь సుగమమయేదుకు తోడ్పడు 3. (делать менее тяжким, улу́чивать) సులభతరం చేయు; ~ жизнь జీవితాన్ని సులభతరం చేయు 4. (смягчать) తగ్గించు; ~ наказание శిక్షను తగ్గించు

облегчение *с* 1. (действие) సులువు (సులభం) చేయడం 2. (чувство успокоения) ఉపశమనం, ఉపశాంతి; чýвствовать ~ ఉపశాంతి (ఉపశమనం) పొందు (కలుగు)

облегчить *сов. см.* облегчать

ОБЛ — ОБЛ

О

обледеневать, обледенеть *హిమంతో (మంచుతో) కప్పబడు*

обледенелый *హిమంతో (మంచుతో) కప్పబడిన*

обледенеть *сов. см.* обледеневать

облезать, облезть 1. (лишаться волос, шерсти, перьев) బోడి అగు, బోడియై (ఊడి, రాలి) పోవు 2. (напр. о краске) బెతుకులు బెతుకులుగా రాలి పోవు

облезлый *разг.* 1. (с вылезшими волосами, шерстью, перьями) ఊడిపోయిన, బొచ్చు గల 2. (печу́лая, бешу́лая) బెతుకులూడిన (облупившийся); మాసి పోయిన (полиявший)

облезть *сов. см.* облезать

облекать, облечь *(вн.)* 1. (тв.; окружать) కల్పించు; ~ чтó-л. тáйной దేని చుట్టూ అయినా రహస్య వాతావరణం కల్పించు 2. (тв.; наделять) ఇచ్చు; ~ когó-л. влáстью ఒకరికి అధికారం ఇచ్చు; ~ когó-л. полномóчиями ఒకరికి అధికారాలు యిచ్చు
◇ ~ когó-л. доверéнием ఒకరితో విశ్వాసం ఉంచు

облени́ться *сов.* సోమరి (సోబేరి) అగు, బద్దక స్పృహ

облепить *сов. см.* облеплять

облеп|лять, облепить *(вн.)* 1. (прилипать со всех сторон) [చుట్టూ] అంటుకొను, తగిలివుండు 2. *разг.* (тв.; приклеивать) [అంతలా] అంటించు, అతికించు; ~лять стéны объявлéниями గోడలన్నిటిమీదా అడ్వర్టైజ్మెంట్లు అతికించు 3. *перен. разг.* (окружать) అంటిపెట్టుకొను; дéти ~һлн егó పిల్లలు అతన్ని అంటిపెట్టుకొని వున్నారు

облет|ать I, облететь 1. (вн., вокруг рд.) చుట్టూ ఎగురు; ~ать вокруг Москв́ы మాస్కో చుట్టూ ఎగురు; ~ать вокруг Земл́и భూగోళం చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేయు, భూమిని చుట్టిచేయు 2. (вн.; пролетать стороной, минуя что-л.) పక్కనించి వెళ్ళు 3. *перен.* (вн.; о слухах, новостях и т. п.) అంతలా వ్యాపించిపోవు 4. (осыпаться) రాలిపోవు

облетать II *сов. (вн.; побывать): ~ всю страну (విమానంమీద) దేశమంతలా పర్యటించు*

облететь *сов. см.* облетать I

облечение *с* పెట్టుట, నిలుపుట

облечь *сов. см.* облекать

обливание *с* నీటిని పోయడం (పోసుకోవడం), దిమ్మ రించుకోవడం

обливать, облить (вн.) 1. (మీద, పై) పోయు, దిమ్మరించు; ~ холодной водой (పై, మీద) చన్నీళ్లు పోయు 2. (пачкать) (మీద) చిందించు, జల్లు; ~ книгу чернилами పుస్తకంమీద సిరా చిందించు ◇ облить кого-л. грязью ఒకరిపై బురద జల్లు, ఒకరిని దుమ్మెత్తిపోయు

обливаться, облиться: ~ водой తనమీద నీళ్లు పోసుకొను; ~ слезами కన్నీళ్లు కార్చు

облигация *ж* బాండ్, రుణవ్రతం; ~ государственного займа ప్రభుత్వ బాండ్ (రుణవ్రతం)

оближать *сов. см.* облизывать

облизаться *сов. см.* облизываться

облизнуть *сов. см.* облизывать

облизнуться *сов. см.* облизываться 1

облизывать, облизать, облизнуть (вн.) నాకు, నాకుకొను; ~ губы పెదవులు నాకుకొను (చీకుకొను)

облизываться 1. *сов.* облизнуться పెదవులు నాకుకొను 2. *сов.* облизаться (о животном) నాకుకొను

облик *м* 1. (внешний вид) రూపం, ఆకారం 2. (характер, душевный склад) వైఖరి; моральный ~ నైతిక వైఖరి

облить(ся) *сов. см.* обливать(ся)

облицевать *сов. см.* облицовывать

облицовка *ж* 1. (действие) పెంకులు అతికించుట 2. (материал) పింగాణీ పెంకులు

облицовочный: ~ый кирпич అలంకారపు పెంకులు (ఇటుకలు); ~ая плитка గ్లేజ్డ్ టైల్స్

облицовывать, облицевать (вн., тв.) అమర్చు, అతికించు

обличать *несов. (вн.; сурово осуждать, разоблачать)* బయటపెట్టు, బయలుపరచు, బహిర్గతం చేయు

обличение *с* (разоблачение) బయటపెట్టడం, బట్టబయలు చేయడం, బహిర్గతం చేయడం

обличитель *м* నిందావోపకుడు

обличительный నిందాపూర్వక; ~ая статья నిందాపూర్వక వ్యాసం

обложение *с:* ~ налогом పన్ను విధింపు

обложить *сов. см.* обкладывать и облагать

обложиться *сов. см.* обкладываться

обложка *ж* అట్ట

облокачиваться, облокотиться (на вн., о вн.) (మీద) ఆనించు, అనుచు, మోపు; ~ о (на) стол టేబుల్ మీద ఆనించు (మోపు)

облокотиться *сов. см.* облокачиваться

обломать(ся) *сов. см.* обламывать(ся)

обломить(ся) *сов. см.* обламывать(ся)

обломок *м* [వగిలిపోయిన] ముక్క, శకలం, పెంకు, తునక

облупить *сов. см.* облупливать и лупить II

облупиться *сов. см.* лупиться

облупливать, облупить (вн.) ఒలుచు; ~ ящик కోడిగుడ్డు పెంకు ఒలుచు

облучать, облучить (вн.) వికిరణీకరించు, కిరణ చికిత్స చేయు

облучение *с* వికిరణం; радиоактивное ~ రేడియో ధార్మిక వికిరణం

облучить *сов. см.* облучать

облысеть *сов. см.* лысеть

облюбовать *сов. (вн.)* ఎంపిక చేయు

обмázать(ся) *сов. см.* обмáзывать(ся)

обмáзывать, обмázать (вн. тв.) 1. (намазывать) పూయు, వేయు 2. *разг. (пачкать)* మాపు, మురికి చేయు

обмáзываться, обмázаться *разг. (пачкаться)* మాపుకొను, మురికి చేసుకొను

обмáкивать, обмакнуть (вн. в вн.) (తో) ముంచుకొను

обмакнуть *сов. см.* обмáкивать

обман *м* 1. మోసం, వంచన, కపటం, దగా; కుయుక్తి (хитрость); పితలాటకం (мошенничество)

2. (заблуждение, ошибка) (భ్రమ, భ్రాంతి, మాయ; ~ зрения దృష్టి భ్రమ; вводить кого-л. в ~ ఒకరిని భ్రమింపజేయు

обмáнный దగాయైన, దొంగవాటు, మోసమైన; ~м путём దొంగవాటుగా

обмáнутый వంచితమైన, మోసంచేయబడిన; ~ человек వంచితుడు

обмануть(ся) *сов. см.* обмáнывать(ся)

обмáнчивость *ж* భ్రాంతి, మాయ

обмáнчивый (భ్రమతో (మాయతో) కూడిన, భ్రాంతి కలిగించే

обмáнщик *м* మోసగాడు, జిత్తులమారి, టక్కురాడు, దగాకోరు

обмáнывать, обмануть (вн.) మోసం చేయు,

మోసపుచ్చు, వంచించు, బోల్తా కొట్టించు, బురిడీ కొట్టించు, దగా చేయు, కొనుగోలుదార్లకి ఎగవేయు, విమభ్యవరచు, మభ్యపెట్టు; ~ чьй-л. надёжды ఒకరి ఆశలను భంగపుచ్చు (భంగపరచు)

обмáнываться, обмануться (в пр.) (విషయంతో) భ్రమపడు, ఆశాభంగం పొందు, పొరపాటుపడు; ~ в кóм-л. ఒకరి విషయంతో భ్రమపడు; ~ в своих ожиданиях ఆశాభంగం పొందు

обмáтывать, обмотать (вн. тв., вн. вок-рúг рд.) [చుట్టు] కట్టుకొను, చుట్టుకొను

обмáтываться, обмотаться (тв.) కట్టుకొను, చుట్టుకొను; она́ обмотáлась шáрфом ఆమె మెడకు రుమాలు (స్కార్ఫ్) చుట్టుకుంది

обмáхивать, обмахнуть (вн.) 1. (тв.) (తో) విసురు; ~ когó-л. вéером ఒకరికి విసనక్రతో విసురు 2. (сметать, смахивать) తుడుచు; [దూళి] తుడిచి వేయు (пыль и т. п.)

обмáхиваться несов. (тв.) (తో) విసురుకొను; ~ вéером విసనక్రతో విసురుకొను

обмахнуть сов. с.м. обмáхивать

обмелéние с మెరక కావడం, లోతు తగ్గిపోవడం, మేట వేయడం

обмелéть сов. с.м. мелéть

обмéн м మారకం, మార్పు, మార్పిడి, ఆదానప్రదానాలు; ~ мнéниями పరస్పర సమాలోచనలు; ~ ин-формáцией సమాచారాల ఆదానప్రదానాలు; ~ члén-ских билéтов సభ్యత్వ కార్డులు మార్పడం ◇ ~ вéещéств физиол. ఉపనయాపనము క్రియ

обмéнивать, обменять (вн.) (తో) మార్పు, మార్పిడి (మారకం) చేయు

обмéниваться, обменяться (тв.) 1. (обме-нивать друг у друга) పరస్పరం మార్చుకొను; они́ обмeня́лись кн́игами వాళ్ళ పుస్తకాలు పరస్పరం మార్చుకున్నారు 2. перен. మార్పు కొను; ~ взгля-дами అభిప్రాయాలను పరస్పరం తెలియజేసుకొను; ~ опы-том అనుభవాల ఆదానప్రదానాలు చేసుకొను

обмéнный మారకపు; ~ курс మారకపు రేటు

обмeня́ть(ся) сов. с.м. обмéнивать(ся)

обмéр м 1. (измерение) కొలుచుట, కొలత తెలుసుకోవడం 2. (обман) తప్పు (తక్కున, దగా) కొలత

обмéривать, обмёрить (вн.) 1. (измерять) కొలుచు, కొలత తెలుసుకొను 2. разг. (обманывать) తప్పుడు కొలత కొలుచు, కొలతలో దగా చేయు

обмёрить сов. с.м. обмéривать

обмеря́ть несов. с.м. обмéривать

ОБМ — ОБМ

О

обмести́ сов. с.м. обметáть I

обметáть I, обмести́ (вн.) 1. తుడుచు, తుడిచి వేయు; ~ стол 'టేబుల్' తుడుచు 2. (пыль, сор) తుడుచు, తుడిచివేయు

обметáть II сов. с.м. обмётывать

обмётывать, обметáть (вн.) 1. కుట్టు; ~ пéтли కాజాలు కుట్టు 2. безл. разг.: у него́ обметáло гýбы అతని పెదవులు వగిలాయి (పుళ్ళ పడ్డాయి)

обмолáчивать, обмолотить (вн.) నూర్చు

обмóлви|ться сов. разг. 1. (ошибиться) నోరు జారు 2. (сказать вскользь) ప్రసంగవశాత్తూ ప్రస్తావించు; он не ~лся об éтом ни слóвом అతడు దీన్ని గురించి ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు

обмóлвка ж నోరుజారిన మాట (необóдуманно сказанное слово); పొరపాటున అన్న మాట (невер-но сказанное слово)

обмóлот м నూర్పిడి, నూర్పు

обмолотить сов. с.м. обмолáчивать

обморáживать, обморóзить (вн.): он обмо-рóзил себé рýки అతని చేతులు చలికి దెబ్బతిన్నాయి

обморóзить сов. с.м. обморáживать

óбморок м మూర్చ, సోరింత, సొమ్మ; пáдать в ~ మూర్చపోవు, మూర్చిల్లు, స్పృహతప్పు, సొమ్మసిల్లి పడిపోవు

óбморочн|ый సొమ్మసిల్లిన, మూర్చిల్లిన; ~ое сос-тоя́ние సొమ్మసిల్లిన (మూర్చిల్లిన) స్థితి

обмотáть(ся) сов. с.м. обмáтывать(ся)

обмо́тка ж 1. (действие) చుట్టుకొనడం 2. эл. తీగ చుట్టలు

обмундирова́ние с 1. (действие) యూనిఫాం ములు సమకూర్చడం 2. (форменная одежда) యూనిఫాం

обмундирова́ть сов. (вн.) (కి) యూనిఫాంమేలు సమకూర్చు

обмундирова́ться сов. యూనిఫాం పొందు

обмывáние с కడగడం, కడుగుట, స్నానం చేయడం

обмывáть, обмы́ть (вн.) కడుగు, స్నానం చేయించు

обмывáться, обмы́ться కడుగుకొను, స్నానం చేయు

обмы́ть(ся) сов. с.м. обмывáть(ся)

обмька́ть, обмьáкнуть 1. మెత్తబడు 2. перен. బలహీనమగు

обмьáкнуть сов. с.м. обмька́ть

обнаглеть сов. см. наглеть

обнадеживать, обнадежить (вн.) (కి) ఆశ పుట్టించు (కలిగించు)

обнадеживающий ఆశగొలిపే, ఆశవహమైన; ~ результат ఆశవహమైన ఫలితాలు

обнадежить сов. см. обнадеживать

обнажать, обнажить (вн.) 1. తీసివేయు, దిగం బరం (నగ్గుం, దిస) చేయు; ~ голову టోపీని తీసివేయు; ~ грудь ఓమున్ను నగ్గుం (దిస) చేయు 2. перен. (раскрывать) బహిర్గతం చేయు, మరుగు తొలగించు, బహిరంగపరచు 3. перен. అరక్షితం చేయు; ~ фланг (на фронте) పార్శ్వాన్ని అరక్షితం చేయు ◇ ~ меч కత్తిని [ఒరసుండి] దూయు (తీయు, లాగు)

обнажаться, обнажиться 1. (обнажать своё тело) బట్టలు విప్ప (విప్పివేయు), నగ్గుం (దిగంబరం) చేసుకొను 2. (о деревьях) ఆకులు రాల్చు, మోడు వారు 3. (оказываться ничем не прикрытым) బయటపడు; корни обнажились వేళ్లు బయటపడ్డాయి 4. перен. (становиться явным, раскрываться) బయటపడు, బహిర్గతమగు, వెల్లడగు

обнажённый 1. నగ్గుమైన, దిగంబరమైన; ~ые руки నగ్గుమైన (దిస) చేతులు; с ~ой головой టోపీ లేకుండా 2. (лишённый листьев, хвои) మోడువారిస 3. (ничем не прикрытый) [ఒరసుండి] దూసిన (తీసిన) (о сабле и т. п.); బయటపడిన (о горных породах); ~ые пласты угля బయట పడిన బొగ్గు పొరలు (చారలు) 4. перен. (откровенный, явный) బహిరంగ, ఉత్త, వట్టి, శుద్ధ 5. перен. (незащищённый) అరక్షితమైన; ~ый фланг అరక్షితమైన పార్శ్వు

обнажить(ся) сов. см. обнажать(ся)

обнародование с [ప్రకటన [చేయడం], [ప్రజలకు వెల్లడి చేయడం]

обнародовать сов. (вн.) [ప్రకటన ([ప్రజలకు వెల్లడి) చేయు, [ప్రకటించు; ~ уклад ఉత్తరువును (చట్టాన్ని) [ప్రకటించు]

обнаружение с 1. (делание видимым) కనిపించడం 2. (проявление какого-л. чувства) వ్యక్తం చేయడం; ~ желаний కోరికను వ్యక్తం చేయడం; ~ неприязни అపిత్ర భావం (అయిష్టతను) వ్యక్తం చేయడం 3. (отыскание) కనుగొనడం; ~ клáда పాతును కనుగొనడం 4. (раскрытие, установление) బయట పెట్టడం, బయల్పరచడం

обнаруживать, обнаружить (вн.) 1. (делать видимым) వెల్లడించు, వెల్లడి చేయు 2. (выказывать) ప్రదర్శించు, వెల్లడించు, బయల్పరచు, చూపించు; ~ свою радость తన ఆనందాన్ని బయల్పరచు (వెల్లడించు); ~ свой неприязнь తన అయిష్టతను చూపించు (వ్యక్తం చేయు) 3. (находить, отыскивать) కనుగొను, తెలుసుకొను

обнаружи|ваться, обнаружиться 1. (становиться ясным, видимым) వెల్లడి అగు, తేటతెల్లం తెలిసిపోవు 2. (проявляться, высказываться) బయట పడు; у него ~лась склонность к музыке అతనిలో సంగీతంపట్ల అభిరుచి బయటపడింది 3. (отыскиваться) కనుగొనబడు 4. (выясняться, устанавливаться) వెల్లడి అగు, కనుగొనబడు; у него ~лось воспаление лёгких అతనికి న్యుమోనియా ఉన్నట్లు కనుగొనబడింది (వెల్లడైంది)

обнаружить(ся) сов. см. обнаруживать(ся)

обнести сов. см. обнести

обнимать, обнять (вн.; заключать в объятия) కౌగలించు

обниматься, обняться ఒకరినొకరు కౌగలించుకొను, పరస్పరం ఆలింగనం చేసుకొను

обнимк||а ж: в ~у разг. ఒకరు మరొకరి భుజం మీద చేతులు వేసుకొని

обнищáлый బికారి (నిరుపేద, పేద) అయిన

обнищáние с бикари (నిరుపేద) కావడం, దారిద్ర్యానికి దిగజారడం

обнищáть сов. см. нищáть

обно́ва ж разг. см. обно́вка

обновить(ся) сов. см. обновлять(ся)

обно́вка ж разг. కొత్త దుస్తు (బట్ట) (одежда); కొత్త చెప్పలు (బూట్లు) (обувь)

обновление с 1. (восстановление первоначального вида) పునరుద్ధరణ, పునరుద్ధరించడం, మరమ్మతు చేయడం 2. (замена новым) కొత్తదానితో భర్తీ చేయడం

обновлять, обновить (вн.) 1. (восстанавливать первоначальный вид) పునరుద్ధరించు, మరమ్మతు చేయు, పునర్నిర్మించు 2. (заменять новым) కొత్తదానితో భర్తీ చేయు 3. разг. (впервые употреблять) మొదటి సారి వేసుకొను (ధరించు, వాడుకొను)

обновляться, обновиться 1. (о жизни) పునరుద్ధరింపబడు 2. (становиться новым по составу) కొత్తవాళ్లుచేరు; репертуáр театра обновился కొత్త నాటకాలు ప్రదర్శింపబడ్డాయి

обносить, обнести (вн.) 1. (вокруг рд.) [దేని చుట్టునైనా] తీసుకవెళ్ళు 2. (тв.; огораживать): ~ть забором కంచె వేయు; ~ть стеной చుట్టూ గోడ పెట్టు 3. (тв.; угодять) (కీ) ఇచ్చు, వడ్డించు, పెట్టు; всех ~ли слабостями అందరికీ స్వీట్లు ఇచ్చు (వడ్డించు) 4. (тв.; угодяя, пропускать кого-л.) వడ్డనలో కొందరిని వదిలేయు

обноситься сов. разг. 1. (о человеке) అన్ని దుస్తులూ పాతవైపోవు 2. (об одежде) చిరిగిపోవు

обноски мн. разг. చింపిరి దుస్తులు, చింకిపాతలు

обнюхать сов. см. обнюхивать

обнюхивать, обнюхать (вн.) వాసన (మూ) చూసు

обнять(ся) сов. см. обнимать(ся)

обо см. о I

обобирать сов. см. обирать

обобщать, обобщить (вн.) సాధారణీకరించు, క్రోడీకరించు, సమీక్షించు; ~ выводы నిర్ధారణలు క్రోడీకరించు (సాధారణీకరించు)

обобщение с 1. (действие) సాధారణీకరణ 2. (общий вывод) సాధారణ నిర్ధారణ

обобществить сов. см. обобществлять

обобществление с సమష్టికరణ, సమాజపరం (సమష్టిగా) చేయడం

обобществлённый సామాజికీకృత, సమష్టికరింపబడిన

обобществлять, обобществить (вн.) సమాజపరం (సామాజికీకరణం, సమష్టిగా) చేయు, సమష్టికరించు

обобщить сов. см. обобщать

обогатить(ся) сов. см. обогащать(ся)

обогащать, обогатить (вн.) 1. సంపన్నం (సంపద్యంతం, పరిపుష్టం) చేయు 2. (руды, уголь и т. п.) శుద్ధి చేయు

обогащаться, обогатиться 1. సుసంపన్న మొనర్చుకొను, సుసంపన్నం చేసుకొను 2. (о руде, угле и т. п.) శుద్ధి చేయబడు

обогнать сов. см. обгонять

обогнуть сов. см. огибать

обогревание с వేడిపరచడం, వెచ్చజేయడం

обогревать, обогреть (вн.) వేడిపరచు, వెచ్చజేయు; ~ комнату గదిని వేడిపరచు (వెచ్చజేయు)

обогреваться, обогреться разг. వేడిపరచుకొను, వెచ్చజేసుకొను

обогреть(ся) сов. см. обогревать(ся)

обод м కమ్మి, దాకట్టు (колеса); కట్టు (бочки); అంచు (решета); క్రేము (ракетки)

ОБН — ОБО

О

ободок м 1. уменьш. к обод 2. (каёмка) అంచు

ободренный разг. చినిగిపోయిన, చింకి, చింకిరి

ободрять(ся) сов. см. обдирать(ся)

ободрение с ఊరట, ప్రోత్సహం, ప్రోద్బలం, ఆశ్వాసనం

ободрительный ప్రోత్సహక[రమైన]; ~ взгляд ప్రోత్సహక వీక్షణం; ~ взгляд ప్రోత్సహకరమైన కేక

ободрить(ся) сов. см. ободрять(ся)

ободрять, ободрить (вн.) ప్రోత్సహించు, ధైర్యం కలిగించు, ధైర్యపరచు

ободряться, ободриться ధైర్యం పూను (తెచ్చుకొను, పుంజుకొను, కూడగట్టుకొను)

обожаемый పూజితమైన, ప్రేయతమమైన

обожание с ఆరాధన, అతిప్రేమ,

обожать несов. (вн.) పూజించు, ఆరాధించు, అతిగా ప్రేమించు

обождать сов. разг. (вн. и без оп.) కాసేపు [కాచుకుని] ఉండు, కొంచెం సేపు వేచి ఉండు

обожесть сов. см. обожествлять

обожествление с దేవత్వం, దైవసమానంగా చేయడం

обожествлять, обожествить (вн.) దైవసమానంగా చేయు, అతిగా ప్రేమించు

обоз м 1. బండ్ల వరస 2. воен. యుద్ధ సామగ్రి యూనిట్

обозвать сов. см. обзывать

обознаться сов. разг. ఒకరిని [ఒకదాన్ని] పారపాటిన వేరొకరు [వేరొకటి] అని తలచు

обозначать, обозначить (вн.) 1. (отмечать) గుర్తు పెట్టు (వేయు); ~ буквами (цифрами) అక్షరాలలో (అంకెలలో) రాయు; ~ на карте పటంలో గుర్తు పెట్టు (వేయు) 2. тк. несов. (значить) అర్థం కలుగు

обозначаться, обозначаться 1. (намечаться, делаться видимым) కనబడు, స్పష్టంగా కనపడు

2. (становиться осязтимым, явным) తేటతెల్లం (స్పష్టం) అగు, తెలియబడు

обозначение с 1. (действие) గుర్తు పెట్టడం

2. (знак, метка) గుర్తు

обозначить сов. см. обозначать 1

обозначиться сов. см. обозначаться

обозревать м పరిశీలకుడు, సమీక్షకుడు; политич.

ческий ~ газёты పత్రికా రాజకీయవ్యాఖ్యాత (సమీక్ష కుడు)

обозревать, обозреть (вн.) 1. (осматривать) చూచు, అవలోకించు 2. (в печати) సమీక్షించు, పరిశీలించు

обозрени||e с 1. (действие) ఆద్యంతం చూడడం, అవలోకనం; для всеобщего ~я అందరూ చూసేందు కోసం 2. (сжатое сообщение) సమీక్ష[ణం]; краткое ~е సంగ్రహావలోకనం

обозреть сов. см. обозревать

обозримый కనుచూపు మేరవరకు కానవచ్చే

обó||и мн. గోడ కాగితం, వాల్ పేపరు; оклén- вать ~ями గోడ కాగితం అంటించు

обойти(сь) сов. см. обходить(ся)

обокрасть сов. см. обкрадывать

оболгать сов. (вн.) (మీద) అవనిందలు (అపవాదులు) వేయు

оболóчка ж 1. (плёнка, кожура и т. п.) పాక, పెచ్చు, తోలు 2. (аэростата, шара) పైపాక 3. анат. పాక, పటలం; слéзистая ~ ఆమత్సక్కు, ఆమత్సచం, శ్లేష్మపు పాక; роговáя ~ [глаза] నేత్రాంతః పటలం, రెటీనా

обольстительн||ый సమ్మోహక, మరులుగొలిపే, పరవశమొనర్చే, మైమరపించే; ~ый гóлос పరవశమొనర్చే (మైమరపించే, సమ్మోహక) స్వరం; ~ая жéнщина మరులుగొలిపే స్త్రీ

обольстить сов. см. обольщать

обольщать, обольстить (вн.) 1. (пленять) ఆకర్షించు, మాయజేయు 2. (бесчестить) మరులు గొలుపు, సమ్మోహపరచు

обольщаться несов. దుర్బ్రహ్మతో పడు, భ్రమతో పడు; ~ надéждами వ్యర్థమైన (వృథా) ఆశలు పెట్టుకొను

обольщение с 1. (обманчивое представление) భ్రమ పెట్టడం, మాయ చేయడం 2. (соблазн) మరులుగొలపడం, సమ్మోహితమొనర్చడం

обомлеть сов. разг. (మాన్చుడు, నిభ్రాంతిపడు; ~ от úжаса భయంతో మాన్చుడు (చేష్టులుడుగు), భయ భ్రాంతుడుగు

обоняние с (ప్రూణ శక్తి, ఆప్రూణం; имéть тóн- кое ~ సున్నితమైన (తీక్ష్ణ) ప్రూణ శక్తి కలిగివుండు

обонять несов. книжн. (вн.) వాసన పట్టు, ఆప్రూణించు

оборáчиваемость ж эж. టర్న్వర్, తిరగడ; ~ капитáла పెట్టుబడి టర్న్వర్ (తిరగడ)

оборáчивать, обернуть (вн.) 1. (намаывать) చుట్టు 2. (завёртывать) చుట్టు, చుట్టివేయు 3. (поворачивать) తిప్ప; ~ лицó వైపుకు ముఖం తిప్పు

оборáчива||ться, обернуться 1. (повёртываться в какую-л. сторону) వైపు తిరుగు 2. перен. разг. పరిణమించు, ముగియు; чем éто всё обернётся? ఇదంతా చివరకు ఎలా పరిణమిస్తుందో (ముగుస్తుందో)?; дéло ~ется плóхо వ్యవహారం అధ్వాన్నంగా పరిణమిస్తుంది 3. (делать круг) తిరుగు; ~ться вокрýг Земл́и భూగోళం చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేయు 4. эж. టర్న్వర్ 5. фольк. (тв., в вн.; превращаться) అవతరించు; кóшка оберну́лась собáкой పిట్ట కుక్కగా అవతరించింది

оборвáнец м разг. చినిగిన పేలికలు ధరించేవాడు, చింకిపాతలు ధరించేవాడు

обóрванный 1. (рванный) చినిగిపోయిన 2. (рваной одежде) చింకిపాతలు ధరించే

оборвáть(ся) сов. см. обрывать(ся)

оборóн||а ж 1. రక్షణ; министр ~ы రక్షణ మంత్రి; противовоздúшная ~а గగనతల [విమాన దాడులనుండి] రక్షణ; расхóды на ~у రక్షణ వ్యయం; крепíть ~у దేశరక్షణ పటిష్ఠం చేయు 2. (позиции) [ఆత్మ]రక్షణ; прорывáть вражескую ~у శత్రు రక్షణ శ్రేణిని చేదించు

оборóнителън||ый [ఆత్మ]రక్షణ; ~ый соóз ఆత్మరక్షణ సమితి; ~ая лíния రక్షణ శ్రేణి; ~ое сооружéние రక్షణ నిర్మాణం

оборóнить(ся) сов. см. оборонять(ся)

оборóнн||ый పైనిక; ~ая промýшленность పైనిక పరిశ్రమ

оборóноспосóбность ж రక్షణ పాటవం; кре- пíть ~ страны దేశ రక్షణ పాటవాన్ని పటిష్ఠం చేయు

оборóноспосóбный ఆత్మరక్షణ సామర్థ్యం గల

оборóнять, оборóнить (вн.) రక్షించు, కాపాడు

оборóняться, оборóниться (నుంచి) రక్షించు కొను, ఆత్మరక్షణ చేసుకొను

оборóт м 1. ప్రదక్షిణం, చుట్టు; ~ вокрýг Земл́и భూ ప్రదక్షిణం; машинá дéлает сто ~ов в минúту యంత్రం నిమిషానికి నూరు చుట్లు తిరుగు తుంది 2. эж. టర్న్వర్, తిరగడ; ~ капитáла పెట్టుబడి టర్న్వర్ (తిరగడ) 3. перен. (изменение в течении чего-л., поворот) మెలుపు, మెలిక; дéло прíняло другóй ~ వ్యవహారం మరో మలుపు

తిరిగింది, వ్యవహారం మరో విధంగా (భిన్నంగా) పరిణామించింది 4. (оборотная сторона) వెనక పక్క; смотреть на ~е వెనక పక్క చూడండి, పేజీ తిప్పండి 5. (в языке) పలుకుబడి, నుడికారం ◇ пускать дёньги в ~ డబ్బు తిరగడంలో పెట్టు; брать кого-л. в ~ разг. ఒకరిని కుదుపు

оборотный 1.: ~ый капитал నిర్వహణ పెట్టుబడి 2. (нелицевой) వెనక; ~ая сторона వెనక (శోపలి) పక్క

оборудование с 1. (действие) సమకూర్చడం, అమర్చడం 2. (предметы) సామగ్రి, యంత్రసామగ్రి

оборудовать несов. и сов. (вн.) సమకూర్చు, అమర్చు, చేకూర్చు

обоснование с 1. (действие) ఆధారపరచడం, నిరూపించడం, నిరూపణ; ~ своих взглядов తన ఆభిప్రాయాలను ఆధారపరచడం; ~ закона చట్ట నిరూపణ 2. (довод) ఆధారం, నిరూపణ

обоснованно нареч. సకారణంగా, సహేతుకంగా

обоснованность ж సహేతుకబద్ధత, సహేతుకత, సకారణం

обоснованный సహేతుకబద్ధమైన, సకారణమైన, సమంజసమైన

обосновать(ся) сов. см. обосновывать(ся)

обосновывать, обосновать (вн.) నిరూపించు, ఆధారపరచు

обосновываться, обосноваться разг. స్థిరపడు

обособить(ся) сов. см. обособлять(ся)

обособление с 1. (действие) వేర్పాటు, వేర్పరచడం 2. (состояние) ఒంటరితనం, ఏకాంతవాసం

обособленность ж ఒంటరిపాటుతనం, గిరిగోసుకొని కూర్చోవడం; национальная ~ జాతి ఒంటరిపాటుతనం

обособленный 1. (отделившийся) వేర్పడిన, వేరుపోయిన, వేరుచేయబడిన 2. (замкнутый) ఏకాంతమైన, ఒంటరి

обособлять, обособить (вн.) వేరుచేయు, ఏకాకిని చేయు

обособляться, обособиться 1. (отделяться) ప్రత్యేక స్థానం తీసుకొను, వేరుగా ఉండిపోవు 2. (замыкаться) దూరంగా ఉండిపోవు

обострение с తీవ్రతరమవడం, తీవ్రమవడం, ముమ్మరమవడం, ఉద్రిక్తమవడం; ~ болёзней వ్యాధి ముమ్మరమవడం (తీవ్రమవడం, ముదరడం); ~ международного положения అంతర్జాతీయ పరిస్థితి తీవ్రమవడం (ఉద్రిక్తమవడం); ~ противоречий వైరుధ్యాలు మిక్కిలి (అత్యంత) ముమ్మరం అవడం

обострённый 1. (об ощущении, восприятии) తీక్షణమైన, సూక్ష్మమైన, సునిశితమైన; ~й интерес చురుకైన (నిశితమైన) ఆసక్తి; ~й слух తీక్షణమైన శ్రవణోద్రియం, సునిశితమైన చెవి 2. (напряжённый) ఉద్రిక్తమైన, బెడిసిస; ~е отношения ఉద్రిక్తమైన (బెడిసిస) సంబంధాలు

обострить(ся) сов. см. обострять(ся)

обострять, обострить (вн.) 1. (ощущения, восприятие) తీక్షణపరచు, సూక్ష్మం చేయు, నిశితమొనర్చు 2. (усиливать) తీవ్రం (తీక్షణం) చేయు; ~ боль నొప్పిని తీవ్రం చేయు 3. (делать более напряжённым) తీవ్రపరచు, ముమ్మరం చేయు, ఉద్రిక్తపరచు; ~ международную обстановку అంతర్జాతీయ పరిస్థితిని ఉద్రిక్తపరచు; ~ отношения సంబంధాలను ఉద్రిక్తపరచు

обостряться, обостриться 1. (о чувстве, ощущении) తీక్షణమగు, సూక్ష్మమగు 2. (усиливаться, становиться более тяжёлым): болёзнь ~йлась రోగం విషమించింది 3. (становиться более напряжённым) తీవ్రమగు, ముమ్మరమగు, ఉద్రిక్తమగు; международная обстановка ~йлась అంతర్జాతీయ పరిస్థితి ఉద్రిక్తమైంది

оборчина ж రోడ్డు పక్క

обойодный ఉభయ, ఉమ్మడి, పరస్పర, ఉభయుల; по ~ому согласию ఉభయుల సమ్మతితో (అంగీకారంతో), పరస్పర సమ్మతితో

обоюдобострый రెండు వైపులా పడునుగల (వాడిగల)

обрабатывать, обработать (вн.) 1. (подвергать отделке) తయారు చేయు, ప్రొసెసింగ్ చేయు 2. (землю) సాగు (సేద్యం) చేయు, దున్ను 3. (придавать законченный вид) తుది మెరుగులు దిద్దు; ~ статью వ్యాసానికి తుది మెరుగులు దిద్దు

обрабатывающий: ~ая промышленность ప్రొసెసింగ్ (ఉత్పాదక, వస్త్రాత్పాదక) పరిశ్రమ

обработать сов. см. обрабатывать

обработк||а ж 1. ప్రొసెసింగ్, రూపం తీసుకురావడం; механическая ~а యంత్రంమీద రూపం తీసుకురావడం; споробы ~и రూపం తీసుకువచ్చే (శుద్ధం చేసే) పద్ధతులు 2. (земли) సాగుచేయడం, సేద్యం

обрадовать(ся) сов. см. радовать(ся)

образ м 1. స్వరూపం, రూపం, మూర్తి; по своему ~у и подобию తన మాదిరిగానే 2. (представление) ప్రతిరూపం, మూర్తి; в его воображении

вставляли ~ы прошлого అతని మనస్సులో గతకాలపు మూర్తులు తచ్చాడాయి 3. (*характер, склад, по-рядок*) మాదిరి, విధానం, రీతి; ~ действии [కార్య చరణ] విధానం; ~ жизни జీవిత విధానం; ~ мис-лей ఆలోచనా రీతి (సరళి, విధానం); ~ правле-ния పరిపాలన రూపం (విధానం) 4. (*художест-венное обобщение*) సాధారణీకృత పాత్ర 5. *лит.* (*тип, характер*) పాత్ర ◇ каким ~ом? ఎలా?, ఏవిధంగా?; таким ~ом ఈ విధంగా; никоим ~ом ఏ విధంగానూ లేదు; главным ~ом ప్రధానంగా, ముఖ్యంగా

образ||ец *м* 1. నమూనా, మాదిరి, మచ్చు, శాంపిల్; ~ец бумаги కాగితపు శాంపిల్; покупать по ~цам మచ్చుని (నమూనాని) బట్టి కొను 2. (*пример*) నిదర్శన, ఆదర్శం; брать за ~ец ఆదర్శంగా తీసుకొను, ఆ మాదిరి గానే చేయు; следовать ~цу ఆదర్శాన్ని అనుసరించు

образн||ый 1. ప్రతిరూపాత్మక, మూర్త్యాత్మక; ~ое мышление ప్రతిరూపాత్మక ఆలోచనా ధోరణి 2. (*яр-кий, красочный*) ఉపమానమైన, అర్థాలంకారాలతో నిండిన, అలంకారికమైన; ~ый стиль అలంకారిక శైలి; ~ое выражение శబ్దాలంకారం, ఉపమానం

образовани||е *I с 1.* (*действие*) ఏర్పడడం, రూపొందడం, అవతరణం 2. (*то, что образовалось*) నిర్మితం, ఏర్పడినది; осадочные ~я మట్టి ఏర్పడడం

образова||ние *II с 1.* విద్య, విద్యాభ్యాసం, చదువు, విద్యాభిక్ష; народное ~ ప్రజా విద్య 2. (*совокуп-ность знаний*): высшее ~ ఉన్నత (విశ్వవిద్యాలయ) విద్య; высшее медицинское ~ వైద్యంలో ఉన్నత విద్య, ఉన్నత వైద్య విద్య; начальное ~ ప్రాథమిక విద్య; среднее ~ సెకండరీ విద్య; профессиональ-ное ~ వృత్తి విద్య; техническое ~ సాంకేతిక విద్య; давать ~ (కి) చదువు, విద్యాభిక్ష పెట్టు; полу-чать ~ విద్యార్జన చేయు

образованность *ж* సాంఘికత, విద్య

образованный (*просвещённый*) విద్యావంతుడైన, చదివిన; ~ человек విద్యావంతుడు, చదివినవాడు

образовательный విద్యా, చదువు, విద్యాభ్యాసపు ◇ ~ ценз విద్యార్జిత

образоват||ь(ся) *сов. см.* образовывать(ся)

образовывать, образоват||ь (*вн.*) ఏర్పరచు, సృష్టించు, నెలకొల్పు

образовыват||ься, образоват||ься ఏర్పడు, అవతరించు, రూపుదాల్పు ◇ всё образуется *разг.*

అన్నీ సక్రమంగా ముగుస్తాయి, అన్నీ ససివడతాయి
образумит||ь *сов. разг. (вн.)* అవివేకవంతమైన పని చేయకుండా నచ్చచెప్ప, ఒకరిని మొండి పట్టు వదలునట్లు చేయు

образумит||ься *сов. разг.* బుద్ధి తెచ్చుకొను
образцов||ый ఆదర్శప్రాయమైన, ప్రామాణికమైన; ~ое поведение ఆదర్శప్రాయమైన నడత (ప్రవర్తన); ~ое хозяйство ఆదర్శప్రాయమైన శ్మేత్రం

обра||зчик *м см.* образец 1

обрамлени||е *с 1.* (*действие*) చట్రంలో అమర్చడం 2.: озеро в ~и деревьев చుట్టూ వున్న చెట్ల వరుస సరస్సు

обрамля||ть *несов. (вн.)* చట్రంలో అమర్చు; вы-сокие деревья ~ли озеро సరస్సు చుట్టూ పెద్ద చెట్లు ఉన్నాయి

обрастат||ь, обраст||ь (*тв.*) 1. అధికంగా (బాగా) పెరుగు, ఏర్పడు, పేరుకొను; ~ волосами జుట్టు బాగా పెరిగింది 2. *разг. (покрываться слоем чего-л.)* పెరుగు, పట్టు, చేరు; ~ грязью మురికి పెరిగింది; ~ жиrom కొవ్వు పెరుగు (పట్టు, చేరు)

обраст||ь *сов. см.* обрастат||ь

обратим||ый ఉత్త్రమణీయమైన; ~ процесс ఉత్త్రమణీయమైన ప్రక్రియ (క్రమం)

обратит||ь *сов. см.* обращать

обратиться *сов. см.* обращаться 1, 2

обрат||но *нареч. (в противоположном на-правлении; назад)* తిరిగి; взять ~ తిరిగి తీసుకొను; идти ~ తిరిగి వెళ్లు; поворачивать ~ మలచు, మలచుకొను; поездка в Ленинград и ~ Ленин [రాడ్కు రానుపోను ప్రయాణం; туда и ~ రానుపోను ◇ ~ пропорциональный *мат.* విలోమాను సాతంలో వున్న

обратн||ый 1. ఎదురు దిశ (*ведущий в про-тивоположную сторону*); తిరుగు (*ведущий на-зад*); в ~ом направлении (దేనికైనా) ఎదురు దిశగా (దిక్కుగా); в ~ую сторону ఎదురు దిశలో; ~ый путь తిరుగు ప్రయాణం; на ~ом пути తిరుగు ప్రయాణంలో 2. (*противоположный*): ~ый по-рядок ప్రతిక్రమం, వ్యతిక్రమం; ~ый смысл విరుద్ధమైన (ప్రతిలోమ) అర్థం, వ్యతిరేకార్థం 3. (*задний, оборотный*) వెనక; ~ая сторона వెనక పక్క ◇ ~ый адрес తిరుగు చిరునామా; ~ый билет తిరుగు ప్రయాణపు టికెట్టు; ~ая пропорция *мат.* విలోమ అనుసాతం; иметь ~ую силу *юр.* వెనక వర్తించే

обращат||ь, обратит||ь (*вн.*) 1. మళ్లు, మళ్లించు;

~ взгляд తన దృష్టిని ...మీదకి మళ్లించు; ~ взор на кого-л. ఒకరి మీదకు చూపు మళ్లు 2. (в вн.; превращать) మార్పు, రూపాంతరీకరించు; ~ в газ వాయువుగా మార్పు (రూపాంతరీకరించు); ~ в шутку హాస్యంలోకి మళ్లించు (తిప్ప) ◇ ~ в рёгство కాళ్లకు బుద్ది చెప్పనట్లు చేయు, పార్ద్రోలు, పలాయనం చిత్తగించేలా చేయు; ~ на себя чьё-л. внимáние ఒకరి దృష్టిని ఆకర్షించు; не ~ внимáния ఉపేక్షించు; పట్టించుకోకపోవు, నిర్లక్ష్యం చేయు, బుట్ట దాఖలు చేయు; ~ кого-л. в свою веру ఒకరిని తన మతంలోకి మార్పు (తిప్ప)

обращáться, обратíться 1. (к от., с тв.) ఉద్దేశించు, నలవో తీసుకొను; ~ к врачу డాక్టరు నలవో తీసుకొను; ~ к юристу న్యాయవాది నలవో తీసుకొను; ~ с признáвом (కి) పిలుపు ఇచ్చు 2. (в вн.; превращáться) మార్పు (రూపాంతరం, రూపాంతరీకరణ) చెందు; ~ в пар అనిగా మార్పు (రూపాంతరం) చెందు 3. тк. несов. (с тв.; обходиться с кем-л.) చూచు, ప్రవర్తించు, మన్నించు; ~ с кем-л. вéжливо ఒకరిని మన్నించు (మర్యాదగా చూచు); ~ с кем-л. дýрно ఒకరిపట్ల మొరటుగా ప్రవర్తించు, ఒకరిని నిరాదరించు 4. тк. несов. (с тв., пользоваться чем-л.) వాడుక చేయు, ఉపయోగించు, వాడు; он умеет ~ с этим инструментом ఈ పరికరాన్ని వాడటం (ఉపయోగించడం) అతనికి తెలుసు ◇ ~ в рёгство పారిపోవు, కాళ్లకు బుద్దిచెప్ప, పలాయనం చిత్తగించు

обращéни||е с 1. ప్రవర్తన; плохое ~е с кем-л. ఒకరిని నిరాదరించడం 2. (просьба, призыв) విజ్ఞప్తి Обращéние Всемирного Совёта Мíра ప్రపంచ శాంతి సమితి విజ్ఞప్తి 3. (применение, пользование) వాడుక, వాడకం; неосторожное ~е అజాగ్రత్తతో కూడిన వాడుక, వాడటంలో నిర్లక్ష్యం; изымáть из ~я చలా మణీనుంచి ఉపసంహరించు; научíться ~ю с чéм-л. దేనినైనా వాడటం నేర్చుకొను; пускáть в ~е చలామణీలో [వచో] పెట్టు 4. жк. చలామణీ, సర్క్యులేషన్; то-вáрное ~е సరుకుల చలామణీ 5. грам. సంబోధన

обращённый: ~ лицом అభిముఖమైన, అభిముఖుడు; ~ в христианство క్రీస్టియన్ మతంలోకి మార్పుబడిన

обрéз м 1. (у книги) అంచు; с золотым ~ом బంగారువన్నె అంచుగల 2. (оружие) పాట్టిగా కొయ్యబడిన తుపాకి (రైఫిల్) ◇ в ~ разг. చాలా తక్కువ; у меня времени в ~ разг. నాకు సమయం చాలా తక్కువ

ОБР — ОБР

О

обрéзание с рел. సున్నీ, సున్నతి; совершáть ~ సున్నతి (సున్నీ) చేయు

обрéзани||ый: ~ое ýхо మొరి చెవి, మొరికి చెవి обрéзать сов. см. обрeзáть

обрeзáть, обрeзáть (вн.) 1. కత్తిరించు (ножницами); కోసివేయు (ножом) 2. (ранить) కోయు; ~ палец వేళ్లని కోయు 3. перен. разг. తుంచివేయు обрeзáться сов. разг. కోసుకొను обрeзок м ముక్క, పేడ

обрeкáть, обрeчь (вн. на вн.) గురిచేయు, బంధించు; ~ на пассивность నిష్క్రియతంలో బంధించు; ~ на провáл (неудáчу) వైఫల్యానికి గురిచేయు

обременительный అయాసకరమైన, భారమైన обременить сов. см. обременять

обременять, обременить (вн. тв.) (ని, తో) శ్రమ పెట్టు, (పై) భారం మోపు, భారం పెట్టు; ~ ~ когó-л. просьбой ఒకరిని కోర్కెతో యిబ్బంది పెట్టు

обрести сов. см. обрeтáть обрeтáть, обрести (вн.) పొందు (получать); సంపాదించు (приобретать); ~ друзéй స్నేహితులను సంపాదించు; ~ покóй శాంతి పొందు; ~ счáстье సుఖం (సంతోషం) పొందు

обречённость||ж వివాశానికి గురి కావడం; чýвство ~и వివాశానికి గురి కానున్న భావం, చావు మూడబోతున్నదన్న భావం

обречённый చావు మూడిన

обрeчь сов. см. обрeкáть

обрисовáть(ся) сов. см. обрисовывáть(ся)

обрисовывáть, обрисовáть (вн.) అభివర్ణించు, వర్ణించు

обрисовывáться, обрисовáться 1. అగవడు, అగుపించు, కనపడు, కనిపించు 2. перен. వెల్లడి అగు, తెలుతెల్లనుగు

обрить сов. (вн.) ఔరం చేయు (голову); గీయు (бороду)

обрíться сов. గీసుకొను (побрить лицо самому); చేత, గీయించుకొను (побрить лицо у парикмахера); ఔరం చేసుకొను (побрить голову самому); (చేత) ఔరం చేయించుకొను (побрить голову у парикмахера)

обро́к м ист. శిస్తు, కౌలు; денежный ~ శిస్తు; натурáльный ~ వస్తు రూపపు కౌలు (శిస్తు)

обронить сов. (вн.) 1. разг. (уронив, поте-

ряты) జారవిడుచు, పడవేయు 2. *перен. (произнести небрежно)* ప్రసంగవశాత్తు (మాటవరుసలో) చెప్పు **обрубать, обрубить** (вн.) 1. నరుకు, నరికివేయు; కోసివేయు (*сучья*) 2. (*подшивать*) అంచు మడచికట్టు **обрубить** *сов. см.* обрубать

обрубок *м* (చెట్టు) మొద్దు, మోడు

обругать *сов. (вн.)* 1. తిట్టు, దూషించు, దూరు, శపించు 2. *разг. (неодобрительно отозваться)* దుష్కృతిపోయు; ~ статья వ్యాసంమీద దుష్కృతిపోయు

обруч *м* 1. [పీపా] కట్టు; *набивать ~и на бочку* పీపా చుట్టూ కట్టు కట్టు (బిగించు) 2. (*детский и т. п.*) చక్రం

обручальный *ий*: ~ое кольцо పెళ్లి ఉంగరం, వివాహపు అంగుళియకం

обручать, обручить (вн.) ప్రదానం చేయు, ఎంగే జిమెంటు చేయు

обручаться, обручиться (*с тв.*) ప్రదానం చేసుకొను, పెళ్లి సంబంధం స్థిరపరచుకొను, పెళ్లి తాంబూలాలు పుచ్చుకొను, ఎంగేజిమెంటు చేసుకొను

обручение *с* ప్రదానం, పెళ్లి సంబంధపు నిశ్చయం, ఎంగేజిమెంటు

обручить(ся) *сов. см.* обручать(ся)

обрушивать, обрушить (вн.) 1. (*заставлять упасть, обрасывать*) కూల్చు, పడగొట్టు 2. *перен. (на вн.)* (మీద) విరుచుకుపడు; ~ гнев на кого-л. ఒకరిపై విరుచుకుపడు; ~ огонь (మీద) గుళ్ళవర్షం కురిపించు, కాల్పులు ముమ్మరంగా సాగించు

обрушиваться, обрушиться 1. (*разрушаясь, падать*) కూలు, కూలి పడు, విరిగి పడు 2. (*на вн.; с силой устремляться*) విజృంభించు 3. *перен. (на вн.; о несчастье, заботах и т. п.)* ముంచుకు వచ్చు 4. (*на вн.; нападать*) మీద, పైబడు, విజృంభించు 5. *перен. (на вн.; с упреками, обвинениями и т. п.)* (పై) విరుచుకుపడు

обрушить(ся) *сов. см.* обрушивать(ся)

обрыв *м* 1. (место разрыва) తెగిపోయిన చోట; తెంపు (разрыв) 2. (*крутой откос*) ప్రవాతం, ఏటా మైన నల్లం, చరియ

обрывать, оборвать (вн.) 1. (плоды, цветки и т. п.) కోయు 2. (разрывать) తెంచు, తెంపు 3. *перен. (резко прекращать)* తుంచి వేయు, స్వస్తి చెప్ప; ~ разговор на полуслове సంభాషణ తుంచి

వేయు 4. *перен. разг. (заставлять замолчать)* నోరు మూయుచు

обрываться, оборваться 1. (*о верёвке, проволоке и т. п.*) తెగు, విరుగు, విరగగొట్టు 2. (*срываться*) పట్టుదప్పి పడిపోవు, పట్టు జారి పడిపోవు 3. *перен. (внезапно прекращаться)* హఠాత్తుగా నిలిచిపోవు (ఆగిపోవు)

обрывистый (*крутой*) ఏటామైన, ఏటాలుగా (ఏటారుగా, కోసుగా) వున్న

обрывок *м* 1. ముక్క; ~ок верёвки తాడు ముక్క 2. *перен.:* ~ки мыслей అసంబద్ధ (క్రమరహితమైన, అతకని) ఆలోచనలు; ~ки разговора అక్కడో మాట ఇక్కడో మాట

обрывочный *ий* అసంబద్ధ, క్రమరహిత; ~е мысли అసంబద్ధ (ఒకదాని కొకటి సంబంధంలేని, క్రమరహిత, పాదూ పోలికలేని) ఆలోచనలు

обрызгать(ся) *сов. см.* обрызгивать(ся)

обрызгивать, обрызгать (вн.) చల్లు, చిమ్ము, చిందించు; ~ водой నీళ్ళు చల్లు (చిమ్ము)

обрызгиваться, обрызгаться (*тв.*) జల్లుకొను, జిమ్ముకొను, ఒలకబోసుకొను; ~ водой నీళ్ళు జల్లుకొను (జిమ్ముకొను)

обрызглый *см.* обрызгший

обрызгнуть *сов.* బలిసి వదులై పోవు, బలిసి బిగి నడలిపోవు

обрызгший బలిసి వదులై పోయిన, బలిసి బిగి నడలిన

обряд *м* కర్మకాండ, కర్మ, కార్యం, క్రియ; похо- ронный ~ చరమక్రియ, అంత్యక్రియలు; религиоз- ный ~ మత కర్మకాండ

обсадить *сов. см.* обсаживать

обсаживать, обсадить (вн. тв.) చుట్టూ నాటు; ~ улицы деревьями రోడ్లకు రెండు పక్కలా చెట్లు నాటు

обсерватория *ж* ఖగోళ పరిశోధనాలయం

обсле́дование *с* తనిఖీ, పర్యవేక్షణ (*инспекция, проверка*); పరీక్ష (*медицинское*)

обсле́дователь *м* తనిఖీ (పర్యవేక్షణ) చేసేవాడు

обсле́довать *несов. и сов. (вн.)* తనిఖీ చేయు, పర్యవేక్షించు (*проверять, инспектировать*); పరీక్షించు (*проводить медицинское обследование*)

обслуживание *с* సర్వీసు, సౌకర్యాలు, పరిచర్య; культурно-бытовое ~ సాంస్కృతిక నిత్యజీవితపు సర్వీసులు; медицинское ~ చైర్య సౌకర్యాలు (సర్వీసు)

обслужива|ть, обслужить (вн.) 1. అవసరాలు తీర్చు, సేవచేయు; ~ть покупателей కొనుగోలుదార్ల అవసరాలు తీర్చు, కొనుగోలుదార్లకు సేవచేయు 2. (*стан-*

ки, машины и т. п.) పనిచేయు, నడిపించు; он ~ет пять станков అతడు ఐదు యంత్రాలమీద పనిచేస్తాడు, అతడు ఐదు యంత్రాలను నడుపుతాడు

обслуживающий సేవా; ~ персонал సేవా సిబ్బంది, సర్వీసు కార్యకర్తలు

обслужить сов. с.м. обслуживать

обсохнуть сов. с.м. обсыхать

обста́вить сов. с.м. оста́влиять

обста́влиять, оста́вить 1. (вн. тв.; ставить вокруг) చుట్టూ (అంతటా) పెట్టు 2. (вн.; меблировать) అమర్చు; хорошó обста́вленный кабинет చక్కగా అమర్చిన ఆఫీసు గది 3. перен. (вн.; сопровожждать) చేర్చు; она́ оста́вила рассказ подро́бностями అమె తన కథకు వివరాలను చేర్చింది 4. перен. (вн.; создавать соответствующие условия) ఏర్పాట్లు చేయు 5. разг. (вн.; обгонять кого-л.) (కి)తీసిపోవు, అధిగమించు, పైచేయి కలిగివుండు, దాటిపోవు; он меня́ оста́вил అతడు నన్ను అధిగమించాడు, దానిలో అతనిది పైచేయి, అతను నన్ను దాటిపోయాడు 6. разг. (вн.; обманывать) మోసం చేయు

обста́новк|а ж 1. (мебель) ఫర్నిచరు 2. (положение, обстоятельства) పరిస్థితి, సన్నివేశం, వాతావరణం; международная ~а అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు; политическая ~а రాజకీయ పరిస్థితి (సన్నివేశం); в ~е единодушия సంపూర్ణ యేకగ్రీవతా వాతావరణంలో; в семейной ~е కుటుంబ సభ్యుల మధ్య

обста́тельно нареч. సంపూర్ణంగా, సమగ్రంగా, సవివరంగా

обста́тельный 1. (подробный) వివరణలతో కూడిన, సమగ్రమైన, సవివరమైన 2. разг. (о человеке) సమృద్ధిగిన, ఆధారపడదగిన, తు.చ. తప్పకుండా చేసే

обста́тельств|о с 1. విషయం; печальное ~о విచారకరమైన విషయం 2.: ~а мн. (условия, обстановка) సందర్భాలు, పరిస్థితులు; стечение обстоя́тельств పరిస్థితులు కలిసిరాకపోవడం, పరిస్థితుల కాకతాళియత; по семейным ~ам కుటుంబ వ్యవహారాల మూలంగా; по не зависящим от меня́ ~ам నామీద (పై) ఆధారపడని కారణాల మూలంగా, నా చేతుల్లో లేని కారణాలమూలంగా; при таких ~ах ఈ సందర్భంలో, ఈ పరిస్థితులలో; смотря по ~ам పరిస్థితులను బట్టి 3. грам. విశేషణం; ~о времени అవ్యయ కాల విశేషణం; ~о места అవ్యయ కాల విశేషకం; ~о образа де́йствия అవ్యయ క్రియా విశేషకం

обсто|я́ть несов.: как ~я́т де́ло с твоёй книгой? నీ పుస్తకం సంగతి ఎలా వుంది?; как ~я́т

ОБС — ОБС

О

ваши дела́? మీ సంగతి ఎలా వుంది?, మీరు కులాసాగా ఉన్నారా?; у меня́ всё ~я́т благополу́чно నేను షేమంగా ఉన్నాను, వ్యవహారాలు బాగానే ఉన్నాయి

обстра́гивать, обстра́гать (вн.) చిత్రీక పట్టు

обстра́ел м కాల్పులు; быть под ~ом కాల్పులకు గురి అగు; брать под ~а) (మీద) కాల్పులు గురిపెట్టు (కేంద్రీకరించు) б) перен. తీవ్రంగా విమర్శించు

обстра́еливать, обстра́лять (вн.) (మీద) కాల్పులు జరుపు (సాగించు, చేయు)

обстра́лять сов. с.м. обстра́ливать

обстрига́ть несов. разг. с.м. острига́ть

обстри́чь(ся) сов. разг. с.м. острига́ть(ся)

обстра́гать сов. с.м. обстра́гивать

обстру́кци|я ж книжн. విఘ్నం కలిగించే విధానం; парламентская ~я పార్లమెంటు కార్యక్రమాలు విఘ్నం కలిగించే విధానం; устра́ивать ~ю విఘ్నం కలిగించు

обсту́пать, обсту́пить (вн.) చుట్టూ మూగు (చేరు)

обсту́пить сов. с.м. обсту́пать

обсуди́ть сов. с.м. обсу́ждать

обсуджа́ть, обсу́дить (вн.) చర్చించు, సమాలోచించు

обсужде́ние с చర్చ[లు], సమాలోచనలు; предлага́ть на ~ చర్చలకు తెచ్చు (ప్రతిపాదించు)

обсу́шивать, обсу́шить (вн.) తడితుడుచు, ఆరబెట్టు, ఆరవేయు

обсу́шиваться, обсу́шиться తడితుడుచుకొను, ఆరబెట్టుకొను

обсу́шить(ся) сов. с.м. обсу́шивать(ся)

обсчита́ть(ся) сов. с.м. обсчи́тывать(ся)

обсчи́тывать, обсчита́ть (вн.) [తెక్కలో] వంచన చేయు, మస్కా వేయు, తక్కువ ఇచ్చు; обсчита́ть когó-л. на 10 копе́ек ఒకరికి 10 కోపెక్కులు తక్కువ ఇచ్చు

обсчи́тываться, обсчита́ться తప్పుగా [తెక్కపెట్టుకోవడంవల్ల] నష్టపడు, తప్పు తెక్కపెట్టుకొను

обсы́пать сов. с.м. обсыпа́ть

обсыпа́ть, обсы́пать (вн. тв.) చల్లు; ~ муко́й ఒకరిమీద పిండి చల్లు

обсы́паться сов. с.м. обсыпа́ться

обсыпа́ться, обсы́паться (మీద) చల్లుకొను

обсыха́ть, обсо́хнуть తడి ఆరు (ఆరిపోవు)

обтачивать, обточить (вн.) తరిమెన పట్టు; ~ на токарном станке తేతుమీద తరిమెన పట్టు

обтекаемость 1. వక్రంగా వున్న; ~ая форма వక్ర రూపం 2. перен. разг. దొంకతిరుగుడు; ~ый ответ దొంకతిరుగుడు సమాధానం

обтекать, обтечь (вн.) చుట్టూ ప్రవహించు; ~ с двух сторон ఇరు వక్రలనుంచి ప్రవహించు

обтереть(ся) сов. см. обтирать(ся)

обтирание с గట్టిగా నొక్కి తుడవడం (తుడుచు కొవడం)

обтирать, обтереть (вн.) 1. (вытирать) తుడుచు 2. (тв.; протира́ть) రాసుకొను; ~ лицо одеколоном ముఖానికి ఉడికొలోన్ రాసుకొను

обтираться, обтереться 1. (вытираться, об-сушиваться) తుడుచుకొను 2. (делать обтирание) రాసుకొను 3. разг. (изнашиваться) చినిగిపోవు

обточить сов. см. обтачивать

обтрёпанный చినిగిపోయిన, చీకిపోయిన

обтрепать сов. (вн.) చీకిపోయేలా చేయు

обтрепаться сов. చినిగిపోవు, చీకి పోవు

обтягивать, обтянуть (вн.) 1. (мебель и т. п.) [పర్చిచరుకు] కవచు వేయుచు (వేయు) 2. (прилежать — об одежде) బిగుతుగా వుండు

обтяжка ж: в ~у బిగుతుగా వున్న; брюки в ~у బిగుతుగా వున్న పంటాము

обтянуть сов. см. обтягивать

обувать, обуть (вн.) 1. (కి) బూట్లు (పాదరక్షలు) వేయు, (కి) బూట్లు తొడుగు (కోల-ల.); బూట్లు వేసు కొను (శెబ్బ) 2. разг. (снабжать обувью) (కి) పాద రక్షలు సమకూర్చు (ఇప్పించు)

обуваться, обуться పాదరక్షలు (బూట్లు) వేసు కొను (తొడుగుకొను)

обувной бూట్లు, చెప్పులు; ~ой магазин бూట్లు పోపు, చెప్పుల కొట్టు (అంగడి); ~ая промышлен- ность పాదరక్షల పరిశ్రమ

обувь ж పాదరక్షలు, చెప్పులు; ботинки (బొత్తు)

обувляться, обувгиться దగ్గమై పోపు, మాడి పోపు, బొగ్గు అయిపోవు

обувгить(ся) сов. см. обувгивать(ся)

обувивать, обувзить (вн.) బాగా బిగువు చేయు

обузка ж భారం; быть ~ой для кого-л. ఒకరికి భారంగా వుండు

обуздать сов. см. обуздывать

обуздывать, обуздать (вн.) అరికట్టు, అదుపులో పెట్టు (ఉంచు), అణచు; ~ агрессоров దుర్మతిని దారులను అరికట్టు; ~ свой характер తనను తాను అదుపులో పెట్టుకొను; ~ силы природы ప్రకృతి సైవరవిహారాన్ని అదుపులో పెట్టు

обузить сов. см. обуживать

обуревать||ть несов. высок. (вн.) ఆవహించు; ~ли страсти ఆమెను ఆవేశాలు ఆవహించాయి

обусловить сов. см. обусловливать

обусловливать, обусловить (вн.) 1. (огова- ривать) షరతులు పెట్టు (విధించు); не ~енный договором пункт ఒడంబడికలో పేర్కొనబడని అంశం 2. (служить причиной) కారణమగు

обу́тый పాదరక్షలుగల, పాదరక్షలు (బూట్లు) ధరించే

обу́ть(ся) сов. см. обувать(ся)

обу́х м గొడ్డలి కాను ◇ как обухом по голо- ве разг. విభ్రాంతి చెందు, దిగ్భ్రాంతుడగు

обучать, обучить (вн. дт.) (కి) నేర్పు, నేర్పించు; (వి) తర్ఫీదు చేయు (прививать навыки)

обучаться, обучиться 1. (дт. или инф.) నేర్చుకొను, తర్ఫీదు పొందు; ~ плотничьему ремеслу వడ్రంగం తర్ఫీదు పొందు 2. тк. несов. (получать образование) చదువుకొను, విద్యాభ్యాసం చేయు, విద్యను అర్జించు

обучение с చదువు, విద్య, విద్యాబోధన; తర్ఫీదు, శిక్షణ (производственное); политехническое ~ పోలిటెక్నిక్ విద్య; производственное ~ వృత్తి శిక్షణ (తర్ఫీదు); ~ в университете విశ్వవిద్యాలయంలో చదువు; ~ на родном языке మాతృభాషలో విద్యాబోధన

обучить сов. см. обучать

обучиться сов. см. обучаться 1

обу́х||ть сов. (вн.) ఆవహించు; егò ~л страх అతన్ని భయం ఆవహించింది, అతడు భయకంపితుడయ్యాడు

обхаживать несов. разг. (вн.) ఒకరి మనస్సును ఆకట్టుకునేందుకు ప్రయత్నించు

обхва́т м నందెడు; дерево в три ~а మూడు నందెళ్లున్న చెట్టు

обхватить сов. см. обхватывать

обхватывать несов. వాటేసుకొను, పట్టు[కొను]; కాగిలించు[కొను]; ~ дерево చెట్టును వాటేసుకొను

обхо́д м 1. రౌండు, చుట్టు; дё́лать ~ రౌండు (చుట్టు) తిరుగు 2. (место) మల్లించు (చుట్టు) దారి 3. воен. చుట్టు తిరుగుడు

обходительность ж ప్రసన్న స్వభావం

обходительный (ప్రసన్న స్వభావంగల)

обходить, обойти (вн.) 1. (рð.; вокруг) (దేనివైనా) చుట్టి వెళ్ళ (తిరుగు) 2. (проходить стороной, минуя) చుట్టి (దాటి) వెళ్ళ 3. воен. వక్రమంచి వెళ్ళ (దాడి చేయు) 4. (проходить по всему пространству) చుట్టూ తిరుగు; ~ сад తోట చుట్టూ తిరుగు 5. (бывать всюду) సందర్శించు, చుట్టూ బెట్టు; ~ все магазины షాపులన్నిటిని సందర్శించు (చుట్టూబెట్టు) 6. перен. (избегать, не касаться) దాటవేయు; ~ вопрос సమస్యను దాటవేయు 7. перен. (уклоняться от исполнения) తప్పించుకొను; ~ закон చట్టాన్ని తప్పించుకొను 8. (распространяться) అంతటా వ్యాపించు; слухи обошли всю деревню పుకార్లు గ్రామమంతటా వ్యాపించాయి 9. разг. (обгонять) దాటివెళ్ళ 10. перен. разг. (добиваться лучших результатов) అధిగమించు

обходиться, обойтись 1. (с тв.) (ప్రవర్తించు, చూచు; ~ с кем-л. грубо ఒకరిపట్ల మోటుగా (పెళ నరంగా) ప్రవర్తించు; ~ с кем-л. как с равным ఒకరిని సమానుడుగా (సమానంగా) చూచు 2. разг. (стоить) అగు, ఖర్చుగు; это вам дорого обойдётся దానికి మీరుచాలా ఖర్చులు పెట్టవలసి వస్తుంది; во сколько это обойдётся? ఇది ఎంత అవుతుంది? 3. разг. (тв.; довольствоваться) (తో) గడుపు కొను, సరిపెచ్చుకొను; я должен обойтись этой суммой ఈ డబ్బుతో సరిపెచ్చుకోవాలి (గడుపుకోవాలి) 4. (без кого-л., чего-л.) లేకుండా గడుపుకొను; обойтись без посторонней помощи ఇంకొకరి సహాయం లేకుండా చేయగలుగు (గడుపుకోగలుగు); он не может обойтись без меня నేను లేకుండా అతను గడుపుకోలేడు, నేను లేకుండా అతనికి సాగదు 5. разг. (благополучно заканчиваться) సజావుగా ముగియు, బాగానే జరుగు; обойдётся! అదే సర్దుకుంటుందిలే!

обходной см. обходный

обходной చుట్టు తిరుగుడు, డౌంకతిరుగుడు; ~й манёвр చుట్టు తిరుగుడు (డౌంకతిరుగుడు) పద్ధతి; ~м путём డౌంకతిరుగుడు పద్ధతితో

обходчик м ж.-ð. కైన్ మన్

обхождение с [ఒకరి పట్ల] వ్యవహరించడం, [ఒకరిని] చూడడం

обшаривать, обшарить разг. (вн.) అంతటా వెతుకు (గాలించు, శోధించు)

обшарить сов. см. обшаривать

обшивать, обшить (вн.) 1. (по краю) అంచు కుట్టించు (కుట్టు, వేయు) 2. (тв.; обивать):

ОБХ — ОБЩ

О

~ досками పలకలు కట్టు (అమర్చు); ~ железом ఇనుపరేకులు వేయు (అమర్చు) 3. разг. (шить для кого-л.) కుట్టు; она обшивает всю семью కుటుంబానికి కావలసిన దుస్తులన్నీ ఆమె కుడుతుంది

обшívка ж 1. (отделка платья) అంచు; меховая ~ బొచ్చు అంచు 2. тех. కొయ్య పలకలు (доски); ఇనుప బండులు (железо)

обшýрный 1. విశాలమైన, విస్తారమైన; ~ая территория విశాలమైన (విస్తారమైన) భూభాగం 2. перен. విస్తృతమైన; у него ~ые знания అతడు విస్తృతమైన జ్ఞానం కలిగివున్నాడు; у неё ~ые знакомства ఆమెకు విస్తృతంగా పరిచితులన్నార

обшýть сов. см. обшивать

обшлаг м [వొక్కచేతి] క్ఫ

общаться несов. (с тв.) (తో) సహవాసం చేయు, మాట్లాడు, (ని) కలుసుకొను

общегосударственный దేశవ్యాప్త

общедостýпный 1. అందరికీ అందుబాటులో వున్న; సరసమైన ధరగల (о ценах) 2. (понятный) అందరికీ స్పష్టమైన (అందుబాటులో వున్న); книга написана ~м языком ఈ పుస్తకపు భాష అందరికీ స్పష్టమైనది (అందుబాటులో వుంది)

общежитиe с 1. (помещение) వసతి గృహం, హాస్టలు 2. (общественный быт) సామాజిక జీవితం;

правила ~я సామాజిక (సమష్టి) జీవిత నియమాలు

общезвёстный అందరికీ తెలిసిన, సుసరిచితుడైన, సుసరిచితుడైన;

~ая истина సుసరిచితుడైన సత్యం

общинный ақил భారత

общенародный యావత్ప్రజల, యావత్తు ప్రజా; ~ое достойные యావత్ప్రజల (యావత్తు ప్రజా) ఆస్తి

общениe с సాంగత్యం, సహవాసం, మాట్లాడడం, కలుసుకోవడం; личное ~е వ్యక్తిగత సాంగత్యం, వ్యక్తిగత సమావేశం; язык — средство ~я భాష — భాష వాహిక

общеобразовательный సాధారణ విద్యా; ~ое учебное заведение సాధారణ విద్యా సంస్థ

общеполитический సాధారణ (సార్వత్రిక) రాజకీయ

общепонятный అందరికీ స్పష్టమైన, సర్వజ్ఞానికి అర్థమయే, అందరూ గ్రహించగలిగే

общепризнанный అందరిచేతా గుర్తించబడిన

общепринятый నలుగురిచేతా పాటించబడే; ~е нормы поведения నలుగురిచేతా పాటించబడే ప్రవర్తన;

ОБЩ — ОБЪ

~ий способ решения задачи తెక్క చేసే సాధారణ పద్ధతి

общесоюзный||యీ అఖిల యూనియన్; ~ые министерства అఖిల యూనియన్ మంత్రి వర్గాలు; мероприятие ~ого значения దేశమంతటికీ (దేశవ్యాపిత) ప్రాముఖ్యంగల పని

общественник మ ప్రజా సేవకుడు; он хороший ~ అతడు సాంఘిక కార్యకలాపాల్లో చురుకుగా పాల్గొనే వాడు

общественно-политический సాంఘిక రాజకీయ

общественность||జ లోకం, లోకులు; мнение ~и ప్రజాభిప్రాయం; широкая ~ విస్తృత ప్రజలు (ప్రజా నీకం)

общественно-экономический సామాజికార్థిక

общественный 1. సామాజిక; ~ое мнение ప్రజా భీష్మం, ప్రజాభిప్రాయం 2. (связанный с добровольным обслуживанием политических, культурных и т.д. нужд коллектива) ప్రజా, సాంఘిక; ~ая организация ప్రజా సంఘం; ~ая работа సాంఘిక కార్యకలాపాలు 3. (принадлежащий всему обществу, коллективный) ప్రజా, సామాజిక, ప్రభుత్వ, ఉమ్మడి, సమష్టి; ~ый транспорт ప్రభుత్వ రవాణా; ~ое питание ప్రభుత్వ ఆహార శౌలులు; ~ое пользование ఉమ్మడి (సమష్టి) స్వామ్యం; ~ые работы పబ్లిక్ వర్క్స్; ~ые фонды ప్రజా (పౌర) నిధులు ◇ на ~ых началах ఉచితంగా

общество||స 1. సమాజం; социалистическое ~ం సోషలిస్టు సమాజం 2. (организация) సంఘం, సంస్థ, కంపెనీ; Общество индо-советской дружбы భారత - సోవియట్ సాంస్కృతిక సంఘం (ఇన్స్); Общество друзей Советского Союза భారత సోవియట్ మైత్రీ సంఘం; литературное ~ం సాహిత్య సంఘం 3. (компания) కంపెనీ; плохое ~ం చెడ్డ కంపెనీ (సాహసం) 4. (р-; совместное пребывание): в ~е друзья мిత్రుల మధ్య

общеупотребительный వాడుకలో వున్న

общечеловеческий మానవ జాతికి సామాన్యమైన

общий 1. ఉమ్మడి, సర్వ; ~ий враг ఉమ్మడి శత్రువు; ~ее дело ఉమ్మడి ఆశయం; к ~ему удивлению అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించేలా 2. (коллективный) సమష్టి, ఉమ్మడి 3. (совместный) సంయుక్త, ఉభయ; ~ий знакомый మా ఉభయులకు పరిచయస్థుడు; ~ее имущество ఉమ్మడి అస్త్ర;

~ими усилиями సంయుక్త ప్రయత్నాల ద్వారా 4. (одинаковый) ఉమ్మడి, ఒకే రకమైన; ~не интересы ఉమ్మడి ఆసక్తులు (అభిరుచులు) 5.: ~е в знач. сущ. с: между ними нет ничего ~его వారిద్దరి లోనూ ఒకే రకమైనది ఏమీ లేదు, వారిద్దరిలోనూ ఉమ్మడి లక్షణాలు ఏమీ లేవు 6. (совокупный) మొత్తం; ~ая сумма వెరసి మొత్తం; в ~ей сложности మొత్తంమీద 7. (содержащий самое основное) స్థూల, సాధారణ; ~ее впечатление సాధారణ అభిప్రాయం; в ~их чертах మొత్తంమీద, స్థూలంగా ◇ Общий рынок ఉమ్మడి మార్కెట్; ~ее место గతానుగతమైన మాట, సామాన్యమైన (నిస్సారమైన) మాట; в ~ем и целом మొత్తంమీద, దరహామీద; под ~им наркотом మొత్తం శరీరానికి మైకం ఇచ్చి

община ж కమ్యూన్, సంఘం; селская ~ గ్రామ కమ్యూన్

общинный||యీ సమష్టి; ~ая земля సమష్టి భూమి

общипать сов. см. общипывать

общипывать, общипать, ощипать (вн.) పెరకు, పీకు

общительный కలిసిగొట్టు, స్నేహ; ~ характер కలిసిగొట్టు స్వభావం; ~ человек కలుపుగోలుతనంగల వాడు, స్నేహశీలి (స్నేహశీలుడు)

общность ж ఏకత్వం, ఉమ్మడితనం; ~ интересов ప్రయోజనాల యేకత్వం, ఉమ్మడి ఆసక్తులు; ~ людей ప్రజల సమూహం

объедать, объедать (вн.) 1. కొరికితిన 2. разг. (кого-л.) [ఒకరి యింటిపైన పడి] తిను

объедаться, объедаться అతిగా తిను, తెగ మెక్కు; ~ фруктами వళ్ళి అతిగా తిను

объединение с 1. (действие) ఐక్యం (ఏకం) చేయడం (от объединять); ఐక్యం చేసుకోవడం (от объединяться) 2. (союз) సంఘం, యూనియన్, ఐక్యత

объединённый||యీ ఐక్య, సమీకృత, సంయుక్త; ~ий фронт ఐక్య సంఘటన; ~ое заседание సంయుక్త సమావేశం

объединительный ఐక్యం చేసే, ఏకీకరణ; ~ съезд ఏకీకరణ (ఐక్యం చేసే) మహాసభ

объединить(ся) сов. см. объединять(ся)

объединять, объединить (вн.) ఐక్యం (సమీకృతం, సంయుక్తం) చేయు; ~ силы శక్తులను ఐక్యం చేయు; ~ усилия в борьбе за мир శాంతికోసం పోరాటంలో కృషి సమీకృతం చేయు

объединяться, объединиться ఏకం (సంలీనం)

అగు, సమైక్యం చేసుకొను

объёдки *мн. разг.* ఎంగిలి ముక్కలు (మెతుకులు, తుంపులు)

объезд *м 1. (действие)* చుట్టుదారిన వెళ్ళడం 2. (*место*) చుట్టు (మళ్ళింపు) దారి

объезжать *сов. см.* объезжать 2

объезжать (*вн.*) 1. *сов.* объезжать (*вокруг, мимо*) చుట్టివెళ్ళు; ~ болото చిత్తడి నేలను చుట్టి వెళ్ళు; ~ вокруг дома ఇంటిని చుట్టివెళ్ళు 2. *сов.* объезжать, объезжать (*ездить всюду*) అంతటా పర్యటించు; ~ всю страну దేశమంతటా పర్యటించు ◇ ~ лошадь గుర్రాన్ని తొంగదీయు

объект *м 1.* వస్తువు, విషయం; ~ изучения అధ్యయన విషయం 2. (*предприятие*) సంస్థ, ప్రాజెక్టు; промышленный ~ పారిశ్రామిక సంస్థ

объектив *м* లెన్సు

объективизм *м см.* объективность

объективность *ж* వస్తుగతత్వం, వస్తుపరత్వం

объективизм||ый 1. వస్తుగత[మైన], వస్తుపర[మైన], బాహ్యత్వక; ~ые условия వస్తుగతమైన (వస్తుపరమైన) పరిస్థితులు 2. (*беспристрастный*) నిష్పక్ష పాతమైన; ~ое отношение నిష్పక్షపాతమైన వైఖరి

объект *м прям., перен.* పరిమాణం; ~ крѣна ఘన పరిమాణం; во всём ~е మొత్తం పరిమాణంతో; рбщий ~ продукции ఉత్పత్తి మొత్తం పరిమాణం

объективный పెద్ద, బృహత్

объектив||ый త్రిపారిమాణిక; ~ое изображение త్రిపారిమాణిక చిత్రం

объесть(ся) *сов. см.* объедать(ся)

объезжать *сов. см.* объезжать

объявить(ся) *сов. см.* объявлять(ся)

объявление *с 1.* ప్రకటన; ~ войнѣ యుద్ధ ప్రకటన; ~ результатов ఫలితాల ప్రకటన 2. (*сообщение, извещение*) ప్రకటన, గమనిక; давать ~ ప్రకటన చేయ (ఇచ్చు), అడ్వర్ టైజ్ మెంట్ ఇచ్చు

объявлять, объявить (*вн.*) 1. (*о пр.; заявлять*) ప్రకటించు, చాటు, ఘోషించు, వెల్లడించు; ~ войнѣ యుద్ధం ప్రకటించు; ~ о своём соглашении తన సమ్మతిని వెల్లడించు 2. (*оглашать*) తెలియజేయు, తెలుపు; ~ благодарность కృతజ్ఞత తెలుపు; ~ вѣговор మందలించు; ~ приговор తీర్పు చెప్పు

объявляться, объявляться *разг.* కనపడు

объяснение||е *с 1. (действие)* భాష్యం చెప్పడం, వివరించడం, వ్యాఖ్యానించడం; అపార్థం తొలగించుకోవడం

ОБЪ — ОБЫ

О

(*выяснение отношений*); ~е урѣка పాఠం వివరించడం; ~е отца с дочерью నాన్న కూతురు తమ మధ్య అపార్థం తొలగించుకోవడం 2. (*изложение причин*) వివరణ కారణాలు చెప్పడం; представьте свой ~я మీ సంజాయిషీ ఇవ్వండి, మీ కారణాలు చెప్పండి ◇ ~е в любви ప్రేమ నివేదన

объяснимый వివరణపాధ్యమైన, వర్ణనీయమైన

объяснитель||ый వ్యాఖ్యానించే; ~ый текст వ్యాఖ్యలు, వివరణలు; ~ая записка సంజాయిషీ

объяснить *сов. см.* объяснять

объясниться *сов. см.* объясняться 1, 2

объяснять, объяснять (*вн.*) 1. వివరించు, విశదీకరించు, [విషయాన్ని] విప్పిచెప్పు, బోధించు, స్పష్టపరచు; ~ урѣка పాఠం వివరించు 2. (*тв.; истолковывать*) వ్యాఖ్యానించు, భాష్యం చెప్పు; он объяснил что явление таким образом అతని విషయాన్ని ఇలా వ్యాఖ్యానించాడు, అతని విషయానికి ఇలాంటి భాష్యం చెప్పాడు

объясниться, объясниться 1. దురభిప్రాయం (అపార్థం) తొలగించుకొను, దురభిప్రాయం వదలించుకొను (నర్దుకొను); ~ с кем-л. ఒకరితో (ఒకరిపట్ల గల) దురభిప్రాయం తొలగించుకొను 2. (*становиться ясным*) స్పష్టపడు, విదితమగు 3. *тк. несов. (тв.; корениться, иметь причиной)* కారణమగు; ~тим объясняется его поведение అతని ప్రవర్తనకు ఇది కారణం 4. *тк. несов. (вести беседу)* సంభాషించు, మాట్లాడు; ~ на иностранном языке విదేశ భాష ఏదో విధంగా (ఓ మోస్తరుగా) మాట్లాడు ◇ ~ кому-л. в любви ఒకరికి తన ప్రేమ నివేదించు

объяти||е *с* కౌగిలి, కౌగిలంత, ఆలింగనం, ఆశ్లేషం; заключать кого-л. в ~я ఒకరిని కౌగిలించుకొను (ఆలింగనం చేసుకొను) ◇ принимать с распростертыми ~ями హృదయపూర్వకంగా స్వాగతమిచ్చు

объять *сов. уст. см.* обнимать; сон обьял его అతన్ని నిద్ర ఆవహించింది; дом обьял пламенем ఇల్లు మంటల్లో వుంది

обыватель *м* సామాన్యుడు, అల్పబుద్ధి[గలవాడు], కూపన్తమండుకప్రాయుడు

обывательск||ий సామాన్య, అల్పబుద్ధిగలవాని, కూపన్తమండుక; ~ое мировоззрение అల్పబుద్ధిగలవాని దృక్పథం

обывательщина *ж* కూపన్తమండుకత్వం, అల్పబుద్ధితనం

обыграть *сов. см.* обыгрывать

обыгрывать, обыграть (*вн.*) 1. (*в игре*) గెలుచు [కొను]; он обыграл его в шахматы అతను వాడిపై చదరంగం ఆటలో గెలిచాడు 2. *разг. (использовать)* వినియోగించుకొను; ~ ошибку собеседника మాట్లాడేవాడి సారపాటును వినియోగించుకొను

обыденный *నిత్యకృత్యమైన, రోజువారీ, మామూలు, సామాన్య*

обыкновенно *||* *с* అలవాటు; иметь ~е дѣлать చ్తో-ల. ఒక పనిచేసే అలవాటు; по ~ю మామూలుగానే; протів ~я అలవాటుకు భిన్నంగా

обыкновенно *нареч.* 1. (*ничем не выделять*) సాధా 2. (*как правило*) మామూలుగా

обыкновенный *||* *1. (обычный)* మామూలు, సామాన్యమైన, సాధారణమైన; ~ое явление మామూలు విషయం; больше ~ого మామూలు కన్న అధికంగా (ఎక్కువగా) 2. (*заурядный*) సాధా సామాన్య; ~ый человек సాధా పనిషి, సామాన్యుడు

обыск *м* సోదా, గాలింపు; производить ~ సోదా చేయు, గాలించు

обыскать *сов. см.* обыскивать

обыскивать, обыскать (*вн.*) 1. (*производить обыск*) సోదా చేయు 2. (*ища, осматривать*) గాలించు; обыскать все карманы జేబులన్నీ గాలించు

обычай *||* *м* 1. సంప్రదాయం, ఆచారం (*мн.* ఆచార వ్యవహారాలు), అలవాటు; что в ~е у народов Азии ఇది ఆసియా ప్రజల ఆచారం, ఇది ఆసియా ప్రజల్లో ఆచారంగా వుంది; войти в ~ый ఆచారానికి వచ్చు; по ~ю ఆచారవ్యవహారాల (వాడుక) ప్రకారం, ఆచారరీత్యా 2. *разг. (привычка)* అలవాటు, ఆచారం

обычно *нареч.* మామూలుగా, యధాపూర్వకంగా, సాధారణంగా; как ~ మామూలుగానే, వాడుక ప్రకారం

обычный *||* *в разн. знач.* మామూలు, నిత్యకృత్యమైన; что ~ое явление ఇది మామూలు విషయం, ఇది నిత్యకృత్యమైంది; в ~ое время మామూలు సమయంలో

обызанность *||* *ж* విధి, ధర్మం, బాధ్యత; почётная ~ь విధ్యుక్త ధర్మం; исполнять свой ~и తన బాధ్యతలను నిర్వహించు

обызаный: быть ~ным кому-л. ఒకరికి రుణపడు; чувствовать себя ~ным кому-л. ఒకరికి రుణపడినట్లు భావించు; он ~ вам своей жизнью మీరు అతని ప్రాణదాతలు; я вам очень ~ నేను నీకెంతో

కృతజ్ఞుడను (కృతజ్ఞుడిని); я ~ сделать что నేను ఈ పని చేయాలి

обязательно *нареч.* తప్పకుండా, తప్పనిసరిగా

обязательный 1. తప్పనిసరి, నిర్బంధ, విధాయక; ~ для всех అందరూ శిరసావహించవలసిన 2. (*ответственный*): ~ человек మాట తప్పని మనిషి, మాట నిలుపుకొనేవాడు 3. *уст. (готовый помочь)* ఉపకార బుద్ధిగల

обязательств *||* *с* 1. బాధ్యత; взаимные ~а పరస్పర బాధ్యతలు; брать на себя ~о బాధ్యత స్వీకరించు (చేపట్టు); выполнять ~а తన వాగ్దానాలు అమలుపరచు 2. *жк.* ప్రామిసరీ నోటు

обязать *сов. см.* обязывать 1, 2

обязаться *сов. см.* обязываться

обязывать *||* *тв.* 1. చేయించు, చేసేలా చేయు; его обязали сделать эту работу అతన్ని ఆ పని చేసేలా చేశారు, అతనిచేత ఆ పని చేయించారు 2. (*вызывать признательность*) (కి) కృతజ్ఞుడై ఉండు; вы меня ~тим очень обяжете దానికి నేను మీకెంతో కృతజ్ఞుడినై ఉంటాను 3. *тк. несов. (налагать обязанность)* (మీద) బాధ్యత పెట్టు (మోపు); положение обязывает [ఒకరి] పదవి మూలంగా [అలా చేయాలి]; что меня ни к чему не ~ет ఇది నన్ను దేనికి బాధ్యుని చెయ్యదు

обязываться, обязаться (+ *инф.*) [అని] మాట ఇచ్చు, వాగ్దానం చేయు, తన మీద బాధ్యత వేసుకొను

овал *м* అండాకృతి; ~ лица ముఖ ఆకృతి

овальный *అండాకారంగా వున్న*

овация *ж* పెద్దగా హర్షధ్వనాలు, జేజేలు

оводеть *сов.* వితంతువు అగు, ముండ మోయు; విధవరాలగు (*о женщине*); విధురుడగు (*о мужчине*)

овевать, оветать (*вн.*) వీచు; ~ прохлалом వీచి గాలి వీచు

овес *м* ఓటు ధాన్యం, యవధాన్యం

овечий *||* *గొరె*; ~ья шерсть గొరె ఉన్ని

оветь *сов. см.* оветать

овладевать, овладеть (*тв.*) 1. (*захватывать*) పట్టుకొను, వశంచేసుకొను, హస్తగతం చేసుకొను 2. *перен.* అదుపులో పెట్టుకొను; 3. (*охватывать—о чувствах*) ఆవహించు; ఆవేశించు (*о мыслях*); им овладел ужас అతన్ని భయం ఆవహించింది 4. (*улавливать*) ఒంటపట్టించుకొను, స్వయంత్రం (కరతలామలకం) చేసుకొను; ~ достижениями науки శాస్త్ర విజయాలను కరతలామలకం చేసుకొను; ~ искусством управления పరిపాలన కళలో ఆరితేరు; ~ языком

భాషను బాగా నేర్చుకొను; ~ సంబంధి తనను తాను అడుపుతో పెట్టుకొను

овладѣние с 1. (захват) హస్తగతం [చేసుకోవడం], వశపరచుకోవడం 2. (усвоение) స్వీయత్వం చేసుకోవడం, నేర్చుకోవడం

овладѣть сов. с.м. овладевать

овод м జోరీగ

овощеводство с కూరగాయల పెంపకం

овощеводческий కూరగాయల; ~ совхоз ప్రభుత్వ కూరగాయల క్షేత్రం

овощехранилище с కూరగాయల నిల్వ స్థలం

овощи м. (ед. овощ м) కూరగాయలు, శాకాలు
овощин||యి కూరగాయ, శాకం; ~యి магазин కూరగాయల అంగడి; ~ая диета శాకాహారం; ~ое блюдо కూర

овраг м తొత్త, పల్లం

овсянка ж разе. 1. (крупя) ఓటు ధాన్యం 2. (каша) ఓటు అంబలి (జావ)

овсян||యి ఓటు; ~е поле ఓటు [ధాన్యపు] పొలం
овсян||యి 1. с.м. овсян||యి 2.: ~ая каша ఓటు అంబలి (జావ); ~ая крупя ఓటు ధాన్యం

овца ж గొర్రె

овцевод м గొర్రెల పెంపకందారు

овцеводство с గొర్రెల పెంపకం (సంవర్ధనం)

овцеводческ||యి గొర్రెల పెంపక (సంవర్ధన); ~ая фёрма గొర్రెల క్షేత్రం (పెంపక క్షేత్రం, సంవర్ధక క్షేత్రం)

овчина ж గొర్రె తోలు

овчинный: ~ тулуп గొర్రెబొచ్చు పావీ కోటు

огарок м కొవ్వొత్తి కొన (కొన)

огивать, обогнуть (вн.) చుట్టు దారిన (తిరిగి) వెళ్ళు, చుట్టివెళ్ళు

оглавление с విషయసూచిక

огласить(ся) сов. с.м. оглашать(ся)

оглас||я ж వెల్లడించడం, బహిర్గతం చేయడం, ప్రచారం; предавать ~е నలుగురికీ వెల్లడించు (బహిర్గతంచేయు); получать ~у బహిర్గతముగు; избежать ~и ప్రచారం లేకుండా చూచు

оглашать, огласить (вн.) 1. ప్రకటించు, ఉద్ఘాటించు; ~ резолюцию తీర్మానం ప్రకటించు 2. (мг.; наполнять звуками) ప్రతిధ్వనించు, ధ్వనులతో నిండు; пение птиц огласило лес వకుల పాటలతో అరణ్యం ప్రతిధ్వనించింది

оглашаться, огласиться (мг.) (తో) [మారు] మోగు, మోగిపోవు

ОВЛ — ОГН

O

оглашени||е с ప్రకటన; не подлежит ~ю ప్రకటితం కాని

огл||я ж ఏరుకొయ్య ◇ поворачивать ~и разе. వెనక్కు తిరుగు (వెళ్ళు)

огл||хнуть сов. с.м. гл||хнуть 1

оглушать, оглушить (вн.) 1. (звук) చెవులు గళ్ళ పడేలా చేయు 2. (ударом) (తల మీద కొట్టి) మూర్ఛ కలుగజేయు, దిమ్మ పట్టునట్లు చేయు

оглушительный చెవులు బద్దలయేటట్లు, కర్ణభేరి పగిలేట్లు; ~ гр||хот చెవులు బద్దలచేసే ధ్వని

оглуш||ть сов. с.м. оглушать

оглядѣть сов. с.м. огл||дывать

оглядѣться сов. 1. с.м. огл||дываться 1; 2. перен. (освоиться) పరిస్థితులకు అలవాటుపడు

огл||я ж: бежать без ~и పిక్కబలం చూపి పారిపోవు, కాలికి బుద్ధిచెప్ప; дѣ||ствовать с ~యి ముందు వెనకలు చూసి చేయు, జాగ్రత్తగా వ్యవహరించు

огл||дывать, огл||дѣть, огл||хуть (вн.) పరికించు, కలయ చూచు; ~ с головы до ног ఎగాదిగా చూచు, ఆపాదమునకు (సఖిఖి వర్యంతం) పరిశీలించు

огл||дываться 1. сов. огл||дѣться (осматривать) కలయ చూచు 2. сов. огл||хуться [వెనక్కి] తిరిగి చూచు; ~ назад వెనక్కి చూచు

огл||хуть сов. с.м. огл||дывать

огл||хуться сов. с.м. огл||дываться 2 ◇ не успеешь ~, как... తిరిగి (వక్కు) చూసేలోపుగానే

огнев||యి воен.: ~ая завѣса గుళ్ళ వర్షం; ~ая точка ఆయుధ స్థావరం

огнемѣт м అగ్గి బరాటా

огнен||యి 1. అగ్ని, జ్వలం; ~ые языки అగ్ని జ్వలలు 2. (цвета огня) రాగి 3. перен. (сверкающей, пламенный) చిచ్చర; ~ый взгляд చిచ్చర చూపు 4. перен. (пылкий, страстный) ఉద్దేకకరమైన, ఉద్దేకపూరితమైన, ఉద్దేకపరచే; ~ая речь ఉద్దేకపరచే ప్రసంగం; ~ое вообр||жение ఉద్దేకమైన ఊహలు

огнеопасн||యి అగ్ని ప్రమాదకరమైన, మండే; ~е вещества మండే వదార్థాలు

огнестойкий నిప్పుచేత కాలని, ఫైర్ ప్రూఫ్

огнестрѣльн||యి: ~ая р||на తుపాకి తూటా గాయం

огнетушитель м అగ్ని మాపక పరికరం

огнеупорный *పైర్* పూఫ్; ~ый кирпич *పైర్ బ్రిక్*; ~ая глина *పైర్ క్లే*

ого *межд.* అబ్బో!, అయ్యో!

оговаривать, оговорить *(вн.)* 1. *(обусловли- вать)* షరతులు పెట్టు, పేర్కొను 2. *разг. (кле- ветать)* (పై) అపనిదలు (అపవాదులు) వేయు

оговариваться, оговориться 1. *(делать ого- ворку)* పేర్కొను 2. *(ошибаться)* నోరు జారు

оговорить(ся) *сов. см.* оговаривать(ся)

оговорк||а *ж* 1. *(дополнительное замечание)* షరతు; без ~ок బేషరతుగా; с ~ой ఒక షరతుతో 2. *(обмолвка)* నోరు జారిన మాట, పారపాటు మాట

оголённый 1. *(голый)* నగ్నమైన, దిస; ~ые рý- ки నగ్నమైన (దిస) చేతులు 2.: ~ые деревья మోడు వారిన చెట్లు; ~ый провод ఇసులేషన్ లేని వైరు; ~ая местность చెట్టు చేనూ లేని ప్రదేశం

оголить(ся) *сов. см.* оголять(ся)

оголтелый *разг.* ఉగ్రమైన, ఉన్మత్తమైన; ~ враг ఉగ్రమైన (ఉన్మత్తమైన) శత్రువు

оголять, оголить *(вн.)* 1. *см.* обнажать 2. *(лишать покрывающего слоя)* తీయు, తీసివేయు; ~ провод ఇసులేషన్ తీయు (తీసివేయు)

оголяться, оголиться 1. *(о части тела)* బట్టులు తీసివేయు, దిస చేసుకొను 2. *(лишиться листвы)* మోడువారు, ఆకులు రాతిపోవు 3. *(становиться видимым)* కనబడు

огонёк *м* 1. *уменьш.* к огонь 1, 2; 2. *перен.* ఉత్సాహం; работать с огоньком ఉత్సాహంతో పనిచేయు

огонь *м* 1. అగ్ని, నిప్పు, జ్వాల, మంట, జ్యోతి; разводить ~ నిప్పు రాజేయు 2. *(свет)* దీపం, జ్యోతి; зажигать ~ దీపం వెలిగించు 3. *воен.* కాల్పులు; вести ~ కాల్పులు కాల్పు; прекращение огня కాల్పుల విరమణ ◇ вечный ~ శాశ్వతమైన జ్వాల; в огне войный యుద్ధ జ్వాలల్లో; между двух огнѣй ముందు కెడితే సుయ్యి, వెనక్కిడితే గొయ్యి; играть с огнём పులి మీసాలు పట్టుకొని పుయ్యాల పూగినట్టు; пройти ~ и воду [и медные трубы] అగ్ని పరీక్షకు తట్టు కొను, కాకుదిరు

огораживать, огородить *(вн.)* కంచెవేయు *(обно- сить изгородью)*; చుట్టూ గోడ పెట్టు *(обносить стеной)*

огород *м* కూరగాయల తోట

огородить *сов. см.* огораживать

огородник *м* కూరలు పండించేవాడు

огородничество *с* కూరగాయల పెంపకం (సం- ర్ధనం)

огорodный||й కూరగాయల తోట; ~й участок కూ- రగాయల క్షేత్రం; ~е культуры కూరగాయ పంటలు

огорoшенный చకితుడైన

огорoшивать, огорoшить *разг. (вн.)* దిగ్భ్రాంతి పరచు, చకితుని చేయు

огорoшить *сов. см.* огорoшивать

огорчáть, огорчить *(вн.)* బాధ పెట్టు (కలిగించు), పాక్కించు, ఆరటపెట్టు

огорчáться, огорчиться బాధపడు, విచారించు, విచారపడు

огорчeние *с* బాధ, విచారం, దిగులు

огорчeнный బాధపడుతున్న, విచారిస్తున్న *(о чело- веке)*; విచార[గస్తమైన], విచారం వ్యక్తం చేసే *(о взгляде)*; ~ взгляд విచారగస్తమైన వీక్షణ

огорчить(ся) *сов. см.* огорчáть(ся)

огрáбить *сов. см.* грабить

ограблeние *с* దోపిడి, చూరగొనడం, కొల్ల

огрáда *ж* కంచె, దడి

огрáдить *сов. см.* ограждать

ограждáть, ограждать *(вн.; защищать)* పరి- రక్షించు *(от чего-л. — నుంచి)*

ограждeние *с* 1. *(то, чем огорожено)* అడ్డు, కంచె, అవరోధం, దడి 2. *перен. (защита)* పరిరక్షణ

ограничeни||е *с* పరిమితి, అరికట్టుట, నిర్బంధం, అవరోధం; без ~й నిర్బంధం (అవరోధాలు) లేకుండా; ~е стратегических вооружений కీలకాయుధాల పరి- మితి, కీలకాయుధాలను పరిమితం చేయడం

ограниченность *ж* 1. *(незначительность, недостаточность)* కొరత, మోతాదు 2. *(узость)* అవధి, సంకుచిత స్పృహనం, మనో సంకుచిత్యం

ограниченный 1. *(небольшой, незначи- тельный)* పరిమితమైన 2. *(недалёкий)* అల్పబుద్ధిగల; ~ че- ловек అల్పబుద్ధి, కూపస్థమండుకం

ограничивать, ограничить *(вн.)* పరిమితపరచు, పరిమితి పెట్టు; ~ оратора временем వక్తకు కాల పరిమితి పెట్టు; ~ свой потребности కడుపు కట్టు కొను; ~ себя в чём-л. తనకు తను దేనిలోనైనా పరిమితి విధించుకొను (పెట్టుకొను)

ограничиваться, ограничиться *(тв.)* 1. *(до- вольствоваться)* (తో) తృప్తి (పరిమిత) పడు; ~ поздравительной телеграммой అభినందన టెలిగ్రా- మ్ కి పరిమితమగు 2. *(сводиться к чему-л.)* (కు)

పరిమితమగు; ~ **выговором** మందలింపుకు పరిమితమగు **ограничительный** నిర్బంధించే, బంధించే, పరిమిత పరచే

ограничить(ся) *сов. см. ограничивать(ся)*
огромный బ్రహ్మాండమైన, అపారమైన, బృహత్తర; ~ое большинство విస్తృతమైన మెజారిటీ; ~ое значение మహత్తర ప్రాముఖ్యత; ~ые возможности అపారమైన (విస్తారమైన) అవకాశాలు

огрубелый 1. (о коже) ముతకవారిన, మోటుబారిన, కర్కశమైన 2. (о человеке) మోటు

огрубеть *сов. см. грубеть* 2
огрызаться, огрызнуться *разг. (грубо отвечать)* చిరాకుగా జవాబు చెప్పి, మోటుగా జవాబిచ్చు
огрызнуться *сов. см. огрызаться*

огрызок *м* 1. చివరి ముక్క; ~ శీబ్లాకా అపిల్ శానె ముక్క 2. *разг. (маленький остаток)* తుంట, ముక్క; ~ карандаш тుంట పెన్సిల్, పెన్సిల్ ముక్క

огулом *нареч. разг. (без разбора)* మంచి చెడూ మాడకుండా, మూకమ్మడిగా

огульно *нареч.* నిరాధారంగా
огульный నిరాధారమైన; ~ое обвинение నిరాధారమైన ఆరోపణ

огурец *м* దోసకాయ
одальживать, одолжить (*вн.*) 1. (давать в долг) అప్పు ఇచ్చు (పెట్టు); ~ десять рублей పది రూబుళ్లు అప్పు ఇచ్చు 2. *разг. (давать на время—о вещи)* అరుపు ఇచ్చు

одарённость *ж* ప్రజ్ఞ, ప్రతిభ
одарённый ప్రతిభగల, ప్రతిభావంతుడైన, ప్రజ్ఞావంతుడైన

одаривать *несов. см. одарять* 1
одарить *сов. см. одарять*
одар[и]ть, одарить (*вн. тв.*) 1. కానుకలు బహూకరించు; ~ять кого-л. чём-л. ఒకరికి దేనినైనా బహూకరించు 2. (наделять) ప్రసాదించు, కలిగించు; природа ~ила его прекрасными способностями వృత్పిద్ధంగా అసాధారణ ప్రజ్ఞావంతుడు

одевать, одеть (*вн.*) 1. బట్టలు (దుస్తులు) వేయు, (కు) తొడుగు; ~ ребёнка в пальто పిల్లకు కోటు తొడుగు 2. (обеспечивать одеждой) (కు) దుస్తులు సమకూర్చు 3. *перен. (покрывать)* కప్ప 4. *тк. несов. (как-л.)* వేయు; ~ со вкусом ముస్తాబుచేయు

одеваться, одеться 1. బట్టలు (దుస్తులు) వేసుకొను, తొడుగుకొను 2. (приобретать необход-

ОГР — ОДИ

0

дешую одежду) దుస్తులు సమకూర్చుకొను, బట్టలు అమర్చుకొను 3. *перен. (тв.; покрываться)* (తో) నిండిపుండు; деревья оделись листвою చెట్లు ఆకులతో నిండిపున్నాయి 4. *тк. несов. (как-л.)* ధరించు, వేసుకొను; хорошо ~ муస్తాబు చేసుకొను

одежд||а *ж* దుస్తులు, బట్టలు, వస్త్రాలు; верхняя ~а కోటు, రెయిన్ కోటు; торговля ~ой వస్త్ర (బట్టల) వ్యాపారం

одежк||а *ж разг.:* по ~е протягивай ножки *погов.* ఉన్నదానితో సరిపెట్టుకో

одеколón *м* ఉడికలోన్

одегивать, одёрнуть (*вн.*) 1. (платье и т.п.) సవరించు[కొను], నర్చుకొను 2. *перен. разг. (призывать к порядку)* అడరించు

одержать *сов. см. одерживать*
одерживать, одержать: он одержал верх అతనిది పై చెయ్యి; ~ победу విజయాన్ని చేపట్టు, విజయం పొందు

одержимый 1. (*тв.*) ఆవహింపబడిన, అవిష్కృమైన, ఆవహితుడైన; ~ идеей человек భావావిష్టడు; ~ страхом భయావిష్కృడైన, భయావహితుడైన 2. *в знач. сущ. м* ఉన్నాది

одёрнуть *сов. см. одёгивать*
одётый 1. ధరించే, తొడుగుకునే, బట్టలు వేసుకున్న; ~ в тёплое пальто భారీ (పెద్ద) కోటు ధరించే 2. (обеспеченный одеждой) దుస్తులు కలిగిన (సమకూరిన); ~ и обутый బట్టలూ బూట్లూ కలిగిన, కావలసినవి అన్నీ కలిగిన 3. *перен. (покрытый)* కప్పబడిన

одеть(ся) *сов. см. одеваться* 1—3
одеяло *с* దుప్పటి; టొజాయి (*ватное*)

один *м, одна ж, одно с, один мн.* 1. *числ. (число, цифра 1)* ఒకటి; к одному прибавить три ఒకటికి మూడు కలుపు 2. (*количество*) ఒక; в одном томе ఒక సంపుటితో; что стоит всего ~ рубль దాని ధర ఒక రూబల్ మాత్రమే; ни одного письма не написал ఒక్కగానొక్క ఉత్తరం కూడా రాయలేదు; ~два ఒకటి రెండు (о вещах); ఒకరిద్దరు (о людях) 3. *в знач. прил. (в одиночестве, без других)* ఒంటరిగా, ఏకాంతంగా; он живёт ~ అతడు ఒంటరిగా నివసిస్తున్నాడు, అతడు ఏకాంతవాసి; он выполнил эту работу ~ అతడు ఈ పని ఒంటరిగా చేశాడు 4. *в знач. прил. (тот же, одинаковый)*

ОДИ — ОДН

ఒకే; они живут в одном доме వారు ఒకే ఇంట్లో ఉన్నారు (వివేకమున్నారారు); одного возраста ఒకే వయస్సు; одного размера ఒకే పైజా; తొందరగా కంపానియా అది అదే (ఒకే) ముతా 5. в знач. прил. (только) మాత్రమే; они читают только одни научные книги వాళ్లు శాస్త్రీయ గ్రంథాలు మాత్రమే చదువుతారు; в одном только 1988 году 1988 సంవత్సరంలో మాత్రమే 6. одно в знач. суц. с (ничто другое) ఒకటి; одного мне не доставало నాకొకటి తక్కువైంది (తక్కువ పడింది), నా కొకటి లోటు; одно было ему ясно అతనికి ఒక విషయం స్పష్టం 7. в знач. мест. (какой-нибудь в ряду сходных): ~ к одному ఒకదానికి ఒకటి తీసిపోయింది; одно другому не мешает అది ఇది కూడా ఉండవచ్చు; то ~, а то другой ఒక సారి ఒకడు, మరో సారి మరొకడు; ~ за другим ఒకడి తరువాత ఒకడు; по одному ఒకటొకటిగా; курил сигареты одну за другой వరస పెట్టి సిగరెట్లు కాలుస్తున్నాడు, అదేవనిగా సిగరెట్లు కాలుస్తున్నాడు 8. в знач. мест. (какой-то, некий) ఒకానొక, ఎవరో ఒక; ~ человек ఒక వ్యక్తి, ఎవరో; ~ из моих друзей నా మిత్రుడొకడు, నా స్నేహితులలో ఒకడు; в ~ прекрасный день ఒక శుభదినాన ◇ ~ на ~ а) (с глазу на глаз) జనాంతి కంకా 6) (один против другого) ముఖాముఖి; ~единственный ఒకేఒక; ~одинёшенек ఏకాకిగా, ఒంటరిగా [అయిపోవు]; все до одного (о людях) [వలెవాడు, అందరూ]; [все] как ~ ఒక్కొక్కడిగా

одинаково нареч. సమానంగా, సమంగా; он говорит по-английски и по-французски ~ хорошо ఆంగ్లం, ఫ్రెంచి భాషలు రెండింటిలోనూ అతడు సమానంగా బాగా మాట్లాడగలడు

одинаков||ый సమ[మైన], అదే, ఒకే; ~ый уровень развития సమమైన అభివృద్ధి స్థాయి; они ~ого роста వాళ్లిద్దరూ ఒకే ఎత్తు; в ~ой мере సమానంగా

одинадцатилетний 1. (о сроке) పదకొండు సంవత్సరాల (ఏళ్ల), ఏకాదశవత్సరాల 2. (о возрасте) పదకొండు సంవత్సరాల [వయస్సు], పదకొండేళ్ల [వయస్సు]; ~малышчик పదకొండు సంవత్సరాల (ఏళ్ల) అబ్బాయి

одинадцат||ый числ. పదకొండవ, పదకొండో; ~ое мая మే పదకొండున; ему пошёл ~ый год అతనికి పది దాటింది, అతనికి పదకొండో ఏడు నడుస్తోంది

одинадцать числ. పదకొండు

один||ий 1. (один) ఒంటరి, ఏకాకి; ~ий пút-

ник ఒంటరి బాటసారి 2. (не имеющий семьи) ఒంటరివాడైన 3. (проходящий без семьи, родных) ఒంటరి; ~ая жизнь ఒంటరి జీవితం 4. в знач. суц. м (несемейный) ఒంటరివాడు, అవివాహితుడు; ~ая అవివాహితురాలు

один||о нареч. ఒంటరిగా, ఒంటరితనంగా; ~о (отдельно); жить ~ ఒంటరి జీవితం గడుపు, ఏకాంతవాసం చేయు; чувствовать себя ~ ఒంటరిగా అనిపించు

один||о с ఒంటరితనం, ఏకాంతం; в ~е ఒంటరిగా

один||ый 1. విడి; ~ые выстрелы విడి (చెదురు మదురు) కాల్పులు 2. (совершаемый силами одного) ఒకడే చేసిన, ఒంటి చేయి మీద చేయబడిన; ~ый полёт ఏక విమాన స్థైర్యం; ~ый промысел ఒంటరిగా వేటాడడం ◇ ~ое заключение ఏకాంతవాస నిర్బంధం

один||ый (అసక్తి) చెందిన, రోసిపోయిన, జగుప్పాకర

один||ый మచ్చిక కాకపోయే; నలుగురితో కలవని (కలిసి మెలసి ఉండిన) (о человеке)

один||ый сов. см. дичать

одна||ый см. один

одна||ый нареч. 1. (один раз) ఒక సారి (మారు) 2. (когда-то) ఒకనాడు, ఒకప్పుడు; ~ утром ఒక రోజు ఉదయం (పొద్దుట)

одна||ый союз 1. против. అయితే, కాని, అయినప్పటికీ; ~ он ошибся అయితే అతను పొరపడ్డాడు; он был там, ~ их не видел అతను అక్కడ ఉన్నప్పటికీ వారిని చూడ లేదు 2. в знач. межд. నిజమేనా? 3. в знач. вводн. сл. మరియు

один||ый мн. см. один

одно||ый с см. один

одно||ый||ый ఏకాంక, ఏకాంకిక; ~ая пьеса ఏకాంక నాటకం

одно||ый||ый ఏకపక్ష, పాక్షిక; ~ое суждение ఏక పక్షాభిప్రాయం; ~ое развитие పాక్షిక అభివృద్ధి

одно||ый||ый సింగిల్ బ్రెస్ట్; ~ пиджак సింగిల్ బ్రెస్ట్ కోటు

одно||ый||ый нареч. ఒకే సమయంలో, ఏక కాలంలో

одно||ый||ый||ый ఒకే సమయంలో జరిగిన, ఏక కాలంలో జరిగిన

одновременно *ж* ఏక సామయికత (కాలత)
 одноглазый ఒక్క కన్నుగల, ఏకాక్షమైన; ~ чело-
 бек ఏకాక్షి, ఒంటి కంటివాడు
 одnogодичный||ий ఒక్క ఏటి (సంవత్సరపు), ఏక
 సంవత్సర; ~е курсы ఒక్క సంవత్సరపు కోర్సులు
 одnogодок *м* సమవయస్కుడు, ఏక వయస్కుడు, ఒకే
 వయస్సుగలవాడు
 одnogорбый: ~ верблюд ఒంటి మూపు ఒంటె
 одnogрневный ఒక్క రోజు; ~ дом отдыха ఒక్క
 రోజు విశ్రాంతి గృహం ◇ ~ зãработок రోజు వేతనం
 (జీతం, కూలి), దిన వేతనం
 одnogвучный||ий ఏక స్వర[ంగల]
 одnogнãчный||ий 1. (тождественный) సమానార్థ
 కమైన, ఏకార్థంగల 2. (имеющий одно значение)
 ఏకార్థంగల ◇ ~ое числo ఏక అంకం, ఏకాంక సంఖ్య
 одnogименный||ий అదే శీర్షిక (పేరు) గల
 одnogкãшник *м* разг. స్కూలు (కాలేజి) మేటు,
 సూ విద్యార్థి
 одnogклãссник *м* క్లాస్ మేటు
 одnogклеточный||ий биол. ఏక కణ (కణంగల)
 одnogколẽйка *ж* разг. ఏక రైలు మార్గం
 одnogколẽйный||ий: ~ая желẽзная дорога ఏక
 రైలు మార్గం
 одnogкомнатный||ий: ~ая квартира ఒక్క గది వాటా
 одnogкурсник *м*: он егo ~ వాల్లిద్దరూ ఒకే
 కోర్సులో ఉన్నవాళ్లు
 одnogлẽт||ок *м* разг. (ровесник) సమవయస్కుడు;
 мы ~ки మేము సమవయస్కులం (ఏక వయస్కులం)
 одnogмẽстный||ий సింగిల్ సీటరు; ~ самолẽт సింగిల్
 సీటరు విమానం
 одnogмоторный||ий సింగిల్ ఇంజన్
 одnogогий||ий ఒంటి కాలి, ఒకే కాలుగల
 одnogобрãзие *с* ఏక రీతి, ఒకే పద్ధతి; ~ в едẽ
 ఒకే పద్ధతి (ఏక రీతి) భోజనం
 одnogобрãзный||ий ఏక రీతి
 одnogполчãннин *м* తోటి సైనికుడు (ఆఫీసరు)
 одnogорогий||ий ఏక శృంగ, ఒంటి కొమ్ము
 одnogорãдность *ж* 1. (сходность) సమరూపత,
 సమరూపం 2. (одинаковость по всему составу)
 సజాతిత్వం, ఒకే రకం
 одnogорãдный||ий 1. (сходный) సమానమైన 2. (оди-
 наковый по всему составу) సజాతియ, ఒకే రకమైన
 одnogорýкий||ий ఒంటి చేతి, ఒకే చెయ్యిగల
 одnogосельчãннин *м* స్వగ్రామస్తుడు

ОДН — ОДО

О

однослóжно нареч.: отвечать ~ *ж*анో కాదో
 సమాధానం చెప్పు
 однослóжный||ий 1. ఏకాక్షరి; ~ое слóво ఏకాక్షర
 పదం 2. перен. క్లుప్తమైన
 односпãльн||ий: ~ая кровать సింగిల్ కాట్
 одnogсторóнный||ий 1. వన్ వే, ఏకదిశ; ~ее ýличное
 движение వన్ వే ట్రాఫిక్ 2. (совершаемый одной
 стороной) ఏకపక్ష; ~ее решение ఏకపక్ష నిర్ణయం 3.
 (приходящий тк. в одной стороне) ఒక్క పక్క;
 ~ее воспаление лёгких ఒక్క పక్క న్యుమోనియా 4.
 перен. పాక్షిక, ఏకపక్ష; ~ий ум ఏక ముఖ మేధస్సు
 (మేధాశలి)
 одnogступẽнчат||ий సింగిల్ స్టేజ్; ~ая ракета
 సింగిల్ స్టేజ్ రాకెట్
 одnogтíпный||ий అదే (ఒకే) రకమైన
 одnogтóмник *м* ఏక సంపుటి (సంపుటం), ఏక (ఒకే)
 సంపుటిలో ప్రచురణ
 одnogтóмный||ий ఏక సంపుటి; ~ое издãние ఏక
 సంపుటిలో ప్రచురణ
 одnogфãмил||еец *м* ఒకే యింటి పేరుగలవాడు; он|
 ~ыцы వాల్లిద్దరి ఇంటి పేరు ఒకటే
 одnogцветный||ий ఒకే రంగుగల, ఏక వర్ణపు
 одnogэтãжный||ий ఒకే అంతస్తుగల
 одnogбрẽние *с* ఆమోదం, అంగీకారం, హర్షం, హర్షా
 మోదాలు, ప్రశంస, సమ్మతి; ~ проекта договора
 ఒప్పందం ముసాయిదా ఆమోదం; выражãть ~ по
 поводу чергo-л. దేనిపట్ల వైనా హర్షామోదాలను వెల్లడించు
 (దేనిపట్ల వైనా హర్షం వ్యక్తంచేయు); заслужить
 чьẽ-л. ~ ఒకరి హర్షాన్ని (ప్రశంసని) చూరగొను
 одnogбрíтельно нареч. అంగీకారంగా; смотреть ~
 అంగీకార (ప్రశంసా) దృష్టితో చూచు
 одnogбрíтельный||ий ప్రోత్సాహనూచక, ఆమోదనూచక;
 ~ взгляд ప్రోత్సాహనూచకమైన (ఆమోదనూచకమైన)
 చూపు
 одnogбрíть сов. с.м. одnogбрíть
 одnogбрíть, одnogбрíть (вн.) 1. (одnogбрíтельно
 отзываться) ప్రశంసించు, సమ్మతి వ్యక్తం చేయు,
 హర్షించు 2. (принимать) ఆమోదించు, అంగీకరించు
 одnogлẽвã||ть, одnogлẽть (вн.) 1. (победить)
 ఓడించు; ~ть врагã శత్రువును ఓడించు 2. перен.
 (охватывать) మనస్సును పీకు, తట్టుకోలేకపోవు; егo
 ~ет любопытство ఉత్సుకత అతని మనస్సును పీకు
 తోంది; егo ~ет сон నిద్ర తట్టుకోలేకపోతున్నాడు 3.

ОДО — ОЖИ

перен. разг. కష్టంమీద [చేయు]; ~ть лѣстницу కష్టంమీద మెట్లు ఎక్కు 4. (*овладевать, усваивать*) నేర్చుకొను, పూర్తిచేయు; он не мог одолѣть эту кнѣгу ఈ పుస్తకం పూర్తి చేయలేకపోయాడు

одоле́ть *сов. см.* одолева́ть

одо́лжение *с* ఉపకారం; дѣлать кому-л. ~ ఒకరికి ఉపకారం చేయు

одо́лжить *сов. см.* ода́лживать

одома́шничество *с* మచ్చిక చేయడం (చేసుకోవడం), పెంచడం; ~ живóтных జంతువులను పెంచడం (మచ్చిక చేయడం)

одр *м уст.:* на смѣртном одрѣ మరణశయ్య మీద (పై)

о́думаться *сов. (изменить свои намерения)* తన ఉద్దేశాన్ని (మనస్సు) మార్చుకొను

о́дурáчивать, одурáчить *разг. (вн.)* మోసం (దగా) చేయు, బుట్టలో వేసుకొను, బోల్తా కొట్టించు

о́дурáчить *сов. см.* одурáчивать и дурáчить

о́дурмáнивать, одурмáнить (*вн.*) తలదిమ్మె క్రించు, మూర్ఛితుని చేయు

о́дурмáнить *сов. см.* одурмáнивать и дурмáнить

о́дуряющий మూర్ఛిల జేసే, తలదిమ్మెక్రించే; ~ запах мూర్ఛిల జేసే వాసన

о́дутловáт||ыи బుంగ, బూరెలా ఉబ్బిన; ~ое лицó బుంగ ముఖం

о́духотворѣ́нность *ж* ఉత్తేజం, తేజస్సు

о́духотворѣ́н||ыи ఉత్తేజితమైన, తేజోవంతమైన; ~ый человек ఉత్తేజితుడు; ~ое лицó ఉత్తేజితమైన (తేజోవంతమైన) ముఖం

о́духотворить *сов. см.* одушотворя́ть

о́духотворя́ть, одушотворить (*вн.;* *воодушевлять, наполнять*) తేజోవంతం (ఉత్తేజితం) చేయు

о́душеви́ть(ся) *сов. см.* одушеви́ять(ся)

о́душевле́н||ыи 1. చేతనమైన, ప్రాణంగల; ~ый предмет చేతనమైన వస్తువు 2. *грам.* ప్రాణవాచక; ~ое имя существительное ప్రాణవాచక నామం

о́душеви́ять, одушеви́ть (*вн.*) 1. (*наделять свойствами живого существа*) ప్రాణమిచ్చు, ఉజ్జీ వింపచేయు 2. *уст.* (*воодушевлять*) ఉత్తేజపరచు

о́душеви́яться, одушеви́ться ఉజ్జీవితం చేయబడు, ఉత్తేజితుడగు

о́дышк||а *ж* రోజు, రొప్పు, ఆయాసం; страдáть ~ой ఆయాసంతో (రోప్పుతో) బాధపడు

о́жерелье *с* కంఠభూషణం, కంఠాభరణం, నెక్లేసు **о́жесточáть, ожесточить** (*вн.*) కఠినులుగా చేయు, కఠిన్యం పెంచు

о́жесточáться, ожесточитьсá కఠినుడగు, వగవట్టు, భీషణమగు, తీవ్రమగు

о́жесточѣ́ние *с* 1. కఠిన్యత, కఠిన్యం, వగ 2. (*край- нее напряжение*) తీవ్రత, భీషణత్వం

о́жесточѣ́н||ыи 1. (*суровый*) కఠిన, వగవట్టిన 2. (*напряжённый, упорный*) భీషణ, భీకర; ~ая борьба భీషణ (భీకర) పోరాటం

о́жесточить(ся) *сов. см.* ожесточáть(ся)

о́живáть, о́жить 1. మళ్ళి ప్రాణం పొందు, పునర్జీ వితుడగు, పునరుజ్జీవితుడగు 2. *перен. (испытывать прилив сил, бодрости)* ఉత్సాహం పొందు, ధైర్యం (చురుకుదనం) పుంజుకొను 3. *перен. (вновь воз- никать, возрождаться)* మళ్ళి (తిరిగి) వచ్చు; вос- поминания о́жили స్మృతులు తిరిగి వచ్చాయి

о́живи́ть(ся) *сов. см.* оживи́лять(ся)

о́живлѣ́ние *с* 1. (*действие*) ప్రాణమివ్వడం, జీవం పోయడం, పునరుజ్జీవనం 2. (*веселость*) ఉల్లాసం 3. (*движение, суета*) కలకలం, కదలిక

о́живлѣ́н||ыи 1. (*весёлый*) ఉత్సాహవంతమైన, ఉత్సాహపరుడైన, ఉల్లాసకరమైన, హుషారైన 2. (*испол- ненный жизни, движения*) రద్దీగా వుండే; ~ая ýлица రద్దీగా వుండే వీధి 3. (*протекающий живо, бойко*) జోరుగా, హుషారైన; ~ая торговля జోరుగా జరిగే (పోగే) వర్తకం

о́живи́ять, о́живи́ть (*вн.*) 1. పునరుజ్జీవితం (పున రుజ్జీవితుడిని) చేయు (కి) ప్రాణమిచ్చు, జీవం పోయు 2. (*придавать бодрости*) చురుకెక్కించు

о́живи́яться, о́живи́ться 1. (*становиться жи- вым, весёлым*) హుషారుగా తయారగు 2. (*стано- виться более интенсивным*) ముమ్మరమగు

о́жидáемый నిరీక్షిత[మైన], ఆశించిన, కాంక్షిత [మైన]

о́жидáн||е *с* 1. నిరీక్షణ, ప్రతీక్షణ, ఆకాంక్ష; комната ~я (*на вокзале*) వెయిటింగ్ రూమ్ 2.: ~я *мн. (пред- положенія, надежды)* ఆశలు, ఆకాంక్షలు; обмáны- вать ~я ఆశలను భంగం (భగ్నం) చేయు; прóтив всякого ~я ఆకాంక్షలకు భిన్నంగా

о́жидá||ть *несов.* 1. (*вн., рд.*) నిరీక్షించు, వేచి వుండు; ~ть когó-л. ఒకరికోసం నిరీక్షించు; он ~ет вас у́жѣ час అతను మీకోసం ఒక గంటసేపట్టుంచి

నిరీక్షిస్తున్నాడు (నేనివున్నాడు) 2. (инф. или вн., рд.; надеяться) ఆకాంక్షించు, అనుకొను; я не ~л уви- деть вас здесь మిమ్మల్ని నేనిక్కడ కలుసుకుంటానని అనుకోలేదు; как он ~л అతను ఆకాంక్షించిన మేరకు, పరిగా అతను అనుకున్నట్లే (ఆశించినట్లే)

ожирение с ఒళ్ళు రావడం, ఊబడేలడం; ~ сёрдца గుండె చాచిపోవడం

ожиреть сов. లావెక్కు, ఊబడేలు

ожить сов. с.м. оживать

ожог м కాల్చిన (కాల్చు) గాయం; ~ на лице ముఖం మీద కాల్చిన గాయం (కాల్చు మచ్చ)

озаботить(ся) сов. с.м. озабочивать(ся)

озабоченность ж దిగులు, కలవరం, ఆందోళన, అన్యమనస్కత

озабоченный దిగులుపడుతున్న, ఆందోళితమైన, బెంగ పెట్టుకున్న; у него ~ вид అతడు బెంగపెట్టుకున్నట్లు (బెంగగా ఉన్నట్లు, దిగులుగా ఉన్నట్లు) కనపడుతున్నాడు

озабочивать, озаботить (вн.) కలవర పెట్టు (పరచు), ఆందోళన పెట్టు, (కి) దిగులు కలిగించు

озабочиваться, озаботиться (тв.) చూచు; ~ заготовкой кормов మేత సేకరణ పని చూచు

озаглавить сов. (вн.) (కి) శీర్షిక (పేరు) పెట్టు

озадаченный కలవరపడిన, ఏమీ తోచకుండా వున్న

озадачивать, озадачить (вн.) కలవరపరచు, కలవర (గభరా) పెట్టు; ~ когд-л. вопросом ఒకరిని ప్రశ్నతో కలవరపరచు (గభరా పెట్టు)

озадачить сов. с.м. озадачивать

озарить(ся) сов. с.м. озарять(ся)

озар|ять, озарить (вн.) 1. కాంతివంతం (ప్రకాశింప, తేజోవంతం) చేయు; солнечные лучи ~или весь лес సూర్యకిరణాలు అరణ్యాన్ని కాంతివంతం చేశాయి 2. перен.: улыбка ~ила его лицо అతని ముఖం నవ్వుతో ప్రకాశించింది (కాంతివంతమైంది, తేజోవంతమైంది), అతని ముఖంలో నవ్వు మెరిసింది 3. перен. (неожиданно приходить на ум): его неожиданно ~ило тѣлауన అతని మనస్సులో తళుక్కుమంది, అతనికి అద్భుతమైన ఆలోచన తట్టింది

озар|яться, озариться 1. ప్రకాశవంతమగు, కాంతి వంతమగు 2. перен. ప్రకాశించు, కాంతివంతమగు; её лицо ~илось улыбкой ఆమె ముఖం నవ్వుతో ప్రకాశించింది (కాంతివంతమైంది)

озверел|ый ఉన్మత్తమైన; ~ая толпа ఉన్మత్తమైన మూక

озвереть сов. 1. (статья похожим на зверя)

ОЖИ — ОЗН

О

పశువులా అగు, మానవత్వం కోల్పోవు 2. (прийти в ярость) ఉన్మత్తమగు

озвучивание с кино ధ్వని ముద్రితం చేయడం, ధ్వని ముద్రణ, సౌండ్ బ్రాకింగ్

озвучивать, озвучить (вн.) ధ్వని ముద్రితం చేయు, సౌండ్ బ్రాక్ చేయు

озвучить сов. с.м. озвучивать

оздоровительный||й పారిశుధ్య, ఆరోగ్యరక్షణ; ~е мероприятия పారిశుధ్య (ఆరోగ్యరక్షణ) కార్యక్రమం

оздоровить сов. с.м. оздоровлять

оздоровление с 1. ఆరోగ్యరక్షణ 2. перен. మెరుగొనర్చడం, ఆరోగ్యవంతం చేయడం; ~ обстановки పరిస్థితిని మెరుగొనర్చడం (ఆరోగ్యవంతం చేయడం)

оздоровлять, оздоровить (вн.) 1. ఆరోగ్యరక్షణ [కు] ఏర్పాట్లు చేయు 2. перен. ఆరోగ్యవంత మొనర్చు, మెరుగుపరచు

озеленение с చెట్లు నాటే కార్యక్రమం

озеленить сов. с.м. озеленять

озеленять, озеленить (вн.) చెట్లు నాటు

озёрный సరస్సుగల, సరస్త్రిర; ~ край సరస్సుగల (సరస్త్రిర) ప్రదేశం (ప్రాంతం)

озеро с సరస్సు

озим|ый 1. శీతాకాలపు; ~ое поле శీతాకాలపు పంటలు పండే పొలం; ~ые культуры శీతాకాలపు పంటలు 2.: ~ые в знач. сущ. мн. శీతాకాలపు పంటలు

озираться несов. (тж. ~ по сторонам) కలయ (చుట్టూ) చూచు

озлобить(ся) сов. с.м. озлоблять(ся)

озлобление с కోపం, పగ

озлобленный పగతో మండి, పగపట్టిన

озлоблять, озлобить (вн.) (కి) కోపం కలిగించు, (మీద) పగ పుట్టించు (రెచ్చ గొట్టు)

озлобляться, озлобиться కుపితుడగు, పగపట్టు

ознакомительн|ый: ~ая поездка విజ్ఞాన (పరిచయ) యాత్ర

ознакомить(ся) сов. с.м. ознакомлять(ся)

ознакомление с పరిచయం

ознакомлять, ознакомить (вн. с тв.) (కి, తో, ని) పరిచయం చేయు

ознаком|яться, ознакомиться (с тв.) తెలుసుకొను, (తో) పరిచయం చేసుకొను; ~ с новой книгой కొత్త పుస్తకం పేజీలు తిరగవేయు (తిప్ప); ~

с обстановкой పరిస్థితి [పూర్వాపరాలు] తెలుసుకొను, పరిస్థితిని గురించి పరిచయం చేసుకొను

ознаменование с: в ~ черо-л. దేనినైనా పురస్కరించుకొని, ఏ సందర్భంలోనైనా (సందర్భంగా); в ~ столетия со дня рождения శత జయంతి సందర్భంగా, శతజయంతిని పురస్కరించుకొని

ознаменовать сов. (вн.) 1. (явиться свидетелем) (కి) రుజువు అగు, పలుకు; революция ~ла наступление новой эры విప్లవం నూతన యుగానికి నాంది పలికింది 2. విజయాలు సాధించు (отметить); సందర్భంగా, పురస్కరించుకొని (сделать примечательным); ~ть годовщину Великой Октябрьской социалистической революции новыми трудовыми успехами అక్టోబరు సోషలిస్టు మహావిప్లవ వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని శ్రమతో కొత్త విజయాలను సాధించు

ознаменоваться сов. (тв.): ~ успехами вижయా అతో సఫలమగు (సాఫల్యం పొందు).

означать несов. (вн.) అర్థం, అర్థం ఏమిటంటే, తేలు; что ~ет, что он не придёт అంటే, అతను రాడన్న మాట

озноб м చలికుదుపు

озон м ఓజోను

озонатор м ఓజోనైజర్

озорник м разг. పెంకె పిల్లాడు, అల్లరివాడు

озорничать несов. разг. పెంకెతనం (పెంకె చేష్టలు) చేయు

озорный పెంకె, అల్లరి; ~ый ребёнок పెంకె (అల్లరి) పిల్ల (పిల్లాడు); ~ая улыбка చిలిపి నవ్వు озорство с పెంకెతనం, అల్లరితనం

озорить сов. చలిగా ఉండు, చలి వేయు; я ~наку చలి వేసింది, నాకు చలిగా ఉంది; у него ~ли руки అతని చేతులకు చలిదెబ్బ తగిలింది

ой межд. 1. (выражает боль, испуг и т.п.) బాబోయ్!, అమ్మోయ్! 2. (выражает удивление, восхищение, радость) అబ్బో!, అమ్మో!

оказание с: ~ внимания శ్రద్ధ చూపించడం; ~ помощи సాయం చేయడం; ~ уважения గౌరవించడం

оказаться сов. с.м. okazyvatsya(ся)

оказывать, оказывать (вн.) చేయు, కలిగించు; ~ влияние ప్రభావం నెరపు (బరపు); ~ внимание గౌరవం చూపు; ~ действие ప్రభావం కలిగించు, పని

చేయు; ~ помощь సహాయం చేయు, సహాయాన్ని అందజేయు; ~ предпочтение మిగతా వాటికంటే ఇష్టపడు (ప్రధాన్యం ఇచ్చు); ~ сопротивление ప్రతిఘటించు

оказываться, оказаться 1. (быть налицо) దొరకు, ఉండు; книга оказалась на полке పుస్తకం అరమీద దొరికింది (ఉంది); свободных мест не оказалось ఖాళీ గదులు (సీట్లు) లేవు (దొరకలేదు) 2. (попадать куда-л.) తేలు; мы оказались в совершенно незнакомом месте మేము పూర్తిగా కొత్త చోటులో తేలాం < okazyvatsya, он тоже из Москвы అతను కూడా మాస్కో నుంచి వచ్చాడని తేలింది

окаймить сов. с.м. okaymlyat

окаймлять, окаймить (вн.) 1. అంచు కట్టు (వేయు) 2. перен. చుట్టూ ఉండు

окаменеть сов. с.м. kamenet

окантовать сов. с.м. okantovyvat

окантовывать, окантовать (вн.) అంచు అమర్చు; ~ картину చిత్రాన్ని చట్రంలో అమర్చు

оканчивать, оканчить (вн.) 1. పూర్తిచేయు, ముగించు 2. (завершить обучение) పూర్తిచేయు, పట్టభద్రుడగు; она окончила Московский университет ఆమె మాస్కో విశ్వవిద్యాలయం నుంచి పట్టభద్రురాలయింది; они окончили институт в прошлом году నాకు పోయిన సంవత్సరంలో కాలేజీ నుంచి పట్టభద్రులయ్యారు

оканчиваться, оканчиться 1. సమాప్తమగు, అంతమగు, అయిపోవు, ముగియు, పూర్తి అగు; ~ успешно అనుకూలపడు 2. т.к. несов. (тв., на вн.; иметь в конце) (తో) ముగియు

окапывать, окопать (вн.) 1. (копать вокруг) దేని చుట్టూనైనా తవ్వు 2. (окружать насыпью, канавой) చుట్టూ గట్టు వేయు

окапываться, окопаться 1. воен. కందకం తవ్వుకొను 2. перен. разг. తిష్టవేయు, బైలాయించు

окатить(ся) сов. с.м. okachivat(ся)

окачивать, окатить (вн.) (పై, మీద) పోయు

окачиваться, окатиться తనమీద పోసుకొను

океан м మహాసముద్రం; అంభోనిధి, అంభోరాశి (поэт.)

океанографический мహాసముద్ర పరిశోధన; ~ая экспедиция మహాసముద్ర పరిశోధన యాత్ర

океанография ж మహాసముద్ర శాస్త్రం

океанологический мహాసముద్ర శాస్త్ర

океанология ж మహాసముద్ర శాస్త్రం

океанский మహాసముద్ర; ~ пароход మహాసముద్ర నౌక (ఓడ)

окидывать, окинуть: ~ взглядом కలయ చూచు
окинуть *сов. с.м.* окидывать

окисел *м хим.* ఆక్సైడ్

окисление *с хим.* ఆక్సీకరణం, ఆక్సిడేషన్

окислитель *м хим.* ఆక్సీకరణి, ఆక్సిడైజర్

окислитель (ся) *сов. с.м.* окислять (ся)

окислять, окислить *хим. (вн.)* ఆక్సీకరించు, ఆక్సికరించు, ఆక్సీకృతం (ఆక్సీకరణ) చేయు

окисляться, окислиться *хим.* ఆక్సీకృతమగు

окись *ж* ఆక్సైడ్; ~ углерода కార్బన్ ఆక్సైడ్

оккупант *м* ఆక్రమణదారు

оккупационный ఆక్రమణ, దురాక్రమణ; ~ый режим దురాక్రమణ వ్యవస్థ; ~ые войска ఆక్రమణ (దురాక్రమణ) సైన్యాలు

оккупация *ж* ఆక్రమణ

оккупированный ఆక్రమిత; ~ые районы ఆక్రమిత ప్రాంతాలు

оккупировать *несов. и сов. (вн.)* ఆక్రమించు

оклад *м* జీతం, వేతనం; месячный ~ నెల జీతం

оклеветанный అపనింద, మోసబడిన, నిందితమైన

оклеветать *сов. (вн.)* అపనింద పాలుజేయు (మోపు, వేయు), నెపం వేయు

оклеивать, оклеить *(вн.)* అంటించు, అతికించు;

~ комнату обоями గది గోడలకు కాగితం అతికించు

оклеить *сов. с.м.* оклеивать

оклик *м* కేక, పిలుపు

окликать, окликнуть *(вн.)* పిలుచు, కేక వేయు

окликнуть *сов. с.м.* окликать

окно *с* కిటికీ

око *с уст. поэт.* నేత్రం, కన్ను ◇ ~ за ~, зурь за зурь కంటికి కన్ను, పంటికి వన్ను; в мгновение ока కను రెప్పపాటులో; видит ~, да зурь неймаёт ఆకలి ఆకాశం అంత గొంతుకు నూది బెజ్జం అంత

оковать *сов. с.м.* оковыивать

оковы *мн. прям., перен.* శృంఖలాలు; сбрасывать ~ శృంఖలాలు వదుల్చుకొను (విడిచించుకొను)

оковыивать, оковать *(вн.)* (కి) ఇనుప అంచులు అమర్చు (కట్టు)

околдовать *сов. с.м.* околдовывать

околдовывать, околдовать *(вн.)* 1. మంత్రించు, మంత్ర ముగ్ధుని చేయు 2. *перен.* నమ్మోహితం (నమ్మోహితుని) చేయు

околевать, околеть చచ్చు; చచ్చిపోవు (*тк. сов.*)

ОКЕ — ОКР

0

околеть *сов. с.м.* околевать

околиц||а *ж* (окраина селения) గ్రామ శివారు (పాలిమేర); за ~ей గ్రామ పాలిమేర వెనుక

около *предлог (р.д.)* 1. *тж. в знач. нареч.* (возле) వద్ద, దగ్గర, పక్కన; ~ деревни గ్రామం దగ్గర; сидеть ~ ког-л. ఒకరి [మంచం] పక్కన (దగ్గర) కూర్చోను; никого нет ~ పక్కన (చుట్టు పక్కల) ఎవరూ లేరు; где-нибудь ~ [этого места] ఇక్కడక్కడో దగ్గర్లోనే 2. (*приблизительно*) సుమారు, రమారమి, ప్రాంతంలో; ~ трёх дней సుమారు మూడు రోజులు; ~ десяти метров రమారమి పది మీటర్లు; он придёт ~ двух часов అతను రెండు గంటల ప్రాంతంలో వస్తాడు

околоземный భూ[మి] సమీప; ~ая орбита భూ[మి] సమీప కక్ష్య

окольный చుట్టు, డొంకతిరుగుడు; ~ путь а) చుట్టు (డొంకతిరుగుడు) మార్గం (దారి, దోవ) б) *перен.* డొంకతిరుగుడు వద్దతి

оконечность *ж* కొన, అంచు; ~ материка భూఖండపు కొన, భూమి అంచు

оконный కిటికీ; ~ое стекло కిటికీ అద్దం; ~ая рама కిటికీ చట్రం (ఫ్రేము)

окончани||е *с* 1. పూర్తిచేయడం, ముగించడం, ముగింపు; по ~и университета విశ్వవిద్యాలయంలో పట్టభద్రుడైన తర్వాత; по ~и школы స్కూలునుంచి ఉత్తిర్చుడైన తర్వాత 2. (*конец*) అంతం, పరిణతం, సమాప్తి 3. *грам.* విభక్తి, క్రియాంతం

окончательно *нареч.* అంతిమంగా, తుది; решить ~ అంతిమ (తుది) నిర్ణయం చేసుకొను

окончательно||ый అంతిమ, తుది; ~ый приговор తుది తీర్పు; ~ое решение తుది (ఖాయపు, ఖారు) నిర్ణయం

окончить *сов. с.м.* оканчивать

окончиться *сов. с.м.* оканчиваться 1

окоп *м* కందకం, గ్రేవ్

окопать (ся) *сов. с.м.* окопывать (ся)

окопорок *м* హామ్, తంపట పెట్టిన పంది మాంసం

окоченелый 1. (*замёрзший*) బిగుసుకుపోయిన, చరికి బిర్రబిగిన, నిట్ట నీలిగిన 2. (*о трупе*) కొరడు జారిపోయిన

окоченеть *сов. с.м.* коченеть

окошко *с уменьш. к* окно

окраина *ж* 1. పాలిమేర (పరిసర, శివారు) ప్రాంతం;

ОКР — ОКТ

~ деревни గ్రామం చివర, గ్రామపుటంచు 2. (отдалённый район гос-ва) దేశపు మారుమూల ప్రాంతం

окраинный మారుమూల, ప్రాంతీయ; ~ая ўлица మారుమూల వీధి; ~ые районы మారుమూల ప్రాంతాలు

окрасить *сов. см.* окрашивать и красить 1

окраситься *сов. см.* окрашиваться

окраска *ж* 1. (действие) రంగు వేయడం (పూయడం) 2. (цвет) రంగు, వర్ణం 3. *перен.* గూఢార్థం, ప్రత్యేకార్థం

окрашивать, окрасить రంగు వేయు (పూయు); ~ материю в красный цвет గుడ్డకి ఎర్ర రంగు వేయు; осторожно, окрашено! రంగు ఆరలేదు, జాగ్రత్త!

окрашиваться, окраситься రంజితమగు, రంగు (వన్నె) దాల్చు; небо окрасилось в розовый цвет ఆకాశం గులాబి రంగును దాల్చింది, ఆకాశానికి గులాబి వన్నె వచ్చింది

окрепнуть *сов. см.* крепнуть

окрестить *сов.* 1. *см.* крестить 1, 2; 2. *разг.* (вн. тв.; дать прозвище) మారు (ఎగతాళి) పేరు పెట్టు

окреститься *сов. см.* креститься 1

окрестность *ж* పాలిమేర, శివారు, పరిసరాలు, సమీపం (прилегающая местность); పరిసరాలు, చుట్టుపట్ల (окружающая местность)

окрестный పాలిమేర, శివారు, చుట్టుపట్ల (расположенный в окрестности); ఇరుగుపారుగు, సమీపంలో వున్న (живущий в окрестности); ~ое население ఇరుగుపారుగు (సమీప) ప్రజలు; ~ые деревни పాలిమేర (శివార్ల, చుట్టుపట్ల) గ్రామాలు

окрик *м* 1. (оклик) కేక 2. (предостережение, угроза) బెదిరింపు, బెదిరింపుతో కూడిన ఆజ్ఞ, హెచ్చరిక

окровавленный రక్తపంకిలమైన, రక్తపు మరకలు గల

окропить *сов. см.* окроплять

окроплять, окропить (вн.) చల్లు, జిమ్ము

окрошка *ж* ఒక్కొక్క (రవ్వ వల్లని నూపు)

округ *м* మండలం, డిస్ట్రిక్ట్; военный ~ మిలిటరీ డిస్ట్రిక్ట్; избирательный ~ నియోజక వర్గం

округа *ж разг.* పరిసర (సమీప, చుట్టు పక్కల, ఇరుగుపారుగు) ప్రాంతం; по всей ~е సమీప (పరిసర) ప్రాంతమంతటా, ఇరుగుపాడు అంతటా

округлённый: ~ые цифры పూర్ణాంకాలు

округлить(ся) *сов. см.* округлять(ся)

округлый గుండటి; ~ое лицо గుండటి ముఖం; ~ые плечи గుండం తేలిక భుజాలు

округлять, округлить (вн.) [పూర్ణాంకానికి] సవరించు; ~ до сотни నూటికి సవరించు

округляться, округлиться 1. (полнеть) లాపగు, ఊబడేలు 2. *перен. разг.* (увеличиваться) పెరుగు, పెంపొందు

окружа́ть, окружи́ть (вн.) 1. చుట్టుకొను, చుట్టు ముట్టు, పరివేష్టించు; కమ్ముకొను, చుట్టు చేరు (обступать); ~ть противника శత్రువును చుట్టుముట్టు

2. *перен. (тв.)* (కి) చూపించు; ~ть кого-л. заботой ఒకరిపట్ల ప్రేమాదరణలు చూపించు 3. *тк. несов.* (быть расположенным вокруг) ఆవరించు, చుట్టూ వుండు; пруд ~ли деревья చెరువు చుట్టూ చెట్లు ఉన్నాయి 4. *тк. несов.* (составлять чье-л. об-щество, окружение) తిరుగుతూ ఉండు; егò ~ли интересные люди అతని చుట్టూ ఆసక్తికరమైన వాళ్లు తిరుగుతూ ఉన్నారు 5. *тк. несов. перен.* (существовать по отношению к кому-л.) పొందు; егò ~ло всеобщее внимание అతను అందరి ప్రేమాదరణలు పొందాడు

окружающий 1. పరిసర; ~ая среда పరిసరాలు; защита ~ей среды పరిసర ప్రాంత రక్షణ 2. ~ие в знач. суш. мн. చుట్టూ వున్న వాళ్లు, పరిసర జనం

окружени́е *с* 1. (действие) చుట్టుముట్టడం, చుట్టూ చేరడం (గుమికూడడం) 2. (окружающая среда) పరిసరాలు, పరిసర ప్రాంతం; పరిసర జనం (люди); капиталистическое ~е పెట్టుబడిదారీ దేశాల పరిసరాలు 3. (воен.) చక్రబంధం; выходить из ~я చక్ర బంధంనుంచి బయటపడు

окружить *сов. см.* окружать 1, 2

окружной 1. (прил. к округ) మాండలిక, ప్రాంతీయ

2. (окружающий) చుట్టూ వున్న

окру́жност||ь *ж* వృత్తం, పరిధి, చుట్టుకొలత, వర్తులం; два метра в ~и రెండు మీటర్ల చుట్టుకొలతగల

окры́лить *сов. см.* окрылять

окрылять, окрылить (вн.) ఉత్తేజపరచు, రెక్కలుపు; ~ надеждой ఆశను రెక్కలుపు (రేకెత్తించు)

окта́ва *ж муз.* అక్టేవ్

октябрёнок *м* అక్టోబరిమ్మ (7-10 ఏళ్ల బాలబాలికల సంఘ సభ్యుడు)

октя́брь *м* అక్టోబరు; в октяб́ре прошлого́ го́да పోయిన (గత) అక్టోబరులో

октябрьский అక్టోబరు

окулист *м* నేత నైద్యుడు, ఐ సైన్లెస్టు

окуна́ть, окуну́ть (вн.) ముంచు, మునిగించు

окуна́ться, окуну́ться 1. మునుగు, మునిగిపోవు 2. *перен.* మునిగిపోవు; ~ в работу పనిలో మునిగిపోవు

окуну́ть(ся) *сов. см.* окуна́ть(ся)

о́кунь *м* పెర్చ్ చేప

окупáть, окупить (вн.) తిరిగి రాబట్టుకొను; ~ расходы పెట్టిన ఖర్చులను తిరిగి రాబట్టుకొను

окупáться, окупиться తిరిగి వచ్చు

окупить(ся) *сов. см.* окупáть(ся)

оку́ривать, окури́ть (вн.) (కి) పొగబెట్టు

окури́ть *сов. см.* оку́ривать

оку́рок *м* సిగరెట్టు పీక

оку́тать(ся) *сов. см.* оку́тывать(ся)

оку́тывать, оку́тать (вн.) 1. (закутывать) చుట్టికప్పివేయు, చుట్టూ కప్ప, చుట్టబెట్టు 2. *перен.* కప్పివేయు; туман окутал зéмлю పొగమంచు నేలని కప్పేసింది

оку́тываться, оку́таться 1. (закутываться) చుట్టూ కప్పకొను, చుట్టబెట్టుకొను 2. *перен.* కప్పి వేయబడు

оку́чивать, оку́чить (вн.) తవ్వాటం (తవ్వకం) పెట్టు

оку́чить *сов. см.* оку́чивать

ола́дья *ж* అట్టు

олене́вать, олене́ть మంచుగడ్డతో కప్పబడు

олене́лый мంచుగడ్డతో కప్పబడిన

олене́ть *сов. см.* олене́вать

оле́ний దుప్పి, జింక, రెయిండీర్

оле́нь *м* దుప్పి, జింక, రెయిండీర్

оли́ва *ж* 1. (дерево) ఆలివ్ చెట్టు 2. (плод) ఆలివ్ కాయ

оли́вка *ж см.* оли́ва

оли́вков||ый 1. ఆలివ్; ~ое ма́сло ఆలివ్ నూనె 2. (о цвете) ఆలివ్ [రంగు]

олига́рхия *ж* కొద్దిమంది పరిపాలన, ప్రభుమండలి; *финансовая* ~ ఫైనాన్సవ్ ప్రభుమండలి

олимпиáда *ж* 1. (международные соревнования) ఒలింపిక్స్ (క్రీడల పోటీ, ఒలింపియాడ్ 2. (конкурс, смотр) పోటీ; математическая ~ గణిత కౌస్త పోటీ

олимпийск||ий ఒలింపిక్; ~ий чемпион ఒలింపిక్ ఛాంపియన్; ~ая меда́ль ఒలింపిక్ పతకం ◇ ~ое споко́йствие పరమ అత్యన్నిగహం

ОКТ — ОН

О

оли́фа *ж* లిఫ్నీడ్ ఆయిల్

олице́творе́ние *с* మూర్తిభావం; ~ мýжества దిటపు గుండెకి మూర్తిభావం

олице́творе́нный మూర్తిభవించిన

олице́твори́ть *сов. см.* олице́творять

олице́твори́ять, олице́твори́ть (вн.) మూర్తిభవించిన

о́лово *с* తగరం, టీన్

олова́н||ый తగరపు; ~ая посýда తగరపు గిన్నెలు

ом *м эл.* ఓమ్

оме́рзе́ние *с* ఏవ్యాభావం, అనవ్యాం; вызы́вать ~ ఏవ్యాభావం (అనవ్యాం) కలిగించు (పుట్టించు); испы́- тывать ~ దేనినైనా అనవ్యాంచుకొను

оме́рзи́тельн||ый 1. (отвратительный) ఏవ్యా మైన, అనవ్యామైన, అనవ్యాకరమైన 2. *разг.* (очень плохой) అధ్వాన్న; ~ое настрое́ние అధ్వాన్న మనస్థితి

оме́ртвье́ние *с мед.* మొద్దుబారడం

оме́ртвье́ть *сов. см.* ме́ртвье́ть

омле́т *м* ఆమ్లెట్

омола́живать, омолоди́ть (вн.) పునర్ యౌవనవంత మొనర్చు, తిరిగి యౌవనం కలిగించు

омола́живаться, омолоди́ться పునర్ యౌవనవంతం చేసుకొను

омолоди́ть(ся) *сов. см.* омола́живать(ся)

омоло́жение *с* పునర్ యౌవనం

омо́ним *м лингв.* సమరూపం

омрача́||ать, омрачи́ть (вн.) దిగులు కలిగించు; మనక బారజేయు (делать менее радостным); горестные известия ~или ра́дость విచారకరమైన వార్త ఆనం దాన్ని మనకబారజేసింది

омрача́||аться, омрачи́ться దిగులుచేత ఆవరింపబడు; лицó ~илось трево́гой ముఖం దిగులుచేత ఆవరింపబడింది

омрачи́ть(ся) *сов. см.* омрача́ть(ся)

о́мут *м* 1. (яма) గుండం 2. (водоворот) నీటి సుడి, సుడి గుండం, జలావర్తం ◇ в т́хом ~е чéрти вóдятся *посл.* గోముఖ వ్యాఘ్రం, పయోముఖ విష కుంభం

омывáть, омы́ть (вн.) 1. కడుగు, ప్రక్షాళనం చేయు; омы́тый дожде́м వర్షంలో కడగబడిన (ప్రక్షాళితమైన) 2. *тк. несов.* (окружать) పరివేష్టించు

омы́ть *сов. см.* омы́вать 1

он *мест. м* అతడు, అతను, వీడు, వాడు; ఆయన, ఈయన (*вексл.*)

ОНА — ОПЕ

онá мест. ж ఆమె, ఈమె; అవిడ (вешл.)
 онемелый తిమ్మిరెక్కిన, మొద్దుబారిన
 онемение с 1. (потеря дара речи) ప్రమాదడం
 2. (потеря чувствительности) తిమ్మిరి, తిమ్మిర్లు
 онеметь сов. см. неметь
 онí мест. мн. వారు, వాళ్లు, వీళ్లు
 онколог м అంకాలజిస్టు, కాన్సర్ వైద్యుడు
 онкологический కాన్సర్ సంబంధమైన; ~ центр
 కాన్సర్ కేంద్రం

онкология ж కాన్సర్ వైద్య విజ్ఞానం, అంకాలజీ
 онó мест. с అది, ఇది

опадать, опáсть 1. (осыпаться) రాలు, రాలిపోవు,
 డుల్లిపోవు 2. (уменьшаться) తగ్గు, తగ్గిపోవు

опáздывать, опоздáть 1. ఆలస్యం చేయు, ఆలస్య
 మగు; ~ на пять минут ఐదు నిమిషాలు ఆలస్యం
 చేయు; проезд опоздáл на десять минут రైలు పది
 నిమిషాలు ఆలస్యంగా వచ్చింది; он опоздáл на проезд
 ఆతను రైలు తప్పిపోయాడు; вы опоздáли మీరు చాలా
 ఆలస్యంగా వచ్చారు 2. (делать позже, чем нужно)
 ఆలస్యం చేయు; ~ с докладом నివేదికను ఆలస్యంగా
 సమర్పించు (తెచ్చు); ~ с работой పని ఆలస్యంగా
 చేయు

опáивать, опойть (вн.) అధికంగా తాగించు
 опáл||а ж అనిష్ఠత, ప్రతికూలత; быть в ~ е
 అభిమానం కోల్పోవు

опáливать, опалить (вн.) పైపైన కాల్చు, కను
 లునట్లు చేయు

опалить сов. см. опáливать, опалять и па-
 лить I

опалять, опалить (ен.) కాల్చు

опасá||ться несов. 1. (за вн.) భయపడు, శం
 కించు, ఆందోళనపడు; я ~юсь за его здоровье నేను
 ఆతని ఆరోగ్యాన్ని గురించి ఆందోళనపడుతున్నాను 2. (рd.;
 остерегаться) చేసుకుండా వుండు; ~ться сквозня-
 ков చలిగాలి తగలకుండా చేసుకొను (జాగ్రత్తగా ఉండు)

опасени||е с అనుమానం, శంక; భయనందోహలు,
 ఆందోళన мн.; вызывать ~я భయనందోహలు (ఆందో
 ళన) కలిగించు, భయనందోహలు రేకెత్తించు

опаск||а ж разг.: с ~ой జాగ్రత్తతో, ముందు
 వెనకలు చూసుకొని, జాగ్రత్తగా; без ~и నిర్భయంగా

опáсливый разг. బెదురు; ~ взгляд బెదురు
 చూపు

опасно нареч. 1. అపాయంగా, ప్రమాదకరంగా,

హానికరంగా; ~ для жизни ప్రాణాపాయంగా, ప్రాణాంశ
 కంగా, ప్రాణగండంగా 2. в знач. сказ. ప్రమాదకరంగా;
 здесь ~ ఇక్కడ ప్రమాదకరంగా వుంది

опáсност||ь ж ప్రమాదం, ముప్పు, ఆపద, అపాయం;
 быть в ~и ప్రమాదాన్ని (ముప్పును) ఎదుర్కొను, ప్రమా
 దంలో చిక్కుకొను; быть вне ~и ప్రమాదాన్ని తప్పించు
 కొను, ప్రమాదం బారినండి బయటపడు; подвер-
 гать ~и ముప్పుకు గురిచేయు; с ~ью для жизни
 ప్రాణాంతకంగా < смотреть ~и в глаза ప్రమాదాన్ని
 ముఖాముఖీన ఎదుర్కొను

опáсный ప్రమాదకరమైన, ప్రమాదభరితమైన, హానిక
 రమైన, విపత్కరమైన; ~ для жизни ప్రాణగండమైన,
 ప్రాణాంతకమైన, ప్రాణాపాయకరమైన

опáсть сов. см. опадать

опéк||а ж సంరక్షకత్వం, సంరక్షణ, ధర్మకర్తృత్వం,
 పోషణ; быть под ~ой кого-л. ఒకరి సంరక్షణలో
 వుండు; выходить из-под ~и кого-л. ఒకరి సంరక్షణ
 నుంచి బయటపడు; учреждать ~у над кем-л.
 ఒకరిని ఒకరి సంరక్షణలో (పోషణలో) వుంచు

опекáть несов. (вн.) సంరక్షించు, చూసుకొను

опекун м సంరక్షకుడు, పోషకుడు

опекунство с సంరక్షకత్వం, పోషకత్వం

опер||а ж ఓపెరా, సంగీత నాటకం < это из
 другой ~ы разг. ఇది వేరే విషయం

оперативность ж కార్యశీలత, చురుకుదనం; ~ в
 работе పని నిర్వహణలో చురుకుదనం

оперативн||ый 1. мед. శస్త్రచికిత్స; ~ое вмеша-
 тельство శస్త్రచికిత్స 2. воен. వ్యూహారచనా, ఎత్తుగడ; ~
 ~ый отдел эత్తుగడల శాఖ, వ్యూహారచనా శాఖ; ~ая
 сводка యుద్ధ కార్యకలాపాల సమాచారం 3. (действен-
 ный) చురుకైన; ~ое руководство చురుకైన మార్గ
 దర్శకత్వం

оперáтор м 1. ఆపరేటర్ 2. кино కెమేరామన్

операционная ж ఆపరేషన్ థియేటర్

операционный ఆపరేషన్; ~ стол ఆపరేషన్ టేబుల్

операц||и ж мед. ఆపరేషన్, శస్త్రచికిత్స; ему
 необходимо сделать ~ю అతనికి ఆపరేషన్ చేయిం
 చాలి, అతను ఆపరేషన్ చేయించుకోవాలి; сегодня док-
 тор сделал три ~и ఈ రోజు డాక్టరు మూడు
 ఆపరేషన్లు చేశాడు < денежная ~я నగదు లావాదేవీ;
 финансовые ~и పై నాన్నియల్ (డబ్బు సంబంధమైన)
 లావాదేవీలు; спасáтельная ~я సహాయ కార్యక్రమాలు;
 военная ~я యుద్ధ చర్య

опередить сов. см. опережать

опережать, опередить (вн.) *прям., перен.*
అధిగమించు, మించు, మించిపోవు, దాటిపోవు

оперение *с* ఈకలు ◇ *хвостовое* ~ *ав.* తోక భాగం

оперётта *ж* సంగీత నాటకం

оперётся *сов. см.* опираться

оперировать *несов. 1. тех. сов. (вн.) мед.*
ఆపరేషన్ చేయు (నిర్వహించు); ~ *желудок* కడుపు ఆపరేషన్ చేయు; ~ *больного* రోగికి (పేషెంట్ కి) ఆపరేషన్ చేయు 2. *воен. (действовать)* దాడి చేయు 3. *(тв.; пользоваться)* వాడుకొను, ఉపయోగించు [కొను]

оперироваться *несов.* ఆపరేషన్ చేయించుకొను

опериться *сов. см.* оперяться

оперный *б* పెరా, సంగీత నాటక; ~ *певец* సంగీత నాటక గాయకుడు; ~ *театр* ఓపెరా థియేటర్, సంగీత నాటకశాల

оперяться, опериться *прям., перен.* రెక్కలు వచ్చు

опечáленный *భిన్నుడైన, దుఃఖభరితమైన, వ్యాకులమైన*

опечáлить(ся) *сов. см.* печáлить(ся)

опечáтать *сов. см.* печáтывать

опечáтка *ж* తప్ప, పొరపాటు; *спісок* ~ *ок* తప్పల పట్టి, అచ్చు తప్పలు

опечáтывать, печáтать (вн.) *మూసేసి నీలు (ముద్రిక) చేయు*

опéшить *сов. разг.* నిఘాంతి పొందు (చెందు), దిగ్భ్రాంతుడగు, ఆశ్చర్యచకితుడగు

опий *м* నల్లమందు

опілки *мн.* రంపపు పాడి (పొట్టు); [ఇనుప] రజను (*металлические*)

опирáться, оперéться (на *вн.*) 1. ఆనుకొను; ~ *о стол* [చేతులతో] టేబుల్ ని ఆనుకొను 2. *перен.* (మీద) ఆధారపడు; ~ *на массы* జనబాహుళ్యం మీద ఆధారపడు

описáни|е *с* 1. (*действие*) వర్ణించడం, అభి వర్ణించడం; *это не поддáется* ~ *ю* ఇది వర్ణనాతీతం, దీన్ని వర్ణించడం సాధ్యం కాదు, ఇది అనివ్యచనీయం 2. (*словесное изображение*) వర్ణన, అభివర్ణన; *географические* ~ *я* భౌగోళిక వర్ణనలు

описáтельный *వర్ణనాత్మక*

описáть *сов. см.* описывать

опіска *ж* చిన్న తప్ప, చిన్న [రాత] పొరపాటు

описывать, описáть (вн.) 1. (*изображать*) వర్ణించు, వ్యాఖ్యానించు, చిత్రించు 2. (*делать опись*)

జాబితా తయారుచేయు; *ж* చేయు (*юр.*) 3. *мат.* గీయు; ~ *окружность* వృత్తం గీయు

опісь *ж* (*список*) జాబితా, పట్టి; *ж* (*юр.*)

опіум *м см.* опий

оплáкать *сов. см.* оплáкивать

оплáкивать, оплáкать (вн.) *విలపించు, శోకించు, రోదించు*

оплáта *ж* 1. (*действие*) చెల్లింపు; ~ *наличны-ми* నగదు చెల్లింపు 2. (*уплачиваемые деньги*) కూలి, వేతనం, పారితోషికం

оплатіть *сов. см.* оплáчивать

оплáченны|й: *с* ~ *м* отвéтом రిస్సె [కార్డు]

оплáчивать, оплатіть (вн.) చెల్లించు; ~ *расхó-ды* ఖర్చులు పెట్టు; ~ *убытки* నష్టాలు భర్తీ చేయు; ~ *чек* చెక్ కి డబ్బు చెల్లించు

оплевáть *сов. см.* оплéвывать

оплéвывать, оплевáть (вн.) *разг. 1.* ఉమ్మిచేయు 2. *перен.* (మీద) దుమ్ము కొట్టు (చేయు), ఉమ్మిచేయు

оплеу́ха *ж разг.* చెంపకాయ, లెంపకాయ

оплешіветь *сов. см.* плешіветь

оплодотворéние *с* ఫలదీకరణ (*растений*); *ж* గర్భోత్పాదనం (*животных*)

оплодотворіть(ся) *сов. см.* оплодотворять(ся)

оплодотворять, оплодотворіть (вн.) ఫలదీకరణ (గర్భం, కడుపు) చేయు; *ж* శుక్రం చల్లు (*о рыбах*)

оплодотворяться, оплодотворіться ఫలదీకరణ చెందు (*о растениях*); *ж* గర్భమగు, గర్భోత్పాదనమగు (*о животных*)

оплóт *м* బలం, నిగ్గు, పెట్టని కోట; ~ *міра* శాంతికి పెట్టని కోట

оплошáть *сов. разг.* వప్పులో కాలు వేయు

оплóшность *ж* తప్పు; *ж* *допускáть* ~ వప్పులో కాలు వేయు

оповестіть *сов. см.* оповещáть

оповещáть, оповестіть (вн.) (కి) తెలియజేయు

оповещéние *с* 1. (*действие*) తెలియజేయడం 2. (*известие*) గమనిక

опоздáвший 1. ఆలస్యం చేసిన, ఆలస్యంగా వచ్చిన

2. *в знач. суц. м* ఆలస్యంగా వచ్చినవాడు

опоздáни|е *с* ఆలస్యం; *пóезд* *пришéл* *с* ~ *ем*

నా *три часа* రైలు మూడు గంటలు ఆలస్యంగా వచ్చింది; *без* ~ *я* ఆలస్యం చేయకుండా, సకాలంలో

ОПО — ОПР

опозд́ать *сов. см.* опáздывать

опознава́тельный *గుర్తు, సంకేతం; ~ знак గుర్తు, సంకేతం*

опознава́ть, опозна́ть (*вн.*) గుర్తుపట్టు

опозна́ние *с юр.* గుర్తుపట్టడం

опозна́ть *сов. см.* опознава́ть

опозо́ренный *అప్రతిష్ఠాపాలైన, అవమానితమైన*

опозо́рить(ся) *сов. см.* позо́рить(ся)

опойть *сов. см.* опáивать

ополáскивать, ополосну́ть (*вн.*) తోలుచు[కొను]; ~ *лицо మొహం తోలుచుకొను, మొహంమీద నీళ్లు చిలకరించుకొను; ~ стакан గ్లాసు తోలుచు*

ополáзть I, оползти́ (*вн. и без доп.; вокруг чего-л.*) దేని చుట్టూనైనా పాకుతూ (పాకి) వెళ్లు

ополáзть II, оползти́ (*оседать*) దిగజారు, దిగజారిపోవు

óползень *м* భూపాతం

оползти́ I, II *сов. см.* ополáзть I, II

ополосну́ть *сов. см.* ополáскивать

ополча́ться, ополчи́ться (*на вн., против рд.*)

1. (*подниматься на войну*) [ఒకరికి వ్యతిరేకంగా] ఆయుధాలు చేబూను (చేపట్టు) 2. *перен.* వ్యతిరేకించు, (కి) వ్యతిరేకంగా వుండు

ополче́нец *м* హోమ్గార్డు, స్వచ్ఛంద దళ పైనికుడు

ополче́ние *с* పౌరసేన; *народное ~* బచ్చిక (స్వచ్ఛంద) ప్రజా పైనిక దళాలు

ополчи́ться *сов. см.* ополча́ться

опомни́ться *сов.* 1. (*прийти в сознание*) స్పృహ తెచ్చుకొను, స్పృహలోకి వచ్చు 2. (*одумать*) బుద్ధి తెచ్చుకొను

опо́р *м:* во весь ~ వాయువేగాన, శరవేగంగా

опо́р||а *ж* 1. ప్రాపు, స్తంభం; ~ *мостá* వంతెన స్తంభం; *точка ~ы* ఆలంబం; *найти́ точку ~ы* ఆసరా (పట్టు) దొరకు 2. *перен.* ప్రాపు, ఆసరా, ఆధారం

опора́жживать, опорожни́ть (*вн.*) తాగిసి ఖాళీ చేయు, ఖాళీ చేసివేయు

опора́жживаться, опорожни́ться *ఖాళీ అగు; కడుపు ఖాళీ చేసుకొను (о кишечнике)*

опо́рный: ~ *пункт воен.* స్థావరం; ~ *пункт охраны общественного порядка* శాంతిభద్రతల రక్షణ కేంద్రం

опорожни́ть(ся) *сов. см.* опора́жживать(ся)

опорожни́ть(ся) *несов. см.* опора́жживать(ся)

опороси́ться *сов. см.* пороси́ться

опоро́чивать *несов. см.* поро́чить

опоро́чить *сов. см.* поро́чить

опошле́ние *с* అప్రభంశవరచడం, అప్రభంశమొనర్చడం, అప్రభంశం చేయడం

опошлить(ся) *сов. см.* опошля́ть(ся)

опошля́ть, опошлить (*вн.*) *в разн. знач.* అప్రభంశవరచు, అప్రభంశమొనర్చు, అప్రభంశం చేయు
опошля́ться, опошлиться *в разн. знач.* అప్రభంశమగు, అప్రభంశితమగు

опоя́сать(ся) *сов. см.* опоя́сывать(ся)

опоя́сывать, опоя́сать (*вн.*) 1. చుట్టుకొను; ~ *верёвкой* తాడును చుట్టూ కట్టు 2. *перен.* చుట్టబడివుండు

опоя́сываться, опоя́саться *చుట్టూ కట్టుకొను; ~ ремнём* బెల్టును తగిలించుకొను

оппозиционе́р *м* ప్రతిపక్షీయుడు, వ్యతిరేకి, ఎదుర్కొనేవాడు

оппозиционе́р||ый *ప్రతిపక్ష; ~ая партия* ప్రతిపక్ష పార్టీ

оппози́ция *ж* 1. (*группа*) ప్రతిపక్షం 2. (*противодействие*) వైరుధ్యం

оппоне́нт *м* ప్రత్యర్థి, విమర్శకుడు

оппони́ровать *несов. (от.)* ప్రత్యర్థిగా వ్యవహరించు (వుండు), విమర్శించు

оппорту́низм *м* అవకాశవాదం

оппорту́нист *м* అవకాశవాది

оппорту́нистическ||ий *అవకాశవాది; ~ая группировка* అవకాశవాద బృందం (ముఠా)

оппорту́нистский *см.* оппорту́нистический

опра́в||а *ж* (ప్రేము, చట్రం; ~а [для] очко́в ప్రేము; *вставля́ть в ~у* చట్రంలో అమర్చు, ప్రేములో బిగించు; *вставля́ть в ~у алма́з* వజ్రం పాడుగు

оправда́ние *с* 1. (*подсудимого*) నిర్దోషి అన్న తీర్పు 2. (*объяснение*) సాకు, మిష, క్షమాపణ, సంజాయిషీ; *что не ~* ఇది క్షమాపణ (సంజాయిషీ) కాదు

оправда́тельный: ~ *приговóр* నిర్దోషి (నేరస్తుడు) కాదని తీర్పు; ~ *докуме́нт* సంజాయిషీ పత్రం (ఉత్తరం)

оправда́ть *сов. см.* оправды́вать

оправда́ться *сов. см.* оправды́ваться 1, 3 и 4

оправды́вать, оправда́ть (*вн.*) 1. (*подсудимого*) నిర్దోషియని తీర్పు చెప్పు 2. తగిన సాకు వెతుక్కుకొను, సమర్థించుకొను (*признавать допустимым*);

క్షమించు, మన్నించు (*извинять*); ~ свой поступок తాను చేసిన పనికి (ప్రవర్తనకి) తగిన సాకు చెప్పకొను; ~ свой лён తన సోమరితనం సమర్థించు కొను 3. (*оказываться достойным чего-л.*) సార్థకం చేయు; ~ чьё-л. доверие ఒకరిపై ఉంచిన విశ్వాసాన్ని సార్థకం చేయు; ~ чьё-л. надежды ఒకరి ఆశలను (కలలను) నిజంచేయు 4. (*возмещать чем-л.*) భర్తీ చేసుకొను, తిరిగి రాబట్టుకొను, పూడ్చుకొను; ~ расходы ఖర్చులు రాబట్టుకొను (పూడ్చుకొను)

оправдываться, оправдаться 1. సాకులు చెప్పకొను; ~ перед кем-л. ఒకరి ముందు సాకులు చెప్పకొను 2. *тк. несов. (объяснять свои поступки)* సాకులు చెప్పకొను; ~ незнанием తనకు తెలియదని సాకులు చెప్పకొను 3. (*подтверждаться*) రుజువగు, నిజం అగు; теория оправдалась సిద్ధాంతం సరియైనదని రుజువైంది; эти надежды не оправдались ఆశలు (కలలు) నిజం కాలేదు 4. (*окупаться*) తిరిగి వచ్చు, పూడ్చబడు; расходы оправдались ఖర్చులు పూడ్చ బడ్డాయి (తిరిగి వచ్చాయి)

оправить I, II, сов. см. опавлять I, II
оправиться сов. см. опавляться
опавлять I, оправить (вн.; поправлять) సవరించు[కొను], సర్దుకొను

опавлять II, оправить (вн.; вставлять в опаву) బిగించు, పాదుగు

опавляться, оправиться 1. (*поправлять платье и т.п.*) సవరించుకొను, సర్దుకొను 2. (*выздоравливать*) కోలుకొను 3. (*овладевать собой*) తేరుకొను, తెప్పరిల్లు

опрашивать, опросить (вн.) ప్రశ్నలు అడుగు, ప్రశ్నించు; ~ свидетелей సాక్షులను ప్రశ్నించు

определение с 1. (*установление*) నిరూపణ, నిర్దేశం 2. (*формулировка*) నిర్వచనం 3. *юр.* తీర్పు, నిర్ణయం 4. *грам.* విశేషణం

определённо нареч. ఖచ్చితంగా, నిర్దిష్టంగా, కంటోక్రీగా; ~ знать что-л. దేనినైనా ఖచ్చితంగా తెలుసుకొను; не могу обещать ~ ఖచ్చితంగా వాగ్దానం చేయలేను

определённость ж నిర్దిష్టత, నిశ్చయం, నిశ్చితత్వం
определённый 1. ఖచ్చితమైన, నిర్దిష్టమైన, నిరుక్తైన; ~й срок నిర్దిష్టమైన కాలం, నిర్ణీత వ్యవధి 2. (*отчётливый, ясный*) విశిష్టమైన, స్పష్టమైన 3. (*некоторый*) కొన్ని; при ~х условиях కొన్ని సందర్భాల్లో (పరిస్థితుల్లో)

определить(ся) сов. см. определять(ся)

ОПР — ОПР

О

определять, определить (вн.) 1. నిర్ణయించు, నిర్దేశించు, ఖరారు చేయు; ~ять болезнь రోగం నిర్ణయించు, రోగ నిర్ణయం (నిదానం) చేయు; ~ять долгу (пай) వాటా కేటాయించు (నిర్ణయించు); ~ять срок కాలపరిమితి నిర్ణయించు 2. (*давать формулировку*) నిర్వచించు 3. (*обуславливать*) నిర్ణయించు, పరతు పెట్టు (విధించు); спрос ~яет предложение గిరాకీ సరఫరాను నిర్ణయిస్తుంది 4. *уст. (назначать, устраивать)*: ~ять на службу ఉద్యోగంలో పెట్టు (నియమించు)

определяться, определиться 1. (*выясляться*) వెల్లడి అగు, స్పష్టమగు 2. *уст. (на службу)* ఉద్యోగం సంపాదించు

опреснить сов. см. опреснять

опреснять, опреснить (вн.) [నీళ్ళను] శుద్ధి చేయు

опровергать, опровергнуть (вн.) ఖండించు, పూర్వ పక్షం (పరాస్తం) చేయు; ~ теорию సిద్ధాంతాన్ని పరాస్తం చేయు

опровергнуть сов. см. опровергать

опровержение с ఖండనం, నిరాకరణ ప్రకటన, తిరస్కృతి; నిరాకరణ ప్రకటన (ఖండనం) (*заявление*)

опрокидывать, опрокинуть (вн.) 1. పడగొట్టు, పడదోయు; ~ вверх дном తలకిందులుగా పడదోయు; ~ на бок పక్కకు పడదోయు; ~ на спину వెల్లకిరి పడదోయు 2. *перен.* భగ్నం చేయు 3. *перен. воен.* నెట్టివేయు, గెంటివేయు

опрокидываться, опрокинуться తిరగబడు, పడిపోవు

опрокинуть(ся) сов. см. опрокидывать(ся)

опрометчиво нареч. అవివేకంగా; поступать ~ అవివేకపు పనిచేయు

опрометчивость ж 1. (*поспешность*) దుడుకు తనం, తొందరపాటు 2. (*опрометчивый поступок*) అవివేకపు (దుడుకు, ముందు వెనకలు గమనింపని) పని
опрометчивый దుందుడుకు, ముందు వెనకలు గమనించని, తొందరపాటు; ~ поступок ముందు వెనకలు గమనించని పని, అవివేకపు (దుందుడుకు, తొందరపాటు) పని

опрометью нареч. ముందు వెనకలు చూసుకోకుండా; ~ выбежать из дома ముందు వెనకలు చూసుకోకుండా ఇంటినుంచి దూసుకుపోవు

опрос м: всенародный ~ ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ; ~ свидетелей సాక్షులను ప్రశ్నించడం

ОПР — ОПЫ

опросить *сов. см. опрашивать*

опросный *ప్రశ్న; ~ лист ప్రశ్నావళి*

опростоволорчиться *сов. разг. మతాబా కాల్పు, తెల్ల ముఖం వేయు*

опротестовать *сов. см. опротестовывать*

опротестовывать, опротестовать *(вн.) 1. юр. అప్పీలు చేసుకొను; ~ решение суда కోర్టు తీర్పు వ్యతిరేకంగా అప్పీలు చేసుకొను 2. фин. దావా వేయు; ~ вексель ప్రామిసరీ నోటు మేరకు దావా వేయు*

опротиве||ть *сов. (от.) అనవ్యం కలుగు, ముఖం మొత్తు, విసుగు (రోత) కలుగు; ему всё что ~ло ఆదంలే అతనికి విసుగు (రోత) కలిగింది (పుట్టింది), ఆదంలే అతనికి ముఖం మొత్తిపోయింది*

опрыскать(ся) *сов. см. опрыскивать(ся)*

опрыскиватель *м. с.-х. స్ప్రేయర్*

опрыскивать, опрыскать, опрыснуть *(вн.) (పైస) చల్లు, చిమ్ము, స్ప్రే చేయు; ~ деревья చెట్లపైన పురుగుమందు స్ప్రే చేయు*

опрыскиваться, опрыскаться *(тв.) చల్లుకొను, చిమ్ముకొను, జల్లుకొను*

опрыснуть *сов. см. опрыскивать*

опрятность *ж పరిశుభ్రత, శుచి, శుభ్రత*

опрятный *చక్కని, నీటైన, శుభ్రమైన*

оптика *ж 1. (отдел физики) కాంతి విజ్ఞానశాస్త్రం, వెలుతురును గురించిన శాస్త్రం 2. собир. దృక్పాధనాలు*

оптимальный *అత్యంత సానుకూలమైన, మిక్కిలి మేలైన; ~ вариант మిక్కిలి మేలైనది*

оптимизм *м ఆశావాదం*

оптимист *м ఆశావాది*

оптимистический *ఆశావాద*

оптически||й *దృక్, వాడుష; ~й обман దృక్ భ్రమ; ~й прибор దృక్పాధనం; ~е свойства దృక్ (వాడుష) లక్షణాలు*

оптoв||ый *టోకు; ~ая торговля టోకు వర్తకం; ~ые цены టోకు ధరలు*

оптом *нареч. టోకుగా; продавать ~ టోకుగా అమ్ము, తెగనమ్ము; ~ и в розницу టోకుగానూ, చిల్లరగానూ*

опубликовáние *ж ప్రకటన, ప్రచురణ, వెలువరించడం; జారీ చేయడం (напр. приказа)*

опубликовáть *сов. см. опубликовывать и публиковáть*

опубликовáвать, опубликовáть *(вн.) ప్రచురించు, వెలువరించు, ప్రకటించు; జారీ చేయు (закон)*

опускáть, опустить *(вн.) 1. దింపు, దించు; ~ штóру తెరను దింపు (దించు) 2. (наклонять) వంచు, వాలు; ~ голову తల వంచు (వాల్చు) 3. (в вн.; помещать во что-л.) వేయు; ~ письмó ఉత్తరం పంపించు (పోస్తు చేయు) 4. (пропускать) తప్పించు, వదలివేయు ◇ ~ глаза కిందికి చూచు, కాళ్ళ వాల్చు, చూపులు దించివేయు; ~ руки నిరాశ చెందు, కుంగిపోవు*

опускáться, опуститься *1.: ~ в кресло కుర్చీలో కూలబడు; ~ на колéни మోకరించు, మోకరిల్చు 2. перен. (о человеке) దిగజారు, దిగజారిపోవు ◇ у него опустились руки అతను నిరాశ చెందాడు, అతను కుంగిపోయాడు*

опустéть *сов. см. пустéть*

опустить(ся) *сов. см. опускáть(ся)*

опустошáть, опустошить *(вн.) 1. (разорять) నాశనం (గుల్ల) చేయు, కొల్లగొట్టు 2. (опорожнять) ఖాళీ చేయు 3. перен. (нравственно) మానసికంగా దివాళా తీయు*

опустошéние с 1. (разорение) నాశనం 2. (опутошённость) శూన్యం

опустошённость *ж శూన్యం*

опустошительный *విनाశకరమైన*

опустошить *сов. см. опустошáть*

опутáть *сов. см. опутывать*

опутывать, опутать *(вн.) 1. చుట్టుకొను, (చుట్టూ) కట్టుకొను; ~ верёвками తాళ్లతో చుట్టూ కట్టుకొను 2. перен. разг. చిక్కుకొనేటట్టు చేయు, చిక్కులో పడవేయు*

опухáть, опухнуть *వాచు, ఉబ్బు*

опухнуть *сов. см. опухáть*

óпухоль *ж వాపు, ఉబ్బు, కంటి*

опухш||ий *వాచిన, ఉబ్బిన; ~ая щека వాచిన చెంప*

опушка *ж (леса) అడవిలో బయలు, అడవి అంచు*

опущéние с 1. (пропуск) వదలివేయడం, మినహాయింపు 2. мед. భ్రంశం, కిందికి జారుట; ~ матки గర్భకోశ భ్రంశం

опылéние с бот. పుష్పసంపర్కం, పుష్ప పరాగ సంపర్కం

опылить *сов. см. опылять*

опылять, опылить *бот. (вн.) పరాగసంపర్కం చేయు*

опыляться *несов. бот. పరాగసంపర్కం పొందు*

óпыт *м 1. ప్రయోగం, పరీక్ష; производить ~ы*

పరిశీలించు, ప్రయోగాలు చేయు 2. (навыки, умение) అనుభవం; గుణపాఠం (урок); житейский ~ లోకజ్ఞానం, జీవితానుభవం, లోకానుభవం; основанный на ~е అనుభవం ఆధారంగా; по ~у అనుభవం ప్రకారం

опытность ж ప్రావీణ్యం, ప్రావీణ్యత, నైపుణ్యం
опытный 1. అనుభవజ్ఞుడైన, చేయితిరిగిన, అరితేరిన; ~ писатель చేయితిరిగిన రచయిత 2. (экспериментальный) పరీక్ష, ప్రాయోగిక, ప్రయోగ; ~ полёт ప్రాయోగిక విమాన యానం; ~ экземпляр ప్రాయోగిక నమూనా

опьянение с 1. కైపు, మత్తు, నిషా 2. перен. తలతిరుగుడు

опьянённый కై పెక్కిన, మత్తెక్కిన, నిషా తలకెక్కిన
опьянеть сов. см. пьянеть

опьянить сов. см. опьянять и пьянить
опьянять, опьянить (вн.) కై పెక్కించు, మత్తెక్కించు
опять нареч. మళ్ళీ, మరల, మళ్ళా ◇ ~-таки మరి
оракул м సోదరప్రేవాడు

орангутан[г] м ఒరాంగుటాంగ్

оранжевый నారింజ [రంగు]

оранжерея ж హౌట్ హౌస్

оратор м [సభలో] వక్త, ఉపన్యాసకుడు

ораторский వక్తృ; ~ое искусство వక్తృత్వం

ораторствовать несов. ирон. ఉపన్యాసించు, ప్రసంగించు, ఉపన్యాసం దంచు

орать несов. разг. బొబ్బలు పెట్టు, అరచు; ~ во всё горло గొంతు చించుకొని అరచు

орбитa ж కక్ష్య; выводить на ~у కక్ష్యలో ప్రవేశ పెట్టు; выходить на ~у కక్ష్యలోకి వచ్చు

орбитальный కక్ష్యా, ఆర్బిటల్; ~ый полёт ఆర్బిటల్ ఫ్లైట్, కక్ష్యలో పరిభ్రమణం (ఎగరడం); ~ая станция కక్ష్యా స్థావరం

орган м 1. анат. అంగం, అవయవం, ఇంద్రియం; ~ зрения దృష్ట్యంగం; ~ы пищеварения జీర్ణాశయాలు; ~ы чувств జ్ఞానేంద్రియాలు 2. (учреждение) సంస్థ; ~ы власти ఆధికారిక (ప్రభుత్వ) సంస్థలు 3. (печатное издание) పత్రిక, మేగజైన్; центральный ~ కేంద్ర పత్రిక

орган м муз. ఆర్గన్ (సంగీత వాద్య విశేషం)

организатор м అర్గనైజరు, నిర్మాత

организаторский నిర్మాణాత్మకమైన, నిర్మాణపరమైన; ~ий талант నిర్మాణాత్మక ప్రతిభ; ~ая деятельность నిర్మాణాత్మకమైన (నిర్మాణపరమైన) పని, నిర్మాణ సంబంధమైన కార్యకలాపాలు

ОПЫ — ОРД

О

организационный నిర్మాణ, సంస్థా[గత]; ~ое собрание ప్రారంభ సభ; ~ые выводы ఆచరణాత్మక నిర్ధారణలు

организация ж 1. (действие) ఏర్పరచడం, నెలకొల్పడం, స్థాపన, సంస్థాపన 2. (устройство, структура) నిర్మాణం 3. (объединение, учреждение) సంస్థ, సంఘం; массовая ~ ప్రజా సంఘం; Организация Объединённых Наций ఐక్య రాజ్య సమితి

организм м శరీరం, అంగనిర్మాణం; живой ~ ప్రాణి, జీవి

организованно нареч. సంఘటితంగా, బాగా ఏర్పాటు చేసిన, పకడ్బందీగా

организованность ж పకడ్బందీ, వ్యవస్థీకరణ; స్వయం క్రమశిక్షణ (человека)

организованный సంఘటిత[మైన], వ్యవస్థీకరింపబడిన, వ్యవస్థీకృత; хорошо ~ బాగా వ్యవస్థీకరింపబడిన (ఏర్పాటు చేసిన), సువ్యవస్థీకృత

организовать несов. и сов. (вн.) в разн. знач. ఏర్పరచు, ఏర్పాటు చేయు, స్థాపించు, వ్యవస్థీకరించు; ~ курсы తరగతులు నిర్వహించు; ~ массы ప్రజలను సమీకరించు

организоваться несов. и сов. సంఘటిత పరచబడు, సంఘటితమగు, వ్యవస్థీకృతమగు, స్వయంశిక్షితమగు

организовывать(ся) несов. см. организовать (-ся)

органический I ఆర్గానిక్, సేంద్రియ, కర్బన; ~ая химия సేంద్రియ (కర్బన) రసాయనశాస్త్రం, ఆర్గానిక్ కెమిస్ట్రీ; ~ие вещества కర్బన (సేంద్రియ) పదార్థాలు

органический II 1. (коренной) సజీవమైన; ~ая черта సజీవాంశం 2. перен.: ~ое отвращение పరమ అసహ్యం

оргия ж ఉన్మత్తతాండవం, విచ్చలవిడి విహారం, సైవర విహారం

орда ж 1. ист. మూక, తండా 2. перен. мూక
орден I м ఆర్డర్, బిరుదు; ~ Лёнина ఆర్డర్ ఆఫ్ లెనిన్, లెనిన్ బిరుదు; ~ Красного Знамени ఎర్ర పతాక బిరుదు; ~ Трудового Красного Знамени ఆదర్శ శ్రమ అరుణ పతాక బిరుదు

орден II м (организация) సంస్థ; ~ иезуитов జెస్యూట్ల సంస్థ

орденоносец м బిరుదు గ్రహీత
орденоносный బిరుదు గ్రహీత అయిన
орденский ఆర్డర్; ~ая лента ఆర్డర్ రిబ్బన్

ОРД — ОСА

ордер *м* వారంటు; ~ на арест అరెస్టు వారంటు; ~ на квартиру ఇంటి (పాటా) ప్రదాన పత్రం

ординарец *м* ఆర్డర్లీ

орёл *м* రాబందు, గరుడుడు

орех *м* 1. (дерево): грецкий ~ అక్రీటు చెట్టు 2. (плод) కాాయ; грецкий ~ అక్రీటు కాాయ; ~ кешью జీడి పప్పు; кокосовый ~ కొబ్బరి కాాయ; лесной ~ హజెల్ కాాయ ◇ ему досталось на ~и వాడి తిక్క (రోగం) కుదిరింది

ореховый 1. అక్రీటు[చెట్టు]; ~ая роща అక్రీటు తోపు 2. (о материале) అక్రీటు కలప

орешек *м* уменьш. к орех 1

орешник *м* అక్రీటు (హజెల్) తోపు

оригинал *м* 1. (подлинник) మాతృక, మూలం 2. разг. (странный человек) విడ్డూర వ్యక్తి; он большой ~ అతను విడ్డూరమైన వ్యక్తి

оригинальничать *несов. разг.* విడ్డూరంగా ప్రవర్తించు

оригинальность *ж* ప్రత్యేకత, విశిష్టత

оригинальный 1. (подлинный) మాతృక, మూలమైన 2. (самобытный) విశిష్ట

ориенталист *м* ప్రాచ్య సమస్యల శాస్త్రవేత్త

ориентация *ж* 1. (действие) దిశనిర్ణయం 2. перен. దృష్టి, వైఖరి, దిశాభిముఖత్వం, ఉన్ముఖత్వం; социалистическая ~ సోషలిస్టు పంథా దిశాభిముఖత్వం, సోషలిస్టు పంథాకి ఉన్ముఖత్వం

ориентир *м* దిక్సూచి

ориентировать *несов. и сов. (вн.; помогать)* *разобраться в чём-л.* (కి, తో) దిశనిర్దేశం చేయు

ориентироваться *несов. и сов.* 1. దిక్కు (దిశ) తెలుసుకొను; ~ по звёздам నక్షత్రాలను బట్టి దిక్కు (దిశ) తెలుసుకొను 2. перен. (разбираться) దిశనిర్దేశం చేసుకొను; ~ в сложном материале సంక్లిష్టమైన విషయాలలో దిశనిర్దేశం చేసుకొను 3. перен. (определять направление своей деятельности) ఉద్దేశించు, మొగ్గు; ~ на массового читателя సామాన్య పాఠకులను ఉద్దేశించు

ориентировка *ж* మార్గనిర్దేశన, మార్గనిర్దేశం, దిక్కు తెలుసుకోవడం; терять ~у మార్గనిర్దేశాన్ని కోల్పోవు

ориентировочно *нареч.* ఇంచుమించుగా, రమారమిగా, ప్రాంతంలో; ~ наш отъезд назначен на август మా ప్రయాణం ఆగస్టు ప్రాంతంలో జరగాలని నిర్ణయం పబడింది

ориентировочный 1. మార్గనిర్దేశక, సూచక 2. (приблизительный) రమారమి, అందాజు; ~ые данные రమారమి (అందాజు) అంకెలు

оркестр *м* వాద్య బృందం, బ్యాండు; духовой ~ బ్రాస్ బ్యాండు

орлин *м* 1. రాబందు, గద్ద; ~ое гнездо రాబందు గూడు 2. перен.: ~ый взгляд వీక్షణం, వాడి చూపు ◇ ~ый нос గద్ద ముక్కు

орнамент *м* డిజైను

оробеть *сов.* పిరికితనం (బెరకు) చెందు, భయపడిపోవు **оросительный** *м* సాగునీటి, నీటిపారుదల; ~ая система సాగునీటి వ్యవస్థ

оросить *сов. см.* орошать

орошаем *м* నీరు పారే, నీటిపారుదల; ~ые земли నీటిపారుదల భూములు

орошать, оросить (вн.) (землю) నీరు పారించు

орошение *с* నీటిపారుదల

ортодоксальный సనాతన, ఛాందస

орудие *с* 1. పరికరం, పనిముట్టు; ~я труда శ్రమ పరికరాలు; ~я производства ఉత్పత్తి పరికరాలు; сельскохозяйственные ~я వ్యవసాయ పనిముట్లు 2. воен. ఫిరంగి, శత్రువు 3. перен. సాధన, సాధనం; слепое ~е గుడ్డి సాధన

орудийный: ~ обстрёл ఫిరంగి కాల్పులు; ~ огонь గుళ్ళ వర్షం

орудовать *несов. разг.* 1. (тв.; инструментом) వాడుకొను 2. (действовать) వ్యవహరించు, స్వేచ్ఛ విహారం చేయు; там ~ует шайка бандитов అక్కడ రౌడీ ముఠా స్వేచ్ఛవిహారం చేస్తోంది

оружейник *м* తుపాకులు చేసేవాడు

оружейный ఆయుధ; ~ завод ఆయుధ ఫ్యాక్టరీ; ~ мастер తుపాకులు చేసేవాడు ◇ Оружейная палата (в Московском Кремле) ఆయుధశాల

оружие *с* ఆయుధం; ~е массового уничтожения సామూహిక జన నిర్మూలన ఆయుధాలు, సామూహిక మారణాయుధాలు; огнестрельное ~е తుపాకి, ఫిరంగి; холодное ~е పాడిచే ఆయుధం; пускать в ход ~е ఆయుధం ఉపయోగించు (ప్రయోగించు) ◇ к ~ю! ఆయుధాలు చేబానండి! браться за ~е ఆయుధం చేబట్టు, ఆయుధం చేబాను; сложить ~е అస్త్రసన్నాసం చేయు, ఆయుధాలు కిందపట్టు, ఆయుధాలు వినర్దించు

орфографический *м* వర్ణక్రమ; ~ий словарь వర్ణక్రమ నిఘంటువు; ~ая ошибка వర్ణక్రమంలో పొరపాటు

орфография *ж* వర్ణక్రమం, గుణితం

оса *ж* కందురీగ, కందిరీగ

оса́д||а ж ముట్టడింపు, ముట్టడి, దిగ్బంధన; сниматьъ ~у ముట్టడి ఎత్తివేయు

оса́д||ить I, II сов. см. осаждать I, II

оса́д||ить III сов. см. осаживать

оса́д||ки мн. వర్షం, వర్షపాతం, మంచు, హిమపాతం
оса́д||ный ముట్టడి, దిగ్బంధన; ~ое положение ముట్టడి [పరి]స్థితి

оса́д||ок м 1. అవక్షేపం, మడ్డి 2. перен. అనంతప్రతి, వెగలుతునం

оса́д||ать I, оса́д||ить (вн.) 1. воен. ముట్టడించు 2. перен. разг. వేధించు; ~ вопро́сами (ప్రశ్నల వర్షం కురిపించు; ~ про́сьбами కోర్కెలతో వేధించు

оса́д||ать II, оса́д||ить хим. (вн.) అవక్షిప్తం చేయు

оса́д||аться несов. 1. хим. అవక్షిప్తం చేయబడు, అవక్షిప్తమగు 2. (об атмосферных осадках) పడు, కురిపించు

оса́||живать, оса́д||ить (вн.) 1. కల్గెం లాగు (оста-навливаться); వెనక్కు నెట్టు (తోయు) (заставлять податься назад) 2. перен. разг. తెంచివేయు, తుంచవేయు

оса́||нка ж (శరీరం) నిలిపే తీరు

оса́||ивать, осво́||ить (вн.) 1. జీర్ణం చేసుకొను (ус-ваивать, постигать); దేనిలోనైనా నైపుణ్యం (ప్రావీ-д్యం) సంపాదించు (овладевать); ~ но́вый механизм కొత్త మెకానిజంలో ప్రావీణ్యం సంపాదించు; ~ произво́д-ство но́вых това́ров కొత్త వస్తువుల ఉత్పత్తికి ఏర్పాట్లు చేయు; ~ ремесло వృత్తిలో నైపుణ్యం సంపాదించు 2. (обживать) అభివృద్ధి చేయు; ~ цели́нные зе́мли బీడు నేలను (బీటి భూములను) సాగులోకి తెచ్చు

оса́||иваться, осво́||иться యిముడు, యిమిడిపోవు; ~ с обста́новкой పరిస్థితిలో యిమిడిపోవు, పరిస్థితులకు అలవాటుపడు

осведо́||м||итель м కూపీలు అందించేవాడు

осведо́||м||ить(ся) сов. см. осведомлять(ся)

осведо́||м||ение с గమనిక, తెలియచేయడం (дача све-дений); తెలుసుకోవడం (получение сведений)

осведо́||м||ённость ж అభిజ్ఞత

осведо́||м||ённы||й తెలిసిన, అభిజ్ఞ; хоро́ш||о ~е кру-г||и అభిజ్ఞ వర్గాలు

осведо́||м||ять, осве́||дом||ить (вн.) తెలియజేయు

осведо́||м||яться, осве́||дом||иться (о пр.) (గురించి) అడుగు, తెలుసుకొను, కనుగొను

освеж||а́||ть, освежить (вн.) 1. తాజా (స్వచ్ఛం) చేయు; дождь ~́л||а во́здух వర్షం గాలిని తాజా (స్వచ్ఛం) చేసింది 2. (восстанавливать силы) సేదదీర్చు, అల

ОСА — ОСВ

О

సలు తీర్చు; бы́страя ездá ~́ла его́ వేగంగా చేసిన స్వారి అతణ్ణి సేదదీర్చింది, వేగంగా చేసిన స్వారి అతని అలసలు తీర్చింది 3. (обновлять, подновлять): ~а́ть кра́ски కొత్త రంగులు పూయు; ~а́ть туа́лет దున్నును కొత్తదానిలా చేయు 4. (восстанавливать в памяти) గుర్తుకు తెచ్చుకొను, మననం చేసుకొను

освеж||а́||ться, освеж||и́||ться 1. చల్లబడు; земля ~́лась నేల చల్లబడింది 2. (восстанавливать бодрость) అలసలు తీర్చుకొను, సేదదీరు; ~а́ться хо́лод-ной водо́й చల్లటి నీటితో కడుక్కుని సేదదీరు

осве́||жева́ть сов. см. све́||жева́ть

осве́||ж||и́||тельный చల్ల; ~ ветеро́к చల్ల గాలి

осве́||ж||и́||ть(ся) сов. см. освежа́ть(ся)

осве́||ти́||тельн||ый దీపాల, లైటు; ~ый прибор దీపం; ~ая раке́та అదురు వేలు

осве́||ти́||ть(ся) сов. см. освеща́ть(ся)

освеща́ть, освети́ть (вн.) 1. (కి) వెలుగు నిచ్చు, ఉద్దీపింప (ప్రకాశింప, కాంతిపంపం) చేయు 2. перен. విశదం చేయు, విశదపరచు, ప్రకటించు

освеща́||ть||ся, освети́||ть||ся 1. ఉద్దీపింపబడు, ప్రకాశింపబడు, వెలిగించబడు 2. перен. వివరించబడు, విశదపరచబడు; визи́т мини́стра ~ется в газе́тах మంత్రి పర్యటన విశేషాలు పత్రికల్లో ప్రకటించబడుతున్నాయి

освеще́||ние с 1. వెలుతురు, వెలుగు; искусственное ~ కృత్రిమ వెలుతురు (కాంతి); электрическое ~ విద్యుత్కాంతి, ఎలక్ట్రిక్ లైటు 2. перен. వ్యాఖ్య, వ్యాఖ్యానం, భాష్యం; неправильное ~ вопро́са సమస్యకు విడూర భాష్యం; дава́ть чему́-л. иное ~ దేనినైనా భిన్నంగా విశదపరచు (వ్యాఖ్యానించు)

осви́||де||тельствова́||ние с పరీక్ష

осви́||де||тельствова́ть сов. (вн.) పరీక్షించు

осви́||ста́ть сов. см. осви́||стыва́ть

осви́||стыва́ть, осви́||ста́ть (вн.) పిల్ల కూతలు కూయు; ~ акте́ра ఈతలు వేసి, కూతలు కూసి నలుని తరిమివేయు
осво́||бод||и́||тель м విమోచకుడు, విముక్తి చేసినవాడు
осво́||бод||и́||тельн||ый విమోచన, విమోచక, విముక్తి; ~ая борьба́ విమోచన (విముక్తి) పోరాటం; ~ая война́ విమోచన (విముక్తి) యుద్ధం; ~ое движе́ние విమోచన నోద్యమం, విముక్తి ఉద్యమం

осво́||бод||и́||ть(ся) сов. см. освобождáть(ся)

осво́||бод||жа́ть, освободи́ть (вн.) 1. విడిచిపెట్టు, విడుదల చేయు, విడిపించు; ~ когó-л. из за́ключе́ния ఒకరిని ఖైదునుంచి విడిచిపెట్టు 2. (от рд.; избавлять)

(నుంచి) మినహాయించు; ~ от уплаты налога పన్ను చెల్లింపులనుంచి మినహాయించు 3. (увольнять) తొలగించు, తప్పించు, వినాయించు 4. (делать пустым, свободным) ఖాళీ చేయు; ~ дороге తోన ఖాళీ చేయు

освободж́аться, освободи́ться 1. విముక్తుడగు, విముక్తి చెందు (చేసుకొను), విడిపించుకొను; ~ из плéна ఖైదునుంచి విముక్తుడగు 2. (от рд.; избавляться) తప్పించు[కొను]; ~ от обязанностей బాధ్యతలనుంచి తప్పించుకొను 3. (становиться пустым) ఖాళీ చేయబడు, ఖాళీ అగు 4. (напр. от дел) బయటపడు, ఖాళీ చేసుకొను; ~ от дел [పనినుంచి] ఖాళీ చేసుకొను

освобождéние с 1. విముక్తి, విమోచన, మోక్షం; విడుదల (из тюрьмы) 2. (избавление) తప్పించడం 3. (от должности) తొలగించడం, తప్పించడం 4. (о помещении и т. п.) ఖాళీ చేయడం

освоéние с 1. (усвоение) నైపుణ్య సంపాదన; ~ ремесла వృత్తిలో నైపుణ్య సంపాదన 2. (обживание) అభివృద్ధి, సాగులోకి తీవడం

освои́ть(ся) сов. с.м. осво́ивать(ся)
оседáть, осéсть 1. (напр. о здании) దిగజారు 2. (о пыли, rose и т. п.) పేరుకొను 3. (поселять-ся) స్థిరపడు

оседлáть сов. с.м. седлáть
осéдлость ж స్థిర జీవితం
осéдл||ый స్థిర; ~ая жизнь స్థిర జీవితం
осёл м గాడిద, గాడిదే
осеменéние с గర్భోత్పత్తి; искусственное ~ కృత్రిమ గర్భోత్పత్తి

осени́ть сов. с.м. осеня́ть
осéнный శరద్రుతు, శరత్, ఆకురాలు కాలపు, శరత్కాలపు
óсень ж ఆకురాలు కాలం, శరద్రుతుపు, శరత్కాలం
óсенью нареч. ఆకురాలు కాలంలో, శరద్రుతుపులో
осеня́ть, осенить (вн.) తట్టు, స్పృశించు; егó осенíла прекрасная мысль అతనికి అద్భుతమైన ఆలోచన తట్టింది

осéсть сов. с.м. оседáть
осéчк||а ж: дава́ть ~у తున్నునును; вышла ~а разг. [ప్రయత్నం] విఫలమైంది, చిదేసింది
оси́ливать, оси́лить (вн.) 1. (напр. врага) ఓడగొట్టు, గెలుచు 2. (справляться с чем-л.) కష్టం మీద (ఎలాగో) పూర్తిచేయు 3. разг. (овладевать, изучать) నేర్చుకొను

оси́лить сов. с.м. оси́ливать

оси́на ж అస్వ చెట్టు

оси́новый అస్వ ◇ дрожа́ть как ~ лист గజగజ పణుకు

оси́н||ый కందురీగ, కందిరీగ ◇ ~ая тáлия గుప్పెట్లో ఇమిడే నడుం; ~ое гнездó శత్రు కూటమి; потребо- жить ~ое гнездó [శత్రువుని] రెచ్చగొట్టు

оси́п||ый బొంగురు

оси́пнуть сов. 1. (потерять голос) గొంతు పోగొట్టుకొను 2. (стать слабым) గొంతు బొంగురు (రాసుకొని) పోవు

осиротéвший с.м. осиротéлый

осиротéлый 1. తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన, అనాథ, అనాథుడైన 2. перен. (лишившийся близкого чело- века) ఆప్తుని (కావలసినవాడిని) కోల్పోయిన 3. перен. (заброшенный) దిక్కుమాలిన

осиротéть сов. 1. తల్లిదండ్రులను కోల్పోవు; అనాథ (అనాథుడు) అగు 2. (лишиться близкого человека) ఆప్తుని (కావలసినవాడిని) కోల్పోవు

оскáливать, оскáлить: ~ зýбы వళ్లు ఇకిలించు

оскáлить сов. с.м. оскáливать и скáлить 1

оскандáлиться сов. разг. తెల్ల మొఖం వేయు, అభాసు పాలగు

осквернéние с (действие) అవచారం, అగౌరవవరచడం, మైలవరచడం (от оскверня́ть); అగౌరవవరచుకోవడం, మైలపడడం (от оскверня́ться)

оскверни́ть сов. с.м. оскверня́ть

оскверня́ть, осквернить (вн.) అగౌరవవరచు (ос- корбля́ть, унижать); మైలవరచు, అశుచి (అపవిత్రం, భ్రష్టం) చేయు (пятна́ть)

оскóлок м ముక్క, తునుక; ~ снарядá గుండు (తూటా) తునుక

оскóмин||а ж: наби́ть ~у тiпi (పులుపు) తినితిని మొహం మొత్తిపోవు

оскорби́тельный అవమానకరమైన, అవమానకరం పున్న

оскорби́ть(ся) сов. с.м. оскорбля́ть(ся)

оскорблéни||е с అవమానం, అవచారం, దూషణ; на- носи́ть ~е అవమానవరచు, అవచారం చేయు, దూషించు; подвергáться ~ю భంగపడు, అవమానపరచబడు

оскорблén||ный అవమానితుడైన, అధిక్షేపించబడిన; он ~ అతను మాటపడ్డాడు (చిన్నపుచ్చబడ్డాడు)

оскорбля́ть, оскорбить (вн.) అవమానవరచు, కించపరచు

оскорбля́ться, оскорбíться చిన్నపుచ్చుకొను

ослабевать несов. см. слабеть

ослабёлый బలహీన, దుర్బలమైన, నీరసించిపోయిన

ослабеть сов. см. слабеть

ослабить сов. см. ослаблять

- ослабление с 1. (лишение силы) బలహీనపరచడం
2. (уменьшение силы чего-л.) తగ్గించడం, సడలింపు
3. (смягчение) తగ్గించడం

ослаблять, ослабить (вн.) 1. (лишать силы) బలహీనపరచు 2. (уменьшать силу чего-л.) తగ్గించు, సడల్చు, సడలించు, నీళ్లు కార్చు; ~ внимание శ్రద్ధను సడలించు; ~ давление ఒత్తిడిని తగ్గించు; ~ напряжённость ఉద్రిక్తతను సడలించు 3. (смягчать) తగ్గించు; ~ наказание శిక్షను తగ్గించు 4. (делать менее трудн) ఊడగొట్టు, ఊడదీయు, వదులు చేయు, సడలించు; ~ ýзел మూత ఊడగొట్టు, ముడి వదులు చేయు
ослабить сов. (вн.) разг. అపకీర్తి తెచ్చు, పేరు ప్రతిష్ఠలు పాడుచేయు, దుష్ప్రీతి పాల్పెయు

ослепительный 1. మిరుమిట్లు గొలిపే, తేజోధికమైన (очень яркий); కళ్లు చెదరునట్లు చేసే (слепящий)
2. перен. తేజోధికమైన, ప్రాస్తవజేసే

ослепить сов. см. ослеплять

ослепление с 1. (действие) మిరుమిట్లుగొలపడం
2. (состояние) గుడ్డితనం, అంధత్వం 3. перен. భ్రమ (ద్విగృహితి) చెందడం, భ్రమగొలపడం

ослепленный 1. గుడ్డివాడైన 2. перен. భ్రమ (ద్విగృహితి) చెందిన, మిరుమిట్లు గొలపబడిన

ослеплять, ослепить (вн.) 1. ఒకరి కళ్లు పెరికించి (పాడిచి) వేయు, (ఒకరిని) గుడ్డివాడిని చేయు 2. перен. ద్విగృహితుని చేయు, భ్రమగొలుపు

ослепнуть сов. см. слепнуть

осложнение с 1. (трудность, сложность) చిక్కు 2. (после болезни) కాంప్లికేషన్, అవలక్షణం; ~ после гриппа పుల్ల తరువాత వచ్చిన కాంప్లికేషన్

осложнить(ся) сов. см. осложнять(ся)

осложнять, осложнить (вн.) జటిలపరచు (మొనర్చు), చిక్కుచేయు, క్లిష్టపరచు

осложняться, осложниться 1. జటిలం అగు, క్లిష్టమగు; положение ~ нýлось పరిస్థితి జటిలమైంది (క్లిష్టమైంది) 2. (о болезни) అవలక్షణాలు ఏర్పడు, కాంప్లికేషన్లు వచ్చు

ослышаться сов. తప్పుగా (పొరపాటుగా) విను

осматривать, осмотреть (вн.) చూచు, తిలకించు, తనిఖీ చేయు; ~ больного రోగిని పరీక్షించు (చూచు); ~ выставку ప్రదర్శనను తిలకించు; ~ город నగర దృశ్యలు చూచు, నగరాన్ని చూచు

ОСЛ — ОСН

О

осматриваться, осмотреться 1. చుట్టూ (కలయ) చూచు 2. перен. పరిస్థితులకు అలవాటుపడు

осмевать, осмеять (вн.) పేళన (అపహేళన) చేయు, వెక్కిరించు

осмелеть сов. см. смелеть

осмелива|ться, осмелиться సాహసించు; я не ~ юсь говорить об этом ఈ విషయాన్ని గురించి మాట్లాడ సాహసించను; он не осмелится отрицать что ఇది కాదనడానికి అతను సాహసించడు

осмелиться сов. см. осмеливаться

осмеять сов. см. осмевать

осмотр м 1. చూసి రావడం 2. (обследование) పర్యవేక్షణ, పరీక్ష, తనిఖీ; медицинский ~ వైద్య పరీక్ష; технический ~ самолёта విమానాన్ని తనిఖీ చేయడం
осмотреть(ся) сов. см. осматривать(ся)

осмотрительно нареч. జాగ్రత్తగా, వెనకముందులు చూస్తూ

осмотрительность ж జాగ్రత్త, సావధానం; действовать с ~ ю వెనకముందులు చూసుకొను, జాగ్రత్తగా (సావధానంగా) వ్యవహరించు

осмотрительный అప్రమత్తమైన, జాగ్రత్తగల, సావధానమైన

осмысленный తెలివైన, అర్థవంతమైన, బుద్ధిశాలియైన; ~ вид తెలివైన (బుద్ధిమంతుని, బుద్ధిశాలి) వాచకం; ~ ответ తెలివైన (అర్థవంతమైన) జవాబు

осмысливать, осмыслить (вн.) అర్థం (అవగాహన) చేసుకొను, గ్రహించు

осмыслить сов. см. осмысливать

осмыслять несов. см. осмысливать

оснастить сов. см. оснащать

оснащать, оснастить (вн.) సమకూర్చు, అమర్చు; ~ новой техникой నూతన సాంకేతిక సామగ్రిని సమకూర్చు (అమర్చు)

оснащение с 1. (действие) సమకూర్చడం 2. (оборудование) సామగ్రి, పరికరాలు

оснащённость ж అమర్చబడడం, సమకూర్చబడడం; техническая ~ промышленности పరిశ్రమని సాంకేతికంగా సమకూర్చడం

основ|а ж 1. (остов, каркас) పునాది 2. перен. పునాది, ప్రాతిపదిక, మూలం; брать за ~ у чего-л. దేనివై నా ప్రాతిపదికగా స్వీకరించు (తీసుకొను); заклады-вать ~ у чего-л. దేనివై నా పునాది వేయు; лежать в ~ е чего-л. దేనివై నా మూలం 3.: ~ ы мн. (главные

положения) మూల సూత్రాలు; ~ы марксистско-ленин-
изма మార్క్సిజం-లెనినిజం మూల సూత్రాలు 4. грам.
ప్రాతిపదిక 5. текст. పడుగు ◇ на ~е ప్రాతిపదికమీద
основани||е с 1. (действие) స్థాపన, సంస్థాపన;
год ~я స్థాపన సంవత్సరం 2. (фундамент) పునాది
3. (подножие) అడుగు 4. (причина) ఆధారం, కారణం,
మూలం; без ~я ఆధారాలు (కారణాలు) లేకుండా; не
без ~я [దానికి] కారణాలు లేకపోలేదు; для этого нет
никаких ~й దానికి ఆధారాలేమీ లేవు; на каком ~и?
ఏ ఆధారంగా?, దేని మూలంగా?, ఏ కారణంగా?; на ~и ఈ
ఆధారాలమీద, ఇందు మూలంగా, ఈ ప్రాతిపదికపైన
5. мат. పీఠం, ఆధారం; ~е треугольника త్రిభుజ
పీఠం (ఆధారం)

основатель м సంస్థాపకుడు, స్థాపకుడు, నిర్మాత
основательно нареч. బాగా, కూలంకషంగా, పక్కాగా
основательн||ый 1. నబబైన, నబబుగా వున్న; ~ые
лбоды నబబైన వాదనలు 2. (прочный) గట్టి 3. (глу-
бокий, серьёзный) ప్రగాఢమైన, సమగ్ర; ~ое изуче-
ние సమగ్ర అధ్యయనం 4. разг. (значительный по
величине) స్థూలమైన, గణనీయమైన, పెద్ద

основать сов. см. основывать

основаться сов. см. основываться 1, 2

основн||ый మౌలిక, ప్రధాన, మూల, కీలకమైన; ~ой
вопрос మౌలిక సమస్య; ~ой закон మౌలిక శాసనం;
~ой принцип మూల సూత్రం; ~ая мысль కీలకమైన
భావన; ~ая часть расходов ఖర్చుల్లో అధిక భాగం;
~ое значение ప్రాథమిక అర్థం; ~ые отрасли про-
мышленности కీలకమైన పరిశ్రమలు, ప్రధాన పారిశ్రామిక
శాఖలు ◇ в ~ом సారభూతంగా, మొత్తంమీద

основоположник м మూలపురుషుడు, సంస్థాపకుడు

основ||ывать, основать (вн.) 1. (создавать, уч-
реждать) స్థాపించు, ఏర్పాటు చేయు, వెలకొల్పు 2. (на
пр.; обосновывать) ఆధారపడి వుండు; что ни на
чем не ~ано దానికి ఆధారాలేమీ లేవు

основываться, основаться 1. (образовываться)
స్థాపించబడు, నిర్మించబడు 2. (поселяться) స్థిరపడు,
మకాం (బస) చేయు, తివ్వవేయు 3. тк. несов. (на
пр.; исходить из — о предположении и т. п.)
ప్రాతిపదికగా తీసుకొను, ఆధారపడి వుండు

особа ж వ్యక్తి; важная ~ ప్రముఖుడు, ప్రముఖ వ్యక్తి
особенно нареч. 1. (более всего) ప్రత్యేకంగా,
ప్రత్యేకించి; он ~ занят по вечерам సాయంకాలం
అతను ప్రత్యేకించి బిజ్జీగా ఉన్నాడు 2. (необычно) మామూ

లుకు భిన్నంగా; он ~ весел сегодня మామూలుకు
భిన్నంగా అతను ఈవేళ హుషారంగా ఉన్నాడు ◇ не ~
когда, అచిర, అంత ఎక్కువ [లేదు]; не ~ давно
అచిర కాలం వెనక, కొద్ది కాలం వెనక; вы очень устá-
ли? — Не ~ మీరు అలసిపోయారా? — అంత ఎక్కువ
అలసిపోలేదు

особенност||ь ж ప్రత్యేకత, విశిష్టత ◇ в ~и
ప్రత్యేకించి, ప్రత్యేకంగా

особенн||ый ప్రత్యేక, విశిష్ట ◇ ничего ~ого ప్రత్యే
కించి (ప్రత్యేకంగా) ఏమీ లేదు

особняк м ఇల్లు, మేడ, భవంతి

особняком нареч. ఒంటరిగా; дом стоял ~ ఇల్లు
ఒంటరిగా వుంది; жить ~ ఒంటరిగా బతుకు

особо нареч. 1. (особенно) ప్రత్యేకించి, ప్రత్యేకం
2. (отдельно) వేరే

особ||ый 1. ప్రత్యేక, విలక్షణమైన, విశిష్ట; уделять
~ое внимание ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొను; проявить
~ый интерес к чему-л. దేనిపట్లవైనా ప్రత్యేక శ్రద్ధా
సక్తులు చూపించు 2. (отдельный) విడి, ప్రత్యేక, వేరే;
в ~ом помещении విడి (ప్రత్యేకమైన) గదిలో ◇
остаться при ~ом мнении వేరే అభిప్రాయం (భిన్నా
భిప్రాయం) కలిగివుండు

особь ж книжн. వంశం, వంగడం

осознавать, осознать (вн.) గ్రహించు, తెలుసుకొను

осознать сов. см. осознавать

осп||а ж మశూచి వ్యాధి; прививать ~у кому-л.
ఒకరికి టీకాలు వేయు

оспаривать, оспорить (вн.) 1. [చెల్లదని] వాదించు;
~ завещание వీలునామా చెల్లదని వాదించు; ~ чьё-л.
правá ఒకరి హక్కులు చెల్లవని వాదించు 2. (добиваться)
పోటీపడు; ~ звание чемпиона чాంపియన్ షిప్ కోసం
పోటీపడు

ослопрививание с టీకాలు వేయడం, వాక్సినేషన్

оспорить сов. см. оспаривать 1

осрамить сов. см. срамить 1

осрамиться сов. см. срамиться

оставаться, остаться 1. ఉండు, ఉండిపోవు; ~
дома ఇంటి దగ్గర ఉండిపోవు; ~ на второй год (в
каком-л. классе) ఆ క్లాసులోనే వుండిపోవు; ~ на ночь
రాత్రికి ఉండిపోవు, రాత్రి గడుపు 2. (сохраняться, не
исчезать): ~ при своём мнении తన అభిప్రాయాన్ని
పట్టుకొని వేరాడు, అదే అభిప్రాయంతో వుండు; что на-
всегда останётся в моём пámяти ఇది నా స్మృతులలో
చిరకాలంగా నిలిచిపోతుంది, ఈ స్మృతులు నా మనస్సులో
శాశ్వతంగా వుంటాయి 3. (оказываться в наличии)

మిగులు; ~ *комý-л. дол́жным* ఒకరికి రుణపడు (బాకీ వడు); у *меня* *оста́лось* *два* *рубля́* నాకు రెండు రూబుళ్లు మిగిలాయి; за *ним* *оста́лось* *десять* *рублѐй* అతను నాకు పది రూబుళ్లు బాకీ ఉన్నాడు; до *семи́* *оста́ется* *не́сколько* *мину́т* ఏడు గంటలకు ఇంకా కొన్ని నిమిషాలు మిగిలి ఉన్నాయి 4. (*оказываться в каком-л. состоя́нии, положѐнии и т. п.*) మిగులు; ~ в *ба-рыша́х* లబ్ధి పొందు, లాభం పొందు; он *оста́лся* *сиротой* అతడు అనాథుడుగా మిగిలాడు; *оста́ться в живы́х* బతికి బయటపడు 5. *безл. (от. + инф.; приходится, пришлось) перев. деепр. + వలసి వచ్చు (వుండు);* идти́ *оста́лось* *немно́го* *ко́нче́* దూరం వెళ్లాల్సి వుంది, ఇంకా కొంచెం దూరం మిగిలి వుంది; мне *оста́лось* *согласи́ться* *не́ну* ఒప్పుకోవలసి వచ్చింది; *ско́лько* *нам* *ещѐ* *оста́лось* *жда́ть?* ఇంకా ఎంతసేపు కాచుకొనివుండాలి (నిరీక్షించాలి)? ◇ *побѐда* *оста́лась* *за* *ними́* *пѐ* చేయి (విజయం, గెలుపు) మాది; *оста́ется* *то́лько* *одно́* *эди* ఒకటే ప్రత్యామ్నాయం

оста́вить сов. см. оставля́ть

оставля́ть, оста́вить (вн.) 1. వదలివేయు; ~ на *кого́-л.* ఒకరిపైన విడిచిపెట్టు (వదలిపెట్టు) 2. (*класть, помещать*) ఉంచు, ఉంచువేయు; ~ *вѐщи* в *ка́мере* *хранѐния* సామాన్లు క్లోక్ రూమ్లో ఉంచువేయు 3. (*про-изводить, высылать*) కలిగించు; ~ *хоро́шее* *впе-чатлѐние* సదభిప్రాయం కలిగించు, మంచి ముద్ర వేయు 4. (*сохранять в каком-л. состоя́нии*) ఉంచు, వదలివేయు; ~ *вопрѐс* *откры́тым* *смы́слом* *а* *пере́сказа* తంగా వదలివేయు; ~ на *второ́й* *год* в *том* *же* *клас-се* అదే క్లాసులో ఉంచువేయు; ~ *как* *бы́ло* *ఉన్నది* *ఉన్నట్లు* ఉంచువేయు 5. (*сохранять, приберегать*) దాచు, మిగుల్పు, ఉంచువేయు, రిజర్వు చేసుకొను (за *собой*); ~ за *собой* *мѐсто* తన కోసం సీటు రిజర్వు చేసుకొను; ~ за *собой* *пра́во* హక్కు ఉంచుకొను 6. *перен. (отказываться от чего-л.)* విస్మరించు, వదిలిపెట్టు, వదలుకొను; ~ *надѐжду* *ఆశ* వదలుకొను 7. (*покидать*) వదలుకొను, విడిచిపెట్టు, వదలిపెట్టు; ~ *пра́ктику* (ప్రాక్టీసు విరమించు (విడిచిపెట్టు)); ~ *шко́лу* చదువు మానేయు, స్కూలు వదిలిపెట్టు 8. (*заставлять оста-таться*) విడిచిపెట్టు; ~ *детѐй* *дóма* *పిల్లలను* *ఇంట్లో* విడిచిపెట్టు ◇ ~ *кого́-л.* *далеко́* *позади́* *ఒకరి* *వెనక* *వదలివేయు;* *оста́вь[те]!* చాలించు, (కట్టిపెట్టు)!, చాలిం చండి (కట్టిపెట్టండి)!

остальн||о́й 1. మిగిలిన, మిగతా, తక్కిన; ~ *о́е* *вре́-мя* *మిగతా* *కాలం* 2.: ~ *о́е* *в* *знач. суц. с* మిగిలినది; в ~ *ом* *ఇతరత్రా, ఇతర* *విషయాల్లో; в* *сѐ* ~ *о́е* *తక్కిన*

ОСТ — ОСТ

О

దంతా, మిగిలినదంతా 3.: ~ *е* *в* *знач. суц. мн.* మిగతావాళ్లు, మిగిలినవాళ్లు, తక్కినవాళ్లు, కడమవాళ్లు

останавливать, остановить (вн.) 1. ఆపు [చేయు]; కల్గెం వేయు (పట్టు) (*коня*); ~ *кровотече́ние* *రక్తం* *కట్టించు* 2. (*удерживать*) అరికట్టు, అడ్డగించు, నిలిపి వేయు 3. (*сосредоточивать чѐ-л. внимание, взгляд*) ఒకరి దృష్టికి దేనినైనా తీసుకొని వచ్చు; ~ *взгляд* *దేనిమీదనైనా* *దృష్టి* *నిలుపు* (నిలిపి వుంచు)

останавливаться, остановиться 1. ఆగు, ఆగిపోవు (*о человеке, машине*); నిలుపు, నిలిచిపోవు, స్తంభించిపోవు (*о транспорте, работе*) 2. (*поселяться*) మకాం (బస) చేయు; мы *останови́лись* в *гости́нице* «*Рос-сия́*» «*రష్యా*» హోటల్లో మకాం (బస) చేశాం; я *оста-нови́лась* у *ро́дственнико́в* *నేను* *నా* *బంధువులదగ్గర* *బస* *చేశాను* 3. (*на пр.; задерживать своѐ* *внима-ние*) విస్తరించి చెప్పు, కేంద్రీకరించు; в *своѐй* *рѐчи* *он* *останови́лся* *на* *междунаро́дной* *обста́новке* *తన* *ప్రసంగంలో* *అంతర్జాతీయ* *పరిస్థితిని* *గురించి* *విస్తరించి* *చెప్పాడు*, *తన* *ప్రసంగంలో* *అంతర్జాతీయ* *పరిస్థితిమీద* *దృష్టిని* *కేంద్రీకరించాడు* ◇ *никогда́* *не* ~ *на* *достя́гнутом!* *సాధించిన* *దానితోనే* *సరిపెట్టుకోకూడదు!*; *не* ~ *перед* *тру́дностями* *కష్టాలకు* *వెనకాడకపోవు*; *ни* *перед* *чѐм* *не* ~ *దేనికి* *వెనకాడకపోవు*

оста́нки *мн.* అవశేషాలు, శవం, అస్త్రీకలు

останови́ть(ся) сов. см. останавливать(ся)

остановк||а ж 1. (*действие*) ఆగిపోవడం, నిలిచిపోవడం; ~ *а* *машины* *కారు* *ఆగిపోవడం*; ~ *а* *станка́* *యం* (త్రం నిలిచిపోవడం 2. (*перерыв*) విరామం, నిలిపివేత; гово-ри́ть *без* ~ *ни* *విరామం* *లేకుండా* *మాట్లాడు*; *сдѐлать* ~ *у* *в* *пути́* *на* *5* *часо́в* (ప్రయాణంలో 5 గంటలు విరామం చేయు; *ѐхать* *без* ~ *ни* *విరామం* *లేకుండా* (ప్రయాణం చేయు 3. (*временное пребывание*) (ప్రయాణం మధ్యలో ఆవడం; во *вре́мя* *своѐй* ~ *ни* в *Москве́* *я* *посети́л* *музе́й* *В. И. Ле́нина* *మధ్యలో* (ప్రయాణం మాస్కోలో ఆపేసి వి. ఇ. లెనిన్ మ్యూజియం సందర్శించాను 4. (*остановочный пункт*) స్టాపు, స్టేషన్; авто́бусная ~ *а* *బస్సు* *స్టాపు* ◇ ~ *а* *то́лько* *за* *раз-рѐшением* *ఇక* *కావలసినదల్లా* *అనుమతి* *మాత్రమే*; ~ *а* *то́лько* *за* *тобо́й* *ఇప్పుడిక* *నువ్వే* *నిర్ణయించాలి* (నిర్ణయం చేయాలి)

оста́т||ок м 1. మిగిలిన భాగం; *матери́и* 2.: ~ *ки* *мн.* (*слѐды* *мину́вшего, разруше́ния*) అవశేషాలు; ~ *ки* *дрѐвней* *культу́ры* (ప్రాచీన సంస్కృతి

అవశేషాలు; ~ки крепости కోట అవశేషాలు 3. (последняя часть, конец) అవశేషం; ~ок жизни జీవితావశేషం, శేష జీవితం; ~ок пути మార్గావశేషం 4. мат. శేషం, శిష్టం ◇ без ~ка నిశ్శేషంగా, కొంచెం కూడా మిగల కుండా

остаться сов. см. оставаться

остеклить сов. см. остеклять

остеклять, остеклить (вн.) అద్దాలు వేయు (అమర్చు); ~ окна కిటికీలకు అద్దాలు అమర్చు

остепениться сов. కుదుటబడు, చల్లబడు

остерегать несов. (вн.) పాపరించు, (క్రి) పాపరిక చేయు, జాగ్రత్త అని చెప్పు

остерегаться несов. (рð.; воздерживаться, избегать) (విషయంలో) జాగ్రత్తపడు

óстов м చట్రం

остолбенеть сов. కొయ్యబారిపోవు, దిగ్భ్రమ చెందు, మ్రోచుకుండు, చేష్టలుడగు

осторожно нареч. అప్రమత్తంగా, జాగ్రత్తగా; ~! జాగ్రత్త సుమా (సుమీ)!

осторожность ж 1. జాగరూకత, అప్రమత్తత, పదిలం, జాగ్రత్త 2. (деликатность) సున్నితత్వం; обращаться с ~ю జాగ్రత్తగా వాడు, భద్రంగా (పదిలంగా) కదుపు

осторожны||й 1. (осмотрительный) జాగ్రత్తయైన, పదిలమైన; ~й человек జాగ్రత్తయైన (పదిలమైన) మనిషి; ~е шагй జాగ్రత్తతో కూడిన అడుగులు 2. (деликатный) సున్నితమైన

остригать, остричь (вн.) కత్తిరించు, కత్తెర వేయు, క్రాప్ చేయు; ~ волосы జుట్టు కత్తిరించుకొను (самому); ~ когò-л. ఒకరికి జుట్టు కత్తిరించు

остригаться, остричься క్రాప్ చేయించుకొను, కత్తెర వేయించుకొను (в парикмахерской); к్రాప్ చేసుకొను (самому)

остриё с 1. మొన, అగ్రం; ~ иглы సూది మొన, సూచీ ముఖం 2. (лезвие) అంచు, పదునైన భాగం 3. перен. నైశిత్యం; ~ критики విమర్శ నైశిత్యం

острить, острить హాస్యోక్తులాడు, చమత్కరించు, పరిహాసములాడు; ~ на чей-л. счёт ఒకరిని ఎగతాళికి గురిచేయు, ఒకరిని ఆటవట్టించు

остричь(ся) сов. см. остригать(ся)

óстров м ద్వీపం, దీవి

островитянин м ద్వీపవాసి

островно||й ద్వీప, దీవి; ~е государство దీవి రాజ్యం (దేశం)

острога ж పంట్లకోల

остроконечный వాడి (సూది) మొనగల

остро||а ж హాస్యోక్తి, చమత్కారం, చతురోక్తి; уدلáчаяя ~а మంచి చతురోక్తి; отпускать ~ы హాస్యోక్తులాడు, చమత్కరించు, చతురోక్తులాడు

остротá ж 1. (ножа, сабли и т. п.) వాడి, పదును 2. перен. (слуха, зрения) తీక్షణత, సూక్ష్మత 3. перен. (резкость — запаха, вкуса и т. п.) తీక్షణత, తీవ్రత 4. перен. (напряжённость) తీవ్రత; ~ кризиса సంక్షోభ తీవ్రత

остроугольный లఘుకోణంగల

остроумие с చమత్కారం; блистать ~м చమత్కారం తొణికిసలాడు

остроумный చమత్కారమైన; ~ человек చమత్కారి, చతురభాషి; ~ ответ చమత్కారమైన సమాధానం

óстр||ый 1. (о ноже и т. п.) పదును, వాడి 2. перен. (тонкий) సూక్ష్మమైన, తీక్షణమైన; ~ый слух తీక్షణమైన వినికిడి; ~ое зрение సూక్ష్మ దృష్టి 3. перен. (сильный, напряжённый) తీవ్రమైన, [సం]కుభిత; ~ый интерес నిశితాసక్తి; ~ый недостаток (దేనికైనా) తీవ్రమైన కొరత; ~ая боль తీవ్రమైన నొప్పి; ~ая тоска తీవ్రమైన బెంగ; ~ое положение సంకుభిత పరిస్థితి 4. перен. (язвительный) వాడియైన; ~ое замечание వాక్పాణం, నిశితమైన మాట 5. перен. (о пище) కారమైన, కారపు 6. мат. లఘు

остряк м разг. చమత్కారి, చతురభాషి

остудить сов. см. остужать и студить

остужать, остудить (вн.) చల్లపరచు, చల్లార్చు

оступаться, оступиться కాలు జారు, తొట్టునడు, తడబడు, తప్పుటడుగు వేయు

оступиться сов. см. оступаться

остывать, остынуть, остыть 1. చల్లబడు, చల్లారిపోవు 2. перен. చల్లారు 3. (к от.; переставать увлекаться) (అంటే) ఇష్టం తగ్గిపోవు, ఉత్సాహం చల్లబడు

остынуть сов. см. остывать

остыть сов. см. остывать

осудить сов. см. осуждать

осуждать, осудить (вн.) 1. (приговаривать) దోషి అని తీర్పు చెప్పు 2. (порицать) ఖండించు, చీకొట్టు, అభిశంసించు 3. перен. (на вн.; обречать) (క్రి) గురి చేయు

осуждение с 1. (признание виновности) దోషి అని తీర్పు చెప్పడం, దోష నిరూపణ 2. (порицание) ఖండన, అభిశంసన, దూషణ

осуждённый *м* ఖైదీ, నేరస్తుడు

осыпаться *сов.* చిక్కిపోవు; он ~лся అతను చిక్కిపోయాడు, అతనికి చప్పడవడలు పడిపోయాయి, అతని ముఖం పిక్కుపోయింది

осуш[а]ть, осушить *(вн.)* నీరు తీసిపోవు, ఎండగట్టు
◇ ~ить стакáн తాగేసి గ్లాసును ఖాళీ చేయు

осушение *с* అరబెట్టడం, అరగట్టడం; ~ болот విత్తడి నేలలు అరగట్టడం (అరబెట్టడం)

осушить *сов. см.* осушать

осуществимость *ж* సాధ్యత, శక్యత

осуществимый సాధ్యమైన, శక్యమైన

осуществить(ся) *сов. см.* осуществлять(ся)

осуществление *с* ఆచరణలో పెట్టడం, నెరవేర్చడం, అమలుపరచడం, సాధించడం

осуществлять, осуществить *(вн.)* ఆచరణలో (అమల్లో) పెట్టు, అమలు పరచు (జరుపు), నెరవేర్చు, సాధించు; ~ программу космических исследований అంతరిక్ష పరిశోధన కార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెట్టు (అమలు పరచు); ~ постановление пьёсы నాటక దర్శకత్వం నిర్వహించు

осуществля[т]ся, осуществиться అమలులోకి వచ్చు, నిజమగు, సాధింపబడు; мечты ~ются కలలు నిజమవుతాయి

осчастливить *сов. (вн.)* ఆనందాన్ని (సుఖాన్ని) కలిగించు; ~ своим присутствием దర్శనమిచ్చు, వేంచేయు

осыпать *сов. см.* осыпать

осыпать, осыпать *(вн. тв.)* 1. చల్లు, జల్లు; (మీద) కురిపించు; ~ цветами పుష్పాలతో ముంచెత్తు, పువ్వులు చల్లు 2. *перен.* (మీద) కురిపించు, గుప్పించు; ~ когó-л. насмёшками ఒకరిపై వేళాకోళాలు కురిపించు (గుప్పించు); ~ когó-л. подарками ఒకరిని బహుమతులతో ముంచుచేయు, ఒకరికి కనకాభిషేకం చేయు; ~ когó-л. ударами ఒకరిమీద దెబ్బలు కురిపించు (గుప్పించు); ~ когó-л. упрёками ఒకరిపై నిందారోపణలు కురిపించు

осыпаться *сов. см.* осыпаться

осыпаться, осыпаться 1. (обваливаться) పొడిపొడిగా రాలు, ఊడిపోవు 2. (опадать — о листьях) రాలిపోవు

ось *ж* 1. అక్షం; земная ~ భూ అక్షం 2. (колеса) ఇరుసు

осязаемый 1. (воспринимаемый осязанием) స్పర్శవేద్యమైన, స్పర్శజ్ఞేయమైన 2. (ощутимый, заметный) గమనీయమైన, ప్రత్యక్షమైన

осязáни||е *с* తాకుట, స్పర్శ; орган ~я స్పర్శేంద్రియం
осязáтельны||й 1. *анат.* స్పర్శేంద్రియ 2. (ощу-

ОСУ — ОТБ

О

тимый, заметный) గణనీయమైన, స్పష్టమైన; ~е результаты స్పష్టమైన ఫలితాలు

осязать *несов. (вн.)* 1. స్పర్శద్వారా (గ్రహించు, స్పృశించి తెలుసుకొను 2. *перен.* గమనించు, ప్రత్యక్షంగా చూచు от, ото предлог (*рđ.*) 1. (при указании на исходную точку) కు; 100 километров от Москвы మాస్కోకు 100 కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్న; отплы- вать от берега బయల్దేరు (*о пароходе*); ఈదుకుంటూ వెళ్లు (*о пловце*); от рубля и выше ఒక రూబల్ కు పై చిలుకు 2. (при указании на источник): сын от первого брака మొదటి భార్య (భర్త) ద్వారా కలిగిన కొడుకు; узнавать от когó-л. ఒకరినుంచి తెలుసుకొను; письмó от сестры సోదరి [దగ్గరనుంచి వచ్చిన] ఉత్తరం 3. (указывает на связь): завísеть от когó-л. ఒకరిమీద ఆధారపడు; संबóдный от долгóв అప్పులు లేని, రుణ విముక్తి అయిన 4. (при указании на принадлежность) передаётся косв. *ф. суц.:* ручка от чемодáна సూట్ కేసు హండిల్, పెట్టె హండిల్; ключ от комнаты గది తాళం చెవి; крышка от чайника టీపాత్ర మూత 5. (*против*): срдество от головнóй bóли తలనొప్పి మందు, తలనొప్పికి చిట్కా; срдество от комарóв దోమల సంహారిణి (మందు); защита от врагá శత్రువునుంచి రక్షణ 6. (при указании причины) తో; дрожать от страха భయంతో వణకు (గజగజలాడు); устáть от черó-л. దేనితోనైనా విసుగు చెందు 7. (при противопоставлении, сравнении) తో... నుంచి (కు); отличáться от другóх чéм-л. దేనితోనైనా ఇతరులకు భిన్నంగా వుండు 8. (при обозначении даты): приказ от первого февралá ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన జారీచేసిన ఆజ్ఞ 9. (при обозначении времени) నుంచి; от 9 до 3 часóв ఉదయం 9 గంటలనుంచి మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు 10. (при обозначении направления) కి; на север от гóрода నగరానికి ఉత్తరాన; налёво от меня నా ఎడమ వైపున ◇ время от времени అప్పుడప్పుడు; дéнь ото днóя రోజు రోజుకు; от моего имени నా తరపున; писáть от руки చేతిరాత; от силы мóа అయితే

отáпливать, отопить *(вн.)* వేడిపరచు, వెచ్చపరచు, వెచ్చచేయు

отáра *ж* [గ్రౌరె] మంద

отбáвить *сов. см.* отбавлять

отбавля[т]ь, отбавить *(вн., рđ.)* కొంచెం ఒక పోయ (పారబోయు), తగ్గించు (отливать, отсыпáть);

ОТБ — ОТВ

కొంచెం (కొంత) తీసివేయు, తగ్గించు (отделять, убавляя); отбавить сахару చక్కెర కొంచెం తీసివేయు
◇ хоть ~ñ разг. బోలెడు, కొల్లలుగా

отбегать, отбежать పరుగెత్తు; ~ в сторону పక్కకు పరుగెత్తు; ~ на несколько шагов కొన్ని అడుగులు దూరంగా (వెనక్కి) పరుగెత్తు

отбежать сов. с.м. отбегать

отбеливать, отбелить (вн.) [బట్టలు] తెలుపు చేయు

отбелить сов. с.м. отбеливать

отбивать, отбить (вн.) 1. (откалывать) ముక్క కొట్టు 2. (отражать) తిప్పికొట్టు; ~ атаку దాడిని తిప్పికొట్టు; ~ мяч బంతిని తిప్పికొట్టు 3. (отнимать силой) పునరాక్రమించు, తిరిగి పట్టుకొను; ~ плённых ఖైదీలను విముక్తి చేయు 4. разг. (привлекать к себе) [తన దగ్గరకు (వంకకు)] ఆకర్షించుకొను; ~ клиентов కొనుగోలుదారులను తన వైపుకు తిప్పుకొను 5. разг. (уничтожать) పోయేలా చేయు; ~ запяк పోయేట్టు చేయు; ~ аппетит ఆకలి చంపివేయు; ~ охоту к чему-л. దేనికైనా ఆలవాటు పోయేలా చేయు ◇ ~ такт తాళం వేయు

отбиваться, отбиться 1. (откалываться) బద్దలుగు, ఊడిపోవు 2. (защищаться) దెబ్బ[లు] తిప్పికొట్టు; ~ от противника శత్రువును ఎదుర్కొని నిలబడు; он отбивался руками и ногами తన కాళ్లతో చేతులతో కొట్టుడు 3. (от рд.; отставать) (కి, కంటే) వెనకబడు ◇ ~ от рук разг. అదుపు తప్పిపోవు

отбивная ж చాప్స్టీక్

отбирать, отобрать (вн.) 1. (отнимать) లాక్కొను, కాజేయు; స్వాధీనం చేసుకొను (конфисковать) 2. (выбирать) ఎంచుకొను, ఎంపిక చేయు (చేసుకొను)

отбить(ся) сов. с.м. отбивать(ся)

отблагодарить сов. (вн.; вознаградить) తన కృతజ్ఞత వెల్లడించుకొను

отблеск м కాంతి (ఉజ్వల) ప్రతిబింబం

отброс м ఎంపిక; естественный ~ биол. ప్రాకృతిక వరణం

отборный 1. మేలి, శ్రేష్ఠమైన; ~ое зерно మేలి (శ్రేష్ఠమైన) ధాన్యం గింజలు; ~ые войска ఉజ్వలమైన (ఉద్దండ) పైనిక దళాలు 2. разг. (неприличный) అశ్లీల; ~ая брань బండబూతులు, కారు తిట్లు

отбрасывать, отбросить (вн.) 1. పారవేయు, విసిరివేయు; ~ в сторону పక్కకు నెట్టు; ~ назад వెనక్కు

కొట్టు, వెనక్కి నెట్టు 2. перен. (отвергать) వదలుకొను; ~ мысль ఆలోచన వదులుకొను 3. перен. (неприятеля) తిప్పివేయు, తిప్పికొట్టు

отбросить сов. с.м. отбрасывать

отброс||ы мн. తుక్కు, రద్దు, చెత్త; ведро для ~ов చెత్త డబ్బా ◇ ~ы общества సమాజంలోని భ్రష్టులు

отбывать, отбыть 1. (уезжать) వెళ్లిపోవు, బయలుదేరు, బయలుదేరి వెళ్లు; ~ в Москву మాస్కోకు బయలుదేరు 2. (вн.): ~ наказание శిక్ష కాలం గడుపు; ~ срок తన శిక్ష కాలంగడుపు

отбытие с 1. (отъезд) పోక 2.: ~ наказания శిక్ష కాలం గడుపు

отбыть сов. с.м. отбывать

отвага ж ధైర్యం, సాహసం, పరాక్రమం

отважи||ваться, отважиться (на вн. или инф.) తెగించు, సాహసించు, ధైర్యం చేయు; он ~лся спросить అడగడానికి ధైర్యం చేశాడు

отважиться сов. с.м. отваживаться

отважно нареч. సాహసోపేతంగా

отважный సాహసోపేతమైన, ధైర్యంగల, నిర్భయుడైన; ~ человек నిర్భయుడు, నిర్భీకుడు

отваливаться, отвалиться విడిపోవు, ఊడిపోవు, రాలిపోవు

отвалиться сов. с.м. отваливаться

отвар м కషాయం, డిశ్‌షన్; рисовый ~ గంజి

отваривать, отварить (вн.) ఉడుకు, ఉడకబెట్టు; ~ рис బియ్యం ఉడకబెట్టు

отварить сов. с.м. отваривать

отварной ఉడకబెట్టిన, ఉడికిన

отведать сов. с.м. отведывать

отведывать, отведать (вн., рд.; пробовать) కొంచెం తిను, రుచి (చవి) చూచు

отвезти сов. с.м. отвозить

отвергать, отвергнуть (вн.) తోసిపుచ్చు, నిరాకరించు, తిరస్కరించు

отвергнуть сов. с.м. отвергать

отвердевать, отвердеть గట్టిపడు, ఘనీభవించు

отверделый ఘనీభూతమైన, గట్టిపడిన

отвердеть сов. с.м. отвердевать

отверженный 1. వెలివేయబడిన, భ్రష్టుడైన 2. в знач. сущ. м వెలివేయబడినవాడు, భ్రష్టుడు

отвернуть(ся) сов. с.м. отвертывать(ся) и отворачивать(ся)

отверстие с రంధ్రం, కన్నం

отвертеться *сов. разг. (от рд.; отделаться)* బయటపడు, తప్పించుకొను

отвёртка *ж* (స్క్రూ డ్రైవరు, టర్న్ స్క్రూ)
 отвёртывать, отвернуть (*вн.*) 1. (*отвинчивать*) విడదీయు, ఊడదీయు 2. (*поворачивая, открывать*) తిప్ప; ~ кран కుళాయి తిప్ప 3. (*отгибать*) మడుచు, మడతపెట్టు 4. (*повёртывать в сторону*) పక్కకు తిప్ప; ~ лицо ముఖం పక్కకు తిప్ప

отвёртываться, отвернуться 1. (*отвинчиваться*) విడదీయబడు, ఊడదీయబడు 2. (*поворачиваясь, открываться*) తిప్పబడు, ఊడదీయబడు 3. (*поворачиваться в сторону*) పెడముఖం పెట్టు; он отвернулся аతను పెడముఖం పెట్టాడు 4. *перен. (от рд.)* (నుంచి) పెడమొగమగు

отвёс *м* 1. *тех.* అంబగుండు; по ~у అంబగుండు బట్టి ((ప్రకారం) 2. (*склон*) ఏటవాలు

отвёсить *сов. см.* отвешивать

отвёсный *ни* లూరుగా వున్న, నిల్చున్న

отвести *сов. см.* отводить

ответ *м* 1. సమాధానం, జవాబు, ప్రత్యుత్తరం; ждём вашего ~а మీ జవాబు కోసం ఎదురు చూస్తున్నాం 2. (*отклик*) ప్రతిస్పందన; ప్రతికారం (*на действие*) 3. (*ответственность*) బాధ్యత; держать ~ перед кем-л. ఒకరికి జవాబుదారుగా వుండు; призывать кого-л. к ~у ఒకరిమీద చర్య తీసుకొను; он в ~е за неё ఆమె బాధ్యత అతనిది ◇ в ~ на что-л. దేనికైనా జవాబుగా, దేనికైనా బదులుగా

ответиться *сов. см.* отвечать

ответление *с* 1. (*отросток*) కొమ్మ 2. (*дороги, реки и т. п.*) పారు

отвляяться, ответить *паяуగా* విడివడు

ответить *сов. 1. см.* отвечать 1, 2; 2. (*за вн.; понести наказание*) (కోసం) శిక్షింపబడు; (కి) బదులు చెప్పి వుండు; ты мне головной ответишь за это ఇందుకు నువ్వు నీ (సాక్షాత్తో బదులు చెప్పి వుంటుంది

ответный *ни* బదులు, ప్రతి; ~ое чужество ఒకరి ప్రేమకి ప్రతిస్పందన; ~ые меры ప్రతి ((ప్రతికార) చర్యలు

ответственность *ж* బాధ్యత; брать на себя ~ь తనపైన బాధ్యత వేసుకొను; возлагать ~ь на кого-л. ఒకరిమీద బాధ్యత వుంచు; нести ~ь за что-л. దేనికైనా బాధ్యత వహించు, ఏదైనా బాధ్యతను నిర్వహించు; привлекать к ~и за что-л. ఒకరిని దేనికైనా బాధ్యునిగా చేయు; снимать с себя ~ь బాధ్యత వదలించుకొను, బాధ్యతనుంచి బయటపడు

ОТВ — ОТВ

О

ответственный *ни* 1. (*важный*) ప్రధాన, కీలకమైన; ~ый момент కీలకమైన తరుణం; ~ая должность బాధ్యతాయుతమైన పదవి; ~ая задача ప్రధాన కర్తవ్యం 2. (*несущий ответственность*): ~ый редактор ప్రధాన సంపాదకుడు; ~ые лица ప్రముఖులు; считать кого-л. ~ым за что-л. ఒకరిని దేనికైనా బాధ్యునిగా పరిగణించు

ответчик *м юр.* ప్రతివాది

отвечать, ответить 1. జవాబు చెప్ప, సమాధానం ఇచ్చు (చెప్ప); ~ на вопрос ప్రశ్నకు జవాబు చెప్ప; он не ответил аతను పలకలేదు 2. (*отзываться*) పలుకు; ~ на чье-л. чужество ఒకరి ప్రేమకి ప్రతిస్పందించు 3. *тк. несов. (за вн.; нести ответственность)* బాధ్యత వహించు; ~ за работу తన పనికి తను జవాబుదారి వహించు 4. *тк. несов. (от.; соотвествовать)* (కు) అనుగుణంగా వుండు

отвешивать, отвесить (*вн., рд.*) తూచి ఇచ్చు ◇ ~ поклон *వంగి నమస్కరించు*

отвильивать, отвильнуть *разг. (от рд.)* (నుంచి) తప్పించుకొను, బుకాయించు; ~ от работы పనినుంచి తప్పించుకొను, పనిచేయకుండా తప్పించుకొను

отвильнуть *сов. см.* отвильивать

отвинтить(ся) *сов. см.* отвинчивать(ся)

отвинчивать, отвинтить (*вн.*) ఊడదీప్ప, (స్క్రూ) ఊడదీయు

отвинчиваться, отвинтиться ఊడదీపుబడు, ఊడదీయబడు

отвисать, отвиснуть వేలాడిపోవు; щёки отвисли చప్పిదనడలు పడిపోయాయి

отвиснуть *сов. см.* отвисать

отвлекать, отвлечь (*вн.*) పక్కకు మళ్లించు; ~ от работы పనినుంచి పక్కకు మళ్లించు; ~ чье-л. внимание ఒకరి దృష్టిని పక్కకు మళ్లించు

отвлекаться, отвлечься (*от рд.*) 1. (నుంచి) పక్కకు మళ్లు 2. (*абстрагироваться*) అనిర్దిష్టీకరించు, సాధారణీకరించు

отвлечении *с* మళ్లించు; для ~я внимания దృష్టిని మళ్లించడానికి

отвлечённый *ни* అనిర్దిష్టమైన; ~ая идея అనిర్దిష్టమైన భావం ◇ ~ое число *мат.* అనిర్దిష్ట సంఖ్య (అంకె)

отвлечь(ся) *сов. см.* отвлекать(ся)

отвод *м* 1. ఆక్షేపణ, నాలు; ~ кандидатуры

అభ్యర్థిత్వానికి అభ్యంతరం చెప్ప, ఒకరి అభ్యర్థిత్వాన్ని సవాలు చేయు 2. (напр. участка) కేటాయింపు 3. (войск) ఉపసంహారం 4. (ответвление) వంపు 5. (боды) మళ్ళింపు ◇ для ~а глаз разг. కళ్ళలో దుమ్ము కొట్టు, కళ్ళ నీళ్ళ తుడుచు

отводить, отвести (вн.) 1. (оставлять) తీసుకు వెళ్ళ, నడిపించుకువెళ్ళ; ~ ког-л. домогй ఒకరిని ఇంటికి తీసుకువెళ్ళ 2. (войска) ఉపసంహరించు 3. (направлять в другую сторону) మళ్ళించు; ~ взгляд చూపు మళ్ళించు; ~ воду నీళ్ళ మళ్ళించు; ~ рýку చేతిని పక్కకు తోసివేయు; ~ удар దెబ్బ తప్పించు 4. (отклонять): ~ кандидатуру అభ్యర్థిత్వాన్ని సవాలు చేయు; ~ обвинение నిందారోపణ సరికాదని రుజువు చేయు; ~ от себя подозрение నిలాపనింద సరికాదని నిరూపించుకొను 5. (давать) కేటాయించు; ~ учáсток స్థలం కేటాయించు ◇ ~ беду దురదృష్టాన్ని నివారించు; ~ кому-л. глаза ఒకరి కళ్ళలో దుమ్ము కొట్టు

отводной: ~ канал పైడు (నంబు) కాలువ

отвоев|ть сов. 1. с.м. отвоевывать 2. разг. (кончить воевать) యుద్ధం అంతం చేయు, పోరాటం ముగించు 3. (провоевать какое-то время) యుద్ధంలో గడుపు, పోరాడుతూ వచ్చు; они ~ли три года వారు మూడు ఏళ్ళపాటు యుద్ధంలో గడిపారు, వాళ్ళ మూడేళ్ళ పాటు పోరాడుతూ వచ్చారు

отвоевывать, отвоев|ть (вн.) 1. పునరాక్రమించు కొను, తిరిగి స్వాధీనం చేసుకొను 2. перен. పోరాడి సాధించు

отвози|ть, отвезти (вн.) తీసుకువెళ్ళ; ~ куда-л. ఎక్కడికైనా తీసుకెళ్ళ; ~ к кому-л. ఒకరి దగ్గరికి తీసుకెళ్ళ

отворачивать, отвернуть (вн.) 1. (отгибать) తిప్పు 2. (поворачивать в сторону) ముఖం పక్కకు తిప్పుకొను, పెడముఖం పెట్టు

отворачиваться, отвернуться 1. (отгибаться) తిప్పబడు 2. (поворачиваться в другую сторону) ముఖం పక్కకు తిప్పుకొను, పెడముఖం పెట్టు

отвори|ть(ся) сов. с.м. отворять(ся)

отворот м మడత

отворять, отворить (вн.) తెరుచు[కొను], తీయు отвори|ться, отвориться తెరుచుకొను; дверь не ~ется తలుపు తెరుచుకోవడం (రావడం) లేదు

отвратительный అసహ్యకరమైన, ఏహ్యమైన, జగుప్సా కరమైన

отвратить сов. с.м. отвращать

отвращ|ть, отвратить (вн.) అసహ్యం (ఏహ్యభావం, జగుప్స) కలిగించు; ~ беду దురదృష్టం (సమాదం) నివారించు

отвращение с అసహ్యం, ఏహ్యభావం, రోత; питать ~ (పట్ల) అసహ్యం (ఏహ్యభావం, రోత) కలిగివుండు; вызывать ~ అసహ్యం (జగుప్స, రోత) కలిగించు

отвык|ать, отвыкнуть (от рд.) 1. (инф.) అలవాటును తప్పించుకొను, అలవాటునుంచి బయటపడు; ~ курить (от курения) సిగరెట్లు కాల్చే అలవాటునుంచి బయటపడు 2. (забывать) మరచిపోవు; ~ от дома ఇంటిని మరచిపోవు

отвыкнуть сов. с.м. отвык|ать

отвяз|ать(ся) сов. с.м. отвязывать(ся)

отвязывать, отвяз|ать (вн.) విప్ప, విడదీయు, ఊడదీయు, కట్టు విప్ప

отвязываться, отвяз|аться 1. విడిపోవు, ఊడిపోవు; విడిపించుకొను (о собаке) 2. перен. разг. (от рд.; отделиться) వదలించుకొను 3. перен. разг. (от рд.; переставать надоедать) వదలివేయు; отвяз|ись от меня! నన్నదిరెమ్!

отгад|ать сов. с.м. отгадывать

отгадка ж (на загадку) [పాడుపు కథకు] సమాధానం

отгадывать, отгад|ать (вн.) సరియైన సమాధానం ఆలోచించు (చెప్ప) (загадку); పూర్తిచేయు (кроссворд)

отгиб|ать, отгнуть (вн.) 1. (распрямлять) నర్దు, సరిచేయు 2. (заворачивать) వెనక్కి మడతపెట్టు отглагольн|ый грам. క్రియా; ~ое существительное కృత్తు

отглад|ить сов. с.м. отглаживать

отглаживать, отглад|ить (вн.) ఇస్త్రీ చేయు

отгов|аривать, отговорить (вн.) [దేనినైనా చేయకుండా] నచ్చచెప్ప, వద్దని బోధించు, [దేన్నుంచైనా] బుద్ధి మళ్ళించు

отгов|ариваться, отговориться సాకు చెప్ప, మన్నించమని కోరు; ~ болезнью జబ్బుగా ఉందని సాకు చెప్ప

отговорить(ся) сов. с.м. отгов|аривать(ся)

отговор|ка ж మన్నింపు, సాకు; без ~ок! సాకులు చెప్పొద్దు!, సాకులు పనికి రావు!

отголо|сок м ప్రతిధ్వని

отгон|ять, отогнать (вн.) వెళ్ళగొట్టు, తోలు, తరిమివేయు

отгора|живать, отгородить (вн.) 1. [దడిపెట్టి] వేరుచేయు, అడ్డుగోడ పెట్టు 2. перен. తెలియకుండా పుంచు

отгора|живаться, отгородиться 1. (тв.) [దడి

పెట్టి] వేరుచేసుకొను 2. *перен.* (от *рд.*; *обособля- ться*) (నుంచి) ఏకాకి అగు, వేరుచేసుకొను

отгородить(ся) *сов. с.м.* отгораживать(ся)

отгружать, отгрузить (вн.) రవాణా చేయు

отгрузить *сов. с.м.* отгружать

отгрузка *ж* రవాణా

отгрызать, отгрызть (вн.) (ఒక ముక్కను) కొరికి వేయు

отгрызть *сов. с.м.* отгрызать

отдавать, отдать 1. (вн.; *возвращать*) తిరిగి ఇచ్చు, ఇప్పివేయు 2. (вн.; *сдавать*) ఇచ్చు; ~ *внаём* అద్దెకు ఇచ్చు; ~ *в починку* మరమ్మత్తుకు ఇచ్చు 3. (вн.; *посвящать, жертвовать*) అర్పించు, వెచ్చించు; ~ *жизнь* ప్రాణం అర్పించు (ఒడ్డు, ధారపోయు), ప్రాణాన్ని వెచ్చించు; ~ *силы* సర్వశక్తులనూ ఒడ్డు 4. *т.к.* *несов. разг. (т.в.; иметь привкус)* వాసన కొట్టు $\diamond$ ~ *визит* సందర్శించు; ~ *должное* నివాళులు అర్పించు; ~ *зámуж* పెళ్ళిచేయు; ~ *в учение* స్కూలుకు పంపించు, వృత్తి నేర్పుకోవడానికి పంపు; *не ~ себе отчёта* తను గ్రహించకపోవు, తను అర్థంచేసుకోకపోవు

отдаваться, отдаться 1. (от.; *посвящать себе*) (కు) తనను తాను అర్పించుకొను; *целиком ~ музыке* సంగీతానికి తన జీవితం అర్పించుకొను (అంకితం చేసుకొను); *он целиком отдаётся работе* అతను సేవాత్మరుడు 2. (*раздаваться*) ప్రతిధ్వించు

отдавить *сов. с.м.* отдавливать

отдавливать, отдавить (вн.) నొక్కు, తొక్కు; ~ *комү-л. ногү* ఒకరి కాలు తొక్కు

отдалені||*е с:* *в ~и* అవతల, దూరంగా; *держáть в ~и* దూరంగా పెట్టు; *держáться в ~и* దూరంగా వుండు

отдалённость *ж* దూరం, మారుమూల

отдалён||*ый* 1. (*далёкий*) మారుమూల, దూరంగా వున్న (*о расстоянии*); సుదూర (*о времени*); ~*ый район* మారుమూల ప్రాంతం; ~*ое б́удущее* సుదూర భవిష్యత్తు 2. *перен. (слабый)* దూరపు; ~*ое сходство* దూరపు పోలిక

отдалить(ся) *сов. с.м.* отдалять(ся)

отдалять, отдалить (вн.) 1. (*на более поздний срок*) వాయిదా వేయు 2. (*вызывать отчуждение*) దూరం (ప్రవాణ్ముఖి) చేసుకొను

отдаляться, отдалиться (от *рд.*) 1. (*на какое-л. расстояние*) నుంచి వెళ్లిపోవు 2. *перен.* నుంచి వైదొలగు 3. (*переставать общаться*) దూరంచేసుకొను

отдáть *сов. с.м.* отдавать 1 — 3

ОТГ — ОТД

О

отдáться *сов. с.м.* отдаваться

отдáч||*а ж* (*возвращение*) తిరిగి ఇవ్వడం; ~*а дол- га* అప్పు తీర్చడం, బాకీ చెల్లుపెట్టడం; *без ~и* తిరిగి ఇవ్వకుండా

отдél м 1. (*в учреждении и т. п.*) విభాగం, శాఖ; ~ *заказов* సరకుల కోసం ఆర్డర్లు తీసుకునే డిపార్టుమెంటు; ~ *ка́дров* సిబ్బంది సంబంధమైన విభాగం 2. (*раздел*) భాగం

отдélать(ся) *сов. с.м.* отдéлывать(ся)

отделéние с 1. (*действие*) వేరుచేయడం, విడదీయడం, విడిపోవడం 2. (*часть учреждения*) విభాగం, శాఖ, ప్రాంత 3. (*концерта и т. п.*) భాగం 4. *воен.* దళం 5. (*в шкафу и т. п.*) భాగం

отделить(ся) *сов. с.м.* отдéлять(ся)

отдélка *ж* అలంకారం; *меховáя* ~ బొచ్చు [అలంకారం]; *вну́тренняя* ~ *помещений* ఇంట్లో దిద్దుబాట్లు

отдéлывать, отдéлать (вн.) 1. (*окончательно обрабатывать*) తయారుచేయు, తీర్చిదిద్దు 2. (*укра- шать*) అలంకరించు

отдéлываться, отдéлаться 1. (от *рд.*; *избав- ляться*) వదలించుకొను; ~ *от кого-л.* ఒకరిని వదలించుకొను; ~ *от мы́сли* ఆలోచనను వదలించుకొను (త్రోసి వేయు) 2. (*т.в.; ограничиваться*) తప్పించు[కొను], దాట వేయు; *отдéлаться о́бщими ф́разами* సాదా మాటలు చెప్పి అసలు విషయాన్ని తప్పించు; ~ *отговóрками* సాకులు చెప్పు $\diamond$ ~ *испýгом* భయం కలిగినా తేలికగా బయటపడు; *дéшево* ~ తేలికగా దాటిపోవు; *сча́стливо* ~ అదృష్టం కొద్దీ బయటపడు (దాటిపోవు)

отдéльно *нареч.* విడిగా, ప్రత్యేకంగా

отдéльно||*ь ж:* *в ~и* ప్రత్యేకంగా, విడిగా; *ка́ж- ды́й в ~и* ప్రతి ఒకరూ విడిగా

отдéльн||*ый* 1. వ్యక్తి, విడి; ~*ая ли́чность* వ్యక్తి 2. (*обособленный*) విడి; ~*ая кварти́ра* విడి వాటా, ప్రత్యేక ఫ్లాటు 3. (*единичный*) ఒక్కొక్క; ~*ый слý- чай* ఒక్కొక్క సందర్భం

отдéлять, отдéлить (вн.) 1. వేరుచేయు, విడదీయు; ~ *желто́к* *от белка́* తెల్లసొనని పచ్చసొననుంచి విడదీయు; ~ *це́рковь* *от госуда́рства* చర్చిని రాజ్యంనుంచి వేరుచేయు 2. (*ограничивать*) వెలిగి (విడంగా) వుంచు, వేరుచేయు

отдéляться, отдéлиться (от *рд.*; *обособляться*) వేరుపోవు, విడదీయబడు, వేరుచేసుకొను

ОТД — ОТК

отдѣргивать, отдѣрнуть (вн.) చలుకున వెనక్కి
కొక్కును, తటాలున వెనక్కి తీసుకొను

отдѣрнуть сов. см. отдѣргивать

отдирать, отодрать (вн.) పీకివేయు

отдохнуть сов. см. отдыхать

отдых м విశ్రాంతి, విరామం; без ~а విశ్రాంతి (విరామం) లేకుండా; дом ~а విశ్రాంతి గృహం

отдыхать, отдохнуть విశ్రాంతి తీసుకొను, విశ్రమించు

отдыхающий м విశ్రాంతి గృహవాసి

отдыхаться сов. ఊపిరి కూడదీసుకొను

отѣк м ఉబ్బు, వాపు, నీరుపట్టడం

отека́ть, оте́чь ఉబ్బు, ఉబ్బిపోవు, వాచు, వాచిపోవు

отелиться сов. см. телиться

отель м హోటల్

оте́ц м తండ్రి, నాన్న

отеческий పైతృక, పితృ నవాజమైన, పితృ; ~ая
забота పితృ నవాజమైన శ్రద్ధ

отечественный మాతృ (పితృ) దేశ, పితృభూమి,
దేశీయ, స్వదేశ; ~ая промышленность స్వదేశ పరిశ్ర
మలు; ~ые товары దేశీయ వస్తువులు ◇ Великая
Отечественная война దేశభక్తియుత మహా యుద్ధం

отечество с మాతృ (పితృ) దేశం, మాతృ (పితృ),
జన్మ) భూమి

оте́чь сов. см. отека́ть

отжа́ть сов. см. отжима́ть

отжива́ть, отжи́ть (устаревать) కాలదోషం పట్టు,
కాలం చెల్లు (చెల్లిపోవు), అరిగిపోవు ◇ отжи́ть свой
век నూకలు (నూరేళ్లు) నిండిపోవు

отжи́вший (устаревший) కాలదోషం పట్టిన, కాలం
చెల్లిపోయిన

отжима́ть, отжа́ть (вн.) పిడుచు; ~ бельё
బట్టలు పిడుచు; ~ сок జ్యూస్ పిడుచు

отжи́ть сов. см. отжива́ть

отзвук м 1. (эхо) మారుమ్రోత, ప్రతిధ్వని 2. перен.
(ответное чувство) ప్రతిస్పందన 3. перен. (отраже-
ние чего-л.) ప్రతిధ్వని

отзвуча́ть сов. మోగడం ఆగు (అగిపోవు); как
только ~л оркестр వాయిద్యం పూర్తికాగానే;
как только ~ла пѣсня గీతాలాపన ముగియగానే

отзыв м అభిప్రాయం; дава́ть хоро́ший ~ о ком-л.
ఒకరిని గురించి మంచి అభిప్రాయం వెల్లెబుచ్చు

отзыва́ть, отзы́вать (вн.) 1. (заставлять по-

дойти) [వక్కు] రమ్మను (పిలుచు) 2. (вызывать
обратно) ఉపనంపించు

отзыва́ться, отзы́ваться 1. (отвечать на зов)
(కు) బదులు పలుకు 2. (на пр.; отражаться,
влиять) ప్రభావితం చేయు, (మీద) ప్రభావం కలిగించు
3. (о пр.; высказывать своё мнение) (గురించి)
తన అభిప్రాయం చెప్పు (వెల్లెబుచ్చు, ప్రకటించు)

отзывчивость ж 1. (восприимчивость) (కు)
ప్రతిస్పందించే మనస్సు (ప్రృథమం) 2. (готовность
помочь) సహాయం చేసేందుకు సంసిద్ధత

отзывчивый సహాయం చేసేందుకు సంసిద్ధుడయ్యే,
సుకుమారుడైన, సున్నిత ప్రృథమం కలిగిన

отка́з м 1. (несогласие) నిరాకరణ, తిరస్కరణ,
అసమ్మతి; ~ от применения силы బలప్రయోగ విస
ర్జన; ~ от участия пошлొన నిరాకరించడం 2. (непри-
нятия) పరిత్యాగం, వదులుకోవడం; ~ от наследства
వారసత్వం వదులుకోవడం; ~ от своих прав స్వీయ
హక్కుల పరిత్యాగం 3. (отрицательный ответ) లేద
నడం, కాదనడం, అభ్యంతరం; отвеча́ть ~ом на прось-
бу అభ్యర్థనను నిరాకరించు ◇ до ~а అంచుల దాకా
[నింపు] (наполнять что-л.); క్రిక్కిరిసి పోవు (запол-
няться — о зале, вагоне и т. п.); рабóтать
без ~а నిర్బుష్టంగా (లోపరహితంగా) పనిచేయు

отка́з(ся) сов. см. отка́зывать(ся)

отка́зывать, отка́зать 1. (от.) (కి) నిరాకరించు,
కాదను, లేదను; ~ в вѣзе వీసా యివ్వ నిరాకరించు; ~ в
йске ఒకరి దానా కొట్టివేయు; ~ в помóщи సాయం
చేసేందుకు నిరాకరించు; не откажи́те в любóбности
దయచేసి 2. (о механизме) ఆగు, నిలిచిపోవు; тормóз
отка́зали బ్రేకులు పని చేయలేదు 3. уст. (вн. от.;
завещать) (కి) మరణశాసనం ద్వారా (మేరకు) ఇచ్చు,
వీలునామా ద్వారా అందజేయు ◇ ~ себѣ в чѣм-л. దేని
నైనా నిరాకరించుకొను; ~ от дóма [ఒకరిని] రానివ్వకపోవు,
[ఇంటికి] పిలవకపోవు; ему́ нельзѣя отка́зать в остро-
умии అతను చతురభాషి అనడంలో (అనడానికి) సందేహం
లేదు

отка́зываться, отка́заться 1. (от рд. или инф.)
నిరాకరించు, ఒప్పుకోకపోవు; ~ от поѣздки పర్యటించేందుకు
నిరాకరించు (ఒప్పుకోలేదు); он отка́зался сдѣлать это
ఇది చేయడానికి నిరాకరించాడు 2. (от рд.; отвергать,
не принимать) విసర్జించు, వదులుకొను; ~ от борóб
పోరాటం విసర్జించు (వదులుకొను); ~ от мы́сли అలోచ
నను వదులుకొను; ~ от наследства వారసత్వాన్ని నిరాక
రించు 3. (от рд.; отрекаться, не признавать)
వదులుకొను, పరిత్యజించు, కాదను; ~ от своих слов

తను చెప్పినది తానే ఒప్పుకోకపోవు ◇ не откажусь నాకు అభ్యంతరం లేదు; ~ служить (о вещах) చెడిపోవు

откалывать I, отколотъ (вн.) చెక్కివేయు, పగల గొట్టు; ~ кусок сахара ఒక చక్కెర ముక్క చెక్కివేయు (పగలగొట్టు)

откалывать II, отколотъ (вн.; приколотое) తీసివేయు

откалываться I, отколотъся (от рд.) ఊడిపోవు, విడిపోవు

откалываться II, отколотъся (о приколотом) ఊడిపోవు

откапывать, откопать (вн.) 1. తవ్వితీయు, పైకి తీయి 2. перен. разг. వెతికి కనుగొను

откармливать, откормить (вн.) మెక్కుబెట్టు, [బలి సేలా] తినిపించు

откатить(ся) сов. см. откатывать(ся)

откатывать, откатить (вн.) పక్కకు (వెనక్కు) దొర్లించు (తీసుకొను)

откатываться, откатиться పక్కకు (వెనక్కు) దొర్లు

откачать сов. см. откачивать

откачивать, откачать (вн.) పైకి పంపు చేయు, పైకి పంపివేయు ◇ ~ утопленника నీల మునిగినవానికి ఉచ్చాసోపాలు కల్పించు

откашливаться, откашляться గొంతు నవరించుకొను

откашляться сов. см. откашливаться

откидн[о]й[и] ఫోల్డింగు, మడత; ~е кресло ఫోల్డింగు (మడత) కుర్చీ (సీటు)

откидывать, откинуть (вн.) 1. (отбрасывать) పక్కకు (వెనక్కు) విసిరివేయు (పారవేయు) 2. (что-л. прикрепленное) వెనక్కి (పైకి) మడుచు (వంచు)

откидываться, откинуться వెనక్కి వాలు, జారగిలబడి కూర్చోను; ~ на спинку стула కుర్చీ వెనక్కి ఆనుకుని కూర్చోను

откинуть(ся) сов. см. откидывать(ся)

откладывать, отложить (вн.) 1. (в сторону) పక్కకు పెట్టు (ఉంచు, నెట్టు), అట్టే పెట్టు 2. (приберегать) దాచుకొను, పక్కకు పెట్టు 3. (отсрочивать) వాయిదా వేయు (వేసుకొను)

откладываться несов. (переноситься на другой срок) వాయిదా వేయబడు

откланиваться, откланяться уст. నెలపు తీసుకొను

откланяться сов. см. откланиваться

отклёивать, отклёить (вн.) తొలగించు, తీసివేయు

отклёиваться, отклёиться ఊడిపోవు

ОТК — ОТК

О

отклёить(ся) сов. см. отклёивать(ся)

отклик м 1. ప్రతిస్పందన; находить широкий ~ (మధ్య) విస్తృత ప్రతిస్పందన పొందు 2. (статья, отзыв) సమీక్ష, వ్యాఖ్య; ~и в печати పత్రికల్లో వ్యాఖ్యలు

откликаться, откликнуться 1. (отвечать на зов) (కు) బదులు పలుకు 2. (на вн.) ప్రతిస్పందించు; ~ на призыв పిలుపుకు ప్రతిస్పందించు

откликнуться сов. см. откликаться

отклонение с 1. వాలడం, ఒరగడం; ~ вправо కుడివైపుకు వాలడం; ~ влево ఎడమవైపుకు వాలడం 2. перен. పోకడ, వైదొలగడం, విచలనం; ~ от темы విషయంనుంచి వైదొలగడం (పక్కకు మళ్లడం) 3. (непринятие) తోసిపుచ్చడం; ~ предложения ప్రతిపాదన తోసిపుచ్చడం

отклонить(ся) сов. см. отклонять(ся)

отклонять, отклонить (вн.) 1. (в сторону) పక్కకు తిప్పు (కదలించు, మళ్లించు) 2. (отвергать) తోసిపుచ్చు; ~ чью-л. кандидатуру ఒకరి అభ్యర్థిత్వానికి అభ్యంతరం చెప్పు

отклоняться, отклониться 1. (о стрелке и т. п.) పక్కకు వాలు, ఒరుగు, కదులు 2. перен. (от рд.; отвлекаться) (నుంచి) వైదొలగు, విచలించు

отключать, отключить (вн.) ఆఫ్ చేయు, నిలిపివేయు (электричество); డిస్కనెక్ట్ చేయు (телефон)

отключить сов. см. отключать

отколотить сов. разг. (вн.) 1. (отделить) ఊడ గొట్టు 2. (избить) బాదు

отколотъ(ся) I, II сов. см. откалывать(ся) I, II откомандировать сов. см. откомандировывать откомандировывать, откомандировать (вн.)

[పనిమీద] పంపించు

откопать сов. см. откапывать

откорм м [బలిసేలా] మెక్కుబెట్టడం, మేసడం

откормить сов. см. откармливать

откормленный 1. బలిసిన, కొవ్వెక్కిన 2. (о человеке) బలిసిన

откос м ఏటవాలు ◇ пускать поезд под ~ రైలు పట్టాలనుంచి వైదొలగించు

открепить(ся) сов. см. откреплять(ся)

откреплять, открепить (вн.) 1. (отделять) తీసివేయు, తొలగించు 2. (снимать с учёта) నమోదు (రిజిస్ట్రేషన్) రద్దు చేయు

открепляться, открепиться 1. (отделяться)

ఊడదీయబడు, తొలగించబడు 2. (сниматься с учёта) నమోదు (రిజిస్ట్రేషన్) రద్దు చేసుకొను

откровение с ఏదో ఒక అంశం వ్యక్తమవడం, విదితమవడం, కనువిప్పు కలిగించడం

откровенничать несов. (с тв.) разг. మనస్సు విప్పి మాట్లాడు

откровенно нареч. 1. (чистосердечно) మొహమాటం లేకుండా, నిర్వోగమాటంగా 2. (явно, открыто) బాహాటంగా

откровенность ж నిర్వోగమాటం

откровенный 1. నిర్వోగమాటమైన; ~ое признание నిర్వోగమాటమైన ఒప్పకోలు 2. (нескрываемый) బాహాటమైన

открутить сов. см. откручивать

откручивать, открутить разг. (вн.; отвинчивать) తిప్పి ఊడదీయు

открыва́ть, откры́ть (вн.) 1. తెరుచు, తీయు; ~ глаза కళ్లు తెరుచుకొను; ~ замок తాళం తీయు; ~ окно కిటికీ తెరుచు; ~ рот వోరు విప్ప 2. (обнажать) దిగంబరం (వివస్త్రం) చేయు 3. (какое-л. новое учреждение) పెట్టు, ప్రారంభించు; ~ магазин అంగడి పెట్టు; ~ школу స్కూలు ప్రారంభించు 4. (начинать) ప్రారంభించు; ~ военные действия యుద్ధం ప్రారంభించు; ~ новую эру నూత్న శకాన్ని ప్రారంభించు; ~ собрание సభను ప్రారంభించు 5. (делать известным, обнаруживать) వెల్లడించు, తీసివేయు; ~ красоту мира ప్రపంచ సౌందర్యాన్ని వెల్లడించు; ~ тайну рвас్యాన్ని వెల్లడించు 6. (служить началом чего-л.) వేసుకొను; ~ дороге чему-л. దేనికైనా దారి వేసుకొను (సుగమం చేసుకొను) 7. (делать открытие) కనుగొను, కనిపెట్టు, అన్వేషించు ◇ ~ карты పేక ముక్కలు చూపు; ~ кран కుళాయి తిప్ప (తెరుచు)

открыва́ться, откры́ться 1. తెరుచుకొను, తీరుబడు; замок не ~ется తాళం తెరుచుకోవడం (రావడం) లేదు; окно не ~ется కిటికీ తెరుచుకోదు 2. (представлять взору) కనపడు 3. (становиться известным) వెల్లడి అగు 4. (об учреждении) ప్రారంభమగు, ప్రారంభించబడు; магазин открылся షాపు తెరవబడింది; открылась новая школа కొత్త స్కూలు ప్రారంభించబడింది 5. (начинаться) మొదలుపెట్టబడు, ప్రారంభించబడు, పట్టుకొను, రేగు; [у него открылась рвота అతనికి వాంతులు పట్టుకున్నాయి 6. (признаваться) మనస్సు

విప్పి చెప్పకొను ◇ у него открылась рана అతని గాయం రేగింది (పచ్చి చేసింది)

открытие с 1. (заседания, выставки) ప్రారంభం, ప్రారంభోత్సవం 2. (научное) కనుగొనడం, అన్వేషణ

открытка ж [పోస్టు]కార్డు

открыто нареч. 1. (искренне, откровенно) మోమోటం లేకుండా 2. (не скрывая) దాపరికం లేకుండా, బాహాటంగా, బహిరంగంగా

открыт||ый 1. తెరచి వున్న, తీసిన; ~ая дверь తీసిన (తెరచి వున్న) తలుపు; ~ое окно తెరచి వున్న కిటికీ 2. (без навеса, покрытия) ఆరుబయలు; ~ый бассейн ఆరుబయలు ఈతకొలను (స్విమ్మింగ్ పూల్) 3. (обнажённый) నగ్నమైన, దిగంబరమైన; с ~ой головой దిన తలతో 4. (доступный для всех) బహిరంగ; ~ое собрание బహిరంగ సభ 5. (искренний) నిష్కవలమైన, మోమోటం లేని 6. (явный, нескрываемый) బాహాటమైన ◇ ~ый слог грам. విస్తృతాక్షరం; ~ое голосование చేతులెత్తడం ద్వారా ఎన్నుకోవడం, బహిరంగ ఓటింగు; ~ое море విశాల సముద్రం; ~ое платье వదులు మెడ ద్రెస్సు; с ~ой душой హృదయ పూర్వకంగా; вопрос остаётся ~ым సమస్య అపరిష్కృతంగా వుండిపోతుంది (వదిలేయబడుతోంది)

откры́ть(ся) сов. см. открыва́ть(ся)

отку́да нареч. 1. вопр. ఎక్కడనుంచి; ~ вы? a) (родом) మీది ఏ వూరు? b) (из какой страны) మీరు ఎక్కడనుండి (ఏ దేశంనుంచి) వచ్చారు? మీది ఏ దేశం? ~ вы это узнали? దాన్ని గురించి ఎవరి ద్వారా తెలుసుకున్నారు? 2. относ.: страна, ~ он приехал అతను చెందిన దేశం, అతను ఏ దేశంనుంచి వచ్చాడో ఆ దేశం ◇ ~ ни возьмётся разг. హఠాత్తుగా, అకస్మికంగా

отку́да-либо нареч. ఎక్కడనుంచైనా

отку́да-нибудь нареч. см. отку́да-либо

отку́да-то нареч. ఎక్కడ నుంచి అయినా, ఎక్కడో ఒక చోటునుంచి

отку́поривать, отку́порить (вн.) బిరడా తీయు; ~ бутылку సీసా బిరడా తీయు

отку́порить сов. см. отку́поривать

отку́сить сов. см. отку́сывать

отку́сывать, отку́сить (вн.) [ఒక ముక్క] కొరుకు

отла́гательств||о с వాయిదా[లు]; дёло не терпит ~а పని వాయిదా వేయరానిది, వాయిదా వెయ్యరాని పని ఇది

отла́мывать, отломáть, отломить (вн.) [ఒక ముక్కను] విరగగొట్టు, బద్దలగొట్టు

отла́мываться, отломáться, отломиться [ఒక ముక్క] విరుగు, విరిగిపోవు

отлежать сов. (вн.) తిమ్మిరెక్కు, మొద్దుబారు

отлежаться сов. см. отлёживаться

отлёживаться, отлежаться разг. (отдыхать) పడుకుని విశ్రాంతి తీసుకొను

отлёт м ఎగిరిపోవడం (птицы); బయలుదేరడం (самолёта) ◇ дом стоит на ~е ఇల్లు ఒంటరిగా (విడిగా) వుంది; жить на ~е దూరంగా నివసించు

отлетать, отлететь 1. (улетать) ఎగిరిపోవు (о птице); బయలుదేరు (о самолёте) 2. (отскакивать) తిరిగి తిరిగి వచ్చు 3. разг. (отрываться) ఊడిపోవు

отлететь сов. см. отлетать

отлечь сов.: у негр отлегло от сердца అతనికి గుండె బరువు దించుకున్నట్లుంది

отлѣв I м 1. (సముద్రపు) పోటు 2. перен. తిరోగమనం, దిగజారుడు ధోరణి

отлѣв II м (отблеск, оттенок) చాయ

отливать I, отлить (вн.) 1. (рл.); выливать часть) పోయు 2. тех. పోతపోయు

отливать II несов. (тв.) రంగు (చాయ) కలుగు

отливка ж 1. (действие) పోతపోయడం 2. (изделие) పోతపోసిన వస్తువు

отлѣть сов. см. отливать I

отличать, отличить (вн.) 1. (различать) వింగడించు, భేదాన్ని గుర్తించు 2. (выделять наградой) (కి) విశిష్టతను కల్పించు

отличаться, отличаться 1. тк. несов. (от рл.; различаться) భిన్నంగా ఉండు 2. тк. несов. (тв.; характеризоваться) విశిష్టత కలిగివుండు 3. (тв.; выделяться) (తో) ప్రసిద్ధి పొందు

отличии|е с 1. (различие) [వి]భేదం, తేడా, వ్యత్యాసం 2. (отличительная черта) విశిష్టత, వైశిష్ట్యం 3. (награда, поощрение) పతకం, బిరుదు; диплом с ~ем మెరిట్ డిప్లొమా; знанки ~я హోదా (విశిష్టత) గుర్తులు ◇ в ~е от чегó-л. దేనికైనా భిన్నంగా
отличительный విశిష్టమైన; ~ признак విశిష్ట లక్షణం, విశిష్టత

отличить сов. см. отличать

отличиться сов. см. отличаться 3

отличник м 1. (учащийся) ప్రథమ (శ్రేణి విద్యార్థి) 2.: ~ производства శ్రేష్ఠమైన కార్మికుడు (ఉద్యోగి)

отлично нареч. 1. చాలా బాగా; ~ зная చాలా బాగా తెలియు 2. в знач. сказ.: мне здесь ~ ఇక్కడ నాకు చాలా బాగుంది 3. в знач. суц. с нескл. (отметка) ఫస్టు మార్కు; закончить школу на ~ ఫస్టు మార్కులతో స్కూలు చదువు పూర్తిచేయు

ОТЛ — ОТМ

O

отличный 1. (от рл.; отличающийся) (కి) భిన్నంగా వున్న, (నుంచి) విభేదిస్తున్న 2. (превосходный) శ్రేష్ఠమైన, అద్భుతమైన

отлогий ఏటవాలుగా వున్న

отложить сов. см. откладывать

отломать(ся) сов. см. отламывать(ся)

отломить(ся) сов. см. отламывать(ся)

отлупить сов. см. лупить I

отлучаться, отлучиться బయటికి వెళ్ళవచ్చు; ~ на минутку ఒక నిమిషం వెళ్ళవచ్చు

отлучиться сов. см. отлучаться

отлучк|а ж గైరుహాజరు; быть в ~е హాజరుగా ఉండకపోవు, గైరుహాజరుగు

отлынивать несов. разг. (от рл.) తప్పించుకొను, ఎగ్గొట్టు; ~ от работы పని తప్పించుకొను (ఎగ్గొట్టు)

отмалчиваться, отмолчаться మౌనంగా వుండు, నోరు విప్పకపోవు, మూగనోము పట్టు

отмахиваться, отмахнуться (от рл.) 1. (отгонять) తోలు 2. перен. разг. తోసిపుచ్చు

отмахнуться сов. см. отмахиваться

отмежеваться сов. см. отмежевываться

отмежеываться, отмежеваться (от рл.; обособляться) (నుంచి) వేరుచేసుకొను

отмель ж మెరక, మేట, పైకతం; песчаная ~ ఇసుక మెరక (మేట)

отмена ж రద్దు; ~ закона శాసనం రద్దు

отменить сов. см. отменять

отменный శ్రేష్ఠమైన

отменять, отменить (вн.) ఎత్తివేయు, రద్దు చేయు; ~ комендантский час కర్ఫ్యూ ఎత్తివేయు; ~ чьё-л. распоряжение ఒకరి ఆజ్ఞను రద్దు చేయు

отмереть сов. см. отмирать

отмеривать несов. см. отмерять

отмерить сов. см. отмерять

отмерять, отмерить (вн.) కొలుచు, కొలిచివేయు

отместі сов. см. отметать

отместк|а ж: в ~у разг. కసి (పగ) తీర్చుకొని

отметать, отместі (вн.) 1. ఊడ్చివేయు 2. перен. తోసిపుచ్చు

отметить(ся) сов. см. отмечать(ся)

отметка ж 1. (действие) గుర్తు పెట్టడం 2. (знак, метка) గుర్తు, మార్కు 3. (оценка знаний) మార్కు
отмечать, отметить (вн.) 1. (обозначать мет-

кой) గుర్తు పెట్టు 2. (делать запись) నమోదు చేయు 3. (обращать внимание) గమనించు 4. (указывать на что-л., упоминать) పేర్కొను, ప్రస్తావించు 5. (удоставлять похвалы) ప్రశంసించు 6. (прздно-вать) జరుపు; ~ годовщину వార్షికోత్సవం జరుపు
отмечаться, отмётиться రిజిస్టర్ (నమోదు) చేసుకొను, రాక పోకలు రిజిస్టర్ చేసుకొను

отмирать, умереть 1. నశించిపోవు, నిర్జీవమగు 2. перен. అవృశ్యమగు, దుర్లిపోవు

отмолчаться сов. см. отмалчиваться

отмораживать, отморозить (вн.) చలి[కి] దెబ్బ తిను; ~ руки చేతులు చలికి దెబ్బతిను

отморозенный члв[కి] దెబ్బతిన్న

отморозить сов. см. отмораживать

отмывать, отмыть (вн.) 1. (очищать) బాగా ఉడికించు, ఉడకబెట్టు, ఉడకవేయు, [తుడిచి] కడిగి శుభ్రం చేయు 2. (смыывать) ఉడికించి మురికి తొలగించు

отмываться, отмыться బాగా కడుక్కొను; ~то пятно не отмывается ఈ మరక పోదు

отмыться(ся) сов. см. отмывать(ся)

отмычка ж మారు తాళం, మాన్వర్డ్ కీ

отнэкиваться несов. разг. సాకులు చెప్పి తప్పించుకొను

отнести сов. см. относить

отнести́сь сов. см. относиться 1

отникелировать сов. см. никелировать

отнимать, отнять (вн.) 1. (отбирать) అవహరించు, కాజేయు, దోచుకొను 2. перен.: ~ время (ఒకరి) కాలాన్ని వ్యయం (వృథా) చేయు; ~ надежду у кого-л. ఒకరి ఆశ వమ్ముచేయు 3. (заставлять потратить): работа отняла у меня много сил ఈ పనికి నా శక్తి చాలా వ్యయమైంది (ఖర్చైంది); ~то отняло у него три часа దానికి మూడు గంటలు పట్టింది (ఖర్చైంది)

4. (ампутировать) కోసివేయు, ఖండించు 5. разг. (вычитать) తీసివేయు; отнять пять от десяти పదినుంచి ఐదు తీసివేయు ◇ ~ от груди చంటి బిడ్డని పాలు మానించు

отниматься, отняться పడిపోవు, పక్షవాతం వచ్చు (పాలబడు); у него отнялись ноги అతని కాళ్ళకి పక్షవాతం వచ్చింది, అతని కాళ్ళు పడిపోయాయి; у меня отнялся язы́к నాకు నోట మాట రాలేదు

относительно 1. нареч. ఒక మోస్తరుగా; ~ хорошо ఒక మోస్తరుగా; море было ~ спокойно సము

ద్రం కొంచెం ప్రశాంతంగా వుంది 2. предлог (rel) సంబంధించి, గురించి; теперь ~ этого плана ఇప్పుడు ఈ పథకానికి సంబంధించి

относительность ж సాపేక్షత ◇ теория ~ физ. సాపేక్షతా సిద్ధాంతం

относительный 1. సాపేక్షక[మైన]; ~ое понятие సాపేక్షకమైన భావం 2. грам. సంబంధబోధక; ~ое местоимение సంబంధబోధక సర్వనామం

относить, отнести (вн.) 1. (нести, доставить) తీసుకువెళ్ళు 2. (о ветре, течении) కొట్టుకుపోవు 3. (причислять) తలుచు; ~ти рукописи относятся к IX веку ఈ రాత్రవతులు 9వ శతాబ్దికి చెందినవిగా తలచబడుతున్నాయి 4. (на более поздний срок) వాయిదా వేయు

относиться, отнестись (к дт.) 1. చూచు, అనుకొను; ~ к кому-л. с недоверием ఒకరిని అవసమ్మకంతో చూచు; как вы относитесь к моему плану? నా పథకాన్ని గురించి మీరు ఏం అనుకుంటున్నాడు? 2. тк. несов. (иметь отношение) సంబంధం (నిమిత్తం) కలుగు; ~то к делу не относится ఇది విషయానికి సంబంధించినది కాదు, ఇది విషయాంతర ప్రసక్తి; ~то к тебе не относится మీకు దానితో ఏమీ సంబంధం (నిమిత్తం) లేదు 3. тк. несов. (принадлежать) చెందు, సంబంధించు; ~то здание относится к XIV веку ఈ భవనం 14వ శతాబ్దికి చెందినది (సంబంధించినది)

отношени|е с 1. వైఖరి; деловое ~е వ్యాపార వైఖరి; заботливое ~е к кому-л. ఒకరిపట్ల శ్రద్ధ చూపించడం; небрежное ~е к чему-л. దేనిపట్లనైనా నిర్లక్ష్యం 2. (связь, касательство) సంబంధం; иметь ~е к кому-л. ఒకరితో సంబంధం కలిగివుండు; одно к другому не имеет ~я దేని దారి దానిదే 3.: ~я мн. సంబంధాలు, వ్యవహారాలు; дружественные ~я మైత్రీ సంబంధాలు; общественные ~я సామాజిక వ్యవహారాలు; быть в хороших ~ях с кем-л. ఒకరితో మంచి సంబంధాలు కలిగివుండు 4. (документ) పత్రం, లేఖ ◇ в этом ~и ఈ విషయంలో, ఈ సందర్భంలో; во всех ~ях అన్ని విషయాలలో (విధాలా); по ~ю ко мне, в ~и меня నాపట్ల

отны́не нареч. ఇక ముందు

отню́д нареч. (обычно с отриц.): ~ не కానే (ఎంత మాత్రం, ఏ విధంగానూ) కాదు

отнять(ся) сов. см. отнимать(ся)

ото предлог см. от

отобра́жать, отобразить (вн.) చిత్రించు, వర్ణించు

отобра́жаться, отобразиться చిత్రింపబడు, వర్ణింపబడు

отображение с ప్రతిబింబం

отобразить(ся) сов. с.м. отображать(ся)

отобрать сов. с.м. отбирать

отовсюду нареч. అన్ని చోట్లనుంచీ, నలు మూలల నుంచి

отогнать сов. с.м. отгонять

отогнуть сов. с.м. отгибать

отогреть, отогреть (вн.) వెచ్చబరచు ◇ отогреть змею на своей груди పాముకి పాలు పోసి పెంచు

отогреваться, отогреться వెచ్చబరచుకొను

отогреть(ся) сов. с.м. отогревать(ся)

отодвигать, отодвинуть (вн.) 1. నెట్టు, అట్టే పెట్టు, తీయు; ~ задвигу గడియ తీయు 2. перен. разг. (отсрочивать) వాయిదా వేయు

отодвигаться, отодвинуться 1. [వెనక్కి (పక్కకు)] జరుగు, తొలగు; ~ назад వెనక్కి జరుగు; ~ от чего-л. దేనినుంచైనా జరుగు 2. перен. разг. (по времени) వాయిదా పడు (వేయబడు)

отодвинуть(ся) сов. с.м. отодвигать(ся)

отдрать сов. с.м. отдирать

отождествить сов. с.м. отождествлять

отождествление с సమానంగా (సమంగా) చూడడం

отождествлять, отождествить (вн.) సమానంగా (సమంగా) చూచు

отожествлять несов. с.м. отождествлять

отозвать(ся) сов. с.м. отзывать(ся)

отойти сов. с.м. отходить I

отомстить сов. с.м. мстить

отопительный||ый: ~ый прибор హీటింగ్ పరికరం; ~ый сезон ఇండ్లు వెచ్చబరచబడే చలి కాలం; ~ая система హీటింగ్ సిస్టమ్

отопить сов. с.м. отапливать

отопление с 1. (действие) వెచ్చబరచడం 2. (система) హీటింగ్ సిస్టమ్; центральное ~ సెంట్రల్ హీటింగ్ సిస్టమ్

оторванность ж సంబంధం లేకపోవడం, దూరంగా వుండడం; ~ от своей страны తన దేశంతో సంబంధం లేకపోవడం

оторванный 1. [కుట్టు] ఊడిన, ఊడిపోయిన; ~ карман ఊడిపోయిన జేబు 2. (от рд.; разобитый) (నుంచి) వేరుచేయబడిన, (తో) సంబంధాలు తెంచబడిన (అరికట్టబడిన); ~ от внешнего мира బాహ్య ప్రపంచంతో సంబంధాలు తెంచబడిన (అరికట్టబడిన), బాహ్య ప్రపంచంనుంచి వేరుచేయబడిన

оторвать сов. с.м. отрывать I

оторваться сов. с.м. отрываться

отослать сов. с.м. отсылать

отоспаться сов. с.м. отсыпаться

отощать сов. с.м. тощать

отпадать, отпасть 1. (отделяться, выходить из состава) వేరుపడు, విడిపోవు 2. (отваливаться) ఊడిపోవు, రాలిపోవు 3. (утрачивать смысл) పోవు; вопрос отпал ఆ సమస్య లేకుండా పోయింది; все мои сомнения отпали నా సందేహాలన్నీ పోయాయి

отпарывать, отпороть (вн.) [కుట్టు] ఊడదీసివేయు, విప్పివేయు

отпарываться, отпороться [కుట్టు] ఊడిపోవు

отпасть сов. с.м. отпадать

отпереть сов. с.м. отпирать

отпереться I, II сов. с.м. отпираться I, II

отпётый разг. మొండి (неисправимый); దిక్కు మాలిన (пропащий)

отпечатать(ся) сов. с.м. отпечатывать(ся)

отпечаток м 1. ముద్ర, ముద్రణం, గుర్తు; ~ки пальцев చేతివేళ్ల ముద్రలు 2. перен. ముద్ర, ప్రభావం; накладывать ~ок на что-л. దేనికైనా ముద్రవేయు, దేనిమీదైనా ప్రభావం కలిగించు

отпечатывать, отпечатать (вн.) 1. అచ్చువేయు (типографским способом); పైవ్ వేయు, పైవ్ వేయించు (на пишущей машинке) 2. (открывать, сняв печать) సీలు తీసివేయు

отпечатываться, отпечататься 1. అచ్చువేయబడు, అచ్చుపడు; ~ в памяти మనస్సులో ముద్రపడు; ~ на чем-л. దేనిమీదైనా అచ్చుపడు (గుర్తుపడు) 2. перен. (отражаться) ముద్ర వేయబడు (పడు), ప్రభావం కలుగు

отпивать, отпить (вн., рд.) కొంచెం తాగు

отпиливать, отпилить (вн.) రంపంతో కోసివేయు

отпилить сов. с.м. отпиливать

отпирательство с [తనకు సంబంధం] లేదనడం, తనకు తెలియదనడం

отпирать, отпереть (вн.) తీయు, తెరచు

отпираться I, отпереться (открываться); తీయబడు дверь легко ~ется తలుపు తేలికగా తెరుచు

కుంటుంది; дверь не ~ется తలుపు తెరుచుకోదు

отпираться II, отпереться разг. (от рд.; не

ОТП — ОТР

сознаваться) (దేనితోనైనా) తనకు సంబంధం లేదను, (ఏదైనా) తనకు తెలియదను

отпíть сов. с.м. отпива́ть

отпíхивать, отпихну́ть разг. (вн.) నెట్టివేయు, తోయు, తోసివేయు

отпíхиваться, отпихну́ться (от рд.) разг. నెట్టుకు వెళ్లు (పోవు), తోసుకొను, తోసివేసుకొను

отпихну́ть(ся) сов. с.м. отпíхивать(ся)

отпла́та ж బదులు తీర్పుడం

отпла́тить сов. с.м. отпла́чивать

отпла́чивать, отпла́тить (дт.) (కి) బదులు తీర్పు; ~ добром за зло చెడుకి బదులు మంచి చేయు; отпла́тить той же монетой బదులుకు బదులు తీర్పు, దెబ్బకు దెబ్బ తీయు

отпла́ывать, отплы́ть 1. (отправляться в плавание) బయలుదేరు 2. ఈతకొట్టి వెళ్లు (о людях); తేలి వెళ్లు (о предметах); он отплы́л от берега на два километра అతను ఒడ్డునుంచి రెండు కిలో మీటర్లు ఈతకొట్టి వెళ్లాడు

отплы́тие с బయల్దేరడం, పోక

отплы́ть сов. с.м. отпла́ывать

отпове́дь ж ఖండన

отполза́ть, отползти́ [వెనక్కు, (వక్కుకు)] పాకు

отползти́ сов. с.м. отполза́ть

отполирова́ть сов. с.м. полирова́ть

отпо́р м తిప్పికొట్టడం, ఎదురు దెబ్బ; дава́ть ~ తిప్పికొట్టు

отпо́роть(ся) сов. с.м. отпа́рывать(ся)

отпра́витель м రాసినవాడు (письма); పంపినవాడు (посылки)

отпра́вить сов. с.м. отпра́влять I

отпра́виться сов. с.м. отпра́вляться

отпра́вка ж с.м. отпра́вление

отпра́вление с 1. (отсылка) రవాణా, పంపడం 2. (поезда и т. п.) పోక, బయలుదేరు 3. (почтовое) కవరు (письмо); పార్సెల్ (посылка); заказное ~ రిజిస్టర్డ్ కవర్ (పార్సెల్)

отпра́влять I, отпра́вить (вн.) 1. పంపు, పంపించు, పోస్టు చేయు 2. (поезд) పంపు, పంపించు

отпра́влять II несов. офиц. (вн.; осуществ-лять) నిర్వహించు; ~ своей обязанности తన బాధ్యతలను నిర్వహించు; ~ правосудие న్యాయనిర్వహణం చేయు, న్యాయాన్ని అమలు జరుపు

отпра́вляться, отпра́виться 1. బయల్దేరు, బయల్దేరి వెళ్లు, పయనించు; ~ в кино సినిమాకు బయల్దేరు (వెళ్లు); ~ в путешествие యాత్రకి బయల్దేరు (బయల్దేరి వెళ్లు) 2. (о поезде и т. п.) కదలు, బయల్దేరు

отпра́вн||о́й ప్రారంభక, బయల్దేరే; ~яя то́чка ప్రారంభక (బయల్దేరే) స్థానం

отпра́здновать сов. с.м. пра́здновать

отпра́шиваться, отпра́ситься సెలవు కావాలి అడుగు, వెళ్లడానికి అనుమతి అడుగు

отпра́ситься сов. с.м. отпра́шиваться

отпрыск м 1. бот. వేరుకొమ్మ, శొఖ, రెమ్మ 2. перен. సంతానం

отпря́нуть сов. వెనక్కు తగ్గు, జంకు

отпу́гивать, отпугну́ть (вн.; отгонять) బెడద గొట్టి తరిమివేయు

отпугну́ть сов. с.м. отпу́гивать

отпуск м 1. సెలవు; декрётный ~ ప్రసూతి సెలవు; брать ~ సెలవు తీసుకొను; быть в ~е సెలవులో ఉండు 2. (выдача) పంపిణీ, పంచిపెట్టడం; амму́н (проджа) (అమ్ముడం)

отпуска́ть, отпусти́ть (вн.) 1. (позволять уйти) వెళ్లనిచ్చు, పోనిచ్చు 2. (освобожда́ть) విడిపించు, విడిచిపెట్టు, ఇంటికి పంపించు 3. (выпускать из рук) [చేతులనుంచి] జారి పడిపోనిచ్చు 4. (ослабля́ть) నడలించు 5. (выдава́ть) కేటాయింపు, మంజూరు చేయు 6. (про-дава́ть) అమ్ము 7. (отрацива́ть) పెంచుకొను; ~ усьм మీసాలు పెంచు[కొను]

отпускни́к м సెలవులో వున్నవాడు

отпуски||о́й: ~о́й период, ~ое время సెలవు కాలం; ~ые деньгн సెలవు డబ్బు (జీతం); ~ая цена అమ్మకం ధర

отпусти́ть сов. с.м. отпуска́ть

отраба́тывать, отрабо́тать (вн.) 1. (возмещать) (కి) పనిచేసి (పని ద్వారా) బదులు తీర్పు 2. (окончатель-но отде́лывать) మెరుగులు దిద్దు

отрабо́та||ть сов. 1. с.м. отрабо́тывать 2. (вн.; какой-л. срок) పనిచేయు; он ~л 15 лет на этом заводе అతను ఈ ఫ్యాక్టరీలో 15 సంవత్సరాల పాటు పనిచేశాడు 3. разг. (кончить рабо́тать) పని పూర్తిచేసుకొను; он уже ~л అతను తన పని పూర్తి చేసుకున్నాడు

отра́ва ж విషం

отра́вить сов. с.м. отпра́влять

отра́виться сов. విషం తీసుకొను (మింగు)

отра́вление с విషప్రభావం; విషప్రయోగం (наме-ренное)

отравленны||й విషేక్తమైన, విషపూరితమైన; ~е стрéлы విషేక్తమైన బాణాలు

отравля́ть, отравить (вн.) 1. (убивать) విషం పెట్టు, విషప్రయోగం చేయు 2. перен. విషపూరితం (చేడుగా ప్రభావితం) చేయు

отравля́ющи||й విషప్రూరిత]; ~е веществá విషపూరిత వదార్థాలు

отра́да ж అనందం, సంతోషం, ఆహ్లాదం

отра́дн||ый ఆహ్లాదకరమైన, ముదావహమైన; ~ое яв-
ле́ние ముదావహ, ఆహ్లాదకరమైన విషయం

отража́ть, отразить (вн.) 1. (отбивать) తిప్పి కొట్టు 2. (свет, звук) ప్రతిబింబించు, ప్రతిఫలించు 3. (выражать, воспроизводить) ప్రతిబింబించు

отража́ться, отразиться 1. (в пр.) (లో) ప్రతిఫలించు, ప్రతిబింబితమగు 2. (на пр.; влиять) (చేత) ప్రభావితమగు, (మీద) ప్రభావం కలుగు 3. (проявлять-
ся, обнаруживаться) వ్యక్తమగు, వెల్లడి అగు

отраже́ние с 1. చిత్రణ, ప్రతిరూపం, ప్రతిక; ~ в зёркале అద్దంలో ప్రతిబింబం 2. (нападения) తిప్పికొట్టడం, ప్రతిఘటన 3. (звук, света и т. п.) ప్రతిబింబం, ప్రతిఫలం

отражённый (о свете, звуке и т. п.) ప్రతిఫలితమైన, ప్రతిబింబించిన, ప్రతిబింబితమైన

отрази́ть(ся) сов. с.м. отража́ть(ся)

отрасль ж శాఖ, రంగం, విభాగం; ~ знáний విజ్ఞాన రంగం; ~ промýшленности పారిశ్రామిక శాఖ

отраста́ть, отрасти́ పెరుగు

отрасти́ сов. с.м. отраста́ть

отрасти́ть сов. с.м. отращивать

отращива́ть, отрасти́ть (вн.) పెంచుకొను; ~ во-
лосы జాట్టు పాడుగ్గా పెంచుకొను

отрё́бие с собир. презр. అలగా జనం

отрегули́ровать сов. (вн.) క్రమపరచు, పద్దతికి తెచ్చు, నియంత్రితం చేయు

отредакти́ровать сов. с.м. редакти́ровать

отрёз м (материю) గుడ్డముక్కు

отрёза́ть сов. с.м. отреза́ть

отреза́ть, отрезать 1. (вн.) కత్తిరించివేయు (ножницами); నరసివేయు, కోసివేయు (ножом) 2. (вн.; разг.) తెంచివేయు, వేరుచేయు; ~ от чего-л. (кого-л.) దేనినుంచైనా, ఒకరినుంచైనా వేరుచేయు 3. (вн.; делать недоступным) అరికట్టు; ~ путь (కి) మార్గాన్ని అరికట్టు 4. разг. (резко отвечать) తెంచు

отрезве́ть сов. с.м. трезве́ть

отрезви́ть сов. с.м. отрезвля́ть

ОТР — ОТР

О

отрезвля́ть, отрезви́ть (вн.) 1. మైకం (మత్తు) పోగొట్టు (వదిలించు) 2. перен. మైకం వదిలించు

отрёзок м 1. (отрезанный кусок) ముక్క, తునుక 2. (часть чего-л.) భాగం; ~ времени కాల వ్యవధి

отрека́ться, отречься 1. (от чего-л.) పరిత్యజించు, వదలుకొను, త్యాగం చేయు; ~ от своих прав తన హక్కులను పరిత్యజించు 2. (от кого-л.) నిరాకరించు, త్యజించు; ~ от сýзна కొడుకుని త్యజించు

отрекомендова́ть сов. (вн.) 1. (познакомить) (తో) పరిచయం చేయు 2. (отозваться) (దేని గురించైనా) అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయు

отрекомендова́ться сов. స్వీయ పరిచయం చేసుకొను; ~ врачóм తనను తాను డాక్టరునని పరిచయం చేసుకొను

отремонти́ровать сов. с.м. ремонти́ровать

отре́чение с పరిత్యాగం, వదలివేయడం; ~ от пре-
сто́бла సింహాసనం పరిత్యజించడం (పరిత్యాగం)

отречься сов. с.м. отрека́ться

отрица́ние с 1. కాదు అనడం, నాస్తికరణ; ~ своёй
вины తనది తప్పు కాదు అనడం 2. грам. వ్యతిరేకార్థం

отрица́тельный 1. వ్యతిరేక, ప్రతికూల; ~ отве́т
వ్యతిరేక సమాధానం; ~ результа́т ప్రతికూల ఫలితం

2. (неблагоприятный) ప్రతికూలమైన, విరుద్ధమైన; ~ отзы́в ప్రతికూల వ్యాఖ్య (విమర్శ) 3. (плохой) చెడ్డ 4. мат. రుణాత్మక

отрица́ть несов. (вн.) 1. కాదను, నిరాకరించు; ~ своёю винóу తనది పారపాటు కాదు అని చెప్పు; ~ того нельзý ~ ఇది ఎవరూ కాదనరు 2. (выступать про-
тивником) తిరస్కరించు, వ్యతిరేకించు; ~ искусство కళని తిరస్కరించు

отро́г м: ~и гор పర్వత చరియలు

отро́сток м 1. бот. కొమ్మ 2. (ответвление) కొమ్మ, శాఖ

отро́чество с కౌమారం, కౌమార వయస్సు

отруба́ть, отруби́ть (вн.) నరుకు, తెగగొట్టు, నరకి వేయు

отруби́ть сов. 1. с.м. отруба́ть 2. перен. разг. (резко ответить) తెంచు

отры́в м 1. తెగిపోవులు 2. перен. తెంపివేయడం, తెగగొట్టడం; ~ от масс జనంతో సంబంధాలు తెగిపోవడం; в ~е от дёни́то-нైనా సంబంధం లేకుండా

◇ без ~а от произво́дства పనిలో విరామం లేకుండా, పని మానకుండా

отрыва́ть I, оторва́ть (вн.) 1. పీకివేయు; (నుంచి)

ОТР — ОТС

విడగొట్టు (от чего-л.) 2. перен. (отвлекать) మళ్లించు; ~ от дела (работы) పనినుంచి మళ్లించు

отрывать II, отрыть (вн.; откапывать) తవ్వివేయు

отрыватьсЯ, оторваться (от рд.) 1. (నుంచి) వేరగు, విడిపోవు; пуговица оторвалась гуండి ఊడిపోయింది 2. перен. (తో) సంబంధం పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు), తెగతెంపులు చేసుకొను; ~ от масс ప్రజలతో సంబంధం పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు) 3. (переставать делать) ఆపు; ~ от книги పుస్తకం చదవడం ఆపు, పుస్తకం పక్కకు పెట్టు

отрывистый ఉండి ఉండి, ఆగి ఆగి; ~ звук ఉండి ఉండి వచ్చే ధ్వని

отрывной చింపేసే; ~ календарь ఏరోజు కారోజు చింపేసే కేలెండరు

отрывок *м* పుట్టం, ఖండం, భాగం

отрывочный|| 1. సంబంధం లేని, అసంబద్ధ; ~ е сведения అతుకుల బొంత నమాచారం 2. *с.м.* отрывистый

отрыжка *ж* తేనుపు

отрыть *сов. с.м.* отрывать II

отряд *м* 1. воен. [పై నిక] దళం 2. (группа людей) ప్రజా సమూహం 3. зоол. ఆర్డరు, గణం

отрядить *сов. с.м.* отряжать

отряжать, отрядить (вн.) పంపించు

отряхивать, отряхнуть (вн.) దులుపు, విడిలించు, కుదుపు; ~ одёжду దుస్తులు దులుపు[కొను]; ~ пыль దులుపు

отряхиваться, отряхнуться దులుపుకొను, విడిలించుకొను

отряхнуть(ся) *сов. с.м.* отряхивать(ся)

отсадить *сов. с.м.* отсаживать

отсаживать, отсадить (вн.) 1. (сажать отдельно) వేరుగా కూర్చుండబెట్టు 2. (растения) వేరే పాతు

отсасывать, отсосать (вн., рд.) పీల్చివేయు

отсвет *м* ప్రతిబింబం

отсвечивать *несов.* 1. (давать отблеск) ప్రకాశించు, మెరియు 2. (отражаться) ప్రతిబింబం యిచ్చు, ప్రతిబింబింపబడు

отсебятина *ж разг.* ఉన్నదీ లేనిదీ కల్పించడం (слова); [చెప్పిన ప్రకారం కాకుండా] తన ఇష్టం ప్రకారం ప్రవర్తించు (поступки)

отсёивать, отсёять (вн.) 1. చల్లు 2. перен. వేరుజేయు

отсёиваться, отсёяться 1. విడిపోవు, వేరగు, మిగిలిపోవు 2. перен. వేరుజేయుబడు

отсёк *м* విభాగం; ~ космического корабля రోడ్డీ నౌకా విభాగం

отсекать, отсечь (вн.) కోయు, నరుకు, కోసివేయు, నరకివేయు

отсечь *сов. с.м.* отсекать

отсёять(ся) *сов. с.м.* отсёивать(ся)

отсиде||ть *сов. (вн.) 1.:* ~ть нóгу కాలు తిమ్మిరెక్కు 2. (отбыть наказание) శిక్ష (శిక్షాకాలం) గడుపు; он ~л 5 лет అతను 5 ఏళ్ల శిక్షాకాలం గడిపాడు

отсидеться *сов. с.м.* отсидживаться

отсидживаться, отсидеться *разг.* గట్టున కూర్చొను

отскáбливать, отскоблить (вн.) గోకివేయు

отскáкивать, отскочить 1.: ~ в сторону పక్కకు దుముకు (గెంతు); ~ назáд వెనక్కు దుముకు 2. (от рд.; отлетать обратно) తగిలి తిరిగి వచ్చు 3. *разг.* (отделяться) విడిపోవు, వేరగు, ఊడదీయుబడు

отскоблить *сов. с.м.* отскáбливать

отскочить *сов. с.м.* отскáкивать

отслужить *сов. 1. (проработать какое-л. время)* (కి, లో) సేవ చేయు 2. (отбыть срок службы) కొలుపు [పూర్తి] చేయు 3. (прийти в негодность) అరిగిపోవు, పాతబడిపోవు

отсовётовать *сов.* మాన్పించు, వద్దని బోధించు, *инф.* + కుండా నచ్చచెప్ప

отсосать *сов. с.м.* отсасывать

отсрóчивать, отсрóчить (вн.) వాయిదా వేయు, తాత్పరం చేయు, చెల్లింపు వాయిదావేయు (తాత్పరం చేయు)

отсрóчить *сов. с.м.* отсрóчивать

отсрóчка *ж* వాయిదా [వేయడం]; ~ платежá చెల్లింపు వాయిదా

отставáние *с* వెనుకబడడం, వెనకబడడం

отставáть, отстáть 1. (от рд.; оставаться позади) వెనకబడు 2. перен. (в каком-л. деле) వెనకబడు; этот ученик отстаёт ఈ విద్యార్థి వెనకబడి ఉన్నాడు 3. (о часах) [వాచీ] నెమ్మదిగా నడుచు, గడియారం స్లోగా తిరుగు; часы отстают на 5 минут ఈ వాచీ ఐదు నిమిషాలు నెమ్మదిగా (స్లోగా) నడుస్తుంది 4. (от рд.; отделяться) (నుంచి) వేరగు, విడిపోవు, ఊడిపోవు 5. (от рд.; оставлять в покое) విడిచిపెట్టు, వదలివేయు; отстáнь от меня! నన్ను వదలివెయ్య (వదిలెయ్య)!

отстáвить *сов. с.м.* отставáлять

отста́вка||а ж రాజీనామా; подава́ть в ~у రాజీనామా చేయు (ఇచ్చు); уходи́ть в ~у రిటైరగు; быть в ~е రిటైర్మెంటులో ఉండు

отста́влиять, отста́вить (вн.; ставить в сторо-
ну) అట్టే పెట్టు, [పక్కన] పెట్టేవేయు

отста́вный రిటైరైన, రిటైర్డ్

отста́ивать, отста́ять (вн.) 1. (от неприятеля) విలెట్టుకొను, రక్షించు; ~ город నగరాన్ని రక్షించు
2. (защищать от посягательств) పరిరక్షించు, కాపాడు 3. (опровергнув возражения, добиваться признания) సమర్థించుకొను; ~ своё мнение తన అభిప్రాయాన్ని సమర్థించుకొను

отста́иваться, отста́яться (о жидкости) తేరు కొను

отста́лость ж వెనుకబాటుతనం

отста́лый వెనుకబడిన

отста́ть сов. с.м. отстава́ть

отсте́гивать, отсте́гнуть (вн.) విప్ప, వదులు చేయు

отсте́гиваться, отсте́гнуться విప్పకొనిపోవు

отсте́гнута́(ся) сов. с.м. отсте́гивать(ся)

отсти́рать(ся) сов. с.м. отсти́рывать(ся)

отсти́рывать, отсти́рать (вн.) మరక పోయేలా ఉతుకు

отсти́рываться, отсти́раться (о пятне и т.п.) ఉతికివచ్చుడు [మురికి (మరక)] పోవు

отсто́й м మన్ను, మడ్డి

отсто́ять I сов. с.м. отста́ивать

отсто́ять II несов. (от рд.; быть на расстоя-
нии) దూరంగా వుండు

отсто́яться сов. с.м. отста́иваться

отста́нение с తొలగించడం; ~ от дóлжности పదవినుంచి తొలగించడం

отста́нить(ся) сов. с.м. отстра́нять(ся)

отстра́нять, отстра́нить (вн.) 1. (отодвигать) పక్కకు తోయు (తొసివేయు, నెట్టివేయు) 2. (осво-
бождать) (నుంచి) తొలగించు

отстра́няться, отстра́ниться (от рд.) 1. (ото-
двигаться) పక్కకు జారు (కదలు) 2. (от дел) (నుంచి) తప్పుకొను, దూరంగా వుండు

отстре́ливать, отстре́ляться (от рд.) తిరిగి (ఎదురు) [కాల్పులు] కాల్పు

отстре́ляться сов. с.м. отстре́ливаться

отсту́пать, отсту́пить 1. (отодвигаться) వెన కంజ వేయు, వెనకకు మళ్లు, వెనక్కి తగ్గు 2. воен. తిరోగమించు, వెనక్కు పోవు 3. (от рд.; нарушать)

ОТС — ОТС

0

అతిక్రమించు, (నుంచి) వైదొలగు; ~ от закона చట్టం ఉల్లంఘించు, చట్టాన్ని మీరు

отсту́паться, отсту́питься (от рд.) వదలుకొను, పరిత్యజించు, తప్పుకొను; ~ от своего слова [తన] మాట [తను] తప్పు

отсту́пить(ся) сов. с.м. отсту́пать(ся)

отсту́пление с 1. воен. పతాయనం, తిరోగమనం, పారిపోవడం 2. (отказ, нарушение) అతిక్రమించడం, వైదొలగడం 3. (от темы) అనందర్ప విషయం, వైదొలగడం

отсту́пник м పరిత్యాగి

отсту́пничество с పరిత్యాగం

отсту́п нареч. వెనక్కు వెళ్లి, వదిలేసి, విడిచిపెట్టి; ~ три шага మూడడుగులు వెనక్కు వెళ్లి; ~ три стрóчки మూడు పంక్తులు వదిలేసి (విడిచిపెట్టి)

отсу́тствие с 1. తొపించడం, లేమి, లేకుండడం, మృగ్యం; в чьё-л. ~ ఒకరి పరోక్షంలో, గైరుహాజరులో 2. (недостаток) కొరత; за ~м కొరతవల్ల; ~ средств డబ్బు కొరత; ~ понимания అవగాహన తొపించడం

отсу́тствовать несов. 1. (о ком-л.) గైరుహాజరు 2. (не иметься) లేదు, లేకపోవు

отсу́тствующи||и 1. లేని, ఉండని, మృగ్యం 2.: ~е в знач. сущ. мн. లేనివి, లేనివారు, హాజరు కానివారు

отсчи́тать сов. с.м. отсчи́тывать

отсчи́тывать, отсчи́тать (вн.) లెక్కించి (లెక్క పెట్టి) వేయు

отсыла́ть, отосла́ть (вн.) పంపించు, పంపించివేయు; ~ о́братно వెనక్కి (తిప్పి) పంపించివేయు; ~ пись-
мо ఉత్తరం పంపించు (పోస్టు చేయు)

отсы́пать сов. с.м. отсы́пать

отсы́пать, отсы́пать (вн., рд.) పోసి ఇచ్చు, పోయు
отсы́паться, отоспа́ться разг. బాగా (అలసట తీరేలా) నిద్రపోవు

отсыре́ть сов. с.м. сыре́ть

отсю́да нареч. 1. (из этого места) ఇక్కడనుండి 2. (вследствие этого) ఇందువల్ల, కనుక, కాబట్టి; ~ слéдует, что... ఇందువల్ల తేలేది ఏమిటంటే

отта́ивать, отта́ять 1. కరుగు, కరిగిపోవు 2. перен. మెత్తబడు, మనస్సు (హృదయం) కరిగిపోవు

отта́лкивать, оттолкнۇть (вн.) 1. తోయు, నెట్టు; ~ ного́й కాలితో తోయు (నెట్టు) 2. (отдалять кого-л. от себя) నెట్టు, దూరంగా ఉంచు

отта́лкиваться, оттолкнۇться (от рд.) నెట్టు

ОТТ — ОТЧ

బడు, వెట్టుకుంటూ పోవు, తగిలి తిరిగివచ్చు; ~ друг от друга ఒకదాన్ని మరొకటి వికర్షించుకొను

оттáлкивающий аనన్యకరమైన

оттáскивать, оттащить (వన.): ~ в сторону పక్కకు లాగు

оттáчивать, отточить (వన.) 1. పదును పెట్టు, వాడి చేయు, సానపట్టు 2. перен. పదును పెట్టు, మెరుగు పరచు

оттащить сов. см. оттáскивать

оттáять сов. см. оттáивать

оттенить сов. см. оттенять

оттéнок м 1. చాయ 2. перен. రకం, చాయ

оттенять, оттенить (వన.) 1. మరో రంగు వేయు 2. перен. నొక్కిచెప్ప, వక్కాణించు

óттепель ж మంచుకరగడం

оттереть сов. см. оттирать

оттеснить сов. см. оттеснять

оттеснять, оттеснить (వన.) పక్కకు నెట్టు, వెనక్కు నెట్టు; పక్కకు నెట్టివేయు, వెనక్కు నెట్టివేయు

оттирать, оттереть (వన.; удалять) చెరిపివేయు

оттого нареч. (тж. ~ что) ఎందుకంటే

оттолкнуть(ся) сов. см. оттáлкивать(ся)

оттопýрива||ться, оттопýриться разг. ఉబుక్కు, ఉబ్బు; у негр ~ется карма́н అతని జేబు ఉబ్బి వుంది

оттопýриваться сов. см. оттопýриваться

отторга́ть, отторгну́ть (వన.) తోసిపుచ్చు, తోసివేయు

отторгну́ть сов. см. отторга́ть

отторже́ние с తోసిపుచ్చడం

отто́ченный 1. పదునుపెట్టిన, వాడియైన, పదును పెట్టబడిన 2. перен. మెరుగుపరచుకున్న; ~ стиль సునిశితమైన శైలి

отточить сов. см. оттáчивать

отту́да нареч. అక్కడనుంచి, అక్కడనుండి

оття́гивать, оттяну́ть (వన.) 1. (отодвигать) పక్కకు లాగివేయు 2. перен. వాయిదా వేయు, జాగు (కాలవిలంబం) చేయు

оття́жка ж разг. (отсрочка) వాయిదా, కాలయా వనం, జాగు

оттяну́ть сов. см. оття́гивать

отупе́ть сов. см. тупе́ть 2

отутю́живать, отутю́жить (వన.) ఇక్రీ చేయు

отутю́жить сов. см. отутю́живать

отуча́ть, отучи́ть (వన. от рд.; вн. + инф.) అలవాటు మాన్పించు (పోగొట్టు), అలవాటునుంచి తప్పించు

отуча́ться, отучи́ться (от рд. или инф.) మానుకొను; (నుంచి) తప్పించుకొను, బయటపడు; మాని వేయు; ~ от дурно́й привы́чки చెడ్డ అలవాటు

మానుకొను; отучи́ться кури́ть సిగరెట్టు కాలడం మానివేయు

отучи́ть(ся) сов. см. отуча́ть(ся)

отхлебну́ть сов. см. отхлебыва́ть

отхлебыва́ть, отхлебну́ть разг. (వన.) చప్పరించు, గుటకతో తాగు

отхлестáть сов. разг. (వన.) కొరడాతో కొట్టు

отхлы́нуть сов. 1. వెనక్కి తగ్గు (వేయు, పోవు)

2. перен. (о толпе) వెనక్కి తగ్గు (జంకు)

отхо́д м 1. (отправление) వెళ్లిపోవడం, బయల్దేరడం 2. воен. తిరోగమనం, ఉపసంహరణ

отходи́ть I, отойти́ 1.: ~ в сторону పక్కకు పోవు (తప్పుకొను); ~ от чегó-л. దేనిదగ్గరనుంచైనా పక్కకు (దూరంగా) వెళ్ళు 2. (отбыва́ть) బయల్దేరిపోవు, కదలు 3. воен. తిరోగమించు 4. (от рд.; отклоня́ться) ఒరుగు, దారి మళ్ళించుకొను, (నుంచి) నిష్క్రమించు, ఉపసంహరించుకొను, (కి) తిలాంజలి ఇచ్చు

5. (от рд.; отстава́ть, отделя́ться) వెనకబడు, వేరగు ◇ ~ в прошлое కాల గర్భంలో కలిసిపోవు; не ~ от когó-л. ఒకరిని అంటిపెట్టుకొను

отходи́ть II сов. разг. (вн.; вылечить) నయం చేయు, కుదుర్చు

отхо́дчивый తేలికగా శాంతించే

отхо́ды мн. రద్దు, తుక్కు

отцвести́ сов. см. отцветáть

отцветáть, отцвести́ వాడిపోవు

отцепи́ть(ся) сов. см. отцепля́ть(ся)

отцепля́ть, отцепи́ть (వన.) తీసివేయు

отцепля́ться, отцепи́ться తీసివేయబడు, వదిలిపోవు

отцо́вский తండ్రి (принадлежащий отцу); తండ్రి, పైతృక (свойственный отцу)

отцо́вство с పితృత్వం

отча́иваться, отча́яться నిరాశపడు, నిరాశ చెందు;

~ в успе́хе విజయంపట్ల ఆశకోల్పోవు

отча́ливать, отча́лить రేపునుంచి (ఒడ్డునుంచి)

బయల్దేరు

отча́лить сов. см. отча́ливать

отча́сти нареч. కొంతవరకు, కొంత మట్టుకు

отча́янии||е с నిరాశ, నిరుత్సాహం, నిస్సహా; приво- дить в ~е నిరుత్సాహపరచు; приходи́ть в ~е నిరాశ

పడు; я в ~и నేను నిరాశతో వున్నాను, నేను నిరాశ చెందాను

отчаянн||య్ 1. ఆశలేని, నిరాశయైన 2. разг. (без-
выходный, очень тяжёлый) వేరే దారిలేని, అతి
కష్టమైన 3. разг. (безрассудно смелый) అన్నింటికీ
తెగించిన 4. разг. (чрезвычайно сильный) భీషణ;
~ая борьба భీషణమైన పోరాటం

отчаяться сов. с.м. отчаяваться

отчегó нареч. ఎందువల్ల, ఎందుచేత, ఎందువలన;
вог ~ అందువల్ల, అందువలన, అందుచేత; не знаю,
~ он не пришёл అతను ఎందుకు రాలేదో నాకు తెలి
యదు

отчегó-либо нареч. ఎందువల్లనైనా, ఎందుచేతనైనా,
ఏదో ఒక కారణం మూలంగా

отчегó-нибудь нареч. с.м. отчегó-либо

отчегó-то нареч. с.м. отчегó-либо

отчество с పైతృక నామం

отчёт м 1. (напр. о работе) రిపోర్టు, నివేదిక 2.
(объяснение) తెలియజేయడం, వివరణ; давать ~ ко-
мý-л. в чём-л. ఒకరికి సంజాయిషీ చెప్పకొను ◇ от-
давать счёты ~ అర్థం చేసుకొను, తెలుసుకొను

отчётливый స్పష్టమైన

отчётно-выборн||య్: ~ое собрание ఎన్నికల సమా
వేశం

отчётный: ~ год సమీక్షిస్తున్న (పరిశీలనలో వున్న)
సంవత్సరం; ~ доклад ఎన్నికల నివేదిక; за ~ период
సమీక్షిస్తున్న కాలంలో

отчизна ж మాతృదేశం, స్వదేశం, మాతృ భూమి

отчим м సవతి తండ్రి

отчислени||е с 1. (вычет) తీసివేత; తగ్గింపు
మొత్తం (сумма) 2.: ~я мн. (ассигнования)
కేటాయింపు 3. (исключение, увольнение) బర్తరఫ్,
తొలగింపు, డిస్మిసల్; ~е студента విద్యార్థి తొలగింపు

отчислить сов. с.м. отчислять

отчислять, отчислить (вн.) 1. (удерживать)
తీసివేయు 2. (исключать, увольнять) బర్తరఫ్
(డిస్మిస్) చేయు, తీసివేయు

отчистить(ся) сов. с.м. отчищать(ся)

отчитать(ся) сов. с.м. отчитывать(ся)

отчитывать, отчитать разг. (вн.) చివాట్లు పెట్టు
отчитываться, отчитаться రిపోర్టుచెప్పు, నివేదిక
ఇచ్చు, నివేదించు; ~ перед кем-л. ఒకరికి నివేదించు

отчищать, отчистить (вн.) శుభ్రపరచు, మురికి
పోగొట్టు; ~ пятно మరక పోగొట్టు

отчищаться, отчиститься మరక (మురికి) పోవు

ОТЧ — ОТЫ

0

отчужд́ать несов. юр. (вн.) తీసివేయు

отчужд́ение с 1. (отчуждённость) దూరం చేసు
కోవడం 2. юр. తీసివేయడం

отчужд́енный 1. నిర్లక్ష్యమైన; ~ взгляд నిర్లక్ష్య
మైన చూపు 2. юр. తీసివేయబడిన

отшатн́уться сов. с.м. отшатываться

отшатываться, отшатн́уться (от рд.) 1. వెనక్కి-
ఱులు (తగ్గు) 2. перен. разг. పెడముఖం పెట్టు
отшвы́ривать, отшвы́рнуть разг. (вн.) తోసి
వేయు, విసిరివేయు

отшвы́рнуть сов. с.м. отшвы́ривать

отшэльник м 1. నన్యానీ, తపనీ 2. перен. ముక్కు-
మూసుకుని కూర్చునేవాడు

отшый м: жить на ~е ఏకాకిగా జీవించు; дом
стоял на ~е ఇల్లు గ్రామం చివర ఒంటిగా వుంది

отшлѣпать сов. разг. (вн.) చరుచు, చెళ్లుమని
పించు

отшлифов́ать сов. с.м. отшлифовывать и
шлифов́ать

отшлифовывать, отшлифов́ать (вн.) 1. సాన
బట్టు, పాలిష్ పెట్టు 2. перен. మెరుగుపెట్టు

отшут́иться сов. с.м. отшучиваться

отшучиваться, отшут́иться చలోక్తితో విషయాన్ని
చాటవేయు

отщепёнец м పరిత్యక్తుడు, వెలివేయబడినవాడు

отщепи́ть(ся) сов. с.м. отщепля́ть(ся)

отщепля́ть, отщепи́ть (вн.) పేడు తీయు, ఊడదీయు
отщепля́ться, отщепи́ться పేడు ఊడిపోవు

отщипну́ть сов. с.м. отщипывать

отщипывать, отщипну́ть (вн.) తుంచు

отъѣзд м వెళ్లిపోవడం, పోక, బయల్దేరడం; ~ на
родину స్వదేశ పయనం; ~ в Москву మాస్కో
పయనం

отъѣзжа́ть, отъѣхать బయల్దేరు, వెళ్లిపోవు; ~ на
родину స్వదేశానికి వెళ్లిపోవు

отъѣзжа́ющий వెళ్లేవాడు

отъѣхать сов. с.м. отъѣзжа́ть

отъя́вленный శుద్ధ, పరమ

отыгра́ть(ся) сов. с.м. отыгрывать(ся)

отыгрывать, отыгра́ть (вн.; проигранное) తిరిగి
గెలుచు; ~ три очка పోగొట్టుకున్న మూడు పాయింట్లు
తిరిగి గెలుచు

ОТЫ — ОХР

отыгрываться, отыграться (отыгрывать проигранное) తిరిగి గెలుచుకొను

отыскать(ся) сов. с.м. отыскивать(ся)

отыскивать, отыскать (вн.) వెదికి పట్టుకొను

отыскиваться, отыскаться బయటపడు, కనిపించు, దొరుకు

отягчать, отягчить (вн.) మరింత పెంచు, తీవ్రతరం చేయు; ~ вину నేరాన్ని మరింత పెంచు

отягчить сов. с.м. отягчать

офицер м అఫీసరు

офицерский అఫీసరు; ~ое звание అఫీసరు హోదా

официальный 1. అధికారప్రాయమైన, అధికారిక; ~ представитель అధికార ప్రతినిధి 2. (с соблюдением всех формальностей) లాంఛనప్రాయమైన

официант м వెయిటరు, సర్వరు

официантка ж వెయిట్రెస్, సర్వరు

оформить(ся) сов. с.м. оформлять(ся)

оформление с 1. (придание формы) రూపొందించడం, ఆకారాన్ని తీర్చిదిద్దడం 2. (придание законной силы) లాంఛనాలన్నీ పూర్తిచేయడం 3. (внешний вид) డిజైన్ చేయడం (спектакля, книги); అలంకరణ (витрины)

оформлять, оформять (вн.) 1. (придавать законченную форму) ఆకారం ఇచ్చు 2. (узаконивать) అధికారికంగా నమోదు చేయు, లాంఛనప్రాయంగా రిజిస్టరు చేయు, చట్టబద్ధం చేయు 3. (зачислять куда-л.) లాంఛనాలను పూర్తిచేయు (నెరవేర్చు); ~ на работу ఉద్యోగ నియామక లాంఛనాలను పూర్తిచేయు

оформляться, оформиться 1. (принимать форму) రూపుదాల్చు 2.: ~ на работу పనిలో చేరడానికి లాంఛనాలు పూర్తిచేయు

ох межр. అయ్యో, అమ్మో

охлаивать, охляять разг. (вн.) దూషించు, దుయ్యబట్టు

охлапка ж రెండు చేతుల నిండా; ~а дров కట్టెల మోపు; ~а сена గడ్డి బొద్దు > брать в ~у వాటేసుకొను

охарактеризовать сов. с.м. характеризовать 1

охать, охнуть మూలుగు, అయ్యో అను

охлаять сов. с.м. охаливать

охватить сов. с.м. охватывать

охватывать, охватить (вн.) 1. (обхватывать) రెండు చేతులతో చుట్టుకొను (పట్టుకొను) 2. перен.

(о чувствах) ఆవరించు, ఆవహించు; егò охватил страх అతన్ని భయం ఆవహించింది 3. перен. (окутывать) చుట్టుముట్టు; пла́мя охвати́ло здание జ్వాల ఇంటిని చుట్టుముట్టింది 4. (распространяться) వ్యాపించు; забастовка охвати́ла всю страну సమైదేశమంతటా వ్యాపించింది

охладевать, охладеть (к от.) చల్లబడు, ఆసక్తి కోల్పోవు; ~ к кому-л. ఒకరిమీద ప్రేమ కోల్పోవు; ~ к чему-л. దేనిపట్లనైనా ఉత్సాహం చల్లబడు

охладеть сов. с.м. охладевать

охладить(ся) сов. с.м. охладить(ся)

охлаждать, охладить (вн.) 1. చల్లబరచు,

చల్లార్చు 2. перен. నీళ్లు (చన్నీళ్లు) చల్లు

охлаждаться, охладиться చల్లబడు

охлаждение с 1. చల్లార్పడం, చల్లబరచడం, చల్లబడడం 2. перен. నిరుత్సాహం, శ్రద్ధానక్తులు పోవడం, ఆసక్తి కోల్పోవడం

охнуть сов. с.м. охать

охот||а I ж వేట; ~а на медведя ఎలుగుబంటి వేట > на ~у ехать — собáк кормить посл. =వర్షం వచ్చినప్పుడు గొడుగు గురించి ఆలోచించు

охот||а II ж కోరిక, ఇచ్చు, ఇష్టం; с ~ой ఇష్టంతో, ఇష్టంగా; по своей ~е ఐచ్ఛికంగా; отб́ить у кого-л. ~у ఒకరి రోగం వదుల్చు (నడం గొట్టు); у меня́ нет ~ы писа́ть писа́мьò నాకు ఉత్తరం రాయాలని లేదు, ఉత్తరం రాయడం నాకిష్టం లేదు

охотиться несов. 1. (на вн.) వేటాడు 2. перен. (за тв.; стараться поймать кого-л.) వేటాడు 3. перен. разг. (за тв.; стараться раздобыть) వేటాడు

охотник I м వేటగాడు

охотник II м ఇష్టపడేవాడు; он ~ попеть пёсню పాటలంటే పడిచచ్చిపోతాడు; он ~ до... అతనికి... అంటే చాలా ఇష్టం

охотнич||ий వేట; ~ья собáка వేట కుక్క; ~ье ружьё వేట తుపాకి

охотно нареч. ఐచ్ఛికంగా, ఇష్టంతో; я ~ пойд́у నేను సంతోషంగా వెళ్తాను

о́хра ж రంగు (జేగురు) మట్టి, పచ్చసుద్ద

охран||а ж 1. రక్షణ, రక్షించడం, కాపాడటం; ~а границ ఎల్లలు కాపాడటం, సరిహద్దుల రక్షణ; ~а тру́да శ్రమ రక్షణ; находиться под ~ой రక్షణకింద వుండు 2. (стража) రక్ష, కావలి; выставлять ~у కాపువుంచు

охранение с 1. (действие) రక్షణ, పరిరక్షించడం, కాపు[కాయడం] 2. воен. రక్షణ, పరిరక్షణ; боевое ~ సైనిక ఔట్‌పోస్టు

охранить сов. с.м. охранять

охранник м కావలి, రక్షకుడు, అంగరక్షకుడు

охранный రక్షణ, కాపాడే, రక్షణకు సంబంధించిన; ~ая грамота హామీ పత్రం

охранять, охранять (вн.) రక్షించు, కాపాడు, పరిరక్షించుకొను

охрипнуть сов. గొంతు బొంగురుపోవు, గొంతు రాసుకొను

охрипший బొంగురు[పోయిన]

охрометь сов. разг. కుంటి అగు

оцарапать сов. (вн.) గీరు, గోకు, రక్కు

оцарапаться сов. గీరుకొను, గీక్కొను, రక్కుకొను

оценивать, оценить (вн.) 1. వెల నిశ్చయించు (నిర్ణయించు), అంచనా కట్టు (వేయు); ~ в д-сять рублей పది రూబుళ్ల వెలను నిశ్చయించు (నిర్ణయించు) 2. (составлять представление, определять значение) అంచనా వేయు (కట్టు) 3. перен. (признавать достоинства) గుర్తించు

оценить сов. с.м. оценивать

оценка ж 1. (действие) అంచనా 2. (мнение, суждение) అభిప్రాయం 3. (отметка) మార్కు

оценщик м వెల నిశ్చయించేవాడు, వెల నిర్ణయించే వాడు

оцепенелый మాన్మడిన, కొయ్యబారిన, విభ్రాంతుడైన

оцепенение с మాన్మడడం, విభ్రాంతి

оцепенеть сов. с.м. цепенеть

оцепить сов. с.м. оцеплять

оцеплять, оцепить (вн.) చుట్టుముట్టు, ఆవరించు

очаг м 1. (для огня) పొయ్యి 2. перен. వ్యాపించిన ప్రాంతం; ~ инфекции అంటువ్యాధి వ్యాపించిన ప్రాంతం; ~ войны యుద్ధ ఆలవాలం ◇ домашний ~ కుంపటి

очарование с అందం, సౌందర్యం, మనోహరత్వం

очаровательный అందమైన, సుందరమైన, మనోహరమైన

очаровать сов. с.м. очаровывать

очаровывать, очаровать (вн.) మోహింపజేయు, నమ్మోహితమొనర్చు, ముగ్ధులను చేయు

очевидец м కళ్లారా (స్వయంగా) చూసినవాడు, ప్రత్యక్ష సాక్షి

очевидно 1. безл. в знач. сказ.: это ~ ఇది స్పష్టం, ఇది స్వయంవదితం 2. в знач. вводн. сл. బహుశా; он, ~, не придёт అతను వచ్చేటట్టు లేదు

ОХР — ОЧК

О

очевидный స్పష్టమైన, తేటతెల్లమైన, స్వయంవ్యక్తమైన

очень нареч. చాలా, మిక్కిలి, మహా, ఎంతో, అతి; ~ б-дный నిరుపేద; ~ б-стро అతి త్వరగా, శరవేగంతో; мне это ~ нравится ఇది నాకు ఎంతో (చాలా, మహా) ఇష్టం; ~ стараться గట్టిగా ప్రయత్నించు; ~ трудно మహా కష్టం

очередной 1. (ближайший на очереди) వచ్చే, రాబోయే 2. (следующий по порядку) తరువాతి, వరుస క్రమం (వారీ); ~ съезд వరుసవారీ మహాసభ 3. (повторяющийся) మామూలు

очередность ж వరుస క్రమం, వరుస

очеред|| ж 1. వంతు; по ~и, в порядке ~и వంతు ప్రకారం; ~ за вами, ваша ~ ఇప్పడిక [పని] మీ వంతు 2. (группа людей) వరుస, క్యూ; стоять в ~и క్యూలో నిలబడు 3. воен. ఒక రౌండు కాల్పులు ◇ в первую ~ь ముందుగా, ప్రప్రథమంగా; мы в свою ~ь మా వంతుకు మేము; стоять на ~и а) (напр. о проблеме) ప్రాధాన్య క్రమంలో వుండు б) (для получения чего-л.) వరుసలో ఉండు

очерк м лит. వ్యాసం, స్కెచ్, గల్చిక

очернить сов. с.м. чернить

очерстветь сов. с.м. черстветь 2

очертания мн. (ед. очертание с) బాహ్య రూపం, ఆకారం

очинить сов. с.м. чинить 2

очистить(ся) сов. с.м. очищать(ся)

очистк||а ж శుద్ధి ◇ для ~и с-вести మనశ్శాంతి కోసం

очистки мн. తొక్కలు

очищать, очистить (вн.) 1. (удалять грязь) శుభ్రపరచు, శుభ్రం (శుద్ధి) చేయు 2. (от примесей) పరిశుభ్రం చేయు 3. (снимать кожуру) తొక్కలు (తోలు) వలచు 4. перен. ప్రక్షాళనం చేయు

очищаться, очиститься 1. (от примесей) పరిశుభ్రమగు, పరిశుభ్రం చేయబడు 2. (освободиться) నిర్ముక్తమగు; река очистилась ото льда నది హిమ నిర్ముక్తమైంది

очкий мн. కళ్లజోడు, కళ్లద్దాలు, సులోచనాలు; на-девать ~ кళ్లజోడు పెట్టుకొను; носить ~ кళ్లజోడు ధరించు

очко с 1. ఓకు (на картах); వంచ (на костях) 2. (в состязаниях, играх) పాయింటు ◇ дать не.

ОЧК — ПАД

сколько ~в вперед (దేనితోనైనా) అధిగమించు, ఒకరి కంటే ముందు ఉండు

очковтирательство *c разг.* మభ్యపెట్టడం, కళ్ళు తుడవడం, కళ్ళనీళ్ళు తుడవడం

очнуться *сов. 1.* (проснуться) మేల్కొను 2. (прийти в сознание) స్పృహలోకి వచ్చు, తేరుకొను
очн||ый: делать ~ую ставку నమక్షంలో నిలబెట్టడం

очутн||ться *сов.:* как я здесь ~лся? ఇదేమిటి ఇక్కడికి వచ్చాను?, నేనిక్కడికి ఎలా వచ్చాను?; как он здесь ~лся? అతను ఇక్కడ ఉండటం ఎలా తటస్థించింది?

ошейник *м* మెడపట్టీ; собачий ~ కుక్క మెడపట్టీ

ошеломить *сов. см.* ошеломлять

ошеломлять, ошеломить (*вн.*) అడరగొట్టు, స్తంభింపజేయు, గాభరాపడజేయు, దిగ్భ్రాంతపరచు

ошеломляющий స్తంభింపజేసే, దిగ్భ్రాంతపరచే, అదరగొట్టే

ошелямовать *сов. см.* шельмовать

ошибаться, ошибиться పొరపడు, భ్రమపడు, పొరపాటుపడు

ошибиться *сов. см.* ошибаться

ошиб||а *ж* తప్పు, పొరపాటు, భ్రమ; признавать свой ~и తన పొరపాట్లను అంగీకరించు; исправлять свой ~и తన తప్పులు తాను దిద్దుకొను; по ~е పొరపాటున

ошибочны||й తప్పుడు, పొరపాటు; считать ~м తప్పుపట్టు

ошпаривать, ошпарить *разг. (вн.) 1.* (обдывать кипятком) నలనలకాగిన నీళ్ళ పోయి 2. (обжигать) నలనల కాగిన నీళ్ళతో కాల్చు

ошпариваться, ошпариться నలనల కాగిన నీళ్ళతో కాల్చుకొను

ошпарить(ся) *сов. см.* ошпаривать(ся)

оштрафовать *сов. см.* штрафовать

ошугат||урить *сов. см.* шугат||урить

оцениться *сов. см.* цениться

оцетини||ваться, оцетиниться నిక్కబొడుచుకొను; собака ~лась కుక్క నిక్కబొడుచుకుంది

оцетиниться *сов. см.* оцетиниваться

оципать *сов. см.* общипывать

оципывать *несов. см.* общипывать

ощупать *сов. см.* ощупывать

ощупывать, ощупать (*вн.*) తడుము, తడుపు
ощупь *ж:* на ~ తడుముకుంటూ, తడుముకుని
ощупью *нареч.* తడుపులాడుతూ, తడుముకుంటూ;
искать ~ తడుముకుంటూ (తడుపులాడుతూ) వెతుకు;
пробираться (идти) ~ తడుముకుని ముందుకు నడుచు, తడుముకుంటూ వెళ్ళు

ощутимый *см.* ощутительный

ощутительный 1. ఇంద్రియ గ్రాహ్యమైన 2. *перен.* గణనీయమైన

ощутить *сов. см.* ощущать

ощущать, ощутить (*вн.*) స్పృశించి తెలుసుకొను, స్పర్శమూలాన గ్రహించు, అనుభూతి పొందు; ~ радость సంతోషానుభూతి పొందు

ощущаться *несов.* గ్రహించబడు, గమనింపబడు

ощущение *с 1.* ఇంద్రియానుభూతి; зрительное ~ వేలానుభూతి 2. (*чувство*) అనుభూతి; ~ страхా భయానుభూతి

П

па *с нескл.* పైన్

павильон *м 1.* (лёгкая постройка) మండపం 2. (для кинотеатров) ఫిల్మ్ స్టూడియో

павлин *м* నెమలి, నీలకంఠం

паводок *м* వరద

павшие *мн. выск.* నేలకొరిగినవాళ్ళు, మృతపిరులు

пагода *ж* పగోడా

пагубн||ый నాశకరమైన, వినాశకరమైన; ~ое влияние ఉపద్రవకరమైన ప్రభావం

падаль *ж собир.* కళేబరం

пада||ть 1. *сов.* упасть [క్రింద, నేల, చేతులు జారి] పడు, పడిపోవు; ~ть из рук చేతులుజారి పడిపోవు; ~ть на колени మోకాళ్ళమీద పడు; ~ть от усталости చలికిలబడు 2. *тк. несов.* (об атмосферных осадках) పడు, కురియు 3. *сов.* упасть తగ్గు, పడిపోవు (*уменьшаться*); నడలించబడు (*ослабевать*); цены ~ют ధరలు తగ్గుతాయి (పడిపోతాయి) 4. *тк. несов.* (о листве) రాలు, రాలిపోవు 5. *сов.* пасть (о скоте) చచ్చు, చచ్చిపోవు ◇ ~ть духом కుంగిపోవు; настроение упало ఉత్సాహం నీరుకారిపోయింది

падёж *м грам.* విభక్తి, కారకం

падёж *м* పశు నష్టం

падёние *с 1.* పడడం, పాతం 2. (*снижение*) తగ్గుదల; ~ цен ధరల తగ్గుదల 3. (*моральное*) పతనం,

దీక్షారం 4. (правительства и т.п.) పతనం; ~ империи సామ్రాజ్య పతనం

пáдкий: ~ на деньги డబ్బుకోసం అత్యాశగల, ధన వ్యామోహంగల; ~ на лесть పొగడ్తలపట్ల వ్యామోహంగల

пáдчерица ж నవతి కూతురు

пáдш||ий పతిత; ~ая женщина పతిత స్త్రీ

паёк м రేషన్

пáзух||а ж 1.: за ~ой చొక్కా లోపల; класть за ~у చొక్కా లోపలకి పెట్టుకొను 2. анат. తొర; лóбные ~и నోవంటి లోపలి తొరలు

пай м వాటా, పాలు

пáйщик м పేరుహోల్దరు, వాటాదారు

пáкет м 1. (свёрток) పాకెట్టు 2. (бумажный мешок) కాగితం నంచి 3. (конверт с официально-деловым письмом) కవరు, లేఖ ◇ индивидуáльный ~ ఫస్ట్ ఎయిడ్ పాకెట్టు

пáкистáнец м పాకిస్తానీ, పాకిస్తాన్ దేశస్థుడు

пáкистáнский పాకిస్తానీ

пáкля ж పీచు

пáкостить разг. 1. сов. запáкостить, испáкостить (вн.; пачкать) మురికి చేయు 2. сов. испáкостить (вн.; портить) పాడు చేయు 3. сов. напáкостить (от.; вредить) వెనక గోతులు తవ్వు; ~ кому-л. ఒకరి వెనక గోతులు తవ్వు

пáкост||ь ж разг. 1. (что-л. мерзкое) గణీజ 2. (гадкий поступок) చెడు (చెడ్డ) పని; дéлать ~и кому-л. ఒకరికి చెడు [పని] చేయు

пáкт м సంధి; ~ о ненападéнии నిర్యుద్ధ సంధి

пáлáта ж 1. (в больнице) వార్డు 2. (представительное учреждение) సభ; верхняя ~ ఎగువ సభ; нижняя ~ దిగువ సభ; Верховный Совет СССР состоит из двух палáт సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీమ్ సోవియట్ రెండు సభలతో కూడినది 3. (учреждение) మండలి; книжная ~ గ్రంథ మండలి; торговая ~ వాణిజ్య మండలి

пáлáтк||а ж 1. గుడారం, డేరా, టెంటు; стáвить ~у గుడారం వేయు 2. (ларёк) కొట్టు, బడ్డీ

пáлáч м ఉరితీతుకాడు, వధకుడు, తలవరి

пáлец м వేలు, ప్రేలు; кáливéలు (на ноге); безымянный ~ ఉంగరపు వేలు; большóй ~ ఉంగుటం; бóльшóй (на ноге); срéдний ~ నడిమి వేలు; указáтельный ~ చూపుడు (జత్రన) వేలు ◇ ~ о ~ не удáрить వేలు కదల్చక పోవు; высáсывать из пáльца разг. గాలి పోగు చేసి రాయి (చెప్ప); егó произвeдéния мóжно пересчитáть по пáльцам అయిన

ПАД — ПАМ

П

రచనలు వేళ్లలెక్కుకు మించవు; ему пáльца в рот не кладё разг. నోట్స్ వేలు పెడితే కొరకలేని అమాయకుడు కాడు; знáть как свой пýть пáльцев కరత లామలకంగా తెలియు (తెలుసుకొను), అరచేతిలోని ఉసిరికాయ పతే పూర్తిగా తెలియవచ్చు; обвeстíть кóгó-л. вóкруг пáльца разг. ఒకరిని తన చిటికెన వేలు చుట్టూ తిప్పు [కొను]; попáсть пáльцем в нéбо разг. గురికి బారెడు దూరంగా కొట్టు; смóтрeть на чтó-л. сквoзь пáльцы చూడనట్లు ఊరుకొను

пáлисáдник м ముందరి తోట

пáлитра ж 1. పాలెట్, రంగులు కలిపే ప్లేటు 2. перен. (цветовая гамма) రంగులు

пáлить I 1. сов. опáлить (вн.; очищáть огнём) కాల్య, కాలివేయు 2. тж. несов. (о солнце) [ఎండ] మండి పోవు

пáлить II несов. разг. (стрелять) కాల్య

пáлк||а ж కర్ర ◇ стó ~а о двух концáх దానికి రెండు వైపులా వాడి వుంది, దానికి రెండు వైపులా పదును వుంది; встáвлять ~и в колéса పనిలో పుల్లలు పెట్టు; из-под ~и разг. బలవంతపు బ్రహ్మాణ్యంగా

пáломник м యాత్రికుడు

пáломничеств||о с యాత్ర; мéсто ~а తీర్థరాజం; совершáть ~о యాత్ర చేయు

пáлочка ж 1. చిన్న కర్ర 2. бакт. బాసిలస్, క్రిమి ◇ волшéбная ~ మంత్ర దండం; дирижёрская ~ మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ దండం

пáлочн||ый: ~ая дисциплина దుడ్డుకర్ర క్రమ శిక్షణ

пáлуба ж డెక్

пáльбá ж разг. కాల్యలు

пáльма ж తాటి చెట్టు (మాను); кокóсовая ~ కోకో చెట్టు; фýниковая ~ ఈత (ఖర్జూర) చెట్టు ◇ ~ пёрвенства ప్రథమ స్థానం

пáльтó с нескл. [ఓవర్]కోటు

пáлáшч||и: ~и зно́й మండు టెండ, నిప్పులు చెరిగే ఎండ; под ~м солнцем మండు టెండలో

пáмфлét м పాంఫ్లెట్

пáмфлетист м పాంఫ్లెట్ రచయిత

пáмyткa ж జ్ఞాపిక (запись, перечень); సూచికలు, గమనిక (руководство)

пáмyтник м 1. స్మారక చిహ్నం, చారిత్రక కట్టడం 2. (на кладбище) గోరీ రాయి 3. (произведение древней письменности) సాహిత్య భండారం 4. перен.

ПАМ — ПАР

(напоминание, свидетельство) సంస్మరణ చిహ్నం
пáмьтн||ый 1. (незабываемый) మరపురాని, సంస్మరణీయ; ~ый день మరపురాని రోజు; ~ая встреча మరపురాని సమావేశం 2. (служащий для записей) గమనిక; ~ая книжка నోటు బుక్కు

пáмьт|| ж 1. జ్ఞాపకం, జ్ఞాపకశక్తి, జ్ఞప్తి; плохáя ~ь జ్ఞాపకశక్తి బాగా లేకపోవడం; хорошая ~ь మంచి జ్ఞాపకశక్తి; если мне не изменяет ~ь నాకు సరిగా జ్ఞాపకముంటే, నాకు జ్ఞాపకమున్నంతవరకు 2. (воспоминание) స్మృతి, సంస్మరణ, జ్ఞాపకం; вéчер ~и писáтеля రచయిత సంస్మరణ సభ; дарить на ~ь జ్ఞాపకార్థం[గా] ఇచ్చు; оставлять о себе́ добрую ~ь మధుర స్మృతులు విడిచిపెట్టు ◇ по ~и జ్ఞాపకం మీద (ఆధారపడి); по старóй ~и అలవాటు ప్రకారం; быть без ~и а) (без сознания) స్మృతి తప్పిపోవు (కోల్పోవు) б) (от кого-л.) ఒకరిని పిచ్చిగా ప్రేమించు, ఒకరిపట్ల పిచ్చి ఇష్టం కలుగు; учить на ~ь కంఠ స్థంగా నేర్చుకొను; приходить кому-л. на ~ь ఒకరికి జ్ఞప్తికి (జ్ఞాపకం) వచ్చు

панáма ж (шляпа) పనామా [హాపీ]

панéль ж 1. (тротуар) పేవ్ మెంటు, కాలిబాట 2. (обшивка стен) పానెల్ 3. (строительная) పానెల్

панéльный: ~ дом పానెల్ భవనం

панибратский разг. అతి చనువు [తీసుకునే]

панибратство с разг. అతి చనువు

пáник||а ж భయాందోళన, భీతాహం; впаdáть в ~у భయాందోళితుడగు, భయభీతుడగు; вызы́вать ~у భయాందోళనలు రేకెత్తించు (కలిగించు)

паникёр м భీతాహం కలిగించేవాడు (распространяющий панику); సులభంగా భయాందోళన పడేవాడు (легко поддающийся панике)

панихи́да ж: граждáнская ~ లౌకిక కర్మకాండ

пáнический భీతాహం; ~ страх భీతాహం, భయోత్పతం

панора́ма ж 1. [విశాల] దృశ్యం; отсю́да открывáется прекра́сная ~ гóрода ఇక్కడనుంచి నగరపు అద్భుత దృశ్యం కళ్ళముందు పరుచుకొంటోంది 2. (картина) చిత్రం

пансио́н м 1. (полное содержание): жить на пóльном ~е у когó-л. ఒకరి ఇంట్లో వసతి భోజన సదుపాయాలు పొందు 2. (закрытое учебное заведение) బోర్డింగ్ స్కూలు

пансионáт м (гостиница) హోటల్ హోటల్

пáнтало́ны мн. 1. уст. (брюки) పాంట్, ట్రౌజర్

2. (женские) స్త్రీల డ్రాయరు

пáнтéра ж చిరుత పులి

пáнтóм||а ж మూకాభినయ ప్రదర్శన; играть ~у మూకాభినయం చేయు

пáнцирь м в разн. знач. కవచం

пáпа I м разг. (отец) నాన్న

пáпа II м (глава католической церкви) పోప్

пáпáха ж పపాహ (కేషియన్ బొచ్చు టోపీ)

пáпáша м разг. 1. см. пáпа I; 2. (обращение) అయ్యగారు

папи́ро́са ж సిగరెట్టు; пáчка папи́ро́с సిగరెట్ పాకెట్

папи́ро́сн||ый సిగరెట్ ◇ ~ая бума́га ఉల్లిపాక కాగితం

папи́рус м భూర్జపత్రం

пáпка ж పైలు, కాగితాల కేసు

пáпоротник м ఫెర్న్

пар м అవిరి ◇ на всех ~áх శరవేగంతో

пáра ж 1. జత; ~ боты́нок జత బూట్లు. 2. (две) జంట; влюблённая ~ (ప్రేమ జంట; суп-ру́жеская ~ దంపతి; танцующие пáры డాన్సింగ్ జంటలు 3. (мужской костюм) సూటు 4. разг. (две штуки чего-л.) రెండు; ~ я́блок రెండు ఆపిల్స్ ◇ ~ пуста́ков разг. చిటికెతో పని; два сапогá ~ погов. దొందూదొందే బాపతు వాళ్ళు; он ей не ~ а́тмá ఆమెకు సరైన జోడు కాడు

пара́бола ж мат. పరావలయం

пара́граф м పేరగ్రాఫ్

пара́д м పెరేడ్, కవాతు; воéнный ~ మిలిటరీ (సైనిక) పెరేడ్ (కవాతు); принима́ть ~ సైనిక వందనం స్వీకరించు ◇ в пóльном ~е పూర్తి దుస్తుల్లో, ముస్తాబులో, ముచ్చటైన దుస్తుల్లో [వుండు]

пара́дное с ముంగిలి

пара́дн||ый 1. పండగ; ~ый костю́м పండగ సూటు; ~ая фóрма పూర్తి యూనిఫార్మ్ 2. (глав-ный): ~ый вход (подъезд) సింహద్వారం 3. (тор-жественный, пышный) గేలా; ~ый спектакль (концерт) గేలా ప్రదర్శన; импе́ть ~ый вид ముచ్చటగా కనబడు

парадо́кс м విరోధాభాస, వైపరీత్యం

парадо́ксáльный విపరీతమైన, విరోధాభాసప్రాయమైన

парази́т м 1. биол. పరాన్న జీవి (భుక్కు) 2. перен. పరాన్నభుక్కు, పరరక్తప జీవి

паразитизм *м* పరరక్తీవ (సరాన్న) జీవనం
 паразитический పరాన్నభుక్కులైన; ~ образ жизни
 ని జలగలాంటి బతుకు

парализованный **1.** పక్షవాతం వచ్చిన, పక్షవాతంతో పడిపోయిన; ~ая рука పక్షవాతంతో పడిపోయిన (చచ్చు బడిన) చెయ్యి **2. перен.** స్తంభించిపోయిన

парализовать **1.** పడిపోపు, (కి) పక్షవాతం వచ్చు; ~ло руку చేతికి పక్షవాతం వచ్చింది, చేయి పడిపోయింది **2. перен.** స్తంభింపజేయు

паралитик *м* పక్షవాతం వచ్చినవాడు, పక్షవాత రోగి
 паралич *м* పక్షవాతం, పక్షవాదము; разбитый
 параличом పక్షవాతం వచ్చినవాడు

параллелизм **1. мат.** సమాంతరత **2. (совпадение, повторение)** సారూప్యత

параллелограмм *м мат.* సమాంతర చతుర్భుజం, సమకోణ చతురస్రం

параллель **ж 1. мат.** సమాంతర రేఖ **2. геогр.** అక్షం **3. перен.** సామ్యం తెచ్చు; проводить ~ между чѐм-л. వేటి మధ్య అయినా సామ్యం తెచ్చు

параллельно **нареч.** **1. мат.** సమాంతరాలలో **2. перен. (одновременно)** అదే సమయంలో

параллельный **1. мат.** సమాంతర; ~ая линия సమాంతర రేఖ **2. перен. (одновременный)** ఏక కాలంలో **3. перен. (сходный)** సమానమైన

парами **нареч.** జంట జంటలుగా, జంటల్లో

паранджа **ж** మేలిముసుగు

парапет *м* పట్టగోడ

парафин *м* పేరఫిన్

парафиновый **пéрфíн**

парашют *м* పేరఛూట్, గాలి గుమ్మటం; прыгать с ~ом పేరఛూట్తో దిగు

парашютист *м* పేరఛూట్తో దిగేవాడు, పేరఛూటిస్టు

парашютный **пéрфíн**; ~ десáнт пéрфíнస్టుల దళం; ~ спорт пéрфíн క్రీడ

пáрен||ый అవరిమీద ఉడకబెట్టిన < дешéвле ~ой рéпы విల్లి గవ్వంత చౌక

пáрень *м разг.* అతగాడు, వాడు

парí с нескл. పందెం; держáть ~ на дéсять рублéй పది రూబుళ్లు పందెం కాయు (వేయు); держú ~, что... ..అని పందెం కాస్తున్నాను

парíк *м* విగ్గు

парикмáхер *м* తురకుడు, మంగలివాడు (мужской); స్త్రీలకు హెయిర్ డ్రెసింగ్ చేసే మంగలి (женский)

парикмáхерская **ж** ఔరశాల, మంగలిపొపు

ПАР — ПАР

II

парировать *несов. и сов. (вн.) 1.* తిప్పికొట్టు; ~ удар дéбл తిప్పికొట్టు **2. перен.** తిప్పికొట్టు

паритёт *м* సమానత, సమానత్వం

паритётный **||** సమాన; на ~х началáх సమాన ప్రాతిపదికమీద

пáрит||ь *несов. 1. (вн.; варить на пару)* అవిరి మీద ఉడకబెట్టు **2. безл.:** ~ ఉక్కుగా వుంది

парíть *несов.* వివరించు, ఎగురు < ~ в облакáх మబ్బులో వివరించు

парíться *несов. 1. (приготавливаться на пару)* అవిరిమీద ఉడకబెట్టుబడు **2. (в бане)** అవిరి పట్టు (స్నానం చేయు)

парк *м 1.* పార్కు, ఉద్యానవనం; ~ культуры и óтдыхá సంస్కృతీ విశ్రాంతి పార్కు, వివోద పార్కు **2. (место стоянки и ремонта)** పార్కు; трамбáй-ный ~ బ్రామోల పార్కు; троллéйбусный ~ బ్రాబీ బస్సుల పార్కు **3. (подвижной состав):** авто-мобíльный ~ మోటారు వాహనాలు; тра́кторный ~ బ్రాక్టర్లు

паркét *м 1. собир.* పార్కెట్; настíлать ~ పార్కెట్ వేయు **2. (пол)** పార్కెట్ నేల

парлáмент *м* పార్లమెంటు

парламентарíзм *м* పార్లమెంటరీ విధానం

парламентарный **||** పార్లమెంటరీ

парламентёр *м* యుద్ధ విరమణ దూత (సతాకధారి)

парлáментск||ий పార్లమెంటు, పార్లమెంటరీ; ~ая делегáция పార్లమెంటరీ ప్రతినిధిసర్గం

парнíк *м* హాట్ బెడ్ (హౌస్)

парникóвый **||** హాట్ బెడ్ (హౌస్)లో పెంచిన

парнó||й: ~е молоко గుమ్మ పాలు; ~е мясо తాజా మాంసం

пáрн||ый в разн. знач. జంట; జమిలి, జతగా వున్న (расположенный парами); ~ая грéбля జంట తెడ్లవేత; ~ое катáние на конькáх జంట ఫిగర్ స్కేటింగ్; ~ые óрганы анат. జమిలి అవయవాలు

паровóз *м* రైలు ఇంజన్

паровóзн||ый రైలు ఇంజన్; ~ое депó రైలు ఇంజన్ షెడ్

паровозоремóнтный: ~ завод ఇంజన్ మరమ్మత్తు ఫాక్టరీ

паровозостройтeльный రైలు ఇంజన్ల నిర్మాణ

паров||ый **1.** అవిరి; ~ая машинá అవిరి యంత్రం;

ПАР — ПАС

~ое отопление అవిరి పీటింగు 2. (*приготовленный на пару*) అవిరిమీద ఉడకబెట్టిన (తయారు చేసిన); ~ые котлеты అవిరిమీద తయారు చేసిన కట్లెట్లు

пародийный పేరడీ, వికటానుకరణ, వ్యంగ్యానుకరణ
пародировать *несов. и сов. (вн.)* హాస్యానుకరణ (వికటానుకరణ, పేరడీ) చేయు

пародия *ж* పరిహాసకృతి, వికటానుకరణ, పేరడీ
пароль *м* సంకేత (పెరోల్) పదం, సాంకేతిక శబ్దం
паром *м* పడవ, ఫెర్రి

паромщик *м* పడవమనిషి, పడవ నడిపేవాడు
парообразный బాష్ప (అవిరి) రూపమైన
пароход *м* స్టీమరు, నౌక, ఓడ

пароходный నౌక, ఓడ; ~ая прогулка నౌకా విహారం; ~ое сообщение నౌకా (ఓడ) రవాణా

парт||а *ж* బల్ల, డెస్కు, మేజా బల్ల, < садиться за ~у చదువు మొదలుపెట్టు

партбилет *м* (партийный билет) పార్టీ సభ్యత్వ కార్డు

партбюро *с нескл.* (партийное бюро) పార్టీ కమిటీ (బ్యూరో)

партгруппорг *м* (руководитель партгруппы) పార్టీ బృందం (గ్రూపు) ఆర్గనైజరు (నాయకుడు)

партёр స్టేజిదగ్గర సీటు; место в ~е స్టేజి దగ్గర సీటు

партизан *м* గెరిల్లా, పార్టిజాన్

партизанский గెరిల్లా; ~ий отряд గెరిల్లా దళం; ~ая война గెరిల్లా యుద్ధం

партийность *ж* 1. (*принадлежность к партии*) పార్టీ సభ్యత్వం 2. (*в литературе, искусстве*) పాక్షికత, పార్టీ దృక్పథం, పార్టీత్వం

партийный 1. పార్టీ; ~ое собрание పార్టీ సభ 2. *в знач. сущ. м* పార్టీ సభ్యుడు

партия *ж* 1. పార్టీ, పక్షం; коммунистическая ~я కమ్యూనిస్టు పార్టీ; оппозиционные ~и ప్రతిపక్షాలు; член ~и పార్టీ సభ్యుడు 2. (*группа, отряд*) బృందం, దళం 3. (*товара*) విడత సరుకులు, సరుకుల మొత్తం 4. (*в игре*) ఆట

партком *м* (партийный комитет) పార్టీ కమిటీ

партнёр *м* పార్ట్నరు (*в игре, спорте*); భాగస్వామి, భాగస్వామి, వాటాదారు (*в деле*)

парторг *м* (партийный организатор) పార్టీ ఆర్గనైజరు

парторганизация *ж* (партийная организация) పార్టీ శాఖ

партсобрание *с* (партийное собрание) పార్టీ సభ, పార్టీ సమావేశం

партсъезд *м* (партийный съезд) పార్టీ మహాసభ
парус *м* [ఓడ] తెరచాప; идти под парусами తెరచాప విప్పి పయనించు; ставить (поднимать) паруса తెరచాప[లు] విప్ప < на всех парусах పూర్తి (శర) వేగంతో

парусина *ж* తెరచాప (కాన్వాసు) గుడ్డ

парусиновый కాన్వాస్

парусник *м* తెరచాప ఓడ

парусный తెరచాప; ~ое судно తెరచాప ఓడ

парфюмерия *ж* *собир.* పెర్ఫ్యూమరీ, పరిమళ ద్రవ్యాలు

парфюмерный పెర్ఫ్యూమరీ, పరిమళ ద్రవ్యాలు; ~й магазин పెర్ఫ్యూమరీ షాపు; ~е товары పెర్ఫ్యూమరీ సరుకులు

паршивый *разг.* (*дрянной, плохой*) దరిద్రప్రు గొట్టు < ~ая овца всё стадо портит *посл.* < కడివెడు పాలలో విషపు చుక్క, తులసి వనంలో గంజాయి మొక్క

пас I *в знач. сказ. разг.:* я ~ నేను పాస్; в таких делах я ~ ఇలాంటి పనులు నాచేత కావు, ఇలాంటి పనులనుంచి నన్ను వదిలేయండి

пас II *м спорт.* పాస్, అందించడం

пасека *ж* తేనెటీగల పెంపక క్షేత్రం

пасечник *м* తేనెటీగల పెంపకందారు

пасквиль *м* దూషణ రచన

пасмурно *безл. в знач. сказ.* (*о погоде*) మబ్బుగా, మసకగా (మోడంగా, మసరగా) వుంది

пасмурный 1. మసర, మసక; ~ая погода మసర (మసక, ముసురు) వాతావరణం 2. *перен.* చిర చిరలాడే, కోపంగా వుండే

пасовать I, спасовать (*отступать*) జంకు, వెనకదీయు, వెనుదీయు, వెనక్కి తగ్గు; ~ перед трудностями కష్టాలను చూసి వెనకదీయు (వెనక్కి తగ్గు, జంకు)

пасовать II *несов. спорт.* అందించు

паспорт 1. పాస్పోర్ట్; заграничный ~ విదేశీ పాస్పోర్ట్ 2. (*оборудования и т.п.*) సర్టిఫికేట్

паспортный పాస్పోర్ట్; ~ стол పాస్పోర్ట్ కార్యాలయం

пассажир *м* ప్రయాణికుడు, ప్రయాణికుడు, ప్యాసెంజరు

пассажирский ప్యాసెంజర్; ~ поезд ప్యాసెంజర్

రైలు

пассат *м* వ్యాపార వనం

пассив *м* 1. *бухгал.* రుణాలు, అప్పులు 2. *грам.*

కర్మణ్యర్థం

пассивность *ж* క్రియాశూన్యత, నిష్క్రియావరత్వం

пассивный 1. క్రియాశూన్యమైన, అచేతన, జడాత్మక

మైన 2. *бухгал.* రుణ 3. *грам.* కర్మణ్యర్థక

паста *ж* పేస్టు; зубная ~ టూత్ పేస్టు

пастбище *с* పచ్చిక బయలు, పశువుల బీడు

пастель *ж* 1. (карандаш) పాస్టెల్ (క్రేయాన్ 2.

(рисунки) పాస్టెల్ చిత్రం

пастеризация *ж* పాస్చరైజేషన్

пастеризованный పాస్చరైజ్డ్; ~ое молоко పాస్చరైజ్డ్ పాలు

రైజ్డ్ పాలు

пастеризовать *несов. и сов. (вн.)* పాస్చరైజ్డ్ చేయు

пасты *несов. (вн.)* పశువులను మేపు

пастила *ж* పస్తీలా [పండ్లతో తయారుచేసిన

మిఠాయి]

пастись *несов.* మేయు

пастух *м* గొడ్డ (పశువుల) కాపరి, పశు పాలకుడు

пастушеский గొడ్డ (పశువుల) కాపరి

пасты I *сов.* 1. *с.м.* పాదాత్ 5; 2. *высок. (по-*

гибнуть) నేలకొరుగు 3. (о городе, правительст-

ве) కూలిపోవు, పడిపోవు

пасты II *ж* మూతి

пасха *ж* (христианский праздник) ఈస్టర్

пасынок *м* 1. నవతి కుమారుడు (బిడ్డ) 2. *перен.*

అన్నపూర్ణుడు

патент *м* పేటెంటు

патентный పేటెంటు; ~ое бюро పేటెంటు శాఖ

(కార్యాలయం)

патентованный పేటెంట్; ~ое средство

పేటెంట్ ఔషధం

патентовать *несов. и сов. (сов. тж. запатентовать; вн.)* 1. (получать патент) పేటెంటు

పొందు 2. (выдавать патент) పేటెంటు ఇచ్చు

патетический ఉత్తేజకరమైన; ~ая речь ఉత్తేజకర

మైన ప్రసంగం

патетичный *с.м.* పాతేతిచెస్కి

патефон *м* గ్రామోఫోన్

патефонный గ్రామోఫోను; ~ая пластинка గ్రామో

ఫోను రికార్డు (ప్లేటు)

патока *ж* గుడం, బెల్లం

ПАС — ПАХ

II

патологический 1. *мед.* పాథలాజిక్ 2. *перен.*

విడ్డూరమైన

патология *ж* 1. *мед.* పాథాలజీ 2. *перен.* విడ్డూరం

патриарх *м* 1. (глава рода) గణపెద్ద (మూల

పురుషుడు) 2. (глава православной церкви) ప్రేటి

యార్క్

патриархальный 1. పితృస్వామిక; ~ строй పితృ

స్వామిక వ్యవస్థ 2. *перен.* (верный старым обы-

чаям, устарелый) కాలద్వేషం పట్టిన, కాలం చెల్లిన

патриархат *м* పితృస్వామిక వ్యవస్థ

патриот *м* 1. దేశభక్తుడు 2. *перен.* కార్యనిరతుడు,

అభిమాని; ~ своего завобда తన ఫాక్టరీ అభిమాని

патриотизм *м* దేశభక్తి

патриотический దేశభక్తియుత, దేశభక్తిపూరిత[మైన]

патриотичный *с.м.* పాత్రోతిచెస్కి

патрон I *м* 1. తూటా; холостой ~ ఖాళీ తూటా

2. *эл.* బల్బు హోల్డరు

патрон II *м* పోషకుడు (покровитель); యజమాని

(хозяин); చీఫ్, గార్డియన్ (начальник)

патронный తూటా; ~ая гильза తూటా డౌలక

патрулировать *несов. (вн.)* (చుట్టూ) గస్తీ తిరుగు

патруль *м* గస్తీ; ночной ~ రాత్రి గస్తీ

патрульный 1. గస్తీ; ~ корабль గస్తీ నౌక; ~

самолет గస్తీ విమానం 2. *в знач. суц. м* గస్తీవాడు

пауза||а *ж* విరామం; дёлать ~у విరామం తీసుకొను,

అగు

паук *м* సాలీడు, సాలెపురుగు

паутина *ж* సాలెగూడు, సాలెపట్టు

пáfос *м* ఉత్తేజం, ఉత్సాహం; ~ созидания సృజనా

త్మక ప్రమోత్సాహం; говорить с ~ом ఉత్తేజంతో

మాట్లాడు

пах *м* గజ్జ

пахан||ый దున్నిన; ~ая земля దున్నిన భూమి

пахарь *м* భూమి దున్నేవాడు

пахать, вспахать (вн.) దున్ను

пахн||уть *несов. (тв.)* వాసన కొట్టు (వేయు);

~уть лúком ఉల్లి వాసన కొట్టు ◇ ~ скандалом

రగడ జరిగేలా ఉంది; понимаете ли вы, чем это

~ет? ఫలితం ఏమవుతుందో మీకు తెలుసా?

пахнú||ть *сов. разг. (тв.)* కొట్టు, వచ్చు; ~ло

дúмом పాగ తేర వచ్చింది; ~ло сыростью తేమగాలి

కొట్టింది

пáхота ж 1. (действие) సాగు చేయడం, దున్నడం
2. (вспаханное поле) సాగు (దుక్కి) పొలం
пáхотн||ый: ~ая земля సాగు (దున్నదగిన) భూమి
пахучий పరిమళంగల, వాసన కొట్టే
пациéнт м పేషెంటు, రోగి
пацифíзм м సాత్వికవాదం, శాంతివాదం
пацифíст м సాత్వికవాది, శాంతివాది
пацифíстский సాత్వికవాద, శాంతివాద
пáчка ж పాతెట్టు, పెట్టె, దొంతర; ~ газéт పత్రికల దొంతర (కట్టు); ~ сигарéт సిగరెట్ పాతెట్
пáчкать, вы́пачкать, запáчкать (вн.) మకిలి (మురికి, అశుభం) చేయు, మాపు ◇ ~ чьó-л. ре-
путáцию ఒకరి పేరు పాడుచేయు, ఒకరిని అప్రతిష్ఠ
పాల్తేయు
пáчкаться, вы́пачкаться, запáчкаться మురికి (మకిలి) చేసుకొను, మాపుకొను, మలినం చేసుకొను
пáшня ж చేను, పొలం, దున్నిన (సాగు) భూమి
паштéт м: мяснóй ~ మాంసపు పేస్టు (ముద్ద);
рыбнóй ~ చేప పేస్టు (ముద్ద)
пáюсн||ый: ~ая икрá [పెన్డ్] కెవియరు
пáрыльник м టంకం రాడ్
пáрыльн||ый టంకం; ~ая лáмпа టంకం లాంప్
пáять несов. (вн.) [టంకం వేసి] అతుకు, మాటు
వేయు
пáяц м హాస్యగాడు, జోకరు
певéц м పాటగాడు, గాయకుడు
певíца ж పాటకత్తె, గాయని
певúчий శ్రావ్యమైన, మధురమైన
пéвч||ий పాడే; ~ая птíца పాడే పిట్ట
пéг||ий మచ్చల; ~ая лóшадь మచ్చల గుర్రం
педáгoг м ఉపాధ్యాయుడు, గురువు
педáгoгика ж విద్యాబోధనశాస్త్రం
педáгoгическ||ий విద్యాబోధక; ~ое учíлище ఉపా
ధ్యాయుల శిక్షణ కాలేజీ
педáль ж పెడల్; ~ велосипéда తొక్కుడు
పెట్టె; нажимáть [на] ~ పెడల్ను తొక్కు
педáнт м ఛాందసుడు, శుష్కపండితుడు
педантизм м ఛాందసం, శుష్కపాండిత్యం
педантичнóсть ж с.м. педантизм
педантичнóй ఛాందస, శుష్కపాండిత్యవర
педиáтр м పిల్లల డాక్టరు, పెడియాట్రిక్స్
педиатрия ж పెడియాట్రిక్స్
пейзáж м 1. (вид) ప్రకృతి దృశ్యం; сéльский ~

గ్రామీణ ప్రకృతి దృశ్యం 2. (картина, рисунок)
ప్రకృతి చిత్రం
пейзáжист м ప్రకృతి దృశ్యాల చిత్రకారుడు
пейзáжн||ый ప్రకృతి; ~ая жíвопись ప్రకృతి చిత్ర
ణం (చిత్రలేఖనం)
пекáря ж బేకరీ
пéкарь м బేకర్
пéкло с разг. 1. (сильный зно́й) నిప్పులు చెరిగే
ఎండ, మండుటెండ 2. перен. అగ్నిగుండం
пеленá ж తెర, పొర; снéжная ~ మంచు తెర
(పొర) ◇ у негó слóвно ~ с глаз упáла అతని
కంటిపొరలు తొలిగిపోయినట్లున్నాయి
пеленáть, запеленáть, спеленáть несов. и
сов. (вн.) గుడ్డలు చుట్టబెట్టు
пелён||ка ж పాత్రి గుడ్డ ◇ с ~ок అడ్డాల నాటి
నుంచీ
пельмéни мн. (ед. пельмéнь м) పెల్మేవి [పై బిరియన్
వంటకం — మాంసం బూరెలు]
пéн||а ж నురగ, నురుగు, నుచ్చిళ్లు; мýльняя ~а
నబ్బు నురుగు ◇ докáзывать с ~ой у рта అవే
శంతో (ఉద్దేశంగా) వాదించు
пенáл м పెన్సిలు కేసు
пéние с పాట పాడడం, గానం; ~ петухá
[కొక్కారం, కోడి కూత; ~ птиц కూజితం
пéнистый బుర్రబుర్ర పొంగే, నురగలు వచ్చే, తెట్టుగట్టే
пéниться несов. తెట్టులు గట్టు
пеницилlíн м పెనిసిలిన్, పెన్సిలిన్
пéнк||а ж తొరక, తరక ◇ снимáть ~и నిగ్గు
пенсионéр м పించువారా, పెన్షన్ పుచ్చుకునేవాడు
пенсионéрка ж పెన్షన్ పుచ్చుకునే ఆమె
пенсионéрн||ый పెన్షన్, పించు; ~ый вóзраст
పెన్షన్ వయస్సు; ~ое обеспéчение పెన్షన్ పోషణ
пéнси||я ж పెన్షన్; получáть ~ю పెన్షన్ పుచ్చు
కొను
пенснé с нескл. పిన్స్నెజ్
пéнь м మొద్దు, మొరడు ◇ стоáть (сидéть) как
~ разг. ప్రమాన్యుడు, మొద్దులాగా నిలబడు
пéнькá ж జనవనార
пéнькóв||ый జనవనార; ~ая верéвка జనవనార
తాడు
пéн||я ж జల్మానా, అవరాధం; начислáть ~и అవ
రాధం కట్టు
пеня||ть несов. разг. (от., на вн.) (గురించి)
చివాట్లు పెట్టు; ~й на сeбó! తప్పంతా నీదే!

пéпел *м* భస్మం, బూడిద ◇ *обращать в ~* బూడిద [పోగు] చేయు

пепелыше *с уст.* బూడిద రాసులు. (పోగులు)

пéпельница *ж* ఆష్ [ఊ]

пéпельны||й బూడిద [రంగు]; ~е вóлосы బూడిదరంగు జుట్టు

первéйший *разг.* 1. (самый важный) ప్రప్రథానమైన 2. (самый хороший) ఉత్తమమైన, ఉత్తమోత్తమమైన

первенец *м* 1. మొదటి సంతానం, తొలి కాన్పు బిడ్డ 2. *перен.* మొట్టమొదటిది

первенство *с* 1. అధికృత 2. *спорт.* చాంపియన్ షిప్; ~ страны по футболу ఫుట్బాల్ లో జాతీయ చాంపియన్ షిప్

первенствовать *несов.* అధికృతలో (అగ్రగామిగా) వుండు, ముందుండు; ~ в чём-л. దేనిలోనైనా అధికృతలో ఉండు

первичность *ж* ప్రాథమికత, ప్రాథమ్యత; ~ материи *филос.* పదార్థ ప్రాథమ్యత

первичн||ый *в разн. знач.* ప్రాథమికమైన; అది, ప్రారంభక (тк. исходный); материя ~а, сознанье вторично పదార్థం ముందు, చైతన్యం తరువాత; ~ая партийная организация ప్రాథమిక పార్టీ యూనిట్ (శాఖ)

первобытнообщинный: ~ строй ఆదిమ సమష్టి వ్యవస్థ

первобытн||ый 1. ఆదిమ; ~ый человек ఆదిమ మానవుడు; ~ое общество ఆదిమ వ్యవస్థ 2. (нетропутой): ~ая природа అచుంబిత ప్రకృతి

первоистóчник *м* మూలం

первоклáссник *м* ఒకటో క్లాసు అబ్బాయి, మొదటి తరగతి అబ్బాయి

первоклáссный శ్రేష్ఠమైన, ఉత్తమమైన, ఫస్ట్ క్లాస్

первокурсник *м* మొదటి ఏడాది విద్యార్థి, ఫస్ట్ యర్ స్టూడెంట్

первома́йск||ий మేదినోత్సవ; ~ая демонстрация మేదినోత్సవ ప్రదర్శన

первоначáльн||ый 1. [మొట్ట] మొదటి, ప్రప్రథమ, ప్రాథమిక, అసలు; ~ый проéкт మొట్టమొదటి ప్రాజెక్టు (డిజైన్) 2. (являющийся началом, первой ступенью) ఆదిమ, ప్రాథమిక; ~ое накоплéние ఆదిమ సంపదనం; ~ые знáния ప్రాథమిక జ్ఞానం

первоочередн||о||й ప్రప్రథమ, జరూరు; ~ая задáча ప్రప్రథమ (జరూరు) కర్తవ్యం

первостепенн||ый ప్రధాన, నిర్ణయాత్మకమైన; дéло

ПЕП — ПЕР

П

~ой вáжности అత్యంత ప్రాధాన్యం కలిగిన సంగతి

пéрв||ый 1. *числ.* తొలి, ప్రథమ, మొదటి, ఒకటవ; ~ый день нóвого гóда మాత్స సంవత్సరాది; ~ая главá మొదటి ప్రకరణం; ~ая мировáя войнá ప్రథమ (తొలి) ప్రపంచ యుద్ధం; в ~ый раз మొట్టమొదటి సారి 2. (первоначальный; ближайший по времени) మొదటి, ప్రాథమిక; ~ое впечатлéние మొదటి అభిప్రాయం; ~ое врéмя మొదట్లో, ఆదిలో; при ~ой возможности వీలైనంత తొందరగా 3. (основной, лучший) ప్రధాన, ప్రథమ, ఉన్నత; ~ый сорт ఉన్నత రకం, శుష్ట క్వాలిటీ; ~ые рóли ప్రధాన పాత్రలు; ~ый заместитель председателя ప్రథమ ఉపాధ్యక్షుడు; ~ый секретáрь ప్రధాన కార్యదర్శి ◇ игрáть ~ую скрипку ప్రధాన పాత్ర వహించు

пергáмент *м* 1. చర్మపు కాగితం, చర్మ (భూర్జ) పత్రం 2. (бумага) ఆయిల్ పేపర్

пергáментн||ый: ~ая бумага ఆయిల్ పేపర్

перебáзирóвать *сов.* (вн.) తరలించు, మార్పు

перебáзирóваться *сов.* తరలు, మారు

перебáрщивать, переборщíть *разг.* అతి[గ] (అతిశయోక్తి) చేయు

перебéгать, перебежáть 1. (вн., через вн.) అటు (వైపుకు, అవతలికి) పరుగెత్తు; ~ через дорóгу పరుగున రోడ్డు దాటు 2. *перен. разг.:* ~ к неприятелю, ~ на стóрону протйвника శత్రు పక్షంలో చేరిపోవు, ద్రోహగా మారు

перебежáть *сов. см.* перебегáть

перебéжник *м воен.* స్వపక్ష పరిత్యాగి, శత్రు పక్షంలో చేరేవాడు

перебесíться *сов. разг. (остепениться)* సైవర జీవితానికి స్వస్తి చెప్పవు

перебивáть I, перебíть (вн.) 1. (убивать) చాలమందిని (అందరినీ) చంపేయు 2. (разбивать) అప్పి వగలగొట్టేయు; перебíть всю посýду ప్లేట్నూ, కప్పులూ పప్పుపప్పు చేయు, ప్లేట్నూ, కప్పులూ అన్నీ వగలగొట్టేయు 3. (ломать) [కాలు] విరగగొట్టు 4. (обивать заново) [ఫర్నిచర్ కి] తొడుగులు తిరిగివేయు, [ఫర్నిచర్] కవర్లు మార్పు

перебивáть II, перебíть (вн.; прерывать) అడ్డగించు, అడ్డువచ్చు; ~ корó-л. ఒకరి మాటకు అడ్డువచ్చు, ఒకరి మాటను అడ్డగించు ◇ ~ аппетíт ఆకలి చంపు; ~ сон నిద్ర భగ్గుం చేయు

перебивáться, перебíться *разг.* (кое-как

ПЕР — ПЕР

жить) కష్టమీద పోషణ జరుపుకొను ◇ ~ с хлеба на квас అర్ధాకలితో గడుపు

перебинтовать сов. (вн.; заново или иначе) కొత్త కట్టు కట్టు, కట్టు మార్చివేయు

перебирать, перебрать (вн.) 1. (пересматривать) తిరగేయు; ఎగరవేయు (сортируя) 2. перен. (вспоминать) గుర్తు చేసుకొను (చేయు); ~ в уме (памяти) గుర్తు చేసుకొను, జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొను 3. (касаться пальцами) మీటు, తిప్ప; ~ струны తీగలు మీటు; ~ четки రుద్రాక్షలు తిప్ప

перебираться, перебраться разг. 1. చేరు[కొను], దాటు, దాటేయు; он с трудом перебрался на другой берег реки అతను కష్టమీద అవతలి ఒడ్డుకు చేరుకున్నాడు; он перебрался через ручей аతను కాలువ దాటాడు 2. (переселяться) మారు; ~ на новую квартиру కొత్త ఇంటికి మారు

перебить I, II сов. с.м. перебивать I, II

перебиться сов. с.м. перебиваться

перебóл||и м 1. నిలిపివేత, విరామం, అంతరాయం (в работе); మధ్యమధ్య అగిపోవడం (నిలిపివేతలు) (в работе мотора); ~и в работе сердца గుండె అసమంగా కొట్టుకోవడం; ~и в работе пилы విరామాలు; пульс с ~ями విరామంతో కూడిన నాడి; торговля с ~ями అమ్మకంతో అంతరాయాలు

переболé||ть сов. (тв.) 1. జబ్బుపడు, [రోగంతో] తీసుకొను; он ~л всіми дѣтскими болѣзнями అతను అన్ని శిశువ్యాధులతోనూ తీసుకున్నాడు; он ~л гриппом అతను ప్లూ పడ్డాడు 2. перен. అధిగమించు; он ужé ~л éтими настроéниями ఈ మాదిరి మనోస్థితిని అధిగమించాడు

перебóрка ж 1. (действие) తిరగవేయడం 2. (перегородка) అడ్డగోడ

переборóть сов. (вн.) అధిగమించు; ~ страх అసభయాన్ని అధిగమించు; ~ себя కూడగట్టుకొనుపుంజుకొను

переборóщить сов. с.м. перебóршивать

перебóраниваться несов. разг. సరస్వరం తిట్టుకొను

перебóранка ж разг. కొట్లాట, పోట్లాట

перебóрасывать, перебóрсить (вн.) 1. మీదుగా విసురు; ~ через забор кочу మీదుగా విసురు; ~ через плечó భుజంమీదుగా వెనక్కి విసురు 2. (перемещать; переводить) తరలించు, బదిలీచేయు

перебóрасываться, перебóрситься 1. (распространяться) వ్యాపించు, విస్తరించు; огонь перебóрсился на соседние дома మంటలు యరుగు పొరుగు ఇళ్లకు వ్యాపించాయి (విస్తరించాయి) 2. (тв.; бросать друг другу) విసురు; ~ мячóм ఒకరికి మరొకరు బంతి విసురు ◇ перебóрситься нéсколькими словами [ఒకరు మరొకరితో] కొన్ని మాటలు మాట్లాడు

перебóрять(ся) сов. с.м. перебирать(ся)

перебродить сов. పులిసిపోవు

перебóрсить(ся) сов. с.м. перебóрасывать(ся)

перебóрска ж తరలింపు, పంపడం; ~ войск సైన్యం తరలింపు

перебóл м (горный) గండి, కనుమ

перебóливать, перебóлить 1. разг. (вн.; перекладывать) చేరవేయు, మార్చు 2. (вн., через вн.; переходить) దాటు; ~ через горный перебóл పర్వత రోయ దాటు 3. безл. разг. (переходить предел) ప్రవేశించు, దాటు; ему перебóлило за тридцать нелетóм్యా పడితో ప్రవేశించాడు; перебóлило зá полночь అర్ధరాత్రి దాటింది

перебóливаться, перебóлиться 1. జారు, జారి పడు; ~ через забор кочу పెనుంచి (మీదునుంచి) జారిపడు 2. разг. (поворачиваться) దొర్లు; ~ с боку на бок ఇటు అటు దొర్లు 3. тк. несов. разг. (ходить вразвалку) ఊగుతూ నడుచు

перебóлить сов. с.м. перебóливать

перебóлиться сов. с.м. перебóливаться 1, 2

перебóрива||ть, перебарить (вн.) 1. (варить заново) మళ్ళీ ఉడకబెట్టు 2. (слишком долго) అతిగా ఉడకబెట్టు (ఉడకబెట్టి పాడుచేయు) 3. (о пищеварении) జీర్ణించుకొను, జీర్ణంచేసుకొను ◇ он не ~ет лжи разг. అతను అబద్ధాలు నపించడు

перебóриваться, перебариться 1. (слишком долго вариться) అతిగా ఉడికిపోవు 2. (усваиваться) జీర్ణం అగు, జీర్ణమై పోవు

перебарить(ся) сов. с.м. перебаривать(ся)

перевезти сов. с.м. перевозить

перевернóуть(ся) сов. с.м. перевертывать(ся)

перевертывать, перевернуть (вн.) 1. అటు తిప్ప (другой стороной); తిప్పివేయు, తిరగవేయు (страницы) 2. разг. (опрокидывать) తలకిందులుగా వడగొట్టు 3. разг. (перевертывать всё, многое) (అప్పీ) చెల్లాచెదురు చేయు; ~ всё вверх дном అప్పీ చిందర వందర చేయు

перевертываться, перевернуться 1. దొర్లు; ~

నా బొక పక్కకు దొర్లు 2. (опрокидываться) బోల్తా పడు, తలకిందులగు; машина перевернулась కారు బోల్తా పడింది

перевес м 1. разг. (излишек в весе) పెచ్చు తూకం 2. перен. ఆధిక్యత, ప్రాబల్యం; ~ голосов ఓట్లలో మెజారిటీ; ~ сил బలాధిక్యత; численный ~ సంఖ్యలో ఆధిక్యత, సంఖ్యాధిక్యత

перевесить(ся) сов. с.м. перевешивать(ся)

перевести сов. с.м. переводить

перевестись I, II сов. с.м. переводиться I, II

перевешивать, перевесить 1. (вн.; на другое место) [వేరొక చోట] తగలించు (వేలాడవేయు) 2. (вн.; взвешивать заново) మళ్ళీ తూచు (తూకం వేయు) 3. (вн.; быть более тяжёлым) (కంటే) ఎక్కువ తూగు (తూకం ఉండు) 4. перен. разг. [దేనికైనా] మొగ్గు వచ్చు

перевешиваться, перевеситься మీదుగా వంగు; ~ через перила కమ్మి మీదుగా వంగు

перевидать||ть сов. разг. (вн.) 1. చాలా సార్లు చూచు (много раз увидеть); చాలా చూచు (увидеть многое); చాలామందిని చూచు (увидеть многих) 2. (много испытать): он много ~л на своём веку జీవితంలో అతను చాలా చూశాడు

перевирать, переверять разг. (вн.) వక్రీకరించు

перевод м 1. (перемещение) తరలింపు, ట్రాన్స్ ఫర్, బదిలీ; ~ часовый стрёлки вперед గడియారపు ముల్లు ముందుకు తిప్పడం; ~ часовый стрёлки назад గడియారపు ముల్లు వెనక్కి తిప్పడం 2. (на другой язык) అనువాదం; తర్జుమా (устный); ~ на русский язык రష్యన్ అనువాదం (నేత) 3. (денежное отправление) మనియార్డర్, పోస్టల్ ఆర్డర్ (почтовый); టెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డర్ (телеграфный) 4. разг. (бесполезная трата) వృథా (వ్యర్థం) చేయడం; ~ времени కాలం వృథా చేయడం; ~ денег డబ్బు వృథా (దుబారా) చేయడం, డబ్బు తగలబెట్టడం

переводить, перевести (вн.) 1. (перемещать) మార్చు, బదిలీ చేయు; ~ на другую работу వేరొక ఉద్యోగంలోకి (పదవిలోకి) మార్చివేయు (బదిలీ చేయు); ~ стрелку часов вперед గడియారపు ముల్లు ముందుకు తిప్ప; ~ стрелку часов назад గడియారపు ముల్లు వెనక్కి తిప్ప; ~ час на час назад గడియారాన్ని ఒ గంట వెనక్కి తిప్ప 2. (через вн.) దాటించి తీసుకెళ్ళు; ~ через улицу వీధిని దాటించి తీసుకెళ్ళు 3. (на другой язык) అనువదించు, అనువాదం చేయు; తర్జుమా చేయు (устно); ~ с русско-

ПЕР — ПЕР

II

го языка на телугу రష్యన్ భాషనుంచి తెలుగులోకి అనువదించు (తర్జుమా చేయు) 4. (пересылать): ~ деньги మనియార్డర్ పంపించు, పోస్టల్ ఆర్డర్ పంపించు 5.: ~ из класса в класс పై ఫార్మ్లో వేయు, పై ఫార్మ్కు ప్రమోట్ చేయు; его перевели в третий класс వాడిని మూడవ ఫార్మ్కు ప్రమోట్ చేశారు; ~ на другой курс పై ఏడాదికి పంపు ~ разговór на другую тему సంభాషణ విషయం మార్చు; ~ деньги разг. డబ్బు తగలబెట్టు (వృథా చేయు, దుబారా చేయు); ~ дух (дыхание) ఊపిరి పీల్చుకొను; не переводя дыхания ఊపిరి పీల్చుకునేందుకు కూడా ఆగకుండా

переводиться I, перевестись [వేరొక చోటుకి] మారు, బదిలీ చేయబడు; ~ в другой город వేరొక నగరానికి మారు

переводиться II, перевестись разг. (исчезать) నిండుకొను, అయిపోవు; рыба в пруду перевелась చెరువులో చేపలు అయిపోయాయి (నిండు కొన్నాయి); у него деньги не переводятся అతని దగ్గర ఎప్పుడూ డబ్బు ఉంటుంది

переводн||ый: ~ая бумага కార్బన్ పేపరు; ~ые картинки ట్రాన్స్ఫర్ బొమ్మలు

переводн||ый 1.: ~ый бланк పోస్టల్ ఆర్డర్ ఫారమ్ 2. (переведённый с какого-л. языка) అనువాద; ~ая литература అనువాద సాహిత్యం

переводчик м అనువాదకుడు; దుబాసీ, ఇంటర్ప్రెటర్ (устный)

перевоз м 1. (действие) చేరవేత, రవాణా 2. (место) పడవ (బల్లకట్టు) రేవు

перевозить, перевезти (вн.) 1. చేరవేయు; తీసుకు వెళ్ళు, రవాణా చేయు; ~ груз по железной дороге రైలుమీద సామాను రవాణా చేయు; он перевёз детей с дачи అతను పిల్లలను వేసవి గృహంనుంచి నగరానికి తీసుకువచ్చాడు 2. (через вн.) దాటించి తీసుకెళ్ళు; он перевёз их через реку అతను వాళ్ళను ఏరు దాటించి తీసుకెళ్ళాడు, అతను వాళ్ళను ఏటి మీదుగా తీసుకెళ్ళాడు

перевозк||а ж రవాణా, సరఫరా, చేరవేత; железно-подорожные ~и రైలు [మార్గాల ద్వారా] రవాణా; морские ~и సముద్ర వౌకా రవాణా; стоимость ~и రవాణా ఛార్జీలు

перевозчик м బల్లకట్టు, [పడవ] మనిషి, పడవవాడు

переволноваться сов. разг. ఆందోళనపడు, కలత చెందు, కలగుండుపడు

первооружать, первооружить воен. (вн.) కొత్త తీరు ఆయుధాలు సమకూర్చు, సైనిక బలాలు పెంచు
первооружаться, первооружиться воен. కొత్త తరహా ఆయుధాలు సమకూర్చుకొను, సైనిక బలాలు పెంచుకొను

первооружение с воен. పునరాయుధీకరణ, కొత్త తరహా ఆయుధాలు సమకూర్చడం

первооружить(ся) сов. см. первооружать (-ся)

первоплотиться сов. см. перевоплощаться
первоплощаться, перевоплотиться (в вн.) (న) రూపాంతరం పొందు (చెందు), (తో) అవతరించు
первоплощение с రూపాంతరీకరణ, రూపాంతరం పొందడం, అవతరణ

перворачивать(ся) несов. см. перевёрты- вать(ся)

переворот м 1. (перелом) మౌలికమైన మార్పు 2. (изменение в государственной жизни) కుట్ర, తిరుగుబాటు; военный ~ సైనిక కుట్ర; государст- венный ~ రాజకీయ కుట్ర

перевоспитание с తీర్చిదిద్దడం
перевоспитать(ся) сов. см. перевоспитывать (-ся)

перевоспитывать, перевоспитать (вн.) తిరిగి తీర్చిదిద్దు, పునశ్శిక్షితుని చేయు

перевоспитываться, перевоспитаться పునశ్శిక్షి తుడగు, తీర్చిదిద్దుకొను, మార్పు చెందు

переврять сов. см. перевирать
перевыборн||ый ఎన్నిక; ~ое собрание ఎన్నిక సభ (సమావేశం)

первыборы мн. (периодические выборы) ఎన్నికలు, పునరెన్నిక

первыполнение с అధిగమించడం, మించిపోవడం; ~ плáна на двáдцать процéнтов ప్రణాళికను ఇరవై శాతం మించిపోవడం

первыполнить сов. см. перевыполнять
первыполнять, перевыполнить (вн.) అధిగ మించు, మించిపోవు; ~ план ప్రణాళికను అధిగమించు; ~ план на дéсять процéнтов ప్రణాళికను పది శాతం మించిపోవు

перевязать сов. см. перевязывать
перевязк||а ж (действие) కట్టుకట్టడం; дé- лать ~у కట్టు కట్టు

перевязывать, перевязать (вн.) 1. కట్టు కట్టు; ~ рáненного క్షతగాత్రుడికి కట్టు కట్టు 2. (обвязы- вать вокруг) చుట్టూ కట్టు 3. (заново вязать) తిరిగి (మళ్ళీ) అల్లు; ~ свíтер свýткэ తిరిగి అల్లు
пéревяз|| ж గుడ్డ ఒడిసె; у него рука на ~и అతని చెయ్యి గుడ్డ ఒడిసెతో వుంది

перегиб м 1. (сгиб) మడత 2. перен. (край- ность) దుష్కృత్యాలు, అతిశయోక్తి; допускáть ~и దుష్కృత్యాలు జరుపు, అత్యాచారాలు చేయు

перегибать, перегнуть 1. (вн.) మడచు; ~ по- полáм సగానికి మడచు 2. перен. разг. (допус- кать крайность) దుష్కృత్యాలు జరుపు, అత్యాచారాలు చేయు ◇ ~ пáлку разг. అతిగా పోవు

перегибаться, перегнуться మడతపడు; మీదుగా వంగు (о человеке); лист перегнулся кáлишом మడత పడింది; он перегнулся чéрез перýла కమ్మి మీద నుంచి వంగాడు

переглядываться, перегляднётся ఒకరు మరొకరి వైపు చూచుకొను, పరస్పరం చూపులు బదులుకొను; они перегляднóлись వాళ్ళు పరస్పరం చూచుకున్నారు

перегляднётся сов. см. переглядываться
перегнать сов. см. перегонять
перегно́й м హ్యూమన్, కుళ్ళడు
перегнуть(ся) сов. см. перегибать(ся)
переговáриваться несов. పరస్పరం మాట్లాడు కొను, మాటలు చెప్పుకొను

переговорить сов. (с тв.) (ఒకరితో) మాట్లాడు; ~ по телефóну టెలిఫోన్లో మాట్లాడు
переговóрный: ~ пункт బ్రంక్ కాల్ ఆఫీసు
переговóры мн. సంప్రతింపులు; мирные ~ శాంతి సంప్రతింపులు; вести ~ సంప్రతింపులు జరుపు, సంప్ర తించు

перегón м 1. (скота) తోలుకెళ్ళడం, మళ్ళ వెయ్యడం 2. (расстояние между станциями) స్టేషనుకీ స్టేషనుకీ మధ్య దూరం

перегónка ж хим. స్వేదనం, డిస్టిలేషన్; сухáя ~ అనార్ద్ర స్వేదనం, పాడి డిస్టిలేషన్

перегонять, перегнать (вн.) 1. (обгонять в беге, ходьбе) దాటవేయు 2. перен. (опережать) అధిగమించు, మించిపోవు, వెనక్కి తొక్కియు, దాటిపో 3. (в другое место) వేరొక చోటుకు తరలించు (తరిమివేయు, తోలుకెళ్ళు); ~ машинóу కారును వేరొక చోటుకు నడుపుకు వెళ్ళు (నడిపించుకువెళ్ళు) 4. хим. స్వేదనం చేయు, డిస్టిల్ చేయు

перегорáживать, перегорóдить (вн.) 1. అడ్డు

గోడతో విభాగాలు చేయు, అడ్డుగోడతో విభజించు; ~ комнату గదిని అడ్డుగోడతో విభజించు 2. *разг.* (загораживать) (కు) అడ్డుం పెట్టు; ~ дорогу రోడ్డుకు అడ్డుం పెట్టు

перегорать, перегореть (బల్బు) కాలిపోవు (об электрической лампочке); (వ్యూహ) మాడిపోవు (о пробках, предохранителе)

перегореть *сов. см.* перегорать

перегородить *сов. см.* перегородаживать

перегородка *ж* అడ్డు గోడ, అడ్డు తడిక

перегревать, перегреть (*вн.*) అతిగా వేడెక్కించు (వేడిచేయు)

перегреваться, перегреться 1. (о чѐм-л.) అతిగా వేడెక్కు 2. (о ком-л.) ఎండ దెబ్బ తిను

перегреть(ся) *сов. см.* перегревать(ся)

перегружать, перегрузить (*вн.*) 1.: ~ с одного мѣста на другое ఒక చోటునుంచి మరొక చోటుకు మార్చు; ~ ящики с машины в вагон లోనుంచి పెట్టెలు రైల్వే వాగన్ లో లోడ్ చేయు 2. (*чрезмерно*) అధికంగా సామగ్రి ఎక్కించు 3. *перен.* (*тж.* ~ работой) అధికంగా పని చేయించు 4. *перен.* (*подробностями и т.п.*) ఎక్కువ (అతిగా) నింపు (నింపిచేయు); ~ статью цитатами వ్యాసాన్ని ఎక్కువ ఉల్లేఖనంతో నింపు

перегружаться, перегружаться *несов. и сов.* అధికంగా (అతిగా, మితిమీరి) పని చేయు

перегруженность *ж* 1. (*грузом*) ఎక్కువ బరువు 2. *перен.* (*тж.* ~ работой) అధికమైన (మితిమీరిన, ఎక్కువ) పని

перегруженный 1. (*грузом*) ఎక్కువ బరువు వేయబడిన, ఓవర్ లోడ్ చేయబడిన 2. *перен.* (*тж.* ~ работой) మితిమీరి పని చేసే [వాడు]

перегрузить(ся) *сов. см.* перегружать(ся)

перегрузк||а *ж* 1. (*перемещение груза*) ఓవర్ లోడింగ్ 2. (*чрезмерный груз*) ఓవర్ లోడు 3. *перен.* మితిమీరిన పని, ఓవర్ వర్కు; ~а двигателя ఇంజన్ లోడు ఎక్కువ కావడం; испытывать космические ~и అంతరిక్ష భార భావం అనుభవించు

перегруппировать *сов. см.* перегруппировывать

перегруппировка *ж* పునఃసాధిక, పునస్సమీకరణ, తిరిగి బృందాలు ఏర్పరచడం

перегруппировывать, перегруппировать (*вн.*) పునస్సమీకరించు, తిరిగి పాత్రలు పెట్టుకొను, తిరిగి బృందాలు ఏర్పరచు

ПЕР — ПЕР

П

перегрызать, перегрызть (*вн.*) కొరికి తెంపి చేయు
◇ он готов перегрызть мне горло అతను నా పీక ఉత్తరించాలని చూస్తున్నాడు

перегрызть *сов. см.* перегрызать

перед, передо *предлог* (*тв.*) 1. (о месте) ఎదర, ముందు, ఎదురుగా, ఎదుట; ~ домом ఇంటికి ఎదురుగా; стул стоит ~ столом కుర్చీ టేబుల్ ఎదుట వుంది 2. (о времени) (కి) ముందు, (కి) పూర్వం; ~ собранием సమావేశానికి ముందు 3. (*по сравнению*) మీద; их успехи бледнеют ~ нашими వాళ్ళ విజయాలు మనవాటికి తీసికట్టు అవుతాయి 4. (*по отношению*) కు, కి; он извинился ~ ней అతను ఆమెకు క్షమార్పణ చెప్పాడు; он отвечает ~ законом అతడు చట్టానికి జవాబుదారు (బద్దడు)

перёд *м* ముందరి (ఎదుటి) భాగం

передавать, передать (*вн.*) 1. (*отдавать в руки*) అందిస్తు, అందించు, అందజేయు, చేతిలో పెట్టు 2. (*отдавать, уступать*) ఇవ్వ, ఇచ్చు 3. (*делиться*): ~ свой опыт кому-л. తన అనుభవాన్ని మరొకరికి అందజేయు 4. (*отдавать во владение*) అప్పగించు, బదలాయించు, దఖలు చేయు 5. (*сообщать*) అందజేయు, తెలియజేయు; ~ поручение кому-л. ఒక పని పురమాయంపు గురించి ఒకరికి తెలియజేయు; передать, что я жду его నేను అతని కోసం ఎదురు చూస్తున్నానని తెలియజేయండి 6. (*инфекцию*) అంటించు 7. (*давать больше*) ఎక్కువించు; передать три рубля మాడు రూబుళ్లు ఎక్కువించు ◇ ~ дело в суд కేసు కోర్టుకి తీసుకెళ్లు (పంపించు); ~ по телевидению టెలివిజన్ [[ప్రోగ్రామ్]లో చూపించు

передаваться, передаваться (*от.*) వారసత్వంగా వచ్చు (అభించు), వంశపారంపర్యంగా వచ్చు, సంక్రమించు (*наследоваться*); సోకు, అంటుకొను (о болезни); ~ из поколения в поколение తరతరాలుగా (వంశ పారంపర్యంగా) వచ్చు, తండ్రి తాతలనుంచి పరంపరగా వచ్చు; любовь к музыке передалась ему от матери సంగీతాభిమానం అతనికి తల్లినుంచి వారసత్వంగా వచ్చింది (అభించింది)

передатчик *м* (*аппарат*) ట్రాన్స్మిటర్, వైర్ లెస్ సెట్

передать(ся) *сов. см.* передавать(ся)

передач||а *м* 1. (*действие*) బదలాయంపు, అప్పగించ, అందివ్వడం; ~а имущества *юр.* అప్పగించ; ~а по наследству *юр.* సంక్రమణ; ~а во владение

బదలాయింపు 2. (по радио, телевидению) ప్రసారం, ప్రోగ్రామ్; вёл ~у Петров ప్రసారకుడు (అనౌన్సరు, నాటక ప్రయోక్త) పెత్రోవ్ 3. (в больницу) పార్సెల్, బంగీ ◇ без права ~и మరొకరికి అందజేయ వీల్లేని

передвигать, передвинуть (вн.) 1. జరుపు; ~ стрелку часов ముల్లు తిప్ప 2. перен. разг. (на другое время) వాయిదా వేయు

передвигаться, передвинуться 1. тк. несов. కదలు; నడుచు (ходить); ~ ползком పాకు; ~ на машине కారులో వెళ్లు 2. (на другое место) మారు

передвижение с సంచారం, నడవడం (пешком); రాకపోకలు (транспорта)

передвижка ж: библиотека~ разг. సంచర గ్రంథాలయం

передвижн||ой సంచర; ~ая книжная выстав-ка సంచర పుస్తక ప్రదర్శన

передвинуть сов. см. передвигать

передвинуться сов. см. передвигаться 2

передёл м పునఃసంపాకం, పునర్విభజన

переделять сов. см. передёльвать

передёлк||а ж దిద్దుబాటు, సరిజేయడం; отдавать что-л. в ~у దేనినైనా సరిచేయించుకొను ◇ попадаться в ~у разг. చిక్కుల్లో పడు (ఇరుక్కొను)

передёльвать, передёлать (вн.) తిరిగి చేయు; తిరిగి రాయు (переписывать); సరిచేయించుకొను (отдавать в переделку) ◇ ~ характер స్వభావం మార్చుకొను (దిద్దుకొను)

передёр||гивать, передёрнуть 1. безл.: егó ~нуло от отвращения అనవ్వాంతో అతని ఒళ్లు జల దరించింది 2. разг. (вн.; подменять с целью обмана) వక్రీకరించు; ~гивать факты వాస్తవాలను వక్రీకరించు

передержать сов. см. передерживать

передерживать, передержать фото (вн.) ఎక్కువగా ఎక్స్పోజ్ చేయు

передёрнуть сов. см. передёргивать

перёдн||ий ముందరి, ఎదర, ఎదుటి; ~ая часть ముందరి (ఎదర, ఎదుటి) భాగం, ముందు; ~ие ко-нечности ముందరి కాళ్లు, ముంగళ్లు ◇ ~ий край [оборóны] అగ్ర (ముందరి) రక్షణ శ్రేణి

перёдник м వ్యవస్థ

перёдняя ж ముందరి గది

передо предлог см. перед

передовая ж 1. (статья) సంపాదకీయం, ఎడిటోరియల్ 2. воен. అగ్ర శ్రేణి

передовёрить сов. см. передоверять

передоверять, передоверить (вн.) పురమా యించు, అప్పగించు

передовик м అగ్ర సేనరుడు; ~ сёльского хозяйства వ్యవసాయంలో అగ్ర సేనరుడు

передовица ж разг. см. передовая 1

передов||ой 1. అగ్ర, అగ్రగామి; ~ой отряд అగ్రగామి దళం 2. перен. (более развитой; прогрессивный) అగ్రగామి, పురోగామి; ~ой метод పురోగామి పద్ధతి; ~ые страны అగ్రగామి (పురోగామి) దేశాలు ◇ ~ая статья సంపాదకీయం, ఎడిటోరియల్

передохнуть сов. разг. (немного отдохнуть) కొంచెం (స్వల్ప) విశ్రాంతి తీసుకొను

передразнивать, передразнить (вн.) వెక్కిరించు

передразнить сов. см. передразнивать

передря||а ж разг. సంకటం, చిక్కు; попадаться в ~у సంకటంలో చిక్కుకొను (ఇరుక్కొను)

передумать сов. (изменить своё решение) తన మనస్సు మార్చుకొను

передышк||а ж విరామం; давать ~у విరామం ఇచ్చు, ఊపిరి తీసుకునే వ్యవధి ఇచ్చు; не давая ни мн-нұты ~и ఒక్క నిమిషం విరామం లేకుండా, ఊణం కూడా ఊపిరి తీసుకునే వ్యవధి ఇవ్వకుండా; без ~и నిరంతరంగా, నిరంతరాయంగా

переёзд м 1. (действие) మారడం, మార్చడం; ~ на новую квартиру కొత్త వాటాలోకి మారడం 2. (место): железнодорожный ~ రైల్వే క్రాసింగ్, రోడ్డు క్రాసింగ్

переезжать, переехать 1. (вн., через вн.) దాటు; ~ через реку నదిని దాటు 2. (переселять-ся) మారు; ~ из Москвы в Ленинград మాస్కో నుంచి లెనిన్ గ్రాడ్ కు మారు (వెళ్లిపోవు); ~ на новую квартиру ఒకరి వాటా మారు 3. (вн.; давить) నలిగి పోవు; егó переёхал поезд అతన్ని రైలు నలిపేసింది

переёхать сов. см. переезжать

пережаривать, пережарить (вн.) 1. (чрезмер-но) మాడ్చు 2. (всё, многое) అన్నీ వేయించి వేయు

пережариваться, пережариться అతిగా వేయించబడు

пережарить(ся) сов. см. пережаривать(ся)

переждать сов. см. пережидать

пережевать сов. см. пережёвывать 1

пережёвывать, пережевать (вн.) 1. నమలు,

వెనురువేయు 2. *тк. несов. перен. (повторять одно и то же)* అదే పనిగా వర్తించు

пережива́ни||e *c* మానసిక వేదన; тяжёлые ~я దారుణమైన (దుస్సహమైన) వేదన

пережива́ть, пережить 1. (*вн.; жить больше кого-л.*) ఒకరు చనిపోయిన తరువాత బతుకు; она пережила своего мужа на десять лет [తన] భర్త చనిపోయిన తరువాత ఆమె పది సంవత్సరాలు బతికింది 2. (*вн.; испытывать*) పడు; ~ горе దుఃఖపడు, దిగులుపడు; ~ радость సంతోషపడు 3. *тк. несов. (волноваться)*: ~ из-за чего-л. దేనికోసమైనా దిగులు పడు

пережида́ть, переждать (*вн.*) ఆగు, వేచియుండు; ~ дождя వర్షం వెలిసేదాకా ఆగు (వేచియుండు) **пережиток** *м* అవశేషం

пережить *сов. см. пережива́ть* 1, 2

перезабы́ть *сов. разг. (вн.)* మరచిపోవు

перезаряди́ть *сов. см. перезаряжа́ть*

перезаряжа́ть, перезаряди́ть (*вн.*) మళ్ళీ గుండు దట్టించు

перезимова́ть *сов. см. зимова́ть*

перезнако́мить *сов. разг. (вн.)* (కి) పరిచయం చేయు

перезнако́миться *сов. разг. (తో) పరిచయం చేసుకొను*

перезрева́ть, перезре́ть చెడమాగు, మిగల ముగ్గు **перезре́лый** చెడమాగిన (మాగిపోయిన), మిగల ముగ్గిన

перезре́ть *сов. см. перезрева́ть*

перези́бра́ть, переизбра́ть (*вн.*) మరల ఎన్నుకొను **перези́бра́ние** *с* మరల ఎన్నుకోవడం, రెండో సారి ఎన్నిక

переизбра́ть *сов. см. переизбира́ть*

переиздава́ть, переизда́ть (*вн.*) పునర్ముద్రించు, మరల అచ్చువేయు (వెలువరించు); ~ книгу పుస్తకాన్ని పునర్ముద్రించు

переизда́ние *с* 1. (*действие*) పునర్ముద్రిణ 2. (*книга*) కొత్త కూర్పు, పునర్ముద్రిణ

переизда́ть *сов. см. переиздава́ть*

переименова́ние *с* పేరు (నామం) మార్పడం

переименова́ть *сов. (вн.)* (ఒకరి) పేరు (నామం) మార్పు, (ఒకరికి) కొత్త పేరు పెట్టు

перейти́ *сов. см. переходи́ть*

перека́пывать, перекопа́ть (*вн.; заново*) తిరిగి (మరల) తవ్వు

ПЕР — ПЕР

II

перекармливать, перекорми́ть (*вн.*) అతిగా తిని పించు

перекати́ть(ся) *сов. см. перекаты́вать(ся)*

перекаты́вать, перекати́ть (*вн.*) దొర్లించు; ~ с одного места на другое ఒక స్థలంనుండి వేరొకదానికి దొర్లించు, ఒక చోటునుంచి మరో చోటుకి దొర్లించు

перекаты́ваться, перекатыва́ться దొర్లు; ~ с боку на бок ఒక వక్రనుంచి మరొక వక్రకు దొర్లు

перекача́ть *сов. см. перекачи́вать*

перекачи́вать, перекача́ть (*вн.*) వంపు చేయు, తోడి వేయు

переквалифика́ция *ж* కొత్త వృత్తికోసం (క్వాలిఫికేషన్ కోసం) శిక్షణ

переквалифици́ровать *сов. (вн.)* (కి) కొత్త వృత్తి పొందేందుకు శిక్షణ నిచ్చు

переквалифици́роваться *сов.* కొత్త వృత్తికోసం శిక్షణ పొందు

перекида́ть *сов. см. переки́дывать* I

переки́дывать I, **перекида́ть** *разг. (вн.)* (ఒకదాని తర్వాత మరొకటి) విసరివేయు, ఒకటొకటే విసిరేయు

переки́дывать II, **переки́нуть** (*вн., через вн.*) (మీదనుంచి) విసరు

переки́|дываться, переки́нуться 1. (*тв.; кидать друг другу*) ఒకరు మరొకరికి విసురు, వరపురం విసురుకొను 2. *перен. разг. (тв.)*: ~ нуться несколькими словами వరపురం కొన్ని మాటలు చెప్పకొను 3. (*распространяться*) వ్యాపించు; огонь ~ нулся на соседние дома మంటలు ఇరుగుపొరుగు ఇండ్లకు వ్యాపించాయి

переки́нуть *сов. см. переки́дывать* II

переки́нуться *сов. см. переки́дываться*

перекиса́ть, переки́снуть చాలా పులిసిపోవు, బురిగి పోవు

переки́снуть *сов. см. перекиса́ть*

пéрекись *ж хим.* పెరాక్సైడ్; ~ водоро́да హైడ్రోజన్ పెరాక్సైడ్

перекла́дина *ж* 1. అడ్డదూలం 2. *спорт.* హారి జాంబల్ బార్

перекла́дывать, переложи́ть (*вн.*) 1. (*в другое место*) వేరొక స్థలంలో పెట్టు (ఉంచు), మరో చోటుకు మార్పు 2. *перен.*: ~ ви́ну на кого-л. నేరం (తప్పు) మరొకరిమీద మోపు; ~ отве́тственность

на ког-л. ఒకరిపై జాధ్యతలను విడిచిపెట్టు; ~ ра-
боту на ког-л. ఒకరి పని వేరొకరికి పురామయించు
3. (тв.; класть между) మధ్యమధ్య పెట్టు; ~ по-
суду солóмой పింగాణి సామాన్లకు మధ్యమధ్య గడ్డి
పెట్టు 4. (тж. рд.; класть слишком много)
ఎక్కువ వేయు; ~ сóли ఎక్కువ ఉప్పు వేయు ◇ ~
на мýзыку (కి) స్వరకల్పన చేయు

переклёивать, переклёить (вн.) తిరిగి (మరల)
అంటించు (заново наклеивать); (వేరొక స్థలంలో)
అంటించు (на другое место)

переклёить сов. см. переклёивать

переклика́ться несов. (с тв.) 1. ఒకరు మరొకరిని
పలకరించు (కేకవేయు, పిలుచుకొను) 2. перен. (తో)
పోలికలు కలిగి ఉండు

перекли́чка||а ж పట్టి ప్రకారం పేర్లు పిలవడం,
హాజరు పిలవడం; дё́лать ~у హాజరు పిలుచు

переключáтель м స్విచ్

переключáть, переключи́ть (вн.) 1. тех. స్విచ్
చేయు 2. перен.: ~ завод на производство ав-
томобилей ఫ్యాక్టరీని కార్ల ఉత్పత్తికి మార్పు; ~ разго-
вор на другую тóму సంభాషణ విషయం మార్పు

переключáться, переключи́ться (переходить
на что-л. другое) మారు; завод ~лся на про-
изводство автомобилей ఫ్యాక్టరీ కార్ల ఉత్పత్తికి
మారింది; он преподава́л английсќий язы́к, а
потóм ~лся на французсќий అతను ఇంగ్లీషు
నేర్చుతూ ఉండేవాడు, తరువాత ఫ్రెంచికి మారాడు

переключéние с 1. тех. స్విచ్చింగ్ 2. перен.
మార్పుడం

переключи́ть(ся) сов. см. переключáть(ся)

переколоти́ть сов. разг. (вн.; перебить) పగల
గొట్టు, పప్పుపప్పు చేయు; ~ все тарéлки స్లేట్లన్నీ
పగలగొట్టివేయు (పప్పుపప్పు చేయు)

перекопа́ть сов. см. перека́пывать

перекорми́ть сов. см. перека́рмливать

перекочева́ть сов. см. перекочéвывать

перекочéвывать, перекочева́ть తరలి వెళ్లు,
(వెళ్లిపోవు), సంచరించు

перекра́ивать, перекройи́ть (вн.) మళ్ళీ కత్తిరించు,
తిరిగి తీర్చిదిద్దు ◇ ~ кáрту мíра ప్రపంచ పటాన్ని
తిరిగి తీర్చిదిద్దు

перекрести́ть сов. см. крести́ть 3

перекрести́ться сов. см. крести́ться 2

перекрёстный: ~ допрос (కాన్ పరీక్ష (ఎగ్జామి-
నేషన్)); ~ огóнь воен. రెండు పక్కలనుంచి కాల్పులు
перекрёсток м కూడలి

перекрича́ть сов. (вн.) (తో) పోటీ[లు] పడి
అరచు; де́ти стара́лись ~ друг дру́га పిల్లలు
ఒకరితో ఒకరు పోటీపడి అరిచారు

перекрои́ть сов. см. перекра́ивать

перекрути́ть сов. см. перекру́чивать

перекру́чивать, перекрути́ть разг. (вн.) 1.
(спутыва́ть) పెనవేయు, మెలిబెట్టు 2. (портить
кручением) ఓవర్ కీ యిచ్చు

перекрыва́ть, перекры́ть (вн.) 1. (заново)
కొత్తగా కప్ప 2. перен. разг. (превыша́ть) మించు,
అధిగమించు; ~ план ప్రణాళికను మించు 3. перен.:
~ движе́ние రాకపోకలు అపు; ~ доро́гу దారి అడ్డ
గించు; ~ русло реки́ (плоти́ной) నదికి అనకట్టు
కట్టు

перекры́тие с (опора крыши) పైకప్పు ఆధారం

перекры́ть сов. см. перекрыва́ть

перекувырну́ть сов. разг. (вн.) తలకిందులు చేయు

перекувырну́ться сов. తలకిందులై పోవు

перекупа́ть, перекупи́ть разг. (вн.) [అడ్డంపడి]
కొనివేయు

перекупи́ть сов. см. перекупа́ть

переку́щик м మారు బేరగాడు

переку́р м разг. సిగరెట్లు కాల్చే విరామం

перекуса́ть сов. (вн.) చాలమందిని (అందరినీ)
కరుచు

перекуси́ть сов. см. переку́сывать

переку́сывать, перекуси́ть 1. (вн.; нитку и
т.п.) కొరికి తెంపివేయు 2. разг. చిరు తిండి తిను,
పలహారం చేయు

перела́мывать, переломи́ть (вн.) విరుచు; ~
на́двое రెండు ముక్కలుగా విరుచు 2. перен. (пре-
одолева́ть) అధిగమించు, విడిలించుకొను; ~ сон నిద్ర
విడిలించుకొను 3. перен. (круто изменя́ть) మార్పు
కొను; ~ свой ха́рактер తన స్వభావాన్ని మార్చుకొను
◇ ~ себ́я а) (станови́ться иным) తనను తాను
మార్చుకొను б) (подавля́ть в себе́ какое-л. чувст-
во) అణచుకొను

перела́мываться, переломи́ться రెండు ముక్క-
లుగు, నగానికి విరుగు

перелеза́ть, перелезэ́ть (чéрез вн.) (మీదుగా)
దాటిపోవు; он перелезэ́ чéрез забóр అతను దడిమీదుగా
దాటిపోయాడు

перелѣзть *сов. см.* перелезать

перелёт *м* 1. (птиц) తరలిపోవడం, ప్రదేశాంతర యాత్ర 2. (самолёта) ఫ్లైట్; беспосадочный ~ నాన్ స్టాప్ ఫ్లైట్ 3. (непопадание в цель) గురికి పైన కాల్పు

перелет|ять, перелететь 1. (через *вн.*) (మీదుగా) ఎగిరిపోవు, దాటు 2. (летя, перемещать-ся) (మరో చోటుకి) ఎగిరిపోవు; птица ~ела с одного куста на другой పిట్ట ఒక పాదనుంచి మరో పాదకి ఎగిరిపోయింది

перелететь *сов. см.* перелетать

перелётн|ый: ~ая птица వలసపోయే పక్షి

перелечь *сов.* మరో చోట పడుకొను, (కి) మారు; ~ с дивана на кровать సోఫానుంచి మంచంలోకి మారు

переливание *с* (в другой сосуд) పోయడం ◇ ~ крови రక్తం ఎక్కించడం

переливать, перелить (*вн.*) 1. పోయు, ఒంచి వేయు, ఒంపేయు; ~ из одного стакана в другой ఒక గ్లాసునుంచి వేరొకదానిలో పోయు (ఒంచివేయు) 2. (через край) అంచుకుపైగా పోయు; он перелил воду через край నీటిని పార్లిపోలిచ్చాడు 3. (от-ливать заново) మరల పోతపోయు 4. *тк. несов.* (о красках) కదులాడు; ~ всеми цветами радуги అన్ని రంగులూ కదులాడు ◇ ~ из пустого в порож-нее ఊకకదంపుడు ఉపన్యాసం చెప్ప

переливаться, перелиться 1. (в другой сосуд) ప్రవహించు 2. (*тж.* ~ через край) పార్లిపోవు 3. *тк. несов.* (о красках) (రంగులు) కదులాడు, ప్రభవించు

перелистать *сов. см.* перелистывать

перелистывать, перелистать (*вн.*) 1. (стра-ницы) తిప్ప, తిరగవేయు 2. (бегло просматривать) [పేజీలు] తిరగవేయు

перелить *сов. см.* переливать 1—3

перелиться *сов. см.* переливаться 1, 2

перелицевать *сов. см.* перелицовывать

перелицовывать, перелицевать (*вн.*) తిరగవేసి కుట్టు (самостоятельно); తిరగవేసి కుట్టించుకొను (отдавать в перелицовку)

переловить *сов.* (*вн.*) పట్టుకొను; ~ всех птиц పట్టులన్నీ (పట్టలన్నిటిని) పట్టుకొను

переложение *с муз.* స్వరకల్పన చేయడం, స్వరం కట్టడం

переложить *сов. см.* переключать

перелом *м* 1. *мед.* విరగడం, ప్రాక్చర్, అస్థిభంగం

ПЕР — ПЕР

П

2. *перен.* మౌలికమైన మార్పు, తీవ్రమైన మలుపు (మారుపు)

перелом|ать *сов.* (*вн.*) విరగగొట్టు; он ~л все игрушки వాడు ఆట బొమ్మలన్నీ విరగగొట్టాడు

переломить(ся) *сов. см.* переламывать(ся)

переломный: ~ момент మలుపు తరుణం, మూల మలుపు

перем|азать *сов. разг.* (*вн.*; *перепачкать*) మురికి (గరిజ) చేయు, మార్పు

перем|азаться *сов. разг.* మురికి చేసుకొను

перем|алывать, перемолоть (*вн.*) మారు, పాడి చేయు

перем|анивать, переманить (*вн.*) తననైపు ఆకర్షించుకొను (తిప్పకొను, మళ్లించుకొను)

переманить *сов. см.* переманивать

перем|атывать, перемотать (*вн.*) 1. (на *вн.*) చుట్టు, చుట్టివేయు 2. (заново) మళ్ళీ (తిరిగి) చుట్టు, మళ్ళీ చుట్టివేయు

переме|жать *несов.* (*вн.*) మార్చి మార్చి చేయు, ఎడనెడ చేయు; ~ работу отдыхом పని విరామాలను ఎడనెడ (మార్చి మార్చి) చేయు

переме|жающ|ийся: ~аяся лихорадка ఎడనెడ కాసే (విడిచి విడిచి వచ్చే) జ్వరం

переме|на *ж* 1. మార్పు; ~ погоды వాతావరణపు మార్పు 2. (между уроками) విరామం, విడుపు

перемен|ить *сов.* (*вн.*) మార్పు[కొను]; ~ одёж-ду (ఢైస్సు) (బట్టలు) మార్పుకొను; ~ политику విధానం మార్పుకొను

перемен|иться *сов.* మారు, మార్పు చెందు (పొందు, వచ్చు); ~ться к кому-л. ఒకరిపట్ల తన వైఖరి మార్పుకొను; ~ться к лучшему మంచిగా మారు, బాగుపడు; ветер ~лся гали మారింది; он ~чень ~лся అతనితో చాలా మార్పులు వచ్చాయి

переменн|ый (непостоянный) అస్థిరమైన, మారు తున్న, వంచలమైన; ~ый ветер మారుతున్న గాలి; ~ая облачность వంచలమైన మబ్బు ◇ ~ая вели-чина *мат.* అస్థిర పరిమాణం

переменчив|ый *разг.* అస్థిర, మారే, మారుతూన్న; ~ая погода మారే (మారుతూన్న, అస్థిర) వాతావరణం

перемест|ить(ся) *сов. см.* перемещать(ся)

переметн|уться *сов. разг.*: ~ на сторону врага శత్రు పక్షానికి మారు

перемеш|ать(ся) *сов. см.* перемешивать(ся)

перемешивать, перемешать (вн.) 1. కలుపు, కలిపివేయు (смешивать); కలుపు (ложкой) 2. (при-
водиться в беспорядок) చిందరవందర (కిందుమీదు)
చేయు, గందరగోళపరచు

перемешиваться, перемешаться (смешивать-
ся) (తో) కలిసిపోవు

перемещать, переместить (вн.) [వేరే చోటుకు]
మార్పు (తరలించు), [మరో చోటుకు] వంపు (బదిలీ
చేయు)

перемещаться, переместиться [మరో చోటుకు]
మార్చబడు (తరలించబడు, బదిలీ అగు, వంపబడు)

перемещение с జరవడం, మార్పడం; బదిలీ (по
службе)

перемигиваться, перемигнуться разг. (с тв.)
(ఒకరు ఒకరికి) కన్ను కొట్టు

перемигнуться сов. см. перемигиваться

перемёрить с తాత్కాలిక శాంతి సంధి, యుద్ధ విర-
మణ సంధి; заключать ~ తాత్కాలిక శాంతి సంధి
కుదుర్చుకొను

перемножать, перемножить мат. (вн.) గుణించు

перемножить сов. см. перемножать

перемолоть сов. см. перемалывать

перемотать сов. см. перематывать

перемывать, перемыть (вн.) 1. (заново) తిరిగి
(మరల) కడిగివేయు 2. (всё) అంతా కడిగివేయు

перемыть сов. см. перемывать

перемычка ж 1. (соединение) జాయింటు 2. (во-
донепроницаемое заграждение) అనకట్టు

перенапрягаться, перенапрячься నిస్సత్తువ కలిగే
దాకా (శ్రమించు, చాలు వచ్చే) దాకా (శ్రమించు

перенапряжение с చాలు రావడం, నిస్సత్తువ

перенапрячься сов. см. перенапрягаться

перенаселение с అధిక జనాభా

перенаселённость ж см. перенаселение

перенаселённый అధిక జనాభాగల (о районе); కిల
కిలలాడే, ఎక్కువమంది వున్న (о жилище)

перенесение с 1. (на другое место) స్థాన
(భ్రంశం, స్థలం మార్పు 2. (на другой срок) వాయిదా
వేత (వేయడం)

перенести(сь) сов. см. переносить(ся)

перенимать, перенять (вн.) అనుసరించు, అనుస-
రించు; ~ чужд-л. опыт ఒకరి పద్ధతులు అనుసరించు;
~ чужд-л. привычку ఒకరి అలవాటును అనుసరించు

перенос м 1. см. перенесение 2. (части сло-
ва) పదాన్ని విరవడం 3. (знак переноса) పైఫన్ గుర్తు

переносить, перенести (вн.) 1. (на другое мес-
то) తీసుకుపోవు (వచ్చు) 2. (на другой срок) వాయిదా
వేయు 3. (на другую строку) [పదాన్ని] విరుచు 4.
(выдерживать) భరించు, తట్టుకొను; (తో) తీసుకొను
(болезнь); он перенёс тиф аతను టైఫస్ జ్వరంతో
తీసుకున్నాడు, అతను టైఫస్ జ్వరం పడ్డాడు; он не
переносит жары అతను ఎండవేడి భరించలేడు, అతను
ఎండవేడిని తట్టుకోలేడు 5. (распространять) వ్యాపింప
జేయు; крысы переносят чуму ఎలుకలు ప్లేగును
వ్యాపింపజేస్తాయి

переноситься, перенестись 1. разг. (стреми-
тельно перемещаться) శరవేగంతో ఒక చోటునుంచి
మరో చోటుకి వెళ్లు (వచ్చు) 2. перен. (мысленно)
అలోచనలు దేనికేసి అయినా వెళ్లు; он перенёсся в
дétство అలోచనలు బాల్యంకేసి వెళ్లాయి

переносица ж ముక్కుదూలం, సోణం

переноска ж разг. తీసుకుపోవడం, మోసుకుపోవడం

переноси́льный 1. (портативный) పోర్టబుల్,
తేలికైన 2. (индикационный) ఉపమానంగా చెప్ప
బడిన; в ~ом смысле ఉపమానార్థం

переносчик м: ~ болéзни వ్యాధి వాహిక

переночевать сов. రాత్రి గడుపు, రాత్రికి ఉండిపోవు

перенумеровать сов. см. перенумеровывать

перенумеровывать, перенумеровать (вн.) 1.
(нумеровать) సంఖ్య వేయు; ~ [все] страницы
పుటలన్నిటికీ సంఖ్య వేయు 2. (заново) తిరిగి (మరల)
సంఖ్య వేయు

перенять сов. см. перенимать

переоборудование с కొత్త (నూత్న) పరికరాలు
(సాధనాలు) అమర్చడం, కొత్తగా ఏర్పాట్లు చేయడం

переоборудовать несов. и сов. (вн.) కొత్త
(నూత్న) పరికరాలు (సాధనాలు) అమర్చు[కొను], కొత్తగా
ఏర్పాట్లు చేయు (చేసుకొను)

переобувать, переобуть (вн.): ~ когó-л. ఒకరి
పాదరక్షలు (బూట్లు) మార్పు; ~ ботинки బూట్లు
మార్చుకొను

переобуваться, переобуться బూట్లు (పాదరక్షలు)
మార్చుకొను

переобуть(ся) сов. см. переобувать(ся)

переодевание с 1. (кого-л.) (ఒకరికి) బట్టలు
(దుస్తులు) మార్చడం 2. (чего-л.) దుస్తులు మార్చు
కోవడం 3. (маскировка) మార్చువేషం వేయడం

переодевать, переодеть (вн.) 1.: ~ когó-л.

ఒకరి దుస్తులు (బట్టలు) మార్చు; ~ платьѣ (పాకు మార్చుకొను 2. (тв.; для маскировки) (కి) మారు వేషం వేయు

переодеваться, переодеться 1. బట్టలు (దుస్తులు) మార్చుకొను; ~ в сухое паడి దుస్తుల్లోకి మారు 2. (тв., в вн.; для маскировки) ఏదైనా [మారు]వేషం వేసుకొను; ~ женщиной (స్త్రీ (ఆడదాని) వేషం వేసుకొను

переодетый [మారు] వేషం వేసుకొన్న; ~ крестьянином రైతు వేషం వేసుకొన్న

переодеть(ся) сов. с.м. переодевать(ся)

переохладить(ся) сов. с.м. переохлаждать(ся)

переохлаждать, переохладить (вн.) అతిగా చల్లార్చు

переохлаждаться, переохлаждаться చలికి గురి అగు **переохлаждение** с అతిగా చల్లబరచడం; ~ организм శరీరాన్ని చలికి గురిచేయడం

переоценивать, переоценить (вн.) 1. (оценивать заново) మరల విలువ (ధర) కట్టు 2. (давать слишком высокую оценку) (గురించి) ఎక్కువ (అధికంగా) అంచనా వేయు (వేసుకొను); ~ свои силы తన శక్తులను అధికంగా అంచనా వేసుకొను; трудно переоценить значение этого факта ఈ ఘటన ప్రాముఖ్యాన్ని ఎంత ఎక్కువ చేసి చెప్పినా అది అతిశయోక్తి కాదు

переоценить сов. с.м. переоценивать

переоценка ж 1. (заново) కొత్తగా (మరల) విలువ (ధర) కట్టుడం 2. (слишком высокая оценка) (గురించి) అధికంగా అంచనా వేయడం (వేసుకోవడం)

перепадать, перепасть разг. 1.: ~ют дожди అరుదుగా (మధ్య మధ్యలో) వర్షాలు కురుస్తాయి 2. безл.: ему перепало несколько рублѣй అతనికి కూడా నాలుగైదు రూబుళ్లు లభించాయి (ముట్టాయి)

перепалка ж разг. (перебранка) పోట్లాట, వాగ్వివాదం, జగడం

перепасть сов. с.м. перепадать

перепахать сов. с.м. перепаживать

перепаживать, перепахать (вн.) 1. (заново) మరల (తిరిగి) దున్ను 2. (всѣ) అంతా (పూర్తిగా) దున్ను వేయు

перепачкать сов. (вн.) మురికి (గలిజా) చేయు, మాపు

перепачкаться сов. తనను తాను మురికి (గలిజా) చేసుకొను

перепел м కోరింకి పిట్ట

ПЕР — ПЕР

П

перепеленать сов. (вн.): ~ ребёнка బిడ్డకి గుడ్డలు మార్చు

перепелка ж ఆడ కోరింకి పిట్ట

перепечатать сов. с.м. перепечатывать

перепечатка ж 1. (действие) పునర్ముద్రణ; ~ воспрещается కాపీరైట్ రిజర్వ్ చేయబడింది 2. (на пишущей машинке) టైపింగ్

перепечатывать, перепечатать (вн.) పునర్ముద్రించు; టైప్ చేయు (на пишущей машинке самостоятельно); టైప్ చేయించు (на пишущей машинке, поручив кому-л.)

перепилить, перепилить (вн.) 1. (пополам) రెండు భాగాలుగా రంపంతో కోయు 2. (всѣ, многое) అంతా రంపంతో కోయు

перепилить сов. с.м. перепилывать

переписать сов. с.м. переписывать

переписк||а ж 1. (действие) ఎత్తి రాయడం, కాపీ చేయడం 2. (обмен письмами) ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు; вести ~у с кем-л. ఒకరితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపు 3. (собрание писем) లేఖలు, ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు

переписывать, переписать (вн.) 1. కాపీ చేయు; ఎత్తిరాయు (списывать) 2. (писать заново) తిరిగి (మరల) రాయు 3. (делать опись, список) పట్టీ (జాబితా) రాయు

переписываться несов. (с тв.) ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపు

перепись ж లెక్కలు; ~ населения జనాభా లెక్కలు

переплавить сов. с.м. переплавлять

переплавка ж కరగడం, కరిగించడం

переплавлять, переплавить (вн.; металл) కరగు, కరిగించు

перепланировать сов. (вн.) ప్రణాళికను దిద్దు (తిరిగి రూపొందించు), పథకాన్ని రూపొందించు

перепланировка ж పథకపు రూపొందికరణ, పథకాన్ని తిరిగి రూపొందించడం; ~ дома ఇంట్లో మార్పులు చేయడం (చేయించడం)

переплатить сов. с.м. переплачивать

переплачивать, переплатить అధికంగా (ఎక్కువగా, పెచ్చు) చెల్లించు

переплести(сь) сов. с.м. переплетать(ся)

переплёт м (обложка) బైండింగు, బైండు, [పుస్తకం] అట్టు ◇ попадать в ~ разг. చిక్కులో పడు

ПЕР — ПЕР

переплетать, переплести (вн.) 1. (в обложку) బైండ్ చేయుచు; బైండ్ చేయు (самостоятельно) 2. (сплести) అల్లడం 3. (сплести заново) తిరిగి జడవేయు

переплетаться, переплестись 1. మెలిపడు, పెనవేసుకొనబడు, జమిలిపడు 2. *перен.* పెనవేసుకొనబడు

переплётчик *м* బుక్ బైండరు, పుస్తకాలు బైండింగు చేసేవాడు

переплывать, переплыть (вн., через вн.) ఈదుతూ దాటు (вплавь); పడవలో దాటు (на лодке и т.п.)

переплыть *сов. см.* переплывать

переподготавливать, переподготовить (вн.) తిరిగి (కొత్తగా) శిక్షణ ఇచ్చు, పునశ్శిక్షణ ఇచ్చు

переподготовить *сов. см.* переподготавливать

переподготовка *ж* కొత్తగా శిక్షణ పొందడం; ~ кадров సిబ్బంది కొత్తగా శిక్షణ పొందడం

переползать, переползти 1. (вн., через вн.) పాకుతూ దాటు 2. (в другое место) మరొక చోటుకు పాకు (పాకుతూ వచ్చు, పాకుతూ వెళ్లు)

переползти *сов. см.* переползать

переполненный 1. నిండా పున్న, కిటకిలాడుతూ పున్న, క్రిక్కిరిసిన 2. *перен.:* ~ горем శోకతప్త (దుఃఖ భార) పూదయుడైన, దుఃఖభరితుడైన; ~ радостью సంతోషానందవశతుడైన, ఆనందభరితుడైన

переполнить(ся) *сов. см.* переполнять(ся)

переполнять, переполнить (вн.) 1. క్రిక్కిరియు 2. *перен.* పారవశ్యం కలిగించు, పరవశుని చేయు; ~ радостью సంతోషానందాలు కలిగించు; సంతోషానంద పరవశుని చేయు (о мужчине), సంతోషానందపరవశురాలిని చేయు (о женщине)

переполняться, переполниться 1. నిండిపోవు; క్రిక్కిరియు, కిటకిలాడు (о помещении) 2. *перен.* నిండు, నిండిపోవు, పరవశమగు, పారవశ్యం చెందు, భరితం అగు; сердце переполнилось горем హృదయం శోకతప్తం (శోకభరితం) అయింది; сердце переполнилось радостью హృదయం సంతోషానందాలతో పరవశ మైంది (పారవశ్యం చెందింది), మనస్సు ఆనందంతో నిండింది (నిండిపోయింది)

переполнх *м* గండరగోళం, దిగులు, సంభ్రమం, కలవరం; поднимать ~ దిగులు పుట్టించు, కలవర పెట్టు

переполошить *сов. разг. (вн.)* దిగులు పుట్టించు, కలవర పెట్టు, గండరగోళ పెట్టు

переполошиться *сов. разг.* గండరగోళపడు, దిగులు పడు

перепонка *ж* చర్మం; барабанная ~ анат. కర్ణ ఛేరి

перепортить *сов. разг. (вн.)* పాడుచేయు

переправа *ж* 1. (действие) దాటి వేయడం 2. (место) రేవు, కాలన (వడవ) రేవు

переправить(ся) *сов. см.* переправлять(ся)

переправлять, переправить (вн.) 1. (через вн.) దాటించు 2. (пересылать) పంపు, పంపించు, అందజేయు 3. *разг.* (исправлять) దిద్దు, సరిదిద్దు, సరిచేయు

переправляться, переправиться దాటు, అవతలి ఒడ్డుకు చేరుకొను

перепродавать, перепродать (вн.) మారు బేరం చేయు, మరల (ఇంకొకరికి) అమ్ము

перепродажа *ж* మారు బేరం (అమ్మకం), తిరిగి అమ్మడం

перепродать *сов. см.* перепродавать

перепроизводство *|| с* అమితోత్పత్తి; кризис ~а అమితోత్పత్తి సంక్షోభం

перепрыгивать, перепрыгнуть 1. (через вн.) మీద (పైగా) గంతువేసి (గెంతువేసి) దాటు 2. (перемещаться прыжками) గంతులు వేయు, గెంతు

перепрыгнуть *сов. см.* перепрыгивать

перепуганный భయభీతుడైన, భయకంపితుడైన, భీతిల్లిన, బెదిరిన; ~ое лицо భయకంపితమైన ముఖం

перепугать *сов.* భయపెట్టు, భయభీతుని చేయు

перепугаться *сов.* భయపడు, భయకంపితుడగు

перепутанный 1. చిక్కుబడిన 2. *разг.* గండరగోళ పరచిన, గండరగోళపరచబడిన, కిందుమీదులైన

перепутать(ся) *сов. см.* перепутывать(ся)

перепутывать, перепутать (вн.) 1. చిక్కుబరచు, చిక్కు పడవేయు 2. (приводить в беспорядок) గండర గోళపరచు, కిందుమీదుల[ు] చేయు 3. (принимать одно за другое) పారపాటు చేయు, పారపడు

перепутываться, перепутаться 1. (о нитках) చిక్కుపడు 2. (приходить в беспорядок) గండరగోళ పడు, కిందుమీదులగు

перерабатывать, переработать (вн.) 1. ప్రొసెస్ (తయారు, శుద్ధి) చేయు; ~ нефть నూనె (చమురు) శుద్ధిచేయు (ప్రోసెస్చేయు) 2. (изменять) దిద్దు, సరిజేయు, మరల చేయు 3. (работать больше по-

ложенного) అధికంగా పనిచేయు, ఓవర్ టైమ్ చేయు

переработать *сов. см.* перерабатывать

переработка *ж* 1. *тех.* (ప్రోసెసింగ్; ~ нэфти నూనె ప్రోసెసింగ్ 2. (переделка) దిద్దుబాటు, సరిదిద్దుబాటు, మరల చేయడం 3. (работа сверх нормы) ఎక్కువ గంటలు పనిచేయడం, ఓవర్ టైమ్ పని

перераспределение *с* పునఃపంపకం, పునర్విభజన, తిరిగి పంపిణీ

перераспределить *сов. см.* перераспределять

перераспределять, перераспределить (*вн.*)

పునఃపంపకం చేయు, పునర్విభజించు, తిరిగి పంపకం చేయు, తిరిగి పంచు

перерастать, перерасти 1. (*вн.*; становиться выше ростом) మించి పెరుగు 2. *перен.* (*в вн.*; превращаться) మించి పెరుగు, మారిపోవు, మారు

перерасти *сов. см.* перерастать

перерасход *м* 1. (*действие*) దుబారా చేయడం, మితిమీరిన ఖర్చు పెట్టడం (*денег*); అతిగా వాడడం (వినియోగించడం) (*материалов, горючего и т. п.*)

2. (*сумма*) అమితమైన (మితిమీరిన) ఖర్చు; ~ в 100 рублѣй అధికంగా ఖర్చు పెట్టిన 100 రూబుళ్లు

перерасходовать *несов. и сов.* (*вн.*) అతిగా ఖర్చు పెట్టు (*деньги*); అతిగా వాడు (వినియోగించు), అదనంగా వాడుకొను (*материалы*)

перерывать *сов. см.* перерывать I

перерываться *сов. см.* перерываться

перерегистрация *ж* తిరిగి (మళ్ళీ) రిజిస్ట్రేషన్

перерегистрировать *несов. и сов.* (*вн.*) తిరిగి రిజిస్ట్రేషన్ చేయు

перерезать *сов.* (*вн.*) 1. *см.* перерезать 2. *разг.* (убить всех, многих) అందరినీ సహచేయు (చంపి వేయు)

перерезать, перерезать (*вн.*) 1. (разрезать надвое) కోయు 2. *перен.* (преграждать путь) అడ్డగించు, (కి) అడ్డంపెట్టు

перерешать, перерешить *разг.* (менять решение) [తన] నిర్ణయం (మనస్సు) మార్చుకొను

перерешить *сов. см.* перерешать

перерисовать *сов. см.* перерисовывать

перерисовывать, перерисовать (*вн.*) 1. (рисовать) చూసి గీయు, ప్రతిచిత్రం వేయు 2. (рисовать заново) మరల చిత్రించు (గీయు)

переродиться *сов. см.* перерождаться

перерождаться, переродиться 1. మారు, మార్పు చెందు, అయిపోవు 2. (вырождаться) దిగజారి పోవు

ПЕР — ПЕР

П

перерождение *с* 1. (*возрождение*) మార్పు చెందడం, కావడం 2. (*вырождение*) దిగజారి పోవడం

перерубать, перерубить (*вн.*) (రెండింటిగా) నరకు

перерубить *сов. см.* перерубать

переругаться *сов. разг.* (తో) జగడమాడు, పోట్లాడు

переругиваться *несов. разг.* జగడమాడు, దొమ్ములాడు, కలహించు

перерыв *м* 1. (*временное прекращение*) అంతరాయం, విరామం; случаются ~ы в работе పనిలో పడేపడే అంతరాయాలు కలుగుతూ ఉంటాయి; после 8-дневного ~а 8 రోజుల అంతరాయం తరువాత 2. (*на обед, отдых и т. п.*) విరామం; ~ на обед మధ్యాహ్న భోజన విరామం, లంచ్ బ్రేక్; десятиминутный ~ పది నిమిషాల విరామం

перерывать I, перервать (*вн.*; *разрывать надвое, на части*) తెంచు, తెంపు

перерывать II, перервать (*вн.*) 1. (перекапывать целиком или во многих местах) తవ్వు, తవ్వి వేయు; ~ дороге రోడ్డును తవ్వివేయు 2. *перен.* (бумаги, вещи) తిరగవేయు, వెతికి చూచు, కిందుమీరు చేయు, కిందుమీరు చేస్తూ వెతుకు; ~ в чемодане సూట్ కేసులో సామాను అంతా కిందుమీరు చేయు

перерываться, перерваться (*разрывать надвое, на части*) తెగిపోవు, విరిగిపోవు, ముక్కలగు

перервать *сов. см.* перерывать II

пересадить *сов. см.* пересаживать

пересадка *ж* 1. (*растений*) నాటడం, ఊడ్చడం, (మరో కుండీలో) వేయడం (మార్చడం) 2. *мед.* మార్పిడి; ~ сердца గుండె మార్పిడి 3. (*на другой поезд и т. п.*) [రైలు] మారడం (మారు)

пересаживать, пересадить (*вн.*) 1. మరొక చోటులో కూర్చోబెట్టు; учитель пересадил ученика на другое место ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థిని మరొక సీటులో కూర్చోబెట్టాడు 2. (*растения*) ఊడ్చు, నాటు 3. *мед.* అమర్చు

пересаживаться, пересесть 1. (*на другое место*) మరొక సీటులో కూర్చొను, సీటు మారు (మార్చు కొను) 2. (*на другой поезд и т. п.*) రైలు మారు; вам не надо ~ మీరు రైలు మారనక్కర్లేదు

пересаливать, пересолить (*вн.*) 1. ఎక్కువ ఉప్పు వేయు 2. *перен. разг.* మితిమీరి (అతిగా) చేయు

переславать, переслать (*вн.*) 1. (карты) మళ్ళీ

ПЕР — ПЕР

వంచు 2. *разг. (экзамены)* మరల పరీక్షకు కూర్చోను, మరొకరి పరీక్షకు హాజరు

пересд́ать *сов. см. пересдава́ть*

пересека́ть, пересе́чь (*вн.*) 1. క్రాస్ చేయు 2. (*проходить по поверхности*) దాటు, దాటిపోవు, దాటి వెళ్ళు; ~ *ýлицу* వీధి దాటు 3. *перен. (прегражда́ть)* అడ్డగించు, అడ్డుకొను; ~ *доро́гу кому́-л.* ఒకరి మార్గాన్ని అడ్డగించు (అడ్డుకొను)

пересека́ться, пересе́чься క్రాస్ చేసుకొను; *три ли́нии пересека́ются в одной то́чке* మూడు రేఖలు ఒక బిందువులో ఒకదానినొకటి క్రాస్ చేసుకొంటాయి

переселе́нец *м* వలసవచ్చినవాడు

переселе́ние *с (с квартиры на квартиру)* [వాటా] మారడం; ~ *на но́вую кварти́ру* కొత్త వాటాలోకి మారడం ◇ *вели́кое ~ наро́дов ист.* ప్రజల మహా ప్రస్థానం

пересели́ть *сов. см. переселя́ть*

переселя́ть, переселить (*вн.*) మార్చు; ~ *ко-го-л. на но́вую кварти́ру* ఒకరిని కొత్త వాటాలోకి మార్చు

пересе́сть *сов. см. пересажива́ться*

пересече́ние||е *с* క్రాస్ అవడం; *то́чка ~я* క్రాస్ అయే స్థానం (స్థలం, బిందువు)

пересе́чь(ся) *сов. см. пересекáть(ся)*

пересы́ливать, пересы́лить (*вн.*) 1. (*кого-л.*) (ఎదుటివాడిపై) పైచేయి సంపాదించుకొను 2. (*боль, чувство*) అణచుకొను

пересы́лить *сов. см. пересы́ливать*

переска́з *м* 1. (*действие*) చెప్పడం 2. (*изложе-ние*) కథనం, వివరణ

пересказа́ть *сов. см. переска́зывать*

переска́зывать, пересказа́ть (*вн.*) చెప్ప, వివరించు

переска́кивать, перескочи́ть 1. (*вн., че́рез вн.*) దేనిమీదుగానైనా గెంతు (గంతు వేయు); ~ *че-рез забор* కంచె మీదుగా గెంతు 2. (*перемещаться скачками*) గెంతు, దూకు; ~ *с вётки на вётку* ఒక కొమ్మనుంచి మరొక దానికి గెంతు (దూకు) 3. *перен. разг. (на вн.; не кончив одного, переключа́ться на другое)* దాటివేయు; ~ *с одной те́мы на дру́гую* ఒక విషయంనుంచి మరొక దానికి దాటి వేయు, విషయాంతరానికి కప్పదాటు వేయు

перескочи́ть *сов. см. переска́кивать*

пересла́ть *сов. см. пересы́лать*

пересма́тривать, пересмотре́ть (*вн.*) 1. (*зано-во просматри́вать*) మరల (తిరిగి) చూచు, మరల తిరగవేయు 2. (*изменя́ть*) నవరించు, తిరిగి పరిశీలించు, పునస్పీక్షించు, మరల చూచు (పరీక్షించు); పునర్విచారించు (*судебное дело*)

пересме́иваться *несов. разг.* పరస్పరం నవ్వుకొను **пересмо́тр** *м* నవరణ; పునర్విచారణ (*судебного дела*)

пересмотре́ть *сов. см. пересма́тривать*

переснима́ть, пересня́ть (*вн.*) 1. (*производи́ть заново съёмку*) తిరిగి (మరల) ఫోటో తీయు 2. *разг. (снимать копию)* నకలు చేయు, కాపీ తీయు (*самостоя́тельно*); నకలు చేయించు, కాపీ తీయించు (*от-да́в в масте́рскую*)

переснима́ться, пересня́ться *разг.* తిరిగి (మరల) ఫోటో తీయించు

пересня́ть(ся) *сов. см. переснима́ть(ся)*

пересо́лить *сов. см. переса́ливать*

пересо́хнуть *сов. см. пересыха́ть*

переспе́лый మిగల ముగ్గిన

переспе́ть *сов.* మిగల ముగ్గు

переспо́ри||ть *сов. разг. (вн.)* వాదంలో ఓడించు (చిత్తు చేయు); *его́ не ~шь* అతన్ని వాదంలో ఓడించే మార్గం లేదు

переспра́шивать, переспроси́ть (*вн.*) మరల అడుగు (*повторя́ть вопро́с*); మరల చెప్పమని అడుగు (*проси́ть повто́рить*)

переспроси́ть *сов. см. переспра́шивать*

перессо́рить *сов. разг. (вн.)* (కు) కలహం పెట్టు, (మధ్య) తంపులు పెట్టు; ~ *ста́рых дру́зей* పాత మిత్రులకు [మధ్య] కలహం పెట్టు, పాత మిత్రుల మధ్య తంపులు పెట్టు

перессо́риться *сов. разг. (с тв.)* (తో) జగడ మాడు, కలహించు, తంపులు పెట్టుకొను; ~ *со все́ми сосе́дями* ఇరుగుపొరుగువారందరితోనూ కలహించు (జగడ మాడు)

перестава́ть, переста́ть మానుకొను, మానివేయు, ఆగు; **переста́нь крича́ть!** బొబ్బలు పెట్టడం మానుకో!, ఊరుకో!; **я переста́л ходи́ть к ним** వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళడం మానేశాను

переста́вить *сов. см. переста́влять*

переста́влиять, переста́вить (*вн.*) మరొక చోటుకు మార్చు; ~ *ме́бель* ఫర్నిచరు అటూ ఇటూ మార్చు (సర్దు)

перестано́вка *ж* అటూ ఇటూ మార్చడం (సర్దం)

перестараться *сов. разг.* అతిగా (మితిమీరి) చేయు
перестать *сов. см.* переставать

перестилать, перестлать (*вн.*) 1. (*постель*)
మంచం మరల నర్దుకొను 2. (*пол*) కొత్తగా నేలవేయు

перестирать *сов. см.* перестирывать

перестирывать, перестирать (*вн.*) 1. (*заново*)
మరల (తిరిగి) ఉడుకు 2. (*всё, многое*) చాలా (అంతా) ఉడుకు
перестлать *сов. см.* перестилать

перестрадать *сов. (вн.)* ఎక్కువ కష్టాలకు గురి
అగు

перестраивать, перестроить (*вн.*) 1. (*постройку, сооружение*) పునర్నిర్మించు 2. (*реорганизоваты*) పని పద్ధతిని మార్పు, పునర్వ్యవస్థీకరించు, పునర్నిర్మించు; ~ системе управления పరిపాలనా వ్యవస్థను పునర్వ్యవస్థీకరించు; ~ производство ఉత్పత్తిని పునర్వ్యవస్థీకరించు 3. (*менять строй чего-л.*) మార్పు 4. (*приёмник на другую волну*) ట్యూన్ చేయు

перестраиваться, перестроиться (*реорганизоваться*) పని పద్ధతిని మార్చుకొను, పని పద్ధతులు నం స్కరించుకొను

перестраховать(ся) *сов. см.* перестраховыва(ть)ся

перестраховщик *м разг.* అతి జాగ్రత్త మనిషి
перестраховывать, перестраховать (*вн.*) మరల భీమా చేయు (*об агенте*); మరల భీమా చేయించు (*посредством агента*); ~ имущество అస్తిని మరల భీమా చేయు (చేయించు)

перестраховываться, перестраховаться 1. (*страховаться снова*) మరల (కొత్తగా) భీమా చేయించుకొను 2. *перен. разг.* అతి జాగరూకుడై పుండు, ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకొను

перестреливаться *несов.* పరస్పరం కాల్పులు సాగించు, పరస్పరం కాల్పుకొను

перестрелка *ж* [పరస్పరం] కాల్పులు

перестрелять *сов. (вн.)* 1. అందరినీ కాల్చివేయు 2. *разг.* (*израсходовать все патроны*) ఖర్చు చేసి వేయు; ~ все патроны తూటాలన్నీ ఖర్చు చేసివేయు

перестроить(ся) *сов. см.* перестраивать(ся)

перестройка *ж* 1. (*здания и т. п.*) పునర్నిర్మాణం 2. (*идеологическая*) పునర్నిర్మాణరీతి 3. (*реорганизация*) పెరెస్ట్రోయ్క, పునర్వ్యవస్థీకరణ; ~а управления పరిపాలన పునర్వ్యవస్థీకరణ; зтап ~и పునర్వ్యవస్థీకరణ దశ

переступить, переступить 1. (*вн., через вн.*; *перешагивать*) దాటు; ~ порог గడప దాటు 2.

ПЕР — ПЕР

П

перен. (нарушать) అతిక్రమించు, ఉల్లంఘించు; ~ границы హద్దులు మీరు (మితిమీరు), పరిమితాలను మించు (మించిపోవు); ~ закон చట్టం అతిక్రమించు (ఉల్లంఘించు) 3. (*перемещаться*) అడుగులు వేయు; едва ~ వెళ్లగా అడుగులు వేయు, కాళ్ళిడ్చుకుంటూ నడుచు

переступить *сов. см.* переступать 1, 2

пересуды *мн. разг.* సొల్లు కబుర్లు

пересушивать, пересушить (*вн.*) 1. (*делать слишком сухим*) అతిగా ఎండబెట్టు (ఆరబెట్టు) 2. (*всё, многое*) అంతా ఆరబెట్టు

пересушить *сов. см.* пересушивать

пересчитать *сов. см.* пересчитывать

пересчитывать, пересчитывать, перечесть (*вн.*)

1. (*заново*) మరల లెక్కపెట్టు 2. (*всё, многое*) అంతా లెక్కపెట్టు; егò произведения можно пересчитать по пальцам అతని రచనలు వేళ్ల లెక్కకు మించవు, అతని రచనలను వేళ్లమీద లెక్కించవచ్చు

пересылать, переслать (*вн.*) పంపించు; మనీ ఆర్డరు చేయు (*деньги*); ~ по почте పోస్టుద్వారా పంపించు; ~ с кем-л. ఎవరితోనైనా పంపించు

пересылка *ж* పంపడం; మనీ ఆర్డరు చేయడం (*денег*); ~ товаров సరుకుల రవాణా

пересыльный [ప్రవాసపు; ~ пункт ప్రవాసం మధ్య మజిలీ, ప్రవాసం తీసుకెళ్లే దోవలో మజిలీ

пересыпать *сов. см.* пересыпать

пересыпать, пересыпать (*вн.*) 1. (*в другое место*) (మరో డబ్బాలో) పోయు, వేయు 2. *разг.* (*насыпать слишком много*) అతిగా వేయు (వేసుకొను); ~ сахару в чай టీలో ఎక్కువ పంచదార వేయు (వేసుకొను) 3. (*тв.; сыпать между чем-л.*) (పంచదార) జల్లు

пересыхать, пересохнуть ఎండిపోవు, ఆరిపోవు у него пересохло в горле అతని గొంతు ఎండి పోయింది (పొడారిపోయింది)

перетáпливать, перетопить (*вн.*) 1. కాగబెట్టు, మరగబెట్టు 2. (*заново*) మరల (తిరిగి) కాగబెట్టు (మరగబెట్టు) 3. (*всё, многое*) అంతా కాగబెట్టు (మరగబెట్టు)

перетаскать *сов. см.* перетаскивать I

перетаскивать I, перетаскать *разг. (вн.)* 1. తీసుకెళ్లు; ~ дрова в дом వంటచెరుకు ఇంట్లోకి తీసుకెళ్లు 2. (*выкрадывать*) కాజేయు, కొట్టెయు; у не-

ПЕР — ПЕР

గో перетаскали все книги అతని దగ్గర క్రమక్రమంగా పుస్తకాలన్నీ కాజేశారు (కొట్టేశారు)

перетаскивать II, перетаскать (వన.) 1. (через вн.) (మీదనుంచి) తీసుకువెళ్ళు (ఈడ్చుకు వెళ్ళు); ~ шкаф на другое место బీరువా మరొక చోటుకు తీసుకువెళ్ళు 2. *перен. разг.* రప్పించు, తీసుకువచ్చు; ~ родню в город తన బంధువులను నగరానికి తీసుకువచ్చు

перетасовать сов. см. перетасовывать
перетасовывать, перетасовать (వన.) కలుపు

перетаскать сов. см. перетаскивать II
перетереть(ся) сов. см. перетирать(ся)

перетирать, перетереть (వన.) 1. తెంపుకొను 2. (*растирать*) పాడి (పిండి) చేయు 3. (*вытирать всё, многое*) అంతా తుడుచు ◇ терпение и труд всё перетрут *посл.* సాధనమున పనులు సమకూరు ధర రోన, కృషితో నాస్తి దుర్విక్షం

перетираться, перетереться (о верёвке и т. п.) తెగిపోవు

перетопить сов. см. перетопливать

перетрусить||ть сов. разг. భయం వేసింది, భయపడు; он ~л అతనికి చెడ్డ (మహా) భయం వేసింది

перетрясать, перетрясти (వన.) 1. కుదిపేయు 2. *перен. (перебирать в поисках чего-л.)* విదిలించు

перетрясти сов. см. перетрясать

перетряхивать, перетряхнуть (వన.) 1. దులిపి వేయు, కుదిపివేయు 2. *перен. (пересматривать)* సవరించు[కొను]

перетряхнуть сов. см. перетряхивать

перетягивать, перетянуть (వన.) 1. లాగు, ఇగ్గు, లాగివేయు, ఈడ్చివేయు, లాగుతూ తీసుకువెళ్ళు; ~ лодку на другое место పడవను మరొక చోటుకు లాగుతూ తీసుకువెళ్ళు 2. *перен. (сманывать)* ఆకర్షించుకొను, మల్లించుకొను, తిప్పుకొను; ~ на свою сторону తన వైపుకు ఆకర్షించుకొను (తిప్పుకొను) 3. (*туго перевязывать*) గట్టిగా కట్టు (చుట్టివేయు) 4. (*перевешивать*) ఎక్కువ బరువు వుండు; ~ чашу весов త్రాసు తిప్పు (మార్పు)

перетянуть сов. см. перетягивать

переубедить(ся) сов. см. переубеждать(ся)

переубеждать, переубедить (వన.) ఒకరు అభిప్రాయం మార్చుకొనేలా చేయు

переубеждаться, переубедиться తన అభిప్రాయం మార్చుకొను

переулок м సందు, గొందు

переустройство с పునర్నిర్మాణం; социальное ~ общества సమాజపు పునర్నిర్మాణం

переутомить(ся) сов. см. переутомлять(ся)

переутомление с నిష్టాణ, నిష్పత్తువ, నీరసం

переутомлять, переутомить (వన.) ఆయాసపెట్టు, (ఒకరికి) నిష్టాణ కలిగించు

переутомляться, переутомиться అధికంగా ఆయాసపడు, నిష్పత్తువ చెందు, నీరసపడు

переучесть сов. см. переучитывать

переучёт м (товаров) స్టాక్ తెక్కించు

переучивать, переучить (వన.) 1. (кого-л.) ఒకరికి కొత్తగా నేర్పు (బోధించు) 2. (что-л.) మళ్ళీ నేర్పు కొను

переучиваться, переучиться మళ్ళీ (కొత్త పద్ధతిలో) నేర్చుకొను

переучитывать, переучесть (వన.) తెక్కించు; ~ товары నరుకులు (స్టాక్) తెక్కించు

переучить(ся) сов. см. переучивать(ся)

переформировать сов. см. переформировывать

переформировывать, переформировать (వన.) పునర్వ్యవస్థీకరించు

перефразировать сов. (వన.) మరో విధంగా చెప్పి, వేరే మాటల్లో చెప్పు

перехватить сов. см. перехватывать

перехватывать, перехватить (వన.) 1. అడ్డపడి (అడ్డంకొట్టి) పట్టుకొను; ~ письмо ఉత్తరాన్ని అడ్డంకొట్టి పట్టుకొను 2. *перен. разг. (занимать деньги на короткое время)* అప్పు చేయు (తీసుకొను) 3. *перен. разг. (сбегать мимоходом)* అల్పావారం చేయు (తిను)

перехитрить сов. (వన.) యుక్తితో మించి ప్రతి మోసం చేయు, బోల్తా కొట్టించు

переход м 1. (действие; через что-л.) దాటడం

2. (*перемена места или рода занятий*) బదిలీ అవడం (అయిపోవడం); ~ на другую работу ఉద్యోగం బదిలీ అయిపోవడం, ఉద్యోగం మార్పుకోవడం 3. (*превращение*) మార్పు, పరివర్తన, మార్పు (పరివర్తన) చెందడం; ~ количества в качество పరిమాణాత్మకమైన మార్పునుండి గుణాత్మకమైన మార్పుకు పరివర్తన చెందడం; ~ от социализма к коммунизму సోషలిజంనుంచి కమ్యూనిజానికి పరివర్తన 4. (*на чью-л. сторону*) చేరడం, వదలి రావడం 5. (*в следующий класс и т. п.*) పై తరగతికి ప్రమోట్ అవడం 6.

(расстояние) నడక; в двух ~ах от границы సరి హద్దు నుంచి రెండు రోజుల నడక 7. (место) రోడ్డు (కాసింగ్; подземный ~ అండర్ గ్రౌండ్ రోడ్డు కాసింగ్

переходить, перейти 1. (вн., через вн.) దాటు; ~ границу సరిహద్దు దాటు; ~ улицу వీధి దాటు 2. (с одного места на другое) మార్చుకొను, బదిలీ అగు; ~ на другую работу ఉద్యోగం మార్చుకొను, మరొక ఉద్యోగంలోకి బదిలీ అగు 3. (в следуюший класс и т. п.) పై తరగతికి ప్రమోట్ చేయబడు 4. (на чью-л. сторону) వైపు చేరు (చేరిపోవు), (తో) చేతులు కలుపు; ~ на сторону врага శత్రువుతో చేతులు కలుపు 5. (приступать к чему-л. другому): ~ к другой теме విషయం మార్చుకొను; ~ от слов к делу మాటలనుంచి చేతలకు దిగు (పూను కొను) 6. (в вн.; превращаться) పరివర్తన (మార్పు) చెందు; дружба перешла в любовь స్నేహం ప్రేమ లోకి పరివర్తన చెందింది ◇ ~ границы హద్దు మీరి పోవు, మితిమీరి పోవు; ~ из рук в руки చేతులు మారు; ~ из уст в уста నోటినుంచి నోటికి వ్యాపించు

переходный 1. (служащий для перехода) దాటే; ~ тоннель బాటసారులు దాటే సారంగం 2. (промежуточный) పరివర్తన, పరివర్తన చెందిన; ~ возраст పరివర్తన వయస్సు; ~ период పరివర్తన దశ 3. грам. సకర్మక; ~ глагол సకర్మక (కర్మణి) క్రియ

переходящий||ий ఛాలెంజి; ~ий приз ఛాలెంజి బహు మతి; ~ее знамя ఛాలెంజి పతకం

пéрец м మిరియం, మిరపకాయ; కారం (молотый); మిరియపు గింజలు (горошек); стручковый ~ పచ్చి మిరపకాయ

пéречень м (список) జాబితా, పట్టీ

перечёркивать, перечеркнуть (вн.) తీసివేయు, కొట్టివేయు

перечеркнуть сов. см. перечёркивать

перечертить сов. см. перечёркивать

перечёрчивать, перечертить (вн.) 1. (заново) మరల (తిరిగి) రేఖాచిత్రం వేయు 2. (снимать копию) కాపీ (నకలు) చేయు

перечёсть I сов. см. пересчитывать

перечёсть II сов. см. перечитывать

перечисление с 1. (действие) వరుసగా చెప్పడం (వివరించడం) 2. бухгалтер. బదిలీ, బదలాయించు ట్రాన్స్ఫర్

перечислить сов. см. перечислять

перечислять, перечислить (вн.) 1. వరుసగా చెప్ప, వివరించు 2. бухгалтер. బదిలీ చేయు, ట్రాన్స్ఫర్; ~ деньги డబ్బు బదిలీ చేయు

ПЕР — ПЕР

П

перечитáть сов. см. перечитывать

перечитывать, перечесть, перечитáть (вн.) 1. (читать заново) మరల చదువు 2. (всё, многое) చాలా (ఎక్కువ, అంతా) చదువు

перечить несов. разг. బదులు (మారు) చెప్ప

перечница ж మిరియప్పడి డబ్బా (డబ్బి)

перешáгивать, перешагнуть (вн., через вн.) (మీదుగా) అంగ వేయు, దాటు; ~ через порог గడవ దాటు

перешагнуть сов. см. перешагивать

перешёек м భూసంధి

перешёптываться несов. ఒకరు ఒకరికి రహస్యంగా (మెల్లగా) చెప్ప (గుసగుసలాడు), సరస్వరం చెవులు కొరుక్కొను

перешибáть, перешибáть разг. (вн.) పగలగొట్టు, (బద్దలు చేయు

перешибáть сов. см. перешибáть

перешивáть, перешить (вн.) 1. (шить по-другому) మార్పు, మార్పు చేయించుకొను; ~ пальто కోటు మార్పు (самостоятельно); కోటు మార్పు చేయించుకొను (отдав в переделку) 2. (переделять на другое) కుట్టు (самостоятельно); కుట్టించు (отдав в переделку); из пиджака ~ ребёнку пальто పెద్ద కోటునుంచి పిల్లకి కుట్టు (కుట్టించు)

перешить сов. см. перешивáть

перештóпать сов. см. перештóпывать

перештóпывать, перештóпать (вн.) 1. (снова) తిరిగి రప్ప తీయు, తిరిగి మరమ్మత్తుచేయు 2. (всё, много) అంతా రప్ప తీయు; ~ все носки మేజోళ్లన్నీ రప్ప తీయు

перешеголý||ть сов. разг. (вн.) మించిపోవు; в этом дéле он меня ~л ఈ విషయంలో అతను నన్ను మించిపోయాడు

переэкзаменóвк||а ж మరల (రెండో సారి) పరీక్షకు కూర్చోడం (హాజరపడం); держáть ~у మరల పరీక్షకు హాజరగు

перýла мн. కమ్మిలు

перýна ж తూలికాతల్పం, పక్షి ఈకల [తో చేసిన] వరుపు

пéриод м 1. కాల వ్యవధి, సమయం; за корóткий ~ времени కొద్ది కాల వ్యవధిలో 2. геол. దశ, యుగం; ледниковый ~ హిమానీ యుగం

ПЕР — ПЕС

периодика ж *собир.* పత్రికలు, మేగజైన్లు, వార (పత్రిక, మాస, త్రైమాసిక) పత్రికలు

периодический 1. ఆవృత్తిక[మైన]; ~ое изд-ние పీరియాడికల్ ప్రచురణ (పత్రిక) ◇ ~ая дробь *мат.* ఆవృత్తి దశాంశం

перипетия ж ఎగుడుదిగుడు; ~и борьбь పోరాటపు ఎగుడుదిగుళ్లు

перископ м పెరిస్కోపు

периферийный శివారు ప్రాంత, ప్రాంతీయ

периферия ж కేంద్రేతర (శివారు) ప్రాంతం; ра- ботать на ~и కేంద్రేతర ప్రాంతంలో పనిచేయు

перламу́тр м ముత్యపు చిప్ప, అల్పిప్ప

перламу́тровый ముత్యపు చిప్ప, అల్పిప్ప; ~ая пý- говица ముత్యపు చిప్ప గుండీ

перло́вый గుండు బార్లీ; ~ая крупá బార్లీ గింజలు

перманент м *разг.* (завивка) జాట్టు వంకీ, గిరజాలు, జలపాలు

перманентный నిరంతర, ఎడతెగని; ~ая револю- ция నిరంతర (అవిరామ) విప్లవం

перна́т || **ый** 1. ఈకలు గల; ~ое ца́рство పక్షుల ప్రపంచం 2.: ~ые в знач. суущ. *мн.* పక్షులు, పిట్టలు

перлó с 1. (птичье) ఈక 2. (писчее) పెన్ను, కలం ◇ брáться за ~о కలం పట్టుకొను; он вла- дее́т ~ом అతనిది అరిగిన పాళీ, అతను చేయి తిరిగిన వాడు; ни пýха ни ~а! *разг.* (నీకు) అదృష్టం కలిసినప్పు గాక!

перочинный: ~ нож చాకు

перпендикуляр м నిలువు రేఖ (గీత), లంబం

перпендикулярный || **ый** లంబ, నిలువు; ~ая линия లంబ రేఖ

перро́н м ప్లాట్‌ఫార్మ్

перс м పర్షియన్, పెర్షియన్, పార్సీ

персидский పెర్షియన్; ~ язы́к పెర్షియన్ భాష

пе́рси́к м 1. (дерево) పీచు చెట్టు 2. (плод) పీచు పండు

персо́н||а ж వ్యక్తి; ва́жная ~а ప్రముఖుడు ◇ со́бственнóй ~ой *упрон.* సొంత (స్వయంగా) తనే, తనను తానే; ~а гра́та *дип.* హేతుడు; ~а нон гра́- та *дип.* అహేతుడు

персона́ж м పాత్ర

персона́л м *соби́р.* సిబ్బంది

персона́льный || **ый** వ్యక్తిగత, ప్రత్యేక; ~ый пенсио- не́р ప్రత్యేక పెన్షను పుచ్చుకునేవాడు; ~ая отве́тст-

венность వ్యక్తిగత బాధ్యత; ~ая пенсия ప్రత్యేక పెన్షను; ~ое приглаше́ние వ్యక్తిగత ఆహ్వానం

перспектив||а ж 1. *жив.* పూర్వరంగం, భూమి 2. (открывающийся вид) కనపడే దృశ్యం 3.: ~ы *мн.* *перен.* (виды на будущее) అవకాశాలు; ~ы развития అభివృద్ధి అవకాశాలు

перспективный 1. (отражающий перспекти- ву) పూర్వరంగపు 2. (предусматривающий буду- щее развитие) ఆశాజనకమైన; ~ план దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక

пе́рстень м ఉంగరం, అంగుళీయం

перфо́ра́тор м *тех.* పెర్ఫోరేటర్

перча́тка||а ж గ్లావ్; надева́ть ~и గ్లావ్స్ తొడుగు కొను (మేసుకొను)

пе́рчить, попе́рчить (вн.) మిరియం వేయు, మిరియప్పాడి జల్లు

перши́т||ь *несов. безл. разг.:* у меня ~ в го́рле నా గొంతు దురదపెడుతోంది

пе́с м కుక్క, శునకం

пéсенка ж పాట ◇ егó ~ спéта *разг.* అతి పని అయిపోయింది

пéсенник м (сборник песен) పాటల సంకలనం

песéц м 1. (животное) ధృవ ప్రాంతపు నక్క 2. (мех) ధృవ ప్రాంతపు నక్క బొచ్చు

пéсн||я ж పాట; наро́дная ~я జానపద పాట ◇ стáрая ~я ఇది పాత కథే; заводи́ть ту же ~ю *разг.* పాడిన పాటే పాడు

пес|о́к м 1. ఇసుక; речной ~о́к నది ఇసుక 2.: ~ки́ *мн.* ఇసుక, ఇసుక ఎడారి; зыбу́чие ~ки́ దొంగ ఇసుక ◇ са́харный ~о́к చక్కెర, చీని; строи́ть на ~кé పేక మేడలు కట్టు

песóчн||ый 1. ఇసుక; ~ые часы శాండ్ గ్లాసు 2. (о тесте) షార్ట్ కేక్ పిండి; ~ое печéнье షార్ట్ కేక్ బిస్కట్

пессимизм м నిరాశావాదం, నిరాశాతత్వం; впа́дaть в ~ నిరాశపడు

пессимист м నిరాశాపరుడు, నిరాశావాది

пессимистический నిరాశాపూరిత[మైన]

пессимистичный см. пессимистический

пест м రోకలి, ముసలం

пéстик м 1. రోకలి, ముసలం 2. *бот.* పువ్వు నడిమి దిమ్మె, గర్భకేసరం

пéстовать *несов.* (вн.) శ్రద్ధతో (శ్రద్ధగా) పెంచు

пестре́||ть *несов.* (виднеться) రంగురంగులుగా

కనవడు; *вдали* ~ *ли цветы* దూరంలో రంగురంగుల పువ్వులు కనవడ్డాయి

пестрый||*ь* *несов. безл.*: у меня ~ в глазах నా కండ్లు చెదిరినట్లున్నాయి, నా కళ్లు చెదురుతున్నాయి

пестротá *м* వర్ణవైవిధ్యం, చిత్రవిచిత్ర వర్ణాలు
пёстр||ый 1. రంగురంగుల; ~ая ткань రంగురంగుల గుడ్డ 2. *перен. (разнородный)* మిశ్రమ, నానా రకాల; ~ая аудитория మిశ్రితములైన (రకరకాల, నానా రకాల) శ్రోతలు

песчанник *м* ఇసుకరాండు
песчан||ый ఇసుక, సైతత; ~ый берег ఇసుక ఒడ్డు, సైతత తీరం; ~ая почва ఇసుక పర భూమి
песчинка *ж* ఇసుక రేణువు

петичи||я *ж* అభ్యర్థన, వినతి పత్రం, పిటీషను, మహజరు[నామా]; *подавать* ~ю అభ్యర్థన (వినతి పత్రం) నమర్చించు

петлица *ж* 1. (*петля*) గుండీ రంధ్రం, బొత్తం బెజ్జం 2. (*нашивка*) పట్టీ

пéтя *ж* 1. లూప్, ఉరితాడు 2. (*для пуговицы*) గుండీ రంధ్రం, బొత్తం బెజ్జం 3. (*в вязании*) రింగు; *спускáть пéтляю* రింగు విడదీయు 4. (*дверная, оконная*) బండు

петрушка *ж бот.* పార్సెల్ల [ఆకు కూర]
пéтух *м* కోడిపుంజు ◇ *вставáть с ~ами разг.* కోడికూత వేళ లేచు (మేల్కొను); *пустить комү-л. краснаго ~а разг.* ఒకరి ఇంటికి చిచ్చు పెట్టు

петушин||ый కోడిపుంజు

петь, пропéть, спéть 1. (*вн.*) పాడు; ~ *пéсно* పాట పాడు 2. (*о птицах*) కూయు

пехóта *ж* పదాతి (కాల్పుల) దళం, కాల్పులం

пехóтинéц *м* పదాతిదళ (కాల్పులదళ) పై నికుడు

пехóтн||ый పదాతి (కాల్పుల) దళ; ~ая дивнiзия పదాతిదళ డివిజన్; ~ые чáсти పదాతి (కాల్పుల) దళాలు

печáлить, печéлить (*вн.*) విచారపెట్టు, దుఃఖ పెట్టు, విచారం కలిగించు

печáлиться, печéлиться విచారించు, విచారపడు, దుఃఖపడు

печáль *ж* విచారం, దుఃఖం, వ్యాకులం ◇ *не твоá ~ разг.* ఇది మీకు సంబంధించిన వ్యవహారం కాదు

печáльн||ый 1. (*скорбный, унылый*) వికలమనస్కుడైన, దుఃఖభరితమైన, వ్యాకులత చెందిన, భిన్నుడైన 2. (*прискорбный*) విచారకరమైన, దురదృష్టకరమైన; ~ий конéц విషాదంతం; ~е результáты విచారకరమైన (దురదృష్టకరమైన) ఫలితాలు

ПЕС — ПЕЧ

II

печáтание *с* అచ్చువేయడం, ముద్రించడం; *пé*పు చేయడం (*на машинке*)

печáтать, напечатáть (*вн.*) 1. అచ్చువేయు, ముద్రించు; *пé*పు చేయు (*на машинке*) 2. (*публиковать*) ప్రచురించు, వెలువరించు

печáтаться *несов. (издаваться, помещать свои произведения в печати)* ప్రచురించుకొను

печáтка *ж* ముద్ర, సిక్కా, ముద్రక

печáтник *м* ముద్రణ (ప్రెస్) కార్మికుడు

печáтн||ый 1. ముద్రణ, అచ్చు; ~ая машинá ముద్రణ యంత్రం; ~ое дéло ముద్రణ పని 2. (*напечатанный*) అచ్చైన, ముద్రిత, ముద్రింపబడిన; ~ая

продүкция ముద్రిత ఉత్పత్తులు, పత్రికలు, మేగజైన్లు, పుస్తకాలు 3. (*опубликованный*) ప్రచురింపబడిన, వెలువడిన, ప్రచురితమైన; ~ые труды ప్రచురితమైన (వెలువడిన) రచనలు 4. (*имеющий форму напечатанного*) అచ్చు; *писáть ~ыми бүквами* అచ్చు అక్షరాల్లో రాయు ◇ ~ый знак ప్రింటింగ్ పైప్; ~ый лист [అచ్చు] షార్ట్

печáт||ь *ж* 1. సీలు; *стáвить ~ь* సీలు వేయు 2. *перен. (след, отпечаток)* ముద్ర; *на егó лицé ~ь* బлагорóдства అతని ముఖంలో ఔన్నత్యం ముద్రితమై వుంది; *на егó устáх ~ь* молчáния అతని నోటికి తాళం పడింది, అతని పెదవులు బిడాయిండుకుపోయాయి 3. (*печáтание*) అచ్చువేయడం, ముద్రించడం, అచ్చు; *быть (находиться) в ~и* అచ్చులో వుండు 4. (*вид отпечатанного*) అచ్చు, పైపు; *крупная ~ь* పెద్ద అక్షరాలు (పైపు); *мéлая ~ь* చిన్న అక్షరాలు, చిన్న (నన్ను) పైపు 5. (*пресса*) పత్రికలు; *инострáнная ~ь* విదేశీ పత్రికలు; *мéстная ~ь* స్థానిక పత్రికలు; *свобóда ~и* పత్రికా స్వేచ్ఛ; *имéть благоприятные óтзывы в ~и* పత్రికల్లో మంచి సమీక్షలు పొందు ◇ *выходить из ~и* వెలువడు, వెలువరింపబడు

печéние *с* (*действие*) బేకింగ్

печéнка *ж* కాలేయం, కార్జం, లివర్

пéчень *ж* కాలేయం, కార్జం, లివర్

печéнье *с* బిస్కెట్టు, బిస్కెట్

пéчк||а *ж* పొయ్యి ◇ *танцевáть от ~и разг.* మొట్టమొదటి నుంచి (అదినుంచి) మొదలు పెట్టు

печнiк *м* పొయ్యి కట్టేవాడు

печн||огий పొయ్యి, నెగడి, కుంపటి; ~ая трубá పొగ గొట్టం; ~ое отоплéние నెగడి హీటింగ్

печь *I ж* 1. పొయ్యి, స్టే, కుంపటి, నెగడి 2. *тех.* ఫర్నేస్; *доменная ~* బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్

ПЕЧ — ПИР

печь II, испечь 1. (вн.; хлеб и т. п.) బేక్ చేయు, కాల్చు; ~ хлеб (బ్రెడ్ బేక్ చేయు, రొట్టె కాల్చు 2. тк. несов. (обдавать жаром) మండు, నిప్పులు చెరుగు; солнце печёт ఎండ మండుతోంది (నిప్పులు చెరుగుతోంది)

печься I, испечься 1. (о хлебе и т.п.) బేక్ చేయబడు, కాల్చబడు 2. тк. несов. разг. (на солнце) ఎండలో మారు

печься II несов. (о пр.; заботиться) (ఒకరిని) జాగ్రత్తగా చూచు, (ఒకరిని గురించి) శ్రద్ధ తీసుకొను пешеход м పాదచారి, నడిచి వెళ్లేవాడు

пешеходный пాదచారుల కోసం, నడిచి వెళ్లే వాళ్ళకోసం; ~ый мост పాదచారులకోసం వంతెన; ~ое движение పాదచారుల రాకపోకలు

пеший పాదచారి, నడిచివెళ్లేవాడి

пешка ж 1. шахм. బంటు, పావు 2. перен. పాచిక, పావు, కీలుబొమ్మ; ~ в чьих-л. руках ఒకరి చేతిలో పావు (పాచిక, కీలుబొమ్మ)

пешком нареч. నడిచివెళ్లే; идти ~ నడిచివెళ్ళు; он пришёл ~ అతను కాలినడకన వచ్చాడు, అతను నడిచి వచ్చాడు

пещера ж గుహ

пианино с нескл. పియానో; играть на ~ పియానో వాయిచు

пианист м పియానో వాద్యకారుడు

пианистка ж పియానో వాద్యకారిణి

пивная ж разг. బీరు హోటలు (కొట్టు)

пивной бీరు; ~ый бар బీరు హోటల్; ~ая кружка బీరు మగ్గు

пиво с బీరు

пиво́ар м బీరు తయారుచేసేవాడు (తయారీదారు)

пивоварение с బీరు తయారుచేయడం

пивоваренный: ~ завод బీరు ఫ్యాక్టరీ

пигмэй м 1. సిగ్నీ 2. перен. (человек маленького роста) మరుగుజ్జు

пигмент м వర్ణద్రవ్యం, రంగు, వాయు

пигментация ж (చర్మానికి) రంగు రావడం (పోవడం)

пиджак м కోటు

пиджама ж పైజామా

пик м శిఖరం, అగ్రం, పర్వత శిఖరం, పర్వతాగ్రం ◇ часы ~ జనం రద్దీగా ఉండే సమయం

пика ж (оружие) ఈటె, బల్లెం

пикантный 1. (острый на вкус, пряный) కార

మైన, పూటైన 2. перен. (возбуждающий острый интерес, любопытство) ఉత్సుకత రేకెత్తించే, ఆసక్తి కలిగించే; ~ая новость ఉత్సుకత రేకెత్తించే వార్త

3. (не вполне пристойный): ~ый анекдот మససపు చివుక్కుమనిపించే పిట్ట కథ 4. (соблазнительный) ఆకర్షణీయమైన; ~ая внешность మనస్సును చూరగొనే రూపం (ముఖం), కంటిని ఆకట్టుకునే రూపం

пикé с нескл. ав. см. пикирование

пикéйный పికే; ~ое одеяло పికే రొజాయి

пикéт м గస్తీ దళం; పికేట్ (тж. забастовщиков); выставлять ~ы గస్తీ దళాలు పెట్టు (ఉంచు)

пíки мн. карт. ఇప్పేలు

пикирование с ав. డైవింగు

пикировать несов. и сов. ав. డైవింగ్ విన్యాసాలు చేయు

пикíрующий డైవ్; ~ бомбардирóвший డైవ్ బాంబు విమానం

пикнíк м పిక్నిక్, వనభోజనం; устрáивать ~ వనభోజనం చేయు, పిక్నిక్ కి ఏర్పాట్లు చేయు

пíковный карт. ఇప్పేలు; ~ая дáма ఇప్పేలు రాణి

пíлá ж రంపం

пíлёный: ~ сáхар బిళ్ళ పంచదార

пíлíть несов. (вн.) రంపంతో కోయు

пíлóт м పైలట్, విమాన చోదకుడు

пíлóтáж м ав. విమానం నడపడం (చోదకత్వం);

вхóщий ~ విమాన విన్యాసాలు, విమానపు పట్టిలు

пíлóткa ж మిలిటరీ (పైనికుల) గుడ్డ టోపీ

пíлóл||я ж మాత్ర, గుళిక ◇ проглóтíть ~ю

разг. చేదు మాత్ర మింగు

пíнáть, пнуть разг. (вн.) తన్ను

пíнгвín м పెంగ్విన్ (పక్షి)

пíнг-пóнг м పేబుల్ టెన్నిస్

пíнóк м разг. తన్ను, తాపు

пíнцéт м శ్రావణం

пíо́н м бот. పియోనీ

пíонéр м 1. మార్గదర్శి, మొట్టమొదటివాడు; быть ~ом в чём-л. దేనిలోనైనా మార్గదర్శి అగు (మొట్టమొదటివాడగు) 2. (член пионерской организации)

పయనీరు, బాల సంఘ సభ్యుడు

пíонéрвóжáтый м పయనీర్ల నాయకుడు

пíонéркa ж పయనీరు బాలిక

пíонéрскíй పయనీరు; ~ отряд పయనీరు దళం

пíпéткa ж పిపేట్

пíр м విందు ◇ ~ на весь мир, ~ горóй (బహుమతిమైన (సుష్మైన) విందు

пирамида ж 1. мат. పిరమిడ్ 2. (сооружение) పిరమిడ్

пирамидальный: ~ тополь సూర్యకార పోప్లార్ వృక్షం

пират м నముద్రపు (ఓడ) దొంగ

пиратский నముద్రపు దొంగ; ~ корабль నముద్రపు దొంగల ఓడ

пировать несов. విందు చేయు (చేసుకొను)

пирог м పై; ~ с яблочками ఆపిల్ పై

пирожное с కేకు

пирожок м బజ్జీ

пиротехника ж బాణ సంఘా చేసే విద్య, పైరో టెక్నిక్

пиротехнический бaణ సంఘా [సంబంధమైన], పైరోటెక్నికల్

пирс м мор. పైయర్

пирюшка ж разг. చిన్న విందు

пируэт м (నాట్యంతో) చుట్టు

писарь м లేఖకుడు

писатель м రచయిత

писательница ж రచయిత్రి

писать, написать (вн.) 1. రాయు; ~ пером పెన్నతో రాయు; ~ пером ఉత్తరం రాయు; ~ чернилами సిరాతో రాయు; ~ разборчиво చక్కని దస్తూరితో రాయు; ~ под диктовку ఒకరు చెప్తే రాయు 2. (сочинять) రచించు; ~ оперу ఓపెరా (సంగీత నాటకం) రచించు; ~ пьесу నాటకం రచించు 3. (создавать произведение живописи) చిత్రించు, పెయింట్ చేయు; ~ картину చిత్రం వేయు; ~ маслом నూనె రంగుతో చిత్రించు, ఆయిల్ పెయింటింగు వేయు 4. тк. несов. (быть годным для писания): తొత్త కరెండాష్ పీషెత్ ఖోరోష్ ఇది మంచి పెన్సిల్, ఈ పెన్సిల్ మంచిది < пиши пропало разг. అది పోయి నట్లే (పోయినదానితో) సమానమే

писк м కిచకిచ శబ్దం (ధ్వని)

пискливый కిచకిచ [గొంతు], కీచు [గొంతు (స్వరం)]

пискнуть сов. కిచకిచ ధ్వని చేయు, కీచుమను

пистолет м పిస్టల్, పిస్తోల్; стрелять из ~а పిస్టల్ (పిస్తోల్) కాల్పు (వేల్పు)

пистон м పెర్కషన్ క్యాప్

писчебумажный స్టేషనరీ; ~ магазин స్టేషనరీ షాపు

писчий రాత; ~ая бумага రాత కాగితం

письменно нареч. లిఖిత పూర్వకంగా; излагать

ПИР — ПИТ

II

что-л. ~ ఏదైనా లిఖిత పూర్వకంగా వివరించు, దేని నైనా రాయు

письменность ж (система графических знаков) లిఖిత భాష; появление ~и లిఖిత భాష అవిర్భావం
письменный 1. (написанный) లిఖిత, లిఖిత పూర్వకమైన, రాత; ~ый ответ లిఖిత (లిఖితపూర్వకమైన) సమాధానం; ~ый экзамен రాత పరీక్ష; ~ая работа రాత పని 2. (служащий для письма) రాత; ~ый стол రాతబల్ల, డెస్కు

письмо с 1. ఉత్తరం, లేఖ, జాబు; деловое ~о వ్యాపార సంబంధమైన ఉత్తరం; заказное ~о రిజిష్టర్డ్ లేఖ; поздравительное ~о అభినందన లేఖ, గ్రీటింగ్ లెటర్ 2. тк. ед. (умение писать) రాత, రచన; искусство ~а రాత (రచనా) కళ 3. тк. ед. (система графических знаков) లిపి; арабское ~о అరబ్ లిపి

пищомонсец м పోస్టుమాన్, టపాబంటోతు

питание с 1. తిండి, ఆహారం; диетическое ~ పశ్యపు తిండి; усиленное ~ పుష్టికరమైన ఆహారం (తిండి) 2. тех. (энергия) ఫీడింగ్

питательный పోషక, బలవర్ధక, పుష్టికరమైన, పోషక; ~ая пища పోషకాహారం, బలవర్ధక ఆహారం

питать несов. (вн.) 1. ఆహారం ఇచ్చు, భోజనం (తిండి) పెట్టు; ~ больного రోగులకు పుష్టికరమైన ఆహారమిచ్చు 2. перен. (испытывать) (వట్ల) చెందు, కలుగు; ~ надежду на что-л. (మీద) ఆశ (ఆశా భావం) పెంచుకొను; ~ отвращение అసహ్యం కలుగు; ~ симпатию సానుభూతి చెందు

питаться несов. (тв.) తిను, తిని బతుకు (జీవించు); ~ вегетарианской пищей శౌకాహారం తిని జీవించు; плохо ~ నాసి ఆహారం తిను; хорошо ~ మంచి ఆహారం తిను

питомец м పెంపుడు బిడ్డ, శిష్యుడు

питомник м నర్సరీ, జంతు సంవర్ధక క్షేత్రం (для зверей); నర్సరీ, అంట్లు పెంచే కేంద్రం (для растений)

питон м зool. కొండ చిలువ

пить, выпить в разн. знач. (вн.) తాగు, సేవించు, పుచ్చుకొను; ~ маленькими глотками చప్పరించు; ~ за чье-л. здоровье, за кого-л. ఒకరి ఆరోగ్యం కోసం తాగు, ఒకరి కోసం తాగు; я хочу ~ నాకు దాహం వేస్తోంది < как ~ дать разг. తప్పకుండా, తప్పనిసరిగా

ПИТ — ПЛА

питьё с 1. (действие) తాగడం 2. (напиток) పానీయం, (డింకు

питьев||రీ: ~я вода మంచి నీళ్లు

пихать несов. разг. (вн.) 1. (толкать) తోయు, నెట్టు 2. (засовывать) తోయు, దోపు

пихаться несов. разг. పాడుచుకొను, వరస్వరం (ఒకరు ఒకరిని) తోసుకొను

пихнуть сов. (вн.) (ఒకరిని) ఒక తోపు తోయు, పోటు పాడుచు

пихта ж సిల్వర్ ఫర్ చెట్టు

пичкать, пичкать разг. (вн.) (ఒకరికి) మెక్కు బెట్టు, (ఒకరికి) గుప్పించు; ~ ког-л. лекарствами ఒకరికి మందులు గుప్పించు

пишуш||రీ: ~ ая машинка టైప్ రైటర్

пищ||а ж ఆహారం, తిండి; животная ~а మాంసాహారం; растительная ~а శాకాహారం; готовить ~у వంట చేసుకొను 2. перен.: духовная ~а ఆధ్యాత్మిక (మానసిక) పోషణ; давать ~у слухам పుకార్లును పెంచిపోషించు

пищать несов. కిచకిచలాడు

пищеварение с జీర్ణం, జీర్ణక్రియ; плохое ~ ఆజీర్ణం, అగ్ని మాంద్యం

пищеварительный జీర్ణ; ~ процесс జీర్ణం, జీర్ణక్రియ

пищевод м анат. అన్నవాహిక, గళ(సోతను)

пищев||рీ ఆహార; ~ые отходы ఆహార రద్దు (మిగులు); ~ые продукты ఆహార పదార్థాలు

прия||а ж జలగ; стáвить ~и జలగలు తగిలించు (కరిపించు)

плáвани||е с 1. ఈత; соревнования по ~ю ఈత పోటీ 2. (на судах) ఓడ ప్రయాణం (వయనం); дáльнее ~е దీర్ఘమైన ఓడ ప్రయాణం (వయనం); кругосвётное ~е ఓడపై ప్రపంచం చుట్టూ ప్రయాణం (ప్రదక్షిణం); уходить (отправляться) в ~е ఓడ ప్రయాణానికి బయలుదేరు ◇ большóму кораблю большóе ~е посл. ఎంత చెట్టుకు అంత గాలి

плáвательный: ~ бассейн స్విమ్మింగ్ పూల్, ఈత కొలను

плáвать несов. 1. ఈడు, ఈతకొట్టు; уметь ~ ఈతకొట్టుగలుగు 2. తేలు (о предметах); వెళ్లు, పయనించు (о судне, пароходе); судно плывёт по реке ఓడ నది మీద (తో) వెళ్తోంది (పయనిస్తోంది)

3. (на судне, лодке и т. п.) ఓడమీద (నౌకమీద) వెళ్లు (పయనించు)

плавильн||ый కరిగించే; ~ая печь కరిగించే ఫర్నేస్ (కొలిమి)

плáвить несов. (вн.) కరిగించు

плáвиться несов. కరుగు, కరిగిపోవు

плáвка ж 1. (действие) కరిగించడం 2. (продукт) కరిగిన తోహం

плáвки мн. స్కిన్ (ఈత దుస్తు)

плáвкий కరిగే

плавлени||е с కరగడం; тóчка ~я కరిగే బిందువు

плавник м చేపరెక్క

плáвно нареч. సాఫీగా, తేలిపోతున్నట్లు; двíгаться ~ తేలిపోతున్నట్లు నడుచు

плáвн||ый తేలిపోతున్నట్లు; ~ая похóдка తేలిపోతున్నట్లు నడక; ~ая речь ధారాళమైన వాగ్దోరణి

плавучий తేలే; ~ мост తేలే వంతెన

плагиáт м గ్రంథ చోరు

плагиáтор м గ్రంథ చోరుడు

плáзма ж биол. రక్తరసం; пла́зма (тж. физ.)

плакáт м ప్లేకార్డు

плáкать несов. కన్నీరు పెట్టు, ఏడ్చు, విలపించు; горько ~ వెక్కిరిచెక్కి ఏడ్చు, బాపురుమును

плáкса м и ж ఏడుపుగొట్టు పిల్ల

плаксíвный నెత్తి మీద నీళ్లుకుండ (చిల్లికుండ) వున్న

плáмenni||ый (пылкий, страстный) ఆవేశపూరిత; ~ая речь ఉత్తేజకరమైన ప్రసంగం

плáм||я с మంట, జ్వాల, అగ్ని జ్వాల; языки ~ени జిప్సోలు, అగ్ని జిప్సోలు, అగ్ని జ్వాలలు; быть обрýтым ~енем మండు, తగలబడు; вспýхнуть ~енем మండు, జ్వలించు

план м 1. (чертёж) నమూనా, ప్లాను; ~ гóрода నగరపు పటం; ~ здáния ఇంటి నమూనా 2. (проект, программа) పథకం; ప్రణాళిక; производственный ~ పని పథకం; пятилétний ~ పంచవర్ష ప్రణాళిక; учéбный ~ పాఠ్య ప్రణాళిక; ~ выпуска ఉత్పత్తి పథకం (ప్రణాళిక); выполнять ~ ప్రణాళికను నెరవేర్చు; по ~у పథకం (ప్రణాళిక) ప్రకారం ◇ на пёрвом ~е అత్యంత ప్రాధాన్యంగా, ప్రప్రథమంగా, ప్రధానంగా; на пёреднем ~е ఉత్తర రంగంలో

планёр м గ్లైడర్

планеризм м గ్లైడింగు

планерист м గ్లైడర్ పైలట్

планéта ж గ్రహం

планетáрий *м* ప్లానెటేరియమ్
 планирование I *с* ప్రణాళికా రచన పథకీకరణ, పథకం వేయడం

планирование II *с ав.* గైడింగు

планировать I, запланировать (*вн.*) పథకం (ప్రణాళిక) వేయు; ~ работу పని క్రమం నిర్ణయించు

планировать II *несов.* (медленно спускаться) దిగజారు, దిగువకి గైడ్ చేయు

планировка *ж* 1. *см.* планирование I; 2. (*устройство*) ఇంటి ప్లాను; удобная ~ дома ఇల్లు సౌకర్యంగా (నీలుగా) వుంది

планка *ж* పలక, బద్ద, దబ్బ

планктон *м биол.* ప్లాంక్టాన్

плановый I. ప్రణాళికాబద్ధమైన; ~ое хозяйство ప్రణాళికాబద్ధమైన ఆర్థిక వ్యవస్థ 2. (*разрабатывающий план*) ప్రణాళిక వేసే; ~ый отдел ప్రణాళిక శాఖ, పని పథకీకరణ శాఖ

плантатор *м* ప్లాంటేషన్ యజమాని

плантация *ж* ప్లాంటేషన్, తోట

планшет *м* (*сумка*) మ్యాప్ నంది

пласт *м* స్తరం, పొర; угольный ~ బొగ్గు పొర (స్తరం) ◇ лежать ~ом వాలిపోవు, మంచం పట్టు

пластика *ж* 1. (*скульптура*) శిల్పం, శిల్ప విగ్రహం 2. (*искусство ритмических движений*) రయబద్ధమైన కదలికలు

пластилин *м* మెత్తటి ప్లాస్టిక్, ప్లాస్టిసిన్

пластинка *ж* ఫలకం, ప్లేటు; граммофонная ~ గ్రామోఫోను రికార్డు (ప్లేటు); фотографическая ~ ఫోటోగ్రాఫిక్ ప్లేటు

пластический I. (*о движениях*) రయబద్ధమైన 2. *мед.* ప్లాస్టిక్; ~ая операция ప్లాస్టిక్ సర్జరీ (ఆపరేషన్) ◇ ~ая масса ప్లాస్టిక్

пластичный I. రయబద్ధమైన; ~ые движения రయబద్ధమైన కదలికలు

пластмасса *ж* (пластическая масса) ప్లాస్టిక్

пластмассовый I. ప్లాస్టిక్; ~е игрушки ప్లాస్టిక్ ఆటవస్తువులు (ఆట బొమ్మలు)

пластырь *м* ప్లాస్టర్, పాలాస్త్రి; приклеивать ~ (కి) ప్లాస్టర్ వేయు, పాలాస్త్రి పట్టి వేయు

плата *ж* 1. (*вознаграждение за труд*): заработная ~ వేతనం (*рабочих*); జీతం (*служащих*); подённая ~ రోజుకూలి 2. (*возмещение*): ~ за обучение ట్యూషన్ ఫీజు; ~ за проезд ప్రయాణ ఛార్జ్

ПЛА — ПЛА

II

платёж *м* చెల్లింపు; прекращать платежи చెల్లింపులను స్తంభింపజేయు (నిలిపివేయు)

платина *ж* ప్లాటినమ్

платиновый I. ప్లాటినమ్

платить, заплатить 1. (*вн.*) చెల్లించు, డబ్బు ముట్టజెప్ప; ~ за квартиру అద్దె చెల్లించు (ఇచ్చు); ~ наличнымими రూకలు (నగదు) చెల్లించు; ~ по счёту అకౌంటు మేరకు చెల్లించు 2. *перен.* (*тв. за вн.; отвечать*): ~ добром за зло చేసిన చెడుకు మంచి చేయు, చేసిన కీడుకి బదులు మేలు చేయు; ~ кому-л. взаимностью ప్రేమించినవాడిని ప్రేమించు; ~ услугой за услугу ఒకరు చేసిన ఉపకారానికి బదులు తీర్చుకొను

платный I. డబ్బుకి; ~ый вход డబ్బుకి ప్రవేశం, డబ్బు చెల్లిస్తే ప్రవేశం; ~ый проезд డబ్బుకి ప్రయాణం; ~ое лечение డబ్బుకి వైద్య సౌకర్యం 2. (*оплачиваемый*) ప్రతిఫలం చెల్లించబడిన; ~ая работа ప్రతిఫలం చెల్లించబడిన పని

плато *с* *нескл.* పీఠభూమి

платок *м* రుమాలు; головной ~ తల రుమాలు; носовой ~ చేతి రుమాలు

платонический I. మానసిక; ~ая любовь మానసిక ప్రేమ 2. (*отвлечённый*) ఊహ, స్వాప్నిక; ~ие мечты స్వాప్నిక ఆకాంక్షలు

платформа *ж* 1. (*перрон*) ప్లాట్ఫారం, ప్లాట్ఫారం 2. *перен. полит.* వేదిక

платье *с* 1. *собир.* దుస్తులు; верхнее ~ పై దుస్తులు; готовое ~ రెడీమేడ్ దుస్తులు 2. (*женское*) ప్రాకు

платяной I. ~ый шкаф వార్డ్రోబ్, బట్టల బీరువా; ~ая щётка బట్టల బ్రష్

плафон *м* 1. (*потолок*) తోకప్పు మీద చిత్రం 2. (*абажур*) లాంప్ షేడ్

плац *м* పెరేడ్ గ్రౌండ్, కవాతు మైదానం; учебный ~ డ్రిల్ గ్రౌండ్

плацдарм *м воен.* స్థావరం; ~ для наступления దాడికి స్థావరం

плацкарта *ж* రిజర్వు సీటు టికెట్టు, బెర్త్ టికెట్టు

плацкартный: ~ билет రిజర్వు సీటు టికెట్టు; ~ вагон పరుపుల పెట్టె, రిజర్వు కంపార్టుమెంటు

плач *м* ఏడ్పు; рёвдэн (*стенания*)

плачевный I. శోచనీయమైన, అధ్వానమైన; ~ое по-

ПЛА — ПЛЕ

ложение అధ్వానమైన (శోచనీయమైన) పరిస్థితి; иметь ~ый исход శోచనీయమైన సమాప్తం (ముగింపు)

плашмй нареч.: падать ~ బోర్లా పడు (нич-ком); వెల్లికిల పడు (навзничь)

плащ м 1. (непромокаемое пальто) రెయిన్ (వాన) కోటు 2. (накидка) కోట్లకు

плебисцит м జనవాక్యసేకరణ, ప్లేబిస్సెట్

плевá ж анат. పిర, తెర; дéвственная ~ కన్నె తెర; лёгочная ~ ఊపిరి తిత్తుల పిర (తెర)

плевáтельница ж తమ్మపడిగ, తమ్మతనుకు

плевáть, наплевáть, плюнуть 1. ఉమ్ము, ఉమ్మి వేయు 2. перен. разг. (на вн.) నిర్లక్ష్యం చేయు, (పై) ఉమ్మివేయు; ~ я хотёл వేసు ఏమాత్రమూ లక్ష్యపెట్టను ◇ ~ в потолок разг. గోళ్లు గిల్లుకొంటూ కూర్చోను; не плюй в колодез, пригодится воды напиться посл. ≡ సూర్యుడిమీద ఉమ్మివేయ కూడదు

плевáться несов. разг. ఒకరిమీద ఒకరు ఉమ్మివే ముకొను

плевóк м ఉమ్మి

плéвра ж анат. పుపున వేష్టనం, ఊపిరి తిత్తిపై ఉన్న పిర

плеврит м мед. ప్లూరిసి, పుపున వేష్టనపు, ఉరోఘాతం

плеd м కంబళి

племена||ой 1. తెగ; ~ая вражда తెగ వైరం; ~ая sóбственность తెగ అస్త్రీ 2. (породистый) వంగడవాపు; ~ой скот మంచి వంగడం (జాతి) పశువు; ~ое животновóдство మంచి వంగడం (జాతి) పశువుల పెంపకం

плéмя с 1. తెగ, తండా; кочевые племена సంచార తెగలు; первобýтные племена అదిమ తెగలు 2. тк. ед. перен. (поколение) తరం; молодóе ~ యువ తరం 3. тк. ед. перен. (о людях) తెగ 4. тк. ед. разг. (о животных) జాతి, వంగడం

племянник м (భా)త్రీయుడు (сын брата); మేనల్లుడు (сын сестры)

племянница ж సోదరపుత్రి (дочь брата); మేనకోడలు (дочь сестры)

плен м పైదు; брать в ~ когó-л. ఒకరిని పైదీగా పట్టుకొను; попадáть в ~ పైదీగా పట్టుకొనబడు; сдавáться в ~ పైదీగా పట్టుబడిపోవు (లోంగిపోవు); держáть когó-л. в ~у ఒకరిని పైదీగా ఉంచుకొను

пленáръ||ый విస్తృత, ప్లీనరీ; ~ое заседание విస్తృత (ప్లీనరీ) సమావేశం

пленительн||ый ఆకర్షణీయమైన, మనోమోహకమైన, సమ్మోహనకరమైన; ~ый гóлос మనోమోహకరమైన గొంతు; ~ая улыбка మనోమోహకరమైన నవ్వు

пленить(ся) сов. см. пленя́ть(ся)

плéнк||а ж 1. ప్లాస్టిక్ పట్టా 2. фото, кино ఫిల్మ్; заснýть на ~у ఫిల్మ్ తీయు 3. (магнито-фонная) టేప్; зáпись на ~у టేప్ రికార్డింగ్

плéнник м పైది, పైదీ, బందీ

плéнный (тж. в знач. суц. м) పైదీ, బందీ

плéнум м ప్లీనరీ (విస్తృత) సమావేశం

пленя́ть, пленить (вн.) 1. పైదీగా పట్టుకొను 2. перен. (покоря́ть, очаровывáть) మోహింపజేయు, సమ్మోహితమొనర్చు

пленя́ться, плениться (тв.) (తో) మోహింప జేయబడు, సమ్మోహితుడగు (о мужчине); సమ్మోహితురాలగు (о женщине)

плéсень ж బూజు, బూజర

плеск м (తుల్లిపాలు; ~ волн తెరలాల (తుల్లిపాలు

плескáть, плеснýть 1. (о волнах) (తుల్లిపడు 2. (брызгáть) నీళ్లు చల్లు (చిమ్ము)

плескáться несов. 1. (о волнах, море) (తుల్లిపడు, కొట్టుకొను 2. (брызгáться) నీళ్లు చల్లుకొను (చిమ్ముకొను)

плéсневеть, заплéсневеть బూజుపట్టు, బూజర పట్టు

плеснýть сов. см. плескáть

плестí несов. (вн.) అల్లుకొను, అల్లు; ~ венóк దండ అల్లు; ~ крýжево లేసు (జరి) అల్లుకొను ◇ ~ вздор разг. అర్థం పర్థం లేకుండా మాట్లాడు

плестíсь несов. разг. కాలు ఈడ్చుకొంటూ నడుచు ◇ ~ в хвостé తోక పట్టుకొని వెళ్లు

плетéние с అల్లిక, అల్లికపని

плетёный పేము, గడ్డివేసిన; ~ стул పేము కుర్చీ

плетёнь м చెట్టు కొమ్మల దడి, కొరడి

плётка ж కొరడా, కమ్మి

плеть ж కొరడా, కమ్మి; стегáть ~ю కొరడాతో (కమ్మితో) కొట్టు

плечев||ой анат. దండ; ~ая кость దండ ఎముక

плечистый విశాలమైన భుజాలు కలిగిన

плеч||о с 1. భుజం; нестí чтó-л. на ~е భుజం మీద వేసి మోయు (నోసుకెళ్లు) 2. анат. బాహువు, దండచేయి 3. тех. తులదండం ◇ борóться плечóм к ~у భుజం భుజం కలిపి పోరాడు; стоя́ть плечóм

к ~у అండదండగా నిలబడు; иметь голову на ~ах తెలివి కలిగి ఉండు; гора с плеч свалилась మనో భారం తొలగిపోయింది

плешиветь, оплешиветь బట్టతలవాడగు, ఇల్వలు డగు, ఇంద్రలుప్తుడగు

плешивость ж ఇంద్రలుప్తకం, బట్టతల

плешивый బట్టతల, బట్ట, బోడి

плешь ж బట్ట, పాడ

плеяда ж *высок.* తారా మండలం (సమూహం); ~ талантливых писателей ప్రతిభా సముజ్వలురైన రచయితల తారా సమూహం (మండలం)

плинтус м ప్లింత్

плита ж 1. (каменная, металлическая) స్లాబ్, పలక, దిమ్మ; бетонная ~ కాంక్రీటు స్లాబ్ (దిమ్మ); моги́льная ~ సమాధి రాయి 2. (кухонная) ప్లా; электрическая ~ ఎలక్ట్రిక్ ప్లా

плитка ж 1. (облицовочная) పింగాణి పెంకు 2. (шоколада и т. п.) (చాకలెట్టు) పలక (అచ్చు) 3. (небольшая плита) ప్లా; электрическая ~ ఎలక్ట్రిక్ ప్లా

плов м పులాపు

пловец м ఈతగాడు

плод м 1. పండు, ఫలం; съедобные ~ы తినదగిన (తినే) పళ్ళ; приносить ~ы పళ్ళ కాయు (దిగు) 2. (зародыш) పిండం, ఉల్బం 3. *перен.* (результат) ఫలితం; ~ многолётнего труда దీర్ఘకాల కృషి ఫలితం; пожина́ть ~ы своего труда తన శ్రమకు ఫలితం పొందు ◇ запрётный ~ నిషిద్ధ ఫలం

плодить *несов.* (вн.) 1. ఈను, కను; ~ овёц గొర్రెను ఈను 2. *перен.* పుట్టించు, కలిగించు, జనింప జేయు

плодиться *несов. разг.* 1. పిల్లలను కను, వంశ వృద్ధి చేయు; ఈను (о животных) 2. *перен.* వృద్ధి పొందు

плодовитость ж బహుళ సంతానదాయక శక్తి

плодовитый 1. బహు సంతతిగల (о животных); ఫలవంతమైన (о растениях) 2. *перен.* సఫల; ~ писатель సఫల రచయిత

плодоводство с పళ్ళ పెంచడం

плодо́в||ый పండు, పళ్ళ; ~ое де́рево పళ్ళ చెట్టు

плодоно́сить *несов.* కాయు, పుట్టు, ఫలించు; эта яблоня не ~осит ఈ ఆపిల్ చెట్టు కాదులు కాదు

плодоно́сный пళ్ళ (కాయలు) కాసే, పళ్ళ నిచ్చే

плодо́родие с భూ సారం, భూమి సత్తువ (ఫలదాయకత)

ПЛЕ — ПЛО

П

плодо́рбд||ый సారవంతమైన; ~ая земля సారవంతమైన భూమి

плодо́твоб||ый ఫలవంతమైన, ఫలపదమైన; ~ое соотру́дничество ఫలవంతమైన (ఫలపదమైన) సహకారం

пломб||а ж 1. (на двери и т. п.) సీలు 2. (зубная) మక్కు; ста́вить ~у పంటి తొర్ర పూడ్చు

пломбёр м బస్క్రీమ్

пломби́ровать, запломби́ровать (вн.) 1. (печатывать) సీలు వేయు 2. (зуб) పంటి తొర్ర పూడ్చు
пломб||ий 1. చదునైన, సమమైన, బల్లి పరుపుగా వున్న, సమతలంగా వున్న; ~ая крыша చదునైన కప్ప; ~ая пове́рхность సమతలం, చదునైన, చాపకట్టు 2. (банальный) చప్పని, చప్పడి; ~ая шу́тка చప్పని చమత్కారం, నిస్సారమైన జోకు

плоскобо́рье с పీఠభూమి, మిట్టభూమి

плоскогу́бцы *мн. тех.* కటింగ్ ప్లయర్

плоскосто́пие с мед. చదును పాదం

плоскост||ь ж 1. *мат.* సమతలం; горизонтальная ~ь షీతిజ బల్ల; наклонная ~ь వాలు బల్ల 2. *перен.* (область, сфера явлений, отношений) రంగం, దృక్పథం; в той же ~и అదే దృక్పథంలో 3. *ав.:* ~ь самолёта రెక్క ◇ катиться по наклонной ~и దిగజారు

плот м తెప్ప, బల్లకట్టు

плот||ина ж ఆనకట్ట, డాము

плот||ник м వడ్లవాడు, వడ్లంగి, కార్పెంటరు

плот||ничать *несов.* వడ్లంగి (వడ్ల) పని చేయు. కార్పెంట్రీ చేయు

плот||ность ж в *разн. знач.* సాంద్రత; ~ жид. кости ద్రవం సాంద్రత; ~ населения జనాభా సాంద్రత
плот||ный 1. మొద్దు, దళసరి (о материи); మందమైన (о бумаге) 2. (непроницаемый) దట్టమైన; ~ дым దట్టమైన పొగ 3. (о человеке) దిట్టమైన 4. *разг.* (сытный) దిట్టమైన; ~ завтрак దిట్టమైన బ్రేక్ఫాస్ట్

плото́ядн||ый మాంసాహార; ~ое живото́ное మాంసాహార కార్నివోరా

плот||ь ж మాంసం, శరీరం ◇ ~ и кровь రక్త మాంసాలు; войти в ~ и кровь రక్తమాంసాలలో ఎక్కు, చీము రక్తంగా వంటబట్టి పోవు

пло́хо *нареч.* 1. బాగా లేదు, అధ్వాన్నంగా; ~ ве-стий себя చెడుగా ప్రవర్తించు; ~ обращаться с

ПЛО — ПО

кѣм-л. ఒకరిని బాగా చూడకపోవు; чувствовать себя ~ ఒంటి బాగా లేదు, ఒంటి బాగుండకపోవు 2. *безл. в знач. сказ. (о недостатке, нехватке)* (ఏదైనా) కొరత కలిగివుండు, (కి) ఇబ్బందిగా వుండు; деньгами у нас было ~ మాకు డబ్బు ఇబ్బందిగా (కురదలాగా) వుంది 3. *безл. в знач. сказ. (о тяжёлом физическом и душевном состоянии):* ему ~ అతనికి ఒంటి బాగా లేదు, రోగి పరిస్థితి విషమంగా (గడ్డగా) వుంది 4. *в знач. сущ. с нескл. (отметка)* తక్కువ మార్కులు; он получил ~ అతనికి తక్కువ మార్కులు వచ్చాయి

плох||ой 1. చెడు, చెడ్డ, నాసి, అధ్వాన్నమైన, పాడు, దరిద్రపు; ~ая погода పాడు (చెడ్డ, అధ్వాన్నమైన) వాతావరణం; ~ая черта దుర్గుణం; ~ое здоровье నాసి ఆరోగ్యం; больной в ~ом состоянии రోగి పరిస్థితి గడ్డగా వుంది 2. *(мрачный)* చిరాకుగా వున్న; быть в ~ом настроении చిరాకుగా వుండు 3.: ~ое в знач. сущ. с: что тут ~ого? దాని కేం?, దాంట్లో తోపం ఏమిటి?; దానికేం తోటు?; он не сдѣлает тебе ничегó ~ого అతను నీ కడుపు కొట్టడు ◇ с ним шутки плохи అతన్ని అల్లటప్పా తీసుకోకూడదు

плошадка ж 1. గ్రౌండు, స్థలి, స్థలం; ~ для игр క్రీడా స్థలి, ఫ్లేగ్రౌండ్, ఆట స్థలం; баскет-бóльная и волейбóльная ~ బాస్కెట్బాల్, వాలీబాల్ ఫ్లేగ్రౌండ్; строительная ~ బిల్డింగ్ సైట్ 2. *(лестничная)* లాండింగ్ 3. *(в вагоне)* (రైలు బోగీ) ప్లాట్ఫార్మ్

площадь ж 1. చౌకు, స్వేరు; Красная ~ в Москвѣ మాస్కోలోని రెడ్ స్వేరు 2. *(пространство)* విస్తీర్ణం; жилая ~ నివాస విస్తీర్ణం; посевная ~ విత్తనం వేసే విస్తీర్ణం, సాగు భూమి విస్తీర్ణం 3. *мат.:* ~ крýга వృత్త వైశాల్యం

плуг м నాగలి, దంపనాగలి; тракторный ~ (ట్రాక్టర్ నాగలి

плут м మోసగాడు, దగాకొరు, బక్కురి

плутать несов. разг. దారి వెతుకుతూ తిరుగు

плутни мн. разг. జిత్తులు, కపటోపాయాలు, దగా కొరు ఉపాయాలు

плутовать мн. మోసపు, మోసకారి, వంచకమైన; ~ взгляд వంచకమైన చూపు; ~ мальчик మోసపు అబ్బాయి, మోసకారి కుర్రాడు

плутовать, сплывать разг. మోసం చేయు, మోసపుచ్చు, వంచించు, దగా చేయు

плутовство с జిత్తులు, కపటోపాయం, వంచన, దగా
плыть несов. плáвать

плюннуть сов. см. плевать

плюс м 1. *мат. (знак)* ధన (కూడిక) గుర్తు 2. *перен. разг. (достоинство)* లాభం, మేలు; ~ы и минусы этой системы обучения ఈ విద్యా విధానపు తోపాతోపాలు (లాభనష్టాలు)

плюхаться, плюхнуться разг. (в вн.) కూలపడు

плюхнуться сов. см. плюхаться

плюш м ప్లష్ (మృదులు లాంటి గుడ్డ)

плющ м పసి (తీగ)

пляж м బీచ్

пляс м разг.: пускаться в ~ చిందుల్లోకి దిగు

плясать, сплясать разг. చిందులు వేయు (తాళు)

◇ ~ под чью-л. дудку ఒకరి పాటకు చిందులు వేయు
пляска ж నృత్యం, తాండవం; ансамбль песни и ~и పాట, నృత్య బృందం; народные ~и జానపద నృత్యాలు

пневматический пневమాటిక్, వాయుశక్తితో పనిచేసే

пнуть сов. см. пинать

по предлог I (от.) 1. *(указывает на поверхность или пределы, где происходит действие)* మీద, వెంట; идти по дороге దారివెంట (రోడ్డుమీద) వెళ్లు; ехать по улице వీధి వెంట వెళ్లు; вещи разбóрсаны по всей комнате సామాన్లు గది అంతా చిందరవందరగా వున్నాయి; хлопнуть по плечу భుజం తట్టు 2. *(указывает на места, к-рые посещаются кем-л.):* ходить по театрам థియేటర్లకు తిరుగుతూ ఉండు; бегать по магазинам షాపులకు తిరుగు; путешествовать по стране దేశం పర్యటించు, దేశాటనం చేయు 3. *(указывает то, на что направлено действие):* стрелять по врагу శత్రువు మీద కాల్పులు జరుపు; скучать по детям పిల్లలను గురించి బెంగపెట్టు కొను 4. *(указывает на область или характер деятельности):* чемпион по шахматам చదరంగంలో చాంపియన్; работать по на́йму వేతన శ్రమ చేయు, కూలి పని చేయు; хлопотать по хозяйству ఇంటి పనులు చూసుకొను; исследование по математике గణిత శాస్త్రంలో పరిశోధన 5. *(в направлении чего-л.):* плыть по течению ప్రవాహం వాలున వెళ్లు; идти по следам зверя ఇంతువు అడుగు జాడల్లో వెళ్లు 6. *(в соответствии, соглас-но)* ప్రకారం, వల్ల, మేరకు, రీత్యా, బట్టి; по зако-ну చట్టం ప్రకారం; по национальности జాతి రీత్యా; по приглашению ఆహ్వానం మేరకు; по приговору

కోర్టు తీర్పు వల్ల (మేరకు); по призыву విజ్ఞప్తి మేరకు; по приказанию ఆజ్ఞ ప్రకారం (మేరకు); по профессии వృత్తి రీత్యా; распределение по труду పనినిబట్టి (పనిప్రకారం) పంపకం 7. (посредством) లో, ద్వారా; по вóздуху వాయు మార్గాన, విమానంలో; по почте పోస్టుద్వారా; передавать по радио ప్రసారం చేయు; разговаривать по телефону టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడు 8. (вследствие) వల్ల, మూలంగా; по болезни అనారోగ్యం (అస్వస్థత) మూలంగా; по ошибке పొరపాటువల్ల 9. (при указании на отрезок времени) పూట, లో, గా; по вечерам సాయంత్రం వేళల్లో; по ночам రాత్రి పూట 10. (в связи) లో; по делу об убийстве бóли арестованы గ్రోబ్ హత్య కేసులో ముగ్గురిని అరెస్టు చేశారు II. в со-чет. с числ. (от., вн.) చొప్పున; по два రెండు (రెండేసి) చొప్పున; по двое ఇద్దరిద్దరు చొప్పున; по десять человек పదిమంది చొప్పున; по пять рублѣй штыка ఒక్కొక్కదానికి ఐదు రూబుళ్ళు చొప్పున III. (вн.; влòть до) వరకు, దాకా; с июня по сентябрь జూన్ నుంచి సెప్టెంబరు వరకు (దాకా); водá по поясу నీళ్లు నడుం వరకు; по колéно మోకాళ్ళ వరకు (దాకా), మోకాలిబంటి IV. (пр.): по окончáнии ра-бòты పని ముగింపు అనంతరం; по мéре тогò, как приближáлся день రోజు సమీపించేకొద్దీ

побагровѣть сов. см. багровѣть

побáиваться несов. разг. (рд. или инф.) కొంచెం భయపడు; она побáивается тудá идти అక్కడకు వెళ్లేందుకు ఆమె కొంచెం భయపడుతోంది; она побáивается бáбушки ఆమెకు తన బామ్మ అంటే కొంచెం భయం

побáливáть несов. разг. కొంచెం నొప్పిగా వుండు, కొంచెం నొప్పి పెట్టు (немного); అప్పుడప్పుడు నొప్పి పెట్టు (иногда)

побѣг I м (бегство) పరాఠి, తప్పించుకుపోవడం

побѣг II м (росток) అంకురం, మొలక

побегушк||и мн. разг.: быть у корò-л. на ~ах ఒకరివద్ద బామగా (బంట్లోతుగా) పనిచేయు

побѣд||а ж 1. విజయం; одерживать ~у విజయం సాధించు (పొందు) 2. (в соревнованиях, на выбо-рах) గెలుచుకోవడం, గెలుపొందడం 3. (успех) విజయం సాధించడం; ~а социализма в СССР సోషలియిజ్మ్ యూనియన్‌లో సోషలిజం విజయం

победитель м విజేత, గెలుపొందినవాడు

победить сов. см. побеждать

побѣдный విజయ; ~ ГИМН విజయ గీతం

ПОБ — ПОБ

П

победоно́сный విజయోపేతమైన, విజయవంతమైన
побежа́ть сов. 1. (начать бежать) పరుగెత్త నారంభించు 2. (обратиться в бегство) కాళ్ళకు బద్ది చేప్ప, పలాయనం చిత్తగించు

побежда́ть, победить (вн.) 1. (мид) విజయం పొందు (సాధించు), దిగ్విజయం పొందు; ఓడించు (наносить поражение) 2. (одерживать победу на выборах, в игре) గెలుచు[కొను], గెలుపు సాధించు, పరాజితం చేయు 3. перен. (преодолевать) అధిగమించు; ~ болéзнь వ్యాధిని ఓడించు (పరాజితం చేయు); ~ трудности కష్టాలను అధిగమించు

побелѣть сов. см. белѣть I

побелить сов. см. белить

побѣлка ж 1. (действии) సున్నం (వెల్ల) వేయడం

2. (слой мела) సున్నం, వెల్ల

побере́жье с నమృద్ర తీరం, నమృద్రపు టొడ్డు

побесѣдовать сов. см. бесѣдовать

побить сов. (вн.) 1. см. бить 2, 3 и 5; 2. разг. (в соревновании) ఓడించు, అధిగమించు; ~ ре-кòрд రికార్డు అధిగమించు 3. (повредить посе́вы) నష్టపరచు

поби́ться сов. (разбиться) పగిలిపోవు, పగులు ◇ ~ об заклáд పందెం వేయు (కాయ)

поблагодарить сов. см. благодарить

поблáжк||а ж разг. ఇష్టప్రకారం [చేయడం]; дѣ-лать ~и ఇష్టప్రకారం వదలిపెట్టు

поблédнѣть сов. см. блédнѣть

поблѣкнуть сов. см. блѣкнуть

поблízости нареч. సమీపంలో, దగ్గరగా, అనతి దూరంలో; ~ от гóрода నగరం సమీపంలో, నగరానికి అనతిదూరంలో [పున్న]

побóи мн. తన్నులు; переносить ~ తన్నులు తిను

побóище с ఊసకోత, రక్తపాతంతో కూడిన యుద్ధం

поболта́ть сов. разг. కబుర్లు చెప్పకొను; ~ полчасá с кѣм-л. ఒకరితో అరగంట కబుర్లు చెప్పకొను

поборóть сов. (вн.) 1. (одержать верх) ఓడించు, జయించు, (ఒకరి మీద) పైచేయి సాధించు 2. (преодо-леть) అధిగమించు; ~ себѣ దైర్యం కూడదీసుకొను (పుంజుకొను)

побóчный ఉప; ~ продýкт ఉప ఫలితం (ఉత్పాదితం) ◇ ~ ребѣнок уст. అక్రమ సంతానం

побойт́ся сов. (рд. или инф.) (చేయడానికి)

ПОБ — ПОВ

ధైర్యం లేకపోవు, సాహసించక పోవు, సాహసం లేకపోవు;
~ сказатъ правду నిజం చెప్పడానికి ధైర్యం లేకపోవు

побранить *сов. (вн.)* కొంచెం చివాట్లు పెట్టు

побрататься *сов. см. брататься*

по-братски *нареч.* సోదరభావంతో; разделить ~ సోదరభావంతో పంచుకొను

побрезгать *сов. см. брезгать*

побрести *сов.* కాళ్ళు ఈడ్చుకొంటూ వెళ్ళిపోవు (నడవసాగు)

побрить(ся) *сов. см. брить(ся)*

побродить *сов.* కొంత కాలం తిరుగు, తిరిగి తిరిగి వచ్చు

побросать *сов. (вн.)* 1. (бросить в беспорядке) చిందరవందరగా వదిలివేయు 2. (оставить) నిడిచి పెట్టు

побудительный||ый పురికొల్పే, ప్రేరక; ~ая причина ప్రేరకం, పురికొల్పే కారణం

побудить *сов. см. побуждать*

побуждать, побудить *(вн.)* పురికొల్పు, ప్రత్యేక పెట్టు, రేకెత్తించు; ~ к действию కార్యచరణకు పురికొల్పు

побуждение *с* ప్రేరణ, ప్రోత్సాహం

побыв||ть *сов. (где-л.)* ఉండు, నందర్పించు; он ~л всюду అతను ప్రపంచమంతా తిరిగాడు

побыть *сов.* గడుపు, ఉండు; он побыл у меня около часа అతను నాదగ్గర దాదాపు ఒక గంటసేపు గడిపాడు, అతను ఒక గంటసేపు నాతో వున్నాడు

повад||иться *несов. разг.* మరుగు, అలవాటుపడు; кошка ~лась ходить на кухню పిల్లి రోజూ వంటింటికి రాసాగింది (రావడానికి మరిగింది)

повадка||а *ж* జీవిత రీతి; ~и животных జంతువుల జీవిత రీతులు

повалить I *сов. см. валить I*

повалить II *сов.:* ~л снег మంచు కుప్పలుగా పడసాగింది; из трубы ~л дым చిమ్మిమంచి పొగ మేఘాలు రాసాగాలు

повалиться *сов. см. валиться*

повальный||ый సార్వత్రిక, మూకుమ్మడి, సామూహిక; ~ая болезнь సామూహిక (సర్వత్రా వ్యాపించే) వ్యాధి; ~ое увлечение సామూహిక వ్యామోహం

повалиться *сов.* 1. దొర్లు 2. *разг. (в постели)* [వక్కమీద] దొర్లు

повар *м* వంటవాడు, వంటమనిషి

поваренный: ~ая книга వంటకాల (వంటలు, వార్పుల) పుస్తకం; ~ая соль ఉప్పు

повариха *ж* వంటమనిషి, వంటకత్తె

поварский వంటవాని; ~ колпак వంటవాని టోపీ

по-вашему *нареч.* 1. (по вашему желанию) మీ ఇష్ట ప్రకారం; он делал ~ అతను మీ ఇష్ట ప్రకారం చేశాడు; пусть будет ~, будь ~ మీ యిష్టం వచ్చినట్లే కానియ్యండి 2. *в знач. введ.* (по вашему мнению) [మీరేం] అంటారు, [మీరేం] అనుకుంటున్నారు; ~, он придет? అతను వస్తాడంటారా?; ~, это хорошо? ఇది మంచి వనా (వనం లా)?

поведать *сов. (вн.)* చెప్ప, తెలియజేయు; ~ тайну రహస్యం (రహస్యాన్ని) తెలియజేయు

поведение *с* ప్రవర్తన, నడత, నడవడిక; плохое ~ దుష్ప్రవర్తన

повезти *сов. см. везти II*

повелевать, повелеть 1. *тк. несов. (тв.; править, управлять)* పాలించు, పరిపాలించు 2. (приказывать) ఆజ్ఞాపించు

повелеть *сов. см. повелевать 2*

повелитель *м* పాలకుడు

повелительный ఆజ్ఞాపూర్వకమైన; ~ тон ఆజ్ఞాపూర్వక స్వరం

повергать, повергнуть *(вн.)* (తో) ముంచు, (కి) కలిగించు; ~ кого-л. в уныние ఒకరిని క్రుంగదీయు; ~ кого-л. в печаль ఒకరికి విచారం కలిగించు

повергнуть *сов. см. повергать*

поверенный *м* అటార్నీ ◇ ~ в делах дип. ఇన్ ఛార్జ్ వింజానడర్ (రాయబారి)

поверить *сов. см. верить и проверять*

поверка *ж* 1.: ~ времени (по радио) టైమ్ సిగ్నల్ 2. (переключка) హాజరు పిలుపు, రోల్ కార్

повернуть(ся) *сов. см. поворачивать(ся)*

повертеть *сов.* [చేతుల్లో] తిప్పు, అటు ఇటు తిప్పు

повертывать(ся) *несов. см. поворачивать(ся)*

поверх *предлог (рп.)* పై, పైన, మీదుగా, పైగా; ~ платя на ней было надето пальто (పాకుపైన ఆమె కోటు ధరించింది; смотреть ~ очков కళ్ళజోడు మీదుగా చూచు, నులోచనాల పైగా చూచు

поверхностный||й 1. ఉపరిభాగ, పై; ~й слой почвы మట్టి పై పొర 2. *перен.* పైపై, విడివిడి; ~е знания పైపై (మిడిమిడి) జ్ఞానం

поверхность *ж* ఉపరిభాగం, ఉపరితలం

поверху *нареч. разг.* ఉపరితలం మీదుగా (పైన)

поверье с నమ్మిక, మూఢ విశ్వాసం
 верить, верить (вн. от.; доверяя, сообщать) (ఒకరికి ఏదైనా) చెప్ప[కొను], వెళ్లబోసుకొను; ~ кому-л. своё горе ఒకరికి తన బాధ వెళ్లబోసుకొను (చెప్పకొను)

повёса м разг. విలాసవరుడు, విలాసవంతుడు, రంగేళిరాజు

повеселеть сов. ఉత్సాహపరుడగు, ఉత్సాహం పొందు (పుంజుకొను), సంతోషపరుడగు, (ఒకరికి) హుషారు వచ్చు
 повеселиться сов. ఉల్లాసంగా కాలం గడుపు, ఉల్లాసంగా కాలక్షేపం చేయు

повесить сов. см. вешать I

повеситься сов. см. вешаться

повествование с 1. (действие) చెప్పడం, వివరించడం 2. лит. కథ, కథనం

повествовательный వివరణాత్మక, కథాకథన; ~ стиль వివరణాత్మక (కథాకథన) శైలి

повествовать несов. (о пр.) (గురించి) చెప్ప, వివరించు

повести сов. см. поводить II

повестись сов. разг.: уж так повелось ఆచారం ఏమిటంటే, ఆచారం ప్రకారం

повестка ж 1. నోటీసు, సమన్లు; ~ в военкомат పైనిక సమన్లు; ~ в суд కోర్టు సమన్లు 2. разг.: ~ дня చర్చనీయాంశాలు, ఎజెండా

повесть ж కథ, నవలక, చిన్న నవల

повешени||е с ఉరి, ఉరితీత; приговаривать к ~ю ఉరితీయాలని (ఉరితీసి చంపాలని) తీర్పు చెప్ప

повешенный м ఉరితీయబడినవాడు

повеять||ть сов. (подуть слегка) వీచు; ~ло прохладой చల్లని (వీల్చి) గాలి (మందవవనం) వీచింది

повидать сов. разг. (вн.) 1. చూచు; много ~ чала చూచు 2. (пережить) చాలా కష్టనష్టాలను చూచు 3. (увидеться, встретиться) కలుసుకొను, కలియు; я не смог ~ его అతన్ని కలవలేకపోయాను (కలుసుకోలేకపోయాను)

повидаться сов. см. повидать 3

по-видимому вводн. сл. -అట్లు కనిపించు; ~, он не придёт అతను రానట్లు కనిపిస్తోంది, అతను వచ్చేటట్లు లేదు

повидло с జామ్

повинность ж విధి, బాధ్యత; воинская ~ సార్వత్రిక పైనిక కొలుపు; трудовая ~ తప్పనిసరి శ్రమ

повиноваться несов. и сов. (от.) (ఒకరికి) లోబడు, (ఒకరి) ఆజ్ఞను పాటించు, ఆజ్ఞను మన్నించు

ПОВ — ПОВ

II

повиновени||е с లోబడిపోవడం, ఆజ్ఞనువర్తన, విధేయత; держать кого-л. в ~и ఒకరిని అదుపులో పెట్టుకొను

повисать, повиснуть 1. (на пр.) (కి) వేలాడు; ~ на верёвке తాడుకి (తాటికి) వేలాడు 2. (висать) వేలాడు; волосы намóкли и повисли జుట్టు తడిసి వేలాడి వుంది ◇ ~ в воздухе అపరిష్కృతంగా వుండు

повиснуть сов. см. повисать

повод I м (ремень, узда) కత్తెం ◇ быть на поводу у кого-л. ఒకరికి పక్క తాళం వేయు

повод II м (основание) సందర్భం, కారణం; ~ к войне యుద్ధానికి కారణం; по какому ~у? ఏ (దేని) సందర్భంగా?; без всякого ~а ఏ కారణం లేకుండా; давать ~ к чему-л. (దేనికైనా) ఆధారం (ఆస్పదం) ఇచ్చు

поводить I сов. (вн.) తిప్ప; ~ кого-л. по выставкам ఒకరిని ప్రదర్శనలకి తిప్ప

поводить II, повести (тв.) ఆడించు, కుదుపు; ~ бровями కనుబొమలు ఆడించు (కుదుల్చు); ~ плечами భుజాలు కుదించు (కుదుపు)

повозка ж బండి

поворачива||ть, повернуть 1. (вн.; изменять положение) దొర్లించు; ~ть на бок పక్కకు దొర్లించు; ~ть на спину వీపుపైన దొర్లించు 2. (изменять направление) మళ్లించు, తిప్ప, తిరుగు; ~ть назад వెనక్కు తిప్ప; река ~ет на юг నది దక్షిణానికి వంపు తిరుగుతోంది

поворачиваться, повернуться తిరుగు, దొర్లు; ~ кругом వెనక్కి తిరుగు; ~ на спину వీపుపైన దొర్లు ◇ дело повернулось к лучшему వ్యవహారం మంచిగా పరిణమించింది

поворот м 1. మలుపు; дёлать ~ మలుపు తిరుగు, మళ్లు; второй ~ направо కుడిపక్క రెండో మలుపు 2. перен. మార్పు, మలుపు; ~ к лучшему నిర్ణాయకమైన మంచి మలుపు

поворотный 1. тех. ఠాటేటింగ్; ~ круг తిరిగే చక్రం 2. перен. మలుపు; ~ момент మలుపు ఘట్టం

повредить сов. см. повреждать и вредить

повреждать, повредить (вн.) 1. (портить) పాడుచేయు, భగ్గుం చేయు; ~ машину కారుకి దెబ్బ తగిలించుకొను, కారుని పాడుచేయు 2. (ранить) (కు) దెబ్బ తగిలించుకొను; ~ ногу కాలికి దెబ్బ తగిలించుకొను

ПОВ — ПОГ

повреждаться *несов.* దెబ్బ తిను

повреждён||ий *с (действие)* హాడుచేయడం, భగ్గుం చేయడం 2. (*изъян, поломка*) లోపం, నష్టం; большие ~я భారీ నష్టాలు

повреждённый గంట, రోజు, వారం; ~ая оплата గంట (రోజు, వారం) వేతనం (కూలి)

повседневный రోజువారీ; ~ые нужды రోజువారీ అవసరాలు; товары ~ого спроса నిత్యవాడకం (నిత్య వాడకపు) వస్తువులు

повсеместно *нареч.* సర్వత్రా, అన్ని చోట్లా

повсеместный సార్వత్రిక

повстанец *м* పితూరీదారు, తిరుగుబాటుదారు

повстанческий||ий పితూరీ, తిరుగుబాటు; ~ое движение తిరుగుబాటు ఉద్యమం

повстречать *сов. разг. (вн.)* కలుసుకొను, కలియు

повстречаться *сов. (с тв.)* కలుసుకొను, ఎదురుపడు

повсюду *нареч.* సర్వత్రా, అన్ని చోట్లా, ఎల్లెడలా

повторение *с* పునశ్చరణ, వల్లెవేయడం

повторить(ся) *сов. с.м.* పునర్వ్రాయ్(ся)

повторять, повторить (*вн.*) పునశ్చరణ చేయు, వల్లించు, వల్లె వేయు; сколько раз надо ~ тебе? నీకు ఎన్ని సార్లు చెప్పింది?

повторяться, повториться 1. (*говорить одно и то же*) వల్లించు, చెప్పిందే చెప్పు 2. (*случаться вновь*) [మళ్ళీ] వచ్చు, మరల (తిరిగి) సంభవించు (జరుగు); сердечный приступ повторился గుండె పోటు మళ్ళీ వచ్చింది; [подземные] толчки повторились భూ కంపనాలు మరల మరల జరిగాయి (సంభవించాయి)

повысить(ся) *сов. с.м.* పువ్విశాత్(ся)

повышать, повысить (*вн.*) 1. (*делать более высоким*) పెంచు, హెచ్చించు; ~ цены ధరలు హెచ్చించు 2. (*усиливать, увеличивать*) పెంపొందించు; ~ активность масс ప్రజాబాహుళ్యపు క్రియాశీలతను పెంపొందించు; ~ ответственность బాధ్యతను పెంపొందించు; ~ производительность труда శ్రమ ఉత్పాదకతను పెంపొందించు (పెంచు) 3. (*делать более значительным*) పెంపొందించు; ~ роль учителя ఉపాధ్యాయుని పాత్ర పెంపొందించు 4. (*по службе*) ప్రామాణ్ చేయు ◇ ~ голос на ког-л. ఒకరితో గొంతు హెచ్చించి (పెంచి) మాట్లాడు

повышаться, повыситься 1. పెరుగు, పొగు; уровень воды పువ్విశాడెతా నీళ్లు పొగుతాయి 2.

(*увеличиваться*) పెరుగు; жизненный уровень пువ్విశాడెతా జీవన ప్రమాణాలు పెరిగాయి 3. (*улучшиться*) మెరుగుగు; успеваемость పువ్విశాడెతా [స్కూల్] ప్రోగ్రెస్ మెరుగైంది 4. (*становиться более уважительным*) పైకి ఎదుగు; ~ в чём-л. мнении ఒకరి దృష్టిలో పైకి ఎదుగు 5. (*в должности*) పైకివచ్చు, ప్రమాణ్ చేయబడు; ~ по службе ఉద్యోగంలో పైకి వచ్చు (ప్రమాణ్ చేయబడు)

повышение *с* పెంపు, పెరుగుదల, పెంచడం; ~ жизненного уровня జీవన ప్రమాణాలను పెంచడం, జీవన ప్రమాణాలలో పెరుగుదల; ~ зарплаты జీతం పెరుగుదల

повышенный||ий అధిక; ~ый интерес అధికతరమైన ఆసక్తి; ~ая температура హై టెంపరేచరు; ~ое кровяное давление అధిక రక్తపు పోటు

повязать(ся) *сов. с.м.* పువ్విశాత్(ся)

повязка *ж* 1. [చొక్కా చేతి] పట్టి (*нарукавная*); తలపట్టి (*головная*) 2. (*бинт*) కట్టు, బ్యాండ్జి

повязывать, повязать (*вн.*) కట్టుకొను, కట్టు; ~ галстук టై కట్టుకొను, ముడి వేసుకొను; ~ голову платком తలకు రుమాలు కట్టుకొను; ~ платок на шею మెడకు రుమాలు కట్టుకొను

повязываться, повязаться (*тв.*): ~ платком తలను రుమాలుతో కప్పకొను

погасать, погаснуть ఆరు, చల్లారు, ఆరిపోవు; сигарета погасла సిగరెట్టు ఆరిపోయింది

погасить *сов. с.м.* గాసిత్ *и* పుగాశాత్

погаснуть *сов. с.м.* గాసнуть *и* పుగాసాత్

погашать, погасить (*вн.*) 1. (*долги и т. п.*) తీర్పు [కొను], తీర్చివేయు 2. (*марки*) ముద్ర వేయు; ~ марку తపాలా బిళ్లపై ముద్రవేయు

погашение *с* 1. (*долгов и т. п.*) తీర్చడం, తీర్చి వేయడం; ~ займа రుణం తీర్చివేయడం 2. (*марки*) ముద్ర వేయడం

погибать, погибнуть 1. కూలిపోవు (*о самолёте*); ధ్వంసమైపోవు, నాశనమైపోవు (*о корабле*) 2. (*умирать*) నేలకొరుగు, ప్రాణం కోల్పోవు; ~ трагической смертью దుర్మరణం చెందు (పాలగు), (కు) బలి అగు; от наводнения погibli двáдцать человек వరదకు ఇరవైమంది బలి అయ్యారు, వరదలో ఇరవైమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు

погibнуть *сов. с.м.* పుగిబాత్

погibший *м* నేలకొరిగినవాడు

погладиить *сов. с.м.* గ్లాదిత్ ◇ за что по головке не ~ят ఇలాంటి పని చేస్తే మెచ్చరు

поглаживать *несов. (вн.)* తట్టు, నిమిరు

поглотить *сов. см. поглощать*

поглощ||ать, поглотить *(вн.)* 1. (принимать, обирать в себя) పీల్చు, పీల్చివేయు; ~ать воду తాగివేయు; ~ать свет శోషించు, విచూషించు 2. *перен.* మింగు, కబళించు, ఆపోశన వట్టు; он ~ает роман за романом అతను నవలలు వరుసగా నమిలి మింగేస్తాడు 3. *перен. (всцело захватывать)* (తో) మగ్గుమగు, నిమగ్గుమగు, లీనమగు; он ~ен своей работой అతను పనితో నిమగ్నుడవుతాడు (లీనమవుతాడు) 4. *перен. (требовать много времени, затрат и т. п.)* వట్టు, మింగు; эта работа поглотила много времени ఈ పనికి చాలా కాలం వట్టింది, ఈ పని చాలా టైము మింగేసింది; строительство дома поглотило все средства గృహ నిర్మాణం డబ్బంతా మింగేసింది

поглощение *с:* ~ воды నీళ్లు పీల్చడం; ~ света కాంతి శోషణం (విచూషణ)

поглупеть *сов. см. глупеть*

поглядеть(ся) *сов. см. глядеть(ся)*

поглядывать *несов. (వైపు)* చూపులు నిమిరు; (ఒకరిని, దేనివైనా) చూసుకొను, (ఒకరిపై) ఓ కన్ను వేసి వుంచు (за кем-л.)

погнать *сов. см. гнать* 1—4

погнаться *сов. см. гнаться*

погнушаться *сов. см. гнушаться*

поговорить *сов. (с тв.)* (తో) మాట్లాడు, సంభాషించు

поговорка *ж* సామెత

погод||а *ж* వాతావరణం; хорошая ~а మంచి వాతావరణం; прогноз ~ы వాతావరణ జోస్యం <> что ~ы не делает даనికి నిర్ణయకమైన ప్రాముఖ్యం లేదు; ждать у моря ~ы వృధా ఆశలు పెట్టుకొని చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోను

погод||ить *сов. разг.* ఉండు, వేచి వుండు, కాచు కొని వుండు, ఆగు; ~ите [немного] [కొంచెం సేపు] ఉండండి; немного ~я కొంచెం సేపు తరువాత; [ну] ~[те]! ఉండు (ఉండండి) చూపిస్తాను!

погодки *мн.:* они ~ వాళ్ల మధ్య ఓ ఏడాది ఎడం వుంది

погожий చక్కటి, మంచి; ~ день చక్కటి (మంచి) రోజు

поголовно *нареч.* అందరూ, ప్రతివాడూ, ప్రతి ఒక్కరూ; все ~ సర్వులూ, ప్రతి ఒక్కరూ

поголовный *(всеобщий)* సార్వత్రిక, సాధారణ

ПОГ — ПОГ

П

поголовье *с* సంఖ్య; ~ скота పశువుల సంఖ్య
погонный లీనియర్, పాడవైన, ఏకపూత; ~ метр లీనియర్ (ఏకపూత) మీటర్

погонщик *м* తోలేవాడు, నడిపేవాడు; ~ слона మావటివాడు

погоня *ж* 1. (преследование) వెంటతరుముడం, వెంటదించడం, వెంటతరుము 2. (группа преследующих) వెంటతరిమేవాళ్లు 3. *перен.* వేట, వాంఛ; ~ за модой పేషను వ్యామోహం; ~ за прибылью లాభాల వేట

погонять *несов. (вн.)* 1. తోలు 2. *перен. разг.* (торопить) త్వరపెట్టు, వేగరించు, తొందరపెట్టు

погоревать *сов.* కొంత (ఒకేంత) సేపు విచారించు
погорелец *м* అగ్ని బాధితుడు

погореть *сов. (лишиться имущества во время пожара)* అగ్ని బాధితుడగు, అగ్నిప్రమాదంలో సామానుల్ని పోగొట్టుకొను

погорячиться *сов. см. горячиться*

погостить *сов. см. гостить*

пограничник *м* సరిహద్దు దళ (గస్తీదళ) పైనికుడు

погранич||ный *в разн. знач.* సరిహద్దు; ~ая застава సరిహద్దు గస్తీ చౌకీ; ~ая зона సరిహద్దు ప్రాంతం; ~ая полоса సరిహద్దు రేఖ; ~ые войска సరిహద్దు భద్రతా దళాలు

погреб *м* పాతర, నేల మాళిగ, పెల్లార్; ~ со льдом గడ్డమంచుతో నింపిన నేల మాళిగ

погребаль||ный అంత్యక్రియ; ~ый обряд అంత్యక్రియలు (కర్మకాండలు); ~ое шествие అంత్యక్రియలు

погребать, погresti *(вн.)* పూడ్చు, పూడ్చిపెట్టు, ఖననం చేయు

погребение *с* పూడ్చడం, పూడ్చివేయడం, ఖననం

погremушка *ж* గిలక్కాయ

погresti *сов. см. погребать*

погрешить *сов. см. грешить* 2

погрешность *ж* [చిన్న] లోపం, పొరపాటు, తప్పు

погром *м* హత్యాకాండ, దౌర్జన్యకాండ, కొల్లగొట్టడం, కొల్ల

погроми||ый 1. కొల్ల, దౌర్జన్యకాండ; ~ые речи దౌర్జన్యకాండను రెచ్చగొట్టే ఉపన్యాసాలు (ప్రసంగాలు) 2. *разг. (содержащий резкие выпады)* తీవ్ర ఖండనతో కూడిన; ~ая статья తీవ్ర ఖండనతో కూడిన వ్యాసం

погружать, погрузить *(вн.)* 1. (в вн.; опу-

ПОГ — ПОД

скать в воду и т. п.) (తో) ముంచు 2. (на вн.; вещи, груз и т. п.) (పైకి) ఎక్కించు, (తో) తోడ్ చేయు

погружаться, погрузиться 1. (опускаться) (తో) తోతుకు పోవు, డైవింగ్ చేయు, మునుగు 2. перен. (в вн.) (తో) మునుగు, మునిగిపోవు; ~ в сон నిద్రతో మునుగు; ~ в чтение చదువుతో మునిగిపోవు; город погрузился в тишину విశృంఖలం నగరాన్ని అలుముకొంది, నగరం విశృంఖలంలో మునిగిపోయింది 3. (садиться с грузом) ఎక్కు

погрузить сов. см. погружать и грузить 2

погрузиться сов. см. погружаться и грузиться

погрузка ж [సామాన్లు] ఎక్కించడం, తోడింగ్ చేయడం

погрязать, погрязнуть (в пр.) 1. (в чём-л. вязком) (తో) చిక్కుకొను 2. перен. (తో) మునుగు, కుక్కు[కొను]; ~ в долгах అప్పుల్లో మునుగు (చిక్కుచి కొను)

погрязнуть сов. см. погрязать

погубить сов. см. губить

погулять сов. см. гулять 1 и 3

под, подо предлог 1 (вн., тв.) 1. (ниже чего-л.) కింద, క్రింద; залезать ~ стол బల్లకింద పాకు; сидеть ~ столом బల్లకింద కూర్చొను; встать ~ дереву చెట్టుకింద నిలబడు; стоять ~ деревом చెట్టుకింద నిలబడివుండు; спускаться ~ землю భూగర్భంలోకి దిగు; работать ~ землёй భూగర్భంలో పనిచేయు 2. (около, ближе чего-л., в зоне действия чего-л.) సమీపంలో, పరిసరాల్లో, దగ్గర, పాలిమేరలో; поехать на дачу ~ Москву మాస్కో సమీపంలో వేసవి గృహానికి వెళ్ళు; жить на даче ~ Москвой మాస్కో సమీపంలోని వేసవి గృహంలో ఉండు (గడుపు); бить ~ Москвой మాస్కో పాలిమేరలో యుద్ధం; попадать ~ дождь వర్షంలో చిక్కుకొను; гулять ~ дождём వర్షంలో పికారు చేయు 3. (указывает на положение или состояние) తో, కింద; попадать ~ влияние ప్రభావంలో పడు, ప్రభావితుడగు; находиться ~ влиянием ప్రభావం కింద వుండు; ~ арестом నిర్బంధంలో, ఆరెస్టులో; находиться ~ наблюдением врача డాక్టరు పర్యవేక్షణ కింద ఉండు 4. (для чего-л.): отвезти сарай ~ дрова పాకను కట్టెలకు తేటాయించు; сарай занят ~ дрова పాకలో

కట్టెలు ఉన్నాయి (ఉంచబడుతాయి); им нужно помещение ~ контору వాళ్ళకి ఆఫీసుకోసం ఒక గది కావాలి II. (вн.) 1. (о времени) ముందు (накануне); దాపు (о возрасте); ~ вёчер సాయంత్రం కాబోతుండగా; ~ Новый год సంవత్సరాది ముందు రోజున; ей ~ срок ఆమెకు దాదాపు నలభై ఏళ్ళు 2. (похожий, наподобие) సూదిరి, పోలిక; ~ мрамор చలువ రాయి సూదిరి (గా వున్న), చలువ రాతిని పోలిక 3. (о обмене на какое-л. ручательство) మీద; ~ залог బెయిల్ మీద; сдавать пакет ~ расписку పాకెట్టు ముట్టినట్టు సంతకం [పెట్టించుకొను] 4. (в сопровождении): ~ аплодисменты కరతాళధ్వనులు చేస్తూండగా; ~ звуки государственного гимна జాతీయ గీతం మోగుతుండగా; петь ~ музыку వాయిద్యానికి అనుగుణంగా పాడు; писать ~ диктовку చెప్తుండగా (డిక్టేట్ చేస్తూండగా) రాయు III. (та; при наличии признака, свойства): под боком దగ్గర, పక్కన; быть ~ вопросом అవరిష్కృతంగా వుండు, తేల కపోవు; под гору కొండవాలుకి, దిగువకి; ~ знаменем Лёнина లెనిన్ పతాకకింద; ~ названием పేరుగల, అనబడే; под носом у кого-л. ఒకరి కళ్ళ ముందు; быть ~ парусами బయల్దేరడానికి సిద్ధంగా వుండు

подавальщица ж (в столовой) సర్వరు, పరిచారిక, వెయిటెస్

подавать, подать (вн.) 1. ఇచ్చివేయు, అందజేయు, అందించు; ~ книгу పుస్తకం అందించు (ఇచ్చివేయు); ~ пальто కోటు వేసుకోవడంలో తోడ్పడు 2. (ставить на стол) పెట్టు; ~ обед భోజనం (డిన్నరు) పెట్టు 3. (автомашину и т. п.) తెచ్చు; ~ машину к подъезду కారును వాకిలి దగ్గరకు తెచ్చు; поезд подаёт на вторую платформу రైలు రెండవ ప్లాట్ఫార్మ్ రోకి వస్తుంది 4. (представлять в письменном виде) పెట్టు[కొను]; ~ прошение దరఖాస్తు పెట్టుకొను; ~ в суд కోర్టులో కేసు పెట్టు 5. (производить, делать и т. п.) చేయు, ఇచ్చు; ~ команду ఆజ్ఞ ఇచ్చు, ఆజ్ఞాపించు; ~ сигнал సంకేతం చేయు, సిగ్నల్ ఇచ్చు 6. спорт. అందించు; ~ мяч బంతిని అందించు ~ ~ голос నోరు విప్పు; ~ надежду кому-л. ఒకరికి ఆశలు కలిగించు, ఒకరిని ఆశపెట్టు; ~ надежды на что-л. ఆశ గొలుపు; ~ повод కారణం అగు; ~ пример ఆదర్శం చూపించు; ~ совет సలహా ఇచ్చు; ~ телеграмму టెలిగ్రామ్ పంపించు; не ~ признаков жизни బతికి వున్న సూచన కనపరచకపోవు (చూపించకపోవు)

подаваться, податься 1. వెనక్కు కదలు (జారు కొను) (назад); ముందుకు కదలు (вперёд) 2. разг. (уступать) (కు) లొంగిపోవు 3. разг. (уезжать) వెళ్లిపోవు

подавить сов. см. подавлять

подавиться сов. см. давиться

подавление с అణచివేత, అదుపులో పెట్టడం

подавленность ж క్రుంగిపోవడం

подавленный 1. (приглушённый) నవ్వుగా వినిపించే 2. (о восстании и т. п.) అణచివేయబడిన 3. (о настроении) క్రుంగిపోయిన

подавлять, подавить (вн.) 1. (мятеж, восстание) అణచు, అణచివేయు, అణగదొక్కు, అదుపులో పెట్టు 2. (чувство) అణచుకొను; ~ гнев కోపం అణచుకొను

подавляющий 1. (превосходящий) అధిక, అత్యధిక, గట్టి; ~ее большинство అత్యధిక (అధిక) మెజారిటీ 2. (гнетущий) పీడించే, క్రుంగదీసే

подавно нареч. разг. అనలు, అంతకన్న, [ఒకరి] మాట చెప్పనే అక్కరలేదు

подагра ж мед. వాతరోగం

подагрический వాతరోగ, వాత రోగానికి సంబంధించిన

подарить сов. см. дарить

подарок м కానుక, బహుమతి; получать ~ కానుక (బహుమతి) పొందు

податель м офиц. లేఖాహరుడు, లేఖ అందించేవాడు

податливость ж 1. లోబడే గుణం, మెత్తదనం 2. перен. (уступчивость) లొంగిపోయే గుణం

податливый 1. (о материале) మెత్తని 2. перен. (уступчивый) మెత్తని, మెతక

пода́ть(ся) сов. см. подава́ть(ся)

пода́ча ж 1. (заявления и т. п.) పెట్టడం, నమర్పించడం 2. тех. ఫీడ్ 3. спорт. అందించడం, నర్సన్ చేయడం ◇ ~ голосов ఓటింగు

пода́чка ж разг. అంచం, మామూలు

подба́вить сов. см. подбавлять

подбавля́ть, подба́вить (вн.) ఇంకా కొంచెం పెట్టు; కలుపు (подмешивать)

подба́дривать несов. см. подбодрять

подбега́ть, подбежа́ть (к дт.) (కు, దగ్గరకు) పరుగుత్తుతూ వచ్చు

подбежа́ть сов. см. подбега́ть

подбива́ть, подби́ть (вн.) 1. (обувь) కొత్త సోల్ వేయు, రీసోల్ చేయు 2. разг. (делать подкладку) రైనింగ్ వేయు; ~ мехом బొచ్చు రైనింగ్ వేయు 3. разг. (подстрекает) రెచ్చగొట్టు; ~ на чтор-л.

ПОД — ПОД

П

దేనివైనా చేసుందుకు రెచ్చగొట్టు 4. разг. (повреждат): ~ глаз ముఖం పగులగొట్టు; ~ самолёт విమానాన్ని కూల్చివేయు

подби́рать, подобра́ть (вн.) 1. ఏరు, పోగుచేయు; ~ колбасы పరిగ ఏరు (పోగు చేయు); ~ раненых క్షతగాత్రులను పోగుచేయు 2. (выбирать) ఎంపిక చేయు, ఎంచుకొను; ~ кадры по деловым качествам వ్యవహార యోగ్యతలను బట్టి మనుషులను ఎంపిక చేయు; ~ чтор-л. под цвет чегор-л. ఒకదాని రంగుకి అమరే దేన్నైనా ఎంపిక చేయు, ఒకదాని రంగుకి మాచ్ అయే మరో వస్తువును ఏరు

подби́раться, подобра́ться 1. (составляться, образовываться) ఏర్పరచుకొను, సెలెక్టు అగు, ననుకూర్చుబడు 2. (подкрадываться) మెల్లగా దగ్గరకు వచ్చు, చడి చప్పుడూ లేకుండా దగ్గరకు వచ్చు

подби́ть сов. см. подбива́ть

подбодрить сов. см. подбодрять

подбодрять, подбодрить (вн.) ఉత్సాహపరచు, (కి) ధైర్యం నూరిపోయు (చెప్ప)

подбо́р м 1. (действие) ఎంపిక, సెలెక్షన్; ~ кадров సిబ్బంది ఎంపిక 2. (коллекция, собрание) సేకరణ; хоро́ший ~ книг పుస్తకాల మంచి సేకరణ 3. полигр.: в ~ рсавь ◇ как на ~ తీసిపోనిది (తీసిపోనిది, తీసిపోనివాళ్ళు); я́блоки как на ~ అపిల్లు ఒకదానికి ఒకటి తీసిపోనిది

подборо́док м గడ్డం; дво́йно́й ~ మడత (చీలు, పొట్టు) గడ్డం

подбра́сывать, подбро́сить (вн.) 1. (аверх) పైకి విసురు 2. (обавлять) ఇంకా వేయు; ~ дров в пёчку కుంపటిలో (పొయ్యిలో) ఇంకా కట్టెలు వేయు 3. (тайком подкладывать) గుప్తంగా (రహస్యంగా) పెట్టు; ~ письмం రహస్యంగా ఉత్తరం పెట్టు (వేయు)

подбро́сить сов. см. подбра́сывать

подва́л м 1. బేస్మెంటు; నేల మాళిగ, సెల్లార్ (погреб) 2. (в газете) పత్రికలో ప్రత్యేక వ్యాసం

подва́ливать, подвали́ть разг. (вн.; насыпать) ఇంకా కొంచెం వేయు (పోయు)

подвали́ть сов. см. подва́ливать

подва́льн||ый బేస్మెంటు, నేల మాళిగ; ~ое поме- щение బేస్మెంటు (నేల మాళిగ) గదులు

подве́домственный ఒక శాఖకి సంబంధించిన (చెందిన), ఒక డిపార్ట్మెంటు అధికారం కింద వున్న

ПОД — ПОД

подвезти *сов. см.* подвозить

подвергать, подвергнуть (*вн. от.*) విధించు, (కు) గురిపెట్టు, గురిచేయు; ~ опасности ప్రమాదానికి (ముప్పుకు) గురిచేయు; ~ проверке పరీక్షకు పెట్టు; ~ сомнению సందేహించు; ~ штрафу జరిమానా విధించు (వేయు)

подвергаться, подвергнуться (*от.*) (కు) గురి అగు, గురి చేయబడు, తోనగు; ~ изменениям మార్పులకు తోనగు; ~ опасности ప్రమాదానికి గురి అగు

подвергнуть(ся) *сов. см.* подвергать(ся)

подверженный (*предрасположенный*) (కు) తోనయ్యే; ~ простудам జలుబుకు తేలికగా తోనయ్యే

подвернуть(ся) *сов. см.* подвертывать(ся)

подвертывать, подвернуть (*вн.*) 1. (*завёртывать, подтыкать*) దోపుకొను, మడచు; ~ одеяло దుప్పటి దోపుకొను; ~ подол స్కర్టు అంచు పైకి మడచు 2. (*подвинчивать*) కొంచెం బిగించు 3. (*повреждать*) మెలిపడు; ~ ногу కాలు మెలిపడు, కాలు మడతపడు

подвертываться, подвернуться 1. (*завёртываться*) మడతపడు; скатёрть подвернулась లేబుల్ క్లాత్ మడతపడింది 2. (*о ноге*) మడతపడు; у него ногá подвернулась అతని కాలు మెలిపడింది (మడతపడింది) 3. *разг.* (*оказываться*) తగులు, చేతికి వచ్చు; ~ под руку చేతికి వచ్చు; подвернулся удóбный случай అవకాశం తగిలింది (దొరికింది)

подвесить *сов. см.* подвешивать

подвесной వేలాడే, వేలాడుతున్న; ~ мост వేలాడే సంతెన

подвести *сов. см.* подводить

подветренный గాలి కొట్టుకునే, గాలివాలు దిశగా; ~ ая сторона గాలి కొట్టుకునే (గాలివాలు) వైపు

подвешивать, подвесить (*вн.*) వేలాడవేయు, వేలాడదీయు

подвиг *м* వీరకృత్యం, ఘన కార్యం; трудовой ~ శ్రమతో ఘన కార్యం

подвигать, подвинуть (*вн.*) జరుపు, జరిగించు; ~ вперед ముందుకు జరుపు (జరిగించు)

подвигать *сов. (вн.)* అటు ఇటు జరుపు (*с одного места на другое*); ముందుకు వెనక్కు జరుపు (*взад и вперед*)

подвигаться, подвигнуться *прям., перен.* జరుగు, పురోగమించు; ~ вперед పురోగమించు; ра-

бота подвигается పని జరుగుతోంది (పొగుతోంది); она подвинулась поближе ко мне ఆమె నా దగ్గరకు జరిగింది

подвижн||ой 1. *тех.* కదిలే; ~ ой блок కదిలే భాగం (బ్లాక్) 2. (*перемещающийся, изменяемый*) మారే; ~ ая шкала заработной платы మారే వేతనపు రేటు

3. (*живой, энергичный*) చురుకైన ◇ ~ ой состав *ж.-д.* పనితో వున్న రైలు పెట్టెలు; ~ ые игры డబ్ డోర్ ఆటలు

подвижность *ж* 1. చలనం 2. (*человека, лица, характера*) చురుకుదనం

подвижный చురుకైన; ~ ребёнок చురుకైన బిడ్డ
подвизаться *несов.* (తో) కృషి చేయు; ~ в на-
ке విజ్ఞానశాస్త్ర రంగంలో కృషి చేయు; ~ на лите-
ратурном поприще సాహిత్య రంగంలో కృషి చేయు

подвинтить *сов. см.* подвинчивать

подвинуть(ся) *сов. см.* подвигать(ся)

подвинчивать, подвинтить (*вн.*) బిగించు

подвластный (కి) పరాధీన

подвода *ж* బండి

подводить, подвести (*вн.*) 1. (దగ్గరకు) తీసుకు వెళ్ళు; ~ к выходу ద్వారం దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళు 2. (*подкладывать*) వేయు; ~ фундамент పునాది వేయు 3. *перен. разг.* (*ставить в неприятное положение*) ఇబ్బందిలో (చిక్కులో) పెట్టు ◇ ~ итоги ఫలితాలను బేరీజు వేయు (మేసుకొను)

подводник *м* 1. జలాంతర నిపుణుడు 2. (*водолаз*) డైవరు

подводный జలాంతర; ~ ый камень జలాంతర శిల; ~ ое течение అంతర్ ప్రవాహం

подвозить, подвезти (*вн.*) 1. (*доставлять*) అందించు (*вещи*); దింపు (*человека*) 2. (*попутно*) బండిలో ఎక్కించుకొని కొంత దూరం తీసుకొనిపోవు

подвох *м разг.* మోసం, కీలాడీ

подвзяать *сов. см.* подвязывать

подвязывать, подвязать (*вн.*) 1. (*привязывать*) కట్టు, కట్టిపడవేయు 2. (*лишать возможности движения*) ఒడిలో ఉంచు[కొను]; ~ руку చేతిని ఒడిలో ఉంచు[కొను]

подгибать, подогнуть (*вн.*) 1. (*загибать края чего-л.*) మడచు 2. (*нóги*) మోకరిల్లు, మోకాళ్ళ మీద కూర్చొను

подгибаться, подогнуться మడచబడు

подглядеть *сов.* 1. *см.* подглядывать 2. (*вн.; случайно заметить*) గమనించు

подглядывать, подглядёть (в вн., за тв.)
(గుండా ఒకరిని) తొంగి చూసు

подгнивать, подгнить 1. (гнить снизу) కింది నుంచి కుళ్ళిపోవు (పుచ్చిపోవు) 2. (немного) కొంచెం కుళ్ళు

подгнить сов. см. подгнивать

подговаривать, подговорить (вн.) [దేనినైనా చేసేందుకు] రెచ్చగొట్టు, ప్రేరేపించు; он подговорил её на это ఆ పని చేసేందుకు ఆమెను వాడు రెచ్చగొట్టాడు

подговорить сов. см. подговаривать

подгонять, подогнать (вн.) 1. (пригонять) నడుపుకు వెళ్ళు, డ్రైవ్ చేసుకువచ్చు 2. (торопить) తొందరపెట్టు, త్వరపెట్టు 3. (прилаживать) అమర్చు, కుదుర్చు; ~ платье по фигуре ప్రాకు ఆకారానికి అమర్చు

подгорать, подгореть 1. (о пище) కాల్చబడు, కలిపోవు 2. (гореть у основания, снизу) కిందనుంచి (అడుగునుంచి) కాలు

подгорелый కాస్త (కొంచెం) కాలిన

подгореть сов. см. подгорать

подготовливать, подготовить (вн.) 1. నన్నద్దం చేయు, తయారు చేయు, (కి) సిద్ధం (సన్నాహం) చేయు; ~ доклад నివేదిక తయారు చేయు; ~ поход యాత్రకు సన్నాహం (సిద్ధం) చేయు 2. (обучать) తర్ఫీదు చేయు, (కి) శిక్షణ ఇచ్చు; ~ кадры సిబ్బందిని తర్ఫీదు చేయు, సిబ్బందికి శిక్షణ ఇచ్చు

подготовливаться, подготовиться (к от.) (కి) సన్నాహం చేసుకొను, తయారు అగు

подготовительный సన్నాహక; ~ый комитет ఆవ్వన సంఘం, సన్నాహక కమిటీ; ~ая работа సన్నాహక కృషి

подготовить(ся) сов. см. подготовливать(ся)

подготовк||а ж 1. (действие) సన్నాహం, సన్నాహం, తయారీ, తర్ఫీదు 2. (запас знаний) జ్ఞానం; получать ~у జ్ఞానం పొందు; у него хорошая ~а по физике భౌతిక శాస్త్రంలో అతనికి మంచి పునాది వుంది

подготавливать(ся) несов. см. подготовливать(ся)

подавать, поддать 1. (ударять снизу) దెబ్బ తీయు (కొట్టు), తన్ను; ~ ногой мяч బంతిని తన్ను 2. разг. (усиливать): ~ жару а) మంటలో కట్టెలు వేయు б) перен. తీవ్రతరం చేయు, ముమ్మరంచేయు

подаваться, поддаться (от.) తొంగు, తొంగిపోవు;

ПОД — ПОД

П

~ отчаянию క్రుంగిపోవు, నిరుత్సాహపడు; дверь поддалась తలుపు ఊడి వచ్చింది; не ~ никаким угорам ఎంత నచ్చచెప్పినా తొంగకపోవు ◇ не ~ описанию వర్ణనకు అతీతంగా వుండు, వర్ణనాతీతంగా వుండు

поддакивать, поддакнуть разг. (от.) (కు) వంత పాడు

поддакнуть сов. см. поддакивать

подданный м పౌరుడు

подданств||о с పౌరసత్వం; лишать ~а పౌరసత్వం లేకుండా చేయు, పౌరసత్వం రద్దుచేయు; принимать ~о పౌరసత్వం స్వీకరించు

поддаться(ся) сов. см. поддавать(ся)

поддевать I, поддеть (вн.) 1. (зацеплять) (తో) గాలం వేసి పట్టు 2. перен. разг. (говорить колкости) నూటీ పోటీ మాటలు విసురు

поддевать II, поддеть (вн.; надевать подо что-л.) కింద వేసుకొను (తోడుగుకొను)

подделывать(ся) сов. см. подделывать(ся)

подделка ж 1. (действие) దగా (ఫోర్జరీ) చేయు డం; ఫోర్జరీ (документа) 2. (подделанная вещь) నకిలీ, మిథ్యాకృతి

подделывать, подделывать (вн.) దగా (ఫోర్జరీ) చేయు

подделываться, подделаться 1. разг. (под вн.; подражать) అనుకరించు 2. разг. (к от.; подлаживаться) [ఒకరి] దయ కలుగునట్లు చేసుకొను

поддельный 1. నకిలీ, ఫోర్జరీ; ~ая подпись ఫోర్జరీ సంతకం 2. (искусственный) కృత్రిమమైన, నకిలీ, కృతక; ~ые драгоценности కృత్రిమమైన (నకిలీ) నగలు

поддержать сов. см. поддерживать

поддерживать, поддерживать (вн.) 1. ఆన్చు, నిలబెట్టు, ఊతమిచ్చు 2. (выражать согласие, выступать в защиту) బలపరచు, సమర్థించు, (కి) అండదండలు (మద్దతు) ఇచ్చు, వెనకేసుక వచ్చు; ~ кандидатúру అభ్యర్థిని బలపరచు; ~ предложение ప్రతిపాదనను బలపరచు 3. (не давать прекратиться) నిలబెట్టు, -కుండా చూచు; ~ огонь అగ్ని (మంట) ఆరిపోకుండా చూచు 4. (продолжать) నిలబెట్టు, కొనసాగించు, నిలుపుకొను; ~ отношения с кем-л. ఒకరితో సంబంధాలు కొనసాగించు; ~ переписку ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపు; ~ разговор సంభాషణను సాగించు

поддержк||а ж (помощь, содействие) అండదం

ПОД — ПОД

డలు, తోడ్పాటు, మద్దతు; *ока́зывать ~у кому-л.* ఒకరికి అండదండలను (మద్దతును) ఇచ్చు

поддѣть I, II *сов. см.* *поддѣвать* I, II

поддразнивать, поддразнить *разг. (вн.)* వెక్కిరించు, ఏడిపించు

поддразнить *сов. см.* *поддразнивать*

поддувало *с* బూడిద గుంట

подѣйствовать *сов. см.* *дѣйствовать* 4

подѣла||ть *сов. разг.:* *ничего не ~ешь а) (невозможно слабить)* చేయగలిగేది ఏమీ లేదు *б) (надо смириться)* ప్రయోజనం ఏమీ లేదు; *ничего не могу с ним ~ть* అతని విషయంలో యికనేను చెయ్య గలిగేది ఏమీ లేదు

поделить *сов. см.* *делить* 1

поделиться *сов. см.* *делиться* 2

подѣлыва||ть *несов. разг.:* *что ты ~ешь?* నువ్వు ఏం చేస్తున్నావు?

подѣнн||ый రోజు, దిన; *~ый* рабóчий రోజు కూలి వాడు; *~ая* оплата రోజు కూలి (వేతనం); *~ая* рабóта దిన (రోజు) వని

подѣнщик *м* రోజు కూలివాడు

подѣргать *сов. (вн.; потянуть)* లాగు, లాగివేయు; *~ за верёвку* తాడును లాగు (లాగివేయు)

подѣргива||ть I *несов.* 1. అదురు; *он ~л плечом* అతని భుజం అదిరింది 2. *безл. разг.* అదురు; *гýбы егó ~ло* అతని పెదవులు అదిరాయి

подѣргивать II, *подѣрнуть* (*вн. тв.*) అలుముకొను; *óзеро подѣрнуло рябью* సరస్సు అంతటా చిన్న అలు అలుముకొన్నాయి

подѣргива||ться I *несов. (о лице)* అదురు; *у негó ~ется лицó* అతని ముఖం అదురుతోంది

подѣр||гиваться II, *подѣрнуться* (*тв.*) అలుముకొను; *не́бо ~нулось облака́ми* ఆకాశాన్ని మబ్బులు అలుముకొన్నాయి

подѣржанн||ый సెకండ్ హ్యాండు; *~ое пальто́* సెకండ్ హ్యాండు కోటు

подѣрнуть(ся) *сов. см.* *подѣргивать(ся)* II

подешевѣть *сов. см.* *дешевѣть*

поджáривать, поджáрить (*вн.*) వేగించు, వేపు

поджáриваться, поджáриться వేగు, వేగించబడు, వేపించబడు

поджáристый *разг.* దోరగా కాలిన

поджáрить(ся) *сов. см.* *поджáривать(ся)*

поджáрый *разг.* శలాకవంటి, నన్నని (*о человеке*); *бзк* (*о животном*)

поджáть *сов. см.* *поджимáть*

поджелýдочн||ый: *~ая железнá* *анат.* క్లోష గ్రంధి, పాంక్రియస్

поджéчь *сов. см.* *поджигáть*

поджигáтель *м* 1. తగులబెట్టేవాడు, నిప్పు అంటించే వాడు, గృహదాహకుడు 2. *перен.* ఉన్నాదవాది, ఉన్నాది; *~ войнны́* యుద్ధోన్నాదవాది, యుద్ధోన్నాది

поджигáть, поджéчь (*вн.*) 1. (*зажигать*) వెలిగించు, అంటించు 2. (*совершать поджог*) తగులబెట్టు; *~ дом* ఇంటిని తగులబెట్టు, ఇంటికి నిప్పుపెట్టు (నిప్పు అంటించు)

поджидáть *несов. разг. (вн.)* (ఒకరి కోసం) కాచుకొను, ఎదురుచూచు, నిరీక్షించు; *~ гóстя* అతిథి కోసం ఎదురుచూచు

поджй́лки *мн. разг.:* *у негó ~ трясу́тся от стра́ха* అతను భయంతో వణకతున్నాడు (గజగజలాడు తున్నాడు)

поджимáть, поджáть (*вн.*) ముడుచుకొను, ముడిబెట్టు, మెలిబెట్టు; *~ гýбы* పెదవులు ముడుచుకొను (ముడిబెట్టు); *~ хвост* తోక ముడుచు; *сидéть, поджáв нóги* కాలు పైకి ముడుచుకొని కూర్చొను, మడత కాళ్ళతో కూర్చొను

поджог *м* దహనకాండ, తగులబెట్టుడం, నిప్పు ముట్టించడం

подзаго́ловок *м* ఉపశీర్షిక

подзадо́рни||вать, подзадо́рнить *разг. (вн.)* ప్రేరేపించు; *он ~л егó на скандал* అతన్ని పోట్లాడుకుదిగేలా ప్రేరేపించాడు

подзадо́рнить *сов. см.* *подзадо́ривать*

подзаты́льник *м* *разг.* మెడమీద చరుపు

подзащитный *м* *юр.* క్లయెంటు, కక్షిదారు, పార్టీ

подзе́мье *с* భూగర్భం, బిలం, కందకం

подзе́мны||й భూగర్భ; *~й толчо́к* భూప్రకంఠన; *~е* рабóты భూగర్భంలో పనులు

подзо́рн||ый: *~ая труба́* టెలిస్కోపు, దూరదర్శిని

подзывáть, подозва́ть (*вн.*) తన దగ్గరకు రమ్మను;

рммуни పైగవేయు (*жестом*)

подиви́ться *сов. см.* *диви́ться*

подка́лывать, подколо́ть (*вн.*) [గుండు సూదితో, క్లిప్పతో] తగిలించు

подка́пывать, подкопа́ть (*вн.*) కింద తవ్వు

подка́пываться, подкопа́ться 1. కింద తవ్వుకొను

2. *перен. разг.* కాలికింద గోయి తవ్వు, కూలదోయు;

под него не подкопáешься అతన్ని కూలదోయడం సాధ్యం కాదు

подкарауливать, подкараулить (вн.) [ఒకరి కోసం] కనిపెట్టుకొని (పొంచి, చూచుచేసి) వుండు

подкараулить сов. см. подкарауливать

подкармливать, подкормить (вн.) 1. разг. అదనపు తిండి తినిపించు, (కి) అదనపు తిండి పెట్టు; అదనపు మేత తినిపించు (животных) 2. (удобрять) ఎరువు పెట్టు (వేయు)

подкатить(ся) сов. см. подкатывать(ся)

подкатывать, подкатить (вн.) 1. (దగ్గరకు) దొర్లించి వెళ్ళు (వచ్చు); ~ бревно дూలాన్ని దొర్లించుకు వచ్చు 2. разг. (подъезжать) [కారును] నడిపించుకు వచ్చు; ~ к самому подъезду నేరుగా ద్వారందగ్గరకు [కారును] నడిపించుకువచ్చు 3. разг.: у него ком подкатил к горлу అతని గొంతు గద్గదికమైంది, అతనికి డగ్గుత్తిక పడింది

подкатываться, подкатиться కింద దొర్లు; ~ под ноги కాళ్ళకింద దొర్లు

подкидывать несов. см. подбрасывать

подкидывш м వదలివేయబడిన (వర్జించబడిన) బిడ్డ; విసిరివేసిన శిశువు

подкладка ж తైనింగు, అస్తరు; ~ на пальто కోటు[కోసు] తైనింగు

подкладывать, подложить (вн.) 1. (కింద) పెట్టు[కోసు]; ~ подушку под голову తలకింద తలగడపెట్టుకొను 2. (пр.; подбавлять) ఇంకా పెట్టు; ~ дрова в печь పొయ్యిలో ఇంకా కట్టెలు పెట్టు ◇ ~ свинью кому-л. разг. ఒకరిపై కుతంత్రం (కుయు క్రి) వన్ను

подклеивать, подклеить (вн.) 1. (снизу) కింద అంటించు 2. (исправлять склеиванием) అంటించి (అంటించుకొని) బాగుచేయు

подклеить сов. см. подклеивать

подключать, подключить тех. (вн.) ప్లగ్ (ఆన్) చేయు; ~ к сети కనెక్షన్ ఇచ్చు

подключить сов. см. подключать

подкова ж [గుర్రపు] నాశం, లాడం, నాడా

подковать сов. см. подковывать

подковообразный గుర్రపు నాడా ఆకారంగల

подковывать, подковать (вн.) 1. నాడాల వేయు 2. перен. разг. నలుగు, రాటువేలు; человек, политически подкованный రాజకీయాల్లో బాగా నలిగిన (రాటు దేలిన) మనిషి

ПОД — ПОД

П

подкожн||ый చర్మంకింది; ~ая инъекция చర్మం కింది ఇంజెక్షన్

подколоть сов. см. подкалывать

подкомиссия ж సబ్ కమిటీ

подкомитет м సబ్ కమిటీ

подконтрольный [ఒకరి, ఒక సంస్థ] అజమాయిషీలో వున్న

подкоп м 1. (действие) కింద తవ్వడం, తొలవ డం 2. (подземный ход) భూగర్భ సారంగం; вести ~ под тюрьмой జైలుకింద సారంగం తవ్వు 3. перен. ఒకరి కాళ్ళకింద గోయ తవ్వు

подкопáть(ся) сов. см. подкапывать(ся)

подкормить сов. см. подкармливать

подкормка ж ఎరువు వేయడం (растений); అద నపు మేత తినిపించడం (животных)

подкрадываться, подкрасться (к от.) చప్పుడు లేకుండా [దగ్గరకు] వచ్చు, నిశ్శబ్దంగా (పిల్లిలా) సమీపించు

подкрасить(ся) сов. см. подкрашивать(ся)

подкрасться сов. см. подкрадываться

подкрашивать, подкрасить (вн.) (కు) రంగు పూయు (పూసుకొను, వేయు); ~ губы పెదపులకు రంగు పూసుకొను

подкрашиваться, подкраситься разг. మేకప్ చేసుకొను

подкрепить(ся) сов. см. подкреплять(ся)

подкреплени||е с 1. (едой, напитками и т. п.) పలహారం 2. перен. (подтверждение) బల పరచడం, సమర్థించడం, ధృవీకరణ, ధృవీకరించడం; для ~я своих слов తన మాటలను బలపరచడానికి (ధృవీకరించడానికి) 3. воен. అదనపు బలం

подкреплять, подкрепить (вн.) 1. (едой, питъём) పలహారం పెట్టు 2. перен. (подтверждать) బలపరచు, నిరూపించు, ధృవపరచు; ~ слова делами మాటలను చేతలతో బలపరచు

подкрепляться, подкрепиться (едой, питъём) పలహారం తిను

подкрутить сов. см. подкручивать

подкручивать, подкрутить (вн.): ~ усы మీసాలు మెలిపెట్టు (మెలితివ్వు, మెలివేయు)

подкуп м లంచం, లంచగొండితనం

подкуп||ать, подкупить (вн.) 1. లంచం ఇచ్చు; ~ать свидетеля సాక్షికి లంచం ఇచ్చు 2. перен.

ПОД — ПОД

చూరగొను; всех ~йла его искренность అతని మనస్సుపై అందరి హృదయాలనూ చూరగొన్నది

подкупить *сов. см.* подкупать

подла́мываться, подломиться [కింద] నిరిగి పోవు
подле *предлог (пр.)* పక్కన; ~ столá стоял стул బల్ల పక్కన కుర్చీ వుంది; она́ сéла ~ него́ ఆమె అతని పక్కన కూర్చోంది

подлеж|а́ть *несов. (от.)* -ఆలి; ~а́ть исполне́нию అమలులో పెట్టాలి, నిర్వహించాలి; ~а́ть суду́ కోర్టు విచారణలో పెట్టాలి; ~а́ть уничтоже́нию నాశనం చేయాలి; не ~йт оглаше́нию రహస్యంగా పెట్టుకోవాలి, (దాన్ని) బయటపెట్టకూడదు ◇ не ~йт сомне́нию సందేహం ఏమీ లేదు

подлежа́щее *с грам.* కర్త

подлезáть, подлэ́зть (под *вн.*) (కింద) పాకు, దేకు

подлэ́зть *сов. см.* подлезáть

подлэ́ц *м* దుర్మార్గుడు, బద్మాష్, నీచుడు

подлечивать, подлечить *разг. (вн.)* కొంచెం నయం చేయు, గాయం మాన్పించు

подлечиваться, подлечиться *разг.* కొంచెం నయమగు (మాను పట్టు)

подлечить(ся) *сов. см.* подлечивать(ся)

подливáть, подлить (*вн.*) ఇంకా పోయు

подливка *ж* నంజుడు

подлиза *м и ж разг.* ఇచ్చకాలమారివాడు *м*, ఇచ్చకాలమారిది *ж*

подлизáть(ся) *сов. см.* подлизывать(ся)

подлизывать, подлизáть (*вн.*) నాకు, నాకి తిను

подлизываться, подлизáться *разг. (к от.)* (కి) ఇచ్చకాలు చెప్ప, (దగ్గర) ఇచ్చకాలు ఆడు

подли́нник *м* మూలం; మూల (అనలు) చిత్రం (*картина*); అనలు రాత్రవతి (*рукопись*); чита́ть в ~е మూలం చదువు

подли́нность *ж* ప్రామాణికత్వం, ప్రామాణికత, అసతై నది, మౌలికత

подли́нный 1. (*неподдельный*) నికర, అనలు, మూల 2. (*истинный*) సినలైన, నికరైన, నిజమైన; ~ учёный సినలైన విజ్ఞానశాస్త్రవేత్త

подли́ть *сов. см.* подлива́ть

подло *нареч.* నీచంగా; ~ обману́ть నీచంగా మోసం చేయు

подлог *м* ఫోర్జరీ

подло́дка *ж* (подводная лóдка) సబ్మెరైన్, జలాంతర్గామి

подложить *сов. см.* подкла́дывать

подложны|й కూట, దగా, నకిలీ; ~е докумéнты కూట (దగా, నకిలీ) పత్రాలు

подломиться *сов. см.* подла́мываться

подло́сть|ь *ж* 1. నీచత్వం; не терпе́ть ~и నీచత్వం సహించకపోవు 2. (*подлый поступок*) నీచమైన పని (ప్రవర్తన, చర్య)

подлы́й నీచమైన; ~ посту́пок నీచమైన పని; ~ челове́к నీచుడు

подма́зывать(ся) *сов. см.* подма́зывать(ся)

подма́зывать, подма́зать (*вн.*) 1. (*подкрашивать — губы, брови и т. п.*) దిద్దుకొను, రాసుకొను 2. (*жиром*) కొవ్వు రుద్దు (పట్టించు), నూనె వేయు 3. *перен. разг. (подкупать)* ఒకరి చేయి తడిచేయు, లంచం ఇచ్చు

подма́зываться, подма́заться *разг. 1. (подкрашивать — губы, брови и т. п.)* మేకప్ చేసుకొను, దిద్దుకొను 2. *перен. (к от.)* (కి) ఇచ్చకాలు చెప్ప, (దగ్గర) ఇచ్చకాలు ఆడు

подма́нивать, подманить *разг. (вн.)* రహస్యం సంజ్ఞ (చేసే గ) చేయు

подманить *сов. см.* подма́нивать

подмасте́рье *м* పని నేర్చుకునేవాడు, అప్రెంటిస్

подма́чивать, подмочить (*вн.*) కొంచెం తడుపు, చెమ్మ చేయు

подме́на *ж* బదులుగా పెట్టడం (ఇవ్వడం), మారుగా ఉంచడం

подме́нивать, подменить (*вн.*) 1. బదులుగా పెట్టు (ఇచ్చు), మారుగా ఉంచు; ~ ша́пку ఒక టోపీ బదులుగా మరొకటి పెట్టు 2. *разг.* బదులుగా పనిచేయు; ~ дежу́рного дзвóнóతో వున్న వాడి బదులుగా దзвóнó చేయు

подменить *сов. см.* подме́нивать

подменя́ть *несов. см.* подме́нивать

подмерза́ть, подмерзнуть కొంచెం చలికి గడ్డకట్టు

подмерзнуть *сов. см.* подмерза́ть

подмести́ *сов. см.* подмета́ть *и* мети́ 1

подмета́ть, подмести́ (*вн.*) ఊడ్చు, ఊడ్చేయు, తుడుచు, చిమ్ము; ~ ко́мнату గదిని ఊడ్చు (తుడుచు, చిమ్ము)

подме́тить *сов. см.* подмеча́ть

подме́тка|а *ж* సోత్ ◇ он е́му в ~и не годи́тся *разг.* వాడి ముందు వీడు దిగదుడుపు

подмечать, подметить (вн.) గమనించు

подмешать сов. см. подмешивать

подмешивать, подмешать (вн., рд.) (రో) కలుపు; ~ песок в цемент సిమెంటులో ఇసుక కలుపు

подмигивать, подмигнуть (от.) (ఒకరి కేసి) కన్ను గీటు, (ఒకరికి) కన్ను కొట్టు

подмигнуть сов. см. подмигивать

подмога ж разг. см. помощь

подмокать, подмокнуть కొంచెం తడిసిపోవు (నాను, తడియు)

подмокнуть сов. см. подмокать

подморáживать, подморóзить безл.: подморóзило చలి వేసింది

подморóзить сов. см. подморáживать

подмóстки мн. 1. (настил) వేదిక 2. (сцена) [నాటక] రంగం, స్టేజీ

подмóченный разг. (о репутации и т. п.) అప్రతిష్ట పాలైన

подмочить сов. см. подмáчивать

подмывá||ть, подмýть (вн.) 1. разг. (мыть наскоро) పైపై న కడుగు 2. (размывать) పైపై న తొలిచివేయు, కోసివేయు, కొట్టుకుపోవు 3. тк. несов. безл. разг.: меня так и ~ет сказáть что нaకా మాట చెప్పాలని నోరు గులగుల లాడిపోతోంది, నేనా మాట చెప్పాలని కొట్టుకుపోతున్నాను

подмýть сов. см. подмывáть 1, 2

подмышка ж చంక

поднебéсье с: в ~ ఆకాశంలో, గగనంలో

поднебóльный 1.: ~ человек వరాధీనుడు, అధీనుడు 2. (принудительный) బలాత్కారమైన, నిర్బంధ; ~ труд బలాత్కారమైన (నిర్బంధ) శ్రమ

поднести сов. см. подносить

поднимáть, поднýть (вн.) 1. (подбирать) ఎత్తు, పైకెత్తు; ~ лóжку చంచా పైకెత్తు 2. (перемещать вверх) ఎత్తు; ~ гóлову తలెత్తు; ~ флаг జండా పైకెత్తు, పతాకాను ఎగురవేయు 3. (помогать, заставляя встать) తేపు; ~ когó-л. с постéли ఒకరిని మంచంనుంచి లేపు; ~ упáвшего కిందపడినవాడిని లేపు 4. (производить, совершать какое-л. действие) చేయు, లేవదీయు, పాగు; ~ восстáние తిరుగుబాటు లేవదీయు; ~ крик కేకలు వేయపాగు 5. (увеличивать, повышать) పెంచు, పెంపొందించు, యెగదోయు; ~ жízненный ýровень జీవన ప్రమాణాన్ని పెంపొందించు; ~ цéны ధరలను పెంచు (యెగదోయు) ◇ ~ вóлны ఉత్తంగతరంగాలు లేపు; ~ всех нá но-

ПОД — ПОД

II

ги అందరినీ ఊదరగొట్టు; ~ пыль దుమ్ము ఎత్తు; ~ на вóздух పేల్చివేయు, బద్దలు చేయు; ~ на когó-л. рýку ఒకరిమీద చేయు ఎత్తు, ఒకరిపై చెయ్యి చేసుకొను; ~ настроéние ఉత్సాహపరచు, ఒకరికి ఉత్సాహం కలిగించు

поднимá||ться, поднýться 1. (перемещаться вверх) పైకి వెళ్ళి, ఎక్కు, ఆరోహించు; ~ться в гóру పర్వతం ఆరోహించు; ~ться по лéстнице మెట్లు ఎక్కు 2. (всходить — о небесных светилах) ఉదయించు; сóлнце ~ется సూర్యుడు ఉదయిస్తున్నాడు 3. (вставать) లేచినిలబడు; లేచు (тк. проснувшись) 4. (начинаться) ఆరంభమగు, చెలరేగు, మొదలగు; поднýлся бурáн మంచుతుపాను మొదలైంది; поднýлся шум గోల చెలరేగింది 5. (увеличиваться) పెంచబడు, పెంపొందించబడు, పెచ్చు అగు, ఎక్కువ అగు; температурá ~ется పెంపరేవర్ (ఉష్ణోగ్రత) పెరుగుతోంది; у него поднýлась температурá అతనికి జ్వరం ఎక్కువైంది 6. (о тесте) ఉబ్బు ◇ у него рýка не ~ется сдéлать что ఈ పని చేయడానికి వెనకముందు లాడుతున్నాడు, ఈ పని చేయడానికి అతనికి చేతులు రావడంలేదు; настроéние поднýлось ఉత్సాహం చెందింది

поднов́ить сов. см. подновлять

подновля́ть, подновить (вн.) బాగు చేయు, మెరుగు పెట్టు, దిద్దు

подногóтн||ая ж разг.: знать всю ~ую అనుపానులన్నీ తెలుసుకొను

подно́жи||е с అడుగు, పాదం; у ~я горý పర్వత పాదంవద్ద; ~е пáмятника స్మారక చిహ్న పాదం

подно́жк||а ж (экипажа, автомобиля и т. п.) ఫుట్ బోర్డు ◇ дава́ть кому-л. ~у разг. ఒకరిని బోల్తా కొట్టించు, ఒకరికి అడ్డు కాలు వేయు (అడ్డం పెట్టు)

подно́жн||ый: ~ый корм పచ్చిక మేత; быть на ~ом кормý పచ్చిక మేయు

подно́с м (пé, [తాంబూలం] పళ్లెం

подно́сить, поднести (вн.) 1. దగ్గర పెట్టుకొను; ~ кнйгу к глазáм పుస్తకం కళ్ళదగ్గర పెట్టుకొను 2. (приносить) దగ్గరకు తీసుకువచ్చు 3. (угощать) [అహారం] పెట్టు, ఇచ్చు 4. (дарить) బహూకరించు, సమర్పించు

подно́шение с (подарок) బహూకరణ, కానుక, బహూమతి, బహూమానం

ПОД — ПОД

подня́тие *с* 1. ఎత్తడం; ~ флага జండా ప్రతిష్ఠా. పన 2. (повышение) పెంపు, పెంపుదల

подня́ть(ся) *сов. см.* **поднима́ть(ся)**

подо *предлог* *см.* **под** II

подоба́ть *несов. безл. (от. + инф.)* తగి వుండు, సముచితంగా వుండు; как ~ет తగినట్లుగా, సముచితంగా; не ~ет так поступа́ть ఇలాంటి పనులు చేయకూడదు (తగినట్లు లేవు, తగినవి కావు)

подоба́ющий *ий* తగిన, ఉచిత, సముచిత; занима́ть ~ее ме́сто సముచిత స్థానాన్ని ఆక్రమించు; ~им образом తగినట్లుగా

подобие *с* 1. (сходство) పోలిక, సామ్యం, సాదృశ్యం 2. *мат.* సారూప్యత, సారూప్యం

подобно *нареч.* 1. లాగా, మాదిరిగా; он поступи́л ~ бра́ту అతను అన్న చేసినట్లుగానే చేశాడు, అతను అన్న లాగా వ్యవహరించాడు 2. *в знач. предлога (от.)* మాదిరిగా, లాగా, వలె; ~ героя́м వీరుల మాదిరిగా (లాగా); ~ тому́ как చేసిన మాదిరిగానే, చేసినట్లుగానే

подобны́й 1. (сходный) మాదిరి, వంటి, భావతు; ~ый тебё́ నీ బోటి (మాదిరి, వంటి) 2. (такой, как этот) అలాంటి, ఇలాంటి, సాటి; ~ый отве́т అలాంటి సమాధానం; он ниче́го ~ого не ви́дел అలాంటిది ఎన్నడూ చూడలేదు 3. *мат.* సరూప; ~ые треу́гольни́ки సరూప త్రిభుజాలు $\triangle$ и тому́ ~ое వగైరా; ниче́го ~ого! *разг.* అవేం లేదు!

подобостра́стие *с* దాస్య భావం, దాస్యప్రవృత్తి, తాబే దారితనం, ఇచ్చకాలాడడం

подобостра́стный తాబేదారి, ఇచ్చకాలమారి; ~ взгляд తాబేదారి చూపు

подобра́ть(ся) *сов. см.* **подбира́ть(ся)**

подобрё́ть *сов. см.* **добре́ть**

подогна́ть *сов. см.* **подгоня́ть**

подогну́ть(ся) *сов. см.* **подгиба́ть(ся)**

подогрева́ние *с* వేడెక్కడం, వెచ్చచేయడం **подогрева́ть, подогре́ть** (*вн.*) 1. వేడి చేయు, వెచ్చచేయు 2. *перен.* రెచ్చగొట్టు; ~ нетерпение అతరుత రెచ్చగొట్టు; ~ стра́сти ఉద్దేశాలు రెచ్చగొట్టు

подогре́ть *сов. см.* **подогрева́ть**

пододвига́ть, пододвину́ть (*вн.*) (కు, దగ్గరకు) జరుపు; ~ стол к окну́ టేబుల్ను కిటికీ దగ్గరకు జరుపు

пододвига́ться, пододвину́ться (*к от.*) (కు,

దగ్గరకు) జరుగు; он пододвину́лся ко мне అతను నాదగ్గరకు జరిగాడు

пододвину́ть(ся) *сов. см.* **пододвига́ть(ся)**

пододе́льный *ник* *м* రగ్గు కవరు (తోడుగు)

подожди́|а́ть *сов. (вн., рд.)* (కోసం) వేచి (కొనుకొని) వుండు; ~а́ть про́езда రైలు కోసం కొనుకొని వుండు; ~и́те меня́! నాకోసం కొంచెం వేచి ఉండండి; ~и́те! ఉండండి (ఆగండి)

подозва́ть *сов. см.* **подзыва́ть**

подозрева́емый అనుమానితుడు

подозрева́|ть *несов.* 1. (*вн.*) అనుమానించు; ~ть когó-л. в о́бмáне ఒకరు మోసం చేసినట్లు, ఒకరిని అనుమానించు 2. (*предполагать*) అనుకొను, అనుమానించు; ~ю, что они́ не приду́т వారు రారని నాకు అనుమానంగా వుంది, వారు రారని అనుకుంటున్నాను

подозре́ни|е *с* 1. అనుమానం; возбужда́ть ~е అనుమానం పుట్టించు (కలిగించు, రేకెత్తించు); оста́ва́ться вне ~я అనుమానానికి అతీతంగా వుండు 2. (*предположение*) అనుమానం; ~е на тиф фై సాయిడ్ ఉన్నట్టు అనుమానం $\triangle$ бы́ть под ~ем అనుమాన పోతుడగు, అనుమానానికి గురి అగు

подозри́тельно *нареч.* అనుమానంతో, అనుమానాన్వదంగా; ~то ~ ఇది అనుమానాన్వదంగా వుంది; смотре́ль ~ на когó-л. ఒకరివైపు అనుమానంతో (అనుమానంగా) చూచు

подозри́тельность *ж* అనుమానపడే స్వభావం

подозри́тельн|ый 1. అనుమానాన్వదమైన; ~ая ли́чность అనుమానాన్వదమైన వ్యక్తి 2. (*недоверчивый*) అపనమ్మకమైన, సంశయించే, అనుమాన దృష్టిగల

подойт́ *сов. см.* **дойт́**

подой́ник *м* పాల చెంబు

подойти́ *сов. см.* **подходи́ть**

подокóнник *м* కిటికీ దిమ్మ (తిన్నె)

подóл *м* [స్కర్టు] అంచు

подóлгу *нареч.* చాలా సేపు (долго); గంటల తరబడి (*часами*); నెలల తరబడి (*месяцами*)

подóнки *мн. разг. (ед. подóнок м)* బికారివాళ్లు; ~ о́бщества సమాజపు బికారివాళ్లు

подопéчн|ый రక్షణకింద (పోషణకింద) వున్న; ~ый ребёнок [ఒకరి] పోషణకింద వున్న బిడ్డ; ~ая терри́тория రక్షణకింద వున్న భూభాగం

подоплéка *ж* [పుటనకు] వెనక వున్న విషయాలు (సంగతులు, వాస్తవాలు)

подóпытн|ый ప్రయోగిక; ~ое живóтное ప్రయోగిక జంతువు

подорвать *сов. см.* подрывать 1
 подорожать *сов. см.* дорожать
 подорожник *м* వాము [మొక్క]
 подослать *сов. см.* подсылать
 подоспеть *сов. разг. (прійти в срок)* సకాంత్ (తగిన సమయంలో) వచ్చు (అందు)
 подостлать *сов. см.* подстилать
 подоткнуть *сов. см.* подтыкать
 подотчётный 1. అకౌంటు (చెప్పవలసిన); ~ая сума అకౌంటు చెప్పవలసిన డబ్బు 2. * (обязанный отчитываться) జవాబుదారీ వహించవలసిన; ~ые органы జవాబుదారీ వహించవలసిన సంస్థలు
 подохнуть *сов. см.* подыхать
 подохлый: ~ налог ఆదాయపు (రాబడి) పన్ను
 подошва *ж* 1. разг. (ноги) అరి కాలు 2. (обувь) చెప్పు కింది అట్టు, సోల్ 3. (горы) [వర్షపు] అడుగు, పాదం
 подпадать, подпасть (под *вн.*) (కు) గురి అగు; ~ под чбѣ-л. влияние ఒక ప్రభావానికి గురి అగు, ఒకరిచేత ప్రభావితమగు
 подпавать, подпойть *разг. (вн.)* ఒకరిచేత చిత్తుగా (మస్తుగా) తాగించు
 подпалывать, подпалить *разг. (вн.)* 1. (слезка опалить) కాల్చుకొను 2. (поджигать) తగులబెట్టు
 подпалить *сов. см.* подпаливать
 подпасть *сов. см.* подпадать
 подпевала *м и ж разг.* వంత పాడేవాడు (о мужчине), వంత పాడే ఆమె (о женщине)
 подпевать *несов. (от.)* 1. (петь) పాటలో చేరుకొను, (తో) కలిసి పాడు 2. перен. разг. (ఒకరికి) వంత పాడు, (ఒకరి) పాటకు తాళం వేయు
 подпереть *сов. см.* подпира́ть
 подпиливать, подпилить (вн.) 1. (напиливать) [రంపంతో] కోయు 2. (укорачивать) [రంపంతో] కురచ చేయు; ~ ножки у стула కుర్చీ కాళ్ళు రంపంతో కురచ చేయు
 подпилить *сов. см.* подпиливать
 подпира́ть, подпереть (вн.) ఆధారం (అసరా) పెట్టు, ఆను; ~ голову рукой తల చేతిమీద ఆనించుకొను (ఆను)
 подписа́ние *с* సంతకం పెట్టడం (చేయడం), సంతకాలు జరగడం; ~ соглашения ఒప్పందమీద సంతకాలు జరగడం
 подписа́ть(ся) *сов. см.* подпи́сывать(ся)
 подпíск||а *ж* 1. చందా; произво́дится ~а на

ПОД — ПОД

П

газеты పత్రికలకు చందాలు స్వీకరింపబడుతాయి 2. (обязательство) పూచీ కత్తు; давать ~у పూచీ కత్తురాయు (ఇచ్చు)
 подпíсн||о́й చందా; ~ая цена́ చందా ధర; ~ое издáние చందా ప్రచురణ
 подпíсчик *м* చందాదారు
 подпíсчица *ж* చందాదారురాలు
 подпíсывать, подпíсать (вн.) 1. సంతకం పెట్టు (చేయు); ~ договор ఒప్పందంపై సంతకం జరుగు (చేయు) 2. (добавлять) చేర్చు[కొను], కలుపు; ~ несколько строк కొద్ది పంక్తులు కలుపు (చేర్చు, చేర్చుకొను) 3. (на *вн.*; включать в число подпíсчиков) (కు) చందా కట్టు; ~ когó-л. на газету ఒకరిచేత పత్రికకు చందా కట్టించు
 подпíсываться, подпíсаться 1. (ставить подпíсь) సంతకం పెట్టు (చేయు) 2. (на *вн.*; на газеты, журналы и т. п.) (కు) చందా కట్టు, (కు) చందాదారుగా చేరు
 подпíсь *ж* సంతకం; ставíть свою ~ తన సంతకం పెట్టు (చేయు)
 подплывать, подплыть (к *от.*) (దగ్గరకు, కు) ఈడుతూ వచ్చు (вплавь); చేరు[కొను], సమీపించు (на лодке, судне)
 подплыть *сов. см.* подплывáть
 подпойть *сов. см.* подпáивать
 подползáть, подползтí (к *от.*) (దగ్గరకు) పాకుతూ వచ్చు
 подползтí *сов. см.* подползáть
 подполкóвник *м* రెఫ్టెనెంట్ కల్నల్
 подпóлье *с* 1. (подвал) నేల మాళిగ 2. (конспиративная деятельность) అజ్ఞాతవాసం; находíться в ~ రహస్యంగా (అజ్ఞాతంగా) వుండు; рабóтать в ~ అజ్ఞాతంగా (రహస్యంగా) పని చేయు
 подпóльн||ый అజ్ఞాత[వాస], రహస్య; ~ая рабóта రహస్య[మైన] (అజ్ఞాత, అజ్ఞాతవాస) పని
 подпóльщик *м* అజ్ఞాత (రహస్య) సంస్థ సభ్యుడు
 подпóрка *ж* ఆధారం, దన్ను
 подпóрясать(ся) *сов. см.* подпóрясывать(ся)
 подпóрясывать, подпóрясать (вн.) నడికట్టు కట్టు, బెట్టు బిగించు
 подпóрясываться, подпóрясаться నడికట్టు కట్టుకొను, [నడుముకు] బెట్టు బిగించుకొను
 подпráвить *сов. см.* подправля́ть

ПОД — ПОД

подправлять, подправить (вн.) సరిదిద్దు, దిద్దు
подпрыгивать, подпрыгнуть గెంతులు (గంతులు) వేయు

подпрыгнуть сов. см. подпрыгивать
подпускать, подпустить (к от.) (దగ్గరకు) రానిచ్చు, సమీపించనిచ్చు

подпустить сов. см. подпускать
подрабáтывать, подработать разг. (вн.) 1. (рд.; зарабатывать дополнительно) అదనంగా సంపాదించు 2. (вопрос и т. п.) సరిదిద్దు, తయారు చేయు

подработать сов. см. подрабáтывать
подражание с 1. అనుకరణ; ~ взрóслым పెద్ద వాళ్ళకు అనుకరణ 2. (произведение, следующее какому-л. образцу) అనుకరణ, అనుసరించడం; ~ нарóдным сказкам జానపద కథలకు అనుకరణ

подражатель м అనుకరించేవాడు, అనుకర్త
подражать несов. (от.) అనుకరించు
подразделение с దళం, పటాలం; ~ BBC సైనిక వైమానిక దళం

подразделить сов. см. подразделять
подразделять, подразделить (вн. на вн.) (గ) విభజించు, ఉపవిభాగాలు చేయు

подразделяться несов. (на вн.) (గ) విభజింపబడు, ఉపవిభాగాలు చేయబడు

подразумевáть несов. (вн.) ఉద్దేశించు; что он ~ет подóтним? అతని ఉద్దేశం ఏమిటి?, అతనన్నదాని ఆంతర్యం ఏమిటి?

подразумевáться несов. అర్థమగు, అర్థం కలుగు, ఉద్దేశింపబడు

подрастáть, подрасти పెరుగు
подрастающ|ий: ~ее поколение పెరుగుతున్న (వర్తమాన) తరం [వాళ్ళ]

подрасти сов. см. подрастáть
подра́ться сов. см. дрáться 1

подрéзать сов. см. подрéзáть
подрéзáть, подрéзать (вн.) కత్తిరించు, కురచచేయు
подремáть сов. కునుకు తీయు

подробно нареч. సవివరంగా, సవిస్తరంగా

подробно́сть ж వివరం; вдава́ться в ~и సవివరంగా చెప్పు, వివరాల్లోకి వెళ్ళు; со все́ми ~ями సవివరంగా, సవిస్తరంగా

подробн|ый సవివరమైన; ~ое описáние సవివరపు వర్ణన

подрóсток м కౌమార వయస్కుడు (мальчик); కౌమార వయస్కురాలు (девочка)

подрубáть I, подруби́ть (вн.; надрубить снизу) కిందనుంచి కోయు

подрубáть II, подруби́ть (вн.; подшивать) అంచు మడచి కుట్టు, హెమ్ చేయు

подруби́ть I, II сов. см. подрубáть I, II

подрýга ж స్నేహితురాలు, నేస్తురాలు

по-дру́жески нареч. స్నేహపూర్వకంగా

подруж|иться сов. (с тв.) (ఒకరి మధ్య) స్నేహం కుదురు, (ఒకరితో) స్నేహం చేయు (చేసుకొను), (ఒక రితో) జట్టు (జత) కలియు

подрýчный 1. చేతితో (అందుబాటుతో) వున్న; ~ материал చేతితో (అందుబాటుతో) వున్న సామగ్రి 2. в знач. сущ. м అప్రెంటిస్, చేతికింది పనివాడు (కుర్రాడు)

подрýв м 1. (сооружения и т. п.) పేల్చివేయడం 2. перен. దెబ్బ తీయడం, పాడుచేయడం; ~ чьего-л. авторитéта ఒకరి పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుజేయడం

подрывáть I, подорвáть (вн.) 1. (взрывать) బద్దలు చేయు, పేల్చు 2. перен. కుంగదీయు, విచ్ఛిన్నం చేయు, దెబ్బ తీయు; ~ авторитéт పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుజేయు; ~ здрóровье ఆరోగ్యాన్ని కుంగదీయు, ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బ తీయు

подрывáть II, подрýть (вн.; подкапывать) తవ్వు, తొలచివేయు

подрывн|ой 1. పేల్చే, ప్రేలుడు 2. перен. విచ్ఛిన్న, విచ్ఛేదక; ~ая дéятельность విచ్ఛేదక కార్యకలాపాలు

подрýть сов. см. подрывáть II

подрýд I м కంట్రాక్టు; ~ на что-л. దేనికైతా కంట్రాక్టు; брига́дный ~ కంట్రాక్టు పని బృందం; коллекти́вный ~ సమష్టి కంట్రాక్టు పని; рабóта по ~у కంట్రాక్టు పని

подрýд II нареч. 1. (без перерыва) ఎగతెగకుండా, పాటు, వరంపరగా; чита́ть пять часóв ~ అయిదు గంటలపాటు ఎగతెగకుండా చదువు 2. (без разборa) ఎంపిక చేసుకోకుండా; чита́ть все ~ ఎంపిక చేసుకోకుండా అంతా (ప్రతిదీ) చదువు

подрýдн|ый కంట్రాక్టు; ~е рабóты కంట్రాక్టు పనులు

подрýдчик м కంట్రాక్టరు

подсади́ть сов. см. подса́живать

подса́живать, подсади́ть (вн.) 1. ఎక్కించు; ~ на ло́шадь గుర్రం ఎక్కించు 2. разг. (брать в

качестве попутчика) ఎక్కించుకొను; ~ двух человек ఇద్దరిని ఎక్కించుకొను

подсаживаться, подсёсть (к от.) (ఒకరి దగ్గర, ఒకరి పక్కన) కూర్చోను

подсаливать, подсолить (вн.) (తో) ఇంకా (మరి) కొంచెం ఉప్పు వేయు (కలుపు)

подсвечник *м* కొవ్వొత్తి పెమ్మె

подсевать, подсеять (вн., рд.) ఇంకా కొంచెం విత్తు, మరి కొన్ని విత్తనాలు వేయు

подсекать, подсечь (вн.) [గోలం] విసురుగా లాగు

подсёсть *сов. см.* подсаживаться

подсечь *сов. см.* подсекать

подсеять *сов. см.* подсевать

подсинивать, подсинить (вн.) [బట్టలకు] నీలి మందు పెట్టు

подсинить *сов. см.* подсинивать *и* синить

подсказать *сов. см.* подсказывать

подсказка *ж разг.* సూచన, ప్రాంప్టింగు

подсказывать, подсказать (вн.) 1. (కి) ప్రాంప్టింగు చేయు; не ~! ప్రాంప్టింగు పనికి రాదు 2. *перен.* (కి) సూచించు

подскакивать, подскокить 1. (*подпрыгивать*) గొంతు (గంతు) వేయు 2. *перен. разг.* (*повышать-ся*) పెరుగు, పైకెక్కు; температура подскокнула టెంపరేచర్ హఠాత్తుగా పెరిగింది; цены подскокнули ధరలు పైకెక్కాయి

подскокить *сов. см.* подскакивать

подсластить *сов. см.* подслащивать

подслащивать, подсластить (вн.) తీపి చేయు, పంచదార వేయు ◇ подсластить [горькую] పిల్లలొ తీపి పూత పెట్టి చేదు మాత్ర మింగించు

последственный *м* విచారణ కింద వున్న వాడు

последовательный బలహీనమైన చూపుగల

подслушать *сов. см.* подслушивать

подслушивать, подслушать (вн.) పొంచి విను

подсматривать, подсмотреть 1. (вн.; *случайно замечать*) గమనించు 2. *тк. несов.* (за тв.; *тайком наблюдать*) చాటుగా చూచు

подсмеваться *несов.* (над тв.) పరిహసించు, పరిహాసం (ఎగతాళి) చేయు

подсмотреть *сов. см.* подсматривать 1

подснежник *м* స్ప్రింగ్ (ఒక రకమైన పువ్వు)

подсобн||ый అనుబంధ, సహాయక; ~ый рабочий సహాయక కూలీ (కార్మికుడు); ~ое хозяйство అనుబంధ క్షేత్రం

ПОД — ПОД

П

подсовывать, подсовать (вн.) 1. (*засовывать*) కింద పెట్టు (తోయు) 2. *разг.* (*незаметно под-кладывать*) (కి) తెలియకుండా పెట్టు

подсознание *с психол.* ఉపచైతన్యం

подсознательный *психол.* ఉపచైతన్య

подсолить *сов. см.* подсаливать

подсолнечник *м* సూర్యానువర్తిని, పొద్దుతిరుగుడు మొక్క

подсолнечн||ый పొద్దుతిరుగుడు; ~ое масло పొద్దుతిరుగుడు గింజల నూనె

подсолнух *м разг. см.* подсолнечник

подсохнуть *сов. см.* подсыхать

подспорье *с разг.* ఆసరా, సహాయం; служить большим ~м పెద్ద ఆసరాగా వుండు

подставить *сов. см.* подставлять

подставка *ж* పీఠం, ఆధారం

подставлять, подставить (вн.) 1. (*под вн.*) కింద పెట్టు (ఉంచు) 2. (*повернув, делая доступ-ным*) ఇచ్చు; ~ лицом солнцу ముఖానికి ఎండ తగిలేటట్టు చూడు 3. (*ставить взамен*) బదులు పెట్టు; ~ два вместо трёх మూడింటికి బదులు రెండు పెట్టు

подставно||й బూటకపు, కూట; ~й свидетель బూటకపు (కూట) సాక్షి; ~е лицо బూటకపు వ్యక్తి

подстаканник *м* గ్లాస్ హోల్డరు

подстегивать, подстегнуть (вн.) 1. (*стегать*) [కప్పితో] కొట్టి పరుగెత్తించు 2. *перен. разг.* (*то-ропить*) తొందరపెట్టు

подстегнуть *сов. см.* подстегивать

подстерегать, подстеречь (вн.) పొంచి (వేచి) వుండు (చూచు), (కోసం) మక్కుటేసి వుండు

подстеречь *сов. см.* подстерегать

подстилатъ, подостлать (вн.) కింద పరచు

подстилка *ж* పరుపు; గడ్డి పరుపు (*для скота*)

подстраивать, подстроить *разг.* (вн.) 1. నిర్మించు, కట్టు 2. *перен.* (*что-л. неприятное*) (ఒకరికి వ్యతిరేకంగా) పన్నుగడ పన్ను; ~ пакость కుట్ర పన్ను

подстрекатель *м* రెచ్చకొట్టేవాడు, ప్రేరేపకుడు

подстрекательство *с* రెచ్చగొట్టడం, పురికొల్పడం, దుర్బోధన

подстрекать, подстрекнуть (вн.) 1. (*на вн.*) రెచ్చగొట్టు, పురికొల్పు; ~ когд-л. на что-л. ఒకరిని ఏదైనా చేయడానికి రెచ్చగొట్టు 2. (*возбуждать*) పుట్టించు, ప్రేరేపించు, రేకెత్తించు; ~ чьё-л. любопыт

ПОД — ПОД

СТВО ఒకరి ఉత్సాహము ప్రేరేపించు (తెచ్చగొట్టు, రేకెత్తించు).

подстрекнуть сов. см. подстрекать

подстреливать, подстрелить (вн.) [తుపాకితో] కాల్చి గాయపరచు (человека); గాయపరచి పడగొట్టు (животное, птицу)

подстрелить сов. см. подстреливать

подстригать, подстричь (вн.) కత్తిరించు[కొను]; ~ волосы జుట్టు కత్తిరించు[కొను]; ~ ногти గోళ్లు కత్తిరించు[కొను]; ~ ребёнка బిడ్డ జుట్టు కత్తిరించు పందరిగట్టించు, క్రాప్ చేయించుకొను

подстричь(ся) сов. см. подстригать(ся)

подстроить сов. см. подстраивать

подстро́и[ль] 1. పాద, పాదాంత; ~ое примечание పాద (పాదాంత) వివరణ (వీరిక) 2. (буквальный) మక్కికి మక్కి, ముక్కకి (ముక్కన) ముక్క; ~ый перевод మక్కికి మక్కి అనువాదం

подступ м: бой на ~ах к городу నగర సమీపంలో యుద్ధం; к нему нет ~а అతను అందుబాటులో లేడు, అతనితో వేగడం కష్టం

подступ[а]ть, подступить (к от.) 1. సమీపించు, (దగ్గరకు) వచ్చు 2. (о слезах, боли и т. п.) తెరలి (పార్చి, ఉబికి) వచ్చు; боль ~ила к сердцу నొప్పితో గుండె పట్టింది; слёзы ~или к его глазам అతనికి కన్నీరు పార్చి వచ్చింది

подступ[а]ться, подступиться разг. (к от.) అందుబాటులో ఉండు; к нему не ~йтся అతను అందుబాటులో లేడు, అతనితో వేగడం కష్టం

подступить(ся) сов. см. подступать(ся)

подсудимый м నిందితుడు, ముద్దాయి

подсунуть сов. см. подсовывать

подсушивать, подсушить (вн.) కొంచెం ఎండ (ఆర) పెట్టు

подсушить сов. см. подсушивать

подсчёт м 1. (действие) లెక్కింపు; ~ голосов వోట్ల లెక్కింపు 2.: ~ы мн. (итог расчётов) లెక్కలు, లెక్కింపులు; по предварительным ~ам ప్రాథమిక లెక్కల (లెక్కింపు) ప్రకారం

подсчитат[ь] сов. см. подсчитывать

подсчитывать, подсчитать (вн.) లెక్కించు, లెక్క పెట్టు, లెక్కవేయు; ~ голосá ఓట్లు లెక్కపెట్టు

подсылать, подослать (вн.) పంపు, పంపించు

подсыпать сов. см. подсыпаться

подсыпать, подсыпать (вн., рд.) ఇంకా కొంచెం వేయు (కలుపు, చేర్చు); ~ сахару в чай టీలో ఇంకా కొంచెం పంచదార వేయు; ~ яд విషం కలుపు

подсыхать, подсохнуть అరిపోవు; на улице подсохло రోడ్డు అరిపోయాయి

подтаивать, подтаять కొంచెం కరుగు

подталкивать, подтолкнуть (вн.) 1. ముందుకు కొంచెం తోయు, నెట్టు; ~ локтем మోచేత్తో నెట్టు

2. перен. разг. [చేయడానికి] ప్రోత్సహించు, ఉత్తేజపరచు, ప్రేరేపించు; это подтолкнуло меня написать роман ఇది నవలను రాయడానికి నన్ను ప్రేరేపించింది

подтаскивать, подтащить (вн. к от.) (దగ్గరకు) మోసుకొని తీసుకువచ్చు, లాక్కొను, లాగివేయు

подтасовать сов. см. подтасовывать

подтасовывать, подтасовать (вн.; намеренно искажать) (తో) గారడీ చేయు; ~ факты వాస్తవాల్లో గారడీ చేయు

подтачивать, подточить (вн.) 1. (делать острее) సానపట్టు, వాడి చేయు; ~ нож చాకు సానపట్టు 2. (подгрызать) కొరుకు; терmites подточили ножку стола చెదపురుగులు పేబుల్ కాలును కొరికివేశాయి 3. (подмывать) దొలిచివేయు; река подточила берег నది గట్టును దొలిచివేసింది 4. перен. (ослаблять) క్షీణించ (నవ్వుల) జేయు; болезнь подточила его силы రోగం అతని జీవశక్తిని క్షీణించ జేసింది

подтащить сов. см. подтаскивать

подтаять сов. см. подтаивать

подтвердить(ся) сов. см. подтверждать(ся)

подтверждать, подтвердить (вн.) రుజువు చేయు (చేసుకొను, పరచు), ధ్రువపరచు, ధ్రువీకరించు

подтвержда[ть]ся, подтвердиться రుజువగు, రుజువు చేయబడు, ధ్రువపరచబడు; это ~ется фактами ఇది వాస్తవాల ద్వారా రుజువౌతుంది

подтверждение с 1. (действие) రుజువు చేయడం (చేసుకోవడం); в ~ своих слов తన మాటలను రుజువు చేసుకోడానికి 2. (факт, обстоятельство) రుజువులు, ఎక్వైరెడ్జిమెంటు; ~ получения чегр-л. ఏదైనా అందినట్లు ఎక్వైరెడ్జిమెంటు; официальное ~ ఆధికారిక రుజువు[లు] (ఎక్వైరెడ్జిమెంటు)

подтёк м 1. (след растёкшейся жидкости и т. п.) మచ్చ, డాగు 2. (припухлость) మచ్చ

подтек[а]ть, подтечь 1. (под вн.) కింద ప్రవహించు (పారు); вода ~ла под шкаф నీళ్లు బీరువా

కింద పోయి 2. *разг. (немного протекает)* కొంచెం కారు; чайник ~ает టీ పాత్ర (కెటిల్) కారుతోంది

подтереть *сов. см.* подтирать

подтечь *сов. см.* подтекать

подтирать, подтереть (*вн.*) తుడుచు

подтолкнуть *сов. см.* подталкивать

подточить *сов. см.* подтачивать

подтрунивать, подтрунить (*над вн.*) పరిహాసం (ఎగతాళి, ఎకవక్కెం) చేయు

подтрунить *сов. см.* подтрунивать

подтыкать, подоткнуть *разг. (вн.)* పైకి మడచు, దోపు; ~ оделяю దుప్పటి అంచులు దోపు; ~ юбку స్కర్టు పైకి మడచు (మడచుకొను)

подтягивать, подтянуть 1. (*вн.*; *натягивать туже*) బిగించుకొను; ~ ремень బెల్టు బిగించుకొను 2. (*вн.*; *натянуть, поднимать вверх*) పైకి లాగు (లాగివేయు) 3. (*вн. к дт.*; *подтаскивать*) (దగ్గరకు) లాగు[కొను] (లాగివేయు); ~ лодку к берегу పడవను ఒడ్డుకు లాగు 4. (*вн. к дт.*; *сосредоточивать*) (దగ్గరకు) తీసుకువచ్చు, తరలించు 5. *перен. разг. (вн.*; *заставлять работать лучше*) బాగా పని చేయుచు; ~ дисциплину క్రమశిక్షణను బిగించు 6. (*дт. или без дт.*; *подпевать*) (ఒకరి) పాటలో చేరు, పాటలో గొంతు (స్వరం) కలుపు

подтягиваться, подтянуться 1. (*на руках*) చేతి పట్టుతో పైకెక్కు 2. *перен. разг. (об отступающих)* మిగతవాళ్ళను అందుకొను 3. (*к дт.*; *о войсках*) (దగ్గరకు) వచ్చు, తరలించు 4. *перен. разг. (подбадриваться)* ధైర్యం కూడదీసుకొను (కూడగట్టుకొను)

подтяжки *мн. (ед. подтяжка ж)* పట్టీలు

подтянуть(ся) *сов. см.* подтягивать(ся)

подума||ть *сов. 1. см. думать 1; 2. (немного)* కాస్త (కొంచెం, ఒకింత) ఆలోచించు ◇ ~ешь! *разг.* దానిలో ఏమీ లేదు; и не ~ю! *разг.* ఇలాంటి పని [చస్తే] చేయను; кто бы ~л! అలా అవుతుందని ఎవరనుకుంటారు

подумыва||ть *несов. (намереваться)* (గురించి, అని) అనుకొను; я ~ю сменить работу నా పని మార్చాలని అనుకుంటున్నాను

подурнеть *сов. см.* дурнеть

подуть *сов. см.* дуть

подучивать, подучить *разг. 1. (вн.*; *обучать немного*) కాస్త (కొంచెం) నేర్పు; ~ мальчику столлярному делу అబ్బాయికి కాస్త వడ్రంగి పని నేర్పు 2.

ПОД — ПОД

П

(*вн.*; *выучить*) [కాస్త] నేర్పుకొను; ~ стихотворение పద్యం నేర్పుకొను 3. (*вн. + инф.*; *подговаривать сделать что-л. плохое*) [నేరేపించు, పురికొల్పు; он получил меня сделать это ఈ పని చేసేందుకు నన్ను [నేరేపించాడు (పురికొల్పాడు)]

подучиваться, подучиться *разг.* నేర్చుకొను

подучить(ся) *сов. см.* подучивать(ся)

подушить *сов. (вн.*; *слегка надуть*) కాస్త (కొంచెం) పెంట్లు రాయు (పూయు)

подушиться *сов.* కాస్త (కొంచెం) పెంట్లు రాసుకొను (పూసుకొను)

подушка ж తలగడ, దిండు; диванная ~ సోఫా మీద దిండు

подхалим м ఇచ్చకాలరాయుడు, ఇచ్చకాలమారి

подхалимничать *несов. разг. (перед тв.) (తో)* ఇచ్చకాలాడు

подхалимство с ఇచ్చకాలతత్వం, జోహుకుంతత్వం

подхватить *сов. см.* подхватывать

подхватывать, подхватить (*вн.*) 1. (*схватив, поднимать*) పట్టుకొను 2. (*схватив, удерживать*) పట్టుకొను 3. *перен. разг. (получать какую-л. болезнь)* (కి) సోకు; он подхватил скарлатину అతనికి చుక్కల జ్వరం సోకింది 4. (*песню*) అందుకొను, (లో) చేరు; они подхватили песню вафля పాటలో చేరారు, వాళ్ళ పాట అందుకున్నారు

подхлестнуть *сов. см.* подхлестывать

подхлестывать, подхлестнуть (*вн.*) 1. కొరడాతో కొట్టు 2. *перен. разг.* త్వరపెట్టు, తొందరపెట్టు

подход м 1. (*действие*) సమీపించడం, దగ్గరకు రావడం 2. (*место*) దోవ; удобный ~ к позиции స్థలాన్ని (స్థానాన్ని) సమీపించే అనువైన (అనుకూలమైన) దోవ 3. (*совокупность приёмов, способов*) [సమీపించే] వైఖరి, దృక్పథం; индивидуальный ~ వ్యక్తిగత దృక్పథం; марксистский ~ మార్క్సిస్టు దృక్పథం; правильный ~ క దేలు వ్యవహారం విషయంలో సరియైన వైఖరి

подходить, подойти (*к дт.*) 1. (*приближаться*) సమీపించు, దగ్గరకు వచ్చు; ~ к окну కిటికీ దగ్గరకు వచ్చు 2. (*приниматься за что-л.*) (కి) పూనుకొను; ~ к изучению чегó-л. ఏదైనా అధ్యయనం చేసేందుకు పూనుకొను 3. (*оказываться годным*) (కు) పనికి వచ్చు; ~ по размеру సరిపడు, సరిపోవు; он не подходит на эту должность అతను ఈ పదవికి

ПОД — ПОД

సరిపోడు ◇ ~ к концу ముగింపుకు వచ్చు, ముగియు (о рассказе, романе); విడుకొను, అంతమగు, అయి పోవు (о продуктах)

подходящий తగిన, ఉచిత, సముచిత; ~ момент ఉచిత (తగిన) సమయం, సరైన అడుగు

подцепить *сов. см.* подцеплять

подцеплять, подцепить (вн.) 1. [కొంకితో] పట్టుకొను; ~ груз крюком బరువును కొంకితో పట్టుకొను 2. *перен. разг.* తెచ్చుకొను, అంటించుకొను, పట్టించుకొను; подцепить простуду జలుబు పట్టించుకొను, జ్వరం తెచ్చుకొను (అంటించుకొను)

подчас нареч. ఒక్కొక్కప్పుడు, ఒక్కొక్క మారు (సారి)

подчёркивать, подчеркнуть (вн.) 1. కింద గీత గీయు, అండర్లైన్ చేయు; ~ слово మాట కింద గీత గీయు 2. *перен.* నొక్కిచెప్ప, ఉద్ఘాటించు, వక్కాణించు; ~ важность вопроса సమస్య ప్రాముఖ్యన్ని నొక్కిచెప్ప

подчеркнуть *сов. см.* подчеркивать

подчинение||e с 1. (действие) అణచివేత, లొంగదీసుకోవడం, అధీనంలోకి తీసుకోవడం 2. (состояние) లోబడడం, (పెత్తనానికి) తలొగ్గివుండడం; быть в ~и у кого-л. ఒకరి అధీనంలో వుండు, ఒకరికి స్వాధీనుడై వుండు

подчинённый м కింది ఉద్యోగి (వాడు)

подчинить(ся) *сов. см.* подчинять(ся)

подчинять, подчинить (вн.) 1. (покорять, завоёвывать) అణచు, లొంగదీయు, అధీనం చేసుకొను 2. (делать зависимым) [ఒకరి] పెత్తనం కిందికి తెచ్చుకొను, అధీనంలోకి పెట్టు (తెచ్చు); ~ кого-л. своему влиянию ఒకరిని తన ప్రభావంలోకి తెచ్చుకొను 3. (передавать в ведение) కింద పెట్టు; ~ институту министерству ఇన్స్టిట్యూట్ ని మంత్రిత్వ శాఖ కింద (అదుపులో) పెట్టు

подчиняться, подчиниться (от.) (కి) లొంగిపోవు, లొంగు, తలొగ్గు

подчищать *сов. см.* подчищать

подчистка ж చెరిపివేత, తుడిచివేత

подчищать, подчистить (вн.) 1. (написанное) [రాసినదాన్ని] చెరిపివేయు, తుడిచివేయు, గిసివేయు 2. *разг.* (очистить счесть) శుభ్రంగా తినేయు

подшёрфный సాయం ఇచ్చే

подшивать, подшить (вн.) 1. (కు) [తైనింగు] వేయు; ~ подкладку к пальто కోటుకి తైనింగు

వేయు; ~ валянки పైల్లు బూట్లకు సోల్ వేయు 2. (подгибать края) అంచు మడచి కుట్టు, హెమ్మింగు చేయు; ~ подбёл плаття (స్నాకు అంచు మడచి కుట్టు 3. (прикреплять) పైల్ వేయు; ~ документы к делу పత్రాలు పైల్ వేయు

подшивка ж *разг.* 1. (пачка газет и т. п.) (వార్తాపత్రికల) పైలు 2. (то, что подшито с изнанки) అంచు; ~ оторвалась అంచు ఊడిపోయింది

подшивник м *тех.* బేరింగు; рóликовый ~ రోల్ బేరింగు; шариковый ~ బాల్ బేరింగు

подшить *сов. см.* подшивать

подшутить *сов. см.* подшучивать

подшучивать, подшутить (над тó.) పరిహాసం చేయు, (ఒకరిమీద) కుచేష్ట (కొంటేచేష్ట) చేయు; ~ над товарищем స్నేహితుణ్ణి పరిహాసం చేయు; судьба зло подшутила над ним విధి అతనిమీద కుచేష్ట చేసింది, విధి అతన్ని పరిహాసించింది

подъезд м 1. (действие) దగ్గరకు రావడం, రాక 2. (путь) (కు) దారి, రోడ్డు; ~ к дому ఇంటికి దారి 3. (вход в здание) [ప్రవేశ] ద్వారం; парадный ~ సింహ ద్వారం

подъездной: ~ путь ж.-д. స్పర్ట్ ట్రాక్

подъезжать, подъехать 1. (к от.) దగ్గరకు వచ్చు, సడిపించుకు వెళ్లు (వచ్చు); он подъехал к подъезду అతను ద్వారం దగ్గరకు [కారు] నడుపుకు వెళ్లాడు (వచ్చాడు) 2. (под вн.) కింద నడుపుకు వెళ్లు (వచ్చు); ~ под мост వంతెనకింద [కారు] నడుపుకు వెళ్లు (వచ్చు)

подъём м 1. (поднятие) ఎత్తివేయడం, పైకి ఎత్తడం; పైకి తీయడం (తీసివేయడం) (из глубины земли, моря); పైకి ఎగరడం (в воздух); ~ флага జండా ఎగురవేయడం, ఎత్తడం 2. (восхождение) ఆరోహణం 3. (от сна) నిద్ర లేవడం 4. *перен.* (рост, развитие) పెరుగుదల, పెంపొందించడం, పెంపు, పెంచడం; ~ национального движения జాతీయోద్యమంలో ఉద్బ్రుతమైన పెరుగుదల, జాతీయోద్యమ విజృంభణ (ఉద్బ్రుతి); неуклонный ~ народного хозяйства జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ నిరంతర అభివృద్ధి 5. *перен.* (воодушевление) అమితోత్సాహం, ఉత్సాహం; рабóтать с ~ом ఉత్సాహంతో పనిచేయు 6. (дороги, горы) ఎగుడు స్థలం, ఎగుడుదారి 7. (ноги) మీగాలు 8.: ~ зябли శరత్కాలపు దుక్కి; ~ паров бiтi దుక్కి ◇ лёгок на ~ *разг.* లేడికి లేచిందే ప్రయాణం అన్నట్లు పరుగెత్తేవాడు; тяжёл на ~ *разг.* బురదగొడ్డు లా టివాడు

подъёмный 1. ఎత్తే; ~й кран క్రేను; ~й механизм ఎత్తే యంత్రం 2.: ~й мост ఎత్తే వంతెన ◇ ~е деньги ప్రయాణపు అలవెస్సు (ఖర్చులు)

подъехать сов. с.м. подъезжать

подыскать сов. с.м. подыскивать

подыскивать, подыскать (вн.) వెతుకు, ఎంపిక చేయు

подытоживать, подытожить (вн.) కూడు, క్రోడీ కరించు

подытожить сов. с.м. подытоживать

подыхать, подохнуть 1. (о животных) చచ్చు, చచ్చిపోవు 2. груб. (о людях) చచ్చు, చనిపోవు

подышать сов. 1. ఊపిరి తీయు, గాలి పీల్చుకొను; ~ свежим воздухом స్వచ్ఛమైన గాలి పీల్చుకొను 2. (на вн.) (మీద) ఊడు, ఊపిరి విడుచు; ~ на стеклo అద్దంమీద ఊడు

поедать, поестъ (вн.) 1. (сбедать без остатка) తినేయు 2. (портить) కొట్టివేయు, తినివేయు; моль поела мех చిమ్రోటు బొచ్చుని కొట్టివేసింది

поединок м 1. (единоборство) బాహుబాహీ [చేసే] పోటం; вызывать на ~ బాహుబాహీ పోరాటానికి నూత్ చేయు 2. (дуэль) ద్వంద్వ యుద్ధం

поезд м రైలు, ట్రెయిన్; пригородный ~ శివార్లకు పోయే రైలు; ~ прямого сообщения మారక్కర్లకుండా పోయే ట్రెయిన్; скорый ~ ఎక్స్ప్రెస్ రైలు; товарный ~ గుడ్స్ రైలు; ~ на Москву మాస్కోకు పోయే రైలు

поездка ж పర్యటన, యాత్ర; совершать ~у по стране దేశంలో పర్యటించు, దేశాటనం చేయు

поестъ сов. 1. с.м. поедать 2. (немного) కొంచెం తిను; ~ перед дорогой బయల్దేరే ముందు కొంచెం తిను

поеха||ть сов. 1. (отправиться) బయలుదేరు, వెళ్ళు; ~ть на метрo మెట్రోలో (మెట్రోమీద) వెళ్ళు; ~ть [со] слeдующим поездом వచ్చే రైలులో వెళ్ళు, వచ్చే రైలు ఎక్కు; ~ли! разг. చలో! 2. перен. разг. (заскользнуть) జారు; нoги ~ли по льду గడ్డమంచమీద కాళ్ళు జారిపోయాయి ◇ ну, ~ли! разг. మొదలెట్టాడురా బాబూ!

пожадничать сов. с.м.. жадничать

пожалеть сов. с.м. жалеть

пожаловать сов.: добрo ~! [సు] స్వాగతం!

пожаловаться сов. с.м. жаловаться

пожалуй 1. вoдн. с.л. అనుకొను, బహుశా, వచ్చు; ~, он придёт అతను రావచ్చు, అతను వస్తాడనుకుంటు

ПОД — ПОЖ

П

న్నాను 2. частица ఏమో, బహుశా, వచ్చు; вы ему напишете? — Пожалуй మీరు అతనికి రాస్తారా? — రాస్తానేమో (రాయవచ్చు)

пожалуйста частица 1. (при вежливом обращении) -అండి, దయచేసి; приходите, ~, завтра దయచేసి రేపు రండి; садитесь, ~ కూర్చోండి; читайте, ~ చదవండి 2. (при вежливом выражении согласия) తీసుకోండి; передайте мне, ~, нож. — Пожалуйста నాకు కొంచెం ఆ చాకుని (కత్తిని) యిలా అందించండి. — తీసుకోండి 3. (в ответ на «спасибо», «благодарю вас») దానిలో ఏమీ లేదు, దానిదేముంది [లేండి], మంచిది

пожар м 1. అగ్ని ప్రమాదం, మంటలు; тушить ~ అగ్నిని (మంటలు) ఆర్పు (మాపు) 2. перен. выск. జ్వర, ప్రజ్వలన; ~ войны యుద్ధ జ్వల[లు]; ~ революции విప్లవ ప్రజ్వలన ◇ как на ~ разг. అతి త్వరగా

пожарить сов. с.м. жарить

пожарник м разг. с.м. пожарный 2

пожарный 1. అగ్ని మాపక; ~ая команда అగ్ని మాపక దళం; ~ая машина అగ్ని మాపక శకటం (వాహనం); ~ая часть ఫైర్ స్టేషన్ 2. в знач. сущ. м అగ్ని మాపకుడు, అగ్ని మాపక పనివాడు

пожатие с: ~ руки కరచాలనం, షేక్ హాండు

пожать I сов. с.м. пожимать

пожать II сов. с.м. пожинать

пожевать сов. (вн.) కొంచెం నమలు; ~ кусочек хлеба బ్రెడ్డు ముక్క కొంచెం నమలు ◇ ~ губами పెదపులు ఆడించు (కదుపు)

пожелани||е с ఆకాంక్ష; передавать наилучшие ~я శుభాకాంక్షలు తెలియజేయు (అందజేయు)

пожелать сов. с.м. желать

пожелтёлый పసుపు పచ్చగా మారిన, పచ్చబారిన, పసుపుదారిన

пожелтеть сов. с.м. желтеть 2

поженить(ся) сов. с.м. женить(ся)

пожертвовани||е с విరాళం, చందా; собирать ~я విరాళాలు (చందాలు) వసూలుచేయు

пожертвовать сов. с.м. жертвовать

пожива ж разг. లాభం

пожива||ть несов. разг.: как вы ~ете? మీరు బాగా (కులాసాగా) ఉన్నారా?

поживиться сов. разг. (тв.) (తో) లాభపడు

ПОЖ — ПОЗ

пожизненный యావజ్జీవ, ఆజీవితాంత; ~ая пенсия ఆజీవితాంత పింఛను; ~ое заключение యావజ్జీవ జైలు (కారాగార) శిక్ష

пожилый వయసుపైబడిన, వయసు మళ్ళిన

пожимать, пожать (вн.): ~ плечами భుజాలు ఆడించు (కుంచించు, కుదించు, ఎగరేయు); ~ руку కరచాలనం చేయు (చేసుకొను), కరచుర్చ చేసుకొను

пожинать, пожать *высок.* (вн.; *получать*) పొందు, అనుభవించు; ~ плоды своих трудов తన కృషి ఫలితాలను పొందు (అనుభవించు) ◇ что посеешь, то [и] пожнешь *посл.* ≡ చేసుకున్న వాడికి చేసుకున్నంత మహాదేవా

пожирать, пожрать (вн.) 1. మింగు, కబళించు 2. *перен.* (уничтожать — об огне) నాశనం చేయు, బూడిదపొగు చేయు ◇ ~ глазами కళ్ళతో కొరుక్కు, తినేసేలా చూచు

пожитки *мн. разг.* సామాన్లు

пожить *сов.* 1. (прожить некоторое время) ఉండు, గడుపు; она пожила у нас неделю అమె మాదగ్గర వారంరోజులు ఉంది (గడిపింది) 2. *разг.* (наслаждаться жизнью) జీవితంలో చాలా అనుభవించు (చూచు) ◇ поживём — увидим *погов.* ఏమవుతుందో చూడకపో!

пожрать *сов. см.* пожирать

по́жа *ж* పోజా, భంగిమ; принимать ~у భంగిమతో కూర్చోను (*сидя*); భంగిమతో నిలబడు (*стоя*)

позабавить *сов.* (вн.) కొంచెం నవ్వించు, ఉల్లాసపరచు

позабавиться *сов.* కొంచెం ఉల్లాసపరచుకొను (ఉల్లాసపడు)

позаботиться *сов. см.* заботиться

позабывать *несов. разг. см.* забывать

позавидовать *сов. см.* завидовать

позавтракать *сов. см.* завтракать

позавчера *нареч. разг.* మొన్న

позади 1. *нареч.* (сзади) వెనక, వెంట; он шёл ~ అతను వెంట వెళ్ళాడు; оставлять далеко ~ దాటి చాలా ముందుకు వెళ్ళు 2. *нареч.* (в прошлом) గడిచి పోవు, తీరిపోవు; у него всё тяжёлое осталось ~ అతనికి కష్టాలన్నీ గడిచిపోయాయి (తీరిపోయాయి), అతని కష్టాలు గట్టెక్కాయి 3. *предлог* (рди.) వెనక; ~ столá стоит стул బల్ల వెనక కుర్చీ ఉంది

позаймствовать *сов. см.* займа́ть

позапрошлый *разг.* పోయినదానికి ముందరి, అంత

క్రితం; ~ год అంత క్రితం ఏడాది, పోయినదానికి ముందు సంవత్సరం

поза́риться *сов. см.* за́риться

позва́ть *сов. см.* звать 1, 2

позво́лени||е *с* అనుమతి; без ~я అనుమతి లేకుండా; проси́ть ~я на что-л. దేనికైనా అనుమతి అడుగు ◇ с ~я сказа́ть అనబడే

позво́лить *сов. см.* позволя́ть

позволя́ть, позволя́ть (*от. + инф.*) 1. అనుమతించు, ఒప్పుకొను; ~ закурить кому-л. ఒకరు నీగ రెట్లు కాల్చేందుకు అనుమతించు; позво́ль[те] пройт́и дари́всь 2. (давать возможность, допускать): погóда позво́лила нам поéхать на экскýрсию వాతావరణం బాగుంది కనుక మేము [ఆ] ప్రవృత్తి వెళ్ళాం; болéзнь не позво́лила мне поéхать на экскýрсию అస్వస్థతవల్ల ఎక్కర్నడకు వెళ్ళలేక పోయాను ◇ позво́льте, что такоé вы говорите? అయితే మీరు అనేదేమిటి?; позво́льте, позво́льте, я гдé-то вас встречáл మిమ్మల్ని కలుసుకున్నానుకుంటున్నాను; ~ себе́ а) (осмеливаться) సాహసించు, స్వేచ్ఛ (చనువు) తీసుకొను; ~ себе́ во́льность с кем-л. ఒకరిపట్ల స్వేచ్ఛ (చనువు) తీసుకొను б) (быть в состоянии сделать что-л.) *инф. +* గలుగు; ~ себе́ éти расхóды ఈ ఖర్చులు భరించగలుగు

позво́нить *сов. см.* звонить

позвоно́к *м* *анат.* పూస

позвоно́чник *м* *анат.* వెన్నెముక

позвоно́чный||й 1. వెన్నెముక [సంబంధమైన] 2: ~е в знач. *сущ. мн. зоол.* నకసేరుకాలు

пóздн||ий 1. పొద్దుపోయిన; ~ий вéчер రాత్రి పొద్దు పోయిన వేళ; ~ее врéмя పొద్దుపోయింది; чита́ть до ~ей но́чи రాత్రి పొద్దు పోయే దాకా చదువు 2. (запоздалый) ఆలస్యం చేసిన, ఆలస్యంగా వచ్చిన; ~ий гость ఆలస్యంగా వచ్చిన అతిథి

пóздно *нареч.* 1. పొద్దుపోయిన; ~ но́чью రాత్రి పొద్దుపోయాక 2. (после обычного времени) ఆలస్యంగా; вставáть ~ ఆలస్యంగా లేచు; он верну́лся ~ అతను ఆలస్యంగా తిరిగి వచ్చాడు 3. *бел.* в знач. *сказ.* (об упущенном моменте): ничегó сде́лать ужé нельзýя, ~ ఏమీ చేయలేం, చాలా ఆలస్యమై (కాలతీతమై) పోయింది; пока́ не ~ నమయం మించిపోకముందే ◇ лýчше ~, чем никогдá *погов.* అసలు [చేయని దాని]కన్న ఆలస్యంగానైనా [చేయడం] మేలు

поздо́рoваться *сов. см.* вдо́рoваться

поздо́рови||сья *бел. сов. разг.*: ему́ не ~ся!

అతనికి అందుకు శాస్త్ర తప్పదు, అతను అందుకు శాస్త్ర అనుభవించవలసి వుంటుంది

поздравительный అభినందన, శుభాకాంక్ష; ~ая открьтка అభినందన కార్డు

поздравить *сов. см.* поздравлять

поздравлени *е с* అభినందన, అభివాదం; сердечные ~я హృదయపూర్వక అభినందనలు

поздравлять, **поздравить** (*вн.*) అభినందించు, అభినందనలు తెలియ జేయు; ~ с днём рождения పుట్టిన రోజు సందర్భంగా అభినందనలు తెలియజేయు

позеленеть *сов. см.* зеленеть 1

поземельный భూమి; ~ налог భూమి పన్ను

пóже *нареч.* తరువాత, తదుపరి; он придёт ~ అతను తరువాత (కొంచెం ఆలస్యంగా) వస్తాడు; я займусь этим ~ నేను దీన్ని తరువాత చూస్తాను

позировать *несов. (от.)* మోడల్ గా కూర్చోను; ~ для портрета తన చిత్రం కొసం మోడల్ గా కూర్చోను

позитив *м фото* పాజిటివ్

позитивизм *м филос.* పాజిటివిజం

позитивный 1. *см.* позитив 2. (*положительный*) అనుకూలమైన, సానుకూలమైన; ~ое суждение సానుకూలమైన అభిప్రాయం

позиционный *ый:* ~ая война స్థాయి యుద్ధం

позиция *я ж* 1. స్థానం; сильная ~я ладья в шахматной партии చదరంగపు ఆటలో ఏనుగుది బలమైన స్థానం 2. *воен.* స్థానం; артиллерийская ~я ఫిరంగి దళ స్థానం; выгодная ~я సానుకూలమైన స్థానం 3. *перен.* దృక్పథం, వైఖరి; занимать правильную ~ю సరియైన వైఖరిని చేపట్టు

позлить *сов. разг. (вн.)* ఏడిపించు, ఉడికించు

познаваемость *ж* జ్ఞేయత్వం, ప్రజ్ఞేయత్వం; ~ мира и его закономерностей ప్రపంచం, దాని నియమాల ప్రజ్ఞేయత్వం

познаваемый *ж* జ్ఞేయమైన

познавательный విజ్ఞానదాయకమైన, ప్రబోధాత్మక; ~ интерес విజ్ఞానదాయకమైన ఆసక్తి

познавать, **познать** *книжн. (вн.)* 1. గ్రహించు, తెలుసుకొను; జ్ఞానం పొందు (*филос.*); ~ законы природы ప్రకృతి నియమాలను గ్రహించు (తెలుసుకొను); ~ самого себя తనను తాను తెలుసుకొను 2. (*испытывать, переживать*) అనుభవించు; ~ радость సంతోషం అనుభవించు; рано познать горе చిన్నతనంలో దుఃఖాన్ని అనుభవించు

познакомить(ся) *сов. см.* знакомить(ся)

ПОЗ — ПОК

II

познани *е с* 1. *филос.* ప్రజ్ఞానం, జ్ఞానం; ~е мира ప్రపంచాన్ని గురించి జ్ఞానముపార్జన; теория ~я జ్ఞాన సిద్ధాంతం 2.: ~я *мн.* (*совокупность знаний*) జ్ఞానం; у него большие ~я в медицине అతనికి వైద్యశాస్త్రంలో విశేషమైన జ్ఞానం వుంది

позна́ть *сов. см.* познава́ть

позолота *ж* బంగారు పూత

позондировать *сов. см.* зондировать

позор *м* సిగ్గుచేటు, అవమానం; покрывать себя ~ом తనను తాను అవమానపరచుకొను

позорить, **опозорить** (*вн.*) అవమానపరచు

позориться, **опозориться** అవమానపరచుకొను

позорный అవమానకరమైన, అజ్ఞాకరమైన; సిగ్గుమాలిన (*постыдный*)

позумён *м* జలతారు

позыв *м* అవమానం; ~ на работу వికారం

позывной: ~ сигнал కాల్ సిగ్నల్

поиграть *сов.* కొంత సేపు వాయిచు (*на рояле и т. п.*); కొంత సేపు ఆడు (*в игрушки*)

поимённо *нареч.* పేరుపేరునా; вызывать ~ పేరు పేరునా పలకరించు (పిలుచు)

поимённый *ый* పేర్ల; ~ый список పేర్ల జాబితా; ~ое голосование పేరుపేరునా వోటింగు

поймка *ж* పట్టివేత, పట్టుకోవడం; ~ преступника నేరస్థుని పట్టివేత

по-иному *нареч.* మరో (వేరే) విధంగా, వేరుగా

поинтересоваться *сов. см.* интересоваться

поиск *м* 1.: ~и *мн.* వెతుకులాట, కనుగొనడం; ~и новых форм работы కొత్త పని పద్ధతులు కనుగొనడం 2. *геол.* అన్వేషణ; ~и полезных ископаемых ఖనిజాల అన్వేషణ 3. *воен.* వెతుకులాట; ночной ~ రాత్రి వెతుకులాట

поиска́ть *сов. (вн.)* (కొసం, కొరకు) వెతుకు, వెదకు, చూసుకొను; он ~л книгу, но не нашёл ఆ అతను పుస్తకంకోసం వెతికాడు, కాని దొరకలేదు

пойстине *нареч.* నిజానికి, వాస్తవానికి

пойть, **напойть** (*вн.*) లాగించు, [నీళ్లు] పెట్టు; ~ чаем టీ ఇచ్చు

по́йло *с* కుడితి

пойма́ть *сов. см.* ловить

пока́ 1. *нареч.* కొంత సేపు (*в течение некоторого времени*); ప్రస్తుతానికి (*в данный момент, сейчас*); это можно ~ так оставить ప్రస్తుతానికి

ПОК — ПОК

దీన్ని ఇలా వదలివేయవచ్చు; ~ что *разг.* ఈ మధ్యలో, ఈ లోగా, ఈ లోపున; ~ все అంతే 2. *союз* ఉండగా (в то время как); దాకా (до того времени как); надо поговорить с ним, ~ он там అతను అక్కడ ఉండగా అతనితో మాట్లాడాలి; стучите, ~ не открывают [తలుపు] తెరిచే దాకా తలుపు తట్టండి; она не может написать, ~ не узнаёт адреса అడ్రెసు కనుక్కునే దాకా ఆమె రాయలేదు ◇ ~! *разг.* సెలవు, వస్తాను, వస్తా (ఉంటా) మరి

показ м ప్రదర్శన

показание с 1. *юр.* సాక్ష్యం; давать ~я సాక్ష్యాలు ఇచ్చు 2. (*прибора*) రీడింగు; ~я барометра బరామీటర్ రీడింగు

показатель м 1. సూచిక, సూచి; количественные и качественные ~и పరిమాణాత్మక, నాణ్యత్మక సూచికలు; превысить ~и прошлого года గత సంవత్సరం సూచికలు అధిగమించు 2. *мат.* ఘాత, ఘాతాంకం

показательный 1. గమనీయమైన, గణనీయమైన, స్పృహవికమైన; ~ признак విశేషం, విశిష్టత, స్పృహవికమైన గుణం 2. (*организованный для всеобщего ознакомления*) నమూనా, మోడల్; ~ урок మోడల్ (ప్రాక్టికల్) లెసన్ 3. (*образцовый*) ఆదర్శమైన, ఆదర్శప్రాయమైన

показать сов. с.м. పోకాజివాయ్

показаться сов. с.м. పోకాజివాయ్సా 2, 3

показни|р| ఆడంబర[మైన]; ~я роскошь ఆడంబరమైన ఐశ్వర్యం; ~бе благополучие భాగ్య ప్రదర్శన **пока|з|ва|ть, показ|ать** (вн.) 1. చూపించు 2. (*демонстрировать*) చూపించు, ప్రదర్శించు; ~ть пьесу నాటకం ప్రదర్శించు 3. (*указывать*) చూపించు; ~ть на ког|л. пальцем ఒకరినైపు వేలు పెట్టి చూపించు; ~ть на новое зд|ние కొత్త భవనంనైపు చూపించు 4. (*проявлять, обнаруживать*) ప్రదర్శించు, చూపించు, వెల్లడించు; ~ть результаты ఫలితాలు వెల్లడించు; ~ть храбрость ధైర్యం ప్రదర్శించు 5. (*об измерительных приборах*) చూపించు, చూపు; термометр ~ет восемь градусов ниже нуля భర్మా మీటరు మైనస్ ఎనిమిది డిగ్రీలు చూపిస్తోంది 6. *юр.* (*давать показания*) సాక్ష్యం ఇచ్చు ◇ ~ть себ|х తన నిజ స్వరూపాన్ని చూపించు, తన సత్తాను ప్రదర్శించు

пока|з|ыв|а|ть|ся, показ|а|ть|ся 1. *с.м.* కా|з|а|ть|ся 1, 2; 2. (*появляться*) ప్రత్యక్షమగు, కనిపించు; из-за

гор показ|а|лась луна పర్వతాలవెనకనుంచి చంద్రుడు కనిపించాడు (ప్రత్యక్షమయ్యాడు); из р|ны показ|а|лась кровь గాయంనుంచి నెత్తురు కనిపించింది 3. (*приходить для осмотра*): ~ врач|у డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లు, డాక్టరుకి చూపించుకను

пока|р|а|ть сов. с.м. కారా|ть

пока|т|а|ть сов. (вн.) 1. దొర్లించు; ~ мяч బంతి దొర్లించు 2. (*повозить*) తిప్ప; ~ на велосипеде పైకిలుమీద [కొంత సేపు] తిప్ప; ~ на машине కొంత సేపు కారులో తిప్ప

пока|т|ить сов. 1. (вн.) తోలనారంభించు, దొర్లించనారంభించు; ~ть б|чку పీపాను దొర్లించనారంభించు; ~ть т|чку బండిని తోలనారంభించు 2. *разг.* వెల్లిపోవు; машина ~ла కారు వెల్లిపోయింది

пока|т|иться сов. 1. దొర్లి వెళ్లు; мячик ~лся ж|о полу బంతి నేలమీదుగా దొర్లివెళ్లింది 2. *разг.* (*упасть, крут|сь*) దొర్లివెళ్లు; ка|мень ~лся с горы కొండమీదనుంచి రాయి దొర్లివెళ్లింది 3. (*дви|уть|ся, поехать*) వెళ్లు, వెల్లిపోవు 4. (*потечь*) కారు; пот ~лся చెమట కారింది

пока|то|сть ж (*покатая поверхность*) ఏటవాలు, దిగుడు, వాలు

пока|т|ый ఏటవైన

пока|ч|а|ть сов. (вн.) ఊపు; ~ на качелях ఉయ్యాలమీద ఊపు; ~ реб|нка బిడ్డను ఊపు; ~ гол|в|ой తల పంకించు (ఆడించు, ఊపు)

пока|ч|а|ться сов. ఊగు; ~ на качелях ఉయ్యాలమీద ఊగు

пока|ч|ив|ать несов. (вн., тв.) ఆడించు, ఊపు, పంకించు; ~ б|драми తుంటులు ఊపు (ఆడించు); ~ гол|в|ой తల పంకించు; ~ реб|нка బిడ్డను ఊపు

пока|ч|ив|аться несов. ఊగినలాడు; л|рдка ~лась на волн|х పడవ అలలపైన ఊగినలాడుతోంది; ~ться при ходьб|е తూటతూ (తూలిపోతూ, ఊగినలాడిపోతూ) నడుచు

покач|н|уть сов. (вн.) కదిలించు, కదుపు

покач|н|уться сов. తూలు

пока|ш|ив|ать несов. కొంచెం దగ్గుతూ వుండు, కొంచెం దగ్గు కలిగి వుండు

пока|ш|ля|ть сов. దగ్గు

пока|я|ние с книжн. సత్ప్రతిష్ఠాపం

пока|я|ться сов. с.м. కాయ|ться

поки|д|ать, поки|н|уть в разн. знач. (вн.) విడిచిపెట్టు, వదలి వెళ్లిపోవు; ~ зал засед|ний వాకౌట్ చేయు; ~ свой дом తన ఇల్లు విడిచిపెట్టు (వదలి

వెళ్లిపోవు); ~ сцену నాటక రంగాన్ని వదిలిపోవు (విడిచి పెట్టు); спокойствие покинуло его అతను శాంతం కోల్పోయాడు

покинуть *сов. см.* покидать

покладая: работать не ~ рук వొళ్ళ దాచుకోకుండా పని చేయు, వంచిన నడుం ఎత్తుకుండా పనిచేయు

покладистый సులభుడైన, సమతగల, సమరసమైన

поклажа *ж разг.* సామాన

поклёп *м разг.* అపనింద, నీలాపనింద, అభాండం; возводить ~ на кого-л. ఒకరిమీద అపనింద (నీలా పనింద) మోపు (వేయు)

поклон м 1. నమస్కారం, శిరస్సు వంచడం 2. (приветствие) నమస్కారం; передайте ей мой ~ ఆమెను అడిగినట్టు చెప్పండి, ఆమెకు నా నమస్కారాలు తెలియ జేయండి (అందజేయండి)

поклонение с 1. (действие) పూజించడం, ఆరాధించడం 2. (преклонение) పూజ, ఆరాధన

поклониться *сов. см.* кланяться 1, 2

поклонник м 1. అభిమాని, ప్రేమిడు; ~ музыки సంగీతాభిమాని, సంగీత ప్రేమిడు 2. (влюблённый человек) ఆరాధకుడు; у неё много ~ов ఆమెకు చాలా మంది ఆరాధకులు వున్నారు

поклоняться *несов. высок. (от.)* పూజించు, ఆరాధించు

поклѣяться *сов. см.* клѣяться

покобйт|ься *несов.* 1. *уст. (быть похороненным где-л.)* ఉండు; здесь ~ся его прах ఇక్కడ అతని చితాభస్మం వుంది 2. *перен. (на пр.; основываться)* (పై, మీద) ఆధారపడు

поко|й м 1. (неподвижность) నిశ్చలస్థితి, ప్రశాంతత; абсолютного ~я в природе нет ప్రకృతిలో పరమ నిశ్చలత్వం లేదు 2. (спокойствие) శాంతి, మనశ్శాంతి; нарушать чей-л. ~й ఒకరి శాంతిని భగ్గుంచేయు, ఒకరి శాంతికి భంగం కలిగించు; оставлять кого-л. в ~е ఒకరిని వదిలివేయు, ఒకరిని వాని మానాన వాని వదిలివేయు; не давать ~я кому-л. ఒకరిని వేధించు (బాధపెట్టు)

покойн|ый 1. *уст.* ప్రశాంత; ~ый нрав ప్రశాంత స్వభావం 2. (умерший) స్వర్గీయ, కీర్తిశ్రమడైన; ~ый отец కీర్తిశ్రమడైన నాన్నగారు 3. *в знач. сущ. м* చని పోయినవాడు, మృతుడు, కీర్తిశ్రమడు; почтить память ~ого కీర్తిశ్రమణ్ణి సంస్మరించు (కర్మకాండ జరుపు) ◇ ~ой ночи! గుడ్ నైట్!

поколебать *сов. см.* колебать

поколебаться *сов. см.* колебаться 1—3

ПОК — ПОК

П

поколёни||е с в разн. знач. తరం; из ~я в ~е తరతరాలుగా; современное ~е సమకాలీన (ప్రస్తుత) తరంవాళ్ళు

поколотить *сов. см.* колотить 2

покончить *сов. (с тв.)* అంతం చేయు, తుదముట్టించు, (కు) స్వస్తిచెప్ప; ~ с делами పనులు పూర్తిచేయు (ముగించు) ◇ ~ с собой ఆత్మహత్య చేసుకొను

покорение с 1. లోబరచుకోవడం; ~ космоса అంతరిక్ష పరిశోధన 2. *перен.* చూరగొను

покоритель м లోబరచుకొనేవాడు, లోబరచుకున్నవాడు; ~ космоса రోదసీ పరిశోధకుడు ◇ ~ [женских] сердец [అడవారిని] బుట్టులో వేసుకొనేవాడు

покорить(ся) *сов. см.* покорять(ся)

покормить *сов. см.* кормить 1, 2

покорно *нареч.* విసయంగా, సమ్రతతో ◇ благодарю ~ *ирон.* వడ్డండి (не надо); చేయును (не сделаю)

покорность ж (కు) సమ్రత, లోకున, తల ఒగ్గడం; ~ судьбе కర్మకి తల ఒగ్గడం

покорный (కు) విధేయుడైన, విసయవంతుడైన, తల ఒగ్గే

покоробить(ся) *сов. см.* коробить(ся)

покор|ять, покорить (вн.) 1. లోబరచు 2. *перен.* [ఒకరి హృదయాన్ని] చూరగొను, (ఒకరిని) మోహింపజేయు, సమ్మోహితుని చేయు; певец ~ил сердца зрителей గాయకుడు శ్రోతలను సమ్మోహితులను చేశాడు, గాయకుడు శ్రోతల హృదయాలను చూరగొన్నాడు

покоряться, покориться (от.) 1. (కి) లోబడు; не ~ врагу శత్రువులకు లోబడకపోవు 2. (примиряться с чем-л.) (కు) తల ఒగ్గు; ~ своей участи కర్మకు తలొగ్గు

покос м 1. (косьба) గడ్డి కోయడం 2. (место косьбы) పచ్చిక బీడు (మైదానం)

покоситься *сов. см.* коситься 1

покрасить *сов. см.* красить 1

покраснеть *сов. см.* краснеть 1, 2

покривить(ся) *сов. см.* кривить(ся)

покрививать *несов. разг.* కేకలు వేయు, కేకలు వేస్తూ వచ్చు; ~ на расшалившихся детей అల్లరి చేస్తున్న పిల్లలకేసి కేకలు వేస్తూ వచ్చు

покрыв м 1. (верхний слой) ఉపరితల, పైభాగం; растительный ~ వృక్షాలు (మొక్కలు); волосяной

ПОК — ПОЛ

~ వెండుకలు 2. *анат. (оболочка)* పొర; *кожныхый*

~ చర్మం $\diamond$ под ~ом нрчи రాత్రి చీకటి మరుగున
покровитель *м* పోషకుడు, రక్షకుడు

покровительственный||й 1. అనుగ్రహ పూర్వక; ~й
пон అనుగ్రహ పూర్వక స్వరం 2. *жк.* సంరక్షక; ~е
пошлины సంరక్షక సుంకాలు

покровительство *с* పోషకత్వం, పోషణ, సంరక్షణ;

под чьим-л. ~м ఒకరి సంరక్షణ (పోషకత్వం) కింద

покровительствовать *несов. (от.)* పోషించు,
సంరక్షించు

покрый *м* సమూహ $\diamond$ все они на один ~ разг.
వాళ్లు ఒకే మాదిరిగా వున్నారు, వాళ్లు ఒకే బాపతు
వాళ్లు

покрошить *сов. (вн., рд.)* ముక్కముక్కలుగా చేయు

покрутить *сов. (вн.)* [అటు ఇటు] తిప్ప

покрывало *с* షాలు, శాలువా (*шалъ*); పక్క దుప్పటి
(*на кровать*)

покрывать, покрыть (*вн.*) 1. కప్ప, వేయు; ~

крышу черепицей [కప్ప] పెంకుతో కప్ప (వేయు)

2. *разг. (надевать, повязывать)* కట్టుకొను, కప్ప

కొను; ~ голову платком తలకు రుమాలు కట్టుకొను,

తలను రుమాలతో కప్పకొను 3. (*краской, лаком и*

т. п.) పూయు, వేయు; ~ стол лаком టేబుల్ కి వార్నిషు

వేయు 4. (*охватывать*) అలుముకొను, కమ్ముకొను;

туман покрывает землю పొగమంచు భూమిని కమ్ము

కొంటుంది 5. (*возмещать*) భర్తీ చేయు, పూడ్చుకొను;

~ издержки ఖర్చులను పూడ్చుకొను 6. (*скрывать*)

మరుగుపరచు, దాచిపెట్టు, కప్పెట్టు 7. (*преодоле-*

вать передвижением) దూరం దాటు (వెళ్లు)

покрываться, покрыться (*тв.*) 1. కప్పకొను; ~

одеждой దుప్పటి కప్పకొను 2. *разг. (надевать се-*

бе на голову) [తలకు] కట్టుకొను, [తలను] కప్పకొను

3. (*усеиваться*) (తో) నిండు, నిండిపోవు; ~ листь-

яни ఆకులతో నిండిపోవు

покрыть(ся) *сов. см.* покрывать(ся)

покрышка *ж* 1. *разг.* మూత 2. (*шины*) టైరు

покупатель *м* కొనుగోలుదారు

покупательный||ый కొనుగోలు; ~ая способность

కొనుగోలు శక్తి

покупать, купить (*вн.*) 1. కొను 2. (*подкупать*)

అంచం ఇచ్చి కొనివేయు

покупка||а *ж* 1. (*действие*) కొనడం; говорили о

~е дома ఇల్లు కొనడం గురించి మాట్లాడారు 2. (*куп-*

ленная вещь) కొన్న వస్తువు; *выгодная ~а* లాభసాటి
కొనుగోలు (బేరం); *сделать две ~и* రెండు వస్తువులు
కొను

покупн||ый కొనుగోలు, కొన్న; ~ая цена కొనుగోలు
(కొన్న) ధర

покуривать *несов. разг. (вн.)* [సిగరెట్టు, పాగ]
కాల్చు, తాగు; ~ трубку పైపు కాల్చు

покурить *сов.* [సిగరెట్టు] కాల్చు (తాగు), ఒక
దమ్ము తాగు

покусать *сов. (вн.)* కొరుకు; కుట్టు (*ужалить*)

покуситься *сов. см.* покушаться

покушать *сов. см.* кушать

покушаться, покуситься (*на вн.*) (పై) దురా

క్రమణ ప్రయత్నం చేయు; ~ на чью-л. жизнь ఒకరి

మీద హత్యాప్రయత్నం చేయు; ~ на чужую террито-

рию ఒకరి భూభాగంపై దురాక్రమణ ప్రయత్నం చేయు

$\diamond$ ~ на самоубийство ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం చేయు

покушение *с* 1. [[ప్ర]యత్నం; ~ на чью-л.

жизнь ఒకరిమీద హత్యాప్రయత్నం 2. (*посягательст-*

во) దురాక్రమణ ప్రయత్నం, దాడి; ~ на чью-л.

территорию ఒకరి భూభాగంమీద దాడి; ~ на чью-л.

права ఒకరి హక్కులమీద దాడి

пол I *м* నేల; паркетный ~ పార్కెట్ నేల; на-

стилат ~ నేల పరచు, నేల పరుపు వేయు

пол II *м* *биол.* లింగం; *жénского ~а* ఆడ,

స్త్రీ; *мужского ~а* మగ, పుం; *обóего ~а* (స్త్రీ[లు]

పురుషులు; независимо от ~а (స్త్రీ పురుష భేదంతో

నిమిత్తం లేకుండా $\diamond$ прекрасный ~ వనితలు, స్త్రీలు

пол- *в сложен.* అర, అర్థ; *полвёка* అర్థశతాబ్దం;

пол-оклада అర్థ (సగం) జీతం

пол||а *ж* అంచం $\diamond$ из-под ~ы రహస్యంగా, గుప్తంగా,

దొంగచాటుగా; торговать из-под ~ы దొంగచాటుగా

అమ్ము

полагать *несов.* భావించు, పరిగణించు

полагать||ться I *несов.* 1.: здесь курить не ~ет-

ся ఇక్కడ [సిగరెట్టు] కాల్చకూడదు 2. (*от.; при-*

читаться) రావాలి, రావలసి వుంది; каждому ~ется

пять рублѣй ప్రతి ఒక్కరికీ ఐదు రూబుళ్లు చొప్పున

రావలసివుంది

полагаться II, положиться (*на вн.*) (మీద)

నమ్మిక కలిగివుండు, (కు) వదలివేయు, (మీద) విశ్వాసాన్ని

ఉంచు; ~ в чѣм-л. на чѣй-л. вкус ఒకరి యిష్టానికి

వదలివేయు; положиться в этом дѣле на меня ఈ

విషయం నాకు వదలివేయండి, ఈ విషయంలో నామీద

విశ్వాసాన్ని ఉంచండి

полáдить *сов. разг. (с тв.)* (తో) నర్దుకుపోవు, అవగాహనకు వచ్చు; ~ с соседями ఇరుగుపొరుగువాళ్లతో నర్దుకుపోవు

полáкомиться *сов. см. лáкомиться*

полбедý в *знач. сказ. разг.:* éто ещё ~! ≡ ఇది అవగించలే అరవయ్యో వంతు మాత్రమే

полбéка *м* అర్థశతాబ్దం

полгóда *м* అర్థ ఏడాది (సంవత్సరం)

полдeнь *м* మధ్యాహ్నం; в ~ మిట్ట మధ్యాహ్నం; че- тьре часа́ пóсле полýдня మధ్యాహ్నం నాలుగు గం టలు

полдýжины *ж* అర డజన్

поле с 1. (обрабатываемая земля) పొలం, చేను 2. (большая площадка) (గ్రౌండ్; లేట్నం ~ ఫ్లైయింగ్ గ్రౌండ్; ఫుట్బóльное ~ ఫుట్బాల్ గ్రౌండ్ 3. *физ.* క్షేత్రం; магнiтное ~ Зeмлi భూమి అయ ప్లాంత క్షేత్రం 4. *перен. (область, сфера)* రంగం; ~ дeятельности కార్యకలాపాల రంగం 5.: поля *мн.* (у книги и т. п.) మార్జిను; оставлять поля мార్జిను విడుచు 6.: поля *мн. (шляпы)* [హాట్] అంచు ◇ ~ రంగ యుద్ధ భూమి; в ~ зрeния కనుచూపు మేరవరకు; один в ~ не бóинн *посл.* ≡ ఒంటరిగా జయించలేం, మంచి బలం లేనిదే జయించలేం

полево́л *м* పొలం పంటల నిపుణుడు

полево́дство *с* పొలం పంటల పెంపకం

полево́дческ||ий పొలం; ~ая брига́да పొలం పంట దారుల బృందం

полево||ро́й 1. చేను, పొలం; ~ые рабóты పొలం పనులు; ~ые цветы పొలంలో పూసిన పూలు 2. *воен.* ఫీల్డ్; ~ро́й го́спиталь ఫీల్డ్ ఆస్పత్రి; ~áя артил- лeрия ఫీల్డ్ ఆర్టిలరీ

полежа́ть *сов.* కొంత సేపు పడుకొను

полезащiтны||й పొలం రక్షణ; ~е лесонасаждeния పొలం రక్షణ అడవులు

полéзно *безл. в знач. сказ.* ఉపయోగకరం, మంచిది; éто ~ для здоpо́вья ఆరోగ్యానికి ఇది మంచిది

полéзны́й ఉపయోగకరమైన, ప్రయోజనకరమైన, మంచిదైన; ~ обмeн мнeния́ми ప్రయోజనకరమైన పరస్పర అభిప్రాయాల మార్పిడి; ~ для здоpо́вья ఆరోగ్యానికి మంచిదైన

полeмизiрoвать *несов. (с тв.)* (తో) వాదోప వాదాలు జరుపు, వివాదంలోకి దిగు

полéмик||а *ж* వాదోపవాదాలు; вести ~у с кeм-л. ఒకరితో వాదోపవాదాలు చేయు (జరుపు)

ПОЛ — ПОЛ

II

полeмичeский వాదోపవాదాత్మక

полёт *м* 1. [విమాన] యానం, యాత్ర; ~ в кóсмoс రోదసీ యాత్ర; продолжiтeльный ~ దీర్ఘ విమాన యానం 2. *перен.* విహారం; ~ мы́сли ఆలోచనా విహారం; ~ фантáзии ఊహా విహారం ◇ с [вы- соты́] птiчьeго ~а విహంగావలోకనం

полетeть *сов.* 1. *см.* летeть 2. (начать лe- теть) ఎగురు, ఎగురవారంభించు 3. *разг. (упасть)* పడు, బోల్తా పడు, పడిపోవు

полечи́ть *сов. (вн.)* చికిత్స (నయం) చేయు

полечи́ться *сов.* చికిత్స పొందు; ему́ нáдо ~ అతను చికిత్స పొందాలి

ползaть *несов.* పాకు

ползкóм *нареч.* పాకుతూ

ползтiй *несов.* 1. పాకు 2. *перен. разг.:* прóезд ползeт రైలు నత్తనడకతో (నత్తలా) కదులుతోంది (పాకు తోంది); пó небу ползлiй тýчи వాన మబ్బులు ఆకాశంలో మెల్లగా కదులుతున్నాయి 3. *перен. разг. (о слухах и т. п.)* వ్యాపించు 4. *разг. (расползaть- ся — о ткани)* విడిపోవు, పోగులు పోగులుగా విడిపోవు

ползýчи||й తీగ, క్రీపరు; ~е рaстeния తీగలు క్రీపర్లు

поли- в *сложн.* బహు, పోలి

полива́ть, поли́ть *(вн.)* పోయు; ~ водо́й నీళ్లు పోయు; ~ цветы పూలమొక్కలకు నీళ్లు పోయు

поли́вка *ж* [నీళ్లు] చిమ్మడం; ~ ýлиц వీధుల్లో నీళ్లు చిమ్మడం

полига́мия *ж* బహు భర్తృత్వం

полиглот *м* అనేక భాషలు తెలిసినవాడు, బహుభాషా వేత్త

полиго́н *м воен.* [కాల్పుల] క్షేత్రం; испытáтeль- ный ~ (ప్రాయోగిక క్షేత్రం (గ్రౌండ్))

полиграфичeск||ий అచ్చు, ప్రింటింగ్; ~ая про- мышлeнность అచ్చు (ప్రింటింగ్) పరిశ్రమ

полиграфия *ж* అచ్చు పరిశ్రమ

поликлiника *ж* పోలిక్లినిక్

полиме́ры *мн. (ед. полимер м)* *физ., хим.* పాలిమర్లు

полини́лый రంగు మాసిన, మాసిపోయిన

полиня́ть *сов. см.* линя́ть 1

полиномиелiт *м мед.* పోలియోవ్యాధి, శిశు పక్ష వాతం

ПОЛ — ПОЛ

полип *м* 1. зоол. పోలిప్ 2. мед. కంటి, కణిత, పోలిప్

полиро́ванный పాలిష్ చేసిన, నున్నవి

полиро́вать, отполиро́вать (*вн.*) పాలిష్ (నున్నగా) చేయు

полиро́вщик *м* పాలిష్ చేసేవాడు

пóлис *м* పాలీస్; страховóй ~ ఇన్సూరెన్స్ (భీమా) పాలీస్

политбюро́ *с нескл.* పాలిట్ బ్యూరో

политехнизáция *ж* పోలిటెక్నిక్ విద్యావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడం

полите́хникум *м* పోలిటెక్నిక్ పాఠశాల

политехни́ческ||ий పోలిటెక్నిక్; ~ий институ́т పోలిటెక్నిక్ ఇన్స్టిట్యూట్; ~ое о́бучение పోలిటెక్నిక్ విద్యా శిక్షణ

полítiк *м* రాజకీయవేత్త

полítiка *ж* రాజకీయాలు, విధానం; внéшняя ~ విదేశీ విధానం; внúтренняя ~ ఆంతరంగిక విధానం

полити́ческ||ий 1. రాజకీయ; ~ая борьба రాజకీయ పోరాటం; ~ое убéжище రాజకీయ ఆశ్రయం 2. (госудáрственно-правовой) రాజకీయ; ~ий строй రాజకీయ వ్యవస్థ

политрабóтник *м* రాజకీయ కార్యకర్త

политýра *ж* పాలిష్, వార్నిష్

поли́ть *сов.* 1. с.м. полива́ть 2. (начать) лить — о дожде) కురియ నారంభించు

политэко́номия *ж* అర్థశాస్త్రం

полице́йский 1. పోలీసు; ~ учáсток పోలీస్ స్టేషన్ 2. в знач. суиц. *м* పోలీసు[వాడు]

поли́ция *ж* పోలీసు

поли́ч||ое *с:* пойма́ть с ~ым దొంగతనం చేస్తూ వుండగా [దొంగని] పట్టుకొను, కన్నంలో పట్టుకొను, దొంగ వస్తువుతో పట్టుకొను

полк *м* రెజిమెంటు; пехóтный ~ ఇన్ఫెంట్రీ (కాల్పుల) రెజిమెంటు

пóлка I *ж* 1. అర, షెల్లు; кни́жная ~ పుస్తకాల షెల్లు (అర); кúхонная ~ వంటంటి అరిమార 2. (в ж.-д. вагоне) బెర్లు; véрхняя ~ పై బెర్లు

пóлка II *ж с.-х.* కలుపు తీయడం

полкóвник *м* కల్వర్

полкóвóдец *м* సేనాధిపతి, సేనా నాయకుడు, జనరల్

полкóв||ий రెజిమెంట్[యొక్క]; ~е знáмия రెజిమెంటు జెండా

полнётъ, пополнётъ బరువు ఎక్కు, తావు అగు
полно́ нареч. разг. (много) బోలెడు, నిండా; у меня ~ работы నాకు చేతులనిండా (తలమునకలుగా) పని వుంది

полновéсн||ый 1. పూర్తి బరువుగల; ~ое зерно నాణ్యమైన ధాన్యం 2. перен. సౌష్ఠ్యవంత; ~ый довод సౌష్ఠ్యవంత వాదన

полновлáстный సర్వాధికారంగల, సర్వసహాధికారంగల, ఏకచ్ఛత్రాధిపత్య; ~ хозяин సర్వాధికారి

полновóдный నిండైన, ఒడ్డులు ఒరిసిపోతే

полнокрóвн||ый 1. (здоровый, цветущий) ఆరోగ్యకరమైన, పూర్ణ ఆరోగ్యవంతమైన, పూర్ణ ఆరోగ్యవంతుడైన 2. перен. బహుముఖమైన, సంపూర్ణమైన, పవన్ గమైన; ~ая жизнь సంపూర్ణమైన (సమగ్రమైన) జీవితం

полнолу́ние *с* పూర్ణిమ, పున్నమి

полно́мочи||е *с* అధికారం; чрезвычайáнные ~я అత్యవసర అధికారాలు; превышать свой ~я తన అధికారం అధిగమించు, తన అధికారాన్ని దాటిపోవు; срок ~и పదవీ కాలం

полно́мóчный సర్వాధికారయుత; ~ представитель సర్వాధికారయుత ప్రతినిధి

полно́правный సంపూర్ణ హక్కులుగల

полно́стью нареч. సమగ్రంగా, సమూలంగా, సాంగో పాంగంగా; ~ готовы సన్నద్ధంగా వున్న; ~ исследовать సాంగోపాంగంగా పరిశీలించు; целиком и ~ సంపూర్ణంగా, పూర్తిగా

полнотá *ж* 1. (цельность) సమగ్రం, సమగ్రత, సంపూర్ణత 2. (высшая степень чего-л.): ~а вла́сти సర్వాధికారం; от ~ы чувств హృదయపూర్వకంగా, నిండు హృదయంతో 3. (тучность) తావు, స్థూలత

полно́ценн||ый 1. పూర్తి విలువ[గల]; ~ая валюта పూర్తి విలువ కరెన్సీ 2. перен. (о работнике) పూర్తి అర్హతలు గల

полно́чный అర్ధ రాత్రి

полно́чь *ж* అర్ధరాత్రి, మధ్యరాత్రి; в ~ అర్ధరాత్రి; далеко́ зá полно́чь రాత్రి పొడుమొయిన తరువాత

полн||ый 1. నిండు, నిండిన, గంపెడు; ~ый докраёв అంచుల దాకా వున్న (నిండిన); ~ый вагóн నిండు రైలుపెట్టె, మనుషులతో బిలబిలలాడే రైలుపెట్టె; ~ая корзина́ ягод గంపెడు పండ్లు; ~ое ведро́ నిండు బాల్నీ 2. (целый, весь) సంపూర్ణ, పూర్తి; ~ый комплéкт పూర్తి సెట్టు; ~ое собрáние сочинéний సంపూర్ణ రచనలు; кома́нда в ~ом соста́ве టీము పూర్తిగా వుంది 3. (абсолютный) పూర్తి, పరమ, సా

పూర్వ; ~ый покое పూర్తి విశ్రాంతి; ~ая независимость సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం; выражать ~ое одобрение పూర్తి ఆమోదం వ్యక్తంచేయు 4. (достигающий предела, наивысшего развития): ~ое затмение సంపూర్ణ సూర్య గ్రహణం; быть в ~ом расцвете сил పూర్తి శక్తిరోగ్యంతో ఉండు 5. (тучный) లావుపాటి, స్థూల[మైన]; ~ый мужчи́на లావుపాటి మనిషి స్థూలకాయుడు; ◇ жить ~ой жизнью విందుబతుకు బతుకు; в ~ой мере సాంగసాంగం; идти ~ым ходом (о работе и т.п.) ముమ్మరంగా సాగు полным-полно нареч. разг. క్రిక్కిరిసి వుంది; в автобусе ~ народу బస్సు జనంతో క్రిక్కిరిసి వుంది; в комнате ~ дыма గదిలో పొగ దట్టంగా వుంది

поло с нескл.: водное ~ వాటర్ పోలో

половик м [పీచు] మాట్

полови́н||а ж 1. (సగం) భాగం, అర్థం; ~а половина సగం ఆపిల్; вторая ~а XIX века 19వ శతాబ్ది ఉత్తారార్థం 2. (середина) మధ్య; в ~е июля జూలై మధ్యలో 3. (середина часа) అర; ~а треть-его рендунర [గంటలు] ◇ моя ~а разг. నా అర్థాంగి

полови́нн||ый సగం; за ~ую цену సగం ధరకు полови́нчатый||й అరకొర, మధ్యే మార్గపు; ~е мере అరకొర చర్యలు

полови́ца ж నేలపరుపు చెక్క (పలక)

поло́вник м разг. పులుసు గరిటె

полово́дые с వరద, నది పోటు

полово́й||й I биол. తైంగిక, సంవర్క; ~ые органы జనాంగాలు; ~ая жизнь తైంగిక జీవితం; ~ое бессилие мед. నపుంసకత్వం

полово́й||й II (для пола) నేల; ~ая тряпка నేల తుడుచుకునే[ందుకు] గుడ్డ; ~ая щётка నేలబ్రష్టు

поло́г м మంచపు తెర

поло́гий ఏటవాలైన; ~ берег ఏటవాలైన ఒడ్డు

положе́н||е с 1. (местонахождение) చోటు, స్థానం; географическое ~е భౌగోళిక స్థానం 2. (поза) భంగిమ; сидеть в одном и том же ~и ఒకే భంగిమలో కూర్చును 3. (состояние) పరిస్థితి, స్థితి; ~е больного серьёзное రోగి పరిస్థితి క్లిష్టంగా వుంది; быть в затруднительном ~и చిక్కులో (ఇబ్బందిలో) వుండు 4. (обстановка, ситуация) పరిస్థితి, సన్నివేశం; внутреннее ~е страны దేశ ఆంతరంగిక పరిస్థితి; అంతర్జాతీయ పరిస్థితి (సన్నివేశం); чрезвычайное ~е ఎమర్జెన్సీ (అత్యవసర) పరిస్థితి 5.

ПОЛ — ПОЛ

П

(социальное, общественное) హోదా; по [занимаемому] ~ю హోదా ప్రకారం; он человек с ~ем аతను ఉన్నత హోదాలో వున్న వ్యక్తి; занимать высокое ~е в обществе సమాజంలో ఉన్నత హోదా కలిగివుండు 6. (свод правил, законов) నిబంధనలు; ~е о выборах ఎన్నికల నిబంధనలు 7. (тезис) సూత్రం, ప్రతిపాదన; основные ~я теории марксизма మార్క్సిస్టు సిద్ధాంత మౌలిక సూత్రాలు ◇ быть в ~и разг. కడుపుతో వుండు; входить в чье-л. ~е ఒకరి పరిస్థితిని అర్థంచేసుకొను; выходить из ~я మార్గాంతరం కనుగొను.

поло́женный (установленный) నిర్దీత; в ~ срок నిర్దీత కాలంలో

поло́жим вводн. сл. అనుకుందాం, అనుకోండి; ~, что вы правы మీరు చెప్పింది నిజమే అనుకుందాం (అనుకోండి)

поло́жително нареч. 1. (утвердительно) సానుకూలంగా, ఔను; он ответил ~ аతను ఔనన్నాడు (అవునన్నాడు) (согласился); అతను [దానికి] ఒప్పుకున్నాడు, అతను సమ్మతించాడు (разрешил); отнестись ~ к чему-л. దేనిపట్లనైనా సానుకూలంగా వుండు, దేని పట్లనైనా సానుకూల దృక్పథం వహించు 2. (совсем) బొత్తిగా; он ~ ничего не знает అతనికి బొత్తిగా (ఏమీ) తెలిదు

поло́жителн||ый 1. (утвердительный) ఔననే, ఔనని చెప్పే, అంగీకారపూర్వక; సానుకూల (благоприятный); ~ый ответ ఔనని చెప్పే జవాబు, అంగీకారపూర్వక జవాబు; ~ое решение вопроса సమన్య సానుకూల పరిష్కారం 2. (обладающий нужными свойствами) సానుకూల; ~ый герб||й మంచి పాత్ర; ~ое влияние సానుకూల ప్రభావం 3. физ., мат. ధన, ధనాత్మక; ~ый заряд ధన విద్యుత్తు

поло́жить сов. см. класть 1, 2 ◇ ~ начало (ప్రారంభం అగు, నాంది జరుగు (అగు))

поло́житься сов. см. полагаться II

полома́ть сов. см. ломать 2, 3

полома́ться сов. см. ломаться 2

поло́мка ж 1. (действие) పగలడం 2. (поломанное место) పగులు, బీట

полоса́ ж 1. చార; стальная ~ ఉక్కు పట్టీ (బడ్డె) 2. (пояс, зона) ప్రాంతం; ~ военных действий యుద్ధ ప్రాంతం; ~ степей ప్రైమేవ్దాన ప్రాంతం 3. перен. (промежуток времени, пе-

ПОЛ — ПОЛ

риод) వ్యవధి, దశ; ~ хорошей погоды కొన్ని రోజుల తరబడి మంచి వాతావరణం 4. *полигр.* అచ్చు పేజీ

полоса́т||ый చారల; ~ая ткань చారల గుడ్డ

полоск||а ж 1. చార 2.: ~а земли చీరవ < ткань в ~у చారల గుడ్డ

полоска́ние с 1. (*действие*) జాడించడం; పుక్కిలించడం (*горла, рта*) 2. (*жидкость*) పుక్కిలించే మందు

полоскательница ж ఉమ్మిదాను

полоска́ть несов. (вн.) 1. (*бельё*) [బట్టలు] సిక్లతో జాడించు 2. (*горло, рот*) పుక్కిలించు

полоска́ться несов. 1. (*плескаться*) నీటిలో కొట్టుకొను (ఆడు[కొను]) 2. *перен.* (*о парусе, флаге и т. п.*) రెపరెపలాడు, తటతట కొట్టుకొను

по́лость ж анат. కుహరం; *брюшная* ~ ఉదర కుహరం; ~ *рта* నోటి కుహరం

полоте́нце с తువ్వలు; *кухонное* ~ తొట్టెలు తుడుచుకునే గుడ్డ; *махровое* ~ బర్రిష్ తువ్వలు; *вытираться* ~м తువ్వలుతో తుడుచుకొను

полоте́р м నేల పాలిష్ చేసేవాడు (*человек*); *флю́р* పాలిషర్ (*прибор*)

полотни́ще с వెడల్పు, అడ్డు; ~ *зна́мени* జండా గుడ్డ

полотно́ с 1. (*ткань*) లినెన్ 2. (*картина*) చిత్రం 3. (*дорожная насыпь*) కట్ట; ~ *доро́ги* రోడ్డు పరుపు; *железнодоро́жное* ~ రైలుకట్ట < *блédный* как ~ పాలులాగ తెల్లబారిన

полотня́н||ый నార, లినెన్; ~ая *руба́шка* నార గుడ్డ చొక్కా

полотъ, вы́полоть (вн.) కలుపు తీయు; ~ *грядки* ఆకుమడితో కలుపు తీయు

полпре́д м (*полномо́чный представитель*) *ист.* సర్వాధికారయుత ప్రతినిధి, రాయబారి

полпре́дство с (*полномо́чное представите́льство*) *ист.* సర్వాధికారయుత ప్రాతినిధ్యం, రాయబారం

полпу́ти м *нескл.* మధ్యదారి, దారిమధ్య; *на* ~ *мѣстѣ* దారిలో; *остана́вливаться на* ~ *дари*మధ్యలో ఆగు

полти́нник м *разг.* యాభై కోపెక్కులు; యాభై కోపెక్కుల నాణెం (*монета*)

полтора́ числ. м и с ఒకటిన్నర; ~ *часá* ఒకటిన్నర గంటలు

полтора́ста числ. నూట యాభై

полторы́ числ. ж с.м. *полтора́*

полу- *в сложн.* а) (*половина*) అర్థ; *полугодо-* *вой* అర్థసంవత్సర б) (*наполовину*) అర్థ, సగం; *полу-* *больно́й* సగం రోగి, అంతగా బాగా లేని

полуботи́нки мн. (*ед. полуботи́нок м*) బూట్లు *полувеко́вой* అర్థ శతాబ్దపు; ~ *гнёт* అర్థ శతాబ్దపు (యాభై సంవత్సరాల) పెత్తనం (దోపిడి)

полуго́дие с ఆరు నెలల వ్యవధి, అర్థ సంవత్సరం *полугоди́чны||й* అర్థ సంవత్సర, ఆరు నెలల; ~ *е* *пýры* ఆరు నెలల తరగతులు

полугодова́лый ఆరు నెలల వయస్సుగల

полугодо́вой అర్థ సంవత్సర; ~ *отче́т* అర్థ సంవత్సర నివేదిక

полуго́лый సగం దిన, అర్థ నగ్న[మైన]

полугра́мотный м అర్థ (సగం) అక్షరాస్యుడు

полуденный మిట్టమధ్యాహ్న[పు]; ~ *зной* మిట్టమధ్యాహ్నపు వేడి (ఎండ)

полуживо́й ప్రాణం కడట్టిన, ప్రాణం సగం పోయిన *полузакры́т||ый* సగం మూసిన; ~ *ая дверь* సగం మూసిన తలుపు; ~ *ые глаза́* ఆర మూత కన్నులు, ఆర మోడ్చు కాళ్ళు

полузащита ж спорт. హాఫ్ బ్యాక్

полузащитник м спорт. హాఫ్ బ్యాక్

полуколониа́льный అర్థవలస

полуколо́ния ж అర్థవలస దేశం

полукру́г м అర్థచక్రం, అర్థవృత్తం, అర్థవలయం

полукру́глый అర్థచక్ర, అర్థవృత్త, వలయ

полуме́ра ж అరకొర చర్య

полумёртвый ప్రాణం సగం పోయిన, ప్రాణం కడట్టిన

полумеся́ц м అర్థ చంద్రుడు

полумра́к м ముని చీకటి, అర్ధాంధకారం

полуоборо́т м అర్థచుట్టు

полуобсто́в м ఉపఖండం, ద్వీపకల్పం

полуюткры́тый సగం తెరచిన

полуофициа́льный పాక్షికంగా లాంఛనప్రాయమైన

полупроводни́к м физ. సెమీకండక్టర్, అర్థ వాహకం

полупрозра́чный అర్థ పారదర్శక

полуразде́тый సగం దిన, అర్థ నగ్న[మైన]

полусло́во||о с: *понима́ть с* ~ *а* మాటనగంలో ఉండగానే అర్థంచేసుకొను; *остана́вливаться на* ~ *е* వాక్యం మధ్యలో ఆగిపోవు

полусме́рт||ь ж: *избо́ить кого́-л. до ~и* ప్రాణం కడట్టెలా బాదు; *испуга́ться до ~и* భయంతో బిక్కుచచ్చు

полусо́нны||й అర్థ నిద్రావస్థలో ఉన్న, సగం మోటు వగా ఉన్న

полуста́нок *м ж.-р.* చిన్న స్టేషన్
 полуторный *м* ఒకటిన్నర; в ~ом размере ఒకటిన్నర
 రెట్లు

полутма́ *ж* అర్ధాంధకారం, ముంజీకటి
 полуфабрика́т *м* సగం తయారైన సరుకు; пище-
 вые ~ы తయారైన ఆహారపదార్థాలు
 полуфеодалный *м* అర్ధ భూదాస్య
 полуфина́л *м спорт.* సెమీఫైనల్
 полуфинальный *спорт.* సెమీఫైనల్
 получасово́й *м* అరగంట; ~ перерыв అరగంట సేపు
 విరామం

получа́тель *м (адресат)* గ్రహీత
 получа́ть, получи́ть *(вн.)* 1. అందు, వచ్చు; ~
 деньги (ఒకరికి) డబ్బు ముట్టు; ~ рабóту పని సం
 పాదించుకొను; ~ разрешение అనుమతి లభించు; ~
 сведения సమాచారం లభించు; я получи́л письмо́
 నాకు ఉత్తరం అందింది 2. (вырабатывать) చేయు,
 తయారు చేయు; ~ бензи́н из не́фти చమురునుంచి
 పెట్రోల్ ఉత్పత్తిచేయు (తయారు చేయు, పొందు) 3.
 (заражаться) అంటించుకొను 4. (испытывать, под-
 вергаться) పొందు, చెందు, పడు; ~ вы́говор మంద
 లించబడు; ~ ране́ние గాయపడు 5. (становиться
 каким-л., приобретать какие-л. качества) పొందు,
 చెందు, అగు; ~ призна́ние గుర్తింపు పొందు;
 ~ распростране́ние వ్యాప్తిలోకి వచ్చు, ప్రాచుర్యం
 పొందు

получа́ться, получи́ться 1. (выходить, уда-
 ваться) అగు, వచ్చు; снимок ~ился хоро́ший
 ఫోటో బాగా వచ్చింది; результа́ты ~ились неожй-
 данные ఫలితాలు అనుకోని విధంగా వున్నాయి 2. (слу-
 чаться, происходить) జరుగు, తటస్థించు

получе́ние *с* పొందడం; распис́ка в ~и అందిన
 దానికి రశీదు; подтве́рждать ~е అందినట్లు రశీదు
 ఇచ్చు, అందినట్లు తెలియజేయు

получи́ть(ся) *сов. см.* получа́ть(ся)

полу́чка *ж разг.* జీతం

полуша́ри|е *с 1. мат.* అర్ధగోళం, గోళార్ధం 2.
 геогр. అర్ధగోళం; се́верное ~е ఉత్తర అర్ధగోళం;
 ю́жное ~е దక్షిణ అర్ధగోళం ◇ большо́е ~я го-
 ловно́го móзга *анат.* మస్తిష్క అర్ధగోళాలు

полуше́рсть *ж* ఊలు కలనేత

полушутя́ *нареч.* సగం హాస్యంగా

полче́ны *ж:* купи́ть что-л. за ~ сго (అర్ధ)
 ఖరీదుకు (ధరకు) కొను

полчасá *м* అర (అర్ధ) గంట

ПОЛ — ПОЛ

II

полчищ|е *с 1. (войско)* సైన్యం, మూకలు, దండు
 2. перен.: ~а комаров దోమల తండా (దండు)
 пол|ый *м* గుల్ల, గుల్లగా వున్న ◇ ~ая вода వరద
 నీరు

полынь *ж* [గడ్డకట్టిన] నది మధ్య నీటి పాడ
 полысёт *сов. см.* лысёт

полъз|а *ж* ప్రయోజనం; общественная ~а
 ఉమ్మడి (సామాజిక) ప్రయోజనం; приноси́ть ~у సేవ
 చేయు; što не прине́сло ему́ ~ы దాన్నుంచి అతను
 ప్రయోజనమేమీ పొందలేదు ◇ сче́т 5:2 в ~у «Спар-
 такá» స్కోరు “స్పర్తాక్”కి అనుకూలంగా 5 : 2 వుంది

полъзовани|е *с* వినియోగం, ఉపయోగం, అనుభవం;
 пра́во ~я అనుభవ హక్కు; нахо́диться в чьём-л.
 ~и ఒకరి అనుభవంలో (భుక్తంలో) వుండు

полъзоваться, воспользоваться *(тв.)* 1. విని
 యోగించుకొను, వాడుకొను; ~ ножо́м కత్తి వాడుకొను;
 ~ электроэ́нергией విద్యుచ్ఛక్తి వాడుకొను (వినియో-
 గించుకొను) 2. (извлекать выгоду) వినియోగించుకొను,
 ఆనరాగా తీసుకొను, ఆధారం చేసుకొను; ~ пло́дами
 труда́ కృషి ఫలితాలను అనుభవించు; ~ случа́ем అవ
 కాశం వినియోగించుకొను, అవకాశాన్ని ఆనరాగా తీసుకొను
 3. тк. несов. (обладать, иметь) అనుభవించు,
 కలుగు, పొందు; ~ мирово́й извё́стностью ప్రపంచ
 ప్రసిద్ధికి వెక్కు, ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందు (కలుగు);
 ~ успе́хом у когó-л. ఒకరి అభిమానం చూరగొను

по́лька I *ж (женищина)* పోలండ్ (పోల్డ్) (స్త్రీ)
 по́лька II *ж (танец)* పోల్క [నృత్యం]
 по́льский పోలిష్; ~ язы́к పోలిష్ భాష

польсти́ть *сов. см.* льсти́ть

полюби́ть *сов. (вн.)* (పట్ల, తో) ప్రేమలో పడు,
 ప్రేమ పెంచుకొను, అభిమానం కలుగు; (అంటే) ఇష్ట
 పడు; ~ де́вушку అమ్మాయితో ప్రేమలో పడు; он
 полюби́л ру́сскую литерату́ру అతనికి రష్యన్ సాహి-
 త్యం పట్ల అభిమానం కలిగింది, అతను రష్యన్ సాహి-
 త్యమంటే ఇష్టపడ్డాడు

полюби́|ться *сов. разг. (от.)* (కి) ఇష్టం,
 అభిమానం చూరగెను; он мне ~лся за прямо́ту
 తన చిత్తశుద్ధివల్ల నా అభిమానం చూరగన్నాడు, తన
 చిత్తశుద్ధివల్ల అతనంటే ఇష్టపడ్డాను

полюбова́ться *сов. см.* любова́ться

полю́с *м в разн. знач.* ధ్రువం; се́верный ~
 ఉత్తర ధ్రువం; Ю́жный ~ దక్షిణ ధ్రువం; отри-
 ца́тельный ~ *физ.* రుణధ్రువం; положи́тельный

ПОЛ — ПОМ

~ *физ.* ధనద్రువం; магнитный ~ *физ.* అయస్కాంత ద్రువం

полярк *м* పోలార్డ్ దేశస్థుడు

полярна *ж* [అడవి మధ్య]భాళి (వెల్గడి) స్తంభం

поляризация *ж* 1. *физ.* ద్రువకరణ 2. *перен.* నిశితమైన విభజన; ~ политических сил రాజకీయ శక్తుల మధ్య నిశితమైన విభజన

полярник *м* ద్రువ అన్వేషకుడు, ద్రువపరిశోధక బృంద సభ్యుడు

полярный *м* ద్రువ; ~ая экспедиция ద్రువ పరిశోధక యాత్ర ◇ Полярный круг ద్రువ వలయం

помáда *ж* లిప్స్టిక్ (దళా గుర్ర); పామేడ్ (దళా వలం)

помáлкивать *несов. разг.* ఊరుకొను, నోరు మెదపకపోవు

помáнить *сов. см.* манить 1

помáрка *ж* దిద్దుబాటు

помáхивать *несов. (тв.)* ఆడించు, ఊపు, ఊపించు; ~ трóсточкой చేతికర్ర ఆడించు; ~ хвостóм తోక ఆడించు

померéть *сов. см.* помирáть

померéщиться *сов. см.* мерéщиться

померéзнуть *сов. (погибнуть от холода)* చలితో వాశనమగు, చలిదెబ్బ తిను

померéить *сов. см.* мéрить 2

померéиться *сов. см.* мéриться

померéкнуть *сов. см.* мéркнуть

поместíтельный విశాలమైన, ఎక్కువ నరుకులు వట్టే

поместíть(ся) *сов. см.* помещáть(ся)

помéстье *с* ఎస్టేటు, గడ్డి

помéсь *ж* 1. *биол.* సంకరజాతి 2. *перен. разг.* (смесь) కలగూరగంప, మిశ్రమం

помéсячно *нареч.* నెలనరి, నెలవారి, మాసవారి

помéсячн||ый నెలవారి, మాస; ~ая плáта నెలవారి జీతం (వేతనం)

помéт *м* 1. పేడ (животных); రెట్టు (птиц) 2. (приплод) సంతానం, పిల్లలు

помéт||а *ж* గుర్తు, నోటు, జ్ఞాపిక; кнiга *с* ~ами на полях మార్కిన్గ్ గుర్తులు (నోట్లు) గల పుస్తకం; дéлать ~ы в календарé కేలెండరులో జ్ఞాపికలు రాసుకొను

помéтить *сов. см.* помечáть и мéтить 1

помéх||а *ж* 1. అటంకం, అంతరాయం, అడ్డం; рьть ~ой в чéм-л. దేనికైనా అటంకంగా వుండు 2.: ~и мн. радио డిస్టర్బెన్స్

помечáть, помéтить (*вн. тв.*) గుర్తు పెట్టు; తేదీ వేయు (датой); ~ гáлочкой గుర్తు పెట్టు

помéшанный 1. పిచ్చి, వెర్రి, మతిపోయిన 2. *в знач. суц. м* పిచ్చివాడు, మతిపోయినవాడు, ఉన్మాది

помешáтельство *с* వెర్రితనం, పిచ్చితనం

помешáть I *сов. см.* мешáть I

помешáть II *сов. см.* мешáть II 1

помешáться *сов.* 1. మతిపోవు, పిచ్చి ఎక్కు, మతి కోల్పోవు 2. *перен. разг.* (на пр.) (ఒకరిని గురించి, దేని గురించైనా) పిచ్చివాడు, వెర్రికెక్కి పోవు

помéшивáть *несов. (вн.)* మెల్లగా కదిలించు

помешáть, поместíть (*вн.*) 1. ఉంచు, పెట్టు; కూర్చోబెట్టు (усаживать); పడుకోబెట్టు (укладывать); ~ в гостíнице హోటల్లో ఉంచు (పెట్టు); ~ кнiги на полку పుస్తకాలు అరలో పెట్టు (ఉంచు) 2. (определять, устраивать куда-л.) చేర్చు, చేర్పించు; ~ в больнiцу ఆస్పత్రిలో చేర్చు (చేర్పించు) 3. (укладывать, отдавать для хранения) పెట్టు; ~ капиталá పెట్టుబడి పెట్టు 4. (печатать, публиковать) ప్రచురించు; ~ объявление అడ్వర్టైజ్మెంటు ఇచ్చు (ప్రకటించు); ~ статью в сбóрнике సంకలనంలో వ్యాసం ప్రచురించు

помешá||ться, поместíться 1. పట్టు, సరిపోవు; в бóчке ~ется двáдцать ведéр водьы పీసాలో ఇరవై బాల్బీల నీళ్లు పట్టుతాయి; в кóмнате ~ется дéсять человек ఈ గది పదిమందికి సరిపోతుంది 2. (находиться) ఉండు; издáтельство ~ется в цéнтре гóрода ప్రచురణాలయం పట్టణ కేంద్రంలో ఉంది 3. (поселяться) బసచేయు; ~ться в гостíнице హోటల్లో బసచేయు

помещéни||е *с* 1. (действие) పెట్టడం, ఉంచడం; ~е капиталá పెట్టుబడి పెట్టడం 2. (здáние, комната и т. п.) గది, ఆవరణ; жилóе ~е గది; про-извóдственные ~я పనిచేసే (ఆఫీసు) ఆవరణ

помéщик *м* భూస్వామి

помéщич||ий భూస్వామ్య; ~ья усадьба భూస్వామ్య ఎస్టేటు; ~ье землевладéние భూస్వామ్యం

помидóр *м* 1. (растение) టమాటో మొక్క 2. (плод) టమాటో

помíловани||е *с* శ్చమాపణ, శ్చమార్చణ; прóсьба о ~и శ్చమాపణకోసం విన్నవం (వేడికోలు, అర్జీ)

помíловать *сов. (вн.)* శ్చమించు; ~ осуждéнно-го నేరస్థుని శ్చమించు

помíмо *предлог (рд.)* 1. (кроме, сверх) దీనికి తోడు, అంతే కాకుండా, పైగా; కాక, అటుంచి (исключо-

чая); там было много народу ~ них వాళ్లే కాక అక్కడ చాల మంది ఉన్నారు; ~ других соображений ఇతర కారణాలు అటుంచి 2. (без ведома, участия кого-л.) ఒకరికి తెలియకుండా, ఎరుక లేకుండా; తోట రంగులు చేయబడినాయి ~ него ఈ పని అతనికి తెలియకుండా జరిగింది

помина́ть, помяну́ть разг. (вн.; упоминать) ప్రస్తావించు; помяну́ть кого-л. добрым словом ఒకరిని గురించి మంచిగా (మంచి మాట) చెప్పు; ◇ не ~й[те] меня́ ли́хом నన్ను గురించి చెడ్డగా తలవకండి; ~й как зва́ли (ఒకరి) ఐవూ పత్తా లేకపోవు

поми́нки мн. శ్రౌద్ధ భోజనం

помяну́тно нареч. అనుక్షణమూ, ప్రతి క్షణమూ, నిరంతరాయంగా; ~ звонит телефо́н ప్రతి క్షణమూ ఫోన్ మోగుతూ వుంటుంది

помира́ть, помере́ть разг. మరణించు, ప్రాణం విడుచు ◇ ~ со смеху పట్టు చెక్కులయేలాగ నవ్వు

помири́ть сов. с.м. мирить

помири́ться сов. с.м. мириться 1

по́мнить несов. (вн., о пр.) (దేనినైనా, దేన్ని గురించినా) జ్ఞాపకం ఉంచుకొను, (ఒకరికి) జ్ఞాపకం ఉండు; он по́мнит об этом అతను దాన్ని [గురించి] జ్ఞాపకం ఉంచుకుంటున్నాడు; я по́мню всё, что прочита́л నాకు చదివినదంతా జ్ఞాపకం ఉంది ◇ не ~ себѣ от гнѣва కోపంతో మతిపోవు (ఒళ్ళ మరచిపోవు); не ~ себѣ от ра́дости ఆనందంతో ఒళ్ళ మరచిపోవు

по́мни||ться несов. (కి) జ్ఞాపకం (గుర్తు) ఉండు; ему́ хорошо ~лись эти стро́ки ఈ పంక్తులు అతనికి బాగా జ్ఞాపకం ఉన్నాయి

по́мнѹ нареч. ఎక్కువగా, దిట్టంగా; ~ гово́рить ఎక్కువగా (సుదీర్ఘంగా) మాట్లాడు; ~ есть ఎక్కువ (దిట్టంగా) తిను

по́множа́ть, по́множить (вн.) 1. గుణించు; ~ на́ два రెండుతో గుణించు, రెట్టింపు చేయు 2. перен. (увеличивать) పెంచుచు, అధికం చేయు

по́множить сов. с.м. по́множа́ть и мнѹжить 1

помога́ть, помо́чь (от.) 1. (కి) సహాయం (సాయం) చేయు, తోడ్పడు, దోహదం చేయు, అండదండలు ఇచ్చు; ~ друг дру́гу పరస్పరం (ఒకరు ఒకరికి) సహాయం చేసుకొను 2. (оказывать нужное действие) పనిచేయు; తోట లెక్కావ్వం బాగుండు ~ помо́гло ఈ మందు బాగా పనిచేసింది

по-мо́ему нареч. 1. (по моему мнению) నా అభిప్రాయంలో, నాకు తెలిసినంతవరకు 2. (по моему желанию) నా ఇష్టం ప్రకారం, నాకిష్టం వచ్చినట్లు

ПОМ — ПОМ

П

помо́||и мн. మురికి నీళ్ళ ◇ облива́ть когѡ-л. ~ями ఒకరిమీద బురద చల్లు

помо́йка ж разг. చెత్తకుప్ప

помо́йн||и мురికి; ~ая яма మురికి గుంట; ~ое ведро мురికి తొట్టి

помо́л м (действи́е) నూరడం, పొడిచేయడం; му-ка́ гру́бого ~а ముతక (ముతకగా పట్టిన) పిండి; му-ка́ ме́лкого ~а మెత్తటి పిండి

помо́лка ж ప్రధానం, తాంబూలాలు పుచ్చుకోవడం

помоли́ться сов. с.м. моли́ться

помолоде́ть сов. с.м. молоде́ть

помолч||а́ть сов. కొంత సేపు మౌనం వహించు, కొంత సేపు మాట్లాడకపోవు; ~йте! ఊరుకోండి, మాట్లాడకండి

помо́рщиться сов. ముఖం వికారంగా పెట్టు, ముఖం వెగలుగా చిట్టించు

помо́ст м వేదిక, ప్లాట్‌ఫారం

помоч||и́ться сов. с.м. мочи́ться

помо́чь сов. с.м. помога́ть

помо́щник м 1. తోడునీడ, సహాయకుడు, వత్తానుదారు; он мне хоро́ший ~ అతను నాకు తోడునీడగా వున్నాడు 2. (должностное лицо) సహాయకుడు, అసిస్టెంటు; ~ дире́ктора అసిస్టెంటు డైరెక్టరు

помо́шь ж సహాయం, సాయం; матери́альная ~ь ఆర్థిక సహాయం; приходи́ть кому́-л. на ~ь ఒకరికి తోడు వచ్చు, ఒకరికి సహాయం చేయు, ఒకరికి అండదండలు ఇచ్చు; на ~ь! రక్షించండి! (కాపాడండి!) ◇ пер-вая ~ь ప్రాథమిక చికిత్స, ఫస్ట్ ఎయిడ్; при ~и, с ~ью чего-л. చే, తో

по́мпа I ж (пышность) ఆడంబరం, శోభ

по́мпа II ж (насос) పంపు

помра́чнеть сов. с.м. мра́чнеть

помути́ть(ся) сов. с.м. мути́ть(ся) 2

помутне́ние с మసకగా అవడం

помутне́ть сов. с.м. мутне́ть

помы́кать несов. разг. (та.) (ఒకరిమీద) దాష్టీకం చేయు

по́мысел м ఆలోచన (мысль); ఉద్దేశం (намерение, замысел)

помы́слить сов. с.м. помы́шлять

помы́ть(ся) сов. с.м. мы́ть(ся)

помы́шля||ть, помы́слить (о пр.) (గురించి) ఆలోచించు, తలచు; కలలు కను (мечтать); он и не ~ет

ПОМ — ПОН

о славе కీర్తిని గురించి ఆలోచనే అతనికి రాదు, కీర్తిని గురించి ఆలోచించనే ఆలోచించడు

помянуть *сов. см. помина́ть*

понадѣяться *сов. (на вн.)* (మీద) ఆశపెట్టుకొను; я ~лась на него, но он этого не сделал నేను అతని మీద ఆశపెట్టుకున్నాను, కాని అతను అది చేయలేదు

понадобиться *сов.* అవసరంగా వుండు, అవసరం; ему может ~ться эта книга అతనికి ఈ పుస్తకం అవసరం కావచ్చు; ему не ~лась эта книга ఈ పుస్తకం అతనికి అక్కరలేదు (అవసరం లేదు)

понапрасну *нареч. разг. 1. (напрасно, бесполезно)* వృథా; ~ тратить время కాలం వృథా చేయు 2. (зря) కారణం లేకుండా, అకారణంగా, నిష్కారణంగా; она ~ беспокоилась ఆమె కారణం లేకుండా కలవరపడింది

понаслышке *нареч. разг.* వినికిడి ద్వారా [తెలుసుకొని]

по-настоящему *нареч.* సరిగా, తగినట్లు

поначалу *нареч. разг.* మొదట్లో, మొట్టమొదట

по-нашему *нареч. 1. (по нашему мнению)* మా అభిప్రాయంలో, మాకు తెలిసినంతవరకు 2. (по нашему желанию) మా ఇష్టం ప్రకారం

поневоле *нареч. разг.* [ఒకరికి] ఇష్టం వున్నా లేక పోయినా, ఆవశ్యకతను బట్టి (по необходимости); [ఒకరి] ఇచ్చకు వ్యతిరేకంగా (విరుద్ధంగా) (против воли)

понедельник *м* సోమవారం [రోజు]

понемногу *нареч. 1.* కొంచెం కొంచెం, కాస్త కాస్త; он ест ~ అతను కాస్త కాస్త (కొంచెం కొంచెం) తింటాడు 2. (постепенно) క్రమక్రమంగా; нѣго ~ прояснилось క్రమక్రమంగా ఆకాశం వెల్లడైంది (తెరిపిన పడింది) 3. *разг. (сносно)* ఫరవా లేదు; как вы поживаете? — Понемногу మీరు ఎలా వున్నారు? ఫరవా లేదు, ఓ మోస్తరుగా ఉన్నాను

понижать, понизить (вн.) 1. కిందికి దించు 2. (уменьшать) తగ్గించు; ~ цены ధరలను తగ్గించు 3. *разг. (в должности)* (ఒకరి) హోదా తగ్గించు

понижаться, понижаться 1. దిగు 2. (уменьшаться) పడు, దిగు, తగ్గు; цены понижались ధరలు తగ్గాయి (పడిపోయాయి)

понижение *с 1.* దిగిపోవడం 2. (уменьшение) పడిపోవడం, తగ్గింపు; ~ давления పీడనం తగ్గిపోవడం (దిగిపోవడం) 3. *разг. (в должности)* హోదా తగ్గింపు

пониженный (ниже нормы) నార్మల్ కి తక్కువ, బిలో నార్మల్; ~ая температура సబ్ నార్మల్ టెంపరేచర్; ~ое давление అల్ప పీడన, లో బ్లడ్ ప్రెషర్

понизить(ся) *сов. см. понижать(ся)*

поникать, поникнуть వాలు; ~ головой కుంగిపోవు, నిరుత్సాహపడు

поникнуть *сов. см. поникать*

понимать *с 1.* అవగాహన; это выше моего ~я దీన్ని నేను గ్రహించలేను, నాకు ఇది బోధపడదు; ~е и поддержка సానుభూతి, అండదండలు 2. (толкование, точка зрения) వ్యాఖ్యానం, వ్యాఖ్య, దృక్పథం; в марксистском ~и మార్క్సిస్టు దృక్పథంనుంచి; в моём ~и నా అభిప్రాయంలో

понимать, понять (вн.) 1. అర్థం చేసుకొను, అవగాహన చేసుకొను, గ్రహించు; ~ю!, поняла! అర్థమైంది!, అలాగే!, తెలిసింది!; я вас ~ю మీ పరిస్థితి నేను అర్థం చేసుకున్నాను; ~ть неправильно అపార్థం చేసుకొను; ~ть намёк మామన అర్థంచేసుకొను 2. (быть сведущим, знать толк) మెళుకువలు తెలిసివుండు; он ~ет музыке అతను సంగీతపు మెళుకువలు తెలిసినవాడు

по-новому *нареч.* కొత్త పద్ధతిలో (విధంగా); начинать жить ~ కొత్త జీవితం ప్రారంభించు

понос *м* అతిసారం, నీళ్ల విరేచనాలు

поносить *I сов. (вн.) 1.* చేతుల్లో ఎత్తుకొని తిరుగు; ~ ребёнка బిడ్డని చేతుల్లో ఎత్తుకుని కొంత సేపు తిరుగు 2. (одежду, обувь) కొంత సేపు ధరించు; ~ пальто брата తమ్ముని కోటు [కొంత సేపు] ధరించు

поносить *II несов. (вн.; бранить)* తిట్టు, చూషించు

поношенный వాడిన, వినిగిపోయిన

поправиться *сов. см. нравиться*

понтон *м* పాంటూన్

понтонный పాంటూన్; ~ мост పాంటూన్ బ్రిడ్జి

понудительный ప్రేరేపించే

пону́дить *сов. см. понуждать*

пону́ждать, пону́дить (вн.) ప్రేరేపించు, బలాత్కారం చేయు

пону́ждение *с* బలవంతం, బలాత్కారం

понука́ть *несов. (вн.) 1.* ముందుకు తోలు 2. *перен. разг. (торопить)* త్వరపెట్టు, తొందరపెట్టు

пону́рить *сов. (вн.):* ~ голову క్రుంగిపోవు, నిరుత్సాహపడు

пону́риться *сов.* క్రుంగిపోవు

пону́рый నిరుత్సాహపడిన, నిరుత్సాహం చెందిన, క్రుంగిపోయిన

пóнчик *м* బజ్జీ

понýне *нареч. уст.* ఇప్పటివరకు, ఇప్పటిదాకా

понóхатъ *сов. см.* нóхатъ

понýтие *с 1. филос.* భావన, భావం; ~ справедливости న్యాయం అనే భావం 2. (осведомлённость) అవగాహన; имéть ~ о чём-л. దేన్ని గురించి అయినా అవగాహన కలిగివుండు

понýтливый సూక్ష్మగ్రహి అయిన, తెలివైన; он ~ ученик వాడు సూక్ష్మగ్రహియైన విద్యార్థి, వాడు తెలివైన విద్యార్థి

понýтно *нареч. 1. тж. безл. в знач. сказ.* తెలిసింది; ~? తెలిసిందా?; ~, что... అనడం నువ్వు...; самó обóбóй ~ నబజ్జీ, న్యాయం విధితమే 2. *в знач. вводн. сл. разг. (конечно)* సహజంగా

понýтный నువ్వుమైన, సుగ్రహ్యమైన, సుబోధకమైన

понýть *сов. см.* понимать 1

пообéдать *сов. см.* обéдать

пообещáть *сов. см.* обещáть

побóдаль *нареч.* కొంచెం దూరంలో (దూరంగా)

поодиночкe *нареч.* ఒక్కొక్కరు చొప్పున, ఒక్కొక్కరే

поочерéдно *нареч.* [ఒకరి] వంతు ప్రకారం

поощрénи||*с 1.* ప్రోత్సహం; для материáльного ~я పాదార్థిక ప్రోత్సహం కోసం 2. (похвала) ప్రోత్సహం

поощрительный: ~ приз ప్రోత్సహక బహుమతి

поощрítъ *сов. см.* поощрýть

поощрýть, поощрítъ (*вн.*) 1. ప్రోత్సహించు 2. (хва-
лить) ప్రశంసించు

попадáние *с* తగలడం; прямоé ~ సూటిగా తగలడం

попáлать, попáсть 1. (*в вн.*) తగులు, దూర్పు, పెట్టు; пýля попáла ему в нóгу గుండు అతని కానికి తగిలింది; не ~ в цель గురి (సూటి) తప్పు; ~ клю-
чóм в замóчную сквáжину తాళం చెవిని తాళంలో దూర్పు (పెట్టు) 2. (оказываться где-л.) ఉండడం తటస్థించు; వచ్చు, ప్రవేశించు (проникать); ~ за гpаницу విదేశాలలో ఉండడం తటస్థించు; ~ в дом ఇంట్లోకి వచ్చు как попáсть на вокзáл? రైల్వే స్టేషన్ కి ఎలా వెళ్ళాలి?; попáсть на пóезд రైలు అందుకొను; письмó попáло не по áдресу జాబు తప్పు (పొరపాటు) చిరునామాకు వచ్చింది 3. (*в, на, под вн.*; оказываться в каких-л. обстоятельствах, усло-
виях) (తో) చిక్కుకొను, పడు; (కి) దిగజారు; ~ в бedý చిక్కులో పడు; ~ в завýисимость పారతంత్ర్యంతో పడు (చిక్కు కొను); ~ под дождь వర్షంతో చిక్కు కొను; ~ под суд కోర్టు విచారణకు గురి అగు 4. (*в вн.*; быть принятым, назначенным) (తో) చేర్చు

ПОН — ПОП

П

кóнబడు, అగు; ~ в институтé ఇన్స్టిట్యూట్ లో చేర్చు కóнబడు; ~ в директорá дéрeక్షరు[గ] అగు 5. (*в вн.*; нечаянно наступать) (తో) పడు; ~ в лýжу కాలు గుంటలో పడు 6. *безл. разг.*: ему попадéт за éто దీనితో అతనికి తిక్క కుదురుతుంది, దీనితో అతనికి శాస్త్రీ అవుతుంది ◇ как попáло ఏదో విధంగా; где попáло ఎక్కడికి పడితే అక్కడ; кому попáло ఎవరికి పడితే వారికి

попадáться, попáсться 1. పట్టుబడు, దొరుకు, దొరికిపోవు; ~ с поли́чным пéрoм చేసే స్థానంలో పట్టు బడు, కన్ఫంట్ పట్టుబడు 2. *разг. (встречаться)* ఎదురుపడు, దొరుకు; он попáлся мне по дорóге అతను నాకు దారిలో ఎదురుపడ్డాడు; мне попáлась éта кнйга ఈ పుస్తకం నాకు దొరికింది ◇ не попадáйся мне на глázá నీ ముఖం నాకు మళ్ళీ చూపించకు; ~ кому-л. в рýки ఒకరి చేతికి తగులు

попáрно *нареч.* జతల చొప్పున, ఇద్దరిద్దరు చొప్పున

попáсть(ся) *сов. см.* попадáть(ся)

поперёк 1. *нареч.*: перерéзать что-л. ~ దేనినై నా వెడల్పుగా కోయు 2. *предлог* అడ్డంగా; ~ ýлицы విధికి అడ్డంగా

попере́менно *нареч.* వంతుల ప్రకారం, ఒకటి విడిచి మరొకటి

поперéчник *м* మధ్య వెడల్పు, వ్యాసం; пять мéтров в ~е అయిదు మీటర్ల వ్యాసం

поперéчный అడ్డ, అడ్డు; ~ разрéз అడ్డ (అడ్డు) కోత

поперхнúться *сов.* గొంతు పొరకమారు

поперчítъ *сов. см.* перчítъ

попечénи||*с* రక్షణ; бýть на чýем-л. ~и ఒకరి రక్షణలో వుండు; имéть на ~и когó-л. ఒకరి రక్షణ బాధ్యత వహించు

попечитель *м* ధర్మకర్త

попира́ть, попрáть (*вн.*) 1. తొక్కు, తొక్కివేయు, పుట్టు 2. *перен.* ఉల్లంఘించు (нарушáть); చిన్నపుచ్చు (унижáть); ~ чýй-л. прáвá ఒకరి హక్కులను ఉల్లంఘించు

попítъ *сов. (вн., рд.)* తాగు, తాగివచ్చు

поплаво́к *м* బెంచు

поплýть *сов. 1. (о пловце)* ఈడనారంభించు 2. (*о судне*) వెళ్ళు, బయలుదేరు

попóзже *нареч.* కొంచెం [సేపు] తరువాత

пополáм *нареч. 1.* చెరిగనగం; делítъ ~ చెరిగనగం

ПОП — ПОП

చేయు, సగానికి విభజించు 2. (наполовину с чем-л.) సగానికి సగం

поползновение с ప్రయత్నం, ఆకాంక్ష

пополнение с 1. (действие) భర్తీ చేయడం, తిరిగి నింపడం; ~ библиотеки గ్రంథాలయానికి కొత్త పుస్తకాలు చేర్చడం; ~ боеприпасами మందుగుండు సామగ్రిని భర్తీ చేయడం 2. воен. చేర్పు; прибыло новое ~ కొత్త రిక్రూట్లు చేరారు

пополнеть сов. с.м. полнеть

пополнить(ся) сов. с.м. пополнять(ся)

пополнять, пополнить (вн.) భర్తీచేయు, నింపు; చేర్పు (воен. — людьми); ~ свой знания తన జ్ఞానాన్ని సంపన్నం చేయు

пополняться, пополниться తిరిగి నింపబడు, భర్తీ చేయబడు; касса пополнилась касс భర్తీచేయబడింది; мой знания пополнились నా జ్ఞానం సంపన్నం చేయబడింది

пополудни нареч. మధ్యాహ్నం; два часа ~ మధ్యాహ్నం రెండు గంటలు

пополуночи нареч. అర్ధరాత్రి; два часа ~ రాత్రి రెండు గంటలు

попона ж గుర్రపు బొంత

поправимый బాగు చేయగలిగే, సర్దుకోగలిగే, దిద్దుకోగలిగే; ~ая ошибка సర్దుకోగలిగే పొరపాటు (తప్పు)

поправить(ся) сов. с.м. поправлять(ся)

поправк||а ж 1. (исправление) దిద్దు, దిద్దుబాటు; సవరణ (к законопроекту); вносить ~у సవరణను ప్రతిపాదించు 2. разг. (здоровья) కోలుకొనడం, మెరుగవడం; у него дело идёт на ~у అతనికి నయమవుతోంది

поправлять, поправить (вн.) 1. (чинить) మరమ్మత్తు చేయు, బాగు చేయు 2. (исправлять) సర్దు, దిద్దు; ~ ошибки తప్పులు సర్దు (దిద్దు) 3. (при-водить в порядок) సర్దుకొను; ~ причёску జుట్టు సవరించుకొను 4. (улучшать, восстанавливать) మెరుగుపరచుకొను; ~ свой дела తన వ్యవహారాలు మెరుగుపరచుకొను; ~ здоровье కోలుకొను, తిరిగి ఆరోగ్యం పుంజుకొను

поправляться, поправиться 1. (исправлять ошибку) [తన పొరపాటును] దిద్దుకొను, సవరించుకొను 2. (улучшаться) బాగుపడు 3. (выздоровливать) కోలుకొను; он поправился అతనికి స్వస్థత చిక్కింది, అతను [అస్వస్థతనుంచి] కోలుకున్నాడు 4. разг. (полнеть) బరువు ఎక్కు

попирать сов. с.м. попира́ть

по-прежнему нареч. మునుపటి లాగా, మామూలుగా

попрёк м разг. చివాట్లు, మందలించు

попрека́ть, попрекну́ть разг. (вн.) చివాట్లు పెట్టు, మందలించు

попрекну́ть сов. с.м. попрека́ть

поприще с книжн. [జీవిత] రంగం

попробовать сов. с.м. пробовать

попроси́ть сов. с.м. проси́ть 1—3

по́просту нареч. разг. సరళంగా, నిరాడంబరంగా, సూటిగా; ~ говоря сూటిగా (ఉన్నదున్నట్లు) చెప్పాలంటే

попроша́йка м и ж разг. బిచ్చగాడు మ, బిచ్చకత్తె ж

попроша́йничать несов. разг. బిచ్చమెత్తుకొను

попря́тать сов. разг. (вн.) దాచు

попря́таться сов. разг. దాచుకొను

попуга́й м చిలుక, శుకం

попуга́ть сов. разг. (вн.) కొంచెం బెదిరించు (బెదరగొట్టు, బెదురుపెట్టు)

попу́дрить сов. (вн.) [ముఖానికి] పొడరు పూయ (అద్దు)

попу́дриться сов. [ముఖానికి] పొడరు పూసుకొను (అద్దుకొను)

популяриза́тор м సులభగ్రాహ్యంగా చెప్పేవాడు (రాసేవాడు)

популяриза́ция ж సులభగ్రాహ్యం చేయడం

популяризи́ровать несов. и сов. (вн.) 1. సులభగ్రాహ్యం చేయు 2. (делать широко известным) ప్రజారంజకం (జనరంజకం) చేయు

популя́рност||ь ж 1. (доступность) సుబోధకత, సుగ్రాహ్యత 2. (известность) ప్రజాదరణ, జనరంజకత; достига́ть ~и ప్రజాదరణ పొందు

популя́рный||й 1. (доступный) సులభగ్రాహ్యమైన 2. (известный) జనరంజకమైన, ప్రసిద్ధి కెక్కిన; стано- виться ~м జనరంజకమగు, ప్రసిద్ధి కెక్కు, జనరంజకుడగు

попусты́тельство||о с చూచిచూడనట్లు ఊరుకుండడం, ఉపేక్ష; при ~е [ఒకరు] ఉపేక్షించడంతో, [ఒకరి] ఉపేక్షవలన

попусты́тельствовать несов. (от.) చూచిచూడనట్లు ఊరుకొను, ఉపేక్షించు

по́пусту нареч. разг. వృథా[గా]; ~ трáтить время కాలం వృథా చేయు; болта́ть ~ వృథాగా మాట్లాడు

попу́тно нареч. 1. (одновременно) అదే సమయంలో 2. (по дороге) దారిలో

попу́тн||ый దారిన పోయే; ~ый ветер వాలు గాలి; ~ая машина దారిన పోయే కారు

попýтчик *м* సహస్రయాణికుడు, సహబాటసారి, తోటి ప్రయాణికుడు

попýтчица *ж* సహస్రయాణికురాలు, తోటి ప్రయాణికురాలు

попытáть *сов. разг.*: ~ счáстья అదృష్టం పరీక్షించుకొను

попытáться *сов. см.* пытáться

попытк||а *ж* ప్రయత్నం, యత్నం; неудáчная ~а విఫలం [[ప్ర]యత్నం; дéлать ~у ప్రయత్నించు

попытáться *сов. см.* пытáться

попытáный: идтí на ~ *разг.* నాలుక మడతవేయు
пóра *ж* [చర్మంలో] నన్నని రంధ్రం, రోమకూపం
пор||á *ж* 1. కాలం, వేళ; лéтняя ~á వేసవి[కాలం];
вечéрней ~ой సాయంకాలం, సాయంత్రంవేళ 2. *в знач.*

сказ. వేళైంది; ~á идтí ఇక వెళ్లేందుకు వేళైంది;
вам ~á спáть పడుకొనే (నిద్ర) వేళైంది ◇ с тех
пóр అప్పటినుంచి; на пéрвых ~áх మొట్టమొదట; до
~ы до вréмени తాత్కాలికంగా

порабóта||ть *сов.* పనిచేయు; сегоднá мы хорошó
~ли ఈ రోజు బాగా (చాలా) పనిచేశాం

порабóтíть *сов. см.* порабóщáть

порабóщáть, поработíть (*вн.*) 1. ఆణచు, బానిసగా
చేయు 2. (подчиня́ть своему влия́нию) లోబరచుకొను

порабóщение *с* బానిసీకృత స్థితి

порáвнiя|ться *сов.* (с тв.) (ఒకరిని) చేరుకొను

порáдовaть(ся) *сов. см.* рáдовaть(ся)

поражáть, поразíть (*вн.*) 1. కొట్టు; ~ цель గురిని
కొట్టు 2. (побеждáть) ఓడించు, అపజయం పాలేయ్యు,
పరాజితమొనర్చు 3. (наносíть удар) (మీద) దెబ్బతీయు
4. (изумлять) ముగ్ధుడిని (దీగ్భాంతుని) చేయు; ~
неожíданнóм извéстíем అనుకోకుండా వచ్చిన వార్తతో
దీగ్భాంతి చెందించు (కలిగించు)

поражáться, поразíться ముగ్ధుడగు, దీగ్భాంతు
డగు, ఆశ్చర్యచకితుడగు, (కి) ఆశ్చర్యం వేయు; он по-
разíлся размáхом стрóйтельствá нíррoн стáయíని
చూసి ముగ్ధుడయ్యాడు, нíррoн стáయíని చూసి అతనికి
ఆశ్చర్యం వేసింది

поражéние *с* 1. ఓటమి, అపజయం, పరాజయం;
наносíть ~ ఓడించు, (మీద) దెబ్బతీయు; терпéть
~ (చేతిలో) అపజయం పొందు, ఓడిపోవు, దెబ్బతీను
2. (неудáча) వైఫల్యం, విఫలం ◇ ~ в прáвáх юр.
హక్కులలేకకుండా చేయడం, హక్కులు తొలగించడం

поразíтeльн||ый ఆశ్చర్యకరమైన, అపూర్వమైన, అబ్బు
రంగొలిపే, చకితమొనర్చే; ~ое сходство ఆశ్చర్యకరమైన
పోలిక

ПОП — ПОР

П

поразíть(ся) *сов. см.* поражáть(ся)

по-рáзнóму *нареч.* భిన్న [భిన్న]విధాలుగా; сообщé-
ние бýло встрéчено ~ వార్త భిన్నభిన్న విధాలుగా
స్వీకరింపబడింది

порáнiться *сов.* గాయపరచుకొను, గాయం చేసుకొను

порастáть, порастí (*тв.*) జీబురుగా పెరుగు; ~
травóй గడ్డి జీబురుగా పెరుగు

порастí *сов. см.* порастáть

порвáть *сов. см.* рвать I 3 и порывáть

порвáться *сов. см.* рвáться 1, 2

порéдeть *сов. см.* редéть

порéз *м* గాయం, కోత, గాలు

порéзa||ть *сов. (вн.)* 1. కోయు, కోసుకొను; он
~л себé пáлец అతను వేలు కోసుకున్నాడు 2. (*наре-
зaть*) కోయు; он ~л мýсо на мéлкíе кускí аతను
మాంసం ముక్కుముక్కులుగా కోశాడు

порéзaться *сов.* కోసుకొను, గాయపరచుకొను

порéкомендовáть *сов. см.* рекомендовáть

порицáние *с* ఆక్షేపణ, మందలింపు, అధిక్షేపణ;

выносíть ~ మందలించు, అధిక్షేపించు

порицáть *несов. (вн.)* ఆక్షేపించు, మందలించు;
~ когó-л. за чтó-л. ఒకరిని ఏదైనా చేసినందుకు ఆక్షే
పించు (మందలించు)

пóрка I *ж разг.* బాదడం, కొట్టడం

пóрка II *ж (платья и т. п.)* విప్పడం

порнографíческий అశ్లీల

порнографíя *ж* బూతు, అశ్లీలం

пóровну *нареч.* సమానంగా, సమాన భాగాలుగా; де-
лíть ~ సమానంగా (సమాన భాగాలుగా పంచు (విభ
జించు)

порóг *м* 1. ఇంటిగడప, గుమ్మం; переступáть ~
గుమ్మం (గడప) దాటు 2. перен. కొన, కొన; бýть
на ~е смéрти కొనప్రాణంలో వుండు 3. (*речной*) వడి
◇ обíвáть ~и у когó-л. *разг.* ఒకరిదగ్గరికి కాళ్ళు
అరికిపోయేలా తిరుగు; я егó на ~ не пущú అతన్ని నా
గుమ్మంలోకి అడుగు పెట్టనివ్వను

порóда *ж* 1. (домашних животных) జాతి, వంగ
డం; ~ скотá పశువుల జాతి (వంగడం) 2. (*деревьев*)
జాతి 3. перен. (категорíя людей) రకం, బాపతు,
మాదిరి; éта ~ людéй ఇలాంటివాళ్ళు, ఈ మాదిరివాళ్ళు,
ఈ బాపతువాళ్ళు 4. горн. ఔడ్‌రాక్, రాతి చట్టు

порóдистый శుద్ధమైన, మేలి జాతి (వంగడం)

породíть *сов. см.* породжáть

ПОР — ПОР

породнить(ся) *сов. см.* роднить(ся) 1

порождать, породить (*вн.*) (క్రి) కారణమగు, కారణ భూతమగు, ఉత్పన్నం చేయు; ~ кризисы సంక్షోభాలకు కారణమగు, సంక్షోభాలు ఉత్పన్నం చేయు; ~ сомнения సందేహాలకు కారణమగు

порожний *разг.* ఖాళీ

пóрознь *нареч.* 1. (*не вместе*) వేర్వేరుగా, విడి విడిగా 2. (*не одновременно*) విడివిడిగా

порозовётъ *сов. см.* розовётъ

порой *нареч.* ఒక్కొక్కప్పుడు, అప్పుడప్పుడు

пóрок м 1. (*недостаток*) లోపం, దోషం; лживость — большóй ~ అబద్ధాలాడడం పెద్ద దోషం 2. (*физический недостаток*) దుర్గుణం; ~ сердца గుండె జబ్బు

пóросёнок м పందిపిల్ల, పందికూన

пóроситься, опóроситься పంది ఈను

пóросль ж 1. (*побеги*) కొమ్మలు, మొలకలు 2. *перен.* (*молодое поколение*) యువతరంవాళ్ళు 3. (*заросли*) లేత అడవి

пóротъ I, вьпóротъ *разг.* (*вн.*; *сечь*) కొట్టు, బాదు, చితకబాదు

пóротъ II, распóротъ (*вн.*; *платье и т. п.*) [కుట్టు] విప్ప

пóротъ III *несов. разг.* (*вн.*): ~ ерундý (*чепухý, вздор*) బుద్ధిలేని మాటలు చెప్ప, చెత్త మాట్లాడు

пóрох м తుపాకిమందు

пóроховóй తుపాకిమందు

пóрочить, опóрочить (*вн.*) 1. అవమానపరచు, పేరు అప్రతిష్ఠ పాలుజేయు 2. (*осуждать, чернить*) ఖండించు

пóрочный 1. (*безнравственный*) అవినీతికరమైన 2. (*неправильный*) తప్పు[డు]

пóрошок м 1. పొడి; зубнóй ~ టూత్ పౌడర్, పళ్ళ పొడి 2. *мед.* [మందు] పొట్లం ◇ стереть когó-л. в ~ *разг.* ఒకరిని తుదముట్టించు (చిత్తుచేయు)

пóрю *нареч. см.* порóй

порт м పోర్టు, రేవు, డాక్

портативный పోర్టబుల్

портвéйн м పోర్టువైన్, వ్రాక్ష సారాయి

пóртить, испóртить (*вн.*) 1. చెడగొట్టు, పాడుచేయు 2. (*ухудшать*) విషమింపజేయు; ~ здрóвье రోగం పాడుచేయు; ~ отношения సంబంధాలను విషమింపజేయు

пóртиться, испóртиться 1. పాడుపడు 2. (*ухудшаться*) విషమించు

портмонé с *нескл.* పర్పు

портнiхa ж అడ దర్జీ

портнóвский దర్జీ

портнóй м దర్జీ

портóвыйй రేవు, డాక్; ~ гóрод రేవు పట్టణం

портрét м పోర్ట్రెయిట్, రూపచిత్రం

портретiст м పోర్ట్రెయిట్ చిత్రకారుడు

портсигáр м సిగరెట్ పెట్టె

португáлец м పోర్చుగల్ దేశస్థుడు, పోర్చుగీస్ వాడు

португáльский పోర్చుగీస్; ~ язы́к పోర్చుగీస్ భాష

портупéя ж కత్తి బెల్టు, నడుం బెల్టు (*поясная*); вéсь бeльцy (*плечевая*)

портфéль м పుస్తకాల సంచి, బ్రీఫ్ కేస్ ◇ мини-стёрский ~ మంత్రి పదవి

портьéра ж తెర

портя́нка ж పాద కట్టు (పట్టీ)

пóругáние с *высок.* అవమానం; అపవిత్రపరచడం (*святыни*); отдава́ть на ~ అవమానించు, అవమానపరచు

пóругáть *сов.* (*вн.*) చివాట్లు పెట్టు

пóругáться *сов. см.* ругáться 2

пóрук||а ж బెయిల్; кругováя ~а ఉమ్మడి హామీ (పూచీకత్తు); брать когó-л. на ~и ఒకరికోసం హామీ (పూచీకత్తు) ఇచ్చు; отпуска́ть когó-л. на ~и ఒకరిని బెయిల్ మీద విడుదల చేయు

по-ру́сски *нареч.* రష్యన్, రష్యన్ భాషలో; гово-рiть ~ రష్యన్ మాట్లాడు

пóруч||áть, поручи́ть (*от. вн.*; *давать пору-чение*) (క్రి) ఒప్పగించు (అప్పగించు), పురమాయించు; мне ~и́ли сде́лать эту рабóту ఈ పని నాకు ఒప్పగించారు (పురమాయించారు) 2. (*верить*) ఒప్పచెప్ప, అప్పచెప్ప; я ~и́л сы́на за́ботам ба́бушки నా కొడుకును అమ్మమ్మకి ఒప్పచెప్పాను

пóручени||е с ఒప్పగింత; дава́ть ко́му-л. ~е ఒకరికి పని అప్పగించు (పురమాయించు, అప్పజెప్ప); по ~ю (ఒకరి) తరపున

пóручень м కమ్మీ

пóручитель м హామీదారు, జామీనుదారు, పూచీదారు

пóручительство с హామీ, పూచీ, జామీను

пóручить *сов. см.* поручáть

пóручиться *сов. см.* ручáться

порхáть, порхну́ть అలా అలా ఎగురు, విహరించు

порхну́ть *сов. см.* порхáть

порцион||యి: ~ое బ్ліందо తాజా వంటకం, అప్పటికప్పుడు చేసిన వంటకం

порци||я ж 1. మోతాడు, భాగం 2. (в ресторане, столовой) డిష్, ప్లేట్లు; две ~и морóженного రెండు ఐస్క్రీమ్లు; три ~и мяса మాంసం మూడు ప్లేట్లు

порча ж 1. (действие) పాడుచేయడం 2. (вред, ущерб) హాని, నష్టం

поршень м тех. పిస్టన్

поршнево||й రెసిప్రాకేటింగ్; ~ насóс రెసిప్రాకేటింగ్ పంపు (యంత్రం)

поры в 1. (ветра) [గాలి] విసురు, [గాలి] ఉధృతి 2. (чувства и т. п.) ఆవేశం; в ~е гнѣва కోపావేశంతో; в ~е радóсти ఆనందావేశంతో

порывáть, порывáть (с тв.) (తో) తెంచుకొను; ~ отношения с кем-л. ఒకరితో సంబంధాలు తెంచుకొను

порывáться несов. разг. 1. ఉంకించు; ~ вперед ముందుకు పరుగెత్త నుంకించు 2. перен. (стремиться) ప్రయత్నించు, ప్రయత్నం చేయు; ~ сказа́ть что-л. దేనినైనా చెప్ప ప్రయత్నించు; ~ уйтí వెళ్లిపోవడానికి ప్రయత్నం చేయు

порывисты||й 1. (о ветре) ఉధృతమైన 2. (резкий) విసురైన; ~е дви́жения విసురైన కదలికలు

порыжéть сов. см. рыжéть

порядков||యి వరుసక్రమం; ~ый нóмер వరుసక్రమ సంఖ్య; ~ое числительное грам. సార్వసామిక విశేషణం

поряд||ок м 1. క్రమం; приводить в ~ок вѣщи సామాన్లు సర్దు[కొను] (సక్రమంగా పెట్టు); приводить себѣ в ~ок а) (поправлять одежду) బట్టలు సరిచేసుకొను (సవరించుకొను) б) (поправлять причёску) జుట్టు సరిచేసుకొను (సవరించుకొను); соблюдать (поддерживать) ~ок (в доме) ఇంటిని క్రమపద్ధతితో ఉంచు; общест|венный ~ок శాంతిభద్రతలు; поддерживать ~ок (на улице, в городе) శాంతిభద్రతలు విలబెట్టు 2. (система, строй) వ్యవస్థ; крепостни-ческий ~ок భూదాస్య వ్యవస్థ 3. (обычай) ఆచారం; по заведѣнному ~ку ఆచారం ప్రకారం 4. (последовательность) వరుసక్రమం; в установленном ~ке నిర్ణీత పద్ధతితో (క్రమంతో) 5. (способ, метод) పద్ధతి, క్రమం; ~ок голосовáния ఓటింగు పద్ధతి ◇ ~ок дня అజెండా, చర్చనీయాంశాలు; всё в ~ке అంతా బాగానే వుంది; в ~ке вещей మామూలుగా

порядочно нареч. 1. (честно) చిత్తశుద్ధితో, నిజాయితీగా; вестí себѣ ~ చిత్తశుద్ధితో ప్రవర్తించు 2. разг. (достаточно, много) చాలా, తగినట్లు, గణనీయంగా;

ПОР — ПОС

П

мы вернóлись домóй, ~ устáв మేము చాలా అలసి పోయి ఇంటికి తిరిగి వచ్చాం; егó давнó нет? — Поря-дочно అతను ఎంత కాలం లేడు? — చాలా కాలం లేడు

порядочность ж నిజాయితీ, చిత్తశుద్ధి

порядочный 1. (честный) చిత్తశుద్ధిగల, నిజాయితీగల; ~ человек నిజాయితీపరుడు 2. (довольно хоро-ший) ఫరవా లేదు 3. (довольно большой) ఓ మోస్తరుగా పెద్ద

посадить сов. см. сажáть

посáдка ж 1. నాటడం; ~а картофеля బంగాళ దుంపలు నాటడం 2.: ~и мн. మొక్కలు, చెట్లు 3. (на транспорт) ఎక్కించడం; ~а на парохóд నౌకకు ఎక్కించడం 4. ав. దిగడం; вынужденная ~а ఎమర్జెన్సీ లాండింగు; производить ~у దిగు

посáдочн||యి 1. с.-х. నాటే 2. ав. దిగే; ~ая площадь దిగే ఫీల్డ్

посвѣтáть(ся) сов. см. свѣтáть(ся)

посвежéть сов. см. свежéть

посветить сов. см. светить

посветлéть сов. см. светлéть 1—3

посвистéть сов. ఈల వేయు

посвистывать несов. ఈల వేస్తూ ఉండు

по-своѣму нареч. తన ఇష్టం ప్రకారం, తన ఇష్టం వచ్చినట్లు, తన చిత్తం వచ్చినట్లు

посвятить сов. см. посвящáть

посвящáть, посвятить (вн.) 1. (в вн.) (కి) తెలియజేయు; ~ в тайну ఒకరికి రహస్యాన్ని తెలియజేయు 2. (дт.; труд, время) అంకితం చేయు, అంకితమొనర్చు, అర్పించు, ధారపోయు; ~ свою жизнь искусствóу తన జీవితాన్ని కళకు ధారపోయు (అంకితం చేయు) 3. (дт.; книгу и т. п.) (కి) అంకితం చేయు

посвящéние с 1. (в тайну и т. п.) తెలియజేయడం 2. (в книге) అంకితం, అర్పణం

посéв м 1. (действие) విత్తనం వేయడం 2. (то, что посеяно) విత్తనం; плóщадь ~ов విత్తనం వేసే విస్తీర్ణం

посевнáя ж విత్తనాల కాలం

посевн||о||й విత్తనం వేసే; ~ые работы విత్తనం వేసే పని

поседéть сов. см. седéть

поселéнец м నివాసి

поселéние с 1. (действие) స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకోడం 2. (посёлок) నివాస స్థలం

ПОС — ПОС

поселить(ся) *сов. см. поселять(ся)*

поселковый *пేట, గ్రామ; ~ совет* *పేట (గ్రామ) సోవియట్*

посёлок *మ పేట, వాడ; рабочий ~* *కార్మికుల పేట, కార్మిక వాడ*

поселять, поселить *(вн.)* 1. బసచేయు, నివాసం ఏర్పరచు (స్థిరపరచు) 2. *перен.* (తో) జన్మింపజేయు; (కి) కలిగించు, పుట్టించు, పెట్టు; ~ в ком-л. надежду ఒకరికి ఆశ పెట్టు, ఒకరికి ఆశ కలిగించు

посел|я́ться, поселиться *బసచేయు, నివాసం ఏర్పరచుకొను, స్థిరపడు; он ~лся в гостинице «Рос-сия»* “రష్యా” హోటల్లో బసచేశారు

посеребрить *сов. см. серебрить*

посередине 1. *нареч.* మధ్యలో; *разрезать ~* మధ్యలో కోయు 2. *предлог (рд.)* మధ్య[లో]; ~ комнаты стоял стол గది మధ్య పేబుల్ పుంది

посереть *сов. см. сереть* 1

посетитель *మ ఆగంతకుడు*

посетительница *జ ఆగంతకురాలు*

посетить *сов. см. посещать*

посетовать *сов. см. сетовать*

посещаемость *జ* హాజరు; *хорошая ~* అధిక సంఖ్యలో హాజరు

посещать, посетить *(вн.)* హాజరు అగు (школу, лекцию); దర్శించు, సందర్శించు (друзей, больного)

посещение *స* హాజరు [కావడం], హాజరీ (школы, лекции); దర్శనం (визит)

посеять *сов. см. сеять*

посильный [ఒకరి] శక్తిలో వున్న, [ఒకరు] చేయగలిగిన; ~ая задача [ఒకరి] శక్తికి మించని కర్తవ్యం; оказывать кому-л. ~ую помощь ఒకరికి చేయగలిగినది (చేయగలిగిన సహాయం) చేయు

посинеть *сов. см. синеть* 1

поскакать *сов. 1. см. скакать 2; 2. (попрыгать немного)* కొంచెం గంతు లేయు

поскользнуться *сов. [కాలు] జారు*

поскольку союз (так как) కాబట్టి, కనుక; ~ он согласен అతను ఒప్పుకున్నాడు కనుక (కాబట్టి)

поскорее *нареч.* మరి కొంచెం త్వరగా, త్వరత్వరగా; ~! త్వరగా!

поскупиться *сов. см. скупиться*

последнее *మ దూత; ~цы мира* శాంతి దూతలు

последние *స* సందేశం

последний *మ దూత, ఉప (సహాయ) రాయబారి*

послать *сов. см. посылать*

после 1. *нареч.* తరువాత, పిమ్మట, తదుపరి 2. *предлог (рд.)* తరువాత, అనంతరం; он придет ~ работы అఫీసు పని అయిపోయిన తరువాత వస్తాడు

последователь *యుద్ధానంతర, యుద్ధం తరువాత*

последить *сов. (за тв.)* చూచు; ~ за ребёнком పని [ఎలా జరుగుతుందో] చూచు; ~ за ребёнком బిడ్డను చూచు

последний 1. చివరి, కడపటి; самый ~ий కట్టు కడపటి, చిట్టచివరి; ~я глава చివరి ప్రకరణం 2. (предыдущий) ఇటీవలి; в ~ее время ఇటీవలి కాలంలో, ఈ మధ్యలో 3. (самый новый) తాజా, ఇటీవలి; ~ий номер журнала మేగజైన్ తాజా సంచిక; ~я мода తాజా ఫేషన్ 4. разг. (самый плохой) అతి హీన [మైన]; ~ий сорт అతి హీన రకం; ~ее дело పనికి మాలిన పని 5. (окончательный, бесповоротный) తుది; это моё ~ее слово ఇది నా తుది నిర్ణయం ◇ ругаться ~ими словами మొరటు తిట్లు తిట్టు, మోటు కూతలు కూయు

последователь *మ అనుచరుడు, అనుయాయుడు*

последовательно *нареч. 1. (по порядку)* వరుస క్రమంగా 2. (логично) నిలకడగా, పట్టువిడువకుండా, స్థిరంగా

последовательность *జ* 1. వరుసక్రమం 2. (логичность) నిశ్చితమైన అనుసూతి, స్థిరత, స్థిరత్వం

последовательный 1. (непрерывно следующий) వరుసక్రమ 2. (логичный) తార్కికమైన; ~ый вывод తార్కికమైన నిర్ధారణ ◇ ~ая борьба పట్టువిడుపులేని (నిలకడ) పోరాటం

последовать *сов. см. следовать* 1—3

последствие *с* పర్యవసానం; దుష్ప్రతిఫలం (болезни); чреватый ~ями తీవ్ర పరిణామాలకు గురి అయిన, తీవ్ర పర్యవసానాలకు దారితీసిన; оставлять без ~ий చర్యలు తీసుకోకపోవు

последующий తరువాతి, అనంతర, తదనంతర; в ~ее время తరువాతి కాలంలో

последствия *нареч.* ఎల్లాండి

последобеденный మధ్యాహ్న భోజనం తరువాతి; ~отдых మధ్యాహ్న భోజనం తరువాతి [తీసుకున్న] విశ్రాంతి

последоводный ప్రసూతి తరువాత (అనంతర)

последствие *с* ఉపసంహారం, చివరి మాట

последний *జ* సామెత; войти в ~ую సామెతగా మారు, సామెత అగు

последствие *с* వినయం, అడకున, ఆజ్ఞానువర్తన

послушать *сов. см.* слухать 1, 2 и 4
 послушаться *сов. см.* слушаться 1
 послушный *विनयम्* న, విధేయమైన; విధేయుడైన (*म*)
 слышаться *сов. см.* слышаться
 посматривать *несов.* (నైపు, కేసి) చూచు; ~ по
 сторонам అటు ఇటు చూచు
 посмеиваться *несов.* నవ్వు; ~ про себя లోలోపల
 నవ్వు, వళ్ళ నందున నవ్వు
 посмённый *షిష్ట* ప్రకారం
 посмертн|ый *మరణానంతర, చనిపోయిన తరువాత;*
 ~ое издание сочинений [(గ్రంథకర్త) చనిపోయిన
 తరువాత రచనల ప్రచురణ, మరణానంతరం రచనల ముద్రణ
 посмёт *сов. см.* сметь
 посмешище *с* 1. నవ్వుల పాలైన పని (ప్రవర్తన);
 дёлать когó-л. ~м ఒకరిని నవ్వుల పాలేయు 2. (*из-*
девательство) ఎగతాళి, అపహాస్యం
 посмеяться *сов.* 1. (చూసి) నవ్వు 2. (над тв.;
подишутить) పరిహాసించు, పరిహాసం చేయు
 посмотреть *сов. см.* смотреть
 посмотреться *сов. см.* смотреться 1
 посóби|е *с* 1. (*денежное*) భృతి, ఎక్స్‌గ్రేషియా,
 అవెన్యూ; ~е по временной нетрудоспособности
 తాత్కాలిక అశక్తత భృతి; ~я многолетним матерям
 ఎక్కువ మంది పిల్లలు ఉన్న తల్లులకు భృతి; назначать
 кому-л. ~е ఒకరికి అవెన్యూ (భృతి) మంజూరుచేయు
 2. (*учебное*) పాఠ్యగ్రంథం; ~е по истории చరిత్ర
 పాఠ్యగ్రంథం; справочное ~е రిఫరెన్సు బుక్కు
 посóбник *м* వత్తాసుదారు, కుమ్మక్కదారు
 посóветовать(ся) *сов. см.* советовать(ся)
 посóл *м* రాయబారి; чрезвычайный и полномóч-
 ный ~ సంపూర్ణ అధికారంగల రాయబారి
 посолить *сов. см.* солить
 посóлство *с* రాయబార కార్యాలయం, ఎంబసీ
 поспать *сов.* కునుకు తీయు, స్వల్పంగా నిద్రించు;
 ~ полчаса అరగంట కునుకు తీయు
 поспевá|ть I, поспеть 1. (*созревать*) పండు,
 పరిపక్వమగు, ముదురు; пшеница ~ет గోధుమ పండు
 తోంది (పండబారుతోంది, ముదురుతోంది) 2. *разг.* (*о-*
пище) తయారు అగు
 поспевáть II, поспеть *разг.* పైము సరిపోవు;
 ~ на поезд రైలు అందుకొను
 поспеть I, II *сов. см.* поспевáть I, II
 поспешить *сов. см.* спешить 1
 поспешно *нареч.* తొందరగా, అతురతగా, హుటా
 హుటగా

ПОС — ПОС

П

поспешность *ж* తొందర, అతురత, ఆత్రం, వేగ
 పాటు, హడావుడి
 поспешный తొందర, అతురత, హడావుడి
 поспóрить *сов. см.* спóрить
 посрамить *сов. см.* посрамлять
 посрамлять, посрамить (*вн.*) అవమానపరచు, అవ
 మానించు, సిగ్గుపరచు
 посреди[не] *см.* посередíне
 посредник *м* మధ్యవర్తి, దళారీ, మధ్యదళారీ
 посредничать *несов.* మాధ్యస్తం చేయు, మధ్యవర్తిత్వం
 నెరపు (జరుపు)
 посредничеств|о *с* మధ్యవర్తిత్వం, మాధ్యస్తం; при
 его ~е అతని మాధ్యస్తం (మధ్యవర్తిత్వం) ద్వారా (తో)
 посредственно *нареч.* ఒక మోస్తరుగా; работа
 выполнена ~ పని ఒక మోస్తరుగా చేయబడింది
 посредственный ఒక మోస్తరు, అంత బాగా లేని
 посредств|о *с:* при ~е когó-л. ఒకరి ద్వారా,
 ఒకరి సహాయంతో; при ~е чегó-л. దేని ద్వారానైనా
 посредством *предлог* (*рд.*) తో, చేత, ద్వారా
 посóрить(ся) *сов. см.* ссóрить(ся)
 пост I *м* 1. కావలి (కావలా) స్థానం; сторожевой
 ~ కావలి స్థానం 2. (*должность*) పదవి; ~ министра
 మంత్రి పదవి; ~ председателя అధ్యక్ష పదవి
 пост II *м* *рел.* పస్తు, ఉపవాసం; соблюдать ~
 పస్తుండు, పస్తుపడుకొను, ఉపవాసముండు
 поста́вить I *сов. см.* ста́вить
 поста́вить II *сов. см.* поставля́ть
 поста́вка *ж* నరఫరా
 поставля́ть, поста́вить (*вн.*) (కి) నరఫరా చేయు,
 నమకూర్పు
 поставщик *м* నరఫరా చేసేవాడు, నరఫరాదారు
 поста́мент *м* దిమ్మ
 постанáвливать *несов. см.* постанóвлять
 постанóвить *сов. см.* постанóвлять
 постанóвка *ж* 1. (*способ, организация*)
 ఏర్పాట్లు; ~ работы పని ఏర్పాట్లు 2. *театр.*
 ఏర్పాటు; అట (*спектакль*) ◇ ~ вопро́са నమ
 స్తును ప్రతిపాదించే విధం
 постанóвлéни|е *с* 1. (*решение*) తీర్మానం; выно-
 сить ~е తీర్మానం చేయు; по ~ю óбщего собрáния
 నరసభ తీర్మానం మేరకు 2. (*указ*) ఉత్తరువు; ~е Советá
 Минíстров మంత్రిమండలి (కౌన్సిల్) ఉత్తరువు
 постанóвля́ть, постанóвить (*вн.*) తీర్మానించు

ПОС — ПОС

తీర్మానం చేయు (реши́ть); ఉత్తరువు జారీ చేయు (изда́вать распоря́жение)

постановщик *м* నిర్మాత; ~ картины చిత్ర నిర్మాత
постара́ться *сов. см.* стара́ться

постаре́ть *сов. см.* старе́ть 1

постели́ть *сов. см.* постила́ть

посте́ль *ж* 1. (спальные принадлежности) పక్క బట్టలు 2. (кровать) పడక, మంచం

посте́льный||й *пక్క*; ~й режим మంచంలో (మంచం మీద) ఉండడం; ~е принадлежности పక్క బట్టలు
постепенно́ *нареч.* క్రమంగా

постепенный *క్రమ*

постесня́ться *сов. см.* стесня́ться 2

постига́ть, постигну́ть, пости́чь (*вн.*) 1. (понимать) గ్రహించు, అవగతం (అవగాహన) చేసుకొను 2. (слушаться с кем-л.) (ఒకరికి) కలుగు, గతి పట్టు; егò пости́гло несча́стье అతనికి దురదృష్టం కలిగింది

пости́гнуть *сов. см.* постига́ть

пости́жимый (గ్రహించగలిగే, సుగ్రహ్యమైన, అవగాహన అయ్యే)

постила́ть, постла́ть, постели́ть (*вн.*) 1. పరచు; ~ чистую скáтерть శుభ్రమైన టేబుల్ క్లాత్ పరచు 2. (постель) పడక వేయు, పక్క పరచు

постира́ть *сов. см.* стира́ть II

посты́ться *несов.* పన్ను ఉండు, ఉపనాపముండు

посты́чь *сов. см.* постига́ть

постла́ть *сов. см.* постила́ть *и* стла́ть 1

посты́||ый 1. మాంసరహిత, మాంసంలేని; ~ая пи́ща మాంసరహిత (మాంసంలేని) తిండి 2. *разг.* (нежирный) కొవ్వులేని, కొవ్వు తక్కువ; ~ое мя́со కొవ్వులేని (కొవ్వు తక్కువ) మాంసం 3. *перен.* (невесёлый) కాంతి లేని, ఉత్సాహ శూన్య 4. *перен. разг.* (ханжеский) కపట మైన; ~ое лицо కపటమైన ముఖ భంగిమ ◇ ~ое мя́сло మాంస వనస్పతి

постово́й *м* కావలివాడు, కాపలా (గస్తే) పోలీసు

посто́лку союз ఆమేరకు ◇ ~... поско́лку... ఆమేరకు, అంతవరకు

посторо́ниться *сов. см.* сторо́ниться 1

посторо́н||ий 1. (чужой) కొత్త, పరాయి, అపరిచిత; ~ий человек కొత్తవాడు, పరాయివాడు, అపరిచితుడు 2. (побочный) సంబంధంలేని; ~ие вопро́сы దానికి సంబంధంలేని సమస్యలు; ~ие дела́ దానికి సంబంధంలేని ఇతర పనులు 3. *в знач. суиц. м* పరాయివాడు, కొత్త

వాడు; вход ~им воспреще́н ఇతరులు లోనికి రాకూడదు
◇ без ~ей по́мощи ఇతరుల సహాయం లేకుండా

посто́йнно *нареч.* నిరంతరంగా, అన్తమానం, అనిరామంగా, ఎడతెగకుండా; ~ де́йстви́ющая коми́ссия స్థాయి కమిషన్; ребёнок ~ пла́чет బిడ్డ ఎడతెగకుండా ఏడుస్తాడు

посто́йный||ый 1. (непрерывный) నిరంతరమైన, అనిరామ, ఎడతెగని; ~ый шум నిరంతరమైన రోద 2. (всеобщий, обычный) నిత్య; ~ый посетите́ль ఎప్పుడూ వచ్చేవాడు, నిరంతర ఆగంతకుడు 3. (не временный) శాశ్వత, స్థాయి; ~ый а́дрес శాశ్వత చిరునామా; ~ая вы́ставка శాశ్వత ప్రదర్శన; ~ая рабо́та పెర్మనెంటు పని

посто́йнство *с* విడువమి, స్థిరత, స్థిరత్వం; ~ в любви ప్రేమ స్థిరత

посто́ять *сов.* 1. (некоторое время) కొంత సేపు నిలబడు 2. (за *вн.*; зашита́ть) నమర్చించు, బలపరచు; (కి) వత్తాను ఇచ్చు; ~ за себёя తనను తాను నమర్చించుకొను (రక్షించుకొను) ◇ постóй[те]! *разг.* ఉండు!, ఉండండి!

постра́д||авши||й *м* బాధితుడు; ~е от наводне́ния వరద బాధితుడు

постра́д||ать *сов. см.* страда́ть 3

постраща́ть *сов. см.* страща́ть

пострига́ть, постри́чь (*вн.*) కత్తిరించు; ~ воло́сы జుట్టు కత్తిరించు

пострига́ться, постри́чься కత్తిరించుకొను, జుట్టు క్రాప్ చేసుకొను; జుట్టు క్రాప్ చేయించుకొను (*у парикмахера*)

постри́чь(ся) *сов. см.* пострига́ть(ся)

постро́ение *с* 1. నిర్మాణం; ~ но́вого о́бщества కొత్త సమాజ నిర్మాణం 2. (строение, структура) నిర్మాణం; ~ фрэ́ззы వాక్య నిర్మాణం

постро́ить *сов. см.* стро́ить

постро́иться *сов. см.* стро́иться 1, 2 *и* 4

постро́йка *ж* 1. (действие) కట్టడం, నిర్మాణం; ~ домов భవనాల కట్టడం (నిర్మాణం) 2. (строение, здание) భవనం, ఇల్లు; ка́менная ~ రాతి ఇల్లు, శిలా భవనం

постскри́пtum *м книжн.* తాజా కలం (*сокр.* та.к.)

посту́кива||ть *несов.* (по *ит.*) (మీద) తట్టు, మెల్లగా కొట్టు; ~ть па́льцами по́ столу టేబుల్ మీద వేళ్లు తట్టు, టేబుల్ మీద దరువు వేయు; он шёл, ~я па́лочкой అతను నడుస్తూ చేతి కర్ర తట్టుతూ న్నాడు

поступательный 1. ముందుకెళ్లే; ~ое движение స్థానాంతర గతి (చలనం) 2. перен. పురోగామి, ప్రగతిశీలమైన; ~ый ход истории చరిత్ర పురోగమనం (పురోగతి); ~ое развитие ప్రగతిశీలమైన అభివృద్ధి

поступать, поступить 1. చేయు, వ్యవహరించు; ему не следовало так ~ать అతను ఈ (ఇలాంటి) పని చేసి వుండకూడదు, అతను ఇలా వ్యవహరించి వుండ కూడదు; как нам теперь ~ить? ఇప్పుడు మనం ఏం చెయ్యాలి?, ఇప్పుడు మనం చేయవలసినది ఏమిటి? 2. (с тв.; обходиться) చూచు, (తో) వ్యవహరించు; ~ать плохо с кем-л. ఒకరితో హీనంగా వ్యవహరించు, ఒకరిని చెడుగా చూచు 3. (в вн.; вступать, зачисляться) (తో) ప్రవేశించు, చేరు; ~ать в университет విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రవేశించు, విశ్వవిద్యాలయంలో చేరు; ~ать на работу ఉద్యోగంలో చేరు, పని సంపాదించుకొను 4. (быть доставленным) అందు, వచ్చు; дело ~ило в суд కేసు కోర్టుకి వచ్చింది ◇ ~ать в продажу మార్కెట్టుకు (అమ్మకానికి) వచ్చు

поступаться, поступиться (тв.) త్యజించు; ~ принципиами సూత్రాలను త్యజించు

поступить(ся) сов. с.м. поступать(ся)

поступление с 1. (куда-л.) ప్రవేశించడం, చేరడం; ~е в институт календарь ప్రవేశించడం 2. (корреpondенции и т. п.) అందడం, రావడం; ~е писем ఉత్తరాలు రావడం (అందడం) 3. (денежные) పడ్డు, రాబడి; ~я в бюджет бюджетలో రాబడులు

поступок м చర్య; благородный ~ ఉదాత్తమైన (మనమైన) చర్య

поступь ж నడక; твердая ~ స్థిరమైన నడక, గట్టి అడుగులు

постыдный సిగ్గుమాలిన, సిగ్గుచేటైన, పరువుమాలిన

посуда ж 1. собир. పళ్లాలు, గిన్నెలు; кухонная ~ వంట గిన్నెలు (పాత్రలు); фарфóровая ~ పింగాణి సామాన్లు 2. разг. (сосуд) పాత్ర

посудить сов.: ~е сами! మీరే చూడండి

посудный: ~ый шкаф కప్పులు, సానర్లు బీరునా; ~ое полотенце కప్పులు, సానర్లు తుడుచుకునే గుడ్డ

посчастливить сов. безл.: ему ~лось до-стать эту книгу అతనికి అవ్వవ్వం కొద్ది (కలిసినట్టు) యీ పుస్తకం దొరికింది

посчитать сов. (вн.) 1. (сочитать) లెక్కించు

2. разг. (тв.; составить мнение) అంచనా వేయు

посчитаться сов. (с тв.) 1. (свести счёты) (ఒకరిపై) బదులు తీర్చుకొను 2. (принять во вни-

ПОС — ПОТ

П

мание) లెక్కలోకి తీసుకొను; ~ с чьим-л. положением ఒకరి పరిస్థితి లెక్కలోకి తీసుకొను

посылать, послать (вн.) 1. పంపు, పంపించు; ~ когò-л. в магазин ఏదో తెచ్చుని ఒకరిని షాపుకి పంపించు 2. (отправлять) పంపు, పంపించు; ~ деньги (по почте, телеграфу) మనియార్డరు పంపు; ~ телеграмму టెలిగ్రామ్ పంపించు ◇ ~ привёт నమస్కారాలు తెలుపు, అడిగినట్లు చెప్ప

посылка ж 1. (действие) పంపడం 2. (почтовая) పార్సెల్

посыльный м హార్బార

посыпать сов. с.м. посыпать

посыпать, посыпать (вн. тв.) వేయు, చల్లు

посыпаться сов. 1. పడనారంభించు, కురియనారంభించు; ~лись искры నిప్పురవ్వలు కురియనారంభించాయి; ~лись листья చెట్టునుంచి ఆకులు పడనారంభించాయి 2. перен. కురియు, వర్షించు; ~лись вопросы ప్రశ్నలు వర్షించాయి (కురిశాయి); ~лись удары దెబ్బలు కురిశాయి

посягательство с దాడి ప్రయత్నం, దుర్మకముణ ప్రయత్నం

посягать, посягнуть (на вн.) (మీద, పై) దాడి ప్రయత్నం చేయు, దేనినైనా కాజేయడానికి ప్రయత్నించు, (పై) దుర్మకముణ చేసేందుకు ప్రయత్నించు; ~ на чьё-л. права ఒకరి హక్కుల మీద దాడి చేయు; ~ на чьò-л. свободу ఒకరి స్వాతంత్ర్యాన్ని అతిక్రమించేందుకు ప్రయత్నించు

посягнуть сов. с.м. посягать

пот м చెమట; обливаться ~ом చెమట కార్చు (ఓడ్చు) ◇ трудиться в ~е лица చెమట ఓడ్చి కృషి (పని) చేయు

потайной óй రహస్య, గుప్త; ~ая дверь రహస్య (గుప్త) ద్వారం

потакание с разг. చూచి చూడనట్లు ఊరుకోవడం

потакать несов. разг. (от. в пр.) చూచిచూడనట్లు ఊరుకొను, లాలాచీనము; ~ ребёнку в его шалостях పిల్ల చేష్టలను చూచిచూడనట్లు ఊరుకొను

потанцевать сов. [కొంచెం సేపు] డాన్సు చేయు; давайте ~ем డాన్సు చేద్దాము రండి

потасовка ж разг. పోట్లాట, సిగపట్టు

поташ м పొటాష్

по-твоему нареч. 1. (по твоему мнению) నీ అభిప్రాయంలో, నీకు తెలిసినంతవరకు 2. (по твоему же-

ПОТ — ПОТ

ланию) నీ ఇష్టం ప్రకారం, నీ ఇష్టం వచ్చినట్లు; пусть бьдет ~ నీ ఇష్టం ప్రకారమే కానియ్య

потвóрство с చూచీచూడనట్లు ఊరుకుండడం, లాలూచీ
потвóрствовать *несов. (от.)* చూచీచూడనట్లు ఊరు
కొను; ~ в чём-л. దేనితోనైనా లాలూచీ పడు

потёмк||и *мн.* చీకటి; в ~ах చీకటిలో

потемнеть *сов. см.* темнеть 1, 2

потенциál *м физ.* పాటెన్షియల్; электрический ~ విద్యుత్ పాటెన్షియల్; рáзница ~ов పాటెన్షియల్ తేడా

потенциáльный 1. ఉన్న శక్తి, పాటెన్షియల్ 2. (воз-
можный) కాబోయే, కాగల, సంభావ్య; ~ протíвник
కాబోయే (కాగల, సంభావ్య) శత్రువు

потепленье с వాతావరణం వెచ్చబడడం; наступило
~ వెచ్చటి వాతావరణం మొదలైంది

потереться *сов. см.* тереться 1 и 3

потерпéвший *м* బలియైనవాడు (жертва); బాధితుడు
(пострадавший); నష్టపడినవాడు (пoнeсший убыт-
ки); ~ кораблекрушéние ఓడ ప్రమాదానికి బలియైన
వాడు

потерпéть *сов.* 1. (проявить терпение) ఓర్పు
కలిగివుండు 2. (вн.; испытать, перенести) పడు,
పొందు; ~ кораблекрушéние ఓడ ప్రమాదానికి గురి
అగు; ~ убытки నష్టపడు 3. (вн.; опустить)
సహించు; он éтого не потерпит అతను దాన్ని సహించ
వడు

потёртый చీకటిపోయిన

потéр||я *ж* 1. (утрата) లోటు, నష్టం; ~я крó-
ви రక్త నష్టం; невосполнiмая ~я తీరని లోటు
2.: ~и *мн.* воен. జన నష్టం, మృతులు, క్షతగాత్రులు
(людские); యుద్ధ సామగ్రి నష్టం (в технике)

потéрянный 1. (утерянный) పోయిన 2. (расте-
рянный) కంగారుపడిన; ~ вид కంగారు వైఖరి (వాం
కం)

потеря́ть(ся) *сов. см.* теря́ть(ся)

потесни́ть *сов. см.* тесни́ть

потесни́ться *сов. (подвинувшись, освободить
место)* కొంచెం ఇరుక్కొని చోటునిచ్చు

потéть 1. *сов.* вспотéть చెమర్చు, చెమట కారు
(పట్టు), చెమటోడ్చు 2. *сов.* запотéть (об окнах и
т. п.) మనకబారు; óкна запотéли అద్దాలు మనకబారాయి

потéха *ж* తమాషా; вот ~! బలే తమాషా!

потéчь *сов.* 1. (начать течь) కారనారంభించు,

ప్రవహించనారంభించు 2. (о бочке, лодке) కారిపోవారం
భించు

потешáть *несов. разг. (вн.)* నవ్వించు, తమాషా
చేయు

потешáться *несов. разг. (над тв.)* ఎగతాళి
చేయు, పరిహసించు

потéшить *сов. см.* тéшить

потéшный *разг.* తమాషా అయిన

потира́ть *несов. (вн.)* రుద్దుకొను, నులుపుకొను;
~ рýки а) చేతులు నులుపుకొను б) *перен.* చంకలు
కొట్టుకొను

потихóньку *нареч.* 1. (не спеша) మెల్లగా,
క్రమక్రమంగా 2. (неслышн , тихо) చప్పుడు చేయ
కుండా, నిశ్శబ్దంగా 3. (тайк м) రహస్యంగా

потли́вый చెమట పట్టే

потны||и చెమట పట్టిన, చెమర్చిన; ~е рýки చెమ
ర్చిన చేతులు

потов||рýи *анат.:* ~ые жéлезы శ్లేష్మకారక (చెమట
పుట్టించే) గ్రంథులు

потогóн||ый చెమట కార్పించే ◇ ~ая систéма
ఒళ్లు నిరుముకు చేసే పని పద్ధతి

потóк *м прям., перен.* ప్రవాహం; бýрный ~
కల్లోలిత ప్రవాహం; ~ слéз కన్నీళ్ల ప్రవాహం

потолóк *м* 1. కప్పు, సరంబీ 2. *перен. разг.*
(предел) పరిమితి

потолстéть *сов. см.* толстéть

потóм *нареч.* 1. (после этого, затем) తరువాత
అనంతరం, పిమ్మట 2. (вслед за кем-л., чем-л.)
వెంట, వెంటబడి 3. (кроме того) అంతేకాక, అంతే
కాకుండా, దీనికితోడు

потóмок *м* సంతతివాడు, వంశస్తుడు

потóмственный వంశపారంపర్య, వంశపరంపరాగత; ~
шахтёр వంశపారంపర్యంగా బొగ్గుగని పనివాడు

потóмство с సంతానం, కడుపు పంట; имéть ~
కడుపు పండు

потомý 1. *нареч.* అందుకని, అందుచేత 2.: ~
что союз ఎందుకంటే

потонúть *сов. см.* тонúть

потóп *м разг.* జలప్రళయం

потопи́ть *сов. см.* топи́ть II

поторáпливать *несов. разг. (вн.)* తొందరపెట్టు

поторáпливаться *несов. разг.* తొందరపడు

поторопи́ть(ся) *сов. см.* торопи́ть(ся)

потра́тить(ся) *сов. см.* тра́тить(ся)

потребитель *м* వినిమయదారు; కొనుగోలుదారు (*покупатель*)

потребительский *ий* వినిమయదారుల; ~ая кооперация వినిమయదారుల సహకారం

потребить *сов. см.* потреблять

потребление *с* వినిమయం

потреблять, потребить (*вн.*) 1. (*расходовать*) ఖర్చు [చేయు]; ~ электроэнергию విద్యుచ్ఛక్తిని ఖర్చుచేయు 2. (*употреблять в пищу*) వాడుకొను, తిను

потребность *ж* అవసరం, అవశ్యకత; материальные и культурные ~и పాదార్థిక, సాంస్కృతిక అవసరాలు; распределение по ~ям అవసరాలను బట్టి పంపకం

потребовать *сов. см.* требовать 1, 3 и 4

потребоваться *сов. см.* требоваться

потревожить *сов. см.* тревожить 2

потрепанный *ий* 1. (*рваный*) చినిగిపోయిన, చినిగిన, చీలికలైన 2. *перен. (разбитый)* దెబ్బ తిన్న; ~е дивизии врага దెబ్బతిన్న శత్రు దివిజన్లు 3. *перен. (о человеке)* నలిగిపోయిన, నీళ్లు కారిపోయిన; ~ий вид నీళ్లు కారిపోయిన వాలకం

потрепать *сов. см.* трепать 1 и 3

потрепаться *сов. см.* трепаться 2, 3

потрескаться *сов. см.* трескаться

потрескивать *несов.* చిటచిటలాడు (*об огне*); కరకరలాడు (*о льде*)

потрогать *сов. (вн.)* తాకు

потроха *мн.* గుండె, కాలేయం, ఊపిరితిత్తులు ◇ со всеми ~ми *разг.* గుడినే కాకుండా గుడిలో లింగాన్ని కూడా [మింగు]

потрошить, выпотрошить (*вн.*) [కోడిని] శుభ్రం చేయు, కోడి కడుపు చీల్చు

потрудиться *сов.* 1. కష్టపడు, శ్రమించు; он немало ~лся на своём веку తన జీవితంలో చాలా కష్టపడ్డాడు 2. (*инф.; счесть нужным*): он даже не ~лся сделать это కనీసం ఈ పని చేయడానికి ఒళ్లు ఒంగలేదు ◇ ~тесь сделать это! దీన్ని తప్పకుండా చేయండి!; ~тесь уйти! అవతలకి పోండి!

потрясать, потрясти 1. (*вн.*) కదిలించు, కదుపు 2. (*тв.; взмахивать*) ఝుళిపించు; ~ мечом కత్తితో ఝుళిపించు 3. *перен. (вн.; сильно шатать)* ఊపి వేయు, కదిలించు; ~ основы строя వ్యవస్థ పునాదిని కదిలించు (ఊపివేయు) 4. *перен. (вн.; сильно волновать)* కలచివేయు, దిగ్భ్రంతుడిని చేయు; речь по-

ПОТ — ПОХ

П

трясáлá слушателей ఉపన్యాసం శ్రోతలను దిగ్భ్రంతులని చేసింది

потрясающий దిగ్భ్రంతుని (ఆశ్చర్యం) కలిగించే, విభ్రమగొలిపే, దిగ్భ్రంతుడిని చేసే

потрясѣни||е *с* 1. దిగులు, దిగ్భ్రంతి; нервное ~е మానసిక ఆఘాతం 2. (*полное изменение*) పెద్ద మార్పు, విప్లవం; социальные ~я సామాజికమైన పెద్ద మార్పులు, సామాజిక విప్లవం

потрясти *сов. см.* потрясать 1, 3 и 4

потряхивать *несов. разг. (тв.)* కదలించు, కుదుపు

потуги *мн.* 1.: родовые ~ ముక్కడం 2. *перен.* విఫల ప్రయత్నాలు

потупить(ся) *сов. см.* потуплять(ся)

потуплять, потупить (*вн.*): ~ взор (взгляд) చూపు కిందికి వాలుకొను, కళ్లు కిందికి దించుకొను

потупляться, потупиться కళ్లు కిందికి దించుకొను, చూపు కిందికి వాలు

потускнѣть *сов. см.* тускнѣть

потухать, потухнуть అరిపోవు

потухнуть *сов. см.* потухать и тухнуть I

потучнѣть *сов. см.* тучнѣть

потушить *сов. см.* тушить II

потягивать *несов. разг. (вн.)* 1. కాస్త తాగు 2. (*медленно пить*) కొంచెం కొంచెంగా తాగు, చప్పరించు 3. (*курить*) సిగరెట్టు కాల్చు

потягиваться, потяну́ться ఒళ్లు విరుచుకొను

потяну́ть *сов. см.* тяну́ть 1, 2, 4, 7 и 8

потяну́ться *сов. см.* потягиваться и тяну́ться

поужинать *сов. см.* ужинать

поумнѣть *сов. см.* умнѣть

поутру́ *нареч. разг.* ఉదయాన, పొద్దున

поучать *несов. (вн.; наставлять)* బోధించు, ఉపన్యాసం ఇచ్చు

поучение *с (наставление)* ఉపన్యాసం

поучительный జ్ఞానదాయకమైన, సుబోధకమైన, ప్రబోధాత్మక

похвал|á *ж* పొగడ్త, పొగడిక, స్తుతి, ప్రశంస, స్తోత్రం; отзыватьсá о ком-л. с ~ой ఒకరిని ప్రశంసించు, ఒకరికి పొగడ్డులు వర్ణించు

похвалить(ся) *сов. см.* хвалить(ся)

похвальба́ *ж разг.* డంబాలు [కొట్టడం]

похва́льный *ий* 1. (*заслуживающий похвалы*) ప్రశంసనీయమైన, అభినందనీయమైన 2. (*содержащий*

ПОХ — ПОЧ

похвалу (ప్రశంసా; ~ая гра́мота (ప్రత్యేక ప్రశంసా (యోగ్యతా) పత్రం

похваля́ться *несов. разг. (тв.)* (గురించి) డంబాలు పలుకు, డబ్బీలు కొట్టు, బడాయిలు చెప్పకొను

похва́стать(ся) *сов. см. хва́стать(ся)*

похити́тель *м* దొంగ; అపహరణ (людей)

похи́тить *сов. см. похища́ть*

похища́ть, похи́тить (вн.) దొంగతనం చేయు, కాజేయు; అపహరించు, అపహరించుకొని పోవు (людей)

похище́ние *с* దొంగతనం; అపహరణ (людей)

похлёбка *ж разг.* పులుసు, సూప్

похло́пать *сов. см. хло́пать*

похлопотáть *сов. см. хлопотáть* 2, 3

похло́пывать *несов. (вн.)* తట్టు

похмелё *с* హంగోవర్

поход *I м* 1. యాత్ర, ప్రయాణం; воённый ~ డండ యాత్ర 2. (экскурсия и т.п.) విహార యాత్ర; лы́жный ~ స్కీయింగ్ (ట్రీప్; идти́ в ~ పాదయాత్రకు వెళ్లు 3. *перен. (кампания)* (కి, వ్యతిరేకంగా) ప్రచారం; ~ за эконо́мию и береж-
ли́вость పాదుపుచేయమని ప్రచారం

поход *II м разг. (излишек)* పెచ్చు; *с ~ом* పెచ్చు బరువుతో

походить *I сов. (некоторое время)* కొంతసేపు నడిచివెళ్ళు; ~ тудá-сюдá అటు ఇటు పచారుచేయు

походить *II несов. (на вн.; быть похожим)* (కి) పోలిక కలిగివుండు; он о́чень похóдит на сво-
его́ отца́ అతను చాలవరకు తన తండ్రి పోలికలు కలిగి వుంటాడు, అతనికి తండ్రి పోలికలు చాలా వున్నాయి

походка *ж* నడక, నడిచే తీరు; ме́дленная ~ తాపీ నడక

походни́ый 1. మార్చింగ్; ~ый поря́док మార్చింగ్ (క్రమం 2. (передвижной) సంచార; ~ая кровáть క్యాంపు బెడ్; ~ая кúхня సంచార వంటశాల

походя́ *нареч. разг. 1. (торопливо, быстро)* అశువుగా 2. (заодно, мимоходом) దారితో, సందర్భన తో

похожде́ние *с* సాహసకృత్యం, తెగింపు పని

похо́жий [ఒకరితో] పోలిక కలిగివున్న, లాంటి; бы́ть ~им на кого́-л. ఒకరితో పోలిక కలిగి వుండు; онí о́чень ~и ва́ллі-ддіри మధ్య చాలా పోలికలు ఉన్నాయి ◇ తó на него́ не ~е ఇదే అతని జబ్బు ప్రత్యేకత; ~е, что пойдёт дождь వర్షం వచ్చేలా వుంది

похолода́ние *с* చలి మువరడం, ఉష్ణోగ్రత పడిపోవడం; наступило ~ ఉష్ణోగ్రత పడిపోయింది, చలి ముదిరింది

похолода́||ть *сов. безл.:* ~ло చలి వచ్చింది (ముదిరింది), ఉష్ణోగ్రత పడిపోయింది

похолоде́ть *сов. см. холоде́ть*

похорони́ть *сов. см. хорони́ть*

похорóнный అంత్యక్రియల

похороны *мн.* అంత్యక్రియలు

по-хорóшему *нареч.* స్నేహపూర్వకంగా, సేస్తు లలాగా

похотли́вость *ж* కామాతురత

похотли́вый కామాతురుడైన

похóть *ж* కామాతురత, మోహం

похра́пывать *несов. разг.* నన్నగా గురకపెట్టు

поху́деть *сов. см. ху́деть*

поцара́пать *сов. см. цара́пать*

поцара́паться *сов. разг. (оцарапаться)* గీరు కొను

поцелова́ть(ся) *сов. см. целова́ть(ся)*

поцелу́й *м* ముద్దు, మంబనం

почáток *м:* ~ куку́рузы జొన్న పాత్తు (కంకి)

почва́ *ж* 1. నేల, భూమి; плодopoдная ~a సారవంతమైన నేల (భూమి); чернозёмная ~a నల్ల రేగడి నేల; солончако́вая ~a చవిటి (ఉప్పు) నేల 2. *перен.* ప్రాతిపదిక, పునాది; не теря́ть ~ы под нога́ми, сто́ять на твёрдо́й ~е స్థిరమైన పునాది మీద నిలబడు; выбива́ть ~у из-под ног ఒకరి కాళి కింద గోయి తీయు, ఒకరిని ఆధారం లేకుండా చేయు; нащúпывать ~у పరిస్థితులను (అవకాశాలను) కనుక్కొను (పరిశీలించు); подгото́вливать ~у [దేనికోసమైనా] భూమిక తయారుచేయు; не имéть под со-
ро́й ~ы నిరాధారంగా వుండు

почвенны́ый నేల, భూమి; ~е зóны నేల మండలాలు

почвово́д *м* భూమి (భూ తత్వ) నిపుణుడు

почвово́дение *с* భూతత్వశాస్త్రం, భూమిశాస్త్రం

почём *нареч. разг. (по какой цене)* [ధర] ఎంత?; ~ молоко́? పాల ధర ఎంత? ◇ ~ я зная́ю? నాకెలా తెలుస్తుంది?

почему́ *нареч. 1. вопр.* ఎందుకు; ~ он не при-
шёл? అతను ఎందుకు రాలేదు? 2. *относ.* అందుకని, అందుచేత

почему́-либо *нареч.* ఏదో కారణంచేత, ఏదో కారణంగా

почему́-нибу́дь *нареч. см. почему́-либо*

почему́-то *нареч.* ఏకారణంగానో

пóчерк *м* రాత, దస్తూరీ
пóчернеть *сов. см.* чернеть 1

пóчерпнѣть *сов. прям., перен. (вн.)* లభించు, రాబట్టు; откѹда вы ~ли эти свѣдѣния? ఈ సమాచారం మీకు ఎక్కడనుంచి లభించింది?, ఈ సమాచారం మీరు ఎక్కడనుంచి రాబట్టారు?

пóчерствѣть *сов. см.* черствѣть

пóчесать *сов. см.* чесать 1

пóчесаться *сов. см.* чесаться

пóчестѣ *ж* గౌరవం, సన్మానం; окáзывать (воздавать) комѹ-л. ~и ఒకరిని గౌరవించు (సన్మానించు), ఒకరికి అగ్రతాంబూలం ఇచ్చు

пóчѣсть *сов. см.* почитать III

пóчѣсывать *несов. разг. (вн.)* గోకు

пóчѣсываться *несов. разг.* గోకుకూను

пóчѣт *м* గౌరవం, సన్మానం

пóчѣтно *нареч.* గౌరవప్రదంగా

пóчѣтн||ый గౌరవప్రదమైన; рáпорт ~ого караула గౌరవ వందనం; ~ый член академии అకాడమీ గౌరవ సభ్యుడు; ~ая обрýзанность గౌరవప్రదమైన విధి

пóчивать *несов. уст. (спать)* నిద్రించు

пóчин *м* 1. (инициатива) చొరవ; по сóбственному ~у సొంత చొరవతో; подхвáтывать чѣй-л. ~ ఒకరి చొరవ అనుసరించు 2. *разг. (начало)* ప్రారంభం; для ~а ప్రారంభంగా, శ్రీకారంగా

пóчинить *сов. см.* чинить 1

пóчинка *ж* మరమ్మత్తు

пóчистить *сов. см.* чистить

пóчитание *с* 1. (уважение) ఆదరణ, గౌరవం 2. (культ) పూజ, పూజ్యత

пóчитатель *м* ఆరాధకుడు

пóчитательница *ж* ఆరాధకురాలు

пóчитать I *сов. (вн.)* కొంత సేపు చదువు; ~ребѣнку книгу పిల్లకి కొంత సేపు పుస్తకం చదివి విసింపు

пóчитать II *несов. (вн.; уважать)* గౌరవించు, ఆదరించు, ఆరాధించు

пóчитат||ь III, пóчѣсть *уст. (тв., за вн.)* భావించు; он ~ет своим дóлгом сдѣлать это దానిని చేయడం తన విధిగా భావిస్తున్నాడు

пóчить *сов. уст.* మృతి చెందు ◇ ~ на лáврах సాధించిన విజయహారాలతో తృప్తిపడు

пóчка I *ж* анат. మూత్ర పిండం

ПОЧ — ПОШ

II

пóчк||а II *ж* бот. మొగ్గ; ~и набýхли మొగ్గలు తొడిగాయి (వేతాయి)

пóчт||а *ж* 1. పోస్టు [ఆఫీసు], తపాలా ఆఫీసు; пойтѣ на ~у పోస్టు ఆఫీసుకి వెళ్లు 2. (пересылка, отставка) పోస్టు, తపాలా, బహి; отправлять дѣньги ~ой (по ~е) పోస్టు (తపా, బహి) ద్వారా డబ్బు పంపించు 3. (корреспонденция) పోస్టు, మెయిలు; ýтрєнная ~а ఉదయం పోస్టు (బహి); ~а прихóдит два рáза в дєнь పోస్టు (బహి) రోజుకి రెండు సార్లు వస్తుంది; отправлять ~у పోస్టు (మెయిల్, బహి) పంపించు

пóчталъон *м* పోస్టు జవాను

пóчтáмт *м* పోస్ట్మెన్, తపాలా ఆఫీసు, ప్రధాన (కేంద్ర) పోస్టు ఆఫీసు

пóчтѣние *с* గౌరవం, మర్యాద; окáзывать комѹ-л. ~ ఒకరిని గౌరవించు

пóчтѣнн||ый 1. గౌరవనీయమైన 2. *перен. разг. (значительный)* గమనీయమైన, తగినంత; на ~ом расстоáнии తగినంత దూరంలో

пóчтѣ *нареч.* దాదాపు, రమారమి, ఇంచుమించు, సుమారు, దగ్గర దగ్గరగా

пóчтѣтельность *ж* గౌరవం

пóчтѣтельн||ый 1. మర్యాదపూర్వక, గౌరవపూరితమైన; ~ый тон మర్యాదపూర్వక (గౌరవపూరితమైన) స్వరం 2. *перен. разг. (значительный)*: на ~ом расстоáнии తగినంత దూరంలో

пóчтѣть *сов. (вн.)* గౌరవించు, సన్మానించు; ~чью-л. пáмять молчáнием ఒకరి సంస్మరణార్థం గౌరవపురస్కరంగా మౌనం వహించు; ~ когó-л. своим присутствием *высок.* స్వయంగా హాజరవడం ద్వారా ఒకరిని గౌరవించు

пóчтóв||ый తపాలా, మెయిలు; ~ый пóезд మెయిలు ట్రైన్; ~ая мáрка తపాలా బిళ్ల; ~ое отделе́ние పోస్టు [ఆఫీసు]

пóчýствовать *сов. см.* чýствовать

пóшáлива||ть *несов. разг.:* у него сѣрдце ~ет అతనికి గుండె నీరసం వుంది; у неѣ ~ют нѣрвы ఆమెకు నరాల బలహీనత వుంది

пóшалить *сов. (немного)* కొంచెం కొంటెచేష్టలు చేయు

пóшáрить *сов. см.* шáрить

пóшатнýть *сов. (вн.)* 1. కదలించు 2. *перен.*

ПОШ — ПРА

సడలింపజేయు; ~ чьй-л. убеждения ఒకరి విశ్వాసాలను సడలింపజేయు

пошатну||ться *сов.* 1. (покачнуться) తూలు, తూగు; ఒక పక్కకు వాలు (наклониться набок — о столбе и т.п.) 2. (поколебаться) కదలు 3. *перен.* (ослабеть) బాగా దెబ్బతిను, సడలిపోవు; егò здорòвье ~лось అతని ఆరోగ్యం సడలిపోయింది (బాగా దెబ్బతింది); егò увéренность ~лась అతని ఆత్మవిశ్వాసం సడలిపోయింది

пошатыва||ть *несов. безл.*: егò ~ет అతను తూలి పోతున్నాడు

пошатываться *несов.* తూలిపోతూవుండు

пошевеливать *несов. разг. (вн., тв.) (తో)* కదల్చు, కదుపు

пошевелива||ться *несов. разг.* కదలు; ~йся! త్వరగా రా!, తొందరగా రా!

пошевели́ть(ся) *сов. см.* шевелить(ся)

пошнво́чн||ый: ~ая мастерская కుట్టుపని (దర్జీ) షెపు

пошли́на *ж* సుంకం; ввóзная (импортная) ~ దిగుమతి సుంకం; гóрбовая ~ స్టాంప్ డ్యూటీ; та-мóженная ~ కస్టమ్స్ సుంకం

пошлòст||ь *ж* 1. అశ్లిలం, బూతు 2. (баналь-ность) చప్పడనం, నిస్సారత; говорíть ~и నిస్సారమైన విషయాలు మాట్లాడు

пошлый 1. అశ్లిలం, బూతు 2. (банальный) నిస్సార, చప్పటి

пошлýк *м разг.* అనభ్యమైన వ్యక్తి

поштýчно *нареч.* ఒక్కొక్కటి చొప్పున; прода-вáть ~ ఒక్కొక్కటి చొప్పున అమ్ము

пошутíть *сов. см.* шутить

пощáд||а *ж* కరుణ, దయాదాక్షిణ్యాలు; без ~ы దయాదాక్షిణ్యాలు లేకుండా, కరుణ చూపకుండా; просíть ~ы దయకోసం అర్థించు

пощадíть *сов. см.* щадить

пощекотáть *сов. см.* щекотать

пощё́чин||а *ж* చెంపకాయ, లెంపకాయ; давáть ~у చెంపకాయ కొట్టు; получа́ть ~у చెంపకాయ తిను

пощипывáть *несов. (вн.)* కొరుకు

пощýпать *сов. см.* щýпать

поóзня *ж* కవిత, కవిత్వం

поóма *ж* కావ్యం

поóт *м* కవి

поэ́тесса *ж* కవయిత్రీ

поэти́ческий కవితా

поэти́чный కవితామయ

поóтому *нареч.* కారణంగా, మూలంగా, కనుక; вот ~ందుచేతనే

появíться *сов. см.* появля́ться

появлéние *с* 1. ప్రత్యక్షమవడం 2. (выход в свет) రావడం; ~ в газéтах ప్రతికల్ప ప్రచురింపబడడం 3. (возникновение) అవతరణ

появ||ля́ться, появíться 1. ప్రత్యక్షమగు, కనపడు; на горизóнте ~ялась тýча దిబ్బుండలంలో వానమేఘం కనపడింది 2. (выходить в свет) వెలువడు, పడు; ~ля́ться в газéтах ప్రతికల్ప పడు 3. (возникать) అవతరించు, ఉత్పన్నమగు, బయలుదేరు; ~ялись сом-нénия సందేహాలు బయలుదేరాయి (ఉత్పన్నమయాయి)

пóяс *м* 1. బెల్టు, పటకా, నడికట్టు; затýгивать ~ బెల్టు బిగించుకొను 2. (талия) నడుం; гóлый по ~ నడుంవరకు నగ్నంగా వున్న 3. *геогр.* మండలం; жáркíй (тропический) ~ ఉష్ణ మండలం ◇ спа-сáтельный ~ రైస్ బెల్టు

пояснéние *с* 1. (действие) వ్యాఖ్యానించడం, వివరించడం, బోధపరచడం 2. (замечание, объяснение) వ్యాఖ్య, వివరణ

пояснítельный бోధపరచే, వ్యాఖ్యానించే, వివరించే

пояснítть *сов. см.* пояснáть

пояснáть, пояснítть (вн.) వ్యాఖ్యానించు, బోధపరచు, వివరించు

прабáбка *ж см.* прабáбушка

прабáбушка *ж* మత్తవ్వు (со стороны матери); ప్రపితామహి (со стороны отца)

пράвд||а *ж* 1. (истина) సత్యం, నిజం; éто сý-щая ~а ఇది పరమ (కటిక) సత్యం; в этом нет ни слóва ~ы దాంట్లో ఒక్క మాట కూడా నిజం కాదు; éто ~а ఇది నిజం 2. (справедливость) న్యాయం; искáть ~ы న్యాయం కోరు; пострада́ть за ~у న్యాయ సాధనలో కష్టాలు అనుభవించు 3. *в знач. вводн. сл.* నిజమే, అయినప్పటికీ; он, ~а, ужé уéхал అతను వెళ్లి పోయాడన్నది నిజమే; ~а, я с вáми не соглáсен, но... నేను మీ అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకోనప్పటికీ... ◇ вáша ~а నిజమే; ~а? నిజమా?; не ~а ли? కదా?; по ~е сказа́ть నిజం చెప్పాలంటే; что ~а, то ~а ఈ వాస్తవాన్ని ఒప్పుకు తీరాల్సిందే; ~а гла-зá кóлет посл. కటిక సత్యాలు మింగడం కష్టం; ~а-мáтка *разг.* తిరుగులేని సత్యం

правдл́вость *ж* చిత్త శుద్ధి, నిజాయితీపరత్వం

правдивый 1. నిజాయితీపరుడైన 2. (содержащий в себе правду) సత్యవాదియైన, సత్యసంధుడైన
 правдоподобный యథార్థంలా కనిపించే

правило с 1. నియమం, నిబంధన; ~а движения (డైవింగ్ నిబంధనలు; соблюдать ~а నియమాలను పాటించు 2. (принцип) సూత్రం, నియమం; взять себя за ~о ఒక నియమం పెట్టుకొను 3. (норма поведения) నీతినియమాలు ◇ как ~о మామూలుగా; по всем ~ам నియమానుసారంగా, నియమాల ప్రకారం
 правильно нареч. 1. సరిగా; నిర్దుష్టంగా (без ошибок); часы идут ~ గడియారం సరిగా నడుస్తోంది 2. в знач. сказ. разг. నిజమే

правильность ж 1. తప్పులు లేమి (లేకపోవడం), నిర్దుష్టత్వం 2. (регулярность) క్రమబద్ధత

правильный 1. సరి, సరియైన; తప్పులు లేని (безошибочный); ~ое соотношение సరియైన నిష్పత్తి 2. (закономерный, регулярный) క్రమబద్ధమైన, సరియైన

правитель м పాలకుడు

правительственный [ప్రభుత్వ; ~ая делегация (ప్రభుత్వ ప్రతినిధివర్గం; ~ое сообщение ప్రభుత్వ ప్రకటన

правительство с ప్రభుత్వం; Советское ~ సోవియట్ ప్రభుత్వం

править I несов. (тов.) 1. పరిపాలించు 2. తోలు (лошадьюми); నడుపు (автомобилем)

править II несов. (вн.) 1. (исправлять ошибки) దిద్దు, సరిదిద్దు; ~ корректуру పూర్వం చదువు (దిద్దు) 2. (бритву) పడును చేయు

правка ж 1. (исправление) దిద్దుబాటు 2. (бритвы) పడును చేయడం

правление с 1. (режим) [పరి]పాలన 2. (учреждение) పరిపాలనా (పాలక) సంస్థ, మేనేజిమెంటు; కార్యాలయం, కార్యస్థానం (помещение); ~ колхоза నమస్త్రి వ్యవసాయ డ్విత్వ మేనేజిమెంటు బోర్డు

правнук м మునిమనుమడు

правнучка ж మునిమనుమరాలు

право I с 1. హక్కు; ~ голоса ఓటింగు (ఎన్నిక) హక్కు; ~ на труд పని హక్కు; избирательное ~ ఓటింగు (ఎన్నిక) హక్కు; нарушать права హక్కులను ఉల్లంఘించు (అతిక్రమించు); предоставлять права హక్కులు కల్పించు 2. тк. ед. (свод законов) వ్యాయామస్రం, లా, చట్టం; гражданское ~ పివీల్ లా; международное ~ అంతర్జాతీయ చట్టం; уголовное ~ క్రిమినల్ లా 3.: права мн. (документ)

ПРА — ПРА

II

ప్రెస్న్; водительские права (డైవింగ్ ప్రెస్న్) ◇ по праву సముచితంగా

право II вводн. сл. разг.: ~, уже поздно అబ్బే చాలా పొద్దు పోయింది (అలస్యం అయిపోయింది)

правовой న్యాయ

правомочие с అధికారం

правомочный అధికారంగల

правонарушение с юр. చట్ట ఉల్లంఘనం (అతిక్రమణ), శాసనోల్లంఘనం

правонарушитель м юр. చట్టం ఉల్లంఘించేవాడు

правописание с వర్ణక్రమం

православный 1. ఆర్థడాక్స్; ~ая церковь ఆర్థడాక్స్ చర్చి 2. в знач. суц. м ఆర్థడాక్స్ భక్తుడు

правосудие с న్యాయ నిర్వహణ; отправлять ~е న్యాయం నిర్వహించు; искать ~я న్యాయాన్ని అర్థించు

правот||а ж సరి అయినది; ~а дёла లక్ష్యం సరియైనది; доказывать своё ~у తను సరి అని రుజువు చేయు

правый I 1. కుడి; ~ая нога కుడి కాలు; ~ая сторона కుడి పక్క; с ~ой стороны కుడి పక్కన 2. полит. మితవాద, దక్షిణ; ~ая партия మితవాద (దక్షిణ పక్ష) పార్టీ 3.: ~ые в знач. суц. мн. మితవాదులు ◇ ~ая рука కుడి భుజం

правый II 1. (правильный, справедливый) నిజమైన, సరిఅయిన; вы ~ మీరు చెప్పినది సరియైనది (నిజమే) 2. (невиновный) నిర్దోషియైన 3. в знач. суц. м నిర్దోషి

правящий పాలక; ~ая партия పాలక పార్టీ; ~не класы పాలక వర్గాలు

прагматизм м కార్యార్థవాదం, ప్రయోజనవాదం

прадед м 1. ముత్తాత 2.: ~ы мн. (предки) పితామహులు, పూర్వులు, తాతముత్తాతలు

прадедушка м см. прадед I

празднество с ఉత్సవం

праздник м 1. పండుగ [రోజు], పర్వదినం, ఉత్సవం; по случаю ~а దినోత్సవం సందర్భంగా; по ~ам పండుగ రోజుల్లో; с ~ом! పండుగ శుభాకాంక్షలు 2. (веселье, торжество) ఉత్సవం

праздничный 1. పండుగ 2. (нарядный, красивый) పండుగ; ~ый наряд పండుగ దుస్తులు 3. (торжественный, радостный) పండుగ; ~ое настроение పండుగ హుషారు

празднование с [ఉత్సవం] జరుపుకొను; ~ дня

ПРА — ПРЕ

рождения జన్మదినం (జన్మదినోత్సవం) జరుపుకోవడం (చేయడం); ~ Дня Побѣды విజయ దినోత్సవం జరుపుకోవడం (చేయడం)

праздновать, отпраздновать (вн.) [ఉత్సవం] జరుపుకొను, చేయు

праздн|ый 1. పనిపాటులు లేని, సోమరి; ~ая жизнь పనిపాటులు లేని (సోమరి) జీవితం 2. перен. శుష్క; ~ый разговор శుష్క సంభాషణ

практик м ఆచరణవాది

практик|а ж в разн. знач. ఆచరణ, ప్రాక్టీసు; на ~е ఆచరణలో; проводить что-л. на ~е అమల్లో పెట్టు, అమలుజరుపు; у врача́ больша́я ~а డాక్టరుకి పెద్ద ప్రాక్టీసు వుంది; проходить ~у ప్రాక్టీసు పొందు; входить в ~у వాడుకలోకి (ఆచరణలోకి) వచ్చు

практикант м అభ్యాసకుడు, ప్రాజేషనరు

практиковать несов. 1. (вн.) అమల్లో పెట్టు, అమలుజరుపు 2. уст. వైద్యం (ప్రాక్టీసు) చేయు (о враче); లా ప్రాక్టీసు చేయు (о юристе)

практик|оваться несов. 1. (применяться в жизни) వాడుకలో వుండు; ~то часто ~ывается అలా చేస్తూ ఉంటారు 2. (в пр.; упражняться) అభ్యసించి, ప్రాక్టీసు పొందు; он ~ывается в языке теле-лугу అతను తెలుగులో ప్రాక్టీసు పొందుతున్నాడు, అతను తెలుగు అభ్యసిస్తున్నాడు

практическ|ый 1. ఆచరణ, ఆచరణాత్మక, ఆచరణగత; ~ая деятельность ఆచరణాత్మక కార్యకలాపాలు 2. (о занятиях) అభ్యాస, ప్రాక్టికల్; ~не занятия అభ్యాసం, ప్రాక్టికల్ వర్క్

практичность ж ఆచరణయోగ్యత

практичный 1. ఆచరణశీలి అయిన 2. (экономич-ный, выгодный) నమర్త

прародитель м పితామహుడు

прах м దేహం (труп, останки); చిత్తాభివృద్ధి (не-пел после кремации) ◇ идти ~ом [పని] వృథా అయిపోవు, బూడిదలో పోసిన వన్నీరగు; разлететься ~ом గాలిలో కలిసిపోవు

пра́чечная ж లాండ్రీ

пра́чка ж వాకలిది

пращá ж ఒడిసెల

преáмбула ж книжн. ఉపక్రమణిక

пробы́вания|е с ఉండడం, నివాసం; ~е в долж-

ности (на посту́) పదవీ కాలం; ме́сто постоя́н-ного ~я శాశ్వత నివాసం

пробы́вать несов. 1. (быть, находиться где-л.) ఉండు 2. (в каком-л. состоянии) ఉండు, పడు; ~ в уны́нии క్రుంగిపోవు, నిరుత్సాహపడు; ~ в невѣдении తెలియకుండా ఉండు

прева́лировать несов. (над тв.) (మీద) ప్రాబల్యం కలిగివుండు

превзойти́ сов. см. превосходить

превозмога́ть, превозмо́чь (вн.) అధిగమించు; ~ боль నొప్పిని అధిగమించు

превозмо́чь сов. см. превосмога́ть

превознести́ сов. см. перевозно́сить

превозно́сить, перевознести́ (вн.) స్తుతించు, పొగడు; ~ до небѣс ఒకరిని అతిగా స్తుతించు, ఒకరు ఇంద్రుడు చంద్రుడు అను

превосходи́тельство с: ва́ше ~ దేవరా; егѡ ~ దేవరవారు

превосходи́ть, превзойти́ (вн.) 1. (тв., в пр.) (లో) మించిపోవు, మించు; ~ когѡ-л. му́жеством ఒకరిని ధైర్యంలో మించు 2. (превышать) మించిపోవు; превзойти́ все о́жидания అంచనాల్ని మించిపోవు

превосхо́дн|ый అద్భుతమైన, ఉత్తమమైన, మేలైన; శ్రేష్ఠమైన (совершенный) ◇ ~ая стéпень грам. తమ వాచకం

превосхо́дство с అధిక్యం, పైచేయి; ~ в си́лах బలాబలాల్లో అధిక్యం (పైచేయి)

преврати́ть(ся) сов. см. превраща́ть(ся)

преврати́тно нареч. తప్పగా; ~ истолко́вывать వక్రికరించు; ~ понима́ть అపార్థం చేసుకొను, తప్పగా అర్థంచేసుకొను

преврати́н|ый 1. తప్పడు, పొరపాటు; ~ое пред-ставление తప్పడు (పొరపాటు) అభిప్రాయం 2. (из-менчивый) మారుతున్న, అస్థిర; ~ое сча́стье అస్థిర (సుధ్యమధ్య తలకిందులయే) అదృష్టం

превраща́ть, преврати́ть (вн. в вн.) (గా) మార్పు
превраща́ться, преврати́ться (в вн.) (గా) మారు, తయారగు ◇ преврати́ться в слух చెవులలా విను, చెవులు దోరబెట్టుకొని విను

превраще́ние с రూపాంతరం, మారు రూపం, రూపాంతరీకరణ

превы́сить сов. см. превыша́ть

превыша́ть, превы́сить (вн.) 1 అధిగమించు, మీరు, మించు 2. (власть и т.п.) దుర్వినియోగపరచు
превы́ше нареч.: ~ всего́ అన్నిటికంటే మిన్నగా

превышение с 1. అధిగమించడం 2. (власти и т.п.) దుర్వినియోగం; ~ власти అధికార దుర్వినియోగం
преграда ж 1. అడ్డం, అడ్డు 2. перен. అటంకం, అడ్డంకి

преградить сов. см. преграждать

преграждать, преградить (вн.) అడ్డుగించు, (కి) అడ్డుంచేయు; ~ путь кому-л. ఒకరి దారికి అడ్డుంచేయు, ఒకరి దారిని అడ్డుగించు; ~ путь к чему-л. దేని దారినినా అడ్డుగించు

пред предлог см. перед

предавать, предать (вн.) 1. (కి) ద్రోహం (విద్రోహం) చేయు 2. (от.; подвергать): ~ зрелищу విస్మరించు; ~ земле పూడ్చు; ~ огню దగ్ధంచేయు; ~ смерти చంపివేయు, మరణశిక్ష అమలుజరుపు; ~ суду కోర్టుకి ఎక్కించు (తీసుకువచ్చు), కోర్టులో దావా వేయు

предаваться, предаться (от.) (కి) లొంగిపోవు, తలపడు; (లో) మునుగు; ~ гнѣву కోపానికి లొంగిపోవు; ~ мечтам పగటి కలలో మునుగు (తేలిపోవు); ~ страстям కామ క్రోధాదులకు (అవేశాలకు) లోనుగు

предание I с: ~ суду కోర్టుకు ఎక్కించడం, కోర్టులో దావా వేయడం; ~ земле పూడ్చిపెట్టడం

предание II с (рассказ, история) పౌరాణిక గాథ; народное ~ జానపద గాథ

преданность ж నిష్ఠ, విధేయతానిశ్ఠాపాలు

преданный నిష్ఠ, విధేయుడైన మ, విధేయమైన с; ~ друг ప్రాణస్నేహితుడు

предатель м ద్రోహి

предательский ద్రోహ పూరితమైన, ద్రోహబుద్ధిగల

предательство с ద్రోహం, విద్రోహం

предать(ся) сов. см. предавать(ся)

предварительный|й ప్రాథమిక; ~е переговоры ప్రాథమిక చర్చలు (సంభాషణలు)

предварить сов. см. предварять

предварять, предварить (вн.) ముందు[గా] చేయు

предвѣстник м (కి) సూచకం, సూచన, శకునం; శుభశకునం, మంచి శకునం (чего-л. хорошего); అశుభ సూచన, అవశకునం, దుశ్శకునం (чего-л. плохого)

предвещать|ть несов. (вн.) సూచించు; все ~ло дождь ప్రతిదీ వర్షాన్నే (వర్షం వస్తుందనే) సూచించింది; что не ~ет ничего хорошего ఇది అశుభ సూచకం

предвидение с భవిష్యద్దర్శనం, దూరదృష్టి; научное ~ శాస్త్రీయ భవిష్యద్దర్శనం (దూరదృష్టి)

предвидеть несов. (вн.) భవిష్యద్దర్శనం చేయు,

ПРЕ — ПРЕ

II

ముందుగానే తెలుసుకొను (ఊహించు); జోస్యంచెప్పు (предсказывать)

предвид|еться несов. అవకాశం కలిగివుండు, రాబోవు; такая возможность ~ится ఇలాంటి అవకాశం ఉండవచ్చు

предвкусить сов. см. предвкушать

предвкушать, предкусить (вн.) (కోసం) ఎదురుచూచు, నిరీక్షించు

предвкушение с (కోసం) ఎదురుచూడడం, నిరీక్షణ

предводитель м నాయకుడు; ~ банды [దొంగల] ముఠా నాయకుడు ~ дворянства ист. ప్రభువర్గీయుల నాయకుడు

предводительство с నాయకత్వం; под ~м кого-л. ఒకరి నాయకత్వాన (నాయకత్వం కింద)

предводительствовать несов. (тв.) (కి) నాయకత్వం వహించు

предвосхитить сов. см. предвосхищать

предвосхищать, предвосхитить (вн.) ముందుగానే చేయు (делать); ముందుగానే తెలుసుకొను (узнавать); ~ события సంఘటన (ఏదైనా జరిగే) ముందే ఏదైనా చేయు; ~ чью-л. мысль ఒకరి ఆలోచన (ఊహ) ముందుగానే తెలుసుకొను

предвыбор|ный|е ఎన్నికల; ~ая кампания ఎన్నికల ప్రచారం

предгорье с పర్వత పాద ప్రాంతం, పర్వత పాదాలు

преддвер|ие с నాంది, ప్రాంగణం; в ~н నాందిలో, ప్రాంగణంలో

предѣл м 1. సరిహద్దు, పాలిమేర; в ~ах странных дѣл సరిహద్దులో; за ~ами странъ దేశం అవతల, దేశపు పాలిమేర వెలుపల 2. перен. పరిధి, పరిమితి; в ~ах своих полномочий తన అధికార పరిధిలో; выходить за ~ы приличий మర్యాద పరిధి (పరిమితులను) అతిక్రమించు 3. перен. (крайняя степень, высшая ступень) పారమ్యం; ~ желаний చరమ ఆకాంక్ష; ~ прочности తెంచే శక్తి పారమ్యం ~ в ~ах двух месяцев రెండు నెలల వ్యవధిలో

предѣль|ный|е అతి, అత్యధిక, అత్యంత, చరమ; ~ый срок చరమ వ్యవధి; ~ая скорость అతి (అత్యధిక) వేగం; с ~ой ясностью అతి (అత్యంత) స్పష్టంగా предзнаменован|ие с శకునం; хорошее ~ శుభ శకునం; плохое ~ దుశ్శకునం

предисл|овие с ఉపోద్ఘాతం, పీఠిక, ముందు మాట

предлагать, предложить (от.) 1. (వн. или

ПРЕ — ПРЕ

инф.) (కి) ఈయ జూపు; ~ *комұ-л. свой услуги* ఒక రికి సహాయం విషయంలో తన సంసిద్ధతను తెలుపు, ఒక రికి సహాయం ఈయ జూపు 2. (*вн. или инф.; на выбор, обсуждение*) ప్రతిపాదించు; ~ *тост* బోస్టు ప్రతిపాదించు; ~ *комұ-л. высказаться* ఒకరిని మాట్లాడమని కోరు; ~ *чың-л. кандидатуру* ఒకరి పేరును ప్రతిపాదించు 3. (*инф.; предписывать*) ఆజ్ఞాపించు, ఆదేశించు; *ему* ప్రదలొజ్ఞిలి *закончить работу в недельный срок* ఆ పని ఒక వారం రోజుల్లో పూర్తిచేయాలని అతను ఆదేశింపబడ్డాడు (ఆజ్ఞాపింపబడ్డాడు)

предлог I м (повод) నెపం, సాకు; *под ~ом* సాకుతో (నెపంతో)

предлог II м грам. ఉపసర్గ, పూర్వసర్గ

предложение I с 1. (действие) ప్రతిపాదించడం 2. (*то, что предложено*) ప్రతిపాదన, సూచన; *вносить* ~ ప్రతిపాదించు, ప్రతిపాదన చేయు 3. (*о браке*) [వివాహ] ప్రతిపాదన 4. *ак. గిరాకీ, సప్లయ్; спрос и ~* డిమాండ్ గిరాకీ

предложение II с грам. వాక్యం; *вопросительное ~* ప్రశ్నార్థక వాక్యం; *восклицательное ~* ఆశ్చర్యార్థక వాక్యం; *главное ~* ప్రధానోప వాక్యం; *повествовательное ~* నామాఖ్యానం; *простое ~* సామాన్య వాక్యం; *сложное ~* సంక్లిష్ట వాక్యం

предложить сов. см. ప్రదలాగట్

предложный прил.: ~ *падéж* ఉపసర్గీయ విభక్తి

предмёсте с సీమారు

предмёт м 1. వస్తువు; ~ы *первой необходимости* జీవితావసర (నిత్యావసర) వస్తువులు; ~ы *потребления* వినిమయ వస్తువులు 2. (*тема*) విషయం, సంగతి; ~ *спора* వివాదాంశం, చర్చాంశం, వివాద విషయం 3. (*в преподавании*) నబ్బెక్కు

предназначать, предназначить (вн.) (కోసం) ఉద్దేశించు, కేటాయించు

предназначение с గమ్యం; ~ *в жизни* జీవిత గమ్యం

предназначить сов. см. ప్రదనానాచట్

преднамеренный ఉద్దేశపూర్వకమైన, పూర్వోచిత [మైన]

предо предлог см. *перед*

предобёденный మధ్యాహ్నం పూట [భోజన] పూర్వ, మధ్యాహ్న భోజనానికి ముందర

пред||ок м పూర్వకుడు; ~ки తాతముత్తతలు

предоставить сов. см. ప్రదస్తావ్ల్యాత్

предоставление с కేటాయింపు, చూపించడం, కల్పించడం; ~ *кредитов* రుణాల కేటాయింపు; ~ *права* హక్కు కల్పించడం

предоставлять, предоставлять (вн. от.) 1. (позволять) (కి) వదిలేయు, *инф. +* ఇచ్చు; *ему* ప్రదస్తావ్లిలి *самому* *решить* తో నిర్ణయం అతనికి వదిలెయ్యబడింది 2. (*давать*) (కి) ఇచ్చు, సమకూర్చు, కల్పించు, కేటాయించు; ~ *комұ-л. возможность* ఒకరికి అవకాశం ఇచ్చు; ~ *комұ-л. кредит* ఒకరికి రుణ మిచ్చు (రుణం కల్పించు, రుణం కేటాయించు); ~ *ко-мұ-л. право* ఒకరికి హక్కు కల్పించు ◇ ~ *кого-л. самому себе* ఒకరి మానాన ఒకరిని వదిలేయు.

предостерегать, предостеречь (вн.) (గురించి) హెచ్చరించు

предостережение с హెచ్చరిక

предостеречь сов. см. ప్రదస్తెరెగాట్

предосторожност|| ж ముందు జాగ్రత్త; *из ~и* ముందు జాగ్రత్త మూలంగా; *принимать меры ~и* ప్రోత్వి గ్రిప్పా పూర్ణ నివారణ చర్యలు తీసుకొను

предосудительный నింద్యమైన, మంచిదికాని; ~ *по-стýпок* నింద్యమైన (మంచిది కాని) పని (చర్య)

предотвратить сов. см. ప్రదత్వరాశ్చాట్

предотвращать, предотвратить (вн.) నివారించు, అరికట్టు; ~ *войны* యుద్ధాన్ని నివారించు; ~ *опас-ность* ప్రమాదాన్ని నివారించు (అరికట్టు)

предотвращение с నివారణ, అరికట్టడం

предохранение с జాగ్రత్త పెట్టబడడం, రక్షించడం

предохранитель м тех. సేఫ్టీకాట్

предохранительный|| ж 1. నివారణ; ~ *е меры* నివారణ చర్యలు 2. *тех. సేఫ్టీ; ~й клапан* సేఫ్టీ వాల్వు

предохранить сов. см. ప్రదోఖ్రాన్యాట్

предохранять, предохранить (вн.) (నుంచి) రక్షించు, భద్రపరచు, కాపాడు

предписание с 1. (приказ) ఆదేశం, ఆజ్ఞ 2. (*врача*) సూచనలు

предписать сов. см. ప్రదప్సిసవ్యాట్

предписывать, предписать (от. вн.) 1. ఆదేశించు 2. (*назначать*) నిర్దేశించు

предплёчье с анат. ముండేయి

предполагаемый ఊహింపబడిన; ~ *результат* ఊహింపబడిన ఫలితం

предполагать, предположить 1. (вн.) అనుకోను; *предположим, что* తో *так* ఇది యిలా ఉందనుకోండి, ఇది యిలా ఉన్న పక్షంలో 2. *тк. несов.*

(инф.; намереваться) అనుకొను; я ~ю поехать в Ленинград నేను లెనిన్ గ్రాడ్ కు వెళ్లానని అనుకుంటున్నాను

предполагать||ться *несов.*: ~ется, что выборы будут в конце года ఎన్నికలు సంవత్సరాంతాన (ఏడాది చివర) జరుగుతాయని అనుకుంటున్నారు (తలచబడుతోంది)

предположение||е *с* ఊహానానం; это послужило поводом для всякого рода ~й అది రకరకాల ఊహానాలకు దారితీసింది

предположительный ఊహించిన, అనుకున్న
предположить *сов. см.* предполагать 1

предпослать *сов. см.* предпосылать

предпоследний చిట్టచివరిదానికి ముందరి, చివరివాడి కంటే ముందువాడు; కిందనుంచి రెండోది (в списке)

предпосылать, предпослать (вн. *от.*) ఉపోద్ఘాత (ప్రాయంగా చెప్ప (రాయు)

предпосылка *ж* 1. (предварительное условие) పూర్వాకాంక్షిత (పూర్వ) పరిస్థితి 2. (отправное положение) పూర్వావసరం, పూర్వ రంగం, పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

предпочесть *сов. см.* предпочитать

предпочитать, предпочесть (вн. *от.*) (మరో దానికంటే) మేలుగా తలచు (ఏరుకొను, ఎంచుకొను, మెచ్చు)

предпочтение *с* (మరో దానికంటే) మేలని ఏరుకోవడం; оказывать кому-л. ~ ఒకరికి అగ్రతాంబూలం ఇచ్చు

предпочтительный మేలైన

предпраздничный||ый పండగ ముందు; ~ая торговля పండగ ముందు వ్యాపారం (వర్తకం)

предприимчивость *ж* చొరవ, ఎంటర్ ప్రైజ్

предприимчивый చొరవగల

предприниматель *м* యజమాని, వ్యాపారి, వ్యాపారస్థుడు

предпринимать, предпринять (вн.) తీసుకొను, చేయు, చేబట్టు; ~ атаку దాడిచేయు; ~ меры చర్యలను తీసుకొను, చర్యలకు పాల్పడు; ~ шагí చర్యలను తీసుకొను (చేసెట్టు), చర్యలకు పాల్పడు

предпринять *сов. см.* предпринимать

предприятие *с* 1. (дело) వ్యాపారం, పని; рискованное ~ సాహసకృత్యం, సాహస కార్యం 2. (завод, фабрика и т. п.) వ్యాపార సంస్థ; государственное ~ ప్రభుత్వ సంస్థ; торговое ~ వ్యాపార (వర్తక) సంస్థ

предрасполагать||ть, предрасположить (вн. *к*

ПРЕ — ПРЕ

П

от.) (కి) సిద్ధపరచు, ఆయత్తపరచు; тишина ~ет к молчанию నిశబ్దం మనిషిని మౌనానికి సిద్ధపరుస్తుంది

предрасположение *с* 1. (స్థల) ముందు ఇష్టం కలిగివుండడం 2. *мед.* గురి అవడం; ~ к туберкулезу క్షయరోగానికి గురి అవడం

предрасположенный: ~ к полноте స్మృతకు గురి అయే

предрасположить *сов. см.* предрасполагать
предрассудок *м* దురభిమానం, దురభిప్రాయం, మూఢనమ్మకం, మూఢవిశ్వాసం

предрешать, предрешить (вн.) ముందుగా నిర్ణయించు (నిశ్చయించు); ~ вопрос సమస్యను ముందుగా నిర్ణయించు; ~ исход сражения యుద్ధ జయాపజ యాలను ముందే నిర్ణయం చేయు

предрешить *сов. см.* предрешать

председатель *м* అధ్యక్షుడు, చైర్మన్; ~ колхоза సమష్టి వ్యవసాయ డ్డేత్ర బోర్డు అధ్యక్షుడు; ~ правления బోర్డు అధ్యక్షుడు; Председатель Президиума Верховного Совета СССР సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీమ్ సోవియట్ అధ్యక్షుడు; Председатель Совета Министров СССР సోవియట్ యూనియన్ మంత్రిమండలి (మంత్రివర్గ) అధ్యక్షుడు

председательствовать *несов.* (కి) అధ్యక్షత వహించు; ~ в колхозе సమష్టి వ్యవసాయ డ్డేత్ర అధ్యక్షుడుగా వుండు

председательствующий *м* అధ్యక్షుడు

предсказание *с* జోస్యం, సోదే

предсказатель *м* జోస్యుడు

предсказательница *ж* సోదెమ్మ, జోస్యరాలు

предсказать *сов. см.* предсказывать

предсказывать, предсказать (вн.) జోస్యం చెప్పు, ముందుగా చెప్పు (తెలియజేయు)

предсмертный||ый మరణ; ~ое желание అంతిమ వాంఛ, తుది కోరిక; ~ые страдания మరణ వేదన

представать, предстать (перед *тв.*) ఎదుర్కొను, (ఎదుట) హాజరగు; ~ перед судом కోర్టు విచారణ ఎదుర్కొను, కోర్టు ఎదుట హాజరగు

представитель *м* ప్రతినిధి; полномочный ~ సర్వాధికారయుత ప్రతినిధి; ~ советской общественности సోవియట్ ప్రజా సంస్థల ప్రతినిధి

представительный||ый 1. (выборный) ప్రాతినిధ్య, ఎన్నుకోబడిన; ~ые органы ప్రజా ప్రాతినిధ్య సంస్థలు 2. *разг.* (о внешнем виде) హిందా (తీవి) అయిన;

ПРЕ—ПРЕ

~ая внéшность హుండా (తీవి అయిన) స్వరూపం
представительство *с* 1. ప్రాతినిధ్యం, ప్రతినిధి వర్గం
 2. (учреждение) ప్రతినిధి వర్గం (కార్యాలయం); посто-
 янное ~ శాశ్వత ప్రతినిధి వర్గం (కార్యాలయం); тор-
 говое ~ వ్యాపార ప్రాతినిధ్య సంస్థ

предстáвить *сов. см.* представлѣть 1—6

предстáвиться *сов. см.* представлѣться

представлѣни *е с* 1. సమర్పించడం, దాఖలు చేయడం
 2. (при знакомстве) పరిచయం చేయడం 3. театр.
 ప్రదర్శన 4. (понятие) భావం, అవగాహన; имѣть ~ е
 о чѣм-л. దేన్ని గురించి అయినా అవగాహన కలిగివుండు;
 в моём ~и నా అభిప్రాయంలో; он не имѣет ни ма-
 лѣйшего ~я об этом దాన్ని గురించి అతనికి అసలు
 (బొత్తిగా) తెలియదు

представляѣть, представѣить (вн.) 1. (предъяв-
 лять) అందజేయు, సమర్పించు, దాఖలు చేయు; ~ док-
 лэд निवेदिक[ను] సమర్పించు; ~ доказáтельства రుజు
 వులు దాఖలు చేయు; ~ справку సత్రం (సర్టిఫికేట్)
 ఇచ్చు (సమర్పించు) 2. (от.; знакомить) పరిచయం
 చేయు 3. театр. ప్రదర్శించు, నటించు 4. (вообра-
 жать) ఊహించు, అనుకొను; ~ себѣ ఊహించుకొను,
 అనుకొను; вы не мóжете себѣ представѣить మీరు
 ఊహించుకోలేరు 5. (изображать) చిత్రించు 6. (к
 от.): ~ когò-л. к наградѣ ఒకరికి బహుమతి ఇవ్వాలని
 సిఫారసు చేయు 7. тк. несов. (являться, быть)
 కలిగివుండు; ~ большúю цѣнность పెద్ద (గొప్ప)
 విలువ కలిగివుండు; ~собой ఊడు, కలిగివుండు; Землѣ
 представлѣет собой сферóид భూగోళం అండాకారం
 (స్ఫిరాయిడ్ ఆకారం) కలిగివుంటుంది 8. тк.
 несов. (быть представителем) (కి) ప్రాతినిధ్యం
 వహించు

представляѣться, представѣиться 1. (от.; зна-
 комиться) పరిచయం చేసుకొను 2. (возникать) తటస్థ
 పడు, కలుగు; слúчай скóро ему представѣился
 త్వరలో అతనికి అవకాశం కలిగింది (దొరికింది, తటస్థపడింది)
 3. безл. (от.; казаться) కనిపించు; ему предстá-
 вилось, что... ఉన్నట్లు (లేనట్లు) అతనికి కనిపించింది
 (అనిపించింది) 4. разг. (тв.; притворяться) నటించు

предстáтъ *сов. см.* представáть

предстоѣтъ *несов.* రాబోవు, వచ్చు; чѣрез не-
 сколько дней ~ выборы కొద్ది రోజుల్లో ఎన్నికలు
 వస్తాయి; ему ~ трудности అతనికి కష్టాలు రాబో-
 తున్నాయి

предстоящ||ий ముందుకు వస్తున్న, రాబోయే; в
 ~ем годú వచ్చే సంవత్సరంలో

предупреждѣние *с* దురభిమానం, దురభిప్రాయం,
 అవినష్టకం

предугадáть *сов. см.* предугáдывать

предугáдывать, предугадáть (вн.) ముందుగా
 ఊహించు

предумышлѣн||ый ఉద్దేశపూర్వకమైన; ~ое убиѣ-
 ство ఉద్దేశపూర్వకమైన హత్య

предупредѣтельный 1. (о мерах) నివారణ (రక్షక)
 [చర్యలు], ముందు జాగ్రత్తగా తీసుకున్న [చర్యలు]; ~
 выстрел హెచ్చరిక కాల్పు 2. (о человеке) ఉపకారబుద్ధి
 గల; శ్రద్ధవహించే (внимательный); మన్ననగల (лю-
 безный)

предупредѣть *сов. см.* предупреждáть

предупреждáть, предупредѣть (вн.) 1. (зари-
 нее извещать) ముందుగా తెలియజేయు, నోటీసు ఇచ్చు
 2. (о пр.; предуперегать) (గురించి) హెచ్చరించు,
 (కి) హెచ్చరిక చేయు 3. (предотвращать) నివారించు;
 ~ несчастный слúчай ప్రమాదం జరగకుండా
 చూచు (చేయు); ~ пожар అగ్ని ప్రమాదాన్ని నివారించు
 4. (опережать) భవిష్యత్తును ఊహించి ముందుగా
 చర్య తీసుకొను

предупреждѣние *с* 1. (извещение) నోటీసు 2.
 (предостережение) హెచ్చరిక; дѣлать кому-л. ~
 ఒకరికి హెచ్చరిక చేయు, ఒకరిని హెచ్చరించు 3. (пре-
 дотвращение) నివారణ; ~ болѣзни రోగ (వ్యాధి)
 నివారణ

предусмáтрива||тъ, предусмотрѣть (вн.) ముందే
 తెలుసుకొను (ఊహించు); закон не ~ет такого
 слúчая చట్టంలో అటువంటి సందర్భం లేదు; все бó-
 ло предусмотрено అన్ని ఏర్పాట్లు చేయబడ్డాయి

предусмотрѣть *сов. см.* предусмáтривать

предусмотрѣтельность *ж* ముందు ఏర్పాట్లు (చర్య);
 ముందు జాగ్రత్త (осторожность)

предусмотрѣтельный ముందు ఏర్పాట్లు చేసిన, ముందు
 చర్యలు తీసుకున్న; ముందు జాగ్రత్తగల (осторожный)
предчúвствие *с* శంక, అనుమానం; дурное ~
 కీడు జరుగుతున్నదన్న శంక (అనుమానం)

предчúвствоватьа||тъ *несов. (вн.)* (గురించి, అని)
 శంకించు, శంక కలుగు; он ~л, что так и бúдет
 ఇది అలా జరుగుతుందని అతనికి శంక కలిగింది

предшѣственник *м* పూర్వీకుడు; [ఒకరి] ముందు ఈ
 పదవిలో ఉన్నవాడు, ముందు ఈ పని చేసినవాడు (по
 службѣ)

предшествовать *несов. (от.)* (కి) ముందుగా జరుగు (ఉండు)

предшествующий పూర్వపు, ముందరి

предъявитель|| *м* బేరర్; ~ *иска* ఫిర్యాదీ, దావా చేసినాడు; чек с уплатой на ~ *я* బేరర్ చెక్కు

предъявить *сов. см.* предъявлять

предъявление *с*: ~ документа పత్రాలు సమర్పించడం (దాఖలు చేయడం, చూపించడం); ~ *иска* దావా వేయడం; ~ обвинения в убийстве హత్యా నేరారోపణ చేయడం

предъявлять, предъявить (*вн.*) చూపించు, దాఖలు చేయు; ~ документы పత్రాలు చూపించు (దాఖలు చేయు) ◇ ~ право на что-л. దేనిమీద అయినా హక్కున్నదని వాదించు; ~ высокие требования к переводу అనువాదం ఉన్నత స్థాయిలో ఉండాలని కోరు; ~ иск (మీద) దావా వేయు; ~ обвинение кому-л. в чём-л. ఒకరిమీద ఏదైనా ఆరోపణ చేయు

предыдущий లోగడ, ముందరి, వెనుకటి, పూర్వపు; ~ий план లోగడ (వెనుకటి) ప్రణాళిక; из ~его следует... పైన చెప్పిన (రాసిన) దానినుంచి తేలేదేమిటంటే

преёмник *м* వారసుడు; быть чьим-л. ~ом ఒకరి [కి] వారసుడుగు (వారసత్వం వహించు)

преёмственность *ж* కొనసాగడం, అనుస్థాపిత; ~ политики విధానం కొనసాగడం, విధాన అనుస్థాపిత

преёмственный కొనసాగించే, అనుస్థాపిత

прежде 1. *нареч.* (раньше) (కి) ముందు; ~ *надо было думать об этом* దాన్ని గురించి ముందే ఆలోచించవలసింది 2. *нареч.* (сначала) ఆదినుంచీ, ముందు; ~ он должен кончить эту работу అతను ముందు ఈ పని పూర్తిచేయాలి 3. *нареч.* (в прошлом) ఇంతకు ముందు; ~ он был журналистом ఇంతకు ముందు అతను పాత్రికేయుడుగా ఉండేవాడు 4. *предлог* (*р.д.*) ముందు; он пойдёт туда ~ неё అతను అక్కడికి ఆమెకన్న ముందు వెళ్లాడు ◇ ~ всего ప్రప్రథమంగా, మొట్టమొదట, అన్నిటికంటే ముందు

преждевременно *нареч.* అకాలం

преждевременный|| అకాలపు, అకాలమైనదైన; ~ *е* роды అకాలపు ప్రసూతి

прежний 1. (*предыдущий*) పూర్వ, ముందరి 2. (*тот же самый, что и прежде*) వెనకటి

президент *м* అధ్యక్షుడు, ప్రెసిడెంట్; ~ *Республики Индии* భారత రిపబ్లిక్ రాష్ట్రపతి

президентски|| అధ్యక్ష, ప్రెసిడెంటు; ~ *е выборы* ప్రెసిడెంటు (అధ్యక్ష) ఎన్నికలు

ПРЕ — ПРЕ

II

президиум *м* అధ్యక్షవర్గం, అధ్యక్షమండలి, ప్రెసిడియం; Президиум Верховного Совета СССР సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీమ్ సోవియట్ అధ్యక్షవర్గం (ప్రెసిడియం); почётный ~ గౌరవ అధ్యక్షవర్గం

презирать, презреть (*вн.*) 1. అసహ్యించు[కొను], ఏవగించు[కొను] 2. (*отвергать, пренебрегать*) ఈనడించు, నిర్లక్ష్యం చేయు, తృణీకరించు

презрение *с* 1. అసహ్య భావం, అసహ్యం, ఏహ్య భావం 2. (*пренебрежение*) తృణీకరణ భావం; ~ *к опасности* ప్రమాదానికి తూష్య భావం

презренный తుచ్చమైన, నీచమైన, హేయమైన, రోసిపోయిన

презреть *сов. см.* презирать

презрительно *нареч.* ఏవగింపుతో, తృణీకరణ భావంతో

презрительный ఏవగింపు భావంగల (భావపూరితమైన), తృణీకరణ భావంగల

преимущественно *нареч.* ప్రధానంగా, ప్రత్యేకించి

преимущественный 1. ప్రధాన, ప్రథమ; ~ *ое* развитие тяжёлой промышленности అభివృద్ధి క్రమంలో భారీ పరిశ్రమలకు ప్రథమ ప్రాధాన్యం; иметь ~ *ое* значение ప్రథమ ప్రాముఖ్యం కలిగివుండు 2. *юр.* ప్రథమ; ~ *ое* право ప్రథమ హక్కు

преимущество *с* (మీద) సౌకర్యం, ఆధిక్యం, ప్రాధాన్యం; отдавать ~ кому-л. ఒకరికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చు; получать ~ перед кем-л. ఒకరి పై (మీద) సౌకర్యం (ఆధిక్యం) పొందు

преисполненный తౌణికినలాడే; ~ *надёжд* ఆశభావం తౌణికినలాడే

преисполниться *сов. см.* преисполняться
преисполняться, преисполниться (*тв., р.д.*) తౌణికినలాడు; ~ *радостью* సంతోషం తౌణికినలాడు

прейскурант *м* ధరల పట్టి (జాబితా), ప్రైస్ లిస్ట్
преклонение *с* పూజ్య (మెచ్చికలు, ఆరాధనా) భావం
преклонить(ся) *сов. см.* преклонять(ся)

преклонный: ~ *возраст* ముసలి వయస్సు
преклонять, преклонить (*вн.*): ~ *голову* తల వంచు; ~ *колёни* మోకరిల్లు

преклоняться *несов.* (перед *тв.*) ఒకరిని పూజించు, ఆరాధించు

прекрасно *нареч.* 1. అద్భుతంగా, అపూర్వకరంగా; *в тени сидеть было* ~ నీడలో కూర్చోడం అపూర్వకరంగా వుంటుంది 2. *в знач. частицы* మంచిది, అల్లాగే; *я*

заплачу́ за это. — Прекрасно! నేను దీనికి డబ్బు చెల్లిస్తాను. — మంచిది

прекрасный 1. (очень красивый) అందమైన, సుందరమైన, రమణీయమైన 2. (очень хороший) శ్రేష్ఠమైన, సర్వోత్కృష్టమైన, అద్భుతమైన ◇ в один — день ఓ మంచి రోజున

прекратить(ся) сов. с.м. прекращать(ся)

прекращать, прекратить (вн.) ఆపు, ఆపివేయు, స్తంభింపజేయు; అరికట్టు, అంతం చేయు, (కి) స్వస్తిచెప్ప (класть конец чему-л.); తెంచు, తెంచివేయు, కట్టిపెట్టు (отношения и т. п.); ~ войнóయుద్ధాన్ని అంతం చేయు, యుద్ధానికి స్వస్తిచెప్ప; ~ игрóఆట కట్టిపెట్టు; ~ платежей చెల్లింపులు స్తంభింపజేయు; ~ прения చర్చలు ముగించు; ~ работóపని ఆపు (స్తంభింపజేయు)

прекращаться, прекратиться ఆగు, స్తంభించిపోవు, కట్టిపెట్టుబడు, ముగియు

прекращение с ఆపడం, విరమణ, స్తంభన, స్వస్తి; ~ военных действий యుద్ధ విరమణ; ~ производ-ства атомного орудия అణ్వస్త్ర ఉత్పత్తికి స్వస్తిచెప్పడం; ~ работы పని స్తంభన

прелестный రమణీయమైన, మనోహరమైన, ముచ్చటైన

прелесть ж. మనోహరత్వం; ~ улыбки నవ్వు మనోహరత్వం; она ~ ఆమె మనోహరంగా ఉంది

преломить(ся) сов. с.м. преломлять(ся)

преломление с 1. физ. వక్రీభవనం; ~ света కాంతి వక్రీభవనం 2. перен. వ్యాఖ్యానం, భాష్యం

преломлять, преломить (вн.) 1. физ. వక్రీభవింపజేయు; ~ свет కాంతిని వక్రీభవింపజేయు 2. перен. వ్యాఖ్యానించు, భాష్యం చెప్ప

преломляться, преломиться 1. физ. వక్రీభవనం పొందు 2. перен. వ్యాఖ్యానింపబడు

прелый కుళ్ళిన, మాగిపోయిన

прельстить(ся) сов. с.м. прельщать(ся)

прельщать, прельстить (вн.) (తో) ఆకర్షించు, సమ్మోహితం చేయు; ~ когó-л. обещаниями ఒకరిని వాగ్దానాలతో ఆకర్షించు (ప్రభవింపజేయు)

прельщаться, прельститься (тв.) (తో) ఆకర్షింపబడు, వ్యామోహితుడగు

премиальный 1. బోనస్; ~й фонд బోనస్ నిధి 2.: ~е в знач. суц. мн. బోనస్; получать ~е бోనస్ పొందు

премирование с బహూకరించడం, బహుమతి యివ్వడం **премировá||ть** несов. и сов. (вн.) (కి) బోనస్ ఇచ్చు, బహూకరించు, బహుమతి ఇచ్చు; егó ~ли кни-гой అతనికి పుస్తకం బహుమతిగా ఇచ్చారు; егó ~ли за хорошую работу బాగా పని చేసినందుకుగాను అతనికి బోనస్ ఇచ్చారు

премия ж. బోనస్; బహూకరణ, బహుమతి, ప్రైజ్ (награда); Международная Лénинская ~ «За укрепление мира между народами» అంతర్జాతీయ లెనిన్ శాంతి బహుమతి; поощрительная ~ ప్రోత్సాహక బహుమతి

премудрость ж. వివేకం ◇ невелика ~ раз. దానికి పెద్ద[గా] వివేకం అక్కర్లేదు

премьер м 1. с.м. премьер-министр 2. театр. ప్రధాన నటుడు

премьера ж театр. మొదటి ఆట

премьер-министр м ప్రధాన మంత్రి, ప్రధాని

пренебрегать, пренебречь (тв.) 1. నిర్లక్ష్యం చేయు; ~ своими обязанностями తన బాధ్యతలను నిర్లక్ష్యం చేయు 2. (относиться без внимания) తృణీకరించు, యేవగించుకొను, యేవగింపుతో చూచు; ~ опас-ностью ప్రమాదాన్ని తృణీకరించు (తెక్కచేయకపోవు); не ~ никакими средствами ఏ పద్ధతులను వినియోగించడానికైనా వెనుదీయకపోవు

пренебрежение с 1. (невнимание) నిర్లక్ష్యం 2. (презрение) తృణీకరణ, తృణీకారం, యేవగింపు

пренебрежительный యేవగింపు, తృణీకారపూరితమైన; ~ взгляд యేవగింపు చూపు

пренебречь сов. с.м. пренебрегать

прения мн. చర్చలు

преобладание с ప్రాబల్యం (преобладающее влия-ние, превосходство); ఆధిక్యత (господство)

преобладать несов. (над тв., среди рд.) (మీద) ప్రబలంగా వుండు, ప్రాబల్యం కలిగివుండు, (తో) ఆధిక్యత కలిగివుండు

преображать, преобразить (вн.) మార్పు, మార్చి వేయు, రూపాంతరికరించు

преображаться, преобразиться మార్పు చెందు, రూపాంతరం పొందు

преобразование с మార్పు [చెందడం], రూపాంతరికరణ

преобразить(ся) сов. с.м. преобразать(ся)

преобразовáние с 1. (перемена) సంస్కరణ (ре-форма); రూపాంతరికరణ, పునర్వ్యవస్థీకరణ (реор-ганизация) 2. физ.: ~ тока కరెంటు ట్రాన్స్ ఫర్మేషన్

преобразователь *м* 1. సంస్కర్త, పునర్వ్యవస్థీకరణ కర్త 2. *физ.* బ్రాన్స్ఫార్మర్

преобразовать *сов. см.* преобразовывать

преобразовывать, преобразовать (*вн.*) 1. రూపాంతరీకరించు; పునర్వ్యవస్థీకరించు (*реорганизовывать*); ~ систему управления మేనేజిమెంటు వ్యవస్థను పునర్వ్యవస్థీకరించు 2. *физ., мат.* బ్రాన్స్ఫార్మ్ చేయు

преодолевать, преодолеть (*вн.*) అధిగమించు; ~ страх భయాన్ని అధిగమించు

преодоление *с* అధిగమనం

преодолеть *сов. см.* преодолевать

преодолимый అధిగమించగలిగే, అధిగమించ వీలైన

препарат *м*: анатомический ~ అనాటమికల్ కూర్పు; химический ~ రసాయనిక తయారీ

препарировать *несов. и сов. (вн.)* కోయు

препинание||*с*: знаки ~я *грам.* విరామ చిహ్నాలు

препирательство *с* జగడం, వాదోపవాదాలు

препираться *несов. разг. (с тв.) (తో)* జగడ మాడు, వాదోపవాదాలు చేయు

преподавание *с* బోధించడం, బోధన; ~ литературы సాహిత్యాన్ని బోధించడం

преподаватель *м* ఉపాధ్యాయుడు (*школы*); అధ్యాపకుడు (*университета, института*)

преподавательница *ж* ఉపాధ్యాయురాలు, ఉపాధ్యాయిని (*школы*); అధ్యాపకురాలు (*университета, института*)

преподавательский ఉపాధ్యాయ; ~ состав ఉపాధ్యాయ (అధ్యాపక) సిబ్బంది, అధ్యాపకులు

преподавать *несов. 1. (вн.)* బోధించు; ~ литературу సాహిత్యాన్ని బోధించు; ~ кому-л. ఒకరికి బోధించు 2. (*быть преподавателем*) అధ్యాపకునిగా (ఉపాధ్యాయునిగా) పనిచేయు

преподнести *сов. см.* преподнести

преподносить, преподнести (*вн. от.*) (కి) అర్పించు, ప్రదానం చేయు ◇ преподнести кому-л. сюрприз ఒకరిని అబ్బురపరచు; преподнести кому-л. неприятную новость ఒకరికి చెడ్డవార్త తెలియజేయు

преподношение *с* 1. (*действию*) అర్పించడం 2. (*дар*) ప్రదానం, బహుమతి

проводительный *см.* сопроводительный

проводить *сов. см.* провождать

проводжаты, проводить (*вн.*) పంపించు, సాగనంపు, వెంటవెళ్ళు; పంపించు (*отправлять*)

провождение *с* వెంటవెళ్ళడం, పంపడం ◇ ~ времени కాలక్షేపం

ПРЕ — ПРЕ

II

препятствие *с* 1. అడ్డం, ఆటంకం, అనరోధం 2. *перен.* ఆటంకం, అంతరాయం

препятствовать, воспрепятствовать (*от. в пр.*) అరికట్టు, అడ్డగించు; (కి) ఆటంకపరచు, ఆటంకాలు కలుగజేయు; ~ развитию అభివృద్ధిని అరికట్టు, అభివృద్ధికి ఆటంకాలు కలుగజేయు; ~ приёму кого-л. в организацию ఒకరిని సంస్థలో చేరకుండా ఆటంకపరచు

прервать(*ся*) *сов. см.* прерывать(*ся*)

пререкание||*с* మాటకి మాట ఎదురు చెప్పడం, వాదోపవాదాలు; вступать в ~я వాదోపవాదాలకు దిగు

пререкаться *несов. (с тв.) (తో)* వాదోపవాదాలు చేయు, (ఒకరి) మాటకి మాట ఎదురుచెప్ప, ప్రతివాదం (ఎదురువాదన) చేయు

прерогатива *ж* ప్రత్యేకాధికారం, విశేషాధికారం

прерывать, прервать (*вн.*) 1. (కు) అంతరాయం కలిగించు, విరమించుకొను; ~ железнодорожное сообщение రైల్వే రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగించు; ~ отношения సంబంధాలు తెంచు (తెంచివేయు); ~ работе పనికి అంతరాయం కలిగించు, పని విరమించుకొను; ~ [своей] речь [[వనంగం] ఆపు; ~ телефонный разговор తెలిఫోన్ సంభాషణ మధ్యలో నిలిపివేయు (తుంచివేయు) 2. (*перебивать*) ఒకరి మాట అడ్డగించు, మాటకు అడ్డువచ్చు (అడ్డుతగులు)

прерываться, прерваться 1. అంతరాయం కలుగు, తెగిపోవు 2. (*о голосе*) కుంటుపడు, రుద్దమైపోవు

прерывающийся రుద్ద

прерывистый||*ый*: ~ый голос రుద్ద (కుంతిత) స్వరం; ~ая линия విరామ గీతం

пресекать, пресечь (*вн.*) అరికట్టు, అణచి వేయు; он сразу пресёк эти разговоры ఈ కట్టు కథలను వెంటనే అరికట్టాడు

пресекаться, пресечься అరికట్టుబడు

пресечение||*с*: мера ~я *юр.* నిర్బంధించడం

пресечь(*ся*) *сов. см.* пресекать(*ся*)

преследование *с* 1. (*погоня*) వేట 2. (*притеснение*) వేట, వగసాధంపు, హింసాకాండ 3. (*стремление к чему-л.*) లక్ష్యసాధనకు కృషిచేయడం, లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు చూడడం ◇ судебное ~ *юр.* నేరారోపణ, ప్రాసెక్యూషన్

преследователь *м* వెంటాడేవాడు, వేధించేవాడు

преследовать *несов. (вн.) 1. (гнаться)* వెంటాడు, వేటాడు 2. *перен. (донимать, мучить)* హింసించు, వేధించు, వీడించు; эта мысль ~ует меня

ఈ అలోచన నన్ను పీడిస్తూంది (వెన్నాడుతూంది) 3. (притеснять) పగసాధింపుకు గురిచేయు, వేధించు 4. (стремиться к чему-л.) చూసుకొను, (కు) కృషిచేయు; ~овать свой собственные интересы తన [సొంత] ప్రయోజనాలను చూసుకొను; ~овать цель లక్ష్యసాధనకు కృషిచేయు

пресловутый అపఖ్యాత, అపఖ్యాతిపాలైన, రోసిపోయిన, కుఖ్యాత

пресмыкаться несов. (угодничать): ~ перед кем-л. ఒకరి దగ్గర ఇచ్చకాలాడు, ఒకరి ఎదుట సాష్టాంగ పడు, ఒకరి కాళ్ళ పట్టుకొను

пресмыкающиеся мн. зool. నరీపుపాలు

пресноводный 1. మంచినీటి; ~ое озеро మంచినీటి సరస్సు 2. (живущий в пресной воде) మంచినీటిలో వుండే (జీవించే); ~ая рыба మంచినీటిలో వుండే చేప

пресный 1.: ~ая вода మంచినీళ్లు 2. (о пище) చప్పటి 3. перен. చప్పటి, నిస్సార

пресс м (పెన్సు), (ప్రెస్సింగ్) యంత్రం

пресса ж పత్రికలు, ప్రెస్

пресс-бюро с нескл. ప్రెస్ బ్యూరో

пресс-конференция ж పత్రికా గోష్ఠి, ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సు

прессовать, спрессовать (вн.) నొక్కు

пресс-папье с нескл. పేపర్ వెయిట్

престарелый వయస్సు మళ్ళిన, ముసలి

престиж м పేరుప్రతిష్ఠలు, పరువు; потеря ~а పేరుప్రతిష్ఠలు పోగొట్టుకోవడం, పరువు నష్టం; поднимать ~ పేరుప్రతిష్ఠలు పెంపొందించు

престол м సింహాసనం; возводить кого-л. на ~ ఒకరిని సింహాసనమెక్కించు; отрекаться от ~а సింహాసనాన్ని విసర్జించు (త్యజించు), సింహాసన పరిత్యాగం చేయు; свергать кого-л. с ~а ఒకరిని సింహాసనం నుంచి పడదోయు, సింహాసనచ్యుతుని చేయు

преступать, преступить (вн.; нарушать) ఉల్లంఘించు, అతిక్రమించు

преступить сов. см. преступать

преступление с నేరం, అపరాధం, ఘాతుకం; совершать ~ నేరం చేయు

преступник м నేరస్తుడు; военный ~ యుద్ధ నేరస్తుడు

преступность ж 1. నేరం 2. (наличие преступлений) నేరాలు; рост ~и నేరాలు (నేరాల సంఖ్య) పెరిగి పోవడం

преступный నేరపూరితమైన, నేరస్థప్రాయమైన, ఘోర; ~ое отношение к своим обязанностям తన బాధ్యతల నిర్వహణలో నేరపూరితమైన (ఘోర) నిర్లక్ష్యం

пресытаться сов. см. насыщаться

пресыщаться, насыщаться (тв.) (తో) తృప్తి చెందు, తృప్తిపడు; తిండితో తనివి తీర్చుకొను (пищей)

пресыщение с తృప్తి చెందడం, తృప్తిపడడం; мухи мотуны тиндం, తృప్తిగా (వెక్కునంగా) తినడం (пищей)

пресыщенность ж см. насыщение

пресыщенный సంతృప్తి చెందిన, ముఖంమెత్తిన, వెగటు చెందిన

претворить(ся) сов. см. претворять(ся)

претворять, претворить (вн. в вн.) 1. (л) మార్పు 2. (воплощать) అమలులో పెట్టు, అమలు జరుపు (పరచు); ~ в жизнь అమలులో పెట్టు, వాస్తవ మొనర్చు

претворяться, претвориться 1. (превращать-ся) మార్పు పొందు ((చెందు) 2. (воплощаться) అమలు పరచబడు (పెట్టుబడు), నిజమగు

претендент м అభ్యర్థి; ~ на звание чемпиона (в шахматах) ఛాంపియన్; ~ на пост президента అభ్యక్ష పదవికి అభ్యర్థి

претендентка ж అభ్యర్థిని

претендовать несов. (на вн.) 1. తనదని వాదించు; ~ на территорию భూభాగం తనదని వాదించు 2. (считать себя) భావించు, అనుకొను; ~ на остроумие తాను చతురభాషిని భావించు (అనుకొను); ~ на учёность తాను పండితుడిని అనుకొను

претензия ж క్లెయిమ్; необоснованная ~я నిరాధారమైన క్లెయిమ్; территориальные ~и భూభాగాలకోసం క్లెయిమ్లు; финансовые ~и ఆర్థిక క్లెయిమ్లు ◇ человек с ~ями డాంబికుడు; он человек без ~й అతను నిరాడంబరుడు; быть не в ~и на кого-л. ఒకరిమీద కక్ష పెట్టుకోకపోవు, ఒకరి గురించి పట్టించుకోకపోవు

претенциозный డాంబికు; ~ое поведение డాంబికుమైన ప్రవర్తన

претерпевать, претерпеть (вн.) 1. అనుభవించు, తట్టుకొను; ~ лишения నష్టకష్టాలను అనుభవించు, నష్టకష్టాలకు తట్టుకొను 2. (подвергаться изменениям) మార్పులు చెందు (పొందు)

претерпеть сов. см. претерпевать

претить несов. (от.) (కు) అనవ్వాం కలిగించు (పుట్టించు); ఏవగింపు కలిగించు

преткновѣніе с: камень ~я ఎదురు గొప్ప, అడ్డు, అడ్డగింత

претъ 1. сов. сопрѣть (гнѣть) కుళ్ళిపోవు, పుచ్చి పోవు 2. сов. упрѣть (варѣться на медленном огне) ఉడకబెట్టుబడు

преувеличение с 1. (действие) అతిశయోక్తి చేసి చెప్పడం, ఎక్కువ అంచనా వేయడం 2. (преувеличен-ное) అతిశయోక్తి, ఎక్కువ అంచనా

преувеличенный అతిశయోక్తిగా చెప్పబడిన, అతిశయూ కరింపబడిన, అతిశయింప చేయబడిన

преувеличивать, преувеличить (вн.) అతిశయూ కరించు, (గురించి) ఎక్కువ అంచనా వేయు

преувеличить сов. с.м. преувеличивать

преуменьшѣть, преуменьшить (вн.) (గురించి) తక్కువ అంచనా వేయు, తక్కువ చేసి చెప్ప, తక్కువ పరచు
преуменьшение с తక్కువపరచడం, (గురించి) తక్కువ అంచనా వేయడం, తక్కువ చేసి చెప్పడం; ~ опасности ప్రమాదాన్ని తక్కువపరచడం

преуменьшить сов. с.м. преуменьшѣть

преуспѣвать, преуспѣть 1. (в пр.) (తో) జయ ప్రదమగు, నెగ్గుకు వచ్చు, విజయం సాధించు 2. (процве-тать) వర్దిల్లు, వృద్ధి పొందు; ~ в жизни వర్దిల్లు

преуспѣть сов. с.м. преуспѣвать 1

префикс м грам. ఉపసర్గ

преходящий అశాశ్వతమైన, క్షణభంగురమైన

прецедѣнт м సందర్భం; не было такого ~а ఇలాంటి సందర్భం యింతకు పూర్వం (ముందు) లేదు

при предлог (пр.) 1. (возле) దగ్గర, వద్ద, చేరి వున్న; он живѣт ~ стѣнции అతను స్టేషన్ వద్ద నివసిస్తున్నాడు, అతను స్టేషన్ ని చేరివున్న ఇంట్లో నివసి స్తున్నాడు; бѣтва ~ Бородинѣ బోరొదినో [వద్ద] యుద్ధం 2. (присоединѣнный к чему-л.) కింద, చేరివున్న; общежитіе ~ институтѣ ఇన్స్టిట్యూట్ ని చేరివున్న నివాసగృహం (హాస్టల్) 3. (в присутст-вии) సమక్షంలో, ముందర, ఎదుట; ~ дѣтях పిల్లల సమక్షంలో (ఎదుట); ~ посторонних పరాయివాళ్ల సమక్షంలో (ముందర); что надо сдѣлать ~ нѣм అతని సమక్షంలో అది చేయాలి 4. (во время, в пе-риод, в эпоху) సమయంలో, కింద; ~ Пѣшкіне పూష్కిన్ కాలంలో; ~ социализмѣ సోషలిజం కింద, సోషలిజంలో 5. (с собой) వద్ద, దగ్గర; у негѣ ~ се-бѣ все докумѣнты కాపలసిన అన్ని పత్రాలూ అతని వద్దనే ఉన్నాయి; у негѣ нет ~ себѣ дѣнег అతని వద్ద (దగ్గర) డబ్బు లేదు 6. (при наличи) он ~ деньгах అతని దగ్గర డబ్బు ఉంటుంది; ~ всѣм моѣм

ПРЕ — ПРИ

П

уважѣнии к вам నాకు మీరంటే ఎంత గౌరవం ఉన్న పుటికీ 7. (с сопутствующим обстоятельством) లో, అప్పుడు, తో; ~ дневном свѣте పగటి వెలుతు రులో; ~ переходѣ через ѹлицу వీధిని దాటేటప్పుడు; ~ помѣщи సహాయంతో; ~ егѣ содѣйствіи అతని సహాయంతో (తోడ్పాటుతో); ~ элекتریчествѣ విద్యుత్ కాంతిలో ◇ ~ всѣм том అయినప్పటికీ

прибавить(ся) сов. с.м. прибавлять(ся)

прибавка ж 1. (действие) ఇంక్రిమెంటు ఇవ్వడం, పెంచడం 2. (надбавка) ఇంక్రిమెంటు, పెచ్చు

прибавление с 1. (действие) ఇంక్రిమెంటు చేర్చడం 2. (то, что прибавлено) ఇంక్రిమెంటు, పెచ్చు, చేర్చి నది

прибавлять, прибавить (вн.) 1. (рѣ.) (కు) [అదనంగా] చేర్చు 2. (рѣ.; увеличивать) పెంచు; ~ жалованье వేతనాలు పెంచు; ~ скорѣсть వేగాన్ని పెంచు; ~ шагѹ నడక వేగం పెచ్చించు 3. разг. (складывать) కూడు, కలుపు, చేర్చు ◇ ~ в вѣсе разг. బరువు ఎక్కు

прибавляться, прибавиться పెంచబడు, తోడగు; పొగు (о водѣ) ◇ ~ в вѣсе разг. బరువు ఎక్కు
прибавочный эк. అదనపు; ~ая стоимость అద నపు విలువ

прибегать I, прибежать పరుగెత్తుతూ వచ్చు

прибегать II, прибегнуть (к дт.) ప్రయోగించు, వినియోగించు; ~ к силѣ బలం ప్రయోగించు; ~ к чьѣй-л. помѣщи ఒకరి సహాయం తీసుకొను

прибегнуть сов. с.м. прибегать II

прибеднѣться несов. разг. తన సామర్థ్యాన్ని తక్కువ చేసి చెప్ప

прибежать сов. с.м. прибегать I

прибѣжище с ఆశ్రయం; находѣть ~ гдѣ-л. ఎక్కడైనా ఆశ్రయం తీసుకొను (పొందు)

приберегать, приберечь (вн.) దాచిపెట్టు, వాడు కోక మిగుల్చుకొను

приберечь сов. с.м. приберегать

прибивать, прибить (вн.) 1. (гвоздями) మేకుతో బిగించు 2. (дождем, градом) అణచివేయు, అణగకొట్టు; пыль прибило дождем వర్షం దుమ్మును అణచివేసింది (అణగకొట్టింది) ◇ лѣдку прибило к бѣрегу పడవ ఒడ్డుకు కొట్టుకువచ్చింది

прибирать, прибрать разг. (вн.) 1. సర్దుకొను; ~ комнату గది సర్దుకొను; ~ постѣль మంచం

సర్దుకొను 2. (*прятать*) దాచిపెట్టు ◇ ~ к рукам чгб-л. దేనినైనా సొంతపరచుకొను

прибираться, прибраться *разг.* సర్దుకొను, సర్దు
прибыть *сов. см.* прибывать

приближать, приблизить (*вн.*) 1. దగ్గరగా తీసు
కొను (పెట్టుకొను); ~ книгу к глазам పుస్తకం కళ్ళ
దగ్గరగా పెట్టుకొను 2. (*помещать, располагать
ближе*) దగ్గర పెట్టు, దగ్గరికి తీసుకువచ్చు; ~ про-
изводство к источникам сырья ఉత్పత్తి కేంద్రాలు
ముడిపదార్థాల వనరుల దగ్గర పెట్టు (దగ్గరికి తీసుకువచ్చు)
3. (*ускорять наступление чего-л.*) త్వరితపరచు, దగ్గ-
రకు తెచ్చు; ~ решительный момент నిర్ణయాత్మక
తరుణాన్ని దగ్గరకు తెచ్చు 4. (*делать кого-л. близким
себе*) ఒకరిని తనకు సన్నిహితంగా చేసుకొను 5. (*делать
близким к чему-л., схожим с чем-л.*) (తో) సమానంగా చేయు; ~ к военным условиям యుద్ధ
పరిస్థితులతో సమానంగా చేయు

приближаться, приближаться 1. దగ్గర[కు] వచ్చు,
సమీపించు 2. (*о сроке*) దగ్గరపడు 3. (*становиться
похожим*) సమీపించు; ~ к истине సత్యాన్ని సమీపించు
приближение с దగ్గర[కు] రావడం, సమీపించడం
приближенный м సన్నిహితుడు, పరిచారకుడు
приблизительно нареч. సుమారు[గా], దాదాపు[గా],
రమారమి[గా]

приблизительный సుమారు, దాదాపు, రమారమి
приблизить(ся) *сов. см.* приближать(ся)
прибой м ఒడ్డును కొట్టుకునే (తాకి) అల
прибор м 1. పరికరం; измерительный ~ కొలబద్ధ
పరికరం; отопительный ~ హీటరు 2. (*комплект*)
సెట్టు; ~ для бритья షేవింగ్ సెట్టు; письменный
~ డెస్క్ సెట్టు

приборостроение с పరికరాల నిర్మాణ పరిశ్రమ, పరిక-
రాల నిర్మాణం

прибрать(ся) *сов. см.* прибираться(ся)
прибрежный తీరప్రాంతపు (*у моря*); ఒడ్డున (*у
реки*)

прибывать I, прибыть వచ్చు

прибывать II, прибыть *разг.* (*увеличиваться*)
పొంచు (*о воде*); వృద్ధి అగు, పెరుగు (*о луне*) ◇ на-
шего полку прибыло *разг.* మా (మన) సంఖ్య
పొచ్చు అయింది

прибыль ж 1. లాభం; валовая ~ మొత్తం లాభం;
чистая ~ నికర లాభం; извлекать ~ из чгб-л.

దేన్నుంచైనా లాభపడు; приносить ~ లాభం తెచ్చు 2.
(*увеличение, прибавление*) పెచ్చవడం, పెరగడం,
పెరుగుదల; ~ воды నీళ్లు పొంగడం; ~ населения
జనాభా పెచ్చవడం (పెరగడం, పెరుగుదల)

прибыльный లాభదాయక[మైన]

прибыти||е с రాక, రావడం, ఆగమనం; по ~и
రాగానే, వచ్చాక

прибыть I, II *сов. см.* прибывать I, II

привал м మజిలీ; дёлать ~ మజిలీ చేయు, [దారిలో]
ఆగు

приваливать, привалить (*вн.; прислонять*)
ఆనించు, ఆన్చు, చేరవేయు; ~ камень к стене రాతిని
గోడకు ఆనించు (ఆన్చు) ◇ счастье ему привалило
అతనికి అదృష్టం కలిసినవచ్చింది

привалить *сов. см.* приваливать

приваривать, приварить (*вн.*) (కు) అతుకు,
వెల్డుచేయు

приварить *сов. см.* приваривать

привезти *сов. см.* привозить

привередливость ж ఓ పట్టాన తృప్తిచెందకపోవడం
(నచ్చకపోవడం)

привередливый ఓ పట్టాన తృప్తిచెందని (నచ్చని)

привередник м ఓ పట్టాన తృప్తిచెందనివాడు (నచ్చని
వాడు)

привередничать *несов. разг.* ఓ పట్టాన తృప్తి
చెందకపోవు (నచ్చకపోవు)

приверженец м చేపట్టేవాడు; అనుచరుడు, అను-
సరించేవాడు (*последователь*); ~ старинный పాత అచార
వ్యవహారాలను చేపట్టేవాడు (అనుసరించేవాడు); ~ клас-
сической поэзии సాంప్రదాయక కవిత్వ అనుచరుడు

приверженность ж చేపట్టడం, అనుసరించడం; అం-
కిత బుద్ధి, విధేయత (*преданность*)

приверженный చేపట్టే, అనుసరించే; (కు) విధేయు
డైన (*преданный*)

привернуть *сов. см.* привёртывать

привёртывать, привернуть (*вн.*) 1. (к от.)
(కు) బిగించు 2. (*убавлять пламя и т. п.*)
తగ్గించు

привесить *сов. см.* привешивать

привести(сь) *сов. см.* приводить(ся)

привёт м నమస్కారం, నమస్సు; передавать ~
నమస్కారాలు అందజేయు, అడిగినట్లు చెప్పు

привётливость ж సౌజన్యం, సౌమ్యం, సౌమ్యత

привётливый సౌజన్యమైన, సౌమ్యమైన; ~ человек
సుజనుడు, సౌమ్యుడు

привѣтственн||యి అభినందన, స్వాగత; ~ая речь అభినందన సందేశం, స్వాగతోపన్యాసం

привѣтствие *c* అభివాదం, అభినందన, పరిచయ వాక్యం; స్వాగత పత్రం (సందేశం), స్వాగతోపన్యాసం (*привѣтственная речь и т. п.*); посылать ~ అభినందన సందేశం పంపించు, అభినందించు

привѣтствовать *несов. (вн.)* నమస్కారం చెప్పు (*здорооваться*); అభినందించు, స్వాగతం పలుకు (*официально*); [సైనిక] వందనం (*о военныхх*); ~ съезд от имени когó-л. ఒకరి తరపున మహాసభకు అభినందన సందేశమిచ్చు

привѣшивать, привѣсить (*вн.*) తగిలించు, వేలాడ దీయు

прививать, привить (*вн.*) 1. *мед.* (కి) టీకాలు వేయు 2. *c.-x.* (కు) అంటుకట్టు 3. *перен.* నేర్పు, అలవాటు చేయు; ~ привычку к труду ఒకరిని పనికి అలవాటు చేయు; ~ детям любовь к родине పిల్ల లలో మాతృదేశంపట్ల ప్రేమ పెంచు

прививаться, привиться 1. *мед.* పడు; óспа хороóо привилась మనూచి టీకాలు బాగా పడ్డాయి 2. *c.-x.* (కు) అంటుకట్టబడు 3. *перен.* స్థిరపడు, వేరునాకొను; что выражение не привилось в русском языкé ఈ నుడికారం రష్యన్ భాషలో స్థిర పడలేదు

прививк||а ж 1. *мед.* టీకాలు, వాక్సినేషన్, ఇనాక్యు లేషన్; дѣлать кому-л. ~у ఒకరికి టీకాలు వేయు 2. *c.-x.* అంటుకట్టడం

привидѣние *c* భూతం, పిశాచం

привилегированн||యి అధిక సౌకర్యాలు గల, అధిక హక్కులు గల; ~ое положѣние అధిక సౌకర్యాలు [కలిగి వుండడం]

привилѣгия ж అధికృత, అధిక సౌకర్యం, అధిక హక్కు

привинтѣть *сов. см.* привинчивать

привинчивать, привинтѣть (*вн.*) (కు) బిగించు

привирать, приврать *разг. (вн. или без доп.)* కొంచెం (చిన్న) అబద్ధమాడు

привить(ся) *сов. см.* прививать(ся)

привкус м కొద్ది రుచి; имѣть ~ чегó-л. దేని రుచి అయినా కలిగివుండు

привлекательность ж మనోహరత్వం, ఆకర్షణీయత

привлекательный మనోహరమైన, ఆకర్షణీయమైన, కంటికి యింపుగా కనిపించే

привлекать, привлечь (*вн.*) 1. ఆకర్షించు, ఆకట్టు కొను; ~ чьѣ-л. внимáние к чему-л. ఒకరి దృష్టిని దేనిమీదకైనా ఆకర్షించు (మల్లించు) 2. (కు

ПРИ — ПРИ

П

участию в чѣм-л.) (తో) ఆకర్షించు, తిప్ప; ~ к рабóте పనిలోకి ఆకర్షించు; ~ на свою стóрону తన వైపుకు తిప్పు ◇ ~ к суду దావా వేయు, కేసు పెట్టు

привлечь *сов. см.* привлекать

привнести *сов. см.* привносить

привносить, привнести (*вн.*) తెచ్చు, ప్రవేశపెట్టు **привóд м тех.** డ్రైవ్; ременный ~ బెల్టు డ్రైవ్

приводить, привести (*вн.*) 1. తీసుకువచ్చు; ~ когó-л. с собо́й ఒకరిని తనతో తీసుకువచ్చు, ఒకరిని తనతో వెంటబెట్టుకొని వచ్చు; что привелó вас сю-дá? మీరు యిక్కడికి ఎందుకు వచ్చారు?, మీరిక్కడికి ఏం పనిమీద వచ్చారు?; дорога привелá нас к стáнции దారి మమ్మల్ని స్టేషన్ కు తీసుకెళ్లింది 2. (*в какое-л. состоянiе*) (కి) కలిగించు; ~ когó-л. в восхищѣ-ние ఒకరిని ముగ్ధుని చేయు (అబ్బురపరచు); ~ когó-л. в изумлѣние ఒకరికి ఆశ్చర్యం కలిగించు 3. (*служить причиной*) తెచ్చు; (కి) కారణమగు, దారితీయు; ~ к войнѣ యుద్ధానికి దారితీయు; ~ к гибели నాశనానికి కారణమగు, నాశనం తెచ్చు; ~ к пораженiю ఓటమికి కారణమగు (దారితీయు) 4. (*факты, данные и т. п.*) పరచు, ఇచ్చు, దాఖలు చేయు; ~ доказáтельства రుజువులు (దాఖలాలు) చూపు; ~ примѣр ఉదాహరణ చూపు ◇ ~ в исполнѣние అమలుపరచు, అమలు జరుపు, అమలులో పెట్టు; ~ когó-л. в сознáние ఒకరిని స్పృహలోకి తెచ్చు, ఒకరికి స్పృహ తెప్పించు

приводиться, привести *разг. безл. (от.)* తటస్థించు, సంభవించు; ему́ привелóсь бытí там అతను అక్కడ ఉండడం తటస్థించింది; ей́ привелóсь испытáть мнóго гóря ఆమె చాలా కష్టాలు అనుభవించింది, ఆమె చాలా బాధలు పడింది, ఆమె చాలా కష్టాలు అను గురైంది

приводной тех. డ్రైవింగ్; ~ ремень డ్రైవింగ్ బెల్టు

привóз м తీసుకురావడం; దిగుమతి (*из-за границы*) **привозить, привезти** (*вн.*) తీసుకువచ్చు; దిగుమతి చేయు (*импортировать*)

привозной తీసుకువచ్చిన; దిగుమతి చేసిన (చేసుకున్న, చేసుకోబడిన) (*заграничный*)

привóлье с 1. (*простор*) విస్తృత ప్రాంతం 2. (*свобода*) స్వేచ్ఛ

привóльн||యి స్వేచ్ఛా; ~ая жизнь స్వేచ్ఛా జీవితం

приворожить *сов. (вн.)* నమ్మాహితం చేయు

ПРИ — ПРИ

привр́ать *сов. см.* привира́ть

привстава́ть, привста́ть (నగం) లేచు

привста́ть *сов. см.* привстава́ть

привыка́ть, привы́кнуть (క ద్త.) (కి) అలవాటు పడు

привы́кнуть *сов. см.* привыка́ть

привы́кнута *ж* అలవాటు, ఆచారం; по ~е అలవాటు (ప్రారం, అలవాటును బట్టి; **выраба́тывать в себѣ** ~у అలవాటు చేసుకొను; **входить в** ~у అలవాటు అగు, ఆచారమగు, వాడుకలోకి వచ్చు; **отуча́ть** когó-л. от ~и ఒకరిని అలవాటునుంచి తప్పించు

привы́чный 1. (*ставший привычкой*) అలవాటైన 2. (*известный, хорошо знакомый*) మామూలైన

привязанность *ж* 1. (పట్ల) ప్రేమ, ఆదరం 2. (*объект симпатии*) ప్రేమ పాత్రుడు *м*, ప్రేమ పాత్రురాలు *ж*, ప్రేమ పాత్రమైన [జంతువు] *с*

привязанный 1. (కు) కట్టబడిన 2. (*преданный*) (పట్ల) విధేయమైన, ప్రేమాదరాలు గల

привяза́ть(ся) *сов. см.* привязыва́ть(ся)

привязчи́вый *разг.* 1. ఆత్మీయత కలిగివున్న 2. (*надоедливым*) వేధిస్తున్న 3. (*придиричивый*) పేదీ కోరు, గిల్లి కజ్జా పెట్టుకునే స్వభావం గల

привязыва́ть, привяза́ть (*вн. к дт.*) 1. (కు) కట్టు; బంధించు 2. (*внушать привязанность*) ఆత్మీయుని చేసుకొను; ~ к себѣ ребёнка добротой బిడ్డను దయతో మాలిమి చేసుకొను

привязыва́ться, привяза́ться (*к дт.*) 1. (కు) ఆత్మీయుడగు; он очень к ней привязался అతను ఆమెకు బాగా ఆత్మీయుడయ్యాడు 2. *перен. разг.* (*приставать*) వేధించు

привязь *ж* కట్టు

привозди́ть *сов. (вн.):* ~ к позóрному стол-бу కొరత వేయు, అవహేళన పాలు చేయు

пригиба́ть, пригну́ть (*вн.*) వంచు

пригиба́ться, пригну́ться వంగు

пригла́дить *сов. см.* пригла́живать

пригла́живать, пригла́дить (*вн.*) దుప్ప, నిమరు **пригласи́тельный** ఆహ్వానం; ~ билѣт ఆహ్వాన పత్రం, ఇన్విటేషన్ కార్డు

пригласи́ть *сов. см.* приглаша́ть

приглаша́ть, пригласи́ть (*вн.*) 1. ఆహ్వానించు, పిలుచు; పిలుచు, రమ్మను (*врача и т. п.*); ~ на о́бѣд డిన్నర్ కోసం ఆహ్వానించు (పిలుచు) 2. (*пред-*

лагать сделать что-л.) అని చెప్పు; ~ го́стя сесть అతిథిని కూర్చోమని చెప్పు; ~ когó-л. на та́нец ఒకరిని డాన్సుకి పిలుచు 3. (*анимать*) [పనిలో] పెట్టుకొను, [పనికి] ఆహ్వానించు; ~ на рабóту పని చూపు, పనిలో పెట్టుకొను

приглаше́ние *с* 1. ఆహ్వానం; по ~ю когó-л. ఒకరి ఆహ్వానం మీద 2. (*на работу*) పని చూపడం, పనికి ఆహ్వానించడం (ఆహ్వానం, పిలవడం)

приглаше́нный *м* ఆహ్వానితుడు

приглуша́ть, приглуши́ть (*вн.*) 1. తగ్గించు 2. *перен. разг.* (*стеснять, подавлять*) అణచు

приглуши́ть *сов. см.* приглуша́ть

пригляде́ть *сов. см.* пригля́дывать

пригляде́|ться *сов.* 1. *см.* пригля́дываться 2. (*надоесть, приестся*) (కు) విసుగు పుట్టు; ему ~лись э́ти карти́ны ఈ చిత్రాలంటే అతనికి విసుగు పుట్టింది

пригля́дывать, пригляде́ть *разг.* 1. (за тв.) చూచు; ~ за детьмй పిల్లలను చూచు 2. (*вн.; по-дыскивать*) చూచు, (కోసం) వెతుకు

пригля́дываться, пригляде́ться *разг.* (*к дт.*) 1. [వైపు] తడేకంగా చూచు 2. (*привыкать*) (కి) అలవాటుపడు; ~ к темнóте చీకటికి అలవాటుపడు

пригляну́ться *сов. разг.* (*дт.*) (ఒకరిని, ఒకరంటే) ఇష్టపడు, (ఒకరి) ఇష్టం చూరగొను, (ఒకరి) దృష్టిని ఆకట్టుకొను

пригна́ть *сов. см.* пригоня́ть

пригну́ть(ся) *сов. см.* пригиба́ть(ся)

приговáривать I *несов.* వల్లించు, పదేపదే చెప్పు **приговáривать** II, **приговори́ть** (*вн. к дт.*) [శిక్ష] విధించు, [కోర్టు] తీర్పు చెప్పు; ~ к тюремному заключе́нию జైలు శిక్ష విధించు

приговóр *м* [కోర్టు] తీర్పు; по ~у కోర్టు తీర్పు వల్ల; выно́сить ~ తీర్పు చెప్పు; приводи́ть ~ в исполне́ние తీర్పు (శిక్ష) అమలుపరచు

приговори́ть *сов. см.* приговáривать II

пригоди́ться *сов. (дт.)* (ఒకరికి) పనికి వచ్చు, ఉపయోగపడు

приго́дность *ж* ఉపయోగం, యోగ్యత

приго́дный (కి) పనికి వచ్చే, ఉపయోగపడే

пригоня́ть, пригна́ть (*вн.*) 1. తోలుకొని వచ్చు 2. (*прилаживать*) తగినట్లు చేయు, అమర్చు

пригор|а́ть, пригоре́ть కాలుపోవు, మాడిపోవు; мо-локó ~ело పాలు కాలు పోయాయి

пригоре́лый మాడిపోయిన, కాలుపోయిన

пригореть *сов. см.* пригорать

пригород *м* సివార్లు

пригородный 1. సివారు, పట్టణ పాలిమేరల్స్ పున్న 2. (о транспорте) స్థానిక; ~ поезд స్థానిక రైలు

пригорок *м* దిబ్బ, తిప్ప

пригórшня *ж* పిడికెడు, గుప్పెడు

приготáвливать, приготóвить (*вн.*) 1. తయారు చేయు; ~ постéль పడక పరచు (సిద్ధం చేయు) 2. (пищу) వంటకం చేయు (చేసుకొను)

приготóвительный ప్రాథమిక

приготóвить *сов. см.* приготáвливать *и* готóвить

приготóвиться *сов. см.* готóвиться 1

приготовлéние *с* తయారు చేయడం; సిద్ధం చేయడం (подготовка); వంట చేయడం (చేసుకోవడం) (пищу)

приготовлять *несов. см.* приготáвливать

пригревá||ть, пригрéть (*вн.*) 1. వెచ్చబరచు; солнце ~ло зéмлю సూర్యుడు భూమిని వెచ్చబరిచాడు 2. *перен. разг.* రక్షించు, లాలించు ◇ пригрéть змею на груди паముకి పాలు పోసి పెంచు

пригрéзиться *сов. см.* грéзиться

пригрéть *сов. см.* пригревáть

пригрози́ть *сов. (от.)* బెదిరించు

прида́вать, прида́ть 1. (*вн.*) అదనంగా చేర్చు; ఒకరి నాయకత్వం కింద ఉంచు (*в распоряжение*); ఒక రెజి మెంటుకి చేర్చు (*воен.*) 2. (*рđ.*; прибавлять, уси- ливать) (కు) కలిగించు, ఇచ్చు, ఎక్కించు, పురిగొల్పు; что придало ему́ силы ఇది అతనికి బలం కలిగించింది (ఎక్కించింది); ~ дýху ధైర్యం ఎక్కించు (కలిగించు, పురిగొల్పు) 3. (*вн.*; какое-л. свойство, состоя- ние) (కి) కలిగించు, అభివృద్ధి, అభివృద్ధి; ~ нóвые черты కొత్త గుణాలు అభివృద్ధి (అభివృద్ధి); ~ значение ప్రాముఖ్యం ఇచ్చు

прида́вить *сов. см.* прида́вливать

прида́вливать, прида́вить (*вн.*) (కు) బరువు పెట్టు; కిందికి నొక్కు (книзу); ~ камнем బండ (రాలు) బరువు పెట్టు; двéрыю придавило палец తలుపుతో వేలు నలిగిపోయింది

прида́ное *с* [వర]కట్టుం; брать ~ వరకట్టుం వుచ్చుకొను

прида́ток *м* 1. ఉపాంగం, అనుబంధం; агрáрно- сырьéвóй ~ వ్యావసాయిక ముడిపదార్థాల ఉపాంగం 2. *анат.* ఉపాంగం

ПРИ — ПРИ

П

прида́точн||ый: ~ое предложение *грам.* ఉప వాక్యం

прида́ть *сов. см.* прида́вать

прида́ч||а *ж* 1. (*действие*) చేర్చడం 2. (*то, что прибавлено*) పెచ్చు; он получил ещё одну́ книгу в ~у దీనికితోడు అతను ఇంకొక పుస్తకం పొందాడు ◇ в ~у దీనికితోడు

придвигáть, придвínуть (*вн.*) (దగ్గరగా, దగ్గరకు) జరుపు; ~ стол к стене టేబుల్ గోడ దగ్గరకు జరుపు

придвигáться, придвínуться (దగ్గరగా, దగ్గరకు) జరుగు

придвínуть(ся) *сов. см.* придвигáть(ся)

придвóрный 1. ఆస్థాన, రాజు; ~ поэт ఆస్థాన కవి 2. *в знач суш. м* రాజపరిచారకుడు, రాజాస్థానికుడు

придéлать *сов. см.* придéлывать

придéлывать, придéлать (*вн. к от.*) (కు) అమర్చు

придержáть *сов. см.* придер́живать

придер́живать, придержáть (*вн.*) 1. [వెనక్కి లాగి] పట్టు 2. *перен. разг.* (документы, това- ры и т. п.) తొక్కిపట్టు ◇ придержáть язык *разг.* నోరు అదుపుతో పెట్టుకొను

придер́живаться *несов.* 1. (*за вн.*) చేత్తో పట్టు కొను 2. (*рđ.*; держаться ближе к чему-л.) అంటి పెట్టుకుని ఉండు; ~ правой стороны కుడిపక్కకు అంటిపెట్టుకుని ఉండు 3. *перен. (рđ.; руководи- ствоваться)* కలిగివుండు, చేపట్టు, అవలంబించు; ~ мнения అభిప్రాయం కలిగివుండు, అభిప్రాయానికి కట్టు బడివుండు; ~ правила నియమాన్ని పాటించు (చేపట్టు); ~ установленного порядка నియమాలను పాటించు; ~ политики невмешáтельства в дела других государств ఇతర రాజ్యాల వ్యవహారాల్లో జోక్యం తీసుకోక పోవడం అన్న విధానాన్ని అనుసరించు (అవలంబించు)

приди́ра *м и ж разг.* తప్పులెంచేవాడు, రంధ్రానేష్టి

приди́раться, придрáться (*к от.*) 1. (ఒకరి) తప్పులు ఎంచు, తప్పు పట్టు, (ఒకరి విషయంలో) రంధ్రానేషణ చేయు, కుళ్ళంకలు వెలిబుచ్చు; он приди- рáется к кáждому слóву అతను మాట మాటకీ తప్పు పట్టుతాడు 2. *разг.* (использовать как предлог) సాకుగా తీసుకొను, దొరకపుచ్చుకొను; придрáться к слóучаю సందర్భాన్ని సాకుగా తీసుకొను, సందర్భాన్ని దొరక పుచ్చుకొను

придирка ж తప్పలు ఎంచడం, రంధ్రాన్వేషణ చేయడం, నెరుసులు వెతకడం

придирчивость ж రంధ్రాన్వేషణ (తప్పలు ఎంచే) స్వభావం

придирчивый తప్పలెంచే, రంధ్రాన్వేషణ చేసే
придирчивый రోడ్డు పక్కన (వార); ~ ресторан రోడ్డు పక్కన (వార) హోటలు

придраться сов. см. придира́ться

придумать сов. см. придумы́вать

придумывать, придумать (вн.) 1. (గురించి) ఆలోచించు, కనుగొను, కనిపెట్టు; он придумал, как что сделать దాన్ని ఎలా చేయాలో అతను కనిపెట్టాడు; он не мог придумать другого выхода అతనికి మార్గాంతరం తోచలేదు, అతను మార్గాంతరాన్ని ఆలోచించ లేకపోయాడు 2. (విధిచూపుట) కనిపెట్టు, ఆలోచించు; ~ отговорку సాకును ఆలోచించు (కనిపెట్టు)

придурковатый разг. తెలివితక్కున

придурь ж разг.: с ~ю а) (ఘనాభిమానము) కాస్త మతిమాలిన б) (с причудами) వింత [నునిషి]

придушить сов. (вн.) (ఒకరి) గొంతు సులిమివేయు
приедаться, приестся прям., перен. (కి) విసుగు పుట్టు, ముఖం మొత్తు

приезд м రాక, ఆగమనం, రావడం; с ~ом! సుస్సాగతం!

приезжать, приехать వచ్చు

приезжий 1. పైనుంచి వచ్చిన; ~ая труппа పైనుంచి వచ్చిన నాటక బృందం 2. в знач сущ. м కొత్తవాడు, కొత్తగా వచ్చినవాడు, ఆగంతకుడు

приём I м 1. (документов и т. п.) తీసుకోవడం 2. (гостей, посетителей) కలుసుకోవడం, చూడడం; часы ~а а) కలుసుకొనే గంటలు б) (у врача) రోగులను చూసే గంటలు; торжественный ~ విందు, సన్మానం; устраивать ~ విందు జరుపుకొను (చేయు) 3. (встреча) స్వాగతం; оказывать раду́шный ~ హృదయపూర్వక స్వాగతం యిచ్చు 4. (в партию, профсоюз и т. п.) చేర్చడం 5. (лекарства) పుచ్చుకోవడం; на один ~ (доза) మోతాదు 6. (способ) పద్ధతి; литературный ~ సాహిత్య పద్ధతి ◇ в один ~ ఒకే సారిగా; в два ~а రెండు దఫాలలో (బిరకలలో)

приёмлемый అంగీకారయోగ్యమైన; ఆమోదయోగ్యమైన, యోగ్యమైన (допустимый)

приёмная ж రిసెప్షన్ రూమ్

приёмник м радио రేడియో [సెట్]

приёмный 1. కలుసుకునే; ~ый день ఆగంతకులను కలుసుకునే రోజు; ~ые часы а) కలుసుకునే (రిసెప్షన్) గంటలు б) (у врача) రోగులను చూసే గంటలు 2. (организованный для приёма) ప్రవేశ; ~ая комиссия సెలెక్షన్ కమిషన్; ~ые экзамены ప్రవేశ పరీక్షలు 3. (усыновлённый или усыновивший) పెంపుడు, దత్తు; ~ая мать పెంపుడు తల్లి; ~ый сын దత్తు (పెంపుడు) కొడుకు

приёмочный [నిదైనా] తీసుకునే; ~ пункт [నిదైనా] తీసుకునే కొట్టు

приёмщик м ఎగ్జామినర్ (в цехе); స్టోర్ గుమాస్తా (на складе); లాండ్రీ గుమాస్తా (в прачечной)

приёмыш м разг. పెంపుడు బిడ్డ, దత్త పుత్రుడు

приестся сов. см. приедаться

приехать сов. см. приезжать

прижать(ся) сов. см. прижимать(ся)

прижечь сов. см. прижигать

приживалка ж చెలికత్తె

приживаться, прижиться 1. (కు) అలవాటుపడు

2. (о растениях) వేళ్లు పోసుకొను, నాటుకొను 3. (об органах) ఇముడ్చుకొను

прижигание с мед. కాటరైజేషన్

прижигать, прижечь (вн.) కాటరైజ్ చేయు

прижизненный (ఒకరు) బతికి వున్నప్పుడు, (ఒకరి) జీవిత కాలంలో; ~ое издание రచయిత బతికి వుండగా వేసిన ముద్రణ

прижимать, прижать (вн.) 1. (к ст.) (కు) నొక్కుకొను; ~ к груди రొమ్ముకు హత్తుకొను (నొక్కుకొను) 2. перен. разг. (притеснять) వేలాడు, హింసించు 3. перен. разг. (уличать, разоблачать) ఒకరిపై ఒత్తిడి చేయు, ఒకరిపై ఒత్తిడి చేసి ఒప్పించు (బయటపెట్టు); ~ когб-л. к стене ఒకరికి గత్యంతరం లేని స్థితిని తెచ్చు, ఒకరిని గత్యంతరం లేని స్థితిలో పెట్టు

прижиматься, прижаться (к ст.) (కు) నొక్కుకు పోవు, హత్తుకుపోవు; ~ к стене గోడకి నొక్కుకు పోవు; ~ к кому-л. ఒకరికి హత్తుకుపోవు

прижимистый разг. తోభియైన, పిసివారి

прижиться сов. см. приживаться

приз м అవార్డు, బహూకరణ, బహుమానం; полу-чать ~ అవార్డు (బహూకరణ, బహుమానం) పొందు (స్వీకరించు)

приздуматься сов. см. приздумываться

приздумываться, приздуматься (గురించి) తలపోయు, తలపెట్టు, వర్తమానం, ఆలోచనల్లో మునుగు

призвѣніе с ప్రవృత్తి; художник по ~ю ప్రవృత్తి రీత్యా చిత్రకారుడు; чувствовать ~е к чему-л. ఒక విషయంపట్ల గాఢ ఆసక్తి కలిగివుండు

призвѣть сов. см. призывать

приземление с ав. లాండింగ్, దిగడం

приземлить(ся) сов. см. приземлять(ся)

приземлять, приземлить ав. (వన.) దించు

приземляться, приземлиться ав. లాండ్ అగు, దిగు

призёр м బహుమతి విజేత

приём||а ж мат., физ. ప్రీజమ్, పట్టుకం < сквозь ~у దృష్ట్యా

призматический ప్రీజం లాంటిది

признавать, призна́ть (вн.) 1. (утверждать своим согласием) గుర్తించు; ~ правительство ప్రభుత్వాన్ని గుర్తించు 2. разг. (узнавать) గుర్తు పట్టు 3. (соглашаться) అంగీకరించు

признаваться, призна́ться (в пр.) (అని) ఒప్పు కొను, అంగీకరించు; ~ в своих ошибках తన తప్పులు ఒప్పుకొను (అంగీకరించు); заставить призна́ться ఒప్పించు

признак м సూచన; ~ болезни వ్యాధి సూచన; без ~ов усталости అలసట లేక మాత్రం కూడా లేకుండా, ఏ మాత్రం అలసట లేకుండా

призна́ние с 1. గుర్తింపు, అంగీకారం; получить всеобщее ~ సార్వత్రిక గుర్తింపు పొందు 2. (заявление) ఒప్పుకోలు; ~ в любви ప్రేమ వ్యక్తీకరణ; чистосердечное ~ ఇష్టపూర్వకమైన ఒప్పుకోలు

признанный 1. గుర్తింపబడిన, గుర్తించిన, అంగీకృత; ~ факт అందరూ గుర్తించిన ఘటన, అందరికీ తెలిసిన ఘటన, అంగీకృత వాస్తవం (నిషయం) 2. (известный) ప్రసిద్ధి కెక్కిన, ప్రసిద్ధి చెందిన; ~ писатель ప్రసిద్ధి కెక్కిన రచయిత

признательность ж కృతజ్ఞత

признательный కృతజ్ఞుడైన, కృతజ్ఞుడైన

призна́ть сов. см. признавать

призна́ться сов. 1. см. признаваться 2. в знач. вводи. сл. నిజం చెప్పాలంటే

призová||й బహుమతి; ~е место బహుమతి స్థానం

при́зрак м 1. భూతం, పితృదేవత 2. (иллюзия) భ్రమ; ~ счастья సుఖ (సంతోష) భ్రమ

призрачный||й భ్రమాత్మక, భ్రమగొలిపే; ~ая надежда భ్రమాత్మక (భ్రమగొలిపే) ఆశ

при́зыв м 1. (действие) విజ్ఞప్తి చేయడం, పిలుపు ఇవ్వడం 2. (просьба, мольба) అర్ఘన, వేడికోలు; ~

ПРИ — ПРИ

П

о помощи రక్షణకోసం అర్ఘన, రక్షించమన్న వేడికోలు, కాపాడమన్న కేక 3. (обращение) పిలుపు, విజ్ఞప్తి; నివారణ (лозунг); по ~у విజ్ఞప్తి మేరకు

призывать, призвѣть (вн.) 1. (з) విజ్ఞప్తి చేయు, పిలుపు ఇచ్చు 2. (на военную службу) [స్వైస్యంలో] రిక్రూట్ చేయు, భర్తీచేయు

призываться несов. разг. [స్వైస్యంలో] రిక్రూట్ చేయబడు

призывник м సైనిక రిక్రూట్

призывной రిక్రూట్మెంట్; ~ вóзрaст రిక్రూట్ మెంట్ వయస్సు

призывный: ~ клич పిలుపు

при́иск м గని [క్షేత్రం]; золотой ~ బంగారు గని క్షేత్రం [ప్రాంతం]

прийти сов. см. приходить

прийти́сь сов. см. приходиться 1—5 и 7

прика́з м ఆజ్ఞ, ఉత్తరువు; отдава́ть ~ ఆజ్ఞ ఇచ్చు; по ~у ఆజ్ఞ మేరకు

приказáние с ఆజ్ఞ, ఉత్తరువు

приказáть сов. см. приказывать

прика́зывать, приказáть ఆజ్ఞాపించు, ఉత్తరువు చేయు

прика́лывать, прико́лoть (вн.) 1. (булавкой) [గుండు సూదితో] తగిలించు 2. (убивать) పాడించు

прика́нчивать, прика́нчить разг. (вн.) 1. (з) స్పష్టి చెప్పు, ముగించు, అంతం చేయు 2. (убивать) చంపు

прика́рмливать, прикорми́ть (вн.) 1. (животных) [అదనంగా] మేత వేయు 2. тк. несов. (ребёнка) [బిడ్డకి పాలతోడు] ఇతర ఆహారం ఇచ్చు

прикаса́ться, прика́снуться (к от.) ముట్టు [కొను,] తాకు, స్పృశించు

прики́дывать, прики́нуть разг. (вн.) 1. (рассчитывать приблизительно) దాదాపుగా (అందాజాగా) అంచనా వేయు 2. (приме́рять) వేసి (తోడిగి) చూచు

прики́дываться, прики́нуться разг. (пр.) నటించు, కవటంగా ప్రవర్తించు; ~ больным జబ్బుగా వున్నట్లు నటించు

прики́нуть(ся) сов. см. прикидывать(ся)

прикла́д м (ружьё) [తుపాకి] మడమ

прикладн||ый ప్రయుక్త; ~ые науки ప్రయుక్త శాస్త్రాలు

прикла́дывать, приложи́ть (вн. к от.) 1.

ПРИ — ПРИ

దగ్గర పెట్టుకొను; ~ часы к уху గడియారం చెవి దగ్గర పెట్టుకొను 2. (подавать вместе, прибавлять) చేర్చు, జతచేయు; ~ к письму документ వ్రతం జతచేయు 3. (применять) చేయు, వినియోగించు; ~ усилия ప్రయత్నాలు చేయు, ప్రయత్నించు; приложить все силы శాయశక్తులా చేయు ◇ ~ печатъ (మీద) ముద్ర (సీలు) వేయు; приложить руку к чему-л. а) (подписать) తన సంతకం పెట్టు б) (принять участие) దేనిలోనైనా తను కూడా చేయు వేయు

приклáдываться, приложиться (к от.) 1. దగ్గర[గా] పెట్టుబడు 2. (почтительно целовать) ముద్దు పెట్టుకొను

приклéивать, приклéить (вн.) (కు, మీద) అంటించు

приклéиваться, приклéиться అంటించబడు, అంటుకుపోవు

приклéить(ся) сов. см. приклéивать(ся)

приклепáть сов. см. приклéпывать

приклéпывать, приклепáть (вн.) (కు) తాపడంచేయు

приключáться, приключиться разг. సంభవించు, జరుగు, కలుగు, వాటిల్లు; с ним ~илось несчастье అతనికి దుర్ఘటన జరిగింది, అతనికి విపత్తు సంభవించింది

приключéние с సాహసకృత్యం

приключéческий సాహసకృత్యాలతో కూడిన; ~ роман సాహసకృత్యాలతో కూడిన నవల

приключíться сов. см. приключáться

приковáнный 1. (цепью) [గొలుసుతో] కట్టుబడిన 2. перен.: ~ к постéли మంచం పట్టిన

приковáть сов. см. приковывать

приковывать, приковáть (вн.) 1. (цепью) [గొలుసుతో] కట్టవేయు 2. перен. ఆకట్టుకొను; ~ чьё-л. внимание ఒకరి దృష్టిని ఆకట్టుకొను

приколáчивать, приколóтить разг. (вн.) [మేకుతో] కొట్టవేయు, బిగించు

приколóтить сов. см. приколáчивать

приколóть сов. см. приколáчивать

прикомандировáть сов. см. прикомандировывать

прикомандирóвывать, прикомандировáть (вн. к от.) (కు) అప్పగించు, (ఒకరి వద్దీలో) వుంచు

прикончíть сов. см. приканчивать

прикормíть сов. см. прикармливать 1

прикосновéние с స్పర్శ

прикоснúться сов. см. прикасаться

прикрáсить сов. см. прикрáшивать

прикрáсы мн. разг.: без прикрáс ఉన్నది ఉన్నట్లుగా, నిరలంకారంగా, చిలవలు పలవలు లేకుండా

прикрáшивать, прикрáсить (вн.) చిలవలు పలవలు చేర్చు

прикрепíтельный రిజిస్ట్రేషను; ~ талóн రిజిస్ట్రేషను కార్డు

прикрепíть сов. см. прикреплять

прикреплéние с 1. (действие) తగిలించడం 2. (регистрация) రిజిస్ట్రేషను; ~ к поликлíннике పాలిక్లినిక్ రిజిస్ట్రేషన్ (పేరు నమోదు చేసుకోవడం)

прикреплять, прикрепíть (вн. к от.) 1. (కు) తగిలించు 2. (передавать в чьё-л. ведение) అనుబంధించు 3. (регистрировать) రిజిస్టర్ చేయు

прикрíкивать, прикрíкнуть (на вн.) (మీద) కేకలు వేయు

прикрíкнуть сов. см. прикрíкивать

прикрутíть сов. см. прикручивать

прикручíвать, прикрутíть (вн.) 1. (к от.; привязывать) (కు) కట్టు, బిగించు 2. разг. (фитиль в лампе) తగిలించు

прикрывáть, прикрýть (вн.) 1. కప్ప[కొను], మూయు; ~ голову платком తలను రుమాలతో కప్పకొను; ~ дверь తలుపు నందు ఉంచి చేరవేయు, తలుపు మూయు; ~ кастрюлю крышкой పాత్రపై మూత వేయు 2. перен. (скрывать) దాచు, మూయు; ముసుగులో కప్పివుచ్చు; ~ бездéйствиe громкими фразами క్రియా శూన్యతను కప్పివుచ్చుకునేందుకు పెద్ద పెద్ద మాటలు వాడు 3. воен. (защищать) రక్షించు, కాపాడు; ~ отступлéние కాల్పులు జరిపి తిరోగమనానికి పీలు కల్పించు; ~ фланг пàрхàన్సి కాపాడు (రక్షించు) 4. (заслонять) అడ్డు పెట్టుకొను; ~ глаза́ рукой от солнца కళ్ళకి చేతిని అడ్డు పెట్టుకొను 5. разг. (ликвидировать) మూయు, మూసివేయు

прикрывáться, прикрýться 1. (покрываться) కప్పకొను, కప్పివేసుకొను 2. перен. (скрывать) ముసుగులో కప్పివుచ్చుకొను 3. разг. (закрывать) మూయబడు

прикрýти||е с 1. ముసుగు, మరుగు; для ~я мусуగు (మరుగు) కోసం 2. (защита) ముసుగు, రక్షణ; под ~ем мусуగులో, రక్షణలో 3. (укрытие) ముసుగు, మూలు

прикры́ть(ся) *сов. см. прикрыва́ть(ся)*

прикупа́ть, прикупить (*вн., рд.*) ఇంకా కొంచెం (సురి కొంచెం) కొను; ~ сахару ఇంకా కొంచెం పంచార కొను

прикупить *сов. см. прикупать*

прику́ривать, прикурить అంటించుకొను, వెలిగించుకొను, ముట్టించుకొను; позвольте прикурить! సిగరెట్టు ముట్టించుకోనిస్తారా (అంటించుకోనిస్తారా)?

прикурить *сов. см. прикуривать*

прикусить *сов. см. прикусывать*

прику́сывать, прикусить (*вн.*) కరచు; ~ язык
a) నాలిక్కురుచుకొను b) *перен. разг.* నోటికి తాళం బిగించు, నోరు బిడాయించుకొను

прила́в||ок *м* కౌంటరు; за ~ком కౌంటరు దగ్గర; на ~ке కౌంటరు మీద ◇ работник ~ка సేల్స్మన్

прилага́емый చేర్చబడిన; జతచేయబడిన (*к письму, ваявлению*)

прилага́тельное *с грам.* విశేషణం

прилага́тельн||ый: имя ~ое *см. прилага́тельное*

прилага́ть, приложить (*вн.*) 1. *см. прикла́дывать* 2; 2. (*применять*): ~ все сйлы నానా తంటాలూ పడు; ~ усилия నకల ప్రయత్నాలూ చేయు, చేతనైనంతా చేయు

прила́дить *сов. см. прила́живать*

прила́живать, приладить (*вн. к дт.*) (కు) అమర్చు, ఇమిడించు

приласка́ть *сов. (вн.)* ముద్దులాడు, లాలించు; విమరు (*погладить*)

приласка́ться *сов. (к дт.)* (ఒకరి దగ్గర) గౌరాలు కుడుచు

прилега́ть *несов.* 1. (*об одежде*) ఒంటికి అతుక్కుపోయినట్లు ఉండు 2. (*к дт.; примыкать*) (కు) చేరివుండు, సరిహద్దున ఉండు

прилега́ющий 1. (*об одежде*) ఒంటికి అతుక్కుపోయినట్లు వున్న 2. (*смежный*) (కు) చేరివున్న, పక్క ఉన్న
прилежа́ние *с* పరిశ్రమ, పట్టుదల, అనురక్తి
прилежа́щ||ий *мат.* అనుబంధిత; ~ая сторона అనుబంధిత పార్శ్వం, అనుబంధితమైన పక్క

приле́жно *нареч.* పరిశ్రమతో, పట్టుదలతో

приле́жный పట్టుదలగల

прилепить(ся) *сов. см. прилепля́ть(ся)*

прилепля́ть, прилепить (*вн. к дт.*) (కు) అంటించు

ПРИ — ПРИ

П

прилепля́ться, прилепиться (*к дт.*) (కు) అంటుకుపోవు, అంటుకొను

прилёт *м* రాక

прилета́ть, прилететь 1. వచ్చు, ఎగిరివచ్చు (*о птице*); ~ на самолёте విమానంమీద వచ్చు 2. *разг. (прибегать)* హడావిడిగా వచ్చు, రెక్కలు కట్టుకొని వచ్చు

прилететь *сов. см. прилетать*

прилечь *сов.* పడుకొను; కునుకు తీయు (*ненадолго*); он прилёт на полчаса అతను అరగంట సేపు కునుకు తీశాడు

прили́в *м* 1. పోటు; ~ и отлив అటు పోట్లు 2. *мед.* పోటు, రక్తప్రోటు 3. *перен. (нарастание, усиление)* ఉప్పొంగడం, ఉద్వృతి; ~ гордости గర్వం ఉప్పొంగడం; ~ энэргии శక్తి పెల్లుబకడం; ~ национа́льного движе́ния జాతీయోద్యమ ఉద్వృతి

прилива́ть, прилить ఎగదట్టు, ఎక్కు; кровь прилила к щека́м రక్తం బుగ్గలకు ఎగదట్టింది

прили́занный *разг. (гладко причёсанный)* సున్నగా దువ్విన

прилипа́ть, прилипнуть (*к дт.*) 1. (కు) అంటుకుపోవు 2. *перен. разг. (неотступно следовать)* ఒకరి వెంటవెంట వుండు, ఒకరికి అంటి పెట్టుకునివుండు, ఒకరి తోకలా వెంట వుండు

прилипнуть *сов. см. прилипать*

прилипчивый 1. అంటు, జిడ్డు 2. *перен. разг. (о болезни)* సోకి, అంటు[కొనే] 3. *перен. разг. (навязчивый)* పీడ, జిడ్డు, బోరు

прили́ть *сов. см. приливать*

прили́чи||е *с* మర్యాద; соблюдать ~я మర్యాదలను పాటించు

прили́чный 1. మర్యాదగల 2. *разг. (удовлетворительный)* తగిన, తృప్తికరమైన, ఫరవాలేని; ~ перевод ఓ మాదిరి (ఫరవాలేని) అనువాదం

прило́жение *с* 1. అనుబంధం (*к журналу, газете и т. п.*); చేర్చబడినది, జతచేసినది (*приложенные документы*) 2. *грам.* సమానాధికరణం

прило́жить *сов. см. прикла́дывать и прила́гать* 2

прило́житься *сов. см. прикла́дываться*

прилу́нение *с* చంద్రుడి మీద దిగడం

прилу́ниться *сов. см. прилу́няться*

прилу́няться, прилуниться చంద్రుని మీద దిగు

ПРИ — ПРИ

приманивать, приманить разг. (вн.) 1. ఎర చూపి ఆకర్షించు 2. перен. ఆశ చూపి ఆకర్షించు

приманить сов. см. приманивать

приманка ж прям., перен. ఎర

примелькаться сов. разг. బాగా పరిచితమగు

применение с అన్వయించడం, ఉపయోగం, ప్రయుక్తం; **находить ~ в чём-л.** దేనిలోనైనా (దేనికైనా) ఉపయోగపడు; **получать широкое ~** విస్తారంగా ఉపయోగపెట్టబడు (అన్వయించబడు)

применимый ఉపయోగించబడిన, అన్వయించబడిన, వర్తింపజేసిన

применительно нареч. (కు) అన్వయింపజేసే, వర్తింపజేసే, వర్తించినంతవరకు

применить(ся) сов. см. применять(ся)

применять, применить (вн. к *дт.*) (కు) అన్వయించు, అన్వయింపజేయు, వర్తింపజేయు, ఉపయోగపెట్టు; ~ **новый метод** కొత్త పద్ధతిని అన్వయించు

применяться, примениться (к *дт.*) (కు) అన్వయించబడు, ఉపయోగపెట్టబడు; అలవాటు పడు (**приспосабливаться**)

пример м 1. నిదర్శన, ఆదర్శం; ~ **мужества** సాహసానికి ఆదర్శం; **брат ~ с ког-л.** ఒకరి ఆదర్శాన్ని అనుసరించు; **быть ~ом, показывать ~** ఒకరికి ఆదర్శప్రాయంగా ఉండు; **личным ~ом** సొంత ఆదర్శంతో 2. (**частный случай**) ఉదాహరణ, నిదర్శన; **приводить исторические ~ы** చరిత్రకు సంబంధించిన ఉదాహరణలు ఇచ్చు ◇ **к ~у разг.** ఉదాహరణకు; **не в ~ остальных он очень много работает** ఇతరుల మాదిరిగా కాకుండా అతను ఎక్కువగా పని చేస్తాడు

примерзать, примерзнуть (к *дт.*) గడ్డకట్టే, (కి) అంటుకు (కరుచుకు) పోవు

примерзнуть сов. см. примерзать

примерить сов. см. примерять

примёрка ж వేసి (తొడిగి) చూసుకోవడం (**на себя**); వేసి (తొడిగి) చూచు (**на другого**)

примерно нареч. 1. (**образово**) ఆదర్శప్రాయంగా; **вести себя ~** ఆదర్శప్రాయంగా ప్రవర్తించు 2. (**приблизительно**) దాదాపు[గా], రమారమి[గా], సుమారు[గా]

примерный 1. (**образовый**) ఆదర్శమైన, ఆదర్శప్రాయమైన 2. (**приблизительный**) దాదాపు, రమారమి, సుమారు

примерять, примерить (вн.) వేసుకొని (తొడుగుకొని) చూసుకొను (**на себя**); తొడిగి చూచు (**на другого**) ◇ **семь раз примерь, а один отрежь** **посл.** ≡ పది సార్లు ఆలోచించి ఒక పని చెయ్య

примесь ж కల్మి

примёта ж 1. (**отличительный признак**) గుణం, గుర్తు, విశిష్టత 2. (**предзнаменование**) సూచన, శకునం; **хорошая ~** శుభ శకునం (సూచన); **плохая ~** దుశ్శకునం

приметать сов. см. примётывать

приметить сов. см. примечать

примётный కనబడే, గోచరమైన, దృశ్యచర

примётывать, приметать (вн.) వదులు కుట్లతో కుట్టు

примечание с వివరణ, వ్యాఖ్యానం

примечательный విశేషమైన, గమనించదగిన

примечать, приметить разг. (вн.) గమనించు, గ్రహించు

примешать сов. см. примешивать

примешивать, примешать (вн.) 1. (*р-д.*) (కు) కలుపు, కలిపేయు 2. **перен.** (**вовлекать**) (తో) ఇరికించు, చిక్కులో పెట్టు

примина́ть, примя́ть (вн.) నలగగొట్టు; తొక్కు, మట్టు (**ногами**)

примиренец м రాజీపడేవాడు, సమాధానపడేవాడు, రాజీధోరణి అనుసరించేవాడు, శాంతివాది

примирение с రాజీచేయడం; రాజీపడడం (**интересов, взглядов**)

примиренчески||й రాజీవాద; ~е **тенденции** రాజీవాద ధోరణులు

примиренчество с రాజీవాదం, రాజీ ధోరణి

примиритель м రాజీ చేసేవాడు, సమాధాన పరిచేవాడు

примирительный రాజీచేసే, సమాధాన పరచే, శాంతి పరచే

примирить сов. см. примирять

примириться сов. см. примиряться и мириться 2

примирять, примирить (вн. с *тв.*) 1. (**заставлять терпимо относиться**) పానగించు, రాజీ చేయు (పరచు) 2. (**мирить**) (ఇద్దరి మధ్య) సమాధానం పానగించు ◇ ~ **противоречивые точки зрения** పరస్పర విరుద్ధాభిప్రాయాలను పానగించు

примиряться, примириться (с *тв.*) 1. (**свыкаться**) (తో) సరిపుచ్చుకొను (సరిపెట్టుకొను); ~ со своим положением తన పరిస్థితితో సరిపుచ్చుకొను 2.

(мириться) (తో) రాజీవడు; они примирились వాగ్విద్వర్త రాజీవడ్డారు

примитив *м* ప్రాథమికమైన (సాదా) [నవల]
 примитивность *ж* ప్రాథమికం, ప్రాథమికత
 примитивный *а* అదీను; సరళమైన, ప్రాథమిక (*простой*)

примкнуть *сов. см.* примыкать 1, 2
 приморский *с* సముద్ర తీర
 приморье *с* సముద్ర తీర ప్రాంతం
 приморч||а *ж* లోషన్; ~а для глаз ఇ లోషన్; дё-
 лать ~у కావడం పెట్టు, ఐ లోషన్ అద్దు

примус *м* ప్రైమస్ స్టో
 примчаться *сов.* దూసుకు (వరుగున, వరుగెత్తుతూ) వచ్చు

примыкать, примкнуть (*к* *от.*) 1. (తో) చేరు; ~ к карб.-л. партии ఒకరి వజ్ఞన (పక్షంతో) చేరు 2. *перен.* ఒకరి పక్షం చేపట్టు (పహించు) 3. *тк. несов. (прилагать)* (కు) చేరివుండు

примять *сов. см.* приминать

принадлеж||ать *несов.* 1. (*от.*) ఒకరికి చెందు; недра земель ~ят государству భూ వనరులు రాజ్యానికి చెంది వుంటాయి; картина ~ит кисти Репина ఈ చిత్రం రేపిన్ వేసినది 2. (*от.; быть свойственным, присущим*) [కలిగి]వుండు; Советской стране ~ит главенствующая роль в борьбе за мир సోవియట్ దేశం శాంతి పోరాటంలో నిర్ణాయక [మైన] పాత్ర కలిగివుంది 3. (*к от.; входить в состав*) (కు) చేరివుండు, చెందు; ~ать к карб.-л. партии పార్టీకి చేరివుండు, పార్టీ సభ్యుడుగా వుండు

принадлежность|| *ж* 1. చెందడం; ~ь к партии పార్టీ సభ్యత్వం, పార్టీకి చెందడం; клáссовая ~ь వర్గానికి చెందడం 2. (*предмет, входящий в комплект*) సామగ్రి, సామాను; ~и туалéта టాయిలెట్ సామాను (సామగ్రి); письменные ~и రాత సామగ్రి 3. (*свойство, признак*) గుణం, విశిష్ట లక్షణం; любознáтельность — ~ь молодости ఉత్సుకత — యువ తరం విశిష్ట లక్షణం

принарядиться *сов. см.* принаряжаться

принаряжаться, принарядиться మంచి దుస్తులు వేసుకొను

принести *сов. см.* приносить

принижать, принизить (*вн.*) 1. తక్కువగా చూచు, చిన్నపపు 2. (*уменьшать*) తక్కువపరచు, కించపరచు; ~ значение чегó-л. దేని ప్రాముఖ్యాన్ని అయినా తక్కువపరచు

ПРИ — ПРИ

II

принижение *с* 1. చిన్నతనం కలిగించడం, చిన్నపపుడం 2. (*уменьшение*) తక్కువపరచడం

приниженность *ж* వినయం, సమ్రత

принизить *сов. см.* принижать

приникать, приникнуть (*к* *от.*) (కి) గాఢంగా కరుచుకుపోవు, ఆనుకొను; ~ ухом (కు) చెవియొగ్గు, చెవి ఆన్చు

приникнуть *сов. см.* приникать

принимать, принять (*вн.*) 1. అందుకొను, స్వీకరించు; ~ подáрок కానుకను అందుకొను (స్వీకరించు) 2. (*должность и т. п.*) స్వీకరించు; ~ пост министра మంత్రి పదవి స్వీకరించు 3. (*включать в состав*) (లోకి) చేర్చు; ~ в свой ряды తన శ్రేణుల్లోకి చేర్చుకొను 4. (*посетителей и т. п.*) స్వాగతం చెప్పి, స్వాగతమిచ్చు, కలుసుకొను; радýшно ~ гостéй అతిథులకు హృదయపూర్వక స్వాగతమిచ్చు 5. (*соглашаться*) (కి) ఒప్పకొను, ఆమోదించు, అంగీకరించు; ~ предложение ప్రతిపాదన ఆమోదించు, ప్రతిపాదనకు ఒప్పకొను; ~ вы́зов сáмáలు స్వీకరించు (అందుకొను)

6. (*утверждать голосованием*): ~ резолюцию తీర్మానం చేయు (ఆమోదించు); ~ законопроект బిల్లు ఆమోదించు 7. (*вид, форму*) ధరించు, ధాలు; ~ важны́й вид డాలుసరి పోజు పెట్టు; егó бо-лéзнь приняла серьёзный характер అతని రోగం బాగా తీవ్రమైంది (గడ్డుగా మారింది) 8. (*лекарство и т. п.*) [మందు] పుచ్చుకొను, వేసుకొను 9. (*по ошибке за другого или другое*) పొరపడు; он принял егó за товарища Н. ఆయన్ని అతను కామ్రేడ్ ఎన్. [గా] అని పొరపడ్డాడు; ~ желáемое за действительное ఆకాంక్షించిన దానిని వాస్తవంగా పరిగణించు (భావించు) ◇ ~ бо́й పోరాటానికి తలపడు

приниматься, приняться 1. (за *вн. или инф.*) చేపట్టు, ఆరంభించు, (కు) పూనుకొను; ~ за работу పనికి పూనుకొను; он не зnáет, как приняться за что ఇది ఎలా ఆరంభించాలో అతనికి తెలియదు 2. *разг.* (за *вн.; начинать воздействовать*) [ఒకరిని] అడుపులోకి తెచ్చు 3. (*о растениях*) పారు, వేరునుకొను, వేరు పోసుకొను; куст принялся паd వేరుపోసుకొంది 4. (*о прививке*) [టీకా] బాగా పనిచేయు

приноравливаться, приноровиться (*к от.*) (తో) సరిపెట్టుకొను, (కు) అలవాటుపడు

приноровиться *сов. см.* приноравливаться

приносить, принести (*вн.*) 1. తీసుకువచ్చు, పట్టు

ПРИ — ПРИ

కొనివచ్చు, పట్టుకువచ్చు; ~ газéты పత్రికలు పట్టుకొనివచ్చు; ~ обратнó వెనక్కి (తిరిగి) తీసుకువచ్చు; вé-тер принёс зáпах мóря గాలి నముద్రపు వాసన మోసుకొచ్చింది 2. (давать урожай) ఇచ్చు, పండు, ఫలించు, పంట యిచ్చు; ~ плоды పండ్లు ఇచ్చు, పండు, ఫలించు 3. (давать приплод) ఈను, కను, పెట్టు; кóшка принесла шестерых котят పిల్లి ఆరు పిల్లికూనలను ఈనింది (పెట్టింది) 4. (давать в результате) తెచ్చు; ~ прибыль లాభం తెచ్చు 5. (в сочет. с нек-рыми сущ.) తెచ్చు, కలిగించు, ఇనుమడింపజేయు; ~ известность పేరు తెచ్చు; ~ благодарнóсть комý-л. ఒకరికి కృతజ్ఞత తెలియజేయు; ~ пользу комý-л. ఒకరికి ప్రయోజనం కలిగించు; ~ счастье ఒకరికి అదృష్టం కలిగించు (తెచ్చు); ~ в дар దానం చేయు

принóшение с కానుక

принудительный నిర్బంధ; ~ труд నిర్బంధ శ్రమ
принудить сов. см. принуждáть

принуждáть, принудить (вн.) నిర్బంధించు, బలవంతంచేయు; ~ к молчáнию నోరు మెదపకుండా చేయు, మౌనానికి పూనుకునేలా చేయు

принуждéние||е с బలవంతం, బలాత్కారం, నిర్బంధం; по ~ю బలాత్కారంగా, బలవంతంగా

принуждéнный తెచ్చిపెట్టుకున్న; ~ смех తెచ్చిపెట్టుకున్న నవ్వు

принц м రాజకుమారుడు, ప్రిన్స్

принцéсса ж రాజకుమార్తె, ప్రిన్సెస్

принцип м సూత్రం; из ~а సూత్ర రీత్యా ◇ в ~е సాధారణంగా

принципиáльно нареч. 1. (из принципа) సూత్రబద్ధంగా, సూత్రరీత్యా 2. (по существу) మౌలికంగా, ప్రధానంగా

принципиáльность ж సూత్రబద్ధత

принципиáльн||ый 1. సూత్రబద్ధమైన; ~ый воп-рós సూత్రబద్ధమైన (సూత్రాలకు సంబంధించిన) సమస్య 2. (придерживающийся твёрдых принципов) సూత్రాలకు కట్టుబడివుండే; ~ый человек సూత్రాలకు కట్టుబడివుండేవాడు; ~ая критика సూత్రబద్ధమైన విమర్శ 3. (касающийся основного) సాధారణంగా, స్థూలంగా, మొత్తంమీద; ~ое согла́сие на что-л. దేనికై మొత్తంమీద (స్థూలంగా) ఒప్పకోవడం

приня́тие с 1. పొందడం, అందుకోవడం; ~ мер చర్యలు తీసుకోవడం; ~ присяги ప్రమాణ స్వీకరణ; ~

решéния తీర్మానం చేయడం 2. (поста, должности) స్వీకరించడం 3. (в организацию, на службу) (తో) చేర్చుకోవడం; ~ в партию పార్టీలో చేర్చుకోవడం; ~ на работу పనిలో చేర్చుకోవడం, సిబ్బంది రికూట్ మెంట్ 4. (предложения, документа) ఆమోదం, అంగీకారం

приня́тый (обычный) మామూలు

приня́ть(ся) сов. см. принима́ть(ся)

приободрить(ся) сов. см. приободря́ть(ся)

приободря́ть, приободрить (вн.) ధైర్యపరచు, ఉత్సాహపరచు, హుషారు చేయు

приободря́ться, приободриться ఉత్సాహం పుంజుకొను, ధైర్యం తెచ్చుకొను

приобрести́ сов. см. приобрета́ть

приобрета́ть, приобрести (вн.) 1. పొందు, సంపాదించు; ~ но́вую кни́гу కొత్త పుస్తకం పొందు (సంపాదించు) 2. (какое-л. свойство) ధరించు, సంతరించుకొను, సమకూర్చుకొను; ~ профессиона́лизм పనిలో నైపుణ్యాన్ని సమకూర్చుకొను; ~ черты чего-л. ఏదైనా రూపాలను సంతరించుకొను; борьба́ приобрéла о́струю фóрму పోరాటం నిశిత రూపం దాల్చింది

приобрéтение с 1. (действие) పొందడం, సంపాదించడం; కొనుగోలు (покупка) 2. (то, что приобретено) సంపాదించినది, సంపాదితం

приобщáть, приобщить (вн. к от.) 1. అందుబాటులోకి తెచ్చు, (తో) పరిచయం చేయు; ~ широ́кие ма́ссы к культу́ре సంస్కృతిని ప్రజా జాహుళ్యపు అందుబాటులోకి తెచ్చు 2. (присоединять) (కు) చేర్చు, జతపరచు; ~ докумéнты к дéлу కేసుకు (విషయానికి) సత్రాలు చేర్చు (జతపరచు)

приобщáться, приобщиться (к от.) (తో) పరిచయం చేసుకొను

приобщить(ся) сов. см. приобщáть(ся)

приоритéт м మొదటిది, అగ్రస్థానం; ~ Росси́и в откры́тии Антаркти́ды అంటార్క్టిక్ ఖండ అన్వేషణలో రష్యా మొదటిది, అంటార్క్టిక్ ఖండ అన్వేషణలో రష్యాది అగ్రస్థానం

приостанáвливать, приостановить (вн.) ఆపు, స్తంభింపచేయు, నిలిపిపెట్టు; ~ воéнные дéйстви́я యుద్ధం నిలిపివేయు; ~ исполнéние приговóра తీర్పును (శిక్షను) నిలిపివేయు (నిలిపివుంచు); ~ ра-бóту పని ఆపు (స్తంభింపజేయు, నిలిపివేయు)

приостанáвливаться, приостановиться ఆగు, నిలుచు; ఆవబడు, నిలవబడు, స్తంభింపజేయబడు (о процессе и т. п.)

приостановить(ся) сов. см. приостанавливать(ся)

приостановка ж స్తంభన, నిలిపివేత; ~ работы పని స్తంభన (నిలిపివేత); ~ исполнения приговора [శిక్షను] నిలిపి వుంచడం

приоткрывать, приоткрыть (вн.) కొద్దిగా (కొంచెం) తెరచు

приоткрываться, приоткрыться కొద్దిగా (కొంచెం) తెరవబడు

приоткрывать(ся) сов. см. приоткрываться(ся)

приохотить сов. разг. (вн. к дт.) (ఒకరికి ఒక దానిపట్ల) ఇష్టం కలిగించు (కల్పించు), అభిరుచి కలిగించు

приохотиться сов. разг. (к дт.) (అంటే) ఇష్టపడు; ~ к рыбной ловле చేపలు పట్టడం అంటే ఇష్టపడు

припадать, припасть 1. (к дт.) ఒకరి రొమ్ముకు కరుచుకొను (కరుచుకుపోవు, హత్తుకుపోవు); ~ к ногам సాష్టాంగ పడు 2. тк. несов. (слегка хромать) కుంటునడు; ~ на левую ногу అతను ఎడమ కాలు కుంటుతాడు, అతని ఎడమ కాలు కుంటిది ◇ ~ к чьим-л. ногам уст. ఒకరి పాదాల ముందు సాగిలపడు, ఒకరి ఎదుట సాష్టాంగపడు

припад||ок м 1. ఫిట్, సామ్య; нервный ~ок హిస్టీరియా; сердечный ~ок గుండె పోటు 2. (внезапное проявление чего-л.) ఆవేశం; ~ок отчаяния నిరాశ, నిస్సహా; в ~ке гнева కోపావేశంతో, కోపాద్రేకంతో

припадочный 1. మూర్ఖ (ఫిట్టు) వచ్చే 2. в знач. суш. м మూర్ఖ రోగి

припаивать, припаять (вн. к дт.) (కు) టంకపు పాడితో అతికించు

припад||ка ж అతకడం

припарк||а ж 1. (действие) వేడి కట్టు కట్టడం 2. (лекарственное средство) వేడి కట్టు; класть ~н వేడి కట్టు కట్టు

припасать, припасти разг. (вн.) దాచుకొను, దాచిపెట్టు, కూడబెట్టు

припасти сов. см. припасать

припасть сов. см. припадать 1

припасы мн. నిల్వలు, సామగ్రి; боевые ~ యుద్ధ (మందుగుండు) సామగ్రి; съестные ~ ఆహార పదార్థాల నిల్వలు

припаять сов. см. припаивать

припёв м [పాట] పల్లవి

ПРИ — ПРИ

II

припевать несов. разг. కూనిరాగం తీయు

припеваючи нареч. разг.: жить ~ అడుతూ పాడుతూ బ్రతుకు, సాయిలా పాయిలాగా బతుకు

припёк I м (после выпечки) హెచ్చు

припёк II м: на ~е (на солнце) ఎండలో, మంచు పెండలో

припекá||ть, припечь: сегодня ~ет ఈరోజు ఎండ మండిపోతోంది

припереть сов. см. припирать

припечь сов. см. припекать

припирать, припереть разг. (вн.) [తలుపుకి ఏదో ఒక వస్తువు] అడ్డం పెట్టు (ఆనించు); ~ дверь палкой తలుపుకి అడ్డంగా క్లర పెట్టు

приписать сов. см. приписывать

приписка ж 1. (действие) రాసి జతచేయడం, చేర్చడం 2. (к письму и т. п.) తాజా కలం 3. (регистрация) చేసిన దానికన్న ఎక్కువ రాయడం (రిపోర్టు చేయడం)

приписывать, приписать (вн.) 1. (к написанному) కొన్ని మాటలు కలుపు, తాజా కలం రాయు (చేర్చు) 2. (к дт.; причислять) (తో) చేర్చు 3. (считать принадлежащим кому-л.) (కు) ఆపాదించు, చెందిందని అను; ~ стихотворение Пушкину కావ్యం పూష్కిన్ కు చెందిందని అను, కావ్య కర్తృత్వాన్ని పూష్కిన్ కి ఆపాదించు

приплата ж 1. (действие) అదనంగా చెల్లించడం 2. (то, что приплачено) అదనపు చెల్లింపు

приплатить сов. см. приплачивать

приплачивать, приплатить (вн.) (కి) అదనంగా చెల్లించు

приплестись сов. разг. కాళ్ళనీ ఈడ్చుకుంటూ వచ్చు

приплód м సంతానం, ఈత; ежегодный ~ సాలు సరి ఈత; давать ~ ఈసు

приплывать, приплыть [ఒడమీద, ఒడలో] వచ్చు (на корабле); ఈతకొట్టుతూ (ఈడుతూ) వచ్చు (вплавь)

приплыть сов. см. приплывать

приплюснутый చదునుగా వున్న; ~ нос చప్పిడి ముక్కు

приплюснуть сов. см. приплюсывать

приплюсывать, приплюснуть (вн.) చదును చేయు

приплясывать несов. చిందులు వేయు

приподнимать, приподнять (вн.) 1. కొద్దిగా

(కొంచెం) ఎత్తు, పైకెత్తు; ~ шлѣпу లోపీ కాస్త ఎత్తు; ~ ребёнка బిడ్డను ఎత్తుకొను 2. *перен. разг. (оживлять, возбуждать)* ఉత్సాహపరచు; ~ настроение ఉత్సాహపరచు

приподниматься, приподняться కొద్దిగా (కొంచెం) లేచు; ~ в постели మంచంలో కొంచెం లేచు; ~ со стула కుర్చీలో కొంచెం లేచు

приподнять||**ы** 1. కొంచెం పైకెత్తబడిన (ఎత్తబడిన) 2. *перен.* ఉన్నతమైన, ఉదాత్తమైన; ~ый стиль ఉదాత్తమైన శైలి; ~ое настроение ఉత్సాహపూర్వ మనోస్థితి

приподнять(ся) *сов. см.* приподнимать(ся)

припой *м тех.* టంకం

приползать, приползти పాకుతూ వచ్చు

приползти *сов. см.* приползать

припоминать, припомнить (вн) గుర్తుపట్టు, జ్ఞాపకం చేసుకొను (పెట్టుకొను), గుర్తుపెట్టుకొను

припомнить *сов. см.* припоминать

приправа *ж* మసాలా, సంబారం

приправить *сов. см.* приправлять

приправлять, приправить (вн.; *пищу*) సంబారం (మసాలా) వేయు

припрягать *сов. см.* припрягивать

припрягивать, припрягать *разг. (вн.)* దాచు, దాచిపెట్టు (*прятать*); దాచిపెట్టు (*приберегать*)

припугивать, припугнуть *разг. (вн.)* బెదిరించు, బెదరగొట్టు; ~ оружие తుపాకి చూపి బెదిరించు

припугнуть *сов. см.* припугивать

припудривать, припудрить (вн.) (మీద) పొడరు వేయు (పూయు, రాయు); ~ нос ముక్కుమీద పొడరు పూసుకొను

припудриваться, припудриться *разг.* పొడరు పూసుకొను (రాసుకొను)

припудрить(ся) *сов. см.* припудривать(ся)

припускать, припустить *разг. 1. (бежать быстрее)* [మరింత] జోరుగా పరుగెత్త సాగు 2. (*усиливаться — о дожде*) తీవ్రంగా కురియ (వడ) సాగు

припустить *сов. см.* припускать

припухать, припухнуть కొద్దిగా వాచు (ఉబ్బు)

припухлость *ж* వాపు, ఉబ్బు

припухлый వాచిన, ఉబ్బిన

припухнуть *сов. см.* припухать

прираб́атывать, прираб́отать (вн.) అదనంగా సంపాదించు

прираб́отать *сов. см.* прираб́атывать

при́работок *м* అదనపు సంపాదన

прирав́нивать, прирав́нять (вн. к *дт.*) (తో) సమానం చేయు

прирав́ниваться, прирав́няться (к *дт.*) (తో) సమానమగు

прирав́нять(ся) *сов. см.* прирав́нивать(ся)

прирастáть, прирастí 1. (к *дт.*) (కు) గట్టిగా అంటుకుపోవు 2. (*увеличиваться*) పెచ్చు అగు, వృద్ధి అగు ◇ ~ к месту విధాంతి చెంది నిలబడిపోవు

прирастí *сов. см.* прирастáть

приращéние *с* పెచ్చు, వృద్ధి, ఇంక్రిమెంటు

прирoд||**а ж** 1. ప్రకృతి; явления ~ы ప్రకృతి ఘటనలు, ప్రాకృతిక విషయాలు 2. *перен. (сущность, характер)* స్వభావం; ~а социальных отношений సాంఘిక సంబంధాల స్వభావం; ~а человека మనిషి స్వభావం ◇ по ~е, от ~ы స్వభావతః, స్వభావ సిద్ధంగా; он весёлый по ~е స్వభావతః ఉల్లాసపరుడు

прирoдны||**й** 1. ప్రాకృతిక, నైసర్గిక, సహజ, ప్రకృతి సిద్ధమైన; ~е условия నైసర్గిక (ప్రకృతిసిద్ధమైన) పరిస్థితులు 2. *перен. (врождённый)* స్వభావసిద్ధమైన, జన్మతః వచ్చిన, పుట్టు; ~й недостаток పుట్టుకతో వచ్చిన లోపం; ~й ум స్వభావసిద్ధమైన తెలివి (వివేకం)

прирождéнный సహజ, పుట్టు, జన్మతః, సహజాతః; ~ поэт పుట్టు (జన్మతః) కవి; ~ талант సహజాతప్రతిభ

прирoст *м* పెరుగుదల; ~ населения జనాభాలో పెరుగుదల

приручáть, приручíть (вн.) 1. మచ్చిక చేసుకొను 2. *перен. разг. (внушать доверие)* మచ్చిక చేసుకొను

приручéние *с* మచ్చిక చేసుకోవడం

приручíть *сов. см.* приручáть

присáживаться, присéсть కూర్చొను; ~ на стул కుర్చీమీద కూర్చొను

присвáивать, присвóить (вн.) 1. సొంతపరచుకొను, హరించు, కాజేయు, స్వాహా చేయు, స్వయంత్రం చేసుకొను; ~ незаконно అన్యాయంగా (చట్టవిరుద్ధంగా) హరించు (కాజేయు); ~ чужие деньги ఇతరుల డబ్బు చేజిక్కించుకొను (కాజేయు) 2. (*дт.; давать, предоставлять*) ఇచ్చు, కట్టబెట్టు; ~ квалификацию నైపుణ్య యోగ్యత ఇచ్చు; ему присвóили стéпень дoктора наук అతనికి డాక్టరు డిగ్రీ యిచ్చారు

присв́истнуть *сов.* ఈలవేయు

присвистывать *несов.* 1. ఈల వేస్తూ వుండు 2. (*говорить с присвистом*) ఈల వేసినట్లు (ఊహ్యోచ్చారణతో) మాట్లాడు

присвоение *с* 1. సొంతపరచుకోవడం, స్వాయత్తం చేసుకోవడం, హరించడం; незаконное ~ ఆక్రమణ 2. (*звания и т. п.*) యిచ్చు; ~ звания профессора ప్రాధానరు హోదా యిచ్చు

присвоить *сов. см.* присваивать

приседания *|| с* బస్కీ[లు]; дёлать ~ я బస్కీలు తీయు

приседать, присесть బస్కీలు తీయు; ~ на корточках చతికిలపడు

присест *м:* в (за) один ~ *разг.* ఒకే దఫాలో, ఒకే సారిగా; прочитать за один ~ *разг.* ఏక బిగిన చదువు

присесть *сов. см.* присаживаться *и* приседать

прискакать *сов. см.* прискакивать

прискакивать, прискакать 1. [ఒంటి కాల్తో] గెంతుతూ వచ్చు; прискакál воробей పిచ్చిక గెంతుతూ వచ్చింది 2. (*на лошади*) దొడు (గేలప్) తీస్తూ వచ్చు

прискóрби|| с *высок.:* с ~ ем извещаем తెలియజేయడానికి చింతిస్తున్నాం (విచారిస్తున్నాం); с *глубоким ~ ем* గాఢ సంతాపంతో; к *моему ~ ю* (అందుకు) నాకు విచారంగా వుంది

прискóрбный విచారకరమైన, శోచనీయమైన; ~ факт విచారకరమైన (శోచనీయమైన) విషయం

приску́чи||ть *сов. разг. (от.)* (ఒకరికి) విసుగు పుట్టు; ему́ это ~ ло అది అంటే అతనికి విసుగు పుట్టింది

прислать *сов. см.* присылать

прислонить(ся) *сов. см.* прислонять(ся)

прислонять, прислонить (*вн. к от.*) (కు) ఆనించు

прислоняться, прислониться (*к от.*) (కు) ఆను[కొను]

прислуга *ж* 1. *уст. (служанка)* పని మనిషి 2. *уст. собир. (слуги)* [గృహ] పరిచారకులు, నౌకర్లు 3. *собир. воен.* బృందం; орудийная ~ ఫిరంగి బృందం **прислуживать** *несов. (от.)* (కి) పరిచర్య చేయు **прислуживаться** *несов. (к от.)* (ఒకరి దగ్గర) ఇచ్చికాలు ఆడు

прислушаться *сов. см.* прислушиваться

прислушиваться, прислушаться (*к от.*) *прям., перен.* చెవిని పెట్టు; ~ к чьему-л. мнён-

ПРИ — ПРИ

нию ఒకరి అభిప్రాయాన్ని చెవిని పెట్టు; ~ к критике విమర్శకు చెవి ఒగ్గు

присмáтривать, посмотреть 1. (*за тв.*) చూచు, చూసుకొను; ~ за ребёнком బిడ్డను చూచు [కొను] 2. (*вн.;* *подыскивать*) (కోసం) చూచు, వెతుకు

присмáтриваться, посмотреться 1. (*к от.*) తీక్షణంగా (గుచ్చి) చూచు 2. (*привыкать*) (కు) అలవాటు పడు

присмиреть *сов.* గద్దెవిడగొడిచుకొను

присмо́тр *м* (శద్ద; అజమాాయిషీ, పర్యవేక్షణ (*надзор*); под ~ ом бáбушки అప్ప పర్యవేక్షణలో

посмотреть(ся) *сов. см.* **присмáтривать(ся)**

присниться *сов. см.* сниться

присовокупить *сов. см.* присовокуплять

присовокуплять, присовокупить (*вн.*) (తో, కు) జతచేయు

присоединение *с* 1. చేర్పడం, జతచేయడం, జోడించడం (*чего-л.*); (తో) చేరిక (*кого-л.*); పాలుపంచుకోవడం (*к мнению и т. п.*) 2. (*территории*) కలిపి వేత, కలిపేసుకోవడం, చేర్చుకోవడం 3. *эл.* కనెక్షన్

присоединить(ся) *сов. см.* присоединять(ся)

присоединять, присоединить (*вн.*) 1. (కు) కలుపు, కలిపివేయు; ~ свой го́лос к го́лосу орáтора వక్త అభిప్రాయం సమర్థించు, వక్త అభిప్రాయంతో గొంతు కలుపు 2. (*территорию*) (కు) కలుపు, కలిపి వేసుకొను 3. *эл.* కనెక్ట్ చేయు

присоединяться, присоединиться (*к от.*) 1. (తో, కు) చేరు; ~ к отря́ду దళంతో చేరు 2. (*становиться на чью-л. сторону*) (తో, కు) సమర్థించు, పాలుపంచుకొను; ~ к о́бщему мнён́ию సమష్టి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను, సమష్టి అభిప్రాయాన్ని సమర్థించు; ~ к дви́жению за мир శాంతి ఉద్యమంతో చేరు

присóхнуть *сов. см.* присыхать

приспéшник *м* తొత్తు, తైనాతీ

приспосáбливать(ся) *несов. см.* приспособлять(ся)

приспосóбить(ся) *сов. см.* приспособлять(ся)

приспосóблeнец *м* ఏ యెండకి ఆ గొడుగు పట్టేవాడు, రంగులు మార్చేవాడు

приспосóбление *с* 1. (*действие*) (కు) అలవాటు పడడం; ~ к ќлимату వాతావరణానికి అలవాటుపడు

2. (устройство) పరికరం; регулирующее ~ నియం
త్రణ పరికరం

приспособленность ж మలుచుకోవడం, నర్దుకోవడం,
అనుసరణ

приспособленческий ఏ యెండకి ఆ గొడుగు పట్టే
приспособляемость ж అనుసరణ, నర్దుకోవడం
మలుచుకోవడం; ~ к окружающей среде పరిసరాను
సరణ

приспособлять, приспособить (вн.) (కు)
మాదిరిగా అమర్చు

приспособляться, приспособиться (к дт.)
[తన్ను తాను] (కు) మలుచుకొను; ~ к новым ус-
ловиям కొత్త పరిస్థితులకు అనువుగా మలుచుకొను

припускать, спустить (вн.) కొంచెం దించు;
~ знамёна పతాకాలను అవనతం చేయు

припустить сов. с.м. припускать
приставание с разг. (надоедание) వేధించడం,
పీడించడం, పీక్కు తినడం

приставать, пристать (к дт.) 1. (కు) అంటు
కొను, అంటుకు పోవు 2. разг. (надоедать) వేధించు;
~ с советами సలహాలతో వేధించు 3. (причаливать)
చేరు[కొను]; ~ к берегу ఒడ్డు చేరు[కొను] 4.
(присоединяться) (కు) చేరు 5. перен. разг.
(о болезни) అంటుకొను

приставить сов. с.м. приставлять
приставка ж грам. ఉపసర్గ

приставлять, приставить (вн.) 1. (కు) అనించు,
అన్చు; ~ велосипед к стене పైకిలు గోడకు అనించు
(అన్చు) 2. разг. ఒకరిమీద నిఘా ఉంచు (పెట్టు)
(для наблюдения); (కి) నియమించు (для ухода)

приставной: ~ая лестница నిచ్చెన
приставочный грам. ఉపసర్గగల

пристально нареч. గుచ్చిగుచ్చి, తీక్షణంగా, తదే
కంగా; ~ вглядываться గుచ్చిగుచ్చి చూచు; ~
смотреть на кого-л. ఒకరివైపు తదేకంగా (తీక్షణంగా)
చూచు

пристальноый తీక్షణమైన, తదేకమైన; ~ый
взгляд తీక్షణమైన (తదేకమైన) చూపు; ~ое внима-
ние విశేషమైన శ్రద్ధ

пристанище с ఆశ్రయం
пристань ж రేవు; డాక్యార్డు (для погрузки)
пристать сов. с.м. приставать
пристегивать, пристегнуть (вн.) బొత్తం తగిలించు

[కొను]; గుండీలు తగిలించు[కొను] (పెట్టు[కొను])
(на пуговицу); ~ ремни (в самолёте, машине)
బెట్టు పెట్టుకొను (బిగించుకొను)

пристегнуть сов. с.м. пристегивать
пристойность ж మర్యాద, యోగ్యవర్తన, అశ్లిలం
లేకుండా వుండడం

пристойный м. м. మర్యాదైన, తగిన, ఉచిత[మైన]; ~ое
поведение మర్యాదైన (తగిన, ఉచిత) ప్రవర్తన

пристраивать, пристроить (вн.) 1.: ~ фли-
гель к дому ఇంటికి చేర్చి కట్టు 2. разг. (поме-
щать куда-л.) ఉంచు, పెట్టు 3. разг. (устраи-
вать) పెట్టు; ~ на работу ఉద్యోగంలో (పనిలో)
పెట్టు

пристраиваться, пристроиться разг. ఇరుక్కొను,
చోటు చేసుకొను ◇ ~ на работу పని దొరుకు
(పొందు)

пристрастие с 1. (склонность) (కు) అనురక్తి,
(అంటే) మహా యిష్టం, వడిచచ్చు 2. (необъективное
отношение) పక్షపాతం; относиться с ~м к ко-
мү-л. ఒకరిపట్ల పక్షపాతం కలిగి వుండు

пристрастить сов. разг. (вн. к дт.) (కు)
ఇష్టపడేటట్లు చేయు; ~ кого-л. к джазовой му-
зыке ఒకరిని బాండ్ సంగీతమంటే ఇష్టపడేటట్లు చేయు

пристраститься сов. разг. (к дт.) (కు) ఇష్ట
పడు; ~ к чтению చదవడానికి ఇష్టపడు

пристрастность ж పక్షపాతం
пристрастный పాక్షిక

пристреливать I, пристрелить (вн.; убивать)
కాల్చి చంపు, కాల్చివేయు

пристреливать II, пристрелять (вн.) బారు సరి
చూసుకొను; ~ оружье ఫిరంగి బారు సరిచూసుకొను

пристреливаться, пристреляться బారు సరి
చూసుకొను; батарея пристрелялась ఫిరంగి దళం బారు
సరిచూసుకొంది

пристрелить сов. с.м. пристреливать I
пристрелка ж воен. బారు సరిచూసుకోవడం;
вести ~у కాల్చి బారు సరిచూసుకొను

пристрелять сов. с.м. пристреливать II
пристреляться сов. с.м. пристреливаться
пристр�ить(ся) сов. с.м. пристраивать(ся)

пристр�йка ж 1. (действие) చేర్చికట్టడం, [ఇం
టిని] పెంచడం 2. (постройка) అనుబంధ కట్టడం

приструнивать, приструнить разг. (вн.) అడు
పులొ పెట్టు (తీసుకొను)

приструнить сов. с.м. приструнивать

приступ *м* 1. (болезни) తగలడం, తెర, పోటు, పొల్లు; ~ малярийи మలేరియా జ్వరం తగలడం; ~ ревматизма కీళ్ల వాతపు పొల్లు; сердечный ~ గుండె పోటు 2. воен. దాడి; брать ~ом దాడిచేసి ఆక్రమించు (పట్టుకొను)

приступать, приступить (к *от.*) (కు) పూను కొను, మొదలుపెట్టు, ప్రారంభించు, దిగు; ~ к исполнению своих обязанностей తన బాధ్యతలను స్వీకరించు; ~ к работе పనికి పూనుకొను, పని మొదలుపెట్టు

приступить *сов. см.* приступать

пристыдить *сов. см.* стыдить

присудить *сов. см.* присуждать

прису||ждать, присудить (вн.) 1. (к *от.*) విధించు; ~ждать кого-л. к смертной казни ఒకరికి (ఒకరిపై) మరణశిక్ష విధించు 2. (от.; награждать) బహూకరించు, బహుమతి ఇచ్చు; ему ~дѣли первую премию ఆయనకి ప్రథమ (ఉత్తమ) బహుమతి ఇవ్వబడింది; ему ~дѣли степень доктора наук అతనికి డాక్టరు డిగ్రీ ఇవ్వబడింది (బహూకరించబడింది)

присуждение *с* బహూకరించడం, బహుమతి ఇవ్వడం (премии, награды); బహూకరణ (учёной степени); ~ учёной степени доктора наук డాక్టరు డిగ్రీ బహూకరణ

присутстви||е *с* హాజరు, సమక్షం; ఉనికి (наличие чего-л.); в ~и кого-л. ఒకరి సమక్షంలో; ваше ~е необходимо మీరు తప్పనిసరిగా హాజరుకావాలి, మీ హాజరు అవశ్యకం ◇ ~е духа ఆత్మ స్థైర్యం, చిత్త స్థైర్యం

присутствовать||ть *несов.* (కు) హాజరు అగు; на собрании ~ло сто человек సభకు వందమంది హాజరయ్యారు (హాజరైనారు)

присутствующи||е *мн.* హాజరైనవాళ్లు; список ~х హాజరైనవాళ్ల జాబితా ◇ о ~х не говорят ≡ ఎదురుగుండా ఉన్నవాళ్లని గురించి చెప్పడం ఉచితం (సభ్యత) కాదు, ముఖస్తుతి మాట ఉచితం కాదు

присущи||и (కి) స్వభావసిద్ధమైన, విశిష్టమైన; с ~м ему юмором అతనికి స్వభావసిద్ధమైన (విశిష్టమైన) హాస్యంతో; ~е им особенности వాటి విశిష్ట లక్షణాలు

присылать, прислать (вн.) పంపు, పంపించు

присылка *ж* పంపడం, పంపించడం

присыхать, присохнуть (к *от.*) (మీద) అతుక్కుపోవు

присы||а *ж* ప్రమాణం; приносить ~у ప్రమాణం

ПРИ — ПРИ

II

చేయు; приводить к ~е ప్రమాణ స్వీకారం చేయించు; под ~ой ప్రమాణం చేసి, ప్రమాణ పూర్తిగా

присягать, присягнуть (от.) (కి) (అని) ప్రమాణం చేయు; ~ кому-л. в верности ఒకరికి విధేయుడినని ప్రమాణం చేయు

присягнуть *сов. см.* присягать

присяжны||и *м юр.* జూరర్, జూరీ సభ్యుడు; суд ~х జూరీ

притаиться *сов.* దాగుకొను, పొంచివుండు, నక్కు

притаскивать, притащить (вн.) 1. పట్టుకువచ్చు, తీసుకువచ్చు, తెచ్చు 2. разг. (приводить) [తనతో] బలవంతంగా తీసుకువచ్చు

притащить *сов. см.* притаскивать

притворить(ся) *сов. см.* притворять(ся)

притворно *нареч.* కపటంగా; ~ скромный కపట సమ్రత గల

притворн||ый కపటమైన, తెచ్చికోలు, కుహనా, మోసమైన; ~ый смех తెచ్చికోలు నవ్వు; ~ая улыбка తెచ్చికోలు (కపటమైన) చిరునవ్వు

притворство *с* మోసం, కపట ప్రవర్తన, నటన

притворщик *м* కపటి

притворять, притворить (вн.) నగం మూయు, మూసివేయు

притворяться, притвориться (та.) నటించు, టక్కు చేయు; ~ больным జబ్బు చేసినట్టు నటించు; ~ спящим దొంగ నిద్ర పోవు, నిద్ర పోయినట్టు నటించు

притерпѣ||ться *сов. разг.* (к *от.*) (తో) సరి పుచ్చుకొను, (కు) అలవాటుపడు; он ~лся ко всем неудобствам అన్ని అసౌకర్యాలతో (ఇబ్బందులతో) సరి పుచ్చుకున్నాడు, అన్ని అసౌకర్యాలకూ అలవాటుపడ్డాడు

притѣр||ный: ~ая пробка బిగుతైన [గజ] బిరడా

притеснение *с* అణచివేత, పీడన, హింస

притеснить *сов. см.* притеснять

притеснять, притеснить (вн.) అణచు, పీడించు, తొక్కినట్టి వుండు

притихать, притихнуть 1. ఊరుకొను; дѣти притихли పిల్లలు శాంతించారు 2. (становиться тише) స్వరం (గొంతు) తగ్గించు; ветер притихнул తగ్గింది

притихнуть *сов. см.* притихать

приток *м* 1. ప్రసారం, పెల్లుబకడం; ~ свежего воздуха తాజా వాయు ప్రసారం; ~ крови రక్త

ПРИ — ПРИ

[ప్రసారం; ~ сил శక్తి పెల్లుబకడం; ~ рабóчих в пáртию పార్టీలో ఎక్కువగా కార్మికుల చేరిక 2. (реки) ఉపనది
прито́лока ж లింఘ్

прито́м союз అంతేకాక, దీనితోడు; ~ он ничего не зна́ет అంతేకాక (దీనితోడు) అతనికేమీ తెలియదు
прито́н м: воровско́й ~ దొంగల నిలయం; игро́ный ~ జూద గృహం

прито́пнуть сов. с.м. притопывать

притопывать, притопнуть చిందులు వేయు

прито́рность ж 1. మొగం మొత్తే తీపి 2. перен. మొగం మొత్తేటంత తీపి, అతి మాధుర్యం

прито́рн||ый 1. అతి తీపి, ముఖం మొత్తే తీపి 2. перен. మధురమైన; ~ая улыбка తెచ్చిపెట్టుకున్న తియ్యటి చిరునవ్వు

притра́гиваться, притро́нуться (к от.) వృశించు, తాకు, ముట్టుకొను

притро́нуться сов. с.м. притра́гиваться

притупи́ть(ся) сов. с.м. притупля́ть(ся)

притупле́ние с ఉపశమనం (боли); నీళ్లు కారడం, నడలిపోవడం (остроты чувства); ~ бди́тельности జాగురూకత నడలిపోవడం

притупля́ть, притупи́ть (вн.) 1. మొద్దుబార చేయు 2. перен. ఉపశమింపజేయు

притупля́ться, притупи́ться 1. మొద్దుబారు 2. перен. ఉపశమించు; నొప్పి తగ్గు (о боли)

притча ж కట్టుకథ ◇ ~ во я́зыцех ≡ [ఈ విషయం] అందరి నోళ్ళలోనూ నానుతోంది

притяга́тельн||ый ఆకర్షించే, ఆకర్షణీయమైన; ~ая снла ఆకర్షణ (ఆకర్షించే) శక్తి

притя́гивать, притяну́ть (вн.) 1. ఆకర్షించు 2. перен. (привлекать) ఆకర్షించు, ఆకట్టుకొను

притяжа́тельн||ый грам. సంబంధబోధక; ~ое местоиме́ние సంబంధబోధక సర్వనామం

притяже́ние с физ. ఆకర్షణ; земно́е ~ భూగురు త్యాకర్షణ

притязáни||е с 1. తనదన్న వాదన, బుకాయింపు; имéть ~я на что-л. దేనినైనా తనదని బుకాయించు, దేనినైనా తనదని వాదించు 2. (стремление к при-занию) ఆకాంక్ష; ~я на учёность పండితుడుగా చలా మణి అవాలన్న ఆకాంక్ష

притяну́ть сов. с.м. притя́гивать

приукра́сить сов. с.м. приукра́шивать

приукраша́ть несов. с.м. приукра́шивать

приукра́шивать, приукра́сить разг. (вн.) శృంగరించు, సింగారించు; ~ действительность వాస్తవికతను సింగారించు, వాస్తవానికి చిలవలు పలవలు అతిశించు

приуменьша́ть, приуменьши́ть разг. (вн.) తక్కువపరచు, తక్కువచేసి చెప్ప

приуменьши́ть сов. с.м. приуменьша́ть

приумножа́ть, приумножи́ть (вн.) పెంపొందించు, అధికం చేయు

приумножа́ться, приумно́житься పెంపొందు, అధికమగు

приумно́жение с పెంపొందించడం, అధికం చేయడం

приумно́жить(ся) сов. с.м. приумножа́ть(ся)

приумолка́ть, приумолкнуть разг. ఊరుకొను, గమ్మున ఉండిపోవు

приумолкнуть сов. с.м. приумолка́ть

приуны́ть сов. నిరుత్సాహం చెందు, నిరుత్సాహపడు

приуро́чивать, приуро́чить (вн. к от.) (ఒక దానిని మరో దానితో) ముడిపెట్టు, (ఒక దానిని మరో దానికి) జోడించు; ~ свой при́езд к весне తన రాకను వసంత కాలంలో ఏర్పాటు చేసుకొను

приуро́чить сов. с.м. приуро́чивать

приуса́дебный: ~ учáсток పెరటి కమతం

приути́хатъ, приути́хнутъ తగ్గు, ఆగిపోవు; бýря приути́хла తుపాను తగ్గింది

приути́хнутъ сов. с.м. приути́хатъ

приуча́ть, приучи́ть (вн. к от.) (కి) నేర్పు, అలవాటు చేయు; ~ когó-л. к дисципли́не ఒకరికి క్రమశిక్షణ నేర్పు, ఒకరిని క్రమశిక్షణను పాటించేలా చేయు; ~ когó-л. ráно встава́ть ఒకరికి పెందరాళి లేవడం అలవాటు చేయు

приуча́ться, приучи́ться (к от.) (కు) అలవాటు పడు

приучи́ть(ся) сов. с.м. приуча́ть(ся)

прифронто́в||ый యుద్ధశ్రేణి దగ్గరగా వున్న; ~ая полосá యుద్ధశ్రేణి సమీప ప్రాంతం

прихва́рывать, прихворну́ть разг. అస్వస్థతగా వుండు, నలతగా వుండు

прихвастну́ть сов. разг. కొద్దిగా డంబాలు చెప్పకొను, కొద్దిగా గప్పాలు కొట్టుకొను

прихвати́ть сов. с.м. прихва́тывать

прихва́тывать, прихвати́ть разг. (вн.) 1. (брать) పట్టుకొను, తీసుకొను 2. (привязывать) కట్టు[కొను] 3. (повреждать морозом) చలి దెబ్బ తిను; цветы́ прихвати́ло морóзом పువ్వులు చలి దెబ్బతిన్నాయి

прихворнуть *сов. см.* прихвараывать
 прихвостень *м презр.* ఆశితుడు, తైనాతీ, ఒకరి
 మోచేతికింది నీళ్లు తాగేవాడు

прихлебатель *м разг. презр.* ఆశితుడు, ఒకరి
 మోచేతికింది నీళ్లు తాగేవాడు

прихлебнуть *сов. см.* прихлебывать
 прихлебывать, прихлебнуть *разг. (вн.)* చప్ప
 రించు

прихлопнуть *сов. см.* прихлопывать 1 — 5
 прихлопывать, прихлопнуть 1. (вн.) అరచేతితో
 కొట్టు 2. (вн.; хлопнув, убить) చరుచు (рукой);
 కొట్టు (чем-л.) 3. (вн.; закрывать) [తలుపు దబి
 మని] మూయు 4. (вн.; прищемлять) నలగకొట్టు
 [కొను]; прихлопнуть палец дверью వేలిని తలుపు
 నందులో నలగకొట్టుకొను 5. (ударять) చప్పట్లు కొట్టు
 6. *тк. несов. (в такт)* తాళం వేయు

прихлынуть *сов. (కు)* కొట్టుకొను, వచ్చు; పెల్లు
 బుకు (*тж. перен.*); ~ли волны అలలు ఒడ్డుకు
 కొట్టుకున్నాయి; ~ла толпа జనం ముందుకు వచ్చారు,
 గుంపు ముందుకు వచ్చింది; ~ли воспоминания
 స్మృతులు పెల్లుబికాయి

приход I *м 1. (действие)* రాక, ఆగమనం, రావ
 డం; ~ побезда రైలు రావడం; ~ к власти అధికారా
 నికి రావడం 2. (доход) ఆదాయం; ~ и расход ఆదాయ
 వ్యయాల

приход II *м (церковный)* పారిష్, చర్చి యిలాకా
 [జనం]

приходить, прийти 1. (కు) వచ్చు, చేరు; వచ్చు,
 అందు, చేరు (*о письме*) 2. (наступать, возникать)
 వచ్చు; пришла весна వసంతం వచ్చింది 3. (к
 дт.; достигать, добиваться) వచ్చు; ~ к заклю
 чению నిర్ణయానికి వచ్చు; ~ к соглашению
 ఒప్పందానికి (అంగీకారానికి) వచ్చు 4. (в сочет. с
 сущ.) వడు, అగు; ~ в ярость ఉక్రోశవడు, కోపంతో
 ఎగిసేవడు; ~ в норму కుదుటపడు; ~ в упадок
 వతనమగు, క్షీణించు; ~ к концу అయిపోవు, ముగియు
 (*о работе*); నిండిపోవు (*о материале, продуктах*
 и т. п.) ◇ ~ в голову తోచు, తట్టు; ~ в себ
 бя а) (после обморока) [ఒకరికి] స్పృహ వచ్చు,
 [ఒకరు] స్పృహలోకి వచ్చు, స్పృహ తెచ్చుకొను б) (у-
 показываться) స్థిమితపడు, కుదుటపడు; ~ кому-л.
 на помощь ఒకరికి తోడు (సహాయంగా) వచ్చు

приходитьсь, прийтись 1. (оказываться со-
 ответствующим, подходящим) (కి) సరిపోవు; са-
 ногі пришилсь ему по ногé బూట్లు అతనికి

ПРИ — ПРИ

П

సరిపోయాయి; ~ кому-л. по вкусу ఒకరి ఇష్టానికి (అభి
 రుచికి) సరిపోవు, ఒకరికి నచ్చు 2. (на вн.; совпа-
 дать) అగు; пятое число пришло на суббóту
 5వ తారీకు శనివారం అయింది 3. *безл. (быть вы-
 нужденным)* వలసివచ్చు; ему пришло уехать
 అతను వెళ్ళవలసివచ్చింది; ему придётся подождать
 అతను కొంత సేపు కాచుకొని ఉండవలసివస్తుంది, అతను
 కొంత సేపు వేచి వుండవలసివుంటుంది 4. (иметь
 случай, возможность) తటస్థించు, అవకాశం దొరుకు;
 ему не раз приходилось бывать там తరచుగా
 అతను అక్కడ ఉండడం తటస్థించింది, అతనికి తర
 చుగా అక్కడ ఉండే అవకాశం దొరికింది 5. *безл. разг.*
 (причитаться) అభించు, వచ్చు; на каждого из
 нас приходится по рублю మాకు ప్రతి ఒకరికీ ఒక
 రూబలు చొప్పున లభిస్తుంది (వస్తుంది) 6. (являть-
 ся, доводиться): он приходится ей родственником
 అతను ఆమె బంధువు 7. *безл. (выпадать на до-
 лю):* ему туго приходится అతను కష్టాలను ఎదు
 ర్కొంటున్నాడు; им нелегко пришло на чужбине
 విదేశాలలో వాళ్లు చాలా కష్టాలను అనుభవించారు
 ◇ есть что придётся ఏది పడితే (ఉంటే) అది
 తిను; дéлать как придётся ఎలాగో ఒక లాగ చేయు,
 అట్టిట్టు చేయు; не приходится сомневаться в
 том, что... దానిలో సందేహం ఏమీ లేదు, దాన్ని
 గురించి ఎటువంటి సందేహం ఉండజాలదు...

приходный: ~ая книга రాబడి కాతా

приходящий: ~ая домработница పనిచేసి వెళ్లి
 పోయే పనిమనిషి

приходящая ж ముందు గది

прихорашиваться *несов. разг.* సింగారించుకొను

прихотливость ж 1. (капризность) మంకుపట్టు
 పట్టడం, ఓ పట్టాన తృప్తి పడకపోవడం 2. (затеили-
 вость) క్లిష్టత, సంక్లిష్టత

прихотливый 1. (капризный) ఓ పట్టాన తృప్తి
 పడని, మంకు పట్టువట్టే 2. (затеиливый) విచిత్ర
 మైన

прихоть ж మంకు పట్టు

прихрамывать *несов.* కుంటు

прицел м [శుపాకి] బ్యాక్ సైట్; брать на ~
 దేనికైనా గురిపెట్టు

прицеливаться, прицелиться (కి) గురిపెట్టు,
 (ని) గురిచూచు

прицелиться *сов. см.* прицеливаться

ПРИ — ПРИ

прицѣльный గురి చూసి; ~ огóнь గురి చూసి
కాల్చిన కాల్పు

прицѣниваться, прицѣниться *разг.* (к *дт.*)
ధర కనుక్కొను (అడుగు)

прицѣниться *сов. см.* прицѣниваться
прицѣп м ట్రెయిలర్; тра́ктор с ~ом ట్రెయి
లర్ వున్న ట్రాక్టర్

прицѣпѣть(ся) *сов. см.* прицѣплѣть(ся)
прицѣплѣть, прицѣпѣть (*вн.*) 1. (కు) తగిలించు;
~ вагóн к по́ездy రైలుకి పెట్టెని తగిలించు
2. *разг.* (прикалыва́ть) (కు) తగిలించు, గుచ్చు
прицѣплѣться, прицѣпѣться (к *дат.*) 1. (కు)
అంటుకుపోవు, కరుచుకుపోవు, తగులుకొను 2. *перен.*
разг. (придира́ться) రంధ్రాన్వేషణ చేయు, తప్పులు
ఎంచు

прицепно́й: ~ вагóн అదనపు పెట్టె; ~ плуг
మర (ట్రాక్టరు యిగ్గ) నాగలి

прича́л м 1. (*действие*) లంగరు వేయడం, కట్టి
వేయడం 2. (*место*) రేవు 3. (*канат*) లంగరు తాడు

прича́ливать, прича́лить 1. (*вн.*) లంగరు వేయు
2. (к *дт.*; пристава́ть) ఒడ్డు వట్టు, రేవుకి చేరు
прича́лить *сов. см.* прича́ливать

прича́льный: ~ канáт లంగరు తాడు

прича́стие с *грам.* కృదంత విశేషణం, అనమాసక
క్రియ; ~ настоящего времени శత్రుర్థకం, వర్తమా
నకాలిక కృదంత విశేషణం; ~ прошедшего времени
భూత కాలిక కృదంత విశేషణం

прича́стность ж పాల్పడడం, పాల్గొనడం; ~ к
собы́тиям సంఘటనల్లో పాల్గొనడం, సంఘటనలకి పాల్ప
డడం

прича́стный I (కి) పాల్పడిన, (లో) పాల్గొన్న; ~
к собы́тиям సంఘటనల్లో పాల్గొన్న, సంఘటనకి పాల్పడిన
прича́стный II *грам.* కృదంత; ~ оборóт
కృదంత వాక్యం

причѐм союз దీనికితోడు, అంతేకాకుండా

причеса́ть(ся) *сов. см.* причѐсывать(ся)

причеса́ ж తలకట్టు

причесыва́ть, причеса́ть (*вн.*) దువ్వు

причесыва́ться, причеса́ться దువ్వుకొను

причи́н||а ж కారణం; ఆధారం (*основание*); ~а
и слѣдствие కారణం, ఫలితం; уважи́тельная ~а
తగిన కారణం; ~ой то́му దానికి (యందుకు) కారణం;
по то́й и́ли ино́й ~е ఏదో ఒక కారణంగా; бе́зо

всяко́й ~ы నిష్కారణంగా, నిరాధారంగా, ఏ కారణం
లేకుండా ◇ по то́й простóй ~е, что... ఈ ఒక్క
కారణంగానే...

причини́ть *сов. см.* причиня́ть

причинно́сть ж *филос.* కారణం

причи́н||ный కారణ; ~ая связь కార్యకారణ సంబం
ధం

причиня́ть, причини́ть (*вн.*) కలిగించు, తెచ్చి
పెట్టు; ~ ущер́б నష్టం కలిగించు, (వల్ల) నష్టం
సంభవించు; ~ боль నొప్పి కలిగించు

причи́слить *сов. см.* причисля́ть

причисля́ть, причи́слить (*вн.*) 1. (*прибав-
лять*) (కు) జతచేయు, (తో) చేర్చు; ~ к расхо́ду
ఖర్చులకు జతచేయు, ఖర్చులతో చేర్చు 2. (*назнача́ть
куда-л.*) నియమించు 3. (*относѣть к числу*) (తో)
జతచేయు, జతకట్టు; ~ к выда́ющимся уче́ным
సుప్రసిద్ధ శాస్త్రవేత్తలతో జతచేయు, సుప్రసిద్ధ శాస్త్ర
వేత్తగా జమకట్టుబడు

причитáть *несов.* (ఒకరికోసం, గురించి) శోకించు,
శోకన్నాలు పెట్టు

причитá||тъся *несов.* (*дт.*) చెల్లించవలసి వుండు,
రావలసి వుండు; за рабóту е́му ~ется 100 руб
లేదీ ఈ పనికి అతనికి 100 రూబుళ్లు చెల్లించవలసి
(రావలసి) వుంది; с вас ~ется три рубля మీరు
మూడు రూబుళ్లు చెల్లించాలి

причмо́кивать, причмо́кнуть పెదవులు చప్పరించు
కొను

причмо́кнуть *сов. см.* причмо́кивать

причу́да ж శకునం

причу́дливый క్లిష్ట, సంక్లిష్ట, విచిత్ర

пришвартовáть(ся) *сов. см.* пришвартовá-
вать(ся)

пришвартовáвывать, пришвартовáть (*вн.*) (కు)
కట్టు, బంధించు

пришвартовáываться, пришвартовáться (కు)
కట్టు, బంధించు

пришѐлец м కొత్తగా వచ్చినవాడు, కొత్తవాడు

пришивáть, приши́ть (*вн.*) (కు) కుట్టివేయు,
కుట్టు; ~ пýговницу к пальто́ కోటుకు గుండీ కుట్టు

приши́ть *сов. см.* пришивáть

пришлы́й సరాయి, కొత్త

пришпи́ливать, пришпи́лить (*вн.*) తగిలించు,
గుచ్చు

пришпи́лить *сов. см.* пришпи́ливать

пришпóривать, пришпóрить (вн.) (ముల్గుతో పాడిచి) వేగంగా తోలు

пришпóрить сов. см. пришпóривать
прищёлкивать, прищёлкнуть (тв.) చిటికె వేయు (пальцами); తొట్టులు వేయు (языком)

прищёлкнуть сов. см. прищёлкивать

прищемить сов. см. прищемлять

прищемлять, прищемить (вн.) నలగకొట్టు [కొను]; ~ себѣ палец వేలు నలగకొట్టుకొను; ~ палец дверью వేలు తలుపు నందున నలగకొట్టుకొను

прищепка ж క్లిప్త

прищуривать, прищурить (вн.) కళ్ళ చికిలించు
прищуриваться, прищуриться కళ్ళ చికిలించు
прищурить(ся) сов. см. прищуривать(ся)

приют м 1. శరణు, ఆశ్రయం; найтй ~ ఆశ్రయం తీసుకొను 2. уст. (детский) శరాణాలయం

приютить сов. (вн.) ఆశ్రయం (శరణు) ఇచ్చు
приютиться сов. శరణు పొందు, ఆశ్రయం తీసుకొను; ~ у землякă తోటివాడిదగ్గర ఉండు ◇ у подножия горы приютился домик వర్షత పాదం వద్ద గుడిసె చోటుచేసుకుంది

прия́знь ж уст. స్నేహభావం, సౌహార్దం; испытывать ~ к кому-л. ఒకరిపట్ల స్నేహభావం కలిగి వుండు

приятель м స్నేహితుడు, నేస్తం, మిత్రుడు

приятельница ж స్నేహితురాలు, నేస్తురాలు

приятельски||й మైత్రి, స్నేహ; ~е отношения స్నేహ (మైత్రి) సంబంధాలు

приятно нареч. ఆహ్లాదకరంగా, సంతోషంగా; ему́ što ~ ఇది అతనికి ఆహ్లాదకరంగా వుంది; ему́ бóдет ~ што сдѣлать అతను దీనిని సంతోషంతో (సంతోషంగా) చేస్తాడు

приятный 1. ఆహ్లాదకరమైన 2. (привлекательный) కంటికి యింపుగా వున్న (కనిపించిన)

про предлог разг. (вн.) 1. (о) గురించి, గురించిన; он говорил ему́ ~ эту книгу ఈ వుస్తకం (వున్న కాన్ని) గురించి అతనికి చెప్పాడు 2. разг. (для) (కి) తాగు, మించు; што не ~ вас దీనికి మీరు తూగలేరు, ఇది మీ తలకు మించినది

проанализировать сов. см. анализировать

прóб||а ж 1. (проверка) పరీక్ష, ప్రయత్నం; ~а метáлла హోల్ మార్క్కు వెయ్యడం; ~а сил బల పరీక్ష 2. (образец для анализа и т. п.) మచ్చు, శాంపిలు; брать на ~у మచ్చు (శాంపిలు) తీసుకొను 3. (относительное содержание драгоценного метал-

ПРИ — ПРО

П

ла) హోల్ మార్క్కు (тж. клеймо); зóлото 56-й ~ы 14 క్యారట్ల బంగారం ◇ ~а перá సాహిత్య కృషితో తొలి ప్రయత్నం (అడుగు)

пробавля́ться несов. разг. (тв.) (తో) సరి పుచ్చుకొను, సరిపెట్టుకొను

пробóлтываться, проболтáться разг. రహస్యాన్ని బయటపెట్టుకొను (వోరు జారు)

пробѣг м 1. спорт. పందెం; автомобильный ~ కార్ల పందెం (రాశి); лыжный ~ స్కీల పందెం

2. (расстояние, пройденное каким-л. транспортным средством) [చేసే] ప్రయాణం, వెళ్ళే దూరం; сýточный ~ тепловóза 24 గంటల్లో రైలు యింజను చేసే ప్రయాణం (వెళ్ళే దూరం)

пробѣгать сов. ఉరకలూ పరుగులూ పెట్టు; ~ весь день по городу రోజంతా ఊరు చుట్టూ ఉరకలూ పరుగులూ పెట్టు

пробегáть, пробежáть 1. పరుగెత్తుతూ (పరుగున) దాటు (мимо); గుండా పరుగెత్తు (через); ఈ చివరి నుంచి ఆ చివరికి పరుగెత్తు (по); он пробежáл мн-мо меня అతను పరుగెత్తుతూ (పరుగున) నన్ను దాటాడు 2. (вн.; покрывать какое-л. расстояние) దాటు 3. перен. разг. (вн.; бегло просматривать) పేజీలు తిప్ప (книгу); పైపైన చూచు (статью) ◇ дрозь пробежáла у него по тѣлу అతను గజగజ వణికాడు; тень пробежáла по его́ лицу అతని ముఖం రంగులు మారింది

пробежáть сов. см. пробегáть

пробѣл м 1. (незаполненное место) ఖాళీ 2. (недостаток) లోపం, కొరత; ~ в образовáнии [ఒకరి] విద్యలో లోపం (కొరత); восполня́ть ~ы లోపాన్ని పూడ్చుకొను

пробивáть, пробить 1. (вн.) [కన్నం] పొడుచు, వేయు; చొరుచుకు వెళ్ళు, చొరబడు, దూరు (о пуле)

2. перен. (вн.): ~ доро́гу దారిచేసుకొను; ~ себѣ доро́гу చొరుచుకుపోవు 3. (о часах) మోగు, కొట్టు

пробивá||ться, пробиться 1. చొరుచుకుని వెళ్ళు, దారిచేసుకొను; лучи́ ~ются сквозь тучи మబ్బుల గుండా కిరణాలు చీల్చుకు (చొరుచుకు) వస్తున్నాయి 2. (о растениях) పొడుచుకు వచ్చు, మొలుచు; травá начина́ет ~ться గడ్డి మొలుస్తోంది

пробира́||ть, пробра́ть разг. (вн.) 1. (брать) చివాట్లు పెట్టు 2. (пронимать, прохватывать): морóз ~л его́ до костѣй చలి అతని ఎము

ПРО — ПРО

కలను కొరికేసింది; егò ~ет страх అతను భయకంపి తుడవుతున్నాడు

пробираться, пробираться 1. దారిచేసుకొని వెళ్ళు; ~óщупью దారి తడుపుకొను 2. (прокрадываться) (తో) చాటుగా ప్రవేశించు

пробирка ж పెన్స్ట్ బ్యూబ్

пробирныйй హోల్; ~ый камень గీటు రాము; ~ое клеймò హోలు మార్కు

пробить I сов. см. пробивать

пробить II сов. см. бить 6

пробиться сов. см. пробиваться

прóбка ж 1. (материал) బెండు 2. (для бутылок и т. п.) బిరడా 3. перен. (затор) [ట్రాఫిక్] బండ్ (జామ్), దొమ్మి 4. эл. పూజ్ ◇ он глуп как ~ అతను దడ్డమ్మ

прóбков||ыйй బెండు; ~ый шлем పిట్ హ్యాట్; ~ое дерево బెండు మొక్క

прóблема ж సమస్య ◇ что не ~! разг. ఇదో పెద్ద సమస్య కాదు

прóблематический 1. (предположительный) ఊహాత్మక 2. (малoverоятный) సందేహాస్పదమైన

прóблеск м 1. తీగ; ~ молнии మెరుపు తీగ 2. перен. లేశం; ~ сознания చైతన్య లేశం (స్ఫులిం గం); ~ надежды ఆశలేశం;

прóбныйй 1. పరీక్ష, ప్రాయోగిక; ~ рейс పరీక్ష (ప్రాయోగిక) ప్రయాణం 2. (взятый на пробу) పరీక్షార్థం; ~ товар పరీక్షార్థం శాంపిలు (మచ్చ) ◇ ~ камень గీటు రాము

прóбовать, попрóбовать 1. (вн.) పరీక్షించు [కొను], పరీక్షకు గురిచేయు; ~ свой силы తన శక్తులను పరీక్షించుకొను; ~ артиста на какую-л. роль ఒక పాత్రకు నటుని పరీక్షించు, నటుడు సరిపోతాడేమో చూచు 2. (вн.; на вкуе) రుచిచూచు 3. (инф.; пытаться) ప్రయత్నించు; он попрóбовал сделать что даన్ని చేయడానికి ప్రయత్నించాడు

прóбница ж చిట్ట, కన్నం

прóболтатý сов. разг. తెలివి తక్కువగా వదరు (వాగు), అనాలోచితంగా రహస్యాన్ని బయటపెట్టు (నోరు జారు)

прóболтатýсья сов. см. пробóлтываться

прóбóр м పాసిడి, పాపలు; прямóй ~ మధ్య పాసిడి; он нóсит вóлосы на косóй ~ అతను పక్క పాసిడి తీసుకుంటాడు

прóбрать(ся) сов. см. пробирать(ся)

прóбудить сов. см. пробуждátь и будить 2

прóбудиться сов. см. пробуждátься

прóбуждátь, пробудить (вн.) 1. మేల్కొల్పు, జాగృతం చేయు 2. перен. (вызывать стремление) మేల్కొల్పు 3. перен. (возбуждать чувство и т. п.) రేకెత్తించు, పుట్టించు

прóбуждátься, пробудиться 1. మేల్కొను, జాగృతుడగు 2. перен. (о природе) జాగృతమగు 3. перен. (оживляться) పునరుత్థాపనంతుడగు 4. перен. (возникать, проявляться) మేల్కొను, జాగృతమగు

прóбуждение с 1. మేలుకొలుపు, జాగృతం చేయడం 2. перен. (возникновение) ఆవిర్భావం

прóбурáвить сов. см. пробурáвливать и бурáвить

прóбурáвливать, пробурáвить (вн.) కన్నం వేయు

прóбыть сов. ఉండు, గడుపు; он прóбыл там три дня అతను అక్కడ మూడు రోజులు ఉన్నాడు (గడిపాడు)

прóвáл м 1. (яма) గుంట 2. перен. (неудача) వైఫల్యం ◇ ~ [в] пáмяти మరుపు, జ్ఞాపకం లేక పోవడం

прóвáливать, провалить (вн.) 1. కూల్చివేయు, కూలగొట్టు; снег провалил крышу మంచు యింటి పై కప్పును కూలగొట్టింది (కూల్చివేసింది) 2. перен. разг. (какое-л. дело) నాశనం చేయు, భ్రష్టుపట్టించు; ~ пьёсу నాటకాన్ని భ్రష్టుపట్టించు; ~ законопрóект బిల్లాని ఓడించు (వీగిపోయేలా చేయు) 3. разг. (отвергать): ఓడించు, ఫెయిల్ చేయు; ~ когó-л. на экзáмене ఒకరిని పరీక్షలో ఫెయిల్ చేయు; ~ чьó-л. кандидатуру అభ్యర్థిని ఓడించు ◇ провáливай! груб. పో!

прóвáливаться, провалиться 1. (తో) పడు; ~ в яму గుంటలో పడు 2. (рушиться под тяжестью) కూలిపోవు; крыша провалилась పైకప్పు కూలిపోయింది 3. перен. разг. (терпеть неудачу) కూలిపోవు, విఫలమగు; ~ на экзáмене పరీక్షలో విఫలమగు (ఫెయిల్ అగు); пáлыны провалились పథకాలు కూలిపోయాయి (విఫలమయ్యాయి); пьёса с трéском провалилась ఆట (ప్రదర్శన) పూర్తిగా విఫలమైంది, ఆట భ్రష్టుపట్టిపోయింది ◇ как сквозь зéмлю провалился разг. భూమిలోకి అంతర్ధానం అయిపోయినట్లు (о человеке); రెక్కలు వచ్చి ఎగిరిపోయినట్లు (о вещи); он гóтов был сквозь зéмлю провалить-ся తనను భూమి మింగేస్తే జాగుండుననుకున్నాడు

провалить(ся) сов. см. проваливать(ся)

проваривать, проварить (вн.) బాగా ఉడకబెట్టు

проварить сов. см. проваривать

проведать сов. см. проведывать

проведение с 1. (железной дороги и т. п.)

నిర్మాణం, ఏర్పాటు చేయడం; ~ железной дороги రైలు మార్గపు నిర్మాణం; ~ электричества విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకు ఏర్పాటు చేయు 2. (осуществление) అమలు, అమలులో పెట్టడం, నిర్వహణ, నడవడం; ~ избирательной кампании ఎన్నికల ప్రచార నిర్వహణ; ~ в жизнь чего-л. దేనినైనా అమలులో పెట్టడం

проведывать, проведать разг. (вн.) 1. (наведывать) సందర్శించు, వెళ్లి చూచు, వెళ్లివచ్చు 2. (опрашивать) గురించి కనుక్కను

провезти сов. см. провозить

провёивать, провёять (вн.) చెరుగు

проверить сов. см. проверять

проверка ж 1. తనిఖీ, తనిఖీ (контроль); ~ исполнения [ప్ర] అమలు జరిగిన తీరు తనిఖీ; ~ порттов పాస్‌పోర్టుల తనిఖీ 2. (испытание) పరీక్ష

проверочный пరీక్ష; ~ая работа పరీక్ష

проверять, проверить (вн.) 1. తనిఖీ చేయు; తనిఖీ (అజమాయిషీ) చేయు (контролировать) 2. (испытывать) పరీక్షించు, పరీక్షకు గురిచేయు

провести сов. см. проводить II

провётривать, провётрить (вн.) తాజా గాలిని ప్రవేశపెట్టు; ~ комнату గదిలో తాజా గాలిని ప్రవేశపెట్టు

провётриваться, провётриться తాజా గాలి ప్రవేశపెట్టుబడు

провётрить(ся) сов. см. провётривать(ся)

провёять сов. см. провёивать

провиант м уст. ఆహార పదార్థాలు

провизи|я ж уст. ఆహారపదార్థాలు, తిండి దినుసులు, తినుబండారాలు; снабжать кого-л. ~ей ఒకరికి ఆహారపదార్థాలు సమకూర్చు

провизор м మందులు కలిపేవాడు (తయారుచేసే వాడు)

провиниться сов. (в пр.) (పట్ల) నేరం (తప్పు) చేయు; ~ перед кем-л. в чём-л. ఒకరిపట్ల ఏదైనా నేరం (తప్పు) చేయు; в чём он провинился? అతని నేరమేమిటి?, అతను చేసిన తప్పు యేమిటి?

провинность ж разг. తప్పు, నేరం, దోషం

провинциал м అమాయకుడు, మోటు మనిషి

провинциальный 1. ప్రాంతీయ; ~й город ప్రాంత

ПРО — ПРО

П

тійయ నగరం 2. перен. (наивный, отсталый) మోటు; ~е нравы మోటు ఆచారవ్యవహారాలు

провинци|я ж 1. ప్రాంతం 2. (периферия) కేంద్రానికి దూరంగా వున్న చోటు; жить в ~и కేంద్రానికి దూరంగా ఉండు

провисать, провиснуть వంగు, కుంగు; балки провисли చూలాలు వంగాయి (కుంగాయి)

провиснуть сов. см. провисать

провод м 1. తీగ, కండక్టరు; телефонный ~ టెలిఫోన్ తీగ 2. (линия связи) లైను; прямой ~ డైరెక్ట్ లైను

проводимость ж физ. వాహక శక్తి, సంవహనం, కండక్టివిటీ; электрическая ~ విద్యుత్ వాహక శక్తి

проводить I сов. см. провожать

проводить II, провести 1. (вн.) తీసుకువెళ్ళు; ~ кого-л. через лес ఒకరిని అడవి గుండా తీసుకువెళ్ళు 2. (вн.; обозначать, определять линией) గీయు, వేయు; ~ границу సరిహద్దును గీయు 3. (тв.; делать движение чем-л. по чему-л.) రాయు; ~ ручкой по столу టేబుల్ మీద చేత్తో రాయు 4. (вн.; прокладывать) వేయు, నిర్మించు; ~ дорогу బాట వేయు (నిర్మించు) 5. (вн.; осуществлять) అనుసరించు, అమల్లో పెట్టు, అమలు జరుపు; ~ политику విధానాన్ని అనుసరించు; ~ решение в жизнь తీర్మానం అమల్లో పెట్టు, తీర్మానం అమలు జరుపు 6. (вн.; выполнять) జరుపు[కొను], చేసుకొను; ~ заседание సభ (సమావేశం) జరుపు; ~ боевую операцию యుద్ధం (యుద్ధ చర్య) జరుపు (చేయు) 7. (вн.; время) గడుపు, కాలక్షేపం చేయు (చేసుకొను); оні провели там три дня వాళ్ళు అక్కడ మూడు రోజులు గడిపారు; оні хорошо провели время వాళ్ళు కాలం బాగా గడిపారు, వాళ్ళకి బాగా కాలక్షేపం అయింది 8. физ. (вн.) వహించు; металлы хорошо проводят электричество లోహాలు బాగా విద్యుచ్ఛక్తిని వహిస్తాయి

проводка ж 1. (действие) నిర్మాణం (железной дороги); వేయడం, నిర్మాణం (водопровода); ~ электричества విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకి ఏర్పాటు చేయు 2. эл. (сеть проводов) వైరింగు

проводник I м физ. వాహకం

проводник II м 1. (проводжатый) మార్గదర్శి, గైడు 2. (в поезде) కండక్టరు

проводы мн. విడ్కోలు

ПРО — ПРО

провожа́тый *м* మార్గదర్శి, గైడు

провожа́ть, проводи́ть (*вн.*) సాగనంపు, (క్రి) వీడ్కోలు చెప్ప; ~ когó-л. домо́й ఒకరిని ఇంటికి (ఇంటి దాకా) సాగనంపు; ~ когó-л. на по́езд ఒకరికి రైలు దగ్గర వీడ్కోలు చెప్ప

прово́з *м* తీసుకువెళ్ళడం, రవాణా; ~ живóтных запреще́н జంతువులను తీసుకువెళ్ళడం నిషిద్ధం

провозгласи́ть *сов. см.* провозгласи́ать

провозгласи́ать, провозгласи́ть (*вн.*) 1. ప్రతిపాదించు; ~ респуб́лику రిపబ్లిక్ ప్రకటించు; ~ то́ст за чье́-л. здо́ровье ఒకరి ఆరోగ్యంకోసం టోస్టు ప్రతిపాదించు; ~ ло́зунг నివాదం ఇచ్చు 2. (*тв.*; *отр-являть*) ప్రకటించు, చాటు, ఘోషించు; ~ победите́лем విజేతగా ప్రకటించు; ~ своéй це́лью తమ లక్ష్యంగా చాటు

провозглаше́ние *с* ప్రకటన, చాటింపు

провози́ть, провезти́ (*вн.*) 1. తీసుకువెళ్ళ, తీసుకువచ్చు; ~ кратча́йшим пу́тём అతి శీఘ్రమైన దారిలో తీసుకువెళ్ళ 2. (*с собо́й*) స్వగుత్, దొంగచాటుగా రవాణా చేయు; ~ контраба́нду че́рез гра́ницу సరిహద్దు గుండా స్వగుత్ చేయు

прово́зят|ться *сов. разг.* 1. (*некоторое время*) గడుపు; я ~лся с ремо́нтом э́того приё́мника все́ у́тро ఈ రేడియో సెట్ మరమ్మత్తు చేసేందుకు ఉదయం అంతా గడిపాను (పట్టింది) 2. (*провести время в шалостях, возне*) ఆడుతూ (కొంటెచేష్టలు చేస్తూ) [కాలం] గడుపు; дё́ти ~лись все́ вё́чер పిల్లలు సాయంకాలమంతా కొంటెచేష్టలు చేస్తూ గడిపారు

провока́тор *м* కవ్వంపుదారు, ప్రోవకేటరు, రహస్య విజేంటు

провокацио́нный *к* కవ్వంపు

провока́ция *ж* కవ్వంపు (రెచ్చగొట్టే) చర్య

прово́лока *ж* తీగ; कोलóчая ~ ముళ్ళ తీగ

прово́лочка *ж разг.* జావ్వం, జాగు, తాత్పారం

прово́лочный|ый తీగ; ~ое загражде́ние ముళ్ళ తీగ కంచె (అనరోధం)

прово́рный 1. (*быстрый*) చురుకైన 2. (*ловкий*) అరితేరిన

прово́рство *с* 1. (*быстрота*) చురుకుదనం 2. (*ловкость*) అరితేరితనం

провоци́ровать *несов. и сов. (сов. тж.)* спрово́цировать; (*вн.*) (క్రి) రేకెత్తించు, రెచ్చగొట్టు

прово́ялить *сов. см.* в́ялить

прогада́ть *сов. см.* прога́дывать

прога́дывать, прогада́ть *разг.* నష్టపడు

прога́лина *ж разг.* వెల్లడి ప్రాంతం, తెరిసి

проги́б *м* 1. (*действие*) వంగటం, వంగిపోవడం 2. (*место*) వంగిన చోటు (స్థలం)

прогиба́ть, прогну́ть (*вн.*) వంచు

прогиба́ться, прогну́ться [బరువుచేత] వంగు, వంగిపోవు

прогла́дить *сов. см.* прогла́живать

прогла́живать, прогла́дить (*вн.*) ఇస్త్రీ చేయు

прогла́тывать, проглоти́ть (*вн.*) 1. దిగమింగు 2. *перен. разг. (обиду и т. п.)* [దిగ] మింగు 3. *перен. разг. (быстро читать)* [దిగ]మింగు, ఆబగా చదువు

проглоти́ть *сов. см.* прогла́тывать

прогляде́ть I *сов. см.* прогля́дывать I

прогляде́ть II *сов. (вн.; не заметить)* చూడక పోవు, గమనించకపోవు

прогля́дывать 1. *сов. прогляде́ть разг. (вн.; бегло просматри́вать)* పేజీలు తిప్పు (తిరగవేయు), పైపై న చూచు 2. *сов. прогляну́ть (показы́ваться на время)* తొంగిచూచు, కనిపించు, దొబ్బాచులాడు; со́лнце прогляну́ло సూర్యుడు కనిపించాడు (తొంగి చూశాడు); скво́зь т́учи прогляну́ла луна́ మేఘాల గుండా చంద్రుడు తొంగిచూశాడు

прогляну́ть *сов. см.* прогля́дывать 2

прогна́ть *сов. см.* прогоня́ть

прогнева́ться *сов. уст. (на вн.)* (మీద) కోప పడు

прогневи́ть *сов. см.* гневи́ть

прогнива́ть, прогни́ть కుళ్లిపోవు

прогни́ть *сов. см.* прогнива́ть

прогно́з *м* జోస్యం, సూచన; ~ пого́ды వాతావరణ జోస్యం (సూచన)

прогнози́ровать *несов. и сов. (вн.)* (గురించి) జోస్యం చెప్ప, ముందు సూచించు

прогну́ть(ся) *сов. см.* прогиба́ть(ся)

прогова́ривать, проговори́ть 1. (*вн.*) చెప్ప (говори́ть); ఉచ్చరించు (*произно́сить*) 2. (*прово-дить время в разгово́ре*) మాట్లాడు, మాట్లాడుతూ కాలక్షేపం చేయు; он проговори́л два часа́ అతను రెండు గంటలపాటు మాట్లాడాడు

прогова́риваться, проговори́ться [రహస్యాన్ని] నోరు జారు

проговорить(ся) сов. см. проговаривать(ся)
проголода́ть сов. [కోన్ని రోజులు] ఉపవాసం చేయు; он ~л три недели అతను మూడు వారాలు ఉపవాసం చేశాడు

проголода́ться сов. ఆకలిపేసింది (субъект в 3-м л.); ఆకలిగొను

проголосова́ть сов. см. голосова́ть

прогоня́ть, прогна́ть (вн.) (దేనినుంచి అయినా) వెళ్లగొట్టు; ~ когò-л. из комнаты ఒకరిని గదినుంచి వెళ్లగొట్టు; ~ когò-л. с работы ఒకరిని పనినుంచి బర్తరపు చేయు, ఒకరిని పనినుంచి వెళ్లగొట్టు

прогора́ть, прогоре́ть 1. (о дровах) కాలి బూడిద (బుగ్గి) అగు 2. (испортиться от огня) [నిలువునా, బాగా] కాలిపోవు 3. перен. разг. (разоря́ться) దివాళా తీయు

прогоре́ть сов. см. прогора́ть

прого́рклость ж చెడిపోవడం, పాడైపోవడం

прого́рклый చెడిపోయిన, పాడైపోయిన

програ́мма ж 1. పథకం, ప్రణాళిక; ~а даль-
нейшего продви́жения советского о́бщества к коммунизму కమ్యూనిజం దిశగా సోవియట్ సమాజపు ఇతోధిక పురోగతి పథకం 2. (изложение основных принципов) కార్యక్రమం; ~а па́ртии పార్టీ కార్యక్రమం 3. (учебная) కార్యక్రమం, విషయాంశం, పాఠ్య క్రమం; ~а по исто́рии చరిత్ర పాఠ్యకార్యక్రమం (సిరి బుక్) 4. (содержание театральных представлений, радиопередач и т. п.) కార్యక్రమం; ~а радиопереда́ч రేడియో కార్యక్రమం; по пе́рвой ~е телеви́дения టి.వి. మొదటి [చానల్ లో] కార్యక్రమంలో

прогрева́ть, прогре́ть (вн.) బాగా వెచ్చవరచు, వేడెక్కు; ~ комнату గదిని బాగా వెచ్చవరచు; ~ мо-
то́р మోటరు వేడెక్కు

прогреме́ть сов. см. греме́ть

прогрéсс м 1. ప్రగతి, పురోగమనం, అభ్యుదయం, పురోగతి; социа́льный ~ సామాజిక ప్రగతి; техни-
ческий ~ సాంకేతిక ప్రగతి 2. разг. (улучшение) మెరుగుదల

прогрéссивность ж ప్రగతిశీలం, ప్రగతిశీల స్వభావం, పురోగమనశీలం

прогрéссивны||й 1. (постепенно усиливаю-
щийся, возрастающий) పురోగమిస్తున్న, ప్రగతిశీల, పురోగమనశీలమైన; ~й налог క్రమ ప్రవర్తమానమైన (వృద్ధికమానుగతమైన) పన్ను 2. (передовой) అభ్యుదయకర, పురోగామి, ప్రగతిశీలమైన; ~е взгля-
ды అభ్యుదయకరమైన వైఖరి, (దృక్పథం); ~е пи-

ПРО — ПРО

П

сáтели అభ్యుదయ రచయితలు; ~е снáлы ప్రగతిశీల శక్తులు

прогрéссивовать несов. 1. (о болезни) ముదురు

2. (совершенствоваться) పురోగమించు, అభివృద్ధి చెందు

прогрéссия ж мат. శ్రేణి; арифметическая ~ అంక శ్రేణి; геометрическая ~ అంక గుణ శ్రేణి

прогре́ть сов. см. прогрева́ть

прогрохотáть сов. см. грохотáть

прогрызáть, прогрызéть (вн.) [గుండా] కొరికివేయు

прогрызéть сов. см. прогрызáть

прогудéть сов. см. гудéть

прогу́л м ఎగవేయడం, ఎగగొట్టడం

прогу́ливать, прогу́лять 1. కొంత సేపు తిరుగు (షికారు చేయు), చక్కర్లు కొట్టు, బలాదూరు తిరుగు; прогу́лять до вéчера సాయంత్రం దాకా చక్కర్లు కొట్టు, సాయంత్రం దాకా బలాదూరు తిరుగు 2. разг. (вн.; пропускать) దాటబెట్టుకొను; ~ обéд మధ్యాహ్న భోజనం దాటబెట్టుకొను 3. тк. несов. разг. (вн.; водить гуляя) నడిపించు, నడకకి (షికారుకి) తీసుకువెళ్లు; ~ соба́ку కుక్కను బయటికి తీసుకువెళ్లు 4. (совершать прогул) [వని] ఎగగొట్టు
прогу́лка ж షికారు; వాహళి (увеселительная); за́городная ~ ఊరు బయటికి ట్రీప్ (వెళ్లడం) లభ్యజ్ఞా ~ స్ప్రియింగ్ ట్రీప్

прогу́льщик м ఎగ్గోట్టేవాడు, ఎగేసేవాడు

прогу́лять сов. см. прогу́ливать 1, 2 и 4

продава́ть, прода́ть (вн.) 1. అమ్ము 2. перен. (предавать) (కి) ద్రోహం చేయు

продава́ться, прода́ться అమ్ముడుపోవు; ~ вра-
га́м శత్రువుకు అమ్ముడుపోవు

продаве́ц м సేల్స్మన్, అమ్మకందారు

продави́ть сов. см. прода́вливать

прода́вливать, продави́ть (вн.) నొక్కి పగలగొట్టు

продавщи́ца ж సేల్స్గర్ల్, అమ్మకం అమ్మాయి

прода́жа ж 1. (действие) అమ్మడం, అమ్మివేయడం 2. (торговля, товарооборот) వర్తకం; опто-
вая ~а బోకు వర్తకం; быть (имéться) в ~е మార్కెట్ లో ఉండు; нет в ~е దొరకడం లేదు, మార్కెట్ లో లేదు

прода́жн||ый 1. అమ్మే, అమ్ముడు; ~ая цена అమ్మే (అమ్ముడు, అమ్మకం) ధర 2. (предназначенный для продажи) అమ్మకపు; ~ая вещь అమ్మ

కపు నరుకు 3. (подкупной) లంచగొండి; ~ый человек లంచగొండివాడు

прода́ть(ся) сов. с.м. продава́ть(ся)

продвига́ть, продвину́ть (вн.) 1. జరుపు; ~ стол к окну́ టేబుల్ కిటికీ దగ్గరగా (దగ్గరకు) జరుపు 2. (перемещать, направлять) [ముందుకు] తరలించు; ~ полк к реке రెజిమెంటును నది దగ్గరకు తరలించు 3. перен. (выдвигать, повышать) ప్రమోట్ చేయు 4. перен. разг. (дело и т. п.) ముందుకు తెచ్చు; ~ дело సంగతి (వ్యవహారం) ముందుకు తెచ్చు

продвига́ться, продвину́ться 1. ముందుకు జరుగు; продвину́ться к вы́ходу ద్వారం దగ్గరకు జరగండి 2. (передвигаясь, переместиться) పురోగమించు, ముందుకు సాగు (నడచు); полк продвину́лся на 20 киломе́тров రెజిమెంటు 20 కిలోమీటర్లు పురోగమించింది (ముందుకు సాగింది) 3. перен. (по службе) ప్రమోట్ చేయబడు 4. перен. разг. (о работе, деле) వ్యవహారం కొంచెం కదలు (ముందుకు సాగు)

продви́жение с 1. పురోగమనం, ముందుకు సాగడం 2. перен. (по службе) ప్రమోషన్

продвину́ть(ся) сов. с.м. продвига́ть(ся)

продева́ть, проде́ть (вн.) గుచ్చు, ఎక్కించు; ~ нитку в игло́ку నూదిలో దారం గుచ్చు (ఎక్కించు)

продекла́мировать сов. с.м. декла́мировать

продéлать сов. с.м. продéлывать

продéлка ж మోసం; [కొంటే] చేష్ట (шалость); моше́нническая ~а మోసం, దగా; де́тские ~и పిల్లల [కొంటే] చేష్టలు

продéл|ывать, продéлать (вн.) 1. (делать отверстие) [కన్నం] వేయు 2. (выполнять, делать) (పూర్తి) చేయు; ~ана больша́я рабо́та చాలా కృషి జరిగింది

продéргивать, продéрнуть разг. (вн.) 1. (продевать) గుచ్చు, ఎక్కించు 2. перен. (подвергать критике) విమర్శించు

продержа́ть сов. (вн.) 1. (некоторое время) ఉంచు, జాప్యం చేయు, తొక్కివట్టు; ~ документы у себя́ три неде́ли పత్రాలు తన దగ్గర మూడు వారాలు ఉంచువేసుకొను (జాప్యం చేయు, తొక్కివట్టు) 2. (не отпустить) నిర్బంధించు

продержа́ться сов. నిలబడు, తట్టుకొను

продéрнуть сов. с.м. продéргивать

проде́ть сов. с.м. продева́ть

продеше́вить сов. разг. చాలా, అతి [కారు] చౌకగా అమ్ము

продиктова́ть сов. с.м. диктова́ть

продлева́ть, продли́ть (вн.) పొడిగించు; ~ отпуск సెలవు పొడిగించు; ~ срок де́йствия билéта టికెట్టు పొడిగించు

продле́ние с పొడిగింపు; ~ отпуска సెలవు పొడిగింపు; ~ срока де́йствия ఏదైనా కాలవ్యవధి పొడిగింపు

продли́ть сов. с.м. продлева́ть

продли́ться сов. с.м. длі́ться

продово́льственный ఆహార; ~ магази́н ఆహార పదార్థాల అంగడి (షాపు)

продово́льствие с ఆహార పదార్థాలు, తినుబండారాలు

продолби́ть сов. с.м. долби́ть

продолгова́тый కోడిగుడ్డు ఆకారంగల

продолжа́тель м ముందుకు తీసుకెళ్ళేవాడు; ~ де́ла Ле́нина లెనిన్ లక్ష్మ్యాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్ళేవాడు

продолжа́ть, продо́лжить (вн.) 1. (инф.) сущ. или инф. + కొనసాగించు: ~ свою́ рабо́ту తన పని కొనసాగించు; ~ чита́ть చదవసాగించు; ~ чьё-л. де́ло ఒకరి లక్ష్మ్యాన్ని కొనసాగించు (ముందుకు తీసుకుపోవు); ~ тради́цию సంప్రదాయాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్ళు 2. (продлевать) పొడిగించు; ~ курс ле́чения చికిత్స [క్రమం] పొడిగించు

продо́лжа|ться, продо́лжиться в разн. знач. కొనసాగు; перегово́ры ещё ~ются సంప్రతింపులు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయి; митинг ~лся четы́ре часа́ బహిరంగ సభ నాలుగు గంటలపాటు కొనసాగింది

продо́лжение с 1. (действие) కొనసాగించడం, కొనసాగింపు 2. (то, что следует за чем-л.) కొనసాగింపు; доро́га — ~ магістра́ли ఈ రోడ్డు రహదారి (ప్లైరోడ్డు) కొనసాగింపు; ~ расска́за в слéдующем но́мере కథా శేషం వచ్చే సంచికలో, తరువాయి (మిగతా) కథ వచ్చే సంచికలో; ~ слéдует సశేషం ◇ в ~ предлог (рд.) లో; в ~ лéта వేసవికాలంలో; в ~ двух неделёх రెండు వారాల పాటు; в ~ все́го го́да సంవత్సరం పొడుగునా

продо́лжительностью ж దైర్ఘ్యత; ~ летне́го дня వేసవి పొడుగు దైర్ఘ్యత; ~ рабо́чего дня పని గంటలు; сре́дняя ~ жи́зни సగటు ఆయుర్దాయం

продо́лжительный దీర్ఘ[కాల]; ~ отпуск దీర్ఘమైన సెలవు

продо́лжить(ся) сов. с.м. продо́лжа́ть(ся)

продольный పాడుగునా, నిలువు; ~ разрез పాడుగునా (నిలువు) కోత

продрогнуть *сов. см.* дрогнуть I

продувать, продуть (*вн.*) 1. (дуя, прочищать) ఊదు 2. *безл.* (простуживать сквозняком) గాలి మూలంగా జబ్బు చేసేందుకు కారణమగు 3. *разг.* (проигрывать) పోగొట్టు, [డబ్బు] ఊరం చేయు

продувной *разг.* జిత్తులమారి, కిలాడి; ~ая бестия జిత్తులమారి

продукт *м* 1. ఉత్పాదితం, ఉత్పత్తి, సరుకు; побочный ~ ఉప ఉత్పాదితం; ~ы сельского хозяйства వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు 2.: ~ы *мн.* (предметы питания) ఆహారపదార్థాలు, తినబడతారు

продуктивность *ж* సమర్థత, ఉత్పాదకత, ఫలదాయకత; поднимать ~ животноводства పశుపోషణ ఫలదాయకతను పెంచు

продуктивный ఉత్పాదక, సమర్థ; ~ скот ఎక్కువ మాంసం (పాలు) ఇచ్చే పశువులు; ~ труд ఉత్పాదక (సమర్థ) శ్రమ

продуктовый: ~ магазин ఆహారపదార్థాల షాపు (అంగడి)

продукция *ж* ఉత్పత్తి; годовая ~ фабрики ఫ్యాక్టరీ సొలువరి ఉత్పత్తి

продуманный నిదానంగా ఆలోచించిన; ~ ответ నిదానంగా (బాగా) ఆలోచించి చెప్పిన సమాధానం

продумать *сов. см.* продумывать

продумывать, продумать (*вн.*) (గురించి) నిదానంగా ఆలోచించు

продуть *сов. см.* продувать

продырявить(ся) *сов. см.* продырявливать(ся)

продырявливать, продырявить (*вн.*) చిల్లు పెట్టు, చింపు, కన్నం పెట్టు

продырявливаться, продырявиться చినిగిపోవు

проедать, проесть (*вн.*) 1. (грызя или проедая, продырявливать) [కోరికీ] రంధ్రాలు చేయు 2. *разг.* (тратить на еду) తిండికోసం ఖర్చుపెట్టు

проезд *м* 1. (действие) ప్రయాణం 2. (место) దారి; нет ~а! దారి లేదు! 3. (улица или переулок, соединяющие параллельные улицы) దారి, రస్తా

проездить *сов.* 1. *см.* проезжать 4, 5 2. (провести какое-то время в езде) తిరుగు, తిరుగుతూ ఉండు; ~ две недели రెండు వారాలు తిరుగుతూ ఉండు

проездной: ~ билет టికెట్టు

проездом *нареч. разг.* దారిలో, ట్రాన్సిట్లో;

ПРО — ПРО

П

останавливаться ~ దారిలో (ట్రాన్సిట్లో) ఆగు

проезжать, проехать, проехать 1. *сов.* проехать (*вн.*; мимо, через) దాటిపోవు, గుండా వెళ్లు; ~ мимо дома ఇల్లు దాటిపోవు; проехать площадь చౌకును దాటిపోవు; ~ переулком సందుగుండా వెళ్లు 2. *сов.* проехать (*вн.*; покрывать расстояние) దాటు, వెళ్లు; проехать 2 километра 2 కిలోమీటర్లు దాటు; ~ 50 километров в час గంటకు 50 కిలోమీటర్లు వెళ్లు 3. *сов.* проехать (*вн.*; пропускать нужную остановку) దాటిపోవు; ~ остановку స్టాప్ దాటిపోవు 4. *сов.* проехать (провести в пути какое-л. время) ప్రయాణం చేయు; проехать целую неделю ఒక వారం ప్రయాణం చేయు 5. *сов.* проехать (*вн.*; израсходовать на поездку) ఖర్చు పెట్టు; ~ 50 рублей на такси టాక్సీకోసం 50 రూబుళ్లు ఖర్చుపెట్టు

проезжий 1. మీదుగా (గుండా) వెళ్లే; ~ не люди [నగరం] మీదుగా (గుండా) వెళ్లేవాళ్లు 2. *в знач. сущ. м* యిటూ అటూ వెళ్లేవాళ్లు 3. (о пути) రవాణాకు పనికొచ్చే రోడ్డు, వాహనాలు పోయే రోడ్డు; ~ая дорога వాహనాలు పోయే రోడ్డు

проект *м* 1. (план сооружения) ప్రాజెక్టు, పథకం 2. (документа и т.п.) ముసాయిదా; ~ договора సంధి (ఒప్పందం) ముసాయిదా; ~ программы కార్యక్రమం ముసాయిదా 3. (замысел) పథకం

проектировать (*вн.*) 1. *сов.* спроектировать డిజైన్ (సమూహ) తయారు చేయు; ~ плотину అనకట్ట డిజైన్ (సమూహ) తయారుచేయు 2. *сов.* запроектировать (*инф.*; намечать) పథకం వేయు; ~ устроить детскую площадку పిల్లల ఆట గ్రౌండ్ పథకం వేయు

проектировочный డిజైన్ తయారు చేసే, పథకం వేసే

проектировщик *м* డిజైన్ తయారు చేసేవాడు, డిజైనరు

проектный ప్రాజెక్టు, డిజైన్; ~й отдел డిజైను తయారు చేసే విభాగం; ~е мощности ప్రాజెక్టు రీత్యా సామర్థ్యం

проектор *м* ప్రాజెక్టర్

проеционный: ~ фонарь ప్రాజెక్టర్

проекция *ж мат.* ప్రక్షేపణ

проем *м* రంధ్రం; дверной ~ ద్వారపు రంధ్రం; оконный ~ కిటికీ రంధ్రం

ПРО — ПРО

проесть *сов. см.* проедать

проехать *сов. см.* проезжать 1—3

прожаривать, прожарить (*вн.*) బాగా వేగించు (వేపు, వేయించు)

прожариваться, прожариться బాగా వేగు (వేగించబడు, వేయించబడు)

прожарить *сов.* 1. *см.* прожаривать 2. (*жарить в течение какого-л. времени*) కొంత సేపు వేగించు (వేపు, వేయించు)

прожариться *сов.* 1. *см.* прожариваться 2. (*жариться в течение какого-л. времени*) కొంత సేపు వేగించబడు

прожрать *сов.* (*вн., рд.*) (కోసం) వేచివుండు, నిరీక్షించు; он ~л её час అతను ఆమెకోసం గంట సేపు వేచివున్నాడు (నిరీక్షించాడు)

прожевать *сов. см.* прожёвывать

прожёвывать, прожевать (*вн.*) బాగా నములు

проектёр *м* పథకాలు వేసేవాడు, కలలు గనేవాడు

проектор *м* ప్రెజెంటేటరు

прожечь *сов. см.* прожигать I

прожжённый *разг. (самый отъявленный)* వరమ, వచ్చి; ~ плут వచ్చి (వరమ) మోసగాడు

проживать *ть, прожить* 1. నివసించు; ~ть в центре города నగర కేంద్రంలో నివసించు 2. (*вн.; тра- тить*) వ్యయం చేయు, ఖర్చుపెట్టు; он ~ет в ме- сяц 200 рублём అతను నెలకు 200 రూబుళ్ళు వ్యయం చేస్తాడు (ఖర్చుపెడతాడు)

прожигать I, прожечь (*вн.*) కాల్చి [రంధ్రం] వేయు; ~ дыру в чём-л. [దేనినైనా] కాల్చి దానిలో రంధ్రం వేయు

прожигать II *несов. разг. (вн.)*: ~ жизнь విషయాలపట్ల (విషయాలను) జీవితం గడుపు

прожилка *ж* సిర

прожитие *с* జీవనవ్యయం; деньги на ~ జీవన వ్యయంకోసం డబ్బు

прожиточный: ~ минимум జీవనవ్యయం, బతక దానికి అవసరమైన కనీసాదాయం

прожить *сов.* 1. *см.* проживать 2. (*пробыть живым, просуществовать какое-то время*) బతుకు; он прожил до 90 лет అతను 90 ఏళ్ళ దాకా బతికాడు 3. (*провести какое-то время*) నివసించు, గడుపు; ~ 5 лет на Севере ఉత్తర ప్రాంతంలో 5 సంవత్సరాలు నివసించు (గడుపు)

прожорливость *ж* తిండిపోతుతనం

прожорливый తిండిపోతైన

прожужжать *сов.* ఝంకారం చేయు ◇ ~ уши кому-л. *разг.* ఒకరి చెవిలో రొదపెట్టు

проз||а *ж* 1. వచన రచన; писать ~ой వచన రచనలు చేయు, వచనంలో రాయు 2. *перен.* రోజువారీ, సాదా; ~а жизни సాదా (రోజువారీ, గానుగెడ్డు) జీవితం

прозаический||ий 1. వచన, వచన రచనకు సంబంధించిన; ~ое произведение వచన రచన 2. *перен.* సాదా; ~ий человек సాదా మనిషి

прозаичный||ий సాదా; ~е интересы సాదా ఆసక్తులు

прозвать *сов. см.* прозывать

прозвенеть *сов.* మోగు

прозвище *с* చనుపు (హాస్యపు) పేరు

прозвонить *сов.* మోగు

прозвучать *сов. см.* звучать

прозевать *сов. см.* зевать 3

прозектор *м* శవాలు కోసేవాడు

прозорливость *ж* దూరదృష్టి

прозорливый దూరదృష్టిగల

прозрачность *ж* పారదర్శకత

прозрачный 1. పారదర్శక 2. *перен. (явный)* స్పష్టమైన

прозревать, прозреть 1. తిరిగి దృష్టి పొందు 2. *перен.* [విషయాలను] స్పష్టంగా చూచు (చూడ నారంభించు)

прозрение *с* 1. తిరిగి దృష్టి పొందడం 2. *перен.* [విషయాలను] స్పష్టంగా చూడడం

прозреть *сов. см.* прозревать

прозывать, прозвать (*вн.*) (కి) ఏదైనా పేరు పెట్టు, మారు పేరు పెట్టు

прозябание *с* హీనంగా బతకడం

прозябать *несов.* హీనంగా బతుకు; ~ в нищете కటిక పేదరికంలో బతుకు

прозябнуть *сов. разг.* చలివేసింది (*субъект в от.*); ~ до мозга костей చలికి పీడచక్కట్టుకుపోవు, ఎముకలు కొరికే చలితాటబడు

проигр||ать *сов.* 1. *см.* проигрывать 2. (*прое- вести какое-л. время в игре*) ఆడుతూ ఉండు; он ~л весь вечер в карты అతను రాత్రంతా పేక ఆడుతూ ఉన్నాడు

проиграться *сов. см.* проигрываться

проигрыватель *м* రికార్డ్ ప్లేయర్

проигрывать, проиграть (*вн.*) 1. (*терпеть*

поражение) ఓడిపోవు; ты проиграл парі పంచె ఓడిపోయావు; он проиграл партию в шахматы అతను ఛెస్ (చదరంగం) ఆట[లో] ఓడిపోయాడు; ~ судёбный процесс కేసు[లో] ఓడిపోవు 2. (терпеть ущерб) (నష్టం) నష్టం కలుగు; ~ время ఆలస్యం చేయు, కాలం దాటబెట్టుకొను 3. разг. (исполнять, играть) (మీద, ఏ) వాయించు; రికార్డు [ప్లేటు] పెట్టు (пластинку)

проигрывать, проиграться డబ్బు అంతా పోగొట్టుకొను

проигрыш м 1. ఓడిపోవడం, [స్కోర్ లో] వెనకపడడం; он ослался в ~ అతను ఓడిపోయాడు 2. (проигранная сумма) నష్టం; большой ~ పెద్ద నష్టం проигрышный నష్టం కలిగించే

произведение с 1. ఉత్పాదితం, సృజన కృతి (продукт труда); సృజన (продукт творчества); ~ искусства కళా రచన (సృజన, ఖండం, కృతి); ~ литературы రచన 2. мат. ఫలితం, లబ్ధం

произвести сов. см. производить

производитель м 1. э. ఉత్పత్తిదారు 2. с.-х. ఆహార (бык); సంతానోత్పత్తికి కేటాయింపబడిన గుర్రం (жеребец)

производительно нареч. సమర్థంగా, ఫలవంతంగా

производительность ж ఉత్పాదకత, ఉత్పత్తి సామర్థ్యం; ~ завода ఫాక్టరీ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం; ~ труда శ్రమ ఉత్పాదకత

производительный ఉత్పాదక, సమర్థ[వంత] మైన, ఫలదాయకమైన; ~й труд ఫలదాయకమైన (సమర్థమైన) శ్రమ (పని) ◇ ~е силы э. ఉత్పాదక శక్తులు

производить, произвести (вн.) 1. (делать, выполнять) చేయు; ~ опыт ప్రయోగం చేయు; ~ ремонт మరమ్మత్తు చేయు 2. (изготавливать, выработывать) తయారు చేయు, ఉత్పత్తి చేయు, సృష్టించు; завод производит станки ఫాక్టరీ యంత్రాలు ఉత్పత్తి చేస్తుంది 3. (вызывать, порождать) (కి) కలిగించు; ~ хорошее впечатление на кого-л. ఒకరికి మంచి అభిప్రాయం కలిగించు 4. (родить) కను; ఈను (о животных); ~ потомство సంతానాన్ని కను; ~ на свет కను (ఈను) 5. (присваивать чин, звание) ప్రమోట్ చేయు; егó произвели в капитаны అతన్ని కెప్టెన్ హోదాకి ప్రమోట్ చేశారు

производный తదిత, నిష్పాదక (грам.); పుష్పన్న (мат.); ~ая величина పుష్పన్న రాశి; ~ое слово తదిత పదం

ПРО — ПРО

II

производственник м కార్మికుడు, ఉద్యోగి

производственный ఉత్పత్తి, పని; ~ый опыт పనిలో అనుభవం; ~ый стаж పని సంవత్సరాలు, సర్వీసు; ~ая мощность ఉత్పత్తి (ఉత్పాదక) సామర్థ్యం; ~ая практика వృత్తి శిక్షణ; ~ое обучение వృత్తి శిక్షణ; ~ые показатели ఉత్పత్తి సూచికలు ◇ ~ые отношения э. ఉత్పత్తి సంబంధాలు

производство с 1. చేయడం; ~о опытов ప్రయోగాలు చేయడం 2. э. (процесс создания материальных благ) ఉత్పత్తి వ్యవస్థ (విధానం); социалистическое ~о సోషలిస్టు ఉత్పత్తి వ్యవస్థ (విధానం); товарное ~о సరకుల ఉత్పత్తి; ~о и потребление ఉత్పత్తి వాడకాలు (వినియోగం) 3. (изготовление, выработка продукции) ఉత్పత్తి, తయారీ; ~о машин యంత్రం ఉత్పత్తి (తయారీ) 4. (отрасль промышленности) ఉత్పత్తి రంగం, పరిశ్రమ; сельскохозяйственное ~о వ్యవసాయోత్పత్తి రంగం; сталелитейное ~о ఉక్కు తయారీ పరిశ్రమ 5. (работа по непосредственному изготовлению продукции) ఉత్పత్తి రంగం; работать на ~е ఉత్పత్తి రంగంలో పనిచేయు

произвол м యిష్టారాజ్యం ◇ оставлять (бросать) на ~ судьбы విధికి (కర్మకు) వదిలేయు

произвольно нареч. 1. (по желанию) ఇష్టం వచ్చినట్లుగా, స్వచ్ఛందంగా 2. (по произволу) ఇష్టారాజ్యంగా, నిరంకుశంగా, యధేచ్ఛగా

произвольный 1. (свободный, ничем не стесняемый) ఇష్టంవచ్చినట్లు, స్వచ్ఛందమైన; ~е движения స్వచ్ఛందమైన కదలికలు 2. (основанный на произволе) యధేచ్ఛాపూర్వకమైన, నిరంకుశమైన, యిష్టారాజ్యపు; ~е действия యిష్టారాజ్యపు చర్యలు 3. (лишний доказательств) నిరాధారమైన; ~й вывод నిరాధారమైన నిర్ధారణ

произнесение с 1. ఉచ్చారణ, ఉచ్చరించడం; правильное ~о звуков శబ్దాలు సరిగా ఉచ్చరించడం 2. (речь и т. п.) ప్రసంగించడం

произнести сов. см. произносить

произносить, произнести (вн.) 1. (выговаривать) ఉచ్చరించు, చెప్ప 2. (говорить) చెప్ప, మాట్లాడు; ~ речь ప్రసంగించు; не произнести ни слова నోరు మెదపకపోవు 3. (объявлять, оглашать) ఉద్ఘాటించు, ప్రకటించు; ~ приговор తీర్పు చెప్ప

произношение с ఉచ్చారణ

произойти сов. 1. см. происходить 2. (родить-

ПРО — ПРО

ся от кого-л.): от него произошёл большое потомство అతనికి సంతానం అధికం, అతను సంతాన గోపాలస్వామి

произраста́||ть, произрасти ఉండు, పెరుగు; бананы ~ют в жарких странах అరటి చెట్లు ఉష్ణ [వాతావరణ] దేశాల్లో ఉంటాయి (పెరుగుతాయి)

произрасти сов. см. произрастать

проиллюстрировать сов. см. иллюстрировать 2

пронформировать сов. см. информировать

пронски мн. దుష్ట పన్నాగాలు, కుతంత్రాలు

пронстек|а́ть, пронстечь (из, от рд.) (వల్ల, మూలంగా) ఉత్పన్నమగు, (వల్ల) జరుగు; разногласия ~ли из нежелания понять друг друга ఒకరు మరొకరిని అర్థంచేసుకోకపోవడం వల్ల (మూలంగా) అభిప్రాయభేదాలు ఉత్పన్నమయ్యాయి

пронстечь сов. см. пронстекать

пронсходить, пронзойти 1. జరుగు, సంభవించు; произошёл несчастный случай ప్రమాదం జరిగింది; что здесь происхóдит? ఇక్కడ ఏం జరుగుతోంది?, ఇక్కడ ఏమిటవుతోంది?; крутой перелом произошёл в жизни народа ప్రజల జీవితంలో పెద్ద మార్పులు వచ్చాయి 2. (от, из рд.; быть какого-л. происхождения) (కి) చెందు, నుంచి వచ్చు; он происхóдит из крестьян అతను రైతు కుటుంబానికి చెందినవాడు, అతను రైతాంగంనుంచి వచ్చినవాడు

пронсхождени|е с 1. (принадлежность по рождению) జన్మ, పుట్టుక; он русский по ~ю జన్మరీత్యా అతను రష్యన్; социальное ~е సామాజిక (సాంఘిక) మూలం 2. (возникновение, появление) అవతరణ, ఆవిర్భావం, పుట్టుక, ఉత్పత్తి; ~е видов биол. జాతుల ఉత్పత్తి (ఆవిర్భావం); ~е языка భాష ఆవిర్భావం

пронсшестви|е с సంఘటన (событие); సంగతి (случай); ప్రమాదం (несчастный случай); యీచ్ఛనం ~е వీధిలో (దారిలో) జరిగిన ప్రమాదం; никаких ~й не было విశేషాలు ఏమీ లేవు

прондойа м и ж разг. ముసలి నక్క

пронйти сов. см. проходить 1

пронтись сов. см. прохаживаться

прок м разг. ప్రయోజనం; из этого не будет ~у దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమీ లేదు; что в этом ~у? దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి?

прокажённый м కుష్ఠ రోగి

проказа I ж мед. కుష్ఠ రోగం

проказа II ж (шалость) పిల్ల [కొంటె] చేష్ట, అల్లరి పని

проказить несов. см. проказничать

проказливый కొంటె, అల్లరి, చిలిపి

проказник м కొంటె చేష్టలు చేసేవాడు, కొంటె కోణంగి

проказничать, напроказничать разг. కొంటె చేష్టలు చేయు

прокалывать, проколóть (вн.) పాడుచు, గుచ్చు

прокапывать, прокопáть (вн.) 1. తవ్వు; ~ ров కందకాన్ని తవ్వు 2. (делать ход, отверстие) తొలుచు, (గుండా) తవ్వు; прокопáть холм దిబ్బ గుండా తవ్వు, దిబ్బ తొలిచివేయు

прокат I м тех. 1. (процесс) రోలింగ్ 2. (изделие) రోల్డ్ తోహం

прокат II м అద్దె; плáта за ~ అద్దె చెల్లింపు; ателье ~а [వస్త్రపులను] అద్దెకు ఇచ్చే అంగడి (షాపు)

прокатáть сов. см. прокатывать I

прокатить сов. 1. см. прокатывать II 2. (в автомобиле и т. п.) (కారులో) తీసుకువెళ్ళు

прокатиться сов. 1. (о шаре, мяче) దొర్లు 2. (проехать) కారులో వెళ్ళు (на машине); స్వారి చేయు (на лошади)

прокатка ж тех. రోలింగ్

прокатный I тех. రోలింగ్, రోల్డ్; ~ стан రోలింగ్ మిల్

прокатный II 1. (выдаваемый напрокат) అద్దెకు ఇవ్వబడే 2. (отдающий напрокат) అద్దెకు ఇచ్చే

прокатывать I, прокатáть тех. (вн.) రోల్

прокатывать II, прокатить 1. (вн.; мяч, шар) దొర్లించు, దొర్లించివేయు; ~ шар по полу బంతిని నేలమీద దొర్లించు (దొర్లించివేయు) 2. разг. (быстро проезжать) దూసుకుని దాటిపోవు 3. перен. разг. (вн.; не избирать) ఓడించు

прокашливаться, прокашляться గొంతు నవరించు కొను

прокашляться сов. см. прокашливаться

прокипé||ть сов. మరుగు; вода ~ла дёсять минут నీళ్ళ పది నిమిషాలు మరిగాయి

прокипятить сов. (вн.) మరిగించు; ~ суп సూపు మరిగించు

прокисáть, проки́снуть పులిసిపోవు; молоко проки́сло పాలు పులిసిపోయాయి

проки́снуть сов. см. прокисáть

прокладка ж 1. (действие) వేయడం, కట్టడం, నిర్మాణం; ~ дороги రోడ్డు వేయడం (నిర్మాణం) 2. тех. (то, что проложено между чем-л.) పాడింగు

прокладывать, проложить (вн.) 1. వేయు; ~ железнодорожные пути రైలు మార్గాలను వేయు 2. (класть что-л. между чем-л.) పెట్టు; ~ копиру между листами бумаги కాగితాల మధ్య కార్బన్ పేపరు పెట్టు ◇ ~ себе дорогу తనకు తాను బాట వేసుకొను

прокламация ж కరవత్రం

проклевывать, проклевывать (вн.) (కి) అంటించు

проклеить сов. см. проклеивать

проклинать, проклясть (вн.) 1. శపించు 2. (ругать, бранить, осуждать) తిట్టు, దూషించు; ~ себя за рассеянность తన మందమరుపుకి తిట్టుకొను ◇ будь ты проклят! бран. నిన్ను తగలెయ్యి!; он работает как проклятый разг. అతను చచ్చేలా పని చేస్తాడు

проклясть сов. см. проклинать

проклятие с 1. శాపం 2. (ругательство) తిట్టు ◇ ~! разг. దీన్ని తగలెయ్యి!

проклятый చచ్చినంత; ~ враг బద్ధ శత్రువు

проковыривать, проковырять разг. (вн.) (తో) రంధ్రం చేయు (పొడుచు, దొలుచు)

проковырять сов. см. проковыривать

прокол м 1. (действие) పొడవడం 2. (отверстие) రంధ్రం, కన్నం, చిల్లు

проколоть сов. см. прокалывать

прокомментировать сов. см. комментировать

прокомпозировать сов. см. композировать

проконсультировать(ся) сов. см. консультировать(ся)

проконтролировать сов. см. контролировать

прокопать сов. см. прокапывать

прокоптить сов. (вн.) 1. (покрыть копотью) పొగబారించు, పొగబారజేయు 2. (копчением приготовить пищу) తంపట వేయు

прокоптиться сов. 1. (покрыться копотью) పొగనుపివట్టు, పొగబారిపోవు 2. (о пище) తంపట వేయబడు

прокрадываться, прокрасться 1. చడి చప్పుడూ చేయకుండా వెళ్లు (వచ్చు), ఎవరికీ తెలియకుండా వచ్చు; ~ мимо чдీ చప్పుడూ చేయకుండా దాటిపోవు 2. перен. (о чувствах, мыслях) చోటు చేసుకొను, దూరు; прокрадлось сомнение మనస్సులో అనుమానం దూరింది (చోటు చేసుకుంది)

ПРО — ПРО

П

прокрасться сов. см. прокрадываться

прокричать сов. 1. కేకవేయు, అరచు 2. (в течение какого-л. времени) కొంత సేపు అరచు; он ~л целый час వాడు ఒ గంటసేపు అరిచాడు ◇ ~ть уши кому-л. о чём-л. разг. దేని గురించి అయినా ఒకరి చెవిలో రొదబెట్టు

прокуратура ж ప్రాక్యూరేటర్ కార్యాలయం

прокурор м 1. ప్రాక్యూరేటర్; Генеральный ~ СССР సోవియట్ యూనియన్ ప్రాక్యూరేటర్ జనరల్ 2. (государственный обвинитель на суде) పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

прокурорский (ప్రాక్యూరేటర్; ~ надзор ప్రాక్యూరేటర్ అజమాయిషీ

прокусить сов. см. прокусывать

прокусывать, прокусить (вн.) కాటు వేయు, కొరుకు

пролагать несов. см. прокладывать

проламывать, проломить (вн.) పడగొట్టు, పగల గొట్టు

пролаять сов. 1. భౌభౌమను 2. (в течение какого-то времени) భౌభౌమంటూ వుండు; собáка ~ла всю ночь కుక్క రాత్రి అంతా భౌభౌమంటూనే వుంది

пролегалть несов. పోవు; дорога ~ла через лес రోడ్డు అడవిగుండా పోయింది

пролежать сов. 1. (в течение какого-то времени) పడుకుని వుండు; он весь день ~л аతను రోజంతా పడుకుని ఉన్నాడు 2. (оставаться в том же положении) ఉండిపోవు, పడివుండు; посылка ~ла на почте две недели పార్సెల్ రెండు వారాలు పోస్టాఫీసులో ఉండిపోయింది (పడివుంది)

пролезать, пролезть 1. (తోపలికి) దూరివెళ్లు; ~ в полуоткрытую дверь తలుపు నందులోంచి దూరి వెళ్లు 2. перен. разг. (తో) దూరు, దూరివెళ్లు

пролезть сов. см. пролезать

пролепетать сов. см. лепетать

пролёт I м 1. (самолёта) ఎగరడం, వెళ్లడం 2. (сезонное переселение птиц) ఎగరడం, వలసపోవడం

пролёт II м 1. (лестницы) మెట్ల వరుస 2. (моста) కానా 3. разг. (расстояние между станциями) [స్టేషన్ కీ స్టేషన్ కీ] మధ్య దూరం

пролетариат м శ్రామికవర్గం, కార్మికవర్గం

пролетаризация ж శ్రామికీకరణం, శ్రామికునిగా తయారవడం, అస్తిహీనులవడం

ПРО — ПРО

пролетарий *м* (శ్రామికుడు, ఆస్తిహీనవర్గానికి చెందిన వాడు)

пролетарский (శ్రామిక, కార్మికవర్గ; ~ая революция కార్మికవర్గ (శ్రామికవర్గ) విప్లవం)

пролетать, **пролететь** 1. (*вн.*; *летя, минувать*) ఎగిరి దాటిపోవు; самолёт пролетел опасное место విమానం ప్రమాదకరమైన చోటు దాటిపోయింది 2. (*вн.*; *летя, преодолевать какое-л. расстояние*) పోవు; самолёт пролетел тысячу километров విమానం ఒక వెయ్యి కిలోమీటర్లు పోయింది 3. *разг.* (*вн.*; *быстро проезжать*) దూసుకు దాటిపోవు; пролетел курьерский поезд ఎక్స్ప్రెస్ రైలు దూసుకు దాటి పోయింది 4. (*о времени*) (కాలానికి రెక్కలు వచ్చినట్టు) ఎగిరిపోవు, (చకచకా, షణ్ణాల్లా) గడిచిపోవు; пролетело лето వేసవి కాలం చకచకా గడిచిపోయింది, వేసవి కాలం రెక్కలు వచ్చినట్టు ఎగిరిపోయింది

пролететь *сов. см.* пролетать

пролив *м* జలసంధి

проливать, **пролить** (*вн.*) చిందించు ◇ ~ [своею] кровь за что-л. దేనికోసమైనా రక్తం ధారవోయు; ~ чью-л. кровь ఒకరి రక్తం చిందించు; ~ слёзы о чём-л. (по кому-л.) దేని గురించైనా (ఒకరి వల్ల) కన్నీళ్లు కార్చు

проливаться, **пролиться** చిందిపోవు, ఒలికిపోవు ◇ пролилась кровь రక్తం చిందింపబడింది

проливной కుండపోతగా (కుంభవృష్టిగా) కురుస్తున్న; идёт ~ дождь వర్షం కుంభవృష్టిగా (కుండపోతగా) కురుస్తోంది

пролить(ся) *сов. см.* проливать(ся)

пролог *м* పూర్వరంగం, నాందీ ప్రస్తావన

проложить *сов. см.* прокладывать

пролом *м* 1. (*действие*) వగలగొట్టడం 2. (*место*) బీట, నడు

проломить *сов. см.* проламывать

пролонгация *ж* *юр., фин.* [గడువు] పొడిగింపు

пролонгировать *несов. и сов. юр., фин. (вн.)* [గడువు] పొడిగించు

промазать *сов. см.* промазывать и мазать 4

промазывать, **промазывать** 1. (*вн. тв.; смазывать, намазывать*) (తో) పూయు, పూత పెట్టు 2. (*вн.*; *замазывать щели, отверстия*) బిగించివేయు 3. *разг.* (*промахиваться*) గురి తప్ప

прома́лывать, **промо́лоть** (*вн.*) పాడివేయు, పిండి చేయు

промариновать *сов. (вн.)* 1. ఊరబెట్టు 2. *перен. разг.* జాప్యం చేయు; он ~л что делю две недели ఈ విషయంలో రెండు వారాలపాటు జాప్యం చేశాడు

прома́сленный 1. నూనెతో పూసిన (నూనె) 2. (*выпачканный маслом*) జిడ్డుయిన

прома́сливать, **прома́слить** (*вн.*) (కి) నూనె పూయు, నూనె జిడ్డు పట్టించు

прома́слить *сов. см.* прома́сливать

прома́тывать, **промотать** *разг. (вн.)* దుబారా చేయు, తగలేయు, వ్యర్థం చేయు; ~ деньги డబ్బు వ్యర్థం (దుబారా) చేయు, డబ్బు తగలవేయు; ~ бо́стояние ఆస్తిని దుబారా చేయు

про́мах *м* 1. గురి తప్పడం (తప్పట) (*при стрельбе*); దెబ్బ గురి తప్పడం (*при ударе*) 2. *перен. (ошибке)* పొరపాటు; де́лать ~ పొరపాటు చేయు ◇ он ма́лый не ~ *разг.* వాడికి ఏదేమిటో తెలుసు

прома́хиваться, **промахну́ться** 1. గురి తప్ప, (తప్పి పోవు) 2. *перен. разг.* పొరపాటు చేయు

промахну́ться *сов. см.* прома́хиваться

прома́чивать, **промочи́ть** (*вн.*) తడుపు; ~ но́ги కాళ్లను తడుపు

проме́длени|е *с* ఆలస్యం, జాప్యం; без ~я ఆలస్యం లేకుండా

проме́длить *сов.* ఆలస్యం చేయు

проме́жут|ок *м* 1. (*пространство*) దూరం, ఎడం; ~ ме́жду дома́ми ఇంటికి ఇంటికి మధ్య దూరం (ఎడం) 2. (*время*) కాల వ్యవధి; ~ в де́сять лет పది ఏళ్ల కాల వ్యవధి

проме́ж|уточ|ный 1. (*образующий промежуток*) (కి) మధ్య వున్న; ~ый уча́сток మధ్య వున్న స్థలం 2. (*занимающий среднее положение*) మధ్యంతర, పరివర్తన; ~ая ста́дия మధ్యంతర దశ; ~ая ста́нция మధ్య వున్న స్టేషన్

проме́нивать, **променя́ть** (*вн. на вн.*) 1. (కి) మార్చు, (కి) మారకం (మార్చిడి) చేయు 2. (*предпочитать*) ఎంచుకొను; ни на ко́го теб́я не променя́ю నిన్ను కాదని మరెవరినో ఎంచుకొను

променя́ть *сов. см.* проме́нивать

проме́р *м* కొలత వేయడం

проме́рза́ть, **проме́рзнуть** 1. [తోతుగా] గడ్డకట్టు 2. (*зябнуть*) చలిదెబ్బ తిను, చలికి బిగిసిపోవు; ~ до косте́й చలి ఎముకల్ని కొరికేయు

проме́рз|лый [చలికి] గడ్డకట్టిపోయిన

промерзнуть *сов. см.* промерзать
промеривать, промерить (*вн.*) కొలత వేయు, కొలుచు

промерить *сов. см.* промеривать
промерять *несов. см.* промеривать
промешкать *сов. см.* мешкать
промозглый 1. (*о погоде*) చితచితలాడే (తడి)
[వాతావరణం] 2. (*о водухе*) ఉతుకుష్టుమైన [గాలి]
промока́тельный: ~ая бума́га బ్లాటింగ్ పేపరు
промока́ть I, промокнуть 1. తడిసిపోవు, నానిపోవు;
промокнуть до костей తడిసి ముద్దయిపోవు 2. *тк.*
несов. (*пропускать влагу, сырость*) వాటర్ ప్రూఫ్ కాని;
этот плащ ~ет ఇది వాటర్ ప్రూఫ్ కాని ఓవర్ కోటు

промокать II, промокнуть (*вн.; осушать*) అద్దు
промока́шка *ж разг.* బ్లాటింగ్ పేపరు
промокнуть *сов. см.* промокать I
промокну́ть *сов. см.* промокать II
промо́лвить *сов. (вн.)* చెప్ప; за весь ве́чер сло́ва не промо́лвил సాయంకాలమంతా నోరు ఎత్త (మెదప) లేదు

промоло́тъ *сов. см.* прома́лывать
промо́лча||тъ *сов.* 1. బదులు చెప్పకుండా ఉండు;
он дипломати́чно ~л తెలివిగా బదులు చెప్పలేదు 2. (*в течение какого-то времени*) మౌనంగా ఉండిపోవు,
నోరు మెదపక (ఎత్తక) పోవు; он~ли весь ве́чер
వాళ్లు సాయంకాలమంతా మౌనంగా ఉండిపోయారు, వాళ్లు
సాయంకాలమంతా నోరు మెదపలేదు

промота́тъ *сов. см.* прома́тывать и мота́тъ II
промо́чить *сов. см.* прома́чивать

про́мтоварный: ~ магази́н జనరల్ షాపు
про́мтовары *мн.* (промы́шленные товары) వాడకం వస్తువులు (సరుకులు)

про́мча||тъся *сов.* 1. దూసుకు[ని] దాటిపోవు; ~лся
скóрый по́езд ఎక్స్ప్రెస్ రైలు దూసుకు దాటిపోయింది
2. (*о времени*) గడిచిపోవు, త్వరగా (శరవేగంగా) వెళ్లిపోవు;
~лась мо́лодость యౌవనం శరవేగంగా వెళ్లిపోయింది

про́мыва́ние *с* 1. శుద్ధి చేయడం; ~ желу́дка జీర్ణకోశం శుద్ధి చేయడం 2. *тех.* (*очистка*) జల్లెడ పట్టడం, శుద్ధి చేయడం; ~ зóлота బంగారం శుద్ధి చేయడం

про́мыва́тъ, про́мыть (*вн.*) 1. కడుగు, ప్రక్షాళనం చేయు; శుద్ధి చేయు (*рану, глаза и т. п.*); ~ же-

ПРО — ПРО

П

лудок జీర్ణకోశం శుద్ధి చేయు 2. *тех.* శుద్ధి చేయు; ~ зóлота బంగారం శుద్ధి చేయు

про́мыс||ел *м* 1. (*ремесло, занятие*) వృత్తి వ్యాపారం; охóтничий ~ел వేట; куста́рный ~ел చేతిపని [వృత్తి] 2. (*охота*) వేట; отпра́вляться на ~ел тюле́ня సీల్ వేటకు బయలుదేరు (వెళ్లు) 3.: ~лы *мн.* (*предприятие*): го́рные ~лы గనులు; нефтя́ные ~лы నూనె (చమురు) క్షేత్రాలు (గనులు)

про́мысло́в||ый: ~ая коопе́рация ఉత్పత్తిదారుల సహకార సంఘం; ~ая пти́ца వేట పక్షులు; ~ая ры́ба వేట చేపలు

про́мытъ *сов. см.* промыва́тъ
про́мышленник *м* పారిశ్రామిక సంస్థ సొంతదారుడు, ఫాక్టరీ సొంతదారుడు, పారిశ్రామిక యజమాని
про́мышленность *ж* పరిశ్రమ, పరిశ్రమలు; тяжёлая ~ భారీ పరిశ్రమలు; лёгкая ~ లఘు పరిశ్రమలు
про́мышлен||ый పారిశ్రామిక; ~ый потенциа́л страна́ దేశపు పారిశ్రామిక పాటవం; ~ое предприя́тие పారిశ్రామిక సంస్థ

про́мышля́тъ (*тв., вн.*) వేటతో బతుకు గడుపు, వేటాడి బతుకు; ~ ры́бной ло́влей చేపల వేటతో బతుకు (గడుపు)

про́мылять *сов. см.* мя́млить
про́нести||сь *сов. см.* проно́сить(ся) I
про́нза́тъ, про́нзять (*вн.*) పొడుచు, గుచ్చు, దూర్చు; ~ ко́пьем బల్లెంతో పొడుచు (దూర్చు) ◇ ~ взгля́дом గుచ్చిగుచ్చి చూచు, వాడి చూపు చూచు; стра́х про́нзять его́ భయకంపితుడయ్యాడు

про́нзительный 1. కీచు; ~ кри́к కీచు కేక (అరుపు); ~ го́лос кీచు గొంతు 2. (*о взгляде*) తీక్షణమైన, వాడి; ~ взгля́д తీక్షణమైన (వాడి) చూపు 3. (*о ветре*) ఈదర

про́нзять *сов. см.* про́нза́тъ
про́нза́тъ *сов. см.* про́нзывать
про́нзыва||тъ, про́нзять (*вн.*) (తో) దూసుకు పోవు; хо́лодом про́нзало всё те́ло చలి శరీరంలోకి దూసుకుపోయింది, చలికి ఒళ్లు చీల్చినట్లేంది; ~та мы́сль ~ет всю кни́гу పుస్తకం అంతలా పూనల్లో దారలా యిదే భావం వుంది

про́нзывающий: ~ ве́тер ఈదర (ఈదురు) గాలి
про́ника́тъ, про́никнуть (*в вн.*) 1. (తో) దూరు, చొరబడు, తొలుచుకువచ్చు 2. (*распространяться*)

ПРО — ПРО

చొప్పించబడు 3. *перен. (понимать суть)* గ్రహించు
проникаться, проникнуться (*тв.*) పూరితమగు,
 ఆవేశితుడగు; ~ *доверием к кому-л.* ఒకరిపట్ల విశ్వాసం
 ఉంచుకొను; ~ *сознанием долга* విద్యుక్తధర్మ పూరిత
 మగు (ఆవేశితుడగు); ~ *любовью к кому-л.* ఒకరిపట్ల
 ప్రేమపూరితుడగు

проникновение *с 1. (действие)* చొరబాటు 2. *см.*
проникновенность

проникновенность *ж* మనఃపూర్వకత, హృదయ
 పూర్వకత

проникновенный మనఃపూర్వకమైన, హృదయపూర్వక
 మైన, హృదయాన్ని కదిలించే; ~ *ый голос* హృదయాన్ని
 కదిలించే స్వరం; ~ *ая речь* మనఃపూర్వకమైన ప్రసంగం

проникнуть(ся) *сов. см.* **проникать(ся)**
проницаемый చొరనిచ్చే; ~ *для света* పారదర్శక
 మైన, వెలుగును చొరనిచ్చే

проницательный దూరదృష్టిగల, తీక్షణమైన; ~
взор తీక్షణమైన చూపు; ~ *ум* దూరదృష్టిగల బుద్ధి

проносить I, **пронести** (*вн.*) 1. వరకు తీసుకువెళ్లు;
 ~ *чемодан до станции* సూట్ కేసు స్టేషన్ వరకు
 తీసుకువెళ్లు 2. (*мимо, через*): ~ *мимо* దాటి [మీదుగా]
 తీసుకెళ్లు; ~ *через всю жизнь* జీవితంతం నిలుపుకొను
 3. *перен. безл. разг. (об опасности, беде)*
 తప్పించుకొను; *беду* ప్రణెస్లం ప్రమాదాన్ని తప్పించుకొను
 4. *безл. разг. (слабить)* నీళ్లు విరేచనం అగు; *его*
 ప్రణెస్లం అతనికి నీళ్లు విరేచనమైంది

проносить II *сов. разг. (вн.)* 1. ధరించు, వాడు
 [కొను], తొడుగు[కొను]; *он ~л это пальто три года*
 అతను ఈ కోటు మూడు ఏళ్లు తొడిగాడు (ధరించాడు,
 వాడాడు) 2. (*износить до дыр*) అరుగు

проноситься I, **пронестись** 1. శరవేగంగా దాటిపోవు
 2. *перен. (о мыслях и т. п.)* మెరియు, తళుక్కు
 మను 3. *перен. (быстро миновать)* వేగంగా గడిచి
 పోవు; *пронеслась буря* తుపాను వీచింది; *годы* ప్రణె-
 сллись ఏళ్లు వేగంగా గడిచిపోయాయి 4. *перен. (быстро*
распространяться): *пронёсся слух, что...*
 ...అని పుకారు వ్యాపించింది

проносить II *сов.* 1. ధరించబడు, వాడబడు;
это пальто ~лось три года ఈ కోటు మూడు ఏళ్లు
 మన్నింది 2. (*износиться до дыр*) చినిగిపోవు; *рукава*
 ~лись [చొక్కా] చేతులు చినిగిపోయాయి

пронумеровать *сов. см.* **пронумеровывать и**
нумеровать

пронумеровывать, пронумеровать (*вн.*) [నేజీల]
 సంఖ్య వేయు

пронýра *м и ж разг.* చొరుచుకు (చొచ్చుకు) పోయే
 వాడు *м*, చొరుచుకు (చొచ్చుకు) పోయేది *ж*

пронýрливый చొచ్చుకు (చొరుచుకు) పోయే

пронýхать *сов. см.* **пронýхивать**

пронýхивать, пронýхать *разг. (вн.)* పసిగట్టు

пробóраз *м* ప్రాగ్రూపం, మూలం

пропагáндa *ж* ప్రచారం; *средства ~ы* ప్రచార
 సాధనాలు

пропагáнди́ровать *несов. и сов. (вн.)* ప్రచారం
 చేయు

пропагáндист *м* ప్రచారకుడు

пропагáндистск|ий ప్రచార; ~ *ая работа* ప్రచార
 కృషి (కార్యకలాపాలు)

пропад|ать, пропасть 1. పోవు; *бумаги* ప్రోపాల్
 కాగితాలు (వ్రతాలు) పోయాయి 2. (*исчезать, пере-*
ставать быть видимым или слышимым) అదృశ్య
 మగు, కనపడకుండా పోవు; *корабль* ప్రోపాల్ *из поля*
зрения ఓడ అదృశ్యమైంది (కనపడకుండా పోయింది); *где*
вы ~ли? మీరు ఎందుకు కనపడలేదు? 3. (*погибать*)
 నశించు, చనిపోవు; *я* ప్రోపాల్! నా పని అయిపోయింది!
 4. (*проходить бесполезно*) వ్యర్థమగు, వృథా అగు;
весь день у меня ప్రోపాల్ నా రోజు అంతా వ్యర్థమైంది.
 (వృథా అయిపోయింది) ◇ *он* ప్రోపాల్ *без* *вести*.
 అతను జాడలేకుండా పోయాడు; ~ *и он* *пропадом!*
разг. వాణ్ణి తగలెయ్య!

пропа́жа *ж* 1. (*действие*) పోవడం, పోగొట్టడం
 2. *разг. (то, что пропало)* పోయినది, పోయిన
 [వస్తువు]; ~ *нашлась* పోయిన వస్తువు దొరికింది

пропа́лывать, прополóть (*вн.*) కలుపు తీయు

пропа́ст|ь I *ж* *прям., перен.* అగాధం; *на краю ~и*
 ప్రమాదం అంచున, వినాశపు అంచున

пропа́сть II *ж* *разг. (многожество)* బోలెడు,
 తండోపతండాలుగా; కుప్పతెప్పలుగా (*о вещах*); *наро́ду*
 там ~ అక్కడ బోలెడు మంది ఉన్నారు, అక్కడ జనం
 తండోపతండాలుగా ఉన్నారు

пропа́сть *сов. см.* **пропада́ть**

пропахáть *сов. см.* **пропахивать**

пропахивать, пропахáть (*вн.*) దున్ను

пропах|нуть *сов.* 1. (*тв.*) [వాసన, కంపు] కొట్టు;
 ~ *нуть* ద్భమ్మం పొగ వాసన కొట్టు 2. *разг. (испор-*
титься) చెడిపోవు, కుళ్లిపోవు; *рыба ~ла* చేప చెడి
 పోయింది (కుళ్లిపోయింది)

пропа́шка *ж с.-х.* [చాళ్ల మధ్య] దున్నడం

пропáщи||ий разг. 1. పోయిన; ~ие дeньги పోయిన డబ్బు 2. (безнадeжный, ни к чему не пригодный) పనికిమాలిన; ~ий человек పనికిమాలినవాడు; ~ее дeло జరిగి పని, జరిగేపనికాదు, అయే పనికాదు

пропeкáть, пропeчь (вн.) బాగా కాల్చు (బేక్ చేయు)

пропeкáться, пропeчься బాగా కాల్చబడు (బేక్ చేయబడు)

пропeллeр м ప్రాపెల్లర్

пропeл|ть сов. 1. см. петь 2. (петь в течение какого-л. времени) [కొంత సేపు] పాడుతూనే ఉండు; он| ~ли всe ут|ро వాళ్లు పొద్దుటి పూట అంతా పాడు తూనే ఉన్నారు

пропeч|сь(ся) сов. см. пропeкáть(ся)

пропивáть, проп|ть (вн.) [తాగుతూ] దుబారా చేయు; ~ вeщи తాగడానికి వస్తువులు అమ్ము

проп|ливать, проп|лить (вн.) [రంపంతో] కోపి వేయు

проп|лить сов. см. проп|ливать

прописáть(ся) сов. см. проп|сывать(ся)

проп|ска ж నివాసపు రెజిస్ట్రేషన్

пропис|ой: ~áя б|ква పెద్ద అక్షరం, కాపిటల్ తెటర్; ~áя |стина జగమెరిగిన (స్వయంసిద్ధ) సత్యం; ~áя морáль అందరికీ తెలిసిన నీతి

проп|сывать, прописáть (вн.) 1. రిజిస్టర్ చేయు 2. (лекарство, лечение) నిర్దేశించు, ప్రెస్క్రైబ్ చేయు; ~ аспир|н асп|рин నిర్దేశించు (ప్రెస్క్రైబ్ చేయు); ~ лечение వైద్యం నిర్దేశించు

проп|сывáться, прописáться రిజిస్టర్ చేయబడు (చేయించుకొను)

пропис| ж [చేతి] రాత నమూనాలు

пропис|ью нареч.: писáть числo ~ సంఖ్య మాలతో రాయు

пропитáние с తిండి; зарáбáтывать на ~ తిండి సంపాదించుకొను

пропитáть сов. 1. см. проп|тывать 2. уст. (прокормить) పోషించు

пропитáться сов. 1. см. проп|тывáться 2. (прокормиться) పోషించుకొను

проп|тывать, пропитáть (вн. тв.) (తో) నాన వేయు, ఊరబెట్టు

проп|тывáться, пропитáться (тв.) (తో) నాన వేయబడు, ఊరబెట్టబడు

проп|ть сов. см. пропивáть

ПРО — ПРО

II

проп|хивáть, проп|хн|ть разг. (вн.) (తో) తోయు, నెట్టు, గుచ్చు

проп|хн|ть сов. см. проп|хивáть

проплáва|ть сов. ఈదుతూనే ఉండు (о человеке); ప్రయాణం చేస్తూనే ఉండు (о корабле); он ~л цeл|ый час అతను గంటసేపు ఈదుతూనే ఉన్నాడు; ко-рáбль ~л два мeсяцa ఓడ రెండు మాసాలు ప్రయాణం చేస్తూనే ఉంది

проплáка|ть сов. ఏడుస్తూనే ఉండు; онá ~ла цeл|ый час ఆమె గంటసేపు ఏడుస్తూనే వుంది ◇ все глáзá ~ть разг. కళ్లు వాచిపోయేలా ఏడ్చు

проплывáть, пропл|ть 1. (мимо, через) [ఈదుతూ ఒకరిని (విద్వేనా)] దాటిపోవు (о человеке); దాటివెళ్లు (о судне); తేలుతూ దాటిపోవు (о предмете)

2. (вн.; покрывать расстояние) [ఈదుతూ] దాలు; он пропл|л два киломeт|ра అతను రెండు కిలో మీటర్లు [ఈదుతూ] దాలాడు

пропл|ть сов. см. проплывáть

проповeдник м 1. మత బోధకుడు 2. перен. ప్రచారకుడు

проповeдoвать несов. (вн.) 1. బోధించు 2. перен. ప్రచారం చేయు

пропoвед| ж ప్రచారం

прополáскивать, прополоскáть (вн.) 1. [నీళ్లతో] జాడించు (జాడించివేయు) 2. (рот, горло) పుక్కిరించు

пропóлка ж కలుపు తీయడం

прополоскáть сов. см. прополáскивать

прополóть сов. см. пропáлывать

пропорциональнo нареч. (దేనికైనా) తదనుగుణంగా, దామాషాగా, అనుపాతంగా; обратнo ~ чeм|у-л. దేనికైనా విరోధానుపాతంగా; пр|ямo ~ чeм|у-л. దేనికైనా అనులోమానుపాతంగా

пропорциональнoсть ж 1. (соразмерность) తదనుగుణ్యత 2. мат. అనుపాతం

пропорциональн|ый 1. (соразмерный) తదనుగుణ స్పైన, దామాషా; ~ое представитeльство దామాషా ప్రాతినిధ్యం; ~ое развитиe దామాషా అభివృద్ధి 2. мат. అనుపాత, నిష్పత్తి; быть обратнo ~ым విలోమ నిష్పత్తితో వుండు; быть пр|ямo ~ым అనులోమ నిష్పత్తితో వుండు

пропóпуск м 1. (действие) ప్రవేశం, తోపలికి రాని వ్యవధి 2. (документ) ప్యాసు; вход по пропускáм

ПРО — ПРО

ప్యాసుసు (ప్రవేశ అనుమతి పత్రం) బట్టి ప్రవేశం, ప్యాసు ఉంటేనే ప్రవేశం 3. (непосещение) (కు) గైరుహాజరవడం; ~ лэкий రెక్కురుకు గైరుహాజరవడం 4. (незаполненное место) ఖాళీ, ఖాళీ 5. (упущение) విడిచి పెట్టుబడినది, వదలివేయబడినది 6. (пароль) సంకేత పదం

пропуска||ть, пропустить (వ.) 1. రానిచ్చు; штора не ~ет света తెర వెలుతురును రానివ్వదు 2. (обслуживать, обрабатывать и т. п.) (కి) సర్వీసు చేయు, విడుచు; столовая ~ет тысячу человек భోజనశాల వెయ్యిమందికి సర్వీసు చేస్తోంది; конвэьер ~ет тысячу деталей в час కన్వయర్ గంటకు వెయ్యి విడి భాగాలను విడుదల చేస్తుంది 3. (заставлять пройти через что-л.) (తో) గుచ్చు; ~ть нитку сквозь ушко игóлки దారాన్ని సూదిలో గుచ్చు; ~ть мясо чéрез мясорубку మాంసాన్ని [నలుచు] ముద్ద చేయు 4. (давать пройти, проехать) (కి) దారి ఇచ్చు, లోపలికి రానిచ్చు, ప్రవేశించనిచ్చు; ~ть на выставку ప్రదర్శనకు రానిచ్చు 5. (проходить, проезжать мимо) చూడకపోవు, గమనించకపోవు 6. (опускать при письме и т. п.) విడిచిపెట్టు, వదలివేయు; ~ть стрóчку ఒక పంక్తి విడిచిపెట్టు 7. (не являться на собрание, занятие и т. п.) (కు) గైరుహాజరు; ~ть урóк పాఠానికి (క్లాసుకి) గైరుహాజరు, క్లాసు (పాఠం) ఎగకట్టు 8. (వ.); (упускать) సోగొట్టుకొను, కోల్పోవు, తప్పిపోవు; ~ть слóчай అవకాశాన్ని కోల్పోవు (సోగొట్టుకొను) ◇ ~ть мимо ушей (దేనివైనా) పెడచెవిని పెట్టు; ~ть рюмóчку разг. ఒక గ్లాసు [సారా] తాగి వేయు

пропускн|ый: ~ая бумага అద్దడు కాగితం, బ్లాటింగ్ పేపర్; ~ая способность (транспорта) రవాణా సామర్థ్యం

пропустить сов. см. пропускать

прорáb м (производитель работ) సూపర్వైజరు

прорábать, прорábать разг. (వ.) 1. (изучать) అధ్యయనం చేయు; ~ вопрос సమస్యను అధ్యయనం చేయు 2. (критиковать) మందలించు

прорáбота||ть сов. 1. (в течение какого-л. времени) పని చేస్తూనే వుండు; он ~л там два гóда అక్కడ రెండేళ్లు (రెండేళ్లుపాటు) పని చేస్తూనే ఉన్నాడు 2. см. прорábывать

прорáботка ж 1. (изучение) అధ్యయనం [చేయడం] 2. (критика) మందలింపు, మందలించడం

прорастáть, прорастí 1. మొలుచు, అంకురించు; картофель прорóс బంగాళదుంపలు మొలిచాయి 2. (пробиваться) పాడుచుకొచ్చు; сквозь кáмни пророслá травá రాళ్ల నందుల్లోంచి గడ్డి పాడుచుకొచ్చింది

прорастí сов. см. прорастáть

прорáвать сов. см. прорывать I

прорáваться сов. см. прорываться

проредíть сов. см. прорéживать

прорéживать, проредíть (వ.) [కొన్ని] పీకి పలచన చేయు

прорéзать сов. см. прорезáть

прорезáть, прорéзать (వ.) కోయు; ~ кожу చర్మం కోయు ◇ лоб прорéзан морщинами నుదుటి మీద ముడతలు పడ్డాయి; ~ лес желéзной дорóгой అడవి సరికి రైలు మార్గంవేయు

прорéзаться сов. см. прорезáться

прорезá||ться, прорéзаться వచ్చు; у ребёнка ~ются зóбы బిడ్డకి పళ్ళెస్తున్నాయి

прорéзывать(ся) несов. см. прорéзать(ся)

прóрезь ж రంధ్రం

прорéктор м వైస్ ఛాన్సలర్, ప్రొరెక్టర్

прорепетíровать сов. см. репетíровать I

прорéха ж разг. 1. చిరుగు (дыра); సందు, రంధ్రం (отверстие) 2. перен. разг. (недостаток) లోపం 3. (разрез у брюк) ఓపెనింగ్

прорецензíровать сов. см. рецензíровать

проржавéть сов. తుప్పు పట్టిపోవు

прорицáтель м సోదెచెప్పేవాడు, సోదెకాడు

прорицáтельница ж సోదెకత్తె, సోదెమ్మ

прорицáть несов. (వ.) (గురించి, అని) సోదె (జోస్యం) చెప్పు

прорóк м 1. рел. ప్రవక్త 2. (предсказатель будущего) సోదెకాడు

проронíть сов. (వ.) చెప్ప; слóва не проронíл за весь вéчер సాయంకాలమంతా నోరెత్తలేదు

прорóчески||й: ~е слóва జోస్యలు

прорóчество с జోస్యం, సోదె

прорóчевать несов. జోస్యం (సోదె) చెప్పు

прорóчить, напорóчить (వ.) ముందే చెప్పు

прорубáть, прорубíть (వ.) 1. (делать отверстие) [రంధ్రం, సందు] కొట్టు, తొలుచు 2. (делать проход, проезд) [చెల్లును కొట్టివేసి] దారివేయు, దారి చేయు

прорубíть сов. см. прорубáть

прорубь ж [గడ్డ కట్టిన మంచులో] దొరికిన (కొట్టి వేసిన) రంధ్రం

прорыв м 1. (*действие*) గండి కొట్టడం; ~ плотинны అనకట్టకి గండి వడడం; ~ обороны రక్షణశ్రేణిలో గండి కొట్టడం, రక్షణశ్రేణిని భగ్గుం చేయడం 2. (*прорванный участок*) గండి; задёлывать ~ в плотине అనకట్ట గండిని పూడ్చు 3. *перен.* (*невыполнение плана и т. п.*) పనిలో కుంటు పడడం; ликвидировать ~ కుంటుపడిన పని పూర్తిచేయు

прорыва́ть I, **прорва́ть (вн.)** 1. చింపు; ~ носок కాళ్ళజోడును చింపు 2. (*разрушать*) గండి కొట్టు, విచ్చిన్నం చేయు; ~ блокаду దిగ్బంధాన్ని విచ్చిత్తి (విచ్చిన్నం) చేయు; ~ оборону противника శత్రువు రక్షణశ్రేణిలో (రక్షణశ్రేణికి) గండి కొట్టు; ~ плотину అనకట్టకి గండి కొట్టు

прорыва́ть II, **проры́ть (вн.)** తవ్వ, తవ్వేయు; ~ канаву కండుకం (కాలువ) తవ్వ (తవ్వేయు)

прорыва́ться, **прорва́ться** 1. (*разрывать*) చిగిపోవు 2. (*о нарыве и т. п.*) [కురుపు] పగులు (చితుకు) 3. (*о плотине и т. п.*) గండిపడు 4. (*пробиваться сквозь*) చొరుచుకు వెళ్ళు, చీల్చుకు వెళ్ళు; ~ из вражеского окружения శత్రుశ్రేణిలను చీల్చుకొని బయటపడు (వెళ్ళు) 5. *перен.* (*проявляться*) భగ్గుమను; прорвалась долго сдерживаемая обидా చాలా కాలం అణిచిపెట్టుకున్న కోపం భగ్గుమంది

проры́ть сов. см. **прорыва́ть II**

прорыча́ть сов. см. **рыча́ть**

проса́чиваться, **просочиться** 1. వెలియు (*наружу*); ఊరు (*внутрь*); బొట్టు బొట్టుగా ఊరు (వెలియు) (*каплями*) 2. *перен.* [బయటికి] పొక్కు; ~ в прессу ప్రతికలకు ఎక్కు

просве́рливать, **просверли́ть (вн.)** [రంధ్రం] చేయు (తొలును)

просверли́ть сов. см. **просве́рливать**

просве́т м 1. సందు, వెళ్ళడి 2. *перен.* వెలుగు, కాంతి; жизнь без ~а వెలుగు (కాంతి) లేని జీవితం

просвети́тель м వికాసదాయకుడు, వైతాళికుడు

просвети́тельн||ый ప్రబోధక, వైతాళిక, వికాసదాయక; ~ая работа ప్రబోధక (విద్యా) కృషి; ~ая философия వికాసదాయక తత్వశాస్త్రం

просвети́ть I сов. см. **просве́чивать I**

просвети́ть II сов. см. **просвеща́ть**

просвети́ться сов. см. **просвеща́ться**

просветле́ть сов. 1. తెరిపి ఇచ్చు, వెల్లడి అగు 2. *перен.* కాంతివంతమగు

ПРО — ПРО

II

просвѣчивание с мед. ఎక్స్రే; ~ лёгких ఊపిరి తిత్తుల ఎక్స్రే

просвѣчива||ть, **просвети́ть (вн.)** 1. *мед.* ఎక్స్రే తీయు 2. *тк. несов.* (*быть прозрачным*) వెలుతురు పోనిచ్చు, వెలుతురును చొరనిచ్చే 3. (*виднеться*) (గుండా) కనపడు; не́бо ~ет сквозь верхушки деревьев వృక్షాగ్రాల గుండా ఆకాశం కనపడుతోంది

просвеща́ть, **просвети́ть (вн.)** విజ్ఞాన ప్రబోధం చేయు, విద్యావిజ్ఞానాలను ప్రబోధించు

просвеща́ться, **просвети́ться** విద్యావిజ్ఞానాలు పొందు

просвеще́ние с 1. (*действие*) విద్యావిజ్ఞానాలను ప్రబోధించడం 2. (*образование*) విద్య; народное ~ ప్రజా విద్య; политическое ~ масс ప్రజాబాహుళ్యం రాజకీయ విద్యాశిక్షణ ◇ эпо́ха Просвеще́ния *ист.* వికాస యుగం

просвещённый విద్యావంతుడైన, పండితుడైన

просе́дь ж నెరిసిన వెండుకలు; волосы с ~ю నెరిసిపోతున్న జుట్టు

просе́ивать, **просе́ять (вн.)** జల్లెడ పట్టు

просе́к м см. **просе́ка**

просе́ка ж [అడవిలోని] దారి

просе́лок м పల్లె (పల్లెటూరి) దారి (రోడ్డు)

просе́лочн||ый: ~ая доро́га *см.* **просе́лок**

просе́ять сов. см. **просе́ивать**

просигна́лить сов. см. **сигна́лить**

просиде́ть сов. см. **проси́живать**

проси́живать, **просиде́ть** 1. కూర్చు, కూర్చుని గడుపు (గడిపేయు); он просиде́л ночь за кни́гой పుస్తకం చదువుతూ రాత్రి అంతా కూర్చున్నాడు (గడిపాడు) 2. (*вн.*; *продавливать*) [కుర్చీ] పగలగొట్టు, [కుర్చీ] అరగదీయు, అరగదీసేయు

проси́тель м *уст.* దరఖాస్తుదారు[డు], అర్హి పెట్టుకున్నవాడు

проси́ть, **попроси́ть (вн.)** 1. (*о пр. или инф.*) అడుగు, అర్థించు, కోరు; ~ дру́га о по́мощи స్నేహితుని సహాయం చేయమని అడుగు (కోరు, అర్థించు); ~ разреше́ния అనుమతి కోసం అడుగు; ~ извине́ния у когó-л. ఒకరిని క్షమించమని కోరు 2. (*за вн.*; *хлопотать*) [తన తరపున] ఒకరిని మనవి చేయమని కోరు 3. (*приглашать*) అను, పిలుచు, ఆహ్వానించు; ~ вои́тъ లోపలికి రమ్మను; ~ когó-л. к столу́ ఒకరిని భోజనానికి పిలుచు (ఆహ్వానించు) 4. *разг.* (*назначать цену*)

ПРО — ПРО

అడుగు; он просит за эту вещь десять рублей ఈ వస్తువుకు పది రూబుళ్లు అడుగుతున్నాడు

проскакивать, проскочить 1. (пробегать) దాటి దూసుకుపోవు 2. разг. (проникать) (తో) చొచ్చుకొని వెళ్లు, చొరబారు, చొరబడు 3. перен. разг. (об ошибке) దొర్లు

проскálьзывать, проскользнуть దూరు, చొరబడు
просклонять сов. см. склонять II
проскользнуть сов. см. проскáльзывать
проскочить сов. см. проскáкивать
прослáбить сов. см. слáбить
прослáвить(ся) сов. см. прославлять(ся)
прославление с శ్లాఘనం, న్తనం, స్తుతించడం, కీర్తించడం

прослáвленный ప్రసిద్ధి చెందిన (కెక్కిన), పేరు గాంచిన

прославлять, прослáвить (వн.) కీర్తించు, ఇనుమ డింపజేయు, (కి) కీర్తి (ప్రసిద్ధి) తెచ్చు; наши космо-на́вты прослáвили страну మా వ్యోమగాములు దేశానికి కీర్తి తెచ్చారు

прославля́ться, прослáвиться (తో, కి) పేరు పొందు (గాంచు), ప్రసిద్ధి కెక్కు; ~ подвигами వీర కృత్యాలకు పేరు పొందు, వీరకృత్యాలకు ప్రసిద్ధి కెక్కు

проследить сов. см. прослэживать
прослэживать, проследить 1. (вн.) జాడ (కూపీ) తీయు; ~ преступника నేరస్తుని జాడ (కూపీ) తీయు 2. (за тв.) చూసుకొను; я за этим делом сам прослежу ఈ సంగతి నేను స్వయంగా చూసుకొంటాను; проследить за выполнением решения తీర్మానం అమలులో పెట్టేలా చూసుకొను 3. (вн.; изучать) పరిశీలించు; ~ развитие чего-л. దేని అభివృద్ధి నైనా పరిశీలించు

прослезиться сов. కంటు తడిపెట్టు
прослóйка ж 1. (слой) పొర 2. перен. (часть общества) [సమాజంలోని] విభాగం, స్తరం

прослúшать сов. см. прослúшивать
прослúшивать, прослúшать (вн.) 1. [కొంతసేపు] వింటూనే వుండు, విను; прослúшать концерт సంగీత కచేరీ విను 2. мед. పరీక్షించు; ~ лёгкие ఊపిరితిత్తులను పరీక్షించు 3. (не слышать) వినకపోవు; он прослúшал объяснения учителя ఉపాధ్యాయుడు చెప్పేది అతను వినలేదు

прослýть сов. см. слыть

просмáливать, просмолить (вн.) (కి) కీలు పూయు, తారు వేయు (పూయు)

просмáтривать, просмотреть (вн.) 1. (бегло прочитывать) చూచు, పేజీలు తిరగవేయు, తిప్ప; ~ газету పత్రిక చూచు; ~ книгу పుస్తకపు పేజీలు తిప్ప (తిరగవేయు) 2. (ознакомляться) చూస్తూనే ఉండు, చూస్తూ గడుపు 3. (пропускать ошибку) [తప్పు] చూడకపోవు

просмолить сов. см. просмáливать
просмóтр м 1. చూడడం (книги, газеты, филь-ма); పరిశీలన (документов) 2. (пропуск ошибки) [తప్పు] చూడకపోవడం

просмотреть сов. см. просмáтривать
проснúться сов. см. просыпáться I
прóсо с జొన్న

просóвывать, просунуть (в вн.) (తో) దూర్చు, నెట్టు

просóвываться, просунуться (в вн.) దూర్చు
просóхнуть сов. см. просыхáть
просочиться сов. см. просáчиваться
проспáть сов. 1. (некоторое время) నిద్రపోవు; ~ весь день రోజంతా నిద్రిస్తూనే ఉండు 2. см. про-сыпáть I

проспéкт I м (улица) ప్రాస్పెక్టు
проспéкт II м (программа) ప్రాజెక్టు, పథకం; ~ книги పుస్తకపు ప్రాజెక్టు (ప్లాను)

проспóри|ть сов. 1. (в течение какого-л. вре-мени) వాగ్వాదం జరుగు, వాదించుకొను; он ~ ли два часа వాళ్లు రెండు గంటల సేపు (పాటు) వాదించు కున్నారు 2. разг. (вн.; проиграть) నష్టపడు; ~ть 10 рублей పందెంలో 10 రూబుళ్లు నష్టపడు

проспрягáть сов. см. спрягáть
просрóч|ивать, просрóчить (вн.) [గడుపు] దాట బెట్టు[కొను], కాలదోషం పట్టు, తీరిపోవు; ~ивать уплáту చెల్లింపు గడువు దాటబెట్టుకొను; паспорт ~ен పాస్ పోర్టు గడువు తీరిపోయింది; véксель ~ен ప్రాప్టు కాలదోషం పట్టిపోయింది

просрóчить сов. см. просрóчивать
просрóчка ж గడువు తీరిపోవడం, కాలదోషం పట్టడం
простáвить сов. см. проставлять
проставлять, простáвить (вн.) వేయు; ~ дáту на чéм-л. దేనిమీదనైనా తేదీ వేయు; ~ нóмер సంఖ్య వేయు

простáива|ть, простóять 1. (в течение како-го-л. времени) నిల్చుకొని ఉండు, నిలిచివుండు; он про-

стоял там два часа అక్కడ రెండు గంటలపాటు నిల్చిని ఉన్నాడు 2. (бездействовать) [పనిలేకుండా] పడి పుండు; станки ~ют యంత్రాలు పనిలేకుండా పడి ఉంటాయి; судя ~ют ఓడలు పడి ఉంటాయి 3. (сохраняться) నిలబడు, నిలుచు; этот дом простоит ещё сто лет ఈ ఇల్లు ఇంకో సూరేళ్లు నిలబడుతుంది (నిలుస్తుంది) простак *м разг.* అవివేకి, అమాయకుడు

простегать *сов. см.* простёгивать
простёгивать, простегать (*вн.*) తోపల దూది పెట్టి కుట్టు

простёнок *м* [కిటికీల మధ్య] గోడ భాగం, పైయర్
простерётся *сов. см.* простираться

простираться, простерётся 1. వ్యాపించి పుండు, విస్తరించు; лесá ~ются на сотни километров అడవులు సూరు కిలోమీటర్ల దూరం విస్తరించి ఉన్నాయి; сады ~ются до самой реки తోటలు నదివరకు వ్యాపించి పున్నాయి 2. перен. వెళ్లు; его намерения ~ются далеко అతని ఉద్దేశాలు చాలా దూరం వెళ్తున్నాయి

простительный క్షమించదగిన, మన్నించదగిన
проститутка *ж* వేశ్య, సాని
проститутция *ж* సాని (వేశ్య) వృత్తి, వ్యభిచారం
простить(ся) *сов. см.* прощать(ся)

просто 1. нареч. (легко) సులభంగా, సులువు; ему очень ~ это сделать అతనికి ఇది చాలా సులభమైన పని 2. частица (действительно): этому ~ нельзя поверить దీన్ని బొత్తిగా నమ్మలేం 3. частица усил. బొత్తిగా, పచ్చి; всё это ~ ложь ఇంతంతా పచ్చి అబద్ధం; он ~ ничего не знает అతనికి బొత్తిగా తెలియదు; ~ по привычке [కేవలం] అలవాటుకొద్దీ ~ так ఉరకనే

простодушие *с* నిష్కావల్యం
простодушный నిష్కవల్యమైన; ~ ответ నిష్కవల్యమైన సమాధానం; ~ человек నిష్కవల్య

простой 1. (однородный по составу) సాధారణ, సరళ; ~ые вещества సాధారణ (సరళ) ద్రవ్యాలు 2. (несложный, нетрудный) సులభమైన, సులువైన; ~ая задача సులభమైన (సులువైన) సమస్య; ~ая работа సులభమైన (సులువైన) పని; проще ~ого разг. మంచివిళ్లు ప్రాయం 3. (безыскусственный) సాదా, సామాన్య, మామూలు; ~ая обстановка సామాన్యమైన (సాదా) పరిస్థితులు; ~ое платье సాదా ప్రాకు 4. (добродушный, не церемонный) సామాన్య; ~ый человек సామాన్యుడు 5. (грубый по качеству, отделеке) ముతక, మోటు; ~ый помол మొరుము పిండి;

ПРО — ПРО

II

~ая работа ముతక (మోటు) చర్యం 6. (обыкновенный) సామాన్య, సాధారణ; ~ые люди సామాన్య మానవులు, సామాన్యులు ~ое письмо అన్ రిజిస్టర్డ్ లేబరు; ~ым глázом సాదా (పట్టి) కంటికి; по той ~ой причине, что... యీ ఒక్క కారణం...

простой II *м* డెమరేజి; плата за ~ డెమరేజి చెల్లింపు

простокваша *ж* పెరుగు

простонать *сов. см.* стонать 1

простор *м* 1. విస్తృత ప్రదేశం, విస్తారమైన ప్రదేశాలు; степные ~ы విస్తారమైన స్టెప్ మైదానాలు 2. (свобода, раздолье) స్వేచ్ఛ; ребята в деревне ~ గ్రామ సీమలో పిల్లలకు స్వేచ్ఛగా తిరిగే అవకాశం వుంటుంది

просторечи||*е с* గ్రామ్య పదజాలం; в ~и గ్రామ్య పదజాలంతో

просторечный గ్రామ్య; ~ оборót గ్రామ్య నానుడి

простосердечие *с* నిష్కావల్యం

простосердечный నిష్కవల్యమైన

простота||*а ж* 1. (лёгкость) సరళత, సరళ్యం; ~а изготовления తయారు చేయడంలో సరళత (సరళ్యం) 2. (безыскусность) నిష్కావల్యం; ~а обращения ప్రవర్తనలో నిష్కావల్యం 3. (глупость) అవివేకం; అమాయకత్వం ~ по ~е душевной నిష్కవల్యంగా

простоты||*я м и ж разг.* పనికిమాలినవాడు, అమాయకుడు *м*, పనికిమాలినది, అమాయకురాలు *ж*

простоять *сов. см.* простаивать

пространный 1. (обширный) విశాల 2. (подробный) వివరాలతో కూడిన, సుదీర్ఘ, సవివర

пространствен||*ный* స్థల [సంబంధమైన]; ~ое изображение త్రిపరిమాణ చిత్రం

пространств||*о с* 1. филос. స్థలం; ~о и время స్థలం, కాలం 2. (место, промежуток) స్థలం; свободное ~о గగన తలం; свободное ~о между окном и дверью కిటికీ ద్వారానికి మధ్య ఖాళీ [స్థలం] 3. (поверхность, земельная площадь) భూభాగం, భూప్రాంతం, వైశాల్యం; степные ~а юга దక్షిణ స్టెప్ మైదానాల వైశాల్యం

простреливать, прострелить (*вн.*) 1. [తుపాకీతో] కాల్చివేయు; ~ руку చేతిని [తుపాకీతో] కాల్చివేయు 2. тк. несов. воен. కాల్పులకు గురిచేయు

прострелить *сов. см.* простреливать 1

простуд||*а ж* జలుబు; схватить ~у разг. (కి) జలుబు చేయు

ПРО — ПРО

простудить(ся) *сов. см.* простужать(ся)

простужать, простудить (*вн.*) జలుబుకు (చలికి) గురిచేయు; ~ ребёнка బిడ్డని జలుబుకు (చలికి) గురిచేయు; ~ горло గొంతును చలికి గురిచేయు

простужаться, простудиться జలుబు పట్టు, జలుబు చేయు

проступ|ять, проступить (*вн.*) 1. పట్టు, ప్రత్యక్షమగు; на стене ~или жирные пятна గోడమీద నూనె (జిడ్డు) మరకలు ప్రత్యక్షమయ్యాయి; у него на лбу ~ила испарина అతని నొసటి (నుదుటి)మీద చెమట పట్టింది 2. (*появляться*) ప్రత్యక్షమగు; ~или очертания домов ఇళ్ల ఆకారాలు ప్రత్యక్షమయ్యాయి

проступить *сов. см.* проступать

проступок *м* తప్పు

простывать, простыть *разг.* 1. చల్లబడు; суп простыл సూపు చల్లబడింది 2. (*простужаться*) (కు) చలి వేసింది, జలుబు చేసింది (పట్టింది)

простыня *ж* దుప్పటి

простыть *сов. см.* простывать

просунуть(ся) *сов. см.* просовывать(ся)

просушивать, просушить (*вн.*) ఎండబెట్టు, ఆరబెట్టు, తడితుడుచు

просушиваться, просушиться ఆరిపోవు, ఆరు

просушить(ся) *сов. см.* просушивать(ся)

просушка *ж* ఎండబెట్టడం, ఆరబెట్టడం

просуществовать *сов.* 1. (*продлиться*) ఉండు, ఉండిపోవు 2. (*прожить*) బతుకు; на такую зарплату [вполнѣ] можно ~ ఈ జీతంతో బోలా బోటీగా మాత్రమే బతకగలరు

просчёт *м* 1. (*действие*) లెక్కలు వేయడం 2. (*промах*) లెక్కలో పొరపాటు

просчитать(ся) *сов. см.* просчитывать(ся)

просчитывать, просчитать (*вн.*) లెక్కలు వేయడం

просчитываться, просчитаться 1. (*делать ошибки при подсчёте*) లెక్కల్లో పొరపడు (పొరపాటు చేయు) 2. (*ошибаться в предположениях*) తప్పుడు అంచనావేయు

просып *м разг.:* спать без ~у (~а) ఏకబిగిన నిద్రపోవు

просыпать *сов. см.* просыпать II

просыпать I, проспать (*просыпаться позже, чем нужно*) అలస్యంగా లేచు

просыпать II, просыпать (*вн.*) ఒలకపోయు

просыпаться *сов. см.* просыпаться II

просыпаться I, проснуться మేల్కొను, నిద్రలేచు

просыпаться II, просыпаться (నుంచి) ఒలికిపోవు

просыхать, просохнуть ఆరు, ఆరిపోవు

прочьб|а *ж* 1. కోరిక, అభ్యర్థన, వేడికోలు; у меня к вам ~а మీకు నా వేడికోలు (అభ్యర్థన) ఒకటుంది; по чьей-л. ~е ఒకరి అభ్యర్థనపై; удовлетворять чьей-л. ~у ఒకరి అభ్యర్థన (కోరిక) తీర్చు; ~а не курить! పాగ తాగ రాదు! 2. *уст.* (*прошение*) దరఖాస్తు; подавать ~у దరఖాస్తు పెట్టు

проталкивать, протолкнуть (*вн.*) 1. దోపు; ~ пробку в бутылку సీసాలో బిరదాని దోపు 2. *перен. разг.* (*ускорять*) [వ్యవహారం] కదుపు

проталкиваться, протолкнуться (через *вн.*) [గుండా] వెట్టుకుపోవు

протоптывать, протоптать (*вн.*) [తోవను] తొక్కు (నలగకొట్టు)

протаскивать, протаскать (*вн.*) 1. (*таща, проносить*) లాగుతూ తీసుకువెళ్లు, యాద్యుకెళ్లు; ~ мешок в дверь బస్తాను తలుపు గుండా లాగుతూ తీసుకెళ్లు (లాగేయు, ఈడ్చుకెళ్లు) 2. *перен. разг.* (*проводить обманным путём*) చొప్పించు, దూర్చు; ~ ког-л. в председатели ఒకరిని అధ్యక్షుడుగా చొప్పించు (దూర్చు) 3. *перен. разг.* (*подвергать критике*) విమర్శించు

протаскать *сов. см.* протаскивать

протез *м* కృత్రిమ అవయవం (*конечностей*); కృత్రిమ దంతాలు, కట్టుడు పళ్లు (*зубной*)

протек|ать, протечь 1. *тк. несов.* (о реке, ручье) ప్రవహించు 2. (*просачиваться*) కారు 3. (*пропускать воду*) ఒడుతూ (కారుతూ) ఉండు; крыша ~ет పైకప్పు కారుతోంది 4. *перен.* (*проходить*) గడుచు (о времени); జరుగు, కొనసాగు (о событиях); болéзнь ~ет нормáльно వ్యాధి మామూలుగా కొనసాగుతూంది

протекторáт *м* ప్రాటెక్టరేట్

протекционизм *м* వాణిజ్య రక్షణ విధానం

протéкции|я *ж* పోషణ, ప్రాపకం; окáзывать ко-мý-л. ~ю ఒకరిని పోషించు, ఒకరికి ప్రాపకం ఇచ్చు

протереть(ся) *сов. см.* протирать(ся)

протест *м* 1. నిరసన; заявлять ~ протíв че-го-л. దేనికైనా వ్యతిరేకంగా నిరసన తెలుపు (ప్రకటించు) 2. *юр.* నిరసన, అసమ్మతి, అభ్యంతరం; ~ прокурóра ప్రాక్యురేటర్ నిరసన (అభ్యంతరం)

протест|овать *несов.* (протíв *рđ.*) నిరసించు,

(కి, వ్యతిరేకంగా) నిరసన (అభ్యంతరం) తెలుపు; *народы мiра ~уют протiв гонки вооружений* ఆయుధ పోటీని ప్రపంచ ప్రజలందరూ నిరసిస్తున్నారు, ఆయుధ పోటీకి వ్యతిరేకంగా ప్రపంచమంతా ప్రజలు నిరసన తెలుపుతున్నారు

протечь сов. см. протекать 2—4

протiв предлог (рd.) 1. (напротiв) ఎదురుగా, ముందర, అడ్డంగా; ~ школы — сад స్కూలు ఎదురుగా (ముందర) తోట వుంది; сидеть друг ~ друга ముఖా ముఖీ కూర్చోను, ఎదురు బదురుగా కూర్చోను; сидеть ~ света వెలుతురుకు అడ్డంగా కూర్చోను 2. (навстречу движению) (కి) ఎదురుగా; плыть ~ течения ప్రవాహానికి ఎదురుగా ఈడు (о человеке); ప్రవాహానికి ఎదురుగా వెళ్ళ (о судне); ~ часово́й стрелки అవసవ్యంగా 3. (вопреки) (కి) భిన్నంగా, వ్యతిరేకంగా; ~ ожиданиям అనుకున్నదానికి భిన్నంగా; поступать ~ совести అంతరాత్మకి వ్యతిరేకంగా నడుచు (ప్రవర్తించు) 4. (для борьбы, избавления) మీద, (కి) వ్యతిరేకంగా; восстановление ~ когo-л. ఒకరిమీద తిరుగుబాటు, ఒకరికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు; лекарство ~ гриппа పూర్ణ మందు; средство ~ комаров до́мол మందు 5. (по сравнению) (తో) పోలిస్తే; десять шансов ~ одного ఒకటికి పది పాళ్ళు; рост продукции ~ прошлого года గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే యీ సంవత్సరం ఉత్పత్తి పెరుగుదల 6. в знач. сказ. (не согласен) (కి) అభ్యంతరం; он не ~ этого దానికి అతనికి అభ్యంతరం ఏమీ లేదు; ты согласен? — Нет, я ~ నువ్వు ఒప్పకుంటావా? — ఉహూఁ, ఒప్పకోను ◇ взвешивать все за и ~ మంచి చెడ్డలన్నీ తర్కించి చూచు, అనుకూల ప్రతికూలాలన్నీ తర్కించు

противительный: ~ союз грам. అవ్యయము

протiвиться, воспротiвиться (от.) వ్యతిరేకించు, నిరసించు, (కి) వ్యతిరేకంగా వుండు; ~ насильию దౌర్జన్యాన్ని వ్యతిరేకించు (నిరసించు); ~ решению నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా వుండు

противник м 1. వ్యతిరేకి; ~ новых начинаний కొత్తవాటికి వ్యతిరేకి 2. (враг) శత్రువు 3. собир. శత్రువు 4. (соперник в состязании, борьбе) అభ్యర్థి, ప్రత్యర్థి

противно нареч. 1. చిరాకు పుట్టేలా, రోత కలిగించేలా; ~ пáхнуть కంపు కొట్టు; он о́чень ~ кричит వాడు చిరాకు పుట్టేలా అరుస్తున్నాడు 2. безл. в знач. сказ. అసవ్యం వేయు, రోత కలుగు; ~ смотреть на что దాన్ని చూడడానికి అసవ్యం వేస్తుంది

противн||ый I 1. (противоположный): ~ый

ПРО — ПРО

П

бéрег అవతలి ఒడ్డు; ~ый вéтер ఎదురు గాలి 2. (враждебный) ప్రతి[కూల], విరుద్ధ; ~ая сторона (в суде) ప్రతిపక్షం, ప్రతికక్షి; ~ое мнeние విరుద్ధమైన అభిప్రాయం

протiвный II (отвратительный) అసహ్యకరమైన; ~ запах కంపు, గబ్బు; ~ человек అసహ్యకరమైన వాడు, రోత మనిషి

противоа́томн||ый యాంటీ అటామిక్, అణ్వాయుధ వ్యతిరేక; ~ая защита అణ్వాయుధ వ్యతిరేక రక్షణ

противовéс м тех. సరిభారం, సరిమానా ◇ в ~ чему-л. దేనికైనా భిన్నంగా (ప్రతిబలంగా)

противовоздúшн||ый విమాన విప్లవసక; ~ая обoрона విమాన దాడి నిరోధక రక్షణ

противогáз м гáзы మాస్క్, రెస్పిరేటర్

противодей́ствие с ప్రతిచర్య; оказывать ~ వ్యతిరేకించు, ప్రతిఘటించు

противодей́ствовать несов. (от.) వ్యతిరేకించు, ప్రతిఘటించు

противоестéственный||ి అసహజ, విపరీత; ~е скло́ности విపరీత అభిరుచులు

противозакóнный చట్టవిరుద్ధమైన; ~ поступок చట్టవిరుద్ధమైన చర్య

противозачáточный||ый గర్భనిరోధక; ~ое средство గర్భనిరోధక సాధనం

противоо́бщественный సమాజ వ్యతిరేక (విరుద్ధమైన)

противопожáрный||и అగ్ని ప్రమాద నిరోధక; ~е мeры అగ్ని ప్రమాద నిరోధక చర్యలు

противопока́зан||ный мед. వికటించే; это лека́рство ему ~o ఈ మందు అతనికి వికటిస్తుంది

противополо́жност||ь ж 1. వైరుధ్యం, విరుద్ధం; полная ~ь чему-л. దేనికైనా పరమ విరుద్ధం 2. филос. వైరుధ్యం; едiнство ~ей వైరుధ్యాల ఐక్యత (ఏకత్వం); борьба ~ей వైరుధ్యాల ఘర్షణ ◇ в ~ь кому-л. (чему-л.) ఒకరికి (దేనికైనా) భిన్నంగా

противополо́жн||ый 1. ఎదురు, ముందరి, అవతల; ~ый бéрег అవతల (అవతలి) ఒడ్డు; в ~ом направлeнии ఎదురు (ఎదుటి) పక్కకు (వైపుకు) 2. (несходный) విరుద్ధ, భిన్న, విభిన్న; ~ое мнeние భిన్న అభిప్రాయం; ~ые сiлы విరుద్ధ శక్తులు; ~ые социáльные системы విభిన్న సామాజిక వ్యవస్థలు

противопостáвить сов. см. противопоставлять
противопостáвлять, противопостáвить (вн.)

ПРО — ПРО

1. (сравнивать) (కి) ప్రతిగా నెలకొల్పు, [ఒకరి నొకరికి, ఒకరికి మరొకరిని] పోటీపెట్టు 2. (противодействовать) (కి) వ్యతిరేకంగా (ప్రతిబలంగా) పెట్టు, పోటీగా నిలబెట్టు

противоракетный రాకెట్ దాడి నిరోధక, యాంటీ రాకెట్

противоречивость జ పరస్పర వైరుధ్యం, అసంగ తత్వం

противоречивый అంతర్వైరుధ్య పూరితమైన, పరస్పర విరుద్ధమైన; ~е слухи పరస్పర విరుద్ధమైన పుకార్లు; ~е требования పరస్పర విరుద్ధమైన డిమాండ్లు

противоречие с వైరుధ్యం

противоречить несов. (от.) 1. (возражать) (తో) ఒప్పకోకపోవు, (కి) బదులు (ఎదురు) చెప్ప; ~ить старшим పెద్దవాళ్ళకు ఎదురుచెప్ప, పెద్దవాళ్ళతో ఒప్పకోకపోవు (ఏకీభవించకపోవు) 2. (не соответствовать) (కు) విరుద్ధంగా (భిన్నంగా) ఉండు; ~ить действительности వాస్తవికతకు భిన్నంగా (విరుద్ధంగా) ఉండు, వాస్తవ విరుద్ధంగా ఉండు; показання ~ат друг другу సాక్షులు ఒకరిని కొకటి (పరస్పర) విరుద్ధంగా ఉన్నాయి

противостоять несов. (от.) 1. ఎదుర్కొను, వ్యతిరేకించు; ~ ветру గాలిని ఎదుర్కొను 2. (быть противопоставленным) (కి) విరుద్ధంగా (భిన్నంగా, పోటీగా, ప్రతిగా) ఉండు

противотанковый టాంకు విధ్వంసక (действующий против танков); టాంకు దాడి నిరోధక రక్షణ (защищающий от танков)

противоядие с విరుగుడు

протира́ть, протереть (вн.) 1. (продырявливать трением) అరగదీయు, చింపివేయు (одежду); చెరువు (бумагу) 2. (вытирать) తుడుచు 3. (сквозь решето и т. п.) రుద్దు (రాయి)

протира́ться, протереться చినిగిపోవు (об одежде); చిల్లుపడు (о бумаге)

проти́скивать, проти́снуть разг. (вн.) దోపు, దూర్చు, నెట్టు

проти́скиваться, проти́снуться разг. దూరివెళ్ళు, చొరుచుకు వెళ్ళు

проти́снуть(ся) сов. см. проти́скивать(ся)

проткнуть сов. см. протыка́ть

прото́к м 1. కాలువ 2. анат. నాళం, వాహిక; желчны́й ~ పిత్త వాహిక

прото́ка ж см. протóк 1

протоко́л м 1. మినిట్స్; вести ~ మినిట్స్ రాయి; заносить что-л. в ~ దేనినైనా మినిట్స్లో చేర్చు (రాయి) 2. (акт о нарушении общественного порядка) వాస్తవాల రికార్డు 3. дип. ప్రొటోకోల్

протоко́лировать несов. и сов. (вн.) మినిట్స్ రాయి, రికార్డుచేయు

протоко́льный ప్రొటోకోల్; ~ отде́л ప్రొటోకోల్ విభాగం

протолкну́ть(ся) сов. см. протáлкивать(ся)

прото́н м физ. ప్రోటాన్

протопла́зма ж биол. ప్రోటోప్లాజ్మ

протопта́ть сов. см. протáптывать

проторе́нный 1. (протоптанный) నలిగిన; ~ая доро́га నలిగిన దోవ 2. перен. (привычный) నలిగిన прототи́п м лит. ప్రాగ్రూపం, మూల వ్యక్తి; ~ Анны Карéниной అన్నా కరేనినాకు ప్రాగ్రూపం (మూల వ్యక్తి)

протóчный 1. పారే, ప్రవాహ; ~ый пруд నీరు పారే చెరువు; ~ая вода పారే నీళ్లు, ప్రవాహ జలం

протрезве́ть сов. см. трезве́ть

протрезви́ть(ся) сов. см. протрезвля́ть(ся)

протрезвля́ть, протрезви́ть (вн.) మైకం పోగొట్టు (వదిలించు, దించు)

протрезвля́ться, протрезви́ться మైకం విదిలించు కొను (వదిలిపోవు, దిగిపోవు)

протруби́ть сов. см. труби́ть

протуха́ть, протухну́ть కుళ్ళిపోవు, చెడిపోవు

протухну́ть сов. см. протуха́ть и ту́хнуть II протухши́й కుళ్ళిపోయిన, చెడిపోయిన

протыка́ть, проткну́ть (вн.) పొడుచు, గుచ్చు; ~ палец иголкой సూదితో వేలు పొడుచు (గుచ్చు)

протя́гивать, протяну́ть (вн.) 1. విస్తరింపజేయు, లాగి (సాగదీసి) కట్టు; ~ верёвку తాడు లాగికట్టు; ~ телефонную линию టెలిఫోన్ లైన్ విస్తరింపజేయు

2. (вытягивать) చాచు, చాపు; ~ руки చేతులు చాచు (చాపు) 3. (подносить) అందించు, చాచు; ~ газету పత్రికను అందించు 4. разг. (затягивать, задерживать) జాగుచేయు 5. разг. (просуществовать) ఉండు, బతుకు ◇ ~ но́ги разг. కాళ్ళు చాచు

протя́гиваться, протяну́ться 1. (в пространстве) విస్తరించు, వ్యాపించి వుండు 2. (выставляться — о руках, ногах) చాచబడు 3. разг. (продолжаться) [కొన]సాగు; этот разговор долго не ~нется ఈ సంభాషణ ఎక్కువ కాలం సాగదు

протяжѣніе с 1. (расстояние) పొడవు; на ~и пяти километров ఐదు కిలోమీటర్ల పొడవునా; на всем ~и రోడ్డు పొడవునా 2. (промежуток времени) పొడుగు; на ~и всего года యేడాది పొడుగునా

протяжѣнность ж పొడవు; бѣрег ~ю в пять километров ఐదు కిలోమీటర్ల పొడవుగల సముద్ర తీరం
протяжнѣй సుదీర్ఘమైన; ~ крик సుదీర్ఘమైన కేక

протянуть(ся) сов. см. протягивать(ся)

проучи||ть сов. (вн.) 1. разг. (наказать) బుద్ధి చెప్ప, గుణపాఠం చెప్ప 2. (учить какое-л. время) [కొంత సేపు] నేర్పుకొంటూ ఉండు; он ~л уроки весь день అతను రోజంతా కూర్చుని పాఠాలు నేర్చుకున్నాడు

проучи||ться сов. చదువు[కొను], విద్యాభ్యాసం చేయు; ~ в институте пять лет ఇన్స్టిట్యూట్ లో ఐదు సంవత్సరాలు చదువు (విద్యాభ్యాసం చేయు)

профáн м అజ్ఞాని; в медицине я ~ వైద్యశాస్త్రం అంటే నాకు ఏమీ తెలియదు, వైద్యశాస్త్రంలో నేను అజ్ఞానిని

профанáция ж книжн. అపభ్రంశం [చేయడం]

профбюро с нескл. (профсоюзное бюро) ప్రేడ్ యూనియన్ బ్యూరో

профгруппа ж (профсоюзная группа) ప్రేడ్ యూనియన్ గ్రూపు

профдвижение с (профсоюзное движение) ప్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం

профессионал м వృత్తి రీత్యా [గాయకుడు, నటుడు వగైరా]

профессиональн||й 1. వృత్తి; ~ая болѣзнь వృత్తి జనిత వ్యాధి; ~ые школы వృత్తి పాఠశాల 2. (являющийся профессионалом) వృత్తిరీత్యా; ~ый спортсмен వృత్తి[రీత్యా] క్రీడాకారుడు < ~ый союз ప్రేడ్ యూనియన్

профѣссия ж వృత్తి; по ~и он врач వృత్తిరీత్యా అతను వైద్యుడు

профѣссор м ప్రాఫెసరు, ఆచార్యుడు

профѣссорск||й ప్రాఫెసరు, ఆచార్యుడు; ~ое званіе ప్రాఫెసరు హోదా

профѣссура ж 1. (должность) ఆచార్యత్వం 2. собир. ప్రాఫెసర్లు, ఆచార్యులు

профила́ктика ж నివారక (నివారణ) చర్యలు (విధానం)

профила́ктически||й నివారక; ~е мероприятия నివారక చర్యలు

профил||ь м 1. ప్రొఫైల్, పక్క (సైడ్) దృశ్యం;

ПРО — ПРО

II

сфотографироваться в ~ь (ప్రాఫైల్ (సైడ్ పోజ్) ఫోటో తీయించు 2. тех. సెక్షన్; ~ь дороги రోడ్డు సెక్షన్; попере́чный ~ь (కాన్ సెక్షన్ 3. (совокупность специфических черт) రకం; ~ь школы పాఠశాల రకం; район сельскохозяйственного ~я వ్యావసాయక ప్రాంతం

профильтровáть сов. см. профильтровывать

профильтровывать, профильтровáть (вн.) వడపోయు

профко́м м (профсоюзный комитет) ప్రేడ్ యూనియన్ కమిటీ

профóрг м (профсоюзный организáтор) ప్రేడ్ యూనియన్ అగ్గ నైజరు

профорганизáция ж (профсоюзная организáция) ప్రేడ్ యూనియన్ సంస్థ (సంఘం)

профориента́ция ж వృత్తి ఎంపికలో మార్గనిర్దేశం

профóрм||а ж разг. లాంఛనం; для ~ы లాంఛనార్థం

профрабо́тник м (профсоюзный рабо́тник) ప్రేడ్ యూనియన్ కార్యకర్త

профсою́з м (профессиональный союз) ప్రేడ్ యూనియన్

профсою́зн||й ప్రేడ్ యూనియన్; ~ое собрание ప్రేడ్ యూనియన్ సభ; ~ый билéт ప్రేడ్ యూనియన్ కార్డు

прохáживаться, пройти́сь అటు ఇటు పచారుచేయు

прохлáда ж చల్లదనం

прохладите́льны||й చల్లని, కూల్; ~е напитки కూల్ డ్రింక్స్, చల్లని పానీయాలు

прохлáдно нареч. 1. చల్లగా 2. перен. ఎడముఖంగా, ఉదాసీనంగా; егó встрéтили ~ అతనికి ఉదాసీనమైన స్వాగతం ఎదురైంది (అభించింది)

прохлáдн||й 1. చల్లని; ~ый день చల్లని రోజు; ~ая волá чల్లని నీళ్లు 2. перен. ఉదాసీన; ~ое отношѣние к кому-л. ఒకరిపట్ల ఉదాసీన వైఖరి

прохлаждáться разг. 1. (бездельничать) సోమరిగా ఉండు 2. (медленно делать что-л.) [దేనివైనా] బద్దకంగా (నెమ్మదిగా, యాదృకుంటూ) చేయు

прохóд м 1. (действие) వెళ్లడం 2. (место) దారి; ~а нет దారి లేదు; оставлáть ~ దోప వదలు (విడిచిపెట్టు) < зáдний ~ анат. మల ద్వారం; мне от негó ~а нет разг. అతన్ని వదిలించుకునే మార్గం లేదు, అతన్నించి తప్పించుకునే మార్గం లేదు; не дава́ть

ПРО — ПРО

кому́-л. ~а разг. ఒకరిని వేధించు, ఒకరి వెంటబడు

проходи́мец *м разг.* వంచకుడు, నీచుడు

проходи́мый దాటడానికి వీలైన

проходи́ть I, прой́ти I. వెళ్ళు, నడచివెళ్ళు; ~ вперёд ముందుకు వెళ్ళు; ~ мимо దాటి వెళ్ళు; ~ к вы́ходу బయట దారికి వెళ్ళు; ~ по мосту వంతెన దాటి వెళ్ళు; ~ через что-л. దేనిగుండా అయినా వెళ్ళు 2. (вн.; какое-л. расстояние) దాటు, [దూరం] వెళ్ళు; ~ пять киломе́тров ఐదు కిలోమీటర్లు దాటు, ఐదు కిలోమీటర్లు దూరం వెళ్ళు 3. (вн.; миновать, оставлять позади) దాటు, దాటివెళ్ళు; по́езд прошёл ста́нцию రైలు స్టేషను దాటింది 4. перен. (распространяться — о слухах) వ్యాపించు 5. перен. (в мыслях, воображении) [మనస్సులో] కదలు; события́ прошё́дшего дня прошли́ у меня́ перед гла́зами ముందు రోజు జరిగిన ఘటనలు నా మనస్సులో కదిలాయి 6. (появляться и исчезать): по его́ лицу́ прошла́ грима́са бóли అతని ముఖం బాధతో మెలితిరిగింది (మెలికలు తిరిగింది) 7. (пролегать) వుండు, వెళ్ళు; здесь прохо́дит автоста́да ఇక్కడోక రాజబాట వుంది; тунне́ль прохо́дит сквозь го́ру సారంగం పర్వతం గుండా వెళ్తోంది (పోతోంది) 8. (выпадать — об осадках) పడు; по о́бласти прошли́ дожди́ ప్రాంతమంతా వర్షాలు పడ్డాయి 9. перен. (о времени) గడుచు, గడిచి పోవు, అగు; прошёл год, как он у́ехал అతను వెళ్లి పోయి ఒక ఏడాది అయింది (గడిచింది); не прошло́ и пяти́ мину́т, как... ఐదు నిమిషాల లోపల, ఐదు నిమిషాలు అయిందో లేదో, ఐదు నిమిషాలైనా కాకుండానే 10. (прекращаться) అయిపోవు, మానిపోవు; боль прошла́ నొప్పి మానిపోయింది; об́ида прошла́ కోపం అయిపోయింది; его́ боле́знь прошла́ అతని రోగం నయం (బాగు) అయింది 11. (заканчиваться с каким-л. результа́том) జరుగు, ఉండు; по́ездка прошла́ хоро́шо పర్యటన బాగానే ఉంది; спекта́кль прошёл уда́чно నాటకం ([పదర్పన] బాగా జరిగింది 12. (просачиваться) (గుండా) కారు, పైకి వచ్చు 13. (продвигаться — о предметах) వెళ్ళు; шка́ф прошёл че́рез дверь అల్మార ద్వారం గుండా వెళ్లింది 14. (быть утверждённым) ఆమోదించబడు; прое́кт резолю́ции прошёл తీర్మానం ముసాయిదా ఆమోదించబడింది 15. (быть приня́тым, избра́нным) ఎన్నుకోబడు, చేర్చుకోబడు; ~ в председа́тели అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడు; ~ по ко́нкурсу పోటీలో గెలిచి చేర్చుకోబడు 16. разг. (вн.; изу-

чать) నేర్చుకొను, పూర్తిచేయు; ~ ф́изику భౌతికశాస్త్రాన్ని నేర్చుకొను; прой́ти курс геогра́фии భూగోళశాస్త్ర పాఠ్యకార్యక్రమాన్ని (సిలబస్) పూర్తిచేయు ◇ ~ воённую́ слугу́бу సైన్యంలో కొలువు చేయు; ~ лече́ние వైద్యం (చికిత్స) పొందు; прой́ти в жизнь అనులోకి వచ్చు; что́ не пройде́т! ఇది కుదరదు

проходи́ть II сов. (провести время в ходьбе) నడచివెళ్ళు

проходи́|о́й I.: ~о́й дво́р రెండు వీధులు కలిపే ఆవరణ; ~а́я ко́мната ముంగిలి (వేరుకాని) గది 2.: ~а́я в знач. су́щ. ж సెంట్రల్ పోస్ట్

прохо́ждение *с* వెళ్ళడం, నడవడం; ~ слугу́бы కొలువు చేయడం; ~ торже́ственным ма́ршем కవాతు చేస్తూ వెళ్ళు

прохо́жий *м* బాటసారి

прохрипе́ть сов. см. хрипе́ть

процвета́ние *с* శ్రేయస్సు, సంక్షేమం, వృద్ధి

процвета́ть వర్దిల్చు, వృద్ధిపొందు, మూడు పూవులు ఆరుకాయలుగా వర్దిల్చు

процвета́ющий వర్దిలుతున్న

проце́дить сов. см. проце́живать

проце́дура *ж* 1. [కార్యక్రమం], తరంగం; ~ голо-совáния ఎన్నిక కార్యక్రమం 2. мед. చికిత్స

проце́живать, проце́дить (вн.) వడియగట్టు, వడ గట్టు; ~ сквозь сито́ వడియగట్టు ◇ проце́дить сквозь зúбы ముఖావంగా మాట్లాడు

проце́нт *м* 1. (сотая доля) శాతం, పాలు; выпол-нять план на 100 ~ов ప్రణాళికను 100 శాతం (నూటికి మారు పాళ్ళు) నెరవేర్చు 2. мат. శాతం 3. (доход с капита́ла) వడ్డీ; под бо́льшие ~ы ఎక్కువ వడ్డీతో (వడ్డీకి)

проце́нтн|ы́й I. (выраженный в процентах) శాతం; ~а́я надбáвка రేటు పెరుగుదల 2. (принося-щий проценты) వడ్డీ తెచ్చే; ~ые бума́ги వడ్డీని తెచ్చే సెక్యూరిటీలు

проце́сс *м* 1. క్రమం; ~ развития అభివృద్ధి క్రమం 2. мед.: ~ в лёгких ఊపిరితిత్తులలో [క్షయ]వ్యాధి 3. юр. విచారణ, కేసు; граждáнский ~ [సివిల్] దావా; уго́ловный ~ క్రిమినల్ కేసు (విచారణ)

проце́ссия *ж* ఊరేగింపు; похоро́нная ~ అంత్య క్రియల ఊరేగింపు; пра́здничная ~ పండుగ (ఉత్సవ) ఊరేగింపు

процита́ровать сов. см. цита́ровать

проче́сать сов. см. проче́сывать

проче́сть сов. см. чита́ть

прочёсывать, прочесать (вн.) 1. [బాగా] దువ్వు 2. перен. గాలించు; ~ лес అడవిని గాలించు

про́чий 1. ఇతర, తదితర 2.: ~е в знач. сущ. с వగైరా 3.: ~ие в знач. сущ. мн. తదితరులు, ఇతరులు ◇ и ~е ప్రభృతులు; сказать между ~им ప్రసంగశాస్త్ర (సందర్భవశంగా) చెప్పి; помимо всего ~его అంతేకాకుండా, అంతేగాక

про́чистить сов. см. прочищать

про́читать сов. см. читать

про́чищать, прочи́стить (вн.) 1. అడ్డు తొలగించు 2. (прорезживать — лес, заросли) వల్చిన చేయు

про́чно нареч. స్థిరంగా, దిట్టంగా; ~ устранивать-ся స్థిరపడు; стро́ить ~ дилтంగా కట్టు

про́чность ж స్థిరత్వం, దృఢత్వం

про́чный 1. దిట్టమైన, మన్నికగల, గట్టి; ~ая мебель దిట్టమైన (మన్నికగల, గట్టి) ఫర్నిచరు; ~ая основа రాతి పునాది 2. (надёжный) సుస్థిర[మైన], దృఢ[మైన], బలమైన; ~ый и длительный мир సుస్థిర, సుదీర్ఘ (చిర) శాంతి

про́чувствовать сов. (вн.) బాగా (పూర్తిగా) అర్థం చేసుకొను

про́чь нареч.: убирать ~ తీసుకుపోవు; уходить ~ వెళ్లిపోవు; поди ~! పో!, వెళ్లిపో!; ~ с дороги! వక్కా తోలుగు!; не ~ разг. అభ్యంతరం ఏమీ లేదు; он не ~ сделать что ఇది చేయడానికి అతనికి అభ్యంతరం ఏమీ లేదు

проше́дший 1. గత, పోయిన; ~ей зимой గత (పోయిన) శీతాకాలం 2.: ~е в знач. сущ. с గతకాలం ◇ ~е время грам. భూతకాలం

проше́ние с దరఖాస్తు; подава́ть ~ దరఖాస్తు పెట్టు

прошепта́ть сов. см. шептать

прошива́ть, прошить (вн.) కట్టు

проши́ть сов. см. прошивать

прошло́годний గత (పోయిన) సంవత్సరానికి (ఏడాదికి) చెందిన, నిరుటికి చెందిన

прошло́е с గతం, గత కాలం; далёкое ~ సుదూర గతం; сла́вное ~ కీర్తివంతమైన (ఉజ్వల) గతం

прошл[ый] గత, పోయిన; ~ый год నిరుడు; в ~ом году గత (పోయిన) సంవత్సరంలో, నిరుడు; на ~ой неделе గత వారంలో ◇ де́ло ~ое అయిందేదో అయిపోయింది

проштудировать сов. см. штудировать

проща́й[те] సెలవు, ఉంటాను, ఉంటానండి

проща́льный వీడ్కోలు; ~ визит వీడ్కోలు సందర్శన; ~ обед వీడ్కోలు డిన్నర్

ПРО — ПРУ

II

про́щение с వీడ్కోలు; на ~ వీడ్కోలు సందర్శనగా (సూచకంగా); [по]махать рукой на ~ వీడ్కోలు సూచకంగా చేయి ఊపు (ఆడించు)

проща́ть, простить (вн.) 1. క్షమించు, మన్నించు; простите [меня] క్షమించండి 2. (долг и т. п.) మాఫీ [రద్దు] చేయు

проща́ться, попрощаться, проститься (с тв.) పరస్పరం వీడ్కోలు చెప్పకొను, ఒకరు ఒకరి దగ్గర సెలవు తీసుకొను; ~ перед разлукой [వెళ్లిపోయే ముందు] వీడ్కోలు చెప్ప[కొను]

проше́ние||е с క్షమాపణ; проси́ть ~я క్షమాపణ చెప్పకొను, క్షమించమని (మన్నించమని) కోరు ◇ прошу́ ~я! క్షమించండి (క్షమించాలి)

прошу́пать(ся) сов. см. прошу́пывать(ся)

прошу́пывать, прошу́пать (вн.) 1. ముట్టుకొని చూచు 2. перен. కదిలించు

прошу́пываться, прошу́паться [చేతికి] తగులు

проэкзаменова́ть(ся) сов. см. экзаменовать(ся)

проявитель м фото డెవలపర్

прояви́ть(ся) сов. см. проявля́ть(ся)

проявле́ние с 1. వ్యక్తమవడం, వ్యక్తీకరణ, వెల్లడి; ~ храбрости సాహసం ప్రదర్శన (వెల్లడి) 2. фото డెవలప్ చేయడం

проявля́ть, прояви́ть (вн.) 1. వ్యక్తం చేయు, ప్రదర్శించు; చూపించు (показывать); ~ героизм వీరత్వం వ్యక్తపరచు (ప్రదర్శించు); ~ заботу о ком-л. ఒకరిపట్ల శ్రద్ధ చూపించు; ~ интерес ఆసక్తి చూపించు (కనవరచు) 2. фото డెవలప్ చేయు; ~ плёнку ఫిల్మ్ డెవలప్ చేయు

проявля́ться, прояви́ться 1. వ్యక్తమగు, ద్యోతకమగు, వెల్లడి అగు 2. фото డెవలప్ అగు

проясни́ться сов. см. проясня́ться

проясн[и]я́ться, проясн[и]ться 1. (станови́ться ясным, хорошо ви́димым) స్పష్టమగు, స్పష్టంగా (బాగా) కనబడు 2. (о погоде) తెరిపి యిచ్చు, మెరుగు అగు 3. (станови́ться понятным) స్పష్టమగు; положе́ние ~илось పరిస్థితి స్పష్టమైంది 4. (о лице) ప్రసన్నమగు, తెరిపినపడు 5. (о мыслях, сознании) స్పృహ తేరుకొను, (తెలివితోకి) వచ్చు

пру́д м చెరువు, కోనేరు

пруди́ть, запрудить (вн.) అడ్డకట్ట వేయు; ~ ручей ఏటికి అడ్డకట్టవేయు ◇ хоть пруд пруди

разг. బోలెడు ఉండు; *денег у него хоть пруд пруди* *разг.* అతను డబ్బుతో ఓలలాడుతున్నాడు

пружина ж బిస, స్ప్రింగు

пружинистый స్ప్రింగు లాంటి

пружинить несов. స్ప్రింగు లాగా వుండు

пружинный స్ప్రింగు; ~ *матрас* స్ప్రింగు మాట్రెస్

прут м 1. (*ветка*) కొమ్మ 2. (*металлический стержень*) ఇసుప రాడ్

прыгать несов. దూకు, గెంతు; ఎగురు (*о мяче*); ~ *на одной ноге* ఒంటి కాలితో గెంతు; ~ *от радости* చంకలు కొట్టుకొను

прыгун м జంపర్

прыжок м గంతు; ~ *в воду* డైవ్; ~ *в высоту* హైజంప్; ~ *в длину* లాంగ్ జంప్

прыскать, прыснуть разг. (*вн. тв.*) [నీళ్లు] చల్లు, చిలకరించు ◇ *прыснуть со смеху* పక్కన నవ్వు

прыснуть сов. см. *прыскать*

прыткий разг. చురుకైన, చాకులాంటి; ~ *мальчик* చురుకైన (చాకులాంటి) కుర్రాడు

прыть ж разг. 1. (*быстрота*) శరవేగం; бежать во всю ~ శరవేగంతో (శరవేగాం) పరుగెత్తు 2. (*проворство*) చురుకుదనం; откуда у него такая ~? అతనికి ఈ చురుకుదనం ఎక్కడనుంచి వచ్చింది?

прыщ м మొటిమ; *в ~ах* మొటిమల, మొటిమలు గల

прыщавый మొటిమల, మొటిమలు గల

прядение с నూలు వడకడం

прядильный నూలు వడికే; ~*ая машина* నూలు వడికే యంత్రం; ~*ая фабрика* నూలు వడికే ఫ్యాక్టరీ

прядильщик м నూలు వడికేవాడు (వడికే కార్మికుడు)

прядильщица ж నూలు వడికే కార్మికురాలు

прядь ж [వెండ్రుకల] కుచ్చు, పాయ

пряжа ж నూలు; шерстяная ~ ఉన్ని నూలు

пряжка а ж బకీల్; ~*а для пояса* బెల్టు బకీల్; застёгивать ~у బకీల్ పెట్టుకొను

прялка ж రాట్టుం

прям|áя ж సరళ రేఖ, తిన్నని గీత; *проводить ~ую* సరళ రేఖ గీయు

прямо нареч. 1. తిన్నగా, నేరుగా; *идти ~* తిన్నగా (నేరుగా) వెళ్లు 2. (*ровно*) నిటారుగా; *сидеть ~* నిటారుగా కూర్చోను 3. (*непосредственно*) సూటిగా, ప్రత్యక్షంగా; *приступать ~ к делу* సూటిగా పనికి పూనుకొను 4. (*откровенно*) బాహుంగా, నిర్మొగమాటంగా; *говорить ~* నిర్మొగమాటంగా చెప్పు

прям|ой 1. సరళ, తిన్నని; ~*ая линия* సరళ రేఖ 2. (*обеспечивающий прямую связь*) నేరుగా [గ]; ~*ая телефонная связь* నేరుగా ఫోన్, డైరెక్టు ఫోను 3. (*непосредственный*) ప్రత్యక్ష; ~*ые выборы* ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు 4. (*откровенный*) సూటి, నిర్మొగమాటమైన;

~*ой ответ* సూటి సమాధానం 5. (*верный*) శుద్ధ, పరమ; ~*ой избыток* శుద్ధ (పరమ) సమృద్ధి ◇ ~*ая противоположность чему-л.* దేనికైనా పచ్చి (పరమ) విరుద్ధమైనది; ~*ое дополнение грам.* ప్రత్యక్ష కర్మ;

в ~ом смысле [этот] слóва శబ్దార్థంతో

прямолинейный నేరుగా వున్న, సరళ రేఖీయ ◇ ~*ой ответ* సూటి సమాధానం; ~ *человек* ముక్కుకి సూటి మనిషి

прямой *ж* నిజాయితీ, నిర్మొగమాటం

прямоугольник м దీర్ఘచతురస్రం

прямоугольный దీర్ఘచతురస్రాకార, సమకోణ; ~*треугольник* లంబకోణ (సమకోణ) త్రిభుజం

пряник м కేకు; медовый ~ తేనె కేకు

пряность ж సుగంధ ద్రవ్యం

прямой సుగంధ; ~ *запах* మత్తెక్కించే వాసన

прямь, спрясть (вн.) [నూలు] వడుకు

прятать, спрятать (вн.) దాచు, దాచిపెట్టు

прятаться, спрятаться దాక్కొను, దాగు, తల దాచుకొను

прятки мн. (*игра*) దాగుడుమూతలు; *играть в ~* దాగుడుమూతలాడు

псевдо- в сложн. కుహనా

псевдонаучный కుహనా శాస్త్రీయ

псевдоним м మారుపేరు, కలం పేరు

психиáтр м మనోరోగ వైద్యుడు

психиáтрическ|ий మనోరోగ; ~*ая больница* మనోరోగ ఆస్పత్రి, పిచ్చాస్పత్రి

психиáтрия ж మానసిక (మనో) రోగ శాస్త్రం, పైకియాట్రి

психика ж మనస్తత్వం

психическ|ий మనో, మానసిక; ~*ая деятельность* మానసిక కృషి; ~*ое заболевание* మనోరోగం

психóз м мед. మనోరోగం, పిచ్చి, ఉన్మాదం ◇ *военный* ~ యుద్ధోన్మాదం

психóлог м 1. (специалист) మనశ్శాస్త్రజ్ఞుడు 2. (*знаток человеческой психологии*) మనస్తత్వం తెలిసినవాడు

психóлогический మానసిక, మనోవైజ్ఞానిక, మనస్సత్త్విక; ~ *тест* మనోవైజ్ఞానిక పరీక్ష; ~ *фáктор* మనస్సత్త్విక అంశం

психология ж 1. (наука) మనోశాస్త్రం, మనస్తత్వ శాస్త్రం 2. (душевный склад) మనస్తత్వం

птенец м పక్షి పిల్ల

птица ж పక్షి, పిట్ట

птицеводство с కోళ్ల పెంపకం

птицеводческий కోళ్ల పెంపక; ~ совхоз కోళ్ల పెంపక ప్రభుత్వ క్షేత్రం

птицелов м పక్షులు పట్టేవాడు

птич|ий పక్షి; ~ий двор కోళ్ల దొడ్డి; ~ья клетка [పక్షి] పంజరం ◇ только ~ьего молока не хватает шутил. పాలు తెనేల్లో మునిగి తేలు

птичник м 1. (помещение) కోళ్ల దొడ్డి 2. (работник) కోళ్ల పెంపకందారు

птичница ж కోళ్లు పెంచే ఆమె

публика ж собир. 1. разг. జనం 2. ప్రేక్షకులు (зрители); శ్రోతలు (слушатели)

публикаци|я ж 1. (действие) ప్రచురించడం 2. (то, что опубликовано) ప్రచరణ 3. (объявление) అధ్వర్ పైజ్ మెంటు, ప్రకటన; давать ~ю ప్రకటనలు చేయ, అధ్వర్ పైజ్ చేయు

публиковать, опубликовать (вн.) ప్రచురించు

публицист м పబ్లిసిస్టు, వ్యాసరచయిత, జర్నలిస్ట్

публицистический జర్నలిస్టిక్, పబ్లిసిస్టిక్; ~ жанр జర్నలిస్టిక్ శైలి

публично нареч. బహిరంగంగా; ~ заявлять బహిరంగంగా ప్రకటించు

публичн|ый 1. బహిరంగ; ~ое выступление బహిరంగ సభలో ప్రసంగం 2. уст. (общественный) ప్రజా; ~ая библиотека ప్రజా గ్రంథాలయం ◇ ~ый дом వ్యధిచార గృహం

пугало с прям., перен. దిష్టిబొమ్మ

пугать, испугать, напугать (вн.) భయపెట్టు, గభరాపెట్టు, బెదిరించు

пугаться, испугаться, напугаться (మాసి, అంటే) భయపడు, అదిరిపోవు, హదిరిపోవు; ~ др смерти ప్రాణాలు ఎగిరిపోవు

пугливый పిరికి; ~ человек పిరికివాడు, భీరుడు

пуговиц|а ж గుండీ; застёгивать на ~ы గుండీలు పెట్టు[కొను]

пудинг м పుడ్డింగ్

пудра ж పౌడర్, పొడి ◇ сахарная ~ నన్న పంచదార

пудреница ж పౌడర్ డబ్బీ

пудрить, напудрить (вн.) (కి) పౌడరు పూయు (అద్దు, రాయు)

ПСИ — ПУН

П

пудриться, напудриться పౌడరు పూసుకొను (రాసుకొను)

пузырёк м 1. (в жидкости) గాలి బుడగ 2. (бутылочка) చిన్న బుడ్డి (సిసా)

пузырь м 1. బుగ్గ; мыльный ~ నీటి బుగ్గ 2. (волдырь) బొబ్బ, పొక్కు 3. анат. తిత్తి, ఆశయం; желчный ~ పిత్తాశయం; мочевой ~ మూత్రాశయం; плавательный ~ (у рыб) గాలి తిత్తి

пук м: ~ прутьев కర్రల కట్టు; ~ травь పిడికెడు గడ్డి; ~ цветков పూల బంతి

пулемёт м మరతుపాకి, మెషిన్ గన్; ручной ~ లైట్ మెషిన్ గన్

пулемётный మరతుపాకి; ~ огонь మరతుపాకి కాల్పులు

пулемётчик м మరతుపాకి సైనికుడు, మెషిన్ గన్నర్

пуленепробиваемый బుల్లెట్ ప్రూఫ్

пульс м 1. నాడి; удары ~а నాడి స్పందనలు; частота ~а నాడి వేగం; щупать ~ నాడి చూచు 2. перен. నాడి; ~ общественной жизни సాంఘిక జీవితపు నాడి

пульсация ж స్పందన, కొట్టుకోవడం; ~ сердца గుండె కొట్టుకోవడం, హృదయ స్పందన

пульсировать несов. స్పందించు, కొట్టుకొను

пульт м в разн. знач. స్టాండు; ~ управления ఆపరేటరు స్టాండు; дирижёрский ~ కండక్టరు స్టాండు

пульт ж [తుపాకి] గుండు ◇ вылетать ~ей разг. శరవేగంగా బయటికి దూసుకువెళ్లు (వరుగెత్తు)

пункт м 1. స్థలం; конечный ~ చివరి స్థలం (స్టేషన్) 2. (помещение) కేంద్రం; корреспондентский ~ విలేకరి కేంద్రం; медицинский ~ వైద్య కేంద్రం; призывной ~ రిక్రూటింగ్ స్టేషన్ 3. (раздел документа, статьи и т. п.) అంశం; ఆర్టికల్, క్లాజ్ (в договорах, конституции); читать по ~ам అంశాల బట్టి (వాఠీగా) చదువు 4. (отдельный момент в развитии): исходный ~ ఆరంభ స్థానం; кульминационный ~ పరాకాష్ఠా ◇ населённый ~ నివాస స్థలం, జనావాసం, ఊరు

пунктир м చుక్కల గీత (రేఖ); намечать ~ом చుక్కల రేఖ గీయు

пунктирн|ый: ~ая линия см. пунктир

пунктуальность ж సమయ పాలనం

пунктуальный సమయం పాటించే

пунктуация ж грам. విరామపు గుర్తులు, విరామ చిహ్నాలు

ПУН — ПУТ

пунцовый ఎర్ర[ని]

пуповина జ అనాత్. బొడ్డు తాడు

пупок మ బొడ్డు, నాభి

пурга జ మంచు తుపాను

пърпърный నీలరోహిత, ముదురు కెంపు

пускай частица и союз разг. см. пусть

пускать, пустить (вн.) 1. వదలించు, విడిచిపెట్టు; ~ птицу на волю పక్షిని వదిలివేయు (విడిచిపెట్టు); пустить мою руку! నా చేతిని వదిలేయ్! 2. (разрешать идти или войти) инф. + ఇచ్చు, వెళ్లనిచ్చు; ~ детей в кино పిల్లలను సినిమాకు వెళ్లనిచ్చు; ~ в комнату లోపలికి రానిచ్చు 3. (приводить в действие, в рабочее состояние): ~ воду నీటి సరఫరా మొదలు పెట్టు; ~ завод ఫ్యాక్టరీ పని ప్రారంభించు (మొదలు పెట్టు); ~ мотор మోటారు స్టార్ట్ చేయు; ~ часы గడియారానికి కీ ఇచ్చు 4. разг. (распространять) వ్యాపింపజేయు; ~ слух పుకారు వ్యాపింపజేయు 5. (заставлять двигаться каким-л. образом или куда-л.): ~ лошадь шагом గుర్రాన్ని నమూన (నను) వేగంతో పోనిచ్చు; ~ поезд под откос రైలు పట్టాలను తప్పింపజేయు 6. (бросать, направлять) (పీద) విసురు; ~ камень (каменем) в окно కిటికీమీదికి రాయి విసురు < ~ корни వేళ్లు పాతుకొను; ~ в продажу అమ్మకానికి పెట్టు; ~ деньги на ветер డబ్బు వృధాగా ఖర్చుపెట్టు, డబ్బు దుబారా చేయు; ~ кровь кому-л. ఒకరి రక్తం ఓడ్చు; ~ пулю в лоб కణతలపై కాల్పు కొను

пускаться, пуститься разг. 1. (отправляться) (కు) బయలుదేరు; ~ в путешествие ప్రయాణానికి బయలుదేరు; ~ в путь బయలుదేరు 2. (в вн. или инф.; начинать) инф. + ఆరంభించు, ప్రారంభించు, (కు) దిగు; ~ бежать పరుగెత్త నారంభించు; ~ в рассуждения విచారాల్లోకి దిగు; ~ на уловки జిత్తులకు దిగజారు

пустеть, опустеть 1. ఖాళీ అగు 2. (становиться безлюдным) నిర్జనమగు; улицы опустели వీధులు నిర్జనమయ్యాయి

пустить(ся) сов. см. пускать(ся)

пусто безл. в знач. сказ. ఖాళీగా వుంది; в комнате было ~ గది ఖాళీగా వుంది < то густо, то ~ разг. ఉన్న రోజున విందు, లేని రోజున పస్త; что тебе ~ రీటలో! разг. నిన్ను తగలెయ్య!

пустовать несов. ఖాళీగా వుండు (о здании); బంజరుగా (ఖాళీగా) వుండు (о земле)

пуст||ый 1. ఖాళీ 2. перен. (бессодержательный, несерьёзный) వట్టి, శుష్క, పచ్చి; ~ое дело తేలిక (చిల్లర) పని; ~ое обещание వట్టి (లోట, శుష్క) వాగ్దానం; ~ые слухи పచ్చి పుకార్లు 3.: ~ое в знач. суц. с తేలిక పని < с ~ыми руками వట్టి (ఖాళీ) చేతుల్తో; он ~ое место అతను నిష్ప్రయోజకుడు

пустословие с разг. వాగుడు, ఊసుపోక కబుర్లు
пустословить несов. разг. వదరు, వాగు, ఊసుపోక కబుర్లు చెప్ప

пустота ж 1. ఖాళీ 2. физ. శూన్యం

пустошь ж బీడు నేల

пустынный 1. (необитаемый) నిర్జన 2. (тихий, малообитаемый) నిర్జన, నిశ్శబ్ద

пустыня ж ఎడారి

пустырь м ఖాళీ స్థలం, జాగా

пусть 1. частица పోనీ, కానియండి; ~ будет так అలా వుండనియ్య (కానియండి); ~ уходит అతన్ని పోనీ (పోనియ్య, పోనీయండి) 2. союз (допустим, хотя) అనుకోండి; ~ он ошибся, но ошибку можно исправить అతను పొరపాటు పడ్డాడనుకోండి, ఆ పొరపాటు సవరించవచ్చు

пустык м 1. చిన్న విషయం; сердиться по пустякам చిన్న విషయాలకు కోప్పడు 2. разг. (незначительный, несостоящий предмет) చిన్న వస్తువు; он подарил какой-то ~ అతను [నాకు] చిన్న వస్తువు కానుకగా ఇచ్చాడు; тратить деньги на пустяки చిల్లర మల్లర వాటికి డబ్బు ఖర్చుపెట్టు < пустяки! దాని దేముందిలే! ~, всё уладится అదే సర్దుకుంటుంది

пустяков||ый разг. అల్ప, చిల్లర; ~ое дело అల్ప (చిల్లర) విషయం

пустячный см. пустяковый

путаница ж తిక్మక, గందరగోళం

путан||ый తిక్మక [అయిన], గందరగోళ[మైన]; ~ое объяснение తిక్మక వివరణ < ~ый человек разг. తిక్మక (గందరగోళపు) మనిషి

путать, спутать (вн.) 1. పెనవేయు, చిక్కు (గతి బిలి) చేయు (нитки и т. п.); గందరగోళం (గతిబిలి, తలకిందులు) చేయు (бумаги) 2. (сбивать с толку) గందరగోళపరచు, తిక్మకపెట్టు 3. (принимать за другого) [ఒకరిని మరొకరుగా] పొరపడు, కలగాపులగం చేయు 4. разг. (говорить сбивчиво) గందరగోళంగా (గజిబిజిగా, గతిబిలిగా) మాట్లాడు 5. разг. (вмешивать,

вовлекать) (తో) ఇరికించు 6. (смешивать, соединять одно с другим) కలగావులగం చేయు

путь *разг.* 1. వెనవేసుకొను, ముడి (చిక్కు) పడు (о нитках и т. п.); గజిబిజి (గలిబిలి, కిందు మీదులు, గందరగోళం) అగు (о бумагах) 2. (сбиваться, ошибаться) తికమకపడు 3. *разг.* (с тв.; общаться с подозрительными людьми) (తో) తగులు కొను, (తో) తగులాటం పెట్టుకొను, (తో) లంకె పెట్టు కొను

путёвка *ж* పాసు, సీటు; ~ в санаторий శానిటోరియంలో సీటు ◇ ~ в жизнь జీవితానికి ప్రవేశ మార్గం

путеводитель *м* గైడ్ [బుక్]

путеводный *м* మార్గదర్శక ◇ ~ая звезда మార్గదర్శక నక్షత్రం

путевый *м* యాత్రా; ~ые замётки యాత్రానుభవాల నోట్సు; ~ая карта మార్గ పటం, దారి మాప్

путём *I нареч. разг.* సరిగా; он никогда ~ не поёт అతను ఎప్పుడూ సరిగా తినడు

путём *II предлог (рп.; посредством)* ద్వారా, చేత

путепровод *м* ఓవర్ బిడ్జి

путешественник *м* యాత్రకుడు, ప్రయాణికుడు

путешественница *ж* యాత్రకురాలు, ప్రయాణికురాలు

путешествие *с* ప్రయాణం, యాత్ర, పర్యటన; кругосветное ~ ప్రపంచం చుట్టూ ప్రయాణం

путешествовать *несов.* ప్రయాణం చేయు, పర్యటించు; он любит ~ ప్రయాణమంటే అతనికి ఇష్టం

пути *на ж* చేపల వేట కాలం (రోజులు)

путник *м* ప్రయాణికుడు, యాత్రకుడు, బాటసారి

путный *разг.* ప్రయాణనకరమైన; ~ый совет పంచి నలవో ◇ ничегò ~ого из негò не выйдет అతని వల్ల యేమీ కాదు, అతను శుద్ధ పనికిమాలినవాడు

путч *м* కుట్ర

путь *мн.* 1. (лошади) తాడు, బందం 2. *перен.* సంకెళ్లు, శృంగులాలు

путь *м* 1. మార్గం, దారి, బాట, రోడ్డు; ~ в горах పర్వత మార్గం; широкий ~ వెడల్పు మార్గం (బాట); быть на пути к чему-л. *прям., перен.* దేనివై నా దారిలో (మార్గంలో) ఉండు, దేనివై నా సమీపించు; их пути разошлись వాళ్లు దారులు చీలాయి 2. (место, где происходит передвижение) దారి, మార్గం; воздушные пути విమాన మార్గాలు; морские ~ సముద్ర రవాదారి; пути сообщения రవాణా మార్గాలు 3. *ж.-р.* [రైల్వే] పట్టాలు, [రైల్వే] మార్గం; запасной ~ సైడింగు, సైడ్ బ్రాక్ 4. (поездка, путешест-

ПУТ — ПЧЕ

П

путь (ప్రయాణం, పర్యటన; пуска́ться в ~ బయలు దేరు, ప్రయాణం మొదలుపెట్టు 5. (направление, маршрут) దారి; сбива́ться с пути దారి తప్పు 6. *перен.* (направление развития, деятельности) దారి, పంథా; социалистический ~ развития సోషలిస్టు అభివృద్ధి పంథా 7. *перен.* (способ) విధం; иным путём భిన్నంగా; каким путём? ఏ విధంగా?; де́йствовать мирным путём శాంతియుతంగా వ్యవహరించు ◇ жизненный ~ జీవితం; счастливого пути! [మీ] ప్రయాణం బాగా జరుగుగాక; нам не по пути మన మార్గాలు భిన్నం; встава́ть на пути когò-л. ఒకరి దారికి అడ్డం వచ్చు

пух *м* నన్ను ఈకలు, తూలికలు (птичий); మెత్తని బొచ్చు (животного) ◇ разбива́ть когò-л. в ~ [и прах] *разг.* ఒకరిని తుట్టనియలు చేయు

пухлый *б* బొండ్లలా ఉన్న, బొద్దుగా వున్న (о ребёнке); буре́тла ఉన్న (о щеках)

пухнуть *несов.* వాచు

пуховый *м* తూలిక; ~ая подушка నన్ను తూలికలతో నింపిన తలగడ

пучеглазый *м* మిడి (తిరుగుడు) గుడ్డు గల

пучин|а *ж* 1. (морская бездна) సముద్రపు లోతులు 2. *перен.* అగాధం; вверга́ть когò-л. в ~у войны ఒకరిని యుద్ధంలో ముంచివేయు

пучок *м* 1. గుత్తి, కట్టు; ~ травы పిడికెడు (గుప్పెడు) గడ్డి, గడ్డి కట్టు 2. (лучей) [కిరణ] పుంజం

пушечный *м* ఫిరంగి; ~ выстрел ఫిరంగి ప్రేలుడు

пушилка *ж* తూలిక; ~ снега మంచు తరక

пушистый *м* 1. [బొచ్చు] బొచ్చుగా వున్న; ~й мех ఉబ్బెత్తుగా వున్న బొచ్చు; ~й котёнок బొచ్చు బొచ్చుగా వున్న పిల్లిపిల్ల 2. (мягкий, лёгкий) మెత్తటి, పట్టు కుచ్చులాంటి; ~е волосы మెత్తటి (పట్టు కుచ్చులాంటి) జాట్లు

пушка *ж* ఫిరంగి, శత్రువు

пушнина *ж* собир. బొచ్చు

пушной: ~ зверь బొచ్చు జంతువు; ~ промысел బొచ్చు వ్యాపారం

пушок *м* మాగు

пуща *ж* దట్టమైన అడవి

пуш|ий *разг.*: для ~ей ва́жности హంగుకోసం

пчел|а *ж* తేనెటీగ

пчелиный *м* తేనెటీగ; ~ улей తేనెటీగల గూడు, తేనె పట్టు

пчеловод м తేనెటీగల సంవర్కం చేసేవాడు (పెంపకందారు)

пчеловодство с 1. తేనెటీగల పెంపకం 2. (хозяйств-во) తేనెటీగల పెంపకం క్షేత్రం

пшеница ж గోధుమ

пшеничн||ыи గోధుమ; ~ыи хлеб గోధుమ బ్రెడ్డు; ~ая мука గోధుమ పిండి

пшёни||ыи జొన్న; ~ая каша జొన్న అంబలి

пшено с జొన్న

пыжик м (мех) ధ్వనపు జింక పిల్ల బొచ్చు

пыжиков||ыи: ~ая шапка ధ్వనపు జింక పిల్ల బొచ్చు హాసీ

пыл м ఆవేశం, ఉద్రేకం; в ~у гнева కోపోద్రేకంలో; в ~у спора ఉద్రేకపూరిత వాదంలో

пыла||ть несов. 1. మండిపోవు, తగలబడు; дом ~ет ఇల్లు మండిపోతోంది 2. (светиться) [విండ] మిరుమిట్లు గొలుపు 3. перен. (о лице, ушах) ఎర్రబారు, ఎరు పెక్కు; щеки ~ют బుగ్గలు ఎర్రబారుతాయి 4. перен. (тв.) మండు, మండిపడు; ~тъ гневом (ఒకరికి) ఒళ్ళు మండింది, కోపంతో మండిపడు

пылесос м వాక్యూమ్ క్లీనర్

пылин||а ж దుమ్ము రేణువు ◇ сдывать ~и с кого-л. ≅ ఒకరిపై ఈగ వాలకుండా చూసుకొను

пылить, напылить దుమ్ము రేపు (రేగగొట్టు)

пылиться, запылиться దుమ్ము నిండు (కొట్టుకొను)

пылк||ий ఆవేశపూరితమైన; ~ая речь ఆవేశ పూరిత ప్రసంగం

пылкость ж ఆవేశం

пыль ж దుమ్ము; выбивать ~ దుమ్ము దులుపు ◇ пускать ~ в глаза разг. కళ్ళలో దుమ్ము చల్లు (కొట్టు)

пыльный м (плац) డస్ట్ కోలు

пыльный దుమ్ము నిండిన (కొట్టుకున్న)

пыльца ж бот. పుష్పరజస్సు (రజము)

пытать несов. (вн.) చిత్రహింస పెట్టు

пытаться, попытаться ప్రయత్నించు, ప్రయత్ను చేయు

пытка ж చిత్రహింస

пытливый జిజ్ఞాసనగల, జిజ్ఞాసాపరమైన, ఉత్సుకతగల, శోధించే దృష్టిగల; ~ взгляд తీక్షణమైన చూపు; ~ ум శోధించే దృష్టిగల బుద్ధి

пытеть несов. రోజు, రొప్పు ◇ ~ над задáчей

разг. గణిత సమస్య పరిష్కారం కోసం కుస్తీ పట్టు (తంటాలు పడు)

пышка ж 1. బస్ 2. перен. разг. బొండాం

пышность ж శోభ, దివ్యత

пышн||ый 1. రుప్పలాంటి (о волосах); మెత్తటి (о хлебе) 2. (великолепный, роскошный) శోభాయమానమైన, దివ్యమైన, ఘనమైన; ~ый дворец శోభాయమానమైన (దివ్యమైన) రాజభవనం; ~ый приём శోభాయమానమైన (ఘనమైన) విందు; ~ая растительность శోభాయమానమైన వృక్షజాలం

пьедестал м [పిగహాపు] పీఠం, దిమ్మ

пёса ж అలు, నాలుక

пьянеть, опьянеть (కు) కై పెక్కు

пьян||ить, опьянить (вн.) 1. (కు) కై పెక్కించు, మత్తెక్కించు 2. перен. తల దిమ్మెక్కించు; свежий вóздух ~л తాజా గాలి తల దిమ్మెక్కించింది

пьяница м и ж తాగుబోతు మ, తాగుబోతురాలు ж

пьянство с తప్ప (చెడ) తాగడం

пьянствовать несов. తప్ప (చెడ) తాగు

пьяный కైపుతో వున్న, తప్ప తాగిన (తాగి వున్న)

пюрé с нескл. మెత్తగా చేసిన, చితక్కొట్టిన; картóфельное ~ మెత్తగా చేసిన బంగాళదుంపలు, బంగాళదుంపల గుజ్జు

пядь ж уст. జిట్టెడు ◇ ни пяди సూదిమొనంత కూడా, వినరంత కూడా; не отдавать ни пяди земли భూమి సూదిమొనంత కూడా ఇవ్వకపోవు; он семй пядей во лбу బునాస్సులిలాంటివాడు

пят||а ж మడమ ◇ ахиллéсова ~а దుర్బల స్థానం; быть под ~ой у кого-л. ఒకరి చెప్పకంద తెలుల వుండు; ఒకరికి అణిగి మణిగి వుండు; гнаться за кем-л. по ~ам ఒకరి వెన్నంటి పరుగెత్తు; с головы до пят ఎగాదిగా, ఆపాద శిరఃపర్యంతం; ходить за кем-л. по ~ам ఒకరి వెంట పడు

пятáк м разг. ఐదు కోపెక్కుల నాణెం

пятачóк м разг. 1. см. пятáк 2. (рыло у сви-ны) [వంది] మూతి, ముట్టె

пятёрк||а ж 1. (цифра) ఐదు 2. (отметка) ఉన్నత (ఉత్తమ) మార్కులు; получать ~у по истóрни చిత్రతతో ఒకరికి అత్యధిక మార్కులు వచ్చు 3. разг. (пять рублей) ఐదు రూబుళ్ళ నోటు

пятеро числ. собир. ఐదుగురు

пятидесятилетие с 1. (годовщина) ఏభైయవ జయంతి, స్వర్ణోత్సవం 2. (период) ఏభై యేళ్ళు, ఏభై యేళ్ళ గడువు

пятидесятилетний 1. (о сроке) ఏభై యేళ్ళ 2.

(о возрасте) ఏదై యేళ్ళ; ~ мужчи́на ఏదై యేళ్ళ మనిషి

пятидеся́тый числ. ఏదైయవ

пятидне́вн||ый ఐదు రోజుల; ~ая рабо́чая неде́-
ля ఐదు రోజుల పని వారం; в ~ый срок ఐదు రోజు
ల్లోగా (రోజుల్లోపల)

пятико́нечн||ый ఐదు కోణాల (కొనల); ~ая звезда́
ఐదు కోణాల (కొనల) నక్షత్రం

пятиле́тие с 1. (сро́к) ఐదేళ్ళు, ఐదు యేళ్ళు 2. (го-
довщина) ఐదవ వార్షికోత్సవం

пятиле́тка ж 1. (пятиле́тие) ఐదుయేళ్ళు (సంవృ-
త్తులు) 2. (пятиле́тний план) పంచవర్ష ప్రణాళిక

пятиле́тний 1. (о сро́ке) ఐదు యేళ్ళ (సంవత్సరాల);
в ~ срок ఐదు యేళ్ళలో (సంవత్సరాల్లో) 2. (о возрас-
те) ఐదేళ్ళ; ~ ребёнок ఐదేళ్ళ బిడ్డ

пятиме́сячный 1. (о сро́ке) ఐదు నెలల; в ~
сро́к ఐదు నెలల్లో 2. (о возрас́те) ఐదు నెలల

пятьи́ться, по́пятьи́ться వెనక్కి తగ్గు (అడుగులువేయు)
пятиуго́льник м పంచ భుజి

пятиуго́льный ఐదు భుజాలుగల (కోణాలుగల)

пятьк||а ж మడమ ◇ у него́ ду́ша в ~и ушла́
అతని తల ప్రాణం తోకకు వచ్చింది; лиза́ть кому́-л.
~и разг. презр. ఒకరికి ఇచ్చుకాలు అడు, ఒకరి బూట్లు
నాళ్ళు; удира́ть так, что ~и сверка́ют ప్రాణంకోసం
పరుగెత్తు, కాళ్ళకు బుద్ధి చెప్పు, పలాయనం చిత్తగించు

пятина́дцатый числ. పదిహేనవ, పదైదవ

пятина́дцать числ. పదిహేను, పదైదు

пятина́ть, запятина́ть (вн.) మురికి (మరకలు) చేయు
◇ ~ чью-л. репу́тацию ఒకరి పేరుప్రతిష్ఠలను
పాడుచేయు, ఒకరిని అపఖ్యాతి పాలుచేయు

пятни́стый మచ్చల, మక్కుల

пятни́ца ж శుక్రవారం; по ~м ప్రతి శుక్రవారం
◇ у него́ семь пятни́ц на неде́ле ≡ వాడిది అస్థిర
బుద్ధి

пятно́ с 1. మచ్చ, మరక, మక్కు; роди́мое ~ పుట్టు
మచ్చ 2. перен. మచ్చ; позо́рное ~ మాయని మచ్చ

пято́к м разг. ఐదు; ~ яи́ц ఐదు [కోడి] గుడ్డు

пятый числ. ఐదవ

пять числ. ఐదు

пятьдеся́т числ. ఏదై; ему́ ~ лет అతనికి ఏదై
యేళ్ళు

пятьсо́т числ. ఐదు వందలు; ~ рубле́й ఐదు వం-
దల రూబుళ్ళు

пятью́ нареч. ఐదు; ~ пять ఐదు ఐదులు; ~ три
ఐదు మూళ్ళు

ПЯТ — РАБ

Р

Р

раб м బానిస

рабовладе́лец м బానిస యజమాని

рабовладе́льческ||ий బానిస యాజమాన్య; ~ий
строй бానిస యాజమాన్య వ్యవస్థ; ~ое о́бщество
బానిస సమాజం

раболе́пствовать несов. (перед тв.) (ఒకరితో)
యిచ్చుకాలు అడు (льсти́ть); (ఒకరి) ముందర సాష్టాంగ
పడు (సాగింపడు) (низкопокло́нствовать)

рабо́та ж 1. పని [చేయడం]; ~а се́рдца గుండె
పని [చేయడం] 2. (заня́тие, труд, де́ятельность)
పని, శ్రమ, కృషి; на́учная ~а వైజ్ఞానిక రంగంలో
కృషి (పని), పరిశోధనా కృషి; о́бщественная ~а సాం-
ఘిక కృషి (కార్యకలాపాలు); у́мственная ~а జ్ఞాత్విక
శ్రమ; физиче́ская ~а శారీరక శ్రమ 3. (служба,
заня́тие) పని, ఉద్యోగం; посту́пать на ~у పనిలో
చేరు, ఉద్యోగం దొరకు 4.: ~ы мн. (де́ятельность
по созоданию, обрабо́тке чего-л.) పనులు; ороси́-
тельные ~ы నీటిపారుదల పనులు; сельскохо́зяйств-
венные ~ы వ్యవసాయం 5. (продукт труда) రచన;
печа́тные ~ы రచనలు; вы́ставка ~ художника
ఒక చిత్రకారుని చిత్రాల ప్రదర్శన 6. (ка́чество, спосо́б
исполнения) పని; ручна́я ~а చేతిపని

рабо́та||ть несов. 1. పనిచేయు; завод ~ет పాక్షరీ
పనిచేస్తుంది; магази́н сего́дня не ~ет ఈవేళ షాపు
మూసివేయబడుతుంది; маши́на ~ет యంత్రం పనిచేస్తుంది
2. (занима́ться чем-л.) పనిచేయు; ~ть в по́ле
పొలంలో పనిచేయు; ~ть над ру́кописью రాతప్రతులని
చూచుకొను 3. (име́ть должност, служи́ть) (లో)
పనిచేయు; ~ть шофе́ром డ్రైవరుగా పనిచేయు; ~ть
на заво́де పాక్షరీలో పనిచేయు

рабо́тник м కార్యకర్త, పనిచేసేవాడు; на́учный ~
వైజ్ఞానిక రంగంలో పనిచేసేవాడు, శాస్త్రవేత్త; партíнный
~ పార్టీ కార్యకర్త

рабо́тница ж కార్మికురాలు, కార్మికుస్త్రీ; ~ текс-
ти́льной фаб́рики జాళి పాక్షరీ కార్మికురాలు (కార్మిక
స్త్రీ) ◇ дома́шняя ~ పనిమనిషి

работоспо́собо́ный 1. (трудо́способный) అరోగ్య
వంతమైన, దృఢగాత్రుడైన, పని చేయగలిగే 2. (могу́щий
много рабо́тать) శ్రమశీల, ఎక్కువగా పనిచేసే సామ-
ర్థ్యంగల

работя́щий разг. శ్రమించే [వ్యధావంగల], పాటుపడే

РАБ — РАД

рабóче-крестья́нский కార్మిక, కర్షక; కార్మిక, రైతు

рабóчий I *м* కార్మికుడు

рабóчий II 1. కార్మిక; ~ий класс కార్మికవర్గం; ~ее движение కార్మికోద్యమం 2. (предназначенный для работы) పని; ~ий день పని గంటలు (పని దినం); ~ее время పని గంటల కాలం, ఆఫీసు వేళ

рабский బానిస

рабство с 1. (строй) బానిస వ్యవస్థ 2. (состояние, положение раба) బానిసత్వం

равенствó с సమానత, సమానత్వం; ~о перед законом చట్టం ముందు (దృష్ట్యా) సమానత్వం ◇ знак ~а *мат.* సమానత్వ గుర్తు

равнénие с వరుసతో నిలబడడం, బారు తీరడం; ~ налёво! ఎడమవైపు బారు తీరండి!

равни́на ж మైదానం

равно в знач. сказ. సమం, సమానం; два плюс два ~ четырём రెండూ రెండూ కలిపితే నాలుగుకు సమానం ◇ мне всё ~ నాకు ఎలాగైనా ఒకటే; он всё ~ придёт అతను ఎలాగూ [రమ్మన్నా వద్దన్నా సరే] వస్తాడు

равнобóдренный *мат.* సమ ద్విబాహు; ~ треуголь-ник సమ ద్విబాహు త్రిభుజం

равновéси||е с 1. సమతూకం, స్థిరత్వం; сохранять ~е స్థిరంగా వుండు; терять ~е స్థిరత్వాన్ని కోల్పోవు 2. *перен.* సమతాస్థితి; политическое ~е రాజకీయ సమ తాస్థితి 3. *перен.* (спокойствие) మానసిక స్థిమితం; душевное ~е మనశ్శాంతి; вывести кого-л. из ~а ఒకరిని కలవరపెట్టు

равноду́шие с నిర్లక్ష్యత, ఉదాసీనత, నిర్లక్ష్యం

равноду́шный నిర్లక్ష్య[మైన], ఉదాసీన, నిర్వికార [మైన]; ~ взгляд నిర్లక్ష్యమైన చూపు; ~ человек ఉదాసీనుడు

равнознáчащий *см.* равнознáчный

равнознáчный ఒకే అర్థంగల, సమానార్థం[గల], సమానార్థక

равноméрно *нареч.* సమానంగా; распределять что-л. ~ девицею సమానంగా పంచు; ~ ускоренный *физ.* ఏకరీతిగా వేగిరవరచబడిన (వేగవంతం చేసిన)

равноméрн[ый] సమాన, ఒకే (సమ) రీతిస; ~ая скóрость సమాన (ఒకే రీతిస) వేగం; ~ое развítие సమానమైన అభివృద్ధి; ~ое ускорéние ఒకే రీతిస అధిక మయే (పెరిగే) వేగం

равнопрáвие с సమాన హక్కు, సమానత; ~ граж-дан పౌరుల సమానత (సమానత్వం)

равнопрáвный సమాన హక్కులు గల

равноси́льный 1. సమబల, తుల్యమైన 2. *см.* рав-нознáчный

равностóронний *мат.* సమబాహు; ~ треуголь-ник సమబాహు త్రిభుజం

равноугóльный *мат.* సమకోణ

равноцénный|| 1. (одинаковый по стоимости) సమాన విలువ గల; ~е товары సమాన విలువ గల వరు కులు 2. (одинаковый по ценности, качеству) సమ (సమాన) యోగ్యత గల; ~е работники సమ (సమాన) యోగ్యత గల ఉద్యోగులు

равн[ый] సమ[మైన], సమాన; ~ое количество సమమైన పరిమాణం (మొత్తం); ~ые права సమాన హక్కులు; на ~ых основаниях సమాన ప్రాతిపదికమీద ◇ ~ым óбразом అంతే

равнйть, сравнйть (вн.) 1. (уравнивать) సమం చేయు; сравнйть счёт *спорт.* స్కోరు సమంచేయు 2. (с тв.; считать равноценным) (కు, తో) సమంగా పరిగణించు; ~ когó-л. с собо́й ఒకరిని తనతో (తనకు) సమంగా పరిగణించు

равнйться, сравнйться 1. *разг.* (с тв.) (తో) పోల్చుకొను; никто не мóжет ~ с ним అతను సాటిలేని వాడు 2. (по дт.; в строю) వరుస దీరు; равнйсь! వరుస దీరండి! 3. *перен.* (на вн., по дт.; следо-вать примеру) [అదర్చం] అనుసరించు; ~ на луч-ших అత్యుత్తముల అదర్చం అనుసరించు 4. (дт.; быть равным) (కి) సమానం[గా ఉండు]; дважды три равнйется шестí మూడు రెళ్లు ఆరుకి సమం (సమా నం)

рад в знач. сказ. 1. (дт.; о чувстве радости) సంతోషం[గా ఉంది], సంతోషదాయకం; я ~ с вами встрéтиться మిమ్మల్ని కలుసుకున్నందుకు సంతోషం[గా ఉంది] 2. *разг.* (с отриц.; о чувстве сожаления) (కు) పశ్చాత్తాపపడు, విచారించు; я уж и не ~, что согласился давати ఒప్పుకున్నందుకు నేనిప్పుడు విచారి స్తున్నాను (పశ్చాత్తాపపడుతున్నాను)

радáр *м* రాడార్

ради *предлог* (рд.) 1. (для кого-л., чего-л.) కోసం; ~ óбщего дéла ఉమ్మడి ఆశయంకోసం; ~ меня నాకోసం 2. (в интересах кого-л., чего-л.) కోసం; ~ дружбы స్నేహంకోసం; ~ чегó? దేని (ఏందు) కోసం?; ~ тóго дéи (ఇందు)కోసం 3. *разг.* (с целью чего-л.) కోసం, అర్థం, విలుగా; шýтки ~ шóщóрство,

హాస్యంకోసం; ~ отдыха విశ్రాంతికోసం ◇ ~ бóга, ~ всего святого *разг.* నీకు పుణ్యం వుంటుంది గాని **радиатор** *м* రేడియేటర్

радиация *ж физ.* ప్రకాశం, వికీర్ణం, రేడియేషన్; *солнечная* ~ సూర్య ప్రకాశం (వికీర్ణం)

радий *м хим.* రేడియం

радикальн||ый 1. *полит.* రాడికల్, అతివాద; ~ая партия రాడికల్ (అతివాద) పార్టీ 2. (*решительный*) తీవ్రమైన, నిర్ణాయకమైన; ~ое средство పూర్తిగా నయం చేసే; ~ые меры తీవ్రమైన చర్యలు

радио *с нескл.* రేడియో; *включать* ~ రేడియో ఆన్ చేయు, రేడియో పెట్టు; *выключать* ~ రేడియో ఆఫ్ చేయు, రేడియో కట్టివేయు; *выступать по* ~ రేడియోలో ప్రసంగించు; *передавать по* ~ రేడియోలో ప్రసారం చేయు

радиоактивность *ж* రేడియోధార్మిక శక్తి

радиоактивн||ый రేడియోధార్మిక శక్తిగల; ~ое вещество రేడియోధార్మిక శక్తిగల పదార్థం

радиовещание *с*, రేడియో ప్రసారం

радиограмма *ж* రేడియోగ్రామ్

радиокомментатор *м* రేడియో వ్యాఖ్యాత

радиолокатор *м* రేడియో తొకేటర్

радиолубитель *м* రేడియో ఔత్సాహిక ప్రసారకుడు

радиопередатчик *м* వైర్లెస్ ట్రాన్స్మిటర్, వైర్లెస్ పెట్టు (సెట్)

радиопередача *ж* రేడియో ప్రసారం

радиоприёмник *м* రేడియో పెట్టు (సెట్)

радиопрограмма *ж* రేడియో కార్యక్రమం

радиосвязь *ж* వైర్లెస్ (రేడియో) సంబంధం

радиослушатель *м* రేడియో శ్రోత

радиостанция *ж* రేడియో స్టేషన్

радиофикация *ж* రేడియో పెట్టు నెలకొల్పు (పెట్టు); ~ сёл గ్రామాల్లో రేడియో పెట్టు నెలకొల్పు (పెట్టు)

радиофицировать *несов. и сов. (вн.)* రేడియో నెలకొల్పు

радиоэлектроника *ж* రేడియో యెలెక్ట్రానిక్స్

радийст *м* రేడియో ఆపరేటర్

радиус *м* 1. *мат.* వ్యాసార్థం 2. *перен.* పరిధి; ~ действия కార్యకలాపాల పరిధి

радовать, обрăдовать, порăдовать (*вн.*) సం తోషవరచు, ఆనందపరచు, సంతోషం కలిగించు

радоваться, обрăдоваться, порăдоваться సంతోషం పొందు, సంతోషపడు, ఆనందించు

радости||ый 1. సంతోషమైన, సంతోషపూరితమైన;

РАД — РАЗ

Р

~ое лицо సంతోషపూరితమైన (కాంతివంతమైన) ముఖం; ~ое настроение ఉల్లాసం 2. (*вызывающий радость*) ఆనందదాయకమైన, సంతోషదాయకమైన; ~ое известие శుభవార్త, ఆనందదాయకమైన వార్త

радост||ь *ж* 1. సంతోషం, వరమానందం, ఆనందపారవశ్యం; *доставлять ~ь кому-л.* ఒకరికి సంతోషం కలిగించు (కలగజేయు); *вне себя от ~и* ఆనందపరవశమై; *с ~ью* సంతోషంతో 2. (*то, что вызывает чувство радости*) సంతోషం, ఆనందం; ~и жизни జీవిత సుఖాలు సంతోషాలు; *какая ~ь!* ఓయ్, ఎంత (ఎలాంటి) ఆనందం! ◇ *мой ~ь!* నా బంగారు తల్లి; *на ~ях разг.* ఆనందాతిరేకంతో; *с какой ~и?* *разг.* దేనికి? ఎందుకు?

радуга *ж* ఇంద్రధనుస్సు, హరివిల్లు

радужн||ый 1. వర్షవర్ణ, రంగురంగుల 2. *перен.* ఆశాపూరితమైన; ~ые надежды ఆశాపూరితమైన ఆకాంక్షలు; *в ~ом* నాస్త్రోణి ఉత్సాహవంతంగా

радующие *с* సహృదయుల, అభిమానం

радующий హృదయపూర్వకమైన, మనఃపూర్వకమైన, హార్షిక; ~ приём హృదయపూర్వకమైన (హార్షిక) స్వాగతం

раз *І* *м* 1. సారి, మారు; ~ в день రోజుకు ఒక సారి; *несколько ~* కొన్ని సార్లు (మార్లు); *один ~* ఒక్కసారి; *в первый ~* మొదటి సారి, మొట్టమొదట; *в прошлый ~* పోయిన సారి 2. *нескл. (при счёте)* ఒకటి; ~, два, три ఒకటి, రెండు, మూడు ◇ ~ [и] *навсегда разг.* అఖరి సారిగా [చెబుతున్నాను]; *в самый ~ разг. а) (вовремя)* సకాలంగా *б) (впору)* సరిగ్గా [సరిపోవు]

раз II нареч. ఒకసారి, ఒకరోజు

раз III союз. разг. ఒకవేళ *или передаётся депр. неопр. ф.:* ~ обеща́л — сде́лайь வாగ్దానం చేసినప్పుడు చేయాలి; ~ он не пойдёт, то и я оста́нусь దóма అతను వెళ్లకపోతే నేనూ వెళ్లను

разбăвить *сов. см.* *разбавлять*

разбавлять, разбăвить (*вн.*) పలచన చేయు; ~ водóй నీళ్లు కలిపి పలచన చేయు

разбăзăривать, разбăзăрить *разг. (вн.)* దుర్వ్యయం (వ్యర్థం) చేయు; ~ имущество ఆస్తిని దుర్వ్యయం చేయు

разбăзăрить *сов. см.* *разбăзăривать*

разбăлтывать I, разбóлтать *разг. (вн.)* 1. (*размешивать*) కలుపు, కలిపిచేయు 2. (*ослаблять, расшатывать*) వదులుచేయు

разбáлтывать II, **разболтáть** *разг.* (*вн.*; *раз- глашают*) వారు, చాటు

разбáлтываться, **разболтáться** *разг.* 1. (*раз- мешиваться*) కలిసిపోవు 2. (*о винте, болте и т. п.*) వదులగు; ఊగి (అల్లల్లాడి) పోవు (*о машине*) 3. *перен.* చెయ్యి జారిపోవు

разбéг *м* వరుగు; ~ *при взлёте ав.* టేక్ ఆఫ్, రన్; **прыгать с ~а** వరుగెత్తి గెంతు వేయు

разбегáться, **разбежáться** 1. (*в разные сто- роны*) చిందరవందరగా (చెల్లాచెదురుగా) వరుగెత్తు; ~ *по своим местáм* తమతమ (వారివారి) చోట్లకు వరు గెత్తు 2. (*брать разбег*) వరుగున వెళ్లు ◇ *у него глазá* **разбежáлись** *разг.* అతని కళ్లు చెదిరిపోయాయి

разбежáться *сов. см.* **разбегáться**

разбередить *сов. см.* **бередить**

разбивáть, **разбítь** (*вн.*) 1. (*раскалывать*) పగలగొట్టు, [ముక్కలుగా] విరగొట్టు 2. (*повреждать*) బద్దలుచేయు, బద్దలగు, (కు) దెబ్బ తగులు, దెబ్బ తిను; *он разбítл го́лову* అతని తలకు దెబ్బ తగిలింది 3. (*разделять на части*) విభజించు, భాగాలుగా విడ గొట్టు 4. (*побеждать*) ఓడించు, చిత్తుచేయు, మట్టి కరిపించు; ~ *наго́лову* తుత్తునియలు చేయు; ~ *чьи-л. до́воды перен.* ఒకరి వాదనలను చిత్తుచేయు 5. *перен.* (*расстраивать*) భగ్గుం (ఛిన్నాభిన్నం, చిత్తు) చేయు; ~ *чьи-л. пла́ны* ఒకరి పథకాలను భగ్గుం (ఛిన్నాభిన్నం, చిత్తు) చేయు; ~ *чьи-л. на- дёжды* ఒకరి ఆశలు భగ్గుంచేయు 6. (*устраивать*) వేయు; ~ *ла́герь* శిబిరం వేయు; ~ *пала́тку* డేరా వేయు; ~ *сад* తోట వేయు ◇ *его* **разбítл** *пара- ллél* అతనికి పక్షవాతం వచ్చింది

разбивáться, **разбítься** 1. విరిగిపోవు, బద్దలు అగు; *самолёт разбítлся* విమానం కూలి బద్దలై పోయింది 2. (*разделяться*) విభజింపబడు; ~ *на отря́ды* దళాలుగా విభజింపబడు 3. (*ушибаться*) దెబ్బ తిను, గాయపడు; *он упáл и разбítлся* అతను పడి దెబ్బ తిన్నాడు, అతను పడి గాయపడ్డాడు

разбинтовáть *сов. см.* **разбинтóвывать**

разбинтóвывать, **разбинтовáть** (*вн.*) కట్టు విప్ప

разбирáтельность *с* విచారణ; *судебное* ~ [కోర్టు] విచారణ

разбírа́ть, **разобráть** (*вн.*) 1. తీసేసుకొను; కొని వేయు, అమ్ముడై పోవు (*раскупать*); *все учёбники в библиотеке разоб́рали* తైబరితోని పాఠ్యగ్రంథాలన్నీ

తీసేసుకున్నారు; *газёты бы́стро разоб́рали* పత్రికలు త్వరలో అమ్ముడై పోయాయి 2. (*на части*) విడదీయు, విడగొట్టు 3. (*сортировать*) సర్దుకొను; ~ *т бума́ги* కాగితాలను సర్దుకొను 4. (*рассматривать*) విచారించు 5. *грам.* విశ్లేషించు; ~ *ть предложение* వాక్యాన్ని విశ్లేషించు 6. (*различать*) గ్రహించు, అర్థం చేసుకొను; *он не ~л вку́са* శబ్దంక అపిల్ రుచి గ్రహించలేదు; *он не ~л по́черка* దస్తూరీ అర్థం చేసుకోలేదు 7. *разг.* (*о чувствах*) నింపు, నిండిపోవు, ఊగబట్టుకొను; *его ~л смех* నవ్వును ఊగబట్టుకొన్నాడు

разбírа́ться, **разоб́раться** 1. *тк. несов.* (*на части*) విడగొట్టుబడు, విడదీయబడు 2. *разг.* (*при- водить в порядок*) సర్దుకొను 3. *разг.* (*в пр.; рассматривать, понимать*) పరిశీలించు, పరిశీలించి అవగాహన (అర్థం) చేసుకొను; ~ *в вопро́се* సమస్యను పరిశీలించు (పరిశీలించి అర్థం చేసుకొను)

разбítы||*ий* 1. (*на куски*) పగిలిన 2. (*побеж- дённый*) ఓడింపబడిన, చిత్తుచేయబడిన 3. *разг.* (*усталый*) అలసిపోయిన, నీరసించిన; *чу́ствовать себ́я ~м* నీరసంగా ఉండు, అలసిపోవు

разбítь(ся) *сов. см.* **разбивáть(ся)**

разбога́теть *сов. см.* **бога́теть**

разбо́й *м* దోపిడి, దారిదోపిడి, కొల్ల

разбо́йник *м* దారిదోపిడిగాడు, దోపిడిదొంగ, బంది పోటు

разбо́йнич||ий బందిపోటు దొంగల; ~*ья ша́йка* బందిపోటు దొంగల ముఠా

разболтáть I, II *сов. см.* **разбáлтывать** I, II

разболтáться *сов. см.* **разбáлтываться**

разбомбítь *сов.* (*вн.*) బాంబులు వేసి ధ్వంసంచేయు

разбо́р *м* 1. (*рассмотрение*) విచారణ 2. *грам.* విశ్లేషణ 3. (*выбор*): *без ~а* విచక్షణా రహితంగా, విచక్షణ లేకుండా; *брать без ~у* విచక్షణా రహితంగా (విచక్షణ లేకుండా) తీసుకొను ◇ *при́йти к ша́поч- ному ~у разг.* ≡ *вину* అయిపోయాక వచ్చు

разбо́рка *ж* 1. (*на части*) విడగొట్టడం, విడదీయడం 2. (*сортировка*) సార్టింగ్

разбо́рный విడగొట్టగలిగే

разбо́рчивый 1. (*чёткий*) స్పష్టమైన 2. (*пре- бовательный*) వంకలుపెట్టే; ~ *покупáтель* వంకలు పెట్టే కొనుగోలుదారు

разбро́сывать, **разбросáть** (*вн.*) చిందరవందరగా (చెల్లాచెదురుగా) పారవేయు

разбрéдáться, **разбрестíсь** చెదిరిపోవు

разбрестíсь *сов. см.* **разбрéдáться**

разбросанный 1. చిందరవందరగా వున్న 2. разг. (беспорядочный) అసంగతమైన; ~е мысли అసంగతమైన ఆలోచనలు

разбросать сов. см. разбрасывать

разбрызгать сов. см. разбрызгивать

разбрызгивать, разбрызгать (вн.) చల్లు, చిలకించు

разбудить сов. см. будить 1

разбухать, разбухнуть ఉబ్బు, ఉబ్బిపోవు

разбухнуть сов. см. разбухать

разбушеваться сов. 1. (о буре, шторме) [తుపాను] చెలరేగు, [సముద్రం] ఉప్పొంగు 2. разг. (о человеке) కోపోద్రిక్తుడగు, కోపంతో రెచ్చిపోవు

развваливать, развалить (вн.) 1. (разрушать) కూల్చు, కూల్చివేయు 2. (приводить в упадок) అస్తవ్యస్తం చేయు (చేసివేయు), ఖరాబుచేయు; ~экономике ఆర్థిక వ్యవస్థను అస్తవ్యస్తం చేయు; ~работу పనిని ఖరాబుచేయు

развваливаться, развалиться 1. (рушиться) కూలిపోవు, శిథిలాలగు 2. (приходить в упадок) [పని] ఖరాబు అగు 3. разг. (сидеть развалиясь) కాళ్ళు పారజూపి చేర్చడమే కూర్చోను

развалины мн. (ед. развалина ж) శిథిలాలు **развалить(ся)** сов. см. развваливать(ся) **разваривать, разварить** (вн.) మెత్తగా (బాగా) ఉడకబెట్టు

развариваться, развариться మెత్తగా (బాగా) ఉడికిపోవు

разварить(ся) сов. см. разваривать(ся)

разве частица в разн. знач. не переводит-ся: ~ он уже приехал? అతను అప్పుడే వచ్చాడా?; ~ что необходимо? ఇదంతా తప్పనిసరా?; ~ сходить в кино? సినిమాకు పోతే బాగుంటుందేమో?; ~ съездить туда завтра? రేపు అక్కడికి వెళ్తానేమో?; сегодня не придёт, ~ завтра ఈవేళ రాను, రేపు రావచ్చు; придёт все, кроме ~ соседа అందరూ వస్తారు, కాని నా పక్కంటివాడు రాకపోవచ్చు

развева[ть] несов. (вн.) రెపరెపలాడించు; ветер ~ет знамёна గాలి జెండాలను రెపరెపలాడిస్తుంది

развева[ться] несов. రెపరెపలాడు; ~ются знамёна జెండాలు రెపరెపలాడుతున్నాయి

разведать сов. см. разведывать

разведение с 1. (выращивание) పెంపకం, ప్రజననం 2. (костра, огня) మంట చేయడం 3. (моста) [వంతెనను] తెరవడం, ఎత్తడం

РАЗ — РАЗ

Р

разведённый 1. (о супругах) విడాకులు తీసుకున్న 2. разг. в знач. суц. м విడాకులు తీసుకున్నవాడు

разведка ж 1. геол. అన్వేషణ కార్యక్రమాలు; ~и фти మానె అన్వేషణ కార్యక్రమాలు 2. (сбор сведений о противнике) వేగుపని; боевая ~ సైనిక వేగుపని 3. (войсковая группа) వేగు దళం 4. (организация) గూఢచారి సంస్థ

разведчик м 1. (работник разведки) గూఢచారి 2. геол. అన్వేషకుడు

разведывательный 1. వేగు; ~ый полёт వేగు విమానయానం; ~ая служба గూఢచారి శాఖ 2. геол. అన్వేషణ; ~ая партия అన్వేషణ బృందం

разведывать, разведать (вн.) 1. разг. (о пр.; узнавать) (గురించి) కనుక్కోను 2. (полезные ископаемые) అన్వేషించు 3. (сведения о противнике) (శత్రువు గురించి) సమాచారం సేకరించు

развезти сов. см. развозить

развевать, развеять (вн.) 1. చెదరగొట్టు; ~дым పాగని చెదరగొట్టు 2. перен. పోగొట్టు; ~миф భ్రమ బద్దలకొట్టు; ~печаль విచారాన్ని పోగొట్టు

развеваться, развеяться 1. చెదిరిపోవు; облака развеялись మేఘాలు చెదిరిపోయాయి 2. перен. అదృశ్యమగు, మటుమాయమగు; все его страхи развеялись అతని భయాల్ని మటుమాయమయాయి

развенчать сов. см. развенчивать

развенчивать, развенчать (вн.) [వేరు] భ్రష్టు పట్టించు, అపఖ్యాతి పాల్పేయు; ~ знаменитость ప్రసిద్ధ వ్యక్తి పేరును అపఖ్యాతి పాల్పేయు

развёрнутый 1. విస్తరికరింపబడిన; ~ая резолюция విస్తరికరింపబడిన తీర్మానం 2.: ~ый строй воен. బారు

развернуть(ся) сов. см. развертывать(ся)

развёрстка ж కేటాయింపు; продовольственная ~ ఆహార పదార్థాలపై పన్ను

развёртывание с 1. (чего-л. свёрнутого) విప్పడం, పరచ[వ]డం 2. воен. బారులు తీరడం 3. перен. (развитие) విస్తరింపజేయడం, అభివృద్ధి చేయడం, విస్తరణ; ~ жилищного строительства గృహ నిర్మాణ కృషి విస్తరణ; ~ социалистического соревнования సోషలిస్టు పోటీని విస్తరింపజేయడం

развёртывать, развернуть (вн.) 1. విప్ప (свёрток); పరచు (ковёр) 2. воен. [సైనిక] బారు తీర్చు; ~ строй సైనికులను బారు తీర్చు; ~ полк రెజిమెం

టును బారు తీర్పు 3. *перен. (развивать)* పెంచు, విస్తరింపజేయు, విస్తృతం చేయు; *шире ~ социалистическое соревнование* సోషలిస్టు పోటీని విస్తృతంచేయు (విస్తరింపజేయు); ~ *строительство* నిర్మాణం అభివృద్ధి చేయు 4. (*поворачивать*) మళ్లించు; ~ *самолёт* విమానాన్ని మళ్లించు 5. (*организовывать*) ఏర్పాటు చేయు, నెలకొల్పు; ~ *палаточный городок* బిడారుల శిబిరం ఏర్పాటు చేయు; ~ *торговлю* క్రిగ్గామి పుస్తకాల విక్రయం ఏర్పాటు చేయు

развёртываться, развернуться 1. (*о скатанном, сложенном*) విప్పబడు 2. *воен.* బారు తీరు 3. *перен. (развиваться)* అభివృద్ధి అగు, బయల్పడు; *его способности развернулись в полной мере* అతని శక్తిసామర్థ్యాలు సంపూర్ణంగా బయల్పడ్డాయి 4. (*делать поворот*) మళ్లు

развеселить *сов. см. веселить*

развеселиться *сов.* ఉల్లాసపడు, ఆనందపడు

развесистый కొమ్మలు విస్తరింపజేసిన

развесить I, II *сов. см. развешивать I, II*

развести(сь) *сов. см. разводить(ся)*

разветвиться *сов. см. разветвляться*

разветвление *с (дороги и т. п.)* [దారి] చీలడం

разветвляться, разветвиться 1. రెమ్మలు వేయు, కొమ్మలు విస్తరించు 2. *перен.* చీలిపోవు; *дорога разветвилась* దారి చీలిపోయింది

развешать *сов. см. развешивать II*

развешивать I, развесить (*вн.; на весах*) తూకంచేయు, తూచు

развешивать II, развесить, развешать (*вн.; по разным местам*) [వేరు వేరు స్థలాల్లో] వేలాడ గట్టు (దీయు); ~ *белые ботинки* అరవేయు

развезть(ся) *сов. см. развезивать(ся)*

развезать, развезть (*вн.*) 1. అభివృద్ధి చేయు, పెంచు, పెంపొందించు; ~ *память* జ్ఞాపక శక్తిని పెంచు; ~ *промышленность* పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయు 2. (*раскручивать*) మెలికలు విడదీయు ◇ ~ *большую скорость* వేగాన్ని బాగా పెంచు

развезать(ся), развезться 1. అభివృద్ధి పొందు (చెందు); *промышленность ~ется* పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి 2. (*раскручиваться*) విప్పబడు

развилка *ж разг.*: ~ *дерева* పంగ దారి; ~ *дороги* దారి చీలడం

развинтить *сов. см. развинчивать*

развинчивать, развинтить (*вн.*) పూడదీయు

развитие *с в разн. знач.* అభివృద్ధి, వికాసం; ~ *ребёнка* పిల్ల పెరుగుదల; ~ *промышленности* పరిశ్రమ అభివృద్ధి; ~ *событий* పరిణామాలు; *физическое* ~ మానసిక, శారీరక వికాసం

развит|ой 1. అభివృద్ధి చెందిన, పురోగామి; ~ *страны* పురోగామి దేశాలు 2. (*просвещённый*) సంస్కార వంతమైన

развить(ся) *сов. см. развивать(ся)*

развлекать, развлекать (*вн.*) 1. వినోదపరచు; ~ *гостей* అతిథులను వినోదపరచు 2. (*отвлекать от мыслей*) [దృష్టిని] మళ్లించు

развлекаться, развлекаться 1. వినోదింపు, ఉల్లాసంగా (సరదాగా) గడుపు, ఖాషీగా గడుపు 2. (*отвлекаться*) [దృష్టి] మళ్లించుకొను

развлечени|е *с* వినోదం, తమాషా, విలాసాలు; *для ~я* తమాషాకోసం

развлечь(ся) *сов. см. развлекать(ся)*

развод *м* విడాకులు; *давать ~* విడాకులకు నమ్మ తించు; *получать ~* విడాకులు తీసుకొను

разводить I, развести (*вн.*) 1. దింపు, దిగబెట్టు, తీసుకెళ్లు; ~ *детей по домам* పిల్లలను వారివారి ఇళ్ల దగ్గర దింపు (దిగబెట్టు), పిల్లలను ఇంటింటికీ తీసుకెళ్లు

2. (*разъединять кого-л.*) వేరుచేయు, విడదీయు; *судьба развела их* జీవితం వాళ్ళని వేరుచేసింది (విడదీసింది) 3. (*расторгать брак*) వివాహం రద్దుచేయు

4. (*направлять части чего-л. в разные стороны*) విడదీయు; ~ *ветки* కొమ్మలను విడదీయు 5. (*растворять*) పల్చన చేయు; ~ *краску* తైలవర్ణాన్ని పల్చన చేయు 6. (*выращивать*) పెంచు 7.: ~ *огонь* నిప్పు రాజపెట్టు ◇ ~ *руками* చేతులు పారజాపు (తేల వేయు)

разводиться, развестись 1. (*с тв.; расторгать брак*) (నుంచి) విడాకులు తీసుకొను 2. (*расплодиться*) పెంచబడు

разводной: ~ *мост* [దా బిడ్డి, తెరచుకునే (పైకి లేచే) వంతెన; ~ *[гаечный]* క్లౌచ ఎడ్జస్ట్బుక్ శ్వాసక్

развозить, развезти (*вн.*) [వారివారి స్థలాలకు] తీసుకెళ్లు, [వారివారి స్థలాల దగ్గర] దింపు; ~ *товары* సరుకులు అందజేయు ◇ *дорогу развезло* రోడ్డు బురద బురద అయింది

разволноваться *сов.* ఆందోళన (ఉద్రేక, కలవర) పడు, కలతచెందు

разворовать *сов. см. разворовывать*

разворóвывать, разворóвать *разг. (вн.)* తరలించి వేయు

разворошítь *сов. см. ворошítь*

разврат м దుర్మఢత, దుశ్శీలం, కాముకత్వం

развратítь(ся) *сов. см. развращать(ся)*

развратник м దుశ్శీలుడు, కాముకుడు

развратница ж దుశ్శీలవతి, కాముకి

развратничать *несов.* దుశ్శీలుడుగా వ్యవహరించు

развратный దుశ్శీల, కాముక

развращать, развратítь *(вн.)* పాడుచేయు, (భష్టంచేయు)

развращаться, развратítься చెడిపోవు, పాడైపోవు, (భష్టమగు)

развязать(ся) *сов. см. развязывать(ся)*

развязк||а ж పరిష్కారం; дело идёт к ~е వ్యవహారం ఓ కొలిక్కి వస్తోంది

развязный అతి చనుపు; ~ тон అతి చనుపు ధోరణి

развязывать, развязать *(вн.)* విప్ప; ~ ýзел మడి విప్ప ◇ ~ войнóу యుద్ధం ప్రారంభించు

развязываться, развязаться వూడిపోవు; шнурóк развязáлся బూటులేను వూడిపోయింది

разгадать *сов. см. разгадывать*

разгадка ж 1. (действие) విప్పడం 2. (решение загадки) పరిష్కారం

разгадывать, разгадать *(вн.)* 1. (отгадывать) [పాడుపు కథ] విప్ప 2. (понимать, уяснять) (గ్రహించు, అర్థంచేసుకొను)

разгáр м: лéто в пóльном ~е వేసవి నట్టనడిమిలో వుంది; рабóта в пóльном ~е పని జోరుగా సాగుతోంది; в ~е борóры పోరాటం ముమ్మరంగా ఉన్నప్పుడు; в ~е спóра తగాదా మధ్యలో

разгибá||ть, разогну́ть *(вн.)* నిటారుగా వుంచు (చేయు), నిగుడదీయు; ~ть спíну వీపు నిటారుగా చేయు, వీపు నిగుడదీయు ◇ не ~я спíны నడుం పాల్చు కుండా (విరుచుకుని)

разгибáться, разогну́ться నిటారుగా నిలబడు (కూర్చొను)

разглагóльствовать *несов. разг. (о пр.)* (గురించి) ఉపన్యాసం దంచు, నిర్విరామంగా మాట్లాడు, సాగిదీసి మరీ వర్ణించి చెప్ప

разгладítь(ся) *сов. см. разглаживать(ся)*

разглаживать, разгладítь *(вн.)* 1. సాపు చేయు; ~ морщíны ముడుతలు సాపు చేయు 2. (утюгом) ఇస్త్రీ చేయు

разгла||живаться, разгладítься సాపు అగు;

РАЗ — РАЗ

Р

морщíны на егó лбу ~днìлись అతని మడుటిమీది ముడుతలు సాఫయ్యాయి (సర్దుకున్నాయి)

разгласítь *сов. см. разглашать*

разглашáть, разгласítь 1. *(вн.)* బయటపెట్టు, వెల్లడించు; ~ тайну రహస్యం బయటపెట్టు 2. *(о пр.; объявлять)* ప్రకటించు, చాటు

разглашение с బయటపెట్టడం, వెల్లడి; ~ воён-ной тайны సైనిక రహస్యం వెల్లడి చేయడం (బయట పెట్టడం)

разглядётъ *сов. см. разглядывать*

разгáдывать *несов. (вн.)* పరిశీలించు, పరిశీలించు; ~ со всех сторóн అన్ని పక్కలనుంచి పరిశీలించు

разгнэвать *сов. (вн.)* (కి) కోపం తెప్పించు

разгнэваться *сов.* ఆగ్రహపడు, కోపపడు, కోపగించు

разговáривать *несов. (с тв.)* (తో) మాట్లాడు; ~ по-русски రష్యన్లో మాట్లాడు; доволóбно ~! నోర్ముయ్!; не хочóу с вáми ~ మీతో నేను మాట్లాడను

разговóр м 1. సంభాషణ; ~ по телефонóу టెలి ఫోన్లో (టెలిఫోన్ పై) సంభాషణ; завязывать ~ సంభాషణలోకి దిగు 2.: ~ы мн. разг. (слухи, молва) పుకారు ◇ без лишних ~ов బదులు చెప్ప కుండా; без ~ов!, никаких ~ов! నోరు మూసుకుని చెయ్యి!; доволóбно ~ов! మాటలు చాలు!; ఇంక మాటలు కట్టిపెట్టు!

разговóрный వ్యావహారిక, వాడుక; ~ язык వ్యావహారిక (వాడుక) భాష

разговóрчивый మాటకారి

разгóн м 1. చెదరగొట్టడం; ~ демонстрациì ప్రదర్శన చెదరగొట్టడం 2. см. разбег

разгоня́ть, разогна́ть *(вн.)* 1. చెదరగొట్టు; ~ толпóу జనాన్ని చెదరగొట్టు; ~ тóчи మేఘాలను చెదరగొట్టు 2. *перен.* పోగొట్టు; ~ тоскóу వ్యాకులత పోగొట్టు 3. (ускорять ход) వేగం పెంచు; ~ авто-мобíль కారు వేగం పెంచు

разгоня́ться, разогна́ться పూర్తి వేగం వుంజు కొను; ~ на велосипéде సైకిల్ పూర్తి (అతి) వేగంగా తొక్కు

разгорáживать, разгорóдить *(вн.)* విభజించు; ~ комнáту గది మధ్య గోడ (తడిక) అడ్డు పెట్టు

разгорá||ться, разгорéться 1. మండు, రగులు కొను, జ్వలించు; огóнь ~ется నిప్పు రగులుకుంటున్నది; 2. *перен.* చెలరేగు; спор ~ется వివాదం చెలరేగుతోంది

PA3 — PA3

разгореться *сов. см.* разгораться
разгородить *сов. см.* разгораживать
разгорячить *сов. см.* горячить
разгорячиться *сов. 1. см.* горячиться 2. (*почувствовать возбуждение, жар*) ఒళ్లు వెచ్చనడు; он разгорячился от ходьбы నడిచి వెళ్ళినమూలంగా ఒళ్లు వెచ్చబడింది

разграбить *сов. (вн.)* కొల్లగొట్టు
разграничение *с 1. (размежевание)* వేరుచేయడం, హద్దులు పెట్టడం 2. (*понятий*) వ్యత్యాసం (తేడా) చూడడం

разграничивать, разграничить (*вн.*) 1. (*размежевывать*) వేరుచేయు, హద్దులు పెట్టు 2. (*понятия*) వ్యత్యాసం (తేడా) చూచు (చూపించు)

разграничить *сов. см.* разграничивать
разграфить *сов. см.* разграфлять
разграфлять, разграфить (*вн.*) రూళ్లు వేయు (గీయు)

разгребать, разгрести (*вн.*) విడదీయు; తెలుకు (*руками*); ~ снег మంచు కుప్పను విడదీయు (తెలుకు); ~ стог сена గడ్డిమోపు విడదీయు

разгрести *сов. см.* разгребать
разгром *м 1. (поражение)* ఘోర పరాజయం 2. (*разорение*) [వి]నాశనం, కొల్ల; ~ города పట్టణ నాశనం (కొల్ల) 3. *разг. (беспорядок)* నానాకంగాళిగా ఉండడం, చిందరవందర అనడం; в комнате полный ~ గదంతా నానాకంగాళిగా వుంది, గది మొత్తం చిందరవందర అయింది

разгромить *сов. см.* громить
разгружать, разгрузить (*вн.*) దింపు, దిగుమతి చేయు, అన్లోడ్ చేయు; ~ вещи సామాన్లు దింపు; ~ корабль ఓడనుంచి సరుకులు దింపి ఖాళీచేయు

разгружаться, разгрузиться [సరుకులు] దించుకొను
разгрузить(ся) *сов. см.* разгружать(ся)
разгрузька *ж* [సామానులు, సరుకులు] దింపడం, అన్లోడింగు

разгрызать, разгрызть (*вн.*) కొరికి పగలగొట్టు
разгрызть *сов. см.* разгрызать

разгыл *м 1. (кутёж)* విచ్చలవిడి వ్యవహారం, స్వేర (పవర్తన 2. (*безудержное проявление чего-л.*) విచ్చలవిడిగా (యధేచ్ఛగా) స్వేరవిహారం; ~ реакции (పగతి వ్యతిరేకత విచ్చలవిడి స్వేరవిహారం

разгуливать *несов. разг.* యధేచ్ఛగా (పనిపాటా లేకుండా) తిరుగు

разгуливаться, разгуляться 1. (*о ветре, волнах и т. п.*) విజృంభించు, జోరగు; ветер разгулялся గాలి విజృంభించింది (జోరైంది) 2. (*не хотеть спать*) నిద్ర చెడిపోవు (పాడగు); ребёнок разгулялся బిడ్డ నిద్ర చెడిపోయింది 3. (*о погоде*) తేట (తేలిక) పడు; день разгулялся రోజు (వాతావరణం) మెరుగుపడింది (మెరుగైంది)

разгуляться *сов. см.* разгуливаться
раздавать, раздать (*вн.*) పంచి[పెట్టి] వేయు, ఇచ్చివేయు

раздаваться I, раздаться (*о звуке*) వీనిపించు
раздаваться II, раздаться 1. (расступаться) దారి యిచ్చు (చేయు) 2. *разг. (расширяться)* వదులగు, వదులైపోవు; он раздётся в плечах అతని భుజాలు వెడల్పుయాయి 3. *разг. (толстеть)* లావెక్కు, బరువెక్కు; ~ в талии కడుపు సాగు (పెరుగు)

раздави||ть *сов. (вн.)* నలగగొట్టు నలిపివేయు; машина ~ла собáку కారు కుక్కని నలిపేసింది

раздátь *сов. см.* раздавать
раздátься I, II *сов. см.* раздаваться I, II
раздáча *ж* సంవకం, పంపిణీ
раздвáивать, раздвойть (*вн.*) రెండుగా విభజించు (చీల్చు)

раздвáиваться, раздвойться రెండుగా చీలిపోవు (విడిపోవు)

раздвигátь, раздвинуть (*вн.*) [పక్కకు] జరుపు, లాగు, విడదీయు; ~ зáнавес తెర [రెండు వైపులా] విడదీయు; ~ стол టేబుల్ లాగి సాడుగుచేయు

раздвигá||ться, раздвинуться జరపబడు, లాగ బడు; зáнавес ~ется తెర ఇటు అటు లాగబడుతుంది

раздвинуть(ся) *сов. см.* раздвигátь(ся)
раздвойть(ся) *сов. см.* раздвáивать(ся)
раздевáлка *ж разг.* కోట్ రూమ్
раздевátь, разлёт (*вн.*) బట్టలు విప్ప (తీయు)
раздевátься, разлёт *ся* బట్టలు విప్ప[కొను], తీసుకొను

раздél *м 1. (действие)* విభజన, పంపకం 2. (*в книге, тексте*) భాగం

раздélать(ся) *сов. см.* раздélывать(ся)
раздélение *с* విభజన; ~ труда శ్రమ విభజన
раздélительный వేరుచేసే, విభజించే; ~ знак విభజించే గుర్తు ◇ ~ сою́з грам. వికల్పకావ్యయం

разделить сов. см. разделять и делить

разделиться сов. см. разделяться и делиться 1 и 3

раздѣлывать, раздѣлать (вн.) 1. (тушу) కోయ 2. разг. (избивать) బాడు

раздѣлываться, раздѣлаться (с тв.) 1. переводится перфектным деепр. смыслового гл. + వేయు; ~ с долгами అప్పులు చెల్లించివేయు; ~ с работой పని ముగించివేయు 2. (расправляться) ఒకరి పని పట్టు

раздѣльн||ый 1. వేరే; ~ое жительство వేర్వేరు నివాసాలు 2.: ~ое написание మాటలు విడివిడిగా రాయడం

раздѣлять, разделить (вн.) 1. పంచు, పంపిణీ చేయు, విభజించు, భాగించు; ~ на две части రెండు భాగాలుగా విభజించు (చేయు); разделить между пятью учениками ఐదుగురు విద్యార్థులకి పంచు 2. (разъединять) విడదీయు, వేరుచేయు 3. (убеждать) (తో) ఏకీభవించు, (తో) పాలుపంచుకొను; ~ чье-л. мнѣние ఒకరి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను, ఒకరి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించు 4. мат. భాగించు ◇ ~ чью-л. участь ఒకరి అదృష్టంలో పాలుపంచుకొను

раздѣляться, разделиться 1. విభజింపబడు, విడిపోవు, విడిపడడు; отряд разделился на две группы దళం రెండు గ్రూపులుగా విభజింపబడింది (విడిపోయింది, విడిపడింది) 2. перен.: мнѣния разделились భిన్నాభిప్రాయాలు ఏర్పడ్డాయి 3. (прекращать совместную жизнь) వేరుపోవు, వేరుపడిపోవు; ఆస్తి పంచుకొను (производить раздел имущества) 4. мат. భాగించబడు; это число разделится на три ఈ సంఖ్య మూడుచేత భాగించబడుతుంది

раздѣть(ся) сов. см. раздевать(ся)

раздирá||ть, разодрáть (вн.) 1. разг. (разрывать) చీల్చివేయు, చింపు 2. перен. (разделять) చీల్చివేయు; классовые противорѣчия ~ют капиталистическое общество పెట్టుబడిదారీ సమాజం వర్గవైరుధ్యాలవల్ల చీల్చివేయబడుతోంది 3. перен. (терзать) చీల్చివేయు

раздирáться, разодрáться разг. చింపబడు

раздобывáть, раздобыть разг. (вн.) సమకూర్చుకొను; ~ денег డబ్బు సమకూర్చుకొను

раздобыть сов. см. раздобывáть

раздóлье с 1. (простор) విస్తారం, వైశాల్యం 2. (полная свобода) పూర్తి స్వేచ్ఛ

раздóр м కలత, కలహం; сѣять ~ కలతలు పెట్టు (కలహం) ◇ яблоко ~а కలహానికి మూలం (కారణం)

раздражáть, раздражить (вн.) చిర్రెత్తించు, చిరాకు పెట్టు; ~ неумѣстными шутками ఒకరిని అనుచిత జోకులతో చిరాకు పెట్టు; ~ глазá కళ్ళు మండు

раздражá||ться, раздражиться 1. చిటపటలాడు, చిరుబుర్రులాడు, చికాకు పడు; ~ться из-за пустяков స్వల్ప విషయాలవల్ల చికాకు పడు 2. (воспаляться) మండిపడు; глазá ~ются от дыма పొగవల్ల కళ్ళు మండుతాయి

раздражѣние с 1. (действие) చికాకు పడటం, చిరాకుపెట్టడం 2. (досада, злость) చిరాకు 3. (воспаление) మండు, కంపరం

раздражительный ముక్కోపి

раздражить(ся) сов. см. раздражáть(ся)

раздразнивать, раздразнить (вн.) 1. ఏడ్పించు (человека); రెచ్చగొట్టు (животное) 2. (возбуждать) ప్రేరేపించు, రేపు; раздразнить аппетит ఆకలి రేపు (ప్రేరేపించు)

раздразнить сов. см. раздразнивать

раздробить(ся) сов. см. раздроблѣть(ся) и дробить(ся)

раздробленн||ый 1. (расколотый) చీలికలైన, తునాతునకలైన, చిట్కిన; ~ая кость చిట్కిన ఎముక 2. (расчленённый) భిన్నాభిన్న; ~ое крестьянское хозяйство భిన్నాభిన్న రైతుల వ్యవస్థ

раздроблѣть, раздробить (вн.) 1. నలగొట్టు, చితగొట్టు చిట్కినట్టు; ~ кость ఎముకను చిట్కినట్టు 2. (расчленять) భిన్నాభిన్నం చేయు

раздроблѣться, раздробиться 1. (разбиваться) నలిగిపోవు 2. (расчленяться) భిన్నాభిన్నమై పోవు

раздувáть, раздуть 1. వూచు, విమచు; ~ огонь మంట వూచు (విమచు) 2. перен. разг. (увеличивать) మితిమీరి పెంచు; ~ военный бюджет పై నిక బడ్జెట్ ను మితిమీరి పెంచు

раздувáться, раздуться 1. (надуваться) ఉబ్బు 2. (распухать) వాచు

раздúм||ать сов. తన మనస్సు మార్చుకొను; он хотѣл пойти туда, но ~ал అక్కడికి వెళ్లాలని అనుకున్నాడు, కాని తన మనస్సు మార్చుకున్నాడు

раздúмыва||ть несов. 1. (размышлять) యోచించు, వర్షాలోచించు, తలపోయు; он стоял ~я అతను

PA3 — PA3

అలోచనలో మునిగివున్నట్టు నిలబడ్డాడు 2. (колебаться) సంకోచించు

раздýмье с 1. (а́дудумчивость) ధ్యానం, యోచన, పర్యాలోచన, అలోచనా మగ్నత 2. (колебание) సంకోచం

раздýть(ся) сов. см. раздувать(ся)

разевать, разинуть разг. (вн.): ~ рот నోరంతా తెరుచు; разинуть рот перен. నోరు తెరుచుకొని చూచు

разжáлобить сов. (вн.) ఒకరిలో జాలి రేకెత్తించు

разжáловать сов. (вн.) హోదా తగ్గించు (దించు); ~ в солдаты సామాన్య సైనికుడి హోదాకు తగ్గించు (దించు)

разжáть(ся) сов. см. разжимать(ся)

разжевать сов. см. разжёвывать

разжёвывать, разжевать (вн.) 1. నములు, నెమరు వేయు 2. перен. నెమరు[వేయు]

разжéчь(ся) сов. см. разжигать(ся)

разжигать, разжечь (вн.) 1. రగుల్చు, రాజబెట్టు 2. перен. రేపు, యెగదోయు, రెచ్చగొట్టు; ~ национальную рознь జాతీయ తగాదాలను యెగదోయు (రేపు, రెచ్చగొట్టు)

разжигаться, разжечься 1. రగులుకొను, రాజుకొను; дрова разожглись కట్టెలు రాజుకున్నాయి 2. перен. రేగు; вражда разожглась శత్రుత్వం రేగింది

разжимать, разжать (вн.) విప్ప, తెరుచు (кулак); ఊడదీయు (пружину); ~ руки చేతుల పట్టు విడుచు; не разжимая губ పెదవులు విప్పకుండా

разжиматься, разжаться విడిపోవు, తెరుచుకొను (о кулаке); ఊడిపోవు (о пружине)

разжиреть сов. см. жиреть

разинуть сов. см. разевать

разиня м и ж పరధ్యానపు మనిషి

разить I, сразить (вн.; ударять, поражать) [నేలపైస] దెబ్బకొట్టు, పడగొట్టు

рази́ть II, несов. безл. разг. (тв.; сильно пахнуть) [ఘాటు వాసన, కంపు, గబ్బు] కొట్టు, వేయు; от него ~ло вином అతని దగ్గర సారా కంపు విపరీతంగా కొట్టింది

разлагать, разложить (вн.) 1. хим. విఘటనం చేయు, విడదీయు; ~ воду на кислород и водород నీటిని ఆమ్లజని ఉదజనులుగా విఘటనం చేయు 2. перен. దుర్బలం చేయు, మనో నిబ్బరం చెడగొట్టు,

అవినీతి పాత్రేయు; ~ армию противника శత్రు సైన్యపు మనో నిబ్బరాన్ని చెడగొట్టు

разлагаться, разложиться 1. хим. విడిపోవు, విఘటనమగు 2. (гниль) కుళ్ళిపోవు 3. перен. వైతి కంగా పతనమగు, వైతిక దారుఢ్యం కోల్పోవు

разла́д м 1. (несогласованность) సమన్వయం లేకపోవడం 2. (раздор) కలత, కలహం, తగాదా

разла́дить(ся) сов. см. разлаживать(ся)

разлаживать, разладить (вн.) చెడగొట్టు, పాడు చేయు

разлаживаться, разладиться చెడిపోవు, పాడుగు

разла́мывать, разлома́ть (вн.) 1. (на части) ముక్కలు ముక్కలుగా విరుచు (తుంచు) 2. (разрушать) ధ్వంసంచేయు

разла́мыва|ться, разлома́ться 1. (на куски) ముక్కలగు, తుంటలగు 2. разг. (разрушаться) ధ్వంసమగు ◇ голова ~ется разг. తల బద్దలవు తూంది (బద్దలై పోతోంది)

разле́ниваться, разлени́ться బాగా సోమరి అగు

разлени́ться сов. см. разлениваться

разлет|аться, разлетéться 1. (улетать) ఎగిరి పోవు; птицы ~елись పక్షులు ఎగిరిపోయాయి 2. разг. (разбиваться) పగిలిపోవు, పవ్వచవ్వు అగు; чашка ~елась కప్పు పవ్వచప్పై పోయింది 3. перен.

разг. అంతరించిపోవు, చెదిరిపోవు; ~аться в прах గాలిలో కలిసిపోవు; надежды ~елись ఆశలు చెదిరి పోయాయి

разлетéться сов. см. разлетаться

разли́в м 1. (действие) పోయడం; ~ метáлла по фóрмам కరిగిన లోహం మూసలలో పోయడం 2. (половодье) వరద, నది పోటు

разли́вать, разли́ть (вн.) 1. (проливать) ఒలక బోయు 2. (наливать) పోయు; ~ суп по тарéлкам నూపు పళ్ళెల్లో పోయు ◇ их водо́й не разо-льёшь разг. వాళ్ళు ప్రాణ మిత్రులు

разли́ваться, разли́ться 1. (проливаться) బలికిపోవు 2. (выходить из берегов) [గట్లు దాటి] పొంగి పారలు

разлино́вать сов. см. разлиновывать

разлино́вывать, разлино́вать రూళ్ళు గీయు

разли́ть(ся) сов. см. разливать(ся)

разли́чать, разли́чить (вн.) 1. (устанавли-вать различие) [భేదాన్ని, తేడాను] చూపించు, గమనించు, పేర్కొను, వింగడించు 2. (распознавать)

చూచు (по виду); విను (по звуку); పనిపట్టు (по паху)

различаться несов. తేడా [కలిగి]వుండు; ~ длиннóй పాడవులో తేడా వుండు

различи||e с తేడా, అంతరం, వివక్షణ; ~e во взглядах అభిప్రాయ భేదం ◇ без ~я వివక్షణ లేకుండా; знаки ~я воен. హోదా గుర్తులు, హోదాను తెలిపే పట్టీలు

различить сов. с.м. различать

различный 1. (неодинаковый) [వి]భిన్న, వేరు 2. (разнообразный) వివిధ, రకరకాల

разложение с 1. (на составные части) విఘటనం 2. (гниение) కుళ్ళడం 3. перен. పతనం, విచ్ఛిత్తి, శిథిలం అవడం; అనివీతి, నైతిక బలం కోల్పోవడం (моральное); ~ феодалъного стрóя పూర్వజాతీ వ్యవస్థ విచ్ఛిత్తి (పతనం)

разложить(ся) сов. с.м. разлагать(ся) и раск-лáдывать(ся)

разломать(ся) сов. с.м. разламывать(ся)

разлýк||а ж 1. ఎడబాటు; жить в ~е с кем-л. ఒకరినుంచి ఎడబాసి జీవించు 2. (расставание) వీడ్కోలు; день ~и వీడ్కోలు రోజు

разлучать, разлучить (вн. с тв.) (ఒకరిని ఒకరి నుంచి) దూరం (వేరు) చేయు; ~ любящих ప్రేమి కులను వేరుచేయు, ప్రేమికులకు ఎడబాటు కల్గించు; ~ детей с родителями పిల్లలను తల్లితండ్రులనుంచి వేరుచేయు (దూరంచేయు)

разлучаться, разлучиться (с тв.) (నుంచి) విడి పోవు, వేరగు, యెడబాటు కలుగు

разлучить(ся) сов. с.м. разлучать(ся)

разлюбить сов. (вн.) (పట్ల) ప్రేమ కోల్పోవు (кого-л.); ఇష్టం కోల్పోవు (что-л.)

размáзать сов. с.м. размáзывать

размáзывать, размáзать (вн.) రాయు, రుద్దు, పులుము; ~ грязь по лицу ముఖమంతటికీ బురద రాయు (పులుము)

размáлывать, размолóть (вн.) రుబ్బు, నూరు

размáтывать, размотáть (вн.) విస్తృ

размáх м 1. ఊతం; со всего ~у ఊతంగా; удáрить когó-л. с ~у ఊతంకొద్దీ కొట్టు, సాచి కొట్టు 2. (расстояние) రెక్కల విస్తృతి; ~ крыль-ев у самолёта విమానం రెక్కల విస్తృతి 3. (амплитуда) [కంపన] పరిధి 4. перен. విస్తృత స్థాయి, ఉధృతి; ~ движения за мир శాంతి [క్రీసం] ఉధృమ ఉధృతి; ~ деятельности విస్తృత స్థాయిలో కార్యకలా

РАЗ — РАЗ

Р

పాలు; ~ строительства విస్తృత స్థాయి నిర్మాణం
размáхивать несов. (тв.) ఊపు, ఝుళిపించు; ~ пáлкой కర్ర ఝుళిపించు

размáхиваться, размахнýться చేయి ఊపు (సాచు); он размахнýлся и удáрил его వాడు చేయి సాచి అతన్ని కొట్టాడు

размахнýться сов. с.м. размáхиваться

размежевание с 1. హద్దులు నిర్ణయించడం 2. перен. అభిప్రాయ భేదాలు తేల్చడం

размежевать(ся) сов. с.м. размежёвывать(ся)

размежёвывать, размежевать (вн.) 1. హద్దులు నిర్ణయించు 2. перен. అభిప్రాయ భేదాలు తేల్చు

размежёвываться, размежеваться 1. ఎల్లలు (హద్దులు) నిర్ణయించుకొను (నిర్దేశించుకొను) 2. перен. కార్యకలాపాల పరిధి నిర్దేశించుకొను

размельчáть, размельчítь (вн.) చూర్ణం చేయు, పొడి చేయు

размельчítь сов. с.м. размельчáть

размён м 1. మార్పుకోవడం; ~ денег డబ్బు చిల్లర మార్పుకోవడం 2. перен. దూబరా (దుబారా) చేయడం, వృధా చేసుకోవడం 3. (жилой площади) పంచుకో మార్పు కోవడం

размёнивать, разменять (вн.) 1. మార్పు[క్రొను]; ~ десять рублём పది రూబుళ్లు చిల్లర మార్పు [క్రొను] 2. перен. దూబరా చేయు, వృధా చేసుకొను; ~ талант на мелочи ప్రతిభ దూబరా చేయు, ప్రతి భను చిల్లర పనులకు వెచ్చించు 3. (жилую площадь) పంచుకుని మార్పు

размёниваться, заменяться разг. (тв.) 1. మార్పుక్రొను; ~ пёшками పరస్పరం బంట్లు చంపుకొను 2. перен.: ~ на мелочи చిల్లర (స్వల్ప), పనులపై శక్తిసామర్థ్యాలు సాడుచేసుకొను 3. (разъезжаться, об-меняв квартиру) పంచుకొని మార్పుక్రొను

размёни||ый: ~ая монéта చిల్లర

разменять(ся) сов. с.м. размёнивать(ся)

размёр м 1. (величина) ప్రమాణం; సైజు (мер-ка); ~ участка కనుతపు ప్రమాణం; ~ ботинок బూట్ల సైజు 2. (масштаб) పరిమాణం, ప్రమాణం, స్థాయి; в небольшóм ~е స్వల్ప (చిన్న) ప్రమాణంలో; в ширóких ~ах విస్తృత స్థాయిలో 3. (стихот-ворный) ఛందస్సు

размёрен||ый: సరిసమానమైన; ~ая походка సరిసమానమైన నడక (అడుగులు)

размерить *сов. см. размерять*
размерять, **размерить** (*вн.*) కొంత వేయు, కొలుచు
размесить *сов. см. размешивать I*
разместить(ся) *сов. см. размещать(ся)*
разметить *сов. см. размечать*
разметка ж 1. (действие) గుర్తులు వేయడం 2. (*метка*) గుర్తు

размечать, **разметить** (*вн.*) గుర్తులు పెట్టు (వేయు)

размешать *сов. см. размешивать II*
размешивать I, **размесить** (*вн.*) (*тесто, глину*) పినుకు

размешивать II, **размешать** (*вн.; растворять*) కలుపు

размещать, **разместить** (*вн.*) 1. ఉంచు, ఉంచి వేయు; ~ товары సరకులు ఉంచు 2. (*помещать*) వసతి కల్పించు (ఏర్పాటు చేయు), సీటు చూపు; ~ гостей అతిథులకు వసతి కల్పించు (ఏర్పాటు చేయు); ~ пассажиров ప్రయాణీకులకు చోటు (సీట్లు) చూపు 3. (*распределять*) పంచు, పంపకం (పంపిణీ) చేయు; ~ заеть రుణం పంపిణీ చేయు; ~ лотерейные билеты లాటరీ టికెట్లు పంపకం (పంపిణీ) చేయు; ~ капитал పెట్టుబడి పెట్టు

размещаться, **разместиться** *సీట్లలో కూర్చోను; ~ в вагоне పెట్టెలో వారివారి సీట్లలో కూర్చోను; ~ в гостинице హోటల్లో బస చేయు*

разминировать *несов. и сов. (вн.) (నుంచి) మందుపాతరలు తీసివేయు*

разминуться *сов. разг. (с тв.) 1. (не встретиться) (ఒకరిని ఒకరు) కలవకపోవు, చూడకుండా దాటిపోవు (దాటివెళ్లు) 2. (разойтись, не столкнувшись) [ఒకదాన్ని మరొకటి] దాటు*

размножать, **размножить** (*вн.*) 1. (*документ и т. п.*) (ఎక్కువ) కాపీలు తీయు (తీయించు) 2. *разг. (разводить)* పెంచు; ~ кроликов కుందేళ్లను పెంచు

размножаться, **размножиться** 1. (*увеличиваться в количестве*) సంఖ్య వృద్ధి అగు 2. (*о животных*) ఈను 3. *тк. несов. биол.* సంతానం కలుగు; ~ делением విభజన ద్వారా సంతానం కలుగు

размножение *с 1. (документов и т. п.) (ఎక్కువ) కాపీలు చేయడం (చేయించడం) 2. биол. సంతానోత్పత్తి*

размножить(ся) *сов. см. размножать(ся) 1*
размозжить *сов. (вн.): ~ кому-л. голову ఒకరి తల బద్దలుకొట్టు*

размол м 1. (действие) మారడం, పాడి చేయడం 2.: *мука крупного ~а మొరుం (ముతక) పిండి; мука мелкого ~а సన్న (మెత్తటి) పిండి*

размолвка ж చిన్న జగడం; между ними про-
 изошла ~ వాళ్ల మధ్య చిన్న జగడం జరిగింది

размолоть *сов. см. размалывать*

размотать *сов. см. разматывать*

размывать, **размыть** (*вн.*) కోసివేయు, కరిగించి వేయు; *река размывала берега నది గట్లను కోసివేసింది (కరిగించివేసింది)*

размыслить *сов. см. размышлять*

размыть *сов. см. размывать*

размышлени||е *с* వ్యూహాలోచన, తలపోయడం; *не было времени на ~е వెనుక ముందులు చూడడానికి వ్యవధి లేదు; по зрелом ~и బాగా ఆలోచించిన మీదట; это наводит на ~е ... అని అనిపిస్తోంది*

размышлять, **размыслить** (*о пр.*) (గురించి) ధ్యానం చేయు, తలపోయు, ఆలోచించు

размягчать, **размягчить** (*вн.*) మెత్తన (మెత్తగా) చేయు, మెత్తబరచు

размягчаться, **размягчиться** మెత్తన అగు, మెత్తబడు

размягчить(ся) *сов. см. размягчать(ся)*

разнашивать, **разносить** (*вн.; обуть*) వదులు చేయు
разнашиваться, **разноситься** వదులు అగు

разнести(сь) *сов. см. разносить(ся) II*

разнимать, **разнять** (*вн.*) 1. *разг. (разъединять)* విడదీయు 2. (*дерущихся*) విడిపించు, విడదీయు
разниться *несов. భేదించు, వేరై ఉండు; ~ в чём-л. దేనిలోనైనా భేదించు*

разница ж తేడా, వ్యత్యాసం; ~ взглядов అభిప్రాయ భేదం; ~ между чём-л. కి ... కి మధ్య తేడా; ~ в цене ధరలో తేడా; ~ в чём-л. దేనిలోనైనా తేడా

разнобóй м సమన్వయ లోపం (రాహిత్యం) (*в работе*); సంగతత్వ లోపం, సంగతత్వం లేకపోవడం (*в правописании*)

разновидность ж 1. биол. జాతి 2. (деятельности, явления и т.п.) వైవిధ్యం

разногласие с 1. (с пр.) భేదం, (లో) అసంగీకారం; ~ во мнениях అభిప్రాయభేదం 2. (противоречие) వైరుధ్యం; ~ в показаниях సాక్ష్యంలో అసంగతత్వం

разнокалиберн||ый 1. *тех., воен.* భిన్నభిన్న (వేర్వేరు) కాలిబర్ 2. *перен.* వేర్వేరు, రకరకాల; ~ая по-суда వేర్వేరు రకాల ప్లేట్లు, గిన్నెలు

разнообráзи||е с వైవిధ్యం, నానాత్వం ◇ для ~я కొంచెం మార్పుకి

разнообráзн||ый వైవిధ్యంగల, నానా రకాల; ~ая растительность నానా రకాల వృక్షాలు

разноречивый వైరుధ్యం గల, వరసవర విరుద్ధమైన

разнорóдный భిన్నభిన్న[మైన], వేరు రకమైన

разно́с м 1. (*доставка*) అందజేయడం 2. *разг.* (*выговор*) మందలింపు, చీవాట్లు

разно́сить I *сов. см.* разно́шивать

разно́сить II, разно́сить (вн.) 1. (*доставлять*) అందించు, అందజేయు; ~ пш̌сма ఉత్పాదాలు అందించు (బట్వాడా చేయు) 2. (*рассеивать*) చెదరగొట్టు; вѣтер разно́с тучи గాలి మేఘాలను చెదరగొట్టింది 3. (*распространять среди многих*) వ్యాపింపజేయు; ~ зара́зу అంటు వ్యాధిని వ్యాపింపజేయు; ~ слухи పుకార్లు వ్యాపింపజేయు 4. *спец.* (*записывая, размещать*) నోట్ చేసుకొను 5. *разг.* (*разбить, разрушить*) ధ్వంసం చేయు; бѹря разно́слá лóдку в щѣпки తుపానువల్ల పడవ ధ్వంసమైంది 6. *разг.* (*разбрани́ть, сделать выговор*) చీవాట్లు పెట్టు 7. *безл. разг.:* щѣку разно́слó [అతని] బుగ్గ వాచింది

разно́ситься I *сов. см.* разно́шиваться

разно́ситься II, разно́ситься 1. (*о слухах и т. п.*) వ్యాపించు 2. (*о звуках*) [మారు] మోగు, [వతిధ్వనించు

разно́ска ж *разг.* (*писем и т. п.*) అందించడం, బట్వాడా చేయడం

разносторóнн||ий 1. బహుముఖ[మైన]; ~ая дѣ-тельность బహుముఖ కార్యకలాపాలు 2. *мат.* విషమ; ~ий треуго́льник విషమ (బాహు) త్రిభుజం

разно́сть ж 1. *см.* различіе 2. *мат.* భేదం, లబ్ధం

разно́счик м చిల్లర వస్తువులను అందజేసేవాడు

разноцвѣтн||ый రంగురంగుల

разну́зданный *разг.* (*распущенный*) క్రమశిక్షణా రహిత

разны||й 1. భిన్న; ~е взгля́ды భిన్న అభిప్రాయాలు; оні ~е люди వాళ్లు భిన్న ప్రకృతి కలిగిన వ్యక్తులు 2. (*другой*) వేరే; оні живѹт в ~х комнатах వాళ్లు వేరేవేరే గదుల్లో నివసిస్తున్నారు 3. (*разнооб-разный*) రకరకాల, వేర్వేరు; букѣт из ~х цвѣтов

РАЗ — РАЗ

Р

రకరకాల పుష్పల గుత్తి; собралісь ~е люди రక రకాల జనం పోగయ్యారు 4. *разг.* (*всякие*) లేనిపోని, నానా రకాల, రకరకాల; ~е подозрѣния లేనిపోని అనుమానాలు

разня́ть *сов. см.* разнимать

разоблача́ть, разоблачи́ть (вн.) బయటపెట్టు, బట్టబయలు చేయు, గుట్టుకడగు; ~ преступника నేరస్థుని బయటపెట్టు

разоблаче́ние с బయలు పెట్టడం, బయట పెట్టడం

разоблачи́ть *сов. см.* разоблача́ть

разобра́ть *сов. см.* разбира́ть

разобра́ться *сов. см.* разбира́ться 2, 3

разобща́ть, разобщи́ть (вн.) వేరు (దూరం) చేయు; విడదీయు (*разъединять что-л.*)

разобщѣ́ние с వేరు చేయడం (కానడం)

разобщѣ́нный వేరు చేసిన (చేయబడిన)

разобщи́ть *сов. см.* разобща́ть

разогна́ть(ся) *сов. см.* разгоня́ть(ся)

разогну́ть(ся) *сов. см.* разгиба́ть(ся)

разогрева́ть, разогрѣ́ть (вн.) వెచ్చనరచు; ~ мо-тор ఇంజను (మోటారు) వెచ్చనరచు; ~ обѣд భోజనం వెచ్చనరచు [చేయు]

разогрева́ться, разогрѣ́ться వేడెక్కు

разогрѣ́ть(ся) *сов. см.* разогрева́ть(ся)

разодѣ́тый *разг.* షోకైన దుస్తులు ధరించే

разодѣ́ть *сов. разг.* (вн.) షోకైన దుస్తులు వేయు

разодѣ́ться *сов. разг.* షోకైన దుస్తులు వేసుకొను

разодра́ть *сов. см.* раздира́ть 1

разодра́ться *сов. см.* раздира́ться

разозли́ть(ся) *сов. см.* зли́ть(ся)

разойти́сь *сов. см.* расходи́ться

разо́м *нареч. разг.* 1. ఒక్కొక్కడిగా; все ~ рассмея́лись అందరూ ఒక్కొక్కడిగా నవ్వారు 2. (*один приём*) ఏకభిగన

разорва́ть *сов. см.* разрыва́ть 1

разорва́ться *сов. см.* разрыва́ться

разорѣ́ние с 1. ధ్వంసం చేయడం (*разрушение*); కొల్లగొట్టడం (*разграбление*) 2. (*потеря состоя-ния*) దివాళా, దివాళా, ఆస్తి కోల్పోవడం

разори́тельны||й నష్టకరమైన; ~е тра́ты అధిక ఖర్చులు

разори́ть(ся) *сов. см.* разоря́ть(ся)

разоружать, разоружить (вн.) నిరాయుధునిగా చేయు (మనిషిని), నిరాయుధం చేయు (దేశాన్ని)

разоружаться, разоружиться ఆయుధవినర్జన చేయు, నిరాయుధుడగు (о человеке); నిరాయుధమగు (о стране)

разоружение с నిరాయుధీకరణ

разоружить(ся) сов. см. разоружать(ся)

разорять, разорить (вн.) 1. కొల్లగొట్టు; ~ птичьей гнёзда నక్షుల గూళ్లను ధ్వంసం చేయు 2. (до-водиться до нищеты) దివాలా తీయు

разоряться, разориться దివాలా ఎత్తు (తీయు), నాశనం అగు, చితికి (చెడి) పోవు

разослать сов. см. рассылать

разостлать(ся) сов. см. расстилать(ся)

разочарование с ఆశోభంగం

разочарованный ఆశోభంగం చెందిన

разочаровать(ся) сов. см. разочаровывать(ся)

разочаровывать, разочаровать (вн.) ఆశోభంగం కలిగించు

разочаровываться, разочароваться (в пр.) (విషయంలో, పట్ల) ఆశోభంగం చెందు (పొందు, కలుగు); я в нём разочаровался నేను అతని విషయంలో ఆశోభంగం చెందాను

разрабатывать, разработать (вн.) 1. (землю) దున్ను, సాగుచేయు 2. (тщательно готовить) రూపొందించు, సూచనల తయారుచేయు; ~ вопрос నమస్యను పరిశీలించు; ~ методы పద్ధతులను రూపొందించు 3. (полезные ископаемые) ఖనిజ వనరులను సర్వేచేయు (తవ్వ)

разработать сов. см. разрабатывать

разработка ж 1. (земли) దున్నడం, సాగుచేయడం 2. (вопроса и т. п.) రూపొందించడం 3. (эксплуатация месторождения полезных ископаемых) తవ్వకం 4. (место добычи полезных ископаемых) గని, క్షేత్రం

разравнивать, разровнять (вн.) చదును (ననుం) చేయు

разражаться, разразиться 1. విజృంభించు, ప్రజ్వరిల్లు, భళ్లుమను; разразилась гроза తుపాను విజృంభించింది; разразилась война యుద్ధం ప్రజ్వరిల్లింది (ప్రారంభమైంది) 2. перен. (тв.) ఆరంభించు; ~ слезами ఏడ్వసారంభించు; ~ смехом వగలబడి నవ్వసారంభించు

разразиться сов. см. разражаться

разрастаться, разрастись 1. గుబురుగా పెరుగు, విస్తరించు; дерево разрослось చెట్టు [కొమ్మలను] విస్తరించింది; роща разрослась తోపు గుబురుగా పెరిగింది 2. перен. పెరుగు, విస్తరించు; город разросся నగరం పెరిగింది; дело разрослось వ్యాపారం విస్తరించింది (పెరిగింది)

разрастись сов. см. разрастаться

разредить сов. см. разрезать

разрезать, разредить (вн.) 1. (лес, рассаду) కలుపు తీయు, పల్లన చేయు 2. (воздух) [ప్రాణ వాయువు] తగ్గించు

разреженный: ~ воздух ప్రాణవాయువు తగ్గిన గాలి

разрѣз м 1. (порез) గాయం 2. (сечение) సెక్షన్; попере́чный ~ క్రాస్ సెక్షన్; продольный ~ అనుదీర్ఘ సెక్షన్ 3. (на одежде) చింపు

разрѣзать сов. см. разрезать и рѣзать 1

разрезать, разрѣзать (вн.) కోయు

разрешать, разрешить (вн.) 1. (инф.) అనుమతించు, అనుమతి ఇచ్చు; ~ гулять షికారు వెళ్లేందుకు అనుమతించు 2. (исследуя, найти правильный ответ) పరిష్కరించు; ~ вопрос నమస్యను పరిష్కరించు 3. (разъяснять, рассудить) పరిష్కరించు, నర్తివేయు, నర్తు, తీర్చుకొను; ~ конфликт సంఘర్షణను పరిష్కరించు (నర్తు); ~ сомнения అనుమానం (సందేహం) తీర్చుకొను < разрешите войти లోపలికి రానిస్తారా?, రావచ్చునా?; разрешите объявить заседание открытым సమావేశాన్ని ప్రారంభించేందుకు అనుమతించండి

разреша||ться, разрешиться 1. (о вопросе, деле) పరిష్కరింపబడు 2. (о конфликте) నర్తుకొను, నర్తివేయబడు, పరిష్కారమగు 3. тк. несов. безл. (быть дозволенным) అనుమతంపబడు; здесь курить не ~ется యిక్కడ సిగరెట్లు కాల్చడం నిషిద్ధం (అనుమతంపబడదు)

разрешени||е с 1. పరిష్కారం (вопроса); తీర్చుకోవడం (сомнения) 2. (конфликта) నర్తుబాటు, పరిష్కారం 3. (позволение) అనుమతి, పరిమితి 4. разг. (документ) అనుమతి పత్రం < с вашего ~я మీరు అనుమతిస్తే

разрешимый పరిష్కార సాధ్యమైన, సర్దుకొనకలిగే

разрешить сов. см. разрешать

разрешиться сов. см. разрешаться 1, 2

разровнять сов. см. разравнивать

разрѳзненн||ый 1. సమన్వయం లేని, చెదురుమదురుగా వున్న; ~ые дѳействия సమన్వయం లేని చర్యలు 2. (неполный) విడివిడి, వేర్వేరు; ~ый комплект журнѳла మేగజైన్ విడి సంఛికలు; ~ое собрѳние сочинѳний సంపుటిలోని విడి గ్రంథాలు

разрѳзнивать, разрѳзнить (вн.) విడదీయు; ~ комплект журнѳла మేగజైన్ సెట్టు విడదీయు

разрѳзнить сов. см. разрѳзнивать

разрубѳть, разрубѳть (вн.) సరికివేయు, చీల్చివేయు; ~ на чѳсти ముక్కలు ముక్కలుగా సరికి (చీల్చి) వేయు **разрубѳть сов. см.** разрубѳть

разрухѳ ж అస్తవ్యస్తం, వినాశం; экономическая ~ ఆర్థిక అస్తవ్యస్తం

разрушѳть, разрушить (вн.) 1. ధ్వంసం (నాశనం) చేయు, నశించు; ~ город నగరాన్ని ధ్వంసం చేయు; ~ дом ఇల్లు కూల్చివేయు 2. перен. వమ్ము (భగ్గుం) చేయు; ~ здорѳвье ఆరోగ్యాన్ని నాశనం చేయు; ~ надежды ఆశలు భగ్గుం చేయు; ~ планы పథకాలు వమ్ము చేయు

разрушѳться, разрушиться 1. ధ్వంసమైపోవు, నాశనమగు, కూలిపోవు; старѳй дом разрушился పాత ఇల్లు కూలిపోయింది 2. перен. వమ్మైపోవు, కూలిపోవు

разрушѳнии||е с ధ్వంసం, నాశనం, వినాశం; ~я, причинѳнные войнѳой యుద్ధం తెచ్చిన వినాశం; полное ~е సర్వనాశనం

разрушѳительн||ый వినాశకర[మైన]; ~ый урагѳн వినాశకరమైన తుపాను; ~ая сѳла వినాశకర[మైన] శక్తి

разрушѳть(ся) сов. см. разрушѳть(ся)

разрѳв м 1. తెగతెంపులు; ~ дипломатических отношений దౌత్య సంబంధాల తెగతెంపులు 2. (место отрыва) తెంపు, తెగిపోయిన చోటు; ~ провода తీగ తెగిపోయిన చోటు 3. перен. (отсутствие связи) అగాధం, అగడ్త; ~ между теѳрией и прѳктикой సిద్ధాంతానికి ఆచరణకూ మధ్య అగడ్త

разрѳвать I, разорвать (вн.) 1. చించు, చించి వేయు, తెంపివేయు; ~ письмѳ ఉత్తరం చించివేయు; ~ цѳепи рѳбства перен. బానిసత్వపు సంకెళ్లు తెంపివేయు (భేదించు) 2. безл.: котѳл разорвалѳ бѳюлер్ బద్దలైంది 3. перен. (прекращать) (తో) తెంచు కొను, తెగతెంపు చేసుకొను; ~ с кем-л. дипломатические отношения ఒకరితో దౌత్య సంబంధాలు తెగతెంపులు చేసుకొను

разрѳвать II, разрѳть (вн.) 1. తప్పు, తప్పివేయు

РАЗ — РАЗ

Р

(лопатоѳ); తెలుకు, తెలికివేయు (руками) 2. разг. (привѳдить в беспорѳдок) తలకిందులు చేయు, చిం దరవందరగా చేయు; ~ все бумѳги కాగితాలన్నీ తలకిం దులు చేయు

разрѳвѳ||ться, разорвѳться 1. తెగిపోవు (о ве-рѳвке); చినిగి (చిరిగి) పోవు (о платьѳе) 2. (взрѳ-вѳться) బద్దలైపోవు 3. (о связѳх) తెగిపోవు < не разорвѳться же мне нѳкѳмѳ పది చేతులూ, పది కాళ్ళూ లేవు; сѳрдце ~ется గుండె అవిసిపోతోంది; хотѳ разор-вѳсь! నేను అమ్మైనధానం, శతావధానం చెయ్యాల్సివస్తోంది!

разрѳвнѳй: ~ снаряд పగిలే గుండు

разрѳдѳться сов. వెక్కిరివెక్కి ఏడ్వసాగు

разрѳть сов. см. разрѳвать II

разрѳхлѳть сов. см. разрѳхлѳть

разрѳхлѳть, разрѳхлѳть (вн.) [నేల] తిరగవేయు

разрѳд I м 1. (род, категория) రకం 2. (степень квалификация) తరగతి; тѳкарь шестѳго ~а ఆరవ తరగతి బద్దర్

разрѳд II м: электрический ~ физ. విద్యుదుత్పర్గం, ఎలక్ట్రిక్ డిశ్చార్జ్

разрѳдѳть(ся) I, II сов. см. разрѳжѳть(ся) I, II

разрѳдж||а ж 1. разг. (оружия) [తుపాకి] కల్పడం 2. эл. విద్యుదుత్పర్గం; ~а аккумулятѳра అక్యూములేటర్ విద్యుదుత్పర్గం 3. перен. సౌమనస్యం, సడలింపు, ఉపశమనం; ~а междунарѳдной напряжѳнности అంతర్జాతీయ ఉద్రిక్తత సడలింపు (సౌమనస్యం); политика ~и సౌమనస్య (ఉద్రిక్తత సడలింపు) విధానం 4. полигр. స్పేసింగ్; набрѳть заголѳвок ~ой శీర్షిక స్పేసింగ్తో కంపోజ్చేయు

разрѳжѳть I, разрѳдѳть (вн.) 1. (оружие) [తుపాకి] కల్పు 2. эл. విద్యుదుత్పర్గం చేయు 3. перен. సడలించు; ~ атмосфѳре ఉద్రిక్తతను సడలించు 4. полигр. స్పేసింగ్ చేయు

разрѳжѳть II, разрѳдѳть разг. (вн.) షోకైన దుస్తులు వేయు; ~ детѳй పిల్లలకు షోకైన దుస్తులు వేయు

разрѳжѳться I, разрѳдѳться 1. (об оружии) [తుపాకి] కల్పుబడు 2. эл. వీకైపోవు, అయిపోవు 3. перен. తగ్గు, సడలించు

разрѳжѳться II, разрѳдѳться разг. షోకైన దుస్తులు వేసుకొను; ~ во все нѳвое కొత్త దుస్తులు వేసుకొను

разубѳдѳть(ся) сов. см. разубѳждѳть(ся)

разубѳждѳть, разубѳдѳть (вн. в пр.; вн. +

инф.) [దేనినైనా చేయకుండా] దిగదీయు, వెనక్కి లాగు, మనస్సు మార్పు

разубеждать, разуверять (в пр.) (గురించి) మనస్సు (అభిప్రాయం) మార్చుకొను

разувать, разуть (వన.) ఒకరి బూట్లు తీయు (తీసి వేయు, విప్ప)

разуваться, разуться విప్ప (తీయు)

разувёрить(ся) сов. см. разуверять(ся)

разуверять, разуверить (вн. в пр.) (గురించి, ఒకరి) మనస్సు (అభిప్రాయం) మార్చు

разуверяться, разувериться (в пр.) (మీద) విశ్వాసం కోల్పోవు; он разуверился в своих друзьях అతను తన మిత్రులపై విశ్వాసం కోల్పోయాడు

разукрасить(ся) сов. см. разукрашивать(ся)

разукрашивать, разукрасить (вн.) అలంకరించు, శృంగరించు, సింగరించు

раскрашиваться, разукраситься అలంకరించుకొను, శృంగరించుకొను

разум м వివేచన, హేతుజ్ఞానం ◇ у него ум за ~ зашёл разг. అతని బుర్ర చెడిపోయింది

разуметь(ся) несов.: ~ется а) в знач. вводить. сл. నిజమే б) разг. в знач. утв. частицы అలాగే, నిస్సందేహంగా

разумный 1. (о человеке) వివేకవంతుడైన 2. (о поступке, высказывании) వివేకవంతమైన

разутый పట్టి కాళ్లతో, దిసపాదాలతో

разуть(ся) сов. см. разувать(ся)

разучивание с నేర్చుకోవడం

разучивать, разучить (вн.) నేర్చుకొను; ~ роль తన పాత్ర నేర్చుకొను

разучить сов. см. разучивать

разъедать, разъесть (вн.) [తుప్ప] పట్టు (о ржавчине); తినివేయు (о кислоте)

разъединить сов. см. разъединять

разъединять, разъединить (вн.) 1. (отсоединять) విడదీయు 2. (разлучать) వేరుచేయు

разъезд м 1.: ~ы мн. (поездки) తిరగడం; он всё время в ~ах అతను ఎప్పుడూ తిరుగుతూ ఉంటాడు 2. ж.-д. రైల్వే స్టేషన్, రైల్వే డబుల్ ట్రాక్

разъезжать||ть несов. తిరుగుతూ ఉండు; он постоянно ~ет అతను ఎప్పుడూ తిరుగుతూ ఉంటాడు

разъезжаться, разъехаться 1. (уезжать) వెళ్లిపోవు; гости разъехались అతిథులు వెళ్లిపోయారు

2. (с тв. или без доп.; не сталкиваться, не зацеплять друг друга) దాటిపోవు; машины с трудом разъехались на узкой дороге యిరుకు రోడ్డులో ఒక కారు మరొకదాన్ని కష్టమీద దాటింది 3. (с тв. или без доп.; разминуться) [ఒకరు ఒకరిని] చూడకుండా (కలుసుకోకుండా) దాటిపోవు 4. разг. (с тв. или без доп.; переставать жить вместе) విడిపోవు 5. разг. (расползаться от ветхости) చీకిపోవు

разъесть сов. см. разъедать

разъехаться сов. см. разъезжаться

разъярённый కోపఘూర్ణితమైన (о животном); కోపఘూర్ణితుడైన (о человеке)

разъярить(ся) сов. см. разъярять(ся)

разъярять, разъярить (вн.) కోపఘూర్ణితుని చేయు (человека); కోపఘూర్ణితం చేయు (животное)

разъяряться, разъяриться కోపఘూర్ణితుడగు (о человеке); కోపఘూర్ణితుడగు (о животном)

разъяснение с 1. (действие) విశదపరచడం, స్పష్టం చేయడం 2. (объяснение) స్పష్టీకరణ, వివరణ

разъяснить(ся) сов. см. разъяснять(ся)

разъяснять, разъяснить (вн.) (కి) వివరించు, స్పష్టపరచు, విశదపరచు; ~ кому-л. задáчу ఒకరికి లెక్క (నమస్సు)ను విశదపరచు

разъясняться, разъясниться స్పష్టపడు, తేలిపోవు; дéло разъяснилось విషయం తేలింది (తేలిపోయింది)

разыгрáть(ся) сов. см. разыгрывать(ся)

разыгрывать, разыграть (вн.) 1. (пьесу, роль) నటించు, [పాత్ర] పోషించు 2. (в лотерею) చీట్లు వేసి [వస్తువులు] పంచు 3. разг. (подшучивать над кем-л.) హేళన (ఎగతాళి) చేయు; ~ приятеля స్నేహితుణ్ణి హేళన (ఎగతాళి) చేయు

разыгрываться, разыграться 1. (увлекаться игрой) ఆటలో ఉత్సాహం పుంజుకొను; дéти разыгрались పిల్లలు ఆటలో ఉత్సాహం పుంజుకున్నారు 2. разг. ఉత్సాహం పుంజుకొను, మూడ్తోకి వచ్చు (о пианисте, актёре); ఫారంలోకి వచ్చు (о спортсмене); во втором дéйстви артист разыгрáлся రెండవ రంగంలో నటుడు ఉత్సాహం పుంజుకొన్నాడు, రెండవ రంగంలో నటుడు మూడ్తోకి వచ్చాడు 3. перен. వీచు (о ветре); రేగు (о буре); కొలిక్కి వచ్చు (о событиях)

разыскáть(ся) сов. см. разыскивать(ся)

разыскивать, разыскать (вн.) (కోసం) వెతుకు, గాలించు; కనుగొను, దొరుకు, వెతికి పట్టుకొను (сов.); ~ пропáвшую книгу పోయిన పుస్తకంకోసం వెతుకు; ~ рóдственников తన బంధువులకోసం వెతుకు

разыскива||ться, разыска́ться 1. కనుగొనబడు, దొరుకు; вёщи разыска́лись సామాన్య దొరికాయి 2. *тк. несов. юр.* వెతకబడు; он ~ется милицией మిలీషియా అతనికోసం వెతుకుతోంది

рай *м* స్వర్గం

райисполком *м* (районный исполнительный комитет) డిస్ట్రిక్ట్ (పేట) కార్యనిర్వాహక కమిటీ

райком *м* (районный комитет) డిస్ట్రిక్ట్ (పేట) కమిటీ

район *м* 1. ప్రాంతం; горные ~ы పర్వత ప్రాంతాలు 2. (административно-территориальная единица) డిస్ట్రిక్ట్, జిల్లా; పేట (часть города); Пролетарский ~ Москвы మాస్కోలోని ప్రోలెటార్స్కీ పేట (డిస్ట్రిక్ట్) ◇ в ~е чего-л. వద్ద, దగ్గర; бой в ~е вокзала రైల్వే స్టేషన్ వద్ద పోరాటం

районный *м* డిస్ట్రిక్ట్; ~ центр డిస్ట్రిక్ట్ (జిల్లా) కేంద్రం

райск||ий 1. స్వర్గ 2. *перен.* స్వర్గంతో సమానమైన, స్వర్గప్రాయమైన; ~ая жизнь భూమిమీద స్వర్గంతో సమానమైన జీవితం, భూతల స్వర్గప్రాయమైన జీవితం

райсовет *м* (районный Совет) శ్రామిక ప్రజల దెవ్యూటీల డిస్ట్రిక్ట్

рак I *м зоол.* గజగొయ్య

рак II *м мед.* కేన్సరు

ракёт||а *ж* రాకెట్టు; మిస్సైల్ (оружие); сигнальная ~а సిగ్నల్ రాకెట్; пускать ~у రాకెట్టు ప్రయోగించు ◇ ~а-носитель వాహక రాకెట్టు

ракётка *ж спорт.* రాకెట్; тénнисная ~ టెన్నిస్ రాకెట్

ракётн||ый రాకెట్టు, మిస్సైల్; ~ый двигатель రాకెట్టు ఇంజన్; ~ая бáза మిస్సైల్ స్థానరం; ~ое орудие మిస్సైల్ ఆయుధం

раковина *ж* 1. గవ్వ, శంఖం 2. (водопроводная) వాప్జెసిన్ ◇ ушная ~ *анат.* చెవిదొప్ప

ракушка *ж* గవ్వ

рама *ж* 1. చుట్రం, ఫ్రేము 2. (оконная) కిటికీ చుట్రం 3.: велосипедная ~ సైకిల్ ఫ్రేము

рамк||а *ж* 1. *с.м.* рама 1; 2.: ~и *мн. перен.* పరిధులు, హద్దులు; в ~ах закона చట్టపు పరిధిలో; держаться в ~х హద్దుల్లో ఉండు

rán||а *ж* గాయం; получать ~у గాయపడు, దెబ్బ తిను

ранг *м* హోదా

РАЗ — РАН

Р

ранее *нареч. с.м.* рáньше

ранение *с* 1. (действие) ఒకరిని గాయపరచడం, ఒకరు గాయపడడం 2. *с.м.* рана

раненый 1. గాయపడిన, దెబ్బతిన్న, గాయం తగిలిన 2. *в знач. сущ. м* గాయపడినవాడు, గాయం తగిలిన వాడు, క్షతగాత్రుడు

ранец *м* సంచి; солдатский ~ సైనిక సంచి; школьный ~ పుస్తకాల సంచి

rán||ить *несов. и сов. (вн.)* 1. గాయపరచు, దెబ్బ తీయు; ~ть в руку చేతిని గాయపరచు 2. *перен.* బాధించు, బాధ కలిగించు; твой слова ~ят мне сёрдце నీ మాటలు నా మనస్సును బాధిస్తున్నాయి, నీ మాటలు నాకు బాధ కలిగిస్తున్నాయి

рaнн||ий 1. తొలి, పొద్దుటి; ~ее утро తొలి పొద్దు, పొద్దుటి పూట; ~им утром పొద్దున; ~ие рассказы Толстого టాల్స్టాయ్ తొలి కథలు 2. (происходящий раньше обычного) అకాల, ముందుగా వచ్చిన; ~ая гроза ముందుగా వచ్చిన మెరుపు తుఫాను; ~ая смерть అకాల మృతి; ~ая старость అకాల వృద్ధాప్యం, అకాలంగా (ముందే) వచ్చిన ముసలితనం; наступила ~ая зима శీతాకాలం ముందుగా వచ్చింది 3. (появляющийся раньше других) తొలి, మొదటి; ~ие овощи తొలి కూరగాయలు; ~ие цветы తొలి పువ్వులు

ра́но *нареч.* 1.: ~ вечером సాయంత్రం పెందరాళే; ~ утром పొద్దున [పూట], తెల్లవారు జామున; вставать ~ పెందరాళే లేచు 2. (преждевременно) అకాలంగా, ముందుగా; ~ умереть అకాలంగా మృతి చెందు; весна наступила ~ వసంతకాలం ముందుగా వచ్చింది 3. *безл. в знач. сказ.:* обéдать ещё ~ డిన్నర్ టైం ఇంకా కాలేదు ◇ ~ или поздно ఎప్పుడో ఒకప్పుడు

рань *ж* *разг.* పెందరాళే, పిశాచాలు మసిలే వేళ; в такую ~! పిశాచాలు మసిలే వేళ[లో]!

ра́ньше *нареч.* 1. ముందు, అకాలంగా; не приду ~ шести часов ఆరు గంటలకు ముందు రాను, ఆరు గంటలు దాటాకే వస్తాను; она родила ~ срóка ఆమె అకాలంగా కన్పింది 2. (прежде другого) కంటే ముందుగా; он ушёл ~ нас అతను మాకంటే ముందుగా వెళ్లిపోయాడు 3. (в прежнее время, прежде) పూర్వం; ~ он часто заходил к нам పూర్వం అతను మాదగ్గరకి తరచుగా వస్తూండేవాడు; ~ и теперь పూర్వమూ, ఇప్పుడూ

РАП — РАС

рапорт *м* రిపోర్టు; **подавать** ~ రిపోర్టు దాఖలు చేయు

рапортować *несов. и сов. (от. о пр.)* (ఒకరికి) రిపోర్టు చేయు

rása *ж* జాతి

расизм *м* జాతి వివక్షత, జాత్యహంకారం, జాతీయ దురహంకారం

расист *м* జాతి వివక్షపరుడు

расистски||й జాతి వివక్ష; ~е законы జాత్యహంకార (జాతి వివక్ష) చట్టాలు

раскаиваться, раскаяться (*в пр.*) (కి) పశ్చాత్తాప పడు, పశ్చాత్తాపం చెందు; ~ в своих поступках తమ చర్యలకు పశ్చాత్తాపపడు (విచారించు)

раскалённый ఎర్రగా కాల్చిన; ~ песок కాలుతున్న (కొట్ట మండిపోయే) ఇసుక

раскалить *сов. см.* раскалять

раскалывать, расколоть (*вн.*) *прям., перен.* చీల్చు

раскалыва||ться, расколоться *прям., перен.* చీలిపోవు; голова ~ется తల పేలిపోతూ వుంది

раскалять, раскалить (*вн.*) బాగా ఎర్రగా కాల్చు

раскапывать, раскопать (*вн.*) 1. తవ్వి తీయు 2. *перен. разг.* వెతికి పట్టుకొను (*находить*); వెతికి కనుగొను (కనిపెట్టు) (*узнавать*)

раскармливать, раскормить (*вн.*) బలిపించు (*человека*); బలిసేలా చేయు (*животное*)

раскát *м*: ~ы грóма ఉరుముల ాద; ~ы смé-ха నవ్వు తరగ

раскátать *сов. см.* раскátывать

раскátывать, раскátать (*вн.*) 1. (*разворачи-вать*) చుట్టూ విప్ప 2. (*расплющивать*) ఒత్తు; ~ тéсто రొట్టె పిండి ఒత్తు

раскачátь *сов. см.* раскáчивать

раскачátься *сов. см.* раскáчиваться 1, 2

раскáчивать, раскачátь (*вн.*) 1. ఊగించు, ఊపు; ~ качéли ఉయ్యాల ఊగించు 2. *перен. разг.* కుదుపు, కదిలించు

раскáчиваться, раскачátься 1. ఊగు; ~ на качéлях ఉయ్యాలమీద ఊగు 2. *перен. разг.* కదిలి [వని] చేయు 3. *тк. несов. разг. (при ходьбе)* [నడిచేటప్పుడు] ఊగు[తూ ఉండు]

раскáяние *с* పశ్చాత్తాపం

раскáяться *сов. см.* раскáиваться

расквитátься *сов. разг. (с тв.)* 1. (ఒకరితో) తేల్చుకొను 2. *перен.* (పై) బదులు (పగ) తీర్చుకొను

раскíдывать, раскíнуть (*вн.*) 1. విస్తరించు (*ветви*); చాచు (*руки*) 2. (*расстилать*) పరచు 3.: ~ палáтку గుడారం వేయు ◇ **раскíнуть умóм** *разг.* తలపోయు

раскíнуть *сов. см.* раскíдывать

раскíну||ться *сов. см.* విస్తరించు; гóрод ~лся на 40 км నగరం 40 కి.మీ.మేరకు విస్తరించింది

раскладной మడత, ఫోల్డింగ్; ~ стол మడత (ఫోల్డింగ్) టేబుల్

раскладушка *ж разг.* ఫోల్డింగ్ బెడ్, మడత మంచం

расклáдывать, разложíть (*вн.*) 1. పెట్టు, ఉంచినేయు; ~ вéщи по мéстам సామాన్లు వాటి వాటి స్థలాల్లో పెట్టు (ఉంచు); ~ товáры సరకులు పరచు 2. (*расстилать*) పరచు 3. (*распределять*) పంచు, పంపిణీ చేయు; ~ при́быль భాగస్వాముల మధ్య లాభాన్ని పంచు (పంపిణీ చేయు) ◇ ~ костёр [చలి]మంట వేయు

расклáдываться, разложíться *разг. (распа-ковываться)* సామాన్లు విప్పి నర్దుకొను

расклáниваться, расклáняться (*с тв.*) పంక రించు

расклáняться *сов. см.* расклáниваться

расклéивать, расклéить (*вн.*) 1.: ~ конвэ́рт కవరు విప్ప 2. (*наклеивать*) అంటించు, అతికించు; ~ афи́ши అడ్వర్టైజ్ మెంటు అతికించు (అంటించు)

расклéить *сов. см.* расклéивать

раскóвátь *сов. см.* раскóвывать

раскóвывать, раскóвátь (*вн.*) 1. (*лошадь*) లాడాలు (నాడాలు) తీసినేయు 2. (*освобожда́ть от оков*) సంకెళ్లు తీసినేయు

раскóл *м полит.* చీలిక

раскóлóть(ся) *сов. см.* раскáлывать(ся)

раскóльник *м полит.* చీలికదారు

раскóльническ||й *полит.* చీలిక; ~ая тáктика చీలిక ఎత్తుగడలు

раскóпátь *сов. см.* раскáпывать

раскóпки *мн. археол.* తవ్వకాలు

раскóर्मítь *сов. см.* раскáрмливать

раскрасíть *сов. см.* раскрасíивать

раскраска *ж* 1. (*действие*) రంగు[లు] వేయడం (పూయడం) 2. (*расцветка*) రంగు

раскраснётсья *сов.* [ముఖం] ఎర్రబారు; ~ от

волнения ఉద్రేకంతో ముఖం ఎరబారింది; ~ от холода చలితో ముఖం ఎరబారింది

раскрасивать, раскрасить (вн.) రంగులు (పెయింట్లు) వేయు

раскрепощение с విముక్తి, విమోచన, ఉద్ధరణ; ~ женщин స్త్రీజనోద్ధరణ

раскритиковать сов. см. раскритиковывать

раскритиковывать, раскритиковать (вн.) గట్టిగా (తీవ్రంగా) విమర్శించు, ఈకకి ఈక తోకకి తోక పీకు

раскричаться сов. разг. 1. (о ребёнке) ఏడవ నారంభించు 2. (на вн.) (ఒకరిమీద) కేకలు వేయ నారంభించు

раскрошить сов. см. крошить 1

раскрошиться сов. см. крошиться

раскрутить сов. см. раскручивать

раскручивать, раскрутить (вн.) 1. మెలికలు విడదీయు 2. разг. (быстро вращать) తిప్ప

раскрывать, раскрывать (вн.) 1. తెరుచు; ~ зонт-тик గొడుగు తెరుచు; ~ окно కిటికీ తెరుచు 2. (обна-руживать) బయటపెట్టు, వెల్లడించు, బహిర్గతంచేయు; ~ заговор కుట్రను బయటపెట్టు; ~ тайну రహస్యాన్ని బయటపెట్టు; ~ перед кем-л. дуть перен. ఒకరి దగ్గర (ఎదుట) మనస్సు విప్ప; ~ существование дела విషయ సాధాన్ని విపులీకరించు ◇ ~ карты పేకముక్కులు కింద పరచు

раскрываться, раскрываться 1. తెరవబడు 2. бот. విచ్చుకొను 3. (обна-руживать свои мысли и т. п.) బయటపడు, వెల్లడగు 4. (становиться до конца познанным) వెల్లడగు, విప్య అగు; его характер рас-крывлся до конца అతని స్వభావం పూర్తిగా వెల్లడైంది ◇ у него раскрывались глаза అతనికి కనువిప్ప అయింది, అతని కళ్ళు తెరుచుకున్నాయి

раскрывать(ся) сов. см. раскрываться(ся)

раскупать, раскупить (вн.) కొనివేయు

раскупить сов. см. раскупать

раскупоривать, раскупорить (вн.) తెరుచు

раскупорить сов. см. раскупоривать

расовый జాతి

распад м 1. хим. క్షిధిల్యం, విశీర్ణం; ~ радиоак-тивных элементов రేడియోధార్మిక శక్తిగల పదార్థాల క్షిధిల్యం 2. перен. విచ్ఛిత్తి; ~ колониальной сис-темы వలస వ్యవస్థ విచ్ఛిత్తి

распадаться, распаться 1. хим. శిధిలమగు 2. перен. విచ్ఛిత్తి అగు, విచ్ఛిన్నమగు

распаковать сов. см. распаковывать

РАС — РАС

Р

распаковать, распаковать (вн.) [సామాను] విప్ప, ఊడదీయు

распавывать, распороть (вн.) 1. విప్ప 2. (разре-зать) గీరుకొను; распороть себе руку చేయి గీరుకొను

распасться сов. см. распадаться

распахать сов. см. распахивать I

распахивать I, распахать (вн.) దున్ను, సాగుచేయు

распахивать II, распахнуть (вн.) [బార్లా] తెరుచు; ~ окно కిటికీ బార్లా తెరుచు; ~ пальто కోటు తెరుచు

распахнуть сов. см. распахивать II

распевать несов. разг. (вн.) పాడు

распекать, распечь разг. (вн.) మందలించు, చీవాట్లు పెట్టు

распеленать сов. (вн.) గుడ్డలు విప్ప (ఊడదీయు)

распеленаться сов. గుడ్డలు విప్పకొను

распечатать сов. см. распечатывать

распечатывать, распечатать (вн.) (письмо и т. п.) [కవరు] విప్ప (తెరుచు)

распечь сов. см. распекать

распивать, распить разг. (вн.) తాగు; распить бутылку вина с кем-л. ఒకరితో కలిసి సీసాడు వైసు తాగివేయు

распиливать, распилить (вн.) రంపంతో కోయు (కోసివేయు)

распилить сов. см. распиливать

расписани||е с కాలపట్టిక, టైమ్ టేబుల్; ~е по-ездов రైల్వే టైమ్ టేబుల్, రైల్వే రాకపోకల వేళలు; ~е уроков పాఠశాలకాలపట్టిక; по ~ю కాలపట్టిక ప్రకారం

расписаться сов. см. распи-сываться

расписк||а ж రసీదు, ప్రోవోటు; ~а в получении రసీదు తీసుకొను; давать ~у в получении денег పొందిన డబ్బుకు రసీదు ఇచ్చు; давать кому-л. деньги под ~у ఒకరికి ఇచ్చిన డబ్బుకి ప్రోవోటు రాయించుకొను

расписной разг. డిజైను (అద్దకం) వేయబడిన

расписываться, расписаться 1. సంతకం పెట్టు (చేయు); распишйтесь в получении зарплаты మీ జీతంకోసం సంతకం పెట్టండి; прочтите эту бумагу и распишйтесь ఈ కాగితం చదివి సంతకం చేయండి

2. разг. (регистрировать брак) వివాహాన్ని రిజిస్టరు చేయించుకొను ◇ расписаться в собственном неве-жестве తన అజ్ఞానాన్ని రుజువుచేసుకొను

распить сов. см. распивать

распахать сов. см. распихивать

РАС — РАС

распихивать, распихать *разг. (вн.)* 1. పక్కకి నెట్టు, నెట్టివేయు; ~ локтями మోచేతులతో పక్కకి నెట్టు 2. (*рассовывать*) దోపు, కుక్కు, కూరు; ~ вещи по сумкам సంచుల్లో సామాన్లు దోపు (కుక్కు)

расплавить(ся) *сов. см. расплавлять(ся)*

расплавлять, расплавить *(вн.)* కరిగించు, కరగు **расплавляться, расплавиться** కరిగిపోవు

расплавяться *сов. కన్నీరు పెట్టుకొను, ఏడవనారంభించు*

расплата ж 1. చెల్లింపు 2. *перен.* ప్రాయశ్చిత్తం **расплатиться** *сов. см. расплачиваться*

расплачиваться, расплатиться 1. చెల్లించు; ~ по счёту బిల్లు చెల్లించు; ~ с долгами అప్పులు తీర్చు 2. *перен. (за вн.)* (మీద) పగ సాధించు[కొను], కసి తీర్చుకొను

расплекать(ся) *сов. см. расплёскивать(ся)*

расплёскивать, расплекать *(вн.)* ఒలకపోయు

расплёскиваться, расплекаться ఒలికిపోవు

расплеті(сь) *сов. см. расплетать(ся)*

расплетать, расплести *(вн.)* విప్ప, ఊడదీయు; ~

кóсу జడ[ను] విప్ప (ఊడదీయు)

расплетаться, расплестись విప్పబడు, ఊడిపోవు

расплодīt *сов. (вн.)* 1. కను, ఈను 2. *перен.*

తయారు చేయు, పెంచు

расплодītся *сов. 1. పుట్టు, పెరుగు 2. перен. పెరుగు*

расплывá||тьсЯ, расплывьтсЯ 1. వ్యాపించు, పాకు; чернила ~ются на стої бумáге యీ కాగితం పిదపి పీల్చుకుంటోంది 2. *разг. (полнеть)* లావెక్కు

~тьсЯ в улыбке నవ్వు నారంభించు, ముఖంలో నవ్వు నిరియు **расплывчатый** అస్పష్టమైన

расплывьтсЯ *сов. см. расплываться*

расплóщивать, расплóщить *(вн.)* చదును (తవ్వడ యేలా) చేయు

расплóщиваться, расплóщиться తవ్వడగు

расплóщить(ся) *сов. см. расплóщивать(ся)*

распознавát, распознát *(вн.)* కనుగొను, గ్రహించు, కనిపెట్టు; ~ болéзнь రోగ నిదానం చేయు, రోగం కనిపెట్టు

распознát *сов. см. распознавát*

располагát I, расположīt *(вн.)* 1. పెట్టు, ఉంచు; ~ отряд в деревне గ్రామంలో దళం పెట్టు (ఉంచు) 2. (*вызывать симпатию*) [ఒకరి] ప్రేమ చూరగొను (పొందు)

располагát II несов. (тв.) కలుగు; он ~ет деньгáми అతనినెద్ద డబ్బు ఉంది; он ~ет временем అతనికి తీరిక వుంది

располагátся, расположītся (సర్దుకొని) కూర్చొను; он расположился на дивáне అతను సోఫామీద కూర్చున్నాడు; он расположился писать అతను రాయడానికి సర్దుకొని కూర్చున్నాడు

располагающ||ий అభిమానం చూరగొనే; ~ая внешность ఎదుటివారి అభిమానం చూరగొనే రూపం

расползátся, расползтись 1. (*уползть в разные стороны*) పాకుతూ వెళ్లిపోవు 2. *разг. (разрыватьсЯ)* చీకిపోవు

расползтись *сов. см. расползátся*

расположéние|| с 1. (действие) కేటాయించడం, నర్తడం; ~е войск по квартирам సైనికులను ఇంటింటికి కేటాయించడం (నర్తడం) 2. (*место, занимаемое войсками, лагерем*) ఆవరణ, శిబిరం; проникнуть в ~е противника శత్రు[వు] శిబిరంలో (ఆవరణలో) చొరబడు

3. (*порядок размещения*) అమర్చబడిన తీరు (వర్తతి), క్రమం; ~е мебели в комнате గదిలో ఫర్నిచరు అమర్చబడిన తీరు (వర్తతి); ~е слов పదాల క్రమం 4. (*симпатия*) అనుగ్రహం, అభిమానం, ఇష్టం, నద్దానం; за-служить чьё-л. ~е ఒకరి అభిమానం (నద్దానం) చూరగొను; польzоваться чьим-л. ~ем ఒకరికి అనుగ్రహ పాత్రుడగు; чувствовать к кому-л. ~е ఒకరిపట్ల ఇష్టం (నద్దానం) కలుగు 5. (*к от.; восприимчивость*) గురి అవడం; ~е к простуде తొందరగా జలుబు పట్టు (చేయు) 6. *разг. (настроение)* మూడ్, మనోస్థితి; быть в хорóшем ~и дýха మంచి హుషారుగా ఉండు; быть в плохóм ~и дýха చిరాకుగా వుండు

располóж||енный (к от.) 1. సముఖంగా (నద్దానంతో) వుండు; он ~ен ко мне అతను నాపట్ల సముఖంగా (నద్దానంతో) వున్నాడు 2. (*склонный к чему-л.*) సముఖంగా వుండు; он не ~ен к серьёзному разговóру అతను సీరియస్ సంభాషణకి సముఖంగా లేడు

расположīt *сов. см. располагát I*

расположītся *сов. см. располагátся*

распорóть *сов. см. распáрывать и порóть II*

распорядītель *м* మేనేజరు; విందు (ఉత్సవ) నిర్వాహకుడు (*на торжестве*)

распорядītельность|| *ж* సక్రమ నిర్వహణ; отсýтствии ~и సక్రమ నిర్వహణ లోపం

распорядītельный చురుకైన, చొరవగల; ~ человек చురుకైన (చొరవగల)వాడు (మనిషి)

распорядītся *сов. см. распоряжátся*

распоряд||ок м నియమాలు, కార్యక్రమం; ~ок дня దిన కార్యక్రమం; правила внутреннего ~ка в учреждéниях సంస్థల్లో నియమాలు

распоряжáться, распорядиться 1. (о пр., инф.; отдавать приказание) (చేయమని) ఆజ్ఞాపించు, ఆదేశించు, *инф.* + యించు, చేయించు; распорядиться об отъезде ప్రయాణానికి ఏర్పాట్లు చేయమని ఆదేశించు; распорядиться принести что-л. దేనినైనా తెప్పించు; распорядиться сделать что-л. దేనినైనా చేయించు 2. *тк. несов. (тв.; вести дело, хозяйство)* నిర్వహించు 3. (*тв.; поступать с кем-л., чем-л. каким-л. образом*) చేయు; ~ деньгами [ఒకరి ఇవ్వం ప్రకారం] డబ్బు ఖర్చుపెట్టు (వ్యయం చేయు) 4. (*вести себя как хозяин, начальник*) యజమానిలాగా ప్రవర్తించు, ఆజ్ఞలు ఇచ్చు; прошу не ~ в чужом доме ఇతరుల ఇంటిలో యజమానిలాగా (ఇవ్వం వచ్చినట్లు) ప్రవర్తించకండి

распоряжéни||е с ఆజ్ఞ; до особóго ~я కొత్త ఆజ్ఞ వచ్చే దాకా; отдáть ~е ఆజ్ఞ యిచ్చు, ఆజ్ఞాపించు ◇ быть в ~и когó-л. ఒకరి [చేతి] కింద వుండు; имéть в своём ~и తన చేతికింద కలిగివుండు

распáв||а ж పగ; кровавая ~а రక్తపగ ఊచకోత; кула́чная ~а కొట్టడం ◇ творить суд и ~у уст. న్యాయాన్ని చేతితోకి తీసుకొను; корóткая ~а తక్షణ శిక్ష

распáвить сов. см. расправлять
распáвиться I, II сов. см. расправляться I, II
распáвлять, распáвить (*вн.*) 1. తిన్నన చేయు, సరిచేయు; నున్నగా చేయు (*делать гладким*); ~ юбку స్కర్టు సర్దుకొను (సరిచేయు) 2. (*выпрямлять*) చాచు, తిన్నన చేయు; ~ плéчи భుజాలు తిన్నన చేయు

распáвляться I, распáвиться (о складках и т. п.) నున్నగా అగు, నున్ననగు

распáвляться II, распáвиться (с тв.; учинять расправу) (ఒకరిని) శిక్షించు

распределéние с 1. పంచడం, పంపిణీ; ~ доходов ఆదాయాల (తాబాల) పంపిణీ; ~ сил బలాబలాల మోహరింపు 2. (*расположение, размещение*) కేటాయింపు, పంపిణీ; ~ дете́й по клáссам క్లాసుల ప్రకారం పిల్లల కేటాయింపు (పంపిణీ) 3. *разг. (назначение молодого специалиста)* [పనికి] నియమించడం

распределíть сов. см. распределять
распределáть, распределíть (*вн.*) 1. (*делить*) (మధ్య) పంచు, పంపిణీ చేయ (сов.) 2. (*определять порядок*) కేటాయించు[కొను]; ~ время కాలాన్ని క్రమపద్ధతిలో కేటాయించుకొను

распродава́ть, распродáть (*вн.*) అమ్మివేయు; кни-

РАС — РАС

Р

га распрóдана పుస్తకం ప్రతులు అయిపోయాయి (అమ్ముడై పోయాయి)

распрóдáжа ж తగ్గింపు ధరలకు అమ్మకం, క్లియరెన్స్ సేల్

распрóдáть сов. см. продавать
распространéние с 1. (*об идеях, учениях*) వ్యాప్తి, ప్రాచుర్యం; получить ~ вьяప్తిలోకి వచ్చు 2. (*слухов и т. п.*) వ్యాపించడం, వ్యాప్తి 3. (*газет и т. п.*) ప్రాచుర్యం, వ్యాప్తి

распространéн||ый సామాన్య; ~ое мнéние సాధారణ అభిప్రాయం; ~ые виды растений సామాన్య పుష్కజాతులు

распространíть(ся) сов. см. распространя́ть (-ся)

распространя́ть, распространíть (*вн.*) 1. (*делать широко известным*) వ్యాపింపజేయు, ప్రచారం చేయు 2. (*расширять круг действия*) (కు) అన్వయించు, వర్తించు; ~ дéйствиe зако́на на все республики చట్టం అన్ని రిపబ్లిక్కులకూ అన్వయిస్తుంది (వర్తిస్తుంది) 3. (*газеты и т. п.*) పంచు 4. (*источать*): ~ зáпах వాసన కొట్టు (వేయు)

распростран||яться, распространиться 1. వ్యాపించు; лесá ~ились далеко́ на се́вер అడవులు ఉత్తరానికి బాగా దూరంగా వ్యాపించాయి 2. (*расширять круг действия*) వ్యాపించు; движение сторóнников мíра ~илось по всем стpánам శాంతి ఉద్యమం అన్ని దేశాలకీ వ్యాపించింది 3. (*становиться доступным, известным*) వ్యాపించు; пóчвы ~ются бь́стро వార్తలు త్వరగా వ్యాపిస్తాయి 4. (*о запахе*) కొట్టు 5. *разг. (о пр.; пространно рассказывать)* (గురించి) విపులీకరించు 6. (*относиться к кому-л., чему-л.*) (కు) అన్వయించబడు, వర్తింపబడు; ё́то ~я́ется на всех ఇది అందరికీ వర్తిస్తుంది; зако́н не ~я́ется на ино-стрáнных гра́ждан విదేశీయులకు ఈ చట్టం వర్తించదు

ра́спря ж కుమ్మలాట, తగాదా
распáгáть, распáгáчь (*вн.*) కట్టు విప్ప (విప్పేయు)
распáмíть сов. см. распрямля́ть

распáмля́ть, распáмíть (*вн.*) తిన్నన చేయు, వంకర తీర్చు, వంపు దీయు

распáгáчь сов. см. распáгáть
распу́ска́ть, распу́ститъ (*вн.*) 1. రద్దు చేయు, సెలవు యిచ్చు; ~ áрмию సైన్యాన్ని రద్దు చేయు; ~

собрание సభను రద్దు చేయు; ~ учеников на каникулы విద్యార్థులకు సెలవు ఇచ్చు 2. (ослаблять) వదులు చేయు, ఊడదీయు; ~ кóсы జడలు ఊడదీయు (విప్ప); ~ ремéнь బెల్టు వదులు చేయు 3. (связанные изделия) ఊడదీయు; ~ свíтер స్వేటర్లు ఊడదీయు 4. разг. (избаловать) [క్రమశిక్షణ (కళ్యాణ) వదులు చేసి] పాడుచేయు; ~ учеников విద్యార్థుల్ని పాడుచేయు 5. разг. (слухи) వ్యాపింపజేయు 6. разг. (растворять) [నిశ్చల్లో] కలిసివేయు, కరగబెట్టు

распúскáться, распúститься 1. (о растениях) విడుచు 2. (о связанных изделиях) ఊడిపోవు 3. разг. (избаловаться) విశృంఖలుడగు, క్రమశిక్షణ ధిక్కరించు (పాటించకపోవు) 4. разг. (растворяться в жидкости) [నిశ్చల్లో] కలిసిపోవు, కరిగిపోవు

распúстить(ся) сов. см. распúскáть(ся)
 распúтáть(ся) сов. см. распúтывáть(ся)
 распúтица ж రోడ్లు పాడయ్యే [రుతువు]; బురద రోడ్డు (бездорожье)

распúтник м దుశ్శీలుడు, కాముకుడు, విశృంఖలుడు
 распúтный విశృంఖల, దుశ్శీలుడైన

распúтывáть, распúтáть (вн.) 1. చిక్కు విడదీయు 2. перен. [రహస్యాన్ని] పరిష్కరించు, కూపీతీయు

распúтывáться, распúтáться 1. చిక్కు విడు 2. перен. (становиться ясным) స్పష్టమగు, తేలు 3. перен. разг. (с тв.; освобождаться от кого-л., чего-л.) (తో) సంబంధం వదలించుకొను

распúтье с దారి చీలిన చోటు ◇ на ~ దిక్కు తోచని స్థితిలో

распúхáть, распúхнуть వాచు, ఉబ్బు
 распúхнуть сов. см. распúхáть

распúщенный 1. разг. (непослушный) క్రమశిక్షణా రహిత 2. (безнравственный) భ్రష్టువైన

распылить(ся) сов. см. распылять(ся)

распылять, распылить (вн.) 1. (жидкость и т. п.) చల్లు, స్ప్రే చేయు, చిలకరించు 2. перен.: ~ сýлы శక్తుల్ని చెల్లాచెదురు చేయు

распылять(ся), распылиться 1. (обращаться в пыль) పాడైపోవు (పాడి అయిపోవు) 2. перен.: сýлы ~ются శక్తులు చెల్లాచెదురుతాయి

рассáд||а ж మొక్క[లు], నారు; капу́стная ~а కేబేజీ నారు; сáжáть ~у నారు (మొక్కలు) నాలు

рассáдить сов. см. рассáживать

рассáдник м 1. నారుమడి 2. перен.: ~ зара́зы అంటువ్యాధి చోటు (ప్రాంతం)

рассáживáть, рассáдить (вн.) 1. (по местам) [వారివారి స్థలాల్లో] కూర్చోబెట్టు 2. (отдельно) విడిగా కూర్చోబెట్టు 3. (о растениях) నాలు, నాటివేయు

рассáживáться, рассéсться 1. కూర్చోను 2. разг. (садиться развáлясь) కాళ్ళు పారజాపి చేర్చి పడి కూర్చోను
 рассáсывáться, рассосáться (об опухоли) అణిగి పోవు

рассвeстí сов. см. рассвeтáть

рассвeт м తెల్లవారు (వేకువ) జాము, ప్రత్యూషం
 рассвeтáть, рассвeстí తెలతెలవారు

рассвирепeть сов. см. свирепeть

рассeдлáть сов. см. рассeдлывáть

рассeдлывáть, рассeдлáть (вн.) జీను తీసివేయు

рассeивáть, рассeять (вн.) 1. (разгонять) చెదరగొట్టు; ~ толпý గుంపును (జనాన్ని) చెదరగొట్టు; ~ тýчи మేఘాలను చెదరగొట్టు 2. (устранять) తొలగించు, పారదోలు; ~ мýфы భ్రమలను పారదోలు; ~ опасeния అనుమానాలు తొలగించు

рассe||ивáться, рассeяться 1. చెదిరిపోవు (о толпе, тумане) 2. (исчезать) పోవు; волнeния ~ялись దిగుళ్లు పోయాయి

рассeкáть, рассeчь (вн.) 1. చీల్చు 2. (ранить) తెగ్గొట్టు[కొను]

рассeлина ж చీలిక, బీట

рассeлить(ся) сов. см. рассeлять(ся)

рассeлять, рассeлить (вн.) 1. వేరే చోటులో నివాసానికి పంపు 2. (поселять порoзнь) వేరువేరు నివాస స్థలాలకు పంపు

рассeлять(ся), рассeлиться 1. వ్యాపించు, విస్తరించు 2. (поселяться порoзнь) వేరు స్థానాల్లో బస ఏర్పాటు చేసుకొను

рассердítь(ся) сов. см. сердítь(ся)

рассeсться сов. см. рассáживáться

рассeчь сов. см. рассeкáть

рассeянность ж 1. (невнимательность) అశ్రద్ధ, పరధ్యానం, అసావధానం 2. (разбросанность) వికీర్ణత, చెల్లాచెదురుతనం; ~ деревeнь గ్రామాల చెల్లాచెదురుతనం (వికీర్ణత)

рассeяни||ый 1. (редкий) చెల్లాచెదురుగా వున్న; ~ое населeние చెల్లాచెదురుగా వున్న జనాభా 2. (невнимательный) అశ్రద్ధ, పరధ్యాన; ~ый человек అశ్రద్ధ (పరధ్యానపు) మనిషి

рассeять(ся) сов. см. рассeивáть(ся)

рассказ *м* 1. కథ; ~ о поездке పర్యటన [గురిం
విన] కథ 2. *лит.* కథ; сборник ~ов కథా సంపుటి
рассказать *сов. см.* рассказывать
рассказчик *м* కథ చెప్పేవాడు, కథకుడు
рассказчица *ж* [కథ] చెప్పే ఆమె, కథకురాలు
рассказывать, рассказать (*вн., о пр.*) (కి) చెప్ప
расслабить(ся) *сов. см.* расслаблять(ся)
расслаблять, расслабить (*вн.*) నడలించు, నడలించ
జేయు

расслабляться, расслабиться ఒళ్లు నడలించుకొను;
мышцы расслабились కండరాలు నడలాయి

расслаивать, расслоить (*вн.*) 1. పారల్లా విభజించు
2. *перен.* [తరగతులుగా, విభాగాలుగా] విభజించు

расследование *с* విచారణ, దర్యాప్తు; проводить ~
దర్యాప్తు చేయు, విచారణ జరుపు

расследовать *несов. и сов. (вн.)* విచారణ జరుపు,
దర్యాప్తు చేయు

расслоение *с* 1. పారలు పారలుగా విడదీయడం (విభజిత
మనడం) 2. *перен.* విభజన; ~ крестьянства రైతాం
గంలో విభజన (విశ్లేషకరణ)

расслоить *сов. см.* расслаивать

расслышать *сов. (вн.)* వినపడు, విన; он ~л
только два слова అతనికి రెండు మాటలు మాత్రమే
వినపడ్డాయి; он не ~л меня, он не ~л, что я
сказал నేను చెప్పింది అతను వినలేదు, నేను చెప్పింది అత
నికి వినపడలేదు

рассматривать *сов. см.* рассматривать 1. (*осмат-
ривать*) చూచు, పరిశీలించు 2. (*дело, вопрос и т. п.*)
పరిశీలించు; ~ть дело в суде సమస్యను కోర్టులో విచా
రించు 3. (*расценивать*) పరిగణించు, భావించు; он
~ет это как оскорбление దీన్ని అతను అవమానమని
భావిస్తాడు

рассмеяться *сов.* నవ్వవారంభించు, నవ్వు

рассмотрение *с* పరిశీలన; చర్చించడం (*обсужде-
ние*); выносить что-л. на ~е దేనినైనా చర్చలకు
(పరిశీలనకు) తీసుకొను (ప్రతిపాదించు); оставить жало-
бу без ~я ఫిర్యాదును తోసివేయు (కోట్టివేయు); пред-
ставлять что-л. на ~е దేనినైనా పరిశీలనకు సమర్పించు

рассмотреть *сов. см.* рассматривать 1, 2

рассовать *сов. см.* рассовывать

рассовывать, рассовать *разг. (вн.)* (లో) దోపు,
దోపివేయు; ~ по карманам జేబుల్లో దోపు

рассол *м* [బ్రెన్; огуречный ~ దోసకాయల
బ్రెన్]

рассортировать *сов. см.* рассортировывать

РАС — РАС

Р

рассортировывать, рассортировать (*вн.*)
సార్టింగు (సార్టు) చేయు

рассосаться *сов. см.* рассасываться

рассохнуться *сов. см.* рассыхаться

расспрашивать, расспросить (*вн. о пр.*) అడుగు,
(గురించి) ప్రశ్నించు

расспросить *мн.* (పశ్చులు; надоедать кому-л.

~ами ఒకరిని ప్రశ్నలతో వేధించు

рассредоточивать, рассредоточить *воен. (вн.)*

వికేంద్రీకరించు

рассредоточить *сов. см.* рассредоточивать

рассрочивать, рассрочить (*вн.*) వాయిదాలమీద చెల్లిం
పులు ఏర్పాటు చేయు

рассрочить *сов. см.* рассрочивать

рассрочка *ж* వాయిదా; ~а на год ఏడాది వాయిదా;
покупать в ~у వాయిదాల్లో కొను; представить ~у
వాయిదాలమీద చెల్లించనిచ్చు

расставани *с* వీడ్కోలు, విడిపోవడం; при ~и
వీడ్కోలు చెప్పేటప్పుడు

расставаться, расстаться (*с тв.*) 1. (కి)
వీడ్కోలు చెప్ప, (నుంచి) వీడ్కోలు (సెలవు) తీసుకొను (*про-
щаться*); వదలు, వదలివేయు (*покидать*); ~ с род-
ным городом పుట్టిన పట్టణం వదలు; ~ с кем-л.
до вечера ఒకరినుంచి సాయంత్రం దాకా సెలవు తీసుకొను

2. (*лишаться, отказываться*) యిచ్చివేయు, వదలు
[కొను], వదలివేయు; ~ с мыслью ఆలోచన వదలివేయు;
со шенком пришлось расстаться కుక్కపిల్లను వదలి
వేయవలసివచ్చింది

расстать *сов. см.* расставлять

расставлять, расстать (*вн.*) పెట్టు, పెట్టివేయు,
అమర్చు; ~ вещи по местам వస్తువులను వాటివాటి
స్థలాల్లో పెట్టు; ~ мебель ఫర్నిచరు అమర్చు; ~ ча-
совых కాపలా వాళ్లను ఉంచు; ~ сети వలలు వేయు
2. (*раздвигать*): ~ ноги కాళ్ళు పంగ జొపు

расстановк *ж* 1. క్రమం; ~а слов в предло-
жении వాక్యంలో పదాల క్రమం 2. (*соотношение*)
పొందిక; ~а сил బలాబాల పొందిక 3. (*пауза*):
говорить с ~ой ఆగి ఆగి మాట్లాడు, ఆచి తూచి
మాట్లాడు

расстаться *сов. см.* расставаться

растегивать, растегнуть (*вн.*) [గుండీలు] తీయు
తీసివేయు

растегиваться, растегнуться 1. [గుండీలు]

తీసుకొను 2. (раскрываться — о застёгнутом) విప్పబడు; ворот расстегнулся కాలరు విప్పబడింది

расстегнуть(ся) сов. см. расстёгивать(ся)

рассти́лать, разостлать (вн.) పరచు

рассти́лать(ся), разостлать(ся) 1. వ్యాపించు; ~ется туман పొగమంచు వ్యాపిస్తోంది 2. (простира́ться) విస్తరించు; ~ется луг పచ్చిక మైదానం విస్తరిస్తుంది

рассто́яни||е с దూరం; на далёком ~и [от] чего-л. (కి) చాలా దూరంగా (దూరంలో); на ~и выстрела కాల్పు దూరంలో; на ~и трёх километров от Москвы మాస్కోకి మూడు కిలోమీటర్ల దూరం ◇ держáть когó-л. на ~и ఒకరిని దూరంగా ఉంచు; держáться на ~и (కి) కొంచెం దూరంగా ఉండు

расстра́ивать, расстро́ить (вн.) 1. భగ్న (భంగ) పరచు; ~ ряды противника శత్రు శ్రేణులను భగ్నపరచు 2. (портить, причинять ущерб) (కు) నష్టం కలిగించు, నష్టపరచు, (ని) దెబ్బతీయు; ~ желу́док అజీర్ణం కలిగించు; ~ своё здо́ровье [తన] ఆరోగ్యం నష్టపరచుకొను (పాడుచేసుకొను); ~ хо́зяйство ఆర్థిక వ్యవస్థని దెబ్బతీయు, ఆర్థిక వ్యవస్థకి నష్టం కలిగించు 3. (мешать осуществлению чего-л.) భగ్నంచేయు, భంగం కలిగించు; ~ чьи-л. пла́ны ఒకరి పథకాన్ని భగ్నంచేయు 4. (огорчать) (కి) దిగులు కలిగించు, కంగారు పరచు 5. (музыкальный инструмент) శృతి పాడు చేయు

расстра́иваться, расстро́иться 1. భగ్నమగు; ряды расстро́ились శ్రేణులు భగ్నమయ్యాయి 2. (приходить в упадок) దెబ్బ తిను; (కి) నష్టం కలుగు 3. (о планах и т. п.) భగ్నమగు; пла́ны расстро́ились పథకాలు భగ్నమయ్యాయి 4. (огорчаться) దిగులుపడు, కంగారుపడు 5. (о музыкальном инструменте) శృతి పాడగు

расстрéл м 1. (действие) కాల్పివేత 2. (казнь) కాల్పడం, కాల్పి చంపడం; приговáривать к ~у కాల్పి చంపమని తీర్పు యిచ్చు

расстрéливать, расстреля́ть (вн.) 1. (казнить) కాల్పిచేయు, కాల్పిచంపు 2. (расходовать при стрельбе) కాల్పివేయు, ఖర్చుచేసివేయు; ~ все патроны తూటాలన్నీ కాల్పివేయు (ఖర్చుచేసివేయు)

расстреля́ть сов. см. расстреливать

расстро́енный 1. (о музыкальном инструменте) శృతి తప్పిన 2. (огорчённый) దిగులుపడిన

расстро́ить(ся) сов. см. расстра́ивать(ся)

расстро́йств||о с 1. (беспорядок) గందరగోళం 2.

(нарушение) పట్టు (అదుపు) తప్పడం; нервно́е ~о నరాల బలహీనత, నరాలు పట్టు తప్పడం; приходíть в ~о (о делах) [వ్యాపారం (వ్యవహారం)] అదుపు (పట్టు) తప్పు 3. (огорчение) దిగులు; быть в ~е నిరాశ చెందు; приводíть в ~о దిగులు (నిరాశ) కలిగించు

рассту́пáться, рассту́питься విడివడు, рассту́питься, чтобы́ пропустить́ విడివడి దారి యిచ్చు

рассту́питься сов. см. рассту́пáться

рассу́дительность ж హేతుబద్ధత, తెలివి; పదిలం, జాగ్రత్త (осторожность)

рассу́дительный హేతుబద్ధమైన, తెలివైన; ~ ответ హేతుబద్ధమైన (తెలివైన) సమాధానం; ~ человек హేతుబుద్ధిగలవాడు, తెలివిగలవాడు

рассу́ди||ть сов. (вн.) 1. తేల్చిచెప్పు; ~те нас మాతో ఎవరు రైట్ తేల్చిచెప్పండి 2. (инф. или без доп.; принять решение) అనుకొను; он ~л, что ему́ лúчше уéхать తను వెళ్లిపోవడం మంచిదని (మేలు అని) అనుకున్నాడు

рассу́д||ок м 1. తెలివి, బుద్ధి, హేతుజ్ఞానం; ли- шáться ~ка మతి కోల్పోవు; теря́ть ~ок మతి పోగొట్టుకొను; быть в по́лном ~ке మతి స్థిమితం కలిగి వుండు 2. (здравый смысл) రోకజ్ఞానం; вопреки́ ~ку రోకజ్ఞానానికి విరుద్ధంగా

рассу́ждать несов. 1. (мыслить) ఆలోచించు 2. (о пр.; обсуждать) వాదించు, చర్చించు

рассу́ждени||е с 1. ఆలోచించడం, ఆలోచన 2.: ~я мн. разг. (высказывания) వాదోపవాదాలు; пуска́ться в ~я వాదోపవాదాలకు దిగు ◇ без ~й! ఎదురు చెప్పకండి!, మారు మాట్లాడకండి!

рассу́ждать несов. 1. (мыслить) ఆలోచించు 2.

рассу́ждать несов. 1. (мыслить) ఆలోచించు 2. (о пр.; обсуждать) వాదించు, చర్చించు

рассу́ждать несов. 1. (мыслить) ఆలోచించు 2.

рассу́ждать несов. 1. (мыслить) ఆలోచించు 2.

рассу́дыва||ть, рассу́дывать 1. (вн.) అంచనా వేయు, లెక్కించు; ~ть сто́имость рабóт పని ఖర్చులు లెక్కించు; не рассу́дывать сво́их сил తన శక్తులను అతిగా అంచనా వేసుకొను 2. (вн.; увольнять) బర్తరఫ్ చేయు 3. тк. несов. (на вн.; предполагать) అంచనా వేసుకొను, ఆశ పెట్టుకొను 4. тк. несов. (инф.; наде- яться, намереваться) అని అనుకొను; он ~л на по́мощь брата సోదరుడి సహాయం వస్తుందని అంచనా వేసుకున్నాడు; он ~л сде́лать э́то вéчером అది సాయంకాలం చేయాలని అనుకున్నాడు

рассу́дываться, рассу́дываться, расче́сться 1. (с тв. или без доп.) (తో) లెక్కలు తేల్చుకొను; చెల్లించు; ~ с долга́ми అప్పులు తీర్చు[కొను] 2. разг. (с тв.; мстить) (మీద) పగ సాధించు[కొను], కసి

తీర్చుకొను 3. *разг. (увольняться)* తెక్కులు తేల్చుకొను, పనివదలివేయు

рассы́лать, разо́слать (вн.) పంపించు, పంపించివేయు
рассылка ж పంపించడం

рассы́льный м ఆఫీసు బాయ్, ఎర్రన్డ్ బాయ్

рассы́пать, рассы́пать (вн.) 1. (*просыпать*) ఒకబోయు 2. (*насыпать*) పోయు; ~ муку по мешкам పిండిని బస్తాల్లో పోయు

рассы́пать(ся) сов. см. рассы́пать(ся)

рассы́паться, рассы́паться 1. (*просыпаться*) ఒలికిపోవు 2. (*разваливаться*) విచ్చిన్నమగు, కూలిపోవు 3. (*разбегаться*) చెదిరిపోవు 4. *разг.* (в пр. или без оп.): ~ в извинениях మరిమరి క్షమార్పణలు చెప్పుకొను; ~ в комплиментах అతిగా పొగడు, (మీద) ప్రశంసలు కురిపించు

рассы́хаться, рассо́хнуть బీటలిచ్చు

раста́лкивать, расто́лкать *разг.* (вн.) 1. (*в стопроны*) పక్కకు నెట్టు, నెట్టివేయు 2. (*спящего*) కుదిసి నిద్ర లేపు

раста́пливать I, растопи́ть (вн.; *печь и т. п.*) [పొయ్యి] రాజబెట్టు, మంటబెట్టు, రాజేయు

раста́пливать II, растопи́ть (*расплавлять — масло, воск и т. п.*) కరగబెట్టు

раста́скивать, растащ́ить (вн.) 1. [ఒకటొకటి చొప్పున] దొంగిలించు, కాజేయు 2. *разг. (разнимать)* విడదీయు, వేరుచేయు

растащ́ить сов. см. раста́скивать

раста́ять сов. см. та́ять 1—3 и 5

раство́р м ద్రావణం; *крепкий* ~ చిక్కటి ద్రావణం; *слабый* ~ పల్చని ద్రావణం; *цементный* ~ సిమెంటు ద్రవం

раствори́мый ద్రావణీయ; ~ кофе ఇన్స్టెంట్ కాఫీ
раствори́ть(ся) I, II сов. см. раство́рять(ся) I, II

раство́рять I, раство́рить (вн.; *раскрывать*) తెరుచు; ~ окно కిటికీ తెరుచు

раство́рять II, раство́рить (вн.) కరగబెట్టు; ~ сахар в воде నీళ్లలో చక్కెరను కరగబెట్టు

раство́ряться I, раство́ряться (*открываться*) తెరవబడు; окно раство́рилось కిటికీ తెరవబడింది

раствор|я́ться II, раство́риться 1. కలిసిపోవు; сахар ~и́лся చక్కెర కలిసిపోయింది 2. *перен.* అదృశ్యమగు, కలిసిపోవు; фигу́ра незнако́мца ~и́лась в темноте కొత్తవాడి ఆకారం చీకట్లో అదృశ్యమైంది (కలిసి పోయింది)

РАС — РАС

Р

растекáться, расте́чься వ్యాపించు; черни́ла расте́клись по столу́ సిరా టేబుల్ మీద వ్యాపించింది

расте́ни||е с మొక్క, వృక్షం; *дйкое* ~е అడవి మొక్క; *культурное* ~е పెంచే మొక్క; *ви́ды* ~и వృక్ష జాతులు

растере́ть сов. см. растира́ть

растерза́ть сов. (вн.) చీల్చి చంపివేయు

расте́рянность м కంగారు, గాబరా, తబ్బిబ్బు

расте́рянный కంగారు, తబ్బిబ్బు; ~ вид కంగారుగా కనిపించడం

растеря́ть сов. (вн.) పోగొట్టుకొను

растеря́||ться сов. 1. తప్పిపోవు; карандаши́ ~лись పెన్సిళ్లు పోయాయి; в толпе́ они́ ~лись గుంపులో వాళ్లు ఒకరినుంచి ఒకరు తప్పిపోయారు 2. (*прийти в растерянность*) కంగారు (తబ్బిబ్బు)పడు; от неожиданности он ~лся అతను తబ్బిబ్బుపడ్డాడు

расте́чься сов. см. растека́ться

раст||и́ несов. 1. పెరుగు, పెరిగి పెద్దవాడు అగు; это дере́во ~ёт бы́стро ఈ చెట్టు త్వరగా పెరుగుతుంది; ребёнок ~ёт бы́стро పెరిగి పెద్దవాడవుతున్నాడు 2. (*увеличиваться*) పెరుగు, పెంపొందు, హెచ్చు; наро́дные лохóды ~у́т ప్రజల ఆదాయాలు పెరుగుతున్నాయి 3. (*крепнуть*) పెంపొందు; ~ёт политиче́ская акти́вность масс ప్రజాబాహుళ్యపు రాజకీయ క్రియాశీలత పెంపొందుతోంది 4. (*совершенствоваться*) (పరిణతి) చెందు, పరిపక్వత పుంజుకొను; писа́тель ~ёт с ка́ждым своим произведе́нием రచయిత ప్రతి రచనలోనూ పరిణతి చెందుతున్నాడు 5. (*о растениях*) పెరుగు; в саду́ ~у́т цветы తోటలో పువ్వులు పెరుగుతాయి

растира́ние с 1. (измельчение) [పిండి] రుబ్బడం 2. (*массаж*) మర్దనా 3. (*втирание*) రుద్దడం

растира́ть, растере́ть 1. (*измельчать*) రుబ్బు

2. (*массировать*) మర్దనా చేయు 3. (*втирать*) రుద్దు

расти́тельность ж 1. వృక్షకోటి, వృక్షాలు; ~ Кавка́за కాకాసన్ వృక్షకోటి 2. *разг. (волосы)* వెండ్రుకలు, జుట్టు; వెండ్రుకలు, రోమాల (на теле)

расти́тельны||ый: ~ый мир వృక్ష ప్రపంచం, వృక్షకోటి; ~ая пи́ща శాకాహారం

расти́ть (вн.) పెంచు, పోషించు (*кого-л.*); పెంచు (*что-л.*); ~ бóроду గెడ్డం పెంచు; ~ цветы మొక్కలు పెంచు

растлева́ть, растли́ть (вн.) 1. మానభంగం చేయు, చెరచు 2. *перен.* దుర్మార్గానికి తిప్ప, అవినీతి పాల్పేయు

растление с 1. మానభంగం 2. перен. దుర్మార్గానికి తిప్పడం, అవినీతి పాల్పేయడం

растлѣть сов. см. растлѣвать

растолкать сов. см. расталкивать

растолковать сов. см. растолковывать

растолковывать, растолковать (вн.) (ఒకరికి) వివరించి (విపులీకరించి) చెప్పి; ~ ученику решение задачи విద్యార్థికి లెక్క వివరించి చెప్పి

растолочь сов. см. толочь

растопить I, II сов. см. растапливать I, II

расторгать, расторгнуть (вн.) రద్దు చేయు; ~ брак వివాహాన్ని (పెళ్లి) రద్దు చేయు; ~ договор సంధి (ఒప్పందం) రద్దు చేయు

расторгнуть сов. см. расторгать

расторжение с రద్దు; ~ брака వివాహపు (పెళ్లి) రద్దు

расторопность ж చురుకుతనం

расторопный చురుకైన; ~ человек చురుకైనవాడు, చలాకీ అయినవాడు

расточать, расточить (вн.) 1. దుబారా చేయు, వ్యర్థం చేయు; ~ время కాలం వ్యర్థం చేయు 2. тк. несов.: ~ похвалы పొగడ్తలు కురిపించు

расточитель м దుబారా మనిషి; ~ народного добра ప్రజా ఆస్తిని దుబారా చేసేవాడు

расточительность ж దుబారా, దుబారా

расточительный దుబారా; ~ человек దుబారా మనిషి

расточительство с см. расточительность

расточить сов. см. расточать 1

растравить сов. см. растравлять

растравлять, растравить (вн.) 1. కోపఘూర్ణితం చేయు, రెచ్చగొట్టు; ~ рану గాయానికి ఉప్పు రుద్దు, పుండుమీద కారం చల్లు 2. перен. పుండును కెలుకు, తీవ్రం చేయు; ~ старое горе మరచిపోయిన దుఃఖాన్ని రేపు

растрат||а ж 1. (действие) వ్యర్థం చేయడం (కావడం); ~а времени కాలం వ్యర్థం కావడం 2. (казённых денег, имущества) [ధన] అవహరణ, దుర్వినియోగం; совершить ~у ధనం అవహరించు

растратить сов. см. растрачивать

растратчик м డబ్బు అవహరించేవాడు (దుర్వినియోగం చేసేవాడు)

растрачивать, растратить (вн.) 1. прям., пе-

рен. వ్యర్థం (వృథా) చేయు; ~ деньги на мелочи చిల్లర వస్తువులకు డబ్బు వ్యర్థం (వృథా) చేయు; ~ силы శక్తులు వృథా చేయు 2. (казённые деньги, имущество) అవహరించు, దుర్వినియోగం చేయు

растрезвонить сов. см. трезвонить

растрепать сов. (вн.) 1. (волосы) చెరుపు (చెదర గొట్టు) 2. (книгу) చింపివేయు

растрепаться сов. 1. (о волосах) చెరిగిపోవు 2. (о книге) చింపబడు

растрёска́ться сов. см. растрёскиваться

растрёскиваться, растрёска́ться [ఎండకి] బీటలు దీయు (వారు)

растрога́ть сов. (вн.) కదిలించు, ద్రవంపజేయు, చలింప జేయు; ~ ког-л. до слёз ఒకరి హృదయాన్ని ద్రవంప జేయు, ఒకరిని చలింపజేయు

растрога́ться сов. బాగా చలించిపోవు

растягивать, растянуть (вн.) 1. సాగదీయు, వరచు; ~ сырую кожу ముడి చర్మాన్ని సాగదీయు; ~ ковёр на полу నేలమీద తివాచీ వరచు 2. (лишать упругости) ఒదులు చేయు; ~ подтяжки పాంటు దట్టీలు ఒదులు చేయు 3. (делать слишком длинным) పొడి గించు, విస్తరించు; ~ фронт యుద్ధశ్రేణిని పొడిగించు, విస్తరించు 4. (повреждать ударом, натяжением) సాగు; ~ связки స్నాయువు సాగు 5. (делать слишком длинным) సాగదీయు, పొడిగించు; ~ доклады నివేదికను సాగదీయు (పొడిగించు) 6.: ~ слова మాటలను సాగదీసి పలుకు

растягиваться, растянуться 1. (стать менее упругим) ఒదులగు, ఒదులై పోవు; резинка растянулась и отплатить ఒదులై పోయింది 2. (расположиться на большом пространстве) సాగు; обóz растяну́лся по дороге బళ్ల వరుస రోడ్డుమీద సాగిపోతోంది 3. (стать слишком длинным) సాగు; работа растяну́лась на неделю పని వారంరోజులు సాగింది 4. разг. కాళ్లు పారజాచుకుని పడుకొను; ~ на кровати మంచంమీద కాళ్లు పారజాచుకుని పడుకొను 5. разг. (упасть всем телом) బోల్తా పడు

растяжение с సాగిపోవడం; ~ связок స్నాయువులు సాగిపోవడం

растяжи́м||ы́й సాగే ◇ ~ое понятие వేర్వేరు అర్థాలు గల భావం

растяну́ть(ся) сов. см. растягивать(ся)

расфасова́ть сов. см. расфасовывать

расфасовывать, расфасова́ть (вн.) పాకెట్లలో పాకి చేయు

расформирование с воен. ఎత్తివేయడం, రద్దు చేయడం

расформировать сов. см. расформировывать
расформировывать, расформировать (вн.) రద్దు చేయు, ఎత్తివేయు; ~ проезд రైలుపెట్టెలు విడదీయు; ~ полк రెజిమెంటు రద్దుచేయు

расхаживать несов. పచారుచేయు; ~ по комнате గదిలో అటు ఇటు పచారుచేయు

расхваливать, расхвалить (вн.) అతిగా పొగడు, మ్రుతించు, శ్లాఘించు, (మీద) పొగడ్తులు కురిపించు

расхвалить сов. см. расхваливать

расхвრыватьсся, расхвораться разг. జబ్బు పడు, (కి) ఆరోగ్యం పాడగు

расхвораться сов. см. расхвრыватьсся

расхититель м అవహర్త; ~ социалистической собственности సోషలిస్టు ఆస్తి అవహర్త

расхитить сов. см. расхищать

расхищать, расхитить (вн.) అవహరించు

расхищение с అవహరణ; ~ государственной собственности ప్రభుత్వ ఆస్తి అవహరణ

расход м 1. ఖర్చు; ~ы производства ఉత్పత్తి ఖర్చులు; дорожные ~ы ప్రయాణ ఖర్చులు; вводить в ~ ఖర్చు పెట్టించు 2. (потребление) వ్యయం; ~ электроэнергии విద్యుచ్ఛక్తి వ్యయం 3. бухг. వ్యయం; приход и ~ ఆదాయవ్యయాలు; записать в ~ వ్యయంగా రాసుకొను; списать в ~ రద్దుచేయు

расходиться, разойтись 1. వెళ్లిపోవు, చెదిరిపోవు; публика разошлась జనం వెళ్లిపోయారు; тучи разошлись మేఘాలు చెదిరిపోయాయి 2. (исчезать) చెదిరిపోవు, అదృశ్యమగు 3. (расходооатьсся) అయిపోవు; деньги разошлись డబ్బు అయిపోయింది 4. (с тв. или без доп.; не встречаться в пути) [కలుసుకోకుండా] దాటిపోవు 5. (разъединяться) విడిపోవు; ~ по швам కుట్టు విడిపోవు (ఊడిపోవు); у пальто расходятся полы కోటు అంచులు ఒకదానిమీదకి మరొకటి ఎక్కడం లేదు 6. (с тв. или без доп.; разводиться) (నుంచి) విడాకులు తీసుకొను; он разошёлся с женой అతను భార్యనుంచి విడాకులు తీసుకున్నాడు 7. (с тв., в пр.; обнаруживать несогласие, быть отличным) (తో) విభేదించు; ~ с кем-л. во мнениях ఒకరి అభిప్రాయంతో విభేదించు; у него слово не расходится с делом అతని మాటలకి చేతలకి మధ్య పొంతన ఉంది 8. (разветвляться) చీలిపోవు; под горой дорога расходится కొండవద్ద దారి చీలిపోయింది 9. (распространяться) (కి) వ్యాపించు; вести разошлись

РАС — РАС

Р

повсегоду వార్తలు అన్ని దిక్కులకీ వ్యాపించాయి ◇ дождь разошёлся వాన ముదిరింది (జోరైంది)

расход||овать, израсходовать (вн.) 1. (тратить) ఖర్చు పెట్టు, వెచ్చించు 2. (потреблять) తీసుకొను; мотор ~ует много бензина ఇంజను ఎక్కువ పెట్రోల్ తీసుకుంటుంది

расхождение с [వి]భేదం; ~ во мнениях అభిప్రాయ భేదం

расхоложивать, расхолодить (вн.) ఒకరి ఉత్సాహాన్ని దిగదీయు, ఒకరి ఉత్సాహంపైన నీళ్లు చిమ్ము

расхолодить сов. см. расхоложивать

расхотел||ть сов. разг. (инф.) [ఇష్టం] చచ్చిపోవు; он ~л есть అతని ఆకలి చచ్చిపోయింది; он ~л спать అతని నిద్ర చెడిపోయింది (భంగమైంది)

расхотатся сов. разг. [పకాలుప] నవ్వనారంభించు

расцвети сов. см. расцветать

расцвет м 1. (период цветения) వికాసం, వికాస దశ 2. వికాసం, పారమ్యం; ~ искусства కళా వికాసం; в ~е сил శక్తి పారమ్యంతో

расцветат||ть, расцвети 1. (распускаться) విచ్చు, పూయు, వికసించు; сирень ~ет లైలక్ పూస్తోంది (విచ్చుతోంది) 2. перен. వికసించు

расцветка ж разг. రంగు, వర్ణం

расценивать, расценить (вн.) 1. అంచనా వేయు, ధరను నిర్ణయించు 2. перен. (квалифицировать, считать) పరిగణించు, అంచనా వేయు

расценить сов. см. расценивать

расценка ж 1. (действие) అంచనా వేయడం, ధర నిర్ణయించడం 2. (цена) ధర, ఖరీదు

расцепить сов. см. расцеплять

расцеплять, расцепить (вн.) విడదీయు, ఊడదీయు; ~ вагоны రైలు పెట్టెలను విడదీయు

расчесать сов. см. расчёсывать

расчёска ж దువ్వెన

расчёсться сов. см. рассчитываться 1

расчёсывать, расчесать (вн.) 1. (волосы) దువ్వు 2. (расцарапывать) గోకు

расчёт ж 1. (вычисление) లెక్క, గణన; предварительный ~ ముందు అంచనా, ఎస్టిమేటు 2. (уплата) చెల్లింపు, తేల్చుకోవడం; производить ~ లెక్కలు తేల్చుకొను 3. (увольнение): брать ~ పని వదిలేయడం; давать ~ кому-л. ఒకరిని బర్తరఫ్ చేయు 4. (предположение) అనుకున్నది; что не входит в мой ~ы

РАС — РАС

ఇది నేను అనుకున్నది కాదు 5. (*выгода*): брак по ~у డబ్బు పెళ్లి; нет ~а ప్రయోజనం ఏమీ లేదు 6. *воен.* జబ్బు, బృందం; орудийный ~ ఫిరంగి జబ్బు (బృందం) ◇ быть в ~е с кем-л. ఒకరితో తెక్కులు తేల్చుకొను, ఒకరి జాకీ చెల్లించివేయ (తీర్మానం చేసుకొను); принимать (брать) в ~ తెక్కులోకి తీసుకొను; из ~а 2% годовых సంవత్సరానికి 2 శాతం చొప్పున; из ~а пять рублей на человека తలకి ఐదు రూబుళ్ళ చొప్పున

расчётливость ж 1. (бережливость) పాడుపు 2. (*осмотрительность*) జాగ్రత్త

расчётливый 1. (бережливый) పాడుపు 2. (*осмотрительный*) జాగ్రత్త; ~ человек పాడుపరి, జాగ్రత్త అయినవాడు (మనిషి)

расчётн||ый 1.: ~ая ведомость జీతాల జాబితా; ~ая таблица గణన పట్టి 2. *тех.* అంచనా వేయబడిన; ~ая мощность అంచనా వేయబడిన ఉత్పాదక సామర్థ్యం

расчистить(ся) сов. см. расчищать(ся)

расчистка ж శుభ్రం చేయడం; ~ дороги రోడ్డు శుభ్రం చేయడం, దారి వేయడం

расчищать, расчистить (вн.) శుభ్రం చేయు; ~ дорогу రోడ్డు శుభ్రం (సుగమం) చేయు, దారి వేయు; ~ снег మంచు ఎత్తివేయు (తొలగించు)

расчищаться, расчиститься: néбо расчистилось ఆకాశం నిర్మేళమైంది (మేఘ నిర్మూలమైంది)

расчлнить сов. см. расчленять

расчленять, расчлнить (вн.) [భాగాలుగా] విడదీయు; ~ предложение *грам.* వాక్యాన్ని భాగాలుగా విడదీయు, వాక్య విభజన చేయు; ~ производственный процесс పనిక్రమాన్ని విభజించు; ~ ряды క్రేణులను విడదీయు

расшалиться сов. పెంకెచేష్టలు చేయనారంభించు

расшатанн||ый 1. (шатющийся) ఊగుతున్న, ఊగినలాడుతున్న 2. *перен.* దుర్బలమైన; ~ая дисциплина సడలిపోయిన క్రమశిక్షణ; ~ое здоровье దెబ్బ తిన్న ఆరోగ్యం

расшатать(ся) сов. см. расшатывать(ся)

расшатывать, расшатать (вн.) ఊగినలాడించు; కదిలించు, కదిలించివేయు (*тж. перен.*); ~ дисциплину క్రమశిక్షణను సడలించు; ~ здоровье ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతీయు; ~ нервы నరాలను బలహీనపరచు; ~ устой общества సమాజపు పునాదిని కదిలించు (కదిలించివేయు)

расшатываться, расшататься 1. (о мебели и

т. п.) ఊగినలాడు 2. *перен.* దెబ్బ తిను (*о здоровье*); సడలిపోవు (*о дисциплине*)

расшевеливать, расшевелить разг. (вн.) 1. కదుపు; కుదిపి నిద్రలేపు (*будить*) 2. *перен.* కదిలించు, ప్రేరేపించు

расшевелить сов. см. расшевеливать

расшибать, расшибить разг. (вн.) 1. (ушибать) (కి) దెబ్బ తగులు (తగుల్చుకొను); он упал и расшиб гóлову అతను పడి తలకి దెబ్బ తగిలించు కున్నాడు, అతను పడ్డాడు తలకి దెబ్బ తగిలింది 2. (*разбивать, раскалывать*) వగలగొట్టు, ముక్కులుగా బద్దలు గొట్టు; ~ лóдку о кáмни పడవ రాళ్ళను ఢీకొని బద్దలుగు

расшибаться, расшибиться దెబ్బ తగులు (తగుల్చుకొను) ◇ ~ в лепёшку *разг.* కష్టమైనా, నష్టమైనా, ఆరు మారైనా, మారు ఆరైనా; расшибиться в лепёшку, но достать что-л. *разг.* కష్టమైనా నష్టమైనా ఏదో ఒకటి సంపాదించు[కొను]

расшибить(ся) сов. см. расшибать(ся)

расшивать, расшить (вн.) 1. (вышивать) బుటాలు వేయు 2. *разг. (распарывать)* విప్ప

расширение с 1. విస్తరణ, విస్తృతీకరణ; ~ производства ఉత్పత్తి విస్తరణ (విస్తృతీకరణ); ~ междунáродных кóнтáктов అంతర్జాతీయ సంబంధాలను పెంపొందించడం, అంతర్జాతీయ సంబంధాల విస్తరణ 2. *физ.* వ్యాకోచం, విస్తరింపు 3. *мед.* ఉబ్బడం; ~ вен నీరలు ఉబ్బడం

расширени||ый 1. విప్పారిన; ~ые от ўжаса глázá భయంతో విప్పారిన కళ్ళ 2. (*более полный по составу, содержанию*) విస్తృత; ~ый плénum విస్తృత సమావేశం

расширить(ся) сов. см. расширять(ся)

расширять, расширить (вн.) 1. వెడల్పు చేయు; ~ отвёрстие రంధ్రం వెడల్పు చేయు; ~ ўлицу నీధిని వెడల్పు చేయు 2. (*увеличить в числе, объёме*) విస్తరింపజేయు, పెంచు; ~ производство ఉత్పత్తి విస్తరింపజేయు; ~ чéй-л. кругозóр ఒకరి మానసిక (జ్ఞాన) పరిధిని విస్తరింపజేయు

расширяться, расширяться 1. విప్పారు; егó глázá расширились от ўжаса అతని కళ్ళ భయంతో విప్పారాయి 2. (*увеличиваться в числе, объёме*) విస్తరింపజేయబడు, విస్తృతమగు, పెంచబడు 3. *перен.* విస్తరించు

расшить сов. см. расшивать

расшифрoвáть сов. см. расшифрoвывать

расшифрoвывать, расшифрoвать (вн.) 1. విడదీసి

అర్థం చెప్ప, చదివి అర్థంచేసుకొను; ~ донесение సమాచారాన్ని విడదీసి అర్థం చెప్ప (అర్థంచేసుకొను) 2. *перен. разг.* (*разгадывать замысел*) గ్రహించు[కొను]

расшнуровать *сов. см.* расшнуровывать
расшнуровывать, расшнуровать (*вн.*) విప్ప, ఊడదీయు

расшуметься *сов. разг.* అల్లరిగా తయారగు
расшёрдниться *сов.* ఉదారంగా [పెద్దమొత్తం] ఇచ్చు
расшёрдина *ж* 1. (*ущелье*) సందు 2. (*трещина*) ఓట, పగులు

расщепить(ся) *сов. см.* расщеплять(ся)
расщепление *с* 1. చీల్చడం 2. *физ., хим.* వియోగం, విచ్ఛేదన, వికీర్ణం; ~ атома పరమాణు వికీర్ణం, అణు విచ్ఛేదన

расщеплять, расщепить (*вн.*) 1. చీల్చు 2. *физ., хим.* వియోగించు, విచ్ఛేదించు; ~ атом అణువును విచ్ఛేదించు, అణు విచ్ఛేదనం చేయు

расщепляться, расщепиться 1. చీలిపోవు 2. *физ., хим.* వియోగం చెందు, వికీర్ణమగు, విచ్ఛేదించబడు

ратификационный *||* *ж*: ~ е грамоты ప్రధానికరణ పత్రాలు

ратификация *ж* ప్రధానికరణ
ратифицированный ప్రధానికృత
ратифицировать *несов. и сов. (вн.)* ప్రధానికరించు; ~ договор సంతిని ప్రధానికరించు

раунд *м спорт.* రౌండ్, బిరక
рафинад *м* బిళ్ళ పంచదార
рафинированный 1. పరిశుద్ధమైన, శుద్ధి (పరిశుద్ధం) చేసిన; ~ое масло పరిశుద్ధం (శుద్ధి) చేసిన నూనె 2. *перен.* నాజూకైన; ~ый вкус నాజూకైన అభిరుచి

рафинировать *несов. и сов. (вн.)* శుద్ధి (పరిశుద్ధం) చేయు

раhit *м* రిక్టర్స్
рацион *м* రేషన్; ~ для скота పశుగ్రాసం రేషన్
рационализатор *м* [పనిలో] కొత్త (మెరుగుపరచే) పద్ధతులను ప్రతిపాదించేవాడు (ప్రవేశపెట్టేవాడు)

рационализаторский రేషన్లజేషన్; ~ое предложение రేషన్లజేషన్ (కొత్త పద్ధతుల) ప్రతిపాదన

рационализация *ж* రేషన్లజేషన్, కొత్త పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టడం

рационализировать *несов. и сов. (вн.)* పని పద్ధతులను మెరుగుపరచు, కొత్త పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టు

рационализм *м филос.* హేతువాదం

рациональный హేతుబద్ధమైన, మేలైన, సమంజస

РАС — РЕА

Р

меш; ~ая организация труда పనిలో మేలైన (సమంజసమైన) విధానము

рация *ж* వైర్లెస్ రేడియో ప్రసారపు సెట్
рачительный పాదుమైన, పాదుపరి; ~ое ведение хозяйства పాదుపరి మేనేజిమెంటు

рвануть *сов.* 1. (*вн.*) చటుక్కున (తటాకున) ఈడ్చు (లాగు) 2. *разг.* (*резко тронуться с места*) ఉన్నట్టుండి కదులు

рвануться *сов. разг.* దూసుకుపోవు
рваный చినిగిన; ~ая рубашка చినిగిన చొక్కా

рвать *I несов. (вн.)* 1. *сов.* изорвать (на части) చింపు; ~ в клочки చించివేయు 2. *перен.* (*порывать*) తెగతెంపులు చేసుకొను; ~ с кем-л. отношения ఒకరితో సంబంధాలు తెంచుకొను (తెగతెంపులు చేసుకొను) 3. (*выдёргивать*) పీకు, పీకివేయు; ~ из рук చేతులనుంచి లాగు; (లాగివేయు) 4. (*цветы и т. п.*) తుంపు, కోయు; ~ орехи గింజలుకోయు ◇ ~ зёрны пшны పీకివేయు; ~ на себе волосы [దుఃఖంతో] జుట్టు పీక్కును; ~ и метать *разг.* ≡ కోపావేశంతో వుండు; егь рвут на части అతను అమ్మ వధానం, శతావధానం చెయ్యాలివస్తోంది

рвать II несов. разг. వాంతి చేయు, కక్కు; егь рвёт అతనికి వాంతి అయింది

рваться, порваться చినిగిపోవు (*о платье*); తెగిపోవు (*о проводе, верёвке*); ~ от одного прикосновения ముట్టుకుంటే చినిగిపోవు 2. (*прекращаться*) [సంబంధాలు] తెగిపోవు 3. (*взрываться*) బద్దలగు 4. (*вырываться*) గింజకొన (వదిలించుకొన) ప్రయత్నించు 5. (*стремиться*) వాంఛించు, తపించు, శాయశక్తులా చేయు; ~ домой ఇంటికి పోవాలని తపించు (తహతహలాడు); ~ в бой పోరాటం చేయాలని తహతహలాడు; ~ к власти అధికారం కోసం తపించు, అధికారాన్ని కాంక్షించు

рвение *с* పట్టుదల, సేవాతత్పరత, అభినివేశం; проявлять ~ పట్టుదల (సేవాతత్పరత) ప్రదర్శించు (చూపించు)

рвота *ж* వాంతి; у него началась ~ అతనికి వాంతులు పట్టుకున్నాయి

рвотный వాంతి; ~ое средство వాంతి మందు
ре *с нескл. муз.* D (రే) స్వరం

реабилитация *ж* పునరావాసం, పునఃప్రతిష్ఠ

реабилитировать *несов. и сов. (вн.)* పునరావాసం కల్పించు, పునఃప్రతిష్ఠించు

реагировать *несов.* 1. (на *вн.*) ప్రతిస్పందించు 2. *хим.* ప్రతిక్రియ చెందు

реактивный 1. *хим.* ప్రతిక్రియ, ప్రతిక్రియాత్మక; ~ые вещества ప్రతిక్రియ పదార్థాలు 2. *физ.* జెట్; ~ый самолёт జెట్ విమానం; ~ое оружие అణు ఆయుధం

реактор *м физ.* రియాక్టరు; атомный ~ అణు రియాక్టరు

реакционер *м* అభివృద్ధి నిరోధకుడు

реакционный 1. అభివృద్ధి (ప్రగతి) నిరోధక; ~е силы అభివృద్ధి (ప్రగతి) నిరోధక శక్తులు

реакция I *ж* 1. ప్రతిస్పందన; ~ аудитора (శ్రోతల (ప్రేక్షకుల) ప్రతిస్పందన; официальная ~ ఆధికారిక ప్రతిస్పందన 2. *биол., хим.* ప్రక్రియ

реакция II *ж полит.* అభివృద్ధి (ప్రగతి) నిరోధకత్వం

реализация *ж* 1. వాస్తవీకరణ, అమలుజరపడం, అమల్లో పెట్టడం, సాధించుకోవడం; ~ плана పథకం సాధించుకోవడం (వాస్తవీకరణ) 2. (*продажа*) అమ్మడం, అమ్మివేయడం

реализм *м* వాస్తవికతావాదం; социалистический ~ సోషలిస్టు వాస్తవికతావాదం

реализовать *несов. и сов. (вн.)* 1. వాస్తవీకరించు, అమలులో పెట్టు, అమలు జరుపు; ~ решение తీర్మానం అమల్లో పెట్టు; ~ свое право తన హక్కును చలాయించు (అమలు జరుపు) 2. (*продавать*) అమ్మివేయు

реалист *м* వాస్తవికతావాది; художник ~ వాస్తవికతావాద చిత్రకారుడు

реалистический 1. వాస్తవిక[మైన], యథార్థమైన; ~ая точка зрения వాస్తవిక దృక్పథం (అభిప్రాయం) 2. (*основанный на принципах реализма*) వాస్తవికతావాద; ~ое направление в искусстве వాస్తవికతావాద కళా ధోరణి

реальность *ж* వాస్తవికత, యథార్థత; мечта стала ~ю ఆశ నిజమైంది

реальный 1. (*действительный*) వాస్తవమైన; ~ый факт వాస్తవం 2. (*подлинный*) అసలైన, నిజమైన; ~ая помощь నిజమైన సహాయం 3. (*основанный на учете реальных условий*) నిజ[మైన]; ~ый доход నిజ ఆదాయం; ~ая заработная плата నిజ వేతనం

ребёнок *м* పిల్ల, బిడ్డ; грудной ~ చంటిపిల్ల

ребро *с* 1. *анат.* పక్క ఎముక, పర్చుక 2. (*узки край*) అంచు; ставить ~м అంచుమీద నిలబెట్టు ◇

ставить вопрос ~м సమస్యను కుండబద్దలు కొట్టినట్లు ముందుకు తెచ్చు, సమస్యను సూటిగా తెచ్చు

ребус *м* నవిక్రత చిక్కు సమస్య

ребята *мн.* 1. పిల్లలు, బిడ్డలు, బాలబాలికలు 2. *разг. (молодые люди)* కుర్రాళ్లు

ребячески *ий* *прям., перен.* పిల్ల; ~ая выходка పిల్ల (బాల్య, కుర్ర) చేష్ట

ребячество *с* పిల్లతనం, కుర్రతనం

ребячиться *несов. и сов.* పిల్లలాగ ప్రవర్తించు, పిల్ల చేష్టలు చేయు

рёв *м* 1. గర్జన (*зверей, моря, ветра*); అరపు (*тк. зверя*) 2. *разг. (плач)* అరుపులు, బొబ్బలు; поднимать ~ బొబ్బలు పెట్టు

реванш *м* ప్రతికారం, కక్ష

реваншизм *м* ప్రతికారవాదం, కక్ష (ప్రగ) సాధింపు వాదం

реваншист *м* ప్రతికారవాది, కక్ష సాధింపువాది

реваншистский ప్రతికారవాద, కక్ష సాధింపువాద

реветь *несов.* 1. అరుచు, గర్జించు 2. *разг. (громко плакать)* అరుచు, బొబ్బలు పెట్టు

ревизионизм *м* రివిజనిజం, సంస్కరణవాదం

ревизионист *м* రివిజనిస్టు, సంస్కరణవాది

ревизионистский రివిజనిస్టు, సంస్కరణవాద

ревизионный తనిఖీ, అడీట్; ~ая комиссия а) (*на съезде*) అడీట్ కమిషన్ б) (*для обследования*) తనిఖీ కమిటీ

ревизия *ж* 1. పర్యవేక్షణ; ~ бухгалтерии తనిఖీ 2. (*пересмотр*) సంస్కరణ, రివిజన్; ~ решений తీర్మానాల సవరణ

ревизовать *несов. и сов. (вн.)* 1. (*обследовать*) పర్యవేక్షించు, తనిఖీ చేయు; ~ кассу కాష్ తనిఖీ చేయు 2. (*пересматривать*) సంస్కరించు, తిరగదోడు; ~ учение సిద్ధాంతాన్ని సంస్కరించు (తిరగదోడు)

ревизор *м* తనిఖీ చేసేవాడు, ఇన్స్పెక్టర్

ревматизм *м* రుమాటిజం, కీళ్లనొప్పులు

ревматический రుమాటిక్

ревнивый ఈర్ష్యపడే

ревновать *несов. (вн.)* (పట్ల) ఈర్ష్య చెందు, అనుమానపడు; ~ кого-л. к кому-л. ఒకరి విషయంలో (ఒకరిపట్ల) ఈర్ష్య చెందు (అనుమానపడు)

ревностный చిత్తశుద్ధిగల

ревность *ж* ఈర్ష్య

револьвер *м* రివోల్వర్

революционер *м* విప్లవకారుడు

революционерка *ж* విప్లవకారిణి

революционн||యీ విప్లవ, విప్లవాత్మక; ~ый прáздник విప్లవోత్సవం; ~ая борьба విప్లవ పోరాటం; ~ое движение విప్లవోద్యమం; ~ые идеи విప్లవాత్మక భావాలు

революция ж విప్లవం; Великая Октябрьская социалистическая ~ అక్టోబరు సోషలిస్టు మహా విప్లవం; научно-техническая ~ శాస్త్ర (శాస్త్రీయ) సాంకేతిక విప్లవం; промышленная ~ పారిశ్రామిక విప్లవం

регистратор м రిజిస్ట్రారు

регистра́тура ж రిజిస్ట్రారు (రిజిస్ట్రేషన్) కార్యాలయం

регистра́ция ж రిజిస్ట్రేషన్; ~ бра́ка పెళ్లి రిజిస్ట్రేషన్

регистра́ровать, зарегистри́ровать в разн. знач. (вн.) (నమోదు) చేయు; ~ брак పెళ్లి రిజిస్టరుచేయు (చేయించుకొను); ~ делегатов ప్రతి నిధులను రిజిస్టరు చేయు; ~ землетрясение భూకంపనను నమోదు చేయు

регистра́роваться, зарегистри́роваться 1. రిజిస్టరు చేసుకొను [చేయించుకొను] 2. (оформлять брак) వివాహం రిజిస్టరు చేయించుకొను

регла́мент м కాలవ్యవధి; придержи́ваться ~а కాలవ్యవధిని పాటించు, కాలవ్యవధికి కట్టుబడివుండు; ус-танавли́вать ~ кాలవ్యవధిని నిర్ణయించు (కేటాయించు)

регрéс м తిరోగమనం

регрéсировать несов. తిరోగమించు

регу́лирование с నియంత్రణ; ~ госуда́рственных цен ప్రభుత్వ ధరల నియంత్రణ; ~ ýличного движения ట్రాఫిక్ కంట్రోలు

регу́лировать несов. (вн.) 1. నియంత్రించు, నియంత్రితం చేయు, నిర్ణయించు; ~ производство ఉత్పత్తి క్రమాన్ని నియంత్రించు; ~ ýличное движение ట్రాఫిక్ కంట్రోల్ చేయు 2. (мотор, механизм и т. п.) సరిచేయు

регули́ровка ж см. регули́рование

регули́ровщик м ట్రాఫిక్ కంట్రోలరు

регули́руемый నియంత్రిత

регуля́рно нареч. [స]క్రమంగా, క్రమబద్ధంగా

регуля́рность ж క్రమబద్ధత

регуля́рн||యీ క్రమమైన, క్రమబద్ధమైన ◇ ~ая армия స్థాయి పైన్యం

регуля́тор м тех. రెగ్యులేటరు; ~ громкости సౌండు రెగ్యులేటరు

реда́ктирование с సంపాదకత్వపు పని చేయడం, ఎడిట్ చేయడం, ఎడిటింగ్

реда́ктировать, отреда́ктировать (вн.) 1.

РЕВ — РЕД

Р

[పాఠాన్ని] ఎడిట్ చేయు, సరిదిద్దు, చూచు; ~ руко-пись రాతప్రతిని సరిదిద్దు (ఎడిట్ చేయు) 2. тк. не-сов. (руководить изданием) [రచనకు] సంపాదకత్వం నిర్వహించు

реда́ктор м సంపాదకుడు, ఎడిటర్; гла́вный ~ ప్రధాన సంపాదకుడు, ఛీఫ్ ఎడిటర్

реда́кционн||యీ సంపాదక; ~ая колле́гия సం-పాదకవర్గం; ~ая статья సంపాదకీయం

реда́кци||я ж 1. (редактирование) [పాఠం] సరిదిద్దడం, ఎడిటింగు 2. (руководство изданием) సంపాదకత్వం; под ~ей кого-л. సంపాదకుడు, ఒకరి సంపాదకత్వంలో 3. (формулировка) పాఠం; но́вая ~я резолю́ции తీర్మానపు కొత్త పాఠం 4. (вариант произведения) పాఠం; но́вая ~я ромáна నవల కొత్త పాఠం 5. (коллектив работников) సంపాదక వర్గం

редé||ть, пореде́ть 1. పల్చబడిపోవు; лес ~ет అడవి పల్చబడిపోతోంది 2. (уменьшаться в числе) తక్కువ అగు, నష్టమగు; ряды́ ста́рых друзéй ~ют చిరకాల మిత్రులు తగ్గిపోతున్నారు (రాలిపోతున్నారు)

редíс м [నర] ముల్లంగి

редíска ж см. редíс

редк||ий 1.: ~ая ткань పల్చని గుడ్డ; ~не дере́вья పలచబడిపోయిన చెట్లు; ~не зу́бы నందు పళ్లు 2. (происходящий через большие промежутки времени) అరుదు, అరుదైన; ~ое исключéние అరుదైన మినహాయింపు; в ~их слýчаях అరుదైన సందర్భాల్లో 3. (исключительный) అపూర్వమైన, అపూర్వాపమైన, అరుదైన; ~ий человек బహు అరుదు; ~ая кнiга అరుదైన (అపూర్వమైన) పుస్తకం

редко́ нареч. అరుదుగా; ~ видéться అరుదుగా కలుసుకొను

редколле́гия ж (редакционная коллeгия) సంపాదకవర్గం

редкостный аపూర్వమైన, అపూర్వాపమైన, అనిదం పూర్వమైన

редкость ж 1. (редкое явление) అపూర్వమైనది 2. (редкостная вещь) అపూర్వమైనది ◇ на ~ дóбрый человек అరుదైన దయాళువు; не ~ апూర్వమైనది (అరుదైనది) ఏమీ కాదు

редьк||а ж [నల్ల] ముల్లంగి ◇ надо́ёл [мне] хýже горькой ~и разе. అతను అంటే నాకు ముఖం మొత్తిపోయింది

реэстр *м* జాబితా

режим *м* 1. *полит.* వ్యవస్థ; демократический ~ (ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ 2. (*распорядок*) క్రమం; ~ дня రోజువారీ క్రమం; ~ питания ఆహార క్రమ నియమం; *больничныи* ~ ఆస్పత్రి క్రమం 3. (*условие работы*) పరిస్థితి; ~ работы машины యంత్ర పని పరిస్థితి; температурный ~ టెంపరేచర్ పరిస్థితి

режиссёр *м* దర్శకుడు

режущий *ий* 1. కోసే; ~ие инструменты కోసే పనిముట్లు 2. (*резкий, острый*) తీక్షణ, తీవ్రమైన; ~ий свет తీక్షణమైన వెలుతురు; ~ ая боль మరుకు మరుకుమనే (తీవ్రమైన) నొప్పి

рѣзать, разрѣзать, зарѣзать, вырезать, срѣзать 1. *сов.* разрѣзать (*вн.*) కోయు, కోసివేయు (*мясо, металл*); కత్తిరించు (*ткань*) 2. *тк. несов.* (*об острых предметах*) తెగు; нож не режет चाकु తెగదు 3. *сов.* зарѣзать (*вн.*; *убивать*) కోయు, కోసివేయు; ~ барана గొర్రెపోతును కోయు 4. *сов.* вырезать (*вн.*, *по от. или без доп.*) (మీద) చెక్కు, చెక్కివేయు; ~ по металлу రోహంమీద చెక్కు 5. *тк. несов.* (*вн.*; *причинять боль*) రాసుకొను; верёвка режет руку తాడు చేతిని రాసుకుంటోంది 6. *сов.* срѣзать *разг.* (*вн.*; *на эк-замене*) [పరిశీలలో] ఫెయిల్ చేయు ◇ ~ глаз కళ్లు చెదురు; ухо режет చెవి అదురు

рѣзаться *несов.*: у ребёнка режутся зѣбы బిడ్డకి పళ్లు వస్తున్నాయి

резвиться *несов.* ఆడుతూ పాడుతూ వుండు, ఉల్లాసంగా వుండు

рѣзвость *ж* 1. చురుకుతనం, చలాకీతనం 2. (*бы-строта в беге*) వేగం

рѣзв||ий 1. చురుకైన, చలాకీ అయిన; ~ий ребёнок చురుకైన బిడ్డ 2. (*быстрый в беге*) వేగంగా పరుగెత్తే (పరుగెట్టే), వేగవంతమైన; ~ая лó-шадь వేగవంతమైన (వేగంగా పరుగెత్తే) గుర్రం

резѣрв *м* నిల్వలు, రిజర్వులు; войсковые ~ы పైనిక రిజర్వులు (సహాయక దళాలు); продовольст-венные ~ы ఆహార నిల్వలు; трудовые ~ы శ్రామిక శిక్షణ పొందే యువతీయువకులు

резервировать *несов. и сов.* (*вн.*) అట్టేపెట్టు కొను, రిజర్వు చేయు; ~ за собой право на что-л. తాను దేనినైనా చేయడానికి తన హక్కు అట్టేపెట్టుకొను

резѣрвны||й *в разн. знач.* నిల్వ, రిజర్వు; ~ий банк రిజర్వు బాంకు; ~ий капитал నిల్వ పెట్టుబడి; ~ий фонд నిల్వ నిధులు; ~е войска రిజర్వు సైన్యలు
резѣц *м* 1. *тех.* ఉలి, చీరణం 2. (*зуб*) కత్తెర పన్ను

резидѣнт *м* 1. రెసిడెంట్ 2. (*иностранец*) విదేశీయుడు, విదేశస్థుడు 3. (*тайный представи-тель разведки*) రెసిడెంట్ వేగు

резиденция *ж* రెసిడెన్సీ; ~ правительства (ప్రభుత్వ రెసిడెన్సీ)

резина *ж* రబ్బరు

резинка *ж* 1. (*для стирания*) రబ్బరు 2. (*те-сѣмка*) ఇరాస్టిక్ తాడు

резинов||ий రబ్బరు; ~ая лóдка రబ్బరు పడవ; ~ая óбувь రబ్బరు పాదరక్షలు

рѣзк||ий 1. తీవ్రమైన; ~ий вѣтер శాదర గాలి 2. (*неприятно действующий на органы чувств*): ~ий гóлос కఠోర స్వరం; ~ий зáпах ఘాటు వాసన; ~ий свет తీక్షణమైన వెలుతురు 3. (*грубо очерчен-ный*) కోసైన; ~ие черты лица కోసైన ముఖ కవళికలు 4. (*внезапный*) తక్కున, ఆకస్మిక; ~ая останóвка машины కారు తక్కున ఆగిపోవడం; ~ое изменение политики విధానంలో ఆకస్మికమైన మార్పు; ~ое похолодáние ఆకస్మికంగా చలి రావడం, ఆకస్మికంగా చల్లబడిపోవడం 5. (*порывистый — о дви-жениия*) వడిమైన 6. మొరటైన (*грубый, дерзкий*); నిశితమైన (*прямой, решительный*); ~ая крѣ-тика నిశిత విమర్శ; ~ое замечáние మొరటైన మాట

рѣзко *нареч.* 1. తీవ్రంగా; ~ ухудшáться పరిస్థితి తీవ్రంగా క్షీణించింది 2. (*внезапно, отрыви-сто*) గిరుక్కున, తక్కున; ~ останáвливаться తక్కున ఆగు; ~ повѣртываться గిరుక్కున తిరుగు 3. (*грубо и решительно*) నిశితంగా, కఠినంగా; ~ осуждáть что-л. కఠినంగా (నిశితంగా) ఖండించు

рѣзкост||ь *ж* 1. గాఢీతనం; ~ь красок రంగు గాఢీతనం 2. (*грубость*) మోటు ప్రవర్తన; మోటు మాట, తూలనాడటం (*грубое слово*); наговорить ~ей кому-л. ఒకరితో కరుకుగా మాట్లాడు, ఒకరిని తూలనాడు

резной చెక్కుబడిన

резня *ж* హత్యాకాండ, ఊచకోత

резолóци||я *ж* తీర్మానం; принимать ~ю తీర్మానం చేయు (ఆమోదించు)

резонáнс *м* 1. *физ.* ప్రతిధ్వని; ~ скрипки

వయొల్న్ ప్రతిధ్వని 2. *перен.* ప్రతిస్పందన; *речь имела большой общественный ~* ప్రపంచం విస్తృత ప్రజా ప్రతిస్పందన పొందింది

резонный разг. హేళుబద్ధమైన
результат *м* ఫలితం, పర్యవసానం; *достигать хороших ~ов* మంచి ఫలితాలను సాధించు $\diamond$ *~ в ~е [этого] [అందుకు] ఫలితంగా; в ~е принятых мер* తీసుకున్న చర్య మూలంగా

резчик *м* చెక్కడపు పని చేసేవాడు
резь *ж* చురుకు చురుక్కుమనే నొప్పి; *~ в желе- лудке* శూల నొప్పి

резьба *ж* 1. (*действие*) చెక్కడం (చెక్క) పని; *~ по дереву* కర్రమీద చెక్కడం పని 2. (*рисунок, узор*) చెక్కడం 3. *тех.* (స్క్రా- తెక్; *наружная ~* పైనచేసిన స్క్రా- తెక్

резюме *с нескл.* సమీక్ష
рейд *I м мор.* లంగరు స్థలం, లంగరు వేసే జలభాగం; *стоять на ~е* లంగరు వేసే జలభాగంలో వుండు

рейд *II м* 1. *воен.* దాడి; *кавалерийский ~* ఆశ్విక దాడి 2. *перен.* ఆకస్మిక ప్రయోగం తనిఖీ, ఉన్నట్టుండి జరిగే (జరిపే) తనిఖీ; *комсомольский ~* యువజన సంఘ సభ్యులు జరిపే తనిఖీ

рейс *м* ప్రయాణం, యాత్ర; తొలి యాత్ర; *~ Моск- ва — Дёли* మాస్కో- ఢిల్లీ ఫ్లైట్; *первый ~ (судна)* తొలి యాత్ర; *обратный ~* తిరుగు ప్రయాణం

рейсовый రెగ్యులర్ రూట్; *~ автобус* రెగ్యులర్ రూట్ బస్సు

рек|а *ж* నది, ఏరు; *вниз по ~е* నది దిగువన
реквизировать *несов. и сов. (вн.)* స్వాధీనం చేసుకొను, జప్తు చేయు

реквизит *м театр.* [రంగస్థల] వస్తుసామగ్రి
реквизиция *ж* స్వాధీనం చేసుకోవడం, జప్తు చేయడం
реклам|а *ж* 1. అడ్వర్ టైజ్ మెంట్, వ్యాపార ప్రకటన; *делать кому-л. ~у* ఒకరికి ప్రచారం చేసిపెట్టు 2. (*объявление*): *театральная ~* థియేటర్ అడ్వర్ టైజ్ మెంట్

рекламировать *несов. и сов. (вн.)* అడ్వర్ టైజ్ చేయు; పాగడి ప్రచారం చేయు (*чрезмерно рас- хваливать*)

рекомендатель|ный: *~ое письмо* సిఫార్సు లేఖ
рекомендация *ж* సిఫార్సు

рекоменд|овать, порекомендовать (*вн.*) 1. సిఫార్సు చేయు; *~овать в партию* పార్టీ సభ్యుణ్ణిగా చేర్చుకోవాలని సిఫార్సు చేయు 2. (*советовать*) [చేయమని]

РЕЗ — РЕМ

Р

సలహా ఇచ్చు (చెప్ప); *врачи ~ют отдохнуть* వైశాలి తీసుకోవాలని డాక్టర్లు సలహా ఇస్తున్నారు

рекоменд|оваться *несов. и сов.:* *~уюсь: ваш сосед* పరిచయం చేసుకోనివ్వండి, నేను మీ పొరుగువాడిని

реконструировать *несов. и сов. (вн.)* 1. పునః వ్యవస్థీకరించు, పునర్నిర్మించు; *~ промышленность* పరిశ్రమలను పునర్వ్యవస్థీకరించు (పునర్నిర్మించు) 2. (*вос- соз|авать*) పునర్నిర్మించు, పునరుద్ధరించు

реконструироваться *несов. и сов.* పునర్నిర్మించ బడు, పునరుద్ధరింపబడు

реконструкция *ж* 1. (*реорганизация*) పునర్వ్యవ స్థీకరణ, పునర్నిర్మాణం 2. (*воссоз|дание*) పునర్నిర్మాణం, పునరుద్ధరణ

рекорд *м* రికార్డు; *установ|ивать ~* రికార్డు స్థాపించు

рекордный రికార్డ్; *в ~ срок* అతి స్వల్ప కాలంలో
рекордсмен *м* చాంపియన్, రికార్డు స్థాపించినవాడు (పుష్పించినవాడు)

ректор *м* రెక్టరు; *~ университета* యూనివర్సిటీ రెక్టరు

ректорат *м* యూనివర్సిటీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (పాలక వర్గం); రెక్టరు కార్యాలయం (*помещение*)

религиозность *ж* దైవభక్తి, మతతత్వం

религиоз|ный 1. మత, మతపరమైన, మతోన్మాద; *~ые об|ряды* మత ఆచారకాండలు (కర్మలు, కర్మకాండలు) 2. (*верующий*) దైవభక్తుడైన; *~ый человек* దైవ భక్తుడు, అన్తికుడు

религия *ж* మతం

рельеф *м* 1. నిమోన్నతాలు; *~ морского|го дна* సముద్రపు అడుగు నిమోన్నతాలు 2. (*выпуклое изо- бражение*) ఉబ్బెత్తు (ఎంబాసింగ్) చిత్రం

рельеф|ный 1. (*выпуклый*) ఉబ్బెత్తు 2. *перен.* కొట్టవచ్చినట్టు కనపడే; అత్యంత పుష్టంగా ప్రకటితమైన

рельс *м* పట్టా; *сход|ить с ~ов* పట్టాలు తప్పు $\diamond$ *постав|ить* రింగ్-ల. *на ~ы* దేనినైనా పట్టాలమీద పెట్టు

рельсовый: *~ путь* పట్టాలు, పట్టాల మార్గం

ремень *м* *в разн. знач.* బెల్టు

ремесленник *м* 1. చేతివనివాడు 2. *перен. (тот, кто работает по шаблону)* గానుగెద్దులాంటి వనివాడు; రొడ్డుకొట్టుడు రచయిత (*о писателе*)

ремесло *с* చేతిపని; వృత్తి (*профессия*); *плотниче-*

ское ~ వడంగం; сапожное ~ బూట్ల తయారీ;
знать своё ~ తన వృత్తిలో నైపుణ్యం పొందు

ремонт *м* మరమ్మత్తు, బాగుచేయడం; капиталь-
ный ~ భారీ (పూర్తి) మరమ్మత్తు

ремонтировать, отремонтировать (*вн.*)
మరమ్మత్తు (బాగు) చేయు; ~ квартиру ప్లాటు
మరమ్మత్తు చేయు (*самостоятельно*); మరమ్మత్తు
చేయించుకొను (*поручив мастерам*)

ремонтный ~ మరమ్మత్తు; ~ая мастерская
మరమ్మత్తు కార్ఖానా

ренегат *м* స్వపక్ష పరిత్యాగి, ద్రోహి

рента *ж* *э.к.* శిస్తు, కౌలు; земельная ~
[భూమి] శిస్తు; натуральная ~ వస్తురూపపు కౌలు

рентабельность *ж* లాభదాయకత

рентабельный ~ లాభకరమైన, లాభదాయకమైన; ~ое
хозяйство లాభదాయకమైన [వ్యాపార] సంస్థ

рентген *м* *разг.* ఎక్స్రే; назначать на ~
ఎక్స్రే చేయమని చెప్ప

рентгеновский ~ ఎక్స్రే; ~ снимок ఎక్స్రే
[ఫోటోగ్రాఫ్]

рентгенолог *м* రేడియాలజిస్టు

рентгенокопия *ж* ఎక్స్రే పరీక్ష

реорганизация *ж* పునర్వ్యవస్థీకరణ, పునర్నిర్మాణం;
~ промышленности పరిశ్రమ పునర్నిర్మాణం

реорганизовать *несов. и сов. (вн.)* పునర్వ్యవ-
స్థీకరించు, పునర్నిర్మించు

реорганизоваться *несов. и сов.* పునర్నిర్మాణమగు,
పునర్వ్యవస్థీకరింపబడు

репа *ж* బర్నిష్

репарации *мн.* (*ед.* репарация *ж*) [యుద్ధపు]
నష్టపరిహారం

репарационный ~ [యుద్ధ] నష్టపరిహారపు; ~е
платежей నష్టపరిహారపు చెల్లింపు

репатриант *м* స్వదేశానికి వంపబడేవాడు (రప్పింప
బడేవాడు)

репатриация *ж* స్వదేశానికి తిరిగి తేవడం (పంపడం)

репатриировать *несов. и сов. (вн.)* స్వదేశానికి
తిరిగి తెచ్చు (పంపించు)

репертуар *м*: ~ кинотеатра సినిమా హాలులో
ప్రదర్శింపబడే సినిమాలు; ~ театра థియేటర్లో
ప్రదర్శింపబడే నాటకాల జాబితా

репетировать, прорепетировать (*вн.*) 1.
(*выступление, роль*) రిహార్స్ (పూర్వాభ్యాసం) చేయు

2. *т.к. несов. (ученика)* పరీక్షకు తర్ఫీదు చేయు,
ట్యూషన్ చెప్ప

репетитор *м* ట్యూటర్

репетиция *ж* రిహార్సలు; генеральная ~ (దేవ్
రిహార్సలు

рэплика *ж* 1. జవాబు (*ответ*); మాట తిప్పికొట్టడం,
అభ్యంతరం చెప్పడం (*возражение*) 2. *театр.*
సూచన

репортаж *м* [విలేకరి] రిపోర్టు, కథనం (*сообщение*);
కామెంటరీ, ప్రత్యక్ష వ్యాఖ్యానం (*спорт.*)

репортёр *м* రిపోర్టరు

репрессивный ~ దమనకాండ, ప్రతీకార, నిర్బంధకాండ;
~е меры శిక్ష (దమన, ప్రతీకార) చర్యలు

репрессировать *несов. и сов. (вн.)* (ఒకరిపై)
నిర్బంధ చర్యలు తీసుకొను

репрессия *ж* దమనకాండ, శిక్షాచర్య, నిర్బంధకాండ;
подвергаться ~м దమన చర్యలకు గురి అగు

репродуктор *м* టాడ్ స్పీకర్

репродукция *ж* ప్రతిచిత్రీకరణ, ప్రతిచిత్రం వేయడం;
~ картины ప్రతిచిత్రం

репутация *ж* పేరు [[ప్రతిష్ఠలు]; незапят-
нанная ~ య నిష్కళంకమైన (మచ్చలేని) పేరు [[ప్రతి-
ష్ఠలు]; пользоваться хорошей ~ей మంచి పేరు
కలిగివుండు

рёпчатый: ~ лук ఉల్లిపాయ

ресницы *мн.* (*ед.* ресница *ж*) కనురెప్పల
వెండుకలు

республика *ж* రిపబ్లిక్, రిపబ్లిక్కు; автономная
~ స్వయంపాలిత (స్వపరిపాలన) రిపబ్లిక్; демокра-
тическая ~ ప్రజాతంత్ర (ప్రజాస్వామిక) రిపబ్లిక్

республиканец *м* 1. (*сторонник республи-
канского строя*) రిపబ్లిక్వాది, రిపబ్లికన్ 2. (*член
республиканской партии*) రిపబ్లికన్ పార్టీ సభ్యుడు

республиканский: ~ строй రిపబ్లికన్ వ్యవస్థ

рессора *ж* [బండి] స్ప్రింగు

реставратор *м* పునరుద్ధరణ కర్త, పునరుద్ధరించేవాడు

реставрация *ж* 1. పునరుద్ధరణ, పునఃస్థాపన 2.
полит. పునరుద్ధరణ, రెస్టోరేషన్

реставрировать *несов. и сов. (вн.)* 1. పునరుద్ధ-
రించు, పునఃస్థాపించు 2. *полит.* పునరుద్ధరించు; ~
монархию రాజరిక వ్యవస్థని పునరుద్ధరించు

ресторан *м* రెస్టారెంటు, హోటల్

ресурсы *мн.* (*ед.* ресурс *м*) వనరులు; люд-
ские ~ అంగబలం (మానవ) వనరులు; природные
~ సహజ వనరులు

ретивый 1. (усердный) పట్టుదలగల, శ్రద్ధాసక్తులు
గల 2. (пылкий, горячий) అవేశపూరితమైన

ретироваться несов. и сов. 1. (отступать) తిరోగమించు 2. разг. (уходить) వెళ్లిపోవు

ретранслировать несов. и сов. радио (вн.)
రీట్రాన్స్మిట్ (రితే) చేయు

ретрансляция ж радио రీట్రాన్స్మిషన్, రితే
ретроспективный సింహవలోకనాత్మక; గతావలోక
నాత్మక; ~ взгляд గతావలోకనం

ретушировать несов. и сов. (вн.) రీటచ్చింగ్
చేయు

рétушь ж రీటచ్
реферát м 1. సమీక్ష, సారాంశం 2. (доклад)
పేపర్, ప్రతం

референдум м ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ, రిఫరెండం
референт м సలహాదారు

рефлéкс м физиол. ప్రతివర్తన, ప్రతికార చర్య;
безусловный ~ అసంకల్పిత (అనియమబద్ధ) ప్రతివర్తన
(ప్రతికార చర్య); условный ~ సంకల్పిత (నియమబద్ధ)
ప్రతివర్తన (ప్రతికార చర్య)

рефлéктор м 1. (отражатель) రిఫ్లెక్టర్, అద్దం
(దర్పణం) 2. (обогревательный прибор) రిఫ్లెక్టర్,
హీటర్

рефóрма ж సంస్కరణ; денежная ~ ద్రవ్య
సంస్కరణ; земельная ~ భూసంస్కరణ

реформátор м సంస్కరణవాది, సంస్కర్త

реформизм м సంస్కరణోద్యమం, సంస్కరణవాదం

реформировать несов. и сов. (вн.) సంస్కరించు

реформист м సంస్కర్త, సంస్కరణవాది

реформистский సంస్కరణవాద

рефрижерátор м тех. 1. రిఫ్రిజిరేటర్ 2. (часть
холодильной машины) ఇవాపోరేటర్

рефрижерátорный రిఫ్రిజిరేటర్; ~ое сýдно
రిఫ్రిజిరేటర్

рецензéнт м సమీక్షకుడు, రివ్యూయర్

рецензировать, прорецензировать (вн.)
సమీక్షించు; ~ статью వ్యాసాన్ని సమీక్షించు (విమ
ర్శించు)

рецензия ж సమీక్ష, రివ్యూ; ~ на статью
వ్యాసం గురించిన (పై) సమీక్ష (విమర్శ)

рецéпт м 1. (врача) ప్రీస్క్రిప్షన్, మందు చీటీ 2.
(способ приготовления) తయారీ (తయారు చేసే)
పద్ధతి; ~ приготовления пирожков బజ్జీల
తయారీ పద్ధతి 3. перен. సూత్రం; готóвый ~
తయారుగా (సిద్ధంగా) వున్న సూత్రం

РЕТ — РЕШ

Р

рецидív м 1. мед. తిరగజెట్టుడం 2. юр. మళ్ళీ
అవరోధం కల్పించడం

рéчка ж నది, ఏరు

речн||бýй నది; ~áя рéчка నది చేప; ~ое рýс-
ло నది ప్రవహించే మార్గం; ~ое судоходство నది
నౌకారవాణ

реч||ь ж 1. (способность говорить) వాక్కు,
మాట్లాడే శక్తి; органы ~и మాట అంగాలు; раз-
вítие ~и మాట్లాడే సామర్థ్యం అభివృద్ధి 2. (язык)
భాష; рýсская ~ь రష్యన్ భాష 3. (произноше-
ние) ఉచ్చారణ, యాస; отчётливая ~ь స్పష్టమైన
ఉచ్చారణ 4. (то, что говорят) మాటలు 5. (беседа)
సంభాషణాంశం, సంభాషణ విషయం; ~ь шла о полí-
тике సంభాషణాంశం — రాజకీయాలు; о чём ~ь? మీరు
మాట్లాడేది ఏమిటి?; об éтом не мóжет быть и
рéчи దీన్ని గురించి అనుకునేందుకు ఏమి లేదు, దీన్ని గురించి
అలోచించే ప్రసక్తి లేదు 6. (выступление) ఉపన్యాసం,
ప్రసంగం; обращаться с ~ью к народу ప్రజలను
ఉద్దేశించు; произносить ~ь ప్రసంగించు ◇ кóс-
венная ~ь грам. పరోక్ష సంవాదం; прямáя ~ь
грам. ప్రత్యక్ష సంవాదం

решáть, решítь (вн.) 1. (инф.; приходить
к какому-л. выводу) నిశ్చయించుకొను, నిర్ణయించుకొను,
(కి) నిర్ణయం అగు; вы сáми должнý ~ మీరే
నిశ్చయించుకోవాలి (నిర్ణయించుకోవాలి); он решил по-
ступить в университет యూనివర్సిటీలో చేరడానికి
నిశ్చయించుకొన్నాడు; я ещё не решил, как посту-
пить ఈ విషయంలో ఏమి చేయాలి నాకింకా నిర్ణయం
కాలేదు; решено! సరే, అలాగే! 2. (инф.; прини-
мать решение, постановление) తీర్మానించు, తీర్మానం
చేయు (చేసుకొను), నిర్ణయం చేయు; ~ дéло в чýю-л.
пóльзу юр. ఒకరికి అనుకూలంగా విషయాన్ని పరిష్కరించు
(నిర్ణయించు); онí решилíи первýполнить план
వాళ్ళు పథకాన్ని మించిపోవాలని తీర్మానించారు (నిర్ణయం
చేశారు) 3. (определять искомое): ~ задáчу లెక్క
చేయు; ~ кроссворд క్రాస్వర్డ్ పజిల్ పరిష్కరించు 4.
(выполнять, осуществлять) నెరవేర్చు, పరిష్కరించు;
~ проблемý సమస్యను పరిష్కరించు; ~ экóномí-
ческую задáчу ఆర్థిక సమస్యను పరిష్కరించు ◇ ~
~ чýю-л. сýдбý (ýчасть) ఒకరి విధిని నిర్ణయించు
решá||ться, решítься 1. (на вн. или инф.)
నిశ్చయించుకొను; ~йтесь! ఓ నిశ్చయానికి రా!; не
мóгý решítься на éто ఈ పని చెయ్యడానికి నిశ్చయించు

కోలేకపోతున్నాను; не ~юсь сказать кому-л. ఒకరికి చెప్పేందుకు మనస్సు కూడగట్టుకొనలేకపోవు; я решил обратиться к вам мимолучи అర్పించేందుకు (అడిగేందుకు) సాహసించాను 2. (определяться) నిర్ణయింపబడు; завтра решится его дело రేపు అతని సంగతి (విషయం) నిర్ణయింపబడుతుంది 3. (получать результат) పరిష్కరింపబడు; заданная легко ~ется ఇది తేలిక తెక్క; заданная не ~ется తెక్క తెగడం లేదు 4. разг. (рд.; лишаться) పోవు, కోల్పోవు; у меня решил ась аతనికి మతి పోయింది ◇ решиться жизни разг. ప్రాణం కోల్పోవు

решающ||ий నిర్ణయాత్మకమైన, కీలకమైన; ~ая сила నిర్ణయాత్మకమైన శక్తి ◇ с ~им голосом ఓటు హక్కు వున్న

решение с 1. నిర్ణయం; окончательное ~ తుది నిర్ణయం; принимать ~ నిర్ణయించు[కొను], నిర్ణయించేసుకొను 2. (постановление) తీర్పు (суда); తీర్మానం (сезда и т. п.) 3. (ответ к задаче) జవాబు

решётк||а ж కమ్మిచటం (в стене); గ్రిడ్ (в плите); దడి (ограды); కర్ర దడి (деревянная); వూచలు, కలకటాలు (на окне) ◇ сажать ког-л. за ~у ఒకరిని కలకటాల వెనక ఉంచు, జైలులో పెట్టు

решет||о с జల్లెడ ◇ чудеса в ~е разг. కాకము కథ

решётчат||ый, решётчатый: ~ый забор దడిపవారి; ~ое окно వూచల కిటికీ

решимость||ь ж దీక్ష, మనో నిశ్చయం (ధైర్యం); полный ~и దీక్షపూరితుడైన

решительно нареч. 1. (смело) ధైర్యంగా, నిబ్బరంగా 2. (категорически) దృఢ సంకల్పంతో, కృతనిశ్చయంతో, కచ్చితంగా; ~ возражать కచ్చితంగా అభ్యంతరం చెప్ప; ~ отрицать что-л. కచ్చితంగా (అసందిగ్ధంగా) తిరస్కరించు; быть ~ против чего-л. దేనివైతా కచ్చితంగా వ్యతిరేకించు 3. (совершенно) బొత్తిగా; ~ ничего не знать బొత్తిగా తెలియకపోవు

решительность ж 1. (смелость) ధైర్యం, కృతనిశ్చయం 2. (категоричность) కచ్చితత్వం

решительн||ый 1. (смелый) ధైర్యవంతుడైన, మనోనిశ్చయం కలిగిన, మనోనిబ్బరమైన; ~ый человек ధైర్యవంతుడు, మనోనిశ్చయం (మనోనిబ్బరం) కలవాడు 2. (категорический, твердый) దీక్షపూరితుడైన, కృతనిశ్చితమైన; ~ый ответ కచ్చితమైన జవాబు; ~ый тон దృఢ నిశ్చిత స్వరం; ~ые меры దీక్షపూరితమైన

(కృతనిశ్చయంతో తీసుకున్న) చర్యలు; с ~ым намерением మనోనిశ్చయంతో 3. (решающий, определяющий) నిర్ణయాత్మకమైన; ~ая поддержка నిర్ణయాత్మకమైన అండదండలు; в ~ую минуту నిర్ణయాత్మకక్షణంలో 4. (окончательный, самый важный) నిర్ణయాత్మకమైన; ~ая победа నిర్ణయాత్మకమైన విజయం

решить сов. см. решать

решиться сов. см. решаться 1, 2 и 4

рeять несов. 1. (плавно двигаться) సాఫీగా కదులు 2. (парить) ఎగురు, విహరించు; облака реют в вышине మేఘాలు ఎత్తుగా విహరిస్తున్నాయి; орёл реет в вышине రాబందు ఎత్తున ఎగురుతోంది 3. перен. (развеваться) రెపరెపలాడు; реют знамена జండాలు రెపరెపలాడుతున్నాయి

ржавeть, заржавeть తుప్పు పట్టు

ржавчин||а ж తుప్పు; изъеденный ~ой తుప్పు పట్టిన

ржавый తుప్పు పట్టిన

ржание с [గురపు] సకిలింత

ржан||ой రై; ~ая мукá రై పిండి

ржать несов. సకిలించు

рига ж ధాన్యం సూర్యే కళ్లం

римски||й రోమన్ ◇ ~е цифры రోమన్ అంకెలు

ринг м спорт. రింగ్, గోదా

рину||ться сов. దూసుకు వెళ్లు (పోవు); ~ться в атаку పోరాటంలో దూసుకుపోవు; собáки ~лись за ним కుక్కలు అతనివెంట ఉరికాయి (దూసుకువెళ్లాయి)

рис м 1. (растение) పరి 2. (зерно) పడ్లు, పరిధాన్యం (необрушенный); బియ్యం (обрушенный); అన్నం (варёный)

риск м తెగింపు, తెగువ; с ~ом для жизни ప్రాణానికి తెగించి; идти на ~ తెగించు; подвергать ~у ког-л. ఒకరిని అపాయంలో పెట్టు

риску||ть сов. 1. см. рисковать 2. (на вн. или инф.; отважиться) переводится гл. именем в dt. సాహసించు; он ~л спросить её అతను ఆమెను అడగడానికి సాహసించాడు

рискованн||ый సాహసమైన, దుస్సాహసిక; ~ое дело దుస్సాహసిక (సాహసమైన) పని

рисковать, рискнуть 1. (подвергаться риску) తెగించు, సాహసించు; не ~ తెగించకపోవు, సాహసించకపోవు 2. (тв.) (కి) తెగించు, అపాయానికి గురిచేయు, అపాయంలో పెట్టు; ~ жизнью ప్రాణానికి తెగించు; ~ своим здоровьем ఆరోగ్యాన్ని అపాయంలో పెట్టు

рисовáни||e с డ్రాయింగు, చిత్రలేఖనం; учитель ~я డ్రాయింగు టీచరు

рисовáть, нарисовáть (вн.) 1. చిత్రించు; ~ карандашом పెన్సిలుతో చిత్రం గీయు; ~ с нату́ры రూపం చూసి చిత్రించు 2. перен. వ్యాఖ్యానించు, వర్ణించు, చిత్రించు

рисовáться несов. 1. (виднеться) కనపడు, కనిపించు 2. перен. (дт.) (కి) కనిపించు, అనిపించు 3. (тв. или без доп.; стараться показать себя с выгодной стороны) (ఉన్నట్లు) ప్రదర్శించుకొను

рисов||ый వరి, బియ్యం; ~ ая кáша బియ్యం జావ; ~ое поле వరి పొలం

рисун||ок м డ్రాయింగు, రేఖాచిత్రం, చిత్రం, బొమ్మ; ~ок карандашом పెన్సిలు చిత్రం; по ~кам кор-го-л. ఒకరి బొమ్మల్ని అనుసరించి

ритм м లయ; ~ жízни జీవిత లయ; чýвство ~а లయ జ్ఞానం

ритмичность ж లయ

ритмичн||ый లయబద్ధమైన; ~ая рабóта లయ బద్ధమైన పని

ритуáл м ఆచారకాండ, [కర్మ]కాండ, తంతు; свá-дебный ~ పెళ్లి ఆచారం (తంతు), వివాహ కాండ

риф м [సముద్రంలో] రాతిగట్టు

рифма ж అంత్యప్రాస, యమకం

рифмовáть несов (вн.) ప్రాస కుదుర్చు

рифмовáться несов. ప్రాస కుదురు

робе||ть несов. పిరికిగా (బిడియంగా) వుండు; ~ть перед кем-л. ఒకరి యెదుట పిరికిగా ఉండు; не ~й! బిడియపడకు

рóbки||й పిరికి అయిన; ~й человек పిరికివాడు; ~м гóлосом పిరికి అయిన స్వరంతో (స్వరంలో)

рóbость ж పిరికితనం

рóbот м రాబట్, మరమనిషి

ров м కందకం; ~ вокруг зáмка కోట చుట్టూ కందకం; противотáнковый ~ టాంకుల నిరోధక కందకం

рове́сник м సమవయస్కుడు; он мой ~ అతను వాకు సమవయస్కుడు; они ~и వాళ్లు సమవయస్కులు

рóвно нареч. 1. సమంగా; дышáть ~ ఊపిరి సమంగా పీల్చుకొను; сéрдце бýлось ~ గుండె సమంగా పుందించింది (కొట్టుకొంది) 2. (одинаково) సమానంగా 3. (гладко) సున్నగా, సమంగా 4. в знач. частицы (точно) సరిగా, కచ్చితంగా; ~ в два часа కచ్చితంగా రెండు గంటలకు; прошёл ~ год సరిగా ఒక సంవత్సరం గడిచింది; ~ дeсять рублeй సరిగ్గా పది రూబుళ్లు 5.

РИС — РОД

Р

в знач. частицы разг. (совершенно) బొత్తిగా; он ~ ничего не понимает అతనికి బొత్తిగా అర్థం కావడం లేదు; éто ~ ничего не знáчит దీనికి పెద్ద ప్రాముఖ్యం ఏమీ లేదు

рóвн||ый 1. చదునైన, సున్నని; ~ая дорога చదునైన (సున్నని) రోడ్డు 2. (прямой) తిన్నని, సరళ; ~ая линия సరళ రేఖ 3. (одинаковый по разме-ру) సమానమైన, సమమైన 4. (равномерный, регу-лярный) సమమైన; ~ый загáр ఎండవల్ల ఒళ్లంతా సమమైన చాయ; ~ое дыхáние సమమైన ఊపిరి 5. (уравновешенный) సమానమైన, ఒడిదుడుకులేని; ~ый характер సమ (సమానమైన) స్వభావం ◇ ~ый счёт పూర్ణాంకాలు; для ~ого счёта పూర్ణాంకానికి; ~ым счётом ничего разг. ఏమీ లేదు!

рóвня м и ж разг. సమ ఉజ్జీ (పుద్ది); он ей не ~ అతను ఆమెకు సమ ఉజ్జీ కాదు

ровня́ть, сровня́ть (вн.) చదును చేయు; ~ до-рójки బాలలను చదును చేయు

рог м 1. శృంగం, కొమ్ము 2. муз. కొమ్ము బారా ◇ брать быкá за ~а నేరుగా విషయంలోకి దిగు (పోవు)

рогáтый కొమ్ములుగల; крупный ~ скот పశువులు, ఆవులు, గేదెలు; мелкий ~ скот మేకలు, గొర్రెలు

рогови́ца ж анат. శుక్లపలలం, కాచబింబం

рогов||ой కొమ్ము; очки в ~ой опрáве కొమ్ము ప్రేము కళ్లజోడు ◇ ~ая оболóчка [глаза] анат. శుక్లపలలం, కాచబింబం

род м 1. గణం; старейшина ~а గణ పెద్ద 2. (происхождение, рождение) వంశం; తరం (поколе-ние); он ~ом из Москвы అతని అనలు (పుట్టిన) ఊరు మాస్కో; он ~ом из крестьян అతను పుట్టుకతో రైతు; из ~а в род తరతరాలకీ, తర తరాలుగా 3. (сорт, вид) విధం, రకం, మాదిరి; това-ры рáзного ~а రకరకాల వరకులు; представители трёх ~ов войск త్రివిధ సైనిక దళాల ప్రతినిధులు 4. биол. లింగం 5. грам. లింగం; жéнский ~ స్త్రీలింగం, మహాలివాచకం; мужскóй ~ పుంలింగం, మహద్వాచకం ◇ двадцáти лет óт роду ఇరవై యేళ్ల వయస్సుతో; ему́ на ~у написáно అతనికి ఆలా రాసిపెట్టి వుంది, ఇది అతని కర్మ; без ~у без плé-мени వంశవృక్షం లేని; чтó-л. в éтом (такóм) ~е разг. ఈ మాదిరిదేదో; в своём ~е దాని పద్ధతితో

родильный: ~ дом ప్రసూతి ఆస్పత్రు

РОД — РОЖ

ро́дин||а ж 1. మాతృదేశం; любить ~у మాతృదేశాన్ని (ప్రేమించు 2. (место рождения, происхождения чего-л.) పురిటిగడ్డ; Советский Союз — ~а социалистической революции సోవియట్ యూనియన్ సోషలిస్టు విప్లవానికి పురిటిగడ్డ

ро́динка ж పుట్టుమచ్చ

родители мн. తలిదండ్రులు, తల్లితండ్రులు

родительный: ~ падёж грам. షష్ఠీ విభక్తి

родительский తలిదండ్రుల; ~ дом పుట్టిల్లు; ~

комитёт (в школе) తలిదండ్రుల కమిటీ

родить несов. (вн.) 1. కను, ప్రసవించు; она родила сына ఆమె కొడుకుని కంది; она ещё не родила ఆమె ఇంకా ప్రసవించలేదు 2. перен. ఆవిష్కరించు 3. (давать урожай) పండు, ఫలించు ◇ в чём мать родила разг. శుద్ధ (పరమ) నన్నుగా

родиться несов. и сов. 1. పుట్టు, జన్మించు; я родилась в Москве నేను మాస్కోలో జన్మించాను; у него родился сын అతనికి కొడుకు పుట్టాడు 2. перен. పుట్టు, ఆవిర్భవించు, అంకురించు, తల ఎత్తు; у меня родилась мысль написать роман నవలను రాయాలన్న ఆలోచన అంకురించింది; родилось подозрение అనుమానం తల ఎత్తింది 3. (произрастать, давать урожай) పెరుగు; пшеница родилась хорошо గోధుమ బాగా పెరిగింది ◇ ~ в рубашке అదృష్టవంతుడుగా పుట్టు

родник м బుగ్గ

родников||ый బుగ్గ; ~ая вода బుగ్గ నీళ్లు

роднить, породнить, сроднить (вн. с тв.)

1. сов. породнить [సోదరులుగా] ఇక్కం చేయు 2. сов. сроднить సన్నిహితం చేయు 3. тк. несов. (сближать) సన్నిహితం చేయు

родниться, породниться (с тв.) 1. (తో) చుట్టరికం (బాంధవ్యం) కలుపుకొను, (కి) బంధువుగు 2. тк. несов. (сближаться) (కి) సన్నిహితమగు

родн||ой 1. కన్న; ~ой отец కన్న తండ్రీ; ~ая мать కన్న తల్లి 2. (о месте) స్వ, సొంత; ~ой город పుట్టిన (సొంత) పట్టణం; ~ой дом పుట్టిల్లు; ~ая страна స్వదేశం 3. (дорогой, близкий сердцу) ప్రేయమైన; мой ~ой నా బంగారు తండ్రీ 4.: ~ые в знач. суц. мн. చుట్టలు, మా వాళ్లు, కావలసినవాళ్లు, బంధువులు

родня ж 1. собир. (родственники) చుట్టలు, బంధువులు 2. разг. (родственник) చుట్టం, బంధువు;

он мне ~ అతను నా బంధువు (చుట్టం), మేము బంధువులం

родов||ой I 1. గణ; ~ой строй గణ వ్యవస్థ; ~ая месть రక్త వగ 2. биол. జాతి (о растениях и животных); వంశం, వంశం (тк. о животных); ~ое название растений వృక్షజాతి పేరు 3. грам. లింగపు; ~ые окончания లింగపు [నామ] విభక్తులు

родов||ой II ప్రసవ, పురిటి; ~ые мýки ప్రసవవేదన; ~ые схватки పురిటి నొప్పులు

родоначальник м 1. పూర్వికుడు 2. перен. (основоположник) మూలపురుషుడు, సంస్థాపకుడు

родословная ж వంశం, వంశవర్తం

родословн||ый వంశ[వర్తం] ◇ ~ое дерево వంశచరిత్ర

родственник м బంధువు, ఆప్తుడు, చుట్టం

родственница ж బంధువు, చుట్టం

родственн||ый 1. కుటుంబ, రక్త; ~е связи కుటుంబ (రక్త) సంబంధాలు 2. (тёплый, душевный) సోదర, హోర్దిక; ~й приём సోదర (హోర్దిక) 3. (сходный) సంబంధిత, సోదర; ~е науки సంబంధిత శాస్త్రాలు; ~е языки సోదర (సంబంధిత) భాషలు

родств||о с 1. బంధుత్వం, బాంధవ్యం; быть в ~е с кем-л. ఒకరితో బంధుత్వం కలిగివుండు 2. собир. уст. (родственники) చుట్టలు, బంధువులు 3. (сходство) సోలిక, సన్నిహితత్వం; ~о идёй భావాల సన్నిహితత్వం (సోలిక)

роды мн. ప్రసూతి, ప్రసవం, కాన్పు; принимать ~ у кого-л. ఒకరికి కాన్పు చేయు

рожать несов. разг. см. родить 1 и 3

рождаемость ж జనన రేటు

рождать несов. см. родить 1, 2

рождать(ся) несов. см. родить(ся) 1, 2

рождени||е с 1. జన్మం, పుట్టుక; место ~я జన్మ స్థలం 2. (дата рождения) జన్మ దినం, పుట్టిన రోజు; справлять (праздновать) день ~я జన్మ దినోత్సవం (పుట్టిన రోజు) జరుపు[కొను] ◇ по ~ю జన్మతః; я москвич по ~ю నేను జన్మతః మాస్కోవాసివి; от ~я జన్మతః; слепой от ~я జన్మతః గుడ్డివాడు

рождество с рел. క్రిస్మస్

роженица ж నొప్పులు పడుతున్న స్త్రీ; [అప్పుడే] ప్రసవించిన స్త్రీ (только что родившая)

рожок м 1. муз. [కొమ్ము బారా 2. (детский) కొమ్ము చెంబు 3. (для надевания обуви) షూహోర్న్

рожон м: лезть на ~ разг. పులి మీనం పట్టుకుని ఉయ్యాల ఊగు

рожь ж రై

ро́за ж గులాబీ

розáрий м గులాబీ తోట

розéтка ж 1. (для варенья) చిన్న సాసరు 2. эл.: штепсельная ~ ప్లగ్

ро́зниц||а ж: в ~у చిల్లరగా అమ్ము

ро́зничн||ый చిల్లర [మల్లర]; ~ая торго́вля చిల్లర అమ్మకం (వ్యాపారం); ~ые це́ны చిల్లర [అమ్మకపు] ధరలు

ро́знь ж తగాదాలు; национа́льная ~ జాతుల మధ్య తగాదాలు; се́ять ~ ме́жду кем-л. ఒకరి మధ్య తగాదాలు రెచ్చగొట్టు

ро́зове́ть, порозове́ть 1. (станови́ться ро- зовым) గులాబీ రంగుకి తిరుగు 2. (покрыва́ться ру- мянцем) [ముఖం] ఎర్రబారు

ро́зов||ый 1. గులాబీ; ~ое ма́сло గులాబీ నూనె 2. (ро́зового цвета) గులాబీ [రంగు] ◇ ви́деть все в ~ом цве́те అప్పింటిని ఆశాభావంతో చూచు

ро́зыгрыш м 1. (в лоте́рее) [లాటరీ] డ్రా తీయడం 2. (состязание) టోర్నమెంట్; ~ пер- венства страны по футбо́лу దేశపు ఫుట్ బాల్ చాంపియన్ షిప్ (టోర్నమెంట్)

ро́зыск м 1. (дей́ствие) సోదా కార్యక్రమాలు 2. юр. విచారణ, పరిశోధన ◇ уголо́вный ~ నేర పరిశోధన శాఖ

ро́йться несов. пря́м., перен. ముసురు; мы́сли ро́ятся в голо́ве మనస్సులో ఆలోచనలు ముసురుతు న్నాయి

ро́й м [తేనెటీగలు] ముసరడం ◇ ~ воспомина́- ний మనస్సులో ముసీరన స్మృతులు

рок м విధి, కర్మ; злой ~ కు కర్మ, దురదృష్టం роков||ый (ప్రాణాంతకమైన, హూరమైన; ~ая оши́р- ка హూరమైన తప్పు, ప్రాణాంతకమైన పొరపాటు

ро́кот м గర్జన, మర్మర ధ్వని; ~ волн అలల మర్మర ధ్వని; ~ мото́ра మోటారు ఇంజను గర్జన

ро́котáть несов. గర్జించు

ро́блик м (колёсико) చక్రం

ро́бликовы||й చక్రాల, రోలర్; ~й подшпíпник రోలర్ బేరింగ్; ~е коньки́ రోలర్ స్కేట్లు

рол||ь ж 1. театр. పాత్ర; выступáть в ~и когó-л. ఒకరి పాత్ర ధరించు 2. (степе́нь влия- ния, значения) పాత్ర, ప్రాముఖ్యం; игра́ть руко- водя́щую ~ь в чём-л. దేనిలోనైనా నాయక పాత్ర వహించు ◇ éто не игра́ет ~и ఇదేమంత ముఖ్యం కాదు; войти́ в ~ь (కి) అలవాటుపడు

РОЖ — РОС

Р

ром м రమ్

ромáн м 1. (произведе́ние) నవల 2. разг. (лю- бовные отношения) ప్రేమ వ్యవహారం

ромáнист м (писатель) నవలా రచయిత

ромáнс м పాట

ромáнтизм м రొమాంటిసిజం, కాల্পనికవాదం, ఆదర్శాత్మకవాదం

ромáнтик м రొమాంటిక్, కాల্পనికవాది, ఆదర్శా త్మకవాది

ромáнтика ж రొమాంటిసిజం; ~ морских пу- тешéствий సముద్రపు ప్రయాణాల ఆకర్షణ

ромáнтическ||ий రొమాంటిక్, ఆదర్శాత్మక; ~ая на́тура సాహసప్రియ స్వభావం కలిగినవాడు

ромáнтичный см. романтический

ромб м సమభుజ విషమకోణ చతుర్భుజం

роня́ть, уроня́ть (вн.) 1. జారవిడుచు, పడవేయు; పడవేయు, పడగొట్టు (умышленно); ~ ве́щи из рук చేతులనుంచి వస్తువులు జారవిడుచు; ~ кни́ги со сто́ла పేజుల్ మీదనుంచి పుస్తకాలను పడవేయు (పడగొట్టు) 2. тк. несов. (сбрасыва́ть) రాల్చు, డుల్చు; ~ ли- стья ఆకులు రాల్చు (డుల్చు) ◇ ~ своё досто́ин- ство గౌరవాన్ని భంగపరచుకొను; ~ себя́ в чьих-л. глаза́х ఒకరి దృష్టిలో తన గౌరవం కోల్పోవు; ~ слéзы కన్నీళ్ళు కార్చు

ро́пот м నిరసనగా గొణగడం

ропта́ть несов. (на вн.) (పట్ట) నిరసనగా గొణుగు

ро́са ж మంచు బిందువులు, తుషారం; выпáла ~ తుషారం పడింది

роси́нк||а ж మంచు (తుషార) బిందువు ◇ у меня́ ма́ковой ~и во рту не бы́ло разг. [రోజంతా] ఒక్క పినరు కూడా తినలేదు (నోటబెట్ట లేదు)

роско́шны||й 1. విలాస (о жизни) వైభవోపేతమైన (о доме) 2. (очень хоро́ший) దివ్యమైన, శోభాయమాన మైన 3. разг. (пышно расту́щий) శోభాయమానంగా పెరిగిన; ~е во́лосы శోభాయమానంగా పెరిగిన జుట్టు

ро́скош||ь ж 1. (вне́шнее вели́колепие) శోభ, వైభవం 2. (изли́шество) విలాసం, భోగ్యత; предме́ты ~и విలాస వస్తువులు; он жи́л в ~и అతను విలాస [వంత]ంగా బతికాడు 3. (изобили́е — о растите́ль- ности) శోభ

ро́слый పాడుగైన; ~ па́рень పాడుగైన కుర్రాడు

ро́пись ж 1. (дей́ствие) పెయింట్ చేయడం; ~

потолкá లోకప్పును పెయింట్ చేయడం 2. (стенная живопись) కుడ్య చిత్రాలు

рoспуск м రద్దు (армии, организации); [సేలవలకి, ఇళ్లకి] పంపించేయడం (пущающихся)

российский రష్యన్, రష్య

россказни мн. разг. కాకమ్మ కథలు

россыпи мн. (ед. рoссыпь ж) геол. రజనులు; изумрудные ~ పచ్చరాళ్ల రజనులు

рост м 1. (увеличение) పెరుగుదల; ~ населéния జనాభా పెరుగుదల; ~ производства ఉత్పత్తి పెరుగుదల 2. (вышина) ఎత్తు; высокого ~a పొడగు; маленького ~a పొట్టి; среднего ~a మధ్యరకం ఎత్తు; быть ~ом с когó-л. ఒకరితో సమానమైన ఎత్తు కలిగివుండు; в ~ человека మనిషి ఎత్తు 3. (совершенствование) అభివృద్ధి; культурный ~ సాంస్కృతిక అభివృద్ధి ◇ во весь ~ నిటారుగా [నిలబడు]; по ~у ఎత్తు ప్రకారం

ростовщик м వడ్డీ వ్యాపారి

ростовщический వడ్డీ; ~ капитал వడ్డీ పెట్టుబడి

ростовщичество с వడ్డీ వ్యాపారం

рост|ок м మొలక; అంకురం (тж. перен.); пускáть ~кí мొలకెత్తు, అంకురించు; ~кí нóвой жíзни కొత్త జీవితపు మొలకలు, నవజీవితాంకురాలు

рoсчерк м కలం విన్యాసం (గీత) ◇ одним ~ом перá ఒక్క కలం గీతతో

рот м నోరు; с открытым ртом నోరు విప్పి; дышáть ртом నోటితో ఊపిరి పీల్చుకొను ◇ в семье семь ртов కుటుంబంలో ఆరు నోళ్లు; зажимáть комы-л. ~ ఒకరి నోరు మూయించు; не брать в ~ чегó-л. దేనినైనా ముట్టకపోవు; не сметь рта раскрьть నోరు తెరవ సాహసించకపోవు; в ~ не возьмёшь [అది] నోటబెట్టేలా లేదు; едá в ~ не идёт తినాలని లేకపోవు, నోటికి హీతపు లేకపోవు

рoта ж [పైనిక] కంపెనీ

ротáтор м тех. డూప్లికేటర్, స్టెన్సిల్ యంత్రం

рoтациóнный: ~ая машина రోటర్ ప్రెస్ (అచ్చు యంత్రం)

рoтный 1. కంపెనీ 2. в знач. суц. м కంపెనీ కమాండర్

ротозéй м разг. 1. (зевака) ప్రేక్షక మాత్రుడు, చూపరి 2. (разиня) పరధ్యానపు మనిషి

рoтор м тех. రోటర్ [యంత్ర భాగం]

рoща ж ఉపవనం, తోపు

роял||ь м [పెద్ద] పియానో; играть на ~е [పెద్ద] పియానో వాయిచు

ртýтный పాదరస[పు]

ртуть ж పాదరసం

рубáнок м స్క్రేవర్, చిత్రకగుల్ల

рубáха ж చొక్కా, షర్టు

рубáшка ж చొక్కా (мужская); లోపలి గౌను (женская); ночная ~ నైట్ డ్రెస్ (గౌను) ◇ своя ~ ближе к телу посл. స్వప్రయోజనం ముఖ్యం

рубéж м 1. (граница) ఎల్ల, సరిహద్దు 2. воен. శ్రేణి; оборонительный ~ రక్షణశ్రేణి ◇ за рубежóм విదేశాల్లో

рубéц м 1. (шрам) మచ్చ 2. (шов) [లోపలి] కుట్టు

рубильник м эл. మెయిన్ స్వీచ్

рубин м కెంపు

рубинóвый 1. (сделанный из рубина) కెంపు 2. (цвета рубина) ఎర్రని, కెంపు వన్నె

рубить несов. (вн.) 1. నరుకు, కొట్టు; ~ мясо మాంసం ముక్కముక్కలుగా నరుకు (కొట్టు) 2. (деревья) నరుకు 3. (поражать холодным оружием) [కత్తితో] నరికించు

рубиться несов. ఖడ్గంతో (కత్తితో) పోరాడు (యుద్ధం చేయు)

рубище с చింకి దున్నులు

рубка I ж 1. (на мелкие куски) ముక్కముక్కలుగా నరకడం (కొట్టడం) 2. (деревьев) నరకడం

рубка II ж мор. డెక్ హౌస్; боевая ~ కాన్సింగ్ టవర్; рулевая ~ వీల్ (చుక్కాని) హౌస్

рублен||ый నరకబడిన, కొట్టబడిన; ~ое мяso నరకబడిన (కొట్టబడిన) మాంసం

рубль м రూబల్; это сто́ит шесть рублéй దాని వెల ఆరు రూబళ్లు

рубрика ж 1. (заголовок) శీర్షిక 2. (графа) కాలమ్

ругань ж తిట్టు, దూషణ

ругáтельный అసభ్య, దూషణ

ругáтельство с తిట్టు, అసభ్య పదం

ругáть, вб́ругать (вн.) తిట్టు, దూషించు; కించ పరచు (порицáть)

ругáться, поругáться 1. тж. несов. తిట్టు, అసభ్య పదాలు వాడు 2. (с тв.; переругиваться) పరస్పరం (ఒకరినొకరు) తిట్టుకొను (దూషించుకొను)

рудá ж ముడి ఖనిజం; желéзная ~ కాకిరాయి

рудник м గని

рудничны́й గని; ~ газ జ్వలనశీల వాయువు (గస్)

рудокóp м గని కార్మికుడు
рудонóсный ముడి ఖనిజంగల

ружéнный తుపాకి, రైఫిల్; ~ выстрел తుపాకి (రైఫిల్) కాల్పు

ружьё с తుపాకి, రైఫిల్ ◇ быть под ~м యుద్ధానికి సిద్ధంగా వుండు

руины мн. శిథిలాలు; превращать что-л. в ~ దేనినైనా శిథిలాల గుట్టలు చేయు; превращаться в ~ శిథిలమై పోవు ◇ подниматься из руин శిథిలాల్లో నుంచి ఉడయించు

рук||á ж 1. చేయి, హస్తం; зá руки ఒకరు మరొకరి చేతులు పట్టుకొను; вести кого-л. под руку ఒకరి చేయి పట్టుకుని నడిపించుకువెళ్ళు; передавать что-л. из рук в руки చేతినుంచి చేతికి అందించు; в ~é చేతితో 2. перен. (почерк) దస్తూరీ; что не его ~а ఇది అతని దస్తూరీ కాదు 3. перен. разг. (покровитель) హస్తం ◇ руки вверх! హ్యాండ్స్ అప్!, చేతులెత్తు!; руки прочь! జోరికి రాకు!; ~ой подáть до чего-л. разг. చాలా దగ్గరలో (కనుచూపు దూరంలో) వుండు; брать что-л. в свои руки దేనినైనా హస్తగతం చేసుకొను; быть в чьей-л. ~ах ఒకరి చేతుల్లో (చేతికింద) వుండు; быть под ~ой అందుబాటులో వుండు; держать себя в ~ах తనను అదుపులో పెట్టుకొను; наложить на себя руки ఆత్మహత్య చేసుకొను; переходить в чей-л. руки ఒకరి చేతుల్లోకి వెళ్ళు; просить чьей-л. ~ой ఒకరికి వివాహ ప్రతిపాదన చేయు; развязывать кому-л. руки ఒకరికి స్వేచ్ఛ యిచ్చు; он мáстер на все руки అతనేదైనా చేసేయ్య గలడు; он нá руку нечист разг. వాడికి కొంచెం చేతివాటం వుంది, వాడు చేతిదెబ్బగాడు; из пéрвых рук మూలాధారం నుంచి; на скóрую руку తొందరతొందరగా, ఆదరా బాదరా[గా]

рука́в м 1. చేయి; ~ рубáшки చొక్కా చేయి; засучивать рукава чొక్కా చేతులు మడచు 2. (шланг) హోసుపైపు (గొట్టం) ◇ спустя рукава తాటా బూటంగం

рукави́цы мн. (ед. рукави́ца ж) మిఠెన్లు (చేతి తొడుగులు)

руководи́тель м నాయకుడు, అధినేత; ~ отде́ла సెక్షన్ (విభాగం) హెడ్; клáссный ~ క్లాస్ టీచరు; научный ~ సైన్స్ గ్రేడ్, పరిశోధనకు మార్గదర్శి; худóжественный ~ దర్శకుడు м, దర్శకురాలు ж

руководи́ть несов. (тв.) 1. నడిపించు, (కి) మార్గదర్శకత్వం వహించు; ~ работо́й పనిని నడిపించు, పనికి మార్గదర్శకత్వం వహించు 2. (управлять)

РУД — РУЛ

Р

నాయకత్వం వహించు; ~ отде́лом విభాగానికి నాయకత్వం వహించు

руководи́ться несов. см. руководи́тельство
руководств||о с 1. నాయకత్వం, మార్గదర్శకత్వం, ఆధ్వర్యం; под ~ом кого-л. (чего-л.) ఒకరి (ఏదైనా) నాయకత్వం కింద, ఆధ్వర్యన; коллекти́вное ~о సమష్టి నాయకత్వం 2. (то, чем следует руководи́тсествоваться) మార్గదర్శి; план — ~о к де́йствию ప్రణాళిక కార్యచరణకు మార్గదర్శి; принима́ть постано́вления собрáния к ~у సభ తీర్మానం మార్గదర్శక సూత్రంగా స్వీకరించు 3. (книга) రిఫరెన్స్ బుక్, హాండ్ బుక్; ~о по хи́мии రసాయన శాస్త్ర రిఫరెన్స్ బుక్ 4. со-бир. (руководители) నాయకులు, అధినేతలు; ~о Сою́за писáтелей రచయితల సంఘ[పు] నాయకులు (ప్రముఖులు); ~о учре́ждения సంస్థ అధినేతలు

руководи́тсествоваться несов. (тв.) ఆదేశాల మేరకు [పని చేయు]

руководящ||ий ప్రముఖ, బాధ్యతాయుత; ~ий де́я-тель అగ్రనాయకుడు, ప్రముఖుడు; ~ий óрган అధిష్ఠాన వర్గం; ~ий рабóтник ప్రముఖుడు; ~ая рабóта ప్రముఖ (బాధ్యతాయుత) కార్యం

рукоде́лие с బుటా పని, కుట్టుపని

рукомóйник м వేలాడే వాష్ స్టాండ్

рукопáшн||ый 1. ముఖాముఖి, ఎదురుబడురు; ~ый бо́й ముఖాముఖి యుద్ధం (పోరాటం) 2.: ~ая в знач. суиц. ж ముఖాముఖి పోరాటం

рукопи́сны||ий లిఖిత, రాత; ~е те́ксты లిఖిత (రాత) పత్రాలు

рукопи́с||ь ж లిఖిత (రాత) పత్ర; машинопи́с-ная ~ь పైపు పత్ర; чита́ть что-л. в ~и రాత[లో] చదువు

рукоплеска́ния мн. (ед. рукоплеска́ние с) హర్షధ్వనాలు, చప్పట్లు

рукоплеска́ть несов. (от.) (కి) చప్పట్లు కొట్టు, హర్షధ్వనాలు చేయు

рукопожа́ти||е с కరచాలనం, కరనంచాలనం; обме-ниваться ~ями కరచాలనం చేయు

рукоя́тка ж [చేతి] పిడి; ~ кинжа́ла కత్తి పిడి; ~ револьве́ра రివాల్వరు పిడి

руле́в||ой 1.: ~бе колесó చుక్కాని 2. в знач. суиц. м చుక్కాని తిప్పేవాడు

руле́тка ж (измерительная) కొలతలేపు

рул||ь м చుక్కాని (судна, лодки); స్టీరింగ్ చక్రం

(వీలు) (автомашины); హోండిల్ బారు (велосипеда)
 ◇ у ~я государ́ства *высок.* రాజ్య నాయకత్వంలో;
 без ~я и без ветрил మక్కాని లేని, దిక్కు తెలియని

румы́н *м* రుమేనియన్, రుమేనియా దేశస్థుడు

румы́нский రుమేనియన్

румя́на *мн.* ఎర్రరంగు పొడి (క్రీము)

румя́н|еи *м* ఎర్ర (కందిన) బుగ్గలు; రక్తిమ (сты-
 да, волнения); залива́ться ~цеи రక్తిమ దాల్చు

румя́нн|и|ь (*вн.*) 1. *сов.* зарумя́нн|и|ть ఎర్రబార
 చేయు, ఎర్రపరచు; морóз ~ ли́ца చలి ముఖాలను
 ఎర్రబార (కందిన) చేస్తుంది 2. *сов.* нарумя́нн|и|ть
 (краси́ть *щёки*) బుగ్గలకు ఎర్రరంగు పూయు 3. *сов.*
 зарумя́нн|и|ть *перен.* (окра́шивать в красны́й
 цвет) ఎర్రబార చేయు; заря́ ~ не́бо సూర్యోదయం
 ఆకాశాన్ని ఎర్రబార జేస్తుంది

румя́нн|и|ться *несов.* 1. *сов.* зарумя́нн|и|ться
 (покрыва́ться *румянцем*) ఎర్రబార చేయబడు 2. *сов.*
 нарумя́нн|и|ться (краси́ться) బుగ్గలకు ఎర్ర రంగు
 పూసుకొను 3. *сов.* зарумя́нн|и|ться *перен.* (поджа-
 рива́ться) దోరగా కాలబడు; пирóг на́чал ~ пашై పైన
 దోరగా కాల నారంభించింది

румя́н|и|ый 1. (покры́тый *румянцем*) ఎర్ర
 బుగ్గలు గల 2. *перен.* (алы́й, красны́й) ఎర్రని; ~ое
 я́блоко ఎర్రని ఆపిల్ 3. *перен.* (о *печёном*) కాలిన;
 ~ый пирожóк కాలిన బజ్జీ

ру́пор *м* 1. మెగఫోన్ 2. *перен.* వాణి

руса́лка *ж* సముద్ర (జల) కన్యక]

ру́сло *с* 1. [నది (వహించే] మార్గం 2. *перен.*
 మార్గం, విధం; жизнь *вхóдит в своё* ~ జీవితం
 యథా స్థితికి వస్తోంది, జీవితం తిరిగి సహజ క్రమంలోకి
 వస్తోంది

ру́сский 1. రష్యన్; ~ *язык* రష్యన్ భాష 2. *в*
знач. суи. *м* రష్యన్

ру́с|и|ый గోధుమ వన్నె; గోధుమ వన్నె జుట్టుగల (о *че-
 ловеке*); ~ая борода గోధుమ వన్నె గెడ్డం (గడ్డం)

ру́хлядь *ж* *соби́р. разг.* పాత వస్తువులు (సామాను)
 (о *вещах*); పాత దుస్తులు (о *одежде*)

ру́хну|ть *сов.* 1. కూలిపోవు; ~ть на зéмлю
 నేలకూలబడు (కూలబడిపోవు) 2. *перен.* భగ్గుమైపోవు,
 నేల కూలిపోవు; на́ши пла́ны ~ли మన పథకాలు
 భగ్గుమైపోయాయి (నేలకూలిపోయాయి)

руча́тельство *с* హామీ, గ్యారంటీ

руча́|ть|ся, поручи́ть|ся (за *тв.*) (ఒకరి

విషయంలో) హామీ ఇచ్చు; ~юсь, что вам éтого не
 сде́лать! మీరు ఇది చేయలేరని సవాల్ చేస్తున్నాను;
 до́ктор не ~лся за исхóд опе́рации ఆపరేషన్
 పర్యవసానం విషయంలో డాక్టరు గ్యారంటీ (హామీ) యివ్వలేదు
 руче́й *м* సెల (చిన్న) యేరు

ру́чка *ж* 1. *см.* рука 1; 2. (рукоя́тка) [చేతి]
 పిడి, హండిల్; дверна́я ~ తలుపు హండిల్ 3. (мебе-
 ли) చెయ్యి; ~ кресла కుర్చీ చెయ్యి 4. (для *пись-
 ма*) పెన్ హోల్డరు

ручн|и|ой 1. చేతి; ~ой бага́ж చేతి లగ్గేజీ; ~ые
 часы రిస్టు వాచి 2. (производи́мый *руками*) చేతి;
 ~ой труд చేతి శ్రమ (పని); éто ~ая рабóта ఇది
 చేతిపని తయారీ 3. (приводи́мый в де́йстви́е *рука-
 ми*) చేతి, హండిల్; ~ой то́рмоз హండిల్ బ్రేకు; ~ая
 пи́ла చేతి రంపం 4. (приру́ченны́й) మచ్చికచేయబడిన;
 ~ой медве́дь మచ్చికచేయబడిన ఎలుగుబంటి

ру́ши|ть|ся *несов.* 1. కూలు, కూలిపోవు; дом
 ~тся ఇల్లు కూలుతోంది (కూలిపోతోంది) 2. *перен.*
 చిన్నాభిన్నమైపోవు, నేలకూలిపోవు; егó наде́жды ~лись
 అతని ఆశలు చిన్నాభిన్నమైపోయాయి, అతని ఆశలు
 నేలకూలిపోయాయి

ры́б|а *ж* చేప, మత్స్యం; лови́ть ~у చేపలు పట్టు

◇ ни ~а ни мя́со మనిషీ కాదు మానూ కాదు
 рыба́к *м* మత్స్యకారుడు, జాలరి, చేపలు పట్టేవాడు
 ◇ ~ рыба́кá вñдит издалека́ *посл.* ≡ ఒకే
 రకం పక్షులు ఒకే చోట చేరుతాయి

рыба́лк|а *ж* *разг.* చేపలు పట్టడం; поéхать на
 ~у చేపలు పట్టడానికి వెళ్ళు

рыба́цк|и|ий మత్స్యకారుడి (మత్స్యకారుల) జాలరి
 (జాలర్ల); ~ая лóдка జాలరి (జాలర్ల) పడవ

рыба́чий *см.* рыба́цкий

рыба́чить *несов. разг.* చేపలు పట్టు

рыба́чка *ж* 1. చేపలుపట్టే (స్త్రీ, జాలరి) (స్త్రీ 2.
разг. (жена *рыбака*) జాలరి భార్య

ры́бн|ий చేప; ~ жир కాడ్ లివర్ ఆయిల్

ры́бн|и|ый చేప, మత్స్య; ~ая лóвля జాలరి పుత్తి

рыбо́вóдство *с* చేపల పెంపకం

рыбо́вóдческ|и|ий చేపల పెంపక; ~ое хозя́йство
 చేపల శ్రేత్రం

рыбо́лов *м* చేపలు పట్టేవాడు, జాలరి

рыбо́ловецк|ий మత్స్య, చేపల వేట; ~ совхóз
 ప్రభుత్వ మత్స్య శ్రేత్రం

рыбо́ловн|и|ый మత్స్య, చేపల వేట; ~ый крю-
 чóк [చేపల] గాలం; ~ый флот మత్స్య (చేపలవేట)
 నౌకాదళం; ~ая сеть చేపల వల

рыболо́вство *с* చేపలు పట్టడం, జాలరి వృత్తి; మత్స్యశాఖ (*отрасль*)

рыбо́к *м* 1. తక్కువ లాగడం; ~ *вперёд* తక్కువ ముందుకు లాగడం 2. *перен.* గంతు; *рабóтать без рыбко́в* ఒడిదుడుకులు లేకుండా పనిచేయు

рыга́ть, рыгну́ть తేన్ను, తేవు

рыгну́ть *сов. см.* *рыга́ть*

рыда́ни||е *с* వెక్కివెక్కి ఏడ్వడం; *разража́ться ~ями* వెక్కివెక్కి ఏడ్వనారంభించు

рыда́ть *несов.* వెక్కివెక్కి ఏడ్చు

рыже́ть, порыже́ть తున్న రంగుకి మారు (తిరుగు)

ры́жий (*о волосах*) రాగి [జుట్టు]

рык *м* గర్జన; **льви́ный** ~ సింహ గర్జన

ры́ло *с* 1. (*свиньи*) [నంది] ముట్టి (మాతి) 2. *груб. разг. (лицо)* మూతి

ры́нок *м* 1. (*место торговли*) బజారు, మార్కెట్ 2. *эк. (сфера товарного обращения)* మార్కెట్

ры́ночны||ый మార్కెట్; ~ *ая цена́* మార్కెట్ ధర

рыса́к *м* [గుర్రం] ట్రాబర్

рыси́ст||ый: ~ *ая лошадь* ట్రాబర్

ры́скать *несов.* (తో) గాలించు; *волк ры́щет по лесу* తోడేలు అడవిలో [అహారంకోసం] గాలిస్తోంది

рыси́бой *нареч. разг.* ట్రాటింగ్ చేస్తూ

рысь *І ж (аллюр)* ట్రాట్ ◇ *на рыся́х* వరుగున, వేగంగా

рысь *ІІ ж зоол.* లింక్స్ (పిల్లిజాతి జంతువు)

ры́сью *нареч.* ట్రాటింగ్ చేస్తూ

ры́твина *ж* గుంట

ры́ть *несов. (вн.)* 1. తవ్వ; ముట్టెతో (మాతితో) తవ్వ (*рылом — о свинье*); ~ *яму* గుంట తవ్వ ◇ ~ *яму самому себѣ* తన గొయ్యి తనే తవ్వకొను **ры́ться** *несов. (в пр.)* తవ్వకొను; వెతకు, గాలించు (*в вещах*)

рыхли́ть *несов. (вн.)* తవ్వటం పెట్టు, గుల్ల చేయు

рыхл||ый 1. గుల్ల[గా వున్న]; ~ *ая земля́* గుల్ల వేరి 2. *перен. разг. (о человеке)* ఊబగా వున్న

ры́царский 1. వీరయోధ; ~ *орден ист.* నైట్ సంస్థ [వ్యవస్థ] 2. *перен.* ధీరోదాత్తమైన; ~ *посты́-пок* ధీరోదాత్తకృత్యం

ры́царство *с* 1. *собир.* నైట్ ప్రభువులు 2. *перен.* ధీరోదాత్తత

ры́царь *м* యోధుడు, వీరుడు, వీరయోధుడు

рыча́г *м* మీట, లివర్; *рычаги́ управления* కంట్రోల్ లివర్లు (మీటలు)

РЫБ — РЯД

Р

рыча́ние *с* గుర్రగుర్రులాడడం (*собаки*); గర్జన (*льва*)

рыча́ть, прорыча́ть 1. గుర్రగుర్రుమను, గుర్రు గుర్రులాడు (*о собаке*); గర్జించు (*о льве*) 2. *перен. разг.* గర్జించు

ры́яно *нареч.* అతి పట్టుదలతో, ఉత్సాహంగా

ры́яный అతి పట్టుదలగల, ఉత్సాహవంతుడైన

рюкза́к *м* మూపుసంచి

рю́мка *ж* వైన్ గ్లాస్

ряби́на *І ж* 1. (*дерево*) రోవన్ [చెట్టు] 2. (*плод*) రోవన్ [పండు]

ряби́на *ІІ ж разг. (от оспы и т. п.)* మసూ చిక్కు గంటు

ряби́т||ь *несов.* 1. (*вн.*) నన్నని అలలు రేపు; *ветеро́к ~ вóду* గాలి నన్నని అలలు రేపుతోంది ◇ *у меня́ ~ в глаза́х* నా కళ్ళ మీరుమిట్లు చెందుతున్నాయి

рябо́й 1. (*от оспы и т. п.*) గంటు ముఖంగల 2. (*пёстрый*) మచ్చమచ్చలుగా వున్న

рябчи́к *м* గోడ్ (కోడి జాతికి) చెందిన అడవి పక్షి

рябь *ж* 1. (*на воде*) నన్న అలలు 2. (*в глазах*) కళ్ళ మీరుమిట్లు కొలవడం

ря́вкать, ря́вкнуть 1. ఉరుము (*о льве*); భా[మృను] (*о собаке*) 2. *перен. разг. (на вн.)* గర్జించు

ря́вкнуть *сов. см.* *ря́вкать*

ряд *м* 1. వరుస; ~ *крѣсел* కుర్చీల వరుస; ~ *машин* కార్ల వరుస; *ряд за ~ом* వరుస తరువాత వరుస; *в переднем ~у* మొదటి వరుసలో 2. (*шеренга*) శ్రేణి 3. (*в театре и т. п.*) వరుస 4. (*серия*) కొన్ని; ~ *встреч* కొన్ని సమావేశాలు; *по ~у* ప్రచీన కొన్ని కారణాల మూలంగా; *в целом ~е* సలూచావ కొన్ని సందర్భాల్లో 5.: ~ *мы* (*состав, среда*) శ్రేణులు; *состоя́ть в ~а́х* పార్టీని పార్టీలో సభ్యునిగా ఉండు; *служить в ~а́х* Советской Армии సోవియట్ సైన్యంలో కొలుపుచేయు ◇ *торго́вые ~мы* షాపులు, అంగళ్ళు; *из ~а* *вон* *выхо́дящее* *со́бытие* అసాధారణ ఘటన

рядо́в||о́й 1. సామాన్య; ~ *о́й коммуни́ст* సామాన్య కమ్యూనిస్టు; ~ *о́е* *явлѣние* సామాన్య (మామూలు) ఘటన 2. *воен.* సాధారణ, సామాన్య 3. *в знач. сущ. м воен.* సాధారణ (సామాన్య) సైనికుడు

рядо́м *нареч.* 1. (*возле, около*) పక్క, పక్కన; *сидѣть ~ с кѣм-л.* ఒకరి పక్క కూర్చొను 2. (*по*

sosедству) పక్కన; పక్క, పక్కనే (*очень близко*); дом ~ с магази́ном పాపు పక్కన వున్న ఇల్లు; он жи-
вёт ~ అతని [ఇల్లు, ప్లాటు] పక్కనే ఉంది, అతను
పక్క యింట్లో వుంటున్నాడు

ряса ж [క్రీస్తు మతగురువుల] అంగరఖా (ప్రభావ, గాను)

С

с, со *предлог* I (*прд.*) 1. (*при обозначении места, пространства, откуда направлено дей-
ствии*): вставать со стула కుర్చీమీదనుంచి లేచు;
возвращаться с работы ఆఫీసునుంచి (పనినుంచి)
ఇంటికి వచ్చు; свернуть с дороги దారినుంచి మళ్ళు;
вѣтер с моря సముద్రంవైపునుంచి వీచే గాలి 2. (*от*)
నుంచి; चौप्పన (*при обозначении единицы*); полу-
чать деньги с покупателя కొనుగోలుదారునుంచి
డబ్బు తీసుకొను (పొందు); пять рублей с человека
తలకు ఐదు రూబుళ్ళ చొప్పున; 50 центнеров с гек-
тара హెక్టారుకి 50 సెంటెనర్ల చొప్పున 3. (*при обо-
значении исходного момента*) నుంచి *или* *не пе-
реводится*; с раннего утра పొద్దుటినుంచి; с утра
до ночи ఉదయంనుంచి రాత్రివరకూ; выехать с рас-
светом తెల్లవారజామున బయల్దేరు; с каждым годом
ఏటేటా, ఏటా 4. (*по причине*) తో, అందున,
మూలంగా; с испуга భయంతో, భయం మూలంగా; с
ва́шего согласи́я మీ అనుమతితో; устать с дороги
ప్రయాణం మూలంగా అలసిపోవు 5. (*при помощи,
посредством*) తో; кормить с ложки చెంచాతో
తినపించు II. (*вн.; приблизительно, почти*)
సుమారు, దాదాపు, అంత; отдохнуть с полчаса
సుమారుక అరగంట విశ్రాంతి తీసుకొను; мальчик рб-
том с отца కుర్రాడు తన తండ్రి అంత పాడుగున్నాడు
III. (*тв.*) 1. (*при обозначении совместности*)
తో, కలిసి; жить с родителями తల్లిదండ్రులతో కలిసి
బతుకు; дождь со снегом మంచుతో కలిసిన వర్షం
2. (*при обозначении дополнительного количе-
ства*): час с четвертью ఒకటిం పాపు; два с по-
лови́ной రెండున్నర 3. (*указывает на наличие
чего-л. в чем-л.*) తో *или* *переводится атрибу-
тивной конструкцией*; мешки с песком ఇసుకతో
నిండిన బస్తాలు; бутылка с молоком పాల సీసా 4.

(*при обозначении характера, образа действия*)
తో, గా; говорить с негодованием ఆగ్రహంతో
మాట్లాడు; лететь со скоростью звука ధ్వని
వేగంతో ఎగురు; смотреть с надеждой на кого-л.
ఆశతో (ఆశగా) ఒకరినైపు చూచు 5. (*при обозначе-
нии лица или предмета, участвующего в обо-
юдном, взаимном действии*) తో, కి; спорить с
другом స్నేహితునితో వాదోపవాదాలు జరుపు; познаком-
ить кого-л. с девушкой ఒకరిని అమ్మాయికి
పరిచయం చేయు 6. (*при выражении цели дейст-
вия*): явиться с докладом నివేదిక ఇచ్చేందుకు వచ్చు,
రిపోర్టు చేసేందుకు వచ్చు; обратиться с просьбой
к кому-л. ఒకరిని అభ్యర్థించు ◇ с нашей стороны
మా మట్టుకు మేము, మాకు సంబంధించినంతవరకు

са́бля ж వంకర కత్తి

сабо́таж м విధ్వంసక (తూట్లు పొడిచే) చర్యలు

сабо́тажник м విధ్వంసక చర్యలు చేసేవాడు, తూట్లు
పొడిచేవాడు

сабо́тировать *несов. и сов. (вн.)* (కు) తూట్లు
పొడుచు, (వ్యతిరేకంగా) విధ్వంసక చర్యలు చేయు

саги́тировать *сов. см.* агитировать

сад м తోట; фруктовый ~ పండ్ల తోట ◇ бо-
танический ~ బొటానికల్ గార్డెన్స్; де́тский ~
కిండర్గార్డెన్; зоологический ~ జూలాజికల్ గార్డెన్స్,
జూ

сади́ться, сесть 1. కూర్చొను; ~ на стул
కుర్చీమీద కూర్చొను; ~ за стол టేబుల్ దగ్గర కూర్చొను;
сади́тесь! కూర్చొండి! 2. (*для поездки*) (తో) ఎక్కు;
~ в автомоби́ну కారులో ఎక్కు; ~ на велоси-
пе́д పైకిలు ఎక్కు 3. (*за, на вн.; инф., присту-
пать*) (కి) పూనుకొను; ~ за рабо́ту పనికి పూనుకొను;
~ за руль కారు స్టీరింగ్ వీలు పట్టుకొను; ~ на
вѣсла తెడ్లు వేయడం మొదలెట్టు 4. (*спускаться с
высоты*) దిగు (*о самолёте*); вали (*о насекомых,
птицах*) 5. (*заходить — о светилах*) అస్తమించు;
солнце сади́лось సూర్యుడు అస్తమిస్తున్నాడు 6. (*осе-
дать*) దిగబడు, కుంగు 7. (*о материи*) లాగివేయు,
ముడుచుకు పోవు ◇ сесть на голову кому-л. ఒకరి
నెత్తిన ఎక్కు; сесть в тюрьму జైల్లో పడు; у него
сел го́лос అతని గొంతు పోయింది

садо́вник м తోటవనివాడు, తోటమాలి

садо́вoд м పళ్ల (పూల) తోటల పెంపకందారు

садо́вoдство с పళ్ల (పూల) తోటల పెంపకం

садо́вый 1. (*о растении*) పెంచిన, పెంచబడిన 2.
(*садоводческий*) తోట పెంపకపు

саж||а ж కరదూపం, [సాగ]మసి; в ~е కరదూపం పట్టిన, మసిబారిన

сажать, посадить (вн.) 1. కూర్చోబెట్టు; ~ гостей за стол అతిథులను టేబుల్ వద్ద కూర్చోబెట్టు (కూర్చోమని చెప్ప) 2. (для поездки) (తో) ఎక్కించు; ~ корó-л. на поезд ఒకరిని రైలులో ఎక్కించు 3. (вести на посадку) దించు; ~ ракету на Луну రాకెట్టును చంద్రమండలంమీద దించు 4. (заставлять делать что-л.) చేత + кауз. ф. гл., లోకి దింపు; ~ корó-л. за работу ఒకరిచేత పని చేయించు, ఒకరిని పనిలోకి దింపు; ~ корó-л. на вёсла ఒకరిచేత తెడ్లు వేయించు 5. (помещать куда-л.) ఉంచు, పెట్టు; ~ корó-л. под арест ఒకరిని నిర్బంధించు (అరెస్టు చేయు); ~ птицу в клетку పక్షిని పంజరంలో పెట్టు; ~ собáку на цепь కుక్కని గొలుసుతో కట్టు 6. (растения) నాలు $\diamond$ ~ корáбль на мель ఒడను మెరక పట్టించు; ~ корó-л. на хлеб и [на] воду ఒకరిని [నగం] వస్తులో ఉంచు

саженец м [చెట్టు] మొక్క

сакво́йж м ప్రయాణపు నంచి (పెట్టె)

сала́зки мн. с.м. са́нки

сала́т м 1. (растение) తెల్వాన్ 2. (блюдо) సలాడ్

са́ло с కొవ్వు

са́лон м 1. (в гостинице, отеле и т. п.) హాలు; సెలూన్ (в парикмахерской) 2. (зал для демонстрации и продажи) షో రూమ్ 3.: художественный ~ ఆర్ట్ గ్యాలరీ, చిత్రప్రదర్శన శాల

салфе́тка ж [టేబుల్] నాప్కిన్

са́льн||ый 1. (из сала) కొవ్వు; ~ая свеча కొవ్వొత్తి 2. (жирный) జిడ్డు; ~ое пятно జిడ్డు మరక 3. перен. అసభ్యకరమైన, బూతైన $\diamond$ ~ые железы анат. తైల గ్రంధులు

сало́т м ఫిరంగి కాల్పు; произве́сти ~ ఫిరంగి కాల్పు; пра́здничный ~ బాణాసంచా

салю́товать несов. и сов. (от.) (సందర్భంగా) ఫిరంగులు (బాణాసంచా) కాల్పు

сам мест. м переводится в соответствии с лицом, числом и родом; я всё сде́лал ~ నేనే అంతా చేశాను; он вы́учил ру́сский язы́к ~ అతను రష్యన్ భాష స్వయం కృషితో నేర్చుకున్నాడు; вы́бирайте ~и మీరే ఎంపిక చేయండి; в ~ой А́знии а́постоло́в ~ $\diamond$ ~о по себе́ а) (самостоятельно) తనంతట తనే б) (как таковое) స్వతహాగా; что ~о собо́й разуме́ется ఇది స్వయం బోధకమైనది (వ్యక్తం);

САЖ — САМ

C

что уж ~о собо́й అది అంతే కదా, దీన్ని గురించి వేరే చెప్పాల్సిన వనముంది?

самá мест. ж с.м. сам

са́мбо с нескл. సాంబో

саме́ц м మగది

са́ми мест. мн. с.м. сам

са́мка ж ఆడది

само́ мест. с с.м. сам

самоана́лиз м ఆత్మసరిశీలన, ఆత్మావలోకనం

самобичева́ние с ఆత్మఖండన, ఆత్మదూషణ

самоо́бытность ж విశిష్టత, ప్రత్యేకత

самоо́бытн||ый విశిష్టమైన; ~ая ку́льтура విశిష్టమైన సంస్కృతి

самова́р м సమోవార్ [నీటిని మరగించే రష్యన్ పాత్ర]; ста́вить ~ సమోవార్ వెచ్చచేయు

самовла́стие с నిరంకుశాధికారం

самовла́стный నిరంకుశాధికార[ం గల]

самовлюбе́нный స్వాతిశయపు

самовнуше́ние с తనకి తాను నచ్చచెప్పకోవడం

самово́льно нареч. అనుమతి లేకుండా (తీసుకోకుండా)

самово́льн||ый 1. (своенравный) మొండి పట్టు వట్టే; చిత్తం (ఇష్టం) వచ్చినట్టు (о поведении, поступках) 2. (неразрешённый) అనుమతి లేని (లేకుండా); ~ая отлу́чка ఫ్రెంచ్ లీపు; уйти́ в ~ую отлу́чку ఫ్రెంచ్ లీపు కొట్టేయు

самого́н м разг. నాలు సారా

самоде́льный స్వయంగా చేసిన, ఇంట్లో తయారు చేసిన

самоде́ржа́вие с నిరంకుశాధికారం, నిరంకుశత్వం; ца́рское ~ జారిస్టు నిరంకుశత్వం

самоде́ржа́вный నిరంకుశ

самоде́ржец м నిరంకుశ పరిపాలకుడు, నిరంకుశాధికారి

самоде́ятельност||ь ж 1. సొంత చొరవ 2.: худо́-жественная ~ь ఔత్సాహిక కళా కార్యకలాపాలు; ве́чер худо́жественной ~и ఔత్సాహిక సాంస్కృతిక కార్య క్రమం

самоде́ятельн||ый ఔత్సాహిక; ~ое иску́ство ఔత్సాహిక కళ; ~ый ко́ллектив ఔత్సాహిక కళా బృందం

самодово́льн||ый స్వయంతృప్త; ~ый вид స్వయం సంతుప్త వైఖరి; ~ая уло́бка తృప్తితో కూడిన నవ్వు

самодово́льство с ఆత్మసంతృప్తి, సంతృప్తి పడడం

самозащита ж ఆత్మరక్షణ

самозва́нец м స్వయం ప్రకటితుడు

CAM — CAM

самозв́аный స్వయంప్రకటిత
 самоконтр́оль *м* ఆత్మ (ఇంద్రియ) నిగ్రహం
 самокритика *ж* ఆత్మవిమర్శ
 самолёт *м* విమానం
 самолётостро́ение *с* విమాన నిర్మాణం
 самолю́бный గర్విష్ఠి
 самолю́бие *с* ఆత్మగౌరవం, ఆత్మాభిమానం; лрж-
 ное ~ కుహనా గర్వం; задеть чьё-л. ~ ఒకరి
 ఆత్మగౌరవాన్ని గాయపరచు
 само́мнение *с* అహంభావం, స్వాతిశయం
 самонаде́янно *нареч.* స్వాతిశయంగా, అహంకారంగా
 самонаде́янность *ж* స్వాతిశయం
 самонаде́янный స్వాతిశయ, స్వాతిశయంతో కూడిన
 самообладание *с* ఆత్మనిగ్రహం
 самообма́н *м* ఆత్మచంచన
 самооборо́на *ж* ఆత్మరక్షణ
 самообразова́ние *с* స్వయం [కృషితో] విద్యాభ్యాసం
 самообслуживани||*е с:* магазин ~*я* స్వయంసేవ
 (ఎవరికి వారు సరుకులు తెచ్చుకునే) షాపు; столовая ~*я*
 ఎవరికి వారు వడ్డించుకునే క్యాంటీన్
 самоопределе́ние *с* స్వయం నిర్ణయం; пра́во на-
 ций на ~ జాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కు
 самоотве́рженно *нареч.* నిష్కాపూర్వకంగా, నిస్వార్థ
 దీక్షతో, అంకిత భావంతో
 самоотве́рженность *ж* నిస్వార్థత, నిస్వార్థదీక్ష,
 అంకిత భావం
 самоотве́рженн||*ый* నిస్వార్థ, నిష్కాపూర్వకమైన,
 అంకితభావంతో కూడిన; ~*ая* лабо́рь ఏకనిష్ఠ (ప్రేమ;
 ~*ый* труд నిష్కాపూర్వకమైన (నిస్వార్థదీక్షతో కూడిన)
 కృషి (పని)
 самоотво́д *м* తన అభ్యర్థిత్వాన్ని ఉపసంహరించు
 కొనడం
 самоотре́чение *с* సింహాసన పరిత్యాగం
 самопоже́ртвование *с* ఆత్మత్యాగం, నిస్వార్థత
 самопозна́ние *с* తనను తాను తెలుసుకోవడం
 самопроизво́льный తనంతట తానే జరిగే,
 యాదృచ్ఛిక, అప్రయత్నపూర్వకమైన
 саморекла́ма *ж* సొంత దబ్బు
 саморо́док *м* 1.: золотой ~ బంగారపు ముక్క.
 2. *перен.* వజ్రపు తునకలాంటి మనిషి, సహజ ప్రతిభాశాలి
 самосва́л *м* టిప్ లారీ, డంప్ ట్రక్కు
 самосовершенство́вание *с* తనను తాను మెరుగు
 పరచుకోవడం (అభివృద్ధి చేసుకోవడం)

самосозна́ние *с* ఆత్మచైతన్యం; клáссовое ~
 వర్గచైతన్యం
 самосохране́ние *с* ఆత్మరక్షణ, తన అస్తిత్వాన్ని
 నిలబెట్టుకోవడం
 самостоя́тельно *нареч.* 1. (независимо) స్వత
 త్రంగా 2. (без посторонней помощи) స్వయం
 కృషితో, స్వయంగా
 самостоя́тельность *ж* 1. స్వతంత్ర్యం, స్వతంత్రం;
 государственная ~ రాజ్య స్వతంత్రం (స్వాతంత్ర్యం)
 2. (способность к независимым действиям)
 స్వతంత్రం
 самостоя́тельн||*ый* 1. స్వతంత్ర; ~*ое* госу-
 да́рство స్వతంత్ర రాజ్యం 2. (способный к незави-
 симым действиям) స్వతంత్ర[మైన] 3. (о работе,
 мнении и т. п.) స్వతంత్ర[మైన], స్వయం కృషితో
 [చేసిన]
 самосы́д *м* మూక న్యాయం
 самоте́к *м* దాని మానాన (దారిన) అది పోవడం;
 пуска́ть де́ло на ~ పనిని దాని మానాన దాన్ని వదిలేయు
 самоуби́йство *с* ఆత్మహత్య; конча́ть жизнь
 ~*м* ఆత్మహత్య చేసుకొను
 самоуби́йца *м и ж* ఆత్మహంత (మ, జ); ఆత్మ
 హత్యచేసుకున్నవాడు *м*, ఆత్మహత్యచేసుకున్న ఆమె *ж*
 самоуве́ренно *нареч.* ఆత్మవిశ్వాసంతో, దృఢంగా
 самоуве́ренность *ж* ఆత్మవిశ్వాసం
 самоуве́ренный [అతి] ఆత్మవిశ్వాసంగల; ~ чело-
 вёк అతి ఆత్మవిశ్వాసంగలవాడు; ~ го́лос ఆత్మవిశ్వాసంగల
 స్వరం
 самоупра́вление *с* స్వపరిపాలన, స్వీయ (స్వయం)
 మేనేజిమెంటు
 самоупра́вство *с* నిరంకుశత్వం
 самоусовершенство́вание *с* తనను తాను మెరుగు
 పరచుకోవడం
 самоуспоко́енность *ж* తృప్తి
 самоустра́ниться *сов. с.м.* самоустра́няться
 самоустра́няться, самоустра́ниться (от рд.)
 తప్పించుకొను; ~ от рабо́ты పనిని తప్పించుకొను
 самоучи́тель *м* స్వశోధిని
 самохо́дн||*ый* స్వయంచలిత; ~*ый* комба́йн
 స్వయంచలిత కోత యంత్రం; ~*ое* орудие స్వయంచలిత
 శతఫిన్న (ఫిరంగి)
 самоцве́т *м* (драгоценный камень) రత్నం
 самоце́ль *ж* పరమావధి
 самочу́вствие *с* ఆరోగ్య పరిస్థితి; как ва́ше ~?

మీరు ఎలా ఉన్నారా?, మీరు బాగా ఉన్నారా?; у меня хорóшее ~ నేను హాయిగా (భాగానే) ఉన్నాను

сáм||ый мест. 1. *передаётся эмфатическим* యే; తా ~ ая кнйга అదే పుస్తకం 2. (*в точности, как раз*) సరిగా; *передаётся тж. эмфатическим* యే или *удлинением конечной гласной*; с ~ ого начáла అదినుంచీ; на ~ ой вершйне శిఖరంమీదనే; తా шáпка бýдет в ~ ый раз ఈ టోపీ సరిగా సరిపోతుంది 3. (*служит для образования превос-ходной степени*) అతి, అత్యుత్తమ, మిక్కిలి; ~ ый большóй అతి (మిక్కిలి) పెద్ద; ~ ый лýчший друг అత్యుత్తమ (ఆప్త) మిత్రుడు < в ~ ом дéле? నిజం? నిజమేనా?; тем ~ ым అందువల్ల

санаторий м శానిటోరియం

санда́лии мн. (ед. сандалия ж) చెప్పులు, శాండల్సు

сáни мн. స్నెడ్డీ, స్నెయ్ < не в свой ~ не садíсь посл. నీకు చేతకాని వనికి ఎగబడకూడదు

санита́р м ఆస్పత్రి పనివాడు

санита́рка ж [ఆస్పత్రిలోని] పనిమనిషి

санита́рный పారిశుధ్య

сáнк||и мн. разг. స్నెడ్డీ; катáться на ~ ах స్నెడ్డీమీద జారు

санкциони́ровать несов. и сов. (вн.) మంజూరు (శంక్షను) చేయు, ఆమోదించు

сáнкци||я ж 1. అనుమతి, ఆమోదం, శంక్షను; да-вáть ~ ю на чтó-л. దేనినైనా అనుమతించు 2. (*карательная мера*) అభిశంసన చర్య

сáнный స్నెడ్డీ, స్నెయ్; ~ путь స్నెడ్డీ మార్గం

санóвник м уст. ఉన్నతాధికారి

сансќрит м సంస్కృతం

сантéхника ж (санита́рная тéхника) శానిటరీ వేర్ (సామాన్లు, పెట్టు)

сантимéтр м 1. సెంటిమీటరు 2. (*лента для измерения*) కొలత తీపు

сану́зел м (санита́рный у́зел) బాత్ రూమూ, లవేటరీ

санёр м воен. సాపర్, ఇంజనీరు

санёри||ый воен. ఇంజనీరింగ్; ~ ые ча́сти ఇంజనీరింగ్ విభాగాలు (దళాలు)

санóг м బూటు < бы́ть под ~ ом у когó-л. ఒకరి పిడికిట్లో (పాదాలకింద) వుండు

санóжник м పాదరక్షల తయారీ

санóжн||ый: ~ ая шéтка మా బ్రష్

санфíр м నీలమణి, నీలం

SAM — СБЕ

C

сарáй м పెడ్డు

сара́нча ж మిడుత

сарафа́н м వేసవి దుస్తు

сарде́лька ж సాసేజ్

сарди́н[к]а ж సార్డిన్ [చేప]

са́ри с нескл. చీర

сарка́зм м ఎత్తిపాడుపు

саркасти́ческий ఎత్తిపాడుపుతో కూడిన

сателли́т м 1. *астр.* ఉపగ్రహం 2. *перен.* సేవకుడు, ఉపగ్రహం; госуда́рство-~ ఉపగ్రహ రాజ్యం

сати́н м శాటిన్ [గుడ్డ]

сати́ра ж 1. (*ирония*) వ్యంగ్యం, వెక్కిరింపు, వెక్కిరింత 2. వ్యంగ్య సాహిత్యం (*вид литературы*); వ్యంగ్య రచన (*произведение*)

сати́рик м వ్యంగ్య రచయిత

сатири́ческ||ий వ్యంగ్య; ~ое произведе́ние వ్యంగ్య రచన

Са́турн м *астр.* శని [గ్రహం]

сáхар м పంచదార, చక్కెర, షుగర్

сáхарница ж షుగర్ బాల్

сáхарный పంచదార, చక్కెర, షుగర్

сба́вить сов. см. сбавля́ть

сбавля́ть, сбáвить (вн.) తగ్గించు; ~ в вéсе బరువు తగ్గించు; ~ скóрость వేగం తగ్గించు; ~ це́ну ధర తగ్గించు

сбе́гать сов. разг. 1. (కు) పరుగున వెళ్లివచ్చు; ~ на по́чту పోస్టు ఆఫీసుకు పరుగున వెళ్లివచ్చు 2. (*за тв.*) (కోసం) పరుగున వెళ్లివచ్చు; ~ за кéм-л. వెళ్లి ఒకరిని తీసుకువచ్చు; ~ за хлéбом తొందరగా బ్రెడ్డు తీసుకువచ్చు

сбега́ть, сбежа́ть 1. (с рд.) (నుంచి) కిందకు పరుగున వచ్చు (*спускаться*); (మీదనుంచి) ప్రవహించు, పారు (*стекать*) 2. (от рд.; *убегать*) లేచిపోవు (*из дома*); (నుంచి) పారిపోవు, తప్పించుకొను (*из тюрьмы*); сбежа́ть с урóков పాఠాలు ఎగవేయు, క్లాసునుంచి ఫ్రెండ్ లీవు తీసుకొను (కొట్టేయు)

сбега́ться, сбежа́ться పరుగున గుమికూడు (వచ్చు)

сбежа́ть(ся) сов. см. сбега́ть(ся)

сберега́тельн||ый: ~ ая кáсса సేవింగ్స్ బాంక్; ~ ая кнйжка సేవింగ్స్ బుక్

сберега́ть, сбере́чь (вн.) 1. కాపాడు; ~ иму́щество ఆస్తిని కాపాడు; ~ врéмя కాలం పాడుపు చేసుకొను (మిగుల్పుకొను); ~ сýлы శక్తులను పాడుపు

చేసుకొను 2. (копить) మిగుల్పు, దాచిపెట్టు (దాచు)

сбережени||е с 1. కాపాడడం, పాదుపు చేసుకోవడం, మిగుల్పుకోవడం 2.: ~я мн. (накопленная сумма денег) మిగులు డబ్బు

сберечь сов. см. сберегать

сберкасса ж (сберегательная касса) సేవింగ్స్ బాంక్

сберкнижка ж (сберегательная книжка) సేవింగ్స్ బుక్

сбивать, сбить (вн.) 1. నేల కూల్చివేయు (పడ గొట్టు); ~ самолёт విమానాన్ని కూల్చివేయు 2. перен. (запутывать) గందరగోళపరచు; ~ когó-л. со слé-да ఒకరిని తప్పదారి పట్టించు 3. (масло, сливки, яй-ца) చిలక్కొట్టు 4. (сколачивать) బల్లకట్టు ◇ ~ цéну ధర తగ్గించు; ~ каблукí చెప్పల మడమలు అరగదీయు (అరిగిపోయేలా తిరుగు); ~ когó-л. с путí истинного ఒకరిని దారి మళ్లించు

сбиваться, сбíться 1. (сдвигаться с места) జారు, జారిపోవు 2. (отклоняться) పక్కకి మళ్లు; ~ с путí దారి పక్కకి మళ్లు 3. (ошибаться, путаться) తప్పు, తప్పిపోవు; я сбíлся со счёта నేను లెక్క తప్పాను 4. (собираться вместе) గుమికూడు ◇ сбиваться с ног разг. కాళ్లు కల దొక్కుకొను

сбивчивый: ~ рассказ తక్కిడిబిక్కిడి కథ

сбíть(ся) сов. см. сбивать(ся)

сближать, сбли́зить (вн.) 1. (придвигать, приближать) దగ్గర పెట్టు, దగ్గరకు తెచ్చు 2. (делать близким кого-л.) సన్నిహితం చేయు 3. (устранять различие) మేళవించు, మేళవింపజేయు, మిళితం చేయు; ~ умственный и физический труд బాద్దిక, శారీరిక శ్రమను మేళవింపజేయు

сближаться, сбли́зиться 1. (приближаться) దగ్గరపడు 2. (с кем-л.) (తో) సన్నిహితమగు 3. (становиться похожим) సమానమగు

сближение с 1. (приближение, придвиже-ние) దగ్గర పెట్టడం, దగ్గరకు తెవడం 2. (с кем-л.) సన్నిహితమవడం, సాన్నిహిత్యం 3. (сходство) సమానత్వం, పోలిక

сбли́зить(ся) сов. см. сближать(ся)

сбо́ку нареч. ఒక పక్కన, ఓ మూల (edge-л.); పక్క (పార్వం)నంచి (откуда-то); ~ от когó-л. ఒకరి పక్క

сболтнуть сов. разг. (вн.) వోరు జారు

сбор м 1. పోగు చేయడం, సేకరణ; ~ налóгов పన్నుల సమూలు; ~ урожа́я పంటలు మాసూలు చేయడం

2. (то, что собрано) పంట, ఫలం, ఫలసాయం; ва-ловóй ~ зернá మొత్తం ధాన్యపు పంట 3. (взимае-мые или собранные деньги) సుంకం, డ్యూటీ; та-мóженный ~ కష్టమ్మ సుంకాలు 4. (встреча) సమావేశం; мéсто ~а సమావేశ స్థలం; врéмя ~а సమావేశ కాలం; пионéрский ~ యువ పయనీర్ల సమావేశం (సభ) 5.: ~ы мн. (приготовления) సన్నాహాలు, సద్దుబ్బు ◇ все в ~е అందరూ వచ్చారు

сбо́рище с разг. సమావేశం; జనం, మూక (тол-па); весёлое ~ హుషారైన సమావేశం

сбо́рка I ж тех. కూర్చడం, అసెంబుల్ చెయ్యడం; ~ станкá యంత్రాన్ని కూర్చడం (అసెంబుల్ చెయ్యడం)

сбо́рка II ж (мелкая складка на одежде) కుచ్చె, మడత

сбо́рная ж разг. జాతీయ జట్టు; ~ СССР సోవియట్ జాతీయ జట్టు

сбо́рник м సంకలనం, సంపుటం; ~ задáч లెక్కల పుస్తకం; ~ стихóв పద్యాల సంకలనం

сбо́рн||ый 1.: ~ый пункт సమావేశ స్థలం 2. (из частей) మిశ్రమ; ~ая кома́нда మిశ్రమ జట్టు; ~ые дома́ ప్రీఫాబ్రికేటెడ్ యిళ్లు

сбо́рочный అసెంబ్లీ, కూర్చే; ~ цех కూర్చే (అసెంబ్లీ) కార్ఖానా

сбо́рщик м 1. పోగుచేతదారు, సేకరించేవాడు; ~ хлóпка పత్తి పోగుచేతదారు 2. тех. ఫిట్టరు

сбо́расывать, сбро́сить (вн.) 1. పడగొట్టు, తోసివేయు; ~ ездока́ (с лошади) రౌతుని నేల కూల్చి వేయు (పడగొట్టు); ~ в ре́ку నదిలో తోసివేయు; ~ и́го ра́бства перен. బానిసత్వపు సంకెళ్లు విడిలించుకొను 2. перен. (свергать) కూలదోయు; ~ когó-л. с трóна ఒకరిని సింహాసనమ్యుతుని చేయు 3. разг. (снимать с себя) విప్పివేయు; రాల్చు (листья); విడుచు. (кожу); ~ пальто కోటును తీసివేయు ◇ ~ со-счетов లక్ష్యం చేయకపోవు, దృష్టిలోకి తీసుకోకపోవు

сб́ривать, сб́рить (вн.) [గడ్డం] గిసివేయు

сб́рить сов. см. сб́ривать

сбро́д м собир. разг. అలగా జనం (మూక)

сбро́сить сов. см. сб́расывать

сбро́у ж ముస్తేబు, [గుర్రాన్ని బండికి] కట్టే సామాను

сбы́вать, сбы́ть (вн.) 1. (продавать) అమ్ము, అమ్మివేయు 2. разг. (отделяваться от чего-л.), విడిలించుకొను

сбы́ваться, сбыва́ться ఫలించు, నిజమగు; наде́жды
сбыли́сь ఆశలు ఫలించాయి (నిజమయ్యాయి)

сбы́т м అమ్మకం; находить ~ గిరాకీ తగులు;
рынок ~a మార్కెట్

сбыва́ть(ся) сов. с.м. сбыва́ть(ся)

сва́дебный పెండ్లి, పెళ్లి; ~ подáрок పెండ్లి
కనుక

сва́дьба||а ж పెండ్లి, పెళ్లి, వివాహం; справля́ть
~у పెళ్లి చేసుకొను (జరుపుకొను)

сва́ливать, сваля́ть (вн.) 1. నేలకూల్చు, కూల్చి
వేయు, పడగొట్టు; ветер свалял дере́во గాలి చెట్టును
పడగొట్టింది (నేలకూల్చివేసింది); сваля́ть когó-л. с
ног ఒకరిని నేలకూల్చివేయు (పడదోయు) 2. (освобо-
диться от чего-л.; тж. перен.) వదిలించుకొను;
сваля́ть но́шу с плеч నెత్తిమీది భారం వదిలించుకొను;
сваля́ть с себ́я хлопóты (చిల్లర) బాధ్యతలు వది
లించుకొను 3. перен. разг. (сверга́ть) కూలదోయు
4. разг. (перекаладывать на кого-л.) (మీద) మోపు;
~ вину́ на когó-л. ఒకరిమీద తప్పు మోపు, ఒకరిమీద
నేరం ఆరోపించు 5. (беспорядочно складывать в
одно место) పేర్చు; ~ что-л. в кучу దేనినైనా
గుట్టగా (గలిబిలిగా) పేర్చు ◇ ~ с большо́й голо́вы
на здоро́вую వేరొకరిమీద తప్పు మోపు

сва́ливаться, сваля́ться 1. పడు, పడిపోవు; కుప్ప
కూలు (о самолёте) 2. разг. (заболевать) జబ్బు
పడు, (కి) జబ్బు చేయు

сваля́ть сов. с.м. сва́ливать и валя́ть I
сваля́ться сов. с.м. сва́ливаться и валя́ться
сва́лка ж 1. (мусорная) పెంటకుప్ప 2. разг.
(драка) పోట్లాట, దెబ్బలాట

сваля́ть сов. с.м. валя́ть 2

сваля́ться сов. పోగులుపడు

сва́ривать, сварить (вн.) тех. వెల్డింగ్ చేయు
сва́риваться, свариться тех. వెల్డింగ్ చేయబడు
сварить(ся) сов. с.м. варить(ся) и сва́ри-
вать(ся)

сва́рка ж тех. వెల్డింగ్

сварли́вый నణిగే, నణుగుడు

сва́рочный వెల్డింగ్; ~ агрега́т వెల్డింగ్ యంత్రం
сва́рщик м వెల్డరు

сва́тать, посва́тывать, сосва́тывать (вн. от. или
за тв.) ఒకరికి ఒకరితో పెళ్లిసంబంధం కుదుర్చు

сва́таться, посва́таться (к от., за вн.) (తో)
పెళ్లి రాయబారం జరుపు

све́дени||е с 1. (извещение, сообщение о

СБЫ — СВЕ

C

чем-л.) (గురించి) సమాచారం 2.: ~я мн. (знания)
జ్ఞానం; элеме́нтáрные ~я по ф́изике భౌతికశాస్త్రం
గురించిన ప్రాథమిక జ్ఞానం (పరిజ్ఞానం) ◇ принима́ть
что-л. к ~ю దేనినైనా దృష్టితో పెట్టుకొను, దేనినైనా
దృష్టికి తీసుకొను; к ва́шему ~ю అన్నట్లు

све́дущи||й బాగా తెలిసిన; (విషయంలో) బాగా
జ్ఞానంగల, (విషయ) పరిజ్ఞానం బాగా వున్న (в какой-л.
области); ~е л́ица బాగా తెలిసినవాళ్లు

свежева́ть, освежева́ть (вн.) చర్మం ఒలుచు

свежезаморо́женный క్షిక్ ఫ్రాజెస్

све́жест||ь ж 1. తాజాతనం 2. перен. (бод-
рость) ఉత్సాహం, హుషారు 3. (прохлада) చల్లదనం
◇ не пе́рвой ~и а) (лежалый) అంతగా తాజా
కాని б) (об одежде) అంత మరీ శుభ్రంగాలేని

свеже|ть, посвеже́ть 1. చల్లనగు, చల్లబడు; на
улице ~ет చల్లబడుతోంది 2. (о человеке) తాజాగా
కనపడు

све́жи||й 1. తాజా, పచ్చి; ~е о́вощи పచ్చి కూర
గాయలు; ~е ф́рукты తాజా పళ్ళ; ~й хле́б తాజా
బ్రెడ్డు 2.: ~е но́вости తాజా వార్తలు; ~е си́лы
కొత్త (తాజా) బలం 3. (прохладный) చల్ల; ~й ве-
тер చల్ల గాలి

свежо́ безл. в знач. сказ. చల్లగా వుంది; ~ в
па́мяти స్మృతిలో ఇంకా వచ్చగా వుంది

све́зти сов. с.м. свозить

све́кла ж బీట్‌రూట్; саха́рная ~ షుగర్ బీట్

све́кор м మామ

свекро́вь ж అత్త

сверга́ть, свергну́ть (вн.) కూలదోయు, పడవీచు
తుని చేయు

свергну́ть сов. с.м. сверга́ть

сверже́ние с కూలదోయడం, కూలదోత

све́рить сов. с.м. сверя́ть

све́рка ж మూలప్రతితో సరిచూడడం

сверка|ть, сверкну́ть [మిలమిల] మెరయు; мо́л-
ния ~ет మెరుపు మెరుస్తోంది; его́ глаза́ ~ют от
ра́дости అతని కళ్ళు ఆనందంతో మిలమిల మెరుస్తున్నాయి

сверкну́ть сов. с.м. сверка́ть

сверли́льный (డిల్లింగ్; ~ станóк (డిల్లింగ్
యంత్రం

сверли́льщик м డిల్లర్

сверли́ть несов. (вн.) డిల్

сверло́ с тех. డిల్

сверну́ть(ся) сов. см. **свёртывать(ся)**

сверстать сов. см. верстать

свёрстник *మ* సమవయస్కుడు; мы ~и మేము సమవయస్కులం (ఒకే వయస్సు వాళ్ళం)

свёрток *m* ಪ್ಯಾಕೆಟ್

చుట్ట చుట్టడం 2. перен. (сокращение) తగ్గించు, తగ్గించడం; ~ производства ఉత్పత్తి తగ్గించడం; ~ деятельности కార్యకలాపాల తగ్గించు 3. (молока и крови) పేరుకోవడం, గడ్డ కలుపుడం

స్వేర్త్యవ్వాత్, స్వెర్నూత్ (వన.) 1. [చుట్ట]చుట్టు, చుట్టివేయు; ~ కవేర్ తివాచీని చుట్టు 2. *перен.* (*сокращать*) తగ్గించు, కుదించు; ~ *производство* ఉత్పత్తిని తగ్గించు 3. (*повёртывать куда-л.*) (కు) మళ్లు; *свернуть направо* కుడివైపుకు మళ్లు ◇ *свернуть шёю кому-л. разг.* ఒకరి మెడ మెలితిప్ప (మెలి బెట్టు.)

స్వేర్త్యవ్వా, స్వెర్నూత్స 1. [చుట్ట] చుట్టు
 కొను, ముడుచుకొను; ~ క్లుబ్కోమ్ చుట్ట చుట్టుకొను 2.
 (о молоке, крови) పేరుకొను, గడ్డకట్టు 3. перен.
 (сокращаться) తగ్గు

сверх *ప్రదిలం (ప్ర.)* 1. (поверх) (కి) పైన 2. (кроме) కాకుండా, నాక, తోడు; ~ ожиданий అనుకోకుండా; ~ программы కార్యక్రమానికి (ప్రోగ్రాముకి) తోడు 3. (более чего-л.) మించి; работать ~ сил శక్తిని (శక్తికి) మించి పనిచేయు

сверхзвуков||రం సూపర్ సోనిక్; ~దీя скóрость
సూపర్ సోనిక్ స్పీడ్ (వేగం)

сверхмощный అత్యధిక శక్తివంతమైన

сверхплановый ప్రణాళికకు అదనంగా, ప్రణాళికను మించి; ~ая продукция ప్రణాళికకు అదనంగా ఉత్పత్తి చేసిన సరుకులు

сверхприбыль ж అత్యధిక లాభం; ~ монополий
గుత్త సంస్థల అత్యధిక లాభం

сверхскоростной అత్యధిక వేగంగల (వేగంతో వచ్చే);
 ~ самолёт అత్యధిక వేగంగల విమానం

сверхсрочный: ~ая служба పాడించుకున్న
 పేనిక కొలువు

сверху нареч. 1. (с высоты, с верхней стороны) పైనుంచి 2. перен.: предписание ~ పైనుంచి ఆదేశాలు 3. (наверху) పై[న] ♦ смотреть на кого-л. ~ вниз ఒకరిని తప్పునగా చూచు

сверхурочный Δ врт Δ врт; ~ая работа
 Δ వర్త Δ వర్త పని

сверхштáтный సిఙ్గం దేవుర

сверхъестественный మానవాతీత[మైన]

сверчок *m* కీచుర్ఘాయి

сверять, свёрить (вн. с тв.) సరిచూచు; ~ с оригиналом మూల పత్రితో సరిచూచు

свѣсѣть(ся) сов. см. свѣшивать(ся)

свести́ I, II сов. см. своди́ть I, II

СВЕСТИ́СЬ сов. см. **СВОДИ́ТЬСЯ**

свет I м в разн. знач. వెలుతురు, వెలుగు, కాంతి;
 дневной ~ వెలుగు, వెలుతురు, పల్లవగలు; при ~ е
 лампы дѣио వెలుగుతో; при ~ е луны వెన్నెల్ల
 చంద్రకాంతితో; скорость ~ а కాంతి వేగం; загорѣ-
 живать комъ-л. ~ ఒకరి వెలుతురుకి అడ్డువచ్చు; вы-
 ключать ~ తెలు ఆర్పివేయు (ఆఫ్ చేయు) ◇ в
 ~ е черо-л. ఏదైనా దృష్ట్యా (దృష్టితో పెట్టుకుని);
 еще до ~ а తెల్లనారేందుకు ముందు; чуть ~, ни
 ~ ни заря వేసవ జామున, తెల్లనారు జామున; выхо-
 дить на ~ బయటపడు, వెలుగులోకి వచ్చు; не взви-
 деть ~ а от черо-л. దేనితోనైనా మతిపోవు; предста-
 влять что-л. в благоприятном ~ е దేనినైనా
 సానుకూలంగా ప్రదర్శించు; проливать ~ на что-л.
 దేనినైనా విశదపరచు (వెలుగులోకి తీసుకువచ్చు)

СВЕТ II *м* 1. ప్రవచించు; ч́асти ~ а ప్రవచించు భాగాలు; по все́му ~у ప్రవచించుమంతటా 2. (о́бще-ство) లోకం; ст́о все́му ~у изв́е́стно అది లోకముం తటకీ (అందరికీ) తెలుసు ◇ еѓо нет на ~е అతను మనకింక లేడు, అతను మరణించాడు; на то́м ~е పర లోకంలో; ни за что́ на ~е చచ్చినా; вы́йти в ~ (о кни́ге и т. п.) వచ్చు, వెలువడు; выпускáть в ~ వెలువరించు; отпра́влять коѓо-л. на то́т ~ ఒకరి అంతు చూచు; появ́иться на ~ а) (о госуда́рстве, городе́ и т. п.) అవిర్బవించు б) (о челове́ке) జన్మించు; ругáть коѓо-л. на чѐм ~ сто́ит తాత ముతాతల దగ్గర్రుంచీ ఒకరిని దుమ్మెత్తి పోయు

светá||ть несов. безл.: ~ет తెల్లవారుతోంది,
 తెలిరేకులు (తొలి వేకువ) విచ్చుకుంటున్నాయి (విచ్చుకుం
 టోంది)

светило с 1. కాంతిగోళం; небёсное ~ ఆకాశంలోని
 కాంతిగోళం 2. *перен.* సుప్రసిద్ధుడు, ప్రముఖుడు; ~
 медицины వైద్యరంగంలో సుప్రసిద్ధుడు

свѣтѣльник *м* దీపం, లాంతరు

свѣті|ть, посвѣтіть 1. *тк. несов.* | పకాశించు;

~ло обліцце సూర్యుడు ప్రకాశించాడు 2. (దత్.) (కి) దీపం చూపు

свети||ться 1. మెరియు; ప్రకాశింపజేయబడు (быть освещённым) 2. (тв.; о лице, глазах) మెరియు; её лицо ~лось радостью ఆమె ముఖం సంతోషంతో మెరిసింది

светле||ть, посветлеть 1. (становиться светлым) వెల్లడగు 2. безл. (о наступлении рассвета) తెల్లబారు, పొద్దు పొడుచు 3. перен. తేరుకొను, వెలుగు; его взгляд ~ет అతని ముఖం తేరుకుంటోంది (వెలుగుతోంది) 4. тк. несов. (виднеться) [కాంతి వంతంగా] కనిపించు; лунá ~ла на небе చంద్రుడు ఆకాశంలో కాంతివంతంగా కనిపించాడు

светло нареч. 1. కాంతివంతంగా 2. безл. в знач. сказ.: мне ~накі వెలుతురు చాలు

светловоло́сый గోధుమ వన్నె జుట్టుగల

све́тл||ый 1. కాంతివంతమైన, వెలుతురుగా వున్న; ~ый день కాంతివంతమైన రోజు; ~ая ко́мната వెలుతురుగా వున్న గది 2. (не тёмного цвета) లేత; గోధుమ వన్నె (о волосах); ~ое пла́тье లేతరంగు ప్రాకు 3. (чистый, прозрачный) నిర్మలమైన 4. సంతోషమయమైన, ఉజ్వలమైన; ~ое б́удущее ఉజ్వల భవిష్యత్తు; ~ое чу́вство సంతోషం ◇ ~ый ум బుద్ధిశాలి

светов||о́й కాంతి, వెలుతురు; ~а́я волна́ కాంతి తరంగం

светозащитн||ый: ~е очкі చలన అద్దాలు, కూలింగ్ గ్లాసెస్, గాసుల్సు

светомаски́ровка ж బ్లాకౌట్

светонепроница́емый లైట్ ప్రూఫ్, కాంతి నిరోధక

светофо́р м ట్రాఫిక్ లైట్లు

светочувствительн||ый: ~ая бума́га ఫోటో గ్రాఫిక్ పేపర్ (కాగితం)

све́тск||ий 1.: ~ий разгово́р తేలిక సంభాషణ; ~ий челове́к సంస్కారవంతుడు; ~ое о́бщество ఉన్నత సమాజం, హైసాసైటీ 2. (не церковный) లౌకిక; ~ая вла́сть లౌకిక ప్రభుత్వం

светящ||ийся వెలిగే, ధగధగమునే; ~ийся цифербла́т రేడియం డయల్; ~аяся рекла́ма ధగధగమునే అడ్వర్టైజ్మెంట్

свеч||а ж 1. కొవ్వొత్తి, కాండిల్ 2. (единица измерения силы света) కాండిల్ [వత్]; ла́мпочка в сто ~е́х సూరు కాండిల్ బల్బు

свече́ние с ప్రకాశం, తేజస్సు, దీప్తి

свече́чка ж см. свеча́ 1

СВЕ — СВИ

С

свешать сов. см. вешать II

свешивать, свесить (вн.) వేలాడేయు; ~ верёвку కిందికి తాడును వేలాడేయు; сидеть свесив но́ги కాళ్ళు కిందికి వేలాడేసి కూర్చున్నాడు

свешиваться, свеситься (перегибаться) [మీదుగా] వంగి వేలాడు

свива́ть, свить (вн.) 1. (скручивать) మెలిపెట్టు, పేసు 2.: ~ гнездо గూడును కట్టు 3. (свёртывать трубой) చుట్టు చుట్టు

свива́ться, свиться పెనవేసుకొను, మెలిపడు

свидáни||е с 1. సమావేశం, కలయిక 2. (в больнице, тюрьме) విజిటింగ్ ఏర్పాటు ◇ до ~я [వెళ్లి]వస్తాను

свидетель м в разн. знач. సాక్షి

свидетельски||й: ~е показания సాక్ష్యం

свидетельство с 1. (показание) సాక్ష్యం 2. (доказательство) నిదర్శన, రుజువు 3. (документ) సర్టిఫికేట్; ~ о рождéнии బర్త్ సర్టిఫికేట్

свидетельств||овать несов. 1. (о пр.) వెల్లడి (రుజువు) చేయు; తó ~ует о его талантливости ఇది అతని ప్రతిభను రుజువు చేస్తుంది, ఇది అతనికి ప్రతిభ ఉన్నట్లు వెల్లడి చేస్తుంది 2. (давать свидетельские показания) సాక్ష్యం యిచ్చు (చెప్పు) 3. (вн.; удостоверить подлинность чего-л.) అటెస్టేషన్ చేయు; ~ую, что తó его по́дпись సంతకం అతనిదే అటెస్టేషన్ చేస్తున్నాను

свина́рка ж పందుల్ని పెంచే ఆమె

свина́рник м పందుల దొడ్డి

свинёц м సీసం

свинка ж: морская ~ గిని పిగ్

свиново́д м పందుల పెంపకందారు, పందుల్ని పెంచేవాడు

свиново́дство с పందుల పెంపకం

свин||о́й పంది; ~а́я кро́жа పంది చర్మం; ~о́е са́ло పంది కొవ్వు

свинома́тка ж శాతలు శానే పంది

свинофе́рма ж పందుల షేత్రం

свинский разг. 1. (грязный, невежественный) మురికి, మురికైన 2. (низкий, подлый) నీచ; ~ поступок నీచపు పని

свинство с разг. 1. (грязь, беспорядок) మురికి 2. (низкий поступок) నీచపు పని

свинцовый||ий 1. సీసపు 2. (о цвете) కారు; ~e тучи కారు మేఘాలు

свинья ж 1. [ఆడ] పంది 2. перен. разг. శుద్ధ సిమడు *м*, శుద్ధ సిమరాలు *ж*

свирель ж పిల్లనగ్గోవి

свирепеть, рассвирепеть కోపఘూర్ణితమగు (о животном); కోపఘూర్ణితుడగు (о человеке)

свирепость ж కోపఘూర్ణితత్వం, కోపాతిరేకం

свирепствовать несов. 1. బీభత్సకాండ జరుపు 2. перен. స్వైరవిహారం (ప్రళయ తాండవం) చేయు

свирепый 1. కోపఘూర్ణితమైన 2. (очень сильный в своём проявлении) భయంకరమైన, ప్రళయ ప్రభంజనం, విపరీతమైన; ~ мороз విపరీతమైన చలి свисать несов. [కిందికి] వేలాడు

свист м ఈల

свистать, свистеть несов. ఈల వేయు (о человеке) [కూత]కూయు (о паровозе и т. п.); ఊత పేట్టు (о ветре, пуле)

свистнуть сов. ఈల వేయు

свисток м ఈల, విజిత్

свита ж పరివారం, పరిజనం

свитер м స్వెట్టర్, పులోవర్

свить сов. *с.м.* вить и свивать

свиться сов. *с.м.* свиваться

свихнуться сов. разг. 1. (помешаться) (కి) మతిపోవు 2. (сбиться с правильного пути) దారి తప్పిపోవు

свобод||а ж в разн. знач. స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం; ~а слѳва, печатi, собраний వాక్, పత్రికా, సభా స్వేచ్ఛ [స్వాతంత్ర్యా]లు; граждiнские ~ы పౌరస్వేచ్ఛలు; выпускать на ~у విడిచిపెట్టు; предоставлять кому-л. ~у వ్యభిచారా ఎంపికలో ఒకరికి స్వేచ్ఛనిచ్చు ◇ на ~е (на досуге) తీరిక ఉన్నప్పుడు

свободно нареч. 1. నిర్బంధంగా, బలవంతం లేకుండా, స్వేచ్ఛగా 2. (легко) స్వేచ్ఛగా, ధారాళంగా; ~ говорить по-русски రష్యన్ భాష ధారాళంగా మాట్లాడు; ~ чувствовать себя (అరమరికలు లేకుండా) ఉండు 3. (просторно) వదులుగా, లాజగా; сидеть ~ (об одежде) వదులుగా (లాజగా) వుండు 4. безл. в знач. сказ.: в зiле бiгло ~ హాలులో చాలా ఖాళీలు (ఖాళీ సీట్లు) ఉన్నాయి

свободн||ый 1. స్వేచ్ఛా[యుత]; ~ая торговля స్వేచ్ఛా[యుత] వ్యాపారం (వాణిజ్యం) 2. (непринуж-

денный) (ఫీ [గ్రా పుష్ప] 3. (незаниятый) ఖాళీ; ~ое время తీరిక; ~ые деньги ఖాళీ డబ్బు; место ~о? సీటు ఖాళీగా ఉందా?; телефон свободен టెలిఫోన్ ఖాళీగా వుంది 4. (не имеющий чего-л.) లేని; ~ый от предрасудков దురభిమానాలు లేని; книга не ~а от недостатков పుస్తకంలో తోపాలు లేకపోలేదు 5. (об одежде и т. п.) వదులైన ◇ ~ая профессия స్వేచ్ఛ (స్వతంత్ర) వృత్తి

свободолюбивый స్వేచ్ఛా (స్వాతంత్ర్య) (ప్రియుడైన

свободолюбивый స్వతంత్ర యోచనాశీలుడైన свод м 1. архит. ఆర్చి, కమాను 2. (совокупность текстов и т.п.) సంపుటి; ~ законов చట్టాల సంపుటి, కోడ్ ఆఫ్ లాస్

сводить I, свести (вн.) 1. (вести вниз) కిందికి తీసుకెళ్లు; కిందికి సాయంపట్టు (поддерживая) 2. (соединять) తయారు చేయు; ~ что-л. в таблицу పట్టిగా తయారు చేయు 3. (упрощая, доводить до чего-л. несложного) (కి) కుదించు; ~ что-л. к минимуму దేన్నైనా కనిపిస్తాయి కుదించు; ~ разговор на что-л. (к чему-л.) సంభాషణను ఏ అంశం మీదకైనా (దేనిమీదకైనా) మళ్లించు 4. (удалять) తొలగించు 5. (судорогой): у него светло нoгу అతని కాలు బిగిసిపోయింది (పట్టేసింది); пальцы светлo от холода చలివల్ల చేళ్లు బిగిసిపోయాయి ◇ ~ когo-л. с умá ఒకరి[కి] మతిపోయేలా చేయు; ~ концы с концами కష్టమీద రోజులు వెళ్లుమార్పు; ~ счёты с кем-л. ఒకరిమీద పగ తీర్చుకొను; ~ что-л. на нет దేనినైనా నిర్వీర్యం (నమ్ము) చేయు; не ~ глаз с когo-л. (чегo-л.) ఒకరిమీదనుంచి (దేనిమీదనుంచైనా) దృష్టి (చూపు) మరల్చుకోవు

сводить II сов. (вн.; отвести и привести обратно) తీసుకెళ్లు; ~ когo-л. в кино ఒకరిని సినిమాకు తీసుకెళ్లు

сводиться, свестись (к дт.) (కు) కుదించబడు; ~ к нулю నిర్వీర్యం (నమ్ము) చేయబడు

свoдка ж రిపోర్టు, నివేదిక; ~ погоды వాతావరణ సూచన

свoдник м తార్పుడుగాడు

свoдный 1. సమీకృత, సమ్యక్; ~ отчёт సమ్యక్ నివేదిక; ~ оркестр సమీకృత ఆర్కెస్ట్రా 2. (о родстве) మారు, నవతి; ~ брат మారు (నవతి) తల్లి (తండ్రి) కుమారుడు (కొడుకు)

своё мест. с притяж. *с.м.* свой 1

своевольный మొండిపట్టుదల కలిగిన, హతగల

своевременно нареч. సకాలంగా, సమయోచితంగా
своевременный సకాల, సమయోచితమైన, సమయ
 స్ఫూర్తితో కూడిన (తీసుకున్న)
своенравие с మొండితనం
своеобразие с విశిష్టత, ప్రత్యేకత, విలక్షణ
 స్వభావం

своеобразный 1. (необычный, оригинальный)
 విచిత్రమైన, విశిష్టమైన, ప్రత్యేకమైన 2. (своего ро-
 да, как бы) ఒక రకమైన (విధమైన), ఒక మాదిరి
свозить, свезти (вн.) разг. 1. (в одно мес-
 то) [ఒకే చోటుకు] తీసుకువచ్చు 2. (вниз) [కిందికి]
 తీసుకువచ్చు 3. (увозить) తీసుకువెళ్ళు
свой мест. мн. см. свой 1

сво||й мест. м притяж.; своя ж, своё с,
 свой мн. 1. తన; తమ (మన.); жить ~им трудом
 సొంత కృషితో బతుకు; любить ~ю Родину తన
 మాతృదేశాన్ని ప్రేమించు; сделать что-л. ~ими ру-
 ками దేనినైనా తన చేతులతో చేయు 2. (личный,
 собственный) స్వంత, సొంత; за ~и деньги సొంత
 డబ్బుతో; у меня есть ~и экземпляры [книги]
 నా సొంత కాపీ ఉంది 3. (подходящий, свойст-
 венный чему-л.): в ~е время а) (когда-то)
 ఒకప్పుడప్పుడు б) (своевременно) సకాలంలో, సరైన
 సమయంలో; всему ~е время ప్రతిదానికి దాని సమ-
 యం వుంటుంది 4.: ~и в знач. суш. мн. (род-
 ные) చుట్టాలు, మావాళ్ళు 5.: ~е в знач. суш. с
 (напр. о мысли, деле) బ్రాత ~е తన ప్రభావాన్ని
 చూపించు; возраст берёт ~е వయస్సు తన ప్రభా-
 వాన్ని చూపిస్తుంది; настоять на ~ем తన మాట
 నెగ్గించుకొను; стоять на ~ем తను పట్టిన కుండేటికి
 మూడే కాళ్ళు అను; ты опять за ~е? మళ్ళీ అదే పని
 చేస్తున్నావ్! (о делах); мళ్ళి ఆ పాత పాటే పాడుతు
 న్నావ్! (о словах) ◇ я сам не ~и (от чего-л.)
 (తో, మూలంగా) నేను కంగారు పడుతున్నాను (పడిపోతు
 న్నాను); умереть ~ей смертью సహజ మరణం
 పాలగు, సహజమైన చావు చచ్చు

сво||йственн||й స్వాభావికమైన; со ~ой ему иск-
 ренностью అతనికి స్వాభావికమైన చిత్తశుద్ధితో; что
 ему ~о ఇది అతనికి స్వాభావికమైనది

сво||йство с స్వభావం, గుణం; లక్షణం (положи-
 тельное); ధర్మం (тж. хим., физ.)

сво||ра ж 1. собир. (охотничьи собаки) [వేట
 కుక్కల] దండు 2. (стая волков, собак) తోడేళ్ళ
 గుంపు 3. перен. ముఠా, గుంపు

сворачивать, своротить разг. (вн.) 1. (соби-

СВО — СВЯ

С

гать с места) జరుపు 2. перен.: ~ гору మహా
 తక్కార్యాన్ని సాధించు 3. см. свёртывать 1, 2

своротить сов. см. сворачивать

свой мест. ж см. свой 1

сво||я ж తోడల్లుడు

сво||яченица ж మరదలు (младшая сестра же-
 ны); వదిల (старшая сестра жены)

свыкаться, свыкнуться (с тв.) (కు) అల-
 వాలుపడు; свыкнуться с мыслью, что... .. అన్న
 భావానికి అలవాటుపడు

свыкнуться сов. см. свыкаться

свысока нареч.: говорить с кем-л. ~ ఒకరితో
 మాట్లాడడం నామోషీ అన్నట్లు మాట్లాడు; смотреть
 на кого-л. ~ ఒకరిని తక్కువగా చూచు

свы||ше 1. нареч. పై; дeлать что-л. по
 приказу ~ దేనినైనా పై ఆదేశం ప్రకారం చేయు
 2. предлог (рд.) (కు) పైగా, పైచిలుకు, మించి;
 ~ ста человек వందమందికిపైగా; что ~ моих
 сил ఇది నా శక్తికి మించిన పని

свы||занны||й: ~ая речь నత్తులతో మాట్లాడడం;
 ~ые движения పట్టేసినట్లు ఉండే కదలికలు; быть
 ~ым обещанием వాగ్దానానికి (యిచ్చిన మాటకు)
 కట్టుబడి వుండు

свы||зать сов. см. связывать и вязать

свы||заться сов. см. связываться

свы||зист м воен. సిగ్నలిర్

свы||зка ж 1. కట్టు; ~ ключей తాళపు చెవుల గుత్తి;
 ~ книг పుస్తకాల కట్టు 2. анат. పాశం, కోపుల

свы||зной м వార్తాహరుడు, మెస్సెంజర్

свы||зн||й అసర్గళమైన; ~ая речь అసర్గళమైన
 వాక్ ప్రవాహం

свы||зующ||й: ~ее вещество బైండింగ్ పదార్థం;
 ~ее звено అనుసంధానం, అనుసంధానపు లింకు

свы||зывать, связать (вн.) 1. కట్టు; ~ что-л.
 в узел మూట కట్టు 2. (опутывать) బంధించు,
 బంధించివేయు, కట్టు; ~ кого-л. верёвкой ఒకరిని
 తాడుతో కట్టు (బంధించు) 3. перен.: ~ кого-л. обе-
 щанием ఒకరిని వాగ్దాన బంధితుని చేయు 4. (уста-
 навливать сообщения) (మధ్య) సంబంధాలు కల్పించు
 5. (с тв.; устанавливать связь) (తో) సంబంధాలు
 పెట్టు (కల్పించు) ◇ ~ кого-л. по рукам и но-
 гам ఒకరి చేతులూ కాళ్ళూ బంధించు; ~ себе ру-

ки తనను తనే (తానే) బంధించుకొను, తన చేతులకు తనే (తానే) సంకెళ్లు వేసుకొను

связываться, связаться (с тв.) 1. (устанавливать связь) సంబంధం పెట్టుకొను; ~ с кем-л. по телефону ఒకరితో టెలిఫోన్లో మాట్లాడు 2. разг. (входить в отношения) (తో) సంబంధం పెట్టుకొను; лучше с ним не ~ వాడి మానాన వాణ్ణి వదిలేస్తే మంచిది, వాడి జోలికి పోకుండా ఉండడం మంచిది

связь ж 1. సంబంధం; ~ь теории и практики సిద్ధాంతానికి ఆచరణకీ మధ్య వున్న సంబంధం 2. (общение) సంబంధం, సాంగత్యం; дружеская ~ь స్నేహ (మైత్రి) సంబంధాలు; держать ~ь с кем-л. ఒకరితో సంబంధం పెట్టుకొని వుండు; устанавливать ~и с кем-л. ఒకరితో సంబంధాలు పెట్టుకొను 3. (любовная) ప్రేమ సంబంధం 4.: ~и мн. (знакомые) పరిచయాలు; использовать ~и పరిచయాలు ఉపయోగించుకొను 5. (средства общения) సంబంధాలు, కమ్యూనికేషన్; телефонная ~ь టెలిఫోన్ సంబంధాలు; ~ь с помощью искусственных спутников Земли కృత్రిమ ఉపగ్రహాలతో నెల కొల్లుకున్న సంబంధం (కమ్యూనికేషన్) 6.: министерство ~и к мн. (знакомые) తంఱి తపాలా, టెలిఫోన్ మంత్రిత్వ శాఖ; отделение ~и తంఱి తపాలా ఆఫీసు ◇ в ~и с кем-л. దేని సందర్భంగానైనా; పుణ్యమా అని (вследствие); в ~и с этим, в этом ~и ఈ సందర్భంగా **свято** нареч. పవిత్రంగా; ~ хранить память о ком-л. ఒకరిని గురించి సంస్మృతులను పవిత్రంగా నిలుపుకొను

святой 1. పవిత్ర, పావనుడైన; ~ья любовь к Родине మాతృదేశంపట్ల పవిత్ర ప్రేమ 2. (исключительный по значению) పవిత్రమైన, విద్యుక్త; ~ья обязанность విధ్యుక్తధర్మం 3. в знач. сущ. м పావన (పుణ్య) పురుషుడు

святость ж పవిత్రత, పావనత్వం **святоотчество** с అవచారం, అపవిత్రం చేయడం **святыня** ж పవిత్ర వస్తువు; పుణ్య (పవిత్ర) స్థలం (место)

священник м మతగురువు, పురోహితుడు **священник** పవిత్ర; ~ая война ధర్మయుద్ధం **сгиб** м మడత

сгибать, согнуть (вн.) 1. మడుచు, వంచు; ~ ногу కాలు వంచు 2. перен. వంగు, కుంగదీయు;

несчастье не согнуло его దురదృష్టం అతన్ని కుంగదీయలేదు

сгибаться, согнуться వంగు; ~ под тяжестью чего-л. భారంకింద వంగు; согнуться пополам నడుం వంచు, బరువుకు [ఒకరి] నడుం వంగింది ◇ ~ в три погибели నడుం వంచు

сглаживать(ся) сов. см. сглаживать(ся)

сглаживать, сгладить (вн.) 1. (делать гладким) నున్నగా (నునుపుగా) చేయు 2. (смягчать, ослаблять) సరిదిద్దు, సర్దుబాటు చేయు, సర్దివేయు; ~ противоречия వైరుధ్యాలను సరిదిద్దు (సర్దుబాటు చేయు)

сглаживаться, сгладиться 1. (становиться гладким) నున్నగా అగు 2. (становиться незаметным, исчезать) పోవు

сгнить сов. см. гнить

сгноить сов. см. гноить

сговариваться, сговориться (с тв.) (తో) 1. ఏర్పాటు చేసుకొను; ~ с кем-л. о встрече ఒకరితో సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకొను 2. (достигать взаимного понимания) అంగీకరానికి (అవగాహనకి) వచ్చు; с ним легко сговориться అతనితో అంగీకరానికి (అవగాహనకి) రావడం తేలిక

сговор м పరస్పర అంగీకారం; లాల్చాచీ (тайный); быть в ~е с кем-л. ఒకరితో లాల్చాచీ పడి వుండు

сговориться сов. см. сговариваться

сговорчивый ఒప్పుకొనునట్టి, మన్నించే స్వభావంగల **сгонять, согнать** (вн.) 1. (сунуть) తరిమివేయు, గెంటివేయు, గెంటు, తోసివేయు; согнать муху со стола టేబుల్ మీదనుంచి ఈగను తోలివేయు 2. (временно место) తోలు, చేరవేయు; ~ стадо పశువుల మందను ఒక చోటుకు తోలు

сгорание с దహనం, దగ్ధమవడం; ~ топлива ఇంధనపు దహనం (దగ్ధమవడం)

сгорать, сгореть 1. దగ్ధమగు, తగులబడు; дом сгорел ఇల్లు దగ్ధమైంది (తగులబడి పోయింది) 2. перен. (от рд.) (తో) తహతహలాడు, కుతకుతలాడు; ~ от любопытства ఉత్సుకతతో తహతహలాడు; ~ со стыда సిగ్గుతో కుతకుతలాడు 3. (высыхать — о растительности) ఎండిపోవు

сгорбить(ся) сов. см. горбить(ся)

сгорбленный వంగి పోయిన నడుంగల

сгореть сов. см. сгорать и гореть 1

сгорячá нареч. క్షణికావేశంలో

сгребать, сгребсти (вн.) ఒక చోట పోగుచేయు (చేర్చుకొను); ~ лопатой పారతో పోగుచేయు

сгребсти сов. см. сгребать

сгружать, сгрузить (вн.) దించు, అన్లోడ్ చేయు

сгрузить сов. см. сгружать

сгруппировать(ся) сов. см. группировать(-ся)

сгустить(ся) сов. см. сгущать(ся)

сгусток м 1. గడ్డకట్టు; ~ крови గడ్డకట్టిన రక్తం 2. перен. పుట్టు; ~ противоречий వైరుధ్యాల పుట్టు

сгущать, сгустить (вн.) గట్టి (ఘనీభవింప) చేయు ◇ ~ краски అతిశయోక్తి చేసి చెప్ప; ~ атмосферы వాతావరణాన్ని ఉద్రిక్తపరచు

сгущаться, сгуститься చిక్కన అగు, చిక్కబడు; కమ్ము, కమ్మివేయు (о тучах)

сгущенный: ~ое молоко కన్డెన్స్డ్ మిల్క్

сдавать, сдать 1. (вн.) అప్పగించు; ~ дела кому-л. ఒకరికి ఛార్జి అప్పగించు; ~ что-л. в эксплуатацию దేనినైనా పనిలో పెట్టు; ~ хлеб государству ప్రభుత్వానికి ధాన్యాన్ని అప్పగించు 2. (вн.; отдавать; помещать куда-л.) ఉంచు, పెట్టు; తిరిగి ఇచ్చు (возвращать); ~ книгу в библиотеку పుస్తకాన్ని లైబ్రరీకి తిరిగి ఇచ్చు (ఇచ్చివేయు); ~ оружие ఆయుధాన్ని అప్పగించు; ~ пальто на вешалку కోటును కోట్ రూమ్లో పెట్టు (ఉంచు); сдать три рубля сдачи мూడు రూబుళ్లు చిల్లర ఇచ్చు 3. (вн.; внаём) అద్దెకు ఇచ్చు; కౌలుకు ఇచ్చు (в аренду) 4. (вн.): ~ экзамены పరీక్షకు కూర్చోను; сдать математику గణితశాస్త్రంలో పరీక్ష ప్లాన్ అగు 5. (вн.; отдавать неприятелю) అప్పగించివేయు; ~ город పట్టణాన్ని అప్పగించివేయు 6. разг. (слабеть) బలహీనపడు, నీరసపడు; వృద్ధాప్యం వచ్చు, ముసలాడు అగు (стареть); он сильно сдал после болезни జబ్బు తరువాత అతను బాగా నీరసించిపోయాడు; глаза начали ~ చూపు క్షీణిస్తోంది (మందగిస్తోంది); он сдал за последнее время అతనికి ఈమధ్య బాగా వృద్ధాప్యం వచ్చింది ◇ ~ карты పేకముక్కలు పంచు; ~ кровь రక్తదానం చేయు

сдаваться, сдаться 1. (కి) లొంగిపోవు; ~ в плен శత్రువుకు ఖైదీగా లొంగిపోవు 2. (отступать перед трудностями) (కు) లోబడు, (వల్ల) కుంగు; ~ перед невзгодами నష్టకష్టాలకు లోబడు, నష్టకష్టాలవల్ల కుంగిపోవు 3. (уступать) సమ్మతించు

СГР — СДЕ

сдавить сов. см. сдавливать

сдавленный (о голосе, крике) మలమబడిన

сдавливать, сдавить (вн.) 1. నొక్కు, నొక్కివేయు; толпа сдавила его గుంపు అతన్ని నొక్కేసింది 2. (стеснить горло, грудь) ఊపిరి అడకుండా చేయు

сдать(ся) сов. см. сдавать(ся)

сдачу||а ж 1. (передача) అప్పగింపు, ఇచ్చివేయడం

2. (капитуляция) లొంగిపోవడం, లోబడడం; ~а без боя పోరాటం చేయకుండా లోబడడం 3. (деньги) చిల్లర

4. (внаём) అద్దెకు ఇవ్వడం; కౌలుకు ఇవ్వడం (в аренду) ◇ давать ~и кому-л. разг. తిరిగి దెబ్బకొట్టు

сдвиг м 1. (перемещение) మరొక స్థలానికి మార్చడం, జరపడం 2. перен. మార్పు; социальные ~и సాంఘిక మార్పులు

сдвигать, сдвинуть (вн.) 1. జరుపు; ~ шляпу на затылок టోపీని వెనక్కు జరుపు 2. (сближать) దగ్గరగా పెట్టు (ఉంచు); ~ брови కనుబొమలు చిట్టించు

сдвигаться, сдвинуться 1. జరపబడు; не сдвинуться с места ఉన్న చోటునుంచి కదలకపోవు (జరగకపోవు) 2. (приближаться друг к другу) దగ్గరగా పడు

сдвинуть(ся) сов. см. сдвигать(ся)

сделать(ся) сов. см. делать(ся)

сделка||а ж లావాదేవీ, బేరం; ఒప్పందం (соглашение); заключать ~у లావాదేవీ (బేరం) కుదుర్చుకొను; торговая ~а వర్తక ఒప్పందం ◇ ~а с совестью అంతరాత్మతో రాజీ[పడడం]

сдельно нареч.: работать ~ పీన్రేలు [[వకారం] పనిచేయు

сдельный||ый: ~ая оплата కట్టుకూలి, పీన్రేలు వేతనం; ~ая работа పీన్రేలు పని

сдельщик м разг. కట్టుకూలి పనివాడు, పీన్రేలు కార్మికుడు

сдельщина ж పీన్రేలు పని

сдёргивать, сдёрнуть (вн.) లాగివేయు

сдержанно нареч. సంయమనంతో, అత్యన్నిగ్రహంతో

сдержанность ж సంయమనం, అత్యన్నిగ్రహం

сдержанный||ый 1. (владеющий собой) అత్యన్నిగ్రహం గల 2. (подавляемый) అణచుకున్న; ~ое волнение అణచుకున్న ఆవేశం

сдержать(ся) сов. см. сдерживать(ся)

сдерживать, сдержать (вн.) 1. అరికట్టు,

తొక్కిపెట్టు, మందగింపజేయు, తట్టుకొని నిలబడు; ~
на́тиск проті́вника శత్రువు దాడిని తట్టుకొని నిల
బడు; ~ разв́итие అభివృద్ధిని అరికట్టు (మందగింప
జేయు); ~ толпу ముఠాని అదుపు చేయు 2. перен.
(затаи́вать) అణచుకొను; ~ гнев కోపం అణచు
కొను (అదుపులో పెట్టుకొను); ~ крик కేకను
అణచుకొను ◇ сдержáть сло́во మాట నిలుపుకొను;
не сдержáть обеща́ние మాట (వాగ్దానం) తప్ప

сде́рживаться, сдержáться తనను తాను అణచు
కొను (అదుపు చేసుకొను)

сде́рнуть сов. см. сде́ргивать

сдира́ть, содра́ть (вн.) 1. ఒలుచు; ~ шку́ру
с медве́дя ఎలుగుబంటి చర్మం ఒలుచు 2. разг.
(срыва́ть) లాగివేయు; బట్టలు (దుస్తులు) లాగివేయు
3. разг. (царапа́ть кожу) చర్మం గీసుకొను

сдо́ба ж собир. బన్నులు

сдо́бн||ый: ~ая б́улка బన్

сдоброва́ть: ему́ не ~ అతనికి శాస్త్ర జరుగు
తుంది

сдружи|ться сов. (с тв.) (తో) స్నేహం కుదుర్చు
కొను; они́ ~лись వాళ్లు మధ్య స్నేహం కుదిరింది,
వాళ్లు స్నేహం కుదుర్చుకున్నారు

сдува́ть, сдуть (вн.) ఊదు, ఊదివేయు, ఎగుర
గొట్టు; ~ пы́ль ధూళిని ఊదు; снег сду́ло вет-
ром మంచు గాలిచేత ఎగురగొట్టబడింది

сдуть сов. см. сдува́ть

се́ мест. указ.: то да се́ ఏదో ఒకటి; ни то́ ни
се́ అదీ కాదు ఇదీ కాదు, మంచిదీ కాదు చెడ్డదీ కాదు

сеа́нс м 1. ఆట, ప్రదర్శన; కూర్చోవడం (у ху-
до́жника); ~ однове́ренной игры [на 10 дос-
ка́х] [పది మందితో] ఒకే సారి ఆడిన ఆట 2. (лече́ния
и т.п.) సారి

себе́ I частица разг.: он ~ идёт вперёд
అతను మాత్రం ముందుకు వెళ్తున్నాడు; ни́чего ~!
[అతనికి] ఏం!; так ~ ! ఫరవా లేదు!

себе́ II см. себ́я

себесто́имость ж అసలు (ఉత్పత్తి) ధర; по
~и అసలు ధరకి; сни́жение ~и продю́кции
ఉత్పత్తి ధర తగ్గింపు

себ́я мест. తనను; తమను мн.; заста́вить ува-
жа́ть ~ తనను గౌరవపాత్రుని చేసుకొను; расска-
зывать все́ про ~ తనను గురించి చెప్పుకొను; брать
когó-л. с собо́ей ఒకరిని తనతో తీసుకెళ్లు; она́

о́чень дово́льна собо́ей ఆమె తనపట్ల తాను
సంతృప్తి పడుతుంది; па́ртии дости́гли ме́жду со-
бо́ей догово́ренности పార్టీలు తమలో తాము ఒప్పందం
చేసుకున్నాయి ◇ от ~ [лн́чно] తన తరపున; мне
бы́ло не по себе́ а) (неодо́ровилось) నాకు ఒంటి
బాగా లేదు б) (неудобо́но, неловко) నాకు ఇబ్బందిగా
వుంది; про ~ а) (еле слы́шно) మెల్లగా б) (мыс-
ленно) లోలోపల[నే]; думáть про ~ తనలో అనుకొను;
он у ~ [до́ма] అతను లోపల (ఇంటిదగ్గర)
వున్నాడు

себялю́бный స్వార్థపరుడైన, ఆత్మాభిమాని

сев м నాల్గు (ఏత్తాలు నాటే) కాలం

се́вер м ఉత్తరం; на ~ ఉత్తరాన; к ~у от
(కు) ఉత్తరాన; с ~а на юг ఉత్తర దక్షిణాలుగా

се́верный ఉత్తర; ~ ве́тер ఉత్తర గాలి; са-
мы́й ~ ఉత్తరోత్తరా

се́веро-восто́к м ఈశాన్యం

се́веро-восто́чный ఈశాన్య

се́веро-за́пад м వాయవ్యం

се́веро-за́падный వాయవ్య

севообо́рот м с.-х. పైరు (పంట) మార్పు పద్ధతి

сего́дня нареч. 1. ఈరోజు, ఇవాళ, ఈనాడు; ~
у́тром ఈ[రోజు] ఉదయం 2. в знач. сущ. с нескл.
ఈవేళ, నేడు, ఈరోజు ◇ не ~-завтра разг. ఏ
రోజైనా

сего́дняшн||ий ఈనాటి, ఇవాళి; с ~его дня
ఇవాళి (ఈనాటి)నుంచి ◇ жить ~им днём а)
(не отрыва́ясь от настоя́щего) కాలానికి వెనక
బడకుండా ఉండు б) (не ду́мая о бу́дущем) రేపటి
సంగతి ఆలోచించకుండా జీవించు (బతుకు)

седе́ть, поседе́ть జాట్టు ముగ్గుబుట్టు అగు, జాట్టు
నెరియు (నెరిసిపోవు), తల పండిపోవు

се́дина ж నెరిసిన జాట్టు

седла́ть, оседла́ть (вн.) జీను వేయు; ~ ло-
ша́дь గుర్రానికి జీను వేయు (తగిలించు), గుర్రంమీద జీను
వేయు

сед|ой నెరిసిన (о воло́сах); నెరిసిన జాట్టుగల, తల
ముగ్గు బుట్టులా[గ] వున్న (о челове́ке) ◇ ~ая ста-
ри́на అతి ప్రాచీన కాలం

седо́к м 1. (вса́дник) రౌతు 2. (в экипа́же) పాసెం
జరు

се́дьмой числ. ఏడవ

сезо́н м రుతువు; సీజను (время́ созрева́ния че-
го-л.); ~ дожде́й వర్షురుతువు; быть одéтым не
по ~у రుతువుకు తగినవికాని దుస్తులు ధరించు

сезонный||ий తరుణానికి సంబంధించిన, రుతుసంబంధ మైన; ~ий билет సీజన్ టిక్కెట్టు; ~ий рабочий ఆయా తరుణాల్లో పనిచేసే కార్మికుడు; ~е работы ఆయా తరుణాల్లో జరిగే పనులు

сей мест. указ.: сию минуту ఇప్పుడే; на ~ раз ఈ సారి; по ~ день, по сию пору ఈనాటి వరకు; до сего времени, до ~ поры ఇప్పటి వరకు; до сих пор а) (о времени) ఇప్పటివరకు, ఇంతవరకు б) (о месте) అంతవరకు, ఇంతదాకా; 3-го июня сего года офици. ఈ యేడాది జూన్ 3వ తేదీన

сейнер м పైనర్, చేపల్లి పట్టే ఓడ
сейсмический భూకంప[న]
сейсмограф м సిస్మోగ్రాఫ్, భూకంప గ్రాహకం
сейсмология ж భూ[ప్ర]కంపన శాస్త్రం
сейф м ఇనుప పెట్టె, ఐర్న్ సేఫ్

сейчас нареч. 1. ప్రస్తుతం, ఇప్పుడు; где он ~ живёт? ఇప్పుడు (ప్రస్తుతం) ఎక్కడ ఉన్నాడు (నివసిస్తున్నాడు)? 2. разг. (только что, недавно) ఇప్పుడే; я только ~ поёл నేను ఇప్పుడే భోంచేశాను 3. (скоро) ఇప్పుడే (ఒక నిమిషంలో); я ~ придѹ వేను ఇప్పుడే (ఒక నిమిషంలో) వస్తాను 4. (немедленно) వెను వెంటనే, తక్షణం

секрет м రహస్యం; выдать ~ రహస్యాన్ని బయట పెట్టు, రహస్యం నోరు జారు; говорить по ~у రహస్యంగా చెప్పు; держать что-л. в ~е దేనినైనా రహస్యంగా ఉంచు; ни для кого не ~, что... ..అని అందరికీ తెలిసిన విషయం

секретариат м 1. (отдел) సెక్రటేరియట్ 2. (сотрудники) సెక్రటేరియట్ సిబ్బంది 3. (для ведения протоколов) కార్యదర్శన

секретарша ж разг. [ప్రైవేట్] సెక్రటరీ
секретарь м కార్యదర్శి; ~ райкома డిస్ట్రిక్ట్ పార్టీ కమిటీ కార్యదర్శి; ~ собрания సభా కార్యదర్శి; личный ~ ప్రైవేట్ సెక్రటరీ, ఆంతరంగిక కార్యదర్శి
секретёр м ఫోర్డింగ్ రాత బల్ల

секретничать несов. разг. 1. (держат в секрете) ప్రతి విషయాన్నీ రహస్యంగా వుంచు 2. (шептать) [ఒకరితో ఒకరు] గుసగుసలాడు, పరస్పరం చెపులు కొరుక్కొను

секретно нареч. రహస్యంగా; రహస్యం (гриф на документе)

секретный||ий రహస్య[మైన]; ~ый документ రహస్య పత్రం; ~ая служба గూఢచారి శాఖ

секс м సెక్స్
сексуальный||ий సెక్సువల్, తైంగిక

СЕЗ — СЕЛ

C

сэкта ж శాఖ

сектант м ఒంటెత్తువాది

сектантский ఒంటెత్తువాద

сектантство с ఒంటెత్తువాదం, ఒంటెత్తు పోకడ

сектор м 1. мат. [వృత్త] ఖండం 2. (участок) రంగం, రేంజి; ~ обстрела [ఫిరంగి] కాల్పుల రంగం 3. (отдел учреждения) విభాగం 4. (отрасль) రంగం; промышленный ~ పారిశ్రామిక రంగం; государственный ~ నారోదного хозяйства ఆర్థిక వ్యవస్థ ప్రభుత్వ రంగం

секунд||а ж సెకండు ◇ ~а в ~у а) (точно в срок) కచ్చితమైన సెకండ్ కి б) (одновременно) ఒకే త్షణంలో; на ~у ఒక నిమిషం; в одну ~у కనురెప్ప పాటులో, ఒక త్షణంలో

секундный||ий సెకండు; ~ая стрелка సెకండ్స్ ముల్లు

секундомёр м స్టాప్ వాచ్

сэкции||я ж 1. కమిటీ, సెక్షన్, విభాగం; ~я бокса బాక్సింగ్ సెక్షన్; ~я готового платья రెడీమేడ్ దుస్తుల విభాగం (సెక్షన్) 2. (одна из частей) విభాగం; ~и жилого дома ఇంటి విభాగాలు

селёдка ж разг. см. сельдь

селезёнка ж анат. స్ప్లీహం, స్ప్లీన్

селезень м మగజాతు

селекционер м కొత్త వృక్షజాతుల తయారీదారు (растений); కొత్త జంతుజాతుల తయారీదారు (животных)

селекция ж కొత్త [వృక్ష, జంతు] జాతుల తయారీ

селение с నివాసస్థానం, జనావాసం; ఊరు (село, деревня)

сели́тра ж хим. సురేశ్వరం

сели́ться несов. బస ఏర్పాటు చేసుకొను, స్థిర నివాసం ఏర్పరచుకొను

сел||о с ఊరు, పల్లె, గ్రామం; на ~е గ్రామసీమలో, పల్లెపట్టులో ◇ ни к ~у ни к городу అప్రస్తుతంగా

сельд||ь ж సెలెరింగ్ ◇ как ~и в бочке разг. ≡ ఇనుక వేస్తే కిందకు రాలనట్లు

сэльский||ий గ్రామీణ, గ్రామ, పల్లె; ~ий совет గ్రామ కౌన్సిల్; ~ая местность గ్రామసీమ ◇ ~ое хозяйство వ్యవసాయం

сельскохозяйственны||й వ్యవసాయ, వ్యావసాయక;
~е культуры పైరులు

сельсовет м (сѣльский совѣт) గ్రామ కౌన్సిల్
семантика ж лингв. 1. (значение слова)

అర్థం 2. (наука) శబ్దార్థశాస్త్రం

семафор м [ప్రాఫిక్] సిగ్నల్; железнодорож-
ный ~ రైల్వే సిగ్నల్

сѣмга ж సాల్మన్ [చేప]

семейн||ый 1. కుటుంబ; я ~ый నేను కుటుంబీ
కుణ్ణి; ~ый человек సంసారి, కుటుంబీకుడు 2.
(относящийся к семье) కుటుంబ, కౌటుంబిక; ~ая
жизнь కుటుంబ జీవితం, సంసారం; ваше ~ое поло-
жение? వివాహితుడా కాదా? (о мужчине); వివాహితు
రాలా కాదా? (о женщине); по ~ым обстоятель-
ствам కుటుంబ (గృహ) కారణాల మూలంగా

семейственность ж ఆశ్రిత (బంధు) పక్షపాతం

семейство с కుటుంబం, సంసారం

семенить несов. разг. చిన్న చిన్న అడుగులు వేయు

семенной విత్తనాల; ~ фонд విత్తనాల నిల్వ

семёрка ж 1. (цифра) ఏడు 2. карт. ఏడు

семеро числ. ఏడుగురు; нас ~ మేము ఏడుగురు

семѣстр м సెమెస్టర్, టర్మ్

сѣмечк||о с 1. విత్తు, విత్తనం, గింజ 2.: ~и мн.
(семена подсолнечника) పొద్దు తిరుగుడు గింజలు

семидесятилетие с 1. (период) డెబ్బై సంవత్స
రాలు 2. (годовщина) డెబ్బైయవ వార్షికోత్సవం; డెబ్బై
యవ వర్తంతి (со дня смерти)

семидесятилетний (о сроке) డెబ్బై సంవత్సరాల

2. (о возрасте) డెబ్బై ఏళ్ల వయస్సు [గల]

семидесятый числ. డెబ్బైయవ

семикрáтный ఏడంతలు, ఏడు రెట్లు

семилѣтний 1. (о сроке) ఏడు సంవత్సరాల, ఏడేళ్ల

2. (о возрасте) ఏడేళ్ల (సంవత్సరాల) వయస్సు [గల]

семина́р м సెమినార్, చర్చాగోష్ఠి

семисóтый числ. ఏడువందలవ

семй́тски||й సెమిటిక్; ~е языки సెమిటిక్ భాషలు

семиуго́льник м సప్తభుజశ్శ్రీతం

семи́надцатый числ. పదిహేడవ

семи́надцать числ. పదిహేడు

семь числ. ఏడు, సప్త; сѣмью ~ ఏడేళ్ల

сѣмьдесят числ. డెబ్బై

семьсо́т числ. ఏడు వందలు

сѣмь||я ж కుటుంబం, సంసారం; больша́я ~я
గంపెడు సంసారం, పెద్ద కుటుంబం в ~е не без
урóда посл. ప్రతి మందలోనూ ఓ దొంగ గొర్రె వుంటుంది
сѣмьяни́н м సంసారి, కుటుంబీకుడు; хоро́ший
~ మంచి సంసారి

сѣмья с 1. физиол., биол. రేతస్సు 2. перен.
(источник чего-л.) విత్తు, బీజం; семенá раздóра
కలహ బీజాలు

сенáт м సెనేట్

сенáтор м సెనేటర్

сѣни мн. ముంగిలి

сѣно с కోసి ఎండవేసిన గడ్డి, ఎండగడ్డి

сенова́л м ఎండగడ్డి పాక (పెడ్డు, అటక)

сенокóс м 1. గడ్డిని కోయడం 2. (время косьбы)
గడ్డి[ని] కోసే కాలం 3. (место косьбы) పచ్చిక బీడు

сенокосы́лка ж గడ్డి కోసే యంత్రం

сеноубóрка ж గడ్డి కోత

сенсациoнн||ый సంచలనాత్మక; ~ая нóвость
సంచలనాత్మక వార్త

сенсáци||я ж సంచలనం; вызывáть ~ю సంచ
లనం కలిగించు

сентимѣнтáльность ж భావావేగ స్వభావం (తత్వం)

сентимѣнтáльный భావావేగపూరిత

сентяб́рь м సెప్టెంబరు

сентяб́рский сెప్టెంబరు

сень ж: под ~ю деревьев చెట్ల నీడలో; под
~ю закона చట్టం రక్షణకింద

сепарáтизм м полит. వేర్పాటువాదం

сепарáтист м полит. వేర్పాటువాది

сепарáтный полит. వేరే, విడి; ~ договор
వేరే (విడి) సంధి

сепарáтор м с.-х., тех. సెపరేటర్

сѣра ж 1. хим. సల్ఫర్, గంధకం 2. (в ушах)
గులిమి, కర్ణమలం

сервáнт м [గ్లాసు తలుపుల] బీరువా

сервиз м సెట్టు; столовый ~ డిన్నర్ సెట్టు;
чáйный ~ టీ సెట్టు

сервировáть несов. и сов. (вн.) [భోజనం బల్ల]
అమర్చు; ~ стол భోజనం బల్ల అమర్చు

сервирóвка ж 1. (действие) [భోజనం బల్ల]
అమర్చడం 2. (убранство) [భోజనం బల్ల] అమరిక

сердѣчно нареч. ఆవ్యయంగా, హృదయపూర్వకంగా,
హర్షికంగా

сердѣчн||ый 1. హృద్, గుండె; ~ая болѣзнь

హృద్రోగం, గుండె జబ్బు; ~ое средство హృద్రోగ
ఔషధం 2. (добрый, отзывчивый) ఆప్యాయమైన,
హర్షిక; హృదయపూర్వకమైన (доброжелательный);
~ приём హృదయపూర్వకమైన స్వాగతం 3. (любов-
ный) ప్రేమ; ~ые дела ప్రేమ వ్యవహారాలు

сердито нареч. కోపంగా; ~ отвечать కోపంగా
జవాబు చెప్ప

сердит||ый కోప, కుపిత; ~ый голос కోప
(కుపిత) స్వరం; ~ый человек కోపిష్టి; ~ое ли-
цо చిరచిరలాడే ముఖం

сердитъ, рассердить (вн.) (కి) కోపం తెప్పించు
серди||ться, рассердиться (на вн.) (పై, మీద)
కోపపడు, కోపగించు; не ~сь на меня! నామీద కోప
పడకు!

сердц||е с గుండె[కాయ], హృదయం ◇ Москва
— ~е России మాస్కో రష్యాకి నడిబొడ్డు; ~е
смягчилось హృదయం మెత్తబడింది; в ~ах కోపా
తిరేకంలో; всем ~ем హృదయపూర్వకంగా; от всего
~а హృదయపూర్వకంగా; от чистого ~а మన
స్ఫూర్తిగా, మనఃస్ఫూర్తిగా; с лёгким ~ем తేలిక హృద
యంతో; с тяжёлым ~ем భారమైన హృదయంతో;
у него доброе ~е అతను నహృదయుడు; у не-
го нет ~а అతనికి హృదయం లేదు; положá рý-
ку на ~е నిర్మోహమాటంగా; принимáть близко
к ~у హృదయానికి (మనస్సుకు) పట్టించుకొను; при-
ходитьсá по сердцу кому-л. ఒకరు అంటే ఒకరికి
ఇష్టం; разбóить чьё-л. ~е ఒకరి హృదయాన్ని (మన
స్సును) వికలం (భగ్గుం) చేయు; человек большóго
~а విశాల హృదయుడు

сердцебиение с గుండె దడ

сердцевина ж 1. (ствóла или корня расте-
ния) దవ్వ, బెండు 2. (плода) మధ్య ఈనె (భాగం)
(яблока); గింజ (ореха) 3. (середина) నడిమి
[భాగం], నడిబొడ్డు 4. перен. (сущность) నిగ్గు

серебристый వెండిలా మెరిసే

серебрить, посеребрить (вн.) (కి) వెండి పూత
పెట్టు

серебриться несов. 1. (становиться сере-
бристым) వెండిలా అగు 2. (выделяться серебри-
стым блеском) వెండిలా మెరియు

серебрó с 1. వెండి, రజతం 2. собир. (сереб-
ряные вещи) వెండి సామాను 3. собир. (размен-
ная монета) వెండి నాణేలు

серебрян||ый వెండి, రజత; ~ая медáль రజత
పతకం ◇ ~ая свáдьба వివాహాదిన రజతోత్సవం

СЕР — СЕС

С

середина ж 1. మధ్య; ~ комнаты గది మధ్య
2. (о времени) నడి; ~ лета నడి వేసవి ◇ золо-
тая ~ మధ్యే మార్గం

середняк м మధ్యరకం (మధ్యతరగతి) రైతు

серёжка ж చెవిపోగు, ఇయర్ రింగ్

сереть, посереть 1. (становиться серым)
బూడిద రంగు అగు 2. тк. несов. (виднеться) బూడిద
రంగు [వస్తువు] కనిపించు

сержант м సార్జెంటు

серийн||ый భారీ, బహుళ; ~ое производство
భారీ (బహుళ) ఉత్పత్తి

сэрия ж వరంపర; భాగం (фильма); ~ статей
వ్యాసవరంపర

сернист||ый సల్ఫ్యూరస్; ~ая кислотá సల్ఫ్యూ-
రస్ ఆమ్లం

сэри||ый సల్ఫ్యూరిక్; ~ая кислотá సల్ఫ్యూరిక్
ఆమం

сероводорóд м హైడ్రోజన్ సల్ఫైడ్

сероглáзый బూడిద [రంగు, వన్నె] కళ్ళు గల

сerp м కొడవలి; ~ и мóлот సుత్తి, కొడవలి
◇ ~ лунý అర్ధచంద్రుడు, అర్ధచంద్రాకృతి

сэр||ый 1. బూడిద రంగు; ~ые глаза бూడిద
రంగు కళ్ళు 2. (пасмурный) ఎండలేని, ముసరుగా
వున్న 3. перен. (бесцветный) నిరుత్సాహపూరిత,
నిరుత్సాహకర; ~ая жизнь నిరుత్సాహకర జీవితం

4. перен. (необразованный) అజ్ఞాని, మందబుద్ధి

серьгá ж చెవిపోగు, ఇయర్ రింగ్

серьёзно нареч. గంభీరంగా; ~ заболéть
తీవ్రంగా జబ్బు పడు; подúмать о чём-л. ~ దేని
నైనా గురించి గంభీరంగా ఆలోచించు; я говорю ~
నేను సీరియస్ గా చెబుతున్నాను; ~? నిజంగానా?

серьёзность ж గాంభీర్యం; తీవ్రత, గడ్డుతనం
(положения)

серьёзн||ый 1. గంభీరమైన 2. (важный, значи-
тельный) తీవ్రమైన; ~ый ущерб తీవ్రమైన
నష్టం; ~ая причина మంచి కారణం 3. (опас-
ный, сложный) తీవ్రమైన; ~ая угроза
తీవ్రమైన ప్రమాదం

сэссия ж 1. సెషన్; ~ судá కోర్టు సెషన్ 2.
(экзаменационная) పరీక్షలు

сестра ж 1. సోదరి; అక్క (старшая); చెల్లి,
చెల్లెలు (младшая); сёстры мн. అక్కచెల్లెళ్ళు 2.
(медицинская) నర్సు

сесть *сов. см.* садиться

сётка *ж* 1. వల, నెట్; చిక్కం (для вещей в вагоне) 2. разг. (сумка) సంచి 3. (тарифная и т.п.) [జీతాల] స్కేలు

сётовать, посётовать (на *вн.*, о предл.) (గురించి) శోకించు, బాధ వెళ్లబోసుకొను

сеччатка *ж* *анат.* నేత్రాంతః పటలం, రెటీనా

сеть *ж* 1. వల; рыболовная ~ బెస్తవారి వల 2. *тк. ед. (система)* వ్యవస్థ; железнодорожная ~ రైల్వే వ్యవస్థ ◇ ~ партийного просвещения పార్టీ విద్యా వ్యవస్థ; попадать в сети వలలో చిక్కుకొను

сечение *с* కోత; горизонтальное ~ షీతిజ [రేఖ] కోత; поперечное ~ అడ్డు కోత ◇ кесарево ~ *мед.* సిజేరియన్ కోత

сечь, высесть (*вн.*) 1. (розгами, плетью) బాదు, కొట్టు 2. *тк. несов. (рубить)* నరుకు, కొట్టు

сечься *несов.* పగులు, పగిలిపోవు

сёялка *ж* విత్తనాలు చల్లే యంత్రం

сёянец *м с.-х.* మొక్క

сёять, посеять (*вн.*) 1. విత్తనాలు చల్లు; ~ хлеб ధాన్యపు విత్తనాలు చల్లు 2. *перен.* రేకెత్తించు, కల్పించు; ~ панику భయాందోళనలు కల్పించు; ~ раздоры కలహాలు రేకెత్తించు

сжálиться *сов.* (над тв.) (పట్లు, ఒకరిని చూసి) జాలినడు, (పట్లు) కరుణ చూపించు

сжáтие *с* 1. (уменьшение объема) ముడుచు కోవడం, తగ్గించడం; సంపీడనం (в воэдухе) 2. (сжимание) నొక్కడం

сжáты||й 1. సంపీడిత; ~й вóздух సంపీడిత గాలి (వాయువు) 2. (краткий) క్లుప్తమైన, సంక్షిప్తమైన, సంగ్రహమైన; в ~е срóки అతి కొద్ది కాలంలో

сжать I *сов. см.* жать II

сжать II *сов. см.* сжимать

сжáться *сов. см.* сжиматься

сжечь *сов. см.* сжигать и жечь

сживáть, сжить: ~ со свéта когó-л. ఒకరిని పిడిపించుకు తీసు, ఒకరి ప్రాణం తీయు

сживáться, сжítься *разг. (с тв.)* (కు) అలవాటుపడు; ~ с мы́слью, что... ..అన్న ఆలోచనకు అలవాటుపడు

сжигáть, сжечь (*вн.*) 1. తగులబెట్టు, కాల్చు, దగ్ధం చేయు; దహించు (кремировать); сжечь пись-

мо లేఖను కాల్చు; ~ до тла భస్మం చేయు 2. (сжигать — о солнце) మాడ్చు, మాడ్చివేయు, వేగించు, వేగించివేయు

сжимáть, сжать (*вн.*) 1. నొక్కు, గట్టిగా పట్టు కొను; ~ кулакí పిడికిళ్లు బిగించు; ~ губы పెదవులు ముడుచుకొను; ~ когó-л. в объáтыях ఒకరిని గాఢంగా కౌగిలించుకొను 3. *перен.* కుదించు; ~ срóки కాల వ్యవధి కుదించు

сжимáться, сжáться 1. (уменьшаться в объёме) ముడుచుకొను 2. (сокращаться, сдвинувшись) కుదించబడు, తగ్గించబడు 2. (ëжиться) ముడుచుకుపోవు, కుదించుకుపోవు; сжáться от стрáха భయంతో ముడుచుకుపోవు (కుదించుకుపోవు) 3. (плотно соединяться) బిగియు, బిగిసిపోవు; егó рукá сжáлась в кулак అతని పిడికిలి బిగిసిపోయింది; згубы сжáлись పళ్లు బిగిసిపోయాయి 4. (о горле, груди) పూడిపోవు 5. *перен.* పిండినల్లగు; сёрдце сжимáется от жáлости గుండె జాలితో పిండినల్లులందొంది

сжítь(ся) *сов. см.* сживáть(ся)

сзáди 1. *нареч.* వెనుక, వెనక; бежáть ~ వెనుక నరుగెత్తు; вид ~ వెనకవక్కు దృశ్యం 2. *предлог (рд.)* వెనక; ~ дóма был сад ఇంటి వెనక [పండ్ల] తోట వుంది

сзывáть, созвáть (*вн.*) సమావేశపరచు (собрание); ఆహ్వానించు (гостей)

си *с нескл. муз.* В, సి స్వరం

сибírский పై బిరియన్

сívый బూడిద [రంగు]

сигáра *ж* సిగార్, చుట్ట

сигарéта *ж* సిగరెట్టు

сигнáл *м* 1. సిగ్నల్, హెచ్చరిక సందేశం; ~ вóздушной тревоги విమాన దాడి హెచ్చరిక (సిగ్నల్); ~ы тóчного времени పైమ్ సిగ్నలు; дáть ~ సిగ్నల్ చేయు, హెచ్చరిక సందేశం ఇచ్చు 2. (сообщение) వార్త, సమాచారం

сигнализáция *ж* 1. సిగ్నలింగ్; ~ флажкáми జండా సిగ్నలింగ్ 2. (приспособление) సిగ్నల్ సిస్టమ్

сигнализírовать *несов. и сов. (сов. тж. просигнализírовать)* 1. సిగ్నల్ ఇచ్చు 2. *перен.* వార్త (సమాచారం) అందజేయు

сигнáлить, просигнáлить సిగ్నల్ ఇచ్చు (చేయు)

сигнáльны||й సిగ్నల్, సంతేత; ~й выстрел సిగ్నల్ (సంతేత) కాల్చు; ~е ракéты సిగ్నల్ (సంతేత)

రాకెట్లు ◇ ~й экземпляр полигр. సిగ్నల్ కాపీ (పతి)

сигнальщик *м* సిగ్నలిస్ట్

сиделка *ж* నర్సు

сиденье *с* సీటు

сидеть *несов.* 1. కూర్చోను, కూర్చుండు; ~ в седле గుర్రంమీద కూర్చోను (స్వర్గి చేయు); ~ на стуле కుర్చీతో కూర్చోను 2. (о птицах) వాలు 3. (за, над тв., на пр.; делать что-л.) ముందేసుకుని కూర్చోను; ~ за книгой పుస్తకం ముందేసుకుని కూర్చోను; ~ на вёслах తెడ్లువేయు 4. (находиться) ఉండు; ~ дома ఇంట్లో (ఇంటి దగ్గర) ఉండు (నిలుచు) 5. (об одежде) కుదురు; ~ хорошо సరిగా కుదురు ◇ ~ сложá руки గోళ్ళు గిల్లు కుంటూ కూర్చోను; ~ без денег డబ్బు లేకుండా ఉండు; ~ на диете పత్తం చేయు; ~ по ночам రాత్రుతా పనిచేయు; ~ на я́йцах గుడ్లు (గుడ్లను) పాడుగు సидеться *несов. безл.:* ему не сидётся на месте అతను ఒక్క చోట ఉండలేడు; ему не сидётся дома అతను ఇంటిదగ్గర ఉండలేడు

сидяч|ий 1. కూర్చోనే; в ~ем положении కూర్చోనే భంగిమ; ~ая забастовка ధర్నా 2. (о работе, образе жизни) [చాలా సేపు, ఎల్లప్పుడు] కూర్చోని చేసే పని ◇ ~ие местá సీట్లు

силах *м* శిఖా, సిఖా

сила *ж* 1. బలం, శక్తి; обладать огромной ~ой బ్రహ్మాండమైన బలం కలిగివుండు; бежать изо всех сил యావచ్చుకీతో పరుగెత్తు; напрячь все ~ы బలమంతా వినియోగించుకొను 2. (физическое воздействие, насилие) బలం, బలప్రయోగం; ~ой оружия ఆయుధ బలంతో; применение ~ы బల ప్రయోగం; политика с позиций ~ы బల ప్రదర్శన విధానం 3. (величина, мера) శక్తి, సామర్థ్యం, బలం; ~а взрыва ప్రేలుడు బలం (శక్తి); ~ звúка ధ్వని శక్తి; подъёмная ~а క్రానా క్రేనుక్కి వున్న ఎత్తగల సామర్థ్యం (శక్తి) 4. *обыкн. мн.* (материальное начало) శక్తులు; ~ы природы ప్రకృతి శక్తులు 5. (способность человека к духовной деятельности) శక్తిసామర్థ్యాలు; ~а воли సంకల్పం 6. (могущество, авторитет) బలం; ~а примёра ఆదర్శ బలం; ~а убеждения విశ్వాస బలం; соотношение сил బలాబలాలు 7. (право́мочность) చెల్లుబాటు, అధికారం; иметь юридическую ~у శాసనాధికారం కలిగివుండు; терять ~у చెల్లుబాటు కోల్పోవు 8.: ~ы *мн.* (часть общества) శక్తులు;

СИГ — СИЛ

С

прогрессивные ~ы అభ్యుదయకరమైన (ప్రగతిశీల) శక్తులు 9.: ~ы *мн.* (войска) బలగాలు; военно-воздушные ~ы వైమానిక బలగాలు ◇ лошадиная ~а *тех.* హార్స్ పవర్, అశ్వ సామర్థ్యం (శక్తి); рабóчая ~а శ్రమశక్తి; в ~у чегó-л. ఏదైనా కారణంగా (పుణ్యమా, ధర్మమా) అని; по мере сил, в мере сил శక్తి కొద్దీ (మేరకు); через ~у ప్రయత్నపూర్వకంగా; что мне не под ~у ఇది నా శక్తిని (శక్తికి) మించిన పని; что рабóта по ~ам శక్తి మేరకు పని; он в большóй ~е అతనికి పెద్ద పలుకుబడి (అధికారం). వుంది; изо всех сил, что есть ~ы యావచ్చుకీతో, శాయశక్తులా; я сделаю всё, что в моих ~ах నాచేతిలో ఉన్నదంతా చేస్తాను, నేను చెయ్యగలిగిందంతా చేస్తాను

силач *м* బలవంతుడు, భీమబలుడు

сильн|иться *несов. разг. (инф.)* (చేయడానికి, చేసేందుకు) శాయశక్తులా ప్రయత్నించు; он ~лся поднять камень రాతిని ఎత్తేందుకు (ఎత్తడానికి) శాయశక్తులా ప్రయత్నించాడు

силов|ой: ~ая станция విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రం

силой *нареч.* బలవంతంగా; приводить когó-л. ~ ఒకరిని బలవంతంగా తీసుకువచ్చు

сил|ок *м* వల, బోను; ставить ~ки వలలు వేయు, బోనులు పెట్టు

силос *м* పశుగ్రాసం

силовать *несов. и сов. (вн.) с.-х.* [పశుగ్రాసం] పురిలో నిల్వచేయు

силуэт *м* (వ్యక్తి) ఆకారం, ఛాయ

сильно *нареч.* 1. తీవ్రంగా, అపారంగా, విపరీతంగా; ~ ударить మొత్తు 2. (очень) చాలా; ~ испугаться (కి) విపరీతంగా భయం వేయు

сильнодействующ|ий: ~ее средство గట్టి మందు

сильн|ый 1. బలవంతమైన; తీవ్రమైన, బలమైన (мо́щный); ~ый человек బలవంతుడు, శక్తివరుడు; ~ый удар తీవ్రమైన దెబ్బ; ~ая армия బలమైన సైన్యం 2. (убедительный) గట్టి; ~ые доводы గట్టి వాదనలు 3. (значительный, большой) తీవ్రమైన, భారీ; ~ый ветер పెనుగాలులు; ~ый дождь భారీ వర్షం; ~ый морóз తీవ్రమైన (విపరీతమైన) చలి; ~ая боль తీవ్రమైన నొప్పి 4. (стойкий) దృఢమైన; ~ая натура దృఢమైన స్వభావం; человек ~ой воли దృఢ సంకల్పంగలవాడు 5. (сведущий)

СИМ — СИС

щий, талантливый) మంచి; ~ый пловец మంచి (గజ) ఈతగాడు; ~ый ученик మంచి విద్యార్థి ◇ ~ые слова (выражения) గట్టి (ఘాటైన) మాటలు; ~ая сторона кого-л. ఒకరి బలీయమైన పార్శ్వం

символ *м* సంకేతం, చిహ్నం

символизовать *несов. (вн.)* (కి) సంకేతం [గా ఉండు], చిహ్నం [గా ఉండు]

символизм *м* సింబాలిజం [కళా ధోరణి]

символический సంకేతప్రాయమైన, చిహ్నమైన, సింబాలిక్

симметричный సౌష్ఠ్యం, సిమెట్రికల్

симметрия *ж* సిమెట్రిటీ

симпатизировать *несов. (от.)* (ఒకరు అంటే) ఇష్టపడు; я не ~ую ему అతనంటే నాకు అంత యిష్టం లేదు

симпатичный చక్కటి, మంచి

симпати|я *ж* 1. చనువు, అభిమానం; సానుభూతి (сочувствие); ~и и антипатии సుముఖత విముఖత, యిష్టాయిష్టాలు; завоёвывать чью-л. ~ю ఒకరి అభిమానం చూరగొను 2. разг. (любимый человек) ప్రేమియుడు *м*, ప్రేమియురాలు *ж*

симпозиум *м* సింపోజియం, గోష్ఠి

симптом *м* [వ్యాధి] లక్షణం, చిహ్నం

симптоматичный లక్షణమైన, సూచకమైన

симулировать *несов. (вн.)* నటించు; ~ бо- лезнь జబ్బుగా ఉన్నట్లు నటించు

симулянт *м* [జబ్బుగా ఉన్నట్లు] నటించేవాడు

симуляция *ж* [జబ్బుగా ఉన్నట్లు] నటించడం

симфонический సింఫోనిక్; ~ оркестр సింఫోనిక్ ఆర్కెస్ట్రా

симфония *м* *прям., перен.* సింఘనీ

синдикализм *м* సిండికలిజం

синдикат *м* సిండికేట్

синевá *ж* 1. (синий цвет) నీలం 2. (синее пространство) వినీల గగనం, నీలాకాశం (о небе); వినీల జలధి (о море) ◇ ~ под глазами కళ్ళ కింద నీలి నీడలు

синеглазый నీలి కళ్ళ (కళ్ళగల)

синеть, посинеть 1. (становиться синим) నల్లబడు, నీలి రంగుకి తిరుగు 2. *тк. несов. (виднеться)* నీలిమ కనబడు

сини|й నీలి, నీల[మైన]; ~й костюм నీలం

నూలు; ~е глаза నీలి కళ్ళ ◇ ~й чулок పాడి తై్యక జీవి

синить, подсинить: ~ бельё బట్టలకు నీలి మందు పెట్టు

синица *ж* టిట్ మాన్ [పక్షి]

синоним *м* *лингв.* పర్యాయపదం, సమానార్థక పదం

синонимичный *лингв.* సమానార్థక[మైన]

синоптик *м* సినోప్టిక్, వాతావరణ జ్యోస్యం చెప్పే వాడు

синтаксис *м* కారకం, వాక్యనిర్మాణ క్రమం

синтаксический వాక్యనిర్మాణ క్రమ

синтез *м* సంశ్లేషణ

синтезировать *несов. и сов. (вн.)* సంశ్లేషించు, సంయోగించు

синтетический|ий సంతటిక్, కృత్రిమ, సంయోగిత; ~ий каучук కృత్రిమ రబ్బర్; ~ие лекарства సంయోగిత ఔషధాలు; ~ое волокно సంతటిక్ దారం ◇ ~ие языки *лингв.* సంశ్లేషణాత్మక భాషలు

синус *м* *мат.* జ్యా

синхронизация *ж* *тех.* సింక్రొనైజేషన్, ఏకకాల మందు జరపడం (చేయడం)

синхронизировать *несов. и сов. (вн.)* సింక్రొనైజ్ (ఏకకాలమందు జరిగేలా) చేయు

синхронный సింక్రోనిక్; ~ перевод సింక్రోనిక్ అనువాదం

синхротрон *м* *физ.* సింక్రోట్రాన్

синхрофазотрон *м* *физ.* ప్రోటాన్ సింక్రోట్రాన్

синька *ж* నీలి మందు

синяк *м* కమిలిన; ~ под глазом కన్ను కింద కమిలిన ◇ синякий под глазами కళ్ళ కింద నీలి నీడలు

сипеть *несов.* గొంతు (ఎలుగు) రాసినట్లు మాట్లాడు

сиплый [ఎలుగు]రాసిన గొంతు

сирена *ж* (гудок) సైరన్; автомобильная ~ కారు సైరన్

сиреневый 1. తైలక్; ~ куст తైలక్ పాద 2. (о цвете) తైలక్ [రంగు, వర్ణం]

сирень *ж* తైలక్ [చెట్టు, పాద, పువ్వు]

сиріец *м* సిరియన్, సిరియా దేశస్థుడు

сироп *м* సిరప్

сиротá *м* *и* *ж* అనాథుడు *м*, అనాథ *ж*

сиротливый ఒంటరి[గా వున్న]

сиротский అనాథ

систем|а *ж* *в* *разн. знач.* విధానం, వ్యవస్థ;

డిజైన్ (техническое устройство); ~а воспитания విద్యా శిక్షణ విధానం; Солнечная ~а సౌర మండలి (కుటుంబం); экономическая ~а ఆర్థిక వ్యవస్థ; мировая ~а социализма ప్రపంచ సోషలిస్టు కుటుంబం (వ్యవస్థ); работать в ~е Академии наук అకాడమి ఆఫ్ సైన్సెస్ లోని ఒక సంస్థలో పనిచేయు

систематизировать *несов. и сов. (вн.)* క్రమ పద్ధతిగా ఏర్పరచు, క్రమబద్ధం చేయు

систематический క్రమబద్ధమైన

сйтец *м* ప్రింటెడ్ కాలిక్

сйто *с* జల్లేడ

ситуация *ж* పరిస్థితి, సన్నివేశం; международная ~ అంతర్జాతీయ పరిస్థితి (సన్నివేశం)

сйтцев||ый ప్రింటెడ్ కాలిక్; ~ое платье ప్రింటెడ్ కాలిక్ డ్రెస్సు

сйфилис *м* కొరుకు రోగం, సిఫిలిస్

сйфён *м* సైఫన్

сйя мест. *ж см.* сей

сйяние *м* [సూర్య] కాంతి, ప్రకాశం; కాంతి పరివేశం (ореол) ◇ северное ~ ఉత్తర ధ్రువ జ్యోతి

сйя||ть *несов.* 1. ప్రకాశించు, మెరయు; రొలన్చి ~ет సూర్యుడు ప్రకాశిస్తున్నాడు 2. *перен.* మెరయు; его глаза ~ют అతని కళ్లు మెరుస్తున్నాయి

сказание *с* కథ, గాథ

сказать *сов. см.* говорить 2, 3 ◇ трудно ~ చెప్పడం కష్టం; как вам ~ మీకు ఎలా చెప్పిలో పాలుపోవడం లేదు; что вы хотите этим ~? మీ ఉద్దేశం ఏమిటి? сказано — сделано *погов.* చెప్పే వాలు, పని జరిగినట్లే (జరిగిపోయినట్లే)

сказаться *сов. см.* сказываться

сказитель *м* కథకుడు

сказка *ж* కథ, గాథ; народная ~ జానపద కథ

сказочн||ый 1. కల్పిత కథా; ~ый сюжет కల్పిత కథా వస్తువు 2. (невероятный) విభ్రాంతికరమైన, అపూర్వమైన, విస్మయకరమైన; ~ая красота విస్మయకరమైన (అపూర్వ) సౌందర్యం; ~ое богатство విభ్రాంతికరమైన ఐశ్వర్యం

скажуемое *с грам.* విధేయం, ఆఖ్యాతం

сказываться, сказаться 1. (на, в *пр.*; *отражаться*) (నల్ల) ప్రభావితం అగు (చేయబడు) 2. *разг. (тв.; выдавать себя за кого-л.)* అని చెప్పు (అను); ~ больным తనకు జబ్బు చేసిందని చెప్పు (అను)

скакалка *ж* స్కిప్పింగ్ రోప్

СИС — СКА

С

скакать, поскакать 1. గంతులు వేయు; ~ на одной ноге ఒంటి కాలిమీద గంతులు వేయు; ~ через верёвочку స్కిప్పింగ్ చేయు 2. (*верхом*) దౌడు (గేలెడ్) తీయు

скаков||ой: ~ая лошадь పందెపు గుర్రం

скакун *м* (конь) పందెపు గుర్రం

скалá *ж* [నిటంగా వున్న] కొండ, శిల

скалйстый శిలామయమైన

скалйть, оскалйть (*вн.*): ~ зýбы а) పళ్లు ఇకిలించు (*об облезлые*); పళ్లు బైటపెట్టు (*о собаке*) б) *разг.* (ухмыляться) పళ్లు ఇకిలించు

скалка *ж* (для теста) [అప్పడాలు ఒత్తే] చెక్క

скалывать, сколётъ (*вн.*) 1. చివ్వు, చెక్కు, చెక్కివేయు; ~ лёд с тротуára పేవ్ మెంటుమీది మంచును చెక్కివేయు 2. (*скреплять*) గుచ్చు (*булавкой*); తగిలించు (*скрепкой*)

скальп *м* పునుక చర్మం

скамейка *ж см.* скамья

скамь||я *ж* బెంచి, బల్ల ◇ со школьной ~й స్కూలు రోజులనుంచి; сидеть на ~е подсудимых బోనులో నిలబడు

скандал м 1. కుంభకోణం, దుర్వ్యవహారం, స్కాండల్ 2. (*ссора, сцена*) రగడ, కలహం, గొడవ, కజ్జా; устраивать ~ కజ్జా (రగడ) పెట్టుకొను, గొడవ లేవదీయు

скандалист *м* కజ్జాకోరు, రగడ చేసేవాడు

скандалйть, наскандалйть రగడ (అల్లరి) చేయు, హోటాడు

скандалн||ый 1. పరువుమాలిన; ~ое происшествие పరువుమాలిన పని (వ్యవహారం) 2. (*любящий скандалить*) కజ్జా; ~ый человек కజ్జాకోరు, కలహ వ్యభావంగలవాడు

скандйровать *несов. (вн.)* కలిసి నినాదాలు యిచ్చు, కలిసి స్పష్టంగా చెప్పు

скапливать, скопйть (*вн.*) నిల్వ చేయు, పోగు చేయు; మిగుల్పు (*деньги*)

скапливаться, скопйтся మేటపడు, పోగుపడు; గుమికూడు (*о людях*)

скарб *м разг.* సామాన్లు, సామగ్రి; домашний ~ ఇంటి సామాన్లు, గృహ సామగ్రి

скаредный లోభియైన, లుబ్ధ

скарлатйна *ж* స్కార్లెట్ ఫీవర్

скармливать, скормйть (*вн.*) తినిపించు; మొత్తం తినిపించివేయు (*без остатка*)

скат *м* (пологий спуск) వాలు, స్లోపు

скатать *сов. см.* скатывать I

скатерть *ж* టేబుల్ క్లాత్ ◇ ~ю дорога! *разг.* పోతే పో!

скатить *сов. см.* скатывать II

скатиться *сов. см.* скатываться

скатывать I, скатать (вн.) 1. (сворачивать) చుట్టబెట్టు 2. (катая, придавать округлую форму) ఉండచుట్టు; ~ снежок మంచు ఉండచుట్టు

скатывать II, скатить (вн.; спускать вниз) కిందికి దొర్లించు

скатываться, скатиться 1. కిందికి దొర్లు; జారు, జారిపోవు (на санях); కిందికి వెళ్లు (на машине) 2. *перен.* దిగజారు

скафандр *м* డైవింగ్ సూట్; స్పేస్ సూట్ (космонавта)

скачка *ж* 1. (быстрый бег лошади) దోడు 2.: ~и мн. (состязание) గుర్రపు పందెం; ~и с препятствиями స్టీప్ చేజ్

скачкообразн||ый ఉంకింపుతో (లంఘనలతో) సాగే; ~ое развитие లంఘనలతో సాగే అభివృద్ధి

скачок *м* 1. (прыжок) గంతు, లంఘనం 2. (резкое изменение) లంఘనం, ఆకస్మిక మార్పు 3. *филос.* లంఘన

скашивать I, скосить (вн.) [గడ్డిని] కోయు

скашивать II, скосить (вн.): ~ глаза మెల్ల చూపు చూచు

скажина *ж* 1. (щель) చీలిక, గంటు 2. (буровая) బావి; нефтяная ~ చమురు బావి

сквер *м* పార్కు, పబ్లిక్ గార్డెన్

скверно *нареч.* అధ్వాన్నంగా, దరిద్రంగా; дела обстоят ~ పరిస్థితులు అధ్వాన్నంగా వున్నాయి

сквернословие *с* తిట్లు

сквернословить *несов.* [తిట్లు, బూతులు] తిట్టు, скверн||ый అధ్వాన్న, దరిద్రపు; ~ая еда దరిద్రపు భోజనం; ~ая история దురదృష్టకరమైన (అప్రమేయమైన) ఘటన; ~ая погода అధ్వాన్న వాతావరణం

сквозн||ть *несов.* 1. *безл.:* здесь ~т ఇక్కడ గాలి వీస్తోంది 2. (виднеться) కనపడు 3. *перен.* (обнаруживаться) వెల్లడి అగు; в его словах ~ло неудовольствие అతని మాటల్లో అనంతస్తు వెల్లడైంది (స్పృహించింది)

сквозн||ой 1. అటు నుంచి యిటు దాకా; ~ая ра́на పెచ్చరేటింగ్ గాయం; ~ое отверстие పైనుంచి కిందదాకా వున్న రంధ్రం 2. (о транспорте); ~ой проезд (తూ ట్రెయిన్ ◇ ~ой ветер వీచే గాలి

сквозняк *м* వీచే గాలి; сидеть на сквозняке వీచే గాలిలో కూర్చోను

сквозь *предлог* గుండా

скворец *м* స్టార్లింగ్ [వక్ష]

скворечник *м* స్టార్లింగ్ వతుల పెట్టె

скелет *м* అస్థివంజరం

скептик *м* సందేహించేవాడు, సంశయాత్మకుడు

скептицизм *м* సందేహవాదం, సంశయవాదం

скептичesk||ий సందేహించే ధోరణిగల, సందేహపూరిత, సంశయాత్మక; ~ое отношение к чему-л. దేనిపట్లనైనా సందేహపూరిత వైఖరి

скид||а *ж* 1. తగ్గింపు, రిబేటు; продава́ть со ~ой తగ్గింపుతో (రిబేటుతో) అమ్ము 2. (снижение требований) మినహాయింపు; дэ́лать ~у на что-л. దేనికైనా మినహాయింపులు యిచ్చు

скидывать, скинуть (вн.) 1. కిందికి పారవేయు 2. *перен. разг.* కూలదోయు 3. *разг.* (снимать) తీసివేయు; ~ сапоги బూట్లు తీసివేయు

скинуть *сов. см.* скидывать

скипидар *м* టర్పెంటైన్, కర్పూర తైలం

скирд *м см.* скирдá

скирдá *ж* [ఎండు గడ్డి] కుప్ప

скирдовать, заскирдовать (вн.) [ఎండు గడ్డిని] కుప్పవేయు

скисать, скиснуть 1. పులియు, పులిసిపోవు 2. *перен. разг.* కుంగిపోవు

скиснуть *сов. см.* скисать

скиталец *м* [దేశ] ద్రిమృరి

скитание *с* తిరగడం

скитаться *несов.* తిరుగు; ~ по родственным-кам బంధువుల ఇళ్లకు తిరుగు

склад I *м* 1. నిల్వ; ~ ору́жия ఆయుధ నిల్వలు 2. (помещение) కొట్టు, గిడ్డంగి

склад II *м* (свойство) రకం, స్వభావం; ~ ума బుద్ధి స్వభావం

склад III *м:* разбирать по ~ам అక్షరాలు కూడ బలుక్కుని చదువు

склад||а *ж* 1. మడత; юбка в ~у మడతపడిన స్కర్టు 2. (морщина) ముడుత; собираться в ~и ముడుతలు పడు 3. *геол.* వళి

складно нареч. разг. చక్కగా; говорить ~ чక్కగా మాట్లాడు

складной мడత; ~ нож మడత చాకు; ~ стул మడత కుర్చీ

складный 1. разг. (стройный) అంగ సౌష్ఠ్యవంగల 2. (связный) చక్కగా చెప్పిన, సుకథిత

складчин||а ж డబ్బు జమ (జత) చేయడం; устроить ~ у డబ్బు జమ చేయు; купить что-л. в ~ у డబ్బు జమ చేసి (కూడబెట్టి) ఏదైనా కొను

складывать, сложить (вн.) 1. పేర్చు; పెట్టు (внутри); ప్యాక్ చేయు (вещи для отъезда); ~ сено в копны గడ్డి కుప్పచేయు 2. мат. కూడు, కలుపు; сложить два с пятью రెండూ ఐదు కలుపు, రెండుకి ఐదు కలుపు 3. (собирать из частей) కూడ బెట్టు, జతచేయు 4. (возводить путём кладки) కట్టు, నిర్మించు; сложить печь పొయ్యి కట్టు 5. (сгибать) మడచు; ~ газету పత్రికను మడచు 6. (сочинять) కూర్చు, రాయు; ~ песню పాట రాయు 7.: ~ полномочия అధికారం వదులుకొను ◇ сложить голову ప్రాణం అర్పించు, నేలకొరుగు

складываться, сложиться 1. (из отдельных частей) ఏర్పడు 2. (создаваться в процессе творчества) ఏర్పడు, తోచు 3. (вырабатываться, уст-танавливаться) పడు, ఏర్పడు; сложилась привычка అలవాటు పడింది 4. (принимать тот или иной оборот) పరిణమించు; обстоятельства сложились неблагоприятно పరిస్థితులు ప్రతికూలంగా పరిణమించాయి 5. (приобретать душевные или физические качества) రూపు దాల్చు; у него ещё не сложился характер అతని స్వభావం ఇంకా రూపు దాల్చలేదు 6. (принимать какую-л. форму): его губы сложились в улыбку అతని పెదవులు చిరు నవ్వుతో వెడల్పుయాయి (విస్తరించాయి) 7. разг. (давать деньги на общее дело) డబ్బు జమకట్టు

склёивать, склёрить (вн.) కలిపి అంటించు
склёиваться, склёриться [భాగాలు] అంటించు బడు

склёить сов. см. склёивать и клёрить
склёриться сов. см. склёиваться

склеп м [కుటుంబ] సమాధి

склёпка ж (действие) తాపటం చేయడం

склероз м мед. స్కెలరోసిస్

склёка ж కుమ్మరిలాటలు, జగదాలు

склон м వాలు; ~ горы కొండవాలు ◇ на ~е лет జీవిత సంధ్య సమయంలో

СКЛ — СКО

C

склонение с грам. నామవాచక రూప నిష్పత్తి

склонить сов. см. склонять 1, 2

склониться сов. см. склоняться 1—3

склонность ж 1. (влечение) అభిరుచి, ఇష్టం; ~ к музыке సంగీతంపట్ల అభిరుచి, సంగీతాభిరుచి 2.

2. (предрасположенность) లక్షణం; ~ к полноте తావెక్కే లక్షణం 3. (симпатия к кому-л.) (పట్ల) ఆభిముఖ్య, మొగ్గు, ఇష్టం

склонный 1. అభిరుచి గల; человек, ~ к научным занятиям శాస్త్రీయ అధ్యయనం అభిరుచిగలవాడు 2. (намеревающийся) కు инф. + బోతున్న; ~

принять предложение ప్రతిపాదనకు ఒప్పుకోబోతున్న 3. (имеющий предрасположенность) లక్షణం గల; ~ к полноте తావెక్కే లక్షణం గల

склонять I, склонить (вн.) 1. ఒగ్గు, వంచు; ~ голову перед кем-л. прям., перен. ఒకరికి తలొగ్గు, ఒకరిముందు తల వంచు; ~ знамёна పతాకాలను అవనతం చేయు 2. перен. (к от.; на вн., инф.; уговаривать) ఒప్పించు, అంగీకరింప జేయు, (కి) నచ్చచెప్ప; ~ кого-л. к уступкам ఒకరిని రాజీకి ఒప్పించు (అంగీకరింప జేయు); ~ кого-л. на свою сторону ఒకరిని తన వైపుకి తిప్పుకొను

склонять II, просклонять грам. (вн.) [శబ్దపు] విభక్తి రూపాలు చెప్ప (రాయు), నామవాచక రూపనిష్పత్తి చెప్ప (రాయు)

склоня|ться, склониться 1. (к от.) (కు) వంగు; ~ тся над книгой పుస్తకంపైకి వంగు 2. перен. (перед тв.) (ముందు) తల వంచు; ~ тся перед авторитетом ప్రామాణికుని ముందు తల వంచు 3. (к от.; принимать, признавать что-л.) అను కొను, (కి) అనిపించు; я ~ юсь к мнению, что... ..అని నేను అనుకుంటున్నాను, అని నాకు అనిపిస్తోంది 4. тк. несов. грам. విభక్తి రూపాలు చెప్ప (రాయు)

скло́чник м разг. కజ్జాకోరు

скля́нка ж разг. సీసా

скоба́ ж ఇవన కొక్కి, నాగనానం

ско́бка||а ж 1. см. скоба́ 2. (знак) బ్రాకెట్; открыть ~и బ్రాకెట్లు మొదలుపెట్టు; закрыть ~и బ్రాకెట్లు ముగించు; в квадратных ~ах చదరపు (స్క్వేర్) బ్రాకెట్లలో ◇ в ~ах заметим... ప్రసంగవశాత్తూ గమనించవలసిందేమిటంటే...

скоблить несов. (вн.) గోకు; రాయు, శుభ్రం చేయు, రుద్దు (చుస్తు); ~ пол నేల రుద్ది తుడుచు

СКО — СКО

скобян||ой: ~ые товары ఇనుప సామాన్లు

сковать сов. см. скóвывать

сковорода ж పెనం, మూకుడు

сковородка ж разг. см. сковорода

скóвывать, скóвать (вн.) 1. (изготавливать ковкой) ఫోర్జ్ చేయు 2. (соединять ковкой) కలిపి ఫోర్జ్ చేయు 3. (заключать в кандалы, оковы) సంకెళ్లు వేయు 4. перен. స్తంభింప జేయు; ~ силы противника శత్రు బలాలను (బలగాలను) స్తంభింప జేయు
◇ мороз скóвал реку చలి మూలంగా నది గడ్డ కట్టింది

сколáчивать, сколотить (вн.) 1. [కలిపి] కట్టు; ~ доски పలకలను కట్టు 2. перен. разг. (создавать) కట్టు; ~ блок బ్లాకును కట్టు ◇ сколотить состояние బాగా డబ్బు చేసుకొను

сколотить сов. см. сколáчивать

сколóть сов. см. скáлывать

скольжение с జారడం

скользить, скользнуть 1. జారు, జారిపోవు; ~ по снегу на лыжах స్కీలపై మంచుమీద జారు 2. (не иметь устойчивости) చంచలంగా వుండు 3. (пробегать — о взгляде) పార చూచు

скользк||ий 1. జారే, జారుడు 2. перен. సందిగ్ధ; ~ая тема సందిగ్ధ విషయం; ~ое положение సందిగ్ధ పరిస్థితి

скользко безл. в знач. сказ. జారుడుగా వుంది

скользнуть сов. 1. см. скользить 2. (по дт.; слегка задеть—о пуле и т.п.) పైపైన తగిలిపోవు 3. разг. (быстро, незаметно пройти) తెలియకుండా వెళ్లిపోవు, చల్లగా జారుకొను

скользящий స్థిరపడని; ~ график మారుతూ వుండే పెడ్యూల్

сколько 1. мест. и нареч. вопр. ఎంత?; ~ времени? టైమ్ ఎంత?; ~ стóит? ఎంత?, ధర ఎంత?; ~ человек пришлó? ఎంతమంది వచ్చారు?; ~ ей лет? ఆమె వయస్సు ఎంత? 2. мест. и нареч. относ. ఎంతో, చాలా; ~ горя! పుట్టెడు దుఃఖం; ~ радости! అమిత సంతోషం 3. нареч. (в какой мере, насколько) అంతవరకు; ~ я знаю నాకు తెలిసినంతవరకు ◇ ~ ни... ఎంతైనా... [సరవాలేదు]; не стóлько ..., ~ ... మరి అంతకాదు (కాదనుకో); ~ угóдно а) (сколько хотите) ఎంత కావలెస్తే అంత б) (вполне достаточно) కావలసి

సంత; ~ лет, ~ зним! మనం కలుసుకుని ఏళ్ళూ పూళ్ళూ అయిపోయింది

ско́лько-нибудь 1. мест. и нареч. కొంచెం, కొంత, కాస్తంత; не бóдет ли у вас мелочи ~? మీదగ్గర కొంచెం చిల్లర ఉందా? 2. нареч. (в той или иной мере) కొంతవరకు, కొద్దిగా

скомбинировать сов. см. комбинировать

ско́мкать сов. см. ко́мкать

скомпромети́ровать сов. см. компромети́ровать

сконстру́ировать сов. см. констру́ировать
сконфуженный సిగ్గుపడిన, కంగారుపడిన, కలవర పడిన

сконфۇзить(ся) сов. см. конфۇзить(ся)

сконцентри́ровать(ся) сов. см. концентри́ровать(ся)

сконча́ться сов. మృతి చెందు, మరణించు, కన్ను మూయు

скопировать сов. см. ко́пировать

скопить(ся) сов. см. скáпливать(ся)

скопление с 1. (действие) సంఘటనం, గుమి కూడడం 2. (большое количество чего-л., кого-л.) సమూహం, గుంపు; ~ народа జన సమూర్థం

скорбе́ть несов. (о пр.) (గురించి) దుఃఖించు, విచారించు, శోకించు

скорбный శోకాకులమైన, శోకాతురమైన, శోకతప్తమైన

скорбь ж శోకం, దుఃఖం

скорбящий శోకతప్తుడైన

скорее 1. сравн. ст. к скорый и скоро т్వరగా; ~ входí! త్వరగా లోపలికి రా!; как мóжно ~ సాధ్యమైనంత త్వరగా 2. нареч. (вернее, точнее) కచ్చితంగా చెప్పాలంటే 3. нареч. (лучше, охотнее): он ~ умрёт, чем сдáстся చావ నైనా చచ్చాడు గాని లొంగడు 4. нареч. (больше) ఎక్కువగా; он ~ похо́ж на отцá అతను ఎక్కువగా తండ్రి పోలిక ◇ ~ всего́ బహుశా ఉండవచ్చు, కావచ్చు; ~ всего́ он прие́дет за́втра మూడు పాళ్ళ రేపు రావచ్చు; ему́ ~ всего́ 30 лет అతనికి ఖాయంగా 30 ఏళ్ళు ఉండవచ్చు

скорлуп||á ж డోలక, పెంకు; ореховая ~á కాయ పెంకు; я́ичная ~á గుడ్డు పెంకు (డోలక) ◇ замкнуться в свою ~у అంతర్భుగ్గుడగు

скормить сов. см. скáрмливать

скорняк *м* బొచ్చు వస్తువుల తయారీదారు

скоро нареч. 1. (быстро) తొందరగా, త్వరగా 2. (вскоре) తొందరలో, త్వరలో; я ~ приеду నేను త్వరలో వస్తాను; ~ они уедут? వాళ్లు త్వరలో వెళ్లిపోతారా?

скороговорк||а *жс* 1. గబగబా మాట్లాడడం; говорить ~ой గబగబా మాట్లాడు 2. (трудное сочетание слов) నోరు తిరగని మాటలు

скоропись *ж* కలిపి (గొలుసుకట్టు) రాత

скоропортящи||йся తొందరగా చెడిపోయే (పాడైపోయే); ~ея продукты తొందరగా చెడిపోయే ఆహార పదార్థాలు

скоропостижно нареч. హఠాత్తుగా, ఆకస్మికంగా; ~ скончаться హఠాన్మరణం చెందు

скоропостижн||ый ఆకస్మికమైన, హఠాత్తు; ~ая смерть ఆకస్మిక మరణం, హఠాన్మరణం

скороспел||ый 1. (о плодах и т.п.) తొందరగా పక్వానికొచ్చిన; ~ые яблоки తొందరగా పక్వానికొచ్చిన ఆపిల్లు 2. перен. разг. తొందర[పాటు]; ~ое решение తొందరపాటు నిర్ణయం

скоростной *п*ైస్పీడ్, అధికవేగం కలిగిన; ~ самолёт *п*ైస్పీడ్ విమానం

скóрость *ж* వేగం; большáя ~ అతి వేగం; *п*ైస్పీడ్; небольшáя ~ తక్కువ వేగం, లోస్పీడ్; со ~ю 60 киломётров в час గంటకు 60 కిలో మీటర్ల వేగంతో; развивáть ~ వేగం పెంచు

скоросшивáтель *м* ఫోల్డర్

скоротáть *сов. см.* коротáть

скоротéчн||ый: ~ая чахóтка గేలపింగ్ శ్వాసరోగం

скорпиóн *м* తేలు, పుళ్ళికం

скóрчить *сов. см.* корчить 1

скóрчиться *сов. см.* корчиться

скóр||ый 1. జోరైన; ~ый поезд ఎక్స్ప్రెస్ ట్రెయిన్; ~ым шáгом జోరైన నడకతో 2. (близкий по времени) త్వర[లో]; в ~ом времени త్వరలో; до ~ого свидáния! వెళ్లాప్రా[ను] ◇ ~ая пóмощь а) (организация) ప్రాథమిక చికిత్స (వైద్య సాయం) б) (автомобиль) ఆటోమొబైల్స్

скос *м* ఏటవాలు, స్లోపు

скóс||ть I *сов. см.* скáшивать I и кóс||ть I

скóс||ть II *сов. см.* скáшивать II

скот *м собир.* పశువులు, గొడ్డు

скóтник *м* పశువుల పెంపకందారు

скóтн||ый: ~ двор పశువుల (గొడ్డు) దొడ్డి (కొట్టం)

СКО — СКР

скотобóйня *ж* కబేళా

скотовóд *м* పశువుల పెంపకందారు

скотовóдство *с* పశువుల పెంపకం

скотовóдческ||ий పశువుల పెంపకపు; ~ая фёрма పశువుల పెంపకపు షేతం

скóтский పాశవికమైన

скóтство *с* 1. పాశవికత 2. разг. (грубость, бескультурие) పాశవికత; మోటు ప్రవర్తన (поступок)

скрáдывать *несов. (вн.)* కప్పివేయు; ~ недос-тáтки లోపాలను కప్పివేయు

скрáсить *сов. см.* скрáшивать

скрáшивать, скрáсить (вн.) వెలుగు నిచ్చు; ~ жизнь జీవితానికి వెలుగు నిచ్చు

скрэжет *м* గరగర [శబ్దం] ◇ ~ зубóвн||ый పళ్లు కొరకడం (నూరడం)

скрежетáть *несов.* గరగరమును; ~ зубáми పళ్లు కొరుకు (నూరు)

скрепíть *сов. см.* скреплáть

скрепка *ж* క్లిప్ప్

скреплáть, скрепíть (вн.) 1. కలిపి బిగించు (болтами); కలిపి గుచ్చు (булавкой); క్లిప్ప్ పెట్టు (скрепкой) 2.: ~ печáтью సీలు వేయు; ~ пóд-писью సంతకం పెట్టు ◇ скрепá сéрдце разг. మిక్కిలి (వరకు) అయిష్టంగా

скрестí *несов. (вн.)* 1. గోకు 2. (чистить) రుద్ది శుభ్రం చేయు; ~ пол నేల రుద్ది శుభ్రం చేయు

скрестíсь *несов.* [గోళ్లతో] గీరు

скрестíть(ся) *сов. см.* скрэшивать(ся)

скрещéние *с* (улиц, дорог и т.п.) కూడలి, క్రాసింగు

скрэщивание *с* биол. క్రాసింగ్, క్రాస్ బ్రీడింగ్

скрэщивать, скрестíть (вн.) 1. ముడుచుకొను; ~ рúки на грудí చేతులు రొమ్ముమీద ముడుచు కొను 2. биол. క్రాస్ చేయు] ◇ ~ шпáги కత్తులు దూయు

скрэщивáться, скрестíться 1. మడచబడు 2. перен. ఘర్షణలో వచ్చు 3. биол. అంటు కట్టు (о растении); క్రాస్ చేయబడు (о животных)

скривíть(ся) *сов. см.* кривíть(ся)

скрип *м* కీర్లుకీర్లు (дверей); కరకర [శబ్దం] (снега, песка) ◇ со ~ом разг. కష్టమీద

скрипáч *м* వయోలినిస్టు, ఫిడెలు వాద్యగాడు

скрипéть, **скри́пнуть** కీర్తికీర్తిమను (o *двери*); బరుకు (o *пере*); కరకరమను (o *снеге под ногами*); ~ **зубáми** పళ్లు పటపట కొరుకు

скрипíчный వయొలీన్, ఫిడేలు ◇ ~ **ключ муз.** జి (G) క్లెఫ్

скри́пка||а ж వాయులీనం, వయొలీన్, ఫిడేలు; **игрáть на ~е** వాయులీనం (ఫిడేలు) వాయించు

скри́пнуть *сов. см.* скрипéть

скро́йть *сов. см.* кро́йть

скро́мничать *несов. разг.* అతి వినయంగా (సమంగా) వుండు

скро́мно *нареч.* సమ్రతగా, [స]వినయంగా, నిరాడంబరంగా; **жить ~** సమ్రతగా బతుకు, సమ్రమైన (సాదా) బతుకు గడుపు

скро́мность ж సమ్రత, వినయం, నిరాడంబరత

скро́мн||ый 1. సాదా, నిరాడంబరమైన, సామాన్యమైన; ~ая одéжда సాదా (సామాన్యమైన) దుస్తులు; ~ый óбраз жíзни నిరాడంబర జీవితం **2.** (*умеренный*) సరసమైన; ~ая ценá సరసమైన ధర

скру́тить *сов. см.* скру́чивать

скру́чивать, **скру́тить** (*вн.*) **1.** (*свивать, свёртывать*) పేను, పెనవేయు, మెలిపెట్టు; చుట్టు (*папирску*) **2.** (*связывать*) కట్టు; కట్టివేయు (*сов.*); ~ **комý-л. рúки** ఒకరి చేతులు కట్టు **3.** (*одолевать — о болезни*) (తో) మూలపడు

скрýвáть, **скрýть** (*вн.*) **1.** దాచు; ~ **престýпника** నేరస్థుని దాచు **2.** (*утаивать*) మరుగుపరచు, దాచు; ~ **пράвду** от **кого-л.** ఒకరికి సత్యం తెలియకుండా చూచు; ~ **свой намерéния** తన ఉద్దేశాలను మరుగుపరచు

скрýвáться, **скрýться 1.** దాగు, దాక్కును; **о́блн-це** **скрýлось** సూర్యుడు దాగాడు (దాక్కున్నాడు) **2.** (*от рд.; избегать встреч*) (ఒకరికి) కనపడకుండా వుండు **3.** (*исчезать*) అదృశ్యమగు, అదృశ్యమై పోవు; **скрýться под водóй** నీటితో అదృశ్యమై పోవు

скрýтничать *несов. разг.* గుట్టుగా వుండు

скрýтность ж గుట్టుగా వుండే స్వభావం

скрýтн||ый 1. గుప్తైన స్వభావంగల **2.** (*тайный*) [వచ్చున్న, గుప్తమైన; ~ая **цель** (వచ్చున్న) లక్ష్యం **скрýты||й** గూడుకట్టుకొన్న, అంతర్గతమైన, అంతర్గతమైన; గుప్తమైన (*незаметный*); ~й **смысл**

అంతర్గతమైన (గుప్తమైన) అర్థం; ~е **возмо́жности** అంతర్గతమైన (అంతర్గతమైన) అవకాశాలు

скрýть(ся) *сов. см.* скрýвáть(ся)

скрýга *м и ж* తోభి *м, ж*, లుబ్బుడు *м*

скрýжничать *несов. разг.* తోభిగా వుండు

скýдн||й *в разн. знач.* అరకొర, అల్పమైన, తక్కువ, కొద్దిపాటి; సారంలేని (o *почве*); ~е [по-]знáния అల్ప జ్ఞానం; ~е **свéдения** తక్కువ (అరకొర) సమాచారం; ~е **срédства** కొద్దిపాటి డబ్బు **скýк||а ж** విసుగు; **от ~и** విసుగుతో, విసుగుమూలంగా

ску́лá ж దౌడ ఎముక

ску́ластый ఎత్తైన దౌడ ఎముకగల

ску́лить *несов. 1.* కుంయ్ కుంయ్మను **2. перен. разг.** ఏడ్చు

ску́льптор *м* శిల్పి

ску́льпту́ра ж 1. శిల్పం **2.** (*произведение*) విగ్రహం, శిల్ప కళాఖండం

ску́льпту́рн||ый శిల్ప; ~ая **мастерская** శిల్ప స్టూడియో; ~ое **изображéние** విగ్రహం, శిల్ప ప్రతిరూపం

ску́пáть, **ску́пить** (*вн.*) కొనివేయు

ску́пердýй *м разг.* తోభి

ску́пить *сов. см.* **ску́пáть**

ску́пить||сья, **поску́питься** (*на вн. или инф.*) (కు) లుబ్ధత్వం ప్రదర్శించు, వెనుదీయు; **он не ~ся на похвалы** అతను పొగడటానికి వెనుదీయడం లేదు

ску́пка ж కొనివేయడం, కొనిపారెయ్యడం

ску́по́й 1. పిసినారి; ~ **человéк** తోభి, పిసినారి **2. перен.** సారంలేని (o *почве*); మనక (o *свете*)

ску́пость ж పిసినారితనం

ску́пщик *м* కొనేసేవాడు

ску́чá||ть *несов. 1.* విసుగుపడు **2.** (o, по *пр., по от.*) (గురించి, పైన) బెంగ పెట్టుకొను; **он ~л по отцý** అతను తండ్రికోసం బెంగ పెట్టుకున్నాడు

ску́ченно *нареч.:* **жить ~** ఇరుకు పరిస్థితితో జీవించు (బతుకు)

ску́ченность ж ఇరుకు పరిస్థితి

ску́ченный ఇరుకుగా వున్న, ఇరుకైన

ску́чно *нареч. 1.:* ~ **расскáзывать** o **чём-л.** విసుగు పుట్టించే విధంగా దేని గురించి అయినా చెప్పు, మాటలతో బోరు కొట్టించు **2. в знач. сказ.** బోరుగా (విసుగ్గా) వుంది; **тебé здéсь ~** నీకిక్కడ బోరుగా (విసుగ్గా) వుంది

скучн||యీ 1. విసుగెత్తినట్లు వున్న; ~ое лицо ముఖంలో విసుగు చిన్నెలు, విసుగెత్తినట్లు కనిపించే ముఖం 2. (наводящий скуку) విసుగు పుట్టించే, బోరుగా వున్న; (неинтересный) చప్పడి; ~ый человек అమడపు జిడ్డు; ~ый разговор చప్పడి సంభాషణ

скучать сов. см. кучать

слаб||ть, ослабеть బలహీనపడు, నీరసించు; తగ్గి పోవు (о ветре, буре, памяти); мой силы ~ют నా శక్తులు నన్నగిల్లుతున్నాయి

слабительное с విరోచనాల మందు

слабит||ь, прослабить безл.: егò ~ అతనికి నీళ్ల విరోచనాలు పట్టుకున్నాయి

слабо нареч. 1. దుర్బలంగా 2. (не туго) వదులుగా వున్న 3. (плохо) (కి) బాగా రాకపోవు; он ~ знает географию అతనికి భూగోళశాస్త్రం బాగా రాదు

слабовольие с దృఢ సంకల్ప లోపం

слабовольный దృఢ సంకల్పంలేని

слаборазвиты||й దుర్బలమైన (నాసి) అభివృద్ధిగల; ~е страны తక్కువ అభివృద్ధిగల దేశాలు

слабосильный 1. దుర్బలమైన, నీరస 2. (небольшой мощности) లో పవర్

слабость ж 1. బలహీనత, దౌర్బల్యం, నీరసం; ~ зрения దృష్టి దౌర్బల్యం (లోపం); чувствовать ~ నీరసంగా వుండు 2. перен. (అంటే, పట్ల) ఇష్టం; питать ~ к кому-л. ఒకరంటే యిష్టం కలిగివుండు

слабоумие с మనో దౌర్బల్యం, మందబుద్ధి

слабоумный మనో దౌర్బల్యంగల, మందబుద్ధిగల

слабохарактерный స్థిర సంకల్పంలేని

слаб||ый 1. బలహీన, దుర్బల; ~ый человек బలహీనుడు; ~ые руки బలహీన (దుర్బల) హస్తాలు 2. (болезненный) నాదారి; ~ый ребенок నాదారి బిడ్డ 3. (некрепкий, ненасыщенный) పల్చని, సాధు వైన; ~ый чай పల్చని టీ; ~ый раствор పల్చని ద్రావ్యం 4. (незначительный): ~ый ветер చిరు గాలి; ~ый запах స్వల్ప వాసన; ~ый свет మసక వెలుతురు 5. (плохой, недостаточный) నాసి అయిన, బలహీన; ~ая память నాసి అయిన జ్ఞాపక శక్తి; ~ые нервы బలహీన నరాలు; ~ая дисциплина హీన (నాసి అయిన) క్రమశిక్షణ 6. (нетугой) వదులైన ◇ ~ый пол అబలలు

слава||а ж 1. కీర్తి 2. (известность) ఖ్యాతి 3. разг. (репутация) పేరు; добрая ~а మంచి పేరు; дурная ~а చెడ్డ పేరు ◇ на ~у గొప్పగా; во ~у когò-л., чегò-л. ఒకరి (ఒక దాని) ఘనతకోసం

СКУ — СЛА

C

славить несов. (вн.) కీర్తించు; స్తుతించు, స్తోత్రం చేయు (восхвалять)

славиться несов. (тв.) (కి) ప్రసిద్ధి చెందు, పేరు గాంచు; ~ гостеприимством అతిథి సత్కారాలకి పేరు గాంచు

славно нареч. బాగా, చక్కగా, అద్భుతంగా; ~ про- вести время బాగా కాలక్షేపం చేయు; ~ отдохнуть బాగా (చక్కగా) విశ్రాంతి తీసుకొను

славн||ый 1. యశోదీప్త[మైన], మహత్తర, ప్రశంసా పూర్వకమైన; ~ая побѣда యశోదీప్త (మహత్తర) విజయం 2. разг. (хороший) చక్కటి, మంచి; ~ый пѣрень మంచివాడు; ~ая девушка చక్కటి అమ్మాయి

славянин м స్లావ్[వాడు]

славянски||й స్లావోనిక్, స్లావ్; ~е языки స్లావోనిక్ భాషలు

слагаемое с 1. мат. సంఖ్య 2. (составная часть) భాగం

слагать, сложить 1. (вн.) కట్టు, అల్లు; ~ пѣсню పాట కట్టు; ~ стихи పద్యాలు అల్లు 2. перен. (с вн.): ~ с собой обязанности రాజీనామా చేయు (ఇప్పు); ~ с собой ответственность తన బాధ్యతలు వదులుకొను ◇ сложить голову నేలకొరుగు, ప్రాణం అర్పించు

слагаться несов. (из рд.) (తో) కూడి వుండు

слад м разг.: с ним никакого ~у нет అతన్ని అదుపులో పెట్టడం కష్టం, అతను అదుపు తప్పిపోయాడు

сладкий 1. తీపి, మధురమైన 2. перен. разг. (о жизни, судьбе) సాయిలా సాయిలా 3. (приятный) అహ్లాదకరమైన, తియ్యటి; ~ сон అహ్లాదకరమైన (కమ్మని) నిద్ర 4. перен. (льстивый, угодливый) మధురమైన, తియ్యటి

сладкоёжка м и ж разг. స్వీట్లు అంటే పడి చచ్చేవాడు మ, స్వీట్లు అంటే పడి చచ్చే ఆమె ж

сладкоречивый తియ్యగా మాట్లాడే, మధుర భాషి అయిన

сладостный మధురమైన, అహ్లాదకరమైన, తియ్యటి

сладострастие с కాముకత, వ్యామోహం

сладострастный కాముక, వ్యామోహపరుడైన

сладост||ь ж 1. మాధుర్యం, అహ్లాదం, తియ్యదనం 2.: ~и мн. మిఠాయిలు, స్వీట్లు

слаженный సమన్వయం చేయబడిన, పకడ్బందీగా వున్న; పొందికైన (о пении)

слáзить сов. разг. కిందికి దిగివెళ్లి పైకి వచ్చు (вниз); పైకి (ఎక్కి) వెళ్లివచ్చు (вверх); ~ в погреб నేల మాలిగఠోకి దిగివెళ్లి [పైకి] వచ్చు

слáлом м спорт. స్లాలోమ్

слáнец м పేల్, పిన్ను

слáстёна м и ж разг. తీపి పదార్థాలు అంటే పడి వచ్చేవాడు м, తీపి పదార్థాలు అంటే పడి వచ్చే ఆమె ж слать несов. (вн.) పంపించు; ~ привётствие кому-л. ఒకరికి అభినందన నందేశాన్ని పంపించు

слáщав||ый తియ్యటి, మధుర; ~ая ульбика మధుర మందహాసం

слéва нареч. (కి) ఎడమ పక్కన (откуда-л.); ఎడమ పక్క[న] (где-л.); ~ направо ఎడమనుండి కుడికి; ~ от него అతని ఎడమ పక్కకు

слегкá нареч. కొద్దిగా, మెల్లగా

след м 1. [అడుగు] జాడ (человека); గుర్తు (тяж. колёс, саней, животных); ~ы ног కాళి జాడలు (గుర్తులు); идти по ~у (о собаке) జాడను పట్టు కొని వెంబడించు 2. перен. (остаток чего-л.) జాడ; అవశేషం; пройти без ~а జాడ లేకుండా పోవు ◇ идти по чьим-л. ~ам ఒకరి అడుగుజాడల్లో వెళ్లు его и ~ простыл అడపాడలేకుండా వెళ్లిపోయాడు

слéдить I несов. (за тв.) 1. గమనించు, అనుసరించు, పర్యవేక్షించు; ~ глазами за кем-л. ఒకరిని కళ్ళతో అనుసరించు 2. (интересоваться) గమనించు, అనుసరించు; ~ за развитием событий పరిణామా అను గమనించు; ~ за модой ఫేషన్ ను అనుసరించు 3. (заботиться) చూచు, చూసుకొను; (పట్ల) శ్రద్ధ వహించు; ~ за ребёнком పిల్లను చూచు; ~ за своим здоровьем తన ఆరోగ్యంపట్ల శ్రద్ధ వహించు 4. (выслеживать) నిగా (నిఘా)పట్టు ◇ ~ за собой అలంకరణ విషయంలో శ్రద్ధ వహించు

слéдить II, наследить разг. (оставлять следы) కాళి గుర్తులు వదులు (వదలిపోవు)

слéдовани||е с: поезд дальнего ~я దూరం పోయే రైలు

слéдователь м దర్శాపుదారు

слéдовательно нареч. తత్పర్యవహనంగా

слéд||овать, послéдовать 1. (за тв.; идти, ехать следом) (వెంట) వెళ్లు, పడు 2. (за тв.; наступать после чего-л.) (తరువాత) వచ్చు 3. (от.; руководствоваться чем-л.) అనుసరించు, పాటించు; ~овать примеру ког-л. ఒకరి ఆద

ర్శాన్ని అనుసరించు 4. тк. несов. (двигаться, направляться) వెళ్లు; поезд ~ует до Москвы రైలు మాస్కోదాకా వెళ్తుంది 5. тк. несов. (из рд.; вытекать) తేలు; из этого ~ует, что... ఈ విషయాన్ని బట్టి తేలేదేమిటంటే; из одного предположения ~ует другое ఒక ఊహ మరోదానికి దారితీస్తుంది 6. тк. несов. (от.; причитаться): ему ~ует пять рублей అతనికి ఐదు రూబుళ్లు యివ్వాలి 7. тк. несов. безл. (нужно) инф. + -అలి, -వాలి; ~ует помнит [ఈ విషయం] దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి; как и ~овало ожидать అనుకున్నట్లు; ~ует сказать, что... చెప్పవలసింది ఏమిటంటే... ◇ как ~ует разг. బాగా, సరిగా; отдохнуть как ~ует разг. బాగా విశ్రాంతి తీసుకొను слéдом нареч. (ఒకరి, దేనికైనా) వెనక, తర్వాత, వెంబడి

слéдствен||ый విచారణ; ~ые органы విచారణ సంస్థలు (అధికారులు); ~ая комиссия విచారణ కమిటీ

слéдствие I с (результат) ఫలితం, పర్యవసానం слéдствие II с юр. దర్శాపు; находиться под ~м దర్శాపు కింద వుండు

слéдующ||ий 1. తదుపరి, తర్వాతి, మరో; మరుసటి (о дне); в ~ий раз మరో సారి; ~им образом ఈ విధంగా; на ~ий день మర్నాడు, మరుసటి రోజు; ~ий! (при вызове) వెక్స్! 2. в знач. мест.: им необходимо ~ее వాళ్ళకి కావలసినది ఇది (ఇవి)

слéжáться сов. నలిగిపోవు, అణిగిపోవు

слéжка ж నిఘాపట్టుడం, వెన్నాడటం

слéзá ж కన్నీటి బొట్టు, బాష్పం; в слéзáх కన్నీళ్ళతో; со ~ми радости на глазах ఆనంద బాష్పంతో; доводить ког-л. до слéз ఒకరిని ఏడిపించు; смеяться до слéз పాట్లు చెక్కిలయ్యేలా నవ్వు ◇ ~ми горю не поможешь погов. ఏడ్చి లాభం లేదు; смеяться сквозь слёзы కన్నీళ్ళ మధ్య నవ్వు; крокодиловы слёзы మొనలి కన్నీళ్లు

слéзáть, слéзть 1. దిగు, దిగిపోవు; ~ с лошади గుర్రంపైనుంచి దిగు 2. разг. (отделяться) ఊడు, ఊడిపోవు; краска слéзла బెల్లు ఊడిపోయింది 3. разг. (о пассажире) దిగు

слéз||иться несов. కన్నీళ్లు వచ్చు; у него глаза ~ются от ветра గాలి తగిలితే అతనికి కన్నీళ్లు వస్తాయి

слéзлив||ый 1. (плаксивый) ఏడుపుగొట్టు 2. (жалобный) [తేలిగ్గా] ఏడ్చేసే, కన్నీళ్లు పెట్టుకునే

слёз||ый 1. *анат.* కన్నీళ్లు, బాష్ప 2. *разг.*:
~ая просьба విన్నపం

слезоточивый 1. (*слезящийся*) కన్నీళ్లు కారే 2.
(*вызывающий слёзы*) బాష్ప; ~ газ బాష్ప వాయువు

слезть *сов. см.* слезать

слезящийся కన్నీళ్లుడే

слепень *м зоол.* జోరీగ

слепец *м* అంధుడు, గుడ్డివాడు

слепить I (*вн.*; *мешать видеть*) కళ్లు మిరి
మిట్లు కొలిపించు

слепить II *сов. см.* лепить 2

слепнуть, ослепнуть చూపు పోగొట్టు

слёпо *нареч.* (*безрассудно*) గుడ్డిగా; ~ пови-
новаться кому-л. ఒకరిపట్ల గుడ్డిగా విధేయంగా వుండు

слеп||ой 1. గుడ్డి, అంధ; ~ой на один глаз
ఏకాక్షి, ఒక కన్ను గుడ్డివాడు 2. *в знач. сущ. м* గుడ్డి
వాడు, అంధుడు ◇ ~ой полёт బైండ్ ఫ్లైట్; ~ая
любовь గుడ్డి ప్రేమ; ~ые силы природы
ప్రకృతి వైపరీత్యలు

слёпок *м* మోల్డ్; ~ с ключа తాళంచెవి మోల్డ్

слепота *ж* అంధత్వం, గుడ్డితనం

слесар||ый ఫిట్టర్; ~ая мастерская ఫిట్టర్
(పరికరాల) కార్ఖానా

слесарь *м* ఫిట్టర్; ~-водопроводчик నీటి
గొట్టాల ఫిట్టర్

слёт *м* (собрание) సమావేశం

слетать, слететь 1. (*спускаться*) ఎగిరి దిగు
(కిందికి వచ్చు), కిందికి ఎగిరిపోవు 2. *разг.* (*падать*)
కింద పడు, పడిపోవు 3. (*улетать*) ఎగిరిపోవు

слетаться, слететься 1. ఎగిరి వచ్చు 2. *перен.*
разг. [ఒకచోట] కూడు

слететься *сов. см.* слетать(ся)

слечь *сов. разг.* (*заболеть*) మంచం పట్టు,
మంచాన పడు

слива *ж* 1. (*дерево*) ప్లమ్ [చెట్టు] 2. (*плод*)
ప్లమ్ [పండు]

сливать, слить (*вн.*) 1. (*отливать*) [కొంచెం]
ఒకకపోయి, పారబోయి 2. (*смешивать*) పోసికలుపు 3.
перен. కలిపివేయు, సంలీనం చేయు; ~ два отдела
రెండు డిపార్ట్మెంట్లను సంలీనం చేయు

сливаться, слиться 1. (*в один поток*) నంగ
మించు, కలిసి [పారు] ప్రవహించు 2. *перен.* కలిసిపోవు,
సంలీనమగు; ~ воедино ఏకం అగు

сливки *мн.* మీగడ, పచ్చి వెన్న ◇ снимать ~

СЛЕ — СЛО

మేలి భాగం తీసుకొను

сливовый ప్లమ్

сливоч||ый: ~ое масло వెన్న

слизать *сов. см.* слизывать

слизист||ый జిగురుగా (బంకగా) వున్న; ~ая об-
ложка *анат.* ఆమ (శ్లేష్మ) పొర

слизнуть *сов. см.* слизывать

слизывать, слизать, слизнуть (*вн.*) నాకివేయు

слизь *ж* జిగురు; బంక (*скользкий налёт*)

слип||аться, слипнуться 1. అంటుకొను 2.
перен.: у него ~ются глаза అతని కళ్లు అంటుకు
పోతున్నాయి

слипнуться *сов. см.* слипаться

слитно *нареч.*: писать ~ ఒకే మాటగా రాయు

слиток *м* కడ్డి; ~ золота బంగారు కడ్డి

слить(ся) *сов. см.* сливать(ся)

сличать, сличить (*вн.*) సరిపోల్చు, పోల్చి చూచు;
~ по черку దస్తూరి సరిపోల్చు

сличить *сов. см.* сличать

слишком *нареч.* అతి, మిక్కిలి; ~ мало అతి
తక్కువ; ~ много మితిమీరిన, అతి ఎక్కువ; ~ по зд-
но అతి ఆలస్యంగా; ~ сильно нажатъ మరీ గట్టిగా
నొక్కు ◇ сто уж ~! *разг.* అది మరీ విపరీతం!,
అది మితిమీరినది!

слияние с 1. (*рек и т.п.*) సంఘమ స్థలం (*мес-
то*); సంఘమం (*действие*) 2. *перен.* విలీనీకరణ, కలిసి
పోవడం; ~ предприятий [రెండు] సంస్థల విలీనీక
రణ (కలిసిపోవడం)

словák *м* స్లొవాక్

словарь *м* 1. నిఘంటువు 2. *тк. ед.* (*лексика*)
పద (శబ్ద) జాలం

словáцкий స్లొవాక్; ~ язык స్లొవాక్ భాష

словесный (*устный*) నోట జెప్పిన, నోటి, ముఖతః
చెప్పిన

словник *м* పదాలు, పదాల జాబితా; [నిఘంటువులోని]
పదాలు (*в словаре*)

словно 1. *союз* లాగా, లాంటి; он кричит, ~
ребёнок బిడ్డలాగా ఏడుస్తాడు 2. *частица разг.*
అట్టు, అట్లు; он ~ окаменёл అతను ప్రాప్తడి
నట్లు ఉన్నాడు

слов||о с 1. మాట, పదం, శబ్దం; выражать
что-л. словами దేనివైనా పదాలలో వ్యక్తం చేయు 2.
(*речь, язык*) వాక్కు, భాష 3. (*публичное выс-*

туплении) మాట్లాడడం, ప్రసంగం; предостав-
лять кому-л. ~o ఒకరిని ప్రసంగించమను; про-
сить ~a మాట్లాడమని అడుగు ◇ ~o в ~o మక్కికి
మక్కి[గ]; ~o ఇదే слово మాటకి మాట; слов нет
బోధ. сл. [అనడానికి] సందేహం లేదు; к ~у ска-
зать అప్పట్టు; на словах (устно) నోటి మాటతో;
от ~a до ~a (నతీ మాటా; другими словами
మరో (మరో విధంగా) చెప్పాలంటే; в двух словах
క్లుప్తంగా (రెండు ముక్కల్లో) [చెప్పాలంటే]; одним
~ом టూకీగా చెప్పాలంటే, ఒక్క ముక్కలో చెప్పా-
లంటే; по его словам అతను చెప్పేదాని ప్రకారం;
верить кому-л. на слово ఒకరి మాట నమ్ము;
брать своё слово назад తన మాటలు ఉపసంహరి
రించుకొను; по последнему ~у науки సరికొత్త
శాస్త్రీయ సాధనాల ప్రకారం

сло́вом бодн. сл. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే
словоо́бразова́ние с лингв. పద నిర్మాణం
словоо́бразова́тельный лингв. పద నిర్మాణ
словоохóтливый పదరుబోత్తైన, అధికంగా
మాట్లాడే; ~ человек పదరుబోతు, వాగుడుకాయ
словосо́чета́ние с лингв. పద సంయోగం, పదబంధం;
устóйчивое ~ సుడికారం, పదబంధం; свободное ~
మామూలు పదసంయోగం

словоупотребле́ние с పదం వాడుక
слог I м (часть слова) సిలబల్
слог II м (стиль) శైలి
слогово́й సిలబిక్
сложе́ние||e с 1. мат. కూడిక, కలుపుట 2. (те-
лосложение) శరీర నిర్మాణం; человек крепкого
~я దృఢకాయుడు

сложе́нный: хорошо ~ అంగ సౌష్ఠ్యవంగం
сложи́ть I сов. см. скла́дывать
сложи́ть II сов. см. сла́гать
сложи́ться сов. см. скла́дываться
сло́жно нареч. క్లిష్టంగా, జటిలంగా
сложноподчи́нен||ый грам.: ~ое предло-
же́ние సంకీర్ణ వాక్యం

сло́жность||ь ж 1. సంక్లిష్టత, జటిలత 2. (труд-
ность) ఇబ్బంది ◇ в о́бщей ~и మొత్తంమీద
сло́жн||ый 1. మిశ్రమ, సమాన, సంయుక్త; ~ое
вещество మిశ్రమ పదార్థం; ~ое сло́во సమానం;
~ое числo సంయుక్త సంఖ్య; ~ые процéнты
చక్రవర్తి 2. (трудный) క్లిష్టమైన; జటిలమైన

(запутанный); ~ый вопро́с క్లిష్టమైన (జటిల
మైన) సమస్య; ~ая о́бстано́вка క్లిష్ట పరిస్థితి 3.
(замысловатый) క్లిష్ట, చిక్కురొక్కురుగా వున్న;
~ый орна́мент చిక్కురొక్కురుగా వున్న డిజైన్

сло|и́ м 1. పొర; ~и краски పూత, కోటింగు;
в плóтных ~ых атмосфе́ры వాతావరణపు దట్టమైన
పొరల్లో 2. перен.: широ́кие ~и населе́ния జనాభా
లోని విస్తార విభాగాలు

сло́м м: по́йти на ~ రద్దుగా పారవేయబడు (o
машинах); కూల్చివేయబడు (o домах)

слома́ть сов. см. лома́ть

слома́ться сов. см. лома́ться 1, 2

сломи́ть сов. (ан.) భగ్గుం (భంగం) చేయు;
~ чьё-л. сопро́тивле́ние ఒకరి ప్రతిఘటనను భగ్గుం
చేయు; ~ чьё-л. волю ఒకరి సంకల్పాన్ని భంగం
చేయు

сло́н м 1. ఏనుగు 2. шахм. శకటు

слоно́в||ый ఏనుగు ◇ ~ая ко́сть దంతం

слоня́ться несов. разг. [పని పాటూ లేకుండా
తిరుగుతూ] వుండు; ~ по у́лицам విధులు (విధుల
వెంట) తిరుగుతూ వుండు

слуга́ м 1. నౌకరు, సేవకుడు, పరిచారకుడు 2. перен.
высок. సేవకుడు

служáнка ж పనిమనిషి, దాసి

служáщий м ఉద్యోగి; госуда́рственный ~
ప్రభుత్వోద్యోగి

служб|а ж 1. కొలుపు [చేయడం], పనిచేయడం;
~а в а́рмии సైన్యంలో కొలుపు చేయడం 2. (ра-
бота, должность) ఉద్యోగం, పని; поступи́ть на
~у ఉద్యోగంలో చేరు 3. (специальная область ра-
боты) డిపార్ట్మెంటు, సర్వీస్; ~а движе́ния
ట్రాఫిక్ డిపార్ట్మెంటు; метеорологи́ческая ~а
మెటిరియాలజికల్ సర్వీస్

служи́бн||ый 1. పని; ~ое вре́мя పని గంటలు;
~ое поло́жение హోదా; ~ые обяза́нности పని
బాధ్యతలు 2. (вспомогательный) సహాయక 3. грам.:
~ые ча́сти ре́чи అనుసంధాన వాక్య విభాగాలు

служи́ение с సేవ [చేయడం]; ~ наро́ду ప్రజలకు
సేవ

служи́тель м పరిచారకుడు; ~ музéя మ్యూజియం
పరిచారకుడు; ~ нау́ки విజ్ఞానశాస్త్ర రంగంలో పనిచేసే
వాడు ◇ ~ ку́льта మతగురువు

служи́ть несов. 1. (работать по найму) పని
చేయు, ఉద్యోగం చేయు 2. (быть военным) కొలుపు
చేయు 3. перен. высок. (от.) (కి) సేవచేయు; ~

народу (ప్రజలకు సేవచేయు 4. (от.; выполнять своё назначение) ఉపయోగపడు; пальто слýжит ему пятый год ఈ కోటు అతనికి ఐదేళ్లుగా ఉపయోగపడుతోంది 5. (та.; использоваться) (గ) ఉపకరించు, ఉపయోగపడు; ~ средством సాధనంగా ఉపకరించు; ~ столом టేబుల్ గా ఉపయోగపడు 6. (та.; быть, являться) (గ) ఉండు; ~ предложом సాకుగా వుండు; ~ примером для кого-л. ఒకరికి ఆదర్శం[గ] వుండు 7. (совершать богослужение) [పూజా] పునస్కారాలు చేయు 8. (стоять на задних лапах — о животных) అడుగు, అర్థించు ◇ чем могу ~? నావల్ల మీకేం కావాలి?

слукáвить сов. см. лукавить

слух м 1. శ్రవణ; орган ~а శ్రవణేంద్రియం; музыкальный ~ సంగీత స్వరస్వం (స్వరస్వ సామర్థ్యం); острый ~ తీక్ష్ణ (సూక్ష్మమైన) శ్రవణ శక్తి; играть по ~у శ్రవణ మాత్రంగా వాయించు (స్వరకల్పన చేయు) 2. (вести, известие) వదంతి, వార్త 3.: ~и мн. (толки) పుకార్లు; распускать ~и పుకార్లు వ్యాపింపజేయు; ходят ~и, что... ...అని పుకారుగా వుంది, పుకారు ఏమిటంటే... ◇ обращаться в ~ చెపుతాగ్ని విను

слухов|ой 1. శ్రవణ; ~ые восприятия శ్రవణానుభూతులు 2. (служащий для слушания): ~ой аппарат వినికిడి పరికరం, హియరింగ్ ఏయిడ్

слýча|ий м 1. సంఘటన, ఉదంతం (происшествие); సందర్భం, ఘటన, కేసు (явление, факт, обстоятельство); небывáлый ~ий అపూర్వమైన ఘటన; несчастный ~ий ప్రమాదం, యాక్సిడెంటు; смертéльный ~ий చావు కేసు; в лýчшем ~е మహా అయితే; в некоторых ~ях కొన్ని సందర్భాల్లో 2. (возможность) అవకాశం; пользоваться удобн-ным ~ем అవకాశం వినియోగించుకొను 3. (случайность) అదృష్టం ◇ в ~е чего ఏమైనా జరిగితే (అయితే); в противн-ном ~е లేకపోతే; в таком ~е ఇలా అయితే; при ~е అవకాశం దొరికితే; по ~ю че-го-л. ఏదైనా సందర్భంగా (సందర్భంలో); по ~тому ~ю ఈ సందర్భంగా

случáйно нареч. 1. యాదృచ్ఛికంగా, కాకతాళియంగా, దైవికంగా; ~ встретиться с кем-л. ఒకరిని యాదృచ్ఛికంగా (అనుకోకుండా) కలుసుకొను 2. в знач. вводн. сл. разг. ఒకవేళ; вы, ~, не знаете его áдреса? మీకుగాని అతని అగ్రెసు తెలుసా?; вы, ~, его не увидите? ఒకవేళ అతను మీకు కనపడితే ◇ не ~, что... ఇది (అది)... యాదృచ్ఛికం కాదు

СЛУ — СЛЫ

С

случáйност|ь ж 1. యాదృచ్ఛికత, కాకతాళియత 2. (непредвиденное обстоятельство) యాదృచ్ఛిక ఘటన; по счастливой ~и అదృష్టవశాత్తు, అదృష్టవశాన

случáйн|ый 1. యాదృచ్ఛిక, దైవిక; ~ый 'знакомый' యాదృచ్ఛిక పరిచయస్థుడు; ~ый попутчик యాదృచ్ఛిక ప్రయాణికుడు; ~ое совпадение కాకతాళియత 2. (появляющийся от случая к случаю) అన్వడప్పుడు వచ్చే, యాదృచ్ఛిక; ~ый заработок అన్వడప్పుడు వచ్చే డబ్బు; ~ая работа కాజువల్ పని; ~ые посетители యాదృచ్ఛికంగా వచ్చేవాళ్లు

случáть, случíть (вн.) చాలు, జతకూడు

случ|аться, случíться 1. జరుగు, సంభవించు; ~илось так, что... ఏం జరిగిందంటే...; что ~илось? ఏం జరిగింది?; что с ним ~илось? అతనికి యేమైంది?; что ~илось, то ~илось జరిగిందేదో జరిగిపోయింది 2. (приходиться) తటస్థించు, సంభవించు; мне ~илось бывать там నేను అక్కడ ఉండడం తటస్థించింది (సంభవించింది)

случíть(ся) сов. см. случáть(ся)

слýчка ж చాలడం, జతకూడటం

слýшание с: ~ [судéбного] дéла కేసు విచారణ

слýшатель м 1. శ్రోత 2. (учащийся) విద్యార్థి

слýша|ть, послушáть (вн.) 1. విను; я ~ю! (по телефону) హలో!; вы ~ете? (по телефону) వింటున్నారా? 2. (больного—о враче) పరీక్షించు 3. тк. несов. юр. విచారించు 4. (следовать чьим-л. советам) ఒకరి సలహా విను, ఒకరి సలహాను అనుసరించు; он никогó не ~ет అతను ఎవరి మాటా వినడు; не ~ть (намеренно) (కి) పెడచెవిస పెట్టు 5. повел.: ~й! ఒరేయ్!; ~те! ఏనురోయ్!

слýшаться, послушáться 1. (рд.) (быть послушным) [ఒకరి] మాట విను, విధేయంగా వుండు 2. тк. несов. юр. విచారింపబడు, విచారణకు వచ్చు; éто дéло бýдет ~ зáвтра కేసు రేపు విచారణకు వస్తుంది

слýть, прослýть (та.) (г) పేరుకెక్కు, పేరు పొందు; он слывет хорóшим работником అతను మంచి పనివాడుగా పేరుకెక్కాడు

слýша|ть, услýшать 1. (вн.) విను, వినపడు; ~ть крик కేక విను; ~ть стук в дверь తలుపు తట్టివట్టు వినపడు; ты ~л, что я сказал? నేను చెప్పినది విన్నావా? 2. тк. несов. (обладать слухом)

СЛЫ — СМЕ

వినిపించు; пло́хо ~ть బాగా వినిపించక పోవు 3. (вн., о пр.; узнавать) (గురించి) విను; мы много ~ли об этом ఈ విషయం గురించి చాలా విన్నాం

слыш||аться, слышаться 1. వినవచ్చు; ~ится смех నవ్వులు వినవస్తాయి 2. разг. (чувствоваться) స్పృశించు; в его словах ~ится радость అతని మాటల్లో ఆనందం స్పృశిస్తోంది

слышимость ж 1. వినికీడి, శబ్దప్రసారం 2. (по телефону, радио) వినిపించడం; плохая ~ (по телефону) లైను బాగా లేదు, సరిగా వినిపించడం లేదు

слышимый వినబడే

слышно безл. в знач. сказ. 1. వినపడివుండు, వినపడు; ~, как он поёт అతను పాడటం వినపడివుంటుంది; ёле ~ వినపడి, వినపడకుండా వుంది; мне ничего не ~ నాకు బొత్తిగా (ఏమీ) వినపడదు 2. (о пр.; про вн.; имеются известия): о нём давно ничего не ~ అతని గురించి చాలా కాలంగా ఏమీ వినపడలేదు

слюдá ж అభకం, మైకా

слюн||á ж ఉమ్మినీరు, చొంగ; выделять ~у [నోరు] ఊరు

слюни мн. разг. см. слюна; у него ~ текёт а) (о желаниии съесть вкусное) అతని నోరు ఊరుతోంది б) (о предвкушении чего-л. заманчивого) అతనికి ఆశ పుట్టుతోంది

сля́коть ж బండ, బురద; на дворе ~ బయట బండ బండగా వుంది

смáзывать(ся) сов. см. смáзывать(ся)

смáзка ж 1. (действие) కందెన వేయడం, పూత, మరక 2. (вещество) గ్రీజు, కందెన

смазливый разг. ఆకర్షణీయుడైన

смáзочн||ый లూబ్రికేటింగ్, కందెన; ~ое вещество లూబ్రికంట్, కందెన

смáзывать, смáзывать (вн. тв.) (కి) పూయు, వేయు; ~ что-л. нóдом దేనికైనా అయోడిన్ పూయు

смáз||ываться, смáзаться 1. చెరిగిపోవు; краска ~алась పెయింటు చెరిగిపోయింది 2. разг. (лишаться чёткости, остроты) అస్పష్టం అయిపోవు

смáнивать, смáнить (вн.) [తన వైపు] తిప్పకొను, ఆకర్షించు

смáнить сов. см. смáнивать

смáстерить сов. см. мастерить

смáтывать, смóтáть (вн.) చుట్టు, చుట్టివేయు;

~ нитки в клубок దారాలు కండెలో చుట్టు ◇ ~ уточки разг. నలాయనం చిత్తగించు

смáхивать I, смáхнуть (вн.) తోయు, తోసేయు (ронять); తోలు, తోలివేయు (удалять); смáхнуть пыль ధూళి దులిపివేయు ◇ ~ слёзы కన్నీళ్లు తుడిచివేయు

смáхива||ть II несов. разг. (на вн.) లాగ ఉండు, పోలిక [కలిగి] ఉండు; он ~ет на отца అతనికి తండ్రి పోలిక వుంది

смáхнуть сов. см. смáхивать I

смáчивать, смочить (вн.) తడుపు, తడిపివేయు

смежáть, смежить: ~ глаза కళ్లు మూసుకొను (మూయు)

смежить сов. см. смежáть

смежнóсть ж సన్నిహితత్వం, సంబంధం

смежн||ый వక్కవక్క, సంబంధిత, సన్నిహిత; ~е комнаты వక్కవక్క గదులు; ~е науки సంబంధిత (సన్నిహిత) శాస్త్రాలు; ~е отрасли промышленности సంబంధిత (సహకార) పరిశ్రమలు ◇ ~е углы мат. ఆసన్నకోణాలు

смека́листый разг. తెలివిగల, సమయస్ఫూర్తిగల

смека́лка ж సమయస్ఫూర్తి, తెలివి

смека́ть, смекнуть разг. స్పృశించు

смекнуть сов. см. смека́ть

смелéть, осмелéть ధైర్యం తెచ్చుకొను (చేసుకొను)

смéло нареч. 1. సాహసోపేతంగా 2. (без колебаний) నిస్సంకోచంగా; можно ~ сказать, что... అని మనం నిస్సంకోచంగా చెప్పవచ్చు

смéлость ж సాహసం, ధైర్యం ◇ брать на себя ~ сдéлать что-л. సాహసించు (ధైర్యం చేసి) ఏదైనా పనిచేయు

смéл||ый 1. సాహసికుడైన; ~ый наездник సాహసికుడైన రైతు 2.: ~ый план సాహసోపేతమైన పథకం; ~ая мысль సాహసికమైన ఆలోచన

смелы́чак м సాహసికుడు

смéн||а ж 1. మార్పు; మార్పిడి (замена); ~а дня и нóчи దివారాత్రాల మార్పు; ~а впечатлений కొత్త అనుభవాలు పొందడం 2. (на заводе и т.п.) షిఫ్టు; рабóтать в две ~ы రెండు షిఫ్టుల్లో పనిచేయు 3. перен. (подрастающее поколение) యువ తరం 4. (комплект одежды) జత [బట్టలు]; ~а белья మరో అండకేరేరు ◇ приходíть на ~у кому-л. ఒక స్థానంలో వచ్చు

смéнить(ся) сов. см. сменять(ся)

смéнн||ый 1. షిఫ్టు; ~ый мастер షిఫ్టు ఫోర్మన్;

~ая бригада కొత్త పిష్టు 2. (периодически сменяемый) తీసేందుకు (మార్చేందుకు) వీలైన; ~ое колесо తీసేందుకు వీలైన చక్రం

сменящик *м* తరువాత పిష్టు మనిషి, రిలీవర్

сменяемый మార్చేందుకు వీలైన

сменять, сменить (вн.) 1. మార్చు[కొను]; ~ бельё బట్టలు మార్చుకొను 2. (заменять другим) మార్చు; ~ руководство నాయకత్వాన్ని మార్చు 3. (начинать действовать вместо кого-л.) ఛార్జి తీసుకొను; сменить кого-л. на дежурстве ఒకరి నుంచి ఛార్జి తీసుకొను 4. (появляться на смену кому-л.) వచ్చు; прохлады сменяла зной మండే ఎండల తర్వాత చల్లబడింది; феодальный строй сменял рабство బానిస వ్యవస్థ పోయి దాని స్థానంలో ఫ్యూడల్ వ్యవస్థ వచ్చింది ◇ сменить гнев на милость కోపం విడిచి క్షమించు

сменяться, смениться 1. (сменять друг друга на какой-л. должности) మారు 2. (тв.; заменяться) వచ్చు; день сменялся ночью పగలు గడిచి పోయి రాత్రి వచ్చింది

смерзаться, смёрзнуться కలిసి గడ్డకట్టుకుపోవు
смёрзнуться *сов. см.* смерзаться

смерить *сов. (вн.)* 1. *см.* мерить 1 2.: ~ кого-л. взглядом ఒకరిని ఎగాదిగా (నిలువెల్లా) చూచు
смеркаться, смёркнуться నందెచీకటి పడు

смёркнуться *сов. см.* смеркаться

смертельно нареч.: ~ раненный (ప్రాణాంతకంగా గాయపడిన; ~ устать విపరీతంగా అలసిపోయిన

смертeln||ый 1. (ప్రాణాంతకమైన; ~ая рана (ప్రాణాంతకమైన గాయం 2. *перен.* చచ్చే; ~ая опасность (ప్రాణాంతకమైన ప్రమాదం; ~ый страх చచ్చే భయం ◇ ~ый враг బద్ధ (గర్భ) శత్రువు

смертность *ж* మరణం, మరణాల రేటు; дётская ~ శిశు మరణాల రేటు

смертн||ый 1. మరణ; ~ый час మరణ ఘడియ 2. (подверженный смерти) మర్త్య, మరణించే; все люди ~ы అందరూ మర్త్యులే (మరణించే వాళ్లే) 3. (приводящий к смерти) మరణ; ~ый приговор మరణ (శిక్ష, దండన) తీర్పు, ఉరిశిక్ష తీర్పు 4. *перен.:* ~ый бой (ప్రాణాంతకమైన యుద్ధం 5. *перен.* (крайний, предельный) విపరీతమైన; ~ая скука విపరీతమైన ((ప్రాణాలతోడేసే) విసుగు 6. *в знач. суц.* *м* మర్త్యుడు; простые ~ые సామాన్య మానవులు

СМЕ — СМЕ

С

смертонос||ый (ప్రాణాంతకమైన), మరణ; ~ое орудие (ప్రాణాంతకమైన ఆయుధం, మరణాయుధం

смерт||ь *ж* చావు, మరణం; до самой ~и చావు ఘడియ దాకా; идти на верную ~ь తన (ప్రాణం మీదికి తెచ్చుకొను, మృత్యువుకు ఎదురేగు ◇ блдный как ~ь జీవకళ తప్పిపోయిన; быть при смерти చావు బతుకులమీద వుండు; испугаться до смерти (ప్రాణం అరచేతిలో పెట్టుకొను, భయంతో (ప్రాణం కడబట్టు; пасть ~ью храбрых వీరమరణం చెందు; мне до смерти хотелось спать నిద్రకోసం ముఖం వాచి పోయి ఉన్నాను

смерч *м* జలధార, నీరు తుండం (водной); సుడి గాలి (песчаный)

смест|| *сов. см.* сметать I

сместить(ся) *сов. см.* смещать(ся)

смесь *ж* మిశ్రమం

смета *ж* ఎస్టిమేటు, అంచనా; ~ расходов ఖర్చుల ఎస్టిమేటు

сметана *ж* [పుల్ల] మిగడ

сметать I, смет|| (вн.) 1. తుడుచు, తుడిచివేయు (рукой, щёткой); పూడ్చు, పూడ్చివేయు (метлой); ~ пыль ధూళిదమ్ము దులిపివేయు 2. *перен.* పూడ్చి వేయు, తుడిచిపెట్టు; ~ с лица земли నేలనుంచి పూడ్చివేయు (పూడ్చిపారవేయు, తుడిచి పెట్టు)

сметать II *сов. см.* сметывать

сметк||а *ж разг.* సూక్ష్మ బుద్ధి; с практической ~ой ఆచరణాత్మక బుద్ధితో (లోకజ్ఞ తతో)

сметливость *ж* బుద్ధి సూక్ష్మత

сметливый సూక్ష్మ బుద్ధిగల

сметн||й: ~е ассигнования బడ్జెట్ కేటాయింపులు

сметывать, сметать (вн.) వదులుగా కుట్టు

сметь, посметь (*инф.*) సాహసించు, ధైర్యం చేయు; не сме|| этого делать! అలా చేయకు!; сме||ю сказать చెప్పేందుకు సాహసిస్తున్నాను (ధైర్యం చేస్తున్నాను); как ты смеешь? నీకెప్పు గుండెలు?

смех *м* నవ్వు; под общим ~ом అందరూ నవ్వుతూ ఉండగా; сказать со ~ом నవ్వుతూ చెప్ప ◇ ~а ради, для ~а తమాషాకి; ~у бь||о! బలే తమాషాగా వుంది; мне не до ~а ఇది నాకు నవ్వులాట విషయం కాదు; поднимать кого-л. на ~ ఒకరి నవ్వుల పాలుచేయు

смехотворный హాస్యాస్పదమైన, అపహాస్యకరమైన

SME — СМО

смешани||ый మిశ్రమ, సంశ్లిష్ట; ~ый лес రకరకాల చెట్లతో కూడిన అడవి; ~ое население మిశ్రమ జనాభా

смешать *сов. см.* смешивать

смешаться *сов.* 1. *см.* смешиваться 2. *разг.* (*смутиться*) తబ్బిబ్బు పడు, ముఖం తేలవేయు, ఖంగారు పడు

смешение *с* 1. కలపడం 2. (*путаница*) తబ్బిబ్బు, కంగారు

смешивать, смешать (*вн. с тв.*) 1. (తో) కలుపు 2. (*путать, не различать*) [ఒకదాన్ని మరొక దానితో] గందరగోళపరచు

смешиваться, смешаться 1. (*о чём-л. разнородном*) కలిసిపోవు 2. (*путаться*) కలగావులగం అగు 3. (*сливаться в единое целое*) కలిసిపోవు; ~ с толпой మాత్రతో కలిసిపోవు

смешить, насмешить (*вн.*) నవ్వించు

смешливый తేలిగ్గా నవ్వే

смешно 1. *нареч.* హాస్యంగా; హాస్యాస్పదంగా (*нелепо*); *выглядеть* ~ హాస్యాస్పదంగా కనిపించు; *говорить* ~ హాస్యంగా మాట్లాడు 2. *в знач. сказ.* పరిహాసాస్పదం, అపహాస్యకరం; по-моему, что не ~ ఇది పరిహాసాస్పదం కాదు

смешн||ой 1. హాస్య; ~ая история హాస్య కథ 2. (*нелепый*) పరిహాసాస్పదమైన; *выставлять кого-л. в ~ом виде* ఒకరిని నవ్వుల పాలుచేయు ◇ он наивен до ~ого అతను పరమ అమాయకుడు

смешок *м разг.* కిసుక్కుమన్న నవ్వు

смещать, сместить (*вн.*) 1. [స్థలంనుంచి] తప్పించు 2. (*увольнять*) తొలగించు, దించివేయు; ~ с поста పదవినుంచి తొలగించు (దించివేయు)

смещаться, сместиться (*с рд.*) [స్థలంనుంచి] తప్పించబడు

смещение *с* 1. తప్పించడం, తప్పించబడడం; గందరగోళం (*понятий*) 2. (*с должности*) తొలగింపు, దించి వేయడం

смеяться *несов.* 1. నవ్వు; ~ шутке జోకుకు నవ్వు; ~ в лицо ముఖమీద నవ్వు 2. (*над тв.; насмехаться*) ఒకరిని హేళన చేయు; над кем смеется? ఎవరిని హేళన చేస్తున్నాడు? 3. *разг.* (*шутить*) పరిహాసించు, పరిహాసం చేయు ◇ хорошо смеётся тот, кто смеётся последним *посл.* నవ్విస్తా నావ చేనే పండుతుంది

сми||лостивиться *сов.* (*над тв.*) (పట్ల) కారుణ్యం చూపు

смирение *с* సమత; వినయం (*покорность*).

смирённо *нареч.* సమతతో, సమంగా; వినయంగా (*покорно*)

смирённый సమతగల, వినయగల

смирить(ся) *сов. см.* смирять(ся)

смирно *нареч.* 1. కదలకుండా; сидеть ~ కదలకుండా కూర్చోను 2. (*военная команда*): ~! అట న్నన్!

смирный నెమ్మదస్తుడైన; సాధువైన (*кроткий*)

смирять, смирить (*вн.*) అణచు[కొను]; ~ гордость గర్వం అణచుకొను; ~ гнев కోపం అణచుకొను

смиряться, смириться 1. (*покоряться*) (కు) రోబడు 2. (*с тв.; примиряться*) (తో) సరిపుచ్చుకొను (సరిపెట్టుకొను)

смола *ж* జిగురు; తారు (*синтетическая*); соеновая ~ పైన్ జిగురు

смолистый జిగురు యిచ్చే

смолять *несов.* (*вн.*) తారు వూయు (వేయు)

смолка||ть, смолкнуть 1. గాలిలో కలిసిపోవు; пеленя смолкла పాలు గాలిలో కలిసిపోయింది; не ~я ఎడ తెగకుండా, నిరంతరాయంగా 2. *разг.* (*переставать говорить, петь и т.п.*) ఊరుకొను, మాట్లాడడం ఆపు

смолкнуть *сов. см.* смолкать

смолоду *нареч. разг.* చిన్నతనం (యౌవనం) నుంచి

смоло́ть *сов. см.* моло́ть 1

смолчать *сов. разг.* ఊరుకొను

смоль *ж:* чёрный как ~ తుమ్మెద రెక్కల్లాంటి నల్లటి నలుపు; తారు నలుపు

смолян||ой 1. జిగురు; జిగురుగా వున్న (*смолистый*) 2. (*относящийся к производству смолы, получаемый из смолы*) తారు; ~ые масла తారు నూనెలు 3. (*о волосах*): తుమ్మెద రెక్కల్లాంటిది

смонтировать *сов. см.* монтировать

сморгну||ть *сов.:* глазом не ~в జంకూ గొంతు లేకుండా

смор||ить *сов.* (*вн.*): жарá его ~ла అతను ఎండ దెబ్బ తిన్నాడు; нас ~л сон మమ్మల్ని నిద్ర ముంచెత్తింది (అవహించింది)

сморкаться, высморкаться ముక్కు చీదు

сморо́дина *ж* 1. (*кустарник*) క్రరంట్ [ప్రాద] 2. *собир.* క్రరంట్ [పళ్లు]

сморщени||й ముడతలుపడిన; ~е рúки ముడతలు పడిన చేతులు

смѣрщить(ся) *сов. см. морщить(ся)*

смѣтáть *сов. см. смáтывать*

смотре *м* పర్యవేక్షణ, (ప్రదర్శన; ~ художественной самодѣятельности (ప్రతిభావంతులైన జాతీయ హితుల పర్యవేక్షణ, (ప్రదర్శన); учáствовать в ~е художественной самодѣятельности జాతీయహితుల ప్రదర్శనలో పాల్గొను

смотре́ть, посмотре́ть 1. (на, в *вн.*) (వైపు, కేసి, లో) చూచు; ~ в окно కిటికీలోనుంచి చూచు (*изнутри*); కిటికీలోకి చూచు (*снаружи*); ~ на часы వాచీ వంక (కేసి) చూచు 2. (*вн.*; фильм и *т.п.*) చూచు; ~ фильм సినిమా చూచు 3. (*вн.*; *осматривать*; *больных* и *т.п.*) పరీక్షించు 4. (за *тв.*; *заботиться*) చూచు, చూసుకొను; (గురించి) శ్రద్ధ తీసుకొను; ~ за детьми పిల్లలను చూసుకొను; ~ за порядком а) (в *доме*) ఇంటిని సరిగా చూసు కొను б) (в *городе, на улице*) శాంతిభద్రతలు సరిగా చూసుకొను ◇ ~ в *оба* కనుగలిగి వుండు; смотри! а) (*предостережение*) జాగ్రత్త సుమా!, చూసుకో! б) (*удивление*) చూసుకో!; смотрите, не забудьте! మరచిపోకండి సుమా!; как вы на это смóтрите? దాన్ని గురించి మీరేం అనుకుంటున్నారు?; куда он смóтрит? అతను ఏం చేస్తున్నాడు?

смотре́ться, посмотре́ться 1. (в *вн.*) (లో) చూసుకొను; ~ в зѣркало అద్దంలో చూసుకొను 2. *тк. несов. безл.* బాగా వుండు (కనిపించు); фильм хорошо смóтрится చిత్రం బాగానేవుంది

смотре́тель *м* కాపలావాడు, వాచ్‌మన్; тюре́мный ~ జైలు వాచ్‌మన్

смочить *сов. см. смáчивать*

смочь *сов. см. мочь* I 1, 2

смощѣнничать *сов. см. мошѣнничать*

смрад *м* కంపు

смра́дный కంపు కొట్టి

смуглолицы́й చామనచాయ ముఖంగల

смуглы́й చామనచాయ

смутить(ся) *сов. см. смущать(ся)*

смутно 1. *нареч.* అస్పష్టంగా; ~ представ-лять себѣ что-л. దేన్ని గురించి అయినా అస్పష్ట అవగాహన కలిగి వుండు 2. *безл. в знач. сказ.:* у меня ~ на душе నాకు దిగులుగా వుంది

смутны́й 1. (*мятежный*) కల్లోలిత 2. (*неопре-делѣнный*) అస్పష్ట[మైన]; ~е воспомина́ния అస్పష్ట స్మృతులు

смутья́н *м разг.* తంటాలమారి

СМО — СМЫ

смуща́ть, смути́ть (*вн.*) 1. (*приводить в замешательство*) కలవర పెట్టు, కంగారు పరచు (పెట్టు) 2. (*вызывать волнение, тревогу*) కలత పెట్టు; ~ чѣй-л. душевны́й по́кой ఒకరి మన శాంతిని కలత పెట్టు

смуща́ться, смути́ться తబ్బిబ్బుపడు, ముఖం వేల వేయు, కలతపడు

смущѣни||е *с* కంగారు, తబ్బిబ్బు; в ~и తబ్బిబ్బు పడుతూ, కలతతో; от ~я తబ్బిబ్బుపడుతూ, కలతతో; приводи́ть кого-л. в ~е ఒకరిని కలవరపెట్టు; приходи́ть в ~е కలవరపడు, తబ్బిబ్బుపడు

смущѣ́нно *нареч.* తబ్బిబ్బుగా, తబ్బిబ్బుపడుతూ
смущѣ́н||и́й కంగారు, తబ్బిబ్బుపడిన; ~ая улы́бка కంగారు నవ్వు

смыва́ть, смы́ть (*вн.*) 1. కడిగివేయు; ~ пятно మరకను కడిగివేడియు 2. *перен.* తొలగించు; ~ пятно позора అవమానపు మచ్చ తొలగించు 3. (*уносить во-дою*) కొట్టుకుపోవు

смыва́ться, смы́ться 1. కడిగివేయబడు 2. *перен.* తొలగించబడు 3. *разг.* (*удирать*) ఎగవేయు, లేచిపోవు

смы́кать, сомкну́ть (*вн.*) 1. సన్నిహితం చేయు; ~ ряды а) శ్రేణులను సన్నిహితం చేయు б) *перен.* సమీకరించు, ఐక్యంచేయు 2.: ~ глаза కళ్లు మూసు కొను ◇ не сомкну́ть глаз ఒక్క క్షణం కూడా నిద్రపోలేకపోవు

смы́ка||тьсѧ, сомкну́тьсѧ 1. సన్నిహితమగు; ря-ды сомкну́лись శ్రేణులు సన్నిహితమయ్యాయి 2. *перен.* సమీకరించబడు, సంఘటించబడు 3. (*закры-ваться*) మూయబడు, మూసుకుపోవు; у меня́ глаза́ ~ются от устáлости అలసటతో నా కళ్లు మూసుకు పోతున్నాయి (మూతలు పడిపోతున్నాయి)

смы́сл *м* 1. అర్థం; в переносном ~е ఉపమానా ర్థంలో; в прямом ~е శబ్దార్థంలో; в этом нет ~а దానిలో అర్థంపర్థం లేదు 2. (*основание, цель и т.п.*) లక్ష్యం, ప్రయోజనం; ~ жизни జీవిత లక్ష్యం (ఆశయం); нет ~а туда́ идти́ అక్కడికి వెళ్లడంవల్ల ప్రయోజనం (శాభం) ఏమీ లేదు ◇ здра́вый ~ వివేచన జ్ఞానం; в извѣстном ~е ఒక విధంగా; в ~е чего-л. (దేనికైనా) సంబంధించి; в полном ~е слова అ మాట పూర్తి అర్థంలో

смы́слит||ь *несов.* 1. అర్థం చేసుకొను; дитя́ ещѣ́ ничегó не ~и́т దిడ్డు ఇంకా అర్థం చేసుకోవడం

СМЫ — СНИ

లేదు, బిడ్డకి ఇంకా ఏమీ తెలియదు 2. (в пр.; разбираться) అర్థం చేసుకొను, తెలుసుకొను

смысловой అర్థ [సంబంధ]

смыть(ся) сов. см. смыывать(ся)

смычок *м* కమాను

смышлёный разг. తెలివితల

смягчать, смягчить (вн.) 1. (делать эластичным) మెత్తగా చేయు 2. перен. సడలించు; ~ напряжённость ఉద్రిక్తతను సడలించు

смягчаться, смягчиться 1. (делаться эластичным) మెత్తగా అగు, మెత్తపడు 2. перен. (ослабевать) సడలింపబడు 3. перен. (становиться менее суровым) మెత్తబడు, సాధువగు 4. (о погоде, климате) తీవ్రత తగ్గు (తగ్గిపోవు)

смягчени||е с 1. మెత్తగా చేయడం, మెత్తగా అవడం; крем для ~а кожи చర్మం మెత్తబడేందుకు వాడే క్రీము 2. перен. సడలింపు, తగ్గింపు; ~е международной напряжённости అంతర్జాతీయ ఉద్రిక్తత సడలింపు

смягчить(ся) сов. см. смягчать(ся)

смятение с తబ్బిబ్బు, సంభ్రమం, కలవరం, తల్లడ పాటు; приводить кого-л. в ~ ఒకరిని కలవర పరచు; приходиться в ~ కలవర (తబ్బిబ్బు) పడు

смять сов. (вн.) 1. см. мять 2. перен. తుత్తు నియలు చేయు, తుడిచివేయు

смяться сов. см. мяться I

снабдить сов. см. снабжать

снабжать, снабдить (вн. тв.) (కు) సమకూర్చు, సరఫరా చేయు; ~ завод сырьём ఫ్యాక్టరీకి ముడి పదార్థాలను సమకూర్చు, ఫ్యాక్టరీకి ముడి పదార్థాలు సరఫరా చేయు

снабжение *м* సరఫరా చేసేవాడు (ఏజెంటు)

снабжение с సరఫరా, సౌకర్యం; ~ водной мంచి నీటి సౌకర్యం; ~ электричеством విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా

снабжение с разг. మందు

снайпер *м* స్పైసర్, షార్ప్ షూటర్

снаружи нареч. 1. (извне) అవతల, బయట 2. (по внешнему виду) బాహ్యంగా, పైకి [చూస్తే]

снаряд *м* 1. గుండు 2. (прибор, инструмент, машина) యంత్రం 3. спорт. పరికరం; упражнению на ~ах పరికరాలమీద క్రీడలు

снарядить(ся) сов. см. снаряжать(ся)

снаряжать, снарядить (вн.) సిద్ధం చేయు, సమకూర్చు

снарядяться, снарядиться разг. సిద్ధం అగు, సమకూర్చుకొను

снаряжение с 1. (действие) సిద్ధం చేయడం (అవడం) 2. собир. (совокупность необходимых приспособлений) సామగ్రి; военное ~ సైనిక సామగ్రి

снасть *ж* సామాను, సామగ్రి; рыболовная ~ చేపలుపట్టే (జాలరి) సామగ్రి

сначала нареч. 1. (прежде) ముందు 2. (сначала) మరల, తిరిగి

снег *м* మంచు, హిమం ◇ как ~ на голову పిడుగుపాటు లాగా

снегоочиститель *м* మంచు తొలగించే యంత్రం

снегопад *м* మంచుపాటు, హిమపాతం

снегоуборочн||ый: ~ая машина మంచు తొలగించే (శుభ్రం చేసే) యంత్రం

снегурочка *ж* фольк. హిమకన్య

снежинка *ж* మంచు తరక

снѣж||ый 1. మంచు; ~ая зима ఎక్కువగా మంచు కురిసే శీతాకాలం; ~ая гора మంచు మనిషి 2. (похожий на снег) మంచులాగా; ~ая белизна పాల తెలుపు

снежок *м* 1. ласк. к снег 2. (комоч снега) మంచు బంతి (ముద్ద); играть в снежки మంచు బంతులు (ముద్దలు) విసురుకొను

снести I сов. (вн.) 1. см. сносить I 2. (отнести куда-л.) తీసుకువెళ్లు

снести II сов. см. нести II

снести́сь I сов. см. сноситься

снести́сь II сов. см. нести́сь II

снижать, снизить (вн.) 1. (уменьшать) తగ్గించు 2. (самолёт и т.п.) దింపు

снижаться, снизиться 1. (уменьшаться) తగ్గు, తగ్గు ముఖం పట్టు 2. (спускаться) దిగు

снижение с 1. (уменьшение) తగ్గుదల 2. (самолёта и т.п.) దిగడం; идти на ~ విమానాన్ని దింపు

снизить(ся) сов. см. снижать(ся)

снизойти сов. см. снисходить

снизу нареч. 1. కిందనుంచి, అడుగునుంచి; ~ вверх కిందనుంచి పైకి; ~ доверху కిందనుంచి పైదాకా 2. перен. (со стороны широких масс) కిందనుంచి; критика ~ కిందనుంచి విమర్శ

снимать, снять (вн.) 1. ~ картину [со стe-
н] చిత్రాన్ని తీసివేయు; ~ книгу с полки అర
నుంచి పుస్తకాన్ని తీయు; ~ телефонную трубку
రిసీవర్ తీసుకొను, ఫోన్ తొలగించు 2. (одежду, обувь и
т. п.) విప్ప, తీయు 3. (удалять, стирая или
срезая) తొలగించు, కొట్టివేయు 4. (собирать, уби-
рать) పోగుచేయు; ~ урожай పంట పోగుచేయు,
మానులు చేయు 5. (освобождать от чего-л.)
(నుంచి) తొలగించు, దించు; егo сняли с работы
అతన్ని దించారు (దించేశారు), అతన్ని పదవినుంచి తొలగిం
చారు 6. (устранять, отменять) ఉపసంహరించు,
ఎత్తివేయు, తొలగించు, రద్దుచేయు; ~ взыскание
మందలింపు రద్దు చేయు; ~ запрет с чего-л. నిషే
ధాన్ని ఎత్తివేయు; ~ обвинение с кого-л. ఒకరిపై
అవమాన తొలగించు; ~ своё предложение తన
(ప్రతిపాదనను ఉపసంహరించుకొను; ~ пьесу с репер-
туара నాటక ప్రదర్శన ఆపుచేయు 7. (копировать,
снимать мерку): ~ копию с документа పత్రా
నికి కాపీ (నకలు) తీయు, పత్రానికి కాపీ (నకలు)
తీయించు (отдать снять копию); ~ мерку с
кого-л. ఒకరి కొలత తీసుకొను 8. (изготавливать
фото- или киноизображение) ఫోటో తీయు; ~
фильм చిత్రం (ఫిల్మ్) తీయు (షూట్ చేయు) 9.
(брать внаём) అద్దెకు తీసుకొను ◇ ~ голову с
кого-л. ఒకరి పీక ఉత్తరించు; ~ показания ఒకరి
సాక్ష్యం తీసుకొను; ~ допрос ప్రశ్నించు; как рукой
сняло చేల్తో తీసేసివెళ్లు పోయింది

снимать|ться, сняться 1. [ఊడి]వచ్చు; боти-
нок не ~ется బూటు ఊడి రావడంలేదు 2.:
~ться с якоря లంగరు ఎత్తు 3. (фотогра-
фироваться) ఫోటో తీయించుకొను 4. (в фильме)
[చిత్రంలో] నటించు ◇ ~ться с учёта తన పేరు
రిజిస్టరునుంచి తొలగింపజేసుకొను (తీసివేయించుకొను)

снимок м ఫోటో

снискать сов. (вн.) చూరగొను; ~ чьё-л. ува-
жение ఒకరి గౌరవం చూరగొను

снисходительно нареч. 1. (нестрого) మెతకగా
2. (свысока) దిగివస్తున్నట్లు; разговаривать с
кем-л. ~ ఒకరితో దిగివస్తున్నట్లు (నామాషీ అన్నట్లు)
మాట్లాడు

снисходительность ж 1. (отсутствие стро-
гости) మెతకతనం 2. (покровительственное вы-
сокомерие) దిగిరావడం

снисходительный 1. మెతక; будьте ~ы к
нему అతనిపట్ల మెత్తగా వుండండి, అతనిపట్ల కఠినంగా

СНИ — СНО

С

వుండకండి 2. (высокомерный) దిగివస్తున్నట్లు ఉండే;
~ое отношение దిగివస్తున్నట్లు ఉండే వైఖరి

снисходить, снизойти (к от.) (పట్ల) దిగివచ్చు;
~ к чьей-л. просьбе ఒకరి కోరికను దిగివస్తున్నట్లు
మన్నించు

снисхождение с 1. (к от.) (పట్ల) జ్ఞాపర్యం;
иметь ~ к кому-л. ఒకరిపట్ల జ్ఞాపర్యం ప్రద
ర్శించు 2. (высокомерное отношение) దిగిరావడం

сниться, присниться కలలు కను, కలలోకి వచ్చు;
ему снятся сон అతను కల కంటున్నాడు ◇ ему и
не снилось కలలో కూడా యోచించలేదు (అను
కొని వుండదు)

снова нареч. మరల, మళ్ళీ, తిరిగి; ~ и ~ తిరిగి
తిరిగి; ~ выйти замуж పునర్వివాహం చేసుకొను; ~
посетить кого-л. ఒకరిని చూడడానికి మళ్ళీ వచ్చు;
~ начать తిరిగి మొదలుపెట్టు

снова́ть несов. (двигаться вад и вперёд)
యిటు అటు కదలు (తిరుగు)

сновидение с కల

сноп м 1. గడ్డికట్టు 2. перен.: ~ лучей కాంతి
పుంజం

сноповязáлка ж గడ్డికట్టులు కట్టే యంత్రం

снорoвка ж నైపుణ్యం, కౌశల్యం

снос I м 1. (ветром, течением) కొట్టుకొనిపోవ
డం 2. (разрушение) కూల్చివేత

снос II м (износ): éтому ~у нет а) (об обу-
ви, машине) ఇది అరిగిపోవడమంటూ లేదు б) (об
одежде) ఇది చిరిగిపోవడమంటూ లేదు

сносить I, снести (вн.) 1. కిందికి తీసుకెళ్లు
(вниз); ఒక చోటుకు తీసుకెళ్లు (в одно место) 2.
(относить ветром, течением) కొట్టుకుపోవు, తీసుకు
వచ్చు 3. (срывать, сбивать) ఎగరగొట్టు; буре́й
снесло крышу తుపాను [ఇంటి] కప్పును ఎగరగొట్టే
సింది 4. (разрушать) కూల్చివేయు, నేలమట్టం
చేయు, తొలగించు; éто строение снесу́т ఈ భవనం
తొలగించబడుతుంది 5. (терпеть) ఓర్పు, భరించు;
~ унижения అవమానాలు భరించు ◇ ему не ~
головы అతనికి యేదో మూడుతుంది

сносить II сов. разг. (вн.) (износить) అరగ
దీసివేయు (об обуви); చింపివేయు (об одежде)

сноситься, снестись (с тв.) (తో) సంబంధం
పెట్టుకొను; ~ друг с другом పరస్పర సంబంధాలు

పెట్టుకొను; ~ письменно ఉత్తరాల ద్వారా సంబంధం పెట్టుకొను

сно́ска ж (примечание) పాద (పాదాంత) వివరణ
сно́сно нареч. ఓ మోస్తరుగా; ~ пообедать ఓ మోస్తరుగా భోజనం చేయు

сно́сный ఓ మోస్తరు (терпимый); ఫరవా లేదు (неплохой)

снотво́рн||ый 1. స్టీపింగ్, నిద్ర; ~ое срѣд-
ство నిద్ర మాత్ర 2.: ~ое в знач. суш. с నిద్ర మాత్ర

снох́а ж కోడలు

сноше́ни||е с సంబంధం; торго́вые ~я వర్తక సంబంధాలు

сня́тие с రద్దు, ఎత్తివేత; ~ взыска́ния మంద లింపు రద్దు; ~ оса́ды ముట్టుడి ఎత్తివేత

снято́||й: ~е молоко వెన్న తీసిన పాలు

сня́ть(ся) сов. см. снима́ть(ся)

со предлог см. с

соа́втор м సహకర్త; సహరచయిత (писателя)

соа́вторство с సహకర్తృత్వం

соба́к||а ж కుక్క ◇ ~а на сѣне గాలిలో కుక్క; уста́ть как ~а తెగ అలిసిపోవు; он на э́том ~у съел разг. అతనికి దాని గుట్టుమట్లన్నీ తెలుసు; ~е соба́чья смерть వెధవ (దుర్మార్గుడు) కుక్క చావు చూపుడు

соба́ч||ий 1. కుక్క; ~ья конура కుక్క గూడు
2. перен. కుక్క; ~ий хо́лод చచ్చేటంత చలి; ~ья жизнь కుక్క బతుకు

собесе́дник м ఎదుట మాట్లాడేవాడు; он интер-
е́сный ~ అతనితో మాట్లాడడం (సంభాషించడం) అనక్తికరంగా వుంటుంది; он ску́чный ~ అతనితో మాట్లాడడం విసుగుగా వుంటుంది

собесе́дование с సంభాషణ

собира́тель м సేకరణకర్త, సేకరించేవాడు; ~ ма-
рок స్థాంపుల సేకరణకర్త

собира́тельн||ый 1. సాధారణీకృత; ~ый о́браз са́да-
-రణీకృత పాత్ర 2. грам. సమదాయ; ~ое и́мя су-
ществительное సమదాయ నామవాచకం

собира́ть, собра́ть (вн.) 1. సమీకరించు, పోగు చేయు, కూడగట్టు; సమావేశపరచు (созывать); ~ о́ны శక్తులను సమీకరించు; ~ совет కౌన్సిలును సమావేశపరచు 2. разг. (упаковывать) సర్దుకొను, ప్యాక్ చేయు; ~ ве́щи సామాన్లు ప్యాక్ చేయు 3. (соеди-

нять отдельные части чего-л.) కూర్చు, కూర్చి పెట్టు; ~ часы గడియారం కూర్చు (కూర్చిపెట్టు)

4. (коллекционировать) సేకరించు, పోగుచేయు 5. (получать в каком-л. количестве) సేకరించు, వసూలు చేయు; ~ взно́сы ఫీజులు వసూలు చేయు; ~ на́логи వస్తులు సేకరించు (వసూలు చేయు) 6. (подбирать, срывать) పోగుచేయు, ఏరుకొను; ~ я́годы పళ్లు ఏరుకొను; ~ урожа́й పంట కోయు (పోగుచేయు) ◇ ~ на стол разг. భోజనం పెట్టు; собра́ть бо́льшинство го́лосов మెజారిటీ ఓట్లు పొందు; собра́ть все своё му́жество ధైర్యాన్ని వుంజుకొను

собира́ться, собра́ться 1. (сходиться) సమావేశ మగు, జతకూడు, గుమిగూడు 2. (снаряжаться) (కి) సిద్ధ పడు, సిద్ధమగు, తయారగు; ~ в доро́гу ప్రయాణానికి సిద్ధపడు; собира́йся! తయారవు! 3. (надвига́ть-
ся) రాబోవు; కమ్ముకొను, అలుముకొను (о тучах, обла-
ках); собира́ется гроза́ తుపాను రాబోతోంది 4. (инф.; намереваться) (инф. +అలి +అని) అనుకొను; я собира́юсь по́ехать в Москву́ నేను మాస్కో వెళ్లా లని అనుకుంటున్నాను; я как раз собира́лся поз-
вони́ть вам నేనిప్పుడే మీకు ఫోను చేయబోతున్నాను ◇ ~ с мы́слями తన ఆలోచనలను కూడగట్టుకొను
соблагово́л||ить сов. ирон. (инф.) కటాక్షించు; не ~л да́же отве́тить సమాధానమివ్వడానికి కటాక్షించ లేదు

собла́зн м ప్రలోభం; вводи́ть кого-л. в ~ ఒక రిని ప్రలోభపెట్టు

соблазنى́тель м ప్రలోభపెట్టేవాడు; వలలో వేసుకు నేవాడు (обольстителъ)

соблазنى́тельный 1. (заманчивы́й) ప్రలోభపెట్టే
2. (возбуждающий чувстви́тельность) సమ్మోహితం చేసే

соблазنى́ть(ся) сов. см. соблазнять(ся)

соблазнять, соблазнить (вн.) 1. (тв.; прель-
щать) (చేత, తో) ఆకర్షించు, సమ్మోహితం చేయు 2. (обольщать) వలలో వేసుకొను

соблазнять́ся, соблазنى́ться (тв.) (చేత) ఆకర్షించబడు, ప్రలోభితుడగు

соблюда́ть, соблюсти́ (вн.) పాటించు; ~ диé-
ту పత్యం పాటించు; ~ взя́тые обя́зательства తన వాగ్దానాలకు కట్టుబడు

соблюде́ние с పాటించడం

соблюсти́ сов. см. блюсти́ и соблюда́ть

собо́й мест. тв. см. себя́

соболезнование *c* సంతాపం, సానుభూతి; выра-
жать ~ кому-л. ఒకరికి సంతాపం (సానుభూతి)
వ్యక్తం చేయు

соболезновать *несов. (от.)* (కి) సంతాపం (సాను
భూతి) ప్రకటించు (తెలియజేయు)

собо́ль *m* (животное и мех) సేబ్ [జంతువు,
బొమ్మ]

собо́р *m* 1. *ист.* (собрание) సభ 2. (церковь)
(క్రిస్టియన్) దేవాలయం, కేథీడ్రల్

собо́ю *мест. тв. см.* себ́я

собра́ни|е *c* 1. సమావేశం, సభ; о́бщее ~e
సాధారణ సమావేశం (సభ); свобода ~и సభా స్వాతంత్ర్యం;
проводить ~e సమావేశం జరుపు 2. (выбор-
ный орган) సభ; законодательное ~e శాసన సభ
3. (совокупность собранного) సేకరణ; полное
~e сочинений Пúшкина పుష్కిన్ సంపూర్ణ రచనలు

собра́т *m* సోదరుడు; ~ по перу́ సోదర రచయిత;
~ по ору́жью సహాయోధుడు

собра́ть(ся) *сов. см.* собирать(ся)

собо́твенник *m* ఆస్తివరుడు; мё́лкий ~ సన్నకారు
ఆస్తివరుడు; зе́мельный ~ భూస్వామి

собо́твеннически||й 1. ఆస్తిపర; ~e права́
ఆస్తిస్వామ్యపు హక్కులు 2. (свойственный собст-
веннику) ఆస్తివరుడైన, ఆస్తిసంపాదక; ~e взгля-
ды ఆస్తివరుడైనవాడి మనస్తత్వం

собо́твенно 1. *вводн. сл.* నిజానికి; ~ говоря́
నిజానికి, కచ్చితంగా చెప్పాలంటే 2. *частица* అనలు;
~ Во́лга и её прито́ки వోల్గా నదీ, దాని ఉపనదులూ

собо́твенно́ручн||ый స్వహస్తంతో చేసిన, తనంతట
తాను చేసిన; ~ая по́дпись స్వహస్తంతో చేసిన
సంతకం

собо́твенность *ж* 1. ఆస్తి; госуда́рственная
~ ప్రభుత్వ ఆస్తి; ча́стная ~ వ్యక్తిగత (సొంత) ఆస్తి
2. (на *вн.*; •принадлежность) (పై) స్వామ్యం,
యాజమాన్యం; ~ на зе́млю భూమిపై స్వామ్యం

собо́твенн||ый *в разн. знач.* స్వీయ, సొంత;
~ый дом సొంత ఇల్లు; на ~ом о́пыте [తన] సొంత
అనుభవం ద్వారా, స్వానుభవవారిత్యా ◇ в ~ом
смýсле శబ్దార్థంలో; ~ый корреспондэ́нт స్వకీయ
విలేకరి

собо́ти||е *c* సంఘటన, ఘటన; следы́ть за
~ями సంఘటనల క్రమాన్ని గమనించు; теку́щие
~я ఈనాటి ఘటనలు

СОБ — СОВ

C

совá *ж* గుడ్డగూబ

совáть, сунуть *разг. (вн.)* తోయు; ~ ру́ки в
карма́ны చేతులు జేబుల్లో పెట్టుకొను ◇ ~ свой
нос во что-л. ఏ విషయంలోనైనా తన వేలు పెట్టు
(దూర్చు)

совáться, сунуться (в *вн.*; *вмешиваться*)
(లో) వేలు పెట్టు (దూర్చు), కలుగజేసుకొను

соверша́ть, соверши́ть (*вн.*) సాధించు, చేయు;
~ оши́бку పొరపాటు చేయు; ~ по́двиг వీరకృత్యం
చేయు ◇ ~ сде́лку లావాదేవీ (బేరం) కుదుర్చుకొను
соверша́ться, соверши́ться జరుగు, సంభవించు
соверше́нно *нареч.* బొత్తిగా; ~ ве́рно! పరమ
సత్యం!, పూర్తిగా సరియైనది; ~ го́лый బొత్తిగా
(పరమ) నగ్నంగా వున్న; ~ невозмо́жно బొత్తిగా
వీలులేనిది

совершенноле́ти||е *c* యుక్త వయస్సు; дости-
га́ть ~я యుక్త వయస్కుడగు

совершенноле́тний యుక్త వయస్సు, వయస్కుడైన
соверше́нн||ый I 1. శ్రేష్ఠమైన, పూర్ణ; ~ый
челове́к పూర్ణ పురుషుడు 2. (полный) పరమ; ~ая
пра́вда పరమ సత్యం

соверше́нный II *грам.*: ~ вид సమాపక
క్రియ

соверше́нств||о *c* పూర్ణత్వం, లోపరాహిత్యం; дос-
тига́ть ~а పూర్ణత్వం సాధించు; в ~е కూలంక
షంగా

соверше́нствование *c* మెరుగుపరచడం

соверше́нствовать, усоверше́нствовать (*вн.*)
మెరుగుపరచు, అభివృద్ధి చేయు

соверше́нствоваться, усоверше́нствоваться
మెరుగుపరచబడు, అభివృద్ధి చేసుకొను

соверши́ть(ся) *сов. см.* соверша́ть(ся)

со́вестливый ఆత్మశుద్ధిగల

со́вестно *безл. в разн. знач. разг.*: мне ~
за него́ అతని గురించి సిగ్గుపడుతున్నాను; как вам
не ~! మీకు మనస్సు ఎలా ఒప్పింది?

со́вест||ж అంతరాత్మ; чы́стая ~ь ఆత్మశుద్ధి;
име́ть что-л. на [свое́й] ~и దేనికోసమో అంత
రాత్మ పీకుతూ వుండు; поступа́ть со́гласно сво́ей
~и ఆత్మప్రబోధం మేరకు చేయు (ప్రవర్తించు) ◇
свобо́да ~и మతస్వేచ్ఛ; на ~ь (добросо́вестно)
మనస్ఫూర్తిగా, చిత్తశుద్ధితో; по ~и говоря́ నిజం చెప్పా
లంటే

COB — COB

совет I *м* 1. సలహా; по ~у кого-л. ఒకరి సలహా మేరకు (ప్రకారం); давать ~ кому-л. ఒకరికి సలహా ఇచ్చు 2. (совещание) సమావేశం; военный ~ సేనానాయకుల సమావేశం; семейный ~ కుటుంబ సమావేశం; держать ~ సమావేశం జరిపి సలహాలు తీసుకొను 3. (административный, хозяйственный и т.п. орган) సమితి, మండలి; Всемирный Совет Мира (ప్రపంచ శాంతి సమితి; Совет Безопасности (ООН) (ఐ.రా.స.) భద్రతా సమితి; ~ Министров మంత్రి మండలి; Совет Экономической Взаимопомощи ఆర్థిక సహాయ సమితి

совет II *м* (орган государственной власти в СССР) సోవియట్, కౌన్సిల్; Верховный Совет СССР యు.యస్.యస్.ఆర్. సుప్రీమ్ సోవియట్; Совет Национальностей జాతుల సోవియట్; Совет Союза యూనియన్ సోవియట్; Советы народных депутатов ప్రజా ప్రతినిధుల సోవియట్లు

советник *м* 1. సలహాదారు 2. (должность) సలహాదారు; ~ посольства ఎంబసీ సలహాదారు

советова||ть, посоветовать (*вн.*; *от. + инф.*) (*инф.* +మ +అవి కీ) సలహా ఇచ్చు (చెప్పు); ~ть кому-л. прочитатъ эту книгу ఈ పుస్తకం చదవమని ఒకరికి సలహా ఇచ్చు; он нам не ~л ходитъ туда అక్కడకు వెళ్లవద్దని మనకి సలహాఇచ్చాడు

советоваться, посоветоваться 1. (с тв.) ఒకరి సలహా తీసుకొను (ప్రాదు); не советуясь ни с кем ఎవరి సలహా పొందకుండా 2. (совещаться) సమాలోచనలు జరుపు

советский సోవియట్; Советский Союз సోవియట్ యూనియన్; ~ строй సోవియట్ వ్యవస్థ

советчик *м* సలహా చెప్పేవాడు, సలహాదారు

совещание *с* (собрание) సమావేశం; సమాలోచన (обсуждение)

совещательный మాట్లాడే, సలహా; ~ голос మాట్లాడే (సలహా) ఓటు

совещаться *несов.* (о пр.) (గురించి) సమాలోచనలు జరుపు[కొను]; (с тв.) (తో) సమాలోచనలు జరుపు[కొను], సంభాషించు

совладать *сов. разг.* (с тв.) అదుపులో పెట్టు; అధిగమించు (преодолевать) ◇ ~ с собой తనను తాను అదుపులో పెట్టుకొను

совладелец *м* సహ సొంతదారుడు, సహ యజమాని

совместимость *ж* అవైరుధ్యం, పొందిక, [ఒకదానితో

మరొకటి] సరిపడటం; ~ крови రక్తపు అవైరుధ్యం

совместимый అవిరుద్ధమైన, పొందికగల, సరిపడే

совместительств||о *с* [రెండు] చోట్లా ఉద్యోగం; рабóтать по ~у партьё టైమ్ ఉద్యోగం చేయు

совместить(ся) *сов. с.м.* совмещать(ся)

совместно *нареч.* చేతులు కలిపి, సంయుక్తంగా, కలిసి[కట్టుగా], సమష్టిగా; ~ с кем-л. ఒకరితో కలిసి; ~ обрабóтывать зéмлю సమష్టిగా (ఉమ్మడిగా) భూమిని దున్ను

совместны||й ఐక్య, సమైక్య, సంయుక్త; ~е дéйствия సమైక్య కార్యాచరణ; ~й космический полёт సంయుక్త అంతరిక్ష యాత్ర

совмещать, совместить (*вн.*) ఏకకాలంలో చేయు; ~ в себé కలిపి వుండు; ~ рабóту с учёбóй పని చేస్తూ చదువుకొను

совмещаться, совместиться 1. (с тв.; сочетаться) కూడు, కూడబడు 2. (совпадать по времени) ఏకకాలంలో జరుగు

совмещение *с* కలయిక; ~ профессий అనేక వృత్తులు జమిలిగా చేయు

совок *м* చేట

совокупност||ь *ж* [వెరసి]మొత్తం; ~ь условий పరిస్థితుల మొత్తం; в ~и మొత్తంలో

совокупный మొత్తంగా కూడిన

совпада||ть, совпасть (с тв.) (తో) 1. సమవ సించు, ఏకకాలంలో సంభవించు 2. (обнаруживать сходство) ఏకీభవించు; моё мнéние ~ет с вáшим మీ అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను

совпадение *с* 1. (одновременность) ఏకకాలంలో సంభవించడం 2. (общность) ఏకీభావం, ఏకమవడం, సారూప్యత; ~ интересов అసక్తుల ఏకత్వం (ఏకమ వడం, సారూప్యత) 3. (сочетание) కూడిక; ~ обстоятельств సంఘటనల కూడిక

совпасть *сов. с.м.* совпадать

совратить *сов.* совращать

сврать *сов. с.м.* врать

сворачать, свратить (*вн.*) 1. దుర్మార్గానికి తిప్పు (మళ్లించు) 2. (обесчестить) వలలో వేసు కొను ◇ ~ кого-л. с путём истинного ఒకరిని తప్పు తోవకు మళ్లించు, వక్కదారి పట్టించు

сворачение *с* 1. దుర్మార్గానికి తిప్పడం 2. (облазнение) వలలో వేసుకోవడం

современник *м* సమకాలికుడు

современность *ж* 1. అధునాతనత్వం 2. (эпоха) ఈ (ఆధునిక) కాలం

современн||ый 1. (относящийся к одному времени) సమకాలిక, సమకాలీన 2. (относящийся к текущему времени) ఈనాటి 3. (отвечающий требованиям своего времени) ఆధునిక; ~ое обору́дование ఆధునిక సామగ్రి

совсѣм нареч. 1. సరి, బొత్తిగా, అసలు; ~ друго́е పూర్తిగా భిన్నమైనది; ~ но́вая кни́га సరి కొత్త పుస్తకం; ~ ма́ло చాలా తక్కువ; я его́ ~ не зна́ю నాకు అతను బొత్తిగా; (అసలు) తెలియదు 2. разг. (навсегда) శాశ్వతంగా: уе́хать ~ శాశ్వతంగా వెళ్లిపోవు

совхоз м (советское хозяйство) ప్రభుత్వ [వ్యవసాయ] షేత్రం; животноводческий ~ ప్రభుత్వ పశువుల పెంపక షేత్రం

согласи||е с 1. సమ్మతి, అనుమతి, అంగీకారం; дава́ть ~е на что-л. దేనికైనా సమ్మతించు; полу́чать ~е ко́го-л. ఒకరి సమ్మతి (అంగీకారం) పొందు; с о́бщего ~я ఉమ్మడి అంగీకారంతో; с чьего-л. ~я ఒకరి అంగీకారం ప్రకారం 2. (взаимопонимание, дружба) అన్యోన్యత, ఒద్దిక; жить в ~и అన్యోన్యంగా బతుకు

согласиться сов. см. соглаша́ться

согласно предлог (от.) ప్రకారం, మేరకు, బట్టి; ~ предписа́нию ఆదేశం మేరకు

соглас||ный I 1. бы́ть ~ным с кем-л. దేని కైనా ఒప్పకొను; вы ~ны идти́? మీరు వస్తారా?; я на все ~ен ఎలాగైనా నాకు సమ్మతమే; я ~ен నాకు అంగీకారమే 2. (гармонический): ~ное пѣ- ние అయిబద్ధంగా పాట పాడడం

согласный II лингв. 1. హల్లు 2. в знач. суц. м హల్లు, పాల్లు

согласова́ние с 1. సమన్వయం; ~ де́йствий కృషి సమన్వయం 2. грам. సంధానం; ~ времѣн కాలం సంధానం

согласованно нареч. సమన్వయంగా

согласованность ж సమన్వయం, పాఠన

согласованн||ый సమన్విత, పాఠనగల; ~ая рабо́та సమన్విత కృషి; ~ые де́йствия సమన్విత కృషి

согласова́ть(ся) сов. см. согласо́вывать(ся)

согласо́вывать, согласо́вать (вн., с тв.) 1. (తో) సమన్వయపరచు 2. (с тв.; вырабатывать единое мнение) (తో దేని గురించైనా) అంగీకారానికి (ఒప్పందానికి) వచ్చు; ~ план де́йствий కార్య చరణ పథకంమీద ఒప్పందానికి వచ్చు

СОВ — СОД

С

согласо́вываться несов. и сов. (с тв.) (తో) పాఠన కలిగి వుండు

соглаша́тель м రాజీవాది, రాజీబేరగాడు

соглаша́ТЕЛЬСКИЙ రాజీవాద

соглаша́тельство రాజీవాదం

соглаша́||ться, согласо́аться 1. (на вн., инф.) (కు) ఒప్పకొను; (ను) అంగీకరించు; ~тсья пойти́ туда́ అక్కడకి వెళ్లేందుకు ఒప్పకొను; ~тсья на чьи-л. усло́вия ఒకరి షరతులను అంగీకరించు; ~йтесь скорѣе! తొందరగా జెనో కాదో తేల్చు కోండి! 2. (с тв.; признавать правильным) (తో) ఏకీభవించు; ~тсья с мнѣнием товарище́й మిత్రుల అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను, మిత్రుల అభిప్రాయంతో ఏకీభవించు; не ~тсья с кем-л. ఏదైనా ఒప్పకోపోవడం; согласо́йтесь, что... అన్న విషయం ఒప్పకోవాల్సి వుంటుంది

соглаше́ни||е с 1. అనుమతి, సమ్మతి, అంగీకారం; по ~ю с кем-л. ఒకరి అనుమతితో; по взаи́м- ному ~ю పరస్పర అంగీకారం ప్రకారం 2. (договор) ఒప్పందం, ఒడంబడిక, పాత్తు, ఖరారునామా; заклю- чать ~е с кем-л. ఒకరితో ఒప్పందం చేసుకొను, ఒకరితో పాత్తు పెట్టుకొను

согна́ть сов. см. сгоня́ть

со́гнутый I వంగిన 2. (сгорбленный) వంగిన భుజాలు గల

согну́ть(ся) сов. см. сгиба́ть(ся)

согрева́ть, согрѣть (вн.) వెచ్చపరచు; ~ во́ду నీళ్లు కాచు; ~ ру́ки చేతులు వెచ్చచేసుకొను

согрева́ться, согрѣться వెచ్చనగు; вода́ ещѣ не согрѣлась నీళ్లంకా కాగలేదు

согрѣть(ся) сов. см. согрева́ть(ся)

согреши́ть сов. см. грѣши́ть I

со́да ж సోడా; каусти́ческая ~ కాస్టిక్ సోడా

соде́йстви||е с సహాయం; при ~и ко́го-л. ఒకరి సహాయంతో

соде́йствовать несов. и сов. (от.) (కి) సహాయం చేయు, తోడ్పడు; ~ укреплѣнию ми́ра శాంతి స్థిరపడడానికి తోడ్పడు

содержа́ни||е с 1. పోషణ; ~е а́рмии సైన్యపు పోషణ; на ~и госуда́рства ప్రభుత్వ పోషణలో 2.: ~е под а́рестом నిర్బంధంలో 3. (зарплата) జీతం, వేతనం; без сохрaнения ~я (об отпуске) జీతం లేకుండా 4. (смысл, сущность) విషయపు వస్తువు 5.

СОД — СОЗ

(содержимое) ఉన్నది; ~е влаги в атмосфере వాతావరణంలో తేమ పాలు 6. (оглавление) విషయ సూచిక 7. (тема, суть) విషయం, సారాంశం

содержательный||ый (ప్రగాఢమైన, విషయపుష్టి; ~ый человек అన్వేషకరమైన మనిషి; ~ая книга విషయపుష్టిగల పుస్తకం

содержать несов. (вн.) 1. (обеспечивать) పోషించు 2. (держать) ఉంచు, అట్టేపెట్టు; ~ что-л. в исправности ఏదైనా సరైన స్థితిలో ఉంచు (అట్టేపెట్టు); ~ ког-л. под арестом ఒకరిని నిర్బంధంలో ఉంచు 3. (заключать в себе) [కలిగి] ఉండు; овощи содержат витамины కూరగాయల్లో విటమిన్లు ఉన్నాయి

содержаться несов. 1. ఉంచబడు; ~ в чистоте శుభ్రంగా ఉంచబడు 2. (заключаться, иметься) ఉండు; в этой книге содержатся нужные сведения ఈ పుస్తకంలో కావలసిన సమాచారం ఉంది

содержимое с ఉన్నది, ఉన్న పదార్థం

содов||ый సోడా; ~ая вода సోడా వాటర్

содоклад м అనుబంధ నివేదిక

содокладчик м సహవక్త

содраť сов. см. сдирать

содрогание с వణకు, కంపం; приводить ког-л. в ~ а) (от страха) ఒకరిని భయంతో కంపింపజేయు 6) (от отвращения) ఒకరిని జలదరింపజేయు

содрогаться, содрогнуться కంపించు; содрогнуться от ужаса భయకంపితుడగు; земля содрогнулась от взрыва భూమి పేలుడుతో కంపించింది

содрогнуться сов. см. содрогаться

содружество с 1. సౌభ్రాతృత్వం; సహకారం (сотрудничество) 2. (общество, объединение) ఐక్యత; ~ социалистических стран సోషలిస్టు దేశాల కుటుంబం

собы||ий సోయా; ~е события సోయా చిక్కుళ్లు

соединени||е с 1. అనుసంధానం, కలపడం, సమ్మేళనం; ~е проводов తీగలను కలపడం 2. (место) కలిపే చోటు 3. воен. [పెద్ద] దళం; танковые ~я టాంకుల పెద్ద దళాలు 4. хим. సమ్మేళనం, సంయోగం; ~е атомов పరమాణువుల సంకీర్ణత; органическое ~е కార్బన్ సమ్మేళనం (సంయోగ పదార్థం)

соединить(ся) сов. см. соединять(ся)

соединять, соединить (вн.) 1. (скреплять)

జోడించు, అనుసంధానం చేయు 2. (устанавливать сообщение) కలుపు; కనెక్షన్ ఇచ్చు (при телефонных переговорах); ~ два города автострадой రెండు పట్టణాలను మోటారు రోడ్డుతో కలుపు 3. (объединять) ఐక్యం చేయు; ~ силы శక్తులను ఐక్యం చేయు 4. (сочетать) కలుపు

соединяться, соединиться 1. (скрепляться) అనుసంధానమగు, అనుసంధానం చేయబడు, జోడింపబడు; సంలీనమగు (о материалах) 2. (при помощи средства связи) సంబంధం పెట్టుకొను; ~ с кем-л. по телефону ఒకరితో టెలిఫోన్లో మాట్లాడు 3. (объединяться) నమ్మేక్యమగు, ఐక్యమగు 4. воен. కలియు, కలిసిపోవు 5. хим. సంయోగమగు

сожалени||е с 1. విచారం, చింతన; с ~ем విచరిస్తూ, చింతిస్తూ 2. (жалость) సానుభూతి, జాలి, దయ; из чувства ~я к кому-л. ఒకరిపట్ల జాలితో (దయతో) ◇ к ~ю вводн. сл. దురదృష్టవశాత్తు

сожалеть несов. (о пр.) 1. (испытывать сожаление) (గురించి) విచారించు, విచారపడు, చింతించు 2. (испытывать жалость) (గురించి) జాలిపడు

сожжение с దగ్ధం చేయడం; దహనం (кремация) созваниваться, созвониться (с тв.) (కి) ఫోన్ చేయు

созвать сов. см. созывать и сзывать

созвездие с నక్షత్ర సమూహం (రాశి)

созвониться сов. см. созваниваться

созвучие с పాదిక

созвучный సాసగే, అనుగుణమైన; ~ эпохе కాలంతో సాసగే, కాలానికి అనుగుణమైన

создавать, создать (вн.) సృష్టించు, నెలకొల్పు, రూపొందించు, కల్పించు; కారణమగు, పుట్టించు (вызывать появление чего-л.); సృష్టించు, ఏర్పాటు చేయు (основать); ~ общественное мнение ప్రజాభిప్రాయాన్ని సృష్టించు; ~ трудности ఇబ్బందులను కల్పించు (సృష్టించు)

создаваться, создаваться నెలకొను; తలెత్తు (возникать); создаётся впечатление, что... ..అని అనిపిస్తోంది

создание с 1. (действие) సృష్టించడం, నిర్మాణం; నెలకొల్పడం (установление) 2. (произведение) సృష్టి; ~ гения ప్రతిభావంతుని సృష్టి 3. (существо) ప్రాణి, జీవి; беспомощное ~ నిస్సహాయ జీవి

создатель м సృష్టికర్త, స్రష్ట; సంస్థాపకుడు (учения, теории)

созд́ать(ся) сов. см. создава́ть(ся)

созерца́ние с ధ్యానం

созерца́тельный ధ్యానపరమైన, చింతనా స్వభావంగల

созерца́ть несов. (вн.) ధ్యానించు, ధ్యానం చేయు
созидáни|е с నిర్మాణం, సృష్టించడం, సృజన;
пáфос ~я సృజనాత్మక ఉత్తేజం

созидáтель с సృష్టికర్త, నిర్మాత

созидáтельный సృజనాత్మక, నిర్మాణాత్మకమైన;
~ труд సృజనాత్మక కృషి

созидáть несов. (вн.) నిర్మించు, సృజించు

сознава́|ть, созна́ть (вн.) 1. తెలుసుకొను, గ్రహించు; ~ть свою́ ошибку́ తన తప్పు గ్రహించు (తెలుసుకొను); сам того́ не ~я తనకు తెలియకుండా
2. (признавать) గుర్తించు

сознава́ться, созна́ться (в пр.) ఒప్పుకొను; ви-
но́вный созна́лся అపరాధి చేసిన నేరాన్ని ఒప్పు
కున్నాడు

созна́ни|е с 1. филос. చైతన్యం; клáссовое ~е వర్గచైతన్యం 2. (мыслительная деятельность) తెలివి, స్పృహ; потеря́ть ~е (కి) తెలివి తప్పు, స్పృహ కోల్పోవు; приходи́ть в ~е స్పృహలోకి వచ్చు 3. (ясное понимание чего-л.) గ్రహించడం, గుర్తింపు; ~е вины́ పాపాలు గ్రహించడం; ~е опа́сности ప్రమాదాన్ని గ్రహించడం (గుర్తించడం) ◇ до поте́ри ~я మరిపోయేదాకా

созна́тельно нареч. 1. చైతన్యవంతంగా, చైతన స్ఫూర్తితో 2. (с умыслом) ఉద్దేశపూర్వకంగా, బుద్ధి పూర్వకంగా

созна́тельность ж 1. చైతన్యం; политическая ~ రాజకీయ చైతన్యం 2. (намеренность, обду-
манность) ఉద్దేశపూర్వకత, బుద్ధిపూర్వకత

созна́тельный 1. చైతన్యవంతుడైన మ; చైతన్యవంత
మైన, చైతన్యపూరిత, చైతన్యయుతమైన 2. (осмыс-
ленный) పరిణత; ~ во́зраст పరిణత వయస్సు 3. (обдуманный, намеренный) ఉద్దేశపూర్వకమైన, బుద్ధి
పూర్వకమైన

созна́ть(ся) сов. см. признава́ть(ся)

созрева́ние с పరిపక్వం అవడం (చెందడం), పరిణతి
చెందడం, పరిణతమవడం

созрева́ть, созре́ть прям., перен. పరిపక్వం
(పరిణతి) చెందు, పరిణతమగు

созре́ть сов. см. созрева́ть

созы́в м సమావేశపరచడం

СОЗ — СОК

С

созывáть, созва́ть (вн.) 1. ఆహ్వానించు; ~ гостей
అతిథులను ఆహ్వానించు 2. (собрание, съезд) సమావేశ
పరచు

соизво́лить сов. ирон. (инф.) దిగివచ్చినట్టు +
инф.; ~ отве́тить దిగివచ్చినట్టు సమాధానం చెప్ప
соизме́рими|й прям., перен. సమభాజ్య; సాటి
(тек. перен.); ~е вели́чины సమభాజ్య మొత్తాలు
(సంఖ్యలు)

соискáние с: представля́ть диссертáцию
на ~ учёной стéпени до́ктора наук డాక్టరేట్
కోసం థీసిస్ సమర్పించు

сойти́ сов. см. сходи́ть I

сойти́сь сов. см. сходи́ться

сок м జ్యూస్, రసం; па́ла (дере́вьев); желу́доч-
ный ~ గాస్ట్రిక్ జ్యూస్ ◇ в по́лном ~у జీవశక్తి
తాణికినలాడే స్థితిలో

со́кол м డేగ ◇ гол как со́кол разг. చేతిలో
చిల్లిగవ్వ లేని[వాడు], కడు బీదవాడు

соко́льный డేగ

сократи́ть(ся) сов. см. сокраща́ть(ся)

сокраща́ть, сократи́ть (вн.) 1. కుదించు,
తగ్గించు; ~ путь అడ్డదారిన వెళ్లు; ~ свою́ ста-
тыю́ తన వ్యాసాన్ని క్లుప్తీకరించు 2. (уменьша́ть)
తగ్గించు; ~ расходы వ్యయాలు తగ్గించు 3. (уволь-
нять) తొలగించు; ~ штат со́трудников на 20 че-
ловéк సిబ్బందిలో 20 మందిని తొలగించు; ~ од-
ного́ рабóтника సిబ్బందిలో ఒకరిని తొలగించు 4.
мат. కొట్టివేయు, తొలగించు

сокраща́ться, сократи́ться 1. (делаться
короче) తగ్గు 2. (уменьша́ться) తగ్గు, తగ్గిపోవు;
расхо́ды сократи́лись వ్యయాలు తగ్గిపోయాయి;
число́ живóтных сократи́лось జంతువుల సంఖ్య
క్షీణించిపోయింది 3. мат. కొట్టివేయబడు 4. физиол.
(сжиматьс́я) ముడుచుకొనిపోవు, సంకోచించు

сокраще́ни|е с 1. (укорочение) తగ్గించడం 2.
(уменьшение) తగ్గింపు, తగ్గుదల; ~е воору́жен-
ний ఆయుధాల తగ్గింపు 3. (сокращённое обозна-
чение) సంకేతాక్షరం, సంక్షిప్త నామం 4. (пропуск
в тексте) కొట్టివేత; издáние с ~ями సంక్షిప్త
పాఠం 5. разг. (увольнение) తొలగింపు; по ~ю
штáтов సిబ్బంది తగ్గింపు మేరకు 6. физиол. సంకోచం;
~е се́рдца హృదయ సంకోచం 7. мат. కొట్టివేత

сокраще́нно нареч. 1. (кратко) సంక్షిప్తంగా,

క్లుప్తంగా 2. (употребляя сокращения) సంకేతాక్షరాలు వినియోగించుకుంటూ

сокращённый 1. (краткий) సంక్షిప్త, స్థూల; ~ое изложение స్థూల పాఠం; ~ое имя పాట్టి పేరు, సంక్షిప్త నామం 2. (образованный усечением) సంకేతాక్షరాలతో రాసిన; ~ое слово సంక్షిప్త పదం

сокровенный 1. నిగూఢ; ప్రగాఢ ఆకాంక్షిత (заветный); ~ая мечта ప్రగాఢమైన ఆశ (ఆకాంక్ష)

сокровище с прям., перен. సంపద; పాతు (клад); ~а мировой литературы ప్రపంచ సాహిత్య సంపద ◇ ни за какие ~а కోట్ల చైనా

сокровищница ж прям., перен. భాండారం; ~знаний జ్ఞాన భాండారం

сокрушать, сокрушить (вн.) 1. వగలగొట్టు, చితకగొట్టు; నాశనం చేయు, చాచు దెబ్బ కొట్టు (тж. перен.); ~ неприятеля శత్రువుని చాచు దెబ్బ కొట్టు 2. (печалить) విచారం కలిగించు

сокрушаться несов. (о пр.) (గురించి) విచారించు, విచారపడు, చింతించు

сокрушённо нареч. విలపిస్తూ, శోకిస్తూ, విషాదంగా
сокрушённый విలపిస్తున్న, దుఃఖిస్తున్న
сокрушительный చిత్తు; ~ удар చాచు (రిమ్ము తిరిగే) దెబ్బ

сокрушить сов. см. сокрушать

сокрытие с книжн. దాపరికం, చాటు, గోచనం

солгать сов. см. лгать

солдат м పై నికుడు

солдатский పైనిక

солён||ый 1. ఉప్పుని; ~ое озеро ఉప్పునీటి సరస్సు 2. (засоленный) ఉప్పులో ఊరబెట్టిన; ~ые огурцы ఊరబెట్టిన దోసకాయలు

солёная мн. (ед. солёные с) ఊరగాయలు

солидаризироваться несов. и сов. (с тв.) (తో) సంఘీభావం ప్రదర్శించు (ప్రకటించు)

солидарность ж సంఘీభావం; из ~и с кем-л. ఒకరితో సంఘీభావం ప్రదర్శిస్తూ; классовая ~ь వర్గసంఘీభావం

солидарный||й ఐక్య; быть ~м с кем-л. ఒకరి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించు

солідний||ый 1. (прочный) దిట్టమైన 2. (глубокий, основательный) గాఢమైన, నమగ్రమైన; ~ые знания ప్రగాఢ (నమగ్రమైన) జ్ఞానం 3. (положительный, серьёзный) గంభీరమైన; ~ый человек

గంభీరమైన వ్యక్తి 4. разг. (значительный по величине) పెద్ద, గణనీయమైన; ~ая сумма పెద్ద మొత్తం

солист м సోలోయిస్ట్, ఒంటరి వాద్యగాడు (музыкант); ఒంటరి పాటగాడు (певец)

солить, посолить (вн.) 1. ఉప్పు చల్లు (వేయు) 2. (заготавливать впрок) ఊరబెట్టు; ~ огурцы దోసకాయలు ఊరబెట్టు

солнечный||й 1. సౌర; Солнечная система సౌర మండలి (కుటుంబం); ~й спектр సౌర వర్ణపటం 2. (освещённый, согретый солнцем) ఎండ; ~й день ఎండరోజు; ◇ ~й удар గాఢు దెబ్బ; ~е часы నీడ గడియారం; ~е очки కూలింగ్ గ్లాస్స్

солнц||е с ఎండ, సూర్యుడు; греться на ~е ఎండలో కాగు ◇ место под ~ем జీవితంలో [మంచి] స్థానం; по ~у (идти, двигаться) సూర్యుని బట్టి దిశ నిర్ణయించుకొను (వెళ్లు)

солнцепёк м ఎండవేడి

солнцестояние с астр. సోల్స్టిక్

sóло с нескл. సోలో

солов||ёй м నైటింగేల్ ◇ ~ья бáснями не кормят посл. ≡ ఆకలిగొన్నవాడికి ధర్మవన్నాలు బోధించి ప్రయోజనం లేదు

соловь||ный నైటింగేల్

sóлома ж ఎండుగడ్డి, పూరి

солóменный||ый (ఎండు) గడ్డి, పూరి; ~ая крыша పూరివేసిన యింటి కప్పు; ~ая шляпа గడ్డి టోపీ

солóминк||а ж ఎండుగడ్డి ◇ хватáться за ~у గడ్డి పరకను పట్టుకొను

солон||ина ж ఉప్పులో ఊరబెట్టిన మాంసం

sóлоно: ему ~ пришлóсь అతనికి గడ్డు కాలం వచ్చింది; уйті не ~ хлебáвши разг. వట్టి చేతులతో తిరిగిపోవు

соль I ж ఉప్పు ◇ вот в чём ~ అదీ అసలు సంగతి

соль II с нескл. муз. G స్వరం

sóльный||й సోలో; ~ номер సోలో ప్రదర్శన

соляно||й ఉప్పుని; ~ раствор ఉప్పుని ద్రవం

соля||ный||й: ~ая кислота хим. హైడ్రోక్లోరైడ్ యాసిడ్

сомкн||уться сов. см. смыкáться

сомнева||ться несов. 1. (в пр.) శంకించు, సంత యించు, (గురించి) సందేహించు; ~ в успехе де-ла పని విజయవంతంగా జరుగుతుందన్న విషయాన్ని శంకించు; не ~ в чём-л. దేన్ని గురించి అయినా [ఒకరికి] సందేహం లేకపోవు 2. (испытывать коле-

бания) (గురించి) తటపటాయించు, సంకోచించు, సందేహంతో పడు

сомнѣни||е 1. с సందేహం, శంక; нет ~я в том, что... అనేందుకు సందేహం ఏమీ లేదు 2. (запутанность, недоумение) సంశయం, సందేహం; разрешить все ~я అన్ని సందేహాలూ తీర్చుకొను ◇ без ~я నిస్సందేహంగా

сомнительно нареч. సందిగ్ధంగా, అనుమానాస్పదంగా
сомнительный 1. (недоверчивый) వివాదాస్పదమైన, సందేహాస్పదమైన 2. (подозрительный) అనుమానాస్పదమైన 3. (двузначный) సందిగ్ధమైన, సందేహాస్పదమైన

сон м 1. నిద్ర; во снѣ నిద్రలో; без снѣ నిద్ర పట్టకుండా, నిద్ర లేకుండా; сквозь ~ మగత నిద్రలో 2. (сновидение) కల, స్వప్నం; видеть что-л. во снѣ దేనినైనా కల (స్వప్నం) కను ◇ сна ни в одном глазу [нет] నాకు బొత్తిగా నిద్ర పట్టలేదు; заснуть вечным сном శాశ్వత నిద్ర పోవు

сонливость ж నిద్ర మగత (మత్తు)

сонливый నిద్ర మత్తులో వున్న, జోగుతున్న

сонный నిద్ర మత్తులో వున్న, మగతగా వున్న

соня м и ж разг. నిద్రపోతు

соображать несов. 1. (вн.; размышлять, обдумывать) (గురించి) పర్చాలోచించు 2. (понимать) తెలివి కలిగివుండు, అర్థం చేసుకొను; плохо ~ మరి అంత తెలివి లేకపోవు; хорошо ~ తెలివి కలిగివుండు

соображени||е с 1. (способность соображать) తెలివి, బుద్ధి 2. (мнение, суждение) అభిప్రాయం; высказывать свой ~я తన అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేయు ◇ по некоторым ~ям కొన్ని కారణాల మూలంగా (వల్ల); принять в ~е పరిగణనలోకి (దృష్టిలోకి) తీసుకొను

сообразительность ж సూక్ష్మ బుద్ధి, యుక్తి

сообразительный యుక్తివరుడైన, తెలివితగ్గ

сообразить сов. గ్రహించు; дайте мне ~ть! నన్ను కొంచెం ఆలోచించుకోనియ్యండి!; он бьстро ~л, что... అని అతను వెంటనే గ్రహించాడు

сообразно нареч.: ~ с чѣм-л. దేనికైనా అనుగుణంగా, దేన్నైనా బట్టి; дѣйствовать ~ с обстоятельствами పరిస్థితులను బట్టి వ్యవహరించు

сообразный (с тв.) (కి) అనుగుణంగా వున్న ◇ ни с чѣм не ~ అసందర్భమైన

сообразовать несов. и сов. (вн. с тв.) (తో) సమన్వయించు

COM — COO

C

сообраз||оваться несов. и сов. (కి) అనుగుణంగా వుండు; పరిగణనలోకి (దృష్టిలోకి) తీసుకొను (считаться); дѣйствовать, ~уясь с обстоятельствами పరిస్థితులనుబట్టి వ్యవహరించు

сообща нареч. సమష్టిగా, కలిసికట్టుగా; ~ с кем-л. ఒకరితో కలిసి; дѣйствовать ~ కలిసికట్టుగా (సమష్టిగా) వ్యవహరించు

сообща||ть, сообщить (вн. дт., о пр.) 1. (కి) తెలియజేయు, తెలుపు; ~ть адрес кому-л. ఒకరికి తన అడ్రెసు తెలుపు; как ~ют газѣты вартా పత్రికలు తెలియజేసినట్లు; ~ть кому-л. новость ఒకరికి వార్త తెలియజేయు 2. (придавать какое-л. качество) (కి) కలిగించు; ~ть чему-л. магнитные свойства దేనికైనా అయస్కాంత లక్షణాలను కలిగించు

сообща||ться несов. 1.: как ужѣ ~лось ఇంతకు ముందు తెలియజేయబడినట్లు (తెలుపబడినట్లు) 2. (с тв.; иметь связь, сообщение) (తో) సంబంధం కలిగివుండు

сообщени||е с 1. వార్త; официальное ~е అధికార ప్రకటన; дѣлать ~е (на научной конференции и т.п.) నివేదిక యిచ్చు; по ~ям печатали вартా పత్రికల కథనాన్ని బట్టి 2. (связь) సంబంధం; воздушное ~е విమాన యాన సంబంధం; железнодорожное ~е రైలు సంబంధం; пути ~я రవాణా మార్గాలు

сообществ||о с సమాహం, సమాజం ◇ в ~е с кем-л. ఒకరితో కలిసి

сообщить сов. см. сообщать

сообщник м తోడు దొంగ (నేరస్తుడు)

сообщничество с [నేరంలో] సహభాగిత్వం

соорудить сов. см. сооружать

сооружать, соорудить (вн.) 1. కట్టు, నిర్మించు 2. разг. (мастерить) తయారు చేయు

сооружени||е с 1. (действие) కట్టడం, నిర్మించడం, నిర్మాణం 2. (строение) కట్టడం, నిర్మాణం; военные ~я సైనిక నిర్మాణాలు

соответственно 1. нареч. ఆ ప్రకారంగా, తదనుగుణంగా 2. предлог (дт.) (కు) అనుకూలంగా, ప్రకారం, బట్టి, మేరకు; дѣйствовать ~ приказу ఆదేశం మేరకు చేయు

соответственный 1. (соответствующий) (కు) అనుకూలమైన, అనువైన 2. (подходящий) ఉచిత [మైన], తగ్గు, తగిన

соотвѣтстви||е *c* సమరసత్వం, అనుగుణ్యత ◇
в ~и с кем-л. దేనికైనా అనువుగా

соотвѣтств|овать *несов. (от.)* (కు) అనుగు
ణంగా (అనుకూలంగా) వుండు; తగ్గింపు లేదు ~ует дей-
ствительности ఇది వాస్తవం కాదు, ఇది వాస్తవాలకు
విరుద్ధంగా వుంది

соотвѣтствующи||й అనుకూలమైన, అనువైన; ఉచిత,
తగిన (*пригодный, надлежащий*); ~м обра-
зом సముచితంగా; при ~х условиях అనుగుణ
(అనుకూల) పరిస్థితుల్లో

соотечественник *м* తోటి దేశస్థుడు

соотношение *c* తారతమ్యం, సమస్థితి; అనుపాతం
(*пропорция*); ~ сил బలాబలాల తారతమ్యం ([సమ]
స్థితి)

сопѣрник *м* ప్రతిస్పర్థి, ప్రతిద్యుంది; పోటీదారు
(*тж. в любви*); не имѣть ~ов పోటీదారులు లేక
పోవు

сопѣрничать *несов. (с тв.)* (తో) పోటీపడు;
(పట్ల) స్పర్ధ (చైరం) పోంచు

сопѣрничество *c* చైరం, స్పర్ధ

сопѣть *несов.* భారంగా ఊపిరి పీల్చుకొను

сѹпка *ж* 1. (*холм, возвышенность*) దిబ్బ,
కోండ 2. (*вулкан*) అగ్నిపర్వతం

соплѣнник *м уст.* తోటి తెగవాడు, సహజాతీ
యుడు

сѹпли *мн. разг.* తుమ్ములు

сѹподчинѣние *c* గ్రామ. సమన్వయం, సహనాధి
కరణం

сопѹстáвить *сов. см.* сопѹстáвлять

сопѹстáвление *c* సాటి, తుల్యత, సరిచూడడం

сопѹстáвлять, сопѹстáвить (*вн.*) (తో) సరి
చూచు, పోల్చిచూచు

сопрано *c* *нескл. муз.* సోప్రానో, ఉచ్చస్వరం

сопреди́ельн||ый సరిహద్దు, పొరుగు, చేరి వున్న; ~ое
госудáрство పొరుగు (సరిహద్దు) రాజ్యం; ~ые зѣм-
ли చేరి వున్న భూములు

сопрѣть *сов. см.* прѣть 1

соприкасá||ться, соприкоснѹться (*c тв.*) 1.
(*отрагиваться*) స్పృశించు, తగులు, ముట్టుకొను 2.
*тж. несов. (прилегать, имѣть смежные гра-
ницы)* చేరివుండు; земельные учáстки ~ются
భూఖండాలు చేరివున్నాయి 3. *перен. (общаться)* (తో)
సంబంధం వుండు

соприкосновѣни||е *c* 1. తాకి ఉండడం, తగలడం,
స్పర్శ 2. (*взаимная связь*) సంబంధం; вхѹдѣть в
~е с кем-л. ఒకరితో సంబంధం కలిగించుకొను
(పెట్టుకొను) ◇ у нас нет никаких тѹчек
~я మాకు ఏకీభావం గల విషయాలు లేవు

соприкоснѹться *сов. см.* соприкасáться 1, 3
сопѹровѹдѣтельн||ый: ~ое писъмо కవరింగ్
తెటర్

сопѹровѹдѣть *сов. см.* сопѹровѹждáть

сопѹровѹждáть, сопѹровѹдѣть (*вн.*) (ఒకరి)
వెంట వెళ్లు, (ఒకరికి) తోడు వెళ్లు; ~ делегáцию
ప్రతినిధివర్గంతో వెళ్లు

сопѹровѹждá||ться *несов. (тв.)* వెంట వచ్చు;
дождь ~лся грáдом వానవెంట వడగళ్లు వచ్చాయి

сопѹровѹждáющий 1. తోటి (వెంట) వున్న, వెంట
వెళ్లే 2. *в знач. сущ. м* వెంట వెళ్లేవాడు

сопѹровѹждение *c* 1.: в ~и когѹ-л. ఒకరితో
కలిసి (వెంట రాగా) 2. *муз.* పక్క వాయిద్యం; в ~и
скрипки ఫిడెలు పక్క వాయిద్యంతో

сопрѹтивлѣни||е *c* 1. ప్రతిఘటన, ఎదుర్కోవడం;
~е прѹтивника శత్రువు ప్రతిఘటన; встѹрѣáть
~е со сторѹны когѹ-л. ఒకరి ప్రతిఘటన ఎదురగు
2. *физ.* ప్రతిఘటన; ~е вѹдуха వాయువు ప్రతిఘటన
◇ ~е материáлов *физ., тех.* పదార్థాల నత్వం; ид-
ти по лини́и наимѣньшего ~я కష్టత్రేణి మార్గాన్ని
చేపట్టు; дви́жение Сопрѹтивлѣния *ист.* ప్రతిఘ
టనోద్యమం

сопрѹтивлѣáться *несов. (от.)* ప్రతిఘటించు,
ఎదుర్కొను, వ్యతిరేకించు

сопѹтствѹва||ть *несов. (от.)* 1. వెంట వెళ్లు,
(తో) వెళ్లు 2. *перен.* కలిసి వచ్చు; емѹ ~ла
удáча అతనికి అదృష్టం కలిసివచ్చింది

сопѹтствѹющи||й కలిసివచ్చే; ~е обстоятель-
ства కలిసివచ్చే పరిస్థితులు

сор *м* చెత్త, తుక్కు; вмѣстѣ ~ из кѹмнаты
గదిని శుభ్రంగా తుడుచు ◇ выно́сить ~ из изрѹбъ
ఇంటి వ్యవహారాలను గురించి నలుగురిలో చెప్పి, ఒకరి వ్యవ
హారాలను పైకి పొక్కుచున్న

сорáзмѣрить *сов. см.* сорáзмѣрять

сорáзмѣрно 1. *нареч.* తగినట్లుగా, పాలు సరి
యగునట్లు 2. *предлог (от.)* (కి) అనుగుణంగా

сорáзмѣрный తగిన, పాలు సరియైన, అనుగుణమైన
сорáзмѣрять, сорáзмѣрить (*вн. с тв.*) (తో)
అనువుగా దిద్దు

сорáтник *м* సహచరుడు; సహయోధుడు (*по борьбе*)

сорванец *м и ж разг.* చలాకి కుర్రాడు *м*, చలాకి పిల్ల *ж*

сорвать *сов. см.* срывать I

сорваться *сов. см.* срываться

сорвиголовá *м и ж разг.* దుస్సాహసికుడు *м*, దుస్సాహసికురాలు *ж*

соревновáни||*е с 1.* పోటీ 2.: ~я *мн. (спортивная встреча)* [[క్రీడా] పోటీ; ~я по плаванию ఈతల పోటీ ◇ социалистическое ~е సోషలిస్టు స్పర్ధ (పోటీ)

соревновáться *несов. (с тв.)* ఒకరితో పోటీపడు; ~ за досрочное выполнение плана ప్రణాళికను నిర్ణీత కాలానికి ముందు పూర్తిచేసేందుకు పోటా పోటీలు పడు

сорит||*ь*, насорить *(тв.)* నేలమీద చెత్త పారవేయ (పడవేయ); не ~е на пол నేలమీద చెత్త పడేయవద్దు ◇ ~ь деньгами డబ్బు దుబారా చేయు, డబ్బు వెదచల్లు

сорн||*ый*: ~ая трава కలుపు (అడవి) మొక్కలు

сорняк *м* కలుపు మొక్క

сорок *числ.* నలభై; ~ один నలభై ఒకటి; ~ девять నలభై తొమ్మిది

сорока *ж* మార్గంపై

сорокалétие *с 1. (период)* నలభై సంవత్సరాలు (సంవత్సరాల వ్యవధి) 2. (годовщина) నలభయ్యవ వార్షికోత్సవం

сорокалétний 1. (о сроке) నలభై సంవత్సరాల (ఏళ్ల) 2. (о возрасте) నలభై సంవత్సరాల (ఏళ్ల) వయస్సుగల

сороков||*ой числ.* నలభయ్యవ; в конце ~ых годов నలభై దశకం ఆఖరితో

сорóчк||*а ж* చొక్కా, షర్టు (*мужская*); లోగోను (*женская*); ночная ~а నైట్ గౌన్ ◇ родиться в ~е మహా అదృష్టవంతుడుగా పుట్టు

сорт *м 1.* రకం; мука высшего ~а మేలు రకం పిండి 2. (*разновидность растения*) రకం; скороспелые ~а గ్రలంక తొందరగా కాపుకొచ్చే రకం ఆపిల్లు ◇ такого ~а люди బాపతు (ఈ మాదిరి) వాళ్లు

сортировать *несов. (вн.)* సరిపడునట్లు కూర్పు, (గేడింగు (సార్టింగ్)) చేయు; ~ зерно ధాన్యాన్ని (గేడింగ్ చేయు; ~письма ఉత్తరాలు సార్టింగ్ చేయు

сортировка *ж* (*действие*) సార్టింగ్, (గేడింగు చేయడం

сортировщик *м* సార్టరు, (గేడింగు చేసేవాడు

SOP — СОС

C

сортóв||*ий* మేలు రకం, నాణ్యంగల; ~е зерно మేలు రకం ధాన్యం

сосáть *несов. 1. (вн.)* పీల్చు; ~ грудь చనుబాలు కుడుచు 2. *безл.:* у меня сосёт под лóжечкой నా కడుపు దహించుకుపోతోంది

сосвáтатъ *сов. см.* свáтатъ

сосéd *м* ఇరుగు (పొరుగు, పక్క)వాడు; ~и *мн.* ఇరుగుపొరుగువాళ్లు

сосédка *ж* ఇరుగు (పొరుగు, పక్క) ఆమె, పొరుగింటామె

сосéдн||*ий* పక్కన [వున్న], పొరుగు; в ~ей деревне పొరుగు (పక్క) గ్రామంలో; в ~ей комнате పక్క గదిలో

сосéдский ఇరుగుపొరుగువాళ్ల

сосéдств||*о с* [ఇరుగు]పొరుగు; приятное ~о మంచి పొరుగు; по ~у с кем-л. ఒకరి దగ్గర (పక్కన, పొరుగున)

сосíска *ж* సాసేజ్

сóска *ж* పాల పీక

соскáбливать, соскоблítь *(вн.)* గోకు, గీకు, గోకివేయు; ~ краску రంగు గోకివేయు

соскáкивать, соскóчить 1. (*с рд.*) (కిందకి, మీదనుంచి) దూకు; ~ с кровáти మంచం మీదనుంచి తలూచున లేచు; ~ с лóшадí గుర్రం మీదనుంచి దూకు; ~ на ходý (*с поезда*) రైలునుంచి ఉరుకు (దూకు) 2. (*падать*) ఊడిపోవు

соскáльзывать, соскользнуть జారిపోవు; జారి పోయి కిందికి పడు (*падать*)

соскоблítь *сов. см.* соскáбливать

соскользнуть *сов. см.* соскáльзывать

соскóчить *сов. см.* соскáкивать

соскúчиться *сов. 1. (почувствовать скуку)* విసుగెత్తి పోవు 2. (*о пр., по дт.; затосковать*) (గురించి) బెంగ పెట్టుకొను; ~ по родным తన వాళ్లను గురించి బెంగ పెట్టుకొను

сослагáтельн||*ый*: ~ое наклонение *грам.* సంభావనార్థకం

сослáть(ся) *сов. см.* ссылáть(ся)

сóслепу *нареч. разг.* సరిగా చూసుకోకుండా

сослóвие *с* అంతన్న, [సమాజపు] శ్రేణి, తరగతి

сослóвнн||*ий* [సమాజపు] అంతను [క్రి సంబంధించిన], తరగతి; ~е предрассúдки [సమాజపు] అంతస్తుకి సంబంధించిన మూఢ విశ్వాసాలు

сослуживец *м* సహోద్యోగి

сослужить *сов.:* ~ службу кому-л. а) (оказывать услугу) ఒకరికి ఉపకారం చేయు б) (принести пользу) ఉపయోగపడు

сосна *ж* పైన [చెట్టు]

сосновый *п*ైన[తో చేసిన]; ~ бор *п*ైన అడవి

сосок *м* చంటి (చను) మొన

сосредоточение *с* తదేకధ్యానం, ఏకాగ్రత

сосредоточенно *нареч.* తదేకధ్యానంగా, ఏకాగ్రంగా

сосредоточенность *ж* ఏకాగ్రత, ఏకాగ్ర దృష్టి, తదేకధ్యానం

сосредоточенный 1. ఏకాగ్ర, తదేక; ~ое внимание ఏకాగ్ర (తదేక) దృష్టి 2. (погружённый в мысли) పరధ్యానంలో మునిగివున్న

сосредоточивать, сосредоточить (вн.) కేంద్రీకరించు, సమీకరించు; ~ войска на границе పైన్యాలను సరిహద్దు దగ్గర కేంద్రీకరించు (సమీకరించు); ~ своё внимание на чём-л. దేని మీదనైనా తన దృష్టి కేంద్రీకరించు

сосредоточиваться, сосредоточиться (на пр.; о мысли, внимании) (పై, మీద) కేంద్రీకృత మగు

сосредоточить(ся) *сов. см.* сосредоточивать (-ся)

состав *м* 1. (совокупность частей, образующих целое) సంఘటనం, కూర్పు, సంపుటి; ~ исполнителей *театр.* నటీనటులు; ~ населения జనాభా నిర్మాణాకృతి; национальный ~ населения జనాభా జాతీయ కూర్పు; входить в ~ чего-л. దేనిలోనైనా భాగంగా ఉండు; входить в ~ делегации ప్రతినిధివర్గంలో సభ్యుడుగా ఉండు; в полном ~е *పురి* సంఖ్యలో 2. (соединение, смесь) మిశ్రమం 3. (категория лиц) సిబ్బంది; офицерский ~ అఫీసరు; руководящий ~ మేనేజిమెంటు సిబ్బంది, మేనేజర్లు 4. *ж.-д.* రైలు *◇* ~ преступления *юр.* నేరాంశలు

составитель *м* కర్త; ~ сборника సంకలన కర్త; ~ словаря నిఘంటు కర్త

составить(ся) *сов. см.* составлять(ся)

составление *с* 1. (из частей) కూర్పుడం 2. (сочинение) రాయడం, రచించడం; ~ словаря నిఘంటు రచన, నిఘంటువును కూర్పుడం

составлять, составлять (вн.) 1. చేర్చు; ~ ступля в угол కుప్పీలు ఒక మూల[కి] చేర్చు 2. (образовывать что-л.) కూర్చు; ~ поезд రైలు పెట్టెలను కూర్చు; ~ предложение *грам.* వాక్యం కూర్చు 3. (создавать) తయారు చేయు, రాయు, రచించు; ~ словарь నిఘంటువు రచించు; ~ план పథకం తయారు చేయు; ~ списки జాబితాలు రాయు (తయారు చేయు) 4. (группу, коллектив) కూర్చు; ~ группу జట్టును కూర్చు 5. (собирать, приобретать постепенно) పోగుచేయు; ~ библиотеку గ్రంథాలు పోగుచేయు 6. (создавать путём наблюдения) ఏర్పరచుకొను; ~ мнение అభిప్రాయం ఏర్పరచుకొను 7. (давать в итоге) అవు; ~то составит значительную сумму ఇది గణనీయమైన మొత్తం అవుతుంది 8. (являться) ఉండు; ~то не составит труда ఇది కష్టమేమీ కాదు

составляться, составиться 1. (образовываться, образоваться) ఏర్పడు 2. (скапливаться постепенно) పోగుపడు, గుమికూడు 3. (получаться в итоге) (కి) వచ్చు, చేరుకొను

состав|ный 1. (из нескольких частей) భాగాలు కలిగిన, ఏకకాని 2. (входящий в состав чего-л.) సంఘటనమైన; ~ая часть అంతర్భాగం; ~ые элементы воды నీళ్ల సంఘటకాలు

сост|арить(ся) *сов. см.* старить(ся)

состояни|е *с* 1. (ср)స్థితి; ~е дел వ్యవహార స్థితి; экономическое ~е страны దేశపు ఆర్థిక పరిస్థితి; в хорошем ~и మంచి స్థితిలో; по ~ю здоровья ఆరోగ్య స్థితినిబట్టి 2. (богатство) అస్తి, సంపద, భాగ్యం; человек с ~ем సంపన్నుడు; наживать ~е на чём-л. దేని ద్వారానైనా సంపన్నమగు *◇* быть в ~и сделать что-л. దేనినైనా చేయ గలుగు; быть не в ~и сделать что-л. ఏదైనా ఒకరిచేత కాకపోవు

состоятельность *ж* 1. (обеспеченность) సంపన్నత, ఆర్థిక సంపత్తి; ఆర్థిక స్తోమతు (платежеспособность) 2. (обоснованность) హేతుబద్ధత

состоятельный 1. (обеспеченный) ధనంగల, సంపన్నమైన 2. (обоснованный) హేతుబద్ధమైన

состо|ять *несов.* 1. (из рд.) (తో) (కలిగి) వుండు, అయివుండు; квартира ~ит из трёх комнат వాటాలో మూడు గదులు ఉన్నాయి 2. (в пр.; заключаться) ఉండు; суть этой программы ~ит в том, что... ఈ కార్యక్రమపు సారాంశం యేమిటంటే... 3. (быть в составе) [గ] ఉండు; ~ять в проф-

сорузе (ఓర్వేయూనియన్ నభ్యుడుగా ఉండు; ~ять на службе у кого-л. ఒకరి సేవకుడుగా ఉండు

состояться *сов.* జరుగు

сострадания||*e* *c* కనికరం, దయ; испытывать ~*e* к кому-л. ఒకరిపట్ల కనికరం కలిగివుండు; из ~*я* к кому-л. ఒకరిపట్ల కనికరం (దయ) కొద్దీ

сострадательный కనికరమైన

острить *сов. см.* острить

остряпать *сов. см.* стряпать

состязания||*e* *c* పోటీ; спортивные ~*я* (క్రీడల పోటీలు; ~*e* в беге పరుగుల పోటీ

состязаться *несов.* (в тв.) (తో) పోటీపడు; ~ с кем-л. в беге ఒకరితో పరుగుల్లో పోటీపడు

сосуд *м* 1. పాత్ర 2. *анат.* నాళం; кровеносный ~ రక్త నాళం

сосудистый నాళ[మయమైన]

сосулька *ж* మంచుకట్టి

сосунók *м* 1. చనుబాలు తాగే కూన (పిల్ల) 2. *разг.* (ребёнок) చంటి బిడ్డ

существование *c* సహజీవనం; мирное ~ государств с различным общественным строем భిన్న సామాజిక వ్యవస్థలుగల రాజ్యాల మధ్య శాంతియుత సహజీవనం

считать *сов. см.* считать I 1

считаться *сов. см.* считаться I

сотворения||*e* *c* సృష్టి, సృజన; от ~*я* мира (వసంచం సృష్ట్యాది (అవిర్భావం నాటి)నుంచి

сотворить *сов. см.* творить

соткать *сов. см.* ткать

сотни||*я ж* నూరు, వంద; ~и వందలకొంది

сотовый తేనె పట్టు (తెల్లె); ~ мед пట్టు తేనె

сотрудник *м* 1. (*тот, кто работает совместно с кем-л.*) సహోద్యోగి 2. (*служащий*) ఉద్యోగి
♦ научный ~ పరిశోధన చేసేవాడు, శాస్త్ర పరిశోధకుడు

сотрудничать *несов.* 1. (с тв.) (తో) సహకరించు 2. (*быть сотрудником*) పనిచేయు; ~ в газете పత్రికకి వ్యాసాలు రాయు

сотрудничество *c* సహకారం; экономическое ~ ఆర్థిక సహకారం

сотрясать *несов.* (вн.) కంపింపజేయు; взрыв сотряс вздох ప్రేలుడు వాయువును కంపింపజేసింది

сотряса||ться *несов.* కంపించు; его тело ~лось от рыданий ఏడ్పుతో అతని శరీరం కంపించింది

СОС — СОЦ

С

сотрясение *c* కంపనం ♦ ~ мозга *мед.* బెయిన్ కంకషన్

соты *мн.* తేనెతెల్లె

сот||ый వందవ, నూరవ, శత; ~ая доля чегр-л. దేనిలోనైనా నూరవ వంతు

сóус *м* సోస్

соучастие *c* సహభాగిత్వం, భాగస్వామ్యం; ~ в преступлении నేరంలో సహభాగిత్వం

соуча́стник *м* తోటి నేరస్తుడు, నేరంలో భాగస్థుడు

софа́ *ж* సోఫా

соха́ *ж* నాగలి

сóхнуть *несов.* 1. ఎండు, ఆరు 2. (*испаряться*) ఆరు 3. (*погибать — о растениях*) వాడిపోవు 4. *разг.* (*худеть, чахнуть*) శుష్కించు, సన్నగిల్లు

сохранение *c* పరిరక్షించు, నిలిపివుంచడం; ~ мира శాంతిని పదిలం చేయడం; ~ тайны రహస్య గోపనం; ~ энергии శక్తి నిలిచివుండడం

сохранить(ся) *сов. см.* сохранять(ся)

сохранно́ст||ь *ж* సురక్షిత (చెక్కుచెదరని) స్థితి; в полной ~и సురక్షితంగా

сохранный సురక్షిత[మైన]

сохранять, сохранить (вн.) 1. కాపాడు, భద్రంగా వుంచు, భద్రపరచు; ~ имущество ఆస్తిని కాపాడు 2. (*не нарушать*) [నిలిపి]వుంచు, పరిరక్షించు; ~ мир శాంతిని పరిరక్షించు; ~ порядок భద్రతను పరిరక్షించు; ~ традиции సంప్రదాయాలను నిలిపివుంచు 3. (*не лишаться чего-л.*) కాపాడు[కొను], భద్రపరచు [కొను]; ~ здоровье ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకొను (భద్రపరచుకొను); ~ присутствие духа మనోనిబ్బరం కోల్పోకపోవు

сохраняться, сохраниться 1. చెక్కు చెదరకుండా వుండు, కట్టుదిట్టంగా వుండు (*о здании*); కొనసాగు (*о положении, порядке*) 2. (*не портиться*) పాడైపోకుండా వుండు 3. *разг.* (*о человеке*) నవకంగా కనిపించు; он хорошо сохранился అంత వయస్సు వున్నవాడిలా కనిపించడు, అతను నవకంగా కనిపిస్తాడు

социáл-демократ *м* సోషల్-డెమోక్రట్

социáл-демократи́ческий సోషల్-డెమోక్రటిక్

социáл-демократи́я *ж* 1. (*течение*) సోషల్-డెమోక్రటిక్ ఉద్యమం 2. (*общее название партии*) సోషల్-డెమోక్రటిక్ పార్టీలు

социализа́ция *ж* సామాజికీకరణ

социализм *м* సోషలిజం; построение *~а* సోషలిజం నిర్మాణం

социалист *м* సోషలిస్టు

социалистический *ий* సోషలిస్టు; *~ий* строй సోషలిస్టు వ్యవస్థ; *~ая* революция సోషలిస్టు విప్లవం

социально-политический సాంఘిక-రాజకీయ

социально-экономический సాంఘికార్థిక

социальный *ий* సాంఘిక, సామాజిక; *~ая* среда సాంఘిక పరిసరాలు; సామాజిక (సాంఘిక) స్థితి

социолог *м* సాంఘిక శాస్త్రజ్ఞుడు

социология *ж* సాంఘిక శాస్త్రం

соцсоревнование *с* (социалистическое соревнование) సోషలిస్టు పోటీ

соцстрах *м* (социальное страхование) ఇన్సూరెన్స్, సాంఘిక భీమా

сочетание *||е с* మేళవింపు, కలయిక; *~е* красок రంగుల మేళవింపు (కలయిక); *в ~и с* чем-л. దేనితో నైనా కలిసి (కలిసి)

сочетать *несов. и сов. (вн.)* జోడించు, మేళవించు; *~* занятия *с отдыхом* అధ్యయనం, విశ్రాంతి రెండూ జోడించు; *~* теорию *с практикой* సిద్ధాంతాన్ని ఆచరణని జోడించు (మేళవించు); *~ в серё* ఒకరిలో ఇమిడి వుండు

сочетать|ться *несов. и сов. 1.* జమిలిగా వుండు; *в нём ~ются энергия* *и ум* అతనిలో ఉత్సాహం, బుద్ధి జమిలిగా ఉన్నాయి *2. тк. несов. (гармонизировать)* సరిపడు

сочинение *||е с 1. (действие)* రచించడం; కంపోజ్ చేయడం (*музыки*) *2. (литературное произведение)* రచన; собрание *~ий* సంకలిత రచనలు *3. (школьное и т.п.)* కాంపోజిషన్; писать *~е* на какую-л. тему ఒక విషయం గురించి కాంపోజిషన్ రాయు *4. грам. సమన్వయం*

сочинительный *грам.:* *~ союз* సమన్వయకారి సమన్వయం

сочинить *сов. см. сочинять*

сочинять, сочинить *(вн.) 1.* అల్లు, రాయు; కంపోజ్ చేయు (*музыку*); *~ стихи* పద్యాలు (కవిత్వం) అల్లు (రాయు) *2. (выдумывать)* కల్పించు; *~ историю* కథ కట్టు (కల్పించు)

сочиться *несов. కాదు*

сочный *1.* రసవంతమైన *2. перен.* వర్ణ సంశోభితమైన

сочувственно సానుభూతితో

сочувствен||ый సానుభూతితో కూడిన]; *~ое отношение к чему-л.* దేనివల్ల నైనా సానుభూతి వైఖరి

сочувствие *с* సానుభూతి; *с ~м* సానుభూతితో

сочувствовать *несов. (от.)* సానుభూతి వ్యక్తం చేయు; *~ чьему-л. горю* ఒకరి దుఃఖంపట్ల సానుభూతి వ్యక్తంచేయు (ప్రకటించు)

сочувствующий *1.* సానుభూతిపరుడైన *2. в знач. сущ. м* సానుభూతిపరుడు

сочурить *сов.:* *~ глаза* కళ్ళు చిట్టించు

сочуриться కళ్ళు చిట్టించు

союз *м 1.* ఐక్యత, మైత్రీ, పాత్తు; *~ рабочего класса и крестьянства* కార్మికవర్గానికి రైతాంగానికి మధ్య మైత్రీ (పాత్తు); *действовать в ~е с кем-л.* ఒకరితో కలిసి వ్యవహరించు; *вступать в ~ с кем-л.* ఒకరితో పాత్తు పెట్టుకొను *2. (соглашение)* సంధి, కలయిక, ఒప్పందం; *военно-политический ~* పైనిక రాజకీయ కలయిక (ఒప్పందం) *3. (государственное объединение)* యూనియన్, సమాఖ్య; Союз Советских Социалистических Республик సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్కుల యూనియన్ *4. (организация)* సంఘం; *~ писателей* రచయితల సంఘం *5. грам. సమన్వయం*

союзник *м* పాత్తుదారు, అనుచరుడు

союзнически||й మిత్ర; *~е страны* మిత్ర దేశాలు

союзн||ый మిత్ర, యూనియన్; *~ая республика* యూనియన్ రిపబ్లిక్; *~ые державы* మిత్ర రాజ్యాలు

соя *ж* సోయా చిక్కుడు

спад *м* మాంద్యం, మందగింపు; తగ్గిపోవడం (*жары, воды*); *~ производства* ఉత్పత్తి మాంద్యం

спадать, спасть *1. (с рд.; падать)* (నుంచి) కిందపడు *2. (уменьшаться)* తగ్గు, తగ్గిపోవు; *жара спала* ఎండ తగ్గింది *3. тк. несов. (висать)* వేలాడు

спазм *м* సంకోచం

спавивать I, спаять *(вн.) 1.* బంకపు పొడి పెట్టి అతుకు *2. перен.* ఐక్యం చేయు

спавивать II, спойть *разг. (вн.) 1. (поить допьяна)* తప్ప తాగించు *2. (приучать к пьянству)* ఒక రిని తాగుబోతును చేయు

спайка *ж 1. (действие)* బంకపు పొడి పెట్టి

అతడం 2. (место соединения) టంకం వేసి అతక
బడిన చోటు 3. перен. (тесная связь) ఐక్యత

спальный||యి స్లీపింగ్; ~ый вагон స్లీపింగ్ కోచ్;
~ый мешок స్లీపింగ్ బాగ్; ~ое место స్లీపింగ్
బెడ్

спальня ж పడక గది

спаренный జతచేయబడిన, కలవబడిన

спаривать, спарить (вн.) 1. జత చేయు,
కలుపు 2. (случать) దాటు, జత కూడు

спарить сов. см. спаривать

спартакиада ж క్రీడోత్సవాలు

спарывать, спороть (вн.) విప్పి వేయు, ఊడ
దీయు

спасани||e с మోక్షం, విముక్తి; операция по
~ю సహాయ కార్యక్రమం

спасательный సహాయక; ~ый круг లైఫ్ బాయ్;
~ая шлюпка లైఫ్ బోటు; ~ые работы సహాయ
[క] కార్యక్రమం

спас||ать, спасти (вн.) రక్షించు, కాపాడు (за-
щищать); విడిపించు, తప్పించు, విముక్తి చేయు (из-
бавлять от опасности); ~ать жизнь кому-л.
ఒకరి ప్రాణం రక్షించు (దక్కించు); ~ите! రక్షించండి!
◇ ~ать положение [క్లిష్ట] పరిస్థితిని తప్పించు

спасаться, спастись రక్షించుకొను, దక్కించు
కొను; ~ бегством కాళ్ళకి బుద్ధివెప్పు, ప్రాణంకోసం
పరుగెత్తు; ~ от гибели ప్రమాదంనుంచి బయటపడు,
ప్రాణం దక్కించుకొను; ~ от дождя వాననుంచి తప్పించు
కొను; спасайся, кто может! ప్రాణరక్షణార్థం పారి
పోండి!

спасени||e с 1. రక్షించుకోవడం; ~е утопающих
మునిగిపోయేవాళ్ళను కాపాడడం 2. (возможность спас-
тись) [నుంచి] బయటపడడం, తప్పించుకొనడం; ~я
нет బయటపడే మార్గం లేదు 3. (то, что спа-
сает) మోక్షం; в этом наше ~е మనని గట్టెక్కించేది
ఇదొక్కటే

спасибо частица ధన్యవాదాలు; больше ~!
చాలా ధన్య వాదాలు (కృతజ్ఞతలు)!; ~, что пришёл!
మీరు వచ్చి నందుకు చాలా కృతజ్ఞతలు ◇ и на том
~ చచ్చిన వాడి పెళ్లికి వచ్చిందే కల్లుం

спаситель м రక్షకుడు, విమోచన చేసేవాడు

спасительн||ый సహాయక, కాపాడే; ~ое сред-
ство చిట్కా

спасовать сов. см. пасовать I

спасті(сь) сов. см. спасть(ся)

спасть сов. см. спадать

СПА — СПЕ

C

спать несов. నిద్రపోవు; крепко ~ గాఢంగా నిద్ర
పోవు; ложиться ~ పడుకొను; укладывать ~
кого-л. ఒకరిని పడుకోబెట్టు; хотеть ~ [ఒకరికి] నిద్ర
వచ్చు

спаянный ఐక్యమైన, సంఘటితమైన

спаять сов. см. спайвать I

спеваться, спеться 1. కలిసి బాగా పాడు 2. перен.
разг. (достигать согласованности в действиях)
ఒకరితో ఒకరికి బాగా కలియు; они отлично спелись
వాళ్ళకి బాగా కలుస్తుంది

спектакль м ప్రదర్శన, ఆట; నాటకం (драма-
тически); дневной ~ మాటిసీ

спектр м వర్ణపటం

спектральный వర్ణపట

спектроскоп м వర్ణపట దర్శిని, స్పెక్టోస్కోప్

спекулировать несов. 1. (тв.) (తో) చట్టా
వ్యాపారం చేయు, (మీద) అధిక లాభార్జన చేయు 2.
перен. (на пр.; использовать в своих целях)
దేనినైనా వినియోగించుకుని లాభం పొంద ప్రయత్నించు

спекулянт м చట్టావ్యాపారి, అధిక లాభార్జనా
పరుడు

спекулятивн||ый బ్లాక్ మార్కెట్; ~е цены
బ్లాక్ మార్కెట్ ధరలు

спекуляция ж బ్లాక్ మార్కెటింగ్, అధిక లాభా
ర్జన, చట్టావ్యాపారం

спеленать сов. см. пеленать

спелость ж పరిపక్వత

спелы||ый పండిన, (పరి)పక్వమైన; ~е яблочки
పండిన ఆపిల్స్

сперва нареч. разг. [మొట్టమొదట]

спереди нареч. разг. ఎదుటనుంచి (с передней
стороны); ముందర (вперед); вид ~ (ఫంట్ వ్యూ,
ముందరి దృశ్యం)

сперма ж физиол. రేతస్సు, ఇంద్రియం, వీర్యం

спёртый разг.: здесь ~ вóздух ఇక్కడ ఉక్కిరి
రిబిక్కిరిగా వుంది

спесивый అహంకారంగల, మిడిసిపడే

спесь ж అహంకారం, మిడిసిపాటు

спеть I сов. см. петь I

спеть II несов. (созревать) పరిపక్వమగు,
పండుతూ వుండు

спеться сов. см. спеваться

спех *м разг.* ему не к ~у అతనికేమీ తొందర లేదు; что не к ~у దానికి తొందరలేమీ లేదు

специализация *ж* స్పెషలైజేషన్

специализи́рова||ться *несов. и сов. (по от.; в, на пр.)* (తో) స్పెషలైజ్ చేయు; он ~лся по хирургии అతను సర్జరీలో స్పెషలైజ్ చేస్తున్నాడు

специалист *м* నిపుణుడు, స్పెషలిస్టు; ~ по сѣльскому хозяйству వ్యవసాయ నిపుణుడు; техниче-ский ~ సాంకేతిక నిపుణుడు

специально *нареч.* 1. ప్రత్యేకంగా; заниматься чем-л. ~ దేన్నైనా ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం చేయు 2. *ра з.* (намеренно) ప్రత్యేకించి; ~ для вас ప్రత్యేకించి మీ కోసం; я пришёл ~ для того, чтобы увидеть вас నేను ప్రత్యేకించి మిమ్మల్ని చూడడానికి వచ్చాను

специальность *ж* స్పెషాలిటీ; వృత్తి (*профессия*) специальный *в разн. знач.* ప్రత్యేక; ~ выпуск газѣты ప్రత్యేక పంచిక; ~ корреспондент ప్రత్యేక విలేకరి; ~ проезд ప్రత్యేక రైలు

специфика *ж* విశిష్టత, విశిష్ట లక్షణాలు, ప్రత్యేకత; национальная ~ జాతీయ విశిష్ట లక్షణాలు

специфика́ция *ж* స్పెసిఫికేషన్, ప్రత్యేక సూచనలు

специфический *ж* స్వభావసిద్ధమైన, విశిష్టమైన

спе́ция *ж* మసాలా, సుగంధ ద్రవ్యం

спе́цовка *ж разг.* ప్రత్యేకమైన దుస్తులు

спечь *сов. разг. (вн.)* బేక్ చేయు

спѣшивать, спѣшить *(вн.)* ఒకరిని గుర్రంనుంచి దింపు

спѣшиваться, спѣшиться *(вн.)* గుర్రంనుంచి దిగు

спѣшить *сов. см.* спѣшивать

спеш||и́ть, поспешить 1. ఆతురత పడు; ఉరకలు పెట్టు (*бежать*); ~и́ть на по́мощь кому-л. ఒకరి సహాయానికి ఉరకలు పెట్టు; ~и́ть на рабо́ту పనికి (ఆఫీసుకి) తొందరగా వెళ్ళు; не ~и́те тొందర పడకుండు! 2. *тк. несов. (о часах)* ఫాస్టుగా వుండు; часы ~а́т на де́сять мину́т గడియారం పది నిమిషాలు ఫాస్టుగా వుంది ◇ поспеши́шь — люде́й на-смеши́шь *посл. ≡* తొందరపాటు భంగపాటుకి కారణమవుతుంది

спѣшиться *сов. см.* спѣшиваться

спѣшк||а *ж разг.* తొందర[పాటు], ఆతురత; без ~и తొందరపడకుండు; в ~е తొందరపడుతూ

спѣшно *нареч.* తొందరగా, తొందరతో

спива́ться, спиться *т.а.గుబోతు* అగు

спидомѣтр *м* స్పీడ్మీటర్

спѣливать, спилить *(вн.)* 1. [రంపంతో] కోసి వేయు; спилить верху́шку де́рева చెట్టు తల భాగం కోసివేయు 2. (*напильником*) అరగదీయు

спилить *сов. см.* спѣливать

спин||а *ж* వీపు; ложиться на спину వెల్లికిల పడుకొను; нанести кому-л. удар в спину *прям., перен.* ఒకరిని వెన్ను పోటు పాడును; прятаться за чью-л. спи́ну *прям., перен.* ఒకరి వెనక దాక్కును ◇ за ~ой у кого-л. ఒకరి వెనకపాటును; поворачи́ваться ~ой к кому-л. ఒకరికి పెడ మొగసుగు *спинка ж* వెనకభాగం; ~ сту́ла కుర్చీ వెనకభాగం *спинной* వెన్ను, పుష్పం; ~ мозг వెన్ను నాడి దండం; ~ плавни́к పుష్ప వాజం; ~ хребѣ́т వెన్ను పాము

спираль *ж* 1. సర్పిల 2. (*пружина*) స్ప్రింగు

спиральный *ж* సర్పిల

спирт *м* స్పిరిట్, ఆల్కహాల్

спиртн||о́й 1. ఆల్కహాల్; ~ые напитки మద్య పానీయాలు 2.: ~ое в знач. *сущ. с разг.* మద్య పానీయం

спиртовка *ж* స్పిరిట్ లాంప్

спиртовой *ж* ఆల్కహాల్, సారా

списа́ть(ся) *сов. см.* спи́сывать(ся)

спи́сок *м* జాబితా, పట్టి; ~ абонѣнтов (*теле-фонной сети*) టెలిఫోన్ డైరెక్టరీ; ~ избирате́лей ఓటర్ల లిస్టు (జాబితా); ~ ли́чного соста́ва సిబ్బంది పట్టి, మస్టర్ రోల్ ◇ посплужно́й ~ పని రికార్డు

спи́сывать, списа́ть *(вн.)* 1. (*переписывать*) ఎత్తి రాయు, కాపీ చేయు 2. (*у кого-л.*) ఎత్తి రాయు, కాపీ కొట్టు; списа́ть сочинѣние у товарища స్నేహితుడి కాంపోజిషన్ కాపీ కొట్టు 3. (*записывать как израсходованное*) ఎత్తివేయు, రద్దుచేయు; спи-са́ть задол́женность బాకీ రద్దుచేయు

спи́сываться, списа́ться *(с тв.)* (ఒకరికి) రాసి సమాచారం తెప్పించుకొను

спить *сов. см.* спива́ться

спѣхивать, спихну́ть *(вн.)* 1. *разг.* నెట్టు, నెట్టివేయు 2. *перен.* నెట్టివేయు

спихну́ть *сов. см.* спѣхивать

спи́ца *ж* 1. (*вязальная*) అల్లిక సూది 2. (*коле-са*) ఆకు, స్పృక్

спѣчечн||и́й అగ్నిపుల్ల; ~ая корбо́рка అగ్ని పెట్టె

спичк||а ж అగ్గిపుల్ల; зажигать ~у అగ్గిపుల్లను తెలిగించు ◇ худой как ~а разг. చీపురు పుల్లలాగ

сплав I м (металлов) మిశ్రతోహం, మిశ్రమం; ~ меді с зóлотом రాగి బంగారాల మిశ్రమం

сплав II м (леса) [కలవ] తేలింపడం

сплáвить I, II сов. см. сплавлять I, II

сплавлять I, сплáвить (вн.; металл) కరిగించి మిశ్రమం తయారుచేయు; ~ медь с зóлотом రాగి, బంగారం కరిగి మిశ్రమతోహం తయారుచేయు

сплавлять II, сплáвить (вн.) 1. (лес) [కలవ] తేలింపు 2. перен. разг. (отделяваться) నెట్టివేయు

сплáчивать, сплотить (вн.) 1. (скреплять) కట్టు 2. перен. (объединять) సమీకరించు, ఐక్యం చేయు, సంఘటితపరచు; ~ народные массы ప్రజలను సంఘటితపరచు

сплáчиваться, сплотиться సమీకృతమగు, సమీకృతమై వుండు

сплесті́(сь) сов. см. сплетáть(ся)

сплетáть, сплесті́ (вн.) 1. అల్లు; сплесті́ венóк మాల కూర్పు 2. перен. (соединять): ~ пáльцы (ఒక చేతి) వేళ్లు (మరొక చేతి) వేళ్లతో దూర్పు

сплетáться, сплесті́сь 1. అల్లుకొను 2. перен. (соединяться — о руках, пальцах) వేళ్లు వేళ్లతో దూరు

сплетéние с 1. మేళవింపు; అల్లిక (ветвей, корней) 2. анат. జాలిక ◇ ~ обстоятельств పరిస్థితుల చిక్కు ముడి

сплётник м కబుర్లు మోసేవాడు

сплётничать, насплётничать కబుర్లు మోయు, గాలి కబుర్లు చెప్పు

сплётня ж గాలికబురు

сплотить(ся) сов. см. сплáчивать(ся)

сплоховá||ть сов. разг. పప్పులో కాలు వేయు, వివలమగు, రాణించకపోవు; он не ~л రాణించాడు

сплóчение с సమీకృతం [చేయడం], [సజా] సమీకరణ

сплóченность ж సంఘీభావం, సమీకృతం

сплóченны́й సమీకృతమైన; ~ коллектив సమీకృతమైన (ఐక్యమైన) సమష్టి (బృందం)

сплошн||рýй 1. మొత్తం ముద్ద (о породе, массе и т.п.); (సర్వ) వ్యాప్త (распространяющийся на все); అంతటేని, ఎడతెగెని (непрерывный); ~рýй лес అంతటేని అడవి; ~áя коллективизáция దేశవ్యాప్త సమష్టికరణ 2. разг. (не содержа-

СПИ — СПО

С

щій ничего другого) శుద్ధ, వట్టి; ~рýй вздор శుద్ధ చెత్త; ~áе неприятности కేవలం కష్టాలు తప్ప మరేమీ లేవు

сплошь нареч. పూర్తిగా, కేవలం; ~ состоять из чегó-л. పూర్తిగా ఏదైనా ఉండు ◇ ~ да рýдом разг. అడుగడుగునా

сплутóвать сов. см. плутóвать

сплúщенный చదును; పప్పిడి (о носе)

сплúщивать, сплúщить (вн.) చరిచి చదును చేయు

сплúщить сов. см. сплúщивать

сплясáть сов. см. плясáть

сподвѣжник м సహచరుడు

спозарáнку нареч. разг. 1. (с раннего утра) పొద్దుటి (తెల్లవారు జాము)నుంచి 2. (очень рано) పొద్దున, తెల్లవారు జామున

спóить сов. см. спáивать II

спокóйно нареч. [ప్ర]శాంతంగా, మనోనిబ్బరంతో, చల్లగా; говорить ~ ప్రశాంతంగా మాట్లాడు; ~ ждáть చల్లగా నిరీక్షించు; спáть ~ ప్రశాంతంగా నిద్రపోవు; ~! శాంతించు!, శాంతించండి!

спокóйн||ый 1. ప్రశాంత; ~ое мóре ప్రశాంత సముద్రం 2. (выражающий спокойствие, лишённый тревог) ప్రశాంతమైన; ~ая жизнь ప్రశాంత జీవితం; ~ое мéсто ప్రశాంత స్థలం 3. (не беспокоящий) కుదురైన; ~ый ребёнок కుదురైన బిడ్డ

спокóйствие с 1. ప్రశాంతి, ప్రశాంతత; тишина и ~ నిశబ్దం, ప్రశాంతి 2. (порядок) శాంతి భద్రతలు 3. (самообладание) మనోనిబ్బరం; душевное ~ మనశ్శాంతి

спокóн: ~ вéку (веков) разг. పుష్కల్యదినంచి, తాతముత్తాతల నాటినుంచి

сполáскивать, сполоснúть (вн.) కడుగు, తొలుచు[కొను]; ~ лицó ముఖం తొలుచుకొను

сполáть, сползáть 1. కింద పాకు 2. перен. జారు

сползáть сов. см. сполáть

сполнá нареч. పూర్తిగా, అణాపైనంతో

сполоснúть сов. см. сполáскивать

спор м 1. వాదోపవాదాలు, వాదప్రతివాదాలు 2. (взаимные притязания) తగాదాలు ◇ ~у нет разг. [అనేది] నిర్వివాదం

спóрить, поспóрить (с тв.) 1. (с пр.) (తో

СПО — СПР

గురించి) తగాదాపడు, వాదోపవాదాలు జరుపు 2. (заклю-
чать пари) (తో గురించి) పందెం వేయు

спóрит||**ься** *несов. разг.* సాఫీగా (సజావుగా) జరుగు
(సాగు); работа у него ~ся అతను చేసేవని సాఫీగా
(సజావుగా) జరుగుతోంది

спóри||**и** వివాదాస్పదమైన, వివాదగ్రస్త; ~и вop-
pос వివాదాస్పద విషయం; ~ая территория వివాద
గ్రస్త ప్రాంతం

спóрoт *сов. см.* спáрывать

спорт *м* క్రీడ, క్రీడలు, ఆట; лыжн^{ый} ~
స్కీ క్రీడ; заниматься ~ом ఆటలు ఆడు

спóрт^{ивн}||**и** క్రీడా; ~ое óбщество క్రీడా
సంఘం; ~ое состязáние క్రీడల పోటీ

спóртсмен *м* క్రీడాకారుడు

спóсoб *м* పద్ధతి, సాధనం, విధం; ~ произ-
водства ఉత్పత్తి విధానం (పద్ధతి); ~ употребле-
ния వినియోగపు విధం, ఉపయోగించే పద్ధతి; таким
спóсoбом ఈ పద్ధతిలో, ఈ విధంగా

спóсoбнoсть *ж* 1. సామర్థ్యం; ~ двигаться
చలన (గమన) సామర్థ్యం 2. (природное дарование)
సామర్థ్యం, శక్తిసామర్థ్యాలు; ~ к матемáтике గణిత
శాస్త్ర విషయక సామర్థ్యం (శక్తిసామర్థ్యాలు)

спóсoбн^{ый} 1. (సామర్థ్యం) కలిగిన; ~ к дви-
жéнию కదల గలిగిన; ~ к труд^у శ్రమసామర్థ్యం
(శ్రమ చేయ) కలిగిన; ~ на жéртвы త్యాగాలు చేయ
గలిగిన 2. (одарённый) ప్రతిభావంతుడైన, సమర్థుడైన;
~ студéнт సమర్థుడైన విద్యార్థి

спóсoбствoвать *несов. (от.)* (కి) తోడ్పడు,
(ని) ప్రోత్సహించు; ~ распространéнию знáний
జ్ఞాన విస్తరణకు తోడ్పడు

споткн^{уться} *сов. см.* спотыкáться 1, 2

спотыкáться, споткн^{уться} 1. (о вн.) (మీద)
తూలు; споткн^{уться} о кáмень రాతిమీద తూలు
2. перен. разг. (допускать ошибку) పొరపాటుపడు

спохват^{иться} *сов. см.* спохвáтываться

спохвáтываться, спохват^{иться} *разг.* గుర్తు
చేసుకొను; он вóвремя спохват^{ился} సకాలంలో
గుర్తు చేసుకున్నాడు

спрáва *нареч.* [దేనినుంచి అయినా] కుడివక్కకు
(откуда-л.); కుడివక్కన (где-л.); ~ налёво కుడి
నుంచి ఎడమకు

справедл^{иво} *нареч.* 1. న్యాయంగా, ధర్మబద్ధంగా
2. (правильно) సమంజసంగా, సరిగా

справедл^{ивость} *ж* 1. న్యాయం 2. (правиль-
ность) నిష్పక్షపాతం, సామంజస్యం ◇ отдавáть ~
кому-л. книжн. ఒకరికి సమంజసమైన (తగిన)
గుర్తింపు ఇచ్చు

справедл^{ив}||**и** 1. న్యాయమైన, న్యాయోచితమైన;
నిష్పక్షపాతమైన (беспристрастный); ~и пригo-
вор న్యాయమైన (న్యాయసమ్మతమైన) తీర్పు (సరిష్కారం);
он стрóгий, но ~и человек అతను కఠినమైన
(నిక్కచ్చి) మనిషిగాని, న్యాయవంతుడు (ధర్మవరుడు)

2. (имеющий законное основание) ధర్మ, న్యాయ-
మైన; ~ая бор^{ьба} ధర్మ పోరాటం; ~ая войнá
న్యాయమైన యుద్ధం 3. (правильный) సరియైన, సమం-
జసమైన; ~ая критика సమంజసమైన విమర్శ

спрáвить(ся) *сов. см.* справл^{ять}(ся)

спрáвк||**а** *ж* 1. సమాచారం, వాకబు; дать ~у
విషయం వివరించు; навод^{ить} ~и о ком-л. ఒకరిని
గురించి వాకబు చేయు; обращáться за ~ами సమా-
చారం అర్థించు (అడుగు) 2. (документ) సర్టిఫికేట్;
~а с мéста работ^ы పనిచేసే సంస్థనుంచి సర్టి-
ఫికేట్

справл^{ять}, спрáвить *разг.* (вн.; праздо-
вать) జరుపుకొను; ~ день рoждéния జన్మదినో-
త్సవం జరుపుకొను; ~ новосёл^ь గృహప్రవేశం-
జరుపుకొను

справл^{яться}, спрáвиться 1. (с тв.) చేయ-
గలుగు; ~ с работóй పని జాగా చేయగలుగు 2. (с
тв.; быть в состоянии побороть) అడుపుతో-
పెట్టు; с ним труднó спрáвиться అతన్ని అడుపుతో-
పెట్టడం కష్టం 3. (о пр.; осведомл^{яться}) వాకబు-
చేయు, అడుగు; ~ в словарé నిఘంటువులో చూసు;
~ о здорóвье ఒకరి ఆరోగ్యం గురించి అడుగు (వాకబు-
చేయు); ~ у когó-л. о чéм-л. ఒకరి దగ్గరనుంచి
దేనినైనా కనుక్కొను, ఒకరిని దేనికోసమైనా వాకబు-
చేయు ◇ спрáвиться с собрóи తనను అడుపుతో-
పెట్టుకొను

спрáвочник *м* డైరెక్టరీ; железнодорожн^{ый} ~
రైల్వే డైరెక్టరీ; телефонн^{ый} ~ టెలిఫోన్ డైరెక్టరీ

спрáвочн||**и**: ~ое бюрo సమాచార కార్యాలయం;
~ая литерáтурá ఆకర గ్రంథాలు

спрáшива||**ть**, спрос^{ить} (вн.) 1. (о пр.),
(గురించి) అడుగు; ~ть о чéм-л. здорóвье ఒకరి
ఆరోగ్యం గురించి అడుగు (వాకబు చేయు); ~ть врé-
мя టైమ్ ఎంత అని అడుగు 2. (рd.; прос^{ить}) అడుగు;
~ть у когó-л. разрешéния ఒకరి అనుమతి అడుగు-
3. (вызывать учащегося) ప్రశ్నించు, అడుగు; ~ть

Уро́к పాఠం చెప్పమని అడుగు 4. (*желать видеть*) అడుగు, వచ్చు; *меня никто не* ~л? నాకోసం ఎవరైనా వచ్చారా? 5. *разг. (требовать, запрашивать)* అడుగు; ~ть с когó-л. деньги за книгу ఒకరి దగ్గరనుంచి పుస్తకంకోసం డబ్బు అడుగు 6. (*с рд.; требовать ответственности*) ఒకరిని జవాబుదారుని చేయు; с вас за что спросят దానికి మీరు జవాబు దారీ వహించాల్సి వుంటుంది, దానికి బాధ్యత మీదే

спрашиваться, спроситься *разг. 1. (у рд.)* ఒకరి అనుమతి అడుగు; уйти́ ни у когó не спросясь ఎవరి అనుమతి అడగకుండా వెళ్ళిపోవు 2. *тк. несов.:* спрашивается, как это могло случиться ఇది ఎలా జరిగిందబ్బా? 3. *безл. разг.:* с него́ за что спросят అతను దానికి బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది

спрессовать *сов. см. прессовать*

спринцевать *несов. (вн.)* పిచికారీ చేయు

спринцовка *ж* చిమ్మనగొట్టుం, సిరంజి

спровадить *сов. разг. (вн.)* పంపించివేయు

спровоцировать *сов. разг. (вн.)* రెచ్చగొట్టు, రేకెత్తించు

спроектировать *сов. см. проектировать 1*

спрос *ж* గిరాకీ, డిమాండు; ~ и предложение గిరాకీ, సరఫరా; ~ на промышленные товары పారిశ్రామిక సరకులకు గిరాకీ; рыночный ~ మార్కెట్లో డిమాండ్ ◇ что с него́ ~у? *разг.* పాపం, అతనేం చేస్తాడు?; без ~а, без ~у అడగకుండా (చెప్పకుండా)

спросить *сов. см. спрашивать*

спроситься *сов. см. спрашиваться 1, 3*

спросонок *нареч. разг.* నగం నిద్రలో

спрут *м зоол.* అక్టోపస్

спрыгивать, прыгнуть (*с рд.*) (మీదనుంచి) దూకు; ~ в канáву కాలవలోకి దూకు; ~ с лó-шади గుర్రంమీదనుంచి నేలమీదకు దూకు; ~ с по-езда రైలునుంచి దూకు

спрыгнуть *сов. см. прыгивать*

спрыскивать, прыснуть *разг. (вн.)* చిమ్ము, చల్లు

спрыснуть *сов. см. прыскивать*

спрягать, проспрягать *грам. (вн.)* పురుషల ప్రకారం క్రియను మార్పు

спрягаться *несов. грам.* పురుషల ప్రకారం క్రియ మార్చబడు

спряжение *с грам.* పురుషల ప్రకారం క్రియ మార్పు

спрясть *сов. см. прясть*

СПР — СПУ

C

спрятать(ся) *сов. см. прятать(ся)*

спугивать, спугнуть (*вн.*) బెదరగొట్టేయు; ~ птицу పక్షిని బెదరగొట్టేయు

спугнуть *сов. см. спугивать*

спуд *м:* держать под ~ом దేనినైనా దాచి పెట్టి ఉంచు; извлекáть что-л. из-под ~а తొక్కి పెట్టిన దాన్ని పైకి తీయు; класть что-л. под ~ దేనినైనా తొక్కి పెట్టు

спуск *м 1.* దిగడం; దింపడం (*с помощью кого-л.*); ~ корабля́ на́ воду ఓడను జలప్రవేశం చేయు; ~ фоды́ шёлк తీసివేయు 2. (*наклонная плоскость*) వాలు, స్లోపు 3. (*в оружии*) ట్రిగ్గర్ ◇ не дава́ть ~а (~у) кому́-л. *разг.* ఒకరిని తిప్పికొట్టు

спускать, спустить (*вн.*) 1. దించు, దింపు; ~ лóдку на́ воду పడవను నీళ్లలోకి దించు; ~ рабó-чих в шахту కార్మికులను గనిలోకి దించు; ~ флаг పతాకాన్ని దించు 2. (*выпускать, освободив от чего-л.*) విడుచు, విడిచిపెట్టు; ~ собáку с при́в-язи కుక్కను విడుచు; спустить курóк ట్రిగ్గర్ నొక్కు 3. (*жидкость, газ*) వదలిపెట్టు; ~ вóду шёлк తీసివేయు (*в водоёме*); шёлк ко́мпу (*в унитазе*); шёлкను బయటికి వదలిపెట్టు (పోనిచ్చు) (*из ванны*) ◇ ~ директíву *разг.* ఆదేశం పంపించు; ~ шкúру с когó-л. *разг.* ఒకరి చర్యం వారిచేయు; шíна спу-стíла пéруలో గాలి పోయింది; не ~ глаз с когó-л. (чегó-л.) ఒకరిని (దేనినైనా) జాగ్రత్తగా చూచు

спускаться, спуститься 1. దిగివచ్చు, కిందికి వచ్చు; ~ на ли́фте లిఫ్టులో కిందికి (దిగి) వచ్చు; ~ по ле́стнице దిగివచ్చు; ~ с горы కొండనుంచి కిందికి వచ్చు 2. (*на вн.; о птицах, насекомых*) (మీద) వాలు, పేరుకొను; ди́гу (*о самолёте*) ◇ ~ с об-лако́в దివినుంచి భువికి దిగు; спуска́ется но́чь రాత్రి ఆవరిస్తోంది

спусковой: ~ крючо́к ట్రిగ్గర్

спустить(ся) *сов. см. спускать(ся)*

спустя *предлог* తరువాత; мно́го вре́мени ~ చాలా కాలం తరువాత; немно́го ~ కొంచెం సేపు తరువాత; три го́да ~ మూడు యేళ్లు గడిచాక

спутанны||й 1. మెలిపడిన, పెనబడిన, చిక్కుపడిన; ~е во́лосы చింపిరి జాట్లు; ~е нítки మెలిబడిన (చిక్కుబడిన) దారాలు 2. *перен.* చిక్కుపడిన, అస్పష్టమైన (*о речи*)

спутать *сов. см. путать 1—3, 5 и 6*

спўтаться 1. మెలిపడు, చిక్కుపడు 2. *разг.* (сблаться) అస్తవ్యస్తమగు 3. *разг.* (ошибиться) పొరపాటుపడు, క్రమం తప్ప

спўтник *м* 1. నక్షత్రయాణికుడు, తోటిబాటసారి 2. *перен.* తోబుట్టువు 3. (небесное тело) ఉపగ్రహం 4. (космический аппарат) స్పూత్నిక్, కృత్రిమ ఉపగ్రహం; ~ *связи* కమ్యూనికేషన్ల ఉపగ్రహం; метеорологический ~ వాతావరణ ఉపగ్రహం

спя́ннā, спя́нну *нареч. разг.* తాగిన మైకంలో

спя́ти||ть *сов. разг.* మతి పోగొట్టు; ~ть от счāстья నంతోషంతో మతి పోగొట్టు; ты что, ~л? నీకు మతి పోయిందా?

спя́чк||а *ж* సుప్తావస్థ; погружаться в ~у సుప్తావస్థలో పడు

спя́щий 1. నిద్రపోతున్న 2. *в знач. сущ. м* నిద్రపోతున్నవాడు

сраба́тываться I, сраба́таться (*изнашиваться*) అరిగిపోవు; мотор сраба́тался ఇంజన్ అరిగిపోయింది

сраба́тываться II, сраба́таться (*достигать согласованности в работе*) గాడితో పడు; онй не сраба́тались వాళ్లకి పనిలో పాసగడం లేదు, వాళ్లు కలిపి పని చేయలేకపోతున్నారు

сраба́таться I, II, *сов. см.* сраба́тываться I, II

сравне́ни||е *с* 1. తారతమ్యం, సాటి; проводить ~е с кем-л. దేనికైనా సాటి తెచ్చు 2. (*слово, выражение*) ఉపమానం ◇ в ~и (по ~ю) с кем-л. (чем-л.) ఎవరితోనైనా (దేనితోనైనా) పోలిస్తే; по ~ю с прошлым годом పోయిన సంవత్సరంకంటె, పోయిన సంవత్సరంతో పోలిస్తే; вне всякого ~я సాటిలేని; что не идёт ни в какое ~е с кем-л. (чем-л.) ఒకరితో ఒకరికి (ఒకదానికి మరోదానికి) పోలికలేదు

сра́внивать I, сравнить (*вн. с тв.; сопоставлять*) (తో) పోల్చు, పోల్చి [నరి]చూచు; (కి) సాటి తెచ్చు

сра́внивать II, сравнить (*вн. с тв.; делать равным*) (తో) సమానం (సమం) చేయు; ~ счёту స్కారును సమం చేయు

сра́внивать III, сровнять (*вн.; делать ровным*) చదును చేయు ◇ сровнять чго-л. с землёй దేనినైనా నేలమట్టం చేయు (కావించు)

сравни́тельно *нареч.* పోల్చి చూస్తే; ~ с кем-л. (чем-л.) ఎవరితోనైనా (దేనితోనైనా) పోల్చి చూస్తే

сравни́тельный||ый తులనాత్మక, తారతమ్యాత్మక; ~ая лингвистика తారతమ్యాత్మక భాషాశాస్త్రం ◇

~ая стéпень *грам.* తరస్థాయిర్యాధికం

сравни́ть *сов. см.* сра́внивать I

сравни́ться *сов. (с тв.)* (కి) సాటి తేబడు, (తో) పోల్చబడు

сравня́ть *сов. см.* сра́внивать II и ровня́ть

сравня́ться *сов. (с тв.)* సమం చేయబడు, సమమగు, సమానమగు

сража́ть, срази́ть (*вн.*) 1. చాపు దెబ్బ కొట్టు (కొట్టివేయు), నేల కూల్చు; пуля срази́ла бойца పైనికుడు గుండు దెబ్బతో నేల కూల్చబడ్డాడు; бoлeзнь его срази́ла అతను రోగంతో మంచం పట్టాడు 2. *перен.* విభాంతి పరచు

сража́ться, срази́ться 1. (с тв.) (తో) పోరాడు, పోరాటం చేయు; ~ с врагами శత్రువులతో పోరాడు; ~ за свободу స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాని కోసం పోరాడు 2. *разг. (в вн.; играть)* ఆడు; ~ в шахматы చదరంగం ఆడు

сраже́ние *с* పోరాటం, యుద్ధం; выигрывать ~ యుద్ధంలో (పోరాటంలో) జయించు (విజయం పొందు); дать ~ యుద్ధం చేయు

срази́ть *сов. см.* сража́ть II и рази́ть I

срази́ться *сов. см.* сража́ться

сра́зу *нареч.* 1. (*немедленно*) [వెను]వేంటనే 2. (*в один приём*) ఏక బిగిన; выпить два стака́на воды ~ ఒకే సారి (ఏకబిగిన) రెండు గ్లాసుల నీళ్లు తాగు; заплатить не все ~ ఒకే దఫా చెల్లించకపోవు 3. (*рядом*) తిన్నగా, సరాసరి; наш ла́герь ~ за реко́й నది అవతలి గట్టున తిన్నగా మా శిబిరం ఉంది 4. (*одновременно*) ఒక్కొక్కటిగా; все ~ అందరూ ఒక్కొక్కటిగా; говорите не все ~! అందరూ ఒకేసారి మాట్లాడకండి

срам *м разг.* సిగ్గు

срами́ть, осрами́ть (*вн.*) 1. (*позорить*) అవమాన పరచు, సిగ్గుపరచు 2. *тк. несов. (стыдить)* తిట్టు, (కి, ని) చీవాట్లు పెట్టు

срами́ться, осрами́ться *разг.* తనని తాను అభాసు పాల్పెనుకొను

сраста́ться, срасти́сь 1. జమిలిగా పెరుగు (о деревьях); అంటుకుపోవు, అతుక్కొను (о костях) 2. (с тв.; неразрывно соединяться) (తో) లీనమై పోవు, విడదీయరాని భాగమైపోవు

срасти́сь *сов. см.* сраста́ться

срасти́ть *сов. см.* сра́щивать

сращение с (соединение) అనుసంధానం

сращивание с 1. జతచేయడం; కలపడం (тросов, проводов); అతికించడం (кости) 2. (слияние) లీనమవడం, సంలీనం

срачивать, срастить (вн.) 1. (кости) అతుకు, అతికించు 2. тех. అనుసంధించు, కలుపు 3. перен. [సం]లీనం చేయు

сред||á I ж в разн. знач. పరిసరాలు; географическая ~á భూగోళ (వైసర్గి) పరిసరాలు; он из рабочей ~ы అతను కార్మికవర్గంనుంచి వచ్చాడు; в ~е учёных శాస్త్రవేత్తల్లో

среда II ж (день недели) బుధవారం

среди предлог 1. మధ్య, నడిమి; стоять ~ комнаты గది మధ్య నిలబడు; вставлять ~ ножи అర్చరాత్రివేళ లేచు 2. (в окружении) మధ్య, లో; ~ населения జనాభాలో; ~ опасностей ప్రమాదాల్లో ◇ ~ бела дня разг. పట్టు పగలే

среде нареч. разг. (так себе) ఫరవాలేదు, ఒక మోస్తరు[గా వుంది]

среднеазиатский మధ్య ఆసియా

средневековый మధ్య యుగపు (యుగాల)

средневековые с మధ్య యుగాలు

среднегодов||ой నగలు సాలుసరి; ~ой сбор зерна నగలు సాలుసరి ధాన్యపు పంట; ~ая температура నగలు సాలుసరి ఉష్ణోగ్రత

среднемесечный నగలు నెల[వారీ]; ~ заработок నగలు నెల జీతం (వేతనం)

среднесуточный నగలు రోజువారీ

средн||ий 1. మధ్య, నడిమి; ~ее окно మధ్య కిటికీ 2. (промежуточный) మధ్య[మ], మధ్య రకం; ~его размера మధ్య[మ] పైజా (పరిమాణం గల); ~его роста మధ్య రకం ఎత్తు; ~ие волны (радио) మీడియం వేవ్లు; ~их лет మధ్య వయస్కుడైన 3. (взятый в среднем) నగలు; ~ая скорость నగలు వేగం; ~ая температура నగలు ఉష్ణోగ్రత 4. разг. (посредственный) ఓ మోస్తరు (మాదిరి); ~ие актёры ఓ మోస్తరు నటీనటులు; ~ие способности సాధా సామర్థ్యం ◇ нечто ~ее (రెండింటికీ) మధ్యది; в ~ем నగలున; Средний Восток మధ్య ప్రాచ్యం (తూర్పు); ~ие века మధ్య యుగాలు

средств||о с 1. సాధనం; всеми ~ами అన్ని విధాలా 2. обычно мн. (предметы, приспособления) సాధనాలు; ~а массовой информации и пропаганды బహుళ (సామూహిక) సమాచార, ప్రచార సాధనాలు; సృతికలు, రేడియో, టెలివిజన్; ~а перед-

СРА — СРО

С

вижения రవాణా సాధనాలు; ~а производства ఉత్పత్తి సాధనాలు 3. мед. చికిత్స, మందు; перевязочные ~а బ్యాండ్జి వస్తువులు 4.: ~а мн. (деньги, материальные ценности) ఆధారాలు, సాధనాలు; ~а к жизни జీవనోపాధి; ~а платежа చెల్లింపు సాధనం; ~а существования జీవిత అవసర వస్తువులు, జీవనాధారాలు; материальные ~а వనరులు; жить не по ~ам ఉన్నదానికి మించి వెచ్చించు; жить по ~ам ఉన్నంతలో జీవించు (గడుపుకొను)

средь предлог см. среди

срез м కోత

срезать сов. см. срезать и резать 6

срезать, срезать (вн.) 1. (цветок) కోయు 2. разг. (сокращать) తగ్గించు ◇ ~ кого-л. на экзамене разг. ఒకరిని పరీక్షలో తప్పించు (ఫెయిల్ చేయు)

срезаться сов. разг. (на экзамене) ఫెయిల్ అగు

срисовать сов. см. срисовывать

срисовывать, срисовать (вн.) కాపీ చేయు

сровнять сов. см. сравнивать III и ровнять

сродни нареч. разг. ఒకరి బంధువు[గా వుండు]; он мне ~ అతను నా బంధువు (చుట్టం)

сроднить сов. см. роднить 2

сродниться сов. (с тв.) (కి) నన్నిహితమగు; (కి) అలవాటుపడు (свыкнуться)

сродство с సంబంధం, చుట్టరికం

срок м 1. కాల వ్యవధి (పరిమితి), గడువు; ~ заключения జైలు జీవితపు గడువు, జైలు నిర్బంధ కాల వ్యవధి; ~ оплаты пять дней చెల్లింపు గడువు ఐదు రోజులు; ~ службы (в армии) కొలుపు గడువు (కాల వ్యవధి); в кратчайший ~ అతి స్వల్ప కాల వ్యవధిలో, అతి త్వరలో 2. (предельный момент) గడువు; ~ исполнения పూర్తిచేయవలసిన గడువు; ~ платежа చెల్లింపు గడువు; пришёл ~ समयం ఆసన్నమైంది; все ~и прошли గడువు ఎప్పుడో అయి పోయింది; в ~ сకాలంలో ◇ дай ~! разг. సువ్వు కొంచెం ఆగు!

срочно нареч. హడావిడిగా; ~ выезжать హడావిడిగా వెళ్లిపోవు; ему ~ понадобился учебник అతనికి యీ పాఠ్యపుస్తకం అర్జైంటగా కావాలి

срочн||ый 1. అర్జైంటు, జరూరు, తక్షణ; ~ая телеграмма ఎక్స్ప్రెస్ టెలిగ్రాం; ~ое дело జరూరు వ్యవహారం; в ~ом порядке జరూరుగా, అలస్యం చేయు

కుండా 2. (*производимый в определённый срок*) నిర్దిష్ట తేదీ; ~ый вклад డిపాజిట్ అక్కాంటు; ~ый платёж నిర్దిష్ట తేదీ[కి] చెల్లింపు

сруб м (*деревянное сооружение*) దుంగల యిల్లు

срубать, срубить (вн.) నరకు, నరకివేయు

срубить сов. см. срубать

срыв м 1. భగ్గుం చేయడం; ~ собрания సమావేశాన్ని భగ్గుం చేయడం 2. (*неудача*) వైఫల్యం, పరాజయం

срывать I, сорвать (вн.) 1. తుంపు, పుణకు; ~ ветку сирени లైలక్ కొమ్మ విరుచు; ~ цветы పువ్వులు తుంపు; сорвать яблоко ఆపిల్ తుంపు (కోయు) 2. (*сдёргивать*) లాగు, లాగివేయు; ~ замок తాళం ఊడబీకు (వగలగొట్టు); ~ с коф-л. шапку ఒకరి టోపీ లాగివేయు; ~ с собой одежду (తన) దుస్తులు లాగివేసుకొను 3. (*мешать осуществлению чего-л.*) భగ్గుం చేయు, వమ్ము చేయు; ~ переговоры సంప్రతింపులను భగ్గుం చేయు; ~ планы పన్నాలు వమ్ము చేయు ◇ ~ рогос [అరిచి] గొంతు పోగొట్టుకొను; ~ завесу с черг-л. దేనినుంచైనా ముసుగు తీసివేయు

срывать II, срыть (вн.; *срывая, уничтожать*) నేలమట్టం కావించు

срыватьсся, сорваться 1. కాలి (చేతి) పట్టుకోల్పోయి కిందపడు; он сорвался с крыши ఇంటికప్పు మీదనుంచి కిందపడిపోయాడు 2. (*с цепи*) వదలించుకొను, విడిపించుకొను 3. разг. (*не удаваться*) విఫలమగు; сорвался! తున్నమంది (వీడేసింది)! ◇ ~ с места разг. ఉరుకు; ~ с языка разг. నోరు జారు; егó рогос сорвался а) (*от волнения*) అతని కంఠం గద్గదమైంది б) (*от крика*) అతను గొంతు పోగొట్టుకొన్నాడు

срыть сов. см. срывать II

сряду нареч. разг. తరబడి, బాటు; три дня ~ మాడు రోజుల తరబడి (బాటు)

ссадина ж గీర

ссадить I сов. см. ссаживать

ссадить II сов. разг. (вн.; *поцарапать*) గీచు ссаживать, ссадить (вн.) 1. (*помогать сойти вниз*) కిందికి దింపు 2. (*высаживать*) దింపు; ~ с поезда రైల్వేంచి దింపు

ссобр||а ж పోట్లాట, తగాదా, జగడం, కజ్జా; бить с кем-л. в ~ ఒకరితో సత్సంబంధాలు లేకపోవు; искать

~ы с кем-л. ఒకరితో గిల్లికజ్జా పెట్టుకొను; между ними произошла ~ из-за черг-л. వాళ్లకి ఎందుకో పేచీ వచ్చింది

ссобрить, поссобрить (вн.) (మధ్య) జగడం (కజ్జా) పెట్టు

ссобриться, поссобриться (с тв.) (తో) పోట్లాడు, జగడమాడు, జగడం (కజ్జా) పెట్టుకొను

ссохнуться сов. см. ссыхаться

ссу́да ж రుణం; безвозвратная ~ సబ్సిడీ, గ్రాంట్

ссудить сов. см. ссужать

ссужать, ссудить (вн. тв., от. вн.) (కి) రుణం (అప్పు) యిచ్చు; ~ деньги под проценты వడ్డీకి డబ్బు యిచ్చు

ссылать, сослать (вн.) (ప్రవాసానికి పంపించు

ссылаться, сослаться (на вн.) ప్రస్తావించు, ఉల్లేఖించు; సాకు చెప్పు (*оправдываться*); ~ на авторитетное имя అభిజ్ఞుల పేరు ప్రస్తావించు; ~ на головную боль తలనొప్పిగా ఉందని సాకు చెప్పు

ссылка I ж ప్రవాసం, ప్రవాసశిక్ష

ссылка II ж 1. (на вн.; *указание*) (కు) ప్రస్తావన 2. (*цитата*) ఉల్లేఖన

ссылный 1. ప్రవాసంతో (ప్రవాసాని) వున్న 2. в знач. сущ. м ప్రవాసి

ссыпать сов. см. ссыпать

ссыпать, ссыпать (вн.) పోయు; ~ муку в мешок పిండి బస్తాలో పోయు

ссыпной: ~ пункт ధాన్యపు బల్వాడా కేంద్రం ссыхаться, ссохнуться ఎండిపోవు, ముడుచుకుపోవు

стабилизатор м тех. స్టైలిజైజర్

стабилизация ж స్థిరత్వం, స్థిరపడడం; ~ валюты కరెన్సీ స్థిరత్వం; ~ экономики ఆర్థిక వ్యవస్థ స్థిరపడడం

стабилизировать несов. и сов. (вн.) స్థిరపరచు, సుస్థిరత ఏర్పరచు; ~ валюту కరెన్సీ స్థిరపరచు; ~ рынок మార్కెట్టును స్థిరపరచు

стабилизироваться несов. и сов. స్థిరపడు

стабильность ж [సు]స్థిరత, స్థిరత్వం

стабильный||й సుస్థిర; ~ е цены సుస్థిర ధరలు

◇ ~й учёрник స్టాండర్డ్ టెక్స్ బుక్, ప్రామాణిక పాఠ్యగ్రంథం

ста́вень м см. ста́вни

ста́вить, поста́вить (вн.) 1. పెట్టు[కొను], ఉంచు; ~ еду на стол భోజనం టేబుల్ మీద పెట్టు

2. *разг. (назначать)* పెట్టు, ఉంచు, నియమించు; ~ *ког-л. на должность* ఒకరిని పదవిలో ఉంచు (పెట్టు, నియమించు); ~ *стражу* కాపలావాళ్లను పెట్టు
3. (*располагать, размещать*) పెట్టు, ఉంచు 4. (*выдвигать, предлагать*) లేవదీయు, ముందుకు తెచ్చు; ~ *вопрос* సమస్యను లేవనెత్తు; ~ *условие* షరతు పెట్టు; ~ *перед кем-л. задачу* ఒకరిపై కర్తవ్యం ఉంచు; ~ *перед собой задачу* కర్తవ్యం పెట్టుకొను
◇ ~ *пálки в колёса разг.* పనిలో పుల్లలు పెట్టు; ~ *пластинку* రికార్డు పెట్టు; ~ *произношение кому-л.* ఒకరి ఉచ్చారణ నవరించు; ~ *сеть* వల వేయు; ~ *в вину кому-л.* ఒకరిమీద నింద మోపు, ఒకరిపై ఆరోపణ చేయు; ~ *ког-л. в трудное положение* ఒకరికి ఇబ్బందులు కలిగించు; ~ *ког-л. на место* ఒకరిని అతని స్థానంలో పెట్టు (ఉంచు); ~ *что-л. выше всего* దేనికైనా అగ్రస్థానం (అత్యధిక ప్రాముఖ్యం) యిచ్చు; *ни в грош (ни во что) не ~* (ఒకరిని) బొత్తిగా తక్కు చేయకపోవు

ста́вка I ж 1. (*в азартной игре*) పందెం 2. *перен. (расчёт, ориентация)* (మీద) ఆశపెట్టు కోవడం; *дéлать ~ку на ког-л. (что-л.)* ఎవరిమీద నైనా (దేనిమీదనైనా) ఆశపెట్టుకొను 3. (*тарифа, налога и т. п.*) రేటు; *по высшей ~ке* అత్యధిక రేటు ప్రకారం; *повышение ~ок* రేట్లను పెంచడం

ста́вка II ж *воен.*: ~ *главнокомандующего* సేనాధిపతి హెడ్ క్వార్టర్స్

ста́вка III ж: *óчная ~* ముఖాముఖీగా నిలబెట్టుడం; *устроить кому-л. óчную ~у с кем-л.* ఒకరి ఎదుట ఒకరిని ముఖాముఖీగా నిలబెట్టు

ста́вленник м *అగ్రశికుడు, కీలుబొమ్మ*

ста́вни *мн. (ед. ставень м, ставня ж)*

షట్టర్లు

стадион м స్టేడియం

ста́дия ж దశ; *по ~м* దశలవారీగా

ста́дный: ~ *инстинкт* మంద (మూక) ప్రవృత్తి

ста́до с మంద; ~ *ко́ров* ఆవుల మంద

стаж м 1. సర్వీసు; ~ *работы* సర్వీసు; *партийный ~* పార్టీ సభ్యత్వ వ్యవధి; *пятилéтний ~* *работы* ఐదేళ్ల పని అనుభవం 2.: *испытáтельный ~* ప్రాబేషన్ కాలం; *проходи́ть испытáтельный ~* ప్రాబేషన్ లో ఉండు

стажёр м ప్రాబేషన్

стажировка ж ప్రాబేషన్ కాలం

стака́н м గ్లాసు

сталева́р м ఉక్కు పోత (తయారీ) కార్మికుడు

СТА — СТА

C

сталелитейный: ~ *заво́д* ఉక్కు [తయారీ] ఫ్యాక్టరీ

сталеплавильный: ~ *заво́д* ఉక్కు కరిగించే (పోతపోసి) ఫ్యాక్టరీ

сталепрокатный స్టీల్ రోలింగ్

ста́лкивать, столкну́ть (вн.) 1. నెట్టు, నెట్టి వేయు; ~ *ког-л. в во́ду* ఒకరిని నీళ్లలోకి నెట్టు 2. (*заставить удариться*) [ఒకరిని ఒకరితో] ఢీకొట్టించు (*тж. перен.*); ~ *лбáми* ఇద్దరి తలలు ఢీ [ఢిక్కి] కొట్టించు

ста́лкиваться, столкну́ться (с тв.) 1. ఢీకొను; *две машины* *столкну́лись* రెండు కార్లు ఢీకొన్నాయి 2. *перен.* తలపడు, ఘర్షణ పడు; *их интересы* *столкну́лись* వాళ్ల ప్రయోజనాలు ఘర్షణ పడ్డాయి 3. (*встречаться*) (ఒకరికి ఒకరు) ఎదురుపడు; *мы с ним* *столкну́лись в дверях* మేమిద్దరం గుమ్మంలో ఎదురుపడ్డాం 4. *перен. (испытать что-л.)* ఎదుర్కొను; ~ *с трудностями* కష్టాలను (ఇబ్బందులను) ఎదుర్కొను

сталь ж ఉక్కు

стальн|ой 1. ఉక్కు 2. *перен.* ఉక్కులాంటి; ~ *áя во́ля* వజ్ర సంకల్పం

стан I м (*туловище человека*) శరీరాకృతి

стан II (*лагерь*) శిబిరం

стан III м *тех.* మిల్లు; *прокатный ~* రోలింగ్ మిల్లు

ста́ндарт м ప్రమాణం; *по госуда́рственным ~ам* ప్రభుత్వ ప్రమాణాల ప్రకారం

стандартиза́ция ж ప్రమాణీకరణ, ఒకే నమూనా ప్రవేశపెట్టుడం

стандартизи́ровать *несов. и сов. (вн.)* ప్రమాణీకరించు, ఒకే నమూనా ప్రవేశపెట్టు

ста́ндртн|ый ప్రామాణిక, ఒకే నమూనా; ~ *ая ме́рель* ఏక నమూనా ఫర్నిచరు; ~ *ые дома́* ఒకే నమూనా ఇల్లు

станко́в|ый 1. *воен.*: ~ *ый пулемёт* భారీ మరతుపాకి (మెషిన్ గన్) 2. *иск.*: ~ *ая живопись* ఈజెల్ స్టైల్

станкостро́ение с లేతు[ల] నిర్మాణం

станкостро́ительный లేతుల (యంత్ర పరికరాల) నిర్మాణం

станови́ться, стать 1. నిలబడు, నిలుచు; ~ *на колéни* మోకరిల్లు; ~ *на цыпочки* మునివేళ్లమీద నిలుచు 2. (*расположиться, поместиться*) నిలబడు,

СТА — СТА

నిలుచు; ~ в очередь క్యూలో నిలుచు (నిలబడు); ~ в ряд వరుసగా నిలబడు (నిలుచు); ~ на якорь లంగరు వేయు; ~ у стены గోడదగ్గర నిలబడు 3. (приступать к чему-л.) [పని] చేపట్టు, [పనికి] పూనుకొను; ~ за прилавок సేల్సుమన్ వుల్ని చేపట్టు; ~ во главе чего-л. దేనికైనా నాయకత్వం వహించు; ~ на путь социалистического развития సోషలిస్టు అభివృద్ధి పంథాను చేపట్టు; ~ у власти అధికారంలోకి వచ్చు, అధికారం తీసుకొను 4. (тв.; делаться) పడు, అగు, వచ్చు; статья известным తెలియవచ్చింది; станóвится темнó చీకటి పడుతోంది; ста́ло хо́лодно చల్లబడింది; он стал учителем అతను ఉపాధ్యాయుడయ్యాడు ◇ во что бы то ни ста́ло ఏయైనాసరే

становлénи||e c రూపుదల్పడం, రూపధారణ; ~е характера స్వభావం రూపుదల్పడం; в процессе ~я రూపుదాల్చే క్రమంలో

станóк м లేతు, యంత్రం; печáтный ~ ముద్రణ యంత్రం; прядильный ~ చేనేత మగ్గం

станциóнный స్టేషన్

ста́нция ж 1. ж.-т. స్టేషన్; конéчная ~ అఖిరి స్టేషన్ 2. (учреждение, предприятие): телефóнная ~ టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజి స్టేషన్ 3. (передвижная лаборатория): автоматическая научно-исследовательская ~ స్వయంచలిత శాస్త్ర పరిశోధన కేంద్రం

ста́пел||ь м నౌకా నిర్మాణ కేంద్రం; сходíть со ~ей జలవవేశం చేయబడు

ста́птывать, стоптáть (вн.) [బూటు మడమలు] అరగదీసేయు

старáни||e c ప్రయత్నం, కృషి; приложíть все ~я శాయశక్తులా ప్రయత్నించు; несмотря на все ~я చచ్చిచెడి చాయంగల విన్నపాలు, శాయశక్తులా ప్రయత్నించినా

старáтель м బంగారు తవ్వేవాడు

старáтельно нареч. పదిలంగా, జాగ్రత్తగా

старáтельность ж శ్రద్ధ, పాటుపడే స్వభావం

старáтельный పాటుపడే, శ్రద్ధగల

старáться, постарáться ప్రయత్నించు; ~ до-казáть రుజువు చేయ చూచు; ~ изó всех сил శాయశక్తులా (శతథా) ప్రయత్నించు; я постарáюсь! చూస్తాను!, ప్రయత్నిస్తాను!

старéйшина м уст. పెద్ద[వాడు]

старéть, постарéть 1. వృద్ధుడగు, ముసలి అయిపోవు 2. тк. несов. (устаревать) కాలదోషం పట్టు

ста́рец м వృద్ధుడు, ముసలివాడు, పెద్దవాడు

ста́рик м వృద్ధుడు, ముసలివాడు

старикóвский ముసలివాడి

ста́рин||а ж 1. ప్రాచీన కాలం; в ~у ప్రాచీన కాలంలో 2. (старинные вещи, обычаи) ప్రాచీన వస్తువులు, ప్రాచీన ఆచారవ్యవహారాలు 3. м разг.: ~а! ఒరేయ్! ◇ тряхну́ть ~ой разг. వెనక (పూర్వం) చేసినట్లు చేయు

ста́ринк||а ж: по ~е పాత పద్ధతిలో

ста́ринн||ый 1. ప్రాచీన, పురా; ~ая ме́бель ప్రాచీన కాలపు ఫర్నిచరు; ~ые ве́щи ప్రాచీన వస్తువులు

2. (давнишний) పాత; ~ый друг పాత మిత్రుడు
ста́рить, состáрить (вн.) ముసలిగా కనిపించేలా చేయు

ста́риться, состáриться ముసలి అగు (అయి పోవు)

ста́ричóк м ముసలివాడు, వృద్ధుడు

ста́рожил м పాత కాపు

ста́ромóдный పాత ఫేషన్

ста́рообráзный పాతగా (ముసలిగా) కనిపించే

ста́рорежímный పాత వ్యవస్థకు చెందిన

ста́роста м మానిటర్; ~ клáсса క్లాస్ మానిటర్; ~ кúрса కోర్సు మానిటర్; ~ дере́вни уст. గ్రామ పెద్ద

ста́рост||ь ж వృద్ధాప్యం, ముసలితనం; к ~и, под ~ь ముసలితనంతో; пéнсия по ~и వృద్ధాప్య పెన్షన్

ста́рт м 1. спорт. స్టార్ట్; дава́ть ~ స్టార్ట్ సిగ్నల్ ఇచ్చు 2. (момент вылета) ఎగరడం 3. (место) స్టార్టింగ్ లైన్; выходíть на ~ స్టార్టింగ్ లైను దగ్గరకు వెళ్ళు (వచ్చు)

ста́ртёр м спорт., тех. స్టార్టర్

ста́ртовáть несов. и сов. 1. స్టార్ట్ చేయు 2. ав., косм. ఎగురు

ста́ртов||ый 1. спорт. స్టార్టింగ్; ~ый сигнáл స్టార్టింగ్ సిగ్నల్ 2. ав., косм. ప్రయోగ, ప్రయోగించే; ~ая площáдка రాకెట్ ప్రయోగ కేంద్రం

ста́руха ж ముసలిది, ముసలమ్మ

ста́рушечий ముసలిదాని

ста́рческий వార్తకృ, వృద్ధాప్య

ста́рш||ий 1. పెద్ద; ~ий сын పెద్దకొడుకు; лóди ~его поколénия పెద్దతరంవాళ్ళు 2. (по званию, положению) సీనియర్; ~ая медицинская

сестра́ సీనియర్ నర్సు 3. в знач. суц. м (началь-
ник) ఫీఫ్ 4.: ~ие в знач. суц. мн. పెద్దవాళ్ళు

старшинá м 1. воен. సార్జెంట్ మేజర్ 2. мор.
పెటీ ఆఫీసరు

старшинств||ó с సీనియారిటీ; по ~у సీనియారిటీ
ప్రకారం

стар||ый 1. పాత; ~ая женщина పుద్గ మహిళ;
~ое пальто పాత కోటు 2. (древний, давний)
పూర్వ; ~ый друг చిరకాల మిత్రుడు; в ~ое время
పూర్వ కాలంలో 3. в знач. суц. м పాత; борьба ~ого
с новым కొత్తకీ పాతకీ మధ్య పోరాటం ◇ ~ая дёва
పెండ్లికాని స్త్రీ, పుద్గ కన్య; по ~ому стилю పాత
పంచాంగం ప్రకారం; Старый свет పాత ప్రపంచం
(యూరప్)

старьё с собир. разг. పాత సామాన్లు; పాత
దుస్తులు (బట్టలు) (старое платье)

старьевщик м పాత దుస్తులను (సామాన్లను)
సేకరించేవాడు

ста́скивать, стащить (вн.) లాగివేయు

статист м театр. ఎక్స్ప్లా

статистика ж గణాంకశాస్త్రం, స్టాటిస్టిక్స్

статистический గణాంకశాస్త్ర

статический జడ

ста́тн||ый అంగసౌష్ఠ్యవంగల; ~ая фигу́ра అంగ
సౌష్ఠ్యవంగల ఆకృతి

ста́тус м ప్రతిపత్తి; ~-кво ఉన్న పరిస్థితి, యథాతథ
పరిస్థితి

ста́тут м (устав) నిబంధనావళి, నియమ నిబంధనలు
ста́ту́тка ж చిన్న విగ్రహం (శిల్పం)

статья I сов. 1. см. становиться 2. (остано-
виться) ఆగు, ఆగిపోవు; река́ ста́ла నదిలో నీరు
గడ్డకట్టింది; часы́ ста́ли గడియారం ఆగిపోయింది 3. (с
тв.; слушаться): что с ним ста́ло? అతనికి
ఏమైంది? 4. безл. (пр.): его́ не ста́ло అతనిక మనకి
లేడు 5. (инф.; начать) гл. имя + మొదలుపెట్టు
(సాగు), (కి) అలవాటుపడు; он стал чита́ть письмо́
అతను ఉత్తరం చదవ మొదలుపెట్టాడు (సాగాడు); он
стал чита́ть в постэ́ли అతను పడుకుని చదవడానికి
అలవాటు పడ్డాడు; я не ста́ну чита́ть నేను చదవను;
что ты ста́нешь де́лать? నువ్వు ఏం చేస్తావు?;
он да́же и слу́шать не стал అతను వివనే
లేదు, చెవిబొత్తిగా జొరనివ్వలేదు ◇ ста́ло быть (итак)
ఈవిధంగా, అందుకుని

ста́т||ь II ж (телосложение) దేహరీతి, శరీర ఆకారం
◇ под ~ь а) (подобный чему-л.) (ఒకదాని)

СТА — СТЕ

C

మాదిరి, లాంటి б) (в соответствии с чем-л.,
кем-л.) (ఒకరికి, దేనికైనా) నుంచి జోడిగా వుండు

ста́ться сов. разг. జరుగు, అగు; что с ним
ста́лось? అతనికేం అయింది (జరిగింది)? ◇ мо́жет
~, что я задержу́сь నేను అలస్యంగా రావచ్చు; все
мо́жет ~ ఏదైనా జరగవచ్చు

статья́ ж 1. (газетная и т. п.) వ్యాసం 2.
(пункт, раздел) అంశం; నిబంధన, ఆర్టికల్ (закона,
устава) 3. (раздел бюджета) [బడ్జెట్] పద్దు; ~
дохода ఆదాయపు వసరు ◇ по всем ~м అన్ని విధాలా;
это оро́бая ~ ఇది ప్రత్యేక విషయం

ста́ционáр м (лечебный) ఆస్పత్రి, ఇన్ పేషెంట్
విభాగం

ста́ционáрный 1. тех. శాశ్వత, స్థిర 2. (в боль-
нице) ఇన్ పేషెంట్; ~ больно́й ఇన్ పేషెంట్

ста́чать сов. см. та́чать

ста́ченный సమ్మె; ~ коми́тét సమ్మె కమిటీ

ста́чк||а ж సమ్మె; устрáнивать ~у సమ్మె చేయు

стащítь сов. 1. см. ста́скивать 2. разг. (вн.;
украсть) కాజేయు, దొంగతనం చేయు, దొంగిలించు

ста́я ж మంద, గుంపు; ~ волко́в తోడేళ్ళ మంద
(గుంపు)

ста́ять сов. కలిగిపోవు

ствол м 1. (дерева) (చెట్టు) బోదె 2. (орудия,
оружия) బారిల్

ствóрка ж తలుపు (двери, окна); шлю́рк (в фо-
тоаппарате)

ствóрчат||ый: ~е двéри ఫోల్డింగ్ డోర్లు, మడత
తలుపులు

стеа́рин м స్టీయరిన్

стеа́ринов||ый: ~е свéчи స్టీయరిన్ కొప్పు వత్తులు

сте́бель м [పువ్వు, గడ్డి] కాడ

сте́ган||ый: ~ое одея́ло బొంత

стега́ть I, стегну́ть (вн.; хлестнуть)
(కోరడాతో) కొట్టు

стега́ть II несов. (вн.; прошивать) [లోపల
ఏదైనా కూరి] కుట్టు

стегну́ть сов. см. стега́ть I

стеж||ок м కుట్టు; де́лать ~ки కుట్లు వేయు

стека́ть, стечь కిందికి కారు (కారిపోవు); ~ ка́п-
лями బొట్లు బొట్లుగా పడు; ~ с кры́ши ఇంటికన్ను
నుంచి కిందికి కారు

стека́||ться, стéчься I. ప్రవహించి కలియు, సంగ

СТЕ — СТЕ

మించు 2. *перен.* కూడు, గుమికూడు, పోగుపడు; *наро́д* ~ *лся* на пло́щадь జనం చౌకులో గుమికూడారు (పోగయ్యారు)

стекла́ || *с* 1. అద్దం, గ్లాసు; *небью́щееся* ~ పగలని అద్దం; *ма́товое* ~ మిల్క్ గ్లాసు 2. *тж. собир.* గాజు, అద్దం; *око́нное* ~ కిటికీ అద్దాలు; *ветро́вое* ~ విండ్ర్ షీల్డు; *вы́ставка* ~ *а* గాజు మన్నపుల ప్రదర్శన

стекля́ни|| *ый* 1. గాజు; ~ *ая* *ва́за* గాజు వాజు; ~ *ый* *шка́ф* అద్దపు తలుపులుగల బీరువా 2. *перен.* (*похо́жий на стекло или как у стекла*) గాజు లాంటి; స్వచ్ఛమైన (o *звоне*) 3. *перен.* (o *глазах, взгляде*) గాజు

стекольный అద్దాల, గాజు, గ్లాస్; ~ *заво́д* అద్దాల తయారు చేసే ఫ్యాక్టరీ; గాజు ఫ్యాక్టరీ *стекольщик* *м* అద్దాలు వేసేవాడు *стелиться* *несов. разг. см.* *стлаться* *стелка* *ж* బూటు లోపలి సోత్ *стелюш||* *ийся* పాకే; ~ *еся* *растение* పాకే మొక్క *стемнеть* *сов. см.* *темнеть* 1, 2

стен|| *а* *ж* గోడ; *отделять* ~ *ой* అడ్డగోడ పెట్టు ◇ *в четырёх* ~ *ах* నాలుగు గోడల మధ్య; *вставля́ть* ~ *ой* ఒక్కొక్కటిగా లేచు; *лезть* на *стену* от *че-го-л. разг.* దేనిమూలంగానైనా ఒకరికి మతిపోవు; *при-пира́ть* *кого-л. к* ~ *е* *разг.* ఒకరిని యిరుకులో పెట్టు *стенгазёта* *ж* (стенная газёта) వాల్ న్యూస్ పేపర్

стенд *м* స్టాండు; *кни́жный* ~ పుస్తకాల స్టాండు *сте́н||* *а* *ж* *см.* *сте́на* ◇ *гимнасти́ческая* ~ *а* వాల్ బార్స్; *ста́вить* *кого-л. к* ~ *е* ఒకరిని కాల్చించు

стени|| *ой* *в разн. знач.* గోడ; ~ *ой* *шка́ф* గోడ అలమర; ~ *ая* *жи́вопись* కుడ్య చిత్రం

стеногра́мма *ж* షార్ట్ హాండ్ రికార్డు *стеногра́фировать* *несов. и сов. (вн.)* షార్ట్ హాండులో రాయు

стеногра́фист *м* స్టెనోగ్రాఫర్ *стеногра́фический* షార్ట్ హాండు; ~ *отчё́т* లిఖిత నివేదిక

стеногра́фия *ж* షార్ట్ హాండు *сте́пен||* *ь* *ж* 1. తారతమ్య భేదం, మేర; *в боль-шо́й* ~ *и* చాలావరకు; *в како́й* ~ *и?* ఎంతవరకు? ఏమేరకు?; *до не́которой* ~ *и* కొంతవరకు 2. (*звание*)

డిగ్రీ; ~ *ь* *до́ктора* డాక్టర్ డిగ్రీ 3. *мат.* ఘాతం; *возводи́ть в тре́тью* ~ *ь* మూడవ ఘాతానికి పెంచు

степно́й *псе́* *нь* *ж* *псе́* *нь* [మైదానం] *стереоме́трия* *ж* స్టీరియోమెట్రీ *стереоско́п* *м* స్టీరియోస్కోప్ *стереоско́пический* స్టీరియోస్కోపిక్ *стереоти́п* *м* *полигр.* స్టీరియోటైప్ *стереоти́пн||* *ый* 1. *полигр.* స్టీరియోటైప్; ~ *ое* *изда́ние* స్టీరియోటైప్ ఎడిషన్ 2. *перен.* స్టీరియో టైప్; ~ *ая* *фра́за* స్టీరియోటైప్ పదబంధం *стереофи́льм* *м* స్టీరియోఫిల్మ్ *стереофо́нический* స్టీరియోఫోనిక్; ~ *звук* స్టీరియో ధ్వని

стереть(ся) *сов. см.* *стира́ть(ся)* 1 *стеречь* *несов. (вн.)* 1. (*охраня́ть*) కాపాడు 2. (*подкарауливать*) ఒకరికేసం పించి వుండు *сте́ржень* *м* 1. *тех.* షాఫ్టు, ఇరుసు 2. *перен.* కీలకం, కీలకాంశం

стержнево́й 1. షాఫ్టు, ఇరుసు 2. *перен.* కీలకమైన, మౌలికమైన

стерилиза́ция *ж* 1. (*обеззараживание*) స్టెరిలైజేషన్ 2. (*лишение способности к деторожде-нию*) బ్యూబెక్టమీ (женщины); వాసెక్టమీ (мужчины)

стерилизова́ть *несов. и сов. (вн.; обеззара-живать)* స్టెరిలైజ్ చేయు 2. (*лишать способности к деторождению*) బ్యూబెక్టమీ చేయు (женщину); వాసెక్టమీ చేయు (мужчину)

стерильный 1. (*обеззараженный*) స్టెరిలైజ్డ్ 2. (*бесплодный*) బ్యూబెక్టమీ చేయబడిన (o *женщи-не*); వాసెక్టమీ చేయబడిన (o *мужчине*)

сте́рлядь *ж* స్టెర్లైట్ [చేప] *стерпеть* *сов. (вн.)* తట్టుకొను, సహించు, ఓర్పు [కొను]; *не* ~ *чего-л.* దేనినైనా ఓర్పుకోలేకపోవు *сте́ртый* అరిగిపోయిన

стесне́ни|| *е* *с* 1. (*ограничение*) పరిమితి 2. (*не-ловкость*) మొహమాటం; *говори́ть без* ~ *я* నిర్మౌహ మాటంగా మాట్లాడు

стесне́нн|| *ый* 1. కష్టంగా వచ్చే (o *дыхании*); కుంచితమైన (o *движении*) 2. (*тяжёлый*) ఇబ్బందికరమైన; *в* ~ *х* *обстоя́тельствах* ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితుల్లో

стесни́тельность *ж* మొహమాటం, బెరుకు *стесни́тельны||* *ый* 1. ఇబ్బందికరమైన; ~ *е* *ма-*

териальные обстоятельства అర్థిక ఇబ్బందులు, ఈతి బాడలు 2. (застенчивый) మొహమాటపు, బెరుకైన

стеснить сов. см. стеснять

стеснять, стеснить (вн.) 1. (лишать пространства) ఇబ్బంది కలిగించు, కుంచితం చేయు; он нас не стеснит అతనివల్ల మాకు ఏ ఇబ్బందీ వుండదు 2. тк. несов. (смущать) మొహమాట పెట్టు

стесня|ться, постесняться 1. тк. несов. (смущаться) మొహమాట పడు; не ~йся! మొహమాట పడకు! 2. (рд.) (అంటే) సిగ్గుపడు

стечение с: ~ народа జనం గుమికూడడం; счастливое ~ обстоятельств అదృష్టకరమైన కాకతా శీయత

стечь(ся) сов. см. стекать(ся)

стилизация ж శైలి, అనుసరణ

стилизованный శైలిలో చేయబడిన

стилизация ж శైలిశాస్త్రం

стилистическ|ий శైలి; ~ая ошибка శైలి సామితి

стиль I м శైలి, రీతి; ~ в живописи చిత్రకళలో శైలి; в каком-л. ~ е ఏదైనా శైలిలో (రీతిలో); ~ работы పని పద్ధతి

стиль II м (способ летосчисления) పంచాంగం; по нóвому ~ ю కొత్త పంచాంగం ప్రకారం

стильн|ый 1. శైలి, రీతి; ~ая мéбель ఏక శైలిలో వున్న ఫర్నిచరు 2. разг. (утрировано модный) ఫేషనుగా వున్న

стимул м ప్రేరణ, ప్రోత్సాహం; моральные и материальные ~ы నైతిక, సాధారణిక ప్రోత్సాహాలు

стимулировать несов. и сов. (вн.) ప్రోత్సహించు, ప్రేరేపించు

стипендиат ж స్కాలర్‌షిప్ హోల్డరు

стипенди|я ж స్కాలర్‌షిప్, స్టై పెండ్; получать ~ ю స్కాలర్‌షిప్ పొందు

стиральный|ый వాషింగ్; ~ый порошок సోప్ పౌడర్; ~ая машина వాషింగ్ మెషిన్

стирать I, стереть (вн.) 1. తుడుచు, తుడిచివేయు; ~ пыль దుమ్ము తుడుచు; ~ что-л. резинкой దేనినైనా రబ్బరుతో తుడిచివేయు (చెరిపివేయు) 2. перен. చెరువు, చెరిపివేయు, తుడిచివేయు, మాపు; ~ следы чегó-л. దేని జాడలైనా మాపు 3. (повредить кожу) పుళ్లుపడు; стереть ногó (ఒకరి) కాలు పుళ్లు పడింది ◇ ~ когó-л. с лица земли ఏవరైనా భూమి (తలం) మీదనుంచి రూపుమాపు (నిర్మూలించు)

СТЕ — СТЛ

С

стирать II, выстирать (вн.) ఉతుకు, చాకలిపని చేయు

стираться I, стереться 1. (изнашиваться) అరిగిపోవు; сన్నగా అరుగు (становиться тонким) 2. перен. మరుగున పడిపోవు

стира|ться II несов. ఉడుకబడు; эта материя хорошо ~ется ఈ గుడ్డ బాగా ఉడుకబడుతుంది

стирк|а ж ఉతుకు; день ~и బట్టలు ఉతుక్కునే రోజు; отдавать бельё в ~у బట్టలు ఉతుక్కి యిచ్చు (చేయు)

стискивать, стиснуть (вн.) గట్టిగా పట్టుకొను; ~ зýбы прям., перен. పండ్లు ఇలకరచు (గిట్టకరచు) ◇ ~ когó-л. в объéтиях ఒకరిని గాఢంగా కౌగలించు కొను

стиснуть сов. см. стискивать

стих м 1. పద్యం; бéлым ~ом వచనంలో; в ~ах పద్యల్లో 2.: ~и мн. (стихотворения) పద్యాలు, పద్యకావ్యం; читáть ~и పద్యాలు (కావ్యం) చదువు

стихáть, стíхнуть 1. క్రమంగా గాలిలో కలిసిపోవు, అంతరించిపోవు; шагí стíхли అడుగుల సవ్వడి అంత రించిపోయింది 2. (замолкать) ఆగు, అగిపోవు; стрельбá стíхла కాల్పులు అగిపోయాయి 3. (становиться сла- бее) తగ్గు, తగ్గిపోవు; вéтер стих గాలి తగ్గిపోయింది

стихийно нареч. సద్యోజనితంగా, తనంతట తనే, అప్రయత్నంగా

стихийность ж సద్యోజనితత్వం

стихийн|ый 1. ప్రాకృతిక, ప్రకృతి; ~ое бéдствие ప్రాకృతిక విపత్తు 2. (неорганизованный) సద్యోజనిత [మైన]; ~ое движение సద్యోజనిత ఉద్యమం

стих|ия ж 1. ప్రకృతి శక్తి (వైపరీత్యం); борьбá со ~ей ప్రకృతి శక్తితో పోరాటం 2. перен. అవ్యవస్థ; ~я конкуренции పోటీ అవ్యవస్థ ◇ быть в своéй ~и వివర్గ స్థితిలో వుండు

стíхнуть сов. см. стихáть

стихосложение с పద్యం నిర్మాణం

стихотворение с గేయం, గీతం

стлать, постлáть, настлáть (вн.) 1. сов. по- стлáть పరచు; ~ постéль పక్క పరచు; постлáть скáтерть на стол టేబుల్ క్లాత్ పరచు 2. сов. на- стлáть పరచు, వేయు; ~ паркét паркет ~ вóе пэрచు (చేయు) ◇ мягко стéлет, да жéстко спать посл. ≡ నోరు చక్కెర పూరయం కత్తెర

стлаться несов. పాకు

сто числ. 1. నూరు, వంద; ~ пятьдесят నూలు యాభై; ~ рублѣй వంద రూబుళ్ళు; ~ человек వందమంది; считать до стá వంద (నూరు)దాకా లెక్కించు 2. разг.: ~ раз Вам говорил మీకు ఎన్ని (లక్ష) సార్లు చెప్పాను

стог м [గడ్డి] కుప్ప, వామి

стоимость ж 1. విలువ, ధర; ~ь производ-ства ఉత్పత్తి ధర; ~ь тонны зерна ఒక టన్ను ధాన్యపు ధర (విలువ); ~ью в 30 рублѣй 30 రూబుళ్ళ విలువ చేసే; ~ь жизни జీవన వ్యయం 2. эк. విలువ; закон ~и విలువ నియమం

стои|ть несов. 1. [ధర, వెల] అగు; дешево ~ть చౌక[గా వుండు]; дорого ~ть ఖరీదుగా వుండు; книга ~т два рубля ఈ పుస్తకం ధర రెండు రూబుళ్ళు [అవుతుంది]; сколько ~т билет до Москвы? మాస్కోకి టికెట్టు ఎంత? 2. (рđ.; быть достойным) తగి వుండు; дело éтого не ~т ఈ విషయాన్ని మనం పట్టించుకోనక్కర్లేదు; она éго не ~т ఆమె అతనికి తగదు 3. безл. в знач. сказ. (иметь смысл) తగినది; не ~т беспокоить éго ఆయన్ని దీనికోసం ఇబ్బంది పెట్టనక్కర్లేదు; не ~т говорить о том, что... అని చెప్పడం ఉచితం కాదు, అని చెప్పనక్కరలేదు; эту книгу ~т прочесть ఈ పుస్తకం చదవదగినది < не ~т благодарности! దాని దేముంది లెండి!; чегó бы мне éто ни ~ло ఏమైనా సరే, ఎంత కష్టమైనా సరే

стойбище с [సంచార తెగ] నివాస స్థలం

стойка I ж 1. (подпорка) బోటు 2. (прилавок в столовой, буфете) కౌంటరు

стойка II ж 1. воен., спорт. అటెన్షన్ లో నిలబడడం 2. спорт. చేతులమీద నిలబడడం (на руках); శిర్షాననం (на голове)

стойк|ий 1.: ~ий зéпах ఎక్కువ సేపు వుండే వాసన; ~ая краска ఫాస్టు రంగు 2. перен. (непоколебимый) దీక్షాపూరిత, అచంచల, నిశ్చల; ~ий характер నిశ్చల బుద్ధిగల, అచంచల (దీక్షాపూరిత) స్వభావంగల; ~ая оборóна మొండి రక్షణ

стойкость ж 1. గట్టితనం, దృఢత్వం 2. (непоколебимость) నిలకడ, అచంచల్యం

стойло с గుర్రపు శాల, గుర్రాల సాల (для лошадей); గోశాల (для коров)

стоймя нареч. నిలుపుగా, నిలంగా, గోడుగా

сток м 1. (действие) ప్రవాహం 2. మురికి నీటి కాలువ (канавá, желоб); నీటి గొట్టం (труба)

стол м 1. టేబుల్, బల్ల; письменный ~ డెస్కు, రాత బల్ల; за обéденным ~ом భోజనాల బల్లదగ్గర 2. (приём пищи) భోజనం [చేయడం]; подавать на ~ భోజనం పెట్టు; садиться за ~ భోజనాల బల్లదగ్గర కూర్చోను; приглашать гостей к ~у అతిథులను భోజనాల బల్లదగ్గరకి పిలుచు; за ~ом (за едой) భోజనం చేసేటప్పుడు 3. (пища, еда) తిండి, వంటకం; вегетериáнский ~ శాకాహారం; домашний ~ ఇంట్లో [తయారుచేసిన] వంటకం 4. (отдел в учреждении) కార్యాలయం; ~ зака́зов ఆర్డరు డెస్క్; áдресный ~ అగ్రెస్సుల సమాచార కార్యాలయం (ఆఫీసు) < круглый ~ రౌండ్ టేబుల్

столб м 1. స్తంభం; телеграфный ~ తంతి స్తంభం; фона́рный ~ దీప స్తంభం 2. перен.: ~ дыма పాగ స్తంభం (మేఘం) < позвоночный ~ анат. వెన్నెముక; стоять ~ом разг. మొద్దులా నిలబడు, ప్రూవ్చడి పోవు

столбе́ц м కాలమ్; газéтный ~ పత్రికా కాలమ్

столбня́к м 1. мед. టిటనస్ 2. разг. (состояние оцепенения) పారవశ్యం

столéти|е с 1. శతాబ్ది, శతాబ్దం; ~ями శతాబ్దాల తరబడి 2. (годовщина) శత జయంతి (со дня рожде-ния); శత వర్తంతి (со дня смерти)

столéтний వంద సంవత్సరాల (ఏళ్ల)

столи́ца ж రాజధాని

столи́чный రాజధాని; ~ го́род రాజధాని; ~ жи-тель రాజధాని నివాసి

столкно́вение с 1. డీ; произошлó ~ поездóв రైలు డీకొన్నాయి 2. (противоречие, конфликт) [సం]ఘర్షణ; воéнное ~ సైనిక (యుద్ధ) సంఘర్షణ

столкнóуть(ся) сов. см. стáлкивать(ся)

столкóваться сов. разг. (с тв.) (తో) అనగా

వానకు (ఒప్పందానికి) వచ్చు

столова́ться несов. (у рđ.) (దగ్గర) భోజనం చేయు

столова́я ж 1. (комната) భోజనాల గది 2. (учреждение общественного питания) హోటల్, కాంటీన్; భోజనశాల (в школе, на заводе)

столов|ый టేబుల్; ~ая лóжка టేబుల్ స్పూన్; ~ое бельё టేబుల్ క్లాత్, నాప్కిన్లు; ~ое серебрó వెండి సామాను < ~ая горá పీత భూమి; ~ое вино́ ద్రాక్ష సార

столп м 1. архит. స్తంభం 2. перен. ప్రముఖుడు; ~ы óбщества సమాజపు ప్రముఖులు

столпиться *сов.* గుమికూడిపోవు

столпотворение *с* తొక్కినలాట, గుంపు; там на-
стоящее ~ అక్కడ పెద్ద గుంపు వుంది, అక్కడ
తొక్కినలాట జరుగుతోంది

столь *нареч.* అంత, ఎంతో; ~ много అంత
ఎక్కువగా; ~ незначительный ఎంతో అప్రముఖమైన;
это не ~ важно ఇదేమంత (ఇది అంత) ముఖ్యమైనది
కాదు

столько *нареч.* ఎంతో, ఎన్నో, అంత; ~ раз
ఎన్నో సార్లు; ~ раз, сколько нужно ఎన్ని సార్లు
కావాలి అన్ని సార్లు; ещё ~ [же] ఇంకా అంతే (అన్నీ);
~? ఎంత? ◇ не ~ ..., сколько [ఉన్నది]... కాదు
కాని; он не ~ болен, сколько устал అతనికి
ఉన్నది జబ్బు కాదు, అలసట; అతనికి బాగా అలసటే గాని,
అంత జబ్బుగా లేదు

столько-то *нареч. и мест.* అంత; అంత మంది
(о людях)

столяр *м* వడ్లవాడు, వడంగి

столярничать *несов.* వడంగి పని చేయు

столярный *ый* వడ్లవాడి, వడంగి; ~ое дело వడంగి
పని

стон *м* మూలుగు

стонать, простонать 1. మూలుగు 2. *тк. несов.*
перен. (страдать под гнётом кого-л., че-
го-л.) [పెత్తనం కింద] అవస్థ పడు

стоп! ఆగు!, కదలకు!

стоп||á I *ж* (ноги) పాదం ◇ идти по ~ам ко-
ро-л. ఒకరి అడుగు జాడలలో వెళ్లు (నడుచు), ఒకరి అడుగు
జాడల్ని అనుసరించు; направлять свой ~ы *прон.*
వెళ్లు, పోవు

стопá II *ж лит.* పద్యపాదం, చరణం

стопá III *ж* దొంతర; ~ книга పుస్తకాల దొంతర

стопка I *ж см.* стопá III

стопка II *ж* (стаканчик для вина) చిన్న గ్లాసు
стопроцентный *ый* నూటికి నూరు పాళ్లు, నూరు
శాతం; ~ая явка పూర్తి (నూరు శాతం) హాజరు; ~ое
выполнение работы ప్రణాళికను నూటికి నూరు పాళ్లు
పూర్తి చేయడం

стоптáть *сов. см.* стáптывать

сторговáться *сов.* బేరం కుదుర్చుకొను; ~ на ста-
рублях వంద రూబుళ్లకి బేరం కుదుర్చుకొను

сторйце||й, ~ю *нареч.:* воздáть комý-л. ~ю
ఒకరికి పదితలు తిరిగి చేయు

сторож *м* కావలివాడు, వాచ్మన్

сторожев||ой కావలి; ~ой пост పెంట్రి పోస్ట్;

СТО — СТО

С

~áя сорáка కావలి కుక్క; ~ое сýдно గóస్తీ నౌక
(పడవ)

сторожйть *несов.* 1. (ఒకరికోసం) పాంచి వుండు,
మాటు వేసి ఉండు 2. (*вн.;* *стеречь*) కాపాడు

сторожка *ж* గుడిసె; лесная ~ అడవి కావలివాడి
గుడిసె

сторон||á *ж* 1. పక్క, వైపు; దిశ, దిక్కు (*на-
правление*); стороны горизонта నాల్గు దిక్కులు;
качáться из ~ы в сторону ఊగుతూ ఉండు;
разойтись в разные стороны వేర్వేరు దిశలకు
వెళ్లిపోవు; смотреть по ~ам చుట్టూ చూచు; в эту
(ту) сторону ఇటు (అటు) వైపు[కు]; во все сто-
роны అన్ని వైపులకూ; на той ~е улицы వీధి
అవతలి వైపు; с правой ~ы కుడి పక్కన 2. (*стра-
на*) దేశం; родная ~á స్వదేశం; на чужой ~е
విదేశంలో, పరాయి గడ్డమీద 3. (*вопроса, дела*) అంశం,
పార్శ్వం; положительная ~á అనుకూల (సానుకూల)
పార్శ్వం; слáбая ~á చెగఁ-ల. దేనితోనైనా బలహీనాంశం
4. (*в переговорах, споре, на суде*) పక్షం; дого-
варивающиеся стороны ఒప్పందం చేసుకునే పక్షాలు;
принимáть чью-л. сторону ఒకరి పక్షం వహించు, ఒకరి
పక్షాన ఉండు; он на моей ~е అతను నన్ను సమర్థి
స్తున్నాడు ◇ оставáться (быть) в ~е от чегó-л.
దేనిమంచి నా (దేనికైనా) దూరంగా వుండు; мы со своей
~ы మా వంతుకు మేము; с одной ~ы ... с другой
~ы ఒక వైపున (వంక)... మరో వైపున (వంక); с
чьей-л. ~ы ఒకరి వంతు; óчень мýло с вáшей
~ы, что вы пришлй మీరు హాజరవడం [నాకు] చాలా
సంతోషం

сторонйться, посторонйться 1. పక్కకు తొలగు
(వైదొలగు); посторонйтесь! దారి యివ్వండి! 2. *тк.*
несов. (рð.) (నుంచి) దూరంగా వుండు; ~ друзéй
స్నేహితులనుంచి దూరంగా వుండు

сторонник *м* సమర్థకుడు, మద్దతుదారు; ~и мýра
శాంతి మద్దతుదార్లు (సమర్థకులు, కాములు)

стороной *нареч.:* обходйть ~ когó-л.,
чтó-л. ఒకరికి (ఒకదానికి) దూరంగా ఉండు; пройть ~
వైదొలగి పోవు

стосковáться *сов. разг. (по дт., пр.)* (కోసం,
మీద) బెంగ పెట్టుకొను

стóчн||ый: ~ая труба మురికి నీళ్ల గొట్టం; ~ые
бóды మురికి నీళ్లు

стошний||ть сов. безл.: егò ~ло అతను వాంటి చేసుకున్నాడు

стоянка ж 1. నిలుపుదల, ఆగడం, స్టాప్; ~ проезд-да дeсять минут రైలు పది నిమిషాలు ఆగుతుంది 2. (место временного пребывания) శిబిరం, క్యాంపు; ~ зимовщиков శీతా కాల శిబిరం, వింబర్ క్యాంపు 3. (место, где временно стоит транспорт) పార్కింగ్ స్థలం; ~ такси టాక్సీ స్టాండు; ~ автомобилей воспрещается! కార్లు నిలవరాదు!

стоя||ть несов. 1. నిలబడు; ఉండు (быть расположенным); ~ть на ногах నిలబడి ఉండు 2.: ~ть в карауле కావలి కాయు; ~ть в очереди క్యూలో నిలబడు 3. (быть) ఉండు; ~ла хорошая погода వాతావరణం బాగుంది; слёзы ~ли в его глазах అతనికి కన్నీళ్లు తిరిగాయి 4. (за вн.; защищать) సమర్థించు; ~ть за мир శాంతిని సమర్థించు 5. (не работать) పని చేయడం లేదు, నిలిచిపోవు; часы ~т గడియారం పని చేయడం లేదు, గడియారం నిలిచిపోయింది 6. (о дыме, паре и т. п.): в воздухе ~ла пыль గాలిలో దుమ్ము ఉంది ◇ ~ть на смерть చివరి శ్వాసదాకా పోరాడు; ~ть в списке జాబితాలో వుండు; ~ть на точке зрения когò-л. ఒకరి అభిప్రాయాన్ని సమర్థించు; ~ть на своём పంతము పట్టు; ~ть на своих ногах తన కాళ్ళమీద నిలబడు; ~ть у власти అధికారంలో వుండు; проезд стоит дeсять минут రైలు పది నిమిషాల పాటు ఆగుతుంది

стояч||ий 1. నిలబడే; ~ий воротник నిలుపు కాలర్ (непроточный) నిలవ; ~ая вода నిలవ నీరు

стоящ||ий разг. తగిన, మంచి; ~ий фильм చూడదగిన ఫిల్మ్; ~ая вещь మంచి వస్తువు

страдá ж 1. పంట (మానూష్య) కాలం 2. перен. పాడవిడి రోజులు

страда́лец м బాధలు అనుభవించినవాడు

страдáние с బాధ; причиня́ть ~ బాధ కలిగించు, తల్లడపరచు

страда́||ть, пострадáть 1. тк. несов. (какой-л. болезнью) (తో) బాధపడు, వ్యాధి పీడితుడగు 2. тк. несов. (от рд.; мучиться) (తో) బాధపడు; ~ть от боли బాధతో గిలగిలాడు; ~ть от голода ఆకలితో మాడు 3. (от рд., из-за рд.; терпеть ущерб) (తో) నష్టపడు, దెబ్బతిను ◇ у него ~ет пáмьятъ అతనికి మంచి జ్ఞాపకశక్తి లేదు

страж м కావలి[వాళ్లు]

стра́ж||а ж కావలి[వాళ్లు]; сто́ять на ~е కావలి కాయు ◇ бы́ть на ~е чегò-л. దేనినైనా కాపాడు; брать когò-л. под ~у ఒకరిని బంధించు; нахо-дяться под ~ей బంధితుడై (కస్టడీతో) ఉండు

стран||а ж దేశం; по все́й ~е దేశవ్యాప్తంగా ◇ страны́ све́та నాలుగు దిక్కులు

страи́ц||а ж 1. పుట, పేజీ; на ~ах газeты పత్రికలో 2. перен. పుట; ~ы исто́рии చరిత్ర పుటలు; лу́чаяя ~а జీవితం ఒకరి జీవిత గ్రంథంలో అత్యుత్తమ పుట

стра́нник м దేశద్రిమ్మరి, లోకసంచారి

стра́нно нареч. 1. విచిత్రంగా, వింతగా 2. безл. в знач. сказ.: как э́то ни ~ అది విచిత్రంగా కనిపించినా; мне ~ నాకది విచిత్రంగా కనిపిస్తోంది

стра́нность ж విచిత్రం, వింత; వైచరీత్యం (странная черта); విచిత్రం (странное явление); что за ~! ఎంత విచిత్రంగా (విడ్డారంగా) వుంది!

стра́нн||ый (వి)చిత్ర[మైన]; ~ая мысль విచిత్ర ఆలోచన ◇ ~ое де́ло! చిత్రంగా వుంది!

стра́нствие с దేశ సంచారం, తిరుగుతూ ఉండడం

стра́нствовать несов. ప్రపంచం పర్యటించు (తిరుగుతూ ఉండు), లోక సంచారం చేయు

стра́стно нареч. ఆవేశంతో; ~ желáть чегò-л. దేన్నైనా గాఢంగా కాంక్షించు

стра́стность ж ఆవేశం, ఉత్సాహం; ~ нагу́ры ఆవేశపూరిత స్వభావం; ~ в спóре వాగ్వాదంలో ఉత్సాహం

стра́стн||ый 1. ఆవేశపూరితమైన; ~ая речь ఉత్తేజకరమైన ప్రసంగం 2. (увлечённый чем-л.) ఉత్తేజితమైన; ~ый лю́битель му́зыки సంగీత ప్రేమిడు

страсть I ж 1. (любовная) ప్రేమావేశం 2. (сильное влечение к чему-л.) (కి) కాంక్ష; ~ к теа́тру నాటకాల పిచ్చి; цветы — моя ~ పువ్వులంటే నాకు ప్రాణం

страст||ь II ж разг. (страх) భీభత్సం, పైశాచికం; какие ~и! ఎంత పైశాచికం

страте́г м వ్యూహాకర్త

стратегическ||ий వ్యూహాత్మక, కీలక; ~ий обьeкт కీలక స్థానం; ~ое о́ружие వ్యూహాత్మక ఆయుధం

страте́гия ж వ్యూహం

страто́сфе́ра ж స్ట్రాటోస్ఫియర్, స్ట్రేటావర్ణం

стра́ус м నిప్పుకోడి, ఉష్ణ పక్షి

страх м భయం, అదురుబెదురు; дрожа́ть от ~а భయంతో వణకు; жи́ть в ~е భయభక్తులతో బతుకు; наводи́ть ~ на когò-л. ఒకరిని బెదిరించు (భయ పెట్టు); из ~а перед кем-л. ఒకరివల్ల భయంవల్ల;

со ~а భయంభయంగా ◇ на свой ~ и риск సొంత బాధ్యతమీద; под ~ом смёрти చాపు (ప్రాణ) భయంతో; у ~а глазá великий посл. గోరంతలు కొండంతలుగా ఊహించుకుని భయపడు

СТР — СТР

C

హస్తం ◇ он помчался ~рй అతను దూసుకు వెళ్లి పోయాడు

страховáние с భీమా, ఇన్షూరెన్సు; ~ жiзни జీవిత భీమా (ఇన్షూరెన్సు)

страховáть, застраховáть (вн. от рд.) ఇన్షూర్ చేయించు (о страховом агенте); ఇన్షూర్ చేసుకొను (о страхователе); ~ имúщество от пожара అగ్ని ప్రమాదంనుంచి ఆస్తిని ఇన్షూర్ చేసుకొను

страховáться, застраховáться జీవిత భీమా చేయించు (చేసుకొను)

страховка ж 1. (страхование) ఇన్షూరెన్స్, భీమా 2. (страховая премия) భీమా మొత్తం

страховой ఇన్షూరెన్స్; ~агéнт ఇన్షూరెన్స్ ఏజెంటు

страховщик м ఇన్షూరెన్స్ ఏజెంటు

страшiлище м и с разг. భూతం, రాక్షసి

страшiт||ь несов. (вн.) బెదిరించు, భయపరచు, భయపెట్టు; меня ~ мысль об éтом దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తేనే నాకు భయం వేస్తోంది

страшiться несов. (рд.) (గురించి) అంటే (కి) భయం వేయు, భయపడు; ~ бýдущего భవిష్యత్తు గురించి భయపడు; не ~ смёрти చావంటే భయపడకపోవు

страшно нареч. 1. విపరీతంగా, దారుణంగా; ~ бояться чегó-л. దేనిపట్ల అయినా చచ్చేటంత భయం, ...అంటే చచ్చే భయం; ~ исхудáть దారుణంగా చిక్కిపోవు; ~ обрадовáться పరమానందపడు; мне ~ хотéлось спать నిద్రకోసం పడి చస్తున్నాను, నిద్రకోసం మొహం వాచిపోయాను 2. безл. в знач. сказ.: ~ подýмать, что ... అన్న ఆలోచన భయం వేస్తోంది; мне ~! నాకు భయం వేస్తోంది

страшн||ый 1. భయంకరమైన; ~ый рассказ భయం కలిగించే కథ 2. (очень сильный) దారుణమైన, విపరీతమైన; ~ый хóлод దారుణమైన (విపరీతమైన) చలి; ~ая бéдность కటిక దారిద్ర్యం ◇ дéлать ~ые глазá చూపుతో హెచ్చరిక యిచ్చు (చేయు)

стращáть, постращáть разг. (вн.) బెదిరించు, (ఒకరికి) బెంబేలెత్తించు

стрекóзá ж ద్రాగన్ ఫ్లై, తూనిగ

стрекотáть несов. కీచుమను (о насекомых); డగ్గిడగ్గిమను (о моторе)

стрел||á ж 1. బాణం; пустить ~ý в когó-л. ఒకరిమీద బాణం వేయు 2. (подъёмного крана) [[కేసు]

стрéлк||а ж 1. సూచి, ముల్లు; ~а весóв త్రాసు ముల్లు; ~а компаса దిక్సూచి; ~а часóв గడియారం ముల్లు; по часовóй ~е ఎడమవైపునుంచి కుడికి; прó-тив часовóй ~и కుడివైపునుంచి ఎడమకి 2. ж.-л. [రైల్వే] పాయింటు; переводить ~у పాయింటు మార్పు 3. (на чертеже, плане) బాణం గుర్తు

стрелкóв||ый షూటింగ్; కాల్పుల (воен.); ~ая ди-ви́зия కాల్పుల డివిజన్; ~ые состязáния షూటింగ్ పోటీ

стрелóк м 1. గురికాడు; хорóший ~ మంచి గురికాడు 2. воен. రైఫిల్ మన్

стрéлочник м పాయింట్స్ మన్

стрельб||á ж కాల్పులు; соревновáние по ~é షూటింగ్ పోటీ; учéбные стрéльбы షూటింగ్ అభ్యాసం; открывáть ~ý కాల్పులు మొదలుపెట్టు

стрéльбище с షూటింగ్ గ్రౌండ్

стрельнúть сов. см. стрелять 1 и 3

стрелять, стрельнúть 1. (в вн.) (మీద) కాల్పులు జరుపు, కాల్పు; ~ в когó-л. ఒకరిమీద (కేసి) కాల్పు; ~ в цель గురి చూసి కాల్పు (కాల్పులు జరుపు); ~ из винтóвки తుపాకీతో కాల్పు 2. тк. несов. (вн.; убивать) కాల్చి చంపు 3. безл. разг. (о боли): у меня стреляет в ýхе నాకు చెవి పోటుపెడుతోంది

стреляться несов. разг. 1. (стрелять в себя) తనను తను కాల్పుకొను 2. уст. (на дуэли) పిస్తోళ్లతో ద్వంద్వ యుద్ధం చేయు

стремглáв нареч. రివ్వన, శరవేగంతో, దూసుకుని

стремiтельно нареч. వేగంగా; ~ шагáть వేగంగా (దబదబ) నడుచు

стремiтельность ж [శర]వేగం; ప్రస్ఫుటత్వం (речи, характера)

стремiтельный 1. వేగవంతమైన, శ్రీఘ్న; ~ ход వేగవంతమైన (శ్రీఘ్న) గమనం 2. (энергичный) ఉత్సాహ వంతుడైన; ~ человек ఉత్సాహవంతుడు

стремiться несов. (к дт., инф.) гл. имя; కోసం + ప్రయత్నించు, కృషిచేయు; гл. имя + ఆశపడు, తపనపడు (страстно желать); ~ учiться విద్యాభ్యాసం పొందాలని ప్రయత్నించు (ఆశపడు); ~ к мiру శాంతికోసం ప్రయత్నించు (కృషి చేయు)

стремлéние с (к дт.) [అ]కాంక్ష; ఆభిముఖ్యం

(тенденция); ~ к знáниям జ్ఞాన దాహం; ~ к счастлйвой жйзни సుఖజీవన కాంక్ష

стрéмя с రికాబు; вдевáть нóгу в ~ పాదం రికాబులో దూర్పు

стремянка ж నిచ్చెన

стрено́жить сов. см. тренóжить

стрептомицин м స్ట్రెప్టోమైసిన్

стри́жен||ый కత్తిరించిన, క్రావ్ చేసిన; ~ая го-
ловá క్రావ్ చేసిన తల

стри́ж||а ж 1. (действие) కత్తిరింపు, కత్తిరించడం;
(పూనింగ్ (деревьев) 2. (причёска) క్రాపు, క్రాపింగ్;
мóдная ~а ఫేషనబుల్ క్రాపు; дéлать ~у క్రాపు
చేయించుకొను

стричь несов. (вн.) కత్తిరించు

стри́ться несов. జాబ్బు కత్తిరించుకొను; క్రాపు చేయించు
కొను (у парикмахера)

строгáльный: ~ станóк చిత్రక యంత్రం

строгáть несов. (вн.) చిత్రకపట్టు; చెక్కు (изго-
товлять строганием)

стро́г||ий 1. కచ్చితమైన; కఠినమైన (суровый);
~ний учйтель కఠినమైన ఉపాధ్యాయుడు; ~ая дис-
циплйна కఠినమైన క్రమశిక్షణ; ~не мéры తీవ్రమైన
చర్యలు 2. (выполняемый точно) కచ్చితమైన; ~ая
диéта కఠిన (కటిక) పత్యం; под ~им контрóлем
కచ్చితమైన అజమాాయిషీ కింద ◇ ~ний костюм సాదా
మాటు; ~не нрáвы కఠినమైన నీతి సూత్రాలు

стро́го нареч. 1. కఠినంగా, గట్టిగా; ~наказáть ко-
го-л. ఒకరిని కఠినంగా శిక్షించు 2. (точно) కచ్చితంగా;
~ соблюдать чтó-л. దేనినైనా కచ్చితంగా పాటించు
◇ ~ воспрещáется కచ్చితంగా నిషేధించబడింది; ~
одевáться సాదా దుస్తులు ధరించు; ~ говорý
కచ్చితంగా చెప్పాలంటే

стро́гост||ь ж 1. కఠినత, కఠినత; держáть
кого-л. в ~ні ఒకరిని భయభక్తుల్లో (అదుపులో) ఉంచు
2.:~и мн. разг. (строгие меры) తీవ్రమైన చర్యలు
строево́й I: ~ лес కలప

строев||ой II воен.: ~рýй офицёр ఆర్మీ ఆఫీసరు;
~áя подготóвка డ్రిల్; ~áя слýжба సైన్యంలో
కొలుపు

строéние с 1. (здание, постройка) భవనం,
ఇల్లు 2. (структура) [అంగ]నిర్మాణం

строитель м прям., перен. నిర్మాత

строительн||ый నిర్మాణ; ~ый рабóчий నిర్మాణ

కార్మికుడు; ~ый учáсток నివేశన స్థలం; ~ая тéх-
ника కన్స్ట్రక్షన్ ఇంజనీరింగు; ~ые материалы
నిర్మాణ సామగ్రి

строительство с 1. прям., перен. నిర్మాణం;
~ коммунизма కమ్యూనిజం నిర్మాణం; жилищное
~ గృహనిర్మాణం; хозяйственный и культурный
~ ఆర్థిక, సాంస్కృతిక నిర్మాణం 2. (объект) ప్రాజెక్టు

стро́ить, пострóить (вн.) 1. కట్టు; నిర్మించు
(тж. перен.); ~ гóрод నగరాన్ని నిర్మించు; ~ дом
ఇల్లు కట్టు (నిర్మించు); ~ нóвое óбщество కొత్త
సమాజాన్ని నిర్మించు 2. (намечать мысленно) వేయు;
~ плáны పథకాలు వేయు 3. (ставить в строй)
నిలబెట్టు; ~ взвод в две шерéнги రెండు వరుసల్లో
(బారుల్లో) ప్లటూన్ ను నిలబెట్టు ◇ ~ из себя ко-
го-л. разг. తను ...గా నటించు

стро́иться, пострóиться 1. (строить себе
что-л.) కట్టుకొను 2. (возвигаться) కట్టబడు, నిర్మించ
బడు 3. тк. несов. перен. నిర్మించబడు; стрóится
нóвая жйзнь కొత్త జీవితం నిర్మించబడుతోంది 4. (ста-
новиться в строй) నిలబడు; ~ в одну шерéнгу
ఒక వరుసలో నిలబడు

стро||й м 1. వరుస, బారు, శ్రేణి; встáть в ~й
వరుసలో చేరు; школьнйки шли ~ем скóла పిల్లలు
బారులు తీరి నడిచారు 2. (система) నిర్మితి, నిర్మాణం;
~й языкá భాష నిర్మాణం 3. (система общест-
венного устройства) వ్యవస్థ; общественный ~й
సామాజిక వ్యవస్థ ◇ вводить чтó-л. в ~й дéйстви
పనిలో పెట్టు; выводíть чтó-л. из ~я дéйстви
చెడగొట్టు (పాడు చేయు); выхóдить из ~я పాడైపోవు,
చెడిపోవు, పనిచేయకపోవు

стро́йка ж 1. (действие) నిర్మాణం, కట్టడం 2.
(объект строительства) ప్రాజెక్ట్

стро́йность ж 1. (фигуры) సౌష్ఠ్యం 2. (рядов)
సమాంతరం 3. (логичность) సుసంగతత్వం 4. (гармо-
ничность) సర్వసామరస్యత

стро́йн||ый 1. సౌష్ఠ్యవత్ 2. (о здании, колон-
не и т. п.) సమాంతర; ~ые ряды సమాంతర
శ్రేణులు 3. (логичный) సుసంగతమైన; ~ая теóрия
సుసంగతమైన సిద్ధాంతం 4. (гармоничный) సర్వసామర
స్యం, సుస్వర; ~ое пéние సర్వసామరస్యం గానం

строка́ ж పంక్తి ◇ читáть ме́жду строк
అంతరార్థాలు గ్రహించు

строптивый మొండిమైన, పెడసరమైన

строфа́ ж лит. [పద్య] పాదం

строчить, настрочить (вн.) 1. *тк. несов.* (шить) (మిషన్ మీద) కుట్టు 2. *перен. разг. (писать)* గిలుకు, గిలికి రాయు

строчка I ж см. строка

строчка II ж (шов) కుట్టు

строчн||ый: ~ая б|у|к|в|а చిన్న అక్షరం

стружка ж పాట్టు

струиться несов. ప్రవహించు (о воде); ప్రసరించు (о свете)

струйка ж см. струя 1

структура ж నిర్మాణం; ~ общества సమాజపు నిర్మాణం; организационная ~ [సంస్థా] నిర్మాణం

структурный నిర్మాణ [సంబంధమైన]

струна ж (వాద్యంయొక్క) తీగె; ударять по струнам తీగెలు పీటు < затрагивать чувствительную струну ког|о|-л. ఒకరి హృదయాన్ని కదిలించు

струн|а ж: задевать слабую ~у ког|о|-л. ఒకరి మనస్సును చివుక్కునునిపించు; выт|раг|ивать|ся в ~у నిటారుగా నిలబడు; ходить по ~е అణిగి మణిగి ఉండు

струнный తంతులుగల, తీగెలున్న; ~ инструмент తీగల వాద్యం; ~ оркестр తంతులుగల (తీగ) వాద్యాల బృందం

тр|ус|ить сов. см. тр|ус|ить

стручковый||й కామధాన్యాల; ~е растения కామధాన్యాల మొక్కలు; ~й перец మిరియం

стручок м పాక్, పప్పుగింజ కామ

стру||йя ж 1. ప్రవాహం (текущая); చిమ్మడం (бьющая); ~я свежего воздуха తాజా గాలి తరగ; струи дождя వానజల్లు; бить ~ей ч|и|м|у 2. *перен.:* вносить свежую ~ю во чт|о|-л. దేనిలోనైనా ఒక తాజా ధోరణి తీసుకువచ్చు (ప్రవేశపెట్టు)

стр|я|пать, остро|я|пать разг. (вн.) 1. వండు, వంట చేయు (చేసుకొను) 2. *перен.* కల్పించు; ~ суд|е|бное дело కేసు బనాయించు

стряпн|йя ж разг. వంటకం

стря|ц|тись сов. разг. (с тв.) (కి) జరుగు; с ним ~лась беда అతనికి ఓ దుస్సంఘటన జరిగింది; что тут ~лось? ఏం జరిగింది? ఏమైంది?

стр|я|живать, стр|я|хн|уть в разн. знач. విడిలించి వేయు; ~ пепел с сигареты సిగరెట్టు నుండి దులుపు (విదుచ్చు); ~ снег с пальто కోటునుంచి మంచు విడిలించివేయు; ~ усталость అలసట వదలించుకొను

стр|я|хн|уть сов. см. стр|я|живать

СТР — СТУ

С

студ|э|нт ж విద్యార్థి

студ|э|нтка ж విద్యార్థిని

студ|э|нческ||ий విద్యార్థుల; ~ие годы విద్యా సంవత్సరాలు; ~ое общежитие విద్యార్థుల హాస్టల్

студ|э|нчество с собир. విద్యార్థులు

студ|э|н||ый разг. చలి; ~ый ветер ఈదురుగాలి; ~ая вода చల్లిన

студ|е|нь м మీట్ జెల్లీ

студ|и|ть, остуд|и|ть разг. (вн.) చల్లార్చు, చల్లపరచు

студ|и|я ж 1. (мастерская) స్టూడియో 2. (школа) స్కూలు; балетная ~ బాలేట్ స్కూలు 3. (специальное помещение) స్టూడియో; телевизионная ~ టెలివిజన్ స్టూడియో

ст|у|жа ж разг. వివరీతమైన చలి

стук м: ~ колёс поезда రైలు చక్రాల టకటక శబ్దం; ~ сердца హృదయం కొట్టుకోవడం, హృదయస్పందనం; ~ в дверь తలుపు తట్టడం; войт|и| без ~а తలుపు తట్టుకుండా లోపలికి వచ్చు

ст|у|кать, ст|у|кнуть 1. కొట్టు, గుద్దు; ~ кулаком по столу బల్లమీద ఒక గుద్దు గుద్దు 2. (вн.; ударять) దెబ్బ తగిలించు 3. *тк. сов. разг. (наступать — о времени);* ему ст|у|кнуло шестьдесят [лет] అతనికి అరవై ఏళ్లు నిండాయి

ст|у|каться, ст|у|кнуться (о, обо вн.) (కి) కొట్టుకొను (తగులు); ст|у|кнуться головой обо чт|о|-л. తల దేనికైనా కొట్టుకొను (తగులు, ఢీకొను)

ст|у|кн|уть(ся) сов. см. ст|у|кать(ся)

стул м 1. కుర్చీ 2. *тк. ед. мед.* స్టూల్ < сидеть между двух ~ьев గోడమీద పిల్లివాటంలా వుండు, రెండు వడవల్లో కాళ్ళు పెట్టు

ступ|а||ть, ступ|и|ть అడుగు పెట్టు (వేయు) < ~й! పో!; ~й прочь! పో! పో!; ~йте! పోండి!

ступ|е|н||ь ж 1. మెట్టు; подниматься по ~ям మెట్టు ఎక్కు 2. (этап в развитии чего-л.) దశ < ~ь ракеты రాకెట్టు భాగం

ступ|е|нька ж మెట్టు; спускаться по ~м మెట్లు దిగు

ступ|и|ть сов. см. ступ|а|ть

ступ|и|ня ж పాదం

стуч|а|ть несов. తట్టు; ~ зубами కటకటలాడు; ~ в дверь తలుపు తట్టు; сердце стучит హృదయం కొట్టుకుంటోంది

СТУ — СУД

стучаться *несов.* తట్టుకొను; ~ в дверь తలుపు తట్టుకొను

стушеваться *сов. разг. 1. (сгладиться) (తగ్గి)పోవు 2. (смутиться, оробеть) తబ్బిబ్బుపడు, కంగారుపడు*

стыд *м в разн. знач.* సిగ్గు; ~ и позор! సిగ్గు సిగ్గు!; потерять всякий ~ సిగ్గు విడిచివేయు; сгорать со ~-ом సిగ్గుతో కుమిలిపోవు; не иметь ни ~а ни совести సిగ్గు విడుచు

стыдить, пристыдить *(вн.)* సిగ్గుపడేలా చేయు, సిగ్గుపరచు; ~ кого-л. за что-л. ఒకరిని దేనికైనా చివాట్లు పెట్టు

стыд||иться *(рф., инф.)* (నట్లు, విషయంలో) సిగ్గుపడు; ~-ться кого-л. ఒకరి ముందు సిగ్గుపడు; не ~-тесь! సిగ్గుపడకండి!

стыдливо *нареч.* సిగ్గుపడుతూ, సిగ్గుగా, బిడియంగా

стыдливость *ж* సిగ్గు, బిడియం

стыдливый *сиг్గుగల, బిడియంగల*

стык *м* అతుకు; ~ рельсов పట్టాల అతుకు; ~ трубопровода గొట్టాల అతుకు

стыковать *несов. (вн.)* అనుసంధించు; ~ космический корабль రోదసి నౌకలను అనుసంధించు

стыковаться *несов.* అనుసంధింపబడు

стыковка *ж* అనుసంధానం

стын||уть *несов. 1. చల్లబడు 2. (замерзать) చలితో బిగిసిపోవు* ◇ кровь ~ет в жилах రక్తం గడ్డకట్టుతుంది

стычка *ж 1. (короткий бой) పురుణ 2. (ссора) పోట్లాట*

стюардесса *ж* ఎయిర్ హోస్టెస్

стяг *м* జెండా, పతాకం

стягивать, стянуть *(вн.) 1. (затягивать, связывать) బిగించు 2. (собирать в одно место) కేంద్రీకరించు; ~ войска పైన్యాలను కేంద్రీకరించు 3. (тащить, снимать) లాగివేయు; ~ сапоги బూట్లు లాగివేయు*

стягиваться, стянуться *1. బిగించుకొను; ~ прыском బెల్టు బిగించుకొను 2. (смыкаться концами) కలియు; ముడతలు పడు (собираться, морщиться) 3. (собираться в одно место) కేంద్రీకరింపబడు*

стяжатель *м* డబ్బునుపిషి, ధనవ్యామోహంకలవాడు

стяжать *несов. и сов. книжн. (вн.)* చెందు,

పొందు; ~ известность ప్రసిద్ధి చెందు; ~ славу కీర్తి చెందు (పొందు)

стянуть *сов. (вн.) 1. см. стягивать 2. разг. (украсть) కాజేయు*

стянуться *сов. см. стягиваться*

суббота *ж* శనివారం

субботник *м* శనివారంనాటి శ్రమదానం

субконтинент *м* ఉపఖండం

субсидировать *несов. и сов. (вн.)* (కోసం) ధనమిచ్చు, కేటాయింపు; ~ строительство ప్రాజెక్టు కోసం ధనమిచ్చు

субсидия *ж* సబ్సిడీ

субстанция *ж филос.* విషయం, భావం

субтропики *мн.* సమశీతోష్ణ (ఉప ఉష్ణ) ప్రాంతం

субтропический *సమశీతోష్ణ (ఉప ఉష్ణ) ప్రాంతపు*

субъект *м 1. филос., грам. కర్త 2. разг. (о человеке) వ్యక్తి*

субъективизм *м филос.* వ్యక్తిగతవాదం; స్వీయాత్మక వాదం

субъектив||ый *1. филос. వ్యక్తిపరమైన, వ్యక్తిగత, స్వీయాత్మక; ~ый идеализм వ్యక్తిగత (వ్యక్తిపర) భావవాదం 2. (личный, индивидуальный) వ్యక్తిపరమైన, వైయక్తిక; ~ое мнение వైయక్తిక అభిప్రాయం*

сувенир *м* సోవెనీర్, [చిన్న] కానుక

суверенитет *м* సార్వభౌమాధికారం, సర్వసత్తాకత, సార్వభౌమత్వం

суверенный *సర్వసత్తాక, సార్వభౌమాధికారంగల*

суглинок *м* లోమ్[మట్టి], బంకమట్టి

сугроб *м* మంచుదిబ్బ

сугубый *విశేషమైన, ముఖ్యమైన*

суд *м 1. కోర్టు, న్యాయస్థానం; Верховный ~ СССР సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీమ్ కోర్టు; народный ~ ప్రజా కోర్టు (న్యాయస్థానం) 2. (разбирательство дел в суде) విచారణ; отдавать кого-л. под ~ ఒకరిమీద కోర్టులో కేసు పెట్టు; быть под ~-ом విచారణలో ఉండు ◇ выносить что-л. на чей-л. ~ అభిప్రాయకోసం దేనినైనా ఒకరి ముందు పెట్టు; пока ~ да дело разг. విషయం ఇంకా తేలకపోయినా*

судак *м* పైక్ పెర్చ్, జాండెర్

судеб||ый *కోర్టు; ~ый процесс విచారణ; ~ая ошибка కోర్టు పొరపాటు; ~ая медицина వైద్య న్యాయశాస్త్రం; ~ые органы న్యాయ సంస్థలు*

судейск||ий *1. జడ్జి, న్యాయమూర్తియొక్క; ~ая*

коллегия న్యాయమూర్తుల మండలి (బోర్డు) 2. спорт. రిఫరీ

судимость||ь ж [కోర్టు]శిక్ష; иметь две ~и రెండు శిక్షలు అనుభవించు; снять ~ь с кого-л. ఒకరిమీద పూర్వపు శిక్ష రద్దుచేయు

судить несов. 1. (о пр.) అభిప్రాయపడు, అనుకొను, అంచనా వేయు; ~ о знáниях учащихсá విద్యార్థుల జ్ఞాన స్థాయిని అంచనా వేయు; ~ по внешнему виду ఒకరి వేషంబట్టి అభిప్రాయాన్ని ఏర్పరచుకొను; насколько я могу ~ నేను అనుకున్నంత వరకు 2. (вн.; раз-бирать в суде) విచారణ చేయు (జరుపు) 3. (вн.) спорт. రిఫరీగా వ్యవహరించు

судиться несов. 1. (с тв.) (ఒకరిపై) వ్యాజ్యం వేయు; ~ с кем-л. ఒకరితో వ్యాజ్యం సాగించు 2. (иметь судимость) నేరానికి శిక్ష అనుభవించు

судно I с నౌక, ఓడ; военное ~ యుద్ధ నౌక
судно II с (для большого) бoльшoго బెడ్ పాన్
судовёрфъ ж నౌకా నిర్మాణ కేంద్రం, షిప్ యార్డు
судовладелец м నౌక (ఓడ) యజమాని
судовождение с నౌక నడపడం, నావిగేషన్

судово|р|ой నౌక, ఓడ; ~ой журнал లాగ్; ~ая команда నౌకా సిబ్బంది

судомойка ж గిన్నెలు తోమేది (కడిగేది)
судопроизводство с юр. న్యాయవిచారణ [క్రమం]
судоремонтны|й: ~е мастерские నౌకల మరమ్మతు కర్మాగారం

судорог|а ж ఈడ్పు; сводить ~ой ఈడ్పుతో బిగిసిపోవు

судорожный 1. ఈడ్పు 2. (беспокойный, суе-тливый) హడావిడి

судостроение с నౌకా నిర్మాణం
судостроитель м నౌకా నిర్మాత
судостроительный нౌకా నిర్మాణ
судоустройство с юр. న్యాయ వ్యవస్థ
судоходность ж నౌకా యాన యోగ్యత
судоходный нౌకా యాన [యోగ్యతగల]; ~ ка-на́л నౌకలు పయనించగల కాలువ

судохóдство с నౌకా యానం

судь|б|а ж 1. కర్మ, రాత, విధి; благодарить ~у (ఒకరి) అదృష్టం కొద్దీ 2. (удел, доля) [పుట్టిన] గతి; тяжёлая ~а దుర్గతి; связать свою ~у с кем-л. ఒకరితో తన జీవితాన్ని ముడిపెట్టుకొను 3. (будущность) భవిష్యత్తు, భవితవ్యం; судьбы че-ловечества మానవజాతి భవితవ్యం < видно, не ~а!

СУД — СУМ

C

అదృష్టం కలిసి రాలేదు!; волею судьбы (ఒకరి) రాత; какими ~ами? ఎలా ఊడిపడ్డారు?

судья м 1. జడ్జి, న్యాయమూర్తి; народный ~ ప్రజా జడ్జి 2. спорт. రిఫరీ < я не ~ в этом деле ఈ విషయం గురించి అభిప్రాయం చెప్పగల యోగ్యత నాకు లేదు

суеверие с దురభిప్రాయం, మూఢవిశ్వాసం, మూఢ నమ్మిక

суеверный мూఢనమ్మికగల, మూఢభక్తిగల

суе|тá ж హడావిడి < сует దండగ మారి హడావిడి

суе|т|иться несов. గడబిడ చేయు, హడావిడి పడు, హంగు చేయు

суе|т|ливый 1. (беспокойный) గడబిడ చేసే 2. (торопливый) హడావిడి పడిన

суждение с 1. (в логике) ప్రతిపాదన 2. (мне-ние) అభిప్రాయం, నిర్ధారణ

суждено безл. в знач. сказ.: нам бýло ~ свідеться మేము కలుసుకోవాలని రాసిపెట్టివుంది

сужение с 1. (действие) సంకోచించడం 2. (уз-кое место) ఇరుకైన (నన్నటి) జాగా

суживать, сужить (вн.) 1. సంకోచించు 2. пе-рен. కుదించు; ~ круг деятельности కార్యకలాపాల పరిధిని (రంగాన్ని) కుదించు

суживаться, сужиться 1. సంకోచించబడు 2. пе-рен. కుదించబడు

сужить(ся) сов. см. суживать(ся)

сук м 1. కొమ్మ 2. (в бревне) ముడి, ముడి

су|ка ж 1. (о самке собаки) ఆడకుక్క 2. бран. లంజ, రండ

су|кно с మన్నటి ఉన్ని వస్త్రం < класть что-л. под ~ దేనినైనా తొక్కిపట్టివుంచు

суковáтый ముడుసుల

су|л|ить несов. разг. (вн. от.) (కి) వాగ్దానం చేయు, [చేస్తానని] చెప్పు; ~ золотые горы అరచేతితో వైకుంఠం చూపించు; što не сулит ничего хоро-шего అదేమంత ఆశావహంగా లేదు

сул|тáн I м (titул) సుల్తాను

сул|тáн II м (украшение) తురాయి

сумасб|р|од м చలచిత్తుడు

сумасб|р|одничать несов. చలచిత్తపు పనులు చేయు

сумасб|р|одный చలచిత్తపు

сумасб|р|одство с చలచిత్తపు పని

CUM — СУХ

сумасшедший 1. పిచ్చి 2. *разг.*: ~ дом పిచ్చా ప్పుతి 3. *в знач. суш.* *м* పిచ్చివాడు

сумасшестви||е *с* పిచ్చితనం], వెరి ◇ доводитъ когó-л. до ~я ఒకరి మతి పోగొట్టించు суматоха *ж* గడబిడ, హడావిడి, ఆదరాబాదరా

сумбур *м* కలగాపులగం, గందరగోళం

сумбурны||й గందరగోళ, కలగాపులగపు; ~е мыс-ли కలగాపులగపు ఆలోచనలు; ~й человек చపలచిత్తుడు

сумерки *мн.* సంధ్య[వేళ], మునిచీకటి, సంజ వెలుగు

сумé||ть *сов. (инф.) инф.* + గలుగు; он ~ет తó сдéлать దాన్ని అతను చేయగలుగుతాడు; я не ~ю తó сдéлать ఇది నాచేత (నావల్ల) కాదు

сумка *ж* 1. సంచి (*тж. у сумчатых*); шкóль-ная ~ పుస్తకాల సంచి; дáмская ~ చేతి సంచి, హాండ్ బ్యాగ్ 2.: сердéчная ~ *анат.* గుండె పైపాఠ, పెరికార్డియం

сумм||а *ж* 1. మొత్తం, వెరళి; ~а трёх чýсел మూడు అంకెల మొత్తం; в ~е мొత్తం[మీద]; состав-лять в ~е что-л. మొత్తం[మీద] అగు 2. (*колич-ество денег*) మొత్తం; большáя ~а పెద్ద మొత్తం

суммáрны||й 1. మొత్తం 2. (*обобщённый*) సాధారణ; ~е свéдения సాధారణ (క్రొడీకరించబడిన) సమాచారం

сумми́ровать *несов. и сов. (вн.)* 1. (*вычис-лять сумму*) మొత్తం చేయు, బేరీజు వేయు 2. (*обоб-щать*) క్రొడీకరించు

сумрак *м* ముని (సందె) చీకటి

сумрачн||й 1. ముని (సందె) చీకటి; в ~ом свéте సంధ్య వేళలో 2. *перен.* కుంగిన, దిగాలు పడిన сумя́тица *ж разг.* తబ్బిబ్బు, గజిబిజి

сундук *м* పెట్టె

сýнуть(ся) *сов. см.* совáть(ся)

суп *м* సూపు

супероблóжка *ж* డబ్బే జాకెట్

супов||ой సూపు; ~áя мýска సూప్ గిన్నె

супрýг *м* పతి, భర్త

супрýга *ж* సతీమణి, భార్య

супрýги *мн.* (*ед.* супрýг *м*, супрýга *ж*)

దంపతులు

супрýжеский దాంపత్య, వైవాహిక

супрýжество *с* దాంపత్య (వైవాహిక, సంసార) జీవితం

сургýч *м* సిక్కిలక్క

сургýчн||ый: ~ая печáть సీల్ లక్క ముద్ర

сурди́нк||а *ж разг.*: под ~у మెల్లగా

сурóво *нареч.* కఠినంగా

сурóвость *ж* కఠినత్వం, కఠినత

сурóв||ый 1. తీవ్రమైన, గడ్డైన; ~ый кли́мат

తీవ్రమైన వాతావరణం; ~ая зима గడ్డైన (తీవ్రమైన) శీతాకాలం 2. (*тяжёлый*) తీవ్ర[మైన]; ~ая борьба తీవ్ర పోరాటం 3. (*твёрдый, не снисходительный*) కఠిన[మైన]; ~ый взгляд కఠిన దృక్పథ; ~ый че-ловéк కఠినుడు 4. (*крайне строгий*) భారీ, కఠిన [మైన]; ~ый приговор కఠినమైన తీర్పు; ~ое на-казáние భారీ శిక్ష ◇ ~ое полотно ముతక వస్త్రం

сурóк *м* మార్మోల్ట్ ◇ спать как ~ మొద్దు పొ

суррога́т *м* మారుదల

суррога́тный మారు; ~ кофе మారు కాఫీ

сурьма́ *ж хим.* అంటిమెసి, నీలాంజనం, సాపీరం

сýслик *м* గోఫర్

сустáв *м* కీలు; боль в ~ах కీళ్ల పొట్టు

суставно́й: ~ ревматизм కీళ్ల వాతం (రుమాటిజం)

сýтки *мн.* రోజు; крýглые ~ రాతింబగళ్లు, అపార్శికలు; на трéтьи ~ మూడవ రోజున

сýтолока *ж* కలకలం

сýточны||й 1. రోజు[వారీ], దిన 2. *в знач. суш.* *мн.*: ~е రోజువారీ అలవెన్యలు

сутýлить *несов. (вн.)* భుజాలు దింపు

сутýлиться *несов.* భుజాలు కుంచించు

сутýлый *м* కుంచించుకున్న భుజాలుగల

суть *ж* సారం, సారాంశం; ~ дéла విషయ సారం; по сáмой своéй сýти మూలంతోనే, సారభూతంగా; до-ходíть до сýти дéла మూలం గ్రహించు; по сýти дéла నిజానికి, సారభూతంగా ◇ вся ~ в том, что...

అసలు సంగతి యేమిటంటే; не в тóм ~ అసలు సంగతి ఇది కాదు

суфлёр *м* ప్రాంప్టర్, ప్రాంప్టింగ్ చేసేవాడు

суфли́ровать *несов.* ప్రాంప్ట్ చేయు

сýффикс *м грам.* ప్రత్యయం

суха́рь *м* 1. రమ్మ 2. *разг. (о человеке)* మనస్సులేని, ఉదాసీనమైన మనిషి, ఉదాసీనుడు

су́хо *нареч.* 1. చప్పచప్పగా, ఉదాసీనంగా; разгово́-ривать с кем-л. ~ ఒకరితో చప్పచప్పగా (ఉదాసీనంగా) మాట్లాడు 2. *безл. в знач. сказ.*: на ýлице ~ వాతావరణం పొడిగా వుంది

сухóвeй *м* పొడి గాలి

сух||ой 1. పాడి, ఎండు; ఎండిన (*о растении*); ~ие дровá ఎండు కట్టెలు; ~ое бельё పాడి బట్టలు
 2. (*сухощавый*) బక్కు; ~ие пáльцы సన్నటి వేళ్లు
 3. *перен.* (*неласковый, холодный*) ఉదాసీన; ~ой приём ఉదాసీన స్వాగతం; ~ой человек ఉదాసీనుడు, మనస్సులేని మనిషి
 4. *перен.* (*неинтересный*) చప్పటి, నిస్సారమైన; ~ой рассказ చప్పటి (నిస్సారమైన) కథ
 ◇ ~ой закон మధ్యపాన నిషేధం; ~ой паёк రేషన్, బత్తెం; ~ое вино డ్రై వైను; ~им путём (*по суше*) భూమార్గాన; на нём ~ой нитки не было పూర్తిగా నానిపోయాడు

сухопáрый разг. బక్కువలచటి

сухопýт||ый భూతల; ~ая граница భూమి సరిహద్దు

су́хость ж 1. పాడిగా ఉండడం; ~ вóздyxa గాలి (వాతావరణం) పాడిగా ఉండడం; ~ кóжи చర్మం పాడిగా వుండడం; ~ во ртý నోరు పాడి ఆరిపోవడం
 2. (*засушливость*) వర్షం లేని
 3. *перен.* (*чёрствость*) ఉదాసీనత

сухощáвый బక్కువలచటి

сучить *несов.* (*вн.*) [దారం] వడుకు ◇ ~ ногáми (*о ребёнке*) కాళ్ళ కొట్టుకొను

сучковáтый 1. (*о дереве*) కొమ్మలుగల 2. (*о палке*) ముడులు ఉన్న

суш||ок కొమ్మ; ముడి (*в древесине*) ◇ без ~кá, без задóринки సోపాన

суш||а ж నేల, భూతల; по ~е భూమార్గాన

сушён||ый ఎండు, ఎండబెట్టిన; ~ая ры́ба ఎండు చేప; ~ые фрýкты ఎండు పళ్ళ

сушýлка ж 1. (*приспособление*) డ్రైయర్ 2. (*помещение*) ఆరబెట్టే (ఎండబెట్టే) శాల

сушýльный డ్రైయింగ్

сушýть, высушить (*вн.*) ఆరవేయు, ఎండబెట్టు; ~ одéжду బట్టలు ఆరవేయు; ~ гри́бы కుక్కగొడుగులను ఎండబెట్టు

сушýться, высушиться 1. (*сушить на себе мокрую одежду*) ఆరవేసుకొను 2. ఎండు, ఆరు; бельё сушýтся పక్క బట్టలు ఆరుతున్నాయి

су́шка ж 1. (*действие*) ఎండబెట్టడం, ఆరవేయడం 2. (*баранка*) రసుక్

сушь ж разг. 1. (*засуха*) వర్షాభావం, అనావృష్టి 2. (*что-л. сухое*) పాడితనం; ఎండిపోయినది (*растения*)

сущéственный||ый గణనీయమైన; ~е изменения గణనీయమైన మార్పులు

СУХ — СХВ

С

сущéствительн||ый: имя ~ое *грам.* నామ వాచకం, విశేష్యం

сущéств||о с 1. సారం, సారాంశం; ~о вопроса సమస్య సారం; ~о дéла విషయ సారం 2. (*живая особь*) జీవి ◇ по ~у [говоря] అసలు విషయమేమిటంటే, నిజానికి; всем своим ~ом నరనరానా; отвéчáть по ~у సూటిగా జవాబిచ్చు

сущéствовáни||е с ఉనికి, అస్తిత్వం, మనుగడ; фóрмы ~я матéрини పదార్థ అస్తిత్వ రూపాలు; борьбá за ~е మనుగడకోసం పోరాటం; срдéства к ~ю జీవనాధారం, జీవిక

сущéств||овáть *несов.* ఉండు, మను, అస్తిత్వంలో ఉండు; ~ует мнéние, что... ..అని అభిప్రాయం ఉంది

сущéствующий [అమలులో] వున్న; (ప్రస్తుతం ఉన్న) (*современный, имеющийся*)

суш||ий: ~ее наказáние పిడుగు; ~не пустякí స్వల్ప విషయాలు

су́щность||ь ж సారం, సారాంశం, అంతస్పత్వం; ~ь явлéния విషయపు సారం ◇ в ~и [говоря] నిజానికి

сфабриковáнный కల్పితమైన

сфабриковáть *сов. см.* фабрикóвáть

сфáльши|вить *сов. см.* фáльши|вить

сфéр||а ж రంగం; ~а влия́ния పలుకుబడి ప్రాంతం (రంగం); ~а дéятельности కార్యకలాపాల రంగం; вне своéй ~ы తనది కాని రంగంలో

сфeри́ческий గోళీయ, గోళాకారగల

сформировáть(ся) *сов. см.* формирóвáть(ся)

сформовáть *сов. см.* формóвáть

сфотографýровать(ся) *сов. см.* фотографý|ровать(ся)

схватýть(ся) *сов. см.* схвáтывáть(ся) и хвáтáть(ся) 1

схвáтка ж 1. పుర్వణ, పోరాటం; рукопáшная ~ ముఖముఖీ (బాహోబాహీ) పోరాటం (యుద్ధం) 2. (*спор, ссора*) పోల్లాట 3. *спорт.* కుస్తీ పోరాటం

схвáтывáть, схватýть (*вн.*) 1. పట్టుకొను; ~ когó-л. зá руку ఒకరి చేతిని పట్టుకొను, ఒకరిని చేత్తో పట్టుకొను; схватýть престýпника నేరస్తుని పట్టుకొను 2. (*быстро понимать*) [వెంటనే] గ్రహించు 3. *разг.* (*болезнь*) పట్టు; ~ нáсмóрк (కి) జలుబు చేయు

схвáтывáться, схватýться 1. (за *вн.*) పట్టుకొను 2. (с *тв.; вступать в борьбу*) (తో) తలపడు; దెబ్బలాటకు దిగు (*вступать в драку*)

схема ж 1. (чертёж) రేఖా చిత్రం; ప్లాను (план) 2. (описание чего-л. в общих чертах) స్థూల చిత్రం; ~ пьёсы నాటకపు స్థూల చిత్రం

схематический 1. (в виде схемы) స్థూల రేఖా చిత్ర 2. (упрощённый) సంక్షిప్త

схематично нареч. 1. (в виде схемы) స్థూల రేఖా చిత్రంతా 2. (упрощённо) సంక్షిప్తంగా

схематичный см. схематический 2

схитрить сов. см. хитрить

схлынуть сов. 1. (о воде) తగ్గిపోవు 2. перен. (о толпе) తగ్గు 3. (о чувстве) తగ్గు

сходить I, сойти 1. (с рд.) దిగు, దిగిపోవు; ~ с поезда రైలు దిగు; ~ с трибуны వేదికనుంచి దిగు 2. (с рд.; отходить, уходить) వెళ్ళు; ~ с дороги రోడ్డునక్కకు వెళ్ళు; ~ с рельсов పట్టాలు తప్పు 3. (исчезать) మాయమగు; పోవు, ఊడిపోవు (о коже, шелухе); కరుగు (о снеге) 4. разг. (заканчиваться успешно) బాగా (సాఫీగా) జరుగు; сойдёт! సరి పోతుంది! 5. (за вн.; быть принятым) అనిపించు, చలామణి అగు; он сойдёт за молодого а́тмануవకుడుగా చలామణి అవుతాడు ◇ он сошёл с ума అతనికి మతిపోయింది; ему всё сходит с рук అతను అన్నింటినుంచీ తప్పించుకుంటాడు

сходить II сов. (за тв.) వెళ్ళి తీసుకువచ్చు (принести); రమ్మను (позвать); ~ за доктором డాక్టరుని రమ్మను; ~ за хле́бом వెళ్ళి బెడ్డు తీసుకువచ్చు

сходиться, сойтись 1. కలుసుకొను; они сошлись на полпути వాళ్ళ మధ్యే మార్గంలో కలుసుకున్నారు 2. (собираться) సమావేశమగు; здесь сошлись мой друзья ఇక్కడ నా మిత్రులు సమావేశమయ్యారు 3. перен. (становиться друзьями) మిత్రులు అగు, స్నేహం కుదుర్చుకొను, స్నేహితులగు 4. (с пр.; быть единодушным) (తో) ఏకీభవించు; ~ во взглядах с кем-л. ఒకరితో ఏకీభవించు, ఒకరి అభిప్రాయంతో పాలుపంచుకొను; все сходятся на том, что... అని అందరూ ఒప్పుకున్నారు (అనుకున్నారు); сойтись в цене బేరం కుదుర్చుకొను 5. (соприкасаться) అందు; по́яс не сойдётся బెల్టు కొనలు అందడం లేదు

сходни мн. мор. గాంగ్ వే

сходн|ый 1. (похожий) పోలికగల, పోలిక, సదృశ మైన 2. разг. (подходящий) తగిన; по ~ой цене పరసమైన ధరకి

сходство с పోలిక, సామ్యం, సారూప్యత

схоластика м 1. филос. స్కొలాస్టిసిజం 2. (на-чётничество) శుష్క పాండిత్యం, పాండిత్య ప్రాగల్భ్యం

схоластический 1. филос. స్కొలాస్టిక్ 2. (на-чётнический) శుష్క పాండిత్య, పాండిత్య ప్రకర్షణల

схоронить сов. см. хоронить

сцапать сов. разг. (вн.) పట్టుకొను, లాక్కొను

сцен|а ж 1. театр. నాటక రంగ స్థలం; играть на ~е నాటక రంగంమీద నటించు; сходить со ~ы నాటక రంగంమీదనుంచి ఉపసంహరింపబడు 2. театр. (часть действия) రంగం 3. разг. (ссора) అల్లరి, రభస; ~а ревности ఈర్ష్య కోర్కె అల్లరిపెట్టడం; ус-траивать кому-л. ~у ఒకరిని రభస (అల్లరి) పెట్టు

сценарий м స్క్రిప్టు, సినేరియో

сценарист м స్క్రిప్టు రచయిత

сценическ|ий 1. స్టేజీ; ~ие эффёкты స్టేజీ ఇఫెక్టులు 2. (относящийся к представлению) నాటక; ~ое искусство నాటక కళ

сцепить(ся) сов. см. сцеплять(ся)

сцепление с 1. కలపడం; ~ вагонов రైలుబండ్లను కలపడం 2. (механизм) క్లచ్; включать ~ క్లచ్ నొక్కు 3. (состояние) సంసంజనం; ~ молекул అణువు సంసంజనం

сцеплять, сцепить (вн.) కలుపు; ~ вагоны రైలుబోగీలు కలుపు; ~ пальцы వేళ్ళను పెనవేసుకొను

сцепляться, сцепиться 1. అతుక్కొను, కలుసుకొను 2. (случайно зацепляться) చిక్కుకొను 3. разг. (о пальцах, руках) పెనవేసుకొను 4. разг. (с тв.; вступать в драку) కలబడు, కలియబడు

сцепщик м (రైలుబండ్లు) కలిపేవాడు

счастлив|ец м అదృష్టవంతుడు

сча́тливо нареч. కులాసాగా, శ్రేమంగా; жить ~ శ్రేమంగా ఉండు, సుఖ (సంతోషమయమైన) జీవితం గడుపు; ~ отделаться తేలిగ్గా బయటపడు

счастливчик м разг. см. счастлив|ец

счастл|ив|ый в разн. знач. సంతోషమయ, సుఖప్రద మైన, సుఖమైన; అదృష్టవంతమైన (удачливый); ~ый билет్ అక్కీ టికెట్టు; ~ый день పునస్సంయోగ దినం; ~ый конец్ సుఖాంతం; ~ый сл|учай్ అదృష్టం; ~ая жизнь్ సంతోషమయమైన (సుఖమయ) జీవితం

сча́сть|е с 1. సంతోషనందం, సుఖం; семейное ~е సంసార సుఖం 2. (удача) అదృష్టం ◇ попыт|ать ~я అదృష్టంకోసం ప్రయత్నించు; ва́ше ~е (вам повезло) మీరు అదృష్టవంతులు, మీకు అదృష్టం కలిసి వచ్చింది; како́е ~е, что... ఎంత అదృష్టం; к

~ю, по ~ю అదృష్టం కొద్దీ, అదృష్టవశాత్తు; на моё ~е నా అదృష్టం కొద్దీ, నా అదృష్టవశాత్తు

счесть *сов. см.* считать I 2

счёт *м* 1. (*действие*) లెక్క [పెట్టడం], గణించడం; вести ~ чегó-л. దేనినైనా లెక్కించు 2. *фин.* అకౌంట్; снимать деньги со ~а [ఒకరి] అకౌంటు లోంచి డబ్బు తీసుకొను; класть деньги на ~ అకౌంటులో డబ్బు మదుపుచేయు 3. (*документ*) బిల్లు; ~ за газ గాస్ బిల్లు; выписывать ~ на когó-л. ఒకరి పేర బిల్లు రాయు; платить по ~у బిల్లు చెల్లించు 4. *спорт.* స్కోరు; выиграть со ~ом 6:5 6:5 స్కోరుతో గెలుచు 5.: ~ы *мн.* (*взаимные претензии*) కక్షలు, కావేషాలు; личные ~ы వ్యక్తిగత కావేషాలు; сводить старые ~ы పాత కక్షలు తీర్చుకొను ◇ быть у когó-л. на хорошем счёту ఒకరి అభిప్రాయంలో మంచి పేరు కలిగివుండు; не знать ровным ~ом ни чегó బొత్తిగా తెలియకపోవు; предъявлять кому-л. ~ ఒకరిని చెల్లించమని డిమాండు చేయు; сбрасывать со ~а పరిగణనలోకి తీసుకోకపోవు; без ~у ధారాళంగా, లెక్కలేకుండా, మందినీళ్లు ప్రాయంగా; в ~ чегó-л. ఏదైనా లెక్కలో; в два ~а షూల్స్, చిట్టెతో, за чей-л. ~ ఒకరి ఖర్చుతో; на тот ~ ఈ విషయంలో; то не в ~ ఇది లెక్కలోకి రాదు

счётчик *м*: ~ый работник అకౌంటెంట్; ~ая машина కాలక్యులేటర్

счетовод *м* బుక్ కీపర్, అకౌంటెంట్, లెక్కాచారాలు రాసేవాడు

счетоводство *с* బుక్ కీపింగ్, లెక్కాచారాలు రాయడం

счётчик *м* 1. (*человек*) కౌంటరు 2. (*аппарат*) మీటరు

счёты *мн.* అబకస్, గణన ఫలకం; считать на ~ах అబకస్ మీద లెక్కించు

счислени *е с мат.* గణనం; десятичная система ~я దశాంశ గణనం

счистить (*ся*) *сов. см.* счищать (*ся*)

считá|ть I *несов. (вн.)* 1. *сов.* сосчитáть లెక్కపెట్టు, లెక్కించు; ~ть деньги డబ్బు లెక్కపెట్టు; ~ть до десяти పది వరకు లెక్కించు; ~ть по пáльцам వేళ్లమీద లెక్కించు 2. *сов.* счесть (*тв.; положить*) భావించు, పరిగణించు, ఎంచు[కొను]; ~ть своим дóлгом తన విధిగా భావించు; он ~ет вас своим другом మిమ్మల్ని తన మిత్రునిగా భావిస్తున్నాడు; как ты ~ешь? నువ్వు ఏమి అనుకుంటున్నావు? ◇ ~ть дни, часы, минуты రోజులు, గంటలు, నిమిషాలు లెక్కపెట్టు; не ~ть денег ధనరాసుల్లో ఓలరాడు; его дни

СЧЕ — СЪЕ

С

сочтены అతని రోజులు దగ్గర పడ్డాయి, అతని ఆయుర్దాయం రోజుల్లో వుంది

считáть II *сов. см.* счítывать

считá|ться, сосчитáться *разг.* 1. (*с тв.*) (ఒకరితో) లెక్కలు (అకౌంటులు) తేల్చుకొను; сочтёмся когдá-нибудь! ఏదో ఒ రోజున తేల్చుకుంటాం 2. *тк. несов.* (*с тв.; принимать во внимание*) లెక్కలోకి (పరిగణనలోకి) తీసుకొను; с ~тим нáдо ~ться దాన్ని తప్పక పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి; с его мнéнием ~ют-ся అతని అభిప్రాయాన్ని అందరూ గౌరవిస్తున్నారు; ни с чем не ~ясь దేన్నీ లెక్కచేయకుండా 3. *тк. несов. (тв.; слыть)* పరిగణింపబడు, భావింపబడు; он ~лся хорошим стрелком అతనొక మంచి గురికాడుగా పరిగణింపబడ్డాడు; считается, что... అని పరిగణింపబడుతుంది ◇ то не ~ется అది లెక్కలోకి రాదు

счítывать, считать (*вн.*) చదివి సరిచూచు

счищáть, счистить (*вн.*) గోకి (గీకి) వేయు (*ножом*); తుడిచివేయు (*щёткой, рукой*); ~ лёд с тротуáра పేవ్ మెంటునుంచి మంచు తొలగించు

счищáться, счиститься పోవు

сшибáть, сшибить *разг. (вн.)* నేలకూల్చు, పడగొట్టు; ~ когó-л. с ног ఒకరిని కింద పడగొట్టు

сшибить *сов. см.* сшибáть

сшивáть, сшить (*вн.*) 1. కలిపి కుట్టు; (కి) కుట్టువేయు (*накладывать швы*) 2. (*доски, листы металла и т. п.*) కలుపు, జతచేయు

сшить *сов. см.* сшивáть и шить I

съедáть, съесть (*вн.*) తినివేయు

съедóбный తినదగిన, ఖాద్య

съёжиться *сов.* ముడుచుకొనిపోవు

съезд *м* 1. రాక; ~ гостéй అతిథుల రాక 2. (*собрание*) మహాసభ, కాంగ్రెస్; партийный ~ పార్టీ మహాసభ (కాంగ్రెస్)

съэзди|ть *сов.* వెళ్లి, వెళ్లివచ్చు; ~ть зá город ఊరు బయటికి వెళ్లి; я ~л в библиотеку నేను లైబరరీకి వెళ్లివచ్చాను

съезжáть, съэхать 1. దిగివచ్చు, జారిదిగు, కిందికి జారు; ~ с дорóги రోడ్డు పక్కకి పోవు; ~ на сáнках с горы దిబ్బ మీదనుంచి స్లెడ్జి మీద జారిదిగు 2.: ~ с квартиры ఇల్లు ఖాళీ చేయు

съезжá|ться, съэхаться 1. (*с тв.; встречаться*) కలుసుకొను 2. (*собираться*) వచ్చు, సమావేశమగు; гóсти ~ются అతిథులు వస్తున్నారు

СЪЕ — СЮС

съёмк||а ж 1. సర్వే; производить ~ у че-
го-л. దేన్నై నా సర్వే చేయు 2. (фильма) షూటింగ్; ఫోటో
తీయడం (фотографирование)

съёмный విడదీయబడే, విడదీయగలిగిన; ~ замо́к
తాళంకప్ప

съёмщик м (наниматель) అద్దెకు తీసుకునేవాడు;
~ кварти́ры ఫ్లాటుని (ఇంటిని) అద్దెకు తీసుకునేవాడు

съестн||о́й 1.: ~ые припа́сы అవార (తిండి)
పదార్థాలు 2.: ~ое в знач. суш. с తిండి పదార్థాలు

съесть сов. см. есть I 1 и съеда́ть

съе́хаться (ся) сов. см. съезжа́ть (ся)

съехи́дничать сов. см. ехи́дничать

сы́воротка ж 1. (молочная) పెరుగు మీద తేరుకున్న
నీరు 2. биол., мед. సిరమ్

сыгра́ть сов. см. игра́ть 1—4 ◇ ~ шу́тку
с кем-л. ఒకరిని హేళన చేయు

сыгра́ться сов. муз. టీమ్ వర్క్కు సాధించు; спорт.
[మంచి] టీమ్ వర్క్కు సాధించు

сы́змала нареч. разг. చిన్నతనంనుంచీ, చిన్నప్పటి
(చిన్ననాటి)నుంచీ

сы́змалу нареч. см. сы́змала

сы́зно́ва нареч. разг. మళ్ళీ (తిరిగి) మొదటి
నుంచి; начинáть ~ మళ్ళీ ఆదినుంచి మొదలుపెట్టు

сын м 1. కొడుకు, కుమారుడు, మగపిల్లవాడు, తనయుడు
2.: ~ своего наро́да తన జాతి [ఉత్తమ] పుత్రుడు

сыно́внийపుత్ర, పుత్రీ; ~яя привя́занность
పుత్ర (పుత్రీ) ప్రేమ

сынóк м разг. బంగారు తండ్రి, నాయన

сы́пать несов. (вн.) పోయు; చల్లు (посы́пать)
◇ ~ деньга́ми డబ్బు దుబారా చేయు (తగలేయు); ~
остро́тами చతుర్మతులు విసురు

сы́паться несов. 1. కారు, కారిపోవు; రాలిపోవు (о
штукатурке) 2. (идти — о дожде, снеге) పడు,
కురియు 3. (лететь, обрушиваться) కురియు

сыпнóй: ~ тиф టైఫస్

сыпу́чи||й కారే, కారిపోయే; ~й грунт పిరికి నేల;
~й песóк దొంగ ఇసుక; мёры ~х тел కారిపోయే
పదార్థాల కొలతలు

сыпý ж తట్టు

сыр м చీజు, జున్ను ◇ катáться как ~ в ма́с-
ле భోగభాగ్యార్థ్ ఓలలాడు

сыр-бóр: вот отче́го ~ разгорéлся разг.
గొడవంతా దీనిమూలంగా (దీన్ని గురించి) అన్నమాట

сыре́ть, отсыре́ть తేమ అగు, నాను

сыре́ц м: хлопóк-~ ముడి వత్తి

сыро в знач. сказ. తేమగా వుంది

сыровáр м చీజ్ (జున్ను) తయారు చేసేవాడు

сыроварéние с чиз (జున్ను) తయారీ

сыровáря ж చీజ్ డెయిరీ

сыр||о́й 1. చెమ్మగా (తేమగా, తడిగా) వున్న; ~ое
белъё తేమగా వున్న బట్టలు 2. (имеющий значи-
тельную влажностъ) తడి[గా] (తేమ[గా]) [వున్న];
~ая погóда తేమ (తడి[గా వున్న]) వాతావరణం 3.

(неварёный, некипячёный) వచ్చి; ~ое мя́со వచ్చి
మాంసం; ~ые о́вощи వచ్చి కూరగాయలు; пить ~ую
вóду మరగపెట్టుబడని (కాచని) నీళ్లు తాగు 4. (недова-
ренный) ముడి, నగం ఉడికించబడిన 5. (необработан-
ный) ముడి; ~ая нефть ముడి చమురు; ~ые мате-
риáлы ముడి పదార్థాలు 6. перен. (недоработан-
ный) కచ్చా, ముడి; ~о́й рассказ కచ్చా (ముడి) కథ

сырóк м స్వీట్ చీజ్

сы́рость ж తేమ, తడి, చిత్తడి

сырьё с ముడి పదార్థం (పదార్థాలు)

сыска́ть сов. разг. (вн.) కనుక్కోను

сы́тно нареч. కడుపు నిండా, కడుపార; ~ поéсть
కడుపు నిండా తిను

сы́тный పుష్టికరమైన; ~ о́бёд పుష్టికరమైన
డిన్నరు

сы́тость ж సంతృప్తి

сыт||и́й 1. కడుపు నిండిన; я сыт నాకు కడుపు నిండి
పోయింది 2. разг. (упитанный) పుష్కలంగా తిండి
ఉన్న; ~ая физионо́мия బలిసిన ముఖం 3. перен.
(богатый) బాగా వున్న, బలిసిన ◇ я сыт по го́рло
(чём-л.) (దేనితోనైనా) నాకు ముఖం మొత్తి
పోయింది

сы́щик м డిటెక్టివ్, మేగు

эконо́мить сов. см. эконо́мить

сюда́ нареч. ఇక్కడికి; иди́ ~! ఇలా రా!; ~, по-
жалуй́ста ఇటు వైపుకి దయచేసి

сюже́т м 1. (фабула) ఇతివృత్తం 2. разг. (те-
ма) విషయాంశం

сюприз м [అనుకోని] అవ్వడం; приятный ~
అనుకోని అవ్వడం (సంతోషం)

сюрреализм м సర్రియలిజం

сюсю́кать несов. разг. తొక్కు పలుకులు పలుకు,
జిలిబిలి మాటలు మాట్లాడు

сяк: и так и ~ ఇలాగ ...అలాగ, రెండు విధాలా;
то так, то ~ ఓసారి ఇటు, ఓసారి అటు

T

та мест. ж см. тот

табák м పాగాకు, టాబాకో; нюхательный ~ ముక్కుపాడి, నస్యం

табакёрка ж నస్యం పెట్టె, ముక్కుపాడి డబ్బీ

табаковód м పాగాకు సేద్యగృహం

табаковódство с పాగాకు సేద్యం

табáчн||ый 1. పాగాకు; ~ый дым సిగరెట్టు పొగ; ~ая фáбрика పాగాకు ఫ్యాక్టరీ 2. (о цвете) ముక్కుపాడి రంగు

табéль м 1. (список) పోజరు పట్టిక 2. (доска учётá) టైమ్ బోర్డు 3. (школьный) సర్టిఫికేట్

табéльщик м టైమ్ కీపర్

таблётка ж మృత, గుళిక

таблйца ж పట్టీ, పట్టిక; ~ умножения ఎక్కులు

таблó с нескл. ఇండికేటర్ పానెల్; световóе ~ లైట్ పానెల్

табóр м 1. (цыганский) జిప్సీ గుంపు 2. разг. (лагерь) శిబిరం

табýн м మంద

табуréт м స్వాలు

таврó с (клеймо) ముద్ర

тавролóгия ж лит. చరిత్ర చర్చణం

таджйк м తజిక్

таджикский తజిక్; ~ язýк తజిక్ భాష

таз I м పాత్ర, బేసిన్ (посуда); ваъ бейсйн (умывальный)

таз II м анат. వస్త్రీకం

тайнственностъ ж రహస్యం, గూఢత

тайнственный 1. (загадочный) విచిత్రమైన 2. (секретный, тайный) రహస్యమైన

тайть несов. (вн.) 1. దాచు, మరుగుపరచు; ~ чгó-л. от других దేనినైనా యితరులకు తెలియకుండా వుంచు 2. (заклúчать в себе) (లో) యిమిడివుండు; ~ в себé огрóмные возмо́жности విశేషమైన అవకాశాలు యిమిడివుండు

тайться несов. 1. తెలియకుండా వుంచు; не тайсья нòу-హమా-లంగా 2. (прятаться, скрыватьсь) దాగు, మరుగు 3. (быть скрытым, невидимым) గర్భితమై

СЯК — ТАК

T

[మరుగవడి] వుండు 4. (быть, иметься где-л.) ఇమిడి వుండు, గర్భితమై (గుప్తంగా) వుండు

тайгá ж тэ г

тайкóм нареч. రహస్యంగా; ~ от когó-л. ఒకరికి చెప్పకుండా (తెలియకుండా); уходить ~ చూడకుండా వెళ్లిపోవు

тайм м спорт. హాఫ్, పీరియడ్

тайн||а ж 1. రహస్యం; ~а перепíски గోప్యత, ఉత్తరప్రత్యుత్తరాల రహస్యగోపలం; госудáрственная ~а ప్రభుత్వ రహస్యం, స్టీట్ సీక్రెట్; хранить ~у [ఒకరి] రహస్యాన్ని కాపాడు; раскрывáть чужóу ~у ఒకరి రహస్యాన్ని బయటపెట్టు 2. (что-л. неразгаданное, неясное) రహస్యం; ~ы природы ప్రకృతి రహస్యాలు < не ~а, что... ...అనడంలో రహస్యమేమీ లేదు

тайник м 1. గుప్త స్థలం 2. перен. అంతరంగం; в тайниках душй ఒకరి హృదయాంతరంగంలో

тайн||ый 1. రహస్య[మైన], గుప్త; ~ое óбщество రహస్య సంఘం 2. (смутный, таинственный) గూఢమైన; ~ое желáние గుప్త వాంఛ

тайфун м [పెను] తుఫాను

так 1. нареч. (таким образом) ఈ విధంగా, అట్లాగా; ~ он и сдéлал అతను అలాగే చేశాడు; дé-ло обстоит ~ పరిస్థితి (విషయం) ఇది 2. нареч. (до такой степени, настолько) అంత; ~ легко అంత తేలికగా; éто не ~ просто ఇది అంత తేలిక (సులభం) కాదు 3. нареч. (без особых намерений) ఊరకే; он сказáл éто просто ~ అతను ఇది ఊరకే అన్నాడు 4. союз (то, в таком случае): не сегóдня, ~ зáвтра ఈవేళ కాకపోతే — రేపు < ~ и знáйте గుర్తుంచుకోండి; ~ как ఎందుచేతంటే, ఎందుకంటే; ~ íли ина́че ససేమిరా, ఏదో విధంగా; ~ и не сдéлал అనలు చేయలేదు; ~ сказáть అనబడే; ~ и ~ అటు ఇటు; ~-то онó ~, но... ఇది నిజమేననుకో, కాని...; ~ что అందుకని; ах, ~! ఆహా, అలాగా!; вот ~! అద్దదీ!, అలాగ!; и ~ ужé ఇప్పటికే; не ~! ఇలా కాదు; не ~ ли? కదా?; давно бы ~! ఎన్నడో చేసివుండొచ్చింది!; как бы не ~! అది జరిగే వసేనా!; ну ~ что же? అయితే ఏం?

такелáж м బరువు, లోడు

такелáжник м హుమాలీ, లోడరు

тáкже нареч. కూడా; и вас ~! (ответ на поздравление) మీకు కూడా శుభం జరుగుగాక!

ТАК — ТАР

такóв мест. ఇది, అలాంటిది; **таковá жизнь** జీవితం అంటేనే ఇంత; **таковы фáкты** ఘటనలు ఇవి
◇ **и был ~ разг.** అతను దొరకకుండా పోయాడు
таковóй мест. уст. లాంటిది, ఇది ◇ **как ~**
тáк

так||óй мест. 1. అలాంటి, ఆ మాదిరి; **в ~ое врé-
мя** అలాంటి సమయంలో; **в ~íх слýчаях** ఈ సంద
ర్భాల్లో 2. **разг. (с мест. кто, что, какóй)** ఎవరు;
кто вы ~óй? ఇంతకీ మీరెవరు? ◇ **~óй-то** ఫలానా
వాడు; **с ~óго-то числá** ఫలానా తేదీనుంచి; **до ~óй**
стéпени అంతదాకా; **что ~óе?** అదేమిటి?; **и всё**
~óе వగైరా; **что же ~óго?** అయితే ఏం?

тáк||а I ж (расценка) ఫిస్కెడ్ రేటు; **~а за**
проéзд ప్రయాణపు ఛార్జ్; **плáта по ~е** చెల్లింపు
ఫిస్కెడ్ రేటు ప్రకారం

тáкса II ж (собака) డబ్బుకుక్క

таксý с нескл. టాక్సీ; **грузовóе ~** అద్దె లారీ;
éхать на ~ టాక్సీలో వెళ్లు

такт I м 1. муз. తాళం; **попадáть не в ~**
тáళం తప్పు 2. **разг. (ритм движения)** అడుగు;
сбивáться с ~а అడుగు తప్పు ◇ **в ~** సకాలంలో,
త్వరగా; **не в ~** అకాలంలో

такт II м (о поведении) యుక్తియుక్తంగా వ్యవహార
జ్ఞత; **отсу́тствие ~а** యుక్తియుక్తంగా వ్యవహారజ్ఞత లోపం;
вести себá с ~ом మర్యాదగా (యుక్తిగా), ప్రవర్తించు

тáк-таки частица разг. ఇంతకీ, అసలు

тáктик м ఎత్తుగడలు వన్నేవాడు

тáктика ж ఎత్తుగడ[లు]

тактýческий ఎత్తుగడలకు సంబంధించిన

тактýчно нареч. మర్యాదగా

тактýчный: ~ **человéк** మంచి మర్యాదస్తుడు

талáнт м 1. ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ; **у него ~** **матемá-
тика** అతనికి గణితశాస్త్రంలో ప్రజ్ఞ వుంది 2. **(талант-
ливый человек)** ప్రతిభావంతుడు, ప్రజ్ఞావంతుడు

талáнтливо нареч. ప్రతిభావంతంగా

талáнтливый ప్రతిభావంతమైన; ప్రతిభావంతుడైన (**о**
человеке)

талисмáн м తాయెత్తు

тáли||я ж నడుం ◇ **в ~ю (о платье)** నడుం
దగ్గర బిగుతుగా వుండే

талóн м 1. కూపను 2. **(дубликат документа**
в корешке чековой и т. п. книжек) కౌంటర్
ఫాయిలు

тáл||ый కరిగిపోయిన; **~ый снег** కరిగిపోయిన మంచు;
~ая вода మంచు కరిగిన నీళ్లు

талýк м టాల్క్, టాల్కమ్ (минерал); టాల్కమ్
పౌడర్ (порошок)

там нареч. 1. (о месте) అక్కడ; ~ **же а)**
аక్కడే б) (при ссылке на произведение) అదే చోట
(స్థలం) 2. **(потом, затем)** అప్పుడు; ~ **в́идно** **бý-
дет, что** **дéлать** అప్పుడు చూద్దాం ఏం చెయ్యాలి ◇
какóе ~!, **кудá ~!** లాభం లేదు!; **тут и ~**
а́ккóда, а́ккóда; то тут, то ~ ఓసారి ఇటూ, ఓసారి
అటూ

та́мбур м 1. (пристройка) వెలి గది 2. **(в ва-
гоне)** [రైలు] బోగీ చివర

тамо́женник м కస్టమ్స్ అధికారి (ఆఫీసరు)

тамо́женн||ый కస్టమ్స్; **~ая декларáция** కస్టమ్స్
డిక్లరేషన్

тамо́жня ж కస్టమ్స్ హౌస్

тампóн м పాడ్

та́нгенс м мат. టాంజెంట్, స్పర్శరేఖ

та́н||ец м నృత్యం, నాట్యం; **учи́тель ~цев** నాట్య
గురువు, డాన్సు మాస్టరు; **пойти́ на ~цы** డాన్సుకి
వెళ్లు, డాన్సు [పార్టీకి] వెళ్లు

танк м టాంకు

та́нкер м టాంకర్

танкíст м టాంక్ మన్, టాంక్ డ్రైవింగుడు

та́нковый టాంక్; ~ **бóй** టాంక్ యుద్ధం

танцевáльн||ый నాట్య, డాన్సు; **~ый зал** డాన్సు
హాలు; **~ая мýзыка** డాన్సు (నాట్య) సంగీతం

танцевáть несов. నృత్యం (నాట్యం) చేయు; ~
вальс వాల్ట్స్ నాట్యం చేయు

танцóвщик м నర్తకుడు, డాన్సరు

танцóвщица ж నర్తకి

танцóр м డాన్సరు, నర్తకుడు; **он хоро́ший ~**
అతను మంచి నర్తకుడు, అతను బాగా డాన్స్ చేస్తాడు

та́почки мн. (ед. тапочка ж) స్లిప్పర్లు; జిమ్నా
స్టిక్ షూస్ (спортивные)

та́ра ж ప్యాకింగు పెట్టె

тараба́рщина ж разг. చెత్త (అర్థంలేని) వాగుడు

тарака́н м బొద్దింక

тара́н м 1. (орудие, предмет) దూలం 2. **воен.**
ఢీకొనడం; идти́ на ~ ఢీకొను

тара́нить несов. (вн.) ఢీకొను

тара́нтул м పులికొచ పురుగు

тара́торить несов. разг. వాగు

тарахтеть *несов. разг.* 1. టకటకమను 2. *перен.* వాగు

тарашить, вытарашить *разг. (вн.):* ~ гла-
зá గుడ్డు మిలకరించి చూచు

тарелк||а *ж* 1. బిళ్ళ; ప్లేటు (*тж. рд.; содер-
жимое*); пóльная ~ а сýпа ప్లేటుడు (ప్లేటునిండా)
సూపు 2.: ~и мн. муз. తాళాలు ◇ быть не в
своёй ~е *разг.* యిరకాటంలో వుండు

тариф *м* [వేతన] స్కేళ్ళు, రేటు

тарифн||ый టారిఫ్, స్కేళ్ళకి సంబంధించిన; ~ая
сётка వేతన స్కేళ్ళు; ~ые стáвки వేతనాల నిర్ణీత
రేట్లు

таска́||ть *несов. (вн.)* 1. *см.* тащítь 2. *разг.*
(носить с собой) పెట్టుకుని తిరుగు; ~ть пнсьмó
в карма́не ఉత్తరం జేబులో పెట్టుకుని తిరుగు 3. *разг.*
(носить долгое время) ధరించు, వేయు; он уже
три го́да ~ет éтот костюм అతని నూలు మూడేళ్ళ
నుంచి వేస్తున్నాడు ◇ ~ть когó-л. зá волосы ఒకరి
జుట్టు పట్టుకుని కుదుపు; он éле но́ги ~ет *разг.*
అతను [కాళ్ళు] యాడుపుకొంటూ నడుస్తున్నాడు

таска́ться *несов. разг.* తిరుగుతూ ఉండు

тасова́ть *несов. (вн.):* ~ ка́рты పేక [ముక్కలు]
కలుపు

ТАСС *м* (Телеграфное агéнтство Советского
Сою́за) టాస్ (సోవియట్ యూనియన్ టెలిగ్రాఫ్ ఏజెన్సీ)

татуи́рова́ть *несов. и сов. (вн.)* పచ్చ [బొట్టు]
పాడుచు (పోయి)

татуи́ровка *ж* 1. (*действие*) పచ్చ పాడవడం 2.
мн. (наколотые узоры) పచ్చబొట్టు

тахта́ *ж* (వెనక దన్ను లేని) సోఫా

тача́ть, стаचा́ть (*вн.*) కుట్టు

та́чка *ж* వీల్ బారో, లాగుడు బండి

тащítь *несов. (вн.)* 1. (*волочить*) లాగు, ఈడ్చు
2. *разг. (носить что-л. тяжёлое)* మోయు; с
трудóм ~ чемодáн సూట్ కేసును కష్టమిద మోయు
3. *разг. (тянуть за собой)* లాగు; ~ когó-л. зá
руку ఒకరిని చేతిని పట్టుకుని లాగు; букси́р та́шит
ба́ржу స్టీంబోటు పడవని లాగుతోంది 4. (*извлекать,
вытаскивать*) పైకి లాగు; ~ зур పన్ను పీకు (తీయు)
(о враче); పన్ను పీకించుకొను (తీయించుకొను) (о па-
циенте); ~ лóдку из воды పడవను ఒడ్డుకు (పైకి)
లాగు 5. *разг. (красить)* కాజేయు, దొంగిలించు

тащи́ться *несов.* 1. (*волочиться*) వేలాడు,
[వేలమీద] జీలాడు 2. *разг. (медленно идти, ехать)*
ఈడ్చుకుంటూ వెళ్ళు

ТАР — ТВО

Т

та́яние *с* కరుగు, కరిగిపోవడం; ~ снего́в మంచు
కరిగిపోవడం

та́ять, растáять 1. (о снеге и т. п.) కరుగు,
కరిగిపోవు 2. *безл.:* вчера́ та́яло నిన్న మంచు కరుగుతూ
వుండింది 3. *перен. (уменьшаться, исчезать)*
కరిగిపోవు; తరిగిపోవు, హరించుకుపోవు (о силах) 4. *пе-
рен. (чахнуть)* క్షీణించిపోవు 5. *перен. (от рд.;
умиляться)* (తో, చూసి) [ప్రౌఢయం] కరిగిపోవు

тварь *ж уст. разг.* జీవి, ప్రాణి

тверде́ть *несов.* గట్టిపడు

тверди́ть *несов. (вн., о пр.)* వర్ణించు, పదేపదే
చెప్ప; ~ своё పాడిందే (పదే పదే) పాడు

твёрдо *нареч.* కచ్చితంగా, గట్టిగా, దృఢ, స్థిరంగా; ~
держáться స్థిరంగా (దృఢంగా) నిలబడు; ~ по́мнить
చతో-ల. దేనినైనా బాగా గుర్తుపెట్టుకొను; ~ реши́ть
చతో-ల. కచ్చితంగా నిర్ణయం చేయు; ~ ве́рить во
что-л. దేనితోనైనా దృఢ విశ్వాసం కలిగి వుండు; ~ сто-
я́ть на своём తన మాటకి దృఢంగా కట్టుబడిపోవు

твёрдость *ж* 1. ఘనత్వం 2. *перен. (решитель-
ность)* నిశ్చయత, దృఢత్వం 3. *перен. (стойкость)*
సుస్థిరత, స్థైర్యం; ~ ду́ха నైతిక స్థైర్యం, స్థిరచిత్తం

твёрд||ый 1. (*нежидкий*) ఘన 2. (*немякий*)
గట్టి; ~ый грунт గట్టి నేల 3. *перен. [సు]స్థిర;*
~ая по́литика స్థిర విధానం; ~ое мнéние స్థిర
(గట్టి, దృఢ) అభిప్రాయం ◇ ~ый знак *грам.* హార్డ్
స్పైన్; ~ая похóдка స్థిరమైన నడక; ~ые це́ны
నిర్ణీత ధరలు; имéть ~ую по́чву под нога́ми
స్థిరమైన కాలిపట్టు కలుగు

твёрды́ня *ж* దుర్గం, గట్టి పట్టుగొమ్మ

твоё *мест. с см.* త్వో

тво||й *мест. м притяж.;* твоя́ *ж,* твоё *с,*
твой *мн.* 1. నీ; ~й дом నీ ఇల్లు; ~я кни́га నీ
పుస్తకం 2.: ~и в знач. *сущ. мн. разг. (родные)*
నీ బంధువులు, నీ వాళ్ళు ◇ ~ё дéло ఇది నీ విషయం
(వ్యవహారం); не ~ё дéло дéлать నీకు సంబంధం లేదు

творéние *с* సృజన; ~ искусства కళా సృజన

твори́це *м* సృష్టికర్త, స్రష్ట

твори́ть, сотвори́ть *высок. (вн.)* 1. (*созда-
вать*) సృష్టించు 2. (*делать, совершать*) చేయు;
~ беззакóния అత్యాచారాలు చేయు; ~ чуде́са అద్భు-
తాలు చేయు

ТВО — ТЕЛ

творит||ся *несов.* జరుగు; что здесь ~ся? ఇక్కడ ఏం జరుగుతోంది?

твóрог *м* పాలవిరుగుడు

твóрческ||ий పుజనాత్మక[మైన]; ~ая рабóта పుజనాత్మకమైన పని; ~ие с|лы పుజనాత్మక శక్తి సామర్థ్యాలు

твóрчество *с* 1. (деятельность) పుజనాత్మక కృషి 2. (созданное) పుజన

твоя мест. *ж* *см.* твoй

те мест. *мн. см.* тот; те же అదే

теáтр *м* 1. (род искусства) నాటకరంగం; драматический ~ నాటక; истóрия рýсского ~а రష్యన్ నాటకరంగ చరిత్ర 2. (здание) థియేటర్ ◇ ~ воénных дéйствиí యుద్ధరంగం; анатомический ~ అనాటమీ థియేటర్

театрál *м* నాటక ప్రయుడు

театрálн||ий 1. నాటక; ~ый сезон థియేటర్ సీజన్; ~ая афи́ша నాటక ప్రదర్శన బిల్లు; ~ое ис-кúсство నాటక కళ 2. *перен.* (наигранный) నాటకీయమైన

тебé мест. 1. *от. от* ты నీకు; я дам ~ стóу кн|гу ఈ పుస్తకం నీకు ఇస్తాను 2. *пр. от* ты: о те-бé నీ గురించి

теб|я мест. 1. *рð. от* ты 2. *вн. от* ты

тéзис *м* సూత్రీకరణ; ~ы доклáда నివేదిక ప్రధాన అంశాలు

тёзка *м* *и ж* పేరిటివాడు *м*, పేరిటి ఆమె *ж*

текст *м* పాఠం; ~ пёсни పాట పదాలు

текст|ль *м* *собир.* జవుళి, జౌళి

текст|льн||ий జవుళి; ~ая промýшленность జవుళి పరిశ్రమలు

текст|льщик *м* జవుళి పరిశ్రమ కార్మికుడు

текстуáльный పాఠం[యొక్క]

теку́ченье *ж* 1. *физ.* ప్రవహనం 2. *перен.* (не-постоянство) అస్థిరత్వం, స్థిరంగా వుండకపోవడం; ~ рабóчей с|лы కార్మికులు ఒకచోట స్థిరంగా ఉండక పోవడం

теку́чий 1. *физ.* ప్రవ 2. (проточный) పారే (పారుదల) నీరు 3. *перен.* (непостоянный) అస్థిర తెку́чка *ж* *разг.* రోజువారీ [పనులు]

теку́щ||ий 1. (теперешний, наличный) ప్రస్తుత; ~ий моméнт ప్రస్తుత పరిస్థితి; в ~ем годý ఈ

(ప్రస్తుత) సంవత్సరంలో 2. (повседневный) రోజువారీ; ~ие делá రోజువారీ పనులు ◇ ~ий ремо́нт చిల్లర మల్లర మరమ్మత్తు; ~ий счёт కరెంటు అక్కౌంటు телев|дение *с* టెలివిజన్, టి.వి.

телевизионн||ий టెలివిజన్; ~ая передáча టెలివిజన్ ప్రసారం

телев|зор *м* టెలివిజన్ సెట్

теле́га *ж* బండి

телегра́мм||а *ж* టెలిగ్రాం, తంతివార్త; дава́ть ~у టెలిగ్రాం పంపు

телегра́ф *м* 1. (система) టెలిగ్రాఫ్, తంతి; по ~у టెలిగ్రాఫ్ ద్వారా 2. (учреждение) టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు; почта и ~ తంతి, తపాలా

телегра́фировать *несов. и сов.* (вн., о пр.) టెలిగ్రాం పంపు, వైరు ఇచ్చు

телегра́фист *м* టెలిగ్రాఫ్ ఆపరేటర్

телегра́фн||ий టెలిగ్రాఫిక్; ~ая связь టెలిగ్రాఫ్ కనెక్షన్; ~ое аге́нтство టెలిగ్రాఫ్ ఏజెన్సీ

теле́жка *ж* 1. తేలిక (తోపుడు) బండి 2. *тех.* ట్రాబి

телезр|тель *м* టి.వి. ప్రేక్షకుడు

телека́мера *ж* టెలి కెమెరా

телеметри́чески||й టెలిమెట్రిక్; ~е измерé-ния టెలిమెట్రిక్ కొంతలు

телемехáника *ж* 1. టెలి కంట్రోల్ 2. (отрасль науки) టెలి మెకానిక్స్

телёнок *м* దూడ

телеско́п *м* టెలిస్కోపు, దూరదర్శిని

телескопический టెలిస్కోపిక్, దూరదర్శక

телесн||ий 1. శారీరక, శరీర, దేహ; ~ые нака-зáния దేహ దండన; ~ые повреждéния శరీరపు దెబ్బలు; ~ого цвёта చర్మపు రంగు 2. *перен. книжн.* (материальный) రూపంగం

телетáйп *м* టెలిటైప్

телетáйпн||ий టెలిటైప్; прямáя ~ая связь డైరెక్ట్ టెలిటైప్ లైన్

телеуправлéние *с* రిమోట్ (దూరపు) కంట్రోలు

телефóн *м* టెలిఫోన్; ~-автомáт పబ్లిక్ టెలిఫోన్; టెలిఫోన్ బూత్ (బుద్కా); по ~у టెలిఫోన్లో, టెలిఫోన్ ద్వారా; звон|ть кому́-л. по ~у ఒకరికి టెలిఫోన్ చేయు

телефон|ровать *несов. и сов.* (от., о пр.) (కి; గురించి) టెలిఫోన్ చేయు

телефон|ист *м* టెలిఫోన్ ఆపరేటర్

телефонн||ий టెలిఫోన్; ~ый аппара́т టెలిఫోన్

[సెట్]; ~ый разговор టెలిఫోన్ సంభాషణ; ~ая станция టెలిఫోన్ ఎక్స్‌చేంజి

телефонограмма ж టెలిఫోన్ టెలిగ్రాం, ఫోన్‌గ్రాం
телецентр м (телевизионный центр) టి.వి. స్టేషన్

тeлiтьcя, oтeлiтьcя ఈను, దూడను వేయు

тeлka ж అవువడ్డ

тeл||o с 1. физ. వస్తువు; небесное ~o నభోగోళం 2. (организм) శరీరం, అంగం; мёртвое ~o మృతదేహం ◇ в ~е разг. లావుపాటి; дрожать всем ~ом అపాదమస్తకం పణుకు; быть преданным душой и ~ом తను మనో ప్రాణాలతో అంకితమగు; держать кого-л. в чёрном ~е ఒకరిపట్ల కటువుగా ప్రవర్తించు

телодвижение с శరీరపు కదలిక

телосложение с అంగనిర్మాణం, అంగాకారం

телохранитель м అంగరక్షకుడు

тeльцe с 1. చిన్నారి శరీరం 2.: тельца мн. биол. కణాలు; красные кровяные тельца రక్తంలో ఎర్ర కణాలు

телятина ж దూడ మాంసం

телятник м దూడల శాల

телячий 1. దూడ 2. (из телятины) దూడ మాంసపు ◇ в ~ем восторге శ్రేణవాసందంతో

тем I мест. 1. тв. ед. от тот и то దానితో, దాని ద్వారా 2. от. мн. от тот, та వాళ్ళకి 3. от. мн. от то వాటికి

тем II союз со сравн. ст. [అలా, అయితే] మరి; ~лучше [అలా అయితే] మరి మంచిది; ~хуже అలా అయితే మరి దారుణం; чем скорее, ~лучше ఎంత తొందరగా అయితే అంత మంచిది ◇ ~больше, что... పైగా (దీనికి తోడు)...; ~не менее అయినప్పటికీ

тeм||a ж ఇతివృత్తం, వస్తువు, అంశం, విషయం; ~а разговора సంభాషణాంశం, సంభాషణ విషయం; ~а расказа కథా వస్తువు; на эту ~у ఈ విషయంలో (విషయం మీద); говорить не на ~у అసలు విషయం మాటాడక పోవు, అప్రస్తుత విషయం మాట్లాడు

тематика ж అంశాలు, విషయాలు; ~исследования పరిశోధనాంశాలు

тематический అంశ, విషయ; ~план అంశాలకు సంబంధించిన ప్లాన్

тембр м నాద స్థాయి

теменн||ой మాడు; ~ная кость మాడు ఎముక

тeмeнь ж разг. చీకటి; какáя здeсь ~! ఎంత చీకటిగా వుందిక్కడ!

ТЕЛ — ТЕМ

T

темнe||ть, потeмнeть, стeмнeть 1. కగ్గిపోవు, నల్లబడు 2. безл.: ~ет చీకటిపడుతోంది, వెలుతురు మసకబారుతోంది 3. тк. несов. (виднеться) నల్లగా కనిపించు (కనపడు); вдали что-то ~ет దూరాన ఏదో నల్లగా కనిపిస్తోంది ◇ у меня в глазах ~ет నా కళ్ళ చీకట్లు కమ్ముతున్నాయి

темница ж уст. చెరసాల, కొట్టు

темно безл. в знач. сказ. చీకటి చీకటిగా ఉంది; в комнате было ~గదితో చీకటిగా వుంది

тeмно- в сложных словах ముదురు; ~зелeный ముదురుకానపు; ~красный ముదురు ఎరుపు

темноволосый нల్ల (ముదురురంగు) జుట్టు [కలిగిన]

темноглазый నల్లకళ్ళ

темнокожий నల్లని శరీర చాయ కలిగిన

темнолицый చామన చాయ ముఖం గల

темнот||а ж 1. చీకటి; в полной ~е ముని చీకటిలో; до ~ы చీకటి పడేముందు 2. перен. (невежество) అవిద్య, అజ్ఞానాంధకారం

тeмн||ый 1. చీకటి; ~ая комната చీకటి గది; ~ая ночь చీకటి రాత్రితో 2. (о цвете) ముదురు [రంగు]; ~ые очки నల్ల కళ్ళద్దాలు 3. перен. (мрачный) మబ్బుగా (చీకటిగా) వున్న 4. перен. (сомнительный) దుష్ట; ~ая личность దుష్టుడు; ~ое дело చెడ్డ (చీకటి) పని, దుష్కీర్త్యం; ~ые силы దుష్టశక్తులు 5. (неясный) అస్పష్టమైన; ~ое место (в тексте) అస్పష్టమైన భాగం 6. (невежественный) అజ్ఞాని అయిన; ~ый человек అజ్ఞాని ◇ ~ое пятно మచ్చ

темп м 1. муз. గతి, వేగం 2. (быстрота) వేగం, రేటు; ~работы పనివేగం; ~развития అభివృద్ధి రేటు; в ускоренном ~е వేగంగా, వేగవంతంగా

темперамент м 1. స్వభావం 2. (внутренний посыл) ఉత్సాహం, ఉత్తేజం ◇ с ~ом మహోత్సాహంగా, ఉదేకపూరితంగా

темпераментн||ый ఉదేకమైన, ఉదేకపూరితమైన; ~ая речь ఉదేకపూరితమైన ఉపన్యాసం

температу||ра ж 1. టెంపరేచర్, ఉష్ణోగ్రత; ~а воздуха ఉష్ణోగ్రత; ~а тела శరీరపు టెంపరేచర్; нормальная ~а నార్మల్ టెంపరేచర్; при ~е ниже нуля జీరోకి (సున్నకి) తక్కువ టెంపరేచర్లో 2. разг. (жар) జ్వరం; у него ~а అతనికి జ్వరం వచ్చింది

температурировать несов. разг. టెంపరేచరు తగులుతూ వుండు

температурный||й పెంపరేచర్, ఉష్ణోగ్రత, ఉష్ణం; рёзкие ~е изменения తీవ్రమైన పెంపరేచర్ మార్పులు

тенденциозность ж పక్షపాతం

тенденциозный పక్షపాత [వైఖరిగల]

тенденция ж 1. (направленность, склонность) (పల్ల) ధోరణి, మొగ్గు, ఉన్ముఖత 2. (предвзятая идея) పక్షపాతం

тень||ой నీడగల, ఎండలేని; ~ая сторона улицы వీధిలో ఎండలేని వైపు ◇ ~ая сторона чего-л. చెడువైపు

тенистый ఎండలేని, నీడగల; ~ сад నీడగల తోట

тэннис м పెన్నిస్

тенисист м పెన్నిస్ ఆటగాడు (క్రీడాకారుడు)

тенист||ый పెన్నిస్; ~ый корт పెన్నిస్ కోర్ట్;

~ая ракетка పెన్నిస్ రాకెట్

тёно́р м 1. (голос) పెనర్ [స్వరం]; петь ~ом పెనర్ [స్వరం] పాడు 2. (певец) పెనర్ [గాయకుడు]

тент м గుడారం, టెంటు

тень ж 1. тк. ед. (неосвещённое пространство) నీడ, ముసుగు; в тени నీడలో 2. (пятно, отбрасываемое предметом) నీడ; в тени чего-л. ఏదైనా నీడలో 3. перен. (слабый след, ничтожная доля чего-л.) జాడ, లేతం; нет ни тени правды సత్యం లేతం కూడా లేదు ◇ бросать ~ అప్రతిష్ఠ పాల్పేయు; держаться в тени వెనక పీటీలో ఉండిపోవు; от него осталась одна ~ అతను వట్టి ఎముకల గూడుగా తయారయ్యాడు

теология ж మతతత్వశాస్త్రం

теорема ж мат. సిద్ధాంతం

теоретик м సిద్ధాంతవేత్త

теоретический సిద్ధాంత, సైద్ధాంతిక

теори||я ж సిద్ధాంతం; марксистско-ленинская ~я మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు సిద్ధాంతం; ~я госудáрства రాజ్య సిద్ధాంతం; в ~и సిద్ధాంత రీత్యా

тепéрешн||ий разг. ప్రస్తుత, ఇవాళి, ఈనాటి; в ~ее время ఈనాడు

тепéрь нареч. ప్రస్తుతం, ఇప్పుడు, ఇవాళ

тэплит||ься несов. прям., перен. మినుకుమినుకు మంటూ వుండు; в нём ещё ~ся надежда అతనిలో ఆశ మినుకుమినుకుమంటూ వుంది

тепли́ца ж హాట్ హౌస్

тепли́чн||ый హాట్ హౌసులో పండిన; ~ое расте-

ние సున్నితమైన మొక్క; ~ые огурцы హాట్ హౌసులో పండిన దోసకాయలు

тепл||о I с 1. వేడి, వెచ్చతనం; держать ноги в ~е పాదాలు వెచ్చగా ఉండు; сидеть в ~е వెచ్చని గదిలో ఉండు 2. перен. (сердечность) సహృదయం, సౌహృద్యం, హృదయపూర్వకత 3. физ. ఉష్ణోగ్రత; 15 градусов ~а ఉష్ణోగ్రత 15 డిగ్రీలు

теплó II нареч. 1. వెచ్చగా; ~ одевáться వెచ్చని దుస్తులు ధరించు 2. перен. (сердечно) సహృదయంతో, హృదయపూర్వకంగా, హర్దికంగా; ~ встречáть кого-л. ఒకరికి హృదయపూర్వక స్వాగతం చెప్పి, ఒకరిని హర్దికంగా పలకరించు 3. безл. в знач. сказ.: мне ~ నాకు వెచ్చగా వుంది; на улице ~ బయట వెచ్చగా వుంది

тепловóз м డీసెల్ రైల్వే ఇంజన్

теплов||ой థెర్మల్, ఉష్ణ; ~ой двигатель హీట్ ఇంజన్; ~ая электростáнция థెర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం ◇ ~ой удар мед. వడదెబ్బ

теплоёмкость ж физ. ఉష్ణధార సామర్థ్యం

теплокрóвн||ый: ~ое живóтное వెచ్చని రక్తం కలిగిన జంతువు

теплопроводность ж физ. ఉష్ణ వాహకత్వం

тепlostóйкий ఉష్ణ నిరోధక

теплот||а ж 1. వెచ్చదనం 2. перен. (сердечность) సౌహృద్యం, సద్భావం, ఆప్యాయం; говорить о кóм-л. с большóй ~ой ఒకరి గురించి ఆప్యాయంగా మాట్లాడు 3. физ. ఉష్ణం

теплотéхник м థెర్మో టెక్నీషియన్

теплотéхника ж థెర్మో టెక్నిక్

теплогифика́ция ж సెంట్రల్ హీటింగ్

теплохóд м మోటారు వాక్ (ఓడ)

теплоцэнтрáль ж కేంద్ర ఉష్ణప్రసార (హీటింగ్) సాధనం

теплоэлектростáнция ж థెర్మల్ విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రం

тэпл||ый 1. వెచ్చని, వెచ్చటి; ~ый дождь వెచ్చటి వర్షం; ~ая одéжда వెచ్చని దుస్తులు; ~ая погóда వెచ్చటి వాతావరణం 2. перен. (сердечный) సౌహృద్ధ్యం; ~ая встрéча సౌహృద్ధ స్వాగతం ◇ ~ая компáния разг. సన్నిహిత స్నేహిత బృందం

терапéвт м ఫిరసీ డాక్టరు

терапевтический ఫిరప్యూటిక్

терапíя ж ఫిరసీ

теребíть несов. (вн.) 1. (дéргать) పీకు 2. перен. వేదించు 3. с.-х.: ~ лён ప్లాక్స్ తీయు

терéть несов. (вн.) 1. రుద్దు 2. (размельчать) పాడి చేయు 3. (об одежде, обуви) కరుసు

терётся, потерётся 1. (тереть себя) రుద్దుకొను 2. *тк. несов. (при движении)* (కి) రాసుకొను 3. *разг. (прикасаться)* (కి) రాసుకొను, రుద్దుకొను; ~ об ноги (о собаке, кошке) కాళ్ళకి రాసుకొను

терзание с పీడన, బాధ

терза|ть несов. (вн.) 1. చీల్చు 2. *перен. (мучить)* పీడించు, హింపించు, బాధించు; меня ~ли сомнения సంకోచాలతో (సందేహాలతో) నేను సతమతమయ్యాను

терзаться несов. (తో) సతమతమగు; ~ угрызениями совести అంతరాత్మ వేధింపుతో సతమతమగు **тёрк|а ж** తురుముడు (తురిమే) రేకు; тереть что-л. на ~е దేన్నే నా తురుము

термин *м* పారిభాషిక పదం

терминология *ж* పారిభాషిక పదకోశం

термит I *м зоол.* చెదపురుగు, తెల్ల చీమ

термит II *м тех.* థెర్మైట్

термитн|ый థెర్మైట్; ~ая свárка థెర్మైట్ వెల్డింగ్

термическ|ий физ., тех. ఉష్ణ; ~ая обработка метáлла లోహపు ఉష్ణ ప్రాసెసింగ్

термодинамика *ж* ఉష్ణగతి శాస్త్రం, థెర్మోడైనమిక్స్

термонизляция *ж* థెర్మో ఇన్స్యులేషన్

термометр *м* థర్మామీటర్; ставить кому-л. ~ ఒకరి టెంపరేచరు చూచు

термос *м* థెర్మోస్ [ఫ్లాస్కు]

термоядерн|ый థెర్మోన్యూక్లియర్; ~ый реактор థెర్మోన్యూక్లియర్ రియాక్టరు; ~ое оръжие థెర్మోన్యూక్లియర్ ఆయుధం, అణ్వాయుధం

тернистый ముండ్చుగల ◇ ~ путь కంటక పథం

терпеливо *нареч.* ఓపికగా, ఓర్పుతో

терпеливый ఓపిక (ఓర్పు, ఓరిమి) గల

терпени|е с ఓపిక, ఓర్పు, ఓరిమి; вооружаться (запасаться) ~ем ఓర్పు[గా] ఉండు; выходить из ~я, терять ~е ఓర్పు కోల్పోవు

терпёт несов. (вн.) 1. అనుభవించు; ~ голод ఆకలితో మాడు; ~ нужду и лишения అల్లాడి ఆకులు మేయు, లేమిడి అనుభవించు; ~ страдания కష్టనష్టాలు అనుభవించు; приходится ~ తో దాన్ని సహించవలసి వస్తుంది 2. (мириться, допускать) సహించు; ~ не могу తోదాన్ని సహించలేను; не ~ возражений అభ్యంతరాలు సహించలేక పోవు ◇ ~ убытки నష్టాలు

ТЕР — ТЕР

T

పొందు, నష్టపోవు, (కి) నష్టం వాటిల్లు సంభవించు; время не терпит టైమ్ అయిపోతూ వుంది; время терпит ఇంకా టైము (వ్యవధి) వుంది

терпеться несов. безл.: ему не терпится начать работу అతను పనికి పూనుకోవడానికి ఆతురత పడుతున్నాడు (తహతహలాడుతున్నాడు)

терпимо *нареч.*: относиться ~ к чему-л. దేన్నే నా సహించు (సహనభావంతో చూచు); ~то ещё

~ разг. అది ఫరవా లేదు, అది ఓ మోస్తరుగా వుంది

терпимость *ж* సహిష్ణుత, సహనభావం; ~ к чужим ~нениям ఇతరుల అభిప్రాయాలవల్ల సహిష్ణుత

терпимый 1. (допустимый) ఓ మోస్తరు 2. (снисходительный) సహించగలిగే

терпкий చిరుచేదు

терпкость *ж* చిరుచేదు [తనం]

терра́са *ж* 1. మెట్టు; расположенный ~ми మెట్లు మెట్లుగా వున్న 2. (часть дома) వసరా

территориáльн|ый [ప్రాంతీయ, భూభాగపు; ~ый раздел мира ప్రపంచపు ప్రాంతీయ పంచకం; ~ая автономия ప్రాంతీయ స్వపరిపాలన

территория *ж* వైశాల్యం, విస్తీర్ణం, భూభాగం; ~ города నగర వైశాల్యం

террор *м* టెరర్, బీభత్సం

терроризировать несов. и сов. (вн.) బెదిరించు, భయభీతులను (భయభీతం) చేయు

террорист *м* టెరరిస్టు

террористический టెరరిస్టు; ~ акт టెరరిస్టు చర్య **тёртый** తురిమిన ◇ ~ калáч разг. అనుభవం గలవాడు, కిటుకులు తెలిసినవాడు

терять, потерять (вн.) 1. పోగొట్టుకొను; ~ книгу పుస్తకం పోగొట్టుకొను 2. (лишаться) కోల్పోవు; ~ друга స్నేహితుణ్ణి పోగొట్టుకొను; ~ интерес к чему-л. దేనివల్లవైనా ఆసక్తి కోల్పోవు 3. (терпеть ущерб) నష్టపోవు ◇ ~ время на что-л. దేనికోసం మైనా కాలం వృథా (పాడు) చేసుకొను; ~ сознание స్పృహ తప్ప (కోల్పోవు, తప్పిపోవు), సామ్యసిద్ధిపడు; не ~ головь బుర్ర కోల్పోకుండా వుండు, నిబ్బరంగా వుండు

теряться, потеряться 1. (пропадать) (కనిపించకుండా) పోవు 2. (делаться незаметным) అదృశ్యమగు; గాలిలో కలిసిపోవు, మాసిపోవు (о запахах, звуках) 3. (терять присутствие духа) ధైర్యం పోగొట్టుకొను

ТЕС — ТЕШ

тес *м собир.* కలవ

тесать *несов. (вн.)* చిత్రికపట్టు, చెక్కు

тесёмка *ж* టేపు, పట్టీ

теснить, потеснить *(вн.)* 1. (лишать простора) ఇరికించు 2. (заставлять отходить) (వెనక్కి) నెట్టు; ~ противника శత్రువుని వెనక్కి నెట్టు

тесниться *несов.* 1. (толпиться) గుమికూడు 2. (жить, работать в тесноте) యిరుకులో వుండు 3. перен. (переполнять — о мыслях, чувствах) ముసురుకొను, పార్శ్వవచ్చు; мысли теснились у него в голове అతని బుర్రలో ఆలోచనలు ముసురుకున్నాయి

тесно *нареч.* 1. (плотно) బిగుతుగా 2. (близко, вплотную) దగ్గరగా, సన్నిహితంగా; ~ прижиматься к чему-л. ఏదైనా దగ్గరగా ఒత్తుకొను; быть ~ связанным с кем-л. ఒకరితో సన్నిహిత సంబంధం కలిగి వుండు 3. безл. в знач. сказ. ఇరుకుగా వుండు; в доме стало ~ ఇల్లు యిరుకైంది

теснот|а *ж* యిరుకు; какая ~а! అబ్బ ఎంత యిరుకుగా వుందిక్కడ!; жить в ~е యిరుక్కొని బతుకు ◇ в ~е, да не в обиде *погов.* ఇరుక్కున్నా చిరాకు లేకపోవు

тесн|ый 1. బిగుతుగా వున్న (об одежде); ఇరుకుగా వున్న (о помещении) 2. перен. సన్నిహిత; ~ое сотрудничество సన్నిహిత సహకారం

тесовы|й కొయ్య; ~е ворота కొయ్య గేటు

тést||о *с* పిండి; месить ~о పిండి పిసుకు ◇ они из одного ~а *разг.* ఒకే మూసలో తయారైనవాళ్లు, ఒకే తానులో గుడ్డ లాంటివాళ్లు

тесть *м* మామ

тесьма *ж* టేపు, లేసు, బోర్డరు

тéterев *ж* అడవి నల్లకోడిపుంజు

тетёрка *ж* అడవి నల్లకోడిపెట్టు

тетив|а *ж* వింటినారి; натягивать ~у వింటినారి సారిండు (తాగు)

тётка *ж* 1. పిన్ని (младшая сестра матери); పెద్దమ్మ (старшая сестра матери); మేనమామ భార్య (жена брата отца); మేనత్త (сестра отца) 2. разг. (женщина) ఆమె

тетрадка *ж см.* тетрадь

тетрадь *ж* నోటుబుక్కు, ఎక్సర్సైజు పుస్తకం

тётя *ж см.* тётка

тэфтели *мн.* మాంసపు ఉండలు

тех мест. *р.д., вн. мн. см.* тот

тэхник *м* టెక్నిషియన్ ◇ зубной ~ డెంటిస్ట్ టెక్నిషియన్

тэхника *ж* 1. సాంకేతిక [పరి]జ్ఞానం, ఇంజనీరింగ్, టెక్నాలజీ; передовая ~ పురోగమి టెక్నాలజీ 2. *сo-бир.* (оборудование) [యంత్ర] సామగ్రి; военная ~ సైనిక సామగ్రి; сельскохозяйственная ~ వ్యావసాయక సామగ్రి (మెషీనరీ) 3. (совокупность приёмов) టెక్నిక్, సంవిధానం; ~ шахматной игры చదరంగపు టెక్నిక్; ~ работы పని సంవిధానం ◇ ~ безопасности భద్రతా (ప్రమాద నివారణ) పద్ధతులు

тэхникум *м* సాంకేతిక (వృత్తి) మాధ్యమిక పాఠశాల; строительный ~ నిర్మాణ వృత్తి సెకండరీ (మాధ్యమిక) పాఠశాల

техніческ|ий సాంకేతిక; ~ое образование సాంకేతిక విద్య; ~ие термiны సాంకేతిక పారిభాషిక పదాలు

техно|лог *м* టెక్నాలజిస్టు

технологический టెక్నలాజికల్; ~ процесс టెక్నలాజికల్ క్రమం

технология *ж* టెక్నాలజీ, సాంకేతిక సంవిధానం (పరిజ్ఞానం)

течени|е *с* 1. ప్రవాహం; గడవడం, కాలగతి (времени, событий) 2. (струя, поток) ప్రవాహం; вверх по ~ю నది ప్రవాహానికి ఎదురుగా; вниз по ~ю ప్రవాహానికి దిగువన; плыть по ~ю *прям., перен.* ప్రవాహానికి దిగువన (దిశగా) వెళ్లు; плыть против ~я ప్రవాహానికి ఎదురుగా వెళ్లు 3. *перен.* (направление в науке, искусстве, политике) ధోరణి; политическое ~е రాజకీయ ధోరణి ◇ в ~е పాడుగునా, లోపల; в ~е гóда సంవత్సరంలోపల; в ~е всего гóда సంవత్సరం పాడుగునా; с ~ем времени కాలం గడిచేకొద్దీ, కాల క్రమేణా

тэчка *ж тк. ед. биол.* [జంతువుల] ఎడ, కామో (దేకం

течь I *несов.* 1. ప్రవహించు (о реке, ручье); కారు (о крови) 2. (пропускать воду) కారు; лóдка течёт పడవ చిల్లుపడింది 3. *перен.* (проходить, совершенствоваться) సాగు, ప్రవహించు; время течёт бьстро కాలం వేగంగా ప్రవహిస్తోంది; жизнь течёт спокойно జీవితం సాఫీగా సాగుతోంది

течь II *ж* చిల్లు; давать ~ (о судне) చిల్లుపడదు; задёлывать ~ చిల్లు మూయు

тэшить, потэшить *(вн.)* 2. (забавлять, раз-

влекать) వినోదపరచు, నవ్వు పుట్టించు; ఉల్లాసపరచు (доставлять удовольствие); ~ взор కంటికి యింపుగా వుండు 2. (утешать) ఓదార్చు; ~ себя надеждами ఆశలతో ఓదార్చుకొను

тёши||ться несов. 1. разг. (тв.; развлекаться) (తో) వినోదింపు 2. (над тв.; глумиться) అపహాసించు 3. (утешаться) (తో) ఓదార్పు పొందు ◇ чем бы дитя ни ~лось, лишь бы не плакало посл. ≡ ఊరుకోబెట్టేందుకు తాయిలం యిచ్చు

тёща ж అత్త

тигр м పులి

тигрёнок м పులి కూన (పిల్ల)

тигрица ж అడపులి

тигров||ый పులి; ~ая шкура పులి చర్మం

тик I м мед. టిక్ [వ్యాధి]

тик II м (ткань) పరపు గలేబు [గుడ్డ]

тик III м (дерево) టేకు చెట్టు

тиканье с టిక్కుటిక్కుమనడం

тикать несов. టిక్కుటిక్కుమను

ти́на ж బంకమన్ను

ти́нистый బంక[గా వున్న]

тип м 1. రకం, తరహా; ~ корабля ఓడ రకం; самолёт нового ~а ఒక కొత్త రకపు విమానం 2. разг. (человек) వ్యక్తి, మనిషి; подозрительный ~ అనుమానాస్పదమైన వ్యక్తి

типичность ж విలక్షణత, వైలక్ష్యణం

типичны||й విలక్షణ[మైన]; ~й случай సాధా (సామాన్యమైన, మామూలు) కేసు; ~е черты విలక్షణ లక్షణాలు (గుణాలు)

типов||ой 1. నమూనా; ~ой договор నమూనా కంట్రాక్టు 2. (стандартный) స్టాండర్డ్, స్టాండర్డైజ్డ్; ~ое строительство స్టాండర్డైజ్డ్ నిర్మాణం

типография ж ముద్రణాలయం, ప్రింటింగ్ ప్రెస్

типографск||ий అచ్చు; ~ая ошибка అచ్చు తప్పు

типу́н м: ~ тебе на язык! бран. నీ నోరు పడిపోను!, నీ నోట్లో పురుగులు పడ!

тир м షూటింగ్ గేలరీ

тира́да ж వాగ్దార

тира́ж I м (займа) [డా ◇ выйти в ~ разг. రంగంనుంచి తప్పుకొను

тира́ж II м ప్రతుల (కాపీల) సంఖ్య; ~ газёты 4 000 000 40 లక్షల కాపీల్లో అచ్చయే పత్రిక; весь ~ кни́ги распрóдан ఈ పుస్తకం కాపీలన్నీ అమ్ముడై పోయాయి

TET — ТИХ

T

тира́н м నిరంకుశుడు, క్రూరుడు

тира́нить несов. (вн.) హింసించు, వేధించు

тирани́я ж క్రూర పాలన, ప్రజా పీడన

тире́ с нескл. డాష్

ти́скать, ти́снуть (вн.) 1. тк. несов. разг. (жать, сжимать) నొక్కు, పీనుకు 2. полигр. [[పూప్] తీయు, [కాపీలు] [స్ప్రెస్]క్

тиск||ий мн. 1. (инструмент) వైస్ [పరికరం] 2. перен. పట్టు; зажимать в ~ий вайсలో బిగించు; в ~ах чегó-л. దేని పట్టులోనైనా

ти́снуть сов. см. ти́скать 2

тита́н м 1. మహా పురుషుడు, మహోన్నతుడు 2. хим. టైటానియమ్ 3. (кипятильник) బాయిలర్

титани́ческий బ్రహ్మాండమైన

титр м кино సబ్ టైటిల్, ఉపశీర్షిక

ти́тул м 1. హోదా, బిరుదు 2. (заглавие книги) [పుస్తకం] పేరు, శీర్షిక

титulóванный бిరుదుగల

ти́тульный полигр.: ~ лист టైటిల్ పేజీ

тиф м టైఫస్ [జ్వరం]; брюшной ~ టైఫాయిడ్

ти́х||ий 1. (звучащий несильно) మెల్లని, సన్నని; ~ий го́лос సన్నని (మెల్లని) స్వరం; ~ий смех సన్నని నవ్వు 2. (погружённый в тишину) నిశ్శబ్ద[మైన]; ~ая ночь నిశ్శబ్దమైన రాత్రి 3. (без шума, суеты) నెమ్మదిగా వున్న; ప్రశాంత[మైన] (мирный); ~ая жизнь ప్రశాంతమైన జీవితం; ~ая у́лица అలికిడిలేని వీధి 4. (смирный, кроткий) నెమ్మదిస్తుడైన, సాధువైన; ~ий нрав సాధువైన స్వభావం; ~ий ребёнок నెమ్మదిస్తుడైన బిడ్డ 5. (спокойный) ప్రశాంత; ~ая погóда ప్రశాంత వాతావరణం; ~ая рекá ప్రశాంతమైన నది 6. (медленный) నెమ్మది అయిన; ~ий ход నెమ్మదిగా వెళ్లడం; ~им ша́гом నెమ్మదిగా అడుగులతో, తాపీగా

ти́хо 1. нареч. (негромко) మెల్లగా 2. нареч. (без шума) చప్పుడు చేయకుండా, నిశ్శబ్దంగా; కదలమెదలకుండా (без движения, спокойно); ~! నిశ్శబ్దం!; ~ сидеть కదలమెదలకుండా కూర్చోను 3. нареч. (медленно) నెమ్మదిగా, తాపీగా 4. безл. в знач. сказ. ప్రశాంతంగా (నిశ్శబ్దంగా) వుంది; здесь ~ ఇక్కడ ప్రశాంతంగా వుంది; на мо́ре ~ సముద్రం ప్రశాంతంగా వుంది

тихо́нько нареч. разг. 1. (негромко) మెల్లగా

ТИХ — ТОЖ

2. (потихоньку, тайком) రహస్యంగా, ఎవరికీ తెలియకుండా

тихоня *м и ж разг.* పిరికివాడు (*м*); పిరికిది (*ж*)

тихоходный తక్కువ స్పీడు [గల]

тише *сравн. ст. к прил.* తీగియి *и нареч.*

тихо ◇ ~! నిశ్శబ్దం!

тишин[а] *ж* నిశ్శబ్దం; ప్రశాంతత (*спокойствие*); нарушать ~у నిశ్శబ్దాన్ని భగ్నం చేయు

тишь *ж* 1. *см.* тишина 2. (безветренная погода) ప్రశాంత వాతావరణం ◇ в тишй а) (в спокойное время) ప్రశాంత కాలంలో б) (в тихом месте) ప్రశాంతమైన స్థలంలో

ткань *ж* 1. (мануфактура) వస్త్రం, గుడ్డ; шёлковая ~ పట్టు గుడ్డ 2. биол. ధాతువు, కణజాలం

ткать, соткать (*вн.*) నేయు; ~ паутину సాలె గూడు[ను] అల్లు; ~ ткань గుడ్డ (వస్త్రం) నేయు

ткацкий నేత, సాలె; ~ станок నేత యంత్రం, సాలెముగ్గం

ткач *м* నేతగాడు, సాలెవాడు

ткачество *с* నేతపని

ткнуть *сов. см.* ткать I

тление *с* 1. (гниение) కుళ్లిపోవడం 2. (слабое горение) కమలడం

тлетворн[ый] హానికరమైన, వినాశకరమైన; ~ое влияниє హానికరమైన పలుకుబడి

тлеть *несов.* 1. (гнить) కుళ్లు, కుళ్లిపోవు 2. (слабо гореть) బొగులు బొగులు మను

тля *ж* зool. చెట్టు పేను

тмин *м* 1. (растение) జీలకర్ర 2. собир. (семена) జీలకర్ర ప్రాయలు

то I *мест. с см.* тот

то II союз 1. (тогда) не переводится: ёсли вы не пойдёте, то я пойду మీరు వెళ్ల లేకపోతే నేను వెళ్తాను 2. разг.: то..., то... అటు... ఇటు...; то вправо, то влево కుడికి, ఎడమకు; то хорошо, то плохо ఓనెల బాగుంటుంది, ఓనెల బాగుండదు; то один, то другой ఒకడు కాకపోతే ఇంకొకడు; то ли идти, то ли нет? వెళ్లా, మానాలా?

-то частица: в том-то и дело అదీ అసలు సంగతి; ну то-то же! అదీ సంగతి!; только-то? అంతేనా?; я-то согласен, а он нет నేను ఒప్పుకుంటున్నాను, అతను మాత్రం ఒప్పుకోవడంలేదు

тобой, тобою *мест. тв. см.* ты

товár *м* 1. *эк.* సరుకు 2. (предмет торговли) వస్తువు[లు]; ~ы широкого потребления వివిధము (విశ్వ జీవితావసర) వస్తువులు; продовольственные ~ы ఆహార పదార్థాలు

товарищ *м* 1. స్నేహితుడు; ~ по работе సహోద్యోగి; ~ по оружию సహ యోధుడు 2. (обращение; *тк. перед фамилией*) కౌమేడ్

товарищеск[ий] స్నేహ (మైత్రీ)పూర్వక; ~ая взаимопомощь స్నేహ పరస్పర సహాయం; ~ие отношения స్నేహ సంబంధాలు; в ~ой обстановке స్నేహపూర్వకమైన వాతావరణంలో ◇ ~ий матч మైత్రీ పూర్వకమైన మ్యాచ్

товарищество *с* 1. (отношения) దోస్తి, స్నేహం 2. (организация) సంఘం, సంస్థ

товárно-денежны[й]: ~е отношения సరుకు-డబ్బు (సరుకు-ధన) సంబంధాలు

товárн[ый] 1. *эк.* సరుకు; అమ్మే, వర్తక (предназначенный для торговли); ~ое производство సరుకుల ఉత్పత్తి; ~ая продукция సరుకులు; ~ое зерно అమ్మే (వర్తక) ధాన్యం 2. (относящийся к товару) సరుకు, సరకు; ~ый знак ట్రేడ్ మార్క్; ~ый склад సరుకుల కొట్టు (గిడ్డంగి); ~ые запасы సరుకుల నిల్వ 3. *ж.-д.*: ~ый вагон గుడ్స్ బోగీ; ~ый поезд గుడ్స్ రైలు

товаровед *м* సరుకుల నాణ్యత పరీక్షకుడు

товароведение *с* సరుకు నాణ్యత పరీక్ష

товарообмён *м* సరుకుల మార్పిడి (మారకం)

товарооборот *м* ట్రేడ్, టర్నోవర్

тогда *нареч.* 1. (в то же время, не теперь) అప్పుడు; ~ же అప్పుడే, అదే సమయంలో; ~, когда అప్పుడు 2. (в таком случае) часто не переводится: устал? Тогда отдохни అలసిపోయావా? విశ్రాంతి తీసుకో ◇ ~ как а) (наоборот) యిందుకు భిన్నంగా б) (хотя) అయినప్పటికీ

тогдашн[ий] *разг.* అప్పటి, ఆనాటి; ~ая обстановка ఆనాటి పరిస్థితి; ~ие обычаи ఆనాటి ఆచార వ్యవహారాలు

того *мест. рд. см.* тот

то есть (на письме: т.е.) союз అనగా, అంటే; అంటే (как поправка, уточнение)

тождественность *ж* సారూప్యత, ఏకత, సజాతిత్వం

тождественный (తో) సరూప

тождество *с* 1. సారూప్యత, ఏకత్వం 2. *мат.* సర్వ సమీకరణ

тоже нареч. కూడా అంతే; я ~! నేనూ అంతే; я ~ пойду నేను కూడా వస్తాను

ток I м 1. (движение) ప్రవాహం; ~ вóздуха గాలి ప్రవాహం 2. эл. విద్యుత్ ప్రవాహం; ~ высокого напряжения హై టెన్షన్ కరెంటు; ~ высоко́й частоты హై ఫ్రీక్వెన్సీ కరెంట్; переменный ~ ఏకాంతర విద్యుత్; постоянный ~ రుజు ప్రవాహం

ток II м (для молотбы) కళ్ళం

тока́рн||ый తరిమెనపట్టేవాడి; ~ый станок లేతు; ~ая мастерская తరిమెనపట్టేవాడి కర్మాగారం

тока́рь м బర్నర్; ~ по дере́ву వుడ్ బర్నర్; ~ по ме́таллу మెటల్ బర్నర్

толк м 1. (смысл) అర్థం; знать ~ в чём-л. (కి) ఒక విషయం బాగా తెలుసు; не возьму́ в ~ నాకు అర్థం కావడం లేదు; от него́ ~у не до́бь-е́шься అతని మాటలకి అర్థం పర్థం ఉండదు; сби́вать-ся с ~у తబ్బిబ్బు (కంగారు) పడు 2. (польза) లాభం, ఉపయోగం, ప్రయోజనం; бeз толку లాభం (ప్రయోజనం) లేకుండా; с ~ом ఫలప్రదంగా; от него́ нет ни́какого ~у అతనివల్ల లాభం ఏమీ లేదు; что ~у го́ворить éто ఇది చెప్పినందువల్ల ఉపయోగం ఏమిటి? 3.: ~и мн. разг. (слухи) పాల్లు కబుర్లు, పుకార్లు; вы-зывать́ мно́го ~ов పెద్ద పుకార్లకు కారణమగు; иды́т ~и о том, что... పుకారేమిటంటే...

толка́ть, толкну́ть (вн.) 1. నెట్టు, నెట్టివేయు сов. (కి) తోపు తోయు; కుదిపి (గుంజి గుంజి) లేపు (бь-дуть) 2. перен. (побуждать) (ని, కి) ప్రలోభ పెట్టు, రెచ్చగొట్టు 3. спорт. విసురు; ~ ядро́ గుండు విసురు

толка́ться несов. 1. (толкать друг друга) ఒకరినొకరు తోసుకొను 2. разг. (слоняться) తచ్చాడు, తిరుగు

толкну́ть сов. см. толка́ть

толкова́ние с 1. వ్యాఖ్యానం, భాష్యం 2. (объясни-тельный текст) వ్యాఖ్య, భాష్యం

толкова́ть несов. 1. (вн.) వ్యాఖ్యానించు, (కి) భాష్యం చెప్పు; ~ зако́ны చట్టాలను వ్యాఖ్యానించు; ~ слова́ в сло́варе నిఘంటువులో మాటలు వివరించు 2. разг. (разговаривать) సంభాషించు; что тут мно́го ~! ఎక్కువ మాట్లాడి ప్రయోజనం ఏమిటి?

толко́вый 1. (разумный) తెలివిగల, సమర్థుడైన 2. (понятный) స్పష్టమైన 3.: ~ сло́варь వివరణాత్మక నిఘంటువు

то́лком нареч. разг. 1. (ясно) స్పష్టంగా; гово-рите ~ స్పష్టంగా చెప్పండి; я вас ~ не пойму́

ТОЖ — ТОЛ

Т

మీరు చెప్పాలనుకున్నది ఏమిటో అర్థంకావడం లేదు 2. (как следует) సరిగా; он ~ не зна́ет అతనికి సరిగా తెలియదు

толкотня ж разг. తొక్కిసలాట, తోడతొక్కిడి

толокно с ఓట్ పిండి

толо́чь, истоло́чь, растоло́чь (вн.) దంచు, పొడిచేయు

толпа́ ж గుంపు, జన సమూహం (సందోహం)

толпи́ться несов. తొక్కులాడు, గుంపులు గుంపులుగా కూడు, గుమికూడు; ~ в д́верях ద్వారంలో తొక్కిసలాడు; ~ в за́ле హాలులో బిలబిలలాడుతూ నిలబడు

толсте́ть, потолсте́ть బరువు పెరుగు, బరువెక్కు, లావెక్కు

толстоко́ж||ий 1. తోలుమందపు; ~ий апельс́ин తోలు (తొక్క)మందపు వారింజకాయ; ~ее живóтное తోలుమందపు జంతువు 2. перен. разг. (о человеке) తోలుమందపు మనిషి

толст|ый 1. మందపు, లావైన; ~ый журнáл లావు పాటి మేగజైన్; ~ый материáл మొద్దు గుడ్డ (వస్త్రం); ~ая кн́ига పెద్ద పుస్తకం; ~ая бума́га దళసరి కాగితం; ~ые стéны మందమైన గోడలు 2. (о человеке) లావైన

толстя́к м разг. బొండాం [మనిషి], పొట్టవాడు

толче́ный దంపుడు, దంచబడిన

толче́я ж разг. см. толкотня

толчо́к м 1. తోపు, కుదుపు 2. (сотрясение) (భూ) కంపన 3. спорт. విసరివేత 4. перен. (побуж-дение) వూపు, ఊత

то́лча ж మందపు (దట్టమైన) పొర; ~ атмо-сфе́ры వాతావరణపు మందమైన పొర

толщина́ ж 1. దళసరితనం (бумаги); మొద్దు తనం (ткани); ~ дере́ва చెట్టు లావుతనం 2. (тучность) అతి స్థూలత (స్థిల్యం)

то́лько 1. части́ца (лишь) మాత్రమే; éто сто́ит ~ рубль ఇది ఒక్క రూబల్ మాత్రమే; éто ~ нача́ло ఇది ప్రారంభం మాత్రమే 2. части́ца (един-ственно) మాత్రమే, ఒక్కడే; ~ ты меня́ жале́ешь నీకొక్కడికే నావల్ల జాలి వుంది 3. союз (сейчас же) గానే; ~ ска́жешь, я приду́ సువ్వు కాలంటే వెంటనే వస్తాను; как ~ я узнáл об éтом నాకా విషయం తెలియగానే, నేను ఇది తెలుసుకోగానే < ко́го ~ там не́ было! అక్కడ లేనివాళ్ళ లేరు అనుకోండి!; ~ что ఇప్పుడే; ~-то́лько а) (только что) ఇప్పుడే б) (ед-ва) అస్తుబిస్తుగా (о деньгах); కటాకటిగా (о ткани и

ТОМ — ТОП

т.п.); не ~ కాక; не ~ что అంతే కాకుండా; по-
думать ~! చూడండి, ఎంత చిత్రం (అశ్చర్యం)!

ТОМ I *м* సంపుటి, సంపుటం

ТОМ II *мест. пр. см.* тот; o ~ దాన్ని గురించి

ТОМАТ *м* టమాటో

ТОМАТНЫЙ *м* టమాటో; ~ сок టమాటో జ్యూస్
(రసం)

ТОМительный||ый తల్లడిల్లిపోయే; ~ая жажда
విదాహం; ~ая жара ఊపిరి సలపనంత వేడి; ~ое
ожидание ఆదుర్దాతో కూడిన నిరీక్షణ

ТОМить||ть *несов.* (вн.) 1. తల్లడిల్లు; егo ~т
жажда అతను దాహంతో తల్లడిల్లిపోతున్నాడు; не ~те
న్ను సందిగ్ధంలో పెట్టి చంపకండి 2. (пáрить) మగ్గ పెట్టు

ТОМиться *несов.* 1. తల్లడిల్లిపోవు; ~ жаждой
దాహంతో తల్లడిల్లిపోవు; ~ в заключении జైలులో
మగ్గు; ~ в ожидании ఆదుర్దా చెందు 2. (парить-
ся) మగ్గు

ТОМный నిరీక్షణతో కూడిన; ~ взор నిరీక్షణతో కూడిన
చూపు

ТОМý *мест. от.* от тот దానికి

ТОН *м* 1. *муз.* స్వరం; ВЫСОКИЙ ~ ఉచ్చ స్వరం;
НИЗКИЙ ~ మంద్ర స్వరం 2. (характер речи)
ధోరణి; ВЛАСТНЫЙ ~ ఆజ్ఞా ధోరణి; ГОВОРИТЬ СПО-
КОЙНЫМ ~ом ప్రశాంతంగా మాట్లాడు 3. (оттенок
цвета) చాయ; СВЕТЛЫЙ ~ లేత చాయ (రంగు) 4.
(характер поведения) ధోరణి; ХОРОШИЙ ~ మంచి
ప్రవర్తన ◇ ПОВЫШАТЬ ~ గట్టిగా మాట్లాడు; в ~а)
(одинакового цвета) మాచ్ అగు б) (с той же
интонацией) అదే ధోరణితో; ОТВЕЧАТЬ в ~ кому-л.
ఒకరికి అదే ధోరణితో జవాబు చెప్ప

ТОНАльность *ж* *муз.* వరుస, స్థాయి; переходить
в другую ~ మరో స్థాయిలోకి మార్పు

Тонизирующий||ий టానిక్; ~ее средство టానిక్

ТОНК||ий 1. పల్లటి, సన్న; ~ая бумага పల్లటి
కాగితం; ~ая ткань పల్లటి (సన్న) వస్త్రం; ~ие
пальцы సన్నని వేళ్లు 2. (о чертах лица) సన్నని;
~ое лицо సున్నితమైన (నాజూకైన) ముఖం 3. (о зву-
ках) ఉచ్చ; ~ий голос ఉచ్చ స్వరం 4. (изыскан-
ный, негрубый) సున్నితమైన, నాజూకైన; ~ий аро-
мат నాజూకైన సువాసన; ~ий вкус సున్నితమైన రుచి;
~ий намёк అన్యవదేశ సూచన; ~ая работа సున్నిత
మైన పని 5. (проницательный, умный): ~ий ум
సునితమైన బుద్ధి; ~ое замечание సునితమైన

అభిప్రాయం 6. (чуткий) సునితమైన, తీక్షణమైన; ~ий
слух పాము చెవి; ~ий сон కోడి కుసుకు

ТОНКО нареч. సన్నగా, పల్లగా; ~ нарезанный
సన్నగా (పల్లగా) కోసిన; ~ очищенный సూదిగా చెక్కిన
◇ ~ подмечать что-л. సూక్ష్మంగా గమనించు; ~
разбираться в чём-л. (తో) సూక్ష్మ పరిజ్ఞానం కలుగు

ТОНКОКОЖИЙ సన్నటి తొక్కగల

ТОНКОНОГИЙ సన్నటి కాళ్లుగల

ТОНКОРУННЫЙ సన్నని బొచ్చుగల

ТОНКОСТЬ|| ж 1. సన్నదనం; పల్లదనం (бумаги и
т.п.) 2. (уточённость) వాఙ్మతుతనం, సున్నితత్వం
3. (мелкая подробность) సూక్ష్మత; знать что-л.
до ~ей సూక్ష్మంగా (కూలంకషంగా) తెలుసుకొను

ТОКОШЁРСТЫЙ 1. (об овцах) సన్నని బొచ్చుగల 2.
(сделанный из тонкой шерсти) మేలిరకం ఉన్నితో
చేసిన

ТОННА ж టన్ను

ТОННАж *м* టన్నేజి; ~ судна ఓడ టన్నేజి

ТОННель *м см.* туннель

ТОНУС *м* [శరీర, మానసిక] స్థితి

ТОНУТЬ, ПОТОНУТЬ, УТОНУТЬ 1. మునుగు, మునిగిపోవు,
నీటిలో కొట్టుకుపోవు 2. (в пр.; вязнуть, утонать)
(తో) మునిగిపోవు, దిగబడు; ~ в снегу మంచులో దిగబడు
(కూరుకుపోవు) 3. перен. (в пр.) మునిగిపోవు; ~ в
делах పనిలో మునిగిపోవు

ТОНЬШЕ сравн. ст. к ТОНКИЙ и ТОНКО

ТОПÁЗ *м* గోమేదికం

ТОПАТЬ, ТÓПНУТЬ 1. పాదం దట్టించు, టకటకమును;
~ ногами నేలమీద పాదం దట్టించు 2. (при ходь-
бе, танце) దంకు, తొక్కు

ТОПÍТЬ I *несов.* (вн.) 1. (печь и т.п.)
రాజబెట్టు 2. (отопливать помещение) వేడిపరచు,
వెచ్చచేయు; ~ комнату గదిని వేడిపరచు (వెచ్చచేయు)
3. (плавить) కరిగించు; ~ сало కొవ్వు కరిగించు ◇
~ молоко పాలు సన్నని మంటమీద మరగబెట్టు

ТОПÍТЬ II, ПОТОПÍТЬ, УТОПÍТЬ (вн.) 1. ముంచు,
ముంచిచేయు 2. перен. నాశనం చేయు

ТОПÍТЬСЯ I *несов.* 1. (о печах) రగులుతూ
(రాజుతూ) వుండు 2. (плавиться) కరుగు

ТОПÍТЬСЯ II, УТОПÍТЬСЯ మునుగు

ТÓПКА ж 1. (действие) రాజబెట్టడం 2. (часть
котла) ఫర్నేస్

ТОПлén||ий 1. (перетопленный) కాచిన; ~ое
масло కాచిన వెన్న, ఘీ 2. (кипячёный) కాగిన; ~ое
молоко కాగిన పాలు

топливы||й ఇంధనపు; ~е ресурсы ఇంధనపు
వనరులు

топливо с ఇంధనం; дизельное ~ డీజెల్ ఇంధనం;
жидкое ~ ద్రవ ఇంధనం

топнуть сов. см. топать 1

топограф м టాపోగ్రాఫర్

топографическ||ий టాపోగ్రాఫికల్; ~ая съёмка
టాపోగ్రాఫికల్ సర్వే

топография ж 1. (раздел геодезии) టాపోగ్రఫీ
2. (поверхность, местность) [ప్రదేశపు] టాపోగ్రఫీ

тополь м పోప్లర్

топор м గొడ్డలి

топорыще с గొడ్డలికామ

топорн||ый మోటు, మొరటు; ~ая работа
మొరటు పని

топорщиться несов. నిక్కుబొడుచుకొను, బొంతరేగు
топот м దట్టింపు; конский ~ డెక్కల టకటక
చప్పుడు

топотать несов. разг. см. топать 1

топтать несов. (вн.) 1. తొక్కు; తొక్కివేయు; ~
траву గడ్డిని తొక్కివేయు 2. перен. (попирать)
తొక్కు, తొక్కివేయు

топтатьсЯ несов. పాదాలు మార్చిమార్చి నిలబడు ◇
~ на месте ముందుకు సాగకుండా ఉన్నచోట ఉండిపోవు
топь ж విత్తడినేల, బాడవ

тор|а ж సంవి ◇ носиться с чем-л. как с
писаной ~ой разг. ≡ దేనిగురించి అయినా గొప్పలు
పోవు

торг м 1. బేరం [చేయడం] 2.: ~и мн. (аукци-
он) వేలం; продавать с ~ом వేలం వేయు

торг|овать несов. 1. (тв.) (తో) వర్తకం (వాణి-
జ్యం) చేయు (заниматься торговлей); అమ్ము (про-
давать) 2.: магазин ~ует до восьми часов
షాపు ఎనిమిది వరకు తెరిచివుంటుంది; сегодня мага-
зин не ~ует ఈవేళ షాపు మూసివుంది

торговаться несов. 1. (с тв.) (తో) బేరమాడు
2. перен. разг. (спорить) స్వల్ప విషయాలకు పట్టుదల
పట్టు

торговец м వర్తకుడు, వ్యాపారి

торговл||я ж వర్తకం, వాణిజ్యం, వ్యాపారం; внеш-
няя ~я విదేశీ వాణిజ్యం; международная ~я
అంతర్జాతీయ వాణిజ్యం; вести ~ю వ్యాపారం (వాణిజ్యం)
చేయు, విక్రయించు; министр ~и వాణిజ్యశాఖ మంత్రి

торговл||ый వాణిజ్య, విక్రయ; ~ый договор

ТОП — ТОР

T

వాణిజ్య ఒప్పందం; ~ый центр విక్రయ వాణిజ్య కేంద్రం;
~ая сеть విక్రయ సౌకర్యాల వ్యవస్థ

торгпред м (торговый представитель) ప్రేడ్
రిప్రజెంటేటివ్, వాణిజ్య ప్రతినిధి

торгпредство с (торговое представительство)
వర్తక ప్రతినిధివర్గం

торгующи||й విక్రయించే; ~е организации
విక్రయించే సంస్థలు

торжественно нареч. గంభీరంగా; ~ обеща́ть
గంభీరంగా వాగ్దానం ([ప్రమాణం) చేయు

торжественность ж వేడుక

торжественн||ый 1. వైభవోపేత, వేడుక, పర్వ;
భోజనసమైక్యం; ~ый день పర్వదినం, ఉత్సవం;
~ая встреча ఘన (వైభవోపేత) స్వాగతం; ~ое за-
седание ఘనమైన సమావేశం 2. (величественный,
важный) వేడుక; ~ый случай వేడుక సందర్భం ◇
~ая клятва గంభీరమైన ప్రమాణం (ఒట్టు)

торжеств||о с 1. (празднество) ఉత్సవం; Ок-
тябрьские ~а అక్టోబరు విశ్లస ఉత్సవాలు 2. (пол-
ная победа) దిగ్విజయం; ~о справедливости న్యాయ
[యొక్క] దిగ్విజయం 3. тк. ед. (радость) విజయో-
త్సాహం

торжествовать несов. 1. (вн.; радоваться,
ликовать) ఆనందం (సంతోషం) పొందు; ~ победу
విజయనందం పొందు 2. (над тв.; брать верх)
(మీద) విజయం సాధించు (పొందు), పైచేయి కలుగు

торжествующи||й 1. విజయోత్సాహపూరితమైన; с
~м видом విజయోత్సాహంతో 2. (ликующий)
ఆనందంతో ఉప్పొంగి, సంతోషనందాలతో పరవశుడైన

тормашк||и разг.: лететь вверх ~ами
తలకిందులుగా పడిపోవు

торможение с 1. ప్రేకు వేయడం 2. перен. నిరోధం,
మందగింపు 3. физиол. మందగింపు

тормоз м 1. (мн. тормоза) ప్రేకు; автоматич-
еский ~ స్వయంచలిత ప్రేకు 2. перен. (мн. тормозы;
препятствие, помеха) గుదిబండ; ఆటంకం,
అడ్డంకి; ~ в работе పనితో అడ్డంకి (ఆటంకం)

тормозить, затормозить 1. (вн.) ప్రేకువేయు
2. (останавливаться — о машинах) ఆగు 3. перен.
(вн.) అరికట్టు, కాలహరణం చేయు, (కు) గుది
బండగా వుండు; ~ развитие అభివృద్ధిని అరికట్టు
(మందగింపజేయు)

тормозной ప్రేకు

ТОР — ТОЧ

тормошить *несов. разг. (вн.)* 1. కుదుపు 2. *перен. (беспокоить)* వేధించు

торопить, **поторопить** *(вн.)* తొందరపెట్టు, త్వర పెట్టు; ~ *кого-л. с ответом* జవాబుకోసం ఒత్తిడి చేయు; *не торопи меня* నన్ను తొందరపెట్టకండి

торопиться, **поторопиться** త్వరపడు, తొందరపడు; ~ *на поезд* రైలు అందుకునేందుకు తొందరపడు; [*по-*] **торопитесь!** తొందరపడరా!, తొందరపడండి!; *не торопись* తాపీగా, తొందర లేకుండా

торопливо *нареч.* హడావిడిగా, అదరాబాదరా, తొందరగా

торопливость *ж* ఆత్రుత, తొందర

торопливы||й తొందరతొందర, హడావిడితో కూడిన; ~ *е шагй* తొందరతొందర అడుగులు

торпéда *ж* బార్పెడ్

торпéдировать *несов. и сов. (вн.)* 1. బార్పెడ్ చేయు 2. *перен.* భగ్గుం (వమ్ము) చేయు; ~ *переговóры* సంప్రతింపులను వమ్ము చేయు

торпéдный బార్పెడ్; ~ *ка́тер* బార్పెడ్ మోటారు బోటు

торс *м* (туловище) శరీరం

торт *м* కేకు

торф *м* పీట్

торфоразработ́ки *мн.* పీటింగ్

торфа́ник *м* 1. (залежь торфа) పీట్ క్షేత్రం 2. (специалист, рабочий) పీట్ కార్మికుడు (నిపుణుడు)

торфяно||й పీట్; ~ *й брикeт* పీట్ పిడక; ~ *е болóто* పీట్ ఊబి

торча́ть *несов.* 1. పొడుచుచున్న; *ник-бóду* చుకొను (о волосах) 2. *перен. разг. (находиться где-л.)* ఉండు; ~ *дóма* చేలయి ద్దన్యీ రోజంతా యింటి దగ్గరే ఉండు

торчкóм *нареч. разг.* నిక్కుబోడుచున్న

тоск||á *ж* 1. బెంగ, దిగులు, బాధ; *на сéрдце* ~ *á* బెంగగా వుండు; *наводи́ть ~ý* *на* *кого-л.* ఒకరికి విసుగు కలిగించు, ఒకరిని బోరు కొట్టించు 2. *разг. (скука)* విసుగు; *кака́я ~á!* చచ్చే విసుగ్గా వుంది!

тоскли́во 1. *нареч. (уныло)* దిగులుగా [వున్న] 2. *безл. в знач. сказ.: бýло ~ в пусты́х ко́мна-тах* ఖాళీ గదులు దిగులు కలిగించాయి; *ему́ бýло ~* అతనికి బెంగగా వుంది

тоскли́в||ый 1. విషాదకరమైన, విషాదభరితమైన; ~ *ый*

взгляд విషాదభరితమైన చూపు; ~ *ое настроéние* నిరుత్సాహమైన (దిగులు) మనస్థితి 2. (наводящий тос-ку) దిగులు (బెంగ) కలిగించే

тоскóвать *несов.* 1. (грустить) విచారించు 2. *разг. (по дт.)* (పైన, గురించి) బెంగపెట్టుకొను; ~ *по дóму* ఇంటిని గురించి బెంగపెట్టుకొను

тост *м* టోస్టు; *предлагáть (провозглашáть)* ~ *за* *кого-л.* ఒకరి ఆరోగ్యంకోసం టోస్టు ప్రతిపా దించు

тот мест. *м указ.* 1. ఆ; ~ *дом* ఆ ఇల్లు; *пе-рейти́ на ~* *бóрег* అవతలి (అటువక్క) ఒడ్డు చేరు; *на той недéле* *я его́ ви́дел* పోయిన వారం అతన్ని కలుసుకున్నాను 2. (такой, о к-ром уже говори-лось) ఆ, అదే; *в ~* *день* ఆ రోజుల్లో; *в ~* *час* అదే సమయంలో; *на те дéньги* *он купи́л кни́гу* ఆ డబ్బుతో పుస్తకం కొన్నాడు; *они́ живúт в том же дó-ме* వాళ్ళ అదే ఇంట్లో నివసిస్తున్నారు 3. (такой, к-рый нужен) అదే; *не ~* తప్ప; *он сел не на ~* *пóезд* అతను తప్ప రైలు ఎక్కాడు; *это та сáмая кни́га* అదే పుస్తకం $\diamond$ *и ~*, *и друго́й* ఇద్దరూ (о людях); *рeдмá* (о предметах); *вмéсто того́* *что́бы* [చేయడానికి] బదులు; *дéло в том, что...* యేమిటంటే; *для того́* *что́бы...* *переводится* *деепр. неопр. формы +* యెందుకు, *гл. имя в дт. +* [గాను]; *для того́*, *что́бы* *сдéлать* *это* ఇది చేసేందుకు [గాను] (చేయడానికి); *к томú* *же* దీనికి తోడు; *мéжду тем* ఇంతలో, ఇలా వుండగా; *ни с того́* *ни с сего́* *разг.* ఏ కారణం లేకుండా; *тем лúчше* అదే మేలు

тоталитарный నిరంకుశ

тотáльный సార్వత్రిక, సంపూర్ణ

то-то части́ца *разг.* 1. (в том-то и дело) అదీ 2. (вот видите!) నేను [ముందే] చెప్పాను కదా? 3. (вот почему) అట్లాగా 4. (вот уж подлинно) నిజంగానే; ~ *он удиви́тся* అతను నిజంగానే ఆశ్చర్య పోతాడు

то́тчас *нареч.* వెంటనే

точeн||ый 1. చెక్కబడిన 2. *перен.* శిల్పి చెక్కినట్లున్న; ~ *ое* *лицó* తీర్చిదిద్దినట్లున్న ముఖకవళికలు

точнó *с* మరసాన (камень); సాన, తిరుగలి (ста-нок)

точнóльный: ~ *ка́мень* మరసాన, సానరాయి

точнóльщик *м* మరసానవాడు, కత్తులకి పదును పెట్టేవాడు

точи́ть, **наточи́ть** *(вн.)* 1. (делать острым) వాడిచేయు, పదును పెట్టు; *సానపట్టు (на кругe); ~*

когги గోళ్ళు పదునుపెట్టుకొను; ~ ножі кత్తులను వాడిచేయు 2. *тк. несов. (на токарном станке)* తరివెన (తరిన) పట్టు 3. *тк. несов. (разгедать)* తినివేయు, అరగదీయు; вода точит камень నీరు రాతిని అరగదీస్తుంది 4. *тк. несов. перен. (мучить)* వేధించు ◇ ~ зuby на когó-л. *разг.* ఒకరిమీద కక్ష పెట్టుకొను

точка I ж 1. в разн. знач. చుక్క, బొట్టు, బిందువు; ~а кипения *физ.* బాయిలింగ్ పాయింట్; ~а опоры *физ.* ఆధార బిందువు; ~а пересечения *мат.* ఖండించే బిందువు; исходная ~а ఆరంభ బిందువు 2. (знак препинания) పుల్ స్టాపు; ~а с запятой సెమీ కోల్స్ ◇ ~а! (అది) చాలు!; ~а в ~у తు.చ. తప్పకుండా, సరిగ్గా; ~а соприкосновения సన్నిహిత అంశాలు; достигать вышей ~и సరాశాష్టకు చేరుకొను, తీవ్ర స్థాయికి (స్థాయిని) చేరుకొను; попадать в ~у ఏనుగు కుంభస్థలంమీద కొట్టు; сдвигать что-л. с мёртвой ~и దేనినైనా కదుపు; ста-вить ~у над «и» స్పష్టపరచు; с какой-л. ~и зрения ఏదో ఒకదాని దృష్ట్యా (దృక్పథంనుంచి)

точка II ж 1. (затачивание) పదును పెట్టడం 2. (на токарном станке) తరివెన పట్టడం

точно I нареч. కచ్చితంగా, సరిగా, నిర్దుష్టంగా, తు.చ. తప్పకుండా; కచ్చితంగా (по времени); మక్కికి మక్కి [గ] (слово в слово); ~ сказать не могу సరిగా చెప్పలేను; ~ так кచ్చితంగా (సరిగా) అల్లాగే; ~ такой же కచ్చితంగా అలాంటిదే; ~ в срок కచ్చితంగా నిర్ణీత సమయానికి

точно II союз లాగా, వలె, అట్లు; ~ он не знает అతనికి తెలియదన్నట్లు; кричит, ~ сумасшед-ший పిచ్చెత్తినట్లు అరుస్తాడు

точность ж кచ్చితత్వం; సమయపాలన (пунктуаль-ность); ~ перевода అనువాదంలో కచ్చితత్వం; соб-людать ~ సమయపాలన చేయు; с ~ю до одной секунды ఒక సెకండు అటు ఇటులో కచ్చితంగా ఉండు ◇ в точности а) (совершенно точно) కచ్చితంగా, సరిగ్గా б) (буквально) అక్షరాలా తు.చ. తప్పకుండా

точны|ый 1. కచ్చితమైన, నిర్దుష్టమైన; సరియైన (правильный); ~ый адрес సరైన అడ్రెస్సు; ~ый перевод కచ్చితమైన (సరైన) అనువాదం; ~ое время సరైన టైమ్; ~ые приборы కచ్చితమైన పరికరాలు 2. (пунктуальный) కచ్చితంగా కాలం పాటించే ◇ ~ые науки రూఢ శాస్త్రాలు

точь-в-точь нареч. సరిగ్గా, అచ్చు

тошнит|ь несов. безл.: меня ~ నాకు వాంతి

ТОЧ — ТРА

T

వచ్చినట్లుంది; меня ~ от одной мысли [об этом] దీన్ని గురించి ఆలోచిస్తేనే అసహ్యంగా వుంది

тошно безл. в знач. сказ. *разг.*: мне гля-деть на него ~ అతన్ని చూస్తేనే నాకు అసహ్యం వేస్తోంది

тошнот|а ж వాంతి; испытывать ~у వాంతి వచ్చినట్లుంది ◇ до ~ы మొహం మొత్తే దాకా

тошнотворный వెగలు కలిగించే

тощать, отощать *разг.* చిక్కిపోవు

тощ|ий 1. నవ్వుమైన, నవ్వుగిల్లిన, బక్కచిక్కిన 2. (скудный) నిస్సారమైన, నాసి; ~ая почва నిస్సారమైన నేల ◇ на ~ий желудок ఖాళీ కడుపుతో

травá ж గడ్డి; лекарственные травы ఔషధ సంబంధమైన మొక్కలు; лечить травами ఔషధాలతో చికిత్స చేయు ◇ как ~ (о вкусе) *разг.* నిరుచప్పిడి

травинка ж గడ్డిసోచ

травить I несов. (вн.) 1. (умерщвлять) విషం పెట్టి చంపు; నాశనం చేయు (истреблять); ~ мышéй ఎలకల్ని నాశనం చేయు 2. (на охоте) వేటాడు ◇ ~ посёвы చేలని నవ్వుపరచు

травить II несов. мор. (вн.) పైకిలాగు (తీయు) травиться несов. *разг.* విషం తీసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకొను

травление с тех. ఎచ్చింగ్ చేయడం

травля ж వేట

травма ж мед. గాయం, బెణుకు; психическая ~ మానసిక అఘాతం

травмировать несов. и сов. (вн.) దెబ్బ తగిలించు, గాయపరచు

травопольны|й: ~е севооборóты గడ్డి మార్పిడి

травосеяние с గడ్డి సేద్యం

травоядный зоол. శాకాభక్షక

травянистый గడ్డి

травяной గడ్డి; ~ покрóв గడ్డి

трагедия|я ж 1. విషాదాంత నాటకం, శోకనాటకం 2. *перен.* దుర్ఘటన; национальная ~я జాతీయ విపత్తు ◇ дéлать ~ю из чего-л. కోతి వుండును [బహురాక్షసి చేయు

трагизм м 1. (трагический элемент в про-изведении) విషాదాంశం 2. (ужас, безвыходность) బిభత్సం

трагик м విషాద పాత్రధారి

трагикомедия ж సుఖాంత విషాదనాటకం

ТРА — ТРА

трагически нареч. విషాదకరంగా; погибать ~ దుర్మరణం చెందు; оканчиваться ~ [ఇతని] కథ దారుణంగా (విషాదాంతంగా) ముగియు

трагически||ий 1. విషాద; ~ая актриса విషాద పాత్రధారిణి 2. (ужасный): ~ий конец విషాదాంతం; ~ая гибель దుర్మరణం

трагичность ж విషాదం

трагичный см. трагический 2

традиционный సాంప్రదాయిక

традици||я ж సంప్రదాయం; по ~и సంప్రదాయం మేరకు (బట్టి, ప్రకారం); войти в ~ю సంప్రదాయముగు **траектория** ж సంభేదం, నిర్దిష్టమైన మార్గం **тракт** м уст. రాజమార్గం, పెద్దరోడ్డు ◇ желу-
дочно-кишечный ~ анат. అహారనాళం

трактат м 1. (научное сочинение) (సైద్ధాంతిక) రచన 2. (договор) ఒప్పందం, సంధి

трактир м уст. పానశాల

трактовать несов. (вн.) వ్యాఖ్యానించు, (కి) భాష్యం చెప్పు

трактовка ж వ్యాఖ్యానం, భాష్యం

трактор м ట్రాక్టర్

тракторист м ట్రాక్టర్ డ్రైవర్

тракторный ట్రాక్టర్

тракторостроительный: ~ завод ట్రాక్టర్ ఫ్యాక్టరీ

трал м 1. (рыболовный) వల 2. (минный) మైన్ వల

тралить несов. (вн.) 1. (рыбу) వలను ఈడ్చు 2. воен. మైన్లను వలతో లాగు

тральщик м 1. (рыболовное судно) ట్రాలర్ 2. воен. మైన్లను వలతో లాగే నౌక

трамбовать несов. (вн.) దిమ్మిస చేయు, దట్టించు

трамбовка ж 1. (действие) దిమ్మిస చేయడం 2. (орудие) దిమ్మిస యంత్రం

трамва||й м 1. (линия) ట్రామ్వే 2. (вагон) ట్రామ్; садиться в ~й ట్రామ్లో ఎక్కు; éхать на ~е ట్రామ్లో (ట్రామ్మిద) వెళ్ళు ◇ речной ~й నదిలో తిరిగే లాంఛీ

трамвай||ный ట్రామ్; ~ая остановка ట్రామ్ స్టాప్

трамплин м 1. спорт. స్ప్రింగ్ బోర్డు; лыж-
ный ~ స్కై జంపు 2. перен. మెట్టు

транж|ира м и ж разг. దుబారా వ్యక్తి

транж|ирить несов. разг. (вн.) దుబారా చేయు, తగలబెట్టు

транзистор м ట్రాన్సిస్టర్

транзисторный ట్రాన్సిస్టర్; ~ приёмник ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో

транзит м ట్రాన్సిట్

транзит||ый ట్రాన్సిట్ వీసా; ~ый билет ట్రాన్సిట్ టికెట్టు; ~ая виза ట్రాన్సిట్ వీసా

транс м мед. మూర్చ, అపస్మారం; впадать в ~ మూర్చ పోవు

транскрипция ж лингв. లిప్యంతరణం

транслировать несов. и сов. (вн.) ప్రసారం చేయు; ~ футбольный матч ఫుట్ బాల్ ఆట రేడియోలో ప్రసారం చేయు

транслитерация ж лингв. ప్రతిలేఖనం

транснациональ||ый బహుళ జాతీయ; ~е монополии బహుళ జాతీయ గుత్త సంస్థలు

трансляция ж ప్రసారం; ~ футбольного матча ఫుట్ బాల్ మాచ్ ప్రసారం

транспарант м స్పేకార్డు, టేనరు

транспорт м 1. రవాణా [సౌకర్యాలు]; автомобильный ~ మోటారు (కార్లు) రవాణా; городской ~ సిటీ (నగర) రవాణా సౌకర్యాలు; железнодорожный ~ రైల్వే రవాణా 2. (перевозка) రవాణా 3. (партия грузов) కన్టేనర్ 4. воен. (обоз) సైనిక సామగ్రి రైలు 5. (судно) రవాణా నౌక; సైనికులను చేరవేసే ఓడ (с войсками)

транспортёр м 1. тех. కన్వేయర్ 2. воен. సైనిక వాహనం

транспорт|ировать несов. и сов. (вн.) రవాణా చేయు, తీసుకువెళ్ళు, చేరవేయు

транспорт|ировка ж రవాణా చేయడం, తీసుకువెళ్ళడం, చేరవేయడం

транспорти||ый రవాణా; ~ая авиация విమాన రవాణా సర్వీసు; ~ые средства రవాణా సౌకర్యాలు (సాధనాలు)

трансформатор м эл. ట్రాన్స్ ఫార్మర్

трансформатор||ый ట్రాన్స్ ఫార్మర్; ~ая будка ట్రాన్స్ ఫార్మర్ బూత్

трансформация ж రూపాంతరీకరణ, మార్పు [చెందడం]

трансформ|ировать несов. и сов. (вн.) రూపాంతరీకరించు, మార్పు

траншея ж కందకం, ట్రెంచి

трап *м* నిచ్చెన; ~ самолёта విమానపు నిచ్చెన
трапéция *ж* 1. *мат.* సమలంబ చతుర్భుజం 2.
спорт. ట్రెపిజ్

трáсса *ж* 1. మార్గం; ~ канáла కాలన మార్గం
2. (*дорога*) రహదారి; автомобильная ~ మోటారు
కార్ల రహదారి

трасси́рующ||ий: ~ая пúля ట్రేసర్ [బులెట్]
трáта *ж* వ్యయం, ఖర్చు; ~ времени కాల వ్యయం;
напрáсная ~ దుర్వ్యయం; напрáсная ~ време-
ни సమయం (కాలం) వృథా చేయడం

тра́тить, истрáтить, потрáтить (*вн.*) ఖర్చు
పెట్టు, వ్యయం చేయు; వృథా చేయు, దుర్వ్యయం చేయు
(*зря*); ~ деньги на что-л. దేనికోసమైనా డబ్బు
ఖర్చుపెట్టు; ~ время సమయం వ్యయం చేయు; на-
прáсно ~ время సమయం వృథా చేయు

тра́титься, истрáтиться, потрáтиться 1.
(*расходовать свои деньги*) డబ్బు ఖర్చుపెట్టు[కొను]
2. (*расходозаться*) ఖర్చు అగు, వ్యయమగు

тра́улер *м* ట్రాలర్
тра́ур *м* సంతాపం, శోకం; объявить трёхднев-
ный ~ మూడు రోజులు సంతాప దినాలుగా ప్రకటించు;
в глúбоком ~е గాఢ శోకంతో ◇ носить ~ по
кóм-л. ఒకరి మృతికి సంతాప సూచకమైన దుస్తులు
ధరించు

тра́урн||ый 1. సంతాప; ~ый митинг సంతాప సభ;
~ая процессия అంత్యక్రియల ఊరేగింపు 2. *перен.*
శోక; ~ый марш శోక (సంతాప) గీతం

трах *межд.* ధన్ [శబ్దం]
трахéя *ж* анат. శ్వాసనాళం, గొంతుపీక
тра́хну||ть *сов. разг.* ధన్మని కొట్టు; ~ кула-
кóм по столу బల్ల గుద్దు

тре́бовани||е *с* 1. కోర్కె, కోరిక, డిమాండు; ~е
незави́симости స్వతంత్ర్యాన్ని డిమాండుచేయడం; по пéр-
вому ~ю మొదటి కోర్కె [బట్టి] మేరకు 2. (*правило,*
условие) నియమం, ప్రమాణం; ~я вéжливости
మర్యాద నియమాలు 3.: ~я *мн.* (потребности, за-
просы) అవసరం; отвечать каким-л. ~ям అవస-
రాలను తీర్చు; предъявлять вы́сокие ~я к ко-
мú-л. ఒకరినుంచి ఎక్కువ అశించు (డిమాండ్ చేయు)
4. (*документ*) రిక్విజిషన్, ఆర్డరు; ~е на товáр
సరుకుకోసం రిక్విజిషన్

тре́бовательность *ж* నిక్కచ్చితత్వం
тре́бовательный *ж* నిక్కచ్చి; он слíшком ~
అతను అతి నిక్కచ్చి మనిషి

ТРА — ТРЕ

Т

тре́б||овать, потре́бовать 1. (*рд.*) డిమాండు
చేయు; ~овать повы́шения зарпláты వేతనం
పెంపుదలకోసం డిమాండ్ చేయు; он ~овал, чтóбы
мы остáлись в Москвé మేము మాస్కోలో ఉండాలని
డిమాండ్ చేశాడు 2. (*от рд.; ожидать*) డిమాండ్ చేయు;
вы слíшком мнóгого ~уете от ребéнка పిల్ల
దగ్గరనుంచి ఎక్కువగా డిమాండ్ చేస్తున్నారు 3. (*рд.;*
нуждаться) అవసరమగు; పట్టు (*о времени*); это
потре́бует дóлгого времени దానికి చాలాకాలం
పట్టుతుంది; э́ти расте́ния ~уют мнóго воды
ఈ మొక్కలకి ఎక్కువ నీళ్లు అవసరం 4. (*вн.; вызы-
вать*) పిలుచు, రమ్మను; вас ~ует дире́ктор дэ-రెక్టర్
మిమ్మల్ని రమ్మంటున్నాడు (పిలుస్తున్నాడు)

тре́б||оваться, потре́боваться కావాలి; заво́ду
~уются рабóчные ఫాక్టరీకి కార్మికులు కావాలి; для
э́того ~уется большóе мýжество అందుకు చాలా
దైర్యం కావాలి; на э́то не ~уется отве́та దానికి
సమాధానం అక్కరలేదు; на э́то ещё ~уется вре́-
мя దానికి ఇంకా కొంత కాలం పడుతుంది

трево́б||а *ж* 1. (*беспокойство*) ఆందోళన, బాధ;
быть в ~е ఆందోళన పడు (చెందు), బాధపడు 2. (*сиг-
нал опасности*) హెచ్చరిక, వివత్సావన; воздушная
~а విమాన ప్రమాద హెచ్చరిక; боева́я ~а పోరాట
హెచ్చరిక; пожа́рная ~а అగ్నిప్రమాద హెచ్చరిక; бить
~у హెచ్చరిక ధ్వని చేయు; поднимáть ~у వివత్సావన
చేయు

трево́жить (*вн.*) 1. *сов.* встрево́жить (*вызы-
вать беспокойство*) ఆందోళన పరచు, (కి) ఆందోళన
కలిగించు 2. *сов.* потрево́жить (*нарушать*
покой) డిస్టర్బ్ చేయు

трево́житься 1. *сов.* встрево́житься ఆందోళన
పడు, బాధపడు; ~ за чьё-л. здо́ровье ఒకరి ఆరోగ్యం
గురించి ఆందోళనపడు (బాధపడు) 2. *сов.* потрево́-
житься (*затруднять себя*) శ్రమపడు

трево́жны||й 1. (*неспокойный*) కలత, భయాం-
దోళనకరమైన; ~й взгляд కంగారు చూపు; ~й сон
కలత నిద్ర; ~е мы́сли భయాందోళనకరమైన ఆలోచనలు
2. (*вызывающий тревогу*) ఆందోళనకర, ఆందోళన
కలిగించే; ~е ве́сти ఆందోళనకర వార్తలు; ~е слýхи
ఆందోళన కలిగించే పుకార్లు 3. (*предупреждающий*)
హెచ్చరిక; ~е гудки హెచ్చరిక కూతలు

тре́звенник *м разг.* సారాయి తాగనివాడు

ТРЕ — ТРЕ

трезвѣть, отрезвѣть 1. మత్తు వదిలించుకొను 2. *перен.* తెలివి తెచ్చుకొను

трезво *нареч.* నెమ్మనముతో, సంయమనంతో; ~ *оценивать обстановку* పరిస్థితిని నెమ్మనముతో పరిశీలించు, స్వస్థచిత్తంతో పరిస్థితిని అంచనా వేసుకొను

трезвон *м* 1. మోత 2. *перен. разг. (толки)* పుకార్లు

трезвонить, разтрезвонить 1. *тк. несов.* మోగు 2. *перен. разг. (распускать слухи)* పుకార్లు వ్యాపింపజేయు

трезвость *ж* 1. మత్తులో లేని స్థితి, మత్తు లేమి 2. *перен. (рассудительность)* సంయమనం

трезв||ый 1. మత్తులో లేని; *быть в ~ом состоянии* మత్తులో లేని స్థితిలో ఉండు 2. *перен. (здравый, рассудительный)* నిగ్రహ, నెమ్మనమైన, సంయమ; ~ый *взгляд на вещи* విషయాలను గురించిన సంయమ దృక్పథం; ~ый *ум* నిగ్రహ బుద్ధి

трек *м спорт.* ట్రాక్

трель *ж* కంపన (*в музыке*); స్వర కల్పన (*в пении*)

трéнер *м* శిక్షకుడు, కోచ్; ~ *по боксу* బాక్సింగ్ కోచ్

трéни||е *с* 1. రాపిడి, ఘర్షణ 2.: ~я *мн. перен. (разногласия)* వైమనస్యము

тренировáть, натренировáть (*вн.*) 1 తర్ఫీదు చేయు, (కి) శిక్షణ యిచ్చు 2 (*укреплять*) తర్ఫీదు చేయు (చేసుకొను); ~ *память* జ్ఞాపకశక్తిని తర్ఫీదు చేసుకొను

тренировáться, натренировáться (తో) శిక్షణ (తర్ఫీదు) పొందు

тренирóвка *ж* తర్ఫీదు, శిక్షణ

тренирóвочный శిక్షణ, ప్రాక్టీసు; ~ *костюм* ట్రాక్ సూటు; ~ *матч* ప్రాక్టీసు మ్యాచ్; ~ *полёт* శిక్షణ విమాన యానం

трéнóжить, стрéнóжить (*вн.*) కాళ్ళ కట్టు, కాళ్ళకు బంధం వేయు

трéпáть (*вн.*) 1. *сов.* *потрéпáть (теребить волосы):* ~ *волосы* జుట్టు చెరపు 2. *сов.* *истрéпáть разг. (одежду)* అరగదీయు 3. *сов.* *потрéпáть (по дт.; похлопывать)* తట్టు; ~ *кого-л. по плечу* ఒకరి భుజం తట్టు ◇ ~ *кому-л. нервы* ఒకరిని ఏడిపించుకు తిను; ~ *языком разг. тóдтóд* వాగు; *его трéплет лихо-рэдка* అతనికి జ్వరం వచ్చింది

трéпáться, потрéпáться 1. *тк. несов.* రెపరెప

లాడు 2. *разг. (изнашиваться)* అరిగిపోవు, చీకిపోవు; చిరిగిపోవు, జీర్ణమైపోవు (*о книгах*) 3. *разг. (говоришь глупости)* వాగు

трéпет *м* 1. (*мелкая дрожь*) వణకు 2. (*волнение*) ఉద్రేకం, తత్తరపాటు 3. *перен. (страх)* భయాందోళన; *приводить в ~* భయాందోళన కలిగించు

трéпéтáть *несов.* 1. (*дрожать*) కంపించు; రెపరెప లాడు (*о пламени*); దడదడలాడు (*о сердце*) 2.: ~ *от радости* (తో) ఉప్పొంగు; ~ *от страха* భయ కంపితమగు; ~ *от счастья* సంతోషంతో ఉప్పొంగు 3. (*за вн.; перед тв.; испытывать страх*) (ముందు) వణకు (గజగజలాడు); ~ *за кого-л.* ఒకరికి ఏమవుతుందో అని వణికిపోవు; ~ *при мысли о чём-л.* తలుచుకుంటేనే గజగజ వణికిపోవు

трéпéт||ый 1. (*дрожащий*) వణికి 2. (*робкий, боязливый*) పిరికైన 3. (*тревожный*) ఆందోళనకర [మైన]; ~ *о ожидание* ఆందోళనకరమైన నిరీక్షణ

трéск *м* 1.: ~ *рвущейся ткани* ఫెళఫెళ ధ్వని; ~ *сучьев* చిలపల ధ్వని (చప్పుడు) 2. (*шум от резких ударов, звуков*) చిలచిల ధ్వని (చప్పుడు); ~ *выстрелов* కాల్పుల ధ్వని (చప్పుడు); ~ *огня* మంటల చిలచిల ధ్వని 3. *перен. разг. (шумиха)* గడబిడ, హడావిడి; *рабóтать без шумá* и ~а గడబిడ లేకుండా పనిచేయు ◇ *провалиться с ~ом* ఘోరంగా విఫలమగు

трéскá *ж* కాడ్ [చేప]

трéскáться, потрéскáться బీటదీయు; పగులు (*о коже*)

трéскотнýя *ж разг.* 1. *см.* *трéск* 2; 2. *перен. (болтовня)* వాగడం

трéскуч||ий: ~ий *мороз* విపరీతమైన చలి; ~е *фразы* ఆడంబర పదాలు

трéсну||тъ *сов.* 1. (*издать трéск*) చిలచిలలాడు 2. (*дать трéщину*) పగిలిపోవు, బీటదీయు; *чáшка ~ла* కప్పు పగిలిపోయింది

трéст *м* బ్రస్టు

трéтéйский: ~ *суд* మధ్యవర్తి కోర్టు; ~ *судья* మధ్యవర్తి జడ్జి

трéт||ий *числ.* మూడవ, మూడో, తృతీయ; ~ья *сторона* మధ్యవర్తి; ~ья *часть, одна ~я* [я] మూడో భాగం ◇ ~ьего *числá* మూడవ తేదీన; *на ~ий день* మూడవ రోజున; *половина ~ьего* రెండున్నర గంటలు; ~ье *лицó грам.* ప్రథమ పురుష; *из ~ьих рук* ఆ నోటా యానోటా [విన్న సమా

చారం]; ~ьего дня మొన్న; рассказывать в ~ьем лице ప్రభువు పురుషులతో చెప్ప

третировать *несов. (вн.)* తక్కువగా (తృణీకార భావంతో) చూచు, తృణీకరించు

третичный *геол.* మూడవ, టెర్షియరీ; ~ период మూడవ భూయుగం, టెర్షియరీ మహాయుగం

трет|ь *ж* మూడో భాగం (వంతు); две ~и మూడింట రెండు వంతులు

третье *с (блюдо)* మూడో కోర్పు; на ~ మూడో కోర్పుకి

третьесортный నాసి రకం

третьестепенный అముఖ్యమైన

треугольник *м* త్రిభుజం

треугольный త్రిభుజ

трéфовый *карт.* కళావరు

трéфы *мн. карт.* కళావరు, క్లబ్స్

трéхг|авый మూడు తలల

трéхгод|ичный మూడు ఏళ్ల (సంవత్సరాల)

трéхгодов|альный మూడు ఏళ్ల

трéхгр|анный 1. మూడంచుల 2. *мат.* త్రిముఖ

трéхдн|евный మూడు రోజుల; в ~ срок మూడు రోజుల వ్యవధిలో

трéхкол|ёсный మూడు చక్రాల; ~ велосипéd ట్రైసికిల్

трéхкр|атный *с.м.* త్రోక్రతన

трéхл|етие *с* 1. (срок в три года) మూడు ఏళ్లు 2. (годовщина) మూడవ వార్షికోత్సవం

трéхл|етний 1. (о сроке) మూడు ఏళ్ల 2. (о возрасте) మూడు ఏళ్ల; ~ ребёнок మూడు ఏళ్ల బిడ్డ

трéхм|естный మూడు సీట్లు, ముగ్గురు కూర్చోగల

трéхм|есячный 1. (о сроке) మూడు నెలల [వ్యవధి] 2. (о возрасте) మూడు నెలల [వయస్సు]

трéхнед|ельный 1. (о сроке) మూడు వారాల [వ్యవధి] 2. (о возрасте) మూడు వారాల [వయస్సు]

трéхпро|цэнтный మూడు శాతపు

трéхр|азов|ый: ~ое питáние మూడు పూటలా (ముప్పాద్దులా) తిండి (భోజనం)

трéхс|отый *числ.* మూడు వందలవ

трéхстор|онный 1. మూడు పార్శ్వాలగల, త్రిపార్శ్వ 2. (с участием трёх сторон) మూడు వజ్రాల; ~ договор త్రైపాక్షిక; త్రైపాక్షిక (మూడు వజ్రాల) ఒప్పందం

трéхт|омник *м* మూడు సంపుటాలు

трéхцв|ётный త్రివర్ణ

ТРЕ — ТРИ

Т

трéхчасов|ой 1. (о продолжительности) మూడు గంటల 2. (назначенный на три часа) మూడు గంటల; ~ поезд మూడు గంటల రైలు

трéхяз|ычный మూడు భాషల

трéхэт|ажный మూడు అంతస్తుల

трещ|ать *несов.* 1. చిలచిలలాడు; будильник ~ит అలారమ్ టైమ్ పీస్ గణగణమంటోంది; дровá ~ат కట్టెలు చిలచిలలాడుతున్నాయి; мебель ~ит ఫర్నిచరు క్షీరుక్షీరుమంటోంది 2. *перен. разг.* (болтать) వదరు, ప్రేలు ◇ у меня головá ~ит *разг.* నా తల బద్దలైపోతోంది (విపరీతంగా నొప్పెడుతోంది)

трéщин|а *ж* బీబి, పగులు; పగులు (на коже); дават|ь ~у బిటదీయు, పగులుదీయు 2. *перен.* (разлад) గండి; их дру|жба дала ~у వాళ్ల మైత్రీలో గండి పడింది

трещ|отка *ж* 1. గిలక 2. *разг.* (болтун) వదరు బోతు

три *числ.* మూడు

триб|ун|а *ж* 1. (для оратора) వేదిక 2. (для зрителей) గేలరీ; ~ы стадиона స్టేడియం గేలరీలు

трибун|ал *м* ట్రిబ్యునల్; военный ~ సైనిక ట్రిబ్యునల్

тригоном|етрия *ж* త్రికోణమితి, ట్రిగ్నామెట్రీ

тридцатил|етие *с* 1. (период) ముప్పై సంవత్సరాల కాలం (వ్యవధి) 2. (годовщина) ముప్పైయవ వార్షికోత్సవం

тридцатил|етний 1. (о сроке) ముప్పై యేళ్ల కాల 2. (о возрасте) ముప్పై యేళ్ల (వయస్సుగల)

тридцáтый *числ.* ముప్పైయవ, ముప్పదవ

тридцáть *числ.* ముప్పై, ముప్పది

три|жды *нареч.* మూడు సార్లు; ~ два మూడురెళ్లు

трик|ó *с нескл.* 1. (шерстяная ткань) ట్రికో [గుడ్డ] 2. (одежда) బిగుతు పంట్లాం 3. (женские панталоны) (స్ట్రీల) అండర్ వేర్

трикотáж *м* 1. అల్లిక గుడ్డ; జెర్సీ (шерстяной) 2. *собир.* (изделия) అల్లిక దుస్తులు

трикотáжн|ый అల్లిక; ~ая коф|точка అల్లిక జంపర్; ~ая фáбрика అల్లిక వస్త్రాల (దుస్తుల) ఫ్యాక్టరీ

трилли|он *м* లక్ష కోట్లు

трил|огия *ж* [గ్రంథ] త్రయం

трина|дцатый *числ.* పదమూడవ

ТРИ — ТРУ

тринадцать *числ.* పదమూడు

трио *с нескл.* త్రయం, ముగ్గురు; *вокальное* ~ ముగ్గురు గాయకులు, గాయక త్రయం

триста *числ.* మూడు వందలు

триумф *м* మహావిజయం

триумфальный విజయ, విజయోత్సవ

трогательный మనస్సు కరిగించే; ~ая заботли-
вость హృదయాన్ని కదిలించే శ్రద్ధాదరణలు; ~ая по-
весть మనస్సు కరిగించే కథ

трогать, тронуть (*вн.*) 1. (*прикасаться*) తాకు, ముట్టుకొను, స్పృశించు; ~ что-л. руками దేనినైనా చేతులతో ముట్టుకొను (తాకు) 2. *разг.* (*бес-
покоить, обижать*) ఏడిపించు; не тронь его! అతన్ని
వదిలెయ్యరా! 3. *перен.* (*волновать, умилять*)
మనస్సు కరిగించు; ~ кого-л. до слёз హృదయాన్ని
కరిగించి కన్నీళ్లు తెప్పించు; его тронуло сочувст-
вие друзей స్నేహితుల సానుభూతికి చలించాడు ◇
трогай! చలో!

трогаться, тронуться కదలు, సాగిపోవు; ~ в
путь బయల్దేరు; поезд тронулся రైలు కదిలింది

трое *числ.* ముగ్గురు; нас ~ మేము ముగ్గురం
ఉన్నాం; на троих ముగ్గురికి

троекратно *нареч.* మూడు సార్లు

троекратный మూడు సార్లు (రెట్లు)

тройка *ж* 1. (*цифра*) మూడు 2. (*отметка*)
స్కూలు మార్కు 3. (*лошадей*) త్రోయిక [మూడు గుర్రాల
బండి] 4. (*костюм*) త్రిసీస్ సూటు

тройной మూడు రెట్లు; в ~м размере మూడు
రెట్లు

тройня *ж* ఒకే కాన్పులో పుట్టిన ముగ్గురు బిడ్డలు

тройственный త్రి; ~ союз త్రి రాజ్యసంధి

троллейбус *м* ట్రాలీబస్సు

троллейбусный ట్రాలీబస్సు

тромб *м мед.* రక్తపు గడ్డ

трон *м* సింహాసనం, గడ్డె; вступать на ~ సింహా-
సనం ఎక్కు; сидеть на ~е సింహాసనంమీద వుండు
тронуть *сов.* 1. *см.* трогать 2. *перен.* (*слег-
ка повредить*) (కి) దెబ్బతీసు

тронуться *сов.* 1. *см.* трогаться 2. *перен.*
разг. (*помешаться*) (కి) మతి పోవు (చెడు)

тропá *ж* తోవ, చిన్న దారి

тропик *м* 1. శర సమాంతరం; ~ Козерога
దక్షిణ శర సమాంతరం; ~ Рака ఉత్తర శర సమాంత

రేఖ 2.: ~и *мн.* (*жаркий пояс*) ఉష్ణ మండలం

тропичк||а *ж* తోవ; идти по ~е తోవన వెళ్లు

тропический ఉష్ణ మండలం; ~ пояс ఉష్ణ మండలం

тропосфера *ж* ట్రోపోస్ఫియర్

трос *м* తాడు, పగ్గం

тростник *м* రెట్లు, జమ్ము; сахарный ~ చెరకు

тросточка, трость *ж* చేతికర్ర

тротуár *м* పేవ్ మెంటు

трофей *м* 1. (*осенняя добыча*) పట్టుకోబడిన
(చేతికి చిక్కిన) ఆయుధం (ఆయుధ సామగ్రి) 2.
(*вещественная память о какой-л. победе*) విజయ
సా్మిక వస్తువు

трофейный పట్టుకోబడిన, చేతికి చిక్కిన; ~ са-
молёт పట్టుకోబడిన విమానం

труб||á *ж* 1. గొట్టం; дымовáя ~á పొగ గొట్టం;
фабричнáя ~á ఫ్యాక్టరీ గొట్టం 2. *муз.* బాకా; иг-
рáть на ~é బాకా వాయించు 3. *анат.* ట్యూబ్,
నాళం ◇ вылететь в ~у *разг.* దివాళా తీయు; прой-
ти огонь и воду и медные трубы అగ్ని పరీక్ష
తట్టుకొను

трубáч *м* బాకా ఊదేవాడు

труб||ить, протрубить 1. బాకా ఊదు; ~ить
в трубы బాకా ఊదు 2. (*звучать*) బాకా మోగు;
трубы ~ят బాకాలు మోగుతున్నాయి 3. (*вн.; пода-
вать сигнал*) ఊదు; ~ить тревогу హెచ్చరికగా
బారా ఊదు 4. *перен. разг.* (о пр.; *разгла-
шать*) ప్రకటించు, వాలు

трубк||а *ж* 1. గొట్టం; резиновая ~а రబ్బరు
గొట్టం 2. (*прибор*) ట్యూబ్; рентгеновская ~а
ఎక్స్రే ట్యూబ్ 3. (*телефонная*) రిసీవర్ 4. (*кури-
тельная*) సైపు 5. (*свёрток*) చుట్ట; свёртывать
что-л. в ~у చుట్టగా చేయు, చుట్ట చుట్టు

трубопровод *м* పైప్ లైను

трубопрокатный: ~ стан ట్యూబ్ (పైప్)
రోలింగ్ మిల్

трубочист *м* పొగగొట్టం శుభ్రం చేసేవాడు

трубочный సైపు; ~ табáк సైపు పొగాకు

трубчатый గొట్టం రూపంగల (రూపంగా వున్న),
నాళాకారమైన

труд *м* 1. శ్రమ, కృషి; умственный ~ మేధా
(మానసిక) శ్రమ; физический ~ శారీరక శ్రమ;
условия ~á పని పరిస్థితులు; своим ~ом స్వయం
కృషితో 2. (*усилие*) ప్రయత్నం; без [всякого] ~á
ఏ శ్రమా పడకుండా; с ~ом ఎంతో (అతి) కష్టంతో;
все мои ~ы оставались тщéтными నా

ప్రయత్నాలన్నీ వృథా అయిపోయాయి 3. (произведение) కృషి, రచన; ~ట్ట научного общества శాస్త్రీయ సంఘపు రచనలు ◇ сизифов ~ నీళ్ళ మూట కట్టడం

трудит||ься *несов.* పని చేయు, శ్రమించు; ~ься над чем-л. ఏదైనా పని చేయు (చూచు); не ~есь! (శ్రమపడకండి!)

трудно 1. *нареч.* కష్టంగా, కష్టంతో 2. *безл.* *в знач. сказ.* కష్టం; ~ поверить నమ్మడం కష్టం; ~ понять это అర్థం చేసుకోవడం కష్టం; вам будет ~ మీకు ఇది కష్టం అవుతుంది

труднодоступный చేరుకోడం కష్టపాద్యమైన [(ప్రాంతం)]

труднопроходимый దాటడం కష్టమైన

трудноств||ь ж 1. క్లిష్టత 2. (затруднения) కష్టనష్టాలు, అష్టకష్టాలు; вопреки всем ~ям ఎన్నో కష్టనష్టాలను ఎదుర్కొన్నప్పటికీ; преодолевать ~и అష్టకష్టాలను అధిగమించు

трудн||ый 1. కష్టమైన; ~ая задача కష్టమైన లెక్క (సమస్య); ~ая работа కష్టమైన పని 2. (затруднительный) కష్టభూయిష్టమైన, కష్టభరిత [మైన]; ~ая жизнь కష్టభూయిష్టమైన జీవితం; ~ое испытание యక్ష పరీక్ష; ~ые годы కష్టభరిత సంవత్సరాలు; попадать в ~ое положение ఇబ్బందిలో పడు ◇ ~ый ребёнок పెంకె బిడ్డ; иметь ~ый характер సరిపెట్టుకోలేని స్వభావం

трудо||ой 1. శ్రమశీలమైన పని, శ్రమ; ~ой коллектив పని సమష్టి; ~ой подъём శ్రమోత్సాహం; ~ой стаж [పని] సర్వీసు; ~ая дисциплина పనిలో క్రమశిక్షణ; ~ое воспитание వృత్తి ఆధార శిక్షణ; ~ые навыки పని (శ్రమ) నైపుణ్యం 2. (приобретённый трудом) ఆర్జిత; ~ые доходы ఆర్జిత ఆదాయాలు

трудоёнь м పనిదినపు యూనిట్

трудоёмк||ий ఎక్కువ శ్రమ తీసుకునే, ఎక్కువ కాలం పట్టే; это очень ~ая работа ఈ పనికి చాలా కాలం పట్టుతోంది

трудолюбивый శ్రమశీలమైన; ~ человек శ్రమశీలి

трудолюбие с శ్రమశీలత, శ్రమశీలం

трудоспособност||ь ж 1. (физическая способность к труду) దృఢగౌతత; потеря ~и దృఢగౌతత[ను] కోల్పోవడం 2. (способность много работать) శ్రమశీలత, ఎక్కువ పని చేసే సామర్థ్యం

ТРУ — ТРЯ

Т

трудоспособн||ый దృఢగౌతమైన; ~ое население దృఢగౌతులు

трудоустройство с ఉద్యోగ కల్పన

трудящи||йся 1. శ్రామిక; ~еся массы శ్రామిక (కార్మిక) ప్రజలు, కార్మిక జనం 2.: ~еся в знач. суц. *мн.* శ్రామికులు, శ్రమజీవులు, శ్రామిక ప్రజలు

труженик м శ్రమజీవి, కష్టజీవి, శ్రమోపజీవి

труп м శవం, పీనుగు

трупный: ~ запах శవం వాసన; ~ яд శవపు విషం

труппа ж బృందం

трус м పిరికివాడు, భీరువు

трусика *мн. см.* трусы

трусить, трусить 1. (испытывать страх) భయపడు 2. (перед тв.) అంటే భయం; ~ перед экз-зámenes పరీక్ష అంటే భయం

трусить *несов. разг.* (бежать рысцой) జాగింగ్ చేయు

трусливо *нареч.* పిరికిగా

труслив||ый పిరికైన, పిరికి; ~ое поведение పిరికి ప్రవర్తన

трусост||ь ж పిరికితనం, భీరుత్వం; из ~и పిరికితనంవల్ల

трусц||а ж: бежать ~ой జాగింగ్ చేయు

трусы *мн.* నిక్కరు; అండర్వేరు (нижнее белье)

трут м అరణి క్షర

трүтень м 1. పోతుటిగ 2. *перен.* జలగలాంటివాడు

трух||а ж పాట్లు

трухлявый పాట్లు రాలిపోయిన

трущоб||а ж 1. (лесная и т.п.) దట్టమైన అడవి 2. (захолустье) మారుమూల 3. (грязное, ветхое жильё) పూరికొంపలు; городские ~ы నగరంలోనిపూరికల్లు

трюк м నారడి, జిత్తు, ఫీటు; акробатический ~ అక్రోబాటిక్ ఫీటు

трюм м ఓడ లోభాగం

трюм с *нескл.* అద్దం

тряпк||а ж 1. గుడ్డ [పేలిక]; половая ~а నేల తుడిచే గుడ్డ 2.: ~и *мн. разг.* (наряды) దుస్తులు 3. *перен. разг.* (бесхарактерный человек) చచ్చు మనిషి

тряпье с *собр.* 1. (тряпки, ветошь) చింకి పేలికలు 2. *разг.* (рваная одежда) చింపిరి దుస్తులు, చింకి పేలికలు

ТРЯ — ТУМ

трясына ж ఊబి

тряска ж కుదుపులు

тряский 1. (о повозке) ఊగినలాడే [బండి] 2. (о дороге) గతుకుల [రోడ్డు]

трястй несов. 1. (вн.) కదల్చు, కదుపు; ~ дёрево చెట్టును కదుపు; ~ кому-л. руку ఒకరితో కరచాలనం చేయు 2. (вн.; очищать) దులుపు; ~ ковры తివాచీలను దులుపు 3. (при езде) కుదుపు 4. безл. (вызывать дрожь): егò трясёт от холода అతను చలితో వణకుతున్నాడు ◇ ~ головой తల ఆడించు

трястись несов. 1. (дрожать, колебаться) కదలు, కంపించు; వణకు (от страха); ~ от смеха నవ్వుతో ఊగిపోవు; у него трясётся руки అతని చేతులు వణకుతున్నాయి 2. перен. разг. (перед тв.; бояться) భయపడు, వణకు 3. перен. разг. (за вн.; опасаться) (గురించి) ఆడుర్తావడు 4. перен. (над тв.; оберегать) (పల్లె) వెర్రిపేమ చూపించు; ~ над каждой копёйкой పైసాకి గడ్డికరచు 5. (при езде) కుదుపులకి గురి అగు

тряхну||ть сов. разг.: ~ть головой తల ఆడించు; нас вдруг ~ло అకస్మాత్తుగా కుదిపినట్లు ఉంది

тсс! межд. ష్, ష్

туалёт м 1. (одежда) దుస్తు, డ్రెస్సు 2. (стол-лик) డ్రెస్సింగ్ టేబుల్ 3. (уборная) లెట్రీన్, లవేటరీ, లాయిలెట్

туалетн||ый: ~ый столик డ్రెస్సింగ్ టేబుల్; ~ая бумага టిస్సు కాగితం; ~ое мыло లాయిలెట్ సబ్బు

туберкулёз м ట్యుబర్క్యులోసిస్, టి.బి., క్షయ రోగం (వ్యాధి); ~ лёгких ఊపిరి తిత్తుల క్షయ వ్యాధి

туберкулёзный ట్యుబర్క్యులర్, టి.బి., క్షయ వ్యాధి; ~ диспансёр టి.బి. నివారక (నివారణ) కేంద్రం

туго 1. нареч. గట్టిగా, బిగువుగా; ~ затыгивать пояс బెల్టు గట్టిగా బిగించుకొను; ~ набивать мешок సంచిని కూరినపు; ~ натягивать чёт-л. గట్టిగా లాగు 2. нареч. перен. (с трудом) కష్టంమీద; ~ подвигаться вперёд కష్టంమీద పురోగమించు 3. безл. в знач. сказ. разг.: ему приходилось ~ అతను కష్టాలు పడ్డాడు; у него ~ с деньгами అతను డబ్బు యిబ్బందితో వున్నాడు

тугодум м разг. తాపీగా ఆలోచించేవాడు

туг||ой 1. బిగుతు అయిన, బిగుతుగా వున్న; ~ой пояс బిగుతుగా వున్న బెల్టు 2. (о пружине) బిగుతైన, బిరుగా వున్న; ~ая пружина బిరుగా వున్న స్ప్రింగు ◇ ~ой на ухо разг. వినికిడి శక్తి తగ్గిన[వాడు]

тугоплавкий రిఫ్రాక్టరీ

тугоухий в знач. суц. м అంత బాగా వినబడని వాడు, వినికిడి శక్తి తగ్గినవాడు

туда нареч. అక్కడికి; అటు వైపుకి (దిశకి) (в том направлении); мы идём не ~ мేము తప్ప దోవన (దిశగా) పోతున్నాం ◇ ~ и обратно రామా పోనూ; ~-сюда అటు ఇటు; ни ~ ни сюда అటూ (ముందుకి) [పోకుండా] ఇటూ (వెనక్కి) [రాకుండా], అటూ కాకుండా ఇటూ కాకుండా; ~ ему и дорога разг. ≡ వాడికి తగిన శాస్త్రీ జరిగింది

тужить несов. разг. (о, по пр.) (గురించి) విచారించు

тужурка ж (డబుల్ బ్రెస్ట్) జాకెట్టు

туз м 1. карт. అను; ходить с ~а అను ముక్క వేయు 2. перен. разг. (влиятельный человек) ప్రముఖుడు; финансовые ~ы ఆర్థిక (ఫైనాన్స్) ప్రముఖులు

туземец м уст. అదివాసి

туземн||ый уст. అది[మ]; ~ые племена అది[మ] తెగలు

тук-тук межд. టకటక [శబ్దం]

туловище с శరీరం, మొండెం

тулуп м మేకబొచ్చు కోటు

тума́к м разг. దెబ్బ; давать тумака దెబ్బ కొట్టు

тума́н м పొగమంచు ◇ как в ~е అన్నవ్వుంగా; напускать ~у разг. గజిబిజి చేయు

тума́нить несов. (вн.) 1. (затемнять) (తో) మరుగుపరచు 2. перен. మరుగుపరచు; మసకబారజేయు (заволакивать глаза); [తెలివి, చైతన్యం] గజిబిజి చేయు (мутить сознание)

тума́ниться несов. 1. (застилаться туманом) పొగమంచుతో మరుగైపోవు 2. (видеть как в тумане) మసకమసకగా కనపడు 3. перен. మసకబారు (о глазах); [తెలివి] నన్నగిలు; [అలోచనలు] గజిబిజి అగు (о мыслях, сознании) 4. перен. (делаться печальным) మౌనమగు

тума́нно 1. нареч. (неясно) అన్నవ్వుంగా 2. безл. в знач. сказ.: сегодня ~ ఈవేళ పొగమంచుగా వుంది

туманность ж 1. астр. నీహారిక 2. перен. (неясность) అస్పష్టత

туманн||ый 1. పొగమంచుగా [పున్న]; ~ое ўтро పొగమంచుగా పున్న ఉదయం 2. перен. (о взгляде, глазах) మనకబారిన 3. перен. (неясный) అస్పష్టమైన

тумба ж 1. (у тротуара) స్తంభం 2. (подставка) పీఠం, దిమ్మ

тундра ж తూండ్రా (ఆర్కిటిక్ మండలంలోని దక్షిణ ప్రాంతం, అడవుల్లేని, కఠిన వాతావరణంగల ప్రాంతం)

тунейдец м జలగలాంటి మనిషి, పరాన్నభుక్కు

тунейдство с జలగలాంటి (పరాన్నభుక్కు) జీవనం

туннель м సారంగం

тупеть, отупеть 1. тк. несов. (о ноже и т.п.) మొద్దు అగు 2. перен. మొద్దు అయిపోవు

тупик м 1. (улица) మొండి సందు 2. ж.-р. డెడ్ ఎండ్ 3. перен. (безвыходное положение) మార్గాంతరంలేని స్థితి, ప్రతిష్టంభన; дѣло зашло в ~ వ్యవహారం ప్రతిష్టంభన దశకి చేరుకుంది ◇ ставить кого-л. в ~ ఒకరిని నిర్వాక్కుని (నిర్వాంతుని) చేయు; становиться в ~ перед чем-л. దేనితోనైనా (దేని వల్లనైనా) నిర్వాంత పోవు

тупить несов. (вн.) మొద్దుబార చేయు

тупиться несов. మొద్దు అగు (బారు)

тупица м и ж разг. మందబుద్ధి

туп||ой 1. (о ноже и т.п.) మొద్దు; ~ая игла మొద్దు (బండ) సూది 2. (не суживающийся острым углом) మొద్దు, బండ 3. перен. (лишённый осмысленности) మందబుద్ధిగల, అవివేక 4. перен. (не резкий) సన్నటి; ~ая боль సన్నటి నొప్పి 5. перен. (нев्यразительный) విస్తృత; ~ой взгляд విస్తృత వీక్షణం 6. перен. (умственно ограниченный) మందబుద్ధిగల; ~ой человек మందబుద్ధిగలవాడు ◇ ~ой угол мат. అధిక (గురు) కోణం

тупоконечный మొండి, బండ

тупоносы||й చప్పిడి (బండ) ముక్కు; ~е бо- тинки చదరపు కొన కలిగిన బూట్లు

тупость ж (глупость) మందబుద్ధి, అవివేకం

тупоугольный అధిక (గురు) కోణంగల

тупоумный మందబుద్ధిగల, అవివేకమైన

тур м 1. (танца) రౌండు 2. (часть состязания) రౌండు 3. (этап чего-л.) ఘట్టం

турá ж разг. см. ладья

турбаза ж (туристская база) టూరిస్టు[ల] వాస్తవ్య

ТУМ — ТУФ

T

турбина ж టర్బైన్; паровая ~ ఆవిరి టర్బైన్

турбогенератор м టర్బోజనరేటర్

турбореактивный టర్బోజెట్

турецкий టర్కిష్; ~ язык టర్కిష్ (తురుష్కు) భాష

туризм м టూరిజం, వినోదయాత్ర

турист м టూరిస్టు, వినోదయాత్రికుడు

туристичес||ий టూరిస్టు, వినోద యాత్ర, వినోద యాన; ~ая экскурсия వినోద యాత్ర (సర్వ ట్స)

туристский టూరిస్టు, వినోదయాత్రికుల; ~ лагерь వినోదయాత్రికుల కేంద్రం (శిబిరం)

туркмен м తుర్క్మెన్

туркменский తుర్క్మెన్; ~ язык తుర్క్మెన్ భాష

турне с нескл. పర్యటన; совершать ~ పర్యటించు

турнир м పోటీ, టోర్నమెంటు; шахматный ~ చదరంగపు పోటీ

турнир||ый టోర్నమెంటు; ~ая таблица టోర్నమెంటు జాబితా

турок м తుర్క్, టర్కిష్వాడు

тускло 1. нареч. మనకమనకగా; ~ светить మకమకలాడు 2. безл. в знач. сказ. మనకమనకగా వుంది

тускл||ый 1. (малопрозрачный) అపారదర్శక 2. (слабый, неяркий) మనకగా పున్న; ~ый свет గుడ్డి వెన్నెల; ~ые краски వెలిసిపోయిన రంగులు 3. перен. (нев्यразительный, скучный) విస్తృతమైన; ~ый взгляд విస్తృతమైన చూపు; ~ая жизнь విస్తృతమైన జీవితం

тускне||ть, потускнеть 1. మనకబారు; కన్న (о металле) 2. перен. (утрачивать яркость) సన్నగిరిపోవు; ~ет актёрская индивидуальность నటుడి ప్రత్యేకత సన్నగిరిపోతోంది

тут нареч. 1. (о месте) ఇక్కడ; ~ же ఇక్కడనే; кто ~? ఎవరు? 2. (о времени) అప్పుడు; ~ же అప్పుడే ◇ нет, и всё ~! разг. అదేం కుదరదు!; а он ~ причём? వాళ్లకి దానికి సంబంధం ఏమిటి?; не тут-то было! разг. తీరాచే నీ ఇంకోలా జరిగింది; он ~ как ~! разг. ఇక్కడ ఉన్నట్టు వచ్చేశాడు

тутов||ый మల్బరీ; ~ый шелкопряд పట్టుపురుగు; ~ое дерево మల్బరీ చెట్టు

туфли мн. (ед. туфля ж) ఘాస్, బూట్లు; до- машние ~ స్థిప్తర్లు

ТУХ — ТЮР

тухлый కుళ్ళిన, కుళ్ళిపోయిన

тухнуть I, потухнуть ఆరిపోవు

тухнуть II, протухнуть కుళ్ళిపోవు, చెడిపోవు

туха||а ж 1. మేఘం, మబ్బు 2. перен. (масса, множество) దండు; ~а комаров దోమల దండు ◇ ~а тучей разг. కోపఘూర్చితంగా ఉండు; сгустились ~и над кем-л. (чем-л.) ఒకరికి ప్రమాదం ముంచుకొస్తున్నట్టు ఉండు; смотреть ~ей కోపఘూర్చితంగా కనిపించు

тучнеть, потучнеть లావు అగు, లావెక్కు, లావై పోవు

тучность ж 1. అతి స్థూలత (స్థూల్యం) 2. (плодородность) సారం, సత్వన

тучны||й 1. స్థూలమైన, లావుగా వున్న; ~й человек లావు మనిషి, బోండాం 2. (плодородный) సారవంతమైన 3. (сочный, густой) ఏపైన; ~е луга ఏపైన పచ్చిక మైదానాలు

туша ж 1. శరీరం; коровья ~ గోశరీరం 2. перен. లావు శరీరం, స్థూల కాయం

тушевать несов. (вн.) 1. షేడ్ చేయు 2. перен. మరుగుపరచు

тушен||ый ఉడకబెట్టిన, మగ్గిన; ~ое мясо ఉడక బెట్టిన మాంసం

тушить I несов. (вн.; гасить) ఆర్పు, ఆర్పివేయు; ~ газ గాస్ ఆన్ చేయు (ఆర్పివేయు); ~ свечу కొవ్వొత్తి ఆర్పివేయు; ~ электричество తైలు ఆర్పివేయు

тушить II, потушить (вн.) кул. ఉడకబెట్టు, మగ్గు; ~ мясо మాంసం ఉడకబెట్టు

тушь ж ఇండియన్ ఇంకు

тщательно нареч. కూలంకషంగా

тщательность ж కూలంకషత్వం

тщательный కూలంకష[మైన]

тщедушный దుర్బలమైన

тщеславие с స్వాతిశయం, గర్వం, అహంకారం

тщеславный స్వాతిశయ, గర్వియైన

тщётно нареч. వ్యర్థంగా, వృథాగా; ~ ждать వృథాగా వేచివుండు

тщётность ж వ్యర్థత

тщётны||й వృథా, వ్యర్థ; ~е надежды వృథా అయిన ఆశలు

ты мест. నీవు, నువ్వు ◇ быть с кем-л. на ты ఒకరితో చనువు కలిగివుండు

тыкать I, ткнуть తోపు; ~ пальцем во что-л. వేయి తో చూపు

тыкать II несов. разг. (обращаться на «ты») ఒకరిని “నీవు” అను

тыква ж గుమ్మడికాయ

тыл м 1. воен. వెనుక భాగం; в ~у врага శత్రువుకి వెనుక భాగంలో; зайти в ~ వెనుక తట్టుభాగానికి వెళ్ళు 2. (территория позади фронта) పశ్చాద్భాగం

тыловóй పశ్చాద్భాగపు; ~ госпиталь పశ్చాద్భాగపు (పశ్చాద్భాగంలోని) ఆస్పత్రి

тыльн||ый వెనక; ~ая сторона руки అరచేయి వెనక భాగం

тысяч||а 1. числ. వేయి 2.: ~и мн. (множество) వేలకొలది

тысячелетие с 1. (срок) వేయి సంవత్సరాలు, సహస్రాబ్దం 2. (годовщина) వేయవ వార్షికోత్సవం; వేయవ వర్షంతి (со дня смерти)

тысячелетний వేయవ సంవత్సర

тысячн||ый 1. వేయవ; ~ая доля వేయవ (వెయ్యో) వంతు (పాలు) 2. (насчитывающий тысячи): ~ая толпа వేలకొలది (వేలమంది) జన సమూహం

тьма I ж прям., перен. చీకటి, అంధకారం; как-а здесь ~! బాబోయ్, ఎంత చీకటిగా వుందో!; во тьме неведения అజ్ఞాన అంధకారంలో

тьма II ж разг. (множество) సమూహం, రాసి; ~ народу లక్షలాది జన సమూహం

тубетейка ж త్యుబెటేయిక్ [మధ్య ఆసియాలో ధరించే టోపీ]

тубик м బ్యూబు; ~ зубной пасты బూత్ పేస్టు బ్యూబు

тук м మూట, బేలు

тюлевы||й లేసు; ~е занавески లేసు తెరలు

тюлений సీల్; ~ промысел సీల్ వేట

тюлень м 1. సీల్ 2. перен. разг. (увален) బొండాం, అంబోదరుడు

тюль м తెరలేసు

тюльпán м బ్యులివ్

турбан м తలపాగా; надевать ~ తలపాగా చుట్టు కొను

тюрэмн||ый ఖైదు; ~ое заключение ఖైదు

тюрёмщик м జైలరు, జైలు వార్డు (కాపలాదారు)

тюрки мн. తుర్కులు, తుర్కులు

тюркски||й తుర్కిక్; ~е языки తుర్కిక్ భాషలు

тюрм||á ж జైలు, ఖైదు, కారాగారం; сидеть в ~е జైలులో గడుపు

тюфяк м మౌటెన్

тявкать, тявкнуть భావమను

тявкнуть сов. см. тявкать

тяг||а ж 1. (тянущая сила) తాగుడు (కర్షణ) శక్తి; паровая ~а ఆవిరి ఆకర్షణ శక్తి; на конной ~е గుర్రాలు తాగే 2. перен. (стремление) (కొరకు) మొగ్గు, వాంఛ; ~а к знаниям జ్ఞాన వాంఛ (ప్రవృత్తి) тягаться несов. (с тв.) разг. (తో) పోటీపడు тягач м ట్రాక్టర్

тягостн||ый 1. (трудный) కష్టమైన; ~ый труд కష్టమైన పని (శ్రమ) 2. (мучительный) బాధాకరమైన; ~ое молчание బాధాకరమైన మౌనం

тягость ж книжн. భారం; быть в ~е кому-л. (కి) భారంగా వుండు; мне это в ~е అది నాకు బెడదగా ఉంది

тяготени||е с 1. физ. గురుత్వాకర్షణ; земное ~е గురుత్వాకర్షణ; закон всемирного ~я గురుత్వాకర్షణ (భూమ్యాకర్షణ) నియమం 2. перен. (влечение) (పట్ల) మొగ్గు; ~е к музыке సంగీతం పట్ల మొగ్గు

тяготеть несов. 1. (к от.; испытывать влечение) (పట్ల, వైపు) మొగ్గు 2. перен. (над тв.; угнетать, подавлять) నెత్తిమీద సవారీ చేయు

тяготит||ь несов. (вн.) కుంగదీయు; егò ~е сознáние своей вине నేరభావం అతన్ని కుంగదీస్తోంది

тяготиться несов. (тв.) (చేత) కుంగిపోవు; ~е одиночеством ఒంటరితనంచేత కుంగిపోవు

тягуч||ий 1. సాగే; ~ий металл సాగే లోహం 2. (густой, вязкий) జిగురు 3. перен. (скучный) జిడ్డు 4. перен. (о голосе и т.п.) యాడుకుంటూ; ~ая речь యాడుకుంటూ మాట్లాడడం

тяжба ж уст. కోర్టులో వివాదం

тяжелеть несов. 1. బరువెక్కు 2. перен. భారమగు

тяжелó 1. нареч. దిట్టంగా, ఎక్కువగా; ~е наг-руженный బరువు ఎక్కుకున్న 2. нареч. (серьёзно) తీవ్రంగా; ~е раненный తీవ్రంగా గాయపడిన; он был ~е ранен అతను తీవ్ర అస్వస్థతలో వున్నాడు 3. безл. в знач. сказ.: я знаю, что вам ~е మీ మనస్సు భారంగా వుందని నాకు తెలుసు 4. безл. в знач. сказ. (трудно) కష్టం; мне ~е подниматься по лестнице మెట్టెక్కుడం నాకు కష్టం

тяжелоатлет м వెయిట్ లిఫ్టర్

ТЮР — ТЯН

Т

тяжеловёс м спорт. హెవీ వెయిట్

тяжеловесный 1. బరువైన 2. перен. (о стиле, изложении) భారమైన, కష్టమైన

тяжёл||ый 1. బరువైన, భారమైన; ~ый чемодáн బరువైన సూట్ కేసు 2. (трудный) భారమైన, కష్టమైన; కష్టభూయిష్టమైన; ~ая работа కష్టమైన పని 3. (затруднённый) కష్టమైన, భారమైన; ~ое дыхание భారమైన ఊపిరి 4. (мучительно-неприятный) కష్టమైన; ~ый день కష్ట దినం, కష్టమైన రోజు; ~ая жизнь కష్టభూయిష్టమైన జీవితం; ~ая обязанность బాధాకరమైన బాధ్యత; ~ые условия కష్టభూయిష్టమైన పరిస్థితులు; ~ое время గడ్డు కాలం; 5. (опасный, очень серьёзный) తీవ్రమైన, ప్రమాదకరమైన; ~ое наказание కఠిన శిక్ష; ~ое положение (о больном) పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా (అపాయంగా) వుంది; ~ое преступление ఘోరమైన నేరం 6. (лишённый изящества) భారమైన; ~ый стиль భారమైన శైలి ◇ ~ый удар తీవ్రమైన దెబ్బ; ~ая весовая категория спорт. హెవీ వెయిట్; ~ая рука బరువైన హస్తం (చేయ)

тяжест||ь ж 1. физ. భారం; сила ~и గురుత్వాకర్షణ; центр ~и గరిమవాధి 2. (большой вес) బరువు, భారం 3. (тяжёлый предмет) బరువు 4. (серьёзность) తీవ్రత; ~ь преступления నేర తీవ్రత; ~ь ули́к సాక్ష్య అధిక్యత 5. (что-л. обременительное) భారం

тяжкий см. тяжёлый 2—4

тян||уть, потянуть (вн.) 1. తాగు; ~уть сётi వలలు తాగు 2. (изготавливать путём вытягивания) తాగు, సాగదీయు; ~уть проволоку తీగ సాగదీయు 3. (прокладывать) వేయు; ~уть проводá తీగలు వేయు 4. (тащить) తాగు; ~уть когò-л. за рука́в ఒకరిని చొక్కాచేయి పట్టుకుని తాగు; ~уть на буксире తాగు 5. (влекь) ఆకర్షించు; меня́ тя-нет на вóздух స్వచ్ఛమైన గాలికోసం తపాతపాడు తున్నాను; егò тя́нет к мóря సముద్రం దగ్గరకి వెళ్లాల్సి ఉంది అతనికి 6. (руку, шею) చాచు, చావు; ~уть рúку к звонкú గంట అందుకునేందుకు చేయి చాచు 7. (извлекать, вытягивать) పైకి తాగు (తీయు); ~уть жрёбóгий తాటరీ వేయు; ~уть лóдку из воды నడవను పైకి తాగు 8. разг. (медлить) జాగు చేయు; ~уть с отвéтом సమాధానం యివ్వ

ТЯН — УБЕ

డంలో జాగుచేయు; ~уть слова మాటలు ఈడ్చు; не ~и (-ите)! నీళ్లు నమలకుండా మాట్లాడు (మాట్లాడండి) ◇ ~уть время కాలయాపనం చేయు; ~уть ког-л. за душу వేధించు, ప్రాణం తీసేయు; ~уть ког-л. за язык разг. ఒకరినుంచి [ఏదైనా] కక్కించు; кто вас ~ул за язык? మీరు ఈ విషయం పైకి ఎందుకు కక్కిరు?

тянётся, потянуться 1. (растягиваться) సాగదీయబడు 2. (простирается) విస్తరించు 3. (длился) కుంటుతూ నడుచు (గడుచు); тянулась сырня осень వర్షాలతో కూడిన ఆకురాలు కాలం నత్తనడక నడుస్తోంది 4. (к от.; стремиться) తహతహలాడు; ~ к знаниям జ్ఞానం పొందడానికి తహతహలాడు 5. (за тв., к от.; руками, корпусом) [అందుకునేందుకు] చేయి చాచు 6. (двигаться) తాపీగా కదలు **тяну́чка ж** టాఫీ **тяпка ж** తవ్వకోల **тяп-ляп нареч. разг.** అశ్రద్ధగా

У

у предлог (рд.) 1. (около, возле) దగ్గర, వద్ద, పక్కన; сидеть у окна కిటికీ దగ్గర కూర్చోను; стоять у двери తలుపు దగ్గర నిలబడు 2. (при обозначении обладателя, владельца чего-л.) కు, దగ్గర, వద్ద; у меня много книг నాకు (నా దగ్గర) చాలా పుస్తకాలు ఉన్నాయి; у меня нет времени నాకు తీరిక లేదు; у него были мокрые ноги అతని కాళ్ళు తడిగా ఉన్నాయి 3. (при обозначении принадлежности) передаётся косв. формой падежа: у стула сломана ножка కుర్చీ కాల విరిగిపోయింది 4. (при обозначении лица или объекта, у которых что-л. происходит или имеется) దగ్గర; останавливаться у ког-л. ఒకరి దగ్గర ఉండు; у нас в стране ма дేశంలో 5. (при указании на источник получения чего-л.) వద్ద, దగ్గర; взять книгу у товарища స్నేహితుని దగ్గర పుస్తకం తీసుకొని **убавить(ся)** сов. см. убавлять(ся)

убавлять, убавить (вн.) తగ్గించు; పొట్టి (కురచ) చేయు (укорачивать)

убавляться, убавиться తగ్గు, తగ్గిపోవు; ~ наполовину సగానికి తగ్గు

убаюкать сов. см. убаюкивать

убаюкивать, убаюкать (вн.) జోకోట్టు

убегать, убежать 1. పరుగెత్తు; ~ вперёд ముందు పరుగెత్తు 2. (совершать побег) పారిపోవు, తప్పించుకొను; ~ из дома లేచిపోవు, లేచి వెళ్లిపోవు; ~ из тюрьмы ఖైదునుంచి తప్పించుకొను 3. разг. (о кипящей жидкости) పొంగిపోవు

убедительно нареч. 1. ఒప్పించగా 2. (настоятельно) గట్టిగా

убедительность ж నచ్చచెప్పే తత్వం

убедительный 1. ఒప్పించే, ఒప్పించమైన; ~ый тон ఒప్పించే (నచ్చచెప్పే) స్వరం; ~ые факты ఒప్పించమైన వాస్తవాలు 2. (настоятельный) గట్టి; ~ая просьба గట్టి అభ్యర్థన

убедить(ся) сов. см. убеждать(ся)

убежать сов. см. убежать

убеждать, убедить (вн.) 1. (в пр.; уверять в чём-л.) ఒప్పించు, మనస్సుకు ఎక్కించు; ~ ког-л. в необходимости поездки ప్రయాణ అవసరాన్ని ఒకరిచేత ఒప్పించు 2. (инф.; уговаривать) инф. + ఎందుకు నచ్చచెప్పి, ఒప్పించు; я убедил его поехать в Москву అతన్ని మాస్కో వెళ్లేందుకు ఒప్పించాను

убеждаться, убедиться (в пр.) (గురించి, లో) నమ్మకం కలుగు; రూఢిచేసుకొను (удостоверяться); ~ в правильности чего-л. అది సరైనదని రూఢి చేసుకొను; теперь вы сами убедились మీరే రూఢి చేసుకున్నారు కదా?

убеждён||е с 1. (действие) నచ్చజెప్పడం, ఒప్పించడం; путём ~я నచ్చజెప్పడం (హితబోధ పద్ధతి) ద్వారా 2. (твёрдое мнение) నమ్మకం, దృఢాభిప్రాయం 3.: ~я мн. (мировоззрение) దృక్పథం, విశ్వాసాలు, అభిప్రాయాలు; политические ~я రాజకీయ దృక్పథం (విశ్వాసాలు, అభిప్రాయాలు)

убеждённо нареч. నమ్మకంగా, దృఢ విశ్వాసంతో; говорить ~ నమ్మకంతో (దృఢ విశ్వాసంతో) మాట్లాడు

убеждённость ж నమ్మకం, విశ్వాసం

убеждённый в разн. знач. స్థిరమైన; ~ дователь материализма స్థిరమైన భౌతికవాది; ~ противник స్థిరమైన ప్రత్యర్థి; он убеждён в своей правоте తను రైటుని అతనికి రూఢి అయిన విశ్వాసం ఉంది

убежище с 1. юр. ఆశ్రయం, షెల్టర్; просить политического ~а రాజకీయ ఆశ్రయం కోరు; прáво ~а ఆశ్రయం పొందే హక్కు 2. воен. నేలమూలగ

уберега́ть, уберече́чь (вн.) (నుంచి) కాపాడు; రాకుండా నివారించు; уберече́чь дете́й от просту́ды పిల్లలకు జలుబు రాకుండా నివారించు

уберега́ться, уберече́чься (నుంచి) కాపాడుకొను, (రాకుండా) నివారించుకొను; уберече́чься от волне́ний అందోళన నివారించుకొను

убере́чь(ся) сов. см. уберега́ть(ся)

убива́ть, уби́ть *прям., перен. (вн.)* చంపు; ~ вре́мя కాలక్షేపం [కోసం] చేయు; ~ из винто́вки తుపాకితో చంపు (కాల్పు); ~ инициати́ву చొరవను చంపు ◇ хоть убе́й, не пойму́ *разг.* నాకు చచ్చినా అర్థం కావడం లేదు

убива́ться, уби́ться *разг. 1. (ушиба́ться)* దెబ్బతిను *2. тк. несов. (класть много труда)* (గురించి) తంటాలు పడు

уби́йственны|ый *перен. 1. (страшн|ый)* వివాదకరమైన *2. перен. разг. (чрезвычайный)* దారుణమైన, విపరీతమైన; ~ая жарá విపరీతమైన (దారుణమైన) వేడి (ఎండలు)

уби́йство с హత్య, ఖాసీ, [చిత]వధ

уби́йца ж హంతకుడు

убира́ть, убрáть (вн.) *1. తీసివేయు, పెట్టివేయు; ~ бума́ги в ящик* కాగితాలు డ్రాయర్లో పెట్టివేయు; ~ [посуду] со столá టేబుల్ మీదనుంచి పాత్రలు తీసివేయు *2. (собирать урожай)* [పంట] పోగు చేయు; ~ зерновые́ ధాన్యం సమాల చేయు; ~ хлоп|ок పత్తి పోగుచేయు *3. (изымать, устранять)* ఎత్తివేయు *4. (приводить в порядок): ~ комнату́* గది శుభ్రం చేయు; ~ постéль పక్క నర్దుకొను (తీసివేయు)

убира́ться, убрáться *разг. 1. (удаля́ться)* వెళ్లిపోవు; убрáйся! పో! *2. (приводить в порядок)* శుభ్రం చేయు

уби́ты|ый *1. చంపబడిన, చంపిన 2. перен. (подавленный)* (తో) కుంగిపోయిన; ~й го́рем దుఃఖంతో కుంగిపోయిన (క్షోభితుడైన) *3. в знач. сущ. м* హతుడు, చంపబడినవాడు, హత్య చేయబడినవాడు ◇ спать как ~й మొద్దులా[గ] నిద్రించు

уби́ть сов. см. убива́ть

уби́ться сов. см. убива́ться *1*

ублажа́ть, ублажи́ть *разг. (вн.)* తృప్తిపరచు

ублажи́ть сов. см. ублажа́ть

убо́гий *1. уст. (имеющий увече́е)* అంగవికలుడైన, అవిటివాడైన *2. (жалкий, нищенский)* దరిద్ర, పేద *3. перен. (малосодержательный)* చచ్చగా వున్న *4. в знач. сущ. м* అంగవికలుడు, అవిటివాడు

УБЕ — УВА

У

убо́жество с *1. уст. (уродство)* అంగవైకల్యం *2. перен. (ничтожность)* దారిద్ర్యం; ~ мы́сли భావ దారిద్ర్యం

убо́й м కసాయి (కటిక) పని, సంహారం ◇ корми́ть на ~ *разг.* తెగ మేపు

убо́р м: головно́й ~ శిరోవేష్టనం

убо́ристы||й: ~м по́черком దగ్గరదగ్గరగా రాసిన దస్తూరీతో

убо́рка ж *1. పంటకోత 2. (помещения)* శుభ్రం చేయడం; ~ ко́мнаты గది శుభ్రం చేయడం

убо́рная ж *1. (театральная)* డ్రెస్సింగ్ రూమ్ *2. (туалет)* లావేట్రీ, మరుగు దొడ్డి

убо́рочн|ый పంటకోత; ~ая страда́ పంటకోత; ~ая маши́на కోత యంత్రం;

убо́рщик м స్వీపరు; ఊద్యేవాడు

убо́рщица ж ఊద్యే ఆమె, క్లీనరు

убра́нство с *1. అలంకారం 2. уст. (одежда)* దుస్తు[లు]

убра́ть(ся) сов. см. убира́ть(ся)

убыва́|ть, убы́ть క్షీణించు; క్షీణముఖంపట్టు; తగ్గు, తగ్గిపోవు (*тк. о воде*); луна́ ~ет చంద్రుడు క్షీణిస్తున్నాడు

убы́ль ж తగ్గుదల ◇ идти́ на ~ తగ్గుతూ ఉండు, క్షీణ (తగ్గు) ముఖం పట్టు

убы́т|ок м నష్టం; возмещáть ~ки నష్టాలు భర్తీ చేయు (పూడ్చు); нести́ ~ки నష్టపడు; продава́ть что-л. с ~ком నష్టంతో అమ్ము; чи́стый ~ок పూడని నష్టం

убы́ть сов. см. убы́вать

уважа́емый గౌరవనీయుమైన, గౌరవనీయులైన; *имя + గారూ (в обращении, в письме)*

уважа́ть *несов. (вн.)* గౌరవించు, మన్నించు; *глубоко́ ~* *ког|о-л.* ఒకరిపట్ల గాఢమైన గౌరవం కలిగి వుండు

уваже́ни|е с గౌరవం; досто́йный ~я గౌరవించదగిన; пита́ть ~е к кому́-л. ఒకరిపట్ల గౌరవం (గౌరవభావం) కలుగు; пользо́ваться ~ем ఒకరి గౌరవం పొందు; с ~ем, Ваш... (*в письмах*) విధేయుడు, భవదీయుడు

уважи́тельн|ый *1. తగిన; по ~ой причине* తగిన సాకు మూలంగా *2. (почтительный)* గౌరవ పూర్వకమైన, మర్యాదైన; ~ый то́н మర్యాదైన స్వరం (వైఖరి)

уведомить *сов. см.* уведомлять
 уведомление *с* నోటీసు
 уведомлять, уведомить (*вн.*) తెలియజేయు
 увезти *сов. см.* увозить
 увековечивать, увековечить (*вн.*) పదిలపరచు, శాశ్వతత్వం కలుగజేయు; ~ чью-л. память ఒకరి స్మృతిని పదిలపరచు (శాశ్వతం చేయు)
 увековечить *сов. см.* увековечивать
 увеличение *с* 1. పెరుగుదల; ~ зарплаты జీతం పెరుగుదల 2. (*при помощи оптического прибора*) పెద్దగా [కనబడేట్టు] చేయు
 увеличивать, увеличить *несов. и сов. (вн.)* 1. పెంచు, పెంపొందించు, హెచ్చించు; విస్తరించు (*расширять*); ~ выпуск продукции ఉత్పత్తిని పెంచు; ~ скорость వేగాన్ని పెంచు; ~ территорию భూభాగాన్ని విస్తరింప చేయు 2. (*оптическим прибором*) పెద్దగా [కనబడేట్టు] చేయు; ఎన్లార్జ్ చేయు (*фото*)
 увеличиваться, увеличиться పెరుగు, హెచ్చులుగు; విస్తరించు (*расширяться*)
 увеличительный: ~ое стекло భూతద్దం
 увеличитель(ся) *сов. см.* увеличивать(ся)
 увенчать *сов. (вн. тв.)* వేయు; ~ кого-л. лавровым венком ఒకరికి విజయ మాల వేయు
 увенчаться *сов. (тв.)* ఉపేతుడగు; ~ успехом విజయోపేతుడగు
 уверение *с* (తో) నచ్చచెప్పడం, నమ్మిక కలిగించడం
 уверенно *нареч.* ధీమాగా, ధీమాతో, విశ్వాసపూర్వకంగా; говорить ~ ధీమాతో (ధీమాగా) మాట్లాడు
 уверенность *ж* ఆత్మవిశ్వాసం; вселять в кого-л. ~ ఒకరికి ధైర్యం కలిగించు
 уверенный: ~ в себе ఆత్మవిశ్వాసపూరితుడైన; ~ ответ నిశ్చయమైన సమాధానం; мы твердо уверены в том, что... అని గట్టిగా నమ్ముతున్నాం; ты уверен? నీకు రూఢిగా తెలుసా? ◇ будьте уверены! మీకు ఏమీ అనుమానం అక్కర లేదు
 уверить *сов. см.* уверять
 увернуться *сов. см.* увертываться
 уверовать *сов. (в вн.)* (తో) నమ్మకం కలుగు
 увертка *ж* తప్పించుకోవడం
 увертливый 1. తప్పించుకునే 2. *перен. (уклончивый)* కప్పదాటు; ~ ответ కప్పదాటు సమాధానం
 увертываться, увернуться (*నుంచి*) తప్పించుకొను; ~ от удара దెబ్బ తప్పించుకొను

увёртка *ж* నాందీ సంగీతం
 уверять, уверить (*вн. в пр.*) నచ్చచెప్ప, నమ్మజేయు (చెప్ప), నమ్మింపజేయు; ~ себе నచ్చ చెప్పకొను
 увеселение||*е с* 1. (*действие*) వినోదపరచడం 2.: ~я *мн.* (*развлечение, зрелище*) వినోదం, ఉల్లాసం
 увеселительный||*ый* వినోద; ~ая поездка వినోద యాత్ర
 увесистый 1. (*тяжёлый*) బరువైన 2. *перен. разг. (об ударе и т.п.)* తీవ్ర
 увести *сов. см.* уводить
 увечить *несов. (вн.)* 1. (కి) అంగవైకల్యం కలిగించు 2. *перен.* పాడుచేయు
 увечиться *несов.* అంగవికలుడగు
 увечье *с* అంగవైకల్యం; получать ~ అంగవైకల్యం చెందు; наносить ~ అంగవైకల్యం కలిగించు
 увеша||*ть сов. (вн. тв.)* (తో) నింపివేయు; стены ~ны картинами గోడల నిండా చిత్రాలతో
 увещание *с* బుద్ధిచెప్పడం (*назидание*); నచ్చ చెప్పడం (*уговаривание*)
 увещать *несов. см.* увещевать
 увещевать *несов. (вн.)* (కి) బుద్ధిచెప్ప, (ని) నచ్చచెప్ప
 увидать *сов. разг. (вн.)* చూచు
 увидаться *сов. разг. (с тв.)* కలుసుకొను
 увидеть *сов. см.* видеть 1, 2
 увидеться *сов. см.* видиться
 увиливать, увильнуть *разг. (от рд.)* తప్పించుకొను, తప్పకొను; ~ от ответственности బాధ్యతను తప్పించుకొను, బాధ్యతనుంచి తప్పకొను
 увильнуть *сов. см.* увиливать
 увлажнить(ся) *сов. см.* увлажнять(ся)
 увлажнять, увлажнить (*вн.*) తడుపు, తడిచేయు
 увлажни||*яться, увлажниться* తడిసిపోవు; глаза ~ились కళ్లు చెమర్చాయి; почва ~илась నేల తడిసి పోయింది
 увлекательный||*ый* మోహింపజేసే, ఆకర్షణీయమైన; ~ый рассказ అనక్తికరమైన కథ; ~ое зрелище మనస్సుని ఆకట్టుకునే దృశ్యం
 увлекать, увлечь (*вн.*) 1. తనతో తీసుకెళ్లిపోవు; ~ за собой తనతో నడిపించు 2. *перен. (каким-л. делом)* (తో) తీసుకెళ్లిపోవు; работа увлекла его అతను పనితో తీసుకెళ్లిపోయాడు 3. *перен. (пленять)* సమ్మోహితమొనర్చు

увлекаться, увлечься (тв.) 1. (పట్ట, మీద) అనురక్తి కలిగివుండు; ~ жнвописью చిత్రకళమీద గాఢానురక్తి కలిగివుండు; ~ футбóлом పుట్బాట్పట్ల గాఢానురక్తి పొందు 2. (влюбляться) (పట్ట) విమోహితుడగు увлечение с 1. (воодушевление) ఉత్తేజం 2. (сильный интерес к чему-л.) గాఢానురక్తి; ~ рабóтой పనిపట్ల గాఢానురక్తి; ~ спортом క్రీడలపట్ల యిష్టం 3. (влюблённость) ఒకరిపట్ల గాఢమైన మోహం

увлечённый (పట్ట) అనురక్తిగల, (గురించి) ఉత్తేజితుడైన

увлечь(ся) сов. см. увлекать(ся)

уводить, увести (вн.) 1. తీసుకెళ్ళు; ~ домо́й когó-л. ఒకరిని ఇంటికి తీసుకెళ్ళు; дорога увела нас в лес దారి మనల్ని అడవికి తీసుకెళ్ళింది 2. (похищать) కాజేయు, దొంగతనం చేయు

увозить, увезти (вн.) 1. తీసుకెళ్ళు; ~ детей к морю పిల్లలను సముద్రం దగ్గరకి తీసుకెళ్ళు 2. (похищать) ఎత్తుకుపోవు

увóлить(ся) сов. см. увольнять(ся)

увольнение с 1. (నుంచి) తీసివేయడం, బర్తరఫ్ (డిస్మిస్) చేయడం 2. воен. సెలవు; ~ в запáс మిలిటరీ సర్వీసునుంచి రిజర్వుకి బదిలీ

увольнительная ж воен. వారంటు లీవు

увольнять, увóлить (вн.) బర్తరఫ్ (డిస్మిస్) చేయు; ~ с работы ఉద్యోగంనుంచి బర్తరఫ్ చేయు; ~ в запáс воен. రిజర్వు బలాగానికి బదిలీ చేయు ◇ увóльте меня от éтого! దాన్నుంచి నన్ను వదిలేయండి!

увольняться, увóлиться ఉద్యోగం వదలించుకొను; ~ в отстáвку воен. రిటైరుగు

увь межд. హాపం!, అయ్యో!

увядать, увянуть 1. వాడిపోవు 2. перен. లేత తనం (పడుచుదనం) కోల్పోవు; కళ తప్ప (о лице)

увязать I сов. см. увязывать

увязать II, увязнуть (в пр.) 1. మునిగిపోవు, కూరుకుపోవు; ~ в грязи бురదలో మునిగిపోవు 2. перен. కూరుకుపోవు; ~ в долгах అప్పారోళ్ల కూరుకుపోవు

увязаться сов. см. увязываться

увязнуть сов. см. увязать II

увязывать, увязать (вн.) 1. కట్టు 2. перен. (согласовывать) సమన్వయపరచు

увязываться, увязаться разг. (за тв.) వెంటడించు, వెంటాడు; за ним увязáлась собáка కుక్క అతన్ని వెంటడించింది (వెంటాడింది)

УВЛ — УГЛ

у

увянуть сов. см. увядать

угадать сов. см. угадывать

угадывать, угадать (вн.) కనుక్కొను, కనిపెట్టు; ~ чью-л. мысль ఒకరి ఆలోచన కనుక్కొను; вы угадали! కనిపెట్టేశారు!, కనుక్కున్నారు!

угáр м 1. (угарный газ) కార్బన్ మోనాక్సైడ్

వాయువు 2. (отравление угарным газом) కార్బన్ మోనాక్సైడ్ పాయిజనింగ్ 3. перен. ఆవేశం; любовáнный

~ (ప్రేమావేశం)

угасá||ть, угáснуть 1. చల్లారు, ఆరిపోవు; кос-тёр ~л మంట ఆరిపోతోంది 2. перен. (исче-зать) చప్పబడిపోవు, తగ్గిపోవు; его пыл угáс అతని ఉత్సాహం తగ్గిపోయింది (చప్పబడిపోయింది)

угáснуть сов. см. угасать

углевóд м биол., хим. కార్బోహైడ్రేట్

углеводород м хим. హైడ్రోకార్బన్

углекислотá ж хим. కార్బనిక్ ఆమ్లం

углекислый хим.: ~ газ కార్బన్ డైఆక్సైడ్

углерóд м хим. కార్బన్

углерóдистый кáрбуn, కార్బనిక్

угловáтый 1. కోణీయ 2. перен. (неловкий, неуклюжий) వికారంగా వున్న

угловóй 1. కొన, మూల; ~ дом కొనలో ఉన్న ఇల్లు 2. мат., физ. కోణీయ

углуби́ть(ся) сов. см. углубля́ть(ся)

углубление с 1. (действие) లోతు చేయడం 2. перен. ప్రగాఢం చేయడం; ~ противорéчий капитáлизма పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ వైరుధ్యాల ప్రగాఢం (తీవ్రం) కావడం 3. (впадина) గుంట

углубля́ть, углуби́ть (вн.) 1. మరింత లోతు చేయు 2. перен. ప్రగాఢం చేయు

углубля́ться, углуби́ться 1. మరింత లోతు అగు 2. перен. ప్రగాఢం (తీవ్రం) అగు; противорéчия углуби́лись వైరుధ్యాలు ప్రగాఢమయ్యాయి 3. (в вн.; проникать в глубь чего-л.) (లో) బాగా చొచ్చుకుని వెళ్ళు; ~ в лес అడవిలోకి బాగా చొచ్చుకుని వెళ్ళు 4. перен. (предаваться чему-л.) (లో) నిమగ్నమైపోవు; ~ в дéло పనిలో (వ్యవహారంలో) నిమగ్నమైపోవు

угляд||ётъ сов. разг. (за тв.) బాగా చూసుకొను; не ~еть за кем-л. ఒకరి విషయంలో ఏమరు (కొంచెం ఆదమరచు); за всем не ~ишь అన్నీ చూసుకోవడం సాధ్యం కాదు

УГН — УГО

у́гнать *сов. см. угонять*

у́гнаться *сов. (за тв.)* వెనకబడకుండా వుండు

у́гнатель *м* పీడకుడు, దోపిడిదారు

у́гнать||ть *несов. (вн.)* 1. అణచు, అణగదొక్కు, పీడించు 2. *перен. (удручать)* పీడించు, కుంగదీయు; его ~ли мрачные мысли నిరుత్సాహపూరితమైన ఆలోచనలు అతన్ని పీడించాయి (కుంగదీశాయి)

у́гнетающ||ий 1. పీడక 2. *перен. (удручающий)* కుంగదీసే; ~ее впечатление నిరుత్సాహపూరిత అనుభవం

у́гнетение *с* 1. పీడన, దోపిడి 2. (*подавленное состояние*) దిగులు

у́гнетён||ый పీడిత, పీడితుడైన; ~ый народ పీడిత ప్రజలు కుంగిపోయే ◇ ~ое состояние కుంగిపోయిన మనోస్థితి

уговáривать, уговорить (*вн. + инф.*) నచ్చ చెప్ప, ఒప్పించు

уговáриваться, уговориться *разг. (с тв. или инф.)* ఏర్పాటు చేసుకొను; я уговори́лась с ним пойти́ в кино́ సినిమాకి వెళ్లాని అతనితో ఏర్పాటు చేసుకున్నాను

уговóр *м* 1. (కి) నచ్చచెప్పడం; после́ дол́гих ~ов он согласи́лся ఎంతో నచ్చచెప్పాక అతను ఒప్పు కున్నాడు 2. (*взаимное соглашение*) ఒప్పందం ◇ ~ доро́же де́нег погов. ≡ మాట మాటే

уговорить(ся) *сов. см. уговáривать(ся)*

уго́д||а *ж:* в ~у кому́-л. ఒకరిని [సం]తృప్తిపర చేందుకుగాను

угодить *сов.* 1. *см. угождать* 2. *разг. (в вн.)* (తో) పడు, కాలువేయు (*очутиться где-л.*); ఢీకొను (*удариться обо что-л.*); చిక్కుకొను (*попасть в какие-л. условия*); ~ в лужу గుంటలో అడుగుపెట్టు; ~ в чьё-л. рúки ఒకరి చేతుల్లో చిక్కుకొను; ~ в яму́ గోతిలో పడు; ~ под суд కోర్టు కేసులో ఇరుక్కొను 3. *разг. (в вн.; бросая, стреляя, попасть)* (కి) తగులు; ~ камнем в окно́ రాయి కిటికీకి తగులు; ~ кому́-л. прямо́ в глаз మాటిగా ఒకరి కంటికి తగులు

угодливый కాకాపట్టే

угодничать *несов. (перед тв.)* (కి) కాకాపట్టు

угодничество *с* (కి) కాకా

угодно 1. *в знач. сказ.:* как вам бýдет ~ మీ ఇష్టం; что вам ~? మీకేం కావాలి? 2. *частично*

ча: где ~ ఎక్కడైనా సరే; как ~ (మీ) ఇష్టం వచ్చినట్లు, ఎలాగైనా సరే; когда́ ~ మీ వీలునుబట్టి, ఎప్పుడైనా సరే; кто ~ ఎవరైనా సరే; что ~ ఏదైనా సరే ◇ если ~ (అని) చెప్పవచ్చు (అనవచ్చు); не ~ ли దయచేసి [వెళ్తారా, తీసుకుంటారా, చూస్తారా]

у́годный (కి) ఇష్టమైన, వాంఛనీయమైన

у́годы||е *с:* лесные ~я అడవులు; полевые ~я భూములు, పొలాలు

угожда́ть, угоди́ть (*от., на вн.*) తృప్తిపరచు, (తో) ఇచ్చుకాలు అడు; на него́ не угоди́шь అతన్ని తృప్తిపరచడం సాధ్యం కాదు

уго́л *м* 1. కోణం, మూల; ~ столá బల్ల కోణం; за уго́лом మూల మలుపు తిరిగాక [వుండు, వచ్చు]; на уго́лу ўлицы వీధి మూలలో (మొగలో); сто́ять в уго́лу మూలలో ఉండు; хо́дить из уго́ла в ~ అటు ఇటు పచారుచేయు 2. *мат.* కోణం; о́стрый ~ లఘు కోణం; под прямы́м уго́лом సమకోణంలో 3. (*часть дома, комнаты, сдаваемая внаём*) మూల; снима́ть ~ ఒక మూల జాగా అద్దెకు తీసుకొను 4. (*приют, пристанище*) మూల; имéть свой ~ సొంత మూల కలిగివుండు; все разбре́лись по своим уго́лам ఎవరి మూలకి వాళ్ళు పోయారు 5. (*отдалённая местность*) మారుమూల; в глухо́м уго́лу మారుమూలలో ◇ медве́жий ~ మారుమూల; из-за уго́ла వెనకపాటున, వెనక నుంచి; у́бийство из-за уго́ла వెనకనుంచి (వెనక పాటున) హత్య; под э́тим уго́лом зрё́ния ఈ దృష్ట్యా

уголо́вник *м* నేరస్థుడు

уголо́вн||ый క్రిమినల్, నేర; ~ый ко́декс శిక్షా స్మృతి; ~ое де́ло క్రిమినల్ కేసు; ~ое преступле́ние నేరం

уголо́к *м* 1. *уменьш. от уго́л* 2. (*помещение для специальных занятий*): красны́й ~ సమాచార కేంద్రం; живо́й ~ ప్రకృతి కేంద్రం

уго́ль *м* బొగ్గు; ка́менный ~ [రాక్షసి, నేల] బొగ్గు ◇ сидéть как на уго́лях *разг.* ముళ్ళమీద ఉన్నట్లుండు (కూర్చున్నట్లుండు)

уго́льник *м* సెట్ స్క్వేర్

уго́льн||ый బొగ్గు; ~ая промышле́нность బొగ్గు పరిశ్రమ

угомо́нить *сов. разг. (вн.)* శాంతపరచు, ఊరుకో బెట్టు

угомо́ниться *сов. разг.* నెమ్మదించు, శాంతించు

уго́н *м* దొంగతనం; ~ самолёта విమానం దారి మళ్ళింపు

угонять, уgnать 1. తోలుకుపోవు 2. *разг.* (*похищать*) దొంగిలించు, తరలించుకుపోవు; ~ *автомобиль* కారు తరలించుకుపోవు (దొంగతనం చేయు); ~ *самолёт* విమానం దారి మళ్లించు

угоразди||ть *сов. разг.*: ~ло же его прий-
ти сюда! అతనెందు కొచ్చడబ్బా యిక్కడికి?; *его*
~ло попасть в яму పావం, అతను గుంటలో పడ్డాడు
угорать, угореть బొగ్గు పాగ విషానికి గురి అగు;
карьер мoнастpeйскiй విషం మూలంగా మృతి చెందు (*до смерти*)

угорелый *разг.*: как ~ మతిపోయినట్లు; бежать
как ~ మతిపోయినట్లు పరుగెత్తు

угореть *сов. см.* угорать
ýгорь *м* (*на коже*) పింపుల్, మొటిమ
угостить(ся) *сов. см.* угощать(ся)
угощá||ть, угостить (*вн. тв.*) (కి) పెట్టు;
~ть *кого-л.* чаем ఒకరికి టీ పెట్టు; я ~ю *блюда*
నేనే చెల్లిస్తాను

угощá||ться, угоститься *разг.* (*тв.*) తిను,
తీసుకొను; ~йтесь! తీసుకోండి!

угощение *с* 1. (*действие*) పెట్టడం 2. (*то,*
чем угощают) ఫలహారం, వంటకాలు

угрожа||ть *несов.* (*от. тв.*) (ని, తో) బెదిరించు;
~ть *войной* యుద్ధం చేస్తామని బెదిరించు; ~ть
кому-л. *пистолетом* ఒకరిని పిస్టల్ తో బెదిరించు; *ему*
~ет *опасность* అతను ప్రమాదంలో పడుతున్నాడు
угрожающ||ий ప్రమాదకర, ముందుకొస్తున్న; ~ее
положение ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి

угроза||а *ж* 1. బెదిరింపు; под ~ой *смерти* ప్రాణం
తీస్తానని బెదిరించి, ప్రాణం తీస్తానన్న బెదిరింపుతో 2.
(*опасность*) ప్రమాదం; ~а *войны* యుద్ధ ప్రమాదం
угрызени||е *с*: ~я *совести* హృత్తాపం, అనుతాపం
угрюмый చిరచిరలాడే (*о человеке*); చీకటిగావున్న
(*о лесе*)

удáв *м* కొండచిలువ, పైథాన్
удавá||ться, уда||ться 1. విజయవంతమగు, (రో)
కృతకృత్యమగు; операция удалáсь ప్రయత్నం విజయ
వంతమైంది; не ~ విఫలమగు; уда||тся ли это?
ఇది సాధ్యమవుతుందా? 2. *безл.* (*от. + инф.*): мне
удалóсь достáть эту книгу ఈ పుస్తకం సంపా
దించగలిగాను; мне не удалóсь это сдéлать ఇది
చేయలేకపోయాను

удавить *сов.* (*вн.*) గొంతు పిసికి చంపు, గొంతు
మరిమిచేయు

УГО — УДА

У

удавиться *сов. разг.* ఉరివేసుకొను

удалени||е 1. ఉపసంహారం; по мере ~я от...
నుంచి దూరంగా వెళ్లే కొద్దీ... 2. (*устранение*) తొల
గించడం; ~е *посторонних* పరాయివాళ్లను తొలగించడం;
~е *пятна* మచ్చ తొలగించడం; ~е *ученика* из
класса విద్యార్థిని క్లాసులోనుంచి వెళ్లగొట్టడం 3. (*в хирургии*)
తీసివేయడం, తీసివేత; ~е *зуба* పంటిని
తీసివేయడం, పన్ను పీకేయడం

удалённость *ж* దూరంగా ఉండడం

удалённый దూరంగా వున్న, మారుమూల

удалить(ся) *сов. см.* удалять(ся)

удал||ой: ~ой *молодец* సాహసవంతుడైన; ~áя
песня ఉత్తేజపూరితమైన పాట

удаль *ж* సాహసం

удальство *с см.* యదాల్య

удалýть, удалýть (*вн.*) 1. (*отдалять*)
దూరంగా పెట్టు (ఉంచు), తీసివేయు 2. (*устра-*
нять) తొలగించు; బయటికి పంపించు, వెళ్లగొట్టు (*за-*
ставлять уйти); ~ *посторонних* పరాయివాళ్లను
తొలగించు; ~ *пятно* మచ్చ తొలగించు; ~ *кого-л.*
из *зала* [*заседания*] హాలు (సభ)నుంచి ఒకరిని
బయటికి పంపించు 3. (*в хирургии*) తీసివేయు; ~ *зуб*
పన్ను తీసివేయు (పీకేయు)

удалýться, удалýться 1. దూరంగా వెళ్లు; ~ от
берега ఒడ్డునుంచి దూరంగా వెళ్లు (ఈడు); ~ от
темы విషయంనుంచి వైదొలగు (దూరంగా వెళ్లు, పక్కకి
వెళ్లు) 2. (*уходить*) బయటికి వెళ్లు

удáр *м* 1. దెబ్బ; ~ *кулаком* పిడికిలి దెబ్బ, ముష్టి
ఘాతం; ~ *ногой* తన్ను, తాపు; *наносить* ~
кому-л. ఒకరిని దెబ్బ తీయు; *получать* ~ దెబ్బ
తిను, దెబ్బకి గురి అగు 2. (*звук*) ధన్ మని శబ్దం; ~
колокола గంట మోత 3. *воен.* దెబ్బ, దాడి; *нано-*
сить кому-л. *решительный* ~ ఒకరిపై చాపు దెబ్బ
తీయు, ఒకరిని దెబ్బ కొట్టు 4. *перен.* (*потрясе-*
ние) ఆఘాతం; ~ *судьбы* విధి ఆఘాతం 5. *мед.*
полю ◇ *быть в* ~е మంచి ఊపులో వుండు; *стáвить*
что-л. под ~ *дённое* ప్రమాదానికి గురి చేయు; *од-*
ним ~ом *двух зайцев* *убить* ఒక దెబ్బతో (రాతితో)
రెండు పక్షుల్ని చంపు

ударени||е *с* 1. వక్కాణింపు; *знак* ~я ఒత్తు
గుర్తు 2. *перен.*: *дéлать* ~е на *чём-л.*
дённое నా నొక్కివెచ్చు

ударить *сов. см.* ударять

УДА — УДИ

ударить(ся) *сов. см. ударять(ся)*

ударник I м 1. (в оружии) (పైకత్తి, పైరింగ్) పిన్ను 2. (музыкант) (డ్రమ్మరు)

ударник II м పురోగామి (ఆదర్శవంతుడైన) కార్మికుడు; ~ коммунистического труда కమ్యూనిస్టు తరవా కార్మికుడు (ఉద్యోగి)

ударный I.: ~ый музыкальный инструмент తట్టుడు వాయిద్యం 2. воен. దాడి; ~ый батальон దాడి (మెరుపు) దళం 3. (передовой) పురోగామి; ~ая бригада పురోగామి దళం; ~ая работа మెరుపు (ఆదర్శవంతమైన) పని ◇ ~ый гласный грам. వక్కాణివబడిన అచ్చు

ударять, ударить 1. (вн, по от.) పై కొట్టు, దెబ్బ తీయు; ~ кулаком по столу బల్లపై గుడ్డు; ~ ког-л. по голове ఒకరి తలపై కొట్టు 2. (ударом производить звук) కొట్టు; ~ в колокол గంట కొట్టు (మోగించు, వాయించు) ◇ ~ по врагу శత్రువుపై దాడిచేయు (దెబ్బ తీయు); ~ по карману ఆదాయంలో కోత పెట్టు, ఆదాయమీద దెబ్బ తీయు; ~ по рукам разг. బేరం కుదుర్చుకొను; ударил гром ఉరిమింది; ударил мороз చల్లబడింది; винó ударило в голову మైకం ఎక్కింది

ударяться, удариться 1. (о, в вн.) ఢీకొను, తగులుకొను; తగులు (ушибаться); ребёнок ударился головой о дверь బిడ్డ తలకి తలుపు తగిలింది, బిడ్డ తల తలుపుకి కొట్టుకుంది; мяч ударился в стену బంతి గోడకి తగిలింది 2. разг. (в вн.; с увлечением предаваться чему-л.) ఉత్సాహంతో (కి) వూసుకొను, (లో) నిమగ్నుడగు; ~ из одной крайности в другую ఒక కొననుంచి ఇంకో కొనకి పోవు

удаться *сов. см. удаваться*

удача ж అదృష్టం; విజయం (успех); какáя ~а! అదే పదివేల!, నాకు అదృష్టం కలిసి వచ్చింది; творческая ~а సృజనాత్మక విజయం; желаю ~и! మీకు విజయం కలగాలని కోరుతున్నాను

удачливый అదృష్టవంతమైన; ~ человек అదృష్టవంతుడు

удачно нареч. 1. (успешно) విజయవంతంగా 2. (хорошо) బాగా

удачный 1. (успешный) విజయవంతమైన 2. (хороший) మంచి; ~ выбор మంచి ఎంపిక

удваивать, удвоить (вн.) రెట్టింపు చేయు

(పెంచుచు, పెంచు); ~ усилия కృషి (ప్రయత్నాలు) ద్విగుణీకృతం చేయు; ~ цену ధర రెట్టింపు పెంచు (చేయు)

удваиваться, удвоиться రెట్టింపు పెరుగు (అగు), రెండంతలగు

удвоенный I. రెండింతలైన 2. (усиленный) ద్విగుణీకృత; с ~ой энергией ద్విగుణీకృతమైన చురుకు తనంతో

удвоить(ся) *сов. см. удваивать(ся)*

удёл м (участь) కర్మ

уделить *сов. см. уделять*

удельный физ.: ~ вес విశిష్ట గురుత్వం

уделять, уделить (вн.) కేటాయించు (выделять); (కి) అర్పించు, (వల్లు) చూపించు; (వల్లు) వెచ్చించు (время и т.п.); ~ большое внимание чему-л. (దేనికైనా) చాలా శ్రద్ధ అర్పించు, (ఏదో ఒక దానివల్లు అయినా) శ్రద్ధ చూపించు

удерж м разг.: без ~у అదుపు లేకుండా; не знать ~у ни в чём దేనిలోనూ అదుపు ఎరుగకపోవు

удержание с 1. (действие) అపు, అదుపు 2. (вычет из чего-л.) కోత, తగ్గింపు; ~ из зарплат-ты జీతంనుంచి తగ్గింపు (కోత)

удержать *сов. см. удерживать*

удерживать, удержать (вн.) 1. (не выпускать, сохранять) పట్టు[కొను], నిలుపు[కొను]; ~ власть అధికారం నిలుపుకొను (నిలబెట్టుకొను); ~ что-л. в памяти దేనినైనా స్మృతిలో నిలుపుకొను; ~ что-л. в руках దేనినైనా పడకుండా చేతుల్లో పట్టుకొను 2. (вычитывать) కోయు, తగ్గించు 3. (заставлять остаться): что удерживает вас здесь? మీరిక్కడ ఎందుకుంటున్నట్లు?; [я] не смею ~ вас మీ సమయం ఇంక వ్యర్థం చేయను 4. (от вн.; не давать сделать) (инф. + కుండా) నివారించు; ~ ког-л. от опрометчивого поступка ఒకరు అవివేకపు పని చేయకుండా నివారించు 5.: ~ зевоту అవులింత అపుకొను; ~ смех నవ్వు అపుకొను

удесятерить(ся) *сов. см. удесятерять(ся)*

удесятерять, удесятерить (вн.) పదింతలు పెంచు (పెచ్చించు)

удесятеряться, удесятериться పదింతలు పెరుగు

удешевить *сов. см. удешевлять*

удешевлять, удешевить (вн.) ధర తగ్గించు

удивительно 1. нареч. ఆశ్చర్యకరంగా, అద్భుతంగా 2. безл. в знач. сказ. ఆశ్చర్యకరంగా వుంది; не ~, что... అని (అనడంలో) ఆశ్చర్యమేమీ లేదు

удивительный 1. ఆశ్చర్యకరమైన, వింత[అయిన] 2. (чрезвычайный) అద్భుతమైన

удивить(ся) сов. см. удивлять(ся)

удивлени||е с ఆశ్చర్యం, అబ్బురపాటు; в ~и ఆశ్చర్యకరంగా; к моему ~ю నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించే

удивлять, удивить (вн.) ఆశ్చర్యపకితుని చేయు, (కి) ఆశ్చర్యం కలిగించు

удивляться, удивиться (చూసి, విని) ఆశ్చర్యపడు, ఆశ్చర్యపకితుడగు

удила мн. కట్టెపు కడ్డి; закусить ~ прям., перен. అదుపు కోల్పోవు

удилище с ఊచక్ర

удирать, удрать разг. పారిపోవు

удить несов. (вн.) చేపలు పట్టు

удлинение с నిడివిగా చేయడం, పొడిగింపు; ~ пр-вода చైర్ పొడిగింపు; ~ срока వ్యవధి పొడిగింపు

удлинить(ся) сов. см. удлинять(ся)

удлинять, удлинить (вн.) నిడివిగా చేయు, పొడిగించు; ~ срок వ్యవధి పొడిగించు

удлиняться, удлиниться పొడుగుగు, దీర్ఘమగు; дни удлинились పగళ్లు దీర్ఘమయాయి; тени удлинились నీడలు పొడుగయాయి

удобно 1. нареч. సౌకర్యంగా, సుఖంగా, అనువుగా; ~ усаживаться సౌకర్యంగా కూర్చోను 2. безл. в знач. сказ. సౌకర్యంగా (వీలుగా, సుఖంగా) వుంది; вам здесь ~? మీకిక్కడ సౌకర్యంగా వుందా? 3. безл. в знач. сказ. (подходит) వీలుంటుంది, సరిపోతుంది; ~ ли вам прийти? మీకు రావడానికి వీలుంటుందా?; что вам ~? ఇది మీకు సరిపోతుందా?; приходите, когда вам ~ మీ వీలునుబట్టి రండి 4. безл. в знач. сказ. (уместно, прилично) ఉచితం; ~ ли спросить его об этом? దాన్ని గురించి అతన్ని అడగడం ఉచితమా?

удобн||ый 1. అనువుగా (సౌకర్యంగా) వుండే (для пользования); ఉపయోగకరమైన (пригодный) 2. (благоприятный) అనుకూలమైన, సానుకూలమైన; ~ый момент సరైన క్షణం; ~ое время అనుకూలమైన సమయం

удобрени||е с 1. (действие) ఎరువు వేయడం 2. (вещество) ఎరువు; минеральные ~я ఖనిజ ఎరువులు

удобрить сов. см. удобрять

удобрять, удобрить (вн.) ఎరువు వేయు

удобств||о с సౌకర్యం, సదుపాయం; квартира со всеми ~ами అన్ని సౌకర్యాలూ గల వాటా; для

УДИ — УДО

У

~а пассажиров ప్రయాణికుల సదుపాయం కోసం
удовлетворени||е с సంతృప్తి; ~е желаний కోరికలను తీర్పు; ~е требований డిమాండ్లను తీర్పు; чувство ~я సంతృప్తి; испытывать ~е తృప్తిపడు; с большим ~ем పరమ సంతృప్తితో

удовлетворенно нареч. సంతృప్తిగా

удовлетворенность ж సంతృప్తి

удовлетворенный 1. (довольный) సంతృప్తి చెందిన

2. (осуществлённый) తీరిన (самим); తీర్చిన (кем-л.)

удовлетворительно нареч. 1. సంతృప్తికరంగా 2. в знач. суц. с нескл. (отметка) వ్యాసు మార్కు

удовлетворительный తృప్తికరమైన

удовлетворить(ся) сов. см. удовлетворять(-ся)

удовлетворя||ть, удовлетворить 1. (вн.) తీరు, తీర్పు; ~ть потребности населения జనం అవసరాలు తీరు (తీర్పు); ~ть спрос డిమాండు (గిరాకీ) తీర్పు; ~ть чью-л. просьбу ఒకరి కోరిక తీర్పు 2. (вн.; делать довольным) తృప్తిపరచు, (కి) తృప్తి కలిగించు; успех не удовлетворил её ఆమె విజయంతో తృప్తి చెందలేదు 3. (от.; соответствовать) తీర్పు; проект ~ет всем требованиям ప్రాజెక్టు అవసరాలన్నీ తీరుస్తోంది

удовлетворя||ться, удовлетвориться (та.) (తో) తృప్తి చెందు (పడు), సరిపెచ్చుకొను
удовольстви||е с 1. ఆహ్లాదం; సంతోషం (радость); доставлять ~е кому-л. ఒకరికి ఆహ్లాదం కలిగించు, ఒకరిని రంజింపజేయు; испытывать ~е от чего-л. (వల్ల) సంతోషపడు; к общему ~ю అందరికీ సంతోషం కలిగేలా 2. (развлечение) విలాసం, వినోదం

удó||й м 1. (количество молока) పాల దిగుబడి; суточный ~й రోజువారీ పాల దిగుబడి 2. (доение) పాలు పిండడం; молоко утреннего ~я ఉదయం పూట పాలు

удóйность ж పాలిచ్చే సామర్థ్యం
удорожание с ధర పెరుగుదల
удорожать, удорожить (вн.) ధర పెంచు
удорожить сов. см. удорожать

удостáнвать, удостóить (вн.) 1. книжн. (наградать) యిచ్చు; ~ правительственной наградой ప్రభుత్వ బహుమతి యిచ్చు; ~ ког-л.

УДО — УЖА

звания Героя Советского Союза ఒకరికి సోవియట్ వీర బిరుదం యిచ్చు 2. *ирон.* (тв.; оказывать внимание) అనుగ్రహించు; не ~ ког-л. от-вѣтом ఒకరికి సమాధానం అనుగ్రహించలేదు

удостаиваться, удостоиться (*рд.*) 1. *книжн.* (получать награду) పొందు, ఇవ్వబడు; ~ правительственной награды ప్రభుత్వ బహుమతి పొందు 2. (*ирон.*) అనుగ్రహించబడు; ~ похвалы ప్రశంస అనుగ్రహించబడు

удостоверение с 1. (*действие*) ధృవపరచడం 2. (*документ*) సర్టిఫికేట్, పత్రం; ~ личности గుర్తింపు పత్రం

удостоверить(ся) *сов. см.* удостоверять(ся) удостоверять, удостоверить (*вн.*) ధృవపరచు, ధృవపరచు; ~ личность ког-л. ఒకరి బిడెంటిటీ ధృవీకరించు; ~ подпись సంతకం ధృవపరచు

удостоверяться, удостовериться ధృవపరచుకొను

удостоить(ся) *сов. см.* удостоивать(ся)

удосужить|ться *сов. разг.*: он ~лся позволить только в 12 часов ночи రాత్రి 12 గంటలకే సోన్ చేయడానికి అతనికి తీరిక అయింది; он не ~лся прийти అతను దర్శనం ఇవ్వలేదు; он не ~лся прочитать эту книгу ఈ పుస్తకం చూసిన పాపాన పాలేదు

удочерить *сов. см.* удочерять

удочерять, удочерить (*вн.*) ఒకరిని కూతురుగా దత్తు (దత్తత) చేసుకొను

удочк|а ж గేలం ◇ поймать ког-л. на ~у *разг.* ఒకరిని (ఒకరికి) ఎర చూపి పట్టుకొను; по-пасться на ~у ఎర మింగు

удрать *сов. см.* удирать

удружить *сов. разг. (от.)* 1. (కి) ఉపకారం చేయు 2. *ирон.* (причинить вред) (కి) అపకారం చేయు

удручать, удручить (*вн.*) క్రుంగిపోయేలా చేయు, క్రుంగదీయు

удручающий మనస్సుని క్రుంగదీసే, విషాదకర

удрученный క్రుంగిపోయే

удручить *сов. см.* удручать

удушить *сов. (вн.)* 1. గొంతు నులిమివేయు 2. *перен. книжн.* అణచివేయు; свободу не ~ స్వేచ్ఛని అణచివేయడం అసాధ్యం

удушливый ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసే

удушьє с ఉక్కిరిబిక్కిరి, ఊపిరి ఆడకపోవడం

уединени|є с ఏకాకితనం, ఏకాంతం; в полном ~и పూర్తి ఏకాంతంలో; жить в ~и ఏకాంత జీవితం గడుపు

уединён|ый ఏకాంత, విడి; ~ый дом విడి ఇల్లు; ~ая жизнь ఏకాంత జీవితం

уединиться *сов. см.* уединяться

уединяться, уединиться ఏకాంతంలోకి పోవు *уезжать, уехать* వెళ్లిపోవు; ~ домой ఇంటికి వెళ్లిపోవు; ~ из города పట్నం నడలి వెళ్లిపోవు

уехать *сов. см.* уезжать

уж I м *зоол.* గడ్డిపాము

уж II 1. *нареч. см.* уже 1—3 2. *частица усил.*; часто не переводится: уж ты помогí мне నాకు సాయం చేస్తావురా?; не так уж плохó అదేమంత మరీ అధ్వానం కాదు; ладно уж! పోనీలే!

ужалить *сов. см.* жалить

ужас м 1. భయకంపం, భీతి, తీవ్రమైన భయం; приходíть в ~ от чег-л. (వల్ల, వల్ల) భయ కంపితుడగు; приводíть ког-л. в ~ ఒకరికి విభ్రాంతి (విపరీతమైన భయం) కలిగించు 2. *обычно мн. (страшное явление)* బీభత్సం, ఘోరం; ~ы войнñы యుద్ధ బీభత్సాలు 3. (*крайнее изумление, негодование и т.п.*) దిగ్భ్రాంతి; прийти в ~ от рассказа కథ విని దిగ్భ్రాంతి చెందు ◇ ~ как вкусно! *разг.* మహావీర రుచిగా వుంది!; ~ как холодно! *разг.* చచ్చేటంత చలి!; как-ой ~! ఎంతో ఘోరం!; ~ сколько времени (лет) прошло *разг.* పుష్కరాలు గడిచాయి; до ~а *разг.* చచ్చేటంత

ужасать, ужаснуть (*вн.*) భయపెట్టు, భీతిగొలుపు

ужасаться, ужаснуться భయకంపితుడగు, భీతి చెందు; ~ чем-л. చూసి విభ్రాంతి చెందు, భయకంపితుడగు

ужасающий భయంకరమైన, బీభత్సంగా పున్న, హృదయవిదారకమైన

ужасно 1. *нареч.* భయంకరంగా, బీభత్సంగా 2. *в знач. сказ. разг.* ఘోరంగా వుంది

ужаснуть(ся) *сов. см.* ужасать(ся)

ужасн|ый 1. భయంకరమైన, ఘోరమైన; ~ое зрелище ఘోరమైన దృశ్యం; ~ый вид భయంకరంగా కనవడడం 2. *разг. (очень сильный)* విపరీతమైన, తీవ్రమైన; ~ый ветер విపరీతమైన గాలి 3. *разг. (очень плохой)* అధ్వానమైన, దారుణమైన;

~ая погода అధ్వానమైన వాతావరణం; в ~ом положении దారుణమైన పరిస్థితిలో

уже сравн. ст. к прил. ýкий; всё ~ и ~ మరింత యిరుకిరుకైన

уже нареч.: он ~ уехал వెళ్లిపోయాడు; что ~ осуществлено ఇది సాధించబడింది (నెరవేర్చబడింది); я ~ пообедал నేను భోజనం చేసేశాను; ~ в конце февраля ఫిబ్రవరి ఆఖరిలోగా; ~ теперь ఇప్పటికీ [కూడా]; ты ~ не маленький నువ్వేమీ చిన్నవాడివి కాదు

уживаться, ужиться (с тв.) (తో) బాగా సరిపెట్టుకొను, సర్దుకొను

уживчивый [ఇతరులతో] సర్దుబాటు స్వభావంగల ýжин రాతి భోజనం

ýжинать, поýжинать రాతి భోజనం చేయు

ужиться сов. см. уживаться

уаконивать, уаконить (вн.) చట్టబద్ధం చేయు; రిజిస్టర్ చేయు (о браке)

уаконить сов. см. уаконивать

узбек м ఉజ్బెక్ [వాడు]

узбекский ఉజ్బెక్

узд||а ж కల్లెం ◇ держать ког-л. в ~е ఒకరిని అదుపులో పెట్టు

уздечка ж కల్లెం

уздцы мн.: брать под ~ కల్లెం పట్టుకొను

ýзел м 1. ముడి; завязывать ~ ముడి వేయు; развязывать ~ ముడి విప్ప 2. перен. చిక్కు స్థితి 3. (место скращения чего-л.) కూడలి, కేంద్రం; железнодорожный ~ రైల్వే కూడలి (కేంద్రం) 4. (совокупность сооружений, механизмов) కేంద్రం; радиотрансляционный ~ రేడియో ప్రసార కేంద్రం 5. (свёрток) మూట, కట్ట ◇ морской ~ నావికుల ముడి; нервный ~ анат. నాడీ గ్రంథి

узелок м 1. చిన్న ముడి 2. (свёрток) చిన్న మూట

ýзк||ий 1. ఇరుకు, ఇరుకైన; ~ая кровать ఇరుకు మంచం; ~ая тропá ఇరుకు బాట 2. (тесный) చిగువుగా (చిగుతుగా) వున్న; ~ое платье చిగువుగా (చిగుతుగా) వున్న ప్రాకు 3. перен. (ограниченный) పరిమితమైన, సంకుచితమైన; ~ий круг знакомых కొద్దిమంది పరిచితులు; ~ий специалист ప్రత్యేక నిపుణుడు ◇ ~ое место в чём-л. (లో) బలహీన అంశం

узкоколёйка ж разг. నారో గేజ్ రైలు మార్గం

узкоколённый н-о г-ж గేజ్

УЖЕ — УКА

У

уколóбый 1. చిన్న నుదుటి 2. перен. разг. అల్ప బుద్ధిగల, సంకుచిత మనస్కుడైన

уконациональный సంకుచిత జాతీయ

укоплёночный: ~ аппарат మినియేచర్ సిని కెటెమెం

укопрофессиональный ప్రత్యేక వృత్తికి సంబంధించిన

улов||ой 1. ж.-р.: ~ая станция కూడలి స్టేషన్ 2. перен. (главный) ప్రధాన, మౌలికమైన, కీలక; ~ой вопрос కీలక సమస్య

узнавать, узнать (вн.) 1. గుర్తుపట్టు; не ~ ког-л. ఒకరిని గుర్తుపట్టకపోవు; ты меня узнаёшь? నేను గుర్తొచ్చావా? 2. (осведомляться) కనుక్కొను, (గురించి) తెలుసుకొను; узнать чей-л. телефон ఒకరి టెలిఫోన్ నంబరు కనుక్కొను; ~ что-л. из газет దేని గురించైనా పత్రికలనుంచి (ద్వారా) తెలుసుకొను; ~ о чём-л. от ког-л. దేన్ని గురించైనా ఒకరినుంచి తెలుసుకొను 3. (испытывать) అనుభవించు; ~ нуждý లేమి అనుభవించు

узнать сов. см. узнавать

ýзник м уст. ఖైదీ

узор м అలంకార చిత్రణ, డిజైన్

ýзость ж 1. ఇరుకుతనం 2. перен. (ограниченность) సంకుచితత్వం; ~ кругозора కూపస్థమండూక తత్వం, అల్పబుద్ధి

узурпатор м книжн. అధికార అపహర (అక్రమణ దారు)

узурпировать несов. и сов. (вн.) అక్రమించు, అపహరించు

ýзы мн. [సం]బంధాలు; кровные ~ రక్త సంబంధాలు

ýйма ж разг. బోలెడు, ఎక్కువ; ~ дел బోలెడు పనులు, ఎక్కువ పని; там ~ народу అక్కడ బోలెడు మంది వున్నారు

ýти сов. см. уходить

указ м ఉత్తరువు, శాసనం; издавать ~ ఉత్తరువు జారీచేయు

указани||е с సూచన, ఆదేశం; давать кому-л. ~я ఒకరికి సూచనలు (ఆదేశాలు) ఇచ్చు; по ~ю ког-л. ఒకరి సూచన మేరకు

указатель м 1. (в книге) సూచిక; библиографический ~ గ్రంథాల పట్టి (పట్టిక); именный ~ పేర్ల సూచి 2. (справочник): железнодорож-

УКА — УКО

ный ~ రైల్వే గైడ్ 3. *тех.* సూచిక; ముల్లు (*стрелка*); ట్రాఫిక్ గుర్తులు (*дорожный*)

указательный సూచిక; ~ая стрелка ముల్లు
◇ ~ый палец చూపుడు వేలు, తర్జుని

указать *сов. см.* указывать

указка *ж* 1. (*палочка*) దండం, చూపుడు బెత్తం
2. *разг.* (*указание*) సూచన, ఆదేశం, చెప్పచేతలు; действовать по чьей-л. указке ఒకరి ఆదేశాలను అనుసరించు, ఒకరి చెప్పచేతల్లో వ్యవహరించు

указывать, указать 1. (*вн.*, на *вн.*) చూపించు; ~ пальцем на корень-л. ఒకరి వైపు (కేసి) వేలు చూపించు; ~ путь дари చూపించు 2. (*на вн.*; *ссылаться*) ప్రస్తావించు 3. (*вн.*; *давать указания*) సూచించు, ఆదేశించు, ఆదేశాలను ఇచ్చు; действовать как указано సూచనలను పాటించు, సూచనల మేరకు చేయు ◇ ~ на дверь వెళ్ళగొట్టు, పొమ్మును

ука́тать *сов. см.* ука́тывать

ука́тить *сов.* 1. (*вн.*) దొర్లించి వేయు 2. *разг.* (*ухать*) వెళ్ళిపోవు

ука́титься *сов.* దొర్లిపోవు

ука́тывать, ука́тать (*вн.*) చదును చేయు; ~ дорогу రోడ్డును చదును చేయు

укача́ть *сов. см.* ука́чивать

ука́чивать, укача́ть (*вн.*) 1. (*ребёнка*) ఊపి నిద్ర పుచ్చు 2. *безл.*: егò укача́ло అతనికి వెలవరంగా (వికారంగా) వుంది

укла́д *м* 1.: ~ жизни జీవిత విధానం 2. *эк.* ఉత్పత్తి విధానం (రంగం, వ్యవస్థ); общественно-экономический ~ సామాజికార్థిక వ్యవస్థ (విధానం); социалистический ~ సోషలిస్టు విధానం

укла́дка *ж* 1. వేయడం; ~ брёвен దూలాల పేర్చడం; ~ рельсов రైల్వే పట్టాలు వేయడం; ~ сена ఎండు (ఎండిన) గడ్డి పేర్చడం 2. (*волос*) హెయిర్ డ్రెస్సింగ్

укла́дывать, уложить (*вн.*) 1. (*спать*) పడుకో బెట్టు 2. (*класть в определенном порядке*) వేయు; ~ брёвна దుంగలు పేర్చు; ~ рельсы రైల్వే పట్టాలను వేయు 3. (*упаковывать*) పాక్ చేయు; ~ багаж సామాన్లు పాక్ చేయు ◇ ~ волосы హెయిర్ డ్రెస్సింగ్ చేయించుకొను; ~ когò-л. на месте *разг.* ఉన్నదాన్ని ఉన్నట్లు చంపు (చంపివేయు)

укла́дыва|ться I, улож|ться 1. (*в дорогу*) పాక్ చేయు 2. (*умещаться*) పట్టు 3. *перен. разг.*

(*успевать*) సరిపోవు; улож|ться в полчаса అర (అర్థ) గంట సరిపోవు ◇ что не ~ется в голове అది బొత్తిగా అర్థం కాదు

укла́дываться II, ул|чься పడుకొను

укло́н *м* 1. ఏటవాలు; дорога шла под ~ మార్గం ఏటవాలుగా వుంది 2. *перен. полит.* పెడదారి, పెడమార్గం 3. *перен.* (*направленность*) ప్రాధాన్యం; школа с математическим ~ом గణితశాస్త్ర ప్రాధాన్యం కలిగిన పాఠశాల

укло́нение *с* మళ్ళడం; (నుంచి) తలాయించడం, తప్పించుకోవడం (*от обязанностей и т.п.*); వైదొలగడం (*от темы*)

укло́ниться *сов. см.* уклоня́ться

укло́нчивый తలాయంపు, కప్పదాటు; ~ ответ తలాయంపు (కప్పదాటు) సమాధానం

укло́няться, уклони́ться (*от рд.*) 1. తప్పించుకొను; ~ от удара దెబ్బ తప్పించుకొను 2. (*избегать*) తప్పించుకొను; ~ от встречи с кем-л. ఒకరిని తప్పించుకు తిరుగు; ~ от ответственности బాధ్యతను తప్పించుకొను 3. (*отклоняться от прежнего пути*) (నుంచి) [వక్ర]కు మళ్ళు; ~ к востоку తూర్పుకు మళ్ళు; ~ от курса మార్గంనుంచి మళ్ళు 4. *перен.* (*отвлекаться*) వైదొలగు; ~ от темы విషయాంశం నుంచి వైదొలగు

уко́л *м* 1. గుచ్చు 2. *перен.* సూటీ పోటీ మాట 3. *мед.* ఇంజెక్షన్; ~ пенициллина పెనిసిలిన్ ఇంజెక్షన్; делать кому-л. ~ ఒకరికి ఇంజెక్షన్ చేయు

уко́лоть *сов.* (*вн.*) 1. గుచ్చు 2. *перен.* సూటీ పోటీ మాట[లు] అను

уко́лоться *сов.* గుచ్చుకొను

укомплектова́ть *сов.* (*вн.*) సమకూర్చు; ~ библиотеку లైబ్రరీకి కావలసిన పుస్తకాలన్నీ సమకూర్చు

уко́р *м* నింద; смотре́ть с ~ом నిందాపూర్వకంగా చూచు; ~ы совести పశ్చాత్తాపం

уко́рачивать, укороти́ть (*вн.*) పొట్టి చేయు

уко́рени́ться *сов. см.* укореня́ться

уко́рени́ться, укорени́ться వేళ్ళానుకొను, వేళ్ళ పాతుకొను, దృఢంగా నాటుకొను

уко́ризна *ж* నింద

уко́ризненный నిందాపూర్వక[మైన]

уко́рить *сов. см.* укоря́ть

уко́ротить *сов. см.* укорáчивать

уко́роченный తగ్గించబడిన; ~ рабóчий день తగ్గించబడిన పని దినం

укорять, укорить (вн.) (ఒకరిని దేనికోసమైనా) విడిచిపెట్టించు (మందలించు)

украдкой దొంగచాలుగా

украинец *м* ఉక్రేనియన్

украинский ఉక్రేనియన్

украсить(ся) *сов. см.* украшать(ся)

украсть *сов. см.* красть

украшать, украшать (вн.) అలంకరించు, శృంగరించు

украшаться, украшаться అలంకరించబడు

украшение *с* 1. (действие) అలంకరించడం 2. (предмет) అలంకరణ

укрепить(ся) *сов. см.* укреплять(ся)

укреплени||*е с* 1. (действие) బిగించడం; స్థిరపరచడం, పదిలపరచడం, పలుకుతరం చేయడం (власти и т.п.); ~е міра శాంతిని స్థిరపరచడం (పదిలపరచడం) 2. воен. రక్షణ స్థావరం; линия ~я రక్షణ స్థావరాల శ్రేణి

укреплять, укрепить (вн.) 1. బిగించు 2. перен. (власть, положение) స్థిరపరచు, పదిలపరచు, బలపరచు, పటిష్ఠం చేయు; ~ безопасность భద్రతను స్థిరపరచు (బలపరచు) 3. воен. సుదృఢం చేయు

укрепляться, укрепиться 1. గట్టిపడు 2. перен. స్థిరపడు, పదిలపడు, సుస్థిరం కావడం 3. воен. తిష్ఠవేయు, తిష్ఠవేసుకుని కూర్చోను, బైతాయించు

укромн||ый ఏకాంత; ~ое местечко ఏకాంత స్థలం

укротитель *м* మచ్చికదారు

укротить *сов. см.* укрощать

укрощать, укротить (вн.) 1. మచ్చిక చేసుకొను 2. перен. లోబరచుకొను 3. (сдерживать) అణచుకొను; ~ свой гнев తన కోపాన్ని అణచుకొను

укрощение *с* 1. మచ్చిక చేసుకోవడం 2. перен. లోబరచుకోవడం 3. (сдерживание) అణచివేత

укрупнение *с* సమైక్యం చేయడం; ~ предприятий సంస్థలను సమైక్యం చేయడం

укрупненный సమీకృత; ~ колхоз సమీకృత సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రం

укрупнить *сов. см.* укрупнять

укрупнять, укрупнить (вн.) సమైక్యం చేయు

укрывательство *с* దాచివేత

укрывать, укрывать (вн.) 1. కప్ప; ~ вещи брезентом సామాన్లు టార్పాలిన్ తో కప్ప 2. (прятать, скрывать) దాచు; ~ преступника నేరస్థుని దాచు

укрываться, укрываться 1. కప్పకొను 2. (прятаться) దాసుకొను

УКО — УЛИ

У

укрытие *с* 1. మరుగుపరచడం, దాచడం 2. (сооружение) పెల్లిక

укрыть(ся) *сов. см.* укрывать(ся)

уксус *м* వినిగ్

укýс *м* కాటు

укусить *сов. (вн.)* కరచు (о собаке); కుట్టు (о комаре, змее)

укýтать(ся) *сов. см.* укúтывать(ся)

укúтывать, укúтать (вн.) (తో) కప్ప

укúтываться, укúтаться కప్పకొను

улавливать, уловить (вн.) పట్టుకొను; ~ удобный момент సరైన క్షణాన్ని ఎంచుకొను; ~ смысл అర్థం గ్రహించు

уладить(ся) *сов. см.* улаживать(ся)

улаживать, уладить (вн.) సర్దుబాటు చేయు, పరిష్కరించు; ~ дело వ్యవహారం పరిష్కరించు; ~ конфликт ఘర్షణను సర్దుబాటు చేయు

улаживаться, уладиться సర్దుబాటు అగు, పరిష్కరించబడు; всё уладится అన్నీ సర్దుబాటు అవుతాయి, అన్నీ సర్దుకుంటాయి

уламывать, уломать *разг. (вн.)* (కి) నచ్చచెప్ప; నచ్చచెప్పేయు (*сов.*)

улей *м* తేనెతెట్టు, తేనెపట్టు

улетать, улететь ఎగిరిపోవు

улететь *сов. см.* улетать

улетучиваться, улетучиться 1. అవిరియై పోవు, ఇగిరిపోవు (о жидкости); గాలికి కొట్టుకుపోవు (о запахе) 2. перен. разг. (исчезать) అదృశ్యమై పోవు, అదృశ్యమగు, గాలికి కొట్టుకుపోవు

улетучиться *сов. см.* улетучиваться

улёчься *сов. 1. см.* уклáдываться II 2. (о пыли и т.п.) అణగు, మణగు, తగ్గిపోవు 3. перен. (успокоится) తగ్గిపోవు; страсти улеглись ఉద్రేకాలు తగ్గిపోయాయి

улизнуть *сов. разг.* (కి తెలియకుండా) వెళ్లిపోవు, తప్పించుకొను

улик||а *ж* సాక్ష్యం; прямые ~и ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాలు

улитка *ж* 300ల. నల్ల

улиц||а *ж* వీధి, రోడ్డు; на ~е а) వీధిలో б) (вне помещения) బయట; выходить на ~у బయటికి వెళ్లు; он живёт на ~е Горького అతను గోర్కీ వీధిలో నివసిస్తున్నాడు < выгонять когó-л. на ~у ఒకరిని వెళ్లగొట్టు; бóдет и на нашей ~е прáзд-

УЛИ — УМЕ

ник మనది పైచెయ్యి అయే రోజు వస్తుంది; оказаться на ~е వీధిన పడు

уличать, уличить (вн.) పట్టుకొను; ~ когó-л. во лжи ఒకరు అబద్ధం ఆడాడని నిరూపించు; ~ когó-л. в краже దొంగతనం చేశాడని రుజువు చేయు

уличить сов. см. уличать

уличн||ый వీధి; ~ый шум వీధి రొద; ~ое движение (ట్రాఫిక్, రాకపోకలు

улов м వేట

уловимый: едва ~ వినిపించి వినిపించని (о звуке, шуме и т.п.)

уловить сов. см. улавливать

уловк||а ж ఎత్తు, జిత్తు; ~и и увёртки దొంగ ఎత్తులూ నక్క జిత్తులూ

уложить сов. см. укладывать

уложиться сов. см. укладываться I

уломать сов. см. уламывать

улучать, улучшить (вн.): ~ момент సమయాన్ని (సరైన క్షణాన్ని) ఎంచుకొను (ఎంపిక చేయు)

улучить сов. см. улучать

улучшать, улучшать (вн.) మెరుగుపరచు, చక్క జెట్టు

улучшаться, улучшиться మెరుగుపరచబడు, మెరుగుపడు, బాగుపడు

улучшение с మెరుగుదల; ~ здоровья నయం కావడం

улучшенный మెరుగుపరచబడిన, మెరుగైన

улучшить(ся) сов. см. улучшать(ся)

улыбá||ться, улыбнүться (вн.) చిరునవ్వు నవ్వు ◇ им улыбнүлось счастье వాళ్లకి అదృష్టం కలిసి వచ్చింది; мне совсём не ~ется идти туда అక్కడికి వెళ్లడం నాకు ఇష్టంలేదు

улыбка ж [చిరు]నవ్వు

улыбнүться сов. см. улыбаться

ультимативный నిర్ద్వంద్వమైన

ультиматум м తుది (నిర్ద్వంద్వమైన) హెచ్చరిక

ультра- в сложн. అతి

ультразвук м физ. అతి ధ్వని

ультракорóтк||ий радио అతి (హ్రస్వ; ~ие волны అతి (హ్రస్వ తరంగాలు, అల్ట్రా షార్ట్ వేవ్)

ультраправые мн. полит. తీవ్ర మితవాదులు, తీవ్ర దక్షిణ పక్షవాదులు

ультрафиолéтовы||й физ. అతి నీలరోహిత; ~е лучи అతి నీలరోహిత కిరణాలు

ум м తెలివితేటలు, మనస్సు, బుద్ధి; человек большóго ума మహా మేధావి ◇ в [здрáвом] умé చిత్త స్పృష్ట్యమున్న; умá не приложу разг. నాకు తోచ లేదు; дéйстви́вать с умóм తెలివిగా వ్యవహరించు; приходи́ть кому-л. на ум ఒకరికి తోచు; сходíть с умá по кому-л. ఒకరిపట్ల అతి మోజు చూపు; ты с умá сошёл! నీకు మతి చెడిందా?; зто не твоего умá дéло разг. ఇది నీచేత (వీవల్ల) కాదు

умалить сов. см. умалять

умалишённый 1. పిచ్చి, మతిపోయిన 2. в знач. сущ. м పిచ్చివాడు, మతిపోయినవాడు

умáлчивать, умолчáть (о пр.) (విషయాన్ని) మరగుపరచు, (గురించి) మూగనోము పట్టు; ~ о каком-л. фáкте వాస్తవాన్ని తొక్కినట్టు (మూగనోము పట్టు)

умáлять, умалить (вн.) కొంచెపరచు, తక్కువపరచు, చులకన చేయు; ~ значéние чегó-л. ఒకదాని ప్రాముఖ్యాన్ని చులకన చేయు; ~ чьй-л. заслуги ఒకరి సేవలను తక్కువపరచు (కించపరచు)

умéлец м చేయి తిరిగినవాడు, ఆరితేరినవాడు

умéло нареч. నేర్పుగా

умéлы||й నేర్పుగా వున్న, ఆరితేరిన, చేయి తిరిగిన; ~е дéйстви́я సమర్థమైన చర్యలు; ~е рúки నేర్పుగల చేతులు

умéние с (తో) ప్రావీణ్యం, నేర్పరితనం, సామర్థ్యం

умéньшáть, умéньшить (вн.) తగ్గించు; ~ расходы ఖర్చులు తగ్గించు; ~ скóрость వేగాన్ని తగ్గించు

умéньшáться, умéньшиться క్షీణించిపోవు (количественно); తగ్గుముఖం పట్టు, తగ్గిపోవు, పడిపోవు (в размерах)

умéньшéние с తగ్గుదల, తగ్గింపు, క్షీణత

умéньшительн||ый 1. చిన్నది చేసే; ~ое стекло చిన్నది చేసే అద్దం 2. грам. అల్పార్థక; ~ый сýффикс అల్పార్థక ప్రత్యయం ◇ ~ое íмя ముద్దు పేరు

умéньшить(ся) сов. см. уменьшать(ся)

умéренно нареч. మితంగా, పాదుపుగా

умéренность ж 1. మితం 2. (воздержанность) మితం

умéренн||ый 1. మితమైన, తగుమాత్రమైన; ~ая цена తగుమాత్రమైన (సరసమైన) ధర 2. (воздержанный) మితంగా వున్న; быть ~ым в едé мితంగా భుజించు 3. геогр. సమ; ~ый кли́мат సమ శీతోష్ణ స్థితి

умереть *сов. см.* умирать

умерить *сов. см.* умерять

умерщвить *сов. см.* умерщвлять

умерший మరణించిన, చనిపోయిన

умерщвлять, умерщвить (*вн.*) చంపు, హతమార్చు

умерять, умерить (*вн.*) మితవరచు[కొను], తగ్గించు [కొను]; ~ требования డిమాండ్లను మితవరచు [కొను]

уместить(*ся*) *сов. см.* уместать(*ся*)

уместно 1. *нареч.* ఉచితంగా, సమంజసంగా, సందర్భానుసారంగా 2. *безл. в знач. сказ. (инф.)* ఉచితంగా (సందర్భానుసారంగా) వుండు; *это было бы ~ сделать* ఇలా చేయడం ఉచితంగా వుంటుంది

уметь *несов. (инф.) инф.* + కలుగు; ~ть читать చదవ గలుగు; он не ~ет что делать అతనికి ఈ పని చేతగాదు, ఈ పని అతనివల్ల కాదు; он ~ет читать стихи అతను కవితలు బాగా చదువుతాడు

умещать, уместить (*вн.*) పట్టించు

умещаться, уместиться పట్టు

умилить(*ся*) *сов. см.* умилять(*ся*)

умильный *уст.* ముగ్ధుడై పోయిన

умилять, умилять (*вн.*) ముగ్ధుణ్ణి చేయు, ఒకరి హృదయాన్ని ద్రవంపజేయు

умиляться, умиляться ముగ్ధుడై పోవు

умирать, умереть 1. చనిపోవు, చచ్చు, మరణం (మృతి) చెందు, కన్ను మూయు 2. *тк. несов. разг. (с, от рд.): ~ от смеха* కడుపుబ్బ నవ్వు; *~ от (со) стыда* సిగ్గుతో చచ్చిపోవు

умиротворение *с* ఉపశమనం, మనశ్శాంతి

умиротворить(*ся*) *сов. см.* умиротворять(*ся*)

умиротворять, умиротворить (*вн.*) శాంతపరచు, ఉపశమింపజేయు

умиротворяться, умиротвориться శాంతపడు, మనస్సు కుదుటపడు

умнеть, поумнеть తెలివి తెచ్చుకొను, వివేకవంతుడగు

умник *м разг.* 1. *ирон.* గొప్ప తెలివైనవాడు 2. (*о ребёнке*) మంచి పిల్లవాడు

умница||а *м и ж разг.* తెలివినరాలు *ж*, తెలివినరడు *м*; будь ~ей! (*при обращении к девочке*) మంచి పిల్లరా మనులుకో!, బంగారు తల్లిని కా!

умничать *несов. разг.* అతి తెలివి ప్రదర్శించేందుకు ప్రయత్నించు

умножать, умножить (*вн.*) 1. *мат. (на вн.)* గుణించు, హెచ్చుచేయు; ~ 3 на 5 3ని 5చేత హెచ్చుచేయు 2. (*увеличивать*) పెంచు, హెచ్చించు, వృద్ధిచేయు

УМЕ — УМЫ

У

умножаться, умножиться (*увеличиваться*) హెచ్చు అగు, వృద్ధి అగు

умножение||е *с 1. мат.* గుణకారం; таблица ~я ఎక్కములు (ఎక్కాలు) 2. (*увеличение*) హెచ్చింపు, వృద్ధి, పెంపు

умножить *сов. см.* умножать и множить 2

умножиться *сов. см.* умножаться

умный తెలివితలు, తెలివితేటలుగల; విజ్ఞతాయుత, ధీయుత (*толковый, разумный*); ~ая книга విజ్ఞతాయుతమైన పుస్తకం; ~ые глаза తెలివైన కళ్ళు
◇ ~ая голова తెలివినరడు

умозрительный ధ్యానశీల[మైన]

умолить *сов. (вн.)* సమ్మతంపజేయు, ప్రార్థించి నచ్చజెప్పి ఒప్పించు

умолк *м:* болтать без ~у ఎడతెగకుండా వదరు

умолкать, умолкнуть ఊరుకొను; అగు (*о шуме, звуке*)

умолкнуть *сов. см.* умолкать

умолчать *сов. см.* умалчивать

умолчать||ть *несов. (вн.)* వేడుకొను, ప్రార్థించు; ~ю вас, спасите его! మీకు పుణ్యముంటుంది అతన్ని రక్షించండి!

умопомешательство *с* పిచ్చి, ఉన్మాదం, మతిభ్రమణం

уморительный *разг.* నవ్వు పుట్టించే

уморить *сов. разг. (вн.)* 1. చంపు; ~ ког-л. голодом ఒకరిని వస్తులుంచి చంపు 2. (*утомить*) (కి) విసుగు పుట్టించు (కలిగించు) ◇ ~ ког-л. со смеху ఒకరికి కడుపుబ్బ నవ్వు పుట్టించు

умственный||ий బాద్ధిక, మానసిక; ~е способностями మానసిక శక్తిసామర్థ్యాలు

умудрённый వివేకవంతుడైన; ~ жизненным опытом జీవిత అనుభవం ద్వారా వివేకవంతుడైన

умудриться *сов. см.* умудриться

умудряться, умудриться *разг. (инф.) инф.* + గలుగు; он умудрился попасть туда అతను అక్కడికి దూరంగాడు (చేరుకోగలిగాడు)

умчаться *сов. (вн.)* శరవేగంలో తీసుకువెళ్లిపోవు

умчаться *сов.* 1. శరవేగంలో వెళ్లిపోవు; దాడు తీస్తూ వెళ్లిపోవు (*о лошади, всаднике*) 2. (*о времени*) ఎగిరిపోవు

умывальник *м* వాష్ స్టాండ్; వాష్ బేసిన్ (*умывальная раковина*)

УМЫ — УПА

умывать, умыть (вн.) కడుగు; ~ лицó ముఖం కడుగు[కొను] ◇ ~ рúки (కి) దూరంగా వుండు, (ఠో) బాధ్యత వదలించుకొను

умываться, умыться కడుగుకొను

умыс||ел м ఉద్దేశం; с ~лом ఉద్దేశపూర్వకంగా, బుద్ధిపూర్వకంగా; без всякого ~ла అనుద్దేశపూర్వకంగా
умыть(ся) сов. см. умывать(ся)

умышленно нареч. ఉద్దేశపూర్వకంగా, బుద్ధిపూర్వకంగా

умышленно||ый ఉద్దేశపూర్వకమైన, బుద్ధిపూర్వకమైన; ~ое убийство ఉద్దేశపూర్వకమైన చితవధ

унаследовать сов. прям., перен. (вн.) సంక్రమించు, వారసత్వంగా పొందు

унестись сов. см. уносить(ся)

универмаг м (универсальный магазин) సూపర్ బజార్, డిపార్ట్ మెంట్ స్టోర్

универсаль||ый 1. సర్వతోముఖమైన; ~ые знания సర్వతోముఖమైన జ్ఞానం 2. (пригодный для многих целей) బహుముఖ; ~ая машина బహుళ ప్రయోజనకరమైన యంత్రం; ~ое средство సర్వరోగ నివారిణి

университет м విశ్వవిద్యాలయం, యూనివర్సిటీ

университетский విశ్వవిద్యాలయపు, యూనివర్సిటీ; ~ курс విశ్వవిద్యాలయపు కోర్సు

унижать, унизить (вн.) అవమానపరచు, చిన్నబుచ్చు

унижаться, унижаться తలవంపులు తెచ్చుకొను; ~ до просьбы ప్రాధేయపడి తలవంపులు తెచ్చుకొను

унижение с తలవంపు, అవమానం, చిన్నతనం

униженно нареч. ప్రాధేయపూర్వకంగా

униженный 1. (о человеке) అవమానితుడైన 2. (выражающий унижение) ప్రాధేయపూర్వకమైన

унизитель||ый అవమానకరమైన; ~е условия అవమానకరమైన షరతులు

унизить(ся) сов. см. унижать(ся)

уникальный అపూర్వమైన, అనిదంపూర్వమైన, అపురూపమైన

унимать, унять (вн.) 1. (успокаивать) శాంతపరచు, ఊరుకోబెట్టు 2. (прекращать, сдерживать) ఆపు[కొను], అదుపులో పెట్టు; ~ слёзы కన్నీళ్ళు ఆపుకొను; ~ хулигана రౌడీని అదుపులో పెట్టు

униматься, уняться 1. (успокаиваться) శాంతించు, ఊరుకొను 2. (прекращаться) ఆగిపోవు ◇

говорить не унимаясь разг. ఆగకుండా మాట్లాడు
унисон м: в ~ кలిపి; петь в ~ శృతి కలిపి పాడు
унификация ж ఒకటిగా (సమానంగా) చేయడం
унифицировать несов. и сов. (вн.) ఒకటిగా (సమానంగా) చేయు

уничтожать, уничтожить (вн.) నాశనం చేయు, నశింప చేయు; రూపుమాపు (истреблять); ~ следы чегó-л. దేని జాడలైనా రూపుమాపు 2. (упразднять, ликвидировать) నిర్మూలించు; ~ безработицу నిరుద్యోగాన్ని నిర్మూలించు

уничтожающ||ий 1. (губительный) వినాశకర [మైన] 2. (беспощадный) నిశితమైన; ~ая критика నిశితమైన విమర్శ[న]

уничтожение с 1. నాశనం, వినాశం; నిర్మూలనం (истребление); полное ~ పూర్తి నిర్మూలనం 2. (упразднение) రద్దు [చేయడం]

уничтожить сов. см. уничтожать

уносить, унести (вн.) 1. తీసుకుపోవు, మోసుకుని పోవు 2. (перемещать течением и т.п.) నీళ్ళలో కొట్టుకుపోవు (течением); గాలిలో కలిసిపోవు (ветром) 3. разг. (похищать) దొంగిలించు, ఎత్తుకుపోవు ◇ ёле нóги унести పతాయనం చిత్తగించి ప్రాణం దక్కించుకొను

уноситься, унесться 1. (быстро удаляться) శరవేగంతో వెళ్లిపోవు; దూసుకుని పారిపోవు (быстро убежать) 2. перен. (о мечтах, мыслях и т.п.) పయనించు; мой мысли унеслись в прошлое నా ఆలోచనలు గతానికి పయనించాయి 3. (о времени) ఎగిరి పోవు, పరుగెత్తు

уныва||ть несов. నిరుత్సాహంగా వుండు, క్రుంగిపోవు, దిగాలుపడు; не ~йте! నిరుత్సాహ పడకండి!

уныло нареч. నిరుత్సాహంగా

уныл||ый 1. (грустный) చింతాక్రాంతమైన, క్రుంగి పోయిన 2. (наводящий уныние) విసుగు పుట్టించే, క్రుంగదీసే; ~ая дорога విసుగు పుట్టించే రోడ్డు

уныние с నిరుత్సాహం, దిగులు; впадать в ~ నిరుత్సాహపూరితుడగు, క్రుంగిపోవు

унять(ся) сов. см. унимать(ся)

упад м: смеяться до ~у పొట్ట చెక్కిలయ్యేలా నవ్వు

упадок м పతనం, క్షీణత; ~ дýха నిరుత్సాహం; ~ сил నీరసం; приходíть в ~ క్షీణించిపోవు

упадочнический క్షీణ

упадочн||ый క్రుంగిపోయే, క్షీణ; ~ое искусство క్షీణ కళ; ~ое настроение నిరుత్సాహం

упаковать сов. см. паковать и упаковывать

упаковка ж 1. (действие) పాకింగ్ 2. (материал) పాకింగ్ సామగ్రి

упаковочный пaకింగ్; ~ материал పాకింగ్ సామగ్రి

упаковщик м పాకింగ్ చేసేవాడు

упаковывать, упаковать (вн.) పాక్ చేయు

упасть сов. см. падать 1 и 3

упереть сов. см. упираться 1

упереться сов. см. упираться

упиваться, упиться 1. చిత్తుగా (చెడ, తెగ) తాగు
2. перен. (тв.; наслаждаться) ఆనందంలో మునిగి పోవు; కళ్ళకి విందగు (картиной и т.п.)

упираться, упереть 1. (вн. в вн.) అన్చు, (కి) బోటుపెట్టు; ~ шест в стену కర్రని గోడకి బోటు పెట్టు 2. тк. несов. разг. (на вн.; подчёркивать) నొక్కిచెప్ప

упираться, упереться 1. (тв. в вн.) ఊనుకొను; ~ тся ногами в стену గోడకి కాళ్ళను కొను 2. перен. разг. (сопротивляться) ఒప్పుకోక పోవు 3. разг. (в вн.; подходит вплотную) (కి) తాకు, (దగ్గర) అగు (అగిపోవు) ◇ весь вопрос ~ется в недостаток времени разг. సమస్య ఏమిటంటే కాలం తక్కువ (కొరత)

упитанный బలిసిన; కొవ్వెక్కిన (о животных)

упиться сов. см. упиваться

уплата ж చెల్లింపు; ~ долга బాకీ తీరడం

уплатить сов. см. уплачивать

уплачивать, уплатить (вн.) చెల్లించు, తీర్చివేయు; ~ долг బాకీ తీర్చు; ~ по счёту బిల్లు చెల్లించు

уплотнение с 1. (действие) సంఘటన, సంఘ టితం చేయడం 2. мед. కాంతి ◇ ~ рабочего дня పని దినాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడం

уплотнить(ся) сов. см. уплотнять(ся)

уплотнять, уплотнить (вн.) 1. సంఘటితం చేయు

2. перен. (заполнять целиком) కూరి నింపు

уплотняться, уплотниться 1. (становиться плотнее, тверже) గట్టిపడు 2. (о рабочем времени) (పని కాలం) సద్వినియోగముగు

уплывать, уплыть ఈతకొట్టుతూ వెళ్లిపోవు (о человеке); వెళ్లిపోవు (о судне); తేలిపోవు (о предмете) ◇ деньги уплыли разг. డబ్బు కరిగిపోయింది (ఎగిరిపోయింది)

уплыть сов. см. уплывать

уподобить(ся) сов. см. уподоблять(ся)

УПА — УПО

У

уподоблять, уподобить (вн. от.) ఒకదాన్ని మరొకదానిలా ఉండేలా చేయు

уподобляться, уподобиться (от.) మరొక దానిలా అగు

упоение с తన్మయం, ఆనందాతిరేకం; с ~м ఆనం దాతిరేకంగా

упойтельный తన్మయం (ఆనందాతిరేకం) కలిగించే

уползать, уползти పాకుతూ వెళ్లిపోవు, పాకిపోవు

уползти сов. см. уползать

уполномоченный м ఏజెంటు, ప్రతినిధి; ~ гос-страха ప్రభుత్వ భీమా సంస్థ ఏజెంటు

уполномочивать, уполномочить (вн. на вн., вн. + инф.) (కి, ని) [చేయడానికి] అధికారం ఇచ్చు (దత్తం చేయు), (కి) పురమాయించు; ~ вести делá (ని) కార్యనిర్వహణకు పురమాయించు; ТАСС уполномочен заявить ... టాస్ అధికారికంగా ఇలా ప్రకటిస్తోంది

уполномочить сов. см. уполномочивать

упоминание с (కి) ప్రస్తావన

упоминать, упомянуть (вн., о пр.) ప్రస్తా వించు, పేర్కొను

упомануть сов. см. упоминать

упор м చోటు ◇ дéлать ~ на кого-л. (что-л.) ఒకరిని గురించి (దేనివైనా) నొక్కిచెప్ప; сказать что-л. в ~ ముఖమీద చెప్ప; смотреть на кого-л. в ~ ఒకరి కళ్ళలోకి తడేకంగా చూచు; стрелять в ~ దగ్గ ర్నుంచి కాల్పు

упорно нареч. పట్టుదలతో; మొండిగా (упрямо)

упорный పట్టుదలతో కూడిన, నిశ్చయమైన, తెంపరి (настойчивый); మొండి (упрямый); ~ое сопро-тивление తెంపరి (మొండి) ప్రతిఘటన; ~ым тру-дом పట్టుదలతో కూడిన శ్రమతో (кృషితో)

упорство с పట్టుదల, కార్యదీక్ష (настойчивость); మొండితనం (упрямство)

упорствовать несов. మొండిగా వుండు; (в пр.) (విషయంలో) మొండిపట్టు

упорхнуть сов. ఎగిరిపోవు

упорядочение с నియంత్రితం చేయడం, సక్రమపర చడం

упорядочивать, упорядочить (вн.) సక్రమపరచు, నియంత్రితం చేయు

упорядочиваться, упорядочиться సక్రమపరచ బడు, సక్రమమగు

упорядочить(ся) сов. см. упорядочивать(ся)

УПО — УПР

употребительный||**й** వాడుకలో వున్న; ~е слова వాడుకలో వున్న మాటలు

употребить(ся) *сов. см. употреблѣть(ся)*

употреблѣни||**е** с వాడుక, అన్వయం; ~е слов మాటలకు అన్వయం; в большѣм ~и బాగా వాడుకలో [వుండు]; входить в ~е వాడుకలోకి వచ్చు; выходить из ~я వాడుకలో లేకుండా పోవు

употреблѣть, употребить (*вн.*) వినియోగించు; అన్వయించు (*применять*); ~ своё влияніе తన ప్రభావం వినియోగించు ◇ ~ во зло чьѣ-л. доверіе ఒకరి విశ్వాసం దుర్వినియోగించు[కొను]

употреблѣться, употребиться వినియోగించబడు
управиться *сов. см. управляться*

управлѣни||**е** с 1. (*действие*) నిర్వహణ, మేనేజి మెంటు, పరిపాలన; ~е госудѣрством రాజ్య పరిపాలన; ~е промышленностью పరిశ్రమల నిర్వహణ; терѣть ~е (*в машине, автобусе и т.п.*) అడుపు తవ్వు 2. (*деятельность органов власти*) పరిపాలన; мѣстное ~е స్థానిక పరిపాలన; органы госудѣрственного ~я పభుత్వ పరిపాలనా సంస్థలు 3. (*административное подразделение*) బోర్డు, నిర్వహణ శాఖ; Центральное статистическое ~е కేంద్ర గణాంక శాస్త్రపు బోర్డు (నిర్వహణ శాఖ) 4. (*совокупность приборов*): рулевое ~е స్టీరింగ్ గేరు 5. *грам.* నియమనం

управлѣнчески||**й** మేనేజిమెంటు, పరిపాలన; ~й аппарат мейనేజిమెంటు సిబ్బంది; ~е расходы మేనేజి మెంటు (నిర్వహణ) ఖర్చులు

управлѣть *несов. (тв.)* 1. నడుపు, నడిపించు; ~ автомобилем కారు నడుపు (నడిపించు); управляемый снаряд గైడెడ్ మిస్సైల్ 2. (*руководить*) నడుపు, నిర్వహించు; ~ госудѣрством రాజ్యాన్ని పరిపాలించు (నడుపు); ~ хозяйством ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్వహించు 3. (*направлять чьѣ-л. поступки*) (కి) మార్గనిర్దేశాలు యిచ్చు 4. (*оркестром, хором*) నిర్వహించు, నడిపించు

управлѣться, управиться *разг. (с тв.)* సాధించు, చేసుకొను; ~ по хозяйству ఇంటిపనులు నిర్వహించుకొను; ~ со своими делами తన పనులు చేసుకొను

управляющий *м* మేనేజరు; ~ делами బిజినెస్ మేనేజరు

упражнѣни||**е** с 1. (*действие*) అభ్యాసం 2. (*задание*) పని, పాఠం, ఎక్సర్ సైజ్; сѣбѣрник ~й по граммѣтике వ్యాకరణ ఎక్సర్ సైజుల సంకలనం (పుస్తకం); физические ~я వ్యాయామాలు

упражнѣть *несов. (вн.)* అభ్యసించు

упражнѣться *несов. (в пр.)* అభ్యసించు; ~ в чтѣнии చదవడం అభ్యసించు; ~ на рояле పియానో వాయిచడం అభ్యసించు (సాధన చేయు)

упразднѣни с రద్దు; మూసివేత (*учреждения*)

упразднѣть *сов. см. упразднить*

упразднѣть, упразднить (*вн.*) రద్దు చేయు

упрашивать, упрѣсѣть (*вн.*) అర్థించు, ప్రార్థించు, బతిమాలు; ~ когѣ-л. о чѣм-л. ఒకరిని దేనినైనా చేయడానికి ప్రార్థించు (బతిమాలు)

упрѣк *м* మందలింపు, నింద; с ~ом నిండాపూర్వకంగా (మందలింపుగా); бросѣть ~ кому-л. ఒకరిమీద నింద వేయు, ఒకరిని నిందించు ◇ стѣвить что-л. в ~ ко-мү-л. *гл.* + అని నిందించు, అరోపించు

упрекать, упрекнуть (*вн. в пр.*) (కు) నిందించు, మందలించు; ~ когѣ-л. в небрежности అశ్రద్ధ చేసినందుకు ఒకరిని మందలించు

упрекнуть *сов. см. упрекать*

упрѣть *сов. см. преть* 2

упросѣть *сов. см. упрашивать*

упрѣстѣть(ся) *сов. см. упрѣщать(ся)*

упрѣчение с బలవదడం, పటిష్ఠమనడం, దృఢపరచడం, దృఢంకావడం; ~ власти అధికారం బలవదడం (దృఢవదడం); борьба за ~ міра శాంతిని పటిష్ఠపరచడానికి చేసే కృషి

упрѣчивать, упрѣчить (*вн.*) పటిష్ఠపరచు, దృఢపరచు; ~ свѣзи సంబంధాలను దృఢపరచు

упрѣчиваться, упрѣчиться దృఢమగు, పటిష్ఠమగు

упрѣчить(ся) *сов. см. упрѣчивать(ся)*

упрѣщать, упрѣстѣть (*вн.*) 1. సులభం (సరళం) చేయు; ~ работу పని సులభం చేయు 2. (*делать примитивным, обеднять*) అతిగా సరళం చేయు

упрѣщаться, упрѣстѣться సులభమగు, సరళమగు

упругий స్థితిస్థాపక

упругость *ж* స్థితిస్థాపకత్వం, స్థితిస్థాపక గుణం

упряжка *ж* బండిగుర్రాలు (*лошадѣй*); బండెడ్లు (*быков*)

упряжь *ж* బండికి కట్టే సామాను

упрямец *м разг.* మొండి ఘటం

упрямиться *несов.* మొండిగా వుండు, మూర్ఖపు, పట్టు పట్టు

упря́мство *c* మొండి పట్టు, మూర్ఖపు పట్టు
 упрямый 1. మొండి 2. (настойчивый) పట్టుదలగల
 упрятать *сов. разг. (вн.)* దాచు ◇ ~ ког-л.
 в тюрьму ఒకరిని జైలులో పెట్టు

упускáть, упустить (вн.) 1. (పట్టు) విడుచు,
 జారవిడుచు; ~ верёвку తాడు జారవిడుచు 2. (да-
 вать убежать) పారిపోనిచ్చు 3. перен. (не воспользо-
 ваться чем-л. вовремя) పోగొట్టు, జారవిడుచు; ~
 слýчай అవకాశాన్ని పోగొట్టు (జారవిడుచు)

упустить *сов. см.* упускáть

упущение *c* పొరపాటు

урá межд. జై! జై!

уравнѐние *c* 1. (действие) సమం చేయడం 2.
мат. గణిత సమీకరణం; простое ~ శుద్ధ సమీకరణం;
 квадратное ~ శుద్ధద్విమాత (శుద్ధవర్గ) సమీకరణం

уравни́вать I, уравня́ть (вн.; делать равным)
 సమం చేయు; ~ зарплату వేతనాలను సమం చేయు;
 ~ ког-л. в правах ఒకరికి సమాన హక్కులు ఇచ్చు

уравни́вать II, уравня́ть (вн.; делать ров-
 ным) చదును చేయు

уравнове́сить *сов. см.* уравнове́шивать

уравнове́шенность *ж* విబ్రం, నిదానం

уравнове́шенный (о характере, человеке)
 విబ్రరమైన, నిదానమైన

уравнове́шивать, уравнове́сить *прям., пе-
 рен. (вн.)* సరితూగేలా (సమతుల్యం) చేయు

уравня́ть *сов. см.* уравни́вать I

урага́н *м* [పెను] తుపాను, గాలివాన

урага́нный ప్రచండమైన; ~ ветер విపరీతమైన
 (ప్రచండంగా వీచే) గాలి; ~ огонь ప్రచండమైన కాల్పులు

ура́н *м* యురేనియం

ура́нов||ый యురేనియం; ~ая руда యురేనియం
 ముడిఖనిజం

ураба́ть *сов. разг. (вн.)* దణ్ణాలున లాక్కొను, చేతి
 దెబ్బకొట్టు

урдú *м нескл.* (язык) ఉర్దూ

урегули́рование *c* నియంత్రితం చేయడం, నియం
 త్రణ; పరిష్కారం (вопроса и т.п.); мирное ~
 శాంతియుత పరిష్కారం

урегули́ровать *сов. (вн.)* నియంత్రించు; సర్దుబాటు
 చేయు, పరిష్కరించు (вопрос и т.п.); ~ конфликт
 ఘర్షణను సర్దుబాటు చేయు; ~ отношения సంబం
 ధాలను సరిచేయు

урэ́зать *сов. см.* уреза́ть

уреза́ть, урэ́зать (вн.) 1. (укорачивать)

УПР — УРО

У

తగ్గించు, కుల్లపీకరించు, సంక్షిప్తం చేయు 2. перен. (со-
 кращать, убавлять) తగ్గించు; హరించు; ~ расхо-
 ды ఖర్చులు తగ్గించు; ~ чьё-л. права ఒకరి హక్కులు
 తగ్గించు (హరించు)

урезо́нивать, урезонить *разг. (вн.)* (కి)
 బుద్ధిచెప్ప, నచ్చచెప్ప

урезо́нить *сов. см.* урезо́нивать

у́рна *ж* 1. బరిణి; ~ с пра́хом చిత్ భస్మపు
 బరిణి 2. (для избирательных бюллетеней) బేంట్
 బాక్స్, ఓట్ల పెట్టె 3. (для мусора) రబ్బిష్ బిన్,
 చెత్త కుండీ

у́ров|ень *м* 1. మట్టం; над ~нем моря సముద్ర
 మట్టం పైన 2. (степень) స్థాయి, ప్రమాణం; ~ень
 жизни జీవన ప్రమాణం; ~ень производства ఉత్పత్తి
 స్థాయి ◇ на ~не глав правительств ప్రభుత్వాది
 నేతల స్థాయిలో; устанáвливать отношения на
 дипломатическом ~не దౌత్య స్థాయి సంబంధాలు
 నెలకొల్పుకొను

уровня́ть *сов. см.* уравни́вать II

уро́д *м* 1. విరూపి, కురూపి 2. (некрасивый, бе-
 зобразный человек) వికారుడు

уро́дина *ж разг. бран.* అనాకారి; страшная ~
 సంది ముఖం

уро́ди||ться *сов.* 1. పండు; хлеб хорошо
 ~лся ధాన్యం బాగా పండింది 2. разг. (в вн.; быть
 похожим) పోలిక కలిగివుండు; он ~лся в отца
 అతను తండ్రి పోలిక; в кого он ~лся? అతను ఎవరి
 పోలిక అబ్బా?

уро́длив||ый 1. (с физическим недостатком)
 వికారమైన, కురూపియైన 2. (безобразный) అందవికార
 మైన 3. перен. (ненормальный, искажённый)
 చెడగొట్టే; ~ое воспитание చెడగొట్టే పెంపకం
 (శిక్షణ)

уро́довать, изуро́довать (вн.) 1. విరూపం చేయు
 2. (калечить) కురూపిని (విరూపిని) చేయు 3. (портить)
 పాడుచేయు, చెడగొట్టు

уро́дство *c* 1. (физический недостаток) కురూ
 పితనం 2. (безобразие) వికారం, కురూపం 3. перен.
 (ненормальность, искажение) వైపరీత్యం

урожа́||й *м* పంట; ~й зерновых да́няల పంట;
 ~й я́рлoк యూపిల్ పంట; сбор ~я పంటకాం,
 మామూలు

урожа́йность *ж* పంట దిగుబడి

УРО — УСК

урожа́йный మంచి పంట యిచ్చే; ~ год మంచి పంట పండిన సంవత్సరం

уро́женец *м* జన్మించినవాడు; ~ Москвы మాస్కోలో జన్మించినవాడు

уро́к *м* 1. పాఠం; ~ математики గణిత పాఠం 2. *перен.* గుణపాఠం; извлекать ~ из чегó-л. దేనినుంచైనా గుణపాఠం నేర్చుకొను 3. (*задание*) పాఠం, హోమ్వర్క్; готовить ~и హోమ్వర్క్ చేయు ◇ брать ~и [чегó-л.] [ఒక సబ్జెక్టులో] పాఠాలు చెప్పించు కొను; давать ~и кому-л. ఒకరికి పాఠాలు చెప్ప

урóлог *м* యూరాలజిస్టు

уроло́гия *ж* యూరాలజీ

уро́н *м* నష్టం, నష్టాలు; о́громный ~ అపారమైన నష్టాలు; наноси́ть ~ кому-л. ఒకరికి నష్టం కలిగించు; нести́ ~ నష్టం పొందు (కలుగు)

урони́ть *сов. см.* рони́ть 1

уро́чный నిర్ణీత[మైన]; ~ час నిర్ణీత కాలం

урча́ть *несов.* గురుగుము

уры́вками *нареч. разг.* మధ్య మధ్య, అడపా దడపా

уру́к *м собир.* ఎండు అప్సికాట్

ус *м см.* усы

усади́ть *сов. см.* уса́живать

уса́дба *ж* 1. క్షేత్రం 2. *ист.* (*помещичья*) (భూస్వామ్య) ఎస్టేటు 3. (*колхоза, совхоза*) (సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రపు) కార్యాలయం

уса́живать, усади́ть (*вн.*) 1. కూర్చోబెట్టు; ~ когó-л. на ме́сто ఒకరిని తన సీటుమీద కూర్చోబెట్టు 2. (*за вн.; заставля́ть занима́ться чем-л.*) (తో) పెట్టు; ~ когó-л. за рабо́ту ఒకరిచేత పని మొదలుపెట్టించు; ~ когó-л. за шитьё ఒకరిని కుట్టు పనిలో పెట్టు 3. (*тв.; растениями, цветами*) (తో) నింపు

уса́живаться, усе́сться 1. కూర్చొను; ~ на стул కుర్చీమీద కూర్చొను 2. (*за вн. или инф.; принима́ться за что-л.*) (కి) పూనుకొను; ~ за рабо́ту పనికి పూనుకొను

уса́тый మీసాలుగల

усва́ивать, усво́ить (*вн.*) 1 బాగా నేర్చుకొను, జీర్ణం చేసుకొను; ~ какую-л. и́стину ఒక సత్యాన్ని బాగా నేర్చుకొను (జీర్ణం చేసుకొను) 2. (*перенима́ть, восприима́ть*) నేర్చుకొను; ~ плохую привы́чку చెడ్డ అలవాటు చేసుకొను 3. (*пищу, лекарство*) జీర్ణం చేసుకొను, ఒంట పట్టించుకొను

усво́ение *с* 1. (*понимание*) బాగా నేర్చుకోవడం, (గ్రహించడం 2. (*обычаев и т.п.*) అలవాటు చేసుకోవడం 3. (*пищи и т.п.*) జీర్ణం

усво́ить *сов. см.* усва́ивать

усе́ивать, усе́ять (*вн. тв.*) (తో) నిండు, పరచు; не́бо усе́яно звёздами ఆకాశం నక్షత్ర ఖచితమైంది **усе́рдие** *с* దీక్ష, పట్టుదల, పరిశ్రమ; рабо́тать *с* ~м పట్టుదలతో పనిచేయు

усе́рдно *нареч.* దీక్షతో, పట్టుదలతో, పరిశ్రమతో **усе́рдный** దీక్షగల, పట్టుదలగల, పరిశ్రమతో కూడిన **усе́рдствовать** *несов.* కష్టపడు, పట్టుదల చూపించు (ప్రదర్శించు)

усе́сться *сов. см.* уса́живаться

усе́ять *сов. см.* усе́ивать

уси́леть *сов.* 1. కదలమెదలకుండా కూర్చొను; т́рудно ~ на ме́сте కదలమెదలకుండా కూర్చోవడం కష్టం 2. (*остаться, побы́ть где-л.*) ఉండు, ఉండిపోవు

уси́дчивость *ж* దీక్ష, పట్టుదల

у́сики *мн.* (*ед. у́сик* *м*) 1. చిన్న మీసాలు 2. (*у насекомых*) మీసాలు 3. (*у растений*) నులి తీగలు (తీగలు)

уси́ление *с* తీవ్రతరం (అధికతరం) కావడం

уси́ленн[ы]й 1. (*увеличенный*) ఎక్కువ సేపు; ~ые за́нятия ఎక్కువ సేపు అధ్యయనం; ~ое пита́ние పుష్కలమైన తిండి, బలమైన ఆహారం 2. (*настойчи́вый*): ~ое внима́ние అధిక శ్రద్ధ; ~ые про́сьбы అర్థైంటు అభ్యర్థనలు

уси́ливать, уси́лить (*вн.*) తీవ్రతరం చేయు, పెంచు, అధికం చేయు; ~ борьбу́ за мир శాంతికోసం పోరాటం పెంపొందించు; ~ внима́ние శ్రద్ధను పెంచు (ఎక్కువ చేయు); ~ звук ధ్వనిని పెచ్చించు

уси́ли|вать|ся, уси́литься తీవ్రమగు, తీవ్రాతి తీవ్రమగు, అధికమగు; боль ~лась నొప్పి తీవ్రమైంది; ве́тер ~вается గాలి తీవ్రమవుతుంది

уси́ли|е *с* కృషి, ప్రయత్నం; совме́стными ~ями ఉమ్మడి కృషితో; с большо́й ~ем ఎంతో కష్టంమీద; без [всё|кого] ~я ఏ ప్రయత్నమూ లేకుండా

уси́литель *м эл., радио* ఆంప్లిఫైయర్

уси́лить(ся) *сов. см.* уси́ливать(ся)

уска́кать *сов.* గంతులేస్తూ పోవు; దొడు తీస్తూ వెళ్లిపోవు (*о всаднике*)

уско́льза́ть, уско́льзну́ть 1. జారు, జారిపోవు; ~ из рук చేతులనుంచి జారు 2. *перен.* తెలియకుండా వెళ్లిపోవు, తప్పించుకొను; ~ от внима́ния когó-л. ఒకరి దృష్టిలో పడకపోవు

ускользнуть *сов. см. ускользать*
 ускорение *с* వేగవృద్ధి, త్వరణం
 ускорен||ый శీఘ్ర, వేగవంతమైన; ~ое разви-
 тие వేగవంతమైన అభివృద్ధి, శీఘ్రాభివృద్ధి; ~ыми
 темпами త్వరిత గతితో

ускорить(ся) *сов. см. ускорять(ся)*
 ускорять, ускорить (*вн.*) త్వరపరచు, వేగవంతం
 చేయు; ~ развитие అభివృద్ధి త్వరపరచు; ~ шаг
 తొందరగా అడుగులు వేయు

ускоряться, ускориться 1. వేగవంతమగు, వేగం
 పుంజుకొను 2. (*наступать скорее*) త్వరగా వచ్చు
 услать *сов. (вн.)* పంపించివేయు

уследить *сов. (за тв.)* అందుకొను; трудно ~
 за его мыслями అతని భావాలను అందుకోవడం కష్టం;
 не ~ за ребёнком పిల్లని ఏమరు

услови||е *с* 1. షరతు; на любимых ~ях ఏ షరతు
 లైనా; без каких бы то ни было ~й ఏ షరతులూ
 లేకుండా, బేషరతుగా; ставить ~е షరతు పెట్టు 2.:
 ~я *мн.* (*обстоятельства, обстановка*) పరిస్థి-
 తులు; ~я труда పని పరిస్థితులు; в местных ~ях
 స్థానిక పరిస్థితుల్లో ◇ при ~и షరతుమీద; при ~и,
 что... ...వక్షంలో

условиться *сов. см. улавливаться*
 условлен||ый నిర్ణీత; ఏర్పాటు చేసుకున్న; ~ый
 сигнал నిర్ణీత సంజ్ఞ; ~ая встреча ఏర్పాటు చేసుకున్న
 సమావేశం

условливаться, условиться (*с тв. о пр. или*
инф.) (తో, అలి + అవి) ఏర్పాటు చేసుకొను; ~ о
 времени సమయం నిర్ణయించు; мы условились
 встретиться в десять часов మేము పది గంటలకు
 కలవాలని ఏర్పాటుచేసుకున్నాం

условно *нареч.* షరతులతో [కూడిన]; пригова-
 ривать кого-л. ~ (కి) షరతులతో శిక్ష విధించు

условность *ж* ఆచార సిద్ధాంతం

условн||ый 1. (*ограниченный условиями*)
 షరతులతో కూడిన; ~ое согласие షరతులతో కూడిన
 ఒప్పందం; ~ый приговор షరతులతో కూడిన శిక్ష; 2.
 (*принятый*) నిర్ణీత; ~ый знак నిర్ణీత సంకేతం;
 ~ый стук నిర్ణీత టక్ టక్ శబ్దం 3. (*относитель-*
ный) అవారనిర్ణీతమైన; ~ая линия అవారనిర్ణీతమైన రేఖ
 4. *грам.* వ్యవస్థిత; ~ое наклонение పేత్యర్థకం;
 ~ое предложение వ్యవస్థిత వాక్యం

усложнить(ся) *сов. см. усложнять(ся)*

усложнять, усложнить (*вн.*) క్లిష్టం చేయు,

క్లిష్టపరచు, చిక్కు చేయు; ~ вопрос సమస్యను క్లిష్టం
 పరచు

усложняться, усложниться క్లిష్టమగు, చిక్కుపడు
 усл||а *ж* 1. ఉపకారం; оказывать ~у (కి)
 ఉపకారం చేయు; предлагать свой ~и кому-л.
 ఒకరికి సహాయం చేస్తానని చెప్పు 2.: ~и *мн.* సౌకర్యాలు,
 సేవలు ◇ ~а за ~у ఉపకారానికి ప్రత్యుపకారం
 [చేయు]; я к вашим ~ам మీకు సహాయం చేయడానికి
 సిద్ధంగా వున్నాను

услужить *сов. (от.)* (కి) ఉపకారం చేయు
 услужливый సాయం చేసే, దాన్యభావం కలిగిన
 услышать *сов. см. слышать* 1

усматрива||ть, усмотреть 1. *разг. (вн. в пр.)*
 కనిపించు; я не ~ю в этом ничего особенного
 నాకు అందులో ప్రత్యేకత కనిపించడం లేదు 2. (*обнару-*
живать) వెల్లడి చేయు ◇ не усмотреть за ребён-
 ком పిల్లని ఏమరు

усмехаться, усмехнуться హాళనగా చిరునవ్వు
 నవ్వు, ముసిముసిగా నవ్వు

усмехнуться *сов. см. усмехаться*
 усмешка *ж* [వెలుకారపు] నవ్వు
 усмирение *с* (*подавление*) అణచివేత
 усмирить(ся) *сов. см. усмирять(ся)*
 усмирять, усмирить (*вн.*) 1. అదుపులో పెట్టు 2.
 (*мятеж и т.п.*) అణచు, అణచివేయు

усмиряться, усмириться [అల్లరి] మాను
 усмотрени||е *с*: по ~ю кого-л. ఒకరి విచక్షణ
 మేరకు; действовать по своему ~ю తన విచక్షణ
 మేరకు వ్యవహరించు (చేయు)

усмотреть *сов. см. усматривать*
 уснуть *сов.* 1. నిద్రపోవు, (కి) నిద్రపట్టు 2. (*о*
рыбе) చనిపోవు

усовершенствовани||е *с* మెరుగుదల, మెరుగుపర-
 చడం; новые ~я в машине యంత్రంలో కొత్త
 మెరుగుదలలు; курсы ~я పునశ్చరణ తరగతులు

усовершенствовать(ся) *сов. см. совершен-*
ствовать(ся)

усомни||ться *сов. (в пр.)* (గురించి) సందేహించు,
 అనుమానించు, సందేహం వచ్చు; я ~лся в этом дави
 గురించి నాకు సందేహం వచ్చింది

усохнуть *сов. см. усыхать*
 успеваемость *ж* (*учащихся*) పురోగతి, ప్రోగ్రెస్
 успева||ть, успеть 1. (*инф.*) సకాలంలో చేయు

[గలుగు]; успеть всё сделать సకాలంలో అన్నీ పూర్తి చేయు; я не ~ю делать что సకాలంలో ఇది నేను చేయలేను; успеете! మీకు బోలెడంత టైముంది! 2. разг. (к от., на вн.; прибывать к сроку) సకాలంలో (టైముకి) వెళ్లు (వచ్చు, చేరుకొను); ~ть на поезд రైలు టైముకి చేరుకొను; не ~ть на поезд రైలుకి అలవ్వనుగు, రైలు తప్పిపోవు 3. тк. несов. уст. (в пр., хорошо учиться) (ప్రొగ్రెస్ సాధించు ◇ она не успела оглянуться, как... తల ఇటు తిప్పేలోగానే...

успеется безл. разг. బోలెడు టైముంది

успеть сов. см. успевать 1, 2

успех м విజయం; సాధించినది (достижение); делать ~и (తో) ముందంజ వేయు; иметь ~ (తో) విజయం పొందు (చెందగా, సాధించు); с ~ом విజయవంతంగా, విజయోపేతంగా, జయప్రదంగా; желаю вам ~а మీకు విజయం కలుగుగాక; как ваши ~и? పనులు (చదువులు), ఎలా సాగుతున్నాయి?

успешно нареч. జయప్రదంగా, విజయవంతంగా

успешный విజయవంతమైన, జయప్రదమైన

успокаивать, успокоить (вн.) 1. శాంతించు 2. (смягчать, умерять) ఓదార్చు, ఊరడించు, (కి) ఊరట కల్పించు

успокаиваться, успокоиться 1. స్థిమితపడు, మనసులు కుదుటపడు; успокойтесь! నెమ్మదించండి, శాంతించండి! 2. (утихать) శాంతపడు, ఊరకొను 3. (о боли) పోవు ◇ ~ на достигнутом సాధించినదానితో సంతృప్తి చెందు

успокоение|е с ఊరట, ఓదార్పు, మనశ్శాంతి; для ~я совести మనశ్శాంతి కోసం

успокоительный|ый ఓదార్చే, ఊరట కలిగించే; ~ое средство ట్రాంక్విలైజర్

успокоить(ся) сов. см. успокаивать(ся)

уста мн. уст. పెదవులు, నోరు ◇ из уст в ~ నోటినుంచి నోటికి; у всех на ~х అందరి నోటా

устав м నిబంధనావళి; ~ партии పార్టీ నిబంధనావళి; ~ сельскохозяйственной артели వ్యవసాయ సహకార క్షేత్రపు నియమావళి; боевой ~ పైనిక నిబంధనావళి (నియమ నిబంధనలు)

устанавливать, устать (వల్ల) అలసిపోవు, అలసట పొందు; ~ с дороги ప్రయాణంవల్ల (మూలంగా) అలసిపోవు; я устал నాకు అలసటగా వుంది, నాకు అలసట వచ్చింది

установить сов. см. уставлять ◇ ~ глаза на кого-л. (что-л.) разг. ఒకరిని (ఒకదానిని) తేరి చూచు

устанавливать сов. разг. (на вн.) తేరి చూచు
устанавливать, установить (вн.) 1. ఉంచు, పెట్టు; ~ все книги в шкаф పుస్తకాలన్నీ బీరువాలో ఉంచు (పెట్టు) 2. (тв.; занимать всю поверхность) (తో) నింపు; ~ полку книгами అరంతా పుస్తకాలతోనింపు

устало нареч. అలసటతో, అలసటగా

усталость ж అలసట, బడలిక

усталый అలసిపోయిన

устал||ж: без ~и అలుపు సాలుపు లేకుండా; не зная ~и అలసట ఎరగకపోవు

устанавливать, установить (вн.) 1. పెట్టు, ఉంచు; వేయు, నెలకొల్పు (налаживать); ~ книги పుస్తకాలను ఉంచు (పెట్టు); ~ палатку గుడారం వేయు; ~ телефон పెరిఫోన్ పెట్టు (అమర్చు, నెలకొల్పు) 2. (устраивать, осуществлять) స్థాపించు, సాధించు; ~ мир శాంతి చేకూర్చు; ~ отношения с (తో) సంబంధాలు కుదుర్చుకొను (పెట్టుకొను); ~ порядок శాంతి భద్రతలు సాధించు 3. (утверждать, вводить в действие) స్థాపించు, సృష్టించు, అమల్లో పెట్టు; ~ закон చట్టం జారీ చేయు; ~ рекорд రికార్డు స్థాపించు (సృష్టించు) 4. (определять) కల్పించు, నిర్ణయించు, మంజూరు చేయు; ~ плату చెల్లింపు రేటు నిర్ణయించు; ~ цены ధరలు నిర్ణయించు 5. (доказывать) రుజువు చేయు, నిరూపించు; ~ факты వాస్తవాలను రుజువు చేయు; ~ чью-л. невинность ఒకరి నిర్దోషిత్వం రుజువు చేయు

устанавливаться, установиться 1. (укрепляться, входить в силу) స్థిరపడు, నెలకొల్పబడు 2. (формироваться, наступать) నెలకొను, ఆవరించు; установилась тишина నిశబ్దం నెలకొంది (ఆవరించింది)

установить(ся) сов. см. устанавливать(ся)

установка ж 1. (действие) వేయడం, నెలకొల్పడం 2. (устройство, механизм) యంత్రం; атомная ~ అణు యంత్రం 3. (директива, указание) నిర్దేశం, ఆదేశం

установление с 1. సంస్థాపన, స్థాపించడం; ~ власти అధికారం స్థాపించడం (నెలకొల్పడం); ~ контроля над вооружением ఆయుధాలపై అణిమాయిషీ పెట్టడం, ఆయుధాలను అదుపులో పెట్టడం 2. (определение, констатирование) రుజువు చేయడం, రూఢి పరచడం

устаревать, устареть కాలదోషం పట్టు, కాలం తీరు, పాతబడు

устарелый కాలదోషం పట్టిన, కాలం తీరిన; ~
обшчай కాలదోషం పట్టిన సంప్రదాయం

устареть *сов. см.* устаревать

устать *сов. см.* уставать

устилать, устлать (*вн. тв.*) కప్ప; ~ весь
дом коврами ఇల్లంతా తివాసీలు పరచు

устлать *сов. см.* устилать

устно *нареч.* నోట, మాఖికంగా

устный నోటి [చెప్పిన]; ~ перевод ఒరత్ (అశు)
అనువాదం; ~ счёт నోటి లెక్క

устои *мн.* పునాదులు; моральные ~ నీతి
సూత్రాలు

устойчивость *ж* స్థిరత్వం

устойчивый 1. స్థిరమైన; ~ое сооружение
నిలకడ (స్థిర) నిర్మాణం 2. (*постоянный, неизмен-
ный*) స్థిరమైన; ~ое равновесие స్థిర సమతా
స్థితి; ~ые цены స్థిరమైన ధరలు 3. *перен. (стой-
кий)* స్థిరమైన; ~ые взгляды స్థిరమైన అభిప్రాయాలు

устой|ть *сов.* 1. నిలబడగలుగు; я едва ~л на
ногах కష్టమైన నిలబడగలిగాను 2. *перен.* (కు) తట్టు
కొను; ~ть под нагиском врага శత్రువు దాడికి
తట్టుకొను

устой|ться *сов. перен. (стать постоянным)*
స్థిరపడు

устроить|ть, устроить (*вн.*) 1. ఏర్పాటు[లు]
చేయు (చేసుకొను); ~ть банкет విందు చేయు; ~ть
митинг బహిరంగ సభ పెట్టుకొను (ఏర్పాటు చేయు);
~ть экзамен పరీక్ష పెట్టించు 2. *разг.*: ~ть
скандал రగడ చేయు, జగడం పెట్టుకొను 3. (*приво-
дить в порядок*) సర్దుబాటు చేసుకొను; ~ть свой
дела సొంత వ్యవహారాలు సర్దుబాటు చేసుకొను; ~ть
свою жизнь తన జీవితం కుదుటపరచుకొను 4. (*пome-
щать, определять*) పెట్టు; ~ть ког-л. на ра-
боту ఒకరిని ఉద్యోగంలో పెట్టు; ~ть ребенка в
ясли బిడ్డని శిశు శిక్షణాలయంలో (లేవీలో) వేయు (చేర్చు)
◇ меня что не ~ет ఇది నాకు కుదరదు (సరిపోదు)

устроив|аться, устроиться 1. స్థిరపడు, సర్దు
కొను, జరుగు; всё устроится అంతా సవ్యంగా సర్దు
కొంటుంది; всё устроилось, как мы хотели అన్నీ
మేము అనుకున్నట్లే జరిగాయి; его жизнь ещё не ус-
тробилась అతనింకా జీవితంలో స్థిరపడలేదు 2. (*обосно-
вываться*) స్థిరపడు; как вы устроились на но-
вом месте? మీ కొత్త ఇంట్లో స్థిరపడ్డాడా? 3. (*посту-
пать на работу*) పని చొరుకు 4. (*располагаться, ра-
змеиваться*) సర్దుకొని [కూర్చొను, పడుకొను]

УСТ — УСУ

У

устранение *с* 1. తొలగింపు 2. (*уничтожение*)
రద్దు, నిర్మూలన

устранить(ся) *сов. см.* устранять(ся)

устранять, устранить (*вн.*) 1. తొలగించు; ~
препятствия అడ్డంకులు తొలగించు; ~ с поста పదవి
నుంచి తొలగించు 2. (*уничтожать, изживать*)
నిర్మూలించు, తొలగించు; ~ недостатки లోపాలను
తొలగించు (నిర్మూలించు)

устраняться, устраниться (నుంచి) దూరంగా
వుండు, తప్పకొను; ~ от дел వ్యవహారాలనుంచి తప్పకొను

устр|ашать, устр|ашить (*вн.*) భయపెట్టు, బెది
రించు, జడిపించు, భయకంపితం చేయు

устр|ашаться, устр|ашиться భయపడు, బెదిరిపోవు

устр|ашить(ся) *сов. см.* устр|ашать(ся)

устремить(ся) *сов. см.* устремлять(ся)

устремление *с* ఆకాంక్ష, వాంఛ

устремлять, устремить (*вн.*): ~ взгляд (వైపు,
మీద) చూచు

устремляться, устремиться చూసుకు వెళ్ళు;
మీదనుంచి విరుచుకుపడు (*сверху*); ~ к выходу ప్రవా
హంగా బైటికి పోవు

у|стрица *ж* అయిస్కర్

у|стройтель *м* నిర్వాహకుడు

у|строить(ся) *сов. см.* устраивать(ся)

у|стройство *с* 1. (*действие*) ఏర్పాటు (ఏర్పాట్లు)
[చేయడం] 2. (*строй*) నిర్మాణం, వ్యవస్థ; госуд|арст-
венное ~ రాజ్య వ్యవస్థ 3. (*конструкция*) నిర్మాణం
4. (*механизм, сооружение*) పరికరం

у|ступ *м* కాలిపట్టు

у|ступать, у|ступить (*от.*) 1. (*вн.*) ఇచ్చు, ఇచ్చి
వేయు; దత్తం చేయు (*территорию*); ~ место తన
స్థానాన్ని ఒకరికి ఇచ్చు; ~ дорогу వెళ్ళనిచ్చు; (కి) దారి
ఇచ్చు 2. (*в пр.; поддаваться*) లొంగు; ~ в споре
వాగ్వివాదాల్లో లొంగు 3. (*в пр.; быть не в состоя-
нии сравняться*): не ~ (కు) తీసిపోకపోవు; ~ в си-
ле ఒకరికన్న బలంతో తీసికట్టుగా వుండు

у|ступить *сов. см.* уступать

у|ступ|а *ж* 1. రాయితీ; идти на ~и రాయితిలు
ఇచ్చు 2. (*в цене*) ధర తగ్గింపు

у|стье *с* (*реки*) నదీ ముఖ ద్వారం

у|сугубить(ся) *сов. см.* усугублять(ся)

у|сугублять, усугубить (*вн.*) తీవ్రతరం చేయు;
~ опасность ప్రమాదాన్ని తీవ్రతరం చేయు

усугубляться, усугубиться తీవ్రతరమగు
 усы *мн. (ед. ус м)* మీసాలు
 усыновить *сов. см.* усыновлять
 усыновление *с* దత్తత (దత్తు) [చేసుకోవడం]
 усыновлять, усыновить (*вн.*) దత్తు చేసుకొను
 (తీసుకొను)

усыпать *сов. см.* усыпять
 усыпять, усыпять (*вн. тв.*) (తో) నింపు, నింపి
 వేయు; néбо усыпано звёздами ఆకాశం నక్షత్రాలతో
 విరజిమ్ముబడింది

усыпить *сов. см.* усыплять
 усыплять, усыпять (*вн.*) 1. (заставлять ус-
 нуть) నిద్రపుచ్చు, జోకోట్టు; ~ [перед операцией]
 [ఆపరేషన్ ముందు] మైకం ఇచ్చి నిద్రపుచ్చు 2. (искус-
 ственно вызывать смерть) మైకం ఇచ్చు, నిద్రపుచ్చు
 3. перен. జోకోట్టు; ~ подозрения అనుమానాలను
 జోకోట్టు

усыхать, усохнуть వాడిపోవు, ఆరిపోవు
 утаивать, утайть (*вн.*) 1. (скрывать) మరుగు
 చేయు, దాచు, మభ్య పరచు (పెట్టు) 2. (присваи-
 вать) కాజేయు

утайть *сов. см.* утаивать
 утайк||а *ж разг.:* без ~и దాపరికం లేకుండా
 утаптывать, утоптать (*вн.*) తొక్కు, తొక్కివేయు;
 ~ траву గడ్డిని తొక్కు

утащить *сов. (вн.)* 1. ఈడ్చుకుని తీసుకెళ్లిపోవు,
 ఈడ్చుకుపోవు 2. разг. (украсть) ఎత్తుకుపోవు, కాజేయు
 утварь *ж собир.* గిన్నెలు, పాత్రలు
 утвердительно нареч.: ответить ~ ఔను అని
 సమాధానం చెప్ప; ~ кивнуть головой అంగీకారంగా
 తలూపు

утвердительно: ~ ответ అంగీకారపూర్వక సమా-
 థానం

утвердить *сов. см.* утверждать 2, 3
 утвердиться *сов. см.* утверждаться
 утверждать, утвердить (*вн.*) 1. *тк. несов.*
 (настойчиво говорить) ఉద్ఘాటించు, స్థిరంగా చెప్పు
 2. (устанавливать, укреплять) దృఢపరచు, స్థిర
 పరచు, స్థిరీకరించు 3. (санкционировать) దృఢపరచు,
 దృఢపరచు, ఆమోదించు; ~ законопроект బిల్లు
 ఆమోదించు (దృఢపరచు)

утверждаться, утвердиться 1. (укрепляться)
 స్థిరంగా కాళ్లునుకొను, స్థిరపడు 2. (в пр.; убеж-

даться) దృఢపడు, దృఢపరచుకొను; ~ в намерении
 తన ఉద్దేశం దృఢపరచుకొను

утверждение *с* 1. (мысль, положение) వాదన,
 భావం; ఉద్ఘాటన (заявление) 2. (санкционирование)
 ఆమోదం; ~ плана ప్లాను ఆమోదం; ~ кого-л. в
 должности ఒకరిని పదవిలో నియమించు 3. (установ-
 ление, уточнение) స్థిరపరచడం, స్థిరపడడం

утекать, утечь కారు, లీక్ అగు ◇ много воды
 утекло с тех пор దరిమిలా చాలా ఘటనలు జరిగాయి

утёнок *м* బాతుపిల్ల
 утепление *с* చలి రాకుండా బందోబస్తు చేయడం
 утеплить *сов. см.* утеплять
 утеплять, утеплить (*вн.*) చలి రాకుండా బందోబస్తు
 చేయు; ~ пальто కోటుకి వెచ్చదనంకోసం [ఫర్]
 లైనింగ్ వేయు

утереть(ся) *сов. см.* утирать(ся)
 утерпé||ть *сов.* అపుకొను; я едва ~л, чтобы
 не рассмеяться నేను కష్టమీద నవ్వు అపుకొన్నాను;
 трудно ~ть *инф.* + కుండా ఉండలేకపోవు

утёр||я *ж* కోల్పోవడం, పోగొట్టుకోవడం; получить
 выговор за ~ю документов పత్రాలను పోగొట్టు
 కున్నందుకు మందలించబడు

утерять *сов.* పోగొట్టుకొను
 утеряться *сов.* పోవు
 утёс *м* కొండ

утёчка *ж* లీకేజీ, లీక్ అవడం; ~ газа గ్యాస్ లీక్
 అవడం; ~ информации సమాచారం బయటికి పోక్కిడం,
 సమాచారం లీక్ అవడం

утечь *сов. см.* утекать
 утешать, утешить (*вн.*) ఓదార్చు, ఊరడించు,
 ఊరుకోబెట్టు

утешаться, утешиться ఓదార్చుకొను, ఊరడించు
 కొను

утешение *с* ఓదార్పు, శమనం
 утешительный ఓదార్చే, ఉపశమింపజేసే
 утешить(ся) *сов. см.* утешать(ся)

утилитарный ప్రయుక్త
 утиль *м собир.* చెత్త, రద్దు
 утильсырьё *с см.* утиль
 утиный బాతు[యొక్క]

утирать, утереть (*вн.*) తుడుచు[కొను]; ~ слё-
 зы కన్నీళ్లు తుడుచుకొను ◇ утереть нос кому-л.
 разг. ఒకరిపైన గెలిచి మీసం మెలిపెట్టు

утираться, утереться తుడుచుకొను
 утихать, утихнуть 1. మణుగు, మణిగిపోవు (0

звук); తగ్గ (о боли) 2. (успокаиваться — о человеке) శాంతపడు; ఊరుకొను (о плачущем)

утихнуть *сов. см.* утихатъ

утихомирить *сов. разг. (вн.)* శాంతపరచు; ఊరుకో బెట్టు (заставить замолчать)

утихомири||ться *сов. разг. 1.* శాంతపడు, ఊరుకొను 2. *перен. (ослабеть)* తగ్గిపోవు; బేతెర ~ лся గాలి తగ్గిపోయింది

ути||а *ж 1.* బాతు 2. *перен. (ложный слух)* కట్టుకథ[నం]; газетная ~а వార్తాపత్రిక కట్టుకథ[నం]; пустить ~у కట్టుకథను ప్రచారంలో పెట్టు

утинуть *сов. разг. (вн.)* దాచుకొను; ~ нос в воротник ముక్కును బొచ్చు కాలర్ లో దాచుకొను ◇ ~ нос в книгу పుస్తకంలో మునిగిపోవు

утинуться *сов. разг.:* ~ головой в подушку తలగడతో ముఖం దాచుకొను; ~ в книгу పుస్తకంలో మునిగిపోవు

утолить *сов. см.* утолять

утоление *с* ఉబ్బు

утолять, утолить *(вн.)* తీర్చుకొను; ~ голод ఆకలి తీర్చుకొను; ~ жажду దాహం తీర్చుకొను

утомитель||ый అలసిపోజేసే; ~ ая работа అలసిపోజేసే (వినుగు పుట్టించే) పని

утомить(ся) *сов. см.* утомлять(ся)

утомление *с* అలసట, అతిశ్రమ

утомлённый అలసట (అలపు) చెందిన

утомлять, утомить *(вн.)* అలసట పుట్టించు, ఆయాసపెట్టు

утомля||ться, утомиться అలసట (అలపు) చెందు, అలసిపోవు; он быстро ~ется అతను తొందరగా అలసిపోతాడు

утонуть *сов. см.* тонуть и утопаты 1

утончённый నాజూకైన, సున్నితమైన; ~ вкус సున్నితమైన అభిరుచి

утопаты, утонуть 1. (తో) మునిగిపోవు, మునుగు 2. *тк. несов. (в пр.)* మునిగితేలు, ఓలలాడు; ~ в богатстве ఐశ్వర్యంలో ఓలలాడు; ~ в роскоши విలాసాల్లో మునిగితేలు

утопáющий *м* మునిగిపోతున్న

утопизм *м* ఊహాజనితవాదం

утопист *м* ఊహాజనితవాది

утопить(ся) *сов. см.* топить(ся) II

утопический ఊహాజనిత [మైన]; ~ социализм ఊహాజనిత సోషలిజం

УТИ — УХА

У

утопия *ж 1.* филос. ఊహాజనితం 2. (фантазия) ఊహాస్వర్గం

утопленик *м* మునిగిపోయినవాడు

утоптать *сов. см.* утаптывать

уточнение *с* వివరం

уточнить *сов. см.* уточнять

уточнять, уточнить *(вн.)* వివరించు

утраивать, утрабить *(вн.)* మూడంతలు చేయు

утраиваться, утрабиться మూడంతలగు

утрамбовать *сов. (вн.)* చదునుగా దట్టించు

утра́та *ж* లోటు; невосполняемая ~ తీరని లోటు

утра́тить *сов. см.* утрачивать

утра́чивать, утра́тить *(вн.)* కోల్పోవు; ~ зна-

чение ప్రాముఖ్యాన్ని కోల్పోవు (పోగొట్టుకొను)

утренний ఉదయపు; ~ выпуск (газеты) ఉదయపు

సంచిక

утренник *м 1.* (спектакль) మార్నింగ్ షో, పగటి

ఆట(ప్రదర్శన) 2. (утренний мороз) ఉదయపు చలి

утри́ровать *несов. и сов. (вн.)* అతిశయోక్తి చేయు, వక్రీకరించు; ~ чьи-л. слова ఒకరి మాటలు వక్రీకరించు (అతిశయోక్తి చేసి చెప్పు)

у́тро *с* ప్రాద్దుటి పూట, ఉదయం; каждое ~ ప్రతి ఉదయమూ; на другое ~ మరుసటి ఉదయం; рано ~м ప్రాద్దున; с утра до вечера ప్రాద్దుటి (ఉదయం) నుంచి సాయం కాలంవరకు ◇ доброе ~!, с добрым ~м! గుడ్ మార్నింగ్!

утроба *ж* కడుపు; ~ матери గర్భం

утробный గర్భస్థ

утробить(ся) *сов. см.* утраивать(ся)

у́тром *нареч.* ఉదయం, తెల్లవారగట్లు, ప్రాద్దున; завтра ~ రేపు ఉదయం; сегодня ~ ఈ ఉదయం, ఈవేళ ప్రాద్దున

утружда́ть *несов. (вн.)* శ్రమ పెట్టు, (కి) శ్రమ కలిగించు

утог *м* ఇస్త్రీ పెట్టె

утожить *(вн.)* ఇస్త్రీ చేయు

уф *межд.* ఉవ్!

ух *межд.* అబ్బ!

ухá *ж* చేప సూపు

ухáб *м* గతుకు

ухáбистый గతుకుల

ухáживать *несов. (за тв.) 1.* చూసుకొను;

శుశ్రూష చేయు (за больным) 2. (за женщиной) (సేవాభిమానాలు చూపించు (పదర్శించు)

ухватить сов. (вн.) పట్టుకొను ◇ ~ суть సారాంశాన్ని (గోచించు [కొను]

ухватиться сов. (за вн.) 1. పట్టుకొను; ~ за верёвку తాడు[ను] పట్టుకొను; ~ за чью-л. руку ఒకరి చేయి (చేతిని) పట్టుకొను 2. перен. разг. (воспользоваться) ఎగిరి గంతువేయు; ~ за мысль ఆలోచనకి ఎగిరి గంతువేయు

ухватка ж разг. 1. (приём) ఒడుపు, లాఘవం 2. (повадка) నడత, ప్రవర్తన

ухитриться сов. см. ухитряться

ухитряться, ухитриться разг. (инф.) инф. + గలుగు; ~ прочесть చదవగలుగు

ухищрение с కుయుక్తి

ухищряться несов. కుయుక్తి వన్ను

ухмылка ж см. усмешка

ухмыльнуться сов. см. ухмыляться

ухмыляться, ухмыльнуться разг. చిరునవ్వు వచ్చు

ухо с చెవి; говорить на ухо кому-л. ఒకరికి చెవిలో మెల్లగా చెప్పు ◇ быть по уши в долгах разг. తల మునక[లు]గా అప్పుల్లో వుండు; влюбиться по уши తల మునక[లు]గా ప్రేమలో పడు; наострить уши разг. చెవి దోరపెట్టి విను; не верить своим ушам తను విన్నదాన్నే నమ్మకపోవు; слышать что-л. своими ушами స్వయంగా విను; он и ухом не ведёт разг. చెవిని పెట్టుడు (చొరనివ్వడు); протрубить все уши кому-л. [о чём-л.] разг. [దేని గురించైనా] ఒకరి చెవిని హోరెత్తించు

уход I м వెళ్లిపోవడం, పోక; ~ с должности పదవి విరమణ; ~ на пенсию రిటైర్ మెంటు

уход II м (забота) చూసుకోవడం, శుశ్రూష చేయడం; ~ за больным రోగిని చూసుకోవడం, రోగికి శుశ్రూష చేయడం; ~ за домом గృహ నిర్వహణ; ~ за цветами మొక్కలను చూసుకోవడం

уходить, уйти 1. వెళ్లిపోవు; ~ домой ఇంటికి వెళ్లిపోవు; поезд уже ушёл రైలు వెళ్లిపోయింది 2. (оставлять) వదలుకొను; ~ из семьи కుటుంబాన్ని వదలుకొను; ~ на пенсию రిటైర్ అగు; ~ с заседаний సమావేశంనుంచి వైదొలగు; ~ с поста పదవి విరమణ చేయు 3. перен. (проходить, миновать) మించిపోవు; ~ в прошлое గతంలోకి పోవు; время

ушло కాలం మించిపోయింది; время ещё не ушло ఇంకా పైముంది, సమయం ఇంకా మించిపోలేదు 4. (от. рд.; скрываться, спасаться) తప్పకొను, తప్పించుకొను; ~ от ответственности బాధ్యతనుంచి తప్పించుకొను 5. разг. (на рд.; расходиться) పట్టు (о времени); కావలసి వచ్చు (о деньгах); на это уходит много времени దానికి చాలా కాలం పట్టుతుంది; на это уйдёт сто рублей దానికి వంద రూబుళ్లు కావలసి వస్తాయి; все силы уходят на это శక్తి అంతా దానికి పోతుంది ◇ ~ в науку తనను విజ్ఞానశాస్త్రానికి అంకితం చేసుకొను; ~ в себя అంతర్ముఖుడై పోవు; ~ от ответа కప్పదాలు సమాధానం ఇచ్చు; ~ вперед ముందంజ వేయు, ముందుకు వెళ్లు; ~ ни с чем ఖాళీ చేతుల్తో వెళ్లిపోవు; протча уходит из-под ног кого-л. ఒకరి కాలికింది నేల దొలుచుకుపోతోంది; часы ушли вперед గడియారం పాస్టుగా ఉంది

ухудшать, ухудшить (вн.) విషమించజేయు; ~ дело వ్యవహారాన్ని విషమించజేయు; ~ состояние здоровья ఆరోగ్యమీద దుష్ప్రభావం కలిగించు

ухудшаться, ухудшиться ఊణించు, విషమించు, తగ్గు ముఖం పట్టు; его здоровье ухудшилось అతని ఆరోగ్యం ఊణించింది, రోగం తగ్గు ముఖం పట్టింది

ухудшение с ఊణిత, తగ్గుదల; ~ качества ఊణిత; ~ отношений సంబంధాలు తగ్గు ముఖం పట్టడం

ухудшить(ся) сов. см. ухудш(ся)

ущелеть сов. వగలుకుండా మిగులు (о предметах); బతికి బయటపడు (остаться в живых); ~ при пожаре కాలిపోకుండా మిగులు (о предметах); అగ్ని ప్రమాదంనుంచి బయటపడు (о людях)

ущенённый తగ్గింపు ధరకి [[చకారం]

ущепиться сов. (за вн.) 1. తగులుకొను 2. перен. разг. పట్టుకొను

участвовать несов. (в пр.) (రో) పాల్గొను; ~ в движении ఉద్యమంలో పాల్గొను

участи||е с тк. ед. 1. భాగస్వామ్యం, పాల్గొనడం; принимать ~е в работе పనిలో పాల్గొను (భాగస్వామ్యం కలిగివుండు); при непосредственном ~и ఒకరి ప్రత్యక్ష భాగస్వామ్యంతో 2. (соучастие) సానుభూతి; с ~ем సానుభూతితో; относиться с ~ем к кому-л. ఒకరిపట్ల సానుభూతి కలుగు (చూపించు)

участвовать сов. см. учащаться

участков||ый 1. మండల; ~ая избирательная комиссия మండల ఎలక్షన్ కమిటీ 2. в знач. сущ. м разг. మండల (పేట) మిలిషియా ఆఫీసరు

участливо нареч. సానుభూతితో

участливый సానుభూతిపర

участник || к మ పాల్గొనేవాడు, భాగస్వామి; страны-
-цы నభ్య దేశాలు

участок м 1. (часть поверхности чего-л.)

భాగం 2. (земля) కమతం, భూఖండం; ~ обработан-
ной земли సాగు[లో వున్న] చేను; строительный ~
విర్మాణ స్థలం 3. (сфера деятельности) రంగం 4.
(административно-территориальное подраз-
деление) మండలం; избирательный ~ పోలింగ్
కేంద్రం (బూత్)

участь ж విధి, గతి, కర్మ

учащаться, участвовать మరింత తరచుగా సంభవించు
(జరుగు), ఎక్కువ అగు; మరింత జోరుగా కొట్టుకొను (о
пульсе)

учащийся м విద్యార్థి

учеб||а ж చదువు[లు]; శిక్షణ (специальная); по-
сылать кого-л. на ~у ఒకరిని చదువుకొనం (శిక్షణ
కొనం) పంపించు

учебник м పాఠ్యగ్రంథం, పాఠ్యపుస్తకం; ~ по фи-
зике భౌతికశాస్త్ర పాఠ్యగ్రంథం

учебн||ый విద్యా; ~ый год విద్యా సంవత్సరం; ~ая
программа విద్యా కార్యక్రమం; ~ое заведение
విద్యాలయం

учение с 1. చదువు[లు]; శిక్షణ, తర్ఫీదు (ремеслу)
2. (преподавание) బోధన, శిక్షణ (తర్ఫీదు) ఇవ్వడం 3.
(теория) సిద్ధాంతం, ఉద్బోధన

ученик м 1. విద్యార్థి 2. (обучающийся какой-л.
профессии) అప్రెంటిస్; ~ токаря టర్నర్ అప్రెంటిస్
3. (последователь) శిష్యుడు, అనుయాయుడు, అనుచరుడు

ученический 1. విద్యార్థి 2. перен. (незрелый)
అపరిణత

ученичество||о с శిక్షణ (తర్ఫీదు) పొందడం; годы
~а స్కూలు సంవత్సరాలు

учённость ж పండిత్యం

учён||ый 1. పండిత 2. (научный) శాస్త్రీయ; ~ый
совет అకడమిక్ బోర్డు; ~ая степень డిగ్రీ 3.
(обученный чему-л.) (లో) నేర్చుగల, తర్ఫీదు (శిక్షణ)
పొందిన 4. в знач. суш. м శాస్త్రవేత్త, శాస్త్రజ్ఞుడు,
పండితుడు

учесть сов. см. учитывать

учёт м 1. (действие) అక్కౌంటింగు, లెక్కలు
రాయడం; вести ~ అక్కౌంటింగు చేయు (నిర్వహించు)

2. (принятие во внимание) పరిగణనలోకి (దృష్టిలోకి)
తీసుకోవడం; ~ обстановки పరిస్థితులను లెక్కలోకి
తీసుకోవడం; без ~а లెక్కలోకి (పరిగణనలోకి) తీసు

УЧА — УЧР

У

కోకుండా 3. (регистрация) రిజిస్ట్రేషన్; ставить на
~ రిజిస్టరు చేయు; снимать с ~а రిజిస్టరునుంచి ఎత్తి
(కొట్టి) వేయు ◇ ~ вексельн фин. డిస్కౌంటు
చేయడం

учётн||ый 1. రికార్డు; ~ая карточка రికార్డు
కార్డు 2. фин. డిస్కౌంటు

учётчик м లెక్కలు రాసేవాడు; пьём кీపరు (та-
бельщик)

училище с పాఠశాల; военное ~ మిలిటరీ పాఠశాల

учинить сов. см. учинять

учинять, учинить разг. (вн.) చేయు; ~ драку
పోట్లాటకి దిగు, దెబ్బలాప పెట్టుకొను; ~ скандал рగడ
చేయు; ~ расправу над кем-л. ఒకరిమీద దండన
చర్య తీసుకొను

учитель м ఉపాధ్యాయుడు; гуруవు (наставник);
школьный ~ బడిపంతులు, మాస్టరు

учительница ж ఉపాధ్యాయురాలు

учительская ж ఉపాధ్యాయుల గది

учительский ఉపాధ్యాయుల, టీచర్స్

учительствовать несов. ఉపాధ్యాయుడుగా (బడిపం-
తులుగా) పనిచేయు

учитывать, учесть (вн.) 1. లెక్కలు రాయు 2.
(принимать во внимание) పరిగణనలోకి (లెక్కలోకి,
దృష్టిలోకి) తీసుకొను ◇ ~ вексель фин. డిస్కౌంట్
చేయు

учить несов. (вн.) 1. сов. научить
నేర్పు, నేర్పించు, బోధించు; ~ грамоте చదవడం
రాయడం నేర్పు (చెప్ప); ~ кого-л. русскому язы-
ку ఒకరికి రష్యన్ భాష చెప్ప (నేర్పు) 2. (давать
образование) చదువు చెప్పించు 3. (запоминать, ус-
ваивать) నేర్చుకొను; ~ урок పాఠం నేర్చుకొను

учиться несов. 1. сов. научиться
(от.; приобретать, усваивать знания) అభ్యసించు, నేర్చుకొను; ~ игре на рояле పియానో
వాయిచడం నేర్చుకొను; ~ у кого-л. ఒకరి దగ్గర నేర్పు
కొను 2. (быть учащимся): ~ в школе స్కూలులో
చదువు; ~ в университете విశ్వవిద్యాలయంలో
చదువు

учредитель||ый ప్రారంభ; ~ ый съезд ప్రారంభ
మహాసభ; ~ое собрание రాజ్యాంగనిర్ణయ సభ

учредить сов. см. учреждать

учреждать, учредить (вн.) స్థాపించు, నెలకొల్పు,
ఏర్పాటు చేయు; ~ премию బహుమతి ఏర్పాటు చేయు;

~ стипендию స్టై పెండు నెలకొల్పు (ఏర్పాటు చేయు)
 учреждение с 1. (действие) స్థాపన, నెలకొల్పడం
 2. (организация) ఆఫీసు, సంస్థ; государственное
 ~ ప్రభుత్వ సంస్థ
 учти́вость ж మర్యాద
 учти́вый м మర్యాదగల
 учу́ять сов. разг. పసివట్టు
 уша́нка ж చెవులు కప్పే టోపీ
 уша́т м టబ్బు
 ушиб м దెబ్బ, గాయం
 ушиба́ть, ушиба́ть (вн.) దెబ్బ తిను (తగులు); ~
 ру́ку చేతికి దెబ్బ తగులు
 ушиба́ться, ушиба́ться దెబ్బ తిను (తగులు)
 ушиба́ть(ся) сов. см. ушиба́ть(ся)
 ушива́ть, ушить (вн.) బిగుతు చేయు
 ушить сов. см. ушива́ть
 ушко́ с 1. см. у́хо 2. (игольное) (నూది)
 రంధ్రం
 ушной చెవి
 ушэ́лье с కనుమ
 ущеми́ть сов. см. ущемя́ть
 ущемя́ть, ущеми́ть (вн.) 1. నలగొట్టు; ~
 палец дверью వేలిని తలుపు సందున నలగొట్టుకొను
 2. перен. (ограничивать) కుంచించుచేయు; ~ чьё-л.
 права ఒకరి హక్కులు కుంచించుచేయు 3. перен. (ос-
 корблять) గాయపరచు; ~ чье-л. самолёбне ఒకరి
 ఆత్మగౌరవాన్ని గాయపరచు
 уще́рб м నష్టం; без ~а для дела పనికి నష్టం
 కలగకుండా; в ~ чему-л. దేనికైనా నష్టదాయకం
 луна́ на ~е చంద్రుడు క్షీణదశలో ఉన్నాడు
 ущипну́ть сов. (вн.) గిల్చు
 уют м ఇమ్మతనం
 уютный ఇమ్మగా వున్న
 уязви́м||ый: ~ое ме́сто బలహీనత
 уязви́ть сов. см. уязвля́ть
 уязвля́ть, уязви́ть (вн.) గాయపరచు, [మనస్సుని]
 తూట్లు పొడుచు; ~ чье-л. самолёбне ఒకరి ఆత్మ
 గౌరవాన్ని గాయపరచు
 уясни́ть сов. см. уясня́ть
 уясня́ть, уясни́ть (вн.) గ్రహించు[కొను], అర్థం
 చేసుకొను; ~ себё положение పరిస్థితిని గ్రహించు
 కొను

фа́брика ж ఫ్యాక్టరీ
 фабри́кант м పారిశ్రామికవేత్త, ఫ్యాక్టరీ యజమాని
 (సొంతదారు)
 фабри́кация ж తయారీ, కల్పన
 фабри́ковать, сфабри́ковать разг. (вн.) 1.
 అధికంగా తయారుచేయు 2. перен. (అబద్ధం) కల్పించు
 фабри́чно-заводско́й ఫ్యాక్టరీ; ~ комите́т ఫ్యాక్టరీ
 ట్రేడ్ యూనియన్ కమిటీ
 фабри́чны||й 1. ఫ్యాక్టరీ 2. (некустарный) పారి
 శ్రామిక; ~е товары పారిశ్రామిక సరుకులు (వస్తువులు)
 фа́була ж лит. ఇతివృత్తం
 фаво́р м: бы́ть в ~е у когó-л. ఒకరి చల్లటి
 చూపులో వుండు, ఒకరి కటాక్ష విక్షణాంకిండు వుండు
 фаво́рит м ఇష్టుడు, ప్రేయమైనవాడు
 фа́за ж (этап) దశ, ఘట్టం; ~ развития о́б-
 щества సమాజ అభివృద్ధి దశ
 фа́зис м см. фа́за
 фазотро́н м физ. సింక్రోసైక్లోట్రాన్
 фа́кел м దివిటీ
 фа́кельщик м దివిటీ పట్టుకునేవాడు
 факси́миле с нескл. ఫాసిమిలీ; సంతకపు స్థాంపు
 (подпись)
 факт м వాస్తవం; [సం]ఘటన (случай) ◇ ста-
 вить когó-л. перед ~ом చేసిన ఒకరికి చెప్ప, చేసిన
 తరువాత ఒకరికి చెప్ప
 факти́чески нареч. వాస్తవంగా
 факти́чески||й వాస్తవ[మైన], అసలు; ~ ий мате-
 риáл వాస్తవాలు; ~ое положение వాస్తవ పరిస్థితి
 фа́ктор м అంశం
 факто́рия ж వాణిజ్య (వర్తక) కేంద్రం
 факультати́вный ఇష్టప్రకారమైన, ఎంచుకున్న
 факульте́т м డిపార్ట్మెంటు, విభాగం; юриди́че-
 ский ~ న్యాయశాస్త్ర విభాగం (డిపార్ట్మెంటు)
 фальсифи́катор м వక్రీకరించేవాడు
 фальсифи́кация ж 1. (действие) వక్రీకరించడం,
 వికృతపరచడం; ~ истории చరిత్రను వక్రంగా వ్రాయు
 2. (подделка) ఫోర్జరీ
 фальсифи́цировать несов. и сов. (вн.) వక్రీక-
 రించు, వికృతపరచు
 фальши́вить, сфальши́вить 1. (фальшиво
 играть, петь) అవస్థగతం పాడు (వాయించు) 2.
 (притворяться) సటించు
 фальши́вка ж разг. ఫోర్జరీ

фальшивомонетчик *м* దొంగ నోట్లు తయారు చేసేవాడు

фальшив||ый 1. దొంగ, బూటక, నకిలీ, ఫోర్జరీ; ~ая монета దొంగ నాణెం; ~ые документы ఫోర్జరీ పత్రాలు 2. (неискренний) కపట; ~ая улыбка తెచ్చి పెట్టుకున్న చిరునవ్వు 3. (искажающий мелодию) తప్పు, అప; ~ая нота అవస్వరం

фальшь *ж тк. ед.* 1. (неискренность) కాపట్టుం 2. (в пении, игре) తప్పు, అవస్వరాలు

фамилия *ж* 1. ఇంటి పేరు; как вáша ~? మీ ఇంటి పేరు? 2. (род) వంశ నామం

фамильн||ый కుటుంబ; ~ое сходство కుటుంబ పోలికలు; ~ые портреты కుటుంబీకుల చిత్రాలు

фамилярничать *несов. разг. (с тв.)* (తో, పట్ల) అతి చనువుగా వుండు, అతి చనువు తీసుకొను

фамилярно *нареч.* అతి చనువుగా

фамильярность *ж* అతి చనువు; позволять себѣ ~ అతి చనువు తీసుకొను

фамильярный అతి చనువైన

фанатизм *м* ఉన్మత్తత, మూర్ఖాభిమానం, వెర్రిభక్తి

фанатик *м* ఉన్మత్తుడు, అతి మూర్ఖాభిమానంగలవాడు

фанатический, фанатичный మోఢ్యం కలిగిన, మూఢ

фанёр||а *ж* ప్లేవుడ్; лист ~ы ప్లేవుడ్ పలకలు

фанёрный ప్లేవుడ్

фантазёр *м* స్వాప్నికుడు

фантазировать *несов.* ఊహలో కల్పనలు చేయు

фантазия *ж* 1. (воображение) భావం, తలంపు, ఊహ 2. (мечта) కల 3. разг. (причуда) పిచ్చితలపు [తలంపు] 4. (выдумка, ложь) కాల్పనిక

фантаст *м (писатель)* కాల్పనిక కథా రచయిత

фантастик||а *ж* 1. разг. ఊహ విహారం; на гра́ни ~и దాదాపు నమ్మకశ్యంకాని 2. собир. лит. కాల్పనిక సాహిత్యం; научная ~а సైన్స్ ఫిక్షన్

фантастический 1. (причудливый) విచిత్రమైన; ~ вид విచిత్రమైన ఆకారం 2. (воображаемый) ఊహాత్మక 3. (относящийся к фантастике) కాల్పనిక; ~ роман కాల్పనిక నవల

фанфа́ра *ж* 1. (музыкальный инструмент) బాకా 2. (сигнал) బాకా మోత

фа́р||а *ж* హెడ్లైట్; включать ~ы హెడ్లైట్ వేయు (వెలిగించు)

фармакология *ж* ఔషధశాస్త్రం

фармацёвт *м* ఔషధశాస్త్రవేత్త

ФАЛ — ФЕР

Ф

фармацевти́ческ||ий ఔషధ; ~ая промышле́ность ఔషధ పరిశ్రమ

фарс *м* ప్రహసనం, ఫార్సు

фа́ртук *м* ఆప్రన్

фарфо́р *м* 1. పింగాణి 2. собир. (изделия) పింగాణి సామాన్లు

фарфо́ров||ый పింగాణి; ~ый завод పింగాణి ఫ్యాక్టరీ; ~ая посуда పింగాణి సామాన

фарш *м:* мясно́й ~ కైమా చేసిన మాంసం

фарши́ровать *несов. (вн.)* కూరు

фа́сад *м* ఎదురు భాగం

фасова́ть *несов. (вн.)* (తూకం వేసి) పాక్ (పాకింగ్) చేయు

фасо́левый చిక్కుడు, బీన్స్

фасо́ль *ж* బీన్స్

фасо́н *м* ఫేషను, కటింగ్

фатали́зм *м* కర్మవాదం

фата́льный వినాశకరమైన, ప్రాణాంతక

фа́уна *ж* జంతు ప్రపంచం, జంతువులు, జీవ జాలం

фаши́зм *м* ఫాసిజం

фаши́ст *м* ఫాసిస్టు

фаши́стский ఫాసిస్టు

фа́йнс *м* собир. (изделия) గ్లేజ్డ్ పాటర్

фе́враль *м* ఫిబ్రవరి

фе́вральский ఫిబ్రవరి

фе́деральны́й ఫెడరల్, సమాఖ్యకు సంబంధించిన

фе́деративны́й ఫెడరేటివ్, సమాఖ్య

фе́дерация *ж* ఫెడరేషన్, సమాఖ్య

фе́йерверк *м* బాణసంచా; устраи́вать ~ బాణసంచా కాల్పు

фельдма́ршал *м* ఫీల్డ్ మార్షల్

фе́льдшер *м* కాంపౌండరు

фелье́тón *м* వ్యంగ్య వ్యాసం

фелье́тони́ст *м* వ్యంగ్య వ్యాస రచయిత

фе́номенальны́й అనిదంపూర్వ[మైన], అపూర్వమైన

феода́л *м* ప్యూడల్ ప్రభువు

феодали́зм *м* ప్యూడలిజం, భూస్వామ్య వ్యవస్థ

феода́льны||й ప్యూడల్; ~е отноше́ния ప్యూడల్ సంబంధాలు

фе́рзь *м шахм.* రాణి

фе́рма *ж* (వ్యవసాయ) ట్రేతం; молочная ~ పాడి ట్రేతం

ФЕР — ФИН

фермент *м биол., хим.* సేంద్రియ పదార్థం, ఎం జైమ్

фёрмер *м* రైతు, వ్యవసాయదారు

фестиваль *м* ఉత్సవం; ~ молодёжи и студентов యువజనుల, విద్యార్థుల ఉత్సవం

фетйш *м* [సంకేత] ఆరాధన, మూఢ ఆరాధన

фетишизм *м* [సంకేత] ఆరాధనతత్వం, మూఢ ఆరాధన

фетр *м* ఫెట్

фётровый ఫేట్ర

фехтование *с* సాము

фехтовать *несов.* సాము చేయు

фёя *ж* దేవ (దేవతా) కన్య

фиáлка *ж* వయలెట్ [పువ్వు]

фиáско *с нескл.* వైఫల్యం; потерпéть ~ విఫలమగు

фибра *ж*: все́ми ~ ми ду́шй నరనరానా

фигу́ра *ж* 1. ఆకారం, ఆకృతి 2. шахм. [చదరంగపు] బొమ్మ (కాయ) ◇ крупная ~ వ్రముఖుడు

фигурáльный ఆలంకారికమైన

фигури́ровать *несов.* ఉండు, కనపడు

фигури́ст *м* ఫిగ్ స్కేటర్

фигу́рн||ый: ~ая скóбка మీసాల బ్రాకెట్టు; ~ое кáтáние ఫిగ్ స్కేటింగ్

фíзик *м* భౌతికశాస్త్రవేత్త, ఫిజిసిస్ట్

фíзика *ж* భౌతికశాస్త్రం

физиóлог *м* శరీరశాస్త్రవేత్త

физиологíческий దేహాత్మక, శారీరక

физио́логия *ж* శరీరశాస్త్రం

физионо́мия *ж* ముఖం

физи́ческ||ий 1. శరీర, శారీరక; ~ая рабóта శారీరకమైన పని; ~ое воспитáние శారీరక విద్యా శిక్షణ; ~ое принуждéние శారీరక నిర్బంధం 2. (от-носящийся к физике) భౌతికశాస్త్రపు; ~ие сво́й-ства భౌతికశాస్త్ర గుణాలు ◇ ~ая ку́льтура వ్యాయామాలు, వ్యాయామ శిక్షణ; ~ая хíмия భౌతిక రసాయనశాస్త్రం

физкульту́ра *ж* (физíческая ку́льтура) వ్యాయామాలు

физкульту́рник *м* వ్యాయామ శిక్షకుడు

физикульту́рный వ్యాయామ; ~ костюм క్రీడా దుస్తులు; ~ парáд వ్యాయామ ప్రదర్శన

фиксиро́вать *несов. и сов. (сов. тж. зафиксиро́вать) (вн.)* 1. కేంద్రీకరించు; ~ внима́ние на

че́м-л. దేనిమీద అయినా దృష్టిని కేంద్రీకరించు 2. (от-мечать, регистри́ровать) నమోదు చేయు; ~ со-бы́тия సంఘటనను నమోదు చేయు ◇ ~ плéнку фото ఫిల్మ్ పై సోలో ఫిక్స్ చేయు

фíктивны́й బూటకపు, కల్పిత; ~ брак బూటకపు వివాహం

фíкция *ж* బూటకం, కల్పన

фила́нтроп *м* లోకోపకారి, దానశీలి

фила́нтропíческий లోకోపకారియైన, దానశీలి

филармо́ния *ж* సంగీత ప్రచార సభ

филатели́ст *м* తపాలా బిళ్లలు సేకరించేవాడు

филатели́стический తపాలా బిళ్లల ప్రదర్శన

филатели́я *ж* తపాలా బిళ్లల సేకరణ

филиáл *м* శాఖ [ఒక సంస్థ] శాఖ; ~ ба́нка బాంకుశాఖ

фили́стер *м книжн.* ఫిలిస్టైన్, కూపనవండుక

[ప్రాయుడు, అల్పబుద్ధి

фило́лог *м* ఫిలాలజిస్ట్, భాషా సాహిత్యాల శాస్త్రవేత్త

филологíческий ఫిలలాజిక్, భాష సాహిత్యాల

филоло́гия *ж* ఫిలాలజీ, భాష సాహిత్యాల శాస్త్రం

фило́соф *м* తత్వశాస్త్రజ్ఞుడు, తత్వ[శాస్త్ర]వేత్త

филосо́фия *ж* తత్వశాస్త్రం

филосо́фск||ий తాత్విక; ~ая систе́ма తాత్విక విధానం; ~ое уче́ние తాత్విక సిద్ధాంతం ◇ ~ий ка́мень పరుసవేది

фильм *м* [చలన] చిత్రం, ఫిల్మ్

фи́льтр *м* [నీళ్లు]వడగట్టు కాగితం (ప్రాత)

фильтра́ция *ж* వడగట్టుడం, వడయగట్టుడం

фильтро́вать *несов. (вн.)* వడగట్టు

финиáм *м* ధూపం ◇ кури́ть ~ ఒకరిని ఆకాశానికి ఎత్తు

финáл *м* 1. ముగింపు 2. спорт. ఫైనల్; выхо-дítь в ~ ఫైనల్ కి చేరుకొను; игратъ в ~е ఫైన లులో ఆడు

финáльный ఫైనల్; ~ матч ఫైనల్ మాచ్

финансиро́вать *несов. и сов. (вн.)* (కి) డబ్బు మదుపు పెట్టు; ~ строите́льство నిర్మాణానికి డబ్బు మదుపు పెట్టు

финансíст *м* ఫైనాన్సియల్

финáнс||ый ఆర్థిక, ఫైనాన్స్; ~ая по́мощь ఆర్థిక సహాయం

финáнс||ы *мн.* ఫైనాన్సులు; министрство ~ов ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ

фíнник *м* ఇర్వూరం

ఫీనికోవ||యీ ఖర్జూరపు; ~ ая пáльма ఖర్జూరపు చెట్టు

ఫీనిషి *м спорт.* ఫినిష్; пёрвым прийтí к ~у పన్నుగా వచ్చు

ఫీనిషి||యీ ఫినిష్; ~ ая чертá ఫినిష్ లైన్

ఫీన్కా I *ж* ఫిన్లిష్ మహిళ, ఫిన్లండ్ దేశస్థురాలు (దేశీయురాలు)

ఫీన్కా II *ж разг. (нож)* కత్తి

ఫిన్ *м* ఫిన్, ఫిన్లండ్ దేశస్థుడు

ఫిన్ский ఫిన్లిష్ ◇ ~ нож కత్తి

ఫిолéтовы||యీ ఊదారంగు, వయలెట్; ~ е черни́ла వయలెట్ ఇంకు, ఊదా సిరా

ఫీర్మా *ж* కంపెనీ, వ్యాపార సంస్థ

ఫిత్తీల్ *м* వత్తి

ఫ్లాగ *м* పతాకం, జెండా; поднимáть ~ పతాకం ఎత్తు; спускáть ~ పతాకం దింపు (దింపివేయు) ◇ под ~ом чегó-л. ఏదైనా పతాకంకింద

ఫ్లాగман *м* 1. (командующий) నౌకా సేనాధిపతి 2. (корабль) ఫ్లాగ్ షిప్

ఫ్లాగшток *м* జెండా (పతాక) స్తంభం

ఫ్లాжóк *м* చిన్న జెండా

ఫ్లాкóн *м* సీసా; ~ духóв పెంట్లు సీసా

ఫ్లాంగ్ *м* పార్శ్వం; атакóвать с ~а పార్శ్వంనుంచి దాడి చేయు

ఫ్లేగమáтик *м* ఉదాసీనుడు

ఫ్లేగмáтический ఉదాసీన

ఫ్లేగмáтичный ఉదాసీన

ఫ్లేйтá *ж* వేణువు, పూట్లు

ఫ్లేйтíст *м* వేణువు (పూట్లు) వాయిద్యగాడు

ఫ్లేксíя *ж лингв.* విభక్తి ప్రత్యయం

ఫ్లేктивный *лингв.* విభక్తి ప్రాధాన్యం కలిగిన; ~ язык విభక్తి ప్రాధాన్యం కలిగిన భాష

ఫ్లీгель *м* టైల్ హౌస్

ఫ్లిర్త్ *м* సరసాలాపం

ఫ్లిртóвать *несов. (с тв.)* సరసమాడు

ఫ్లోра *ж* వృక్ష ప్రపంచం

ఫ్లోత్ *м* నౌకా దళం; воéнно-морскóй ~ సైనిక నౌకా దళం; торгóвый ~ వాణిజ్య నౌకా దళం; служíть во (на) ~е నౌకా దళంలో కొలుపు చేయు

ఫ్లోтíлия *ж* నౌకా దళం; китобóйная ~ తిమింగి లాను వేటాడే నౌకా దళం

ఫ్లోтский నౌకా

ఫ్లోс *м* దవడవాపు

ఫ్లోга *ж* ఫ్లోగ్యు

ఫోй с *нескл.* ఫోయేర్

ФИН — ФОР

Ф

ఫోкус I *м* 1. *физ., мед.* ఫోకస్; быть не в ~е టైట్ ఆఫ్ ఫోకస్ [ఉండు] 2. *перен.* కేంద్రం

ఫోкус II *м* 1. (трюк) గారడీ 2. (секрет в устройстве чего-л.) కీటుకు 3.: ~ы *мн. перен. разг. (капризы)* వెరివేషాలు

ఫోкусник *м* గారడీవాడు, మాంత్రికుడు, బండ జారికుడు

ఫోкусничать *несов. разг.* వెరివేషాలు వేయు

ఫోлиáнт *м* పెద్ద గ్రంథం, ఉద్గ్రంథం

ఫోльклóр *м* జానపద విజ్ఞానం (కళలు)

ఫోన్ *м* పూర్వరంగం; на ~е чегó-л. ఏదైనా పూర్వ రంగంలో

ఫోна́рик *м* చిన్న దీపం; элеќтрический ~ బేటరీ లైటు

ఫోна́рный దీప; ~ столб దీప స్తంభం

ఫోна́рь *м* 1. లాంతరు; у́личны́й ~ వీధి లాంతరు 2. *разг. (свняк)* కమిలిన

ఫోнд *м* 1. నిధి; ~ зáработной плáты జీతాం నిధి; валютны́й ~ నగదు నిల్వలు 2. (запас) రిజర్వులు; жили́щны́й ~ గృహవసతి రిజర్వులు 3.: ~ы *мн. (ценные бумаги)* స్టాక్

ఫోндов||యీ రిజర్వు ◇ ~ ая бóржа స్టాక్ ఎక్స్చేంజి

ఫోнéтика *ж* భాషాధ్వని శాస్త్రం

фонéтический భాషాధ్వని శాస్త్ర

фоноѓраммá *ж* ఫోనోగ్రామ్

фоно́граф *м* ఫోనోగ్రాఫ్

фонтáн *м* నీటిజల; нефтяно́й ~ నూనె జల

фонтáнировать *несов.* పైకి చెమ్ము

ఫోр||а *ж:* дава́ть ~у кому́-л. ఒకరికి ఎత్తులు ఇచ్చు (వదలు) (в ходах); ఒకరికి కొంత దూరం ఇచ్చు (వదలు) (в расстоянии)

ఫోрм||а *ж* 1. స్వరూపం, ఆకారం, రీతి; в ~е шáра బంతి ఆకారంగల 2. (тип, вид, устройство) రీతి; ~а и содержание రూపమూ, వస్తువూ; нацио-на́льный по ~е రీతితో జాతీయత 3. (одежда) యూని ఫారం; воéнная ~а మిలిటరీ (సైనిక) యూనిఫారం; шкóльная ~а స్కూలు యూనిఫారం 4. *тех. (для отливки)* నమూనా 5. (установленный образец) ఫారమ్ ◇ в рéзкой ~е విశితంగా (критиковать); మోటుగా (отвечать); по все́й ~е అన్ని లాంఛనాల ప్రకారం; быть в ~е మంచి ఫారమ్లో ఉండు

формáлизм *м* 1. లాంఛన తత్వం 2. (течение в искусстве) ఫార్మలిజం, రూప ప్రాధాన్యవాదం

ФОР — ФРА

формалист *м* 1. లాంఛనాలను పాటించేవాడు (డిమాండు చేసేవాడు) 2. (*в искусстве*) ఫార్మలిస్టు

формалистический *ий*: ~ое искусство ఫార్మలిస్టిక్ కళ

формально *нареч.* లాంఛనప్రాయంగా

формальность *ж* ఫార్మాలిటీ; пустая ~ వట్టి ఫార్మాలిటీ, శుష్క లాంఛనం

формальный *ий* లాంఛనప్రాయమైన; ~ое отношение లాంఛనప్రాయ వైఖరి

формат *м* పైజ; большого ~а పెద్ద పైజ; малого ~а చిన్న పైజ

формация *ж* 1. *полит.* వ్యవస్థ, నిర్మాణ రూపం; общественно-экономическая ~ సామాజికార్థిక వ్యవస్థ (నిర్మాణ రూపం) 2. *геол.* స్తరం

форменный *ий* యూనిఫార్మ్; ~ая одежда యూనిఫార్మ్ డ్రెస్; ~ая фуражка యూనిఫార్మ్ టోపీ ◇ ~ый дурак *разг.* వట్టి (పరమ, శుద్ధ) మూర్ఖుడు

формирование *с* 1. (*действие*) ఏర్పరచడం; ~ поездов రైలు గుడికూర్చడం; ~ правительства ప్రభుత్వం ఏర్పరచడం; ~ характера స్వభావం తీర్చిదిద్దడం 2. (*воинское соединение*) పైనిక దళం

формировать, **сформировать** (*вн.*) 1. ఏర్పరచు; ~ железнодорожный состав రైలు గుడికూర్చు; ~ полк రెజిమెంటు ఏర్పరచు; ~ правительство ప్రభుత్వం ఏర్పరచు 2. (*придавать форму*) (కి) రూపమిచ్చు ◇ ~ характер స్వభావం తీర్చిదిద్దు

формироваться, **сформироваться** 1. రుపుదాల్చు 2. (*физически развиваться*) పెరిగి పెద్ద అగు 3. (*организовываться*) ఏర్పరచబడు

формовать, **сформовать** *тех.* (*вн.*) (కి) రూపమిచ్చు, రూపు దిద్దు; ~ глину మట్టికి రూపమిచ్చు

формула *ж* సూత్రం

формулировать *несов. и сов.* (*вн.*) సూత్రీకరించు; ~ задачу కర్తవ్యాన్ని నిర్వచించు (నిర్దేశించు)

формулировка *ж* సూత్రీకరణ

формуляр *м* (*библиотечный*) (గ్రంథాలయపు) టికెట్టు, కార్డు

форпост *м* ఔట్ పోస్టు

форсированный *ий* జోరైన; ~ми темпами జోరుగా, వేగవంతంగా

форсировать *несов. и сов.* (*вн.*) త్వరితపరచు, త్వరితం చేయు, వేగవంతం చేయు; ~ строительство నిర్మాణాన్ని త్వరితం చేయు; ~ реку నదిని దాటు

форт *м воен.* దుర్గం, కోట

фортельно *с нескл.* పియానో; играть на ~ పియానో వాయించు

фортификация *ж воен.* కోట, దుర్గం; దృఢపరచే నిర్మాణాలు (*укрепления*)

форточка *ж* గవాక్షి, గవాక్షం

форум *м* మహాసభ; международный ~ అంతర్జాతీయ మహాసభ (సమావేశం)

фосфат *м хим.* ఫాస్ఫేట్

фосфор *м хим.* భాస్వరం, ఫోస్ఫరస్

фосфорный *хим.* ఫోస్ఫరస్

фото *с нескл. разг.* ఫోటో

фотоаппарат *м* కెమెరా

фотограф *м* ఫోటోగ్రాఫర్

фотографировать, **сфотографировать** (*вн.*) ఫోటో తీయు (తీసుకొను)

фотографироваться, **сфотографироваться** ఫోటో తీయించుకొను

фотографический ఫోటోగ్రఫిక్; ~ аппарат కెమెరా

фотографи *я* *ж* 1. ఫోటోగ్రఫీ; заниматься ~ей ఫోటోగ్రఫీ సాధన చేయు 2. (*снимок*) ఫోటో 3. (*ателье*) ఫోటో స్టూడియో

фотокарточка *ж* ఫోటో

фотокопия *ж* ఫోటో కాపీ

фотокорреспондент *м* ప్రతికా ఫోటోగ్రాఫర్

фотолюбитель *м* ఔత్సాహిక ఫోటోగ్రాఫర్

фотоплёнка *ж* ఫిల్మ్

фоторепортёр *м* ఫోటోగ్రాఫర్

фотоснимок *м* ఫోటోగ్రాఫ్

фотостудия *ж* ఫోటోగ్రాఫిక్ స్టూడియో

фототелеграмма *ж* ఫోటో టెలిగ్రాం

фотоэлемент *м эл.* ఫోటో ఎలెక్ట్రిక్ సెల్

фраза *я* *ж* 1. పదం 2. (*напыщенное выражение*) [పద]జాలం, వాగాడంబరం; пустые ~ы వట్టి పదబంధం, శుష్క పదాలు, వట్టి మాటలు

фразеологический పదబంధ

фразеология *ж* పదబంధాలు

фразёр *м* వాగాడంబరుడు

фразёрство *с* శుష్క పదాడంబరం

фрак *м* టెయిల్ కోటు

фракционность *ж* గ్రూపు (బృంద, ముఠా) తత్వం

фракционный *ий* గ్రూపు[తత్వపు], ముఠా; ~ая борьба ముఠా పోరాటం

фракция *ж полит.* గ్రూపు, బృందం, ముఠా; оппозиционная ~ ప్రతిపక్షం

француз *м* (ఫెంచ్, ఫ్రెంచివాడు)

французский (ఫ్రెంచి)

фракт *м мор.* 1. (ఫ్రెయిట్ 2. (плата) (ఫ్రెయిట్ ఛార్జీలు

фрахтовать *несов. мор. (вн.)* ఓడను అద్దెకు తీసుకొను

френч *м* ఫ్రెంచిక [లాంగ్] కోటు

фрэска *ж* (ఫ్రెస్కో)

фрикаделька *ж* [సూపులో] మాంసపు ఉండ

фронт *м* 1. *воен.* యుద్ధ రంగం; находиться на ~е యుద్ధ రంగంలో ఉండు; на ~ах войны యుద్ధ రంగాలలో 2. *перен.* రంగం; ~ работ పనుల (కృషి) రంగం; идеологический ~ సైద్ధాంతిక రంగం ◇ едіный ~ ఐక్య సంఘటన; на два ~а రెండు రంగాల్లో; ~ демократических партій ప్రజాతంత్ర పార్టీల సంఘటన

фронтальн||ый సూటి; ~ая атака సూటి దాడి

фронтовик *м* యుద్ధంలో పాల్గొనేవాడు, యుద్ధరంగ సైనికుడు

фронтовой యుద్ధరంగపు; ~ госпиталь యుద్ధ రంగపు ఆస్పత్రి

фрукт *м* పండు, ఫలం

фруктовый పళ్ల; ~ сад పళ్ల తోట

фтор *м хим.* ఫ్లోరిన్

фу *межд.* అయ్యో! (выражение досады); చీ! (выражение отвращения); అమ్మా! (выражение усталости, облегчения)

фундамент *м* *прям., перен.* పునాది

фундаментальн||ый 1. (прочный) దృఢమైన 2. *перен. (глубокий)* ప్రగాఢమైన, లోతైన; ~ое исследование ప్రగాఢమైన పరిశోధన ◇ ~ая библиотéка ప్రధాన గ్రంథాలయం

функциональный 1. పనిని నియంత్రితం చేసే 2. *мед.* (క్రియా సంబంధమైన

функционализовать *несов.* పనిచేయు

фу́нкти||я *ж* 1. *в разн. знач.* విధి; ~я денег ధన (డబ్బు) విధి; выполнять чьй-л. ~и ఒకరి బాధ్యతలు నిర్వహించు 2. *мат.* ప్రమేయం; алгебраическая ~я బీజీయ ప్రమేయం

фунт I *м* *уст. (мера веса)* పౌను

фунт II *м* (денежная единица) పౌను; ~ стерлингов పౌను స్టెర్లింగ్

фурáж *м* పశువుల మేత, దాణా

фурáжка *ж* [సైనిక] టోపీ

ФРА — ХАМ

X

фурáжн||ый పశువుల మేత; ~ое зерно పశువుల మేత ధాన్యం

фургон *м* బండి (повозка); వాన్ (автомобиль); мéбельный ~ ఫర్నిచర్ వాన్

фурóр *м* సంచలనం; производить ~ సంచలనం కలిగించు

фурúнкул *м* కురుపు

фут *м* అడుగు

футбóл *м* ఫుట్ బాల్

футбóлист *м* ఫుట్ బాల్ ఆటగాడు

футбóлка *ж* ఫుట్ బాల్ జెర్సీ

футбóльн||ый ఫుట్ బాల్; ~ая команда ఫుట్ బాల్ జట్టు; ~ое поле ఫుట్ బాల్ గ్రౌండు

футлér *м* పెట్టె; ~ для очков కళ్లజోడు పెట్టె

футурíзм *м* *иск.* పూర్వజరిం

футуролóгия *ж* పూర్వచరిత్ర, జోన్యశాస్త్రం

фуфáйка *ж* స్వెట్టర్, జెర్సీ

фýркать, фýркнуть 1. బుసకొట్టు 2. (с шумом выпускать пар, дым и т.п.) బుసపమను 3. *перен. разг. (смеяться)* కిసుక్కున (కిసుక్కుమని) నవ్వు

4. *тк. несов. (брюзжать)* ఛీకొట్టు

фýркнуть *сов. см.* фýркать

фюзелéж *м* *ав.* ఫ్యూజిల్జ్, హాల్

X

халáт *м* (двeпiгò గౌన్ (домашний); ఓవరాల్ (больничный, рабочий)

халáтн||ый ఉపేక్ష, అజాగ్రత్తయైన; ~ое отношéние к работе పనిపట్ల ఉపేక్ష వైఖరి

халвá *ж* హల్వా

халтýра *ж* *разг.* 1. (небрежная работа) అజాగ్రత్తగా చేసిన పని, అషామాషీ పని 2. (побочный заработок) అదనపు పని (పనులు)

халтýрить *несов. разг.* 1. (плохо работать) అషామాషీగా పనిచేయు 2. (иметь побочный заработок) అదనపు పనులు చేయు

халтýрный *разг.* అషామాషీగా వున్న (небрежный)

халтýрщик *м* *разг.* పనులు అషామాషీగా చేసేవాడు

хам *м* *разг.* మొద్దు, మోటువాడు

хамелéон *м* 1. *зоол.* ఊసరవెల్లి 2. *перен.* ఊసరవెల్లి

хан *м ист.* ఖాన్

хандра́ *ж* నిరుత్సాహం

хандри́ть *несов.* నిరుత్సాహంగా (బద్ధకంగా) ఉండు

ханжа́ *м и ж разг.* కపటి, వంచకుడు *м,* కపటి, వంచకురాలు *ж*

ха́нжеский కపటమైన

ха́нжество *с* కాపట్టు

ха́ос *м миф.* కేయాస్

хао́с *м (беспорядок)* అవ్యవస్థ, అవ్యక్త స్థితి, అయోమయ స్థితి; *экономический* ~ ఆర్థిక అస్తవ్యస్త స్థితి *хаотический* అవ్యక్త (గజిబిజి) స్థితిలో వున్న, అయోమయ

хаотичность *ж* గజిబిజి (గందరగోళ) స్థితి

хаотичный *с.м.* хаотический

ха́пать, ха́пнуть *разг. (вн.)* 1. చటుక్కున పట్టుకొను (లాక్కును) 2. (воровать) దొంగిలించు, కాజేయు

ха́пнуть *сов. с.м.* ха́пать

ха́рактер *м* 1. స్వభావం; *сильный* ~ దృఢ స్వభావం 2. (свойство, качество) విలక్షణ గుణం, స్వరూపం

характеризова́ть *несов. и сов. (вн.)* 1. *сов. тж.* охарактеризова́ть అభివర్ణించు, నిర్వచించు 2. (быть характерным) (కు) విలక్షణమగు

характеризова́ться *несов. (тв.)* (లో) విలక్షణమగు

характери́стика *ж* 1. అభివర్ణన 2. (официальный документ) టెస్టిమోనియల్, ఒకరి నడవడిక గురించి లిఖితపూర్వక పత్రం; ~ *с места работы* పని సంస్థనుంచి టెస్టిమోనియల్

характерно́ *безл. в знач. сказ.:* ~, что... విలక్షణమైనది యేమిటంటే, విలక్షణ విషయం యేమిటంటే

характерн|ый 1. (с резко выраженными особенностями) విలక్షణమైన; ~ *о лице* విలక్షణమైన ముఖం 2. (свойственный кому-л., чему-л.) విలక్షణ [మైన], విశిష్ట; ~ *ые черты* విలక్షణ (విశిష్ట) లక్షణాలు *ха́та ж* గుడిసె, పాక $\diamond$ *мой* ~ *с краю разг.* దానికి నాకూ ఏమీ సంబంధం లేదు

хвалá *ж* ప్రశంస, స్తుతి, పాగడ్డ

хвалéбный ప్రశంసా, స్తుతి

хвалёный *ирон.* పేరు పొందిన (మోసిన)

хвали́ть, похвали́ть *(вн.)* స్తుతించు, ప్రశంసించు *хвали́ться, похвали́ться (тв.)* (గురించి) గొప్పలు చెప్పుకొను, మిడిసిపడు, అదిరిపడు

хва́стать, похва́стать *разг. с.м.* хва́статься

хва́статься, похва́статься *(тв.)* (గురించి) గొప్పలు చెప్పుకొను, గొప్పలు కొట్టు

хвасти́ливый డంబాలు (గొప్పలు) చెప్పుకునే, గొప్పలు కొట్టే

хвастовство́ *с* డంబాలు (గొప్పలు) చెప్పుకోవడం, గొప్పలు కొట్టే

хвасту́н *м* డంబాలు (గొప్పలు) చెప్పుకునేవాడు, గొప్పలు కొట్టేవాడు

хвата́||ть 1. *сов. схватить (вн.; брать, захватывать)* పట్టుకొను, లాక్కుకొను; ~ *ть кого-л. за руку* ఒకరి చేతిని పట్టుకొను; ~ *ть что* పట్టాలో చేతికి ఏది దొరికితే అది పట్టుకొను 2. *сов. хватить (рд.; быть достаточным)* సరిపోవు; *у него не ~ет денег* అతనికి డబ్బు కొరత వుంది; *не ~ет времени* టైమ్ సరిపోతోవు, తీరిక లేకపోవు $\diamond$ *вас очень не ~ло* మీరు లేని లోటు బాగా కనిపించింది; *чего́ ему не ~ет?* అతనికి యిదేమి రోగం?; *насколь-ко ~ет глаз* చూపు మేరకు; *хватит!* а) (довольно) చాలు!, సరే! б) (перестаньте) ఇక అపు (అపండి); *хватит смеяться!* నవ్వడం కట్టిపెట్టు!; *этого ещё не ~ло!* అది సరిపోనట్లు (చాలనట్లు)

хвата́||ться, схватиться (за *вн.*) 1. పట్టుకొను 2. *тк. несов. разг. (приниматься)* (కి) పూనుకొను; *он ~ется за любое дело* దొరికిన పని అల్లా చేస్తాడు $\diamond$ ~ *ться за голову* అయ్యో అని తల పట్టుకొను

хвату́ть *сов.* 1. *с.м.* хвата́ть 2; 2. *разг. (рд.; перенести, испытать)* అనుభవించు; ~ *горя* కష్టాలను అనుభవించు 3. *разг. (вн. тв.; ударить)* (తో) కొట్టు; ~ *кого-л. палкой* ఒకరిని కర్రతో కొట్టు $\diamond$ *его хватил удар* *разг.* అతనికి పోటు (రక్తస్రావం) వచ్చింది; ~ *лишнего разг.* కాస్త ఎక్కువ తాగు; ~ *через край разг.* హద్దు మీరు

хвату́ться *сов. разг. (рд.)* లేనట్లు తెలుసుకొను

хва́тка *ж* 1. పట్టు 2. (умение) నేర్పరితనం, నైపుణ్యం $\diamond$ *мёртвая* ~ ఉడుము పట్టు

хво́нный సూది ఆకులున్న

хвора́ть *несов. разг.* జబ్బుపడు, అస్వస్థుడగు

хво́рост *м собир.* ఎండు జువ్వలు

хворостíна *ж* జువ్వ

хво́ст *м* 1. తోక; పింఛం (павлина); *вилы́ть ~ом* తోక ఆడించు 2. (конечная часть) చివర; ~ *побезда* రైలు చివర (కొన); ~ *процессии* ఊరేగింపు చివర 3. *разг. (очередь)* క్యూ 4. *перен. разг. (невыполненная часть работы)* కురదలా పని, కొరత *хвостово́й* వెనక

хво́я ж собир. పైన్ సూది ఆకులు

хиба́рка ж [పూరి] గుడిసె

хи́жина ж గుడిసె

хилый разг. బలహీనమైన; నాసిగా వున్న (о рас-
тениих)

хи́мик м రసాయనశాస్త్రజ్ఞుడు, రసాయనశాస్త్రవేత్త

химика́лии, химика́ты мн. రసాయనిక పదార్థాలు

химиче́ски||й రసాయనిక; ~е удо́брения రసాయనిక
ఎరువులు ◇ ~й каранда́ш చెరగని పెన్సిల్

хи́мия ж రసాయనశాస్త్రం

химчи́стка ж (химиче́ская чы́стка) క్షీణినింగ్

хи́нди м нескл. (язык) హిందీ

хи́нин м క్విన్వైన్

хире́ть, захире́ть разг. క్షీణించు, క్షీణించిపోవు

хиру́рг м సర్జన్, శస్త్రవైద్యుడు

хиру́ргическ||ий సర్జన్; ~ая опера́ция సర్జికల్
ఆపరేషన్; ~ая сестра́ సర్జన్ అసిస్టెంట్ (నర్సు)

хиру́ргия ж సర్జరీ, శస్త్రవైద్యం, శస్త్రచికిత్స

хитре́ц м జిత్తులమారి

хитри́ть, схитри́ть (ть) జిత్తులమారిగా (కవటంగా)
వ్యవహరించు

хитро́ нареч. 1. (лукаво) కవటంగా 2. (непросто)
క్లిష్టంగా

хитро́сть ж 1. కావట్యం 2. разг. (изобрета-
тельность) యుక్తి 3. (уловка) జిత్తు, కుయుక్తి;
вое́нная ~ సైనిక కుయుక్తి (జిత్తు) 4. разг. (скры-
тый смысл) కీటుకు

хитр||ый 1. జిత్తులమారిమైన; ~ое лицо జిత్తుల
మారి ముఖం 2. разг. (изобретательный) కుయుక్తి
పర 3. разг. (замысловатый) క్లిష్టమైన

хихика́ть, хихи́кнуть ముసిముసి నవ్వులు నవ్వు

хихи́кнуть сов. см. хихика́ть

хище́ние с అపహరణ, దొంగతనం

хищник м 1. క్రూర మృగం (зверь); క్రూరమైన
పక్షి (птица) 2. перен. కొల్లదారు

хищни́ческ||ий 1. క్రూర; ~ие инстинкты క్రూర
ప్రవృత్తులు 2. (эксплуататорский) దోపిడి చేసే 3.
(бесхозяйственный) నష్టదాయకమైన; ~ая вы-
рубка ле́са నష్టదాయకమైన అడవుల కూల్చివేత

хищни́чество с 1. క్రూరత్వం 2. (эксплуатация)
దోపిడి 3. (бесхозяйственность) నష్టం కలిగించడం

хищный к్రూర

хладнокро́вие с ఆత్మనిగ్రహం, నిబ్బరం; сохра-
нять ~ నిబ్బరంగా వుండు

хладнокро́вный నిబ్బరమైన

ХВО — ХЛО

X

хлам м собир. చెత్త, పనికిమాలిన సామాన్లు

хлеб м 1. బ్రెడ్డు, రొట్టె 2. (на корню) ధాన్యపు
పంట 3. (зерно) ధాన్యం 4. перен. разг. (пропита-
ние) జీవిక; зарабо́тывать себе́ на ~ తన జీవిక
సంపాదించుకొను

хлебáть несов. (вн.) జ్వర

хлебну́ть сов. разг. (пр.) (ఒక్క చుక్క) వేసుకొను,
ఒక గుక్క తాగు ◇ ~ го́ря ду́хуం అనుభవించు

хлебозабо́д м బేకరీ ఫ్యాక్టరీ

хлебозагото́вки мн. ధాన్య సేకరణ

хлебопа́шеч м ధాన్యపు సేద్యగాడు, ధాన్యం పండించే
వాడు

хлебопе́к м బేకర్

хлебопека́рня ж బేకరీ

хлеборо́б м రైతు, వ్యవసాయదారు, సేద్యగాడు

хлеборо́дный సారవంతమైన

хлебосо́льный అతిథి సత్కార ప్రయత్నం

хлебосо́лство с అతిథ్యం, అతిథి సత్కార ప్రీతి

хлебоубо́рка ж ధాన్యపు మామూలు

хлев м పశువుల శాల

хлеста́ть несов. 1. (вн. по дт.) కొట్టు; ~ пры-
то́м క్రతతో కొట్టు (బాదు); ~ в окно́ (о дожде)
వాన కిటికీని బాదుతోంది; ~ по щека́м తెంపలు
వాయించు 2. (литься) దిమ్మరించు (о дожде);
చిమ్ము (о крови)

хлестну́ть сов. (вн. по дт.) (మీద) చెళ్లన
కొట్టు (బాదు); ~ по щеке́ తెంప వాయించు

хло́пать, хлопну́ть 1. కొట్టు; ~ двере́ю తలుపు
దబ్బిమని మూయు; ~ кнуто́м కొరడాతో చెళ్లన కొట్టు;
~ кры́льями రెక్కలు ఆడించు 2. сов. тж. похло́-
пать (вн.; ударять) కొట్టు; ~ когó-л. по спи-
не ఒకరిని వీపుమీద కొట్టు ◇ ~ глаза́ми разг. కళ్ళు
మిటకరించు

хлопко́вод м పత్తి పెంపకదారు (సేద్యగాడు)

хлопко́водство с పత్తి పెంపకం

хлопко́вый пత్తి, కాటన్

хлопоубо́рочный పత్తి కోసే

хло́пнуть(ся) сов. см. хлопáть(ся)

хло́пок м పత్తి

хлоп||ок м 1. పగులుతున్న చప్పడు 2.: ~ки мн.
(аплодисменты) చప్పట్లు

хлопо́тáть, похло́потáть 1. тк. несов.: ~
по хозя́йству ఇంటి పనులు చూసుకొను (చేసుకొను)

2. (о пр.) వచ్చేలా చూడు 3. (за вн.) సిఫార్సు చేయు, (గురించి) మాట చెప్పు

хлопотлив|ый 1. (о человеке) పాడవిడిగా వున్న

2. (затруднительный) చిదుగు; ~ая работа చిదుగు పని

хлопоты мн. శ్రమ (беспокойство); బాధ్యతలు (заботы); పాడవిడి (суeta); без хлопот ఏ శ్రమా లేకుండా ◇ хлопот полон рот разг. చేతుల నిండా పని వుంది

хлопчатник м పత్తి మొక్క

хлопчатобумажный|ый కాటన్, నూలు; ~е ткани కాటన్ (నూలు) వస్త్రాలు (గుడ్డలు)

хлопья мн.: ~ снега మంచు తునకలు (తరకలు); ~ шерсти ఉన్ని పీచులు

хлор м хим. క్లోరిన్

хлынуть|ть сов. 1. పారు, కారు; кровь ~ла из раны గాయంనుంచి రక్తం కారింది; ~л дождь వాన ధారాపాతంగా కురిసింది 2. перен. ప్రవాహంలా వచ్చు (వెళ్లు)

хлыст м కొరడా (плётка); కర్ర (прут)

хмелеть несов. разг. మత్తు ఎక్కు, కై పెక్కు

хмель м 1. (растение) హాప్ [మొక్క] 2. (опьянение) కైపు, మత్తు

хмельной 1. (опьяняющий) మత్తెక్కించే, కైపు కలిగించే 2. (пьяный) మత్తెక్కిన

хмурить, нахмурить (вн.): ~ лоб నదురు చిట్టించు

хмуриться, нахмуриться 1. కనుబొమలు ముడి వేయు (చిట్టించు), ధుమధుమలాడు 2. перен. (о небе, погоде) మేఘాచ్ఛాదితమై (మబ్బులుకమ్మి) ఉండు

хмурый 1. ధుమధుమలాడే, చింతగా వున్న 2. перен. (о погоде, небе) మేఘాచ్ఛాదితమైన

хныкать несов. разг. 1. మారాం చేయు 2. перен. గునియు

хобот м తొండం

ход м 1. тк. ед. చలనం, గమనం; полный ~ పూర్తి స్పీడు; тихий ~ తక్కువ స్పీడు 2. перен. (развитие, течение) పరిణామం; ~ событий పరిణామాలు 3. (вход) ద్వారం, గుమ్మం; чёрный ~ పెరటి ద్వారం, దొడ్డి గుమ్మం 4. (в игре) ఎత్తు; ~ пешкой పావు ఎత్తు; дёлать ~ ఎత్తు వేయు 5. перен. (приём, манёвр) విన్యాసం ◇ по ~у часовóй стрéлки గడియారపు ముల్గు తిరిగే దిశగా, క్లాక్ వైజ్; работа

идёт полным ~ом పని ముమ్మరంగా సాగుతోంది; быть в большóм ~у బాగా డిమాండులో (గిరాకీలో) ఉండు; дать делу ~ వ్యవహారం కదుపు (కదిలించు); не давать ~у кому-л. ఒకరికి అవకాశం యివ్వకపోవు; пускáть в ~ వినియోగించుకొను; решáть что-л. на ~ తొందరపాటుగా నిర్ణయించు; в ~е черó-л. క్రమంలో

ходáтай м (కోసం) అభ్యర్థించేవాడు

ходáтайство с (గురించి) దరఖాస్తు, అభ్యర్థన (о чём-л.); (కోసం) అభ్యర్థన (за кого-л.)

ходить несов. 1. వెళ్లు; ~ пешкóм నడుచు; ~ на лыжах స్కీయింగ్ చేయు; ребёнок нáчал ~ బిడ్డ నడవడం మొదలెట్టాడు 2. (в пр.; носить) ధరించు; ~ в очкáх కళ్లజోడు ధరించు; ~ в пальтó కోటు ధరించు 3. (куда-л.) వెళ్లు; ~ в кино సినిమాకు వెళ్లు; ~ в шкóлу పాఠశాలకు వెళ్లు 4. (о поездах, пароходах) వెళ్లు 5. (о часах) పని చేయు; часы не хóдят గడియారం పని చేయడం లేదు 6. (в игре) ఎత్తు వేయు 7. (за тв.; ухаживать) చూసుకొను; ~ за больным రోగిని చూసుకొను, రోగికి శుశూష చేయు

ходов|ой разг. ఎక్కువ గిరాకీతో వున్న (имеющий спрос); వాడుకలో వున్న, వ్యాప్తిలో వున్న (широко распространённый); ~ые товáры బాగా వాడుకలో వున్న సరుకులు

ходýльный разг. అరిగిపోయిన

ходунóм нареч.: ~ ходить разг. కదులుతూ వుండు

ходьб|á ж నడక, నడచివెళ్లడం; в пяти минúтах ~ట్ల ఐదు నిమిషాల నడకలో వున్న

ходяч|ий 1. నడిచే, నడవగలిగిన 2. (распространённый) బాగా వాడుకలో వున్న; ~ее выражение బాగా వాడుకలో వున్న నుడికారం

хождение с నడిచివెళ్లడం; సందర్శించడం (посещение) ◇ ~ по мýкам కష్టాలు పడడం; имéть ~ వాడుకలో (చలామణీలో) వుండు

хозрасчёт м (хозяйственный расчёт) స్వయం పోషక నిర్వహణ; переводить заво́д на ~ ఫాక్టరీని స్వయంపోషక నిర్వహణమీద పెట్టు, ఫాక్టరీలో స్వయంపోషక నిర్వహణ ప్రవేశపెట్టు

хозрасчётный స్వయంపోషక నిర్వహణ కలిగిన

хозяйин м 1. యజమాని, స్వామి, సొంతదారు[డు]

2. (глава семьи, дома) [కుటుంబ] యజమాని; ~ дóма గృహ యజమాని 3. разг. (муж) మా వారు, మా ఆయన ◇ быть самому себе ~ом స్వతంత్రుడుగా వుండు

хозяйка ж 1. యజమానురాలు 2. (глава дома, семьи) [కుటుంబ] యజమానురాలు; ~ домă గృహిణి 3. разг. (жена) నా ఆవిడ, ఇల్లాలు ◇ домашняя ~ గృహిణి

хозяйничать несов. 1. (вести хозяйство) గృహ నిర్వహణ చేయు 2. (бесцеремонно распоряжаться) పెత్తనం చేయు

хозяйск||ий యజమాని; ~им глазом పాదుపరి దృష్టిలో ◇ дело ~ое разг. మీ యిష్టం [వచ్చినట్లు] చేయండి

хозяйственный м ఆర్థికరంగపు నిర్వాహకుడు, బిజినెస్ మేనేజర్

хозяйственность ж మేలైన మేనేజిమెంటు

хозяйственный||ий 1. ఆర్థిక రంగ[పు]; ~й план ఆర్థిక ప్రణాళిక 2. (ведущий хозяйством учреж-дения и т.п.) నిర్వహణ, నిర్వాహక, మేనేజిమెంటు 3. (относящийся к ведению хозяйства) గృహోపయోగకర; ~й магазин గృహోపయోగకర వస్తువుల అంగడి; ~е товары గృహోపయోగకర సరుకులు 4. (эконом-ный) పాదుపైన, మితవ్యయ

хозяйство с 1. ఆ. వ్యవస్థ; народное ~ జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ 2. с.-х. క్షేత్రం; мелкое крестьян-ское ~ సన్నకారు రైతు క్షేత్రం ◇ заниматься домашним ~м గృహకృత్యాలు (ఇంటి పనులు) చేయు (నిర్వహించు)

хозяйствовани||е с నిర్వహణ, మేనేజిమెంటు; méto-ды ~я నిర్వహణ పద్ధతులు

хозяйствовать несов. నిర్వహించు, మేనేజిమెంటు చేయు

хоккеист м హాకీ ఆటగాడు

хоккей м హాకీ; ~ на льду ఐస్ హాకీ; травяной ~ హాకీ; играть в ~ హాకీ ఆడు

холера ж కలరా

хобить несов. (вн.) జాగ్రత్తగా చూచు, లాించు

хóлка ж జాలు

холм м దిబ్బ

холмистый దిబ్బగా వున్న

хóлод м 1. త. ఉ. చలి 2. перен. (равноду-шие) ఉదాసీనత, నిర్లక్ష్యత 3. холода́ мн. చలి వాతావరణం

холода́ть несов. безл. చలి మొదలగు

холоде́ть, похолоде́ть: ~от ужаса భయంతో గడ్డ కట్టిపోవు

холодильник м రిఫిజిరేటర్

хóлодно нареч. 1. безл. в знач. сказ. చలిగా

ХОЗ — ХОР

X

పుంది; на улице ~ బయట చలిగా పుంది 2. безл в знач. сказ.: ему ~ అతనికి చలి వేస్తోంది 3. перен. ఉదాసీనంగా

холодн||ый 1. చలి, చల్లటి; ~ая вода చన్నీళ్లు 2. перен. (суровый, недоброжелательный) ఉదాసీన మైన ◇ ~ая одéжда పలచటి దుస్తులు

холост||ый బ్రహ్మచారి, పెండ్లికాని; ~ья жизнь బ్రహ్మచారి జీవితం ◇ ~ой выстрел ఖాళీ తూటాతో కాల్పు, బ్లాంక్ పాల్

холостя́к м బ్రహ్మచారి, పెండ్లికానివాడు

холст м 1. నార గుడ్డ 2. живо. కేన్వాస్

хóлуй м презр. తాబేదారు

хому́т м 1. గుర్రపు కాలర్ 2. перен. разг. కాడి, గుది బండ

хор м గాయకుల బృందం, కోరస్

хореогра́фия ж కోరియోగ్రఫీ

хорме́йстер м గాయక బృందపు నాయకుడు, కోరస్ డైరెక్టరు

хорово́д м రౌండు డాన్సు; водить ~ పాట పాడుతూ వలయ నృత్యం చేయు

хорово́||й బృంద, కోరల్; ~й кружок గాయక బృందం; ~е пение బృందగానం

хóром нареч. బృందంగా [పాడు]

хорони́ть, похорони́ть, схорони́ть (вн.) పూడ్చు, పాతిపెట్టు, ఖననం చేయు

хоро́шенький అందమైన, చక్కని

хороше́нько нареч. разг. బాగా, సరిగా; ~ по-смотри́ бాగా చూడు; я и сам ~ не знаю నాకు సరిగా తెలియదు

хоро́ш||ий 1. మంచి, చక్కటి; ~ий человек మంచి మనిషి; в ~ем настроении హుషారుగా వున్న 2. (красивый) అందమైన, సాగుపైన 3. разг. (любимый): мой ~ий నా బంగారు తండ్రి; моя ~ая నా బంగారు తల్లి 4. разг. (достаточно большой) మంచి; ~не процéнты మంచి వడ్డీ ◇ ~ий знакóмый సుపరిచి తుడు; всего ~его! వస్తానండి!, వెళ్ళాస్తానండి!; что ~его? విశేషాలు ఏమిటి?; ~ее де́ло а) మంచి పని б) ирон. దొడ్డ పని; де́лать ~ее మేలు చేయు

хорошо́ нареч. 1. బాగా; ~ видеть [ఒకరికి] బాగా కనపడు; всем ~ известны́й అందరికీ బాగా తెలిసిన; и ~ сде́лал! మంచి పని చేశావ్! 2. безл. в знач. сказ. బాగుంది; как ~! ఎంత బాగుంది!; о́чень ~! మంచిదే!; всё бóдет ~ అన్నీ సర్దుకుంటాయి

ХОР — ХРУ

(బాగానే ఉంటుంది) 3. *в знач. частицы (да, ладно)* మంచిది!, అట్లాగే!, సరే!

хоры *мн.* గాలెరీ

хотеть, захотеть (*вн., рд. или инф.*) ఆలి+ అని + ఉంది; *не ~ знать* (కీ) పెడచెవిని పెట్టు; *мы хотим домом* మాకు ఇంటికి వెళ్లాలని వుంది; *я хочу спать* నాకు నిద్ర వస్తోంది, నాకు నిద్ర పోవాలనిపిస్తోంది ◇ *хочешь не хочешь* ఇష్టమున్నా లేకపోయినా; *как хочешь* నీ ఇష్టం

хотеться, захотеться *бездл. (рд. или инф.)*: *мне хочется чаю* నాకు టీ కావాలి, నాకు టీ తాగాలని వుంది; *ему не хочется идти туда* అతనికి అక్కడికి వెళ్లాలని లేదు

хоть 1. *союз см. хотя* 2. *союз (если хотите)* కావాలనుకుంటే; *~ сейчас!* మీరు కావాలనుకుంటే ఇప్పుడే! 3. *частица (по крайней мере)* కనీసం; *подождите ~ минутку!* ఒక్క షణం ఆగకలరా?; *~ раз* ఒక్క సారి 4. *частица (например)* ఉదాహరణకి; *взять ~ этот случай* ఉదాహరణకి యీ విషయం తీసుకోండి ◇ *~ начинать* *все* సనాచాలా ఆదినుంచీ మొదలుపెట్టాల్సిందే

хоть *союз* అయినప్పటికీ, అయినా; *~ бы на несколько минут* నాలుగు నిమిషాలు అయినా ◇ *~ бы и так!* అలా అయితే మటుకు (మాత్రం) ఏమిటి?

хохол *м* తురాయి (*у птиц*); *пел* (*у человека*)
хохот *м* బిగ్గర (పెద్ద పెట్టు) నవ్వు
хохотать *несов.* బిగ్గరగా నవ్వు, కడుపు చెక్కిలయ్యేటట్టు నవ్వు

храбрёц *м* ధైర్యవంతుడు, సాహసికుడు
храбриться *несов. разг.* ధైర్యం కూడగట్టుకొను, ధైర్యం నటించు

храбрость *ж* ధైర్యం, పరాక్రమం
храбрый ధైర్యవంతుడైన ◇ *[он]* *не из* *этого* *десять* అతను ధైర్యవంతుడు కాదు

храм *м* దేవాలయం
хранение *с* స్టోర్ చేయడం (*товаров*); *сдавать что-л. на ~* ఏదైనా క్లోక్ రూమ్ లో ఉంచు

хранение *с* గిడ్డంగి (*для товаров*); భాండాగారం (*для книг*)

хранитель *м* బాధ్యుడు; క్యురేటర్ (*музея, библиотеки*)

хранить *несов. (вн.)* 1. ఉంచు, భద్రపరచుకొను; *~ память о ком-л.* ఒకరిని గురించిన జ్ఞాపకాలు

భద్రపరచుకొను; *~ что-л. в чистоте* దేనినైనా శుభ్రంగా ఉంచు 2. (*охранять*) కాపాడు; *~ тайну* రహస్యాన్ని పదిలపరచు (కాపాడు) ◇ *~ молчание* మౌనం వహించు

храниться *несов.* ఉంచబడు, భద్రపరచబడు
храп *м* గుర్రు; బుస (*лошадиный*)
храпеть *несов.* గుర్రు పెట్టు, బుసకొట్టు
хребёт *м* 1. (*позвоночник*) వెన్నెముక 2. (*горная цепь*) పర్వత శ్రేణి

хрен *м* హార్వ్ రాడిష్
хрестоматия *ж* రీడరు, పాఠ్య సంకలనం
хрип *м* గుర్రక, జీర
хрипеть, прохрипеть 1. గుర్రక పెట్టు 2. *разг.*

(*хрипло говорить*) బొంగురుగా మాట్లాడు
хриплый బొంగురు, జీర
хрипнуть *несов.* గొంతు బొంగురు పోవు

хрипот||*а ж* బొంగురుతనం; *кричать до ~* గొంతు బొంగురు పోయేలా అరుచు, గొంతు చించుకొను
христианин *м* క్రీస్టియన్
христианский క్రీస్టియన్
христианство *с* క్రీస్తు మతం

хромать *несов.* 1. కుంటు; *~ть на правую ногу* కుడి కాలు కుంటు 2. *перен. разг.* సరిగా రాదు; *у него ~ет* *правописание* అతనికి వర్ణక్రమం సరిగా రాదు
хромой 1. కుంటి 2. *в знач. суц. м* కుంటినాడు
хромонгий కుంటి

хромота *ж* కుంటితనం
хроник *м разг.* దీర్ఘ రోగి
хроника *ж* 1. (*летопись*) ఘటనా క్రమం 2. (*газетная*) వార్తా కదంబం, సంక్షిప్త వార్తలు 3. (*фильм*) న్యూస్ రీల్, వార్తా చిత్రం

хроникальный ఘటనా క్రమం; *~ фильм* న్యూస్ రీల్
хронический||*ий* దీర్ఘ; *~ая безработица* యెడతెగని నిరుద్యోగం; *~ое заболевание* దీర్ఘ వ్యాధి
хронологический||*ий* కాలక్రమానుసారం; *в ~ом порядке* కాలక్రమానుసారంగా, కాలక్రమంలో

хронология *ж* క్రానాలజీ, కాలక్రమానుసారత
хронометр *м* క్రోనోమీటర్
хронометраж *м* కాలం లెక్క కట్టడం
хрупкий 1. (*ломкий*) పెళుసైన 2. *перен.* బలహీన
хрупкость *ж* 1. (*ломкость*) పెళుసుతనం 2. *перен.* సున్నితమైన ఆరోగ్యం

хруст *м* కరకర [ధ్వని]
хрусталик *м анат.* పారదర్శక కటకం
хрусталь *м* 1. కల్ గ్లాస్ 2. *собир.* కట్ గ్లాస్ సామగ్రి

хрустальный 1. క్రిస్టల్ 2. (об изделии) క్లగ్స్న్
хрустеть, хрۇస్తుнуть కరకరమను

хрустнуть сов. см. хрустеть

хрюканье с ఘర్జురం

хрюкать, хрюкнуть ఘర్జురించు

хрюкнуть сов. см. хрюкать

худеть, похудеть చిక్కిపోవు

хۇد||o I с разг. уст. హోని; он никому ~а не
делает అతనెవ్వరికీ హోని చెయ్యడు

худо II нареч. 1. చెడుగా; думать ~ о ком-л.
ఒకరిని గురించి చెడుగా తలచు 2. బెజ్. в знач. сказ.:
на улице мне стало ~ ఏదీలో ఉండగా నాకు నలత
వచ్చింది

худоба ж బక్కతనం

художественн||యీ కళా[త్మక]; ~ое произведё-
ние కళా ఖండం

художник м చిత్రకారుడు

худой I (худощавый) బక్క

худ||ой II 1. (плохой) చెడ్డ 2. (дырявый) చిరిగిన,
చిల్లులు పడ్డ; ~ое ведро చిల్లులు పడ్డ పాత ◇ на
~ой конец గత్యంతరం లేకపోతే

худощавый బక్క, చిక్కిన

хۇдш||ий 1. (превосх. ст. к худой II 1 и
плохой) అత్యంత (మిక్కిలి) చెడ్డ; в ~ем случае
మహా పోతే 2. ~ее в знач. суц. с: самое ~ее
అధ్వానమైనది, దారుణమైనది

хуже (сравн. ст. к худой II 1 и плохой,
худо и плохо) అంతకంటే అధ్వానం; ~ всего అది
చాలనట్లు; ~ не будет దానివల్ల నష్టం ఏమీ ఉండదు;
тем ~ ఇది మరి అధ్వానం

хулиган м రౌడీ, గూండా

хулиганить несов. రౌడీగా (గూండాలా) ప్రవర్తించు,
రౌడీ పనులు చేయు

хулиганство с రౌడీ పని, గూండా గిరి

хулить несов. книжн. (вн.) తూర్పారబట్టు, (మీద)
దుమ్మెత్తిపోయు

хунта ж ముఠా; военная ~ సైనిక ముఠా

хутор м రైతు క్షేత్రం

Ц

цапля ж నారాయణపక్షి

царапать, царапнуть, поцарапать (вн.) గోకు,
గీరు, గీయు

ХРУ — ЦВЕ

Ц

царапаться несов. గోకు; పరస్పరం (ఒకరిని మరొ
కరు) గోకుకొను (царапать друг друга)

царапина ж గీరు, రక్కు

царапнуть сов. см. царапать

царизм м జారిజం

царит||ь несов. 1. పరిపాలించు 2. перен. స్వేర
విహారం చేయు, తాండవించు; в лесу ~ тишина అడవిలో
నిశబ్దం తాండవిస్తోంది

царица ж రాణి, జారివా

царск||ий 1. జారు; ~ий указ జారు ఉత్తరువు
2. (относящийся к монархии) జారిస్టు; ~ое пра-
вительство జారిస్టు ప్రభుత్వం 3. перен. (роскош-
ный) రాజోచిత, వైభవోపేతమైన

царство с 1. (царствование) పరిపాలన 2. (госу-
дарство) రాజ్యం 3. перен. ప్రపంచం; ~ зверей
జంతు ప్రపంచం

царствование с పరిపాలన

царствовать несов. పరిపాలించు

царь м రాజు; జారు (русский)

цвести несов. 1. పూయు, పుష్పించు 2. перен.
(процветать) వర్ధిల్లు 3. перен. (быть в поре
расцвета) వికసించు

цвет I м (окраска) రంగు, వన్నె; ~ лица ముఖ
చాయ

цвет II м 1. собир. పువ్వులు; яблоневый ~
ఆపిలు పువ్వులు 2. тк. ед. перен. (лучшая часть)
నిగ్గు; ~ науки విజ్ఞానశాస్త్రపు నిగ్గు ◇ во ~е лет
నడి వయస్సులో, నడి కారులో, జీవిత ఉత్తమ దశలో; в
полном ~у విరగ పూసే

цветение с పూయడం, వికసించడం, వికాసం

цветистый 1. రంగు రంగుల 2. перен. (о сти-
ле) అలంకారపూరిత

цветник м పూల మొక్కల మడి

цвети||рой 1. రంగు, కలర్ 2. (о людях небелой
расы) రంగు [జాతివాడు]

цветовод м పూల మొక్కల పెంపకందారు

цветоводство с పూల మొక్కల పెంపకం

цветок м పువ్వు, పుష్పం, కుసుమం

цветочн||ий పూల; ~й горшок పూల కుండీ; ~е
семена పూల మొక్కల విత్తనాలు

цветуш||ий 1. పూస్తున్న, విచ్చుతున్న; ~ий сад విరగ
పూసిన తోట 2. перен. (полный сил) తోటికిలాడే 3.

ЦЕД — ЦЕН

перен. (процветающий) వర్దిల్లుతున్న; ~ая страна వర్దిల్లుతున్న దేశం

цедить несов. (вн.) వడియగట్టు, వడగట్టు ◇ ~ сквозь зúбы разг. మాటలు నమిలివేయు

целébный ఆరోగ్యకరమైన (*о климате*); ఓషధీ, ఔషధపు (*о травах*)

целев|ый: ~ая установка работы పని లక్ష్యం *целесообразность ж* ప్రయోజనం, ప్రాప్తకాలజ్ఞత, పేతుబద్ధత

целесообразный ప్రయోజనకరమైన, ప్రాప్తకాలోచిత, పేతుబద్ధమైన

целестремленность ж ఏకాగ్రత

целестремленный ఏకాగ్ర; ~ человек ఏకాగ్ర మనస్సుడైన

целиком нареч. 1. మొత్తం; глотать что-л. ~ мотомగా మింగు 2. *перен. (полностью)* పూర్తిగా, యావత్తు ◇ ~ и полностью పూర్తిగా

целин|а ж బీడు (బంజరు) నేల; поднимать ~у бీడు (బీటి) నేలను దున్ను

целинный|ий బీడు; ~е зéмли బీడు నేలు

целительный ఆరోగ్యకరమైన

целить(ся) несов. (в вн.) (కి, కేసి, మీద) గురి పెట్టు; ~ в когó-л. из пистолéта ఒకరికేసి పిస్టల్ గురిపెట్టు; не целясь గురిపెట్టుకుండా

целлюлоза ж సెల్యులోజ్

целлюлозно-бумажный|ий గుజ్జు, కాగితం; ~ая промышленность గుజ్జు, కాగితం పరిశ్రమ

целовáть, поцеловáть (вн.) ముద్దు పెట్టుకొను; ~ когó-л. в щéку ఒకరి బుగ్గమీద ముద్దుపెట్టుకొను *целовáться, поцеловáться* ఒకరినొకరు ముద్దు పెట్టుకొను

целое с మొత్తం; единое ~ ఒకే మొత్తం

целомýдренн|ий శుద్ధ; ~ая любóвь శుద్ధ ప్రేమ *целомýдрие с* శుద్ధత్వం; కన్యత్వం (*девствен-ность*)

целóстность ж అఖండత, సమగ్రత

целóст|ь ж 1. వగలకపోవడం, భద్రత; в ~и చెక్కు చెదరకుండా; сохрани́ть что-л. в ~и చెక్కుచెదరకుండా (వగలకుండా భద్రంగా) వుంచు ◇ в ~и и сохран-ности పువ్వులో పెట్టినట్లు

цел|ый 1. అంతా; ~ый день రోజు అంతా; ~ыми семьями కుటుంబాలకు కుటుంబాలే 2. (*не-повреждённый*) వగలకుండా; оста́ться ~ым దెబ్బ

తగలకుండా తప్పించుకొను (*о человеке*); చెక్కుచెదరకుండా (వగలకుండా) ఉండు (*о вещах*); цел и невредим తేమంగా భద్రంగా; в ~ом మొత్తంమీద ◇ ~ое число мат. పూర్ణ అంకె (సంఖ్య)

цел|ь ж 1. (*мишень*) లక్ష్యం, గురి; попадáть в ~ь గురిని (లక్ష్యాన్ని) కొట్టు (తాకు) 2. *перен.* లక్ష్యం, ఆశయం; ~ь жéзни జీవిత ఆశయం; в мир-ных ~ях శాంతి ప్రయోజనాలకోసం (ప్రయోజనార్థం); с ка́кой ~ью? ఎందుకు?; с éтой ~ью ఈ ఉద్దేశంతో; жить без ~и గానుగెద్దు జీవితం గడుపు

цельнометаллический పూర్తిగా లోహంతో తయారైన

целýн|ый 1. ఏక 2. *перен.* ఏకాగ్రత; ~ая нату-ра ఏకాగ్రత కలిగినవాడు 3. (*неразбавленный*) నీరుకల పని; ~ое молоко వెన్న తీయని పాలు

цемент м సిమెంటు

цемент|ировать несов. и сов. (вн.) సిమెంటు వేయు; ~ пол నేలకి సిమెంటు వేయు

цементный సిమెంటు; ~ завод సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ

цен|а ж ధర; విలువ (*стоимость*); цéны на хлеб బ్రెడ్డు ధర ◇ ~ой чегó-л. వణం పెట్టి; лю-бóй ~ой ఏదేమైనా (ఏమైనా) సరే; в ~е మంచి ధర వలుకు; знáть себé цéну తన విలువ తను తెలుసుకొను

ценз м ప్రమాణం; ~ осéдлости నివాస ప్రమాణం; возрастнóй ~ వయో ప్రమాణం

цензор м సెన్సర్

цензýра ж సెన్సర్షిప్

цен|итель м అభిజ్ఞుడు; ~ искусства కళాభిజ్ఞుడు

цен|ить несов. (вн.) (కి) విలువ ఇచ్చు; ~ когó-л. чрезвычайнó высоко ఒకరిని ఉన్నతంగా అంచనా వేయు

цен|иться несов. ధర ఎక్కువగా ఉండు

цénност|ь ж 1. విలువ; представлáть бóльшýю ~ь అధికమైన విలువ కలుగు 2. విలువైన వస్తువు; ма-териáльные и духóвные ~и పాదార్థిక, బౌద్ధిక విలువలు

цénн|ый 1. (*о почтовых отправлениях*) రిజిస్టర్డు; ~ая бандерóль రిజిస్టర్డు పార్సెల్ 2. (*дорогой*) విలువైన, ప్రियమైన; ~ый подáрок విలువైన (ఫిరీదైన) కానుక 3. *перен. (важный, нужный)* విలువైన; ~ый человек అధికుడుగా అంచనా వేయబడినవాడు; ~ое предложение విలువైన సూచన (ప్రతిపాదన)

цénтнер м సెంటనర్ (100 కిలోగ్రాములు)

центр м కేంద్రం; промышленный ~ పారిశ్రామిక కేంద్రం; торгóвый ~ వాణిజ్య కేంద్రం

централиза́ция ж కేంద్రీకరణ

централизм *м* కేంద్రీకరణ; демократический ~ ప్రజాస్వామిక కేంద్రీకరణ (కేంద్రీకృతాధికారం)

централизованный కేంద్రీకృత; ~ *ое* планирование కేంద్రీకృత ప్రణాళికా రచన

централизовать *несов. и сов. (вн.)* కేంద్రీకరించు, కేంద్రీకృతం చేయు

центральный 1. మధ్య 2. (главный, руководящий) కేంద్ర; ~ комитет కేంద్ర కమిటీ 3. (основной) కీలక; ~ вопрос కీలక సమస్య

центрифуга *ж* సెంట్రీఫ్యూజ్

центробежный *физ.* అపకేంద్ర, కేంద్ర పరాఙ్ముఖ; ~ ая сила అపకేంద్ర బలం, కేంద్ర పరాఙ్ముఖ శక్తి

центростремительный *физ.* అభికేంద్ర, కేంద్ర అభిముఖ; ~ ая сила అభికేంద్ర బలం, కేంద్ర అభిముఖ శక్తి

цепенеть, оцепенеть (తో) మ్రాన్పడు; ~ от ужаса భయంతో మ్రాన్పడు

цепкий గట్టిపట్టు కలిగిన ◇ ~ ая память నిశితమైన జ్ఞాపక శక్తి

цепляться *несов.* 1. (за *вн.*) పట్టుకొను; చిక్కుకొను (зацепляться) 2. *перен.* పట్టుకు వేలాడు

цепной గొలుసు ◇ ~ ая передатка *тех.* ఛెయిన్ డ్రైవ్; ~ ая реакция *физ., хим.* గొలుసు కట్టు చర్య; ~ ая собака గొలుసుతో కట్టిన కుక్క

цепочка *ж* గొలుసు

цепочкой *нареч.* బారులో; ఇదీ ~ బారులో (ఒక దాని వెనక ఒకటి) పోవు

цепь *ж* 1. గొలుసు; сидеть на цепи (о собаке) గొలుసుతో కట్టబడు 2.: цепи *мн. (оковы)* సంకెళ్లు 3. (ряд, вереница) వరుస, పరంపర; ~ озёр వరుస వారి సరస్సులు; ~ собраний సంఘటనా పరంపర; горная ~ పర్వత శ్రేణి 4. *физ.* వలయం; электрическая ~ విద్యుత్ వలయం

цепью *нареч.* బారులో, బారు తీరి

церемониться *несов. разг.* మర్యాద[లు] చూపించు, మొహమాట పడు; нечего с ним ~ అతని విషయంలో మర్యాదలు చూపించనక్కర్లేదు

церемония *ж* లాంఛనం, తంతు; свадебная ~ ая వివాహపు తంతు ◇ без ~ й *разг.* మొహమాట పడకండి

церемонный 1. లాంఛన ప్రాయమైన; లాంఛనప్రియుడైన (чопорный) 2. (уточенно вежливый) మర్యాదలు పాటించే

церковнославянский: ~ язык చర్చి స్లావోనిక్ భాష

церковный చర్చికి చెందిన

ЦЕН — ЦИТ

Ц

церковь *ж* చర్చి

цех *м* షెపు (завода); విభాగం, డిపార్టుమెంటు (мастерской)

цеховой షెపు; ~ комитет షెపు [ప్రెజిడెంటు యన్] కమిటీ

цивилизация *ж* నాగరికత

цивилизованный నాగరిక

цивиловать *несов. и сов. (вн.)* నాగరికం చేయు

цикл *м* వలయం; ~ лекций లెక్చర్ల పరంపర; производственный ~ ఉత్పత్తి వలయం

циклический వలయాత్మక

циклический వలయాత్మక

циклон *м* వాయుగుండం, తుఫాను

циклотрон *м физ.* సైక్లోట్రాన్

цилиндрический 1. *мат., тех.* స్థూపం 2. (шляпа) టాప్ హాట్

цилиндрический స్థూపాకార

цинизм *м* సినిసిజం

циник *м* సినిక్

циничность *ж* సినిసిజం

циничныи సినిక్, అసభ్య

цинк *м* జింక్, తుత్తువాగం

цинковый జింక్

цирк *м* సర్క్స్

циркач *м разг.* సర్క్స్ వాడు

цирковой సర్క్స్

циркулировать *несов.* సర్క్యులేట్ చేయబడు

циркуляр *м* సర్క్యులర్

циркулярный సర్క్యులర్; ~ ое письмо సర్క్యులర్ లేఖ

циркуляция *ж* ప్రసరణం; ~ воздуха వాయు ప్రసరణం

цистерна *ж* టాంక్ వేగను; молочная ~ పాల టాంకు

цитадель *ж* 1. కోట, దుర్గం 2. *перен.* దుర్గం లాంటిది

цитата *ж* ఉల్లేఖన; приводить ~ у ఉల్లేఖించు, ఉటంకించు

цитировать, процитировать (*вн.*) ఉటంకించు, ఉల్లేఖించు

цитрус *м* నిమ్మ జాతి వండు

цитрусовый 1. నిమ్మ జాతి 2.: ~ые в знач.

ЦИФ — ЧАС

сущ. мн.: а) (растения) నిమ్మ జాతి చెట్టు б) (плоды) నిమ్మ జాతి పండు

циферблат м దయల్

цифра ж అంకె

цифровой అంకె

ЦК (Центральный Комитет) కేంద్ర కమిటీ;
ЦК КПСС సి.సి.ఎస్.యు. కేంద్ర కమిటీ

цоканье с: ~ копыт డెక్కల ఒకటక శబ్దం

цокать, цокнуть ఒకటకలాడు

цокнуть сов. см. цокать

цокот м ఒకటక శబ్దం

цугом нареч. ఒకదాని వెనుక ఒకటిగా

цыган м జిప్సీ

цыплёнок м కోడిపిల్ల

цыпочк||и мн.: на ~ах ముంగాళ్ళమీద

цыц межд. разг. ఉమ్మ

Ч

чабан м గొల్లవాడు, గొర్రెలకాపరి

чабкать несов. 1. చప్పుడు చేస్తూ తిను 2. перен. తపతపలాడు

чад м 1. పాగ; кухонный ~ పంటింటి పాగ 2. перен. తలదిమ్మ; быть как в ~у (ఒకరికి) తలదిమ్మగా వుండి

чадѣть, начадѣть పాగబారు

чад||о с уст. పిల్ల, బిడ్డ; ~а и домочадцы పిల్లలూ, పెద్దలూ

чадрѣ ж పరదా, ముసుగు

чаевод м టీ (తేయాకు) పెంపకందారు

чаеводство с టీ (తేయాకు) పెంపకం

чаевые мн. разг. మామూలు, బక్షీస్

чаепитие с టీ తాగడం

чаеуборочный: ~ комбайн తేయాకు తుంచే యంత్రం

чай м టీ; తేయాకు (растение); куст чая తేయాకు మొక్క; заваривать ~ టీ తయారు చేయు 2. (чаепитие) టీ; приглашать когд-л на ~ ఒకరిని టీకి ఆహ్వానించు ◇ давать кому-л. на ~ మామూలు ఇచ్చు

чайка ж సీ గల్

чайная ж టీ కొట్టు

чайник м టీ తెటిల్ (для кипячения); бѣпалъ (для заварки)

чаїн||ий టీ, తేయాకు; ~ая плантация తేయాకు తోట ◇ ~ая роща టీ రోడ్

чалма ж తలపాగ

чан м పెద్ద తొట్టి

чаровать несов. (вн.) సమ్మాపితం చేయు

чародѣй м మంత్రగాడు

чѣры мн. మంత్రం

час м 1. గంట [సేపు]; в течение ~а గంట సేపట్లో; в трёх ~ах ездѣ మూడు గంటల ప్రయాణం; на два ~а రెండు గంటలపాటు 2. (время на часах): два ~а дня మధ్యాహ్నం రెండు గంటలు; в два ~а నరచి రాత్రి రెండు గంటలు; который ~? టైమ్ ఎంత? 3. (время, пора) సమయం, వేళ, టైమ్; в [этот] поздний ~ అంత పొద్దుపోయాక; в трудный ~ గడ్డు సమయంలో; ~ы работы పని వేళ ◇ в добрый ~! మీకు అదృష్టం కలిసి వచ్చు గాక!; с ~у на чѣс ఏ ఊరిలోనైనా; ~ от чѣсу గంట గంటకీ; чѣс от часу не лёгче! разг. కష్టాలమీద కష్టాలు విరుచుకుపడతాయి!; стоять на ~ах కాపలా డ్యూటీలో ఉండు

часѣми нареч. గంటల తరబడి

часовня ж చాపెల్

часов||ой I 1. (олящийся час) గంటసేపు; ~ах бесѣда గంటసేపు సంభాషణ 2. разг. (назначенный на час) ఒంటి గంట; ~ой поезд ఒంటి గంట రైలు

часов||ой II గడియారపు; ~ой механизм గడియారపు యంత్రం; ~ые стрѣлки గడియారపు ముళ్ళు; по ~ой стрѣлке గడియారపు ముల్ల తిరిగే దిశలో; протѣв ~ой стрѣлки గడియారపు ముల్ల తిరిగే దిశకి ఎదురుగా; ~ой завод గడియారపు ఫ్యాక్టరీ

часовый III మ కాపలావాడు

часовщѣк м గడియారాల తయారీదారు, వాచ్ మేకర్

частенько нареч. разг. [చాల] తరచుగా

частица ж 1. అణువు, ముక్క 2. перен. లేశం, పీసరు; ~ правды కానింత (రవ్వంత) సత్యం 3. грам. అవ్యయం (ప్రత్యయం)

частічно нареч. పాక్షికంగా

частичный పాక్షిక[మైన]

частьник м разг. ప్రైవేటు వ్యాపారి

частьн||ое с мат. పుష్పన్నం, విభక్తం ◇ от ~ого к общему ప్రత్యేకమైన దానినుంచి సాధారణమైన దానికి

частнособственнический ప్రైవేటు (వ్యక్తిగత) స్వామ్యమీద ఆధారపడిన, వ్యక్తిగత స్వామ్యపు

ча́стность||*ж* ప్రత్యేక విషయం, వివరం ◇ *в ~и* ప్రత్యేకించి

ча́стн||*ий* 1. ప్రత్యేక, విడి; ~ый слýчай ప్రత్యేక సందర్భం 2. (личный) ప్రైవేటు, వ్యక్తిగత, సొంత; ~ым óбразом అసాధికారంగా; что егó ~ое дéло ఇది అతని సొంత విషయం

ча́сто нареч. 1. తరచు[గా]; ~ дышáть వేగంగా ఊపిరి తీసుకొను 2. (густо, плотно) దట్టంగా

частотá *ж* వేగం; ~ пульса నాడి వేగం

ча́стýшка *ж* చమస్తప్ప (చమత్కారపు చిన్న పాట)

ча́сты||*й* 1. వేగవంతమైన; ~й пульс వేగవంతమైన నాడి 2. (повторяющийся) తరచుగా సంభవించే; ~й гость తరచుగా వచ్చే అతిథి 3. (густой, плотный) దట్టమైన; ~й лес దట్టమైన అడవి; ~е зýбы దగ్గర దగ్గరి పళ్లు

ча́ст||*ь ж* 1. భాగం, విభాగం, వంతు, పాలు; одна пýтая ~ь ఐదవ వంతు; по ~ям భాగాలుగా 2. (составной элемент) భాగం; ~и тéла శరీర అంగాలు; запасные ~и స్పేర్ పార్ట్స్లు, విడి భాగాలు 3. (раздел какого-л. произведения) భాగం 4. воен. దళం, యూనిట్; тáнкoвая ~ь టాంక్ దళం ◇ ~и рéчи грам. భాష భాగాలు; разрывáться на ~и అమ్మిన ధానం చేయాలివచ్చు; рвать когó-л. на ~и ఒకరిని పీకి (తీసి) వేయు; что не по моéй ~и దీనితో నాకు సంబంధం ఏమీ లేదు

ча́сы *мн.* గడియారం; వాచీ (карманные, ручные)

ча́хл||*ый* 1. (о растительности) తల వేలాడేసిన, నాసిగా వున్న 2. (о человеке) దుర్బలమైన

ча́хн||*уть, зача́хн||*уть** 1. (о растениях) తలవేలాడి పోవు 2. (о человеке) క్షీణించిపోవు

чахо́тка *ж* разг. క్షయరోగం

ча́ш||*а ж* పాత్ర ◇ перепóлнить ~у терпéния ఓర్పు నాశనంచేయు; у них дом — пóлная ~а వాళ్లకి అన్నీ సమృద్ధిగా వున్నాయి

ча́шка *ж* 1. కప్పు 2.: ~ весóв త్రాసు సిద్ధి, తక్కిన రేకు

ча́ща *ж* కారడవి, దట్టమైన అడవి

ча́ще сравн. ст. к нареч. ча́сто మరింత తరచుగా; ~ всего మామూలుగా

ча́яни||*е с высок.* ఆకాంక్ష, వాంఛ ◇ пáче ~я అనుకున్న దానికి భిన్నంగా, అనుకోకుండా

ча́ять несов. уст. (рд. или инф.) ఆకాంక్షించు, ఆశించు ◇ ду́шн не ~ в кóм-л. ఒకరిని ఆరాధించు (అతిగా ప్రేమించు)

ЧАС — ЧЕМ

Ч

чвáняться несов. కళ్లు నెత్తికి ఎక్కు, అహంభావం ప్రదర్శించు

чвáнство *с* కళ్లు నెత్తికెక్కడం, అహంభావం, గర్వం చేй мест. вопр. и отнóс. ఎవరి; чья что кни́га? ఈ పుస్తకం ఎవరిది?; из чьих-либó рук ఒకరి చేతుల్లోనుంచి ◇ чья взяла? разг. ఎవరిది పై చేయి?, ఎవరు గెలిచారు?

чек *м* 1. (банковский) చెక్ 2. (от продавца) బిల్; రశీదు, రిసీట్ (талон из кассы); выпíсывать ~ на товáр కొన్న వస్తువుకి బిల్లు రాయు

чекáнить несов. (вн.) 1. (монеты и т. п.) సోతపోయు 2. тех. చెక్కు ◇ ~ кáждое слóво ప్రతి మాటా స్పష్టంగా పలుకు; ~ шаг గంభీరంగా అడుగులు వేయు

чекáнка *ж* చెక్కుడు [పని]

чéлка *ж* ముంగురు

чéлн *м* పడవ

челнóк *м* 1. с.м. чéлн 2. тех. నాడె

человéк *м* మానవుడు, మనిషి; шесть ~ детей ఆర్గురు పిల్లలు; ни однóгó ~а ఎవరూ (ఒక్కరు కూడా) లేరు; все до однóгó ~а అందరూ; онá хоро́ший ~ ఆమె మంచి మనిషి; нас бýло пять ~ мéо ఐదుగురం ఉన్నాం; пять рублéй на ~а తలొకరికి ఐదేసి రూబుళ్లు, తలకి ఐదు రూబుళ్లు

человеколюб́ивый మానవ ప్రేమి

человеколю́бие *с* మానవ ప్రేమ

человекóненавистник *м* మానవ ద్వేషి

человекóненавистни́чество *с* మానవ ద్వేషం

человéческ||*ий* 1. మానవ; ~ая жизнь మానవ జీవితం; ~ое óбщество మానవ సమాజం 2. с.м. чéловéчный

человéчество *с* మానవాళి, మానవజాతి

человéчность *ж* మానవీయత, మానవత్వం

человéчный మానవీయ, మానవతా పూరితమైన

чéлюсть *ж* దౌడ

чем I мест. тв. с.м. что I

чем II союз 1. (при сравн. ст.) కంటే, కన్న; бóльше ~ ... ..కన్న పెద్దది; ~ скорéе, тем лýчше ఎంత తొందరగా అయితే అంత మంచిది 2. (вместо того чтобы) బదులు, కన్న; ~ сидéть без дéла, ты бы лýчше почитáл పనిపాటలు లేకుండా కాలం వ్యర్థం చేయడంకన్నా (చేయడానికి బదులు) పుస్తకం చదివితే మేలు

ЧЕМ — ЧЕР

чем III частица: все ~ свет уехали పొద్దున్నే
అందరూ వెళ్ళిపోయారు

чемодан *м* సూట్ కేస్

чемпион *м* ఛాంపియన్; ~ міра ప్రపంచ ఛాంపియన్;
~ по тѣннису టెన్నిస్ ఛాంపియన్

чемпионат *м* ఛాంపియన్ షిప్; ~ міра по футбó-
лу ప్రపంచ ఫుట్ బాల్ ఛాంపియన్ షిప్

чемý мест. *от. см.* что I

чепуха *ж* *разг.* 1. (вадор) బుద్ధి లేని మాట 2.
(пустяк) స్వల్ప విషయం

чѣпчик *м* [మహిళల] క్రాప్

чѣрви *мн. см.* చీరవ్వి

чѣрвь||ый పురుగు పట్టిన; ~ое శరీరం పురుగు
పట్టిన ఆసిల్

чѣрвонец *м* పది రూబుళ్ల నోటు

чѣрвонн||ый I: ~ое зóлото మేలిమి బంగారం

чѣрвонный II *карт.* ఆరీసు; ~ валѣт ఆరీసు
జాకీ

чѣрвотóчина *ж* 1. పుచ్చ కన్నం 2. *перен.* తోపం

чѣрвы *мн. карт.* ఆరీసు

чѣрвь *м* పురుగు; дождево́й ~ వానపాము

чѣрвя́к *м см.* червь

чѣрвяч||о́к *м* చిన్న పురుగు < заморить ~ кá
ఆకలిని శాంతపరచు

чѣрдáк *м* అటుక, మిద్దె [పై] గది

чѣрѣд *м разг.* వంతు; тепѣрь ваш ~ ఇప్పుడు మీ
వంతు < идти своим чѣредом నక్రమంగా సాగు

чѣредовáние *с* వంతులవారీగా [చేయడం]

чѣредовáть *несов. (вн. с тв.)* వంతులవారీగా
[చేయు], మార్చి మార్చి [చేయు]; ~ бег с ходьбóй
వంతులవారీగా పరుగెత్తు, నడుచు

чѣредовáться *несов.:* ~ мѣжду собо́й వంతుల
వారీగా [చేయబడు], మార్చి మార్చి [చేయబడు]

чѣрез *предлог (вн.)* 1.: переплывáть ~ рѣку
నది దాటు; переходить ~ мост (బిడ్డి (వంతెన)
దాటు 2. (сквозь) గుండా, తోనుంచి; ~ лес అడవి గుండా;
~ окно కిటికీతోనుంచి 3. (поверх) మీదుగా; глядѣть
на когó-л. ~ плечó ఒకరికేసి భుజంమీదుగా చూచు
4. (при помощи, посредством) ద్వారా; ~ когó-л.
ఒకరి ద్వారా; оповѣщать о чѣм-л. ~ газѣты దేన్ని
గురించైనా పత్రికల ద్వారా తెలియజేయు 5. (по про-
шествиш) [అయిన] తరువాత; он приѣхал ~ год
అతను ఒక సంవత్సరం అయిన తరువాత వచ్చాడు; он

вернѣтся ~ два часá అతను రెండు గంటల్లో వస్తాడు
чѣренóк *м* 1. (рукоятка) పిడి 2. *бот.* అంలు

чѣреп *м* పుర్రె, కపాలం

чѣрепáха *ж* 1. తాబేలు 2. *собир. (материал)*
తాబేలు చిప్ప

чѣрепáховый తాబేలు (из черепахи); తాబేలు
చిప్పతో చేసిన (из панциря черепахи)

чѣрепáш||ий తాబేలు < ~ым шáгом నత్తనడకతో
чѣрепí||ца *ж* 1. *собир.* పెంకు[లు]; крыты́й
~це́й పెంకుతో కప్పిన 2. (отдельная плитка) పెంకు

чѣрепíчн||ый పెంకుటి; ~ая кры́ша పెంకుటి
[పై]కప్ప

чѣрепóк *м* ముక్క

чѣресчýр *нареч.* అతి, మిక్కిలి; ~ дóлго అతి
దీర్ఘంగా

чѣрѣшня *ж* (дерево и плод) చెర్రీ

чѣркнýть *сов. разг. (вн.)* గిటుకు, గీకు; ~ нѣ-
ско́лько слов ко́мý-л. ఒకరికి కొద్ది మాటలు గిటుకు

(గీకు)

чѣрнѣть, почѣрнѣть 1. నల్లబడు 2. *тк. несов.*
(виднѣться) నల్లటిది కనపడు (కనిపించు)

чѣрнíка *ж* *собир.* బిల్ బెర్రీలు

чѣрнíла *мн.* సిరా, ఇంకు; писáть ~ми సిరాతో
రాయు

чѣрнíльница *ж* సిరాబడ్డి, ఇంక్ పాట్

чѣрнíльн||ый సిరా; ~ый прибор ఇంక్ స్టాండ్;
~ое пятно సిరా మచ్చ (మరక)

чѣрнíть, очѣрнíть *(вн.)* 1. నల్లగా పూయు 2.
перен. అప్రతిష్ఠ పాలుచేయు

чѣрнобýрка *ж разг.* నల్ల నక్క

чѣрно-бýр||ый ముదురు, ఇటుక [రంగు]; ~ая ли-
си́ца నల్ల నక్క

чѣрновíк *м* చిత్తు ప్రతి

чѣрновóй చిత్తు; ~ набрóсок చిత్తు పాతం

чѣрноволóсый నల్ల జుట్టు

чѣрногláзый నల్ల కళ్ల

чѣрнозѣм *м* నల్ల వేల

чѣрноко́жий 1. నల్ల చర్మంగల 2. *в знач. суц.*
м నీగ్రో, నల్లవాడు

чѣрномóрский నల్లసముద్రపు, నల్లసముద్ర ప్రాంతపు
чѣрнорабóчий *м* హమాబీ

чѣрнотá *ж* నల్లదనం

чѣрн||ый 1. నల్ల, నల్లని; ~ая крáска నల్లని
రంగు 2. *перен.* దారుణమైన; ~ая зáвисть దారుణ
మైన అసూయ; ~ая неблагодáрность దారుణమైన

కృతస్ముత 3. (неглавный, подсобный) దొడ్డి, వెనక; ~ый ход వెనక వాకిలి 4. (неквалифицированный) హమాళీ; ~ая работа హమాళీ పని ◇ ~ый кофе కాఫీ డిశ్‌క్షన్; ~ый рынок బ్లాక్ మార్కెట్టు; ~ый список బ్లాక్ లిస్టు; ~ый хлеб నల్ల బ్రెడ్డు; ~ая икра నల్ల కవియర్; ~ым по блёлому స్పష్టంగా; на ~ый день గడ్డు రోజు కోసం

чёрпать несов. (вн.) 1. తీయు; ~ воду из колодца బావినుంచి నీళ్లు తోడు 2. *перен.* కూడదీయు, సమకూర్చుకొను; ~ знания జ్ఞానాన్ని పొందు (కూడ దీయు)

черстветь 1. сов. зачерстветь, почерстветь గట్టిపడు 2. *перен. сов.* очерстветь, почерстветь ఉదాసీనంగా తయారగు

чёрствость ж (бездушие) ఉదాసీనత, నిర్లిప్తత

чёрствый 1. గట్టిపడిపోయిన 2. *перен.* ఉదాసీన, నిర్లిప్త

чёрт м దెయ్యం, సైతాను ◇ ~!, ~ возьми! దీన్ని తగలెయ్య!; иди к ~у! నిన్ను దెయ్యం ఎత్తుకెళ్ళ!; сам ~ нóгу слóмит ≡ కాలు తీసి కాలు పెట్టేందుకు మీరు లేకుండా వుంది

черт||а ж 1. గీత, రేఖ; проводить ~у гీత (రేఖ) గీయు 2. (граница, предел) రేఖ, పాలిమేర; пограничная ~а సరిహద్దు రేఖ; в ~е города పట్టణపు పాలిమేర లోపల 3. *перен. (свойство, особенность)* స్వభావం, స్వరూపం, విలక్షణం; ~ы характера స్వభావ విలక్షణాలు; национальные ~ы జాతీయ విలక్షణాలు; отличительная ~а విలక్షణ గుణం, విశిష్ట లక్షణం ◇ ~ы лица కనుముక్కు తీరు; в óбщих ~ах మూలంగా [చెప్పాలంటే]

чертёж м రేఖా చిత్రం, ప్లాను

чертёжник м డ్రాఫ్ట్స్ మన్

чертёж||ый డ్రాయింగు; ~ая бумага డ్రాయింగ్ పేపరు; ~ая доска డ్రాయింగ్ బోర్డు

чертить, начертить (вн.) గీయు; ~ линию గీత (రేఖ) గీయు; ~ план రేఖా చిత్రం వేయు

чертовски нареч. разг. చచ్చేటంత; я ~ голоден నాకు చచ్చేటంత ఆకలి వేస్తోంది

черчение с డ్రాయింగ్

чесать, почесать (вн.) 1. (скрести) గోకు, గీయు 2. *тк. несов. (причёсывать)* దువ్వు 3. *тк. несов. (лён, хлопок)* పీకు ◇ ~ язык[ом] *разг.* పొల్లు కబుర్లు చెప్ప, బాతాభానీ కొట్టు

чесаться, почесаться 1. గోకుకొను 2. (зудеть) దురదయెత్తు, గులగులమును; ~ рúки чешутся *разг.*

ЧЕР — ЧЕТ

Ч

гл. имя в от. + చేతులు దురద పెట్టుతున్నాయి; язык чешется *разг.* [ఏదో] మాట్లాడ్డానికి (తన అభిప్రాయం వెల్లడించడానికి) ఆత్రం చెందుతోంది, నోరు గులగులలాడుతోంది

чеснок м వెల్లుల్లి, తెల్లగడ్డ

чествовать несов. (вн.) సన్మానించు

честно нареч. చిత్తశుద్ధితో, నిజాయితీగా; ~ отве-
чать на вопрос నిర్దోహమాటంగా జవాబు చెప్ప; ~ трудиться చిత్తశుద్ధితో పనిచేయు

честность ж చిత్తశుద్ధి, నిజాయితీ

честн||ый నిజాయితీతో కూడిన; నిజాయితీపరుడైన (о человеке); ~ое имя మంచిపేరు, సత్కీర్తి; ~ые глаза నిజాయితీతో కూడిన చూపులు ◇ ~ое слово! ఒట్టేసి చెప్పాను!; давать ~ое слово ప్రమాణం (ఖరారు) చేసుకొను

честолюб||ый గాఢవాంఛ (కాంక్ష) వున్న; ~й человек కాంక్ష వున్న మనిషి; ~е замыслы గాఢ వాంఛలు

честолюбие с గాఢ వాంఛ (కాంక్ష)

честь ж 1. అత్యగౌరవం; дéло чéсти అత్యగౌరవానికి సంబంధించిన విషయం 2. (почёт, уважение) గౌరవం ◇ в ~ когó-л. ఒకరిని సన్మానించు; в ~ чегó-л. దేనినైనా గౌరవించు; отдавать ~ кому-л. *воен.* ఒకరికి శాల్యూట్ చేయు; порá и ~ знать *разг.* వెళ్లేందుకు టైమ్ అయింది; éто дéлает вам ~ ఇది మీ గౌరవాన్ని పెంచుతుంది

четá ж: супружеская ~ దంపతులు ◇ не ~ кому-л. ఒకరికంటే ఏమాత్రం తీసిపోడు

четвёрг м గురువారం

четырёх||ый мн. разг.: на ~ах మోకాళ్ళు, అరచేతులమీద; становиться на ~и మోకాళ్ళు, అర చేతులు నేలమీద ఆన్పు

четвёрка ж 1. (цифра) నాలుగు 2. (отметка) మంచి మార్కు 3. (лошадёй) నాలుగు గుర్రాలు

чétверо числ. నలుగురు

четверонóгий 1. చతుష్పాత్తు 2. *в знач. сущ. м* చతుష్పాత్తు

чтвёрт||ый నాల్గవ, నాల్గో; ~ого февраля ఫిబ్రవరి నాల్గవ తేదీన; одна ~ая నాల్గవ వంతు (పాలు, భాగం)

чétверт||ь ж 1. పాతిక, పావు, కాలు; ~ь вéка పాతికేళ్ళు; ~ь вторóго ఒకటిం పావుగంట; три ~и ముప్పాతిక; без ~и три పావు తక్కువ మూడు, రెండుం ముప్పావు 2. (часть учебного года) టరమ్

ЧЁТ — ЧИС

чёткий 1. స్పష్టమైన; ~ почерк స్పష్టమైన దస్తూరి (దస్తూరీ) 2. (о звуках) స్పష్టమైన 3. перен. (ясный, точный) కచ్చితమైన

чёткость ж 1. (отчётливость) స్పష్టత 2. (звук) స్పష్టత 3. перен. (точность) కచ్చితత్వం

чётный||ий సరి; ~е чётла సరిసంఖ్యలు

четыре числ. నాలుగు ◇ на все ~ стороны యిష్టం వచ్చిన చోటుకి

четырежды нареч. నాలుగు; ~ пять — двадцать నాలుగైదులు — యిరవై

четырёхста числ. నాలుగు వందలు

четырёхгодичный నాలుగేళ్ల

четырёхгодовáлый నాలుగేళ్ల [వయస్సు]

четырёхгрáнный м мат. చతుర్భుజం

четырёхзнáчный నాలుగు అంకెల; ~ нóмер నాలుగు అంకెల సంఖ్య

четырёхлétие с 1. (период) నాలుగు సంవత్సరాలు 2. (годóвицина) నాల్గవ వార్షికోత్సవం; నాల్గవ వర్దంతి (со дня смерти)

четырёхмéстн||ый ఫోర్ సీట్, నల్గురికి సరిపోయే; ~ое купé నాలుగు బెర్తుల కుపే

четырёхсóтый числ. నాలుగు వందలవ

четырёхсторóнный 1. నాలుగు వక్రాలుగల, చతుర్భుజ [మైన] 2. (о договорé) నాలుగు వశాల

четырёхугóльный м мат. చతుర్భుజం

четырёхугóльный చతుష్కోణమైన, చతుర్భుజమైన

четырёхэтáжный నాలుగు అంతస్తులు గల

четы́рнадцáтый числ. పద్నాల్గవ

четы́рнадцáть числ. పద్నాలుగు

чех м చెక్

чехардá ж 1. (игра) దూకుళ్లు 2. перен. разг. అంచలవారి పని

чехóл м కవరు (тж. для мебели); కేసు, పెట్టె (футляр)

чехословáцкий చెకోస్లావాక్

чéшский చెక్

чешу́я ж పాలుసు

чилíец м చిలియన్, చిలీ దేశస్థుడు

чилíйский చిలీ

чин м హోదా ◇ ~ чýном разг. కంజాయింపుగా; без ~óв разг. లాంఛనాలు లేకుండా

чинить I (вн.) 1. сов. починить (исправлять)

బాగుచేయు, మరమ్మత్తు చేయు 2. сов. очинить (делать острым) సూదిగా చెక్కు

чинить II несов. офиц. (вн.) ~ кому-л. препятствия (కి) అవరోధం కలిగించు; ~ суд и распрáву న్యాయవిచారణ చేసి శిక్ష అమలుజరుపు

чинно нареч. హిందాగా

чинóвник м 1. ఉద్యోగి, అధికారి, ఆఫీసరు; тамó-женный ~ కష్టమ్మ అధికారి (ఆఫీసరు) 2. перен. (бюрократ) బ్యూరాక్రట్

чирй́кать, чирй́кнуть కిచకిచలాడు

чирй́кнуть сов. см. чирй́кать

чй́ркать, чй́ркнуть (тв.): ~ спй́чкой అగ్ని పుల్ల గీయు

чй́ркнуть сов. см. чй́ркать

чй́сленность ж సంఖ్య; ~ вооружённых сил పైనిక బలగాల సంఖ్య; ~ населения జనాభా సంఖ్య; ~ю в сто человек సూరూమంది పున్న

чй́сленн||ый సంఖ్య; ~ый сóстав సంఖ్య; имéть ~ое превосхóдство (మీద) సంఖ్యలో అధికంగా వుండు

числй́тель м мат. అవం

числй́тельн||ый: ймя ~ое грам. సంఖ్యా వాచకం

чй́слит||ься несов. ఉండు; он ~ся в óтпуске అతను సెలవులో ఉన్నాడు; ~ья в спй́ске జాబితాలో వుండు; кнй́га ~ся за мной ఆ పుస్తకం నా పేర వుంది

числ||о с 1. సంఖ్య; ~ó мест కెపాసిటీ; в ~é присутствующих హాజరైనవారిలో 2. (дата) తేదీ, తారీకు; пёрвое ~ó [мéсяца] ఒకటవ తేదీ; в пёр-вых чй́слах ийóня జూన్ మొదటి రోజుల్లో; какое сего́дня ~о? ఈ రోజు తేదీ ఏమిటి? 3. грам.: мнóжественное ~ó బహువచనం ◇ без ~á అసంఖ్యక; в бóльшóм ~é పెద్ద సంఖ్యలో; в том ~é (తో) సహా

числóвóй సంఖ్యాత్మక, సంఖ్యరీత్యా

чй́стильщик м: ~ сапог బూట్లు శుభ్రం చేసేవాడు

чй́стить, почй́стить (вн.) 1. శుభ్రం చేయు; ~ зóбы పళ్లు తోముకొను; ~ óбувь బూట్లు పాలిష్ చేసుకొను (себе); బూట్లు పాలిష్ చేయు (кому-л.) 2. (фрукты, ово́щи) తోలు ఒలుచు ◇ ~ карма́ны разг. జేబు కొట్టు (కత్తిరించు)

чй́стит||ься несов. 1. శుభ్రం చేసుకొను 2.: хоро-шо ~ся తొక్క తేలిగ్గా వచ్చేస్తోంది

чй́стк||а ж 1. శుభ్రం చేయడం; химй́ческая ~а డ్రై క్లీనింగ్; отдава́ть что-л. в ~у డ్రై క్లీనింగుకి ఇచ్చు, డ్రై క్లీనింగ్ చేయించుకొను 2. (фруктов, ово-щей) ఒలవడం 3. перен. ప్రశ్నాశనం

чисто нареч. 1. (опрятно, аккуратно) శుభంగా; ~ вымытый బాగా శుభం చేసిన; ~ убранная комната శుభమైన గది 2. (подлинно) అసలైన, అచ్చమైన; ~ русское явление అచ్చమైన (అసలైన) రష్యన్; ~ материнское отношение సినలైన మాతృ వైఖరి 3. безл. в знач. сказ. శుభంగా వుంది

чистовой: ~ экземпляр ఫైవర్ కాపీ

чистокровный మేలు జాతికి చెందిన

чистописанье с కాపీలు రాయడం

чистоплотный పరిశుద్ధత పాటించే, శుభంగా వుండే
чистосердечный దాపరికంలేని, నిష్కలమైన; ~ый человек దాపరికం లేనివాడు, నిష్కలమే; ~ое признание నిష్కలమైన ఒప్పుకోలు

чисто||á ж 1. పరిశుద్ధత, [పరి]శుభత; ~á вóздуха వాయు పరిశుద్ధత; ~á красок వర్ణ పరిశుద్ధత; содержать в ~é శుభంగా ఉంచు 2. (отсутствие примесей) మేలిమి

чист||ый 1. శుభ[మైన]; ~ое белье శుభమైన బట్టలు 2. (без примесей) మేలిమి; ~ое зóлото మేలిమి బంగారం 3. (пустой, свободный) నిర్మల, ఖాళీ; ~ая страница ఖాళీ పేజీ; ~ое нéбо నిర్మల (మబ్బులేని) ఆకాశం 4. перен. (нравственно безупречный) నిర్మల; ~ая лóубóвь నిర్మల (అకలంక) ప్రేమ 5. разг. (совершенный) పట్టి, పరమ; ~ая бессмыслица పట్టి అసంబద్ధం; ~ая пpáвда పరమ సత్యం ◇ ~ый вес నికరమైన బరువు; ~ая пpибьылá నికర లాభం

читáльный: ~ зал వఠన మందిరం

читáльная ж వఠన మందిరం

читáтель м పాఠకుడు, చదువరి

читáтельск||ий వఠన; ~ий интерес పఠనాసక్తి; ~ая конференция పాఠకుల కాన్ఫరెన్సు

читáть, прочéсть, прочитáть (вн.) చదువు; చదివేయు (сов.); ~ кому-л. письмó ఒకరికి ఉత్తరం చదివి వినిపించు; вы кнйгу прочли? మీరు పుస్తకం చదివేశారా? ◇ ~ лекцию ఉపన్యాసం ఇచ్చు; ~ наставление кому-л. ఒకరికి ఉపన్యాసం యిచ్చు; ~ в чьих-л. сердцах ఒకరి మనస్సుని చదువు

читка ж చదవడం

чихáнье с తుమ్ము

чихáть, чихнúть తుమ్ము

чихнúть сов. см. чихáть

чийще сравн. ст. к прил. чйстый и нареч. чйсто

лен м 1. సభ్యుడు; ~ пáртии పార్టీ సభ్యుడు; ~

ЧИС — ЧТО

Ч

семьи కుటుంబ సభ్యుడు 2. (часть тела) అంగం 3. грам.: ~ы предложения వాక్య భాగాలు

члén-корреспондéнт м ప్రత్యామ్నాయ సభ్యుడు

членовредíтельство с అంగవైకల్యం

членораздéльно нареч. స్పష్టంగా

членораздéльный స్పష్టమైన

члénский సభ్యత్వ; ~ билет సభ్యత్వ కార్డు

члénство с సభ్యత్వం; партийное ~ పార్టీ సభ్యత్వం

чмóкa||ть, чмóкнуть 1. (губами) చప్పరించు 2. разг. (вн.; звучно целовать) ముద్దు పెట్టుకొను (చుంచించు) 3. (издавать хлопающие звуки) తవతవ లాడు; грязь ~ла под ногáми కాళ్ళకింద బురద తవతవలాడింది

чмóкнуть сов. см. чмóкать

чóкаться, чóкнуться [గ్లాసులు] తాకించు

чóкнуться сов. см. чóкаться

чóпорный బిరబిగిసి వుండే

чревáтый గర్భిత[మైన], నిండిన, భరితమైన; ~

опáсностью ప్రమాదగర్భితమైన; ~ последствиями పర్యవసానాలతో గర్భితమైన

чрéв||о с уст. గర్భం ◇ во ~е мáтери మాతృ గర్భంలో

чрезвычáйно нареч. మిక్కిలి, చాలా; я ~ бла-годáрен నేను చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి, చాలా కృతజ్ఞతలు

чрезвычáйн||ый 1. మిక్కిలి, మితిమీరిన, అత్యంత; ~ый успех ఘన (గొప్ప) విజయం; ~ая устáлость మితిమీరిన అలసట 2. (специальный, экстренный) అత్యవసర, అవశ్యక; ~ый съезд అత్యవసర (ప్రత్యేక) మహాసభ; ~ый и полномóчный посóл పూర్తి అధికారంగల రాయబారి; ~ое положение అత్యవసర (అవశ్యక) పరిస్థితి

чрезмéрно нареч. మిక్కిలి, ఎక్కువ, అతి

чрезмéрный అత్యంత, మిక్కిలి

чтéни||е с చదవడం; кнйга для ~я వాచకం

чтец м [వద్యులు] చదివేవాడు, చదివివినిపించేవాడు

чтíть несов. (вн.) మన్నించు; свято ~ пáмьятé когó-л. ఒకరి గురించిన స్మృతిని మన్నించు

что I мест. 1. вопр. ఏమిటి?, దేన్ని?; ты ~ здесь дéлаешь? ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నావు?; над чем ты смеéшься? నువ్వెందుకు నవ్వుతున్నావు?; о чéм éта кнйга? ఈ పుస్తకం దేన్ని గురించి?; во ~ он одéт? అతను దేన్ని తొడుక్కున్నాడు?; ~ éто такое? అదేమిటి? 2. вопр. в знач. нареч. (почему) ఎందుకు;

ЧТО — ЧУД

а ~ мне не смеяться? నేను ఎందుకు నవ్వకూడదు?;
~ ты задумалась? నువ్వు ఎందుకు పరధ్యానంగా వున్నావు?
3. разг. *вопр. и относ.* (сколько) [వెల] ఎంత;
~ стоит эта книга? ఈ పుస్తకం వెల ఎంత? 4.
разг. (что-нибудь) ఏదైనా; если ~ [и] случится
ఏదైనా జరిగితే 5. *относ. переводится причастным*
именем: возьми ~ тебе надо நீకు కావలసినది తీసుకో;
это всё, ~ я могу сказать నేను చెప్పగలిగేది యింతే;
дом, ~ стоит на берегу реки నది ఒడ్డున ఉన్న
ఇల్లు ◇ ~ было сил శక్తి కొద్దీ; ~ бы ни слу-
чилось ఏం జరిగినా సరే; ~ вы! а) (неужели)
నిజమా? б) (отнюдь нет) అబ్బే, లేదు!; ~ до меня,
~ касается меня... నాకు సంబంధించినంత వరకు;
~ угодно, ~ попало చేతికి వచ్చినది ఏదైనా సరే;
ни за ~ [не сделаю]! చస్తే [చేయను]!; ну и ~
ж[e]? అయితే ఏమిటి?; мне это ни к чему разг.
ఇది నాకు అక్కరలేదు; я здесь ни при чём разг.
నాకూ దీనికి ఏమీ సంబంధం లేదు

что II союз 1. అని; он сказал, ~ придёт
అతను వస్తానని చెప్పాడు; он не знает, ~ ему делать
తను ఏమి చేయాలో అతనికి తెలియదు 2. (ли... ли):
~ ты пойдёшь, ~ я — всё равно నువ్వు వెళ్ళినా
నేను వెళ్ళినా ఒకటే

чтоб см. чтобы

чтобы союз ఎందుకు [వీలుగా]; он говорил гром-
ко, ~ все слышали అందరికీ వివసడేందుకు వీలుగా
బిగ్గరగా మాట్లాడాడు; не для того, ~ потерять
పోగొట్టుకునేందుకు కాదు; я предлагаю, ~ доклад
сделал он అతనే నివేదిక యివ్వాలని ప్రతిపాదిస్తున్నాను;
не может быть, ~ он это сказал! అతను ఇది
ఎలాంటి పరిస్థితిలోనూ అని ఉండదు ◇ без того ~
инф. + కుండా; для того ~ подготовить до-
клад నివేదిక తయారు చేసేందుకు

что-либо мест. см. что-нибудь

что-нибудь мест. ఏదైనా; скажите нам ~
మాకు ఏదైనా చెప్పండి

что-то I мест. ఏదో; ~ другое యింకేదో,
మరేదో; чего-то не хватает ఏదో ఒకటి లోటుగా
(కొరతగా) వుంది

что-то II нареч. разг. 1. (в некоторой сте-
пени) కొంచెం, అంత; мне ~ нездоровится నా
పంటల్లో అంత బాగా లేదు 2. (почему-то) ఎందుకో;

~ не помню నాకు జ్ఞాపకం రావడం లేదు; мне ~
не верится ఎందుకో, నాకు నమ్మకం కలగలేదు

чувственность ж ఇంద్రియసుఖ నిరతి, కామం

чувствен||ый 1. филос. ఇంద్రియ; ~ое вос-
приятие ఇంద్రియానుభూతి 2. (плотский) కామ;
~ый взгляд కామ దృష్టి

чувствительность ж 1. స్పర్శజ్ఞానం 2. (впечат-
лительность) సున్నితత్వం 3. (сентиментальность)
రాగద్వేష భావోద్దేకం

чувствитель||ый 1. సున్నితమైన; ~ый прибор
సున్నితమైన పరికరం; ~ая кожа సున్నితమైన చర్మం
2. (впечатлительный) ఉద్విగ్న, సున్నితమైన; ~ый
человек సున్నితమైన మనిషి 3. (трогательный)
భావోద్విగ్నమైన 4. разг. (ощутимый) గణనీయమైన;
~ая утрата పెద్ద లోటు

чувство с 1. అనుభూతి; органы чувств జ్ఞానేం
ద్రియాలు 2. (переживание, ощущение) అనుభూతి;
~ голода ఆకలి [అనుభూతి]; дружеские чувства
స్నేహ భావాలు (అనుభూతులు) 3. (сознание) స్పృహ,
తెలివి; лишаться чувств స్పృహ తప్పిపోవు; приходит
в ~ స్పృహ తెచ్చుకొను 4. (любовь) ప్రేమ; возбуж-
дать в ком-л. ~ ఒకరిలో ప్రేమ రేకెత్తించు

чувствовать, почувствовать (вн.) 1. కలుగు;
~ голод (కి) ఆకలి వేయు; ~ запах పసి పట్టు
(కట్టు); не ~ усталости అలసట కలగకపోవు 2. (вос-
принимать, понимать) రసానుభూతి పొందు; ~
музыку సంగీత రసానుభూతి పొందు ◇ ~ ответствен-
ность за кого-л. (что-л.) ఒకరిని (ఏదో ఒకదాన్ని)
గురించి బాధ్యతా భావం కలుగు; ~ себя плохо ఒంటల్లో
బాగా లేకపోవు; как вы себя чувствуете? ఎలా వున్నా
రండి మీరు?; давать себя ~ తన ప్రభావం చూపు

чувств||оваться несов. వ్యక్తమగు, ప్రభావం కనపడు;
в его словах ~уется уверенность అతని
మాటల్లో విశ్వాసం వ్యక్తమవుతోంది

чугун м 1. тк. ед. దుక్కు యినుము 2. (сосуд)
దుక్కు యినుప పాత్ర

чугунолитейный: ~ завод దుక్కు యినుము
ఉత్పత్తి చేసే ఫ్యాక్టరీ

чудак м విదూర్ధరపు మనిషి

чужество с విదూర్ధరపు ప్రవర్తన

чужесно нареч. 1. నజావుగా, చక్కగా; все идёт ~
అన్నీ చక్కగా సాగుతున్నాయి; он выгладит ~ పండులా
కనిపిస్తాడు 2. безл. в знач. сказ. దివ్యంగా వుంది,
బాగుంది; здесь так ~! ఇక్కడ ఎంత దివ్యంగా వుంది!

чудесн||ый 1. అద్భుతమైన; ~ым образом అద్భుత

మైన విధంగా 2. (замечательный) అద్భుతమైన; ~ая погода! అద్భుతమైన వాతావరణం!

чудно нареч. разг. 1. వింతగా, చిత్రంగా 2. безл. в знач. сказ. విచిత్రంగా ఉంది, తమాషాగా వుంది

чудной разг. విడ్డూరమైన, చిత్రమైన; తమాషా (смешной)

чудный అద్భుతమైన, దివ్యమైన

чудо с అద్భుతం; చిత్రం (что-л. небывалое); чудеса героизма ఊహితమైన వీరోచిత కృత్యాలు; чудеса техники ఊహితమైన సాంకేతిక విజయాలు; он спасся каким-то ~м అతను ప్రమాదంనుంచి బయటపడడం అద్భుతం; совершать чудеса అద్భుతాలు చేయు

чудовище с రాక్షసి

чудовищный 1. రాక్షస, దారుణ; ~ое преступление ఘోరమైన నేరం 2. перен. (огромный) బ్రహ్మాండమైన, విపరీతమైన; ~ый аппетит విపరీతమైన ఆకలి

чудодéйствиный అద్భుతమైన; ~ая сила слóва మాటకీగల అద్భుత ప్రభావం

чужбýн|а ж దేశాంతరం, విదేశాలు, పరాయి ప్రాంతం; жить на ~е పరాయి ప్రాంతంలో నివసించు

чуждáться несов. (рд.) దూరంగా ఉండు, తప్పించుకొన ప్రయత్నించు

чужд|ый 1. (కి) పరాయి[ది], విరుద్ధమైన; ~ая идеология పరాయి సిద్ధాంతం; честволóбие ~о емы గాఢ వాంఛ అతని స్వభావానికి విరుద్ధమైనది 2. (лишённый чего-л.) లేని; ~ый честволóбия человек గాఢ వాంఛలు లేని మనిషి

чуж|ой 1. మరొకరి, యితరుల; ~то ~я книга ఈ పుస్తకం నాది కాదు; ~ие вещи పరాయివాళ్ళ సామాన్లు 2. (посторонний) కొత్తవాడైన, పరాయివాడైన; ~ие люди కొత్తవాళ్ళు, పరాయివాళ్ళు 3. (не являющийся родиной) విదేశ; где-то в ~ой стороне ఎక్కడో విదేశాల్లో 4. в знач. суш. м కొత్తవాడు, పరాయివాడు; свой и ~ие కావలసినవాళ్ళు, పరాయివాళ్ళు

чулáн м స్టోర్ రూమ్

чулкий мн. (ед. чулóк м) స్టాకింగ్సు

чулóчн|ый: ~ая фáбрика స్టాకింగ్సు ఫ్యాక్టరీ

чумá ж ప్లేగు [వ్యాధి]

чурáться несов. разг. (рд.) తప్పించుకొను

чурбáн м 1. మొద్దు 2. перен. бран. మొద్దువాడు

чýтки|й 1. తీక్షణమైన; ~й слух పాము చెవి 2. సున్నితమైన; ~е прибóры సున్నితమైన పరికరాలు 3. перен. (отзывчивый) సానుభూతిపర; ~й человек

ЧУД — ШАГ

III

సానుభూతిపరుడు, సానుభూతిపూరితుడు ◇ ~й сон కోడి కుసుకు

чýтко нареч. 1. (внимательно) శ్రద్ధగా 2. перен. (отзывчиво) సానుభూతితో, సానుభూతిపూర్వకంగా; относиться к кому-л. ~ ఒకరిపట్ల సానుభూతి చూపించు, ఒకరిని సానుభూతితో చూసు

чýткость ж 1. (восприимчивость) తీక్షణత; నైశి త్యం (слуха, зрения и т. п.) 2. перен. (отзывчивость) సానుభూతి; проявлять ~ ఒకరిపట్ల సానుభూతి చూపించు

чýточк|а ж разг.: ~у కొంచెం, కొద్దిగా; подождите ~у! ఒక్క నిమిషం ఆగండి; ни ~и కాస్త కూడా, బొత్తిగా

чуть нареч. కొంచెం; ~ живой కొసప్రాణంతో వున్న; ~ замéтный కనిపించి కనిపించని; ~ не кáждый день దాదాపు ప్రతిరోజూ ◇ ~ что స్వల్పమైన సాకుతో; я ~ было не сказáл емы నేను అతనికి చెప్పినంత పనిచేశాను

чутьё с 1. (у животных) పసిపట్టే శక్తి 2. перен. ఇంగితజ్ఞానం

чýчело с 1. (животного) కూరిన జంతువు బొమ్మ 2. (пугало) దిప్పి బొమ్మ

чушь ж разг. చెత్త; говорить ~ చెత్త మాట్లాడు

чýять несов. (вн.) 1. (о животных) పసి పట్టు (కట్టు) 2. перен. ఊహించు, పసిపట్టు; чýяло моё сёрдце! నేను అనుకున్నదే! ◇ ног под собóй не ~ разг. నిస్థాన చెందు (от усталости); ఆనందాచోరే కంఠో తేలిపోవు (от радости)

чьё мест. с см. чей

чьи мест. мн. см. чей

чья мест. ж см. чей

III

шаблóн м 1. тех. నమూనా 2. перен. పాత గాడి; по ~у పాత గాడితో

шаг м 1. అడుగు; больш́ими ~ами అంగలు వేస్తూ 2. перен. చర్య, అడుగు; ~ вперед ముందంజ; ~ наза́д వెనకడుగు; практ́ический ~ ఆచరణాత్మకమైన అడుగు ◇ ~ за ~ом క్రమక్రమంగా; пéрвые ~й తొలి అడుగులు; в двух ~ах от чего-л. దేనికైనా

ШАГ — ШАХ

నాలుగు అడుగుల దూరంలో; на каждом ~у అడుగడుగునా, అడుగడుగుకీ

шагáть, шагнúть అడుగులు వేయు, నడుచు ◇ ~ вперёд ముందంజ వేయు, పురోగమించు

шагáющий: ~ экскавáтор వాకింగ్ ఎక్స్కవేటర్

шагнúть *сов. см.* шагáть

ша́гом *нареч.* 1. నడచివెళ్ళు, నడకన 2. (*медленно*) కుంటినడకన

ша́йба *ж спорт.* బిళ్ళ

ша́йка I *ж (группа, банда)* ముఠా

ша́йка II *ж (для воды)* బేసిన్, టబ్బు

шакáл *м* నక్క

шалáш *м* గుడిసె, గుడారం

шал||ить *несов.* అల్లరి చేయు, పెంతెతనం చేయు ◇ нет, ~ишь! *разг.* అదేం కుదరదు

шаловли́вый అల్లరి, పెంతె

шалопáй *м разг.* పనికిమాలినవాడు

шáлость *ж* కొంటెపని

шалýн *м* అల్లరి పిల్లవాడు

шаль *ж* శాలువ

шальн||ой పిచ్చి, వెర్రి ◇ ~я пýля చెదురువాలుగా వచ్చిన గుండు

шáмкать *несов. разг.* గొణుగు, సణుగు

шампа́нское *с* షాంపేన్

шанс *м* అవకాశం; ~ы на успе́х విజయావకాశాలు; не имéть никаких ~ов ఎలాంటి అవకాశాలూ లేకపోవు

шанта́ж *м* బ్లాక్ మెయిల్, బెదిరింపు; политический ~ రాజకీయపరమైన బ్లాక్ మెయిల్

шантажировать *несов. (вн.)* బ్లాక్ మెయిల్ చేయు

ша́пк||а *ж* 1. టోపీ 2. *перен. (верх чего-л.)* శీఘ్రం 3. (*заголовок в газете*) శీర్షిక ◇ ~а волóс ఒత్తైన జుట్టు; ~а-невидíмка фольк. మాయ టోపీ;

получи́ть по ~е *разг.* వెళ్ళగొట్టుబడు, గెంటివేయబడు; на бóре ~а горíт *посл.* గుమ్మడికాయల దొంగంటే భుజాలు తడుముకొను; ~ами закида́ть తేలిగ్గా విజయం సాధించు

ша́почн||ый టోపీ ◇ ~ое знако́мство *разг.* ముఖ పరిచయం

ша́р *м* 1. *мат.* గోళం 2. (*шарообразный предмет*) బంతి; бильярдный ~ బిలియర్డ్ బంతి ◇ земно́й ~ భూగోళం; хоть ~ом покати́ аୟ్యవారి నట్టిల్లు లాగ

шара́да *ж* పాడుపు కథ

шара́хаться, шара́хнуться *разг.* దూకు, జంకు; ~ в сто́рону వక్కకి దూకు

шара́хнуться *сов. см.* шара́хаться 1

шарж *м* వ్యంగ్య చిత్రం

ша́рик *м* చిన్న బంతి, గోళం ◇ крова́ные ~и రక్త కణాలు

ша́риков||ый: ~ая рúчка బాల్ [ప్రియంట్] పెన్

шари́коподшíпник *м тех.* బాల్ బేరింగు

ша́рить, пошáрить తడుముకొను, వెతుకు; ~ в карма́нах జేబులు తడుముకొను; ~ по карма́нам జేబులు కొట్టు

ша́ркать, ша́ркнуть: ~ нога́ми కాళ్ళు ఈడ్చు కొంటూ నడుచు

ша́ркнуть *сов. см.* ша́ркать

шарма́нка *ж* హాండ్ ఆర్గన్

шарма́нщик *м* హాండ్ ఆర్గన్ వాద్యగాడు

шарни́р *м тех.* కీలు

шарови́дный గోళాకార[ం గల]

шаров||ой గోళాకార; ~я мо́лния గుండ్రటి పిడుగు

шарообра́зный గోళాకారం గల

шарф *м* మఫ్లర్, స్కార్ఫ్

шасси́ *с нескл.* చాసిస్లు (*автомобиля*); విమానపు చక్రాలు (*самолёта*)

шата́ни||е *с* 1. (*качание*) ఊగుట, తూలుట 2. *разг. (ходьба без цели)* బలాదూరు తిరగడం 3. *перен.* ఊగినలాట; идóйные ~я పైద్దాంతిక ఊగినలాట

шата́||ть *несов. (вн.)* ఊగించు, ఆడించు; егó ~ет అతను తూలుతున్నాడు

шата́ться *несов.* 1. ఊగు; తూలుతూ ఉండు (*при ходьбе*) 2. ఊగు (*о мебели*); కదులుతూ వుండు (*о зубе*) 3. *разг. (слоняться)* తిరుగుతూ ఉండు

шате́н *м* తోపు జుట్టు మనిషి

шате́р *м* గుడారం, టెంటు

ша́ткий 1. ఊగుతున్న 2. *перен.* పసలేని

шах I *м (титул)* షా

шах II *м шахм.* షా

шахмáтист *м* చదరంగపు ఆటగాడు

ша́хмáтный చదరంగపు

ша́хматы *мн.* 1. చదరంగం; игра́ть в ~ చదరంగం ఆడు 2. (*фигуры*) చదరంగపు బొమ్మలు (పావులు)

ша́хта *ж* 1. గని; уго́льная ~ గని 2. *тех. (колодец, ствол)* గని సొరంగం

шахте́р *м* గనికార్మికుడు, గనిపనివాడు

ша́шк||а I ж 1. (డాష్ 2.: ~и мн. (игра) (డాష్) ఆట; играть в ~и (డాష్) ఆట ఆడు

ша́шка II ж (оружие) ఖడ్గం

шва́бра ж నేల ఊడ్చడానికి బ్రష్టు

швед м స్వీడన్ దేశస్థుడు

шведский స్వీడిష్

швей́ник м దుస్తుల (బట్టల) పరిశ్రమ కార్మికుడు (ఉద్యోగి)

швей́ный: ~ая машина కుట్టు మిషన్; ~ые изделия దుస్తులు, బట్టలు

швейца́р м డోర్ కీపర్

швейца́рец м స్వీస్ [వాడు]

швейца́рский స్వీస్

швейя ж కుట్టువని చేసే స్త్రీ

швы́рнуть сов. с.м. швы́рять

швы́ря||ть, швы́рнуть (вн., тв.) విసురు, విసిరి నేయు; ~ть ка́мни రాళ్లు విసురు; ло́дку ~ло вол-на́ми పడవ అలలమీద అటూ ఇటూ కొట్టుకుంది ◇ ~ть деньга́ми డబ్బు రుబారూ చేయు

швы́ряться несов. с.м. швы́рять

шеве́лить, шевельну́ть, пошевели́ть 1. (вн.) కదలించు 2. (тв.; слегка двига́ть) ఆడించు, కదుపు ◇ он [и] па́льцем не шевельне́т అతను విరిగిన వేలిమీద ఉచ్చ కూడా పోయడు

шеве́литься, шевельну́ться, пошевели́ться కదలు

шевельну́ть(ся) сов. с.м. шевели́ть(ся)

шеде́вр м గొప్ప కళాఖండం

шезло́нг м మడత కుర్చీ

ше́йный మెడ; ~ позвонóк మెడ పూస

ше́лест м రుసరుస ధ్వని (листьев); పెళపెళ ధ్వని (ткани)

шелесте́ть несов. రుసరుసలాడు (о листьях); పెళపెళమను (о шелке)

ше́лк м పట్టు ◇ в долгу́ как в шелку́ погов. ≡ తలమునకలుగా అప్పుల్లో వుండు

шелкови́стый పట్టుకుచ్చు లాంటి

шелкови́чный: ~ червь పట్టు పురుగు

шелковóд м పట్టుపురుగుల పెంపకందారు

шелковóдство с పట్టుపురుగుల పెంపకం

ше́лково||ый 1. పట్టు; ~ая ткань పట్టు గుడ్డ (వస్త్రం) 2. (напоминающий ше́лк) పట్టులాంటి 3. перен. разг. (кроткий, послушный) సాత్విక స్వభావంగల

шелкопряд м పట్టుపురుగు

ШАШ — ШЕС

III

шелкотка́цкий పట్టునేత

шелохну́||ться сов. కదలు; сто́ять не ~вшись కదలమెదలకుండా నిలబడు

шелуха́ ж 1. పొట్టు; ఊక (зерна); карто́фель-ная ~ బంగాళదుంప తొక్కలు 2. перен. చిల్లరమల్లర విషయాలు

шельмовáть, ошельмовáть разг. (вн.) (ఒకరి) పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుచేయు, పేరుప్రతిష్ఠలకి మసిపూయు

шепеля́вить несов. తొప్పిగా మాట్లాడు

шепеля́вый తొప్పిగా మాట్లాడే

шепну́ть сов. с.м. шепта́ть

ше́пот м గుసగుసలు

ше́потом нареч. గుసగుసగా; говори́ть ~ గుసగుసలాడు

шепта́ть, шепну́ть, прошепта́ть (вн.) గుసగుసలాడు; ~ на́ ухо кому́-л. ఒకరి చెవిలో చెప్పు

шепта́ться несов. గుసగుసలాడు

шеренг||а ж (శేణి, బారు; в две ~и రెండు శేణుల్లో; станови́ться в ~у బారు తీయు

шерохова́тый కరుతైన ◇ ~ стиль మెరుగులు దిద్దని శైలి

шерсть ж 1. బొచ్చు, ఉన్ని 2. (пряжа) ఉన్ని 3. (ткань) ఉన్ని [గుడ్డ]

шерстяно́й ఉన్ని

шерша́вый గరుకు

шест м కోల, కొయ్య

ше́ствие с ఊరేగింపు

ше́ствовать несов. ఊరేగింపుగా వెళ్లు, దర్బంగా నడిచి వెళ్లు

шестерёнка ж с.м. шестерня

шестёрка ж 1. (цифра) ఆరు 2. карт. ఆరు 3. (упряжка) ఆరు గుర్రాల బండి

шестерня́ ж тех. పళ్ల చక్రం

ше́стеро числ. собир. ఆరుగురు; нас ~ మేము ఆరుగురు ఉన్నాం

шестидесятиле́тие с 1. (срок) అరవై సంవత్సరాలు 2. (годовщина) అరవైయవ వార్షికోత్సవం; అరవైయవ వర్ధంతి (со дня смерти); షష్టిపూర్తి (со дня рождения)

шестидесятиле́тний 1. (о сроке) అరవై సంవత్సరాల [వ్యవధి] 2. (о возрасте) అరవై యేళ్లు, షష్టి పూర్తి అయిన, అరవై యేళ్లు నిండిన

ШЕС — ШИР

шестидесяты||ий числ. అరవైయవ; в ~х годах అరవై దశకలో

шестикратн||ый ఆరు రెట్లు; в ~ом размере ఆరు రెట్లు

шестилётний 1. (о сроке) ఆరు ఏళ్ల 2. (о возрасте) ఆరు ఏళ్ల వయస్సు గల

шестимесячный 1. (о сроке) ఆరు నెలల 2. (о возрасте) ఆరు నెలల

шестисотый числ. ఆరు వందలవ

шестиугольник м шట్కోణాకారం

шестиугольный షట్ భుజాలుగల

шестнадцатилётний 1. (о сроке) పదహారు ఏళ్ల [వ్యవధి] 2. (о возрасте) పదహారు ఏళ్ల [వయస్సుగల]

шестнадцатый числ. పదహారవ

шестнадцать числ. పదహారు

шестой числ. ఆరవ

шесть числ. ఆరు

шестьдесят числ. అరవై, అరువది; ~ лет షష్టి పూర్తి

шестьсот числ. ఆరు వందలు

шеф м 1. разг. ఛీఫ్ కుక్, ప్రధానమైన వంటవాడు 2. (организация, принявшая шефство) పోషక (సహాయక) సంస్థ

шеф-повар м ఛీఫ్ కుక్, ప్రధానమైన వంటవాడు шефск||ий పోషకత్వ; ~ний концерт బెనిఫిట్ షో [కచేరీ]; ~ая помощь పోషకత్వ సహాయం

шефство с పోషకత్వం; братъ ~ над кем-л. ఒకరి పోషకత్వ బాధ్యత తీసుకొను

шефствовать несов. (над тв.) (ఒకరి) పోషకత్వ బాధ్యత వహించు

шея ж మెడ ◇ бросаться на шею кому-л. వరుగున వెళ్లి ఒకరి మెడను వాటేసుకొను; гнать кого-л. в шею разг. ఒకరిని వెళ్లగొట్టు; дать кому-л. по шее разг. ఒకరిని మెడమీద కొట్టు; сидеть у кого-л. на шее разг. ఒకరి పోషకత్వంలో వుండు

шिवорот м: брать кого-л. за ~ ఒకరి మెడ పట్టుకొను; ~навыворот తలకిందులుగా

шизофрения ж షిజోఫ్రెనియా

шик м హుందాతనం; с ~ом హుందాగా

шикарный హుందా అయిన (о человеке); దర్జాగా వున్న (о вещах)

шикать, шикнуть разг. 1. (на вн.) ఉద్వేషము 2. (выражать неодобрение) తుస్కారింపు

шикнуть сов. см. шикать

шило с ఆరి

шимпанzé м нескл. చింపాంజీ

шина ж 1. (колёсная) టైరు 2. мед. బద్ద

шинель ж ఓవర్ కోటు

шинковать несов. (вн.) తరుగు

шип м 1. (колючка) ముల్లు 2. (на подковах, обуви и т. п.) ముల్లు

шипение с బుస

шипеть несов. బుసకొట్టు, బుస్సుమను

шипобник м అడవి గులాబి [మొక్క] (растение); అడవి గులాబి బొడ్డు (плод)

шипучий (о напитках) బుస్సున పాంగే

шипящ||ий బుస్సుమనే; ముయ్యమనే (о жарящемся) ◇ ~е согласные лингв. ఊష్ణాలు

шире сравн. ст. к широк||ий и широко మరింత వెడల్పుగా వున్న

ширин||á ж వెడల్పు; ~á ткани గుడ్డ వెడల్పు (పన్నా); ~ой в два метра రెండు మీటర్ల వెడల్పు (పన్నా) గల

шириться несов. వ్యాపించు, విస్తరించు

ширма ж 1. తెర, స్క్రీను 2. перен. ముసుగు

широ||кий 1. విశాల[మైన]; ~ая ткань వెడల్పైన గుడ్డ; ~не плечи విశాల భుజాలు; ~им шагом అంగలు వేస్తూ 2. (обширный) విశాల[మైన], విస్తృత; ~ний размах విస్తృత స్థాయి; ~не просторы విస్తార (విశాల) ప్రదేశాలు 3. перен. (массовый) సాధారణ; ~не слои населения జనాభాలోని విస్తృత విభాగాలు; товары ~ого потребления వాడకం సరుకులు ◇ ~ая натура ఉదార స్వభావం; ~ая улыбка మనసార (మనసారా) నవ్వు

широко нареч. 1. బాల్గా, బాగా; ~ открытым బాల్గా తెరిచిన 2. перен.: ~ распространённый విస్తృతంగా వ్యాపించిన ◇ жить ~оధారణగా ఖర్చు పెడుతూ బతుకు; ~ толковать వైకల్పిక వ్యాఖ్యానం చేయు широкове||щательный 1. (радио) ప్రసార, బ్రాడ్ కాస్టింగ్ 2. проп. (обещающий многое) ఆడంబర [మైన]

широкоплеч||ий విశాల భుజాడైన

широкоэкран||ный వైడ్ స్క్రీన్, పెద్ద తెర; ~ фильм వైడ్ స్క్రీన్ (పెద్ద తెర) సినిమా

широт||á ж 1. వెడల్పు, విస్తీర్ణం 2. перен. బాహుళ్యం, వైశాల్యం; ~á взглядов విశాల దృక్పథాలు; ~á кругозора ఆనకుల బాహుళ్యం 3. геогр. అక్షాంశ

అక్ష) రేఖ; 12° северной ~ы 12° ఉత్తర అక్షాంశ రేఖ

ширь ж విస్తీర్ణం, వైశాల్యం; развернуться во всю ~ పూర్తి శక్తిసామర్థ్యాలు ప్రదర్శించు

шйтый 1. (сшитый) కుట్టిన 2. (вышитый) బుటేదారి పని చేసిన, బుటా వేసిన

шить, сшить 1. (вн.) కుట్టు; కుట్టించు (в ателье, у портного и т.д.) 2. тк. несов. (вышивать) బుటాలు వేయు; ~ зóлотом బంగారు జరి బుటావేయు

шитьё с 1. కుట్టుపని 2. (вышивка) బుటా పని
шифр м 1. (тайнопись) [రహస్య] కోడ్ 2. (библиотечный) పుస్తకం సంబంధ

шифрованный కోడ్తో రాసిన

шифровать несов. (вн.) కోడ్తో రాయు

шифровка ж 1. (действие) కోడ్తో రాయడం 2. разг. (текст) కోడ్

шйшка ж 1. бот. కాయ; еловая ~ ఫర్ కాయ 2. (опухоль) బుడిపి, బొడిపి, బొప్పి 3. разг. (важная особа) ప్రముఖుడు

шкала ж ఇండికేటర్ పానెల్ ◇ ~ зáработной плáты వేతనాల స్కేలు

шкатулка ж పెట్టె

шкаф м బీరువా; книжный ~ పుస్తకాల బీరువా; платяной ~ బట్టల బీరువా

шквал м 1. గాలి దుమారం 2. перен. పెద్ద పెట్టున పార్లర్లవాలు; ~ огонь పెద్ద పెట్టున కాల్చులు

шкйпер м నదీ ఓడ కెప్టెన్; ఓడ కళాసీ (на морских судах)

шкóл||а ж పాఠశాల, స్కూలు, బడి (тж. здание); вечерняя ~а సాయంకాలపు పాఠశాల; начальная ~а ప్రాథమిక పాఠశాల, ఎలిమెంటరీ స్కూలు; средняя ~а సెకండరీ స్కూలు; ходить в ~у బడికి వెళ్లు ◇ высшая ~а ఉన్నత విద్యా సంస్థ; философская ~а తాత్విక ధోరణి

шкóльник м బడిపిల్లవాడు

шкóльн||ый బడి, స్కూలు, పాఠశాల, ~ый товар-рищ సహసారి, స్కూల్ మేటు; дёти ~ого вóзраста బడి వయస్సు పిల్లలు

шкúр||а ж చర్మం; медвёжья ~а ఎలుగుబంటి చర్మం ◇ очутиться в чьей-л. ~е ఒకరి పదవిలో ఉండు; спасать свою ~у разг. తనని తాను కాపాడు కొను

шлагбáум м బారియర్

ШИР — ШОВ

III

шланг м పైపు; пожарный ~ హోస్ పైపు; резиновый ~ రబ్బరు పైపు

шлем м శిరస్రాణం; мотóкль (мотоциклиста)

шлёпанцы мн. (ед. шлёпанец м) స్లిప్పర్లు

шлёпать, шлёпнуть 1. (вн., по дт.) (మీద) కొట్టు; ~ когó-л. по рукé ఒకరిని చేతిమీద కొట్టు 2. тк. несов. разг.: ~ по гряди బురదలో తవతవ నడుచు

шлёпаться, шлёпнуться разг. చలికిలబడు

шлёпнуть сов. см. шлёпать 1 и 3

шлёпнуться сов. см. шлёпаться

шлёмóк м [ఒక్క] చరుపు; давать ~ кому-л. ఒకరిని ఒక్క చరుపు చరుచు

шлифовáльный సానబట్టే; ~ станóк సానబట్టే యంత్రం, సాన

шлифовáльщик м సానబట్టేవాడు

шлифовáть, отшлифовáть (вн.) సానబట్టు

шлюз м లాకు; проходить чéрез ~ы లాకుల గుండా సోపు

шлюзовáть несов. и сов. (вн.) 1. (реку) లాకులు నిర్మించు 2. (суда) లాకు గుండా వెళ్లనిచ్చు

шлю́пка ж పడవ, బోటు; спасáтельная ~ తైప్ బోటు

шлýп||а ж 1. టోపీ; жéнская ~а మహిళా టోపీ; без ~ы టోపీ లేకుండా 2. перен. разг. (растяпа) బదుద్దాయి

шлýпка ж 1. (дамская) [మహిళా] టోపీ 2. (гвоздя) మేకు తల

шмель м తుమ్మెద

шмыгáть, шмыгнуть разг. దూసుకుపోవు ◇ ~ нóсом ముక్కు ఎగ్గేల్చు

шмыгнуть сов. см. шмыгáть

шнйцель м кул. స్వీత్సెల్ (మెత్తటి మాంసపు ముక్క)

шнур м తాడు; లాపువైరు (электропровод)

шнуровáть несов. (вн.) లేసు బిగించు

шнурóвка ж లేసులు

шнурóк м లేసు; ~ для бóтинок బూట్ లేసు

шныря́ть несов. разг. ఇటు అటు చకచక తిరుగు

шов м 1. కుట్టు 2. (хирургический) స్ప్లిచ్, కుట్టు; накладывáть швы కుట్లు వేయు 3. тех. అతుకు ◇ стоять рúки по швам అటెన్షన్లో నిలబడు; трещáть по всем швам ఛిన్నాభిన్నమగు

ШОВ — ШТР

шовинизм *м* జాతీయ దురహంకారం (దురభిమానం); великодержавный ~ అగ్రజాతి దురహంకారం (దురహంకారవాదం)

шовинист *м* జాతీయ దురహంకారి

шовинистически *ш* జాతీయ దురహంకారవాద (దురహంకారపూరితమైన)

шок *м мед.* షాక్

шокировать *несов. (вн.)* దిగ్భ్రంతుని చేయు

шоколад *м* చాక్లెట్

шоколадный *1.* చాక్లెట్; ~е конфеты చాక్లెట్లు

2. (о цвете) ముదురు, బ్రౌను

шорник *м* జీనుల తయారీదారు

шорох *м* రుసరుస ధ్వని (листья); సరసర శబ్దం (бумаги)

шорты *мн.* నిక్కర్లు

шоры *мн.* గంతలు ◇ брать кого-л. в ~ ఒకరికి కళ్లెం వేయు

шоссе *с нескл.* హైవే, రహదారి

шосейный *ш* ~ая дорóга రహదారి

шофёр *м* డ్రైవరు; ~ таксi టాక్సీ డ్రైవరు

шпáга *ж* పట్టు కత్తి

шпагáт *м* టైప్ వ్రైటరు

шпаклевáть *несов. (вн.)* అప్పంతో అంటించు

шпáла *ж ж.-р.* రైల్వే స్టీవర్

шпаргáлка *ж разг.* కాపీ

шпик *I м (сало)* ఉప్పుతో ఊరబెట్టిన పంది కొవ్వు

шпик *II м разг. (шпион)* పొలిసు గూఢచారి

шпиль *м* ఖిరం

шпýльк||а *ж 1. (для волос)* హెయిర్ పిన్ *2. перен.* ఎత్తి పాడుపు; подпускáть ~у кому-л. ఒకరిని ఎత్తిపాడుచు

шпиóн *м* వేగు, గూఢచారి

шпионáж *м* వేగుపని, గూఢచారి పని

шпиóнить *несов. разг.* వేగుపని చేయు, దాగి చూచు

шпиóнск||ий గూఢచారి; ~ая дéятельность గూఢచారి పని

шпóр||а *ж* స్పౌర్; давáть лóшади ~ы స్పౌర్స్ తో గుర్రాన్ని అదిరించు

шприц *м* సిరింజి

шпýлька *ж* బాబిన్

шрам *м* [గాయపు] మచ్చ

шрапнéль *ж воен.* ప్రాప్లెట్

шрифт *м* టైపు; жирный ~ బోర్డ్ టైపు; крупный ~ పెద్ద టైపు; мелкий ~ చిన్న టైపు

штаб *м* హెడ్ క్వార్టర్స్; генерáльный ~ జనరల్ హెడ్ క్వార్టర్స్

штаб-квартира *ж* హెడ్ క్వార్టర్స్, కేంద్ర కార్యాలయం

штабной స్టాఫ్, హెడ్ క్వార్టర్స్; ~ офицér స్టాఫ్ ఆఫీసరు

штамп *м 1.* ముద్ర, స్టాంపు; ставить ~ на что-л. దేనిమీదనైనా ముద్రవేయు *2. тех.* నమూనా, మూస *3. перен. (шаблон)* పాత గాడి

штампóванн||ый మూస; ~ая деталь మూసతో తయారు చేసిన (చేయబడిన) విభాగం

штампóвáть *несов. (вн.) 1. (ставить штамп)* (మీద) ముద్రవేయు *2. тех.* మూసతో తయారుచేయు

3. перен. разг. గానుగెద్దులా చేయు

штáнга *ж спорт.* వెయిట్ లిఫ్టింగ్ [బారు]

штангíст *м* వెయిట్ లిఫ్టర్

штáнина *ж разг.* పాంటు (ట్రౌజరు) కాలు

штáны *мн. разг.* పాంటు, పంట్లాము

штáт *I м (государственно-территориальная единица)* రాష్ట్రం

штáт *II м 1. (личный состав)* సిబ్బంది; составлять в ~е సిబ్బందిలో ఉండు *2.: ~ы мн. (штатное расписание)* సిబ్బంది జాబితా

штáтн||ий సిబ్బందిలో వున్న; он ~ сотрудник అతను సిబ్బందిలో వున్నాడు

штáтск||ий *1.* సివిలియన్, పౌర; ~ая одéжда పౌర దుస్తులు *2. в знач. сущ. м* సివిలియన్, పౌరుడు

штемпелевáть *несов. (вн.)* పోస్ట్ ముద్ర వేయు

штéмпель *м* ముద్ర; почтóвый ~ పోస్ట్ ముద్ర

штéпсель *м* ఫ్లగ్

штéпсель||ий ఫ్లగ్; ~ая вéлка టూ పిన్ ఫ్లగ్

штиль *м* (సముద్రపు) స్తబ్ధత

штóпать *несов. (вн.)* రప్ప తీయు

штóпка *ж 1.* రప్ప తీయడం *2. (нитки)* రప్ప దారం

штóпор *м 1.* కార్కు (స్క్రూ) *2. ав.* గిరున తిరుగుతూ కిందికి పోవడం

штóра *ж* తెర

шторм *м* [సముద్రపు] తుపాను

штормов||ый తుపాను; ~ый вéтер పెనుగాలి; ~ая погóда తుపాను వాతావరణం

штраф *м* జరిమానా; брать ~ с кого-л. ఒకరికి జరిమానా వేయు; платíть ~ జరిమానా చెల్లించు

штрафно́й పెనాల్టీ; ~ удар పెనాల్టీ కిక్

штрафовать, оштрафовать (вн.) (కి) జరిమానా వేయు

штрейкбрёхер *м* సమ్మె విచ్చిన్నకుడు, విద్రోహి

штрих *м* 1. గీత 2. перен. వివరం, లక్షణం

штриховать, заштриховать (вн.) షేడింగ్ చేయు

штудировать, проштудировать (вн.) కూలంకషంగా అధ్యయనం చేయు

штука *ж* 1. (в счёте): несколько штук яблочко కొన్ని ఆపిల్స్ 2. разг. (вещь, дело) విషయం; что это за ~? అదేమిటి?; в том-то и ~ అదే అసలు సంగతి 3. перен. разг. (выходка, проделка) కిటుకు, కిలాడీ

штукатур *м* గిలాబా చేసేవాడు

штукатурить, оштукатурить (вн.) గిలాబా చేయు

штукатурка *ж* 1. (действие) ప్లాస్టరింగు, గిలాబా 2. (материал) ప్లాస్టరు, సుర్కి- < сухая ~ пасту > ప్లాస్టరు బోర్డు

штурвал *м* స్టీరింగ్ వీలు, స్టీరింగ్ చక్రం; стоять у ~а చక్రం తిప్పు

штурм *м* దాడి; взять ~ом దాడి చేసి పట్టుకొను

штурман *м* ఓడను (నౌకను) నడిపేవాడు

штурмовать *несов.* (вн.) 1. ముట్టడించు, (మీద) దాడి చేయు; ~ город నగరాన్ని ముట్టడించు, నగరంమీద దాడి చేయు 2. перен. మధించు

штучный|ый: ~ый товар విడివిడిగా అమ్మే సరుకులు; ~ая продажа విడివిడిగా సరుకులు అమ్మడం

штык *м* బయనెట్ < встречать ког-л. в ~и ఒకరికి శ్రతు (ప్రతికూల) ధోరణితో స్వాగతం ఇప్పు; идти в ~и воен. బయనెట్ పోరాటానికి దిగు (వ్రాసుకొను)

шуба *ж* ఫర్ కోటు

шум *м* 1. చప్పుడు, శబ్దం; ~ ветра వాయు శబ్దం, గాలి చప్పుడు; ~ голосов స్వరాల సవ్వడి; ~и гам అల్లరి, రొద; поднимать ~ అల్లరి చేయు, రగడ పెట్టు 2. разг. (скандал) సంచలనం; поднимать больший ~ вокруг чего-л. ఏదైనా ఒకదాన్ని గురించి అల్లరి చేయు, సంచలనం కలిగించు < много ~а из ничего చిల్లర విషయానికి పెద్ద రభస చేయు

шум|еть *несов.* 1. అల్లరి చేయు; నవ్వడి చేయు (о листе); గర్జించు (о море); дёти ~ят పిల్లలు అల్లరి చేస్తున్నారు 2. разг. (браниться) అల్లరి చేయు, రొద చేయు < у меня ~ит в голове నా (నాకు) తల దిమ్ముగా వుంది

ШТР — ЦАВ

Щ

шумих|а *ж* разг. రగడ, గొడవ; поднимать ~у вокруг чего-л. ఒక విషయం గురించి రగడ పెట్టు шумливый రొదగా వున్న; అల్లరి చేసే (о ребёнке) шумно нареч. 1.: вести себя ~ అల్లరి చేయు 2. безл. в знач. сказ. రొదగా వుంది

шумн|ый 1. రొదగా వుండే, సందడిగా వుండే; ~ая компания సందడైన బృందం 2. (оживлённый) కలకలంగా వున్న; ~ая улица రొదగా వుండే రోడ్డు 3. перен. (производящий сенсацию) సంచలనం కలిగించే; ~ый успех సంచలనాత్మక విజయం

шумовой *м* ధ్వని; ~ эффект సౌండ్ ఇఫెక్ట్

шумок *м* разг.: под ~ చల్లగా, మెల్లగా

шурин *м* బావమరది

шуршат|ь *несов.* రసరసశబ్దం చేయు; ~ бумагой కాగితాలు తిరగిస్తే రసరస శబ్దం చేయు; листья ~ под ногами ఆకులు పాదాలకింద రసరస శబ్దం చేస్తున్నాయి

шустрый *разг.* చురుకైన

шут *м* విదూషకుడు, బహూన

шутить, пошутить 1. హాస్యం చేసు, పరిహాసం చేయు 2. (над тв.; насмехаться) హేళన చేయు 3. (тв.; относиться несерьёзно) పట్టించుకోకపోవు < ~ с огнём పెద్దపులి మీసాలు పట్టుకొని ఊగు

шутк|а *ж* పరిహాసం, చమత్కారం < в ~у, ~и ради సరదా కోసం, తమాషాగా; не на ~у рассердиться భగ్గున మండిపడు; ~и в сторону వేళాకోళాలు కట్టిపెట్టి; кроме шуток సీరియస్గా

шутливо нареч. పరిహాసంగా, నవ్వుతాలకు

шутливый 1. తమాషా, హాస్యపూరిత, వివేదకర 2. (имеющий характер шутки) హాస్యపూరితమైన

шутник *м* పరిహాసించేవాడు

шуточн|ый 1. హాస్యపు; ~ая песня హాస్య పాట 2. разг. (пустяковый) తమాషా; అషామాషీ; это дело не ~ое ఇది అషామాషీ విషయం కాదు

шутя нареч. 1. (ради шутки) వేళాకోళంగా, పరిహాసంగా 2. (легко) అవలీలగా, సాయిలా సాయిలాగా

шушукаться *несов.* разг. గుసగుసలాడు; ~ по углам వెనక గుసగుసలాడు

ш-ш! межд. ఉవ్

Щ

щавелев|ый చుక్క కూర; ~ая кислота хим ఆక్సాలిక్ ఆమ్లం, ఆక్సాలిక్ యాసిడ్

ЩАВ — ЩИТ

щавель *м* చుక్క కూర

щадить, пощадить (*вн.*) కనికరించు, ఒళ్ళ దాడు కొను; ~ чьё-л. самолётные ఒకరి ఆత్మగౌరవాన్ని దెబ్బ తీయకుండా వుండు; не ~ жизни ఒళ్ళ దాచుకోకపోవు; не ~ себя తన ఆరోగ్యాన్ని కూడా లెక్కచెయ్యకపోవు, ఒళ్ళ దాచుకోకపోవు

щёбень *м* జల్లి, కంకర, గ్రావెల్

щёбет *м* కిచకిచ (ధ్వని)

щебетать *несов.* 1. కిచకిచలాడు 2. *перен.* జిలిబిలి పలుకులు పలుకు (*о детях*)

щёголь *м* శృంగార పురుషుడు, శృంగారి

щегольнуть *сов. см.* щеголять

щеголять, щегольнуть 1. శృంగారపు దుస్తులు వేసుకొను (ధరించు); ~ в новом костюме కొత్త సూటులో ప్రదర్శించుకొను 2. *перен. разг. (тв.; хвастаться)* బడాయి కొట్టు, బాసునరి ప్రదర్శించు

щёдро *нареч.* ఉదారంగా, ధారాళంగా; ~ одаривать రెండు చేతులా (చేతికి ఎముక లేకుండా) బహుమతులు ఇచ్చు; ~ раздавать ధారాళంగా పంచిపెట్టు

щёдрость *ж* వితరణ, ఔదార్యం

щёдр|ый ఉదార స్వభావం గల, ఉదారమైన, దానశీలి యైన; ~ый человек వితరణశీలి, పరహేతుడు, ఈవికాడు ◇ ~ой рукой చేతికి ఎముక లేకుండా

щек|а *ж* లెంప, చెంప, బుగ్గ; ударять по ~е లెంపకాయ (చెంపకాయ) వేయు; хлестать по ~ам లెంపలు వాయించు ◇ уплетать за обе ~ы *разг.* నోరారా తిను

щёколда *ж* (дверная) తలుపు గడియ

щекотать, пощекотать (*вн.*) గిలిగింతలు పెట్టు, కితకితలు పెట్టు, కిచకిచలు పెట్టు, చక్కిలిగింత పెట్టు ◇ ~ чьё-л. самолётные ఒకరిని ఉబ్బించు

щекотк|а *ж* గిలిగిలి, కితకితలు, చక్కిలిగింత; бояться ~и చక్కిలిగింతకు తట్టుకోలేకపోవు

щекотлив|ый సున్నితమైన; ~ый вопрос సున్నితమైన అంశం; ~ое дело సున్నితమైన సమస్య

щекотно *безл. в знач. сказ.:* мне ~ నాకు చక్కిలిగింతగా వుంది

щёлк|а *ж* చిన్న పగులు; తలుపు సందు (*в двери*); смотреть в ~у తలుపు సందు గుండా తొంగిచూచు

щёлкать, щёлкнуть 1. (*вн.*) (давать щелчки) చిటికె వేయు 2. (*тв.*) చిటికె వేయు, మెటికలు వేయు (*пальцами*); క్లక్ క్లక్ మను (*языком*); కొరడా ఛెళ్ళు మను (*кнутом*); క్లక్కుమను, టక్కుమను (*замком*)

3. (*вн.; орехи*) పగలగొట్టు, చితకగొట్టు 4. (*о птицах*) కిలకిలలాడు

щёлкнуть *сов. см.* щёлкать 1, 2

щёлок *м* ఊరం, ఆల్కలీ

щелочн|ый *хим.* ఊర; ~ой раствор ఊర ద్రావణం; ~ые металлы ఊర లోహాలు

щёлочь *ж* ఆల్కలీ, ఊరం

щелчок *м* చిటికె; చిటికె (*пальцами*)

щель *ж* సందు, పగులు; ~ в двери తలుపు సందు

щёниться, ощёниться కుక్కుపిల్లలను ఈను

щёнок *м* 1. కుక్కుపిల్ల 2. *перен.* కుర్రకుంక

щепетильность|ь *ж* 1. సంకోచం; не проявлять особ|ой ~и в отношении чего-л. ఏదో ఒక విషయంలో సంకోచం లేకుండా వుండు 2. (*деликатность*) సున్నితత్వం

щепетильный 1. సంకోచం కలిగిన 2. (*деликатный*) సున్నిత; ~ вопрос సున్నిత సమస్య

щепка *ж* పేడు ◇ худой как ~ రిపలలా, వెదురు బద్దలా, సన్నని

щепотка *ж* చిటికెడు; ~ соли చిటికెడు ఉప్పు

щербатый 1. మళాచి మచ్చలు గల, గంట్ల (*о лице*); పెచ్చులాడిన (*о посуде*) 2. *разг. (беззубый)* తొస్సి పళ్ళ

щербина *ж* 1. (зазубрина) పెచ్చు 2. (рябинка) గంటు 3. (пустота на месте зуба) తొస్సి

щетина *ж* ముల్లు

щетинистый ముళ్ళ; ~ подбородок ముళ్ళలా వున్న గడ్డం

щётка *ж* బ్రష్; ~ для волос హెయిర్ బ్రష్; зубная ~ బూత్ బ్రష్

щи *мн.* పీ [రష్యన్ కేజేజి సూప్]

щико́лотка *ж* చీలమండ

щипать, щипнуть (*вн.*) 1. గిచ్చు, గిల్చు 2. (*вызывать ощущение боли, жжения*) మండిపజేయు; мыло щиплет мне глаза నబ్బు పడి నా కళ్ళ మండుతున్నాయి 3. (*траву*) కొరుకు 4. (*выдёргивать перья*) ఊడబీకు, పీకు; ~ курицу కోడికి ఈకలు పీకు

щипаться *несов. разг. см.* щипать 1

щипок *м* గిల్చుడు, పాశం

щипцы *мн.* కత్తెర; ~ для орехов అడ కత్తెర; ~ для завивки గిరజాల గొట్టాలు; ~ для сахара చక్కెర కత్తెర

щипчики *мн.* చిన్న పటకారు

щит *м* 1. *ист.* కవచం, వరూథం 2. *тех.* బోర్డు,

అట్టు, పానెర్; ~ управления కంట్రోల్ పానెర్; рас-
пределительный ~ స్ప్రెడ్బోర్డు 3. (доска, стенд)
స్టాండ్ ◇ поднимать на ~ ఆకాశానికి ఎత్తు, వీరు
డవి పాగడు

щитовидный: ~ая железá анат. థైరాయిడ్
గ్లాండ్

щúка ж పైక్ చేప

щúпальца мн. (ед. щúпальце с) కంటకాలు

щúпать, пощúпать (вн.) తడుపు, దేవులాడు; ~
пульс నాడి చూచు

щúплый అర్చకుడు

щúрить несов. (вн.): ~ глаза కళ్ళు చికిలించు

щúриться несов. కళ్ళు చికిలించుకొను

Э

эбонит м ఎబొనైట్

эвакуация ж తరలింపు, ఖాళీ చేయడం

эвакуировать несов. и сов. (вн.) తరలించు, ఖాళీ
చేయు

эвакуироваться несов. и сов. ఖాళీ చేయు, తరలించ
బడు

эвкалипт м యూకాలిప్ట్ చెట్టు

эволюционировать несов. и сов. పరిణామం
(మార్పు, అభివృద్ధి) చెందు

эволюционный పరిణామ, అభివృద్ధి

эволюция ж పరిణామం, పరిణామాలు, అభివృద్ధి
క్రమం; теория ~и పరిణామ సిద్ధాంతం

эгид||а ж высок.: под ~ой నాయకత్వన

эгойзм м స్వార్థపరత్వం, స్వార్థం

эгойст м స్వార్థపరుడు

эгоистичны||й స్వార్థ, స్వార్థపరమైన, స్వార్థపూరిత;
~е интересы స్వార్థ ప్రయోజనాలు

эй межд. ఏయ్, ఏమోయ్

экватор м భూమధ్య రేఖ, నిరక్ష రేఖ

экваториальный భూమధ్య రేఖా, నిరక్ష రేఖా; ~
район నిరక్ష రేఖా ప్రాంతం

эквивалент м తుల్యమస్తువు, సమతుల్యం, తుల్యాంకం

эквивалентный సమాన, సమతుల్యమైన; ~ ор-
мён సమాన మారకం

экзáмен м పరీక్ష; вступи́тельный ~ ప్రవేశ
పరీక్ష; выпускной ~ [స్కూల్] ఫైనల్ పరీక్ష; гото-
виться к ~у పరీక్షకు తయారగు; держа́ть ~
పరీక్షకు కూర్చొను, పరీక్షకు హాజరగు

ЩИТ — ЭКС

Э

экзамена́тор м పరీక్షకుడు

экзаменацiонный పరీక్షా

экзаменовáть, проэкзаменовáть (вн.) పరీ
క్షించు, పరీక్ష చేయు

экзаменовáться, проэкзаменовáться పరీక్షకు
కూర్చొను; పరీక్ష పూర్తి చేయు, పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడగు
(сов.)

экзéма ж ఎగ్జిమా, ఏనుగు గజ్జి

экземпляр м ప్రతి, కాపీ

экзистенциализм м филос. అస్తిత్వవాదం, ఎగ్జి
స్టెన్షియలిజం

экзотика ж тк. ед. సమ్మోహకత

экипáж I (коляска) బండి

экипáж II м (команда) సిబ్బంది; ~ самолёта
విమాన సిబ్బంది

эклéктизм м వరణతత్వం, పురుషశకలవాదం

эконóмика ж ఆర్థిక వ్యవస్థ, అర్థశాస్త్రం

экономист м అర్థశాస్త్రజ్ఞుడు, అర్థశాస్త్రవేత్త, ఆర్థిక
శాస్త్రవేత్త

экономить несов. (вн.) పొదుపు చేయు, మిగుల్పు;
~ время సమయం కలిపినపు; ~ деньги డబ్బు
పొదుపు చేయు, డబ్బు మిగుల్పు; ~ силы శక్తిని పొదుపు
చేసుకొను

экономическ||ий ఆర్థిక; ~ая политика ఆర్థిక
విధానం

экономия ж పొదుపు; ~ времени సమయం కలిపి
రావడం ◇ политическая ~ అర్థశాస్త్రం

экономн||ый పొదుపరి; ~ое использование
పొదుపుగా ఉపయోగించడం

экра́н м స్క్రీన్, తెర

экс- (бывший) మాజీ; ~чемпион మాజీ ఛాంపి
యన్

экскавáтор м ఎక్స్కేవేటర్

экскурсия ж ఎక్స్కర్షన్, పర్యటన

экскурсовód м గైడ్, మార్గదర్శి

экспанси́вный ఉద్యోగపూరితమైన

экспáнсия ж విస్తరణ

экспеди́тор м డిస్పాచ్ గుమాస్తా

экспеди́ция ж 1. యాత్ర; научная ~ పరిశోధక
యాత్ర 2. (отдел отправки) డిస్పాచ్ విభాగం 3.
(группа участников экспедиции) దళం; спаса-
тельная ~ సహాయక దళం

эксперимéнт м ప్రయోగం, పరిశోధన

экспериментальный (ప్రాయోగిక)
экспериментатор *м* ప్రయోగాలు చేసేవాడు, పరిశోధకుడు

экспериментировать *несов.* ప్రయోగాలు చేయు, పరిశోధించు

эксперт *м* నిపుణుడు, వైజ్ఞానికుడు, ఎక్స్పర్ట్
экспертиза *ж* పరిశీలన, విచారణ; производить ~у పరిశీలించు, విచారణ జరుపు; проходить ~у నిపుణులచేత విచారించబడు (పరిశీలించబడు)

эксплуататор *м* షీడుకుడు, దోపిడిదారు
эксплуататорский షీడుక, దోపిడి చేసే; ~е классы షీడుక (దోపిడి చేసే) వర్గాలు

эксплуатация *ж* 1. (человека) దోపిడి 2. (предприятия, машины и т.п.) నిర్వహణ; вводить в ~ю పనిలో పెట్టు

эксплуатировать *несов.* (вн.) 1. దోపిడి చేయు, షీడించు 2. (предприятие, машину и т.п.) నిర్వహించు, నడుపు

экспозиция *ж* 1. (показ) ప్రదర్శన 2. фото ఎక్స్పజర్

экспонат *м* ప్రదర్శిత వస్తువు
экспонировать *несов. и сов.* (вн.) 1. ప్రదర్శించు 2. фото ఎక్స్పోజ్ చేయు

экспорт *м тк. ед.* ఎగుమతి; ~ товаров సరకుల ఎగుమతి

экспортёр *м* ఎగుమతిదారు
экспортировать *несов. и сов.* (вн.) ఎగుమతి చేయు

экспортный ఎగుమతి; ~е товары ఎగుమతి చేయబడే సరుకులు

экспресс *м* (поезд) ఎక్స్ప్రెస్
экспрессивный భావప్రకాశక
экспрессионизм *м иск.* ఎక్స్ప్రెషనిజం
экспромт ఆశు

экспромтом *нареч.* ఆశువుగా
экспроприация *ж* స్వాధీనం చేసుకోవడం, ఆస్తిహరణ
экспроприировать *несов. и сов.* (вн.) స్వాధీనం చేసుకొను, ఆస్తిహరించు, నిరాస్తిపరులను చేయు

экстаз *м* పారవశ్యం
экстерн ఎక్స్టెర్నల్; сдавать экзамены ~ом ఎక్స్టెర్నల్ ఎగ్జామినేషన్ కుార్సను
экстерриториальность *ж* ప్రాదేశికాధికార అతీతత్వం
экстерриториальный ప్రాదేశికాధికార అతీత

экстравагантный కళ్ళు చెదిరేలా కనిపించే
экстракт *м* కషాయం
экстраординарный అపూర్వమైన, అసాధారణ
экстремист *м* అతివాది, తీవ్రవాది

экстренный 1. (спешный) జరూరు, తక్షణ; ~ый поезд స్పెషల్ రైలు; ~ое заседание అత్యవసర (అసాధారణ) సమావేశం; ~ые меры తక్షణ చర్యలు 2. (чрезвычайный) అత్యవసర, అసాధారణ, ప్రత్యేక; ~ый вызов врача [к больному] అర్జెంట్లు పిలుపు

эксцесс *м* అత్యాచారం, మితిమీరిన చర్య (ప్రవర్తన)
эластичный స్థితి స్థాపక, వ్యాకోచక, సాగే
элеватор *м* 1. с.-х. ధాన్యగారం 2. (подъёмник) ఎలివేటర్

элегантный శోభస్కరమైన, నాజూకైన
электрик *м разг.* ఎలెక్ట్రిషియన్
электрификация *ж* విద్యుదీకరణ
электрифицировать *несов. и сов.* (вн.) విద్యుదీకరించు

электрический విద్యుత్, ఎలెక్ట్రిక్; ~ий разряд విద్యుద్వాతం; ~ий ток విద్యుత్తు, కరెంట్లు; ~ая сеть విద్యుచ్ఛక్తి వ్యవస్థ

электричество *с* 1. (энергия) విద్యుచ్ఛక్తి, ఎలెక్ట్రిసిటీ 2. (освещение) విద్యుత్ కాంతి, ఎలెక్ట్రిక్ లైటు

электричка *ж разг.* ఎలెక్ట్రిక్ రైలు
электровоз *м* ఎలెక్ట్రిక్ రైలు ఇంజను
электрод *м* ఎలెక్ట్రోడ్

электродвигатель *м* ఎలెక్ట్రిక్ మోటారు
электродинамика *ж физ.* ఎలెక్ట్రొడైనమిక్స్
электрокардиограмма *ж* ఎలెక్ట్రొకార్డియోగ్రామ్
электрокардиограф *м* ఎలెక్ట్రొ కార్డియోగ్రాఫ్
электробиоз *м хим.* విద్యుత్ విశ్లేషణ, ఎలెక్ట్రొలిసిస్
электромагнит *м* విద్యుదయస్కాంతం
электромагнитный విద్యుదయస్కాంత; ~ое поле విద్యుదయస్కాంత క్షేత్రం

электромеханика *ж* విద్యుత్ యంత్ర గణితశాస్త్రం
электромонтёр *м* ఎలెక్ట్రిషియన్
электромотор *м* విద్యుత్ యంత్రం, విద్యుత్ మోటారు

электрон *м* ఎలెక్ట్రాన్
электроника *ж* ఎలెక్ట్రానిక్స్
электронный ఎలెక్ట్రానిక్; ~ая вычислительная машина ఎలెక్ట్రానిక్ కంప్యూటర్
электрооборудование *с* ఎలెక్ట్రానిక్ సామగ్రి

электроробот *м* విద్యుత్ రైలు, ఎలెక్ట్రిక్ రైలు
 электроприбор *м* విద్యుత్ పరికరం (సాధనం)
 электропровод *м* విద్యుత్ వైర్, ఎలెక్ట్రిక్ వైరు
 электропроводка *ж* విద్యుత్ వైరింగ్, ఎలెక్ట్రిక్ వైరింగు

электропроводность *ж физ.* విద్యుత్ వాహకత
 электропромышленность *ж* విద్యుత్ పరిశ్రమ
 электросварка *ж* ఎలెక్ట్రిక్ వెల్డింగ్, విద్యుత్ వెల్డింగు

электросварщик *м* ఎలెక్ట్రిక్ వెల్డరు
 электросеть *ж* వైరింగు

электростанция *ж* విద్యుత్ కేంద్రం, ఎలెక్ట్రిక్ పవర్ స్టేషన్; атомная ~ అణు విద్యుత్ కేంద్రం

электротехник *м* ఎలెక్ట్రిషియన్
 электротехника *ж* ఎలెక్ట్రిక్ ఇంజనీరింగ్
 электроэнергия *ж* విద్యుచ్ఛక్తి

элемент 1. *хим.* అంశం, మూలకం; периодическая система ~ ов ఆవర్తన పట్టిక 2. శక్తులు; прогрессивные ~ы అభ్యుదయకర శక్తులు; оппортунистические ~ы అవకాశవాద శక్తులు ◇ гальванический ~ *эл.* గాల్వానిక్ విద్యుత్ ఘటం

элементарный *ప్రాథమిక*; ~ые знания *ప్రాథమిక జ్ఞానం* ◇ ~ая вежливость *కనీస మర్యాద*

элита *ж собир.* అగ్రగణ్యులు
 эллипс *м мат.* దీర్ఘ వృత్తం, అండాకార వృత్తం
 эмальевый *పింగాణి, ఎనామెల్* ◇ ~е краски *ఎనామెల్ పెయింటింగులు (రంగులు)*

эмалированный *పింగాణి ఎనామెల్ పూసిన, ఎనామెల్ వేసిన*;
 ~ая кастрюля *ఎనామెల్ గిన్నె*

эмаль *ж* పింగాణి; покрывать ~ю *పింగాణి వేయు, పింగాణి పూత పెట్టు*

эмансипация *ж тк. ед.* ఉద్దరణ, విమోచన
 эмбарго *с нескл. юр.* ఎంబార్గో; налагать ~ *ఎంబార్గో విధించు*

эмблема *ж* ఎంబ్లెమ్, ముద్రిక
 эмбриология *ж* పిండాభివృద్ధి శాస్త్రం

эмбрион *м биол.* పిండం, భ్రూణం
 эмигрант *м* విదేశగామి, వలసపోయినవాడు, ప్రవాసి

эмигрантка *ж* వలసపోయిన ఆమె, ప్రవాసి
 эмиграция *ж* విదేశాలకు వెళ్లిపోవడం, విదేశ గమనం, ప్రవాసం

эмигрировать *несов. и сов.* విదేశాలకు వెళ్లిపోవు, వలసపోవు

эмоциональный *ఆవేశపూరిత, భావావేశిత*
 эмоция *ж* భావావేశం, ఆవేశం

эмпиризм *м филос.* ప్రత్యక్ష ప్రమాణవాదం
 эмпириокритицизм *м* ప్రత్యక్షానుభవవాద విమర్శ
 эмпирический *అనుభవ*; ~ая социология *అనుభవాధారిత (ప్రత్యక్షానుభవ) సామాజిక శాస్త్రం*

эмульсия *ж* ఎమల్షన్
 энергетик *м* విద్యుచ్ఛక్తి ఇంజనీరు

энергетика *ж* విద్యుచ్ఛక్తి ఇంజనీరింగు
 энергетический: ~ кризис *ఇంధన సంక్షోభం*

энергичный *ఉత్సాహవంతమైన*; ~й человек *అకుంతితదీక్షపరుడు, ఉత్సాహపరుడు*; ~е меры *తీవ్ర చర్యలు*

энергия *ж* 1. ఇంధనం, శక్తి; атомная ~ అణు శక్తి; солнечная ~ సౌరశక్తి 2. (настойчивость, сила) శక్తి, ఉత్సాహం, బలం

энтузиазм *м* ఉత్సాహం, ఉత్సుకత, ఉబలాటం; трудовой ~ శ్రమోత్సాహం; работать с ~ом *శ్రమోత్సాహంతో పనిచేయు*

энтузиаст *м* ఉత్సాహపరుడు
 энциклопедически *విజ్ఞానసర్వస్వప్రాయ, సర్వతోముఖ*; ~й словарь *విజ్ఞానసర్వస్వం*; ~е знания *సర్వతోముఖ విజ్ఞానం*

энциклопедия *ж* విజ్ఞానసర్వస్వం
 эниграммa *ж* చాటుపు, చమత్కారపూరిత పద్యం; написать на ког-л. ~у *ఒకరిని గురించి చమత్కారపూర్వక పద్యం అల్లు*

эниграф *м* మకుటం
 эпидемия *ж* మహామారి, సర్వత్రా వ్యాపించిన వ్యాధి; ~ гриппа *సర్వత్రా వ్యాపించిన పుల్ల*

эпизод *м* [సం]ఘటన చిత్ర కథ
 эпизодический *అవ్వడవ్వడు తలసిద్ధించే, అవ్వడవ్వడు జరిగే*

эпилепсия *ж мед.* మూర్చ, అసస్మారం, మూర్చరోగం
 эпилог *м* 1. *лит.* (గ్రంథ) ఉపసంహారం, ముగింపు

2. (конец, развязка) అంతం
 эпитет *м лит.* విశేషణం

эпицентр *м* అధికేంద్రం; ~ землетрясения *భూకంపం ఆరంభమయ్యే కేంద్రం*

эпический *మహాకావ్య*; ~ая поэма *మహాకావ్యం*
 эпопея *ж лит.* మహాకావ్యం, మహాగద్యకావ్యం

эпос *м лит.* మహాకావ్యం, వీరకాథ
 эпоха *ж* యుగం, శకం; ~ социализма *సోషలిస్టు యుగం (శకం)*

эра *ж* యుగం, శకం; новая (наша) ~ *క్రీస్తు శకం*

ЭРО — ЮБИ

эро́зия *ж геол., тех.* క్రమక్షయం, కోత; ~
пóчвы భూమి కోత

эро́тика *ж* కామం

эро́тический *ж* కామ

эруди́рованный *ж* పండిత్యం గల, విద్యావంతమైన

эруди́т *м* పండితుడు

эруди́ция||*я ж* పండిత్యం; человек с большо́й ~
~ей ఆయన గొప్ప పండితుడు

эска́дра *ж мор.* యుద్ధనౌకా దళం (సమూహం)

эскадри́лья *ж ав.* స్కాప్లడన్, వైమానిక దళం

эскадро́н *м* ఆశ్విక దళం

эскала́тор *м* ఎస్కలేటరు

эски́з *м* చిత్తు చిత్రం, రేఖా చిత్రం

эско́рт *м* పరివారం; почётный ~ గౌరవ పరివారం

эссе́нция *ж* ఊలు, సారం

эстафе́та *ж спорт.* రిలే పరుగులు

эсте́тика *ж* సౌందర్య గ్రహణ శాస్త్రం

эстетическ||ий సౌందర్య గ్రహణ; ~ое чу́вство
సౌందర్యానుభూతి

эсто́нец *м* ఎస్టోనియా దేశస్థుడు, ఎస్టోనియన్,
ఎస్టోనియా జాతివాడు

эсто́нский ఎస్టోనియన్; ~ язы́к ఎస్టోనియన్ భాష

эстра́да *ж* 1. (помост) వేదిక, రంగస్థలి 2.
(вид искусства) వినోద కళ

эстра́дный వినోదకళా; ~ арти́ст వినోదకళా
నటుడు; ~ но́мер వినోదకార్యక్రమంలో అంశం

э́та *мест. ж см.* ఇది

э́таж *м* అంతస్తు

этаже́рка *ж* పుస్తకాల స్టాండు, బుక్ స్టాండు

э́так *нареч. разг.* ఈవిధంగా; вертеть и так, и
~ ఇటు అటు తిప్ప

э́талон *м* ప్రమాణం; ~ ме́тра ప్రామాణిక మీటరు

э́тап *м* దశ, ఘట్టం

э́ти *мест. мн. см.* ఇది

э́тика *ж* నీతిశాస్త్రం, ప్రవర్తన నియమాలు

этике́т *м* మర్యాద స్మృతాలు; соблюдать ~
మర్యాద స్మృతాలు పాటించు

этике́тка *ж* చీటీ

эти́л *м хим.* ఇథైల్, ఈథైల్

этимоло́гический పదాల పుష్పత్తి; ~ сло́варь
పుష్పత్తి నిఘంటువు

этимоло́гия *ж* పదాల పుష్పత్తి

э́тический నీతి సంబంధమైన, మర్యాద (ప్రవర్తనకు) సంబంధమైన

э́тичный *см.* э́тически

этно́граф *м* సరజాతిశాస్త్రవేత్త, సరవర్గవర్ణనా శాస్త్రవేత్త

этно́графия *ж* సరజాతిశాస్త్రం, సరవర్గవర్ణనా శాస్త్రం, సరవర్గ విశ్లేషణ శాస్త్రం

э́то I *мест. 1. с от* ఇది, ఇది 2. *в знач. сущ. с:* что ~? అదేమిటి?; вме́сте с э́тим దీనికితోడు; для ~го ఇందుకు; о́б ~м దాన్ని గురించి; я ~ зна́ю అది నాకు తెలుసు, దాన్ని గురించి నాకు తెలుసు; ~ все? అంతేనా?

э́то II *частица усул.:* куда ~ он поше́л? అతను వెళ్లింది ఎక్కడికి?, అతను ఎక్కడికి వెళ్లాడు?; что ~ с ва́ми? మీకేమైంది?; ~ кни́га упала పుస్తకం పడిపోయింది

э́тот *мест. м* ఈ, (ఆ); возьми́те ~ каран-
да́ш, а я возьму́ тот మీరు ఈ పెన్సిల్ తీసుకోండి,
నేను ఆ పెన్సిల్ తీసుకొంటాను

э́тюд *м* రేఖా చిత్రం, చిత్తు చిత్రం

эфио́п *м* ఇథియోపియా దేశస్థుడు

эфио́пский ఇథియోపియన్

эфи́р *м* 1. *хим.* ఈథర్ 2.: передава́ть в ~
ప్రసారం చేయు

эффе́кт *м* 1. (результат) ఫలితం 2. (впе-
чатление) ముద్ర; произво́дить ~ ముద్ర
వేయు

эффе́ктивность *ж* సమర్థత, సామర్థ్యం; повы-
ша́ть ~ произво́дства ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని పెంచు

эффе́ктивн||ый బాగా (మంచిగా) పని చేసే, ఫలవంత
మైన, సార్థకమైన; ~ое срéдство а) ఫలవంతమైన
సాధన б) (о лека́рстве) మంచిగా (బాగా) పని చేసే
మందు

эх *межд. разг.* ఛీ!; эх, ты! ఛీ, నువ్వు...

э́хо *с* ప్రతిశబ్దం, ప్రతిధ్వని, మారుమోత

эшафо́т *м* ఉరికొయ్య

эше́лон *м* 1. *воен.* క్రేజీ 2. (поезд) సైనిక రైలు;
начальник ~а సైనిక రైలు అధికారి

Ю

юбиле́й *м* ఉత్సవం; пятидесятиле́тний ~
స్వర్ణోత్సవం; столе́тний ~ జయంతి ఉత్సవం; отме-
ча́ть ~ ఉత్సవం జరుపు

юбилейн||యి: ~oe издание వార్షికోత్సవ ప్రచురణ; ~ые торжества ఉత్సవాలు

юбилёр *м* ఉత్సవ ప్రముఖుడు

юбка *ж* స్కర్టు; нижняя ~ లంగా, పాద, పరికిణీ

ювелир *м* కంసాలి, కమసాలి, స్వర్ణకారుడు (*мастер*); నగల దుకాణదారు, నగలవ్యాపారి (*торговец*)

ювелирн||యి నగల, కంసాలి, నగిషీ; ~ый магазин నగల దుకాణం, నగిషీ వస్తువుల దుకాణం; ~ый мастер కంసాలి; ~ые изделия నగలు ◇ ~ая работа సున్నితమైన పని

юг *м* దక్షిణ; на юге దక్షిణాన; к югу от чегó-л. దేనికైనా దక్షిణాన; держать курс на юг దక్షిణానికి (దక్షిణ దిశకు) వెళ్ళు

юго-восток *м* ఆగ్నేయం

юго-восточный *||యి* ఆగ్నేయ; в Юго-Восточной Азии ఆగ్నేయాసియాలో

юго-запад *м* నైరుతి

юго-западный||యి నైరుతి; ~е ветры నైరుతి గాలులు

югослав *м* యుగోస్లావ్ దేశస్థుడు

югославский *||యి* యుగోస్లావ్, యుగోస్లావియా

южанин *м* దక్షిణాదివాడు, దాక్షిణాత్యుడు, దక్షిణ ప్రాంత నివాసి

южанка *ж* దక్షిణాది స్త్రీ, దాక్షిణాత్యురాలు, దక్షిణ ప్రాంత నివాసి

южн||యి దక్షిణ, దక్షిణాది; Южный полюс దక్షిణ ధ్రువం; ~ое полушáрие దక్షిణార్ధ గోళం

юлá *ж* 1. (*волчок*) బొంగరం 2. разг. (*непоседа*) చపల చిత్తుడు, చంచల మనస్కుడు

юлить *несов. разг. 1. (суесться)* రభస చేయు, వాదించి చేయు 2. *перен. (перед тв.; лебезить)* ఇచ్చకమాడు, ఇచ్చకాలాడు

юмор *м* హాస్యం, చమత్కారం; тонкий ~ సున్నితమైన హాస్యం; чувство ~а హాస్యవృత్తి

юмористический హాస్య; ~ рассказ హాస్య కథ

юнга *м* జూనియర్ నావికుడు

ЮНЕСКО (Организация Объединённых Наций по вопросам образования, науки и культуры) యునెస్కో (ఐ. రా. స. విద్యా, వైజ్ఞానిక, సాంస్కృతిక సంస్థ)

юне́ц *м разг.* యువకుడు

юннат *м* (юный натуралист) యువ ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుడు

юность *ж* యువత, యౌవనం

юноша *м* యువకుడు

ЮБИ — ЯВИ

юношеский యువ

юношество *с 1. собир.* యువకులు 2. (*пора, время*) యౌవనం

юны||యి యువ, యౌవన; с ~х лет యౌవనంనుంచి; в ~е годы యౌవనంలో

Юпитер *м астр.* గురువు, బృహస్పతి

юридическ||యి న్యాయశాస్త్ర; ~ий факультет న్యాయశాస్త్ర విభాగం; ~ое лицо చట్టరీత్యా బాధ్యుడు, చట్టానికి బాధ్యుడు

юрисдикци||я *ж юр.* చట్టాధికారం; обладать ~ей చట్టరీత్యా (ఒక దానిపై) అధికారం కలిగివుండు; подлежать чьей-л. ~и చట్టరీత్యా ఒకరి అధికారానికి లోబడి వుండు

юрисконсульт *м* న్యాయశాస్త్ర సలహాదారు

юриспруденция *ж* న్యాయశాస్త్రం

юрист *м* లాయరు, న్యాయవాది, స్ట్రీడ్జరు

юркать, юркнуть చలుకున్న (గిరున) పరుగెత్తు, దూసుకుపోవు

юркий చురుకైన, వేగవంతమైన

юркнуть *сов. см.* юркать

юрта *ж* యూర్త (చట్రంపై కంబళి వేసిన గుడారం)

юстиция *ж* న్యాయ నిర్వహణ

ютиться *несов.* ఇరుక్కొని వుండు

Я

я мест. 1. నేను; все я да я అన్నిటికీ నేనే; он говорил обо мне అతను నన్ను గురించి మాట్లాడాడు; дайте мне నాకివ్వండి; идём со мной నాతో రా; мне холодно నాకు చల్లగా ఉంది; у меня этого нет నాదగ్గర (నాకు) ఇది లేదు; для меня నాకోసం 2. *в знач. суц. с нескл.:* сохранить своё «я» తన వ్యక్తిత్వం నిలబెట్టుకొను

ябедник *м разг.* చాడీకోరు

ябедничать, наябедничать *разг.* చాడీలు చెప్పు

яблoк||o *с* ఆపిల్, ఆపిల్ పండు; глазное ~о *анат.* కన్ను గుడ్డు, నేత గోళం ◇ ~у нeгдe упáсть ఇసుక వేస్తే రాలనట్లు; ~о от яблони не-далекó падает *погов. ≡* అబ్బి పోలికే కొడుక్కి, ఏ గూటి చిలక ఆ పలుకే పలుకుతుంది

яблоня *ж* ఆపిల్ చెట్టు

яблочн||యి ఆపిల్; ~ое варенье ఆపిల్ జామ్

явиться *сов. см.* являться 1—3

явк||а ж 1. (действие) హాజరు; ~а обяза-
тельна తప్పని సరిగా హాజరు కావాలి 2. (место)
సంకేత స్థలం; дать кому-л. ~у ఒకరికి సంకేత
స్థలం చిరునామా ఇచ్చు

явлéни||е с 1. విషయం, సంఘటన, వస్తువు ~е
природы ప్రాకృతిక విషయం; ~я общественной жи́з-
ни సామాజిక జీవిత సంఘటనలు 2. театр. అంకం

явля́ться, явиться 1. హాజరు, వచ్చు; ~ в суд
కోర్టులో హాజరుగు; ~ в указанное время నిర్ణీత
సమయానికి వచ్చు; ~ с повинной నేరం ఒప్పేసు
కొనేందుకు వచ్చు 2. (возникать) ఉండు, దొరుకు; как
только явится подходящий слýчай అవకాశం
దొరకగానే 3. (оказываться) కారణం ఉండు; это
явилось причиной его смéрти ఇది అతని మర
ణానికి కారణమైంది 4. тк. несов. (представлять
собой) ఉండు; ~ авторитéтом в чём-л. ఒక రం
గంలో ప్రామాణీకుడుగా ఉండు; марксизм является
врагом всякого догматизма మార్క్సిజం అన్ని
రకాల పిడివాదాలకీ విరుద్ధం

явно нареч. స్పష్టంగా, తేటతెల్లంగా

явн||ый 1. బహిరంగ, బాహ్యమైన 2. (совершен-
но очевидный) తేటతెల్లమైన, (సు)స్పష్టమైన, స్వయం
విదితమైన, శుద్ధ, వట్టి; ~ый вздор వట్టి (శుద్ధ) తెలివి
తక్కువ; ~ая ложь శుద్ధ అబద్ధం

явственный స్పష్టమైన

явств||овать несов. స్పష్టంగా ఉండు, తేటతెల్లంగా
ఉండు, తెలు; из того ~ует దీని వల్ల తెలుతోంది
(స్పష్టం అవుతోంది, స్పష్ట పడుతోంది)

явь ж тк. ед. వాస్తవికత

ягнёнок м గొర్రెపిల్ల ◇ кро́ткий как ~ разг.
గొర్రెపిల్ల (మేక పిల్ల)వలె సాధువు

ягнётся несов. ఈను, పిల్లలను పెట్టు

ягод||а ж వండు, బెర్రీ కాదు; соби́рать ~ы
పళ్ళు ఏరు(కొను)

ягоди́ца ж పిరుదు, పిర్ర

ягуа́р м зool. చిరుతపులి

яд м విషం; змеи́ный яд పాము విషం

я́дерн||ый అణు; ~ая фíзика అణు భౌతికశాస్త్రం;
~ое о́ружие అణ్వాయుధాలు; ~ая реа́кция అణు
ప్రక్రియ

ядо́вн||ый 1. విషపూరితమైన, విషపు; ~ая змея́
విషపు పాము; ~ое вещество́ విషపూరితమైన పదార్థం
2. (злобный) విషపు; ~ый язы́к విషపు నాలుక

я́дрица ж బక్పీట్

ядро́ с 1. в разн. знач. కేంద్రకం; కీలకం (тж.
суть); ~ оре́ха లంజ; а́томное ~ физ. అణు
కేంద్రకం 2. спорт. షేట్; толка́ть ~ షేట్
(గుండు) విసురు 3. (снаряд) గుండు

я́зва ж 1. పుండు, రాచపుండు; ~ желу́дка
అల్సర్ 2. перен. (бич) పీడ

язви́тельн||ый ఎగతాళి, చురక, దెప్పిపాడుపు; ~ый
смех ఎగతాళి నవ్వు; ~ое замеча́ние చురక
మాట

язы́к I м 1. నాలుక; злой ~ పాడు నోరు; ост-
рый ~ కరుకైన మాట ధోరణి; показывать ~
(дразня кого-л.) ఎక్కిరించు 2. (колокола) నాలుక,
గిలక ◇ язы́ки пла́мени మంట నాలుకలు, అగ్ని జిప్సా
కలు; у него́ дли́нный ~ వాడు వాగుడుపిట్ట, వాడు
వాగుడుకాయ; у него́ хоро́шо подве́шен ~ разг.
వాడు మాటకారి; держа́ть ~ за зубáми నోటికి
తాళం పడిపోవు, నోరు మెదపకుండా వుండు; это сло́во
ве́ртится у меня́ на язы́ке разг. మాట నాలుక
కొనమీద ఆడుతోంది; у него́ что на уме́, то и на
язы́ке మాట దాపరికం లేని వాడు

язы́к II м 1. (речь и система знаков) భాష;
ру́сский ~ రష్యన్ భాష; ~ телу́гу తెలుగు భాష;
иностран́ный ~ విదేశ భాష; литератýрный ~
సాహిత్య భాష, గ్రాంథిక; разгово́рный ~ వ్యావహారిక
(వాడుక) భాష; национа́льный ~ జాతీయ భాష;
официа́льный ~ ఆధికారిక భాష; родно́й ~
మాతృ భాష; семья́ языко́в భాషే కుటుంబం; вла-
де́ть каки́м-л. языко́м ఒక భాష వచ్చు 2. перен.
разг. (пленный) [సమాచారం ఇచ్చే] శైలీ; находить
о́бщий ~ అంగీకారానికి వచ్చు

языко́вед м భాషాశాస్త్రవేత్త

языко́ведение с см. языкознáние

языков||ый лингв. భాష; ~ая структура భాష
నిర్మాణం; ~ое родство́ భాషా సాన్నిహిత్యం

языкознáние с భాషాశాస్త్రం; сравни́тельное ~
తులనాత్మక భాషాశాస్త్రం

язы́ческий ప్రకృతి శక్తులను ఆరాధించే

язы́чество ప్రకృతి శక్తుల ఆరాధన

язы́чник м ప్రకృతి శక్తులను ఆరాధించేవాడు

язы́чок м anat. కొండ నాలుక, చిరు నాలుక

яй́чко с 1. (చిన్న) గుడ్డు 2. anat. అండం,
బీజం, వృషణం, విత్తనం, విత్తు

яй́чник м anat. అండాశయం

яй́чница ж వేయించిన కోడిగుడ్డు

яйчн||యి గుడ్డు; ~యి белок తెల్ల సాన; ~యి желток పసుపు సాన; ~ая скорлупа గుడ్డు చొల్ల

яйцевидный గుడ్డు ఆకారం గల

яйцеобразный см. яйцевидный

яйц||о с గుడ్డు; ~о всмятку నగం ఉడకబెట్టిన గుడ్డు, హాప్ బాయిల్డ్ ఎగ్గ; ~о вкрутую బాగా ఉడకబెట్టిన గుడ్డు ◇ это выеденного ~а не стоит разг. అది చిల్లిగవ్వకి కొరగాని సమస్య, అది గుడ్డి గవ్వ పాటి చెయ్యని విషయం; яйца курицу не учат посл. ≡ గుడ్డు వచ్చి పిల్లను వెక్కిరించినట్లు

якобы частица: он ~ всё понял అతను అంతా అర్థం చేసుకున్నట్టే వుంది; он приехал к нам ~ для того, чтобы работать అతను మాదగ్గర[కు] పని చేద్దామని వచ్చాడట

якорь м లంగరు; бросать ~ లంగరు దించు (వేయు); поднимать ~ లంగరు ఎత్తు (తీయు)

якшаться несов. разг. (с тв.) జోస్తీ చేయు, సావాసం చేయు

ялик м పడన

ялов||ая వట్టి; быть ~ой వట్టిపోవు

яма ж గుంట, బిలం; выгребная ~ కుళ్ల గుంట, మురుగు నీటి గుంట; мусорная ~ చెత్త కుప్ప ◇ воздушная ~ ఎయిర్ హోల్డ్; не рои другому ямы, сам в неё попадешь посл. ≡ నువ్వు తీసిన గోతిలో నువ్వే పడకుండా చూసుకో

ямочка ж (на щеке) పొట్ట, నొక్కు

январский జనవరి; ~ мороз జనవరి చలి

январь м జనవరి

янтáрный అమృత్

янтáрь м అమృత్

япóнец м జపాన్ దేశస్థుడు

япóнский జపనీజ్, జపాన్; ~ язык జపాన్ (జప నీజ్) భాష

ярки||й 1. కాంతివంతమైన, తేజోవంతమైన; ~й огонь కాంతివంతమైన మంట; ~й свет ఉజ్వల కాంతి 2. (о цвете) ఉజ్వల; ~е краски ఉజ్వల వర్ణాలు 3. перен. కళ్లకి కట్టినట్లుండే, విస్ఫుష్టమైన; ~й пример కళ్లకి కట్టినట్లుండే (కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించే) ఉదాహరణ

ярко нареч. 1. కాంతివంతంగా, ఉజ్వలంగా; ~ освещённый కాంతివంతంగా ఉన్న; ~ раскрашенный రంగురంగుల 2. перен. విస్ఫుష్టంగా; ~ проявляться విస్ఫుష్టంగా వెల్లడించు

яркость ж 1. ఉజ్వలత, కాంతిమత్వం 2. перен. విస్ఫుష్టత; ~ таланта ప్రతిభ ఉజ్వలత

ЯИЧ — ЯЩИ

Я

ярлык м చీటీ, లేబుల్

ярмарка ж సంత

ярмо с కాడి, అంకె

яров||ой వసంత కాలపు; ~ые хлеба వసంత కాలపు పంటలు

яроств||ий పిచ్చి, హోరు, క్రోధపూరిత; ~ый ветер పిచ్చి గాలి, హోరు గాలి; ~ая атака భయంకరమైన దాడి

яроств||ь ж క్రోధాగ్ని, కోపాగ్ని; быть в ~и కోపా తీరేకం పొందు, మండిపడు

ярус м театр. సర్కిల్

яры||й తీవ్రమైన, ఉత్సాహభరితమైన

ясли мн. (детские) క్రెచి, శిశు శిక్షణాలయం

ясно нареч. 1. స్పష్టంగా, విస్ఫుష్టంగా; ~ выраженный విస్ఫుష్టంగా వెల్లడించిన 2. безл. в знач. сказ. (о погоде) వెల్లడిగా వుంది 3. безл. в знач. сказ. (понятно) స్పష్టంగా (విస్ఫుష్టంగా) వుంది; это ~ самое обобщённое ади స్వయంవ్యక్తం ◇ ~ как [обобщённый] день అరచేతిలో ఉసిరి కాయ, అరటి పండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు, కరతలామలకం

ясновидение с రోచూపు, దివ్యదృష్టి

ясность ж స్పష్టత, విస్ఫుష్టత, తేటతెల్లం; ~ стилия తేటయైన శైలి; ~ цели లక్ష్య విస్ఫుష్టత; вносить ~ స్పష్టం చేయు

ясн||ий 1. వస్త్రు; ~ый свет వస్త్ర కాంతి 2. (о погоде) వెల్లడిగా (తెరిపిగా) వున్న; ~ый день తెరిపిగా వున్న రోజు; ~ое небо నిర్మలాకాశం 3. (чёткий) తేటతెల్లపు, స్పష్టమైన; ~ый ответ స్పష్టమైన సమాధానం; иметь ~ое представление о чём-л. దేని గురించి అయినా స్పష్టమైన అవగాహన కలిగియుండు

ястреб м డేగ, శ్వేనం

яхта ж విహార నౌక (прогулочная); (к्रीда నౌక (спортивная)

ячénка ж (జీవ) కణం

ячмень м (растение) యవ, బార్లీ [మొక్కలు]

яшма ж సూర్యకాంతమణి

ящерица ж బల్లి

ящик м పెట్టి; సొరుగు (выдвижной); мусорный ~ చెత్త తొట్టి; почтовый ~ లెటర్ బాక్స్, ఉత్తరాల పెట్టి ◇ откладывать в долгий ~ వాయిదా వేయు, తొక్కినట్లు

СПИСОК ГЕОГРАФИЧЕСКИХ НАЗВАНИЙ

భౌగోళిక పేర్లు

- Австралія ఆస్ట్రేలియా
 Австрія ఆస్ట్రీయా
 Агáртала ౭. అగర్తలా
 Агра ౭. అగ్రా
 Аддіс-Абéба ౭. ఆడిస్ అబాబా
 Аден ౭. ఏడెన్
 Адриатическое море ఎడిరీయాటిక్ సముద్రం
 Азербайджán аజెర్బైజాన్; Азербайджáнская
 Советская Социалистическая Респу́блика
 అజెర్బైజాన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Азия ఆసియా
 Азóвское море ఆజోవ్ సముద్రం
 Аккра ౭. అక్రా
 Албáния ఆల్బేనియా; Нарóдная Социалисти-
 ческая Респу́блика Албáния ఆల్బేనియా ప్రజా
 సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Алжír 1. ౭. అల్జీరియా 2. ౭౦౮-౭౦ ఆల్జీరియా;
 Алжírская Нарóдная Демократическая Рес-
 пуб́лика ఆల్జీరియా ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్
 Алмá-Атá ౭. ఆల్మా ఆటా
 Алтáй горы అల్తాయ్ [పర్వతాలు]
 Альпы горы ఆల్ప్స్ [పర్వతాలు]
 Амазóнка р. అమెజాన్ నది
 Амéрика అమెరికా
 Амман ౭. అమ్మాన్
 Амрítсар, ౭. అమృత్సర్
 Амстердáм ౭. ఆమ్స్టర్డామ్
 Амударья р. అమూదర్యా
 Амýр р. అమూర్
 Ангáра р. అంగరా
 Англия ఇంగ్లండ్
 Ангóла అంగోలా; Нарóдная Респу́блика Ан-
 гóла అంగోలా ప్రజా రిపబ్లిక్
 Андамáнские и Никобáрские острова со-
 юзная территория అండమాన్, నికోబార్ ద్వీపాలు
 Андхра-Прадéш *umat* ఆంధ్ర ప్రదేశ్
 Анды горы ఆండ్స్ [పర్వతాలు]
 Анкара ౭. అంకారా
 Антананарíву ౭. అంటననరీవు
 Антарктида అంటార్క్టిక్ ఖండం
 Антáрктика అంటార్క్టిక్
 Антильские острова అంటీల్స్ దీవులు
 Апеннины горы అపెన్సైన్స్ [పర్వతాలు]
 Аравийский полуóстров ఆరేబియన్ ద్వీపకల్పం
 Аравийское море ఆరేబియా సముద్రం
 Арáльское море ఆరల్ సముద్రం
 Аргентíна అర్జంటీనా
 Арктика ఆర్క్టిక్
 Армéния ఆర్మీనియా; Армянская Советская
 Социалистическая Респу́блика ఆర్మీనియన్ సోవి
 యట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Аруна́чал[-Прадéш] *союзная территория*
 అరుణాచల్ ప్రదేశ్
 Ассáм *umat* అస్సాం
 Асунсьóн ౭. అసున్స్యోన్
 Атлантический океáн అట్లాంటిక్ మహాసముద్రం
 Афганиста́н ఆఫ్ఘనిస్తాన్; Демократическая
 Респу́блика Афганиста́н ప్రజాతంత్ర ఆఫ్ఘనిస్తాన్
 రిపబ్లిక్
 Афины ౭. ఏథెన్స్
 Африка ఆఫ్రికా
 Ахмадаба́д ౭. అహ్మదాబాద్
 Ашхаба́д ౭. అష్వాబాద్
 Бага́мские острова బహామా ద్వీపాలు
 Багда́д ౭. బాగ్దాద్
 Байка́л оз. బైకాల్ [సరస్సు]
 Баку́ ౭. బాకూ
 Балка́нский полуóстров బాల్కన్ ద్వీపకల్పం
 Балканы горы బాల్కన్లు, బాల్కన్ పర్వతాలు
 Балтийское море బాల్టిక్ సముద్రం

Бамакó ౭. బమాకో
 Бангалóр ౭. బెంగళూరు
 Бангкóк ౭. బాంకాక్
 Бангладéш బంగ్లాదేశ్; Народная Респу́блика
 Бангладéш బంగ్లాదేశ్ ప్రజా రిపబ్లిక్
 Барба́дос ౦-౮ ౭ ౨౦౦-౮౦ బార్బడోస్
 Ба́ренцево мо́ре బారెన్ట్స్ సముద్రం
 Бейру́т ౭. బేరూట్
 Белгра́д ౭. బెల్గ్రేడ్
 Бёлое мо́ре తెల్ల సముద్రం
 Белору́ссия బైలోరష్యె; Белору́сская Совет-
 ская Социалисти́ческая Респу́блика బెలోరష్యన్
 సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Бельгия బెల్జియమ్
 Бенáрес ౭. *см.* Варáнаси
 Бенга́льский зали́в బంగాళా ఖాతం
 Бени́н బెనిన్; Народная Респу́блика Бени́н
 బెనిన్ ప్రజా రిపబ్లిక్
 Бе́рингово мо́ре బేరింగ్ సముద్రం
 Бе́рингов проли́в బేరింగ్ జలసంధి
 Берли́н ౭. బెర్లిన్
 Берн ౭. బెర్న్
 Бирма బర్మ; Социалисти́ческая Респу́блика
 Бирма́нский Сою́з బర్మా ' యూనియన్ సోషలిస్టు
 రిపబ్లిక్
 Биса́у ౭. బిస్సావ్
 Бихáр *штат* బీహార్
 Бли́жний Восто́к సమీప ప్రాచ్యం
 Боготá ౭. బొగోటా
 Бокáро ౭. బొకారో
 Болга́рия బల్గేరియా; Народная Респу́блика
 Болга́рия బల్గేరియా ప్రజా రిపబ్లిక్
 Боли́вия బొలివియా
 Бомбе́й ౭. బొంబాయి
 Бонн ౭. బాన్
 Босфо́р проли́в బోస్ఫరస్ [జలసంధి]
 Ботсва́на బోట్స్వానా
 Браззави́ль ౭. బ్రాజావిల్
 Брази́лиа ౭. బ్రెజిల్
 Брази́лия ౭. బ్రెజిల్
 Брахмапу́тра *р.* బ్రహ్మపుత్ర [నది]
 Брест ౭. బ్రెస్ట్
 Брюссель ౭. బ్రస్సెల్స్
 Будапéшт ౭. బుడాపెస్ట్
 Бужумбу́ра ౭. బుజంబురా

Буркина́ Фасó బుర్కినా ఫసో
 Буру́нди బురుండి
 Бута́н భూటాన్
 Бухаре́ст ౭. బుహారెస్ట్
 Буэнос-Ай́рес ౭. బ్యూనస్ ఎయిరిస్
 Бхила́и ౭. భిలాయ్
 Бхопа́л ౭. భోపాల్
 Бхубанéшвар ౭. భువనేశ్వర్
 Валле́тта ౭. వల్లేత్త
 Варáнаси ౭. వారణాసి
 Варша́ва ౭. వార్సా
 Ва́шингтон ౭. వాషింగ్టన్
 Великобри́тания గ్రేట్ బ్రిటన్
 Вёллингтон ౭. వెల్లింగ్టన్
 Вéна ౭. వియన్నా
 Вéнгрия హంగరీ; Венге́рская Народная Рес-
 пу́блика హంగేరియన్ ప్రజా రిపబ్లిక్
 Венесуэ́ла వెనిజుయెలా
 Вест-И́ндия ౦-౮౭ వెస్ట్ ఇండిన్ [దీవులు]
 Виджаява́да ౭. విజయవాడ
 Ви́льнюс ౭. వీల్నియస్
 Вй́ндхук ౭. విండ్హుక్
 Висакхапáтнам ౭. విశాఖపట్నం
 Владивосто́к ౭. వ్లాదివోస్టోక్
 Во́лга *р.* వోల్గా
 Волгогра́д ౭. వోల్గోగ్రాడ్
 Вьеньтя́н వియంతియేన్
 Вьетна́м వియత్నాం; Социалисти́ческая Рес-
 пу́блика Вьетна́м వియత్నాం సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Гаáга ౭. పోగో
 Габóн గాబన్
 Габоро́не ౭. గబరోనె
 Гавáйские острова హవాయ్ దీవులు
 Гавáна ౭. హవానా
 Га́йти ౦-౮ ౭ ౨౦౦-౮౦ హైటీ
 Гайáна గయానా
 Га́мбия గాంబియా
 Га́на ఘనా
 Ганг *р.* గంగ
 Га́нгток ౭. గాంగ్టక్
 Гандинага́р ౭. గాంధీనగర్
 Гватема́ла ౭. ౭ ౨౦౦-౮౦ గ్వటెమాలా
 Гвине́я గిని

Гвинея-Бисау గినియా బిస్సాన్
 Германская Демократическая Республика
 జర్మన్ ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్
 Гибралтар пролив జిబ్రాల్టర్
 Гималаи горы హిమాలయ పర్వతాలు
 Гоа штат గోవా
 Годáвари р. గోదావరి
 Гондурáс హోండురాస్
 Гонкóнг см. Сянган
 Голóулу г. హోనులులు
 Горький г. గోర్కీ
 Гренáда గ్రెనాడా
 Гренлáндия 0-8 గ్రీన్లాండ్
 Греция గ్రీసు
 Грузия జార్జియా; Грузинская Советская Со-
 циалистическая Респу́блика జార్జియన్ సోవియట్
 సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Гуджарáт штат గుజరాత్
 Дáдра и Нагархавéли союзная террито-
 рия దాద్రా - నాగర్ హవేలీ సంయుక్త ప్రాంతం
 Дакáр г. డాకర్
 Дáкка г. ఢాకా
 Дáльний Востóк దూర ప్రాచ్యం
 Дамáск г. డమాస్కస్
 Дáния డెన్మార్క్
 Дарданéллы пролив డార్డెనెల్స్
 Дар-эс-Салáм г. దార్-ఎస్-సలామ్
 Декáн దక్కన్
 Дéли г. и союзная территория ఢిల్లీ
 Джáйпúр г. జైపూర్
 Джáкáрта г. జకార్తా
 Джáмму и Кáшмíр штат జమ్మూ-కాశ్మీర్
 Джáмна р. యమునా
 Джомолýнгма гора జోమలూంగ్మ
 Джорджтаун г. జార్జ్ టౌన్
 Диспúр г. దిశ్ పూర్
 Днепр р. ధ్నిప్రర్
 Доминикáнская Респу́блика డొమినికన్ రిపబ్లిక్
 Дон р. దోన్
 Дýблин г. డబ్లిన్
 Дуна́й р. డాన్యూబ్
 Душанбé г. దుషంబే

Европа యూరప్

Егíпет ఈజిప్ట్; Ара́бская Респу́блика Егíпет
 ఈజిప్టు అరబ్ రిపబ్లిక్
 Енисéй р. ఎనిసెయ్
 Еревáн г. ఎరెవాన్

Жене́ва г. జెనీవా

За́йр జైర్

За́мбия జాంబియా

За́падная Бенга́лия штат పశ్చిమ బెంగాల్

За́падное Самоá пశ్చిమ సమోవా

Зимба́бве జింబాబ్వె

Иерусали́м г. జెరూసలెం

Изра́иль ఇశ్రాయెల్

Им́пхал г. ఇంఫాల్

Инд р. ఇండస్

Индийский океáн హిందూ మహా సముద్రం

Индия ఇండియా, భారత దేశం; Респу́блика Ин-
 дия భారత రిపబ్లిక్

Индокита́й п-ов ఇండోచైనా

Индонéзия ఇండోనేషియా

Индостáн п-ов హిందూస్థాన్

Иорда́ния జోర్డాన్

Ира́к ఇరాక్

Ира́н ఇరాన్; Исла́мская Респу́блика Ира́н
 ఇరాన్ ఇస్లామిక్ రిపబ్లిక్

Ирку́тск г. ఇర్క్యూత్స్క్

Ирлáндия ఐర్లండ్

Исламаба́д г. ఇస్లామాబాద్

Ислáндия 0-8 и 200-80 ఐస్లండ్

Испáния స్పెయిన్

Ита́лия ఇటలీ

Йéменская Ара́бская Респу́блика యెమెన్
 అరబ్ రిపబ్లిక్

Йохáннесбург г. జోహానెస్బర్గ్

Кабу́л г. కాబూల్

Кавкáз కాకసస్

Ка́дапа г. కడప

Казахста́н కజఖ్ స్థాన్; Каза́хская Советская
 Социалистическая Респу́блика కజఖ్ సోవియట్
 సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Кайр ౭. కైరో
 Калимантан ౦-౮ కలిమంతాన్
 Калькутта ౭. కలకత్తా
 Камерун కామెరూన్
 Кампала ౭. కంపాలా
 Кампучия కంపూచియా; Народная Респуб-
 лика Кампучия కంపూచియా ప్రజా రిపబ్లిక్
 Камчатка n-౦౮ కమ్పూత్కా
 Канада కెనడా
 Кáнбérра ౭. కాన్బెర్రా
 Канпýр ౭. కాన్పూర్
 Карáкас ౭. కారకాస్
 Карáчи ౭. కరాచీ
 Карибское море కరిబియన్ సముద్రం
 Карна́така штат కర్నాటక
 Карпáты горы కార్పేతియన్ పర్వతాలు
 Кáрское море కార్స్క్ సముద్రం
 Каспийское море కాస్పియన్ సముద్రం
 Катманду ౭. ఖాట్మండూ
 Каунас ౭. కానస్
 Кашмír కాశ్మీర్
 Кéния కెన్యా
 Кéрала штат కేరళ
 Кигáли ౭. కిగాలి
 Кíев ౭. కీయెవ్
 Кíнгстон ౭. కింగ్స్టన్
 Киншáса ౭. కిన్షాసా
 Кипр ౦-౮ u ౭౦౦-౮౦ సైప్రస్
 Киргизия కిర్గీజియా; Киргизская Советская
 Социалистическая Респуб́лика కిర్గీజ్ సోవి
 యట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Кита́й చైనా; Кита́йская Наро́дная Респуб́-
 лика చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్
 Кíто ౭. కీటా
 Кишинёв ౭. కిషిన్యోవ్
 Колóмбо ౭. కొలంబో
 Колу́мбия కొలంబియా
 Кольский полуо́стров కోలా ద్వీపకల్పం
 Комо́рские острова కోమోరోస్
 Конакри ౭. కోణక్రి
 Кóнгó р. u ౭౦౦-౮౦ కాంగో; Наро́дная Респуб́-
 лика Кóнгó కాంగో ప్రజా రిపబ్లిక్
 Копенга́ген ౭. కోపెన్హాగెన్
 Корéя కొరియా; Корéйская Наро́дно-Демок-

ратическая Респуб́лика కొరియన్ జనతా ప్రజా
 తంత్ర రిపబ్లిక్
 Кóста-Рíка కోస్టారికా
 Кот-д'Ивуáр కోట్ డివూఆర్
 Кохíма ౭. కొహిమా
 Кóчин ౭. కొచ్చిన్
 Красное море ఎర్ర సముద్రం
 Красноярск ౭. క్రస్నాయార్స్క్
 Кри́шна р. కృష్ణా, కృష్ణా నది
 Крым n-౦౮ క్రైమియా
 Куáла-Лүмпу́р ౭. కోలంపూర్
 Кубá ౦-౮ u ౭౦౦-౮౦ క్యూబా; Респуб́лика Куба
 క్యూబా రిపబ్లిక్
 Кувéйт కువాయిట్
 Кúмари мыс కామెరిన్
 Кури́льские острова కురైల్ దీవులు

 Лáгос ౭. లాగోస్
 Лáдожское óзеро లాదోగ్ సరస్సు
 Лаккадйвские острова లక్కదీవులు
 Лакхна́у ౭. లక్నో
 Лакшадвип союзнáя террито́рия లక్షదీవులు
 Ла-Мáнш пролив ఇంగ్లిషు చానెల్
 Лаос్ లావోస్; Лао́сская Наро́дно-Демократи́-
 ческая Респуб́лика లావోస్ జనతా ప్రజాతంత్ర రిప
 బ్లిక్
 Ла-Пáс ౭. లాపాజ్
 Лáтвия లాత్వియా; Латв́йская Советская
 Социалистическая Респуб́лика లాత్వియన్ సోవి
 యట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Лахóр ౭. లాహోర్
 Лéна р. లేన
 Ленингра́д ౭. లెనిన్గ్రాడ్
 Лесóто లెసోతో
 Либе́рия లైబిరియా
 Либревиль ౭. లిబ్రెవిల్
 Ливáн లెబనాన్
 Лíвия లిబియా
 Лíма ౭. లిమ
 Лиссабóн ౭. లిస్బన్
 Литвá లిథువేనియా; Литóвская Советская
 Социалистическая Респуб́лика లిథువేనియన్
 సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Ломé ౭. లోమె
 Лондо́н ౭. లండన్

Луанда ౭. లువాండా

Лусáка ౭. లుసాకా

Люксембúрг ౭. *и ౭0౦-80* లక్సెంబర్గ్

Маврикий ౦-8 *и ౭0౦-80* మావ్రికీ [దీవి]

Мавритания మారిటానియా

Мадагаска́р మెడగాస్కార్; Демократи́ческая
Респу́блика Мадагаска́р మెడగాస్కార్ ప్రజాతంత్ర
రిపబ్లిక్

Мадрáс ౭. మద్రాసు

Мадри́д ౭. మాడ్రిడ్

Ма́лхья-Праде́ш *штат* మధ్యప్రదేశ్

Майсу́р ౭. మైసూర్

Малаба́рское побере́жье మలబార్ కోస్తా

Мала́йзия మలేసియా

Ма́лая Азия ఆసియా మైనర్

Ма́ле ౭. మాలె

Мали́ మాలి

Мальди́вская Респу́блика మాల్దీవ్ రిపబ్లిక్

Мальди́вские острова́ మాల్దీవులు

Ма́льта ౦-8 *и ౭0౦-80* మాల్టా

Мана́гуа ౭. మనాగూ

Мани́ла ౭. మనిలా

Манипу́р *штат* మణిపూర్

Мапу́ту ౭. మపుటూ

Маро́кко మొరాకో

Мартини́ка ౦-8 మార్టినిక్

Ма́серу ౭. మాసేరూ

Маска́т ౭. మస్కాట్

Махара́штра *штат* మహారాష్ట్ర

Мба́бáне ౭. మ్బాబానె

Мегхала́я *штат* మేఘాలయ

Ме́ксика మెక్సికో

Ме́льбурн ౭. మెల్బోర్న్

Ме́хико ౭. మెక్సికో

Мизора́м *союзная территория* మిజోరామ్

Минск ౭. మిన్స్క్

Миссисипи *р.* మిసిసిప్పీ

Могадíшо ౭. మొగాడిషో

Мозамби́к మొజాంబిక్; Наро́дная Респу́блика
Мозамби́к మొజాంబిక్ ప్రజా రిపబ్లిక్

Молда́вия మల్దోవియా; Молда́вская Советская
Социалисти́ческая Респу́блика మల్దోవియన్ సోవి
యల్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Монго́лия మంగోలియా; Монго́льская Наро́д-
ная Респу́блика మంగోలియన్ ప్రజా రిపబ్లిక్

Монреáль ౭. మాంట్రీయల్

Монро́вия ౭. మన్రోవియా

Монтевидео ౭. మొంటివిడెయో

Москва́ ౭. మాస్కో

Му́рманск ౭. మూర్మాన్స్క్

Нагале́нд *штат* నాగాలాండ్

Нагаса́ки ౭. నాగసాకీ

Нагпу́р ౭. నాగపూర్

Найро́би ౭. నైరోబీ

Нами́бия నమీబియా

Наро́дная Демократи́ческая Респу́блика
Йе́мен యెమెన్ జనతా ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్

Нджа́мéна ౭. న్జామేన

Нева́ *р.* నెవా

Неллу́р ౭. *и округ* నెల్లూరు

Непа́л నేపాల్

Ниаме́й ౭. నియామె

Ни́гер *р. и ౭0౦-80* నైగర్

Ниге́рия నైజీరియా

Нидерла́нды నెదర్లాండ్స్

Никара́гуа నికరాగ్వా

Никоси́я ౭. నికోసియా

Нил *р.* నైలు

Но́вая Гвине́я ౦-8 న్యూగిని

Но́вая Зелáндия న్యూజీలాండ్

Новосиби́рск ౭. నొవోసిబీర్స్క్

Норве́гия నార్వే

Нью-Дэ́ли ౭. న్యూఢిల్లీ

Нью-Йо́рк ౭. న్యూయార్క్

Обь *р.* ఓబ్స్

Оде́сса ౭. ఒడెస్సా

Ома́н ఒమాన్

Омск ౭. ఓమ్స్క్

Оне́жское о́зеро ఒనెగా సరస్సు

Ори́сса *штат* ఒరిస్సా

Осло ౭. ఆస్లో

Отта́ва ౭. అట్వా

Охо́тское мо́ре ఓఖోత్స్క్ సముద్రం

Пакиста́н పాకిస్తాన్; Исла́мская Респу́блика
Пакиста́н పాకిస్తాన్ ఇస్లామిక్ రిపబ్లిక్

Палестина పాలస్తీనా
 Памир горы పామిర్
 Панаджі г. పనాజీ
 Панáма г. и 200-80 పనామా
 Панáмский канáл పనామా కాల్వ
 Папуа—Нóвая Гвинея పాపువా — న్యూగిని
 Парагвáй పరాగ్వే
 Париж г. పారిస్
 Пáтна г. పాట్నా
 Пекин г. పెకింగ్
 Пенджаб штат పంజాబ్
 Персидский залив పర్షియన్ అఖాతం
 Перу పెరు
 Пиреней горы పిరెనీస్ [పర్వతాలు]
 Пномпéнь г. పామ్పెన్
 Пóльша పోలాండ్; Пóльская Нарóдная Рес-
 пúблика పోలిష్ ప్రజా రిపబ్లిక్
 Пондишэри г. и союзная территория పుదు
 చ్చేరి
 Порт-Луи г. పోర్ట్లూయీ
 Порт-Мóрсби г. పోర్ట్ మోర్స్బీ
 Пóрто-Нóво г. పోర్ట్ నోవో
 Порт-о-Прéнс г. పోర్ట్ ఒ (పెన్)
 Порт-оф-Спéйн г. పోర్ట్ ఆఫ్ స్పెయిన్
 Порт-Сáйд г. పోర్ట్ సయ్యద్
 Португáлия పోర్చుగల్
 Прага г. ప్రాగ్
 Претóрия г. ప్రెటోరియా
 Пуэ́рто-Ри́ко 0-8 పోర్ట్ రికొ
 Пхенья́н г. ప్యెన్యాన్
 Раба́т г. రబాట్
 Раджа́стхán штат రాజస్థాన్
 Рангúн г. రంగూన్
 Ранчи г. రాంచి
 Раялсима округ రాయలసీమ
 Ре́йкьявик г. రెక్యావిక్
 Рейн р. రైన్ [నది]
 Ри́га г. రీగా
 Рим г. రోమ్
 Рио-де-Жанéйро г. రియో డిజనిరో
 Росси́я రష్య; Росси́йская Советская Феде-
 ративная Социалисти́ческая Респу́блика
 రష్యన్ సోవియట్ ఫెడరేటివ్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Руáнда రువాండా

Румы́ния రుమేనియా; Социалисти́ческая
 Респу́блика Румы́ния రుమేనియన్ సోషలిస్టు రిప
 బ్లిక్

Сальвадо́р సాల్వడార్
 Сана́ г. సానా
 Сан-Сальвадо́р г. సాన్ సాల్వడార్
 Са́нто-Доминго г. సాంటా డొమింగ్
 Сантья́го г. సాంటియాగో
 Сан-Хосé г. శాన్ హోసే
 Сарди́ния 0-8 సార్డినియా
 Са́удовская Ара́вия సౌదీ అరేబియా
 Сахали́н 0-8 సఖాలిన్
 Са́хара пустыня సహారా
 Свазиленд స్వాజీలండ్
 Свердло́вск г. స్వెర్డ్లొవ్స్క్
 Севасто́поль г. సెవస్తోపాల్
 Се́верная Аме́рика ఉత్తర అమెరికా
 Се́верное мо́ре ఉత్తర సముద్రం
 Се́верный Ледови́тый океа́н ఆర్క్టిక్ మహా
 సముద్రం
 Секиндараба́д г. సికంద్రాబాద్
 Сéна р. సెనా
 Сенегáл సెనిగల్
 Сент-Джо́рджес г. సెయింట్ జార్జెస్
 Сеу́л г. సెయోల్
 Сибíрь సైబీరియా
 Сидней г. సిడ్నీ
 Сиккíм штат సిక్కిమ్
 Сímла г. సిమ్లా
 Сингапóр 0-8, г. и 200-80 సింగపూర్
 Си́рия సిరియా; Си́рийская Ара́бская Рес-
 пúблика సిరియన్ అరబ్ రిపబ్లిక్
 Сици́лия 0-8 సీసిలి
 Скандина́вский полуо́стров స్కాండినేవియన్
 ద్వీపకల్పం
 Советский Сою́з సోవియట్ యూనియన్
 Соеди́нные Шта́ты Аме́рики అమెరికా
 సంయుక్త రాష్ట్రాలు
 Со́лсбери г. సోల్స్బరీ
 Сомали́ సోమాలి
 Софи́я г. సోఫియా
 Сою́з Советских Социалисти́ческих Респу́б-
 лик సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్కుల యూనియన్
 Средизе́мное мо́ре మధ్యధరా సముద్రం

Средний Восток మధ్య ప్రాచ్యం
Средняя Азия మధ్య ఆసియా
Сринагър ౭. శ్రీనగర్
СССР см. Союз Советских Социалистичес-
ких Республик

Стамбул ౭. ఇస్తాన్బుల్
Стокгольм ౭. స్టాక్ హోమ్
Судан సుడాన్
Сүкре ౭. సూక్రె
Суматра ౦-౮ సుమత్రా
Суэцкий канал నూయజ్ కెనాల్
США см. Соединённые Штаты Америки
Сырдарья р. సిర్దర్యా
Сьерра-Леоне సియెర్రా లియోన్
Сянган ౭. స్యాంగన్

Таджикистан తజికిస్తాన్; Таджикская Совет-
ская Социалистическая Республика తజిక్ సోవి
యట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Таиланд థాయ్ లాండ్
Тайвань ౦-౮ తాయ్ వాన్
Таймыр n-౦౮ తైమిర్ [దీప్ పకల్పం]
Таллинн ౭. తాల్లిన్
Тамилнад[y] штат తమిళనాడు
Танзания టాంజానియా
Ташкент ౭. తాష్కెంట్
Тбилиси ౭. త్ఫిలీసి
Тегеран ౭. టెహరాన్
Тегусигальпа ౭. టెగుసిగాల్పా
Теленгана округ తెలంగాణ
Тель-Авив ౭. టెల్ అవీవ్
Тенали ౭. తెనాలి
Тибет టిబెట్
Тирана ౭. తిరానా
Тирupati ౭. తిరుపతి
Тихий океан పసిఫిక్ మహా సముద్రం
Того టోగో
Тóкио ౭. టోక్యో
Тривандрам ౭. తిరువనంతపురం

Тринидад и Тобаго ప్రెవిడాడ్ అండ్ టొబాగో
Триполи ౭. ట్రిపోలి
Трипура штат త్రిపుర
Тунис 1. ౭. ట్యునిస్ 2. ౭౦౦-౮౦ ట్యునీసియా
Туркмения తుర్క్ మేనియా; Туркменская Со-

ветская Социалистическая Республика తుర్క్
మెన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Түрция టర్కీ
Тхимпху ౭. థింఘా
Тянь-Шань горы టియన్ షాన్

Угадугу ౭. ఉవాగ డూగు

Уганда ఉగాండా

Узбекистан ఉజ్ బెక్ షిస్తాన్; Узбекская Совет-
ская Социалистическая Республика ఉజ్ బెక్
సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Украина ఉక్రెయిన్; Украинская Советская
Социалистическая Республика ఉక్రెనియన్ సోవి
యట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Улан-Батор ౭. ఉలన్ బాటార్

Ульяновск ౭. ఉల్యానోవ్ స్క్

Урал горы ఉరాల్స్

Уругвай ఉరుగ్వే

Уттар-Прадеш штат ఉత్తర్ ప్రదేశ్

Федеративная Республика Германии జర్మన్
ఫెడరల్ రిపబ్లిక్

Филиппины ఫిలిప్పైన్స్

Финляндия ఫిన్ లాండ్

Форт-Лами ౭. ఫోర్ట్ లామీ

Франция ఫ్రాన్స్

Фритаун ౭. ఫ్రీటౌన్

Фрунзе ౭. ఫ్రూంజె

Хабаровск ౭. హబారోవ్ స్క్

Хайдарабад ౭. హైదరాబాద్

Ханой ౭. హానోయ్

Хараре ౭. హారారె

Хартум ౭. ఖార్తూమ్

Харьяна штат హర్యానా

Хельсинки ౭. హెల్సింకీ

Химачал-Прадеш штат హిమాచల్ ప్రదేశ్

Хиросима ౭. హిరోషిమా

Хошимин ౭. హోషిమిన్

Центральная Америка సెంట్రల్ అమెరికా

Центральноафриканская Республика సెం
ట్రల్ ఆఫ్రికన్ రిపబ్లిక్

Чад ౦౩. u ౭౦౦-౮౦ చాడ్

Чандигáрх *ఁ. యి సొఱనయ తర్రితర్రియ* చండీఘర్
 Чёрное море నల్ల నముద్రం
 Чехословáкия చెక్స్లోవకియ; Чехословáц-
 кая Социалистическая Респúблика చెక్స్లోవక్
 సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Чика́го *ఁ. చికాగో*
 Чйли చిలీ
 Читтагóнг *ఁ. చిటగాంగ్*
 Читтúр *ఁ. యి ఁక్ర* చిత్తూరు
 Чукóтский полуóстров చుకోత్కా

 Шанхáй *ఁ. షాంఘే*
 Швейцáрия స్విట్జర్లండ్
 Швécия స్వీడన్
 Шилóнг *ఁ. షిల్లాంగ్*
 Шри-Лáнка 0-6 యి 200-80 శ్రీలంక; Демократи-
 ческая Социалистическая Респúблика Шри-
 -Лáнка శ్రీలంక ప్రజాతంత్ర సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

 Эквaдóр ఎక్వడార్
 Эль-Кувéйт *ఁ. ఎల్ కువాయిత్*

Эр-Рияд *ఁ. ఎర్ రియాడ్*
 Эстóния ఎస్తోనియ; Эстóнская Совéтская
 Социалистическая Респúблика ఎస్తోనియన్ సోవి
 యత్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
 Эфиóпия ఇథియోపియ; Социалистическая
 Эфиóпия సోషలిస్టు ఇథియోపియ

 Югослáвия యుగోస్లావియ; Социалистическая
 Федеративная Респúблика Югослáвия యుగో
 స్లావియ సోషలిస్టు ఫెడరేటివ్ రిపబ్లిక్
 Южная Амéрика దక్షిణ అమెరికా
 Южная Корéя దక్షిణ కొరియ
 Южно-Африкáнская Респúблика దక్షిణ ఆఫ్రికా
 రిపబ్లిక్

 Ява 0-6 జావా
 Ямáйка 0-6 యి 200-80 జమైకా
 Япония జపాన్
 Японское море జపాన్ నముద్రం
 Яунде *ఁ. యావుండె*

Светлана Яновна
ДЗЕНИТ

**РУССКО-
ТЕЛУГУ
СЛОВАРЬ**

Зав. редакцией
А. И. ВИНОГРАДОВ
Ведущий редактор
И. М. ОШУРКОВА
Редактор
И. Б. ВЕРИГИНА
Младший редактор
Р. М. СУЛТАНОВ
Художественный редактор
В. С. ГОЛУБЕВ
Технический редактор
Э. С. СОБОЛЕВСКАЯ
Корректор
Н. В. МИХНЕВИЧ

ИБ № 5900

Сдано в набор 10.08.87. Подписано в печать 14.11.88. Формат 70×100^{1/16}. Бумага типографская № 1. Гарнитура литературная. Печать высокая. Усл. печ. л. 63,05. Усл. кр.-отт. 63,05. Уч.-изд. л. 69,85. Тираж 6550 экз. Заказ № 424. Цена 5 р. 90 к.

Издательство «Русский язык» В/О «Совэкспорт-книга» Государственного комитета СССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли. 103012, Москва, Старопанский пер., 1/5. Ордена Трудового Красного Знамени Московская типография № 7 «Искра революции» В/О «Совэкспорткнига» Государственного комитета СССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли. 121019, Москва, пер. Аксакова, 13.

